

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

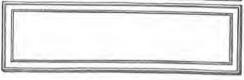
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

BIBLIA

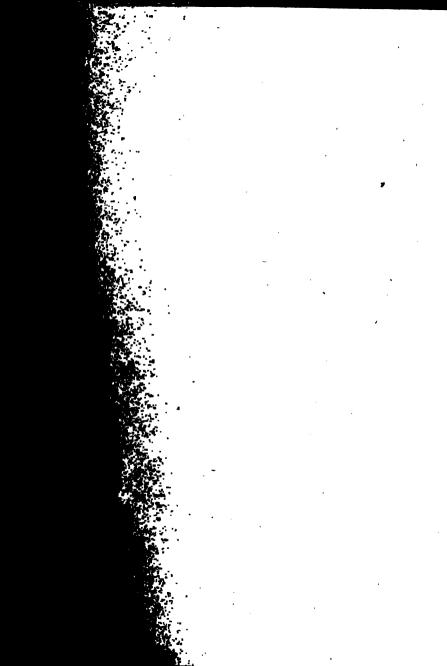

Bible. Finnish. 1918.

FINNISH BIBLE

SPECIAL EDITION

AMERICAN BIBLE SOCIETY
INSTITUTED IN THE YEAR 1816
NEW YORK

1920

BIBLIA

ELI

PYHÄ RAAMATTU

VANHA JA UUSI TESTAMENTTI.

ENGLANNIN JA ULKOMAAN BIBLIASEURA

HELSINKI 1911 KIELELLISESTI KORJATTU PAINOS NOUDATTAMALLA ARMOSSA ASETETUN BIBLIA-KOMITEAN KÄÄNNÖKSIÄ.

VANHAN TESTAMENTIN KIRJAT.

		Sivu.	Lukuia.		
1 Mooseksen Kirja		. 5	50		
2 Mooseksen Kirja		58	40		
3 Mooseksen Kirja		102	27		
4 Mooseksen Kirja		134	36		
5 Mooseksen Kiria		178	34		
5 Mooseksen Kirja		217	24		
Tuomarien Kirja		242	21		
Ruutin Kirja		267	4		
1 Samuelin Kirja		270	31		
2 Samuelin Kirja		303	24		
1 Kuningasten Kirja		830	22		
2 Kuningasten Kirja		362	25		
1 Aikakirja		392	29		
2 Aikakirja	: : :	421	36		
Esran Kirja		455	10		
Nehemian Kirja		465	13		
Esterin Kirja		479	10		
Jobin Kirja		487	42		
Psaltari		513	150		
Salomon Sananlaskut		580	31		
Salomon Saarnaaja		602	12		
Salomon Korkea Veisu		610	8		
Profetat:					
		614	66		
		663	52		
Jeremian Valitusvirret		718	52		
Hesekiel		723	48		
Daniel			12		
Hosea			14		
			3		
			9		
			1		
	• •	804	4		
	•	806			
			7		
			3		
	• •	814	3		
			3		
	• •	818	2		
			14		
Malakia	• •	041	*		

UUDEN TESTAMENTIN KIRJAT.

																BIVU.	L	uki	uju.
Matteuksen Evankelium								•								3			28
Markuksen Evankeliumi	i.									_	_					38			16
Luukkaan Evankeliumi					٠.											60			24
Johanneksen Evankeliu	mi											:				98			21
Apostolien Teot																			
_							•		٠	•	•	•	•	•	٠		•	٠	
Apostoli Paavalin			•																
Kirje Roomalaisille																			16
1 Kirje Korinttolaisil	le															179			16
2 Kirje Korinttolaisil	le															194			13
Kirje Galatalaisille																205			6
Kirje Efesolaisille .																210			6
Kirie Filippiläisille																215			4
Kirie Kolossalaisille																219			4
1 Kirje Tessalonikala	isi	He	•													223			5
2 Kirje Tessalonikala	isi	116														226			3
1 Kirje Timoteuksell	e				•			Ī	·	-						228			6
2 Kirje Timoteuksell	Δ.		•	•	•	•	Ť	Ť	·	·	•	Ĭ		Ĭ		232	-		4
Kirje Tiitukselle		•	•	•	•	•	•	•	•		•	:	:	:	•	235	Ī		3
Kirje Filemonille.	•	٠.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	٠	•	•	237	•	•	1
Kirje Flemonine.	٠ :	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				
Kirje Hebrealaisille Pietarin 1 Kirje	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	240	•	•	- 10
Pietarin 2 Kirje	•		•	•	•	•	•	•	•.	•	•	•	•	•	•	254	•	•	3
Pietarin 2 Kirje	•	ŕ	•	•	٠	•	•	٠	٠	•	•	•	•	•	•	204			5
Johanneksen 1 Kirje .		•	•	٠	٠	•	٠	•	•	•	•	•-	٠	•	•	200	٠		
Johanneksen 2 Kirje	•	•	•	•	•	•	٠	•	٠	٠	•	٠	•	•	٠	201	•	•	1
Johanneksen 3 Kirje .			•	•	٠	٠	٠	•	٠	•	•	•	٠	٠	٠	261	٠	٠	1
Jaakobin Kirje			•	•	•	•	٠	٠	•	•	٠	•	•	٠	•	262	٠	•	5
Juudaan Kirje			,			•	•			•	•	•	•	٠	•	266	•	•	1
Johanneksen Ilmestys	· •					٠		٠				•		٠		267			22

Company of the Sound of

ENSIMMÄINEN MOOSEKSEN KIRJA.

GENESIS.

ı Luku.

Masilman ia ihmisen luominen.

A lussa loi Jumala taivaan ja maan. Pa. 33:6. 90:2. 102:26. Joh. 1:1, 3. Kol. 1:16, 17. Hebr. 11:3.

Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pi-meys oli syvyyden päällä, ja Juma-lan Henki liikkui vetten päällä.

3. Ja Jumala sanoi: "tulkoon val-keus," ja valkeus tuli. 2 Kor.4:6. 4. Ja Jumala näki valkeuden hyväksi. Niin Jumala eroitti valkeuden

pimeydestä.

5. Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi, ja pimeyden kutsui hän yöksi. Ja tuli ehtoosta ja aamusta ensimmäinen pätvä.

6. Ja Jumala sanoi: "tulkoon vahvuus vetten vaiheelle, eroittamaan vesiä vesistä." Jer.10:12. 51:15. Jer.10:12, 51:15.

7. Ja Jumala teki vahvuuden, ja eroitti vedet, jotka ovat vahvuuden alla, niistä vesistä, jotka ovat vahvuuden päällä. Ja tapahtui niin.

Jes. 40:22, 42:5, 44:24, 8. JaJumala kutsui vahvuuden taivaaksi. Ja tuli ehtoosta ja aamusta

toinen paiva.

9. Ja Jumala sanoi: ,,kokoontukoon vedet taivaan alla erikoiseen paik-kaan, niin että kuiva näkyy". Ja tapahtui niin. Ps.33:7. 104:8,9.

10. Ja Jumala kutsui kuivan maaksi, ja vetten kokoukset hän kutsui mereksi. Ja Jumala näki sen hyväksi, 11. Ja Jumala sanoi: "vihoittakoon

maa, ja kasvakoon ruohon, jossa siemen on, ja hedelmälliset puut, jolka lainsa jälkeen kantavat hedelman, jossa siemen on, maan päällä". Ja tapahtui niin.

12. Ja maa vihoitti ja kasvoi ruohon, jossa siemen oli lainsa jälkeen, ja hedelmälliset puut, jotka siemenen kanlavat lainsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi.

Ja tuli ehtoosta ja aamusta kol-

mas pāivā.

14. Ja Jumala sanoi: "tulkoon va-

pāivāā yōstā; ja olkoot ne merkeiksi sekä määräämään ajat, päivät ja vuodet. Ps. 136:7 s. Jer. 31:35.

15. Ja olkoot valoiksi taivaan vahvuudessa, paistamaan maan päälle.

Ja tapahtui niin.

16. Ja Jumala teki kaksi suurta valoa: suuremman valon päivää hallitsemaan, ja vähemmän valon yötä hallitsemaan, ja tähdet.

17. Ja Jumala pani ne taivaan vahvuuteen, paistamaan maan päälle,

18. ja hallitsemaan päivää ja yötä, seka eroittamaan valkeutta pimeydestă. Ja Jumala näki sen hyväksi. 19. Ja tuli ehtoosta ja aamusta nel-

jās pāivā.

20. Ja Jumala sanoi: "kuohuttakoot vedet vltākvilā liikkuvaisia elāimiā; ja linnut lentäkööt maan päällä tai-

vaan avaruudessa".
21. Ja Jumala loi suuret merieläimet, ja kaikkinaiset liikkuvaiset eläimet, joita vedet kuohuttivat yltäkyllä, kunkin lainsa jälkeen, ja kaikki-naiset siivelliset linnut, lainsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi. Ps. 104:26.

22. Ja Jumala siunasi heitä, ja sanoi: "olkaat hedelmälliset ja lisääntykäät, ja täyttäkäät meren vedet, ja iinnut lisääntykööt maan päällä."

23. Ja tuli ehtoosta ja aamusta viides pāivā.

24. Ja Jumala sanoi: "tuottakoon maa eläimiä lainsa jälkeen, karjaa, matelevaisia ja maan petoja lainsa jälkeen." Ja tapahtui niin.

25. Ja Jumala teki maan pedot la-insa jälkeen, ja karjan lainsa jäl-keen, ja kalkkinaiset matelevaiset maan päällä lainsa jälkeen. Ja Ju-mala näki sen hyväksi.

26. Ja Jumala sanoi: "tehkäämmeihminen meidän kuvaksemme, meidan muotomme jälkeen; ja he vallitkoot kalat meressä, ja taivaan linnut, ja karjan ja koko maan, ja kaikki, jotka maalla matelevat." 27. Ja Jumala loi ihmisen omaksi

lot taivaan vahvuuteen, eroittamaan kuvaksensa, Jumalan kuvaksi Hän

Hän heidät.

1 Moos. 5:1. 9:6. Ef. 4:24. Kol. 3:10. 28. Ja Jumala siunasi heitä; ja Jumala sanoi heille: "olkaat hedel-mälliset ja lisääntykäät ja täyttäkäät maa, ja tehkäät se alamaiseksenne; ia vallitkaat kalat meressä, ja taivaan linnut, ja kaikki eläimet, jotka maan päällä liikkuvat."

29. Ja Jumala sanoi: "katso, minä annan teille kaikkinaiset ruohot, joissa siemen on, koko maan päällä, ja kaikkinaiset hedelmälliset puut, joissa siemen on, teille ruuaksi.

1 Moos. 9:3. 30. Ja annan kaikille maan eläimille, ja kaikille taivaan linnuille. sekä kaikille, jotka matelevat maan päällä, joissa elävä sielu on, kaikkinaiset viheriäiset ruohot syötäväksi." Ja tapahtui niin.

31. Ja Jumala katsoi kaikkia, mitä Hän tehnyt oli, ja katso, ne olivat sangen hyvät. Ja tuli ehtoosta ja

aamusta kuudes päivä.

2 Luku.

Sabbatti. Edenin paradiisi. Vaimon luominen.

Ja niin taivas ja maa valmistettiin, ja kaikki heidän joukkonsa. 2. Ja Jumala päätti seitsemäntenä päivänä työnsä, jonka Hän tehnyt oli, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistansa, jotka hän tehnyt oli. 2 Moos. 20:11. 31:17. 5 Moos. 5:14.

3. Ja Jumala siunasi seitsemännen 5. Ja Jumaia siunasi seitsemännen päivän ja pyhiitti sen, sillä Hän lepäsi sinä päivänä kaikisia teoistansa, jotka Hän luonut ja tehnyt oli.
4. Näin on syntynyt mitä taivaassa ja maan päällä on, koska he luotiin, sillä ajalla, jolloin Herra Jumala teki maan ja taivaan.

5. Ja ei ollut vielä yhtäkään kedon pensasta maan päällä, eikä yhtäkään kedon ruohoa vielä kasvanut. Sillä ei Herra Jumala antanut sataa maan päälle, eikä ollut ihmistä, maata viljelemässä:

6. vaan sumu nousi maasta, ja kas-

toi kaiken maan pinnan.

7. Ja Herra Jumala teki ihmisen maan tomusta, ja puhalsi hänen sieramiinsa elävän hengen; ja tuli ihminen niin eläväksi sieluksi.

1 Kor. 15:45 s. 8. Ja Herra Jumala istutti paradiisin Edenissä itään päin, ja pani sii-hen ihmisen, jonka hän tehnyt oli. 9. Ja Herra Jumala kasvatti maas-

hänet loi: mieheksi ja vaimoksi loi | ta kaikkinaiset puut, ihanaiset nähdā ja hyvāt syödā, ja elāmān puun keskelle paradiisia, niin myös hy-

văn ja pahan tiedon puun. Ilm.2:7. 10. Ja Edenistä kävi virta, joka kasteli paradiisia; ja sitten jakaantui se

neljään päähaaraan.

11. Ensimmäinen kutsutaan Piison: se juoksee koko Hevilan maan ym-

pāri, jossa on kultaa. 12. Ja sen maan kulta on kallis; ja siellä myös löytyy bedellion, ja oniks-

kiveā.

13. Toinen virta kutsutaan Giihon: se juoksee koko Etiopian maan ympāri.

14. Kolmas virta kutsutaan Hiddekel, ja se juoksee Assyrian editse. Ja neljäs virta on Frat.

15. Ja Herra Jumala otti ihmisen ja pani Edenin paradiisiin, viljelemään ja vartioimaan sitä.

16. Ja Herra Jumala käski ihmistä, sanoen: "syö vapaasti kaikkinaisista puista paradiisissa;

17. műtta hyván ja pahan tiedon puusta älä syö: sillä jona päivänä sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalia kuoleman.

18. Ja Herra Jumala sanoi: "ei ole ihmisen hyvä olla yksinänsä; minä teen hänelle avun, joka on hänelle

sopiva.''

Kun Herra Jumala oli tehnyt maasta kaikkinaiset kedon eläimet. ja kaikkinaiset taivaan linnut, toi Hän ne Adamin eteen, nähdäksensä, kuinka hän ne nimittäisi; sillä niinkuin Adam kaikkinaiset eläimet nimitti, niin ne kutsutaan

Ja Adam antoi kaikelle karjalle, ja taivaan linnuille, ja kaikille kedon eläimille heidän nimensä. Mutta Adamille ei löytynyt apua, joka olisi

hänelle sopiva ollut.

21. Ja Herra Jumala vaivutti Adamin raskaasen uneen, ja hänen nukkuessaan, otti Hän yhden hänen kylkiluistansa, ja täyiti sen paikan lihalla.

22. Ja Herra Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka Hän Adamista otti, ja toi hänet Adamin 1 Kor. 11:8. 1 Tim. 2:13. eteen.

23. Niin sanoi Adam: "tämä on nyt luu minun luistani, ja liha minun lihastani; kutsuttakoon hän miehettäreksi, sillä miehestä hän on otettu." 1 Kor. 11:8.9.

24. Sentähden pitää miehen luopuman isästänsä ja äidistänsä, ja vaimoonsa sidottu oleman, ja he tulevat yhdeksi lihaksi. Matt. 19:5. Mark.

10:6,7. 1 Kor. 6:16. Ef. 5:31.

25. Ja Adam ja hänen vaimonsa olivat molemmat alasti, eivätkä hävenneet.

3 Luku. Syntiinlankeemus.

Ja kārme oli kavalampi kaikkia muita maan elāimiā, jotka Herra Jumala tehnyt oli; ja se sanoi vaimolle: "olisiko Jumala sanonut: ālkāāt syōkō puista paradiisissa?" 2. Niin vaimo sanoi kārmeelle: "me

 Niin vaimo sanoi kärmeelle: "me saamme kyllä syödä muitten puiden hedelmistä, jotka ovat paradiisissa;

3. mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä paradiisia, on Jumala sanonut: "älkäät syökö siitä, ja älkäät ruvetko siihen, ettette kuolisi."

1 Moos. 2:18.17.

4. Niin kärme sanoi vaimolle: "ette suinkaan kuole; Joh. 8:44.

 vaan Jumala tietää, että kun le syötte siitä, aukenevat teidän silmänne, niin että tulette niinkuin Jumala, tietämään hyvän ja pahan".
 Ja vaimo näki, että oli hyvä syödä

d. 3a vaimo naki, etta omi yvasyota siitä puusta, ja että se oli ihana nähdä, ja se oli suloinen puu antamaan ymmärrystä; ja hän olti sen hedelmästä ja sõi, ja antoi miehellensäkin siitä, ja hän sõi. 2Kor.11:3. 17im.2:14.

7. Siiloin aukenivat heidän molempien silmät, ja he huomasivat olevansa alasti; ja he sitoivat yhteen fiikunalehtiä, ja tekivät itsellensä peitteitä.

8. Ja he kuulivat Herran Jumalan käyskentelevän paradiisissa, kun päivä viileäksi tuli. Ja Adam vaimonsa kanssa lymyi Herran Jumalan kasvojen edestä pulden sekaan paradiisissa.

9. Mutta Herra Jumala kutsui Adamin, ja sanoi hänelle: "kussas olet?"
10. Ja hän vastasi: "minä kuulin

10. Ja hān vastasi: "minā kuulin sinun āānesi paradiisissa, ja pelkāsin, sillā minā olen alasti; ja sentāhden minā lymyin".

11. Mutta Hān sanoi: "kuka sinulle ilmoitti, etikā alasti olet? Etkō syōnyt sittā puusta, josta minā sinua haastoin syōmāstā?"

12. Niin sanoi Adam: "vaimo, jonkas annoit minulle, antoi minulle siitä puusta, ja minä sõin."

13. Silloin sanoi Herra Jumala vaimolle: "miksi sen teit?" Ja vaimo sanoi: "kärme petti minun, ja minä soin."

14. Ja Herra Jumala sunoi kārmeelle: "koska tāmān teit, kirotitu ole sinā kaikesta karjasta, ja kaikista maan elāimistā; sinun pitāā kāymān valsallasi, ja syömān maata kaiken elinaikasi. 15. Ja minā panen vihollisuuden sinun ja vaimon välille, ja sinun siomenesi ja hänen siemenensä välile; se on rikkipolkeva sinun pääsi, ja sinä olet pisiävä häntä kantapäähän." Room. 1620. Hebr. 2:14s. 1 Joh. 33.

16. Ja vaimolle sanoi hān? "minā saatan sinulle paijon tuskaa, kun raskaaksi tulet; sinun pitāā synnyitāmān lapsia kivulla, ja miehesi puoleen pitāā sinun halusi oleman, ja

hän on sinua vallitseva".

El.5.22 ss. 1 Piet. 8:1.

17. Ja Adamille sanoi hän: "koska kuuntelit vaimoasi, ja sõit puusta, jo:ta minä kielsin sinua, sanoen: "älä siitä syö', sentähden olkoon maa kirottu sinun tähtesi: vaivalla pitää sinun elättämän itsesi siitä kaiken elinaikasi.

18. Orjantappuroita ja ohdakkeita on se sinulle kasvava, ja sinun pi-

tää maan ruohoja syömän.

19. Otsasi hiessä pitää sinun syömän leipääsi, siihen asti kuin maaksi jälleen tulet, sillä siitä sinä otettu olet. Sillä maa sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman." Ps. 902. 104:29. Saarn. 3:20. 12:7. Room. 5:12.

20. Ja Adam antoi vaimollensa nimen Eva, sillä hän on kaikkien elä-

vitten äiti.

21. Ja Herra Jumala teki Adamise ja hänen vaimollensa nahoista vaat-

teet ja puetti heidan yllensa.

22. Ja Herra Jumala šanoi: "katso, ihminen on niinkuin yksi meistä, tietäen hyvän ja pahan; mutta älköön hän nyt ojentako kättänsä, ja ottako elämän puusta, syödäksensä ja elääksensä ijankaikkisesti."

23. Sentähden Herra Jumala johdatti hänet ulos Edenin paradiisista maata viljelemään, josta hän otet-

tu oli.

24. Ja Hān ajoi ihmisen ulos, ja pani itāpuolelle Edenin paradiisia Kerubimin vālkkyvāllā miekalla vartijoimaan tietā elāmān puulle.

4 Luku.

Kain ja Abel. Kainin jälkeläiset. Set.

Ja Adam tunnusteli vaimoansa Evaa, ja hän tuli raskaaksi, ja synnytti Kainin; silloin hän sanoi: "minä olen saanut miehen."

Ja taas hän synnytti pojan, Abelin, edellisen veljen. Ja Abel tuli lampuriksi, mutta Kain peltomie-

iampuriksi, mutta kain peite heksi.

 Ja tapahtui jonkun ajan perästä, että Kain uhrasi Heralle lahjan maan hedelmistä. Ja Abel myös uhrasi laumansa esikoisista, niiden lihavuudesta. Ja Herra katsoi Abelin ja hänen uhrinsa puoleen. Hebr. 11:4.

 Mutta Kainin ja hänen uhrinsa puoleen Hän ei katsonut. Silloin Kain vihastui sangen kovin, ja hänen muotonsa muuttui.

6. Niin sanoi Herra Kainille: "miksi olet vihainen? Ja miksi muotosi

muuttuu?

7. Eikö niin ole? jos hyvin teet, niin katsantosi on iloinen (annetaan syntisi anteeksi); mutta jos et hyvin, tee, niin synti väijyy oven edessä, ja sen himo on sinuun; vaan hallitse sinä häntä." Room. 6:12.

 Ja Kain puhui veljensä Abelin kanssa. Ja tapahtui heidän kedolla ollessansa, eltä Kain-karkasi veljensä Abelin päälle, ja tappoi hänen.

Matt. 23:35. 1 Joh. 3:12. Juud. v. 11.

9. Silloin Herra sanoi Kainille: "nissä ön veljesi Abel?" Hän vastasi: "en tiedä; olenko minä veljeni vartija?"

10. Ja Hän sanoi: "mitä olet tehnyt? veljesi veren ääni huutaa minun tyköni maasta. Hebr. 12:24.

 Ja nyt kirottu ole sinä maan päällä, joka avasi suunsa ottamaan veljesi verta sinun kädestäsi.

12. Kun maata viljelet, niin ei pidä sen täst'edes sinulle väkeänsä antaman. Kulkijana ja pakolaisena pitää sinun oleman maan päällä."

13. Silloin Kain sanoi Herralle: "minun rangaistukseni on suurempi,

kuin minkā voin kantaa.

14. Katso, sinā ajat minun pois tānāpātvānā maasta, ja sinun kasvojesi edestā minun pitāā lymytā. Kulkijanaja pakolaisena olen olevamaan pāāllā; ja niin minun kāy, ettā kuka hyvānsā minun löytāā, se tappaa minun". Job. 15:20 ss.

15. Mutta Herra sanoi hänelle: "Ei niin, sillä kuka ikänänsä Kainin tappaa, sille pitää seitsemänkertaisesti koslettaman." Ja Herra pani merkin Kainiin, ettei kenkään häntä tappaisi, joka hänen kohtaisi.

 Ja niin Kain läksi pois Herran kasvojen edestä, ja asui Nodin maal-

la, itään päin Edenistä.

17. Ja Kain tunnusteli vaimoansa, joka tuli raskaaksi ja synnytti Hanokin. Ja hän rakensi kaupungin, jonka hän kutsui poikansa Hanokin nimellä.

18. Multa Hanok siitti Iradin. Irad siitti Mehujaelin, Mehujael siitti Metkusaelin. Melkusael siitti Lamekin. 19. Multa Lamek otti kaksi vaimoa;

19. Mutta Lamek otli kaksi vaimoa; toisen nimioli Ada, jatoisen nimi Silla.

20. Ja Ada synnytti Jabalin; hänestä tuli niitten isä, jotka majoissa asuivat ja karjaa pitivät.

 Ja hänen veljensä nimi oli Jubal: hänestä tulivat kanteleitten ja

huiluin soittajat.

 Mutta Silla synnytti Tubal-Kainin; hän oli taitava kaikkinaisissa vaski-ja rautatõissä. Tubal-Kainin sisar oli Naema.

23. Ja Lamek sanoi vaimoillensa: "Ada ja Silla, te Lamekin vaimot, kuulkaat minun ääntäni, ja ottakaat vaarin minun sanoistani: katso, miehen minä tapan jokaisesta haavastani ja nuorukaisen sinimarjastani.

24. Kain kostetaan seitsemän kertaisesti, mutta Lamek seitsemän ja seitsemänkymmenen kertaisesti."

25. Ja Adam taas tunnusteli valmoansa, ja hän synnytti pojan, ja antoi hänelle nimen Set, sanoen: "Jumala on minulle toisen siemenen antanut Abelin sijaan, jonka Kain tappoi."

26. Ja Set myös siitti pojan, ja antoi hänelle nimen Enos. Siihen aikaan ruvettiin avuksi huutamaan Herran

nimeä.

5 Luku. Setin sukutaulu.

Tämä on ihmisen sukukunnan kirja. Kun Jumala loi ihmisen, teki Hän hänen Jumalan muotoiseksi.

1Moos. 1:27. 9:5, 1Aik. 1:1 ss. Luuk. 3:36 ss. 2. Mieheksi ja vaimoksi Hän heidät loi, ja siunasi heitä, ja nimitti heidät ihmiseksi, sinä päivänä jona he

luotiin. 3. Kun Adam oli sadan ja kolmenkymmenen ajastajan vanha, siitti

hän pojan, joka hänen kuvansa kaltainen oli, ja antoi hänelle nimen Set. 4. Ja sitten hän eli kahdeksansataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

5. Ja koko Adamin ikā oli yhdeksansataa ja kolmekymmentä ajastaikaa; sitten hän kuoli.

 Kun Set oli sadan ja viiden ajastajan vanha, siitti hän Enoksen.

 Ja hän eli sitten kahdeksansataa ja seitsemän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

 Ja koko Setin ikä oli yhdeksänsataa ja kaksitoistakymmentä ajas-

taikaa; sitten hän kuoli.

 Enosoliyhdeksänkymmenenajastajan vanha, kun hän siitti Kenanin.
 Ja siiten hän eli kahdeksansataa ja viisitoista ajastalkaa, ja siitti

poikia ja tyttäriä. 11. Ja koko Enoksen ikä oli yhdek-

sänsataa ja viisi ajastaikaa; sitten hän kuoli.

12. Kenan oli seitsemänkymmenen ajastajan vanha, kun hän siitti Mahalaleelin.

13. Ja han eli sitten kahdeksansataa ja neljäkymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

14. Niin koko Kenanin ikä oli yhdeksansataa ja kymmenen ajastaikaa; sitten han kuoli.

 Mahalaleel oli viiden seitsemättākymmentā ajastajan vanha, kun han siitti Jaredin.

16. Ja hän eli sitten kahdeksansataa ja kolmekymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

 Ja koko Mahalaleelin ikä oli kahdeksansataa yhdeksänkymmentā viisi ajastaikaa; sitten hān kuoli.

 Jared oli sadan ja kahdenseit-semättäkymmentä ajastajan vanha, kun han siitti Henokin.

19. Sitten eli hän vielä kahdeksansalaa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyl-

20. Koko Jaredin ikä oli yhdeksänsataa ja kaksiseitsemättäkymmentä ajasiaikaa; sitten hän kuoli.

21. Henok oli viidenseitsemättäkymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti Metusalan.

22. Ja sitten kun hän oli Metusalan siittänyt, pysyi hän jumalisessa elämässä kolmesataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä

23. Ja koko Henokin ikā oli kolmesalaa ja viisiseitsemättäkymmentä

ajastai kaa.

24. Kun hän oli elänyt jumalisesti. ei häntä enää ollut; sillä Jumala otti hanen pois. Hebr. 11:5. Juud. v. 14. Metusala oli sadan ja seitsemän

yhdeksättäkymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti Lamekin.

26. Ja sitten hän eli vielä seitse: mänsataa ja kaksi yhdeksättäkymmenta ajastaikaa, ja siitti poikia ja

27. Koko Metusalan ikä oli yhdeksinsataa ja yhdeksänseitsemättäkymmentä ajastaikaa: sitten hän

28. Lamek oli sadan ja kahden yhdeksättäkymmentä ajastajan vanha,

ja siitti pojan.

29. Ja anioi hänelle nimen Noak; sanoen: "tāmā on lohduttava meitā lõissämme ja kättemme vaivoissa maan päällä, jonka Herra on ki-ronnui."

30. Sitten eli hän viisisataa yhdeksänkymmentä viisi ajastaikaa, ja

siitti poikia ja tyttäriä. 3h Koko Lamekin ikä oli seitse-

kymmentä ajastaikaa: sitten hän kuoli.

32. Noak oli viidensadan ajastajan yanha, kun hän siitti Semin. Hamin ia Jafetin.

6 Luku.

Ihmisten pahuus. Jumala julistaa tulvan tulevan. Arkki raketaan.

Ja tapahtui, kun ihmiset rupesivat lisääntymään maan päällä ja siittivät tyttäriä.

2. niin Jumalan pojat näkivät ihmisten tyttäret kauniiksi, ja ottivat vaimoikseen kaikista ne, joita halusi-Matt. 24:38. Luuk, 17:27. vat.

3. Silloin sanoi Herra: "ei minun henkeni ole nuhteleva ihmistä ijankaikkisesti, sillä hän on erhetyksissänsä liha; sentähden olkoon hänelle aikaa sata kaksikymmentä ajastaikaa.

4. Siihen aikaan, niinkuin myöhemminkin, oli sankareita maan päällä, kun Jumalan pojat makasivat ihmisten tyttäriä ja he olivat siittäneet heille: nämät olivat uroot, ne muinen kuuluisat miehet.

5. Mutta Herra näki ihmisen pahuuden suureksi maan päällä; kaikki hänen sydämmensä aivoitus oli ainoastansa paha joka aika.

1 Moos. 8:21. Matt. 15:19. .6. Ja Herra katui ihmisen tehneensä maan päälle, ja tuli murheelliseksi sydämmessänsä.

7. Ja Herra sanoi: "minä tahdon ihmisen, jonka minä loin, hukuttaa maan päältä, hamasta ihmisestä niin karjaan, matoihin ja taivaan lintuihin asti; sillä minä kadun niitä tehneeni.

8. Mutta Noak löysi armon Herran edessä.

9. Tämä on Noakin sukukunta. Noak oli hurskas ja vakaa mies ajallansa, ja eli jumalisesti.

Hebr. 11:7. 2 Piet. 2:5. 10. Ja Noak siitti kolme poikaa, Se-

min, Hamin ja Jafetin. 11. Mutta maa oli turmeltu Jumalan kasvojen edessä, ja täynnänsä väkivaltaa.

12. Silloin katsahti Jumala maan päälle, ja katso, se oli turmeltu; silla kaikki liha oli turmellut tiensä maan päällä.

13. Ja Jumala sanoi Noakille: "kaiken lihan loppu on minun eteeni tullut; sillä maa on täynnänsä väkivaltaa, jota he harjoittavat, ja katso, minä hukutan heidät ynnä maan kanssa.

mintalaa ja seitsemänkahdeksatta- | 14. Tee itsellesi arkki hongasta, ja

sāliā ja ulkoa.

15. Ja tee se näin: kolmesataa kyynärätä olkoon arkin pituus, viisi-kymmentä kyynärätä hänen leveytensä, ja kolmekymmentä kyynärätä korkeutensa.

Tee arkkiin akkunoita ja päätä ne kyynärän korkealle ylhäältä; ja pane arkin ovi sen kylkeen. Ja tee siihen kolme pohjaa, alimmainen, keskimäinen ja ylimmäinen. 17. Ja minä, katso, minä annan tul-

la vedenpaisumisen maan päälle hukuttamaan kaikkea lihaa, jossa elä-vä henki on taivaan alla, ja kaikki, mitā maan päällä on, pitää hukkuman.

18. Mutta sinun kanssasi minä teen liittoni, ja sinun pitää arkkiin sisälle menemän, sinun ja sinun poikasi, ja sinun emäntäsi, ja poikasi emän-

nät sinun kanssasi.

19. Ja sinun pitää saattaman arkkiin kaikkinaisia eläimiä kaikesta lihasta, kaksittain kaikista, koiraksen ia naaraksen.iäämään elämään kanssasi:

20. linnuista laistansa, karjasta laistansa, kaikkinaisista matelevaisista maan päällä laistansa. Kaikkia näitä tulkoon kaksittain sinun tykösi.

hengissä pidettäviksi.

21. Ja ota myötäsi kaikkinaista ruokaa, jota syödään, ja kokoa se ty-kösi, sinulle ja heille elatukseksi." 22. Ja Noak teki sen; kaikki mitä Jumala hänen käski, niin hän teki.

7 Luku. Tulva tules.

Ja Herra sanoi Noakille: "mene arkkiin, sinä ja koko sinun huoneesi; sillä minä olen nähnyt sinun hurskaaksi minun edessäni tällä ajalla. 2 Piet. 2:5.

2. Kaikista puhtaista eläimistä ota tykosi seitsemän ja seitsemän, koiras ja naaras, mutta saastaisista eläimistä kaksin, koiras ja naaras;

3. niinmyös taivaan linnuista seitsemān ja seitsemān, koiras ja naaras, että suku jäisi elämään koko

maan päällä.

4. Sillä seitsemän päivän perästä annan minä sataa maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkym-mentä yötä, ja hukutan maan pääl-tä kaikki elävät luontokappaleet, jotka minä tehnyt olen."

5. Ja Noak teki kaikki niinkuin Her-

ra hänelle käski.

tee sisälle olipsijat, ja tervaa se si- | jan vanha, kun vedenpaisumus tuli maan päälle.

7. Ja han meni arkkiin poikinensa, vaimonensa, ja hänen poikainsa vai-mot hänen kanssansa, vedenpaisumusta pakoon.

8. Puhtaista eläimistä ja saastaisista. ja linnuista ja kaikista, kuin ma-

televat maan päällä,

9. meni hänen tykönsä arkkiin kaksittain, koiras ja naaras, niinkuin Herra Noakille käskenyt oli.

10. Ja kun seitsemän päivää kulunut oli, nousi tulvan vesi maan

päälle.

11. Sinä vuonna, kun Noak oli kuudensadan ajastajan vanha, toisella kuukaudella, seitsemäntenätoista päivänä kuusta, kuohuivat kaikki syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat.

12. ja maan päälle satoi neljäkymmentā pāivāā ja neljākymmentā yötā. 13. Samana päivänä meni Noak arkkiin, ja Sem, Ham ja Jafet, Noakin pojat, ja Noakin vaimo, ja kolme hänen poikainsa vaimoa hänen kans-

sansa. 14. niin myös kaikellaiset pedot, ja kaikellainen karja, ja kaikellaiset maan päällä matelevaiset, sekä kaikellaiset linnut, ja kaikki lentäväi-

set, joilla siivet ovat. 15. Ne menivät kaikki Noakin tykö arkkiin, kaksittain kaikesta lihasta,

jossa elävä henki oli.

16. Ja ne olivat koirakset ja naa-rakset kaikkinaisesta lihasta, ja menivāt sisālle, niinku<u>i</u>n Jumala hā- . nelle käskenyt oli. Ja Herra sulki hänen jälkeensä.

17. Silloin tulvaili vettä neljäkymmentă păivăă maan păăile, ja vedet paisuivat ja nostivat arkin ylös, ja

veivät korkealle maasta.

18. Niin vedet saivat vallan, ja paisuivat sangen suuresti maan päälle, niin että arkki oli vesiaiolla.

19. Ja vedet saivat sangen suuren vallan, ja enenivät niin suuresti maan päälle, että kaikki korkeat vuoret koko taivaan alla peitettiin. Viisitoisiakymmentä kyynärätä

korkealle kävivät vedet vuorten yli,

jolka peitettiin.

21. Silloin hukkui kaikki liha, joka maan päällä matelee, linnut, karja, pedot, ja kaikki, jotka maan pääliä liikkuvat, ja kaikki ihmiset.

22. Ja kuivan maan päällä kaikki,

joissa elävä henki oli, kuolivat. 23. Niin hukutettiin kaikki, mitä maan päällä oli, ihmisestä niin kar-6. Noak oli kuudensadan ajasta- jaan asti, ja matoihin, ja taivaan untuihin asti, kaikki hukutettiin i semäntenä kolmattakymmenentenä maan päältä; ainoastansa Noak jäi, ja ne, jotka hänen kanssansa olivat arkissa.

24. Ja vedet olivat valloillansa maan päällä sata viisikymmentä päivää.

8 Luku.

Tulva lakkaa. Noakin uhri ja Jumalan lupaus.

Silloin Jumala muisti Noakia ja kaikkia eläimiä, ja kaikkea karjaa, jotka hänen kanssansa olivat arkissa. Ja Jumala nosti tuulen maan päälle, ja vedet laskeutuivat.

2. Ja syvyyden lähteet sekä taivaan akkunat tukittiin, ja sateet taivaasta

asetettiin.

Ja vedet maan päältä yhä laskeusivat ja vähenivät sadan viidenkymmenen päivän perästä.

4. Ja seitsemäntenätoista päivänä, seitsemännessä kuukaudessa, asettui arkki Araratin vuorelle.

Mutta vedet vähenivät vähenemistään hamaan kymmenenteen kuukauteen asti. Ensimmäisenä päivānā kymmenentenā kuukautena näkyivät vuorten kukkulat.

Neljänkymmenen päivän perästā avasi Noak arkin akkunan, jon-

ka hän tehnyt oli,

7. ja antoi kaarneen lentää ulos; se lensi edes takaisin, siksi kuin vedet maan päältä kuivuivat. 8. Sitten lähetti hän kyhkysen tykö-

ānsā, nāhdāksensā, olivatko vedet

juosneet pois maan päältä.

Kun ei kyhkynen löytänyt paikkaa, kussa jalkaansa lepuuttaisi, palasi se hänen tykönsä arkkiin; sillä vedet peittivät vielä koko maan. Niin Noak ojensi kätensä ja otti hänen tykönsä arkkiin.

10. Sitten odotti hän vielä toiset seitsemān pāivāā, ja antoi taas kyhky-

sen lentää arkista.

11. Se palasi hänen tykönsä ehtoopuolella, ja katso, suussansa toi se öljypuun tuoreen lehden, jonka oli murtanut. Niin Noak ymmärsi, että vedet maan päältä olivat laskeutu-

 Mutta hän odotti vielä seitsemän päivää, ja antoi taas kyhkysen lentää ulos; se ei enää palannutkaan. ·13. Kuudennella sadalla ja ensimmäisellä ajastajalla, ensimmäisenä päivänä ensimmäisessä kuukaudeskuivuivat vedet maan päältä. Niin avasi Noak arkin katon, ja kat-seli, ja katso, maa oli kuivunut.

14. Ja maa tuli peräti kuivaksi seit- | don vaatia. Ja ihmisen kädestä, itse-

päivänä toisessa kuukaudessa.

15. Silloin Jumala puhui Noakille,

sanoen: 16. "Lähde arkista, sinä ja sinun vaimosi, ja sinun poikasi, ja sinun poikaisi vaimot sinun kanssasi.

17. Kaikkinaiset eläimet, jotka si-nun tykönäsi ovat, kaikkinaisesta lihasta, sekä liunuista että karjasta, ja kaikista matelevaisista maan päällä, vie ne ulos kanssasi, liikkukoot ne maan päällä, ja olkoot hedelmälliset ja lisääntykööt maan päällä."

18. Niin Noak meni ulos poikinensa ja vaimonensa, ja poikainsa vai-

mot hänen kanssansa

19. Kaikki eläimet, kaikkinaiset matelevaiset, kaikkinaiset linnut, ja kaikki mikä maassa matelee, läksivät arkista, jokainen lainsa jälkeen. 20. Ja Noak rakensi Herralle altta-

rin ja otti kaikkinaista puhdasta karjaa, ja kaikkinaisia puhtaita lintuja, ja uhrasi polttouhria alttarilla.

21. Ja Herra tunsi lepytyshajun, ja Hän sanoi sydämmessänsä: "en minā silleen enää maata kiroa ihmisen tähden: sillä ihmisen sydämmen aivoitus on paha hamasta lapsuudesta; enkä minä enää hävitä kaikkia, jotka elävät, niinkuin minä tehnyt olen. 1Moos.6:5.Matt.15:19.Jes.54:9. 22. Niin kauan kuin maa seisoo,

ei ole kylväminen ja niittäminen, vilu ja helle, suvi ja talvi, päivä ja yö koskaan lakkaava." 1 Moos. 1:14. Jer. 33:25.

o Luku.

Jumalan liitto Noakin kanssa, Noakin pubeet pojilleen: hänen kuolemansa.

Ja Jumala siunasi Noakin ja hänen poikansa, ja sanoi heille: "olkaat hedelmälliset, lisääntykäät ja täyttākāāt maa.

Ja teitä peljätkööt ja hämmästykööt kaikki eläimet maan päällä, kaikki linnut taivaan alla, kaikki, jotka maassa matelevat; ja kaikki kalat meressä; ne ovat teidan haltuunne annetut. 1 Moos. 1:28.

3. Kaikki, jotka liikkuvat ja elävät, olkoot teille ruuaksi; samoinkuin viheriäisen ruohon, olen minä kaik-

ki teille antanut. 1 Moos. 1:29. Ainoastansa älkäät syökö lihaa, jossa vielä sielu on, se on, sen veren kanssa. 3 Moos. 17:10 ss. 5 Moos. 12:16, 23 ss.

Apt. 15:20 ss. Totisesti minä tahdon vaatia teidan verenne teidan sielujenne tahden; kaikilta eläimiltä minä sen tahkunkin hänen veljensä kadesta tahdon minä vaatia ihmisen hengen.

6. Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä pitää ihmisen kautta vuodatettaman; sillä Jumala on ihmisen tehnyt kuvaksensa.

1 Moos. 1:27. 5:1. 2 Moos. 21:12. 4 Moos. 35:31. San. 28:17. Matt. 26:52. Ilm. 13:10. 7. Olkaat siis hedelmälliset ja lisääntykäät; enentykäät maassa, ja kart-

tukaat siinä."

8. JaJumala puhuiNoakille ja hänen pojillensa hänen kanssansa, sanoen: 9. "Katso, mină teen teidân kanssanne minun liittoni, ja teidän siemenenne kanssa teidan jälkeenne,

 ja jokaisen elävän olennon kanssa, jotka teidän tykönänne ovat, lintujen, karjan ja kaikkien eläinten kanssa, jotka teidän tykönänne ovat, kaikkien kanssa, jotka arkista läksivät, mikä eläin ikänänsä maan pääl-

11. Ja teen minun liittoni teidan kanssanne: täst'edes ei pidä enää kaikkea lihaa hukutettaman vedenpaisumisella, eikā pidā tāst'edes enää vedenpaisumus tuleman maata turmelemaan." Jes. 54.9.

12. Ja Jumala sanoi: "tāmā on sen liiton merkki, jonka minä panen minun ja teidän, ja joka elävän olen-non välille teidän tykönänne, ijan-

kaikkiseksi ajaksi:

13. Minun kaareni olen mina pannut pilviin; olkoon se liiton merkki minun ja maan välillä.

tuotan pilvet 14. Ja kun minä maan vlitse, niin pitää kaari pil-

vissä nähtämän.

15. Ja niin minä muistan liittoni minun ja teidän välillänne, ja joka elävän olennon välillä, oli se mitä lihaa hyvänsä, ettei enää vedenpaisumusta pidä tuleman kaikkea lihaa hukuttamaan.

16. Sentähden pitää kaaren pilvissä oleman, että kun minä katson sitä, niin muistan sitä ijankaikkista liittoa Jumalan ja joka elävän olennon välillä kaikkinaista lihaa, kuin maan

päällä on."

17. Ja Jumala sanoi siis Noakille: "tāmā on sen liiton merkki, jonka minä olen tehnyt minun ja kaiken lihan välille maan päällä.

18. Ja Noan pojat, jotka läksivät arkista, olivat Sem, Ham ja Jafet.

Ja Ham oli Kanaanin isä.

19. Nämät ovat kolme Noakin poikaa, ja heistä hajosivat asujaimet kaikkeen maahan.

20. Ja Noak rupesi peltomieheksi,

ja istutti viinimäen.

21. Ja kun hän joi viinistä, juopui hän ja makasi peittämättä majassansa.

22. Kun Ham, Kanaanin isä, näki isänsä hävyn, kertoi hän siitä molemmille veljillensä, jotka ulkona olivat.

23. Niin otti Sem ja Jafet vaatteen, ja panivat sen hartioillensa, ja menivāt takaperin, ja peittivāt isānsā hāvyn. Ja heidān kasvonsa olivat toisaalle käännetyt, niin etteivät he nähneet isänsä häpyä.

24. Kun Noak heräsi viinistänsä, ja sai tietää, mitä hänen nuorin poi-

kansa hänelle tehnyt oli,

25. niin sanoi hän: "kiroitu olkoon Kanaan; orjain orja olkoon hän vel-jillensä!"

26. Ja vielä hän sanoi: "kiftetty olkoon Herra, Semin Jumala, ja Kanaan olkoon hänen orjansa!

27. Jumala levittäköön Jafetin, ja hän asukoon Semin majoissa, ja Kanaan olkoon hänen orjansa!

28. Ja Noak eli vedenpaisumisen iälkeen kolmesataa viisikymmentä

ajastaikaa.

Koko Noakin ikā oli siis yhdeksānsataa viisikymmentā ajastaikaa; sitten hän kuoli.

10 Luku. Noakin poikien sukutaulu.

Tämä on Noakin poikain, Semin, Hamin ja Jafetin sukukunta; ja heille syntyi lapsia vedenpaisumisen jälkeen. 1 Aik. 1:4 ss.

2. Jafetin lapset olivat: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesek ja Tiras.

3. Mutta Gomerin lapset: Askenas. Rifat ja Togarma.

4. Javanin lapset: Elisa ja Tarsis, Kittimiläiset ja Dodanilaiset.

5. Näistä ovat jälkeiset hajonneet pakanain luotoihin ja heidan maakuntiinsa, itsekukin oman kielensä, sukukuntansa ja kansansa jälkeen. 6. Hamin lapset: Kus, Misraim, Put ja Kanaan.

Kusin lapset: Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka. Raeman lap-

set: Saba ja Dedan. 8. Mutta Kus siitti Nimrodin; hän rupesi olemaan valtias maassa.

9. Hän oli myös jalo metsämies Herran edessä. Siitä on sananlasku: "se on jalo metsämies Herran edessä, niinkuin Nimrod."

Ja hänen valtakuntansa alku oli Babel, Erek, Akkad ja Kalne, Sine-

arin maalla.

11. Siitä maakunnasta tuli hän Assyriaan, ja rakensi Niniven, Reho-

bot-irin ja Kalakin,

12. ja myös Ressen, Niniven ja Kalakin vaiheelle; tāmā on se suuri Jon. 1:2. 3:2,3. kaupunki.

13. Misraim siitti Ludilaiset, Anamilaiset, Lehabilaiset, Naftukilaiset,

14. Patrusilaiset ja Kaslukilaiset joista ovat tulleet Filistealaiset ja Kaftorilaiset.

15. Mutta Kanaan siitti esikoisensa Sidonin, ja Hetin,

ja Jebusin, Emorin, Girgasin,
 Hivin, Arkin, Sinin,

18. ja Arvadin, Semarin ja Hamatin. Sitten hajosivat Kananealaisten suvut.

19. Ja Kananealaisten rajat olivat Sidonista Gerarin kautta hamaan Gatsaan, sekä Sodomaan, Gomorraan, Adamaan ja Seboimiin päin, Lasaan asti. Hos. 11:8.

20. Nämät ovat Hamin lapset heidän sukukuntainsa ja kieltensä jälkeen, heidän maakunnissansa ja kan-

21. Mutta myös Semille, Jafetin van-himmalle veljelle, syntyi lapsia; hän oli kaikkien Eberin lasten isä.

22. Semin lapset ovat: Elam ja Assur, Arpaksad, Lud ja Aram.

23. Ja Aramin lapset: Us, Hul, Geter ja Mas.

24. Mutta Arpaksad siitti Salakin, Salak siitti Eberin.

Eberille syntyi kaksi poikaa: toisen mini oli Peleg, sillä hänen aikanansa maailma jaettiin; ja hanen veljensä nimi oli Joktan.

26. Joktan siitti Almodadin, Selefin,

Hasarmavetin, Jarakin, 27. Hadoramin, Usalin, Diklan, 28. Obalin, Abimaelin, Seban,

 Ofirin, Havilan ja Jobabin. Kaikki nămă ovat Joktanin poikia.

30. Ja heidän asumasijansa oli Mesasta Sefariin ja Itäiseen vuoreen asti. 31. Nämä olivat Semin lapset, sukukuntainsa ja kieltensä jälkeen, maakunnissansa, kansainsa jälkeen.

32. Nämä ovat Noakin lasten suvut, heimokuntainsa jälkeen, kansoissansa. Ja näistä ovat kansat levinneet maan päälle vedenpaisumisen jäl-

Keen.

II Luku.

Babelin torni. Kielten sekaannus. Semin sukutaulu.

a koko maailmalla oli yhtäläinen kieli ja yhtäläinen puheenparsi. Mutta kun hesiirtyivät itäänpäin, | kia ja tyttäriä.

lovsivat he kedon Sinearin maaila. ja asuivat siellä.

Ja he sanoivat keskenānsā: ..kāvkäämme tiilejä tekemään ja polttamaan." Ja heillä olivat tiilit kivien sijassa, ja maan pihka siteeksi.

4. Ja he sanoivat: "käykäämme, rakentakaamme itsellemme kaupunki ia torni, joka taivaaseen ulottuu, tehdäksemme itsellemme nimeä; sitten eimeitä hajoitettaisi kaikkiin maihin. 5. Silloin Herra astui alas katso-

maan kaupunkia ja tornia, jota ih-

misten lapset rakensivat.

6. Ja Herra sanoi: "katso, he ovat yhtäläinen kansa, ja yhtäläinen kieli on heillä kaikilla, ja tätä ovat he ruvenneet tekemään; ja tästä lähtien voisivat he tehdä, mitä vaan mielivät.

Käykäämme, astukaamme alas, ja sekoittakaamme siellä heidän kielensä, niin ettei toinen ymmärtäisi toisensa kieltä."

8. Ja niin Herra hajoitti heidät sieltā kaikkiin maihin; ja he lakkasivat sitä kaupunkia rakentamasta.

9. Siitä sai se nimensä Babel, sillä siellä Herra sekoitti koko maan kielen; ja Herra hajoitti heidät sieltä

kaikkiin maihin.

Tämä on Semin sukukunta. Sem oli sadan ajastajan vanha ja siitti Arpaksadin, kaksi ajastaikaa vedenpaisumisenjälkeen.1Aik.1:17.Luuk.3:36. Ja sitten eli hän vielä viisisataa

ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä. 12. Arpaksad oli viidenneljättäkymmentā ajastajan vanha, kun hān

siitti Salakin. 13. Ja sitten eli hän vielä neliäsataa kolme ajastaikaa, ja siitti poikia

ja tyttäriä.

14. Salak oli kolmenkymmenen ajastajan vanha, kun hän siitti Eberin. 15. Ja sitten eli han viela neljasataa kolme ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

16. Eber oli neljänneljättäkymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti

Pelegin.

17. Ja sitten eli hän vielä neljäsataa kolmekymmentä ajastaikaa, ja

siitti poikia ja tyttäriä.

18. Peleg oli kolmenkymmenen ajastajan vanha, kun han siitti Regun. 19. Ja sitten eli hän vielä kaksisataa yhdeksän ajastaikaa, ja siitti poi-

kia ja tyttäriä. 20. Regu oli kahdenneljättäkymmentä ajastajan vanha, kun hän siit-

ti Serugin.

21. Ja sitten eli han viela kaksisataa seitsemän ajastaikaa, ja siitti poijastajan vanha, kun han siitti Na-

23. Ja sitten eli hän vielä kaksisataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttāriā.

24. Nahor oli yhdeksankolmattakymmentä ajastajan vanha, kun hän siitti Tarakin.

25. Ja sitten eli hän vielä sata yhdeksäntoistakymmentä ajastaikaa, ja

siitti poikia ja tyttäriä. 26. Tarak oli seitsemänkymmenen ajastajan vanha, kun hän siitti Abra-

min, Nahorin ja Haranin. 27. Tāmā on Tarakin sukukunta: Tarak siitti Abramin, Nahorin ja Haranin. Haran siitti Lotin. 1Aik. 1:26. 28. Ja Haran kuoli isänsä Tarakin tykönä, syntymä-maallansa Kaldean Ŭrissa.

29. Ja Abram ja Nahor ottivat itsellensā vaimoja; Abramin vaimon nimi oli Sarai, ja Nahorin vaimon nimi Milka, Haranin tytär, joka oli

Milkan ja Jiskan isä.

30, Mutta Sarai oli hedelmätön, ei-kä ollut hänellä lasta. 1 Moos. 17:17. 31. Ja Tarak otti poikansa Abramin ja Lotin, poikansa Haranin pojan, se-kā miniānsā Sarain, poikansa Abra-min vaimon, ja he lāksivāt Kaldean Urista menemään Kanaanin maalle, ja tulivat Haraniin, ja asuivat siellä. Jos. 24:2 s. Neh. 9:7. .32. Ja Tarakin ikä oli kaksisataa-

viisi ajastaikaa: ja hän kuoli Haranissa.

12 Luku.

Abramin kutsuminen. Hänen tulonsa Kanaanmaalle. Hänen matkansa Egyptiin.

Ja Herra sanoi Abramille: "lähde maaltasi, ja syntymä-paikastasi, ja isāsi huoneesta, sille maalle, jonka mină sinulle osoitan:

Ap. t. 7:3s. Hebr. 11:8. 2. niin minä teen sinun suureksi kansaksi, ja siunaan sinun, ja teen sinulle suuren nimen, ja sinä olet siunaus oleva. 1 Moos. 13:16.

3. Minā siunaan niitā, jotka sinua siunaavat, ja kiroan niitä, jotka sinua kiroavat. Ja sinussa pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuksi tuleman." 1Moos. 18:18. 22:18. 26:4.

28:14. Ap. t. 3:25. Gal. 8:8,16. 4. Niin Abram läksi, niinkuin Herra hänelle sanonut oli, ja Lot meni hänen kanssansa. Ja Abram oli viidenkahdeksattakymmentä ajastajan vanha Haranista lähtiessänsä.

5. Ja Abram otti vaimonsa Sarain, taa hänet ulos ja hänen vaimonsa, ja Lotin, veljensä pojan, tavaroinen- ja kaikki mitä hänellä oli.

22. Serug oli kolmenkymmenen a- | sa, jotka he olivat koonneet, ja ne palvelijat, jotka he olivat saaneet Haranissa, ja läksivät matkustamaan Kanaanmaalle, ja tulivat Kanaanmaaile.

> Ja Abram vaelsi sen maakunnan läpi, hamaan Sikemin paikkakuntaan Mooren tammistoon asti. Ja siihen aikaan asuivat Kananealaiset

maassa.

7. Silloin näkyi Herra Abramille ja sanoi: "sinun siemenelles annan mină tămăn maan." Ja han rakensi siinä alttarin Herralle, joka hänelle oli ilmestynyt. 1 Moos. 13:15. 5 Moos. 34:4.

Neh. 9:8. Ap. t. 7:5. 8. Sitten siirtyi hän etemmäksi vuoren tykö, Betelistä itään päin, ja pani siihen majansa, niin että Betel oli lännen puolella ja Ai idan puolella: ia siihen hän rakensi alttarin Her-

ralle, ja rukoili Herran nimeen. 9. Sitten Abram läksi sieltä etem-

māksi, ja vaelsi etelään päin. 10. Niin tuli kova aika maahan, ja Abram meni alas Egyptiin, olemaan muukalaisena siellä; sillä sangen

kova aika oli maassa.

11. Mutta kun han lähestyi Egyptiä, puhui hän vaimollensa Saraille: katso, armaani, minä tiedän sinun ihananmuotoiseksi vaimoksi.

12. Kun Egyptiläiset saavat sinun nahda, niin he sanovat: ,tama on hänen vaimonsa, ja tappavat minun, ja antavat sinun elää. 13. Sano siis itsesi minun sisarek-

seni, että minulle hyvin kävisi sinun tähtesi, ja minä eläisin sinun 1 Moos. 20:2, 13, 26:7. vuoksės."

14. Kun Abram tuli Egyptiin, nākivät Egyptiläiset vaimon juuri iha-

15. Ja Faraon ruhtinaat näkivät hänen, ja ylistivät häntä Faraolle; ja vaimo vietiin Faraon huoneeseen.

16. Ja Abramille tehtiin hyvin hänen tähtensä. Hän sai lampaita ja karjaa ja aaseja, ja palvelijoita, ja piikoja, ja aasintammoja ja kameleja. · 17. Mutta Herra vitsasi Faraota ja hänen huonettansa suurilla vitsauksilla Sarain, Abraminvaimon Jähden.

18. Silloin kutsui Farao Abramin tykönsä ja sanoi: "miksi tämän minulle teit? mikset ilmoittanut minulle häntä vaimoksesi?

19. Miksi sanoit: ,hän on mīnun sisareni?' ja niin minä otin hänen vai-mokseni? katso, tässä on sinun vaimosi, ota hün ja mene."
20. Ja Farao käski miestensä saat-

13 Luku.

Abram palsa Kanaanmaalle. Lot erkanee hänestä.

Niin Abram läksi jälleen ylös Egyp-tistä vaimonsa ja kaiken tavaransa kanssa, ja Lot hänen kanssansa, Etelä-maalle.

2. Ja Abramilla oli sangen paljon

karjaa, hopeata ja kultaa.

3. Ja han matkusti eteenpäin Etela-maalta Beteliin asti, hamaan siihen paikkaan, jossa hänen majansa oli ennen ollut, Betelin ja Ain vaiheella.

4. juuri siihen paikkaan, johon hän ennen alttarin oli rakentanut: ia Abram rukoili siinä Herran nimeen.

1 Moos. 12:8. 5. Mutta Lotilla, joka Abramia seurasi, oli myös lampaita, karjaa ja majoja.

6. Ja ei heitä vetänyt maa yhdessä asumaan : sillä heillä oli palion tavarata, eivätkä taitaneet yhdessä asua.

1 Moos. 86:7. 7. Sentähden oli riita Abramin ja Lotin paimenten välillä. Ja siihen aikaan asuivat vielä Kananealaiset

ja Feresiläiset maassa.

8. Niin Abram sanoi Lotille: "ălköön olko riita minun ja sinun välilläsi, ja minun ja sinun paimentesi välillä: mehän olemme veliekset.

9. Eikö koko maa ole edessäsi avoinna? eriä minusta; jos sinā menet vasemmalle, menen minä oikialle, ja jos sinä menet oikialle, menen

mină vasemmalle."

10. Niin Lot nosti silmänsä, ja näki, että koko Jordanin laakso oli vesirikas; ennenkuin Herra Sodoman ja Gomorran hukutti, oli se niinkuin Herran yrttitarha, niinkuin Egyptinmaa, aina Soariin asti.

 Ja Lot valitsi itsellensä koko Jordanin lakeuden. Ja hän matkusti itāan pāin; ja niin he erkanivat

toisistansa.

12. Abram asettui Kanaanmaalle; ia Lot asui lakeuden kaupungeissa. ja majaili aina Sodomaan asti.

13. Mutta Sodoman kansa oli paha ja rikkoi kovin Herraa vastaan.

1 Moos. 18:20 ss. 19:4 ss. Hes. 16:48 ss. 14. Ja Herra sanoi Abramille, sitte kuin Lot oli erinnyt hänestä: "nos-ta nyt silmäsi ja katso siitä, missä asut, pohjoiseen, etelään, itään ja länteen päin.

15. Sillä kaiken sen maan, minkä näet, annan minä sinulle ja sinun siemenellesi ijankaikkiseksi ajaksi.

16. Ja teen sinun siemenesi niinkuin tomun maan päällä; jos joku voi lukea tomun maan päällä, niin hän myös voi sinun siemenesi lukea.

1 Moos. 15:5. 28:4. Hebr. 11:12. 17. Nouse ja vaella maata pitkin ja poikin; sillä sinulle minä sen an-

nan."

18. Niin Abram siirsi majansa, ja kāvi asumaan Mamren tammistoon, joka on Hebronissa; ja hän rakensi siinä alttarin Herralle.

14 Luku.

Kedorlaomerin sotaretki. Lot pelastetaan. Abram ja Melkisedek.

Ja tapahtui silloin, kun Amrafel oli Sinearin kuninkaana, Ariok Ellasarin kuninkaana. Kedorlaomer Elamin kuninkaana ja Tideal Goimin

kuninkaana,

2. että he läksivät sotimaan Beraa, Sodoman kuningasta, Birsaa, Gomorran kuningasta, Sineabia, Adaman kuningasta, Semeberiä, Seboimin kuningasta, ja Belan, se on Soarin, kuningasta vastaan.

3. Nämä kaikki yhdistyivätSiddimin laaksossa, jossa nyt on Suolainen

meri.

4. He olivat olleet kaksitoistakvmmenta ajastaikaa kuningas Kedorlaomerin alla; mutta kolmantenatoista ajastaikana olivat he hänestä luopuneet.

5. Neljäntenätoista ajastaikana tuli Kedorlaomer, ja ne kuninkaat, jotka hänen kanssansa olivat, ja lõivät Rafalaiset Astarot-Karnaimissa, ja Susilaiset Hamissa, Emiläiset Save-Kiriataimissa.

6. sekä Horilaiset Seirin vuorella,

aina Paraniin asti, korpea liki.
7. Sitten he palasivat ja tulivat En-Mispatin tyko, se on Kades, ja ryöstivät koko Amalekilaisten maan; niin myös lõivät he Amorealaiset, jotka asuivat Haseson-Tamarissa.

8. Niin läksivät Sodoman kuningas, Gomorran kuningas, Adaman kuningas, Seboimin kuningas ja Belan, se on Soarin, kuningas ja ryhtyivät so-

taan Siddimin laaksossa

9. Kedorlaomeria, Elamin kuningasta, Tidealia, Goimin kuningasta, Amrafelia, Sinearin kuningasta, ja Ariokia, Ellasarin kuningasta vastaan, neljä kuningasta viittä vastaan. 10. Mutta Siddimin laaksossa oli

monta maanpihkakuoppaa. Ja Sodoman ja Gomorran kuningas lyötlin ja putosivat kuoppiin, ja jääneet pakenívat vuorille.

1 Moos. 12:7.

11. Niin he ottivat kaiken Sodoman ja Gomorran tavaran, ja kaiken heidän ruokavaransa ja menivät matkaansa.

12. Ja he oltivat myös Lotin, Abramin veljen pojan, kanssansa ja hänen tavaransa, ja menivät matkaansa: sillä hän asui Sodomassa.

13. Silloin tuli yksi, joka paennut oli, ja ilmoitti sen Abramille, sille Hebrealaiselle, joka asui Amorealaisen Mamren, Eskolin ja Anerin veljen, tammistossa. Nämä olivat liitossa Abramin kanssa.

14. Kun nyt Abram kuuli veljensä otetuksi kiinni, varusti hän omia, kotona syntyneitä, uskotuita palvelijoitansa, kolmesataa ja kahdeksantoista, ja ajoi heitä takaa Daniin asti.

15. Ja hān jakoi vākensā ja karkasi palvelijoinensa yöllā heldān pāāliensā, löi heidāt ja ajoi takaa hamaan Hobaan, joka on pohjois-puolella Damaskoa.

16. Ja hān toi takaisin kaiken tavaran; ja myös veljensä Lotin ja hänen tavaransa toi hän takaisin, niin myös vaimot ja väen.

17. Kun Abram palasi lyömästä Kedorlaomeria ja niitä kuninkaita, jotka olivat hänen kanssansa, meni Sodoman kuninga häntä vastaan Saven laaksossa, jota "kuninkaanlaaksoksi" sanotaan.

18. Mutta Melkisedek, Salemin kuningas, toi leipää ja viiniä; ja hän oli ylimmäisen Jumalan pappi.

Ps. 1104. Hebr. 53, 10, 7:1 ss. 19. Ja hān siunasi hāntā, ja sanoi: "siunattu ole sinā, Abram, kaikkien korkeimmalta Jumalalta, jonka tai-

vas ja maa oma on.
20. Ja kiitetty olkoon kaikkien korkein Jumala, joka sinun vihollisesi antoi sinun käsiisi." Ja Abram antoi hänelle kymmenekset kaikista. 21. Silloin Sodoman kuningas sanoi Abramille: "anna minulle väki, ja

pidā itse tavara."

22. Multa Abram sanoi Sodaman kuninkaalle: "minä nostan minun käteni Herran, sen kaikkien korkeimman Jumalan tykö, jonka taivas ja maa oma on.

 ja vakuutan, etten ota kaikesta sinunomastasi lankaakaan eikä kengän rihmaa, ettes sanoisi: "minä olen Abramin äveriääksi tehnyt."

24. En lahdo mitään, paitsi sitä kuin hämä nuoret miehet syöneet ovat, ja niiden miesten osaa, jotka minua seurasivat: Aner, Eskol ja Mamre; he saakoot osansa,"

15 Luku.

Herra tekee liiton Abramin kanssa.

Kun nāmā olivat tapahtuneet, tuli Herran sana Abramin tyko nāyssā, sanoen: "ālā pelkāā, Abram, minā olen sinun kilpesi; sinun palkkasi on oleva sangen suuri."

2. Mutta Abram sanoi: "Herra, Herra, mitä minulle sitten annat? minähän lähden lapsttonna täältä, ja minun huoneeni perilliseksi tuleetämä Eleasar Damaskosta."

 Ja Abram sanoi vielä: "minulle et antanut siementä; katso, minun kotopalkolliseni on minua perivä."

4. Mutta katso, Herran sana tuli hänen tykönsä, sanoen: "ei tämä sinua peri; vaan joka sinun ruumiistasi tulee, se on sinua perivä."

5. Ja hān vei hānen ulos, ja sanoi: "katso taivaalle ja lue tāhdet, jos ne taidat lukea." Ja Hān sanoi hānelle: "niin sinun siemenesi on oleva."

1 Moos. 18:16. 22:17. 2 Moos. 82:18. 5 Moos. 10:22. 6. Abram uskoi Herran, ja Hän luki sen hänelle vanhurskaudeksi.

Room. 43, 18. Gal. 36. Jaak. 2:28.
7. Ja Hän sanoi hänelle: "minä olen Herra, joka sinun vein ulos Kaldean Urista, antaakseni sinulle

Kaldean Urista, antaakseni sinulle tämän maan omaksesi." 8. Mutta hän sanoi: "Herra, Herra, mistäminä tietäisin sen omistavani?"

 Silloin Hän sanoi hänelle: "tuo minulle kolmivuotinen hehkoinen, ja kolmivuotinen vuohi, ja kolmivuotinen oinas, niin myös mettinen,

ja nuori kyhkyläinen."
10. Ja hän toi nämä kaikki, ja jakoi ne keskeltä kahtia, ja pani itsekunkin osan toinen toisensa kohdalle; vaan lintuja ei hän jakanut.

Jer. 34:18.

11. Niin petolinnut tulivat lihain päälle: mutta Abram karkoitti ne.

12. Kun nyt aurinko oli laskemaisillaan ja raskas uni oli langennut Abramin päälle, katso, niin hämmästys ja synkiä pimeys tuli hänen päällensä.

13. Ja Hān sanoi Abramille: "niin tiedā totisesti, ettā sinun siemenesi on oleva muukalaisena siinā maassa, joka ei heidān omansa ole, ja heidān tāytyy orjana alla, ja he vaivataan; niin on tapahtuva neljāsataa ajaslaikaa.

2 Moos. 1:18 ss. 12:40.

Ap. t. 7:6ss.

14. Mutta sille kansalle, jonka orjana he ovat, kostan minä; ja sitten he lähtevät ulos suurella tavaralla. 2 Moos. 11:2. 12:35 s.

 Sinā menet isāisi tvkō rauhassa. ja haudataan hyvässä ijässä.

1 Moos, 25:8. 16. Mutta neliännessä miespolvessa he tänne palajavat; sillä Amorea-laisten pahuuden mitta ei ole ennen

tāysi."

17. Ja kun aurinko oli laskenut ja pimeys joutunut, katso, uunissa paoi tuli; ja liekki kävi kappaleitten keskeltä. 2 Moos. 13:21. 19:18. Jer. 34:18. Sinä päivänä teki Herra liiton Abramin kanssa, sanoen: ,,sinun siemenelles annan minä tämän maan, hamasta Egyptin virrasta suureen Fratin virtaan asti: 1 Moos. 12:7.

2 Moos. 23:31. 5 Moos. 34:4. 1 Kun. 4:21. 2 Aik. 9:26. Ps. 80:12.

19. Kainilaisten, Kenitsiläisten ja Kadmonilaisten, 20. Hetiläisten, Feresiläisten ja Ra-

falaisten, 21. Amorealaisten, Kananealaisten, Gergesiläisten ja Jebusilaisten maan:

16 Luku. Hagar ja Ismael.

Ja Sarai, Abramin vaimo, ei synnyttänyt hänelle lapsia. Mutta hänellä oli egyptiläinen piika, jonka

nimi oli Hagar.

2. Niin Sarai sanoi Abramille: "katso, Herra on minun sulkenut synnyttämästä; mene siis minun piikani luo, ehkä minä saisin lapsia hänestä." Ja Abram totteli Sarain sanaa.

3. Ja Sarai, Abramin vaimo, otti egyptiläisen piikansa Hagarin, ja antoi sen mieĥellensa Abramille vaimoksi. Silloin oli Abram asunut Kanaanmaalla kymmenen ajastaikaa. 4. Ja han makasi Hagarin tykönä joka tuli raskaaksi. Kun hän tunsi itsensä raskaaksi, tuli hänen emäntansa halvaksi hänen silmissänsä.

5. Niin sanoi Sarai Abramille: "minulle tapahtunut vääryys langetkoon sinun päällesi. Minä annoin minun piikani sinun helmaasi, ja kun hän tunsi itsensä raskaaksi, halpenin mina hanen silmissansa. Herra tuomitkoon minun ja sinun välilläsi.

6. Muita Abram sanoi Saraille: ,,kat-50, sinun piikasi on sinun käsissäsi, tee hänelle mitä tahdot." Kun Sarai sillen kuritti häntä, niin hän pakeni

hänen tyköänsä.

7. Multa Herran Enkeli lövsi hänen vesilähteen tykönä korvessa, sen lähteen tykönä, joka on Surin tiellä.

net?" Hän vastasi: "minä pakenin emäntääni Saraita."

9. Ja Herran Enkeli sanoi hänelle: "palaja emāntāsi tykō, ja noyryytā itsesi hānen kātensā alle."

10. Ja Herran Enkeli sanoi vielä: "minä lisään suuresti sinun siemenesi, niin ettei sitä taideta lukea paljouden tähden."

11. Vielā sanoi Herran Enkeli hānelle: "katso, sinā olet raskas, ja synnytät pojan, ja sinun pitää kutsuman hänen nimensä Ismael, sillä Herra on kuullut sinun vaivasi.

12. Hänestä tulee tuima mies; ja hänen kätensä on jokaista vastaan, ja jokaisen käsi häntä vastaan; ja hän on asuva kaikkien veljiensä edessä." 1 Moos. 25:18.

13. Ja Hagar nimitti Herran, joka häntä puhutteli: "sinä Jumala, joka nāet minun." Sillā hān sanoi: "Olisinko todellakin pikimmältä nähnyt

hänet, joka minun näkee!"

14. Sentähden nimitti hän sen kaivon: "sen elävän kaivoksi, joka minun näkee;" se on Kadeksen ja Baredin välillä. 1 Moos. 24:52. 98:11 15. Ja Hagar synnytti Abramille pojan ; ja Abram antoi pojallensa, jonka Hagar synnytti, nimen Ismael.

16. Ja Abram oli kuudenyhdeksättäkymmentä ajastajan vanha, kun Hagar synnytti hänelle Ismaelin.

17 Luku.

Jumala uudistaa liittonsa Abrahamin kanssa ja lupaa Isaakista siemenen. Ympärileikkaus.

Kun Abram oli yhdeksänkymme-nen yhdeksän ajastaikainen, näkyi Herra Abramille, ja sanoi hänelle: "mina olen Jumala kaikkivaltias; vaella minun edessäni, ja

ole vakaa. 2. Ja minä teen liittoni minun ja sinun välillesi, ja lisään sinun sangen

suuresti.

3. Ja Abram lankesi kasvoillensa, ja Jumala puhui hänen kanssansa, sanoen:

4. "Katso, Minä olen, ja minun liittoni on sinun kanssasi, ja sinä tulet suuren kansan isäksi. Room. 4:17.

5. Sentähden ei sinua pidä enää kutsuttaman Abram, mutta Abraham on sinun nimesi oleva; sillä minä olen tehnyt sinun suuren kansan isāksi.

6. Ja teen sinun sangen suuresti & Ja hān sanoi: ,, Hagar, Sarain | hedelmälliseksi, ja asetan sinun kan-piika, kusta tulet? ja kuhunka me- soiksi, ja kuninkaat tulevat sinusta.

7. Ja Minä teen liittoni minun ja l sinun välille, ja sinun siemenesi vä-lille sinun jälkeesi, suvusta sukuun ijankaikkiseksi liitoksi, niin että minā olen sinun Jumalasi, ja sinun siemenesi Jumala sinun jälkeesi.

8. Ja Minä annan sinulle ja siemenellesi sinun jälkeesi sen maan, jossa sinä muukalainen olet, koko Kanaanmaan ijäiseksi omaisuudeksi: ia Minä olen heidän Jumalansa.

9. Ja Jumala sanoi vielä Abrahamille: "pidä siis minun liittoni, sinā ja sinun siemenesi sinun jālkeesi,

suvusta sukuun.

10. Ja tämä on liitto, joka teidän tulee pitää, minun ja teidän välillänne, ja sinun siemenesi välillä sinun jälkeesi: kaikki miehenpuoli teidän seassanne pitää ympärileikattaman.

3 Moos. 12:3. Luuk. 2:21. Ap. t. 7:8.

Room. 4:11 ss. 11. Ja teidän pitää ympärileikkaaman teidän esinahkanne liha: se on oleva liiton merkiksi minun ja teidän välillänne.

Kahdeksanpäiväisenä pitää ympärileikattaman teidän seassanne kaikki miehenpuoli, suvusta sukuun, kotona syntynyt ja jokainen rahalla ostettu muukalainen, joka ei ole

sinun siemenestäsi.

13. Kaiketi ympärileikattakoon sekā kotona syntynyt, että rahalla ostettu; ja niin minun liittoni on oleva teidän lihassanne ijankaikkiseksi liitoksi.

14. Mutta jokainen ympärileikkaa-maton miehenpuoli, joka ei ympärileikkauta esinahkansa lihaa, on hävitettävä kansastansa; hän on mi-

nun liittoni rikkonut."

 Ja Jumala puhui vielä Abrahamille, sanoen: "älä kutsu vaimoasi Saraita enää Saraiksi, vaan Saara

olkoon hänen nimensä.

16. Sillä Minä siunaan häntä, annan hänestäkin sinulle pojan; Minä siunaan hänen, ja hän on tuleva kansoiksi, ja kansain kuninkaat tulevat hänestä." 1 Moos. 18:10, 21:2,

17. Niin Abraham lankesi kasvoillensa, naurahti, ja sanoi sydämmessänsä: "syntyisikö sadan-ajastaikaiselle poika? ja synnyttäisiköSaara yhdeksankymmenen ajastaikaisena?"

18. Ja Abraham sanoi Jumalalle: "joska Ismael saisi elää sinun edes-

sāsi l'"

19. Niin sanoi Jumala: "totisesti Saara, sinun vaimosi, synnyttää si-nulle pojan, ja sinun pitää hänen nimensä kutsuman Isaak; ja Minä teen minun liittoni hänen kanssansa

ijankaikkiseksi liitoksi, hänen siemenellensä hänen jälkeensä.

20. Ismaelista olen Minä myös sinun rukouksesi kuultut; katso. Minä olen siunannut häntä, ja teen hänen hedelmälliseksi, ja lisään hänen sangen suuresti: kaksitoistakymmentā ruhtinasta on han siittāvā, ja minä teen hänen suureksi kansaksi. 1 Moos. 25:16.

21. Mutta liittoni teen minä Isaakin kanssa, jonka Saara on sinulle synnyttävä tähän aikaan tulevana Room. 9:7.

vuonna."

22. Ja kun puhe oli päätetty Abrahamin kanssa, meni Jumala ylös

hänen tyköänsä.

23. Ja Abraham otti poikansa Ismaelin, sekä kaikki kotona synty-neet, ja kaikki ostetut, kaiken miehenpuolen Abrahamin huoneessa, ja ympärileikkasi heidän esinahkansa lihan, kohta sinä päivänä, niinkuin Jumala oli puhunut hänen kanssansa.

24. Abraham oli yhdeksänkymmenen vhdeksän ajastaikainen, kun hänen esinahkansa liha ympärilei-

kattiin.

25. Mutta Ismael, hänen poikansa, oli kolmentoista aiastaikainen, kun hänen esinahkansa liha ympärileikattiin.

26. Samana päivänä ympärileikattiin Abraham ja Ismael, hänen poi-

kansa :

ja kaikki miehenpuoli hänen huoneessansa, kotona syntyneet ja muukalaisilta ostetut, ympärileikattiin hänen kanssansa.

18 Luku.

Herran käynti Abrahamin luona. Uudistettu lupaus Saaraile. Abraham rukoilee Sodoman edestä.

Ja Herra näkyi Abrahamille Mam-ren tammisiossa, jossa hän istui majansa ovella, kun päivä oli palavimmallansa.

2. Kun hän silmänsä nosti ja katseli, katso, kolme miestä seisoi hänen edessänsä; ja kun hän näki heidän, juoksi hän heitä vastaan majan ovelta, ja kumarsi itsensä maahan,

Hebr. 13:2. 3. ja sanoi: "Herra, jos minä olen armon löytänyt sinun edessäsi, niin

ălă mene palvelijasi ohitse. 4. Sallikaat, että tuodaan vähän vettä pestäksenne jalkanne, ja levät-

kāāt puun alla.
5. Minā tuon teidān eteenne kappaleen leipää, virvoittakaat sydän-

tanne, ennenkuin menette, koska | oikeutta; jotta Herra saattaisi Abrakerran poikkesitte teidan palveli-janne tykö." He sanoivat: "tee niin-kuin sinä olet puhunut."

6. Niin Abraham riensi maiaan Saaran tykö, ja sanoi: "tuo joutuin kol-me mittaa sämpylä-jauhoja, sotke

ja leivo kaltiaisia.

7. Mutta itse juoksi Abraham karjan tykö, otti nuoren ja kauniin vasikan. ja antoi palvelijalle, joka riensi val-

mistamaan sitä.

· 8. Ja hān toi voita ja maitoa, ja vasikan, jonka hän oli antanut valmistaa, ja pani heidän eteensä; ja hän seisoi itse heidän edessänsä puun alla, kun he söivät.

9. Niin sanoivat he hänelle: "kussa on sinun vaimosi Saara?" hän

vastasi: "tuolla majassa." 10. Ja Hän sanoi: "minä palajan sinun tykösi tällä ajalla tulevana vuonna, ja katso, vaimollasi Saaralla on oleva poika." Ja sen kuuli Saara majan ovelta, joka oli hänen taka-1 Moos. 17:19. 21:1 s. Room. 9:9.

11. Mutta Abraham ja Saara olivat vanhat ja ijälliseksi joutuneet, niin että Saaralta olivat lakanneet vaimolliset menot. Room, 4:19. Hebr. 11:11.

12. Sentähden naurahti Saara itseksensä, ja sanoi: "näin vanhaksi tultuani, minäkö antaisin itseni hekumaan? ja minun herranikin on vanhentunut." 1 Piet. 3:6.

13. Mutta Herra sanoi Abrahamille: "miksi Saara nauroi, sanoen: "minākō todellakin synnyttāisin, joka

olen vanhaksi tullut? 14. Onko Herralle mitäkään mahdotonta? Määrättyyn aikaan minä palajan sinun tykösi tulevana vuonna, ja Saaralla on poika.'

Luuk. 1:37. 2 Kun. 4:16. 15. Niin Saara kielsi, sanoen: "en minä nauranut;" sillä hän hämmästyi. Mutta Han sanoi: "ei ole niin,

sinā nauroit." 16. Silloin nousivat miehet ja läksivät menemään Sodomaan päin; ja Abraham meni heidän kanssansa saattamaan heitä.

17. Ja Herra sanoi: "salaisinko minā Abrahamilta, mitā minā teen?

Am. 3:7. Jaak. 2:23. 18. Abrahamistahan totisesti on tuleva suuri ja väkevä kansa, ja kaikki kansat maan päällä pitää hänessä 1 Moos. 12:3. 22:18. 26:4. siunattaman.

28:14. 2 Moos. 1:7. Ap. t. 3:25. Gal. 8:8. 19. Sillä minä olen hänen valinnut, että hän käskisi lapsiansa ja jälkeistā perhettānsā Herran tietā pitāhamille kaikki, mitä Hän hänelle luvannut on."

20. Ja Herra sanoi: "Huuto on suuri Sodomasta ja Gomorrasta, ja heidän syntinsä ovat sangen raskaat.

1 Moos. 13:13. 19:13. Hes. 16:49. 21. Minä astun nyt alas katsomaan, ovatko he aivan niin tehneet kuin huuto heistä on tullut minun etceni, vai eikö, että minä sen tietäisin." 22. Ja miehet kääntyivät sieltä, ja menivät Sodomaan päin. Mutta Abraham iäi vielä seisomaan Herran

eteen.

23. Ja Abraham astui hänen tykönsä, ja sanoi: "hukutatko myös vanhurskaankin jumalattoman kanssa? 21. Jos kaupungissa olisi viisikym-

mentä vanhurskasta, hukuttaisitko myös ne, etkä säästäisi sitä paikkaa viidenkymmenen vanhurskaan täh-

den, jotka siellä olisivat? 25. Pois se sinusta, että sen tekisit, ja kuolettaisit vanhurskaan jumalattoman kanssa, ja niin vanhurs-kaan kävisi kuin jumalattomankin! Pois se sinusta! Eikö kaiken maailman Tuomari oikeutta tekisi?"

Room. 8:6. 26. Niin Herra sanoi: , jos minā löydän viisikymmentä vanhurskasta Sodoman kaupungissa, niin minä säästan kaiken sen paikan heidan tahtensä.

27. Mutta Abraham vastasi ja sanoi: "katso, minä olen ruvennut puhumaan minun Herrani kanssa, vaikka olen tomu ja tuhka.

28. Mitä, jos olisi viisi vailla viidestäkymmenestä vanhurskaasta, kadottaisitko viiden tähden koko kaupungin?" Ja Hän sanoi: "en kadota, ios minā löydān siellā viisiviidettākymmentä."

29. Ja han puhui viela Hanelle, ja sanoi: "kenties siellä löytyisi neljäkymmentä?" Ja Hän sanoi: "en tee sitä niitten neljänkymmenen täh-den."

30. Abraham sanoi: "älköön minun Herrani vihastuko, että minä vielä puhun; mitä, jos löytyisi siellä kol-mekymmentä?" Ja Hän sanoi: "en sitä tee, jos minä löydän siellä kolmekymmeniä."

31. Ja han sanoi taas: "katso, minä olen ruvennut puhumaan Herrani kanssa: "mitä, jos löytyisi siellä kak-sikymmentä?" Ja Hän sanoi: "en kadota kahdenkymmenen tähden."

32. Vielā hān sanoi: "ālköön minun Herrani vihastuko, jos minā mään, ja tekemään hurskautta ja ainoastansa tämän kerran vielä puhun; mitā, jos siellā löytyisi kymmenen?" Ja Han sanoi: "en kadota

kymmenen tähden."

33. Ja Herra meni pois sitten kun hän oli Abrahamin kanssa puhunut; ja Abraham palasi kotiansa.

19 Luku.

Sodoman hävitys. Lotin vaimo ja tyttäret.

Ja ne kaksi enkeliä tulivat ehtoona Sodomaan, ja Lot istui Sodoman portissa. Kun Lot näki heidät, nousi hän heitä vastaan, kumarsi kasvoil-

lensa maahan,
2. ja sanoi: "katsokaat, minun herrani, poiketkaat palvelijanne huoneesen yöksi, ja antakaat pestä jal-kanne, ja aamulla varhain noustuanne menette matkaan."He sanoivat: "ei suinkaan, vaan kadulla me yötä

pidämme." 1 Moos. 18:2 ss. Hebr. 13:2. 3. Mutta han ahkerasti vaati heitä; ja he poikkesivat hänen tykönsä, ja tulivat hänen huoneesensa. Ja hän valmisti heille aterian ja leipoi happamattomia leipiä, ja he sõivät.

4. Ennenkuin he maata panivat, tulivat kaupungin miehet, Sodomalaiset, nuoret ja vanhat, kaikki kansa joka kulmalta, ja piirittivät huo-

neen.

Ja he kutsuivat Lotin ja sanoivat hänelle: "kussa ovat ne miehet, jot-ka sinun tykösi yöllä tulivat? tuo heitä meidän tykömme, tunteak-semme heitä."

Tuom. 19:22. Jes. 3:9. Room. 1:27. 6. Silloin Lot meni ulos heidän tykönsä oven eteen, sulki oven jäl-

keensä,

7. ja sanoi: "älkäät toki, rakkaat veljeni, tehkö niin pahoin.

8. Katsokaat, minulla on kaksi tytärtä, jotka ei vielä miehestä mitään tiedā; ne minā tuotan teille, tehkāāt heille mitä te tahdotte. Kunhan vaan näille miehille ette mitään pahaa tee; sillä sentähden ovat he tulleet

minun kattoni suojaan."

9. Mutta he sanoivat: "mene matkaasi!" Ja he sanoivat: "tuo yksi on tullut muukalaisena olemaan, ja tahtoo kuitenkin hallita. Mutta nyt me teemme enemmän pahaa sinulle kuin heille." Ja he karkasivat väkivallalla Lotin päälle ja hyökkäsivät ovea särkemään.

10. Silloin miehet ojensivat kätensä ulos, ja tempasivat Lotin tykönsä huoneesen, ja sulkivat oven kiinni. 2 Piet. 2:7.

11. Ja miehet, jotka huoneen oven edessă olivat, lõivät he sokeudella, pienet ja suuret, niin että he väsyivät ovea etsiessänsä. Viis. 19:16.

12. Ja miehet sanoivat Lotille: "jos sinulla vielā on omaisia tāāllā, vāvyjä, poikia, tyttäriä, tahi muita tässä kaupungissa, vie ne ulos tästä paikasta.

13. Sillä me hukutamme tämän naikan; koska heidän huutonsa on suuri Herran edessä, niin Herra lähetti meidät heitä hukuttamaan."

1 Moos. 18:20.

14. Niin Lot meni ulos, ja puhutteli vävyjänsä, joitten pitisaaman hänen tyttärensä, ja sanoi: "nouskaat ja lähtekäät tästä paikasta, sillä Herra hukuttaa tämän kaupungin." Mutta vävynsä luulivat hänen leikkiä laskevan.

15. Kun nyt aamurusko nousi, kiiruhtivat enkelit Lotia joutumaan, ja sanoivat: "nouse, ota vaimosi ja kaksi tytärtäsi, jotka saapuvilla ovat. ettet hukkuisi tämän kaupungin pa-

huudessa!"

16. Ja kun hän viipyi, tarttuivat miehet hänen käteensä, ja hänen vaimonsa ja kahden tyttärensä käteen, sillä Herra tahtoi säästää häntä ja taluttivat hänen ulos ja jättivät hänen ulkopuolelle kaupunkia.

Viis. 10:6. 2 Piet. 2:7. 17. Ja johdattaissaan heitä ulos, sanoi toinen: "pakene sielusi tähden; ālā katsahda taaksesi, ja ālā myös pysähdy koko tällä lakeudella; vaan pakene vuorille, ettet hukkuisi."

18. Mutta Lot sanoi heille: "Voi,

Herrani!

19. Katso, palvelijasi on löytänyt armon sinun edessäsi, sinä olet tehnyt laupeutesi suureksi, jonka minulle osoitit, pelastaaksesi sieluani; en taida minä päästä pakoon vuorille ennenkuin onnettomuus saavuttaa minun ja minä kuolen.

Katso, kaupunki tuolla on lähellä paetakseni sinne, ja se on pieni. Salli minun paeta sinne - sehan on niinpieni-,ettäsielunijäisielämään:"

21. Niin sanoi Hän hänelle: "katso, tässäkin asiassa olen minä sinun rukouksesi kuullut; en hävitä sitä kaupunkia, josta puhut.

22. Riennä, pakene sinne; sillä en minä taida mitään tehdä, ennen-kuin sinne pääset." Sentähden kutsui hän sen kaupungin Soariksi.

23. Kun aurinko oli nousnut maan

yli, ja Lot tullut Soariin, 24. niin antoi Herra sataa Sodoman ja Gomorran päälle tulikiveä ja tulta, Herralta taivaasta,

25. ja kukisti ne kaupungit, ja koko

sen lakeuden ynnä kaikki niiden kaupunkien asuvaiset, ja maan kasvun. 5 Moos. 29:23. Jes. 18:19. Jer. 50:40. Hes. 16:49. Hos. 11:3. Am. 4:11. Luuk. 17:29.

Juud. v. 7.

26. Mutta Lotin vaimo, joka seurasi häntä, katsoi taaksensa ja muuttui suolapatsaaksi.

Viis. 10:7.

Luuk. 17:32.
27. Ja kun Abraham nousi varhain aamulla ja menisiihen paikkaan, kussa hän oli seisonut Herran edessä, 28. ja katsahti Sodomaan ja Gomorraan päin, ja silmäili koko lakeutta, niin näki hän, että savu nousi maasta niinkuin pätsin savu.

29. Niin tapahtui siis, että kun Jumala kukisti sen lakeuden kaupungit, muisti Hän Abrahamia, ja johdati Lotin ulos hävityksen keskeltä, hävittäessään ne kaupungit, joissa

int asui

30. Ja Lot läksi Soarista ja asui vuoristossa, ja kaksi hänen tytärtänsä hänen kanssansa; sillä hän pelkäsi asua Soarissa; ja hän oli luolassa, hän ja molemmat tyttärensä.

31. Niin sanoi vanhempi nuoremmalle: "isämme on vanha, eikä ole muuta miestä maan päällä, makaamaan meidän kanssamme, koko maailman tavan jälkeen.

32. Käykäämme, juottakaamme isämme viinillä, ja maatkaamme hänen kanssansa, herättääksemme isäs-

lamme siementa.

33. Niin he juottivat isänsä sinä yönä viinillä. Ja vanhempi tuli ja makasi isänsä kanssa, eikä hän huomannut, koska hän tuli makaamaan ja koska hän nousi.

34. Toisena päivänä sanoi vanhempi nuoremmalle: "katso, minä makasin menneenä yönä isäni kanssa; juottakaamme häntä myös tänä yönä viiaillä, ja mene sinä ja makaa hänen kanssansa, herättääksemme isäslämme siementä."

35. Niin he juottivat myös sinä yönä isänsä viinillä; ja nuorempi meni ja makasi hänen kanssansa, eikä hän huomannut, koska hän tuli makaamaan ja koska hän nousi.

36. Ja niin molemmat Lotin tyttäret tulivat isästänsä raskaaksi.

 Ja vanhempi synnytti pojan, ja minitti hänen Moab; hänestä ovat Moabilaiset tulleet, hamaan tähän päivään asti.

38. Ja nuorempi myös synnytti pojan, ja nimitti hänen Ben-Ammi; hänesiä tulivat Ammonin lapset, hamaan tähän päivään asti. 20 Luku.

Abraham ja Saara Gerarissa.

Ja Abraham vaelsi sieltä Etelämaahan, ja asui Kadeksen ja Surin vaiheella, ja oli muukalaisena Gera-

rissa.

2. Ja Abraham sanoi vaimostansa Saarasta: "hän on minun sisareni." Niin Abimelek, Gerarin kuningas, lähetti ja antoi noutaa Saaran tykõnsä.

3. Mutta Jumala tuli Abimelekin tykö yöllä unessa ja sanoi hänelle: "katso, sinun pitää kuoleman sen vaimon tähden, jonkas ottanut olet; sillä hän on toisen miehen aviovai-

4. Mutta Abimelek ei ollut ryhtynyt häneen. Ja hän sanoi: "Herra, tahdotko surmata hurskaankin kan-

san?
5. Eikö hän sanonut minuile: ,hän
on minun sisareni?' ja hän itsekin
sanoi: ,hän on minun veljeni.' Yksivakaisella sydämmellä ja viattomilla käsillä olen minä sen tehnyt."

6. Ja Jumala sanoi hänelle unessa: "minä myös tiedän, että sydämmesi yksivakaisuudessa olet sen tehnyt. Sentähden minä myös estin sinun rikkomasta minua vastaan; enkä sallinut sinun ryhtyä häneen.

7. Niin anna nyt miehelle hänen vaimonsa takaisin; sillä hän on profetta, ja hänon rukoilevasinun edestäsi, että saat elää. Mutta jos et sinä anna häntä takaisin, niin tiedä, että tolisesti kuolet, ja kaikki mitä sinulla on." Ps. 106:14.

 Niin Abimelek nousi varhain aamulla ja kutsui kaikki palvelijansa, ja puhui nämä kaikki heidän kuul-

lensa; ja miehet pelkäsivät suuresti.

9. Ja Abimelek kutsui Abrahamin,
ja sanoi hänelle: "mitäs meille teit?
ja mitä minä olen rikkonut sinua
vastaan, että saatit minulle ja valtakunnalleni niin suuren rikoksen?
sinä olet tehnyt minua kohtaan mitä ei sovi tehdä."

10. Ja Abimelek sanói vielä Abrahamille: "mitä tarkoitit, ettäs tämän

teit?"

11. Abraham sanoi: "minā ajattelin: kenties ei tāssā paikassa ole yhtan pelkoa, ja he surmaavat minut vaimoni tähden.

12. Ja hän on tosin sisareni; sillä hän on isäni tytär, vaan ei äitini tytär ia minä otin hänen vaimakseni

tytär, ja minä otin hänen vaimokseni. 13. Kun Jumala pani minut kulkemaan isäni huoneesta, sanoin minä hänelle: "osoita se lempeys minua kohtaan, kuhunka paikkaan ikänä tulemme, että sanot minusta: ,hän

on velieni!

14. Niin Abimelek otti lampaita, ja karjaa, ja palvelijoita, ja piikoja, ja antoi Abrahamille; ja lähetti hänelle Saaran, hänen vaimonsa.

15. Ja Abimelek sanoi: "katso, minun maani on avoinna sinun edessāsi; asu kussa sinulle parhain kel-

16. Ja hän sanoi Saaralle: "katso, minä annan veliellesi tuhannen hopeasikliä, ne pitää oleman sinulle silmäin peitteeksi, kaikkien edessä, jotka sinun kanssasi ovat; niin olet sinä kaikkien edessä viattomaksi todistettu.

17. Mutta Abraham rukoili Jumalata, ja Jumala paransi Abimelekin, ja hänen vaimonsa, ja hänen pii-

kansa; ja ne siittivät.

18. Silla Herra oli perati sulkenut kaikki kohdut Abimelekin huoneessa, Saaran, Abrahamin vaimon tähden.

21 Luku.

Isaak syntyy. Ismael ja Hagar korvessa. Abrahamin liitto Abimelekin kanssa.

Ja Herra katsoi Saaran puoleen, niinkuin Hän sanonut oli; ja Herra teki Saaralle, niinkuin hän oli puhunut. 1 Moos. 17:19. 18:10, 14, Matt. 1:2.

Hebr. 11:11. 2. Ja Saara tuli raskaaksi, ja synnytti pojan Abrahamille hänen vanhuudessansa, sillä ajalla, minkä Jumala hänelle sanonut oli.

3. Ja Abraham nimitti poikansa, joka hänelle syntynyt oli, jonka Saa-

ra hänelle synnytti, Isaak.

4. Ja Abraham ympärileikkasi poikansalsaakin kahdeksan-päiväisenä, niinkuin Jumala hänen oli käskenyt.

1 Moos. 17:11. Ap. t. 7:8. 5. Abraham oli sadan ajastaikainen, kun Isaak, hänen poikansa, hänelle

syntyi.

6. Ja Saara sanoi: "Jumala on tehnyt minulle naurun; kuka ikänä sen saa kuulla, hän nauraa minua."

- 7. Ja sanoi vielä: "kuka olisi taitanut sanoa Abrahamille: ,Saara on lapsia imettävä; sillä minä olen synnyttänyt pojan hänen vanhuudessansa?
- Ja lapsi kasvoi ja vieroitettiin; ja Abraham teki suuret pidot sinä päivänä, jona Isaak vieroitettiin.
- 9. Ja Saara huomasi, että sen egyptiläisen Hagarin poika, jonka tämä oli Abrahamille synnyttänyt, oli pilkkaaja.

10. Ja hän sanoi Abrahamille: "aja ulos tämä palkkavaimo poikinensa: sillä palkkavaimon pojan ei pidä periman minun polkani Isaakin kanssa." Gal. 4:30.

11. Tämä sana oli Abrahamin mielestä sangen karvas, hänen poikansa

tähden.

. 12. Mutta Jumala sanoi Abrahamille: "älä ota sitä niin pahaksesi poikasi ja palkkapiikasi tähden. Kajkissa mitä Saara sinulle sanoo, kuule hanta; sillä Isaakissa pitää sinulle siemen kutsuttaman. Room. 9:7. Hebr. 11:18.

13. Minā teen myös piikasi pojan kansaksi, koska hän sinun siemenesi on. 1 Moos, 16:10. 17:20.

14. Niin nousi Abraham aamulla varhain, otti leipää ja vesileilin, ja antoi Hagarille, ja pani hänen sel-käänsä; ja antoi hänelle pojan, ja laski heidät menemään. Niin hän meni matkaansa, ja eksyi Bersaban korvessa.

15. Kun vesi oli loppunut leilistä, heitti hän pojan yhden pensaan alle. 16. Ja meni pois, ja istui hänen kohdallensa noin joutsen kantaman matkan päähän; sillä hän sanoi: "en mina voi nähdä pojan kuolemata."

Ja istuen hänen kohdallansa, ratkesi hän ääneen itkemään.

17. Ja Jumala kuuli pojan äänen; ja Jumalan Enkeli huusi Hagaria taivaasta, ja sanoi hänelle: "mikä sinun on, Hagar? älä pelkää; sillä Jumala on kuullut pojan äänen, kussa hän makaa.

18. Nouse, ota poika, ja tue häntä kädelläsi; sillä minä teen hänen

suureksi kansaksi."

19. Ja Jumala avasi hänen silmänsā, ettā hān nāki vesikaivon; niin hän meni ja täytti leilin vedellä, ja antoi pojan juoda.

20. Ja Jumala oli pojan kanssa; ja han kasvoi, ja asui korvessa, ja tuli

tarkaksi joutsimieheksi.

21. Ja hān asui Paranin korvessa: ja hänen äitinsä otti hänelle vaimon

Egyptinmaalta.

22. Siihen aikaan puhui Abimelek ja hänen sotapäämiehensä Pikol Abrahamille, sanoen: "Jumala on sinun kanssasi kaikissa, mitä sinä teet.

1 Moos. 26:26.

23. Niin vanno nyt minulle tässä Jumalan kautta, ettet ole minulle, eikä pojalleni, eikä poikani pojalle petollinen; vaan sen laupeuden jälkeen, jonka minä tein sinulle, tee sinā myös minulle, ja sille maalle, iossa olet muukalainen."

vannon."

25. Ja Abraham nuhteli Abimelekia sen vesikaivon tähden, jonka Abimelekin palvelijat olivat väkivallalla

26. Ja Abimelek sanoi: "en ole mina tietanyt, kuka sen teki; et ole sinākāan ilmoittanut minulle, enkā mină ole sită ennen kuullut, kuin

tānāpānā." 27. Niin otti Abraham lampaita ja karjaa, ja antoi Abimelekille; ja he tekivät molemmat liiton keskenänsä. 28. Ja Abraham asetti seitsemän

karitsaa laumasta erinänsä.

29. Niin Abimelek sanoi Abrahamille: "mihinkä nämä seitsemän karitsaa, jotka olet asettanut erikseen?" 30. Hän vastasi: "nämä seitsemän karitsaa pitää sinun ottaman minun kädestäni, todistukseksi minulle, että minä olen tämän kaivon kaivanut." 31. Sentähden nimitti hän sen pai-

kan Ber-Saba; sillä siinä he molemmat vannoivat keskenänsä.

1 Moos. 26:81, 88. 32. Ja niin he tekivät lijton Bersabassa. Ja Abimelek nousi sekä Pikol, hänen sotapäämiehensä, ja palasivat Filistealaisten maalle.

33. Ja Abraham istutti puita Bersabassa; ja rukoili siinä Herran, ijankaikkisen Jumalan niemeen. 34. Ja hän oli muukalainen Filis-

tealaisten maalla kauan aikaa.

22 Luku.

Abraham koetellaan, Kristus luvataan, Nahorin sukutaulu.

Kun nämä olivat tapahtuneet, koet-teli Jumala Abrahamia, ja sanoi hänelle: "Abraham!" Hän vastasi: "katso, tässä minä olen." Hebr. 11:17 ss. 2 Niin Hän sanoi: "ota nyt Isaak, sinun ainoa poikasi, jota rakastat, ja mene Morian maalle, ja uhraa hänet siellä politouhriksi yhdellä niistä vuorista, jonka minä sinulle sanova olen."

3. Niin Abraham nousi varhain aamulla, ja valjasti aasinsa, ja otti kaksi palvelijatansa myötänsä, sekä poikansa Isaakin; sitten halkoili hän polttouhrin puita, ja valmisti itsensä. a läksi menemään sille paikalle, jonka Jumala hänelle oli sanonut.

4. Kun Abraham kolmantena päivänä nosti silmänsä ja näki sen pai-

kan kaukaa.

5. sanoi hän palvelijoillensa: "olkaat te tässä aasin tykönä; mutta

24. Niin sanoi Abranam : ..sen minä | kun me olemme rukoilleet, niin me palajamme teidān tykönne.

6. Ja Abraham otti polttouhrin halvot, ja sälytti poikansa Isaakin sel-kään, mutta itse hän otti tulen ja veitsen käteensä; ja he kävivät molemmat yhdessä.

7. Niin sanoi isaak isällensä Abra-hamille: "isäl" Hän vastasi: "tässä minä olen, poikani." Ja hän sanoi: "kaiso, tässä on tuli ja halot; mutta kussa on lammas polttouhriksi?"

8. Abraham vastasi: "Jumala on katsova itsellensä lampaan polttouhriksi, poikani." Ja he kāvivāt mo-

lemmat vhdessä.

9. Ja kun he tulivat sille paikalle, iosta Jumala oli hänelle sanonut, teki Abraham siihen alttarin, ja pani halot; sitten sitoi hän poikansa Isaakin, ja pani hänet alttarille halkojen päälle. Jaak. 2:21.

10. Ja hän ojensi kätensä, ja otti veitsen, teurastaaksensa poikaansa. 11. Silloin Herran Enkeli huusi hänelle taivaasta, sanoen: "Abraham, Abraham!" Hän vastasi: "tässä mi-

nă olen.

12. Hān sanoi: "ālā satuta kāttāsi poikaan, äläkä hänelle mitään tee: sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkäät Jumalata, kun et ole säästänyt ainokaista poikaasi minun tähteni."

13. Niin Abraham nosti silmänsä, ja huomasi takanansa oinaan, joka oli sarvistaan tarttunut pensastoon. Niin Abraham meni, otti sen oinaan ja uhrasi polttouhriksi poikansa si-

laan.

14. Ja Abraham nimitti sen paikan: Herra on edeskatsova; josta vielä tänäpänä sanotaan: Herran vuorella edeskatsotaan,

15. Mutta Herran Enkeli huusi Abrahamille toistamiseen taivaasta,

16. ja sanoi: "minä olen vannonut itse kauttani, sanoo Herra koska tämän teit, etkä säästänyt ainoata poikaasi, Hebr. 6:13.

17. niin minä suuresti siunaan sinua, ja runsaasti lisään sinun siemenesi niinkuin taivaan tähdet, ja niinkuin sannan meren rannalla. Ja sinun siemenesi on voittava vihollistensa portit. 1 Moos. 13·16. 15:5.

Matt. 16:18. Luuk. 1:73. 18. Ja sinun siemenessäsi pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman, koska minun äänelleni kuuliainen olit." 1 Moos. 12:3, 18:18, 26:4.

Ap. t. 3:25. Gal. 3:8. Jes. 65:16. Syr. 44:22. 19. Sitte palasi Abraham palveliminā ja poika kāymme tuonne. Ja [joittensa tyko; ja he nousivat ja mat-

ham asui Bersabassa.

20. Kun nämä olivat tapahtuneet, ilmoitettiin Abrahamille, sanoen: ..katso. Milka on myös synnyttänyt poikia sinun veljellesi Nahorille, 21. esikoisensa Usin, ja Busin, tä-

mān veljen, ja Kemuelin, Aramin

22. sekā Kesedin, Hasonin, Pildak-

sen, Jidlafen ja Betuelin. 23. Mutta Betuel siitti Rebekan. Nämä kahdeksan synnytti Milka Nahorille, Abrahamin veljelle.

24. Mutta hänen jalkavaimonsa, Reuma nimeltä, synnytti Tebakin, Gahamin, Tahaksen ja, Maakan,

23 Luku.

Saara kuolee. Abraham ostaa haudan.

Ja Saaran elinaika oli sata seitsemän kolmattakymmentä ajastaikaa; ne

olivat Saaran ikāvuodet.

ka on Hebron Kanaanmaalla. Niin Abraham vallii Caranaanmaalla. Abraham valitti Saaran kuolemaa ja itki häntä.

3. Sitten nousi hän, läksi pois kuolleen tyköä, ja puhui Hetin lapsille,

sanoen:

4. "Minā olen muukalainen asukas tykönänne; antakaat minulle perintõhauta teidän tykönänne, haudatakseni siihen minun kuolleeni."

Niin vastasivat Hetin lapset Abra-

hamia, sanoen hänelle:

6. "Kuule meitä, rakas herra; sinä olet Jumalan ruhtinas meidan keskellämme; hautaa sinun kuolleesi meidan parhaasen hautaamme. Ei yksikään meistä sinua kiellä hautaamasta sinun kuolluttasi hänen hau-

aansa." 1 Moos. 25:10. 50:13. Ap. t. 7:16. 7. Niin Abraham nousi ja kumarsi maan kansan, Hetin lasten, edessä. 8. Ja hän puhui heille, sanoen: "jos sallitte, että minä hautaan minun kuolleeni, niin kuulkaat minua, ja puhutelkaat minun puolestani Efro-

nia, Soarin poikaa,

9. että hän antaisi minulle Makpelan luolan, joka hänellä on vainionsa perällä; täyttä hintaa vastaan antakoon sen minulle perintöhau-

daksi teidän keskellänne."

10. Ja Efron istui Hetin lasten keskellä. Niin vastasi Efron, Hetiläinen, Abrahamia, kaikkien Hetin poikain kuullen, jotka hänen kaupunkinsa portista kulkivat, sanoen:

11. "Ei, minun herrani, vaan kuule minua; sen vainion minä annan sinulle, ja luolan, joka siinä on, an-

kustivat vhdessä Bersabaan. Ja Abra- | nan minä sinulle; minun kansani lasten nähden lahjoitan minä sen sinulle; hautaa sinun kuolleesi." 12. Abraham kumarsi maan kansan

edessă, 13. ja puhui Efronille maan kansan kuullen, sanoen: "jospa kuiten-

kin minua kuulisit! minä annan rahan vainiosta, ota se minulta; ja minä hautaan kuolleeni siihen."

14. Efron vastasi Abrahamia, sanoen hänelle:

15. "Herrani, kuule minua; neljänsadan hopeasikiin maa, mitä se on minun ja sinun välilläs? hautaa sinun kuolleesi."

16. Abraham kuuli Efronia, ja punnitsi hänelle rahasumman, minkä hän määrännyt oli Hetin lasten kuullen: neljäsataa sikliä hopeata, käypää rahaa.

17. Ja niin Efronin vainio, joka Makpelassa on Mamren kohdalla, vainio luolinensa, ja kaikki puut siinä vainiolla, ja koko sen piirissä,

18. vahvistettiin Abrahamille omaisuudeksi kaikkien Hetin lasten nähden, jotka kulkivat hänen kaupunkinsa portista.

19. Ja sitten hautasi Abraham Saaran, vaimonsa, Makpelan vainion luolaan Mamren kohdalla, joka on

Hebron Kanaanmaalla. 20. Niin luovuttivat siis Hetin lapset vainion ja luolan, joka siinä oli, Abrahamille perintöhaudaksi.

24 Luku.

Eleasarin matka. Rebekka tulee Isaakin vaimoksi.

Kun Abraham oli vanha ja joutu-nutijälliseksi, ja Herra oli siunan-

nut hänen kaikissa,

2. sanoi hän vanhimmalle huoneensa palvelijalle, joka kaikki hallitsi, mitä hänellä oli: "laske nyt kätesi minun kupeeni alle; 1 Moos. 15:2. 3. ja lupaa minulle valalla Herran,

taivaan ja maan Jumalan kautta. ettet ota vaimoa minun pojalleni Kananealaisten tyttäristä, joiden seassa minä asun:

4. vaan mene minun isani maahan ja minun sukuni tykö, ja ota sieltä minun pojalleni Isaakille vaimo."

5. Palvelija sanoi hänelle: "jos niin tapahtuisi, ettei vaimo tahtoisi seurata minua tähän maahan, pitääkö minun viemān sinun poikasi takaisin sille maalle, josta olet lähtenyt?" 6. Abraham sanoi hänelle: "varo.

ettet vie poikaani sinne takaisin. 7. Herra, taivaan Jumala, joka minun otti isani huoneesta ja syntymämaaltani, ja joka minun kanssani puhui ja vannoi minulle, sanoen: sinun siemenellesi minä annan täman maan,' han lähettää Enkelinsä sinun edelläsi, niin että sieltä saat pojalleni vaimon. 1 Moos. 12:7. 13:15.

15:7, 18, 8. Mutta jos ei vaimo tahdo seurata sinua, niin sinä olet vapaa tästä minun valastani; ālā vaan vie poikaani

sinne jälleen.

9. Niin laski palvelija kātensā herransa Abrahamin kupeen alle ja van-

noi hänelle sen.

10. Ja palvelija otti kymmenen kamelia herronsa kameleista, ja läksi matkalle; han otti myös myötänsä kaikkinaista herransa tavaraa; ja vaelsi niin Mesopotamiaan Nahorin kaupunkiin. 1 Moos. 11:29, 31.

11. Sieliä antoi hän kamelien laskea polvillensa ulkona kaupungista vesikaivon tykönä ehtoopuolella, jolla ajalla vaimoväen tapa oli lähteä

veitä ammentamaan.

12. Ja hān sanoi: "Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, suo minulle menestys tänä päivänä, ja tee laupeus herralleni Abrahamille.

13. Katso, minä seison tässä vesikaivon tykönä; ja kaupunkilaisten tyttäret tulevat vettä ammentamaan. 14. Niin suo nyt, että se tyttö, jolle minā sanon: "kallista tānne vesi-astiasi minun juodakseni," ja hān sanoo: juo, ja minä juotan myös sinun kamelisi, on juuri se, jonka olet määrännyt palvelijallesi Isaakille; sitten voin minä siitä ymmärtää, että olet laupeuden tehnyt herralleni."

15. Ja ennenkuin hän lakkasi puhumasta, katso, Rebekka tuli, joka syntynyt oli Betuelille, Milkan, Abrahamin veljen Nahorin vaimon, pojalle. Ja hänellä oli vesiastia olallansa.

1 Moos. 22:23. Tyttö oli sangen ihana nähdä, ja vielā neitsyt, eikā yksikāān mies ollut häneen ryhtynyt; hän meni. alas lähteelle, täytti astiansa, ja tuli

 Niin palvelija juoksi häntä vastaan, ja sanoi: "anna minun juoda

vāhān vettā astiastasi."

18. Han sanoi: "juo, minun herrani," ja laski kiiruusti vesiastiansa alas kādellensā, ja antoi hānen juoda. Ja kun hän oli antanut hänen Juoda, sanoi hän: "minä ammennan vettä kameleillesikin, niin että he kaikki saavat juoda."

20. Ja han kaasi kohta veden asti-

astansa ruuheen, ja juoksi taas kaivolle ammentamaan, ja ammensi kaikille hänen kameleillensa.

21. Mutta mies katseli häntä äänetönnä tietääksensä, oliko Herra tehnyt hänen matkansa onnelliseksi.

văi ei.

22. Kun sitten kaikki kamelit olivat juoneet, antoi mies hänelle kultaisen nenärenkaan, joka painoi puo-len sikliä, sekä kaksi kultaista rannerengasta, jotka painoivat kymme-nen sikliä.

23. Ja hän kysyi: "kenenkä tytär olet? sano minulle: onko isāsi huoneessa sijaa meidän yötä ollaksem-

me?"

24. Hän vastasi hänelle: "minä olen Betuelin tytär, Milkan pojan, jonka

hän synnytti Nahorille.

25. Ja hān vielā sanoi hānelle: ..on meillä olkia ja karjan ruokaa kyllä,

ja myös sijaa yötä-olla."

26. Silloin mies kumartui maahan,

ja rukoili Herraa,

27. ja sanoi: "kiitetty olkoon Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, joka ei ottanut pois laupeuttansa ja totuuttansa minun herraltani! minua on Herra johdattanut tällä tiellä minun herrani veljen huoneeseen." 28. Nyt tyttö juoksi ja ilmoitti nämä asiat äitinsä huoneessa.

29. Mutta Rebekalla oli veli, jonka nimi oli Laban. Ja Laban iuoksi

miehen tykö kaivolle.

30. Sillä kun hän näki nenärenkaan ja rannerenkaat sisarensa käsissä, ja kuuli sisarensa Rebekan puheet, joka sanoi: "näin on mies puhunut minulle," niin tuli hän miehen tykö, joka seisoi kamelein luona kaivolla. 31. Ja hän sanoi: "tule sisäile, sinä Herran siunattu; mitä seisot ulkona? minä olen huoneen valmistanut, se-kä sijaa kameleille."

32. Niin mies meni huoneesen; siellä riisuttiin kamelit ja pantiin olkia ja ruokaa kameieille, sekä tuotiin vettä pestä hänen jalkansa ja niitten miesten jalat, jotka hänen kanssansa

olivat.

33. Sitte pantiin ruokaa hänen eteensā. Mutta hān sanoi: "en minā syō ennenkuin olen puhunut asiani. Laban vastasi: "puhu."

34. Silloin hän sanoi: "minä olen

Abrahamin palvelija.

35. Ja Herra on runsaasti siunannut minun herrani, ja han on suureksi tullut. Hän on antanut hänelle lampaita ja karjaa, hopeata ja kultaa, palvelijoita ja piikoja, kameleja ja aaseja.

36. Ja Saara, minun herrani vaimo, on vauhalla ijällänsä synnyttänyi herralleni pojan; hänelle on hän antanut kaikki, mitä hänellä on.

1Moos. 21:2.
37. Ja minun herrani vannoitti minua, sanoen: ,ālā ota pojalleni vaimoa Kanancalaisten tyttāristā, joiden maalla minā asun;

38. vaan mene minun isäni huoneesen ja sukuni tykö, ja ota sieltä po-

jalleni vaimo.

39. Mutta mină sanoin herralleni; ,mită, jos vaimo ei seuraisi minua? 40. Niin hān sanoi minulle: ;Herra, jonka edessä minä vaellan, lähettää Enkelinsä sinun kanssasi, joka tekee sinun matkasi onnelliseksi, niin että saat pojalleni vaimon minun suvus-

tani ja minun isāni huoneesta. 41. Sinā tulet vapaaksi minun valastani, kun kerran tulet minun sukuni tykō; jos eivāt he anna hāntā sinulle, niin sinā olet vapaa valastani.

42. Niin minā tulin tānāpānā lāhteelle, ja sanoin: "Herra, minun herrani Abrahanin Jumala, jos sinā olet tehnyt minun matkani onnelliseksi, jota minā nyt vaellan,

43. niin suo nyt sen tapahtua, kun seison tässä vesikaivon tykönä, että jos joku tyttö tulee vettä ammentamaan ja minä sanon hänelle: ,anna minulle vähän vettä juoda astiastasi',

44. ja hän sanoo minulle: juo sinä, minä ammennan myös sinun kameleillesi', että hän juuri on se vaimo, jonka Herra on määrännyt minun

herrani pojalle.

45. Ja ennenkuin olin lopettanut puhumasta sydämmessäni, katso, niin Rebekka tuli, vesiastia olallansa, ja astui alas lähteelle ammentamaan. Niin minä sanoin hänelle: ,annas minun juoda.

46. Hän riensi, laski vesiastian olaltansa alas ja sanoi: juo, minä juotan myös kamelisi. Niin minä join;

ja hän juotti myös kamelit.

47. Ja minā kysyin hānellā, sanoen; kenenkā tylār sinā olet? hān vastasi: "minā olen Betuelin tytār, Nahorin pojan, jonka Milka hānelle synnytli. Niin minā panin nenārenkaan hānen olsaansa ja rannerenkaat hānen kāsiinsā.

48. Ja minā kumarruin maahan rukoillakseni Herraa, ja minā kiitin Herraa, minun herrani Abrahamin Jumalata, joka oli minun johdattanut oikiatu tietā, ettā saisin herrani pojalle hänen veliensā tyttāren. 40. Ja nyt, jos te tahdotte herralleni laupeuden ja totuuden, niin sanokaat minulle; jos ei, niin sanokaat sekin minulle, että kääntäisin itseni toisaalle, oikealle taikka vasemmalle puolelle."

50. Niin vastasi Laban ja Betuel, ja sanoivat: "iämä asia on tullut Herralta; seniähden emme taida sinua vastaan puhua, ei pahaa eikä

hvvää.

51. Siinä on Rebekka edessäsi, ota hänet ja mene, ja olkoon hän sinun herrasi pojan vaimo, niinkuin Herra on sanonut."

52. Kun Abrahamin palvelija kuuli heidän sanansa, kumartui hän maa-

han Herran eteen.

53. Ja palvelija toi hopea- ja kultakoristeita sekä vaatteita, ja antoi Rebekalle; vaan hänen veljellensä ja äidillensä antoi hän kalliita lahjoja. 54. Niin he sõivät ja joivat, hän ja miehet, jotka hänen kanssansa olivat, ja viipyivät siellä yötä. Mutta aamulla, kun nousivat, sanoi hän: "päästäkäät minua herrani tykö."

"päästäkäät minua herrani tykö."
55. Mutta tylön veli ja äiti sanoivat: "olkoon tyltö meidän tykönämme edes kymmenenkin päivää; sit-

ten saat mennä.

56. Niin sanoi hän heille: "älkäät viivyttäkö minua; sillä Herraon tehnyt minun matkani onnelliseksi. Luskekaat minua menemään herrani tykö."

57. Niin he sanoivat: "kutsukaamme tyttö ja kysykäämme, mitä hän

sanoo."

58. Ja he kutsuivat Rebekan ja sanoivat hänelle: "tahdotko mennä tämän miehen kanssa?" Hän vastasi: "menen."

59. Niin he päättivät, että heidän sisarensa Rebekka ynnä hänen imettäjänsä lähtisi Abrahamin palvelijan ja hänen seuralaistensa kanssa.

60. Ja he siunasivat Rebekkaa ja sanoivat hänelle: "sinä olet meidän sisaremme, lisäänny tuhannen tuhanneksi; ja sinun siemenesi omistakoon vihamiestensä portit."

61. Niin Rebekka nousi piikoinensa, istuivat kamelein selkään, ja seurasivat siiä miestä. Ja palvelija otti Rebekan myötäusä, ja meni mat-

kaansa.

62. Mutta Isaak oli paluumatkalla siltä kaivolta, joka kutsuttiin "sen elävän, joka minun näkee;" sillä hän asui Etelämaalla.

1 Moos. 16:14. 25:11. 63. Ja ehtoopuolella oli hän lähtenyt rukoilemaan kedolle; ja kun hän nosti silmänsä, näki hän kamelien lähestyvän.

64. Ja kun Rebekka nosti silmänsä ja nāki Isaakin, laskeusi hān maa-

han kamelin seljästä,

65. ja sanoi palvelijalle: "mikā mies tāmā on, joka kedolla kāy meitā vastaan?" Palvelija vastasi: "se on minun herrani." Niin hän otti silmikko-vaatteen ja peitti kasvonsa

66. Ja palvelija kertoi Isaakille kuinka hän oli asian toimittanut.

67. Ja Isaak vei hänet äitinsä Saaran majaan; ja hän oiti Rebekan vaimokseen ja rakasti häntä. Niin sai Isaak lõhdutuksen surussaan äitinsä kuolemasta.

25 Luku.

Keturan lapset. Abrahamin kuolem'a, , Ismaelin sukutaulu. Isaakin pojat.

Ja Abraham otti taas vaimon, jonka

nimi oli Ketura. 2 Hän synnytti hänelle Simranin, Joksanin, Medanin, Midianin, Jis-

bakin ja Suakin. 3. Mutta Joksan siitti Seban ja Dedanin. Dedanin lapset olivat: Assurilaiset, Letusilaiset ja Leummilaiset. A Midianin lapset olivat: Efa, Efer, Hanok, Abida ja Eldaa; nämät kaik-ki ovat Keturan pojat. 1 Aik. 132, 88. 5. Ja Abraham antoi kaikki, kuin

hänellä oli, Isaakille.

6. Mutta niille lapsille, jotka jalka-vaimoista olivat, antoi hän lahjoja, ja lähetti heidän vielä eläissänsä pois poikansa Isaakin tyköä, itään päin, ltämaille.

 Ja tämä on Abrahamin elinaika, minkä hän eli: sata viisikahdeksat-

takymmentä ajastaikaa.

g ja hän vaipui kuolemaan hyvällā ijāllā, vanhana ja elāmāstā kyllääntyneenä, ja koottiin kansansa tykō.

9. Ja hänen poikansa Isaak ja Ismael hautasivat hänen Makpelan luolaan, Efronin, Hetiläisen Soarin pojan, vainiossa, Mamren kohdalla. 10. Siihen vainioon, jonka Abraham oli ostanut Hetin lapsilta, siihen hau-

daltiin Abraham, ja Saara, hänen vaimonsa, 1 Moos. 23:3-19. 11. Ja Abrahamin kuoleman jälkeen

siunasi Jumala hänen poikansa Isaakin. Ja Isaak asui sen kaivon luona, joha nimi on: "sen elävän kaivo, joha minun näkee." 1 Moos. 16:14. 12. Mutta tāmā on kertomus Ismae-<u>lin suvusta, Abrahamin pojan, jonka</u>

Hagar, Saaran egyptiläinen piika,

Synnytti.

13. Ja nămă ovat Ismaelin poikain nimet, heidän nimiensä ja sukukuntainsa jälkeen: Nebajot, Ismaelin esikoinen, sitten Kedar, Adbeel, Mibsam,

14. Misma, Duma, Massa, 15. Hadar, Tema, Jetur, Nafis ja

Kedma. l Aik. 1:29 a. 16. Nämä ovat Ismaelin lapset, ja nāmā heidān nimensā, heidān kylissänsä ja kaupungeissansa: kaksitoistakymmentä ruhtinasta kansoi-

17. Ja tāmā on Ismaelin ikā: sata seitsemän neljättäkymmentäajastai-kaa; ja hän vaipui kuolemaan ja

koottiin kansansa tykö.

18. Mutta he asuivat Hevilasta hamaan Suriin asti, joka on Egyptin kohdalla Assyriaan mentäessä. Itäänpäin kaikista veljistänsä asettui hān. 1 Moos, 16:12,

19. Ja tämä on kertomus Isaakin, Abrahamin pojan, suvusta. Abraham siitti Isaakin. 1 Aik. 1:34. Matt. 1:2.

20. Ja Isaak oli neljänkymmenen ajastaikainen, kun hän otti Rebekan, syrialaisen Betuelin tyttären Mesopotamiasta, syrialaisen Labanin sisaren, itsellensä vaimoksi.

21. Ja Isaak rukoili Herraa vaimonsa edestä, sillä hän oli hedelmätön; ja Herra kuuli häntä, ja Rebekka, hä-nen vaimonsa, tuli raskaaksi.

22. Ja lapset sysäsivät toinen toistansa hänen kohdussansa. Niin hän sanoi: "jos näin piti käymän, miksi minä olen tämmöinen?" Ja hän meni

kysymään Herralta. 23. Ja Herra sanoi hänelle: "kaksi kansaa on sinun kohdussasi, ja kahtalainen väki erkanee sinun ruumiistasi; mutta toinen kansa voittaa toisen, ja suurempi palvelee vähempätä: 1 Moos, 27:29. 2 Sam. 8:14. Mal. 12.

Room. 9:10 ss. 24. Kun aika tuli synnyttää, katso, kaksoiset olivat hänen kohdussansa.

25. Ensimmäinen, joka tuli ulos, oli ruskea ja kokonansa niinkuin karvainen vaippa; sentähden antoivat he hanelle nimen Esau.

Senjälkeen tuli ulos hänen veljensä, joka piti kädellänsä Esaun kantapäästä; ja he antoivat hänelle nimen Jaakob. Kuudehkymmenen ajastaikainen oli Isaak heidän syntyessänsä. Hos. 12:3. Matt. 1:2.

27. Ja poikaset kasvoivat, ja Esau tuli jaloksi metsä- ja peltomieheksi; mutta Jaakob oli yksivakainen mies

ja asuį majoissa.

28. Ja Isaak rakasti Esauta, sillä hän sõi mielellänsä metsäsaalista. Mutta Rebekka rakasti Jaakobia.

29. Kerran kun Jaakob oli keittänyt l herkun, tuli Esau metsästä, ja oli väsyksissä.

30. Niin Esau sanoi Jaakobille: ..anna minun syödä tästä ruskeasta herkusta, sillä minä olen väsyksissä."

Sentähden kutsutaan hän Edomiksi. 31. Mutta Jaakob sanoi: "myö mi-

nulle tänäpänä sinun esikoisuutesi." 32. Esau vastasi: "katso, minä kuo-len kuitenkin; mitä minun siitä esikoisuudesta onkaan?"

33. Ja Jaakob sanoi: "niin vanno minulle tänäpänä." Ja hän vannoi hänelle, ja mõi Jaakobille esikoisuutensa. Hebr. 12:16.

34. Niin Jaakob antoi Esaulle leipää ja hernekeittoa; ja hān sõi ja joi, nousi ja meni pois. Näin halpana piti Esau esikois-oikeuttaan.

26 Luku.

Isaak Gerarissa, Abimelekin liitto, Esaun

Mutta kallis aika tuli maalle, toi-nen sen entisen jälkeen, joka oli Abrahamin aikaan ollut. Silloin Isaak läksi Abimelekin, Filistealaisten kuninkaan, tykō Gerariin.

2. Niin Herra ilmestyi hänelle, ja sanoi: "ālā mene Egyptiin, vaan asu sillä maalla, jonka minä sanon si-

nulle.

3. Ole muukalainen tällä maalla, ja mină olen sinun kanssasi, ja siunaan sinua, sillä sinulle ja sinun siemenellesi minä annan kaikki nämä maat, ja vahvistan sen valan, jonka minä olen vannonut isällesi Abrahamille.

4. Ja minä enennän sinun siemenesi niinkuin taivaan tähdet, ja annan sinun siemenellesi kaikki nämä maat; ja sinun siemenessäsi pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman. 1 Moos. 12:3. 13:15.

15:18. 19:18. 22:17. 28:4. 28:14. 5. sentähden että Abraham oli kuuliainen minun äänelleni, ja piti minun oikeuteni, käskyni, säätyni ja lakini."

6. Niin Isaak asui Gerarissa.

7. Ja kun sen maan kansa kysyi hänen vaimostansa, sanoi hän: "hän on minun sisareni;" sillä hän pelkāsi sanoa: "hān on minun vaimoni," ajatellen: "tāmān paikkakun-nan miehet voisivat minut tappaa Rebekan tähden, sillä hän on kaunis kasvoiltaan."

8. Ja tapahtui, kun hän oli siellä kauan aikaa viipynyt, katsoi Abimenasta, ja näki Isaakin hyväilevän vaimoansa.

9. Niin kutsui Abimelek Isaakin ja sanoi: "kaiso, totisesti hän on sinun vaimosi, miksi olet sanonut: ,hān on minun sisareni?" Ja Isaak sanoi hānelle: "minā ajattelin, ettā muutoin minut tapettaisiin hänen tähtensä."

10. Abimelek sanoi: "miksis tāmān meille teit? olisi helposti voinut tapahtua, että joku kansasta olisi maannut sinun vaimosi kanssa, ja niin olisit saattanut meidän päällemme rikoksen." 1 Moos. 20:9.

11. Niin Abimelek antoi käskyn kaikelle kansalle, sanoen: "joka ryh-tyy tähän mieheen, taikka hänen vaimoonsa, hänen pitää totisesti kuo-

leman.

12. Ja Isaak kylvi tässä maassa, ja sai sinä vuonna satakertaisesti; sillä Herra siunasi hänen.

13. Ja mies tuli voimalliseksi: ja hyötyi hyötymistänsä siksi, että hän tuli varsin rikkaaksi.

14. Ja hänellä oli paljon tavarata lampaissa ja karjassa, oli myös paljon perhettä; sentähden Filistealaiset kadehtivat häntä.

15. Ja he tukitsivat kaikki kaivot. jotka hänen isänsä palvelijat olivat kaivaneet, hänen isänsä Abrahamin aikana, ja täyttivät ne mullalla.

1 Moos. 21:25. 16. Ja Abimelek sanoi Isaakille: .mene pois meidän tyköämme, sillä sinä olet tullut paljon väkevämmäksi meită."

17. Niin Isaak läksi sieltä ja sijoitti itsensā Gerariu laaksoon, ja asui

siinä.

18. Ja Isaak antoi jälleen kaivaa ne vesikaivot, jotka olivat kaivetut hänen isänsä Abrahamin aikana, ja iotka Filistealaiset Abrahamin kuoleman jälkeen olivat tukinneet; ja hān nimitti ne niillā nimillā, kuin hänen isänsä ne oli kutsunut.

19. Niin kaivoivat myös Isaakin palvelijat laaksossa ja löysivät sieltä

luontolähteen.

20. Mutta Gerarin paimenet riitelivät Isaakin paimenten kanssa, ja sanoivat: "tāmā on meidān vetemme." Niin hän nimitti sen kaivon Esekiksi, koska he olivat riidelleet hänen kanssansa.

Niin kaivoivat he toisen kaivon: ja siitäkin tuli riita, jonka tähden hän nimitti sen Sitnaksi.

22. Niin hän siirtyi pois sieltä toiseen paikkaan ja kaivoi toisen kailek, Filistealaisien kuningas, akku- von, josta ei riidelty. Sentähden nimitti hän sen Rehobotiksi, ja sanoi: l ..nvt Herra on antanut meille avaramman alan, niin että voimme enentvå maassa."

23. Sitten siirtyi hän sieltä Bersabaan.

24. Niin Herra ilmestyi hänelle sinā yōnā, ja sanoi: "minā olen sinun isāsi Abrahamin Jumala. Ālā pelkāā, sillā minā olen sinun kanssasi, ja siunaan sinun, ja annan sinun siemenesi lisääntyä, minun palvelijani Abrahamin tähden.

25. Ja hän rakensi siinä alttarin, ja rukoili Herran nimeen, ja teki siihen majansa; ja hänen palvelijansa

kaivoivat siihen kaivon.

26. Niin Abimelek meni hänen tykonsa Gerarista sekä Ahusat, hänen ystävänsä, ja Pikol, hänen sotajoukkonsa päämies.

27. Mutta Isaak sanoi hänelle.,,miksi te tulette minun tyköni, vaikka te vainoatte minua, ja ajoitte minun pois teidän tyköänne?"

28. He sanoivat: "me näimme selvästi, että Herra on sinun kanssasi, sentähden me ajattelimme: ,vannokaamme keskenämme vala, me ja sinä, niin että teemme liiton sinun kanssasi.

29. ettet tekisi meille mitään vahinkoa, niinkuin emme mekään ole sinuun ryhtyneet, emmekä tehneet sinulle muuta kuin hyvää, ja laskimme sinun rauhassa menemään. Sinā olet nyt, Herran siunattu.

30. Ja han valmisti heille pidot, ja

he sõivät ja joivat.

31. Seuraavana aamuna varhain he vannoivat toinen toisellensa valan; ja Isaak laski heidät menemään, ja he menivät pois hänen tyköänsä

32. Samana päivänä tulivat Isaakin palvelijat ja ilmoittivat hänelle kai-^{vosta}, jonka he kaivaneet olivat, ja sanoivathanelle: "melöysimmeveden: 33. Ja hän kutsui sen Sabaksi: siitä on kaupunki saanut nimen Bersaba

hamaan tähän päivään asti. 84. Kun Esau oli neljänkymmenen ajastajan vanha, otti han Juditin, Hetiläisen Berin tyttären, vaimokseen, ja Basmatin, Hetiläisen Elonin tyt-

35. Mutta ne olivat Isaakille ja Rebekalle mielikarvaudeksi.

27 Luku. Isaak siunaa poikiansa.

Kun nyt Isaak oli tullut vanhaksi, ja hänen silmänsä pimenivät, etlei hän nähnyt, kutsui hün Esaun, olen Esau, sinun esikoisesi; minä olen

vanhemman poikansa, ja sanoi hänelle: "minun poikani." tasi: "tāssā minā olen." Hän vas-

2. Ja hān sanoi: "katso, minā olen vanhentunut, enkä tiedä minun kuo-

lemapāiv**āāni**.

3. Ota siis nyt sinun aseesi, viinesi ja joutsesi, ja mene kedolle ja pyydystä minulle metsänotus;

4. tee sitten minulle himoruokaa, senkaltaista kuin minä rakastan, niin minä sõisin ja minun sieluni siunaisi sinua, ennenkuin mina kuolen:"

Mutta Rebekka kuuli Isaakin näitä puhuvan poikansa Esaun kanssa. Ja Esau meni metsään, pyytämään metsanotusta, tuodaksensa kotia.

6. Niin puhui Rebekka pojallensa Jaakobille, sanoen: "katso, minä kuulin isäsi puhuvan veljesi Esaun

kanssa, ja sanovan:

7. ,Tuo minulle metsanotus, ja tee minulle himoruokaa syödäkseni, ettā siunaisin sinua Herran edessā en-

nenkuin minä kuolen.

8. Niin kuule nyt, poikani, mitä sa-

non, ja tee, niinkuin käsken. 9. Mene laumaan, ota sieltä minulle kaksi hyvää vohlaa; niin minä teen niistä himoruokaa isällesi, niinkuin hän rakastaa.

10. Ja sinun tulee viedā se isāllesi syötäväksi, että hän siunaisi sinua, ennenkuin hän kuolee."

11. Niin Jaakob sanoi äidillensä Rebekalle: ..katso. veljeni Esau on karvainen, mutta mină olen sileă-ihoinen. 1 Moos. 25:25.

Kenties koskettelee isä minua. ja niin minä joudun petturiksi hänen edessänsä ja saatan päälleni ki-

rouksen siunauksen sijaan."

13. Mutta hänen äitinsä sanoi hünelle: "se kirous tulkoon minun päälleni, poikani; tee vaan niinkuin sinulle sanon, mene ja tuose minulle!" 14. Niin hän meni ja otti ja toi äidillensä; ja hänen äitinsä valmisti

himoruuan, jota hänenisänsä rakasti. 15. Ja Rebekka otti vanhemman poikansa Esaun parhaat vaatteet, jotka huoneessa hänen tykönänsä olivat, ja puetti nuoremman poikansa

Jaakobin niihin.

16. Vaan vohlain nahat kääri hän hänen käsiinsä ja paljaaseen kaulaansa. 17. Sitten antoi han sen himoruuan ja leivän, jonka hän valmistanut oli,

poikansa Jaakobin käteen.

18. Ja hān tuli isānsā tykō, ja sanoi: "isāni!" Hān vastasi: "tāssā olen. Kuka olet, poikani?"

19. Jaakob sanoi isällensä: "minä

niin tehnyt, kuin sinä minulle käs- i kit; nouse siis, istu ja syö minun saaliistani, että sinun sielusi siunaisi

minua.

20. Mutta Isaak sanoi pojallensa: "minun poikani, kuinkas olet niin nopiasti löytänyt?" Ja hän vastasi: "Herra, sinun Jumalasi, antoi minun sen kohdata."

21. Niin sanoi Isaak Jaakobille: "tule tänne, poikani, koetellakseni, olet-

ko poikani Esau vai etkö."

22. Niin Jaakob astui isansa Isaakin tykö; ja kun hän siveli häntä. sanoi hän: "ääni on Jaakobin ääni, mutta kädet ovat Esaun kädet:"

23. eikä hän tuntenut häntä, sillä hänen kätensä olivat karvaiset, niinkuin hänen veljensä Esaun kädet:

ja hän siunasi häntä.

24. Ja hān kyšyi hāneltā: "oletko minum poikani Esau?" Hān vastasi: "olen." 25. Niin hān sanol: "tuo siis tānne,

että sõisin poikani saaliista ja mi-nun sieluni siunaisi sinua," Niin hän toi sen hänelle, ja hän sõi. Hän toi myös hänelle viiniä, ja hän joi.

26. Ja Isaak, hänen isänsä, sanoi hänelle: "tule nyt liki, minun poi-

kani, ja anna minun suuta."

27. Ja han astui liki ja antoi hänen suuta. Niin hän tunsi hänen vaatteensa hajun, ja siunasi häntä, ja sanoi: "kaiso, minun poikani haiu on niinkuin kedon haju, jonka Herra on siunannut. Hebr. 11:20.

28. Jumala antakoon sinulle taivaan

kastetta ja maan lihavuutta, sekä yltäkyllä jyviä ja viiniä. 29. Kansat palvelkoot sinua, ja sukukunnat kumartakoot sinua. Ole sinun veljesi herra, ja sinun äitisi lapset langetkoot sinun jalkaisi juureen! Kirottu olkoon se, joka sinua kiroo, ja siunattu, joka sinua siunaa!" 1 Moos. 12:3.

30. Kun Isaak oli päättänyt siunauksensa Jaakobille, ja Jaakob juuri oli lähtenyt isänsä Isaakin tyköä, niin Esau, hänen veliensä, tuli met-

sāstāmāstā.

31. Sitten valmisti hän myös himoruuan ja vei isällensä, ja sanoi hänelle: "nouskaan isāni, ja syököön poikansa saaliista, että sinun sielusi siunaisi minua."

32. Niin vastasi Isaak, hänen isänsä, häntä: "kukas olet?" hän sanoi: "minä olen sinun poikasi, esikoi-

sesi Esau.

33. Niin Isaak vapisi hämmästyksestä sangen kovin ja sanoi: "kuka oli sitten se metsamies, joka minul- lemmat samalla kertaa?"

le saaliin toi? minä sõin kaikista. ennenkuin sinä tulit, ja minä siunasin hänen; hän on myös jääpä siunatuksi.

34. Kun Esau kuuli isansa puheen, valitti hän kovalla äänellä, ja hänen mielensā kāvi sangen katkeraksi; ja hān sanoi isāllensā: "siunaa myös minuakin, isani."

35. Mutta hän vastași: "sinun veljesi on tullut kavaluudella, ja vienyt pois siunauksen sinulta.

36. Silloin hän sanoi: "hänen nimensähän onkin Jaakob, ja hän on nyt kaksi kertaa minun pettänyt. Minun esikoisuuteni hän sai, ja katso, nyt hän vei minulta pois siunaukseni." Ja hän kysyi: "eikö sinulla ole yhtään siunausta minulle

antaa?" 1 Moos. 25:31 ss. 37. Niin vastasi Isaak ja sanoi Esaulle: "katso, minä olen asettanut hänen sinun herraksesi, kaikki hänen veljensä olen minä hänelle palvelijaksi antanut, jyvillä ja viinillä olen minä hänen varustanut; mitä

mină siis nyt sinulle teen, poikani?" 38. Esau sanoi isāllensā; "yksikō vaan siunaus sinulla onkin, isani? siunaa myös minuakin, isäni!" Ja Esau rupesi ääneensä itkemään.

 Silloin vastasi Isaak, hänen isänsä ja sanoi hänelle: "katso, asuinsijasi maan päällä ei tarjoa sinulle lihavuutta eikä kastetta ylhäältä taivaasta.

40. Mutta miekallasi olet sinä eiättāvā itsesi ja olet palveleva veljeāsi. Ja tapahtuu, kun retkiltäsi palajat, että särjet hänen ikeensä niskastasi." 41. Ja Esau alkoi vihata Jaakobia siunauksen tähden, jonka hänen isänsä oli hänelle antanut. Ja Esau sanoi itseksensä: "isäni murhepäivät lähestyvät, sillä minä tapan veljeni Jaakobin. Obad. v. 10.

42. Kun Rebekalle ilmoitettiin, mitä hänen vanhempi poikansa Esau oli sanonut, kutsutti hän luokseen nuoremman poikansa Jaakobin, ja sanoi hänelle: "katso, veljesi Esau aikoo sinuile kostaa siten, että hän

sinun tappaa. 43. Niin kuule nyt, poikani mitä sinulle sanon: valmista itsesi ja pa-

kene Kohta veljeni Labanin ty**ko Ha**raniin;

44. ja ole hänen tykonansa vahan aikaa, kunnes veljesi kiukku asettuu, 45. ja siihen asti, että hänen vihansa lakkaa sinusta, ja hän unhottaa mitä häntä vastaan tehnyt olet. Niin minä sittén lähetän ja tuotan sinun sieltä. Miksi kadottaisin teidät mo-

46. Ja Rebekka sanoi Isaakille: "minā olen suuttunut elāmääni Hetin tytärten tähden. Jos Jaakob ottaa vaimon Hetin tyttäristä, jotka ovat niinkuin nämäkin tämän maan tyttāriā, mitā minun sitten on elāmās-tāni!⁴⁶ 1 Moos. 26:34 ss. 1 Moos. 26:84 ss.

28 Luku.

Jaakobin pako Labanin luo.

Silloin Isaak kutsui poikansa Jaa-kobin ja siunasi häntä; ja hän kāski, ja sanoi hānelle: "ālā ota vaimoa Kanaanin tyttäristä,

2. vaan nouse ja mene Mesopolamiaan, Betuelin, sinun äitisi isän, huoneeseen, ja ota itsellesi sieltä vaimo Labanin, sinun enosi, tyttäristā. Hos. 12:12.

3. Ja Jumala kaikkivaltias siunatkoon sinua, ja tehköön sinun hedelmälliseksi ja enentäköön sinun, niin että paljon kansoja sinusta tulisi.

4. Antakoon Hän myössinulle Abrahamin siunauksen, sinulle ja sinun siemenellesi sinun kanssasi, että perisit sen maan, jossa muukalaisena olei, jonka Jumala Abrahamille on antanut." 1 Moos. 12:2 ss. 13:15 s.

5. Niin lähetti Isaak Jaakobin tyköänsä menemään Mesopotamiaan, Labanin, syrialaisen Betuelin pojan tyko, joka oli Rebekan, Jaakobin ja Esaun äidin, veli.

6. Kun nyt Esau näki, että Isaak oli siunannut Jaakobin ja lähettänyt hänen Mesopotamiaan, ottamaan sieltä itsellensä vaimon – sillä hän oli siunannut häntä ja käskenyt, sanoen: "älä ola vaimoa itsellesi Kanaanin tyttäristä' –

7. ja kun hän näki, että Jaakob oli isällensä ja äidillensä kuuliainen, ja

meni Mesopotamiaan,

8. niin Esau ymmärsi, ettei Isaak, hänen isänsä, voinut kärsiä Kanaa-

nin tyttäriä.

9. Ja Esau meni pois Ismaelin tyko ja otti Mahalatin, Ismaelin, Abrahamin pojan, tyttären, Nebajotin sisaren, vaimoksensa entisten lisäksi. Mutta Jaakob läksi Bersabasta

matkalle Haraniin.

11. Ja hän joutui yhteen paikkaan yötä olemaan, sillä aurinko oli laskenut; ja hän otti kiven siilä paikasta, ja pani päänsä alaiseksi, ja makasi siinä paikassa.

 Silloin näki hän unta. Hän näki tikapuut, jotka seisoivat maan päällä, ja niitten pää ulottui taivaa-seen; ja katso, Jumalan enkelit kävivāt ylös ja alas niitā myöten.

13. Ja katso, Herra seisoi ylinnä niiden päällä, ja sanoi: "minä olen Herra, Abrahamin, sinun isasi, Jumala ja Isaakin Jumala. Taman maan, jonka päällä makaat, annan mină sinulle ja sinun siemenelles. 1 Moos. 35:1.

14. Ja sinun siemenesi on olevaniin kuin maan tomu, ja sinä levenet länteen ja itään, pohjaan ja etelään päin. Ja sinussa ja sinun siemenessäsi pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuksi tuleman.

1 Moos. 12:3. 18:18. 22:17 ss. 5 Moos. 12:20.

Gal. 3:16. 15. Ja katso, minä olen sinun kanssasi, ja varjelen sinua, kuh**unkas** ikänänsä joudut, ja saatan sinun jällensä tähän maahan; sillä en minä hyljää sinua, kunnes olen kaikki tehnyt, mitä minä sinulle puhunut

Kun Jaakob herāsi unestansa, niin hän sanoi: ..totisesti on Herra tāssā paikassa, enkā minā sitā tie-tānyt."

17. Niin hän pelkäsi ja sanoi: "tümä on varmaankin pyhä paikka; tässä totisesti asuu Jumala, ja tässä on taivaan ovi!"

18. JaJaakob nousi varhain aamulla ja otti kiven, jonka hän oli pannut päänsä alaiseksi, ja pani sen pystyälle muistopatsaaksi, ja vuodatti öljyä sen päälle.

1 Moos. 31:13. 81:45. 85:14 ss. 19. Hän kutsui sen paikan Beteliksi; mutta ennen muinoin oli sen kau-

pungin nimi Lus.

Ja Jaakob teki lupauksen, sanoen: , jos Jumala on minun kanssami, ja varjelee minua tällä tiellä, jota minā vaellan, sekā antaa minulle leipää syödäkseni, ja vaatetta verhokseni. 1 Aik. 4:10.

21. ja minā pääsen tulemaan rauhassa kotia isani tyko, niin on Her-

ra oleva minun Jumalani

22. ja tämä kivi, jonka minä panin pystyyn muistopatsaaksi, on tuleva Jumalan huoneeksi ; ja kaikista, mită minulle annat, annan mină totisesti sinulle kymmeneksét.

3 Moos, 27:30 sg.

29 Luku.

Jaakobin palvelus Labanin luona.

Ja Jaakob läksi matkaan ja tuli ltämaille.

2. Siellä sai hän nähdä kaivon kedolla. Ja katso, kaivon luona makasi kolme lammaslaumaa, sillä siialas niitä myöten. 1 Moos. 35:1. 48:3. Joh. 1:51. ri kivi oli kaivon suulla.

Sinne koottiin aina kaikki laumat. ja sitten vieritettiin kivi kaivon suulta, ja juotettiin lampaat, ja vieri-tettiin kivi jälleen kaivon suulle.

4. Ja Jaakob sanoi miehille: "veljeni, kusta te olette?" he vastasivat: "Haranista ollaan."

5. Hän sanoi heille: "tunnetteko Labanin, Nahorin pojan?" he vas-tasivat: "tunnemme kyllä." 6. Hän kysyi edelleen: "voiko hän

hyvin?" he vastasivat: "kyllä hän on terveenä. Ja katso, tuossa tulee Rakel, hänen tyttärensä, lammasten kanssa.

7. Niin hän sanoi: "katso, vielä on paljo päivää, eikä vielä ole aika karjaa koota; niin juottakaat siis lampaat, ja ajakaat ne laitumille."

8. Mutta he sanoivat: "emme taida sitä tehdä ennenkuin kaikki laumat kokoontuvat, ja kivi vieritetään kaivon suulta: sitten me juotamme lampaat."

9. Vielä hänen puhutellessaan heitä,tuli Rakel isänsä lammasten kanssa; sillä hän kaitsi lampaita.

10. Kun Jaakob näki Rakelin, enonsa Labanin tyttären, ja enonsa Labanin lampaat, niin meni hän ja vieritti kiven kaivon suulta, ja juotti enonsa Labanin lampaat.

11. Ja Jaakob antoi Rakelin suuta

ja rupesi itkemään.

Ja Jaakob ilmoitti hänelle, että hän oli hänen isänsä sukulainen ja Rebekan poika. Niin Rakel juok-si ja ilmoitti sen isällensä.

13. Mutta kun Laban kuuli sanoman Jaakobista, sisarensa pojasta, riensi hän häntä vastaan, ja otti hänen syliinsä, antoi hänen suuta, ja vei hänen huoneesensa; ja hän kertoi Labanille kaikki mitä hänelle oli tapahtunut.

14. Niin sanoi Laban hänelle: "sināhān olet minun luuni ja lihani." Ja hän oli hänen tykönänsä koko

kuukauden.

Tuom. 9:2. 15. Sitten sanoi Laban Jaakobille: "sinähän olet minun sukulaiseni; mutta palvelisitko sentähden minua ilman palkkaa? Sano, mitä tahdot palkaksi."

16. Ja Labanilla oli kaksi tytärtä; vanhemman nimi oli Lea, ja nuo-remman nimi oli Rakel.

Multa Lea oii heikkosilmäinen; vaan Rakel oli soreakasvuinen ja ihanamuotoinen, ja ihana kasvoilta.

18. Ja Jaakob rakasti Rakelia; sentähden han sanoi: "mina palvelen sinua seitsemän ajastaikaa Rakelin, nuo-

19. Laban vastasi: "parempi on, ettă mină hănen annan sinulle, kuin jollenkin toiselle. Ole minun tykönăni."

 Niin palveli Jaakob Rakelin tähden seitsēmān ajastaikaa; ja ne olivat hänestä niinkuin muutamat päivät, sillä hän rakasti Rakelia.

21. Ja Jaakob sanoi Labanille: "anna nyt vaimoni minulle, sillä aika on täytetty; anna minun mennä hä-nen tykönsä."

22. Niin Laban kutsui kokoon sen paikkakunnan miehet ja piti häät.

23. Mutta ehtoona otti hän tyttärensă Lean, ja vei sen Jaakobin tykö; ja hän makasi sen tykönä.

24. Ja Laban antoi tyttärellensä Le-

alle piikansa Silpan piiaksi. 25. Aamulla näki Jaakob, että se olikin Lea. Silloin hän sanoi Labanille: "miksi tämän minulle teit? enkö minä Rakelin tähden palvellut sinua? miksi minun petit?

26. Niin vastasi Laban: "ei ole meidan maan tapa, että nuorempi an-

netaan ennen vanhempaa.

27. Anna nyt tämän hääviikon kulua umpeen; sitten annan sinulle sen toisenkin, jos palvelet minua vielä toiset seitsemän ajastaikaa.

28. Jaakob suostui siihen ja antoi Lean hääviikon kulua umpeen; sitten antoi hän hänelle myös tyttären-

sä Rakelin vaimoksi.

Ja Laban antoi tyttärellensä Rakelille piikansa Bilhan piiaksi.

30. Niin hän makasi myös Rakelin kanssa, ja piti Rakelia rakkaampana kuin Leaa; ja hän palveli Labania vielä toiset seitsemän ajastaikaa.

31. Mutta kun Herra näki, että Leaa pidettiin halpana, niin teki hän hänen hedelmälliseksi; mutta Rakel

oli hedelmätön.

32. Niin Lea tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja antoi hänelle nimen Ruben, ja sanoi: "Herra on katsonut minun ahdistustani, ja nyt on mieheni rakastava minua.

33. Ja hän tuli taas raskaaksi, ja synnytti pojan, ja sanoi: "Herra on kuullut minua pidettävän halpana, ja sentähden on Hän myös tämän minulle antanut." Ja hänantoi häneile nimen Simeon.

34. Ja hän tuli jälleen raskaaksi ja synnytti pojan, ja sanoi: "nyt minun mieheni pysyy minun tykönäni; sillä minä synnytin hänelle kolme poikaa." Sentähden annettiin hänelle nimi Levi.

35. Ja hän tuli vielä raskaaksi, ja remman tyttäresi tähden."Hos. 12:13. | synnytti pojan, ja sanoi: "nyt minä kiitän Herraa." Sentähden antoi | han hanelle nimen Juuda, Sitten lakkasi hän synnyttämästä.

30 Luku.

Jaskobin muut lapset. Jaakobille karttuu omaisuutta.

Kun Rakel näki, ettei hän saanut lapsia Jaakobista, kadehti hän sisartansa, ja sanoi Jaakobille: "hanki minulle lapsia, taikka kuolen." 2. Silloin Jaakob vihastui kovin Rakeliin ja sanoi: "olenko minä Jumalan sijassa, joka on sinulta kieltä-

nyt kohdun hedelmän?"

3. Mutta Rakel sanoi: "tässä on minun piikani Bilha, makaa hänen kanssansa, että hän synnyttäisi minun helmaani, ja minä saisin lapsia hänestä." 1 Moos, 16:2. 4. Niin hän antoi hänelle piikansa

Bilhan valmoksi, ja Jaakob makasi hänen kanssansa.

Niin Bilha tuli raskaaksi ia svnnytti Jaakobille pojan.

6. Ja Rakel sanoi: "Jumala ratkaisi minun asiani, ja kuuli minun ääneni, ja antoi minulle pojan." Sentähden nimitti hän hänen Dan.

7. Ja taas Bilha, Rakelin piika, tuli raskaaksi ja synnytti Jaakobille toi-

sen pojan.

8. Niin sanoi Rakel: "minä olen jalosti kilpaillut sisareni kanssa, ja olen voittanut." Ja hän antoi hänelle nimen Naftali.

9. Kun Lea näki, että hän lakkasi synnyttämästä, otti hän piikansa Silpan ja antoi hänen Jaakobilie vaimoksi

10. Niin synnytti Silpa, Lean piika,

Jaakobille pojan. 11. Ja Lea sanoi: "onneksi!" ja an-

toi hänelle nimen Gad.

12. Ja Silpa, Lean piika, synnytti

Jaakobille toisen pojan. 13. Niin Lea sanoi: "oi, autuasta minua! sillä immet kiittävät minua

autuaaksi." Ja hän nimitti hänen Asseriksi.

14. NiinRuuben meni ulos nisun korjuun aikana, ja löysi lemmenmarjoja vainiolta ja toi ne äidillensä Lealle. Niin sanoi Rakel Lealle: "anna minuile poikasi lemmenmarjoja: 15. Mutta hān vastasi hāntā: "eikö jo riitä, että olet minulta miehen vienyt; tahdotko nyt ottaa poikani lemmenmarjat?" Niin Rakel sanoi: "hyvā, maatkoon hān tāṇā yönā sinun kanssasi poikasi lemmenmar-jojen tähden." 16. Kun Jaakob ehtoolla kedolta pa- | 32. Minä käyn tänäpänä kaiken si-

lasi, meni Lea häntä vastaan ja sanoi: "minun kanssani pitää sinun makaaman, sillä minä olen sinun kalliisti ostanut poikani lemmenmarjoilla." Ja hän makasi sen yön hänen kanssansa.

17. Ja Jumala täytti Lean toivomuksen, ja hän tuli raskaaksi ja synnytti Jaakobille viidennen pojan

18. Niin Leasanoi: "Jumala on palkinnut sen minulle, että minä annoin piikani miehelleni." Ja hän antoi hänelle nimen Isaskar.

19. Ja Lea tuli taas raskaaksi, ja synnyttiJaakobille kuudennen pojan.

20. Ja Lea sanoi: "Jumala on minulle byvån lahjan antanut; nyt on mieheni pysyvä minun tykönäni, sillä minä olen synnyttänyt hänelle kuusi poikaa." Ja hän nimitti hänen Sebuloniksi.

21. Sitten synnytti hän tyttären, ja antoi hänelle nimen Dina.

22. Mutta Jumala muisti myös Rakelia; ja Jumala kuuli häntä ja saattoi hänen hedelmälliseksi.

23. Niin hän tuli raskaaksi, ja synnytti pojan, ja sanoi: "Jumala on ottanut pois minun ylenkatsceni.

24. Ja han pani hänelle nimen Josef, sanoen: "Herra lisätköön mi-

nulle vielä toisen pojan."

25. Sen jälkeen kun Rakel oli synnyttänyt Josefin, sanoi Jaakob Labanille: "salli minun lähteä kotiini ja omalle maalleni.

26. Anna minulle vaimoni ja lapseni, joiden tähden olen sinua palvellut, ja anna minun lähteä pois; sinähän itse tiedät, kuinka olen sinua palvellut." 1 Moos, 31:38 ss.

27. Ja Laban sanoi hänelle: "anna minun saada suosiota sinun edessāsi, sillā minā ymmārrān, ettā Herra on siunannut minun sinun tähtesi." 28. Ja hän sanoi vielä: "määrää siis

sinun palkkasi, ja minä sen annan: 29. Hän vastasi hänelle: "sinä tiedät, kuinka minä olen palvellut sinua, ja miten karjasi on karttunut

minun hoidossani.

30. Sillä peräti vähäsen oli sinulla minun tullessani, mutta nyt se on paljoksi kasvanut, ja Herra on siunannut sinut, mihin vaan minun toimeni ulottui. Milloin minä sitten saan ruveta katsomaan oman huoneeni parasta?" 31. Laban sanoi: "mitä minä sinul-le annan?" Mutta Jaakob sanoi: "ei

sinun tarvitse minulle mitään antaa. Mutta jos teet, niinkuin nyt sinulle sanon, niin minä vielä edelleen kaitsen ja hoidan sinun laumaasi.

nun laumasi läpitse, ja eroitan siel- | tä kaikki pilkulliset ja kirjavat, sekä kaikki hallavat karitsain seassa että kirjavat ja pilkulliset vuohten seassa; semmoiset olkoot minun palkkani.

33. Ja kun vastaisuudessa tulet omin silmin katsomaan, mikä on minun palkkani, on minun hurskauteni todistava minusta, ja kaikki, jotka eivät ole pilkulliset taikka kirjavat vuohista eikä hallavat lampaista, pitää katsottaman varastetuiksi."

34. Niin sanoi Laban: "hyvä, olkoon niinkuin olet sanonut!"

35. Ja sinä päivänä eroitti Laban pilkulliset ja kirjavat kauriit ja kaikki pilkulliset ja kirjavat vuohet, kaikki, joissa jotakin valkoista oli, ja kaikki hallavat karitsat, ja antoi ne poikainsa hoitoon.

36. Ja hän asetti kolmen päivän matkan itsensä ja Jaakobin välille. Ja Jaakob kaitsi Labanin jäänyttä lau-

37. Mutta Jaakob otti tuoreita raitaisia, mantelipuisia ja vaahteraisia sauvoja ja kuori niihin valkiat juonteet, paljastain puun valkian pinnan.

38. Sitten pani hän sauvat, jotka hän kuorinut oli, laumain eteen vesiruuhiin ja juomaastioihin, joista he joivat; ja heillä oli juuri kiima-aikansa, kun tulivat juomaan. 1 Moos. 31:12.

39. Ja niin laumat siittivät sauvain ääressä, ja niin tulivat sikiöt pilkul-

lisia, juonteisia ja kirjavia. 40. Sitten Jaakob eroitti karitsat, ja asetti eläinten silmät Labanin laumassa pilkullisiin ja hallaviin päin; ja niinmuodoin hän teki itsellensä oman lauman, eikä laskenut niitä Labanin laumaan.

41. Ja kun voimakkaammat eläimet olivat kiimaisillaan,paniJaakob sauvat laumain silmäin eteen ruuhiin, niin että he siittäisivät sauvain ää-

ressä.

42. Mutta kun heikommat eläimet kiimailivat, niin hän ei niitä pannut. Sillä tavalla tulivat heikommat eläimet Labanille ja voimakkaammat Jaakobille.

43. Siitä tuli mies sangen äveriääksi, niin että hänellä oli palion lampaita sekā piikoja ja palvelijoita,

kameleja ja aaseja.

31 Luku.

Jaakob pakenee Labanin luota.

Mutta hän sai kuulla, että Labanin pojat puhuivat ja sanoivat: "Jaakob on saattanut itsellensä kaiken me, meidän se on ja meidän lastem-

isāmme tavaran; ja siitā meidān isamme tavarasta on han saattanut itsellensä kaiken tämän omaisuuden.

2. Ja Jaakob näki myös, ettei Laban katsellut häntä samoilla silmillä

kuin ennen.

3. Silloin Herra sanoi Jaakobille: ,palaja isäisi maalle ja sukusi tykö ; ja minä olen sinun kanssasi."

4. Niin lähetti Jaakob ja kutsui Rakelin ia Lean kedolle laumansa

tykö.

5. ja sanoi heille: "minä näen, ettei isänne kaisele minua samoilla silmillä kuin ennen, vaikka kuitenkin minun isäni Jumala on ollut minun kanssani.

Ja te itse tiedätte, että minä olen kaikella voimallani palvellutisäänne. 7. Mutta isänne on pettänyt minun

ja muuttanut minun palkkani jo kymmenen kertaa. Jumala el kuitenkaan ole sallinut hänen tehdii mitään vahinkoa minulle.

8. Kun han sanoi: ,kirjavat olkoot sinun palkkasi', niin kaikki lauma kantoi kirjavia. Mutta kun hän sanoi: ,pilkulliset olkoot sinun palkkasi', niin kaikki lauma kantoi pilkullisia.

Niin on Jumala ottunut isänne

tavaran, ja antanut minulle.

10. Kun siittämisen aika tuli, nostin mină silmāni ja năin unessa, ja katso, kauriit, jolka nousivat lauman päälle, olivat juonteiset, pilkulliset ja kirjavat.

11. Ja Jumalan Enkeli sanoi minulle unessa: "Jaakob!" ja minä vas-

tasin: "tāssā minā olen." 12. Silloin hān sanoi: "nosta silmäsi ja katso, kaikki kauriit, jolka nousevat lauman päälle, ovat juon-teiset, pilkulliset ja kirjavat: sillä minä olen nänyt kaikki, mitä Laban sinulle tekee.

13. Minä olen Jumala, jonka näit Betelissä, jossa voitelit kiven, ja jossa teit minulle lupauksen; nousesiis nyt ja lähde tältä maalta, ja pala-

ja syntymämaahasi.

1 Moos, 28:12 ss. 32:9. 14. Niin vastasivat Rakel ja Lea, ja sanoivat hänelle: "onko meillä enää osaa tai perimistä isämme huoneessa?

15. Eikö hän ole pitänyt meitä muukalaisina? Sillä hän on myynyt meidät, ja peräti syönyt meidan hin-

tamme.

16. Sentähden kaikki tavara, jonka Jumala on ottanut meidən isaltamme. Tee siis kaikki, mitä Jumala si- | jumalasi, ci sen pida elämän. Meinulle on käskenyt.

17. Silloin nousi Jaakob ja nosti lapsensa ja vaimon:a kamelein selkään.

18. Ja vei pois kaiken karjansa, ja kaiken tavaransa, jonka oli koon-nut, sen oman karjansa, kuin hän oli saanut Mesopotamiassa, mennäksensä isänsä Isaakin tykö Kanaanmaalle.

19. Mutta Laban oli mennyt keritsemään laumaansa; niin Rakel varasti isänsä huone-iumalat.

Tuom. 17:5. 18:14, 17. 1 Sam. 19:13. Hos. 3:4. 20. Ja Jaakob läksi varkain pois syrialaisen Labanin luota, sillä hän ei ilmoittanut hänelle, että hän pakeni.

21. Niin han pakeni, ja kaikki, mitā hānellā oli, nousi ja meni virran ylitse; ja hän ohjasi matkaansa Gileadin vuorta kohden.

22. Kolmuntena päivänä sai Laban tietää, että Jaakob oli paennut. 23. Niin hän otti veljensä kanssun-

sa, ja ajoi häntä takaa seitsemän päiväkauden matkan; ja hän saa-vutti hänet Gileadin vuorella.

24. Mutta Jumala oli tullut syrialaisen Labanin tykö yöllä unessa, ja sanonut hänelle: "varo itseäsi, ettet puhu Jaakobia vastaan, oli se mitä hvvānsā.

🏂. Ja Laban lähestyi Jaakobia. Mutta Jaakob oli majansaasettanut vuorelle. Ja Laban veljinensä asetti myös

majansa Gileadin vuorelle.

26. Niin sanoi Laban Jaakobille: mikā teko tāmā on, ettā varkain läksit luotani, ja veit mukanasi tyttäreni, niinkuin ne olisivat miekalla voitetut?

27. Ja miksi salaa pakenit ja varkain läksit luotani? Kun et sitä ilmoittanut, niin en voinut sinua saattaa matkalle ilolla, lauluilla, trum-

puilla ja kanteleilla. 28. Ja sinā et sallinut minun edes

suuta antaa lasten lapsilleni ja tyttärilleni. Sinä olet tyhmästi tehnyt. 29 Ja minulla olisi kyllä voimaa tehdā teille pahaa; mutta teidān isānne Jumala sanoi menneenä yönä minulle: "varo itseäsi puhumasta Jaakobia vastaan, oli se mitä hyvänsä!'

30. Ja kun nyt kumminkin läksit pois, koska niin suuresti ikävöitsit

isāsi huoneesen, miksi varastit mi-nun jumalani?" 31. Silloin vastasi Jaakob ja sanoi Labanille: "minä pelkäsin, ja luu-lin sinun väkivallalla ottavan pois minulta tyttäresi.

dän veliiemme läsnä ollessa voit katsella, onko minun tykonäni mitään sinun omaasi, ja ota se pois." Mutta ei Jaakob tietänyt Rakelin niitä varastaneen.

 Niin Laban meni Jaakobin majaan, Lean majaan ja heidān molempain piikainsa majaan, mutta ei löytänyt mitään. Ja hän läksi Lean majasta ja tuli Rakelin majaan.

34. Mutta Rakel oli ottanut huonejumalat ja pannut kamelinsatulaan ja istui sen päällä; ja Laban etsi kaiken majan, eikä löytänyt.

35. Ja hän sanoi isällensä: "älä vihastu, herrani, etten saata nousta sinun edessäsi, sillä minulla ovat vaimoin menot." Ja Laban etsi, eikä löytänyt huonejumaliansa.

1 Muos. 18:11. 36. Silloin Jaakob vihastui, ja soimasi Labania; han puhui ja sanoi hänelle: "mikä on rikokseni, mitkä pahattekoni, kun niin vihamielisesti olet minua ajanut takaa?

37. Sinä olet katsellut kaikki minun tavarani; mitä olet löytänyt kaikista sinun talosi kaluista? Tuose tähän minun ja sinun veljeisi eteen, että he ratkaisisivat meidän kahden välillä.

38. Minä olen ollut sinun tykönäsi jo kaksikymmentä ajastaikaa, ja lampaasi ja vuohesi ei ole hedelmättömät olleet; en ole minä syönytoinaita sinun laumastasi;

39. enkä ole tuonut sinulle pedolta haaskattua; mutta minun täytyi se maksaa, sen olet minun kädestäni vaatinut; samoin myös mitäikänänsä sinulta päivällä tahi yöllä oli varastettu. 2 Moos. 22:12 s.

40. Palveluksessasi on minua rasittanut helle päiväilä ja vilu yöllä, ja uni on paennut minun silmistäni.

41. Minä olen jo kaksikymmentä ajastaikaa ollut huoneessasi, neljätoista ajastaikaa palvelin sinua kahden tyttäresi tähden, ja kuusi ajastaikaa laumasi tähden; mutta sinä olet muuttanut palkkani kymmenen kertaa.

42. Jollei minun isäni Jumala, Abrahamin Jumala, jota myös Isaak pelkää, olisi ollut minun puolellani, niin sinä olisit minun päästänyt peräti tyhjänä. Mutta Jumala on nähnyt minun vaivani ja kätteni työt, ja nuhteli sinua menneenä yönä."

43. Niin vastasi Laban ja sanoi Jaakobille: "tyttäret ovat minun tyttäreni, ja pojat ovat minun poikani, ja 32. Mutta jonka tyköä sinä löydät laumat ovat minun laumani, ja kaikki kuin sinä näet ovat minun : mitäpā minā voisin tehdā tānāpānā tyttärilleni ja heidän lapsiilensa, jotka he ovat synnyttäneet?!

44. Tule siis nyt ja tehkäämme liit-to keskenämme; ja se olkoon todistuksena minun ja sinun välilläsi.

45. Niin otti Jaakob kiven ja pani pystyyn muistopatsaaksi.

46. JaJaakob sanoi veljillensä: ,,kootkaat kiviä." Ja he toivat kiviä ja tekivät roukkion; ja he atrioitsivat siinä sen roukkion päällä.

47. Ja Laban antoi sille nimen Jegar sahaduta; mutta Jaakob nimit-

ti sen Gilead.

48. Niin Laban sanoi: "tämä roukkio olkoon todistus tänäpänä minun ja sinun välilläsi." Siitä sai se nimen Gilead.

49. mutta myöskin Mispa; sillä hän sanoi: "Herra olkoon valvoja sinun ja minun välillä, kun erkanemme

toinen toisestamme.

50. Jos sinā vaivaat minun tyttāriäni, taikka otat muita vaimoja, paitsi minun tyttäriäni, niin tiedä, vaikka ei yhtään ihmistä olisi läsnä, että Jumala on todistaja minun ja sinun välilläsi."

51. Ja Laban sanoi vielä Jaakobille: "katso, tämä roukkio ja tämä muistopatsas, jonka minä panen minun

ia sinun välillesi.

tämä roukkio olkoon todistus. ia tämä patsas olkoon todistus, etten minä käy tämän roukkion ohisinun tykösi, etkä sinä käy tämän roukkion ja tämän patsaan ohi minun tyköni vahinkoa tekemään.

53. Abrahamin Jumala ja Nahorin Jumala, joka oli heidän isäinsäkin Jumala, olkoon tuomari meidän välillämme." Ja Jaakob vannoi hänen kauttansa, jota hänen isänsä Isaak

pelkäsi.

54. Ja Jaakob uhrasi teurasuhrin vuorella ja kutsui sukulaisensa aterialle kanssansa. Ja kun he olivat syoneet, olivat he yota vuorella.

55. Mutta aamulla varhain nousi Laban, ja kun hän oli suuta antanut lastenlastensa ja tytärtensä, siunasi hän heitä, ja läksi matkalle kotiansa jälleen.

32 Luku.

Jaakob varustaikse kobtaamaan Esauta. Hänen taistelunsa Jumalan kanssa.

Mutta kun Jaakob matkusti tietän-sä myöten, tulivat Jumalan enkelit häntä vastaan

hān: "tāmā on Jumalan sotaioukko:" Ja hän antoi sille paikalle nimen 2 Kun. 6:17. Ps. 34:8. Mahanaim.

3. Ja Jaakob lähetti sanansaattajat edellänsä veljensä Esaun tykö, Sei-

rin maakuntaan, Edomin maalle, 4. ja käski heilä, sanoen: "sanokaai näin herralleni Esauile: ,näin sanoo sinun palvelijasi Jaakob: minä olen ollut muukalainen Labanin tykönä ja viipynyt siellä tähän asti; 5. ja minulla on karjaa, aaseja, lampaita, palvelijoita ja piikoja. Ja nyt lähetin ilmoittamaan tätä herralleni, että saisin suosiota edessäsi'."

Kun sanansaattajat palasivat Jaakobin tyko, sanoivat he: "me kohtasimme sinun veljesi Esaun: ia hän tulee sinua vastaan, ja neljäsataa

miestä hänen kanssansa."

7. Niin Jaakob peljästyi kovin, ja ahdistus tuli hänen päällensä; ja han jakoi väen, joka oli hänen kanssansa, sekä lampaat, ja karjan ja kamelit kahteen joukkoon.

8. Sillä hän ajatteli: "jos Esau tulee toisen joukon päälle, ja lyö sen, niin jäänyt joukko voi paeta.

9. Ja Jaakob sanoi: "minun isäni Abrahamin Jumala, ja minun isäni Isaakin Jumala, Herra, joka sanoit minulle: ,palaja maallesi ja sukusi tyko, niin minä teen sinulle hyvää, 1 Moos, 31:13.

minä olen mahdoton kaikkeen siihen armoon, ja kaikkeen siihen uskollisuuteen, jonka olet palvelijallesi osoittanut. Sillä kun tämän Jordanin ylitse menin, ei minulla muuta ollut kuin minun sauvani: mutta nyt olen minä kasvanut kahdeksi joukoksi.

11. Pelasta nyt minua veljeni Esaun käsistä; sillä minä pelkään hänen tulevan ja lyövän minut säästämät-

tā āitejā ja lapsia.

12. Sina olet itse sanonut: ,mina teen, sinulle paljon hyvää, ja lisään sinun siemenesi niinkuin sannan meressă, jota paljouden tähden ei voi laskea. 1 Moos, 28-14.

13. Ja hän oli yötä siinä, ja otti käsillä olevasta omaisuudestaan ja lähetti lahjoja veljellensä Esaulle,

kaksisataa vuohta, ja kaksikymmentä kaurista, kaksisataa lammasta ja kaksikymmentä jäärää,

15. kolmekymmentä imettävää kamelia varsoinensa, neljäkymmentä lehmää ja kymmenen härkää, sekä kaksikymmentä aasia ynnä niitten kymmenen varsaa.

16. Ja hän antoi nämä palvelijoit-2. Ja kun hän näki heidät, sanoi | tensa johtoon, kunkin lauman eriksensä, ja sanoi palvelijoillensa: ..men- | kāāt minun edellāni, ja pitākāāt vā-

limatka laumojen välillä."

17. Ja han kaski ensimmäiselle, sanoen: "kun veljeni Esau kohtaa sinun ja kysyy sinulta, "kenenkä palvelija olet, ja kuhunka menet? ja kenenkā nāmā elāimet ovat, jojta ajat edelläsi?'

18. niin sano: "nämä oyat palvelijasi Jankobin lahjat, jotka han lähettää herralleni Esaulle; ja katso, han tulce itse meidan jälissamme.

19. Samoin käski hän myös toiselle ja kolmannelle, ja kaikille niille, jotka ajoivat laumaa, sanoen: "nämä minun sanani puhukaat Esaulle, kun

te hänen kohtaatte.

20. Ja sanokaat myös: .katso.sinun palvelijasi Jaakob tulee meidän jälissamme: Silla han ajatteli: "mina lepytän hänen lahjoilla, jotka edelläni menevät: sitte tahdon minä nähdā hānen kasvonsa, ehkā hān ottaa minua vastaan ystävällisesti."

21. Niin lahjat menivät hänen edellānsā; mutta itse oli hān siinā yötā

joukkoinensa.

22. Mutta yöllä hän nousi ja otti kaksi vaimoansa ja ne kaksi pii-kaansa, ja yksitoislakymmentä lastansa, ja meni Jabbokin luotuspai-

kan yli. 23. Hän otti ne ja vei heidät virran ylitse, ja vei myös ylitse kaikki, mi-

iā hānēllā oli.

24. Mutta Jaakob jäi sille puolelle yksinānsā. Silloin paineli yksi mies hänen kanssansa aina aamuruskon nousuun asti.

25. Ja kun hän näki, ettei hän voittanut häntä, tarttui hän hänen ronkkaluuhunsa, niin että Jaakobin ronkkaluun pää nyrjähtyi painellessa hänen kanssansa.

26. Ja mies sanoi: "päästä minua, sillä aamurusko nousee." Mutta hän vastasi: "en minā pāāstā sinua, jol-let siunaa minua."

27. Niin hän sanoi hänelle: "mikä sinun nimesion?" hän vastasi: "Jaakob.

28. Hān sanoj: "ci sinua enāā pidā kutsuttaman Jaakob, vaan Israel on nimesi oleva, sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa, ja olet voitlanut.

1 Moos. 35:10. 29. Niin Jaakob kysyi häneltä, ja sanoi: "sanos nyt sinun nimesi. Mutta han vastasi: "miksi minun nimeäni kysyt?" Ja hän siunasi hänlå siinä paikassa. Tuom. 13:17 ss.

30. Ja Jaakob antoi sille paikalle nimen Pniel: "sillä," sanoi hän: nun kanssasi."

..minä olen nähnyt Jumalan kasyoista kasvoihin, ja olen pelastanut sieluni."

31. Ja kun hän Pnielin ohitse kävi, nousi aurinko, ja hän ontui rei-

destânsă.

32. Sentähden eivät Israelin lapset tänäkään päivänä syö reisisuonta, joka juoksee ronkkaluun pään ylitse, koska Hän oli tarttunut Jaakobin ronkkaluun päähän reisisuonen kohdalla.

33 Luku.

Jaakob ja Esau kohtaavat toisensa.

Ja Jaakob nosti silmänsä ja näki. ja katso, Esau tuli, ja neljäsataa miestä hänen kanssansa. Niin hän jakoi lapset Lealle ja Rakelille, ja molemmille piioille

2. Ja hän asetti piiat lapsinensa ensimmäisiksi; sitälähin Lean hänen lastensa kanssa, ja Rakelin Josefin

kanssa jälimmäiseksi.

3. Mutta itse hän kävi heidän edellänsä, ja kumartui maahan seitse-män kertaa, lähestyessään veljeänsä.

4. Mutta Esau juoksi häntä vastaan ja syleili häntä, halasi häntä kaulasta ja suuta antoi hänen; ja he it-

kivät.

5. Ja kun hän nosti silmänsä ja näki vaimot ja lapset, sanoi hän: "kutka nämä seurussasi ovat?" Hän vastasi: "ne ovat lapset, jotka Jumala on lahjoittanut sinun palvelijallesi:

6. Niin piiat lähestyivät lapsinensa ja kumarsivat hänen edessänsä.

7. Ja lähestyi myös Lea lapsinensa ja kumarsi hänen edessänsä. Sitten tuli Josef ja Rakel, jotka myös kumarsivat hänen edessänsä.

8. Niin hän sanoi: "mikä on koko sen joukon tarkoitus, jonka minä kohdannut olen?" Hän vastasi: "tahtoisin saada suosiota herrani edessä.''

9. Mutta Esau sanoi: "minulla on kyllä; minun veljeni, pidä omasi."

10. Jaakob vastasi: "ei niin; mutta jos mină olen saanut sinun suosiosi, niin ota lahjani minun kadestani; sillä minä näin sinun kasvosi, niinkuin minä olisin nähnyt Jumalan kasvot, kun niin ystävällisesti otit minun vastaan. 2 Sam. 19:27.

11. Ota siis se tervehdyslahja, jonka minä olen sinulle lähettänyt; sillä Jumala on ollut minulle armollinen, a minulla on kyllä kaikkinaista. Niin hän vaati häntä, ja hän otti.

2 Sam. 25:27.

12. Ja Esau sanoi: "lähtekäämme jo matkustamaan; minä vaellan si-

13. Mutta hän sanoi hänelle: "herrani tietää minulla olevan pieniä lapsia, ja imettäväisiä lampaita, ja karjaa; jos niitä yksikään päivä kovasti aletaan, kuolee koko lauma.

14. Niin lähteköön herrani palveliiansa edellä: mutta minä seuraan hiljaksensa, sen mukaan kuin karja ja lapset küydä voivat, siksi kuin

tulen herrani tyko Seiriin."

15. Niin Esau sanoi: "minä jätän kuitenkin sinulle osan siitä väestä. joka minun kanssani on." Hän vastasi: "miksi niin? Anna minun ainoastansa saada suosio herrani edessä.

16. Sitten Esau palasi sinā pāivānā

omaa tietänsä Seiriin.

17. MuttaJaakob matkustiSukkotiin. ja rakensi itsellensä huoneen, ja teki majat karjallensa. Sentähden antoi hän sille paikalle nimen Sukkot.

18. Ja Jaakob päätti matkansa Mesopotamiasta ja tuli rauhassa Sikemin kaupunkiin, joka on Kanaanmaalla, ja sijoitti itsensä kaupungin ulkopuolelle.

19. Ja osti sen palan peltoa, johonka hän oli asettanut majansa, Hemorin, Sikemin isän, lapsilta, sadan penningin hinnalla. Jos. 24:32. Ap. t. 7:16. 20. Ja rakensi siihen alttarin ja ni-

mitti sen: "väkevä on Israelin Ju-

34 Luku.

Väkivalta Dinalle. Jaakobin poikain kosto.

Ja Dina, Lean tytär, jonka hän Jaakobille oli synnyttänyt, meni katselemaan sen maakunnan tyttäriä. 2. Kun Sikem, Heviläisen Hemorin, sen maakunnan ruhtinaan, poika, näki hänen, otti hän hänen, ja makasi hänen ja häpäisi hänen

3. Ja hänen sydämmensä kiintyi Dinaan, Jaakobin tyttäreen; hän rakasti tyttöä ja puhutteli häntä suloi-

silla sanoilla.

4. Ja Sikem puhui isällensä Hemorille, sanoen: "ota minulle tämä tyttö vaimoksi."

5. Ja Jaakob kuuli, että he hänen tyttärensä Dinan olivat häväisneet. Mutta koska hänen poikansa olivat lauman kanssa kedolla, niin valkeni Jaakob sikşi kuin he tulivat kotiin.

6. Niin Hemor, Sikemin isä, meni Jaakobin tykö puhuttelemaan häntä.

7. Silloin tulivat Jaakobin pojat kedolta, kun saivat kuulla mitä oli tapahtunut. Ja miehet tulivat surulliseksi ja vihastuivat sangen kovin, että hän oli tehnyt ilkityön Israelissa, maaten Jaakobin tyttären ; sillä ei se ollut olkein tehtv.

Niin puhui Hemor heidän kanssansa, sanoen: "minun poikani Sikemin sydän halajaa teidän tytärtänne; antakaat siis se hänelle vaimoksi.

9. Tulkaamme langoiksi keskenämme; antakaat teidän tyttäriänne meille, ja ottakaat jälleen meidän

tyttäriämme teille.

10. Ja asukaat meidän kanssamme; maa olkoon teille avoinna, asukaat, myökäät ja oslakaat siinä, ja omistakaat maata.

11. Ja Sikem sanoi isälle ja veljille: "antakaat minun saada suosio teidän edessänne; ja milä te sanotte mi-

nulle, sen mină annan.

12. Anokaat minulta rohkiasti huomenlahjaa ja antimia, ja minä annan, mita te vaaditte; antakaat minulle vaan se tyttö vaimoksi.

13. Niin vastasivat Jaakobin pojat Sikemille ja hänen isällensä Hemorille, ja puhuivat viekastellen, koska han oli heidan sisarensa Dinan

häväisnyt,

14. ja sanoivat heille: "emme voi siihen suostua, että antaisimme sisaremme ympärileikkaamattomalle miehelle; sillä se olisi meille häpiāksi.

15. Mutta ainoastaan sillä ehdolla me suostumme teihin, että rupeatte meidan kaltaisiksemme, niin että kaikki miehenpuoli teidän seassanne ympärileikataan.

16. Sitten me annamme meidän tyttäremme teille, ja otamme teidän tyttäriänne meille, ja asumme teidän kanssanne, ja me tulemme yhdeksi

kansaksi.

17. Mutta jollette kuule meitä ettekä ympärileikkauta itseänne, niin me otamme meidan tyttäremme, ja menemme matkoihimme."

Ja heidän puheensa kelpasi Hemorille ja Sikemille, Hemorin po-

jalle.

19. Ja nuori mies ei viivytellyt sitä lekemästä, sillä hän rakasti suuresti Jaakobin tytärtä; ja häntä pidettiin suuremmassa kunniassa kuin kaikkia muita hänen isänsä huoneessa.

20. Niin tuli Hemor ja hänen poikansa Sikem kaupunkinsa porttiin, ja puhuivat heidän kaupunkinsa

miehille, sanoen:

21. "Nämä miehet ovat rauhalliset meitä kohtaan, ja tahtovat asua ja elää tässä maassa, ja katso, maa on kyllä avara heille. Ruvetkaamme ottamaan heidän tyttäriänsä meille vaimoiksi, ja antakaamme meidän tyttariamme heille.

22. Mutta ainoastaan sillä ehdolla ne miehet suostuvat asumaan meidan kanssamme ja tulemaan yhdeksi kansaksi, että kaikki miehenpuoli meidan seassamme ympärileikataan, niinkuin he myös ympärileikatut

23. Heidān karjansa ja tavaransa, ja kaikki heidän eläimensä, eikö ne ole meidän omamme? Jos vaan heidän tahtoansa noudatamme, niin heasuvat meidän kanssamme."

24. Ja kansa kuuli Hemoria ja hänen poikaansaSikemiä, kaikki kansa, joka kaupungin portin sisällä asui; ja kaikki miehenpuoli, jotka asuivat kaupungin portin sisällä, ympäri-

leikkautti itsensä.

25. Ja tapahtui kolmantena päivänă, kun he kipeimmillänsä olivat, ella ne kaksi Jaakobin poikaa Simeon ja Levi. Dinan veljet, ottivat kumpikin miekkansa ja menivät rohkiasti kaupunkiin ja tappoivat jokaisen miehenpuolen. 1 Moos. 49:5 ss. 26. Ja he tappoivat myös Hemorin, ja hänen poikansa Sikemin miekan terāllā, ja ottivat Dinan Sikemin huoneesta ja menivät pois.

27. Niin tulivat Jaakobin pojat tapetulden päälle ja ryöstivät kau-pungin; sillä he olivat häväisneet

heidan sisarensa.

28. Ja he veivät pois heidän lam-Peansa, karjansa, aasinsa, ja mitä ækā kaupungissa ettā kedolla oli.

29. Ja kaikki heidän tavaransa, lap-sensa ja vaimonsa he ottivat saaliikseen; niin myös kaikki, mitä huo-

neissa oli.

30. Mutta Jaakob sanoi Simeonille A Leville: "te olette minulle onnetomuuden tuottaneet, saattaen minun Misevaiseksi tämän maakunnanasuvaisille, Kananealaisille ja Feresilaisille. Minun kansani on ainoasban vähäinen joukko; ja nyt he kokoontuvat minua vastaan ja tappavat minun, ja minä hukutetaan, ja minun perheeni."

31. Mutta he vastasivat: "olisiko sitten sisarellemme tehtävä niinkuin portolle?"

35 Luku.

Jaakob Betelissa. Benjamin syntyy. Rakel ja Isaak kuolevat.

]a Jumala sanoi Jaakobille: "nouse ja mene ylös Beteliin, ja asu siel-lä, ja tee siihen alttari Jumalalle, oka sinulle ilmestyi, kun sinä pakenit veljesi Esaun edestä!"

1 Moos. 28:12 ss.

ja kaikille, jotka hänen kanssansa olivat: "eroittakaat pois vieraat jumalat, jotka teidän keskellänne ovat, ja puhdistakaat itsenne ja muuttakaat vaatteenne.

3. ja nouskaamme ja menkäämme ylös Beteliin, että minä tekisin siihen alttarin Jumalalle, joka minua kuuli hätä-aikanani, ja on ollut minun kanssani tiellä, jota minä vael-

sin."

4. Niin he antoivat Jaakobille kaikki vieraat jumalat, jotka heidän käsissänsä olivat, ja heidän korvarenkaansa, jotka heidän korvissansa olivat. Ja Jaakob kaivoi ne maahan sen tammen alle, joka oli Sikemin kohdalla.

5. Sitten he iäksivät matkalle. Ja Jumalan pelko tuli niille kaupungcille, jotka olivat heidän ympärillänsä, niin etteivät he ajaneet Jaa-

kobin poikia takaa.

6. Niin tuli Jaakob Lusiin Kanaanmaalla, se on Belel, kaiken sen väen kanssa, joka hänen seurassansa oli. 7. Ja han rakensi siihen alttarin, ja kutsui sen paikan El-Betel; sillä Jumala ilmestyi siinä hänelle, paetessansa veljensa edesta.

1 Moos. 28:19. 8. Ja Debora, Rebekan imettäjä, kuoli ja haudattiin alemmaiselle puolelle Beteliä, tammen alle; ja se kutsuttiin itkutammeksi.

9. Ja Jumala ilmestyi taas Jaakobille, sitte kuin hän oli tullut Meso-

potamiasta, ja siunasi häntä. 10. Ja Jumala sanoi hänelle: "sinun nimesi on Jaakob: multa ei enää pidā sinun nimesi oleman Jaakob, vaan Israel on nimesi oleva." Ja niin sai hän nimen Israel.

1 Moos. 32:23. 1 Kun. 18:31. 11. Ja Jumala sanoi hänelle: "minā olen kaikkivaltias Jumala, ole hedelmällinen ja enene. Kansa, jopa kansain joukko on sinusta tuleva ; ja kuninkaat tulevat sinun kupeistasi.

12. Ja sen maan, jonka minā olen antanut Abrahamille ja Isaakille, annan minä sinulle; ja sinun jälkeiselle siemenellesi annan minä sen 1 Moos. 12:7. 26:3. maan.

13. Ja niin meni Jumala ylös hänen tyköänsä siinä paikassa, missä han hanen kanssansa oli puhunut. 1 Moos. 17:22.

14. Mutta Jaakob asetti kivisen muistopatsaan siihen paikkaan, jossa Hån hänen kanssansa oli puhunut, ja uhrasi juomauhria, ja kaasi öljyä sen päälle.

2. Niin sanoi Jaakob perheellensä, | 15. Ja Jaakob kutsui sen paikan,

jossa Jumala hänen kanssansa oli

puhunut. Betel.

16. Ja he matkustivat Betelistä, ja kun vielä oli vähän matkaa Efratiin, synnytti Rakel, ja synnyttäminen oli hänelle sangen raskas.

17. Ja kun tuskansa olivat korkeimmillaan, sanoi apuvaimo hänelle: "älä pelkää, sillä myös tässä saat

pojan."

18. Mutta henkensä lähteissä, aivan kuollessaan, kutsui hän hänen nimensä Benoni; mutta hänen isänsä antoi hänelle nimen Benjamin.

19. Niin kuoli Rakel; ja hän haudattiin Efratin tien viereen, se on

Bellehem.

20. Ja Jaakob pani patsaan hänen hautansa päälle; se on vielä tänään

Rakelin hautapatsas.

21. Ja Israel matkusti siitä eteenpäin ja asetti majansa tuolle puo-

lelle Ederin tornia.

- 22. Ja se tapahlui, kun Israel asui siinä maakunnassa, meni Ruuben ja makasi Bilhan, hänen isänsä jalkavaimon, kanssa. Ja Israel sai sen kuulla. Ja Jaakobilla oli kaksitoista poikaa. 1 Moos. 49:4.
- ²23. Lean pojatolivat nämä: Ruuben, Jaakobin esikoinen, sitten Simeon, Levi, Juuda, Isaskar ja Sebulon.

Levi, Juuda, Isaskar ja Sebulon. 24. Rakelin pojat olivat: Josef ja Benjamin.

25. Bilhan, Rakelin pilan, pojat oli-

vat: Dan ja Naftali.

 Silpan, Lean pijan, pojat olivat: Gad ja Asser. Nāmā ovat Jaakobin pojat, jotka hānelle syntyivāt Mesopolamiassa.

27. Ja Jaakob tuli isänsä Isaakin tykö Mamreen, Arban kaupunkiin, joka on Hebron, jossa Abraham ja Isaak olivat muukalaiset olleet.

1 Moos. 37:1. 28. Ja Isaak oli sadan ja kahdek-

sankymmenėn ajaslaikainen; 29. ja hän vaipui kuolemaan ja kooltiin kansansa tykö, vanhana ja elämästä kyllääntyneenä. Ja hänen poikansa Esau ja Jaakob hautasivat hänen.

36 Luku. Esaun sukutaulu.

Tāmā on Esaun, se on Edomin, sukukunta.

2. Esau olli vaimoja Kanaanin tyttäristä: Adan, Elonin Hetiläisen tyttären, ja Oholibaman, Anan, Heviläisen Sibeonin pojan, tyttären,

3, ja Basmatin, Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren. 4. Ada synnytti Esaulle Elifan. Ja Basmat synnytti Reguelin.

5. Oholibama synnytti Jeusin, Jaelamin ja Korakin. Nämä ovat Esaun lapset, jotka hänelle syntyivät Ka-

naanmaalla.

6. Ja Esau olti vaimonsa, poikansa ja tyltärensä ja kaikki perhekuntalaisensa, sekä karjansa ja juhtansa, ja kaiken sen tavaransa, jonka hän oli koonnut Kanaanmaalla, ja meni toiselle maalle, veljensä Jaakobin tyköä.

7. Sillä heidän tavaransa oli niin suuri, etteivät taitaneet yhdessä asua; se maa, jossa he muukalaiset olivat, ei riittänyt heille karjansa paljouden tähden. 1 Moos. 13:6.

8. Niin Esau asettui Seirin vuorelle, Esau, joka kutsutaan myös Edom.

Jos. 24:4.

9. Nämä ovat Esaun, Edomilaisten isän, suvut Seirin vuoreila.

 Nāmā ovat Esaun peikain nimet: Elifas, Adan, Esaun vaimon, poika; ja Reguel, Basmatin, Esaun vaimon, noika.

vaimon, poika. 11. Ja Elifaan pojat olivat: Teman, Omar, Sefo, Gaelam ja Kenas.

Omar, Sefo, Gaetam ja Kenas. 12. Mutta Timna oli Elifaan, Esaun pojan, jalkavaimo, joka synnytti hänelle Amalekin. Neovat Adan, Esaun vaimon lapset.

13. Multa Reguelin lapset ovat nāmā: Nahat, Serak, Samma ja Missa. Ne ovat Basmatin, Esaun vaimon,

lapset.

 Mutta nämä olivat Oholibaman, Esaun vaimon, pojat, Anan, Sibeonin pojan, tyttären lapset, jotka hän synnytti Esaulle: Jeus, Jaelam ja Korak.

15. Nāmā ovat Esaun lasten ruhtinaat: Elifaan, Esaun esikoisen, lapset ovat nāmā: ruhtinas Teman, ruhtinas Omar, ruhtinas Sefo, ruhtinas Kenas.

1 Alk. 1:35.

 ruhtinas Korak, ruhtinas Gaetam, ruhtinas Amalek. Nāmā ovat Elifaasta syntyneet ruhtinaat Edomin maalla, ja ovat Adan lapset.

17. Ja nāmā ovat Reguelin, Esaun pojan, lapset: ruhtinas Nahat, ruhtinas Serak, ruhtinas Samma, ruhtinas Missa. Nāmā ovat Reguelista syntyneet ruhtinaat Edomilaisten maalla ja ovat Basmatin, Esaun valmon, lanset.

mon, lapset.

18. Multa nāmā ovat Oholibaman, Esaun vaimon lapset: ruhtinas Jeus, ruhtinas Korak. Nāmā ovat ruhtinaat Oholibamasta, Nann tyltārestā, Esaun vaimosta.

19. Nāmā ovat Esaun lapset ja heidān ruhtinaansa. Han on Edom-

20. Mutta nămă ovat Seirin, sen | Horilaisen, lapset, jotka sillä maalla asuivat: Lotan, Sobal, Sibeon, Ana, 1 Aik. 1:38.

Dison, Eser ja Disan, Nämä ovat Horilaisten ruhtinaat, Seirin lapset,

Edomin maalla.

22. Mutta Lotanin lapset ovat. Hori ja Hemam ; ja Lotanin sisar oli Timna. 23. Sobalin lapset ovat nämä: Alvan, Manahat, Ebal, Sefo ja Onam. 24. Nāmā ovat Sibeonin lapset: Aija ja Ana. Tämä on se Ana, joka korvessa löysi lämpimät lähteet, kaitessansa isänsä Sibeonin aaseja.

25. Mutta Anan lapset ovat: Dison

ja Oholibama, Anan tytär.

26. Disonin lapset ovat: Hemdan, Esban, Jitran ja Keran.

27. Eserin lapset ovat: Bilhan, Saa-

van ja Akan. 28. Disanin lapset ovat. Us ja Aran. 29. Nämä ovat Horilaisten ruhtinaat:

ruhlinas Lolan, ruhlinas Sobal, ruhtinas Sibcon, ruhtinas Ana,

30. ruhtinas Dison, ruhtinas Eser, rublinas Disan. Nāmā ovat Horilaisten ruhtinaat, nämä heidän ruhtinaansa Seirin maalla.

· 31. Mutta kuninkaat, jotka Edomin maalla hallitsivat, ennenkuin joku kuningas hallitsi Israelin lapsia, ovat nāmā: 1 Aik. 1:43.

32. Kuningasna Edomissa oli Bela, Beorin poika ; ja hänen kaupunkinsa

nimi oli Dinhaba

33. Ja kun Bela kuoli, tuli Jobab, Serakin poika, Bosrasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.

34. Kun Johab kuoli, tuli Husam Temanilaisten maalta kuninkaaksi

hänen sijaansa.

35. Kun Husam kuoli, tuli Hadad, Bedadin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa, joka lõi Midianilaiset Moabilaisten kedolla; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.

36. Kun Hadad kuoli, hallitsi Samla

Masrekasta hänen sijassansa. 37. Kun Samla kuoli, tuli Saul kuninkaaksi, hänen sijaansa, Rehobotisla virran tyköä.

38. Kun Saul kuoli, tuli Baalha-nan, Akborin poika, kuninkaaksi

hänen sijaansa.

39. Kun Baalhanan, Akborin poika, kuoli, tuli Hadar kuninkaaksi hänen sijaansa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Pagu; ja hänen vaimonsa nimi oli Mehetabeel, Matredin tytär, joka Mesahabin tytär oli.

40. Ja nāmā ovat Esaun ruhtinaslen nimel heidän sukujensa, asunlopaikkainsa ja nimiensä suhteen: ruh- | 11. Ja hänen veljensä kadehtivat

tinas Timna, ruhtinas Alva, ruhtinas Jetet. 1 Aik. 1:51 as.

41. ruhtinas Oholibama, ruhtinas

Ela, ruhtinas Pinon,

42. ruhtinas Kenas, ruhtinas Teman, ruhtinas Mibsar,

43. ruhtinas Magdiel, ruhtinasIram. Nämä ovat Edomin ruhtinaat, niinkuin he asuncet ovat perintömaallansa; ja Esau on Edomilaisten isä.

37 Luku.

Josef näkee unta. Hän myödään Egyptiin.

Ja Jaakob asui siinä maassa, jossa hänen isänsä oli muukalainen ollut, Kanaanmaassa. 1 Moos. 35:27.

2. Ja tāmā on kertomus Jaakobin sukukunnasta. Josef oli seitsemäntoista ajastaikainen, kun hän kaitsi karjaa veljeinsā kanssa, ja hān oli nuorella ijällänsä isänsä vaimojen Bilhan ja Silpan lasten kanssa; ja Josef ilmoitti isällensä, mitä pahaa heistä kuului.

3. Mutta Israel rakasti Josefia enemmin kuin kaikkia muita lapsiansa. koska hän oli syntynyt hänelle vanhalla ijällänsä; ja hän teetti hänelle

pitkän hamcen.

 Kun hänen veljensä näkivät, että isä rakasti häntä enemmin kuin kaikkia hänen veljiänsä, vihasivat he häntä, eivätkä voineet puhutella häntä ystävällisesti. Ap. t. 7:9.

Sitten Josef näki unen ja ilmoitti sen veljillensä; tästä he rupesivat häntä vielä enemmin vihaamaan. 6. Sillä hän oli heille sanonut: "kuulkaa tätä unta, jonka minä näin.

7. Me olimme sitovinamme lyhteitä vainiolla, ja minun lyhteeni nousi seisomaan, ja kalso, teidän lyhteenne seisoivat ympärillä ja kumarsivat minun lyhettäni."

8. Silloin sanoivat hänen veljensä hänelle: "sinäkö tulisit meidän kuninkaaksemme, ja sinäkö hallitsisit meită?" Ja he vihasivat häntä vielä enemmin hänen unensa ja puheensa

tähden.

9. Sitten näki hän taas toisen unen ja kertoi sen veljillensä, sanoen: "kuulkaa, minä näin vielä unta; katso, aurinko, kuu ja yksitoista tähteä

kumarsivat minua.

10. Ja kun hän sitä kertoi isällensä ja veljillensä, nuhteli hänen isänsä hāntā ja sanoi hānelle: "mikā uni se on, jonka olet nāhnyt? Pitāākō minun ja sinun āitisi ja veljesi tuleman ja kumartuman sinun edessäsi maahan?"

häntä; mutta hänen isänsä piti nämā sanat mielessānsā.

12. Kun hänen veljensä kerran olivat menneet kaitsemaan isänsä kariaa Sikemiin.

sanoi Israel Josefille: "eikö veljesi kaitse karjaa Sikemissä? Tule, minä lähetän sinun heidän tykönsä.

Han vastasi: "tässä minä olen. 14. Hän sanoi: "mene katsomaan, kuinka veljesi voivat ja kuinka karjan laita on, ja palaja minulle sitä sanomaan." Niin hän lähetti hänen Hebronin laaksosta: ja hän tuli Si-

kemiin. Siellä vksi mies kohtasi hänet harhaillessaan kedolla, ja kysyi hä-nellä, sanoen: "mitäs etsit?"

16. Hän vastasi: "minä elsin veljiăni; sano minulle, missă he kait-

sevat karjaa."

17. Mies sanoi: "he läksivät täältä; sillä minä kuulin heidän sanovan: lähtekäämme Dotaniin." Niin Josef etsi edelleen veljiänsä ja löysi heidät Dotanissa.

Kun he kaukana näkivät hänen. ennenkuin hän heitä lähestyi, pitivāt he neuvoa hāntā vastaan, tap-

paaksensa häntä.

19. He sanoivat toinen toisellensa: "katso, tuossa unennäkijä tulee.

Tulkaa siis, tappakaamme hänet, ja heittäkäämme kuoppaan; sitten sanomme: ,paha peto on hanen syönyt.' Niin saadaan nähdä, mitä hänen unistansa tulee."

21. Kun Ruuben sen kuuli, tahtoi hän häntä pelastaa heidän käsistänsä, ja sanoi: "älkäämme hänen hen-

keänsä ottako."

1 Moos. 42:22. 22. Ja Ruuben sanoi vielä heille: "älkää vuodattako verta, vaan heittākāā hān tāhān kuoppaan, joka on korvessa, mutta älkää satuttako kättänne häneen." Sillä hän tahtoi pelastaa häntä heidän käsistänsä, saattaaksensa hänet jälleen isänsä

tykö. 23. Ja tapahtui, kun Josef tuli veljiensä tykö, riisuivat he häneltä hameen, sen pitkan hameen, joka ha-

nen yllänsä oli, 24. ja ottivat hänen ja heittivät kuoppaan; mutta kuoppa oli tyhjä,

eikä ollut siinä vettä.

Sitten istuivat he syömään. Ja kun he nostivat silmänsä ja katselivat, niin näkivät he Ismaelilaisten joukon tulevan Gileadista; ja heidän kamelinsa kantoivat rohtoja, balsamia ja hajupihkaa, ja he vaelsivat viemään niitä alas Egyptiin.

"mitä me siitä hyödymme, että me murhaamme meidan veljemme ja salaamme hänen verensä?

27. Tulkaa ja myökäämme hän Ismaelilaisille; ja älkäämmesatuttako kättämme häneen, sillä hän on meidan veljemme ja lihamme." Ja veljet kuulivat häntä.

28. Kun Midianilaisten kauppamiehet siitä menivät ohitse, vetivät he Josefin ylös kuopasta, ja mõivät hänet Ismaelilaisille kahteenkymme-

neen hopiasikliin. Ja nämä veivät Josefin pois Egyptiin. Ps. 105:17. Ap. t. 7:9. Viis. 10:13.

29. Kun sitten Ruuben palasi kuopalle, niin katso, ei ollut Josef kuopassa. Silloin hän repäisi vaatteensa, 30. ja palasi veljiensä tykö, ja sanoi: "el ole nuorukainen siellä: voi minua! kuhunka minä menen?"

31. Niin he ottivat Josefin hameen ja tappoivat kauriin ja tahrasivat

hameen vereen.

32. Sitten he lähettivät sen pitkän hameen kotiin isän luo ja sanoivat: "tămăn me löysimme; tunnustele, onko se poikasi hame vai ei?"

33. Ja han tunsi sen, ja sanoi: "tā-mā on minun poikani hame, paha peto on hänen syönyt; Josef on raa-

deltu kuoliaaksi!"

34. Ja Jaakob repāisi vaatteensa, ja kääri itsensä säkkikankaasen, ja murehti poikaansa kauan aikaa.

35. Ja kaikki hänen poikansa ja tyttärensä nousivat häntä lohduttamaan; mutta ei hän tahtonut antau itseänsä lohduttaa, vaan sanoi: ,,minä menen murehtien alas poikani tykö hautaan." Niin itki isä Josefia. 36. Mutta Midianilaiset veivät hänet Egyptiin ja mõivät Potifarille, Faraon kamaripalvelijalle ja henkivartijain päämiehelle. 1 Moos. 39:1.

38 Luku. Juudan poiat. Juuda ia Tamar.

Slihen aikaan tapahtui, että Juuda meni alas veljeinsä tyköä ja poikkesi Adullamiin yhden miehen tykö, jonka nimi oli Hira.

2. Ja Juuda näki siellä kananealaisen, Sua nimisen miehen tyttären ja otti hänen luokseen ja meni hä-

nen tykönsä.

3. Ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja antoi hänelle nimen Ger. 4. Ja hän tuli taas raskaaksi, ja synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensa Onan,

5. Ja hän synnytti vielä pojan, ja 26. Silloin sanoi Juuda veljillensä: | hänelle antoi hän nimen Sela. Ja Juuda oli Kesibissä, kun hän sen synnytti. 1 Aik. 2:3.

6. Ja Juuda otti esikoisellensa Gerille vaimon, jonka nimi bli Tamar. 7. Mutta Ger, Juudan esikoinen, oli paha Herran edessä; ja Herra kuo-

letti hänen.

4 Moos. 26:19. 8. Niin sanoi Juuda Onanille: ..mene veljesi vaimon tykö, ota hän aviokses, herättääkses veljellesi siementä.

5 Moos. 25:5. Matt. 22:24.

9. Mutta Onan tiesi, ettei perillinen olisi tullut hänen omaksensa; kun hān siis makasi veljensā vaimon kanssa, antoi hän siemenensä mennä maahan, ja turmeli sen, ettei hän olisi antanut veljellensä perillistä.

10. Jase mitä hän teki, ei kelvannut Herralle: sentähden Herra kuoletti

myös hänen.

11. Niin sanoi Juuda miniällensä Tamarille: "ole leskenä sinun isäsi huoneessa siihen asti kuin minun poikani Sela tulee täysikasvuiseksi: Sillä hän ajatteli: "ehkä kuolee hänkin, niinkuin hänen veljensäkin." Niin Tamar meni pois, ja oli isänsä huoneessa.

12. Kun kauan aikaa oli kulunut, kuoli Suan tytär, Juudan vaimo. Ja kun Juuda oli itsensä lohduttanut. meni hän Timnatiin, lammastensa keritsijäin tykö ystävänsä Hiran kanssa Adullamista.

13. Niin ilmoitettiin Tamarille, sanoen: "katso, appesi menecylösTimnatiin keritsemään lampaitansa.

14. Silloin riisui hän yltänsä leskivaatteensa, verhoitti itsensä ja peitti kasvonsa, ja kävi istumaan Enaimin porttiin, joka on tiellä Timnatiin. Sillä hän näki, että Sela oli kasvanut, eikä häniä annettu sille vaimoksi.

15. Kun Juuda näki hänet, luuli han sen portoksi; sillä hän oli peit-

tänyt kasvonsa.

16. Ja hän poikkesi tien oheen hänen tykönsä, ja sanoi: "annas mi-nun maata kanssasi;" sillä ei hän tiennyt sitä miniäksensä. Hän vastasi: "mitä minulle annat, jos sinä makaisit minun kanssani?"

3 Moos. 18:15. 17. Hän sanoi: "minä lähelän kau-riin laumustani." Hän vastasi: "anna siis minulle pantti niin kauaksi kuin

sinā sen lähetāt."

18. Hän sanoi: "mitä minä sinulle pantiksi antaisin?" Hän vastasi: "sinettisormuksesi, rihmasi, ja sauvasi, ioka kādessāsi on." Niin hān antoi ne hänelle, ja makasi hänen kanssansa; ja hän tuli raskaaksi hänestä. | 2. Ja Herra oli Josefin kanssa, niin

19. Ja han nousi ja meni, pani pois silmikon, ja puki jälleen leskivaatteet yllensä.

20. Mutta Juuda lähetti kauriin ys-

tāvānsā kanssa Adullamista, saadaksensa vaimolta pantin takaisin; mut-

ta tămă ei löytänyt häntä.

21. Niin hän kyseli sen paikan miehiltä, sanoen: "kussa on se portto, oka istui Enaimissa tien ohessa? He vastasivat: "ei tässä ole yhtükään porttoa ollut."

Mutta hän palasi Juudan tykö, ja sanoi: "en minā löytānyt hāntā, sen paikan miehet sanoivat myös. ettei siellä ole yhtäkään porttoa ol-

lut."

23. Niin Juuda sanoi: "pitäköön hän ne, ettemme häpiään tulisi: katso, minä lähetin kauriin, mutta sinä et

löytänyt häntä."

24. Liki kolmen kuukauden perästä ilmoitettiin Juudalle: "sinun miniäsi Tamar on salavuoteessa ollut, ja katso, salavuoteesta on hän myös raskaaksi tullut." Juuda sanoi: "vickää hän poltettavaksi."

25. Mutta kun hän tuotiin edes, lähetti hän appensa tykö, sanoen: .,siitā miehestā, jonka nāmā ovat, olen minā raskas." Ja hān antoi sanoa: "tunnetko, kenenkä on tämä sinetti-

sormus, rihma ja sauva?" 26. Ja Juuda tunsi ne, ja sanoi: "hänellä on oikeus puolellansa minua kohtaan, kun en minä antanut hänelle poikaani Selaa." Kuitenkaan ei hän enempää häntä maannut.

27. Kun hänen sitten piti synnyttää, niin kalso, kaksoiset olivat hänen

kohdussansa.

28. Ja hänen synnyttäissänsä pisti toinen ulos kätensä; silloin sitolapuvaimo siihen punaisen langan, sanoen: "tāmā tulee ensisti ulos.

29. Mutta kun hän veti kätensä takaisin, tuli hänen veljensä ulos; ja hän sanoi: "miksis olet sinä tunkenut itsesi esille?" Ja hänelle annettiin nimi Peres.

Sitte tuli hänen veljensä ulos, jonka kādessā oli se punainen lanka; ja hän sai nimen Serak. 1 Alk. 2:4.

Matt. 1:3.

39 Luku.

Josefin palvelus ja vankeus.

Ja Josef vietiin alas Egyptiin; ja Potifar, egyptiläinen mies, joka oli Faraon hovimies ja henkivartijain päämies, osti hänen Ismaelilaisilta, jotka hänen sinne alas vieneet olivat. 1 Moos. 37:36. Ps. 106:17. että hän oli onnellinen mies: ia hän l oleskeli isäntänsä, Egyptiläisen, huoneessa.

Ja hänen isäntänsä näki, että Herra oli hänen kanssansa; sillä kaikki, mitä hän teki, antoi Herra menestyä hänet kädessänsä.

4. Ja Josef sai suosion hänen edessänsä ja tuli hänen palvelijaksensa; ja hän asetti hänet huoneensa yli, ia kaikki mitä hänellä oli, antoi hän

hänen käteensä.

5. Ja siitä ajasta kuin hän oli hänen pannut huoneensa ja kaiken tava-ransa päälle, siunasi Herra sen Egyptiläisen huoneen Josefin tähden, ja Herran siunaus oli kaikissa niissä, jotka hänellä kotona ja kedolla olivat.

6. Sentähden antoi hän kaikki Josefin haltuun, milä hänellä oli, eikä tiedustellut mitään häneltä, paitsi sitä ruokaa, jonka hän sõi. Mutta Josef oli sorea-vartaloinen, ja ihana-

muotoinen.

7. Ja tapahtui tämän jälkeen, että hänen isäntänsä vaimon himo alkoi palaa Josefiin, ja hän sanoi hänelle: "makaa minun kanssani."

Mutta hān kielsi, ja sanoi isāntänsä vaimolle: "katso, minun isäntăni ei tiedusta minulta, mită huoneessa on, vaan kaikki mitä hänellä on, antoi han minun kasiini.

9. Ei pidā hān itseānsā tāssā huoneessa suurempana minua, ei myös ole hän kieltänyt minulta mitään muuta kuin sinut, koska olet hänen vaimonsa; kuinka siis minä niin paljon pahaa tekisin ja rikkoisin Jumalala vastaan?"

10. Ja hän puhui joka päivä senkaltaisia Josefille; mutta ei hän tahtonut maata hänen kanssansa, eikä

olla hänen kanssansa.

 Ja tapahtui yhtenä päivänä, että Josef meni huoneeseen askaroitsemaan, eikä ollut ketään perheestä läsnä.

12. Ja han tarttui Josefin vaippaan, sanoen: "makaa minun kanssani. Mutta hän jätti vaippansa hänen kāteensā, pakeni ja meni ulos.

13. Koska hän näki, että hän jätti vaippansa hänen käteensä ja pakeni

ulos,

huusi hän perhettänsä, ja sanoi heille: "katsokaa, hän on tuonut meille hebrealaisen miehen, saattamaan meitä häpiään; hän tuli minun tyköni makaamaan minun kanssani, mutta minä huusin korkialla äänellä.

15. Ja kun hän kuuli, että minä

nulle vaippansa viereeni, pakeni ja meni ulos.

16. Niin hän piti hänen vaippansa tykönänsä, siihen asti kuin hänen isantānsā tuli kotia.

17. Ja puhui hänelle samat sanat. sanoen: ..se hebrealainen palvelija.

jonkas olet meille tuonut, tuli minun tyköni, saattamaan minua häpiään. 18. Mutta kun minä äänekhäästi

huusin, jätti hän vaippansa viereeni ja pakeni ulos."

19. Kun hänen isäntänsä kuuli puolisonsa sanat, joita hän puhui hänelle sanoen: "niin on sinun paivelijasi tehnyt minulle," vihastui hän kovasti.

20. Ja isäntä otti Josefin ja pani vankihuoneeseen, jossa kuninkaan vangit olivat; ja niin hän oli siellä

vankihuoneessa.

21. Mutta Herra oli Josefin kanssa ja osoitti laupeutensa häntä kohtaan. a antoi hänen saada suosiota vankihuoneen johtajan edessä. Ap. t. 7:9.

22. Niin johtaja antoi kaikki vangit vankihuoneessa Josefin hoitoon, niin että kaikki mitä siellä tehtiin, se teh-

tiin hänen kauttansa.

23. Ja vankihuoneen johtaja ei pitänyt mitään murhetta niistä, jotka hånen kådessånså olivat: sillä Herra oli Josefin kanssa, ja mitä hän teki. sen antoi Herra menestyä.

40 Luku.

Juomanlaskijan ja leipojan unet.

Ja sitten tapahtui, että Egyptin kuninkaan juomanlaskija ja leipoja rikkoivat herraansa, Egyptin kuningasta vastaan.

2. Niin Farao vihastui molempiin hovimiehiinsä, juomanlaskijaan ja

leipojaan.

Ja heitti heidät vankiuteen henkivartijain päämiehen huoneeseen, siihen vankihuoneeseen, jossa Josef oli yankina.

4. Ja henkivartijain päämies pani Josefin heidan kanssansa, palvelemaan heitä. Ja heolivat vankiudessa

ionkun aikaa.

5. Kun nyt Egyptin kuninkaan iuomanlaskija ja leipoja olivat sidottuna vankihuoneessa, näkivät he molemmai samana yönä unia, ja kunkin unella oli oma merkityksensä.

6. Kun Josef tuli aamulla heidan tykönsä ja näki heidän murheelli-

seksi,

7. kysyi hän niiltä Faraon palvelijoilla, jotka hänen kanssansa heräänekkäästi huusin, jätti hän mi- ransa vankihuoneessa olivat, ja sa-

noi: "miksi te olette tänäpänä niin | surulliset?"

. 8. He vastasivat häntä: "me olemme nähneet unta, eikä ole sen selittäjää" Niin sanoi Josef heille: "Jumalan on selitys; kuitenkin kertokaa se minulle.

9. Niin ylimmäinen juomanlaskija kertoi unensa Josefille, ja sanoi hänelle: "mină năin unta, ja katso, viinipuu oli minun edessäni.

10. Ja siinä viinipuussa oli kolme haaraa; ja se puhkesi viheriöitsemään, kukat syntyivät ja sen rypäleet tuleentuivat viinimarjoiksi.

11. Ja Faraon juoma-astia oli minun kādessāni; niin minā otin viinimarjat ja pusersin ne Faraon juomaastiaan, ja annoin sen juoma-astian Faraon käteen."

12. Silloin sanoi Josef hänelle: "tämå on sen selitys: kolme haaraa

ovat kolme pāivāā;

13. kolmen päivän perästä korottaa Farao sinun pääsi, ja asettaa sinut jällensä entiseen virkaasi; ja sinä annat Faraon käteen juoma-astian niinkuin ennenkin, kun olit hänen juomanla**s**kijansa.

14. Mutta muista minua, kun sinun hyvin kāy, ja tee se laupeus minulle, että puhuisit minusta Faraolle, ja antaisit ottaa minun täältä

ulos

15. Sillä minä olen vääryydellä viety Hebrealaisten maalta; enkä ole täälläkään mitään tehnyt, jonka tähden minua olisi pitänyt panna tähän vankihuoneesen." 1 Moos. 37:28.

16. Kun ylimmäinen leipoja näki, ellä selitys oli hyvä, sanoi hän Jo-sefilie: "minä myös uneksuin, ja katso, kolme vehnäleipä-koria oli minun pääni päällä.

17. Ja ylimmäisessä korissa oli kaikkinaisia leivoksia, joita Farao syö; ja linnut sõivät niitä korista minun

pääni päältä." 18. Silloin vastasi Josef ja sanoi: "tāmā on sen selitys: kolme koria

ovat kolme päivää.

19. Ja kolmen päivän perästä ylentää Farao sinun pääsi, ripustaen sinut hirsipuuhun; ja linnut syövät sinun lihaasi."

20. Ja tapahtui kolmantena päivänā, kun Farao vietti syntymāpāiväänsä, teki hän pidot kaikille palvelijoillensa, ja ylensi silloin sekä ylimmäisen juomanlaskijan ellä ylimmäisen leipojan pään palvelijoittensa kesken.

21. Hän asetti ylimmäisen juomanlaskijan jälleen entiseen virkaansa, | tettiin."

niin että hän antoi Faraon käteen iuoma-astian.

22. Mutta ylimmäisen leipojan antoi han hirttää, niinkuin Josef oli heille selityksessään sanonut.

23. Mutta ylimmäinen juomanlas-kija ei muistanut Josefia, vaan un-

hotti hänen.

41 Luku.

Faraon uni. Josefin vlennys, Nälkäynodet.

Ja tapahtui kahden ajastajan perästă, ettă Farao năki unen. Hăn oli seisovinansa virran tykönä.

2. Ja katso, virrasta astui ylös seitsemän kaunista ja lihavata lehmää,

jotka kävivät laitumella heinikossa. 3. Ja katso, niitten perästä tuli virrasta ylös toiset seitsemän lehmää, rumaa ja laihaa, ja seisahtuivat niiden toisten lehmäin viereen virran reunalla.

4. Ja ne rumat ja laihat lehmät sõivät ne seitsemän lihavata ja kaunista lehmää. Niin Farao heräsi.

5. Ja hän nukkui jälleen ja näki toisen kerran unta; ja katso, seitsemän täysinäistä ja kaunista tähkäpäätä kasvoi yhdessä oljessa.

6. Ja katso, seitsemän pientä ja itätuulen surkastuttamaa tähkäpäätä

kasvoi niiden jälkeen.

7. Ja ne seitsemän laihaa tähkää nielivät ne seitsemän paksua ja täysinäistä tähkäpäätä. Niin Farao herăsi ja huomasi, ettă se oli uni.

8. Aamulla oli hänen mielensä levoton; ja hän lähetti ja antoi kulsua kokoon kaikki Egyptin noidat ja tietājāt; ja Farao kertoi heille unensa. Mutta ei ollut ketään, joka ne osasi selittää Faraolle.

9. Niin puhui ylimmäinen juomanlaskija Faraolle, sanoen: "minä muistan tanapana minun rikokseni.

1 Moos. 40:1 s. Kun Farao vihastui palvelijoi-hinsa, ja pani minun ja ylimmäisen leipojan vankiuteen henkivartijain päämiehen huoncesen,

 niin me molemmat näimme samana yönä unta, ja kummankin unella oli oma merkityksensä.

12. Ja siellä oli meidän kanssamme hebrealainen nuorukainen, henkivartijain päämiehen palvelija, ja me kerroimme hänelle, ja hän selitti meille meidän unemme; kummankin unen mukaan hän antoi selityksen.

13. Ja niinkuin hän meille selitti. niin se tapahtui; sillä minä asetettiin minun virkaani, ja hän hir-

14. Niin lähetti Farao, ja antoi kutsua Josefin; ja he kiireesti ottivat hänen ulos vankihuoneesta. Ja hän antoi itsensä keritä ja muutti vaatteensa, ja tuli niin Faraon tykö.

Ps. 105:20. 15. Niin sanoi Farao Josefille: "minä olen unta nähnyt, eikä ole sen selittäjätä. Mutta minä olen kuul-

lut sinusta sanottavan, että kun unen kuulet, niin sinä taidat sen selittää."

16. Josef vastasi Faraota, sanoen: "ei ole se minun voimassani; mutta Jumala tahtoo Faraolle tehdä hyvää."

17. Silloin puhui Farao Josefille: "näin unta, että seisoin virran ran-

nalla.

18. Ja katso, virrasta tuli ylös seitsemän lihavata ja kaunista lehmää, jotka kävivät laitumella heinikossa.

19. Ja katso, heidän jälkeensä tuli ylös toiset seitsemän pientä, rumaa ja laihaa lehmää; en ole koko Egyptin maalla nähnyt niin rumia.

20. Ja nämä laihat ja rumat lehmät sõivät ne ensimmäiset seitsemän li-

havata lehmää.

21. Ja kun he olivat syöneet, ei heidän päällänsä ensihkään tuntunut, että olivat syöneet; vaan he olivat yhtä rumat kuin ennenkin. Sitten minä heräsin.

22. Ja taas näin minä unessa seitsemän täysinäistä ja kaunista tähkäpäätä kasvavan samassa oljessa.

23. Sen jälkeen nousi ylös seitsemän kuivaa, pientä ja itätuulen surkastut-

tamaa tähkäpäätä.

24. Ja nāmā pienet tāhkāpāāt nielivät ne seitsemän kaunista tähkäpäätä. Minä olen tämän kertonut tietäjille, mutta ei ole yhtään, joka sen minulle selittäisi.

25. Silloin sanoi Josef Faraolle: "Faraon unet merketsevät samaa; Jumala ilmoittaa Faraolle, mitä Hän on te-

26. Ne seitsemän kaunista lehmää ovat seitsemän vuotla, ja ne seitsemän täysinäistä tähkäpäätä ovat myös seitsemän vuotta; ne merkitsevätsa-

maa.

27. Mutta ne seitsemän laihaa ja rumaa lehmää, jotka astuivat ylös heidän jälkeensä, ovat seitsemän vuotta, ja samoin ne seitsemän lai-haa ja itätuulen surkastuttamaa tähkāpāātā; seitšemān nālkāvuotta on tuleva.

28. Tātā minā tarkoitin, kun Faraolle sanoin, eltä Jumala ilmoittaa Faraolle, miⁱä Hän on tekevä.

29. Katso, seitsemän viljaista vuotta tulee koko Egyptin maahan.

30. Ja niiden falkeen tulee seitsemän nälkävuotta, niin että entinen, viljan kyllyys unhotetaan Egyptin maalla, ja kallis aika hävittää maa-

31. Ja ei enää mitään tiedetä viljan kyllyydestä maakunnassa tämän kalliin ajan tähden, joka tulee; sillä

se on oleva sangen raskas.

32. Mutta kun uni näytettiin kaksi kertaa Faraolle, se tietää, että Jumala on varmasti päättänyt asian, ja Jumala on pian sen tekevä.

33. Etsiköön siis-Farao toimellista ja taitavata miestä, asettaaksensa

Egyptin maan yli. 34. Tehköön Farao niin; ja asettakoon myös päällysmiehiä maakuntaan, ja antakoon koota viidennen osan viljaa Egyptin maasta niinä seitsemänä viljavuonna.

35. Ja he kootkoot kaikkinaista ravintoa niinä hyvinä vuosina, jotka tulevat, ja pankoot jyviä Faraon haltuun varaksi kaupungeissa, ja pitä-

kööt ne tallella,

36. niin että ruokaa olisi tähteelle pantu maakunnalle niinä seitsemänä nälkävuonna, jotka tulevat Egyptin maahan. Siten ei maan tarvitse hävitä näljän tähden.

37. Tämä puhe kelpasi Faraolle ja

kaikille hänen palvelijoillensa.

38. Ja Farao sanoi palvelijoillensa: "taidammeko me löytää jonkun, jossa Jumalan Henki on, nlinkuin tässā miehessä?'

39. Ja Farao sanoi Josefille: "koska Jumala on tämän kaiken sinulle ilmoittanut, niin ei ole yhtään niin taitavata ja ymmärtäväistä kuin si-

nä olet.

40. Sinun pitää oleman minun huoneeni päällysmiehenä, ja sinun sanallesi pitää kaiken minun kansani kuuliaisen oleman; ainoastansa kuninkaallisessa istuimessa tahdon minā olla korkiampi sinua: Ps. 105:21. Ap. t. 7:10. 1 Makk. 2:53.

41. Ja Farao sanoi vielä Josefille: katso, minä olen asettanut sinun

koko Egyptin haltijaksi." 42. Ja Farao otti sormuksen kädestänsä ja pani sen Josefin käteen, puetti hänen kalleisiin liinavaatteisiin. ja ripusti kultavitjat hänen kaula-

43. Ja hän antoi hänen ajaa vaunussa lähimpänä kuningasta ja käs-ki huutaa hänen edellänsä: "Abrek!" Ja hän asetti hänen koko Egyptin maan yli.

44. Ja Farao sanoi Josefille: "minä olen Farao; ja ilman sinun tahdottasi älköön yksikään nostako kät-tänsä taikka jalkaansa koko Egyp-

tin maassa."

45. Ja Farao antoi Josefille nimen: Safnat-Panea, ja antoi hänelle Asnatin, Onin papin Potiferan tyttären, vaimoksi. Niin Josef läksi matkustamaan katsellaksensa Egyptin

46. Josefoli kolmenkymmenen ajastaikainen, kun hän seisoi Faraon, Egyplin kuninkaan edessä. Ja Josel läksi Faraon tyköä, ja vaelsi ym-

päri kaiken Egyptin maan.

47. Ja maa antoi ylen runsaat sadot niinä seitsemänä viljavuonna. 48. Ja hän kokosi niinä seitsemänä vuonna kaikkinaisen elatuksen, joka oli Egyptin maassa, ja pani sen tallelle kaupunkeihin; mita elalusta maa kasvoi kunkin kaupungin ympäristöllä, sen hän siihen tallelle pani.

49. Niin Josef kokosi sangen paljon jyviä, niinkuin santaa meressä, siihen asti että lakattiin niitä laskemasta, sillä ne olivat epälu-

50. Ja Josefille syntyi kaksi poikaa, ennenkuin kallis aika tuli; ne synnylli hänelle Asnat, Potiferan, Onin papin, lytar. 1 Moos. 46:20. 48:5.

51. Ja hän antoi esikoisellensa nimen Manasse; "sillä, "sanoi hän, "Jumala on anianut minun unhoitaa kaiken vaivani, ja kaiken isäni huoneen."

52. Mutta toiselle antoi hän nimen Efraim; "sillä," sanoi hän, "Jumala on tehnyt minun hedelmälliseksi karsimyksieni muassa."

53. Kun ne seitsemän viljavuotta olivat kuluneet Egyptin maalla,

54. rupesi seitsemän nälkävuotta tulemaan, niinkuin Josef oli sanonut; ja näikä tuii kaikkiin maakuntiin. Mutta koko Egyptin maassa oli leipää. Ps. 105:16.

55. Kun Egyptin maa myös kärsi nālkāā, huusi kansa Faraolta leipää. Mulla Farao sanoi kaikille Egyptiläisille: "menkäät Josefin tykö; mi-

tā hān sanoo teille, se tehkāāt." 56. Kun nyt nälkā oli koko maassa, avasi Josef kaikki jyväaitat joka paikassa, ja mõi viljaa Egyptiläisille. Mutta nälänhätä tuli aina raskaammaksi Egyptin maaila;

57. ja kaikki maakunnat tulivat Egyptiin ostamaan viljaa Josefilta; sillä hätä tuli yhä suuremmaksi

kaikissa maissa.

42 Luku.

Josefin velijen ensimmäinen matka Egyptiin.

Mutta kun Jaakob kuuli, että Egyptissä oli jyviä myödä, sanol hän pojillensa: "mitä te katselette toi-

nen toistanne?"

2. Ja hān saņoi: "katso, minā olen kuullut Egyptissä olevan jyviä; men-käät alas sinne ja ostakaat meille siellä, että me eläisimme emmekä kuolisi." Ap. t. 7:12.

3. Niin läksi kymmenen Josefin veljeä matkalle ostamaan jyviä E-

gyptistä. 4. Mutta Benjaminia, Josefin veljeä, Jaakob ei lähetlänyt veljien kanssa; sillä hän pelkäsi, että jotain vahinkoa hänelle tapahtuisi.

5. Niin läksivät Israelin lapset muiden joukossa matkalle jyviä osta-maan; sillä nälänhätä oli Kanaan-

maalla.

6. Mutta Josef oli käskynhaltijana maassa; hän antoi myödä jyviä kaikelle maan kansalle. Niin tulivat Josefin veljet, ja kumartuivat maahan kasvoillensa hänen eteensä.

7. Kun Josef näki veljensä, tunsi hän heidät; mutta hän tekeytyi muu-kalaiseksi heitä kohtaan, puhutteli heitä ankarasti ja sanoi heille: "mis-tä te tulette?" He vastasivat: "Kanaanmaalta, ostamaan jyviä syötäväksemme.

8. Ja Josef tunsi veljensä; vaan he

eivät häntä tunteneet.

9. Mutta Josefin mieleen johtuivat ne unet, jotka hän oli nähnyt heistä. Ja han sanoi heille: "te olette vakoojat, ja olette tulleet katsomaan. mista maa avoinna olisi."

1 Moos. 37:5 ss. 10. He vastasivat häntä: "ei suinkaan, herrani; palvelijasi ovat tul-

leet ostamaan jyviä.

11. Me olemme kaikki vhden michen pojat, ja olemme rehellisiä miehiä; me, sinun palvelijasi, emme koskaan ole vakoojia olleet.

12. Mutta hän sanoi heille: "vai niin; te olette tulleet katsomaan, mistä maa avoinna olisi."

13. He sanoivat: "me, sinun pal-velijasi, olimme kaksitoista veljestä, yhden miehen pojat Kanaanmaalla; ja nuorin on nyt isämme tykönä, mutta yksi ei ole enää elossa.

1 Moos. 44:20. 14. Josef sanoi heille: "niin on, kuin olen teille sanonut : te olette vakoojia. 15. Ja minä tahdon teitä koetella. Niin totta kuin Farao elää, ettepä täältä pääse, jollei nuorin veljenne | tule tänne. 1 Moos. 43:5.

16. Lähettäkäät yksi keskuudestanne, joka tuo teidän veljenne tänne. Muttate muut saatte jäädä tänne vangiksi; näin tahdon koetella, oletteko puhuneet totta. Mutta ellei niin ole, niin olette vakoojia, niin totta kuin Farao elää."

17. Sitten han pani heidat vankeu-

teen kolmeksi päiväksi.

18. Ja kolmantena pāivānā sanoi Josef heille: "jos tahdotte eiāā, niin tehkāāt nāin, sillā minā pelkāān Jumalata:

19. Jos olette rehellisiä miehiä, niin antakaat yhden veljisiänne olla sidottuna vankthuoneessanne; mutta menkäät te muut ja viekäät kotia, mitä osianeet olette nälkää vastaan kotonanne.

20. Tuokaat sitten nuorin veljenne minun tyköni; ja jos sananne havaitaan todeksi, niin ei teidän tarvitse kuolla." Ja he lupasivat sen

tehdä.

21. Mutta he sanoivat toinen toisellensa: "me olemme tolisesti vianalaiset meidän veljemme tähden; sillä me näimme hänen sielunsa ahdistuksen, kun hän meiltä armoa rukoili, emmekä kuulleet häntä. Sentähden on tämä ahdistus tullut meidän päällemme."

22. Ruuben vastasi heitä, sanoen: "enkö minä sanonut teille: "älkäät tehkö vääryyttä nuorukaiselle, ja ette tahtoneet kuulla? Nyt hänen verensä meiltä vaaditaan." 1 Moos. 37:21.

23. Mutta he eivät tienneet Josefin sitä ymmärtävän; sillä hän puhui

heille tulkin kautta.

24. Ja hän köänsi itsensö pois heistä ja itki. Kun hän jälleen kääntyi heidän puoleensa ja puhutteli heitä, otti hän Simeonin heidän keskuudestaan ja antoi sitoa hänet heidän nähtensä.

25. Ja Josef kāski lāyitāā heidān sākkinsā jyvillā ja panna heidān rahansa jālleen itsekunkin omaan sākkiin, ja antaa heille evāstā matkalle.

Ja heille tehtiin niin.

26. Ja he panivat jyvänsä aaseinsa selkään ja läksivät sieltä.

 Kun yksi heistä avasi säkkinsä, antaaksensa ruokaa aasillensa yösijalla, huomasi hän rahansa säkkinsä suussa,

28. ja sanoi veljillensä: "minulle on annettu rahani takaisin; katso, tässä ne ovat säkissäni." Niin he säikähtyivät ja hämmästyneenä katselivat toinen taistaan ja sanoivat

"miksi on Jumala meille näin tehnyt?"

29. Kun he tulivat isänsä Jaakobin tykö Kanaanmaahan, ilmoittivat he hänelle kaikki, mitä heille oli tapahtunut, sanoen:

tunut, sanoen:
30. "Se mies, joka oli maakunnan herra, puhutteli meitä ankarasti, ja

piti meitä maan vakoojina.

31. Ja me vastasimme häntä: ,me olemme reheliisiä miehiä, emmekä ole ikänänsä oileet vakoojia.

 Me olimme kaksitoista veljestä, isämme poikaa; yksi ei ole enää elossa, ja nuorin on nyt isämme ty-

könä Kanaanmaaila.

33. Niin sanoi se mies, joka oli maakunnan herra, meille: , siitä olen näkevä, oletteko rehellisiä miehiä: jättäkäät yksi teidän veljistänne minun tyköni, ja ottakaat miä olette ostaneet elatukseksenne ja menkäät pois.

34. Ja tuokaat sitten teidän nuorin veljenne minun tyköni, niin minä ymmärrän, ettette ole vakoojia, vaan rehellisiä miehiä; silloin annan minä myös teidän veljenne teille takaisin, ja te saatte tehdä kauppaa tässä maakunnassa."

35. Kun he sitten tyhjensivät säkkinsä, löysivät he kukin säkissänsä oman rahakäärönsä. Kun he tämän näkivät, hämmästyivät he ja heidän

isānsā.

36. Niin sanoi Jaakob, heidän ieänsä, heille: "le saalatte minun lapsitlomaksi. Josef on poissa, Simeon on poissa, ja Benjamininkin tahdotte te nyt viedä pois; nämä kaikki tulevat minun ylitseni!"

37. NiinRuuben vastasi isällensä, sanoen: "lapa molemmat poikani, jollen minä häntä jälleen sinulle tuo; anna vaan hänet minun haltuuni, minä hänen sinulle jälleen tuon."

38. Mutta hān sanoi: "ei minun poikani saa mennä teidän kanssanne. Hänen veljensä on jo kuollut, ja hän on jäänyt yksin; jos hänelle tapahtuisi jotakin pahaa tiellä, jota te vaellatte, niin te saattaisitte minun harmaat karvani murheellä hautaan."

, 43 Luku.

Josefin veljien toinen matka Egyptiln.

Mutta nālānhātā oli suuri maassa. Mu 2. Ja kun olivat loppuun syöneet ne jyvāt, kuin he Egyplistā tuoneet olivat, sanoi heidān isānsā heille: "menkāti jālleen sinne ja ostakaat meille jotakin elatusta."

säikähtyivät ja hämmästyneenä katselivat toinen toistaan ja sanoivat: en: "se mies vakuutti meille ankarasti ja sanoi: .älkäät tulko minun eteni, jollei teidan veljenne ole teidan kanssanne.

4. Jos siis sinä nyt lähetät veljemme meidän kanssamme, niin lähdemme matkalle ostamaan sinulle elatusta.

5. Vaan ellet häntä lähetä, niin emmemekään sinne lähde; sillä se mies sanoi meille: "älkäät tulko minun eleeni, jollei teidan veljenne ole teidan kanssanne." 1 Moos. 42:15, 20. 44:28. 6. Silloin sanoi Israel: "miksi te teitte minulle sen pahan, että sanoitte sille michelle teillä vielä olevan veljen?" 7. He vastasivat: "se mies tiedusteli meistä ja suvustamme niin tarkasti, sanoen: "vielāko teidān isanne elää? Onko teillä vielä veljeä?' Niin me kerroimme hänelle asian oikein. Taisimmeko me tietää hänen sanovan: ,tuokaat veljenne tänne?"

& Ja Juuda sanoi isällensä Israelille: ..lähetä nuorukainen minun kanssani, niin me valmistaumme lählemään matkaan, että me eläi-simme emmekä kuolisi, sekä me ellä sinä ja meidän lapsemme.

9. Minä takaan hänen edestänsä, vasiaan hänestä; saat vaatia hänet minun kädestäni. Jollen minä tuo hāntā jālicen sinun tykösi, ja pane hāntā sinun elees, niin minā olen vikapää sinun edessäsi koko elämäni 1 Moos. 44:32.

10. Sillä jollei meillä olisi ollut viivytystä, totises ti olisimme jo toisen

kerran tulleet takaisin.

11. Niin sanoi Israel, heidän isän-🕯. heille: "jos nyí kumminkin niin pilää oleman, niin tehkäät näin: otakaat maan parhaista hedelmistä leidān astioihinne, ja viekāāt sille miehelle lahjoja: vähān balsamia a hunajata, rohtoja ja hajupihkaa, daadeleita ja manteleita.

12. Ottakaat myös toinen raha mukaanne, paitsi sitä rahaa, jonka te loitte takaisin säkkien suussa; saatlas olla, että se on epähuomiosta

tapahtunut.

13. Ottakaat myös veljenne mukaanne; ja valmistautukaat jälleen me-

nemään sen miehen tykö. 14. Jumala kaikkivaltias suokoon leidän saada laupiuden sen miehen edessä, että hän päästäisi teille takaisin loisen veljenne ja Benjaminin. Mutta minā, jos minun tāytyy lapsitlomaksi tulla, tahdon lapsitonna olla: 15. Niin miehet ottivat lahjat, ja kahdenkertaiset rahat mukaansa, seki Benjaminin; ja he nousivat ja menivat Egyptiin, ja astuivat Josein eteen,

16. Kun Josef näki Benjaminin heidän kanssansa, sanoi hän hovimestarilleen: "vie nämä miehet minun huoneeseeni, tee teurasta ja valmista ateria; sillä heidän tulee minun kanssani syödä päivällistä."

17. Mies teki niinkuin Josef oli hänelle käskenyt, ja vei miehet Jose-

fin huoneeseen.

18. Mutta he pelkāsivāt, kun he vietiin Josefin huoneeseen, ja sanoivat: "me viedään tänne sen rahan tähden, jonka me viimein löysimmesäkeistämme; sillä he aikovat hyökätä meidän päällemme ja ottaa meidät orjiksensa sekä riistää meiltä aasimme."

19. Sentähden he menivät Josefin hovimestarin tykö, ja puhuttelivat häntä huoneen oven edessä.

20. ja sanoivat: "kuule meitä, herra! Kun edellisellä kerralla olimme täällä ostamassa ivviä elatuksek- . semme.

21. ja sitten tulimme yöpaikkaan, ja avasimme säkkimme, niin oli itsekunkin rahat hänen säkkinsä suussa, täysipainoiset rahat; sentähden olemme nyt ne jälleen tuoneet myötämme. 1 Moos. 42:35.

22. Ja me olemme myös tuoneet mukaamme toiset fahat ostaaksemme jyviä; sitä emme tiedä, kuka on entiset rahamme pannut meidän säk-

kiimme:

23. Mutta hän sanoi: "olkaat hyvässä turvassa, älkäät peljätkö: teidan Jumalanne ja teidan isanne Jumala on antanut teille aarteen teidän sākkiinne; teidān rahanne olen minā saanut." Ja hān toi Simeonin heidān tykönsä.

 Ja mies vei heidāt Josefin huoneeseen, asetti heille vettä pestä heidän jalkojansa, ja antoi ruokaa heidän aaseillensa. 1 Moos. 18:4.

25. Mutta he valmistivat lahiojansa, ennenkuin Josef tuli päivälliselle; silla he olivat kuulleet, etta heidän piti siellä syömän. 26. Kunsitten Joseftuli huoneeseen,

toivat he lahjat käsissänsä hänelle ia kumartuivat maahan hänen e-

teensä.

27. Ja hän tervehti heitä ystävällisesti ja sanoi: "onko teidän vanha isänne, josta minulle puhuitte, ter-veenä? Vieläkö hän elää?"

28. He vastasivat: , sinun palvelijasi, meidän isämme, voi hyvin ja elää vielā;" ja he kumartuivat ja maahan lankesivat hänen eteensä.

29. Niin hän nosti silmänsä ja näki veljensa Benjaminin, aitinsa pojan,

ja sanoi: 5,0nko tämä teidän nuorin veljenne, josta te sanoitte minulle?" Ja sanoi vielä: "Jumala oikoon si-

nulle armollinen, minun poikani!"
30. Mutta Josef puhui hätäisesti;
sillä liikutus valtasi hänen sydämmensä, koska hän rakasti veljeänsä,
ja hän etsi tilaisuutta itkeäksensä,
ja meni kammariinsa ja itki siellä.

31. Sillen, kun hän oli pessyt kasvonsa, tuli hän ulos; ja hän hillitsi itsensä, ja sanoi: "luokaat ruokaa!"

32. Niin pantiin esille ruokaa erinānsā hānelle, ja erinānsā heille, niin myös Egyptiläisille, jotka hānen kanssunsa atrioitsivat, erinānsā; sillā Egyptiläiset eivāt syö Hebrealaisten kanssa, se on Egyptiläisille kauhistus.

1 Moos. 46:34. Dan. 1:8.

33. Ja he Istutettiin vastapäätä häntä, esikoinen ensin esikoisuutensa tähden, ja sitten nuoremmat aina ikänsä mukaan. Sitä miehet ihmettelivät keskenänsä.

34. Ja heille kannettiin ruokaa hänen pöydältänsä; mutta Benjaminille viisi kertaa enemmin kuin

muille. Ja he joivat ja tulivat iloisiksi hänen kanssansa.

44 Luku.

Josef koettelee veljiänsä.

Senjälkeen Josef käski hovimestariansa, sanoen: "läytä miesten säkit jyvillä, niin paljo kuin niihen mahtuu, ja pane ilsekunkin rahat hänen säkkinsä suuhun.

 Ja minun maljani, se hopiamalja, pane nuorimman säkin suuhun, ynnä hänen jyväinsä hinnan kanssa." Ja hän teki niinkuin Josef hä-

nelle käski.

3. Aamulla päivän valjetessa päästettiin miehet menemään aaseinensa.
4. Mutta kun he olivat lähteneet kaupungista, eikä vielä kauas joutuneet, sanoi Josef hovimestarillensa: "nouse ja aja takaa miehiä, ja kun heidät saavutat, niin sano heille: "miksi te olette hyvän pahalla maksaneet?

5. Eikö teillä se ole, josta minun herrani juo, ja josta hän salatuita asioita tiedustelee? Te olette pahoin

tehneet.

6. Ja kun hän saavutti heidät, puhui hän nämä sanat heille.

7. He vastasivat häntä: "miksi herra senkaltaista puhuu? Pois se, että sinun palvelijasi niin tekisivät.

8. Katso, rahat, jotka me löysimme säkkiemme suusta, olemme me jälleen sinulle tuoneet Kanaanmaalta:

kuinka siis olisimme varastaneel hopiata tahi kultaa sinun herrasi huoneesta?

 Jonka tyköä sinun palvelijoistasi se löydetään, hän kuolkoon; ja me muut tahdomme jäädä oriiksi her-

ralleni.

10. Hän sanoi heille: "hyvä, oikoon teidän sananne jälkeen: jonka tyköä se löydetään, hän oikoon minun orjani. Mutta te muut olette vapaat." 11. Ja he laskivat kiireesti kaikki

säkkinsä maahan, ja jokainen avasi

sākkinsā.

 Ja hän etsi, ruveten vanhimmasta niin nuorimpaan asti; ja hopiamalja löydettiin Benjaminin säkistä.

13. Silloin he repäisivät vaatteensa, ja itsekukin pani kuormansa aasin selkään, ja kaikki palasivat kaupun-

kiin.

 Ja Juuda veljinensä meni Josefin huoneeseen, jossa hän vielä silloin oli; ja he lankesivat maahan hänen eteensä.

15. Silloin Josef sanoi heille: "minkā työn olettekaan tehneet? Ettekö te kāsitā, ettā senkaltainen mies kuin minā olen kyllā tielāā salaiset asiat?"

16. Niin Juuda sanoi: "mitā me vastaamme herralleni, mitā me puhumme, taikka millā me taidamme itseāmme puolustaa? Jumala on löytānyt sinun palvelijaisi vāāryyden. Katso, me olemme herramme orjat, sekā me, ettā se, jolta malja löydettiin."

17. Mutta hān sanoi: "pois se, ettā minā niin tekisin! Se mies; jolta malja on löydetly, olkoon minun orjani; mutta menkāāt te muut rau-

hassa isänne tykö."

18. Silloin aslui Juuda hänen tykõnsä, ja sanoi: "ah minun herrani, suo nyi sinun palvelijasi puhua yksi sana minun herrani kuullen, ja älkõõn sinun vihasi syltykö sinun palvelijata kohtaan; sillä sinä olet niinkuin Farao.

19. Herrani kysyi palvelijoiltansa, sanoen; ,onko teillä isää taikka vel-

jeä?"

20. Niin me vastasimme herralleni: meillä on vanha isä, ja yksi veli, syntynyt isän vanhalla iällä, ja hän on vielä nuorukainen; mutta tämän veli on kuollut, ja hän on yksinänsä jäänyt äidistänsä, ja hänen isänsä pitää hänen rakkaana.

21. Niin sinä sanoit palvelijoillesi; ,tuokaat hän tänne minun tyköni, että minä saan nähdä hänen.

.ei taida nuorukainen jättää isäänsä : sillä jos hän jättäisi isänsü, niin hän kuolisi.

23. Niin sinä sanoit palvelijoillesi: jollei teidän nuorin veljenne tule teidän kanssanne, niin ette saa enää tulla minun kasvojeni eteen.

1 Moos. 42:15. 43:5. 24. Ja kun me menimme sinun palvelijasi, minun isāni, tyko, niin il-

moitimme hänelle minun herrani

25. ja kun meidän isämme sitten sanoi meille: "menkäät jälleen ja ostakaat meille jotakin elatusta,

26. niin me sanoimme: ,emme tohdi sinne mennä; vaan jos meidan nuorin veljemme on meidan kanssamme, niin me menemme; sillä emme saa mennä sen miehen eteen. jollei meidän nuorin veljemme ole meidän kanssamme.

27. Niin sinun palvelijasi, minun isāni, sanoi meille: ,te tiedātte, ettā minun vaimoni synnytti minulle

28. Ja toinen läksi minun tyköäni, ja minä sanoin: ,hän on kuoliaaksi revitty; enkä ole minä häntä sittem-

min nähnyt. 1 Moos. 37:88. 29. Jos te tāmān myös minulta vielle pois, ja hänelle tapahtuisi jotakin pahaa, niin te saattaisitte mi-

nun harmaat karvani murheella bautaan.

30. Jos minä nyt tulisin sinun palvelijasi, minun isäni, tykö, eikä oiisi nuorukainen meidän kanssamme, jonka hengessä hänen henkensä riip-

Dud. : 31. niin tapahtuisi, kun hän näkisi, ettei nuorukäinen olisi kanssamme, että hän kuolisi; ja me, sinun Palvelijasi, saattaisimme niin muodoin sinun palvelijasi, meidän i-simme, harmaat karvat murheella

32. Sillä minä, sinun palvelijasi, olen luvannut vastata nuorukaisesta isani edessä; sanoen: jollen minä hinti tuo takaisin sinun tykösi, niin minä olen siitä kaiken minun elinaikani vikapää kärsimään.

1 Moos. 43:9. 3. Anna siis nyt minun, sinun palvelijasi, jäädä nuorukaisen sijaan herralleni orjaksi, ja anna nuo-rukaisen mennä veljiensä kanssa

34. Sillä kuinka minä taidan mennä isāni tykö, jollei nuorukainen olisi kanssani? Mināhān silloin nākisin sitä surkeutta, johon minun isäni joutuu."

45 Luku.

Josef ilmoittaa itsensä velfillensä. He palajavat kotiin.

Silloin ei Josef enää voinut itseän-sä hillitä kaikkien niiden edessä, jotka hänen ympärillänsä seisoivat, vaan hän huusi: "antakaat kaikkien mennä ulos minun tyköäni." Ja ei yksikään ollut Josefin tykönä, kun hän ilmoitti itsensä veliillensä.

Ap. t. 7:13. 2. Ja hän itki ääneensä, niin että Egyptiläiset ja Faraon huoneväki

sen kuulivat.

3. Ja Josef sanoi veljillensä: "minä olen Josef. Vielāko minun isāni elää?" Mutta ei hänen veljensä taitaneet häntä vastata; sillä he olivat niin hämmästyneet hänen kasvojensa edessä.

4. Niin sanoi Josef veljillensä: "tulkaat minun tyköni." Ja kun he tulivat, sanoi hän: "minä olen Josef, teidän veljenne, jonka te mõitte

Egyptiin. 1 Moos. 37:28. 89:1. 5. Mutta älkäät sitä surko, älkäätkä siitä kovin pahoillanne olko, että te olette minut tänne myöneet; sillä teidan henkenne yllapitamisen tähden on Jumala minut teidan edellänne tänne lähettänyt. 1 Moos. 50:20.

6. Kaksi nälkävuotta on jo ollut maassa, ja vielä tulee olemaan viisi vuotta, niin ettei kynnetä eikä niitetä. 7. Mutta Jumala on minut lähettä-

nyt teidän edellänne, jotta te säilyisitte maan päällä ja elossa pysyisitte, ja monta tulisi pelastetuksi.

8. Niin ette siis te ole minua tänne lähettäneet, vaan Jumala; ja Hän asetti minun Faraon neuvonantajaksi ja herraksi kaiken hänen huoneensa yli, ja koko Egyptin maan ruhti-naaksi.

Rientäkäätnyt ja menkäät minun isäni tykö, ja sanokaat hänelle : 'näin sanoo sinun poikasi Josef: Jumala on minun asettanut koko Egyptin maan herraksi, tule alas minun ty-köni, ja älä viivyttele! Ap. t. 7:14. 10. Ja sinä olet asuva Gosenin

maassa, ja olei oleva lähellä minua, sinä ja sinun lapsesi ja sinun lastesi lapset, sinun karjasi, pienet ja

suuret, ja kaikki milä sinulla on. 11. Siellä minä elätän sinua – sillä vielä on viisi nälkävuotta -ettet sinä ja sinun huoneesi, ja kaikki kuin sinulla on, hukkuisi.

12. Tehan omilla silmillännenäette, ja veljeniBenjaminkin näkee omilla silmillään, että minähän itse puhun l teidän kanssanne suusta suuhun.

13. Ja ilmoittakaat minun isälleni kaikki minun kunniani Egyptissä, ja kaikki, mitä te nähneet olette. Rientäkäät siis ja tuokaat minun isäni tänne."

14. Ja hän halasi veljeänsä Benjaminia kaulasta ja itki, ja Benjamin myös itki hänen kaulassansa.

 Ja hān antoi suuta kaikille veljillensā, ja itki heidān rinnoillansa; ja sitte puhuiva! hānen veljensā hā-

nen kanssansa.

16. Kun sitten sanoma kerrottiin Faraon huoneessa, että Josefin veljet olivat tulleet, oli Farao siitä mielissään ja kaikki hänen palvelijansa. 17. Ja Farao sanoi Josefille: "sano veljillesi: "näin tulee teidän tehdä: sälyttökäät tavarat teidän juhtainne selkään; ja lähtekäät kotiinne Kanaanmaalle,

ja ottakaat teidän isänne ja teidän perheenne, ja tulkaat minun tyköni; minä annan teille mitä pa-

rasta on Egyptin maassa, ja te syötte maan ytimen.'

19. Minā siis kāsken heille sanomaan: ,tehkāāt nāin, ottakaat isellenne vaunut Egyptin maalta pienille lapsillenne ja vaimoillenne, ja tuokaat teidān isanne ja tulkaat

20. Alkäät sureko tavaroitanne; sillä mitä parasta on Egyptin maassa, on

oleva teidän."

21; Ja Israelin lapset tekivät niin. Josef antoi heille vaunut Faraon käskyn mukaan ja antoi myös heille eväät matkalle.

22. Ja hän antoi vielä itsekullekin heistä juhlapuvun, mutta Benjaminille antoi hän kolmesataa hopiasikliä, ja viidet juhlapuvut.

23. Mutta isällensä lähetti hän kymmenen aasia, sälyteltynä Egyptin parhaimmilla tavaroilla, ja kymmenen aasintammaa, jotka kantoivat jyviä ja leipää ja evästä isälle matkaa varten.

24. Niin hän lähetti veljensä matkaan, ja sanoi heille: "älkäät riidelkö

tiellä.

25. Ja he läksivät Egyptistä, ja tulivat Kanaanmaalle isänsä Jaakobin

tykö.

26. Ja he ilmoittivat hänelle, sanoen: "Josef elää vielä ja on koko Egyptin maan herra." Mutta hänen sydämmensä pysyi kylmänä, sillä ei hän uskonut hellä.

27. Niin he kertoivat hänelle kaikki Josefin sanat, jotka hän heille oli puhunut. Ja kun hän näki vaunut. Jokka losef oli lähettänyt häniä tuomaan, niin Jaakobin, heidän isänsä, henki virkosi.

28. Ja Israel sanoi: "nyt on minulla kyllä; poikani Josef vielä elää. Minä tahdon lähteä häntä katsomaan ennenkuin kuolen." 1 Moos. 46:30.

46 Luku.

Jaakob muuttaa Egyptiin. Hänen sukutaulunsa.

Ja Israel läksi matkaan kaikkine ominensa. Ja kun hän tuli Bersabaan, uhrasi hän uhria isänsä Isaakin Jumalalle.

2. Ja Jumala puhui yöllä näyssä Israelille, sanoen: "Jaakob, Jaakob!" Hän vastasi: "tässä minä olen."

 Silloin Han sanoi: "minā olen Jumala, sinun isāsi Jumala; ālā pelkāā mennā Egyptiin, sillā minā teen sinun siellā suureksi kansaksi.

4. Minā menen Egyptiin sinun kanssasi, ja minā johdatan sinun sieltā, takaisin. Ja Josef on laskeva kātensā sinun silmāisi pāālle." 1 Moos. 60:1. 5. Ja Jaakob lāksi Bersabasta; ja Israelin lapset veivāt isānsā Jaakobin ynnā pienten lastensa ja vaimoinsa kanssa vaunuissa, jolka Fa-

rao oli läheitänyt häntä tuomaan.

6. Ja he oltivat karjansa ja tavaransa, jotka he olivat koonneet Kanaanmaalla, ja tulivatniin Egyptiin,
Jaakob ja kaikki hänen siemenensä
hänen kanssansa. Jos. 24:4. Jes. 52:4.

Ap. t. 7:15.
7. Hänen poikansa ja poikainsa pojat hänen kanssansa, hänen tyitärensä ja hänen poikainsa tyitäret, ja kaikki hänen siemenensä, vei hän kanssansa Egypliin.

8. Ja nāmā övat Israelin lasten nimet, jotka tulivat Egyptiin: Jaakob ja hānen poikansa. Jaakobin esikoinen oli Ruuben. 2 Moos. 1:2 ss. 9. Ja Ruubenin lapset olivat: Hanok, Pallu, Hesron ja Karmi.

2.Moos. 6:14 ss. 4 Moos. 26:5 ss. 10. Simeonin lapset: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Soar, sekä Saul, Kananealaisen vaimon poika. 1 Aik. 4:24. 11. Levin lapset: Gerson, Kahat ja

Merari. 12. Juudan lapset: Ger, Onan, Sela, Peres ja Serak. Mutta Ger ja Onan kuolivat Kanaanmaalla. Ja Peresin

pojat olivat: Hesron ja Hamul. 1 Moos. 38:3 ss. 29 ss. 1 Alk. 2:5. 4:1. 13. Ja Isaskarin lapset: Tola, Puya, Job ja Simron. 1 Alk. 7:1. 14. Ja Sebulonin lapset: Sered, Elon

puhunut. Ja kun hän näki vaunut, ja Jakleel. jotka Josef oli lähettänyt häntä tuo- 15. Nämä ovat Lean lapset, jotka

52

hän synnytti Jaakobille Mesopota- | miassa; myöskin synnytti hän hänelle tyttären, Dinan. Kaikki hänen poikansa ja tyttärensä olivat kolmenel-

jättäkymmentä henkeä.

16. Gadin lapset olivat: Sifjon. Haggi, Suni, Esbon, Eri, Arodi ja Areli. 17. Asserin lapset: Jemna, Jesua, Jesui, Beria, sekā heidān sisarensa Serak. Mutta Berian lapset: Heber ja Malkiel. 1 Aik. 7:30, 31. Nämä ovat Silpan lapset, jonka

Laban antoi tyttärellensä Lealle, ja hän synnytti Jaakobille nämä kuusitoistakymmentä henkeä.

19. Rakelin, Jaakobin vaimon, lapset olivat: Josef ja Benjamin.

Ja ne lapset, jotka Josefille syntyivät Egyptin maalla, olivat Manasse ja Efraim; nämä synnytti hänelle Asnat, Onin papin, Potiferan, tytär. 11Moos. 41:50 ss.

21. Benjaminin lapset olivat: Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Ehi, Ros, Mupim, Hupim ja Ard.

1 Aik. 7:6. 22. Nāmā ovat Rakelin lapset, jotka ovat Jaakobille syntyneet, kaikki yhteensä neljätoistakymmentä henkeñ.

23. Danin lapset: Husim. 4 Moos. 26:42. 24. Naftalin lapset: Jakseel, Guni,

Jeser ja Sillem.

25. Nama ovat Bilhan lapset. ionka Laban antoi tyttärellensä Rakelille. a hän synnytti nämä Jaakobille. kaikki yhteensä seitsemän henkeä. 26. Kaikki henget, jotka tulivat Jaakobin kanssa Egyptiin, ja olivat tul-leet hänen kupeistansa, ovat kaikki yhleensä kuusiseitsemättäkymmenla henkea, paitsi Jaakobin poikain

27. Ja Josefin poikia, jotka hänelle syntyivät Egyptissä, oli kaksi. Niin siis kaikki henget Jaakobin huoneesia, jotka tulivat Egyptiin, olivat yhteensä seitsemänkymmentä.

2 Moos. 1:5. 5 Moos. 10:22. Ap. t. 7:14. 28. Ja hän lähetti edellänsä Juudan Josefin tykö, osoittamaan hänelle lielä Goseniin; ja he tulivat Gosenin maahan.

29. Niin Josef antoi valjastaa vaununsa, ja läksi isäänsä Israelia vastaan Goseniin. Ja kun hän kohtasi hänet, halasi hän häntä kaulasta ja ilki kauan aikaa hänen kaulassansa. 30. Ja Israel sanoi Josefille: "nyt

minā mielellāni kuolen, kun nāin sinun kasvosi, ja näin, että vielä

elāl."

31. Sitten sanoi Josef veliillensä ja isansa väelle: "minä menen ja il- lut, eikä se ulotu minun isäini ikä-

moitan Faraolle, ja sanon hänelle: minun veljeni ja isäni perhekunta, iotka olivat Kanaanmaalla, ovat tulleet minun tyköni.

32. He ovat paimenia, ja kaitsevat karjaa; sekā ison ettā pienen karjansa, kaikki, mitä heillä oli, ovat

he tuoneet myötänsä.

33. Kun sitten Farao kutsuu teitä luokseen ja kysyy: ,mikä on teidän

toimenne?

34. Niin sanokaat: ,me, sinun palvelijasi, olemme tottuneet karjaa kaitsemaan, hamasta meidan nuoruudestamme niin tähän asti, sekä me että meidän isämme.' Sitten annetaan teidän asua Gosenin maassa; sillä kaikki paimenet ovat kauhistus Egyptiläisille: 1 Moos. 47:6. 2 Moos. 8:26.

47 Luku.

Jaakob Faraon luona. Josefin toimet Egyptissä. Jaakob määrää hautauspaikkansa.

Ja Josef tuli ja ilmoitti Faraolle, ja sanoi: "minun isani ja minun veljeni, heidän karjansa, pienet ja suuret, ja kaikki, mitä heillä on. ovat tulleet Kanaanmaalta; ja nyt he ovat Gosenin maassa.'

2. Ja hän otti viisi veljistänsä, ja

asetti heidät Faraon eteen.

3. Niin Farao sanoi hänen veljillensä: "mikä teidän toimenne on?" He vastasivat: "me, sinun palveli jasi, olemme paimenia, sekā me ettā meidän isämme."

4. Ja he sanoivat vielä Faraolle: "me olemme tulleet ajaksi asumaan tässä maassa; sillä sinun palvelijoillasi ei ole laidunta karjallensa, kun on kova nälänhätä Kanaanmaalla. Salli nyt sinun palvelijasi asua Go-senin maassa."

Niin Farao puhui Josefille, sa-noen: "sinun isäsi ja veljesi ovat tulleet sinun tykösi;

Egyptin maa on avoinna edessāsi, aseta isāsi ja veljesi asumaan parhaasen paikkaan maassa. Asukoot Gosenin maassa. Ja jos tiedät heidän seassansa olevan kelvollisia miehiä, niin aseta heidät päällysmiehiksi minun karjani yli.

7. Ja Josef toi isänsä Jaakobin, ja asetti hänen Farcon eteen. Ja Jaa-

kob siunasi Faraota.

8. Niin Farao kysyi Jaakobilta: "kuinka vanha olet?"

9. Jaakob vastasi Faraolle: "minun vaellukseni aikaa on kestänyt sata ja kolmekymmentä ajastaikaa ; lyhyt ja paha on minun elämäni aika olvuosien määrään heidän vaelluksensa aikana." 1 Aik. 29:15. Ps. 119:19.

Hebr. 11:9, 13. 10. Ja Jaakob siunasi Faraota ia

lāksi niin hānen tyköānsā.

11. Mutta Josef toimitti isänsä ia veljensa asumaan, ja antoi heille asumus-oikeuden Egyptin maassa, parhaassa maan paikassa, Rameseksen maassa, niinkuin Farao oli käskenyt.

12. Ja Josefantoi elatuksen isällensä ja veljillensä ja koko isänsä perhekunnalle, aina lasten lukumäärän

mukaan.

13. Mutta ei ollut leipää koko maassa, sillä nälänhätä oli suuri, niin että Egyptinmaa ja Kanaanmaa nääntyi näljän tähden.

14. Ja Josef kokosi, myödessään viljaa kansalle, kaikki rahat mitä löytyi Egyptissä ja Kanaanmaalla. Ja Josef vei rahat Faraon huoneeseen.

15. Kun rahat olivat loppuneet Egyptistä ja Kanaanmaalta, niin tulivat kaikki Egyptiläiset Josefin tykö, sanoen: "anna meille leipää; miksi meidän pitäisi kuoleman silmiesi edessä? Sillä meillä ei ole enää ra-

16. Josef sanoi heille: "tuokaat teidän karjanne, ja minä annan teille karjaanne vastaan, jos ei teillä ole

rahaa."

17. Ja he toivat karjansa Josefille, ja Josef antoi heille leipää hevosia, ja lampaita, ja karjaa ja aaseja vas-taan. Niin hän ruokki heitä leivällä sen vuoden, kaiken heidän karjansa

edestă. 18. Kun se vuosi oli kulunut, tulivat he hänen tykönsä toisena vuonnn, ja sanoivat hänelle: "emme taida salata sinulta, meidän herraltamme, ettei meillä enää ole rahaa. muita kaikki karjammekin on joutunut meidän herrallemme, eikä ole mitään muuta nyt sinulle antaa kuin oma itsemme ja peltomme. 19. Et suinkaan tahdo, että kuolem-

me sinun silmiesi edessä ja että pel-tomme jäävät autioksi? Ota meidät ja meidän peltomme leivästä, niin me ja meidan pellomme tulemme Faraon omaksi. Anna ainoastaan siemenet, että me eläisimme emmekā kuolisi, ja ettei maa jäisi autioksi."

20. Niin Josef osti koko Egyptin maan Faraolle, sillä Egyptiläiset möivät peltonsa, kun nälkä heitä niin kovin ahdisti. Ja maa tuli niin Faraon omaisuudeksi.

21. Ja hän siirsi kansan kaupun-

keihin yhdestä Egyptin äärestä niin toiseen.

22. Ainoastaan pappien peltoa hän ei ostanut, sillä papit sõivät siitä määrätystä osasta, jonka Farao heille antoi : sentähden ei heidän tarvinnu t myödä maatansa.

23. Niin Josef sanoi kansalle: ..katso, mină olen nyt ostanut teidat ja teidän maanne Faraolle, Katso, tässä on teille siemenet; kylväkäät nyt

peltonne.

24. Ja sadosta tulee teidän antaa viides osa Faraolle; mutta neljä osaa pitää oleman teille pellon siemeneksi ja teille ynnä niille ravinnoksi, jotka ovat teidän huoneessanne, sekä ruuaksi teidän lapsillenne."

25. Niin he sanoivat: "sinä olet meitä hengissä pitänyt; anna meidan saada suosiota sinun, meidan herramme, edessä, ja me tahdomme

olla Faraon oriat.

26. Ja Josef sääsi sen koko Egyptin maalle, joka vieläkin on voimassa, että Faraolle on annettava viides osa. Ainoastaan pappien maa ei tullut Faraon omaisuudeksi.

27. Niin asui Israel siis Egyptissä Gosenin maassa; ja he omistivat maata, ja enenivät ja lisääntyivät

suuresti

28. Ja Jaakob eli Egyptin maassa seitsemäntoista ajastaikaa, ja koko hänen ikänsä oli sata ja seitsemän-

viidettäkymmentä ajastaikaa.

29. Ja kun sitten Israelin kuolinpäivä läheni, kutsui hän poikansa Josefin, ja sanoi hänelle: "jos minä olen saanut suosiota sinun edessäsi. niin laske nyt kätesi kupeeni alle. ja lupaa minulle rakkaulesi ja laupeutesi tähden, ettet hautaa minua Egyptiin, 1 Moos. 50:5.

30. vaan annat minun levätä minun isäini tykönä, ja että sinä viet minut Egyplistä, ja hautaat minut heidän hautaansa." Hän yastasi "minä teen sinun sanasi jälkeen."

1 Moos. 23:19. 25:9. 35:27 ss. 49:29. 50:13. 31. Mutta hän sanoi: "vanno se mi-nulle." Ja hän vannoi hänelle. Silloin Israel- rukouksessa kallisti itsensä päänalaiselle.

48 Luku.

Jaakob siunaa Josefia ja hänen poikiansa.

Jonkun aikaa sen jälkeen ilmoitet-tiin Josefille: "katso, sinun isäsi sairastaa." Silloin hän otti molemmat poikansa kanssansa, Manassen ja Efraimin. 2. Niin Jaakobille ilmoitettiin, sanoen: "katso, sinun poikasi Josef tulee sinun tykösi." Ja Israel vahvisti itsensä ja istui vuoteessa.

3. Ja Jaakob sanoi Josefille: "Jumala kaikkivaltias näkyi minulle Lusissa Kanaanmaalla ja siunasi

minua,

1 Moos. 28:12 ss.35:6 ss. 4. ja sanoi minulle: "katso, minä annan sinun olla hedelmällisen ja lisääntyä, ja teen sinun suureksi kansaksi; ja annan tämän maan sinun siemenelles sinun jälkeesi ijankaikkiseksi perinnöksi.

5. Sinun molemmat poikasi, jotka sinulle ovat syntyneet Egyptissä, ennenkuin minä tulin tänne sinun lykösi, olkoot minun; Efraim ja Manasse olkoot minun, niinkuin Ruuben ja Simeon ovat minun.

1 Moos. 41:50 ss.

6. Mutta ne sinun lapsesi, jotka olet siittänyt niiden jälkeen, pitää oleman sinun, ja he ovat nimitettävät veljiensä nimellä heidän perimisessānsā. Jos. 13:7. 16:1 st.

7. Ja kun minä tulin Mesopotamiasta, kuoli minulta Rakel Kanaan-maalla matkalla, kun vielä kappale matkaa oli Efrataan; ja minä hautasin hänet siellä Efratan tiellä." Paikan nimi on nyt Betlehem.

1 Moos. 35:19 ss. 8. Ja Israel näki Josefin pojat, ja. sanoi: "kutka nämät ovat?"
9. Ja Josef vastasi isäänsä: "ne

ovat minun poikani, jotka Jumala on minulle täällä antanut." Ja hän sanoi: "tuo heidät minun tyköni siunatakseni heitä."

 Sillä Israelin silmät olivat hämärät vanhuudesta, eikä hän voinut hyvin nähdä. Ja hän vei heidät hänen tykonsä; ja hän antoi heidän suuta ja otti heidät syliinsä.

11. Ja Israel sanoi Josefille: "minä en luullut näkeväni sinun kasvojasi: mutta Jumala on antanut minun myös nähdä sinun siemenesi.

12. Ja Josef otti heidät pois hänen sylistānsā, ja kumarsi itsensā maahan hänen kasvojensa eteen.

13. Sitten Josef otti heidät molemmat kādestā, oikiaan kāteensā Efraimin, jonka hän asetti Israelin vasemman kāden kohdalle, ja Manassen vasempaan käteensä, Israelin oikian kāden kohdalle, ja vei heidāt niin hänen eteensä.

14. Mutta Israel ojensi oikian kätensä ja laski sen Efraimin pään pilile, joka oli nuorempi; mutta vasemman kätensä Manassen pään päälle. Hän siis asetti kätensä ristiin;

15. Ja hān siunasī Josefia, ja sanoi: "Jumala, jonka kasvojen edessä minun isani Abraham ja Isaak vaeltaneet ovat, Jumala, joka minun kainnut on minun elinaikanani tähän păivăăn asti, 1 Moos. 17:1, 26:5, Ps. 23.1. 16. Enkeli, joka minun on pelastanut kaikesta pahasta, siunatkoon näitä nuorukaisia, että he nimitettăisiin minun ja minun isăini Abrahamin ja Isaakin nimellä, ja kasvaisivat aivan paljoksi maan pääl-2 Moos. 1:7.

17. Mutta kun Josef nāki isānsā laskevan oikian kätensä Efraimin pään päälle, otti hän sen pahakseen ja rupesi isänsä käteen, siirtääksensä sen Efraimin pään päältä Manassen pään päälle.

18. Ja Josef sanoi isällensä: niin, minun isäni; tämä on esikoinen, laske oikia kätesi hänen päänsä

päälle."

19. Mutta hänen isänsä kielsi sen. ja sanoi: "minä tiedän kyllä, poi-kani, minä tiedän; myöskin hän tulee kansaksi, mutta hänen nuo-rempi veljensä kuitenkin tulee suuremmaksi kuin hän, ja hänen sie-menensä tulee suureksi kansaksi."

20. Niin hän siunasi heitä sinä päivänä, sanoen: "joka tahtoo jonkun siunata Israelissa, niin sanokaan näin: "Jumala tehköön sinun niin-kuin Efraimin ja Manassen"." Siten asetti hän Efraimin Manassen edelle. 21. Ja israel sanoi Josefille: "katso,

minä kuolen: mutta Jumala on teidän kanssanne, ja vie teidät jälleen isäinne maahan.

22. Minä olen myös antanut sinulle osan maata, päälle sinun veljiesi osan, jonka minä miekallani ja joutsellani Amorilaisten käsistä olen ottanut." 1 Moos. 34:27 ss. Joh. 4:5.

49 Luku.

Jaakob siunaa poikiansa ja kuolee.

Ja Jaakob kutsui poikansa ja sanoi:
...kokoontukaat, ja minä ilmoitan teille, mitä teille tapahtuu tulevaisina aikoina.

2. Tulkaat kokoon ja kuulkaat, te Jaakobin lapset, kuulkaat teidan

isäänne Israelia.

3. Ruuben, sinä olet minun esikoiseni, minun voimani ja väkevyyteni alku, ensimmäinen kunniassa, ja ensimmäinen vallassa.

4. Sinä olet herkkä niinkuin kuohuva vesi, eikä sinun pidä ensimmäiseksi jäämän, sillä sinä astuit isäsi sillä Manasse oli esikoinen. Hebr. 11:21. | vuoteeseen; silloin sinä sen saastutit. Niin, hän nousi minun vuoteel-1 Moos. 35:22. 1 Aik. 5:1.

5. Simeon ja Levi ovat veljekset; heidän miekkansa ovat murha-aseet. 1 Moos. 34:25 ss.

6. Minun sieluni ei suostu heidan neuvoonsa, ja sydammeni ei yhdisty heidän seuraansa; sillä kiukussansa ovat he miehen murhanneet, ja mielivaltaisesti turmelleet härkiä.

7. Kirottu olkoon heidän kiukkunsa, joka on niin tuima, ia heidan julmuutensa, joka on niin armoton! Mină eroitan heidăt Jaakobissa, ja hajoitan heidät Israe-

8. Juuda sinä, sinua veljesi kiittävät; sinun kätesi on oleva vihollistesi niskassa, ja isäsi lapset sinua

kumartavat.

9. Juuda on nuori jalopeura; saaliilta olet sinä noussut, poikani. Hän on laskenut itsensä maahan, ja lepää niinkuin jalopeura, ja niinkuin emä jalopeura; kuka tohtii häntä häiritä? 4 Moos. 24:9. 1 Aik. 5:2.

10. Ei valtikkaa oteta pois Juudalta, eikä valtiosauvaa hänen jaloistansa, siksi kuin Sankari tulee, ja hänelle kansat ovat alamaiset.

Matt. 2:6. 11. Hän sitoo varsansa viinipuuhun, ja aasintammansa varsan jaloon viinipuun oksaan. Hän pesee vaatteensa viinissä, ja vaippansa viinimarjain veressä.

12. Hänen silmänsä ovat punaiset viinistä, ja hampaansa valkiat ries-

kasta.

13. Sebulon on asuva meren rannalla, jossa haahdet ovat satamassa; kylkensä kääntää hän Sidonia kohti. 5 Moos. 38:18ss. Jos. 19:10ss. Jes. 9:1.

Matt. 4:15.

14. Isaskar on väkevä aasi, ja lepää rauhassa tarhassaan.

 Hän näki lepopaikan hyväksi ja maan ihanaksi; ja hän kumarsi selkänsä taakkojen alle, ja on veronalainen palvelija.

16. Dan on tuomitseva kansaansa, niinkuin joku toinenkin Israelin

sukukunnista.

17. Dan on oleva kärmeenä tiellä, ja kyykärmeenä polulla; hän puree hevosta vuokoiseen, niin että ratsastaja seljällensä lankee.

Herra, mină odotan sinun pelastustasi! Ps. 119:166, 174,

19. Gad, hänelle tekevät sotajoukot väkirynnäkön; mutta hän on ajava heitä takaperin. Tuom. 10:7 ss. 11:1, 33.

20. Asserista tulce hänen lihava leipänsä; ja hän antaa kuninkaalle herkut. 5 Moos. 33.24.

21. Naftali on nopia peura: ia hän antaa suloiset puheet.

Tuom. 4:6. 5:1. 22. Josef on hedelmällisen viinipuun vesa, hedelmällisen viini-puun vesa lähteen tykönä; sen oksat nousevat muurin yli.

23. Ampujat hätyyttävät häntä, am-

puvat ja vainovat häntä,

24. vaan hänen joutsensa pysyy kuitenkin vahvana ja hänen käsivartensa lujina Hänen kättensä kautta, joka on väkevä Jaakobissa, Hänen kauttansa, joka on paimen, Israelin kallio.

 Sinun isäsi Jumalalta, joka sinua on auttava, Kaikkivaltiaan kautta, joka sinun on siunaava, tulkoon sinulle siunaus ylhäältä, ja syvyyden siunaus alhaalta, niin myös nisäin

ia kohtuin siunaus!

26. Sinun isäsi siunaukset ulottuvat korkealle, korkeammalle minun isäini siunauksia; ne ulottuvat ikuisten kukkulain ihanaisuuteen saakka. Ne tulkoot Josefin pään päälle, ja hänen pään laelle, joka veljiensä keskellä on ruhtinas.

27. Benjamin on raatelevainen susi; aamulla hän syö saaliin, ja ehtoona saaliin jakaa." Tuom. 20:25.

1Sam. 9:1 ss. 14:47. 28. Nāmā kaikki ovat kaksitoistakymmentä Israelin sukukuntaa. Ja tāmā on se, jota heidān isānsā heille puhui siunatessansa heitä: kullekin heille antoi hän eri siu-

nauksen. 29. Ja hän käski heitä, ja sanoi heille: "minä kootaan nyt kansani tykö; haudatkaat minua isäini viereen, siihen luolaan, joka on Efro-

nin, Hetiläisen, vainiossa,

30. Makpelan vainion luolaan, joka on Mamren kohdalla Kanaanmaalla, jonka Abraham osti vainion kanssa Hetiläiseltä Efronilta perintöhau-daksi. 1 Moos. 23:16 ss. 50:13.

31. Sinne ovat he haudannect Abrahamin ja hänen vaimonsa Saaran; sinne ovat he myös haudanneet Isaakin ja Rebekan, hänen vaimonsa. Sinne olen minä myös haudannut 1 Moos. 23:19. 25:9. 35:29. Lean,

Ap. t. 7:15 88. 32. slihen vainioon ja siihen luolaan, joka on ostettu Hetin lapsilta." 33. Kun Jaakob oli antanut tämän käskyn pojillensa, nosti hän jalkansa vuoteelle; ja hän kuoli ja koottiin

1 Aik. 5:11-22. kansansa tykö.

50 Luku.

Jaakobin hautaus, Josefin kuolema,

Silloin Josef lankesi isänsä kasvoil-le, itki hänen ylitsensä ja antoi

hänen suuta. 1 Moos. 46:4. 2. Ja Josef kāski niitā lāākāreitā. iotka olivat hänen palveluksessaan,

balsamoimaan hänen isänsä; ja lääkārit balsamoivat Israelin.

3. Siihen kului neljäkymmentä păivăă; sillă niin monta oli voiteus-päivää. Ja Egyptiläiset itkivät hāntā seitsemänkymmentā pāivāā.

4. Kun murhepäivät olivat kuluneet, puhui Josef Faraon palvelijoille, sanoen: "jos minā olen suo-sion saanut teidān edessānne, niin puhukaat Faraolle, ja sanokaat:

5. Minun isāni vannotti minua, sanoen: katso, minä kuolen, hautaa minua minun hautaani, jonka minä olen antanut kaivaa itselleni Kanaanmaalla.' Niin salli minun nyt lähteä hautaamaan isääni: sitten olen taas palaava tänne takaisin, 1 Moos, 47:29 ss.

6. Farao vastasi hänelle: "mene ja hautaa sinun isäsi, nlinkuin hän on sinua vannottanut."

7. NiinJosefläksi hautaamaan isäänsä; ja hänen kanssansa menivät kaikki Faraon palvelijat, hänen perhekuntansa vanhimmat, ja kaikki Egyptin maan vanhimmat,

8. niinkuin myös Josefin perhe, ja hänen veljensä, ja hänen isänsä perhekunta. Ainoastansa lapsensa, ja lampaansa, ja karjansa jättivät he Gosenin maahan.

9. Myöskin seurasivat hänen kanssansa vaunut ja ratsasmiehet. Ja se

oli sangen suuri joukko.

10. Ja kun he tulivat Atadin riihen tykō, joka on sillä puolen Jordania, niin he pitivät siinä suuren ja katkeran valituksen; ja hän pani toimeen seitsemän päiväisen surujuhlan isansa kuoleman johdosta.

Syr. 22:13. 11. Ja kun Kanaanmaan asuvaiset nākivāt surujuhlan Aladin riihen tykönä, sanoivat he: "Egyptiläiset siellä pitävät surujuhlaa." Siitä on se paikka saanut nimen: Egyptiläisten valitus; ja se on silla puolen Jordanin.

12. Mutta hänen lapsensa tekivät hänelle niinkuin hän oli käskenyt,

13. ja veivät hänen Kanaanmaalle, ia hautasivat hänen Makpelan vainion luolaan, jonka Abraham vainion kanssa oli ostanut perintohau- Egyptissä.

daksi Efronilta, Hetiläiseltä, Mamren kohdalla. cohdalla. 1 Moos. 23 16 ss. Ap. t. 7 16. 14. Mulla sillen kun Josef oli hau-

dannut isäänsä, palasi hän Egyptiin, han ja hanen veljensa, ja kaikki, jotka hänen kanssansa olivat menneet hautaamaan hänen isäänsä

15. Kun Josefin veljet nākivāt, ettā heidän isänsä oli kuollut, sanoivat he: "ehkā Josef nyt rupeaa vihaamaan meitä ja koslaa meille kaiken sen pahan, minkā me hāntā vastaan tehneet olemme.

16. Sentähden lähettivät he sanomaan Josefille: "sinun isäsi puhutteli meitä ennen kuolemaansa, sa-

17. "Sanokaat näin Josefille: minä rukoilen, anna nytveliillesi anteeksi heidan rikoksensa ja pahuutensa, että he niin pahoin ovat tehneet si-nua vastaan. Anna nyt anteeksi sinun isäsi Jumalan palvelijain pahateko: Mutta Josef itki heidän näitä puhuissansa.

18. Ja hänen veljensä myös tulivat ja lankesivat maahan hänen eteensä, ja sanoivat: "kaíso, me olemme si-nun palvelijasi." 19. Josef sanoi heille: "ālkāāt pel-

jātko; olenko minā Jumala?

20. Te ajattelitte minua vastaan pahaa; mutta Jumala on kääntänyt sen hyväksi, että hän tekisi, niinkuin nyt nähtävä on, pelastaaksensa paljo kansaa. 1 Moos. 45:5.

21. Ālkāāt siis nyt peljātko; minā elätän teitä ja teidän lapsianne." Ja han rohkaisi heitä, ja puheli ystävällisesti heidän kanssansa.

22. Ja Josef jäi asumaan Egyptiin, han ja hanen isansa perhe; ja Josef eli sata ja kymmenen ajastaikaa.

23. Ja han naki Efraimin lapset kolmanteen polveen; syntyi myös Makirin, Manassen pojan, lapsia Josefin helmaan.

24. Ja Josef sanoi veljillensä: "minä kuolen, ja Jumala on totisesti etsivä teitä, ja vie teidät tästä maasta siihen maahan, jonka hän on itse vannonutantaaksensaAbrahamille,Isaakille ja Jaakobille."
25. Niin vannotti Josef Israelin lap-

sia, sanoen: "Jumala on totisesti teitä etsivä; viekäät pois minun luuni täältä." 2 Moos. 13:19. Jos. 24:32.

Hebr. 11:22. Syr. 49.18. 26. Ja Josef kuoli sadan ja kymmenen ajastaikaisena; ja he balsamoivat hänen ja panivat arkkuun

TOINEN MOOSEKSEN KIRJA. EXODUS.

ı Luku.

Israelilaisten orjuus Egyptissä.

Nämä ovat Israelin lasten nimet, jotka tulivat Egyptiin; Jaakobin kanssa he tulivat itsekukin perheinensä: 1 Moos. 46:8 ss.

2. Ruuben, Simeon, Levi ja Juuda.

3. Isaskar, Sebulon ja Benjamin. 4. Dan, Naftali, Gad ja Asser.

5. Ja kaikki henget, jotka Jaakobin kupeista olivat tulleet, olivat seitsemänkymmentä henkeä. Mutta Josef oli jo aikaisemmin Egyptissä.

1 Moos. 46:27. 5 Moos. 10:22. 6. Ja Josef oli kuollut, ja kaikki hänen veljensä, ja kaikki senaikaiset. 7. Ja Israelin lapset olivat hedelmälliset ja suuresti enenivät ja lisääntyivät, ja sangen voimallisesti vahvistuivat, niin että maa täytettiin heistä. 1 Moos. 18:18. Ps. 105:24. Ap. t. 7:17. 8. Niin uusi kuningas tuli Egyptiin,

joka ei Josefista mitään tiennyt. 9. Hän sanoi kansalle: "katso. Israe-

lin lasten joukko on suurempi ja

väkevämpi meilä.

10. Tulkaat, menetelkäämme viisaasti heidän kanssansa, ettei heitä tulisi niin paljo. Sillä jos joku sota syttyisi, voisivat he mennä vihollistemme puolelle ja sotia meitä vas-taan, ja sitten lähteä maasta pois." 11. Niin asetettiin heidän ylitsensä

työjohtajat, jotka pakoittivat heitä orjantyöhön; heidän täytyi rakentaa Furaolle varastokaupungit Pitom ja

 Mutta jota enemmän he rasitti-vat kansaa, sitä enemmän se lisääntyi ja kasvoi. Ja he olivat harmissaan Israelin lasten tähden.

13. Sentähden Egyptiläiset yhä lisäsivät Israelin lapsille orjantöitä

armahtamatta

14. ja saattoivat heidän elämänsä katkeraksi raskaassa saven ja tiilein työssä, ja kaikkinaisella rasituksella kedolla, ylimalkam kaikellaisella pakkotyöllä; jota he määräsivät heidän tehtäväkseen.

15. Ja Egyptin kuningas puhui niille Hebrealaisille vaimoille, jotka auttoival lasten synnytyksessä – toisen nimi oli Sifra ja toisen Pua -

16. ja šanoi: "kun te autatte Hebrealaisia vaimoja heidän synnyttāissān**sā, n**iin pilākāāt silmāllā, jos se on poika, niin surmatkaat se; na menen kutsumaan sinulle imet-

mutta jos se on tytär, niin antakaat sen elää."

17. Mutta apuvaimot pelkäsivät Jumalata, eivätkä tehneet niinkuin Egyptin kuningas oli heille sanonut. vaan antoivat poikasten elää.

18. Niin Egyptin kuninges kutsui apuvaimot luokseen ja salioi heille: , miksi te näin teette ja annatte poi-

kasten elää?"

19. Niin apuvaimot vastasivat Faraota: "Hebrealaiset vaimot eivät ole niinkuin Egyptiläiset; he ovat luonnostansa vahvemmat, ja ennen-kuin apuvaimo tulee heidän tykön-

sä, ovat he jo synnyttäneet."

20. Ja Jumala teki apuvaimoille
hyvin, ja kansa lisääntyi ja eneni

sangen suuresti.

21. Koska apuvaimot pelkäsivät Jumalata, antoi Hän heidän huoneel-

lensa menestystä.

22. Silloin antoi Farao kāskyn kaikelle kansallensa, sanoen: "kaikki äsken syntyneet poikalapset ovat heitettävät virtaan; mutt**a kai**kk**i tyttö**lapset saavat elää."

2 Luku.

Mooseksen syntyminen, pelastus ja pako.

Jksi mies Levin huoneesta meni Y ja nai Levin tyttären. 2 Moos. 6:20. 4 Moos. 26:59.

2. Ja vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Ja hän näki, että se oli ihana lapsi; ja hān salasi sen kolme kuukautta. 1 Aik. 6:3. Ap. t. 7:20.

Hebr. 11:23. Mutta kun hän ei voinut häntä kauempaa salata, otti hän kaisilaisen arkun, sivusi sen maapihkalla ja pijillä, ja pani lapsen siihen, ja las-ki sen kaisilistoon, virran rannalle.

 Ja hänen sisarensa asettui etemmäksi katsomaan, miten hänelle kävisi.

5. Niin Faraon tytär tuli alas pesemään itseänsä virtaan, jahänen piikansa käyskentelivät virran partaalla. Kun hän näki arkun kaisilistossa, lähetti hän piikansa ottamaan sen sieltä.

6. Ja kun hän sen avasi, näki hän lapsen, ja katso, lapsi ltki; niin hän armahti sitä ja sanoi: "tämä on Hebrealaisten lapsista."

7. Niin sanoi hänen sisarensa Faraon tyttärelle: "tahdotkos, että mităvāisen Hebrealaisen vaimon, joka i sinulle sen lapsen imettāisi?"

8. Faraon tytär sanoi hänelle: "mene." Niin tyttö meni ja kutsui lap-

sen äidin.

9. Ja Faraon tytär sanoi hänelle. "ota tämä lapsi, ja imetä se minulle, ja minä annan sinulle palkan." Niin vaimo otti lapsen ja imetti sen

10. Mutta kun lapsi oli kasvanut, toi hän sen Faraon tyttärelle, ja hän otti sen pojaksensa, ja antoi hänelle nimen Moose, sillä hän sanoi: "vedestä olen minä hänet ottanut."

Ap. t 7:21.

11. Ja tapahtui siihen aikaan, kun Mooses oli aikamieheksi tullut, meni hän veljiensä tykö, ja näki heidän orjuutensa. Ja hän huomasi Egyptiläisen miehen lyövän Hebrealaista miestä, hänen veljeänsä.

12. Ja hän katseli ympärillensä sinne ja tänne, ja kun hän näki, ettei ketään ollut läsnä, tappoi hän sen Egyptiläisen ja kätki santaan.

13. Seuraavana pāivānā meni hān taas ulos ja nāki, kuinka kaksi Hebrealaista miestā tappelivat keskenānsā; ja hān sanoi vāārintekijālle: "miksi lyōt lāhimmāistās?"

14. Hān vastasi: "kuka sinun on asettanut meidān päāmieheksemme ja tuomariksemme? Tahdotko minunkin tappaa, nlinkuin sinā tapoit Egyptiläisen?" Niin Mooses pelkāsi, ja sanoi: "tosin asia on ilmi tullut."

Ap. t. 7:35.

15. Ja Faraokin sai kuulla asiasta, ja hän elsi Moosesta tappaaksensa. Mutta Mooses pakeni Faraon edestä; ja hän pysähtyi Midianin maalla, ja istui kaivon tykönä.

16. Mutta Midianin papilla oli seitsemän tytärtä; ne tulivat vettä ammentamaan ja alkoivat täyttää ruuhet, juottaaksensa isänsä lampaita.
17. Niin tulivat muutamat paimenet ja tahtoivat ajaa heidät pois.
Mutta Mooses nousi ja auttoi heitä,

ja juotti heidän lampaansa. 18. Ja kun he tulivat isänsä Reguelin tykö, sanoi hän: "kuinka te tä-

nāpānā niin pian jouduitte?"
19. He sanoivat: "Egyptilāinen mies
auttoi meitā paimenitten kāsistā,
ja myōs ammensi hān vettā meille,
ja juotti lampaat."

20. Ja hän sanoi tyttärillensä: "kussa hän on? Miksi te niin jätitte miehen? Kutsukaat hän syömään mei-

dan kanssamme."

21. Ja Mooses päätti jäädä asumaan sen miehen tykö, ja hän antoi Moosekselle tyttärensä Siporan vaimoksi.

22. Niin vaimo synnytti pojan, ja hän antoi sille nimen Gersom; sillä hän sanoi: ^,,minä olen muukalainen vieranlia maalla." 2Moos. 18:3 s."

23. Ja pitkān ajan perāstā kuoli Egyptin kuningas. Ja Israelin lapset huokasivat orjuuttaan ja huusivat Herran tykö; ja heidān huutonsa kohosi Jumalan tykö.

24. Ja Jumala kuuli heidän huokauksensa; Jumala muisti liittoansa Abrahamin, Isaakin ja Jaakobin

kanssa.

25. Ja Jumala katsahti Israelin lasten puoleen, ja Jumala piti heistä murheen.

3 Luku.

Palava pensas. Mooses kutsutaan.

Ja Mooses, kaitsi appensa Jetron, Midianin papin, lampaita. Ja hän ajoi kerran lampaat etemmäksi korpeen, ja tuli Jumalan vuoren Horebin tykö.

 Ja Herran Enkeli ilmestyi hänelle tulen liekissä pensaasta. Hän näki, että pensas paloi tulesta, ja katso, se ei kuitenkaan kuiunut.

5 Mos. 33:16. Ap. t. 7:30 ss.
3. Niin Mooses sanoi: "minā kāyn tuonne katsomaan tātā ihmeellistā nākyā; miks'ei pensas pala tuhaksi?"
4. Kun Herra nāki hānen menevān katsomaan, huusi Jumala hāntā pensaasta, ja sanoi: "Mooses, Mooses!"
Hān vastasi: "tāssā minā olen."
5. Hān sanoi: "älā lāhesty tānne,

riisu kenkäsi jaloistasi; sillä palkka, jossa seisot, on pyhä maa." Jos. 5:15. 6. Ja Hän sanoi vielä; "minä olen sinun isäsi Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala." Silloin Mooses peitti kasvonsa, sillä Jumalan näkeminen peloitti häniä. Matt. 22:22. Mark. 12:26.

Luuk. 20:37. Ap. t. 7:32. Hebr. 11:27.
7. Ja Herra sanoi: "Minā olen hyvin kyllā nāhnyt minun Egyptissā olevan kansani ahdistuksen, ja minā olen kuullut heidān huutonsa niiden tāhden, jotka heitā ahdistavat; sillā minā tiedān mitā he ovat saaneet kārsiā.

8. Sentähden olen minä astunut alas heitä vapahtamaan Egyptiläisten käsistä, ja viemään heitä tältä maalta hyvään ja laviaan maahan, siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa, siihen paikkaan, jossa Kananealaiset, Hetiläiset, Amorilaiset, Perestiäiset, Heviläiset ja Jebusilaiset asuvat.

 Koska Israelin lasten huuto on tullut minun eteeni, ja minä myös olen nähnyt heidän ahdistuksensa. kun Egyptiläiset heitä sortavat.

10. sentähden mene nyt, ja minä tahdon lähettää sinun Faraon tykö, ja sinun tulee johdattaa minun kansani, Israelin lapset, ulos Egyptistä."

11. Mutta Mooses sanoi Jumalalle: ..kuka minä olen menemään Faraon tykö ja viemään Israelin lapset

ulos Egyptistă?"

12. Hän vastasi: "totisesti Minä olen sinun kanssasi; ja tämä olkoon si-nulle merkiksi, että minä olen si-nun lähettänyt; kun olet johdattanut minun kansani Egyptistä, niin palvelette Jumalata tällä vuorella."

13. Silloin Mooses sanoi Jumalalle: ..kun minä tulen Israelin lasten tvko, ja sanon heille "teidan isäinne Jumala on minun lähettänyt teidän tykonne, ' ja he kysyvät minulta: ,mikā hānen nimensā on?' niin mitā minun pitää heille sanoman?"
14. Niin Jumala sanoi Moosekselle:

"minā olen se, mikā minā olen." Ja sanoi vielä: "näin pitää sinun sanoman Israelin lapsille: ,Minä olen lähetti minun teidän tykönne.

15. Ja Jumala sanoi vielä Moosekselle: "näin pitää sinun sanoman Israelin lapsille: "Herra, teidän isäinne Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala, lähetti minun teidän tykönne; tämä on minun nimeni ijankaikkisesti, ja niin olen minä nimitettävä suvusta sukuun.

16. Mene nyt ja kokoa Israelin vanhimmat, ja sano heille: ,Herra, teidän isäinne Jumala, on näkynyt minulle, Abrahamin, Isaakin ja Jaakobin Jumala, sanoen: mina olen pitänyt huolta teistä, ja nähnyt, mitä teille on tapahtunut Egyptissä.

1 Moos. 50:24. 17. Ja olen sanonut: ,minä tahdon johdattaa teitä ulos Egyptin ahdistuksesta, Kanonealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Feresiläisten, Heviläisten ja Jebusilaisten maalle, jossa rieskaa ja hunajala vuotaa.

18. Ja kun he kuulevat sinun äänesi; niin mene sinä ja vanhimmat Israelista Egyptin kuninkaan tykö, ja sano hänelle: "Herra, Hebrealais-ten Jumala, on kohdannut meitä; anna siis nyt meidän mennä kolmen päivän malka korpeen, uhraamaan Herralle, meidän Jumalallemme.

2 Moos. 5:3. 8:27. 19. Mutta mină tiedăn, ettei Egyptin kuningas laske teitä menemään, muutoin kuin väkevän käden kautta. 20. Silloin minä ojennan käteni, ja | 10. Silloin sanoi Mooses Herralle:

vitsaan Egyptin maata kaikellaisilla ihmeilläni, joita minä tekevä olen heidan keskellansa; ja sitten han teidät päästää.

21. Ja minä annan armon tälle kansalle Egyptiläisten edessä, että kunte lähdelte, niin ette suinkaan lähde tyhjin käsin; 1 Moos. 15:14.

2 Moos. 11:2. 12:35 88. 22. vaan jokainen vaimo on anova kylänsä vaimolta ja huonekuntalaiseltansa hopia- ja kulta-astioita ja vaatteita; ja nama te panette poikainkannellavaksi. ne ja tytärtenne Năin te saaliin otatte Egyptiläisiltä.

4 Luku.

Mooses saa lahjan tehdä ihmeitä ja palajaa Egyptiin.

Mooses vastasi ja sanoi: "mutta jos eivät usko minua, eivätkä kuuntele sanojani, vaan sanovat: ,ei ole Herra näkynyt sinulle?"

2. Silloin Herra sanoi hänelle: "mikā se on sinun kādessāsi?" Hān vas-

tasi: "sauva."

3. Ja Han sanoi: "heitä se maahan" Ja hän heitti sen maahan : ja se muuttui kärmeeksi. Ja Mooses pakeni sită.

4. Mutta Herra sanoi Moosekselle: ..ojenna kätesi, ja rupea hänen pyrstöönsä." Niin hän ojensi kätensä ja larttui häneen, ja se muuttui sauvaksi hänen kädessänsä.

5. Ja Herra sanoi: "sentähden pitää heidän uskoman, että Herra, heidän isäinsä Jumala. Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala, on ilmestynyt sinulle.

6. Ja Herra sanoi viela hanelle: "pistā nyt kātesi povecsi." Ja hān pisti sen poveensa; ja kun hän veti sen ulos, katso, hänen kätensä oli spitalinen niinkuin lumi.

 Ja Hän sanoi: "pistä kätesi jäl-leen poveesi." Ja hän pisti kätensä jälleen poveensa. Ja kun hän veti sen jälleen ulos povestansa, niin katso, se oli puhdas niinkuin hänen muukin ihonsa.

8. Ja Herra sanoi: "Elleivät he sinua usko, eivätkä ole kuuliaiset sanallesi ensimmäisen ihmeen tähden, niin he uskovat sinua toisen ihmeen tähden.

9. Mutta elleivät usko niitä kahta ihmettä, eivätkä ota vaaria sinun sanoistasi, niin ota vettä virrasta, ja kaada kuivalle maalle, niin se vesi, jonka olet ottanut virrasta, tulee kuivalla maalla vereksi!"

"ah Herra, minulla ei ole puhelahiaa: i ei sitä ole minulla ennen ollut eikä nytkään sen jälkeen kuin sinä palvelijasi kanssa puhunut olet; sillä minulla on hidas puhe ja kankia kieli. 2 Moos. 6:12, 30, Jer. 1:6.

11. Niin Herra sanoi hänelle: ..kuka on luonut ihmisen suun? Tahi kuka on tehnyt mykän taikka kuuron, näkevān taikka sokian? Enko, Minā,

Herra, ole niitä tehnyt?

Ps. 94:9. Hes. 3:26 s. 12. Mene siis nyt, minä olen sinun suusi kanssa, ja opetan sinua, mitä sinun puhuman pitää." Matt. 10:19.

Luuk. 12:12. 21:15. 13. Mutta Mooses sanoi: "ah Herra,

lähetä joku muu, kenenkä tahdot. 14. Niin Herra vihastui suuresti Moosekseen, ja sanoi: "enkö minä tunne Aaronia, sinun veljeäsi, Levin suvusta, ja hän osaa puhua? Ja katso, hän tulee sinua vastaan. ia kun hän näkee sinun, niin hän iloitsee sydämmestänsä.

15. Sinun pitää puhuman hänelle, ja paneman sanal hänen suuhunsa; ja Minä olen sinun ja hänen suunsa kanssa, ja opetan teitä, mitä tei-

dän pitää tekemän.

2 Moos. 7:2. Ja hänen pitää puhuman sinun puolestasi kansalle. Hän on oleva sinun suunasi, ja sinä hänelle Jumalana.

17. Ja ota tāmā sauva kāteesi, jolla

sină olet tekevă ihmeită."

18. Niin Mooses läksi sieltä ja palasi appensa Jetron tykö, ja sanol hänelle: "anna minun lähteä velji-eni tykö, jolka ovat Egyptissä, kal-somaan vieläkö he elävät." Jetro sanoi Moosekselle: "menerauhassa"

19. Ja Herra sanoi Moosekselle Midianissa: "mene ja palaja Egyptiin; sillä ne kaikki ovat kuolleet, jotka sinun henkeäsi väijviväl." Matt. 2:20.

20. Niin Mooses otti vaimonsa ja poikansa, ja pani ne aasin selkään, ja palasi Egyptiin; ja hän otti Jumalan sauvan käteensä. 2 Moos. 2:21 ss.

21. Ja Herra sanoi Moosekselle: "kun nyt palajat Egyptiin jälleen, niin muista. että Faraon edessä teet kaikki ne ihmeet, jotka minä olen antanut sinun käteesi. Mutta minä paadutan hänen sydämmensä, niin ettei hän päästä kansaa.

22. Ja silloin pitää sinun sanoman Faraolle ,näin sanoo Herra: Israel on minun poikani, minun esikoiseni.

Mat . 2:15 23. ja Minä olen sinulle sanonut: päästä minun poikani palvelemaan | 6. Sitten antoi Farao samana päi-

minua.' Mutta sină et ole tahtonut päästää häntä. Sentähden tapan minä sinun poikasi, sinun esikoisesi.

2 Moos. 11:4, 5. 12:29. 24. Ja tapahtui, kun hän oli matkalla, että Herra majapoikassa tuli häntä vastaan ja tahtoi hänen tappaa.

25. Niin Sipora otti kiven ja ympārileikkasi poikansa esinahan, ja rupesi hänen jalkoihinsa, ja sanoi: "sinā olet minulle veriylkā."

1 Moos. 17:14. 26. Niin Hän jätti hänet rauhaan. Mutta äiti sanoi: "veriylkä ympäri-

leikkauksen tähden."

27. Ja Herra sanoi Aaronille: "me-ne Moosesta vastaan korpeen." Ja hän meni, ja tuli häntä vastaan Jumalan vuorella ja antoi hänen suuta.

28. Ja Mooses ilmoitti Aaronille kaikki mitä Herra lähettäissään hänet oli puhunut ja kaikki ihmeet, mitkā hān hānelle oli kāskenyt.

29. Niin meni Mooses ja Aaron, ja kokosivat kaikki Israelin lasten van-

himmat.

30. Ja Aaron puhui kansalle kaikki ne sanat, jotka Herra Moosekselle oli puhunut, ja teki ihmeitä kan-

san edessä.

31. Silloin kansa uskoi. Ja kun he kuulivat, että Herra oli etsinyt Israelin lapsia ja nähnyt heidän ahdistuksensa, lankesivat he maahan ja rukoilivat.

5 Luku.

Mooses ja Aaron tulevat Faraon eteen. Kansan vaiva enenee.

Sitten menivät Mooses ja Aaron Fa-raon tykö ja sanoivat: "näin sanoo Herra, Israelin Jumala: ,päästä minun kansani pitämään minulle juhlaa korvessa.

Farao vastasi: "kuka on Herra, jonka käskystä minun tulisi päästää Israel? En mină siită Herrasta mitään tiedä, enkä päästä Israelia."

3. Niin he sanoivat: "Hebrealaisten Jumala on meille ilmestynyt; anna siis nyt meidän mennä kolmen päivän matka korpeen uhraamaan Herralle, meidän Jumalallemme, ettei hän rutolla tahi miekalla tulisi meidän päällemme." 2 Moos. 3:18.

4. Multa Egyplin kuningas sanoi heille: "miksi te, Mooses ja Aaron, pidätte kansan heidän työstänsä?

Menkäät työhönne!

5. Farao sanoi vielă: "katso, ilmankin on kansaa liika paljon maassa, ja te vielä nyt tahdotte heitä joutilaaksi saattaa heidän päivätöistänsä:

18:2 85.

vänä käskyn kansan päällysmichille

ja työnjohtajille, sanoen:

 "Älkäät tästälähin olkia antako kansalle tiilejä varten niinkuin ennen. Menkööt ilse ja kootkoot olkia.

8. Kuitenkin vaatikaat heillä sama tiililuku, minkä he lähän asti ovat tehneet, älkäätkä siitä vähentäkö; sillä he ovat laiskoja, sentähden he huutavat, sanoen: ,me tahdomme hiennä uhraamaan meidän Jumalallemme.

9. Täytyy panna raskasta työtä näitten ihmisten päälle, että heillä olisi jotain tekemistä, eivätkä tavoittelisi

valhepuheita."

10. Niin kansan päällysmichet ja työnjohtajat menivät ja puhuivat kansalle, sanoen: "näin sanoe Farao "en minätahdo enääteille olkia antaa.

11. Menkäät itse kokoamaan olkia, mistä sitä löydätte; mutta teidän työstänne ei pidä mitään vähennel-

tămăn?"

 Niin kansa hajaantui ympäri koko Egyptin maata hakemaan itsellensä sänkiä, käyttääksensä sitä ol-

kien asemesta.

13. Ja päällysmiehet vaativat heitä, sanoen: "täyltäkäät päivätyönne, se mikä joka päivälle on määrätty, niinkuin silloinkin, kun teille olkia annettiin."

14. Ja Israelin lasten työnjohtajat, jotka Faraon päällysmiehet olivat asettaneet heidän päällensä, piestiin, ja heille sanottiin: "miks'ette eilen eikä tänäpänä täyttäneet määrättyä päivätyötänne tiilein tekemisessä. niinkuin ennenkin?"

 Niin Israelin lasten työnjohtajat menivät ja huusivat Faraon tykö, sanoen: "miksi näin teet pal-

velijoillesi?

16. Ei anneta sinun palvelijoillesi olkia, ja kuitenkin sanovat he meille: "saukaat tiilit valmiiksi." Ja katso, sinun palvelijasi piestään, vaikka vika onkin oman väkesi puolella."

17. Mutta hän sanoi: "te olette laiskoja, niin, laiskoja te olette; sentähden te sanotte: "menkääinme ja uh-

ratkaamme Herralle.'

18. Menkäät vaan ja tehkäät työtä. Olkia ei teille anneta; mutta teidän pitää kuitenkin antaa se määrätty

luku tiiliä.''

19. Silloin Israelin lasten työnjohtajat huomasivat olevansa ahtaalla, kun heille annettiin vastaus: "teidän tiilimäärästänne ei mitään vähennetä, mitä on kullekin päivälle määrätty." 20. Ja kunhe läksivät Faraon tyköä, kohtasivat he Mooseksen ja Aaronin, jotka tulivat heitä vastaan;

21. ja he sanoivat heille: "Herra nähköön ja tuomitkoon teitä; sillä te olelte lehneet meidät haisevaiseksi Faraon ja hänen palvelijainsa edessä, ja olelle antaneet miekan heidiin käteensä surmata meitä."

22. Niin Mooses kääntyi Herran puoleen ja sanoi: "Herra, miksi min pahasti teet tätä kansaa vastaan? Miksi olet minun tänne lahettänyt?

23. Sillä siitä lähtein kuin minä menin Faraon tykö puhuttelemaan häntä sinun niimessäst, on hän pahoin tehnyt tälle kansalle; ja sinä et ollenkaan ole pelaslanut kansatis.

6 Lukú.

Jumalan uudet käskyt ja lupaukset. Mooseksen ja Aaronin sukutaulu.

Multa Herra sanoi Moosekselle...ny 1 saat sinä nähdä, mitä minä Faraolle teen, sillä minun väkevän käteni kautta on hän päästävä heidiat, niin, minun väkevän käteni kautta hän pakoitetaan ajamaan heidät ulos maastansa." 2 Moos. 11:1. 12:33

maastansa.'' 2 Moos. 11:1, 12:33 | 2. Ja Jumala puhui Moosekselle, ja sanoi hänelle ...minä olen Herra.

sanot hänelle "minä olen Herra, 3. Minä olen ilmoittanut itseni Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille kaikkivaltiaana Jumalana; mutta minun nimessäni "HERRA" en ollut minä heille tunnettu. 1 Moos. 17.1.

26:21. 28 13. 35.11.

4. Ja minä tein myös minun littoni heidän kanssansa, antaakseni heil le Kanaanmaan, heidän vaelluksensa maan, jossa heoval muukalaisetolleet,

5. Ja nyt minä olen kuullut Israelin lasten huokauksen, joita Egyptiläiset orjuudella vaivaavat, ja olen

minun liittoni muistanut.

6. Sentähden sano Israelin lapsille, minä olen Herra, ja minä johdatan teidät Egyptin kuorman alta ja pelastan teidät orjuudestanne ja vapaldan teidät ojetulla käsivarrella ja suurten rangaistustuomioitten kaut-

7. Ja minä otan teidät kansakseni, ja olen teidän Jumalanne; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka johdatan teidät ulos Egyptin orjuudesta.

8. Ja minā vien teidāt sille maaile, jonku ylitse minā nostin kāteni antakseni sen Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille; sen minā tahdon antaa teille omaksi. Minā olen Herra."

Hes. 20:6 bs.

9. Näin puhui Mooses Israelin lap- l sille; multa he eivät kuulleet Moosesta heidän henkensä ahdistuksen ja raskaan orjuutensa tähden.

10. Silloin puhui Herra Mooseksel-

le, sanoen :

11. "Mene ja puhu Faraolle, Egyptin kuninkaalle, että hän päästäisi Israelin lapset pois maastansa."

12. Mutta Mooses puhui Herran edessă, sanoen: "katso, Israelin lapset eivät kuulleet minua, kuinka Farao sillen kuulisi minua, minua, jolla onympärileikkaamattomathuulet?"

2 Moos. 4:10. 13. Mutta Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, ja käski heidän ilmoitiaa Israelin lapsille ja Faraolle, Egyptin kuninkaalle, että Israelin lapset olivat johdatettavat ulos Egyptin maasta.

14. Nāmā ovat heidān perhekuntiensa kanta-isät. Ruubenin, Israelin esikoisen, lapset olivat : Hanok ja Pallu, Hesron ja Karmi. Nämä ovat Ruubenin sukukunnat. 1 Mcos. 46:9 ss.

4 Moos. 26:5 ss. 1 Aik. 5:1 ss. 15. Simeonin lapset olivat: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Soar ja Saul, sen Kananealaisen vaimon poika. Nāmā ovat Simeonin sukukunnat. 16. Ja nămă ovat Levin lasten nimet heidan sukukunnissansa: Gerson, Kahat ja Merari. Mutta Levin elämän vuodet olivat sata ja seitsemän neljättäkymmentä ajastaikaa.

1 Moos. 46:11. 4 Moos. 3:17 ss. 26:57 ss. 1 Aik. 6:1, 23:6 as.

17. Gersonin lapset olivat: Libni ja Simei heidan sukukunnissansa.

18. Kahatin lapset olivat: Amram, Jelsear, Hebron ja Usiel. Mutta Kahatin elämän vuodet olivat sata ja kolme neljättäkymmentä ajast-

19. Merarin pojat olivat: Maheli ja Musi. Nämä ovat Levin sukukunnat

heidän polviluvussansa.

20. Ja Amram otti isänsä sisaren Jokebetin vaimoksensa, joka synnytti hänelle Aaronin ja Mooseksen. Ja Amramin elämän vuodet olivat sata ja seitsemän neljättäkymmentä ajastaikaa. 4 Moos. 26:59.

21. Ja Jetsearin lapset olivat: Korah,

Nepeg ja Sikri. 22. Usielin lapset olivat: Misael, El-

safan ja Sitri.

23. Aaron otti vaimoksensa Eliseban, Aminadabin tyttären, Nahassonin sisaren, joka hänelle synnytti Nadabin, Abihun, Eleasarin ja Itamarin.

kana ja Abiasaf. Nämä ovat Korahilaisten sukukunnat.

25. Mutta Eleasar, Aaronin poika, otti Putielin tyttäristä valmon, joka synnytti hänelle Pinehaan. Nämä ovat Leviläisten huonekuntain kantaisät heidän sukukunnissansa

26. Näin oli Aaronin ja Mooseksen laita, joille Herra sanoi: .,johdattakaat ulos Israelin lapset Egyptin maalta joukkoinensa." Ap. t. 7:36. 27. Nāmā ovat ne, jotka puhuivat Faraon, Egyptin kuninkaan, kanssa, ettā heidān piti johdattaman ulos Israelin lapset Egyptistä. Nämä ovat Mooses ja Aaron.

28. Ja sinā pāivānā puhui Herra Mooseksen kanssa Egyptin maalla. 29. ja sanoi hänelle: "Minä olen Herra. Puhu Faraolle, Egyptin kuninkaalle, kaikki, mitä minä sinul-

le sanon!"

30. Niin vastasi Mooses Herralle: "katso, minä olen ympärileikkaamaton huulilta; kuinka Farao minua kuulisi?"

7 Luku.

Mooses ja Aaron tekevät ihmeet Faraon edessä.

Mutta Herra sanoi Moosekselle: "katso, mină olen asettanut sinun Faraon Jumalaksi. Ja veljesi Aaron pilää oleman sinun profettasi. 2. Sinun pitää puhuman kaikki, kuin minä käsken sinulle; vaan Aaronin, sinun veljesi, tulee sitten puhua se Faraolle, että hän päästäisi Israelin lapset pois maastansa.

2 Moos. 4:15 ss. 3. Mutta mină tahdon paaduttaa Faraon sydämmen, ja teen monta ihmottä ja merkkiä Egyptin maassa. 4. Farao ei kuule teitä; mutta minä nostan käteni Egyptiä vastaan, ja johdalan ulos minun joukkoni, mi-nun kansani, Israelin lapset, Egyptin maalta suurten rangaistustuomioitten kautta.

5. Ja Egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, ojetessani kättäni Egyptin ylitse, ja johdattaissani ulos Israelin lapset hei-

dän keskellänsä."

6. Ja Mooses ja Aaron tekivät niinkuin Herra oli heille käskenyt.

7. Mutta Mooses oli kahdeksankymmenen ajastaikainen, ja Aaron kolmen ajastaikainen yhdeksättäkymmenta, kun he puhuivat Faraon kanssa.

8. Ja Herra puhui Moosekselle ja

Aaronille, sanoen:

24. Korahin lapset olivat: Assir, El- 9. "Kun Farao puhuu teille, sano-

en: ,tehkää joku ihme, niin sano sinä Aaronille: ,ota sauvasi ja heitä Faraon eteen, ' ja se tulee kärmeeksi:

10. Niin Mooses ja Aaron menivät Faraon tykö, ja tekivät niinkuin Herra oli käskenyt. Ja Aaron heitti sauvansa Faraon ja hänen palvelijoittensa eteen, ja se tuli kärmeeksi.

11. Niin Farao kutsui tietäjät ja noidat, ja Egyptin noidat tekivät myös samaa heidän noitumisillansa:

12. kukin heistä heitti sauvansa maahan, ja ne tulivat kõrmeiksi. Mutta Aaronin sauva nieli heidän

Niin Faraon sydän paatui, eikä hän kuullut heitä, niinkuin Herra

oli sanonut.

14. Senjälkeen sanoi Herra Moosekselle: "Faraon sydän on kovettunut. eikä hän tahdo päästää kansaa.

15. Mene Faraon tyko huomenna varhain aamulla, katso, hän kävelee vetten tykönä, ja asetu hänen tielleen virran reunalla. Ja se sauva, joka oli kärmeeksi muuttunut. ota sinun käteesi.

16. Ja sano hänelle: "Herra, Hebrealaisten Jumala, on minun lähettänyt sinun tykösi, sanoen: laske minun kansani palvelemaan minua korvessa.' Mutia katso, et ole tähän asti

tahtonut kuulla minua

17. Sentähden sanoo Herra näin: tästä olet sinä tunteva, että minä olen Herra: katso, minā lyön tāllā sauvalia, joka on minun kādessāni. veteen joka virrassa on ja se on muuttuva vereksi.

18. Niin kalat, jotka virrassa ovat, kuolevat ja virta rupeaa haisemaan, niin että Egyptiläisiä iljettää, kun

he juovat vēltā virrasta.

19. Ja Herra sanoi Moosekselle: "sano Aaronille: ,ota sauvasi, ja ojenna kātesi Egyptin vetten ylitse, sen virtain, jokien, järvien, ja kaikkien sen vesilammikkojensa ylitse, niin tulevat ne vereksi; koko Egyptin maassa on verta oleva sekä puuastioissa että kiviastioissa."

20. Niin Mooses ja Aaron tekivät niinkuin Herra oli käskenyt, ja hän nosti sauvan ja lõi veteen, joka virrassa oli, Faraon ja hänen palvelijoittensa edessä; ja kaikki vesi, joka oli virrassa, muuttui vereksi.

Ps. 78:44. 105:29. 21. Ja kalat, jotka olivat virrassa, kuolivat, ja virta haisi, niin ettei Egyptiläiset saattaneet juoda vettä virrasta. Ja verta oli koko Egyptin maalla.

22. Mulla Egyptin noidat tekivät myös samallaisia noitumisillansa. Mutta Faraon sydän paatui, eikä hän kuullut heitä, niinkuin Herra sanonut oli.

23. Ja Farao kääntyi pois ja palasi koliansa, eikä ollanut vaarin tästä-

24. Mutta Egyptiläiset kaivoivat virran ympärillä veltä juodaksensa; sillă eivăt he saattaneet juoda virran veltä.

Ja niin kului seitsemän päivää. sittekuin Herra oli lyönyt virran.

8 Luku.

Sammakot, hyttyset ja kärpäs-parvet,

Sitten sanoi HerraMoosekselle: "me-ne Faraon tykö, ja sano hänelle: ,näin sanoo Herra: pääsiä minun kansani palvelemaan minua.

2. Vaan jos et sinä tahdo heitä päästää, katso, niin minä rankaisen koko sinun maasi ääret sammakoilla. 3. Virta on kuohuva sammakoista. ja ne astuvat ylös ja tulevat sinun huoneesesi, ja sinun lepokammioosi ja sinun vuoteesesi, niin myös sinun palvelijoittes huoneesen, ja sinun kansasi sekaan, ja leipoma-uuniisi, ja taikina-astioihisi

4. ja sinun päällesi ja sinun kan-sasi ja kaikkien sinun palvelijoittesi päälle hyppelevät sammakot.

5. Ja Herra sanoi Moosekselle: "sano Aaronille: ,ojenna kätesi sauvoinensa virtain, jokien ja järvien ylitse, ja anna sammakkojen nousta ylitse koko Egyptin maan."

Ps. 78:45. 105:30. 6. Silloin Aaron ojensi kätensä Egyptin vetten ylitse, ja sammakot tulivat sieltä ylös ja peittivät koko

Egyptin maan.

7. Mutta noidat tekivät myös samallaista noitumisiliansa ja antoisammakkojen tulla Egyptin maan ylitse.

8. Silloin Farao kutsui Mooseksen ja Aaronin, ja sanoi: "rukoilkaat Herraa, että hän ottaisi pois sammakot minulta ja kansaltani, niin minä päästän kansan uhraamaan Herralle."

 Mooses sanoi: "sinun on sallittu määrätä aika, milloin minun pitää rukoileman edestäsi, palvelijoittesi ja kansasi edestä, että sammakot hukutettaisiin sinulta ja sinun huoneistasi, ja ainoastansa virtaan jäisivät.

10. Hän sanoi: "huomenna." Hän vastasi: "olkoon sanasi jälkeen, ja sinā tulet tietāmāān, ettei yksikāān | sasi vālillā. Huomenna on tāmā ihole niinkuin Herra, meidan Jumalamme.

11. Silloin sammakot pitää otettaman pois sinulta, ja sinun huoneis-tasi, ja sinun palvelijoiltasi, ja sinun kansaltasi, ja ainoastansa virtaan iāāmān."

12. Niin Mooses ja Aaron läksivät Faraon tyköä. Ja Mooses huusi Herralta apua sammakkoja vastaan, jot-

ka Hān Faraon päälle pannut oli. 13. Ja Herra teki Mooseksen sanan jälkeen: sammakot kuolivat huoneista, kylistä ja kedoilta.

14. Ja ne heitettiin suuriin rouk-

kioihin, ja maa haisi siitä. 15. Mulla kun Farao nāki helpoi-

tuksen saaneensa, paadutti hän sydammensa, eika kuullut heita; niinkuin Herra sanonut oli.

 Senjälkeen sanoi Herra Moosekselle: "sano Aaronille: "ojenna sauyasi, ja lyö maan tomuun, niin se tulee hyttysiksi koko Egyptin maas-

17. Ja he tekivät niin. Aaron ojensi kätensä sauvoinensa ja löi maan lomuun, ja hyttysiä tuli ihmisiin ja eläimiin. Maan tomu muuttui hyttysiksi koko Egyptin maassa. 18. Ja noidat tahtoivat tehdä sitä

samaa noitumisillansa hyttysiä matkaan saattaaksensa; vaan eivät tainneet. Ja hyttyset olivat ihmisissä ja elāimissā.

19. Silloin sanoivat noidat Faraolle: timi on Jumalan sormi." Mutta Faraon sydän paatui, eikä hän kuullut heitä, niinkuin Herra sanonut oli.

Luuk. 11:20. 20. Sitten sanoi Herra Moosekselle: nouse huomenna varhain, ja seiso Faraon edessä, – kaiso, hän menee silloin vetten tykö, — ja sano hä-nelle: "näin sanoo Herra: päästä minun kansani palvelemaan mi-

21. Mutta jos et sinä päästä minun kansaani, katso, niin minä tahdon lähettää sinulle, sinun palvelijoillesi, sinun kansallesi, ja sinun huoneisisi kärpäs-parvet, niin että kärpäs-parvet läytiävät kaikki huoneet Egyptissä, niin myös sen maan, jonka aalla he ovat.

22. Ja minä tahdon eroittaa sinä päivänä Gosenin maan, jossa minun kansani asuu, niin ettei siinä yhtään kārpās-parvea tule olemaan; niin tulet sinä tietämään, että minä o-len Herra koko maan keskellä.

🗷 Ja minä lunastan kansani, ja teen eroituksen minun ja sinun kan- ja lammasten päällä.

me tapahtuva."

24. Ja Herra teki niin. Suuret kärpäs-parvet tulivat Faraon ja hänen palvelijainsa huoneisiin; ja kaikkialla Egyptissä turmelivat kärpäs-parvet maan.

25. Silloin kutsui Farao Mooseksen ja Aaronin, ja sanoi: "menkäät ja uhratkaat teidän Jumalallenne tässä

maassa."

26. Mutta Mooses sanoi: ,,emme voi sitä tehdä; sillä me uhraamme Her-ralle, meidän Jumalallemme, semmoista, joka on Egyptiläisiile kau-histus. Jos me Egyptiläisten silmäin edessä uhraamme semmoista, joka heille on kauhistus, niin eivätkö he kivittäisi meitä?

27. Niin anna meidän mennä kolmen päiväkunnan matka korpeen uhraamaan Herralle, meidan Jumalallemme, niinkuin hän on meille

sanonut.

28. Sillein Farao sanoi: "minä päästan teidan uhraamaan Herralle, teidän Jumalallenne, korvessa; älkäät vaan kauas menkö. Rukoilkaat mi-

1 Moos. 3:18.

nun edestāni."

29. Mooses vastasi: "katso, kun minā menen sinun tyköāsi, niin olen minā rukoileva Herraa, ettā Hān kārpās-parvet oltaisi pois Faraolta, hänen palvelijoiltansa ja hänen kan-saltansa huomenna. Ainoastansa älköön Farao minua enää pettäkö, niin ettet päästä kansaa uhraamaan Herralle.

30. Ja Mooses läksi Faraon tyköä

ja rukoili Herraa.

31. Ja Herra teki niinkuin Mooses sanonut oli; Hän otti pois Faraolta kärpäs-parvet, hänen pa velijoiltansa ja hänen kansaltansa, niin ettei yhtäkään jäänyt.

32. Mutta Farao paadutti sydäm-mensä myöskin tällä kertaa, eikä

päästänyt kansaa,

9 Luku.

Eläinten rutto, paisumat ja rakeet.

Senjälkeen Herra sanoiMoosekselle: "mene Faraon tykö ja sano hänelle: ,nain sanoo Herra, Hebrealaisten Jumala, päästä minun kansani palvelemaan minua.

Mutta ellet päästä, vaan vielä

pidătăt heită,

katso, niin Herran käsi sangen kovalla ruttotaudilla on oleva sinun karjasi päällä, jolka ovat kedolla, hevosten, aasein, kamelein, härkäin

4. Ja Herra tekee eroituksen Israelilaisten ja Egyptiläisten karjan välillä, niin ettei mitään kuole niistä, jotka kuuluvat Israelin lapsille."

Ja Herra määräsi ajan, sanoen. ..tämän tekee Herra huomenna maas-

sa.

6. Seuraavana päivänä teki Herra niin, ja kaikki Egyptin karja kuoli; vaan Israelin lasten karjasta ei yhtäkään kuollut Ps. 78:50.

Niin Farao lähetti tiedustelemaan, ja katso, ei ollut Israelin karjasta yhtäkään kuollut. Mutta Faraon sydän paatui, eikä hän päästänyt

kansaa.

8. Senjälkeen Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: "ottakaat kätenne täyteen toton nokea, ja Mooses heittäköön sen taivasta kohti Faraon edessä.

9. niin on siitä koko Egyptin maassa tuleva tomua, josta syntyy märkäpäihin puhkeavia paisumia ihmisiin

ia eläimiin."

10. Niin he ottivat nokea totosta, ja astuivat Faraon eteen; ja Mooses heitti sen taivasta kohti, niin tuli siitä märkäpäihin puhkeavia paisu-

mia ihmisiin ja karjaan. 11 Ja noidatkaan eivät voineet sei-soa Mooseksen edessä paisumain tähden; sillä paisumia oli niin noidissa kuin mulssakin Egyptiläisissä.

12. Mutta Herra paadutti Faraon sydämmen, eikä hän kuullut heitä, niinkuin Herra Moosekselle sano-

nut oli.

 Senjälkeen sanoi Herra Moosekselle: "nouse huomenna varhain, ja astu Faraon eteeń, ja sano hänelle: näin sanoo Herra, Hebrealaisten Jumala: päästä minun kansani palvelemaan minua.

14. Muutoin minä tällä kertaa lähetän kaikki minun rangaistukseni sinun, sinun palvelijaisi, ja sinun kansasi, ylitse, tietääksesi, ettei kukaan koko maan päällä ole niinkuin minä 5 Moos. 7:15.

15. sillä minä olin jo ojentanut käteni, lyödäkseni sinut ja sinun kansasi ruttotaudilla, niin että sinä oli-

sit hukkunut maan päältä;

16. mutta sentähden olen minä sinua säästänyt, että minä osoittaisin sinulle minun voimani, ja että minun nimeni julistettaisiin koko maan päällä. Room. 9:17.

17. Ja jos vielākin panet esteitā kan-

salleni, étkä päästä heitä,

18. katso, silloin annan minä huomenna tällä ajalla sataa sangen suuria rakeita, jonka kaltaisia ei ole¦rat maahan lyötiin; sillä ohra

ollut Egyptissä. hamasta siitä päivästä kuin se perustettu on, aina tähän asti.

19 Lähetä siis nyt ja korjaa pois karjasi ja kaikki mitä sinulla on kedolla. Sillä rakeet lankeavat kaikkien päälle, ihmisten ja karjan päälle, jotka kedolla ovat, eivätkä ole katon alle saatetut, ja tappaa heidät."

20. Joka Faraon palvelijoista pelkāsi Herran sanaa, se korjasi pal-velijansa ja karjansa huoneesen;

21. vaan jonka sydän ei totellut Herran sanaa, se jätti kedolle pal-

velijansa ja karjansa.

22. Niin Herra sanoi Moosekselle "ojenna kätesi taivaasen päin, että rakeita sataisi koko Egyptin maan päälle, ihmisten, karjan ja kaikkien päälle, mitä Egyptin maassa kedolla

kasvaa."

23. Silloin Mooses oiensi sauvansa taivaasen päin, ja Herra antoi jylistä ja rakeita sataa, ja pitkäisen tuli leimahteli maan päälle; niin antoi Herra rakeitten tulla Egyptin maan yli Ps. 78:47 ss. 105:32 ss. Viis. 16:16. 24. Ja rakeita satoi ja rakeitten

kanssa lankesi tuli tuon tuostakin maahan, ja niin raskaasti, ettei ikä-nä senkaltaista Egyptin maassa ollut tapahtunut, siitä ajasta kuin kansa

siinä rupesi asumaan.

25. Ja koko Egyptin maassa lõivät rakeet maahan kaikki, mitä kedolla oli, sekä ihmiset että karjan; niin myös lõivät rakeet koko maan kasvun ja särkivät puut kedolla

26. Ainoastaan Gosenin maakunnassa, jossa Israelin Iapset olivat, ei

satanut rakeita.

27. Silloin lähetti Farao ja kutsui Mooseksen ja Aaronin ja sanoi heille "mină olen tăllă kertaa syntiä tehnyt. Herra on vanhurskas; vaan mină ja minun kansani olemme jumalattomat.

28. Sentähden rukoilkaat Herraa, että jo kyllä olisi, ja että Jumalan jylinä ja rakeet lakkaisivat; niin minä päästän teidän, eikä teidän tarvitse enää täällä viipyä."

29. Niin Mooses sanoi hänelle: "kun lähden kaupungista, niin ojennan minä käteni Herran tykö; ja jylinä on lakkaava eikä rakehita enää ole satava, että tietäisit maan olevan Herran.

30. Mutta mină sen kyllă tiedan. ettet sinä eikä sinun palvelijasi vielä nytkään pelkää Herraa Jumalata."

31. Niin muodoin pellavat ja oh-

oli tähkäpäällä ja pellava oli kul-

32. mutta nisu ja kaura eivät turmeltuneet, sillä ne olivat myöhäistä

kylvöä.

33. Ja Mooses meni ulos kaupungisia Faraon luota, ja ojensi kätensä Herran tykö; ja jylinä ja rakeet lak-kasivat, eikä sadetta enää vuodatettu maan päälle.

34 Kun Farao näki, että sade, rakeet ja jylinä lakkasivat, lisäsi hän yhä pahuuttaan, ja paadutti sydämmensä, sekä hän että hänen palvelijansa.

35. Niin paatui Faraon sydän, eikä han päästänyt Israelin lapsia, niinkuin Herra Mooseksen kautta oli sanonut.

10 Luku.

Heinäsirkat ja synkeä pimeys.

Senjälkeen sanoi Herra Mooseksel-le:,,mene Faraon tykö; sillä minä paadutin hänen ja hänen palvelijoittensa sydämmet, tehdäkseni nä-^{mä} minun ihmeeni heidän seas-

2 ja että sinä voisit ilmoittaa lapsillesi ja lastesi lapsille, mitä minä tehnyt olen Egyptissä, ja mitä ih-meitä minä olen tehnyt heidän seassansa, niin että te tietäisitte, että

mină olen Herra."

3. Silloin menivät Mooses ja Aaron Faraon tykö, ja sanoivat hänelle: "näin sanoo Herra, Hebrealaisten Jumala: ,kuinka kauan sinä vasiustat etkä tahdo nöyryyttää itseäsi minun edessäni? Päästä minun kansani palvelemaan minua.

4. Sillä jos sinä et tahdo päästää minun kansaani, katso, niin minä huomenna tuotan heinäsirkat kaik-

kiin sinun maasi ääriin.

 Ja ne peittävät maan pinnan, niin ettei maata näy; ja he syövät lähteet, mitä teille on jäänytrakeilta, 🏿 syövät kaikki vihoittavat puutkin kedolla.

6. Ja he täyttävät sinun ja kaikkien sinun palvelijaisi huoneet, ja koko Egyptin huoneet, niin että senkal-laista eivät sinun isäsi eikä isäisi isāt ole nāhneet, siitā pāivāstā kuin he maan päällä olleet ovat, tähän päivään asti." Ja hän käänsi itsensä a meni ulos Faraon tyköä.

7. Niin sanoivat Faraon palvelijat banelle: "kuinka kauan saliittämän miehen olla meille paulaksi? Päästä kansa palvelemaan Herraa Jumalatansa; etkös vielä käsitä, että Egypti

mlee hävitetyksi?"

8. Silloin Mooses ja Aaron käskettiin palaamaan jälleen Faraon tykö, joka sanoi heille: "menkäät ja palvelkaat Herraa, teidän Jumalatanne; vaan kutka ne ovat, joka me-nevät?"

9. Mooses vastasi: "me menemme meidan nuorten ja vanhain kanssa. poikinemme ja tyttärinemme, lammastemme ja karjamme kanssa: sillä meillä on Herran juhla."

10. Silloin hän sanoi heille: "olkoon Herra teidän kanssanne niin totta kuin minä päästän teidät ja teidän lapsenne! Katsokaat vaan, ettei teillä olisi jotakin pahaa sydämmessänne!

11. Ei niin; mutta menkäät te mient. El min; mutta menkaat te mie-het ja palvelkaat Herraa, sillä sitä te olette pyytäneetkin!" Ja he ajoi-vat heidät pois Faraon edestä. 12. Niin Herra sanoi Moosekselle; "ojenna kätesi Egyptin maan ylitse, niin että heinäsirkat tulisivat Egyp-

tin maahan, ja sõisivät kaiken maan vihannon, kaikki mitä rakehilta jäänyt on. Joel 1:4.

13. Silloin Mooses ojensi sauvansa Egyptin maan ylitse, ja Herra antoi itätuulen puhaltaa yli maan koko sen päivän ja koko yön; ja aamulla nosti itätuuli heinäsirkat. Ps. 78:45.

105:84 ss. Viis. 16:9. 14. Ja heinäsirkat tulivat koko Egyptin maan päälle ja laskeutuivat joka paikkaan Egyptin maahan niin epä-lukuisesti, ettei semmoista heinä-sirkkain paljoutta ollut ennen ollut,

eikä tästedes tule.

15. Ne peittivät koko maan, ja maa tuli mustaksi. Ja ne sõivät kaiken maan vihannon, ja kaikki puiden hedelmät, jotka rakehilta jääneet olivat, eikä jäänyt mitään vihe-riäistä puihin ja kedon ruohoihin koko Egyptin maassa. 16. Silloin kutsui Farao kiiruusti

Mooseksen ja Aaronin, ja sanoi: "minä olen pahaa tehnyt Herraa, teidän Jumalatanne, ja teitä vastaan.

17. Niin anna nyt minulle anteeksi minun rikokseni vielā tāllā kertaa, ja rukoilkaat Herraa, teidän Jumalatanne, että hän ottaisi minulta pois vielä tämän kuoleman."

Ja hān meni pois Faraon tyköā

ja rukoili Herraa.

19. Niin Herra käänsi tuulen alvan tuimaksi länsituuleksi, ja se nosti heinäsirkat ja heitti heidät Punaiseen mereen, niin ettei yhtäkään heinäsirkkaa jäänyt koko Egyptin maan ääriin.

20. Mutta Herra paadutti Faraon

21. Senjälkeen Herra sanoi Moosekselle: "ojenna kätesi taivaasen päin, niin on Egyptin maahan tuleva sellainen pimeys, että siihen käsin voisi ruveta."

22. Silloin Mooses ojensi kätensä taivaasen päin, ja tuli synkiä pimeys koko Egyptin maahan kolmeksi päi-

väksi. Ps. 105:28. Viis. 17:2.

23. Ihmiset eivät toinen toistansa nähneet, eikä kukaan liikkunut paikaltansa kolmena päivänä. Mutta kaikilla Israelin lapsilla oli valo siellä, jossa he asuivat.

24. Silloin kutsui Farao Mooseksen, ja sanoi: "menkäät ja palvelkaat Herraa; ainoastansa teidän lampaanne ja karjanne jääkööt tänne. Teidan lapsenne menkööt myös teidan

kanssanne."

25. Mutta Mooses sanoi: "salli meidan saada myöskin uhrit ja polttouhrit, joita meidän tulee uhrata

Herralle, meidän Jumalallemme. 26. Meidän karjamme on myös menevā meidān kanssamme, eikā yhtākāān sorkkaa saa jāādā; sillā siitā meidän pitää ottaa ja tehdä palvelusta Herralle, meidän Jumalallemme. Ja ennenkuin sinne tulemme, emme itse tiedā, mitā meidān tulee uhrata Herralle,

27. Mutta Herra paadutti Faraon sydämmen, eikä hän tahtonut pääs-

tåä heitä.

28. Ja Farao sanoi hänelle: ..mene pois minun tyköäni, ja varo, ettet enää tule minun kasvojeni eteen, sillä jona päivänä sinä tulet minun etee-

ni, pitää sinun kuoleman." 29. Mooses vastasi: "niinkuin sinä sanonut olet, en tule mină enăă si-

nun kasvojesi eteen."

11 Luku.

Viimeinen maanvaiva ilmoitetaan.

Senjälkeen sanoi Herra Moosekselle: "vielä minä annan tulla yhden maanvaivan Faraon ja Egyptin yli; sitte hän päästää teidät täältä, ja kun hän teidät sitten päästää, niin hän ajamalla teidät ajaa täältä ulos. 2 Moos. 6:1.

Niin sano siis nyt kansalle, että jokainen, oli se mies tahi nainen, anoisi lähimmäiseltänsä hopiaisia ja kultaisia kalleuksia." 2 Moos. 3:21 ss.

12:35 ss. 3. Sillä Herra oli antanut kansan saada suosiota Egyptiläisten edessā. Ja Mooseskin pidettiin suuressa

sydämmen, eikä hän päästänyt Is-raelin lapsia. kunniassa Egyptin maassa sekä Fa-raon palvelijoitten että kansan kes-Syr. 45:1 ss.

4. Ja Mooses sanoi: "näin sanoo Herra: ,puoliyon aikana minä vael-

lan Egyptin maan läpitse.
5. Ja silloin kaikki esikoiset Egyptin maassa kuolevat, Faraon esikoisesta, hänen, joka hallitus-istuimellansa istuu, aina palkkapiian esikoiseen asti, joka myllyssä on, niin myös kaiken karjan esikoiset. 2 Moos. 12:29.

6. Ja suuri parku on kuuluva koko Egyptin maassa, jonka kaltaista ei

ole ollut, eikä tule.

7. Mutta Israelin lasten keskén ei koirakaan haukahda ketään vastaan, ei ihmisiä eikä eläimiä vastaan. Niin tulette tietämään, että Herra tekee

eroituksen Egyptin ja Israelin välillä. 8. Silloin kaikki nämä sinun palvelijasi tulevat minun tyköni, ja kumartavat minua, sanoen: ,lähde ulos, sinä ja kaikki kansa, joka sinua seu-raa. Ja sitten minä lähden. Ja hän läksi pois Faraon tyköä vihoissansa.

9. Mutta Herra oli sanonut Moosekselle: "ei Farao kuule teitä, että pal-jon ihmeitäni tapahtuisi Egyptin

maalla.

10. Ja Mooses ja Aaron tekivät kaikki nämä ihmeet Faraon edessä; vaan Herra paadutti hänen sydämmensä. eikä hän päästänyt Israelin lapsia pois maastansa.

12 Luku:

Pääsiäis-juhla säädetään. Esikoiset Egyntissä surmataan. Israelilaisten lähtö Egyptistä.

Herra puhui Moosekselle ja Aaro-nille Egyptin maalla, sanoen: 2. "Tämä kuukausi olkoon teille

tärkein kuukausi; se olkoon ensimmäinen kaikista vuoden kuukausista. Puhukaat koko Israelin seurakunnalle, sanoen: ,tämän kuukauden kymmenentenä päivänä otta-koon kukin perheenisäntä itsellensä

karitsan, niin että jokainen huone-

kunta saa yhden karitsan.

4. Mutta jos huonekunta on liian vähäinen karitsata syömään, niinottakoon perheenisä likimmän naapurinsa kanssa yhdessä karitsan. Jokaista karitsaa varten tulee liittyä yhteen niin monta henkilöä että karitsa juuri riittää heille ruuaksi.

Ja tāmā karitsa on oleva virheetön ajastaikainen oinas. Lampaista tahi vuohista tulee teidän se

ottaa. 6. Ja teidän tulee se tallella pitää neljänteentoista päivään asti tätä i kuuta; ja kaikkien Israelilaisten. koko Israelin seurakunnan, tulee se teurastaa iltahämärissä.

7. Ja heidän tulee ottaa verta ja pyyhkäistä sillä molemmat pihtipielet ja huonetten ovenpäällinen siinä

huoneessa, jossa he sitä syövät. 8. Ja heidän tulee sinä yönä syödä tulella paistettua lihaa ja happama-tonta leipää katkerain ruohojen

9. Äikää siitä mitään syökö raakana tahi vedessä keitettynä, mutta se on

paistettava tulella pään, jalkain ja sisällysten kanssa.

10. Ja alkaa siita jattako mitaan huomeneksi. Jos jotakin siitä jäisi huomeneksi, se tulella poltettakoon. 11. Mutta näin pitää teldän syömän sitä: teidän tulee olla vyötetyt ku-

peista, kengāt jalassanne, sauva kādessänne; ja teidän tulee syödä se niinkuin olisitte matkalle kiiruhtavaiset. Tämä on Herran pääsiäinen.

12. Sillä sinä yönä minä käyn Egyptin maan läpitse, ja lyön kaikki esikoiset Egyptin maassa, ihmisistä niin karjaan asti; ja minä annan tuo-mioni käydä kaikkien Egyptiläisten epājumalitten ylitse; minā olen Her-

ra. 4M00s. 33:4. Ps. 136:10. Hebr. 11:28, 13. Ja veren pitää oleman teille pelastuksen merkiksi huoneissanne, kussa te olette, sillä kun minä veren näen, niin minä menen teidän ohitsenne; eikā rangaistustuomio ole leitä kohtaava, kun minä lyön Egyptin maata.

14. Ja tāmā pāivā olkoon teille muistoksi, ja teidan tulee se pyhitili juhlaksi Herralle. Ijankaikkisena sääntönä tulee teidän viettää sitä

suvusta sukuun.

15. Seitsemän päivää tulee teidän syödä happamatonta leipää, ja jo ensimmäisenä päivänä tulee teidän poistaa kaikki hapantaikina teidän huoneistanne. Sillä jokainen, joka jotakin hapanta syö tällä ajalla, ensimmäisesiä päivästä seitsemänteen päivään asti, hänen sielunsa pitää hukutettaman Israelista, 2 Moos. 23:15.

84:18. 5 Moos. 16:3, 16. Ensimmäisenä päivänä olkoon telliä pyhä kokous; ja myös seitse-mänienä päivänä olkoon teillä pyhä kokous. Ei yhtäkään työtä pidä teh-timän niinä päivinä; mutta mitä kukin ruuaksi tarvitsee, se ainoaslansa valmistettakoon.

17. Ja teidän tulee pitää happamat-40man leivän juhlaa; sillä sinä päi-**Vänäolen minätei**dän joukkonne joh-∣neen yöllä ja kaikki Egyptiläiset;

dattanut ulos Egyptin maalta; ja teidän tulee ijankaikkisena sääntönä suvusta sukuun pitää tämän päivän viettämistä.

18. Neliäntenätoista päivänä ensimmäisessä kuussa ehtoona tulee teidän syödä happamatonta leipää, ja sitten aina ehtoosen asti ensimmäisenä päivänä kolmattakymmentä sitä kuuta.

3 Moos. 23:5 ss. 4 Moos. 28:16 ss. Jos. 5:10. 19. Niinä seitsemänä päivänä älköön mitään hapanta taikinaa löytyko teidan huoneissanne; silla jo-kainen, joka hapanta leipää syö, hän on hukutettava Israelin joukosta, oli hän muukalainen tahi omainen.

Sentähden älkäät syökö mitään hapanta; vaan happamatonta leipää syökäät huoneessanne, jossa asutte: 21. Ja Mooses kutsui luokseen kaikki Israelin vanhimmat, ja sanoi heille: "menkäät ja ottakoon kukin per-

hekunta lampaan, ja teurastakaat pääsiäiseksi.

22. Ja ottakaat side isoppia ja kastakaat vereen, joka on maljassa, ja pyyhkäiskäät sillä ovenpäällinen ja molemmat pihtipielet; ja älköön kukaan teistä menkö ulos huoneensa ovesta huomeniseen asti

23. Sillä Herra tahtoo tulla lyömään Egyptiläisiä; ja kun hän saa nähdä veren ovenpäällisessä ja molemmissa pihtipielissä, menee Herra sen oven ohitse, eikä salli hukuttajan tulla teidän huoneisinne.

24. Näin tulee sinun tehdä; se on oleva sääntönä sinulle ja lapsillesi

ijankaikkisesti.

25. Ja kun te tulette siihen maahan, jonka Herra teille antava on, niinkuin hän on sanonut, niin pitäkäät tämä jumalanpalveluksen tapa.

26. Ja kun lapsenne kysyvät teiltä: "mikä palvelus-tapa tämä teillä on?" 27. niin tulee teidan vastata: "tamä on pääsiäis-uhri Herralle, joka meni Israelin lasten huoneitten ohitse Egyptissä, kun hän rankaisi Egyptiläisiä, ja meidän huoneemme va-pahti." Niin kansa kunnioittaen ku-

martui maahan.

28. Ja Israelin lapset menivät ja tekivät niinkuin Herra Moosekselle ja Aaronille oli käskenyt.

29. Ja tapahtui puoliyön aikana, että Herra löi kaikki esikoiset Egyptin maalla, Faraon esikoisesta, hä-nen, joka hallitusistuimella istuu, aina vankihuoneessa olevan vangin esikoiseen asti ja kaikki karjan esikoiset. Ps.78:51. 105:36.1136:10. Viis. 18:10 ss. 30. Silloin nousi Farao palvelijoija suuri parku kuului Egyptissä, sillä ei ollut huonetta, jossa ei kuol-

lutta ollut.

31 Ja hän kutsui Mooseksen ja Aaronin yöllä, ja sanoi: "nouskaat ja menkäät pois minun kansastani, sekä te että Israelin lapset; ja menkäät matkaanne ja palvelkaat Herraa niinkuin olelte pyytäneet.

32. Ottakaat myös myötänne lampaanne ja karjanne, niinkuin te anoneet olette, ja menkäät matkaanne;

ja siunatkaat myös minua."

33 Ja Egyptiläiset ahdistivat kansaa, ja vaativat heitä kiireesti menemään pois maasta, sillä he ajattelivat. "muutoin me kuolemme jokainen."

34. Ja kansa kantoi taikinansa, ennenkuin se oli hapannut; ja he käärivättaikina-astiatvaippaansa jakan-

toivat ne olallansa.

35. Ja Israelin lapset olivat tehneet Mooseksen sanan mukaan, ja olivat anoneef Egyptiläisiltä hopeaisia ja kultaisia kalleuksia sekä vaatteita.

2Moos. S.22. 11:2. Ps. 105:37
S6. Ja Herra oli antanut kansan
saada suosiota Egyptiläisten edessä,
niin että he antoivat heille mitä he
anoivat. Niin heveivät saaliin Egyptiläisittä.

37. Ja Israelin lapset läksivät matkaan Rameseksesta ja tulivat Sukotiin, lähes kuusisätaa tuhatta jalkamiestä, paitsi lapsia. 1 Moos. 47:11.

4 Moos. 1:46. 2:32. 33:5. 38. Ja koko joukko muutakin väkeä meni heidän kanssansa, ja sangen paljo eläimiä, sekä lampaita

etta muuta karjaa.

39. Ja he leipoivat siitä uudesta taikinasta, jonka he olivat tuoneet Egyptistä, happamattomia leipiä; sillä ei se ollut vielä hapannut, kun he niin kiireellä ajettiin Egyptistä pois, eikäsaaneet viipyä; eivät myöskään olleet voineet itsellensä evästä valmistaa.

40. Mutta Israelin lapset olivat asuneet Egyptissä neljäsataa ja kolmekymmentä ajastaikaa. 1 Moos. 15:13,

Ap. t. 7:6. Gal. 3:17.
41. Ja juuri sinä päivänä, jolloin ne neljäsataa kolmekymmentä vuotta olivat kuluneet, läksi koko Herran joukko pois Egyptin maasta.

42. Sentähden tämä yö on Herran juhlayö, kun hän vei heidät ulos Egyptin maasta: tämä on se yö, jota kaikkien Israelin lasten tulee pyhittää Herralle suvusta sukuun.

43. Ja Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: "tämä on pääsiäisen viet-

tämisen sääntö: yksikään muukalainen älköön siitä syökö.

44. mutta ostettu orja ympärileikattakoon, ja sitten syököön siitä. 45. Muukalainen ja päivämies äl-

köön siitä syökö.

46. Samassa huoneessa on se syötävä. Älkäät huoneesta viekö ulos sitä lihaa, älkäätkä luuta rikkoko siitä.

4 Moos. 9:12. Joh. 19:36.

47. Koko Israelin seurakunnan pitää

näin tekemän.

48. Jos joku muukalainen asuu sinun keskelläsi, ja tahtoo pitää Herralle pääsiäistä, niin ympärileikatakoon hänen perheensä kaikki miespuolet, jasittenkäyköötsitä tekemään ja olkoot niinkuin maan omalset. Mutta älköön yksikään ympärileikkaamaton siitä syökö.

49. Yksi ja sama laki olkoon omaisella ja muukalaisella, joka asuu

teidan seassanne."

50. Ja kaikki Israelin lapset tekivät niinkuin Herra oli Moosekselle ja

Aaronille käskenyt.

51. Niin Herra juuri sinä päivänä johdatti Israelin lapset joukkoinensa ulos Egyptin maasta.

13 Luku.

Esikoiset pyhitetään Herralle. Vaellus Punaista merta kohti.

Ja Herra puhui Moosekselle, ja sa-

 "Pyhitä minulle jokainen esikoinen Israelin lasten seassa, kuka ikänänsä äitinsä kohdun avaa, sekä ihmisistä että karjasta; ne ovat minun." 2 Moos. 22:9. 34:19. 4 Moos. 3:13. 8:17.

Luuk. 2:23.
3. Ja Mooses sanoi kansalle: "muistakaat tätä päivää, jona te oleite lähteneet Egyptisiä, orjuuden huoneesta, kuinka Herra on teidät täältä johdattanut väkevällä kädellä. Sentähden älköön syötäkö mitään hapanta.

4. Tänäpänä Abib-kuukaudessa

olette te lähteneet.

5. Ja kun Herra antaa sinun tulla Kananealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Heviläisten ja Jebusilaisten maahan, jonka hän sinun isillesi on vannonut antaaksensa sinulle sen, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa, niin tulee sinun näin palvella Jumalaa tässä kuussa:

 Seitsemän päivää pitää sinun syömän happamatonta leipää, ja seitsemäntenä päivänä on Herran juhla.
 1 Moos. 84:18,

Aaronille: "tämä on pääsiäisen viet- 7. Sentähden on syötävä happama-

tonta leipää seitsemän päivää, ja älköön sinun tykönäsi yhtään hapanta taikinata nähtäkö, eikä hapania lei-

pää koko sinun maasi äärissä.

8. Ja sinun pitää ilmoittaman pojalissi sinä päivänä, sanoen: "tämän
minä pidän kiitollisuudesta siltä,
mitä Herra teki minun kanssani, kun minā lāksin Egyptistā.

9. Sentähden olkoon tämä sinulle merkiksi kädessäsi, ja muistoksi sil-miesi välissä, että Herran käsky olisi sinun suussasi, sillä Herra on väkevälläkädellä sinun johdattanut Egyp-

10. Sentähden olkoon tämä säänlõnä sinulle määrä-ajoin vuosi vuodelta.

11. Ja kun Herra on sinun vienyt Kanancalaisten maahan, niinkuin hän sinulle ja sinun isillesi vannonut on, ja antanut sen sinulle,

12. niin pitää sinun eroittaman Herralle jokainen, joka avaa äitinsä kohdun; ja jokainen esikoinen sinun karjassasi, jos se on urospuolta, on Herran oma. 2 Moos. 84:19 ss.

4 Moos. 18:15 ss. 13. Mutta kaikki aasin esikoiset tuleesinun lunastaa karitsalla; jollet sinā lunasta sitā, niin vāānnā siltā niskat poikki. Ja kaikki ihmisten esikoiset sinun lastesi seassa pitāā sinun lunastaman.

14. Ja kun sinun poikasi kysyy si-nulta tästedes: "mitä tämä merkit-see?" tulee sinun sanoa hänelle: "Herra on johdattanut meitä väke-vällä kädellä Egyptistä, orjuuden

huoneesta; 15. sillä kun Farao kovuudessaan ei tahtonut meitä päästää, niin löi Herra kuoliaaksi jokaisen esikoisen Egyptin maassa, ihmisen esikoisesta aina karjan esikoiseen asti. Sentähden uhraan minä Herralle jokaisen miehenpuolen, joka äitinsä kohdun avaa, ja jokaisen esikoisen minun lapsistani lunastan minä.

16. Ja tāmān pitāā oleman sinulle niinkuin merkki kädessäsi ja muistokirjoitus otsassasi; sillä Herra on johdattanut meidät väkevällä kädel-

la Egyptistä." 17. Kun nyt Farao oli päästänyt kansan, niin ei Jumala johdattanut heitä sitä tietä Filistealaisten maan läpitse, vaikka se oli suorin; sillä Jumala ajatteli, että kansa, nähdessinsä sodan syttyvän, ehkä katuisi ia palajaisi Egyptiin.

18. Sentähden hän johdatti kansan

läksivät viisin joukoin Egyptin maasta.

19. Ja Mooses otti myötänsä Josefin luut; sillä Josef oli vannottanut Israelin lapsia sanoen: "Kun Jumala katsoo teidän puoleenne, niin viekäät minun luuni täältä myötänne.

1 Moos. 50:25. Jos. 24:32. Hebr. 11:22. 20. Niin he läksivät Sukkotista, ja sijoittivat itsensä Etamiin, joka on korven ääressä. 4 Moos. 33:6. 21. Ja Herra kävi heidän edellänsä

päivällä pilven patsaassa, johdattaaksensa heitā tiellā, ja yöllā tulen patsaassa, valaistaksensa heidän tieiānsā; ja niin voivat he vaeltaa sekā yöllä että päivällä.4 Moos. 14:14. Neh. 9:12. Ps. 78:14, 105:39. Viis. 18:3. 1 Kor. 10:1.

22. Pilven patsas ei hävinnyt päivällä kansan edeltä, eikä tulen patsas võllä.

14 Luku.

Vaellus Punaisen meren läpi. Egyptiläisten hāviā.

JaHerra puhuiMoosekselle, sanoen: 2. "Puhu Israelin lapsille, että he palajaisivat ja sijoittaisivat itsensä Pi-Hahirotin kohdalle, Migdolin ja meren välille; Baal-Sefonin eteen tulee teidän sijoittaa itsenne meren

tykö.

3. Mutta Farao ajattelee Israelin lapsista, että he käyvät eksyksissä maassa ja että korpi on heidät sulkenut. 4. Ja minä paadutan Faraon sydämmen, niin eitä hän ajaa heitä takaa; ja minä voitan kunnian Faraosta ja koko hänen sotaväestänsä. Ja Egyptiläisten pitää tietämän, että minä olen Herra." Ja he tekivät niin.

5. Kun sitten kerrottiin Egyptin kuninkaalle, että kansa oli paennut, kääntyi hänen ja hänen palvelijainsa sydan kansaa vastaan, ja he sanoivat: "miksi olemme niin tehneet, että me päästimme Israelin palvelemasta meită?"

Ja hän valmisti vaununsa, ja otti sotavākensā myötānsā;

7. hän otti kuusisataa parasta vaunua, niin myös kaikki muut Egyptin vaunut, ja taistelijat niihin kaikkiin.

Ja Herra paadutti Faraon, Egyptin kuninkaan, sydämmen, ja hän ajoi takaa Israelin lapsia, jotka kui-tenkin olivat korkean käden kautta lähteneet. 4 Moos. 33:3.

9. Ja Egyptiläiset ja Faraon vaunu-hevoset, hänen ratsasmiehensä, ja hänen sotajoukkonsa ajoivat heitä takaa, ja saavuttivat heidät meren kieriotietä korven läpi Punaista takaa, ja saavuttivat heidät meren meria kohden. Ja Israelin lapsei tykönä, johon olivat pysähtyneet Pihahirotin kohdalla Baalsefonin edessä.

10. Ja kun Farao lähestyi heitä, nostivat Israelin lapset silmänsä, ja katso. Egyptiläiset tulivat heidan perässänsä. Silloin Israelin lapset peljästyivät suuresti, ja huusivat Her-

ran puoleen.
11. Ja he sanoivat Moosekselle: "elko hautoja ollut Egyptissä, koska rupesit meitä johdattamaan korpeen kuolemaan? Miksi meille niin olet tehnyt, että meitä johdatit Egyptistä?

12. Emmekő me tätä sinulle sanoneet Egyptissä? Mehän sanoimme: anna meidan olla, että me palveli-simme Egyptiläisiä. Sillä meidan olisi ollut parempi palvella Egyptiläisiä, kuin kuolla korvessa."

13. Niin Mooses sanoi kansalle "alkäät peljätkö, olkaat vahvat, niin saatte nähdä, minkä autuuden Herra tānāpānā tekee teille; sillā nāitā Egyptiläisiä, jotka te tänäpänä näette, ette koskaan enää näe ijankaikkisesti.

14. Herra sotii teidän puolestanne,

olkaat te alallanne."

15. Ja Herra sanoi Moosekselle: ,,mitā huudat minun tyköni? Sano Israelin lapsille, että he lähtevät mat-

16. Mutta nosta sinä sauvasi ja oienna kätesi meren ylitse, ja lyö se kahtia, niin että Israelin lapset kävisivät keskellämerta kuivaa myöten.

17. Ja katso, minä paadutan Egyptiläisten sydämmet, niin että he seuraavat teidän jälissänne; ja minä voitan kunnian Faraosta ja kaikesta hänen sotajoukostansa, hänen vaunuistansa ja ratsasmiehistänsä.

18. Ja Egyptiläisten pitää tietämän. että minä olen Herra, kun minä olen kunnian voittanut Faraosta, ja hänen vaunuistansa ja ratsasmiehistänsä."

19. Ja Jumalan Enkeli, joka oli Israelin joukon edellä käynyt, nousi ja meni heidän taaksensa; ja pilven patsas, joka oli käynyt heidän edel-länsä, siirtyi ja seisahtui heidän taaksensa.

20. ja tuli Egyptiläisten ja Israelin joukkojen välille, ja oli pimiä pilvi noille ja valaisi yon näille, niin etteivät koko yönä toinen toistansa tai-taneet lähestyä.

21. Ja Mooses ojensi kätensä meren ylitse; ja Herra antoi vetten juosta pois vahvalla itätuulella koko sen yon ja teki meren kuiville; ja vedet Jos. 4:23. Ps. 66:6. 77:16 ss. erkanivat. 78:13. 106:9. Jes. 63:12 ss.

22. Ja Israelin lapset kävivät keskeltä merta kuivaa myöten, ja vesi seisoi niinkuin muuri heidän oikialla ja vasemmalla puolellansa.

1 Kor. 10:1. Hebr. 11:29 23. Ja Egyptiläiset ajoivat heitä takaa ja seurasivat keskelle merta heidän perässänsä, kaikki Faraon he-voset, hänen vaununsa ja ratsasmiehensä.

24. Kun aamuvartio tuli, katsahti Herra Egyptiläisten joukon puoleen tulen paisaasta ja pilvestä, hukuttaaksensa Egyptiläisten joukon.

25. Ja han antoi pyörien irtaantua heidan vaunuistansa, niin että he työläästi pääsivät eteenpäin. Niin sanoivat Egyptiläiset "paetkaamme Israelia, sillä Herra sotii heidän puolestansa Egyptiläisiä vastaan."

26. Mutta Herra sanoi Moosekselle.

"ojenna kätesi meren ylitse, että vedet juoksisivat Egyptiläisten, heidan vaunuinsa ja ratsasmiestensä ylitse:

27. Niin ojensi Mooses kätensä meren ylitse, ja meri palasi aamukoitolla alallensa, ja kohtasi pakenevat Egyptiläiset, ja Herra syöksi heidät keskelle merta.

28. Ja vedet palasivat ja kävivät vaunuin ja ratsasmiesten, ja koko Faraon sotajoukon ylitse, jotka heita olivat seuranneet mereen, niin ettei yksikään heistä päässyt.

Jos. 24:7. Ps. 106:11. Viis. 18:5. 29. Mutta Israelin lapset kävivät kuivaa myöten keskeltä merta, ja vedet olivat heille niinkuin muuri heidän oikialla ja vasemmalla puolellansa.

30. Niin Herra vapahti Israelin sinä päivänä Egyptiläisten kädestä; ja Israel näki Egyptiläiset kuolleina meren rannalla.

31. Kun Israel näki sen suuren voiman, jonka Herra oli osoittanut Eyptiläisten suhteen, niin pelkäsi kansa Herraa , ja he uskoivat Herran ja hänen palvelijansa Mooseksen.

15 Luku.

Kansan kiitosvirsi. Napina Maran luona Israelilaiset Elimissä.

Silloin veisasivat Mooses ja Israelin lapset Herralle tämän virren, ja sanoivat: "minā veisaan Herralle, sillā Hän on sangen korkea. Hevosen ja miehen hän mereen syöksi. Viis. 10:19 Herra on minun väkevyyteni ja kiitosvirteni, ja Hän on minun pe-lastukseni, Hän on minun Jumalani, ja minā kunnioitan hāntā; Hān on minun isāni Jumala, ja minā ylistān hāntā. Ps. 118:14 ss. Jes. 12:2 ss.

3. Herra on sotamies; "Herra" on l hånen nimensä. Hos. 12:6.

4. Faraon vaunut ja sotaväen syöksi hän mereen. Hänen valitut päämiehensä ovat upotetut Punaiseen mereen.

5. Vedet peittivät heidät; he vajosivat pohjaan, niinkuin kivi.

6. Herra, sinun oikia kätesi osoitti itsensä voimalliseksi väkevyydessä; Herra, sinun oikia kätesi on lyönyt vihollisen!

7. Ja suuressa kunniassasi olet sinä sinun vihollisesi kukistanut, sillä kun sinä lähetit vihasi tulen, kulutti se heidät niinkuin korren.

8. Sinun vihasi puhalluksesta ko-koontuivat vedet; ja virrat seisoivat niinkuin roukkioissa, syvät vedet hyytyivät keskelle merta.

9. Vihollinen sanoi: "minä ajan ta-kaa, saavutan heidät, ja saalista ja'an, ja heihin mieleni jäähdytän; minä vedān ulos miekkani ja kāteni on

heidät hukuttava.

10. Silloin sinun tuulesi puhalsi, ja meri peitti heidat; he pohjaan vajosivat, niinkuin lyijy väkevissä vesissä. 11. Herra, kuka on sinun vertaisesi Junialten seassa? Kuka on sinun kallaisesi, joka olet niin korkia ja pyhä, peljättävä, ylistettävä ja ihmetten lekijā?

12. Kun oikian kätesi ojensit, niin

maa heidät nieli.

13. Mutta laupiudessasi sinä olet johdattanut täiä kansaa, jonka pelastit; sina olet vienyt heidat vakevyydessäsi sinun pyhään asumiseesi. 14. Kun kansat sen kuulevat, vapisevat he; ahdistus käsittää Filistea-

laiset. Jos. 2:9. 15. Silloin hämmästyvät Edomin ruhtinaat, ja vavistus tarttuu Moabin

sankareihin; kaikki Kanaanmaan asuvaiset raukeavat.

16. Hämmästys on tuleva heidän mällensä, ja pelko sinun väkevän kāsivartesi kautta; he vaikenevat niinkuin kivi, siihen asti että sinun kansasi, Herra, perille käy, siihen asli että perille käy se kansa, jonka olet itsellesi ottanut.

17. Sinä johdatat heitä ja istutat heidål sinun perimisesi vuorelle, jonka sina, Herra, asumiseksesi tehnyt olet, sinun pyhyytesi tykö, Herra, jonka sinun kätesi vahvistaneet ovat.

Ps. 44:3. 78:54. 80:9. 18. Herra hallitsee alati ja ijankaikkisesti." Ps. 93:1. 19. Sillä Faraon hevoset menivät mereen, vaunuinensa ja ratsasmie-

vedet heidan päällensa. Mutta Israelin lapset kävivät kuivaa myöten keskellä merta.

20. Ja profetissa Mirjam, Aaronin sisar, otti kanteleen käteensä, ja kaikki vaimot seurasivat häntä kante-

leilla ja hypyssä.

21. Ja Mirjam vastasi heitä vuoroveisussa: "veisatkaat Herralle, sillä hän on sangen korkea; hevosen ja miehen han mereen syöksi."

22. Senjälkeen antoi Mooses Israelin lasten vaeltaa Punaisen meren tyköä, ja he menivät Surin korpeen; ja he matkustivat kolme päivää korvessa eivätkä löytäneet vettä. 4 Moos. 33:8.

23. Niin he tulivat Maraan; mutta he eivät saattaneet juoda vettä Marassa, sillä se oli karvasta. Siitä on se paikka saanut nimensä Mara.

24. Siinä napisi kansa Moosesta vastaan, sanoen: "mitä me juomme?" 25. Mutta hän huusi Herran puo-

leen, ja Herra osoitti hänelle puun, ionka hän heitti veteen, ja vedet tulivat makeaksi. Siinä pani Hän heidän eteensä käskyn ja oikeuden, ja siinä koetteli Hän heitä.

26. Hän sanoi: "jos sinā kuulet Herran, sinun Jumalasi äänen ja teet mikā oikeus on hānen edessānsā, ja otat hänen käskynsä sinun korviisi ja pidät kaikki hänen säätynsä, niin en minä pane sinun päällesi yhtäkään vitsausta niistä, jotka minä Egyptiläisten päälle pannut olen;

silla mina olen Herra, sinun parantajasi."

27. Sitten he tulivat Elimiin; siellä on kaksitoista lähdettä ja seitsemänkymmentä palmupuuta. Ja siellä he sijoittivat itsensä vesilähteitten ää-4 Moos. 33:9. Ps. 23:2. reen.

16 Luku.

Kansan napina. Sinin korvessa. Peltokanat Manna.

Senjälkeen kokoIsraelin lasten jouk-ko matkusti pois Elimistä ja tuli Sinin korpeen, joka on Elimin ja Sinain välillä, viidentenätoista päi-vänä toisella kuulla, siitä kuin he Egyptin maalta lähteneet olivat.

4 Moos. 33:10 ss.

2. Ja koko Israelin lasten joukko napisi Moosesta ja Aaronia vastaan

korvessa:

3. Israelin lapset sanoivat heille: , voi, joska olisimme Egyptin maalla Herran käden kautta kuolleet, kun siellä istuimme lihapatain ääressä, ja oli leipää yltäkyllä syödä. Mutta hinensä, ja Herra palautti meren te olette sentähden meidät johdattaneet tänne korpeen kuolettaaksenne näljällä kaikkea tätä joukkoa."

2 Moos. 14:11. 4 Moos. 11:4 ss. 4. Silloin sanoi Herra Moosekselle: "katso, minä annan sataa teille leipää taivaasta. Ja kansan tulee mennä ulos ja koota joka päivä niin paljon kuin he tarvitsevat. Niin olen minä heitä koetteleva, tahtovatko he vaeltaa minun käskyssäni vai ei.

5. Ja kun he kuudentena päivänä ottavat talteen sen, minkā ovat kotiin tuoneet, on se oleva kahdenkertaisesti sen suhteen, mitä he muu-

toin joka päivä kokoavat."

6. Ja Mooses ja Aaron sanoivat kai-kille Israelin lapsille: "tänä iltana tulette tietämään, että Herra on johdattanut teidät ulos Egyptin maalta,

7. ja huomenna saatte nähdä Herran kunnian; sillä Herra on kuullut teidän napinanne häntä vastaan. Silla mita me olemme, etta te napisette

meitä vastaan?"

8. Ja Mooses sanoi vielä: "Herra antaa teille tänä iltana lihaasvödäksenne, ja huomenna leipää ravinnoksenne, sillä Herra on kuullut teidan napinanne, kuinka olette napisseet häntä vastaan. Sillä mitkä me olemme? Teidän napinanne ei ole meitä, vaan Herraa vastaan."
9. Ja Mooses sanoi Aaronille: "sa-

no koko Israelin lasten joukolle: 'tul-kaat Herran eteen, sillä hän on kuul-lut teidän napinanne."

10. Kun Aaron sitten puhui nämä sanat koko Israelin lasten joukolle, kääntyivät he korpeen päin, ja katso, Herran kunnia näkyi pilvessä.

2 Moos. 18:21. 11. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

12. "Minä olen kuullut Israelin lasten napinan, puhu heille, sanoen: jllan suussa on teillä oleva lihaa syödäksenne, ja aamulla saatte leipää ravitaksenne itsenne; niin pitää teidän tietämän, että minä olen Herra, teidän Jumalanne."

 Ja tapahtui illalla, että peltokanat tulivat ja peittivät leirin, ja seuraavana aamuna oli kaste leirin ympärillä. 4 Moos. 11:31. Ps. 78:24 ss. 105:40.

Viis. 16:20. Joh. 6:31. 1 Kor. 10:3. 14. Ja kun kaste nousi, katso, niin oli korvessa jotakin ympyriäistä ja hienoa, niinkuin härmää maan päällä.

15. Kun Israelin lapset sen näkivät, sanoivat he toinen toisellensa: "man" (mikā) "tāmā on?" sillā eivāt he tienneet, mikä se oli. Mutta Mooses saka Herra teille on antanut syödäksenne.

16. Tämä on se, josta Herra on käskenyt: .kootkaan jokainen siitä niin paljon kuin hän itse syö; ja ottakaat yksi gomer jokaista kohti sen henkiluvun mukaan, mikä on hänen majassansa."

17. Ja Israelin lapset tekivät niin. ja kokosivat, toiset enemmän ja toi-

set vähemmän.

18. Ja kun he mittasivat sen gomermitalla, niin ei sillä mitään liiaksi ollut, joka paljon oli koonnut, eikä siltä mitään puuttunut, joka vähemmän kokosi; jokainen oli koonnut niin paljon kuin hän syödäksensä tarvitši. 2 Kor. 8:15.

19. Ja Mooses sanoi heille: "ei kenenkään pidä siitä huomeneksi mi-

tään jättämän.

20. Mutta he eivät totelleet Moosesta, vaan jotkut jättivät siitä jotakin huo-meneksi. Niin ilmestyi matoja siihen, ja se rupesi haisemaan. Niin Mooses vihastui heihin.

21. Näin he kokosivat siitä joka namu, niin paljon kuin jokainen syö-däksensä tarvitsi. Mutta kun päivä

tuli palavaksi, niin se suli.

22. Mutta kuudentena päivänä he kokosivat kaksinkertaisesti siitä leivästä, kaksi gomeria kullenkin. Ja kaikki kansan päämiehet tulivat ja ilmoittivat sen Moosekselle.

23. Niin hän sanoi heille: "tämä on Herran sanan mukaan; huomenna on sabbatti, Herran pyhä lepo. Mitä tahdotte leipoa, se leipokaat nyt, ja mitä tahdotte keittää, se nyt keittäkäät; mutta mitä liiaksi on, se jättäkäät tallelle huomeneksi.

Ja he jättivät siitä huomeneksi, niinkuin Mooses käskenyt oli; ja se ei ruvennut haisemaan, eikä mato-

ja tullut siihen.

25. Niin Mooses sanoi: "syökäät se tänäpänä, sillä tänään on Herran sabbatti; tänäpänä ette mitään löydā kedolta.

26. Kuusi päivää pitää teidän kokooman, mutta seitsemäntenä päivänä on sabbatti, silloin ei löydetä

ញដែង៣."

27. Ja tapahtui, että seitsemäntenä päivänä läksivät muutamat kansan scasta kokoomaan, vaan eivät löytäneet mitään.

28. Niin Herra sanoi Moosekselle: ,kuinka kauan tahdotte vastahakoisia olla, ettekä tottele minun käs-

kyjäni ja lakiani?

29. Kaisokaat, Herra on tellle antanoi heille: "tämä on se leipä, jon- | nut sabbatin; ja sentähden on hän anianut teille kuudentena päivänä kahden päivän leivän. Niin pysyköön siis kukin kotonansa, ja älköön yksikään lähtekö kotoansa seitse-mäntenä päivänä."

30. Niin lepäsi kansa seitsemäntenä

pāivānā.

31. Ja Israelin lapset antoivat sille nimen: "manna"; ja se oli valkiata, niinkuin korianderin siemeniä, ja maistui niinkuin hunajaleipä.

32. Ja Mooses sanoi: "näin on Herra käskenyt: täytä gomer siitä, kät-kettäväksi teidän jälkeentulevaisillenne, että he näkisivät sen leivän, jolla minä olen teitä ruokkinut korvessa, kun minä johdatin teitä ulos Egyptin maalta.'' Hebr. 9:4.

33. Ja Mooses sanoi Aaronille: ..ota astia, ja pane siihen yksi gomer-mitta mannaa; ja pane se Herran eteen tallella pidettäväksi teidän jälkeen-

tulevaisillenne."

34. Niin Aaron pani sen todistusarkin eteen tallella pidettäväksi, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle, 35. ja Israelin lapset sõivät mannaa neljäkymmentä ajastaikaa, siihen asti kuin he tulivat sille maalle, jossa heidän piti asuman, siihen asti kuin he tulivat Kanaanmaan rajoille, sõivät he mannaa.

Jos. 5:12. Neb. 9:15. 36. Muita yksi gomer on kymmenes osa efaa.

17 Luku.

Kansan napina veden tähden. Sota Amalekilaisten kanssa.

Sen jälkeen koko Israelin lasten joukko matkusti Sinin korvesta, vaeltaen paikasta toiseen Herran käskyn muƙaan, ja sijoittivat itsensä Rafidimiin; mutta siellä ei ollut vettā kansalle juoda. 4 Moos, 33:12 ss.

2 Ja kansa riiteli Mooseksen kanssa, ja sanoi: "antakaat meille veltä juodaksemme!" Mooses sanoi heille: mita te riitelette minua vastaan? Miksi te kiusaatte Herraa?"

4 Moos. 20:3 ss. Mutta kun kansa tiellä janosi vettā, niin he napisivat Moosesta vastaan, ja sanoivat: "mitä varten olet sinā meidāt johdattanut Egyptistā tänne kuolettaaksesi meitä, meidän lapsiamme ja meidän karjaamme janolla?"

4. Niin Mooses huusi Herran puoleen, sanoen: "mitä minä teen tälle kansalle? Ei puutu paljon, etteivät kivitä minua."

5. Herra sanoi Moosekselle: "mene kansan edellä, ja ota kanssasi muu- | 2. Silloin Jetro, Mooseksen appi, ot-

tamia Israelin vanhimmista; ja ota sinun sauvasi, jolla sinä löit virtaa, käteesi ja mene. 2 Moos. 7:20. 14:16,21. 6. Katso, minä seison siellä sinun edessäsi Horebin kalliolla; ja sinun pitää lyömän kalliola, ja siitä pitää veden juokseman, niin että kansa saa juoda." Ja Mooses teki niin Israelin vanhimpien edessä. 4M00s.20:11.

Ps. 78·15 ss. 105:41. Jes. 48:21. 1 Kor. 10:4 Ja hän antoi paikalle nimen Massa ja Meriba, Israelin lasten riidan tähden, ja sentähden, että he kiusasivat Herraa, sanoen : "lieneekö Herra meidän keskellämme vai ei?"

5 Moos. 6:16. Ps. 81:8. 95:8 ss. 8. Senjälkeen tuli Amalek ja soti Israelia vastaan Rafidimissa.

5 Moos. 25:17 ss. 1 Sam. 15:2. 9. Silloin Mooses sanoi Josualle: "valitse meille miehiä, mene ja sodi Amalekia vastaan! Huomenna minä seison mäen kukkulalla, ja pidän Jumalan sauvan kädessäni.

10. Ja Josua teki niinkuin Mooses sanoi hänelle, ja soti Amalekia vas-taan. Mutta Mooses, Aaron ja Hur

astuivat mäen kukkulalle.

11. Ja niin kauan kuin Mooses piti kātensā ylhāāllā, voitti Israel; mutta kun hän kätensä laski alas, voitti

Amalek.

12. Mutta kun Mooseksen kädet tulivat raskaaksi, niin ottivat he kiven ja asettivat hänen allensa, ja hän istui sen päälle; vaan Aaron ja Hur pitivät ylhäällä hänen käsiänsä kumpikin puoleltansa; niin pysyivät hänen kätensä ojennettuna auringon laskemaan asti.

13. Ja Josua kukisti Amalekin ja hänen kansansa miekau terällä.

14. Ja Herra sanoi Moosekselle: "kirjoita tämä muistoksi kirjaan, ja muistuta Josualle; sillä minä pyyhin kokonansa pois Amalekin muiston taivaan alta.

15. Ja Mooses rakensialttarin, ja antoi sille nimen: "Herra minun lip-

puni.

16. Ja hän sanoi: "koska Amalékin käsi on Herran istuinta vastaan, niin on Herra aina sotiva Amalekia vastaan suvusta sukuun."

18 Luku.

Jetro antaa Moosekselle neuvon.

Ja Jetro, pappi Midianissa, Moosek-sen appi, sai kuulla kaikki, mitä Jumala Moosekselle ja Israelin kansalle oli tehnyt, kuinka Herra oli johdattanut Israelin Egyptistä.

ti Siporan, Mooseksen vaimon, jonka hän oli kotiinsa lähettänyt,

2 Moos. 2:16, 21. 4:20. 3. ja kaksi hänen poikaansa, joista yhden nimi oli Gersom, sillä hän šanoi "minä olen muukalainen vieraalla maalla," 2 Moos. 2:22

4. ja toisen nimi Elieser, "sillä," sanoi hän, "minun isäni Jumala on ollut minun apuni ja on pelastanut

minut Faraon miekasta.

5. Niin Jetro, Mooseksen appi, ja hänen poikansa, ja hänen vaimonsa tulivat Mooseksen tykö siihen korpeen, jossa hän oli sijoittanut itsensä Jumalan vuorella.

6. Ja antoi sanoa Moosekselle: "mină, sinun appesi Jetro, olen tullut sinun tykösi, vaimosi ja hänen mo-

lempien poikainsa kanssa.

7. Silloin meni Mooses appeansa vastaan, kumartui hänen eteensä ja suuta antoi hänen. Ja kun he olivat tervehtineet toinen toistansa, meni-

văt he majaan.

8. Ja Mooses kertoi apellensa kaikki, mitä Herra oli tehnyt Faraolle ja Egyptiläisille Israelin tähden, ja kaikesta siitä vaivasta, mikä heillä tiellä oli ollut, ja kuinka Herra oli auttanut heitä.

9. Ja Jetro riemuitsi kaikesta siitä hyvyydestä, minkä Herra oli tehnyt Israelille, kun hän oli pelastanut hei-

dät Egyptiläisten kädestä. 10. Ja Jetro sanoi: "kiitetty olkoon Herra, joka teidät on pelasianut E-gyptiläisten ja Faraon kädestä; Herra, joka on vapahtanut kansansa

Egyptiläisten käden alta!

11. Nyt minä tiedän, että Herra on suurempi kuin kaikki jumalat; sillä hän teki niin, koska he ylpeilivät tātā kansaa vastaan." 2 Moos. 1:13 ss.

5:6 ss. 14:18, 27 ss. 15:11. Neh. 9:10. Ps. 86:8. 12. Ja Jetro, Mooseksen appi, toimitti polttouhria ja muuta teurasuhria Jumalalle. Niin tuli Aaron ia kaikki vanhimmatlsraelistasyömään leipää Mooseksen apen kanssa Jumalan edessä.

13. Seuraavana päivänä istui Mooses oikeutta tekemään kansalle: ja kansa seisoi Mooseksen ympärillä

aamusta iltaan asti.

14. Kun Mooseksen appi näki kaikki, mitä hän teki kansalle, sanoi hän: mitä kaikkia asioita sinä toimitatkaan kansalle?! Miksi sinä istu! yksinäsi, kun kaikki kansa seisoo sinun edessäsi, aamusta iltaan asti?"

15. Mooses vastasi appeansa: "kansa tulee minun tykoni ja kysyy Ju-

malalta neuvoa.

16. Kun heillä on jotakin asiata. tulevat he minun tyköni, ja minä toimitan oikeutta heidän välillänsä ja heidän lähimmäisensä välillä: ja minä ilmoitan heille silloin Jumalan oikeudet ja käskyt."

17. Silloin Mooseksen appi sanoi hänelle: ..sinä et menettele oikealla

tavalla.

18. Sinā perāti vasytāt sekā itsesi että tämän kansan sinun ympärilläsi; sillä tämä asia on sinulle liian raskas, etkä sinä taida sitä yksinäsi toimittaa. 5 Moos. 1:9.

19. Niin kuule nyt minun sanojani; mina neuvon sinua, ja Jumala on oleva sinun kanssasi. Ole sinä kansan puolesta Jumalan edessä, ja kanna heidän asiansa Jumalan eteen.

20. Ja muistuta sinä heille oikeudet ja käskyt; ja osoita heille tie, jota heidän tulee vaeltaa, ja mitä hei-

dän tulee tehdä.

21. Mutta valitse itsellesi kansan seasta kelvollisia miehiä, Jumalata pelkääviä, luotettavia miehiä, jotka ahneutta vihaavat, ja aseta ne heille päämiehiksi, tuhanten, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päälle.

4 Moos. 11:16 ss. 5 Moos 1:13. Nämä tehkööt oikeutta kansalle. Jos joku tärkeä asia tulee, niin tuokoot sen sinun eteesi; mutta kaikki pienemmät asiat he itse ratkaiskoot. Niin huojennat omaa kuormaasi,kun he kantavat sitä sinun kanssasi.

23. Jos sinā nāin teet, ja Jumala sen sinulle käskee, niin sinä taidat voimassa pysyä; niin myös kaikki tämä kansa voi mennä kotiansa rauhassa.'

24. Ja Mooses kuuli appensa sanoja, ja teki kaikki, niinkuin hän ol**i**

sanonut.

25. Mooses valitsi kelvolliset miehet koko Israelista, ja asetti heidät kansan päämiehiksi, tuhanten, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämiehiksi.

26. Näitten tuli aina antaa kansalle oikeutta. Tärkeät asiat tuli heidän jättääMooseksen päätettäväksi; kaikki pienet asiat he itse ratkaisivat.

27. Senjälkeen Mooses antoi appensa lähteä kotiansa; ja hänmeni omalle maallensa.

19 Luku.

Tulo Sinain vuoren luo. Herra julistaa littonsa.

Sinä päivänä, kun kolmas kuu-kausi Israelin lasten lähtemisestä Egyptin maalta alkoi, tulivat he Sinain korpeen.

2. Sillä he olivat lähteneet Rafidimista, ja tulivat sitten Sinain korpeen, ja sijoittivat itsensä korpeen; ja Israel sijoitti itsensä siihen vuoran kohdella.

ren kohdalle.

4 Moos. 33:15.

3. Ja Mooses astui ylös Jumalan tykö. Ja Herra huusi hänelle vuorelta ja sanoi: "näin sinun pitää sanoman Jaakobin huoneelle, näin ilmoittaman Israelin lapsille: Ap. t. 7:38.

4. Te olette itse nähneet, mitä minä Egyptiläisille tehnyt olen, ja kuinka minä olen teitä kantanut kotkan siivillä, ja olen saattanut teidät minun tyköni. 5 Moos. 29:2 ss. 32:11 ss. 5. Jos te nyt minun ääneni kuulette ja pidätte minun liittoni, niin te olette minulle kallis omaisuus, kalliim-

pi kaikkia muita kansoja, sillä koko maa on minun; 5 Moos. 5:2 ss. Ps. 24:1. 50:12. 1 Kor. 10:26. Tiit. 2:14. 6. ja te olette minulle papillinen vallakunta ja pyhä kansa. Nämä ovat ne sanat, jotka sinun pilää Is-

raelin lapsille sanoman."

2 Moos. 22:31. 5 Moos. 7:6. 1 Piet. 2:9.
Ilm. 1:6. 5:10.

 Kun Mooses tuli takaisin, kutsui hän kokoon vanhimmat kansan seasta, ja puhui heille kaikki sanat, jotka Herra hänen käskenyt oli.

8. Ja kaikki kansa vastasi yhteen äneen ja sanoi: "kaikki mitä Herra puhunut on, me tahdomme tehdä." Ja Mooses palasi jälleen, sanoen kansan sanat Herralle. 2 Moos. 24:3. 5 Moos. 5:25

 Niin Herra sanoi Moosekselle: "katso, minä tulen sinun tykösi paksussa pilvessä, niin että kansa kuulee minun puhuvan sinun kanssasi ja uskoo sinua ijankaikkisesti." Ja Mooses ilmoitti Herralle kansan puheen.

10. Ja Herra sanoi Moosekselle: "mene kansan tykö ja pyhitä heitä länäpänä ja huomenna, ja käske

heitä pesemään vaatteensa,

 níin että he olisigat kolmantena păivănă valmiit; sillă kolmantene păivănă on Herra astuva alas kaiken kansan silmäin eteen Sinain vuorelle.

12. Ja sinun tulee panna raja kansan ympärille ja sanoa heille: ,karttakaat vuorelle astumasta taikka rupeamasta sen rajaan! Joka siihen vuoreen sattuu, sen pitää totisesti kuoleman.

13. Ei yksikään käsi saa siihen ruveta, vaan hän on kivitettävä tahi ammuttava kuoliaaksi. Oli se eläin tahi ihminen, on hän menettävä henkensä. Kun ääni rupeaa pitkään ka-

jahtamaan, silloin he vuorelle astukoot." 2 Moos. 24:1. Hebr. 12:20.

14. Niin Mooses astui alas vuorelta kansan tykö, ja pyhitti heitä; ja he pesivät vaatteensa.

15. Ja hän sanoi heille: "olkaat kolmanteen päivään valmiit, ja älkäät

lähestykö vaimoja."

16. Jā kolmantena pāivānā senjālkeen, kun aamu koitti, niin alkoi ukkonen jylistā ja salamat leimahtaa; ja paksu pilvi asettui vuoren pāālle, ja sangen vākevā pasunan ani kuului; ja kaikki kansa, joka leirissā oli, vapisi pelvosta.

17. Mutta Mooses johdatti kansan leiristä Jumalata vastaan, ja he sei-

sahtuivat vuoren juurelle.

18. Ja koko Sinain vuori suitsi siitä, että Herra astui alas sen päälle tulessa; ja savu nousi siitä niinkuin pätsin savu, niin että koko vuori kovasti vapisi. 5 Moos. 4:11 ss. Hebr. 12:18 ss. 19. Ja pasunan ääni koveni kovenemistaan. Mooses puhui, ja Jumala vastasi häntä kuultavasti.

20. Kun nyt Herra oli tullut alas Sinain vuoren kukkulalle, niin Herra kutsui Mooseksen vuoren kukkulalle. Ja Mooses astui sinne ylös.

21. Niin sanoi Herra hänelle: "astu alas ja varoila kansaa, etteivät he kävisi rajan yliitse nähdäksensä Herran, sillä silloin moni heistä lankeaa. 2 Moos, 33:20.
22. Niin myös panit joika Herraa

22. Niin myös papit, jotka Herraa lähestyvät, pyhittäkööt itsensä, et-

tei Herra heitä hukuttaisi."
23. Mutta Mooses sanoi Herralle:
"kansa ei saa astua ylös Sinain vuorelle; sillä sinä olet meitä varoittanut ja sanonut: "pane rajat vuoren
ympärille ja nyhitä se"

ympārille, ja pyhitä se."

24. Silloin Herrasanoi hänelle: "mene sinne alas, ja palaja jälleen ja
tuo Aaron sinun kanssasi. Mutta papit ja kansa älkööt tungeilko astumaan ylös Herran tykö, ettei hän
heilä hukuttaisi."

25. Ja Mooses astui alas kansan ty-

kö ja sanoi nämä heille.

20 Luku

Jumalan kymmenen käskyä. Laki alttarista.

Ja Jumala puhui kaikki nämä sanat, sanoen:

2. "Minā olen Herra, sinun Jumalasi, joka olen johdattanut sinut ulos Egyptin maalta, orjuuden huoneesta. 3 Moos. 25:55. 5 Moos. 5:6 ss. Ps. 81:10 ss.

3. Alköön sinulla olko muita jumalia.

4. Alā tee itsellesī kuvaa eikā jonkun muotoa, einiitten, jotka ylhāāllā taīvaassa ovat, eikā niitten, jotka alhaalla maan pāāllā ovat, eikā niitten, jotka vesissā maan alla ovat.

8 Moos. 26:1. 5 Moos. 4:15 ss. 27;16 ss. 5. Alā kumarra niitā, ālākā myös niitā palvele; sillā minā. Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka rankaisen isāin pahat teot lapsissa kolmanteen ja neljānteen polveen, kun he minua vihaavat;

2 Moos. 34:7, 14. 3 Moos. 26:39 ss. 4 Moos. 14:18.
5 Moos. 24:16. Jer. 31:29 ss. Hes. 18:19 ss.
6 mutta mină teen la uniuden tu-

6. mutta minä teen laupiuden tuhansittain, kun he minua rakastavat ja pitävät minun käskyni.

6 Moos, 5:9 ss. 7:9 ss. Ps. 103:17 ss. 105:8. Jer. 32:18.

 Alā turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeā; sillā ei Herra jātā sitā rankaisematta, joka hānen nimensā turhaan lausuu.

3 Moos. 19:12. 24:16. Matt. 5:33 ss. 8. Muista sabbatin päivää, niin eitä sen pyhittäisit. 2 Moos. 23:12. 31:13 ss. 34:21, 35:2 ss. Jer. 17:21 ss. Hes. 20:12.

9. Kuusi päivää tulee sinun työtä tehdä ja toimittaa kaikki askareesi; 2 Moos. 23:12. 34:21. 35:2.

10. mutta seitsemäntenä päivänä on Herran, sinun Jumalasi, sabbatti: silloin ei sinun pidä yhtään työtä tekemän, ei sinun, eikä sinun poikasi, eikä sinun tyttäresi, eikä sinun palvelijasi, eikä sinun piikasi, eikä sinun juhtasi, eikä muukalaisen, ioka sinun portissasi on.

sen, joka sinun portissasi on.

11. Sillä kuutena päivänä on Hera taivaan ja maan ja meren tehnyt, ja kaikki mitä niissä ovat; mutta Hän lepäsi seitsemäntenä päivänä. Sentähden siunasi Herra sabbatin päivän, ja pyhitti sen.

1 Moos. 2:2 ss. 12. Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että kauan eläisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa. 5 Moos. 5:16. Syr. 3:4 ss. Matt. 15:4.

Mark. 7:10 ss. Ef. 6:2 ss. 13. Ålä tapa. 5 Moos. 5:17. Matt. 5:21 s.

Room. 13:9.
14. Älä tee huorin. 8 Moos. 20:10 ss.
Matt. 5:27 ss. 19:9. Room. 13:9. Hebr. 13:4.
15. Älä varasta. 5 Moos. 5:19.

Room. 13:9. Ef. 4:28. 16. Älä sano väärää todistusta sinun lähimmäistäsi vastaan.

8an. 19:5. Room. 13:9.

17. Alā himoitse sinun lähimmäissi sesi huonetta. Alā himoitse sinun lähimmäisesi vaimoa, eikä hänen palvelijatansa, eikä piikaansa, eikä hänen aa- nensa.

siansa, eikä mitään mitä on sinun lähimmäisesi omaa: Room. 7:7. 13:9.

Jaak. 1:14,15.

18. Ja koko kansa huomasi ukkosen jylinän ja tulen leimaukset, ja pasunan äänen, sekä suitsevan vuoren: ja kun he sen huomasivat, niin he pakenivat ja seisahtuivat etempänä.

Hebr. 12:18 ss.

19. Niin he sanoivat Moosekselle. "puhu sinä meidän kanssamme. ja me kuulemme; ja älköön Jumala meidäm kanssamme puhuko, ettemme kuolisi." 5 Moos. 5:25 ss. 18:16.

20. Mutta Mooses sanoi kansalle: "älkäät peljätkö; sillä Jumala on tullut teitä koettelemaan, ja Hän tahtoo pitää teitä pelvossansa, ett'ette

syntiä tekisi."

21. Niin kansa pysyi etempänä; mutta Mooses meni lähemmäksi sitä

paksua pilveā, jossa Jumala oli. 22. Ja Herra saņoi Moosekselle: "niin pitāā sinun sanoman Israelin lapsille: ,te olette itse nāhneet, ettā minā olen taivaasta teidān kanssanne puhunut.

23. Alkäät tehkö itsellenne jumalia minun rinnalleni; älkäät tehkö itsellenne mitään hopiaisia tahi kultaisia epäiumalia.

24. Tee minullemaasta alttari, jonka päällä sinun pitää polttouhrisi ja kiitosuhrisi, sinun lampaasi ja karjasi uhraaman. Mihinkä paikkaan ikänänsä minä säädän nimeni muiston, sinne minä tulen sinun tykösi, ja siunaan sinua.

25. Ja jos sinä teet minulle kivisen alttarin, niin älä tee sitä vuolluista kivistä; jos siihen sinun veitsesi sattuu, niin sinä sen saastutat.

6 Moos. 27:5. Jos. 8:31. 26. Alā myöskān astu minun alttarilleni astuimilla, ettei sinun hāpysi sen päällä paljastuisi."

21 Luku.

Laki orjista. Laki miestappajista.

Nämä ovat ne oikeudet, jotka sinun tulee asettaa heille noudatettavaksi:

2. Jos sinā ostat Hebrealaisen orjan, niin tulee hānen palvella sinua kuusi vuotta; vaan seitsemäntenä on hän päästettävä vapaaksi lunastamatta. 8 Moos. 25:40. 5 Moos. 16:12.

 Jos hān naimatonna on ollut, naimatonna pitāā hān myös pāāstettāmān vapaaksi; vaan jos hān naineena tuli, lähtekāān vaimoinensa.

 Jos häñen isäntänsä antoi hänelle | tahi nyrkillä, ja hän ei siitä kuole, vaimon, ja se on synnyttänyt hänelle poikia taikka tyttäriä, niin hänen vaimonsa ja lapsensa pitää oleman hänen isäntänsä omat, vaan hän itse päästettäköön yksinänsä vapaaksi.

5. Mutta jos orja julkisesti sanoo: "minä rakastan isäntääni, vaimoani ja lapsiani, enkä tahdo tulla va-

paaksi,''

6. niin hänen isäntänsä vieköön hänen tuomarien tykö ja asettakoon hänen oveen taikka pihtipieleen, ja lävistäköön isäntä hänen korvansa naskalilla, ja olkoon ijäti hänen or-2 Moos. 18:15 ss. 5 Moos. 15:17.

7. Jos joku myö tyttärensä orjaksi, niin ei häntä saa päästää vapaaksi, niinkuin mies-orjat päästetään.

Jollei hän kelpaa isännällensä. joka ensin on hänet kihlannut, niin saakoon toinen hänet lunastaa: mutta muukalaiselle kansalle älköön hänellä olko valtaa myödä häntä. koska hän on petollisesti menetellyt hänen kanssaan.

9. Mutta jos hän sen kihlaa pojallensa, niin antakoon hänen nauttia

tytärten oikeutta.

10. Jos hän pojallensa ottaa toisen, niin ei hänen pida kieltämän edelliseltä hänen ravintoansa, vaatteitansa ja asunto-oikeuttansa.

11. Jolici han anna hanen nauttia näitä kolmea oikeutta, niin päästettäköön hän vapaaksi lunastamatta.

12. Joka lyö ihmisen niin, että hän kuolee, hänen pitää totisesti kuole-1 Moos. 9:6. 3 Moos. 24:17.

4 Moos. 35:16. Matt. 26:52. 13. Vaan jollei hän ole häntä väijynyt, mutta Jumala on sallinut käden varomattomuudessa sattua häneen, niin minä määrään sinulle paikan, johonka hän pactkoon.

4 Moos. 35:6,22 ss. 5 Moos. 4:41 ss. 19:1 ss. Jos. 20:2 ss.

14. Mutta jos joku tekee rikoksen ja tappaa lähimmäisensä kavaluudella, se on otettava kiinni, vaikka minun alttarini ääreltä, ja kuoletettava.

1 Kun. 2:28 ss. 15. Joka lyö isäänsä taikka äitiänsā, hān on rangaistava kuolemalla.

16. Joka varastaa ihmisen, joko hän sitten myö hänet tahi pitää hänen luonaan, hän on rangaistava kuolemalla. 5 Moos. 24:7

17. Joka kiroilee isäänsä tahi äitiānsā, hān on rangaistava kuole-3 Moos. 20:9. 5 Moos. 21:18-21. 27:16. San. 20:20. 30:17. Matt. 15:4. Mark.7:10.

Jos kaksi miestä keskenänsä riitelee, ja toinen lyö toista kivellä |

vaan joutuu vuoteen omaksi,

19. kuitenkin niin, että hän paranee ja kävelee sauvansa nojalla, niin pääsee lyöjä rangaistuksesia va-paaksi; ainoastansa korvatkoon hänelle vahinkonsa ajan suhteen, ja pitäköön huolta hänen hoidostaan sairauden aikana.

20. Jos joku lyö orjaansa tahi nalk kapiikaansa sauvalla, niin että hän kuolee hänen käsiinsä, hän on toti-

sesti kaiketi rangaistava.

21. Mutta jos hän päivän taikka kaksi elää, älköön häntä rangaistako, sillä se on hänen rahansa.

22. Jos miehet tappelevat keskenānsā, ja joku heistā loukkaa raskaan vaimon, niin että hänen täytyy hedelmänsä kesken synnyttää, eikä siinä muuta onnettomuutta tapahdu, niin rangaistakoon hän rahasakoilla sen mukaan kuin vaimon mies vaatii, ja asetettakoon asia arviomiesten päätettäväksi.

23. Mutta jos onnettomuus tapahtuu, niin on unnettava henki hen-

gestă,

24. silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta, 3 Moos. 24:20 ss. 5 Moos. 19:21. Matt. 5:38 ss. 25. poltto poltosta, haava haavasta,

sinimarja sinimarjasta.

26. Joka lyö orjaansa tahi palkkapiikaansa silmään ja turmelee sen, hänen pitää päästämän sen vapaaksi silmän tähden.

27. Samoin jos joku lyö orjaltansa tahi palkkapilaltansa hampaan suusta, niin pitää hänen päästämän sen

vapaaksi hampaan tähden.

28. Jos härkä puskee jonkun kuoliaaksi, miehen tahi naisen, niin härkä pitää kivitettämän, ja älköön svõtäkõ sen lihaa; mutta härjän omistaja olkoon rangaistuksesta va-

paa. 29. Mutta jos härkä ennen on tottunut puskemaan, ja sen isäntää on siitä todistajien kautta varoitettu. eikä hän kuitenkaan pitänyt huolta härjästään, vaan se tappaa miehen tahi naisen, niin härkä kivitettä-köön ja sen isäntä kärsiköön myös

kuoleman 1 Moos. 9:5. 30. Mutta jos rahasakkoja hänelle tarjotaan, niin suorittakoon hän henkensä lunnaaksi niin paljon kuin

määrälään.

31. Jos henkilö, jota härkä puskee on poika tahi tyttö, olkoon laki sama.

32. Mutta jos härkä puskee orjaa tahi palkkapiikaa, niin maksakoon sen omistaja pusketun isännälle kol- [mekymmentä hopiasikliä, ja härkä pitää kivitettämän.

33. Jos joku avaa kaivon, taikka kaivaa kaivon, eikä sitä peitä, ja härkä tahi aasi siihen putoaa,

34. niin tulee kaivon omistaian rahalla korvata vahinko eläimen omistajalle; mutta eläimen ruumis olkoon hånen omansa.

35. Jos jonkun härkä toisen miehon härjän puskee kuoliaaksi, niin on elävä härkä myötävä ja rahat jaet-

tavat, ja kuolleen härjän ruumis on niinikään jaettava.

 Mutta jos oli tunnettua, että härkā ennen on ollut puskija, eikā hānen isäntänsä kuitenkaan siitä huolta pitänyt, niin korvatkoon hän härjan härjällä, mutta kuolleen härjän ruumis jääköön hänen omakseen.

22 Luku. Laki varkauksista v. m.

Jos joku varastaa härjän taikka lampaan, ja teurastaa tahi myö sen, hänen pitää antaman viisi härkää yhdestä härjästä, ja neljä lammasta yhdestä lampaasta. 2 Sam. 12:6. 2. Jos varas saadaan kiinni huo-

neesen murtautuessaan ja hän lyödään kuoliaaksi, niin ei ole lyöjä

vikapää tapetun vereen.

3. Mutta jos aurinko tapahtuman sattuessa jo oli noussut, niin on täs-sä verenvika. Varas maksakoon kaikki takaisin, mutta ellei hänellä mitään ole, niin myötäköön hän ja korvattakoon, mitä oli varastanut.

4. Jos varastettu eläin, oli se härkä, aasi tahi lammas, löydetään elävänä varkaan hallussa, niin pitää hänen se kaksikertaisesti mak-

saman.

5. Jos joku syöttää toisen pellon tahi viinimäen, taikka jos hän päästää irti karjansa, niin että se syö toisen pellossa, hänen pitää korvata vahinko antamalla mitä parasta on hänen omassa pellossansa tahi viinimäessänsä.

Jos tuli pääsee valloillensa ja sytyttää orjantappurapensastot, niin että siitä elokuhilaat, leikkaamaton vilja tahi muuta pellolla syttyy palamaan, niin maksakoon se vahin-

gon, joka tulen irti päästi.

Jos joku antaa lähimmäisellensä rahaa tahi muuta kalua kätköön, ja se varastetaan hänen huoneestansa; niin pitää varkaan, jos hän tavataan, se kaksikertaisesti maksaman.

8. Muttajos ei varasta löydetä, niin | orpolasta.

on talon isäntä tuotava tuomaritten eteen valalle, että tulisi selville, ei-kö hän ole käsiänsä satuttanut lähimmäisensä tavaraan.

9. Jos on joku väärä asia kysymyksessä, koski se sitten härkää, aasia. lammasta, vaatteita tahi muuta hävinnyttä tavaraa, josta toinen väit-

tää, sanoen: "tämä se on," niin on heidän molempain asia tuleva tuomaritten eteen; jonka tuomarit vi-kapääksi löytävät, se lähimmäisellensä kaksinkertaisesti maksakoon. 10. Jos joku antaa lähimmäisensä hoitoon aasin, härjän, lampaan taikka muun eläimen, ja se kuolee, taikka saa jonkun vamman, taikka varastetaan, kenenkään näkemättä.

 11. niin olettakoon kumpanenkin valalle Herran kautta, ettei hän ole satuttanut kättänsä lähimmäisensä tavaraan; sen, jonka tavara oli, tulee siihen tyytyä, ja toisen ei tarvitse

sitä maksaa.

12. Mutta jos se häneltä varastetaan. niin tulee hänen suorittaa siitä hin-

ta omistajalle.

13. Mutta jos se on kuoliaaksi raadeltu, niin tuokoon sen esille todistukseksi, eikä hänen tarvitse mitään maksaa,

14. Jos joku ottaa eläimen lainaksi lähimmäiseltänsä, ja se tulee vialliseksi tahi kuolee, eikä sen omistaja ole läsnä, niin hänen pitää sen kokonansa maksaman.

Mutta jos sen omistaja on siinā läsnä, niin ei hänen tarvitse sitä maksaa; jos se palkalla oli, niin ol-

koon palkka maksuna.

Jos joku viettelee neitseen, joka ei vielä ole kihlattu, ja makaa hänen, sen pitää antaman häneile huomenlahjan, ja oltaman hänet vaimoksensa. 5 Moos. 22:28 ss.

17. Jos isä ei tahdo häntä antaa hänelle, niin pitää viettelijän maksaa rahaa, niin paljon kuin neitseen

huomenlahia on.

18. Velhonaisen älä salli elää.

3 Moos. 20:27. 19. Joka järjettömäin luontokappalten kanssa yhteyntyy, sen pitää totisesti kuoleman. 3 Moos. 18:23. 20:15. 5 Moos, 27:21.

20. Joka uhraa jumalille, eikä ainoalle Herralle, hänen pitää ki-

rottu oleman.

21. Muukalaiselle älä tee vääryyttä, ălăkă häntă sorra; sillă te olette itse olleet muukalaisina Egyptin maalla. 2 Moos. 23:9. 3 Moos. 19:33. 5 Moos. 24:17 ss.

22. Alā pahasti kohtele leskeā eikā Sak. 7:10.

23. Jos sinā jotakuta heistā pahasti kohtelet, niin minā totisesti kuulen heidān huutonsa, kun he huutavat minun tyköni, 5 Moos. 10:18.

24. ja minun vihani on syttyvä, ja minä tapan teidät miekalla, niin etlä teidän vaimonne tulevat leskiksi

ja teidän lapsenne orvoiksi.

25. Kun lainaat rahna jollekulle kõyhälle sinun tykönäsi minun kansastani, niin ei sinun pidä oleman häntä kohtaan niinkuin koron otlaja, eikä korkoa hänen päällensä paneman. 3 Moos. 25:36 ss. 5 Moos. 23:19 ss.

Ps. 15:15. 26. Jos sinä lähimmäiseltäsi olet oltanut vaipan pantiksi, niin anna se takaisin hänelle ennenkuin au-

rinko laskee;

27. sehān on hānen ainoa peitteensā, ja sillā hān verhoaa ruumistansa. Millā hān muutoin maatessaan itsensā peittää? Ja jos hānen täytyy huutaa minun tyköni, niin minā kuulen hāntā; sillä minā olen laupias.

28. Tuomareita ei sinun pidä kiroileman, ja sinun kansasi ylimmäistä

ei sinun pidä sadatteleman.

Ap. t. 23:6.

29. Alā viivyttele kantamasta lahjaasi uutisesta, joka täyttää riihesi, ja siilä mitä viinikuurnasta vuotaa. Esikoisen pojistasi pitää sinun antaman minulle. 2 Moos. 13:2. 34:19.

30. Samalla tavalla pitää sinun tekemän härkiesi ja lammastesi kanssa. Seitsemän- päivää anna heidän olla emäinsä tykönä; kahdeksantena päivänä pitää sinun sen antaman minulle. 3 Moos. 22:27.

31. Ja teidän tulee olla minulle pyhä kansa; metsän petojen raatelemaa lihaa älkää syökö, vaan heittäkää se koirille. 2 Moos. 19:6. 3 Moos. 22:8.

Hes. 44:31.

23 Luku.

Laki rehellisyydestä lähimmäistä kohtaan, laupeudesta, juhlapäivistä y. m.

Valhepuheita älä levittele, äläkä auta sitä, jonka asia on väärä, etlet tulisi vääräksi todistajaksi.

2Moos. 20:16. 3Moos. 19:16. 5 Moos. 1:17. 2. Älä joukkoa seuraa pahuuteen, äläkä missään asiassa oikeuden edessä niin Jodisla, että poikeat joukon mukaan oikeutta vääntämään.

3. Älä ole puolueellinen köyhää koh-

taan hänen asiassansa.

 Jos kohtaat vihamiehesi härjän lahi aasin eksyksissä, niin johdata se hänelle jälleen takaisin.

5 Moos, 22:1 ss.

5. Jos näet vihamiehesi aasin kuorman alla vaipuneena, niin älä suinkaan jätä häntä, vaan auta miestä riisumaan kuormaa. 5 Moos. 22:4.

6. Alā koskaan missān asinssa kāānnā köyhān oikeutla, joka talossasi on. 7. Pysy kaukana vāāristā asioista. Viatonta ja hurskasta ei sinun pidā tappaman; sillā en minā pidā jumalatonta hurskaana.

8. Ālā lahjoja ota; sillā lahjat sokaisevat nākevāiset, ja kāāntāvāt

kaisevat näkeväiset, ja kääntävät hurskasten asian. 5 Moos. 16:19. 27:25. Syr. 20:31.

9. Älä solvaise muukalaisia; sillä te tiedätte muukalaisen sydämmen, koska itse olette olleet muukalaiset Egyptin maalla. 2 Moos. 22:21. 3 Moos. 19:33. 5 Moos. 10:10.

10. Kuusi vuotta pitää sinun kylvämän sinun maasi ja kokooman sen tulon, 8 Moos. 25:3 ss.

11. multa seitsemäntenä vuonna pitää sinun jättää se lepäämään, eitä köyhät sinun kansastasi siitä syödä saisivat. Ja mitä jää, sen metsän eläimet syökööt. Samoin pitääsinun myös tekemän viinimäkesi ja öljymäkesi suhteen.

12. Kuusi päivää pitää sinun työtäsi tekemän, mutta seitsemäntenä
päivänä pitää sinun lepäämän, että
sinun härkäsi ja aasisi saisivat levätä, ja sinun palkkapiikasi poika
ja muukalainen saisi nauttia lepoa.

13. Kaikki, mitā minā olen teille sanonut, pitāā teidān pitāmān. Ja vierasten jumalien nimeā ālkāāt muistako,ālköön niitā suustasi kuuluko.

14. Kolmasti vuodessa pitää sinun

minulle juhlaa pilämän.

2 Moos. 34:23. 3 Moos. 23:4 ss. 5 Moos. 16:16. 15. Happamatloman leivān juhlaa tulee sinun pilāā; sinun tulee seitsemān pāivāā syōdā happamatonta leipāā, niinkuin minā sinulle kāskenyt olen, māārāttynā aikana Abibkuukaudessa, koska sillā ajalla olet lähtenyt Egyptistā; mutta ālā tule tyhjin kāsin minun eleeni.

2 Moos. 12:14 ss. 34:18. 3 Moos. 23:5. 5 Moos. 16:1.

16. Elonkorjuu-juhlaa tulee sinun myös pitää, kun korjaat uutiset siitä mitä peltoosi kylvänyt olet. Korjuujuhlaa tulee sinun vielä pitää vuoden lopussa, kun sinä työsi hedelmät kedolta korjannut olet.

17. Kolmasti vuodessa pitää kaikki sinun miesväkesi tuleman Herran, sinun Jumalasi eteen. 2 Moos. 34:23. 5 Moos. 16:16.

18. Alā uhraa minun uhrini verta

happamen taikinan kanssa. Ja minun juhla-uhrini lihavuus älköön jätettäkö ylitse yön huomeneksi.

2 Moos. 12:10.15. 34:25. 19. Ensimmäiset uutiset sinun maasi hedelmästä tulee sinun viedä Herrasi, sinun Jumalasi, huoneesen. Älä keitä vohlaa emänsä rieskassa.

2 Moos. 34:26. 5 Moos. 14:21. 26:1 ss. 20. Katso, minä lähetän Enkelin sinun edellesi varjelemaan sinua tiellä ja johdattamaan sinun siihen paikkaan, kuin minä olen valmistanut. 2 Moos. 32:34. 35:2. 5 Moos. 31:3 ss. Jes. 63:9.

21. Ota vaaria itsestäsi hänen kasvoinsa edessä, ja kuule hänen äänensa, alaka hanen mieltansa pahoita; sillä ei hän jätä rankaisematta teidän ylitsekäymistänne, koska minun nimeni on hänessä. Jos. 24:19.

22. Vaan jos sinä ahkerasti kuulet hänen äänensä, ja teet kaikki mitä minä sinulle käsken, niin minä olen sinun vihollistesi vihollinen ja sinun

vainoojiesi vainooja.

Sillä minun Enkelini käy sinun edelläsi ja johdattaa sinun Amorilaisten, Hetiläisten, Feresiläisten, Kananealaisten, Heviläisten ja Jebusilaisten tykö; ja minä hävitän heidät.

24. Älä suinkaan kumarra heidän jumaliansa, älä myös heitä palvele, äläkä tee heidän tekojensa jälkeen; mutta sinun pitää heidän epäjumalansa heittämän pois ja lyömän rik-

ki heidan kuvansa.

25. Mutta Herraa, teidän Jumalatanne, pitää teidän palveleman, niin hän siunaa sinulle sekä leivän että juoman; ja minä otan sinulta pois kaikki sairaudet.

26. Ei yhtäkään vaimoa silloin pidä oleman sinun maassasi, joka kesken synnyttää tahi on hedelmätön. Ja minä tahdon täyttää sinun päi-

väsi luvun.

5 Moos. 7:14. 27. Minä lähetän pelvon sinun edellesi, ja hävityksen kaikkien kansojen kesken, joitten tykö sinä menet; ja minä ajan kaikki sinun viholli-

sesi pakoon sinun edestäsi. 28. Minä lähetän ampiaiset sinun edellesi, jotka ajavat pois sinun edestäsi Heviläiset, Kananealaiset ja Hetilāiset. 5 Moos. 7:20. Jos. 24:12. Viis. 12:8.

29. Kuitenkaan en minä samana vuonna aja heitä ulos sinun edestäsi, ettei maa autioksi tulisi, eikä metsän pedot enenisi sinua vastaan; 30. vaan vähittäin minä heidät ajan ulos sinun edestäsi, siihen asti että kasvat ja omistat maan.

31. Ja minā asetan sinun maasi ra-

iat Punaisesta meresta aina Filistealaisten mereen asti, ja korvesta niin virtaan asti; sillä minä annan maan asuvaiset sinun käteesi, ja sinä ajat heidät ulos edestäsi. 1 Moos. 15:18.

5 Moos. 11:24. 1 Kun. 4:21. Ps. 80:12. 32. Älä tee liittoa heidän kanssansa. eikä heidän jumaliensa kanssa.

2 Moos. 34:12. 5 Moos. 7:2. Jos. 23:12 ss.

Tuom. 2:2 ss. 33. Ei heidän pidä asuman sinun maassasi, etteivät kehoittaisi sinua syntiä tekemään minua vastaan, niin että palvelet heidän jumaliansa, sillä se on sinulle paulaksi.

5 Moos. 7:3 s., 16. Jos. 23:13. Tuom. 2:3.

24 Luku.

Jumala tekce liiton. Mooses Sinain vuorella.

Ja hän sanoi Moosekselle: "astu Herran tykö, sinä ja Aaron, Nadab ja Abihu, ja seitsemänkymmentā vanhinta Israelista; ja olkaat kumartuen rukouksissa etempänä.

2. Mutta Mooses lähestyköön yksinänsä Herraa, vaan muut älkööt lähestykö; älköön myös kansa astuko

ylös hänen kanssansa.

3. Niin Mooses tuli ja ilmoitti kansalle kaikki Herran sanat ja kaikki oikeudet. Niin vastasi kaikki kansa yhteen ääneen, ja sanoi: "kaikki ne sanat, jotka Herra puhunut on, tahdomme tehdä. 2 Moos. 19:8. 5 Moos. 5:27,

4. Senjälkeen kirjoitti Mooses kaikki Herran sanat. Ja seuraavana aamuna varhain nousi hän ja rakensi alttarin vuoren juurelle ja kaksitoista patsasta, kahdentoista Israelin su-

kukunnan jälkeen. 5. Ja hän lähelli nuoria miehiä Israelin lapsista, jotka uhrasivat politouhria, ja kiitosuhria mulleista Her-

ralle.

6. Ja Mooses otti puolen verestä ja kaasi maljoihin; mutta toisen puolen verestä priiskoitti hän alttarille.

7. Ja hän otti liitonkirjan ja luki sen kansan kuullen. Ja he sanoivat: "kaikki mitä Herra puhunut on, tahdomme tehdä ja olla hänelle kuuliaiset."

8. Niin Mooses otti veren ja priiskoitti kansan päälle, ja sanoi: "katso, tāmā on sen liiton veri, jonka Herra teki teidan kanssanne kaikkien näiden sanain perustuksella."

Matt. 26:28. Hebr. 9:19 ss. 1 Piet. 1:2. 9. Ja Mooses ja Aaron, Nadab ja Abihu ynnä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta astuivat sinne ylös. 10. Ja he saivat nähdä Israelin Jumalan: hänen jalkuinsu alla oli niinkuin teko safirin kivestä ja niinkuin itse taivas kirkkaudessaan.

11. Mutta hänen kätensä ei koskettanut Israelin lasten päämiehiä, vaan kun he olivat nähneet Jumalan, niin

he sõivät ja joivat.

12. Ja Herra sanoi Moosekselle: "astu ylös minun tyköni vuorelle, ja ole siellä, niin minä annan sinulle kiviset taulut ja lain ja käskyt, jotka minā kirjoittanut olen heille ope-tettavaksi."

13. Silloin läksi Mooses ja hänen palvelijansa Josua; ja Mooses astui

ylös Jumalan vuorelle.

14. Mutta vanhimmille sanoi hän: "olkaat tässä siihen asti, kuin me palajamme teidän tykönne. Katso. Aaron ja Hur ovat luonanne; jolla joku asia on, hän tulkoon heidän eteensä."

15. Niin astui Mooses ylös vuorelle,

ja pilvi peitti vuoren.

16. Ja Herran kunnia asui Sinain vuorella, ja pilvi peitti vuoren kuuși păivăă; mutta seitsemantenă păivänä kutsui hän Mooseksen pilven keskeltä.

17. Ja Herran kunnia oli Israelin lapsille nähdä niinkuin kuluttavai-

nen tuli vuoren kukkulalla.

5 Moos. 4:24. Hebr. 12:29. 18. Ja Mooses meni keskelle pilveä, ja astui ylös vuorelle. Sitten viipyi Mooses vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.

2 Moos. 34:8. 5 Moos. 9:9, 18.

25 Luku.

Herra käskee rakentamaan todistuksen majan, jossa on liiton arkki, pöytä ja kynttiläjalka.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen: 2 "Puhu Israelin lapsille, että he kokoovat minulle ylönnysuhrin; jokaiselta, jonka sydän hyvästä tahdosta sen antaa, ottakaat minun ylönnysuhrini. 2 Moos. 35:5 ss. 3. Ja tāmā on ylönnysuhri, jonka

leidan pitää ottaman heiltä: kultaa,

hopiata ja vaskea, 4. sinisiä, purppuraisia ja tulipu-naisia villoja, niin myös valkoista liinaa ja vuohen karvoja,

5. punaisia oinaan nahkoja, hyl-keennahkoja ja sittimipuuta,

6 öljyä lamppuihin, ryytejä voi-deöljyksi ja hyvänhajulliseksi sa-

7. sekä myös onikinkiviä olkavaatlecsen ja kilpeen ommeltaviksi. a Ja heidän tulee tehdä minulle | sittimipuusta; kaksi kyynärää olkoon

pyhäkkö, asuakseni heidän keskel-

 Teidän tulee tehdä maia ia kaikki sen kapineet aivan sen muodon jälkeen, jonka minä teille osoi-

10. Tehkäät sittimipuusta arkki, jonka pituus on puolikolmatta kyynärătă, leveys puolitoista kyynärätä ja korkeus puolitoista kyynärätä.

2 Moos. 37:1 ss. 11. Ja silaa se puhtaalla kullalla. sisältä ja ulkoa pitää sinun sen si-

laaman; ja tee kultainen vanne sen ympäri.

12. Ja vala siihen neljä kultaista rengasta, jotka asetat jalkojen kohdalle, niin että kaksi rengasta ovat yhdellä puolella, ja toiset kaksi rengasta toisella puolella.

13. Ja tee korennot sittimipuusta,

ja silaa ne kullalla.

14. Ja korennot tulce sinun pistää renkaisin arkin sivulle, että niistä voidaan arkkia kantaa.

15. Korentojen tulee aina olla arkin renkaissa; niitä ei saa vetää ulos.

16. Ja arkkiin pitää sinun paneman se todistus, jonka minä sinulle annan. 2 Moos, 40:20. 1 Kun, 8:9.

17. Tee myös armoistuin puhtaasta kullasta, puoltakolmatta kyynärätä pitkä ja puoltatoista kyynärätä le-2 Moos. 37:6. 18. Ja sinun tulee tehdā kaksi Ke-

rubimia kullasta; sorvaamalla tulee sinun ne tehdä ja asettaa ne molem-

piin päihin armoistuinta.

19. Tee yksi Kerubimi toiseen päähān, ja toinen toiseen päähän; molempiin päihin armoistuinta yhteyteen sen kanssa tulee teidän tehdä Kerubimit.

20. Ja Kerubimien tulee hajoittaa siipensä sen ylitse, niin että he peittävät armoistuimen siivillänsä, ja heidän kasvonsa pitää oleman toinen toiseensa päin; ja Kerubimien kasvojen pitää oleman käännettynä alaspäin armoistuinta kohti.

Hebr. 9:5.

21. Ja aseta armoistuin arkin päälle, ja pane arkkiin se todistus, jonka

mină sinulle annan.

22. Ja siinä ilmoitan minä itseni sinulle, ja armoistuimesta, kahden Kerubimin väliltä, jotka ovat todis-tuksen arkin päällä, puhun minä sinun kanssasi kaikista niistä käskyistä, jotka minä sinun kauttasi tahdon antaa Israelin lapsille.

2 Moos. 29:42. 4 Moos. 7:89. 23. Sinun tulee vielä tehdä pöytä sen pituus, kyynärä sen leveys ja l puolitoista kyynärää sen korkeus.

24. Ja silaa se puhtaalla kullalla; ja tee sen ympäri kultainen vanne.

2 Moos. 37:10 ss. 25. Tee kämmentä korkea reunus pöydän ympäri ja kultainen vanne reunukseen.

26. Ja tee siihen neljä kultaista rengasta, ja pane renkaat neljään kul-maan jalkojen kohdalle.

27. Juuri reunuksen alla pitää ne renkaat oleman, että niihin voidaan pistää korennot, joista pöytä kannelaan.

28. Korennot ovat tehtävät sittimipuusta ja silattavat kullalla; näistä

on pöylä kannellava.

29. Ja sinun tulee myös siihen tehdä vadit, suitsutusastiat, maljat ja pikarit, joista juomauhri kaadetaan; puhtaasta kullasta pitää sinun ne tekemän.

30. Ja pöydälle minun eteeni tulee sinun aina asettaa nävteleivät.

3 Moos. 24:5 ss. 1 Sam. 21:6. 31. Sinun tulee myös tehdä kynttiläjalka puhtaasta kullasta; sorvaa-malla se kynttiläjalka tehtäköön, jalkoinensa, varsinensa; siinä löytyvät kuvut, nuput ja kukkaset olkoot kaikki yhdestä samasta kappaleesta.

 Kuusi haaraa käyköön ulos sen kyljistä; kolme kynttiläjalan haaraa sen toisesta kyljestä, ja kolme kynttiläjalan haaraa sen toisesta kyl-

jestä.

33. Olkoon kolme mantelikukan muotoista kupua nuppuinensa, kukkinensa jokaisessa haarassa, jotka kyntiläjalasta käyvät ulos; se olkoon laita niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta käyvät ulos.

34. Mutta itse kynttiläjalassa pitää oleman neljä mantelikukan muotoista kupua ynnä siihen nuput ja

kukkaset.

35. Yksi nuppu, yhdestä samasta kappaleesta tehtynä, on asetettava ensimmäisen haaraparin alle, joka käy ulos kynttiläjalasta, ja yksi nuppu toisen haaraparin alle, ja yksi nuppu kolmannen haaraparin alle; niin on oleva niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta ulos käy-

Niiden nuput ja haarat pitää oleman yhdestä samasta kappaleesta, ja kaikki tyyni taitavasti tehty

puhtaasta kullasta.

37. Ja sinun pitää tekemän seitsemän lamppua siihen, jotka lamput pitää sytytettämän, niin että ne va- etusivulla,

laisevat paikan kunkin lampun edes-

4 Moos. 8:2. 38. Ja kynttilän niistimet ja sammuttimet tee niinikään puhtaasta kullasta.

39. Yhdestä talentista puhdasta kultaa pitää sinun se tekemän kaikki-

ne sen tarpeineen.

40. Niin ota vaarin, ja tee sen muodon jälkeen, kuin sinä näit vuorella. Ap. t. 7:44. Hebr. 8:5.

26 Luku.

Pyhäkön rakennus ja muoto.

Pyhäkkö tulee sinun tehdä kymmenestä kangaskappaleesta; valkoisista kerratuista liinalangoista, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista pitää sinun se tekemän. ja Kerubimit taitavasti siihen kutoman. 2 Moos, 36:8 ss.

2. Kunkin kankaan pituus pitää oleman kahdeksan kyynärätä kolmattakymmentä, ja leveys pitää oleman neljä kyynärätä; ja kaikilla kangaskappaleilla olkoon sama mitta. 3. Viisi kangaskappaletta yhdistettä-

köön toinen toiseensa, ja taas viisi yhdistettäköön toinen toiseensa.

4. Sinun pitää myös tekemän silmukat sinisistä villoista ensimmäisen kangaskappaleen reunaan, sen yhdistetyn kappaleen ääreen; ja samalla tapaa äärimmäisen kankaan reunaan toisessa yhdistetyssä kappaleessa.

5. Sinun pitää tekemän viisikymmentä silmukkaa ensimmäiseen kankaasen, niin myös viisikymmentä silmukkaa sen kankaan ääreen, joka toisessa yhdistyksessä on: ja silmukat pitää oleman toinen toisen-

sa kohdalla.

Ja sinun pitää tekemän viisikvmmentä kultaista koukkua, ja kangaskappaleet yhdistämän toinen toiseensa niillä koukuilla, niin etlä pyhäkkö tulisi kokonansa yhdeksi.

Ja sinun tulee myös tehdä yksitoistakymmentä kangasta vuohen

karvoista pyhäkön peitteeksi, 2 Moos. 36:14 ss.

8. Jokaisen kankaan pituus pitää oleman kolmekymmentä kyynärätä, ja leveys neljä kyynärätä. Kaikki yksitoista kangasta olkoot saman mittaiset.

Viisi kangasta pitää sinun toinen toiseensa yhdistämän eriksensä, ja myös kuusi kangasta eriksensä; ja kuudennen kankaan tulee sinun kääntää kaksinkertaiseksi pyhäkön

10. Ja sinun pitää tekemän viisikymmentä silmukkaa ensimmäisen kankaan reunaan sen yhdistetyn kappaleen äärelle, ja myös viisikymmenta silmukkaa äärimmäisen kankaan reunaan toisessa yhdistyksessä.

11. Niin myös pitää sinun tekemän viisikymmentä vaskikoukkua ja paneman koukut silmukkoihin, ja yhdistămăn peitteet, niin ettă se olisi

yksi peite.

12. Mutta mitä siihen liikaan tulee, mikā ylitse jāā pyhākon peitteestā, niin pitää puolet siitä kankaan leveydestä, mikä liikaa on, riippuman vapaasti pyhäkön peräpuolella.

13. Ja se kyynärä molemmilla puo-lilla, joka jää liiaksi peitekankaan pituudesta, se riippukoon pyhäkön sivuilla molemmin puolin sitä peit-

tāmāssā.

14. Mutta tämän ensimmäisen peitteen päälle sinun pitää tekemän toisen peitteen punaisista oinaan nahoisia, ja vielä sitten päällimmäisen peitteen hylkeen nahoista.

2 Moos. 36:19. 15. Pvhākon laudat tulee sinun tehdā sittimipuusta, ja aseta ne pystyyn. 2 Moos. 36:20 ss.

16. Jokaisen laudan pituus on oleva kymmenen kyynärätä, vaan le-

veys puolitoista kyynärätä. 17. Kaksi vaarnaa pitää jokaisessa laudassa oleman, niin että ne voitaisiin yhdistää toinen toiseensa. Näin tulee sinun tehdä kaikki pyhäkön laudat.

18. Ja pyhäkön laudoista tulee sinun asettaa kaksikymmentä lautaa

etelä puolella.

19. Ja neljäkymmentä hopiajalkaa tulee sinun tehdä ja asettaa ne kahdenkymmenen laudan alle, niin ettā jokaisen laudan alla on kaksi jalkaa, hänen kahden vaarnansa päällä. 20. Samoin tulee sinun asettaa py-

hākon toiselle sivulle pohjan puolella kaksikymmentä lautaa

21. ja neljäkymmentä hopiajalkaa, aina kaksi jalkaa kunkin laudan alle.

22. Mutta pyhäkön peräpuolelle länteen päin tulee sinun asettaa kuusi lautas.

23. Ja aseta kaksi lautaa pyhäkön kulmalaudoiksi sen peräpuolelle.

24. Nämä olkoot kaksitahkoiset alhaalta alkaen, ja samalla eheät hamaan ylipäähän asti, ensimmäiseen renkaasen saakka. Niin olkoot ne molemmat, kumpikin kulmassansa.

25. Niin muodoin tulee olemaan

kuuluvat kuusitoista hopiajalkaa. aina kaksi jalkaa kunkin laudan.

alla.

26. Sinun tulee myös tehdä salvat sittimipuusta, viisi niihin lautoihin_ jotka toisella pyhäkön sivulla ovaf...

2 Moos. 36:31. ja viisi salpaa niihin lautoihin. jotka pyhäkön toisella sivulla ovat. ja viisi salpaa myös niihin lautoi-

hin, jotka pyhäkön perällä ovat, länteen päin.

28. Ja keskimäinen salpa käyköön keskeltä lautoja toisesta kulmasta toiseen.

29. Ja sinun pitää laudat kullalla silaaman, ja kullasta tekemän niihin renkaat, joihinka salvat pistetään, ja silaa salvatkin kullalla.

30. Ja aseta niin pyhäkkö pystyyn, sen muodon jälkeen, kuin sinä näit vuorella. 2 Moos. 25:9, 40.

31. Esirippu on sinun myös telitävā sinisistā, purpuraisista, ja tulipunaisista villoista, sekä valkoisista, kerratuista liinalangoista, ja Kerubimit siihen taitavasti kudotut.

2 Moos. 36:35 ss. 32. Ja sinun tulee ripustaa se neljälle sittimipuiselle, kullalla silatulle patsaalle, joissa ovat kultaiset kou-

kut ja jotka seisovat neljän hopeaalustan päällä.

33. Ja ripusta esirippu koukuille, ia aseta todistuksenarkki sisä puolelle esirippua, niin että esirippu olisi teille väliverhoksi, joka eroittaa pyhän kaikkein pyhimmästä

34. Armoistuimen pitää sinun pa-neman todistus-arkin päälle kaik-

kein pyhimpään. Hebr. 9:5. 35. Mutta pöylä on asetettava uiko puolelle esirippua, ja kynttiläjal-ka pöydän kohdalle eteläpuoliselle seinälle; ja pöytä on sils asetet-tava pyhäkön pohjan puoliselle seinälle.

36. Ja tee oviverho pyhäkön oveen, sinisestă, purpuraisesta, tulipunaisesta ja valkoisesta, kerratusta liina-

langasta, taitavasti kudottu.

37. Tätä oviverhoa varten pitää sinun tekemän viisi patsasta sittimipuusta ja ne kullalla silaaman, ja koukut niihin pitää oleman kullasta; ja sinun pitää valaman niihin viísí vaskista jalustaa.

27 Luku.

Polttouhrin alttari. Pyhäkön piha.

Ja sinun tulee myös tehdä alttari sittimipuusta; viisi kyynärätä olyhteensä kahdeksan lautaa, ja niihin | koon sen pituus, viisi kyynärätä sen leveys - nelikulmainen on se siis | oleva - ja kolme kyynärätä sen korkeus. 2 Moos, 38:1.

2. Sarvet pitää sinun myös tekemän sen neliään kulmaan; yhdestä samasta kappaleesta siitä pitää sen sarvien oleman. Ja vaskella sinun pitää sen silaaman.

3. Tee myös siihen astiat, joihin tuhka korjataan, ja lapiot, maljat, hangot ja hiilikattilat. Kaikki sen tarvekapineet pitää sinun vaskesta

tekemän.

4. Ja sinun pitää myös tekemän siihen verkontapainen ristikko vaskesta, ja kiinnittämän ristikkoon neljä vaskirengasta sen neljään kul-

5. Sinun pitää paneman se alhaalta päin alttarin ympäri, niin että ristikko ulottuu keskelle alttaria.

6. Ja tee sittimipuiset korennot alt-

tarille, ja silaa ne vaskella, 7. ja pistä korennot renkaisiin, niin että korennot ovat kahden puolen

alttaria, niin että sitä voidaan kantaa. 8. Ja laudoista tulee sinun se tehdā, ja ontevaksi. Niinkuin sinulle

osoitettiin vuorella, niin se tehtä-

mān pitāā.

9. Sinun tulee myös tehdä pyhäkölle, piha; eteläpuolella olkoon pihan kangas-aita valkoisesta kerratusta liinasta; sata kyynärää olkoon tāmān sivun pituus. 2 Moos. 38:9 ss. 10. Ja sen patsaita pitää oleman

kaksikymmentä, kahdenkymmenen vaskijalan päällä; mutta patsasten koukut ja seppeleet pitää oleman ho-

piasta.

11. Samoin pitää pohjan puolella kangasvaatteen olla pituudelleen sata kyynärää, ja kaksikymmentä patsasta kahdenkymmenen vaskijalan päällä; mutta patsasten koukut ja seppeleet pitää oleman hopiasta.

12. Mutta pihan lyhyellä sivulla länsi puoleella pitää kangas-aidan oleman viisikymmentä kyynärää pitkä, ja patsaita tulee olla kymmenen se-

kā kymmenen jalustaa. 13. Ja pihan leveys etupuolella ilään päin on oleva viisikymmentä kyy-

nārāā.

14. Ja sen yhdellä puolella tulee kangas-aidan olla viisitoista kyvnärää, sekä siinä kolme patsasta kolmen jalustan päällä;

15. ja samoin toisella puolella viisitoista kyynärää, sekä siinä kolme patsasta kolmen jalan päällä.

16. Mutta pihan sisään-käytävässä pitää oleman kangasverho kaksidokkaasti kudottu sinisistä, purpuraisista, tulipunaisista, ja valkoisista liinalangoista, ja sitä varten myös neljä patsasta neljän jalustan pāāllā.

17. Kaikissa patsaissa pihan ympäri pitää oleman hopiaiset seppeleet ja hopiaiset koukut; mutta jalustain

tulee olla vaskesta.

18. Ja pihan pituus pitää oleman sata kyynärää, ja leveys joka kohdassa viisikymmentä; ja kangas-aidan tulee olla viisi kyynärää korkea, ja kalliista kerratusta liinasta

tehty; mutta jalustat vaskesta. 19. Kaikki pyhäkön tarvekapineet, joita tarvitaan työssä, sekä kaikki vaarnat ja kaikki pihan vaarnat ol-

koot vaskesta.

20. Ja sinun tulee käskeä Israelin lapsia tuomaan sinulle puhdasta öljyä survotuista öljypuun hedelmistä kynttiläjalkaa varten, niin että lamput aina palaisivat.

3 Moos. 24:2 ss.

21. Seurakunnan majassa ulkoisella puolella esirippua, joka on todistuksen edessä, tulee Aaronin poikinensa siitä huolta pitää illasta aamuun asti Herran edessä. Tämä on oleva ainainen sääntö suvusta sukuun, jota Israelin lasten tulee noudattaa. 2 Moos. 30:8. 3 Moos. 24:3.

28 Luku.

Aaronin ja häneh poikainsa puku.

Ja ola tykösi sinun veljesi Aaron poikinensa Israelin lasten seasta, ettă ne olisivat minun pappini: Aaron itse ja hänen poikansa Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar.

2. Ja teetä veljellesi Aaronille pyhät vaatteet kunniaksi ja kaunistukseksi.

2 Moos. 39:1 ss. Syr. 45:9 ss. 3. Sinun pitää puhuman kaikkien niiden kanssa, jotka taidokkaat ovat. ja jotka minä taidon hengellä täyttänyt olen, että he tekevät vaatteita Aaronille hänen pyhittämiseksensä, että hän olisi minun pappini.

2 Moos. 31:2 ss. 4. Ja nämä ovat vaatteet, jotka heidan tekeman pitää: kilpi, olkavaate, vaippa, ihopaita, hiippa ja vyö. Ja näin pitää heidän tekemän sinun veljellesi Aaronille ja hänen pojillensa pyhät vaatteet, että hän minun pappini olisi.

5. Siihen pitää heidän ottaman kultaa, ja sinisiä, purpuraisia, tulipunaisia ja valkoisia, liinaisia lankoja.

6. Olkavaate on taidokkaasti kudotkymmenta kyynärää leviä, ja tai- tava kullasta, ja sinisistä, purpuraisista, ja tulipunaisista villoista, ja | valkoisesta kerratusta liinasta.

2 Moos. 39:2 ss. Syr. 45:9, 10. 7. Kaksi yhdistävää olkatilkkua pitää sillä oleman kummassakin päässa, jolla sen etu-ja takakappale yh-

distetään.

 Ja hänen olkavaatteensa vyö, joka sen päällä on, pitää oleman yhta samaa kangasta ja tehty kullasta. sinisistă, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja valkoisesta, kerratusta liinalangasta.

9. Ja sinun pitää ottaman kaksi onikin kiveä ja niihin kaivaman Is-

raelin poikien nimet,

10. kuusi nimeä toiseen kiveen, ja loiset kuusi nimeä toiseen kiveen, siinä järjestyksessä kuin he synty-

neet ovat.

11. Taidokkaasti, niinkuin sinettejä koverretaan, pitää sinun kovertaman niihin kahteen kiveen Israelin laslen nimet. Kultakehään tulee sinun

sulkea nimet.

12. Ja sinun tulee asettaa ne molemmat kivet puvun olkakappalee-sen, niin että Israelin lapset pysyisivät muistossa; Aaron on kantava beidän nimensä Herran eteen molemmilla olillansa muistoksi.

13. Ja sinun pitää tekemän kujtai-

set nastat.

14. sekä kahdet punotut vitjat puhlaasta kullasta, taitavasti kiertämällä. Ne punotut vitjat yhdistä nas-

15. Virankilpi tulee sinun myös tehdä toidokkaasti, ja samallaisesta kankaasta kuin olkavaate; kullasta, ja sinisistä, purpuraisista, tuli-Punaisista villoista, ja kerratusta valkoisesta liinalangasta tulee sinun se 2 Muos. 39:8 ss.

16. Neljäkulmainen se olkoon ja kaksikertainen, vaaksa sen pituus

ja vaaksa sen leveys.

17. Ja tāytā se kivillā, ja aseta ne neljään riviin. Ensimmäisessä rivissä olkoon: karneoli, topasi ja smaragdi. 18. Toisessa rivissä: rubini, safiri,

demantti.

19. Kolmannessa rivissä : hyasintti, agatti ja ametisti.

20. Neljannessä rivissä: krysoliti, oniks ja jaspis. Aseta ne kukin paikoillensa kultakehän ympäröimänä. 21. Kiviä pitää oleman kaksitoista

Israelin lasten luvun mukaan; kussakin kivessä olkoon yksi kahdenloista sukukunnan nimi, koverrettu kiveen, niinkuin sinettejä koverretaan.

iat taidokkaasti kiertämällä puhtaasta kullasta.

23. Ja tee vielä rintakilpeen kaksi kultarengasta, ja aseta molemmat renkaat kahteen rintakilven kulmaan.

24. Ja pistä ne kaksi kultavitiaa kahteen renkaasen rintakilven kulmiin.

25. Mutta vitjojen toiset päät pistä kahteen nastaan ja kiinnitä ne niin puvun olkakappaleesen sen etupuolelle.

Ja tee sitten vielä kaksi kultaista rengasta ja kiinnitä ne rintakilven molempiin muihin kulmiin sille reunalle, joka on sisäänpäin känn-

netty olkavaatetta vastaan.

27 Ja tee vieläkin kaksi kultaista rengasta ja kiinnitä ne olkavaatteen molempiin olkakappaleisin etupuolella alaspäin, jossa nämä ulottuvat

olkavaatteen vyöhön.

28. Ja rintakilpi pitää yhdistettämän renkaistansa sinisellä langalla päällisvaatteen renkaisin, niin että se olisi olkavaatteen vyön yläpuolella, ettei rintakilpi irtaantuisi olkavaatteesta.

29. Ja Aaronin pitää niinmuodoin kantaman Israelin lasten nimet virkakilvessä sydämmensä päällämennessänsä sisälle pyhäkköön, muistoksi Herran edessä alituisesti.

 Ja sinun pitää paneman virkakilpeen urim ja tummim (valkeudet ja täydellisyydet), että ne olisivat Aaronin sydämmellä hänen astuessaan Herran eteen Ja Aaronin tulee niinmuodoin aina kantaa Israelin lasten oikeudet sydämmellään Herran kasvojen edessä. 3 Moos. 8:8.

4 Moos. 27:21. 5 Moos. 33:8. 1 Sam. 28.6. Esr. 2.63. Neh. 7:65.

31. Olkavaatteen liepeet tulee sinun tehdä sinisestä kankaasta;

2 Moos. 39:22 ss. 3 Moos. 8:7. 32. ja sen keskellä olkoon läpi päätä varten, ja sepelus sen läven ym-pärillä, pullistamalla tehty niinkuin

pantsarin läpi, ettei se repiäisi. 33. Ja alhaulle liepeitten helmaan tulee sinun tehdä granatin omenien tapaiset sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista langoista, ja asettaa niitten väliin ylt'ympärinsä kultaiset

kulkuset; 34. niin että siinä on kultainen kulkunen ja sen jälkeen granatin-omena, ja niin taas kultainen kulkunen ja sitten granatin-omena ylt'ympäri

liepcen reunassa.

35. Ju Aaron pitäköön tätä yllänsä palvelusia tehdessänsä, niin että sii-22 Ja tee rintakilpeen punotut vit | iä kilinä kuuluu, kun hän menee sieltä ulos, sentähden ettei hän kuo-Svr. 45:9, 11.

36. Tee myöskin levy puhtaasta kullasta, ja kaiverra siihen, niinkuin sinettejä kaiverrellaan, nämä sanat: "Herralle pyhitetty."

3 Moos. 8:9. 39:30 ss. Syr. 45:14. 37. Ja sido se sinisellä langalla, niin

että se on hiipan päällä; hiipan etisella puolella on se oleva.

38. Sen pitää oleman Aaronin otsalla, niin että Aaron kantaa niitten uhrien viat, jotka Israelin lapset esiintuovat kaikissa pyhissä lahjoissa; ja se olkoon alinomaa hänen otsallansa heille mielisuosioksi Herran edessä.

39. Tee myös ihopaita kalliista liinasta, ja hiippa kalliista liinasta, sekä taidokkaasti ommeltu vyö.

2 Moos. 39:27 ss. 3 Moos. 8:9. 40. Ja myös Aaronin pojille tee ihopaitoja, võitä ja hiippoja kunniaksi ja kaunistukseksi.

41. Ja pueta ne veljesi Aaronin ja hänen poikainsa ylle, ja voitele heidät, ja täytä heidän kätensä, ja pyhitä heitä, että he olisivat minun pappini.

42. Ja tee heille liinaiset alusvaatteet häpylihansa peitteeksi, kupeista aina reisille pitää niitten ulottu-

2 Moos. 39:28. 43. Ja Aaron ja hänen poikansa pitäkööt ne yllänsä mennessään todistuksen majaan tahi kun he lähestyvät alttaria palvelusta tehdäksensä pyhäkössä, ettei heille kostettaisi heidän vääryyttänsä ja he kuolisi-vat. Se olkoon ijankaikkisena sääntona hanelle ja hanen siemenellensä hänen jälkeensä.

20 Luku.

Määräykset pappien vihkimisestä ja jokapäiväisistä uhreista.

Ja tāmā on se, mitā sinun pitāā te-kemān heille, pyhittāāksesi heitā, etta he olisivat minun pappini: ota nuori mulli, ja kaksi virheetöntä oinasta.. 3 Moos. 8:2 ss.

2. ja happamattomia leipiä ja happamattomia kakkuja, joiiten päälle on öljyä kaadettu, ja happamatto-mia ohueita, öljyllä voideltuja kakkuja; nisuisista jauhoista pitää sinun

ne tekemän.

3. Ja pane ne yhteen samaan koriin, ja kanna ne edes korissa, kun tuot edes mullin ja ne kaksi oinasta.

4. Ja tuo Aaron poikinensa seura-

pyhäkköön Herran eteen ja tulee kunnan majan oven eteen ja pese heitä vedellä, 2 Moos. 40:12 ss. 3 Moos. 8:6.

5. Ja ota vaatteet, ja pueta Aaronin ylle ihopaita, ja olkavaatteen liepcet. ia itse olkavaate rintakilven kanssa, ja vyötä hän olkavaatteen vyöllä.

6. Pane myös hippa hänen päähänsä, ja laske pyhä kruunu hiipan

päälle.

7. Ja ota voiteluõljyä, ja vuodata hänen päänsä päälle ja voitele hän-3 Moos. 8:12.

8. Ja anna hänen poikansa tulla edes, ja pueta heidan yllensä iho-

paidat.

Ja vyötä heidät vyöllä, sekä Aaron että hänen poikansa, ja pane hiipat heidan päähänsä. Ja heillä •pitää oleman pappeus ijankaikkisena oikeutena. Ja täytä Aaronin kädet ja hänen poikainsa kädet.

10. Ja tuo sitten mulli seurakunnan majan etcen, ja Aaron poiki-

nensa pankoot kätensä mullin päälle. 3 Moos. 1:3. 8:14.

11. Ja teurasta mulli Herran edessä seurakunnan majan ovella.

12. Ja ota mullin verta, ja sivua sormellasi alttarin sarviin; mutta kaikki sen muu veri vuodata alttarin pohjaan.

Ja ota kaikki rasva, joka sisälmykset peittää, ja maksan kalvo ja molemmat munaskuut, ja rasva, joka on niiden päällä, ja polta alttarilla. 3 Moos. 3:3 ss.

14. Mutta polta mullin liha ja hänen vuotansa ja rapansa tulella ulkona leiristä; sillä se on rikosuhri.

3 Moos. 4:12. 8:17. Hebr. 13:11. 15. Ota myös toinen oinas, ja Aaron poikinensa pankoot kätensä sen

3 Moos. 8:18 ss. oinaan pään päälle. 16. Ja teurasta se oinas, ja ota hänen verensä, ja priiskoita alttarille

yltä ympärinsä.

17. Mutta leikkaa oinas kappaleiksi, ja pese hänen sisälmyksensä ja jalkansa, ja pane ne kappalten ja pään päälle.

18. Ja polta koko oinas alttarilla; sillä se on polttouhri Herralle. Se on otollinen haju ja tultuhri Herralle.

19. Ola myös toinen oinas, ja Aaron poikinensa pankoot kätensä oinaan pään päälle. 3 Moos. 8:22,

20. Ja teurasta oinas ja ota sen verta, ja pyyhkäise Aaronin ja hänen poikainsa oikian korvan lehteen ja oikian käden peukaloon ja heidän oikian jalkansa isoon varpaaseen; mutta kaada muu veri alttarille yltä ympärinsä.

21. Ja ota verestä, joka alttarilla on,

ja voiteluõljyä, ja priiskoita Aaronin ja hänen vaatettensa päälle, ja hänen poikainsa ja heidän vaatettensa päälle, niin hän tulee pyhāksi itse vaatteinensa, ja hānen poikansa vaatteinensa.

22. Sitten ota oinaasta rasva, ja saparo, ja se rasva, mikä sisälmykset peittää, ja maksan kalvo, ja molemmat munaskuut, niin myös se rasva kuin niiden päällä on, ja oikia lapa; sillä se on täyttämisen oinas.

23. Ja ota kakku leipää, ja yksi öl-iykakku, sekä yksi ohut kakku korista, jossa happamattomat leivät

ovai Herran edessä,

24. ja pane kaikki nämä Aaronin ja hänen poikainsa kätten päälle, ja häälytä ne häälytysuhriksi Herralle. 25. Ja ota sitten ne heidän käsistänsā, ja polta alttarilla polttouhriksi ja ololliseksi hajuksi Herralle; sillä se on tuliuhri Herralle.

26. Ja ota rinta Aaronin täyttämisen oinaasta, ja häälytä se häälytysuhriksi Herran edessä; ja se olkoon

sinun osasi.

27. Ja pyhitä häälytysrinta ja ylönnyslapa, joka häälytetty ja yletty on, Aaronin ja hänen poikainsa täyttä-

misen oinaasta.

28. Ja se pitää oleman Aaronille ja hånen pojillensa annettu osa ijankaikkisena oikeutena Israelin lapsilla; sillä se on ylönnysuhri. Ja ylönnysuhri on oleva Herran oma, İsraelin lasten antama, heidən kiitosuhrissansa. 8 Moos. 7:3. 10:14. 29. Mutta Aaronin pyhät vaatteet pitää tuleman hänen pojillensa hänen jälkeensä, että he niissä voideltaisiin, ja heidän kätensä täytettäi-

30. Joka hänen pojistansa tulee papiksi hänen sijaansa, hänen pitää pukeman ne yllensä seitsemän päiyää, mennessänsä seurakunnan majaan palvelusta toimittamaan pyhäkössä.

31. Ola myös täyttämisen oinas, ja keitä sen liha pyhässä paikassa.

32. Ja Aaron poikinensa syökööt sen oinaan lihan sekä leivän, joka on korissa, seurakunnan majan oven edessä : 3 Moos. 8:31 ss. 24:9.

33. heidän pitää syömän sen, jolla sovilus on tehty, että heidän kätensi täytettäisiin ja he pyhitettäisiin. Ei muukalainen sitä saa syödä; sil-

li se on pyhä.

34. Jos jotakin tähteeksi jää täyttämisen lihasta ja leivästä aamuun asti, sen pitää sinun polttaman tules-

 Näin tuleesinun tehdä Aaronille ja hänen pojillensa kaikissa asioissa sen mukaan, kuin minä sinulle käskenyt olen. Seitsemän päivää pitää sinun heidän kätensä täyttämän.

36. Ja joka päivä tulee sinun teurastaa mulli rikosuhrinasovinnoksi. ja puhdistaa alttari, kun sovintoa uhraat sen päällä; ja sinun tulee voidella se, että sen pyhittäisit.

37. Ja seitsemän päivää tulee sinun sovittaa alttari ja pyhittää se; ja se alttari olkoon kaikkein pyhin. Mitä ikānānsā siihen alttariin tarttuu, se

on pyhitetty. 3 Moos. 6:18. 38. Ja tämä on se, jota sinun pitää uhrata alttarilla: kaksi vuosikuntaista karitsaa aina joka päivä.

 Toisen karitsan pitää sinun uhraaman aamulla, ja toisen ilta-hämä-4 Moos, 28:3, 4,

rissā:

40. ja ensimmäisen karitsan kanssa tulee sinun ottaa kymmenes osa efaa jauhoja, joitten sekaan kaadetaan neljannes hinnia öljya puserretuista öljypuun hedelmistä sekä neljännes viiniä juomauhriksi. 4 Moos. 28:5. 41. Ja toisen karitsan pitää sinun uhraaman ilta-hämärissä; niinkuin aamullakin uhraa sen kanssa ruokauhri ja juomauhri Herralle otol-liseksi hajuksi ja tuliuhriksi.

42. Tämä olkoon jokapäiväinen polttouhrinne suvusta sukuun seura-kunnan majan ovella Herran edessä, kussa minä ilmoitan itseni teille ja

puhun sinulle.

43. Siellä minä Israelin lapsille ilmoitan itseni; ja se paikka pyhitetään minun kunniani kautta.

2 Moos. 40:34 ss. 44. Ja minä pyhitän todistuksen majan alttareinensa, ja pyhitän Aaronin poikinensa minulle papiksi. 45. Ja minä asun Israelin lasten keskellä, ja olen heidän Jumalansa.

3 Moos. 26:11 s. 2 Kor. 6:16. 46. Ja heidān pitāā tietāmān, ettā Mina olen Herra, heidan Jumalan-sa, joka heidat johdatin Egyptin maalta asuakseni heidan keskellansā. Minā olen Herra, heidān Jumalansa.

30 Luku.

Määräykset suitsutusalttarista, sovintorahasta, pesoastiasta, voiteluöljystä, suitsutuksesta.

Ja tee myös suitsutusalttari suitsut-tamista varten; sittimipuusta sinun se tekemän pitää. 2 Moos. 37:25. Kyynärä olkoon sen pituus, ja kyynärä leveys – nelikulmainen sen 🛰; ei sitā saa syödā, sillā se on pyhä. | muoto —, ja kaksi kyynārāā sen korkeus; siitä käykööt myös sen sarvet | seksi; ja sen pitää Israelin lapsille ulos.

3. Ja silaa se pühtaalla kullalla. sen laki ja seinäi yllä ympäri, sekä sen sarvet. Ja tee kultainen vanne sen vmpāri.

4. Ja kaksi kultaista rengasta pitää sinun tekemän molempain sivujen kahteen kulmaan vanteen alle, että korennot niihin pistettäisiin, joilla se kannetaan.

5. Tee myös korennot sittimipuus-

ta, ja silaa ne kullalla. 6. Ja aseta se esiripun eteen, joka riippuu todistusarkin edessä, niin että se seisoo armoistuimen edessä, joka on todistuksen päällä, jossa minä ilmoitan itseni sinulle.

7. Ja Aaronin pitää sen päällä polttaman hyvänhajullista suitsutusta; joka aamu, kun hän valmistaa lamput, pitää hänen suitsuttaman. 8. Niin myös pitää Aaronin suit-

suttaa, kun hän ilta-hämärissä sytyttää lamput. Tämä suitsuttaminen olkoon jokapäiväinen uhri Herran edessä suvusta sukuun. 2 Moos. 27:21. 9. Ei teidän pidä yhtään muukalaista suitsutusta tekemän sen pääl-

la, ei poltiouhria, ei ruokauhria, eikā myös juomauhria uhraaman sen päällä. B Moos. 10:1 ss.

10. Ja Aaronin pijää sen sarvien päällä toimittaman sovinto kerran vuodessa; rikosuhrin verta pitää hänen siihen pyyhkäisemän kerran vuodessa sovinnoksi suvustasukuun. Se on kaikkein pyhin Herralle.

8 Moos. 16:18 ss. Hebr. 9:7. 10:14. 11. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

12. Kun lasket Israelin lasten luvun, niin heidän pitää tarkastustilaisuudessa itsekunkin sielunsa edestä antaman sovintolahja Herralle, ettei heidän päällensä joku rangaistus tulisi, kun he luetellaan, 4 Moos, 1:288. 13. Ja jokaisen pitää, joka lukuun tulee, antaman puolen sikliä, pyhän siklin jälkeen; – sikli pitää kaksikymmenta geraa. Puoli sikliä olkoon Herralle ylönnysuhri. 2 Moos. 38:26. 3 Moos. 27:25. 4 Moos. 3:47. 18:16. Hes. 45:12. 14. Kaikki, jotka lukuun tulevat, kahdenkymmenen vuotiset ja vanhemmat, antakoot sen Herralle ylönnysuhriksi. 4 Moos. 1:3.

15. Varallinen älköön antako enemmän eikä köyhän vähemmän puolta sikliä Herralle ylönnysuhriksi tei-

dän sieluinne sovinnoksi. 16. Ja sinun pitää sovintorahan ottaman Israelin lapsilta ja antaman

muisioksi oleman Herran edessä, että teidän sielunne sovitettaisiin.

17. Niin Herra taas puhui Moosek-

selle, sanoen: 18. Tee myös vaskinen pesoastia vaskijalan kanssa pesemistä varten. ja aseta se seurakunnan majan ja alttarin vaiheelle, ja pane siihen vettä, 2 Moos. 38:8. 40:30 ss.

19. että Aaron ja hänen poikansa pesisivät siitä kätensä ja jalkansa.

20. Kun he menevät seurakunnan majaan, pitää heidän itsensä pesemän vedellä, etteivät kuolisi, taikka kun he lähestyvät alttaria palvelemaan Herraa tuli-uhrilla.

Ja heidän pitää pesemän kätensä ja jalkansa, ettei he kuolisi. Ja se pitää heille oleman ijankaikkiseksi säännöksi, hänelle ja hänen siemenellensä suvusta sukuun.

22. Ja Herra puhui Moosekselle.

sanoen:

23. Ota parhaita hyvänhajullisia aineita: kaikkein kalliimpaa mirhamia viisisataa sikliä, ja puoli sen vertaa kanelia, kaksisataa ia viisikymmentä sikliä, ja myös hyvänhajullista kalmusta kaksisataa ja vii-2 Moos. 87:29. sikymmentä sikliä,

24. sekā vielā kassiala viisisataa sikliä, pyhän siklin painon jälkeen,

ja öljypuun öljyä yksi hin. 25. Ja tee siitä pyhä voiteluöliy, parhaalla taidolla tehty voide; se olkoon pyhä voiteluöljy.

26. Sillä sinun pitää voiteleman seurakunnan majan, niin myös todistusarkin, 2 Moos. 40:9 ss.

27. ja pöydän kaikkine astioineen ja kynttiläjalan sen tarvekaluineen, niin myös suitsutusalttarin,

28. polttouhrin-alttarin kaikkine sen tarvekaluineen, niin myös pesoas-

tian jalkoinensa.

29. Ja sinun pitää ne pyhittämän, ja ne olkoot kaikkein pyhimmät; kuka ikänänsä niihin tarttuu, se on pyhitetty.

30. Aaronin ja hänen poikansa pitää sinun myös voiteleman ja pyhittāmān heitā minulle papiksi.

31. Puhu myös Israelin lapsille, sanoen: tāmā öljy pitāā oleman tei-dān puoleltanne minulle pyhā voitelus suvusta sukuun,

32. Toisen ihmisen ruumiille ei saa sitä vuodattaa, eikä teidän pi-dä senkaltaista voidetta tekemän. Sillä se on pyhä, ja pyhänä se pitakaat.

33. Se joka tekee senkaltaista voisen seurakunnan majan palveluk- | detta, tahi joka pance siitä muukaalsen päälle, se hävitettäköön kansastansa.

34. Ja Herra sanoi viela Moosekselle: ota hyvänhajullisia aineita: simpsukankuorta ja staktea, galbania, sekä näitten hajullisten aineitten kanssa puhdasta hajupihkaa, yhtä paljon kumpaakin,

35. ja tee siitä suitsutus, taidokkaasti tehty, suolattu, puhdas ja pyhä. 36. Ja survo se hienoksi, ja pane siitä todistuksen eteen seurakunnan majaan, jossa minä ilmoitan itseni sinulle. Se olkoon teille kaik-

kein pyhin.

37. Ja senkaltaista suitsutusta älkäät itsellenne tehkö; mutta tämä olkoon sinulle pyhä Herran edessä. 38. Joka senkaltaista tekee nautitakseen sen hajusta, se pitää hävitettämän kansastansa.

31 Luku.

Jumala määrää työntekijät. Sabbattisääntö teroitetaan.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen: 2. Katso, minä olen kutsunut nimeltānsā Betsaleelin, Urin pojan, Hurin pojan-pojan, Juudan suvusta,

2 Moos. 35:30. 36:1. 38:22. Aik. 2:20. 3. ja olen täyttänyt hänet Jumalan hengellä, viisaudella ja ymmärryk-sellä, tiedolla ja kaikkinaisella taidolla.

4. taideteoksia keksimään, ja niitä valmistamaan kullasta, hopiasta ja

5. taidokkaasti kaivertamaan ja asettamaan kivet, ja taitavasti teke-mään puusta kaikkinaista työtä.

6. Ja katso, minä olen antanut hänelle avuksi Oholiabin, Ahisamakin pojan, Danin suvusta, ja olen antanut kaikille teidän taitaville miehille viisautta sydämmeen. Nämä osaavat tehdä kaikki, mitä minä olen sinulle käskenyt:

7. seurakunnan majan ja liiton arkin, ja armoistuimen, joka sen päälla on, ja kaikki majan astiat,

2 Moos. 35:11 ss. 39:33 ss. 8. pöydän ja sen astiat, ja kultai-sen kynttiläjalan ynnä kaikki sen tarvekalut, ja suitsutusalttarin

9. polttouhri-alttarin ja kaikki sen tarvekalut, ja pesoastian jalkoi-

10. ja virkavaatteet, papin Aaronin Pyhät vaatteet, ja hänen poikainsa virkavaatteet,

11. voiteluöljyn ja suitsutuksen hyvänhajuisista aineista pyhäkköön. dän k Heidän tulee kaikki nämä tehdä nille.

sen mukaan kuin minä olen sinulle käskenyt.

12. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

13. Puhu Israelin lapsille, sanoen teidan pitää pitämän minun sabbattini; sillä se on merkki minun ja teidän välillänne suvusta sukuun, että te tietäisitte minun olevan Herran, joka teitä pyhitän. 1 Moos. 2:2.

2 Moos. 20:8 ss. Hes. 20:12. 14. Sentähden pitäkäät sabbatti: sillā se on teille pyhā. Joka sen rik-koo, hānen pitāā totisesti kuoleman; sillā kuka ikānānsā silloin työtā tekee, sen sielu pitää hävitettämän kansastansa. 4 Moos, 15:32 ss.

Matt. 12:1 ss. 15. Kuusi päivää pitää työtä tehtämän, mutta seitsemäntenä päivänā on sabbatin lepo, Herran pyhāpäivä. Kuka ikänänsä työtä tekee sabbatin päivänä, hänen pitää totisesti kuoleman. 2 Moos. 23:12.

16. Sentähden pitäkööt Israelin lapset sabbattia, että he sen pyhittäisivät suvusta sukuun ijankaikkiseksi

liitoksi.

17. Se on jiankaikkinen merkki oleva minun ja Israelin lasten välillä; sillä kuutena päivänä teki Herra taivaan ja maan, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi ja virvoitti itsensā.

18. Ja sittekuin Herra oli lopettanut puheensa Mooseksen kanssa Si nain vuorella, antoi hän hänelle kaksi todistuksen taulua, jotka oli-vat kivestä ja joihin oli Jumala sormellaan kirjoittanut.

2 Moos. 32:16. 5 Moos. 4:13. 9:10.

32 Luku.

Kultainen vasikka. Jumalan viha ja Mooseksen esirukous. Kansan rangaistus.

Mutta kun kansa nāki, ettā Moo-ses viipyi tulemasta alas vuorelta, niin he kokoontuivat Aaronin luo, ja sanoivat hänelle: "nouse, tee meille jumala, joka meidän edel-lämme kävisi; sillä emme tiedä, mitā tālle Moosekselle on tapahtunut, joka meidät Egyptin maalta joh-datti." Ps. 106:19. Ap. t. 7:40. 2. Niin sanoi Aaron heille: "otta-

kaat ne kultaiset korvarenkaat, jotka ovat teidän vaimojenne, poikainne ja tytärtenne korvissa, ja tuokaat

ne minulle."

3. Niin kaikki kansa riisui ne kultaiset korvarenkaat, jotka olivat heidan korvissansa, ja toivat ne Aaro-

4. Ja han otti ne heidan kadestan- ! sā, ja muodosti sen taltalla, ja teki siitä valetun vasikan. Ja he sanoi-vat: "tämä on sinun jumalasi, Israel, joka sinun Egyptin maalta johdatti ulos."

Kun Aaron sen näki, rakensi han alttarin heidan eteensa, ja Aaron antoi julistaa, sanoen: "huomen-

na on Herran juhlapäivä!"

6. Ja toisena päivänä nousivat he varhain aamulla, ja uhrasivat polttouhria, ja kantoivat edes kiitosuh-ria. Ja kansa istui syömään ja juomaan, ja senjälkeen he nousivat huvitteleimaan. 1 Kor. 10:7.

7. Silloin Herra puhui Moosekselle: "mene, astu alas; sillä sinun kansasi, jonka sinä Egyptin maalta johdatit ulos, on tehnyt pahoin.

5 Moos. 9:12 ss. 8. He ovat jo poikenneet pois siltä tieltä, jonka minä heille käskin. He tekivät itsellensä valetun vasikan, ja kumarsivat sitä, ja uhrasivat sille, ja sanoivat: ,tämä on sinun jumalasi, Israel, joka sinun Egyptin maalta johdatti ulos."

9. Ja Herra sanoi vielä Moosekselle: "minä näen, että tämä kansa on uppiniskainen kansa. 2 Moos. 33:3. 10. Sentähden anna nyt minun vihani syttyä heihin, niin että minä

hukutan heidät; ja minä teen sitten

sinut suureksi kansaksi."

Mutta Mooses rukoili hartaasti Herran, Jumalansa edessä, ja sanoi: "Herra, miksi sinun vihasi syttyisi sinun kansaasi, jonka Egyptin maalta johdatit ulos niin suurella voimalla ja väkevällä kädellä?

5 Moos. 9:26 ss. Ps. 106:23. 12. Pitäisikö Egyptiläisten puhuman ja sanoman: "heidän vahingoksensa hän heidät johdatti ulos, tappaaksensa heitä vuorilla, ja hävitääksensä heidät maan päältä? Käänny pois sinun vihast hirmuisuudesta, ja kadu sitä pahaa, jota aiot sinun kansaasi vastaan.

4 Moos. 14:15 ss. Ps. 85:4. 13. Muista sinun palvelijoitasi Abrahamia, Isaakia ja Israelia, joille sinä itse kauttasi vannoit ja sanoit: minä enennän teidän siemenenne, niinkuin taivaan tähdet, ja koko tämān maan, josta minā sanoin, annan teidän siemenellenne, ja heidän pitää sen perimän ijankaikkisesti."

1 Moos. 12:7. 15:5. 22:16 s. 28:18. 48:16. Hebr. 6:13 s.

14. Silloin Herra katui sitä pahaa, jonka hän uhkasi tehdä kansallensa. tui alas vuorelta, ja hänen kädes-sänsä oli kaksi todistuksen taalua. Ja taulut olivat kirjoitetut molemmin puolin. 2 Moos, 34:29.

16. Ja taulut olivat Jumalan tekoa: ja kirjoitus siinä oli myös Jumalan

kirjoitus, piirretty tauluihin.

17. Kun Josua kuuli kansan huudon. sanoi han Moosekselle: "sotahuutoja kuuluu leiristä!"

18. Mutta hän vastasi: "ei se ole voittajien, eikä voitettujen huutoa: minä kuulen laulajain äänen.

19. Ja kun hän lähestyi leiriä, näki hän vasikan ja hypyn. Silloin Moo-seksen viha syttyi, ja hän heitti pois käsistänsä taulut, ja löi ne rikki vuoren juurella. 5 Moos. 9:17.

20. Sitten hän otti vasikan, jonka he tehneel olivat, ja politi tulessa. a musersi sen aivan tuhkaksi: sen hän sitten hajoitti veteen, ja antoi Israelin lasten juoda. 5 Moos. 9:21.

21. Ja Mooses sanoi Aaronille: "mitä tämä kansa on sinulle tehnyi, että niin suuren rikoksen saatoit heidän päällensä?"

22. Aaron vastasi: "älköön herrani viha syttykö; sinä tiedät itse, että

tämä kansa on paha.

23. He sanoivat minulle: ,tee meille jumala, joka meidān edellāmme kāvisi; sillā emme tiedā, mitā tālle Moosekselle on tapahtunut, joka mei-

dät Egyptin maalta johdatti. 24. Silloin minä sanoin heille: jolla on kultaa, riisukoon sen päältänsă; ja he antoivat sen minulle. Ja mină heitin sen tuleen, ja siită tuli

tāmā vasikka." 25. Kun Mooses näki, että kansa oli raivoissansa, sillä Aaron oli heidån intohimonsa päästänyt valloilleen iloksi heidän vihollisillensa

26. niin hän astui leirin porttiin, ja sanoi: "joka on Herran oma, se tulkoon minun tyköni!" Silloin kokoontuivat hänen tykönsä kaikki Levin pojat.

27. Ja hān sanoi heille: "nāin sanoo Herra, Israelin Jumala: jokainen sitokoon miekan kupeillensa, ja vaeltakaat leirin läpi toisesta portista toiseen edes takaisin ja lyökäät kuoliaaksi kenen kohtaatte, oli se vaikka veli, ystävä tahi naapuri."

5 Moos. 83:9. 28. Niin Levin pojat tekivät niin-kuin Mooses käski; ja sinä päivänä kaatui kansasta liki kolmetuhatta miestā.

29. Ja Mooses sanoi: "pyhittäkäät 15. Ja Mooses käänsi itsensä ja as- | tänäpänä teidän kätenne Herralle, itsekukin pojassansa ja veliessänsä. | eitä hän tänäpänä antaisi teille siunauksen."

30. Toisena päivänä sanoi Mooses kansalle: "te olette tehneet suuren synnin; ja nyt minä astun ylös Herran tyko, jos minā kenties voisin sovittaa teidān rikoksenne."

31. Niin Mooses palasi jälleen Herran tykö, ja sanoi: "minä rukoilen; tämä kansa teki suuren synnin, ja he tekivät itsellensä kultaisen juma-

lan. 5 Moos. 9:25. 32. Mutta anna nyt heidän rikoksensa anteeksi; vaan jollei, niin pyvhi minut pois sinun kirjastasi, jonka kirjoittanut olet." Ps. 69:29.

Room. 9:3. 33. Mutta Herra sanoi Moosekselle: "joka minua vastaan syntiä tekee, sen minä pyyhin pois minun kir-

lastani.

34. Niin mene nyt, ja johdata kansa sinne, josta olen sinulle puhunut; katso, minun enkelini käy sinun edelläsi. Mutta minun etsikkopäivänäni kostan minä heidän rikoksensa." 2 Moos. 23:20.

 Näin rankaisi Herra kansaa sentähden, että he olivat tehneet vasikan, sen, jonka Aaron teki.

33 Luku.

Kansan murhe. Mooses siirtää majan. Herra puhuttelee häntä, ja hän tahtoo nähdä Jumalan kunnian.

Ja Herra puhui Moosekselle: "lähde täältä, sinä ja kansa, jonka johdatit Egyptin maalta, sille maalle, josta mina vannoin Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille, schoen: ,sinun siemenelles minä sen annan.'

1 Moos, 12:7. 2. Minā lähetān sinun edellāsi enkelin, ja ajan pois Kananealaiset, Amorilaiset, Hetiläiset, Feresiläiset,

Heviläiset, ja Jebusilaiset,

2 Moos. 23:20, 32:34. 3. että tulisit siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa. Sillä koska sinä olet uppiniskainen kausa, niin en minä mene sinun kanssasi, etten sinua joskus tiellä hukuttaisi."

4. Kun kansa kuuli tämän ankaran puheen, tulivat he surulliseksi, eikä yksikään pukenut koristuksiaan yl-

lensā.

5. Ja Herra sanoi Moosekselle: ,,sano Israelin lapsille: ,te olette uppiniskainen kansa. Jos minä silmänrāpāyksenkin kuljen sinun kanssasi. nin hukutan sinut; riisu siis nyt | tunnen sinun nimeltäsi.

koristuksesi päältäsi, että minä tietäisin, mitä minä sinulle tekisin." 2 Moos, 82:9. 5 Moos, 9:13.

6. Niin riisuivat Israelin lapset koristuksensa Horebin vuoren luona. 7. Mutta Mooses otti majan ja pystytti sen kauas leiristä, ja kutsui sen seurakunnan majaksi; ja kuka ikä-nänsä tahtoi kysyä Herralta, hänen piti menemān seurakunnan majalle, joka oli ulkona leiristā.

8. Ja milloin Mooses meni majaan päin, nousi kansa, ja itsekukin asettui majansa ovelle, ja katseli Mooseksen jälkeen siihen asti, että hän

meni majaan.

9. Ja kun Mooses astui majaan, tuli pilven patsas alas, ja seisoi majan ovella; ja Hän puhutteli Moo-

10. Ja kun kansa näki pilven patsaan seisovan majan oven edessä, niin he lankesivat kasvoilleen maahan ja rukoilivat majansa ovella.

11. Ja Herra puhutteli Moosesta kasvoista kasvoihin, niinkuin joku ystävätänsä puhuttelee. Sitten hän palasi leiriin; mutta hänen palveli-jansa, Josua, Nunin poika, nuoru-kainen, ei lähtenyt majasta.

4 Moos, 12:R. 12. Ja Mooses sanoi Herralle: "katso, sinä sanoit minulle. johdata tämä kansa,' etkä sinä ilmoittanut minulle, kenenkä sinä lähetät minun kanssani; ja kuitenkin sinä sanoit minulle: ,minä tunnen sinun nimeltāsi, ja sinā olet myös armon löytānyt minun edessäni.

13. Jos minä siis olen armon löytänyt sinun edessäsi, niin osoita nyt minulle sinun tiesi, että minä sinun tuntisin ja löytäisin armon sinun edessäsi; ja muista kuitenkin, että tämä väki on sinun kansasi."

2 Moos. 19:6. Ps. 108:7. 15. Ja hän sanoi Hänelle: "jollei sinun kasvosi kāy edellā, niin ālā

vie meitä tästä pois. 16. Ja mistä tässä tiedetään, että minä ja sinun kansasi olemme löytāneet armon sinun edessāsi? Eikō siitä, että sinä vaellat meidän kanssamme? niin että me eroitetaan, minä ja sinun kansasi, kaikista kansoista, jotka ovat maan piirin päällä.

17. Ja Herra vastasi Moosekselle. "myöskin tämän, jota olet pyytänyt, teen minä; sillä sinä olet löytänyt armon minun edessāni, ja minā

siis nähdä sinun kunniasi."

19. Ja Hän vastasi: "minä annan kaikki minun hyvyyteni käydä sinun edelläsi, ja tahdon itse julistaa Herran nimeä sinun edessäsi. Ja minä armahdan, ketä minä tahdon armahtaa, ja olen laupias, jolle minä tahdon laupias olla, 2 Moos, 34:5 ss.

Room. 9:15. 20. Ja Hān sanoi vielā: "et sinā taida nāhdā minun kasvojani; sillā ei yksikään ihminen, joka minun näkee, taida elää.

21. Senjälkeen sanoi Herra: "katso tässä on sijaa minun luonani; siellä

seiso sinä kalliolla.

22. Kun nyt minun kunniani vaeltaa ohitse, annan minä sinun seisoa kallion rotkossa, ja minä peitän sinut minun kādellāni siksi kuin olen ohitse vaeltanut.

23. Sitten kun minä otan pois minun käteni, saat sinä nähdä minuttakaa; vaan minun kasvojani ei kukaan voi

nähdä."

34 Luku.

Uudet taulut. Wuotiset juhlat. Liitto uudistetaan. Mooseksen kasvojen paiste.

Ja Herra senoi Moosekselle: ,,vuole itsellesi kaksi kivistä taulua, entisten kaltaista; ja minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka ensimmāisissā tauluissa olivat, jotka lõit 5 Moos. 10:1 ss.

2. Ole siis huomenna valmis, ja astu varhain Sinain vuorelle, ja seiso siellä minun edessäni vuoren kukku-

3. Vaan älköön yksikään astuko ylös sinun kanssasi, älköön myös yksikään koko sillä vuorella näkykö; alköön myöskään lampaita tahi karjaa käykö laitumella sen vuoren kohdalla."

4. Ja Mooses teki kaksi kivistä taulua, entisten kaltaista. Ja seuraavana aamuna varhain hän astui vlös Sinain vuorelle, niinkuin Herra oli hänen käskenyt, ja kantoi ne kaksi

kivistä taulua kädessänsä.

5. Silloin Herra astui alas pilvessä, ja seisoi hänen kanssansa siellä ja julisti Herran nimen. 2 Moos. 33:19. Ja Herra vaelsi hänen kasvojensa edessä, ja huusi: "Herra, Herra! -Jumala, laupias ja armollinen, Jumaia, laupias ja armollinen, ja pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa, 4 Moos, 14:18.

18. Mutta hän sanoi: "anna minun | ylitsekäymisen ja synnin: jonka edessäei yksikään ole viaton, joka etsii isäin vääryyden lapsissa ja las-tenlapsissa kolmanteen ja neljänteen polveen asti." 2 Moos. 20:5 ss.

5 Moos. 5:9. 7:9 ss. 24:16. Job. 9:2.

Ps. 143:2. Jer. 82:18 ss. Neh. 1:3. 8. Silloin Mooses kiireesti lankesi maahan kasvoilleen rukoillen.

9. Ja han sanoi: "Herra, jos minä olen saanut armon sinun edessäsi. niin käyköön Herra meidän kans-samme. Tämä tosin on uppiniskainen kansa; mutta sinähan tahdot antaa anteeksi vääryytemme ja syntimme ja omistaa meidät itsellesi perimi-

seksi." 10. Niin Hän vastasi: "katso, minä teen liiton kaiken sinun kansasi edessā, ja minā myös teen ihmeellisiā tekoja, joidenka kaltaisia ei ikänänsā ennen tehty ole missāān maassa. eikä missään kansassa. Ja kaiken kansan, joiden keskellä sinä olet, pitää näkemän, että Herran työt ovat ihmeelliset, joita minä teen sinun kanssasi. 5 Moos, 5:2.

11. Pidä ne käskyt, jotka minä sinulle tänäpänä annan. Katso, minä ajan ulos sinun edestäsi Amorilaiset, Kananealaiset, Hetiläiset, Feresiläiset, Heviläiset, ja Jebusilaiset.

12. Varo tekemästä liittoa sen maan asuvaisten kanssa, johonka tulet, etteivät ne olisi paulaksi teidän kes-

kellänne; 2. Moos. 23:32ss. 5 Moos. 72 ss.
13. vaan heidän alitarinsa pitää teidän kukistaman, ja heidän kuvansa rikkoman, ja heidän metsistönsä maahan lyömän.

14. Sillä ei sinun pidä rukoileman muita jumalia; sillä Herran nimi on kiivoittelija, ja Hän on kiivas Ju-

mala. 15. Älä tee mitään liittoa sen maan asuvaisten kanssa; sillä kun he hauristelevat jumaliensa kanssa ja uhraavat jumalillensa, niin kutsuvat he sinun, että söisit heidän uhristansa.

16. ja ottaisit heidän tyttäristänsä sinun pojillesi vaimoja; ja nämä hauristelevat heidän jumaliensa kanssa, ja saattavat sinun poikasi myös heidän jumaliensa kanssa hauristelemaan. 4 Moos. 25:1 s. Tuom. 8:6. 1 Kun. 11:2.

17. Älä tee itsellesi valetuita jumaia. 2 Moos. 20:4,23. 3 Moos. 19:4. 18. Happamattoman leivän juhlaa Neb. 9517 ss. Ps. 86:15, 108:8. 145:8. Joel 2:13.

Jon. 4:2.

7. joka pitää laupiuden tuhanteen saakka, ja antaa anteeksi vääryyden, kuussa; sillä sinä olet lähtenyt Egyp-2 Moos. 12:15.23:15. tistä Abib kuussa.

5 Moos. 16:1 ss. 19. Kaikki, jotka ensin avaavat äitinsā kohdun, ovat minun, myöskin kaikki härkyiset karjasta ja oinaat lampaista, jotka esikoiset ovat.

2 Moos. 13:2,12 ss. 22:29 ss. 4 Moos. 18:15 ss.

Luuk. 2:23. 20. Mutta aasin esikoisen pitää sinun lunastaman lampaalla; jos et sinä lunasta, niin väännä hänen niskansa poikki Jokaisen esikoisen sinun pojistasi pitää sinun lunasta-man, ja älköön yksikään tyhjin kä-sin tulko minun eteeni. 5 Moos. 16:16.

Syr. 35:6. 21. Kuusi päivää pitää sinun työtä tekemän, ja seitsemäntenä päivänä pitää sinun lepäämän; sekä pellon kyntämisestä että niittämisestä pitää sinun lepäämän. 2Moos. 23:12. 81:15.85:2.

5 Moos, 5:12 ss. Luuk. 18:14 ss. 22. Viikkojuhlaa sinun tulee pitää ensimmäisestä nisun-elon uutisesta; samoin korjaamisen juhlaa vuoden

lopulla.

 Kolmasti vuodessa pitää kaikki miehenpuolesi näkymän kaikkivaltiaan Herran, Israelin Jumalan edes-

Så. 2 Moos. 23:17. 5 Moos. 16:16. 24. Sillä Minä ajan ulos pakanat sinun edestäsi, ja levitän sinun maa-si ääret; ja ei pidä yhdenkään himoitseman sinun maatasi, kun sinä menet ylös näyttämään itsesi Herralle, sinun Jumalallesi, kolmasti vuodessa.

25. Alā uhraa minun uhrini verta happamen leivän kanssa yhdessä. Japääsiäisjuhlan uhrista älköön mitään jääko yon ylitse huomeneksi.

2 Moos. 12:10. 23:18. 5 Moos. 16:4. 26. Maasi kasvon ensimmäiset uuliset pitää sinun tuoman Herrasi, sinun Jumalasi huoneesen. - Alä keitä vohlaa emänsä rieskassa."

2 Moos. 23:19. 5 Moos. 14:21. 27. Ja Herra sanoi Moosekselle: "kirjoita muistiin nämä sanat; sillä näiden sanain mukaan olen minä liiton tehnyt sinun ja Israelin kans-2 Moos. 24:4.

28. Ja hän viipyi siellä Herran tykonā neljākymmentā pāivāā ja neljākymmentā yötā, ja ei syönyt leipää, eikä juonut vettä. Ja hän kir-joitti tauluihin liitonsanat, ne kymmenen sanaa. 2 Moos. 24:18.

5 Moos. 4:13. 9:9,18. 29. Kun Mooses astui Sinain vuorelta alas, oli hänellä kaksi todistustaulua kādessānsā, astuissansa alas vuorelta; eikä Mooses tietänyt, että suitsutukseen,

hänen kasvonsa iho paistoi siitä, että Herra oli puhutellut häntä.

30. Ja kun Aaron ja kaikki Israe-lin lapset näkivät hänen kasvonsa ihon paistavan, pelkäsivät he häntä lähestyä.

31. Mutta Mooses kutsui heitä, ja he kääntyivät hänen puoleensa, sekä Aaron että kaikki ylimmäiset kan-

san seasta: ja Mooses puhutteli heitä. 32. Senjälkeen lähesiyivät kaikki Israelin lapset häntä, ja hän käski heille kaikki ne, mitä Herra oli hänelle ilmoittanut Sinain vuorella.

 Ja kun Mooses oli päättänyt puheensa heidän kanssansa, pani hän peitteen kasvojensa eteen. 2 Kor. 8:13. 34. Mutta milloin hän astui Herran

eteen puhuttelemaan Häntä, pani hän peitteen pois siksi kuin hän läk-si jälleen ulos. Ja kun hän tuli ulos, ilmoitti hän aina Israelin lapsille, mitä hänelle käsketty oli.

35. Silloin näkivät Israelin lapset joka kerta, kuinka hänen kasvojensa iho paistoi, ja hän veti jälleen peitteen kasvojensa päälle, siksi kuin hän uudelleen meni puhuttelemaan

Häntä.

35 Luku.

Käsky sabbatin levosta, Majan ylönnysuhri ja rakentajat.

Ja Mooses kokosi koko Israelin lasten seurakunnan, ja sanoi heille: "nāmā ovat ne, jota Herra on kās-kenyt teidān tehdā:

 Kuusi päivää pitää työtä tehtä-män, mutta seitsemäs päivä on ole-va teille pyhä, Herran sabbatin le-po. Kuka ikänänsä silloin työtä tekee, sen pitää kuoleman.

2 Moos. 20:9 ss. 23:12,31:15. Alkāāt sabbatin pāivānā sytyttākō tulta asunnoissanne, missä asunette-

4. Ja Mooses sanoi kaikelle Israelin lasten seurakunnalle: "tāmā on se, jota Herra on käskenyt, sanoen:

5. Kootkaat keskuudessanne ylönnysuhria Herralle; jokainen, jolla hyväntahtoinen sydän on, tuokoon ylönnysuhrin Herralle: kultaa, hopiata ja vaskea, 2 Moos. 25:2 ss.

6. sinisiä, purpuraisia, ja tulipunaisia villoja, kallista liinaa ja vuohen

karvoja,

7. punalla painetuita oinaan nahkoja, ja hylkeen-nahkoja, ja sittimi-

8. öljyä lamppuihin, ja hyvänhajuisia aineita voiteluoljyyn ja hyvään

9. onikin kiviä ja kiviä ommeltaviksi olkavaatteeseen ja rintakilpeen.

Ja kaikki taitavat miehet teidän seassanne tulkoot ja tehkööt kaikki,

mitä Herra käskenyt on:

11. majan vaatteinensa, peitteinensä, renkainensa, lautoinensa, korentoinensa, patsainensa ja jalkoinensa, 2 Moos. 31:7 ss. 39:33 ss.

12. arkin korentoinensa, armois-

tuimen ja esiripun,

13. pöydän korentoinensa sekä kaikki sen kapineet ja katsomusleivät, 14. kvnttiläjalan tarpeinensa ja lamppuinensa, ja ölivä kynttiläjalkaa varten,

15. ja suitsutusalttarin korentoinenvoiteluöljyn ja hyvänhajuisia aineita suitsutukseen, ja vaatteen

majan oven eteen. 2 Moos. 30:1. 16. polttouhrin-alitarin vaskihākin kanssa, korennot ja kaikki sen as-

tiat, pesoastian jalkoinensa, 2 Moos. 27:1.

17. pihan kangasaidan patsainensa ja jalkoinensa, niin myös kankaan pihan käytävän eteen,

18. majan ja pihan vaarnat köysi-

nensä.

virkavaattec: palvelusta varten pyhäkössä, ja parin Aaronin pyhät vaatteet sekä hänen poikainsa papilliset vaatteet."

20. Silloin läksi Israelin lasten seurakunta pois Mooseksen luota.

21. Sitten tulivat he takaisin, jokainen, jonka sydän siihen kehoit-ti; ja jokainen, jolla oli antelias henki, toi ylönnysuhrin Herralle seurakunnan majan tarpeeksi, ja kaikkeen sen palvelukseen ja pyhiin vaat-

He tulivat sekä miehet että naiset, kaikki, joilla oli antelias sydän, ja toivat rannerenkaita, korvarenkaita, sormuksia ja solkia, ja kaikki-naisia kultaisia kalleuksia; jokainen toi minkā lahjan kullassa hān voi

Herralle uhrata.

23. Ja jokainen, jolla oli sinisiä, purpuraisia ja tulipunaisia villoja, ja kallista liinaa, ja vuohen karvo-ja, punalla painetuita oinaan nah-

koja, ja hylkeen nahkoja, toi niitä. 24. Jokainen, jolla oli hopiata ja vaskea lahjoittaa, hän toi sen ylönnysuhriksiHerralle. Ja jokainen jolla oli sittimipuuta monellaisten töitten valmistamista varten, toi sitä.

25. Ja kaikki taitavat naiset kehräsivät käsillänsä ja toivat kehräyksensä sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja valkoisesta kalliista liinasta.

26. Ja ne naiset, jotka senkaltaisia töitä taisivat, ja joiden sydän siihen kehoitti, kehräsivät vuohen karvoja. 27. Mutta päämiehet toivat onikin kiviä, ja olkavaatteesen ja rintakil-

peen ommellavia kiviä, 28. ja hyvänhajullisia yrttejä ja öl-jyä kyntiiläjalkaa varten ja voiteluöljyksi sekä hyvänhajuiseksi suitsutukseksi. 2 Moos. 30:23 ss.

29. Ja niin Israelin lapset toivat hyvällä mielellä, sekä miehet että naiset, kaikkinaiseen tarpeeseen. niinkuin Herra Moosekselle oli käs-

kenyt, että tehtämän piti. 30. Ja Mooses sanoi Israelin lapsille: "katsokaat, Herra on nimeltä kutsunut Betsaleelin, Urin pojan, Hurin pojanpojan, Juudan suvusta,

2 Moos: 81:2 ss. 31. ja on täyttänyt hänen Jumalan hengellä, taidolla, ymmärryksellä ja

tiedolla kaikkinaiseen työhön, sekä keksimään taideteoksia että työskentelemään kullassa, hopias-

sa ja vaskessa.

33. kaivertamaan liviä vaatteesen ommeltaviksisekä leikkaamaan puuhun, ja ylimalkain valmistamaan kaikellaisia taideteoksia.

34. Ja Hän on antanut sekä hänelle että Oholiabille, Ahisamakin pojalle. Danin suvusta, taidon opettaa muita. 2 Moos. 31:6.

35. Hän on täyttänyt heidänsydämmensä taidolla tekemään kaikellaista veistotvõtä sekä kutomaan ja neulomaan sinistä, purpuraista, ja tulipunaista kangasta, ja valkoista kallista liinaa, niin että he tekevät ja keksivät kaikkinaisia taitavasti.

36 Luku.

Todistuksen majan eri osat valmistetaan.

Niin Betsaleel ja Oholiab tekivät työtä, ja jokainen taitava mies, joille Herra oli antanut taidon ja ymmärryksen tekemään kaikki työt pyhäkön rakennuksessa; he tekivät kaikki sen mukaan kuin Herra oli käskenyt. 2 Moos. 31:2.

2. Ja Mooses kutsui Betsaleelin ja Oholiabin, ja kaikki taitavat miehet, joiden sydämmeen Herra oli taidon antanut, kaikki, jotka mielellänsä tarjoutuivat työtä tekemään.

3. Ja he ottivat Moosekselta kaikki ne uhrilahjat, jotka Israelin lapset olivat tuoneet pyhäkön rakennuksen tarpeeksi. Mutta he toivat vielä joka aamu vapaaehioisia lahjoja hänelle. 4. Niin tulivat kaikki taitavat miehet, jotka työtä tekivät pyhäkön rakennuksessa, itsekukin siitä työstä. [

jota hān teki.

5. ja sanoivat Moosekselle: "kansa tuo ylön paljon, enemmän kuin tarvitaan tämän rakennukseen, jonka Herra on käskenyt tehdä.

6. Silloin Mooses käski kuuluttaa leirissä, sanoen: "älköön kukaan. mies tahi nainen, enää tuoko uhrilahjaa pyhäkön tarpeeksi." Ja nitu kansa estettiin tuomasta.

7. Sillä jo oli aineita tarpeeksi siihen työhön kuin tehtämän piti, ja vielä

oli liiaksikin.

8. Niin valmistivat nämä taitavat miehet, jotka siinä työssä olivat, py-häkön kymmenestä kankaanpituudesta; kalliista valkoisista, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista lan-goistahenetekivät ja kutoivat taidokkaasti niihin Kerubimeja. 2 Moos. 26:1.

9. Kunkin kankaan pituus oli kahdeksankolmattakymmentä kyynärätā, ja sen leveys neljā kyynārātā; sama mitta oli kaikilla kankailla.

 Ja he yhdistivät viisi kangasta toinen toiseensa, ja taas viisi kan-

gasta toinen toiseensa.

11. Ja tekivät myös silmukat sinisistä langoista ensimmäisen kankaan palteeseen, sekä myös toisen kankaan äärimmäiseen reunaan.

12. Viisikymmentä silmukkaa he tekivätensimmäiseen kankaasen, ja viisikymmentä silmukkaa toisen kankaan reunaan, joilla ne toinen toi-siinsa yhdistettiin, niin että silmukat olivat toinen toisensa kohdalla.

13. Ja he tekivät myös viisikymmentă kultaista koukkua, joilla he yhdistivät kankaat toinen toiseensa, niin että maja tuli yhdeksi koko-

naisuudeksi.

 Ja he tekivät kankaita vuohen karvoista, majan päälle peitteeksi; yksitoista semmoista kangaskappaletta tehtiin. 2 Moos. 26:7.

15. Jokaisen kankaan pituus oli kolmekymmentä kyynärätä, ja leveys neljä kyynärätä; sama mitta oli kaikilla yhdellätoista kappaleella.

16. Ja viisi kappaletta yhdistettiin erikseen, ja sitten kuusi kappaletta

erikseen.

 Ja he tekivät viisikymmentä silmukkaa äärimmäisen kangaskap-**Paleen reun**aan ja myös viisikymmentä silmukkaa toisen kappaleen reunaan vastaavalle kohdalle.

18. Ja he tekivät viisikymmentä vaskikoukkua, joilla majan peite yhdistettiin yhdeksi kokonaiseksi. 19. Ja he tekivät peitteen majan

päälle punalla painetuista oinaan ne kullalla, ja niiden koukut teki-

nahoista, ja vielä sen päälle peitteen hvikeen nahoista.

20. Ja he tekivät majan laudat sittimipuusta pystyyn asetettaviksi.

2 Moos. 26:15 ss.

21. Jokaisen laudan pituusoli kymmenen kyynärätä, ja leveys puoli-

toista kyvnärätä.

22. Jokaiseen lautaan tehtiin kaksi vaarnaa, joilla laudat toinen toiseensa liitettiin; niin tehtiin kaikkiin majan laudoihin.

23. Ja he asettivat majan laudoista kaksikymmentä lautaa etelä puo-

lelle.

24. ja tekivät neljäkymmentä hopiajalkaa kahdenkymmenen laudan alle, joka laudan alle kaksi jalkaa, aina kahden vaarnan kanssa.

25. Myöskin asettivat he majan toiselle sivulle, pohjan puolelle, kak-sikymmentä lautaa,

26. neljänkymmenen hopiajalan kanssa, aina kaksi jalkaa kunkin laudan alle.

27. Mutta perälle majaa, länteen päin, asettivat he kuusi lautaa.

28. Ja he tekivät kaksi muuta lautaa majan kulmia varten, molemmille sivuille.

29. ja ne olivat kaksitahkoiset alhaalta asti ja samassa eheät, ensimmäiseen renkaasen saakka yläpäässä; niin tehtiin molemmat, kum-

paankin kulmaan. 30. Niinmuodoin tuli olemaan kahdeksan lautaa ja kuusitoista hopia-jalkaa, aina kaksi jalkaa kunkin

laudan alla.

31. Ja he tekivät myös poikkipuut sittimipuusta: viisi niihin lautoihin. jotka olivat yhdellä puolella majaa, 2 Moos. 26:26.

32. ja viisi poikkipuuta niihin lautoihin, jotka olivat toisella puolen majaa, ja taas viisi poikkipuuta niihin lautoihin, jotka olivat majan peräpuolella länteen päin.

33. Ja he asettivat keskimäisen poikkipuun niin, että se kävi poikittain keskeltä lautoja yhdestä päästä niin

loiseen.

34. Ja he silasivat laudat kullalla. ja niitten renkaat tekivät he kullasta, joihinka poikkipuut pistettiin, ja poikkipuut silattiin myös kullalla.

35. He tekivät myös esiripun sinisistă, purpuraisista, tulipunaisista ja valkoisista kerratuista langoista; myös Kerubimit kudottiin siihen taitavasti. 2 Moos. 26:31 ss.

36. Ja he tekivät sitä varten neljä patsasta sittimipuusta, ja silasivat vät he kullasta, ja valoivat niille vat renkaat, jotta kerennot hiihin

neliä hopiajalkaa.

37. Ja he valmistivat kankaan maian oven eteen sinisistä, purpuraisista, tulipurraisista ja valkoisista kerratuista langoista, taitavasti neulotun,

38. ja tätä varten viisi patsasta koukkuinensa, ja silasivat niiden päät ja vanteet kullalla; ja niiden viisi ja-

lustaa tehtiin vaskesta.

.37 Luku.

Arkki, armoistuin, poyta, kynttiläjalka ja suitsutusalttari tehdään.

Ta Betsaleel teki arkin siftiminuusta, puolikolmatta kyvnärätä pitkān, puolitoista kyynärätä leviän ja puolitoista kyynärätä korkian

2 Moos. 25:10 ss. 2. Ja hän silasi sen puhtaalla kullalla, sekä sisältä että ulkoa, ja teki sen ympärille kultaisen vanteen.

3. Ja valoi neljä kultarengasta sen neljään kulmaan, kaksi rengasta yhdelle puolelle ja kaksi rengasta toiselle puolelie.

-4: Ja han teki korennot sittimipuusta ja silasi ne kullalla.

5. Ja pisti ne korennot renkalsin arkin sivulle, niin että arkki taidet-

tiin kantaa. -6. Ja hän teki armoistuimen puhtaasta kullasta, puolikolmatta kyynärätä pitkän ja puolitoista kyynä-

rātā leviān. 2 Moos. 25:17. 7. Ja hän teki kaivertamalla kaksi Kerubimia kullasta ja asetti ne molempiin päihin armoistuinta;

8. yhden Kerubimin toiseen päähän, ja toisen Kerubimin toiseen päähän. Yhteyteen armoistuimen kanssa sen molempiin päihin hän teki Kerubimit.

 Ja Kerubimit levittivät siipensä ja peittivät armoistuimen siivillänsä, ja niitten kasvot olivat käännetyt toinen toisensu puoleen; armoistuimeen päin olivat Kerubimein kasvot.

10. Hån teki myös pöydän sittimipuusta,, kaksi kyynärätä pitkäksi, kyynärätä leviäksi, ja puoltatoista kyynärätä korkiaksi, 2 Moos. 25:23 ss. 2 Moos. 25:23 ss.

11. ja silasi sen puhtaalla kullalla, ja teki kultaisen vanteen sen ympärille.

12. Ja hän teki reunuksen sen ympärille kämmentä korkean; ja teki myös kultaisen vanteen reunuksen ympärille,

13. ja valoi siihen neljä kultaista rengasia, ja pani renkaat neljään kulmaan neljän jalan kohdalle.

pistettäisiin, joilla pöytä kannettiin. 15. Ja hän teki korennot sittimi-

puusta, ja silasi ne kullalla, miin voitiin põytä kantaa.

16. Hän teki myös pöytäastiat puhtaasta kullasta, vadit, suitsutusustiat maljat ja pikarit, joista juomauhrit kaadettlin. 2 Moos. 25:29.

17. Han teki myös kynttifajalan puhtaasta kullasta. Kalvertamalla taidokkaasti hän kynttiläjalan teki, sen lalustan la yarren; maljat, nuput ju kukkaset siinä olivat kaikki samasta kappaleesta. 2 Moos. 25:31 gs.

16. Kuusi haaraa kävi sen kyliestā, kolme haaraa kynttiläjalan yhdeltä sivulta, ja myös kolme haaraa

sen koiselta sivulta.

19. Kolme mantelikukan-muotoista maljaa oli sen toisessa haarassa, ja yksi nuppu ja kukkanen, niin myös kolme mantelin-kaitaista malak toisessa haarassa, yksi nuppu ja kukkanen; niin oli niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta kävivät ulos.

 Mutta itse kvnttiläjalassa oli nelja mantelin-muotoista maljaa, nuppujensa ja kukkastensa kanssa,

21. niin että nuppu oli siinä ensimmäisen haaraparin alla, ja taas nup-pu toisen haaraparin alla, ja vielä nuppu kolmannen haaraparin alla : niin oli niitten kuuden haaran alla, jotka siitä kävivät ulos. 2 Moos. 25:35.

22. Ja sen nuput ja haarat olivat kaikki yhtä taidetekoa puhtaasta

kullasta.

28. Ja hän teki myös siihen seitse män lamppua; ja niitten niistimet ja sammultimet olivat puhtaasta kullasta.

24. Ja han teki sen kaikkien astiafnsa kanssa yhdestä talentista puhd**as:**

ta kultaa.

25. Hän teki myös suitsutusalttarin sittimipuusta, yhtä kyynärätä pitkän ja yhtä kyynärätä leviän — aivan nelikulmaisen — ja kahta kyynärä ta korkian; sarvet tehtiin yhteyteen 2 Moos. 30:1 s sen kanssa.

26. Ja hän silasi sen puhtaalla kullalla, sen katon ja seinät ympärin**sä** ja sen sarvet; ja hän teki sen ympä-rille vanteen kullasta.

27. Ja han teki kaksi kultaista ren gasta vanteen alle molemmin puolin, niin että korennot voitiin niihin pistää, joista kannettiin.

28. Ja korennot hän teki sittimi-

puusta, ja silasi ne kullalla.

29. Ja hän valmisti myös pyhän -14. Juuri seunuksen kohdalla oli- | voiteluoliyn ja puhtaan, hyvänhäjuilisen suitsutuksen, taidokkaasti tehlysä, 2 Moos. 30:23 ss., 84 ss.

38 Luku.

Polttouhrin-alttari ja pesoastia valmistetaan.

Ja hän teki myös polttouhrin-alttaria sittimipuusta, viittä kyynärää pitkän ja viittä kyynäräiäleviän aivan nelikulanaisen — ja kolmea kyynärätä korkian. 2Moos. 27:1 ss.

2 Ja hän teki neljä sarvea sen neljään kulmaan; yhtä tekoa olivat sarvet. Ja hän silasi sen vaskella.

 Ja hān teki kaikki alttarin tarpet, tuhka-astiat, lapiot, maljat, hangot, hiilinstiat; kaikki astiat teki hān vaskesta.

4 le teki alttarin ympärille vaskihäkin niinkuin verkon, maasta puolea alttarin korkeuteen. 2 Moos. 274. 5. Ja hän valoi neljä rengasta ja steti ne vaskihäkin neljään kulmaan, että korennot niihin pistetlähiin.

4. Ja hān teki korennot sittimipuusta ja silasi ne vaskella.

7. Ja hän pani korennot renkaisin attarin sivuile, joista se kannettiin. Hän teki sen laudoista ja ontoksi sisältä.

8. Ja hān teki pesoastian vaskesta, is sen jalustan myös vaskesta, niiden naisten peileistä, jotka paivelivat seurakunnan majan oven edestä. 2 Moos. 30:18 ss. 1 Sam. 2:22.
8. Ja hän teki pihan etelään päin; iapihan kangnsaidat tehtiin valkiasta kerratusta liinasta, sata kyynärätäpikät, 2 Moos. 27:8.

10. ja sitä varten tehtiin kaksikymmentä patsasta ja niihin kaksikymmentä jalustaa vaskesta; mutta niitten koukut ja vyöt hopjasta.

11. Niin myös pohjan puolella tehlin sata kyynärätä, ja sitä varten kaksikymmentä patsasta kahdenkymmenen jalustan kanssa vaskesta; mutta niitten koukut ja vyöt hopista.

12. Ja lännen puolella oli kangasaila viisikymmentä kyynärätä, kymnenen palsaan ja kymmenen jaluslan kansa; mutta niitten koukut ja vyöt hopiasta;

12 a etupuolella itään päin tehtiin

visikymmentä kyynärätä.

14. niin että kangasaitaa oli viisiloisia kyynärätä yhdellä sivulla, kolmen paisaan ja kolmen jalustan kaassa.

15. ja samoin toisella sivulla — siis yhä peljen molemmin puolin pi-

han porttia – niitten viisitoista kyynärätä kolmen patsaan ja kolmen jalustan kanssa.

16. Ja kaikki pihan kankaat ympårinsä olivat valkiasta kerratusta lii-

nasta,

17. ja patsasten jalat vaskesta, ja niitten koukut ja vyöt hopiasta, niin että niitten nuput olivat silatut hopialla; ja kaikki pihan patsast olivat vyötetyt hopiavyöllä.

18. Ja porttiverhon pihan sisällekäytävään teki hän sinisistä, purpuraisista, tulipunaisista ja valkoisista kerratuista langoista, taltavasti neulotun, kahtakymmentä kyynärätä pitkän, ja viittä kyynärätä korkian, kankaan leveyden mukaan pihan kangas-aidassa, 2 Moos. 2:16.

19. ja sitä varten tehtiin neljä patsasta ja neljä jalustaa vaskesta, mutta niitten koukut hopiasta, ja niitten päät sijattiin hopialla ja vyötettiin

hopiavyöllä.

20. Ja kaikki vaarnat majassa ja koko pihassa ympärinsä olivat vaskesta.

2 Moos, 27:10.

21. Tässä on luetteló kaikista kuin todistuksen majaan tarvittiin, joka luettelo on tehty Mooseksen käskyn jälkeen, leviläisten toimen kautta, lamarin, papin Aaronin pojan, johdon alla,

22. Ja Betsaleel, Urin poika, Hurin pojanpoika, Juudan suvusta, teki kaikki kuin Herra Moosekselle oli

käskenyt.

23. Ja hänen apülaisensa oli Oholiab, Ahisamakin poika, Danin suvusta, joka oli mies taitava ja ymmärtäväinen veistämään sekä kutomaan kangasta sinisistä, purpuralsista, tulipunaisista ja valkoisista langoista.

24. Kaikki se kulta, jota tarvittiin tämän pyhäkön tarpeeksi, joka oli annettu ylönnys-uhriksi, oli yhdeksänkolmattakymmentä talenttia,seitsemän sataa ja kolmekymmentä sik-

liä, pyhän siklin jälkeen.

25. Mutta hopia, jonka yhteinen kansa siihen antoi, oli sata talenttia, tuhannen seitsemänsataa viisikahdeksattakymmentäsikliä, pyhän siklin jälkeen;

26. puoli sikliä, pyhän siklin jälkeen, tuli henkilöä kohti kaikilta niiltä, jotka olivat lasketut, kahdenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, kuusisatuatuhalta, kolmetuhatta, viisisataa ja viisikymmentä henkilöä. 2Moos. 0:13ss. 4Moos. 1:46.

27. Sadasta talentista hopiata valektiin pyhäkön jalustat, ja esiripun

tista, talentti kullekin jalustalle.

28. Mutta tuhannesta, seitsemästä sadasta ja viidestäkahdeksattakymmenestä siklistä tehtiin koukut patsaisin, ja niitten päät silattiin, ja ne vyöllä vyötettiin.

29. Mutta vaski, mikä annettiin ylönnysuhriksi, oli seitsemänkymmentä talenttia ja kaksituhatta ja neljäsa-

taa sikliä.

30. Siitä tehtiin jalustat seurakunnan majan oveen, ja vaskialttari ja vaskihäkki siihen ja myös kaikki

alttarin astiat.

31. sekä myös jalustat ympärinsä pihan ympärillä ja jalustat pihan sisällekäytävään, ja kaikki majan vaarnat, ja kaikki pihan vaarnat ympärinsä.

30 Luku.

Pappien vaatteet valmistetaan. Todistuksen majan kappaleet luetellaan.

Mutta sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista tekivät he virkavaatteita palvelukseen pyhäkössä; ja he tekivät pyhiä vaaiteita Aa-ronille, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle. 2 Moos. 28:2 ss. 31:10. 35:19.

2. Ja he tekivät olkavaatteen kullasta sekä sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista ja valkiasta kerratusta liinasta. 2 Moos. 28:6.

3. Ja he takoivat kullan kiskoksi. jonka leikkasivat langaksi, niin että se taidettiin taitavasti kutoa sinisten, purpuraisten, ja tulipunaisten villain ja valkian liinan sekaan.

4. He tekivät siihen olkakappaleet yhdistettäviksi; kahdelta kulmalta

se yhdistettiin.

5. Ja vyö sen päällä oli myös tehty sillä tavalla taitavasti kullasta, sinisistä, purpuraisista, ja tulipunaisista villoista, ja valkiasta kerratusta liinasta, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

6. Ja he asettivat onikin kivet ja kiinnittivät ne kullalla; niihin olivat Israelin lasten nimet kaiverretut, niinkuin sinetti kaiverretaan.

2 Moos. 28:9. 7. Ja ne asetettiin olkapäille olkavaatteeseen, että ne kivet muistuttaisivat Israelin lapsille kaikki mitä Herra oli käskenyt Moosekselle.

2 Moos. 28:12. 8. Ja he tekivät rintakilven sillä tavalla taitavasti, kuin olkavaatekin oli tehty: kullasta, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja kalliista kerratusta liinasta, 2 Moos. 28:15 ss. 9. niin että se oli nelikulmainen ja |

jalustat, sata jalustaa sadasta talen- | kaksinkertainen, vaaksa pituudelta ja vaaksa leveydeltä, kaksinkertaisesti.

> 10. Ja he täyttivät sen neljällä kivirivillä: ensimmäinen rivi oli kar-

neoli, topasi ja smaragdi;

11. toinen rivi: rubini, safiri ja demantti: 12. kolmas rivi: hyasintti, agati ja

ametisti; ja neljäs rivi: turkosi, oniks ja

jaspis. Ne olivat kullalla ympāröidyt ja kiinnijuotetut.

14. Näitä kiviä oli Israelin lasten luvun jälkeen kaksitoista, yksi kullekin nimelle, kahdentoista sukukunnan jälkeen, kaiverretut samalla tavalla kuin sinetti kaiverretaan.

 He tekivät myösrintakilpeä varten vitjat punomalla puhtaasta kul-

lasta.

16. Ja he tekivät kaksi kultanastaa ja'kaksi kultarengasta, ja yhdistivät ne kaksi rengasta kahtéen rintakilven kulmaan.

17. Ja he pistivät ne kaksi kultavitjaa niihin kahteen renkaaseen rin-

takilven kulmiin.

 Mutta vitjojen kaksi muuta päätä kiinnittivät he niihin kahteen nastaan, ja yhdistivät ne olkavaatteen olkakappaleisin sen etupuolella.

 Ja he tekivät kaksi muuta kultarengasta, ja yhdistivät ne niihin toisiin kahteen rintakilven kulmaan. siihen reunaan, joka on sisäänpäin kääntynyt olkavaatetta vastaan.

20. Ja he tekivät vielä kaksi muuta kultarengasta ja kiinnittävät ne kahteen kulmaan olkakappalten alareunaan etupuolella olkavaatteen vyön

kohdalla.

21. Ja heyhdistivät rintakilven renkaistansa niihin renkaisin, jotka olivat olkavaatteessa, sinisellä nauhal-la, niin että se oli liki olkavaatetta, eikä erinnyt olkavaatteesta, niinkuin Herra käski Moosekselle.

22. He tekivät myös olkavaatteen liepeet kokonansa sinisistä langoista kudotusta kankaasta. 2 Moos. 28:31

23. Ja keskelle olkavaatetta tehtiin läpi päätä varten, niinkuin rautapaidan läpi; ja päänläven reunaan ommeltiin sepalus, ettei se repiäisi. 24. Ja he tekivät granatin omenat liepeitten alareunaan sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista kerra-

tuista langoista. 25. Ja he tekivät kulkuiset puhtaasta kullasta, ja panivat ne kulkuiset granatin omenain välille ylt'ympäri liepeitten reunaan, 2 Moos. 28:33.

26. niin että kulkuinen ja granatin

omena oli vuoroin ympärinsä liepeittenreunassa, kannettavaksi palveluksessa, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

27. Ja he tekivät myös ihopaidat, kudotut valkiasta kalliista liinasta. Aaronille ja hänen pojillensa,

2 Moos. 28:39 ss. 28. hiipan valkiasta kalliista liinasta, ja kauniit päähineet valkiasta kalliista liinasta, ja alusvaatteet val-kiasta kerratusta liinasta,2 Moos. 28:42. 29. ja taitavasti neulotun vyön valkiasta kerratusta, kalliista liinasta, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista; niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

30. He tekivāt myöş pyhän otsakruunun levyn puhtaasta kullasta, ja kaiversivat kirjoituksen siihen, niinkuin sinetti kaiverretaan: Her-

ralle pyhitetty. 2 Moos. 28:36. 31. Ja he sitoivat siihen sinisen nauhan ja yhdistivät sen hiippaan, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

32. Ja niin kaikki seurakunnan majan rakennus päätettiin. Ja Israelin lapset tekivät sen; he tekivät kaikki sen mukaan, kuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

33. Ja he kantoivat majan Mooseksen luo, todistuksen majan tarpeinensa: sen koukut, laudat, korennot, patsaat ja jalustat,

34. peitteen punalla painetuista oinaan nahoista, ja peitteen hylkeennahoista, ja esiripun arkin eteen, 35. todistusarkin korentoinensa, ja

myös armoistuimen,

36. pöydän kaikkein astiainsa kanssa, ja katsomusleivät, 2 Moos. 35:13. 37. puhtaan kynttiläjalan, valmistetun lamppuinensa kaiken sen kanssa mitä siihen tarvittiin, ja öljyä kynttiläjalkaan, 2 Moos. 31:8. 3 Moos. 24:4.

38. kulta-alttarin ja voiteluöljyn, ja hyvänhajuisen suitsutuksen, ja ma-

jan oviverhot,

39. vaskisen alttarin ja vaskisen häkin korentoinensa ja kaikkine tarpeinensa, ja pesoastian jalustoinensa, **40. pihan kangasaida**n patsainensa **ja jalkoinensa, k**ankaan pihan sisällekäytävän eteen, köysinensä ja vaajoinensa, ja kaikki seurakunnan majan palveluksen astiat,

41. ja vihdoin virkavaatteet pyhäkössă palvelemista varten, papin Aaromin pyhät vaatteet, ja hänen poikain-m vaatteet, joissa heidän piti papin

virkaa toimittaa.

Niinkuin Herra oli käskenyt

kivät Israelin lapset kaiken sen työn.

43. Ja Mooses katseli kaikkea tätä rakennustyötä ja näki, että he olivat tehneet sen, niinkuin Herra oli käskenyt. Ja Mooses siunasi heitä.

40 Luku.

Mooses pystyttää majan ja pyhittää sen.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen: 2. "Ensimmäisenä päivänä ensimmäisessä kuussa tulee sinun pystyttää seurakunnan maja.

3. Ja pane siihen sisälle todistuksen arkki, ja peitä arkki esiripulla.

2 Moos. 26:33 ss. 4. Ja tuo myös sinne sisälle pöytä,

ja valmista se ja aseta siihen kynttiläjalka, ja pane lamput sen päälle. Ja aseta se kultainen savualttari

todistusarkin eteen, ja ripusta esirippu majan eteen. 2 Moos. 30:1,26:36. 6. Mutta polttouhrin-alttarin pitää sinun asettaman seurakunnan majan oven eteen.

7. Ja pane pesoastia seurakunnan majan ja alttarin välille, ja pane

siihen vettä.

8. Ja tee piha sen ympärille, ja ripusta esirippu pihan portin eteen. 9. Ja ota voiteluöljy, ja voitele maja ja kaikki ne kuin siinä ovat, ja pyhitä se kaluinensa, että ne olisivat pyhät. 2 Moos. 30:26.

10. Ja voitele polttouhrin-alttari kaluinensa, ja pyhitä alttari; ja se alttari olkoon kaikkein pyhin.

11. Voitele myös pesoastia jalustoi-

nensa, ja pyhitä se. 12. Ja tuo Aaron poikinensa seurakunnan majan oven eteen, ja pese heitä vedellä. 2 Moos, 29:4 ss.

13. Ja pueta Aaron pyhiin vaatteisin, ja voitele ja pyhitä hänet minun

papikseni.

14. Ja tuo myös hänen poikansa, ja pueta heidan yllensä ihopaidat, ja voitele heidät, niinkuin sinä heidän isänsä voitelit, minun papikseni. Ja tämän voidelluksen pitää oleman heille ijankaikkiseksi pappeudeksi suvusta sukuun."

Ja Mooses teki kaikki, niinkuin

Herra oli hänelle käskenyt.

17. Niin asetettiin maja pystyyn toisena vuonna, ensimmäisenä päivänā ensimmāisessā kuussa.

18. Ja kun Mooses pystytti majan, niin hän asetti jalustat ja laudat ja poikkipuut, ja asetti patsaat 4Moos 7.1.

19. Ja han levitti peitteen majan ylitse, ja pani katon sen päälle, niin Moosekselle, aivan sen mukaan te- | kuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

20. Ja han otti todistuksen ja pani arkkiin, ja asetti korennot arkin päälle, ja pani myös armoistuimen arkin päälle. 2 Moos. 25:16. Hebr. 9;4. 21. Sitten toi hän arkin majaan, ja ripusti esiripun todistusarkin eteen. niinkuin Herra oli käskenyt Moosek-

2 Moos, 35:12. 22. Ja han asetti myös pöydän seurakunnan majaan, pohjan puoliselle sivulle, ulkopuolelle esirippua.

23. Ja han asetti leivät sen päälle järjestykseen Herran eteen, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

24. Ja han pani myös kynttiläjalan seurakunnan majaan, aivan pöydän kohdalle, etelän puoliselle sivulle 2 Moos. 25:31.

25. Ja han asetti lamput siihen Herran eteen, niinkuin Herra oli

käskenyt Moosekselle.

26. Ja han pani myös kultaisen alttarin seurakunnan majaan, esiripun eteen,

27. ja suitsutti hyvänhajuisen suitsutuksen sen päällä, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

28. Ja hän asetti esiripun majan

oven eteen. 29. Mutta polttouhrin-alttarin pani han seurakunnan majan oven eteen, ja uhrasi sen päällä polttouhrin ja ruokauhrin, niinkuin Herra oli kas-

kenyt Moosekselle. 30. Ja pesoastian pani han seura-

kunnan majan ja alttarin välille. ja pani siihen vettä pesemistä varten.

2 Moos. 30:18 as. 31, Ja Mooses ja Aaron ja hänen polkansa pesivät kätensä ja jalkanša siitä,

32. silla heidan piti peseman itsemsä, kun he menivät seurakunnan majaan tahi kävivät alttarin tykö, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle.

33. Ja han pystytti pihan aidan majan ja alttarin ympärille, ja ripusti kangasverhon pihan, sisällekäytävään. Niin Mooses päätti koko sen

34. Silloin pilvi peitti seurakunnan majan, ja Herran kunnia täytti ma-4 Moos. 9:15. 1 Kun. 8:10 85. 35. Ja Mooses ei voinut mennä sen-

rakunnan majaan, sillä pilvi oli sen päällä, ja Herran kunnia täytti maian.

36. Ja kun pilvi yleni majan päältä. niin Israelin lapset vaelsivat; niin he tekivät koko heidän matkallansa. 37. Mutta kun pilvi ei ylennyt, niin he eivät lähteneet matkalle, aina sii-

hen päivään asti, jolloin se taas yleni. 38. Sillä Herran pilvi oli päivällä majan ylitse, ja yöllä oli siinä tulta; niin oli Israelin lasten silmäin edessä koko heidän matkallansa. 🕟

2 Moos. 13:21 ss. 4 Moos. 14:14. 5 Moos. 1:34: Neh. 9:19. Ps. 78:14. 105:39. 1 Kor. 10:1:

KOLMAS MOOSEKSEN KIRJA. LEVITICUS.

I Luku. Laki polttouhrista.

Ja Herra kutsui Mooseksen ja pu-hui hänelle seurakunnan majasta,

sanoen:

2. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: kun joku teistä tahtoo uhrata Herralle, niin tehkäät uhrinne eläimistă, joko karjasta tahi lampaista. 3. Jos han tahtoo Herralle poltto-

uhria karjasta tehdä, niin uhratkaan virheettömän härkyisen; seurakunnan majan oven edessä hänsen uhratkaan, että se olisi Herralle otollinen. 4. Ja pankoon hän kätensäsen polt-

touhrin pään päälle, niin se on otollinen häntä sovittamaan. 2 Moos. 29:10. 5. Ja teurastakoon hän härkyisen

Herran edessä; ja papit, Aaronin pojat, tuokoot veren ja kaatakoot sen 11. Ja teurastakoon sen Herran

alttarille ylt'ympäri, joka on seurakunnan majan oven edessä.

6. Ja vuota politouhrista on nyl-jettävä ja kappaleiksi hakattava. 7. Ja papin Aaronin pojat tehkööt

tulen alttarille, ja pankoot halot tulen päälle. 8. Ja papit, Aaronin pojat, sovitta-

koot kappaleet, pään ja rasvan, hal-kojen päälle, jotka ovat alttarilla tu-

len päällä. 9. Mutta sisällykset ja jalat pitää vedellä pestämän. Ja papin pitää kaikki nämä polttaman alttarilla polttouhriksi, ja otollisen hajun tuliuhriksi Herralle. 2 Moos. 29:25.

10. Mutta jos han tahtoo tehda polttouhria pienistä eläimistä, lampaista tahi vuohista, niin uhratkoon virheettömän oinaan tahi kauriin.

papit, Aaronin pojat, kaatakoot sen veren alttarille ylt'ympari.

12. Ja se hakattakoon kappaleiksi. sekā pāā ettā rasva, ja pappi asettakoon ne halkojen päälle, jotka ovat

alttarilla tulen päällä. 13. Mutta sisällykset ja jalat pitää vedellä pestämän. Ja papin pitää ge kaikki uhraaman ja polttaman alttarilla; se on polttouhri, tuliuhri otolliseksi hajuksi Herralle.

14. Mutta jos han tahtoo taas tehda polttouhria Herralle linnuista, niin tehköön sen mettisistä tahi nuorista

kyyhkysistä, miner manni

15. Ja papin pitää tuoman sen altlarille ja niskat poikki vääntämän a alttarilla polttaman. Ja sen veri on vuodatettava alttarin seinään. 16. Mutta ottakoon sen kuvun höy-

heninensä, ja heittäköön sen alttarin viereen itään päin, tuhkakoon paalle.

77. Ja han hafaiskoon sen siipien kohdalta, kuitenkaan repäisemättä nittä irti; ja pappi politakoon sen halkojen päällä, jotka ovat aittarilla tulen päällä. Tämä on politouhri, luliuhri otolfiseksi hajuksi Herralte.

Luku., asi Laki ruokauhrista

Ja jos joku tahtoo tehda Herralle ruokauhria, niin tehköön sen hienoisia jauhoisia, ja vuodattakoon öli

jyä sen pliälle, ja pankoon sultsu-tusta sen päälle. 2. Ja vieköön sen sitten papeille, Aaronin pojille ji ja pappi ottakoon pivonsa täyteen jauhoista ja öljystä sekā kaiken sultsutuksen, ja sen politakson alitariffa muistoksi. Tämā on tutiuhri otolliseksi hajuksi Herralle; ...

. 8. Sei mikājāā ruokauhrista; olkoon **Aaronin ja** hänen poikainsa omaa. - Se olkoon kaikkein pyhin Herran

luliuhrista.

L Mutta jos sinā tahdot tehdā ruokauhria siitä mikä on uunissa kypsytetty, niin olkoot ne happamat-tomia leipiä hienoista jauhoista, johon on öljyä sekoitettu, ja happa-mattomia õhukaisin leipiä, öljyilä voideltuia voideltuju<u>.</u>

5. Vaan jos sinun ruokauhrisi on pannussa kypsytettyä, niin olkoon se hienoista jauhoista, öljyltä se-

koitettua ja happamulonia.

5. Taita se kappaleiksi ja vuodata öliya sen päälle. Se on ruokuuhri.

edessa pohjan puolella alttaria; ja i tilassa kypsytettyä, min tee se hie-

noista jauhoista öljyn kanssa. 3. Ja se ruokauhri, jonka sinä tahdot senkaltaisista tehdä Herralle, pitää sinun tuoman papille, ja kanta-man sen alttarin tykö.

9. Ja papin pitää ylöntämän sen. mika ruokauhrista on muistoksi, ja politaman aittarilla. Se on tuliuhri

ja hyvä haju Herralle.

10. Tähteet ruokauhrista pitää oleman Aaronin ja hänen poikainsa omat. Se on oleva kaikkein pyhin

Herran tuliuhreista.

11. Kaiken ruokauhrin, jonka te uhraatte Herralle, pitää teidän tekemān ilman hapatusta; sillä ei yhtāān hapatusta cikā hunajata pidā sfina poliettaman tuliuhriksi Herralle.

12. Mutta uutis-ahrissa niitä uhrattakoon Herralle; vaan ei ne saa tulla alttarille makiaksi hajuksi,

3 Moos. 23:17. 2 Aik. 31:5. 18. Kaikki sinun ruokauhrisi pitää sinun suolaaman ; sinun ruokauhrisi älköön koskaan olko vailla sinun Jumalasi lifttosuolaa. Kaikissa nhreissasi pitää sinun suolaa uhraaman. Hes. 43:24. Mark. 9:49:

14. Mutta jos sinā tahdot tehdā uutisesta ruokauhrin Herralle, niin sinun pitää kuivaaman viheriäiset tähkäpität tulella ja survoman ne pieniksi, ja sitten uhraaman ruokanhrin uutisestasi.

15. Ja sinun tulee kaataa siihen öljyä ja panna suitsutusta sen päälle. Se

on ruokauhri.

16: Ja papin pitää ottaman niistä survotuista jyvistä, ja öljystä, ynnä kaiken spitsutuksen, ja polituman sen muistoksi. Se on tulluhri Herralle. 😕

: : 3 Luku. Laki kiitosuhrista.

Ja jos joku tahtoo tehdä kiitosuh-ria karjusta, niin uhratkoon härjān tahi lehmān, ja tuokoon virheettomän uhrin Herran eteen.

Ja hän laskekoon kätensä uhrinsa pään päälle, ja teurastakoon sen seurakunnan majan oven edessä: ja papit, Aaronin pojat, kaatakoot veren alttarille ylt'ympäri. 3. Ja kiitosuhrista uhratkoon hän

Herralle tuliuhriksi rasvan, joka sisāilykset peittāā, ja kaiken sen rus-

van, mikā sisāllyksissā on,

2 Moos. 29:13, 22, 4. ja molemmat munaskuut sen rasvan kanssa, mikä niiden päällä 7. Ja jos sinun ruokauhrisi on kati | on lanteissa, ja maksan kalvon, jodalla.

5. Ja Aaronin pojat polttakoot sen alttarilla polttouhriksi puiden päällä, jotka ovat tulessa, tuliuhriksi ja hyväksi hajuksi Herralle.

2 Moos. 29:25. 3 Moos. 6:12. 6. Mutta jos hän tekee Herralle kiitosuhria pienestä karjasta, koirastahi naaras-eläimistä, niin sen pitää oleman ilman virheettä.

7. Jos hän uhraa karitsan, niin hänen pitää sen tuoman Herran eteen,

8. ja laskeman kätensä uhrinsa pään päälle, ja teurastaman sen seurakunnan majan oven edessä. Ja Aaronin pojat kaatakoot sen veren alttarille vlt ympäri.

9. Ja kiitosuhrista tulee hänen tuliuhriksi Herralle uhraaman sen rasvan, koko saparon, joka eroitetaan selkäpiin kohdalla, ja sen rasvan, joka sisällykset peittää, ja kaiken

sisällysten rasvan,

10. ja molemmat munaskuut sen rasvan kanssa, joka lanteissa niiden päällä on, ja maksan kalvon, joka irroitetaan munaskuiden kohdalla.

11. Ja papin pitää sen polttaman alttarilla tuliruuaksi Herralle.

12. Jos joku tahtoo uhrata vuohen, niin tuokoon sen Herran eteen,

13. ja laskekoon kätensä sen pään päälle, ja teurastakoon sen seurakunnan majan oven edessä. Ja Aaronin pojat kaatakoot sen veren koko alttarin ympäri.

14. Ja siitä uhratkoon hän tuliuhriksi Herralle sen rasvan, joka sisällykset peittää, ja kaiken sisällys-

ten rasvan,

15. ja molemmat munaskuut sen rasvan kanssa, mikä niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvon, joka irroitetaan munaskuiden kohdalla.

 Ja papin pitää polttaman sen alt-tarilla, tuliruuaksi, makiaksi hajuksi. Kaikki lihavuus on Herran oma.

17. Se olkoon teille ijankaikkisena sääntönä suvusta sukuun, missäasunettekin: älkäät syökö yhtään rasvaa eikä verta.

1 Moos. 9:4. 3 Moos. 7:23 ss. 17:10 ss. 19:26. 5 Moos. 12:16,23 ss. 15:23. Ap. t. 15:20.

4 Luku. Laki rikosuhrista.

Ja Herra puhui Moosekselle, sa-noen:

2. Puhu Israelin lapsille, ja sano: jos joku rikkoo tietämättään jotakuta Herran käskyä vastaan, jota ei hanen pitaisi tekeman, niin et- haran Herran edessa.

ka on irroitettava munaskuiden koh- | tä hän tekee jotakin, joka on kielletty:

> 3. Jos pappi, joka voideltu on, rikkoo kansan pahennukseksi, niin hänen pitää rikoksensa edestä, jonka hän tehnyt on, tuoman virheet-tömän nuoren härän Herralle rikosuhriksi,

> 4. ja hänen pitää tuoman sen härän Herran eteen seurakunnan maan oven luo ja laskeman kätensä härän pään päälle, ja sitten teurastaman härän Herran edessä.

5. Ja pappi, joka voideltu on, ottakoon härän verta, ja kantakoon

sen seurakunnan majaan.

6. Ja papin pitää kastaman sormensa vereen ja priiskoittaman sitä verta seitsemän kertaa Herran ja

pyhäkön esiripun edessä.

7. Ja papin pitää pyyhkäistä sitä verta suitsutusalttarin sarviin, joka on Herran edessä seurakunnan majassa; mutta kaiken muun yeren kaatakoon hän polttouhrin alttarin pohjalle, joka on seurakunnan majan oven edessä. 3 Moos. 5:9. 9:9.

8. Ja kaikki rikosuhrin härän rasva annettakoon ylönnysuhriksi, nimittäin se rasva, joka sisällykset peittää, ja kaikki sisällysten rasva,

9. ja molemmat munaskuutsen rasvan kanssa, joka niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvo, joka irroitettakoon munaskuiden kohdalla. 10. aivan niinkuin se otetaan kiitos-

uhrin härästä; ja papin pitää ne polttaman polttouhrin-alttarilla. 11. Mutta härän vuodan, kaiken

lihan, pään ja jalkain kanssa, ja sisällykset ja ravan, 2 Moos, 29:14. 4 Moos. 19:5.

12. siis koko härän pitää hänen leiristä viemän ulos puhtaaseen paik-kaan, johonka tuhka heitetään, ja se pitää siellä poltettaman puiden päällä tulessa; juuri siinä paikassa, johonka tuhka heitetään, pitää se poltettaman. 8Moos. 9:11. Hebr. 13:11.

13. Jos koko Israelin seurakunta eksyisi, eivätkä itse sitä huomaa, ja he tekevät jotakuta Herran käskyä vastaan, jota ei heidän tulisi rikkoa. ja niin tulisivat vikapääksi,

4 Moos. 15:24 sa. 14. ja sittemmin huomaisivat rikoksensa, minkā he tekivāt, niin pitāā heidän tuoman nuoren härän rikosuhriksi, ja asettaman sen seurakunnan majan eteen;

15. ja seurakunnan vanhimmat laskekoot kätensä härän pään päälle Herran edessä, ja teurastakoot sen

16. Ja pappi, joka voideltu on, kantakoon härän verta seurakunnan majaan,

17. ja papin pitää kastaman sormensa vereen, ja seitsemän kertaa priiskoittaman sitä Herran eteen,

esiripun edessă.

18. Ja sitten pitää hänen pyyhkäisemän sitä verta alttarin sarviin, joka on Herran edessä seurakunnan majasta; mutta kaiken muun veren kaatakoon hän polttouhrin alttarin pohjaan, joka on seurakunnan majan edessä.

19. Kaiken hārān rasvan pitää hānen oftaman ja politaman alitarilla.
20. Ja hānen pitää tekemān tālie hārālle, niinkuin hān teki rikosuhrin hārālle. Niin pappi heidāt soviitaa, ja se rikos annetaan heille

anteeksi.

21. Ja hānen pitāā viemān hārān ulos leiristā, ja polttaman sen, niinkuin hān poltti sen edellisen hārān. Se oikoon seurakunnan rikosuhri.
22. Mutta jos pāāmies rikkoo ja teket tietāmāttāān jotakuta Herran Jumalansa kāskyā vastaan, jota eihānen pitāisi rikkoman, ja tulee vikapāāksi;

23. ja joku sitten osoittaa hänelle hänen rikoksensa, jotka hän on rikkonut, niin hänen pitää tuoman uhriksi virheettömän kauriin,

24. ja laskeman kätensä sen kauriin pään päülle, ja teurastaman sen siinä paikassa, missä Herralle polttouhria teuraste aan. Se olkoon hänen rikosuhrinsa.

25. Sitten pitää papin ottaman rikosuhrin verta sormellansa ja pyyhkäisemän sitä polttouhrin alttarin sarviin; mutta sen muun veren kaatakoon hän polttouhrin-alttarin poh-

26. Ja kaiken sen rasvan pitää hänen politaman alttarilla, niinkuin tehdään kiitosuhrin rasvan suhteen. Ja aiin pappi sovittaa hänen rikoksensa, ja se annetaan hänelle anteeksi. 27. Jos joku yhteisestä kansasta rik-

koo tietämättään, niin että hän tekee jotakuta Herran käskyä vastaan, jola ei hänen pitäisi rikkoman, ja tu-

lee niin vikapääksi,

28. ja sitten saatetaan huomaamaan rikoksensa, minkä synnin hän on tehnyt, hänen pitää tuoman uhriksi virheettömän vuohen sen rikoksen edestä, jonka hän on tehnyt,

29. ja pitää laskeman kätensä rikosuhrin pään päälle, ja teurastaman sen rikosuhrin sillä paikalla, jossakussa näistä asiosi jossa politouhrin-eläin teurastetaan vikapää yhteen näistä:

30. Ja papin pitää sormellansa ottaman sen verta, ja pyyhkäisemän sitä polttouhrin altiarin sarviin; mutta kaiken muun veren pitää hänen kaataman altiarin pohjaan.

31. Ja kaiken sen rasvan pitää hänen ottaman, niinkuin kiitosuhrin
rasva otetaan; ja papin pitää sen
polttamanalttarillamakiaksi hajuksi
Herralle. Janiin pappi sovittaahänen
rikoksensa, ja se annetaan anteeksi
hänelle. 2Moos. 2918. 3 Moos. 314.

32. Mutta jos hān tuo lampaan rikosuhriksi, niin tuokoon virheettö-

män uuhen.

33. Ja laskekoon kätensä rikosuhrin pään päälle, ja teurastakoon sen rikosuhriksi siinä paikassa, missä polt-

touhrin-eläin teurastetaan.

34. Ja papin pitää sormellansa oltaman rikosuhrin verta, ja pyyhkäisemän sitä polituouhrin alttarin sarviin; mutta kaiken muun veren pi-

tää hänen kaataman alttarinpohjaan. 35. Mutta kaiken rasvan pitää hänen ottaman, niinkuin kiitosuhrin lampaan rasva otetaan, ja papin pitää polttaman sen alttarilla Herran tuliuhriksi. Ja niin pappi sovitaa hänen rikoksensa, jonka hän on tehnyt, ja se hänelle annetaan anteeksi.

5 Luku. Laki vikauhrista.

Jos joku rikkoo sillä tavalla, että hän kuulee vannottajan sanat, ja voisi asian todistaa, joko hän on sen nähnyt tahi muuten saanut tietää, eikä ilmoita sitä, ja hän on niin vikapää vääryyteen;

2. tahi jos joku tietämättään sattuu koskemaan johonkuhun saastaiseen kappaleeseen, joko saastaisen metanen raatoon, tahi saastaisen karjan raatoon, tahi saastaisen matelijan raatoon, ja hän niin tulee

saastaiseksi ja vikapääksi;

3 Moos. 11:1 ss.
3. tahi jos hän sattuu tielämättään koskemaan saastaiseen ihmiseen, oli hän mistä syystä hyvänsä saastaiseksi tullut, ja hän sitten saa sen

tietää ja tulee vikapääksi/;

4. tahi jos joku vannoo, niin että hän huomaamattansa suullansa vannoo jotakin, oli se hyvää tahi pahaa, niinkuin ihminen joskus afattelemattomuudessa vannoo, kaikki kuin ihminen vannoohuomaitsematta, ja sen sitten tulee huomaamaan ja niinmuodoin joutuu vikapääksi jossakussa näistä asioista, hän on vikapää yhteen näistä:

vikapää johonkuhun näisiä, tunnustaa se; minkā hān on rikkonut.

6. in sen rikoksensa vian edestä. minkā hān on rikkonut tuckoon hin laumasta Herralle uuhen tahi vudhen rikosuhriksi; ja papin pitää sovittaman hänen rikoksensa.

7. Jollei häneliä ole lammasta, niin tuokoon Herralle rikoksensa edestä, minka han tehnyt on, kaksi mettistā tahi kaksi nuorta kyyhkystä, toisen rikosuhriksi ja toisen polttouh-8 Moos. 1:14. Lunk. 2:24.

8. ja vieköön ne papille; ja tämä uhratkoon ensisti sen rikosuhriksi määrätyn ja vääntäköön sen niskat, vaan äiköön kuitenkaan päätä eril-3 Moos. 1:15. lensä reväiskö. 9) ja priiskoittakoon rikosuhrin verta alitarin seinälle; ja antakoon

sen veren, joka jää, vuotaa alttarin pohiaan. Se on rikosuhri.

10. Toisen pitää hänen uhraaman politouhriksi, niinkuin siitä on määratty. Ja niin pitää papin sovittaman hänen rikoksensa, minkä hän on teh-

nyt, ja se annetaan hänelle anteeksi. 11. Mutta jos ei hänellä ole kahla mettistä tahi kahta nuorta kyyhkystä, niintuokoon rikoksensa uhriksi kymmenennen osan efua hienoja jauhoja rikosuhriksi. Mutta älköön panko öljyä sen päälle eikä suitsutusta, sillä se on rikosuhri.

1 12. Ja hänen tulee se vieda papille. ja papin pitää siitä ottaman pivon täyden muistoksi, ja polttaman sen alitarilla Herralle tuliuhriksi. Tämä

en rikosuhri. 3 Moos. 4:35. 13. Ja papin pitää niin sovittaman hänelle hänen rikoksensa, minkä hān nāissā asioissa rikkonut on; ja se annetaan anteeksi hänelle. Ja jäännös olkoon papin oma niinkuin ruokauhrissakin.

14. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

15. Jos joku velvollisuutensa rikkoo ja erhehdyksestä syntiä tekee jossakussa mikä Herralle pyhitetty on, hänen pitää Herralle luoman virheettömän oinaan laumasta, sinun arviosi jälkeen hopiasikleissä, pyhän siklin jälkeen, vikauhriksi.

16. Ja mitä hän on pitänyt luonansa pyhitetystä, sen pitää hänen antaman takaisin, ja sen lisäksi vielä antaman viidennen osan, ja anlaman sen papille. Kun pappi niin sevit-taa hänet vikauhrin oinaalla, niin se hänelle annetaan anteeksi. 🚟 🗸

17. Ja jos joku rikkoo ja tekee jo-takuta Herran käskyä vastaan, jota

'5, min' tulee hanen, koska han'on | ei hanen pitanyt rikkoman, mutta ei sitä tietänyt, hän on vianalainen, 8 Mood. 4:2.

18. ja hänen pitää tuoman papiRe virheettömän oinaan laumasta. nun arvios jälkeen, vikauhriksi. Hun pappi sitten sovittaa hänen tietämättomyytensä, koska hän sen on tehnyt tietämättänsä, niin se hänelle annetaan anteeksi.

19. Se on vikauhri : sillä hän on loutunut vianalaiseksi Herran edessä.

6 Luku.

Poltto, ruoka- ja vihkimysuhreista.

Ja Herra puhul Moosekselle, sa-2. Jos joku tekee syntiä ja rikkoo

vėlvollisuutensaHerraa vastaan,kieltäen lähimmäiseltänsä sen, minkä han hanen haltuunsa antanut on, tahi sen, jonka han hanen kateensa on uskonut, taikka jonka hän väkivallalla ottanut on; tahi siinä että hān vāāryydellā anastaa jotain lā-himmāiseltāān; 4 Moos. 5:5 ss. 8. tahi siinä; että hän on löytänvi kadonneen tavaran ja kieltää sen väärällä valalla, tahi mitä hyvänsä olisi, jossa ihminen lähimmäistänsä vastaan rikkoo:

4. niin pitää sen, joka niin on rikkonut ja tullet vikapääksi, antaman takaisin, mitä hän väkivallalia ottanut on ja vääryydellä saattanut huosisansa, nin myös sen, mikä hänen haltuunsa oli annettu, lahi

kadotetun, jonka han löytänyt olt, 5. tahi kaikki, jonka tähden hän yäärän valan tehnyt on, sen pitää hanen kaikki tyyni antaman takail sin ja vielä sitten viidennen osan päälliseksi. Hänen pitää antaa kaikki sille, jonka oma se oli, samana päivänä kuin hän vikauhrinsa tuo.

2 Moos. 22:7. 8 Moos! 5:16. 6. Mutta vikauhrinsa pitää häneh tuoman Hervalle; virheettömän oinaan laumasta, sinun arvios jälkeen. pitää hänen tuoman papin tykö vikauhriksi . 11

7. Kun pappi sovittaa hänen Herran edessä, niin hänelle annetaan anteeksi, oli teko mika hyvansa, jossa hän itsensä vikapääksi saattoi.

8. Ja Herra puhui Moosekselle, sa noen:

9. Käske Aaronille ja hänen pojik

lensa, samoen: jämä on poittouhrin sääntö: politouhrin pitää pataman alitarilla kaiken yötä aamuum esti: Ja alttarin tuli palakoon sen päällä.

10. Ja pappi pukeutukoon liinapai.

taan ja vettiköön liimaiset alusvaatteet ihonsa päälle; ja korjatkoon sitten tuhkan atttarilla, kun tuli polttouhrin on kuluttanut, ja pankoon sen alttarin viereen;

II. ja riisukoon sitten vaatteensa, ja pukekoon itsensä toisiin vaatteisiin ja vieköön tuhkan ulos leiristä puhtaaseen paikkaan. 3 Moos. 4:12.

12. Mutta tuli on aina palava alttarilla, eika koskaan saa sammua. Ja papin pitää sytyttämän halot sen päällä joka aamu, ja hänen pitää asellaa poltiouhri sen päälle, ja poltlaa kiitosuhrin rasva sen päällä.

13. Tulen pitää alinomaa palaman altiaritla; se ei saa koskaan sammua. 14. Ja tāmā on ruokauhrin sääntő; Aaronin poikain tulee kantaa se

afitarille Herran eteen:

3 Moos. 2:1 ss. 4 Moos. 15:4. 15. Papin pītāā ottaman pivon tāyden niistä hienoista jauhoista, jotka uhriin kuuluvat, ja õljystä, sekä kaiken suitsutuksen, joka ruokauhrin päällä on, ja polttaman sen alttarilla hyväksi hajuksi ja muistoksi Herrulle. 3 Moos 2:9. 16. Ja mikā siitā tāhteeksi jāā syökoon Aaron poikinensa. Happamalonna on se syötävä pyhässä sijassa; seurakunnan majan pihassa tulee heidan se syödü.

17. Alköön sitä leivottako hapatuksen kanssa; sillä se on heidän osansa, jonka minā heille minun tuliuhristani antanut olen. Se olkoon kaikkein pyhin, niinkuin rikosuhri

ja vikauhri.

18. Jókáinén michenpuoli Aaronin lapsista syököön sitä. Se olkoon ainainen sääntö Herran tuliuhrista suvusta sukuun. Joka niihin rupee, hān on pyhitetty. 4 Moos. 18:9 s.

2 Moos. 29:37. 19. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

20. Tămă olkoon Aaronin ja hänen poikainsa uhri, jonka heidan pitää uhraaman Herralle sinä päivänä, jona he voidellaan: kymmenennen osan efaa hienoja jauhoja jokapäiväiseksi ruokauhriksi, puolen aamuih ja puolen ehtoolla. 2 Moos. 16:36. 21. Pannussa se valmistettakoon öl-

iyn kanssa, ja leivottuina kappaleina tulee sinun se uhrata niinkuin ruokauhrikin, hyväksi hajuksi Herralie. 22. Ja pappi, joka hänen pojistan-m hänen sijaansa voideltava on, ichköön sen. Tärmä on oleva ijankaikkinen sääntö. Herralle pitää se kokonansa poltettaman.

kokonansa poltettaman; ei bitä saa! svodā.

24. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

25. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja sano: tāmā on rikosuhrim sääntö: missä polttouhri teurastetaan, siinä paikassa pitää myös rikosuhri teurastettaman Herran edessä. Se on kaikkein pyhin.

26. Pappi, joka rikosuhrin uhraa, svököön sen; pyhällä sijalla on se syötävä, seurakunnan majan pi-

halla

27. Kuka ikānānsā sen lihaan koskee, se olkoon pyhitetty; ja jos verta roiskuu johonkin vaatteesen, on se pestāvā pyhāssā sijassa.

28. Ja se saviastia, jossa se keitethan, pitha rikoltaman. Jos se on vaskisessa padassa keiletty, niin se pitää hivutettaman ja vedellä virul lettaman. 3 Moos. 11:33.

29. Kaikki miehenpuolet papeista syökööt sen. Se on kaikkein pyhin. 30. Mutta rikosuhria, jonka veri viedāān seurakunnan majaan, sovinnoksi pyhäkköön, sitä älköön

syötäkö, vaan tulella poltettakoon. 3 Moos. 4:5, Hebr. 13:11.

7 Luku.

Edelleen vikauhreista ja kiitosuhreista. Rasvan ja veren syömisen kielto.

Ja tämä on vikauhrin sääntö: Se on kaikkein pyhin.

2. Siinä paikassa, missä politouhri teurastetaan, pitää myös vikauhri teurastettaman, ja sen veri priiskoitettakoon alttarille ylt'ympäri. 3. Ja kaikki rasva siitä pitää uh-

rattaman, sekā saparo etlā rasva, joka sisāllykset peittāā,

4. ja molemmat munaskuut sen rasvan kanssa, kuin niiden päällä on lanteissa, niinmyös maksan kalvo, joka on irroitettava munaskuiden kohdalla.

5. Ja pappi politakoon sen alitarilla tuliuhriksi Herralle. Se on vikauhri. 6. Jokainen miehenpuoli papeista

syököön silä; pyhässä sijassa on se syötävä; sillä se on kaikkein pyhin.

7. Mita on rikosuhrista määrätty, koskee myös vikauhria; sillä yhtäläinen on molempuin sääntö. Se on oleva sen papin oma, joka sillä sovinnon toimittaa.

8. Joka pappi politouhrin uhraa, hänen omanansa olkoon sen polttouhrin vuota, jonka hän uhran-

nut on. 23. Sillä papin ruokauhri pitää aina | 9. Ja kaikkinainen ruokauhri, joka uunissa kypsytetty on, ja joka pannussa tahi kattilassa valmistettu on, pitää papin oman oleman, jo-

ka sen uhraa.

10. Ja ruokauhri, joka on öljyllä sekoitettu, taikka kuiva on, sen pitää kaikkein Aaronin lasten yhteinen oleman, yhden niinkuin toisenkin.

11. Ja tāmā on kiitosuhrin sāāntō,

joka Herralle uhrataan:

12. Jos joku tahtoo tehdä ylistysuhria, niin heidän pitää uhraaman ylistysuhrin lisäksi happamattomia leipiä, sekoitettuja öliyilä, ja happamattomia ohukaisia kakkuja, voideltuna öliyilä, ja pannussa kypsytetyitä leipiä öliyilä sekoitetuista hienoista jauhoista.

13. Happamien kakkujen päällä uhratkoon hän lahjansa, kiitos-ja ylis-

tys-teuraansa lisäksi.

14. Ja yksi kaikista niistä pitää uhrattaman Herralle ylönnysuhriksi, ja se on oleva sen papin oma, joka priiskoittaa kiitosuhrin veren.

15. Ja ylistysuhrin liha hänen kiitos-leuraassaan pitää sinä päivänä syötämän, jona se uhrattu on, eikä mitään pidä tähteeksi jätettämän

huomenėksi.

16. Multa jos joku lupauksen johdosta uhraa taikka tuo vapaaehtoisen uhrin, niin se pitää sinä päivänä syötämän, jona se uhrattu on; mutta jos jotakin tähteeksi jää uhrista, niin on se toisena päivänä myös syötävä.

17. Mutta jos jotakin vielä tähteeksi jää siitä uhrin lihasta, niin se kolmantena päivänä poltettakoon

tulessa.

18. Mutta jos joku syö kolmantena pāivānā kiitosuhrin lihasta, niin ei ole hān otollinen, joka sen on uhrannut, eikā sitā hānelle hyvāksi lueta, mutta se on kauhistus. Joka siitā syö, on vikapāā pahaan tekoon.

19. Sitä lihaa, joka sattuu johonkuhun saastaisuuteen, ei pidä syötämän, mutta se on tulessa poltettava. Muuten joka puhdas on, hän syö-

kõõn puhtaasta lihasta.

Ja se joka ollessaan saastutuksen alaisena syö kiitosuhrin lihasta, siitä, joka Herran oma on, hän on juurrutettava pois kansastansa.
 Jos joku koskettaa johonkuhun

21. Jos joku koskettaa johonkuhun saastaisuuteen, olkoon se saastainen ihminen tahi saastainen eläin tahi mikä muu saastaisuus tahansa, ja hän syö kiitosuhrin lihasta, siitä mikä Herran oma on, hän on juurrutetava pois kansastansa. 3 Moos. 11:1 ss.

22. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

 Puhu Israelin lapsille, sanoen: älkäät mitään rasvaa syökö härjistä, lampaista tahi vuohista.

3 Moos. 8:17. 9:10.
24. Raadon tahi revityn eläimen rasvaa käytettäköön kaikkinaisiin tarpeisin; mutta älkäät sitä missään tapauksessa syökö.

25. Siliä joka syö rasvaa siitä eläimestä, joka Herralle tuliuhriksi on annettu, hän on juurrutettava pois

kansastansa.

26. Älkäät myöskään syökö verta, ei linnuista eikä eläimistä, missä paikassa asunettekin. 3 Moos. 3:17.

17:10,14. 19:26. 5 Moos. 12:16,23. Ap. t. 15:20,29. 21:25,

27. Jokainen joka syö verta, on juurrutettava pois kansastansa.
28. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

29. Puhu Israelin lapsille, sanoen: joka Herralle kiitosuhrin uhraa, hänen pitää uhriteuraasta tuoman Herralle mitä hänelle tulee.

30. Hänen pitää kantaman sen kädessänsä Herran tuliuhriksi; rinnan rasvan hän tuokoon rinnan kanssa

häälytysuhriksi Herralle.

31. Mutta pappi politakoon rasvan alttarilla, ja rinta on Aaronin ja hänen poikainsa oma.

neu polazinsa olma. 32. Ja oikian lavan pitää teidän antaman papille lahjaksi teidän kiltosuhristanne.

33. Ja se Aaronin pojista, joka uhraa kiitosuhrin verta ja rasvaa, hän saakoon oikian lavan osaksensa.

34. Sillä minä olen ottanut Israelin lapsilta heidän kiitosuhristansa häälytysrinnan ja lahjalavan, ja olen ne antanut papille Aaronille ja hänen pojillensa ijankaikkiseksi oikeudeksi Israelin lapsilta. 2 Moos. 29:27 as.

35. Tämä on Aaronin ja hänen poikainsa osa Herran tuliuhrista, se osa, joka annettiin sinä päivänä, jolloin he asetettiin Herran papeiksi,

36. Nāmā Herra kāski sinā pāivānā, jona hān heidāt voiteli, annettavaksi heille Israelin lapsilta, ijankaikkiseksi oikeudeksi suvusta sukuun.

37. Ja tämä on laki polttouhrista, ruokauhrista, rikosuhrista, vikauhrista, niin myös täytösuhrista ja

kiitosuhrista,

38. jonka Herra Moosekselle käski Sinain vuorella sinä päivänä, jona hän sääsi Israelin lapsille, etiä heidän piti uhraaman uhrinsa Herralle Sinain korvessa. 8 Moos. 28:46, 27:34,

8 Luku. Papit vihitään.

Ja Herra puhui Moosekselle. sanoen:

2. "Ota Aaron poikinensa, ja heidän vaatteensa, ja voiteluõljy, niin myös härkä rikosuhriksi ja kaksi oinasta, ja myös kori happamattomia lei-2 Moos. 28:2. 29:1 ss.

3. ja kokoa kaikki kansa seurakunnan majan oven eteen.

4. Mooses teki niinkuin Herra hänelle käskenyt oli ja kokosi kansan seurakunnan majan oven eteen.

5. Ja Mooses sanoi kansalle: "tätä on Herra käskenyt tehdä."

6. Ja Mooses otti Aaronin poikinen-

sa, ja pesi heidät vedellä.

7. Ja hän puetti hänen yllensä ihopaidan, ja vyötti hänen vyöllä, ja puetti hänet vaippaan, ja pani olkavaalteen hänen päällensä, niin myös vyötti hänen olkavaatteen vyöllä, ja kiinnitti puvun sillä.

2 Moos. 28:31 ss. 29:5 ss. 8. Ja pani hänen päällensä rinta-kilven, ja pani rintakilpeen "urim ja lummim." 2 Moos. 28:30. 2 Moos. 28:30.

9. Ja hän pani hiipan hänen päähänsä; ja kiinnitti hiippaan hänen olsallensa kultaisen otsalevyn, pyhần kruunun, niinkuin Herra Moosekselle käskenyt oli. 2 Moos. 28:36,39.

10. Ja Mooses otti voiteluöljyn, ja voiteli majan ja kaikki mitä siinä oli, ja pyhitti ne. 2 Moos. 30:25ss. 4 Moos. 7:1.

11. ja priiskoitti siitä seitsemän kertaa alttarille, ja voiteli alttarin ja kaikki sen astiat, ja pesoastian jalustoineen, ja pyhitti ne.

12. Ja han kaasi voiteluöljystä Aaronin pään päälle, ja voiteli hänen ja pyhitti. Syr. 45:18.

13. Ja Mooses toi Aaronin pojat, ja puetti heidän yllensä ihopaidat, vyötti heidät vyöllä ja sitoi lakit heidän päähänsä, niinkuin Herra hänelle käskenyt oli.

14. Ja hän antoi tuoda härän rikosuhriksi, ja Aaron poikinensa pani kätensärikosuhrin härän pään pääl-

2 Moos. 29:10. 15. ja Mooses teurasti sen, ja otti verestä, ja pyyhkäisi sormellansa alttarin sarviin yltympäri, ja puh-disti alttarin, ja kaasi veren alttarin pohjalle, ja pyhitti sen sovitukseksi. 16. Ja han otti sisällysten rasvan

ia maksan kalvon, ja molemmat munaskuut niitten rasvan kanssa; ja Mooses poltti ne alttarilla.

nensa ja sontinensa poltti hän tulessa ulkona leiristä, niinkuin Herra Moosekselle oli käskenyt.

2 Moos, 29:14ss. 18. Ja hän toi oinaan polttouhriksi; ja Aaron poikinensa panivat kätensä oinaan pään päälle.

19. Ja sitten se teurastettiin, ja Mooses kaatoi sen veren alttarille ylt'-

ympäri.

20. Mutta oinaan leikkasi hän kappaleiksi. Ja Mooses poltti pään ja

kappaleet ja rasvan,

21. ja pesi sisällykset ja jalat vedellä; ja niin Mooses politi koko oinaan alttarilla. Se on polttouhri hyväksi hajuksi, se on tulluhri Herrafle, niinkuin Herra hänelle oli käskenvt.

22. Ja han toi myös toisen oinaan. tävtösuhrin oinaan, ja Aaron poikinensa pani kätensä oinaan pään

päälle.

23. Sitten se teurastettiin, ja Mooses otti sen verestä, ja pyyhkäisi sitä Aaronin oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaasen.

24. Senjälkeen Mooses toi myös Aaronin pojat, ja pyyhkäisi verta heidän oikian korvansa lehteen, ja heidän oikian kätensä peukaloon, ja heidän oikian jalkansa isoon varpaasen; ja muun veren Mooses kaa-si alttarille ylt'ympäri.

25. Ja hän otti rasvan ja saparon ja kaiken sisällysten rasvan, ja maksan kalvon, ja molemmat munaskuut rasvoinensa, niin myös oikian

lavan.

26. Ja korista, jossa happamattomat leivät olivat Herran edessä. otti hän yhden happamattoman leivän, ja öljyllä voidellun kakun, ja ohukaisen leivän, ja pani ne rasvan ja oikian lavan päälle.

27. Ja kaikki nämä antoi hän Aaronin ja hänen poikainsa käsiin, ja häälytti ne häälytys-uhriksi Herran

edessä.

28. Ja sitten otti Mooses ne heidän käsistänsä, ja poltti ne alttarilla polttouhrin päällä. Se on täytösuhri hyväksi hajuksi, se on tuliuhri Her-

ralle.

29. Ja Mooses otti rinnan ja häälytti sen häälytys-uhriksi Herran edessä; täytösuhrin oinaasta sai Mooses tämän osakseen, niinkuin Herra hänelle käskenyt oli.

30. Ja Mooses otti siitä voiteluöliystä ja verestä, joka oli alttarilla, ja priiskoitti Aaronin ja hänen vaatet-17. Mutta haran vuotinensa, lihoi- liensa päälle, niin myös hänen poikainsa ja heidän vaatettersa päälle, ja pyhitti niin Aaronin ja hänen vaatteensa, niin myös hänen poikansa ja heidän vaatteensa hänen kanssansa 2005–2026

kanssansa. 2Moos 29/21. 31. Ja Mooses sanoi Aaronille ja hänen pojillensa.: / keittäkäät liha

seurakunnan "majan oven edessä, ja" syökäät se simä palkassa leivän kanssa, joka on läytösuhrin korissa, niinkuin minä käskin, sanoen. "Aaron polkinensa syökööt ne."

32. Vaan mitä jää tähteeksi lihasta ja lelvästä, sen teidän pitää polltaman tulessa.

33. Ja alkäät lähtekö seitsemänä päivänä seuraktunnan majan ovesta pois, siksi kunnes teidän täytösuhrinne päivät täytetään, sillä seitsemänä päivänä teidän kätenne täytetään.

31. Niinkuin se tänäpänä tapahtunut on, niin on Herra käskenyt tehdä, että te sovitettaisiin.

35. Ja teidän pitää oleman seitsemän päivää seurakunnan majan oven edessä, päivät ja yöt, ja teidän pitää ottaman vaarin Herran käskyistä, ett ette kuolisi, sillä niin on minulle kasketty "

36 Ja Aaron poikinensa teki kaiken sen, niitä Herra Mooseksen

kautta oli käskenyt

9 Luku.

Aaronin ensimmäinen ubri.

Ja kahdeksantena päivänä kutsui Mooses Aaronin ja hänen poikansa, niin myös vanhimmat Israelista, 2. ja-sanoi Aaronille "ota nuori vasikka rikosuhriksi ja oinas polttouhriksi, molemmat virheettömäi, ja tuo Herran eleen. 2005. 2011.

3. Ja puhu Israelin lapsille, sanoen ottakaat kauris rikosuhriksi, ja vasikka ja karitsa, molemmat vuosi-kautiset ja virheettömät, polttouhriksi.

4. sekā myös hārkā ja oinas kiitosuhriksi Herran edessā, ja tehkāāt ruokauhri sekoitettu öljyllā, sillā tānāpānā ilmestyy Herra teitle."

5. Ja he toivat ne, mitä Mooses oli käskenyt, seurakunnan majan oven eteen, ja koko kansa tuli, ja seisoi Herran edessä

6 Niinsanoi Mooses: "tätä on Herra käskenyt teidän tehdä, ja Herran kunnia on ilmestyvä teille"

7. Ja Mooses sanoi Aaronille ..astu alttarin tyko, ja tee rikosuhrisi ja polttouhrisi, ja sovila itsesi ja kansa, ja uhraa sitten kansan uhri ja

kainsa ja heidän vantetterisa päälle, | sovita heidät, niinkuin Herra on

käskenyt."

8. Silloin Aaron astui alttarin luo.

ja teuristi vasikan rikosuhriksensa.

9. Ja Aaronin pojai kantoivat hänelle veren, ja hän kasti sormensa vereen, ja pyyhkäisi sitä alttarin sarviin, mutta muun veren kansi hän alttarin pohjaan.

10. Ja rikosuhrin rasvan, munaskuut, ja maksan kalvon politi hän alitarilla, niinkuin Herra oli Moo-

sekselle käskenyt.

11. Mutta lihan ja nahan poltti hän tulessa ulkona keiristä.

12. Sitte hän teurasti polttouhrin; ja Aaronin pojat kantoivat veren hänelle, ja hän priiskoitti sen altarille yltympäri

13. Ja he toivat myös polttouhrinteuraan hänelle, kappalciksi leikatun, ja sen pään, ja hän poltti no

alttarilla.

14 Ja han pesi sisällykset ja jalat, ja poltti ne polttouhrin päällä, alttarilla.

15. Senjälkeen toi hän esille kansan uhrin. Hän otti kauriin, joka oli kansan rikosuhrin-teuras, ja teurasti sen, ja uhrasi sen rikosuhriksi samalla tavalla kuin se edellinen rikosuhri uhrattiin.

 Ja hän toi myös polttouhrin, ja uhrasi sen säädetyllä tavalla.

17 Ja loi ruokauhrin, ja otti siitä pivonsa täyden, ja poltti ne alttarilla, paitsi aamullista polttouhria.

18. Sitten teurasti hän härän ja oinaan kansan kulosuhriksi, ja Aaronin pojat kantoivat veren hänelle, ja hän kaasi sen alttarin päälle yltympäri

19 Ja härän rasvan, ja oinaan saparon, ja sisällysten rasvan, ja mu-

naskuut, ja maksan kalvon, 20. karken tämän rasvan panivat he rintain päälle, ja hän poltti ras-

vakappaleet alttarilla

21 Mutta rinnat ja oikian lavan häälytti Aaron häälytysuhriksi Herran edessä, niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle

22 Ja Aaron nosti kätensä kansan puoleen, ja siunasi heilä Ja siitekuin hän oli uhrannut rikosuhein, polttouhrin ja kiilosuhrin, astui hän alas 4 Moos. 6:21 s.

23. Ja Mooses ja Aaron menivätseurakunnan majaan, ja kun he sieltä tulivat ulos, siunasivat he kansan. Silloin näkyi Herran kunnia koko kansalle

polttouhrisi, ja sovita itsesi ja kan-| 24. Ja tuli tuli Herralta **alas, ja** sa, ja uhraa sitten kansan uhri ja kulutti polttouhrin ja sen rasvan sivat maahan kasvoillensa.

-- 1/Eun.48:98:88/ 2 Aiki 7:1. -2 Malekt. 2:10. in adding the theory is a mile on

10 Luku:

Aeronin poikien rangaistus. Sääntöjä papeille.

Mulla Aaronin pojat Nadab ja Abi-hu ottivat kumpikin suitsutusasliansa, panivat tulta niihin, ja panivat suitsutusta ben phülle, ja kan-loivat vierasta tulta lierran eteen, jota ei Hän heille ollut käskenyt.

2. Silloin läksi tuli Herralta, ja kululli heidāt, niin ettā he kuolivat Herran edessä. 3 Moos, 15:1.

4 Moss. 9:4: 26:61, 1/Alk. 24:2. 3. Niin sanoi Mooses Aaronille > "tämå on se mitä Herra puhunut on, sanoen: ,niille, jotka minua lähesiyvät, esoitan ilseni pyhäksi, ja keko kansalle tuhdon minä näyttää kunnismi." Ja Aaron oli ääneti.

. . . D Moos. 29:43. Pd. 18:26 ss. 4. Mutta: Mooses: katsui Misaelin ja Elsafaniny/Usielin; (Aaronin sedan, pojat, ja sanoi heille: ",tulkaat ja kantokaat veljenne pois pyhäkös-tä ja viekäät heidiät ulos leiristä."

2Moos.6:18,22: 4Moes/8:19. 5. Silloin he tulivat ja kuntoivat heidht vaatteitsaan ulos leiristä, niinkuin Mooses oll sanonut.

. Niin sanoi Mooses Aaronille ja hanen pojillensa Eleasarille ja Itamarille: "älküät paljastako päätänne, alkantka revaisko vaatteitanne, ollelle kuolisi, ja etlei viha tulisi koko kansan päälle. Martia teidän veljenne, koko Israelin huone, iitkekööt tätä paloa, jonka Herra sytytlänytion.

7. Alkaat myös menko seurakunman majan ovesta ulos, ettette:kuolisi; sillä Herran voiteluöljy on teidin päällänne." Ja he tekivät niinkuia Mooses sanonut eli.

8. Ja Herra puhui Aaronille, sanoen : 9. "Viiniä ja väkevätä juomaa et sini civatka poikasi saa juoda, kun te menette seurakunnan majaan, ettelle kuolisi. Se pitää oleman ikuinen sääntö teille suvusta sukuun.

Hes. 44:21.: 1 Tim. 3:3., Tit. 1:7. Teidan tulee tehda eroa pyhän ja epäpyhän, välillä,, saastaisen, ja [puhtaan välillä:

11. ja teidän tulee opettaa Israelin lapsille kaikki oikeudet, mitkä Hern heille Mooseksen kautta puhunut on.

altarilla. Ja kun kansa sen mäki, | hänen jääneille poiillensa Eleasariemuitsivat he suuresti, ja lanke- rille ja liamarille: "ottakaat se ruokauhri, joka tähteeksi jäänyton Herran tuliuhrista, ja syökäät se happamattomana alttaria tykonä; sillä se on kaikkein pyhin. 8.Meos. 23, 6:16.

13. Ja syökäät se pyhässä paikassa; sillä se on sinun ja sinun poikaisi osa Herran tuliuhrista; niin on mi-

nulle käskelty.

14. Mutta häälytysrinnan ja uhrilavan pitää sinun ja sinun poikasi ja tyttäresi sinun kansasi syömän. puhtaalla paikalla; sillä tämä osa. on sinulle ja sinun pojillesi annettu Israelin lasten kiitosuhrista.

2Moos. 29:24.

15. Sillä uhrilapa ja häälytysrinta, ynnä tuliuhrien rasvan kanssa, pitää kannettaman sisälle häälytettäväksi häälytys-uhriksi Herran, edessăusentăbden ovat ne sinun ja sinun lastesi omaa ijankaikkisen säännon mukaan, niinkuin Herra käskenyt on."

16. Ja Mooses etsi ahkerasti rikosuhrin kaurista, ja katso, se oli, poltettu. Silloin hän vihastui Eleasariin ja Itamariin, Aaronin jääneisin poikiin, sanoen: 3.Moos. 9:3.

17. "Miksette ole syöneet rikosuhria pyhässä paikassa? Sillä se on kaikkein pyhin. Ja hän on antanut teille sen, että teidän pitää kantaman kansan rikokset, ja sovittaman heidät Herran edessä.

18. Katso, sen veri ci ole tuotu pyhäkköön: teidän olisi pitänyt syödä liha pyhässä paikassa, niinkuin mina olen kaskenyt." 3 Moos, 6:26.

19. Mutta Aaron sanoi Moosekselle: "katso, tänäpänä ovat he uhranneet rikosuhrinsa ja politouhrinsa Herran edessä; ja minulle on tapahtunut niinkuin sinä tiedät. Pitäisikö minun tänäpänä syömän rikosuhrista, olisiko se Herralle otollista?"

20. Kun Mooses sen kuuli, tyytyi hān siihen.

🕠 II Luku.

Laki puhtaista ja saastaisista eläimistä.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen heille:

2. Puhukaat Israelin lapsille, sangen : nămă ovat elăimet, joita te kaikista nelijalkaisista maan pääl-5 Moos, 14:4 88. lä saatte syödä. Ap. t. 10:14.

3. Kaikkia kaksisorkkaisia eläimiä, jotka sorkkansa kokonansa hajoitjavat ja märehtivät, saatte te syödä.

4. Kuitenkaan näitä ette saa syödä 12. Ja Mooses pubui Asronille, ja niistä, jotka märehtivät ja qyat kaksisorkkaiset, nimittäin: kameli, ioka kyllä märehtii, vaan ei hajoita sorkkiansa, se olkoon teille saastainen;

5. kanini, joka märehtii, mutta ei ole kaksisorkkainen; se olkoon teil-

le saastainen;

6. ja jänis, joka tosin märehtii, vaan ei ole kaksisorkkainen; se olkoon

teille saastainen;

7. ja sika, joka on kaksisorkkainen ja kokonansa hajoittaa sorkkansa, mutta ei märehdi; se olkoon teille saastainen. 5 Moos. 14:8. 1 Makk. 1:50. 2 Makk. 6:18.

8. Näiden lihaa ei teidän pidä syömän, eikä heidän raatoihinsa koskeman; sillä ne ovat teille saastaiset.

9. Näitä te saatte syödä kaikista niistä, jotka vesissä ovat: kaikkia, joilla on uimukset ja suomukset ja jotka oleskelevat vesissä, oli se meressă tahi virroissa, niită te saatte syödä. 5 Moos. 14:9.

10. Mutta kaikki meressä ja virroissa olevat, joilla ei ole uimuksia ja suomuksia, kaikkien niiden seassa, jotka liikkuvat ja elävät vesissä, - ne pitää oleman teille iletys.

11. Ne olkoot teille iletyksenä; niiden lihaa ei teidan pida syömän, ja niitten raadot olkoot teille kauhistuksena.

12. Sillä kaikki vesissä eläjät, joilla ei ole uimuksia ja suomuksia,

ne olkoot teille kauhistus.

13. Linnuista olkoot nämä teille iletyksenä; älkäät niitä syökö, sillä ne ovat ilettäviä: kotka, ja luukotka,

ovai itetuvia. Autoria ja kalakeika; 5 Moos. 14:12 ss. 14. sääski ja ilma-haukka lajineen; 15. ja kaikki kaarneet lajineen; 16. kamelikurki, tarhapõllö, kalakaija ja haukka lajineen; 17. huhkaja, merimeisäs ja hyypiä; 18. võkkö, ruovonpäristäjä ja pe-

likani : 19. haikara ja papukaija lajineen, harjalintu ja nahkasiipi. 5 Moos. 14:18. 20. Kaikki ne siivelliset matelijat,

jotka liikkuvat neljällä jalalla, olkoot teille iletvs.

21. Kuitenkin saatte siivellisten joukosta, jotka liikkuvat neljällä jalalla, syödä niitä, joilla jalkain ylä-puolella on kaksi sääriä, joilla he

hyppelevāt maan päällä. 22. Ja näitä te saatte syödä heistä, nimittäin: arbe lajineen, ja soleam lajineen, ja hargol lajineen, ja ha-

gab lajineen.

23. Vaan kaikki muut, jotka ovat nelijalkaiset siivellisten joukossa, ne olkoot teille iletys.

24. Ja ne pitäkäät saastaisena; joka koskee niitten raatoihin, se olkoon saastainen iltaan asti. 8 Moos. 5:2. 25. Ja joka niiden raatoja kantaa, se pesköön vaatteensa, ja olkoon

saastainen iltaan asti.

26. Kaikki ne nelijalkaiset eläimet, jotka ovat kaksisorkkaiset, vaan eivät kokonansa hajoita sorkkiansa, eivätkä märehdi, ne olkoot teille saastaiset; ja jokainen, joka niihin

koskettaa, pitää oleman saastainen. 27. Ja kaikki, jotka käyvät kämmenillänsä nelijalkaisten petojen seassa, ne olkoot teille saastaiset: jokainen, joka koskettaa heidän raatoihinsa, olkoon saastainen iltaan

asti.

28. Ja joka kantaa heidän raatojansa, se pesköön vaatteensa, ja olkoon saastainen iltaan asti; sillä kaikki nämä olkoot teille saastaiset.

29. Ja niiden eläinten seassa, jotka matelevat maan päällä, olkoot teille saastaiset: myyrä, hiiri, maakro-kodili, jokainen lajineen,

30. tähtilisko, kameleontti, sisilisko.

sinisisilisko ja salamanderi.

31. Nämä olkoot teille saastaiset kaikkein niiden seassa, jotka matelevat; ja joka koskee niihin sittekuin ne kuolleet ovat, olkoon saastainen iltaan asti.

32. Ja jokainen kappale, jonka päälle sellainen kuollut eläin puioaa. tulee saastaiseksi, oli se sitten puuastia, tahi vaate, tahi nahka, tahi sakki, tahi joku ase, jolla jotakin tehdään; ja se on pantava veteen, ja oleva saastainen iltaan asti, niin se tulee puhtaaksi.

33. Ja saviastiat, joihinka senkaltainen raato putoaa, ovat kaikki saas-taiset ja mitä niissä on, ja astia pi-

tää rikottaman.

34. Kaikki ruoka; jota syödään, jos se vesi tulee sen päälle, on saastainen, ja kaikki juoma, jota juodaan senkaltaisistaastioista,onsaastainen. 35. Kaikki, jonka päälle senkal-tainen raato putoaa, tulee saastaiseksi. Jos se on uuni tahi kattila: on se rikottava, sillä se on saastainen. Ja teidän tulee pitää se saastaisena.

 Kuitenkin lähteet, kaivot ja lammikot ovat puhtaat; vaan jokainen. joka koskee niitten raatoon, on saas-

tainen.

37. Ja jos senkaltainen kuollut eläin lankeaa siemenen päälle, joka kylvetty on, niin on se kuitenkin puhdas.

38. Mutta jos vettä tulee siemenen

piille, ja joku senkaltainen raato | putoaa sen päälle, niin siemen tulee

saastaiseksi.

39. Ja jos joku nelijalkainen eläin kuolee, jota teidan on lupa syöda, ja joku koskee sen raatoon, hän on

saastainen ehtooseen asti.

40. Joka syö senkaltaisesta raadosla, hänen pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastaisen iltaan asti, niin myös se, joka kantaa sen-kaltaisia raatoja, pesköön vaatteen-sa ja olkoon saastainen iltaan asti. 41. Ja kaikki eläimet, jotka matelevat maan päällä, olkoot teille ile-tyksenä; niitä ei saa syödä. 42. Niistä eläimistä, jotka joko vat-

sallansa matelevat, tahi käyvät neljällä tahi useammalla jalalla, kaikellaisista, jotka matelevat maan päällä, ei pidä teidän yhtään syö-

man; silla ne ovat iletvs.

43. Alkäät myöskään itseänne ilelykseksi tehkö semmoisen eläimen kautta ja älkäät saastuttako itseänne niissä, niin että te tulette saas-

taiseksi.

44. Sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne; sentähden teidän pitää pyhittämän itsenne, että te tulisitte pyhäksi; sillä minäkin olen pyhä alkäät saastuttako itseänne jonkun matelevaisen eläimen kautta, joka matelee maan päällä.

3 Moos. 19:2. 20:7. 1 Piet. 1:16. 45. Sillä minä olen Herra, joka teidan johdatin Egyptin maalta, että mina olisin teidan Jumalanne. Senlähden teidän pitää oleman pyhät,

sillä minä olen pyhä. 46. Tämä on laki kaikista nelijalkaisista eläimistä ja linnuista, ja kaikista, jotka vesissä liikkuvat, ja kaikkinaisista eläimistä, jotka maalla matelevat,

47. että tietäisitte eroittaa puhtaat saastaisista, ja mitä eläimiä saa syödā, ja mitā ei sovi syödā.

12 Luku.

lapsen synnyttäjän puhdistus.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

- 2 Puhu Israelin lapsille, ja sano: vaimo, joka siittää ja synnyttää poikalapsen, olkoon seitsemän päivää saastaisena, niinkuin kärsiessänsä kuukautista sairauttansa.
- 3 Moos. 15:19. Luuk. 2:22. Ja kahdeksantena päivänä pitää lapsen esinahka ympärileikattaman.
- 1Moos. 17:12. Lunk. 2:21. Job. 7:22ss. 4. Mutta vaimon pitää oleman ko-

tona kolmeneljättäkymmentä päivää puhdistuksensa veressä; ei han saa koskea mihinkään, joka pyhä on, eikä hänen pidä pyhäkköön tule-man, ennen kuin hänen puhdistuspäivänsä täytetään.

Mutta jos hän synnyttää tyttölapsen, niin olkoon saastaisena kaksi viikkoa, niin kauan kuin hän kärsii sairauttansa; ja kuusiseitsemättäkymmentä päivää pitää hänen kotona oleman puhdistuksensa veressä.

 Ja kun hänen puhdistuspäivänsä, oli se pojan tahi tyttären syn-tymisen jälkeen, ovat täytetyt, niin tuokoon vuosikautisen karitsan polttouhriksi, ja nuoren kyyhkysen tahi mettisen rikosuhriksi, papille seurakunnan majan oven eteen,

7. ja hänen pitää ne uhraaman Herran edessä, ja sovittaman hänen, niin hän puhdistuu verensä luoksusta. Tämä on laki lapsensynnyttājāstā, joka on pojan synnyttānyt ja joka on tytön synnyttänyt.

8. Jos ei hänellä ole varaa karitsahan, niin ottakoon kaksi mettistä. tahi kaksi nuorta kyyhkystä, toisen polttouhriksi ja toisen rikosuhriksi. la niin papin pitää sovittaman hänen, että hän puhdistettaisiin.

8 Moos. 5:7. Luuk. 2:24.

12 Luku. Laki spitalitautisista.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaro-

nille sanoen: Jos ihmisen ihoon tulee ajos, tahi rupi, tahi syhelmä, niinkuin spitalitauti tahtoisi tulla hanen ihoonsa, niin hän vietäköön papin Aaronin luo, tahi jonkun luo pojistansa 5 Moos. 24:8.

pappein seassa. 3. Jajos pappi, tarkastettuaan sairaan paikan ihossa, huomaa että karvat siinä paikassa ovat muuttuneet valkiaksi, ja haavan paikka on näky-västi matalampi kuin muu iho hänen ruumiissansa, niin se on spitalitauti; ja tarkastettuaan tuomitkoon

pappi hänet saastaiseksi. 4 Moos. 12:10. 4. Mutta jos hänen ihossansa on valkia syhelmä, joka ei kuitenkaan näy olevan maialammalla muuta ihoa, ja karvat eivät ole muuttuneet valkiaksi, niin pitää papin sulkea hänet huoneesen seltsemäksi päi-

5. Ja seitsemäntenä päivänä tarkastakoon pappi häntä, ja jos haavat näkyvät hänessä olevan niinkuin ennenkin, eivätkä ole levinneet hänen ihossansa, niin papin pitää vielä sufken hänet 'huoneesen' seitse- | māksi pāivāksi.

.6. Ja jos pappi, tarkastaessaan häntä taas uudelleen seitseman päivän perasia; huomaa, éttä haavat ovat rauvennect, civätkä levinneet hänen ihossansa, niin julistakoon pappi hänet puhtaaksi; sillä se on tavallinen rohluma, ja hän pesköön vaan vaalteensa, niin on han puhdas.

7 Mutta jos syhelmä leviää hänen ihossansa, sitte kuin pappi on hänet tarkastanut ja puhtaaksi julis tanut, niin on hänuudelleen vietävä

papin luo tarkastettavaksi;

8. jos pappi näkce, että syhelmä on levinnyt hänen ihossansa, niin pitää pahin tuomitseman hänen saastaiseksi, silki se on spitali.

.9. Jos spitalin hanva tulee ihmiseen, niin hän on vietävä papin luo. 10. Jajos pappi, tarkastettuaan häntä, huomaa valkian ajoksen tulleeksi hänen ihoonsa ja karvat vaaleen∹

tuneeksi, ja elävän lihan olevan ajoksessa,

41. niin on vanha spitali hänen ihossansa, ja sentähden tulee papin tuomita häntä sanstaiseksi, eikä enää sulkea häntä huoneesen, sillä hän on jo saastainen.

12. Ja jos spitali kovin leviää hänen ihossansa, ja täyttää koko ihon. päästä niin jalkoihin, kaiken sen jälkeen, minkä verran pappi näkee

silmillänsä:

13. ja kun pappi tarkastelee ja näkee spitalin peittäneeksi koko hänen ihonsa, niin julistakoon hän hänet puhtanksi, sentähden että koko hänen ruumiinsa on muuttunut vaikiaksi; hän on puhdas.

. 14. Mutta milloin elävä liha hänessä näkyy, on hän saastainen.

.15. Kun pappi näkee elävän lihan, pitää hänen tuomitseman hänet saas-

laiseksi; sillä se elävä liha on saastainen, se on spitali.

16. Mutta jos elävä liha muuttuu jälleen valkiaksi, niin pitää hänen

tuleman papin luo.

17. Ja jos pappi, tarkastettuansa, huomaa haavain muuttuneen valkiaksi, niin tulee papin julistaa hänet puhtaaksi; sillä hän on puhdas. · 18. Jos jonkun ihossa on ollut paisuma, joka sitten on parantunut,

19, mutta siihen paikkaan, missä paisuma oli, sitten ilmestyy valkea ajos tahi vaaleanpunainen pilkku, niinopapin tulee sitä tarkastaa.

20. Jos pappi huomaa sen paikan matalammaksi muuta ihoa, ja karvat ovat muuttuneet valkiaksi, niin pa- l huoneesen sejtsemüksi päiväksi;

pin pitää hänet tuomitseman saasiniseksi; sillä siitä paisumasta on,

tullut spitali.

21. Mutta jos pappi huomaa, ettei karvat ole siinä muuttuneet valkiak-: si, cıkā paikka ole matalampi muuta; ihoa, vaan on parantumaan päin, niin papin pitää sulkea hänet huoneesen seitsemäksi päiväksi.

22. Mutta jos vamma näkyy levenevăn hănen ihossansa, niin pităă papin julistaman hänet saastaiseksi;

sillä se on spitalin haava.

23. Mutta jos vhelmā pysyv sijallansa, eikä leviä, niin se on paisuman arpi, ja pappi julistakoon hānet puhtaaksi.

21. Mutta jos jos kun ihossa on tulen politama haava, ja sen arpeen sitten syntyy vaaleanpunainen tahi.

valkia pilkku,

25. ja pappi tarkastettuaan paikan. huoman karvat siinä muuttuneeksi valkiaksi, ja että se on matalampi, muula ihoa, niin on spitali tulluti siihen paikkaan, missä polttohaava, oli, sentähden pitää papin julistaman hänet saastaiseksi, sillä se on spitali.

26. Mutta jos pappi huomaa, ettei karvat siinä paikassa ole muuttuneet valkiaksi, eikä se ole matalampi muuta ihoa, ja että paikka on, vaaleentunut, niin pitää papin sulkeman hänet huoneesen seitsemäksi

päiväksi.

27. Ja jos pappi, tarkastettuaan hanta seitsemantena paivana, huomaa, että vamma ihossa on levinnyt. niin papin pitää julistaman hänet saastaiseksi; sillä se on spitali.

28. Mutta jos vaalea pilkku on alallansa, eikä ole levinnyt hänen ihossansa, vaan pysyy vaaleana, niin se on palohaavan arpi, ja papin pilää julistaman hänet puhtaaksi; sillä se on palohaavan arpi,

29. Jos miehessä tahi paisessa syntyy joku rohtuma päähän tahi leu-

kaan.

30. ja pappi, tarkastettuansa vammaa, huomaa sen paikan mutalammaksi muuta ihoa, ja karvat siinä paikassa kellertäviksi ja harvemmik, si, niin papin pitää julistaman sen ihmisen saastaiseksi; sillä se on spitali-rohtuma, pää-tahi leukaspitali,

31. Mutta jos pappi, tarkastettuaan paikkaa, missä rohtuma on, huomaa, ettei se tosin ole matalampi muuta ihoa, mutta että karvat siinä eivät ole mustat, niin pitää papin sulkeman hänet, jossa rohtuma on, "32 Jos pappi, kun han seiteemintak parvana tarkastelee paikkaa huomaa, ettei rolituma ole levinnyt ihosa; ja ettei siinä ole kellaisia kurvoja, ja citci rehtuma ole matafammalla riiuuta fhoa, ei eeste

33. niin pitää sairaan ajaman partansa, ajamatta kuitenkaan rohtuman peikkaa, ja papin pitää hänet, jossa rohtuma on, sulkeman huonecsen vielä seitsemäksi päiväksi.

34. Ja jos pappi, tarkastettuana taas sairasta seitsemäntenä päivänä, huoman, ettei rohtuma ole levinnyt ihossa, ja ettei se puikka ole matalampi muuta ihoa, niin papin pitää julistaman hänet puhtaaksi, ja hän peskoon vaatteensa, niin on han

35. Mutta jos rohtuma levenee ihossa hänen puhdistuksensa jälkeen,

36. ja pappi, tarkastaessaan häntä, huomaa rohtuman levinneeksi ihossa, niin ei papin enää tarvitse sitä katsoa, ovatko karvat siinä kellerläväiset; sillä hän on saastainen.

37. Mutta jos rohtuma näyttäytyy muuttumattomalla, ja mustid karvoja alkaa siinä paikassa kasvaa. min on rohtuma parantunut, ja han on puhdas; ja papin pitää hänet puhtaaksi julistaman.

38. Jos miehen tahi naisen ihoon lulee rohtuma, niinkuin vaaleita,

piłkkuja,

39. ja pappi, tarkastettuaan sairasta. paikkaa, huomaa, että piikut ovat. täysi-vaaleat, niin on se tavallinen rohluma ihossa, ja hän on puhdas. 40. Jos miehen hiukset lähtevät päästä, niin on se tavallista kaljupäisyyttä; hän on puhdas. 🕛

41. Ja jos hiukset lähtevät otsan puolelta päätä, niin on se myös vaan tavallista kaljupäisyyttä; hän

on puhdas.

42. Mutta jos joku valkian punottava pilkku syntyy paljaasen paikkaan oli se otsan puolella tahi takaraivolla, niin on spitali siihen tullut

43. Jos sentähden pappi, tarkustettuaan häntä, huomaa, että valkianpunoitava pilkku on syntynyt paljaasen paikkaan otsan puolelle tahi lakaraivolle, ja eltä se näyttää niinkuin muukin spilali ihossa.

44. niin han on spitalinen ja saastainen mies. ja papin pitää julis-taman hänet saastaiseksi, senkaltaisen sairauden tähden hänen pääs-

sānsā -

45. Joka spitalinen on, hänen vaat-

suu peitetty, ja kõnen pitää huutaman' .. saastainen! saastainen!

46. Niin kausa kuin spitali hänessä on, pitää hänen saustaisen oleman, hän asukoon yksinänsä, ja hänen asuinpaikkansa olkoon, ulkona deinistä. : 4 Moos, 5:288, 2 Kun. 15:5.

Lunk, 17:12 47. Jos jonkun vaatteesen tulee spie talin merkki, olkoon se villainen lulu

liinainen... 48. loimeen tahi kuteeseen olkoon se liinainen tahi villainen, tahi nabkaan, taikka johonkuhun nuhkavaatteesen.

49. ja jos se merkki näyttäytyy viheriaiseltä tahi punaiselta vaatteessa, tahi nahassa, jahi loimessa, tahi kuteessa, tahi jossakussa kappa-leessa, mika nahasta tehty on! se oa spitalin merkki ja se ou nay-

tellävä papille. 50. Ja kun pappi on tarkastanut senkaltaisen paikan, lukitkoon erilleen koko kappaleen seitsemäksi

päiväksi...

51 Ja jos hān, seitsemäntenā pājvänä tarkastaussaan paikkaa, huo-maa, että tahra on levinnyt yaatteessa, loimessa, lahi kuteessa, nahassa, itahi jossakussa kappaleessa. ioka nahasta tehty on, nim on se kuluttavainen spitali, ja se tabra on saastainen

52. Ja nama vaatteet, loimet tahi kuteet, oli ne liinaiset tahi villaiset. ja mikā hyvansā nakasta on tehty, jossu . on. senkaltainen : tuhra, - oyat tulessa policilavat, sillä se on kuluttavainen spitali, kaikki semmoinen on tulessa polititava

53 Mutta ios pappi tarkastaessaan huomaa etter tahra ole levinnyt vaatteessa, loimessa tahi. kuteessa, tahi iossukin kappaleessa, ioka nahasta on tehty,

54. nim kiskeköön pappa pesemään kappulcen, jossa lahna on, ja lukitkoon sen sitten crilicen, taas seitsemäksi päiväksi......

55. Jos pappi, sittekum kappale on pesty, turkastettuansa tuhran, huomaa, ettei se ole muuttanut, nan on se saastainen, vaikkapa, lahga ei olisikaan levinnisti, se on lulessa poliettava, sillä se imeytyy syvälle, oh se sitten oikealla tahi nurjalla puolella -

56. Mutta jos pappi näkee, että tahra on kadonnut, sittekuin se pestrin, nim hänen pitää: som repäiscman pois vaatteesta, nahusta, loimesta tahi kuleesta....

kensa olkoot revityt, ja pää avoin, | 57 Ja jos tahra vielä sitten näkyy

vaatteessa, loimessa, kuteessa tahri nahkavaatteessa, niin on se syöpäspitali, ja se paikka ynnä koko kappale, jossa tahra on, poltettakoon tulessa.

58. Mutta jos tahra on kadonnut vaatteesta, loimesta, kuteesta tahi nahkakappaleesta, joka pestiin, niin on se undelleen vielä pestävä ja on

sitten puhdas.

· 59. Tämä on laki spitalisesta tahrusta vaatteessa, joko liinaisessa tahi villuisessa, loimessa tahi kuteessa, tahi nahkavaatteessa, oli se mikā hyvānsā, — laki, joka sanoo mikä on puhdas ja mikä on saastainen.

14 Luku.

Spitalisten pubdistaminen ja sovittaminen.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen: 2. Tämä on laki siitä, kuinka spitalinen puhdistetaan:

Han on tuotava papin luo,

Matt. 8:4. Mark. 1:44. Luuk. 5:14. 17:14. 3. ja pappi menköön ulos leiristä; ja jos hän, tarkastettuaan spitalista filmistä, huomaa, että hän on pa-

rantunut spitalistaan,

4. niin pappi käskeköön, että häntä varten, joka puhdistetaan, tuodaan kaksi elävätä puhdasta lintua, sedripuuta, tulipunaiseksi painettua

lankaa ja isoppia. 3 Moos. 11:13. Ps.51:9. 5. Ja pappi käskeköön teurastamaan toisen linnun saviastian päällä, jos-

sa on tuoresta vettä.

6. Sitten hän ottakoon sen elävän linnun ja sedripuun kappaleen, tulipunalla painetun langan ja isopin, ja kastakoon ne sen linnun vereen, joka on tapettu tuoreen veden yli.

7. Ja tätä hän priiskoittakoon spitalista puhdistettavan päälle seitsemän kertaa; ja kun hän on niin hänet puhdistanut, antakoon sen clavan linnun lentaa kedolle.

8. Mutta puhdistettu pesköön vaatteensa, ja ajelkoon kaikki hiuksensa, ja pesköön ruumiinsa vedessä, niin on han puhdas, ja menköön leiriin. Kuitenkin asukoon ulkona majastansa seitsemän päivää. 4Moos. 12:14ss.

Ja seitsemäntenä päivänä pitää hänen ajeleman kaikki hiukset päästansa, partansa ja karvat silmäkulmistansa, niin että kaikki karvat ovat ajellut. Ja hänen pitää pesemän vaatteensa, ja kylpemän vedessä, niin

on hän puhdas.

 Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman kaksi virheetöntä karitsala, ja virheettömän vuosikautisen lampaan, niin myös kolme Herran edessä.

kymmenesosaa efaa hienoja jauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuja, ja

yhden login ölivä.

11. Ja pitää papin, joka puhdis-tuksen toimitti, asettaman sen puhdistetun ja tämän kaiken Herran eteen, seurakunnan majan oven e-

12. Ja pappi ottakoon toisen karitsan, ja uhratkoon sen vikauhriksi, öljylogin kanssa, ja häälyttäköön sen häälytys-uhriksi Herran edessä.

2 Moos. 29:24. 13. Ja karitsa on teurastettava sillä paikalla, missä rikosuhri ja poltiouhri teurastetaan, pyhässä sijassa ;

sillä rikosuhri, samoinkuin vikauhrikin, on papin oma; se on kaikkein pyhin. 3 Moos. 7:6 ss.

14. Ja pappi ottakoon vikauhrin verta ja pyyhkäisköön puhdistetun oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon ja oikian

jalan isoon varpaasen. 15. Ja pappi ottakoon öljylogista öljyä, ja vuodattakoon vasempaan

käteensä.

16. Ja pappi kastakoon oikian kätensä sormen öljyyn, mikä hänen vasemmassa kädessänsä on, ja priiskoittakoon öljyä sormellansa seitsemän kertaa Herran edessä.

17. Vaan käteensä jääneestä öljystä pitää papin paneman puhdistetun oikian korvan lehteen, oikiaan peukaloon, ja oikian jalan isoon var-paasen, vikauhrin veren päälle.

18. Käteensä jääneen öljyn pappi pankoon puhdistetun pään päälle, ja pappi sovittakoon niin hänet

Herran edessä.

19. Ja papin pitää tekemän rikosuhrin, ja sovittaman puhdistetun hänen saastaisuudestansa, ja sen jälkeen teurastaman polttouhrin.

20. Ja papin pitää uhraaman polttouhrin ja ruokauhrin alttarilla, ja sovittaman hänet, niin hän on

puhdas.

21. Jos han on köyhä eikä ole hanellä varaa, niin ottakoon ainoastaan yhden karitsan vikauhriksi ja häälyttäköön sen, sovittaaksensa it-sensä, ja yhden kymmeneksen hienoja jauhoja, sekoitettuna öljyllä, ruokauhriksi, ja login öljyä, 22. ja kaksi mettistä tahi kaksi nuorta kyyhkystä, jetka hän voi

saada, toinen olkoon rikosuhriksi

ja toinen polttouhriksi.

23. Ja kantakoon sen papille puhdistukseksi kahdeksantena päivänä seurakunnan majan oven eteen,

24. Ja papin pitää ottaman vikauhrin karitsan, ja siihen kuuluvan login õljyä, ja häälyttämän ne häälytys-uhriksi Herran edessä. 25. Ja vikauhrin karitsa teurastet

takoon, ja papin pitää ottaman vikauhrin verestä, ja pyyhkäisemän puhdistettavan oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon ia oikian ialan isoon var-

paasen. 26. Ja papin pitää vuodattaman öl-

jyä vasempaan käteensä, 27. ja priiskoittaman oikian käden sormella siitä öljystä, kuin on hänen vasemmassa kädessänsä, seitse-

man kertaa Herran edessä.

28. Ja hänen käteensä jääneestä öljystä pitää papin pyyhkäisemän puhdistettavan oikian korvan lehteen, oikian käden peukaloon ja oikian jalan isoon varpaasen, vikauhrin veren päälle.

29. Ja`hänen käteensä jääneen öljyn valakoon pappi puhdistettavan pään päälle, ja sovittakoon hänet

Herran edessä.

30. Ja sitten hän uhratkoon ne mettiset tahi nuoret kyyhkyset, jotka

hän on voinut saada

31. niistä, jotka hän on voinut saada, uhratkoon hän yhden rikosuhriksi ja toisen polttouhriksi, ruokauhrin kanssa. Niin pappi sovittakoon sen puhdistettavan Herran edessä.

32. Tāmā on laki spitalisesta, joka ei voi sitä hankkia, mitä hänen puhdistukseensa oikeimmiten tarvitaan. 33. Ja Herra puhui Moosekselle ja

Aaronille, sanoen:

34. Kun te tulette Kanaanmaalle, jonka minä annan teille omaisuudeksi, ja minä johonkuhun sen maan huoneesen annan tulla spitalitaudin.

35. niin pitää sen tuleman, jonka huone on, ja ilmoittaman papille, sanoen: "minun huoneessaninäkyy

spitalitaudin merkit."

36. Silloin tulee papin käskeä heidan tyhjentamään huoneen, ennenkuin pappi siihen menee saastaa tarkastamaan, ettei kaikki, mitä huoneessa on, saastutettaisi; sitte pappi menköön katselemaan huonetta.

37. Ja kun hän, tarkastettuaan saastutettua paikkaa, huomaa, että seinissä on viheriäisiä ja punertavia merkkejä, ja ne ovat näkyvästi matalammat muuta seinää,

38. niin lähteköön pappi huoneen ovesta ulos, ja sulkekoon huoneen kiinni seitsemäksi päiväksi.

39. Ja jos pappi, palatessaan seitsemäntenä päivänä, näkee saastan levinneen huoneen seiniin.

40. niin pitää papin käskemän heidan murtaa ulos ne kivet, joissa saasta on, ja heittää ne kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan.

41. Ja koko huone on sisältä kaavittava joka paikasta, ja kaavittu savi on heitettävä kaupungista ulos,

saastaiseen paikkaan.

42. Ja toiset kivet ovat otettavat ja pantavat niitten kivien sijaan, ja uusi saviruukki on tehtävä ia huone on sillä sivuttava.

43. Jos kuitenkin saasta tulee näkyviin, sittenkuin kivet on murretta ulos, huone on puhtaaksi kaavittu

ja uudestaan sivuttu.

44. niin pitää papin menemän sen sisälle, ja kun hån näkee saastan levinneen laajemmalle huoneessa, niin on syöpä-spitali siinä huoneessa, ia se on saastainen.

45. Ja koko se huone pitää purettaman, ja huoneen kivet, puuaineet a saviruukki, kaikki on viet**ävä** kaupungista ulos, saastaiseen paik-

46. Ja se, joka käy huoneessa niin kauan kuin se teljetty on, hän on saastainen iltaan asti.

47. Ja se, joka siinä huoneessa ma-kaa, pitää vaatteensa pesemän, ja se, joka syö siinä huoneessa, hänen pitää myös vaatteensa pesemän.

48. Mutta jos pappi, käydessään katselemassa huonetta, näkee, ettei saasta ole levinnyt huoneessa, sittekuinse sivuttu on, niin julistakoon sen puhtaaksi; sillä saasta on hävinnyt.

49. Ja hänen pitää ottaman huoneen puhdistamiseksi kaksi lintua, niin myös sedripuuta, ja tulipunalla painetuita lankoja, ja isoppia, 50. ja teurastaman toisen linnun

savisen astian yli, jossa on raikusta

vettă.

51. Sitten pitää hänen ottaman sedripuun, isopin, tulipun**alla paine**tut langat, ja sen elävän linnun, ja kastaman ne kaikki tapetun linnun vereen, ja raikkaasen veteen, ja priiskoittaman huoneen seinää seitsemän kertaa.

52. Niin on huone puhdistettava linnun vereliä, ja raikkaalla vedellä, ja sillä elävällä linnulla, sedripuulla, isopilla ja tulipunalla pai-

netulla langalla.

53. Ja sitte hän päästäköön sen elävän linnun lentämään kaupungista kedolle. Niin sovittakoon hän huoneen, ja se on puhdas.

54: Tümü on'laki knikellaisesta spitalista ja svopa-rohtumasta.

55. spilalista vaatteissa ja huoneessa, 66! ajoksista, ruvesta ja syhelmistä, -57. eltä tiedettäisiin, mikä on puh-das, mikä saastainen kunakin päivānā. Tāmā on laki spitalista. and Billing ma

milli red of 15 Luku.

Laki saastaisista vuodoista miehissä ja ei la cellala i nalsissa.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aa-roniile, sanoen:

2. Puhukaat Israelin lapsille, ja suiiokaat heille: jos miehellä on limansa juoksu, on hän saastainen. 4 Moos. 5:2. 2 Sam. 3:29.

3. Ja silloin on hän suastainen siitā juoksusta; joko sitten hānen li-tamsa parhāillaun vuotaa, tahi on tukkeentunut, niin hän on saastainen: ''' ''

4. Vuode, jossa se lepää, jolla on juoksu, on saastainen, ja kuikki se, jonka päällä hän istuu, saastutelaan.

5. Ja se, joka sattuu hänen vuoteesensa, pitää pesemän vaatteensa, ja kvipemän vedessä, ja olkoon saas-

tainen iltaan asti.

Joka istuu sillä istuimelia, jossa se on istunut, jolia juoksu on, härien pitää pesemän vaalteensa; ja kylpemän vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.

'7. Joka koskettaa sairaan lihaan. han pesköön vaalteensa, ja kylpeköön vedessä, ja olkoon saastainen

fitaan asti.

8. Jos sairas sylkee jonkun päälle, joka on pulidas, niin tāmā peskoon vaatteensa, ja kylpeköön vedessa, ja ofkoon saastainen iltaan astr

9. Ja koko se alas, jonka päällä sairas matkustaessaan istuu, oikoon

saastainen.

10. Joka sattuu johonkuhun siihen, joka hänen allansa on ollut, olkoon saastainen iltaan asti, ja joka niitå kuntaa, pesköön vaatteensa ja kylpeköön vedessä, ja oikoon saasiainen ltuan asti.

11. Ja se, johonka sairas koskee pesemättä käsiänsä vedessä, pesköön vaatleensa ja kytpeköön vedessä, ja olkoon saustainen iltaan asti.

12. Se saviastia, johon sairas koskee on rikottava; jos seon puuastia, on se vedessä pestävä. 3 Moos. 6:28. 18. Ja tultuansa puhtaaksi lihansa juoksusta, tulee hänen laskea seitsemān pāivāā puhdistuksestansa, ja · pesköön sitten vaatteensa ja kylpe- koon niinkuin oikian vuotonsa ajan

köön juoksevässä vedessä; niin hän

on pundas. 14. Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman parin mettisiä, tahi kaksi nuorta kyyhkystä, ja tuoman ne Herran eteen seurakunnan majan ovelle, ja antaman ne papitte. 15. Ja pappi ühratkoon ne, tõisen rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi ja sovittakoon hänet Herran edessä hänen juoksustansa.

16. Jos miehesta on siemen vuotanut unessa, niin peskoon koko ruul miinsa vedessä, ja olkoon saastainen

iltaan asti.

17. Ja kaikki vaate, ja kaikki nahka, joka senkaltaisella siemetrelfa tahrattu on, on pestava vedessa, ja olkoon saastainen iltaan asti.

18. Ja jos vaimo makaa miehen kanssa, jolla on siemenvuoto, heidan pitää pesemän itsensä vedessä,

ja oleman saastaiset iltaan asti. 19. Kun vaimolla on hänen lihansa veren juoksu, pitää hänen eril nänsä oleman seitsemän päivää, ja joka häneen koskee, se olkoon saastainen iltaan asti. 8 Moos. 18:19. 20:18,

Hes. 18:6, 20. Ja kaikki, jonka päällä hän lepää; niin kauan kuin hänen juoksunsa kestää, olkoon saastainen, ja kaikki, jonka päällä hän istuu, olkoon saastainen.

21. Ja se, joka hänen vuoteesensa koskee, pesköön vaatteensa ja kylpeköön vedessä, ja olkoon saastai-

nen iltaan asti.

22. Ja joka koskee johonkuhun, jonka päällä hän on istunut, hänen pitää pesemän vaatteensa ja kylpemän vedessä, ja oleman saastaisena ittaan asti.

23. Ja jos joku kappale pannaan hänen vuoteesensa tahi Istuimelle. kussa hän istuu, ja joku siihen koskee,hän olkoon saastainen iltaan asti

24. Ja jos joku mies makaa hänen vieressänsä, ja jotakin saastasta tulee miehen päälle, niin olkoon hän saastaisena seitsemän päivää, ja hänen vuoteensa jossa hän on levännyt; olkoon saastainen.

25. Jos jonkun vaimon veren juoksu kestää kauemmin aikaa, eikä se enää ole kuukaus-juoksua, tahi jos juoksu kestää yli kuukausjuoksun ajan, niin hän olkoon saastainen miin kauan kuin vuoto kestää, aivan niinkuin hänen oikialla kuukausi-vuotonsa ajalla.

26. Kaikki vuode, jossa hän lepää niin kauan kuin vuoto kesiää, olvuode. Ja kaikki alus, jonka päällä hän istuu, olkoon saastainen, niinkuin se hänen oikian kuukau si-vuotonsa aikana on saastainen.

27. Joka koskee johonkuhun niihin hän olkoon saastainen, ja pesköön vaatteensa, ja kylpeköön vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.

28. Mutta kun hān paranee vuodostoon, laskekoon hān seitsemān pāivāā, ja sitten hān on puhdas.

29. Mutta kahdeksantena pāivānā pitāā hānen ottaman parin mettisiā tahi kaksi nuorta kyyhkystā, ja viemān papille seurakunnan majan oven edessä.

30. Ja pappi uhratkoon toisen rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittakoon hänet Herran edessä

saastaisuutensa juoksusta.

31. Näin teidän tulee varjella Israelin lapsia saastaisuudesta, etteivät kuolisi saastaisuudessansa, jos he minun majani saastuttavat, joka heidän keskellänsä on. 4 Moos. 5-2 as. 32. Tämä on laki vuodoista, siitä, jonka siemen vuotaa, niin että hän siitä tulee saastaiseksi.

33. ja vaimosta, jolla kuukausi-juoksu on: ja siitä, jolla on joku vuoto, olise mies tahi nainen, niin myös miehestä, joka lepää saastaisen vieressä.

16 Luku.

Suuren sovintopäivän uhri.

Ja Herra puhui Moosekselle kahden Aaronin pojan kuoleman jalkeen niitten, jotka astuessaan Herran eteen olivat kuolleet. a Moos. 10:2.

2. Ja Herra sanoi Moosekselle: sano veljelles Aaronille, ettei hän joka aika saa mennä pyhäkön sisimpään, esiripun sisäpuolelle armoistuimen eteen, joka arkin päällä on,
ettei hän kuolisi; sillä minä ilmoitan ilseni pilvessä armoistuimen
päällä. 2 Moos. 30:10.

 Mutta näin tulee Aaronin tehdä mennessänsä pyhäkköön: hänen pitää ottaman nuoren härän rikosuhriksi, ja oinaan polttouhriksi,

4. ja pukeman pyhän liinaisen ihopaidan yliensä ja ilinaiset alusvaatteet ihonsa päälle, ja vyöttämän itsensä liinaisella vyöllä, ja paneman liinahilpan päähänsä; sillä ne ovat pyhät vaatteet, ja pesköön ihonsa vedessä, ja pukekoon ne päällensä.
5. Ja hän ottakoon Israelin lasten seurakunnalta kaksi kaurista rikosuhriksi ja yhden oinaan polttouhriksi.

 Ja Aaroniti pitää tuoman härän rikosuhriksensa, ja sovittaman itsensä perheinensä,

7. ja sitten ottaman ne kaksi kaurista asettaaksensa Herran eleen, seurakunnan majan ovella:

8. Ja Aaronin pitää heittämän arpaa kahdesta kauriista: toisen arvan Herralle, ja toisen vapaalle kauriille.

9. Ja Aaronin pitää uhraaman sen

kauriin, jonka päälle Herran arpa lankesi, ja valmistaman sen rikosi

uhriksi.

10. Mütta sen kauriin, jonka päälle vapauden arpa lankesi, pilää hünen asettaman ellvänö Herran eteen, että sovinto tehtäisiin sen kauta ja se päästettäisiin vapaaksi Asasel'ile

korpeen.
11. Aaronin pitää siis tuoman rikosuhrinsa härän, ja sovittaman itsensä ja huoneensa, ja teurastaman sen rikosuhrin härän edestänsä.

12. Sitten ottakoon hän astian täynnä tulisia hiiliä alttarilta, joka on
Herran edessä, ja pivonsa täyden
survottua hyvänhajuista suitsutusta
ja kantakoon sen esiripun sisäpuolelle, 2 Moos. 80:34,25, Hebr. 9:788.

 ja pankoon siitä tulen päälle Herran eleen, niin että pyhän savun suitsu armoistuimen peittäisi, joka on todistuksen päällä, ettei hän kuolisi.

14. Ja hän ottakoon härän vertu, ja priiskoittakoon sormellansa armoistuimen puoleen; etupuolelle itään päin; seitsemän kertaa pitää hänen näin sormellansa armoistuimen elessä verta priiskoffiemen.

men edessä verta priiskoittaman.
15. Sitten pitää hänen teurastaman kansan rikosuhrin kauriin ja kantaman sen verta esiripun sisäpuolelie; ja hänen tulee menetellä sen veren kanssa, ninkuin hän teki härän veren kanssa, ja priiskoittaa sitä armoistuimen päälle, ja armoistuimen edessä.

8 Moos. 4:6. Hebr. 9:13. 10:4.

16. Näin on hän sovittava pyliäkön Israelin lästen riettaudesta ja kulkista heldän syntiensä vääryydestä. Niin pitää hänen myös tekemän seurakunnan majalle, joka on heidän keskellänsä, keskellä heidän saastaisuuttansa.

17. Ei yksikään ihminen saa olla seurakunnan majassa, kun hän menee pyhäkköön sovittamaan, siihen asti että hän siellä käy ulos. Näm pitää hänen sovittaman itsensä, ja huoneensa, ja koko Israelin kansan;

Luuk. 1:10. Hebr. 9:7.

tarin luo, joka on Herran' edessa. ja sovittakoon sen, ja ottakoon härăn verta, ja kauriin verta, ja pyyhkäisköön sitä alttarin sarviin yltympări,

19. ja priiskoittakoon sormellansa verta seitsemän kertaa sen päälle,

ja puhdistakoon ja pyhittäköön sen Israelin lasten saastaisuudesta. 20. Kun hän näin on päättänyt pyhäkön ja seurakunnan majan ja alt-

tarin sovittamisen, niin pitää hänen tuoman sen elävän kauriin.

21. Ja Aaronin pitää paneman molemmat kätensä sen elävän kauriin pään päälle, ja tunnustaman sen päällä kaikki Israelin rikokset ja pahat teot, missä vaan ovatkaan syntiä tehneet: ne hän pankoon kauriin pään päälle, ja lähettäköön sen soveliaan miehen saattamana korpeen.

22. Kauris on niinmuodoin kantava kaikki heidän pahat tekonsa erämaahan, ja se on jätettävä sinne

korpeen.

23. Ja Aaronin pitää menemän seurakunnan majaan, ja riisuman liinavaatteet yltänsä, jotka hän ennen oli pukenut päällensä mennessään pyhäkköön, ja jättämän ne sinne.

24. Ja hänen pitää pesemän ihonsa vedellä pyhässä sijassa, ja pukeman yllensä omat vaalteensa, ja mene-män ulos, ja tekemän sekä omansa että kansan polttouhrin, ja niin sovittaman sekä itsensä että kansan. 25. Ja rikosuhrin teuraan rasvan

polttakoon hän alttarilla.

26. Vaan joka vei kauriin Asaselille, hänen tulce viruttaa vaatteensa, ja pestä ihonsa vedessä, ja sitten tul-

la jälleen leiriin.

27. Ja rikosuhrin härkä ja rikosuhrin kauris, joidenka veri kannettiin sovinnoksi pyhäkköön, ovat vietä-vät leiristä ulos ja poltettavat tulessa, nahkoineen, lihoineen ja rapoi-3 Moos. 4:11. 6:30. Hes. 43:21. neen.

Hebr. 13:11. 28. Ja se, joka niitä polttaa, viruttakoon vaatteensa, ja pesköön ihonsa vedessä, ja palatkoon sitten lei-

riin.

29. Tämä olkoon teille ijankaikkinen sääntö: kymmenentenä päivänä seitsemättä kuukautta pitää teidän paastoaman eikä mitään työtä tekemän, ei oma kansalainen, eikä vieras, joka teidän keskellänne muukalainen on. 3 Moos. 23:27 ss. 4 Moos. 29:7.

 Sillä sinä päivänä te sovitetaan, niin että tulette puhtaaksi; kaikista teidän synneistänne Herran edessä tulette te puhtaaksi. 3 Noos, 23:27.

31. Sentähden se olkoon teille suurrin sabbatti, ja teidän tulee paastota. Se olkoon teille ikuinen sääntö.

32. Mutta sen sovinnon tehköön pappi, joka voideltu on, ja jonka käsi on täytetty papin virkaan hänen isänsä sijaan; ja pukekoon hän yllensä liinaiset vaatteet, jotka ovat pyhät vaatteet,

33. ja sovittakoon niin kaikkein pvhimmän ja seurakunnan majan, ja alttarin, niin myös papit, ja koko

kansan sovittakoon hän.

34. Tämä olkoon teille ikuisena sääntönä, että te sovitatte Israelin lapset kaikista heidän synneistänsä. kerran vuodessa. Ja hän teki niinkuin Herra oli Moosekselle käskenvi. 2Moos, 30:10.

17 Luku.

Oikea uhriraikka. Veren syömisen kielto. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-noen:

2. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa ja kaikille Israelin lapsille, ja sano heille: tämän on Herra käske-

nyt, sanoen: 3. Jos joku Israelin huoneesta teurastaa härän, karitsan, tahi vuohen

leirissä, taikka leirin ulkopuolella. 4. eikä kanna seurakunnan majan oven eteen sitä, mikä Herralle uhriksi pitää tuotaman, Herran majan eteen, hän on vereen vikapää, niinkuin se, joka veren vuodattanut on, ja se ihminen pitää hävitettämän kansastansa.

5. Sentähden pitää Israelin lasten tuoman uhrinsa, jonka he kedolla teurastavat, Herran eteen seurakunnan majan ovella papille, ja siellä uhraaman ne kiitosuhriksi Her-

ralle.

.6. Ja papin pitää priiskoittaman veren Herran alttarille seurakunnan majan oven edessä, ja polttaman rasvan Herralle otolliseksi hajuksi.

2 Moos. 29:18. 3 Moos. 4:31. 7. Alkööt enää uhriansa uhratko metsänjumalille, joiden kanssa he huorin tehneet ovat. Se olkoon heille ikuinen sääntö sukukunnasta su-

kukuntaan. 5Moos. 32:17. 1Kor. 10:20. 8. Ja vielä pitää sinun sanoman heille: jos joku ihminen Israelin huoneesta, tahi vieras, joka teidän keskellänne on muukalaisena, tekee teurasuhrin tahi polttouhrin,

9. eikä sitä kanna seurakunnan majan oven eteen, että hän Herralle sen tekisi, se ihminen pitää hävitettämän kansastansa.

10. Ja jos joku ihminen Israelin

huoneesta, tahi muukalaisista, jotka teidän keskellänne asuvat, syö jotakin verta, häntä vastaan minä asetan kasvoni ja hävitän hänen kansastansa. 3Moos. 3:17. 7:26 ss.

5Moos. 12:16,23 ss. 15:23. Ap. t. 15:20. 11. Sillä lihan sielu on veressä, ja minä olen sen teille antanut alttarille, että sielunne sen kautta sovitettaisiin; sillä veri on sielun sovinto.

12. Sentähden minä olen sanonut Israelin lapsille: älköön yksikään teidän seassanne syökö verta, eikä yksikään muukalainen, joka teidän keskellänne asuu, saa verta syödä.

keskellänne asuu, saa verta syödä.

13. Ja jos joku ihminen Israelin lapsista taikka muukalainen teidän seassanne saa syölävän metsän eläimen tahi linnun pyydyksellä, hänen pitää vuodattaman senveren, ja peitlämän sen multaan.

3 Moos. 11:13.

15. Ja joka syö itsekuollutta tahi kuoliaaksi raadeltua eläiniä, olkoon hän kotolainen tahi muukalainen, hänen piiää pesemän vaatteensa, ja kylpemän vedessä, ja oleman saastaisena iltaan asti; niin hän tulee puhlaaksi, 2 Moos. 12:31. 3 Moos. 11:40.

16. Jollei hän pese itseänsä ja ihoansa virula, niin hän itse kantakoon

vääryytensä,

18 Luku.

Kielletyt polvet ja sekaannukset.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

2. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: minä olen Herra, teidän Ju-

malanne

3. Alkäät tehkö niinkuin tehtiin Egyptin maassa, jossa te asuitte, älkäätkä tehkö niinkuin Kanaanmaassa tehdään, johonka minä teitä vien; älkäät myöskään heidän säännöissinsä vaellako.

 Vaan tehkäät minun oikeuteni, ja pitäkäät minun sääntöni, vaellaaksenne niissä. Minä olen Herra,

teidän Jumalanne.

5. Sentāhden tulee tejdān pitāā minun sāāntōni ja oikeuteni, sillā se ihminen, joka niitā tekee, hān elāā nijssā. Minā olen Herra. Jeh. 929. Hes. 20:11. Room. 10:5. Gal. 3:12. 6. Ei kenenkään pidä veriheimolaistaan lähestymän hänen häpyänsä paljastamaan. Minä olen Herra.

7. Sinun isäsi häpyä ja äitisi häpyä älä paljasta. Hän on sinun äitisi, älä siis hänen häpyänsä paljasta.

Hes. 22:10. 1 Kor. 5:1. 8. Ālā paljasta sinun isāsi vaimon hāpyā; sillā se on sinun isāsi hāpy.

1 Moos, 49:4. 3 Moos, 20:11, 5 Moos, 22:30, 27:20,

9. Alā paljasta sisaresi hāpyā, isāsi tyttāren, tahi āitisi tyttāren, kotona tahi ulkona syntyneen; ālā paljasta heidān hāpyānsā. 3 Moos. 20:17.

2 Sam. 13:11-14. 10. Älä paljasta sinun poikasi tyttären tahi tyttäresi tyttären häpyä;

sillä se on sinun häpysi.

11. Alā paljasta āitipuolesi tyttāren hāpyā, joka isāllesi syntynyt on; sillā se on sinun sisaresi.

12. Ālā paljasta sinun isāsi sisaren hāpyā; sillā se on isāsi veriheimoa.

3 Moos. 20:19.

13. Ālā paljasta āitisi sisaren hāpyā; sillā se on sinun āitisi veriheimoa.

14. Alā paljasta sinun setāsi hāpyā, ālākā lāhesty hānen vaimoansa; sillā se on sinun setāsi vaimo.

3 Moos. 20:20.

15. Alā paljasta sinun miniāsi hāpyā; sillā hān on sinun poikasi vaimo, sentāhden ālā hānen hāpyānsā
paljasta. 1 Moos. 38:16. 3 Moos. 20:12.
16. Alā paljasta sinun veljesi vaimon hāpyā; sillā se on sinun veljesi hāpy. 3 Moos. 20:21. Mark. 6:18.

jesi hāpy. 3 Moos. 20:21. Mark. 6:18.
17. Alā paljasta vaimon ja hānen tyttārensa hāpyā; ālā ota vaimoksi hānen poikansa tytārtā tahi tyttāren tytārtā paljastaaksesi heidān hāpyānsā; sillā ne ovat veriheimolaisia, ja se on kauhistus.

18. Ālā ota vaimosi sisarta, hāntā vaivataksesi ja hānen hāpyānsā paljastaaksesi, vielā vaimosi elāessā.

jastaaksesi, vielä vaimosi eläessä. 19. Alä lähästy vaimoa hänen häpyänsä paljastamaan nin kauan kuin hän saastaisuutensa sairaulta kärsii. 3 Moos. 20:18.

20. Alā makaa lāhimmāisesi vaimoa, ālākā itseāsi sillā saastuta.

3 Moos. 20:10. 2 Sam. 11:4.
21. Ei sinun pidä anlaman lapsiasi Molekille uhriksi, ettes häpäisisisisinun Jumalasi nimeä; minä olen.
Herra. 3 Moos. 20:2 ss. 5 Moos. 18:10.

2 Kun. 23:10. Jer. 32:35. 22. Alä makaa miehenpuolta niinkuin vaimon kanssa maataan; sillä se on kauhistus. 1 Moos. 19:7, 3 Moos. 23. Alā myöskāān elāintā makaa, éttes itseāsi sen kanssa saastuttaisi. Ja ālköön yksikāān nainen pitākö yhteyttā elñimen kanssa; sillā se on kauhistus. 2 Moos. 22:19. 3 Moos. 20:15.

24. Ei teidän pidä yhdessäkään näissä itseänne saastuttaman; sillä näissä kaikissa ovat pakanat itseasä saastuttaneet, jotka minä ajan pois teidän edestänne

25. Sen kautta on maa saastutettu, ja minä etsiskelen sen pahat teot, min että se maa on asujansa oksentava.

26. Sentähden pitäkäät minun sääntöni ja olkeuteni, ja älkäät näitä kauhistuksia tehkö, ei omainen, eikä vieras, joka teidän seassanne muukalainen on.

27. Sillä kaikkia näitä kauhistuksia ovat tämän maan kansat tehneet, jotka teidän edellänne olivat, ja ovat maan saastuttaneet.

28. Alkäät näitä tehkö, ettei se maa myös teitä oksentaisi, jos te sitä säastutatte, minkuin se on oksentanut sen kansan, joka teidän edelkanne oli.

29. Sillä kuka ikinä näitä kauhistuksia tekee, pitää hävitettämän

kansastansa.

30. Sentähden pitäkäät minun käskyni, ettette seuraisi niitä kauhistavaisia tapoja, joita he tekivät, jotka teidän edellänne olivat, ettette itsenne niillä saastuttaisi. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

19 Luku. Käsketään pybyyteen.

JaHerra puhui Moosekselle, sanoen:
2. Puhu koko Israelin lasten joukolle ja sano heille:

Olkant pyhät, sillä minä olen pyhä,

Herra, teidan Jumalanne.

3 Moos, 11:44,45,20:7. 3. Jokainen peljätköön äitiänsä ja isäänsä. Pitäkäät minun sabbattini. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

2 Moos. 20:3 ss. 31:13.

4. Alkäät kääntykö epäjumulen tykö, ätkäätkä tehkö itsellenne valetuita jumalia. Minä olen Herra,
teidän Jumalianne. 2 Moos. 20:23. 34:17.

5. Ja kun te Herralle teette kiitosuhria, niin teidän pitää uhraaman,
että se olisi otollinen. 3 Moos. 7:11 ss.

6. Ja se pitää syötämän sinä päi-

vānā, jona te uhrnatte, ja tolsena pāivānā; mutta mītā tāhteeksi jāā kolmanneksi pāivāksi, pitāā tulella polieltāman. 3 Moor. 7:16. 7. Jos joku siltä kultenkin syö koimantena päivänä, niin se on kauhistus, eikä ole otollinen. 8 Moos, 7:18.

 Ja joka siitä syö, hänen pitää kantaman vääryylensä; sillä hän on sen saastuttanut, mikä on Herralle pyhitetty, ja hän hävitettäköön kansastansa.

9. Kun te elon leikkaatte maastanine, niin älä tarkkaan leikkaa pelitosi reunoja myöten, älä myöskään nouki tähkiä leikkuun jäikeen.

3 Moos. 23:22. 5 Moos. 24:19 se; 10. Ja viinimäessäsi älä toimitu jälkikorjuuta, äläkä nouki varisneita marjoja, vaan jätä ne vaivaisille ja muukalaisille. Minä olen Herra teidän Jumalanue.

Herra, teidän Jumalanne.

11. Ei teidän pidä varustaman, eikä valehteleman, eikä pettämän toinen toistanne.

2 Moos. 20:15 sa.

Ef. 4:25,28. i Tess. 4:6:

12. Ei leidān pidā vāārin vannoman minum nimeeni, ja hāpāisemān sinum Jumalasi nimeā. Minā olem Herra.

2 Moos. 20:7. 5 Moos. 5:11:

Matt. 5:33, 34. Jaak. 5:12;

13. Ei sinun pidä tekemän lähimmäisellesi vääryyttä, eikä ryöstämän
häneltä mitään. Päivämiehesi pulkka
älköön olko sinun tykönäsi huomiseen asti. 5 Moos. 24:14 ss. Tob. 4:15.

Syr. 34:27. Jaak. 5:4.

14. Ei sinun pidä kuuroja kirooman, eikä paneman sokian eleen kompastusia. Vaan sinun pitää pelkäämän sinun Jumalatasi. Minä oleii Herra. 5 Moos. 27:18.

15. Bi teidān pidā vāāryyitā tekemān tuomiossa; ālā vāāryydellā pidā köyhān puolta, ālākā puolueellisesti kunniojta voimallista, mutta luomitse lähimmöistāci oikeln

tuomitse lähimmäistäsi oikein.
2 Moos. 23:3. 5 Moos. 1:17. 16:19. San. 24:24.

Jaak. 2:2.

16. Ei sinun pidä oleman panettelijana kansasi kesken. Ei sinun pidä myös asettaman itsesi lähimmäisesi verta vastaan. Minä olen Herra.

2 Moos. 23:1. Ps. 15:3.

17. Ei sinun pidā vihaaman veljeāsi sinun sydāmmessāsi; mutta sinun tulee kyllā nuhdella lāhimmāistāsi, ettes vikapāāksi tulisi hānen tāhtensā. Syr. 19:13ss. Mattb-22: 18:16.
Luuk. 17:3. 1 Joh. 2.9, 11. 3:16.

18. Ei sinun pidā kostaman, eikā vihaeman sinun kansasi lapsia: Sinun pitāā rakastaman lāhimmāisitāsi, niinkuin itseāsi. Minā olen Herra. Matt. 5:48ss. 22:39. Room. 12:19. 43:9. Gal. 5:14. 1 Tees. 5:15. 1 Piet. 3:9.

till tulella | Jaak.2-8/ 3 Moo., 7:16. | 19. Minun sääntöni pitäkäät, Alä:

122

mini karjassusi kaksi erilaista eläin- | Wyhteen mennä; älä kylvä peltoosi kania erilaista siementä; älköönkä willto yllesi kahdesta erilaisesta aiacesta, villaisesta ja liinaisesta langusta, tehty vaate. 5Moos. 2219 ss. M. Jos mies makaa vaimon, joka on orja ja jo toiselle michelle anselle, vaan kuitenkaan ei ole lanastellu tahi vapaaksi taskettu, min eval he rangaistavat, mutta ei heidin tarvitse kuoila/ koska vaimo ei

olluí vapáa. 21. Mutta michen pitas tuoman Herralle vikansa edesta oinaan vikauhrikst, seurakunnan majan oven the same be

2, Ja papin pitää sovittaman hanet vikauhrinsa oinaalla Herran edessä slitä rikoksesta, jonka hän on tehnyt; niin hänen rikoksenta annetaan hänelle anteeksi.

23. Kun te tulette siihe i maahan ja islutatte kaikellaisia puita, joista syödään, pitää teidän leikkaaman pois niiden hedelmän, niiden esinahan; kolme vuotta pitää teidän pitāmān niitā ympārileikkaamattomina, niin ettette syo niistä; 24. vaan neljäntenä vuonna pitää

kaikki niiden hedelmät pyhitettäman kiitokseksi Herralle,

25. ja vasta viidentenä vuonna saatte syödä niiden hedelmätä; niin lisäätte niiden hedelmän sadon. Minā olen Herra, teidān Juma-

26. Ei teidän pidä mitään syömän veren kanssa. Ei tejdän pida toiteleman aavistuksia eikä tuikauksia. - 3 Moos. 3:17. 7:26. 17:10 ss.

5 Moos. 12:16, 23as. 15:23. Ap. t. 16:20. 77. Ei teldan pida keritseman pal-jaaksi koko päänne lakea, eikä iyyni ajeleman teldan partaanne.

8Moos, 21-5. 28. Ei teidan pida leikkaaman teldin ihoanne kuolleen tähden, eikä piirusteleman kirjoituksia teidan ihoonne, Minä olen Herra. 5 Moos. 14:1. 29. Ei sinun pidä häpäisemän tytartasi antaen hänen porttona olla, ellei maa tottuisi haureuteen ja tu-

lisi täyteen kauhistusta. 30. Pitakäät minun sabbattini ja peljätkäät pyhäkköäni. Minä olen

31. Afkāāt kāāntykō tietājitten tyko, ja aikaat kysyko velhoilta, ettette heistä saastuisi: Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

3Meos. 20:6.27. 18am. 28:7ss. Jes. 8:19. 22. Harmaapään edessä pitää sinun nouseman; ja kunnioittaman ka teltä pyhitää.

vantisis, ja pelliälimän siiran Juma-latasi, Minä olen Herra, must amad 33. Jos joku muukalainen aenu tyo

könüsi teldan maallanne, niin ütküät soriako häntä. 2 Mood 22:29/25/K

34. Niinkuin omainen olkoon teille vieras, joka muukaldisena pleskelee teldan kesketlame: Jarsinun: pitää: rakastaman häntä; niinkuin iitse-i āsi; sillā te elitte myös maukalaiset Bgyptin maalla... Minika ølen: teidän Jumalanne. Herra,

36/Alkäät tehkö : vääryyttä - ltutmiossa, ei kyynävällä, vaedla eikä: mitalia. 5 Moos. 25:13m: San. 21:1.16d 11.20/10. Mik./6:10 mm.:

36. Oikia vaaka, oikiat punnitsimetil olkia efa, oikia hin-mitta olkoon teillä. Minä olen Herra teidän Jumalanne, joka teidät olen johdatta-i nut Egyptin maaita. The open while

37. Niin teidän pitää noudaliaman! ja tekemän kaikki minun sääntöni! ja katkki missan olkeuleni. Mittä olen Herra.

20 Luku.

Rengaiatus-määräykeiä. Ja Herra puhui Moosekselle, sancen: 1 2: Sano myös Israelin lapsille:

jos jeku leraelin lapsista tahi mutikalaisista, jotka Israelin tasten keskellä asuvat, lapsiansa antaa Melekilii le, hän on kuolemalla rangaistava i maan kansan pitää käntä kivittän

műn kuoliaaksi. 8 Moos. 18:21/. Ps. 106:37.) 3. Ja minä aseten minun kadvoni sitä thenistä: vastaan, ija hävitän: hänen kantastansa, koska hän da and tanut dapsiamsa Molekille: ja' sen kautta pyhäkköni saastuttanut, ja minun pyhää nimeäni häväisnyt.

4. Ja jos maan kansa sitä ihmistä säästää, joka lapsiansa on antanut Molekille, niin etteivät he häntä surman. -5. niin minii kuitenkin asetan kasvoni sitä ihmistä vastaan ja banen sukuansa vastaan, ja häviiin kan-sastansa hänet ja kaikki, jotka hänen perässänsä Molekia kanasa huorin tehneet ovat.

6. Jos joku kääntyy noitain ja tiet täjitten puoleen, huorin tekemään heidan kanssansa, niin mina asetan kasvoni häntä vastaan, ja häyitän hänet kansastansa. 3 Moos. 19:81 5 Moos. 18:10 ss;

7. Sentähden pyhittäkäät itsennet ja olkaat pyhät; sillä mana olen Herra, teldan Jumalanne...

8 Moos. 11:4488.19:2. APiet. 1:16. 8. Ja pitäkäät minun sääntöni, ja tehkäät niitä, Minä olen Herra, jo-

9. Joka isäänsä tahi äitiänsä kiroo, hänen pitää totisesti kuoleman: hän on kironnut isäänsä ja äitiänsä, hänen verensä olkoon hänen päällänsä. 2Moos.21:17. 5Moos.27:16, San. 20:20.30:17.

Matt. 15:4. 10. Jos joku huorin tekee toisen miehen aviopuolison kanssa, se, joka lähimmäisensä vaimon kanssa huorin tekee, pitää totisesti kuoletetta-man, sekä huorintekijä, että huora.

2 Moss. 20:14. Matt. 5:27. Joh. 8:4ss. . 11. Jos joku makaa isänsä vaimon, niin paljastaa hän isänsä hävyn, ja he molemmat ovat kuolemalla rangaistavat; heidän verensä olkoon heidän päällänsä. 3 Moos. 18:8.

5 Moos. 22:30. 27:20. 12. Jos joku makaa miniansa, niin he molemmat pitää totisesti kuoleman: he ovat kauhistuksen tehneet, heidän verensä olkoon heidän päällänsä. 3 Moos. 18:15.

13. Jos joku miehenpuolen kanssa makaa, niinkuin jonkun vaimon kanssa, niin tekevät he kauhistuksen; heidan pitää molemmat totisesti kuoleman; heidän verensä ol-

koon heidän päällänsä.

1 Moos. 19:7. 3 Moos. 18:22. 14. Jos joku ottaa vaimokseen naisen ja hänen äitinsä samalla kertaa, hän on kauhistuksen tehnyt; hän on tulella poliettava ynnä ne molemmat, ettei yhtään kauhistusta olisi teidän seassanne. 3 Moos. 18:17. 15. Jos joku makaa eläimen, hänen nitää totisesti kuoleman, ja se eläin 3 Moos. 18:23. tappakaat.

16. Jos joku nainen pitää yhteyttä ionkun eläimen kanssa, niin sinun pitää tappaman sekä naisen, että eläimen; heidän pitää totisesti kuoleman, heidän verensä olkoon hei-

dān pāāllānsā.

17. Jos joku ottaa vaimokseen sisarensa, isänsä tahi äitinsä tyttären, ja hänen häpynsä näkee, ja se nä-kee hänen häpynsä, niin on se häpiällinen teko, ja ne ovat kuoletet-tavat heidän sukunsa kansan edessä; han on sisarensa havyn paljastanut. hänen pitää pahuutensa kantaman.

3 Moos, 48:9. 18. Jos joku mies makaa jonkun vaimon hänen sairautensa aikana, ja paljastaa hänen häpynsä, ja avaa hänen lähteensä, ja vaimo paljastaa verensä lähteen; niin ne molemmat pitää hävitettämän heidän kansastansa. 3 Moos. 18:19.

19. Sinun äitisi sisaren häpyä ja sinun isäsi sisaren häpyä ei sinun on veriheimolaisensa paljaslanut, ja heidän pitää pahuutensa kantaman. 3 Moos. 18:12 ss.

Jos joku makaa setänsä vaimon. han on setansa havyn paljastanut; ne pitää heidän rikoksensa kantaman. Lapsittomina heidän pitää kuoleman. 3Moos, 18:14. 21. Jos joku veljensä vaimon ottaa, se on häpiällinen teko; heidän pi-

tää lapsittomina oleman, että hän on veljensä hävyn paljastanut.

3 Moos. 18:16. 22. Niin pitäkäät nyt kaikki minun sääntöni, ja kaikki minun oikeute-ni, ja tehkäät ne, ettei maa teitä oksentaisi, johonka minä teidän

vien asumaan. 3 Moos. 18:25, 28. 23. Ja älkäät vaeltako niitten pakanain säännöissä, jotka minä teidän edeltänne olen ajava ulos; sillä kaikkia näitä he ovat tehneet, ja mina olen kauhistunut heitä.

24. Mutta teille sanon minä: teidän pitää omistaman heidän maansa: sillä minä annan teille sen perinnöksi, sen maan, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa. Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka olen teidät eroittanut muista kansoista.

25. Ja teidan pitää myös eroittaman puhtaat eläimet saastaisista, ja saastaiset linnut puhtaista, älkäätkä saastuttako itseänne niitten eläinten, lintujen ja kaikkien kautta. kuin maalla matelevat, jotka minä teille eroittanut olen, että ne ovat

saastaiset. 3 Moos. 11:2 ss. 5 Moos. 14:4. 26. Olkaat siis minulle pyhät, sillä mină, Herra, olen pyhä, ja olen teidät eroittanut muista kansoista ole-

maan minun omani.

27. Jos joku, mies tahi nainen, noituutta tahi tietäjäin tointa harjoittaa, hän on rangaistava kuolemalla; hän on kivitettävä kuoliaaksi, verenvika on hänen päällänsä.

2Moos, 22:18, 3Moos, 19:31, 5 Moos, 18:10 ss. 1 Sam. 28:7.

21 Luku.

Sääntöjä papeille.

Ja Herra sanoi Moosekselle: puhu papeille, Aaronin pojille, ja sano heille: pappi älköön saastuttako itseänsä yhdessäkään kuolleessa kansastansa, 4 Moos. 6:6 ss. Hes. 44:25.

2. vaan ainoastaan hänen lähimmässä suvussansa: niinkuin hänen äitinsä, isän**sä, p**oikansa, tyttärensä ja veljensä;

3. ja myös sisaressansa, jos hän neitsyt on ollut ja asunut hänen typidā paljastaman. Joka niin tekee, konansa, eika yhdenkään miehen vaimona ole ollut, saa hän itsensä saastuttaa.

4. Koska hän on esimies kansassansa, niin älköön hän saastuttako itseänsä, eikä halventako itseänsä. 5. Panit älkäät ajelko näälakiansa

5. Papit ālkööt ajelko pāālakiansa paljaaksi, eivātkā kēritkö partansa kulmia, eikā leikatko ihoonsa merkkiā. 3 Moos. 19:27. 5 Moos. 14:1. Hes. 4:20.

6. Heidän pitää Jumalallensa pyhät oleman, eikä häpäisemän Jumalansa nimeä; sillä he uhraavat Herran tuliuhria, Jumalansa leipää, senlähden pitää heidän oleman pyhät.

7. Alköön kukaan heistä ottako vaimokseen porttoa, eikä häväistyä eikä miehensä hylkäämää vaimoa; sillä hän on pyhä Junnalallensa.

8. Sinun tulee pitää häntä pyhänä, sillä hän uhraa sinun Jumalasi leipää; hän olkoon sinulle pyhä, sillä minä, Herra, olen pyhä, joka teidän

pyhitän.

Jos papin tytär rupeaa salavuoleiseksi, hän pitää tulessa poliettaman; sillä hän on häväissyt isänsä.
 Joka on ylimmäinen pappi veljeinsä seassa, jonka pään päälle voiteluöljy on vuodatettu, ja käsi läytetty on, että hän papin pukuun puetetaan, hänen ei pidä paljastaman päätänsä, eikä repäisemän vastleitansa, 3 Moos. 10:6.
 ei yhdenkään kuolleen ruumiin tykö tuleman, eikä saastuttaman itseänsä isässänsä tahi äidisman;

sānsā.

12. Alköön hān lähtekö pyhäkösiä, ettei hān saastuttaisi Jumalansa pyhäkköä; sillä hänen Jumalansa voilelu-öljyn vihkimys on hänen päällänsä. Minä olen Herra.

2 Moos. 8:35.

13. Hänen pitää ottaman neitsen

vaimoksensa. Hes. 44:22: 14. Leskeā, tahi hyljāttyā, tahi hāvāistyā, taikka porttoa ālköön hān oliako; vaan neitsen omasta kansas-

lansa ottakoon hän vaimokseen, 15. ettei hän saastuttaisi siementänsä kansansa seassa; sillä minä olen Herra, joka hänen pyhitän.

16. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

17. Puhu Aaronille, ja sano: jos joku virhe on jossakussa sinun siemenessäsi teidän suvussanne, älköön hän lähestykö uhraamaan Jumalansa leipää.

18. Sillä ei kukaan, jossa joku virhe on, saa astua esille, oli hän sitten sokia, tähi ontuva, oli hänellä joku vamma kasvoissa tahi joku jäsen

liika suuri.

19. oli hän virheellinen jalasta tahi kädestä.

 tahi kyttyräselkä tahi kääpiökasvuinen, vikainen silmästä tahi pisamainen, rupinen tahi rivinoma rauhaisista.

21. Jos jossakin papin Aaronin siemenessä virhe on, älköön hän lähestykö uhraamaan Herran tuliuhria; hänellä on virhe, sentähden älköön hän lähestykö Jumalansa lei-

pää uhraamaan.

22. Kuitenkin saa hän syödä Jumalansa leivästä, sekä siitä pyhästä, että kaikkein pyhimmästä.

23. Mutta ei hän kuitenkaan saa tulla esiripun tykö, eikä lähestyä alttaria, koska hänessä on virhe, ettei hän saastuttaisi minun pyhääni; sillä minä olen Herra, joka heidän pyhitän.

24. Ja Mooses puhui nāmā Aaronille ja hānen pojillensa, ja kaikille

Israelin lapsille.

22 Luku.

Vielä sääntöjä papeille. Laki uhrin syömisestä.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

 Puhu Aaronille ja hänen pojtilensa, että he karttavat niitä pyhiä lahjoja, joita Israelin lapset minulle pyhittävät, etteivät he häpäisisi mirun pyhää nimaän in minä elen Herri.

nun pyhäänimeäni. Minä olen Herra. 3. Sano siis heille: jos joku jälkeentulevaisianne kaikesta siemenestänne lähestyy pyhitettyjä lahjoja, joita Israelin lapset pyhittävät Herrale, ja hänen saastaisuutensa on hänessä, hän on hävitettävä pois minun kasvojeni edestä. Minä olen Herra.

4. Kuka ikänä Aaronin stemenestä on spitalinen tahi vuotavainen, hän ei saa syödä pyhitetyistä, ennen kuin hän puhdistetaan. Ja jos joku koskee johonkuhun saastaiseen ruu-

miisen, taikka siihen, joka siemenensä vuodattaa unessa;

3 Moos, 15:2, 16.
5. taikka jos joku koskee johonkuhun matelevaiseen, joka hänelle saastainen on, taikka ihmiseen, joka hänet saastuttaa, olkoon hänen saastaisuutensa mikä hyvänsä;

6. se, joka koskee johonkuhun näistä, olkoon saastainen iltaan asti, älköönkä syökö niistä pyhitetyistä, vaan hänen pitää ensisti pesemän ruumiinsa vedellä.

7. Mutta kun aurinko on laskenut, ja hän on puhdistettu, nii**a syököö**n nen ruokansa.

-6. Asekuoliuna tahi pedon rantelemaa eliimtä älköön hän syökö, ettei **hūn si**kā saastuisi. Minā olen Herra.

2 Moos. 22:31. Hes. 44:31. 9. Septäisden tuice neidän pitää minun sääntöni, etteivät saattaisi symtiä päällensä ja kuolisi siitä, koska he pyhää saastuttavat. Minä olen flerra, joka heisä pyhitän.

10. Mutta alköön yksikään muuka-lainen syökö niistä pyhitelyisiä; ei papin majamies, elkä palkollinen

saa syödä pyhitettyä.

11. Mutta jos pappi ostaa jonkun palkollisen rahallansa, se syököön slita; ja joka hänen huoneessansa syntynyt on, se myös syököön hänen leiväslänsä.

12. Ja jos papin tytär tulee jonkun muukalaisen vaimoksi, niin ei hän sua syödä siitä pyhitetystä ylönnyk-

sestă.

13. Mutta jos papin tytär tulee leskeksi tahi hyljätyksi, eikä hänellä ole siemeniä, ja hän tulee jälleen kolla isänsä huoneesen, niin hän saa syödä isänsä leivästä, niinkuin silloinkin, kun hän neitsenä oli. Mutta ei yksikään muukalainen saa sii-6 14. Jajos joku tietāmāttānsā syō niistti pyhitetyistä, hänen pitää lisäämän silhen viidennen osan, ja antaman papille pyhitetyn. 8 Moos. 5:16. 15. Papit alkööt saastuttako niitä pyhiä lahjoja, joita Israelin lapset aniavat Herralle.

16. elleivät saattaisi rikosta ja vi--kaa päällensä, syödessänsä heidän pyhilettyjä lahjojansa; sillä minä olen Herra, joka heita pyhitän.

17. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noes:

148. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa: ja kaikille Israelin lapsil-·le:ija sano heille: jos joku Israelin huoneesta tahi muukalainen Israe--lissa talutoo uhratu, olkoon se lupauksesta taik**isa vapaasta tahdo**st**a, j**ota he tahtovaluhrata Herralle politouh--riksi,

19. niin: tehkäät se niin, että se tudisi olohiseksi, ja uhratlakoon vir--beelõn härkyinen karjasta, oinas karitsoista, tahi kauris vuohista.

- 20: Mullaülkööt ottako yhtään eläin--la, jossa virhe on; sillä ei se ole Hänefle otofinen leiltä. 5 Moos. 15:21. 17:1. 1.21. Jos joku tahtoo uhrata Herralle kiitosuhria karjasta tahi lampaista. joko erinomaisen lupauksen johdosita taikka vapaasta tahdosta, niin ol- on suuri sabbatti, pyhä kokous. jo-

idites whitetvisia: silla se on ha koon se virheeton, että se olisi otok linen; ei siinä saa olla yhtään vir-hettä. Mal. 18.18. 22. Jos se on sokia, taikka razia-

rikko, taikka jäsenpuoli, taikka kuivettunut, taikka rupinen, taikka köhnäinen, niin ei senkaltaista pidä Herralie ultraaman, älkäätkä tuliuhria niistä antako Herran alttarille.

 Hārān tahi lampaan, jolla joku jāsen on liian suuri tai liian pieni, saat sentään uhrata vapaa-tahdon uhriksi; mutta éi se ole otollinen

lupauksen uhriksi. 3 Moos. 21:18. 24. Alkäät sitä uhratko Herralle, joka muserrettu, runneltu, revitty, tahi haavoitettu on; ei teidän pidä sitä teidän maassanne tekemän.

25. Alkäät myöskään jonkun muukalaisen kädestä ottakouhrataksenne sellaista Jumalanne leiväksi, sillä ne ovat turmeltuneita ja virheellisiä : eivät ne tee teitä otollisiksi.

26. Ja Herra puhui Moosekselle,

samoen:

27. Kun vasikka, karitsa, tahi vohla on syntynyt, niin olkoon seemänsā tykonā seitsemān pāivāā; mutta kahdeksantena päivänä ja sen jäl-keen on se otollinen tuliuhriksi Her-

28. Älkäät nautaa tahi lammasta teurastako sikiöinensä samana päivänä. 5 Moos. 22:6 ss.

29. Kun te uhraatte Herralie kiitosuhria, pitää teidän sen niin uhraa-

man, että se otollinen olisi. 30. Se pitää syötämän sinä päivänā, ja ālköön mitāān jātettāko tāhteeksi huomeneksi. Minä olen Her-8 Moos. 7:15.

31. Pitäkäät minun käskyni ja tehkäät ne. Minä olen Herra.

32. Alkäät häväiskö minun pyhää nimeäni, sillä minä tahdon tulla pyhitetyksi Israelin lasten keskellä. Minā olen Herra, joka teitā pyhit**ān**;

8 Moos. 10:3. 33. ja joka olen teidät johdattanut Egyptin maaltu, että minä olisin tei- 🤌 dan Jumalanne, Mina olen Herra.

23 Luku.

Vuotisten: juhlapäiväin säännöt.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: nämä ovat Herran juhlat, jotka teidan pitāt julistaa pyhiksi kokouksiksi; ne ovat minun juhlani. Kuusi päivää tulee teldän tehdä työtä, vaan seitsemäntenä päivänä na ei teldän pidä yhtään työtä tekemän. Se on Herran sabbatti missä paikassa asunettekin. 2,Moos. 20.9.

23:12. 5 Moos. 5:12 ss. Luuk. 13:14. 4. Nāmā ovat Herran juhlapāivāt, pyhāt kokoukset, jotka teidān pitāt pitāmān māārātyllā ajaliansa:

 Ensimmäisen kuukauden neljäntenätoista päivänä illan suussa onHerran pääsiäinen. 2 Moos. 12:15 ss.

28:15. 4 Moos. 28:16 ss. 5 Moos. 18:1.

6. Ja saman kuukauden viidentenäiöista päivänä on Herran happamattoman leivän juhla; silloin pitää
teidän syömän happamatonta leipää
seitsemän päivää.

 Easimmäisenä päivänä olkoon teillä pyhä kokous, eikä yhtään raskasia työtä pidä teidän silloin te-

teman.

8. Ja teidän pitää uhraaman Herralle tuliuhria seitsemän päivää. Seitsemäntenä päivänä on myös pyhä kokous; silloin ei teidän pidä yhtäkään raskasta työtä tekemän.

9. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

10. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: kun te tulette siihen maahan, joaka minä annan teille, ja te leikkaatte siellä elon, niin teidän pitää viemän papiile sen lyhteen, joka on uutinen teidän elosiamme.

11. Ja sen lyhteen pitää hänen häälyitämän Herran edessä, että te tulisitte otolliseksi; päivää jäikeen sabbatin pitää papin sen häälyttä-

mān.

12. Ja tetdān pitāā sinā pāivānā, jona teidān lyhteenise hāālytetāān, uhraaman virheettomān vuosikautiesa karitsan politouhriksi Heraile, 13. ja ruokauhriksi kaksi kymmenesosaa efaa öljyliā sekoitettuja hienoja jauhoja, tuliuhriksi ja otollieksi hajuksi Herraile, sekā juomauh-

H. Ja alkant syökö uutisleipää, kuivatuja tähkäpäitä tahi tuoreita jyviä ennenkuin olette kantaneet Jumilallemeuhrin. Seolkoonikuinen sääntö teille suvusta sukuun, missä

riksi neliännes hinniä viiniä.

asunctickin.

15. Sitten lukekaat siitä toisestasabbatin päivästä, jona te kaanoitte esille häälytysiyhteen, seitsemän täysinäistä viikkoa, 5. Moos. 16:10. 16. toiseen päivään asti, seitsemän.

16. toiseen päivään asti, seitsemännen viikon jälkeen, se on, lukekaat viisikymmentä päivää, ja sitten uhratkaat Herraile ruokauhria uutisesta.

17. Abumasõeistamue; jossa asutte, nen sääntö teille taokast kakst hääigtysleipää, jotka missä asunettekin.

ovat leivojut kahdesta kymmenekosaa efasta hienoja jauhoja ja hapatetut, Herralle uutiseksi.

18. Ja tuokaat ynnä leipänne kaussa seitsemän vuosikautista ja visheetöntä karitsaa, yhden nuoren härän ja kaksi oinasta uhrällavaksi Herralle polttouhriksi siihen kuuluvine ruokauhrineen ja juomauhrineen; se on tuliuhri hyväksi hajuksi Herralle.

Niin myös pitää teidän valmistaman kauriin rikosuhriksi, ja kaksi vuosikautista karitsaa kiitosuhriksi.

20. Ja papin pitää hääiyttämän ne uutisleivän mukana hääiytykseksi Herran edessä kahden karitsan kanssa. Ne oikoot Herralle pyhät, ja papin omat.

21. Ja teidän pitää kuuluttaman sinä päivänä pyhän kokouksen pideti täväksi; ei teidän pidä silioin työtä tekemän. Tämä olkoon ikuinen sääntö teille suvusta sukuun, missä asu-

nettekin.

22. Kun te leikkaatte elon teidän maastanne, ei sinun pidä aivan tarkkaan peltosi kulmia leikkaaman, eikä tähkäpäitä noukkiman, vaan jättä vaivaisille ja muukalaisille. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

3 Moos. 19:9 ss. 5 Moos. 24:19.'
23. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

24. Puhu Israelin lapsille, ja sano seitsemännen kuukauden ensistemännen sena pitäkäät muistoksi soittamisen sabbatti, pyhä kokous.

25. Silloin äikäät mitään raskasta työtä tehkö, ja teidän tulee uhrata tuliuhri Herralle.

26. Ja Herru puhui Moosekselle, sa-

noen:

27. Multa saman seitsemännen kuukauden kymmenentenä päivänä on sovintopäivä, se olkoon teille pyhäkokous; silloin vaivatkaat teidän sietujanne, ja uhratkaat Herralle tuliuhri.

28. Ja ei pidä teidän yhtään työtä tekemän sinä päivänä; sillä se on sovintopäivä, jolloin te sovitetaan Herran, teidän Jumaianne edessä.

29. Ja tokuinen joka ei sinä näivä.

29. Ja jokainen, joka ei sinä päivänä vaivaa sieluansa, hän on häviteltävä kansasiansa,

30. Ja jokainen, joka sinä päivänä jotakin työtä tekee, hänen minä hukutan kansastansa.

31. Sentähden ei pidä teidän silloin mitään työtätekemän. Seolkoon ikuinen sääniö teille suvusta sukuun, missä asunettakin. 82. Suuri sabbatti on se oleva teille, ja teidän pitää vaivaaman teidän sielujanne. Kuukauden yhdeksäntenä päivänä ehtoona tulee teidän pitää tämä sabbatti, illasta iltaan saakka.

33. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

34. Puhu Israelin lapsille, sanoen: tämän seitsemännen kuukauden viidentenätoista päivänä on Herran lehtimajan' juhla, seitsemän päivää.

2 Moos. 23:16. 4 Moos. 29:12 ss. 5 Moos. 16:13. Joh. 7:2,37.

35. Ensimmäisenä päivänä pitää oleman pyhä kokous; ei teidän pidä yhtään työtä silloin tekemän.

36. Seitsemän päivää pitää teidän uhraaman tuliuhria Herraile; kahdeksantena päivänä olkoon teillä pyhä kokous, ja teidän pitää tekemän tuliuhri Herraile, sillä se on juhlakokous: ei pidä teidän yhtään työtä silloin tekemän.

37. Nāmā ovat Herran juhlapāivāt, jolloin teidān pitāā kuuluttaman pyhāt kokoukset, ja uhraaman Herralletuliuhria, politouhria, ruokauhria, juomauhria, joka pāivā siksi pāivāksi māārāttyjā uhreja,

38. paitsi Herran sabbattia, ja paitsi teidän lahjojanne ja paitsi lupausuhrianne ja paitsi kaikkia vapaaehtoisia uhrianne, joita te tuotte Her-

ralla

39. Viidentenātoista pāivānā seitsemāttā kuuta, koottuanne vuoden tulon maalta, tulee teidān juhlallisesti viettāā Herran riemujuhlaa, seitsemān pāivāā. Ensimmātsenā pāivānā on sabbatti, ja kahdeksantena pāivānā on myōs sabbatti.

40. Ja teidän pitää ensimmäisenä päivänä ottaman hedelmiä parhaimmista puista, palmun vesoja, ja oksia tuuheista puista, ja pajulehviä ja oleman iloiset seitsemän päivää Herran, teidän Jumalanne edessä.

Neh 8.14 ss.
41. Ja tätä riemujuhlaa tulee teidän pitää Herralle vuodessa seitsemän päivää. Se olkoon ikuisena sääntönä teille suvusta sukuun, että teidän pitää pyhää riemujuhlaa pitämän seitsemäntenä kuukautena.

42. Seitsemän päivää pitää teidän asuman lehtimajoissa, joka omainen on Israelissa, hänen pitää asuman

lehtimajoissa

43 että jäikeläisenne tietäisivät, kuinka minä olen anlanut Israelin lasten asua majoissa, kun johdatin heidät Egyptin maalta Minä olen Herra teidän Jumalanne.

44. Ja Mooses puhui näistä Herran juhlapäivistä Israelin lapsille.

24 Luku.

Määräyksiä kynttiläjalasta ja näyteleivistä. Herran nimen pilkkaajan rangaistus.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen: 2. Käske Israelin lasten tuoda sinulle selkiätä, öljypuun hedelmistä puserrettua öljyä kynttiläjalkaa varten, että lamput voidaan joka päivä sylyttää palamaan. 2 Moos. 27:20 ss.

3. Ülko-puolella todistuksen esirippua seurakunnan majassa pitää Aaronin siiä alati hoitaman ehtoostu niin aamuun asti, Herran kasvojen edessä. Se olkoon ijankaikkinen sääntö teille suvusta sukuun.

 Ja hänen pitää aina valmistaman lamput puhtaaseen kynttiläjalkaan

Herran edessä.

 Ja sinun pitää ottaman hienoja jauhoja ja leipomanniistä kaksitoista kakkua; kuksi kymmenes-osaa efaa pitää oleman joka kakussa.

2 Moos. 25:30. Matt. 12:4. 6. Ja sinun pitää paneman ne kahteen läjään, kuusi kumpaankin läjään, puhtaalle põydälle Herran

etcen.

 Ja sinun pitää paneman niiden päälle puhdasta pyhää savua olemaan muisto-uhrina leivän sijasta; se on tuliuhri Herralle.

8. Joka sabbatin päivänä ovat ne valmistettavat Herran eteen; se on Israelin lasten lahja ijankaikkiseksi

liitoksi

 Ja ne olkoot Aaronin ja hänen poikainsa omat; heidän pitää ne syömän pyhässä sijassa; silä se on kaikkein pyhin ja hänen ikuisena oikeutena Herran tuliuhreista.

2 Moos. 29:82. 3 Moos. 831. 1 Sam. 21:6. 10. Ja yksi mies, Israelilaisen vaimon, mutta Egyptiläisen miehen poika läksi ulos Israelin lasten sekaan ja riiteli leirissä toisen Israelilaisen miehen kanssa.

11. Ja Isruelilaisen vaimon poika pilkkasi Herran nimeä ja kirosi. Niin toivat he hänen Mooseksen eteen Ja hänen äitinsä nimi oli Selomit, Dibrin tytär, Danin sukukunnasta.

12 Ja he panivat hänet vankeuteen niin kauaksi, että heille olisi selkiä päätös annettu Herran suusta.

4 Moos. 15:34. Josekselle, sa-

13 Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

14 Vie hän leiristä ulos, joka kiroillut on, ja anna kaikkein, jotka sen kuulivat, laskea kätensä hänen päänsä päälle, ja koko seurakunta kivittäköön hänet. 5 Moos. 17:7. 15. Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: kuka ikänä Jumalatansa kiroilee, hänen pitää kantaman syn-

16. Ja joka Herran nimeā pilkkaa, sen pitāā totisesti kuoleman; koko kansan pitāā hānet kuoliaaksi kivittāmān. Oli se muukalainen tahi oma kansalainen, ken pilkkaa Herran nimeā, hānen pitāā kuoleman.

2 Moos. 20:7.

17. Jos joku lyö jonkun ihmisen kuolisaksi, hänen pitää totisesti kuoleman. 2 Moos. 21:12. 4 Moos. 36:15-ss. 18. Vaan joka jonkun naudan lyö kuolisaksi, hänen pitää sen maksaman, hengen hengestä.

19. Jajoka saattaa lähimmäisellensä jonkun vamman, hänelle pitää niin tehtämän, kuin hänkin tehnyt on,

2 Moos. 21:24. 5 Moos. 19:21.
20. haava haavasta, silmä silmäsiä, hammas hampaasta; niinkuin hän on jonkun ihmisen vahingoittanut, niin pitää myös hänelle jälleen tehtimän. Matt. 5:38 ss.
21. Joka lyö kuoliaaksi naudan, hän sen maksakoon; vaan joka tappaa ihmisen, sen pitää kuoleman.

paa ihmisen, sen pitää kuoleman. 2. Sama laki vallitkoon teidän Beassanne niin muukalaisen kuin omaisenkin suhteen; sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne.

2 Moos. 12:49.
23. Kun Mooses oli näitä puhunut kraelin lapsille, niin veivät he sen miehen, joka kiroillut oli, ulos leiristä ja kiviitivät hänet kuoliaaksi. kraelin lapset tekivät niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt.

25 Luku. Lepovuosi ja riemuvuosi.

Ja Herra puhui Moosekselle Sinain

vuorella, sanoen:

2 Pubu İsraelin lapsille, ja sano belle: kun te tulette siihen maahan, joula minä teille annan, niin maa piläköön Herralle lepoa. 2Moos. 23:10 ss. 3. Kuusi vuotta pitää sinun peltosi tyvämän, ja kuusi vuotta viinimäkesi leikkaaman, ja sen hedelmät kokooman.

4. mutta seitsemäntenä vuonna piäköön maa Herralle sen suuren lepophän, jona ei sinun pidä kylvämän sinun peltoasi eikä leikkaaman si-

nun viinimäkeäsi.

5. Ja mitä itsestänsä kasvaa laihos- | sillä n bsi, sitä ei sinun pidä leikkaaman, | lanne.

ja viinimarjoja, joika leikkaamattomissa viinipuissa ovat kasvaneet, ei sinun pidä noukkiman, sillä se on maan lepovuosi.

6. Mutta mitä maan levätessä kasvaa olkoon teille ruuaksi, sinulle, sinun palvelijallesi, ja piiallesi, niin myös päivämiehellesi, huonekuntaisellesi ja muukalaiselle sinun tybönäit.

tykönäsi.
7. Ja sinun karjallesi ja eläimille maallasi olkoon kaikki, mitä siinä

kasvaa, ruuaksi.

8. Ja sinun pitää laskeman seitsemän lepovuoita, niin että seitsemän vuotta pitää seitsemän kertaa luettaman: ja seitsemän lepovuoden aika tekee yhdeksän vuotta viidettäkymmentä.

9. Niin sinun pitää antaman soittaa pasunalla ylitse koko teidän maakuntanne, seitsemännen kuukauden kymmenentenä päivänä; juuri sovintopäivänä antakaat pasunan käydä yli koko teidän maakun.

tanne. 3 Moos. 23:27 ss.

10. Ja teidän pitää sen viidennenkymmenennen vuoden pyhittämän ja julistaman vapautta maassa kaikille niille, jotka siinä asuvat, sillä se on teidän riemuvuotenne; silloin pitää kunkin saaman takaisin oman perintömaansa, jokainen sukunsa omaisuuden.

11. Sillä viideskymmenes vuosi on teidän riemuvuotenne; ei teidän pidä kylvämän, eikä leikkaaman itsestänsä kasvanutta, eikä noukkiman, mitä leikkaamattomissa viinipuissa on kasvanut.

12. Sillä se on riemuvuosi, se olkoon teille pyhä. Mutta pellosta syökäät mitä se kasvaa. 13. Tämä on riemuvuosi, jona ku-

 Tāmā on riemuvuosi, jona kukin teistā saa palata omaan perintöosaansa.

14. Jos jotakin myöt lähimmäisellesi, taikka ostat jotakin hänellä, niinälköön toinen toistansa pettäkö.

1 Tess. 4:8.

15. Vaan vuosien luvun jälkeen riemuvuodesta pitää sinun ostaman lähimmäiseltäsi, ja vuodentulon luvun jälkeen pitää hänen sinulle myömän.

16. Jota useammal vuodet ovat, sitä enemmän korola hinta, ja mitä harvemmat vuodet ovat, sitä enemmän alenna hinta; sillä vuoden tulojen luvun jälkeen myöpi hän sinulle.

17. Alköön kenkään peltäkö lähimmäislänsä, vaan pelkää Jumalaiasi, sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne

18. Sentähden noudattakaat minun sääntöni ja pitäkäät minun oikeuteni, ja tehkäät niitten mukaan; silloin saatte turvallisesti asua maassa.

 Ja maa on antava teille hedelmänsä, ja teillä pitää oleman kyllä syötävätä, ja te asutte pelkäämättä

sjinā.

 Ja jos te kysytte: mitä me syömme seitsemäntenä vuonna, jos emme saa kylvää, eikä vuoden tuloa

koota?

21. Niin tietäkäät, että minä käsken siunaukseni tulla kuudentena vuotena teidän ylitsenne, niin että se antaa jeille kolmen vuoden tulon.

22. Ja te kylvätte kahdeksantena

22. Ja te kylvätte kahdeksantena vuonna, ja vanhasta vuoden kasvusta syötte yhdeksänteen vuoteen asti, niin että syötte vanhasta uutiseen asti.

23. Sentähden ei teidän pidä maata ainaiseksi myömän; sillä maa on minun, ja te olette muukalaiset ja

vieraat minun edessäni.

1 Aik. 29:15. Ps. 39:13. 24. Ja koko teidän omistamassa maassanne olkoon maa takaisin lu-

nastettava.

25. Jos veljesi köyhtyy, ja myö sinulle omaisuuttansa, ja hänen lähimmäinen lankonsa tulee hänen tykönsä, ja tahtoo lunastaa, niin hän lunastakoon sen, minkä hänen veljensä myönyt on. Ruut. 4:1 ss. 26. Ja jos ei olisi lähimmäistä, joka

sen lunastaisi, ja hän itse voi saada kokoon, mitä sen lunastukseksi tar-

vitaan,

 niin pitää laskettaman vuodet siitä kuin hän möi, ja annettaman lunnaat jäljellä olevista vuosista hänelle, jolle hän möi, että hän saisi

omaisuutensa jälleen.

28. Mutta jos ei hänellä ole niin paljon varoja, että hän voisi sen maksaa, niin jääköön mitä hän myönyt on ostajan käteen riemuvuoteen asti. Mutta riemuvuonna on se vapaa, ja hän saakoon omansa jälleen.

29. Joka myö asuttavan huoneen muurilla varustetussa kaupungissa, hänellä olkoon oikeus lunastaa se takaisin vuoden sisällä; sen ajan kuluessa hän saa sen lunastaa.

30. Mutta jos ei hän lunasta sitä vuoden kuluessa, niin jääköön se huone kaupungissa ainaiseksi ostajalle ja hänen suvullensa; sitä ei pidä luovutettaman riemuvuotena. 31. Mutta jos huone on maakylässä, missä ei ole muuria ympärillä, niin se pitää luettaman peltomaak-

si; se lunastetaan, ja tulee riemuvuotena vapaaksi.

32. Leviläiset saakoot kuitenkin aina lunastaa huoneensa niissä kaupungeissa, jojhin heillä on omistus-

oikens.

33. Jos joku Leviläisistä lunastaa huoneen, olkoon myöty huone siinä kaupungissa, johon hänellä on omistusoikeus, vapaa riemuvuonna; sillä huoneet Leviläisten kaupungeissa ovat heidän omaisuutensa Israelin lasten seassa.

34. Ja maata heidän kaupunkeinsa ympäriltä ei pidä myötämän; sillä se on heidän ainainen omaisuulensa.

4 Moos. 35:2.

35. Jos sinun veljesi köyhtyy ja joutuu rappiollesinun tykönäsi, niin sinun tulee hänestä pitää huolta, hän eläköön muukalaisena tahi huonekuntalaisena sinun luonasi.

. 36. Älä ota korkoa eikä voittoa häneltä, vaan peikää Jumalatasi, että

veljesi saisi elää sinun kanssasi. 2 Moos. 22:25. 5 Moos. 23:19. San. 28:8.

Ps. 15:5. Hes. 18:8.22:12.
37. Ei sinun pidä antaman rahaasi hänelle korkoa vastaan, eikä antaman viliaasi kasvolle.

38. Sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka teidän johdatin Egyptin maalta, antaakseni teille Kanaanmaan, ja ollakseni teidän Jumalanne.

39. Jos sinun veljesi köyhtyy sinun tykönäs, ja myö itsensä sinulle, niin ei sinun pidä häntä pitämän niinkuin orjaa. 2 Moos. 21:2. 5 Moos. 15:12.

Jer. 34:14.
40. Mutta hänen pitää oleman sinun tykönäsi päivämiehenä tahi huone-kuntalaisena, palvellen sinua riemu-vuoteen asti.

41. Silloin hän käyköön ulos vapaana sinun tyköäsi lapsinensa, ja tulkoon sukunsa tykö jälleen, ja palatkoon isäinsä perintöosaan.

42. Sillä he ovat minun palvelijani, jotka minä Egyptin maalla johdattanut olen; sentähden ei pidä heitä orjan tavalla myötämän.

43. Älä ankarasti heitä hallitse; pelkää sinun Jumalatasi. Ef. 6;9. Kol. 4:1. 44. Jos sinä tahdot pitää mies-tahi nais-orjaa, niin osta ne pakanoilta,

jotka teidän ympärillänne ovat. 45. Ja huonekuntalaisilla jotkamuukalaiset ovat teidän seassanne, voitte e niitä ostaa, ja heidän sukulaisiltansa, jotka he teidän tykönänne

maassanne synnyttäneet ovat; olkoot teidan omanne.

46. Ja pitäkäät heidät omananne,

ja antakaat lapsillenne teidän jälkeenne ainaiseksi perimiseksi; niiden pitää iäti oleman teidän orjanne. Mutia teidän veljenne, Israelin lapset, älkööt toinen toistansa kovasti kohdelko.

47. Jos muukalainen tahi huonekuntalainen sinun tykönäsi tulee varalliseksi ja sinun veljesi köyhtyy hänen tykönänsä, niin että hän myö itsensä muukalaiselle, joka huonekuntalaisena sinun tykönäsi on, tahi jollekulle muukalaisen suvusta,

48. niin pitää hänellä oikeus oleman tulla jälleen lunastetuksi, sittekuin han on itsensa myönyt, että joku hänen veljistänsä saa hänen

lunastaa vapaaksi;

49. hänen setänsä tahi setänsä poika lunastakoon hänet, taikka joku hänen lähimmäisestä suvustansa, tahi jos hān itse taitaa niin paljon koota, niin lunastakoon itsensä.

50. Ja hänen pitää lukua laskeman oslajansa kanssa, siitä vuodesta jona bin mõi itsensä riemuvuoteen asti, ja myömäraha laskettakoon vuosien luvun jälkeen; ja palkka koko ajalta on laskettava samaksi kuin päivä-

51. Ja jos vielā monta vuotta on riemuvuoteen, miin hänen pitää sitä enemminantaman lunastuksestansa, sen rahamäärän suhteen, jolla hän

on ostettu.

52. Mutta jos ainoastaan muutamia vuosia on jälellä riemuvuoteen, niin laskekoon lukua hänen kanssansa, a maksakoon lunastuksensa niitten vuosien mukaan, jotka on palvellut. 53. Hänen palkkansa on päivämie-hen vuosipalkan mukaan laskettava vuosi vuodelta; ja älköön kukaan sinunsilmäisi edessä kohdelko häntä kovuudella.

54. Mutta jos ei hän näin lunasta itseänsä, niin käyköön riemuvuonna

vapaana ulos lapsinensa.

5. Sillä Israelin lapset ovat minun palvelijani; he ovat minun palveliani, jotka minā olen Egyptin maalta okdattanut ulos. Minā olen Herra, kidin Jumalanne.

26 Luku.

Junalisunden ja jumalattomuuden palkka.

lkäät tehkö itsellenne epäjumalia, Ailkāšt pystyttākō kuvia, eikā myös patsaita, ālkāšt myöskāša kivikuvia asetiako maahanne kumartaaksenne niitä; sillä minä olen Herra, teidin Jumalanne. 2 Moos. 20:4 ss. 5 Moos. 5:8 ss., 16:22. Ps. 81:10 ss. Ps. 97:7.

2. Pitäkäät minun sabbattini, peljätkäät minun pyhäkköäni. Minä olen Herra. 2 Moos. 20:8. 3 Moos. 19:30. 3. Jos te minun sääntöjeni mukaan vaellatte, ja minun kārkyni kātkette ja teette niitä, 5 Moos. 11:13 ss., 28:1 ss. 4. niin minä annan teille sateen ajallansa, ja maa antaa kasvonsa, ja kedon puut antavat hedelmänsä. 5. Ja riihen aika ulottuu viinin uutiseen asti, ja viinin uutinen ulottuu toukoaikaan asti, ja teillä pitää oleman leipää viljalta, ja saatte asua levollisesti maassanne.

6. Ja minā annan rauhan maallenne, ja te saatte levätä, eikä kenkään teitä peljätä. Minä ajan pahat pedot maaltanne pois, eikä mikään miekka käy teidän maanne läpitse.

7. Te ajatte vihollisianne takaa, ia he kaatuvat miekkaan teidan edessänne.

8. Viisi teistä karkoittaa sata, ja sata teistä karkoittaa kymmenen tuhatta, ja teidän vihollisenne kaatuvat teidän edessänne miekkaan.

Jos. 23:10. 2 Aik. 14:9,12. 9. Ja minā kāānnyn teidān puo-leenne, ja teen teidāt hedelmālli-seksi ja lisāān teitā, ja vahvistan liittoni teidän kanssanne. Hes. 37:26 es. 10. Ja te saatte syödä tallella ollutta vanhaa, ja vanhat viedään pois uuden edeltä.

11. Ja minä asetan asumasijani teidän keskellenne, ja minun sieluni ei hyljää teitä. 2 Moos. 29:45. 2 Kor. 6:16. 12. Ja minä vaellan teidän keskellänne ja olen teidän Jumalanne, ja

te oletře minun kansani.

13. Sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka johdatin teidät ulos Egyptin maalta, ettei teidan tarvinnut olla orjina siellä. Minä olen murtanut poikki teidän ikeenne, ja olen antanut teidän käydä pystyssä päin.

14. Mutta jos ette kuule minua, ettekā tee kaikkia nāitā kāskyjā,

5 Moos. 28:15 ss. Val. v. 2:17. Mal. 2:2 ss. 15. vaan suututte minun sääntöihini. ja teidän sielunne hylkää minun oikeuteni, ettekä tee kaikkia minun kāskyjāni, ja rikotte minun liittoni. 16. niin minä teen teille nämä: minä rankaisen teitä onnettomuudella, kuivataudilla, ja poltetaudilla, josta teidän kasvonne raukeevat ja sielunne nääntyvät; ja te kylvätte siemenenne turhaan, ja teidän vihollisenne syövät sen.

17. Ja mină asetan kasvoni teită vastaan, ja viholliset lyövät teidät. vihamiehenne hallitsevat teitä, teidan pitää paeta, vaikka ei kenkään | tän, enkä enää pidä uhrisavuanne teitä aja takaa. 3 Moos. 17:10.

Job. 36:12. Jes. 1:20. San. 28:1. 18. Jollette vielä sittenkään kuule minua, niiri minä lisään sen seitsemän kertaa, rangaistakseni teitä teidän synteinne tähden.

19. Ja minä särjen teidän ylpeytenne uppiniskaisuuden, minä teen taivaanne raudan kovaksi, ja teidän

maanne vasken kaltaiseksi.

20. Ja voimanne kuluu hukkaan. niin ettei teidän maanne kasvoansa anna, eikä puut kedolla anna hedel-

21. Ja jos te vielā minua vastaan vaellatte, ettekä tahdo kuulla minua, niin minä vielä sitten lisään rangaistuksen teidän päällenne seitsemän kertaa, teidän synteinne tähden.

22. Ja minä lähetän teidän sekaanne metsän pedot syömään teidän lapsianne ja karjaanne raatelemaan, ja vähentämään teitä, niin että tienne tulevat autioksi.

 Jollette vielä näitten kautta anna kurittaa itseänne, vaan käytte

minua vastaan.

24. niin minäkin käyn teitä vastaan, ja lyön teitä vielä seitsemän kertaa enemmin teidän synteinne tähden. 2 Sam. 22:27. Ps. 18:27.

25. Minä saatan teidän päällenne kostomiekan, joka minun liittoni kostaa; ja te kokoonnutte kaupunkeihin: mutta siellä minä lähetän teidän sekaanne ruttotaudin ja annan teidät vihamiestenne käteen.

26. Ja minä hukutan teiltä leivän aineen, niin että yhdessä pätsissä kymmenen vaimoa voi teidan leipänne kypsentää, ja teidän leipänne punnitaan teille vaalla; ja syötyänne ette tule ravituksi.

27. Ja jollette vielä sitten kuule minua, vaan vaellatte minua vas-

28. niin minä myös hirmuisuudessani tulen teitä vastaan, ja minä rankaisen teitä seitsemän kertaa enemmin teidän synteinne tähden,

29. että teidän pitää syömän teidän poikainne ja tytärtenne lihaa,

5 Moos. 28:53. 2 Kun. 6:29. Jer. 19:9. Val. v. 4:10.

30. ja minä kukistan uhrikukkulanne ja hävitän teidän kuvanne, ja panen teidän raatonne teidän epäjumalienne raatojen päälle, ja mi-nun sieluni kauhistuu teitä,

2 Aik, 34:7. Hes. 6:4 ss. 31. ja teen teidan kaupunkinne autioksi, ja teidän pyhäkkönne hävi- | sääntöjäni.

otollisena. Jes. 1:13.

32. Ja minä tahdon hävittää maan, niin että vihollisenne, jotka siinä asuvat, siitä hämmästyvät.

2 Aik. 36:19 ss. Jer. 19:8. 25:9. 33. Ja minä hajoitan teidät pakanoitten sekaan, ja vedän ulos miekan teidän jälkeenne, ja maanne on tuleva kylmille, ja kaupunkinne raunioiksi.

5 Moos. 28:64 ss. Jer. 9:16. 15:7. 34. Silloin kelpaa maalle sabbattinsa, niinkauan kuin se autiona on ja te olette vihollisten maalla. Niin. silloin vasta maa lepää ja pyhää 2 Aik. 36:21. pitää.

35. Niinkauan kuin se autiona on, saa se levälä, koska ei se saanut pyhää pitää teidän sabbattivuosi-nanne, kun te asuitte siellä.

36. Ja niille, jotka jäävät teistä, teen minä vapisevan sydämmen heidän vihollistensa maalla, niin että kapisevan lehden ääni karkoittaa heidät, ja he pakenevat, niinkuin pakenisivat miekkaa, ja kaatuvat siinä, missä ei kenkään heitä aja Jes. 30:17.

37. Ja he lankeevat toinen toisensa päälle, niinkuin miekan edestä, vaikka ei yksikään karkoita heitä. Te ette tohdi seisoa vihamiehiänne vastaan.

38. Ja te hukutte pakanain seassa, ja vihollisten maa teidät nielee. 39. Ne, jotka jäävät teistä, näänty-

vät omaan pahuuteensa vihollistenne maalla. Isäinsä pahoihin tekoih**in** he nääntyvät.

40. Silloin he tunnustavat pahat tekonsa ja isäinsä pahat teot, joilla he ovat minun mieleni rikkoneet ja vaeltaneet minua vastaan.

Ps. 106:6. Dan. 9:4 ss. 41. Sentähden minä myös vaellan heitä vastaan, ja vien heidät vihollistensa maalle, että edes silloin heiympärileikkaamaton sydämmensā nöyryttāisi itsensā; silloin myös heidän pahan tekonsa rangaistus heille kelpaa.

42. Ja silloin minä muistan liittoni Jaakobin kanssa, niin myös minun liittoni Isaakin kanssa, ja myös minun liittoni Abrahamin kanssa muis-

tan minä, ja muistan myös maan. 43. Ja maan ovat he jättäneet, ja sille kelpaa lepopäivänsä, niinkau-van kuin se autiona on, ja heidän pahan tekonsa rangaistus heille kelpaa; sentähden, juuri sentähden, että he hyljäsivät minun oikeuteni, ja heidän sielunsa ylenkatsoi minun

44. Ja vielä vaikka ovatkin vihol-! listensa maalla, en minä kuitenkaan heitä hyljää, enkä heitä ylönanna, niin että peräti hukuttaisin heidät ja tekisin liittoni heidän kanssansa yhjäksi, sillä minä olen Herra, heidin Jumalansa. 5 Moos. 4:30 ss.

Jes. 51:20 ss. Room. 11:26 ss. 45. Ja minä muistan liittoni heidän esiisäinsä kanssa, jotka minä johdatin Egyptin maalta pakanoitten silmäin edessä, ollakseni heidän Ju-

malansa. Mină olen Herra.

46. Nämä ovat ne säännöt, oikeudet ja käskyt, jotka Herra määräsi itsensä ja Israelin lasten välille. Sinain vuorella Mooseksen käden kautta.

27 Luku.

Laki lupauksista ja kymmenyksistä.

Ja Herra puhui Moosekselle, sa-noen:

2. Puhu Israelin lapsille, ja sano j

jos joku tekee jonkun erinomaisen lupauksen, niin olkoot sielut, sinun arviosi jälkeen. Herran omat.

3. Ja olkoon sinun arviosi tämä: kahdenkymmenen vuotisen miehenpuolen kuuteenkymmeneen vuoteen asti, pitää sinun arvaaman viiteenkymmeneen hopiasikliin, pyhän siklin jälkeen.

4. Mutta naispuolen pitää sinun arvaaman kolmeenkymmeneen sik-

5. Mutta viiden vuotisesta kahdenkymmenen vuotiseen asti, jos se on michenpuoli, niin arvaa se kahteenkymmeneen sikliin, vaan naispuoli kymmeneen sikliin.

6. Jos se on kuukautinen tahi vanhempi, aina viidenteen vuoteen asu, ja on miehenpuoli, arvaa se viiteen hopiasikliin, mutta naispuoli

kolmeen hopiasikliin.

7. Mutta jos se on kuudenkymmenen vuotinen tahi sen päälle, ja on miehenpuoli, arvaa se viiteentoista sikllin, mutta naispuoli kymmeneen sikliin.

🕹 Jos hān on ylön köyhā senkaltaiseen arvioon, niin menköön papin eteen, ja papin pitää arvaaman hä-nen. Senmukaan, kuin se, joka lu-pauksen tehnyt on, voi saada kokoon,

pitää papin hänen arvaaman. 9. Jos se on karjasta, jota Herralle thrataan, niin on kaikki, mitä Her-

ralle siinä annetaan, pyhä. 10. Ei sitä saa vaihtaa eikä muut-🖦 ei hyvää huonoon, eikä huonoa hyviin. Jos joku kumminkin vaih- | maata se on.

taa yhden eläimen toiseen, niin molemmat olkoot pyhät.

11. Jos elain on saastainen, jota ei saa uhrata Herralle, niin pitää se vietāmān papin eteen.

12. ja papin pitää arvaaman sen, kuinka hyvä tahi kuinka huono se on; niinkuin sinä, pappi, sen arvaat, siinä on se pysyvä

13. Jos joku tahtoo lunastaa eläimen, hänen pitää antaman viiden-

nen osan sinun arviosi päälle

14. Ja jos joku pyhittää huoneensa Herralle pyhäksi, niin pitää papin arvaaman sen, kuinka hyvä tahi kuinka huono se on; ja papin ar-

viossa pitää sen pysymän.

15. Mutta jos se, joka on huoneensa pyhittänyt, tahtoo sen lunastaa, niin pitää hänen antaman viidennen osan enemmän rahaa, kuin sinun arviosi on; ja niin olkoon se hänen omansa. 16. Jos joku pyhittää Herratle kappaleen peltoa perintomaastansa, niin pitää sinun se arvaaman sen jälkeen, kuin siihen kylvetään; jokaisesta homerin kylvöstä on maksettava viisikymmentä hopiasikliä.

17. Jos han pyhittää peltonsa rie-muvuodesta alkain, niin olkoon sen

hinta sinun arviosi jälkeen.

18. Mutta jos hän on pyhittänyt pel-tonsa riemuvuoden jälkeen, niin laskekoon pappi hänelle raha-arvon sen mukaan, kuinka monta vuotta on seuraavaan riemuvuoteen, ja se on sinun arviostasi vähennettävä.

19. Jos se, joka pellon pyhittänyt on, tahtoo sen lunastaa jälleen, niin pitää hänen antaman viidettä osaa enemmän rahaa, kuin se minkä sinā olet arvoksi pannut; ja niin on se hänen oleva.

20. Jos ei hän tahdo lunastaa peltoa, mutta myö sen toiselle, niin ei

sitä enää saa lunastaa,

21. vaan pelto, kun seriemuvuonna tulee vapaaksi, olkoon pyhä Herralle, niinkuin valallisella lupauksella eroitettu pelto; olkoon se papin perintö-osa.

22. Jos joku pyhitiää Herralle pel-lon, jonka hän on ostanut, ja joka

ei ole hänen perintomaansa, 23. niin pitää papin laskeman hä-nen edessänsä sen hinnan, sinun arviosi jälkeen, riemuvuoteen asti, ja hänen pitää sen samana päivänä antaman ulos, sinun arviosi jälkeen, että se Herralle pyhä olisi.

24. Mutta riemuvuonna pelto tulee hänen omaksensa jälleen, jolta hän sen ostanut on, ja jonka perintö-8 Moos. 25:10.

25. Kaikki sinun arviosi pitää tapahtuman pyhän siklin jälkeen; mutta sikli tekee kaksikymmentä geraa. 2 Moos. 30:13. 4 Moos. 3:47. 18:16.

Hes. 45:12.

26. Mutta eläinten esikoista, joka esikko-oikeuden jälkeen Herran oma muutoinkin on, ei pidä kenenkään pyhittämän, olkoon se härkä tahi lammas; sillä se on jo Her-2 Moos. 13:2, 4 Moos. 3:13, 8:17. Luuk. 2:23.

27. Mutta jos se on saastaisia eläimiä, niin se pitää lunastettaman sinun arviosi jälkeen, ja siihen lisäksi annettaman viides osa; jos ei sitä lunasteta, niin se myötäköön sinun

arviosi jälkeen. 28. Ei kuitenkaan mitään valallisella lupauksella eroitettua, jota joku valallisesti lupaa Herralle kaikesta mitä hänellä on, oli se sitten ihminen, eläin tahi perintopelto, saa myödä eikä lunastaa; sillä kaikki valallisella lupauksella lin lapsille Sinain vuorella.

eroitettu on kaikkein pyhin Herral-5 Moos. 7:2. Jos. 6:18 ss.

29. Ei yhtään kiroukseen annettua ihmistä saa lunastaa, vaan hän pitää totisesti kuoletettaman.

1 8am. 15:3,9 ss. 30. Kaikki maan kymmenykset, sekā maan siemenestā ettā puiden hedelmistä, ovat Herran; se on Herralle pyhitettyä. 5 Moos. 14:22 ss. 31, Jos joku tahtoo lunastaa kym-

menyksensä, hänen pitää antaman

viidennen osan lisäksi.

32. Ja kaikki kymmenykset karjasta, ja lampaista, ja kaikista mitkä vit-san alla käyvät, ne ovat pyhät kym-

menykset Herralle.

33. Ei pidä kysyttämän, onko se hyvä vai huono, eikä myös pidä sitä vaihettaman. Jos joku vaihtaa sen, niin olkoot ne molemmat pyhät; sită ei saa lunastaa.

34. Nämä ovat ne käskyt, jotka Herra antoi Mooseksen kautta Israe-

NELJÄS MOOSEKSEN KIRJA. NUMERI.

ı Luku.

Israelin kansan luku lasketaan.

Ja Herra puhui Moosekselle Sinain korvessa, seurakunnan majassa, toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, toisena vuonna heidän lähdöslään Egyptin maalta, ja sanoi:

"Laskekaat koko Israelin lasten joukon luku, heidän sukujensa, ja heidän huonekuntainsa jälkeen, joka nimi erikseen laskettu, kaikki

miespuolet, mies mieheltä,

2 Moos. 30:12. 4 Moos. 26:2. kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, jotka kelpaavat lähtemään sotaan Israelissa: lukekaat heitä joukkojensa jälkeen, sinä ja Aaron.

4. Ja teidän kanssanne olkoon yksi mies jokaisesta sukukunnasta, joka on isansa huonekunnan päämies.

Ja nämä ovat niiden päämiesten nimet, joitten tulee auttaa teitä: Rubenista, Elisur Sedeurin poika:

6. Simeonista, Selumiel Surisaddain poika;

7. Juudasta, Nahesson Amminadabin poika;

8. Isaskarista, Netaneel Suarin poika:

10. Josefin pojista: Efraimista, Elisama Ammihudin poika; Manassesta, Gamliel Pedatsurin poika;

Benjaminista, Abidan Gideonin

poika;

12. Danista, Ahieser Ammisaddain poika; 13. Asserista, Pagiel Okranin poika;

14. Gadista, Eljasaf Deguelin poika; Naftalista, Ahira Enanin poika. Nämä olkoot kansan edustajat,

heidän isäinsä sukujen esimiehet, Israelin sukukuntain päämiehet." Niin Mooses ja Aaron ottivat ne

miehet tykönsä, jotka nimeltänsä

nimitetyt olivat,

18. ja kokosivat koko kansan, toisen kuun ensimmäisenä päivänä, ja jokainen ilmoitti polvilukunsa, sukukuntainsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä jälkeen, kahdenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, mies mieheltä,

19. niinkuin Herra oli käskenyt Moosekselle; ja hän laski heidän lu-

kunsa Sinain korvessa.

20. Rubenin, Israelin esikoisen, lapsista olivat heidän polviluvuissansa, sukujensa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, 9. Sebulonista, Eliab Helonin poika; mies mieheltä kaikki miehenpuoli, kahdenkymmenen vuotisista ja sen i ylitse, kaikki kelvolliset sotaan menemään.

21. luetut Rubenin sukukuntaan kuusi viidettäkymmentä tuhatta ja

viisi sataa.

22. Simeonin lapsista heidän polvilukuinsa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen lasketut, kukin nimensā mukaan, mies mieheltā, kaikki miehenpuoli kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset.

23. luetut Simeonin sukukuntaan. yhdeksän kuudettakymmentä tuhat-

ia ja kolme sataa. 24. Gadin lapsista, lasketut heidän polvilukuinsa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensa mukaan kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,

25. luetut Gadin sukukuntaan, viisi viidettäkymmentä tuhatta, kuusi sa-

taa ja viisikymmentä.

26. Juudan lapsista, polvilukuinsa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntaln alkeen, kukin nimensa mukaan. kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset.

27. luetut Juudan sukukuntaan, neljä kahdeksattakymmentä tuhatta ja

kuusi sataa.

28. Isaskarin lapsista, polvilukujensa, sukujensa ja isäinsä huonekun-lainjälkeen,kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kalkki sotaan menemään kel-

29. luetut Isaskarin sukukuntaan, neljä kuudettakymmentä tuhatta ja

neljä sataa.

30. Sebulonin lapsista, polvilukujen-ኳ, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä jälkeen kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset. 31. luetut Sebulonin sukukuntaan, seitsemän kuudettakymmentä tuhat-

la ja neljä sataa. 32 Josefin lapsista: Efraimin lap-

sisia polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin aimensä mukaan, kahdenkymmevuotiset ja sen ylitse, kaikki solaan menemään kelvolliset,

33. luetut Efraimin sukukuntaan, neljäkymmentä tuhatta ja viisi sa-

34. Manassen lapsista, polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekunlain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen sen majan palvelukseen, huolta pi-

ylitse, kaikki, jotka sotaan menemään kelpasivat.

35. luetut Manassen sukukuntaan. kaksi neljättäkymmentä tuhatta ja

kaksi sataa.

36. Benjaminin lapsista, polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huone-kuntain jälkeen, kukin nimensämukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, jotka sotaan menemään kelpasivat,

37. luetut Benjaminin sukukuntaan. viisi neljättäkymmentä tuhatta ja

neliä sataa.

38. Danin lapsista, polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, jo**ka sotaan m**enemään kelpasivat,

39. luetut Danin sukukuntaan, kaksi seitsemättäkymmentä tuhatta ja

seitsemän sataa.

40. Asserin lapsista polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, jotka sotaan kelpasi-

41. luetut Asserin sukukuntaan, yksi viidettäkymmentä tuhatta ja vii-

Si sataa.

42. Naftalin lapsista, polvilukujensa, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, kukin nimensä mukaan, kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse,kaikki, jotka sotaan kelpasivat, 43. luetut Naftalin sukukuntaan, kolme kuudettakymmentä tuhatta

ja neljä sataa. 44. Nämä ovat ne luetut, jotka Mooses ja Aaron ja ne kaksitoistakymmentä Israelin päämiestä lukivat, joista aina yksi edusti jokaista hei-

dän isäinsä huonekuntaa.

45. Ja kaikki Israelin lapset yhteen lasketut, heidän isäinsä huonekunjälkeen , kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki, jotka olivat sotuan kelvolliset Israelissa,

46. kaikkien yhteinen luku oli kuusi kertaa satatuhatta ja kolmetuhatta ja viisisataa ja viisikymmentä.

2 Moos. 12:37. 38:26. 4 Moos. 2:32. 47. Mutta Leviläiset, heidan isäinsä sukukunnan jälkeen, eivät olleet heidän sekaansa luetut.

48. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

49. Levin sukukuntaa ei sinun pidä lukeman, eikä yhdistämän niitten lukumäärää muihin Israelin lapsiin, 50. vaan aseta Leviläiset todistuk-

tämään kaikesta mitä siihen kuu- l luu. Heidän pitää kantaman majan ja kaikki sen astiat, ja heidän pitää ottaman vaarin siitä, ja sijoittaman

itsensä majan ympäri.

51. Ja kun todistuksen majaa siirretään, tulee Leviläisten se purkaa, ia kun maja jälleen sijoitetaan, tulee heidän se asettaa pystyyn. Jos joku muukalainen lähestyy sitä, sen pitää kuoleman.

52. Israelin lapset sijoittakoot itsensā kukin leirinsā ja joukkonsa li-

pun tykö,

53. mutta Leviläiset sijoittakoot itsensä todistuksen majan ympärille, ettei viha tulisi Israelin lasten joukon päälle. Sentähden pitäkööt Leviläiset vaarin todistuksen majan vartiosta.

54. Ja Israelin lapset tekivät sen; kaikki mitä Herra Moosekselle käs-

kenyt oli, sen he tekivät.

2 Luku.

Määrätään Israelin lasten järjestys leirissä ia matkalla ollessa.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aa-ronille, sanoen:

2. Israelin lapset sijoittakoot itsensä jokainen lippunsa ja isäinsä huo-nekuntain merkkien kohdalle; ympäri seurakunnan majaa tulee heidän sijoittaa itsensä.

 Etupuolelle itään päin pitää Juudan lippunsa ja joukkonsa kanssa itsensä sijoittaman: heidän päämiehensä, Nahesson Amminadabin

poika.

4. ja hänen joukkonsa lasketut, neljä kahdeksattakymmentä tuhatta ja

kuusi sataa.

5. Hänen viereensä sijoittakoon itsensä Isaskarin sukukunta: heidän päämiehensä. Netaneel Suarin poika,

ja hänen joukkonsalasketut, neljä kuudettakymmentä tuhatta ja nel-

jä sataa.
7. Sen jälkeen Sebulonin sukukunta: heidan päämiehensä, Eliab Helonin poika,

8. ja hänen joukkonsa lasketut, seitsemän kuudettakymmentä tuhat-

ta ja neljä sataa.

9. Kaikki lasketut, jotka kuuluvat Juudan leiriin, ovat siis yhteensä sata kuusi yhdeksättäkymmentä tuhatta ja neljä sataa, jaetut eri jouk-koihin. Heidän pitää ensinnä vael-

10. Etelän puolelle sijoittakoon Ru-

kanssa: heidän päämiehensä, Elisur Sedeurin poika, 11. ja hänen joukkonsa lasketut,

kuusi viidettäkymmentä tuhatta ja

viisi sataa.

12. Hänen viereensä pitää Simeonin sukukunnan itseänsä sijoittaman: heidän päämiehensä. Selumiel Surisaddain poika.

ja hänen joukkonsa lasketut, vhdeksän kuudettakvmmentä tuhat-

ta ja kolme sataa.

14. Sen jälkeen Gadin sukukunta: heidan päämiehensä, Eljasaf Regue-

lin poika,

15. ja heidän joukkonsa lasketut. viisi viidettäkymmentä tuhatta, kuu-

si salaa ja viisikymmentä.

16. Kaikki lasketut, jotka Rubenin leiriin kuuluvat, ovat yhteensä sata yksi kuudettakymmentä tuhatta, nelä sataa ja viisikymmentä, jaetut eri joukkoihin. Ja heidän pitää toisena vaeltaman.

17. Sitten on seurakunnan maja lähtevä matkalle, Leviläisten leiri keskellä muita leirejä. Ja niinkuin he itsensä sijoittavat, niin pitää myös heidan vaeltaman, jokainen omalla

paikallansa lippunsa alla.

18. Länsipuolella sijoittakoon Efraim itsensä lippunsa ja joukkonsa kanssa: heidän päämiehensä, Eli-sama Ammihudin poika, 19. ja hänen joukkonsa lasketut,

neljäkymmentä tuhatta ja viisisa-

taa. 20. Lähinnä häntä pitää Manassen sukukunnan itsensä sijoittaman: heidän päämiehensä. Gamliel Pedasu-

rin poika, 21.]a hänen joukkonsa lasketut. kaksi neljättäkymmentä tuhatta ja

kaksi sataa. 22. Seniälkeen Beniaminin sukukunta: heidän päämiehensä Abidan Gideonin poika,

23. ja hänen joukkonsa lasketut, yiisi neljättäkymmentä tuhatta ja

neljä sataa.

24. Kaikki, jotka Efraimin leiriin kuuluvat, ovat siis yhteensä sata kahdeksan tuhatta ja sata, jaetut eri joukkoihin. Ja heidän pitää kolmantena vaeltaman.

25. Pohjoispuolelle asettukoon Danin lippu joukkojensa mukaan · Danin lasten päämies, Ahieser Ammi-

saddain poika,

26. ja hänen joukkonsa lasketut, kaksi seitsemättäkymmentä tuhatta ja seitsemän sataa.

27. Hänen viereensä pitää Asserin ben itsensä lippunsa ja joukkonsa | sukukunnan itsensäsijoittaman: As-

28. ja hänen joukkonsa lasketut. yksi viidettäkymmentä tuhatta ja

29. Sitälikin Naftalin sukukunta: Naftalin lasten päämies, Ahira Ena-

nin poika, 30. ja hänen joukkonsa lasketut, kolme kuudettakymmentä tuhatta ja neljā sataa.

31. Kaikki lasketut, jotka kuuluvat Danin leiriin, ovat vhteensä sata seitsemän kuudettakymmentä tuhatta ja kuusi sataa. Ja heidän pitää viimeisenä vaeltaman lippunsa alla.

32. Tämä on Israelin lasten luku heidän isäinsä huonekuntain mukaan. Ja kaikki leireissänsä laskelut olivat sotajoukkojensa mukaan yhteensä kuusisataa kolme tuhatta, viisisataa ja viisikymmentä miestä.

2 Moos. 12:37. 38:26. 4 Moos. 1:46. 33. Mutta Leviläisiä ei laskettu yhteen Israelin lasten lukuun, niin-kuin Herra Moosekselle oli käskenyt. 34. Ja Israelin lapset tekivät niin; aivan sen jälkeen, kuin Herra oli Moosekselle käskenyt, sijoittivat he itsensä lippuinsa alle ja matkustivat itsekukin sukukunnassansa, isäinsä huonekunnan mukaan.

3 Luku.

Leviläisten ja esikoisten luku lasketaau.

Nämä ovat Aaronin ja Mooseksen sukukunnat siihen aikaan kun Herra puhui Moosekselle Sinain vuo-

2. Ja nāmā ovat Aaronin poikain nimet: Nadab, esikoinen, sitten Abihu, Eleasar ja Itamar. 2 Moos. 6:23.

1 Aik. 6:3. 3. Nāmā ovat Aaronin poikain nimet, jotka olivat papiksi voidellut ja vihityt papinvirkaa toimittamaan.

3 Moos. 8:2 ss. 4. Mutta Nadab ja Abihu kuolivat Herran kasvojen edessä, kun he uhrasivat vierasta tulta Herran edessä Sinain korvessa; ja ei heillä ollut poikia. Mutta Eleasar ja Itamar tekivät papin virkaa isänsä Aaronin 3 Moos. 10:2. 16:1. 4 Moos. 26:61.

1 Aik. 24:2. 5. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

6. Tuo edes Levin sukukunta ja aseta heidat papin Aaronin eteen, palvelemaan häntä.

7. Ja he pitäkööt vaarin hänen var-tiostansa ja koko seurakunnan vartiosta, seurakunnan majan edessä, | sisataa.

serin lasten päämies, Pagiel Okranin | toimittaessaan virkansa majan palveluksessa.

8. Ja he pitäkööt huolta kaikista seurakunnan majan tavaroista, ja ottakoot vaarin siitä mitä Israelin lasten tulee vaarinottaa, toimittaessaan virkansa majan palveluksessa.

9. Ja niin sinun pitää antaman Aaronille ja hänen pojillensa Levin lapset; he ovat heille lahjaksi annetut Israelin lapsista. 4 Moos. 8:13 ss.

Mutta Aaronin poikinensa pitää sinun asettaman pitämään huolta papinvirastansa. Jos joku muukalainen siihen lähestyy, sen pitää kuoleman. 4 Moos. 1:51. 11. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

12. Katso, mină olen ottanut Leviläiset Israelin lapsista kaikkein esikoisten edestä, jotka ensisti äitinsä kohdun avaavat Israelin lasten seassa, niin että Leviläiset ovat minun.

4 Moos. 8:16 ss. 13. Sillä kaikki esikoiset ovat minun; sină păivănă, kuin mină lõin kaikki esikoiset Egyptin maalla, pyhitin minä itselleni kaikki esikoiset Israelissa, ihmisistä niin karjaan asti, että ne olisivat minun. Minä olen Herra. 2 Moos. 12:29. 13:2. 84:19.

3 Moos. 27:26. 5 Moos. 15:19. Luuk. 2:23. 14. Ja Herra puhui Moosekselle Si-

nain korvessa, sanoen:

15. Laske Levin lasten luku heldan huonekuntainsa ja sukukuntainsa mukaan; kaikki miehenpuolet, kuu-kauden ikäiset ja vanhemmat, pitää sinun lukeman.

16. Ja Mooses laski heidän lukunsa Herran sanan jälkeen, niinkuin hä-

nelle oli käsketty.

17. Ja nămă olivat Levin pojat ni-miensă jälkeen: Gerson, Kahat ja Merari. 1 Moos. 46:11. 2 Moos. 6:16 ss, 4 Moos. 26:57 ss.

18. Mutta Gersonin poikain nimet heidän sukukunnissansa olivat Libni ja Simei.

19. Kahatin pojat heidan sukukunnissansa olivat: Amram, Jetsehar, Hebron ja Ussiel. 2 Moos. 6:18.

20. Merarin pojat heidän sukukunnissansa olivat: Maheli ja Musi. Nämä ovat Levin sukukunnat heidän isäinsä huonekuntain jälkeen.

21. Nämä ovat Gersonin sukukunnat: Libniläiset ja Simeiläiset.

22. Heidan lukunsa, kaikki miehenpuoli, kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat, oli seitsemäntuhatta ja vii-

23. Ja Gersonilaisten sukukunnat pitää sijoittuman takapuolelle majaa, länteen päin. 24. Ja heidän päämiehensä olkoon

Eljasaf, Laclin poika.

 Ja Gersonin lasten tulee seurakunnan majassa pitää huolta itse majasta, sen peitteistä, ja päällyspeitteistä, ja seurakunnan majan oviverhosta

ja niinikään pihan kangasaidasta ja pihan porttiverhosta, joka ympäröi majaa ja alttaria, ja köysistä ja kaikista, mitä majan palvelukseen tarvitaan.

27. Nämä ovat Kahatin sukukunnat: Amramilaiset, Jetseharilaiset, Hebronilaiset ja Usielilaiset.

28. Kaikki miehenpuoli, kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat, olivat luvultansa kahdeksan tuhatta ja kuusisataa; näiden tuli pitää huolta pyhistä esineistä.

29. Ja he sijoittukoot majan sivulle,

etelään päin.

30. Ja heidän päämiehensä olkoon

Elitsafan, Usielin poika.

31. Ja heidän tulee pitää huoita arkista, pöydästä, kynttiläjalasta ja kaikista pyhistä esineistä, joita jumalanpalveluksessa käytetään, sekä esiripusta ja kaikista, mitä palvelukseen tarvitaan.

32. Mutta kaikkein Leviläisten päämiesten ylimmäinen olkoon Eleasar, papin Aaronin poika, niitten päämies, jotka pitävät huolta pyhistä esineistä.

 Nämä ovat Merarin sukukunnat: Mahelilaiset ja Musilaiset;

34. joiden luku oli kuusituhatta ja kaksi sataa, laskettuna kaikki miehenpuolet, kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat.

35. Merarin sukukuntain päämies oli Suriel Abihailin poika, ja he sijoittivat itsensä majan sivulle, poh-

jan puolelle

36. Ja heidān virkansa oli pitāā huolla majan laudoista, salvoista, patsaista ja jaloista, ja kaikista esineistä, jotka sen palvelukseen tarvitaan.

37. niinmyös patsaista pihan ympärillä, ja sen jaloista ynnä vaar-

noista ja köysistä.

38 Mutta scurakunnan majan etupuolelle itään päinsijoittakootitsensä Mooses ja Aaron ja hänen poikansa, ja he valvokoot pyhäkön palvelusta, ja kaikkia, joista Israelin lasten tulee huolta pitää. Jos joku muukalainen siihen lähestyy, sen pitää kuoleman.

39. Kaikkein Leviläisien luku, jonka Mooses ja Aaron laskivat heidän sukukuntiensa mukaan Herran sanan jälkeen, kaikki miehenpuolet, kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat, oli kaksikolmattakymmentä tuhatta.

40. Ja Herra puhui Moosekselle: lue kaikki esikoiset, jotka miehen-puolet ovat Israelin lasten seassa, kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat, ja laske heidan nimiensä luku. Ja ota Leviläiset minulle — sillä minā olen Herra — kaikkein Israelin lasten esikoisten edestä, ja niinmyös Leviläisten karjat, kaikkein Israelin lasten karjan esikoisten edestä.

42. Ja Mooses luki, niinkuin He**rra** hänelle käskenyt oli, kaikki Israe-

lin lasten esikoiset.

 Ja kaikki miehiset esikoiset. heidän nimeinsä luvun jälkeen, lasketut kuukauden ikäiset ja sitä vanhemmat, olivat luvultaan kaksi kolmattakymmentä tuhatta, kaksi sataa

ja kolme kahdeksattakymmentä. 44. Ja Herra puhui Moosekselle,

 Ota Leviläiset kaikkein Israelin lasten esikoisten edestä, ja Leviläisten karja heidan karjansa edestä; ja Leviläiset pitää oleman minun, sillä minä olen Herra.

46. Mutta lunastukseksi niiden kahden sadan ja kolmen kahdeksattakymmenen edestä, jotka jäävät Israelin lasten esikoisista Leviläisten luvun ylitse, 4 Moos. 18:15 ss.

47. tulee sinun ottaa viisi sikliä joka hengeltä: pyhän siklin jälkeen pitää sinun se ottaman, ja sikli maksaa kaksikymmentä geraa. 2 Moos, 30:13.

3 Moos. 27:25. 4 Moos. 18:16. Hes. 45:12. 48. Ja anna raha Aaronille ja hänen pojillensa, ylilukuisten lunastuk-

seksi. 49. Niin otti Mooses Iunastusrahan

niitten edestä, jotka ylitse olivat Leviläisten kautta lunastetuista.

50. Israelin lasten esikoisten edestä otti hän rahat, tuhannen kolme sataa ja viisi seitsemättäkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen.

51. Ja Mooses antoi lunastusrahat Aaronille ja hänen pojillensa Herran sanan jälkeen, niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt.

4 Luku.

Leviläisten tehtävät.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen: 2. Lue Kahatin lapset Levin poija huonekuntainsa mukaan.

3. kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki, jotka työhön kykenevät ovat, seurakunnan majassa palvelusta tekemään. 4 Moos. 8:24 ss. . Ja tämä olkoon Kahatin poikain

virkatehtävä todistuksen majassa, se on kaikkein pyhin. 4 Moos. 3:31 ss. 5. Kun leiriä siirretään, niin pitää Aaronin poikinensa tuleman ja ot-

taman esiripun alas, ja käärimän lodistuksen arkin siihen,

 ja paneman peitteen sen päälle hylkeen-nahoista, ja levittämän kokonansa sinisen vaatteen sen ylitse, ja paneman korennot paikoillensa. 7. Niin myös pitää heidän levittämän näyteleipäin pöydän ylitse sinisen vaatteen, ja paneman sen päälle vadit, lusikat, maljat ja kan-

nut, joista kaadetaan, ja ne alino-maiset leivät pitää sen päällä oleman. 2 Moos. 25:29,30. 8. Ja heidän pitää hajoittaman niiden päälle tulipunaisen vaatteen, ja peittämän hylkeen-nahkaisella peitleellä, ja paneman korennot pai-

koilleen.

9. Ja heidän pitää ottaman tumman sinisen vaatteen, ja peittämän sillä kynttiläjalan, ja sen lamput, ynnä mistimitten ja sammuttimien kanssa, ja kaikki öljyastiat, joita palveluksessa käytetään. 2 Moos. 25:31 ss.

10. Ja tāmān ja kaikkein näiden lavarain ympäri pitää heidan paneman peitteen hylkeen-nahasta, ja laskeman ne korentojen päälle.

11. Niin myös pitää heidän levittämän kultaisen alttarin ylitse tumman sinisen vaatteen, ja peittämän sen hylkeen-nahkaisella peitteellä, ja paneman korennot paikoillensa. 12. Kaikki astiat, jotka käytetään palveluksessa pyhäkössä, pitää hei-dän ottaman ja levittämän niiden ylitse sinisen vaatteen, ja peittämän

sen hylkeen-nahkaisella peitteellä, jasitten laskeman ne paarein päälle. 13. Heidan pitää myös lakaiseman pois tuhan alttarilta, ja levittämän Purpuraisen vaatteen sen ylitse,

14. ja paneman sen päälle kaikki astiat, jotka käytetään jumalanpalveluksessa, hiilipannut, hangot, la-Piot ja maljat, kaikki alttarin astiat : heidan pitää myös levittämän sen ylitse hylkeen-nahkaisen peitteen, paneman korennot paikoillensa.

15. Kun Aaron ja hänen poikansa, leiriä siirrettäissä, ovat nämä toi-

kain seasta, heidän sukukuntainsa | esineet, niin menkööt sitte Kahatin lapset kantamaan niitä, mutta älkõõt koskeko pyhiin esineisin, sillä silloin he kuolevat. Nämä seurakunnan majan ėsineet olkoot Kahatin lasten kannettavat.

> 16. Ja Eleasarilla, papin Aaronin pojalla, olkoon virkana: huolenpito öljystä kynttiläjalkaan, suitsutuksesta, jokapäiväisestä ruokauhrista ja voiteluõljystä, niin että hän pitää huolta koko todistuksen majasta ja mitä siinä on, pyhäköstä ja sen esineistä. 2 Moos. 30:34.

17. Ja Herra puhui Moosekselle ja

Aaronille, sanoen:

18. Alkäät antako Kahatilaisten sukukunnan hävitä Leviläisten seasta. Vaan tehkäät näin heidän kans-

sansa, että he eläisivät eivätkä kuolisi, lähestyessään kaikkien pyhimpiä esineitä: Aaron poikinensa men-kööt sisälle ja määrätkööt itsekullekin, mitä hänen tulee tehdä ja kantaa; 20. vaan älkööt he itse menkö sinne

sisälle, ei edes silmänräpäykseksi katsomaan pyhäkköä, etteivät kuolisi. 1 Sam. 6:19.

21. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

22. Lue Gersonin lapset, heidän isäinsä huonekuntain ja sukukuntainsa mukaan.

23. Kolmenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, viidenkymmenen vuotiseen asti, tulee sinun ottaa laskuun, kaikki ne, jotka toimeen kelvolliset ovat tekemään työtä seura--kunnan majassa.

24. Ja tämä olkoon Gersonilaisten sukukunnan tehtävä, mitä heidän

tulee tehdä ja mitä kantaa:

25. heidän tulee kantaa todistuksenmajan kangaskappaleet, seurakun-nan maja ja sen peitteet, ja hylkeen-nahkaisen peitteen, joka on sen päällä, ja myös seurakunnan majan oviverhon;

26. niinmyös pihan aidan kankaat, ja portin verhot pihassa, joka ym-päröi todistuksen majan ja alttarin, sekä myös köydet ja kaikki tarvekapineet; ja kaikki, mitä tässä tarvi-

taan, tulee heidan tehda.

27. Aaronin ja hänen poikainsa sanan mukaan pitää kaikkein Gersonin poikain virka tehtämän, kaikki mită heidan on kannettava ja mită tehtävä; ja teidän tulee jättää heidän huostaansa kaikki heidän kannettavansa.

28. Tämä olkoon Gersonin lasten sukukuntain virka seurakunnan mamittaneet, ja peittäneet kaikki pyhät | jassa; ja kaikissa heidän toimissansa olkoot Itamarin, pappi Aaronin |

pojan, johdon alaisina.

29. Merarin lapset, heidän sukukuntainsa ja isäinsä huonekuntain jälkeen, pitää sinun myös lukeman. Sinun tulee laskea heidän lukunsa kolmenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki toimeen kelvolliset miehet, palvelemaan seurakunnan majassa.

 Näitä kaikkia tulee heidän kantaa, joka kuuluu heidän virkaansa seurakunnan majassa:majan laudat, ja salvat, ja patsaat, ja jalat,

2 Moos. 26:15 ss.

32. niin myös pihan patsaat yltympäri, ja jalat, ja vaarnat, ja köydet, ynnä kaikki esineet ja tarvekalut: ja teidän tulee jokaiselle luetella mitä heidān pitää kantaa.

33. Tämä olkoon Merarin lasten sukuin virka kaikista, josta heidän pitää ottaman vaarin seurakunnan majassa, Itamarin, papin Aaronin

pojan, johdon alaisina.

34. Ja Mooses ja Aaron, ynnä kai-ken kansan päämiesten kanssa, las-kivat Kahatilaisten lasten luvun, heidän sukujensa ja isäinsä huonekuntain jälkeen,

35. kolmenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki toimeen kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.

36. Ja heidän lukunsa oli, sukuinsa mukaan, kaksi tuhatta seitsemän

sataa ja viisikymmentä.

37. Tämä on Kahatilaisten sukukuntain luku, joilla kaikilla oli toimittamista seurakunnan majassa, jotka Mooses ja Aaron lukivat, Herran sanan mukaan Mooseksen kautta.

Niin laskettiin myös Gersonin lasten luku, heidän sukukuntainsa ja isäinsä huonekuntain mukaan,

39. kolmenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, viidenkymmenen vuotisiin asti, kaikki toimeen kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.

40. Ja heidan lukunsa, heidan sukuinsa ja isäinsä huonekuntain mukaan, oli kaksituhatta kuusi sataa

ja kolmekymmentä.

41. Tämä on Gersonin lasten suvun luku, joilla kaikilla oli tekemistä seurakunnan majassa, jotka Mooses ja Aaron lukivat, Herran sanan mukaan.

42. Luettiin myös Merarin lapset, sukuinsa ja isäinsä huonekuntain mukaan.

sitä vanhemmat, viidenkymmenen vuotisiin asti, kaikki toimeen kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.

44. Ja heidän lukunsa oli, heidän sukuinsa mukaan, kolmetuhatta ja

kaksisataa.

45. Tämä on Merarin lasten suvun luku, jotka Mooses ja Aaron lukivat, Herran sanan jälkeen Mooseksen kautta.

46. Kaikkien Leviläisten luetut, jotka Mooses ja Aaron ynnä Israelin päämiesten kanssa lukivat, heidän sukuinsa ja isäinsä huonekuntain

mukaan,

47. kolmenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki ne. jotka mcnivät sisälle palvelusta tekemään seurakunnan majassa ja kuormaa kantamaan.

48. nämä luetut olivat kahdeksantuhatta, viisisataa ja kahdeksankym-

49. Herran sanan mukaan asetettiin Mooseksen kautta itsekukin virkaansa ja kuormaansa, ja jokainen sai tehtävänsä, niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt.

5 Luku.

Laki saastaisuudesta ja lähimmäiselle tehdyn vääryyden sovittamisesta. Epäluulon alla olevan vaimon sovittamisesta.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen : 2. Käske Israelin lapset lähettää kaikki spitaliset leiristä ulos, ja kaikki, joiden siemen vuotaa, ja kaikki ne, jotka ovat johonkuhun kuolleeseen itsensä saastuttaneet.

3 Moos. 13:46. 15:2. 21:1.

3. Sekä miehet että vaimot pitää teidän lähettämän ulos; leirin ulkopuolelle pitää teidän lähettää heidat, etteivat leiriansa saastuttaisi, jossa minä heidän keskellänsä asun. Ja Israelin lapset tekivät niin,

ja lähettivät ne leiristä ulos; niinkuin Herra oli Moosekselle sanonut, niin he tekivät.

5. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

6. Puhu Israelin lapsille: jos joku. mies tahi nainen, tekee jotakin syntiä, niinkuin ihminen saattaa tehdä. ja hän rikkoo Herraa vastaan, ja saattaa itsensä vianalaiseksi,

3 Moos. 5:15 ss. 6:2 ss. 7. hänen pitää tunnustaman rikoksensa, minkä hän tehnyt on, ja pitää täysin korvaaman vahingon, 43. kolmenkymmenen vuotiset ja jonka on tehnyt, ja vielä lisäämän

viidennen osan siihen, ja antaman | sille, jota vastaan hän on rikkonut.

3 Moos. 6:15. 8. Josei sillä ihmisellä ole perillistä, jolle korvaus olisi maksettava, niin pitää se Herralle annettaman, ja oleman papin oman, paitsi sovintooinasta, jonka kautta syyllinen sovitetaan. 3 Moos. 6:6.

9. Kaikki ylönnys-uhrit, jotka Israelin lapset pyhittävät ja tuovat papille, olkoot hänen omansa.

2 Moos. 29:28. 3 Moos. 10:13 ss. Jos joku jolain pyhittää, sen pitää oleman papin omana, ja mitä okuantaa papille, sen pitää oleman hänen omansa.

11. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

12. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: jos joku vaimo irstailee ja

on uskoton miehellensä,

13. niin että joku toinen hänet makaa, ilman että hänen miehensä siitä mitään tietää, ja ilman että asia il-mi tulee, vaikka hän todella on itsensä saastuttanut; jos siis ei ole lodistusta häntä vastaan eikä häntä ole pahassa teossa tavattu,

14. ja epäilyksen henki tulee mieheen, niin että hän epäilee vaimoansa, ja tämä on todellisuudessa itsensä saastuttanut; tahi jos hän epäilee vaimoansa, vaikka ei tämä ole saas-

tuttanut itseänsä.

15. niin pitää miehen viemän vaimonsa papin eteen, ja tuoman uhriksi hänen edestänsä kymmenennen osan efasta ohraisia jauhoja; mutta ei sen päälle öljyä saa vuodattaa, eikä myös pyhää savua sen päälle panna, sillä se on epäilyksen ruokauhri ja muistuttamuksen uhri, joka tuo pahan teon muistoon,

16. ja papin pitää tuoman hänen edes, ja asettaman Herran eteen, 17. ja ottaman pyhää vettä savias-laan, ja tomua pyhäkön permannol-la ja paneman siihen veteen.

18. Ja papin pitää asettaman vai-mon Herran eteen, ja paljastaman vaimon pään, ja paneman hänen kättensä päälle muistuttamus-uhrin, joka on epäilyksen ruokauhri, joka on kiivausuhri, ja papin kädessä olkoon ne katkerat kirousvedet.

19. Ja papin pitää vannottaman vaimoa, ja sanoman hänelle: "jos ei yksikään mies ole sinua maannut, ja jos el sină ole poikennut sinun miehesi tyköä, etkä ole itseäsi saastuttanut, niin älköön tämä karvas kirousvesi tuottako sinulle mitään vahinkoa.

sinun miehesi tyköä, niin että olet saastuttanut itsesi, ja joku on sinun maannut, paitsi omaa miestäsi."

21. - năin pităă papin vannottaman vaimoa kirouksen valalla, ja sanoman hänelle: — "Herra antakoon sinun tulla kiroukseksi ja sadatukseksi sinun kansasi keskellä. niin että Herra sallii sinun lanteesi lakastua, ja vatsasi ajettua!

22. ja menköön nyt tämä kirousvesi sinun sisällyksiisi, niin että sinun vatsasi ajettuu, ja lanteesi la-kastuvat." Ja vaimon pitää sano-

man: "amen, amen!" 23. Sitten pitää papin kirjoittaman nāmā kiroukset kirjaan, ja valaman

ne sillä katkeralla vedellä.

24. ia antaman vaimon juoda sen katkeran kirousveden, niin että kirousvesi menisi hänen sisällensä

katkeruudeksi.

25. Ja papin pitää ottaman epäilyksen uhrin vaimon kädestä, ja häälyttämän sen Herran eteen ruokauhriksi, ja uhraaman sen alttarilla. 26. Ja papin pitää ottaman pivon täyden ruokauhrista, hänen muistuttamus-uhriksensa, ja politaman sen alttarilla; sen jälkeen antakoon hän vaimon juoda sen veden.

27. Ja kun han on juottanut hanelle sen veden, niin tapahtuu, jos hän on itsensä saastuttanut ja ollut mie-hellensä uskoton, että kirousvesi tulee hänen sisällänsä katkeraksi, ja hänen vatsansa ajettuu, ja hänen lanteensa lakastuvat; ja vaimo tulee kiroukseksi kansansa keskellä.

28. Vaan jos vaimo ei ole saastuttanut itseänsä, vaan on puhdas, niin ei se tuota hänelle mitään vanhinkoa, vaan hän tulee hedelmälliseksi.

29. Tämä on laki epäluulosta, kun joku vaimo poikkeaa pois miehensä

tyköä ja saastuttaa itsensä, 30 tahi kun muutoin epäluulon henki tulee mieheen ja hän epäilee vaimoansa; hän asettakoon hänet Herran eteen, ja papin pitää tekemän hänelle kaiken tämän lain mukaan.

31. Ja miehen pitää oleman viattoman siilä pahasta teosta, vaan vaimo on kantava pahuutensa.

6 Luku.

Laki nasirein lupauksesta. Pappien julistamasta siunauksesta.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen: 2. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: jos joku, mies tahi nainen, on tehnyt erinomaisen nasiri-lupauk-20. Mutta jos sinā olet poikennut sen, eroittaaksensa itsensä Herralle,

3. niin hänen tulee pidättää itsensā viinistā ja vākevāstā juomasta; viinin etikkaa ja väkevän juoman etikkaa ei pidä hänen juoman, eikä myös mitään, mikä on viinimarjoista puserrettu; älköön myöskään syökö tuoreita eikä kuivia viini-8 Moos. 10:9. Tuom. 13:7.

4. Niinkauan kuin nasiri-aika kestää, älköön hän syökö mitään, mikä viinipuusta tulee, ei edes viinimar-

jan siemeniä ja kuoria.

5. Niinkauan kuin nasiri-aikansa kestää, älköön partaveitsi tulko hänen päänsä päälle; siihen asti kuin hänen lupauksensa päivä täytetään, pitää hänen pyhän oleman, ja aniaman päänsä hiukset vapaasti kas-Tuom. 13:5. 1 Sam. 1:11.

6. Koko sillä ajalla, jolloin hän on Herralle itsensa eroittanut, ei pidä hänen menemän yhdenkään kuol-

leen ruumiin tykö,

7. eikä saastuttaman itseänsä isänsä taikka äitinsä, eikä veljensä taikka sisarensa kuolleeseen ruumiiseen; sillä hänen Jumalansa pyhitys on

hänen päänsä päällä; 8. niinkauan kuin nasiri-aika kes-

tää, on hän pyhitetty Herralle. 9. Jos joku äkisti ja tapaturmassa kuolee hänen läheisyydessään, niin tulee hänen lupauksensa pää saastutetuksi, ja hänen pitää ajeleman päänsä paljaaksi puhdistuspäivänänsä; seitsemäntenä päivänä pitää hänen sen ajeleman. 4 Moos. 19:11, 14, 16, 19. 10. Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen tuoman kaksi mettistä tahi kaksi nuorta kyyhkystä papin tykö, seurakunnan majan oven eteen.

11. Ja papin pitää toisen niistä uhraaman syntiuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittaman hänen, koska hän saastutti itsensä kuolleen ruumiissa; ja niin pitää hänen pyhittä-

mān pāänsā sinā pāivānā.

12. Ja hänen pitää itsensä uudelleen pyhittämän Herralle, ja tuoman vuosikuntaisen karitsan vikauhriksi. Ja ne entiset lupauksen päivät tyhjään raukeevat, sillä hänen nasirluiensa tuli saastutetuksi.

13. Tämä on nasirin laki: kun hänen lupauksensa aika on täytetty, niin tuotakoon hän seurakunnan majan

oven eleen.

 Ja hänen pitää tuoman uhrinsa Herralle: vuosikuntaisen virheettömän karitsan polttouhriksi, vuosikuntaisen virheettömän uuhen syntiuhriksi ja vuosikuntaisen virheettömän oinaan kiitosuhriksi,

öljyllä sekoitettuja leipiä hienoista jauhoista, sampylajauhoista, sekoitettuja öljyyn, ja ohukaisia happa-mattomia kakkuja, öljyllä voideltuja. ynnä siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin.

16. Ja papin pitää ne tuoman Herran eteen ja uhraaman hänen syntiuhriksensa ja polttouhriksensa.

17. Mutta oinaan hänen pitää uhraaman Herralle kiitosuhriksi, ynnä happamattomat leivät korissa; ja papin pitää myös hänen ruokauhrinsa ja juomauhrinsa tekemän.

18. Ja nasirin eli sen, joka luvannut on, pitää lupauksensa pään ajeleman paljaaksi, seurakunnan majan oven edessä, ja ottaman lupauksensa pään hiukset ja heittämän tuleen,

joka kiitosuhrin alla on.

Ap. t. 18:18. 21:23 ss. 19. Ja papin pitää ottaman olnaan keitetyn lavan, ja yhden happamattoman leivän korista, ja yhden ohukaisen happamattoman kakun, paneman ne nasirin kāden pāālle, sittekuin hän on ajellut eroituksensa hiukset.

20. Ja papin pitää ne häälyttämän häälytys-uhriksi Herran edessä; se on pyhä papille, ynnä häälytysrinnan ja ylönnyslavan kanssa. Sen jälkeen saakoon nasiri juoda viiniä.

2 Moos. 29:27. 3 Moos. 7:31 ss. 21 Tämä on nasirin laki, joka uhrinsa lupaa Herralle eroituksensa puolesta, paitsi mitä hän muutoin saattaa antaa. Niinkuin hän on luvannut, niin pitää myös hänen tekeman nasiriutensa lain mukaan. 22. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

23. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja sano: näin pitää teidän siunaaman Israelin lapsia, ja sanoman heille: 3 Moos. 9:22. Syr. 36:19, 60:22,

24. Herra siunatkoon sinua ja var-elkoon sinua! Ps. 67:2. jelkoon sinua! 25. Herra valistakoon kasvonsa sinun päällesi, ja olkoon sinulle ar-

mollinen! 26. Herra ylöntäköön kasvonsa sinun puoleesi, ja antakoon sinulle

rauhan! 27. Niin tulee heidän panna minun nimeni Israelin lasten päälle, ja minä tahdon siunata heitä.

7 Luku.

Päämiehet antavat lahjoja pyhäkköön.

Ja tapahtui sinä päivänä, kuin Mooses oli pystyttänyt majan, voidel-15. sekä korillisen happamattomia, | lut ja pyhittänyt sen ja kaikki sen tarvekalut, niin myös asettanut alttarin ja kaikki sen tarvekalut, voidellut ja pyhittänyt ne, 2 Moos. 40:18.

8 Moos. 8:10 ss. 2 niin Israelin, päämiehet, jotka ylimmäiset olivat isäinsä huonekunnassa, suvunpäämiehet, jotka olivat ylimmäisiä niitten seassa, joitten lu-ku oli laskettu, toivat uhrilahjansa. 3. He toivat uhrinsa Herran eteen: kuusi katettua vaunua ja kaksitoista härkää, aina vaunun kahden päämiehen edestä, mutta härjän itsekunkin edestä; ja he toivat ne ma-

4. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

5. "Ota ne heiltä, käytettäväksi seurakunnan majan palveluksessa, ja anna ne Leviläisille, itsekullenkin virkansa jälkeen."

6. Niin otti Mooses vaunut ja här-

jät, ja antoi ne Leviläisille. 7. Kaksi vaunua ja neljä härkää an-

toi han Gersonin lapsille, heidan virkansa jälkeen.

8. Neljä vaunua ja kahdeksan härkää antoi hän Merarin lapsille, heidan virkansa jälkeen, jonka he toimillivat Itamarin, papin Aaronin

pojan, johdolla.

9. Mutta Kahatin lapsille ei hän mitään antanut, sillä heidän tuli pitaa huolta pyhista esineista; he kantoivat ne olallaan. 4 Moos. 4:4,15. 10. Ja päämiehet uhrasivat alttarin vihkimiseksi, sinä päivänä, jolloin se oli voideltu, ja he toivat lahjansa alttarin eteen.

11. Ja Herra sanoi Moosekselle: "anna jokaisen päämiehen tuoda uhrinsa, itsekunkin päivänänsä, altta-rin vihkimiseksi."

12. Ensimmäisenä päivänä uhrasi lahjansa Nahesson, Amminadabin

poika, Juudan sukukunnasta. 13. Ja hänen lahjansa oli yksi hopiavati, joka painoi sata ja kolme-kymmentä sikliä, yksi hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, õljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi; 3 Moos. 2:1.

14. edelleen kultainen malja, painava kymmenen sikliä kultaa, täyn-

na suitsutusta:

15. yksi nnori härkä, yksi oinas, yksi vuosikuntainen karitsa, poltlouhriksi.

yksi kauris syntiuhriksi;

8 Moos. 4:23. 17. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, sikuntaista karitsata. Tämä oli Eliviisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli 36. Viidentenä päivänä tuli Simeov

Nahessonin, Amminadabin pojan. lahia.

18. Toisena päivänä uhrasi Netaneel, Suarin poika, Isaskarin päämies.

19. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentā sikliā, ja hopiamalja, seitsemānkymmenen siklin, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi:

20. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suit-

sutusta.

21. nuori härkä kariasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi.

22. yksi kauris syntiuhriksi, 23. ja kiitosuhriksi kaksi härkää,

lonin lasten päämles, Eliab, Helonin

poika.

Hänen lahjansa oli hopiavati. joka painoi sata ja kolmekymmentā sikliā, ja hopiamalja, seitsemānkymmentä sikliä, pyhän siklin jäl-keen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja ruokauhriksi;

26. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsu-

tusta.

27. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi, 28. kauris syntiuhriksi,

29. ja kiitosuhriksi kaksi härkää viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli

Eliabin, Helonin pojan, lahja.
30. Neljäntenä päivänä tuli Rubenin lasten päämies, Elisur, Sedeurin

poika.

 Hänen lahjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauh-

 edelleen kultainen malia, kvmmenen sikliä kultaa, täynnänsä suit-

sutusta.

33. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouriksi,

34. kauris syntiuhriksi,

35. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuo-

nin lasten päämies, Selumiel, Suri-

saddain poika.

37. Hänen lahjansa oli hopiavati, ioka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmenta siklia, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi;

38. sitten kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsu-

tusta.

39. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi, 40. kauris syntiuhriksi,

41. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Selumielin,Surisaddain pojan, lahja.

42. Kuudentena päivänä tuli Gadin lasten päämies, Eljasaf, Deguelin

poika.

43. Hänen lahjansa oli hopiavati, ioka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekqitettuja, ruokauhriksi,

44. sitten kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsu-

tusta.

45. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,

46. kauris syntiuhriksi,

47. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsala. Tämä oli Eljasafin, Deguelin pojan, lahja.

48. Seitsemäntenä päivänä tuli Efraimin lasten päämies. Elisama,

Ammihudin poika.

49. Hänen lähjansa oli hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi;

50. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suit-

51. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, politouhriksi, 52. kauris syntiuhriksi,

53. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Elisaman, Ammihudin pojan, lahja. 54. Kahdeksantena päivänä tuli Manassen lasten päämies, Gamliel, Pe-

datsurin poika.

 Hänen lahjansa oli hopiavati. joka painoi sala ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jäl- | riksi,

keen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauliriksi:

56. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,

57. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi.

58. kauris syntiuhriksi. 59. ja kiitosuhriksi kaksi härkää viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli

Gamlielin, Pedatsurin pojan, lahja.

60. Yhdeksäntenä päivänä tuli Benjaminin lasten päämies, Abidan, Gi-

deonin poika

61. Hänen lahjansa oli hopiavati. joka painoi sata ja kolmekymmeniä sikliä, ja hopiamalja, seitsemän-kymmentä sikliä, pyhän siklin jäl-keen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sckoitettuja, ruokauhriksi,

62. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsu-

tusta,

63. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, politouhriksi. 64. kauris syntiuhriksi,

65. ja kiitosuhriksi kaksi härkää viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Abidanin, Gideonin pojan, lahja,

66. Kymmenentenä päivänä tuli Danin lasten päämies, Ahieser, Ammi-

saddain poika.

67. Hänen lahjansa oli hopiavati. joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmenta siklia, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauhriksi,

68. edelleen kultainen malja, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsu-

tusta,

69. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi.

70. kauris syntiuhriksi,

71. ja kiitosuhriksi kaksi härkää. viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Ahieserin, Ammisaddain pojan, lahja.

72. Ensimmäisenä toistakymm enentenä päivänä tuli Asserin lasten pää-

mies, Pagiel, Okranin poika,

73. Hänen lahjansa oli hopaivati. joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, ja hopiamalja, seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauli-

74. edelleen kultainen malia, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsu-

75. nuori härkä karjasta, oinas, vuo-

sikunlainen karitsa, polttouhriksi, 76. kauris syntiuhriksi, 77. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Pagielin, Okranin pojan, lahja.

78. Toisena toistakymmenentenä päivänä tuli Naftalin lasten päämies,

Ahira, Enanin poika.

79. Hänen lahjansa oli hopiavati. joka painoi sata ja kolmekymmentā sikliā, ja hopiamalja, seitsemānkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen, molemmat täynnä hienoja jauhoja, öljyllä sekoitettuja, ruokauh-

80. edelleen kultainen malia, kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsu-

81. nuori härkä karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, politouhriksi,

kauris syntiuhriksi,

83. ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsata. Tämä oli Ahiran, Enanin pojan, lahja.

84. Tämä on Israelin lasten ruhtinaitten lahja alttarin vihkimykseen sinā pāivānā, jona se voideltiin: kaksitoista hopiavatia, kaksitoista hopiamaljaa, kaksitoista kultaista maliaa.

85. Jokainen vati painoi sata ja kolmekymmentä sikliä hopiata, ja jokainen malja seitsemänkymmentä sikliä, niin että kaikkein astiain hopian luku oli kaksituhatta ja neljä-sataa sikliä, pyhän siklin jälkeen. 86. Ja ne kaksitoista kultaista mal-

jaa, jotka olivat suitsutusta täynnä, painoivat jokainen kymmenen sik-iä, pyhän siklin jälkeen, niin eltä kaikki kulta yhteensä maljoissa oli

sala ja kaksikymmentä sikliä. 87. Eläinten luku politouhriksi oli: kaksitoista härkää, edelleen kaksiloista oinasta, kaksitoista vuosikuntaista karitsata, ynnä siihen kuuluvaruokauhri, ja kaksitoistakymmen-

ta kaurista syntiuhriksi.

88. Ja karjan luku kiitosuhriksi oli : nelja härkää kolmattakymmentä, kuusikymmentä oinasta, kuusikymmentä kaurista, kuusikymmentä vuosikuntaista karitsata. Tämä oli alitarin vihkimys-lahja, sitten kun se oli voideltu.

89. Ja kun Mooses meni seurakunnen majaan, puhutellakseen Häntä, sansa armoistuimelta, joka oli todis-tuksen arkin päällä, kahden Kerubimin välissä, ja sieltä puhuteltiin 2 Moos. 25:22. häntä.

8 Luku.

Kynttiläjalan lamput. Leviläisten puhdistamisesta majan palvelukseen.

Ja Herra puhui Moosekselle, sa-noen:

2. "Puhu Aaronille, ja sano hänelle: kun asetat lamput sijallensa, niin pitää ne seitsemän lamppua valaiseman juuri paikkaa kynttiläjalan edessä. 2 Moos. 25:37. 27:20. 40:25.

3. Ja Aaron teki niin, ja asetti lamput kynttiläjalkaan sillä tavalla, niinkuin Herra Moosekselle oli käskenyt.

4. Mutta kynttiläjalka oli tehty sorvaamalla kullasta, varresta niin kukkasiin asti oli sc sorvattu; sen muo-don jälkeen kuin Herra oli Moosekselle näyttänyt, niin teki hän kynttiläjalan. 2 Moos. 25:31. 37:17.

5. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

Ota Leviläiset Israelin lasten kes-

keltä ja puhdista heidät.

7. Ja näin pitää sinun tekemän heille, puhdistaaksesi heidät: priiskoita puhdistusvettä heidän päällensä, ja heidän pitää ajeleman koko ruumiinsa ihon, ja vaatteensa pesemän, ja niin he ovat puhtaat.

8. Ja sitten pitää heidän ottaman nuoren härjän ynnä siihen kuuluvān ruokauhrin hienoista, öljyllä sekoitetuista jauhoista, ja toisen nuoren härjän pitää sinun ottaman syn-

tiuhriksi.

9. Ja sinun pitää tuoman Leviläiset seurakunnan majan eteen, ja kokooman kaiken Israelin lasten kansan.

10. Ja kun olet tuonut Leviläiset Herran eteen, niin Israelin lasten pitää paneman kätensä Leviläisten päälle.

11: Ja Aaronin pitää Leviläiset häälyttämän Herran eteen Israelin lasten häälytys-uhriksi, ja heidän pitää

Herran palvelusta toimittaman. 12. Ja Leviläisten pitää laskeman kätensä härkien pään päälle, ja toinen härkä tulee sinun uhrata Herralle syntiuhriksi, ja toinen polttouhriksi Leviläisiä sovittamaan.

13. Ja sinun pitää Leviläiset asettaman Aaronin ja hänen poikainsa eteen, ja häälyttämän heidät hääly-

tys-uhriksi Herralle.

14. Sillä lailla pitää sinun Leviläiset eroittaman Israelin lapsista, niin että Leviläiset ovat minun. 4 Moos. 3:13,45. 15. Ja sitten Leviläiset käykööt si-

niin kuuli hän äänen puhuvan kans- | sälle palvelemaan seurakunnan ma-

jassa, kun sinä olet heidät puhdis- | tanut, ja häälyttänyt heidät hääly-

tysuhriksi.

16. Sillă he ovat minulle annetut Israelin lasten seasta, ja minä olen heidätottanutitselleni kaikkeinedestä, jotka ensisti avaavat äitinsä kohdun, nimittäin kaikkein esikoisten edestă Israelin lapsista.

17. Sillä kaikki esikoiset Israelin lapsista ovat minun, sekä ihmisistä että eläimistä; sinä päivänä, jona mina löin kaikki esikoiset Egyptin maalla, pyhitin minä ne itselleni,

2 Moos. 13:2. 18. ja otin itselleni Leviläiset, kaikkein esikoisten edestä Israelin lap-

sista,
19. ja annoin Leviläiset Aaronille ja hänen pojillensa lahjaksi Israelin lapsista, eltä heidän pitää seurakunnan majassa Israelin lasten virassa palveleman, ja sovittaman Israelin iapset, ettei rangaistus tulisi Israelin lasten päälle, jos he lähestyisivät pyhäkköä.

20. Ja Mooses ynnä Aaronin kanssa, ja koko Israelin seurakunta tekivat Leviläisille näin; niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt, niin te-

kivät Israelin lapset heille.

21. Ja Leviläiset puhdistivat itsensä ja pesivät vaatteensa, ja niin Aaron häälytti heidät häälytysuhriksi Her-ran edessä, ja sovitti heidät, niin että he puhdistettiin.

22. Ja sitten Leviläiset menivät seurakunnan majaan virkaansa tekemään Aaronin ja hänen poikainsa edessä; niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt Leviläisistä, niin tekivät he heille.

23. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

24. Tämä on Leviläisten Iaki: viidenkolmattakymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat ovat velkapäät palvelemaan seurakunnan majassa.

Mutta viidennestäkymmenestä vuodesta pitää heidän vapaat oleman palveluksensa virasta; eikä hei-

dăn farvitse enăă palvella.

26. Heidän pitää vaan auttaman veljiänsa seurakunnan majan palvelustyössä; mutta viran töitä ei heidän tarvitse tehdä. Näin sinun pitää tekemän Leviläisille heidän virkatoimissansa.

9 Luku.

Pääsiäisjuhla korvessa. Pilvi majan päällä.

Ta Herra puhui Moosekselle Sinain 🗸 korvessa, toisena vuonna sittekuin | teidän seassanne, ja myös tahtoo pi-

he olivat lähteneet Egyptin maalta, ensimmäisenä kuukautena, sanoen: 2. Israelin lasten pitää pääsiäistä

pitämän määrätyllä ajallansa.

3. Neljäntenä toistakymmenentenä pāivānā tāllā kuulla, illan suussa, pitāā heidān sen pitāmān, māārā-tyllā ajalla; kaikkein sāāntōjensā ja asetustensa mukaan pitää teidän sen tekemän. 2 Moos. 12:18. 3 Moos. 23:5. 4 Moos. 28:16. 5 Moos. 16:1.

4. Ja Mooses puhui Israelin lapsille, että heidän piti pääsiäistä pitä-

män.

5. Ja he pitivāt paasiaista neljantenä päivänä toistakymmentä ensimmäisellä kuulla, illan suussa, Sinain korvessa; kaiken sen jälkeen kuin Herra oli Moosekselle käskenyt, niin tekivät Israelin lapset.

6. Ja siellä oli muutamia miehiä, jotka olivat saastuttaneetitsensä kuolleessa ihmisessä, niin etteivät he saaneet pitää pääsiäistä sinä päivä-nä; ja he menivät sinä päivänä Mooseksen ja Aaronin eteen. 4 Moos. 19:11.

7. Ja ne miehet sanoivat hänelle: me olemme saastuneet kuolleessa ihmisessä: miksi meitä niin halveksitaan, ettemme saa uhrata meidän lahjojamme aikanansa Israelin las-

ten seassa?"

8. Mooses sanoi heille: "seisokaat tässä, minä tahdon kuulla, mitä Herra käskee teistä."

9. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

10. Puhu Israelin lapsille, sanoen: jos joku teistä tahi jälkeentulevaisistanne saastuttaa itsensä kuolleessa, taikka on kaukaisella matkalla, hānen pitää kuitenkin pitämän pääsiäistä Herralle.

11. Toisella kuulla, neljäntenä päivänä toistakymmentä, illan suussa, pitää heidän sen tekemän, ja heidan pitää sen syömän happamattoman leivän ja karvasten ruohoin kanssa. 2 Moos. 12:8. 2 Aik. 30:2, 15,

12. Ei pidä heidän siitä mitäkään tähteeksi jättämän huomeneksi, eikä luuta siitä rikkoman; kaikkein pääsiäis-sääntöjen mukaan pitää heidän sen tekemän. 2 Moos. 12:10. 12:46.

Joh. 19:36. 13. Mutta joka puhdas on, eikā ole matkalla, ja laiminlyö pitää pääsiäistä, hän hävitettäköön kansoistansa, sentähden, ettei hän ole kan-tanut uhriansa Herralle määrätyllä ajalla; hänen pitää itse syntinsä kantaman.

14. Ja jos joku muukalainen asuu

tää Herralle pääsiäistä, niin pitäköön i sen pääsiäisen sääntöjen ja asetuksien mukaan. Yksi ja sama sääntö olkoon teillä, niin muukalaisella kuin omaisellakin maassa.

2 Moos, 12:49, 4 Moos, 15:15, 15. Ja sinā pāivānā, jona maja pystytettiin, varjosi pilvi todistuksen majan, ja oli illasta aina aamuun asti majan päällä niinkuin tuli.

2 Moos. 40:34,38. 1 Kun. 8:10 ss. 16. Niin tapahtui alati; pilvi varjosi sen ja oli yöllä niinkuin tuli. 17. Ja kun pilvi kohosi majan päältă, niin vaelsivat Israelin lapset; ja

missä pilvi seisahtui, siihen paikkaan Israelin lapset sijoittivat itsen-2 Moos. 40:36 ss. 1 Kor. 10:1.

18. Herran sanan jälkeen vaelsivat Israelin lapset, ja Herran sanan jälkeen he myös itsensä sijoittivat; niin kauan kuin pilvi pysyi majan päällä, pysyivät he myös paikoil-

19. Ja jos pilvi usiammat päivät pysyi majan päällä, niin ottivat Israelin lapset vaarin Herran määräyksistä, eivätkä vaeltaneet.

20. Ja jos niin tapahtui, että pilvi ainoastaan muutamia päiviä oli majan päällä, niin he sijoittivat itsensä Herran sanan jälkeen, ja Herran sanan jälkeen he myös vaelsivat.

21. Ja jos niin tapahtui, että pilvi oli majan päällä illasta aamuun asli, ja sitten aamulla nousi, niin he läksivät matkalle; ja milloin pilvi päivällä taikka yöllä nousi, niin he läksivät matkalle.

22. Tahi jos pilvi kaksi päivää tahi kuukauden taikka muutoin kauan aikaa pysyi majan päällä, niin Israelin lapset olivat leirissään, eivätkā matkūstaneet; ja kun se nousi,

niin he läksivät matkalle.

23. Herran käskyn jälkeen sijoittivat he itsensä, ja Herran käskyn jälkeen he läksivät matkalle; he ottivat vaarin Herran määräyksistä, Herran sanan jälkeen Mooseksen kautta.

10 Luku.

Hopeatorvet. Lähtö Sinailta Paranin korpeen. Hobab. Mooseksen rukous.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

2 "Tee itsellesi hopiasta kaksi torvea. sorvaamalla sinun ne tekemän Pitää; ne käytettäköön, kun seurakunta on kutsuttava kokoon, ja kun malkalle on lähdettävä.

3. Kun niillä molemmilla hiljaksensa soitetaan, silloin pitää koko | poika.

seurakunnan kokoontuman seurakunnan majan oven eteen.

4. Vaan kun ainoastaan vhdellä soitetaan, silloin pitää päämiehet ja tuhanten esimiehet Israelissa tuleman kokoon.

5. Mutta kun te hälyllä soitatte. silloin pitää ne leirit lähtemän mat-

kaan, jotka itään päin ovat.

6. Ja kun te toisen kerran hälyllä soitatte, silloin pitää ne leirit lähtemän matkaan, jotka etelään päin ovat; leirien lähtiessä matkalle pitää teidän hälyllä soittaman.

7. Mutta kun seurakunnan pitää ko-koontuman, silloin älkää hälyä soittako, vaan puhaltakaa hiljaksensa.

8. Ja papit, Aaronin pojat, näillä torvilla soittakoot; ja tämä olkoon teille ja teidän sukukunnillenne ijankaikkinen sääntö.

Ja kun te lähdette sotaan teidän maassanne vihollisianne vastaan. jotka teitä vainoovat, silloin puhaltakaat hälyllä torviinne, että teitä muistettaisiin Herran, teidan Jumalanne, edessä, ja te pelastettaisiin vihollisistanne.

10. Ja ilopäivänänne, ja juhlapäivinänne, ja uuden kuun juhlina pitää teidän torvilla soittaman, teidän polttouhrianne ja kiitosuhrianne uhratessanne, etiä ne olisivat teille muistoksi teidän Jumalanne edessä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

2 Aik. 7:6. Ps. 81:4 ss. 11. Ja tapahtui kahtenakymmenentenä päivänä, toisessa kuukaudessa, toisena vuonna, että pilvi nousi todistuksen majan päältä,

12. ja Israelin lapset läksivät matkaan järjestyksessä Sinain korvesta: ja pilvi seisahtui Paranin korvessa.

13. Ja ensimmäiset läksivät matkalle Herran sanan jälkeen Mooseksen kautta.

14. Ja Juudan lasten leirin lippu läksi ensin matkaan joukkoinensa, ja heidän joukkonsa päämies oli Nahesson, Amminadabin poika.

4 Moos. 2:3. 15. Ja Isaskarin lasten suvun joukon päämies oli Netaneel, Suarin poika.

Ja Sebulonin lasten suvun joukon päämies oli Eliab, Helonin poika.

17. Sitten maja purettiin; ja Gersonin ja Merarin lapset läksivät matkaan ja kantoivat majaa.

4 Moos. 4:24, 29 ss. 18. Sen jälkeen läksi Rubenin leirin lippu joukkoinensa, ja sen joukon päämies oli Elisur, Sedeurin

19. Ja Simeonin lasten suvun joukon päämies oli Selumiel, Surisaddain poika.

20. Ja Gadin lasten suvun joukon päämies oli Eljasaf, Deguelin poika.

21. Niin matkustivat myös ne Kahatilaiset, jotka kantoivat pyhiä esineitä; ja toiset panivat majan ylös, siihen asti että nämä tulivat.

22. Senjälkeen läksi Efraimin lasten leirin lippu joukkoinensa, ja sen joukon päämies oli Elisama,

Ammihudin poika.

23. Ja Manassen lasten sukukunnan joukon päämies oli Gamliel, Pedat-

surin poika.

24. Ja Benjaminin lasten sukukunnan joukon päämies oli Abidan, Gi-

deonin poika.

25. Senjälkeen läksi Danin lasten leirin lippu joukkoinensa, ja muodosti leirien jälkijoukon. Ja heidän joukkonsa päämies oli Ahieser, Ammisaddain poika.

26. Ja Asserin lasten sukukunnan joukon päämies oli Pagiel, Okranin

poika.

27. Ja Naftalin lasten sukukunnan ioukon päämies oli Ahira, Enanin poika.

28. Tässä järjestyksessä vaelsivat Israelin lasten joukot; ja he läksivät

niin matkalle.

- 29. Ja Mooses puhui Hobabille, mi-Reguelin, Mooseksen dianilaisen apen pojalle: "me menemme siihen paikkaan, josta Herra on sanonut: minä annan sen teille. Tule meidän kanssamme, me teemme sinulle hyvää, sillä Herra on hyvää luvannut lsraelille.
- 30. Mutta hän vastasi: "en minä tule teidän kanssanne, vaan minä menen omalle maalleni sukuni tykö."

31. Ja hän sanoi: "älä meistä luovu, sillä sinä tiedät, missä meidän tulee itsemme sijoittaa korvessa, ja sinä olet meidän silmämme.

32. Jos sinä tulet meidän samme, niin se hyvä, minkä Herra meille tekee, sen me teemme sinulle."

33. Niin he matkustivat kolme päiväkuntaa Herran vuoren luota, ja Herran liiton arkki vaelsi heidän edellänsä kolme päiväkuntaa, katsomaan heille, missä voisivat levätä.

34. Ja Herran pilvi oli heidän päällänsä päivällä, kun he leiristä matkustivat. 2 Moos. 13:21. 5 Moos. 1:33. 35. Ja kun arkki läksi matkaan. sinun vihollisesi hajoitettaisiin, ja ne, jotka sinua vainoovat, pakenisivat sinun edestäsi!

2 Aik. 6:41. Ps. 68:2. Ps. 132:8. 36. Ja kun arkki lepäsi, sanoi hän: "palaja, Herra, niiden monen kymmenen tuhannen tykö Israelissa!"

II Luku.

Kansan napina. 70 vanhinta. Peltokanat.

Ja tapahtui, kun kansa kärsimät-tömyydestä napisi, oli se paha Herran korvissa; ja kun Herra sen kuuli, syttyi hänen vihansa, ja Herran tuli alkoi palaa heidän seassansa, joka äärimmäiset heidän leirissānsā poltti. 5 Moos. 9:22. Ps. 78:21.

2. Silloin huusi kansa Mooseksen apua; ja Mooses rukoili Herraa, niin

tuli asettui.

Ja se paikka nimitettiin Tabeera. koska Herran tuli oli syttyňyt hei-

dän keskellänsä.

5 Moos. 9:22. 4. Muita se seka kansa, joka heitä seurasi, oli syttynyt himoon, ja Israelin lapset myös rupesivat itkemään, ja sanoivat: "kuka antaa meille lihaa syödäksemme?

1 Kor. 10:6. 5. Me muistamme ne kalat, joita sõimme maksutta Egyptissä, ja ne kurkut ja melonit, ja puurlaukat. ja sipulit, ja kynsilaukat,

6. Mutta nyt meidän sielumme nääntyvät, eikä ole ikänä mitään; emme saa muuta nähdä kuin tätä

mannaa."

7. Mutta manna oli korianderin siemenen muotoinen, ja näöltään niinkuin bedellion. 2 Moos. 16:14,81.

Ps. 78:24 ss. Viis. 16:20, Joh. 6:31, 8. Ja kansa juoksi sinne ja tänne kokoamaan sitä, ja jauhoi myllyllä tahi survoi rikki huhmaressa ja keitti padassa, ja teki itsellensä siitä paistinkakkuja ja ne maistoivat niinkuin öljyleivät.

9. Ja kun kaste völlä lankesi leiriin, niin lankesi myös manna sen

päälle.

Ja Mooses kuuli kansan itkevän heidan sukukunnissansa, itsekunkin majansa ovella; ja Herran viha syttyi suuresti, ja Mooses myös pani

sen pahaksi.
11. Ja Mooses sanoi Herralle: "miksi niin ahdistat sinun palvelijaasi? ja miksen saa armoa sinun edess**äsi.** koska panet kaiken tämän kansan kuorman minun päälleni?

12. Olenko minä kaiken tämän kansan siittänyt? olenko minä sen synsanoi Mooses: ...Herra, nouse, eitä | nyttänyt? koska sanot minulle: kanna heitä helmassasi, niinkuin elatus-isä kantaa imevän lapsen. siihen maahan, jonka valan kautta heidän isillensä lupasit?

13. Mistä minä otan lihaa kaikelle tälle kansalle antaakseni? sillä he ilkevät minun edessäni. ja sanovat: anna meille lihaa syödäksemme.

14. En minä yksinäni voi kaikkea tätä kansaa kantaa; sillä se on mi-

nulle ylön raskas.

15. Ja jos sinā niin teet minulle, niin lyō minut kohta kuoliaaksi, jos minā muutoin olen armon saunut sinun edessāsi, ettā pāāsisin nākemāstā tātā onnettomuuttani."

16. Ja Herra sanoi Moosekselle: "kokoa minulle seitsemänkymmentä miestä Israelin vanhimmista, jotka tiedät vanhimmiksi ja päämiehiksi kansan seassa, ja tuo heidät seurakunnan majan oven eteen, ja seisokoot siinä sinun kanssasi.

2 Moos. 18:26 ss. 17. Ja minā tulen alas, ja puhun siellā sinun kanssasi, ja otan siitā hengestā, joka sinun pāāllāsi on, ja annan heille, ettā he ynnā sinun kanssasi kantaisivat kansan kuorman, ettet sinā yksināsi sitā kantaisi.

2 Moos. 18:25,28.

18. Ja sano kansalle: "pyhittäkänt leitänne huomeneksi, ja le saatte lihaa syödä; sillä teidän itkunne on tullut Herran korviin, ja te sanoitte kuka antaa meille lihaa syödäksemme? sillä hyvin me elimme Egyptissä," ja Herra antaa teille lihaa syödäksenne.

2 Moos. 19:10.

 Ja te saatte sitä syödäksenne, ei päiväksi, eikä kahdeksi. eikä viideksi, eikä kymmeneksi, eikä kah-

deksikymmeneksi päiväksi, 20. vaan koko kuukaudeksi, siksi kunnes se käy teidän sieramistanne ulos, ja tulee teille äiteläksi; sillä ke olette Herran hyljänneet, joka on teidän keskeilänne, ja itkitte hänen edessänsä ja sanoitte: "miksi me olemmetänne lähteneet Egyptistä?" 21. Ja Mooses sanoi: "tämä kansa on kuusisataa tuhatta jalkamiestä, joidenka seassa minä olen, ja sinä sanot: minäannan heille lihaasyödäksensä koko kuukaudeksi. 2 Moos. 12:37. 22. Tapetaanko lampaat ja karja, että heille riittäisi? taikka kootaanko kaikki kalat merestä heille, että he ravittaisiin?" Joh. 6:7. 23. Herra sanoi Moosekselle: "on-

ko Herran kāsi liika lyhyt? Nyt olet

sen näkevä, tapahtuuko sinulle minun sanani jälkeen vai eikö."

24. Ja Mooses meni ulos ja puhul kansalle Herran sanat, ja kokosi seitsemänkymmentä miestä kansan vanhimmista, ja asetti heidät ympäri majaa.

25. Niin tuli Herra alas pilvessä, ja puhui hänen kanssansa, ja otti siitä hengesiä, joka oli hänen päällänsä, ja antoi sen tulla niiden selisemänkymmenen vanhimpien päälle. Ja tapahtui, kun henki laskeusi heidän päällensä, niin he ennustivat; vaan sitä eivät edelleen tehneet.

26. Mutta kaksi miestä jäi vielä leiriin, yhden nimi oli Eldad ja toisen nimi Medad; niiden päälle oli myös henki laskeunut — sillä he kuuluivat kirjoitettujen joukkoon, vaikkeivät vielä olleet menneet todistuksen majalle —, ja he ennustivat leirissä.

27. Niin juoksi yksi nuorukainen ja ilmoitti Moosekselle, ja sanoi: "Eldad ja Medad ennustavat lei-

rissă."

23. Niin sanoi Josua, Nunin poika, Mooseksen palvelija, jonka hän oli valinnut, ja sanoi: "minun herrani Mooses, kiellä heitä."

29 Mutta Mooses sanoi hänelle: "oletko sinä minun puolestani kiivas? Jospa kaikki Herran kansa ennustaisi ja Herra antaisi henkensä tulla heihin!"

30. Ja Mooses ja Israelin vanhim-

mat palasivat leiriin.

31. Ja tuli tuuli Herralta, ja ajoi peltokanat merestä, ja heitti ne leirin yli, täältäpäin päiväkunnan makkan, ja sieltäpäin päiväkunnan matkan leirin ympärillä, liki kahta kyynärätä korkialle maan päällä.

2 Moos. 16:13. Ps. 78:26 ss. 32. Niin nousi kansa ja kokosi peltokanoja koko sen päivän, ja koko yön, ja koko toisen päiväin, ja se, joka vähimmän kokosi, kokosi kymmenen homeria; ja he levittivät ne kohta ympäri leiriä.

33. Liha oli vielä heidän hammastensa välissä, ennenkuin se oli syöty, syttyi Herran viha kansaan, ja Herra loi heitä sangen suurella surmaila. 4 Moos. 20:3. 5 Moos. 2:22.

Ps. 78:29 ss.
34. Ja se paikka sai nimen: himohaudat; sillä siihen haudattiin himoitseva kansa.
4 Moos. 35:16.
5 Moos. 9 22.

sinulle mieikö."

35. Ja kansa matkusti himohaudoilta Hatserotiin; ja he pysähtyi-Jes, 50:2, 59:1.

4 Moos. 33:17.

12 Luku.

Miriam puhuu Moosesta vastaan ja tulee spitaliseksi.

Ja Mirjam ja Aaron puhuivat Moo-sesta vastaan hänen etiopialaisen vaimonsa tähden, jonka hän nainut oli; sillä hän oli ottanut etiopialaisen naisen vaimokseen.

2. Ja he sanoivat: "puhuuko Jumala ainoastaan Mooseksen kautta? eikö hän myös puhu meidän kaut-tamme?" Ja Herra kuuli sen.

3. Mutta Mooses oli sangen nöyrä mies, enemmän kuin kaikki muut

ihmiset maan päällä.

4. Ja Herra sanoi äkisti Moosekselle, Aaronille ja Mirjamille: .,menkäät, te kolme, seurakunnan ma-jaan." Ja he menivät sinne, kaikki kolme.

5. Niin Herra tuli alas pilven patsaassa, ja seisoi majan oven edessä: ja hän kutsui Aaronin ja Mirjamin, ja he molemmat menivät

ulos.

6. Ja Hän sanoi: "kuulkaat nyt minun sanojani! Jos joku on teidän seassanne profetta, niin minä, Herra, ilmoitan itseni hänelle näyssä, ja puhuttelen häntä unessa.

Vaan niin en tee minun palvelijalleni Moosekselle. Hän on uskol-

linen koko minun huoneessani.

Hebr. 3:2.5. 8. Hänen kanssansa minä puhun suusta suuhun ja selvästi, eikä vertauskuvissa, ja hän näkee Herran muodon. Miksette siis peljänneet puhua minun palvelijatani Moosesta vastaan?"

_ 2 Moos. 33:11. 9. Ja Herran viha syttyi heihin; ja

hān meni pois.

10. Niin pilvi meni pois majan päältä. Ja katso, Mirjamissa oli spitali niinkuin lumi; niin Aaron käänsi itsensä Mirjamiin päin, ja katso, hän

oli spitalinen. 11. Silloin sanoi Aaron Moosekselle: "ah herrani! älä pane tätä syntiä meidan päällemme; sillä me olemme tyhmästi tehneet, ja syntiä teh-

12. Älä anna hänen tulla kuolleeksi, niinkuin sikiö, jonka liha on puo-

leksi mädäntynyt.

13. Niin Mooses huusi Herran puoleen ja sanoi: "ah Jumala, paran-

na häntä!"

14. Ja Herra sanoi Moosekselle: ,jos hänen isänsä olisi hänen kasvoihinsa sylkenyt, eikö hänen olisi pitänyt häpeemän seitsemän päivää? Anna sulkea hänet seitsemäksi päi- | suuri,

väksi leiristä ulos, ja sitten hän jälleen otettakoon sisälle.

3 Moos. 13:46. 14:8. 4 Moos. 5:2 ss. 15. Niin Mirjam suljettiin seitsemāksi pāivāksi ulos leiristā, eikā kansa lähtenyt matkaan, ennenkuin Mirjam otettiin takaisin.

13 Luku. Kaksitoista vakoojaa.

Senjälkeen kansa läksi Hatserotis-ta ja sijoitti itsensä Paranin korpeen.

2. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

3. "Lähetä miehet edelläsi vakoomaan Kanaanmaata, jonka minä Israelin lapsille annan; yksi mies itsekustakin isänsä suvusta pitää lähetettämän, mutta olkoon se joku päämies heidän seassansa."

5 Moos, 1:22 ss. 4. Ja Mooses lähetti heidät Paranin korvesta Herran sanan jälkeen; kaikki he olivat Israelin lasten päämiehiä.

5. Ja nämä ovat heidän nimensä: Rubenin sukukunnasta, Sammua, Sakkurin poika,

6. Simeonin sukukunnasta. Safat.

Horin poika,

7. Juudan sukukunnasta, Kaleb. Jefunnen poika.

8. Isaskarin sukukunnasta, Igeal Josefin poika.

Efraimin sukukunnasta. Hosea. Nunin poika.

10. Benjaminin sukukunnasta. Palti. Rafun poika, 11. Sebulonin sukukunnasta, Gad-

diel, Sodin poika

12. Josefin sukukunnasta, Manas-

sesta, Gaddi, Susin poika, 13. Danin sukukunnasta, Ammiel, Gemallin poika, 14. Asserin sukukunnasta, Setur,

Mikaelin poika, 15. Naftalin sukukunnasta, Nakebi,

Vofsin poika,

16. Gadin sukukunnasta, Geuel, Ma-

kin poika. 17. Nämä ovat niiden miesten nimet, jotka Mooses lähetti vakoomaan maata; ja Hosean, Nunin pojan, nimitti Mooses Josuaksi.

18. Ja Mooses lähetti heidät vakoomaan Kanaanmaata; ja hän sanoi heille: "menkäät etelä-osaan maata

ja nouskaat sitten vuorille.

19. ja katselkaat maata, millinen se on, ja kansaa, joka siinä asuu, onko se väkevä vai heikko, pieni vai

20. ja millinen maa se on, jossa he l asuvat, onko se hyva vai paha, ja minkäkaltaiset kaupungit ovat, joissa he asuvat, asuvatko he majoissa

vai linnoissa,

21. ja millinen maa on, lihava vai laiha, ja onko puita sillä maalla, vai ei. Olkaat hyvässä turvassa, ja tuokaat mukananne maan hedelmästä. Oli nimittäin se aika, jolloin ensimmäiset viinimarjat kypsyivät.

22. Ja he menivit ja vakosivat maan Sinin korvesta aina Rehobiin asti, jonka kautta Hamatiin mennää**n.**

23. He menivät etelä-osaan maata, ja tulivat Hebroniin; siellä oli Ahiman, Sesai ja Talmai, Enakin lapset. Ja Hebron oli rakettu seitsemän ajastaikaa ennenkuin Soan Egyptissä. 5 Moos. 9:2. Jos. 14:15.

24. Ja he tulivat Eskolin laaksoon, ja leikkasivat sieltä viinipuun oksan viinimarja-rypäleen kanssa, ja kaksi kantoi sitä korennolla. Myöskin ottivat he granati-omenia ja fiikunoita. 5 Moos. 1:24 ss.

25. Ja se paikka kutsuttiin Eskolin laaksoksi, sen viinimarja-rypäleen tähden, jonka Israelin lapset siitä leikkasivat.

26. Ja he palasivat maata vakoomasta neljänkymmenen päivän perästä. 27. Ja he kāvivāt ja tulivat Mooseksen ja Aaronin tykö, ja kaiken Israelin lasten seurakunnan tykö, Paranin korpeen Kadeksessa, ja ilmoittivat heille asian ja koko joukolle, millinen se maa oli, ja osoittivat heille maan hedelmät.

28. Ja he kertoivat hänelle, ja sanoivat:,,me tulimme siihen maahan, johonka meidät lähetit, jossa myös rieskaa ja hunajata vuotaa; ja tämä on sen hedelmää. 2 Moos. 83:3. 29. Mutta kansa, joka siinä maassa asuu, on väkevä, ja siellä ovat vahvalia ouuratka vat ja suuret kaupungit; ja me näim-me siellä myös Enakin poikia.

30. Amalekilaiset asuvat etelä-osassa maata, Hetiläiset ja Jebusilaiset ja Amorilaiset asuvat vuorilla, Kananealaiset asuvat meren tykönä ja

Jordanin varsilla.

31. Mutta Kaleb tyynnytti kansaa Mooseksen edessä, ja sanoi: "käykäämme rohkiasti ja omistakaamme maa; sillä kyllä me sen voitamme."

32. Mutta ne miehet, jotka olivat siellä hänen kanssansa olleet, sanoivat: "emme voi mennä sitä kan-saa vastaan; sillä he ovat meitä vä-kevämmät."

toon Israelin lasten seassa, sanoen: "maa, jonka läpitse me kävimme vakoomassa sitä, syö asujansa, ja kansa, jonka me siellä näimme, ovat varšin pitkiā ihmisiā.

34. Me näimme siellä myös hirmuiset Enakin pojat, jättiläisten sukua; ja me olimme omissa silmissamme niinkuin heinäsirkat, ja niin olimme myös heidänkin silmissään."

14 Luku.

Kansan napina. Jumalan uhkaus. Vakoojain rangaistus.

Silloin rupesi koko seurakunta huu-tamaan ja parkumaan, ja kansa

itki sen yösen.

2. Ja kaikki Israelin lapset napisivat Moosesta ja Aaronia vastaan, ja koko joukko sanoi heille: "joska olisimme kuolleet Egyptin maalla! taikka joska tässä korvessa olisimme kuolleet t 2 Moos. 16:3. 5 Moos. 1:26 ss.

Miksi Herra vie meidät tähän maahan miekalla surmattaviksi, ja. jossa meidän vaimomme ja lapsemme joutuvat saaliiksi! Eikö parempi ole, että me palajamme Egyptiin?

4. Ja he sanoivat toinen toisellensa: "asettakaamme päämies ja palat-

kaamme Egyptiin!"

5. Silloin Mooses ja Aaron lankesivat kasvoillensa koko Israelin lasten

seurakunnan edessä.

6. Ja Josua, Nunin poika, ja Kaleb, Jefunnen poika, jotka myös olivat olleet maata vakoomassa, repäsivät vaatteensa, Syr. 46:9. 1 Makk. 2:56. 7. ja puhuivat Israelin lasten koko

seurakunnalle, sanoen: "maa, jonka läpitse me olemme vaeltaneet, sitä vakoaksemme, on hyvin hyvä maa. 8. Jos Herralla on hyva suosio meihin, niin hän vie meidät sille maal-

le, ja antaa sen meille; se on maa, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa. 9. Ainoastansa älkäät olko Herraa

vastaan niskurit; ja älkäät te peljät-kö tämän maan kansaa, sillä me syömme heidät niinkuin leipää. Heidan turvansa on luopunut heistä, ja Herra on meidän kanssamme; älkäät peljätkö heitä."

10. Mutta koko kansan joukko huusi, että he piti kivitettämän kuoliaaksi. Silloin Herran kunnia näkyi seurakunnan majassa kaikille Israelin

lapsille.

11. Ja Herra sanoi Moosekselle: "kuinka kauan tämä kansa pilkkaa 33. Ja he saattoivat sen maan, jon-ka he katselleet olivat, pahaan huu-minuun uskomatta, kaikista merkeistä huolimatta, jotka minä heidän seassansa tehnyt olen?

12. Minā lyön heilā ruttotaudilla, ja hāvilān heidāt; ja minā teen sinun suuremmaksi ja vākevāmmāksi kansuksi, kuin tāmā on."

2 Moos. 32:10 ss. 13. Ja Mooses sanoi Herralle: "totta Egyptiläiset saavat sen kuulla, joiden keskeltä sinä olet johdattanut tämän kansan sinun voimallasi,

14. ja ne ovatsanoneet tämän maan asuvaisille, niin että he ovat kuulleet, että sinä, Herra, olet tämän kansan seassa, ja että sinä, Herra, nähdään kasvoista niin kasvoihin, ja että sinun pilvesi seisoo heidän päällänsä, ja sinä käyt heidän edellänsä päivällä pilven patsaassa ja yöllä tulen patsaassa.

2 Moos. 13:21 ss. 40:38. 1 Kor. 10:1.
15. Jos sinä nyt tapat tämän kansan, niinkuin yhden miehen, niin pakanat, jotka sanoman sinusta ovat kuulleet, puhuvat ja sanovat:

16. ei Herra voinut johdattaa tätä kansaa siihen maahan, jonka hän heille valalla oli luvannut; sentähden on hän heidät surmannut korvessa. 5 Moos. 9:28.

17. Nyt siis enentäköön Herra voimansa, niinkuin sinä puhunut olet,

sanoen:

18. Herra on pitkämielinen ja sangen laupias, ja antaa anteeksi vääryydet ja rikokset, mutta ei pidä yhtään viallista viatonna, vaan kostaa isäin vääryydet lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen. 2 Moos. 34:8 ss.

Ps. 86:15. 103:8. 145:8. 2 Moos. 20:5. 34:7. 5 Moos. 5:9.

19. Niin anna anteeksi tämän kansan rikos suuren laupeutesi tähden, niinkuin sinä tälle kansalle annoit anteeksi hamasta Egyptistä tähän asti."

20. Ja Herra sanoi: "minä annoin sen heille anteeksi, sinun sanasi jäl-

keen. 21. Mutta niin totta kuin minä elän, niin koko maailma täytetään Her-

ran kunnialla.

22. Sillä kaikista niistä miehistä, jotka näkivät minun kunniani ja ihmeeni, jotka minä tein Egyptissä ja korvessa, ja nyt kymmenen kertaa ovet minua kiusanneet, eivätkä totelleet minun sanaani:

23. ei yhdenkään pidä näkemän sitä maata, jonka minä heidän isilensä olen valan kautta luvannut, eikä yksikään, joka minua pilkannut on, saa sitä nähdä. 4 Moos. 26:65.

5 Moos. 1:85 ss. Ps. 96:11.

24. Vaan palvelijani Kalebin, koska hänessä on toinen henki ja hän uskollisesti seurasi minua, vien minä siihen maahan, jossa hän nyt on käynyt; ja hänen siemenensä pitää sen perimän. 5 Moos. 1:35,36.

Jos. 14:6 ss.
25. Mutta kun nyt Amalekilaiset ja
Kananealaiset asuvat laaksoissa, niin
palatkaat huomenna ja matkustakaat korpeen Punaisen meren tietä
myöten."
4 Moos. 14:43, 46.

26. Ja Herra puhui Moosekselle ja

Aaronille, sanoen:

27. "Kuinka kauantāmā paha joukko napisee minua vastaan? Sillā minā olen kuullut Israelin lasten napinan, kun he minua vastaan napisivat.

28. Sentähden sano heille: "niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minä teen teille, niinkuin te minun

korvaini kuullen puhuitte.

29. Teidān ruumilnne kaatuvat tāssā korvessa; niin kāy kaikille, joitten luku laskettiin, kaikille, jotka kahdenkymmenen vuotiset ja sitā vanhemmat ovat, jotka napisitte minua vastaan. 4 Moos. 32:11ss. Hebr. 8:17. 30. Te ette suinkaan tule siihen maahan, jonka ylitse minā kāterii nostin, asettaakseni teidāt siellā asumaan, paitsi Kalebia, Jefunnen poikaa. ia Josuaa. Nunin poikaa.

4 Moos. 32:12. 31. Vaan teidän lapsenne, jotka te sanoitte joutuvan saaliiksi, minäsinne johdatan, ja he saavat tuntea sen maan, jonka te hyljäsitte.

32. Mutta te — teidän kuolleet ruumiinne jäävät makaamaan tähän

korpeen

33. ja teidän lapsenne pitää oleman paimenena tässä korvessa neljäkymmentä ajastaikaa, kantaen teidän huoruuttanne, siihen asti että teidän ruumiinne kuluvat korvessa.

34. Niiden neljänkymmenen päiväluvun jälkeen, joina olitte maata
vakoomassa, pitää teidän kantaman
teidän pahat tekonne neljäkymmentä ajastaikaa, aina ajastaika luettu
päivästä, — ja te tulette ymmärtämään, mitä se on, kun minä luovun
teistä. Ps. 85:10. Hea. 4:5.

35. Minä, Herra, olen sen puhunut, sen minä myös teen kaikelle tälle pahalle joukolle, joka on itsensä asettanut minua vastaan; tässä korvessa he kuluvat; siihen he kuolevat."

36. Ja ne miehet, jotka Mooses oli lähettänyt maata vakoomaan ja palatessaan olivat saattaneet kaiken kansan napisemaan häntä vastaan ja olivat tuottaneet pahan sanoman j Juud. v. 5.

37. ne miehet, jotka toivat pahan sanoman maasta, kuolivat Herran

rangaistuksesta.

38. Mutta Josua, Nunin poika, ja Kaleb, Jefunnen poika, jäivät elä-mään kaikista niistä miehistä, jotka olivat käyneet maata vakoomassa.

39. Ja Mooses puhui kaikki nämä sanat Israelin lapsille. Silloin kansa

murhehti suuresti.

40. Ja he nousivat varhain seuraayana aamuna ja menivät vuoren kukkulalle, ja sanoivat: "katso, tässa me olemme; ja tahdomme nyt lähteä siihen paikkaan, josta Herra on puhunut; sillä me olemme syntiā tehneet." 5 Moos. 1:41.

41. Mutta Mooses sanoi: "miksi te niin rikotte Herran sanan? ei se teil-

le menesty.

42. Alkāāi menkō, sillā ei ole Herra teidan kanssanne, etteivät vi-

hollisenne teitä surmaisi.

43. Sillä Amalekilaiset ja Kananealaiset ovat siellä teitä vastassa, ja te miekalla surmataan; sillä kun olette itse kääntyneet pois Herrasta, niin ei ole Herra teidän kanssanne."

44. Mutta he olivat ylimieliset ja läksivät vuoristoon; vaan Herran liiton arkki ja Mooses ei menneet

leiristä ulos.

45. Niin tulivat Amalekilaiset ja Kananealaiset, jotka vuoristossa asuivat, ja lõivät heidät ja hajoittivat heidat hamaan Hormaan asti.

5 Moos. 1:44. 15 Luku.

Uhrhääntöjä. Sabbatin rikkoja kivitetään. Muistotupsut.

Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

2 Puhu Israelin lapsille ja sano heille: kun te tulette slihen maahan, jossa teidän asuman pitää, jonka

mină teille annan,

3. ja te uhraatte Herralle tuliuhria, Politouhria, tahi erikoisen lupauksen uhria, tahi omasta hyvästä tahdosta, tahi teidän juhlanne uhria, tehdāksenne Herralle otollista ha-Jua karjasta tahi lampaista:

2 Moos. 29:18. 3 Moos. 22:21. 4 niin jokainen, joka Herralle tahtoo mieluisesti uhrata lahjansa, hänen pitää tekemän ruokauhriksi kymmeneksen hienoja jauhoja, sekoitettuja neljänneksellä hinniä öl-8 Moos. 2:1, 15. 6:14.

5. ja juomauhriksi tulee sinun uhrata neljānnes hinniā viiniā kuta- | jaksi, suvusta sukuun.

kin karitsaa kohden, oli se sitten polttouhri tahi teurasuhri.

6. Mutta kun oinas uhrataan, niin pitää sinun tekemän ruokauhriksi kaksi kymmenéstä hienoja jauhoja, sekoitettuja kolmanneksella hinniä öljyä;

7. ja juomauhriksi tulee sinun uhrata viiniä kolmas osa hinnistä; sen sinun pitää uhraaman Herralle le-

pytyshajuksi.

8. Mutta jos sinä uhraat härjän polttouhriksi, tahi erinomaisen lupauksen uhriksi, tahi kiitosuhriksi Her-

ralle.

9. niin sinun pitää härjän kanssa tekemän ruokauhriksi kolme kymmenestä hienoja jauhoja, sekoitettuna puoleen hinniin öljyä;

10. ja juomauhriksi tuleesinun tuoda puoli hinniä viiniä; tämä on tuliuhri otolliseksi hajuksi Herralle.

11. Näin sinun pitää tekemän kunkin härjän suhteen, oinaan, lam-paan, karitsan ja vohlan suhteen. 12. Sen luvun jälkeen, minkä teuh-

raatte, pitää teidän tekemän kullenkin teuraalle, heidän lukunsa jäl-

13. Jokainen oma kansalainen näin tehköön, uhratessaan tuliuhrinsa otolliseksi hajuksi Herralle.

14. Ja jos joku muukalainen oleskelee teidän tykönänne, tahi asuu teidän sukujenne kesken, ja tahtoo tehdä Herralle tuliuhria otolliseksi hajuksi, hän tehköön niinkuin te teette.

Koko seurakunnalla olkoon yksi sama sääntö, sekä "teillä että muukalaisilla. Ijankaikkinen sääntö se olkoon tulevaisille sukukunnillenne. niin että Herran edessä muukalainen on niinkuin tekin. 2 Moos. 12:49. 4 Moos, 9:14.

16. Sama laki ja oikeus olkoon teillä ja muukalaisilla, jotka asuvat tei-

dän tykönänne. 17. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

18. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: tultuanne siihen maahan, johon minä teidät johdatan,

19. ja syötyänne sen maan leipää, antakaat ylönnysuhri Herralle.

5 Moos. 8:10. 20. Taikinanne alkeista pitää teidän antaman yhden kakun uhrilahjaksi: niinkuin te annatte Herralle lahjan riihestänne, niin pitää teidän myös tämän lahjan tekemän. 2 Moos. 23:19. 3 Moos. 23:10 ss.

21. Niin pitää teidän siis antaman Herralle taikinanne alkeista uhrilah-

153

22 Ja jos te tietämättä eksytte, ja laiminlyötte täyttää näitä käskyjä, joita Herra Moosekselle on käskenyt,

23. mitä Herra Mooseksen kaulta säätänyt on teille, siitä päivästä, jona hän rupesi käskemään, aina edel-

leen suvusta sukuun;

24. jos se tapahtuu seurakunnan tietämättä, niin pitää koko seurakunnan tekemän polttouhriksi yhden nuoren härjän karjasta, otolliseksi hajuksi Herralle, ynnä siihen kuuluvan ruokauhrin ja juomauhrin kanssa, lain säännön mukaan, ja yhden kauriin syntiuhriksi.

25. Ja papin pitää näin sovittaman koko Israelin lasten seurakunnan, ja se heille annetaan anteeksi; silä se olierehdystä. Ja heidän pitää kantaman lahjansa tuliuhriksi Herralle, ja syntiuhrinsa Herran eteen tietämättömyytensä tähden,

26. niin se annetaan anteeksi koko Israelin lasten joukolle, niin myös muukalaisille, jotka asuvat heidän seassansa; sillä kaikki kansa on sii-

nä tielämättömyydessä.

27. Mutta kun yksi sielu tietämättänsä syntiä tekee, hänen pitää tuoman vuosikuntaisen vuohen syntiuhriksi. 3 Moos. 4:27 ss.

28. Ja papin pitää sen eksyneen sielun sovittaman, koska hän tietämättömyydestä syntiä teki Herran edessä, ja se annetaan hänelle anteeksi.

29. Sekä omaisille Israelin lasten seassa että muukalaisille, jotka heidän keskellänsä-asuvat, olkoon sama laki niille, jotka tietämättömyydestä erehtyvät.

30. Mutta jos joku sielu elkivaltaisuudesta jotakin tekee, olkoon se omainentahi muukalainen,hän pilkkaa Herraa; ja se sielu hävitettä-

köön kansastansa.

31. Sillä hän on Herran sanan katsonut ylön, ja hänen käskynsä tyhjäksi tehnyt; se sielu on peräti hävitettävä ja hänen syntinsä jääköön hänen päällensä.

32. Kun Israelin lapset vaelsivat korvessa, tapasivat he yhden miehen, joka puita kokosi sabbattina.

33. Ja ne, jotka hänet olivat löytäneet puita hakemasia, johdattivat hänet Mooseksen ja Aaronin eteen, ja koko seurakunnan eteen.

34. Ja he panivat hänet talteesen; sillä ei ollut vielä päätetty, mitä hänelle piti tehtämän. 8 Moos. 24:12.
35. Mutta Herra sanoi Moosekselle: "sen miehen pitää totisesti kuole-

kivittämän kuoliaaksi ulkona leiristä."

36. Niin koko seurakunta vei hänet ulos leiristä, ja kivitti hänet kuoliaaksi, niinkuin Herra Moosekselle oli käskenyt.

37. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

33. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille, että he ja heidän jälkeisensä tekisivät itsellensä tupsuja vaatettensa liepeisiin, ja panisivat sinisen langan niiden tupsujen päälle heidän vaatettensa liepeissä.5 Moos. 22:12.

Matt. 23:5.
39. Ja ne tupsut olkoot teille merkiksi, ja nähdessänne niitä pitää teidän kaikki Herran käskyt muistamanja tekemän niitten mukaan, niin ettette tekisi teidän sydämmenne ajatuksen jälkeen, eikä huorin tekisi teidän silmäinne himon jälkeen.

40. Sentähden pitää teidän muistaman ja tekemän kaikki minun käskyni, ja oleman pyhät teidän Ju-

malallenne.

41. Minā olen Herra, teidān Jumalanne, joka teidān Egyptin maalta ulos johdatin, ollakseni teidān Jumalanne; minā olen Herra, teidān Jumalanne.

16 Luku.

Korakin kapina.

Ja Korak, Jetseharin poika, joka oli Kahatin, Levin pojan, poika, otti kanssansa Datanin ja Abiramin, Eliabin pojat, ja Onin, Peletin poj jan, Rubenin suvusta, 4400s. 26:9. 27:3.

Syyr. 45:22, Juud. v. 11.
2. ja he nousivat Moosesta vastaan:
niin myös Israelin lapsista kaksisataa ja viisikymmentä miestä ylimmäisistä, seurakunnan kokouksen valitsemaa, kuuluisata miestä,

3. ja he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan, ja sanoivat heille: "olkoon jo kylläksi! sillä koko seurakunta on pyhä, ja Herra on heidän kanssansa, ja miksi te korotatte itsenne Herran kansan yli?"

4. Kun Mooses sen kuuli, lankesi hän kasvoillensa. 4 Moos 14:5. 5. Ja hän puhui Korakille ja koko hänen seurallensa, sanoen: "huomenna Herra ilmoittaa, kuka hänen omansa on, ja kuka pyhä on ja saa

se saa häntä lähestyä.

 Tehkäät näin: ottakaat itsellenne savuastiat, Korak ja koko hänenseuransa,

hāntā lāhestyā; jonkā hān valitsee,

"sen miehen pitää totisesti kuole- 7. ja pankaat niihin tulta, ja heitman; kaiken kansan pitää hänet täkäätniihinsuitsutustaHerranedessa huomenna ; ja se mies, jonka Her- | ra valitsee, olkoon pyhä. Nyt ol-koon se kylläksi, te Levin pojat."

8. Ja Mooses sanoi vielä Korakille: "kuulkaat nyt, te Levin pojat!

 Vähäkö se teille on, että Israelin Jumala on teidät eroittanut Israelin kansasta ja antanut tulla tykönsä, ellä viranpalvelusta tekisitten Herran tabernaklissa, ja että seisoisitte seurakunnan edessä, heitä palvellaksenne?

10. Hän on ottanut sinut ja kaikki sinun veljesi, Levin lapset, tykönsä ja le pyydätte nyt myös pappeutta! 11. Sina ja koko sinun joukkosi nostatte kapinan Herraa vastaan. Mikā Aaron on, ettā te napisette

häntä vastaan?"

12. Ja Mooses lähetti kutsumaan Datania ja Abiramia, Eliabin poikia ; mutta he sanoivat; "emme sinne tule. 13. Vähäkö se on, että sinä olet meidät tuonut maalta, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa, tappaaksesi meidat korvessa, vaan sinä teet itsesi vielä päämieheksi meidän vlitsemme, ja tahdot hallita meitä?

14. Kauniisti olet sinä meidät johdattanut siihen maahan, jossa ries-kaa ja hunajata vuotaa, ja antanut meille pellot ja viinimäet perinnöksi! Tahdotko vielä näiltä miehiltä silmät puhkaista? Emme tule sinne." 15. Silloin vihastui Mooses suuresti,

ja sanoi Herralle: "älä käännä itseäsi heidän ruokauhrinsa puoleen! En minä heiltä ottanut aasiakaan, enkä ole yhdellekään heistä pahaa tehnyt." 1 Moos. 4:5. 1 Sam. 12:3.

Ja Mooses sanoi Korakille: ,,sinā ja koko sinun joukkosi olkaat huomenna Herran edessä, sinä ja

he, sekā Aaron.

17. Ja jokainen ottakoon suitsutusastiansa, ja pankoon suitsutusta siihen, ja tuokoon Herran eteen, kukin suitsutusastiansa, kaksisataa ja viisikymmentä suitsutusastiata, niin myös sinä ja Aaron kukin suitsutusastianne."

18. Ja kukin otti suitsutusastiansa, ja pani siihen tulen, ja heittivät siihen suitsutusta, ja seisoivat seurakunnan majan oven edessä, Mooses

ja Aaron myös.

 Ja Korak kokosi heitä vastaan koko kansan seurakunnan majan oven eteen. Silloin Herran kunnia nakyi kaikelle kansalle.

20. Ja Herra puhui Moosekselle ja

Aaronille, sanoen:

21. "Erotkaat tästä joukosta, niin ,minä äkisti heidät hukutan."

Mutta he lankesivat kasvoillensa ja sanoivat: "Jumala, kaiken lihan henkein Jumala! jos yksi mies on syntiä tehnyt, tahdotko antaa vihasi tulla koko kansan päälle?"

23. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

24. "Puhu kansalle ja sano: paetkaat Korakin, Datanin ja Abiramin ma-

jan ympäriltä."

25. Ja Mooses nousi ja meni Datanin ja Abiramin tykö, ja vanhimmat Israelista seurasivat häntä.

26. ja hän puhui kansalle, sanoen: "paetkaat näiden jumalattomien ihmisten majain ympäriltä, ja älkäät koskeko mihinkään heidän omaansa, ettette myös hukkuisi kaikissa heidän synneissänsä!

27. Ja he pakenivat Korakin, Datanin ja Abiramin majan ympäriltä; mutta Datan ja Abiram tulivat ulos ja seisoivat majainsa ovella vaimoinensa, poikinensa ja lapsinensa.

28. Ja Mooses sanoi: "siitä teidän pitää tietämän Herran minua lähettaneeksi, kaikkia näita töita tekemään, ja etten omasta sydämmestäni sită tehnyt:

29. Jos nämä kuolevat niinkuin kaikki ihmiset kuolevat, tahi jos heitä rangaistaan, niinkuin kaikkia muita ihmisiä rangaistaan, niin ei Herra ole minua lähettänyt;

30. mutta jos Herra tāssā jotakin uutta tekee, niin että maa avaa suunsa ja nielee heidät kaiken kanssa, mită heillä on, niin että he elävănă menevăt helvettiin, niin teidan pitää siitä tietämän, että nämä miehet pilkkasivat Herraa.

31. Ja tapahtui, kun hän kaikki nämä sanat puhunut oli, halkesi maa heidän altansa, 5 Moos, 11:6.

Ps. 106:17. 32. ja maa avasi suunsa ja nieli heidät, ja heidän huoneensa, ja kaikki ne ihmiset, jotka Korakin tykönä olivat, ja kaiken heidän tavaransa.

4 Moos. 20:3. 4 Moos. 26:10. Juud. v. 11. 33. Ja he menivät elävänä helvettiin, kaikkinensa kuin heillä oli, ja maa peitti heidät, ja he hävitettiin pois seurakunnan keskeltä.

 Ja koko Israel, joka heidän ympärillänsä oli, pakeni heidän parkunsa tähden. Sillä he sanoivat: "ett'ei maa vaan meitäkin nieli-

si!"

35. Ja tuli läksi Herralta, ja poltti ne kaksisataa ja viisikymmentä miestä, jotka suitsutusta uhrasivat.

36. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

37. "Sano Eleasarille, papin Aaronin pojalle, että hän ottaa suitsutusasliat tulipalosta, ja heittää tulen niis-

tă pois; sillă ne ovat pyhät.

38. Ja nämä savuastiat, - niitten miesten, jotka kuolivat syntiensä tähden – ne taottakoon levyiksi ja peitettäköön niillä alttari; sillä ne ovat olleet Herran eteen tuodut ja pyhitetyt. Ja ne pitää oleman mer-kiksi Israelin lapsille."

39. Ja Eleasar, pappi, otti ne vaskiastiat, joissa palaneet miehet olivat uhranneet, ja antoi takoa ne ohukaisiksi levyiksi alttarin peit-

40. Israelin lapsille muistoksi, ettei yksikään muukalainen lähestyisi, joka ei ole Aaronin siemenestä, uhraamaan suitsutusta Herran eteen, ettei hänelle tapahtuisi niinkuin Korakille ja hänen joukollensa, niin-kuin Herra oli hänelle sanonut Mooseksen kautta.

41. Toisena päivänä napisi koko Israelin lasten joukko Moosesta ja Aaronia vastaan, ja sanoivat: "te olette tappaneet Herran kansaa."

42. Ja kun kansa kokoontui Moosesta ja Aaronia vastaan, ja kun he kääntyivät seurakunnan majaan păin, kaiso, pilvi peitti sen; ja Herran kunnia näkyi.

43. Silloin Mooses ja Aaron astuivat seurakunnan majan eteen. 44. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

45. "Paetkaat tästä kansasta; sillä minä surmaan äkisti heidät." Silloin he lankesivat kasvoillensa.

46. Ja Mooses sanoi Aaronille: "ota suitsutusastia, ja pane tulta siihen altiarilta, ja heitä suitsutusta sen päälle, ja mene nopiasti kansan tyko ja sovita heidāt; sillā vihan jul-muus on Herralta kāynyt ulos, ja rangaistus on jo alkanut."

47. Ja Aaron otti suitsutusastian. niinkuin Mooses hänelle sanoi, ja juoksi kansan keskelle, ja kaiso, rangaistus oli jo alkanut kansan keskellä; ja hän pani suitsutusta ja

sovitti kansan.

48. Ja hän seisoi kuolleitten ja elävitten keskellä; niin rangaistus aset-

tui.

49. Mutta niitä, jotka rangaistuksessa kuolivat, oli neljätoista tuhatta ja seitsemän sataa, paitsi niitä, jotka Korakin kapinassa hukkuivat.

50. Ja Aaron palasi Mooseksen tyko, seurakunnan majan ovelle; ja

rangaistus asettui.

17 Luku. Aaronin sauva viheriöitsee.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen: 2. "Puhu Israelin lapsille, ja otav heiltä kaksitoista sauvaa, sauva kultakin isänsä huoneen jälkeen, kaikilta heidan päämiehiltänsä heidan isäinsä huonekuntain jälkeen; ja kirjoita kunkin nimi hänen sauvaansa.

3. Mutta Aaronin nimi kirioita Levin sauvaan; sillä kullakin isänsä huoneen päämiehellä olkoon yksi

sauva.

4. Ja pane neseurakunnan majaan, todistuksen eteen, jossa minä olen

teille saapuvilla.

5. Ja jonka minä heistä valitsen, sen sauva pitää viheriöitsemän; ja minä asetan Israelin lasten moninaisen napinan, jolla he teitä vastaan napisevat.

6. Niin Mooses puhui Israelin lap-sille, ja kaikki heidän päämiehensä antoivat hänelle kaksitoista sauvaa, itsekukin päämies isänsä huoneesta yhden sauvan; ja Aaronin sauva oli heidän sauvainsa seassa.

7. Ja Mooses pani sauvat Herran eteen todistuksen majaan.

8. Ja kun Mooses toisena päivänä meni todistuksen majaan, niin katso, Aaronin sauva, Levin huoneen puolesta, viheriöitsi; se kantoi sil-mikoita, puhjenneita kukkasia ja kypsiä manteleita. Hebr. 9:4.

9. Ja Mooses kantoi kaikki sauvat ulos Herran edestä kaikkein Israelin lasten eteen; ja he nākivāt ne,

ja kukin otti sauvansa.

10. Ja Herra sanoi Moosekselle: ,kanna Aaronin sauva jälleen todistuksen eteen tallella pidettäväksi, merkiksi niskureille lapsille, että heidän napinansa minua vastaan lakkaisi, ettelvät he kuolisi."

11. Ja Mooses teki sen: niinkuin Herra hänelle käskenyt oli, niin hän

teki.

12. Ja Israelin lapset puhuivat Moosekselle, sanoen: ,,katso, me olemme kuoleman omat! me hukumme, kaikki me hukumme!

13. Kuka ikänä lähestyy Herran majaa, se kuolee. Pitääkö meidän peräti hukkuman?"

18 Luku.

Pappien ja Leviläisten tehtävät ja oikeudet.

Ja Herra sanoi Aaronille: sinā ja sinun poikasi, ja sinun isäsi huone sinun kanssasi, kantakaat pyhäkön viat; ja sinä ja sinun poikasi sinun kanssasi, kantakaat teidän pappeutenne viat.

2 Mutta sinun veljesi isäsi Levin suvusta ota kanssasi; heidän pitää pysymän sinun tykönäsi ja palveleman sinua; mutta sinä ja poikasi sinun kanssasi, palvelkaat todistuksen maiassa.

3. Ja he pitäkööt huolta sinun vartiostasi, ja koko majan vartiosta; älkööt kuitenkaan lähestykö pyhiä aslioita ja alttaria, ettette sekä he ellä le kuolisi.

- 4. Mutta heidän pitää pysymän sinun tykönäsi ottamassa vaarin seukunnan majan vartiosta kaikessa majan palveluksessa, eikä yhdenkään muukalaisen pidä teitä lähestymän. 5. Niin ottakaat siis vaarin pyhäkön vartiosta ja alttarin vartiosta, ettei enää viha tulisi Israelin lasten päälle. 6. Ja katso, minä otin teidan veljenne, Leviläiset, Israelin lasten seasta, ja annoin teille lahjaksi, Herran omiksi, palvelemaan seurakunnan majan palveluksessa. 4 Moos. 3:9,12,45.
- 7. Mutta sinä ja sinun poikasi sinun kanssasi, ottakaat teidän pappeudestanne vaarin, ja palvelkaat kaikissa mitä koskee alttaria ja sitä mită esiripun sisăpuolella on; sillă leidän pappeutenne annan minä teille lahjaksi. Jos joku muukalainen lähestyy siihen, hänen pitää kuole-

& Ja Herra sanoi Aaronille: katso, minä annoin sinun haltuusi minun ylönnysuhrini vartion; kaikki mitä Israelin lapset pyhittävät, annoin minä sinulle ja sinun pojillesi osaksi ijankaikkiseksi oikeudeksi.

9. Nämä sinä saat siitä kaikkein V. Nama sina saut sina kaikkein pyhimmästä, jota ei polteta: kaikki heidän uhrilahjansa, ynnä niihin kuuluvat ruokauhrinsa, ja kaikki heidän syntiuhrinsa, ja kaikki heidän syntiuhrinsa, jotka he minulle antavat, se olkoon sinulle ja sinun pojillesi kaikkein pyhin, 16 ia keikkein nyhimmällä sijalla

10. ja kaikkein pyhimmällä sijalla pilää sinun sen syömän. Kaikki miehenpuoli syököön sitä; se olkoon

sinulle pyhä. 8 Moos. 6:16, 18, 26. 11. Mina annoin myös sinulle ja sinun pojillesi ja tyttärillesi sinun kanssasi heidän lahjansa ylönnysuhrin, kaikissa Israelin lasten häälytysuhreissa, ijankaikkiseksi oikeudeksi. Jokainen puhdas sinun huoneessasi syököön sitä. 8 Moos. 10:15.

12. Parhaimman öljyn ja parhaimman viininesteen, ja jyvät ja niiden uutisen, kuin he antavat Herralle.

annan minā sinulle.

13. Ensimmäinen hedelm'ä kaikesta mitä heidän maallansa kasvaa. jonka he antavat Herralle, pitää oleman sinun. Jokainen puhdas sinun huoneessasi syököön sitä.

14. Kaikki valallisella lupauksella eroitetut Israelissa olkoot sinun.

3 Moos. 27:28.

15. Kaikki mikā āitinsā kohdun avaa, kaiken lihan seassa, minkä he kantavat Herralle, olisi se ihmisistä tahi eläimistä, pitää oleman sinun. Kuitenkin niin, että ihmisten esikoisista otat lunastuksen, ja myös saastaisten eläinten esikoisista otat lunastuksen. 2 Moos. 13:2,12. 22:29.

84:19. 4 Moos. 3:13,46 ss. Ja kuukautisena pitää heidän sen lunastaman, ja annettakoon lunastaa sinun arviosi jälkeen rahalla, viidellä siklillä, pyhän siklin jälkeen, joka on kaksikymmentä geraa.

2 Moos, 30:13, 3 Moos, 27:6, 25, 4 Moos, 3:47. Hes. 45:12.

17. Mutta esikoisia karjasta, taikka lampaista, taikka vuohista, ei sinun pidä antaman lunastaa, sillä ne ovat pyhät; heidän verensä pitää sinun priiskoittaman alttarille, ja rasvansa pitää sinun polttaman hyvän hajun luleksi Herralle. 3 Moos. 1:9.

18. Mutta heidän lihansa pitää oleman sinun, niinkuin häälytysrinta

ja oikia lapa sinun ovat.

2 Moos. 29:26. 8 Moos. 7:34. 19. Kaikki pyhitetyt ylönnysuhrit, jotka Israelin lapset antavat lahjaksi Herralle, annan minä sinulle ja sinun pojillesi, ja sinun tyttärillesi sinun kanssasi ijankaikkiseksi oikeudeksi. Se on katoomaton ijankaikkinen liitto Herran edessä sinulle ja sinun siemenellesi sinun

20. Ja Herra sanoi Aaronille: ei sinulla ole perintöä heidän maassansa, eikä osaa heidän keskellänsä; sillä mină olen sinun osasi ja sinun perintösi Israelin lasten keskellä.

5 Moos. 10:9. 18:2. Jos. 13:14. Hes. 44:28. 21. Mutta katso, Levin lapsille mi-nā olen antanut kaikki kymmenekset perinnöksi Israelissa, heidän virkansa tähden, kun he palvelusta seurakunnan majassa tekevät.

22. Sentähden älkööt tästälähin Israelin lapset lähestykö seurakunnan majaa, etteivät saattaisi syntiä päällensä ja kuolisi:

8 Moos, 22:11. 23. vaan Leviläiset pitäkööt vaarin

he saavat kantaa syntinsä; se olkoon ijankaikkinen sääntö teidän sukukunnissanne, - ja ei heidan pida perimistä saaman Israelin lasten seassa. 24. Sillä Israelin lasten kymmenekset. jotka he antavat lahjaksi Herralle, olen minä antanut Leviläisille perin-

seurakunnan majan palveluksesta, ja 1

noksi; sentähden sanoin minä heille, ettei heillä Israelin lasten seassa pidă perintöä oleman. 3 Moos. 27:30.

5 Moos. 12:12. 25. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

26. Puhu Leviläisille ja sano heille, kun te otatte Israelin lapsilta kymmenekset, jotka minä teille annan heiltä perinnökseksenne, niin tehkäät siitä Herralle ylönnysuhri. kymmenes kymmeneksestä.

27 Ja tämä teidän ylönnysuhrinne luetaan teille, niinkuin te antaisitte

jyviä riihestä ja nestettä kuurnasta. 28. Niin antakaat Herralle ylönnysuhriksi kaikista teidän kymmeneksistänne, jotka te Israelin lapsilta otatte; ja tämän Herran ylönnysuhrin niistä pitää teidän antaman papille Aaronille.

29. Kaikista saaduista lahjoistanne antakaat Herralle kaikkinaiset ylönnysuhrit, kaikista parhaista pyhi-

tettäväksi sopivat.

30. Ja sano heille: kun te parhaan siitä ylönnätte, niin luettakoon se Leviläisille niinkuin tulo riihestä

ja viinikuurnasta.

31. Ja syökäät siitä kaikissa paikoissa, te ja teidän huonekuntanne, sillä se on teidän palkkanne palveluksestanne seurakunnan majassa.

32. Kun te parhaimmat ylönnätte, niin ei teidän tarvitse synnillä raskauttaa itseänne niitten tähden, ettekä saastuta niitä, jotka Israelin lapset pyhittäneet ovat, ettekä kuole.

10 Luku.

Ruskian lehmän veri. Puhdistus-vesi.

Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille, sanoen.

2 Tāmā olkoon teille laki ja sāāntő, jonka Herra käski, sanoen sano Israelin lapsille, että he tuovat sinun tykösi nuoren ruskian lehmän, jossa ei yhtään virhettä ole, ja joka ei vielä ole ikeen alainen ollut.

3. Ja antakaat se papille Eleasarille, hänen pitää sen viemän leiristä ulos siellä teurastettavaksi hänen edessänsä. Hebr. 13:11.

4. Ja papin Eleasarin pitää ottaman sen verestä sormellansa ja sevata vettä astiaan.

priiskoittaman sen verta juuri seurakunnan majaa kohden seitsemän kertaa.

ja antaman politaa lehmän edessānsā; sen vuota, lihat, veri ynnā sen sonta poltettakoon. 2 Moos. 29:14.

3 Moos. 4:11, 12. Hebr. 9:13. 6. Ja papin pitää ottaman sedripuuta ja isoppia, ja tulipunaista villaa ja heittämän tuleen palaneen lehmän päälle. 8 Moos. 14:4.

7 Ja papin pitää pesemän vaatteensa, ja kylpemän vedessä, ja sitte tuleman leiriin; ja pappi olkoon

saastainen iltaan asti.

8. Ja se, joka sen poltti, pesköön myös vaaiteensa ja kylpeköön vedessä, ja olkoon saastainen iltaan asti.

9. Ja puhdas mies kootkoon lehmän tuhan, ja pankoon sen puhtaaseen paikkaan ulkopuolella leiriä, tallella pidettäväksi koko Israelin lasten seurakunnalle vedeksi. Se on syntiuhri.

 Ja se, joka lehmän tuhan ko-kosi, pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastainen iltaan asti. Tämä olkoon ijankaikkinen sääntö Israe-lin lapsille, ja muukalaisille, jotka heidän keskellänsä asuvat.

11. Joka koskee johonkuhun kuolleeseen ihmiseen, olkoon saastainen

seitsemän päivää.

12. Hänen pitää sillä vedellä puhdistaman itsensä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ja niin hän tulee puhtaaksi. Ja jollei hän puhdista itseänsä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, niin ei hän tule

puhtaaksi. Mutta jos joku koskee kuolleen ihmisen ruumiiseen, eikä puhdista itseänsä, hän saastuttaa Herran majan, ja hän on hävitettävä pois Israelista. Koska puhdistusvesi ei ole priiskoitettu hänen päällensä, niin on hän saastainen; hänen saastai-suutensa on vielä hänen päällänsä.

 Tämä on laki, kun joku ihmi-nen telttamajassa kuolee: joka siihen majaan menee, ja kaikki mitä majassa on, ovat saastaiset seitsemän päivää.

15. Ja kaikki avoimet astiat, jotka kannettomina ja peittämättä ovat,

olkoot saastaiset.

Ja jos joku koskee kedolla johonkuhun miekalla lyötyyn, tahi muutoin kuollecseen, tahi ihmisen luuhun, taikka hautaan, hän olkoon saastainen seitsemän päivää. 17. Ja saastaisen puhdistamiseksi

otettakoon poltetun syntiuhrin tuhkaa ja kaadettakoon sen päällejuok-

18. Ja puhdas mies ottakoon isoppia, ja kastakoon veteen ja priiskoittakoon sitä majan ja sen kalujen päälle ja niitten henkilöjen päälle, jotka siellä ovat, niin myös hänen päällensä, joka on koskenut kuolleen luuhun tahi tapettuun, tahi muutoin kuolleeseen taikka hautaan.

19. Ja mies, joka on puhdas, priiskoittakoon sen saastaisen kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ja puhdistakoon hänet seitsemäntenä päivänä; ja hän pesköön vaatteensa ja kylpeköön vedessä, niin hän il-

lalla tulee puhtaaksi.

20. Mutta joka saastaiseksi tulee, eikä puhdista itseänsä, hän on häviteitävä seurakunnasta, sillä hän on saastuttanut Herran pyhäkön eikä ole priiskoitettu puhdistusvedellä, sentähden on hän saastaineh.

21. Ja tāmā olkoon heille ijankaikkinen sääntö. Ja joka puhdistusvettā priiskoitti, hān pesköön vaatteensa. Ja joka koskee puhdistusveteen, pitää oleman saastainen iltaan osti

asti.

22. Ja kaikki, johonka saastainen koskee, piiää oleman saastainen, ja joka häneen sattuu, piiää oleman saastainen iltaan asti.

20 Luku.

Kirjamin kuolema. Kansa napisee. Vesi kalliosta. Aaronin kuolema.

Ja Israelin lasten koko seurakunta tuli Sinin korpeen, ensimmäisellä kuulla; ja kansa viipyi Kadeksessa. Ja Mirjam kuoli siellä, ja sinne myös haudattiin. 4 Moos. 38:38. 2. Ja kansalla ei ollut vettä; ja he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vasiaan. 2 Moos. 17:28s.

vaslaan. 2 Moos. 17:2 ss. 3. Ja kansa riiteli Mooseksen kansa, ja sanoi: "joska mekin olisimme hukkuneet siellä, missä meidän veljemme hukkuivat Herran edessä! 2 Moos. 16:2 ss. 4 Moos. 11:1 ss. 16:1 ss. 21:5. 4 Miksi olette vieneet Herran kansa

 Miksi olette vieneet Herran kansan tähän korpeen, että täällä kuolisimme, sekä me että meidän kariamme

5. Ja miksi te olette johdattaneet meidit Egyptistä, tuodaksenne meitä tähän pahaan paikkaan, jossa emme taida kylvää, jossa ei ole fiikunolta, ei viinipuita, ei granatti-omenia, eikä vettäkään juodaksemme?"
6. Niin Mooses ja Aaron menivät kansan tyköä seurakunnan majan ovelle, ja lankesivat kasvoillensa, ja

Herran kunnia näkyi heille.

7. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

8. "Ota sauva, ja kokoa kansa, sinä ja sinun veljesi Aaron, ja puhukaat kalliolle heidän silmäinsä edessä, ja se antaa vetensä; ja näin sinä annat heille vettä kalliosta, ja juotat kansan ja heidän karjansa."

Pa. 78:16. 105:41. Viis. 11:4. 1 Kor. 10:4. 9. Niin otti Mooses sauvan Herran edestä, niinkuin hän oli käskenyt. 10. Ja Mooses ja Aaron kokosivat kansan kallion eteen ja sanoivat heille: "kuulkaat nyt, te niskurit; pitääkö meidän tästä kalliosta teille vettä saaman?" 5 Moos. 32:50 ss. 11. Ja Mooses nosti kätensä, ja löi kahdesti sauvallansa kallioon, niin juoksi siitä paljon vettä, ja kansa ja heftään karjansa saivat juoda.

2 Moos. 17:6. 5 Moos. 8:15. Jes. 48:21.

12. Ja Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: "koska ette uskoneet minuun, pyhiitääksenne minua Israelin lasten edessä, sentähden ei teidän pidä johdattaman tätä joukkoa siihen maahan, jonka minä heille annan." 4 Moos. 27:14. 5 Moos. 1:37. 31:2.

13. Tämä on Riitavesi, jossa Israe-

13. Tämä on Riitavesi, jossa Israelin lapset riitelivät Herrun kanssa; ja hän osoitti itsensä pyhäksi heidän seassansa. 2 Moos. 17:7. 3 Moos. 10:3.

5 Moos. 33:8. Ps. 108:32. Hes. 47:19. 14. Ja Mooses lähetti : nansaattajat Kadeksesta Edomin kuninkaan ty-kö, sanoen: "näin sanoo sinun veljesi Israel: sinä tiedät kaiken vaivan, mikä meilä on kohdannut.

Tuom. 11:17.
15. että meidän isämme menivät
alas Egyptiin, ja me asuimme Egyptissä pitkän ajan, ja Egyptiläiset
vaivasivat meitä ja meidän isiäm-

16. ja me huusimme Herran puoleen, ja hän kuuli meidän ääneme, ja lähetti enkelin, ja vai meidät Egyptistä ulos. Ja katso, me olemme Kadeksessa, siinä kaupungissa, joka on sinun äärimmäisillä rajoillasi.

2 Moos. 14:19.

17. Anna meidān vaeltaa sinun maasi lāpitse; me emme poikkea peltoihin eikā viinimākiin, emme myös juo vettā kaivoista; me vaelamme oikiata maantietā, emmekā poikkea oikialle eikā vasemmalle, siksi kuin tulemme sinun rajasi ylites.

18. Mutta Edom vastasi hänelle: "et sinä saa minun kauttani vaeltaa, taikka minä kohtaan sinua miekalla"

19. Ja Israelin lapset sanoivat hä-

nelle:,,mevaellamme yhteistä maantietā, ja jos me ja meidān karjamme juovat sinun vedestāsi, niin me sen maksamme; emme muuta tahdo kuin vaan jalkaisin vaeltaa tästä läpitse."

20. Multa hän sanoi: "sinä et saa vaeltaa tästä läpitse." Ja Edomilai-set läksivät heitä vastaan paljolla väellä ja väkevällä kädellä.

21. Ja näin estivät Edomilaiset Israelin vaeltamasta maansa äären läpitse. Ja Israel kääntyi heistä pois. 22. Ja he läksivät Kadeksesta: ia Israelin lasten koko seurakunta tuli Horin vuoren tykö. 4 Moos, 33:37 ss. 23. Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille Horin vuorella, Edomin

maan rajalla, ja sanoi: 24.,,Kokoontukoon Aaronkansansa tykö; sillä ei hän tule siihen maa-han, jonka minä Israelin lapsille antanut olen, sillä te olitte minun käskylleni kovakorvaiset Riitaveden

tykönä. 25. Niin ota siis Aaron ja hänen poikansa Eleasar, ja vie heidät Horin vuorelle. 4 Moos. 27:13. 33:38.

5 Moos. 32:50. 26. Ja riisu Aaronin yltä vaatteet, pueta ne hänen poikansa Eleasarin ylle ; ja Aaron siellä kootaan ja kuolee. 27. Ja Mooses teki niinkuin Herra hänen käski ja he astuivat Horin vuorelle koko kansan nähden.

28. Ja Mooses riisui Aaronilta hänen vaatteensa, ja puki ne hänen poikansa Eleasarin ylle. Ja Aaron kuoli siellä vuoren kukkulalla; mutta Mooses ja Eleasar astuivat vuorelta alas. 5 Moos. 10:6.

29. Ja kun koko seurakunta näki. että Aaron oli kuollut, itkivät he häntä kolmekymmentä päivää.

21 Luku.

Aradin kuningas lyödään. Vaskikärme. Sihon ja Og voitetaan.

Ja kun Kananealaisten kuningas, joka asui Aradissa, etelän puolella, kuuli Israelin tulleeksi, koojain tietä myöten, soti hän Israelia vastaan, ja vei heistä muutamia

vangiksi. 4 Moos. 33:40. 2. Niin Israel lupasi Herralle lupauksen, ja sanoi: "jos sinä annat tăman kansan minun kasiini, niin minä kiroon heidän kaupunkinsa. Ja Herra kuuli Israelin rukouk-

sen, ja antoi heille Kananealaiset, ja he kirosivat heidät ja heidän kaupunkinsa. Ja se paikka nimitettiin

Horma.

4. Sitte läksivät he pois Horin vuoren tyköä. Punaisen meren tietä. vaeltamaan Edomilaisten maan ympäri. Ja kansa tuli kärsimättömäksi matkalla.

5. Ja kansa puhui Jumalata ja Moosesta vastaan: "miksi toit meidät Egyptistä korpeen kuolemaan? Sillä ei tässä ole leipää eikä vettä, ja meidän sieluamme iljettää tämä huono

ruoka. 4 Moos. 11:1. 6. Niin Herra lähetti kansan sekaan tulisia kārmeitā, jotka kansaa purivat, niin että paljo kansaa Israe-

lista kuoli. 1 Kor. 10:9. Niin tuli kansa Mooseksen tykö. ja sanoivat : ,,me teimme syntiä, kun puhuimme Herraa ja sinua vastaan. Rukoile Herraa ottamaan pois nämä kärmeet meidän seastamme." Mooses rukoili kansan edestä

8. Niin sanoi Herra Moosekselle: tee itsellesi kärme, ja nosta se merkiksi ylös; ja tapahtuu, että joka purtu on, kun hän katsoo siihen,

niin han elää."

9. Ja Mooses teki vaskesta kärmeen, ja nosti sen merkiksi ylös; ja tapahtui, että jos joku joutui kärmeen puremaksi, ja katsahti siihen vaskikärmeesen, niin hän jäi elämään.

2 Kun. 18:4. Joh. 8:14. 10. Ja Israelin lapset läksivät matkaan, ja sijoittivat itsensä Obotiin.

4 Moos. 33:43. 11. Ja he läksivät matkaan Obotista, ja sijoittivat itsensä Abarimin mäen tykö, siihen korpeen, joka Moabin kohdalla on, auringon nousuun päin.

1 Moos. 33:44, 47. 12. Sieltä he sitten läksivät, ja si-joittivat itsensä Saredin ojan tykö.

Sitten he sieltä läksivät ulos, ja sijoittivat itsensä tuolle puolen Arnonia, joka korvessa on, ja tulee Amorilaisten maan ääristä: stllä Arnon on Moabin maan raja, Moabin ja Amorilaisten välillä. Tuom. 11:18. 14. Siitä sanotaan ,,Herran sotain kirjassa": "Vaheb Sufassa ja Arno-

nin ojat; 15. ja sen ojan juoksu, joka poikkeaa Arin asuntoon päin ja ulottuu

Moabin rajaan."

Ja sieltä vaelsivat he Beeriin. Se on se kaivo, josta Herra sanoi Moosekselle: "kokoa kansa, ja minä annan heille vettä.

17. Silloin veisasi Israel tämän virren: "nouse, kaivo, veisatkaat hä-nestä toinen toisellenne!

18. Tāmā on se kaivo, jonka pāāmiehet kaivoivat, ylimmäiset koversivat valtikalla, sauvoillansa."-

Tästä korvesta matkustivat he Mat- | tanaan.

19. ja Mattanasta Nahalieliin, ja

Nabalielista Bamotiin.

20. ja Bamotista siihen laaksoon, joka on Moabin kedolla, Pisgan kukkulata kohden, joka katsahtaa korpeen pain.

21. Ja Israel lähetti sanansaattajat Sihonin, Amorilaisten kuninkaan tykõ, ja käski sanoa hänelle:

5 Moos. 2:26 ss. Tuom. 11:19 ss. 22. "Salli minun vaeltaa sinun maakuntasi läpitse; emme poikkea peltoihin, emmekä viinimäkiin, emmekā myös juo vettā kaivoista; maantietä myöten me vaellamme, siksi kuin me tulemme sinun maasi äärisulos."

23. Mutta Sihon ei sallinut Israelin vaeltaa maakuntansa läpitse; vaan Sihon kokosi kaiken väkensä, ja meni Israelia vastaan korpeen. Ja hän tuli Jaksaan, ja soti Israelia vastaan. 24. Mutta Israel lõi hänet miekan terāliā, ja valloitti hānen maansa Amonista Jabbokiin asti, ja Ammonin lapsiin saakka; sillä Ammonin maan ääret olivat vahvat.

5 Moos. 2:33. 29:7. Ps. 135:10 ss. Ps. 136:18 ss. Am. 2:9.

🛎. Ja näin Israel sai kaikki nämä kaupungit, ja Israel asui kaikissa Amorilaisien kaupungeissa, Hesbonissa ja kaikissa sen tyttärissä.

26. Sillä Hesbonin kaupunki oli Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, oma, ja hän oli ennen sotinut Moabilaislen kuninkaan kanssa, ja ottanut häneltä kaiken hänen maansa Arnoniin asti.

27. Siitä sanovat runoilijat : "tulkaat Hesboniin, rakentamaan ja valmistamaan Sihonin kaupunki!

28. Sillä tuli on käynyt Hesbonista ulos, ja liekki Sihonin kaupungista ; 🕯 on kuluttanut Moabin Arin, ja Arnonin kukkuloitten asuvaiset.

Jer. 48:45, 46. 29. Voi sinua Moab! sinä Kamosin kansa olet hukkunut! Hänen poikansa saatettiin pakolaiseksi ja tyt-tärensä vangiksi Sihonille, Amorilaisten kuninkaalle.

sisien kuninkaalle. 1 Kun. 11:7,33.
30. Me olemme heitä ampuneet, Hesbon on kukistettu Diboniin asti: me hävitimme heitä hamaan No-

han, joka Medebaan ulottuu." 31. Niin Israel asui Amorilaisten

🔀 Ja Mooses lähetti vakoomaan Jacseria; ja he voittivat sen tyttärinensa, ja ajoivat pois ne Amorilaiset, jotka siinä asuivat

33. Sitten he kääntyivät toisaanne ia menivät ylös Basaniin. Niin Og. Basanin kuningas, läksi heitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkensä, sotimaan Edreissä. 5 Moos. 1:4. 8:1 ss.

34. Mutta Herra sanoi Moosekselle: "älä pelkää häntä, sillä minä olen antanut hänet sinun käsiisi, sekä kaiken hänen väkensä, että hänen maansa; ja sinun pitää tekemän hä-nelle niinkuin sinä Sihonille, Amorilaisten kuninkaalle, teit, joka Hesbonissa asui." Ps. 135:10,11.

35. Ja he löivät hänet ja hänen poikansa ja hänen väkensä, siksi ettei yksikään elämään jäänyt, ja he omistivat hänen maansa.

5 Moos. 8:3. 81:4.

22 Luku. Balak ja Bileam.

Sitten läksivät Israelin lapset sieltä, ja sijoittivat itsensä Moabin kedoille, toiselle puolelle Jordania, Jerikon kohdalle.

Ja Balak, Sipporin poika, nāki kaikki, mitä Israel teki Amorilaisille. 3. Ja Moabilaiset suuresti pelkäsivät sitä kansaa heidän paljoutensa tähden; ja Moabilaiset kauhistuivat Israelin lapsia.

4. Niin he sanoivat Midianilaisten vanhimmille:,,tämä kansa syö puhtaaksi kaikki, mitä meidän ympä-

ristöllämmeon, niinkuin härkä syöskelee vihannon laitumelta." Ja Balak, Sipporin poika, oli siihen ai-kaan Moabilaisten kuningas. 5. Ja hän lähetti sanan Bileamille,

Beorin pojalle, Petoriin, virran tykönä, hänen kansansa lasten maahan, kutsumaan häntä, sanoen : ,,katso, kansa on lähtenyt Egyptistä, katso, se peittää maan piirin, ja asettaa leirinsä minua vastaan.

5 Moos. 23:4. Jos. 13:22, 24:9, Mik. 6:5, 6. Tule siis nyt ja kiroo minulle tāmā kansa, sillā se on minua vākevämpi; ehkä minä voin lyödä hänet ja karkoittaa pois maaltani; sillä minä tiedän, ketä sinä siunaat, se on siunattu, ja jota sinä kiroot, se on kirottu."

7. Ja Moabilaisten vanhimmat ynnä Midianilaisten vanhimpien kanssa menivät sinne, ja heillä oli noitumisen palkka kädessänsä. Ja kun he tulivat Bileamin tykö, sanoivat he hänelle Balakin sanat. 2 Plet. 2:15. Juud. v. 11.

Ja hän sanoi heille: "jääkäät tänne yöksi, niin minä sanon teille vastauksen, mitä Herra minulle on sanova." Ja Moabilaisten päämiehet | jäivät Bileamin luo.

9. Ja Jumala tuli Bileamin tvkö. ja sanoi: "mitkā miehet ne sinun tykönäsi ovat?"

10. Ja Bileam vastasi Jumalalle: Balak, Sipporin poika, Moabilaisten, kuningas, lähetti minulle sanan:

11. 'Katso, kansa läksi Egyptistä ja peittää maan piirin; tule siis ja kiroa heidät minulle, että minä voisin sotia heitä vastaan ja karkoittaisin heidät pois."

12. Mutta Jumala sanoi Bileamille: ..älä mene heidän kanssansa, älä mwös kiroa kansaa, sillä se on siu-

nattu."

13. Silloin Bileam nousi varhain aamulla, ja sanoi Balakin päämiehille: "menkäät teidän maallenne; sillä ei Herra salli minun lähteä teidän kanssanne."

14. Ja Moabilaisten päämiehet nou-sivat ja tulivat Balakin tykö, ja sanoivat: "el Bileam tahdo tulla mei-

dän kanssamme.

15. Mutta Balak lähetti vielä päämiehiä, useampia ja arvokkaampia

kuin entiset.

16. Ja he tulivat Bileamin tykō ja sanoivat hänelle: "näin sanoo Balak, Sipporin poika, sinulle: ,älä estele tulemasta minun tyköni:

17. sillä minä teen sinulle suuren kunnian, ja mitä sanot minulle, sen minā myös teen; tule siis ja kiroa

minulle tämä kansa."

18. Niin vastasi Bileam, ja sanoi Balakin palvelijoille: "jos Balak antaisi minulle huoneensa täyden hopiata ja kultaa, niin en minä sittenkään taida Herran, minun Jumalani, sanasta luopua, niin että tekisin sitä vastaan, oli se vähän tahi pal-4 Moos, 24:13. jon.

Vaan olkaat kuitenkin täällä yölä tekin, niin minä tahdon tiedustaa, mitä Herra vielä minun kans-

sani puhuva on,"

20. Silloin Jumala tuli yöllä Bileamin lykö ja sanoi hänelle: "jos ne miehet ovat tulleet kutsumaan sinua, niin nouse ja mene heidan kanssansa, vaan ainoastaan sitä pitää sinun tekemän, mitä minä sinulle sanon."

21. Niin Bileam nousi varhain aamulla, satuloitsi aasinsa, ja seurasi

Moabilaisten päämiehiä,

22. Mutta Jumalan viha syttyi, sentähden että hän sinne meni. Ja Herran enkeli seisoi tiellä häntä vastassa, kun hän ajoi aasillansa, ja kaksi hänen palvelijatansa oli hänen kanssansa.

23. Ja aasi näki Herran enkelin seisovan tiellä, paljastettu miekka kädessä, ja aasi poikkesi tieltä ja meni kedolle; vaan Bileam lõi aasia ohjataksensa häntä tielle.

24. Niin Herran enkeli asettui ahtaaseen kujaan, viinimäkien välillä, jossa aidat olivat molemmin puo-

25. Ja kun aasi näki Herran enkelin, painui han aitaa vasten, ja likisti Bileamin jalan aitaa vastaan; ia hän lõi sitä kovemmin.

26. Silloin Herran enkeli meni vielä eteenpäin, ja asettui ahtaasen paikkaan, jossa ei ollut varaa poiketa oikialle eikä vasemmalle puo-

lelle.

27. Ja kun aasi näki Herran enkelin, laski hän Bileamin alle polvillensa; ja Bileam suuresti vihastui,

ja lõi aasia sauvallansa,

28. Silloin Herra avasi aasin suun ja se sanoi Bileamille: "mitä minä olen rikkonut sinua vastaan, kun minua kolmasti olet lyönyt?"

29. Bileam sanoi aasille: "sinä pilkkasit minua. Joska kädessäni olisi miekka, niin tappaisin sinun.

30. Silloin sanoi aasi Bileamille: "enkö minä ole sinun aasisi, jolla sinä tähän asti olet ajanut? olenko minä koskaan ennen niin tehnyt si-nua vastaan?" Hän vastasi: "et."

31. Silloin avasi Herra Bileamin silmät, niin että hän näki Herran enkelin seisovan tiellä, ja paljastetun miekan hänen kädessänsä; ja hän kumarsi itsensä, ja lankesi kasvoil-

lensa.

32. Ja Herran enkeli sanoi hănelle : ,miksi sinä jo kolmasti olet aasiasi lyönyt? katso, minä läksin sinua estămăan; sillă tămă tie on nurja minun edessäni.

 Ja aasi näki minut, ja on jo kolme kertaa väistynyt minun edestäni: vaan jollei hän olisi minun edestäni väistynyt, niin minä nyt sinut tap-

paisin ja jättäisin aasin elämään. ** 34. Niin Bileam sanoi Herran enkelille: "minä olen syntiä tehnyt: sillä en minä tiennyt, että sinä sei-soit vastassani tiellä. Nyt siis, jollei se sinulle kelpaa; niin palajan mi-

nä takaisin."

35. Ja Herran enkeli sanoi Bileamille: "mene niiden miesten kanssa, vaan älä puhu mitään muuta kuin minä sinulle sanon." Ja Bileam seurasi Balakin päämiehiä. 36. Kun Balak kuuli Bileamin tu-

levan, läksi hän häntä vastaan Moabilaisten kaupunkiin Arnonin rajoilla, joka äärimmäisellä rajalla

37. Ja Balak sanoi Bileamille: "enkõ minä sanaa lähettänyt sinun perāžsi kutsumaan sinua? miksi siis et tullut minun tyköni? vai luulitkos, etten minä voisi kunniata sinulle osoittaa?"

38. Bileam vastasi hänelle: "katso, minā tulin nyt sinun tykōsi; vaan onko minulla voimaa mitään puhua? Minkā Jumala minun suuhu-

ni antaa, sen minä puhun." 39. Ja Bileam meni Balakin kanssa, ja he tulivat kuja-kaupunkiin.

40. Ja Balak uhrasi karjaa ja lampaita, ja lähetti siitä Bileamille ja päämiehille, jotka hänen kanssansa

41. Mutta huomeneltain tapahtui, eltä Balak otti Bileamin, ja vei hänet Baalin kukkulalle, ja hän näki sieltä äärimmäiset kansasta.

23 Luku. Balak uhraa. Bileam siunaa.

Ja Bileam sanoi Balakille: "raken-na minulle tähän seitsemän alttaria, ja valmista minulle tässä seitsemän härkää, ja seitsemän oinasta.

 Balak teki niinkuin Bileam sa-^{noi,} ja Balak ja Bileam uhrasivat kullakin alttarilla härjän ja oinaan. 3. Ja Bileam sanoi Balakille: "seiso polttouhrisi tykönä, ja minä menen tuonne; kenties Herra tulee minua kohtaaniaan, ja mitä hän minulle tietää antaa, sen minä tahdon sinulle ilmoittaa." Ja hän meni pois

autiolle kukkulalle. 4. Ja Jumala kohtasi Bileamin; mutta hän sanoi Hänelle: "seitse-män alttaria minä valmistin, ja olen uhrannut härjän ja oinaan joka alttarilla."

5. Ja Herra pani Bileamin suuhun sanat, ja sanoi: "palaja Balakin ty-

kô, ja puhu năin." 6. Ja kun hãn tuli jälleen hānen lykonsa, katso, niin hän seisoi poltlouhrinsa tykönä, kaikkein Moabin Piamiesten kanssa.

7. Niin alkoi hän puheensa, ja sanoi: "Syyriasta on Balak, Moabilaisten kuningas, minut tuottanut, idän puolisilta vuorilta: ,tule ja kiroo minulle Jaakob, tule, sadattele Israelia. 5 Moos. 23:4 ss.

 Kuinka saatan minä kirota sitä, jota ei Jumalakaan kiroo? kuinka minä sitä sadattelen, jota ei Herra-

kaan sadattele?

9. Sillä vuorten kukkuloilta minä hänet näen, ja korkeuksista minä häntä katselen. Katso, se kansa on asuva yksinänsä, eikä sitä pakanain sekaan lueta.

10. Kuka lukee Jaakobin tomun, ja neljännen osan Israelin lapsista? Minun sieluni kuolkoon vanhurs-kasten kuolemalla, ja minun loppuni olkoon niinkuin heidän lop-1 Moos. 13:16, 28:14.

11. Silloin sanoi Balak Bileamille: "mitä minun teet? Minä tuotin sinut kiroamaan vihollisiani, ja katso, sinä täydellisesti siunaat heitä."

12. Han vastasi, ja sanoi: "eikö minun pitäisi vaarin ottaa ja sitä pitämän ja puhuman, mitä Herra minun suuhuni antaa?"

13. Ja Balak sanoi hänelle: "tule minun kanssani toiseen paikkaan, josta hänet saat nähdä. Ainoastaan hänen äärimmäisensä sinä taidat nähdä, vaan et näe kaikkia; kiroa

hān minulle sieltā."

14. Ja han vei hanet vartijain-lakeudelle, Pisgan kukkulalle, ja rakensi seitsemän alttaria, ja uhrasi joka alttarilla härjän ja oinaan.

15. Ja hän sanoi Balakille: "seiso tässä polttouhrisi tykönä, ja minä tahdon kohdata Häntä tuolla.

16. Ja Herra tuli Bileamia vastaan, ia pani hänelle sanat suuhun, ja sanoi: "mene jälleen Balakin tyko, ja sano näin." 4 Moos. 22:35.

17. Ja kun hän tuli hänen tykönsä jälleen, katso, hän seisoi polttouh-rinsa tykönä Moabin päämiesten kanssa. Ja Balak sanoi hänelle: "mită Herra sanoi?"

18. Ja hān alkoi puheensa, ja sa-noi: "nouse, Balak, ja kuule, kuun-tele minua, Sipporin poika! 19. Ei ole Jumala ihminen, että

hän valhettelisi, taikka ihmisen lapsi, että hän jotakin katuisi. Sanoisi? ko hän jotakin eikä tekisi? Puhuisiko hān jotakin, eikā tāyttāisi?

1 Sam. 15:29. 20. Katso, siunaamaan olen minä kāsketty; Hān myös siunasi, enkā

mină taida sită niuuttaa.

Ei nähdä vääryyttä Jaakobissa, eikä havaita pahuutta Israelissa. Herra, hänen Jumalansa, on hänen tykonansa, ja kuninkaan pasuna kuuluu hänen keskellänsä.

22. Jumala on hänen johdattanut ulos Egyptistä; hänen väkevyytensă on niinkuin villihärjän.

4 Moos. 24:8. 5 Moos. 33:17. 23. Sillä ei ole yhtään velhoutta Jankobia vastaan, eikä auta noituus Israelia vastaan; nyt pitää sanottaman Jaakobista ja Israelista, mitä

Jumala tehnyt on.

24. Katso, se kansa on nouseva niinkuin syömäri jalopeura, ja karkaava niinkuin tarkka jalopeura; eikä hän laskeudu levolle, ennenkuin hän on saaliin syönyt, ja juonut tapettuien veren."

25. Silloin sanoi Balak Bileamille: ..ellet tahdo kirota heitä, niin älä

siunaakaan heitä."

26. Mutta Bileam vastasi ja sanoi Balakille: "enkö minä puhunut sinulle, sanoen: kaikki, mitä Herra sanoo, täytyy minun tehdä?"

27. Ja Balak sanoi Bileamille: "tule, minä vien sinut toiseen paikkaan; ehkä Jumalalle kelpaa, että hänet

sieltä kiroaisit minulle.

28. Ja Balak vei Bileamin Peorin vuoren kukkulalle, joka korpeen

päin on

29. Ja Bileam sanoi Balakille: "rakenna tähän minulle seitsemän alttaria, ja valmista minulle tässä seitsemän härkää, ja seitsemän oinasla."

30. Balak teki niinkuin Bileam sanoi, ja uhrasi kullakin alttarilla här-

jān ja oinaan.

24 Luku.

Bileam vielä siunaa Israelia ja palajaa kotiansa.

Kun Bileam näki kelpaavan Her-ralle, että hän siunasi Israelia, ei hän mennyt pois, niinkuin ennen, etsimään ilmoitusta, vaan käänsi kasvonsa korpeen päin.

4 Moos. 23:3, 15. 2. Ja Bilcam nosti silmānsā ja nāki Israelin sijoittuneena sukukunnittain; ja Jumalan henki tuli hänen

päällensä.

3. Ja hän alkoi puheensa, ja sanoi: "näitä sanoo Bileam, Beorin poika, näitä sanoo mies, jonka silmät avatut ovat. 4 Moos. 23:7, 18.

4. Näitä sanoo hän, joka kuulee Jumalan puheet, joka kaikkivaltiaan näyt näkee, joka lankeaa maahan, ja hänen silmänsä avataan:

5. Kuinka kauniit ovat sinun majasi, Jaakob, ja sinun asumasi, Is-

rael!

6. Niinkuin joet he leviävät, niinkuin yrttitarha virran vieressä, niinkuin aloepuut, jotka Herra istuttaa, niinkuin sedripuut veden tykönä.

7. Vesi vuotaa hänen ämpäristänsă, ja hänen siemenensă on puljoissa vesissä. Hänen kuninkaansa on oleva korkiampi Agagia, ja hänen

valtakuntansa korotetaan.

8. Jumala johdatti hänet Egyptistä, hänen väkevyytensä on niinkuin yksisarvisen väkevyys; hän nielee pakanat, vihollisensa, ja murentaa heidän luunsa, ja nuolillansa ampuu lävitse. 4 Moos. 23:22.

9. Hän panee maata niinkuin tarkka jalopeura ja niinkuin syömäri jalopeura; kuka tohtii herättää häntä? Siunattu olkoon se, joka sinua siunaa, kirottu olkoon se, joka sinua kiroo." 1 Moos, 49:9, 12:3.

4 Moos. 23:24.

10. Silloin Balak suuresti vihastui Bileamiin, ja hän löi käsiänsä yhteen, ja sanoi hänelle: "minä kutsuin sinut kiroamaan vihollisiani, ja katso, sinä jo kolmasti täydellisesti siunasit heitä.

11. Pakene nyt kotihisi! Minä aiattelin kunnioittaa sinua suuresti, ja katso, Herra on sen kunnian estă-

nyt sinulta."

12. Ja Bileam sanoi Balakille: kö minä puhunut sanansaattajillesi, jotka sinä lähetit minun tyköni, sa-

noen

13. "Jos Balak antaisi minulle huoneensa täyden hopiata ja kultaa, en minä sittenkään voi Herran sanasta luopua, tekemään hyvää tahi pahaa minun mieleni jälkeen'; vaan mitä Herra sanoo, sen minäkin sanon.

4 Moos. 22:18. 14. Ja katso, nyt minä lähden kansani tykö. Tule, minä ilmoitan sinulle, mitä tämä kansa sinun kansallesi viimeisellä ajalla tekevä on." 15. Ja hän korotti äänensä, ja sa-noi: "näin sanoo Bileam, Beorin poika, näin sanoo se mies, jonka silmät avatut ovat.

16. Sen sanoo hän, joka kuulee Jumalan puheet, jolla ylimmäisen tie-to on, joka näkee kaikkivaltiaan näyt, joka lankeaa maahan, ja hä-

nen silmänsä avataan:

17. Minä näin hänen, mutta en nyt, minä katselen häntä, vaan en läheltä. Tähti nousee Jaakobista, ja valtikka tulce Israelista, ja musertaa Moabin ääret, ja hävittää kaikki sotametelin lapset. Matt. 2:2. 2 Sam. 8:2. 18. Hän valloittaa Edomin, ja Seir tulee vihollistensa vallan alle; ja Israel tekee voimallisia tõitä.

2 Sam. 8:14. 19. Jaakobista tulee hallitsija, ja hävittää jäännökset kaupungeista. Ja kun hän näki Amalekilaiset. korotti hän äänensä, ja sanoi: "Amalek on ensimmäinen pakanain seassa, vaan viimeiseltä joutuu hän perikatoon." 2 Moos. 17:8, 1 Sam. 15:7.

22. Ja kun hān nāki Kenilāiset, kootti hān āānensā, ja sanoi: "sinun asuntosi on vahva, ja sinā teit pesāsi kallioon.

22. Mutta hävitys odottaa Kainia; ja Assur vie sinut vankina pois."

23. Ja hän korotti äänensä, ja sanoi: "voi! kuka jää eloon silloin, kun väkevä Jumala näitä on tekevä? 24. Ja haahdet tulevat Kittimin rannoilla ja kukistavat Assurin, ja ku-

kistavat Eberin; ja myöskin hän hukkuu."

25. Ja Bileam nousi ja meni matkaansa, ja tuli jälleen kotiinsa, ja Balak myös meni omaa tietänsä.

25 Luku.

Kansan huoruus. Pinehaan kiivaus.

Ja Israel viipyi Sittimissä; ja kansa rupesi tekemään huorin Moabilaisten tytärten kanssa. 4 Moos. 33:49. 2. Nämä kutsuivat kansan epäjumaliensa uhrille; ja kansa sõi ja kumarsi heidän epäjumaliansa.

3. Ja Israel suostul Baal-Peoriin; niin Herran viha syttyi Israelia vastan.
5 Moos. 43. Jos. 22:17. Hos. 9:10.
4. Ja Herra sanoi Moosekselle: , ,ota kaikki kansan päämiehet, ja hirtä ne Herralle auringon puolella, että Herran vihan tuli käännettäisiin Is-

raelista pois."

5. Ja Mooses sanoi Israelin tuomareille: "kukin tappakoon väestänsä ne, jotka Baal-Peoriin ovat suostu-

neet."

6. Ja katso, yksi mies Israelin lapsista tuli, ja toi veljeinsä sekaan midianilaisen naisen, Mooseksen ja kaikkein Israelin lasten seurakunan nähden, jotka itkivät seurakunan majan oven edessä.

 Kun Pinehas, Eleasarin poika, papin Aaronin pojan poika, sen näki, nousi hän kansan keskeltä, ja olii keihään käieensä, Ps. 106:30.

Syyr. 45:23. 1 Makk. 2:54.

8. ja meni sen Israelin miehen jälkeen teltan makuupaikkaan, ja pisti heidät molemmat, sekä Israelin
miehen että naisen vatsasta läpitse.
Sitten rangaistus lakkasi Israelin
lasten keskellä.

9. Ja siinä rangaistuksessa surmattiinneljäkolmattakymmentätuhatta.

1 Kor. 10:8. 10. Ja Herra puhui Moosekselle, samoen:

11. "Pinehas, Eleasarin poika, pa- kukunta, K pin Aaronin pojan poika, on kään- sukukunta.

tänyt minun vihani pois Israelin lasten päältä, sen kautta, että hän oli kiivas minun kiivautent tähden heidän keskellänsä, niin etten minä minun kiivaudessani hukuttanut Israelin lapsia.

12. Sentāhden sano: katso, minā annan hānelle minun rauhani liiton. 13. Ja hānellā ja hānen siemenellānsā hānen jālkeensā on oleva ijankaikkisen pappeuden liitto, sentāhden ettā hān oli kiivas Jumalansa puolesta ja sovitti Israelin lapset." 14. Ja sen tapetun Israelin miehen mimi joka midianilaisen naisen kansat atapettiin, oli Simri, Salun poika, ja oli yhden Simeonin huonekunnan päāmies.

15. Multa midianilaisen naisen nimi, joka myös tapettiin, oli Kasbi, Surin, midianin kansan huonekunnan päämiehen, tytär. 4 Moos. 31:8. 16. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

noen:

17. "Ahdistakaat midianilaisia, ja lyökäät heidät. 4 Moos. 31:2.

18. Sillä he ovat tehneet teille pahaa kavaluuksillansa, joilla he teidät pettäneet ovat Peorin kautta, ja sisarensa Kasbin kautta, midianilaisten päämiehen tyttären, joka tapettiin rangaistuksen päivänä, Peorin tähden.

26 Luku.

Israelin lasten luku lasketaan uudelleen Moabin kedoilla.

Ja rangaistuksen jälkeen tapahtui, Jettä Herra puhui Moosekselle ja Eleasarille, papin Aaronin pojalle, sanoen:

 "Laskekaat koko Israelin lasten seurakunnan lukumääri; kahdenkymmenen vuotiset ja vanhemmat, heidän isäinsä huonekuntien mukaan, kaikki sotaan kelpaavaiset miehet Israelissa."
 Ja Mooses ja pappi Eleasar puhuivat heidän kanssansa Moabin ke-

huivat heidän kanssansa Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerikon kohdalla, sanoen:
4. "Ne laskettakoon, jotka ovat kah-

4. "Ne laskettakoon, jotka ovat kahdenkymmenen vuotiset ja vanhemat, niinkuin Herra oli käskenyt Moosckselle ja Israelin lapsille, jotka Egyptistä lähteneet olivat. 4 Moos. 1:1.

 Ruben, Israelin esikoinen. Rubenin lapset: Hanok, josta on Hanokilaisten sukukunta, Pallu, josta Pallulaisten sukukunta, 1 Moos. 29:32.

46:9. 2 Moos. 6:14. 4 Moos. 1:20. 1 Aik. 5:1. 6. Hesron, josta Hesronilaisten sukukunta, Karmi, josta Karmilaisten sukukunta.

7. Nämä ovat Rubenilaisten sukukunnat. Ja heidän lukunsa oli kolmeviidettäkymmentä tuhatta seitsemänsataa ja kolmekymmentä. 8. Mutta Pallun poika oli Eliab.

9. Ja Eliabin pojat: Nemuel, Datan ja Abiram. Nämä ovat ne Datan ja Abiram, molemmat seurakunnan valitsemat, jotka asettivat itsensä Moosesta ja Aaronia vastaan Korakin eriseurassa, kun he kapinoivat Herraa vastaan. 4 Moos. 16:2.

Ps. 106:17 ss. 10. Ja maa avasi suunsa ja nieli heidät ja Korakin, jolloin kapinajoukko kuoli, ja tuli söi viisikymmentă miestă kolmatta sataa, ja he tulivat merkiksi.

11. Vaan Korakin lapset eivät kuol-

12. Simeonin lapset heidän sukukunnissansa: Nemuel, hänestä Nemuelilaisten sukukunta; Jamin, hänestä Jaminilaisten sukukunta; Jakin, hänestä Jakinilaisten sukukunta:

13. Serak, hänestä Serakilaisten sukukunta; Saul, hänestä Saulilaisten

sukukunta.

14. Nämä ovat Simconilaisten sukukunnat, kaksikolmattakymmentä

tuhatta ja kaksisataa.

15. Gadin lapset heidän sukukunnissansa: Sefon, hänestä Sefonilaisten sukukunta; Haggi, hänestä Haggilaisten sukukunta; Suni, hänestä Sunilaisten sukukunta;

16. Osni, hänestä Osnilaisten sukukunta; Eri, hänestä Eriläisten su-

kukunta:

17. Arod, hänestä Arodilaisten sukukunta; Ariel, hänestä Arielilaisten sukukunta.

18. Nămă ovat Gadin lasten sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: neljäkymmentä tuhatta ja viisisataa.

19. Juudan lapset: Ger ja Onan; ja Ger ja Onan kuolivat Kanaan maal-

1 Moos. 38:7.10. 46:12. 20. Ja Juudan lapset heidän sukukunnissa olivat: Šela, hänestä Selalaisten sukukunta; Peres, hänestä Peresiläisten sukukunta; Serak, hänestä Serakilaisten sukukunta.

21. Mutta Peresin lapset olivat: Hesron, hänestä Hesronilaisten sukukunta; Hamul, hänestä Hamulilaisten sukukunta.

22. Nämä ovat Juudan sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: kuusikahdeksattakymmentä tuhatta ja viisisataa.

23. Isaskarin lapset heidän sukukunnissansa: Tola, hänestä Tola- familaisten sukukunta.

laisten sukukunta; Pua, hänestä Pualaisten sukukunta;

24. Jasub, hänestä Jasubilaisten sukukunta: Simron, hänestä Simronilaisten sukukunta.

25. Nämä ovat Isaskarin sukukunnat, heidan lukunsa jälkeen: neliäseitsemättäkymmentä tuhatta ja kolmesataa.

26. Sebulonin lapset heidän sukukunnissansa: Sered, hänestä Serediläisten sukukunta; Elon, hänestä Elonilaisten sukukunta; Jakleel, hänestä Jakleelilaisten sukukunta.

27. Nämä ovat Sebulonin sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: kuusikymmentä tuhatta ja viisisataa.

28. Josefin lapset heidan sukukun-

nissansa: Manasse ja Efraim.

29. Manassen lapset; Makir, hänestä Makirilaisten sukukunta. Makir siitti Gileadin, hänestä Gileadilaisten sukukunta.

30. Nämä ovat Gileadin lapset: Jeser, hänestä Jeseriläisten sukukunta; Helek, hänestä Helekiläisten su-

kukunta:

31. Asriel, hänestä Asrielilaisten sukukunta; Sikem, hänestä Sikemiläisten sukukunta;

Semida, hänestä Semidiläisten sukukunta; Hefer, hänestä Heferi-

läisten sukukunta.

33. Mutta Selofkad oli Heferin poika, ja ei hänellä ollut poikia, vaan ainoastansa tyttäriä, ja Selofkadin tytärten nimet: Makla, Noa, Hogla, Milka ja Tirsa. 4 Moos. 27:1, 36:2,

Jos. 17:3. 34. Nämä ovat Manassen sukukunnat; heidän lukunsa oli kaksikuudettakymmentä tuhatta ja seitsemän salaa.

35. Nămă ovat Efraimin lapset heidän sukukunnissansa: Sutelak, hänestä Sutelakilaisten sukukunta ; Beker, hänestä Bekeriläisten sukukun-ta; Tahan, hänestä Tahanilaisten sukukunta.

36. Vaan Sutelakin lapset olivat: Eran, hänestä Eranilaisten sukukunta. 37. Nämä ovat Efraimin lasten sukukunnat; heidän lukunsa oli kaksineljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa. Nämä ovat Josefin lapset hei-

dän sukukunnissansa.

38. Benjaminin lapset heidän sukukunnissansa: Bela, hänestä Belalaisten sukukunta; Asbel, hänestä As-belilaisten sukukunta; Ahiram, hänestä Ahiramilaisten sukukunta;

39. Sefufam, hänestä Sefufamilaisten sukukunta; Hufam, hänestä Hu-

a Naeman, näistä Ardilaisten ja

Naemilaisten sukukunta. 41. Nămă ovat Benjaminin lapset

heidan sukukunnissansa; heidan lukunsa oli viisiviidettäkymmentä tuhatta ja kuusisataa.

42. Nāmā olivat Danin lapset heidån sukukunnissansa: Suham, hä-nestä Suhamilaisten sukukunta. Nämå ovat Danin lapset heidän sukukunnissansa. 1 Moos. 46:23.

43. Ja olivat kaikki yhteen Suhamilaisten sukukunta, neljäseitsemätläkymmentä tuhatta ja neljäsataa.

44. Asserin lapset heidän sukukunnissansa: Jimna, hänestä Jimnalaisten sukukunta; Jesvi, hänestä Jesviläisten sukukunta; Brija, hänestä Brijalaisten sukukunta.

45. Mutta Brijan lapset olivat: Heber, hänestä Hebriläisten sukukunla; Melkiel, hänestä Melkieliläisten sukukunta.

46. Ja Asserin tytär kutsuttiin Se-

47. Nămă ovat Asserin lasten sukukunnat, ja heidän lukunsa kolmekuudettakymmentä tuhatta ja neljä-

48. Naftalin lapset heidän sukukunnissansa: Jakseel, hänestä Jakseelilaisten sukukunta; Guni, hänestä Gunilaisten sukukunta:

49. Jeser, hänestä Jeseriläisten sukukunta; Sillem, hänestä Sillemi-

läisten sukukunta.

Nämä ovat Naftalin sukukunnat. heidän heimokuntainsa jälkeen ; heidan lukunsa oli viisiviidettäkym-meniä tuhatta ja neljäsataa.

51. Tāmā on Israelin lasten luku: kuusikertaa satatuhatta ja yksi tu-hatta, seitsemänsataa ja kolmekymmentă. 2 Moos. 12:37. 4 Moos. 1:45 88. 2:32. 52. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

53. Näille sinun pitää maan jakaman perinnöksi, nimien lukuin jäl-

keen.

54. Monilukuiselle anna suurem-Pi perintöja vähälukuiselle pienempi perinto; jokaiselle pitää annettaman perintõosa heidän lukunsa jäl-4Moos. 33:54.

55. Kuitenkin arvalla pitää maa jaellaman, ja isäinsä sukukuntain nimien jälkeen pitää heidän peri-4 Moos. 33:54. Jos. 14:2. 17:14. 56. Arvalla on heidan perimisensa jaettava sen jälkeen kuln heitä on

paljon tahi vähän. 57. Ja tämä on Leviläisten luku

40. Mutta Belan lapset olivat: Ard | nestii Gersonilaisten sukukunta; Kahat, hänestä Kahatilaisten sukukunta; Merari, hänestä Merarilaisten sukukunta. 2 Moos. 6:16. 4 Moos. 3:17.

58. Nāmā ovat Levin sukukunnat: Libniläisten sukukunnat, Hebronilaisten sukukunnat, Mahelilaisten sukukunnat, Musilaisten sukukunnat, Korakilaisten sukukunnat. Kahat siitti Amramin;

59. ja Amramin vaimon nimi oli Jokebed, Levin tytär, joka Leville oli syntynyt Egyptissä; ja hän syn-nytti Amramille Aaronin ja Mooseksen, ja heidän sisarensa Mirjamin.

2 Moos. 6:20.

60. Mutta Aaronille oli syntynyt Nadab ja Abihu, Eleasar ja Itamar. 61. Ja Nadab ja Abihu kuolivat, koska he uhrasivat vierasta tulta Herran edessä. 3 Moos. 10:2, 4 Moos. 3:4. 1 Aik. 24:2.

62. Ja heidän lukunsa oli kolmekolmattakymmentä tuhatta, kaikki miehenpuoli, kuukauden vanhasta ja sen ylitse, jotka eivät olleet lue-tut Israelin lasten sekaan; sillä ei heille annettu perimistä Israelin las-

ten keskellä.
63. Tämä on Israelin lasten luku, jonka Mooses ja pappi Eleasar las-kivat Moabin kedoilla, Jordanin ty-

könä, Jerikon kohdalla. 64. Näiden laskussa ei yhtään ollut siitä luvusta, jonka Mooses ja pappi Aaron laskivat Israelin lapsista Sinain korvessa:

65. sillä Herra oli sanonut heille, että heidän piti totisesti kuoleman korvessa; eikä yksikään jäänyt heistä elämään paitsi Kalebia, Jefunnen poikaa, ja Josuaa, Nunin poikaa.

4 Moos. 14:23,29. 32:10 ss. 5 Moos, 1:35, 1 Kor, 10:5,

27 Luku.

Selofkadin tyttäret. Josua määrätään kansan johtajaksi.

Ja Selofkadin tyttäret, Heferin po-jan, Gilcadin pojan, Makirin pojan, Manassen pojan, Manassen, Josefin pojan suvusta, joitten nimet olivat: Makla, Noa, Hogla, Milka ja Tirsa, tulivat esille. 4 Moos. 26:33. 36:2. Jos. 17:5.

2. Ja he astuivat Mooseksen ja papin Eleasarin, ja päämiesten, ja kaiken kansan eleen, seurakunnan

majan oven edessä, ja sanoivat: 3. "Meidän isämme kuoli korvessa, eikä hän ollut siinä joukossa, jotka metelin nostivat Herraa vastaan Koheidänsukukunnissansa: Gerson, hä- | rakin kapinassa, vaan hän on oman

syntinsä tähden kuollut: eikä ollut hänellä poikia. 4 Moos. 16:1,2ss.

4. Miksi meidän isämme nimi häviäisi suvustansa pois, sentähden ettei hänellä ollut yhtään poikaa? antakaat meille osa isäimme veljein seassa."

5. Ja Mooses saattoi heidän asian-

sa Herran eteen.

6. Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:

 "Selofkadin tyltäret ovat oikein puhuneet; sinun tulee antaa heillekin perintöosa heidän isäinsä veljein seassa, ja saattaa heille isänsä

perintö.

8. Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: jos joku kuolee ilman poikaa, niin teidän pitää hänen perimisensä anlaman hänen tyttärellensä.

 Jollei hänellä ole tytärtä, niin antakaat perintö hänen veljillensä.
 Ja jollei hänellä ole veljiä, niin antakaat se hänen sedillensä.

11. Jollei hänellä ole setiä, niin antakaat se hänen lähimmäiselle sukulaisellensa, hänen lähimmäiselle heimolaisellensa hänen omasta suvustansa, että hän sen omistaa. Tämä olkoon Israelin lapsille sääntö ja oikeus, niinkuin Herra on Moosekselle käskenyt."

12. Ja Herra sanoi Moosekselle:
"astu ylös tälle Abarimin vuorelle,
ja katso sitä maata, jonka minä Israelin lapsille annan. 5 Moos. 32:48,49.
13. Ja kun sen nähnyt olet, niinsinäkin koolaan kansasi tykö, niin-

kuin sinun veljesi Aaron koottu on. 4 Moos. 20:12 ss. 24 ss. 5 Moos. 1:37. 14. Sillä te olitte minun sanalleni kovakorvaiset Sinin korvessa kansan riidellessä, kun teidän olisi tullut minua pyhittää veden kautta heidän edessänsä." Se on se riita-

vesi Kadeksessa, Sinin korvessa.
15. Ja Mooses puhui Herralle, sa-

noen:

16. "Herra, kaiken lihan henkein Jumala, asettakoon yhden miehen

kansan päämieheksi,

17. joka heidān edessānsā kāvisi ulos ja sisālle, veisi heitā ulos ja sisālle, ettei Herrun seurakunta olisi nlinkuln lampaat ilman paimenta."

18. Ja Herra sanoi Moosekselle: ..ota Josua, Nunin poika, sinun ty-kösi, joka on mies, jossa Henki on, ja pane kätesi hänen päällensä,

19. ja aseta hän papin Eleasarin ja koko seurakunnan eteen, ja anna hänelle käskyjä heidän silmäinsä edessä. 5 Moos. 3:21.

20. Ja pane sinun kunniastasi hä-

nen päällensä, että Israelin lasten koko seurakunta olisivat hänelle

kuuliaiset.

21. Ja hānastukoon papin Eleasarin eteen, joka kysyköön neuvoa hänen puolestaan valkeuden kautta Herran edessä; ja Hänen sanansa mukaan käykööt ulos ja sisälle sekä hän että Israelin lapset hänen kanssansa, ja koko seurakunta." 2 Mooses teki niinkuin Herra

22. Ja Mooses teki niinkuin Herra hänelle käski, ja otti Josuan ja asetti hänen papin Eleasarin ja koko scu-

rakunnan eteen,

23. ja laski kätensä hänen päällensä, ja antoi hänelle käskyjä, niinkuin Herra oli Moosekselle puhunut.

28 Luku. Uhrilakeja.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen:
J. Käske Israelin lapsia, ja sano heille: pitäkäät huolta minun uhristani, joka on minun leipäni, tuliuhriksi ja lepytyshajuksi minulle, niin että te sen määrätyllä ajalla minulle uhraatte.
3 Moos. 3:11. 2:6.
3. Ja sano heille: tämä on se tuliuhri, jonka teidän pitää uhraaman Herralle: kaksi virheetöntä vuosikautista karitsna jokapäivä, alinomaiseksi politouhriksi.

4. Uhraa yksi karitsa aamulla, ja uhraa toinen karitsa illansuussa,

5. ja siihen kymmenennes osa efasta hienoja jauhoja ruokauhriksi, sekoitettuna neljännes osaan hinniä puserreltua öljyä. 2 Moos. 29:40.

9 Moos. 2:1. 6. Tämä on alituinen polttouhri, joka Sinain vuorella uhrattiin otolliseksi hajuksi; se on tuliuhri Herralle.

7. Ja uhraa myös juomauhriksi neljännes osa hinniä ensimmäiselle karitsalle. Juomauhri väkevästä viinistä pitää uhrattaman Herralle pyhäkössä.

8. Toisen karitsan pitää sinun uhraaman illan suussa; niinkuin aamullisen ruokauhrin ja juomauhrin pitää sinun senkin valmistaman, otollisen hajun tuleksi Herralle,

 Mutta sabbatin pāivānā pitāā sinun uhraaman kaksi virheetontā vuosiknutista karitsata, ja kaksi kymmenestā hienoja jauhoja, sekoitettuna öljyllā, ruokauhriksi, ynnā sen juomauhrin kanssa.

10. Tāmā on joka sabbatin polttouhri, paitsi jokapāivāistā polttouh-

ria juomauhrinensa.

11. Mutta ensimmäisenä päivänä

oka kuukaudessa pitää teidän uhraaman Herralle politouhriksi: kaksi nuorta härkää, yhden oinaan, seitsemän vuosikautista virheetöntä

karitsata,

12. ja kolme kymmenestä hienoja jauhoja ruokauhriksi, sekoitettuna öljyllä, jokaiselle härjälle, ja kaksi kymmenestä hienoja jauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuna, jokaiselle oinaalle,

13. ja kymmenes hienoja jauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuna, jokaiselle karitsalle; se on lepytys-

hajun tuli Herralle.

14. Ja näihin kuuluvat juomauhrit olkoot puoli hinniä viiniä härjälle, kolmannes hinniä oinaalle, neljännes hinniä karitsalle. Se on kuukautinen polttouhri, vuoden joka kuukaudelle.

15. Myöskin tulee teidän uhrata yksi kauris syntiuhriksi Herralle; paitsi jokapäiväistä polttouhria juomauhrinensa pitää se valmistettaman.

 Mutia neljäntenä toista päivänä ensimmäisellä kuulla on pääsiäinen Herralle. 2 Moos. 12:18. 23:15. 3 Moos. 23:5.
 4 Moos. 9:3. 5 Moos. 16:1 ss.

17. Ja viidentenātoista pāivānā sitā kuuta on juhla. Seitsemān pāivāā pitāā syötāmān happamatonta leipāā.

18. Ensimmäisenä päivänä on pyhä kokous; älkäät silloin tehkö mi-

tāān työtā.

19. Ja teidān pitāā uhraaman tuliuhria, Herralle polttouhriksi: kaksi nuorta hārkāā, ja yhden oinaan, uiin myōs seitsemān vuosikautista karitsata; virheettōmāt ne olkoot. 20. Ja nāitten ruokauhriksi tulee teidān uhrata ōljyllā sekoitettuja hienoja jauhoja, kolmekymmenestā hārjālle, ja kaksi kymmenestā oinaalle, 21. ja aina yksi kymmenes jokaiselle niistā seitsemāstā karitsasta;

22. myöskin tulee teidän uhrata yksi kauris syntiuhriksi teitä sovit-

lamaan.

23. Paitsi aamuista polttouhria, joka jokapäiväinen polttouhri on, tei-

dan pitää ne tekemän.

24. Tāllā tavalla pitāā teidān niinā iokaisena seitsemānā pāivānā uhraaman tuliuhrin leipāā otolliseksi hajuksi Herralle: paitsi jokapāivāistā poktouhria pitāā se valmistettaman juomauhrinensa.

25. Ja seitsemäntenä päivänä pitää teillä oleman pyhä kokous; äikäät silloin tehkö mitään työtä.

20. Ja uutisten päivänä, kun uhraatteuutta ruokauhria Herralleviik-

kojuhlananne, pitää teillä pyhä kokous oleman; älkäät silloin tehkö mitään työtä. 3 Moos. 23:15,16.

27. Ja uhratkaat polttouhri otolliseksi hajuksi Herralle: kaksi härkää, yhden oinaan ja seitsemän vuo-

sikautista karitsata,

28. ja niitten ruokauhriksi: hienoja jauhoja sekoitettuna öljyllä, kolme kymmenestä kummallenkin härjälle, kaksi kymmenestä oinaalle,

29. ja aina kymmenes kullenkin karitsalle niistä seitsemästä karitsasta; 30. niin myös uhratkaat yksi kauris

teitä sovittamaan.

 Tämä tehkäät paitsi jokapäiväistä politouhria ruokauhrinensa; virheetlömät ne teillä olkoof, niin myös niiden juomauhrit.

29 Luku. Uhrilakeja.

Seitsemännen kuukauden ensimmäisenä päivänä pitää teillä pyhä kokous oleman; älkäät silloin tehkö yhtään työtä. Se on soittamisen juhlapäivä.

2 ja uhratkaat nolttoubri otolli-

 Ja uhratkaat polttouhri otolliseksi hajuksi Herralle: yksi nuori härkä, yksi oinas, seitsemän vuosikautista virheetontä karitsata.

3. Ja niiden ruokauhriksi: öljyllä sekoltettuja hienoja jauhoja kolme

sekoltettuja hienoja jauhoja, kolme kymmenestä härjälle, kaksi kymmenestä oinaalle,

 ja yksi kymmenes jokaiselle karitsalle, niistä seltsemästä kuritsasta;
 ja uhratkaat myös yksi kauris syntiuhriksi, teitä sovittamaan,

6. paitsi uuden kuun polttouhria ja ruokauhria, ja paitsi jokapäiväistä polttouhria, säännön mukaisine ruokauhrinensa ja juomauhrinensa, otollisen hajun tuleksi Herralle.

7. Kymmenentenā pāivānā tāssā seitsemāmnessā kuukaudessa pitāā myös teillā pyhā kokous oleman; ja teidān pitāā vaivaaman teidān stelujanne, ja ālkāāt silloin yhtāān työtā tehkö. 3Moos. 16:29. 23:27.

8. Ja teidän pitää uhraaman polttouhria otolliseksi hajuksi Herralle: yhden nuoren härjän, ja yhden oinaan, ja seitsemän vuosikautista vir-

heetõntä karitsata,
9. ynnä niiden ruokauhrin kanssa: hienoja jauhoja, sekoitettuna öl-

jyllä, kolme kymmenestä härjälle,
 kaksi kymmenestä oinaalle,
 ia aina kymmeneksen jokai-

10. ja aina kymmeneksen jokaiselle karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta;

11. ja uhratkaat myös yksi kauris

syntiuhriksi, - paitsi sovittamisen syntiuhria ja jokapäiväistä polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa. 3 Moos. 16:15.

12. Viidentenätoista päivänä seitsemännessä kuukaudessa pitää teillä pyhä kokous oleman; älkäät silloin mitään työtä tehkö, ja teidän pitää juhlaa pitämän Herralle seitsemän pāivāā. 3 Moos, 23:34. Joh. 7:2.

13. Ja teidän pitää uhraaman polttouhria ja tuliuhria, otolliseksi hajuksi Herralle: kolmetoista nuorta hārkāā, kaksi oinasta, neljātoista

vuosikautista, virheetöntä karitsata; 14. ynnä niiden ruokauhrin kanssa, sämpyläjauhoja, sekoitetut öljyllä: kolme kymmenestä jokaiselle niistä kolmestatoista härjästä, kaksi kymmenestä kullenkin niistä kahdesta

15. ja kymmeneksen itsekullenkin niistä neljästätoista karitsasta;

16. myöskin tulee teidän uhrata kauris syntiuhriksi; - paitsi jokapäiväistä polttouhria ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.

17. Ja toisena päivänä: kaksitoista nuorta härkää, kaksi oinasta, neljätoista vuosikautista virheetöntä ka-

ritsata,

18. ja niiden ruokauhrit ja juomauhrit härjille, oinaille ja karitsoille, määrätyllä tavalla niiden luvun mukaan.

19. ja slihen myös kauris syntiuhriksi; — paitsi jokapäiväistä polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.

20. Kolmantena päivänä: yksitoista härkää, kaksi oinasta, neljätoista vuosikautista, virheetöntä karitsata. 21. ynnå niiden ruokauhrit ja juo-

mauhrit härjille, oinaille ja karitsoille, määrätyllä tavalla niiden luvun mukaan,

22. ja siihen myös kauris syntiuhriksi; - paitsi jokapäiväistä polttouhria ruokauhrinensa ja juomauh-

 Neljäntenä päivänä: kymmenen härkää, kaksi oinasta, neljätoista vuosikautista, virheetöntä karitsata, 24. ja niiden ruokauhrit ja juomauhrit, härjille, oinaille ja karitsoille, määrätyllä tavalla niiden luvun mukaan

25. ja siihen kauris syntiuhriksi; - paitsi jokapäiväistä polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.

26. Ja viidentenā pāivānā, yhdek-san hārkāā, kaksi oinasta, neljātoista vuosikautista virheetöntä karitsata, 27. ja niiden ruokauhrit ja juoma-

uhrit, härjille, oinaille ja karitsoille, määrätyllä tavalla niiden luvun mukaan.

28. ja siihen myös kauris syntiuhriksi; - paitsi jokapäiväistä polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauh-

rinensa.

29. Ja kuudentena päivänä: kahdeksan härkää, kaksi oinasta, neliätoista vuosikautista virheetöntä karitsata.

30. ynnä niiden ruokauhrit ja juomauhrit, härjille, oinaille ja karitsoille, määrätyllä tavalla niiden lu-

vun mukaan.

31. ja siihen myös kauris syntiuhriksi; — paitsi jokapäiväistä polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.

32. Ja seitsemäntenä päivänä: seitsemān hārkāā, kaksi oinasta, neliātoista vuosikautista, virheetöntä ka-

ritsata,

33. ja niiden ruokauhrit ja juo-mauhrit, härjille, oinaille ja karit-soille, määrätyllä tavalla niiden luvun mukaan,

34. ja siihen myös kauris syntiuliriksi; - paitsi jokapäiväistä polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauh-

rinensa.

35. Kahdeksas päivä olkoon teille päätösjuhla; älkäät silloin mitään työtä tehkö. 3 Moos. 23:36,

36. Ja teidän pitää silloin uhraaman politouhria, otollisen hajun tuliuhria Herralle: yhden härjän, yhden oinaan ja seitsemän vuosikautista, virheetöntä karitsata,

37. ja niiden ruokauhrit ja juomauhrit, härjille, oinaille ja karitsoille, määrätyllä tavalla niiden luvun

mukaan.

38. ja siihen niyös kauris syntiuhriksi; — paitsi jokapäiväistä polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauh-

rinensa.

39. Nāmā pitāā teidān uhraaman Herralle teidan juhlapaivinanne. paitsi sitä mitä te lupaatte ja hyvästä tahdosta annatte polttouhriksenne, ruokauhriksenne, juomauhriksenne la kiitosuhriksenne.

30 Luku. Laki lupauksista.

Ja Mooses sanoi Israclin lapsille kaikki, mitä Herra hänelle oli käskenvi.

2. Ja Mooses puhui Israelin sukukuntain päämiehille, sanoen: tämä on, minkā Herra kāski:

3. Jos mies lupaa lupauksen Her-

talle tahi vannoo valan, jonka kautta hän itsensä kieltämisessä sitoo sielunsa, niin älköön hän tehkö sanaansa turhaksi, vaan täyttäköön kaikki, mitä hän on suullansa lu-3 Moos. 27:2. 5 Moos. 23:21.

Saarn. 5:3 ss. 4. Ja jos nainen, olessaan vielä isänsa huoneessa nuoruudessansa, lupaa

lupauksen Herralle, sitoen itsensä, 5. ja hänen isänsä kuulee hänen lupauksensa ja valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, ja hänen isänsä on ääneti siihen, niin olkoot kaikki hänen lupauksensa vahvat, ja koko hänen valasiteensä, jolla han on sielunsa sitonut, olkoon pysyvä.

6. Mutta jos hänen isänsä kieltää sen sinā pāivānā, jona hān sen kuulee, niin hänen lupauksensa ja valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, eivät ole vahvat; ja Herra on hänelle armollinen, koska hänen isänsä on sen häneltä kieltänyt.

7. Ja jos hänellä on mies, ja hän on jotain luvannut, taikka jotain on suullansa puhunut, jolla hän on sie-

lunsa sitonut,

8. ja hänen miehensä kuulee sen, ja on ääneti siihen sinä päivänä, jona hān sen kuulee, niin pitāā hānen lupauksensa vahvana oleman; ja hänen valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, on myös vahva.

Mutta jos hänen miehensä sen kieltää sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin hän pääsee lupauksestansa, ja siitä mitä hän suullansa varomattomasti on puhunut, jolla hān sielunsa sitoi; ja Herra on hānelle armollinen.

10. Lesken ja hyljätyn vaimon lu-paus ja kaikki, johon hän on sielunsa sitonut, pysyköön hänelle voi-

 Ja jos vaimo miehensä huoneessa tekee lupauksen, tahi siclunsa

sitoo valallansa,

12. ja mies kuulee sen, ja on ääneli siihen, eikä kiellä sitä, niin pitää kaiken sen lupauksen ja valasiteen, jolla hän on sielunsa sitonut, oleman vahvana.

 Mutta jos hänen miehensä tekee sen tyhjäksi sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin kaikki mitä hän on puhunut, lupaukset ja valasiteet, jäävät mitättömiksi; sillä hänen miehensä on sen tehnyt tyhjäksi, ja Herra antaa hänelle anteeksi.

 Ja kaikki vaimon lupaukset ja valat, jolla hän sitoutuu itsensäkiellämiseen, pitää hänen miehensä joko | linnansa he polttivat.

vahvistaman, taikka tyhjäksi teke-3 Moos. 16:29.

15. Mutta jos hänen miehensä on ääneti siihen, siitä päivästä toiseen. niin hän vahvistaa kaikki hänen lupauksensa ja kaikki hänen valasiteensä: koska hän on ääneti ollut sinā pāivānā, jona hān sen kuuli, niin hān vahvistaa ne.

16. Mutta jos hän peruuttaa ne sen jälkeen kuin hän sen kuuli, niin pitää hänen kantaman vaimonsa

vääryyden. 17. Nämä ovat ne säännöt, jotka Herra on käskenyt Moosekselle miehen ja vaimon välisestä suhteesta, sekä isän ja tyttären välisestä suhteesta, kun tytär nuorena vielä on isänsä huoneessa.

31 Luku.

Israel kostaa Midianilaisille. Bileam hukkuu. Saalis igetaan.

Ja Herra puhui Moosekselle, sa-noen;

2. "Kosta Midianilaisille Israelin lasten puolesta; sitten kootaan sinä kansasi tykö." 4 Moos. 25:17. 27:13. 3. Niin Mooses puhui kansalle, sanoen: "varustakaat miehiä sotaan

Midianilaisia vastaan, että he kostaisivat Midianilaisille Herran puolesta. 4. Jokaisesta sukukunnasta tuhan-

nen miestä lähettäkäät sotaan, kaikista Israelin sukukunnista."

5. Niin otettiin Israelin sukukunnista tuhat joka sukukunnasta; niin he varustivat sotaan kaksitoista tuhatta miestä.

Ja Mooses lähetti heidät sotaan. tuhannen jokaisesta sukukunnasta, ynnä Pinehaan, papin Eleasarin po-jan kanssa, ja pyhät aseet, ja myös ilotorvet olivat hänen kädessänsä.

7. Ja he sotivat Midianilaisia vastaan, niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt, ja lõivät kuoliaaksi kaiken

miehenpuolen.

8. Niin tappoivat he myös Midianilaisten kuninkaat heidän lyötyjensä joukossa: Evin, Rekemin, Surin, Hurin ja Reban, viisi Midianilaisten kuningasta ; Bileamin, Beorin pojan, löivät he myös miekalla kuoliaaksi.

Jos. 13:21 s. 9. Mutta Israelin lapset ottivat vangiksi Midianilaisten vaimot ja heidän lapsensa; ja kaikki heidän eläi-mensä ja kaikki heidän karjansa ja kaiken heidän tavaransa he ryöstivät.

10. Ja kaikki kaupungit heidan asuntopaikoissaan ja kaikki heidän

11. Ja he ottivat mukanansa saaliin ja kaikki mitä otettavaa oli, sekä ih-

miset että eläimet,

12. ja veivät ne Mooseksen ja papin Eleasarin eteen, ja koko Israelin lasten seurakunnan eteen — vangit ja ryöstetyt eläimet, ja saaliin, -- leiriin Moabin kedolle, joka on Jorda-nin tykönä Jerikon kohdalla.

13. Ja Mooses ja pappi Eleasar ja kaikki seurakunnan päämiehet menivāt heitā vastaan ulos leiristā.

 Ja Mooses vihastui sodan päämiehiin, jotka olivat tuhanten ja satain päämiehet, kun he tulivat sotaretkeltä.

15. Ja Mooses sanoi heille: "oletteko jättäneet kaikki naiset elämään?

16. Katso, nehān saattoivat Bileamin neuvosta Israelin lapsia syntiä tekemään Herraa vastaan Peorin asiassa, ja rangaistus tuli Herran kansan päälle.4Moos.22:5. 24:14. 25:2. 2 Piet.2:15:ss, 17. Niin lyökäät nyt kuoliaaksi kaikki miehenpuoli lasten seassa, ja

kaikki naiset, jotka miehen tuntenect ja miehen kanssa maanneetovat, lyökäät myös kuoliaaksi. Tuom. 21:11.

18. Mutta kaikki naispuoliset lapsista, jotka eivät ole miestä tunteneet eikä maanneet miehen tykönä.

sallikaat elää.

19. Ja pysykäät itse ulkona leiristä seitsemän päivää. Kaikki, jotka olette ihmisen tappaneet tahi tapettuun koskeneet, puhdistakaat itsenne kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, sekä te itse, että vangit. 4 Moos. 19:16. 20. Ja kaikki vaatteet, ja kaikki nahkakalut, ja kaikki, jotka vuohen kar-voista fehdyt ovat, ja kaikki puuaseet pitää teidän puhdistaman.

Ja pappi Eleasar sanoi sotajoukolle, joka sodassa oli ollut: tama on lain sääntö, jonka Herra on käs-

kenyt Moosekselle:

22. Ainoastansa kulta, hopia, vas-

ki, rauta, tina ja lyijy,

23. ja kaikki, mikä tulen kestää, käyttäkäät tulen läpitse, ja se on puhdas; kuitenkin ovat ne puhdisłusvedellä kirkkaaksi tehtävät. Mutta kaikki se, joka ei tuita kestä, pitää teidän käyttämän veden läpitse.

24. Ja teidän pitää pesemän vaatteenne seitsemäntenä päivänä, niin te tulette puhtaaksi; sitten tulkaat leiriin.

25. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

26. "Lue vangittujen saalis, sekä ihmiset että eläimet, sinä ja pappi Eleasar, ja ylimmäiset kansan vanhimmat.

27. Ja anna puoli saaliista niille. jotka sotaan menivät ja sotineet ovat. a toinen puoli muulle kansalle.

1 Sam. 30:24. 28. Ja vlennä veroksi Herralle sotamiehistä, jotka sodassa olivat, aina viidestä sadasta yksi sielu, ihmisistă, elăimistă, aaseista ja lampaista.

29. Heille tulevasta puolesta osasta pitää sinun ne ottaman ja antaman Eleasarille, vlönnykseksi papille

Herralle.

Vaan lapsille tulevasta puolesta osasta ota aina viidestäkymmenestä vksi, ihmisistä, karjasta, aaseista ja lampaista, ja kaikista eläimistä, ja anna ne Leviläisille, jotka vartioitsevat Herran majaa,

31. Ja Mooses ja pappi Eleasar te-kivät niinkuin Herra oli käskenyt

Moosekselle.

32. Ja saalis, joka oli jälellä sotaväen ryöstämästä saaliista, oli kuusisataa viisi kahdeksattakymment**ä** tuhatta lammasta,

kaksi kahdeksattakymmentä tu-

hatta nautaa. 34. yksi seitsemätläkymmentä tuhatta aasia.

35. Ja naisväkeä, jotka eivät olleet miehen kanssa maanneet, oli kaksineljättäkymmentä tuhatta sielua.

36. Ja puolet tästä, joka sotaan lähteneiden osaksi tuli, oli luvultaan kolmesata**a** seitsemänneliättäkymmentä tuhatta ja viisisataa lammasta. 37. josta tuli Herralle kuusisataa ja

viisikahdeksattakymmentä lammas-

38. ja kuusi neljättäkymmentä tuhatta nautaa, josta Herralle kaksikahdeksattakymmentä;

39. ja kolmekymmentä tuhatta ja viisisataa aasia, josta Herralle yksi

seitsemättäkymmentä; 40. niin myös ihmisten sieluja kuusitoistakymmentä tuhalta, ja niistä tuli Herralle kaksi neljättäkymmentä sielua.

41. Ja Mooses antoi Herran ylönnysuhrin osan papille Eleasarille, niinkuin Herra oli hänelle käskenyt. 42. Mutta toinen puoli siitä, jonka

Mooses oli sotamiesten saaliista jakanut Israelin lapsille,

43. joka kansalle tuli, oli kolmesataa seitsemän neljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa lammasta,

44. kuusi neljättäkymmentä tuhatta

nautaa,

45. kolmekymmentä tuhatta ja viisisataa aasia,

46. ja kuusitoistakymmentä tuhatta ihmisten sielua.

47. Ja Mooses otti siitä puolesta osasta, joka Israelin lasten oli, aina yhden viidestäkymmenestä, sekä ihmisistä että eläimistä, ja antoi sen Leviläisille, jotka vartioitsivat Herran majaa, niinkuin Herra oli Moosekselle käskenyt.

48. Ja sotaväen päällysiniehet, jotka olivatasetetut tuhanten ja satain päämichiksi, menivät Mooseksen tykö,

49. ja sanoivat hänelle: "sinun palvelijasi ovat laskeneet sotamiesten luvun, jotka meidän allamme olivat, ja ei siitä yhtäkään puutu

50. ja me tuomme Herralle lahjoja, senjälkeen kuin kukin saanut on, kultaisia esineitä, käsirenkaita, rannerenkaita, sormuksia, korvarenkaila, seppeleitä, että meidän sielumme sovitettaisiin Herran edessä."

51. Niin Mooses ja pappi Eleasar ottivat heiltä kullan, kaikellaisia esi-

neilä.

52. Ja kaikki ylönnysuhrin kulta, jonka tuhanten ja satain päämiehet Herralle uhrasivat, oli kuusitoistakymmentä tuhatta seitsemänsataa ja viisikymmentä sikliä.

53. Sotavāki oli ryövānnyt itseku-

kin edestänsä.

54. Ja Mooses ja pappi Eleasar ottivat kullan tuhanten ja satain päämiehiltä, ja he veivät sen seurakunnan majaan Israelin lapsille muistoksi Herran eteen.

32 Luku.

Rubenin ja Gadin lapset, ja puoli Manassen sukukuntaa saavat osakseen maan Jordanin itäpuolella.

Rubenin lapsilla oli sangen paljo karjaa, ja Gadin lapsilla oli myös aivan suuri joukko karjaa, ja he nākivāt Jaeserin ja Gileadin maan, eltä se oli sovelias karjan laidun. 2. Sentähden tulivat Gadin lapset ja Rubenin lapset ja puhuivat Moo-sekselle ja papille Eleasarille ja kansan päämiehille, sanoen:

3. "Atarot, Dibon, Jaeser, Nimra, Hesbon, Eleale, Seban, Neboja Beon, 4. se maa, jonka Herra on lyönyt lsraelin kansan edessä, on sovelias maa karjalle, ja meillä, sinun pal-

velijoillasi, on karjaa.'

5. Ja he vielā sanoivat: "jos me olemme armon löytäneet sinun edessäsi, niin anna sinun palvelijoillesi tāmā maa omaksi; ālā anna meidān

menna Jordanin ylitse."
6. Mooses sanoi Gadin ja Rubenin lapsille: "pitäiskö teidän veljenne meneman sotaan, ja te jäätte tähän? | sotaan Herran edessä,

7. Miksi te käännätte Israelin lasten sydämmet menemästä ylitse siihen maahan, jonka Herra heille on antanut?

Niin tekivät myös teidän isänne, kun minä lähetin heidät Kades Barneasta kaisomaan tätä maata;

9. kun he tulivat Eskolin ojalle ja näkivät maan, käänsivät he Israelin lasten sydammen, niin ettei he siihen maahan tahtoneet mennä, jonka Herra oli heille antanut.

4 Moos. 13:3 ss. 24 ss. 10. Ja Herran viha syttyi sinä päivănă, ja hăn vannoi, sanoen:

11. Tāmā kansa, joka Egyptistā lāhtenyt on, kahdenkymmenen vuotiset ja vanhemmat, ei suinkaan pidä näkemän sitä maata, jonka minä Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille olen valan kautta luvannut, — koska eivät ole minua uskollisesti seuranneet, — 4 Moos, 14:28 ss. 26:65.

5 Moos. 1:35. 12. paitsi Kalebia, Jefunnen, Kenisiläisen poikaa, ja Josuaa, Nunin poikaa; sillä he uskollisesti seura-

sivat Herraa.

13. Ja Herran viha syttyi Israeliin, ja Hän laski heidät menemään korpeen sinne ja tänne neljäkymmen-tä vuotta, siksi kuin koko se suku-kunta hukkui, joka oli Herran edessä pahaa tehnyt.

14. Ja katso, le olette nousneet teidän isänne sijaan, te syntisten sikiöt, ja lisäätte vielä Herran vihan

tulta Israelia vastaan;

sillä jos te käännytte hänestä pois, niin hän antaa teidän enemmän aikaa viipyä korvessa, ja niin te saatatte turmion tämän kansan yli." 16. Silloin he astuivat hänen eteensä, ja sanoivat: "me rakennamme ainoastansa tähän pihatoita meidän karjallemme, ja kaupungeita meidän lapsillemme.

17. Mutta me itsetahdomme varustaida ja kiirehtien rientäälsraelin lasten edellä, siihen asti että me saatamme heidät paikoilleen ; vaan meidän lapsemme ovat näissä vahvoissa kau-

pungeissa maan asuvaisten tähden. Me emme palaja meidān huoneisimme, ennenkuin Israelin lapset itsekukin ovat saaneet perintönsä.

19. Sillä emme tahdo heidän kanssansa periä sillä puolen Jordanin tahi etempää; vaan meidän perintömme olkoon tällä puolella Jordania itään päin."

20. Ja Mooses sanoi heille: "jos te tämän teette, ja varustatte itseänne Jos. 1:13 ss.

21. ja menette Herran edessä Jordanin ylitse, jokainen kuin teistä on varustettu, siksi että hän ajaa kaikki vihollisensa pois kasvoinsa edestă.

22. ja maa tulee Herran edessä alamaiseksi; ja te sitten palajatte takaisin, niin te olette viattomat Herran ja Israelin edessä, ja niin tämä maa on teidän omanne Herran edes-

23. Mutta jos ette niin tee, katso, niin te rikotte Herraa vastaan, ja saatte tuntea, että rangaistus käsittää teidät.

24. Niin rakentakaat siis kaupungeita teidän lapsillenne, ja pihatoita teidän karjallenne, ja tehkäät niinkuin te sanoitte.

25. Ja Gadin ja Rubenín lapset sanoivat Moosekselle: "sinun palvelijasi tekevät niinkuin minun herrani

on käskenyt.

26. Meidan lapsemme, vaimomme, tavaramme ja kaikki karjamme jäävät Gileadin kaupunkeihin

27. Mutta me, sinun palvelijasi, lähdemme kaikki yhdessä joukossa varustettuna sotaan Herran edessä, niinkuin herrani on sanonut."

Jos. 4:12. 28. Niin Mooses käski heidän puolestansa pappia Eleasaria, ja Josuata, Nunin poikaa, ja Israelin lasten

sukukunlain ylimmäisiä isiä, 29. ja sanoi heille: "jos Gadin ja Rubenin lapset menevät teidän kanssanne Jordanin ylitse, kaikki varustettuna sotaan Herran edessä, ja te saatte kaikki maan haltuunne, niin antakaat heille Gileadin maa omaksi.

30. Vaan jos eivät he mene varustettuna teidän kanssanne, niin perikööt teidän kanssanne Kanaanmaal-

31. Ja Gadin ja Rubenin lapset vastasivat, ja sanoivat : "niinkuin Herra on puhunut sinun palvelijoillesi,

niin me teemme.

32. Me menemme varustettuna Herran edessä Kanaanmaalle, ja niin omistamme meidän perintöosamme

tällä puolella Jordanin.

33. Niin Mooses antoi Gadin ja Rubenin lapsille ja puolelle Manassen, Josefin pojan, sukukunnalle Sihonin, Amorealaisten kuninkaan valtakunnan, ja Ogin, Basanin kuninkaan valtakunnan, maan kaupunkeinensa, jotka niissä maan äärissä vmpärillä olivat. 4 Moos. 34:14.

5 Moos. 3:12,13. 29:8. Jos. 13:8. 22:4. 34. Ja Gadin lapset rakensivat Di-

bonin, Atarotin, Aroerin,

35. Atarot-Sofanin, Jaeserin, Jogbehanin.

36. Betnimran ja Betaranin, valivat kaupungit ja pihatot.

37. Rubenin lapset rakensivat Hes-

bonin, Elealen, Kirjataimin, 38. ja Nebon, Baalmeonin, Musabotsemin ja Sibman, ja antoivat nimet niille kaupungeille, jotka he rakensivat.

39. Ja Makirin, Manassen pojan lapset, menivät Gileadiin ja voittivat sen, ja ajoivat ulos Amorealaiset, iotka siellä asuivat. 1 Moos. 50:23.

5 Moos. 3:15.

40. Niin Mooses antoi Makirille, Manassen pojalle, Gilcadin, ja hän asui siellä.

41. Mutta Jair, Manassen poika, meni ja voitti heidän maan kylänsä. jotka hän kutsui Jairin kyliksi. 🤫

5 Moos. 3:14. 42. Meni myös Noba, ja voitti Kenatin tyttärinensä, ja hän kutsui sen Nobaksi nimensä mukaan.

33 Luku.

Israelin lasten leiripaikat korpivaelluksen aikana.

Nämä ovat Israelin lasten matkat, kun he läksivät Egyptin maalta, järjestetyt joukkoihinsa, Mooseksen ja Aaronin johdolla.

2. Ja Mooses kirjoitti heidän matkansa, niinkuin he matkustivat Herran käskyn jälkeen. Ja nämä ovat heidan matkustuksensa lähtöpaik-

kain mukaan:

3. Ja he läksivät matkalle Ramseksesta viidentenätoista päivänä ensimmäisessä kuukaudessa; toisena päivänä pääsiäisestä läksivät Israelin lapset ulos korkian käden kautta, kaikkein Egyptiläisten silmäin 2 Moos. 12:37. 14:\$. edessä.

4. Ja Egyptiläiset hautasivat esikoisensa, jotka Herra heidän senssansa lyönyt oli, ja Herra oli myös antanut tuomion käydä heidän jumaliensa ylitse. 2 Moos. 12:12,

5. Kun Israelin lapset olivat vaeltancet Ramseksesta, niin he sijoitti-

vat itsensä Sukkotiin.

6. Ja matkustivat Sukkotista, ja sijoittivat itsensä Etamiin, joka on korven äärellä. 2 Moos. 13:20.

7. Ja he matkustivat Etamista ja palasivat Pi-hakirotiin, joka on Baalsefoniin päin, ja sijoittivat itsensä Migdolin kohdalle. 2 Moos, 14:2.

8. Ja he matkustivat Hakirotin editse ja kävivät keskeltä merta korpeen, ja matkustivat kolme päiväkuntaa Etamin korvessa, ja sijoittivat itsensä Maraan. 2 Moos.14.22. 15:23.

9. Ja he matkustivat Marasta ja tulivat Elimiin; ja Elimissä oli kak-siloista lähdettä, ja seitsemänkymmentă palmupuuta, ja he sijoittivat ilsensä siellä. 2 Moos. 15:27.

10. Ja he matkustivat Elimistä, ja sijoittivat itsensä Punaisen meren

11. Ja he matkustivat Punaisen meren luota, ja sijoittivat ilsensä Sinin korpeen. 2 Moos. 16:1. 12. Ja he matkustivat Sinin kor-

vesta, ja sijoittivat itsensä Dofkaan. 13. Ja he matkustivat Dofkasta, ja sijoittivat itsensä Alusiin.

14. Ja he matkustival Alusista, ja sijoittivat itsensä Rafidimiin, ja siinä | ei ollut kansalle vettä juoda.

2 Moos. 17:1. 15. Ja he matkustivat Rafidimista. ja sijoittivat itsensä Sinain korpeen.

2 Moos. 19:1 ss. 16. Ja he matkustivat Sinain korvesta, ja sijoittivat itsensä Himohaudoille. 4 Moos. 11:34. 17. Ja he matkustivat Himohaudoil-

la, ja sijoittivat Itsensä Haserotiin. 4 Moos. 11:35.

18. Ja he matkustivat Hascrotista, ja sijoittivat itsensä Ritmaan.

19. Ja he matkustivat Ritmasta, ja sijoittivat itsensä RimonPuresiin. 20. Ja he matkustivat RimonPuresesta, ja sijoittivat itsensä Libnaun. 21. Ja he matkustivat Libnasta, ja sijoittivat itsensä Rissaan.

22. Ja he matkustivat Rissasta, ja sijoittivat itsensä Kehelataan.

23. Ja he matkustivat Kehelatasta, ja sijoittivat itsensä Saferin vuorelle. 24. Ja he matkustivat Saferin vuorelta, ja sijoittivat itsensä Haradaan. 25. Ja he matkustivat Haradasta, ja sijoittivat itsensä Makhelotiin.

26. Ja he matkustivat Makhelotista, ja sijoittivat itsensä Tahatiin. 27. Ja he matkustivat Tahatista, ja

sijoittivat itsensä Taraan. 28. Ja he matkustivat Tarasta, ja

sijoittivat itsensä Mitkaan. 29. Ja he matkustivat Mitkasta, ja

sijoittivat itsensä Hasmonaan. 30. Ja he matkustivat Hasmonasta

ja sijoittivat itsensä Moserotiin. 5 Moos. 10:6. 31. Ja he matkustivat Moserotista.

ja sijoittivat itsensä Bene-Jackaniin. 32. Ja he matkustivat Benc-Jackanista, ja sijoittivat Itsensä Horgidgadiin.

33. Ja he matkustivat Horgidgadis-

34. Je matkustivat Jotbatasta, ja sijoittivat itsensä Abronaan.

35. Ja he matkustivat Abronasta, ja sijoittivat itsensä Etsiongeberiin.
36. Ja he matkustivat Etsiongebe-

rista, ja sijoittivat itsensä Sinin korpeen, se on Kades. 4 Moos, 20:1. 37. Ja he matkustivat Kadeksesta. ia sijoittivat itsensä Horin vuorelle. joka on Edomin maan rajoilla.

4 Moos. 20:22. 38. Silnä meni pappi Aaron Horin vuorelle, Herran käskyn jälkeen, ja kuoli siellä neljäntenäkymmenentenā vuotena, sittekuin Israelin lapset olivat lähteneet Egyptin maalta, ensimmäisenä päivänä viiden-

5 Moos. 10:6. 32:50. 39. Ja Aaron oli sadan ja kolmenkolmattakymmentä vuotinen kuol-

4 Moos. 20:25 ss.

lessansa Horin vuorella.

nessä kuussa.

40. Silloin kuuli Kanancalaisten kuningas, joka asui Aradissa, etelään päin Kanaanmaalla, että Israelin lapset olivat tulossa. 4 Moos. 21:1. 41. Ja he matkustivat Horin vuo-

relta, ja sijoittivat itsensä Salmonaan. 4 Moos. 21:4.

42. Ja he matkustivat Salmonasta, ja sijoittivat itsensä Punoniin. 43. Ja he matkustivat Punonista, ja

sijoittivat itsensä Obotiin. 4 Moos, 21:10. 44. Ja he matkustivat Obotista, ja

sijoittivat itsensä Ije-Abarimiin, Moabin rajoille. 4 Moos. 21:11. 45. Ja he matkustivat Ijestä, ja si-

joittivat itsensä Dibon-Gadiin. 46. Ja he matkustivat Dibon-Gadis-

ta, ja sijoittivat itsensä Almon-Diblataimiin.

47. Ja he matkustivat Almon-Diblataimista, ja sijoittivat itsensä Abarimin vuorelle Nebon kohdalle.

4 Moos. 21.11 48. Ja he matkustivat Abarimin vuorella, ja sijoittivat itsensä Moa-bin kedoille, Jordanin rannalle Je-rikon kohdalle. 4 Moos. 22:1.

49. Ja he sijoittivat itsensä Jordanin rannalle hamasta Bet-Jesimotista aina Abel-Sittimiin Moabin kedoilla. 4 Moos. 25.1.

50. Ja Herra puhui Moosekselle, Moabin kedoilla. Jordanin rannaila, Jerikon kohdalla, sanoen:

51. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: kun olette tulleet Jordanin ylitse Kanaanmaalle.

52. niin teidän pitää kaikki sen maan asukkaat teidän edestänne ajaman pois, ja kaikki heidän maala-🗽, ja sijoittivat itsensä Jotbalaan. | tut kuvapalsaansa ja valetut kuvansa hävittämän, ja kaikki heidän uh-rikukkulansa kukistaman.

2 Moos. 23:32. 34:12 ss. 5 Moos. 7:2 ss.

Jos. 11:12. 53. Ja niin omistakaat maa ja asukaat siinä; sillä teille olen minä maan antanut omistaaksenne sen. 54. Ja teidän pitää maan jakaman arvalla teidän sukukunnillenne. Joita usiampi on, niille pitää teidän enempi antaman perinnökseksensä; ja joita vähempi on, niille vähem-män perinnökseksensä; mihin arpa lankee kullenkin, siellä olkoon hä-

4 Moos. 26:55. Jos. 14:2. 55. Mutta jollette maan asuvaisia aja ulos teidän edestänne, niin ovat ne, jotka heistä jätätte, teille niinkuin orjantappurat silmissänne ja keihäs kyljessänne; sillä he ahdistavat teitä siinä maassa, jossa te Jos. 23:13. Tuom. 2:3.

nen osansa; isäinne sukukuntain jälkeen pitää teidän perimän.

56. Ja silloin tapahtuu, että minä teen niin teille, kuin minä aivoin

heille tehdä.

34 Luku.

Luvatun maan rajat; jakajain nimet.

Ja Herra puhui Moosekselle, sanoen: 2. Käske Israelin lapsia, ja sano heille: kun te tulette Kanaanmaalle, niin se maa se on, joka teille perimiseksi lankeaa, Kanaanmaa rajainsa jälkeen.

3. Etelän puoli rupeaa Sinin korvesta Edomin tyköä, ja etelä rajanne käy Suolaisen meren äärestä, joka itään päin on. 1 Moos, 14:3.

- 2 Moos. 23:31. Jos. 15:1 ss. 4. Ja se rajanne kääntyy eteläpuolella Akrabimin kukkulaa ja menee Siniin, niin että sen uloskäyminen on etelän puolelta KadesBarneaa ja ulottuu Hasar-Adariin, ja menee Asmoniin.
- Sitten kääntyy raja Asmonista Egyptin virtaan päin ja loppuu me-

Mutta rajana länteen päin olkoon teillä suuri meri; se on maanne ääri länteen päin.

7. Ja tāmā on rajanne pohjaan päin: käykäät raja suuresta merestä hamaan Horin vuoreen asti,

8. ja Horin vuoresta määrätkäät raja siihen asti että Hamatiin tullaan, niin että rajan loppu on Sedadassa. 9. Ja se raja menköön Sifoniin, ja

sen loppu olkoon Hasar-Enanissa. Se olkoon teidän rajanne pohjoisessa. Ja myös määrätkäät rajanne

itään päin, Enanista Sefamiin.

11. Ja raja ...enköön Sefamista alas Riblaan asti. Ainin itapuolella: sitte luoskoon se alaspäin, ja menköön Kinneretin meren sivutseitapuolella,

12. ja tulkoon raja alas Jordanille, ja sen loppu olkoon Suolainen meri. Se on oleva teidan maanne, rajoi-

nensa joka taholta.

13. Ja Mooses käski Israelin lapsia. ja sanoi: tāmā on maa, jonka teidän pitää jakaman keskenänne arvalla, jonka Herra käski antaa niille yhdeksälle sukukunnalle, ja sille puolelle sukukunnalle;

14. sillä Rubenin lasten sukukunta, heidän isäinsä huonekuntain jälkeen, ja Gadin lasten sukukunta hei-

dän isäinsä huonekuntain jälkeen. ja puoli Manassen sukukuntaa ovat jo saaneet osansa. 4 Moos, 32:33. 15. Nämä kaksi sukukuntaa ja se puo-

li sukukunta ovat saaneet perintöosansa tällä puolen Jordania, Jerikon kohdalla itään päin.

16. Ja Herra puhui Moosekselle,

sanoen:

17. Nämä ovat miesten nimet, jotka maan teille jakavat: pappi Eleasarja Josua, Nunin poika. Jos. 14:1. 21:1.

18. Siihen myös ottakaat yksi päämies jokaisesta sukukunnasta, maa-

ta jakamaan, 19. ja nämä ovat miesten nimet: Juudan sukukunnasta Kaleb. Jefun-

nen poika; Simeonin lasten sukukunnasta

Semuel, Ammihudin poika; 21. Benjaminin sukukunnasta Eli-

dad, Kislonin poika; 22. Danin lasten sukukunnan pää-

mies, Bukki, Joglin poika; 23. Josefin lapsista, Manassen su-

kukunnan päämies, Hanniel, Efodin poika:

24. Efraimin lasten sukukunnan päämies, Kemuel, Sistanin poika; 25. Sebulonin lasten sukukunnan päämies, Elisafan, Parnakin poika; 26. Isaskarin lasten sukukunnan

päämies, Paltiel, Assanin poika; 27. Asserin lasten sukukunnan pää-

mies, Akihud, Selomin poika; 28. Naftalin lasten sukukunnan päämies, Pedahel, Ammihudin poika. 29. Nämä ovat ne, jotka Herra on

käskenyt Israelin lasten perintoosaa jakamaan Kanaanmaalla.

35 Luku.

Leviläisten kaupungit. Vapaakaupungit. Laki murhaajista.

Ja Herra puhui Moosekselle, Moa-bin kedoilla, läsnä Jordania Jerikon kohdalla, sanoen:

2 Käske Israelin lasten antaa perimisestänsä Leviläisille kaupungeita asuaksensa niissä; antakaat myös Leviläisille esikaupunkeja niiden ympārillā. Jos. 21:2.

3. eitähe asuisivat kaupungeissa, ja pitäisivät karjansa, tavaransa ja kaikkinaiset eläimensä esikaupungeissa. 4. Esikaupungit, jotka teidan tulee

anina Leviläisille, pitää oleman tu-hannen kyynärätä kaupungin muu-

rista ulos päin yltympäri. 5. Niin teidän pitää mittaaman kaupungin ulkopuolella: idän puolelle kaksi tuhatta kyynärätä, ja etelin puolelle kaksi tuhatta kyynärätä, ja lännen puolelle kaksi tuhatta kyynärätä, ja pohjan puolelle kaksi luhatta kyynärätä, eitä kaupunki olisi keskellä. Nämä olkoot heidän esikaupunkinsa.

6. Ja niiden kaupunkien seassa, joika te annatte Leviläisille, olkoon kuusi vapaakaupunkia, että se. joka jonkun kuoliaaksi lyö, pakenisi nii-hin; paitsi näitä pitää teldän an-laman heille kaksi viidettäkymmen-

ii kaupunkia.

2 Moos. 21:13. 5 Moos. 4:41 ss. Jos. 20:2 ss. 21:3. 7. niin että kaikkiansa kaupungeia, jotka te annatte Leviläisille, tulee kahdeksan viidettäkymmentä esikaupunkeinensa.

8. Ja ne kaupungit, jotka te annatte Israelin lasten omaisuudesta, ovat niin annettavat, että se, jolla paljon on, antaa enemmän, ja se, jolla vähin on, antaa vähemmän; antakoon ilsekukin Leviläisille kaupunkeja jaossa saadun perimisensä mukaan. 9. Ja Herra puhui Moosekselle, sa-

10. Puhu Israelin lapsille ja sano heille: tultuanne Jordanin ylitse Ka-

naanmaahan,

11. valitkaat itsellenne kaupungit, jolka olkoot vapaakaupungelta, joihinka tappaja voipi paeta, kun hän lapalurmasta on jonkun kuoliaaksi 5 Moos. 19:2 ss.

12. Ja senkaltaiset vapaakaupungit olkoot teidän keskellänne turvapaikkana veren kostajan tähden, ettei tappaja kuolisi ennenkuin hän koko seurakunnan oikeuden edessä on seisonut.

13. Ja ne kaupungit, jotka te annatte, olkoot teille kuusi vapaakau-

punkia.

14. Kolme kaupunkia pitää teidän anlaman tällä puolen Jordania, ja kolme itse Kanaanmaalla; nämä olkoot vapaakaupungit.

15. Sekā Israelin lapsille, ettā muu

kalaisille ja huonekuntalaisille heidan seassansa, olkoot ne kuusi kaupunkia pakopaikkana, johon jokainen voi paela, joka tapaturmassa jonkun sielun kuoliaaksi lyö.

Mutta jos joku lyö toista rautaisella aseella, niin että hän kuolce, hān on murhaaja; murhaajan pitāā totisesti kuoleman. 1 Moos. 9:6.

2 Moos, 21:12 ss. 3 Moos, 24:17 ss. 17. Ja jos hän paiskaa jonkun kivellä, joka hänen kädessänsä on. josta voi kuolema seurata, ja se kuolee, niin hän on murhaaja, ja hänen pitää totisesti kuoleman.

18. Jos hän lyö häntä jollakulla puuaseella, josta kuolema voi seurata, ja se kuolee, hän on marhaaja, ja hänen pitää totisesti kuoleman. 19. Verenkostaja saa tappaa mur-

hanjan; missä kohdanneekin, saa han hänet tappaa.

20. Jos joku syöksee toisen vihasta taikka paiskaa häntä väijytessä, niin että hän kuolee, 8 Moos. 19:11.

21. taikka vihasta lyö toista kädellänsä, niin että hän kuolee, niin to-tisesti kuoletettakoon se, joka lõi, sillä hän on murhaaja. Verenkostaja saa kohdatessaan hänet tappaa.

22. Mutta jos hän syöksee hänet tapaturmasta ilman vihaa, taikka heittää jotakin hänen päällensä ilman pahaa tarkoitusta, 2 Moos. 21:13.

23. taikka näkemättä häntä heittää häntä kivellä, josta kuolema saattaa seurata, niin éttä hän kuolee, eikä ole hänen vihamiehensä, eikä hänelle mitään pahaa:aikonut,

24. niin seurakunta tuomitkoon lyöjän ja verenkostajan välillä näiden

sääntöjen mukaan.

25. Ja kansan pitää vapahtaman murhaajan verenkostajan käsistä, antaen hänen palata vapaakaupunkiin jälleen, johonka hän pakeni; ja siellä pitää hänen oleman ylimmäisen papin kuolemaan asti, joka pyhällä öljyllä on voideltu.

26. Mutta jos murhaaja rohkiasti vapaakaupunkinsa rajain men**ee** ylitse, johonka hän paennut on,

27. ja verenkostaja tapaa hänet ulkona vapaakaupunkinsa rajoista, ja lyö hänet kuoliaaksi, niin ei hänelle mitään verenvikaa siitä tule;

28. sillä hänen piti vapaakaupungissansa oleman ylimmäisen papin kuolemaan asti, ja ylimmäisen papin kuoleman jälkeen tuleman perintömaallensa jälleen. 29. Nämä olkoot teille ja lapsillen-

ne oikeuden sääntönä suvusta su-

kuun, missä asunettekin.

niin murhaaja on kuoletettava todistalain todistuksen mukaan; mutta yhden todistajan todistus ei ole kylläksi kuoleman tuomioon.

5 Moos. 17:6. 19:15. Matt. 18:16. Joh. 8:17.

2 Kor. 13:1. Hebr. 10:28. 31. Alkäät ottako yhtään lunastushintaa murhaajan hengen edestä, joka on kuolemaan vikapää; sillä hänen pitää totisesti kuoleman.

32. Ja alkäät ottako yhtään hintaa siltä, joka vapaakaupunkiinsa paennut oli, ja tahtoisi palata jälleen asumaan maassa ennen papin kuole-

mata.

33. Alkäät saastuttako maata, jossa te asutte; sillä se, joka vereen vikapää on, hän saastuttaa maan, ja maata ei voida puhdistaa verestä, joka siihen vuodatettu on, muutoin kuin sen veren kautta, joka sen vuodattanut on. 1 Moos. 9:6.

34. Alkäät saastuttako maata, jossa te asutte, jossa myös minä asun; sillä minä olen Herra, joka asun

Israelin lasten keskellä.

36 Luku.

Selofkadin tytärten naimisista.

Ja ylimmäiset isät Gileadin lasten suvusta, joka oli Manassen pojan Makirin poika, Josefin lasten suvusta, kāvivāt edes, ja puhuivat Moo-seksen ja päämiesten, Israelin lasten ylimmäisten isäin edessä,

4 Moos. 26:29 ss. 2. ja sanoivat: "Herra käski minun herrani jakaa maan arvalla Israelin lapsille perittäväksi. Ja sinä, minun herrani, olet Herralta saanut käskyn antaa meidän veljemme Selofkadin perimyksen hänen tyttärillensä.

4 Moos. 26:55 ss. 27:1,8. Jos. 17:3 ss. 3. Mutta jos he joutuvat vaimoiksi jollekulle Israelin lasten toisista suvuista, niin otetaan heidän perintonsa meidan isaimme perinnosta,

30, Jos joku lyö toisen kuoliaaksi, ja lisätään sen suvun perimykseen, johon he tulevat, ja niin tulce meidan perimyksemme arpa vähenne-

4. Kun Israelin lasten riemuvuosi tulee, niin lisätään heidän perintöosansa sen súvun perimykseen, johonka he tulevat; ja näin heidän perintönsä otetaan pois meidän i-säimme perimyksestä." 3 Moos, 25:13.

5. Silloin sääsi Mooses Israelin lapsille Herran käskyn mukaan, ja sanoi: "Josefin lasten suku on oikein

puhunut.

6. Tämä on se, minkä Herra käski Selofkadin tyttäristä, ja sanoi : menkööt naimisiin kellenkä he tahtovat, kuitenkin niin, että he menevät naimisiin jollekin isäinsä sukukunnasta.

7. ettei Israelin lasten perimys menisi yhdestä suvusta toiseen; sillä jokainen Israelin lasten seassa riippukoon kiinni isäinsä sukukunnan

perimyksessä.

8. Ja kaikki tyttäret, joilla on perimys jossakin Israelin lasten suvussa, menkööt naimisiin jollekulle isänsä sukukunnasta, että jokainen Israelin lasten seassa pitäisi isänsä perimyksen,

9. ja ettei perintöosa menisi yhdestä sukukunnasta toiseen, mutta jokainen pysyisi omassa perimykses-sänsä Israelin lasten sukuin seassa." 10. Niinkuin Herra käski Moosek-

selle, niin tekivät Selofkadin tyttäret:
11. Mahela, Tirsa, Hogla, Milka, Noa, Selofkadin tyttäret, menivät

naimisiin setäinsä pojille,

12. ja tulivat vaimoiksi niille, jotka olivat Manassen, Josefin pojan suvusta; niin pysyi heidän perimyksensä heidän isänsä huonekunnan suvussa.

13. Nämä ovatne käskyt ja oikeudet. joita Herra Mooseksen kautta sääsi Israelin lapsille, Moabin kedoilla, Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla.

VIIDES MOOSEKSEN KIRJA. DEUTERONOMION.

I Luku.

Mooses puhuu kansaile, siitä, mitä oli korpivaelluksen aikana tapahtunut.

Nama ovat ne sanat, jotka Mooses puhui koko Israelille tällä puolen Jordanin, korvessa, Araban ke- | 3. Ja tapahtui neljäntenäkymme-

dolla Punaisen meren kohdalla. Paranin. Tofelin, Labanin, Haserotin ja Disahabin vaiheella. 5 Moos, 33:2.

2. Yksitoista päivämatkaa on Horebista, Scirin vuoren kautta Kades Barneaan asti.

nentenă vuonna, ensimmäisenă păivānā, ensimmüisessä kuussa toistakymmentä, että Mooses puhui Israelin lapsille kaikki, mitä Herra hä-

nen kaski heille puhua.

4. Sittekuin hän oli lyönyt Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, joka Hes-bonissa asui, niin myös Ogin, Basanin kuninkaan, joka Astarotissa Edreissā asui, 4 Moos. 21:24. 21:33. 5. tällä puolen Jordanin, Moabin maalla, rupesi Mooses selittämään tātā lakia, ja sanoi:

6. Herra, meidan Jumalamme, puhui meille Horebissa, sanoen: te olette jo kyllä kauan olleet tällä

vuorella:

7. kääntykäät ja menkäät matkaan Amorilaisten vuorelle, ja kaikkein heitä lähellä asuvaisten tykö, kedolla, vuorella, alankomaassa, etelämaassa ja meren salamissa, Kanaanmaalle ja Libanoniin, hamaan suureen Fratin virtaan asti. 2 Moos. 23:31. 8. Katso, minä olen teille antanut maan, joka on teidän edessänne; menkäät ja omistakaat se maa, josta Herra teidän isillenne Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille vannoi anlavansa sen heille ja heidan siemenellensä heidän jälkeensä.

1 Moos. 15:18. 17:8. 9. Niin minä puhuin teille silloin, sanoen: "en minä voi yksinäni kan-

2 Moos., 18:18.

laa leitä.

10. Sillä Herra, teidän Jumalanne, on lisännyt teitä, ja katso, te olette tänäpänä niin monta, kuin taivaan

11. Herra, teidän isäinne Jumala, lisälköön teitä vielä monta tuhatta keriaa enemmäa, ja siunatkoon tei-lä, niinkuin hän teille sanonut on. 12. Kuinka minä yksinäni voin kanlaa teidän taakkanne, kuormanne

ja riilanne? 13. Valitkaat teille toimelliset, ymmärläväiset ja tunnetut miehet tei-

dän suvuistanne, ja minä asetan heidät teidän päämichiksenne." 14. Niin te vastasitte minua, sa-

noen: "hyvä on asia, josta puhut tchdäksesi."

15. Niin otin minä ne ylimmäiset leidän suvuistanne, toimelliset ja tunnetut michet, ja asetin teille päämichiksi, tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämie-hiksi, ja esimiehiksi teidän suku-kunnillenne.

Ja minä myös käskin teidän tuomarejanne silloin, sanoen: kuulkaat teidän veljiänne, ja tuomitkaat veljensä välillä, ja hänen muukalaisensa välillä.

17. Alkäät katsoko kenenkään muotoa tuomiossa, vaan kuulkaat niin pientă kuin suurtakin; ălkăți pelätkö ketään, sillä tuomio on Jumalan. Mutta jos joku asia tulec teille liika raskaaksi, niin antakaat sen tulla minun eteeni, kuullakseni sitä.

2 Moos. 18:26. 23:3. 3 Moos. 19:15. 5 Moos. 16:19, 2 Aik. 19:6. San. 18:5. 24:23,

28:21. Jaak. 2:9.

18. Ja minä käskin teitä siihen aikaan kaikista, mitä teidän tekemän pili.

19. Niin me läksimme Horebista. ia vaelsimme koko sen suuren ia hirmuisen korven läpitse, jonka te nähneet olette, Amorilaisien vuoriseuduille, niinkuin Herra, meidän Jumalamme, meille käski. Ja metulimme Kades-Barneaan,

20. Niin sanoin minä teille: "te olette tulleet Amorilaisten vuorelle asti, jonka Herra, meidan Juma-

lamme, antaa meille.

21. Katso, Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antanut tämän maan; mene ja omista se, niinkuin Herra, sinun isäisi Jumala, sinulle sanonut on; älä pelkää, äläkä hämmästy."

22. Ja te tulitte kaikki minun tyköni, ja sanoitte: "lähettäkäämme miehet meidän edellämme vakoomaan maata, ja ilmoittamaan meille tietä, jota meidän sinne menemān pilāā, ja kaupungeita, joihin-ka meidān tuleman pilāā."

23. Ja asia kelpasi minulle; ja minä otin kaksitoista miestä teidän seastanne, jokaisesta sukukunnasta

yhden.

24. Ne menivät matkaansa, ja astuivat vuorelle, ja tulivat Eskolin laaksoon asti, ja vakosivat sen.

4 Moos. 13:3,24. Ja he ottivat maan hedelmästä myötänsä ja toivat meille, ja ilmoittivat meille asian, ja sanoivat: "maa on hyvä, jonka Herra, meidän Jumalamme, meille antaa."

26. Mutta ette tahtoneet mennä sinne, vaan olitte vastahakoiset Herran,

teidan Jumalanne sanalle,

27. ja napisitte majoissanne, ja sanoitte: "Herra on meille vihainen, ja on tuonut meldät ulos Egyptin maalta, antaaksensa meidät Amorilaisten käsiin hukutettaviksi.

4 Moos. 14:2. 28. Kuhunka menemme? Meidän veljemme ovat peljättäneet sydämmemme, sanoen: se kansa on suuoikein jokaisen miehen ja hänen rempi ja vartevampi meitä, ja ne

kaupungit ovat suuret ja varustetut taivaaseen asti; me olemme myös nähneet siellä Enakin poikia."

4 Moos. 13:29. 29. Ja minā sanoin teille: "ālkāāt hāmmāstykö, ālkāāt myös peljāsty-

kö heitä;

30. sillä Herra, teidän Jumalanne. käy teidän edellänne, ja sotii teidän puolestanne, niinkuin hän myös tehnyt on Egyptissä teidän silmäinne 2 Moos. 14:14,24 ss. Jos. 10:14,42. 31. ja korvessa, jossa sinä olet nähnyi, kuinka Herra, sinun Jumalasi.

on sinun kantanut, niinkuin mies kantaa poikansa, koko sillä tiellä, jota te vaeltaneet olette, siihen asti kuin te tähän paikkaan tulitte."

5 Moos. 32:10 ss. 32. Mutta ette sittenkään uskoneet Herraan, teidän Jumalaanne.

33. joka kävi tiellä teidän edellänne, osoittamaan leirin paikkaa, yöl-lä tulessa, valaisten teille tietä, jota kāvitte, ja pāivāllā pilvessā.

2 Moos. 13:21. 40:38. 4 Moos. 10:34. 34. Kun Herra kuuli teidän huutonne, vihastui hän ja vannoi, sanoen: 35. "Ei yksikään tästä pahasta sukukunnasta pidä näkemän silä hyvää maata, jonka minä olen valalla luvannut antaa teidän isillenne,

4 Moos. 14:23. 26:65. 5 Moos. 2:14. Ps. 95:11. paitsi Kalebia, Jefunnen poikaa; hän on sen näkevä, hänelle minä annan sen maan, jonka päälle hän astunut on, ja myös hänen lapsillensa, koska hän uskollisesti seurasi Herraa."

37. Ja Herra vihastui myös minuun teidän tähtenne, ja sanoi: "et sinäkään sinne tule; 4 Moos. 20:12. 27:13 ss.

5 Moos. 3:26.27. 4:21. 34:4 ss. 38. vaan Josua, Nunin poika, sinun palvelijasi, on sinne tuleva; vahvista häntä, sillä hän on jakava

Israelille perinnön.

39. Ja teidän lapsenne, jotka te sanoitte saaliiksi joutuvan, ja teidän poikanne, jotka eivät tänäpänä tiedā hyvāā eikā pahaa, he tulevat sinne, ja minä annan sen heille, ja heidän pitää sen omistaman.

4 Moos. 14:3. 40. Vaan palaitkaat te ja menkäät korpeen, Punaisen meren tietä."

41. Niin te vastasitte, ja sanoitte minulle: "me olemme rikkoneet Herraa vastaan; me lähdemme nyt ja sodimme, niinkuin Herra, meidan Jumalamme meille käskenyt on." Ja te valmistauduitte, jokainen sotaaseinensa, ja ynseydessä menitte vuorelle. 4 Moos. 14:40 ss. | tä Elatista ja Etseongeberista, njin

42. Mutta Herra sanoi minulle: .,sano heille: älkäätsinne menkö, älkäät myöskään sotiko, sillä en minä ole teidän kanssanné, ettette tulisi lyö-dyksi teidän vihollistenne edessä."

43. Kun mină năită teille sanoin, niin ette kuulleet minua, vaan olitte Herran sanalle vastahakoiset, ja läksitte röyhkeydessä menemään

vuoristoon.

44. Niin tulivat Amorilaiset, jotka vuorella asuivat, teitä vastaan, ja ajoivat teitä takaa niinkuin kimalaiset tekevät, ja lõivät teidät maahan Seirissä Hormaan asti.

4 Moos. 14:45. 45. Ja te palasitte sieltä ja itkitte Herran edessä: mutta ei Herra tahtonut kuulla teidän ääntänne, eikä sitä korviinsa ottanut.

46. Niin te jäitte Kadekseen olemaan kauan aikaa; kauan siellä viivyitte.

2 Luku.

Edom, Moab, Ammon säästetään. Sihon lyödään.

Sitten me palasimme ja matkus-timme korpeen Punaisen meren tietä, niinkuin Herra oli minulle sanonut, ja vaelsimme Seirin vuoriston ympāri kauan aikaa.

2. Ja Herra puhui minulle, sa-

noen:

3. Te olette jo kylläksi kauan vaeltancet tämän vuoriston ympäri; kääntykäät pohjoiseen päin.

4. Ja käske kansaa, sanoen: teidän pitää vaeltaman teidän veljenne Esaun lasten rajain ylitse, jotka Seirissä asuvat, ja he pelkäävät teitä; mutta varokaat sangen visusti, 4 Moos. 20:14 ss.

5. ettette ala solaa heitä vastaan; sillä en minä anna teille jalankaan leveyttä heidän maastansa; sillä Rsaun lapsille olen minä antanut Seirin vuoren perinnöksi. 1 Moos, 36:8, 6. Rahalla pitää teidän heiltä ruuan ostaman, jonka te syötte; niin myös pitää teidän heiltä rahalla ostaman

veden, jota te juotte. 7. Silla Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinun kaikissa kältesi tõissä, ja on pitänyt huolta matkustuksestasi tässä suuressa korvessa:

jo neljäkymmentä ajastaikaa on Herra, sinun Jumalasi, ollut sinun kanssasi, niin ettei sinulta mitään ole puuttunut.

8. Kun me veljemme Esaun lasten tyköä vaeltaneet olimme, jotka Sei-rin vuorella asuivat, sitä kedon tiekiinnyimme ja menimme Moabin i korven tietä.

9. Ja Herra sanoi minulle: "älä vahingoita Moabilaisia, äläkä rupea soisan heidän kanssansa; sillä en minā anna sinulle mitāān hānen maastansa perimiseksi; sillä Lotin lapsille olen minä Arin antanut perinnöksi. 1 Moos, 19:87, 4 Moos, 21:28, 10. Emiläiset ovat muinoin sillä paikalla asuneet, jotka olivat suuri, väkevā ja varteva kansa, niinkuin Enakilaiset. 1 Moos. 14:5.

4 Moos. 13:23. 29:84. 11. He luultiin myös Refalaisiksi, niinkuin Enakilaiset; Moabilaiset kutsuivat heitä Emiläisiksi.

12. Muinoin asuivat Horilaiset Seirissä; mutta Esaun lapset ajoivat nė pois ja hukuttivat edestänsä, ja

asuivat heidān maassansa, — niinkuin Israel teki perintomaassansa, ionka Herra heille antoi.

1 Moos. 14:6. 86:20 ss. 13. Niin nouskaat nyt, ja matkusta-kaat Saredin ojan ylitse." Ja me

vaelsimme Saredin ojan ylitse. 4 Moos. 21:12. 14. Ja aika, joka kului matkustaessamme Kades-Barneasta, siihen asti kuin me tulimme Saredin ojan ylitse, oli kahdeksan vuotta neljättäkymmentä; ja tällä ajalla kuoli koko sukukunta, leirin sotamiehet, niinkuin Herra heille vannonut oli.

4 Moos, 14:29 ss. 15. Sillä Herran käsi oli heitä vastaan, hukuttamaan heitä leirissä, siihen asti kuin hän peräti lopetti heidāt.

'16. Kun sitten kaikki sotamiehet olivat loppuun kuolleet kansan seasta, 17. puhui Herra minulle, ja sanoi:

18. "Tänäpänä matkustat sinä Moa-

bin rajain ylitse, Arin läpi, 19. ja lähestyt Ammonin lapsia; mutta ālā heitā vahingoita ālākā rupea sotaan heidan kanssansa; sillä en mină anna sinulle Ammonin lasten maata perimiseksi; vaan Lotin lapsille olen minä sen antanut perinnöksi. 1 Moos. 19:38. Tuom. 11:15 ss. 20. Se on myös luettu Refalaisten maaksi: sillä Refalaiset ovat muinoin siinä asuneet. Ammonilaiset kutsuvat heitä Samsumilaisiksi.

21. He olivat suuri, väkevä ja varteva kansa, niinkuin Enakilaiset. Ja Herra hävitti ne heidän edestän-🛂, niin että he ajoivat heidüt ulos, ja asuivat heidän maassansa.

22. Niin oli hän tehnyt Esaun lapsille, Seirin vuorella asuvaisille, hätānsā, niin ettā he ajoivat heidāt ulos, ja asuivat heidän sijassansa tāhān pāivāān asti.

23. Avilaiset asuivat maankylissä Gatsaan asti : mutta Kaftorilaiset läksivät Kaftorísta ja hävittivāt ne, ja asettuivat heidän maahansa.

24. Nouskaat nyt ja lähtekäät, ja matkustakaat Arnonin ojan ylitse; katso, minā olen antanut sinun kā-siisi Sihonin, Amorilaisten kuninkaan Hesbonissa, mainensa. Rupea siis nyt omistamaan sen, ja sotimaan häntä vastaan.

25. Tänäpänä minä alan tuottaa kaikken kansan päälle koko taivaan alla pelvon ja vavistuksen sinun edessāsi, niin ettā he, sanoman sinusta kuultuansa, värisevät, ja vapisevat sinun edessäsi." 2 Moos. 23:27.

5 Moos. 11:25. 26. Ja minä lähetin sanansaattajat Kedemotin korvesta Sihonille, Hesbonin kuninkaalle, rauhallisilla sanoilla, sanoen: 4 Moos, 21:21 ss.

5 Moos. 20:10. 27. "Anna minun vaeltaa sinun maasi läpitse, ja niinkuin tle antaa, niin mina vaellan; en mina poikkea oikialle enkä vasemmalle. 4 Moos. 21:22.

28. Ruokaa pitää sinun rahan edestā antaman minulle syödā, ja vettā rahan edestă juoda; mină kayn vain joudukkaasti maan läpi,

29. niinkuin Esaun lapset, Seirissä asuvaiset, minulle tehneet ovat, ja Moabilaiset Arissa asuvaiset, - siihen asti että minä tulen Jordanin ylitse, siihen maahan, jonka Herra, meidán Jumalamme, antaa meille."

30, Mutta Sihon, Hesbonin kuningas, ei tahtonut antaa meidän vaeltaa maansa läpi; sillä Herra, sinun Jumalasi, kovetti hänen mielensä ja paadutti hänen sydämmensä, koska Herra tahtoi antaa hänet sinun käsiisi, niinkuin tänäpäivänä on.

5 Moos. 29:7. Am. 2:9. 31. Ja Herra sanoi minulle: "katso, minä olen ruvennut antamaan kuningas Sihonin ja hänen maansa sinun valtaasi; rupea omistamaan ja perintönäs pitämään hänen maa-

32. Ja Sihon läksi sotimaan meitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkensä, Jaksassa.

33. Mutta Herra, meidan Jumalamme, antoi hänet meidän valtaamme, ja me löimme hänet ja hänen lapsensa, ja kaikki hänen väkensä.

34. Ja me valloitimme silloin kaikki hänen kaupunkinsa, ja hukutimvittäissänsä Horilaiset heidän edes- me kaikki kaupungit, miehet ja vajmot ja lapset, niin ettemme yhtäkään jättäneet:

35. ainoastaan eläimet me rvöstimme ja saaliin kaupungeista, jotka

valloitimme:

36. hamasta Aroerista, Arnonin ojan rannalla, ja kaupungista joen laaksossa, niin Gileadiin asti, ei ollut yhtäkään kaupunkia, joka olisi ollut meilä väkevämpi; Herra, meidän Jumalamme, antoi kaikki meidän valtaamme.

37. Mutta Ammonin lasten maahan et sinä tullut, etkä Jabbok-joen rantamaihin, etkä kaupunkeihin vuorella, etkä mihinkään, josta Herra, meidan Jumalamme, oli meitä kiel-

tänyt.

3 Luku.

Ogin valtakunta. Rubenin, Gadin ja Manassen perintö-osa. Mooseksen rukous.

Sitten me käännyimme ja läksimme vaeltamaan Basanin tietä; ja Og. Basanin kuningas, läksi kaiken vākensā kanssa meitā vastaan sotimaan Edreissä. 4 Moos. 21:33 ss.

- 5 Moos. 29:7 ss. 2. Mutta Herra sanoi minulle: "älä pelkää häntä; sillä minä olen antanut hänen sinun käsiisi ja kaiken hänen väkensä ja hänen maansa; ja sinun pitää tekemän hänelle, niinkuin teit Sihonille, Amorilaisten kuninkaalle, joka Hesbonissa asui."
- 4 Moos. 21:24. ' 3. Ja niin Herra, meidän Jumalamme, antoi kuningas Ogin Basanista meidän käsiimme ynnä kaiken hänen väkensä kanssa; ja me löimme hänen siksi, ettei hänelle yhtäkään 4 Moos. 21:35. 5 Moos. 4:47. jäänyt.

4. Ja silloin me valloitimme kaikki hänen kaupunkinsa, ja ei ollut hä-nellä yhtään kaupunkia, jota emme häneltä ottaneet pois: kuusikymmenta kaupunkia, ja koko Argobin maakunnan, joka oli Ogin valtakunta Basanissa

5. Kaikki nämä kaupungit olivat vahvistetut korkeilla muureilla, porteilla ja teljillä; paitsi näitä oli muita kaupunkeja, jotka olivat maankyliä.

6. Kaikki nämä me maahan kukistimme, niinkuin me Sihonille, Hesbonin kuninkaalle, olimme tehneet ; me hävitimme kaikki kaupungit, miehet, vaimot ja myös lapset:

7. vaan kaikki eläimet ja koko saaliin kaupungeista otimme itsellem-5 Moos. 20:14, me

8. Niin me siis olimme siihen ai kaan kahdelta Amorilaisten kuninJordanin, maan Arnonin joesta Hermonin vuoren asti.

9. – jonka Sidonilaiset nimittivät Sirioniksi, mutta Amorilaiset kutsuivat sen Seniriksi,

10. ja kaikki kaupungit lakeudella, ja koko Gileadin, jo koko Basanin, Salkaan ja Edreihin asti, Ogin valtakunnan kaupungit Basanissa.

11. Sillä ainoastaan Basanin kuningas Og oli vielā jālellā Refalaisista; katso, hänen vuoteensa, se rautainen vuode, - eikö se ole Ammonin lasten Rabbatissa? — joka on yhdeksän kyynärää pitkä, ja neljä kyynärää leviä, miehen kyynärpään mitan mukaan.

12. Ja niin me siihen aikaan sen maan valloitimme; Aroerista asti Arnonin joen varrella, ja puolen Gileadin vuorimaata ja sen kaupungit annoin mina Rubenilaisille ja Gadilaisille. 4 Moos, 32:33, 5 Moos, 29:8,

Jos. 12:1. 13:8 ss. 13. Mutta mitä Gileadista jäi, ja koko Basanin, Ogin valtakunnan, annoin minä puolelle Manassen sukukunnalle, koko Argobin maakunnan, koko Basanin kanssa, joka kutsutaan Refalaisten maaksi

14. Jair, Manassen poika, sai koko Argobin maakunnan Gessurin ja Makatin maan ääriin, ja kutsui Basanin oman nimensä mukaan Jairin kyliksi, tähän päivään asti.

4 Moos. 82:41. 15. Mutta Makirille mina annoin Gileadin.

4 Moos, 32:39. 16. Ja Rubenilaisille ja Gadilaisille annoin minä osan Gileadista, Arnonin jokeen asti, keskelle jokea, joka rajana on, niin Jabbokin jokeen as-

ti, jossa Ammonin lasten raja on, 17. niin myös Araba nimisen kedon ja Jordanin rajamainensa, Kinneretistä niin kedon mereen, se on Suolaiseen mereen asti, Pisgan vuoren

alapuolella, itää kohden.

4 Moos. 34:11 s. 5 Moos. 4:49. 18. Ja minä käskin teitä sillä ajalla, ja sanoin: "Herra, teidän Jumalanne, on antanut teille tämän maan omaksenne; menkäät sota-aseinenne veljeinne Israelin lasten edellä, kaikki te, jotka väkevät olette sotaan menemään: 4 Moos, 32:17.

19. ainoastaan teidän vaimonne, lapsenne ja karjanne (sillä minä tiedän teillä olevan paljon karjaa) antakaat olla kaupungeissanne, jotka minā

teille olen antanut,

siksikuin Herra myös teidän veljenne saattaa lepoon, niinkuin teikaalta, jotka hallitsivat sillä puolen i dänkin, että hekin omistaisivat sen

maan, jonka Herra, teidan Jumalanne, heille antava on tuolla puolen Jordanin; sitten te palajatte kukin omaisuuteenne, jonka minä teille anianut olen." Jos. 22:4.

21. Ja minä sanoin Josualle sillä ajalla: "sinun silmäsi ovat nähneet kaikki, mitä Herra, teidän Jumalanne, näille kahdelle kuninkaalle on tehnyt; niin hän myös on tekevä kaikille valtakunnille, joihin sinä menet. 4 Moos. 27:18,22.

22. Alkāāt heitā peljātko; sillā Herra, teidan Jumalanne, itse sotii teidän puolestanne." Jos. 10:14, 42.

23. Ja minä rukoilin Herraa siihen aikaan, sanoen:

24. "Herra, Herra, sipä olet ruvennut ilmoittamaan palvelijallesi sinun kunniasi ja väkevän kätesi; sillä kuka on Jumala taivaassa tahi maassa, joka voi sinun tekosi ja väkesi vertaista tehdä? Ps. 86:8. 89:7.

25. Anna nyt minun mennä katsomaan sitä hyvää maata tuolla puolen Jordaniñ, niită hyviă vuorimai-la ja Libanonia."

26. Mutta Herra vihastui minuun kidän tähtenne, eikä kuullut rukoustani, vaan sanoi minulle: "si-nulla on kyllä, älä minulle siitä asiasta enāā puhu. 4 Moos. 20:12.

6 Moos. 1:37. 4:21. 31:2. 34:4. 27. Astu Pisgan kukkulalle, ja nosta silmäsi länteen päin, pohjaan päin, lounaasen päin ja itään päin, ja katso silmilläsi; sillä et sinä saa mennä tämän Jordanin ylitse. 5Moos. 1:37. 34:11. 28. Mutta kāske Josuaa ja vahvista hāntā, ja rohkaise hāntā; sillā hānen pitää menemän ylitse tämän kansan edellä, ja jakaman heille perinnöksi sen maan, jonka sinä nhet."

4 Moos. 27:18 ss. 5 Moos. 31:23. Jos. 14:1. 29. Ja me olimme siinä laaksossa, joka on Bet-Peorin kohdalla.

4 Luku.

Kehoitus lain kuuliaisuuteen. Kolme vapaakaupunkia.

Ja kuule nyt. Israel, ne säännöt ja oikeudet, jotka minä opetan teille tchdäksenne, että te eläisitte ja tulisille siihen maahan ja omistaisitte maan, jonka Herra, teidän isäinne Jumala, teille on antava.

2. Alkäät mitään lisätkö siihen sanaan, minkä minä teille käsken, älkäätkä mitään siitä ottako pois, kätkeäksenne Herran, teidän Jumalanne, kāskyjā , jotku minā teille kāsken. 5 Moos. 12-32. Jos. 1:7. San. 80:6.

3. Teidan silmanne ovat nähneet, mitä Herra on tehnyt Baal-Peorille; sillä kaikki, jotka seurasivat Baal-Peoria, on Herra, sinun Jumalasi, hukuttanut teidän seastanne.

4 Moos. 25:3 ss. Jos. 22:17. 4. Vaan te, jotka riiputte kiinni Herrassa, teidan Jumalassanne, elätte

kaikki tänäpänä.

5. Katso, minä opetin teille käskyt ja oikeudet, niinkuin Herra, minun Jumalani, minulle käskenyt on, että te tekisitte niitten mukaan siinä maassa, johonka te tulette omistamaan sitä.

6. Niin pitäkäät siis ja tehkäät ne: sillä tämä on teidän ymmärryksenne ja viisautenne kaikkein kansain edessä; kun he kuulevat kaikki nämä käskyt, niin he sanovat: "tämä suuri kansa on todella viisas ja ymmärtäväinen kansa."

7. Silla mika kansa on niin suuri. jota Jumala niin lähestyy, niinkuin Herra, Jumalanne meitä, niin usein kuin me häntä rukoilemme?

2 Sam. 7:23. Ps. 145:18. 147:19 s. 8.Ja millä kansalla, joskin olisi kuinka ylistettävä, on min hurskaat säännőt ja käskyt, kuin kaikki tämä lakí on, jonka minä teille tänäpänä an-nan?

9. Karta siis ja varjele sielusi sangen visusti, ettet unhottaisi niitä asioita, jotka sinun silmäsi ovat nähneet, ja ettei ne lähtisi sydämmestäsi kaikkena elinaikanasi; ja sinun pitää niitä julistaman lapsillesi ja lastesi lapsille: 2 Moos. 19:17 ss.

5 Moos. 6:7. 11:19. 10. sită păivăă, jolloin seisoit Herran, sinun Jumalasi, edessa Horcbissa, kun Herra sanoi minulle: "kokoa minulle kansa, antaakseni heidän kuulla minun sanojani, jotka heidān pilāā oppiman, ettā he pel-kāisivāt minua kaikkena elinaikas nansa maan päällä, ja opettaisivat niitä lapsilleen.

11. Ja te ustuitte esille, ja seisoitte alhaalla vuoren juurella, ja vuori paloi taivaaseen asti, ja siellä oli pimeys, pilvi ja synkeys. 2 Moos. 19:16.

12. Ja Herra puhui teille keskeltä tulta; puheen äänen te kuulitte, mutta ette yhtäkään kuvaa nähneet, vaan äänen kuulitte.

13. Ja hän ilmoitti teille liittonsa. jonka han kaski teldan pitamaan: ne kyramenen sanaa, ja hän kirjoitti ne kahteen kiviseen tauluun.

2 Moos. 31:18. 34:28. 5 Moos. 9:10. 14. Ja Herra kāski minun silloin o-Ilm. 23:1885. pettaa teille säännöt ja oikeudet, että te tekisitte niitten mukaan siinä l maassa, johon te menette omistamaan silä.

15. Varielkaat siis sielujanne sangen visusti: sillä et te ole vhtäkään kuvaa nähneet sinä päivänä, jona Herra puhui teille keskeltä tulta, Horebissa.

16. ettette turmelisi itseänne, ettekä tekisi itsellenne kuvaa, ei minkään muotoista, ei miehen eikä naisen kaltaista, 2 Moos. 20:4.

17. ei minkään eläimen kaltaista, ioka on maan päällä, ei minkään linnun kaltaista,joka lentää taivaan alla:

18. cikä jonkun madon muotoa maan pääilä, eikä jonkun kalan muotoa,

joka on vedessä maan alla,

ja ettet sinä nostaisi silmiäsi taivaaseen päin ja katselisi aurinkoa. kuuta ja tähtiä, ja kaikkea taivaan sotajoukkoa, ettet antaisi itseäsi vietellä kumartamaan ja palvelemaan niitä, jotka Herra, sinun Jumalasi, jakanut on kaikille kansoille koko taivaan alla. 5 Moos, 17:3, 2 Kun, 21:5.

Jer. 8:2. 20. Mutta teidät on Herra ottanut ja johdattanut ulos rautapätsistä Egyptistä, että olisitte hänelle perintökansa, niinkuin se myös on tänäpänä.

2 Moos. 19:5. 1 Kun. 8:51. Ps. 135:4. 21. Ja Herra vihastui minuun teidän puheenne tähden, niin että hän vannoi, etten minä saa mennä Joidanin ylitse, eikä tuleman siihen hyvään maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perinnöksi.

4 Moos. 20:12. 5 Moos. 1.37. 3:26. 31:2. 34:4. 22. Sillä minun täytyy kuolla tässä maassa, enkä saa käydä Jordanin ylitse; mutta te menette sen ylitse ja omistatte sen hyvän maan.

23. Niin kavahtakaat, ettette Herran, teidan Jumalanne, liittoa unhottaisi, jonka hän teidän kanssanne on tehnyt; älkäätkä tehkö kuvaa minkään muotoista, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, sinulta kieltänyt on.

24. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on kuluttavainen tuli ja kiivas Jumala.

5 Moos. 9:3. Hebr. 12.29. 25. Kun siität lapsia, ja lasten lapsia, ja te vanhenette maassa, ja turmelette itsenne, ja teette itsellenne kuvia jonkun muotoisia, niin että tectte pahaa Herran, teidan Juma-lanne, edessa ja vihoitatte hänen,

26. niin minä tänäpänä otan taivaat ja maan todistajaksi teitä vastaan, että teidän pitää äkisti peräti hukkuman siitä muasta, johonka menet-

Ette saa kauan elää siinä, vaan te perăti hukutetaan. 3 Moos. 26:14 ss.

5 Moos. 6:19. 11:16 ss. 28:15 ss. 30:19. 31:28. 27. Ja Herra on hajoittava teidät kansain sekaan, ja te tulette pieneksi kansaksi, jätetyksi pakanoitten keskelle, kuhunka Herra teidät vie.

5 Moos. 28:62 ss. 28. Siellä te palvelette epäjumalia, jotka ihmisten käsialat ovat: puita ja kiviä, jotka eivät näe, eikä kuule. cikā svö eikā haista.Ps.115:4 ss. 135:15 ss.

29. Jos sinä silloin siellä etsit Herraa, sinun Jumalatasi, niin sinä löydät hänet, jos etsit häntä koko sydämmestāsi, ja koko sielustasi.

Jes. 55:6. Hos. 3:5. Viis. 1:2. 30. Kun jondut hätään ja nämä kaikki päällesi tulevat, niin sinä viimeisinä päivinä palajat Herran, sinun Jumalasi tykö, ja kuulet hänen ääntänsä.

31. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on armollinen Jumala; ei hän sinua hyljää, eikä kadota sinua, ei hän unhota isäisi liittoa, jonka hän heille

on valalla vahvistanut.

32. Kysele entisiä aikoja, jotka ovat ennen sinua olieet siitä päivästä, jona Jumala loi ihmisen maan päälle, kysy yhdestä taivaan äärestä niin toiseen ääreen : onko ikinä niin suuri asia tapahtunut tahi senkaltaista ikinä kuultu?

33. Onko joku kansa kuullut Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä, niinkuin sinä kuullut olet, ja sitten-

kin jäänyt elämään? 2 Moos. 19:18 ss. 34. Tabi onko joku jumala koetellut mennä ottamaan itsellensä kansaa toisen kansan keskeltä, vitsauksilla, ja tunnustähdeillä, ja ihmeillä, ja sodalla, ja väkevällä kädellä, ja ojetulla käsivarrella ja peljättävillä teoilla, niinkuin Herra, teidän Ju-malanne, kaikki nämä tehnyt on teille Egyptissä silmäisi edessä?

35. Nama olet sina itse nahnyt, tietääksesi, että Herra yksin on Jumala, ja paitsi häntä ei yksikään muu. 5 Moos. 32:39. Jes. 45:5.

36. Taivaasta on hän antanut sinun kuulla äänensä, opettaaksensa sinua, ja maalla on hän antanut sinun nähdä suuren tulensa, ja tulen keskeltä olet sinä kuullut hänen sanansa.

37. Koska hän isiäsi rakasti ja valitsi heidän siemenensä heidän jälkeensä, on hän vienyt sinut ulos Egyptin maasta kasvoillansa ja suurella voimallansa. 2 Moos. 13:16.

38. ajamaan ulos sinun edestāsi suuret kansat, väkevämmät sinua, johte Jordanin ylitse, omistamaan sitä. | dattaaksensa sinua heidän maahansa, ja antaaksensa sipulle sen perinnöksi, niinkuin se tänäpänä on. 39. Niin tiedä siis tänäpänä jo pane mieleesi, että Herra on Jumala, vihäällä taivaassa ja alhaalla maassa,

ja ei yksikään muu;

40. pidä siis hänen sääntönsä ja käskynsä, jotka minä tänäpänä sinulle käsken, niin että sinun ja sinun lapsillesi sinun jälkeesi hyvin kävisi, ja että olisit pitkäikäinen maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle tahtoo antaa ikapäiviksi. 5 Moos. 6:2. 41. Silloin eroitti Mooses kolme kaupunkia, sillä puolen Jordanin, auringon nousemisen puolella,

4 Moos. 35:6,14. 5 Moos. 19:2 ss. Jos. 20.2,8. 42. että sinne voisi paeta se, joka lietämättä lähimmäisensä lyö kuoliaaksi, eikä ole ennen ollut hänen vihamiehensä; että hän pakenisi yh-

teen niistä kaupungeista ja eläisi. 43. Nämät olivat: Betser korvessa. tasangolla, Rubenilaisia varten, ja Ramot Gileadissa Gadilaisia varten, ja Goan Basanissa Manasselaisia

44. Tämä on se laki, jonka Mooses pani Israelin lasten eteen.

45. Ja nämät ovat todistukset, säännot ja oikeudet, jotka Mooses sanoi Israelin lapsille, heidän lähdettyän-

sā Egyptistā, 46. sillä puolen Jordanin, laaksossa Bet-Peorin kohdalla, Sihonin, Amorilaisten kuninkaan maalla, joka Hesbonissa asui, jonka Mooses ja Israelin lapset lõivät lähdettyänsä Egyptistä; 4 Moos. 21:24. 5 Moos. 1:4. 47. ja he omistivat hänen maansa, uiin myös Ogin, Basanin kuninkaan, maan, kahden Amorilaisten kuninkaan, jotka sillä puolen Jordanin asuivat, auringon nousuun päin,

5 Moos. 3:3. 48. Aroerista Arnonin joen reunalla, Sionin vuoreen asti, se on Hermon, 49. ja kaiken lakian maan sillä puolen Jordanin itään päin, lakeuden mereen asti, Pisgan vuoren alla. 5 Moos, 3:17.

5 Luku.

Horebissa tehty liitto. Kymmenen käskyä. Neuvo kuuliaisuuteen.

Ja Mooses kutsui koko Israelin, ja sanoi heille: kuule, Israel, näitä sääntöjä ja oikeuksia, jotka minä tänäpänä puhun teidän korvainne kuullen, ja oppikaat ne, ja pitäkäät ne, lehdäksenne niiden jälkeen.

2. Herra, meidän Jumalamme, teki liiton meidän kanssamme Horebis-2 Moos. 19:5 ss.

3. Ei tehnyt Herra tätä liittoa meidän isäimme kanssa, vaan meidän kanssamme, jotka nyt tässä olemme tänäpänä, ja kaikki elämme.

4. Herra puhui kasvoista kasvoihin teidän kanssanne vuorella, tulen keskeltä. 2 Moos. 19:19. 20:1.

5. Silloin minä seisoin Herran ja teidän välill**änne, ilmoittam**assa teille Herran sanaa; sillä te pelkäsitte tulta, ja ette nousneet vuorelle; ja hän sanoi: 2 Moos. 19:16 ss. 20:18.

6. Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka sinun Egyptin maalta, orjuuden huoneesta ulos vienyt olen. 2 Moos. 20:2.

Älköön sinulla olko muita jumalia minun edessāni. Ps. 81:10. 97:7. 8. Älä tee itsellesi kuvaa minkään muotoista niistä, jotka ylhäällä taivaassa on, tahi alhaalla maassa, taikka vesissä maan alla.

9. Ala-niitä kumarra, alaka palvele niită; sillă mină, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka kostan lapsille isäin rikokset kolmanteen ja neljänteen polveen, niille. jotka minua vihaavat, 2 Moos. 34:7.

4 Moos. 14:18. 5 Moos. 24:16. Jer. 32:18. 10. mutta teen laupiuden monelle tuhannelle, jotka minua rakastavat

ja käskyni pitävät. 11. Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä: sillä ei Herra jätä sitä rankaisematta, joka hä-

nen nimensä turhaan lausuu.

12. Pidă lepopăivă, ettă sen pyhittäisit, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, sinun käski.2 Moos.20:8. 3 Moos.23:3. 13. Kuusi päivää tulee sinun työtä tehdä ja kaikki askaresi toimittaa; 14. mutta seitsemäs päivä on Her-ran, sinun Jumalasi, lepopäivä: silloin ole työtä tekemättä, sinä ja sinun poikasi, ja tyttäresi, ja palvelijasi, ja piikasi, ja härkäsi, ja aasisi, ja koko sinun karjasi, ja muukalaisesi, joka on luonasi porteissasi, että sinun palvelijasi ja piikasi levossa oli-

Hes. 20:12. Hebr. 4:4. 15. Ja muista, että sinäkin olit orja Egyptin maalla, ja Herra, sinun Jumalasi, johdatti sinut sieltä väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrel-

1 Moos. 2:2.

sivat niinkuin sinäkin.

la Sentähden Herra, sinun Juma-lasi, käski sinun pitää lepopäivän. 16. Kunnioita isääsi ja äitiäsi, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, on sinun käskenyt, että kauan eläisit, ja menestyisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

> 2 Moos. 20:12. Syyr. 3:9. Matt. 15:4. Mark. 7:10. Ef. 6:2.

17. Alā tapa. 2 Moos. 20:13. Matt. 5:21. Room. 13:9.

18. Alā tee huorin. 2 Moos. 20:14. Matt. 5:27. Luuk. 18:20. 19. Alā varasia. 2 Moos, 20:15. Alā sano vāārāā todistusta lā-

himmäistäsi vastaan. 2 Moos, 20:16. Room. 13:9.

21. Alā himoitse lähimmäisesi vaimoa. Alā himoitse lāhimmāisesi huonetta, hänen peltoansa, palvelijatansa, piikaansa, härkäänsä, ausiansa, eikä mitään, mikä lähimmäisesi oma 2 Moos. 20:17. Room. 7:7. Jaak. 1:14 8.

22. Nämät ovat ne sanat, jotka Herra puhui kaikelle teidän seurakunnallenne vuorella, tulesta, pilvestä ja synkeydestä, suurella äänellä, eikā siihen enää lisännyt; ja hän kirioitti ne kahteen kiviseen tauluun, ia antoi ne minulle.

23. Ja tapahtui, kun te äänen kuulifte pimeyden keskeltä, ja vuori paloi tulesta, niin te tulitte minun ty-

köni, kaikki päämiehet ja sukujenne

vanhimmat, 24. ja sanoitte: "katso, Herra, meidänJumalamme, on osoittanut meille kunniansa ja suuruutensa, ja me kuulimme hänen äänensä tulesta. Tänäpänä olemme nähneet, että Jumala voi puhua ihmisille, ja he jäävät elämään. 2 Moos. 19:19. 5 Moos. 4:33.

25. Ja miksi meidän nyt pitäisi kuoleman? tämä suuri tuli on meidät kuluttava. Jos me useammin kuulemme Herran, meidän Jumalamme,

äänen, niin me kuolemme.

26. Sillä mikä on kaikki liha, että se kuulisi elävän Jumalan äänen tulesta puhuvan, niinkuin me, ja jäisi elämään? Tuom. 13:22.

27. Lähesty sinä ja kuule kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, sanoo, ja sano sinä meille kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, sinun kanssasi puhuu, niin me tahdomme kuulla ja tehdä niitä." 2 Moos. 24:3.7. 28. Ja Herra kuuli teidän sanainne

äänen, jotka puhuitte minun kanssani, ja Herra sanoi minulle: "minä kuulin tämän kansan sanat, jotka he puhuivat sinun kanssasi; seon kaikki hyvä, mitä he puhuivat.

29. Joska heillä olisi senkaltainen sydän, pelkäämään minua ja aina kätkemään kaikki minun käskyni, että heille menestyisi ja heidän lapsillensa iankaikkisesti! Ps. 81:14

30. Mene siis ja sano heille: ,palatkaat kotianne teidan majoihinne.

31. Mutta sinun pitää seisoman tässā minun edessāni, niin minā puhun sinulle kaikki käskyt, säännöt ka hän valan kautta on luvannut

ja oikeude! joiku sinun pitää heille opettaman, että he tekisivät niiden iälkeen siinä maassa, jonka minä heille annan heidan omistettavaksensa."

32. Niin pitäkäät nämä ja tehkäät niinkuin Herra, teidan Jumalanne, teidän käski, ja älkäät poiketko oi-

kialle eikä vasemmalle puolelle; 33. vaan vaeltakaat niitä teitä, joita Herra, teidän Jumalanne, käski teidăn vaeltaa, ettă te eläisitte ja menestvisitte, ja olisitte pitkäikäiset siina maassa, jonka te omistatte.

6 Luku.

Neuvoja noudattamaan Jumalan käskyjä.

Nämä ovat ne käskyt, säännöt ja oikeudet, jotka Herra, teidän Jumalanne, käski opettaa teille, että tekisitte niitten mukaan siinä maassa, johon te menette omistamaan sită,

2. että pelkäisit Herrad, sinun Jumalatasi, ja pitäisit kaikki hänen sääntönsä ja käskynsä, jotka minä käsken sinulle, sinä ja lapsesi, ja lastesi lapset, kaikkena sinun elinai-

kanasi, että kauan eläisit.

3. Israel, sinun pitää siis kuuleman ja pitämänne, tehdäksesi niitten mukaan, että sinulle hyvin kävisi, ja te paljon lisääntyisitte, niinkuin Herra, sinun isäisi Jumala, on sinulle luvannut, maassa, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa.

4. Kuule, Israel, Herra, meidän Ju malamme, on yksi ainoa Herra.

5 Moos. 4:35. Mark. 12:29. 1 Kor. 8:4 ss. Gal. 3:20. 5. Ja sinun pitää rakastaman Hoa

raa, sinun Jumalatasi, koko sydämmestäsi, ja koko sielustasi, ja koko voimastasi. 5 Moos. 10:12. Matt. 22:37. Mark. 12:30. Luuk. 10:27.

6. Nämä sanat, jotka minä käsken sinulle tänäpänä, pitää sinun sydämmeesi paneman, 5 Moos. 32:16. 7. ja teroittaman ne lapsillesi, ja

niistä puhuman huoneessaistuissasi ja tiellä käydessäsi, ja maata pannessasi ja noustessasi. 1 Moos, 18:19. 5 Moos. 4:9. 11:19.

8. Ja sinun pitää sitoman ne mer-kiksi käteesi, ja olkoot sinulle muistutukseksi silmäisi välissä.

2 Moos. 13:9.16. 5 Moos. 6:8. 11:18. San. 3:3. 6:21. 7:3.

9. Ja sinun pitää kirjoittaman ne huoneesi pihtipieliin ja portteihisi. 10. Kun nyt Herra, sinun Jumalasi, johdattaa sinut siihen maahan, jonisillesi. Abrahamille, Isaakille ja l Jaakobille, sinulle antaaksensa, suuretjakauniit kaupungit, joita et sinä rakentanut, Jos. 24:13.

11. ja huoneet täynnä kaikkea hyvyyttä, joita et sinä itse täyttänyt, ja vuojonkiviset kaivot, joita et sinä ole kaivanut, ja viinimäet ja öljymäet, joita et sinä itse istuttanut. ja sinä syöt ja ravitaan. 5 Moos. 8:10. 12. niin varo ettet unhota Herraa. joka sinut Egyptin maalta, orjuuden huoneesta on johdattanut ulos. 13. Sinun pitää pelkäämän Herraa, sinun Jumalaasi, ja palveleman hänlä, ja hänen nimensä kautta tulee sinun vannoa. 5 Moos. 10:12.20. 13:4.

Jer. 4:2. Matt. 4:10. Luuk. 4:8. 14. Älkäät seuratko muukalaisia jumalia, niiden kansain jumalia, jotka teidän ympärillänne asuvat.

15. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on kiivas Jumala teidän keskellänne, ja varo, ettei Herran, sinun Jumalasi, viha syttyisi sinuun, ja hukuttaisi sinut maan päältä.

16. Alkäät kiusatko Herraa, teidän Jumalatanne, niinkuin te häntä kiusasitte Massassa; 2 Moos. 17:7.

Matt. 4:7. Luuk. 4:12. 17. vaan pitäkäät uskollisesti Herran, teidän Jumalanne, käskyt, ja hänen asetuksensa ja sääntönsä, jotka hän sinulle käskenyt on,

18. että teet, mikä on oikia ja hyvå Herran edessä, että sinulle hyvin kävisi, ja pääsisit siihen maahan ja omistaisit sen hyvän maan, josta Herra vannoi sinun isillesi.

19. että hän karkoittaa kaikki viholliset sinun edestäsi, niinkuin Her-

ra sanonut on.

20. Kun poikasi tästälähin kysyy sinulta, sanoen: "mita nama todislukset, säännöt ja oikeudet ovat, jotka Herra, meidän Jumalamme, teille käskenyt on?"

21. niin sinun pitää sanoman pojallesi: me olimme Faraon orjia Egyptissä; mutta Herra johdatti meidat ulos Egyptistä väkevällä kä-

22. JaHerra teki suuria ja kauheita merkkejä ja ihmeitä Egyptissä Faraolle ja koko hänen huoneellensa | meidan silmaimme edessa.

23. Ja hän johdatti meidät sieltä ulos, ellä hän veisi meidät siihen muahan, ja antaisi meille sen maan, jonka han valalla lupasi isillemme.

24. Ja Herra käski meitä tekemään kaikkein näiden sääntöjen mukaan, ja pelkäämään Herraa, meidän Ju- orjuudenhuoneesta.F malalamme, että meille hyvin kä- kuninkaan, kädestä.

visi kaikkena elinaikanamme, niinkuin myös tänäpänä käy.

25. Ja se on oleva meille vanhurskaudeksi, jos me pidāmme ja teem-me kaikki nāmā kāskyt Herran, meidan Jumalamme, edessa. niinkuin han meille on kaskenyt."

7 Luku.

Käsky hävittämään Kananealaiset. Israel on Herran kansa.

Kun Herra, sinun Jumalasi, vie si-nut siihen maahan, johon sinä menet omistamaan sitä, ja kun häu ajaa paljon kańsaa ulos sinun edestäsi: Heliläiset, Girgasilaiset, Amorilaiset, Kanancalaiset, Feresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset, seitsemän kansaa, jolka sinua suuremmat ja vākevāmmāt ovat; 2 Moos. 23:23 ss. 34:11 ss. 5 Moos. 31:3.

2. ja kun Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinun valtaasi, ja sinä lyöt heidät, niin sinun pitää peräti heidät kirottuna hukuttaman; älä tee mitään liittoa heidän kanssansa, äläkä armahda heitä. 2 Moos. 23:32.

34:12. 5 Moos. 20:16 s. 31:5. 3. Alä rupea heimolaisuuteen heidan kanssansa; ala anna tyttäriäsi heidan pojillensa, äläkä ota pojillesi vaimoja heidän lyttäristään.

Jos. 23:12. Tuom. 3:5 ss. Esr. 9:1 s. 4. Sillä he viettelevät sinun poikasi luopumaan minusta ja palvelemaan muukalaisia jumalia; ja niin Her-ran viha syttyy teihinja hän nopiasti hukuttaa leidät.

5. Mutta näin pitää teidän tekemän heille: heidän alttarinsa kukistakaat ja patsaansa rikkokaat, heidän metsistonsa kaatakaat ja heidän epäjumalansa kuvat tulessa politakaat.

2 Moos. 23:24. 34:13. 4 Moos. 33:52.

5 Moos, 12:2 s.

6. Sillä sinä olet Herralle, sinun Jumalallesi, pyhitetty kansa; sinut on Herra, sinun Jumalasi, valinnut omaksi kansaksensa kaikista kansoista, kuin asuvat maan päällä.

2 Moos. 19:5. 5 Moos. 4:20. 14:2. 26:18.

1 Piet: 2:9. 7. Ei ole Herra mielistynyt teihin ja valinnut teidät sentähden, että teidän lukunne on suurempi kuin kaikkein muiden kansain; sillä sinä olet vähin kaikista kansoista;

8. mutta koska Herra rakasti teitä ja pitää valansa, jonka hän vannoi teidän isillenne, johdatti hän teidät ulos väkevällä kädellä ja vapahti teidät orjuuden huoneesta. Faraon, Egyptin 5 Moos. 10:15.

9. Niin tiedä siis, että Herra, sinun Jumalasi, on Jumala, uskollinen Jumala, joka pitää liiton ja säilyttää laupiuden tuhanteen polveen niiden kanssa, jotka häntä rakastavat ja pitävät hänen käskynsä. 2 Moos. 20%.

34:7. 5 Moos. 5:9 s. 32:4.

10. mutta varmasti kostaa niille, jolka häntä vihaavat, niin että hän hukuttaa heidät. Hän ei viivy kostamasta niille, jotka häntä yihaavat,

vaan kostaa niille varmasti. 11 Niin pidā siis ne kāskyt, ⊲āānnōt ja oikeudet, jotka minā sinulle kāsken tānāpānā, ja tee niitten mu-

kaan.
12. Jos te nämät oikeudet kuulette sekä pidätte ja teette ne, niin myös Herra, sinun Jumalasi, pitää sinulle sen liiton ja laupiuden, jonka hän

valalla lupusi isillesi, 3 Moos. 28:3 ss. 5 Moos. 28:1 ss. 13. ja rakastaa sinua, ja siunaa sinut, ja enentää sinut; hän siunaa sinun ruumiisi hedelmän, ja maasi hedelmän, sinun jyväsi, viinisi ja öljysi, sinun karjasi sikiöt ja lam-

paittesi karitsat, siinä maassa, jonka

hän isillesi valan kautta lupasi sinulle antaa.

14. Siunattu olet sinā oleva kaikista kansoista. Ei sinussa ole miestā eikā vaimoa hedelmātöntā, eikā yhtāān hedelmātöntā kariassasi.

2 Moos. 23:26.

15. Ja Herra poistaa sinulta kaikki sairaudet; ei hän yhtäkään Egyptin pahaa tautia, jotka sinä tunnet, pane sinun päällesi; mutta hän heittää ne kaikkein niiden päälle, jotka sinua vihaavat.

2 Moos. 9:14. 15:28.

16. Sinā olet nielevā kaikki ne kansat, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa; ālā sāāli heitā, ālākā palvele heidān jumaliansa, sillā se tulisi sinulle paulaksi. 2 Moos. 23:33.

5 Moos. 12:30 s.
17. Jos sinä sanot sinun sydämmessäsi: "nämä kansat ovat suuremmat kuin minä; kuinka taidan minä heidät ajaa ulos?"

 niin älä pelkää heitä; muista tarkasti, mitä Herra, sinun Jumalasi, feki Faraolle ja kaikille Egyptiläisille.

19. ja muista niitä suuria vitsauksia, jotka silmäsi nähneet ovat, ja merkkejä ja ihmeitä, ja sitä väkevätä kättä ja ojennettua käsivartta, jolla Herra, sinun Jumalasi, johdatti sinut Samalla tavalla tekee Herra, sinun Jumalasi, kaikille niille kansollle, joita sinä pelkät.

5 Moos. 4:34. 29:3.

20. Niin myös Herra, sinun Jumalasi, lähett! å heidän sekaansa ampiaiset, siksi että kaikki hukutetaan, jotka ovat jääneet ja itsensä lymyttäneet sinulta. 2Moos. 23:28. Jos. 24:12. 21. Alä hämmästy heidän edessånsä; sillä Herra, sinun Jumalasi, on keskelläsi, se suuri ja peljättävä Jumala.

22. Ja Herra, sinun Jumalasi, karkoittaa nämä kansat sinun edestäsi, vähitellen toisen toisensa jälkeen. Alä äkistä hukuta heitä, ettei metsän pedot lisääntyisi sinua vastaan maan päällä. 2 Moos. 23:30.

23. Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinun käsiisi, ja läheltää heidän keskellensä suuren eripuraisuuden, siksi että hän hukuttaa heidät,

24. ja antaa heidän kuninkaansa sinun valtaasi, ja sinä hukutat heidän nimensä taivaan alta; ei yksikään voi seisoa sinua vastaan, siksi että

heidāt hukutat. Jos. 10:22 s. 11:12. 12:7 s. 25. Heidān epājumaliensa kuvat pitāā sinun tulella polttaman; ālā hīmoitse sitā hopiata ja kultaa, mikā niiden pāāllā on, ālākā ota mitāān itsellesi siitā, etteise olisi sinulle paulaksi; sillā se on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus. 5 Moos. 12:3.

Jos. 7:1,21. 2 Makk. 12:40.
26. Ja ölä vie sitä kauhistusta huoneesesi,ettet itse tulisi kirotuksi; vann
sinun tulee pitää se iletyksenä ja
kauhistuksena, sillä se on kirottu.

5 Moos. 13:17.

8 Luku.

Herran hyvät työt Israelia kohtaan korpivaelluksen aikana. Varoituksia.

Kaikki käskyt, jotka minä käsken sinulle tänäpänä, pitäkäät ja tehkät, että te eläisitte ja lisääntyisitte, ja pääsisitte omistamaan maan, jonka Herra on valalla luvannut teidän isillenne.

2. Ja muista kaikkea, mitä on tapahtunut sillä matkalla, jota Herra, sinun Jumalasi, johdatti sinut näinä neljänäkymmenenä vuonna korvessa, vaivataksensa sinua ja koetellaksensa sinua, että hän tietäisi mitä sinun sydämmessäsi oli, pidätkö hänen käskynsä, vai et.

3. Ja hān kuritti sinua ja antoi sinun isota; ja hān ravitsi sinua manalla, ruualla, jota et sinā eikā sinun isāsi tunteneet, ettā hān antaizi sinun tietāā, ettei ihminen elā ainoastansa leivāstā, vaan ettā hān elāā siitā kaikesta, mitā Herran suusta lähtee. 2 Moos. 16:15,35. 4 Moos. 11:7

 Sinun vaatteesi eivät kuluneet ylläsi näinä neljänä kymmenenä vuonna eikä jalkasi kuulettuneet.

5 Moos. 29:5. Neh. 9:21.
5. Niin käsitä se sydämmessäs, eltä
Herra, sinun Jumalasi, on kurittanut sinua, niinkuin mies kurittaa
poikaansa.

6. Ja pidä Herran, sinun Jumalasi, käskyt, vaeltaaksesi hänen tiellänsä

ja peljätäksesi häntä.

7. Sillä Herra, sinun Jumalasi, vie sinut hyvään maahan, siihen maalan, jossa vesiojat, lähteet ja järvet laaksoissa ja vuorten rinteillä vuolaval.

8. maahan, jossa nisua, ohraa, viinipuita, fiikunapuita ja granatin omenia, maahan, jossa on öljypuita

ja hunajaa,

9. maahan, jossa ei sinun tarvitse puutteessa syödä leipääsi, jossa ei mitään puuttu, maahan, jonka kivet ovat rautaa, ja jossa sinä vasken vuorista lohkaiset. 5 Moos. 6:11.

10. Ja kun sinä syönyt ja ravittu olet, kiitä silloin Herraa, sinun Jumalatasi, sen hyvän maan edestä,

jonka hän antoi sinulle.

11. Niin varo siis, ettet unhola Herma, sinun Jumalatasi, niin ettet pidä hänen käskyjänsä, oikeuksiansa ja sääntöjänsä, jotka minä tänäpänä sinulle annan.

12. Kun syönyt ja ravittu olet, ja rekennat kaunilt huoneet ja asut

niissä,

13. ja sinun karjasi ja lampaasi, hopiasi ja kultasi, ja kaikki mitä si-

nulla on, lisääntyvät,

14. varo, ettei šydāmmesi silloin tule ylpiāksi, niin ettā unhottaisit Herran, sinun Jumalasi, joka sinun johdatti ulos Egyptin maalta, orjuuden huoneesta.

15. ja on sinun johdattanut sen suuren ja hirmuisen korven läpi, jossa oli myrkyllisiä kärmeitä ja skorpioneja, ja jossa kuivuus vallitsi, eikä ollut ensinkään vettä, ja antoi sinulle veden vuotaa kovasta kalliosta,

2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:11. 21:6. Ps. 78:16. 16. ja joka ravitsi sinua korvessa mannalla, josta ci sinun isäsi tienneet. nöyryyttääksensä ja koetellaksensa sinua, ja viimeisellä hyvää lehdäksensä sinulle, 2 Moos. 16:15.

iendaksensa sinulle, 2Moos. 16:15. 17. Älä sentähden suno sydämmessäs: "minun voimanl ja käteni väkevyys on minulle näin voimalliset

lyot tehnyt,"

18. vaan muista Herraa, sinun Jumalatasi; sillä hän antaa sinulle voiman, tekemään senkaltaisia voimal-

lisia tekoja, vahvistaaksensa liittonsa, jonka hän vannoi isillesi; niinkuin se tänäkin päivänä tapahtuu.

19. Vaan jos sinä unhotat Herran, sinun Jumalasi, ja noudatat multa jumalia, palvelet ja kumarrat niitä, niin minä tänäpänä todistan teille, että te peräti hukutte.

20. Juuri niinkuin pakanat, jotka Herra hukuttaa teidän edestänne, niin tekin hukutte, koska ette olleet Herran, teidän Jumalanne, äänelle kuuliaiset.

9 Luku.

Kansan uppiniskaisuus korpivaelluksen aikana.

Kuule, Israel! tänäpänä sinä menet Jordanin ylitse valloittamaan kansoja, jotka ovat sinua suuremmat ja väkevämmät, suuria kuupungeita, varustettuja taivaaseen asti,

5 Moos. 1:28.

 suurta ja vartevaa kansaa, Enakin poikia, jotka sinä tunnet ju joista olet kuullut sanottavan: kuka voi seisoa Enakin poikia vastaan!

3. Niin sinun pitää tänäpänä tietämän, että Herra, sinun Jumalasi, käy sinun edelläsi niinkuin kuluttavainen tuli; hän hukuttaa heldät, ja hän alentaa heidät sinun edessäsi, ja sinä ajut heidät ulos ja hukutat nopiasti, niinkuin Herra sanoi sinulle.

5 Moos. 4:24. Hebr. 12:29.

4. Kun Herra, sinun Jumalasi, on heidät ajanut ulos sinun edestäsi, niin älä sano sydämmessäs: Herra on minun tänne tuonut omislamaan tätä maata minun vanhurskauteni tähden; sillä Herra ajaa nämä pakanat sinun edestäsi ulos heidän jukanat edestäsi ulos heidän jukanat edestäsi ulos heidän jukanat edestäsi edestä

malattomuutensa tähden.

1 Moos. 15:16. 3 Moos. 18:24 s.

5. Et sinä tule omistamaan heidän maatansa sinun vanhurskautesi eikä sydämmesi vakuuden tähden; vaan Herra, sinun Jumalasi, ajaa pakanat ulos heidän jumalattomuutensa tähden, että Herra vahvistaisi sanansa, jonka Herra sinun isilesi Abrahamille, Isaakille ja Jaakobille vannoi. 1 Moos. 12:7. 22:16 s. 26:3 s.

 Niin tiedä nyt, ettei Herra, sinun Jumalasi, anna sinulle tätä hyvää maata omistukseksesi vanhurskautesi tähden; sillä sinä olet niskuri kansa.

Muista ja älä unhota, kuinka sinä Herran, sinun Jumalasi, vihoitit korvessa; siitä päivästä kuin sinä läksit Egyptin maalta, stihen asti

kuin te tulleet olette tähän paikkaan, olette te olleet Herralle vastahakoiset. 2 Moos. 14:11, 16:2.

8. Horebissa te myös vihoititte Herran, ja Herra vihastui teihin, niin että hän tahtoi teidät hukuttaa.

2 Moos, 32:10. 9. Kun mină olin astunut vuorelle vastaan ottamaan kivisiä tauluja, sen liiton tauluja, jonka Herra teki teidän kanssanne, olin minä vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentå yötä, en syönyt leipää, enkä juonut vettä, 2 Moos. 24:18. 34:28. 10. ja Herra antoi minulle kaksi kivistä taulua, kirjoitettua Jumalan sormella; ja niissä olivat kaikki sanat, jotka Herra teille tulesta vuorella puhui kokouksen päivänä;

2 Moos. 19:18 s. 31:18. 5 Moos. 4:11 s. 11. ja tapahtui niiden neljänkymmenen päivän ja neljänkymmenen võn perästä, että Herra antoi minulle

kaksi kivistä liiton taulua.

12. ja Herra sanoi minulle: "nouse ja mene nopiasti täältä alas; sillä sinun kansasi, jonka Egyptistä olet johdattanut ulos, on turnielleet itsensă; he ovat nyt jo poikennut pois siltā tieltā, jonka minā kāskin heille, ja ovat tehneet itsellensä valetun kuvan." 2 Moos. 32:7 s.

13. Ja Herra puhui minulle, sanoen: "minä olen nähnyt tämän kansan, ja katso, se on niskuri kansa.

14. Jätä minut rauhaan; minä hukutan heidät, ja pyyhin pois heidan nimensa taivaan alta; ja minä tahdon sinut tehdä väkevämmäksi ja suuremmaksi kansaksi kuin täınă on.

15. Ja kun minä käännyin ja astuin vuorelta alas, joka tulesta paloi, ja pidin kaksi liiton taulua mo-

lemmissa käsissäni,

16. niin näin minä, ja katso, te olitte tehneet syntiä Herraa, teidan Jumulatanne vastaan, te olitte tehneet itsellenne valetun vasikan; te olitte niin pian poikenneet poissiltä tieltä, jonka Herra käski teille.

 Ja mină otin ne molemmat taulut ja heitin molemmista käsistäni, ja löin ne rikki teidän silmäinne edessä, 2 Moos. 32:19.

18. ja lankesin maahan Herran eteen, niinkuin ennenkin, niinä neljänäkymmenenä päivänäja neljänäkymmenenā yönā, ja en syönyt leipää, enkä juonut vettä, kaikkein teidän synteinne tähden, joita te tehneet olitte, tehdessänne pahaa Herran edessä ja vihoittaessanne hänet.

ja hirmuisuutta, joka Herrassa oli syttynyt teitä kohtaan, niin että hän tahtoi hukuttaa teidät; ja Herra kuuli minun rukoukseni vielä silläkin kertaa.

20. Herra oli myös suuresti vihainen Aaronille, niin että hän tahtoi hänet hukuttaa; vaan minä rukoilin silloin Aaroninkin edestä.

Mutta teidän syntinne, sen vasikan, jonka te tehneet olitte, otin minä ja poltin sen tulessa, ja löin sen rikki ja survoin peräti, niin että se mureni tomuksi, ja heitin sen tomun siihen ojaan, joka siitä vuoresta vuosi. 2 Moos. 32:20.

Niin myös Tabeerassa, ja Massassa, ja himohaudoilla te vihoititte

Herran. 2 Moos. 17:7. 4 Moos. 11:1,3,34. 23. Ja kun Herra lähetti teidät Kades-Barneasta, ja sanoi: "menkäät ja omistakaat maa, jonka minä annoin teille," niin te olitte Herran, teidän Jumalanne, käskylle vastahakoiset, ja ette uskoneet häntä, ettekä olleet kuuliaiset hänen äänellen-

4 Moos. 13:2 s. 14:1 s. 21. Te olette olleet Herralle tottelemultomat, aina siilä päiväslä asti kuin minä teidät tuntenut olen.

25. Ja minä lankesin maahan Herran eleen, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentäyötä minä siinä makasin; sillä Herra sanoi, että hän tahtoi hukuttaa teidät. 2 Moos. 32:11, 31 s.

34:8 s. 4 Moos. 14:13,16. 5 Moos. 10:10. 26. Ja minā rukoilin Herraa, sanoen: "Herra. Herra, älä hukuta sinun kansaasi ja perikuntaasi, jonka suurella voimallasi olet pelasta-nut ja väkevällä kädelläsi Egyptistä olet johdattanut ulos.

27. Muista palvelijoitasi Abrahamia, Isaakia ja Jaakobia; älä katso tämän kansan uppiniskaisuutta, jumalat-

tomuutta ja syntiä,

28. ettei sen maan asukkaat, josta meidät olet johdattanut, sanoisi : sentähden, ettei Herra voinut heitä viedä siihen maahan, jonka hän heille oli luvannut, ja että hän vihasi heitä, iohdatti hän heidät ulos, tappaaksensa heidät korvessa. 4 Moos. 14:16. 29. Sillä he ovat sinun kansasi ja perimyksesi, jonka suurella voimallasi ja ojennetulla käsivarrellasi johdattanut olet.

10 Luku.

Uudet taulut. Aaronin kuolema, Leviläisten perintö. Kehoitus vilpittömään Jumalan pelkoon.

edessä ja vihoittaessanne hänet. 19. Sillä minä pelkäsin sitä vihaa Silloin sanoi Herra minulle: "vuo-

tisten kaltaista, ja astu minun tykoni vuorelle, ja tee itsellesi puuark-2 Moos. 25:10 s. 34:1 8 2. niin minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka niissä ensim-

mäisissä tauluissa olivat, jotka sär-kenyt olet; ja pane ne arkkiin."

2 Moos. 25 16, 21. 32 19. 5 Moos. 9:10. 3. Niin minä tein arkin sittimipuusta, ja vuolin kaksi kivistä taulua entisen kaltaista, ja astuin vuorelle, pitāen kaksi taulua kādessāni.

4. Ja llän kirjoitti, sen ensimmäisen kirjoituksen mukaan, niihin tauluihin ne kymmenet sanat, jotka Herra teille puhui vuorella tulesta, kokouksen päivänä; ja Herra antoi ne minulle. 2 Moos. 32 16.

5. Sitten minä käännyin ja astuin vuorelta alas, ja panin taulut arkkiin, jonka minä olin tehnyt, että siella olisivat, niinkuin Herra mi-

nulle käskenyt oli.

6. Ja Israelin lapset menivät Berot-Bene-Jaakanista Moseraan; siellä kuoli Aaron ja haudattiin, ja hänen poikansa Eleasar toimitti papin vir-4 Moos 20:28. kaa hänen sijassansa. 33:30,38 s.

7. Sieltä menivät he Gudgodaan: Gudgodasta Jotbataan, siihen maa-

han, jossa vesiojat ovat.

8. Silloin eroitti Herra Levin suvun, kantamaan Herran liiton arkkia, seisomaan Herran edessä, palvelemaan häntä ja siunaamaan hänen nimessään tähän päivään asti.

4 Moos. 3:5 s, 8:5 s. 9. Sentähden ei Levi saanut osaa eikā perintöň veljeinsä kanssa; sillä Herra on heidān perintönsā, niln-kuin Herra, sinun Jumalasi, sanoi heille. 4 Muos. 18:20 s. 5 Moos. 18:1 s.

Jos. 18-7. 10. Ja mină seisoin vuorella niinkuin ennenkin, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja vielä silloinkin kuuli Herra minun rukoukseni: Herra ei tahtonut hukuttaa 2 Moos, 32:11 s. 34:28. 5 Moos, 9:25.

11. Ja Herra sanoi minulle: "nouse, mene matkaas, ja lähde vaeltamaan kansan edellä, että he menisivät omistamaan sen maan, jonka minä vannoin heidan isillensä, antaakse-

ni sen heille.

12. Nyt siis, Israel, mitä Herra, sinun Jumalasi, muuta sinulta vaatiikaan, kuin että pelkäisit Herraa, sinun Jumalatasi, ja vaeltaisit kaikissa hänen leissänsä, ja rakastaisit häntä, ja palvelisit Herraa, sinun Jumalaiasi, kaikesta sinun sydämmestās ja kaikesta sinun sielustas, kanssa puhu, jotka eivāt sitā tiedā,

13. niin että pitäisit Herran käskyt ja hänen sääntönsä, jotka minä käsken sinulle tänäpänä, että sinulle hyvin kävisi!

14. Katso, taivaat ja taivasten taivaat ovat Herran, sinun Jumalasi, ja maa ja kaikki, mitä siinä on.

1 Kun. 8.27. Pr 24:1. 15. Kuitenkin Herralla on ollut hyvä suosio sinun isiisi ja rakasti heitä; ja hän valitsi heidän siemenensä heidän jälkeensä, hän valitsi teidät kaikista kansoista, niinkuin tänäpäivänäkin on. 2 Moos. 19.5.

5 Moos. 7:6. Niin ympärileikatkaat sydämmenne esinahka, ja älkäät enää niskurit olko. 5 Moos. 30.6. Jer. 4 4.

Ap. t. 7:51. Room. 2:29. Kol. 2:11. 17. Sillä Herra, teidän Jumalanne, on kaikkein jumalain Jumala, ja kaikkein herrain Herra, suuri Jumala, voimallinen ja peljättävä, jo-ka ei katso muotoa eikä lahjoja ota,

2 Aik. 19.7. Job. 34:19. Viis. 6:8. Syr. 35:16. Ap. t. 10:34 s. Room. 2 11. Gul 2:6.

Kol. 3:25. 1 Piet. 1:17, 18 joka orvoille ja leskille oikeuden tekee, ja rakastaa muukalaisia. niin että hän heille leivan ja vuatteen antaa.

19. Sentähden pitää myös teidän rakastaman muukalaista: sillä tekin olitte muukalaiset Egyptin maalla.

2 Moos 22.21, 23:9, 20. Sinun pitää pelkäämän Herraa. sinun Jumalatasi, häntä pitää sinun palveleman, hänessä pitää sinun kiinni riippuman, ja hänen nimensä kautta vannoman. 5 Moos, 6-13, 13:4.

Matt. 4:10. Luuk. 4:8. 21. Hän on sinun ylistyksesi ja sinun Jumalasi, joka sinun suhteesi teki niitä suuria ja hirmuisia töitä, ioita sinun silmäsi nähneet ovat.

2 Moos. 15:2. 22. Seitsemänkymmentä sielua olivat isasi, kun menivat alas Egyptiin: mutta nvt Herra, sinun Jumalasi. on tehnyi sinut monilukuiseksi niinkuin taivaan tähdet. 1 Moos. 46:27. 2 Moos. 1:5. 1 Moos. 15:5.

11 Luku.

Mooses muistuttaa Herran ihmeitä ja kehoittaa kuuliaisuuteen.

Niin rakasta nyt Herraa, sinun Jumalatasi, ja pidä hänen lakinsa, sääniönsä, oikeutensa ja käskynsä alinomaa.

2. Ja tänäpänä pankaa mieleenne - sillä en minå teidän lastenne eivätkä ole nähneet - Herran, teidän Jumalanne kuria, hänen jalouitansa, voimallista kättänsä ja ojennettua käsivarttansa.

ja hänen ihmeitänsä ja tekojansa, jotka hän teki Egyptiläisten keskellä Faraolle, Egyptin kuninkaalle, ja koko hänen maakunnallensa,

4. ja mitä hän teki Egyptiläisten sotaväelle, heidän hevoisillensa ja vaunuillensa, kuinka hän antoi Punaisen meren vedet juosta heidan päällensä, kun he teitä ajoivat takaa, ia kuinka Herra hukutti heidät hamaan tähän päivään asti,

2 Moos. 14:23 s. 5. ja mitä hän teille korvessa tehnyt on, siihen asti kuin te tähän

paikkaan tulitte,

6. ja milä hän teki Datanille ja Abiramille, Eliabin, Rubenin pojan. pojille, kuinka maa avasi suunsa ja nieli heidät, ja heidän perheensä ja majansa seka kaikki heidan tavaransa, mikä oli heidän hallussansa koko Israelin keskellä; 4 Moos. 16:31 s.

26:10, 27:8, Ps. 106:17. 7. sillä teidän silmänne ovat nähneet kaikki ne suuret Herran teot.

jotka hän tehnyt on.

8. Sentähden pitäkäät kaikki käskyt, jotka minā teille tānāpānā kāsken, että te vahvistuisitte ja pääsisitte omistamaan sitä maata, jota menette valloittamaan.

9. että te kauan siinä maassa eläisitte, jonka Herra, sinun Jumalasi, valan kautta lupasi antaa teidän isillenne ja heidan siemenellensä, maan, jossa rieskaa ja hunajata vuo-

10. Sillä se maa, johonka nyt menet omistamaan sitä, ei ole niinkuin Egyptin maa, josta te lähteneet olette, jossa sină siemenesi kylvit, ja polkemalla jalallasi kastelit niinkuin ryytimaata.

11. Vaan se maa, johonka te me-nette omistamaan sitä, on vuorinen ja laaksoinen maa, jonka sade taivaasta kastelee; 5 Moos. 8:7.

12. josta maasta Herra, sinun Ju-malasi, pitää huolta; ja Herran, si-nun Jumalasi, silmät aina sitä katselevat vuoden alusta vuoden loppuun asti.

13. Ja tapahtuu, jos te hyvin kuuliaiset olette minun käskyilleni, jotka minä länäpänä teille käsken, niin että rakastatte Herraa, teidän Jumalatanne, ja palvelette häntä kaikesta svdāmmestānne ja kaikesta sielustanne.

14. että minä annan teidän maal-

lenne sateen ajallansa, syyssateen ja kevätsateen, ja sinä korjaat jyvāsi, viinisi, ja öljysi. 5 Moos. 28:12. Jer. 5:24. Joel. 2:23.

15. Ja minā annan karjailesi ruohoa kedoillasi; ja sinä syöt ja ravi-

taan.

16. Varokaat, ettei teidän sydäntänne vieteltäisi, niin että poikkeatte palvelemaan vieraita jumalia, ja kumartamaan niitä,

17. ja Herran viha syttyisi teihin, ja sulkisi taivaan, ettei sadetta tulisi. eikä maa antaisi hedelmäänsä, ja te kiireellä hukkuisitte siitä hyvästä maasta, jonka Herra on teille anta-·3 Moos. 26:19. 5 Moos. 28:23. nut.

18. Niin pankaat nyt nämä minun sanani teidän sydämmeenne ja mieleenne, ja sitokaat ne merkiksi tei-dän käsiinne, ja olkoot ne muistutukseksi teidan silmäinne välissä:

5 Moos. 6:6s. San. 6:21 s.

ja opettakaat niitä lapsillenne, niin että sinä puhut niistä huoneessa istuissasi, tiellä käydessäsi, levätä pannessasi ja noustessasi;

5 Moos. 4:9 s. 6:7. 20. ja kirjoita ne sinun huoneesi

pihtipieliin ja portteihisi:

21. että sinä ja sinun lapsesi kauan eläisitte siinä maassa, jonka Herra teidän isillenne vannoi anlaaksensa heille, niin kauan kuin päivät tai-

vaasta maan päällä ovat. 22. Sillä jos te kaikki nämä käskyt pidätte, jotka minä teille käsken, ja teette niitten mukaan, niin että rakastatte Herraa, teidän Jumalaanne, ja vaellatte kaikissa hänen teissänsä, ja riiputte hänessä kiinni.

23. niin Herra ajaa kaikki nämä kansat pois teidăn edestănne; ja te valloitaite suuremmat ja voimallisemmat kansat, kuin te olette.

24. Kaikki paikat, johon teidän jalkanne astuu, ovat teidän; korvesta ja Libanonista ja Fratin virrasta äärimmäiseen mereen asti on rajanne oleva. 2 Moos. 23:31. 4 Moos. 34:2 s.

Jos. 1:3 s. 14:9. 25. Ei yksikään voi olla teitä vastaan: pelvon ja vavistuksen antaa Herra tulla kaikkein niiden maiden päälle. jossa te vaellatte, niinkuin hän teille on sanonul.

26. Katso, minä asetan tänäpänä teidän eteenne sekä siunauksen että

kirouksen:

27. siunauksen, jos te kuuliaiset olette Herran, teidän Jumalanne, käskylle, jonka minä tänäpänä teille kāsken, 6 Moos. 28 2 s.

28. ja kirouksen, jos ette tottele Her-

poikkeatte siltä tieltä, jonka minä teille tänäpänä käsken, niin että vaellatte muiden jumalain jälkeen, joita ette tunne. 5 Moos. 28:15.

29. Ja kun Herra, sinun Jumalasi, johdattaa sinut siihen maahan, johon nyt menet sitä omistamaan, niin julista siunaus Gerisimin vuorella, ja kirous Ebalin vuorella.

5 Moos. 27:12 s. Jos. 8:34 s. 30. Katso, eivätkö ne sijaitse sillä puolen Jordanin, tien peralla, auringon laskemiscen päin Kananealaisten maalla, jotka asuvat lakeudella, Gilgalin kohdalla, Moren tammiston lähellä? 1 Moos. 12:6.

31. Sillä teidän pitää menemän Jordanin ylitse, valloittamaan sitä maata, jonka Herra, teidän Jumalanne, teille antaa, omistaaksenne sen, ja asuaksenne siinä.

32. Niin pitäkäät ja tehkäät kaikki ne säännöt ja oikeudet, jotka minä tänäpänä panen teidän eleenne.

5 Moos. 5:32.

12 Luku.

Käsky hävittämään epäjumalat. Jumalan palveluksen paikka.

Nămăt ovat ne săânnöt ja oikeudet, joita teidan tulee pitää, ja tehdä niitten mukaan siinä maassa, jonka Herra, sinun isäisi Jumala, antoi sinulle omistettavaksesi niin kauan kuin te maan päällä elätte.

2. Teidan pitää peräti hävittämän kaikki ne paikat, joissa pakanat, jotka te ajatte pois, ovat jumaliansa palvelleet; oli se korkeilla vuorilla, kukkuloilla tahi viheriäisten puitten 5 Moos. 7:5.

3. Ja kukistakaat heidän alttarinsa ja särkekäät heidän kuvapatsaansa, heidän metsistönsä tulella polttakaat, ja heidän epäjumalansa kuvat rikki hakatkaat; ja hukuttakaat hei-

dän nimensä siitä paikasta. 4. Palvellessanne Herraa, teidän Jumalaanne, ei teidän pidä niin teke-

5. vaan siinä paikassa, jonka Herra, teidän Jumalanne, valitsee jokaisesta teidän sukukunnistanne. asettaaksensa siihen nimensä, siinä elsikäät hänen asuntonsa, ja sinne pitää sinun tuleman. 2 Moos, 20:24.

1 Kun. 8:29, 2 Aik, 7:12, 16. 6. Ja siellä pitää teidän uhraaman teidän polttouhrinne ja muut uhrinne, ja teidän kymmeneksenne, ja kättenne ylönnysuhrin, ja teidän | lupausuhrinne, ja vapaaehtoiset uh- | kättesi ylönnysuhria;

ran, teidan Jumalanne kaskyja, ja | rinne, scka esikoiset karjastanne ja lampaistanne.

7. Ja siellä teidän pitää syömän Herran, teidän Jumalanne, edessä, ja iloitseman, te ja teidän perheenne, kaikesta kättenne työstä, joilla Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunannut.

8. Alkäät tehkö niinkuin me tässä tänäpäivänä teemme, jokainen mitä hänen mielestänsä on oikea.

9. Sillä ette vielä ole tähän asti tulleet lepoon ja perimykseen, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

10. Mutta kun olette menneet Jordanin ylitse, ja asutte siinä maassa, jonka Herra, teidän Jumalanne, antaa teidan periä, ja kun hän antaa teille levon kaikilla leidän vihamiehiltänne ympärillänne, niin että turvallisesti asutte

11. niin pitää teidän viemän sille paikalle, jonka Herra, sinun Juma-lasi, valitsee, että hänen nimensä siinä asuisi, kaikki nämä, jotka minä teille käsken: teidän polttouhrinne, ja teuras-uhrinne, kymmeneksenne, kättenne ylönnysuhrin, ja kaikki parhaat lupaus-uhrinne, jotka te Herralle lupaatte.

12. Ja iloitkaat Herran, teidan Jumalanne, edessä, sekä te että teidän poikanne ja tyttärenne, teidän palvelijanne ja piikanne, ja myös Leviläiset, jotka teidän porteissanne ovat, sillä ei heillä ole osaa eikä perintöä teidän kanssanne. 4 Moos, 18:24. 5 Moos. 10:9, 18:1.

13. Karta uhraamasta polttouhriasi

joka paikassa, jonka näet;

14. vaan siinä paikassa, jonka Herra valitsee jossakussa sinun sukukunnassasi, siellä pitää sinun polttouhrisi uhraaman ja tekemän kaikki, mitä minä sinulle käsken.

15. Kuitenkin saat teurastaa ja syödä lihaa niin paljon kuin haluttaa, Herran, sinun Jumalasi, siunauksen jälkeen, jonka hän sinulle on antanut kaikissa sinun kaupunkiesi porteissa; sekä saastainen että puhdas siitä syököön, niinkuin metsävuo-hen ja peuran lihaa.

Mutta ālkāāt verta syökö; vaan kaatakaat se maahan niinkuin vesi. 1 Moos. 9:4. 3 Moos. 3:17. 7:26. 17:10. 19:26.

5 Moos. 15.23.

17. Et sinä saa porteissasi syödä sinun jyväsi, viinisi ja öljysi kymmeneksiä, eikä myös esikoisia karjastasi ja lampaistasi, eikä yhtäkään lupaus-uhria, jonka sinä luvannut olet, eikä vapanehtoista uhria, cikä

18. vaan Herran, sinun Jumalasi, edessä pitää sinun niitä syömän siina paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee, sinä ja sinun poi-kasi, ja tyttäresi, ja palvelijasi ja piikasi, ja Leviläinen, joka sinun portissasi on; ja iloitse Herran, sinun Jumalasi, edessä kaikista kättesi saannoista.

 Ja ota vaari, ettet hyljää Leviläistä, niin kauan kuin sinä elät maan päällä. 5 Moos. 14:27. Syr. 7:31. 20. Kun Herra, sinun Jumalasi, levittää sinun maasi rajat, niinkuin hän sanoi sinulle, ja sinä sanot: "minä söisin lihaa," koska sinua haluttaa lihaa syödä; niin syö lihaa sielusi himon jälkeen. 1 Moos. 28:14.

5 Moos, 19:8. 21. Jos se paikka, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsi, antaaksensa nimensä siellä asua, on sinulle liian kaukana, niin teurasta karjastasi ja lampaistasi, jotka Herra sinulle antanut on, niinkuin minä sinulle käskin, ja syö porteissasi sielusi himon jälkeen.

22. Niinkuin metsävuohen ja peuran lihaa syödään, niin pitää sinun sen syömän; sekä saastainen että puh-

das siitä syökööt.

23. Varo vaan, ettet verta syö; sillä veri on sielu, sentähden et sinä saa svödä sielua lihan kanssa.

3 Moos. 7:26, 17:11. 24. Et sinā saa sitā syödā, mutta kaada se maahan niinkuin vesi. 25. Alā syō sitā, ettā menestyisit,

sinä ja lapsesi sinun jälkeesi, koska oikein tehnyt olet Herran edessä. 26. Mutta kun sinä pyhität jotain mikā sinun omasi on, taikka teet lupauksen, niin ota se ja tuo siihen paikkaan, jonka Herra valinnut on. 27. Ja uhraa siellä polttouhrisi sekā liha ettā veri Herran, sinun Jumalasi alttarilla; mutta sinun teu-ras-uhrisi veri kaada Herran, sinun Jumalasi, alttarille, ja syö liha. 28. Ota vaarin, ja kuule kaikki nämā sanat, jotka minā kāsken sinulle, että menestyisit, sinä ja sinun lapsesi sinun jälkeesi ijankaikkisesti, koska olet oikein ja kelvollisesti Herran, sinun Jumalasi, edessä teh-

29. Kun Herra, sinun Jumalasi, hävittää pakanat sinun edestäsi, joitten luo sinä tulet heitä valloittamaan, ja sinä olet heidät ajanut ulos ja

asut heidän maassansa,

30. niin ola vaarin, ettet paulaan lankea heitä seuraamaan, sittekuin he ovat hukutetut sinun edestäsi, ja toiseen;

ettet etsisi heidän jumaliansa, sanoen: "niinkuin tämäkin kansa on palvellut epäjumaliansa, niin tahdon myös minä tehdä."

5 Moos. 18:9 s. Jos. 23:7. Ps. 106:35 s. 31. Ei sinun pidā niin tekemān Herralle, sinun Jumalallesi; sillä he ovat tehneet jumalillensa kaikkia sitä, mikä Herralle on kauhistus, jota han vihaa; sillä he ovat poikansakin ja tyttärensä tulessa polttaneet jumalillensa.

32. Kaikki, mitä minä käsken teille. se pitäkäät, tehdäksenne sen jälkeen: älkäät siihen mitään lisätkö eikä siitä mitään vähentäkö.

5 Moos. 4:2. Jos. 1:7. San. 30:6. Ilm. 22:18 s.

13 Luku.

Vääristä profetoista. Viettelyksestä epäjumalan palvelukseen.

Jos profetta eli unennäkijä nousee teidän keskellänne, ja antaa teille

merkin tahi ihmeen,

2. ja se merkki tahi ihme todella tapahtuu, josta hän puhui sinulle, sanoen: "käykäämme ja noudattakaamme vieraita jumalia, joita et sinä tunne, ja palvelkaamme niitä:"

3. niin älä kuuntele sen profetan tahi unennäkijän sanoja, sillä Herra, teidan Jumalanne, koettelee teitä, saadaksensa tietää rakastatteko Herraa, teidän Jumalaanne, koko

sydämmestänne ja koko sielustanne. 4. Herraa, teidan Jumalaanne, pitää teidän noudattaman ja häntä pelkäämän, ja hänen käskynsä pitämän ja hänen ääntänsä kuuleman, häntä palveleman ja hänessä kiinni 5 Moos. 6:13. 10:20. riippuman.

5. Mutta sen profetan tahi unennäkijän pitää kuoleman; sillä hän opetti teitä luopumaan Herrasta, teidän Jumalastanne, joka teidät Egyptin maasta johdatti ulos ju sinut orjuu-den huoneesta pelasti, ja hän viet-teli sinut siitä tieliä, jota Herra, sinun Jumalasi, käski sinun käymään: ja sinun pitää eroittaman pois pahan seastasi. 5 Moos. 18:20.

6. Jos sinun veljesi, äitisi poika, tahi sinun poikasi, tahi tyttäresi, tahi vaimosi, joka sylissäsi on, tahi ystāvāsi, joka on kuin oma sydāmmesi, viettelisi sinua salaa, ja sanoisi: .,käykäämme ja palvelkaamme muita jumalia, joita et sinā tunne, eikā isāsikāān, "—

7. kansain jumalia teidän ympäristöllänne, joko he lähellä tahi kaukana ovat, toisesta maan äärestä

8. niin älä siihen suostu, äläkä ole hänelle kuuliainen, ja älköön sil-mäsi säälikö häntä; älä häntä armahda, äläkä salaa häntä,

9. vaan surmaamalla surmaa hänet; sinun kätesi olkoon ensin häntā vastaan, ettā hān surmattaisiin, ja sen perästä koko kansan käsi.

5 Moos. 17:7.

 Kivillä hän surmattakoon, sillä han tahtoi luovuttaa sinut Herrasta, sinun Jumalastasi, joka sinut Egyplin maasta, orjuuden huoneesta on johdattanut ulos,

11. että koko Israel sen kuulisi ja pelkäisi, eikä sellaista pahuutta teidan keskellänne enää tehtäisi.

5 Moos. 17:13. 12. Jos sinä saat kuulla jossakussa kaupungissasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa asuttavakse-

si, sanottavan:

13. "muutamat belialin lapset ovat lähteneet sinun joukostasi, ja kääntäncet kaupunkinsa asujat pois, ja sanoneet: käykäämme, palvelkaam-

me muita jumalia, joita ette tunne, 14. niin pitää sinun etsimän, tutkiman ja kyseleniän visusti; ja katso, jos se on oikein tolta, jos se kauhistus teidän seassanne tapahtunut on, 15. niin surmaa sen kaupungin asu-

jal miekan terällä, ja hukuta heidüt, ja kaikki mitä ikänä siinä on, ja heidān karjansa miekan terāllā.

16. Ja kokoa kaikki saalis keskelle sen katua, ja polta tulessa, sekä kaupunki että kaikki sen saalis. Herralle, sinun Jumalallesi, että se autiana pysyy ijankaikkisesti, eikä ikānā enāā tule rakennettavaksi.

17. Alā mitāān kāsiisi jātā siitā kirolusta, että Herra kääntyisi vihansa julmuudesta, ja antaisi sinulle laupeuden, ja armahtaisi sinua ja enentäisi sinut, niinkuin hän isillesi vannoi,

18. jos sinā Herran, sinun Jumalasi, äänelle kuuliainen ollut olet, ja pilänyt kaikki hänen käskynsä, jotka mina sinulle tänäpänä käsken, oikein tehdäksesi Herran, sinun Ju-

malasi, silmäin edessä.

14 Luku.

Pakanallinen murhe kuolleesta kielletään. Puhtaat ja saustaiset eläimet. Kymmenekset.

Te olcite Herran, teidan Jumalanne, lapset: älkäät piirustelko itseänne,älkäätkäitseänne keritkö paljaaksi teidan otsaltanne jonkun kuolleen tähden. 3 Moos. 19:28, 21:5.

2. Sillä sinä olet pyhä kansa Herralle, sinun Jumalallesi, ja Herra on sinun vatinnut erinomaiseksi kansaksi kaikista kansoista, jotka maan päällä ovat. 2 Moos. 19:5. 5 Moos. 4:20. 7:6. 26.18.

Alā svö mitāān kauhistavaista. 4. Multa nämät ovat ne eläimet, joita te saatte syödä: härkä, lammas 3 Moos, 11:2 s.

ja vuohi,

5. peura, metsävuohi, ruskia peura, vuorikauris, gaselli, puhveli, mäkikauris.

6. Ja kaikellaisia eläimiä, joilla on kaksihaarainen sorkka, kokonansa hajoitettu kahtia, ja jotka märehti-

vät, niitä te saatte syödä. 7. Mutta niistä, jotka märehtivät, ja halaistun sorkkansa jakavat, älkäät kuitenkaan syökö näitä: kamelia, jänistä, kaninia; sillä he märehtiväl, vaan civät ole kuitenkaan kokonansa kaksisorkkaiset; ne olkoot teille saastaiset.

8. Sika, jolla tosin on kaksihaaraiset sorkat, mutta ei kuitenkaan märhehdi, olkoon teille saastainen; hänen lihastansa ei teidän pidä syömän, eikä sen raatoon koskeman.

 Nāmāt ovat ne, joita te saatte syödā kaikista niistā, jotka vedessā ovat: kaikkia, jolla ulmus ja suo-mus on, saatte syödä. 3 Moos. 11:9.

10. Mutta sită, jolla ei ole uimuksia eikä suomuksia, älkäät syökö: se on teille saastainen.

11. Kaikkia puhtaita lintuja syö-

käät.

12. Mutta nämät ovat ne, joita ette saa syödä: kotka, luukotka ja kalakotka,

13. varis, harakka ja kokkolintu

lajinensa,

14. ja kaikki kaarnehet lajinensa, 15. kamelikurki, tarhapõllö, luove ja haukka lajinensa,

16. huhkaja, hyypiö, yökkö,

17. ruovonpäristäjä, storkki, merimetsäs,

18. haikara, papukaija lajinensa, harjalintu ja nahkasiipi. 3 Moos. 11:19. 19. Ja kaikki siivelliset matelijat olkoot teille saastaiset; älköön niitä

syötäkö. 20. Kaikkia puhtaita siivellisiä saat-

te syödä.

21. Alkäät syökö yhtään raatoa; muukalaiselle, joka porteissasi on, anna se syötäväksi, tahi myö se vieraalle; sillä sinä olet pyhä kansa ' Herralle, sinun Jumalallesi. Alā keita vohlaa emänsä rieskassa.

2 Moos. 23:19, 34:26, 22. Sinun pitää vilpittömästi kymmenekset antaman kaikesta sinun jyvätulostasi, joka pellollasi kasvaa vuosi vuodelta. 3 Moos. 27:30.

5 Moos. 12:6. 23. Ja sinun pitää Herran, sinun Jumalasi, edessä, siinä paikassa, jonka hän valitsee, että hänen nimensä siinä asuisi, syömän sinun jyväsi, viinisi ja öljysi kymmenekset, esikoiset sinun karjastasi ja lampaistasi, että oppisit pelkäämään Herraa, sinun Jumalatasi, koko elinaikanasi.

5 Moos. 12:18. 24. Mutta jos tie on sinulle ylön pitkä, niin ettet taida sitä viedä sinne, koska se paikka, jonka Herra, sinun Jumalasi, on valinnut, että hänen nimensä siellä asuisi, on kaukana sinusta, — kun Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinun,

25. niin myö se rahaan, ja ota raha käteesi, ja mene siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, on va-

linnut,

26. ja osta sillä rahalla kaikkia, mită sielusi haluaa. oli se nauta-elăin tahi lammas, viiniā tahi vākevāā juomaa, taikka mitā ikānā sielusi haluaa, ja syō se Herran, sinun Jumalasi, edessä, ja ole iloinen, sinä ja sinun perheesi.

27. Ja älä hyljää Leviläistä, joka sinun porteissasi on, sillä ei hänellä ole osaa eikä perimystä sinun kans-

5 Moos. 12:12,19. 28. Joka kolmannen vuoden lopulla

pitää sinun tuoman kaikki kymmenekset siltä vuodelta ja laskeman ne portteihisi. 5 Moos. 26:12.

29. Ja sitten tulkoon Leviläinen. jolla ei yhtään osaa eikä perimystä ole sinun kanssasi, ja muukalainen, ja orpo, ja leski, jotka porteissasi ovat, ja he syökööt ja ravittakoot, että Herra, sinun Jumalasi, sinua siunaisi kaikissa sinun kättesi töissä, jota leel. 4 Moos. 18:24, 5 Moos. 26:12.

15 Luku.

Vapaavuosi, Köyhät. Esikoiset.

Seitsemän vuoden perästä pitää sinun pitämän vapaavuotta.

2 Moos. 23:10 s. 4 Moos. 25:3 s. 2. Ja näin pitää se vapaavuosi pidettāmān · jokainen velkoja, joka jotakin kädestänsä lähimmäisellensä lainannut on, antakoon hänen olla levossa ja olkoon velkomatta lähimmäistänsä ja veljeänsä, sillä Herran vapaavuosi on kuulutettu

3. Muukalaista saat sinä velkoa; mutta veljellesi jätä hänen velkansa. dan seassanne oleman; sillä Herra on siunaava sinua siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle perimiseksi antaa, omistaaksesi sitä,

5. jos vaan ahkerasti kuulet Herran, sinun Jumalasi, äänen, ja pidät ja teet kaikki nämä käskyt, jotka minä sinulle tänäpänä käsken.

6. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on siunaava sinua, niinkuin hän sinulle on sanonut, niin että lainaat monelle kansalle, mutta itse et lainaksi ota; ja sinä olet hallitseva paljo kansaa, mutta sinua ei yksikään hallitse.

5 Moos. 28:12. 7. Jos joku veljistäsi on joutunut köyhäksi jossakussa kaupungissa sinun maassasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin älä kovenna sydäntäsi äläkä sulje kättäsi köyhältä veljeltäsi, 3 Moos, 25:35.

8. vaan avaa kätesi hänelle, ja luinaa mieluisesti senjälkeen kuin hän puulteessansa larvilsee. Matt. 5:42. Luuk. 6:34.

9. Varo, ettei sydämmessäsi nouse: belialin ajatus, että sanoisit: "nyttulee pian seitsemäs vuosi, joka on vapaavuosi," ja että pahalla silmällä katselet köyhää veljeäsi etkä mitään anna hänelle; ja hän huutaa sinun ylitsesi Herran tyko, ja se tulee sinulle synniksi.

10. Sinun pitää hyvällä mielellä antaman hänelle; alköön sydammesi paheksuko, kun hänelle annat; sillä sentähden on Herra, sinun Jumalasi, siunaava sinua kaikissa tõissäsi.

ja kättesi askareissa.

11. Sillä ei köyhiä tule puuttumaan maalta; sentähden käsken minä sinua ja sanon: avaa aina kätesi veljellesi, joka tarvitseva ja köyhä on Matt. 26:11. Job. 12:3. sinun maassasi. 12. Jos sinun veljesi, hebrealainen mies tahi vaimo, myö itsensä sinulle, niin hänen pitää palveleman sinua kuusi vuotta; mutta seitsemäntenä vuonna pitää sinun hänen vapaaksi päästämän. 2 Moos. 21:2.

3 Moos, 25:39 s. Jer. 34:14. 13. Ja kun sinä hänen vapaaksi pääsiät, niin älä anna hänen mennä

tyhjin käsin tyköäsi;

14. mutta sinun pitää hänelle mieluisesti lahjoittaman lampaistasi, rijhestäsi ja viinikuurnastasi, niin että annat hänelle siitä, jolla Herra, sinun Jumalasi, sinut on siunannut.

15. Ja muista, että itse olit oria Egyptin maalla, ja Herra, sinun Jumalasi, pelasti sinut; sentähden mina näita sinulle tänäpäna kasken. 4. Ja ei pidā yksikāān kerjāājā tei- 16. Jos hān sanoo sinulle: en minā lähde sinun tyköäsi ; sillä hän rakastaa sinua ja huonettasi, koska hänen on hyvä olla sinun tykönäsi;

2 Moos. 21:5 s. 17. niin ota naskali ja pistä hänen korvansa läpi oveen, ja anna hänen olla orjasi ainaiseksi; niin pitää sinun myös tekemän orja-piikasi kanssa.

18. Alā työlāsty siitā, ettā hānet tykõäsi vapaaksi päästät; sillä hän on palvellut sinua yhtä paljon, kuin kaksinkertainen palkollinen, kuusi vuolla. Niin Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikissa tõissäsi.

19. Kaikki härkyiset karjan esikoisista, ja oinaat lammasten esikoisisla, pitää sinun pyhittämän Herralle, sinun Jumalallesi; älä työtä tee karjasi esikoisella, äläkä keritse lammastesi esikoista. 2 Moos. 13:2. 34:19.

3 Moos. 27:26. 4 Moos. 3:13. 8:17. 20. Herran, sinun Jumalasi, edessä ^{pitāā} sinun ne syömān, sinā ja perheesi, vuosi vuodeltu, siinä paikassa, jonka Herra on valinnut.

21. Jos siinä on joku virhe, niin ettā se ontuu taikka on sokia, taikka siinä on joku muu virhe, niin älä uhraa sitä Herralle, sinun Jumalal-3 Moos. 22:20. 5 Moos. 17:1.

Mal. 1:8,13. Syr. 35:10. 22. Porteissasi pitää sinun sen syömān; saastainen ja puhdas siitä syököön niinkuin metsävuohen ja peuran lihaa.

23. Mutta sen verta älä syö, vaan vuodata se maahan niinkuin vesi. 1 Moos. 9:4. 3 Moos. 3:17. 17:10.

5 Moos. 12:16,23.

16 Luku.

Laki pääsiäis-, helluntai- ja lehtimajanjuhlasta. Tuomarit.

Ota vaarin Abib-eli tähkä-kuusta. että pidät Herralle, sinun Jumalallesi, pääsiäistä; sillä Abib-kuussa on Herra, sinun Jumalasi, johdatlanut sinut Egyptistä, yöllä.

2 Moos. 12:2. 13:4. 23:15. 3 Moos. 23:5. 4 Moos. 9:2 s. 28:16 s. 2 Aik, 35:1. 2. Ja teurasta Herralle, sinun Jumalallesi, pääsiäis-lampaita ja karjaa siinä paikassa, jonka Herra valitsee nimensä asumasijaksi.

2 Moos. 12:15. 3. Alā syō hapanta leipāā sinā juhlana. Seitsemän päivää pitää sinun syoman happamatonta leipää, murheen leipää. Sillä sinä läksit kiireesli Egyptin maasta ulos. Koko elinaikanasi pitää sinun muistaa sitä päivää, jona läksit Egyptin maasta. 2 Moos. 12:14 a. 3 Moos. 23:6. 4 Moos. 9:2. 28:16. | sinun Jumalasi, eteen siinä paikas-

4. Seitsemänä päivänä älköön nähtäkö hapannutla taikinaa missään sinun maasi äärissä; ja lihasta, jota ensimmäisenä päivänä ehtoolla teurastetaan, ei pidä mitään jäämän ylitse yön huomeneksi.

2 Moos. 12:10. 34:25. 5. Et sinā saa teurastaa pääsiäisuhria missään sinun porteissasi, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle an-2 Aik. 35:1.

6. mutta siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitseva on nimensä asumasijaksi, siinä teurasta pääsiäiseksi illalla, kun aurinko on laskenut, sillä ajalla, kuin sinä Egyptistä läksit. 2 Atk. 6.10.

7. Ja kypsennä ja syö siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitseva on, ja palaja sitten huome-

neltain ja mene majaasi.

8. Kuulena päivänä syö happamatonta; mutta seitsemäntenä päivänä on Herran, sinun Jumalasi, päätösjuhla; älä silloin mitään työtä tee. 3 Moos. 23:8.

9. Lue itsellesi seitsemän viikkoa; aloita lukemaan ne seitsemän viikkoa siitä kuin sirppi eloon viedään.

10. Ja pida viikkojuhla Herralle. sinun Jumalallesi, ja anna hyväntahtoiset lahjasi kadestasi, senjalkeen kuin Herra, sinun Jumalasi, sinulle siunannut on. 3 Moos. 23:16. 4 Moos, 28:26.

11. Ja iloitse Herran, sinun Jumalasi, edessā, sinā ja poikasi, tyttā-resi, palvelijasi, piikasi, ja Levilāinen, joka on sinun porteissasi, ja muukalainen, ja orpo ja leski, jotka ovat keskelläsi, iloitse siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, on valitseva nimensä asumasijaksi.

12. Ja muista, että itse olet ollut orja Egyptissä, ja pidä ja tee nämä

säännöt.

13. Lehtimajan juhlaa pidä seitsemän päivää, kun olet koonnut riihestäsi ja viinikuurnastasi.

3 Moos. 23:34. 14. Ja iloitse juhlanasi, sinä ja poikasi ja tyttäresi, palvelijasi, piikasi, Leviläinen, muukalainen, orpo ja leski, jotka ovat porteissasi.

15. Seitsemän päivää pidä juhlaa Herralle, sinun Jumalallesi, siinä paikassa, jonka Herra on valitseva; sillä Herra, sinun Jumalasi, siunaa sinua kaikissa, mitä sinä kokoat, ja kaikessa kättesi töissä; sentähden iloitse.

Kolmasti vuodessa tulkoot kaikki miehenpuolesi näkyviin Herran, sa, jonka hän on valitseva, happamailoman leivän juhlana, viikkojuhlana, ja lehtimajan juhlana; älköön yksikään tyhjin käsin esiintykö Herran eteen, 2 Moos. 23:17, 34:23.

3 Moos. 23:4 s. Syr. 35:8 s.

17. vaan jokainen lahjoinensa Herran, sinun Jumalasi, siunauksen jälkeen, jonka hän sinulle on antanut. 18. Tuomarit ja käskyläiset aseta

itsellesi kaikkiin sinun portteihisi, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa sukukunnissasi, tuomitsemaan

kansaa oikialla tuomiolla.

19. Älä käännä oikeutta, älä muodon mukaan katso, ja älä lahjoja ota; sillä lahjat sokaisevat toimellisten silmät ja kääntävät hurskasten asiat. 2 Moos. 23:6 s. 3 Moos. 19:15.

5 Moos. 1:17. San. 15:27. 20. Oikeutta, oikeutta noudattele, että eläisit ja omistaisit sen maan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinul-

le antaa.

21. Älä istuta itsellesi metsistöä, jonkun kaltaista puuta Herran, sinun Jumalasi, alttarin juureen, jonka itsellesi teet.

22. Älä pystytä itsellesi kuva-patsasta, jota Herra, sinun Jumalasi, vihaa. 3 Moos. 26:1.

17 Luku.

Epäiumalanpalveluksen rangaistus. Tuomarit ja kuninkaat.

Ä lä uhraa Herralle, sinun Jumalal-lesi , mitään nautaa tahi lammasta, jossa on joku virhe taikka vamma; sillä se on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus. 3 Moos. 22:20 s.

5 Moos, 15:21. Mal. 1:8,13.

2. Jos jossakussa sinun porteistasi, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, tavataan joku mies tahi nainen, joka pahaa tekee Herran, sinun Jumalasi, silmäin edessä, rikkoen hänen liittonsa,

ja menee palvelemaan vieraita jumalia ja kumartaa niitä, aurinkoa, kuuta tahi jotakuta taivaan joukosta, jota en minä ole käskenyt,

4. ja se sanotaan sinulle, ja sinä kuulet sen, niin tiedustele visusti, ja jos varmasti todeksi havaitaan, että senkaltainen kauhistus Israelissa on tehty,

5. niin vie se mies tahi nainen ulos, joka senkaltaisen pahuuden on tehnyt, portteihisi, ja kivitä hän kuo-

Kahden tahi kolmen suun todistuksesta hän kuoletettakoon, joka kuoleman on ansainnut; mutta yh- |

den suun todistuksesta älköön häntä kuoletettako. 4 Moos. 85:30. 5 Moos. 19:15. Matt. 18:16. Joh. 8:17. 2 Kor. 13:1. Hebr. 10:28.

7. Todistajain käsi pitää ensimmäisenä oleman hänen päällensä tappamaan häntä, ja sitten koko kansan käsi; eroita pois paha keskeltä-

5 Moos. 13:9, 19:19. 8. Jos joku asia tuomitessasi näkyv sinusta hämäräksi, veren ja veren välillä, rikoksen ja rikoksen välillä. loukkauksen ja loukkauksen välillä. ja mitä riitu-asioita onkaan sinun porteissasi, niin nouse ja mene siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitseva on, 5 Moos. 21:5.

2 Aik. 19:10 s. 9. ja tule pappien ja Leviläisten luo. ja sen luo, joka siihen aikaan on tuomari, ja kysy heiltä; he sanovat sinulle tuomion sanan. Mal. 2:7.

10. Tee sen sanan jälkeen, jonka he sinulle julistavat, siinä paikassa, jon-ka Herra on valitseva, ja ota vaarin, että teet kaikki mitä he sinulle opettavat.

11. Sen lain jälkeen, jonka he opettavat sinulle, ja sen tuomion jälkeen, jonka he sanovat sinulle, pitää sinun tekemän, niin ettet siitä sanasta, jonka he sanovat sinulle, vilpistele, ei

oikialle eikä vasemmalle.

12. Ja jos joku ylpeydestä ei ole kuuliainen papille, joka siellä seisoo Herran, sinun Jumalasi, palvelusta tekemässä, tahi tuomarille, sen miehen pitää kuoleman; ja ota sinā se paha Israelista pois.

13. etiä koko kansa sen kuulisi ja pelkäisi, eikä enää ylpiästi tekisi. 14. Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle an-taa, omistaaksesi sitä ja asuaksesi siinä, ja sanot: "minä asetan kuninkaan itselleni, niinkuin kaikki kan-

sat, jotka ympärilläni ovat, ''1 Sam. 8:10. 15. niin aseta se kuninkaaksi itsellesi, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee. Aseta veljistäsi kuningas itsellesi; et sinä saa asettaa muukalaista, joka ei ole sinun veliesi.

16. Mutta älköön hän pitäkö monta hevosta, ja älköön viekö kansaa jälleen Egyptiin saadaksensa enemmän hevosia, sillä Herra sanoi teille: "älkäät enää tätä tietä palatko."

1 Kun. 10:26,28 s. Jes. 31:1 s. 17. Älköön hän myöskään ottako itsellensä monta vaimoa, ettei hänen sydammensa luopuisi pois; alkoonkā kootko itsellensā aivan paljon hopeata ja kultaa.

18. Ja kun hän istuu valtakuntansa istuimella, niin kirjoituttakoon itsel-

lensä tämän lain pappien, Leviläisten, hallussa olevan kirjan mukaan. 19. Se olkoon hänen tykönänsä, ja hān lukekoon sitā koko elinaikansa, että hän oppisi pelkäämään Herraa, Jumalatansa, ja pitämään koko tä-män lain sanat ja nämä säännöt, ja ellä hän tekisi niiden jälkeen,

Jos. 1.7 s. 20. niin ettei hän korottaisi sydäntānsā veljiensā ylitse, eikā myös kāskyistä vilpistelisi, ei oikialle eikä vasemmalle puolelle, että hän päivānsā pide**ntāisi val**takunnassansa, hān ja hānen polkansa Israelissa.

18 Luku.

Pappien ia Leviläisten osa. Noituus ia taikaus. Väärät profetat.

Papeilla, Leviläisillä ja koko Levin sukukunnalla älköön olko osaa cikā perintöä Israelissa. Herran uhria ja hänen perintöänsä he syökööt. 4 Moos. 18:20. 5 Moos. 10:9. 12:12. 14:27,29.

1 Kor. 9:13. 2. Ei pidä hänellä perintöä cleman veljiensä keskellä; sillä Herra on hänen perintönsä, niinkuin Hän on hänelle sanonut.

3. Ja tāmā olkoon pappien oikeus kansalta ja niiltä, jotka uhraavat joko härjän tahi lampaan: papille annetlakoon lapa, leukaluut ja sisällykset:

4. ja uutisen jyvistäsi, viinistäsi, öljystäsi, ja liemenet lampaistasi pitää

sinun antaman hänelle.

5. Sillä Herra, sinun Jumalasi, on hänet valinnut kaikista sukukunnistasi, että hän ja hänen poikunsa joka pāivā seisoisivat ja palvelisivat llerran nimeen.

6. Kun Leviläinen tulce jostakusta portistasi, koko Israelista, jossa hän vieraana on, ja hän tulee koko sielunsa halusta siihen paikkaan, jon-

ka Herra on valinnut,

7. niin palvelkoon han Herran, Jumalansa, nimeen, niinkuin kaikki muutkin Leviläiset, hänen veljensä, jolka siellä seisovat Herran edessä. Ja heidän kaikkien pitää saman verran osaa saaman syödäksensä, siitä huolimatta, mitä hänellä on vanhempainsa myödystä omaisuudesta. 9. Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin älä opi tekemään sen kansan

kauhistusten jälkeen. 5 Moos. 12:29 s. 1 Kun. 14:24. 2 Kun. 16:3. Alköön yhtäkään sinun seassasi löyiykö, joka poikansa tahi tyttaren-

ennustoja, päivän valitsija, tietäjä tahi velho. 3 Moos. 18:21. 19:31. 20:6,27. 1 Sam. 28:7 s.

11. tahi lumooja, tahi noita, tahi merkkien tulkitsija, tahi joka jota-

kin kuolleilla kysyy. Jes. 8:19. 12. Sillä joka senkallaisia tekee, on Herralle kauhistus, ja senkallaisten kauhistusten tähden ajaa Herra, sinun Jumalasi, heidät ulos sinun edestāsi.

13. Sinun pitää oleman vilpitön Herran, sinun Jumalasi, edessä.

 Sillä nämä kansat, joiden maan sinä omistat, kuulevat päivän valitsijoita ja ennustajia; mutta ei ole Herra, sinun Jumalasi, sellaista sinulle sallinut.

15. Profetan sinun keskeltäsi, veljistäsi, minun kaltaiseni, herättää sinulle Herra, sinun Jumalasi, häntä kuulkaat.

Joh. 1:45. 5:39,46. 6:14. Ap. t. 3:22. 7:37. 16. On oleva kaiken sen jälkeen,

kuin sinä anoit Herralta, sinun Jumalaltasi, Horebissa kokouksen päivănă, sanoen: "en mină voi enăă kuulla Herran, minun Jumalani, ääntä, enkä nähdä sit**ä suurta tul**ta. etten kuolisi." 2 Moos. 20:19. 5 Moos. 5:23 s.

17. Ja Herra sanoi minulle: "he ovat oikein puhunect;

18. Mina heratan heille Profetan heidän veljistänsä, sinun kaltaisesi, ja minä panen minun sanani hänen suuhunsa; hän puhuu heille kaikki. mitä minä hänelle käsken.

19. Ja jos joku ei kuule minun sanojani, joita hän minun nimeeni puhuu, niin minä sen häneltä vaa-

20. Mutta jos joku profetta rohkenee puhua minun nimessani sita, jota minä en käskenyt hänen puhua, ja jos han puhuu muiden jumalien nimeen, niin sen profetan pitää kuoleman. 5 Moos. 13:5. Jer. 14:15.

21. Jos sanot sydämmessäsi; ,kuinka me tiedāmme, mitā sanoja ei Herra ole puhunut?

22. Kun profetta puhuu Herran nimeen, eikä siitä mitään tule, eikä niin tapahdu, niin ne ovat sanoja, joita ei Herra ole puhunut; se profetta on sen puhunut ylpeydestä; älä pelkää häntä." Jer. 28:9.

19 Luku.

Laki vapaakaupungeista, rajan siirtämisestä ja todistajista.

Kun Herra, sinun Jumalasi, on hä-vittänyt pakanat, joiden maan să kâyttăă tulen lăpitse, tahi joka on Herra, sinun Jumalasi, sinulle an-

3 Moos. 18:26.

tea. ja sinä olet heidät ajanut ulos ia asettunut heidän kaupunkeihinsa ja huoneisinsa, 2 Moos. 21:13 s. 4 Moos. 35:10 s. 5 Moos. 4:41 s. 12:29. Jos. 20:2 s.

2. niin eroita itsellesi kolme kaupunkia siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle omistettavaksi.

3. Ja valmista tiet niihin, ja jaa kolmeen osaan maasi ääret, jonka Her-ra, sinun Jumalasi, sinulle antaa perinnöksi, että voi sinne paeta, joka miehentappajaksi tullut on.

4. Ja näin on miehentappajan laita, joka saa sinne paeta ja elää: joka tappaa lähimmäisensä tietämättä,

eikä ennen vihannut häntä,

5. vaan niinkuin joku menisi metsään lähimmäisensä kanssa puita hakkaamaan, ja nostaisi käsin kirveensä hakkaamaan puuta maahan, ja kirves putoaisi varresta, ja sattuisi lähimmäiseensä, niin että tämä siitä kuolisi; sellainen paetkoon yhteen näistä kaupungeista ja saakoon elää,

6. ettei verenkostaja ajaisi takaa miehentappajata, koska hänen sydammensa on katkera, ja saavuttaisi hänet, kun matka on pitkä, ja lõisi hänet kuoliaaksi, vaikka ei hän kuoleman syytä ole tehnyt, sillä ei hän ennen vihannut häntä.

Sentähden käsken minä sinua, sanoen: "eroita itsellesi kolme kau-punkia."

8. Ja jos Herra, sinun Jumalasi, maasi rajat levittää, niinkuin hän vannoi isillesi, ja antaa sinulle koko sen maan, jonka hän lupasi isillesi 5 Moos. 12:20.

9. jos muutoin pidät kaikki nämä käskyt, ja teet sen jälkeen kuin minä sinulle tänäpänä käsken, että rakastat Herraa, sinun Jumalatasi, ja vaellat hänen teissänsä koko elinaikasi, niin lisää vielä kolme kaupunkia näihin kolmeen,

10. ettei viatonta verta vuodatettaisi sinun maassasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa perinnöksi, ja veren vika tulisi sinun päällesi. 11. Mutta jos joku vihaa lähimmäistänsä ja väijyy häntä ja karkaa hä-

nen päällensä ja tappaa hänet, ja se pakenee yhteen niistä kaupungeista,

4 Moos. 35:20 s. 12. niin vanhimmat hänen kaupungistansa lähettäkööt sinne sanan, ja tuokoot hänet sieltä, ja antakoot hänet verenkostajan kāsiin, että hän 1 Moos. 9:6. 2 Moos. 21:12,14. kuolisi.

13. Alköön silmäsi säälikö häntä, ja ota pois viattoman veren syy Is-

raelista, että menestyisit.

14. Alā siirrā lāhimmāisesi rajaa.jonka edeltäjät panneet ovat sinun perintöösi, jonka perit siinä maassa. ionka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa omistettavaksi. 5 Moos. 27:17.

San. 22:28, 23:10. 15. Alköön yksi todistaja yksinünsä astuko ketään vastaan jostakusta pahasta teosta ja synnistä, mikä ikänä pahateko se olisi, jokatehdään; mut-ta kahden tahi kolmen todistajan suun kautta on joka asia vahvistettava. 4 Moos. 35:80. 5 Moos. 17:5 s. Matt.18:16. Joh.8:17. 2 Kor.18:1. Hebr.10:28. 16. Jos väärä todistaja nousee jota-

kuta vastaan ja todistaa synnistä

häntä vastaan,

17. niin molemmat miehet, jotka riitelevät, seisokoot Herran edessä. pappien ja tuomarein edessä, jotka siihen aikaan ovat. 5 Moos, 17:9.

18. ja tuomarit visusti tutkistelkoot sitä; ja katso, jos todistaja on väärä todistaja, ja todistaa väärin veljeänsă vastaan,

19. niin tehkööt hänelle, niinkuin hān a koi tehdā veljellensā; ja eroi-

ta paha pois luotasi, San. 19:5. 20. että muut sen kuulisivat ja pelkäisivät, eivätkä tekisi enää senkaltaista pahaa teidän seassanne.

21. Alköön silmäsi säälikö häntä: henki hengestä, silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta. 2 Moos. 21:23. 3 Moos. 24:20.

Matt. 5:38.

20 Luku. Sotalakeja.

Kun menet sotaan vihollisiasi vas-taan, ja näet hevoset ja vaunut. ja kansan, joka on suurempi sinua, niin älä pelkää heitä; sillä Herra, sinun Jumalasi, joka sinut johdatti ulos Egyptin maasta, on sinun kanssasi. Jos. 8:1.

2. Ja kun lähdette taisteluun, niin astukoon pappi edes ja puhukoon

kansalle.

3. ja sanokoon heille: "kuule, Israel! te menette tänäpänä sotaan teidän vihollisianne vastaan; älköön sydämmenne pehmetkö, älkäät peljätkö, älkäät vavisko, älkäät håmmästykö heidän edessänsä,

4. sillä Herra, teidän Jumalanne, käy teidän kanssanne, sotimaan teidän edestänne vihollisianne vas-

taan, ja auttaa teitä."

5. Ja päämiehet puhutelkoot kansaa, ja sanokoot: "joka uuden huoneen on rakentanut, eikä siinä vielä ruvennut asumaan, hän menköön pois ja palatkoon kotiansa, ettei hän

kuolisi sodassa, ja joku toinen omislaisi sen. Neh. 12:27. Ps. 30:1. 1 Makk 3:56.

6. Ja jos joku on istuttanut viinimäen, eikä siitä vielä mitään hedelmätä ole saanut, hän menköön pois ja palat**koon ko**tiansa, ettei h**än** kuolisi sodassa, ja toinen korjaisi ensimmäiset hedelmät: 3 Moos. 19:23 s.

5 Moos. 28:30 7. ja jos joku on vaimon kihlannut. eikā vielā ole ottanut hāntā tykonsä, hän menköön pois ja palatkoon koliansa, ettei hän kuolisi sodassa, ja loinen naisi hänet " 5 Moos. 24.5. 8. Ja päämiehet vielä puhukoot kansalle ja sanokoot: "joka on pelkuri ja arkasydämminen, hän menköön pois ja palatkoon kotiansa, ettei hän saattaisi veljiensä sydämmiä pelkuriksi niinkuin hänen sydämmensä Tuoin. 7.3.

9. Ja sittekuin päämiehet ovat lopettaneet puheensa kansalle, niin he asettakoot sotajoukon ylimmäiset en-

simmäiseksi kansan eteen. 10. Kun menet jonkun kaupungin eleen, sotimaan sitä vastaan, niin

laritse heille rauhaa

11. Ja jos se sinua rauhallisesti vaslaa ja avaa sinulle, niin olkoon kaikki kansa, joka siinä on, sinulle verollinen ja palvelkoon sinua.

12. Mutta ios ei se tee rauhaa sinun kanssasi, vaan sotii sinua vastaan,

niin piirită se.

13. Ja kun Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinun käsiisi, niin lyö kuoliaaksi kaikki miehenpuoli mie-

kan terällä.

14. Mutta vaimot, lapset ja elűimet, ja kaikki mitä kaupungissa on, ja kaikki saulis ota itsellesi, ja syö vihollistesi saulista, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle. Jos. 9:2.

15. Ja tee niin jokaiselle kaupungille, joka sinusta on aivan kaukana, eikäole näiden kansain kaupunkeja 16. Mutta näiden kansain kaupun-

geista, jotka Herra, sinun Jumalusi, sinulle perimiseksi antaa, ālā jātā elämään yhtäkään henkeä:

17. vaan hukuta ne peräti: nimitläin Hetiläiset, Amorilaiset, Kananealaiset, Feresiläiset, Heviläiset ja

Jebusilaiset, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, sinulle on käskenyt; 2 Moos. 23:32. 34:12. 5 Moos. 17:2.

Jos. 10:14, 11:11 s. 23:12. 18. etteivät he opettaisi teitä tekemään kaikkia niitä kauhistuksia, joita he tekivät jumalillensa, ja ettette tekisi syntiä Herraa, teidän Jumalaanne vastaun.

19. Jos sinā olet kauan piirittānyt | viet heitä vankina pois,

jonkun kaupungin, jota vastaan sinā sodit valloittaaksesi sitā, niin ālā hävitä sen puita, äläkä kirveellä raiskaa niitä; sillä sinä saat niistä syödä, sentähden älä hakkaa niitä maahan, sillä metsän puut eivät ole ih-misiä, joita sinun tulce piirittää.

20. Vaan ne puut, joista tiedat, ettei ne ole svotavia, havita ja hakkaa maahan, ja rakenna varustus kaupunkia vastaan, jonka kanssa sinä sodit, siksikuin se kukistuu. Jer 6:5.

21 Luku.

Salamurhasta, Sodassa vangitun vaimon naimisista. Esikoisen perintiosasta. Hirtetyn maahan panemisesta.

Jos siinä maassa, jonka Herra, si-nun Jumalasi, sinun omaksesi antaa, löydetään murhattu makaavana kedolla, eikä tiedetä, kuka hänet tappoi,

2. niin käykööt ulos vanhimpasi ja tuomarisi, ja mitatkoot matka sen tapetun luota kaupunkeihin, jotka

tapetun ympärillä ovat.

3 Joka kaupunki tapettua lähin on, sen vanhimmat ottakoot karjasta nuoren lehmän, jolla ei ole työtä tehty, ja joka ei ole ikeen alla ollut,

4. ja kaupungin vanhimmat taluttakoot sen nuoren lehmän laaksoon, jossa juoksevaa vettä on, ja jonka pohjaa ei kynnetä cikä kylvetä, ja leikatkoot lehmän kaulan siinä ojan varrella

5. Ja papit, Levin pojat, käykööt edes, sillä Herra, sinun Jumalasi, on heidät valinnut palvelemaan häntā, ja siunaamaan Herran nimeen; ja heidän sanansa jälkeen pitää kaik-ki-riidat ja kaikki hengen vahingot päätettämän. päätettämän. 5 Moos. 10:31 17:8 s. 6. Ja kaikki vanhimmat siitä kau-

pungista, joka tapettua lähinnä on, peskööt kätensä nuoren lehmän päällä, jonka kaula ojan varrella lei-

kattiin,

7. ja he vastatkoot, ja sanokoot: "ei meidän kätemme tätä verta vuodattancet, eikä silmämme sitä nähneet: 8. Ole armollinen kansallesi Israelille, jonka sinä, Herra, pelastit, ja ālā tātā viatonta verta anna tulla sinun kansasi Israelin päälle;" ja niin he ovat sovitetut siitä verestä.

 Ja niin sinä eroitat tyköäsi viattoman veren syyn, kun teet sen, mi-

kā oikia on Herran silmissā.

10 Kun menet sotaan vihollisiasi vastaan, ja Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinun käsiisi, ja sinä

naisen, ja miellyt häneen ja tahdot ottaa hänet vaimoksesi.

12. niin vie han huoncesesi, ja anna hänen keritä hiuksensa ja leika-

ta kyntensä,

13. ja riisua vaatteensa, joissa hän vangittiin, ja anna hänen istua sinun huoneessasi, ja itkeä kuukauden isäänsä ja äitlänsä; mene sitten hänen tykönsä ja ole hänen miehensä, ja hän olkoon sinun vaimosi.

14. Ja jos tapahtuu, ettei hän sinulle kelpaa, niin anna hänen mennä kuhunka hän tahtoo; mutta älä suinkaan myö häntä rahaan, älä myöskään pidä häntä orjanasi, sillä sinä

alensit hänen.

Jos jollakin miehellä on kaksi vaimoa, yksi. jota hän rakastaa, ja toinen, jota hän vihaa, ja ne synnyttāvāt hānelle lapsia, sekā se, jota han rakastaa, eitä se, jota hän vihaa, mutta esikoinen on sen, jota hān vihaa;

16. ja aika tulee, että hän lastensa välillä jakaa tavaransa perinnöksi, niin ei hän saa tehdä sen rakkaamman poikaa esikoiseksensa sen vi-

hattavan esikoisen eteen;

17. vaan hänen pitää tunnustaman sen vihattavan pojan esikoiseksensa, niin että hän antaa hänelle kaksinkertaisesti kaikista niistä, mitä häneltä löydetään; sillä se on hänen ensimmäinen voimansa, ja hänelle tulee esikoisen oikeus. 1 Moos. 49:3.

1 Aik. 5:1. 18. Jos jollakin on pahatapainen ja kovakorvainen poika, joka ei kuule isänsä ja äitinsä ääntä, eikä tottele heitä, kun he häntä kurittavat,

19. nijn ottakoot hänen isänsä ja äitinsä hänet kiinni, ja viekööt kaupunkinsa vanhimpien luo, portin

elecn.

20. ja sanokoot kaupunkinsa vanhimmille: "tämä meidän poikamme on pahatapainen ja kovakorvainen, eikä tottele meidän ääntämme, ja on syömäri ja juomari:

21. ja kaikki kaupungin kansa kivittäköön hänet kuoliaaksi; ja niin i inā eroitat pahan tyköäsi, ettā koko Israel sen kuulisi ja pelkäisi.

22. Jos joku on tehnyt jonkun synnin, joka kuoleman on ansainnut, ja han kuoletetaan ja ripustetaan puuhun,

23. niin ei saa hänen ruumistansa yölä pilää puussa, vaan haudatkaat han kohta sinä päivänä; sillä se, ka puussa riippuu, on Jumalan kirous, eltet saastuttaisi sinun maata- seeksi:"

 la näet vankien seassa kauniin i si, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle perimiseksi antaa.

22 Luku.

Sääliväisyydestä eläimiä kohtaan. Huoruuden rangaistuksesta y. m.

os nāct veljesi hārjān tahi lampaan eksyneen, niin älä käännä itsedsi pois, vaan vie ne jälleen veliellesi 2 Moos. 23:4.

Jollei veljesi ole sinua läsnä etkä sinä häntä tunne, niin ota se sinun huoneesesi, ja olkoon se luonasi siksi kuin veljesi etsii sitä, ja niin

anna se hänelle jälleensä.

3. Niin tee myös hänen aasinsa suhteen, hänen vaatteensa ja kaikkinaisen kadonneen suhteen, joka veljeltāsi kadonnut on, ja sinā sen löysit; ālā vetāydy siitā pois.

4. Jos näet veljesi aasin tahi härjän langenneena tiellä, niin älä käännă itsesi pois heistă; vaan auta ne joudukkaasti ylös hänen kanssansa.

Matt. 12:11. Luuk. 18:15. 14:5.

Nainen ei saa michen asetta kantaa, eikä mies saa pukea yllensä vaimon vaatteita; sillä joka sen tekee, on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus.

6. Jos löydät linnun pesän tiellä puusta tahi maasta, ja siinä on pojat tahi munat, ja emä istuu poikainsa tahi munain päällä, niin älä ota emää poikinensa:

7. vaan päästä emä pois, ja ota pojat itsellesi; että menestyisit ja kauan

eläisit

8. Kun rakennat uutta huonetta, niin tee käsipuut ympäri kattosi pääl-le, ettet veren vikaa saattaisi huoneescsi, jos joku sieltä putoaisi. 9. Älä kylvä viinimäkeesi moninai-

sia siemeniä, ettet saastuttaisi siemenesi kokousta, jonka kylvänyt olet, sekä viinimäen tuloa. 3 Moos. 19:19. 10. Alā kynnā hārjāllā ja ausilla yh-

dessä. 11. Alā pue sitā vaatetta yllesi, joka villaisesta ja liinaisesta yhdessä ku-

dottu on.

12. Tee itsellesi tupsut vaatteesi neljään kulmaan, jolla olet puetettu.

4 Moos. 15:58. Matt. 23:5. 13. Jos joku mies on nainut vaimon, ja on mennyt hänen tykönsä, ja ru-

peaa vihaamaan häntä,

14. ja soimaa häntä johonkuhun häpiään vikapääksi, ja saattaa hänestä pahan sanoman, sanoen: "minā otin tämän vaimokseni, ja menin hänen tykönsä, enkä löytänyt häntä neit niin vaimon isä ja äiti ottakoot hänet, ja tuokootvaimon neitsyyden merkit edes, ja näyttäkööt vanhimmille kaupungin portissa.

16. Ja vaimon isä sanokoon vanhimmille: "minä annoin tälle miehelle minun tyttäreni vaimoksi, ja

nyt hän vihaa häntä;

17. ja katso, hän soimaa häntä häpiällisiin asioihin vikapääksi, ja sanoo: ,en minä löytänyt sinun iytärtäsi neitseeksi.' Ja katso, tämä on minuntyttäreni neitsyyden merkki.'' Ja levittäkööt vaatteen kaupungin vanhimpien eteen.

18. Niin kaupungin vanhimmat otlakoot sen miehen, ja rangaiskoot

häntä,

19. ja sakoittakoot häntä sataan hopia-sikliin, ja antakoot ne sen nuoren vaimon isälle, että hän häpäisi neilseen Israelissa; ja hän pitäköön hänlä vaimonansa, eikä saa häntä hyljätä kaikkena elinaikanansa.

20. Mutta jos se tosi on, ettei vaimo

löydetty neitseeksi,

21. niin vietäköön vaimoisänsä huoneen oven eteen, ja kaupungin kansa kivittäköön hänet kuoliaaksi, että hän teki ilkeyden Israelissa, kun hän salavuoteudessa makasi isänsä huoneessa; ja niin sinä pahan pois tyköäsi eroitat.

22. Jos joku löydetään maanneen vaimon tykönä, jolla aviomies on, niin pitää nnolempain kuoleman, sekä mies, että vaimo, jonka tykönä hän makasi 'ja niin pahuus oletaan pois Israelista. 3 Moos. 20:10.

23. Jos neitsyt on michelle kihlattu, ja toinen tapaa hänet kaupungissa,

ja makaa hänen,

24. niin pitää ne molemmat vietämän kaupungin porttiin, ja molemmat kivitettämän kuoliaaksi, tyltö, koska hän ei huutanut, sillä hän oli kaupungissa, mies, koska hän lähimmäisensä vaimon häpäisi; ja niin sinä eroitat pahan tyköäsi.

25. Jos joku tapaa kihlatun tytön kedolla, ryövää ja makaa hänen, niin mies pitää yksin tapettaman,

joka makasi hānen;

28. mutta tytölle ei sinun pidā milāān tekemān; sillā ei tyttö yhtāān kuoleman syntiā tehnyt, vaan niinkuin joku karkaisi lähimmäistänsä vastaan ja löisi hänet kuoliaaksi, niin on myös tämä asia.

27. Sillä hän tapasi hänet kedolla; kihlattu tyttö huusi, vaan ei ollut

hānellā auttajata.

28. Jos joku kohtaa neitseen, joka | 13. Olkoon sinulla pieni kalikka ei ole kihlattu, ja ottaa hänen kiin- | vyölläsi, ja kun menet ulos tarpeil-

15. niin vaimon isä ja äiti ottakoot | ni ja makaa hänen, ja he niin talänel ja tuokoot vaimon neitsyyden | vataan.

29. niin se, joka hänen makasi, antakoon tytön isäile viisikymmentä hopiasikitä, ja oltakoon sen tytön vaimokseen, koska hän on alentanut hänen; ei hän saa hyljätä häntä kaikkena elinaikanansa. 2 Moos. 22:16.

30. Ei yksikään saa ottaa isänsä vaimoa, eikä paljastaa isänsä vuodelta.

3 Moos. 18:8. 20:11. 5 Moos. 27:20.

23 Luku.

Puhtaasta elämästä Herran seurakunnassa. Porttojen palkka. Koron ottamisen kielto, y. m.

Raajarikko ja kuohittu älkööt tulko Herran seurakuntaan.

 Ei saa myöskään äpärä tulla Herran seurakuntaan; ei kymmenenteen polveenkaan asti pidä jonkun heistä Herran seurakuntaan tuleman.

 Ammonilaiset ja Moabilaiset eivät saa tulla Herran seurakuntaan, ei kymmenenteenkään polveen asti, eipä ikänään tulla Herranseurakuntaan, Neb. 13:1.

4. sentāhden etteivāt he kohdanneet teitā tiellā leivāllā ja vedellā, kun te lāksitte Egyptistā, ja ettā he palkkasivat sinua vastaan Bileamin, Beorin pojan, Mesopotamian Petorista, kiroomaan sinua 4 Moss. 22:5s. Jos. 24:9.

5. Mutta Herra, sinun Jumalasi, ei kuullut Bileamia, vaan Herra, sinun Jumalasi, muutti sinulle kirouksen siunaukseksi; sillä Herra, sinun Jumalasi, rakasti sinua. 4 Moos. 22:9s. 6. Älä koskaan elinatkanasi pyydä heille rauhaa tahi jotakin hyvää.

 Edomilaista ālā kauhistu; sillā hān on sinun veljesi. Alā myös Egyptilāistā kauhistu; sillā sinā olit muukalainen hānen maassansa.

1 Moos. 25:28. 8. Ne lapset, jotka heistä syntyvät kolmannessa polvessa, tulkoot Herran seurakuntaan.

9. Kun lähdet leiristäsi vihollisiasi vastaan, kavahda itseäsi kaikkinai-

sesta pahasta.

10. Jos joku on teidän seassanne, joka ei ole puhdas, koska hänelle yöllä jotakin tapahtunut on; hänen pitää menemän ulos leiristä, eikä saa tulla leiriin, 3 Moos. 16:16.

11. ja hänen pitää ehtoona itsensä vedellä pesemän, ja sittekuin aurinko laskenut on, palatkoon leiriin.

12. Ulkona leiristä olkoon sinulla paikka, johonka menet tarpeillesi. 13. Olkoon sinulla pieni kalikka lesi, kaiva sillä, ja istuttuasi peitä |

saastaisuutesi.

14. Sillä Herra, sinun Jumalasi, vaeltaa leirisi läpitse pelastamaan sinua, ja antamaan vihollisesi sinun etecsi, sentähden pitää sinun leirisi pyhä oleman, ettei hän mitään häpeällistä näkisi sinussa, ja kääntyisi pois sinusta.

15. Älä isännän haltuun anna sitä orjaa, joka häneltä sinun tykösi ka-

rannut on.

16. Hän olkoon luonasi, sinun keskelläsi siinä paikassa, joka hänelle kelpaa, jossakussa sinun portissasi, niinkuin hän hyväksi näkee; älä sorra häntä.

17. Ei pidä yhtäkään porttoa oleman Israelin lasten tytärten seassa, eikä yhtään huorintekijätä Israelin

poikain seassa.

18. Alā kanna porton palkkaa cikā koiran hintaa Herran, sinun Jumalasi, huoneeseen jostakusta lupauksesta; sillā ne molemmat ovat Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus.

19. Ålä korkoa ota veljeltäsi rahasta, ruoka-aineista tahi muusta, josta korko otetaan. 2 Moos. 22:25.

8 Moos. 25:36 s. Neb. 5:7. Ps. 15:5. Luuk. 6:35.
20. Muukalaiselta ota korko, mutta älä vetjelläsi, että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa yrityksissäsi siinä maassa, johonka menet omistamaan sitä.

21. Jos Herralle, sinun Jumalallesi, lupauksen lupaat, niin älä viivytä maksaa sitä; sillä Herra, sinun Jumalasi, on sen totisesti vaativa sinulta, ja se on sinulle synti.

3 Moos. 27:2. 4 Moos. 30:3. Saarn. 5:4. 22. Vaan jollet sinä lupaa, niin ei

se tule sinulle synniksi.

23. Pidā se, mitā huuliltasi on kāynyt ulos, ja tee, niinkuin sinā Herralle, sinun Jumalallesi, vapaaehtoisesti olet luvannut, minkā suullasi puhunut olet.

24. Kun menet lähimmäisesi viinimäkeen, niin saat syödä viinimarjoja niin paljon kuin haluttaa, että tulet ravituksi; mutta älä pane mi-

tään astiaasi.

25. Kun menet lähimmäisesi laihoon, niin saat katkoa tähkäpäitä kädelläsi, mutta älä sirpillä lähimmäisesi laihoa niitä. Matt. 12:1. Mark. 2:23. Luuk. 6:1.

24 Luku.

Brokirja. Spitali. Pantti. Köyhäin holhoominen y. m.

Jos joku ottaa vaimon avioksensa, nulle vanhurskaud ja tapahtuu, ettei hän sitten löy- Jumalasi, edessä.

dā armoa hānen silmāinsā edessā, koska hān on löytānyt jonkun hāpiān hānessā, niin kirjoittakoon hānelle erokirjan, ja antakoon sen hānen kāteensā, ja laskekoon menemāān huoneestansa pois. Matt. 5:31. 19.7. Mark. 10:4.

2. Jos se vaimo, sittenkuin hän hänen huoneestansa lähtenyt on, menee pois ja tulee jonkun toisen mie-

hen vaimoksi.

3. ja taas se toinen mies rupeaa häntä vihaamaan, ja kirjoittaa hänelle erokirjan, ja antaa hänen käteensä, ja laskee hänen huoneestansa pois; tahi jos se toinen mies, joka hänet vaimoksensa otti. kuolee. —

4. niin hänen ensimmäinen miehensä, joka antoi hänen mennä pois, ei saa häntä jälleen ottaa vaimokseen, sittekuin hän tuli saastaiseksi. Sillä se on kauhistus Herran edessä; ja älä saastuta sitä maata, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perinnäksi.

perinnöksi. Jer. 3:1.

5. Jos joku on äskettäin vaimon nainut, ei hänen tarvitse mennä sotaan, eikä pidä hänen päällensä mitään rasitusta pantaman; vaan olkoon vapaana huoneessansa ajastajan päivät, että hän saisi iloita vaimonsa kanssa, jonka hän nainut on. 5 Moos. 20:7.

6. Fi saa kukaan molempia multysa.

6. Ei saa kukaan molempia myllynkiviä, eikä päällis-kiveäkään keltään pantiksi oitaa; sillä se olisi ottaa hengen pantiksi.

 Jos joku tavataan, joka jonkun veljistänsä, Israelin lapsista, varastaa, ja pitää häntä orjana taikka myö hänet, sen varkaan pitää kuoleman; että eroittaisit pahan luotasi.

2 Moos. 21:16. 1 Tim. 1:10.

8. Karta spitalitautia, että visusti teet ja pidät kaikki, mitä Leviläiset ja papit opettavat sinulle; mitä minä heille käskin, se pitäkäät ja sen jälkeen tehkäät. 8 Moos. 13:2a. 14:3.

9. Muista, mitä Herra, sinun Jumalasi, teki Mirjamille, tiellä, kuin te Egyptistä läksitte. 4 Moos. 12:10.

10. Ja kun jotakin lainaat lähimmäisellesi, älä mene hänen huoneesensa panttia ottamaan,

11. vaan seiso ulkona, ja se, jolle lainasit, kantakoon itse pantin si-

nulle ulos.

12. Vaan jos hän on köyhä, älä mene maata hänen pantillansa,

13. vaan anna pantit takaisin hänelle jälleen ennen auringon laskemaa, että hän makaisi vaatteissansa ja siunaisi sinua; ja se luetaan sinulle vanhurskaudeksiHerran, sinun Jumalasi, edessä. 2 Moos. 22:26.

14. Alā tee vääryyttä köyhālle ja tarvitsevalle päivämiehelle, joko hän on sinun veljiäsi, tahi muukalainen, joka on sinun maallasi, sinun por-8 Moos. 19:13. Mal. 3:5.

15. vaan maksa hänelle palkkansa sinä päivänä, ennen auringon las-kemaa; sillä hän on köyhä, ja silä hän halajaa; ettei hän huutaisi Herran tyko sinun tähtesi, ja se luettai-

siin sinulle synniksi. 16. Ei pidā isān kuoleman lasten

lähden, eikä myös lasten isäinsä tähden; mutta kunkin pitää kuoleman oman syntinsä tähden. 2 Kun. 14:6.

2 Aik. 25:4. Jer. 31:30. Hes. 18:20. 17. Älä käännä muukalaisen eikä orvon oikeutta; älä myöskään lès-

keltä ota vaatteita pantiksi;

2 Moos. 22:21 s. 23:9. 5 Moos. 27:19. Jes. 1:17. Jer. 5:28. Hes. 22:29. Sak. 7:9 s. 18. vaan muista, että sinäkin olit orja Egyptissä, ja Herra, sinun Jumalasi, sieltä sinut johdatti; sentähden minä sinua käsken näitä teke-5 Moos. 15:15.

19. Kun pelloltasi elon leikkaat, ja lyhde sinulta sinne unhohtuu, älä palaja sitä ottamaan, vaan olkoon se muukalaisen, orvon ja lesken oma, että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa sinun kättesi töissa. 3 Moos. 19:9 s. 23:22.

20. Kun olet poiminut öljypuusi hedelmät, niin älä sitä uudelleen varisia; vaan se jääköön muukalaiselle, orvolle ja leskelle omaksi.

21. Koska viinimäkesi korjannut olet, älä uudelleen jääneitä hae ; vaan ne pitää muukalaisen, orvon ja lesken omat oleman.

22. Ja muista, että olet orja ollut Egyptin maalla; sentähden käsken minä sinua näitä tekemään.

25 Luku.

Oikeuden tuomioista. Veljen nimen herättämisestä. Mitoista, y. m.

Jos riita on miesten välillä, niin tul-koot oikeuden eteen, ja tuomittakoon niiden välillä; ja tuomittakoon hurskas hurskaaksi, ja syyllinen syylliseksi.

2. Ja jos syvllinen on ansainnut haavoja, niin käskeköön tuomari laskea hänen maahan, ja antakoon nähtensā lyödā hāntā, senjālkeen kuin hänen pahatekonsa on, luvun mu-

3. Neljäkymmentä kertaa saa häntä lyödä, eikä enempää, ettei häntä ylönpalttisesti lyötäisi, ja sinun veljesi tur-

4. Älä sido kiinni riihtä tappavan härjän suuta. 1 Kor. 9:9. 1 Tim. 5:18.

5. Kun veljekset asuvat yhdessä, ja yksi heistä kuolee lapsitonna, niin ei saa sen kuolleen veljen vaimo ottaa muukalaista miestä toisesta suvusta; vaan hänen miehensä veli menköön hänen tykönsä ja ottakoon veljensä sijassa hänet avioksensa.

Ruut. 4:5 s. Matt. 22:24. Mark. 12:19.

Luuk. 20:28.

6. Ja ensimmäinen poika, jonka hän synnyttää, nimitettäköön sen kuolleen velien nimeltä, ettei hänen nimensa perati haviaisi Israelista.

7. Jos ei se mies tahdo ottaa veljensä vaimoa, niin menköön hänen veljensä vaimo porttiin vanhimpien eteen, ja sanokoon: "minun kytyni ei tahdo herättää veljellensä nimeä Israelissa, eikä tahdo minua kytylain mukaan naida." Ruut. 4:4 ss.

8. Niin kaupungin vanhimmat kutsuttakoot hänet edes, ja puhukoot hänen kanssansa. Ja jos hän siinä pysyy ja sanoo: "en minä tahdo ot-

taa häntä."

9. niin länen natonsa astukoon hänen tykönsä vanhimpien nähden, ja riisukoon kengăn hänen jalastansa, ja sylkeköön hänen kasvoihinsa, ja vastatkoon häntä, sanoen: "näin jokaiselle pitää tehtämän, kuin ei veliensä huonetta rakenna:

ia hänen nimensä olkoon Israe-

lissa: "paljasjalan huone."

11. Jos kaksi miestä keskenänsä tappelevat, ja toisen vaimo tulee pelasiamaan miestänsä sen kädestä, joka häntä lyö, ja ojentaa kätensä ja tarttuu hänen häpyynsä, 12. niin hakkaa hänen kätensä poik-

ki; alköön silmäsi säälikö hanta. Alā pidā kahtalaista vaakae sā-

kissāsi, suurempaa ja pienempää; 3 Moos. 19:35 s. San. 20:23. Hes. 45:10. 14. ālā myöskāān pidā huoneessasi kahtalaista efa-mittaa, suurempaa

ja pienempää.

15. Mutta sinulla pitää oleman täysi ja oikia vaaka, ja täysi ja oikia mitta, että olisit pitkäikäinen siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

16. Sillä jokainen, joka näitä tekee, on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus, kaikki, jotka vääryyttä tekevät. San. 11:1.

17. Muista mitä Amalekilaiset tekivät sinua vastaan tiellä, kun Egyptistä läksit,

18. kuinka he kohtasivat sinua tielja lõivät sinun jälkijoukkosi, meltuisi silmäisi edessä. 2Kor. 11:24. | kaikki ne, jotka heikommat olivat ja jälinnä kävivät, koska väsyksissä ja nääntyneenä olit; ja he eivät Jumalata peljänneet. 2 Moos. 17:8.

19. Sentähden kun Herra, sinun Jumalasi, antaa sinun saada levon kaikilta vihamiehiltäsi, jotka ympärilläsi ovat siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa perinnöksi sinulle, omisteltavaksesi, niin sinun pitää peräti hävittämän Amalekilaisten muiston taivaan alta. Äläsitä un-18am. 15:2s. 1 Aik. 4:43.

26 Luku.

Ensimmäiset hedelmät. Kymmenesten vuosi.

Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle perinnöksi antaa, ja sinä sen omis-

tat ja asut siinä

2. niin ota kaikkinaisten sinun maasi kasvujen ensimmäisiä hedelmiä, joita kokoat maasta, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, ja pa-ne koriin, ja mene siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee hänen nimensä asumasijaksi,

2 Moos. 23:19. 34:26. 8 Moos. 23:10 s. 4 Moos. 15.:18 s. 5 Moos. 16:10.

3. ja mene papin tyko, joka siihen aikaan on, ja sano hänelle: "minä tunnustan tänäpänä Herran, sinun Jumalasi, edessä, että minä olen tullut siihen maahan, jonka Herra, meidän isillemme vannoi meille antaaksensa.'

4. Ja pappi ottakoon korin kädestäsi, ja laskekoon sen maahan. Her-

ran: sinun Jumalasi, alttarin eteen. Niin lausu sinä, ja sano Herran, sinun Jumalasi, edessä: "minun isäni oli kuljeksiva Syyrialainen, ja meni Egyptiin vähällä joukolla, ja oli siellä muukalaisena, ja hän tuli siel-lä suureksi, väkeväksi ja monilukuiseksi kansaksi. 1 Moos. 11:31. 46:5 s.

2 Moos. 1:1 s. Mutta Egyptiläiset ahdistivat ja vaivasivat meitä, ja panivat kovan orjuuden meidän päällemme.

7. Niin me huusimme Herran, meidän isäimme Jumalan, tykö, ja Herra kuuli meidän äänemme, ja katsoi meidän tuskaamme, työtämme ja ahdistustamme. 2 Moos. 2:23 s. 8. Ja Herra vei meidät ulos Egyptistä voimallisella kädellä, ja ojennetulla käsivarrella, suuren peljästyk-

sen, merkkein ja ihmeitten kautta, 9. ja johdatti meidät tähän paikkaan ja antoi meille tämän maan, maan, jossa rieskaa ja hunajata vuo-

10. Ja nyt, katso, minä kannan tässä maan ensimmäisiä hedelmiä, jot-ka sinä, Herra, minulle annoit." Ja niin pane ne Herran, sinun Jumalasi, eteen, ja kumarra Herran, sinun Jumalasi, edessä,

 ja ole iloipen kaikesta hyvästä, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle ja sinun huoneellesi antoi, sinä ja Leviläinen ja muukalainen, joka

sinun keskelläsi on.

12. Kun olet maksanut kaikki vuodentulosi kymmenekset kolmantena vuonna, joka on kymmenesten vuosi, niin anna Leviläiselle, muukalaiselle, orvolle ja leskelle, että he sõisivät porteissasi ja ravittaisiin:

3 Moos. 27:30. 5 Moos. 14:28 s. 13. ja sano Herran, sinun Jumalasi, edessä: "minä olen eroittanut huoneestani sen, mikä pyhitetty on, ja annoin Leviläiselle, muukalaiselle, orvolle ja leskelle, kaiken sinun käskysi jälkeen, jonka sinä minulle käskenyt olet; en minä harhaillut sinun käskyistäsi, enkä niitä unhottanut.

 En minä siitä syönyt surussani, enkä ottanut siitä saastaisena ollessanī, en myös niistā mitāān antanut kuolleille; minä olen ollut Herran, minun Jumalani, äänelle kuuliainen, ja tehnyt kaiken sen, minkä sinä minulle käskenyt olet.

Katsahda tänne pyhästä asumasijastasi taivaasta, ja siunaa sinun kansaasi Israelia ja sitä maata, jonka sinä meille antanut olet, niinkuin sinä vannoit meidän isillemme, sitä maata, jossa rieskaa ja hu-najata vuotaa." Jes. 63:15.

16. Tänäpänä Herra, sinun Jumalasi, käskee sinua tekemään näiden sääntöjen ja oikeuksien mukaan, niin että pidät ne ja teet niiden mukaan kaikesta sydämmestäsi ja kai-

kesta sielustasi.

17. Herralta olet sinä sen lupauksen ottanut tänäpänä, että hän on oleva sinun Jumalasi, jos tahdot vaeltaa hänen teissänsä, ja pitää hänen sääntönsä, käskynsä ja oike**u**tensa, ja olla kuuliainen hänen äänellensä.

18. Ja Herra on sinulta tänäpänä lupauksen ottanut, että sinun pitää oleman hänen oma kansansa, niinkuin hän sinulle on puhunut, että pidät kaikki hänen käskynsä;

2 Moos. 19:5. 5 Moos. 7:6. 14:2. 19. ja hän korottaa sinut kaikkein kansain ylitse, jotka hän tehnyt on, ylistykseksi, kiitokseksi ja kunniaksi, eltä olisit Herralle, sinun Jumasanonul on. 5 Moos. 28:1. Jer. 13:11. 33:9. Sef. 3:19 s.

27 Luku.

Lain muistokivet. Gerisimin ja Ebalin ₹uoreL

Ja Mooses ja vanhimmat Israelista käskivät kansaa, ja sanoivat "pitākāāt kaikki ne kāskyt, jotka minā tanapana teille kasken.

2 Ja sinā pāivānā kun te menette Jordanin ylitse silhen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin pystytä suuret kivet, ja sivua ne kalkilla. Jos. 8:30s.

3. Ja kun olet ylitse päässyt, niin kirjoita niihin kaikki nämä lain sanat, että tulisit siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, siihen maahun, jossa rieskua ja hunajata vuotaa, niinkuin Herra, sinun isäisi Jumala, sanoi sinulle.

4. Kun te siis olette menneet Jordanin ylitse, niin pystyttäkäät ne ki-yet, joista minä teille tänäpänä käsken, Ebalin vuorelle, ja sivutkaat ne kalkilla,

5 ja rakenna siinä Herralle, sinun Jumalallesi, alttari kivistä, älä satula mitään rautaa niihin 2 Moos, 20:25.

Jos. 8:30 s. 6. Rakenna siellä alttari Herralle, sinun Jumulallesi, kokonaisista kivistă, ja uhraa Herralle, sinun Jumalallesi, polttouhria sen päällä.

7. Uhraa myös kiitosuhria, ja syö siellä, ja ole iloinen Herran, sinun

Jumalasi, edessä.

8. Ja kirjoita kaikki tämän lain sanat selkiästi kaivettuna niihin ki-

9 Ja Mooses ynnä pappien ja Le-viläisten kaussa puhui kaikelle Israelin kansalle, sanoen ' ,,ota vaarin ja kuule, Israel! Tänäpänä olet sinä tullut Herran, sinun Jumalasi, kansaksi.

10. Niin ole siis kuuliainen Herran, sinun Jumalasi, äänelle, ja tee hänen käskyjensä ja sääntöjensä mukaan, jotka minä tänäpänä sinulle käsken ' 5 Moos 26:17

11 Ja Mooses käski kansaa sinä păivănă, ja sanoi:

12. Nämä seisokoot Gerisimin vuorella, ja siunatkoot kansaa, kun te olette käyneet Jordanin ylitse: Si-meon, Levi, Juuda, Isaskar, Josef ja Benjamin. 5 Muos. 11:29. Jos. 8:33 s. 13 Ja nāmā seisokoot Ebalin vuorella kirousta lausumassa Ruben, Gad, Asser, Sebulon, Dan ja Naftali 14. Ja Leviläiset alkakoot ja sano- nelle kuuliainen:

lallesi, pyhä kansa, niinkuin hän | koot jokaiselle Israelissa korkialla äänellä .

15. Kirottu olkoon, joka tekee kaivetun tahi valetun epājumalan ku-van, Herralle kauhistukseksi, taitecllisen michen käsialaa, ja asettaa sen salaa! ja kaikki kansa vastatkoon ja sanokoon: amen.

16. Kirottu olkoon, joka isänsä tahi äitinsä ylönkatsoo! ja kaikki kansa sanokoon: amen. 2 Moos. 21:17.

3 Moos. 20:9. San. 20:20. Matt. 15:4. 17 Kirottu olkoon, joku lähimmäi-sensä rajan siirtää! ju kaikki kansa sanokoon: amen. 5 Moos, 19:14.. San. 23:10.

18. Kirottu olkoon, joka laskee so-kian eksymään tiellä! ja kaikki kan-

sa sanokoon: amen.

sa sahokoon; amen.
19. Kirottu olkoon, joka muukalaj-sen, orvon ja lesken oikeuden vään-tää ja kaikki kansa sanokoon amen.
20. Kirottu olkoon, joka isänsä vai-

mon makaa, sillä hän nostaa isänsä peitteen! ja kaikki kansa sanokoon amen. 3 Moos. 18:8. 20.11. 5 Moos. 22:30.

Hes. 22:10.

21 Kirottu olkoon, joka johonkuhun eläimeen ryhtyy! ja kaikki kansa sanokoon: amen. 3 Moos, 18:23.

22. Kirottu olkoon, joka sisarensa makaa. joka on hänen isänsä tahi äitinsä lytär! ja kaikki kansa sanokoon: amen. 3 Moos. 18:9.

23. Kirottu olkoon, joka anoppinsa makaa! ja kaikki kansa sanokoon: amen. 3 Moos. 18:17.

24. Kirottu olkoon, joka lähimmäisensä salaisesti murhaa! ja kaikki kansasanokoon amen. 5 Moos. 19:11 s.

25. Kirottu olkoon, joka lahjoja ottaa, vuodattaaksensa viatonta vertat ja kaikki kansa sanokoon: amen.

2 Moos. 23 7 s.

26. Kirottu olkoon, joka ei tämän lain sanoja täytä, eikä tee niiden mukaan! ja kaikki kansa sanokoon, amen. Jer. 11:3. Dan. 9:11. Gal. 3:10.

28 Luku.

Siunaukset ja kiroukset.

Ja jos sina olet Herran, sinun Jumalasi, äänelle kuuliainen, pitäen ja tehden kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänäpänä sinulle käsken, niin Herra, sinun Jumalasi, tekee sinun korkeimmaksi kaikkia kansoju maan päällä. 3 Moos. 26:3 a. 5 Moos. 26.18 s.

2. Ja kaikki nämä siunaukset tulevatsinun päällesi, ja sattuvat sinuun, jos olet Herran, sinun Jumalasi, ää-

3. Siunattu olet sinä kaupungissa, siunattu pellolla.

4. Siunattu on ruumiisi hedelmä. ja maasi hedelmä, ja karjasi hedelmä, ja lammaslaumasi hedelmät. 5. Siunattu on korisi ja taikinapur-

tilosi.

Siunattu olet sinä käydessäsi sisälle, ja siunattu käydessäsi ulos.

Ps. 121:8. 7. Ja Herra langettaa sinun vihollises sinun edessäsi, jotka sinua vastaan nousevat; yhtä tietä he tulevat sinua vastaan, ja seitsemätä tietä pitää heidän pakeneman sinun edessäsi.

8. Herra käskee siunauksen olla sinun kanssasi aitassasi ja kaikissa mitā yritāt, ja siunaa šinua siinā maassa, jonka Herra, sinun Juma-

lasi, sinulle antaa.

9. Herra asettaa sinut itsellensä pyhäksi kansaksi, niinkuin hän vannoi sinulle, jos pidät Herran, sinun Jumalasi, käskyt ja hänen teissänsä vaellat.

10. että kaikki kansat maan päällä näkevät sinun olevan Herran nimeen nimitetyn, ja pelkäävät sinua.

11. Ja Herra lahjoittaa sinulle runsaasti hyvyyttä, sekä kohtusi hedelmää, karjasi hedelmää ja maasi hedelmää, siinä maassa, jonka Herra vannoi sinun isillesi, antavansa sen sinulle. 5 Moos. 30:9.

Herra avaa sinulle hvvän varastohuoneensa, taivaan, antaaksensa maallesi sadetta ajallansa, ja siunataksensa kaikki sinun käsialasi; ja sinä lainaat monelle kansalle, mutta et sinä keltäkään lainaa ota.

5 Moos. 11:14. 15:6. 13. Ja Herra asettaa sinut pääksi, eikä hännäksi; sinä olet aina ylimmäinen, etkä alimmainen, jos olet Herran, sinun Jumalasi, käskyille kuuliainen, jotka minä tänäpänä si-

nun käsken pitää ja tehdä, 14. etkä poikkea niistä sanoista, jotka minä tänäpänä teille käsken, ei oikialle eikä vasemmalle puolelle,

muitten jumalien jälkeen vaeltaak-sesi ja heitä palvellaksesi. 15. Mutta jos et kuule Herran, sinun Jumalasi, ääntä, etkä pidä ja tee kaikkia hänen käskyjänsä ja sääntöjänsä, jotka minä tänäpänä sinulle käsken, niin kaikki nämä kiroukset tulevat sinun päällesi ja sattuvat sinuun: 3 Moos. 26:14 s. Val. v. 2:17.

Dan. 9:11. Mal. 2:2. Bar. 1:20 s. Kirottu olet sinā kaupungissa,

kirottu pellolla.

17. Kirottu on sinun korisi ja taikinapurtilosi.

18. Kirottu on ruumiisi hedelmä, maasi hedelmä, karjasi hedelmä, lammaslaumasi hedelmä.

19. Kirottu olet sinä käydessäsi sisälle, kirottu käydessäsi ulos.

20. Herra lähettää sinun sekaasi kirouksen, hämmennyksen ja rangais-tuksen kaikissa sinun yrityksissäsi, siksi että hukut ja äkisti katoat pahain tekojesi tähden, kun minut hyl-

Herra antaa ruttotaudin taritua sinuun, siksi että hän sinut hukuttaa siitä maasta, jota menet omista-

maan.

22. Herra lyő sinua kuivataudilla. kuumeella ja polttotaudilla, tulehduksella ja kuivuudella, nokipäillä ja laihon kellastumisella; ja ne vaivaavat sinua, siksi että hukut.

3 Moos. 26:16. Am. 26:19. Hagg, 2:17. 23. Ja taivas pääsi päällä on oleva kova kuin vaski, ja maa, joka allasi on, kuin rauta. 8 Moos. 26:19.

5 Moos. 11:17.

24. Herra antaa maallesi tomun ia tuhkan sateen verosta; taivaasta se tulee päällesi, siksi että hukut.

25. Herra lyö sinua vihollistesi edessä. Yhtä tietä sinä menet heidän tykönsä, mutta seitsemää tietä heidän edeltänsä pakenet; ja sinä hajoitetaan kaikkien valtakuntain sekaan maan päällä.

26. Sinun ruumiisi joutuu ravinnoksi kaikille taivaan linnuille ja kaikille maan pedoille, eikä kenkään heitä karkoila.

27. Herra lyö sinut Egyptin paisumilla, häpiällisillä ajoksilla, ruvella ja syyhelmällä, niin ettet voi parantua. 2 Moos. 9:9.

Herra lyö sinut mielenvikaisuudella, sokeudella ja sydämmen tyhmyydellä. Room. 1:28.

29. Ja sinā koperoitset puolipāivānā niinkuin sokia pimiässä koperoitsee, etkä menesty teissäsi, ja sinä kärsit väkivaltaa ja vääryyttä, niin kauan kuin elät, eikä kenkään sinua auta.

30. Vaimon sinä kihlaat, mutta toinen sen makaa; huoneen sinä rakennat, mutta et sină saa siin**ä asua** ; viinimäen sinä istutat, mutta et sinä saa siitä hedelmätä koota.

5 Moos. 20:5 s. 31. Sinun härkäsi teurastetaan silmäisi nähden, mutta et sinä saa siitä syödä. Ausisi otetaan väkivallalla sinun nähtesi, eikä sitä sinulle an-neta takaisin. Lampaasi annetaan vihollisillesi, eikä kenkään sinua auta.

32. Poikasi ja tyttäresi annetaan toi-

selle kansalle, ja silmäsi sen näke-väi, ja sinä ikävöit heitä joka päivå, mutta et voi siinä mitään tehdä. 33. Sinun maasi hedelmän ja kaikki

sinun varasi se kansa syö, jota et tunne, ja sinun täytyy vaan vääryyt-tä kärsiä ja sorrettuna olla koko sinun elinaikanasi.

34. Ja sinä tulet mielettömäksi niistā mitā silmāsi nākevāt.

35. Herra lyö sinua pahoilla paisumilla polvissasi ja pohkeissasi, jalkapöydästä pääsi lakeen asti, niin

ellet voi niistä parantua.

36. Herra vie sinut ja sinun kuninkaasi, jonkas itsellesi asetat, sen kansan luo, jota et sina eika isasi tunne. ja siellä sinä palvelet muukalaisia

jumalia, puita ja kiviä.

37. Ja sinä tulet kauhistukseksi, sananlaskuksi ja pilkkapuheeksi kaikkien kansain seassa, johon Herra ajaa sinut. 1 Kun. 9:7. Jer. 24:9. 25:9. ajaa sinut. 1 Kun. 9:7. Jer. 24:9. 20:9. 38. Sinä kylvät paljon siementä peltoon, mutta vähän korjaat; sillä heinäsirkat sen syövät. Mik. 6:15.

Hagg. 1:6. 2:17. 39. Viinimäen sinä istutat ja ruokkoat, mutta viiniä et saa siitä juoda, etkä tallelle koota; sillä madot sen

syövät.

40. Oljypuita sinulla on kaikialla sinun maasi paikoissa, mutta et sinā saa voidella itseāsi öljyllā; sillā öljypuun hedelmät karisevat maahan. 41. Poikia ja lyttäriä sinä siität, mut-ta et kuitenkaan saa niitä pitää; sillä

ne viedāān vangittuna pois. 42. Kaikki sinun puusi ja maasi hedemät omistavat sirkat.

43. Muukalainen, joka sinun luonasi on, ylennetään sinun ylitsesi, alati ylemmäksi; mutta sinä alennetaan alati alemmaksi.

44. Hän lainaa sinulle, mutta et sina voi hänelle lainata. Hän on pää,

ja sinā hāntā.

45. Ja kaikki nämä kiroukset tulevat päällesi ja sinua vaivaavat, ja sinuun sattuvat, siksi että hukut; sentähden ettet Herran, sinun Jumalasi, ääntä kuullut, etkä pitänyt hänen käskynsä ja sääntönsä, jotka hån sinulle on kåskenyt.

46. Ja ne ovat sinussa merkiksi ja ihmeeksi, ja sinun siemenessäsi ijan-

kaikkisesti.

47. koska et palvellut Herraa, sinun Jumalalasi, iloisella ja riemuisella sydämmellä, kun sinulla kaikkinaista kyllä oli.

48. Ja sinā olet palveleva vihollisiasi, jotka Herra lähettää sinun päällesi, näljässä ja janossa, alastomuudessa ja kaikkinaisessa puutteessa. Ja hän panee sinun kaulaasi rautaisen ikeen, siksi että hän sinut hukuttaa.

49. Herra lähettää kansan sinun päällesi kaukaa maailman äärestä, niinkuin kotka lentäisi, kansan, jonka puhetta et sinā ymmārrā.

Jer. 5:15 s. 6:22 s.

50. kovan kansan, joka ei karta vanhaa eikä armahda nuorukaista, Val. v. 4:16. 5:12 s.

51. ja svö karjasi hedelmät ja maasi hedelmät, siksi että hukut, eikä jätä sinulle mitään jyvistä, viinistä, öljystä, karjan tahi lammasten hedelmāstā, siksi ettā hān sinut lopettaa. 52. Ja se ahdistaa sinua kaikissa porteissasi, siksi että korkiat ja vahvat muurisi, joihin sinä luotit, kukistuvat maahan kaikissa maakunnissasi; ja se ahdistaa sinua kaikissa porteissasi, koko sinun maassasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antanut on.

53. Sinun täytyy syödä oman ruu-miisi hedelmää, poikaisi ja tytärtesi lihaa, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antanut on, siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla vihollisesi sinua ah-

2 Kun. 6:29. Val. v. 2:20. 4:10. 54. Se mies, joka ennen sangen her-kullisesti ja hekumassa teidan seas-sanne eli, on karsaasti katsova veljeänsä ja vaimoansa, joka on hänen sylissänsä, ja vielä jääneitä, tallella olevia poikiansa,

55. antamatta kellekään niistä poikainsa lihaa, jota hän syö, koskei hänellä ole mitään jälellä siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolia vihol-lisesi ahdistaa sinua kaikissa porteis-

56. Vaimo teidän seassanne, joka ennen ylellisesti ja hekumassa elänyt on, niin ettei hän malttanut jalkaansa laskea maan päällemukavuuden ja hekuman tähden, on kadehtiva mieheltänsä, joka hänen sylissänsä on, ja pojaltansa ja tyttäreltänsä

57. jälkimäisiä, jotka hänen kohdustansa lähtencet ovat, ja poikiansa, jotka hän synnyttää; sillä hän syö ne, kaiken puutteessa, salaisesti, siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla vihollisesi ahdistavat sinua porteissasi

58. Jos et pidä ja tee kaikkia näitä lain sanoja, jotka tässä kirjassa ovat kirjoitetul, niin että pelkäättätä kunniallista ja peljättävää nimeä: Herraa, sinun Jumalaasi,

59. niin Herra ihmeelliseksi tekec sinun ja siemenesi rangaistukset,

svarilla ja pitkällisillä vitsauksilla, pahoilla ja pitkällisillä taudeilla, 60. ja käänlää sinua vastaan kaik-

kinaiset Egyptin taudit, joita pelkäät, ja ne sinuun tarttuvat.

61. Ja kaikki muut sairaudet ja vitsaukset, jotka eivät ole kirjoitelut tässä lakiraamalussa, laskee Herra sinun päällesi, siihenasti että hukut. 62. Ja teistä, jotka ennen olitte monilukuiset, kuin tähdet taivaassa, jää vähäinen joukko, ettet kuullut Herran, sinun Jumalasi, ääntä, 5Moos, 4:27 10:22.

smundumaiasi, aanta. 50008. 427 1022.
63. Ja tapahtuu, että niinkuin Herra ennen iloitsi teistä, teille hyvää tehdessänsä ja enentäissänsä teitä, niin Herra on iloitseva teistä, hukuttaissansa ja kadoltaissansa leitä, ja te syöstään pois siitä maasta, jota le

menetteomistamaan. San.1:26. Jes.1:24. 64. Ja Herra hajoittaa sinut kaikkien kansain sekaan, toisesta maan äärestä toiseen; ja siellä sinä palvelet muukalaisia jumalia, joita et sinä eivätkä isäisikään ole tunteneet, kantoja ja kiviä. 5 Moos. 4:27. Neh. 1:8.

65. Ja niiden kansain seassa ei sinulla ole yhtään vahvaa kotoa, eikä jalkais pöyiä yhtään lepoa saa; sillä Herra antaa sinulle siellä vapisevaisen sydämmen, hiveltyneet silmät ja murheesta nääntyvän mielen,

66. ja elämäsi on niinkuin riippumassa sinun edessäsi; yöllä ja päivällä sinä pelkäät ja olet elämästä-

si lielämälön.

67. Aamulla sinā sanot: "ah, joska ilta olisi!" illalla sinā sanot: "ah, joska aamu olisi!" sydāmmesi suuren pelvon tähden, joka sinua peljāllāā, ja sen tähden, jota silmāsi nāhdā tāylyy.

68. Ja Herra vie sinut taas haaksilla Egyptiin, sitä tietä, josta minä sanoin sinulle: "et ole sitä enää näkevä." Ja te myötte itsenne siellä vihollisillenne palvelijoiksi ja piioiksi, eikä ole siellä ostajaa. 5 Moos. 17:16.

29 Luku. Liitto uudistettu.

Nämät ovat liiton sanat, sen liiton, jonka Herra käski Mooseksentehdä Israelin lasten kanssa Moabin maassa, paitsi sitä liittoa, jonka hän heidän kanssansa teki Horebissa. 5 Moos. 5:2. 2. Ja Mooses kutsui koko Israelin, ja sanoi heile: 'Te olette nähneet kaikki, mitä Herra silmäinne edessä teki Egyptissä Faraolle, kaikille hänen paivelijoillensa ja koko hänen maallensa, 2 Moos. 19:4.

3. ne suuret koettelemukset, jotka 18. ettei vaan joku olisi teidän seas-

silmäsi näkivät, ja ne suuret merkit ja ihmeelliset teot. 5 Moos. 7.19. 4. Mutta Herra ei vielä nytkään tä-

hän päivään asti ole antanut teille sydäntä ymmärtämään, silmiä näkemään, ja korvia kuulemaan. Jes. 6:10.

5. Ja minä annoin teidän vaeltaa korvessa neljäkymmentä vuotta; vaatteenne eivät vanhentuncet yltänne, eikä kenkäsi kuluneet jaloissasi 5 Moos. 8:4.

6. Ette syöncet leipää, ettekä juoneet viiniä taikka väkevätä juomaa, että tietäisitte minun olevan Herran,

teidän Jumalanne.

7 Ja kun te tulitte tähän paikkaan, niin tuli Sihon, Hesbonin kuningas, ja Og, Basanin kuningas, solimaan meitä vastaan, ja me löimme heidät, 4 Moos. 21:21 s. 33s. 5 Moos. 2:30. 3.1. 8. ja omistimme heidän maansa, ja annoimme sen Rubenilaisille ja Gadilaisille, niin myös puolelle Manassen sukukunnalle perimiseksi.

4 Moos. 32:33. 5 Moos. 3:12. 9. Niin pitäkäät nyt nämä liiton sanat, ja tehkäät niiden mukaan, että te toimellisesti tekisitte kaikki,

mitä teette.5 Moos. 4st. Jos. 1.7. 1 Kun.2:3. 10. Te seisotte kaikki tänäpänä Herran, teidän Junnalanne, edessä. ylimmäiset suvuistanne, teidän vanhimpanne, ja teidän esimiehenne, joka mies Israelissa.

11. teidän lapsenne, teidän vaimonne, ja sinun muukalaisesi, joka leirissäsi on, puusi hakkaajasta niin

vetesi ammentajaan asti,

12. käydäksesi Herran, sinun Jumalasi, liittoon ja siihen valaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, tekee si-

nun kanssasi tänäpänä.

13. Sillā hān tahloo tānāpānā korottaa sinut itsellensā kunsaksi, ja hān on sinun Jumalasi, niinkuin hān sanoi sinulle, ja niinkuin hān vannoi sinun isillesi Abrahamille, saakille ja Jaakobille. 5 Moos. 25.9. 14. Ja minā en tee tātā liittoa ja tātā valaa ainoastaan teidān kanssanne, 15. vaan sekā teidān, jotka-tāssā lāsnā tānāpānā olette ja seisotte meidān kanssamme Herran, meidān Jumalamme edessā, ettā myös niiden kanssa, jolka eivāt tāssā tānāpānā mei-

dän kanssamme ole.
16. Sillä te tiedätte, kuinka measuimne Egyptin maalla, ja kuinka me
vaelsinime pakanain läpiise, joitten

kautta te vaelsitte,

 ja näitte heidän kauhistuksensa ja epäjumalansa, kannot ja kivet, hopeat ja kullat, joita heillä oli;
 ellei vaan joku olisi teidän senssanne, mies tahi yaimo, perhetaikka t sukukunta, joka sydämmensä tänäpänä kääntäisi pois Herrasta, meidän Jumalastamme, mennäksensä palvelemaan tämän kansan jumalia, ja tulisi teille juureksi, joka kasvaa sappea ja koiruohoa ; Ap. t. 8:23. Hebr. 12:15. 19. ja tapahtuisi, kun hän kuulee

nämä kirouksen sanat, että hän siunaa itseänsä sydämmessänsä, ja sanoo: rauha on minulla oleva, vaikka minä vaellan sydämmeni kovuudessa; ja niin juopunut janoovan kans-

sa hukutettaisiin.

20. Ei Herra ole hänelle armollinen. vaan silloin syttyy suuri Herran viha ja kiivaus sitä miestä vastaan, ja kaikki nämä kiroukset, jotka tässā kirjassa ovat kirjoitetut, tulevat hänen päällensä; ja Herra pyhkii pois hänen nimensä taivaan alta.

5 Moos. 28:15 s. 21. Ja Herra eroittaa hänet onnettomuuteen koko Israelin suvusta, kaikkien tämän liiton kirousten mukaan, jotka tässä lakikirjassa on kir-

joitettu.

22. Niin sanovat jälkeentulevaiset, teidän lapsenne, jotka teidän jäl-keenne tulevat, ja vieraat, jotka kaukaiselta maalta tulevat, kun he näkevät tämän maan rangaistukset ja sairaudet, joilla Herra lyö heitä,

23. että koko heidän maansa on tulikivi, suola ja poltettu, niin ettei kylvetäeikäse vihoita, eikä yhtäkään ruohoa käy siitä ylös, niinkuin Sodoma, Gomorra, Adama ja Seboim kukistettiin maahan, jotka Herra vihassansa ja hirmuisuudessansa ylösalaisin kukisti, — 1 Moos. 19:24 s.

Hos. 11:8. 24. silloin kaikki kansat sanovat: "miksi Herra niin teki tälle maalle? mikā on tāmā suuri hānen vihansa

tuli?"

25. Silloin sanotaan: "sentähden ellä he hyljäsivät Herran, isäinsä Jumalan, liiton, jonka hän teki heidän kanssansa, kun hän heidät johdatti Egyptin maalta, 1 Kun. 9:9. Jer. 22:8 s. 26. ja ovat menneet ja muita jumalia palvelleet, ja kumartaneet nii-tä, senkaltaisia jumalia, joita eivät he tunteneet, ja joita ei hän heille määrännyt.

27. Sentähden on Herran viha sytlynyt tätä maata vastaan, niin että Han antoi tulla heidan päällensä kaikki kiroukset, jotka tässä kirjas-

sa kirjoitetut ovat.

28. Ja Herra on heidät hävittänyt heidan maastansa suuressa vihassa, julmuudessa ja närkästyksessä, ja [

on heidät heittänyt vieraasen maahan, niinkuin nyt on tapahtunut. 29. Salaisuudet ovat Herran, meidän Jumalamme, hallussa; mutta ilmoitukset ovat meillä ja meidän lapsillammė alati, että me kaikki nämä lain sanat tekisimme. Ps. 25:14. 147:19 k.

30 Luku.

Mooses varoittaa edelleen kansaa.

Ja pitää tapahtuman, kun kaikki nāmā tuleval päällesi, siunaus tahi kirous, jotka mina panin eteesi, ja sinā rupeat ne panemaan sydāmmeesi, kaikkien pakanoitten keskellä, johon Herra, sinun Jumalasi, sinut on ajanut,3Moos. 26:40 s. 5Moos. 28:2 s., 15 s.

2. ja sinä käännyi Herran, sinun Jumalasi, tykö, ja olet kuuliainen hänen äänellensä kaikissa niissä, mitä minä sinulle tänäpänä käsken, sinä ja lapsesi, koko sydämmestäsi

ja koko sielustasi,

niin Herra, sinun Jumalasi, kääntää vankeutesi, ja armahtaa sinua. ja kokoaa sinut jälkeen kaikista kansoista, joihin Herra, sinun Jumalasi, sinut hajoittanut on. Ps. 106:45.

Jer. 20:14. 31:23. 32:37. 2 Makk. 1:29. 2:18. 4. Jos sinä olisit ajettu vaikka taivaan ääriin, niin sieltäkin Herra, sinun Jumalasi, kokoaa sinut, ja tuo sinut sieltä. Neb. 1:9.

5. Ja Herra, sinun Jumalasi, johdattaa sinut siihen maahan, jonka isäsi ovat omistaneet, ja sinä sen omistat; ja hän tekee hyvää sinulle, ja enentää sinut enemmän kuin isiäsí.

6. Ja Herra, sinun Jumalasi, ympärileikkaa sädämmesi ja siemenesi sydämmen, rakastamaan Herraa, si-

nun Jumalaasi, koko sydämmestäsi ja koko sielustasi, että eläisit. 5 Moos, 10:16. Jer. 4:4. 32:39. Hes. 11:19.

36:26. Room, 2:29. Fil. 3:3. Kol. 2:11. 7. Ja kaikki nämä kiroukset antaa Herra, sinun Jumalasi, tulla vihollistesi päälle, ja kaikkein niiden päälle, jotka sinua vihaavat ja vainoovat. 8. Ja sinä, sinä käännyt ja kuulet Herran äänen, tehdäksesi kaikki hänen käskynsä, jotka minä sinulle tanapana kasken.

9. Ja Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle runsaan onnen kaikissa kättesi töissä, kohtusi hedelmässä, karjasi hedelmässä, ja maasi hedelmässă, ettă ne sinulle menestyisivăt; sillä Herra iloitsee jälleen sinusta, sinulle hyväksi, niinkuin hän isistäsi iloitsi. 5 Moos. 28:11. Jer. 32:41.

nelle kuuliainen olet, ja pidät hänen käskynsä ja sääntönsä, jotka ovat kirjoiletut tässä lakikirjassa, ja palajat Herran, sinun Jumalasi, tykö koko sydämmesiäsi ja koko sielustasi.

11. Sillä tämä käsky, jonka minä sinulle tänäpänä käsken, ei ole liian raskas, eikä myöskään kaukana,

- Jes. 45:19.

 12. eikä se ole taivaassa, että sanoisit: "kuka astuu ylös taivaaseen, ja tuo meille sen, kuullaksemme sitä ja tehdäksemme sen mukaan?"
- Room. 10-58.

 13. Eikä se ole tuolla puolen meren, että sanoisit: "kuka menisi meren ylitse noutamaan meille sen, kuullaksemme sitä, ja tehdäksemme sen mukaan?"

 Sillä se sana on sangen läsnä sinua-suussasi, ja sydämmessäsi, et-

tä voit sen tehdä.

15. Katso, minä panen tänäpänä sinun eteesi elämän ja hyvän, kuole-

man ja pahan,

16. kun minā sinua tānāpānā kāsken rakastamaan Herraa, sinun Jumalaasi, ja vaeltamaan hānen kāskynsā, sāāntönsā ja oikeutensa; ettā saisit chāi ja enenisit, ja Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua siinā maassa, johon menet, sitā omistamaan.

17. Multa jos sinä käännät sydämmesi, etkä ole kuuliainen, vaan annat vietellä itsesi, niin että kumarrat vieraita jumalia ja palvelet hei-

tā, 5 Moos. 8:19 s.

18. niin teen minä teille tämäpänä tiettäväksi, että te peräti hukutte ettekä kauan pysy siinä maassa. johon menet Jordanin ylitse, sitä omishon menet Jordanin ylitse, sitä omish

tamaan.

19. Minā otan tānāpānā taivaan ja maan todistajaksi teistā, ettā olen pannut eteenne elāmān ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen; niin valitse elāmā, ettā elāisit, sinā ja siemenesi, 5 Moos. 426. 1126. Syyr. 15:17 s.

20. rakaslaessasi Herraa, sinun Jumalaasi, ja kuullessasi hänen ääntänsä, ja riippuessasi hänessä kiinni; sillä hän on sinun elämäsi ja piikä ikäsi, että pysyisit siinä maassa, jonka Herra sinun isillesi, Abrahamille, lsaakille ja Jaakobille, vannoi, antavansa sen heille.

31 Luku. Mooseksen jäähyväiset kansalle.

Ja Mooses meni ja puhui nämä sanat koko israelille. 2. ja sanol heille. "minä olen tänäpänä sadan ja kahdenkymmenen ajastaikainen; en minä voi enää käydä ulos ja sisälle; ja Herra on sanonut minulle: "et sinä ole menevä tämän Jordanin ylitse." 4 Moos. 20:12.

27:12s. 5 Moos. 3:27. 32:52. 34:7. 3. Herra, sinun Jumalasi, käy itse sinun edelläsi; hän itse hukuttaa nämä pakanat sinun edestäsi, niin että sinä ajat heidät pois, ja Josua käy sinun edelläsi sen ylitse, niinkuin Herra on sanonut. 5 Moos. 27:18.

kuin Herra on sanonut. 5 Moos. 27:18.

4. Ja Herra tekee heille, niinkuin hän teki Sihonille ja Ogille, Amorilaisten kuninkaille, ja heidän maallensa, jotka hän on hukutlanut.

4 Moos. 21:24,35.

5. Kun Herra antaa heidät teidän käsiinne, niin tehkäät heille kaikkien käskyjen mukaan, jotka minä teille olen käskènyt.

5 Moos. 2:2.

6. Olkaat vahvat ja hyvässä turvassa, älkäät peljästykö ja kauhistuko heitä; sillä Herra, sinun Jumalasi, itse vaellaa kanssasi, hän ei jätä sinua, eikä hyljää sinua." 5 Moos. 7:21.

Jos. 1.6. Hebr. 13:5.
7. Ja Mooses kutsui Josuan, ja sanoi hänelle koko Israelin silmäin edessä: "ole vahva ja hyvässä turvassa, sillä sinä johdalat iämän kansan siihen maahan, jonka Herra heidän isillensä on vannonut heille antavansa, ja sinä jaat lämän heille perinnöksi heidän keskellänsä.

4 Moos. 27:22 s. 5 Moos. 3:28. 8. Mutta Herra, joka itse käy edelläsi, on sinun kanssasi; ei hän jätä sinua, eikä hyljää sinua: älä pel-

kāā, ālākā hāmmāsty.'

9. Ja Mooses kirjoitti tämän lain, ja antoi sen papeille, Levin pojille, jotka kuntoivat Herran liiton ark, kia, ja kaikille Israelinvanhimmille.

10. Ja Mooses käski heille, ja sanoi: "aina joka seitsemän vuoden perästä, kun on vapaavuosi, lehtimajan juhlana, 5 Moos. 15:1.

11. kun koko Israel tulee osoittamaan itsensä Herran, sinun Jumalasi, eteep, siihen paikkaan, jonka hän valitsee, pitää sinun tämän lain lukeman koko Israelin edessä heidän korvainsa kuullen. Neb. 8:1 a.

12. Kokoa silloin kansa, sekä miehet että vaimot, lapset ja muukalaiset, jotka sinun porteissasi ovat, kuulemaan ja oppimaan ja peikäämään Herraa, teidän Jumalaanne, pitämään ja tekemään kaikki tämän lain sanat,

 että myös heidän lapsensa, jotka eivät sitä tiedä, kuulisivat ja oppisivat pelkäämään Herraa, teidän | Jumalaanne, kaikkena teidän elinaikananne, kuin te elätte siinä maassa, johonka te menette Jordanin y-

litse sitä omistamaan.

14. Ja Herra sanoi Moosekselle: "katso sinun kuolinpäiväsi on läsnä : kutsu Josua, ja seisokaat seurakunnan majassa, että minä antaisin hä-nelle käskyn." Ja Mooses meni Jo-suan kanssa, ja he seisoivat seurakunnan majassa.

15. Ja Herra ilmestyi majassa, pilven patsaassa, ja pilven patsas sei-

soi majan ovella.

16. Ja Herra sanoi Moosekselle: "katso, sinä olet lepäävä isäisi kanssa; ja tämä kansa nousee ja juoksee huoruuteen maan epäjumalien perāān, siellä mihin he menevāt, ja he hylkäävät minut, ja rikkovat sen liiton, jonka minä tein heidän kanssansa.

17. Ja minun vihani silloin syttyy heihin, ja minä hylkään heidät, ja peitan kasvoni heiltä, että he joutuvat saaliiksi, ja paljo pahuutta ja ahdistusta käy heidän päällensä; ja he sanovat sinä päivänä: ,eikö nä-mät onnettomuudet ole tapahtuneet minulle, sentähden ettei minun Jumalani ole minun kanssani?

 Mutta minä peräti peitän kas-voni sillä ajalla, kaiken sen pahuuden tähden, jonka he tehneet ovat, ellä he ovat kääntyneet muiden ju-

malien puoleen.

19. Niin kirjoittakaat nyt itsellenne tāmā virsi, ja opeta se Israelin lapsille, aseta se heidan suuhunsa, ettā tāmā virsi olisi minulle todistajaksi Israelin lapsia vastaan.

20. Sillä minä johdatan heidät siihen maahan, josta minä vannoin heidän isillensä, jossa rieskaa ja hunajata vuotaa. Ja kun he syövät ja tulevat ravituksi ja lihavaksi, käänlyvät he muiden jumalien puoleen ja palvelevat niitä; ja pilkkaavat minua, ja rikkovat minun liittoni. 21. Ja kun suuri onnettomuus ja

ahdistus käsittää heidät, niin tämä virsi vastaa heitä todistajana, sillä ei sitä pidä unhotettaman heidän siemenensä suussa. Minä tiedän heidan ajatuksensa, joita he tanapana ajattelevat, ennen kuin minä johdalan heidät siihen maahan, jonka mină valalla heille luvannut olen.

22. Ja Mooses kirjoitti tämän virren sinä päivänä, ja opetti sen Israelin

23. Ja Hän käski Josuaa, Nunin poikaa, ja sanoi: "ole vahva ja urhool-

linen, sillä sinä johdatat Israelin lapset siihen maahan, jonka minä valalla heille lupasin; ja minä olen sinun kanssasi.

24. Kun Mooses oli nämä lain sanat kirjoittanut kirjaan, ja ne lopet-

tanut.

25. käski hän Leviläisiä, jotka Herran todistuksen arkkia kantoivat. sa-

noen:

26. "Ottakaat tämä lakikirja ja laskekaat Herran, teidän Jumalanne, liiton arkin sivulle, että se olisi siinä todistukseksi sinua vastaan.

2 Kun. 22:8 s. Sillä minä tunnen tottelemattomuutesi ja niskuruutesi ; katso, tänäpänä vielä eläessäni teidän keskellänne olette te tottelemattomat Herrua vastaan, kuinka paljoa enem-min minun kuolemani jälkeen?

28. Niin kootkaat minun eteeni kaikki vanhimmat teidän sukukunnissanne ja esimiehenne, että minä puhuisin nämä sanat heidän korvainsa kuullen, ja ottaisin taivaan ja maan todistajaksi heitä vastaan.

29. Sillä mină ticdăn, ettă te minun kuolemani jälkeen peräti turmel-laan, ja poikkeatte siltä tieltä, jonka minä teille käskenyt olen; sentähden kohtaa teitä onnettomuus viimeisillä ajoilla, että te teitte pahaa Herran silmäin edessä, ja vihoititte hänen kättenne töillä.

30. Ja Mooses puhui koko Israelin seurakunnan kuullen tämän veisun

sanat hamaan loppuun asti.

32 Luku. Mooseksen muistovirsi.

Kuulkaat, te taivaat, minä puhun, ja maa kuulkoon minun suuni sanoja. 5 Moos. 31:28. Jes. 1:2.

2. Minun oppini tiukkukoon niinkuin sade, puheeni vuotakoon niinkuin kaste, niinkuin sade vihannon päälle, ja niinkuin pisarat ruohon päälle

3. Sillä minä ylistän Herran nimeä: antakaat meidänJumalallemme suu-

ri kunnia!

4. Hän on kallio, hänen työnsä ovat laittamattomat, sillä kaikki hänen tiensä ovat oikiat; uskollinen on Jumala, ilman vääryyttä, hän on vanhurskas ja oikia.

Kelvottomasti tekee häntä vastaan nurja ja sekaseurainen suku: ei ne ole hänen lapsiansa, vaan niiden häpiäpilkut. 2 Moos. 32-9. Jes. 1:4.

Matt. 12:39. 6. Niinko te Herraa klitatte, hullu

ia tyhmä kansa? Eikö Hän ole sinun | Isāsi ja sinun Lunastajasi, joka sinut luonut ja valmistanut on?

Mal. 1:6. 7. Muista muinaisia aikoja, tutkistele vuosikaudet suvusta sukuun; kysy isältäsi, ja hän ilmoittaa sinulle, ja vanhemmiltasi, niin he sinulle sanovat.

8. Kun kaikkein Korkein jakoi pakanat ja hajoitti ihmisten lapset, silloin hän määräsi kansain rajat, Israe-

lin lasten luvun mukaan. 1 Moos. 11:8. Sillä Herran osa on hänen oma kansansa, Jaakob on hänen perintönsä. 2 Moos. 19:6. 1 Piet. 2:9.

10. Hän löysi hänet erämaassa ja autiossa ulvonta-korvessa. Hän ympäri piiritti, hän suojeli, ja varjeli häntä niinkuin silmäteräänsä.

2 Moos. 20:1 s. 11. Niinkuin kotka kehoittelee pesäänsä, ja laukuelee poikainsa päällä, levittää siipensä, ottaa kunkin heistä, ja kantaa siipeinsä päällä;

2 Moos. 19:4. Jes. 63:9. 12. niin Herra yksinänsä talutti häntä, eikä ollut hånen kanssansa muu-

ta Jumalaa.

13. Hän vei hänet hamaan maan kukkuloille, ja ruokki häntä pellon hedelmällä, ja antoi hänen imeä hunajata kalliosta, ja öljyä kovasta kivestă,

14. voita lehmistä, ja rieskaa lampaista, ynnä karitsain lihavuuden kanssa, ja antoi hänelle Basanin oinaat, ja lihavat kauriit, ja parhaan nisun: ja viiniä sinä joit, viinimarjan verla. Ps. 81:17.

15. Ja Israel lihoi, ja tuli vikuriksi, lihavaksi, paksuksi ja väkeväksi; hän hylkäsi Jumalan, joka hänet teki, ja piti autuutensa kalliot halpana.

16. He yllyttivät hänet kiivauteen muukalaisten jumalain kautta, kauhistuksilla vihoittivat he hänet.

17. He uhrasivat perkeleille, eikä Jumalalle, niille jumalille, joita eivät he tunteneet, uusille, äsken tulleille, joita teidan isanne eivat peljänneet. Ps. 106:37. 1 Kor. 10:20.

18. Kallion, joka sinut siitti, sen sinä hylkäsit, ja unhotit Jumalan, jo-

ka sinut loi.

19. Ja kun Herra sen näki, hylkäsi han heidat, silla han vihastui poi-

kiinsa ja tyttäriinsä,

20. ju sanoi: "minä peitän kasvoni heiltä, ja katson mikä heidän loppunsa on; sillä nurja suku he ovat, lapsia, joissa ei ole uskoa.

21. He härsyttelivät minua sen kautta, joka ei ole jumala, turhilla ju-

malillaan ovat he minut vihoittaneet; ja minä härsyttelen heitä iälleen kansan kautta, joka ei ole kansa, hullulla kansalla minä heitä vihoitan Room 10:19.

22. Sillä tuli on syttynyt minun vi-hassani, ja polttaa hamaan alimmaiseen helvettiin, ja kuluttaa maan, ynnä sen hedelmän kanssa, ja polttaa vuorten perustukset. Jer. 15:14. 17:4.

23. Minä kokoan onnettomuudet heidän päällensä, minä ammun kaik-

ki minun nuoleni heihin.

 Näljästä he hiukahtuvat ja kulutetaan poltetaudilla ja myrkyllisellä rutolla; minä lähetän metsän petojen hampaat heidän keskellensä, ja kyykärmeen myrkyn.

25. Ulkona hävittää miekka ja sisällä huoneessa pelko sekä nuorukaiset että neitseet, imeväiset ja har-

2 Kor. 7:5. maapäät. 26. Mină sanoisin: ,mină hăvităn heidät, minä lakkautan heidän muis-

tonsa ihmisten kesken,

27. ellen minä vihollisten vihaa karttaisi, ettei heidän vainoojansa väärin tuomitsisi ja sanoisi: "meidan korkea kätemme on kaikki nämä tehnyt,

eikā Herra. 4 Moos. 14:15 s. Hes. 20:14. 28. Sillä se on kansa, jossa ei mitään neuvoa ole, eikä ymmärrystä.

29. Jospa olisivat viisaita, niin he nämät ymmärtäisivät ja ajattelisivat loppuansa.

30. Kuinka yksi ajaisi tuhatta takaa. ja kaksi karkoittaisi kymmenen tuhatta pakoon, ellei heidän kallionsa olisi heidät myönyt ja Herra olisi heidät saaliiksi antanut?

31. Sillä meidån kalliomme ei ole niinkuin heidän kallionsa, meidän

vihollisemme ovat tuomarit.

32. Sillä heidän viinipuunsa on Sodoman viinipuusta ja Gomorran pelloista, heidän viinimarjansa myrkylliset viinimarjat, heillä ovat karvahimmat marjat. Hes. 16:49.

 Heidän viininsä on lohikärmeen kiukkuvahtoa, ja kyykärmetten hir-

muista myrkkyä.

34. Eikö se liene kätketty minun luonani? ja sinetillä lukittu minun varastohuoneessani?

35. Minun on kosto, minā kostan sillä ajalla kun heidän jalkansa kompastuu; sillä heidän kadotuksensa aika on läsnä, ja mikä heille tarjontelee, se rientaa. Room. 12:19.. Hebr. 10:30.

36. Sillä Herra tuomitsee kansansa. ja armahtaa palvelijaansa; sillä Hän näkee, eltä käsi on poissa, eikä ole ketään jälellä, ei vapaata eikä orjaa.

1 Kun. 14:10. 2 Kun. 14:26.

37. Silloin Hän sanoo: "missä heidan jumalansa ovat? heidan kallionsa, johonka he uskalsivat?

38. jotka sõivät heidän lihavimmat uhrinsa ja joivat viinin heidän juomauhristansa, nouskoon ne ja auttakoot teitä, ja varjelkoot teitä!

Tuom. 10:14. 39. Nähkäät nyt, että minä itse olen, eikā ole jumalia minun kanssani. Minā kuoletan ja teen elāvāksi, mină lyön ja mină parannan, eikă ketään ole, joka minun käsistäni vapahlaa. 5 Moos. 4:35. 1 Sam. 2:6. Jes. 45:5.

40. Sillä minä nostan käteni taivaasen, ja sanon: minä elän ijankaikkisesti!

Ilm. 10:5 s. 41. Kun minā hivon vālkkyvān miekkani, ja käteni rupeaa rangaistukseen, niin minä kosian vihollisilleni, ja niille palkitsen, jotka minua vihaavat.

42. Minā juotan nuoleni verellā, ja mickkani syō lihaa — tapettujen ja vangittujen veressä, - ja vihollisen

päämiesten päästä.

43. Riemuitkaat, te kansat, jotka olette hänen kansansa; sillä hän kostaa palvelijainsa veren. Ja han koslaa vihollisillensa, ja sovittaa maansa ja kansansa." Ps. 9:13. Room. 15:10.

Ilm. 19:2. 44. Ja Mooses tuli ja puhui kaikki nama veisun sanat kansan kuullen,

hän ja Josua, Nunin poika. 45. Ja kun Mooses oli lopettanut kaikki nämä sanat Israelille,

46. sanoi hän heille: "pankaat sydammeenne kaikki ne sanat, jotka mină teille tănăpănă todistin, ettă käskisitte lapsianne tekemään ja pitāmāān kaikki tāmān lain sanat.

5 Moos. 6:6. 11:18. 47. Sillä ei siinä ole teille yhtään turhaa sanaa, vaan se on teidän elämänne; ja sen sanan kautta te pidennätte ikänne siinä maassa, johon te menette Jordanin ylitse, omistamaan sitä." Hebr. 4:12.

48. Ja Herra puhui Moosekselle sa-

mana pāivānā, ja sanoi:
49. "Mene tālle Abarimin vuorelle, Nebon vuorelle, joka on Monbin maalla, Jerikon kohdulla, ja katsele Kanaanmauta, jonka minä Israelin lapsille omuksi annan. 4 Moos. 27:12 s.

5 Moos. 34:1. 50. Ja sinā kuolet vuorella, johon menet, ja kootaan kansasi lykö, niin-kuin sinun veljesikin Aaron kuoli Horin vuorella, ja koottiin kansansa

tykö;

vastaan Israelin lasten keskellä, riitaveden tykönä Kadeksessa Sinnin korvessa; ettette minua pyhittäneet Israelin lasten keskellä.

4 Moos. 20:12. 27:14. 52. Sinā olet nākevā muan edessāsi: mutta et sină ole tuleva siihen maahan, jonka minä Israelin lapsille annan."

33 Luku.

Mooses siunaa kutakin Israelin sukukuntaa.

Ja tāmā on se siunaus, jolla Moo-ses, Jumalan mies, siunasi Israelin lapsia ennen kuolematansa:

1 Moos. 49:1 s. 2. hän sanoi; Herra on tullut Sinaista, ja noussut heille Sciristä, ja ilmestynyt Paranin vuorelta, ja on tullut kymmenen tuhannen pyhän seurasta, ja tulinen laki hänen oi-kiassa kädessänsä heitä varten.

Dan. 7:10. Hab. 3:3. Ap. t. 7:53. Gal. 3:19. 3. Hän pitää huolta kansoista; kaikki hänen pyhänsä ovat sinun kädessäsi, ja he usettavat itsensä sinun jalkaisi juureen, ja ottavat opin sinun sanoistasi.

4. Mooses on meille toimittanut lain, Jaakobin sukukunnalle perinnön.

5. Ja Hän oli kuningas Israelissa, kun kansan päämichet kokoontuivat ynnä Israelin sukukuntain kanssa. 6. "Ruben eläköön, ja älköön kuolko; älköön hänen kansansa olko vä-

hälukuinen. 7. Tämä on Juudalle siunaus; ja hān sanoi: "kuule, Herra, Juudan āāntā, ja johdata hāntā kansansa tykō; ja hānen kātensā sotikoon sen puolesta; ole sinä hänen apunsa vi-

hollisiansa vastaan." 1 Moos. 49:8 s. 8. Ja han sanoi Levista: "taydellisyytesi ja valkeutesi olkoon sinun pyhän miehesi tykönä, jota sinä kiusasit Massassa, ja nuhtelit riitaveden

tykönä; 2 Moos. 29:30. 17:7. 4 Moos. 20:13. 9. joka sanoo isällensä ja äidillensă: ,en mină năe heită; eikă tunne veljiänsä, eikä tiedä pojistansa, vaan he pitävät sinun sanasi, ja kätkevät sinun liittosi;

10. he opettavat sinun oikeuksiasi Jaakobille ja Israelille sinun lakisi, he kantavat suitsutusta sinun nenäsi eteen, ja kaikkinaiset uhrit uhraavat sinun alttarillasi.

11. Siunna, Herra, hänen voimansa, ja nnna hänen kättensä työ sinulle kelvala; riko heidän lanteen Horin vuorella, ja koottiin kansansa sa, jotka kurkaavat häntä vastaan tykö; 4 Moos. 20:25. 33:38. ja häntä vihuavat, niin etteiyät he 51. sentähden, että rikoitte minua voisi enää nousta." 12. Ja Benjaminillesanoi hän: "Herran rakaslama asukoon turvallisesli hänen tykönänsä; hän suojelee häntä kaiken päivän, ja hän asuu hänen kukkuloittensa välillä."

13. Ja hän sanoi Josefista: "hänen maansa olkoon siunattu Herralta, parhailla taivaan hedelmillä, kasteella ja syvyyden hedelmillä, joka maan alla makaa, 1 Moos. 49.26.

14. ihanimmilla auringon hedelmillä ja ihanimmilla kuitten tuot-

teilla,

15. ja ikuisten vuorten kalliimmilla ja ijäisten kukkulain parhailla he-

delmillä.

16. ja kalliimmilla maan hedelmillä, ja sen kyllyydellä Hänen suosionsa, joka asuu pensaassa, tulkoon Josefin pään päälle, ja nasirin päänlaelle veljeinsä keskellä. 1 Moos 49:23.

2 Moos. 3:2. Ap t. 7:30.

17. Ja hänen kauneutensa olkoon niinkuin esikoisen härjän, ja hänen sarvensa niinkuin yksisarvisen sarvet, joilla hän kansaa kuokkii yhteen, hamaan maailman ääriin asti; nämät ovat Efraimin kymmenen tuhaita, ja nämä Manassen tuhanet."

4 Moos. 3:22.

18. Ja hän sanoi Sebulonista: "iloitse, Sebulon, sinun uloskäydessäsi,

ja sinä Isaskar, majoissasi!

19. He kutsuvat kansoja vuorelle, ja siellä vanhurskauden uhria uhraavat; sillä he imevät meren kyllyyden ja santaan kälketyt tavarat."

ŽÖ, Ja hān sanoi Gadista: "siunattu olkoon se, joka levittää Gadin, hän asuu niinkuin hotka jalopeura, ja raastaa sekä käsivarren että päänlaen.

21. Ja hän katsoi itsellensä ensimmäisen osan maasta, että hän siinä lainopettajulta annetussa osassa olisi suruton; kuitenkin tuli hän kansan päämiesten kanssa, ja teki Herran vanhurskaulta, ja hänen oikeutensa Israelin kanssa."

22. Ja Danista sanoi hän: "Dan on jalopeuran penikka, joka karkaa

Basanista."

23. Ja Naftalista sanoi hän: "Naftali! armolla ravittu, ja täytetty Herran siunauksella; omista länsi ja etelä."

24. Ja Asserista sanoi hän. "Asser olkoon siunattu pojilla; hän olkoon veljillensä otollinen, ja kastakoon jalkansa öljyyn.

25. Rauta ja vaski olkoon sinun salpasi; ja niinkuin sinun ikäsi, niin

olkoon voimasi."

26. Ei yksikään ole niinkuin Israe-

lin Jumala, joka istuu taivaassa, hän olkoon sinun auttajasi, ja hänen kunniansa on pilvissä!

27. Turvanasi on Jumala ijankaikkinen ja tukeenasi katoomattomat käsivarret. Hän ajaa ulos vihollisest detäsi ja sanoo, hukuta hoidatt

edestāsi, ja sanoo: hukuta heidāt! 28 Israel asuu levollisesti yksinānsā, ja Jaakobin silmā katselee sitā maata, jossa jyviā ja viiniā on, siihen myos taivaat kastetta vuodattavat. Jer. 23:6. 33:16.

29. Auturs olet sinā, Israel: kuka on sinun kaltaisesi? Oi sinā kansa, joka Herrassa autuaaksi tulet, joka on sinun autlava kilpesi ja kunniakas miekkusi! Vihollisesi liehakoitsevat sinun edessäsi, ja sinā astelet heidān kukkulainsa päällä.

34 Luku. Mooseksen kuolema.

Ja Mooses astui Moabin kedoilla ylös Nebon vuorelle, Pisgan kukkulalle, joka on Jerikon kohdalla; ja Herra näytti hänelle koko Gileadin maan Daniin asti,

5 Moos. 3:27. 32:49.
2. ja koko Naflalin ja Efraimin ja Manassen maan, ja koko Juudan maan viimelseen mereen asti

maan viimeiseen mercen asti, 5Moos. 11:24. 3. ja etelä-maan, ja Jerikon, Palmukaupungin lakeuden, hamaan Son-

riin asti. Tuom. 1:16. 2 Aik. 28:15.
4. Ja Herra sanoi hänelle: "lämä on se maa, jonka minä Abrahamille. Isaakille ja Jaakobille valalla lupasin ja sanoin: "minä annan sen sinun siemenellesi; sinä sait sen nähdä silmilläsi, vaan et sinä sinne tule." 1 Moos. 12:7. 13:15. 15:18. 26:3. 28:13.
5. Ja Mooses, Herran palvelija, kuo-

5. Ja Mooses, Herran palvelija, kuoli siellä Moabin maalla, Herran sanan mukaan.

6. Ja Hän hautasi hänet laaksoon, Moabin maalla, Bel-Peorin kohdalla. Eikä ole yksikään saanut tietää hänen hautaansa tähän päivään asti.

Juud. v 9.
7. Ja Mooses oli kuollessaan sadan
ja kahdenkymmenen ajastaikainen;
ei hänen silmänsä olleet pimenneet,
eikä hänen elämänsä neste lakastunut.
5 Moos. 31-2.

 Ja Israelin lapset itkivät Moosesta Moabin kedoilla kolmekymmentä päiviä: ja itku- ja valituspäivät Mooseksesta päättyivät. 4 Moos. 20:29.

 Mutta Josua, Nunin poika, oli täytetty viisauden hengellä, sillä Mooses oli kätensä laskenut hänen päällensä; ja Israelin lapset olivat kuuliaiset hänelle, ja tekivät niinkuin Herra oli Moosekselle käske-4 Moos. 27:18. 5 Moos. 1:38. 31:23. nvt. 10. Ja sitten ei yhtään profettaa noussut Israelissa Mooseksen vertaista, jonka Herra tunsi kasvoista kasvoihin.

ja ihmeissä, joita Herra hänen lä-helti tekemään Egyptin maalla Fa-raolle ja kaikille hänen palvelijoil-lensa, koko hänen maallensa,

12. ja kaikessa väkevässä kädessä, ja kaikissa suurissa, peljättävissä töissä, jotka Mooses teki koko Israe-11. kaikkinaisissa tunnustähdeissä lin silmäin edessä.

JOSUAN KIRJA.

ı Luku.

Herra käskee Josuan menemään yli Jordanin ja rohkaisee häntä.

Ja tapahtui Mooseksen, Herran pal-velijan, kuoleman jälkeen, että Herra puhui Josualle, Nunin pojalle, Mooseksen palvelijalle, sanoen: 2 Moos. 24:13. 83:11. 4 Moos. 11:28. 27:18.

5 Moos, 1:38. 2. "Minun palvelijani Mooses on kuollut; niin nouse nyt ja mene täman Jordanin ylitse, sinä ja kaikki tämā kansa, siihen maahan, jonka minäannan Israelin lapsille. 5 Moos. 34:5. 3. Jokaisen paikan, johon jalkanne astuvat, annan minä teille, niinkuin mină olen Moosekselle sanonut.

5 Moos. 11:24. Jos. 14:9. 4. Korvesta ja tästä Libanonista suuren Fratin virtaan asti, koko Hetiläisten maa, hamaan isoon mereen asti länteen päin, ovat teidän maan-

ne rajat. 2 Moos. 23:31. 4 Moos. 34:2 s. 5. Ei kukaan voi sinua vastaan seisoa koko elinaikanasi: niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin olen mină sinunkin kanssasi; en mină hylkää sinua, enkä luovu sinusta.

5 Moos. 31:8. Hebr. 13:5. 6. Ole rohkia ja vahvista itsesi, sillä sinā olet jakava tälle kansalle sen maan, josta minä vannoin heidän isillensä, sen heille antavani.

5 Moos. 31:23. Jos. 19:51. 7. Ole vaan rohkia ja aivan vahva, varoen, että tekisit kaiken sen lain mukaan, jonka Mooses, minun palvelijani, sinulle kāski; ālā siitā harhaile oikialle eikä vasemmalle puolelle, että toimellisesti tekisit kaikissa teissäsi. 5 Moos. 5:32 s. 17:11,20.

28:14. 29:9. Jos. 23:6. 8. Alköön tämä lakiraamattu lähtekō suustasi pois, vaan ajattele sitā yot pāivāt, varoen, etta tekisit sen mukaan, mitā siinā on kirjoi-tettu; sillā niin sinā menestyt teissāsi, ja teet työsi toimellisesti.

5 Moos. 17:19. Ps. 1:2.

9. Enkö minä käskenyt sinun olla rohkeana ja vahvana? Alä pelkää, äläkä hämmästy, sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinun kanssasi kaikissa teissäsi." 1 Sam. 10:7.

10. Silloin käski Josua kansan pää-

miehiä, ja sanoi: 11. "Käykäät leirin läpitse ja käskekäät kansaa, sanoen: valmistakaat itsellenne evästä, sillä kolmannen päivän perästä pitää teidän käymän tämän Jordanin ylitse, mennäksenne valloittamaan sitä maata, jonka Herra, teidän Jumalanne, teille antaa omistettavaksenne." Jos. 3:1 s.

12. Ja Josua puhui Rubenilaisille, Gadilaisille ja puolelle Manassen su-

kukunnalle, sanoen:

13. "Muistakaat se sana, kuin Mooses, Herran palvelija, teille käski, sanoen: "Herra, teidan Jumalanne, on saattanut teidät lepoon, ja antanut teille tämän maan.

4 Moos. 32:20 s. 5 Moos. 3:18 s. 14. Jättäkäät vaimonne, lapsenne ja karjanne siihen maahan, jonka Mooses teille antoi tällä puolella Jordanin. Mutta käykäät veljeinne edellä varustettuna, kaikki jotka vahvat

miehet olette, ja auttakaat heitä, 15. siksi että Herra teidän veljillen-, ne antaa levon, niinkuin teillenkin, että hekin omistaisivat sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, heille antaa; sitte palatkaat omaile maallenne ja omistakaat se, jonka Moo-ses, Herran palvelija, teille antoi, tällä puolella Jordanin, auringon nousuun päin."

16. Ja he vastasivat Josualle, ja sanoivat: "kaikki mitä meille käskenyt olet, sen me teemme, ja kuhunka ikänä lähetät meidät, sinne me

menemme. Nijnkujn me olemme olleet Moosekselle kaikissa kuuliaiset, niin me myös olemme sinulle kuuliaiset; ainoastaan olkoon Herra, sinun Jumalasi, kanssasi, niinkuin hän oli Mooseksen kanssa.

18. Jokainen joka asettuu sinun suutasi vastaan, eikä ole kuuliainen sanoillesi kaikissa mitä käsket, hänen pitää kuoleman; ole vaan rohkia, ja vahvista itsesi."

2 Luku.

Vakoojat lähetetään. Rahab kätkee beidät.

Ja Josua, Nunin poika, lähetti sa-laisesti kaksi vakoojaa Sittimistä, sanoen: "menkäät ja katselkaat maata ja Jerikoa." Niin he läksivät matkaan, ja tulivat porton huoneeseen. ionka nimi oli Rahab, ja lepäsivät siellä. 4 Moos. 25:1. Hebr. 11:31. Jank. 2:25. Mutta Jerikon kuninkaalle ilmoitettiin, ja sanottiin: "katso, tänä yönā tuli tānne miehiā Israelin lap-

sista, vakoamaan maata." 3. Niin lähetti Jerikon kuningas Rahabin tyko, sanoen: "tuo ulos ne miehet, jotka tulivat tykosi, sinun huoneeses, sillä he ovat tulleet va-

koamaan koko maata."

4. Mutta nainen otti molemmat miehet ja kätki heidät; ja hän sanoi näin: "miehet tulivat minun tyköni,enkä minätietänyt,mistä he olivat, 5. ja kun portti pimeässä pantiin kiinni, niin läksivät miehet ulos, enkā tiedā, mihin he menivāt. Ajakaat nopiasti heitä takaa, niin saatte heidät kiinni.

Mutta hän oli käskenyt heidän astua katon päälle, ja oli peittänyt heidät pellavain varsilla, jotka hän

oli hajoittanut katon päälle.

7. Ja michet ajoivat heitä takaa, Jordanin tietä, hamaan luotuspaikkaan; ja portti pantiin kiinni kohta, kuin he läksivät, jotka heitä ajoivat takaa.

8. Mutta ennenkuin miehet panivat maata, meni hän katolle heidän ty-

9. ja sanoi miehille: "minä tiedän, ettă Herra antaa teille tămăn maun; sillä teidän pelkonne on langennut meidän päällemme, ja koko maan asuvaiset ovat hämmästyneet teidän edessänne ; 2 Moos. 15:14 s. 23:27.

5 Moos. 11:25. Jos. 5:1. 10. sillä me olemme kuulleet, kuinka Herra kuivasi Punaisen meren vedet edestänne lähteissänne Egyptistă, ja mită te olette tehneet niille kahdelle Amorilaisten kuninkaalle, jotka olivat tuolla puolen Jordanin, Sihonille ja Ogille, jotka te tapoitte.

2 Moos. 14:21 s. 4 Moos. 21:34. Jos. 4:23. 11. Kun me sen kuulimme, niin sydämmemme raukesi, eikä ole yhdelläkään rohkeutta teidän edessän- | nivät ylitse, ja tulivat Josuan, Nu-

ne: sillä Herra, teidän Jumalanne. on Jumala vihäällä taivaissa ja alhaalla maassa. 5 Moos. 4:39. Jos. 5:1.

Ps. 135:6. 12. Niin vannokaat nyt minulle Herran kautta, koska minä osoitin laupeuden teitä kohtaan, että te myös osoitatte laupeutta isäni huoneelle, ja annatte minulle varman merkin,

13. että elämään jätätte minun isäni, ja äitini, ja veljeni, ja sisareni, ja kaikki, jotka heidan omansa ovat, ja vapahdatte sielumme kuolemasta: 14. Ja miehet sanoivat hänelle : "sielumme kuolkoot teidan edestanne, jos ette petä tätä meidän asiatamme; kun Herra antaa tämän maan meille, niin me osoitamme sinulle laupeutta ja uskollisuutta."

 Ja hän laski heidät köydellä akkunasta alas; sillä hänen huoneensa oli kaupungin muurissa, ja hän

asui juuri muurissa.

16. Ja hän sanoi heille: "menkäät vuorelle, ettei ne teitä kohtaisi, jotka teitä ajavat takaa, ja olkaat siellä lymyssä kolme päivää, siksikuin takaa-ajajat palajavat, ja menkäät sitte tietänne.

17. Ja miehet sanoivat hänelle: "me tahdomme kuitenkin olla vapaat tästä valastasi, jolla meitä vannotit.

18. Katso, kun me maahan sisälle tulemme, niin sinun pitää ripustaman tämän punaisen köyden akkunaan, josta meidät laskit alas, ja kokoa tykösi huoneeseen isäsi ja äitisi ja veljesi ja koko isäsi huone.

19. Jos joku käy huoneesi ovesta ulos, hänen verensä olkoon hänen päänsä päällä, ja me olemme viat-tomat; ja joka ikänä sinun kanssasi huoneessa on, hänen verensä olkoon meidän päämme päällä, jos ionkun käsi häneen sattuu.

Matt. 27:25. 20. Mutta jos sinā petāt tāmān meidan asiamme, niin me olemme vapaat sinun valastas, jolla olet meitä

vannottanut."

21. Hän vastasi: "olkoon niinkuin te sanotte," ja päästi heidät menemāān; ja he menivāt pois. Ja hān ripusti punaisen köyden akkunaan. 22. Ja he menivät pois, ja tulivat vuorelle, ja olivat siellä kolme päivää, siksi kuin ne olivat palanneet, jotka heitä ajoivat takaa; sillä takaaajajat olivat heitä etsineet kaikilla teillä, eivätkä löytäneet.

23. Ja ne molemmat miehet palasivat, ja astuivat vuorelta alas, menin pojan, tykö: ja he kertojyat hä- | nelle kaikki, mitä heille oli tapah-

24. Ja he sanoivat Josualle: "Herra on antanut käsiimme koko maan, sillä kaikki maan asuvaiset ovat hämmästyneet meidän edessämme."

3 Luku.

Israelin kansa käy Jordanin yli.

Ja Josua nousi aamulla varhain, ja he läksivät Sittimistä ja tulivat Jordaniin asti, hän ja kaikki Israelin lapset; ja he olivat siinä yötä, ennenkuin he menivät ylitse.

4 Moos. 25:1. Jos. 2:1. Ja tapahtui kolmen päivän perāstā, ettā pāämiehet menivāt leirin làpitse.

3. jakäskivät kansaa, sanoen: "kun te näette Herran, teidän Jumalan-ne, liiton arkin, ja Leviläiset papit kantavan sitä, niin lähtekäät tekin sijaltanne ja seuratkaat häntä,

4. kuitenkin niin, että teidän ja sen välillä on liki kahden tuhannen kyynārān matka; ālkāāt tulko sitā lāhemmāksi, ettā te tietāisitte tien, jota teidän pitää matkustaman; sillä ette ennen ole sitä tietä vaeltaneet." 5. Ja Josua sanoi kansalle: ,,pyhittäkäät itsenne, sillä huomenna tekee Herra ihmeellisiä tõitä teidän kes-

kellänne." 2 Moos. 19:10,14. 6. Ja Josua puhui papeille, sanoen:

"ottakaat liiton arkki, ja menkäät kansan edellä." Niin he ottivat liiton arkin, ja menivät kansan edellā. 4 Moos. 4:15.

7. Ja Herra sanoi Josualle: "tänäpānā rupean minā tekemään sinut suureksi koko Israelin edessä, että he tietäisivät, että niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin m.nä olenmyössinun kanssasi. Jos. 1:5. 4:14. Ja kaske pappeja, jotka kantavat liiton arkkia, ja sano: kun te tulette Jordanin vetten ääreen, niin seisahtukaat Jordanissa.

9. Ja Josua sanoi Israelin lapsille: astukaat tänne, ja kuulkaat Herran, teidin Jumalanne, sanaa."

10. Ja Josua sanoi: "tästä tietäkäät elävän Jumalan olevan teidän keskellänne ja että hän varmasti ajaa ois teidän edestänne Kanancalaiset, Hetiläiset. Heviläiset, Feresiläiset, Gergesiläiset, Amorilaiset ja Jebusi-

11. Katso, koko maailman hallitsijan liiton arkki menee Jordaniin teidän edellänne.

miestä Israelin sukukunnista, jokaisesta sukukunnasta yksi mies.

Jos. 4:2 s. 13. Ja on tapahtuva, että kun pappein jalkapöytä, jotka kantavat Herran, kaiken maailman hallitsijan, arkkia, tulee Jordanin veteen, niin se vesi, joka Jordanissa ylä puolelta juoksee, eroitetaan, niin että se seisoo yhdessä läjässä."

14. Ja kun kansa läksi majoistansa menemään Jordanin ylitse, ja papit kantoivat liiton arkkia kansan edel-

Ap. t. 7:45. 15. ja kun arkin kantajat tulivat Jordanille, ja pappein, arkin kantajain, jalat peittyivät veden reunaan, – mutta Jordan oli täynnä partaasen saakka koko elonajan -

l Aik, 12:15, 16. niin seisahtui se vesi, joka ylä-puolelta juoksi; se seisoi koottuna yhdessä läjässä kaukana Adamin kaupungin puolessa, joka on Sartanin luona; mutta se vesi, joka juoksi alas korven mereen, Suolaiseen mereen, väheni ja juoksi pois. Niin meni kansa ylitse Jerikoa koh-

17. Ja papit, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, seisoivat kuivalla alallansa, keskellä Jordania; ja koko Israel kävi kuivaa myöten sen läpitse, siksi kuin kaikki kansa tuli

Jordanin vlitse.

4 Luku.

Kaksitoista kiveä Jordanissa ja Gilgalissa.

Ja kun koko kansa oli tullut Jordanin ylitse, puhui Herra Josualle, sanoen:

2. "Valitkaat kansasta kaksitoista miestä, jokaisesta sukukunnasta yksi mies, Jos. 3:12.

3. ja käskekäät heitä, sanoen: ,ottakaat keskeltä tätä Jordania, siitä paikasta, jossa pappein jalat seisoivat alallansa, kaksitoista kiveä, ja viekäät ne myötänne ylitse, ja asettakaat siihen paikkaan, jossa te tänā yōnā pidātte majaa.

4. Niin kutsui Josua kaksitoista miestä, jotka hän oli määrännyt Israelin lapsista, jokaisesta sukukun-

nasta yhden miehen.

5. Ja Josua sanoi heille: "menkäät Herran, teidän Jumalanne, arkin eteen keskelle Jordania, ja jokainen nostakoon yhden kiven olallensa, Israelin lasten sukukuntain luvun

6. että ne olisivat merkiksi teidän 12. Niin valitkaat nyt kaksitoista keskellänne, kun lapsenne tästedes kysyvät ja sanovat: "mitä nämä ki-2 Moos. 12:26 s. 13:14. vet teillä? 5 Moos. 6.20 s.

7. että silloin sanoisitte heille: .Jordanin vesi jakautui Herran liiton arkin edestä; sen mennessä Jordanin ylitse jakautui Jordanin vesi; ja nämä kivet ovat Israelin lapsille ijankaikkiseksi muistoksi.

Jos. 3:13, 16. 8. Ja Israelin lapset tekivät niinkuin Josua heitä käski, ja kantoivat kaksitoista kiveä keskeltä Jordania, niinkuin Herra oli Josualle sanonut, Israelin lasten sukukuntain luvun mukaan, ja he veivät ne ylitse myötänsä yösijaan asti, ja panivat ne siihen

9. Ja Josua pystytti myös kaksitoista kiveä keskellä Jordania, missä pappein jalat seisoneet olivat, jotka liiton arkkia kantoivat; ja ne ovat

siellä tähän päivään asti.

10. Ja papit, jotka arkkia kantoivat, seisoivat keskellä Jordania, kuin kaikki toimitettiin, mitä Herra käski Josuan kansalle sanoa, kaiken sen mukaan, mitä Mooses Josualle käskenyt oli; ja kansa kävi kiireesti vlitse.

11. Kun koko kansa oli käynyt ylitse, meni myös Herran arkki ylitse,

ja papit kansan eteen.

12. Ja Rubenilaiset ja Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa kävivät aseinensa Israelin lasten edellä, niinkuin Mooses heille sanonut oli.

4 Moos. 32:29. Liki neljäkymmentä tuhatta sotaan varustettua kävi Herran edellä

sotaan Jerikon kedoille.

14. Sinä päivänä teki Herra Josuan suureksi koko Israelin edessä; ja he pelkäsivät häntä, niinkuin he pelkäsivät Moosesta koko heidän elinaikanansa. Jos. 3:7.

Ja Herra puhui Josualle, sa-

noen.

16. "Käske pappein, jotka kantavat todistuksen arkkia, astua Jordanis-

ta ylös."

17. Niin käski Josua pappeja, ja sanoi: "astukaat ylös Jordanista."

18. Ja kun papit, jotka Herran liiton arkkia kantoivat, astuivat Jordanista." danista ylös, ja pappein jalat nousivat kuivalle maalle, niin tulivat Jordanin vedet paikoillensa, ja juoksivat niinkuin ennenkin kaikkein äyräittensä yli.

19. Ja kansa astui Jordanista ylös ensimmäisen kuun kymmenentenä päivänä, ja he sijoittivat itsensä Gil-

galiin, Jerikon ilä-rajalla.

Ja ne kaksitoista kiveä, iotka he ottivat Jordanista, pystytti Josua Gilgalissa.

21. Ja hän puhui Israelin lapsille, sanoen: "kun teidan lapsenne tästedes kysyvät isiltänsä, ja sanovat:

"mitä nämä kivet?"

22. niin antakaat lastenne tietää, sanoen: .Israel kävi kuivaa myöten

Jordanin ylitse, 23. kun Herra, teidän Jumalanne, kuivasi Jordanin vedet teidän edestänne, siksi kuin te kävittesen ylitse. niinkuin Herra, teidän Jumalanne. teki Punaisessa meressä, jonka hän kuivasi meidän edestämme, siksi kuin me kävimme sen ylitse;

2 Moos, 14:21 s. 24. että kaikki kansat maan päällä tuntisivat Herran käden, kuinka väkevä se on, että pelkäisitte aina Her-

raa, teidän Jumalaanne."

5 Luku.

Israelin lapset ympärileikataan. Pääsiäistä pidetään. Manna lakkaa.

'un kaikki Amorilaisten kunin-K kaat, jolka toisella puolella Jordania länteen päin asuivat, ja kaikki Kananealaisten kuninkaat meren tykönä kuulivat, että Herra kuivasi Jordanin vedet Israelin lasten eteen, siksi kuin ke kävivät sen ylitse, niin heidän sydämmensä raukesi, eikä ollut heissä enään mitään rohkeutta Israelin lasten edessä.

Jos. 2:9, 11, 24.

2. Siihen aikaan sanoi Herra Josualle: "tee itsellesi kiviveitset, ja ympärileikkaa taas Israelin lapset toisen kerran." 2 Moos. 4:25.

3. Niin teki Josua itsellensä kiviveitset, ja ympärileikkasi Israelin

lapset Aralotin kukkulalla.

4. Ja tämä on syy, jonka tähden Josua ympärileikkasi heidät: kaikki se kansa, joka läksi ulos Egyptistä, miehenpuolet, kaikki sotamiehet, kuolivat tiellä korvessa, matkustaessansa Egyptistä.

5. Sillä kaikki kansa, jotka läksivät ulos, olivat ympärileikatut; mutta kaikki se kansa, joka korvessa syntyi mutkalla, sen jälkeen kuin olivat lähteneet ulos Egyptistä, ei ol-

lut ympärileikattu.

6. Sillä Israelin lapset vaelsivat neljäkymmentä ajastaikaa korvessa, siksi kuin kaikki sotamiehet, jotka Egyptistä lähteneet olivat, kuolivat, koska eivät kuulleet Herran ääntä, niinkuin Herra oli heille vannonut, ettei heidän pitänyt näkemän sitä

maata, jonka Herra valan kautta oli ! heidan isillensa luvannut, antaaksensa meille maan, rieskaa ja hu-4 Moos. 14:21 s., 28 s. najata vuotavan.

7. Mutta heidän lapsensa, jotka Hän herātti heidān sijaansa, ympārileikkasi Josua; sillä heillä oli esinahka, eivätkä olleet ympärileikatut matkalla.

8. Ja kun koko kansa oli ympārileikattu, pysyivät he alallansa lei-

rissā siksi kuin he paranivat.

9. Ja Herra sanoi Josualle: "tānāpānā olen, minā teistā kāāntānyt pois Egyptin häväistyksen;" ja se paikka kutsutaan Gilgal tähän päivään asti.

10. Ja kun Israelin lapset olivat sijoittuneet Gilgalissa, pitivät he pääsiäistä neljäntenätoista päivänä sinä kuukautena, illalla, Jerikon kedol-2 Moos. 12:2 s., 14 s. 4 Moos. 9:5. 11. ja sõivät sen maan jyvistä toi-sena pääsiäis-päivänä, happamat-

tomia leipiä ja korvennettuja tähkāpāitā, juuri sinā pāivānā.

3 Moos. 2:14. 23:14. 12. Ja manna lakkasi toisena päivănă, sittekuin he olivat syöneet maan jyvistä, niin ettei Israelin lapsilla enää ollut mannaa, vaan he sõivät Kanaanmaan hedelmästä si-

13. Ja tapahtui, kun Josua oli lähellä Jerikoa, nosti hän silmänsä ja katseli; ja katso, mies seisoi siellä hänen edessänsä, paljastettu miekka kädessä; ja Josua meni hänen tykõnsä, ja sanoi hänelle: "oletko sină meidăn vai vihamiestemme puolella?" 2 Moos. 23:23.

14. Hän sanoi: "en, vaan minä olen Herran sotajoukon päämies, ja olen nyt tullut." Silloin Josua lankesi maahan kasvoillensa ja kumarsi hāntā, ja sanoi hānelle: "mitā Herrani sanoo palvelijallensa?" Ps. 148:2. 15. Ja Herran sotajoukon päämies sanoi Josualle: "riisu kengāt jaloistasi, sillā pnikka, jossa seisot, on pyhā." Ja Josua teki niin. 2 Moos. 8:5.

6 Luku.

Jerikon valloitus.

Ja Jeriko oli suljettu ja visusti varustettu Israelin lapsia vastaan; ei kukaan käynyt ulos, eikä tullut sisään.

2. Mutta Herra sanoi Josualle: ,,katso, minä olen antanut Jerikon, sen kuninkaan, ja väkevät sotajoukot, sinun käteesi."

ki sotamiehet, vksi kerta koko kaupungin ympāri; ja tee niin kuusi päivää.

4. Ja seitsemän pappia ottakoot seitsemän riemuvuoden pasunaa arkin eteen; ja seitsemäntenä päivänä käy-

kööt seitsemän kertaa kaupungin ympāri, ja papit soittakoot pasunilla. Ja kun he soittavat riemuvuoden pasunaa pitkään, ja te kuulette pasunan äänen, niin nostakoon koko kansa suuren äänen ja huutakoon; ja niin kaupungin muuri hajoaa alallensa ja kansa astukoon sinne sisään, kukin suoraan eteenpäin."

6. Silloin kutsui Josua, Nunin poika, papit, ja sanoi heille: "ottakaat liiton arkki, ja seitsemän pappia kantakoot seitsemän riemuvuoden pasunaa Herran arkin edellä."

7. Mutta kansalle sanoi hän: "lähtekäät matkaan ja käykäät kaupungin ympāri, ja jotka ovat sota-aseil-la varustetut, kāykööt Herran arkin

edellä."

8. Ja kun Josua nämät oli kansalle sanonut, niin ottivat ne seitsemän pappia seitsemän riemuvuoden pasunaa, ja kävivät Herran arkin edellä, ja soittivat pasunoilla; ja Herran liitonarkki seurasi heidän jälissänsä.

9. Ja ne, jotka olivat sota-aseilla varustetut, kāvivāt pappein edellā, jotka soittivat pasunoilla; mutta muu kansa seurasi arkkia, pasunain ali-

nomaa soidessa.

10. Mutta Josua oli käskenyt kansaa, ja sanonut: "älkäät huutako, ālkāāt antako äänenne kuulua, ālköön sanaa suustanne lähtekö, siihen päivään asti, jolloin minä sanon teille: ,huutakaat!'; silloin nostakaat sotahuuto.'

11. Ja niin kävi Herran arkki kaupungin ympāri, koko kaupungin ympäri yhden kerran; ja he tulivat leiriin, ja pitivät yötä leirissä.

12. Ja Josua nousi huomeneltain varhain; ja papit kantoivat Herran

arkkia.

13. Ja ne seitsemän pappia kantoivat seitsemän riemuvuoden pasunaa Herran arkin edellä, ja käydessānsā soittivat alati pasunaa; ja jokainen, joka oli sota-aseilla varustettu, kāvi heidān edellānsā, vaan muu kansa kävi Herran arkin jälissä pasunain alati soidessa.

14. Toisena päivänä he kävivät myöskin kerran kaupungin ympäri, ja tulivat leiriin jälleen; ja sitä he te-

kivāt kuusi päivää.

3. Käykäät kaupungin ympäri, kaik- 15. Mutta seitsemäntenä päivänä

nousivat he varhain aamuruskon koittaessa ja kävivät samalla tavalla seitsemän kertaa kaupungin ympäri; ja ainoastaan sinä päivänä kävivät he seitsemän kertaa kaupungin ympäri.

16. Ja seitsemännellä kerralla, kun papit soittivat pasunaa, sanoi Josua kansalle: "huutakaat, sillä Herra

on antanut teille kaupungin! 17. Mutta kaupunki ja kaikki, mitä siinä on, olkoon kirottu Herralle; ainoastaan portto Rahab jääköön elämään, hän ja kaikki, jotka hänen kanssansa huoneessa ovat, sillä hän kätki sanansaattajat, jotka me lähetimme. Jos. 2:3 s. Hebr. 11:31.

18. Ainoastaan karttakaat kirottua, ettette tuottaisi itsellenne kirouksen, jos te jotakin siitä kirotusta otatte, ia saatatte Israelin leirin kirouksen ja onnettomuuden alaiseksi.3 Moos. 27:28-

19. Mutta kaikki hopia-ja kulta-, vaski-ja rauta-kalut olkool Herralle pylitetyt, ja tulkoot Herran tavarahuoneesen." 4 Moos, 31:54.

20. Ja niin kansa nosti sotahuudon. ja pasunilla soitettiin. Kun kansa kuuli pasunan äänen, huusivat kaikki suurella äänellä, ja muurit hajosivat alallensa; ja kaikki kansa, kukin suoraan kohdaltansa, astui kaupunkiin, ja he voittivat kaupungin, 2 Makk, 12:15. Hebr. 11:30.

21. ja hukuttivat kaikki, jotka kaupungissa olivat, miekan terällä, sekä miehet että naiset, nuoret ja vanhat,

karjan, ja lampaat ja aasit. 22. Ja Josua sanoi niille kahdelle miehelle, jotka olivat olleet maata vakoamassa: "menkäät sen porton huoneesen, ja tuokaat vaimo sieltä ulos, ja kaikki, mitä hänellä on, niinkuin te olette hänelle vanno-

nect." Jos. 2:14. 23. Niin menivät nuoret miehet, iotka maata olivat vaonneet, sinne ja toivat Rahabin ulos, ja hänen isänsä, ja äitinsä, ja veljensä, ja kaikki mitä hänellä oli, koko hänen sukunsa toivat he ulos; ja he sijoitti-

vat heidätulkopuolelleIsraelin leiriä. 24. Mutta kaupungin he politivat tulella, ja kaikki mitä siellä oli; ainoastaan hopian, kullan, vaski- ja rautakalut panivat he tavaraksi Herran huoneesen. 4 Moos. 31:20.

25. Mutta portto Rahabin, ja hänen isänsä huoneen ja kaikki, jotka siihen kuuluivat, antoi Josua elää; ja hän on asunut Israelin keskellä tähän päivään asti, sentähden että hän kätki sanansaattajat, jotka Josua lähetti Jerikou vakoamaan.

26. Ja Josua vannoi, ja sanoi: ..kirottu olkoon Herran edessä se mies. joka nousee ja rakentaa tämän Jerikon kaupungin; kun hän laskee siihen perustuksen, niin kadottakoon esikoisensa, ja kun hän rakentaa sen portit, niin kadottakoon nuorimman poikansa." 1 Kun. 16:34.

27. Ja Herra oli Josuan kanssa, ja han tuli kuuluisaksi kaikissa maa-

kunnissa.

7 Luku. Akanin varkaus.

Mutta Israelin lapset olivat uskot-tomat kirotun kalun suhteen; sillä Akan, Karmin poika, Sabdin pojan, Serakin pojan, Juudan suku-kunnasta, otti jotakin kirotusta, ja Herran viha syttyi Israelin lapsiin.

Jos. 22:20. 1 Aik. 2:7. 2. Ja Josua lähetti miehiä Jerikosta Aihin päin, joka on Betavenin lähellä, itään päin Betelistä, ja puhui heille, sanoen: "menkäät ja vakokaat maa." He menivät ja vakosi-

vat Ain. 3. Sitte palasivat he jälleen Josuan tykö, ja sanoivat hänelle: "älä anna koko kansan sinne mennä; lähes kaksi tahi kolme tuhatta miestä voi sinne mennä ja lyödä Ain, ettei kaikkea kansaa hukkaan sinne vaivattaisi; sillä heitä on vähän."

4. Niin meni sinne kansasta liki kolmetuhatta miestä; mutta he pakenivat Ain kaupungin miesten e-

destä.

5. Ja Ain miehet löivät heistä liki kuusineljättäkymmentä miestä, ja ajoivat heitä portin ulkopuolella takaa Sabarimiin asti, ja lõivät heitä siellä rinteellä. Silloin kansan sydän hämmästyi ja tuli niinkuin vesi,

6. Ja Josua repäisi vaatteensa, ja lankesi maahan kasvoillensa Herran arkin eteen hamaan iltaan asti. hän ja Israelin vanhimmat; ja he heittívät tomua päänsä päälle.

1 Moos. 37:34. 1 Sam. 4:12. Est. 4:1. Job. 1:20, 2:12,

7. Ja Josua sanoi: "ah Herra, Herra, miksi annoit tämän kansan ollenkaan tulla Jordanin ylitse, antaaksesi meidät Amorilaisten käsiin, hukuttaakses meitä? joska olisimme tyytyneet ja pysähtyneet sille puolen Jordania!

8. Voi, minun Herrani, mitä minun pitää sanoman, kun Israel selkänsä kääntää vihollisillensa?

Kun Kananealaiset ja kaikki maan asuvaiset sen kuulevat, niin he pjirittävät meidät, ja hävittävät nimemme maan päältä; mitä siis teet suuren nimesi tähden?"

10. Niinsanoi Herra Josualle: "nouse, miksi sinä makaat kasvoillasi? 11. Israel on syntiä tehnyt, ja rikkonut minun liittoni, jonka minä käskin heille; ja ovat ottaneet siitä kirotusta, ovat varastaneet ja valeh-

delleet, ja panneet kaluinsa sekaan.
12. Israelin lapset eivät voi seisoa
vihamiestensä edessä, mutta kääntävät selkänsä vihollisillensa; sillä
he ovat kirouksessa. En minä enää
ole teidän kanssanne, ellette huku-

ta silā kirottua teidān keskeltānne.
13. Nouse, ja pyhitā kansa ja sano:
pyhitākāāt itsenne huomiseksi: sillā niin sanoo Herra, Israelin Jumala: kirous on sinun keskellāsi, Israel, sentāhden et sinā ole seisovainen vihamiestesi edessā, siksi kuin te sen kirouksen siirrātte pois kes-

keltänne. 2 Moos. 19:10. Jos. 3:5.

14. Ja varhain huomenna käykäät edes sukukunnittain; ja se sukukunla, jonka Herra arvalla valitsee, käyköön edes perhekunnittain; ja se perhekunta, jonka Herra arvalla valitsee, käyköön edes huonekunnittain; ja se huonekunta, jonka Herra arvalla valitsee, käyköön edes kukin perheenisäntä toinen toisensa jälkeen.

15. Ja se, joka löydetään ryhtyneeksi kirottuun kaluun, pitää tulella poltettaman ja kaikki mitä hänellä on, koska hän Herran liiton on rikkonut ja tehnyt hulluuden Israelissa." 4 Moos. 15:30,35. 5 Mocs. 13:15s. 16. Ja Josua nousi varhain huomeneltain, ja toi Israelin edes, toisen sukukunnan toisen jälkeen; ja arpa lankesi Juudan spkukunnalle.

17. Ja kun hän Juudan sukukunnan toi edes, lankesi arpa Serakilaisten perhekunnan päälle; ja kunhän toi Serakilaisten perhekunnan edes, toisen perheenisännän toisen jälkeen, lankesi arpa Sabdille.

1 Moos. 48:12. 4 Moos. 26:20.
18. Ja kun hän toi edes hänen huoneensa miesluvun jälkeen, niin lankesi arpa Akanin, Karmin pojan päälle, Sabdin pojan, Serakin pojan, Juudan sukukunnasta.

19. Ja Josua sanoi Akanille: "poikani, anna Herralle, Israelin Jumalalle, kunnia, ja anna hänelle ylistys, ja ilmoita minulle, mitä olet tehnyt, ja älä salaa sitä minulta."

20. Šilioin vastasi Akan Josuaa, ja sanoi: "lotisesti minä olen syntiä tehnyt Herraa, Israelin Jumalaa vastaan; näin olen tehnyt:

21. minā nāin saaliissa kalliin Babelin hameen, ja kaksi sataa sikliā hopiata, ja kultaisen kielen, joka painoi viisikymmentā sikliā; niitā teki mieleni, ja minā otin ne; ja katso, ne on kaivetut manhan keskellā, minun maiani ja honia alinna."

minun majaani, ja hopia alinna."
22. Niin Josua lähetti sinne sanansaattajat, ja ne kiiruhtivat majaan; ja katso, ne olivat kaivetut hänen majaansa, ja hopia alinna.

23. Ja he ottivat ne majasta, ja velvät ne Josuan ja kaikkien Israelin lasten tykö, ja panivat ne Herran

24. Niin otti Josua ja koko Israel hänen kanssansa Akanin, Serakin pojan, ja hopian, ja hameen, ja kultaisen kielen, hänen poikansa ja tyttärensä, hänen härkänsä, aasinsa ja lampaansa, hänen majansa ja kaikki mitä hänen omaansa oli, ja veivät ne Akorin laaksoon.

25. Ja Josua sanoi: "miksi olet meitä murheelliseksi saattanut? Herra on sinut saattava murheelliseksi tänäpäivänä." Ja koko Israel kivitti heidät kuoliaaksi, ja polttivat heidät tulella, ja heittivät kiviä heidän päällensä.

26. Ja he tekivät heidän päällensä suuren kiviroukkion, joka vielä on tähän päivään asti. Niin lakkasi Herran vihan tuli. Siitä kutsutaan se paikka Akorin laaksoksi tähän päivään asti.

8 Luku.

Ain kaupunki valloitetaan. Alttari rakennetaan Ebalin vuorelle.

Ja Herra sanoi Josualle: "älä pelkää, äläkä hämmästy; ota kanssasi kaikki sotaväki, ja nouse ja mene ylös Aihin; katso, minä olen antanut Ain kuninkaan kansoinensa, kaupunkinensa ja mainensa sinun käteesi. 5 800s. 1:21. 7:18. 20:38. 31:38.

Z. Ja sinun pitää tekemän Aille ja

sen kuninkaalle, niinkuin sinä teit Jerikolle ja sen kuninkaalle; ainoasti sen saaliin ja karjan jakakaat keskenänne. Pane nyt väijyjät kaupungin taakse." 5 Moos. 20:14. Jos. 6:21,24. 3. Silloin Josua nousi kaiken sota-

 Silioin Josua nousi kaiken sotaväen kanssa menemään ylös Aihin.
 Josua valitsi kolmekymmentä tuhatta väkevää sotamiestä, ja lähetti heidät yöllä ulos,

 ja kāški heitā, sanoen: "katsokaat, teidān tulee vāijyā kaupunkia, kaupungin takana; āikāāt ylon kauas menko kaupungista, ja olkaat kaikki valmiina.

5. Ja mină ja kaikki kansa, joka

minun kanssani on, lähestymme | kaupunkia. Ja kun he tulevat ulos meitä vastaan niinkuin ennenkin, niin me pakenemme heidän edellänsä. Jos. 7:5.

6. että he tulisivat meidän jälkeemme niin kauas, että saisimme heidät eroitetuksi kaupungista; sillä he ajattelevat: he pakenevat meldan edellämme niinkuin ennenkin. 'Mutta kun me pakenemme heidän edel-

7. silloin te nouskaat väijyksistä ja ottakaat kaupunki; sillä Herra, teidän Jumalanne, antaa sen teidän käsiinne.

8. Ja kun te olette saaneet kaupungin, sytyttäkäät siihen tuli, ja teh-käät Herran sanan mukaan: katso-

9. Nim Josua lähetti heidät, ja he menivät sinne ja kävivät väijyksiin Betelin ja Ain välillä, lännen puo-lella Aista. Mutta Josua yötyi kansan keskellä.

10. Ja Josua nousi varhain ja asetti kansan, ja hän ja Israelin van-

himmat menivät ylös Aihin.

11. Ja kaikki sotaväki, jotka hänen tykönänsä olivat, menivät, kävivät edes ja tulivat kaupungin kohdalle, ja sijoittivat itsensä pohjan puolelle Aista; ja laakso oli heidän ja Ain

12. Mutta hän otti liki viisituhatta miestă, ja pani ne väijyksiin Betelin ja Ain välillä, lännen puolella

kaupunkia.

13. Ja kun kansa oli asetettu, koko leiri, joka oli pohjan puolella kaupunkia, ja väijyjät lännen puolella kaupunkia, niin meni Josua sinä yö-

nä keskelle laaksoa.

 Kun Ain kuningas sen näki, kiiruhtivat kaupungin miehet, varhain huomeneltain, menivät ulos Israelia vastaan sotaan, kuningas itse kaiken väkensä kanssa, määrätyllä ajalla, lakialle kedolle; mutta ei hän tietänyt, että oltiin häntä väijymässä kaupungin takana.

15. Mutta Josua ja koko Israel antoivat lyödä itsensä, ja pakenivat

tietä myöten korpeen päin.

16. Niin kaikki kansa, joka kaupungissa oli, huudettiin kokoon heita ajamaan takaa; ja he ajoivat Josuata takaa ja eroitettiin kaupun-

17. niin ettei yhtään miestä jäänyt Aihin ja Beteliin, joka ei mennyt ulos Israelin perässä; ja he jättivät kaupungin avoimeksi, ja ajoivat Israelia takaa.

18. Niin sanoi Herra Josualle: ,ojenna keihääsi, joka kädessäsi on, Ain puoleen, sillä minä annan sen sinun käsiisi." Ja Josua ojensi keihäänsä, joka oli hänen kädessänsä, kaupungin puoleen.

19. Silloin väijyjät kiiruusti nousivat paikastansa ja riensivät, kun hän oli kätensä ojentanut, ja tulivat kaupunkiin ja voittivat sen: ja he kiireellä sytyttivät kaupungin pa-

20. Ja Ain miehet kääntvivät ja katsoivat taaksensa, ja näkivät savun nousevan kaupungista taivaasen päin. Ei ollut heillä tilaa paeta sinne eikä tänne, kun se kansa, joka pakeni korpeen päin, kääntyi takaa-ajajiansa vastaan.

21. Kun Josua ja koko Israel näkivät, että väijviät voittivat kaupungin ja että savu nousi kaupungista, palasivat he ja löivät Ain miehet.

22. Ja toiset tulivat kaupungista ulos heitä vastaan, ja he joutuivat keskelle Israelia molemmilta puolilta; ja he löivät heidät siksi ettei yhtään heistä elämään jäänyt, eikä myös pääsnyt pakoon. 5 Moos. 7:2. 23. Ja Ain kuninkaan ottivat he

elävänä kiinni, ja veivät hänet Jo-

suan tykö.

24. Ja kun Israel oli lyönyt kuoliaaksi kaikki Ain asujat kedolla ja korvessa, johonka he heitä ajoivat takaa, ja he olivat kaikki kaatuneet miekan terällä, siihen asti että loppuivat, niin koko Israel palasi Aihin ja löi sen miekan terállä.

25. Ja kaikki ne, jotka kaatuivat sinä päivänä, sekä miehiä että naisia, heitä oli kaksitoista tuhatta, ko-

ko Ain kansa.

26. Ja Josua ei vetänyt kättänsä takaisin, jolla hän oli ojentanut keihään, ennen kuin hän oli tappanut kaikki Ain asuvaiset. 2 Moos. 17:11 s. 27. Mutta kaupungin karjan ja saaliin jakoi Israel keskenänsä, Herran sanan mukaan, niinkuin hän oli käskenyt Josualle. 4 Moos. 31:23 s. 28. Ja Josua poltti Ain ja teki siitä kiviraunion ainaiseksi; ja se on autiona vielā tāhān pāivāān asti.

29. Ja hän antoi ripustaa Ain kuninkaan puuhun iltaan asti; ja kun päivä oli laskenut, käski hän hänen ruumiinsa ottaa puusta pois, ja he heittivät sen kaupungin portin eteen ja kokosivat suuren kiviraunion hänen päällensä, joka siellä on vielä nyt tähän päivään asti. 5 Moos. 21:23,

Jos. 10:27, Silloin rakensi Josua Herralle, Israelin Jumalalle, alttarin Ebalin !

31. niinkuin Mooses, Herran palvelija, oli Israelin lapsille käskenyt, ja niinkuin Mooseksen lakikirjassa kirjoilettu on, alttarin kokonaisista kivistă, joihin ei ole rauta sattunut. Ja he uhrasivat sen päällä poltto-uhria ja kiitosuhria Herralle.

2 Moos. 20:25. 5 Moos. 27:2 s. 32. Ja hän kirjoitti siellä kiviin sen lain sanat, jonka Mooses oli Israelin lapsille kirjoittanut. 5 Moos. 27:3 s. 31:9. 33. Ja koko Israel vanhimpainsa, päämiestensä ja tuomareinsa kanssa seisoivat molemmilla puolin arkkia, pappein, Leviläisten vastapäätä, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, niin muukalaiset kuin kotonakin syntyneet, puolet heistä Gerisimin vuorella ja toinen puoli Ebalin vuorella, niinkuin Mooses, Herran palvelija, edeltāpāin oli kāskenyt siunaamaan Israelin kansaa.

5 Moos, 11:19, 27:12 s. Dan, 9:11 34. Sitte julisti hän kaikki lain sanat, siunauksen ja kirouksen, aivan niinkuin se on kirjoitettu lakikirjassa. 35. Ei ollut yhtäkään sanaa kaikisla, mitä Mooses oli käskenyt, jota ei Josua julistanut koko Israelin seurakunnan edessä, naisten ja lasten a muukalaisten edessä, jotka olivat heidän keskellänsä. 5.Moos. 31:11 s.

o Luku. Gibeonilaisten kavaluus.

Ja kun kaikki kuninkaat sen kuu-livat, jotka sillä puolen Jordania olivat, vuorilla ja laaksoissa ja kaikissa ison meren satamissa, Libanonin vuorelle päin, Hetiläiset, ja Amorilaiset, Kananealaiset, Feresiläiset. Heviläiset ja Jebusilaiset, 2 kokoontuivat he yhteen yksimie-

lisesti sotimaan Josuata ja Israelia

3. Kun Gibeonin asuvaiset kuulivat, mitä Josua oli tehnyt Jerikolle

4. niin turvautuivat hekin petokseen, menivät ja tekeytyivät sanan saaltajiksi, ja ottivat vanhat säkit aaseinsa päälle, ja vanhat kuluneet ja ravistuneet viinileilit.

5. ja vanhat, paikatut kengät jalkoihinsa, ja vanhat ja rikkinäiset vaatteet yllensä, ja kaikki heidän eväsleipänsä olivat kovia ja homeh-

tuneila:

6. ja hemenivät leiriin Josuan tykö Gilgaliin, ja sanoivat hänelle ja kaikelle Israelille: "me olemme kau- | pisi päämiehiä vastaan,

kaiselta maalta tulleet, tehkäät nyt liitto meidän kanssamme."

7. Niin sanoi koko Israel Heviläisille: "ehkä sinä asut meidän keskellämme, kuinka me tekisimme liiton sinun kanssası?"

2 Moos, 23:32 s. 34.12. 5 Moos, 1:2 s. Jos, 11:19. 8. He sanoivat Josualle: "me olem-me sinun palvelijasi." Ja Josua sanoi heille: ,,kutka te olette, ja mis-tä tulette?"

9. He sanoivat hänelle: "sinun palvelijasi ovat sangen kaukaiselta maalta tulleet Herran, sinun Jumalasi, nimen tähden; sillä me elemme kuulleet hänen sanomansa ja kaikki mitä hän Egyptissä on tehnyt, 10 ja kaikki mitä hän on tehnyt

kalıdelle Amorilaisten kuninkaalle, jotka olivat sillä puolen Jordanin, Sihonille, Hesbonin kuninkaalle, ja Ogille, Basanin kuninkaalle, joka asui Astarotissa. 4 Moos. 21:23 s. 5 Moos, 2:31 s.

11. Sentähden sanoivat meille meidän vanhimmat ja kaikki maamme asuvaiset: ,ottakaat evästä myötänne, ja menkäät heitä vastaan ja sanokaat heille: me olemme teidän oalvelijanne, tehkäät liitto meidän kanssamme.

12. Tämä meidän leipämme, jonka myötämme evääksi otimme kotoamme, oli vielä tuores, kun läksimme tulemaan teidän tykonne, mutta katso, se on nyt kova ja homehtunut.

13. Ja nămă viinileilit olivat uusia, kun me ne täytimme, ja katso, ne ovat kuluneet; ja nämä vaatteemme ja kenkämme ovat vanhaksi tulleet aivan pitkän matkan tähden."

14. Niin ottivat päämiehet heidän eväästänsä, mutta he eivät kysyneet Herran suuta. 4 Moos. 27:21.

15. Ja Josua teki rauhan heidän kanssansa, ja teki liiton heidän kanssansa, että he saisivat elää; ja kansan päämiehet vannoivat sen heille. Jos. 11:19. 2 Sam. 21:2.

16. Mutta kolmen päivän perästä sen jälkeen kuin olivat tehneet liiton heidan kanssansa, kuulivat he, että he olivat läheltä, ja asuivat hei-

dän keskellänsä.

17. Ja Israelin lapset läksivät matkaan ja tulivat kolmantena päivänä heidän kaupunkeihinsa, jotka kutsulaan Gibeon, Kafira, Beerot ja Kirjatjearim.

18. Ja Israelin lapset eivät lyöneet heitä; sillä kansan päämiehet olivat vannoneet heille Herran, Israelin Jumalan, kautta. Ja koko kansa na-

19. Niin sanoivat kaikki kansan päämiehet kaikelle joukolle, "me olemme vannoneet heille Herran, Israelin Jumalan, kautta, ja sentähden emme voi heitä ahdistaa.

20. Mutta sen me teemme heille: antakaamme heidän elää, ettei viha tulisi valan tähden meidän päällemme, jonka me heille vannoneet o-

lemme.

2 Sam. 21:1. 21. Ja päämiehet sanoivat heille, että he saavat elää. Ja he tulivat halkojen hakkaajiksi ja veden kantajiksi kaikelle kansalle, niinkuin päämiehet olivat heille sanoneet.

22. Niin Josua kutsui heidät ja puhui heille, ja sanoi: "miksi olette pettäneet meidät ja sanoneet: me asumme aivan kaukana teistä; ja kuitenkin te asutte meidan keskel-

lämme?

23. Olkaat sentähden kirotut! Ette suinkaan ikinä lakkaa olemasta or-jina, halkojen kanlajina ja veden kantajina minun Jumalani huo-

neelle."

24. He vastasivat Josuata, ja sanoivat: "sinun palvelijoillesi on monesti kerrottu, että Herra, sinun Jumalasi, on käskenyt palvelijansa Mooseksen antaa teille kaiken tämän maan ja hävittää edestänne kaikki maan asuvaiset; niin me suuresti pelkäsimme henkeämme teidän edessänne ja teimme tämän. 5 Moos. 7:1 s. 25. Mutta katso, me olemme nyt sinun käsissäsi; minkä näit hyväksi

ja oikeaksi meille tehdä, se tee." 26. Ja hän teki heille niin, ja vapahti heidät Israelin lasten käsistä. etteivät he lyöneet heitä kuoliaaksi. 27. Ja Josua teki sinä päivänä heidat halkojen hakkaajiksi ja veden kantajiksi seurakunnalle ja Herran alttarille tähän päivään asti, siinä. paikassa, jonka hän oli valitseva.

10 Luku.

Viisi kuningasta lyödään Gibeonissa.

'un Jerusalemin kuningas Adoni-K Sedek kuuli Josuan voittaneeksi Ain ja hävittäneeksi sen, ja niin tehneeksi Aille ja sen kuninkaalle, kuin hän oli tehnyt Jerikolle ja hänen kuninkaallensa, ja että Gibeonin a-suvaiset olivat tehneet rauhan Israelin kanssa ja asuivat heidän keskellänsä, Jos. 6:21,24, 8:26 s. 9:15,

2. pelkāsivāt he suuresti; sillā Gibeon oli suuri kaupunki, niinkuin `joku kuninkaan kaupunki, ja suurempi kuin Ai, ja kaikki sen asu-vaiset olivat vahvat sotamiehet.

3. Ja Adoni-Sedek, Jerusalemin kuningas, lähetti Hohamille, Hebronin kuninkaalle, ja Pireamille, Jarmutin kuninkaalle, ja Jafialle, Lakiksen kuninkaalle, ja Deberille, Eglonin kuninkaalle, tämän sanan:

4 "Tulkaat ylös minun tyköni ja auttakaat minua, ja lyökäämme Gibeon: sillä he ovat tehneet rauhan Josuan ja Israelin lasten kanssa.

Silloin kokoontuivat ja menivät ylös ne viisi Amorilaisten kuningasta, Jerusalemin kuningas, Hebronin kuningas, Jarmutin kuningas, Lakiksen kuningas ja Eglonin kuningas, he ja kaikki heidan leirinsä, ja piirittivät Gibeonin ja sotivat sitä vastaan.

Mutta Gibeonin miehet lähettivät Josuan tykö leiriin Gilgaliin, sanoen: "älä ota kättäsi pois palvelijoillasi, tule nopiasti ylös meidän tykömme, vapahda meilä ja auta meilä; sillä kaikki Amorilaisten kuninkaat, jotka asuvat vuorilla, ovat kokoontuneet meitä vastaan.

 Ja Josua meni ylös Gilgalista, ja kaikki sotaväki hänen kanssansa. ja kaikki vahvat sotamiehet.

8. Ja Herra sanoi Josualle: "älä ensinkään heitä pelkää; sillä minä olen antanut heidät sinun käsiisi: ei yksikään heistä ole seisovainen sinun edessäsi." 5 Moos. 3:2.

Jos. 6:2. 8:1. 9. Niin Josua tuli äkisti heidän päällensä; sillä hän matkusti kaiken

yösen Gilgalista. 10. Ja Herra peljätti heitä Israelin edessä; ja he tuottivat heille suuren tappion Gibeonissa, ja ajoivat heitä takaa sitä tietä, jota ylös Bet-Horo-niin mennään, ja lõivät heitä Asekaan ja Makkedaan asti. 2 Moos. 14:24.

23:27. Tuom. 4:15. 11. Ja kun he Israelin edellä pakenivat alas Bet-Horonin tietä, antoi Herra taivaasta tulla suuret kivet heidän päällensä Asekaan asti, **niin** että he kuolivat; ja enempi oli niitä, jotka kuolivat raekivien kautta. kuin niitä, jotka Israelin lapset miekalla löivät. 2 Moos. 9:17 s., 22 s.

12. Silloin puhui Josua Herralle, sinā pāivānā, jona Hān antoi Amorilaiset Israelin lasten käsiin, ja sanoi Israelin läsnä ollessa: ,,aurinko, seiso alallasi Gibeonissa, ja kuu, Ajalonin laaksossa! Jes. 28:21.

13. Ja aurinko seisoi alallansa ja kuu seisahtui, siksi kuin kansa kosti vihamiehillensa. Eikö tämä ole kirjoitettu "hurskaan kirjassa?" Ja aurinko jäi seisomaan keskellä taivasta ilman laskematta koko päivän. 2 Sam. 1:18. Jes. 38:8.

14. Ja ei ole yksikään päivä ollut senkallainen, ei ennen eikä sittemmin, että Herra kuuli yhden miehen äänen; sillä Herra soti Israelin puolesta.

15. Ja Josua ja koko Israel hänen kanssansa palasi jälleen leiriin Gil-

galiin

16. Mutta ne viisi kuningasta pakenivat ja lymyivät luolaan Makkedassa.

 Niin Josualle ilmoitettiin ja sanolliin: "ne viisi kuningasta ovat löydetyt kätkettynä luolaan Makkedassa."

18. Ja Josua sanoi: "vierittäkäät suuret kivet luolan suulle, ja asettakaat miehet heitä wartioitsemaan.

19. Mutta älkäät te alallanne seisoko, vaan ajakaat vihamiehiänne takaa ja lyökäät heidän viimeisiänsä; älkäät salliko heidän tulla kaupunkeihinsa, sillä Herra, teidän Jumalanne, on antanut heidät teidän käsiinne!"

20. Kun nyt Josua ja Israelin lapset olivat lopettaneet sen ylön suuren lapon ja peräti olivat heidät surmanneet, — mutta jääneet heistä pääsivät ja tulivat vahvoihin kaupunkeihin. —

21. niin palasi kaikki kansa jälleen leiriin Josuan tykö Makkedaan rauhassa, eikä kenkään rohjennut Israelin lasten edessä hiiskuakaan.

22. Mutta Josua sanoi: "avatkaat luolan suu, ja tuokaat ne viisi kuningasta luolasta minun tyköni."

23. Me tekivät niin, ja toivat ulos ne viisi kuningasta hänen tykönsä luolasta, Jerusalemin kuninkaan, Hebronin kuninkaan, Jarmutin kuninkaan, Lakiksen kuninkaan, ja Eglonin kuninkaan.

24. Ja kun nämä kuninkaat olivat tuodut Josuan eteen, kutsui Josua kaikki Israelin miehet, ja sanoi sotajoukon päämiehille, jotka hänen kanssansa kulkivat: "tulkaat tänne ja asetlakaat jalkanne näitten kuninkaitten kaulalle." Ja he tulivat, ja asettivat jalkansa heidän kaulalleen.

25. Ja Josua sanoi heille. "älkäät peljätkö, älkäätkä hämmästykö, vahvistakaat itsenne ja olkaat rohkiat; sillä näin tekee Herra kaikille vihamiehillenne, joita vastaan tesoditte"

26. Ja Josua lõi heidät sitten, ja surmasi heidät, ja ripusti viiteen puuhun; ja he riippuivat puissa hamaan iltaan asti.

27. Ja kun aurinko laski, käski Jo-

sua heitä, ja he ottivat heidät puista alas ja heittivät luolaan, johonka he olivat lymynneet, ja panivat suuret kivet luolan suulle, jotka siellä vielä tänäpänä oval. 5 Moos. 21:23. Jos. 8:29.

28. Sinā pāivānā voitti myös Josua Makkedan, ja lõi sen miekun terālā, ja tappoi sen kuninkaan, ja kaikki ne sielut, jotka hänessa olivat, eikä yhtäkään jättänyt elämään; ja hän teki Makkedan kuninkaalle niinkuin hän oli tehnyt Jerikon kuninkaulle.

Jos. 6:21.

29 Ja Josua vaelsi ja koko Israel hänen kanssansa Makkedasta Libnaan, ja soli Libnaa vastaan.

30. Ja Herra antoi senkin ja sen kuninkaan Israelin käsiin, ja hän löi sen miekun terällä ja kaikki ne sielut, jotka siellä olivat, eikä ketään elämään jättänyt; ja hän teki sen kuninkaalle niinkuin hän oli tehnyt Jerikon kuninkaalle.

31. Sitten matkusti Josua ja koko Israel hänen kanssansa Libnasta Lakikseen, ja piiritti sen, ja soti si-

tä vastaan.

32. Ja Herra antoi Lakiksenkin Israelin käsiin, niin että hän voitti sen toisena päivänä ja löi sen miekan terällä ja kaikki ne sielut, jotka siinä olivat, juuri niinkuin hän oli Libnalle tehnyt.

33. Siihen aikaan meni Horam, Jeserin kuningas, auttamaan Lakista; mutta Josua löi hänet kaiken joukkonsa kanssa, niin ettei hän yhtä-

kään henkiin jättänyt.

34. Ja Josua meni Lakiksesta ja koko Israel hänen kanssansa Egloniin, ja he plirittivät sen ja sotivat sitä vastaan.

35. ja voittivat sen sinä päivänä, ja löivät miekan terällä, ja surmasivat kaikki sielut, jotka siellä olivat, sinä päivänä, juuri niinkuin hän oli tehnyt Lakikselle.
36. Sitte meni Josua ja koko Israel

36. Sitte meni Josua ja koko Israel hänen kanssansa Eglonista ylös Hebroniin, ja he sotivat sitä vastaan,

37. ja võittivat sen ja lõivät sen miekan terällä, ja sen kuninkaan ja kaikki sen kaupungit. ja kaikki sielut, jotka siellä olivat, eikä hän yhtäkään jättänyt, juuri niinkuin hän oli tehnyt Eglonille; hän hävitti sen ja surmasi kaikki sielut, jotka siellä olivat

38 Ja Josua ja koko Israel hänen kanssansa palasi Debiriin, ja soti

sitä vastaan,

39. ja voitti sen kuninkainensa ja kaikki sen kaupungit, ja lõi ne miekan terällä, ja tappoi kaikki sielut, jotka siellä olivat, eikä ketäkään jättänyt; niinkuin hän oli Hebronille tehnyt, niin teki hän myös Debirille ja sen kuninkaalle, ja niinkuin hän oli tehnyt Libnalle ja sen kunin-

kaalle.

40. Niin Josua lõi kaikki maan asuvaiset vuorilla, ja etelä-maassa, ja lanksoissa, ja kaikki heidän kuninkaansa, eikä yhtäkään jättänyt, vaan tappoi kaikki, joilla henki oli, niinkuin Herra, Israelin Jumala, oli käskenyt, 5 Moos. 7:2, 20:16.
41. Ja Josua löi heidät, ruveten Kades-Barneasta Gasaan asti, ja koko

Gosenin maakunnan Gibeoniin asti. Jos. 11:16. 15:51. 42. Ja Josua voitti kaikki nämä kuninkaat maakuntinensa yhdellä rupeamalla; sillä Herra, Israelin Ju-

mala, soti Israelin puolesta. 43. Ja Josua palasi leiriin Gilgaliin, ja koko Israel hänen kanssansa.

II Luku.

Pobjoinen osa maata valloitetaan. Enakilaiset hävitetään.

Ja tapahtui, kun Jabin, Hatsorin kuningas, sen kuuli, lähetti hän sanan Jobabille, Madonin kuninkaalle, ja Simronin kuninkaalle, ja Aksafin kuninkaalle.

 ja niille kuninkaille, jotka asuivat pohjan puolella, vuorella, ja lakeudella, etelään päin Kinnerotista, ja laaksoissa, ja Dorin Nafotissa, me-

ren puolella,

8. Kananealaisille idän ja lännen puoleen. Amorilaisille, Hetiläisille Feresiläisille ja Jebusilaisille vuorella, niin myös Heviläisille ala puolella Hermonin vuorta Mitspan maakunnassa.

4. Ja nämä läksivät kaiken sotajoukkonsa kanssa, joka oli sangen suuri kansan paljous, niin lukuisa kuin santa meren reunalla, ja sangen monta hevosta ja vaunua.

5. Kaikki nämä kuninkaat kokoontuivat, tulivat ja sijoittivat itsensä Meromin vetten tykö soliakseen Is-

raelia vastaan.

6. Ja Herra sanoi Josualle: "älä heitä ensinkään pelkää, sillä huomena tällä ajalla minä annan heidät kaikki lyötynä Israelin kansan eteen; heidän hevosensa pitää sinun rivinomaksi tekemän ja heidän vaununsa tulella politaman."

 Ja Josua tuli ja kaikki sotajoukko hänen kanssansa äkisti heidän päällensä, Meromin vetten tykönä, ja karkasivat heidän päällensä.

8. Ja Herra antoi heidāt Israelin kāsiin, ja he löivāt heidāt, ja ajoivat heidā takaa isoon Sidoniin asti, ja siihen lāmpymāān veteen asti, ja Mitspan laaksoon asti itāān pāin, ja löivāt heidāt niin, ettei yksi kāān heistā jāānyt.

9. Ja Josua teki heille, niin kuin Herra oli hānelle kāskenyt; heidān

poltti heidän vaununsa tulella. 10. Ja Josua palasi sillä ajalla, ja voitti Hatsorin, ja löi sen kuninkaan mickalla; sillä Hatsor oli ennen kaikkein näiden valtakuntain

hevosensa teki hän rivinomaksi, ja

pääkaupunki.

11. Ja he lõivät kaikki ne sielut, jotka siellä olivat, miekan terällä, ja tappoivat, niin ettei yhtäkään jäänyt, jolla henki oli; ja hän poitti Hatsorin tulella.

12. Kaikkein niiden kuningasten kaupungit ja niiden kuninkaat voitti Josua, ja löi heidät miekan terällä, ja tappoi heidät, niinkuin Mooses, Herran palvelija, oli käskenyt.

2 Moos. 23: 28. 4 Moos. 23: 28. 5 Moos. 20: 26. 5. 13. Mutta Israelin lapset eivät politaneet yhtäkään kaupunkia, joka seisoi korkealla töyräällä, paitsi ainoata Hatsoria, jonka Josua poltti. 14. Ja kaiken saallin ja eläimet, jotka he näisiä kaupungeista olivat oitaneet, jakoivat Israelin lapset keskenänsä. Ainoasti kaikki ihmiset tappoivat he miekan terällä, ja hukutivat heidät, niin ettei yhtäkään henkiin jäänyt.

15. Niinkuin Herra palvelijallensa Moosekselle oli käskenyt, niin oli Mooses Josualle käskenyt, ja niin teki Josua; ettei niistä yhtäkään tekemättä jäänyt, mitä Herra oli Moosekselle käskenyt. 2 Moos 34:12 s.

6 Moos. 7:2. 16. Ja niin Josua otti koko tämän maan, vuorimaan, ja koko etelämaan, ja koko Gosenin maan, ja la-

keuden ja alankomaan, ja Israelin vuoret laaksoinensa,

17. siitä sileästä vuoresta, joka menee ylös Seiriin päin Baal-Gadiin asti Libanonin laaksossa, Hermonin vuoren alla; kaikki niitten kuninkaat hän voitti, löi ja tappoi heidät.

18. Kauan aikaa kävi Josua sotaa kaikkeinnäiden kuningasten kanssa. 19. Ei ollut yhtikään kaupunkia, joka rauhalla antoi itsensä Israelin lasten alle, paitsi Heviläisiä, jotka asuivat Gibeonissa; mutta kaikki he ottivat sodalla.

20. Ja Herralta se oli, että heidän sydämmensä paatuivat kohtaamaan Israelia sodalla, että niin hukkuisi- | vat, eikä yhtäkään armoa heille tapahtuisi, vaan he peräti hävitettäisiin, niinkuin Herra Moosekselle oli käskenyt. 5 Moos. 2:30.

21. Siihen aikaan tuli Josua ja hävitti Enakilaiset vuorelta, Hebronista, Debiristä, Anabista ja kaikilta Juudan vuorilta, ja kaikilta Israelin vuorilta, ja hävitti heidät kaupunkeinensa. 4 Moos, 13:34. Tuom. 1:20.

22. Hän ei antanut yhtäkään Enakilaista jäädä Israelin lasten maalle: ainoastaan Gasassa, Gatissa ja Asdodissa oli niitä jälellä. 1 Sam. 17:48.

2 Sam. 21:20. 23. Ja niin Josua otti koko maan, aivan niinkuin Herra Moosekselle oli sanonut, ja antoi sen Israelille perinnöksi, kullekin sukukunnalle osansa. Ja maa sai sodasta rauhan.

12 Luku.

Voitetut kuninkaat ja maakunnat luetellaan.

Ja nämät ovat maan kuninkaat, jot-ka Israelin lapset lõivät, ja joiden maan he ottivat tuolla puolen Jordanin, auringon nousuun päin, Arnonin ojasta Hermonin vuoreen asti. ja kaikki lakeuden itään päin:

2. Sihon, Amorilaisten kuningas, joka asui Hesbonissa ja hallitsi Aroerista lähtien, joka on Arnonin joen rannalla, keskellä joen laaksoa, ja puolen Gileadia, Jabbokin jokeen asti, joka on Ammonin lasten raja,

1 Moos. 32:22. 4 Moos. 21:24. 5 Moos, 2:36, 3:6,16, 3. ja lakeutta Kinnerotin mereen asti itään päin, ja korven mereen, Suolaiseen mereen asti itään päin, Bet-Jesimotiin päin, ja lounaan puo-

lelta Pisgan rinteiden alle.

3 Moos. 14:3. 4 Moos. 34:3. 4. JaOgin, Basanin kuninkaan, maan rajat, joka vielä oli Refalaisten jääneitā, ja asui Astarotissa ja Edreissā, 5 Moos. 1:4.

5. ja hallitsi Hermonin vuorella, Salkassa ja koko Basanissa, Gesurin ja Maakatin maan rajoihin, ja puo-len Gileadia, joka Sihonin, Hesbonin kuninkaan, maan raja oli.

6. Mooses, Herran palvelija, ja Israelin lapset lõivät heidät; ja Mooses, Herran palvelija, antoi sen Ruses. benilaisille, Gadilaisille ja puolelle Manassen sukukunnalle omaisuudeksi. 5 Moos. 3:16.

7. Nāmāt ovat ne maan kuninkaat, **jotka Josua ja** Israelin lapset lõivät Baal-Gadista Libanonin vuoren laaksossa, silcään vuoreen asti, joka ulottuu Seiriin päin. Sen maan antoi Josua Israelin sukukunnille omaisuudeksi, itsekullenkin osansa jälkeen, 8. vuorilla, alankomaissa, lakeudel-

la, vuorten rinteillä, korvessa, ja lounaan puolisessa maassa: Hetiläiset, Amorilaiset, Kananealuiset, Feresiläiset. Heviläiset ja Jebusilaiset:

9. Jerikon kuningas, yksi; Ain kuningas, joka on Betelin lähellä, yksi; 10. Jerusalemin kuningas, yksi; Hebronin kuningas, yksi;

11. Jarmutin kuningas, yksi; Lakiksen kuningas, yksi,

12. Eglonin kuningas, yksi; Gese-

rin kuningas, yksi;

13. Debirin kuningas, yksi; Gederin kuningas, yksi

14. Horman kuningas, yksi; Aradin

kuningas, yksi; 15. Libnan kuningas, yksi; Adul-

lamin kuningas, yksi;

16. Makkedan kuningas, yksi; Betelin kuningas, yksi; 17. Tappuakin kuningas, yksi; Hefe-

rin kuningas, yksi; 18. Afekin kuningas, yksi; Lassaro-

nin kuningas, yksi;
19. Madonin kuningas, yksi; Hatso-

rin kuningas, yksi; 20. Simron-Meronin kuningas, yksi;

Aksafin kuningas, yksi; 21. Tanakin kuningas, yksi; Megid-

don kuningas, yksi;
22. Kedeksen kuningas, yksi; Jokneamin kuningas Karmelin luona, yksi

23. Dornafot-Dorin kuningas, vksi: ja pakanoitten kuningas Gilgalissa,

yksi; 24. Tirtsan kuningas, yksi. Kaikki yhteensä oli yksineljätläkymmentä kuningasta.

13 Luku.

Herra käskee Josuan jakaa maata. Rubenin, Gadin ja puolen Manassen perintömaat.

Kun Josua vanheni ja ijälliseksi tuli, sanoi Herra hänelle: "sinä olet vanhentunut ja ijälliseksi tullut, ja maata on vielä aivan paljo jäänyt omistamatta.

Tämä on se jäljellä oleva maa kaikki Filistealaisten maan ääret ja

koko Gessuri, 18am. 27:8. 3. Sihorista, joka juoksee Egyptin editse, Ekronin maan ääriin asti, pohjan puoleen; se luetaan Kananealaisten maaksi. Ne viisi Filistealaisten päämiestä ovat: Gasilainen, tällä puolen Jordanin länteen päin, Asdodilainen, Asklonilainen, Gatilainen, Ekronilainen ja Avilainen.

4. Mutta etelään päin on koko Kanancalaisten maa ja Mcara, joka on Sidonilaisten, Afekiin saakka ja hamaan Amorilaisten maan ääriin asti,

5. ja myös Gibliläisten maa, ja koko Libanon, auringon nousuun päin, Baal-Gadista Hermonin vuoren alta,

siihen asti kuin Hamatiin tullaan 6. kaikki, jotka vuorella asuvat, Li-banonista lämpymään veteen asti, kaikki Sidonilaiset. Minā ajan ne Israelin lasten edestă pois; ja'a ne vaan Israelille perinnöksi, niinkuin minä olen sinulle käskenyt. Jos. 11:8.

7. Niin ja'a nyt tämä maa perinnöksi yhdeksälle sukukunnalle, ja puolelle Manassen sukukunnalle."

Ps. 135:11 s. 8. Rubenilaiset ja Gadilaiset ovat saaneet toisen puolen Manassen sukukunnan kanssa perintönsä, jonka Mooses heille antoi sillä puolen Jordanin itään päin, niinkuin Herran palvelija Mooses heille sen on anta-4 Moos. 32:33. 5 Moos. 3:12.

Jos. 1:12 s. 20:8. 22:4. 9. Aroerista, joka on Arnonin joen reunalla, ja siitä kaupungista, joka on keskellä joen laaksoa, ja koko Medeban lakeuden Diboniin asti,

ja kaikki Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, kaupungit, joka hallitsi Hesbonissa, Ammonin lasten maan rajoihin asti,

11. ja Gileadin ja Gessurin ja Maakatin maan ääret, ja koko Hermonin vuoren, ja koko Basanin Salkaan asti:

12. koko Ogin, Basanin kuninkaan, valtakunnan, joka hallitsi Astarotisvaltakullini, joka vielä oli Refa-laisten jääneitä; ja Mooses lõi hei-dät ja ajoi heidät pois. 13. Mutta Israelin lapset eivät aja-

neet Gessurilaisia ja Maakatilaisia u-los, vaan Gessurilainen ja Maakatilainen asui Israelin lasten keskellä

tāhān pāivāān asti.

14. Mutta Leviläisten sukukunnalle ei hän antanut mitään perintöä; sillä Herran, Israelin Jumalan, politouhri on heidan perintonsa, niinkuin Hän heille oli sanonut.

4 Moos. 18:24. 5 Moos. 10:9. 18:1 s. Hes. 44:28. 15. Ja Mooses antoi Rubenin lasten suvulle, heidän sukukuntainsa jäl-

keen.

16. että heidän alueensa oli Aroerista, joka on Arnonin joen reunal-la, kaupungista keskellä joen laaksoa, kaiken sen tasaisen kedon kanssa Medeban tykönä:

17. Hesbonin kaupunkeinensa, jotka ovat tasaisella kedolla: Dibonin, Bamot-Baalin ja Bet-Baal Meonin.

18. Jaksan, Kedemotin, Mefaotin, 19. Kirjataimin, Sibman, Seret-sa-

harin, vuorella laaksossa.

20. ja Bet-Peorin, Pisgan rinteet ja Bet-Jesimotin,

ja kaikki lakeuden kaupungit, ja koko Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, valtakunnan, joka hallitsi Hesbonissa, jonka Mooses lõi, hänet, ja Midianin päämiehet: Evin, Rekemin, Surin, Hurin ja Reban. Sihonin ala-ruhtinaat, jotka maassa asuivat. 4 Moos, 31:8.

22. Ja Bileaminkin, Beorin pojan, tietäiän. lõivät Israelin lapset miekalla kuoliaaksi muitten lyötyien mukana. 4 Moos. 22:5.

23. Ja Rubenin lasten raja oli Jordan ja sen ala. Tämä on Rubenin lasten perintő heidán sukukuntainsa jälkeen, nämä heidän kaupun-kinsa ja niiden kylät.

24. Ja Mooses antoi Gadin lasten sukukunnalle heidän sukujensa jäl-

keen,

25. että heidän alueensa oli Jaeser. ja kaikki Gileadin kaupungit, ja puoli Ammonin lasten maata Aroeriin asti, joka on Rabban kohdalla,

5 Moos. 2:19. 26. ja Hesbonista Ramat-Mitspeen ja Betonimiin asti, ja Mahanaimista

Debirin alueesen asti,

27. ja laaksossa: Betaram ja Betnimra, Sukot ja Safon, joka jäi Sihonin, Hesbonin kuninkaan, valtakunnasta, Jordanin alue Kinneretin meren ääreen asti, toisella puolella Jordania itään päin.

28. Tämä on Gadin lasten perintö heidän sukukuntainsa jälkeen, nämä heidän kaupunkinsa ja niiden

kylät.

29. Ja Mooses antoi puolelle Manassen lasten sukukunnalle; ja puoli Manassen sukukuntaa sai osan heidān sukujensa mukaan.

30. Ja heidan alueensa oli Mahanaimista koko Basan, koko Ogin, Basanin kuninkaan, valtakunta, ja kaikki Jairin kylät, jotka ovat Basanissa, kuusikymmentä kaupunkia.

5 Moos, 3:14. 31. Ja puolen Gileadia, ja Astarotin, ja Edrein, Ogin valtakunnan, kaupungit, Basanissa, antoi hän Maki-rin, Manassen pojan, lapsille, toiselle puolelle Makirin lapsia, heidän su-kujensajälkeen.4M00s.32:39s. Jos.17:1 s.

32. Tāmā on se, minkā Mooses perinnöksi antoi Moabin kedoilla, sillä puolella Jordania Jerikon koh-

dalla, itään päin.

33. Mutta Levin sukukunnalle ei Mooses antanut yhtään perintö-osaa; Herra, Israclin Jumala, on heidän perintö-osansa, niinkuin Hän heille oli sanonut. 4 Moos. 18-20.

14 Luku.

Maa länsipuolella Jordania jaetaan. Kalebin perintö-osa,

Ja nāmāt ovat ne perintö-osat, mitkā Israelin lapset saivat Kanaanmaalla, jotka heille perinnöksi jakoi pappi Eleasar ja Josua, Nunin poika, ja Israelin lasten sukukunlain ylimmäiset isät,

2 arvan kautta kunkin sukukunnan perinto-osasta, niinkuin Herra oli käskenyt Mooseksen kautta, yhdeksälle sukukunnalle. 4 Moos. 26:55.

33:54. 34:13 s. Apt. t. 13:19.

3. Sillä Mooses oli antanut kahdelle

sukukunnalle ja puolelle sukukunnalle perinnön tuolla puolella Jordania. Mutta Leviläisille ei hän anianut yhtään perintöä heidän keskellänsä.

5 Moos. 3:12 s.

kellänsä.

4. Mutta Josefin lapsia oli kaksi sukukuntaa, Manasse ja Efraim; ja
Leviläisille ei annettu yhtään osaa
maassa, waan ainoastaan kaupungit
heidän asuaksensa, ja esikaupungit,
heidän karjaansa ja tavaraansa varten.

1 Moos. 48:5. 4 Moos. 35:2s.

ien. 1 Moos. 48:5. 4 Moos. 35:2s.
5. Niinkuin Herra oli Moosekselle kiskenyt, niin tekivät Israelin lap-

set, ja jakoivat maan.

8. Šilloin menivät Juudan lapset Josuan tykö Gilgalissa, ja Kaleb, Jefunen poika, Kentsiläinen, sanoi hänelle: "sinä tiedät, mitä Herra sanoi Jumalan miehelle Moosekselle minun ja sinun suhteen Kades-Barneassa. 4 Moos. 1424. 32:12. 5 Moos. 136,38.

7. Minā olin neljānkymmenen ajastaikainen, kun Mooses, Herran palvelija, minut lähetti Kades-Barneasta vakoamaan maata, ja minā toin hānelle jālleen vastauksen sydāmmeni jālkeen.

4 Moos. 13:7. 14:6s.

8. Mutta veljeni, jotka minun kanssani olivat siellä käyneet, saattoivat kansallevapisevan syväämmen; mutla minä seurasin Herraa, minun Jumalaani, uskollisesti. 4 Moos. 13:31 s.

9. Ja Mooses vannoi sinä päivänä ja sanoi: ,se maa, jonka päälle sinä jaloillas olet astunut, on totisesti sinun ja sinun lastesi perittävä ijankaikkisesti, että olet uskollisesti seurannut Herraa, minun Jumalaani

10. Ja nyt katso, Herra on antanut minun elää, niinkuin hän oli sanonut. Tämä on viides ajastaika viidettäkymmeniä, sittekuin Herra näitä sanoi Moosekselle, kun Israel vaelsi korvessa. Ja katso, minä olen tänäpäivänä viiden ajastajan vanha yhdeksättäkymmentä,

11. ja olen vielä tänäpäivänä niin väkevä, kuin minä sinä päivänä olin, jona Mooses minut lähetti; niinkuin voimani oli silloin, niin on se vielä nytkin vahva solimaan ja kävmään ulos ja sisälle. 4Moos. 27:17.

5 Moos. 31:3. Syr. 46:11.

12. Niin anna nyt minulle tämä vuorimaa, josta Herra puhui sinä päivänä; sillä sinä kuulit sen siihen aikaan, että Enakilaiset ovat siellä, ja suuret ja vahvat kaupungit. Ehkä on Herra minun kanssani, ja minä ajan heidät pois, niinkuin Herra on sanonut."

13. Ja Josua siunasi häntä ja antoi Kalebille, Jefunnen pojalle, Hebronin perinnöksi. Jos. 21:12. 1 Makk. 2:56.

nin perinnöksi. Jos. 21:12. 1 Makk. 2:56. 14. Siitä tuli Hebron Kalebin, Jefunnen pojan, Kenisiläisen, perinnöksi tähän päivään asti, sentähden että hän oli uskollisesti seurannut Herraa, Israelin Jumalaa.

15. Mutta Hebron kutsuttiin muinaiseen aikaan Kirjat-Arba; hän oli suurin mies Enakilaisten joukossa.

Ja maa sai sodasta rauhan.

15 Luku.

Juudan sukukunnan rajat ja kaupungit.

Juudan lasten sukukunnan arpa, heidän sukujensa jälkeen, tuli Edomin maan rajalle, jonka etelä puolella on Sinin korpi, lounaisen maan äärestä asti;

2. niin että heidän etelä rajansa oli Suolameren alipäästä, se on, siitä lahdesta, joka antaa etelään päin,

3. ja lähtee sieltä etelä puolella Akrabiimin kukkulaa, ja menee Sinniin, ja nousee Kades-Barnean eteläpuolella, ja menee Hesroniin, ja nousee Adariin, ja kääntyy Karkaan päin.

4. ja menee Asmonin ohitse, ja tulee Egyptin ojaan, ja se raja loppuu mereen, "Tämä olkoon teille maan raja etelässä." 4 Moos. 34:3,5.

Mutta raja itään päin on Suolainen meri Jordanin suuhun asti; ja raja pohjan puolelta on siitä meren lahdesta, jossa on Jordanin suu.
 Se menee ylös Bet-Hoglaan, ja

Herraa, minun Jumalaani.' | 6. Se menee ylös Bet-Hoglaan, ja 5 Moos. 11:24. Jos. 1:3. Tuom. 1:20. | kulkee pohjan puolelta Bet-Arabaa,

ia menee vlös Rubenin pojan Bohanin kiven tykö. Jos. 18:17.

7. Sitten kulkee se ylös Debiriin Akorin laaksosta, ja kääntyy pohjan puoleen Gilgaliin, joka on Adummimin kukkulan kohdalla, joka on etelä puolella jokca; sitte se menee En-Semeksen vedelle, ja ulos Rogelin lähteelle.

8. Sitte mence raja Hinnomin poian laaksoon. Jebusilaisen kukkulan etelä puolella, se on Jerusalem; raja nousee vuoren kukkulalle, joka on Hinnomin laakson kohdalla länteenpäin ja Refaimin laakson pääs-

sä pohjaan päin. 9. Siite käy se siitä vuoren kukku-lasta Nestoakin lähteelle, ja menee Efronin vuoren kaupunkein tykö, ja kääntyy Baalaan, joka on Kirjat-Jearim.

10. Baalasta kääntyy se länteen päin Seirin vuorelle, ja menee pohjan puolella Jearimin vuoren vierilse, se on Kessalon; ja siirtyy alas Bet-Semekseen, ja menee Timnaan,

11. ja tulee ulos Ekronin vieritse pohjan puolelle, ja vetäypi Sikroniin asti, menee Baalan vuoren ylitse, ja tulee Jabneeliin; ja rajan loppu

on meri.

12. Mutta raja länteen päin on suuri meri; se on rajana. Tämä on Juudan lasten maan raja joka taholta ympäri, heidän sukujensa jäl-

13. Mutta Kalebille, Jefunnen po-jalle, annettiin osaksi Juudan lasten keskellä, niinkuin Herra oli käskenyt Josualle, Kirjat-Arba, Enakilaisten isan kaupunki, se on Hebron.

4 Moos. 14:24. Jos. 14:13s. Tuom. 1:20. Ja Kaleb ajoi sieltä pois kolme Enakin poikaa, Sesain, Akimanin ja Talmain, Enakin lapset;

4 Moos. 13:23. Tuom. 1:10 s. ja meni sieltä ylös Debirin asuvaisia vastaan. Debirin nimi oli mui-

nen Kirjat-Sefer.

Ja Kaleb sanoi: "joka lyō Kirjat-Seferin ja voittaa sen, hänelle annan minä tyttäreni Aksan vaimoksi."

17. Ja sen voitti Otniel, Kenaksen Kalebin veljen poika; ja han antoi tyttärensä Aksan hänelle vaimoksi.

Tuom. 1:13. 3:9. 1 Aik. 4:13. 18. Ja tapahtui, kun Aksa tuli, neuvoi hān miestānsā anomaan peltoa isāltā; ja hān heittāysi aasin seljāstā; niin sanoi Kaleb hänelle: "mikä sinun on?" 1 Moos. 24:64,

19. Ja hän sanoi: "anna minulle siunaus, sillä sinä olet antanut mi- linensä;

nulle kuivan maan; anna minulle myös vesilähteitä." Ja han antoi hanelle lähteitä, korkeilla ja alhaisilla mailla.

20. Tämä on Juudan lasten sukukunnan perintő, heidán sukujensa

iälkeen.

21. Ja kaupungit Juudan lasten sukukunnan äärimmäisessä maassa. Edomin rajalla, etelässä, olivat: Kabseel, Eder, Jagur,

22. Kina, Dimona, Adada;

23. Kedes, Hasor, Jitnan;

24. Sif, Telem, Bealot;

25. Hasor-Hadata, Kerijot, Hesron, se on Hasor; 26. Amam, Sema, Molada;

27. Hasargadda, Hesmon, Bet-pa-

let; 28. Hasarsual, Beerseba, Bisjotja; 29. Baala, Ijim, Asem; Wesil, Horma;

30. Eltolad, Kesil, Horma; 31. Siklag, Madmanna, Sansanna; 32. Lebaot, Silhim, Ain, Rimmon: yhdeksän kolmattakymmentä kaupunkia kylinensä.

33. Mutta lakialla maalla oli Es-

taol, Sora, Asna;

34. Sanoa, Engannim, Tappuak, Enam :

35. Jarmut, Adullam, Soko, Aseka; 36. Saaraim, Aditaim, Gedera, Gederotaim: neljätoistakymmentä kaupunkia kylinensä;

37. Senan, Hadasa, Migdal-Gad; 38. Dilean, Mispe, Jokieel; 39. Lakis, Boskat, Eglon;

40. Kabbon, Lakmas, Kitlis

41. Gederot, Bet-Dagon, Naama. Makkada: kuusitoistakymmentäkaupunkia kylinensä;

42. Libna, Eter, Asan;

43. Jiftak, Asna, Nesib;

44. Kegila, Aksib, Maresa: yhdek-

san kaupunkia kylinensä;

 Ekron tyttärinensä ja kylinensä ; 46. Ekronista mereen asti, kaikki mikā ulottuu Asdodiin, ja niiden. kylät;

47. Asdod tyttärinensä ja kylinensä ; Gasa tyttärinensä ja kylinensä, Egyptin ojaan asti; ja se suuri meri on sen rajana.

48. Ja vuoristossa: Samir, Jatir. Soko;

49. Danna, Kirjat-Sanna, se on Debir;

50. Anab, Estemo, Anim 51. Gosen, Holon. Gilo: yksitoista-kymmentä kaupunkia kylinensä;

52. Arab, Dumá, Escan;

53. Janum, Bet-Tappuak, Afeka; 54. Humia, Kirjat-Arba, se on Hebron, Sior: yhdeksän kaupunkia ky55. Maon, Karmel, Sif, Juta; 56 Jisreel, Jokdeam, Sanoak:

57. Kain, Gibea, Timna: kymmenen kaupunkia kylinensä:

58. Halhul, Bet-Sur, Gedor;

59. Maarat, Bet-Anot, Eltekon: kuusi kaupunkia kylinensä;

60. Kirjat-Baal, se on Kirjat-Jearim. Harabba: kaksi kaupunkia kyli-

61. Ja korvessa: Bet-Araba, Middin,

62. Nibsan, ja suola-kaupunki, ja En-Gedi kuusi kaupunkia kylinensä.

63. Mutta Jebusilaiset asuivat Jerusalemissa, eikä Juudan lapset voineet ajaa heitä ulos. Ja Jebusilaiset ovat asuneet Juudan lasten kanssa Jerusalemissa tähän päivään asti.

Tuom. 1:8. 2 Sam. 5:6 s.

16 Luku. Josefin lasten rajat.

Nåin lankesi arpa Josefin lapsille: Jordanista, Jerikon kohdalla, Jerikon iläpuolisen veden tykö, se korpi, joka menee Jerikosta ylös Bet-Elin mäkeen.

2. Ja raja lähtee Bet-Elistä Lusiin, ja menee Arkki-Atarotin rajalle,

Tuom. 1:26. 3. ja antaupi alas länteen päin Jafletin rajalle, alemma Bet-Horonin rajaan ja Gaseriin asti; ja loppuu meressä.

4. Nämä saivat Josefin lapset. Manasse ja Efraim, perinnöksi.

5. Efraimin lapset saivat maan-osan sukujensa jälkeen, ja heidän perintönsä raja itään päin oli Atarot-Addar, ylimmäiseen Bet-Horoniin asti.

6. ja se antaupi länteen päin Mikmetatiin pohjan puolella; sieltä kääntyy se itään, Taenai-Silon puoleen, ja menee sen itäpuolella Janoakiin; 7. ja Janoakista alas Atarotiin ja

Naaralaan, ja antaupi Jerikoa vas-

taan ja menee Jordaniin.

8. Tappuakista menee raja länteen päin Nahalkaanaan, ja rajan pää on meressä. Tämä on Efraimin lasten sukukunnan perintö heidän sukujen**s**a jälkeen.

9. ynnä vielä ne kaupungit, jotka olivat eroitetut Efraimin lapsille keskellä Manassen lasten perintöä, kaik-

ki kaupungit kylinensä.

10. Mutta he eivät ajaneet Kananealaisia pois, jotka asuivat Gaserissa. Niin pysyivat Kananealaiset Efraimin keskellä tähän päivään asti ja tulivat verollisiksi. Jos. 17:13.

Tuom. 1:29, 1 Kup. 9:16,21. | kukkulan maan.

17 Luku.

Manassen perintö-osa itäpuolella Jordania. Ja arpa lankesi Manassen sukukunnalle, sillä hän oli Josefin esikoinen, Makirille, Manassen esikoiselle, Gileadin isälle, joka oli jalo sota-mies; ja hän sai Gileadin ja Basanin.

4 Moos. 26:29. 32:39 s. 5 Moos, 3:15. 2. Muut Manassen lapset saivat myös arvan sukujensa jälkeen: Abieserin lapset, Helckin lapset, Asrielin lapset, Sekemin lapset, Hefe-rin lapset ja Semidan lapset. Nämät ovat Manassen, Josefin pojan, miehenpuolisetlapsetsukujensa jälkeen.

3. Mutta Selofkadilla, Heferin pojalla, Gileadin pojan, Makirin pojan, Manassen pojan, ei ollut yhtään pojkaa, vaan tyttäriä; ja nämät ovat hänen tytärtensä nimet: Makela, Noa,

Hogla, Milka ja Tirsa.

4 Moos. 26:33. 27:1 s. 36:10 s. 4. Ja he menivat papin Eleasarin ja Josuan, Nunin pojan, ja ylimmäisten tykö, ja sanoivat: "Herra käski Mooseksen antaa meille perinnön veljeimme keskellä." Ja hän antoi heillekin perinnön heidän isänsä veljein keskellä, Herran käskyn jäl-4 Moos. 27:7.8. 5. Ja Manasselle tuli kymmenen o-

saa, paitsi Gileadin ja Basanin maata, jotka ovat tuolla puolella Jordania; 6. sillä Manassen tyttäret saivat perinnön hänen poikainsa keskellä, ja Gileadin maa oli annettu muille Ma-

nassen pojille.
7. Ja Manassen raja oli Asserista Mikmetatiin, joka on Sikemin edessă, ja se mence etcläänpäin En-Tapuakin asuvaisten tykö.

8. Tapuakin maa tuli Manasselle, mutta Tapuak, Manassen rajalla, Ef-

raimin lapsille.

9. Sitte raja menee alas Nahal-Kaanaan, joen eteläpuolelle. Nämä kaupungit olivat Efraimin omat Manassen kaupunkien keskellä. Manassen raja oli pohjan puolella ojaa ja loppui mereen.

10. Efraimin maa on etelän puolella, ja Manassen pohjan puolella, ja meri on sen raja; ja ne sattuvat Asseriin pohjan puolella, ja Isaska-

riin idan puolella.

11. Ja Manassella oli Isaskarissa ja Asserissa: Bet-Sean ja sen tyttäret, Jibleam ja sen tyttäret, Dorin asuvaiset ja sen tyttäret, Endorin asu-vaiset ja sen tyttäret, Taanakin asuvaiset ja sen tyttäret, ja Megiddon asuvaiset ja sen tyttäret, kolmen 12. Mutta Manassen lapset eivät voineet ajaa niiden kaupunkien asuvaisia ulos, vaan Kananealaiset rupesivat asumaan siinä maassa.

Tuom. 1:27 s. 13. Mutta kun Israelin lapset vahvistuivat, tekivät he Kananealaiset verollisiksi, eivätkä ajaneet heitä

ollenkaan pois.

14. Já Josefin lapset puhuivat Josualle ja sanoivat: "mikset minulle enempää antanut perinnöksi, kuin yhden arvan ja osan; ja minä olen kuitenkin suuri kansa, niinkuin Herra on minut tähän asti siunannut?"

15. Niin Josua sanoi heille: "koska olet suuri kansa, niin mene meisään ja raivaa siellä itsellesi sijaa, Feresiläisten ja Refalaisten maalla, jos Efraimin vuori on sinulle liian ah-

das."

16. Niin sanoivat Josefin lapset: "ei tämä vuori meille riitä; ja kaikilla Kananealaisilla, jotka asuvat maan laaksoissa, ovat rautavaunut, niillä, jotka asuvat Betseanissa ja sen tyttärissä, ja niillä, jotka Jisreelin laaksossa asuvat."

Tuom. 1:19.

17. Josua puhui Josefin huoneelle, Efraimille ja Manasselle, sanoen: "sinä olet suuri ja väkevä kansa, ei sinulla ole ainoasti yksi arpa;

18. sillä vuori on oleva sinun omasi. Koska se on metsämaata, niin raivaa se, ja sinä saat sen ääret omaksesi; sillä sinä ajat Kananealaiset pois, vaikka heillä on rautavaunuja, ja vaikka he väkevät ovat."

18 Luku.

Todistuksen-maja Silossa. Edelleen maan jakamista. Benjaminin osa.

Ja Israelin lasten koko seurakunta kokoontul Siloon ja pystytti siellä todistuksen-majan; ja maa oli heille alamainen. Jer. 7:12.

le alamainen. Jer. 7:12. 2. Ja oli vielä jälillä Israelin lapsista seitsemän sukukuntaa, joiden

perintö ei ollut jaettu.

 Ja Josua sanoi Israetin lapsille: "kuinka kauan olelle niin hitaat, ettetle mene omistamaan maala, jonka Herra, isäinne Jumala, teille on antanut.

4. Ottakaat jokaisesta sukukunnasta kolme miestä, minä lähetän heidät menemään ja vaeltamaan maan lävitse, että he merkitsisivät sen kirjaan kunkin perintö-osan mukaan, ja palajaisivat minun tyköni.

5. Ja jakakaat maa seitsemään osaan. Juuda pysyköön alueellansa

etelän puolella, ja Josefin huone pysyköön alueellansa pohjan puolella.

6. Mutta kirjoittakaat te maa seitsemään osaan ja tuokaat tänne minulle, niin minä heitän teille arpaa tässä

Herran, meidan Jumalamme cdessä.
7. Sillä Leviläisillä ei ole yhtäkään
osaa leidän keskellänne, vaan Herran pappeus on heidän perintö-osansa. Mutia Gad ja Ruben, ja puoli
Manassen sukukuntaa ovat saaneet
osansa tuolla puolen Jordania, itäisellä puolella, jonka Mooses, Herran palvelija, antoi heille."

4 Moos. 18:20 s. 32:33. 5 Moos. 10:9, 18:2. Jos. 13:14.

8. Niin miehet nousivat ja läksivät matkaan; ja Josua käski niitä, jotka menivät kirjoittamaan maata, ja sanoi: "vaeltakaat maan lävitse ja kirjoittakaat se, ja tulkaat takaisin minun tyköni, ja minä heitän tässä teille arpaa Herran edessä Silossa."

9. Ja miehet läksivät, vaelsivat maan lävitse, ja kirjoittivat sen kirjaan, seitsemään osaan, kaupunkein jälkeen, ja tulivat Siloon, Josuan tykö leiriin. 10. Ja Josua heitti Silossa arpaa heille Herran edessä; ja Josua jakoi siinä maan Israelin lapsille, heidän

osansa jälkeen.

11. Ja Benjaminin lasten sukukunnalle lankesi arpa heidän sukujensa jälkeen; ja heidän arpansa aluo oli Juudan lasten ja Josefin lasten välissä.

12. Ja heidän pohjainen rajansa läksi Jordanista, ja meni ylös Jerikon viertä myöten pohjan puolella, ja nousi vuorella länteen päin, ja

loppuu Bet-Avenin korpeen.

13. Sieltä raja juoksi Lusiin, etelä
puolelle Lusia, se on Betel, ja laskee Atarot-Adaniin sillä vuorella,
joka on eteläpuolella alempaa BetHoronia.

1 Moos. 28:19.

14. Sitte meni raja niin, eltäse kääntyy länteisellä kulmalla etelään päin siitä vuoresta, joka on Bet-Horonin eteläpuolella, ja loppuu Kirjat-Baalin tykönä, se on Kirjat-Jearim, Juudan lasten kaupunki. Tämä on lännen-puolinen kulma

 Mutta etelänpuolinen kulma on Kirjat-Jearimin äärestä, ja raja loppuu länteenpäin, ja menee Neftoakin lähteelle. Jos. 15:9.

16. ja laskee sen vuoren ääreen, joka on Hinnomin lasten laakson edessä, Refaimin laaksossa, pohjan puoleen, ja menee Hinnomin laaksoon Jebusilaisen kukkulan etelänpuolella ja alas Rogelin lähteelle, Jos. 15:7 s.
17. ja anlaupi pohjoiseen päin, ja

juoksee Ensemekseen, menee Geliluoksee Ensemekseen, menee Gen-loliin, jeka on vastapäätä Adum-mim-mäkeä, ja laskee Bohanin, Ru-benin pojan kiven tykö, Jos. 15:6. 18. ja menee lakeuden vieritse poh-

jaan päin, laskee alas lakeudelle,

19. menee Bet-Hoglan vieritse pohjan puolella, ja raja loppuu Suolai-sen meren pohjoiseen lahteen, Jordanin etelä päähän. Tämä on etelän-puolinen raja. Jos. 15:2.

20. Mutta itäpuolella oli Jordan rajana. Tämä on Benjaminin lasten perintő-osa rajoinensa vlt'ympäri. heidän sukujensa jälkeen.

21. Mutta nämät ovat Benjaminin lasten sukukunnan kaupungit heidan sukujensa jälkeen: Jeriko, Bet-Hogla, Emek-Kesis;

22. Bet-Araba, Semaraim, Betel:

23. Avim, Para ja Ofra;

24. Kafar-Ammoni, Ofni ja Gaba: kaksitoistakymmentä kaupunkia kylinensä;

25. Gibeon, Rama ja Beerot;
26. Mispe, Kefira ja Mosa;
27. Rekem, Jirpeel ja Tarala;
28. Sela, Elef, ja Jebus, se on Jerusalem, Gibeat, Kirjat: neljätoistakymmentä kaupunkia kylinensä. Tama on Benjaminin lasten perintő-osa heidán sukujensa jálkeen.

19 Luku.

Simeonin, Sebulonin, Isaskarin, Asserin, Naftalin, Danin perintö-osat. Josuan erikoinen osa.

Toinen arpa lankesi Simeonin las-ten sukukunnalle, heidän sukujensa jälkeen; ja heidän perintönsä oli keskellä Juudan lasten perintöä.

1 Moos. 49:7. 2. Ja heidän perittäväksensä tuli Beerseba, Seba ja Molada; 3. Hasar-Sual, Bala ja Asem; 4. Eltolad, Betul ja Horma; 5. Siklag, Bet-Hammarkabot ja Ha-

sar-Susa;

6. Bet-Lebaot ja Saruhen: kolmetoistakymmentä kaupunkia kylinensä; 7. sekā Ain, Rimmon, Eter ja A-

san: neljä kaupunkia kylinensä; 8. siihen myös kaikki kylät, jotka näiden kaupunkein ympärillä ovat, Baalat-Beeriin, ja etelämaan Ramaliin asti. Tämä on Simeonin lasten sukukunnan perintö, heidän sukujensa jälkeen.

9. Keskellä Juudan lasten osaa on Simeonin lasten perintö; sillä Juudan lasten osa oli heille liian suuri. sentähden perivät Simeonin lapset osan keskellä heidän perintöänsä.

10. Kolmas arpa lankesi Sebulonin lasten sukukunnalle, heidan sukujensa jälkeen, ja heidän perintönsä raja oli Saridiin asti.

11. Ja heidän rajansa nousi länteen päin Maralaan, ja ulottuu Dabbasetiin ja siihen jokeen, joka juoksee Jokneamin ohitse;
12. ja kääntyy Saridista itään päin,

auringon nousuun päin, Kislot-Taborin rajalle, menee Dabratiin, ja nousee Jafiaan:

13. ja menee sieltä itään päin Gat-Heferiin, Et-Kasiin, ja loppuu Rimmoniin, joka ulottuu Neaan asti;

14. ja raja kiertää sen pohjan puolella Hannatonia, ja loppuu Jifta-Kelin laaksoon:

15. Kattat, Nahalal, Simron, Jidala ja Betlehem: kaksitoistakymmentä

kaupunkia kylinensä.

16. Tämä on Sebulonin lasten perintö, heidän sukujensa jälkeen, nämä heidän kaupunkinsa ja niiden kvlät.

17. Neljäs arpa lankesi Isaskarille, Isaskarin lapsille, heidan sukujen-

sa jälkeen.

18. Ja heidän alueensa oli Iisreel, Kesullot ja Sunem;

19. Hafaraim, Sion ja Anaharat; 20. Rabbit, Kisjon ja Abes;

21. Remet, En-Gannim, En-Hadda ja Bet-Fases;

22. ja raja ulottuu Taboriin, Sahasimaan, ja Bet-Semekseen; ja heidän rajansa loppuu Jordaniin: kuusitoistakymmentä kaupunkia kyli-

23. Tämä on Isaskarin lasten sukukunnan perintö, kaupungit ja kylät

heidän sukujensa jälkeen.

24. Viides arpa lankesi Asserin lasten sukukunnalle, heidan sukujensa jälkeen.

25. Ja heidän rajansa oli: Helkat,

Hali, Beten ja Aksaf;

26. Allammelck, Amad ja Miseal, ja ulottuu Karmeliin länteen päin, ja Sihor-Libnatiin;

27. ja kääntyy auringon nousua kohti Bet-Dagoniin, saltuu Sebulo-niin ja Jifta-Elin laaksoon, pohjan puolella Bet-Emekiä ja Negieliä, ja loppuu Kabulin tykönä vasemmalla puolella,

28. ja Ebroniin, Rehobiin, Hammoniin ja Kanaan, aina isoon Sidoniin

asti

29. ja raja kääntyy Raman puoleen. aina vahvaan kaupunkiin Soriin asti, ja palajaa Hosaan päin, ja loppuu mercen Aksibin seuduilla; 30. Umma, Afek ja Rehob; kaksilinensä.

31. Tämä on Asserin lasten sukukunnan perintö, heidän sukujensa jälkeen, nämä heidän kaupunkinsa ja niiden kylät.

32. Kuudes arpa lankesi Naftalin lapsille, heidän sukujensa jälkeen. 33. Ja heidän rajansa oli Helefistä,

Saananimin tammesta ja Adami-Nekeb, ja Jabneel, Lakkumiin asti,

ja loppuu Jordaniin.

34. Ja raja kääntyy lännen puoleen Asnot-Taboriin, ja tulee siellä hamaan Hukkokiin, ja koskee etelän puolella Sebuloniin ja lännen puolella Asseriin ja Juudaan Jordanin tykönä idänpuolella. 35. Ja vahvat kaupungit ovat: Sid-

dim, Ser, Hammat, Rakkat ja Kin-

neret,

36. Adama, Rama ja Hasor, 37. Kedes, Edrei ja En-Hasor,

38. Jircon, Migda-El, Harem, Bet-Anat ja Bet-Semes: yhdeksäntoistakymmentä kaupunkia kylinensä.

39. Tämä on Nastalin lasten sukukunnan perintö, heidän sukujensa jälkeen, kaupungit ja niiden kylät. 40. Seitsemäs arpa lankesi Danin lasten sukukunnalle, heidän suku-

tensa jälkeen. 41. Ja heidän perintönsä raja oli

Sorea, Estaol ja Ir-Semes, 42. Saalabbin, Aijalon ja Jitla,

43. Elon, Timnata ja Ekron,

44. Elteke, Gibbeton ja Baalat, 45. Jihud, Bene-Berak ja Gat-Rim-

46. Me-Haijarkon ja Rakkon, ja paikkakunta Jafon kohdalla.

47. Ja Danin lasten raja kävi vielä etemmäksi. Ja Danin lapset nousivat ja sotivat Lesemiä vastaan, voittivat sen ja löivät sen miekan terällä, valloittivat sen ja asuivat siinä. ja kutsuivat Lesemin Daniksi, isänsä Danin nimeltä. Tuom.1:34. 18:27 8. 48. Tämä on Danin lasten sukukun-

nan perintö, heidän sukujensa jälkeen, nämä kaupungit ja niiden

kvlät.

49. Ja kun he olivat lakanneet jakamasta maata rajojensa mukaan, antoivat Israelin lapset Josualle, Nunin pojalle, perinnön keskellänsä, 50. ja antoivat hänelle Herran käs-

kyn mukaan sen kaupungin, jota han anoi, Timnat-Serakin Éfraimin vuorella ; siellä hän rakensi kaupungin ja asui siinä. 51. Nämät ovat ne perinnöt, jotka,

pappi Eleasar ja Josua, Nunin poika, ja ylimmäiset Israelin lasten su-

kolmattakymmentä kaupunkia ky- | kukuntain isistä arvalla jakoivat Silossa Herran edessä, seurakunnan majan ovella; ja niin he lopettivat maan jakamisen.

20 Luku.

Kuusi vapaakaupunkia.

Ja Herra puhui Josualle ja sanoi: 2. "Puhu Israelin lapsille, sanoen: määrätkäät vapaakaupungit, joista minä olen teille puhunut Mooseksen kautta : 2 Moos. 21:13. 4 Moos. 35:9 s. 5 Moos. 19:2 s.

että sinne saisi paeta miehentappaja, joka lyö jonkun tapaturmasta ja tietāmāttā, ettā ne olisivat teille turvapaikoiksi veren kostajalta.

4. Ja joka pakenee johonkuhun niistä kaupungeista, hänen pitää seisoman ulkona kaupungin portin edessä ja puhuman asiansa tämän kaupungin vanhimmille, ja näiden tulee ottaa hänet kaupunkiin tykönsă ja antaa hänelle sijaa, ettă hän saa asua heidän luonansa.

5. Ja kun veren kostaja ajaa häntä takaa, niin eivät he saa antaa miehentappajaa hänen käsiinsä, koska hän tietämättä lõi lähimmäisensä eikä ollut ennen hänen vihamiehens**ä.**

Ja asukoon hän siinä kaupungissa. siksi kuin hän seisoo seurakunnan oikeuden edessä, ylimmäisen papin kuolemaan asti, joka siihen aikaan on; sitte miehentappaja palatkoon ja tulkoon kaupunkiinsa ja huoneesensa, kaupunkiin, josta hän pakeni. 4 Moos. 35:12.

7, Ja he pyhittivät Kedeksen Galileassa, Naftalin vuorella, ja Sikemin Efraimin vuorella, ja Kirjal-Arban, se on Hebronin, Juudan vuorella; 8. ja tuolla puolella Jordania, Je-rikon kohdalla, itään päin, määrä-sivät he Beserin, korvessa lakialla kedolla, Rubenin sukukunnasta; ja Ramotin Gileadissa, Gadin sukukun-

sen sukukunnasta, 5 Moos. 4:41 s. 9. Nāmāt olivat ne kaupungit, jotka määrättiin kaikille Israelin lapsille ja muukalaisille, jotk**a heidän** keskellänsä asuivat, että sinne pakenisi jokainen, joka jonkun tapaturmasta löi, ettei hän kuolisi verenkostaian käden kautta, ennen kuin

nasta, ja Golanin Basanissa, Manas-

hän seisoisi seurakunnan ede**ssä.** 21 Luku.

Kahdeksan viidettäkymmentä Leviläiskaupunkia.

Ja Levilälsten ylimmäiset isät me-nivät papin Eleasarin ja Josuan,

Nunin pojan, eteen, ja Israelin lasten sukukuntain ylimmäisten isäin

eteen.

2. ja puhuttelivat heitä Silossa Kanaanmaalla ja sanoivat: "Herra käski Mooseksen kautta antaa meille kaupungeita asuaksemme, ja niiden esikaupungit karjallemme.

Jos. 18:1. 4 Moos. 35:1 s. 3. Ja Israelin lapset antoivat Leviläisille perinnöstänsä, Herran käskyn mukaan, nämä kaupungit esi-

kaupunkeinensa:

4. Ja arpa lankesi Kehatilaisten suvuille; ja papin Aaronin lapset Leviläisistä saivat arvalla Juudan sukukunnasta, Simeonin sukukunnasta ja Benjaminin' sukukunnasta kolmetoista kaupunkia.

5. Mutta muille Kehatin lapsille tuli arvalla Efraimin sukukunnasta, Danin sukukunnasta ja puolesta Manassen sukukunnasta kymmenen

kaupunkia.

6. Gersonin lapsille tuli arvalla Isaskarin sukukunnasta, Asserin sukukunnasta, Naftalin sukukunnasta ja puolesta Manassen sukukunnasta Basanissa kolmetoista kaupunkia.

7. Merarin lapsetsukujensa jälkeen saivat Rubenin sukukunnasta, Gadin sukukunnasta ja Sebulonin sukukunnasta kaksitoista kaupunkia.

8. Ja Israelin lapset antoivat Levi-läisille arvalla nämä kaupungit esikaupunkeinensa, niinkuin Herra Mooseksen kautta oli käskenyt.

9. Juudan lasten sukukunnasta ja Simeonin lasten sukukunnasta annelliin nämä kaupungit, jotka nimellä nimitettiin

10. Aaronin pojille, jotka olivat Kehatilaisten sukua Levin poikia; sillä ensimmäinen arpa oli heidän.

1 Aik, 6:54 s. 11. Heille antoivat he Arban, Enakin isän, kaupungin, se on Hebron, Juudan vuorella, ja esikaupungit ympāristöltā. Jos. 14:15. 15:13.

12. Mutta kaupungin pellon kylinensä antoivat he Kalcbille, Jefunnen pojalle, perinnöksi. Jos. 14:13 s: 1 Aik. 6:56.

Papin Aaronin lapsille antoivat he miehentappajain vapaakaupungin Hebronin esikaupunkeinensa ja Libnan esikaupunkeinensa,

Jos. 20:7. 1 Aik. 6:57 s. 14. Jaliirin esikaupunkeinensa ja Esimoan esikaupunkeinensa,

15. Holonin esikaupunkeinensa ja Debirin esikaupunkeinensa,

 Ainin esikaupunkeinensa, Juttaan esikaupunkeinensa ja Bet-Se- | niiden esikaupungit.

meksen esikaupunkeinensa: yhdeksan kaupunkia niistä kahdesta sukukunnasta:

17. Benjaminin sukukunnasta Gibeonin esikaupunkeinensa ja Geban

esikaupunkeinensa.

18. Anatotin esikaupunkeinensa ja Almonin esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia.

19. Kaikki pappein, Aaronin poikain, kaupungit olivat kolmetoista ja nii-

den esikaupungit.

20. Mutta muut Kehatilaisten suvut, Leviläiset, Kehatin lapset, saivat arpansa kaupungit Efraimin sukukunnasta.

21. Ja he antoivat heille miehentappajan vapaakaupungin Sikemin esikaupunkeinensa, Efraimin vuorella. ja Geserin esikaupunkeinensa, 22. Kibsaimin esikaupunkeinensa

ja Bet-Horonin esikaupunkeinensa.

neljä kaupunkia.

23. Ja Danin sukukunnasta Elteken esikaupunkeinensa, ja Gibeonin esikaupunkeinensa.

24. Aijalonin esikaupunkeinensa, Gat-Rimmonin esikaupunkeinensa:

neljā kaupunkia;

25. puolesta Manassen sukukunnasta Tanakin esikaupunkeinensa ja Gat-Rimmonin esikaupunkeinensa: kaksi kaupunkia.

26. Kaikki näiden Kehatin lasten sukukuntain kaupungit esikaupunkeinensa olivat yhteensä kymmenen. 27. Gersonin lapsille, jotka olivat Leviläisten sukuja, annettiin puolesta Manassen sukukunnasta miehentappajan vapaakaupunki Golan, Basanissa, esikaupunkeinensa, ja Beestera esikaupunkeinensa: kaksi kaupunkia.

28. Isaskarin sukukunnasta Kision esikaupunkeinensa, Daberat esikau-

punkeinensa,

29. Jarmut esikaupunkeinensa ia En-Gannim csikaupunkeinensa: neljā kaupunkia.

30. Asserin sukukunnasta Miseal esikaupunkeinensa, Abdon esikau-

punkcinensa,

31. Helkatesikaupunkeinensaja Rehob esikaupunkeinensa: neljä kau-

punkia.

32. Naftalin sukukunnasta miehentappajan vapaakaupunki Kedes, Galileassa, esikaupunkeinensa, ja Hammot-Dor esikaupunkeinensa, Kartan esikaupunkeinensa: kolme kaupunkia.

33. Kaikki Gersonilaisten sukukuntain kaupungit olivat kolmetoista ja

34. Toisille Leviläisille, Merarin lasten suvuille, annettiin Sebulonin sukukunnasta Jokneam esikaupunkeinensa ja Kartta esikaupunkeinensa,

35. Dimna esikaupunkeinensa, Nahalal esikaupunkeinensa; neljä kau-

punkia.

36. Rubenin sukukunnasta Beser esikaupunkeinensa ja Jaksa esikaupunkeinensa, 1 Aik. 6:78 s. 37. Kedemot esikaupunkeinensa ja

37. Kedemot esikaupunkeinensa ja Mefaat esikaupunkeinensa: neljä

kaupunkia.

38. Gadin sukukunnasta miehentappajan vapaakaupunki Ramot, Gileadissa, esikaupunkeinensa ja Mahanaim esikaupunkeinensa,

39. Hesbon esikaupunkeinensa ja Jaseresikaupunkeinensa: kaikki nel-

jä kaupunkia.

40. Kaikki nämät kaupungit saivat Leviläisten muut suvut, Merarin lapset, ja heidän arpansa oli kaksitois-

ta kaupunkia.

41. Kāikki Leviläisten kaupungīt Israelin lasten perinnön keskellā olivat kahdeksan viidettākymmentā ja niiden esikaupungīt. 4Moos. 35:7. 42. Ja itsekullakin kaupungilla oli esikaupunkinsa ympāristöllānsā; niin oli kaikilla niillā kaupungeilla.

43. Ja niin antoi Herra Israelin lapsille kaiken sen maan, jonka hän oli valalla luvannut anta heidän siillensä; ja he omistivat sen ja asuivat siinä. 1 Moos. 12:7. 13:15. 15:18 s.

26:3 s. 28:13. Jos. 1:3 s. 26:3 s. 28:13. Jos. 1:3 s.

44. Ja Herra antoi heille levon kaikkialla ylt ympäri; niinkuin hän oli vannonut heidän isillensä; eikä yksikään kaikista heidän vihollisistansa seisonut heidän edessänsä, vaan kaikki heidän vihollisensa antoi Herra heidän käsiinsä.

45. Eikä jäänyt täyttämättä yksikään sana kaikista niistä hyvistä sanoista, jotka Herra oli puhunut Israelin huoneelle, vaan kaikki kävi

Jos. 23:14. 1 Kun. 8:56.

toteen.

22 Luku.

Alttari Jordanin rannalia.

Silloin kutsui Josua tykönsä Rubenilaiset, Gadilaiset ja puolen Ma-

nassen sukukuntaa,

 ja sanoi heille: ",te olette pitäneet kaikki, mitä Mooses, Herran palvelija, teille käski, ja olette kuulleet minun ääneni kaikissa, mitä minä olen teille käskenyt.

4 Moos. 32:20 s. 5 Moos. 3:18 s. Jos. 1:12 s. 8. Ette ole hyljänneet veljiänne tällä pitkällä ajalla tähän päivään asti,

34. Toisille Leviläisille, Merarin las- ja te olette pitäneet Herran, teidän en suvuille, annettiin Sebulonin su- Jumalanne, käskyn.

4. Ja nyt on Herra, teidän Jumalanne, antanutveljillenne levon, niinkuin hän sanoi heille; palatkaat siis nyt ja menkäät majoihinne perintömaahanne, jonka Mooses, Herran palvelija, antoi teille tuolla puolella Jordania. 4 Moos. 32:33. 5 Moos. 3:128. Jos. 13-8.

5. Ainoastaan oltakaat visusti vaari, että teette sen käskyn ja lain jälkeen, minkä Mooses, Herran palvelija, on teille käskenyt, että rakastatte Herran, teidän Jumalaanne, ja vaellatte kaikissa hänen teissänsä, ja pidätte hänen käskynsä, ja riiputte hänessä kiinni, ja palvelette häntä kaikesta sydämmestänne ja kaikesta sielustanne '5 Moss. 10:12. 13:4.

6. Niin Josua siunasi heitä ja antoi heidän mennä, ja he menivät

majoihinsa.

7. Manassen puolelle sukukunalle oli Mooses antanut perinnön Basanissa, ja toiselle puolelle antoi Josua heidän veljeinsä keskellä tällä puolella Jordania länteen päin. Ja kun Josua antoi heidän mennä majoihinsa ja siunasi heitä,

Jos. 17:1 s. 18:7.

8. puhui hän heille, sanoen, ,le
tulette kotia majoihinne suurella
saaliilla ja sangen suurella karjalaumalla, hopialla, kullalla, vaskella,
raudalla ja aivan paljoilla vaatteilla; niin jakakaat vihamiestenne saalis veljeinne kanssa." 4 Moos. 31:26 s.

1 Sam. 30:24.

9. Ja niin palasivat Rubenilaiset ja Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa. ja läksivät Israelin lasten tyköä Silosta, joka on Kanaanmaala, menemään Gileadin maahan, perintömaahansa, jonka he olivat omaksensa saaneet Herran käskyn mukaan Mooseksen kautta.

10. Ja kun he tulivat Jordanin alueille, jotka Kanaanmaassa ovat, rakensivat Rubenilaiset, Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa siinä lähelle Jordania suuren alttarin.

11. Ja Israelin lapset kuulivat sanottavan: "katso, Rubenin lapset, Gadin lapset ja puoli Manassen sukukuntaa ovat rakentaneet alttarin Kanaanmaan kohdalla, Jordanin seuduilla, vastapäätä Israelin lapsia:

12. Kun Israelin lapset kuulivat sen, kokoontui koko Israelin lasten seurakunta Siloon, menemään ylös so-

timaan heitä vastaan.

13. Ja Israelin lapset lähettivät Rubenilaisten ja Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan tykö Gileadin maahan Pinehaan, papin Eleasarin 4 Moos, 25:7.

14. ja kymmenen ylimmäistä päämiesta hänen kanssansa, vhden isanså huoneen päämiehen kustakin Israelin sukukunnasta; nāmāt olivat kukin isäinsä huoneen päämies Is-

raelin tuhanten joukossa. 15. Ja he tulivat Rubenilaisten, Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan tyko Gileadin maahan ja puhuivat heidän kanssansa, sanoen:

16. "Näin koko Herran seurakunta käski teille sanoa: "minkätähden olelle näin rikkoneet Israelin Jumalaa vastaan, kun olette kääntyneet tänäpäivänä pois Herrasta, rakentaen teille alttaria, ja olette asettuneet tänāpāivānā Herraa vastaan?

17. Vähäkö meillä on Peorin synnistă, josta emme ole puhtaat vielă tānākāān pāivānā, ja josta rangaistus tuli Herran kansan päälle?

4 Moos. 25.3 s. 5 Moos. 4:3. 18. Ja te, te käännytte tänäpäivänä pois Herrasta! ja on tapahtuva, kun ie panette itsenne tänäpänä Herraa vastaan, niin hän huomenna vihasluu koko Israelin seurakuntaan.

19. Mutta jos teidän perintömaanne olisi saastainen, niin tulkaat tänne ylitse Herran perintömaahan, jossa Herran maja on, ja ottakaat perintö meidan keskellamme, mutta alkäät aselluko Herraa vastaan ja meitä vastaan, rakentaen itsellenne alttarin, toisen paitsi Herran, meidän Juma-

lamme, alitaria. 20. Eiko Akan, Serakin poika, tehnyt suuresti syntiä kirotussa tavarassa, ja viha tuli koko Israelin ylitse? eikä hän yksinänsä hukkunut synnissänsä!" Jos. 7:1s. 1 Aik. 2:7. 21. Silloin vastasivat Rubenin ja

Gadir lapset ja se puoli Manassen sukukuntaa ja sanoivat Israelin tu-

hanten päämiehille:

22. "Herra, väkevä Jumala, Herra, väkevä Jumala tietää sen, ja Israel myös ilse tietäköön: jos me uppiniskaisuudesta ja uskottomuudesta olemme tehneet Herraa vastaan, niin ālā auta meitā tānāpāivānā! —

23. jos olemme alttarin rakentaneet, kääntyäksemme pois Herrasta ja uh-miaksemme sen päällä poitto-uhria ja ruoka-uhria, taikka tehdäksemme kiitosuhria sen päällä, niin etsiköön silä Herra!

24. Emmekō olisi paljon enemmin sitä tehneet pelvosta, syystä, sanoen: vasiedes sanovat ehkä teidän lapsenne meidan lapsillemme: "mita | 34. Ja Rubenin ja Gadin lapset an-

teidän on tekemistä Herran, Israelin Jumalan, kanssa?

25. Herra on pannut Jordanin rajaksi meidän ja teidän välille, te Rubenin ja Gadin lapset, ei ole teillä yhtään osaa Herrassa! ja niin teidan lapsenne saattavat meidan lapsemme pois Herraa pelkäämästä.

26. Seniähden me sanoimme tehkäämme tämä, rakentakaamme alttari, ei poltto-uhriksi eikä teuras-

uhriksi.

27. vaan todistukseksi meidän teidän välille, ja sukumme välille meidän jälkeemme, että tekisimme Herran palvelusta hänen edessänsä poltto-uhreillamme, teurasuhreillamme ja kiitosuhreillamme; ettei teidän lapsenne vasta sanoisi meidän lapsillemme; ei ole teillä yhtään osaa Herrassa!' 1 Moos, 31:48. Jos. 24:27.

28. Me ajattelimme: kun he niin sanovat meille taikka lapsillemme vastedes, niin me voimme sanoa: katsokaat Herran alttarin kuvaa, jonka vanhempamme tehneet ovat, ei poltto-uhriksi eikä teurasuhriksi, vaan todistukseksi teidän ja meidän

välillä.'

29. Kaukana olkoon se meistä, että asettuisimme Herraa vastaan, ja kääntyisimme tänäpäivänä pois hänestä, rakentamalla alttarin polttouhriksi, ruoka-uhriksi ja teurasuhriksi, paitsi Herran, meidan Jumalamme, alttaria, joka on hänen majansa edessä.

30. Kun pappi Pinehas ja kansan ylimmäiset ja Israelin tuhanten päämiehet, jotka olivat hänen kanssansa, kuulivat nämät sanat, jotka Ru-benin, Gadin ja Manassen lapset sanoivat, olivat ne varsin heidan mie-

leensä.

31. Ja Pinehas, papin Eleasarin poika, sanoi Rubenin, Gadin ja Manassen lapsille: "tänäpänä olemme ymmärtäneet Herran olevan meidän kanssamme, koska ette tällä rikkoneet Herraa vastaan; nyt te vapahditte Israelin lapset Herran kädestä."

32. Niin meni Pinchas, papin Eleasarin poika, ja ylimmäiset Gileadin maalta, Rubenin ja Gadin lasten tyköä, Kunaanmaahan jälleen Israelin lasten tykö ja toivat heillevastauksen.

33. Ja se kelpasi hyvin Israelin lapsille, ja Israelin lapset kunnioittivat Jumalata eivätkä enää ajatelleetsinne mennä heitä vastaan sotaväellä hävittämään maata, jossa Rubenin ja Gadin lapset asuivat.

toivat sille alttarille nimen, sanoen: "se on todistus meidän välillämme, että Herra on Jumala." .

23 Luku. Josua varoittaa kansaa.

Ja pitkān ajan perāstā, kun Herra oli antanut Israelin tulla lepoon kaikilta vihollisiltansa, jotka heidän ympärillänsä olivat, ja Josua jo oli vanha ja ijälliseksi joutunut,

2. kutsui Josua koko Israelin tykonsa, heidan vanhimpansa, päämiehensä, tuomarinsa ja esimiehensă, ja sanoi heille: "mină olen jo vanha ja ijälliseksi joutunut. Jos. 24:1.

3. Ja te olette nähneet kaikki, mitä Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt kaikille näille kansoille teidän edessänne; sillä Herra, teidän Jumalanne, itse on sotinut teidän puolestanne.

4. Katsokaat, minä olen arvalla jakanut teille nämät kansat, jotka vielä jäljellä ovat, sukukunnillenne perinnöksi,hamastaJordanista, ja kaikki ne kansat, jotka mină hävitin, suureen mereen asti auringon laskuun päin.

Ja Ĥerra, teidān Jumalanne.svöksee ne ulos teidän edestänne ja ajaa heidät ulos kasvoinne edestä, niin että te valloitatte heidän maansa. niinkuin Herra, teidän Jumalanne, teille on sanonut. 2 Moos. 14:14. 23:27.

6. Niin vahvistukaat tarkasti pitämään ja tekemään kaikki, mitä on kirjoitettu Mooseksen lakiraamatussa, ettett esiitä poikkeaisi oikialle eikä vasemmalle puolelle, 5 Moos. 5:32.

17:11,20. 28:14. Jos. 1:7. 7. ettekä joutuisi näiden teidän keskellenne jääneiden kansain sekaan. Älkäät mieleenne johdattako heidän jumalainsa nimiä tahi vannoko niiden kautta, älkäät myöskään palvelko niitä tahi kumartako niitä.

2 Moos. 23:13,24. Ps. 16:4. Jer. 5:7. Sef. 1:5. 8. Vaan riippukaat Herrassa, teidän Jumalassanne, kiinni, niinkuin te tähän päivään asti olette tehneet.

5 Moos. 11:22. 9. Ja Herra on teidän edestänne ajanut ulos suuret ja väkevät kansat, eikä yksikään ole kestänyt teidän edessänne tähän päivään asti.

Yksi teistä ajaa tuhatta takaa; sillä Herra, teidän Jumalanne, itse sotii teidän puolestanne, niinkuin han on teille sanonut. 3 Moos. 26:8.

5 Moos. 28:7. 32:30. 11. Sentähden ottakaat visusti vaari sielustanne, että rakastatte Herraa, teidän Jumalaanne.

12. Sillä jos te käännytte pois, ja pitäydytte jääneiden kansain puoleen, jotka ovat jäljellä teidän keskellänne, ja yhdisiytte naimisessa heidan kanssansa, niin että te tulette heidan sekaansa ja he tulevat teidän sekaanne.

13. niin todella tietākāāt, ettei Herra, teidän Jumalanne, enää aia ulos näitä kansoja teidän edestänne: vaan he tulevat teille paulaksi ja pahennukseksi ja ruoskaksi kylkenne päälle, ja orjantappuraksi silmiinne, siksi että te hukutte siitä hyvästä maasta, jonka Herra, teidän Jumalanne, on teille antanut. 2 Moos. 23:33.

4 Moos, 33:55. Tuom, 2:3,21, 14. Ja katso, minā vaellan tānāpānä kaiken maailman tietä; niin tietäkäät nyt koko sydämmessänne ja koko sielussanne, ettei yhtään sanaa ole jäänyt täyttämättä kaikista niistä lupauksista, jotka Herra, teidän Jumalanne, on teille puhunut, vaan kaikki on tapahtunut teille, cikā ole

mitään jäänyt täyttämättä.

Jos. 21:45. 1 Kun. 2:2, 15. Mutta on tapahtuva, että niinkuin kaikki se hyvä on teille tullut, jonka Herra, teidän Jumalanne, on teille luvannut, niin Herra myös antaa tulla teidän ylitsenne kaikki pahat, siksi kuin hän hukuttaa teidät siitä hyvästä maasta, jonka Herra, teidan Jumalanne, on teille antanut. Jos. 24:20.

16. Jos te rikotte Herran, teidän Jumalanne, liiton, jonka hän teille käski, ja menette ja palvelette vieraita Jumalia, ja heitä rukoilette, niin Herran viha syttyy teihin, ja te hukutte äkisti siitä hyvästä maasta, jonka hän teille antoi. 3 Moos, 26:14 s.

5 Moos. 4:25 s. 11:16. 28:15 s.

24 Luku.

Josua puhuu viimeisen kerran kansalle. Liitto uudistetaan. Josuan kuolema.

Ja Josua kokosi kaikki Israelin su-kukunnat Sikemiin, ja kutsui edes vanhimmat Israelissa, päämiehet, tuomarit ja esimiehet; ja kun he olivat kokoontuneet Jumalan eteen. Jos. 23:2.

2. sanoi Josua kaikelle kansulle: "năin sanoo Herra, Israelin Jumala: toisella puolen virtaa asuivat entiseen aikaan teidän isänne, Tarak, Abrahamin ja Nahorin isä, ja he palvelivat muita jumalia. 1 Moos. 11:26,31. Ja mină olin isănne Abrahamin

tuolta puolelta virtaa, ja annoin hänen vaeltaa koko Kanaanmaan läni : ja annoin hänelle Isaakin.

1 Moos. 12:1. 21:1 s. 4. Ja Isaakille annoin minä Jaakobin ja Esaun; ja annoin Esaulle Seirinvuorenasuttavaksi. Mutta Jaakob ja hänen lapsensa menivät alas Egyptin maalle. 1 Moos. 25:21,24 s. 36:8.

46:1,6. 5. Ja minä lähetin Mooseksen ja Aaronin, ja rankaisin Egyptiä, niin-kuin minä heidän keskellänsä tein; sitte vein minä teidät ulos.

2 Moos. 3:10, l. 7-12. 6. Minā vein isānne ulos Egyptistā, ja te tulitte meren tykö; ja Egyptiläiset ajoivat teidän isiänne takaa vaunuilla ja ratsasmiehillä Punaiseen mereen saakka. 2 Moos, 14:9 s.

7. Niin he huusivat Herran tykö, ja hän pani pimeyden teidän ja Egyptiläisten välille, ja saattoi meren heidän päällensä ja peitti heidät. Ja leidän silmänne näkivät mitä minä tein Egyptissä; ja te asuitte korvessa kauan aikaa. 2 Moos, 14:20,28 s. 8. Ja minä toin teidät Amorilaisten maahan, jotka asuivat tuolla puolella Jordania; ja kun he sotivat tei-

tä vastaan, annoin minä heidät teidan kasiinne, ja te omistitte heidan maansa, ja minä hävitin heidät teidan edestanne. 4 Moos. 21:21 s. 9. Sitten nousi Balak, Sipporin poi-

ka, Moabin kuningas, ja soti Israelia vastaan; ja hän lähetti ja antoi kulsua Bileamin, Beorin pojan, kiroamaan teitä. 4 Moos. 22:2 s.

10. Mutta en minä tahtonut kuulla Bileamia; ja hän siunaten siunasi teitä, ja minä vapahdin teitä hänen kāsistānsā.

11. Ja kun te menitte Jordanin vlitse ja tulitte Jerikoon, sotivat Jerikon asuvaiset teitä vastaan, Amorilaiset ja Feresiläiset ja Kananealaiset ja Hetiläiset ja Girgasilaiset ja Heviläiset ja Jebusilaiset; mutta minä annoin heidät teidän käsiinne,

Jos. 3:16. 6:20. 10:8 s. 11:8,23. 12 ja lähetin ampiaiset teidän edellānne, ja ne ajoivat heidāt ulos leidän edestänne, kaksi Amorilaisten kuningasta, ei sinun miekkasi eikä sinun joutsesi kautta. 2 Moos. 23:28.

5 Moos. 7:20. Ps. 44:4. 13. Ja minā olen antanut teille maan, jossa ette ole mitään työtä tehneet, ja kaupungit, joita ette rakentaneet; ja niissä te asutte ja syötte viinipuista ja öljypuista, joita ette ole istut-5 Moos. 6:10 s.

14. Peljätkäät siis nyt Herraa ja palvelkaat häntä vakaasti ja uskollises- häkön vieressä. 1 Moos.35:4. 1 Tuom.9:6.

ja minā enensin hānen siemenensā, | ti, ja hyljātkāāt ne jumalat, joita isänne palvelivat tuolla puolella virtua ja Egyptissä, ja palvelkaat Her-

> 15. Jollei teidän kelpaa Herraa palvella, niin valitkaat teille tänäpäi-vänä, ketä te palvelette, joko niitä jumalia, joita isänne palvelivat tuol-la puolella virtaa, taikka Amorilaisten jumalia, joiden maassa te asut-te. Mutta minä ja minun huoneeni palvelemme Herraa!"

> 16. Niin vastasi kansa ja sanoi: "pois se meistä, että hylkäisimme Herran ja palvelisimme muita jumalia!

> 17. Sillä Herra, meidän Jumalamme, on se, joka johdatti meidät ja meidän isämme Egyptin maalta or-juuden huoneesta, joka teki meidän silmäimme nähden niitä suuria tunnusmerkkejä, ja varjeli meitā kaikella matkalla, jota me vaelsimme, ja kaikkien kansain keskellä, joiden kautta me kuljimme.

> 18. Ja Herra ajoi meidan edestamme ulos kaiken kansan ja Amorilaiset, jotka asuivat maassa; niin me myös palvelemme Herraa, sillä hän on meidän Jumalamme.

> 19. Ja Josua sanoi kansalle: "te ette taida palvella Herraa, sillä hän on pyhä Jumala, hän on kiivas Jumala, joka ei säästä teidän rikoksianne ja syntejänne.

> 20. Jos te hylkäätte Herran ja palvelette muukalaisia jumalia, niin han kaantyy pois, ja tekee teille pahaa, ja hukuttaa teidät, sittekuin hän teille on hyvää tehnyt." Jos. 23:15 s. 21. Mutta kansa sanoi Josualle: "ei suinkaan, vaan me palvelemme Herraa.'

> 22. Ja Josua sanoi kansalle: "te olette itse todistajat itseänne vastaan. että olette valinneet Herran, palvellaksenne häntä." Ja he sanoivat: "me olemme todistajat."

23. "Niin pankaat nyt pois tyköänne muukalaiset jumalat, jotka teidan keskellanne ovat, ja nöyryyttäkäät sydämmenne Herran, Israelin' Jumalan, puoleen."

24. Ja kansa sanoi Josualle: "me tahdomme palvella Herraa, meidān Jumalaamme, ja olla kuuliaiset hä-nen äänellensä."

25. Ja Josua teki sinā pāivānā liiton kansan kanssa, ja asetti lain ja oikeuden heidän eteensä Sikemissä. 26. Ja Josua kirjoitti kaikki nämä sanat Jumalan lakikirjaan, ja otti suuren kiven, ja pystytti sen siihen tammen alle, joka seisoi Herran py-

27. Ja Josua sanoi kaikelle kansalle: "katso, tāmā kivi on oleva to-distus meitā vastaan, sillā se on kuullut kaikki Herran puheet, jotka han meidan kanssamme on puhunut, ja on oleva todistus teitä vastaan, ettette kieltäisi teidän Jumalaanne '

28. Ja Josua antoi kansan mennä, itsekunkin perintöönsä. Tuom. 2:6.

29. Ja sen jälkeen tapahtui, että Josua, Nunin poika, Herran palvelija, kuoli, sadan ja kymmenen ajastaikaisena. Tuom. 2:8.

30. Ja hän haudattiin omaan perintö-maahansa, Timnat-Serakiin, joka on Efraimin vuorella, pohjan puolella Gaasin vuorta.

Jos. 19:50. Tuom. 2:9.

31. Ja Israel palveli Herraa koko Josuan elinaikana, ja vanhimpain elinaikana, jotka elivät kauan aikaa Josuan jälkeen ja tiesivät kaikki Herran teot, jotka hän Israelille oli tehnyt.

32. Ja Josefin luut, jotka Israelin lapset olivat tuoneet Egyptistä, hautasivat he Sikemiin, siihen pellon kappaleesen, jonka Jaakob osti He-morin, Sikemin isän, lapsilta sadalla penningillä. Ja se tuli Josefin lasten perinnőksi. 1 M008.33:19. 48:22. 50:25.

2 Moos. 13:19. Ap. t. 7:16. 33. Niin kuoli myös Eleasar, Aaronin poika, ja he hautasivat hänet Gibeassa, joka oli hänen poikansa Pi-nehaan oma, joka hänelle Efraimin vuorella oli annettu.

TUOMARIEN KIRJA.

I Luku.

Juuda ja Simeon voittavat Kananealaiset. Otnielin urhollisuus ja palkka.

Ja tapahtui Josuan kuoleman jäl-keen, että Israelin lapset kysyivät Herralta, sanoen: "kenen meistä ensisti on mentävä sotaan Kananealaisia vastaan?" 4 Moos. 27:21.

Tuom. 20:18. 2. Ja Herra sanoi: "Juuda menköön; katso, minä olen antanut maan

hänen käsiinsä."

Ja Juuda sanoi veljellensä Simeonille: "tule kanssani minun arpaani, sotimaan Kananealaisia vustaan, niin minäkin menen sinun arpaasi sinun konssasi." Ja Simeon meni hänen kanssansa.

Kun Juuda meni sinne ylös, antoi Herra Kananealaiset ja Feresiläiset heidän käsiinsä; ja he löivät Besekissä kymmenen tuhatta mies-

tä;
5. ja he tapasivat Adoni-Besekin Besekissä, ja sotivat häntä vastaan ja löivät Kananealaiset ja Feresiläiset. 6. Mutta Adoni-Besek pakeni, ja he ajoivat häntä takaa, saivat hänet kiinni ja leikkasivat häneltä peuka-

mänkymmentä kuningasta, peukalot leikattuna käsistä ja isot varpaat jaloista, hakivat muruja minun pöytäni alla; niinkuin minä tein, niin on Jumala minulle maksanut." Ja he veivät hänet Jerusalemiin, ja siellā hān kuoli.

lof ja isot varpaat jaloista.
7. Niin sanoi Adoni-Besek: "seitse-

8. Mutta Juudan lapset sotivat Jerusalemia vastaan, ja voittivat sen, ja lõivät sen miekan terällä, ja polttivat kaupungin.

9. Sitte menivät Juudan lapset alas sotimaan Kananealaisia vastaan, jotka asuivat vuorilla, etelä maassa ja

lakeudella.

10. Ja Juuda meni Kananealaisia vastaan, jotka asuivat Hebronissa. - ja Hebronin nimi oli muinen Kirjat-Arba, — ja lõivät Sesain, Ahimanin ja Talmain. Jos. 10:36 s. 11:21. 15:14.

11. Sieltä he menivät Debirin asuvia vastaan; ja Debirin nimi oli mui-nen Kirjat-Sefer. Jos. 18:13 s.

12. Ja Kaleb sanoi: "joka Kirjai-Seferin lyö ja voittaa sen, hänelle annan minä tyttäreni Aksan vaimok-Jos. 15:16 s.

13. Niin voitti sen Otniel, Kenaksen, Kalebin nuoremman veljen poika; ia hän antoi tyttärensä Aksan hä-

nelle vaimoksi.

14. Ja tapahtui, kun Aksa tuli, neuvoi hän miestänsä anomaan peltoa isāltā; ja hān heittāysi aasin seljāstă alas; niin sanoi kaleb hänelle: "mikä sinun on?"

15. Hän sanoi hänelle: "anna minulle siunaus; sillä sinä olet antanut minulle kuivan maan, anna mi-nulle myös vesilähteitä." Niin antoi Kaleb hänelle vesilähteitä ylhäällä ja alhaalla. Jos. 15:19.

16. Ja Mooseksen apen, Keniläisen, lapset menivät Palmu-kaupungista Juudan lasten kanssa Juudan korpeen, joka on eteläpuolella Aradia: ja he menivät ja asuivat kansan kes-2,Moos. 18:1. 4 Moos. 10:29 s. 24:21.

5 Moos, 34:3. Tuom, 4:11, 1 Sam, 15:6. 17. Ja Juuda meni veljensä Simeonin kanssa, ja he lõivät Kanancalaiset, jotka asuivat Sefatissa, ja hävittivät sen, ja kutsuivat kaupungin Hormaksi. 4 Moos. 21:3.

18. Ja Juuda voitti Gasan alueineen, ja Askalonin alueineen, ja Ekronin

alueincen.

19. Ja Herra oli Juudan kanssa, niin että hän valloitti vuoret; sillä ei hän voinut niitä ajaa ulos, jotka laak-soissa asuivat, sillä heillä olivat rautaiset vaunut. Jos. 17:16, 18.

20. Ja he antoivat Kalebille Hebronin, niinkuin Mooses oli sanonut, ja hän ajoi siitä ulos kolme Enakin 4 Moos. 14:24. Jos. 14.13 s. 15:13. 21. Mutta Benjaminin lapset eivät

ajaneet Jebusilnisia pois, jotka asuivat Jerusalemissa; ja Jebusilaiset asuivat Benjaminin lasten tykönä Jerusalemissa tähän päivään asti.

Jos. 15:63, 18:28, 2 Sam. 5:6 s.

22. Josefin huone meni myös ylös Beteliin, ja Herra oli heidän kans-

 Ja Josefin huone vakosi Beteliä. jonka nimi muinen oli Lus.

Moos. 28:19. Ja vartijat saivat nähdä michen lulevan kaupungista, ja sanoivat hänelle: "osoita meille, mistä kaupunkiin päästään, niin me tecmme lau-

piuden sinulle." 25. Ja han näytti heille, mistä päästiin kaupunkiin; ja he lõivät kaupungin miekan terällä; mutta sen miehen ja koko hänen sukunsa las-

kivat he menemään.

26. Niin mies meni Hetiläisten maakuntaan, ja rakensi kaupungin, ja kutsui sen Lusiksi; ja tämä on sen nimi tähän päivään asti. Jos. 16:2. 27. Mutta Manasse ei ajanut ulos Betseania tyttärinensä, eikä Taanakia tyttärinensä, eikä Dorin asuvaisia tyttärinensä, eikä Jibleamin asuvaisia tyttürinensä, eikä Megiddon asuvaisia tyttärinensä. Ja Kananealaiset rupesivat asumaan siinä maas-JOR. 17:11 8. 28. Ja kun Israel tuli voimalliseksi,

cikā ajanut heitā ollenkaan ulos. Jos. 17:13. 29. Eikä Efraimkaan ajanut ulos Kananealaisia, jotka asuivat Gaserissa; vaan Kananealaiset asuivat hei-

leki hän Kananealaiset verollisiksi

dān keskellānsā Gaserissa. 30. Ei Sebulonkaan ajanut Kitronin

Kananealaiset asuivat heidän kcskellänsä ja olivat verolliset.

31. Ei Asserkaan ajanut niitä ulos, jotka asuivat Akkossa, eikä niitä, otka asuivat Sidonissa, Akelabissa, Aksibissa, Helbassa, Afikissa ja Rehobissa.

32. Ja Asserilaiset asuivat Kananealaisten keskellä, jotka siinä maassa asuivat; sillä ei he niitä ajaneet ulos.

33. Eikä Naftali ajanut niitä ulos, jotka asuivat Bet-Semeksessä ja Bet-Anatissa, vaan asuivat Kananealaisten keskellä, jotka olivat maan asuvaiset; mutta ne, jotka asuivat Bet-Semeksessä ja Bet-Anatissa, tulivat heille verollisiksi.

34. Ja Amorilaiset ahdistivat Danin lapsia vuorille eikä sallineet heidän

tulla laaksoon.

35. Ja Amorilaiset tahtoivat asua vuorilla, Hereessä, Aijalonissa ja Saalbimissa; mutta Josefin käsi kä-vi heille raskaaksi, ja he tulivat verollisiksi.

36. Ja Amorilaisten alue ulottui Akrabbimin kukkulalta, Selasta ja ylös-

päin.

2 Luku.

Israelin tottelemattomuus rangaistaan.

Ja Herran Enkeli astui ylös Gilga-lista Bokimiin ja sanoi: "minä johdatin teidät tänne Egyptistä ja toin teidät siihen maahan, jonka minä valalla lupasin isillenne, ja sa-noin: ,en minä tee liittoani teidän kanssanne tyhjäksi ijankaikkisesti; 1 Moos. 15:18, 17:7 s. 5 Moos. 29:14 s.

2. mutta te, älkäät tehkö liittoa tämän maan asukkaiden kanssa, mutta kukistakaat maahan heidan alttarinsa; te ette ole totelleet minun ääntäni. Mitä olettekaan tehneet?

2 Moos, 23:32 s. 34:12 s. 4 Moos, 33:52 s. 5 Moos. 7:2 s. 12:3.

3. Ja vielā sanoin minā: ,en minā aja heitä teidän edestänne pois, vaan he olkoot teille tuskaksi, ja heidän jumalansa olkoot teille paulaksi.

5 Moos. 7:16. Jos. 23:13. 4. Ja kun Herran Enkeli oli puhunut nämä sanat kaikille Israelin lapsille, korotti kansa äänensä ja itki. 5. Ja he kutsuivat sen paikan Bo-

kimiksi, ja uhrasivat siinä Herralle. 6. Ja kun Josua oli päästänyt kansan tyköänsä, ja Israelin lapset olivat menneet itsekukin perintöönsä, maata omistamaan.

7. palveli kansa Jumalaa, niinkauan kuin Josua eli ja vanhimmat, jotka Josuan jälkeen kauan elivät ja Nahalolin asuvaisia ulos; vaan ja olivat nähneet kaikkia Herran suuria töitä, jotka hän Israelille oli | sa eikä uppiniskaisesta menostantehnyt. Jos. 24:31.

8. Mutta kun Josua. Nunin poika. Herran palvelija, kuoli, sadan ja kymmenen ajastaikaisena. Jos. 24:29 s. 9. ja he olivat haudanneet hänet

hänenomaanperintomaahansa.Tim-

nat-Herekseen, Efraimin vuorella, pohjan puolella Gaasin vuorta, 10. ja kun koko se sukukunta oli koottu isäinsä tykö, tuli toinen sukukunta heidän jälkeensä, joka ei tunienut Herraa eikä niitä töitä, jotka hän oli tehnyt Israelille.

11. Ja Israelin lapset tekivät pahaa Herran edessă ja palvelivat Baalia,

4 Moos. 25:3. Tuom. 8:33. 2 Kun. 1:2,6. 12. ja hylkäsivät Herran, isäinsä Jumalan, joka oli heidät johdatta-nut Egyplin maalta ulos, ja seurasivat vieraita jumalia, niiden kansain jumalista, jotka heidän ympärillänsä asuivat, ja kumarsivat niitä, ja vihoittivat Herran.

13. Ja he hylkäsivät Herran, ja pal-

velivat Baalia ja Astarotia. Tuom. 10:6 s. 1 Sam. 31:10. 1 Kun. 11:5,33.

2 Kun. 23:13. 14. Niin syttyi Herran viha Israeliin, ja hän antoi heidät ryöstäjien käsiin, jotka heitä ryöstivät, ja mõi heidät vihollistensa käsiin ympäristölle; ja he eivät voineet enää seisoa vihollisiansa vastaan. Tuom. 3:8, 4:2,

Ps. 44:13. Jes. 50:1. 15. Vaan kuhunka ikänä he kääntyivät, oli Herran käsi heitä vastaan onnettomuudeksi, niinkuin Herra oli heille sanonut, ja niinkuin Herra oli heille vannonut; ja he olivat suuresti ahdistettuna. 3 Moos. 26:17.33.

5 Moos, 28:15 s. 16. Ja Herra heratti tuomareita, jotka vapahtivat heitä ryöstäjäin käsistă. Tuom. 3:10.

17. Mutta he eivät tuomareitansakaan totelleet, vaan tekivät huorin vierasten jumalain kanssa, ja kumarsivat niitä; he poikkesivat nopiasti siltä tieltä, jota heidän isänsä olivat vaeltaneet, noudattaen Herran kāskyjā; he ei niin tehneet.

18. Kun Herra herätti heille tuomareita, niin oli Herra tuomarin kanssa ja auttoi heitä heidän vihollistensa käsistä, niinkauan kuin tuomari eli; sillä Herra sääli heitä, kun he huokasivat niitten tähden, jotka heitā vaivasivat ja ahdistivat

19. Mutta kun tuomari oli kuollut, tekivät he taas vielä pahemmin kuin heidan isansa, noudattain vieraita jumalia, palvellen ja kumartain Tuom. 3:12.

20. Sentähden syttyi Herran viha niin Israeliin, että hän sanoi: "koska tämä kansa on rikkonut minun liittoni, jonka minä käskin heidän isillensä, eivätkä ole kuulleet minun ääntäni. 4 Moos. 33:55.

21. niin en minākāān tāstedes aja pois heidan edestansa yhtäkään niistā pakanoista, jotka Josua jätti kuol-

tuansa;
22. että koeteltaisiin niillä Israelia, pysyvätkö he Herran teillä vaeltaen niissä, niinkuin heidän isänsä ovat

pysyneet, vai eivätkö."

23. Ja Herra jätti nämä pakanat, niin ettei hän nopiasti heilä ajanut ulos; eikä hän anianut heitä Josuan kāsiin.

3 Luku.

Otniel. Ehud. Samgar.

Ja nämät ovat ne kansat, jotka Herra jätti Israelia kiusaamaan, kaikkia niitä, jotka eivät mitään tietäneet kaikista Kanaan sodista.

5 Moos, 7:22. 2. ainoasti sentähden että Israelin lasten sukukunnat tietäisivät ja oppisivat sotimaan, ne jotka eivät ennen sodasta mitään tietäneet:

3. viisi Filistealaisten päämiestä ja kaikki Kananealaiset, Sidonilaiset ja Heviläiset, jotka asuivat Libano-nin vuorella, Baal-Hermonin vuoresta Hamatiin asti. 5 Moos. 3:8.

Jos. 11:3. 13:2 s. Ja he jäivät kiusaamaan Israelia, että tiedettäisiin, tottelisivatko Herran kāskyjā, jotka hān oli kāskenyt heidan isillensa Mooseksen kautta.

5 Moos. 8:2. Tuom. 2:22. 5. Kun Israelin lapset asulvat keskellä Kananealaisia, Hetiläisiä, Amorilaisia, Feresiläisiä, Heviläisiä ja Je-

busilaisia, 6. ottivat he heidan tyttariansa vaimoksensa ja antoivat tyttäriänsä heidän pojillensa, ja palvelivat heidän jumaliansa. 2 Moos. 23:32 s. 34:16.

5 Moos. 7:8 s. 7. Ja Israelin lapset tekivät pahaa Herran edessä, ja unhottivat Herran, Jumalansa, ja palvelivat Baalia ja Astarotia.

8. Ja Herran viha syttyi Israeliin. ja hän mõi heidät Kusan-Risataimin, Mesopotamian kuninkaan käsiin; ja salaimia kahdeksan ajastaikaa.

9. Ja Israelin lapset huusivat Herran puoleen, ja Herra herätti heile

niitä; he eivät luopuneet teoistan- vapahtajan, joka heidät vapahti, Ot-

Tuom. 8:28.

nielin. Kalebin nuoremman veljen, |

Kenaksen pojan.

10. Ja Herran henki tuli hänen päällensä, ja hän oli tuomari Israelissa ja läksi ulos sotaan; ja Herra antoi Kusan-Risataimin, Syrian kuninkaan, hänen kästinsä, ja hänen kätensa voitti Kusan-Risataimin

11. Ja maassa oli rauha neljäkymmenta ajastaikaa: ja Otniel, Kenak-

sen poika, kuoli.

mukaupungin.

12. Mutta Israelin lapset tekivät taas pahaa Herran edessä; niin vahvisti Herra Eglonin, Moabilaisten kuninkaan, Israelia vastaan, sentähden ellä he pahaa tekivät Herran edessä. 13. Ja hän kokosi tykönsä Ammonin lapset ja Amalekilaiset, ja meni ja lõi Israelin, ja he valloittivat Pal-

14. Ja Israelin lapset palvelivat Eglonia, Moabilaisten kuningasta, kah-

deksantoista ajastaikaa.

15. Niin huusivat Israelin lapset Herran puoleen, ja Herra herätti heille vapahtajan, Ehudin, Geran pojan, Joka oli ku-rittu; ja Israelin lapset lähettivät hänen kanssansa lahjoja Eglonille, Moabilaisten kuninkaalle.

16. Ja Ehud tcki itsellensä kaksiteräisen miekan, kyynärää pitkän, siloi sen vaatteensa alle, oikialle rei-

dellensä :

17. ja hän toi lahjat Eglonille, Moabilaisten kuninkaalle. Ja Eglon oli sangen lihava mies.

18. Kun hän oli kaikki lahjat antanut, päästi hän kansan, jotka oli-

vat lahjoja kantaneet

19. multa itse läksi hän epäjuma-lankuvain paikasta, Gilgalissa, ja sanoi: "minulla on, kuningas, jota-kin salaista sinulle sanomista." Niin hān sanoi: "vaiti!" ja kaikki menivät ulos, jotka seisoivat hänen ympārillānsā.

20. Ja kun Ehud tuli hänen tykönsä, istui hän suvisalissansa, yksinänsā. Ja Ehud sanoi: "minulla on Jumalan sana sinulle;" niin hän nou-

si istuimeltansa.

21. Mulla Ehud ojensi vasemman kälensä ja otti miekan oikialta reideltānsā, ja pisti hänen vatsaansa,

- 22. niin että kahva meni sisälle terin kanssa, ja rasva peitti terän, silli ei hän vetänyt ulos miekkaa hänen vaisastansa; ja rapa vuoti ulos hānestā.
- 23. Ja Ehud läksi ulos esihuoneesen, ja sulki salin ovet jälkeensä ja lukitši ne.
 - 24. Kun hän oli tullut ulos, meni- |

vät kuninkaan palvelijat sisälle, ja katso, salin ovi oli lukittu. Ja he sanoivat: "chkā hān peittāā jalkojansa suvisalin kammiossa." 1 Sam. 24:4.

25. Ja he odottivat niin kauan, että häpesivät; mutta katso, ei kenkään heille salin oveja avannut; niin ottivat he avaimen ja avasivat: ja katso, heidän herransa makasi kuolleena maassa.

26. Mutta Ehud pakeni heidan viipyissänsä; ja hän meni epäjumalankuvain ohilse, ja pääsi Seiratiin asti. 27. Ja kun hän sinne tuli, puhalsi han torveen Efraimin vuorella. Ja Israelin lapset menivät hänen kans-

sansa alas vuorelta, ja hän heidän

edellänsä.

28. Ja hän sanoi heille: "seuratkaat minua, sillä Herra on antanut vihamichenne, Moabilaiset, teidän kä-siinne." Ja he seurasivat häntä, ja voittivat Jordanin luotuspaikat Moabiin päin, eivätkä sallineet yhdenkään mennä ylitse.

29. Ja he tappoivat Moabilaisia sillä ajalla lähes kymmenen tuhatta miestä, kaikki parhaat ja väkevät sotamiehet, niin ettei yhtäkään heis-

tā pääsnyt.

30. Ja niin nõvryytettiin Moabilaiset sillä ajalla Israelin lasten kätten alle; ja maa oli rauhassa kahdeksankymmentä ajastaikaa.

31. Hänen jälkeensä tuli Samgar, Anatin poika; ja hän löi kuusi sataa Filistealaista karjan kaareksella; ja hänkin vapahti Israelin. Tuom. 5:6.

4 Luku. Debora. Barak, Jael, Sisera.

Ja Israelin lapset tekivät pahaa Herran edessä, kun Ehud oli kuollut. 2. Ja Herra mõi heidät Jabinin, Kananealaisten kuninkaan, käsiin, jo-ka hallitsi Hasorissa. Ja hänen sotajoukkonsa päämies oli Sisera; ja hän asui pakanain Harosetissa.

Jos. 11:10. 1 Sam. 12:9. 3. Ja Israelin lapset huusivat Herran puoleen; sillä hänellä oli yhdeksăn salaa rauta-vaunua, ja hän vaivasi ankarasti Israelin lapsia kaksikymmentä ajastaikaa.

4. Ja naisprofetta Debora, Lappidotin vaimo, tuomitsi Israelia siihen

aikaan.

5. Ja hän asui Deboran palmupuun alla, Raman ja Betelin vålillä, Efraimin vuorella; ja Israelin lapset tulivat sinne hänen tykönsä oikeutta käymään.

6. Hän lähetti ja kutsui Barakin, A-

binoamin pojan, Naftalin Kedeksestä, ja sanoi hänelle: "eikö Herra, Israelin Jumala, ole käskenyt: mene Taborin vuorelle ja ota kymmenen tuhatta miestä kanssasi Naftalin ja Sebulonin lapsista. Hebr. 11:32.

7. Ja minä vedän sinun tykösi Kisonin ojalle Siseran, Jabinin sodanpäämiehen, vaunuinensa ja sotajouk-koinensa, ja annan hänet sinun kä-

siisi."

8. Niin Barak sanoi hänelle: "jos sinä menet kanssani, niin minäkin menen; mutta jollet sina mene kanssani, niin en minäkään mene."

9. Hän vastasi: "kyllä minä menen kanssasi, mutta et sinä kunniaa voita tällä tiellä, jota menet; sillä Herra myö Siseran vaimon käsiin." Niin Debora nousi ja meni Barakin kanssa Kedekseen.

10. Ja Barak kutsui kokoon Kedekseen Sebulonin ja Naftalin, ja häntä seurasi kymmenen tuhatta miestä; ja Debora meni hänen kanssansa.

11. Mutta Keniläinen Heber oli erinnyt toisista Keniläisistä, Hobabin, Mooseksen apen lapsista, ja muuttanut majansa Saannimin tammen luo, joka on Kedeksen kohdalla.

4 Moos. 10:29. Tuom. 1:16. 12. Ja Siseralle ilmoitettiin, että Barak, Abinoamin poika, oli mennyt

Taborin vuorelle.

13. Ja Sisera kokosi kaikki vaununsa yhteen, yhdeksän sataa rautaista vaunua, ja kaiken sen joukon, joka hänen kanssansa oli, pakanain Ha-

rosetista Kisonin ojalle.

14. Ja Debora sanoi Barakille: "nouse, sillä tämä on se päivä, jona Herra on antanut Siseran sinun käsiisi; katso, Herra käypi sinun edelläsi!" Niin Barak meni Taborin vuorelta alas ja kymmenen tuhatta miestä hänen perässänsä.

15. Ja Herra kauhistuttiSiseran kaikkien hänen vaunuinsa ja sotajoukkonsa kanssaBarakin miekan edessä, niin että Sisera hyppäsi vaunuistan-

sa ja lähti jalkapakoon. Ps. 83:10. 16. Mutta Barak ajoi vaunuja ja sotajoukkoa takaa pakanain Harosetiin asti; ja kaikki Siseran joukko kaatui miekan terään, niin ettei yksikään

jäänyt.

17. Mutta Sisera pakeni jalkaisin Keniläisen Heberin vaimon, Jaelin, majaan; sillä Jubinin, Hasorin kuninkaan, ja Keniläisen Heberin perheen kesken oli rauha.

18. Ja Jael meni Siseraa vastaan ja sunoi hänelle: "poikkea, herruni, poikkea minun tyköni, älä pelkää!" Ja hän poikkesi hänen tykönsä majaan, ja hän peitti hänet vaatteella.

19. Ja hän sanoi hänelle: "anna minun vähän vettä juodakseni, sillä minä janoon." Ja hän avasi rieskaleilin ja antoi hänen juoda, ja peitti hänet. Tuom. 5:25.

20. Ja hän sanoi hänelle: "seiso majan ovella, ja jos joku tulee ja kysyy sinulta ja sanoo: onko täällä ketään?

niin sano: ei ketään.

21. JaJael, Heberin vaimo, otti majan vaarnan ja vasaran käteensä. meni hiljaksensa hänen luoksensa ja lõi vaarnan hänen ohimojensa läpi. niin että se meni maahan kiinni: sillä hän makasi raskaasti ja oli vä-

synyt, ja hän kuoli 22. Ja katso, Barak ajoi Siseraa takun; ja Juel kävi häntä vastuan ja sanoi hänelle: "tule, minä näytän sinulle miehen, jota sinä etsit;" ja han tuli hanen tykonsa, ja katso: Sisera makasi kuolleena, ja vaarna kiinni hänen ohimossansa.

23. Näin nöyryytti Jumala sinä päi-vänä Jabinin, Kananealaisten kunin-

kaan, Israelin lasten edessä.

24. Ja Israelin lasten kädet vahvistuivat yhä vahvistumistansa Jabinia. Kananealaisten kuningasta vastaan. siksi että he hänet peräti hävittivät.

5 Luku.

Deboran ja Barakin voittovirsi.

Niin veisasivat Debora ja Barak, Abinoamin poika, sinä päivänä, sanoen:

2. Että Israelin sankarit etupäässä sotivat, että vapaatahtoisesti kansa heitä seurasi, kiittäkäät Herraa!

Tuom. 4:10. 3. Kuulkaat, te kuninkaat, ottakaat vaari te päämiehet: minä, minä veisaan Herralle, Herralle, Israelin Ju-

malalle, minä veisaan!

4. Herra, kun sinā lāksit Seiristā, kun kāvit Edomin kedolla, niin maa järisi, taivaat tiukkuivat, ja pilvet pisaroitsivat vettä; 2 Moos. 19:16 s. 5 Moos. 2:3 s. 33:2. Ps. 68:8 s. 77:18. 97:5. 114:7.

5. vuoret vapisivat Herran edessä. itse Sinai, Herran, Israelin Jumalan,

2 Moos. 19:16, 18, 6. Samgarin, Anatin pojan, aikana, ja Jaelin aikana olivat tiet tyhjinä, ja ne, joiden oli matka kuljettava, kävivät kiertoteitä. Tuom. 3:31.

7. Israelissa puuttui päällikõitä, siksi puuttui, kuin minä, Debora, tulin, tulin äidiksi Israeliin. Tuom. 4:4.

8. Kansa valitsi uusia jumalia, silloin oli sota porteissa; ei nähty kiliuhannen joukossa Israelissa.

5 Moos. 32:17. 1 Sam. 13:19 s. 9. Sydämmeni iloitsee Israelin valtamiehistä, vapaatahtoisista kansan sankareista: kiittäkäät Herraa!

10. Te, jotka ajatte kiiltävillä aaseilla, le, jotka istutte oikeudessa, te, jot-

ka käytte teitä myöten, miettikäät nāitā. Tuom. 10:4. 12:14. 11. Kussa nuolen ampujain ääni kuu-

luu juotinpaikoilla, siellä julistetaan Herran vanhurskautta, ja hänen sankareinsa vanhurskautta Israelissa; silloin menee Herran kansa alas porttelhinsa.

12. Herāā, herāā, Debora, herāā, herāā ja veisaa virsi; nouse, Barak, vie vankisi vankeuteen, sinä Abinoamin poika!

13. Silloin antoi Herra jääneet vallita voimallista kansaa, hän antoi minulle voiton sankareista.

14. Efraimista tulivat ne, joiden asunto oli Amalekin maassa; sitte seurasi Benjamin joukkoinensa. Makirista tulivat hallitsijat ja Sebulonista päällysmiehet. 2 Moos. 17:8, 13.

Jos. 17:1. Tuom. 12:15. 15. Isaskarin päämiehet olivat Deboran kanssa. Isaskar, niinkuin Barak, riensi laaksoon jalkaväkinensä. Rubenin ojilla oltiin suurissa sydäm-

men ajatuksissa.

16. Miksi istuit lammastarhain välissä kuulemussa pillinsoittoa karjalaumoissa? Rubenin ojilla oltiin suurissa sydämmen ajatuksissa.

17. Gilend jäi toiselle puolelle Jordania, ja Dan, miksi sinä asut haaksissa? Asser istui meren rannalla ja oleskeli satamissansa. Jos. 13:24 s.

19:24 8.,40 8. 18. Sebulon, se kansa antoi henkensā alītiiksi kuolemaan; niin myös

Naftali, kedon kukkuloilla.

19. Kuninkaat tulivat ja sotivat; silloin Kanaanin kuninkaat sotivat Tanakissa, Megiddon veden reunalla; rahaa saaliiksensa eivät he saaneet. 20. Taivaasta sodittiin, tähdet kier-

loradastansa Siseraa vastaan sotivat. 2Moos. 14:24 s. Jos. 10:12 s. Tuom. 4:15. 21. Kisonin oja heidät nieli, oja vanhastansa mainio, Kisonin oja; tallaa, sieluni, väkeviä! Tuom. 4:13. 22. Silloin hevosten kaviot tõmisi-

vāt vākevāin ratsastajansa hātāises-

sā, hātāisessā paossa. 23. Kirotkaat Merosta, sanoi Herran enkeli, kiroten kirotkaat sen usuvaisia, elleivät he tulleet Herran avuksi, Herran avuksi sankarein kanssa l 24. Siunattu olkoon vaimoin joukos- huusivat Herran puoleen.

peä, ei keihästä neljänkymmenen | sa Jael, Heberin, Keniläisen vaimo, siunattu vaimoin joukossa majoissansa!

25. Kun hān vettā anoi, antoi hān

rieskaa, toi taaletta kalliissa maljassa. 26. Hän otti vaarnan käteensä, ja sepān vasaran oikiaan käteensä, lõi Siseran, runteli hänen päänsä, musersi ja lävisti hänen ohimonsa.

27. Hänen jalkainsa juureen kumartui hän maahan, kaatui, jäi makaamaan; hänen jalkainsa juureen kumartui hän ja kaatui maahan; missā hān kumurtui, siinā hān kaatui hengetönnä.

28. Siseran äiti katsoo akkunasta ja huutaa häkin takaa: miksi viipyvät hänen vaununsa tulemasta? Miksi ovat hänen vaunuinsa pyörät jää-

neet jälkeen? 29. Viisaimmat hänen ylimmäisistä vaimoistansa vastasivat hüntä, mutta itse hän van sanojansa kerioo:
30. Eikö he löydä ja ja a saalista?
immen taikka kaksi jokaiselle miehelle; Siseralle kirjavia vaatteita saaliikel kirjavia vaatteita saatteita

liiksi, kirjavaksi neulotuita vaatteita saaliiksi; kirjavia molemmin puolin ommeltuja hänen kaulaansa, saaliiksi.

31. Niin hukkukoot kaikki sinun vihollisesi, Herra! mutta ne, jotka sinua rakastavat, olkoot niinkuin aurinko nouseva voimassansa. -- Ja maa oli levossa neljäkymmentä ajastaikaa.

6 Luku.

Gideon tuomari.

Ja Israelin lapset tekivat pahaa Her-J ran edessä; ja Herra antoi heidät Midianilaisten käsiin seitsemäksi a-

jastajaksi.

2. Ja Midianilaisten käsi oli ylön ankara Israelin päällä, ja Israelin lapset tekivät itsellensä Midianilaisten tähden rotkoja vuorille, ja luo-

lia ja linnoja. 3. Ja kun Israel jotakin kylvi, tulivat Midianilaiset ja Amalekilaiset ja itāmaalaiset heidān pāāllensā,

4. ja asettivat leirinsä heitä vastaan ja turmelivat laiken maan kasvon Gasaan asti, eivätkä jättäneet Israelille yhtäkään elatusta, eikä lampaita, eikā hārkiā, eikā uaseju;

5. silla he tulivat laumoinensa ja majoinensa, niinkuin suuri metsä-sirkkain paljous; he ja heidän kamelinsa olivat lukemattomat, ja tulivat hävittämään maata.

6. Niin Israel peräti köyhtyi Midianilaisten tähden. Ja Israelin lapset

7. Ja kun Israelin lapset huusivat | Herran puoleen Midianilaisten täh-

8 lähetti Herra Israelin lapsille profetan, joka sanoi heille: "näin sanoo Herra, Israelin Jumala: minā johdutin teidät Egyptistä, ja toin teidät ulos orjuuden huoneesta;

9 ja pelastin teidät Egyptiläisten käsistä ja kaikkien käsistä, jotka teitā vaivasivat, ja ajoin heidāt ulos teidän edestänne, ja annoin teille

heidän maansa:

10. ja minä sanoin teille "Minä olen Herra teidän Jumalanne, alkäät peljätkö Amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte.' Mutta te ette totelleet minun ääntäni.

eet minun ääntäni. 2 Kun. 17:35,38 s. 11 Ja Herran enkeli tuli ja istui tammen alla Ofrassa, joka oli Abiesriläisen Joaksen oma; ja hänen poi-kansa Gideon tappoi nisuja viinikuurnassa, saadaksensa ne säilytetyksi Midianilaisilta.

12. Ja Herran enkeli ilmaantui hänelle ja sanoi: "Herra olkoon sinun kanssasi, sinä väkevä sotamies!"

13. Ja Gideon sanoi hänelle: ..suokaat anteeksi, herrani; jos Herra on kanssamme, miksi meille kaikki nämät ovat tapahtuneet? Missä ovat kaikki hänen ihmeensä, jotka isämme ilmoittivat meille, sanoen: katso, Herra on tuonut meidät Egyptistă? Mutta nyt on Herra hyljannyt meidät ja antanut Midianilaisten kä-2 Moos, 13:14.

14. Ja Herra kääntyi hänen puoleensa ja sanoi: "mene tässä väkevyydessāsi; sinā vapahdat Israelin Midianilaisten käsistä! katso, minä olen sinut lähettänyt." 18am. 12:11. Hebr. 11:32s.

15. Hän sanoi hänelle: "suokaatanteeksi, herrani; millä minä vapahdan Israelin? Katso, minun sukuni on kaikkein köyhin Manassessa, ja minä olen kaikkein pienin isäni huoneessa ''

16. Ja Herra sanoi hänelle: "totisesti minä olen sinun kanssasi, ja sinä lyöt Midianilaiset niinkuin yhden

miehen."

17. Mutta hän sanoi hänelle: "jos olen saanut armon sinun edessäsi, niin anna minulle merkki, että sinä

se olet, joka minua puhuttelet. 18. Älä kumminkaan täältä lähde, ennenkuin minä tulen sinun tykösi ja tuon ruoka-uhrini ja panen sen sinun eteesi." Hän sanoi: "minä jään siksi kuin sinä palajat." 19. Gideon meni ja valmisti vohlan,

ja efan jauhoja happamattomiksi leiviksi, ja pani lihan koriin ja liemen |

pataan, ja vei hänelle tammen alle ja pani hänen eteensä.

Ja Jumalan enkeli sanoi hänelle: "ota liha ja happamattomat leivăt, ja pane ne tälle kivelle, ja kaada liemi ulos;" ja hän teki niin.

21. Ja Herran enkeli ojensi sauvansa pään, joka oli hänen kädessänsä, ja satutti lihaan ja happamattomiin leipiin, ja tuli nousi kivestä ja kulutti lihan ja happamattomat leivät. Ja Herran enkeli katosi hänen silmistänsä. 3 Moos.9:24. 1 Kun.18:38s. 2 Aik.7:1. 22. Silloin näki Gideon, että se oli

Herran enkeli, ja hän sanoi: "Herra, Herra, olenko minä niin nähnyt Herran enkelinkasvoista kasvoihin!

2 Moos. 33:20s. Tuom. 13:22 s. 23. Mutta Herra sanoi hänelle: "rauha olkoon sinulle! älä pelkää, et sinä kuole.

24. Ja Gideon rakensi siinä Herralle alttarin, jolle hän antoi nimeksi: "Herra on rauha," Se on viela tanapănă Abiesriläisten Ofrassa.

 Ja sinā vönā sanoi Herra hānelle. "ota härkä isäsi karjasta ja toinen härkä, joka on seitsemän vuotinen, ja kukista Baalin alttari, joka on isälläsi, ja hakkaa kumoon Astarten patsas, joka on sen päällä,

26. ja rakenna Herralle, sinun Jumalallesi, alttari tälle korkialle vuorelle ja valmista se, ja ota toinen härjistä ja uhraa se poltto-uhriksi As-tarten patsaan puilla, jonka maahan hakkaat."

27. Ja Gideon otti kymmenen miestä palvelijoistansa ja teki niinkuin Herra oli hänelle sanonut. Mutta kun hän isänsä huoneen ja kaupungin asuvaisten tähden pelkäsi tehdä sitä päivällä, niin teki hän sen yöllä.

28. Kun kaupungin kansa aumulla nousi, katso, Baalin alttari oli kukistettu ja Astarten patsas, joka sen päällä oli, kumoon hakattu, ja toinen härkä pantu poltto-uhriksi alttarille, joka siihen rakennettu oli.

29. Ja he sanoivat toinen toisellensa: "kuka on tämän tehnyt?" He kyselivät ja tutkistelivat, ja sanoivat: ,,Gideon, Joaksen poika, on sen tehnyt."

30. Niin kaupungin asuvaiset sanoivat Joakselle: "anna poikasi tulla tänne, hänen pitää kuoleman; sillä han on kukistanut Baalin alttarin ja hakannut kumoon Astarten patsaan, joka sen päällä oli."

31. Ja Joas sanoi kaikille, jotka seisoivat häntä vastaan · ,,riitelettek**ö** te Baalin puolesta? autatteko te häntä? Joka riitelee hänen puolestansa, sen pitää kuoleman ennen aamua. Jos hän on iumala, niin kostakoon itse, koskahanen alttarinsa on kukistettu: 32. Ja siitä päivästä kutsuttiin hän Jerub-baaliksi, ja sanottiin: "Baal sotikoon itse hänen kanssansa, koska hän hänen alttarinsa kukisti."

Tuom. 7:1. 33. Ja kaikki Midianilaiset, ja Amalekilaiset, ja itämaalaiset kokoontuivat yhteen, ja menivät yli ja kävivät leiriin Jisreelin laaksoon.

34. Silloin Herran henki täytti Gideonin, ja hän puhalsi pasunaan; ja Abieseriläiset kokoontuivat seu-

raamaan häntä.

35. Ja hän lähetti sanan koko Manasselle; ja hekin kokoontuivat seu-raamaan häntä. Hän lähetti myös sanan Asserille, Sebulonille ja Naftalille; ja hekin tulivat heitä vastaan. 36. Ja Gideon sanoi Jumalalle: "jos vapahdatIsraelin minun käteni kaut-

ta, niinkuin sanonut olet, 37. katso, minä panen villaisen na-han pihalle: jos kaste tulee ainoustaan nahan päälle ja kaikki muu maa on kuiva, niin minä ymmärrän, elläs minun kauttani vapahdat Israelin, niinkuin sanonut olet."

38. Ja tapahtui, kun hän toisena päivänä varhain nousi, kääri hän nahan kokoon ja pusersi kasteen nahasta, koko vesimaljan täyteen.

39. Ja Gideon sanoi Jumalalle: "älköön sinun vihasi syttykö minua vastaan, jos vielā kerran puhun: minā koettelen vielä kerran nahalla; anna nahan yksin olla kuivana ja kaikella muulla maalla kasteen."1 Moos. 18:30 s.

40. Ja Jumala teki niin sinä yönä; ja nahka yksin jäi kuivaksi, ja kaste tuli kaiken maan päälle. Ps. 72:6.

7 Luku. Gideon voittaa Midianilaiset.

Silloin nousi Jerub-baal, se on Gi-deon, varhain aamulla ja kaikki väki, joka oli hänen kanssansa, ja sijoittivat itsensä Harodin lähteelle; mutta Midianilaisten leiri oli pohjaan päin Moren kukkulalta asti, laaksossa.

 Ja Herra sanoi Gideonille: "ylön paljon on väkeä sinun kanssasi, että antaisin Midianin heidän käsiinsä; ehkā kerskaisi Israel minua vastaan, sanoen: minun oma käteni vapahti 5 Moos. 8:17 s.

3. Niinanna julistaa kansan korviin, sanoen: joka on pelkuri ja hämmästynyt, palatkoon ja rientäköön nopiasti Gileadin vuorelta!" Silloin pakymmentä tuhatta, ja kymmenen tuhatta iäi. 5 Moos, 20:8, 1 Makk, 3:56,

4. Ja Herra sanoi Gideonille: "vielå on paljo kansaa, vie heidat veden tyko, siellä minä koettelen heitä sinulle; ja josta minä sanon sinulle: tama menköön sinun kanssasi, se menköön kanssasi; ja josta minä taas sanon sinulle: älköön hän menkö kanssasi, se älköön menkö."

5. Ja han vei kansan veden tyko. Ja Herra sanoi Gideonille: "joka vettä latkii kielellänsä niinkuin koira latkii, aseta se eriksensä seisomaan; samoin kaikki, jotka kumartuvat pol-

villensa juomaan.

6. Ja niitä, jotka latkivat kädestä suuhunsa, oli kolmesataa miestä; ja kaikki muu kansa kumarsi polvil-

lensa juomaan vettä.

7. Ja Herra sanoi Gideonille: "niillä kolmella sadalla miehellä, jotka latkivat, vapahdan minä teidät. ia annan Midianilaiset sinun käsiisi; mutta kaikki muu kansa menköön kukin kotiinsa. 1 Sam. 14:6. 2 Kun. 14:11.

8. Ja kansa otti eväät ja pasunansa myötänsä. Mutta kaikki muut Israclin miehet antoi hän mennä itsekunkin majaansa; ja hän piti luonansa ainoastaan kolme sataa miestä. Ja Midianilaisten leiri oli hänen edessänsä alhaalla laaksossa.

9. Ja Herra sanoi sinā yönā hānelle: "nouse ja mene alas leiriin,sillā minā olen antanut heidät sinun käsiisi. 10. Jos sinä pelkäät mennä sinne, niin anna palvelijasi Puran mennā

kanssasi leiriin.

11. että kuulisit, mitä he puhuvat; sitten sinun kätesi vahvistuvat ja sinä menet leiriin." Niin hän meni palvelijansa Puran kanssa leiriin. sille paikalle, missä vartijat olivat.

12. Mutta Midianilaiset ja Amalekilaiset ja kaikki itämaalaiset makasivat laaksossa niinkuin metsäsirkkain paljous, ja heidän kamelinsa olivat lukemattomat, niinkuin santa meren reunalla, paljouden tähden.

Tuom. 6:3,5,33. 13. Kun Gideon sinne tuli, katso, mies kertoi toiselle unensa ja sanoi: "katso, minä näin unta ja olin nä-kevinäni ohraisen leipäkakun vierivăn Midianilaisten leiriin, ja tulevan majaan asti, ja lyövän sitä, niin että se kaatui maahan, ja kukistavan sen ylösalaisin, niin että maja oli maassa."

14. Ja toinen vastasi ja sanoi: "ei se ole muuta, kuin Gideonin, Joaksen pojan, Israelin miehen, miekka; Juksi kansaa takaisin kaksikolmaita- | mala on antanut Midianilaiset ja kaiken heidän sotajoukkonsa hänen kä- l

Kun Gideon kuuli unen kerrottavan ja sen selityksen, niin hän kumartaen rukoili, palasi Israelin leiriin ja sanoi: "valmistakaat itsenne, sillä Herra on antanut Midianilaisten sotajoukon teidän käsiinne."

16. Ja han jakoi ne kolme sataa miestä kolmeen joukkoon, ja antoi pasunat jokaisen käteen ja tyhjät sa-

viastiat, ja lamput astioissa, 17. ja sanoi heille: "katsokaat minua, ja tehkäät niinkuin minä; katso, kun minä tulen leirin ääreen, niin-

kuin minä teen, niin tekin tehkäät. 18. Kun minä puhallan pasunaan ja kaikki, jotka minun kanssani ovat. niin puhaltakaat tekin pasunaan koko leirin ympärillä, ja sanokaat: Herralle ja Gideonille!"

19. Ja Gideon tuli leiriin, ja ne sata miestä, jotka olivat hänen kanssansa, keskimäisen yövartion alussa; he olivat juuri asettaneet vartijat. Ja he puhalsivat pasunoihin, ja rikkoivat saviastiat, jotka olivat heidän kāsissānsā.

20. Ja ne kolme joukkoa puhalsivat pasunoihin, ja rikkoivat savi-astiat; ja he ottivat lamput vasempaan käteensä ja pasunai oikiaan käteensä, puhaltaaksensa, ja huusivat:,, Herran a Gideonin miekka!" Ps. 83:10. Jes. 9:4. 21. Ja kaikki seisoivat kukin paikallansa leirin ympärillä. Ja koko leiri rupesi juoksemaan, huutamaan

ja pakenemaan. 22. Ja he puhalsivat kolmeensataan pasunaan; ja Herra sovitti niin, että toisen miekka kääntyi toista vastaan koko leirissä. Ja sotaväki pakeni Bet-Sittaan asti Seredataan päin, Abel-Meholan rantaan asti, Tabbatin ylä-

puolella. 18am, 14:20. 2 Aik. 20:23 s. Ps. 83:10. 23. Ja Israelin miehet kokoontuivat Nastalista, Asserista ja kaikesta Manassesta, ja ajoivat Midianilaisia ta-

kaa. 24. Ja Gideon lähetti sanansaattajat kaikkialle Efraimin vuorella sanomaan: "tulkaat alas Midianilaisia vastaan ja valloittakaat heiltä vedet Bet-Baraan asti ja Jordan." Niin kokoontuivat kaikki Efraimin miehet ja valloittivat vedet Bet-Baraan asti]a Jordanin.

25. Ja he ottivat kaksi Midianilaisten päämiestä kiinni, Orebin ja Sebin, ja tappoivat Orebin Orebin kal-liolla; ja Sebin he tappoivat Sebin viinikuurnassa; ja he ajoivat Midia-nilaisia takaa. Mutta Orebin ja So-

bin päät kantoivat he Gideonille toiselle puolelle Jordanin. Jes. 9:4. 10:26.

8 Luku.

Gideon täydentää voiton Midianilaisista. Gideon kieltäytyy rupeamasta Israelin hallitsijaksi. Hänen poikansa, ja kuolemansa.

Ja Efraimin miehet sanoivat hänelle: "miksi tāmān meille teit, ettet kutsunut meitä, kun menit sotimaan Midianilaisia vastaan?" ja he riitelivät kovin hänen kanssansa. Tuom. 12:1.

2. Niin hän vastasi heitä: "mitä minä olen nyt tehnyt teihin verraten? Eikö Efraimin jälkiniitto ole parempi, kuin Abi-Eserin koko viinimar-

jain korjuu? Tuom. 6:11,34. 3. Teidan käsiinne antoi Jumala Midianilaisten päämiehet Orebin ja Sebin: mită olisin mină taitanut tehda, teihin verraten?" Ja kun han sen sanoi, asettui heidan vihansa.

Kun Gideon tuli Jordanille, meni hän sen ylitse, ja ne kolmesataa miestä, jotka hänen kanssansa olivat, ja he olivat väsyneet ja ajoivat takaa. 5. Ja hän sanoi Sukkotin asuvaisille: "antakaat leipää väelle, joka minun kanssani on; sillä he ovat väsyneet, ja minä ajan Midianilaisten kuninkaita Sebau ja Salmunnaa takaa."

1 Mons. 33:17. 6. Mutta Sukkotin päämiehet sanoi-vat: "onko Seban ja Salmunnan kämmen jo sinun kādessāsi, ettā me antaisimme leipää sinun sotaväellesi?"

7. Gideon sanoi: "sentähden, kun Herra antaa Sebanja Salmunnan minun käsiini, niin minä suomin teidan lihanne korven orjantappuroilla ja ohdakkeilla.

8. Ja hän meni sieltä ylös Penueliin ja puhui heillekin samoin. Ja Penuelin kansa vastasi häntä niinkuin Sukkotinkin miehet.

9. Niin puhui hän Penuelinkin kansalle, sanoen: "kun minä rauhassa palajan, kukistan minā tāmān tornin.

 Mutta Seba ja Salmunna olivat-Karkorissa ja heidän sotajoukkonsa heidän kanssansa lähes viisitoista tuhatta miestä, kaikki jotka jääneet olivat itämaalaisten koko sotaväen joukosta ; sillä sata ja kaksikymmentä tuhatta miekan vetävää miestä oli siellä kaatunut.

11. Ja Gideon meni ylös niiden tietā, jotku asuvat majoissa itāisellā puolella Nobatia ja Jogbehaa, ja löi leirin, sillā he olivat suruttomat.

4 Moos. 32:35, 42.

12. Ja Seba ja Salmunna pakenivat; mutta hän ajoi heitä takaa, ja sai ne kaksi Midianilaisten kuningasta Seban ja Salmunnan kiinni, ja peljätti kaiken heidän sotaväkensä. Ps. 83:12.

13. Ja Gideon, Joaksen poika, palasi sodasta, ennenkuin aurinko nousi,

14. ja sai yhden' palvelijan kiinni, joka oli Sukkotista, ja kysyi häneltä; ja se kirjoitti hänelle Sukkotin päämiehet ja vanhimmat, seitsemän kahdeksattakymmentä miestä.

15. Ja hån tuli Sukkotiin kansan tykō ja sanoi: "tāssā on Seba ja Sal-munna, joilla te pilkkasitte minua, sanoen: ,onko Seban ja Salmunnan kammen jo juuri sinun kadessasi, eitä me sentähden leipää antaisimme

väsyneelle sotaväellesi?"

Ja hän otti ne kanpungin vanhimmat ja korven orjantappuroita ja ohdakkeita, ja rankaisi Sukkotin

17. Ja hän kukisti Penuelin tornin, ja tappoi kaupungin kansan.

18. Ja han sanoi Seballe ja Salmunnalle: "minkämuotoiset miehet olivat ne, jotka te tapoitte Taborissa?" He sanoivat: "ne olivat sinun muotoisesi, kauniit kuin kuninkaan poiat."

19. Ja han sanoi: "ne olivat minun veljeni, āitini pojat; niin totta kuin Herra elää, jos olisitte antaneet heidan elää, niin en tappaisi minä teitä:" 20. Ja han sanoi Jeferille, esikoisellensa: "nouse ja tapa heidät." Mutta

nuorukainen ei vetänyt miekkaansa, sillä hän pelkäsi, koska hän vielä

oli nuorukainen.

21. Mutta Seba ja Salmunna sanoivat: "nouse sinā lyömään meidät: sillä niinkuin mies on, niin on hänen voimansakin." Niin Gideon nousi ja tappoi Seban ja Sálmunnan; ja han otti koristukset, jotka olivat heidan kameleinsa kaulassa.

22. Ja Israelin miehet sanoivat Gideonille: "hallitse sinä meitä, sinä ja poikasi, ja poikasi poika; sillä si-nä vapahdit meidät Midianilaisten

kāsistā:

Mutta Gideon sanoi heille: ,,en minä tahdo hallita teitä, eikä minun Poikanikaan ole teitä hallitseva; vaan Herra olkoon teidän hallitsijanne.

24. Ja Gideon sanoi heille: "yhtä minä anon teiltä: jokainen antakoon minulle korvarenkaat, kukin saaliis-tansa:" sillä he olivat Ismaelilaisia, ja heillä oli kultaisia korvarenkaita.

25. Ja he sanoivat: "me annamme mielellämme." Ja he levittivät vaaticen, jonka päälle itsekukin heitti ne | lihaanne.'

korvarenkaat, jotka he olivatsaaliikseen ottaneet.

26. Ja ne kultaiset korvarenkaat, joita han oli anonut, painoivat tuhannen ja seitsemänsataa sikliä kultaa, paitsi nastoja, helmiä ja purpuravaatteita, joita Midianilaisten kuninkaat kantoivat, ja paitsi heidän ka-meleinsa kultaisia kaulakoristuksia. 27. Ja Gideon teki niistä papin ol-

kavaatteen ja pani sen omaan kaupunkiinsa Ofraan; ja koko Israel teki huorin, juosten sen perään sinne, ja se tuli Gideonille ja hänen huoneellensa paulaksi. 2 Moos. 28:4.6 s.

Tuom. 17:5. 28. Ja niin Midianilaiset alennettiin Israelin lasten edessä, eikä enää nostaneet ylös päätänsä; ja maa oli levossa neljäkymmentä ajastaikaa. niinkauan kuin Gideon eli. Tuom. 8:11.

29. Ja Jerub-Baal, Joaksen poika, meni ja asui omassa huoneessansa.

30. Ja Gideonilla oli seitsemänkymmenta poikaa, jotka hanen kupeistansa olivat tulleet; sillä hänellä oli monta vaimoa.

31. Ja hänen jalkavaimonsa, joka hānellā oli Sikemissā, synnytti myös hänelle pojan, ja hän pani hänelle nimeksi Abimelek.

32. Ja Gideon, Joaksen poika, kuo-li hyvällä ijällä ja haudattiin isänsä Joaksen hautaan Ofrassa, joka oli Abiesriläisten oma.

33. Kun Gideon oli kuollut, kääntyi Israelin kansa huorin tekemään. uosten Baalin perässä, ja teki Baal-Beritin itsellensä jumaiaksi. Tuom. 9:4.

34. Ja Israelin lapset eivät enää muistaneet Herraa, Jumalaansa, joka heidät oli vapahtanut kaikilta heidän

vihollisiltansa, ympäristöllä. 35. Eikä he tehneet yhtään laupiutta Jerub-Baalin, Gideonin, huoneelle kaikesta hyvästä, minkä hän Israelille oli tehnyt.

9 Luku.

Abimelekin ilkityöt ja surkia loppu.

Mutta Abimelek, Jerub-Baalin poi-ka, meni Sikemiin äitinsä veljien tyko, puhui heille ja koko äitinsä isän huoneen suvulle ja sanoi:

Tuom. 8:30 s. 2. "Puhukaat kaikkien Sikemin miesten kuullen: mikä on teille parempi, sekö, että seitsemänkymmentä miestä, kaikki Jerub-Baalin pojat, hallitsevat teitä, vai sekö, että yksi mies hallitsee teitä? Ja muistakaat, että minä olen teidän luutanne ja

3. Niin puhuivat hänen äitinsä veljet kuikki nämä sanat hänestä kaikkien Sikemin miesten kuullen; ja heidän sydämmensä kääntyivät Abimelekin puoleen, sillä he sanoivat: "hän on meidän veljemme."

4. Ja he antoivat hänelle seitsemänkymmentä hopiapenninkiä Baal-Beritin huoneesta, ja niillä palkkusi Abimelek kuljeksiviä ja joutilaita mio-

hiä, jotka häntä seurasivat.

5. Ja hän tuli isänsä huoneesen Ofraan, ja murhasiseitsemänkymmentä veljeänsä, Jerub-Bualin poikaa, saman kiven päällä. Mutta Jotam, nuorin Jerub-Bualin pojista, jäi; sillä hän kätki itsensä.

 Ja kuikki Sikemin miehet ja koko Millon huone kokoontuivat, ja menivät ja asettivat Abimelekin kunin-

kaaksi sen korkian tammen tykönä, joka Sikemissä on. Jos. 24:25 s.

7. Kuntāmā sanottiin Jotamille, meni hān pois ja seisoi Gerisimin vuoren kukkulalla, korotti äänensä ja huusi ja sanoi heille: "kuulkaat minua, te Sikemin miehet, että Jumala myös kuulisi teitä. 5 Moos. 11:29 s.

8. Puut menivät kerran yksimielisesti voitelemaan itsellensä kuningasta ja sanoivat öljypuulle: ,ole

meidän kuninkaamme.

9. Mutta öljypuu vastasi heitä: ,luopuisinko minä lihavuudestani, jota jumalat ja ihmiset minussa kunnioittavat' ja menisin heilumaan puiden ylitse?"

10. Ja puut sanoivat fiikunapuulle:
,tule sinä ja ole meidän kuninkaam-

me.

11. Mutta fiikunapuu sanoi heille: ,luopuisinko mina makeudestani ja parhaasta hedelmästäni, ja menisin

heilumaan puiden ylitse?"

12. Ja puut sanoivat viinipuulle:, tule sinä ja ole meidän kuninkaamme. 13. Mutta viinipuu sanoi heille:, luopuisinko minä viinistäni, joka ilahuttaa sekä jumalat että ihmiset, ja menisin heilumaan puiden yliise?'

14. Niin sanoivat kaikki puut orjantappuralle: ,tule sinä ja ole mei-

dän kuninkaamme.

15. Ja orjantappura sanoi puille: jos todella tahdotte voidella minut kuninkaaksenne, niin tulkaat ja levätkäät minun varjossani. Mutia jos ette tahdo, niin lähteköön tuli orjantappurapensaasta ja polttakoon Libanonin sedripuut.

16. Oletteko nyt tehneet oikein ja toimellisesti, tehdessänne Abimelekin kuninkanksenne, ja oletteko oikein tehneet lerub Roulilla ja hänen huoneellensa? Ja oletteko niin tehneet hänelle kuin hän ansaitsikin teiltä?

17. Sillä isäni on sotinut teidän puolestanne ja antanut henkensä alttiiksi, vapahtaaksensa teitä Midianilais-

ten käsistä:

18. ja te olette nyt nousneet isäni huonetta vastaan ja tappaneet hänen poikansa, seitsemänkymmentä miestä saman kiven päällä; ja teolette tehneet Abimelekin, hänen piikansa pojan, kuninkaaksi Sikeanin miehille, koska hän on teidän velienne.

 Jos olette tänäpänä oikein ja toimellisesti tehneet Jerub-Baalille ja hänen huoneellensa, niin iloitkaat Abimelekistä, ja hän myös iloitkoon

teistä.

20. Mutta jollei, niin lähteköön tuli Abimelekistä ja polttakoon Sikemin miehet ja Millon huoneen; ja lähteköön myös tuli Sikemin miehistä ja Millon huoneesta ja polttakoon Abimelekin."

21. Ja Jotam pakeni ja vältti, ja meni Beeraan ja asui siellä veljensä A-

bimelekin tähden.

22. Kun Abimelek oli jo kolme vuot-

ta hallinnut Israelia, 23. lähetti Jumala pahan hengen Abimelekin ja Sikemin miesten välille; ja Sikemin miehet asettuivat

Abimelekiä vastaan,

24. että se vääryys, joka tehtiin seitsemällekymmenelle Jerub-Baalin pojalle, ja heidän verensä tulisi ja pantaisiin Abimelekin, heidän veljensä, päälle, joka heidät oli murhannut, ja Sikemin miesten päälle, jotka olivat vahvistaneet hänen kätensä veljiänsä murhaamaan.

25. Ja Sikemin miehet panivat vāijyjiā v.orten kukkuloille hāntā vastaan, ja he ryöväsivät kaikki, jotka sitä tietä matkustivat; ja se ilmoi-

tettiin Abimelekille.

26. Niin tuli Gaal, Ebedin poika, ja hänen veljensä, ja menivät Sikemiin. Ja Sikemin miehet luottivat häneen.

27. Ja he menivät kedolle, poimivat viinirypäleitä viinitarhoistaan ja sotkuivat ja pitivät ilojuhlan, ja menivät jumalansa huoneesen, sõivät ja joivat, ja kirosivat Abimelekiä.

28. Ja Gaal, Ebedin poika, sanoi: "mikā on Abimelek ja mikā on Si-kem, eti3 me hāntā palvelemme? ei-kö hān ole Jerub-Baalin poika, ja Sebul hānen pāāmiehensā? Palvel-kaat Hemorin, Sikemin isān, mie-hiā; miksi me tātā palvelemme?

kin kuninkanksenne, ja oletteko oi- | 29. Jospa vaan kansa olisi minun kein tehneet Jerub-Baalille ja hänen | vallassani, kyllä minä ajaisin Abihān: "enennā sotajoukkosi ja kāy ulos."

Kun Sebul, kaupungin päämies, kuuli Gaalin, Ebedin pojan, sanat, vihastui hän sangen suuresti.

31. ja lähetti sanansaattajat Abimelekillesalaisesti,sanoen: ,,katso,Gaal, Ebedin poika, ja hänen veljensä ovat tulleet Sikemiin, tekemään kaupunkia sinulle vastahakoiseksi.

32. Niin nouse nyt yöllä, sinä ja väkesi, joka mukanasi on, ja väijy ke-

dolla:

33. ja aamulla. auringon noustessa, ole varhain juloillasi ja karkaa kaupungin päälle. Ja kun hän ja se kansa, joka hänen myötänsä on, tulevat sinun tykösi, niin tee hänelle, niinkuin kätesi voipi."

34. Abimelek nousi yöllä ja kaikki kansa, joka hänen seurassansa oli, ja he väijyivät Sikemiä neljässä jou-

35. Ja Gaal, Ebedin poika, meni ulos ja seisoi kaupungin portissa : mutta Abimelek nousi väijymisestänsä sen väen kanssa, joka hänen myötānsā oli.

36. Kun Gaal näki kansan, sanoi hän Sebulille: ,,katso, tuolta tulee kansan joukko alas vuorten kukkuloilta." Ja Sebul sanoi hänelle: "sinä pidät vuorten varjon ihmisinä."

37. Gaal puhui taus ja sanõi: ,,katso, tuolta tulee kansan joukko alas keskeltä maata ja toinen joukko tu-

lee noituus-tammen tieltä.

38. Niin sanoi Sebul hänelle: "kussa on nyt sinun suusi, joka sanoi: kuka on Abimelek, että me häntä palvelemme? eikō tāmā ole se kansa, jonka olet katsonut ylen? käy nyt ulos ja sodi häntä vastaan.

39. Ja Gaal meni Sikemin miesten edellä ja soti Abimelekiä vastaan. 40. Mutta Abimelek ajoi häntä takaa, ja hän pukeni hänen edessänsä ; ja monta kaatui surmattuna kaupungin porttiin saakka.

41. Ja Abimelek oli Arumassa; mutla Sebul ajoi Gaulin ja hänen veljensä ulos, eikä antanut heidä... olla

42. Ja aamulla läksi kansa kedolle: ja kun Abimelek sai sen tietää,

 otti hän joukkonsa ja jakoi sen kolmeen osaan, ja asetti väijytyksen kedolle. Kun hän näki kansan lählevān kaupungista ulos, hyökkāsi hān heidān päällensä ja löi heidāt. 44. Mutta Abimelek sen joukon kanssa, joka hänen seurassansa oli, ryntäsi eleenpäin ja asettui kaupungin Baalin pojan, kirous.

melekinulos." Ja Abimelekille sanoi | porttiin, ja ne kaksi muuta joukkoa hyökküsivät niiden püälle, jotka kedolla olivat, ja löivät heidät.

45. Ja Abimelek soti kaupunkia vastaan koko sen päivän, ja voitti kaupungin, ja tappoi kansan, joka siellä oli; ja hän hävitti kaupungin, ja kylvi suolaa siihen paikkaan.

46. Kun kaikki miehet Sikemin tornissa sen kuulivat, menivät he jumalansa Beritin huoneen linnaan.

47. Ja kun Abimelekille ilmoitettiin, että Sikemin tornin miehet oli-

vat sinne kokoontuneet,

48. niin meni Abimelek ylös Salmonin vuorelle, hän ja kaikki kansa, joka hänen seurassansa oli; ja Abi-melek otti kirveen käteensä ja liakkasi oksan puusta, nosti ja pani sen olallensa, ja sanoi kansalle, joka hänen seurussansa oli: "mitä näitte minun tekevan, se myös te nopiasti tehkäät niinkuin minäkin.

49. Silloin hakkasi kaikki kansakin itsekukin oksansa ja seurasi Abimelekiä, ja heittivät ne linnan juurelle, ja sytyttivät niillä linnan tuleen. Ja niin kaikki Sikemin tornin asukkaat kuolivat, lähes tuhannen miestä ja naista.

Ja Abimelek meni Tebetsiin,

piiritti ja voitti sen.

51. Mutta keskellä kaupunkia oli vahva torni; sinne kaikki pakenivat sekā miehet ettā naīset, koko kau-pungin vāki, ja sulkivat kiinni jāl-keensā, ja kiipesivāt tornin kutolle. 52. Ja Abimelek tuli tornin luo, ja

ryntäsi sitä vastaan; ja hän astui liki aina tornin portille sitä tulella

politamaan.

53. Mutta yksi nainen heitti myllvn kiven kappaleen Abimelekin päähän ja musersi hänen pääkallonsa. 2 Sam. 11:21.

54. Ja Abimelek kutsui nopiasti palvelijan, joka kantoi hänen aseitansa. ja sanoi hänelle: "vedä miekkasi ja tapa minut, ettei minusta sanottaisi: nainen tappoi hänet!" Ja palvelija pisti hänet lävitse, ja hän kuoli.

1 Sam. 31:4. Ja kun Israelin miehet näkivät Abimelekin kuolleeksi, menivät he itsekukin kotiansa.

56. Näin maksoi Jumala Abimelekille sen pahan, minkā hān teki isäänsä vastaan, tappaessansa seitse-

mänkymmentä veljeänsä.

57. Ja kaiken sen pahan, minkä Sikemin miehet tekivät, antoi Jumala tulla heidän päänsä päälle; ja heidan päällensä tuli Jotamin, Jerub-

10 Luku.

Tola. Jair. Israel joutuu taas vihollisten

bimelekin jälkeen nousi Israelia A auttamaan Isaskarilainen Tola, Dodon pojan, Puan, pojka. Ja hän asui Samirissa. Efraimin vuorella.

2. Ja hän tuomitsi Israelia kolmekolmattakymmentä ajastaikaa, ja kuoli ja haudattiin Samiriin.

3. Hänen jälkeensä nousi Jair, Gileadilainen, ja tuomitsi Israelia kaksikolmattakymmentä ajastaikaa

4 Ja hänellä oli kolmekymmentä poikaa, jotka ajoivat kolmellakymmenellä aasin varsalla, ja heillä oli kolmekymmenta kaupunkia, jotka kutsutaan Jairin kyliksi tähän päivään asti ja ovat Gileadin maalla. 4 Moos. 32:41. 5 Moos. 3:14. Tuom. 5:10. 12:14.

1 Aik. 2:22. 5 Ja Jair kuoli ja haudattiin Ka-

moniin

6. Mutta Israelin lapset tekivät taas pahaa Herran edessä, ja palvelivat Baalia ja Astarotia ja Syrian jumalia, ja Sidonin jumalia, ja Moabin jumalia, ja Ammonin lasten jumalia, ia Filistealaisten jumalia, ja luopuivat Herrasta, eikä palvelleet häntā. Tuom. 2:13. 3:7. 4:1. 6:1.

Silloin syttyi Herran viha Israeliin; ja hän mõi heidät Filistealaisten ja Ammonin lasten käsiin.

Ja he sortivat ja vaivasivat Israelin lapsia sinä vuonna; kahdeksantoista ajastaikaa he vaivasivat kaikkia Israelin lapsia, jotka olivat toisella puolella Jordania Amorilaisten maalla, joka on Gileadissa.

Ja Ammonin lapset menivät Jordanin ylitse, ja sotivat myös Juudaa, Benjaminia ja Efraimin huonetta vastaan; ja Israel suuresti ahdistet-

tiin

10. Niin Israelin lapset huusivat Herran puoleen, sanoen "me olemme syntiä tehneet sinua vastaan, sillä me olemme hyljänneet meidän Jumalamme ja palvelleet Baalia.

11. Mutta Herra sanoi Israelin lapsille: "Eikö Egyptiläiset, Amorilaiset, Ammonilaiset, Filistealaiset,

12 ja Sidonilaiset, Amalekilaiset ja Maonilaiset ole teitä vaivanneet, ja minä autoin teitä heidän käsistänsä, kun te minua huusitte?

13. Mutta nyt te olette hyljänneet minut, ja palvelleet muita jumalia; sentähden en minä teitä tahdo aut-

taa. 5 Moos. 31:20, 82:15,19 s. 14. Menkäät ja rukoilkaat niitä jutakoot ne teitä ahdistuksenne aika-5 Moos. 32:38. Jer. 2:25

15. Mutta Israelin lapset vastasivat Herralle: "me olemme syntiä tehneet, tee meille niinkuin sinulle on otollinen; auta vaan meitä tällä aialla. 1 Sam. 12:19

16. Ja he panivat tyköänsä vieraat jumalat pois, ja palvelivat Herraa; ja hänen sielunsa suuresti surkutteli Israelin vaivaa. Tuom. 2:18. Ps. 78:65 s. 17 Ja Ammonin lapset kokoontui-

vat ja sijoittivat itsensä Gileadiin; mutta Israelin lapset kokoontuivat ja sijoittivat itsensä Mispaan.

Jos. 13:26. Ja kansa, Gileadin vlimmäiset, sanoivat toinen toisellensa: "joka ensisti rupeaa sotimaan Ammonin lapsia vasiaan, on oleva kaikkien Gileadin asuvaisten pääruhtinas."

Tuom. 11:8.

II Luku.

Jefta kutsutaan, tekee lupauksen, ja saa voiton.

Ja Jesta, Gileadilainen, oli väkevä sotumies, vaan hän oli äpärä; ja Gilcad oli siittänyt Jeftan. Hebr. 11:32. 2. Mutta kun Gileadin vaimo synnytti hänelle lapsia, ja vaimon lapset tulivat isoiksi, ajoivat he Jestan ulos, ja sanoivat hänelle: "et sinä saa periä isämme huoneessa, sillä

sina olet vieraan vaimon poika. Niin pakeni Jesta veljeinsä edestā ja asui Tobin maalla; ja Jestan luo kokoontui joutilaita miehiä, jotka menivät hänen kanssansa.

4. Ja jonkun ajan perästä sotivat Ammonin lapset Israelia vastaan.

5. Kun Ammonin lapset sotivat Israelia vastaan, menivät Gileadin vanhimmat tuomaan Jeftaa Tobin maalta,

6. ja sanoivat hänelle. "tule ja ole meidän päämiehemme, sotiessamme

Ammonin lapsia vastaan."

7. Mutta Jefta sanoi Gileadin vanhimmille: "etteko te minua vihannect ja ajaneet minua isäni huoneesta ulos? Minkätähden te nyt tulette minun tyköni, kun teillä hätä on?"

8. Gileadin vanhimmat sanoivat Jeftalle: "sentähden me nyt tulemme jälleen sinun tykösi, että kävisit meidän kanssamme, ja sotisit Ammonin lapsia vastaan, ja olisit meidän päämiehemme ja kaikkein, jotka Gi-

leadissa asuvat.

9. Jefta sanoi Gileadin vanhimmille: "jos saatte minun takaisin sotimaan Ammonin lapsia vastaan, ja malia, jotka te olette valinneet; aut- | Herra antaa heidāt minun kāsilni,

olenko minä oleva teidän päämie- | henne?

10. Gileadin vanhimmat sanoivat Jeftalle: .. Herra olkoon todistaja meidan valillamme, jos emme sita tee. mită olet sanonut!"

11. Ja Jesta meni Gileadin vanhimpain kanssa, ja kansa asetti hänen itsellensä päämieheksi ja johdattajaksi. Ja Jesta puhui Herran edessä

kaikki sanansa Mispassa. 12. Ja Jefta lähetti sanansaattajat Ammonin lasten kuninkaalle, sanoen "mitä sinun ja minun on keskenāmme asiaa, ettā tulet minuntyköni, sotimaan maakuntaani vastaan?"

13. Ammonin lasten kuningas vastasi Jestan sanansaattajia: "kun Israel matkusti Egyptistä, otti hän minun maani, Arnonista Jabbokiin ja Jordaniin asti; anna ne nyt takaisin sovinnolla." 4 Moos. 21:24. 14. Jefta lähetti taas sanansaattajat

Ammonin lasten kuninkaalle, 15. ja sanoi hänelle: "näin sanoo Jesta: ei Israel ottanut maakuntaa Moabilta eikä Ammonin lapsilta;

5 Moos. 2:9, 19, 37. 16. sillä tullessansa Egyptistä, matkusti Israel korven lävitse punaiseen

mereen asti, ja tuli Kadekseen. 17. Ja Israel lähetti sanansaattajat Edomilaisten kuninkaalle, sanoen: anna minun käydä sinun maasi lävitse. Mutta Edomilaisten kuningas ei kuullut heitä. Ja hän lähetti myös Moabilaisten kuninkaalle; mutta ci hänkään tahtonut. Niin oli Israel Kadeksessa. 4 Moos. 20:14 s.

18. Ja Israel vaelsi korvessa, ja kiersi Edomilaisten ja Moabilaisten maat, ja tuli auringon nousun puolelta Moabilaisten maalle, ja asetti leirinsä tuolle puolelle Arnonia; he eivät tulleet Moabilaisten rajan sisälle, sillä Arnon on Moabilaisten raia.

4 Moos, 21:13. 19. Ja Israel lähetti sanansaattajat Sihonille, Amorilaisten kuninkaalle, Hesbonin kuninkaalle, ja sanoi hä-nelle: salli meidän käydä sinun maasi lävitse omaan paikkaani asti.

4 Moos. 21:21 s. 5 Moos. 2:26 s. 20. Mutta ei Sihon uskonut Israe-lia, eikä sallinut heidän vaeltaa hänen maakuntansa lävitse, vaan ko-kosi kaiken väkensä; ja he sijoittivat itsensä Jaksassa, ja sotivat Israelia vastaan.

21. Mutta Herra, Israelin Jumala, antoi Sihonin kaiken väkensä kanssa Israelin käsiin, että he lõivät heidai; ja niin otti Israel kaiken maan | eikä tytärtä.

Amorilaisilta, jotka silloin siinä maassa asuivat.

22. Ja he valloittivat myös kaikki Amorilaisten rajat, ruveten Arnonista Jabbokiin asti, ja korvesta Jordaniin asti. 5 Moos. 2:36.

23. Näin on Herra, Israelin Jumala, ajanut Amorilaiset kansansa Israelin edestä; ja sinä nyt sen omistaisit!

24. Jos sinun jumalasi Kamos on antanut jotakin sinun valtaasi, niin omista se; ja anna meidān omistau kaikki ne, mitkä Herra, meidän Jumalamme, on antanut meidän valloittaa. 1 Kun. 11:7. 2 Kun. 23:13.

25. Vai luuletko itsesi paljon paremmaksi, kuin Balak, Sipporin poika, Moabilaisten kuningas, oli? onko hän riidellyt ja onko sotinut Israclia vastaan? 4 Moos, 22:2.

26. Kun Israel kolme sataa ajastaikaa on asunut Hesbonissa ja sen tyttārissā, Aroerissa ja sen tyttārissā. ja kaikissa kaupungeissa, jotka ovat läsnä Arnonia, miksette tällä ajalla ole ottaneet sitä pois?

27. En ole minā mitāān rikkonut sinua vastaan, mutta sinä teet niin pahoin minulle, kun sodit minua vastaan; Herra. joka on tuomari, tuomitkoon tänäpänä Israelin lasten ja Ammonin lasten välillä."

28. Mutta Ammonin lasten kuningas ei pitänyt lukua Jestan sanasta, jonka hän oli hänelle lähettänyt.

29. Ja Herran henki tuli Jeftan päälle; ja hän kulki Gileadin ja Manassen maakuntien läpi, ja tuli Mispaan, joka on Gileadissa; ja Gileadin Mispasta läksi hän Ammonin lapsia vas-

30. Ja Jefta lupasi Herralle lupauksen ja sanoi: "jos todella annat Ammonin lapset minun käsiini,

31. niin mitä ikänä tulee huoneeni ovesta minua vastaan, kun minä rauhassa palajan Ammonin lapsilta. se olkoon Herran oma; minā uh-raan sen poltto-uhriksi!"

32. Ja Jefta meni sotimaan Ammonin lapsia vastaan, ja Herra antoi

heidāt hānen kāsiinsā. 33. Ja hān lõi heidāt Aroerista Minnitiin asti, kaksikymmentäkaupunkia, ja Abel-Keramimiin asti, ja tuotti heille suuren tappion. Ja niin Ammonin lapset alennettiin Israelin lasten edessa.

34. Kun Jesta tuli huoneesensa Mispaan, katso, niin hänen tyttärensä kävi häntä vastaan kanteleilia ja hypyillä; ja se oli ainoa lapsi, eikä hänellä ollut yhtäkään muuta poikaa 2 Moos, 15:20. 1 Sam, 15.6.

85. Ja kun hän näki hänet, repäisi | hän vaatteensa ja sanoi; "voi, lyttäreni, sină painat minut alas ja sautat minut sangen surulliseksi; sillä mină avasin suuni Herralle, enka voi sanaani peruuttaa.

36. Mutta hän vastasi: "isäni, jos avasit suusi Herralle, niin tee minulle, niinkuin sinun suustas on lähtenyt, koska Herra on kostanut vi-

hollisillesi, Ammonin lapsille. 37. Ja hän sanoi isällensä: "tee se ainoastansa minulle, että soisit minun kahdeksi kuukaudeksi mennä

vuorille itkemään neitsyyttäni tuttavaini kanssa '

tain.

38. Hän sanoi: "mene," ja laski hänen menemään kahdeksi kuukaudeksi, niin meni hän tuttavain piikain kanssa, ja itki neitsyyttänsä vuorilla.

39. Ja kahden kuukauden perästä palasi hän isänsä tykö, ja tämä teki hānelle, minkā hān oli luvannut. Eikä hän ollut koskaan tuntenut miestä. Ja Israelissa tuli tavaksi.

40. että Israelin tyttäret menivät joka vuosi ylistämään Gileadilaisen Jeftan tytärtä, neljä päivää vuosit-

12 Luku.

Jesta lyö Efraimin miehet. Ibsan. Elon. Abdon.

Ja Efraimin miehet kokoontuivat ja menivät pohjoiseen päin, ja sanoivat Jestalle: "miksi menit sotaan Ammonin lapsia vastaan, etkä meitä kutsunut menemään kanssasi? Me poltamme sinut ja huoneesi.

Tuom. 8:1. 2. Jesta sanoi heille: "minulla ja minun kansallani oli kova taistelu Ammonin lasten kanssa; ja minä kutsuin teitä, mutta te ette auttaneet minua heidän käsistänsä.

3. Kun minä näin, ettette tahtoneet vapahtaa minua, panin minäsieluni käleeni ja menin Ammonin lapsia vastaan, ja Herra antoi heidät minun kāsiini; miksi olette tulleet minun tyköni tänäpänä sotimaan minua vastaan?" 1 Sam. 19-5. 28:21. Ps. 119:109.

4. Ja Jesta kokosi kaikki Gileadin miehet ja soti Efraimia vastaan, ja Gileadin miehet löivät Efraimin, sillä nämä olivat sanoneet: "karkureita Efraimista olette te, Gileadilaiset, Efraimin ja Manassen välillä.

5. Ja Gileadilaiset valloittivat Jordanin luotuspaikat Efraimilta. Kun Efraimin pakolaiset sanoivat: "anna minun mennä yli," niin sanoivat Gileadin michet hänelle: "oletko | ja synnytät pojan, jonka pään pääl-

Efraimilainen?" Ja hün vastasi: .en."

6. Ja he käskivät hänen sanoa: Schibbolet;" mutta hän sanoi: "Sibbolet," eikä taitanut sitä oikein sanoa; ja he ottivat hänet kiinni ja tappoivat hänet Jordanin luotuspaikassa, niin että silloin kaatui Efraimista kaksi viidettäkymmentä tuhatta.

7. Ja Jefta tuomitsi Israelia kuusi ajastajkaa; ja Jefta Gileadilainen kuoli ja haudattiin yhteen Gileadin kau-

pungeista. 8. Tämän jälkeen tuomitsi Ibsan,

Betlehemiläinen, Israelia.

9. Hänellä oli kolmekymmentä poikaa, ja kolmekymmentä tytärtänsä naitti hän vieraille, ja kolmekymmentä tytärtä otti hän muukalaisista pojillensa; ja hän tuomitsi Israelia seitsemän ajastaikaa.

10. Ja Ibsan kuoli ja haudattiin Bet-

lehemissä.

11. Tämän jälkeen tuomitsi Israelia Elon, Sebulonilainen, ja hän tuomitsi Israelia kymmenen ajastaikaa.

12. Ja Elon, Sebulonilainen, kuoli ja haudattiin Aijalonissa, Sebulonin

maalla.

13. Tämän jälkeen tuomitsi Israelia Abdon, Hillelin poika, Pirratonilai-

 Hänellä oli neljäkymmentä poikaa ja kolmekymmentä pojan poikaa, jotka ajoivat seitsemälläkymmenellä aasin varsalla; hän tuomitsi Israelia kahdeksan ajastaikaa.

Tuom. 10:4. 15. Ja Abdon, Hillelin poika, Pirratonilainen, kuoli ja haudattiin Pirratoniin, Efraimin maalla, Amale-

kilaisten vuorella.

13 Luku. Simson syntyy.

Ja Israelin lapset tekivät taas pahaa Herran edessä; ja Herra antoi heidät Filistealaisten käsiin neljäksikymmeneksi ajastajaksi. Tuom. 10:6.

2. Mutta yksi mies oli Sorasta, Danin sukukuntaa, Manoak nimeltä; ja hänen vaimonsa oli hedelmätön eikä synnyttänyt.

3. Ja Herran enkeli ilmestyi vaimolle ja sanoi hänelle: "katso, sinä olet nyt hedelmätön etkä ole synnyttänyt; mutta sinä vielä siität ja synnytät pojan.

4. Niin karta nyt, ettet juo viiniā eikä väkevää juomaa, etkä syö mitään saastaista. 4 Moos. 6:2 8.

5. Sillä katso, sinä tulet raskaaksi

le ei partaveistä saa tulla: sillä se l lapsi on oleva Jumalan nasiri äitinsä kohdusta, ja hän rupeaa vapahtamaanisraelia Filistealaisten käsistä."

Tuom. 16:17. 1 Sam. 1:11. Luuk. 1:15. 6. Ja vaimo tuli ja ilmoitti sen miehellensä, ja sunoi: "Jumalan mies tuli minun tyköni, ja hän oli näkyānsā niinkuin Jumalan enkeli.sangen peljättävä; en minä häntä kysy nyt, mistä hän oli, eikä hänkään ilmoittanut nimeänsä minulle.

7. Ja hān sanoi minulle: 'katso' sinä tulet hedelmälliseksi ja synnytät pojan; ālā siis nyt juo viiniā eikā vākevāā juomaa, ālākā syō mitāān saastaista; sillä se lapsi on oleva Jumalan nasiri äitinsä kohdusta ha-

maan kuolemaansa asti.

8. Ja Manoak rukoili Herraa ja sanoi: "ah, minun Herrani! anna sen Jumalan miehen, jonka lähetit, tulla meidan tykomme jalleen, meita opellamaan, milä meidän tulee teh-

dā lapselle, joka syntyvā on." 9. Ja Jumala kuuli Manoakin äänen; ja Jumalan enkeli tuli jälleen vaimon tykö; ja vaimo istui ! edol-la, mutta hänen miehensii Manoak

ei ollut hänen kanssansa.

10. Ja vaimo juoksi kiireesti ja il-moitti sen miehellensä, ja sanoi hänelle: ..katso, minulle on ilmestynyt se mies, joka tuonoin tuli minun tyköni."

11. Manoak nousi ja seurasi vaimoansa, tuli miehen tykö ja sanoi hånelle: "oletko se mies, joka puhuttelit tätä vaimoa?" Hän sanoi:

"olen."

12. Ja Manoak sanoi: "kun nyt tapahtuu, mitä olet sanonut, miten pitää lapsen suhteen meneteltämän

ia tehtāmān?"

13. Herran enkeli sanoi Manoakille: "vaimon pitää karttaman kaikkea, mitä minä olen hänelle sanonut. 14. Ei hān sau syödā sitā, mikā viinipuusta on tullut, ei juoda viiniä eikä väkevää juomaa eikä syödä mitiin saastaista; kaikki mitä minä hinelle kāskin, tulee hānen pitāā.

15. Manoak sanoi Herran enkelille: .jospa tahtoisit viipyä, valmistamme me sinulle vohlan. Tuom. 6:18, 19. 16. Mutta Herran enkeli vastasi Manoakille: "vaikka saisitkin minut vii-Pymään, en minä kuitenkaan sõisi sinun leipääsi, mutta jos tahdot uhrata politouhria, niin uhraa se Herralle." Sillä ei Manoak tietänyt sitä Herran enkeliksi.

17. Ja Manoak sanoi Herran enkelille: "mikā nimesi on, ettā me si- | 5. Ja Simson meni isānsā ja āitin-,

nua ylistäisimme, kun se tapahtuu, mitā sinā olet sanonut?" 1 Moos. 32.29 s.

18. Herran enkeli sanoi hänelle: "miksi kysyt nimeāni, joka on ih-meellinen?" Jes. 9:6.

19. Niin otti Manoak vohlan ja ruoka-uhrin ja uhrasi kallion päällä Herralle. Ja Herra teki ihmeen; ja Manoak ja vaimonsa sen näkivät.

Tuom. 6:19 s. 20. Ja tapahtui, kun liekki nousi alttarilta taivaasen päin, meni Herran enkeli myös ylös alttarin liekissā; ja Manoak ja vaimonsa sen nākivāt, ja he lankesivat kasvoillensa

maahan.

21. Eikä Herran enkeli enää näkynyt Manoakille ja hänen vaimollensa. Niin ymmärsi Manoak sen Herran enkeliksi.

22. Ja Manoak sanoi vaimollensa: "totisesti me kuolemme, sillä me näimme Jumalan." 2 Moos. 33:20 s. 5 Moos. 5:26. Tuom. 6:22.

23. Mutta hänen vaimonsa vastasi häntä: "30s Herra olisi tahtonut meidat tappaa, niin ei han olisi ottanut polito-uhria ja ruoka-uhria meidan kādestāmme, eikā osoittanut meille kaikkia nāitā, eikā antanut meidān näitä kuulla, niinkuin tapahtunut on."

24. Ja vaimo synnytti pojan ja nimitti hänen Simson; ja lapsi kasvoi,

ja Herra siunasi häntä.

25. Ja Herran henki rupesi vaikuttamaan hänessä Danin leirissä, Soran ja Estaolin välillä. Tuom. 18:11 s.

14 Luku.

Simsonin häät ja arvoitus.

Ja Simson meni alas Timnaan, ja han naki Timnassa erään naisen,

Filistealaisten tyttäriä.

Ja kun hän tuli sieltä, sanoi hän isällensű ja äidillensä: "minä näin Timnassa erään naisen, Filistealaisten tyttäriä; ottakaat se nyt minulle vaimoksi."

Ja hänen isänsä ja äitinsä sanoivat hänelle: "eikö yhtään vaimoa ole veljiesi tytärten seassa ja koko minun kansassani, koska menet ottamaan vaimoa ympärileikkaamattomista Filistealaisista?" Ja Simson sanoi isallensa: "ota minulle tama, sillä hän kelpaa minun silmilleni.

2 Moos. 34:16. 5 Moos. 7:8. 4. Mutta hänen isansa ja aitinsa eivăt tietăneet, ettă se oli Herralta; sillä Hän etsi tilaisuutta Filistealaisia vastaan. Ja Filistealaiset hallitsivat silloin Israelia.

sā kanssa alas Timnaan, ja he tuli- ki ne seitsemān hāāpāivāā. Ja seitvat Timnan viinimäkien luo, ja katso, nuori jalopeura tuli kiljuen hän-

iä vastaan.

6. Ja Herran henki tuli voimalliseksi hänessä, ja hän repäisi sen kappaleiksi, niinkuin hän olisi vohlan reväisnyt, eikä ollut mitään hänen kadessansa; mutta han ei sanonut isällensä eikä äidillensä, mitä hän oli tehnyt. 1 Sam. 17:35.

7. Kun hän sinne alas tuli, puhutteli hän naista, ja hän miellytti Sim-

8. Ja jonkun ajan kuluttua tuli hän jälleen ottamaan härjä, ja poikkesi tieltä katsomaan jalopeuran raatoa; ja katso, mehiläis-pesä oli jalopeu-

ran raadossa, ja hunajaa.

9. Ja hän otti sen käteensä ja söi tiellä käydessänsä, ja meni isänsä ja äitinsä tykö ja antoi heidänkin siitä syödä; mutta ei hän ilmoittanut ottaneensa sitä hunajaa jalopeuran raadosta.

Ja kun hänen isänsä tuli alas naisen luo, valmisti Simson siellä pidot, niinkuin nuorten miesten tapa oli.

11. Ja kun he hänen näkivät, antoivat he hänellekolmekymmentänuorta miestä olemaan hänen tykönänsä.

12. Ja Simson sanoi heille: "minä panen teille arvoituksen; jos te sen minulle seitsemänä hääpäivänä selitätte ja arvaatte, niin minä annan teille kolmekymmentä paitaa ja kolmekymmentä juhlapukua.

13. Mutta jollette taida sitä selittää minulle, niin teidän tulee antaa minulle kolmekymmentä paitaa ja kolmekymmentă juhlapukua." Ja he kuulla arvoituksesi."

14. Ja hän

14. Ja hän sanoi heille: "ruoka läksi syömäristä ja makeus väkevästä." Eikä he taitaneet kolmena päivänä

selittää sitä arvoitusta.

15. Ja seitsemäntenä päivänä sanoivat he Simsonin vaimolle: "houkuttele miestäsi ilmoittamaan meille sitä arvoitusta, taikka me poltamme sinut ja isäsi huoneen tulella. Oletteko kutsuneet meidät tänne, tehdäksenne meidät köyhiksi?"

Niin Simsonin vaimo itki hänen edessänsä ja sanoi: "sinä vaan vihaat etkä rakasia minua; sinä panit kansani lapsille arvoituksen, etkä minulle sită sanonut." Han sanoi hänelle: "katso, en minä sitä ilmoittanut isälleni enkä äidilleni, pitäisikö minun sen sinulle sanoman?"

semäntenä päivänä ilmoitti hän sen hänelle: sillä hän ahdisti häntä kovin. Ja vaimo sanoi kansansa lap-

sille sen arvoituksen.

18. Mutta seitsemäntenä päivänä, ennenkuin aurinko laski, sanoivat kaupungin miehet hänelle: "mikā on hunajaa makiampi, ja mikā jalopeu-raa vākevāmpi?" Hān sanoi heille: "jollette olisi kyntäneet minun vasi-kallani, ette suinkaan olisi osanneet arvoitustani."

19. Ja Herran henki tuli voimalliseksi hänessä; já hän meni Askalo-niin, ja löi siellä kolmekymmentä miestă, joiden vaatteet hän otti; ja hän antoi juhlavaatteet niille, jotka arvoituksen olivat selittäneet. Ja hänen vihansa syttyi, ja hän meni ylös

isānsā huoneesen. 20. Mutta Simsonin vaimo annettiin vhdelle häätovereista, joka oli Sim-

sonin kumppani.

15 Luku.

Simsonin kolmesataa kettua: hänen suuri taistelunsa.

Ja tapal jui muutamain päiväin perāstā, nisuin elonaikana, ettā Simson tuli oppimaan vaimoansa, ja toi hänelle vohlan. Ja hän sanoi: "minä menen vaimoni tykö makaushuoneesen;" mutta hänen vaimonsa isä ei sallinut hänen sinne mennä,

2. vaan sanoi: "minä luulin todella, että vihasit häntä, ja annoin hänet ystävällesi. Mutta hänellä on toinen nuorempi sisar, kauniimpi häntä, olkoon se nyt sinun, toisen sijassa:

3. Silloin sanoi Simson heille: "nyt olen syytön Filistealaisten suhteen.

jos teen heille pahaa."

4. Ja Simson meni ja otti kolme sataa kettua kiinni, ja otti tulisoittoja, ja käänsi aina kaksi häntää yhteen, ja sitoi yhden tulisoiton keskelle kahden hännän välille,

5. ja sytytti tulen soittoihin, ja päästi ne Filistealaisten eloon; ja ne polttivat sekä kuhilaat että kasvavan

elon ja öljypuutarhat.

6. Ja Filistealaiset sanoivat: "kuka on tämän tehnyt?" Niin sanottiin: "Simson, Timnalaisen vävy; sillä han otti vaimon häneltä pois ja an-toi sen hänen ystävällensä." Niin Filistealaiset menivät ylös ja polttivat vaimon sekä hänen isänsä.

7. Mutta Simson sanoi heille: te näin teette, - kuitenkin minä teille kostan, ja sitte vasta lakkaan."

8. Ja hän lõi heitä sangen kovasti. 17. Ja hän itki hänen edessänsä kaik- | sekä sääriluihin että lanteisin, ja m?- ni sieltä alas, ja asui Etamin vuoren

9. Niin Filistealaiset menivät ylös ja asettivat leirinsä Juudan maalle:

ja he levisivāt Lekiin.

10. Ja Juudan miehet sanoivat: "miksi olette tänne tulleet meitä vastaan?" He vastasivat: "me olemme tänne tulleet sitomaan Simsonia ja tekemään hänelle, niinkuin hän meille teki."

11. Niin meni kolme tuhatta miestä Juudasta Etamin vuoren rotkoon, ja sanoivat Simsonille: "etkö tiedä Filistealaisten hallitsevan meitä? kuinka sinā olet tāmān tehnyt meille?" Ja hān sanoi heille: "niinkuin he tekivät minulle, niin minä tein heille.

12. Ja he sanoivat hänelle: "me olemme tulleet sinua sitomaan ja an-tamaan Filistealaisten käsiin." Simson sanoi heille: "vannokaat nyt minulle, ettette karkaa minun pääl-

leni."

13. Ja he sanoivat hänelle: "emme karkaa sinun päällesi; me sidomme sinut ja annamme heidän käsiinsä: multa emme sinua tapa." Ja he sitoivat hänet kahdella uudella nuoral-

la ja veivät pois vuorelta. 14. Ja kun hän tuli Lekiin, ilakoitsivat Filistealaiset häntä vastaan; mutta Herran henki tuli hänen päällensä, ja nuorat hänen küsivarsissansa tulivat poltetun langan kaltaisiksi, ja niin raukesivat siteet hänen

kāsistānsā.

 Ja hän löysi tuoreen aasin-leukaluun, ja hän ojensi kätensä, otti sen ja lõi sillä tuhannen miestä.

16. Ja Simson sanoi: "aasin-leukaluulla minä löin joukon, löin kaksi joukkoa! aasin leukaluulla tuhannen miestä!"

17. Ja nämät sanottuansa, heitti hän leukaluun kädestänsä pois, ja antoi sille paikalle nimen Ramat-leki.

18. Ja häntä janotti kovin, ja hän huusi Herralle ja sanoi: "sinä annoit tämän suuren pelastuksen palvelijasi kāden kautta; ja nyt minā kuolen janoon ja joudun ympārileikkaamattomain käsiin."

1 Sam. 17:26,36. 2 Sam. 1:20. 19. Niin Jumala avasi syömäham-Pean leukaluussa, ja siitä vuosi ve-si, ja kun hän oli juonut, sai hän henkensätakaisin ja virkosi; sentähden kutsutaan myös se paikka vielä tähän päivään asti "huutajan läh-leeksi", joka oli leukaluussa.

20. Ja hän tuomitsi Israelia Filistealaisten aikana kaksi kymmentä ajast-

alkaa.

16 Luku.

Gasari portit. Delilan kavaluus. Simsonin oriuus, kosto ja kuolema.

Ja Simson meni Gasaan, ja hän nä-ki siellä porton, ja meni hänen tykönsä.

2. Ja Gasalaisille sanottiin: "Simson on tullut tanne." Ja he piirittivät kohta hänet ja väijyivät häntä koko yösen kaupungin portissa, ja olivat alaliansa kaiken yötä, ja sanoivat: ,,aamulla päivän tullessa me

tapamme hänet.

3. Mutta Simson makasi puoliyöhön asti, ja nousi puoliyöstä, ja tarttui kaupungin portin oviin ja molemplin pihtipieliin, ja nosti ne telkeinensä, pani olallensa ja kantoi mäen kukkulalle, joka on Hebronin edessä. Sitte rakastui hän jälleen naiseen. Sorekin ojalla: ja hänen nimensä oli

Delila.

5. Ja hänen tykönsä tulivat Filistealaisten päämiehet, ja sanoivat hänelle: "viettele häntä sanoilla, saadaksesi tietää, mistä hänen suuri väkevyytensä on, ja kuinka me voittaisimme hänet, että saisimme hänet sidotuksi ja valtaamme; ja me jo-kainen annamme sinulle tuhannen ja sata hopiapenninkiä."

6. Delila sanoi Simsonille: "sano minulle, mistä sinulle se suuri väkevyys on, ja millä sinua sidottaisiin

ja masennettaisiin.

7. Simson sanoi hänelle: "jos joku sitoo minut seitsemällä tuoreella köydellä, jotka eivät vielä ole kuivuneet, niin minä käyn heikoksi ja olen niinkuin muutkin ihmiset.

8. Silloin veivät Filistealaisten päämiehet hänelle seitsemän tuoretta kõyttä, jotka eivät vielä olleet kuivuneet; ja hän sitoi hänet miillä.

Mutta hänellä oli väijyjiä kammiossa; ja hän sanoi hänelle: "Filistealaiset sinun päällesi, Simson!" Mutta hän katkaisi köydet, juurikuin rohtiminen lanka katkaistaan, joka liekissä on poltettu. Eikä saatu tietää, mistä hänen väkevyytensä oli. 10. Ja Delila sanoi Simsonille: ,,katso, sinä petit minua ja valhettelit minulle; sano siis nyt minulle, millä sinua sidottaisiin!

11. Ja hän sanoi hänelle: "jos minua sidottaisiin uusilla nuorilla, joilla ei vielä ole mitään tehty, niin minä kävisin heikoksi ja olisin niinkuin muutkin ihmiset.

12. Niin Delila otti uudet nuorat, sitoi hänen niillä, ja sanoi hänelle: "Filistealaiset sinun päällesi, Simson!" Ja väijvjät olivat kammiossa. Mutta hän repäisi ne käsivarsistan-

sa niinkuin langan.

13. Taas Delila sanoi Simsonille: "tähän asti olet pettänyt minua ja valhetellut minulle; ilmoita minulle, millä sinua sidottaisiin!" Hän vastasi häntä: "jos sinä palmikoitset pääni seitsemän suortuvaa yhteen päärihmaan.

14. Ja han lõi ne kiinni naulalla, ja sanoi hänelle: "Filistenlaiset sinun päällesi, Simson!" Mutta hän herasi unestansa ja veti ulos palmikkonaulan ja päärihman.

15. Ja Delila sanoi hänelle: "kuinka sinä sanot rakastavasi minua, kun sydammesi ei ole minulle myöntyväinen? Kolmasti olet jo valhetellut, etkä ilmoittanut minulle, mistä sinulle on se suuri väkevyytesi.

16. Kun hän päivä päivältä ahdisti häntä sanoillansa ja kiusasi häntä, väsyi hänen sielunsa kuolemaan as-

Tuom. 14:17. 17. ja hän ilmoitti hänelle koko sydämmensä, sanoen hänelle: "minun päähäni ei ole ikänä partaveitsi sattunut, sillä minä olen Jumalan nasiri hamasta äitini kohdusta. Jos hiukset ajellaan päästäni, niin menee väkevyyteni minusta pois, ja minā kāyn heikoksi ja olen niinkuin kaikki muutkin ihmiset.

4 Moos. 6:5. Tuom. 13:5. 18. Kun Delila havaitsi hänen ilmoittaneen hänelle koko sydämmensä, lähetti hän ja kutsui Filistealaisten päämiehet, sanoen: "tulkaat vielä kerta, sillä hän on ilmoittanut minulle koko sydämmensä." Ja Filistealaisten 'päämiehet tulivat hänen tykonsa ja toivat rahan käsissänsä.

19. Ja hän nukutti hänet polvillansa, kutsui miehen ja antoi ajella hänen päänsä seitsemän hiussuortuvaa: ja hän sai vallan hänen ylitsensä, ja hänen väkensä oli luopunut hänes-

lä pois.

20. Ja hän sanoi: "Filistealaiset sinun päällesi, Simson!" Unestansa herättyään, ajatteli hän itseksensä: ,,minä menen ulos niinkuin usein ennenkin, ja kirvotan itseni;" sillä hän ei tietänyt Herran luopuneen hänestä,

21. Ja Filistealaiset ottivat hänet kiinni, ja puhkasivat hänen silmänsä; ja he veivät hänet alas Gasaan, a sitoivat hänen kahdella vaskikahleella, ja hänen täytyi jauhaa vankihuoneessa. 2 Moos. 11:5. 2 Kun. 25:7.

22. Mutta hänen hiuksensa rupesivat taas kasvamaan, sen jälkeen kuin hänen päänsä oli paljauksi ajeltu.

23. Ja Filistealaisten päämiehet kokoontuivat tekemään suurta uhria jumalallensa Dagonille ja iloitsemaan, ja sanoivat: "meidan jumalamme on antanut meidan käsiim-

me vihollisemme Simsonin." 24. Ja kun kansa näki hänet, ylistivăt he jumalaansa, sanoen: "meidän jumalamme on antanut käsiimme vihollisemme, joka hävitti maakuntamme ja tappoi sangen monta

meistä."

Kun he juuri sydämmestänsä iloitsivat, sanoivat he: "kutsukaat Simson soittamaan meille!" Ja he kutsuivat Simsonin vankihuoneesta. ja hän soitti heidän edessänsä, ja he asettivat hänet pilarein väliin.

26. Mutta Simson sanoi palvelijalle, joka häntä kädestä talutti: "anna minun tarttua pilareihin, joidenka päälle huone on vahvistettu, no-

jatakseni niihin."

27. Ja huone oli täynnä miehiä ja naisia, ja Filistealaisten päämiehet olivat kaikki siinä; ja kaiolla oli liki kolme tuhatta miestä ja naista, iotka katselivat, kuinka Simson soit-

teli heille.

28. Mutta Simson huusi Herran puoleen, sanoen: "Herra, Herra, muista minua ja vahvista minua, Jumala, ainoastaan tällä kerralla, että minä kahden silmäni tähden kostaisin yhden kerran Filistealaisille!

Juudit 13:7 s. Hebr. 11:32 s. 29. Ja Simson tarttui kahteen keskimmäiseen pilariin, joidenka päälle huone oli vahvistettu, ja joilla se oli tuettu, toiseen oikialla ja toiseen

vasemmalla kädellänsä.

30. Ja Simson sanoi: "minun sieluni kuolkoon Filistealaisten kanssa!" Ja hän nojasi vahvasti niiden päälle; ja huone kaatui päämiesten ja kaiken siinä olevan kansan päälle, niin että niitä, jotka häntappoi kuollessansa, oli usiampia, kuin niitä, jotka hān oli tappanut elāissānsā.

31. Ja hänen veljensä tulivat alas ja koko hänen isänsä huone, ottivat hänet ja menivät ylös, ja hautasivat hänet Soran ja Estaolin välille isänsä Manoakin hautaan. Ja hän tuomitsi Israelia kaksikymmentä ajastaikaa. Tuom. 15:20.

17 Luku.

Miikan kuvanpalvelus. Ja Efraimin vuorella oli mies, nimelta Miika.

2. Hän sanoi äidillensä: "ne tuhannen ja sala hopiapenninkiä, jotka sinulta otettiin, joidenka tähdensinä kuullen, katso, ne ovat minulla, mină ne olin." Silloin sanoi hănen ăilinsă "Herran siunaama olet sină,

minun poikani!"

3. Niin antoi hän äidillensä takaisin ne luhannen ja sata hopiapenninkiä. Ja hänen äitinsä sanoi: "minä olen pyhittänyt tämän rahan Herralle, anlaakseni sen minun kadestani pojalleni, että hän tekisi kaivetun ja valetun kuvan; ja nyt annan minä sinulle sen jälleen."

4. Mutta hän antoi rahan äidillensä lakaisin. Ja hänen äitinsä otti kaksi salaa hopiapenninkiä ja antoi ne hopiasepälle; hän teki kaivetun ja valetun kuvan, joka sitten oli Mii-

kan huoneessa.

5. Ja Miikalla oli jumalanhuone, ja hän teki olkavaatteen ja epäjumalain kuvat, ja täytti yhden poikansa kådet, ja han oli hänen pappinsa. 1Moos. 31:19. 2 Moos. 28:4,6,41. Tuom. 3:27.

1 Sam. 19:13. 6. Silloin ei ollut kuningasta Israelissa; ja kukin teki niinkuin hänelle nakyi hyvaksi. Tuom. 18:1. 21:25. 7. Juudan Betlehemissä oli nuorukainen. Juudan sukukunnasta; hän oli Leviläinen, ja oli siellä muuka-

 Hän meni Betlehemistä, Juudan kaupungista, etsimään asuntoa, missa vaan saisi. Ja kun han tuli Efraimin vuorelle Miikan huoneesen.

vaeltaaksensa eteenpäin,

9. kysyi Miika häneltä: "mistä tulei?" Leviläinen vastasi: "minä olen Leviläinen, Betlehemisiä Juudan maalta, ja vaellan asumaan, missä

vaan sopii."

10. Miika sanoi hänelle: "jää minun luokseni, ja ole minun isäni ja pappini; mina annan sinulle vuositlain kymmenen hopiapenninkiä ja määrä-vaatteet ja elatuksesi. Ja Leviläinen meni hänen kanssansa. 11. Ja Leviläinen tyytyi olemaan sen miehen tykonä, ja hän piti sen nuo-rukaisen niinkuin oman poikansa. 12. Ja Miika täytti Leviläisen käden; ja nuorukainen oli hänen pappinsa, ja hān asui Miikan huoneessa. Ja Miika sanoi: "nyt minä tiedän Herran minulle hyvää tekevän, koska minulla on Leviläinen pap-Pina."

18 Luku.

Danin lapset ryöstävät Miikan pyhyydet ja vievāt ne Laikseen.

Cilhen aikaan ei ollut kuningasta S Israelissa; ja silloin Danin suku-

kirosit ja puhuit minun korvaini kunta etsi itsellensä perintöä asuaksensa, sillä siihen päivään asti ei ollut perintö-osaa hänelle langennut Israelin sukukuntain keskellä.

> Jos. 19:40 s. Tuom. 1:34, 17:6. 2. Ja Danin lapset lähettivät sukukunnastansa ja keskeltānsā viisi urhoollista sotamiestä Sorasta ja Estaolista, vakoomaan maata ja tiedustelemaan sitä, ja sanoivat heille: "menkäät vakoomaan maata!" Ja he tulivat Efraimin vuorelle Miikan huoneesen ja yötyivät sinne. Jos. 19:41.

> 3. Ja kun he olivat Miikan huoneella, tunsivat he sen nuoren miehen. Leviläisen äänen; ja he menivät hänen tykönsä ja sanoivat hänelle, "kuka sinun on tänne tuonut? mitä täällä teet? ja miten sinun on täällä?"

> 4. Hän vastasi heitä. "niin ja niin on Miika minulle tehnyt, ja hän on palkannut minun papiksensa.

> 5. He sanoivat hänelle: .,kysy Jumalalta, että saisimme tietää, onko tiemme, jota vaellamme, meille onnellinen.

> 6. Pappi vastasi heitä: "menkäät rauhassa! Herran edessä on tienne,

jota vaellatte.''

7. Niin menivāt ne viisi miestā matkoihinsa ja tulivat Laikseen, ja näkivät kansan, joka siellä oli, asuvan surutonna Sidonilaisten tavan jälkeen, levollisesti ja surutonna; eikä kukaan vallanpitäjä heitä vaivannut siinä maassa; ja he olivat kaukana Sidonilaisista, eikä heillä ollut millään yhdenkään ihmisen kanssa tekemistä.

8. Ja he tulivat veljeinsä tykö Soraan, ja Estaoliin. Ja heidan vel-jensä sanoivat heille: "kuinka tei-

dän on asianne?"

9. He sanoivat: "nouskaat, käy-käämme ylös heidän tykönsä! sillä me olemme katselleet maan, ja katso, se on sangen hyvä. Ja te olisitte alallanne? Alkäät olko hitaat menemään ja omistamaan maata.

10. Kun tulette sinne, niin te löydätte suruttoman kansan, ja maa on kaikin puolin avara; sillä Jumala on antanut sen teidän käsiinne, paikan, jossa ei mitään puutu,

mitā maan päällä on."

11. Niin läksi sieltä Danin sukukunnasta, Sorasta ja Estaolista, kuusi sataa miestä, varustettuna sota-aseilla,

12. ja menivät sinne ylös, ja sijoittivat itsensä Juudan Kirjat-Jearimiin, - siitä kutsutaan se paikka Danin leiriksi, tähän päivään asti; - katso, se on Kirjat-Jearimin takana.

Tuom. 13:25.

 Ja sieltä matkustivat he Efrai- l min vuorelle ja tulivat Miikan huo-

neelle

14. Niin puhuivat ne viisi miestä, jotka olivat käyneet vakoamassa Laiksen maata, ja sanoivat veljillensä: "tiedättekö, että näissä huoneissa on olkavaate, epäjumalia, ja valettu ja kaivettu kuva? Nyt ajatelkaat, mitä teette."

15. Ja he poikkesivat sinne ja tulivat sen nuoren miehen Leviläisen huoneesen, joka oli Miikan huoneessa, ja tervehtivät häntä ystävällisesti.

16. Mutta ne kuusi salaa sota-aseilla varustettua miestä, jotka olivat Danin lapsia, selsoivat portilla

17. Ja ne viisi miestä, jotka olivat käyneet vakoamassa maata, menivät ylös ja tulivat sinne sisälle, ja ottivat kaivetun kuvan, olkavaatteen, epäjumalat ja valetun kuvan. Ja pappi seisoi portilla kuuden sadan sotaaseilla varustettuin miesten kanssa

18. Kun nämät olivat käyneet Miikan huoneessa ja ottaneet kaivetun ja valetun kuvan, olkavaatteen, ja epājumalat, sanoi pappi heille . "mi-

ta le teette?"

19. He vastasivat häntä: "ole vaiti ja pidā suusi kiinni, ja tule meidān kanssamme, ja ole meidän isämme ja pappimme. Onko parempi, että olet pappina yhden miehen huo-neessa, kuin koko sukukunnassa Israelissa?"

20. Ja se oli papin mieleen, ja hän otti olkavaatteen, epäjumalat ja ku-

van, ja meni kansan keskelle. 21. Ja kun he kääntyivät ja menivät matkoihinsa, asettivat he pienet lapset ja karjan ja kalliimmat tavaransa menemään edellänsä.

22. Kun he olivat ehtineet jo kauas Miikan huoneesta, huudettiin kokoon ne miehet, jotka asuivat Miikan talon läheisissä huoneissa, ja ne

ajoivat Danin lapsia takaa, 23. ja huusivat Danin lapsille; ja nāmā kāānsivāt kasvonsa ja sanoivat Miikalle: "mikä sinun on, että olet huutanut kansaa kokoon?"

24. Hän vastasi: "te olette ottaneet minun jumalani, jotka itse olen tehnyt, ja papin, ja menneet matkoihinne; ja mitä minulla nytenempää on? Ja te viela sanotte minulle: mikā sinun on?''

25. Mutta Danin lapset sanoivat hänelle: "älä anna meidän kuulla ääntäsi, ettei vihaiset miehet hyökkäisi päällenne, ja niin sinä hukutat sielusi ja sinun huoneesi sielut."

koihinsa. Ja kun Miika näki heidät häntä väkevämmiksi, kääntyi hän ja palasi kotia.

27. Mutta he ottivat kaikki mitä Miika tehnyt oli, ja papin, joka hänella oli, ja tulivat Laikseen, levollisen ja suruttoman kansan päälle, ja lõivät heidät miekan terällä, ja polttivat kaupungin. Jos. 19:47.

28. Ja heillä ei ollut yhtäkään auttajaa, sillä kaupunki oli kaukana Sidonista, eikä ollut heillä kenenkään kanssa tekemistä: ja se oli siina laaksossa, joka on Bet-Rehobiin pāin. Ja he rakensivat kaupungin,

ja asuivat siinä;

29. ja he antoivat kaupungille nimen Dan, isānsā Danin nimeltā, joka oli Israelista syntynyt; mutta ennen muinoin oli kaupungin nimi Lais. 30. Ja Danin lapset pystyttivät sen kuvan itsellensä, ja Jonatan, Manassen pojan Gersomin, poika, ja hänen poikansa olivat papit Danilaisten sukukunnassa, siksi kuin he vietiin vankina maasta pois. 2 Moos. 2:22. 18:3.

Tuom. 17:10. 1 Kun. 12:28,30. 2 Kun. 17:23. Ja he asettivat itsellensä Miikan kuvan, jonka hän tehnyt oli, niinkauan kuin Jumalan huone oli Si-

19 Luku.

Kauhea ilkityö Gibeassa.

Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa; ja yksi Leviläinen oli muukalaisena Eiraimin vuoristossa, ja oli ottanut jalkavaimon itsellensä Juudan Betlehemistä.

Tuom. 17:6. 18:1. 21:25 Mutta hänen jalkavaimonsa oli hänelle uskoton, ja juoksi hänen tyköänsä isänsä majaan Juudan Bet-Jehemiin, ja oli sielläneljä kuukautta. 3. Niin hänen miehensä matkusti hänen peräänsä, puhuttelemaan häntä ystävällisesti ja palauttamaan tykönsä. Ja hänellä oli yksi pal-velija ja kaksi aasia myölänsä. Ja vaimo vei hänet isänsä huoneesen. Ja kun vaimon isā nāki hānet, tuli hän iloiseksi ja meni häntä vastaan. Ja hänen appensa, vaimon isä, pidätti hänen, että hän viipyi hä-

vät ja joivat, ja olivat siinä yötä.

5. Neljäntenä päivänä olivat he varhain ylhäällä, ja hän nousi ja tahtoi lähteä matkaan; mutta vaimon isä sanoi vävyllensä: "vahvista sydäm-mesi leivän palalla, ja menkäät

nen tykönänsä kolme päivää; he sõi-

sitten." 6. Ja he istuivat, sõivät ja joivat 26. Niin Danin lapset menivät mat- toinen toisensa kanssa. Niin sanoi vaimon isä hänelle: ..ole tässä yötä. | ja olkoon sydämmesi iloinen.

7. Mutta kun hän nousi lähteäksenså matkalle, vanti hänen appensa hāniā, ja hān oli siinā senkin vön. 8. Viidentenā pāivānā nousi hān aamulla varhain lähteäksensä matkalle, mutta vaimon isä sanoi: ..virvoita sydämmesi! ja viipykäät ehtoopuoleksi." Ja he sõivät toinen loisensa kanssa.

9. Ja mies nousi lähtemään matkaan jalkavaimonsa ja palvelijansa kanssa, mutta hänen appensa, vaimon isä, sanoi hänelle: "katso, päivå on kulunut ja ilta on käsissä, olkaat tässä yötä; katso, päivä on laskemallansa, ole tässä yötä, että sydammesi tulisi iloiseksi. Nouskaat samulla varhain matkallenne ja matkustakaat majoillenne."

10. Mutta ei mies tahtonut olla yötā, vaan nousi ja meni matkoihinsa; ja hän tuli lähelle Jebusta, se on Jerusalemia, ja pari valjastettua aasia

ja hänen jalkavaimonsa oli hänen kanssansa.

11. Kun he tulivat Jebuksen kohdalle, oli päivä paljon kulunut, ja palvelija sanoi isännällensä: "poiketkaamme tähän Jebusilaisten kaupunkiin ja olkaamme yötä siinä."

12. Mutta hänen isäntänsä sanoi hänelle: "emme mene muukalaisten kaupunkiin, jotka eivät ole Israelin lapsia, vaan käykäämme edespäin Gibeaan asti."

13. Ja hän, sanoi palvelijallensa: kiiruhda, että tulisimme johonkuhun paikkaan yötä pitämään, Gibeaan taikka Ramaan.

14. Ja he matkustivat eteenpäin; ja aurinko laski, kun lähestyivät Gi-beata, joka on Benjaminissa.

15. Ja he menivät Gibeaan olemaan yölä. Kun hän sinne tuli, kävi hän istumaan avonaiselle paikalle kaupungissa; sillä ei siellä yksikään ottanut heitä yöksi huoneesensa.

16. Ja katso, vanha mies tuli pel-lolta illalla töistänsä, joka itsekin oli Efraimin vuorelta ja oli Gibeassa muukalainen. Mutta sen paikan kan-

sa oli Benjaminilaisia.

17. Ja kun hän nosti silmänsä, näki han oudon miehen kaupungin kadulla; ja vanhus sanoi hänelle: "mi-hin matkustat? ja mistä tulet?" 18. Hän vastasi häntä, sanoen: "me

tulemme Juudan Betlehemistä ja malkustamme Efraimin kaukaisimpaan vuoristoon. Sieltä olen minä kotoisin, ja olen käynyt Juudan Betlehemissä, ja menen nyt Herran | rajoihin.

huoneesen; mutta ei ole ketään, joka korjaisi minua huoneesen.

 Meillä on olkia ja heiniä aaseillemme, ja leipää ja viiniä itselleni ja pojalle, joka on sinun palvelijasi kan**ssa**, niin ettei meiltä mitään puulu."

20. Vanhus sanoi: "rauha olkoon sinulle! kaikkia mitä sinulta puuttunee, on minulla: ălă vaan ole tăssă avonaisella paikalla yötă."

21. Ja han vei hänet huoneesensa, ja antoi naseille heiniä; ja he pesivät jalkansa, sõivät ja joivat.

22. Ja he rupesivat sydämmestä iloitsemaan, mutta katso, kaupun-gista tulivat ilkiät miehet, ja piirit-tivät huoneen, ja löivät ovea, ja sa-noivat vanhukselle, perheen isän-nälle: "anna tänne ulos se mies, jo**ka** sinun huoneesesi on tullut, että tuntisimme hänet!

1 Moos. 19:4 s. Hos. 9:9. 10:9. 23. Mutta perheen isäntä meni heidän lykönsä ja sanoi heille: "älkäät, veljeni. alkaat tehko tata pahaa tekoa; koska tämä mies on fullut minun huoneeseni, älkäät tehkö sellaista ilkityötä."

24. Katso, minulla on tytär, neit-syt, ja tällä on jalkavaimo. Nämä minā tuon teille; hāvāiskāāt heitā ja tehkäät heille, mitä tahdotte, mutta tälle miehelle älkäät tehkö tätä

ilkityötä!" 1 Moos. 19:8. 25. Mutta miehet eivät tahtoneet häntä kuulla. Niin mies otti jalkavaimonsa ja talutti hänet ulos heidän tykönsä; ja he tunsivat hänet, ja tekivät ilkivaltaansa hänelle kaiken yösen aina huomeniseen asti; ja päivän koittaissa päästivät he hänet menemään.

26. Ja vaimo tuli vähää ennen auringon nousua sen huoneen ovelle, jossa hänen isäntänsä makasi, lankesi maahan ja makasi siinä valoisaan päivään asti.

27. Kun hänen isäntänsä huomeneltain nousi ja avasi huoneen oven, lähteäksensä matkalle, niin katso. hänen jalkavaimonsa oli kaatunut maahan oven eteen, ja hänen kätensā oli kynnyksellä.

28. Ja hān sanoi hänelle: "nousc ja lähtekäämme;" mutta ei hän mitään vastannut. Niin pani hän hänet aasinsa selkään, läksi ja matkusti

kotiansa.

29. Tultuansa kotiin, otti hän veitsen ja leikkasi jalkavaimonsa, luita myöten, kahteentoista kappaleesen, ja lähetti ne kaikkiin Israelin maan

30. Ja kaikki, jotka sen näkivät, sanoivat: "ei ole senkaltaista ikänä ennen tapahtunut eikä nähty, siitä päivästä kuin Israelin lapset tulivat Egyptin maalta niin tähän päivään asti. Laskekaat tämä sydämmellenne, neuvotelkaat ja puhukaat!"

20 Luku. Kosto Benjaminilaisille.

Ja kaikki Israelin lapset läksivät ulos, ja seurakunta kokoontui niinkuin yksi mies, Danista Bersebaan asti, ja Gileadin maasta, Herran tykō Mispaan. Tuom. 11:11.

2. Ja kaiken kansan päämiehet, kaikki Israelin sukukunnat, seisoivat Jumalan kansan seurakunnassa, neljäsataa tuhatta miekalla varustettua

ialkamiestä.

3. Ja Benjaminin lapset saivat kuulla, että Israelin lapset olivat menneet ylös Mispaan. — Ja Israelin lapset sanoivat: "sanokaat kuinka tämä pahateko on tapahtunut?"

4. Niin vastasi Leviläinen, lapetun vaimon mies, ja sanoi: "minä ja jal-kavaimoni tulimme Gibeaan, joka on Benjaminissa, ollaksemme yötä

siellä. Tuom. 19:15 s. Hos. 10:9. 5. Ja Gibean asuvaiset nousivat minua vastaan ja piirittivät minut yöllä huoneessa. Minut he aikoivat lappaa, ja jalkavaimoni he raiskasivat kuoliaaksi. Tuom. 19:22 s.

6. Niin minä otin jalkavaimoni ja paloitin hänet, ja lähetin palut kaikkeen Israelin perintö-maahan; sillä he ovat tehneet häpiällisen ja kauhian työn Israelissa.

7. Kaiso, te olette kaikki, Israelin lapset, tässä; pitäkäät neuvoa ja teh-

käät jotain tähän asiaan!"

Niin kaikki kansa nousi niinkuin yksi mies ja sanoi: "älköön meistä yksikään menkö majaansa eikä kenkään poiketko huoneesensa;

9. mutta sen me nyt teemme Gibealle: me heitämme arpaa hänestä,

10. ja otamme kymmenen miestä sadalta ja sata tuhannelta ja tuhannen kymmeneltä tuhannelta, kaikista Israelin sukukunnista, tuomaan evästä kansalle, sen mennessä tekemään Gibealle, joka Benjaminissa on, kaiken sen hulluuden jälkeen, minkä he ovat tehneet Israelissa.

 Niin kokoontuivat kaikki Israelin miehet kaupunkiin, niinkuin yksi mies, ja yhdistyivät liittoon keske-

nānsā.

12. Ja Israelin sukukunnat lähettivät miehiä kaikkiin Benjaminin sukuihin, sanomaan: "mikä pahateko | raelin "lapsista maahan; nämät oli-

tāmā on, joka teidān seassanne on

tapahtunut?

 Antakaat siis nyt ne ilkiät miehet Gibeasta meidän tapettavaksi. että niin poistaisimme rikoksen Is-raelista!" Mutta Benjaminin lapset eivät tahtoneet kuulla veljeinsä, Israelin lasten, ääntä. Hos. 9:9.

14. Ja Benjaminin lapset kokoontuivat kaupungeista Gibeaan, mennäksensä ulos sotaan Israelin lapsia

 Ja sinä päivänä laskettiin Benjaminin lasten luku kaupungeista, kuusikolmatta kymmentä tuhatta miekalla varustettua miestä, paitsi Gibean asuvaisia, joita oli seitsemän sataa valittua miestä.

Ja kaikessa siinä kansassa oli seitsemän sataa valittua miestä. iotka olivat vasenkätiset; ja kaikki nämät taisivat lingolla osata hiuskar-

vaan, häirähtämättä.

17. Mutta Israelin miehiä, paitsi Benjaminilaisia, luettiin neljä sataa tuhatta miekalla varustettua miestä.

kaikki sotamiehiä.

18. Ja Israelin lapset nousivat **ia** menivät Jumalan huoneesen, ja kysyivät Jumalalta, sanoen : "kuka menee edellämme alkamaan sotaa Benjaminin lapsia vastaan?" Herra sanoi: "Juuda alkakoon!"

19. Ja Israelin lapset nousivat aamulla ja asettivat leirinsä Gibean e-

dustalle.

Israelin miehet menivät ulos sotimaan Benjaminia vastaan, ja Israelin miehet asettuivat sotarintaan heitä vastaan Gibeassa.

Mutta Benjaminin lapset ryntāsivät ulos Gibeasta ja lõivät maahan sinä päivänä Israelista kaksi kolmattakymmentä tuhatta miestä.

22. Ja Israelin miesten kansa rohkaisi itsensä, ja he asettulvat taas sotarintaan samassa paikassa, jossa ensimmäisenäkin päivänä olivat sei-

soneet.

23. Ja Israelin lapset menivät ylös ja itkivät Herran edessä iltaan asti ; a he kysyivät Herralta, sanoen : ,,vieläkö meldän on meneminen sotimaan Benjaminin lasten, meidän veljeimme, kanssa?" Herra sanoi: "menkäät heitä vastaan."

24. Ja kun Israelin lapset läksivät toisena päivänä Benjaminin lapsia

vastaan.

25. ryntäsivät myös Benjaminilaiset Gibeasta toisena päivänä heitä vastaan, ja lõivät vielä nyt kahdeksantoistakymmentä tuhalta miestä Isvat kaikki miekalla varustettuja j miehiå.

26. Silloin menivät kaikki Israelin lapset, koko kansa, ylös ja tulivat Jumalan huoneesen, itkivät ja viipyivät siellä Herran edessä, ja puaslosivat sen päivän iltaan asti, ja uhrasivat polito-uhria ja kiitos-uhria Herran edessä.

27. Ja Israelin lapset kysyivät Herralta — Jumalan liiton arkki oli sii-

hen aikaan siellä,

28. ja Pinehas, Aaronin pojan, Eleasarin, poika, seisoi sen edessa sillå ajalla — ja sanoivat: "pitääkö meidän vielä menemän sotimaan Benjaminin lapsia, meidän veljiämme, vastaan, vai pitääkö meidan lakkaaman?" Herra sanoi "menkäät. huomenna minä annan heidät teidan kasiinne.'' Jos. 22:13.30. 24:33.

29. Ja Israelin lapset asettivat vhijylyksiä joka taholta Gibean ympärille. Jos. S-12 s.

30. Ja Israelin lapset menivät kolmantena paivana Benjaminin lapsia vaslaan ja asettuivat Gibean vastaan, tällä kertaa niinkuin ennenkin.

31. Niin menivät Benjaminin tapset kansaa vastaan, houkuteltiin kauemmas kaupungista, ja rupesivat lyö-mään kansaa kuoliaaksi nyt niinkuinennenkin, lähes kolmekymmenlå miesta Israelissa, kahdella maantiellä, joista toinen menec Beteliin ja loinen kedon poikki Gibeaan!

32. Ja Benjaminin lapset sanoivat "he ovat lyödyt meidan edessamme ninkuin ennenkin." Mutta Israelin lapset sanoivat: "paetkaamme, että eroillaisimme heidät kaupungista

Pois maanteille.*

, 33. Ja kaikki Israelin miehet nousivat, jokuinen usemaltunsa, ja asetlivat itsensä Baal-Tamariin; ja Ismelin väijyjät hyökkäsivät paikal-

lansa Geban kedolta.

34. Ja kymmenen tuhatta valittua miestä kaikesta Israelista tuli Gibeaa vaslaan, ja sota yltyi sangen kovaksi ; mulla nămă civăt tielaneel, että onnellomuus oli niin lähellä.

35. Ja Herra lõi Benjaminin Israelin edessä, niin että Israelin lapset sinä päivänä löivät viisikolmattukymmenta tuhatta ja sata miesta Benjaminista, jotka kaikki olivat miekalla varustettua miestä.

36. Nyt Benjaminin lapset näkivät, ellä he olivat lyödyt; sillä Israelin miehet antoival Benjaminille sijaa, silla he uskalsivat väijytykseensä,

jonku he olivat asettaneet Gibeaa vasiaan.

37. Ja väijyjät kiiruhtivat, karkasivat Gibeaan, menivät ja lõivät koko kaupungin mickan teralla.

38. Ja Israelin miehet olivat sopineel väiiviäm kanssa, että antaisivat

paksun savun nousta kaupungista. 39. Ja Israelin miehet kääntvivät nyt sodassa, ja Benjaminilaiset ru-pesivat lyömään Israelia ja olivat haavoittaneet liki kolmekymmentä miestă, sillă he sanoivat "tosin he ovat lyödyt meidän edessämme, niinkuin entisessäkin tappelussa."

40 Ja savu rupesi nousemaan kau-pungista , ja kun Benjaminilaiset kääntyivät takaisin, katso, koko kaupungista nousi savu taivasta kohden. 41. Sillom Israelin miehet kääntvivät, mutta Benjaminin miehet hämmāstvivāt, sillā he nākivāt onnetto-

muuden lähestyvän heitä.

42. Ja he kääntyivät pakoon Israelin miesten edessä korven tielle; mutta sota saavutti heidat; ja ne. jotka kaupungeista olivat, surmasi-

vat heitä siellä.

43. He piirittivät Benjaminin, ajoivat heitä takaa, ja tallasivat heitä missä levätä tahtoivat, Gibean edustaan asti, auringon nousuun päin. 44. Ja Benjaminista kaatui kahdek-

santoista tuhatta miestä, jotka kaikki

olivat vahvat sotamiehet

45. Niin kääntyivät he ja pakenivat korpeen päin Rimmonin vuorelle: mutta Israelilaiset lõivät heistä sillä maantiellä viisi tuhatta miestä, ja nioivat heitä takau Gideomiin asti. ia surmusivat heistä kaksi tuhatta miestă.

46. Ja kaikki, jotka sinä päivänä Benjaminista kaatuivat, olivat viisi kolmattukymmentä tuhatta miekalla varustettua miestä, ja ne olivat kaik-

ki vahvat solamiehet.

pistivăt he tuleen.

47. Ainoastaan kuusi salaa mieslä pääsi pakoon korpeen Rimmonin vuorelle; ja he olivat Rimmonin vuorella neljä kuukautta. Tuom.21:13. 48. Ja Israelin lapset palasivat Benjaminin lasten tykö ja lõivät miekan terāllā kaupungeissa ihmiset ja elāi-metkin, ju kaikki mitā he löysivāt; ja kaikki kaupungit, joihin tulivat,

21 Luku.

Jääneet Benjaminista saavat valmoja Jabeksestu ja Silosta.

I sraelin miehet olivat vannoneet Mispassa ja sanoneet: "ei yksikään meistä saa antaa tytärtänsä Benjaminilaisille vaimoksi."

2. Ja kansa tuli Jumalan huoneesen

ja oli siellä Jumalan edessä iltaan l asti; ja he korottivat äänensä ja itkivät katkerasti, Tuom. 20:26.

3. ja sanoivat: "Oi Herra, Israelin Jumala, miksi tämä tapahtui Israelissa, että tänäpänä yksi sukukunta Israelista puuttuu?"

4 Ja toisena päivänä nousi kansa varahin ja rakensi siihen alttarin, ja uhrasi poltto-uhria ja kiitosuhria.

1 Kun. 8:64. 5. Ja Israelin lapset sanoivat: "kuka on kaikista Israelin sukukunnista, joka ei tänne ole tullut kansan kanssa Herran eteen?" Sillä suuri vala oli tehty, eltä, joka ei tulisi Herran tykö Mispaan, oli totisesti kuoletettava

6. Ja Israelin lapset katuivat veljensa Benjaminin tähden ja sanoivat "tänäpänä on yksi sukukunta Israelista hävitetty.

7. Ja mitä me teemme, että jääneet saisivat vaimoja? sillä me olemme vannoneet Herran kautta, ettemme anna heille tyttäriämme vaimoiksi."

8. Ja he sanoivat: "kuka on Israelin sukukunnista se, joka ei ole tullut tänne Herran tykö Mispaan?" Ja kalso, ei ollut Gileadin Jabeksesta yksikään tullut leiriin kansan joukossa. Tuom. 20:1 s.

9 Ja kansa luettiin; ja katso, ei ollut siellä yhtäkään Gileadin Jabek-

sen asuvaa

10. Niin seurakunta lähetti sinne kaksitoista tuhatta sotamiestäja käski heitä, sanoen "menkäät ja lyökäät miekan terällä Jabeksen asuvaiset Gileadissa vaimoinensa ja lapsinensa

11 Mutta näin tehkäät, kaikki miespuolet ja kaikki ne naispuolet, jotka miesten kanssa ovat maanneet, 4 Moos. 31:17.

tappakaat "

12. Ja he löysivät Jabeksen asuvaisista Gileadissa neljäsatua tyttöä, jotka neitsetolivat eivätkä olleet maanneet michen kanssa, ne he veivät Silon leiriin, joka on Kanaanmaassa

13 Ja koko seurakunta lähetti puhuttelemaan Benjaminin lapsia, jotka olivat Rimmonin kalliolla, ja tarjosivat heille rauhaa Tuom 20:47

14. Ja Benjaminin lapset palasivat silloin, ja he antoivat heille vaimoiksi niitä, jotka he olivat jättä- l

ncet elämään Jabeksen naisista Gileadissa; mutta ei nămă hetlle piisanneet.

15. Mutta kansa katui Benjaminin tähden, että Herra oli loven tehnyt

Israelin sukukunnissa.

16. Ja kansan vanhimmat sanoivat "kuinka teemme, että jääneetkin saisivat vaimoja? sillä naisväki on hukutettu Benjaminista?"

4 Moos. 11:16. Tuom. 20:48. Ja he sanoivat: "perinto on niiden, jotka ovat jääneet Benjami-nista, eikä saa yksikään sukukunta Israelista hävitä.

18. Mutta me emme taida antaa heille tyttäriämme vaimoiksi; sillä lsraelin lapset ovat vannoneet ja sanoneet: kirottu olkoon se, joka antaa Benjaminilaisille vaimon.

19. Ja he sanoivat: "katso, Herran juhlapäivää pidetään joka vuosi Silossa, joka on pohjaan päin Bele-listä, auringon nousuun päin siitä tiestä, joka Betelistä menee Sikemiin, ja eteläänpäin Lebonasta.

20. Ja he käskivät Benjaminin lapsia ja sanoivat: "menkäät ja väijy-

kääl viinimäeissä.

21. Ja kun näette Silon tyttäret käyvan ulos hyppyyn, niin juoskaat kiireesti viinimäeistä, ja ottakaat jokainen Silon tyttäristä vaimo ja menkäät Benjaminin maalle.

2 Moos. 15:20. 1 Sam. 18:6. 22. Kun heidän isänsä taikka veljensä tulevat valittamaan meidän etcemme, niin me sanomme heille: suokaat ne meille! sillä me emme jokainen saaneet itsellemme vaimoa sodassa, ette tekään itse ole niitä heille antaneet; sillä muutoin te olisitte vianalaiset.

23. Benjaminin lapset tekivät niin ja ottivat, lukunsa jälkeen, ryöstāmāllā vaimoja hyppāāvāin jou-kosta Ja he menivāt pois ja palasivat perintöönsä, rakensivat kau-

pungeita ja asuivat niissä.

24 Israelin lapset menivät myös silloin siellä pois, itsekukin sukukuntaansa ja sukunsa luo, ja läksivät sieltä itsekukin perintöönsä.

25 Silloin ei ollut kuningasta Israclissa, vaan jokainen teki niinkuin hänelle näkyi oikein olevan.

RUUTIN KIRJA.

I Luku.

Elimelek vaeltaa Moabilaisten maalle, Noomi ja Ruut palaavat Betlehemiin.

Ja tuomarien hallitessa tuli kallis Jaika maahan. Ja mies Juudan Bellehemistä läksi asumaan Moabilaisten maalle, hän ja hänen vai-monsa ja kaksi hänen poikaansa. 2. Miehen nimi oli Elimelek, ja

hånen vaimonsa nimi Noomi. hänen kahden poikansa nimet Mah-lon ja Kiljon; he olivat Efratilaisia Juudan Betlehemistä. Ja tultuansa Moabilaisten maalle, jäivät he sinne.

1 Moos. 35:19. 3. Ja Elimelek, Noomin mies, kuoli; ja hän jäi hänestä kahden poi-

kansa kanssa.

4. He ottivat Moabilaisia vaimoja; toisen nimi oli Orpa ja sen toisen nimi Ruut; ja he asuivat siellä liki kymmenen ajastaikaa.

5 Ja nekin molemmat kuolivat, Mahlon ja Kiljon; ja vaimo jäi jälkeen kahdesta pojastansa ja miehes-

6. Ja hän nousi miniöinensä ja palasi Moabin maalta; sillä hän oli Moabin maalla kuullut, että Herra oli etsinyt kansaansa ja antanut heille leipää.

7. Ja han läksi pois siitä paikasta, missä hän oli ollut, molempain miniāinsā kanssa. Ja kun he matkuslivat tiellä palataksensa Juudan

maalle.

8. sanoi Noomi kahdelle miniällensä: "menkäät ja palatkaat kumpanenkin äitinne huoneesen, tehköön Herra teille laupeuden, niinkuin te olette vainaajille ja minulle tehneet! 9. Herra antakoon teidan kummankin saada levon miehenne huoneessa!" Ja han antoi heidan suuta. Ja he korottivat äänensä ja itkivät,

10. ja sanoivat hänelle ... sinun kans-

sasi me käymme kansasi tykö!"

11. Mutta Noomi sanoi: "palatkaat, lyttäreni; miksi tahdotte minun lyttäreni; miksi tahdotte minun kanssani käydä? taitaisinko minä vielä siittää lapsia kohdussani teille miehiksi? 6 Moos. 25 5.

12. Palatkaat, tyttäreni, ja menkäät, sillä minä olen ylön vanha miestä ottamaan, ja vaikka minä sanoisin itselläni olevan toivoa, ja vielä tänä yõnä ottaisin itselleni miehen ja synnyttäisin poikia,

13. kuinka te sentähden odottaisitte siksi kuin ne tulisivat isoiksi? Ja sä, jõnka edessä minä löydån ar-

kuinka te sentähden istuisitte kotona. ettekā menisi naimisim? Ei, tyttäreni, minä suuresti murehdin teidän tähtenne, ja Herran käsi on sat-tunut minuun."

14. Niin he korottivat äänensä ja itkivät vielä hartaammasti. Ja Orpa antoi anoppinsa suuta; mutta Ruut

riippui hänessä.

15. Mutta hän sanoi hänelle: "katso, kälysi on palannut kansansa tykö ja jumalainsa tykö; palaja si-

nākin kālysi perāssā!"

16. Ruut vastasi: "ālā minulle sitā puhu, että luopuisin sinusta ja palajaisin pois tyköäsi; sillä kuhunka sina menet, sinne minakin menen, ja kussa sinā yödyt, siellä tahdon minākin yötā olla: sinun kansasi on minun kansani, ja sinun Jumalasi on minun Jumalani.

17 Missä sinä kuolet, siellä minäkin tahdon kuolla ja antaa itseni haudata. Herra tehköön minulle sen ja sen, ninoastaan kuolema meitä

eroittaa!"

18. Kun hän näki hänen täydellä todella päättäneen seurata, lakkasi han sita puhumasia hancile

19 Ja he matkustivat kahden kesken Betlehemiin asti. Ja kun he tulivat Betlehemiin, tuli koko kaupunki liikkeelle heidan tähtensä, ja he sanoivat: "oŋko tāmā Noomi?" 20. Mutta hän sanoi heille. "älkäät minua kutsuko Noomiksi, vaan kutsukaat minua Maraksi; sillä Kaikkivaltias on antanut minulle palion murheita.

21. Täysinäisenä minä täältäläksin, mutta tyhjänä on Herra antanut minun palata Miksi siis kutsutte mi-nua Noomiksi? sillä Herra on mi-nut alentanut, ja Kaikkivaltias on

minua vaivannut.

22. Ja niin palasi Noomi, ja Ruu! Moabilainen, hänen miniansä, palasi hänen kanssansa Moabin maalta, ja he tulivat Bellehemiin ohran leikkuun alussa.

2 Luku.

Ruut poimii tähkäpäitä Boaksen pellolla. Ja oli eräs Noomin miehen lanko, jalo, voimallinen mies. Elimelekin suvusta, ja hänen nimensä oli Boas.

2. Ja Moabilainen Ruut sanoi Noomille "salli minun mennä pellolle tähkäpäitä noukkimaan sen peräsmon." Sanoi hän hänelle: ..mene. tyttäreni.* 3 Moos 19:9 s. 23:22.

3. Ja hän meni ja noukki pellolla elonleikkaajien jälissä, ja se peltomaa sattui olemaan Boaksen oma. joka oli Elimelekin suvusta.

4. Ja katso, Boas tuli Betlehemistä ja sanoi elonleikkaajille "Herra ol-koon teidän kanssanne!" Ja he sanoivat hänelle: "Herra siunatkoon

sinua!"

Ja Boas sanoi palvelijallensa, joka oli pantu elonleikkaajien päällysmieheksi: "kenenkā tāmā piika on?"

6. Ja palvelija, elonleikkaajien päällysmies, vastasi ja sanoi: "se on se Moabilainen nainen, joka tuli Noo-

min kanssa Meabin maalta.

 Hän sanoi .anna minun noukkia ja koota lyhdetten keskeltä elonleikkaajain perässä. Ja hän on tullut ja pysynyt aamusta hamaan tähan asti; ainoastaan vähän han on huoneessa ollut."

8. Ja Boas sanoi Ruutille ...kuule minua, tyttäreni. Älä mene muiden pellolle poimimaan, äläkä tästä lähde, vaan ole tässä minun piikaini

kanssa.

9. Katso visusti, millä pellolla he eloa leikkaavat, ja seuraa heitä; mină olen sanonut palvelijoilleni, ettei yksikään sinua vahingoittaisi Ja jos janoot, niin mene astiain tykö ja juo -siitä, mitä palvelijani ammentavat."

10. Silloin heittävsi hän kasvoillensa ja kumartui maahan, ja sanoi hä-..minkätähden olen saanut semmaisen armon sinun silmäisi edessä, että pidät huolta minusta, vaikka olen muukalainen?"

11. Boas vastasi ja sanoi hänelle.,,minulle on ilmoitettu kaikki, mitä olet tehnyt anopillesi, miehesi kuoltua, kuinka jätit isäsi ja äitisi, ja syntymämaasi, ja matkustit kansan tyko, jola et ennen tuntenut.

12. Herra maksakoon sinulle työsi jälkeen, ja olkoon sinulle läydellinen palkka Herralta, Israelin Jumalalta, jonka siipein suojaan olet turvautunut!" Ps. 17:8. 36:8, 57:2. 91:4. Matt. 23:37.

13. Ja hān sanoi : "anna, herrani, minun saada armo sinun silmiesi edessä, sillä sinä olet lohduttanut minua ja olet puhutellut piikaasi suloisesti, vaikka en minä ole yhdenkään pii-

kasi vertainen.

14. Ja Boas sanoi hänelle, kun ruuan aika oli tullut: "tule tänne, syö leipää ja kasta palasi etikkaan." Niin hän istui elonleikkaajain viereen, tähkäpäitä; hän sõi ja ravittiin, ja ki Boas palvelijoitansa ja sanoi "sal-

jätti jotakin tähteeksi. Kun hän nousi poimimaan, käs-

likaat hänen poimia lyhdetten keskeltä, älkäätkä häntä häväiskö. 16. Varistelkaat myös lyhteistä hä-

nelle, ja jättäkäät siihen, että hän ne poimisi, älkäätkä yksikään hänta nuhdelko!"

17 Ja hän poimi pellolla iltaan asti, ja hän tappoi ne poimitut ja oli liki yksi efa ohria.

18. Ja hän kantoi ne ja vei kaupunkiin, ja näytti anopillensa, mitä hän oli poiminut. Ja hän toi myös tähteet siitä ruuasta, josta hän oli itsensä ravinnut, ja antoi hänelle.

19. Silloin sanoi hänen anoppinsa hänelle: "missä olet poiminut tänäpänä, ja missä olet työtätehnyt? Siunattu olkoon se, joka on pitänyt si-nusta huolta!" Ja hän ilmoitti anopillensa, kenenkä tykönä hän oli työtä tehnyt, sanoen "sen miehen nimi, jonka tykonä minä tänäpänä työtä tein, on Boas."

20. Noomi sanoi miniällensä: "hän olkoon siunattu Herralta, sillä hän on tehnyt laupeuden eläviä sekä kuolleita kohtaan!" Ja Noomi sanoi hänelle ,,tämä mies on meidän lan-

komme ja meidän perintömme lu-nastajia." 3 Moos. 25-25.

21. Ja Ruut Moabilainen sanoi. "hän sanoi minulle: ,ole minun palveliaini kanssa, siksi kuin he ovat leikanneet kaiken minun eloni.'

22. Noomi sanoi miniällensä Ruutille: "tyttäreni, hyvä on sinun menna hanen piikainsa kanssa, ettei sinua kohdeltaisi pahoin toisen pellolla."

23. Ja hän pysyi Boaksen piikain seurassa ja poimi tähkäpäitä, siksi kuin ohrat ja nisut olivat leikatut. Sitten asui han anoppinsa luona.

3 Luku.

Ruut panee levätä Boaksen jalkoihin.

Ta Noomi, hänen anoppinsa, sanoi hänelle: "tyttäreni, minä tahdon saattaa sinulle levon, että sinun hyvin kāvisi.

2. Ja nyt, eikō Boas, jonka piikain seurassa olet ollut, ole sukulaisemme? katso, hän viskaa tänä yönä ohria luvassansa.

3. Niin pese ja voitele itsesi, ja vaateta itsesi, ja mene luvaan, mutta ālā ilmoita itseāsi hānolle, ennen kuin hän on syönyt ja juonut.

4. Kun hän maata panee, niin ota ja hän antoi hänelle korvennetuita | vaari, missä hän makaa; sitte mene ja nosla vaate hänen jalkainsa päällä ja pane siihen maata; kyllä hän sinulle sanoo, mitä sinun on tekeminen."

5. Hän sanoi hänelle: "kaikki, mitä sanot minulle, teen minä."

 Ja hän meni luvaan, ja teki kaikki, mitä hänen anoppinsa hänelle

oli käskenyt.

7. Ja kun Boas oli syönyt ja juonut, tuli hänen sydämmensä iloiseksi; ja hän meni maata viljakoon juureen. Ja Ruut tuli salaisesti ja nosti vaatteen hänen jalkainsa pääliä, ja pani silhen maata.

 Puoliyön aikaan peljästyi mies ja käänsi itsensä; ja katso, nainen makasi hänen jalkainsa juuressa.

9. Ja hän sanoi: "kuka ölet?" Hän vasiasi: "minä olen Ruut, sinun piikasi; levitä siipesi piikasi yit, sillä sinä olet perintömme lunastaja."

Ruut. 2:12,20.

10. Hän sanoi: "siunattu ole sinä
Herrassa, tyttäreni; sinä olet osoittanut viimeisen rakkautesi suuremmaksi ensimmäistä, kun et ole seumanut nuorukaisia, ei köyhiä eikä
rikkaita.

II. Ja nyt, tyttäreni, älä pelkää! kaikki, mitä sanot, teen minä sinulle; sillä koko minun kansani kaupunki tietää, että olet kunniallinen

nainen

12. Tosi on, että minä olen perintönne lunastaja; mutta on läheisem-

pikin sukulainen.

13. Ole tässä yötä; ja jos hän huomenna lunastaa sinut, niin se on hyvä, lunastakoon; mutta jollei hän tahdo lunastaa sinua, niin minä lunastan sinut, niin totta kuin Herra elää! Lepää huomeneen asti."

elää! Lepää huomeneen asti."
14. Ja hän lepäsi huomeneen asti hänen jalkainsa juuressa, ja nousi ennenkuin yksikään toisensa tunsi; sillä hän sanoi: "älköön saako ku-

kaan tielää naisen luvaan tulleeksi: 15. Ja hänsanoi: "anna päällisvaatteesi, joka ylläsi on, ja pidä kiinni;" ja hän piti siitä kiinni. Ja hän mittasi hänelle kuusi mittaa ohria, pani ne hänen selkäänsä; ja hän meni

kaupunkiin.
16. Ja hän tuli anoppinsa luo; ja hän sanoi: "kuinka asiasi menestyvät, tyttäreni?" Ja hän kertoi hänelle kuitti mita mian oli toi hä-

nelle kaikki, mitä mies oli tehnyt, 17. ja sanoi: "nämä kuusi mittaa ohria antoi hän minulle; sillä hän sanoi ,et saa sinä tyhjin käsin mennä anoppisi tykö."

18. Hän sanot: "ole alallasi, tyttä- tei kuolleen nimi hukkuisi veljeinreni, siksikuin saat nähdä, kuinka sä keskeltä eikä hänen kaupunkin-

kāy; sillā el se mies lepāā ennen kuin hān tānāpāivānā saa asian pāātetyksi."

4 Luku.

Boas ottaa Ruutin vaimokseen. Davidin polviluku.

Ja Boas meni porttiin ja istuisiellä; ja katso, perinnön lunastaja, josta hän oli puhunut, kävi ohitse. Ja Boas puhutteli häntä nimeltä ja sanoi: "poikkea tänne ja istu viereeni." Niin hän poikkesi ja istui. 2. Ja hän otti kymmenen miestä

2. Ja hän oiti kymmenen miestä kaupungin vanhimmista, ja sanoi heille: "istukaat tähän"; ja he is-

tuivat.

 Niin sanoi hān perinnön lunastajalle: "siiä maan kappaletta, joka oli veljellämme Elimefekillä, kaupitsee Noomi, joka on palannut Moa-

bin maalta.

4. Ja minā pāātin sen sinulle ilmoittaa ja sanoa: jos tahdot sen periā, niin lunasta se tāssā kaupungin asuvaisten ja kansani vanhimpain edessā; mutta jollet tahdo sitā lunastaa, niin sano minulle, etlā sen tietāisin; sillā ei ole yhtāān muuta perinnön lunastajaa kuin sinā ja minā sitten sinun jālkeesi." Hān sanoi: "minā lunastan."

5 Moos, 25:5s.

5. Niin vastasi Boas: "jona päivänä sinä lunastat pellon Noomin kädestä, olet sinä sen ostanut myös Moabilaiselta Ruutilta,vainaajan vaimolta, herättääksesi vainaajalle ni-

meä hänen perinnössänsä."

6. Niin sanoi perinnon lunastaja:
"en mină voi lunastaa sită, etten
hukuttaisi omaa perintoăni. Lunasta sină, mită minun olisi tullut lunastaa; sillă en mină taida sită lu-

7. Ja muinen oli Israelissa Iunastus- ja vaihetuskaupoissa kaupan vahvistukseksi, että mies riisui kenkänsä ja antoi lähimmäisellensä; ja se oli todistus Israelissa.

8. Niin perinnön lunastaja sanoi Boakselle: "lunasta sinä se;" ja rii-

sui kengān jalastansa.

9. Boas sandi vanhimmille ja kalkelle kansalle: "le olette tänäpäivänä minun todistajani, että minä olen lunastanut Noomilta kaikki mitä Elimelekin, Kiljonin ja Mahlonin oli,

10. ja Ruutinkin, Moabilaisen, Mahlonin lesken, olen minä oltanut valmokseni, herättääkseni vainaajalle nimeä hänen perimisessänsä, ja ettei kuolleen nimi hukkuisi veljeinat keskitä siitä hänen keitynykinsa portista; siihen olette te tänäpäi-

vänä todistajat."
11. Tähän kaikki kansa ja vanhimmat, jotka portissa olivat, sanoivat: .me olemme todistajat. Herra tehköön sille vaimolle, joka sinun huoneesesi tulee, niinkuin Rakelille ja niinkuin Lealle, jotka molemmat rakensivat Israelin huoneen, ja enentyköön tavarasi Efratassa, ja tulkoon nimesi kuuluisaksi Betlehemissä!

1 Moos. 29:31 s. 30:22 s. 12. Ja siitä siemenestä, jonka Herra sinulle antaa tästä nuoresta vaimosta, olkoon sinun huoneesi niin-kuin Peresin huone, jonka Tamar synnytti Juudalle!" 1 Moos. 38:29.
13. Ja Boas otti Ruutin vaimoksen-

sa. Ja hän meni hänen tykönsä; ja Herra antoi hänen tulla hedelmälli-

seksi, ja hän synnytti pojan. Ps. 127:3. 14. Niin vaimot sanoivat Noomille: "kiitetty olkoon Herra, joka ci sal-linut sinulta puuttua perillistä tähän aikaan! ja hänen nimensä tulkoon kuuluisaksi Israelissa!

15. Hän on virvoittava sinua ja hoihoova sinun vanhuuttasi; sillä miniäsi, joka sinua rakastaa, on hänet synnyttänyt, hän, joka on sinulle parempi kuin seitsemän poikaa.

1 Sam. 1:8. 16. Ja Noomi otti lapsen, pani hel-

maansa ja hoiteli häntä.

17. Mutta hänen kylänsä vaimot antoivat hänelle nimen ja sanoivat: "Noomille on poika synty-nyt!" ja antoivat hänelle nimen O-bed. Tämä on Davidin isän, Isain, isä.

18. Tāmā on Peresin sukukunta Peres siitti Hesronin. 1 Moos. 46:12.

2 Aik. 2:48.

19. Ja Hesron siitti Ramin; Ram siitti Amminadabin. 1 Aik. 2:9 s. Matt. 1:3.

20. Amminadab siitti Nahessonin: Nahesson siitti Salmon.

21. Salmo siitti Boaksen; Boas siit-

ti Obedin. 22. Obed siitti Isain, ja Isai siitti Davidin. Luuk. 3:32 s.

ENSIMMÄINEN SAMUELIN KIRJA.

I Luku.

Samuelin syntymä.

Ramataim-Sofimissa, Efraimin vuo-rella, eli mies, jonka nimi oli Elkana, Jerohamin poika, Elihun po-jan, Tohun pojan, Sufin pojan, Efratilainen. 1 Aik 6:27,33 s.

2. Ja hänellä oli kaksi vaimoa, toisen nimi oli Hanna ja toisen nimi Peninna. Ja Peninnalla oli lapsia, mutta Hannalla ei ollut lasta

3. Ja mies meni joka vuosi kaupungistansa Siloon rukoilemaan ja uhraamaan Herralle Schaotille, ja siellä oli kaksi Elin poikaa, Hofni ja Pinehas, Herran pappina

2 Moos. 23:17. 5 Moos. 16:16. Jos. 18:1. Ja sinā pāivānā, jona Elkana uhrasi, antoi han vaimollensa Peninnalle ja kaikille pojillensa ja tyttärillensa osat. 3 Moos. 7:15. 5 Moos. 27:7 5. Mutta Hannalle antoi hän kah-

denkertaisesti, sillä hän rakasti Hannaa, mutta Herra oli sulkenut hä-nen kohtunsa

Ja hänen vastustajansa halvensi häntä alinomaa, herättääksensä hänen vihaansa, sentähden että Herra oli sulkenut hänen kohtunsa.

1 Moos. 20:18. 7. Ja niin tapahtui joka vuosi; niin | van juovuksissa

usein kuin hän meni Herran huoneesen, saatloi hän hänet murheelliseksi. Mutta hän itki, eikä syönyt,

8. Ja hänen michensä Elkana sa-noi hänelle: "Hanna, milä itket? ja mikset syö? ja minkätähden on sy-dämmesi murheellinen? enkö minä ole sinulle parempi kuin kymmenen poikaa?" Ruut. 4:15.

9 Niin nousi Hanna, sittekuin oli syöty ja juotu, Silossa, ja pappi Eli istui istuimella Herran temppelin o-

ven pielessä

10. Ja Hanna oli sangen murheellinen sydämmestä, ja rukoili Her-

raa, ja itki hartaasti,

11 ja lupasi lupauksen, sanoen: "Herra Sebaot! jos sinā armossa katsoisit palvelijasi ahdistusta, muistaisit minua etkä unhottaisi palvelijaasi, mutta antaisit palvelijallesi pojan, niin minä annan hänen Herralle kaikiksi hänen ikäpäiviksensä, eikä partaveitsi saa sattua hänen päähänsä." 4 Moos 6:5. 30:7 s. Tuom. 13:5. 12.Ja kun hän kauan rukoili Herran

edessä, tarkkasi Eli hänen suutansa. Sillä Hanna puhui sydämmes-

sansa; ainoastaan hänen huulensa liikkuivat, mutta hänen ääntänsä ei kuulunut, ja Eli luuli hänen ole-

H. Ja Eli sanoi hänelle: "kuinka j kauan olet juovuksissa? eroita viini

pois tyköäsi."

15. Mutta Hanna vastasi ja sanoi. "el, herrani, mină olen murheellinen vaimo; viiniä ja väkevää juomaa en ole minä juonut, vaan olen vuodattanut sydämmeni Herran e-Ps. 42:5, 62:9.

16. Ala pida palvelijaasi Belialin tyttären kaltaisena, sillä minä olen suuresta murheestani ja vaivastani

tähänasti puhunut."

17. Eli vastasi ja sanoi: "mene rau-haan; ja Israelin Jumala antakoon sinulle rukouksesi, jonka olet hä-

neltä rukoillut!"

18. Han sanoi: "anna palvelijasi saada armo sinun silmäisi edessä!" Niin vaimo meni matkaansa ja söi, eikā ollut enāā niin murheellinen. 19. Ja he nousivat varhain huomeneltain rukoilemaan Herraa; sitten palasivat he ja tulivat kotiansa Ra-maan. Ja Elkana tunsi vaimonsa Hannan, ja Herra muisti häntä.

20. Ja vuoden kuluessa tapahtui, ellä Hanna tuli raskaaksi ja synnytti pojan ja nimitti hänet Samuel Asi: sillä "Herralta olen minä hänet ru-

koillut."

21. Ja Elkana meni vlös kaiken huoneensa kanssa, uhraamaan Herralle vuosikautista uhria ja lupaus-

22. Mutta ei Hanna mennyt ylös, vaan sanoi miehellensä: "kun lapsi on vieroitettu, vien minä hänet aselellavaksi Herran eteen; ja sitten pitää hänen siellä aina oleman."

23. Elkana, hänen miehensä, sanoi hänelle: "lee niinkuin sinulle par-haaksi näkyy; ole kotona niinkauan kunnes hänet vieroitat; Herra vah-vistakoon sanansa!" Niin vaimo jäi kolia ja imetti poikaansa, siksikuin hän vieroitti hänet. 1M008.21:8. Ps.131:2. 24. Ja kun hän oli hänet vieroitlanul, vei hän hänet myötänsä ja olli kanssansa kolme härkää, yhden elan jauhoja ja leilin viiniä; ja hän loi hänet Herran huoneesen Silossa; ja poika oli vielä sangen nuori.

Luuk. 2:41 s. 2 Moos. 23:15. 25. Ja he teurastivat härän, ja toi-

val poikasen Elin eteen.

26. Ja han sanoi: "Ah, herrani! niin totta kuin sielusi elää, herrani, minā olen se vaimo, joka tāssā tykonāsi seisoi rukoillen Herraa.

27. Tätä poikasta minä anoin; nyt on Herra minulle antanut rukoukseni, jonka hänellä rukoilin.

28. Sentähden annan minäkin hä-

net Herralle jälleen; kaikeksi elinajaksensa olkoon hän Herralle annetlu." Ja hän rukoili Herraa siinä paikassa.

2 Luku.

Hannan kiitosvirsi. Elin pojat. Samuel kasvaa Herran huoneessa.

Ja Hanna rukoili ja sanoi: "minun sydammeni riemuitsee Herrassa: minun sarveni on ylennetty Herrassa. Minun suuni on leviältä auennut vihollisteni ylitse; sillä minä riemuitsen sinun autuudestasi.

Luuk. 1:46 s. 2. Ei kenkään ole pyhä niinkuin Herra, sillä ei ole ketään paitsi, sinua; eikä ole kalliota meidän Jumalamme vertaista. 5 Moos. 3:24.

Ps. 86:8. Jes. 44:8. Alkäät niin aivan suuresti kerskatko, älköön lähtekö röyhkeyttä suustanne; sillä Herra on kaikki tietāvā Jumala, eikā anna senkaltais-

ten aivoitusten menestyä.

4. Väkeväin joutset ovat särjetyt. ja heikot ovat väkevyydellä vyöte-

iyt. 5. Jotka ennen ravitut olivat, ne ovat antauneet palkollisiksi leivän tähden, ja ne, jotka nälkää kärsi-vät, eivät enää ison; vielä hedelmätönkin synnyttää seitsemän lasta, ja se, jolla monta lasta oli, käypi hei-Ps. 34:11. Val. v. 5:6. Luuk. 1:53. 6. Herra kuolettaa ja virvoittaa, vie suureen ahdistukseen, ja siitä ulos jälleen. 5 Moos. 32:39. Ps. 71:20. Viis. 16:13. Tob. 13:2.

Herra tekee köyhäksi ja rikkaak-

si, hün alentaa ja ylentää.

Job. 36:5. Syr. 11:14. 8. Hän nostaa lomusta köyhän ja ylentää vaivaisen loasta, istuttaaksensa hänet päämiesten sivuun ja antaaksensa hänen periä kunniaistuimen; sillä maan perustukset ovat Herran, ja hän on asettanut maan piirin niiden päälle.

Job. 5:11. Ps. 24:1 s.75:8. 102:26. 104:5. 113:7 s.

Luuk. 1:52. 9. Hän varjelee pyhäin jalat, mutta jumalattomain täytyy vaieta pimeydessä; sillä oma suuri voima ei mitään auta. Ps. 17:5. 91:11. 97:10. 121:8.

145:20. San. 2:7. 10. Ne, jotka riitelevät Herran kanssa, muserretaan rikki; hän jylisee taivaassa heidän ylitsensä. Herra tuomitsee maan ääret, ja antaa kuninkaallensa väkevyyden, ja ylentää voideltunsa sarven." 2 MOOS, 9:23 s

Tnom. 5:20. 1 Sam. 7:10. Ps. 89:23. 11. Ja Elkana meni Rumaan kotiansa: mutta poikanen palveli Herraa papin Elin edessă.

12. Mutta Elin pojat olivat ilkiät eivätkä totelleet Herraa.

13. eikä pappein oikeutta kansan edessä. Kun joku uhrasi uhrin, tuli papin palvelija, kun liha keitettiin, kolmihaarainen hanko kadessa,

14. pisti sen kattilaan, tahi pataan, tahi keittimeen, tahi pannuun, ja kaikki mitä hän veti ylös hangolla, sen pappi otti; ja niin tekivät he kaikelle Israelille, jotka tulivat sinne Siloon. 3 Moos. 7:34.

15. Ja ennenkuin he politivat ras-van, tuli papin palvelija ja sanoi miehelle, joka uhrasi: "anna lihaa paistiksi papille, sillä ei hän ola keitettyä lihaa sinulta, vaan tuoretta." 3 Moos. 3:3 s. 7:31.

16. Kun mies sanoi hänelle: "polttakoot nyt ensin rasvan, ota sitte, mitä sydämmesi haluaa", niin sanoi hän hänelle: "nyt pitää sinun antaman; jollet anna, niin olan vä-kisin."

17. Ja sentähden oli nuorukaisten rikos sangen suuri Herran edessä; sillä he saattoivat kansan pitämään

Herran ruoka-uhrin halpana. 18. Mutta Samuel palveli Herran edessä, ja poikanen oli vyötetty liinaisella olkavaatteella. 2 Moos. 28:6.

19. Ja hänen äitinsä teki hänelle pienen vaipan ja vei sen hänelle joka vuosi, kun hän meni ylös miehensä kanssa uhraamaan vuotista teuras-uhria.

20. Ja Eli siunasi Elkanan ja hänen vaimonsa ja sanoi : "Herra antakoon sinulle siemenen tästä vaimosta sen lahjan sijaan, jonka hän on lainannutHerralle!"Ja he menivät kotiinsa. 21. Ja Herra oppi Hannaa; ja hän tuli raskaaksi ja synnytti kolme poikaa ja kaksi tytäriä. Mutta poikanen

Samuel kasvoi Herran edessä. 22. Mutta Eli oli hyvin vanha; ja han kuuli, mitä hanen poikansa tekivat kaikelle Israelille, ja että he makasivat niiden naisten kanssa, jotka palvelivat seurakunnan majan ovella. 2 Moos. 38:8. 1 Sam. 4:15. Luuk. 2:37.

23. Ja hän sanoi heille: "miksi te teette senkaltaisia? sillä minä kuulen pahoista teoistanne kaikelta kansalta.

24. Ei niin, poikani! ei ole se hyvä sanoma, jonka minä kuulen ; näin te saatatte Herran kansan syntiä tekemään.

25. Jos joku rikkoo ihmistä vastaan, niin tuomarit sen sovittavat; mutta jos joku rikkoo Herraa vastaan, kuka sen puolesta rukoilee?" Mutta he ei kuulleet isänsä ääntä, sillä Herra tahtoi heidät tappaa.

26. Mutta poikanen Samuel kasvoi kasvamistansa, ja oli otollinen sekä Herran että ihmisten edessä.

Luuk. 2:40,52. 27. Ja Jumalan mies tuli Elin tyko ja sanoi hänelle: "näin sanoo Herra: enkö minä selvästi itseni ilmoittanut isäsi huoneelle, kun he vielä olivat Egyptissä Faraon huoneessa?

Ap. t. 7:25. 28. Ja minä valitsin hänet kaikista Israelin sukukunnista minulle papiksi, uhraamaan minun alttarillani. sytyttämään suitsutusta, ja kantamaan olkavaatetta minun edessäni; ia minä annoin isäsi huoneelle kaikki Israelin lasten tuliuhrit. 8 Moos. 10:14.

29. Miksi siis tallaatte jaloillanne minun uhriani ja ruoka-uhriani, jonka olen käskenyt uhrata seurakunnan majassa; miksi kunnioital enem-män poikiasi kuin minua, lihoittaak-senne itsiänne kaikista kansani Israelin ruoka-uhrein uutisista?

30. Sentähden sanoo Herra, Israelin Jumala: minä olen vakaisesti puhunut, että sinun huoneesi ja isäsi huoneen piti vaeltaman minun edessäni ijankaikkisesti; mutta nyt sanoo Herra olkoon se kaukana minusta! sillä jotka minua kunnioittavat, niitä minä tahdon kunnioittaa. mutta jotka minua katsovat vlon, ne joutuvat häpiään. 1 Kun. 2.27.

31. Katso, se aika on tuleva, jona minä murran käsivartesi ja isäsi huoneen käsivarren, ettei yhtäkään vanhaa ole sinun huoneessasi.

32. Ja sinä saat nähdä ahdistajan majassa, kaikessa siinä hyvyydessä, mikā Israelille tapahtuu; eikā yksikään vanha ole oleva sinun huoneessasi ijankaikkisesti.

33. En minä kuitenkaan hävitä kaikkia lapsiasi minun alttariltani, niin että silmäsi kuluisivat, ja sielusi murheesta vaipuisi; vaan koko sinun huoneesi joukko on kuoleva, kun ne ovat miehiksi tulleet.

34. Ja tämä on oleva sinulle merkiksi, mikä kahdelle pojallesi, Hofnille ja Pinehaalle, tapahtuu: yhtena paivana ne molemmat kuolevat.

1 Sam. 4:11. 35. Ja mină herătăn itselleni uskollisen papin; hän tekee niinkuin minun sydämmessäni ja mielessäni on. Ja minä rakennan hänelle vahvan huoneen, ja hän vaeltaa minun voi-deltuni edessä kaiken elinaikansa.

1 Kun. 2:35. 1 Aik. 20:22.

36. Ja tapahtuu, että se joka jää jälkeen sinun huoneesesi, on tuleva ja kumartava häntä hopearahan ja leivån kappaleen tähden, ja sanova: ,asela minua nyt johonkuhun pappeu-teen, että saisin syödä palan leipää.

3 Luku.

Samuel kutsutaan profetaksi.

Ja poikanen Samuel palveli Elin e-dessa Herraa; ja Herran sana oli kallis siihen aikaan, eikä ollut paljon ilmestyksiä. Ps. 74:9. Val. v. 2:9.

Am. 8:11. 2 Ja tapahtui siihen aikaan, että Eli makasi sijallansa; ja hänen silmānsā rupesivat pimenemāān, niin ettei hän nähnyt. 1 Sam. 4:15. 3. Ei ollut vielä Jumalan lamppu sammunut; ja Samuel makasi Herran temppelissä, jossa Jumalan ark-

ki oli. 2 Moos, 27:20s, 3 Moos, 24:2s, 4. Ja Herra huusi Samuelia. Ja hän vastasi: "katso, tässä olen!"

5. Ja hān juoksi Elin tykō ja sanoi: "katso, tāssā olen, sinā huusit minua." Hän sanoi: "en minä kutsu-nut, mene jälleen ja pane maata."

Ja hān meni ja pani maata.

6. Ja Herra huusi taas Samuelia.

Ja Samuel nousi ja meni Elin tykö,
ja sanoi. "katso, tässä olen, sinä huusit minua." Hän sanoi: "en minä
huutanut sinua, poikani; mene jäl-

leen ja pane maata."
7. Mutta Samuel ei tuntenut silloin vielä Herrua; eikä Herrun sana ollut vielä ilmoitettu hänelle.

 Ja Herra huusi Samuelia vielä kolmannen kerran; ja hän nousi ja meni Elin tyko ja sanoi: "katso, tāssā minā olen, sinā huusit minua." Niın ymmärsi Eli, että Herra kutsui nuorukaista.

9. Ja Eli sanoi Samuelille: "mene ja pane maata, ja jos sinua vielā kulsutaan, niin sano: .puhu, Herra! palvelijasi kuulee!" Samuel meni ja

pani maata sijallensa. 10. Niin tuli Herra ja seisoi siellä, ja huusi niinkuin ennenkin: "Sa-muel, Samuel!" Ja Samuel sanoi:

"puhu, sillä palvelijasi kuulee!" 11. Ja Herra sanoi Samuelille: "katso, minå teen yhden asian Israelis-sa, niin että joka sen kuulee, hänen molemmat korvansa soivat.

2 Kun. 21.12. Jer. 19:3. 12. Sinā pāivānā tuotan minā Elille kaikki, mitä olen hänen huonetlansa vastaan puhunut; minä alan ja päätän sen. 1 Sam. 2:30 s.

13. Ja minä tahdon tehdä hänelle

nen huoneensa ijankaikkisesti sen pahan tvön tähden, kun hän tiesi poikansa häpiällisesti käyttäneen itsensä, eikä rangaissut heitä.

14. Sentähden olen minä vannonut Elin huoneelle, ettei Elin huoneen syntiä saada sovitetuksi uhrilla eikä ruoka-uhrilla ijankaikkisesti.''

3 Moos. 4:3 s. 15. Ja Samuel makasi huomeneen asti; ja sitten hän avasi Herran huoneen oven. Eikä Samuel tohtinut il-moittaa Elille sitä näkyä. 16. Mutta Eli kutsui hänen ja sa-

noi: "Samuel, poikani!" hän vasta-si: "katso, tässä olen!"

17. Han sanoi: "mikā sana se on, ioka sinulle sanoitiin? älä salaa sitä minulta. Jumala tehköön sinulle sen ja sen, jos salaat minulta jotakin siitä, mitä sinulle on sanottu.

18. Niin Samuel sanoi hänelle kaikki eikä salannut häneltä mitään. Mutta hān sanoi: "hān on Herra, hän tehköön minkä hyväksi nä-kee!"

19. Ja Samuel kasvoi; ja Herra oli hänen kanssansa, eikä antanut yhdenkään kaikista sanoistansa varista maahan. 1 Sam. 2:21.26. 20. Ja koko Israel, Danista hamaan

Ber-Sebaan asti, tunsi Samuelin uskolliseksi Herran profetaksi.

21. Ja eteenkinpäin ilmestyi Herra Silossa, sillä Herra ilmestyi Samuelille Silossa Herran sanan kautta.

4 Luku.

Israelilaisten onnettomuus sodassa Filistealaisia vastaan. Hofnin ja Pinehaan kuolema. Ta Samuelin sana kävi ulos kaikelle Israelille. Ja Israel meni sotaan Filistealaisia vastaan. Ja he sijoittivat itsensä Eben-Eserin luo: mutta Filistealaiset asettivat leirinsä Afekiin. 1 Sam. 7:12.

2. Ja Filistealaiset asettuivat Israelia vastaan; ja sota laajeni, ja Filistealaiset lõivät Israelin; he lõivät siinä tappelussa kedolla lähes neliätu-

hatta miestä.

Kun kansa tuli leiriin, sanoivat Israelin vanhimmat: "minkätähden antoi Herra Filistealaisten tänäpänä lyödä meidät? Tuottakaamme Herran liiton arkki Silosta tykömme ja antakaamme sen tulla keskellemme vapahtamaan meitä vihollistemme kāsistā."

 Ja kansa lähetti Siloon, ja he antoivat sieltä tuoda Herran Sebaotin liiton arkin, joka istuu Kerubimin tiettäväksi, että minä tuomitsen ha- päällä. Ja siellä oli kaksi Elin poikaa, Hofni ja Pinehas, Jumalan lii- l ton arkin kanssa. 2 Moos. 25:17 s.

2 Sam. 6:2. Ps. 80:2. 99:1. 5. Ja kun Herran liiton arkki tuli leiriin, huusi kaikki Israel suurella ilohuudolla, niin että maa vapisi.

6. Kun Filistealaiset kuulivat sen ilohuudon, sanoivat he: "mikä suuri ilohuuto on Hebrealaisten leirissä?' Ja he saivat kuulla Herran arkin

tulleen leiriin.

7. Silloin Filistealaiset pelkäsivät ja sanoivat: "Jum**ala on tull**ut leirim" Ja he sanoivat: "voi meitä! sillä ei

ole ennen niin ollut.

8. Voi meitä! kuka pelastaa meitä näiden suurten jumalain käsistä? Nämä ovat ne jumalat, jotka löivät Egyptin korvessa kaikkinaisilla rangaistuksilla 2 Moos. 7-10.

9. Mutta olkaat rohkiat sydämmestä ja olkaat michet, Filistealaiset, ettei teidän tarvitsisi palvella Hebrealaisia, niinkuin he ovat teitä palvelleet! olkaat miehet ja sotikaat!"

Tuom. 13:1. 15:11. 10. Ja Filistealaiset solivat, ja Israel lyöliin, ja jokainen pakeni majaansa; ja tappo oli sangen suuri, niin että Israelista kaatui kolmekymmentā tuhatta jalkamiestā.

11. Ja Jumalan arkki otettiin pois; ja kaksi Elin poikaa, Hofni ja Pinehas, kuolivat. 1 Sam. 2:34. Ps. 78:61. 12. Silloin juoksi sotakentältä Benjaminilainen mies ja tuli samana

päivänä Siloon; ja hän oli reväissyt vaatteensa ja viskonut multaa päänsă păălle. 1 Moos. 37:34. Jos. 7:6.

2 Sam. 1:2,11. 13. Ja katso, kun hän sinne tuli, Eli istui istuimella tien vieressä katsellen; sillä hänen sydämmensä oli peljästyksissäJumalan arkin tähden. Ja kun mies tuli kaupunkiin sanaa

tuomaan, parkui koko kaupunki. 14. Ja kun Eli kuuli sen korkian huudon äänen, kysyi hän: "mikä meteli lämä on?" Niin tuli mies nopiasti ja ilmoitti sen Elille.

15. Ja Eli oli yhdeksänkymmenen ja kahdeksan ajastaikainen, ja hänen silmänsä olivat jo niin pimenneet, ettei hän nähnyt. 1 Sam. 3:2.

1 Kun. 14:14. 16. Ja mies sanoi Elille: "minä olen tullut ja paennut tänäpänä sotakentāltā." Mutta hān sanoi: "kuin-

ka kay, poikani?"

17. Ja sanansaattaja vastasi ja sanoi: "Israel on paennut Filistealaisten edestă, ja suuri tappo on kanleet, ja Jumalan arkki on otettu pois.

18. Ja kun hän kuuli mainittavan Jumalan arkkia, kaatui hän taapäin istuimelta portin viereen, taittoi niskansa ja kuoli; sillä hän oli vanha ja raskas mies. Ja hän oli tuominnut Israelia neljäkymmentä ajastaikaa.

19. Ja hänen miniänsä, Pinehaan vaimo, oli viimeisillänsä raskas : kun hän sen sanoman kuuli, että Jumalan arkki oli otettu pois ja hänen appensa ja miehensä olivat kuolleet. vaipui hän alasja synnytti ; sillä synnytyskivut kävivät hänen päällensä.

20. Ja kun han oli kuolemaisillaan, sanoivat vaimot, jotka seisoivat hä-nen tykönänsä: "älä pelkää, sillä sinulle on poika syntynyt." Mutta ei hän siihen mitään vastannut eikä

sitä mieleensä pannut. 1 Moos. 35:17. 21. Ja han kutsui sen lapsen I-Kabodiksi ja sanoi: "kunnia on mennyt Israelisia pois!" sillä Jumalan arkki oli olettu pois, ja hänen appensa ja miehensä kuolleet.

22. Jahan taas sanoi: "Israelin kun-nia on mennyt pois!" sillä Jumalun

arkki oli otettu pois.

5 Luku.

Arkki Dagonin'huoneessa, Gatissa ja Ekronissa.

Ja Filistealaiset ottivat Jumalan ar-kin ja veivät sen Eben-Eseristä Asdodiin.

Filistealaiset ottivat Jumalan arkin ja veivät sen sisälle Dagonin huoneesen ja asettivat sen Dagonin rinnalle. Tuom. 16:23.

3. Ja Asdodilaiset nousivat toisena päivänä varhain, ja katso, Dagon makasi suullansa maassa Herran arkin edessă. Mutta he ottivat Dagonin ja

nostivat entiselle sijallensa

4. Ja he nousivat toisena huomenna, ja katso, Dagon makasi suullansa maassa Herran arkin edessä, mutta Dagonin pää ja molemmat hänen kätensä olivat poikki hakattuina kynnyksellä, ja muu ruumis vaan oli jälillä.

5. Sentähden ei Dagonin papit eikä kukaan, joka menee Dagonin liuoneesen, astu Dagonin kynnykselle Asdodissa tähän päivään asti.

6. Mutta Herran kasi oli raskas Asdodilaisten päällä ja hävitti heidät, ja lõi Asdodin ja kaiken ympäris-1 Sam. 6:5. Ps. 78:66. tön ajoksilla.

Kun Asdodin miehet näkivät niin sassa tapahtunut, ja molemmat poi-kasikin, Hofnì ja Pinehas, ovat kuol-tako Israelin Jumalan arkin olla meidän tykönämme, sillä hänen käten- i sā on raskas meitā ja meidān juma-

laamme Dagonia vastaan

8. Ja he lähettivät ja kutsuivat kaikki Filistealaisten päämiehet kokoon, ja sanoivat: "milä teemme Israelin Jumalan arkille?" He vastasivat: "antakaat kantaa Israelin Jumalan arkki Gatiin." Ja he kantoivat Israelin Jumalan arkin sinne.

9. Ja kun he olivat sen kantaneet sinne, nousi suuri häiriö kaupungissa Herran kāden kautta; ja hān lõi kaupungin miehet, sekā pienet ellä suuret, niin että heissä nousi

ajoksia.

10. Niin he lähettivät Jumalan arkin Ekroniin. Kun Jumalan arkki tuli Ekroniin, huusival Ekronilaiset ja sanoivat: "he ovat tuoneet Israe-lin Jumalan arkin tänne minun tykōni, surmaamaan minua ja kan-saani!"

11. Niin he lähettivät ja kutsuivat kaikki Filistealaisten päämiehet ko-koon, ja sanoivat: "lähettäkäät pois Israelin Jumalan arkki, että se tu-lee omaan paikkaansa jälleen, ettei hān surmaisi minua ja kansaani. Sillä suuri kuoleman pelko oli koko kaupungissa, ja Jumalan käsi oli siellä sangen raskas.

12. Ja ne ihmiset, jotka eivät kuol-leet, olivat lyödyt ajoksilla, niin ellä huuto nousi kaupungista ylös

taivaasen.

6 Luku.

Arkki lähetetään takaisin Israelin maalle. Ja Herran arkki oli seitsemän kuukautta Filistealaisten maalla

2 Ja Filistealaiset kutsuivat pappinsa ja tietäjänsä kokoon ja sanoivat: "mitä teemme Herran arkille? Antakuat meidän tietää, millä tavalla lähettäisimme sen sijallensa.

3. He vastasivat: "jos lähetätte Israelin Jumalan arkin, niin älkäät silä lähelläkö tyhjänä, vaan maksakaat hänelle vika-uhri; silloin te tulette terveiksi ja saatte tielää, minkälähden hänen kätensä ei teistä lakkaa ''

4. Mutta he sanoivat : "mikä on se vika-uhri, joka meidän tulee hänelle antaa?" He vastasivat: "viisi kullaista ajosta ja viisi kultaista hiirtä Filistenlaisten päämiesten luvun jäl-keen, sillä kuikilla teidän päämiehillänne ja teillä on ollut sama vitsaus.

5. Tehkäät siis ajostenne kuvat ja hiirtenne kuvat, jotka teidän maanne ovat hävittäneet, ja kunnioittakaat Israelin Jumalaa, ehkä hänen | ja teuras-uhria.

kätensä silloin tulee helpommaksi teille, jumalillenne ja maallenne.

1 Sam. 5:6. 6. Miksi te paadutatte sydämmenne. niinkuin Egyptiläiset ja Farao paaduttivat sydämmensä? Eikö se niin ollut? sitlekuin hän oli saattanut heidät häpiään, laskivat he heidät menemään, ja he menivät matkaan-2 Moos. 7:13.22. 8:15. 12:29 s.

7. Niin ottakaat ja tehkäät uudet vaunut, ja otlakaat kaksi nuorta imettävää lehmää, joidenka päällä ei ole yhtään ijestä vielä ollut; ja pankaut ne lehmät vaunujen eteen, mutta salvatkaat heidän vasikkansa

kotia heidän jälistänsä; 8. ja ottakaat Herran arkki, ja pankaat se vaunujen päälle, ja ne kultaiset kalut, joika te hänelle annatte vika-uhriksi, pankaatarkkuun arkin viereen, ja lähettäkäät se matkaan, ja antakaat hänen mennä;

9. ja katsokaat, jos hän menee kohdastansa rajainsa kautta ylös Bet-Semekseen päin, niin hän on teh-nyt meille kaiken tämän suuren pahan; mutta jos ei, niin tiedamme, ettei hänen kätensä ole meitä liikuttanut, se on meille muutoin tapaturmasta tapahtunut."

10. Miehet tekivät niin, ja ottivat kaksi nuorta imettävää lehmää ja panivat vaunujen eleen, ja salpasivat heidün vasikkansa kotia;

11 ja panivat Herran arkin vaunujen päälle, niin myös arkun kultaisten hiirten ja ajostensa kuvain kanssa.

12. Ja lehmät menivät kohdastansa tietä myöten Bet-Semekseen, ja kävivät aina yhtä tietä ja ammuivat, eivätkä poikenneet oikialle eikä va-semmalle puolelle; ja Filistealaisten päämiehet seurasivat heitä Bet-Semeksen rajalle.

13. Mutta Betsemiläiset olivat leikkaamassa nisu-eloa laaksossa. Kun he nostivat silmänsä ja näkivät arkin, olivat he iloiset, eltä saivat sen

nähdä.

14. Mutta vaunut tulivat Josuan Betsemiläisen pellolle, ja seisahtuivat siinä; ja siellä oli suuri kivi. Ja he halkasivat puita vaunuista, ja uhrasivat ne lehmät Herralle polito-uhriksi

15. Ja Leviläiset nostivat Herran arkin maahan, sekä arkun, joka sen vieressä oli, jossa ne kultaiset kalut olivat, ja panivat sen suuren kiven päälle. Ja Betsemiläiset uhrasivat sinä päivänä Herralle poltto-uhria

16. Kun ne viisi Filistealaisten päämiestă năkivăt sen, palasivat he si-

nā pāivānā Ekroniin.

17. Ja nāmā ovat ne kultaiset ajosten kuvat, jotka Filistealaiset uhrasivat Herralle vika-uhriksi: Asdod yhden, Gasa yhden, Asklon yhden, Gat yhden ja Ekron yhden.

18. Ja kultaisia hiiriä oli yhtä monta kuin kaikki Filistealaisten kaupungit viiden päämiehen vallassa, vahvoista kaupungeista lukien aina

maan kyliin asti, ja suureen Abeliin asti, johonka he laskivat Herran arkin, ja joka vielä tänäpäivänä on Josuan Betsemiläisen pellolla.

19. Ja Herra löi Betsemiläisiä sentähden että he katsoivat Herran arkkiin, ja hän lõi seitsemänkymmentä miestä kansasta, viisikymmentä tu-hatta miestä, ja kansa murehti, että Herra niin suurella vitsauksella lõi 4 Moos, 4:5, 20,

20. Ja Betsemiläiset sanoivat: "kuka voi olla seisovainen Herran, tainkaltaisen pyhän Jumalan edessä?

ja kenen tykö hän menee meidän tyköämme?" 21. Ja he lähettivät sanansaattajat Kirjat-Jearimin asuvaisille ja käskivät heille sanoa: "Filistealaiset ovat tuoneet Herran arkin takaisin: tulkaat tänne alas ja viekäät se ylös teidän tykönne."

7 Luku.

Arkki Kirjat-Jearimissa. Kansa Mispassa. Filistealaiset voitetaan.

Niin tulivat Kirjat-Jearimin miehet, ja toivat sinne Herran arkin, ja veivät sen Amminadabin huoneesen mäellä; ja he vihkivät hänen poikansa Eleasarin pitämään Herran arkista vaaria.

2. Ja siitä päivästä, jona arkki tuli Kirjat-Jearimiin, kului paljon aikaa, kaksikymmentä ajastaikaa; ja koko Israelin huone itki Herran perään.

3. Mutta Samuel puhui koko Israelin huoneelle, sanoen: "jos te käännytte koko sydämmestänne Herran puoleen, niin heittäkäät keskeltänne pois vieraat jumalat ja Astarotit, ja kiinnittäkäät sydämmenne Herraan, ja palvelkaat häntä ainoata; ja hän pelastaa teidät Filistealaisten käsistā." 1 Moos. 35:2. 5 Moos. 6:4 s. Jos. 24:23.

Matt. 4:10. Luuk. 4:8. 4. Niin heittivät Israelin lapset keskeltänsä Baalin ja Astarotin pois, ja

palvelivat ainoaa Herraa.

5. Ja Samuel sanoi : "kootkaat koko Israel Mispaan; ja minä tahdon rukoilla teidän puolestanne Herraa."

6. Ja he tulivat kokoon Mispaan. ammensivat vettä ja kaasivat Herran eteen, paastosivat sen päivän, ia sanoival siinä paikassa: "me olemme syntiä tehneet Herraa vas-taan." Ja Samuel tuomitsi Israelin lapsia Mispassa.
7. Kun Filistealaiset kuulivat Israe-

lin lasten kokoontuneen Mispaan. menivät Filistealaisten päämiehet Israelia vastaan. Kun Israelin lapset sen kuulivat, pelkäsivät he Filis-

tealaisia.

8. Ja Israelin lapset sanoivat Samuelille: "älä lakkaa huutamasta meidän puoleslamme Herraa, meidän Jumalaamme, että hän pelustaisi meidät Filistealaisten käsistă."

Niin Samuel otti yhden imevän karitsan ja uhrasi sen kokonansa Herralle poltto-uhriksi: ja Samuel huusi Herran puoleen Israelin tähden, ja Herra kuuli hänen rukouk-

sensa.

10. Ja kun Samuel juuri uhrasi polttouhria, lähestyivät Filistealaiset sotimaan Israelia vastaan; mutta Herra jylisti sinä päivänä suurella ylinällä Filistealaisten päällä ja peljätti heidät, niin että he lyötiin Israelin edessä. Jos. 10:10. 1 Sam. 2:10. 28am. 22:14. Syr. 46:20,21.

11. Ja Israelin miehet menivät ulos Mispasta, ja ajoivat Filistealaisia takaa, ja lõivät heidät aina Bet-Kariin

asti.

12. Ja Samuel otti kiven ja pani sen Mispan ja Senin välille, ja antoi sille nimen Eben-Eser. ja sanoi: "tähän asti on Herra auttanut mei-

13. Ja niin Filistealaiset masennettiin eivätkä enää tulleet Israelin rajoille. Ja Herran käsi oli Filistealaisia vastaan, niinkauan kuin Sa-

muel eli.

14. Ja Israelin lapset saivat ne kaupungit jälleen, jotka Filistealaiset heiltä olivat ottaneet, Ekronista Gatiin saakka; myöskin niitten alueet vapahti Israel Filistealaisten käsistä. Ja Israelilla oli rauha Amorilaisten

15. Ja Samuel tuomitsi Israelia

kaiken elinaikansa.

Ja hän vaelsi joka vuosi ympäri Beteliin ja Gilgaliin ja Mispaan. Ja kun hän oli tuominnut Israelia kaikissa näissä paikoissa,

17. palasi han Ramaan jälleen; sillä siellä oli hänen huoneensa ja siellä hän tuomitsi Israelja. Ja hän rakensi Herralle siellä altlarin.

8 Luku.

Samuelin pojat. Israelin lapset pyytävät itsellensä kuningasta.

Ta tapahtui, kun Samuel vanhentui. että hän pani poikansa Israelin

tuomareiksi.

2. Ja hänen esikoisensa nimi oli Joel ja toisen Abia, jotka tuomitsivai Ber-Sebassa. 1 Aik. 6:28. 3. Mutta hänen poikansa eivät vael-taneet hänen teissänsä, vaan noudattivat ahneutta, ottivat lahjoja ja

käänsivät oikeuden. 2 Moos. 18:21. 23:8. 5 Moos. 16:19. 24:17. 1 8am. 8:20. 4. Niin kaikki Israelin vanhimmat

kokoontuivat ja tulivat Samuelin ivkö Ramaan.

1 8am. 7:17. 5. Ja he sanoivat hänelle: "katso; sină olet vanhentunut, eivätkä poikasi vaella sinun teissäsi. Niin aseta nyt meille kuningas, joka meitä tuomitsisi, niinkuin kaikilla pakanoillakin on." 5 Moos. 17:14 s. Hos. 18:10 s.

Ap.t. 13:21. 6. Ja Samuel otti sen pahaksi, että he sanoivat : "anna meille kuningas, joka meitä tuomitsisi." Ja Samuel rukoili Herraa. 1 8am. 12:17. 7. Ja Herra sanoi Samuelille: "kuule kansan ääntä kaikissa niissä, mi-

tā he sinulle sanovat; sillā eivāt he ole sinua hyljänneet, vaan minut he ovat hyljänneet, etten minä heitä hallitsisi; 1 Sam. 10:19. Hos. 8:4. 8 niinkuin he aina ovat tehneet siitä päivästä, jona minä heidät vein Egyptistä, tähän päivään asti, ja o-

vat minun hyljänneet ja palvelleet vieraita jumalia; niin tekevāt he si-Dullekin.

 Kuule siis nyt heidän äänensä; todista kuitenkin vakavasti heitä vastaan ja ilmoita heille kuninkaan oikeus, joka heitä on hallitseva."

5 Moos. 17:14 s. 10. Ja Samuel sanoi kaikki Herran sanat kansalle, joka häneltä anoi

kuningasta.

 Ja hān sanoi: "tāmā on oleva kuninkaan oikeus, joka teitā on hal-litseva: teidān poikanne hān ottaa ja panee vaunu- ja hevoismiehiksensa ja vaunujensa edelläjuoksi-2 Sanı. 15:1.

12. ja panee ne päämiehiksi tuhannelle ja viidellekymmenelle, ja kyntamään peltoansa, ja leikkaamaan eloansa, ja tekemään sota- ja vau-

nukalunsa.

Ja teidän tyttärenne hän ottaa voidetten tekijõiksi, keittäjiksi ja leipojiksi.

14. Hän ottaa myös parhaat pelton- | jota vaellamme."

ne, viinimäkenne ja öljypuunne, ja antaa ne palvelijoillensa

15. ja ottaa teiliä kymmenekset jyvistänne ja viinistänne, ja antaa huo-

villensa ja palvelijoillensa. 16. Hän otiaa myös palvelijanne ja piikanne, ja parbaat nuorukaisenne, ja aasinne, ja panes ne työhönsä. 17. Hän ottaa laumastanne kymmenekset ; ja te tulette hänen orjiksensa. 18. Ja silloin fe nuudatte kunin-

kaanne tähden, jonka olette itsel-lenne valinneet; mutta silloin ci Herra kuule teitä "

19. Mutta kansa ei totellut Samuelin ääntä, vaan sanoi: "ei, vaan kuningas hallitkoon meitä,

20. että mekin olisimme niinkuin kaikki muut kansat, ja että kuninkaamme tuomitsisi meitä, ja menisi edellämme ja kävisi sotiamme.

21. Ja Samuel kuuli kaikki kansan puheet, ja sanoi ne Herran korviin. 22. Niin sanoi Herra Samuelille: kuule heidän äänensä ja aseta heille kuningas." Ja Samuel sanoi Israelin miehille: "menkäät matkoihinne kukin kaupunkiinsa."

g Luku.

Saul bakee isänsä aasintammoja ja tulee Samuelin tykö.

Ja oli mies Benjaminista, nimeltā Kis, Abielin poika, Serorin pojan, Bekoratin pojan, Afiakin pojan, Isjeminin pojan, varakas mies.

1 8am, 14:51, 2. Hänellä oli poika, nimeltä Saul, joka oli kaunis, nuori mies; ei ol-lut yksikään häntä kauniimpi Israelin lasten seassa, päätä pitempi kaikkea muuta kansaa.

3. Ja Kis, Saulin isä, oli kadotta-nut aasintammansa; ja Kis sanoi pojallensa Saulille: "ota yksi palvelijoista kanssasi ja nouse, mene matkaan ja etsi aasintammat."

4. Ja han meni Efraimin vuoren yli ja Salisan maan tävitse, eikä he löytäneet; niin he kävivät Salimin maan lävitse, eikä ne olleet siellä-kään; ja he kävivät Jeminin maan lävitse, eivätkä löytäneet.

5. Kun he tulivat Sufin maalle, sanoi Saul palvelijaliensa, joka hänen kanssansa oli: "tule, palatkaamme kotia, ettei isani unhottaisi aasintammoja ja murehtisi meitä."

6. Mutta han sanoi hanelle: "katso, tässä kaupungissa on kuuluisa Jumalan mies; kaikki mitä hän sanoo. se tapahtuu. Menkäämme nytsinne: ehkä hän selittää meille matkamme.

7. Saul sanoi palvelijallensa: "katso, jos menemme sinne, mità me viemme miehelle? sillä leipä on loppunut säkistämme: ei ole meillä yhtään lahjaa vietävää sille Jumalan miehelle; mitä meillä on myötämme?" 1 Kun. 14:3. 2 Kun. 4:42,

8. Palvelija vastasi vielä Saulia ja sanoi: ,,katso, minulla on neliännes hopia-sikliä luonani; antakaamme se sille Jumalan miehelle, etta han sanoisi meille mitä tietä meidän tu-

lee kāvdā.'

9. Muinaiseen aikaan sanottiin Israelissa, kun mentiin Jumalaa kysymään: ..tulkaat, menkäämme näkijan tykö", sillä joka nyt on profetta, kutsuttiin muinen näkijäksi. 4 Moos, 12:6.

10 Saul sanoi palvelijallensa: ..puheesi on hyvä , tule, menkäämme!" Ja he menivät kaupunkiin, jossa Jumalan mies oli.

11 Ja noustessansa rinnettä kaupunkia kohti, kohtasivat he tyttojä, jotka läksivät vettä ammentamaan; niille he sanoivat: "onko näkijä täällä 🧀

12. He vastasivat heitä ja sanoivat: .,on; katso, siellä sinun edessäs; rienna nyt, sillä tänäpänä hän on tullut kaupunkiin, sillä tänäpänä on kansalla teurasuhri kukkulalla.

13 Kun te tulette kaupunkiin, niin te löydätte hänet, ennenkuin hän menee uhrikukkulalle atrioitsemaan; sillä ei kansa syö, ennenkuin hän siunaa uhrin, sitte ne syövät, jotka kutsutut ovat! Menkäät siis sinne, silla juuri nyt te hänet tapaatte "

11 Ja he menivät ylös kaupunkiin; ja kun he tuhvat keskelle kaupunkia, katso, Samuel kohtasi heitä mennessänsä uhrikukkulalle

15 Mutta Herra oli ilmoittanut Samuelille päivää ennen kuin Saul tuli, sanoen

1 Sam. 15:1. 16 ..huomenna tällä ajalla lähetän minä sinulle miehen Benjaminin maasta, voitele han kansani Israelin päämicheksi, ja hän on vapahtava heitä Filistealaisten käsistä, sillä minä olen katsonut minun kansani puoleen, ja heidän huutonsa on tullut minun korviini " 2 Moos. 3:9.

Ap. t 13:21. 17 Kun Samuel näki Saulin, vastasi Herra ja sanoi ...katso, tämä on se mies, josta olen sinulle sanonut: tämä on hallitseva minun kansaani.' 18. Ja Saul meni Saniuelin tykö porttiin, ja sanoi ...ilmoita minulle, missä täällä on näkijän huone "

19. Samuel vastasi Saulia ja sanoi: !

..mină olen năkijă, mene edellāni ylös kukkulalle, sillä te syötte tänäpänä minun kanssani, ja huomenna päästän minä sinun; ja kaikki mitä sinun sydämmessäsi on, ilmoitan mină sinulle.

20. Alā murehdi enāā aasintammoja, jotka ovat olleet sinulta kolme päivää poissa, sillä ne ovat löydetyt. Ja kenenkä kaikki Israelin himoittava on oleva? Eikö se tule sinulle

ja koko isäsi huoneelle?"

21. Saul vastasi ja sanoi ..enkö minä ole Benjaminilainen, kaikkein vähimmästä Israelin suvusta, ja minun sukuni on vähin kaikkia Benjaminin sukuja? Miksi senkultuisia minulle puhut?"

22. Mutta Samuel otti Saulin palvelijoinensa ja vei heidät saliin**, j**a istutti heidät ylimmäisiksi kaikista kutsutuista, joita oli liki kolmekymmentă miestă.

23. Ja Samuel sanoi keittäjälle: "tuo tänne se kappale, jonka minä sinulle annoin ja käskin sinun pitää tallellasi."

24 Niin keittäjä kantoi lavan ja sen mikā siinā riippui kiinni. Ja hān pani sen Saulin eteen, ja sanoi. "katso, tama jai, ota eteesi ja syö! sillä se on täksi hetkeksi sinulle tallelle pantu silloin, kun minä kutsuin kansan. Niin Saul soi Samuelin kanssa sinā pāivānā.

25. Ja kun he menivät kukkulalta alas kaupunkiin, puhui hän Saulin

kanssa katolia.

26. Ja he nousivat varhain aamulla; ja aamuruskon noustessa huusi Samuel Saulille katon päällä, ja sanoi ... nousc. minä saatan sinua''' Ja Saul nousi; ja he molemmat menivät ulos, hän ja Samuel. 5 Moos. 22:8.

27 Ja kun he tulivat kaupungin ääreen, sanoi Samuel Saulille: "sano palvelijalle, että hän menisi meidan edellamme". – ja han meni edella - "mutta seiso sina nyt tässă, ja mină ilmoitan sinulle, mită Jumala sanonut on.

10 Luku.

Saul voidellaan kuninkaaksi.

Ja Samuel otti öljy astian, kaasi hänen päänsä päälle, antoi hänen suuta ja sanoi "katso, Herra on sinut voidellut perintonsä päämiehek-5 Moos, 9:26. 32 9. Ap. t. 13:21.

2. Kun tänäpänä menet tyköäni pois, tapaat sinä kaksi miestä Rakelin haudalla, Selsassa, Benjaminin rajalla, jotka sanovat sinulle, uasintammat, joita läksit etsimään, ovat

löydetyt; ja katso, isäsi ei pidä enää l lukua aaseista, vaan murchtii teitä ja sanoo: "mitä minä teen poikuni suhleen?" 1 Moos. 35:19. 1 Sam. 9-5 3. Ja kun edelleen siitä menet, ja tulet Taborin tammen tykö, niin kohtaa sinua kolme miestä, jotka menevat Jumalan tyko ylös Beteliin: ensimmäinen kantaa kolme vohlaa. loinen kantaa kolme kappaletta leipää, ja kolmas kantaa viinileiliä.

4. Ja ne tervehtävät sinua ystävällisesti, ja antavat sinulle kaksi leipāā; ota ne heidān kādestānsā.

5. Sitten tutet sinä Jumalan kukkulalle, missä Filistealaisten leirit ovat. Ja tapahtuu, että tultuasi kaupunkiin kohtaat profettain joukon, jotka tulevat alas kukkulalta, ja heidän edellänsä kantele ja rumpu, huilut ja harput, ja he profetioivat. 6. Ja Herran henki tulee sinussa voimalliseksi, ja sinäkin profetioit heidan kanssansa, ja sina tulet toiseksi mieheksi

7. Ja kun nämä merkit tapahtuvat sinulle, niin tee kaikki, mitä eteesi tulee ; sillä Jumala on sinun kanssasi.

8. Mutta mene minun edelläni alas Gilgaliin, ja katso minä tulen sinne sinun tykösi, uhraamaan poltto-uhria ja kiitos-uhria, odota seitsemän päivää, siksikuin minä tulen sinun fykösi ja ilmoitan, mitä sinun on tekeminen.' 1 Sam. 13:8. 9. Ja tapahtui, kun hän oli kään-tänyt selkänsä Samuelin puoleen ja

meni hänen tyköänsä pois, niin antoi Jumala hänelle toisen sydämmen; ja kaikki nämä merkit tapahtuivat

sinā pāivānā

10. Ja kun he tulivat sinne kukkulalle, katso, profettain joukko kohtasi häntä, ja Jumalan henki tuli voimalliseksi hänessä, ja hän profetioi heidan keskellansa.

11. Kun kaikki ne, jotka ennen olival tunteneet hänet, näkivät hänet ja katso, hän profetioi profettain kanssa, sanoivat he toinen toisellensa "mikā on Kisin pojalle tullut? onko Saulkin profettain joukossa?"

12. Ja yksi vastasi siellä ja sanoi: "kuka on heidän isänsä?" Siitä on sananlasku tullut: "onko Saulkin profettain joukossa?" 18am. 19:24. 13. Ja kun hän lakkasi profetioi-

masta, tuli hän kukkulalle.

14. Mutta Saulin setä sanoi hänelle ja hänen palvelijallensa "missä te kävilte?" Ja hän sanoi "me etsim-^{me} aasintammoja, ja kun me näimme, ettemme löytäneet, menimme me Samuelin tyko."

15. Niin sanoi Saulin setä: "sano siis minulle, mitä Samuel sanoi teille?"

16 Saul vastasi setäänsä: "hän sanoi varmasti, että aasintammat jo ovat löydetyt." Mutta mitä Samuel oli hänelle sanonut kuninkaan valtakunnasta, sitä ei hän ilmoittanut hänelle.

17 Ja Samuel antoi kutsua kansan

kokoon Herran tykö Mispaan. 18. Ja hän sanoi Israelin lapsille: ,näin sanoo Herra, Israelin Juma-la: minä johdatin Israelin Egyptis tä, ja vapahdin leidät Egyptiläisten käsistä ja kaikkien valtakuntain käsistä, jotka teitä vaivasivat.

19. Mutta te olette tänäpänä hyljänneet teidän Jumalanne, joka on pelastanut teidät kaikista vastuksistanne ja murheestanne, ja olette sanoneet hänelle: ,aseta meille kuningas.' Nyt siis käykäät Herran eteen sukukuntainne ja päämiestenne jäl-1 8am. 8:7, 19 s. 12:12. keen."

20. Ja Samuel antoi kaikkien Israelin sukukuntain astua esiin; ja arpa lankesi Benjaminin suvulle. Jos. 7:14.

21. Mutta kun hän kutsui Benjaminin sukuinensa edes, lankesi arpa Matrin suvulle; ja arpa lankesi Kisin pojalle, Saulille. Ja he etsivät häntä, mutta ei häntä löydetty.

22. Ja he kysyivät taas Herralta, oliko hän vielä sinne tuleva. Herra vastasi "katso, hän on lymynnyt

tavarahuoneesen.

 Niin he juoksivat ja toivat hänet sieltä. Ja hän seisoi kansan keskellä, ja hän oli päätänsä pitempi kaikkea kansaa. 1 Sam. 9:2.

24. Ja Samuel sanoi kaikelle kansalle "näettekö, kenenkä Herra on valinnut? sillä ei hänen vertaistansa ole yhtään koko kansassa." Niin huusi kaikki kansa ja sanoi: "eläköön kuningas!"

25. Ja Samuel sanoi kansalle valta: kunnan oikeuden, ja kirjoitti kir-jaan, ja pani sen Herran eteen. Ja Samuel päästi kaiken kansan, itse-kunkin kotiansa. 5 Moos, 17:14 s.

1 Sam. 8:11 s. 26. Ja Saul meni myös kotia Gibeaan ; ja hänen kanssansa meni osa sotavākeā, joiden sydāmmet Juma-

la käänsi.

27. Mutta muutamat Belialin lapset sanoivat: "mitä tämä auttaa meitä?" ja katsoivat hänet halvaksi, eivätkä tuoneet hänelle mitään lahjoja. Mutta hän ei ollut sitä kuulevinansakaan. 1 Sam. 11:12. 2 Aik. 17:5.

11 Luku.

Saul voittan Ammonilaiset. Hanen kuninkuuteusa vahvistetaan.

Ja Nahas, Ammonilainen, meni ja piiritti Jabesta Gileadissa; ja kaikki Jabeksen miehet sanoivat Nahakselle: ..tee liitto meidan kanssamme, niin me palvelemme sinua.

2 Mutta Nahas, Ammonilainen, vastasi heitä ...sillä tavalla teen minä liiton teidän kanssanne, että puhkaisen jokaisen oikian silmänne, ja teen niin häväistyksen koko Israe-

lille."

3. Niin sanoivat hänelle Jabeksen vanhimmat - "anna meille seitsemän päivää aikaa, että lähettäisimme sanoman kaikkiin Israelin maan rajoihin; ja jollei yhtään ole, joka meidät vapahtaa niin me tulenime ulos sinun tykösi '

4. Ja sanansaattajat tulivat Saulin tykö Gibeaan ja puhuivat nämä kansan kuullen, niin kaikki kansa ko-

rotti äänensä ja itki
5. Ja katso, Saul tuli kedolta käyden härkäinsä jälissä, ja han sanoi: "mikā kansan on, ettā he itkevät?" Niin he kertoivat hänelle Jabeksen

miesten asian.

6. Ja Jumalan henki tuli Saulissa voimulliseksi, kun hän oli kuullut nämä sanat, ja hänen vihansa syttyl suuresti. Tuom. 14:6. 1 Sam. 10:6, 10-7. Ja hän otti pari härkää ja leikkasi ne kappaleiksi, ja lähetti ne kaikkiin Israelin rajoihin sanansaattajain kautta ja käski sanoa: ..näin tehdään jokaisen härjille, joka ei lähde Saulin ja Samuelin jälkeen!" Niin Herran pelko lankesi kansan päälle, ja he läksivät ulos niinkuin yksi mies. Tuom. 20 1.

8. Ja hän luki heidät Besekissä Ja Israelin lapsia oli kolmesataa tuhatta miestä, ja Juudan miehiä kolme-

kymmentä tuhatta.

9. Ja he sanoivat sanansaattajille, jotka tulleet olivat: ..sanokaat näin Jabeksen michille Gileadissa: huomenna te saatte avun, kun päivä on palayimmallansa!" Niin sanansaatlajut tulivat ja ilmoittivat sen Jabeksen miehille; ja he ihastuivat.

10. Ja Jabeksen miehet sanoivat: "huomenna me käymme ulos teidän tykonne, ja te saatte tehdä meille niinkuin vaan teidän hyväksi näkyy! _11 Niin Saul jakoi seuraavana paivänä kansun kolmeen joukkoon, ja he tulivat huomenvartiossa sisälle keskelle leiriä, ja lõivät Ammonilaisia siksikuin päivä tuli palavimmaksi; ja jääneet hajaantuivat, niin ettei heitä kahta yhteen jäänyt.

12. Ja kansa sanoi Samuelille: "kutka ovat ne, jotka sanojvat: "Saulko meitä hallitsisi? Antakaut niiden tulla edes, että tappaisimme heidät."

1 Sam. 10-27. 13. Mutta Saul sanoi: "ei tänäpänä ketään surmata, silla tänäpänä on Herra tehnyt autuuden Israelissa. 2 Sam. 19.22.

14. Ja Samuel sanoi kansalle: "tulkaat, käykäämme Gilgaliin ja uudistakuamme siellä kuninkaan valta."

15. Niin kaikki kansa meni Gilgaliin. ja he tekivät siellä Saulin kuninkaaksi Herran edessä Gilgalissa: ja he uhrasivat siellä kiitos-ühria Herran edessä. Niin Saul ja kaikki Israelin miehet iloitsivat sangen suuresti.

12 Luku.

Samuel public kansalle.

Ja Samuel sanoi kaikelle Israelille: ..katsokaut, minä olen kuullut teidan äänenne kaikissa, mitä te minulle puhuneet olette, ja olen aset-

tanut feille kuninkaan.

2. Ja katsokaat, nyt kuningas käy teidan edellanne, ja mina olen joutunut vanhaksi ja harmaaksi, ja minun poikani ovat teidän tykönänne: ja minä olen käynyt teidän edellänne hamasta nuoruudestani tähän päivään asti.

3. Katsokaat, tässä minä olen; vastatkaat minua Herran ja hänen voideltunsa edessä: olenko ottanut jonkun härjän tahi aasin? olenko jollekulle väkivaltaa tehnyt, tahi jotakuta sortanut? olenko jonkun kādesta lahjoja ottanut ja antanut soaista silmäni? ja minä ne teille maksan takaisin. Syr. 46.22. Ap. t. 20:33.

4. He vastasivat: "et ole mitään väkivaltaa eikä vääryyttä meille tehnyt, etkä ole kenenkään kädestä mi-

tään ottanut.

5. Hän sanoi heille: "Herra on todistaja teitä vastaan, ja hänen voideltunsa on todistaja tänäpänä, ettette ole mitään minun kadestani löytäneet." He sanoivat: "olkoon todistaja!"

6. Ja Samuel sanoi kansalle: "todistaja on Herra, joka Mooseksen ja Auronin teki, ju johdatti teidan isan-

ne Egyptin maalta.

7. Niin astukaat nyt edes; minä käyn oikeutta teidän kanssanne Herran edessä kaikista Herran hyvistä tõistä, jotka hän teille ja teidan isillenne tehnyt on.

8. Kun Jaakob oli tullut Egyptiin,

huusivat teidän isänne Herran puoleen, ja Herra lähetti Mooseksen ja Aaronin, ja he johdattivat isanne ulos Egyptistä ja asettivat heidät tähan paikkaan asumaan. 1 Moos. 46:6.

2 Moos. 2:23 s. 3:9 s. 4:14 s. Jos. 24:5. 9. Mutta kun he unohtivat Herran Jumalansa, möi hän heidät Siseran, Hasorin sodan päämiehen vallan alle, ja Filistealaisten vallan alle ja Moabin kuninkaan vallan alle, ja he sotivat heitä vastaan. Tuom. 3:12 s. 4:2. 10:7. 13:1.

10. Ja he huusivat Herran puoleen ja sanoivat: "me olemme syntiä teh-neet, kun hylkäsimme Herran ja palvelimme Baalia ja Astarotia ; mut-la vapahda nyt meitä vihollistemme kāsistā, niin me palvelemme sinua.'
11. Ja Herra lähetti Jerub-Baalin, Bedanin, Jestan ja Samuelin, ja pelasti teidät ympärillänne asuvain vihamiestenne käsistä, niin että te asuille rauhassa. Tuom. 6:11 s. 11:1 s.

18am. 7:6s. 12. Kun te näitte Nahaksen, Ammonin lasten kuninkaan, tulevan teitä vastaan, sanoitte te minulle: "ei! vaan kuningas meitä vallitkoon!" vaikka Herra, teidän Jumalanne, oli kuninkaanne.

1 Sam. 8:5 s., 19 s. 13. Ja nyt katso, siinä on kuningas, jonka te olette valinneet ja anoneet; sillä katso, Herra on asettanut teille kuninkaan.

1 Sam. 10:19. 14. Jos vaan pelkäätte Herraa ja palvelette häntä, kuulette hänen äänensä, ettekä ole Herran suulle totlelemattomat, niin te ja kuninkaanne, joka teitä hallitsee, noudatatte Herraa, teidan Jumalatanne!

15. Mutta jollette kuule Herran äänta, vaan olette hänen suullensa tottelemattomat, niin Herran käsi on oleva teitä vastaan, niinkuin se on ollut isiänne vastaan.

16. Astukaat nyt edes ja katsokaat tälä suurta asiata, jonka Herra on tekevä teidän silmäinne nähden.

17. Eikö nyt ole nisun elon-aika? Mutta minä huudan Herraa, että hän antaisi jylistä ja sataa, ymmärtääk-senne ja nähdäksenne minkä suuren pahuuden olette tehneet Herran edessä, anoissanne itsellenne kunin-18am. 8:6.

18. Ja kun Samuel huusi Herran Puoleen, antoi Herra sinä päivänä lylistä ja sataa. Niin kaikki kansa suuresti pelkäsi Herraa ja Samuelia.

19. Ja kaikki sanoivat Samuelille: "rukoile palvelijaisi edestä Herraa, sinun Jumalaas, ettemme kuolisi l Sillä me olemme panneet kaikkien | 6. Kun Israelin miehet näkivät ole-

syntiemme lisäksi vielä senkin pahuuden, että anoimme itsellemme

kuningasta.

20. Ja Samuel sanoi kansaile älkäät peljätkö: te olette tosin tehneet kaiken tämän pahuuden, mutta älkäät kuitenkaan luopuko Herrasta. vaan pulvelkaat Herraa koko sydammestánne. 5 Moos. 6:5.

21. Alkäät kääntykö epäjumaliin: ei ne mitään teitä hyödytä eikä auta, sillä ne ovat turhuus. Ps. 60:18. 146:3.

Jes. 44:9 s. 22. Mutta Herra ei hylkää kansaansa suuren nimensä tähden; sillä Herra on tahtonut tehda teidat itsellensä kansaksi.

23. Olkoon myös kaukana minusta, että minä syntiä tekisin Herraa vastaan , lakatén rukoilemasta Herraa teidan edestanne ja opettamasta teille hyvää ja oikeaa tietä.

24. Ainoastansa peljätkäät Herraa ja palvelkaat häntä uskollisesti koko sydämmestänne; sillä katsokaat, kuinka suuria tekoja hän on tehnyt teille!

25. Mutta jos teette pahaa, niin te hukutte ja kuninkaannekin hukkuu."

13 Luku.

Saul ja Jonatan lähtevät Filistealaisia vastaan. Saulin omavaltainen menettelö. Saul oli ollut vuoden kuninkaana; ja kun hän oli hallinnut Israelia kaksi ajastaikaa,

valitsi hän itsellensä kolme tuhatta miestä Israeiista: kaksi tuhatta Saulin kanssa Mikmaassa ja Betelin vuorella, mutta tuhannen Jonatanin kanssa Benjaminin Gibeassa. Muun kansan päästi hän menemään itsekunkin majoillensa.

3. Ja Jonatan lõi Filistealaisten sotajoukon, joka oli Gibeassa, Ja Filistealaiset saivat sen tietää. 'Ja Saul antoi soittaa pasunalla kaikessa maakunnassa ja sanoa: "Hebrealaiset kuulkoot!" 18am. 10:5.

4. Ja kaikki Israel kuuli sanottavan: Saul on lyönyt Filistcalaisten sota-joukon; ja niin on Israel joutunut haisevaiseksi Filistealaisille. Ja kansa kutsuttiin Saulin tykö kokoon Gilgaliin. 1 Moos. 34:30.

5. Niin kokoontuivat Filistealaiset sotimaan Israelia vastaan, kolmekymmentä tuhatta vaunua, kuusi tuhatta ratsasmiestä ja muuta kansaa niin paljon kuin santaa on meren rannalla; ja he matkustivat ylös-päin ja usettivat leirinsä Mikmaasen, itään päin Bet-Avenista.

vansa hädässä, sillä viholliset ahdis- | tivat kansaa, lymysivät he luoliin, tappuristoihin, vuorten rotkoihin, linnoihin ja kaivoihin.

7. Ja Hebrealaiset menivät Jordanin ylitse Gadin ja Gileadin maakuntaan. Mutta Saul oli vielä Gilgalissa; ja kaikki kansa, joka seu-

rasi hāntā, pelkāsi,

8. Ja han odotti seitsemän päivää. siihen aikaan asti, jonka Samuel oli määrännyt. Mutta kun ei Samuel tullutkaan Gilgaliin, rupesi kansa hajoamaan haneltä. 1 Sain. 10:8.

9. Niin Saul sanoi: "tuokaat minulle poltto-uhri ja kiitos-uhrit!" Ja hän

uhrasi poltio-uhrin.

10. Ja tapahtui, kun hän oli päättänyt polito-uhrin, katso, Samuel tuli: niin Saul meni häntä vastaan,

tervehtimään häntä.

11. Mutta Samuel sanoi: ..mită olet tehnyt?" Saul vastasi: "minā nāin kansan minulta hajoovan, etkä sinäkään tullut määrättyynaikaan, ja Filistealaiset olivat Mikmaassa koossa;

12. niin minä ajattelin: nyt tulevat Filistealaiset tänne minun tyköni Gilgaliin, enkä minä ole rukoillut Herran kasvojen edessä; ja minä rohkaisin itseni ja uhrasin poltto-

uhrin.

13. Samuel sanoi Saulille: "sinä olet tyhmästi tehnyt, etkä ole pitänyt Herran, sinun Jumalasi, käskyä, jonka hän antoi sinulle; sillä nyt hän olisi vahvistanut valtakuntasi

Israelissa ijankaikkisesti.

14. Mutta nyt valtakuntasi ei ole pysyväinen. Herra on katsonut itsellensä miehen oman sydämmensä jälkeen, ja Herra on käskenyt hänen olla kansansa päämiehenä; sillä et sinä pitänyt, mitä Herra sinulle käski. Ps. 89:20 s. Ap. t. 13:22.

15. Ja Samuel nousi ja meni Gilgalista pois Benjaminin Gibeaan. Ja Saul luki sen väen, joka hänen tykönänsä oli, liki kuusi sataa mies-

1 Sam. 14:2. 16. Ja Saul ja Jonatan, hänen poikansa, ja se väki, joka heidän tykö-nänsä oli, jäivät Benjaminin kukkulalle; mutta Filistealaiset asettivat leirinsä Mikmaasen.

17. Ja Filistealaisten leiristä läksi kolme joukkoa hävittämään maata: vksi kääntvi Ofran tielle Sualin

maulle.

18. toinen kääntyi Bet-Horonin tielle, ja kolmas kääntyi sille rajatielle, joka menee Seboimin laaksoon, korpeen päin.

19. Mutta ei ollut yhtään seppää heidän näkyviinsä.

kaikessa Israelin maakunnassa: sillä Filistealaiset ajattelivat, että Hebrcalaiset elikä tekisivät miekkoja ja keihäitä.

20. Ja kaiken Israelin täytyi menna Filistealaisten tykö teroittamuan vannastansa, rautalapiotansa, kirves-

tansä ja vikahdintansa,

21. milloin vikahdinten, lapioin, hankoin ja kirvesten terät olivat tylsät tahi joku kärki oli teroitettavana.

22. Kun tappelupäivä tuli, niin ei löytynyt miekkaa cika keihästä kaiken sen väen käsissä, joka oli Saulin ja Jonatanin kanssa; mutta Saulilla ja hänen pojallansa oli niitä.

23. Ja Filistealaisten vartiojoukko

läksi Mikmaan vuorisolaan,

14 Luku.

Jonatanin urostyö ja Filistealaisten tappio. Saulin lapset.

Ja tapahtui yhtenä päivänä, että Jonatan, Saulin poika, sanoi palvelijallensa, joka kantoi hänen aseitansa: "tule, menkäämme Filistealaisten vartiolle, joka on tuolla toi-sella puolella." Mutta hän ei sitä sanonut isällensä.

Ja Saul viipyi Gibean ääressä granati-puun alla, joka oli Migronissa; ja se kansa, joka oli hānen ty-konānsā, oli liki kuusi sataa miestū.

3. Ja Ahia, Ahitobin poika, Ikabo-din veljen, Pinehaan pojan, Elin pojan, oli Herran pappi Silossa, kantain olkavaatetta; mutta ei kansa tietänyt Jonatania menneeksi pois.

1 Sam. 4:19 a. 4. Ja vuoren solassa, jonka kautta Jonatan aikoi mennä yli Filistea-laisten leiriin, oli kaksi jyrkkää kalliota, toinen tällä puolella ja toinen toisella puolella; toisen nimi oli Boses, toisen Sene.

5. Toinen oli pohjoispuolella Mikmaasen päin, ja toinen eteläpuolella

Gebaan päin.

6. Ja Jonatan sanoi palvelijalle, joka oli hänen aseensa kantaja: "tule, menkäämme näiden ympärileikkaamattomain vartiolle; ehkä on Herra jotakin toimittava meidän kauttamme, sillä ei mikään esta Herraa auttamasta monen tahi harvain kautta.

Tuom. 7:4,7. 2 Aik. 14:11. 1 Makk. 3:18, 7. Ja hänen aseenkantajansa vastasi häntä: "tee kaikki, mitä sydämmessäsi on; mene matkaan, katso, minä olen sinun kanssasi, niinkuin

sydämmesi tahtoo."

8. Jonatan sanoi: "me menemme niiden miesten tykö ja astumme

9. Jos he sanovat meille näin: .seisokaat alallanne, siksi kuin me tulemme teidan tykonne', niin me seisomme alallamme, emmekä mene heidän luoksensa. 1 Moos. 24:12 s.

10. Mutta jos he sanovat näin: ,tulkaat tänne meidän tykomme', niin me astumme heidan luoksensa: silla Herra on antanut heidat meidan käsiimme; se olkoon meille merkiksi."

11. Kun Filistealaisten vartio näki heidät molemmat, sanoivat Filistealaiset: "katso, Hebrealaiset ovat läh-teneet luolistansa, joihin he ovat

lymynneet." 1 Sam. 13:6. 12. Ja vartion miehet vastasivat Jonatania ja hänen aseenkantajaansa, jasanoivat: "tulkaat tänne ylös meidan tykomme, niin me kyllä ope-tamme teitä!" Niin sanoi Jonatan aseenkantajalleen: "astu ylös minun jälkeeni; Herra on antanut heidät lsraelin käsiin."

13. Ja Jonatan kiipesi käsillänsä ja jaloillansa ylöspäin, ja hänen a-seenkantajansa hänen jälissänsä. Ja he kaatuivat maahan Jonatanin eleen; ja hänen aseenkantajansa lõi kuoliaaksi hänen jälissänsä.

3 Moos. 26:7 s. Ja tässä ensimmäisessä hyökkäyksessä, jonka Jonatan ja hänen aseenkantajansa tekivät, surmattiin liki kaksikymmentä miestä, noin puolella juhtaparin kynnettävän pellon alalla.

15. Ja pelko tuli leiriin, kedolla ja koko kansaan; vartiojoukot ja häviltājājoukko peljāstyivāt; ja maa vapisi, ja se peljästys oli Jumalalta.

1 Moos. 35:5. 2 Moos. 14:24 s. 1 Sam. 7:10, 13:16 s. Ps. 76:13.

16. Ja Saulin vartijat Benjaminin Gibeassa saivat nähdä kansan joukkojen hajoavan ja pakenevan sinne ja tänne.

17. Niin sanoi Saul kansalle, joka hänen kanssansa oli: "lukekaat nyt ja kalsokaat, kuka meistä on men-nyt pois." Ja kun he lukivat, katso, ei ollut Jonatan eikä hänen aseen-

kantajansa siellä. 18. Ja Saul sanoi Ahialle: "tuo tanne Jumalan arkki!" sillä Juma-

lan arkki oli siihen aikaan Israelin lasten keskellä.

1 Sam. 4:3 s. 19. Mutta Saulin vielä puhutellessa pappia, eneni meteli ja juoksu Fi-listealaisten leirissä. Ja Saul sanoi Papille: "ota kätesi pois!"

20. Ja Saul ja kaikki kansa, joka hänen kanssansa oli, kokoontuivat ja läksivät sotaan. Ja kutso, toisen | nulle tänne suuri kivi."

miekka oli toista vastaan; ja oli sangen suuri häiriö. Tuom. 7:22. 2 Aik. 20:23.

21. Ja ne Hebrealaiset, jotka entiseltä olivat olleet Filistenlaisten vallassa ja olivat käyneet heidän kanssansa leiriin, antausivat Israelilaisten puolelle, jotka olivat Saulin ja Jonatanin kanssa.

22. Ja kun ne Israelin miehet, jotka olivat kätkeyneet Efraimin vuorelle, kuulivat Filistealaisten pakenevan, ajoivat kaikki hekin heitä

takaa sodassa.

23. Ja niin Herra auttoi silloin Israelia. Ja sotaa jatkettiin Bet-Aveniin

asti.

24. Ja kun Israelin miehet olivat väsyneet sinä päivänä, vannotti Saul kaiken kansan, ja sanoi: .,kirottu olkoon jokainen, joka syö jotakin iltaan asti, että minä kostaisin vi-hollisilleni!" Eikä syönyt koko kansa mitäkään.

25. Ja kaikki kansa tuli metsään. ja siellä oli hunajaa kedolla.

26. Kun kansa tuli metsään, katso, silloin vuosi siellä hunajaa; mutta ei yksikään ottanut sitä kädellänsä suuhunsa, sillä kansa pelkäsi valaa.

27. Mutta ei Jonatan kuullut isänsä vannottavan kansaa; ja hän ojensi sauvansa, joka oli hänen kädessänsä, ja satutti pään hunajaläjään, ja pisti kätensä suuhunsa, ja hänen silmänsä kirkastuivat.

28. Silloin vastasi yksi kansasta ia sanoi: "isäsi vannotti kovasti kansau, ja sanoi: ,kirottu olkoon jokainen, joka jotakin syö tänäpänä." Ja

kansa oli väsyksissä.

29. Ja Jonatan sanoi: "isāni on murehuttanut maan. Katso, kuinka minun silmäni vilpaantuivat, kun vähän maistoin tätä hunajaa

30. Jos vielā kansakin tānāpānā olisi syönyt vihollistensa saalista, jonka he olivat löytäneet, eikö olisi Filistealaisten tappio ollut vielä suurempi?"

 Ja he löivät sinä päivänä Filistealaisia Mikmaasta Ajaloniin asti; ja kansa oli kovin väsyksissä.

32. Ja kansa rupesi saaliin kimppuun, ja he ottivat lampaita, ja karjaa, ja vasikoita, ja teurastivat maan päällä; ja he sõivät ne verinensä.

1 Moos. 9:4. 3 Moos. 3:17. 7:26 s. 17:14. 19:26. 5 Moos. 12:16. 15:23.

33. Niin Saulille ilmoitettiin ja sanottiin: "katso kansa on syntiä tehnyt Herraa vastaan ja syönyt verinensä." Hän sanoi: "te olette pahasti tehneet! Vierittäkäät nyt mi-

34. Ja Saul sanoi: ..menkäät ulos kansan sekaan ja sanokaat heille: tuokoon itsekukin härkänsä ja lampaansa minun tyköni ja teurastakoon ne tässä, että te söisitte, ettekä syntiñ tekisi Herraa vastaan veren syömisellä." Niin kaikki kansa toi kukin härkänsä kädessänsä yöllä ja feurasti ne siellä.

35. Ja Saul rakensi Herralle alttarin: se oli ensimmäinen alttari, jon-

ka hän rakensi Herralle.

36. Ja Saul sanoi: "käykäämme alas ajamaan Filistealaisia takaa yöllä ja ryöstäkäämme heitä, siksi kuin päivävalkenee,älkäämme yhtäkään heistä jättäkö." He vastasivat: "tee kaikki, mitä sinun kelpaa." Ja pappi sanoi: "käykäämme tänne Juma-lan tykö!"

37. Ja Saul kysvi Jumalalta ja sanoi: ..menenkö minä alas ajamaan Filistealaisia takaa, ja annatko heidät Israelin käsiin?" Mutta ei hän häntä silloin vastannut. 1 Sam. 28:6. 38. Niin sanoi Saul: "tulkaat tänne,

kaikki kansan päämiehet, tiedustelkaat ja katselkaat, kenessä tänäpä-

nā synti lienee. 39. Sillā, niin totta kuin Herra, Israclin auttaja, elää, vaikka se olisi pojassani Jonatanissa, niin hänen täytyy totisesti kuolla!" Mutta ei yksikään koko kansasta vastannut häntä.

40. Ja hän sanoi koko Israclille: .,olkaat te sillä puolella, minä ja poikani Jonatan olemme tällä puolella!" Kansa sanoi Saulille: "teeniinkuin sinun kelpaa."

41. Ja Saul sañoi Herralle, Israelin Jumalalle:,,tee oikeus!" Niin se osui Jonataniin ja Sauliin, ja kansa me-

ni vapaana ulos.

42. Saul sanoi: "heittäkäät minusta ja pojastani Jonatanista arpaa!"

Ja se sattui Jonataniin.

43. Ja Saul sanoi Jonatanille: "ilmoita minulle, mitä olet tehnyt?"
Jonatan ilmoitti hänelle ja sanoi: "minä maistoin vähän hunajaa sauvan nenällä, joka kädessäni oli; ja katso, minun täytyy kuolla!"

44. Ja Saul sanoi: "Jumala tehköön minulle niin ja niin; sinun täytyy totisesti kuolla, Jonalan!" Ruut. 1:17.

45. Mutta kansa sanoi Saulille: "pitääkö Jonatanin kuoleman, joka teki tämän suuren autuuden Israelissa? Pois se! Niin totta kuin Herra elää, ei pidä hiuskarvakaan putooman hänen päästänsä; sillä Jumalan kautta on han sen tänäpänä tehnyt!" Ja näin kansa vapahti Jonatanin kuolemusta.

46. Niin Saul meni Filistealaisten tvköä pois: ja Filistealaiset menivät

myös omillensa.

47. Kun Saul oli saanut Israelin valtakunnan, soti hän joka taholla kaikkia vihollisiansa vastaan, Moabilaisia, Ammonilaisia, Edomilaisia, Soban kuninkaita ja Filistealaisia vastaan; ja kuhunka hän ikänä kääntyi, siellä hän sai voiton

48. Ja han teki urhoollisia töitä ja lõi Amalekilaiset ja vapahti Israelin

ryöstäjäin käsistä. 49. Ja Saulilla oli poikia: Jonatan. Isvi, Malkisua: ja hänen kahden tyttärensä nimet: esikoisen nimi Merab ja nuoremman nimi Mikal.

1 Sam. 31:2. 1 Aik. 8:33. 9:39. 50. Ja Saulin vaimon nimi oli Ahinoam, Ahimasin tytär; ja hänen sotajoukkonsa päämiehen nimi Abner. Saulin sedān, Nerin poika;

51. sillä Kis, Saulin isä, ja Ner, Abnerin isă, olivat Abielin poikia.

52. Ja suuri sota oli Filistealaisia vastaan niinkauan kuin Saul eli. Ja missä vaan Saul näki jalon ja väkevän sotamiehen, sen otti hän tykönsä.

15 Luku.

Amalekilaiset voitetaan. Saulin tottelemattomuus.

Mutta Samuel sanoi Saulille: "Her-ra on lähettänyt minut voitelemaan sinua kansansa Israelin kuninkaaksi. Kuule siis nyt Herran sanain ääntä. 1 Sam. 9:15 s. 10·1.

2. Näin sanoo Herra Sebaot, minä olen ajatellut etsiskellä mitä Amalek teki Israelille, kun hän seisoi häntä vastaan tiellä, hänen Egyptistā tullessa. 2 Moos. 17:8 s. 5 Moos. 25:17 s.

3. Mene siis nyt ja lyö Amalek ja hukuta kaikki, mitä hänellä on, äläkā sāāstā hāntā, vaan tapa miehet ja vaimot, lapset ja imevāiset, karja ja lampaat, kamelit ja aasit."

4. Saul kutsui kansan kokoon, ja luki heitä Telaimissa kaksisataa tu-hatta jalkaväkeä, ja kymmenentu-hatta Juudan miestä.

5. Ja kun Saul tuli liki Amalekilaisten kaupunkia, pani hän väijy-

tyksen laaksoon.

6. Ja hän antoi sanoa Keniläisille: "menkäät, paetkaat ja eroittakaat itsenne Amalekiluisista, etten minä perāti hāvittāisi teitā heidān kanssansa; sillä te teitte laupiuden kaikille İsraelin lapsille, kun he vael-sivat Egyptistä. Ja Kenilaiset luopuivat Amalekilaisista. 4 Moos. 10:29.

7. Ja Saul lõi Amalekilaiset hamasta Hevilasta siihen asti kun Suriin tullaan, joka on Egyptin kohdalla.

1 Moos, 25:8. 8. Ja hän otti Agagin, Amalekilaisten kuninkaan, elävänä kiinni; mutta kaiken kansan surmasi hän miekan terällä. 4 Moos. 24:7.

9. Mutta Saul ja kansa säästi Agagin, ja mitä parasta lammaslaumoissa ja karjassa oli, ja parhaita likimmāt, ja karitsat, ja kaikki mitā hy-vāā oli, eivātkā tahtoneet hukuttaa niitä; mutta mikä hyljättävää oli eikā kelvannut, sen he hukuttivat. 10. Niin tuli Herran sana Samuelil-

le, lausuen : 11. "Minä kadun tehneeni Saulin kuninkaaksi, sillä hän on luopunut minusta eikä ole täyttänyt minun sa-

nojani." Ja Samuel vihastui ja huusi Herran tykö koko sen yön.

1 Moos. 6:6 s. 12. Ja Samuel nousi varhain huomeneltain kohtaamaan Saulia. Ja Samuelille ilmoitettiin sanomalla: "Saul on mennyt-Karmeliin, ja siellä on hän pannut itsellensä voiton merkin, ja on kääntynyt ja mennyt alas Gilgaliin."

13. Kun Samuel tuli Saulin tykö, sanoi Saul hänelle: "siunattu ole sina Herralta! Mina olen täyttänyt

Herran sanan."

14. Samuel vastasi: "mikā sitten on tāmā lammasten määkynä kórvissani ja karjan ammuminen, jonka mi-

nä kuulen?"

15. Saul sanoi: "Amalekilaisilta ovat he ne tuoneet; sillä kunsa säästi parhaimmat lammaslaumoista ja karjasta, uhrataksensa ne Herralle, sinun Jumalallesi; mutta muut o-lemme hävittäneet."

16. Mutta Samuel sanoi Saulille: "salli, minä sanon sinulle, mitä Herra on puhunut minun kanssani tänä yönä: Hän sanoi hänelle: "puhu!" 17. Samuel sanoi: "eikö näin ole? Kun sinä olit vähäinen omissa silmissäsi, tulit sinä Israelin sukukuntain pääksi, ja Herra voiteli sinut 18. Ja Herra lähetti sinut matkaan

ja sanoi: "mene ja tapa ne syntiset Amalekilaiset ja sodi heitä vastaan niinkauan, että hukutat heidät." 19. Mikset kuullut Herran ja tait

vaan kävit käsiksi saaliisen ja teit pahaa Herran silmäin edessä?

20. Niin sanoi Saul Samueliile: "minähän olen kuullut Herran äänen ja olen vaeltanut sitä tietä, jota HerAgagin, Amalekilaisten kuninkaan,

ja surmannut Amalekilaiset. 21. Mutta väki on ottanut saaliista lampaita ja karjaa, ne parhaat kiro-tuista, uhrataksensa Gilgalissa Herralle, sinun Jumalallesi.

22. Mutta Samuel sanoi: "kelpaako Herralle polito-uhri ja teuras-uhri yhtähyvin kuin kuuliaisuus Herran äänelle? Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri, ja totella parempi kuin oinasten rasva. Saarn, 4:17.

Hos. 6:6. Syr. 4:15. Matt. 9:13, 12:7. 23. Sillä tottelemattomuus on noituuden synti, ja vastahakoisuus on taikausta ja epäjumalan palvelus-ta. Koska olet hyljännyt Herran sanan, on hän sinut myös hyljännyt. ettet enää saa oila kuninkaana.

24. Niin sanoi Saul Samuelille , , minä olen syntiä tehnyt, rikkoissani Herran kaskyn ja sinun sanasi; sillä minä pelkäsin kansaa ja kuulin heidän ääntänsä.

25. Mutta anna nyt minulle tämä synti anteeksi, ja palaja minun kanssani, että minä kumartaisin ja ru-

koilisin Herraa."

26. Samuel sanoi Saulille: "en palaia sinun kanssasi: sillä sinä olet hyljännyt Herran sanan, ja Herra on myös sinut hyljännyt, niin ettet saa olla Israelin kuninkaana."

1 Sam. 16:1.

27. Kun Samuel kääntyi menemään pois, otti hän hänen vaippansa lie-

peestă kiinni, ja se repesi. 28. Ja Samuel sanoi hänelle: "Herra on tänäpänä repinyt Israelin valtakunnan sinulta ja antanut sen lähimmäisellesi, joka on sinua parem-1 8am. 28:17.

29. Ja Israelin Sankari ei valehtele eikä kadu; sillä ei hän ole ihminen, että hän katuisi."4 Moos. 23:19. Ps. 33:4. 30. Mutta hän sanoi: "minä olen syntiä tehnyt; mutta tee minulle nyt kunnia kansani vanhimpain edessä ja Israelin edessä ja palaja minun kanssani, että minä kumartaen ru-

koilisin Herraa, sinun Jumalaas." 31. Ja Samuel palasi Saulin seuras-

sa; ja Saul rukoili Herraa. 32. Ja Samuel sanoi: "antakaat A-gagin, Amalekilaisten kuninkaan, tulla minun tykoni." Ja Agag tuli iloisella mielellä hänen eteensä ja sanoi: "totisesti on kuoleman katkeruus paennut!"

33. Samuel sanoi: "niinkuin sinun miekkasi on tehnyt vaimoja lapsittomiksi, niin on sinunkin äitisi vaira minut lähetti; olen tuonut tänne | mojen joukossa lapsiton oleva." Ja Samuel hakkasi Agagin kappaleiksi Herran edessa Gilgalissa.

34. Ja Samuel meni Kamaan: mutta Saul meni kotiinsa Saulin Gibeaan. 35. Ja Samuel ei nähnyt enää Saulia kuolemapäiväänsä asti; sillä Samuel murehti Saulia, koska Herra oli katunut asettaneensa hänet Israelin kuninkaaksi.

16 Luku.

David voidellaan kuninkaaksi.

Ja Herra sanoi Samuelille: "kuinka kauan sinä murehdit Saulia, jonka minä olen hyljännyt hallitsemasta Israelia? Täytä sarvesi öljyllä ja mene: minä lähetän sinut Isain Betlehemiläisen tykö, sillä liänen po-jistansa olen minä katsonut itselleni kuninkaan.'' 1 Sam. 15:26. 17:12. Ap. t. 13:22.

2. Niin Samuel sanoi: "kuinka minä sinne menen? Saul saa sen tietää ja lyö minut kuoliaaksi." Ja Herra sanoi: "ota myötäsi vasikka karjasta ja sano: ,minä tulin uhraamaan Herralie.

3. Ja kutsu Isai uhrille, niin minä osoitan sinulle, mitä sinun tulee tehdă; ja voitele minulle se, jonka mi-

nā sinulle sanon."

4. Samuel teki niinkuin Herra oli sanonut ja meni Betlehemiin: ja kaupungin vanhimmat tulivat hämmästyksissä häntä vastaan, ja sanoivat: "onko rauha, että sinä tulet?"

5. Hän sanoi: "rauha! Minä tulin uhraamaan Herralle; pyhittäkäät itsenne ja tulkaat minun kanssani uhrille!" Ja hän pyhitti Isain ja hänen poikansa ja kutsui heidät uhrille.

2 Moos. 19:10. Ja kun he tulivat sisälle, katsoi hän Eliabia ja ajatteli: "tosin tämä onHerran edessä hänen voideltunsa:"

 7. Mutta Herra sanoi Samuelille: "älä katso hänen muotoansa eikä suurta kokoansa, sillä minä olen hyljännyt hänet. Sillä ei niin ole kuin ihminen näkee; sillä ihminen näkee sen, mikä silmäin edessä on, mutta Herra katsoo sydämmeen.

5 Moos. 10:17. 1 Aik. 28:9. 2 Aik. 19:7. Ps. 7:10. Jer. 11:20. 17:10. 20:12.

Ap. t. 10:34. 8. Niin kutsui Isai Abinadabin ja antoi hänen tulla Samuelin eteen; ja hän sanoi: "ei ole Herra tätäkään valinnut.

9. Niin antoi Isai Samman tulla edes; mutta hän sanoi: "ei tätäkään

ole Herra valinnut."

 Ja Isai antol seitsemän poikaansa tulla Samuelin eteen; mutta Sa- | ha henki läksi hänestä.

muel sanoi Isaille: "ei ole Herra näitä valinnut."

11. Ja Samuel sanoi Isaille: "Joko nyt kaikki pojat täällä ovat?" Hän sanoi: "vielä on nuorin jäljellä, ja katso, han kaitsee lampaita." Niin sanoi Samuel Isaille: "lähetä tuo-maan hän tänne; sillä me emme istu ruualle ennenkuin hän tulee."

18am. 17:14. 28am. 7:8. Ps. 78:70 s. 89:20 s.

12. Niin hän lähetti ja noudatti hänet; ja hän oli verevä ja kaunis kasvoilta ja ihanan muotoinen. Ja Herra sanoi: "nouse ja voitele hän! sillä tämä se on."

13. Niin otti Samuel öljysarvensa ja voiteli hänet veljiensä keskellä. Ja Herran henki tuli Davidiin siitä päivästä ja sen jälkeen. Ja Samuel nousi ja meni Ramaan. 1 Sam. 11:6.

14. Ja Herran henki läksi Saulista. ja paha henki lähetetty Herralta

vaivasi häntä.

15. Niin sanoivat Saulin palvelijat hänelle: "katso, paha henki vaivaa

sinua Jumalalta.

16. Sanokoon nyt herramme palvelijoillensa, jotka hänen edessänsä seisovat, että he etsisivät miestä, joka osaa soittaa harppua; kun paha henki tulee Jumalalta sinuun, soittaa hän kädellänsä, ja sinä paranet.

17. Niin Saul sanoi palvelijoillensa: katsokaat minulle joku mies, joka, taitaa hyvin soittaa, ja noutakaat se

minun fyköni."

18. Niin vastasi yksi hänen palvelijoistansa ja sanoi: "katso, minā olen nähnyt Betlehemiläisen Isain pojan, han osaa soittaa, ja on urhoollinen sotamies, ja toimellinen asioissa, ja ihana mies, ja Herra on hänen kanssansa."

Niin Saul lähetti sanansaattajat Isaille, sanoen: "lähelä minulle poikasi David, joka on lampuri."

20. Ja Isai otti aasin, leipiä ja leilin viiniä, ja yhden vohlan vuohista, ja lähetti ne Saulille poikansa Davidin myötä.

21. Niin David tuli Saulin tykö ja seisoi hänen edessänsä; ja hän tuli hänelle juuri rakkaaksi, ja tuli hä-

nen aseenkantajakseen.

22. Ja Saul lähetti Isain tykö, sanoen: "anna Davidin olla minun tykönäni, sillä hän on saanut armon minun edessäni.''

23. Kun paha henki Jumalalta tuli Saulin päälle, otti David kanteleen ja soitti kädellänsä; niin Saul virvoitettiin ja tuli paremmaksi, ja pa-

17 Luku.

David lyö Filistealaisen Goljatin.

Ja Filistealaiset kokosivat sotavä-kensä sotaan, ja tulivat kokoon Sokoon, joka on Juudassa; ja he asettivat leirinsä Sokon ja Asekan välille. Efes-Dammimiin.

2. Mutta Saul ja Israelin miehet kokoontuivat ja asettivat leirinsä tammilaaksoon, ja asettuivat sotarintaan Filistealaisia vastaan.

3. Ja Filistealaiset seisoivat vuorella siellä, ja Israelilaiset seisoivat vuorella täällä, ja laakso oli heidän vālillānsā.

4. Niin tuli Filistealaisten leiristä taistelija, Goljat nimeltä, Gatista, kuusi kyynärää ja kämmenen leveyden pitkā. Jos. 11:22.

5. Ja hänellä oli vaskilakki päässänsä ja suomuksinen pantsari yllänsä, ja hänen pantsarinsa painoi viisi tuhatta sikliä vaskea.

6. Ja vaskiset säärivarustimet olivai hänen jaloissansa ja vaskikeihäs hänen hartioillansa.

7. Jahänen keihäänsä varsi oli niinkuin kangaspuun orsi, ja hänen keihäänsä kärki painoi kuusi sataa sikliä rautaa. Ja hänen kilpensä kantaja kāvi hānen edellānsā.

28am. 21:19. 1 Aik. 20:5. 8. Ja hän seisoi ja huusi Israelin sotajoukoille, ja sanoi heille: "miksi läksitte ulos asettumaan sotarintaan? enkö minä ole Filistealainen, a le olette Saulin palvelijat? valitkaat mies joukostanne, joka tulee tänne alas minun tyköni.

9. Jos hän voi sotia minua vastaan ja lyö minut, niin me olemme teidān palvelijanne; mutta jos minā hänet voitan ja lyön hänet, niin teidan pitää oleman meidän palveli-

jamme ja meitä palveleman." 10. Ja Filistealainen sanoi: "minä piikkasin tänäpänä Israelin sotajoukkoja! Antakaat minulle mies, me sodimme keskenämme!"

11. Kun Saul ja koko Israel kuuli nămă Filistealaisen puheet, hămmāstyivāt he ja pelkāsivāt suuresti. 12. Mutta David oli Efratilaisen miehen poika. Isānsā oli Juudan Betlehemistä, ja hänen nimensä oli Isai, ja hänellä oli kahdeksan poi-kaa; ja hän oli Saulin aikaan vanha mies ja ijällinen miesten joukossa.

1 Sam. 16:1,11. 13. Ja kolme Isain vanhimpaa poikaa olivat lähteneet Saulin kanssa solaan; hänen kolmen solaan menneen poikansa nimet olivat: Eliab, tehdään, joka hänet lyö.

esikoinen, ja toinen Abinadab, ja kolmas Samma. 1 Sam. 16:6 s.

14. Ja David oli nuorin; ja ne kolme vanhinta menivät Saulin kanssa.

15. Mutta David meni Saulin tyköä iälleen kotiansa Betlehemiin, kaitsemaan isänsä lampaita.

16, Ja Filistealainen tuli ja asettui näkyviin joka aamu ja ilta, ja sitä

han teki neljäkymmenta päivää. 17. Ja Isai sanoi pojallensa Davidille: ..ota veljillesi tamā efa korvennettuja tähkäpäitä ja nämä kymmenen leipää, ja vie ne kiireesti lei-

riin veljillesi; 18. ja vie nämä kymmenen tuoretta juustoa päämiehelle; ja kysy veljiltāsi, kuinka he voivat, ja tuo

heiltä todistus myötäsi.

19. Saul ja he ja kaikki Israelin miehet ovat Tammilaaksossa ja soti-

vat Filistealaisia vastaan."

20. Ja David nousi varhain aamulla ja jätti lampaat paimenen haltuun, otti taakkansa ja meni matkaansa, niinkuin Isai oli häntä käskenyt. Ja kun hän tuli leiriin, läksi sotavāki ulos sotarintaan, ja he nostivat sotahuudon. 1 Sam, 26:5. 21. Ja Israel ja Filistealaiset asettuivat sotarintaan toinen toistansa

vastaan. 22. Ja David jätti tavarat, jotka hän kantoi, kalustonvartijalle, ja juoksi sodan rintaan, ja tuli ja tervehti

veljiänsä.

 Kun hän parhaallansa heitä puhutteli, katso, taistelija — hänen ni-mensä oli Goljat, Filistealainen Gatista, – nousi Filistealaisten sotajoukosta, ja puhui niinkuin ennen-kin; ja David kuuli sen.

24. Ja kaikki Israelin miehistä, jotka näkivät hänet, pakenivat hänen edestānsā ja pelkāsivāt suuresti.

25. Ja Israelin miehet sanoivat: "näettekö tuota miestä, joka astuu edes? Hän on tullut pilkkaamaan Israelia. Ja on tapahtuva, että joka lyö sen miehen, sen kuningas tekee aivan rikkaaksi, ja antaa tyttärensä hänelle, ja tekee hänen isansa huoneen vapaaksi Israelissa."

26. Niin David sanoi miehille, jotka hänen luonansa seisoivat: "mitä annetaan sille miehelle, joka tä-män Filistealaisen lyö ja oltaa häväistyksen Israelista pois? sillä mikä on tämä ympärileikkaamaton Filistealainen, joka häpäisee elävän Jumalan sotajoukkoa?"

27. Mutta kansa sanoi hänelle niin-

kuin ennenkin: niin sille miehelle

28. Kun hänen vanhin veljensä Eliab kuuli hänen näitä puhuvan miesten kanssa, närkästyi hän suuresti Davidiin ja sanoi: "miksi olet tänne tullut? ja miksi olet jättänyt sen vähäisen lammaslauman korpeen? Minä tiedän sinun ylpeytesi ja sydämmesi pahan sisun; sinä olet tänne tullut sotaa katsomaan.

29. Niin David sanoi: "mitä olen sitten tehnyt? eikö se ole minulle

käsketty?"

30. Ja hän kääntyi hänestä pois toisen puoleen ja sanoi niinkuin hän ennenkin oli sanonut; niin kansa vastasi häntä niinkuin ennenkin.

31. Ja kun he kuulivat Davidin puhuvan ne sanat, ilmoittivat he ne Saulille; ja hän noudatti hänet ty-

könsä.

32. Ja Davidsanoi Saulille: "ālköön kenenkään sydän hämmästykö hänen tähtensä! Palvelijasi käy sotimaan tätä Filistealaista vastaan."

33. Saul sanoi Davidille: "et sinä voi mennä sotimuan tätä Filistealaista vastaan; sillä sinä olet nuorukainen, mutta hän on sotamies hamasta nuoruudestansa asti."

34. Mutta David sanoi Saulille: "palvelijasi kaitsi isänsä lampaita; ja tuli jalopeura ja karhu ja vei lam-

paan laumasia.

35. Niin minā juoksin sen perāssā ja lõin sen, ja tempasin saaliin ulos hänen suustansa. Ja kun se karkasi minua vastaan, tartuin minā sen partaan, löin sen ja tapoin. Syr. 47:38.
36. Näin on palvelijasį lyönyt sekä jalopeuran eltä karhun; ja tämä ympärileikkaamaton Filistealainen on oleva niinkuin yksi niistä, sillä hän

on pilkannut elävän Jumalan sotaväkeä."

37. Ja David sanoi: "Herra. joka minun pelasti jalopeuran ja karhun käsistä, hän pelastaa minut tämän Filistealaisen käsistä." Ja Saul sanoi Davidille: "mene, Herra olkoon

sinun kanssasi!"

38. Niin Saul puki vaatteensa Davidin ylle ja pani vaskilakin hänen päähänsä ja pantsarin hänen yllensä.
39. Ja David sitoi miekan vyöllensä vaatettensa päälle ja rupesi käymään; sillä ei hän ennen ollut sitä koettanut. Mutta David sanoi Saulille: "en minä näissä taida käydä, sillä en minä ole tottunut." Ja David pani ne pois yltänsä.

40. Ja hān olti sauvansa kāteensā, porttiin asti; ja Filiste valitsi ojasta viisi sileāā kiveā, pani tuivat surmattuina Saar ne paimenreppuunsa, otti lingon Gatiin ja Ekroniin asti.

28. Kun hänen vanhin veljensä E- käteensä, ja meni Filistealaista vas-

41. Ja Filistealainen kävi ja lähestyi Davidia, ja hänen kilpensä kan-

taja hänen edellänsä.

42. Kun Filistealainen katsoi ja näki Davidin, piti hän häntä halpana; sillä hän oli nuorukainen, verevä ja kaunis.

43. Ja Filistealainen sanoi Davidille: "olenko minä koira, että tulet sauvoilla minua vastaan?" Ja Filistealainen kiroili Davidia jumaliensa

kautta.

44. Ja Filistealainen sanoi Davidille: "tule tänne minun tyköni, minä annan lihasi taivaan linnuille ja ke-

don pedoille."

45. Mutta David sanoi Filistealaiselle: "sinā tulet minun tyköni miekalla, keihäällä ja piikillä, mutta minä tulen sinun tykösi Herran Sebaotin, Israelin sotaväen Jumalan, nimeen. jota olet pilkannui.

Ps. 20:8. 118:10 s.

46. Tänäpänä antaa Herra sinutminun käsiini, ja minä lyön sinut, ja otan pääsi sinulta pois, ja annan Filistealaisten sotaväen ruumiit tänäpänä taivaan linnuille ja kedon pedoille; ja kaikki maan asuvaiset saavat tielää Israelilla olevan Jumalan.

47. Ja koko tämä väkijoukko on ymmärtävä, ettei Herra auta miekan cikä keihään kautta; sillä sota on Herran, ja hän antaa teidät meidän käsiimme."

48. Kun Filistealainen nousi ja kävi ja lähestyi Davidia, niin David riensi ja juoksi sotarintaan Filistea-

laista vastaan;

49. ju hān pisti kātensā kukkaroon, otti sieltā kiven, ja linkosi, ja satutti Filistealaista otsaan; ja kivi meni hānen otsaansa sisālle; ja hān kaatui maahan kasvoillensa.

50. Niin David voitti Filistealaisen lingolla ja kivellä, löi Filistealaisen ja tappoi hänet; eikä Davidilla ol-

lut miekkaa kädessään.

51. Mutta David juoksi ja seisahtui Filistealaisen viereen. otti hänen miekkansa, veti sen tupesta ulos, ja tappoi hänet, ja hakkasi sillä poikki hänen päänsä. Kun Filistealaiset näkivät, että heidän sankarinsa oli kuollut, niin he pakenivat. 1 Makk. 4:30.
52. Ja Israelin ja Juudan miehet nousivat, huusivat ja ajoivat Filistealaisat takaa laaksoon ja Ekronin porttiin asti; ja Filistealaiset kaaluvat surmattuina Saaraimin tiellä, Guttin ia Ekronin asti

masta Filistealaisia takaa ja ryöstivāt heidān leirinsā.

54. Ja David otti Filistealaisen pään ja vei sen Jerusalemiin; mutta hänen aseensa pani hän majaansa.

1 Sam. 21:9. 55. Ja kun Saul nāki Davidin menevān Filistealaista vastaan, sanoi hän Abnerille, sodan päämiehelle: "Abner, kenen poika tuo nuorukainen on?" Abner sanoi: "niin totta kuin sielusi elää, kuningas, en minā tiedā."

56. Kuningas sanoi: "kysy siis, kenenkā poika se nuorukainen on?" 57. Kun David palasi Filistealaista

lyömästä, otti Abner ja vei hänet Saulin eteen; ja hänen kädessänsä oli Filistealaisen pää.

58. Ja Saul sanoi hänelle: "kenenkä poika olet, nuorukainen?" David sanoi ...palvelijasi Isain, Betlehemiläisen, poika.

18 Luku.

Jonatanin rakkaus Davidia kohtaan. Saul kadehtii Davidia.

Ja kun hän oli päättänyt puheensa Saulin kanssa, kiintyi Jonatanin sydan Davidin sydammeen; ja Jonatan rakasti häntä niinkuin omaa sydäntänsä. 1 Sam. 19:1. 20:17.

2. Ja Saul otti hänet luoksensa sinä päivänä eikä sallinut hänen enää palata isansa huoneesen. 18am. 17:15. 3. Ja Jonatan teki liiton Davidin

kanssa; sillä hän rakasti häntä niinkuin omaa sydäntänsä.

1 Sam. 20:16 s. 23:18. 4. Ja Jonatan riisui vaippansa yltänsä, ja antoi sen Davidille, ja sotapukunsa, vielä miekkansakin, ja joutsensa ja vyönsä.

5. Ja David meni, kuhunka Saul lähetti häntä, ja käytti itsensä toi-mellisesti; ja Saul asetti hänet sotamiestensä yli. Ja hän oli otollinen kaikelle kansalle, niin myös Saulin

palvelijoille.

6. Mutta tapahtui, kun he tulivat ja David palasi lyömästä Filistealaista, niin vaimot kaikista Israelin kaupungeista kävivät laululla ja hypyillä kuningas Saulia vastaan, rum**muilla**, riemulla, ja kolmikkailla.

2 Moos. 15:20. Tuom. 11:34. 7. Ja vaimot lauloivat vuorotellen, soittaen ja sanoen: "Saul lõi tuhan-nen, mutta David kymmenen tu-hatta." 2Moos. 1521. 1 Sam. 21:11. 29:5. 2 Moos. 15:21. 1 Sam. 21:11. 29:5.

8. Niin Saul närkästyi sangen suuresti, eikä se puhe ollut hänen mieleensä, ja hän sanoi: "he ovat an-

33. Ja Israelin lapset palasivat aja- | taneet Davidille kymmenen tuhatta ja minulle he antoivat tuhannen: nyt puuttuu häneltä vaan kuninkaan valta.

9. Ja Saul katsoi karsaasti Davidia

siitä päivästä ja aina sitte. 10. Toisena päivänä vaivasi taas paha henki Jumalalta Saulia; ja hän ennusti kotona huoneessansa. Ja David soitti kädellänsä, niinkuin hänen jokapäiväinen tapansa oli; ja Saulin kädessä oli keihäs.

11. Ja Saul heitti keihään ajatellen. ,minä lyön Davidin seinään kiinni !'' MuttaDavid vältti häntä kaksikertaa.

12. Ja Saul pelkāsi Davidia; sillā' Herra oli hänen kanssansa, mutta Saulista oli hän luopunut. Mark. 6:20. 13. Niin lähetti Saul hänet pois ty-

köänsä ja teki hänet tuhannen miehen päämieheksi; ja hän kävi ulos

ja sisälle kansan edessä.

 Ja David oli onnellinen kaikissa teissänsä; ja Herra oli hänen

kanssansa.

15. Kun Saul havaitsi, että hän menestyi toimissansa, pelkäsi hän hāntā.

16. Mutta koko Israel ja Juuda rakasti Davidia: sillä hän kävi ulos ja sisälle heidän edessänsä.

17. Ja Saul sanoi Davidille: "katso, minä annan vanhimman tyttäreni Merabin sinulle vaimoksi, ole vaan minulle miehuullinen ja käy Herran sotia!" Sillä Saul ajatteli: ..älköön minun käteni häneen sattuko. vaan sattukoon häneen Filistealaisten käsi."

18. Mutta David vastasi Saulia: "mikā olen minā, ja mikā on elāmäni ja isäni sukukunta Israelissa, että tulisin kuninkaan vävyksi?"

19. Ja tapahtui, kun aika tuli, että Merab, Saulin tytär, piti annettaman Davidille, annettiin hän Adrielille, Meholatilaiselle, vaimoksi. 28am. 21:8. 20. Mutta Saulin tytär Mikal rakas-

ti Davidia. Kun se Saulille ilmoi-

tettiin, kelpasi se hänelle.

21. Ja Saul sanoi itseksensä: "minä annan hänet hänelle, että hän olisi hänelle paulaksi, ja Filistealaisten kädet tulisivat hänen päällensä." Ja Saul sanoi Davidille: "sinä tulet tänäpänä toisen kautta vävykseni."

22. Ja Saul käski palvelijoitansa:
"puhukaat Davidille salaisesti ja sanokaat: katso, kuningas mielistyy sinuun, ja kaikki hänen palvelijansa rakastavat sinua; niin tule nyt kuninkaan vävyksi!"

23. Ja Saulin palvelijat puhuivat ne sanat Davidin kuullen; mutta David sanoi: ..vähäksikö te sen luulette. et- | tä tullaan kuninkaan vävyksi? Mutta mină olen köyhä ja halpa mies."

24. Ja Saulin palvelijat ilmoittivat sen hänelle, sanoen: "nämä sanat

on David puhunut."

25. Saul sanoi: "sanokaat näin Davidille: ,ei kuningas ano yhtään muuta huomenlahjaa, kuin sata Filistealaisten esinahkaa, että kuninkaan vihamiehille kostettaisiin." Sillä Saul ajatteli hukuttaa Davidia Filistealaisten kätten kautta. 1M00s. 34:12. 2 Moos, 22:16 s.

26. Niin hänen palvelijansa sanoivat Davidille nämä sanat, ja hänelle kelpasi tulla niin kuninkaan vävyksi. Ja se aika ei ollut vielä täytetty,

27. kun David nousi ja läksi matkaan, hän ja hänen miehensä, ja lõi Filistealaisia kaksi sataa miestä; ja David toi heidan esinahkansa ja antoi niitä täyden luvun kuninkaalle, tullaksensa kuninkaan vävyksi. Ja Saul antoi tyttärensä Mikalin hänelle vaimoksi.

28. Ja Saul näki ja ymmärsi Herran olevan Davidin kanssa: ja Saulin tytär Mikal rakasti häntä.

29. Ja Saul vielä enemmin pelkäsi Davidia; ja Saul tuli Davidin viha-mieheksi koko elinajaksi.

30. Ja Filistealaisten ruhtinaat läksivat ulos; ja niin usein kuin läksivat ulos, teki David toimellisemmin kuin kaikki Saulin palvelijat, niin että hänen nimensä tuli sangen kuuluisaksi.

19 Luku.

Jonatan puolustaa Davidia. David pakenee. Ja Saul puhui pojallensa Jonatanille ja kaikille palvelijoillensa Davidin murhaamisesta. Mutta Jonatan, Saulin poika, rakasti suuresti Davidia. 1 Sam. 18:1. 20:17.

Ja Jonatan ilmoitti Davidille ja sanoi: "isani Saul tahtoo sinut tappaa; ole sentähden varuillasi huomenna aamulla, pysy salassa ja kät-

ke itsesi.

3. Ja mină menen ulos ja seison isäni vieressä kedolla, jossa sinä olet, ja puhun sinusta isani kanssa; ja mită mină năen, ne mină ilmoitan

sinulle.

4. Ja Jonatan puhui hyviä Davidista isällensä Saulille ja sanoi hänelle: "älköön kuningas syntiä tehkö palvelijaansa Davidia kohtaan; sillä ci hän ole mitään rikkonut sinua vastaan, ja hänen työnsä ovat sinulle hyvin tarpeelliset.

teensä ja lõi Filistealaisen, ja Herra antoi suuren pelastuksen koko Israclille; sen sinä näit ja ihastuit. Miksi siis tahdot tehdä syntiä viatonta verta vastaan, surmataksesi Davidia ilman syytä?' Tuom. 12:3.

1 Sam. 17:48 s. 28:21. Ps. 119:109. 6. Niin Saul kuuli Jonatanin äänen, ia hän vannoi: ..niin totta kuin Herra elää, ei hänen pidä kuoleman."
7. Ja Jonatan kutsui Davidin ja sanoi hänelle kaikki nämä sanat. Ja hän vei hänet Saulin eteen, ja hān oli hānen edessānsā niinkuin ennenkin.

8. Taas nousi sota, ja David meni sotimaan Filistealaisia vastaan, ja tuotti hellle suuren tappion: ja Fi-

listealaiset pakenivat häntä.

9. Ja paha henki tuli Herralta Saulin päälle; ja hän istui huoneessansa, ja hänen keihäänsä oli hänen kādessānsā, ja David soitti kādellänsä. 1 Sam. 16:14 s. 18:10 s.

10. Ja Saul aikoi pistää Davidin keihäällä seinään kiinni, mutta hän vältti Saulia ja keihäs kävi seinään. Ja David pakeni ja pääsi sinä võnä

pakoon.

11. Ja Saul lähetti sanansaattajat Davidin huoneesen, vartioimaan häntä ja tappamaan hänet huomeneltain. Mutta Mikal, Davidin vaimo, ılmoitti sen hänelle ja sanoi: "jollet tänä yönä pelasta henkeäsi, niin sinä huomenna tapetaan. Ps. 59:1 s.

12. Ja Mikal laski Davidin alas akkunasta; ja hän meni, pakeni ja pääsi. Av. t. 9:15.

13. Ja Mikal otti kuvan ja pani vuoteesen, pani vuohen nahan sille päänalaiseksi ja peitti sen vaatteella. 14. Ja Saul lähetti sanansaattajat

ottamaan kiinni Davidia; mutta hän sanoi: "hān on sairas."

15. Niin lähetti Saul sanansaattajat katsomaan Davidia ja sanoi: "kantakaat hän tänne minun tyköni vuoteinensa, että minä hänet surmaan.

16. Kun sanansaattajat tulivat, katso, kuva makasi vuoteessa ja vuo-

hen nahka pään alla.

17. Niin Saul sanoi Mikalille: "miksi olet minut niin pettänyt ja pääs-tänyt viholliseni pakoon?" Mikal sanoi Saulille: "han sanoi minulle:

,päästä minä, taikka tapan sinut."
18: Ja David pakeni ja pääsi, ja tuli Samuelin tyko, joka oli Ramassa, ja ilmoitti hänelle kaikki, mitä Saul oli hänelle tehnyt; ja hän meni Samuelin kanssa ja oleskeli Najotissa.

5. Ja han on pannut henkensä ka- 19. Ja Saulisse ilmoitettiin, sano-

malla: "katso, David on Raman Na- |

20. Niin Saul lähetti sanansaattajat tuomaan Davidia. Mutta kun he näkivāt profettain joukon profetioimassa ja Samuelin seisovan niiden pää-miehenä, niin Jumalan henki tuli Saulin sanansauttajain päälle, että nekin ennustivat. 1 Sam. 10:5, 10 s.

21. Kun se ilmoitettiin Saulille, lähetti hän toiset sanansaattajat, mutta nekin ennustivat. Ja hän lähetti vielä kolmannet sanansaattajat, mut-

ta nekin ennustivat.

22. Niin meni hän itse viimein Ramaan. Ja kun hän tuli sen suuren kaivon tykö, joka on Sekossa, kysyi han ja sanoi: "kussa on Samuel ja David?" niin sanottiin hänelle: "kat-so, he ovat Ruman Najotissa."

23. Ja han meni Raman Najotiin; ja Jumalan henki tuli hänenkin päällensä, ja hän käveli ja ennusteli siksi kuin hän tuli Raman Najotiin.

24. Ja hänkin riisui vaatteensa ja ennusti Samuelin edessä, ja makasi alastonna koko sen päivän ja koko yön.Sentähden sanotaan: "onkoSaul-kin profettain joukossa?"1 8am. 10:12.

20 Luku.

Davidin ja Jonatanin liitto.

Ja David pakeni Raman Najotista; ja hän tuli ja sanoi Jonatanille: "mitā olen tehnyt? mikā on vāāryyteni? tahi mikä on pahatekoni isääsi vastaan, että hän henkeäni väi-

jyy?"

2. Hän sanoi hänelle: ",pois se! Si-nä et kuole. Katso, ei isäni tee suurla eikā pientā, jota ei hān ilmoita minulle: kuinka isäni salaisi tätä minulta? Ei niin ole."

3. Mutta David vannoikin vielä, sanoen: "totisesti, isäsi tielää minun saaneeni armon sinun kasvoisi edes-👊 sentühden hän ajattelee: älköön Jonatan saako tästä mitään tietää, ellei hän tulisi murheelliseksi. Tolisesti, niin totta kuin Herra ja sinun sielusi elää, askeleen verta vaan on minun ja kuoleman välillä."

4. Ja Jonalan sanoi Davidille: "minā teen sinulle kaikki, mitā sydām-

mesi halajaa.'

5. David sanoi hänelle: .,katso, huomenna on uusikuu, ja minun pitäisi istuman atrioitsemassa kuninkaan kanssa; salli siis, että minä kätken ilseni kedolle kolmannen päivän iltaan asti. 4 Moos. 10:10, 28:11 s. Ps. 81:4,

6. Jos isāsi kaipaa minua, niin sano. David rukoili suuresti minulta, ettā hān saisi juosta kaupunkiinsa | puakseni;

Betlehemiin; sillä siellä on jokavuolinen uhri koko sukukunnalla.

7. Ja jos hān sanoo, ,se on hyvā,' niin on rauha palvelijallasi; mutta jos hān kovin vihastuu, niin tiedā hänen pahoja päättäneen.

8. Tee siis laupeus palvelijallesi sillä sinä olet ottanut palvelijasi Herran liittoon sinun kanssasi. Ja jos joku vääryys on minussa, niin tapa sinä minut; miksi annoit minun tullakaan isäsi eteen ?" 18am. 18:3s. 9. Jonatan sanoi: "olkoon se kau-

kana sinusta! Jos ymmärrän isäni päättäneen tehdä pahoja sinulle, totta minā sen sinulle ilmoitan.

10. David sanoi Jonatanille "kuka minulle sen ilmoittaa, tahi sanoo jos isäsi vastaa sinulle kovasti?

11. Jonatan sanoi Davidille: "tule, menkäämme kedolle." Ja he meni-

vät molemmat kedolle

12. Ja Jonatan sanoi Davidille: ,,Herra, Israelin Jumala! kun minä tutkistelen isäni huomenna ja kolmantena päivänä, katso, jos hän suo Da-vidille hyvää, enkä minä silloin lähetä sinulle sanaa, enkä ilmoita sitä sinulle,

13. niin tehköön Herra sitä ja sitä Jonatanille! Mutta jos isāni on päät-tänyt pahaa sinua kohtaan, niin ilmoitan senkin sinulle ja lasken sinun rauhaan menemään; ja Herra olkoon sinun kanssasi, niinkuin hän

isāni kanssa ollut on.

14. Etkö sinäkin, jos vielä elän, etkö sinäkin ole tekevä Herran armou mi-

nua kohtaan, niin etten minä kuole? 15. Alā ota laupeuttasi minun huoneestani pois ijankaikkisesti, älä vielä sittenkään, kun Herra hävittää kaikki Davidin vihamiehet maan päältä!" 2 Sam. 9:1,7 s.

16. Näin teki Jonatan liiton Davidin huoneen kanssa, että Herra vaatisi sen Davidin vihamiesten kades-1 Sam. 18:3 s. 23:18.

 Ja Jonatan vannotti vielä Davidia rakkautensa kautta häneen; sillä hän rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa. 1 San. 18:1. 19:1.

18. Ja Jonatan sanoi hänelle: "huomenna on uusikuu, jona sinua kysytään ja kaivataan paikaltasi.

4 Moos. 10·10. 2 Aik. 2:4. Jes. 1:13. 19. Mutta kolmantena päivänä tule kiireesti alas ja mene siihen paik-kaan, johon itsesi kätkit sinä päivānā, jona asia tapahtui, ja istu Aselin kiven viereen. 1 Sam. 19:2.3.

20. Ja minā ammun kolme nuolta sen sivulle, niinkuin maaliin am-

21. ja katso, minā lāhetān pojan, sanoen: "mene ja hae nuolet! Jos sanon pojalle: "katso, nuolet ovat sinusta tännepāin, ota ne ylös!" niin tule; sillā rauha on sinulla, eikā ole mitāān hātāā, niin totta kuin Herra elāā.

22. Mutta jos näin sanon pojalle: ,katso, nuolet ovat sinusta eteenpäin!' niin mene pois, sillä Herra on pääs-

tänyt sinut menemään.

23. Ja mitā sinā ja minā olemme keskenāmme puhuncel, katso, Herra on todistaja minun ja sinun vālillāsi ijankaikkisesti."

24. Niin David kätki itsensä kedolle. Ja kun uusikuu tuli, istui kunin-

gas pöytään ruualle.

25. Ja kuningas istui paikallensa, entisen tapansa mukaan, scinän puolelle; ja Jonatan nousi, ja Abner istui Saulin viereen. Mutta Davidin

paikka oli tyhjä.

26. Mutta Saul ei puhunut sinä päivänä mitään; sillä hän ajatteli: "hänelle on jotakin tapahtunut, ettei hän ole puhdas; ei suinkaan hän ole puhdas."3 Moos. 7:198. 11:24 s. 15:16s.

27. Ja uuden kuun toisena päivänä, kun Davidia kaivattiin paikaltansa, sanoi Saul pojallensa Jonatanille: "miksei Isain poika ole tullut ruualle, ei eilen eikä tänäpänä?"

28. Jonatan vastasi Saulia: "hün rukoili hartaasti minulta, että saisi

mennă Betlehemiin,

29. ja sanoi: ,anna minun mennä, sillä meidän sukukuntamme uhraa kaupungissa ja veljeni itse on minua kutsunut; jos nyt olen saanut armon silmäis edessä, niin salli minun mennä katsomaan veljiäni;' ja sentähden ei hän ole tullut kuninkaan pöytään."

30. Niin Saul vihastui sangen suuresti Jonataniin ja sanoi hänelle: "sinä ilkiän ja vastahakoisen vaimon poika! enkö minä tiedä, että olet valinnut Isain pojan itsellesi ja äi-

dillesi häpiäksi?

31. Sillä niinkauan kuin Isain poika elää maan päällä, et sinä eikä valtakuntasi ole seisova; lähetä siis nyt ja tuota hän minun tyköni, sillä hän on kuoleman oma. "Isam.15-23, 28.

32. Jonatan vastasi isäänsä Saulia ja sanoi hänelle: "miksi hänen pitää kuoleman? mitä hän on tehnyt?"

1 Sam. 19:4. 33. Silloin paiskasi Saul keihään hänen peräänsä lyödäksensä häniä; niin ymmärsi Jonatan isänsä päättäneen Davidin tappaa.

34. Ja Jonatan nousi pöydästä san- mitä hallussasi on."

gen vihoissansa, eikä syönyt sinä uuden kuun toisena päivänä mitään leipää; sillä hän murehti Davidia, koska hänen isänsä oli hänet niin häväisnyt.

35. Ja Jonatan läksi aamulla kedolle, siihen aikaan, jonka hänoli määrännyt Davidille, ja pieni poikanen

hänen kanssansa.

36. Ja hän sanoi pojalle: "juokse noutamaan nuolet, jotka minä ammun!" Pojan juostessa laski hän

nuolen hänen ylitsensä.

37. Ja kun poika tuli sille paikalle, johon Jonatan oli nuolen ampunut, huusi Jonatan hänen peräänsä ja sanoi: "katso, nuoli on sinusta eteenpäin!"

38. Ja hän huusi taas pojalle: "joudu, kiiruhda nopeasti äläkä seisahtele!" Niin Jonatanin poika otti nuo-

let ja toi ne herrallensa.

39. Eikä poika tielänyt asiasta mitään; vaan Jonatan ja David ainoas-

taan asian tiesivät.

40. Ja Jonatan antoi aseensa pojalle, joka hänen kanssansa oli, ja sanoi: ..mene ja vie kaupunkiin.

noi: "mene ja vie kaupunkiin."
41. Ja kun poika oli mennyt, nousi David paikaltansa clelän puoletta, ja hän heittäysi maahan kasvoillensa ja kumarsi kolme kertaa; ja he antoivat toinen toisensa suuta ja itkivät toinen toisensa kanssa; mutta David itki ääneensä.

42. Ja Jonatan sanoi Davidille "mene rauhaan! ja muista, mitä olemme keskenämme vannoneel Herran nimeen ja sanoneet: Herra olkoon sinun ja minun välillä, minun ja sinun siemenesi välillä ijankaikki-

sesti!"
43. Ja hän nousi ja meni matkoihinsa; mutta Jonatan palasi kaupunkiin.

21 Luku.

David Nobessa, ja Akiksen tykönä Gatissa.

Ja David tuli Nobeen papin, Ahimelekin tykö. Ja Ahimelek hämmästyi, kun hän tuli Davidia vastaan, ja sanoi hänelle: "kuinka olet yksinäsi, eikä yhtään miestä ole kanssasi?"

2. Ja David sanoi Ahimelekille, papille: "kuningas on minut käskenyt usialle ja sanoi minulle: "ålä kenellekään ilmoita, minkätähden olen sinut lähetänyt ja mitä olen käskenyt sinulle! ja palvelijani olen minä määrännytsinneja sinne. "kuut.4:1.

3. Ja nyt, mitä on sinulla luonasi? anna minulle viisikin leipää, taikkamitä kallusessi on."

4. Pappi vastasi Davidia ia sanoi: .ei ole minulla ensinkään yhteisiä leipiä luonani, vaan pyhiä leipiä on, – jos vaan palvelijat ovat pitäyneet vaimoista erillänsä." 2 Moos. 19:15.

3 Moos. 24:5 s. Matt. 12:4. 5. David vastasi pappia ja sanoi hänelle: "vaimot ovat meistä erillään olleet eilisestä ja toissa päivästā asti, jolloin minā lāksin, ja pal-velijani astiat olivat pyhāt; mutta jos tāmā tie on saustainen, niin se tänäpänä pyhitetään astiain kaut-

6. Niin antoi pappi hänelle pyhää leipää; sillä siellä ei ollut muuta leipää kuin näkyleipiä, joita oli korjattu Herran kasvoin edestä, että sinne pantaisiin toiset, uudet leivät sină pâivănă, jona ne korjattiin.

Matt. 12:38. Mark. 2:258. Luuk. 6:38. 7. Mutta sinne oli Herran eteen jäänyt sinä päivänä yksi mies Saulin palvelijoista, Doeg nimeltä, Edomilainen, Saulin paimenten päämies.

1 Sam. 22:9. Ps. 52:1 s. & Ja David sanoi Ahimelekille: "eikõ täällä ole luonasi yhtään keihästä lahi miekkaa? En ottanut myöläni miekkaani enkä aseitani käteeni, sillä kuninkaan asia kiiruhti.

9. Mutta pappi vastasi: "Filistea-aisen Goljatin miekka, jonka löit laisen Goljatin miekka, tammilaaksossa, on täällä käärittyna vaippaan, olkavaatteen takana; ios lahdot sen ottaa, niin ota ; sillä ei täällä ole yhtään muuta, paitsi sitä." David sanoi: "ei ole sen vertaista; anna se minulle!"18am.17.54.22:10.23:6. 10. Ja David nousi ja pakeni sinä

päivänä Saulin näkyvistä, ja hän tuli Akiksen, Gatin kuninkaan tykö. 1 Sam. 27:2. Ps. 56:1.

11. Ja Akiksen palvelijat sanoivat hänelle: "eikö tämä ole David, maan kuningas? eivätkö he tästä veisanneet hypyssä, sanoen: ,Saul löi tuhannen, ja David kymmenen tuhatta?" 1 Sam. 18:7. 29:5.

12. Ja David pani ne sanat sydämmeensä ja pelkäsi suuresti Gatin kuningasta, Akista;

13. ja hän muutteli järkeänsä heidän edessänsä, ja hullutteli heidän kāsissānsā, ja piirusteli portin oville, ja valutti sylkeä parrallensa. Ps. 34:1.

14. Silloin sanoi Akis palvelijoillensa: "katso, te näette miehen olevan mielipuolen; miksi olette tuoneet

hänet minun tyköni? 15. Puuttuuko minulta mielipuolia,

ellä toitte tämän hulluttelemaan minun eleeni? pitäisikö hänen tuleman minun huoneeseni?"

22 Luku.

David pakosalia. Saul antaa tappaa papit. Ja David läksi sieltä ja pakeni Adullamin luolaan. Ja kun hänen veljensä ja kaikki isänsä huone sen kuulivat, tulivat he sinne hänen tykönsä. Ps. 57:1. 142:1.

2. Ja hänen tykönsä kokoontui kaikkinaisia ahdistettuja, ja velkaantuneita, ja tyytymättömiä, ja hän ru-pesi heille päämieheksi; ja hänen luonansa olijähes neljäsatua miestä.

3. Ja David meni sieltä Mispaan Moabilaisten maassa ja sanoi Moabilaisten kuninkaalle: "anna įsäni ia äitini käydä ulos ja sisälle teidan tykönänne, siksikuin saan tietää, mi-

tă Jumala tekee minulle. 4. Ja hän vei heidät Moubilaisten kuninkaan eteen; ja he viipyivät hänen tykönänsä kaiken sen ajan, minkā David oli vuorilinnassa.

5. Ja profetta Gad sanoi Davidille. "älä ole tässä linnassa, vaan mene ja lähde Juudan maalle!" Niin David meni ja tuli Haretin metsään.

Ps. 63. 1. 6. Ja Saul kuuli, että oli saatu tietoja Davidista ja niistä miehistä, jotka hänen tykönänsä olivat. Ja Saul istui Gibeassa metsistössä mäellä, ja hänen keihäänsä oli hänen kädessänsä, ja kaikki hänen palvelijansa seisoivat hänen tykönänsä.

7. Niin sanoi Saul palvelijoillensa. jotka seisoivat hänen tykönänsä: ., kuulkaat, te Benjaminilaiset! antaako Isain poika teille kaikille pellot ja viinimäet, ja tekeekö hän teit**ä** kaikkia tuhanten ja satain päämie-

8. Sillä te olette kaikki tehneet lifton minua vastaan, eikä óllut yhtään. joka ilmoitti sen minulle, että oma poikáni on tehnyt liiton Isain pojan kanssa, eikä ole yhtäkään teistä, joka sitä panisi pahaksensa minun tähteni, ja ilmoittaisi minulle, että poikani on yllyttänyt palvelijani minua vastaan, väijymään minua, niinkuin tänäpänä on nähtävä."

9. Niin vastasi Doeg, Edomilainen, joka seisoi Saulin palvehjain joukossa, ja sanoi: "minä näin Isain pojan tulevan Nobeen, Ahimelekin, Akitobin pojan, tykö. 1 Sam. 21:7.

Ps. 52:1 s. 10. Hän kysyi Herralta neuvoa hänen tähtensä ja evästi hänet, ja antoi hänelle Filistealaisen Goljatin miekan." 1 Sam 21 6,9.

11. Ja kuningas lähetti kutsumaan pappia Ahimelekia, Akitobin poikaa, ja kaikkea hänen isänsä huonetta, pappeja, jotka olivat Nobessa; ja he tulivat kaikki kuninkaan tykö.

12. Ja Saul sanoi: "kuule, Akitobin poika!" Hän sanoi: "tässä olen, her-

rani."

13. Ja Saul sanoi hänelle: "miksi olette tehneet liiton minua vastaan, sinä ja Isain poika, kun annoit hänelle leipää ja miekan ja kysyit Herralta neuvoa hänen tähtensä, että hän nousisi minua väijymään, niinkuin tänäpänä on nähiävä?"

14. Ahimelek vastasi kuningasta ja sanoi: "kuka kaikkein palvelijaisi joukossa on uskottu niinkuin David, joka on kuninkaan vävy, ja pääsee sinun puheellesi ja on kunnioitettu

huoneessasi?

15. Olenko minä vasta nyt ruvennut kysymään Jumalalta neuvoa hänen tähtensä? Kaukana olkoon tämä minusta! Alköön kuningas panko mitään viaksi palvelijallensa, ja kaikelle isäni huoneelle; sillä ei palvelijasi tietänyt mitään kaikista näistä, ei pientä eikä suurta."

16. Kuningas sanoi: "kuolla täytyy sinun, Ahimelek, sinun ja koko isä-

si huoneen!

17. Ja kuningas sanoi vartijoillensa, jotka seisoivat hänen tykönänsä: "kääntykäät ja tappakaat Herran papit; sillä heidänkin kätensä on Davidin puolella, sillä hetiesivät hänen paenneeksi, eivätkä ilmoittaneet silä minulle." Mutta kuninkaan palvelijat eivät tahtoneet ojentaa käsiänsä lyömään Herran pappeja.

18. Niin sanoi kuningas Doegille: "käännä itsesi ja lyö papit!" Ja Doeg, Edomilainen, käänsi itsensä ja löi papit, ja tappoi sinä päivänä viisi yhdeksättäkymmentä miestä, jotka kantoivat liinaista olkavaatetta.

2 Moos. 28:40.

19. Ja Noben. pappein kaupungin, löi hän miekan terällä, sekä miehet että naiset, lapset ja imeväiset, niin myös härjät, aasit ja lampaat, miekan terällä.

20. Ja yksi Ahimelekin, Akitobin pojan, poika, Abjatar nimeltä, pääsi-

ja pakeni Davidin tykö.

21. Ja Abjatar ilmoitti Davidille, että Saul oli tappanut Herran papit. 22. Ja David sanoi Abjatarille: "minä sen kyllä tiesin sinä päivänä, koska Doeg, Edomilainen, oli siellä, että hän sen Saulille oli totisesti ilmoittava. Minä olen siis vikapää koko isäsi huoneen kuolemaan.

23. Pysy tykonāni ja ālā pelkāā; gilasta, joka vāijyy minun henkeāni, hān vāi- mennā,

jyy sinunkin henkeäsi; sillä sinä olet turvassa minun tykönäni."

23 Luku.

David petetty, piiritetty ja pelastettu. La Davidille ilmoitettiin, sanoma

Ja Davidille ilmoitettiin, sanomalla: "katso, Filistealaiset sotivat Kegilaa vastaan ja ryöstävät heidän

riiĥensä!"

 Niin David kysyi Herralta ja sanoi: "menenkö minä lyömään näitä Filistealaisia?" Ja Herra sanoi Davidille: "mene, lyö Filistealaiset ja vapahda Kegila."

3. Ja Davidin miehet sanoivat hänelle: "katso, me olemme pelon-alaiset täällä Juudassa, ja menisimme vielä Kegilaan. Filistealaisten sola-

ioukkoja vastaan?"

4. Niin David taas kysyi Herralta, ja Herra vastasi hänlä ja sanoi: "nouse ja mene alas Kegilaan; sillä minä annan Filistealaiset sinun käsiisi:

5. Ja David meni michinensä Kegilaan, ja soti Filistealaisia vastaan, ja ajoi heidän karjansa pois, ja tuotti heille suuren tappion. Ja David

vapahti Kegilan asuvaiset.

 Mutta kun Abjatar, Ahimelekin poika,pakeni Davidin tykö Kegilaan, vei hän sinne myötänsä olkavaalteen. 1San. 21-9. 22:20.

7. Ja Saulille kerrottiin Davidin tulleeksi Kegilaan. Ja Saul sanoi: "Jumala on antanut hänet minun käsiini, sillä nyt on sinne sulkeutunut, sillä hän on tullut kaupunkiin, joka on varustettu porteilla ja teljeillä."

on varusiettu porteilla ja teljeillä." 8. Ja Saul kuulutti kaiken kansan sotaan, menemään alus Kegilaan, piirittämään Davidia miehinensä.

9. Kun David sai tietää Saulin aikovan pahoja hänelle, sanoi hän papille Abjatarille: "ota olkavaate!" 10. Ja David sanoi: "Herra, Israelin Jumala! Palvelijasi on losin kuullut Saulin aikovan tulla Kegilaan, hävittämään kaupunkiaminun tähteni.

11. Antavätko Kegilan asuvaiset minut hänen käsiinsä, ja tulleeko Saul tänne, niinkuin palvelijasi on kuultut? Herra, Israelin Jumala, ilmoita se palvelijallesi!" Ja Herra sanoi;

"hān tulee alas,"

12. Ja David sanoi: "antavatko Kegilan asuvaiset minul ja väkeni Saulin käsiin?" Herra sanoi: "antavat." 13. Niin David nousi miehinaneä

13. Niin David nousi miehinensä, joita oli liki kuusi sataa miestä; ja he läksivät Kegilasta ja vaelsiast, mihinkä taisivat vaeltaa. Kun Saulille sanottiin Davidin paenneen Kegilasta, luopui hän aikeestaan sinne mennä.

14. Ja David pysvi korvessa linnoissa; han viipyi myös Sifin korven vuoristossa. Ja Saul etsi häntä joka aika; mutta ei Jumala antanut häntā hānen kāsiinsā.

15. Ja David näki Saulin lähteneeksi väijymään hänen henkeänsä; ja David oleskeli Sifin korvessa met-

16. Ja Jonatan, Saulin poika, nousi ja meni Davidin tykö metsään, ja vahvisti hänen kätensä Jumalassa. 17. Ja hän sanoi hänelle: "älä pel-kää, sillä ei isäni Saulin käsi löydä sinua, ja sinä tulet Israelin kunin-kaaksi, ja minä olen likin sinua; ja sen myös isäni Saul kyllä tietää.

l Sam. 15:28. 20:31. 24:21. 18. Ja he molemmat tekivät liiton keskenānsā Herran edessā. Ja David pysyi metsässä, mutta Jonatan palasi kotiansa 1 Sam. 18:3 s. 20:16. 19. Mutta Sifiläiset menivät ylös Saulin tykö Gibeaan ja sanoivat: "eiko David ole katketty meidan lykonamme linnoissa metsässä, Hakilan kukkulalla, joka on korvessa oikialla kādellā? 1 Sam. 26:1. Ps. 54:1 s. 20. Niin tule nyt, kuningas, alas niin kiireesti kuin sydämmesi halu sitä vaulii, ja me annamme hänet kuninkaan käsiin."

21. Ja Saul sanoi: "olkaat siunatut Herrassa, että armahditte minua! 22. Menkäät nyt ja tutkikaat paremmin, että saisitte tietää ja nähdä sen paikan, jossa hänen jalkansa ovat, ja kuka hänen siellä on nähnyt; sillä minulie on sanottu, että hän on

sangen kavala.

23. Tutkistelkaat ja tiedustelkaat kaikki piilopaikat, joissa hän lymyilee, ja tulkaat jälleen minun tyköni, kun saatte varman tiedon; niin minå menen sitten kanssanne. Jos hän on tällä maatta, niin minä hänet etsin kaikkein tuhanten seasta Juu-

24 Ja he nousivat ja menivät Sifin Saulin edellä. Mutta David ja hänen michensä olivat Maonin korvessa kedolla, oikialla puolella korpea. 25. Kun Saul matkusti sinne väkinensä etsimään häntä, ja se ilmoi-lelliin Davidille, meni hän kukku-lalta alas, ja oleskeli Maonin korvessa. Ja kun Saul sen kuuli, ajoi hän Davidia takaa Maonin korvessa.

26. Ja Saul meni toiselta puolelta vuorta ja David väkinensä toiselta Puolelta vuorta. Ja kun David riensi pakenemaan Saulin cdestä, piiritti Saul väkinensä Davidin ja hänen väkensä, ottaaksensa heidät kuinni. hän on Herran voitelema.

27. Mutta sanansaattaja tuli Saulin tyko ja sanoi; "kiiruhda ja tule nopiasti; sillä Filisteaiaiset ovat tulleet maahan!"

28. Niin Saul palasi ajamasta Davidia takaa ja meni Filistealaisia vastaan. Sentähden kutsutaan se paikka Sela-Maklakot.

24 Luku.

David ja Saul Engedin luolassa.

Ja David meni sieltä ylös ja asui Engedin vuoristossa

2. Kun Saul palasi Filistealaisten tyköä, ilmoitettiin hänelle sanoma: "katso, David on Engedin korvessa. 2 Sam. 23:27 a.

3. Ja Saul otti kolme tuhatta valittua nuorta miestä koko Israelista. ja meni etsimään Davidia ja hänen miehiänsä metsävuohten kallioille.

1 Sam. 26:2. 4. Ja kun hän tuli lammastarhoille tien ohessa, oli siinä luola, ja Saul meni siihen peittämään jalkojansa; mutta David ja hänen miehensä istuivat luolan peräkulmilla. Tuom.3.24.

5. Ja Davidín miehet sanoivat hānelle "katso, tāmā on se pāivā, josta Herra on sinulle sanonut: katso, minä annan vihamiehesi sinun käsiisi. eltä tekisit hänelle niinkuin sinun kelpaa." Ja David nousi ja leikkasi salaa kappaleen Saulin vaatteen liepeestä. 1 Sam. 26:3,

6. Ja tapahtui, kun tāmā oli tehty, niin tykytti Davidin sydän, kun hän oli leikannut kappaleen Saulin vai-

pasta.

7. Ja hän sanoi miehillensä "Herra antakoon sen olla kaukana minusta, että minä näin tekisin herralleni. Herran voitelemalle, ja satuttaisin käteni häneen! sillä hän on Herran voitelema." 2 Sam. 1:14 s.

8. Ja David pidätti miehensä sa-noilla eikä sallinut heidän karata Saulin päälle. Niin Saul nousi luo-

iasta ja meni matkoihinsa.

9. Sitten nousi myös David ja läksi luolasta, ja huusi Saulin jälkeen ja sanoi "herrani kuningas!" Saul katsahti taaksensa, ja David kallisti

kusvonsa maahan ja kumarsi. 10. Ja David sanoi Saulille: "miksi uskot ihmisten sanoja, jotka sanovat. katso, David etsii vahinkoasi?

11. Katso, tänäpänä ovut silmäsi nähneet, että Herra oli antanut sinut minun käsiini luolassa, ja minua neuvoltiin tappamaan sinut, mutta mină armahdin sinua ja sanoin: .en minä satuta kättäni herraani. sillä

, 12. Katso, isāni, katso kuitenkin tātā kappaletta vaipastasi minun kādessāni. Koska minā leikkasin tāmān kappaleen vaipastasi enkā tappanut sinua, niin ymmārrā ja huomaa siitā, ettei yhtään pahuutta eikā vāāryyttā ole minun kādessāni, ja etten ole syntiā tehnyt sinua vastaan; mutta sinā väijyt henkeāni ottaaksesi sen minulta.

13. Herra tuomitkoon minun ja sinun välillä, ja Herra kostakoon sinulle minun puolestani; mutta e minun käteni ole sinuun sattuva.

3 Moos. 19:18. Room. 12:19. 1 Piet. 2:23.
14. Niinkuin vanha sananlasku on: jumalattomasta tulee jumalattomuus; mutta ei minun käteni ole sinuun sattuva.

15. Kenenkä jälkeen on Israelin kuningas lähtenyt? ketä ajat takaa? Kuollutta koiraa ja kirppua!

18am. 26:20.

16. Herra olkoon tuomarija luomitkoon minun ja sinun välillä, nähköön ja ratkaiskoon asiani, ja vapahtakoon minua sinun käsistäsi.

17. Kun David lakkasi puhumasta Saulille, sanoi Saul: "eikö se ole sinun äänesi, poikani David?" Ja

Saul korotti äänensä ja itki, 18. Ja hän sanoi Davidille: "sinä olet hurskaampi minua, sillä sinä olet osoittanut minulle hyvää, mutta

minā olen osoittanut sinulle pahaa.
19. Ja sinā olet tānāpānā minulle
nāyttānyt, ettā olet hyvāā tehnyt minua kohtaan; siliā Herra oli jāttānyt minut sinun kāsiisi, etkā sinā

minua tappanut! 1 Sam. 20:21.

20. Kun joku vihollisensa tapaa, antaisiko hän hänen mennä hyvää tietä? Herra maksakoon sinulle sen. hyvän, jonka tänäpänä olet minulle tehnyt!

21, Nyt katso, minä tiedän sinun tulevan kuninkaaksi, ja Israelin valtakunta on pysyvä sinun kädessäs;

22. niin vanno siis nyt minulle Herran kautta, ettet hävitä siementäni minun jälkeeni etkä hukuta nimeäni isäni luoneesta!"

23. Ja David vannoi Saulille. Ja Saul meni kotiansa; mutta David ja hänen miehensä menivät vuorille.

25 Luku.

Samuel kuolee. Nabal ja Abigail. Ja Samuel kuoli, ja koko Israel kokoonlui murehtimaan häntä ja hautasi hänet omaan huoneesensa Ramaan. Mutta David nousi ja meni alas Paranin korpeen.

1 Sam. 7:17. 28:3.

2. Ja Maonissa asui mies, jolla oli karjaa Karmelissa, ja mies oli sangen rikas; hänellä oli kolmetuhatta lammasta ja tuhannen vuohta, ja hän oli keritsemässä lampaitansa Karmelissa. Jos. 1526.

3. Ja miehen nimi oli Nabal, ja hänen vaimonsa nimi Abigail. Ja vaimo oli hyvin toimellinen ja kaunis kasvoiltaan, mutta mies oli sangen kova ja paha töissänsä, ja hän oli Kalebin sukua.

4. Ja kun David kuuli korvessa Nabalin keritsevän lampaitansa.

5. lähetti hän kymmenen nuorukaista ja sunoi heille "menkäät Karmeliin ja kun tulette Nabalin tykö, niin tervehtikäät häntä minun puolestani ystävällisesti.

6. ja sanokaat: ,terve! rauha olkoon

sinulle, ja rauha huoneellesi, ja kaikille, mitä sinulla on, olkoon rauha!
7. Minä olen nyt saanut kuulla, ettälammasten keritsijät ovat siellä. Katso, sinun paimenesi ovat olleet meidän luonamme; emme ole heitä sortaneet, eikä heillä mitään puuttunut, niinkauan kuin he ovat olleet

Karmelissa.

8. Kysy palvelijoiltasi, he sanovat sinulle. Niin anna siis nuorukaisten saada armo kasvoisi edessä, sillä me olemme tulleet hyvään aikaan, anna palvelijoilles ja pojallesi Davidille, mitä kätesi löylää!"

 Kun Davidin palvelijat tulivat sinne, puhuivat ne kaikki nāmā sanat Nabalille Davidin puolesta, ja vaikenivat.

10. Mulia Nabal vasiasi Davidin palvelijoila ja sanoi. "kuka on David? ja kuka on Isain poika? Nyton mon-

ta palvelijaa, jotka jättävät isäntänsä. 11. Ja minäkö oltaisin leipäni, veteni ja teuraani, jonka olen keritsijöilleni teurastanut, ja antaisin ne miehille, joista en tiedä mistä ovat tulleet?"

12. Ja Davidin palvelijat palasivat liellensä, ja tultuansa taas Davidin tykö sunoivat he hünelle kaikki nämä sanat.

13. Niin sanoi David miehillensä: "vyöliäköön kukin miekkansa vyöllensä!" Ja jokainen vyötti miekkansa vyöllensä, ja David vyötti myös miekkansa vyöllensä; ja Davidin kanssa läksi liki neljäsalaa miestä, mutta kaksi salaa jäi tavarojen luo.
14. Mutta yksi palyelijoista ilmoitti

14. Mutta yksi palvelijoista ilmoitti Abigailile, Nabalin vaimolle, sanoen "katso, David on lähettänyt sanansaattajat korvesta siunaamaan isäntäämme,muttahän tiuskui heitä.

15. Ja ne miehet olivat meille aivan hyvät eikä meilä sortaneet, eikä meiltä mitään puuttunut niinkauan kuin vaelsimme heidän tykönänsä kedolla ollessamme.

16. Vaan he olivat meidän turvamme yötä ja päivää, niinkauan kuin kaitsimme lampaitamme heidän ty-

kõnänsä. 17. Niin ajattele nyt ja katso mitä teet; sillä tarjona on totisesti onnettomuus isännällemme ja kaikelle hänen huoneellensa; mutta hän on tyly mies, jota ei yksikään tohdi pu-

hutella."

18. Niin Abigali kliruhti ja otti kaksi sataa leipää, ja kaksi teiliä viiniä, ja viisi paistettua lammasta, ja viisi miltaa korvennettuja jyviä ja sata rusinarypälettä, ja kaksi sataa rypälettä fiikunoita, ja pani ne aasein selkään,

19. ja samol palvelijoillensa: "menkäät edelläni, katso, minä tulen perässänne." Mutta ei hän sitä ilmoittanut miehellensä Nabalille.

29. Ja kun hān ajoi aasilla ja tuli vuoren varjoon, katso, David ja hānen vākensā tulivat vuorelta alas hāntā vastaan; ja hān kohtasi heitā.

21. Mutta David oli sanonut: "turhaan olen minä tallella pitänyt kaikki, mitä tällä miehellä oli korvessa, niin ettei mitään ole kadonnut kaikista mitä hänellä oli; ja hän kostaa hyvät työni pahalla! Ps. 35:12.

22. Jumala lehköön näitä Davidin vihamiehille ja vielä suurempia, jos kaikista, mitä hänellä on, jätän hänelle huomeneksi jonkun, joka ve-

tensä seinään heittää!"

23. Mutta kun Abigail nāki Davidin, kiiruhti hān ja astui nopeasti alas aasin seljāstā, heittāysi kasvoillensa Davidin eteen ja kumarsi maahan,

24. ja heittäysi hänen julkainsa juureen ja sanoi: "ah herrani, minun olkoon tämä rikos! anna piikasi puhua sinun kuullen, ja kuule piikasi sanaa!

25. Alköön Herrani huoliko mitään tästä Belialin miehestä, Nabalista; sillä mitä hänen nimensä sanoo, se hän on: Nabal on hänen nimensä, tyhmyys on hänessä; mutta minä, piikasi, en nähnyt herrani palvelijoita, jotka sinä lähetit.

26. Jā nyt, herrani, niin totta kuin sielusi elää, Herra on sinun esiänyt joutumasta veren vikoihin ja omalla kädelläsi auttamasta itseäsi. Mutta nyt olkoot niinkuin Nabal viinamiehesi ja kaikki ne, jotka herralleni pahaa suovat!

Ps. 49:11.

27. Ja tāmā lahja, jonka piikasi herralleni on tuonut, annettakoon palvelijoille, jotka herrani kanssa vaeltavat. 1 Moos. 33:11.

28. Anna plinilesi tämä rikos anteeksi! Sillä Herra tosin tekee herralleni vahvan huoneen; sillä herran solia, eikä mikään onnettomuus saavuta sinua kaikke-

na sinun elinaikanasi.

29. Jos joku ihminen nousee võijymään sielussi, on herrani sielu sidottu eläväin kimppuun Herran, sinun Jumalasi, turvissa; mutta vihollistesi sielun hän heittää niinkuin lingolla menemään. Pa, 6:11. 31:21. 73:19. 97:10.

30. Ja kun Herra tekee herralleni kaikki hyvät, mitkä hän on sinulle sanonut, ja määrää sinut Israelin

ruhtinaaksi.

31. niin ei tule tämä sinulle, herrani, loukkaukseksi eikä mielikarvaudeksi, ettet vuodattanut verta ilman syytä etkä itse auttanut itseäsi; ja kun Herra on hyvää tekevä herralleni, niin muista piikaasi."

ralleni, niin muista piikaasi." 32. Ja David sanoi Abigailille: "kiitelty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka sinut tänäpänä on lähettänyt

minua vastaan!

33. Ja siunattu olkoon toimellinen puheesi ja siunattu sinä joka minun tänäpänä estit verta vuodattamasta ja kostamasta omalla kädelläni!

34. Totisesti, niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, joka minun on tänäpänä estänyt sinulle pahaa tekemästä, jollet nopeasti olisi tullut minua vastaan, niin ei olisi Nabalille jäänyt huomeneksi yhtäkään vetensä seinään heittävää!"

35. Ja David otti hänen kädestänsä, mitä hän oli hänelle tuonut, ja sanoi hänelle: "mene rauhassa sinun huoneessi! Ja katso, minä kuulin äänesi ja otin sinut hyväksi."

1 Moos. 19.21. 32.20. 8an. 15:1. 36. Kun Abigail tuli Nabalin tykö, katso, niin hänellä oli huoneessansa pidot, niinkuin kuninkaan pidot, ja Nabalin sydän oli iloinen, sillä hän oli kovin juovuksissa; mutta ei vaimo sanonut hänelle vähää eikä paljoa huomeniseen asti.

37. Mutta huomeneltain, kun Nabal oli viinistä seljennyt, sanoi hänen vaimonsa hänelle kaikki nämä; niin hänen sydämmensä kuoli hänessä, ja tuli kovaksi kuin kivi.

38. Ja kymmenen päivän perästä löi Herra Nabalin, että hän kuoli. 39. Kun David kuuli Nabalin kuolleeksi, sanoi hän: "kiitetty olkoon Herra, joka on kostanut Nabalille | häväistykseni ja varjellut palvelijansa pahasta! ja Herra on kääntänyt Nabalin pahuuden hänen päänsä päälle." Ja David lähetti ja antoi puhutella Abigailia, ottaaksensa hänet vaimoksensa.

40. Ja kun Davidin palvelijat tulivat Abigailin tykö Karmeliin, puhuttelivat he häntä ja sanoivat: "David lähetti meidät sinun tykösi, ottamaan

sinua hänelle vaimoksi."

41. Niin hän nousi ja heittäysi maahan kasvoillensa, sanoen: "katso, tässä on piikasi palvelemaan ja pesemään herrani palvelijain jalkoja!"

42. Ja Abigail nousi kiiruhtain, ja ajoi aasilla, ja otti viisi piikaansa kanssansa, jotka kävivät hänen jälissänsä; ja hän seurasi Davidin sanansaattajia ja tuli hänen vaimoksensa

43. David otti myös Ahinoamin Jisreelistä; ja ne molemmat olivat hä-

nen vaimonsa.

44. Mutta Saul antoi tyttärensä Mikalin, Davidin vaimon, Faltille, Laiksen pojalle Gallimista. 2 Sam. 3:15.

26 Luku.

David säästää vielä kerran Saulin hengen. Ja Sifilāiset tulivat Saulin tykō Gi-beuan ja sanoivat: "eikō David ole lymyssā Hakilan kukkulalla korven kohdalla?" 1 Sam. 23:19. Ps. 54:2. 2. Niin nousi Saul ja meni Sifin kor-

peen, ja hänen kanssansa kolme tuhatta valittua miestä Israelista, etsimään Davidia Sifin korvesta.

3. Ja Saul sijoitti itsensä Hakilan kukkulalle korven kohdalle tien varrelle; mutta David pysyi korvessa. Kun David havaitsi Saulin tulevan peråssänsä korpeen,

1. niin lähetti hän vakoojat ja sai

tietää Saulin totisesti tulleeksi 5. Ja David nousi ja tuli siihen paikkaan, johonka Saul oli itsensä sijoittanut; ja David näki paikan, missä Saul ja hänen sotapäämiehensä Abner, Nerin poika, oli; ja Saul ma-kasi vaunujen piirissä, ja sotaväki oli sijoitettuna hänen ympärillänsä.

6. Ja David puhui ja sanoi Ahimelekille, Hetiläiselle, ja Abisaille, Serujan pojalle. Joabin veljelle: "kuka menee minun kanssani Saulin tyko leiriin?" Abisai sanoi: ..mina menen kanssasi, " 1Moos, 10:15, 1Aik, 2:16,

7. Ja David ja Abisai tulivat kansan tykö yöllä, ja katso, Saul makasi nukkuneena vaunujen piirissä, ja hänen keihäänsä oli pistetty maahan ta Abner ja kansa makasi hänen ympārillānsā.

8. Ja Abisai sanoi Davidille: ..Jumala on jättänyt tänäpänä vihamiehesi sinun käsiisi; niin anna minun nyt lyödä hänet keihäällä maahan kiinni yhdellä lyömällä, enkä tee sită toista kertaa

9. Mutta David sanoi Abisaille: "älä surmaa häntä! sillä kuka satuttaa kätensä Herran voitelemaan ja

olisi viaton?"

10. Ja David sanoi: "niin totta kuin Herra elää, jollei Herra lyö häntä, taikka jollei tule hänen aikansa kuolla, taikka jollei hän mene sotaan ja huku.

11. niin antakoon Herra sen olla kaukana minusta, että satuttaisin kättäni Herran voitelemaan! Ota nyt vaan keihäs hänen päänsä kohdalla ja vesimalja, ja menkäämme."

12. Ja David otti keihään ja vesimaljan Saulin pään kohdalta, ja he menivät matkoihinsa; eikä yhtään ollut, joka sen näki taikka huomasi, taikka heräsi, vaan he makasivat kaikki nukkuneina, sillä Herralta oli tullut syvä uni heidän päällensä. 13. Kun David oli tullut toiselle

puolelle, seisahtui hän kaukana vuoren kukkulalle; ja välimatka oli pit-

kā heidān vālillānsā.

14. Ja David huusi kansalle ja Abnerille, Nerin pojalle, ja sanoi ,,etko vastaa, Abner?" Abner vastasi ja sanoi: "kuka olet, joka niin huudat kuningasta?"

15. Ja David sanoi Abnerille: "etkös ole mies? ja kuka on sinun vertaisesi Israelissa? Mikset varjellut herrausi kuningasta? Sillä yksi kansasta on mennyt tappamaan herraa-

si kuningasta.

16 Ei se ole oikein, minkä tehnyt olet. Niin totta kuin Herra elää, te olette kuoleman lapset, kun ette varjelleet herraanne. Herran voitelemaa! Ja nyi, kaiso, missä kuninkaan keihās ja vesimalja on, jotka olivat hānen päänsä kohdalla.

17 Niin Saul tunsi Davidin äänen ja sanoi: "eikö se ole sinun äänesi, polkani David?" David sanoi: "minun ääneni se on. herrani kuningas."

18. Ja hän sanoi: "miksi herrani vainoo palvelijaansa? Sillä mitä olen tehnyt ja mitä pahaa on minun

kādessāni?

19. Niin kuulkoon siis nyt herrani kuningas palvelijansa sanan jos Herra on yllyttänyt sinut minua vastaan, niin anna sytyttää ruoka-uhri: hänen päänalaisensa kohdalla; mut- | mutta jos ihmiset sen tekivät, niin olkoot he kirotut Herran edessä, koska he tänäpänä ovat syösneet minut ulos, etten saisi olla Herran perintöosassa, ja sanovat: ,mene ja palvele muukalaisia jumalia!'

20. Niin älköön vereni vuotako maahan kaukana Herran kasvojen edestä! sillä Israelin kuningas on lählenyt etsimään kirppua, niinkuin ajellaan peltokanaa vuorilla."

1 Sam. 24:15. 21. Niin Saul sanoi: "minä olen syntiä tehnyt. Tule jälleen, poikani David: silla en mina enauteesinulle pahaa, koska minun henkeni on tänāpānā ollut kallis sinun silmissāsi. Kaiso, minä olen tehnyt tyhmästi ja suuresti erehtynyt!" 1 Sam. 24:18 s. 22. David vastasi ja sanoi: "katso, tässä on kuninkaan keihäs, tulkoon yksi palvelijoista tänne ja ottakoon sen.

23. Herra palkitsee jokaiselle hänen vanhurskautensa ja uskollisuutensa, sillä Herra oli antanut sinut tänäpänä minun käsiini, mutta en minä tahtonut satuttaa kättäni Herran

voitelemaan.

24. Ja katso, niinkuin sielusi tänäpānā on ollut kallis minun silmissăni, niin on minunkin sieluni kallis Herran silmissä, ja hän vapahtaa minut kaikesta murheestani."

25. Saul sanoi Davidille: "siunattu ole sinā, poikani David! sinā teet ja toimitat, sinä sen myös täytät." Niin David meni matkoihinsa, ja Saul palasi kotiansa.

27 Luku.

David Siklagissa.

Mutta David ajatteli sydämmessän-sä: "hukun minä kuitenkin joskus Saulin käden kautta; ei käy minun täällä hyvin, vaan minä pakenen Filistealaisten maahan, niin Saul lakkaa etsimästä minua kaikissa lsmelin rajoissa, ja minä pääsen hä-

nen käsistänsä.

2. Ja David nousi ja läksi matkaan kuuden sadan miehen kunssa, jotka hänen myötänsä olivat, Akiksen, Maokin pojan, Gatin kuninkaan, tykö. 3. Ja David asui Akiksen tykönä Galissa, hän ja hänen miehensä, itsekukin perheinensä: David ja kaksi hänen vaimoansa, Ahinoam, Jisreeliläinen, ja Abigail, Nabalin vaimo, Karmelilainen.

4. Kun Saulille sanottiin Davidin paenneen Gatiin, niin ei hän enää

häntä etsinyt.

5. Ja David sanoi Akikselle: "jos olen saanut armon sinun edessäsi, he tulivat ja sijoittivat itsensä Sune-

niin käske antaa minulle asuntoa jossakussa maakaupungissa, että asuisin siellä; sillä miksi palvelijasi asuisi kuninkaan kaupungissa sinun tykönäsi?"

6. Sină păivănă antoi Akis hänelle Siklagin. Sentähden on Siklag Juudan kuningasten vielä tänäpänä.

7. Mutta se aika, minkā David asui Filistealaisten maalla, oli ajastaika ia neliä kuukautta. 8. Ja David nousi miehinensä ja karkasi Gessurılaisten ja Girsiläisten ja Amalekilaisten maahan; sillä nämä asuivat jo vanhuudesta siinä maassa, Suriin päin Egyptin maahan asti. 1 Sam. 15:7.

9. Ja kun David oli kaiken muan lyönyt,ei hän jättänyt yhtäkään miesta eika vaimoa henkiin; ja han otti heidän lampaansa, härkänsä, aasinsa, kamelinsa ja vaatteensa, ja pa-

lasi ja tuli Akiksen tykö.

2 Moos. 17:14. 5 Moos. 25:19. 1 Sam. 15:2 s. 10. Ja Akis sanoi: "kenenkā päälle olette karanneet tānāpānā?" David vastasi: "lounaan päin Juudaa, lounaan päin Jerakmelilaisia ja lounaan päin Keniläisiä." Tuom. 1:16. 11. Eikä David jättänyt henkiin yhtākāān miestā eikā vaimoa, viedāksensä Gatiin, ja ajatteli: "etteivät puhuisi jotakin meitä vastaan, sanoen: näin teki David." Ja tämä oli hänen tapansa niinkauan kuin hän

asui Filistealaisten maalla. 12. Ja Akis uskoi Davidia ja ajatteli: "hän on tehnyt itsensä kokonansa kauhistuttavaksi kansallensa Israelille, ja hän on aina oleva minun palvelijani."

28 Luku.

David menee Akiksen kanssa sotaan. Saul Endorissa.

Ja Filistealaiset kokosivat siihen aikaan sotaväkensä menemäan sotaan Israelia vastaan. Ja Akis sanoi Davidille: "kaiketi tiedä, että väkinesi lähdet minun kanssani sotaan!" 2. David vastasi Akista: "olkoon, sinä saat nähdä, mitä palvelijasi on tekeva." Akis sanoi Davidille "sentähden asetan minä sinut pääni var-

tijaksi jokapäivä." 3. Ja Šamuel oli kuollut, ja koko Israel oli häntä murchtinut ja haudannut hänet Ramaan, hänen kaupunkiinsa. Ja Saul oli ajanut maakunnasta noidat ja velhot pois.

2 Moos. 22:18. 3 Moos. 19:31. 20:27. 5 Moos. 18:10 s. 1 Sam, 25:1. 4. Ja Filistealaiset kokoontuivat, ja miin; ja Saul kokosi kaiken Israelin, ja he sijoittivat itsensä Gilboaan. 5. Kun Saul näki Filistealaisten sotaioukon, pelkäsi hän, ja hänen sydammensa oli suuresti hammastynyt.

6. Ja Saul kysyi Herralta; mutta ei Herra mitään häntä vastannut, ei unen, eikä valkeuden, eikä profettain kautfa. 2 Moos. 28:30. 4 Moos. 12:6.

27:21. 1 Sam. 14:37.

7. Ja Saul sanoi palvelijoillensa: "etsikäät minuile vaimo, jossa on noidan henki, että menisin hänen tykönsä ja kysyisin häneltä." Hänen palvelijansa sanoivat hänelle: "katso, Endorissa on vaimo, jossa on noidan henki.

8. Ja Saul teki itsensä tuntemattomaksi, otti toiset vaatteet päällensä, ja meni sinne, ja kaksi miestä hänen kanssansa; ja he tulivat yöllä vaimon tykö, ja hän sanoi: "noidu minulle noidan hengen kautta ja nosta ylös minulle se, jonka sanon si-

nulle."

9. Vaimo sanoi hänelle: "katso, sinā tiedāt kyllā, mitā Saul on tehnyt, kuinka hän on hävittänyt noidat ja velhot maakunnasta; miksi siis virität pauloja sielulleni saattaaksesi minut kuolemaan?"

10. Niin Saul vannoi hänelle Herran kautta ja sanoi: "niin totta kuin Herra elää, ei kohtaa sinua mikään

paha tästä asiasta.

11. Niin vaimo sanoi: "kenen nostan sinulle?" Hän sanoi: "nosta mi-

nulle Samuel.

12. Kun vaimo näki Samuelin, huusi hän suurella äänellä, ja sanoi Saulille: "miksis olet minut pettänyt? sinä olet Saul."

· 13. Ja kuningas sanoi hänelle: "älä pelkää! mitä näet?" Vaimo sanoi Saulille: "minä näen hengen astu-

van maasta ylös."

14. Hän sanoi hänelle: "mikä on hänen muotonsa?" Ja hän sanoi; "vanha mies nousee ylös ja on puet-tu vaippaan." Niin Saul ymmärsi sen olevan Samuelin, ja kumartui maa-

han kasvoillensa ja rukoili.

15. Mutta Samuel sanoi Saulille: "miksi olet minua vaivannut ja nostattanut minut?" Saul sanoi: "minä olen suuressa ahdistuksessa; Filistealaiset sotivat minua vastaan, ja Jumala on minusta luopunut, eikä vastaa enää minua, ei profettain kautta eikä unen kautta; sentähden olen antanut kutsua sinua, ilmoittamaan, mitä minun pitää tekemän." 5 Moos. 18:11. 1 Sam. 18:12.

16. Samuel sanoi: "mitä kysyt minulia, kun Herra on sinusia luopunut ja vihamieheksesi tullut?

1 Sam. 16:14. Herra on tehnyt niinkuin hän minun kauttani on puhunut; Herra on reväissyt valtakunnan sinun kädestäsi ja antanut sen lähimmäisellesi, Davidille. 1 Sam. 15:28. 1 Kun. 11.11. 18. Koska et kuullut Herran ääntä, etkä täyttänyt hänen vihansa julmuutta Amalekia vastaan, sentähden on Herra näitä sinulle tänäpänä tehnyt. 1 Sam. 15:18 s. 19. Ja Herra antaa myös Israelin

sinun kanssasi Filistealaisten käsiin : huomenna olet sinä poikinesi minun tykonani; ja Herra antaa Israelin sotajoukon Filistealaisten käsiin!

1 Sam. 31:6 s. Syr. 46:23.

Tuom. 12:3.

20. Niin Saul kaatui äkisti pitkällensā maahan, ja hān peljāstyi suuresti Samuelin puheen tähden; eikä ollutkaan hänessä mitään voi**maa.** sillä ei hän ollut mitään syönyt ko-

ko sinā pāivānā ja yönā. 21. Ja vaimo meni Saulin tykō ja näki hänen suuresti peljästyneeksi, ja sanoi hänelle: "katso, piikasi on kuullut sinun sanasi, ja minä olen pannut sieluni käteeni, niin että olin kuuliainen sinun sanallesi, jon-

ka puhuit minulle:

1 Sam. 19:5. Ps. 119:109. niin kuule nyt sinäkin piikasi sana, ja anna minun panna eteesi palan leipää, ja syö, että tulisit väkeesi jälleen, kun lähdet matkaasi. " 23. Mutta hän kielsi ja sanoi: "en minä syö." Niin hänen palvelijansa ja vaimo vaativat häntä syömään: ja hän totteli heidän ääntänsä, ja

nousi maasta ja istui vuoteelle. 24. Ja vaimolla oli huoneessa syöteity vasikka; sen hän kiireesti teu-rasti, olti jauhoja ja sotki ja leipoi happamatiomia leipiä.

25. Ja hän kantoi sen Saulin ja hänen palvelijainsa eteen. Ja kun he olivat syöneet, nousivat he ja matkustivat samana yönä.

29 Luku.

David eroaa Filistealaisten sotajoukosta. Mutta Filistealaiset kokosivat kai-ken sotajoukkonsa Afekiin; ja Israel sijoitti itsensä Ainiin Jisree-18am. 4:1.

2. Ja Filistealaisten päämiehet menivät sadottain ja tuhansittain, mutta David miehinensä kävi viimeisek-

si, Akiksen kanssa

3. Niin sanoivat Filistealaisten päämiehet: "mitä nämä Hebrealaiset hhjovat?" Akis sanoi. Filistealaisten päämiehille: "eikö tämä ole David, isaelin kuninkaan Saulin palvelija? hän on ollut monta aikaa minun tykönäni, enkä minä ole havainnut mitään hänessä siitä ajasta, kun hän pakeni minun tyköni, tähän päivään asti."

18am. 27.7.

4. Niin Filistealaisten päämiehet vihastuivat häneen ja sanoivat hänele. "änna miehen palata ja mennä jälleen asuntopaikoilleen, mihin hänet olet asettanut, ettei hän tulisi vastustajaksemme taistelussa; sillä millä taitaisi hän paremmin herralensa mielinouteen tehdä, kun näiden miesten päillä? . 1 Aik. 12:19. 5. Eikö tämä ole David, josta he veisasivat hypyssä, sanoen: "Saullöi tuhannen, mutta David kymmenen

8yr. 47:7.

6. Niin kutsui Akis Davidin ja sanoi hänelle: "niin totta kuin Herra
elää, sinä olet rehellinen, ja sinun
ulos-ja sisällekäymisesi minun kanssani sotaleirissä kelpaa minulle, sillä
en ole minä havainnut mitään pahaa
sinussa siitä ajasta, kun sinä tulli minun tyköni, aina tähän päivään asti;
mutta et sinä kelpaa päämiehille.

tuhatta?" 1 Sam. 18:7. 21:11. 25:42 s. 27:3.

7. Niin paluja nyt takaisin ja mene rauhaan, ettet tekisi, mitä Filistealaisten päämiehille ei kelpaa."

8. David sanoi Akikselle: "mitā olen tehnyt? Ja mitā olet havainnut palvelijassasi siitā ajasta, kun minā olen ollut sinun tykonāsi, aina tāhān pāivāān asti, etten saa tulla ja sotia herrani kuninkaan vihamiehiā vastaan?"

9. Akis vastasi ja sanoi Davidille: "minä tiedän sen, sillä sinä olet otollinen minun silmieni edessä, niinkuin Jumalan enkeli; mutta Filistealaisten päämiehet ovat sanoneet: .älä anna hänen tulla meidän kanssamme solaan.

10. Niin nouse siis varhain aamulla, sinä ja herrasi palvelijat, jotka sinun kanssasi ovat tulleet; ja kun olette aamulla varhain nousseet ja päivä teille valkenee, niin lähtekäät matkaan."

11. Ja David nousi miehinensä varhainaamulla ja läksi matkustamaan takaisin Filistealaisten maalle. Mutta Filistealaiset läksivät Jisreeliin päin.

30 Luku.

Siklag ryöstetty, pelastettu, saalis jaettu. palvelija: ja l Kun David miehinensä kolmantesillä minä tul na päivänä tuli Siklagiin, olivat päivää sitten.

Amalekilaiset hyökänneet maan etelä-osaan ja Siklagiin; ja he olivat lyöneet Siklagin ja polttaneet sen tulella.

2 Ja he olivat vankina vieneet naiset, jotka siellä olivat, pienimmästä niin suurimpaan; he eivät olleet yhtäkään surmanneet, vaan vieneet

pois ja menneet tiehensä.

Kun David miehinensä tuli kaupunkiin, kaiso, se oli tulella poltettu, ja heidän vaimonsa ja poikansa ja tyttärensä olivat viedyl vangiksi.
 Ja David ja väki, joka hänen kanssansa oli, korottival äänensä ja itkivät siksi, kunnes heillä ei enää ollut voimaa itkeä.

5. Ja Davidin kaksi vaimoa olivat myös vankina viedyt pois: Ahinoam,

Jisreeliläinen, ja Abigail. Karmelilaisen Nahalin vaimo. 18am. 27:3. 6. Ja David oli suuresti ahdistettu, ja kansa tahtoi hänet kivittää; sillä koko kansan sielu oli katkeroittunut, jokainen poikainsa ja tytärtensä tähden. Mutta David vahvisti itseänsä Herrassa Jumalassansa.

7. Ja David sunoi papille Abjatarille, Ahimelekin pojalle: "luo minulle olkavaate!" Ja Abjatar toi Davidille olkavaatteen. 1 Sam. 23.9.

vidille olkavaatteen. 1 sam. 23.9. 8. Ja David kysyi Herralta ja sanoi: "ajanko minä sitä joukkoa takaa? saanko heidät kiinni?" Hän sanoi hänelle: "aja takaa, sillä sinä heidät saavutat ja pelastat saaliin!"

1 Sam. 23:2. 2 Sam. 5:19.

9. Niin läksi David matkaan. hän ja kuusi sataa miestä, jotka hänen kanssansa olivat; ja he tulivat Besorin joelle, ja siihen pysähtyivät jälelle jääneet.

lelle jääneet. 10. Mutta David ja neljä sataa miestä ajoivat takaa; sillä siihen jäi kaksi sataa miestä, jotka olivat niin väsyneitä, etteivät voincet mennä Be-

sorin joen yli. 11. Ja he löysivät Egyptin miehen kedolla: sen he veivät Davidin tykö, ja antoivat hünen leipää syödä ja

vettā juoda;

12. ja he antoivat hõnelle rypälcen fiikunoita ja kaksi rypälettä rusinoita; ja kun hän oli syönyt, virkistyi henki hänessä, sillä ei hän ollut kolmena päivänä eikä kolmena yönä leipää syönyt eikä vettä juonut.

13. Ja Ďavíd sanoi hānelle: "kenelle sinā kuulut ja mistā tulet?" Ja hān sanoi: "Egyptin nuorukainen olen minā, Amalekilaisen miehen palvelija; ja herrani hylkāsi minut, sillā minā tulin sairaaksi jo kolme pāivāā sitten.

telamaahan ja Juudan alueesen, ja Kalebin etelämaahan, ja poltimme Siklagin. Jos. 14:13 s. 15:13 s.

Hes. 25.16, Sef 2.5. 15. David sanoi hänelle. ...vietkö minut sen joukon tykö?" Hän sanoi: "vanno minulle Jumalan kautta, ettet minua tapa etkä anna mi-

nua herrani käsiin, niin vien sinut sen joukon tykö!"

16. Ja han vei hänen, ja katso, he olivat hajaantuneet koko maahan, sõivät, joivat ja hyppäsivät ilosta kaiken sen suuren saaliin tähden, jonka he olivat saaneet Filistealaisten ja Juudan maalta.

17 Ja David löi heidät hämärästä ruveten toisen päivän iltaan asti; eikā heistā yhtākāān päässyt, paitsi neljä salaa nuorukaista, jotka istuivat kamelein selkään ja pakeni-

vat.

18. Niin David pelasti kaikki mitä Amalekilaiset olivat ottaneet, ja David pelasti myös kaksi vaimoansa.

19. Eikä puuttunut heiltä mitään, ei pientă cikă suurta, ei poikia cikä tyttäriä, eikä saalista eikä mitään, mită he olivat ottaneet; David toi ne kaikki takaisin jälleen.

20. Ja David otti kaikki lampaat ja härjät; ja ajajoita kävi karjan edellä, sanoen. "tämä on Davidin saa-

lis!"

21. Ja kun David tuli niiden kahden sadan miehen tykö, jotka väsyneinä eivät voincet seurata Davidia ja jotka he olivat jättäneet Besorin joelle, menivät he Davidia ja sitä sotaväkeä vastaan, joka hänen kanssansa oli. Ja David meni sen väen tykö ja tervehti heitä ystävällisesti. 22. Niin vastasivat kaikki pahat ja tylyt miehet niistä, jotka olivat Davidin kanssa matkustaneet, ja sanoivat: ..koska eivät menneet meidän kanssamme, niin emme anna heille siitä saaliista, jonka me olemme saaneet; vaan itsekukin ottakoon

tiehensä." 23. Mutta David sanoi: "älkäät niin tehkő, veljeni; sillä Herra on ne meille antanut, ja on meidät varjellut ja antanut meidän käsiimme sotaväen,

vaimonsa ja lapsensa ja menköön

joka tuli meitä vastaan.

24. Kuka kuulee teitä tässä asiassa? Minkaltainen sodassa olleitten osa on, senkaltainen olkoon niidenkin osa, jotka ovat varaston luona olleet; jakakoot yhdessä." 4 Moos. 31:26 s. Jos. 22:8.

14. Me hyökkäsimme Keriläisten e- | ja aina sitten, hän teki sen säännöksi ja oikeudeksi Israelissa tähän paivään asti

26. Ja Davíd tuli Siklagiin ja lähetti saaliista Juudan vanhimmille, ystävillensä, ja sanoi "katso, tässä on teille siunaus Herran vihollisten saa-

27 niille Betelissä, niille etelän Ramotissa, mille Jahrissa.

28. niille Aroerissa, niille Sifmotis-

sa, niille Estmoassa. 29. ja niille Rakalissa, ja niille Jerakmelilaisten kaupungeissa, ja mil-

le Keniläisten kaupungeissa

30. niille Hormassa, ja niille Borasanissa, ja niille Alakissa,

31. niille Hebronissa, ja kaikkiin paikkoihin, missä David oli miehinensä vaeltanut."

31 Luku. Israelin tappio. Saulin ja hänen poikiensa kuolema.

Ja Filistealaiset sotivat Israelia vas-taan, ja Israelin michet pakenivat Filistealaisia ja kaatuivatsurmattuina Gilboan vuorella. 1 Sam 28:4 1 Aik. 10:1 s.

2. Ja Filistealaiset ajoivat Saulia ja hänen poikiansa takaa. Ja Filistealaiset surmasival Jonatanin, Abinadabin ja Melkisuan, Saulin pojat.

1 Sam. 14:49. 1 Atk. 8:33, 9:39. 3. Ja sota oti ankara Saulia vastaan, ja ampujat, juotsimiehet, saavuttivat häuet, ja hän oli suuressa tuskassa joutsimiesten tähden.

4. Niin sanoi Saul aseenkantajalleen: "vedä miekkasi ja pistä minut lävitse, ettei nämät ympärileikkaamattomat tulisi ja pistäisi minua lävitse, ja pilkkaisi minua." Mutta ei hänen aseenkantajansa tahtonut, sillä hän pelkäsi suuresti. Niin otti Saui miekan ja heittäysi siihen.

Tuom. 9:54. 5. Kun hänen aseenkantajansa näki Saulin kuolleeksi, heittäysi hänkin miekkaansa ja kuoli hänen kanssansa.

6. Ja niin kuoli Saul ja kolme hänen poikaansa, ja hänen aseenkan-tajansa, ja kaikki hänen michensä sinä päivänä. 1 Aik. 10:6.

7. Kun Israelin miehet, jotka olivat toisella puolella laaksoa ja toisella puolella Jordania, näkivät Israelin michet paenneiksi ja Saulin poikinensa kuolleeksi, jättivät he kaupungit ja pakenivat. Ja Filistealaiset tulivat ja asuivat niissä.

8. Ja toisena päivänä tulivat Filis-25. Ja niin on tehty siitä päivästä | tealaiset ryöstämään tapettuja ja lövsivät Saulin ja kolme hänen peikaansa makaayan Gilboan vuorella.

9. Ja he hakkasivat hänen päänsä pois, ja ottivat häneltä aseet ja lähettivät ne ympäri Filistealaisten maakuntaa ilmoittumaan tätä ilon sanomaa heidän epäjumalainsa huoneissa ja kansalle.

10. Ja panivat hänen aseensa Astarotin huoneesen; mutta hänen ruumiinsa ripustivat he Betsanin Tuom. 2:18.

muurille.

11. Kun Jabeksen asuvaiset Gileadissa kuulivat, mitä Filistealaiset olivat tehneet Saulille,

12. nousivat kaikki sotaan kelpaavaiset miehet, kävivät kaiken sen yön ja ottivat Saulin ruumiin ja hänen poikainsa ruumiit alas Betsanin muurilta, veivät ne Jabekseen ja politivat ne siellä. 28am. 2:4. 21:12.

2 Aik. 16:14. 21:19. Jer. 84:5. 13. ja ottivat heidän luunsa ja hautasivat puun alle Jabekseen, ja paas-

tosivat seitsemän päivää.

TOINEN SAMUELIN KIRJA.

I Luku.

Saulin kuolema ilmoitettu: ilmoittaja tapettu, Davidin valitusvirsi.

Ja tapahtui Saulin kuoleman jäl-keen, kun David oli palannut Amalekilaisten taposta, ja ollut Siklagissa kaksi põivää, 1 Sam. 30:17a.,28. 2. katso, kolmantena päivänä tuli mies Saulin leiristä reväistyissä vaatteissa ja multaa päänsä päällä. Ja kun han tuli Davidin tykö, heittäysi han maahan, ja kumarsi.

3. David sanoi hänelle: "mistä tu-lei?" Ja hän sanoi hänelle: "minä olen paennut Israelin leiristä.

4. David sanoi hänelle: "sano minulle, mitä siellä on tapahtunut?" Hän vastasi: "väki on paennut sodasta, ja paljo väkeä on kaatunut ja kuollut, vieläpä Saulkin ja hänen Poikansa Jonatan ovat kuolleet!"

5. David sanoi nuorukaiselle, joka näitä ilmoitti: "mistä tiedät Saulin ja hänen poikansa Jonatanin kuol-

6. Nuorukainen, joka hänelle sitä ilmoitti, sanoi: "minä tulin sattu-malta Gilboan vuorelle, ja katso, Saul seisoi keihäänsä nojalla, ja katso, rattaat ja hevosmiehet ajoivat hāntā takaa. 1 Sam. 31:1 s.

7. Ja hān kāāntyi, ja nāki minut ja huusi minua, ja minā sanoin:

"tāssā olen."

8. Hän sanoi minulle: "kuka olet?" Mină vastasin: "mină olen Amale-

kilainen.'

9. Ja han sanoi minulle: "tule minun tyköni ja tapa minut; sillä pyörlymys on saavuttanut minut ja henkeni on vielä kokonainen minussa."

10. Niin minä menin hänen tykönsā ja tapoin hānet; sillā minā ymmārsin, ettei hān olisi kuitenkaan tāret riemuitsisi!

sen lankeemisen jälkeen elänyt. Ja minä otin kruunun hänen päästänsä ja käsirenkaat hänen kädestänsä ja toin ne tänne herralleni.

11. Ja David tarttui vaatteisinsa ja repāisi ne; niin myös joka mies, joka hānen kanssansa oli.

2 Sam. 3:31. 13:81. 12. Ja he valittivat ja itkivät, ja paastosivat iltaan asti. Saulin ja hänen poikansa Jonatanin tähden, ja Herran kansan tähden, ja Israelin huoneen tähden, että ne olivat kaatu-neet miekan kautta.

13. Ja David sanoi nuorukaiselle. joka näitä hänelle ilmoitti: "mistä olet?" Hän sanoi: "minä olen muukalaisen Amalekilaisen poika.

14. David sanoi hänelle: ..mikset peljännyt ojentaa kättäsi tappamaan Herran voitelemaa?"

1 Sam. 24:7. 26:11. Ps. 105:15. 15. Ja David kutsui yhden palvelijoistansa ja sanoi: "tule tänne ja lyö hänet!" Ja hän löi hänet kuoliaaksi.

16. Ja David sanoi hänelle: "sinun veresi olkoon pääsi päällä; silläoma suusi on todistanut sinua vastaan ja sanonut: minä olen tappanut Her-

ran voiteleman."

17. Ja David veisasi tämän valituksen Saulista ja Jonatanista, hä-

nen pojastansa,

18. ja käski opettaa Juudan lapsille joutsi-virren, katso, se on kirjoitettu "hurskasten kirjassa": Jos. 10:13.

19. "Kunniasi, oi Israel, on surmattuna kukkuloillas! kuinka sankarit ovat kaatuneet!

20. Alkäät sanoko sitä Gatissa, älkäät ilmoittako Askalonin kaduilla, ettei Filistealaisten tyttäret iloitsisi, ettei ympärileikkaamattomain tyt-

21. Te Gilboan vuoret, äiköön tulko kastetta eikä sadetta teidän päällenne, alkoon olko teissa peltoja, joista ylönnysuhri tulee; sillä siellä on sankarien kilpi saastutettu, Saulin kilpi, ei sitä öljyllä voidella!

22. Jonatanin joutsi ei harhaillut tapettuin verestä eikä sankarien rasvasta, eikä Saulin miekka palajanut

tyhjänä! 18am. 14:6s.,47s. 23. Saul ja Jonatan, rakastetut ja suloiset eläissänsä, eivät olleet kuol-Iessansakaan eroitetut: he olivat kotkaa nopeammat ja jalopeuraa väkevämmät.

24. Te Israelin tyttäret, itkekäät Saulia, joka teidät koreasti vaatetti tulipunaisilla ja kaunisti vaatteenne

kultakoristuksilla!

25. Kuinka ovat sankarit kaatuneet sodassa! Jonatankin on tapettu kuk-

kuloillasi!

26. Minä suren suuresti sinun tähtesi, veljeni Jonatan! Sina olit minulle juuri rakas; sinun rakkautesi oli kalliimpi minulle kuin vaimoin rakkaus! 1 Sam. 18:3. 19:1. 27. Kuinka ovatsankarit kaatuneet,

ia taistelun aseet hävinneet!"

2 Luku.

David voidellaan kuninkaaksi Juudassa. Isboset kuninkaana Israelissa.

Kun nämät olivat tapahtuneet, kysyi David Herralta, sanoen: ,,menenkō minā johonkuhun Juudan kaupunkiin?" Ja Herra sanoi hākaupunkiin?" Ja Herra sanoi hä-nelles "mene". David sanoi: "mi-hinka menen?" Ja hän sanoi: "Hebroniin." 1 Sam. 23:2 s. 30:7 s.

2. Ja David meni sinne ja kaksi hänen vaimoansa, Ahinoam, Iisreeliläinen, ja Abigail, Karmelilaisen Nabalin vaimo. 1 Sam. 25:40 s. 27:3.

3. Ja miehensä, jotka olivat hänen kanssansa, vei David myötänsä, jokaisen perheinensä. Ja he asuivat Hebronin kaupungeissa. Jos. 21:11. 4. Ja Juudan miehet tulivat ja voitelivat siellä Davidin Juudan huo-

neen kuninkaaksi. Ja kun Davidille ilmoitettiin Jabeksen miesten Gileadissa haudanneen Saulin.

1 Sam. 31:13. 1 Makk. 2:57. 5. lähetti hän heille sanan ja antoi sanoa heille: "siunatut olette te Her-ralta, kun teitte tämän laupeuden herrallenne Saulille ja olette haudanneet hänet.

6. Niin tehköön nyt Herra teille laupeuden ja totuuden; ja minäkin teen teille hyvää, koska tämän teitte. 7. Vahvistakaat siis nyt kätenne ja on kuollut, ja Juudan huone on voidellut minut itsellensä kuninkaaksi: 8. Mutta Abner, Nerin poika, Saulin sodanpäämies, otti Saulin pojan Isbosetin, ja vei hänet Mahanaimiin.

9. ja asetti hänet Gileadin, Assurin, Iisreelin, Efraimin, Benjaminin ja

kaiken Israelin kuninkaaksi.

Ja Isboset, Saulin poika, oli neljänkymmenen ajastaikain**en, kun** hän tuli Israelin kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa. Ainoastaan Juudan huone noudatti Davidia. 11. Ja se aika, minkā David oli Hebronissa Juudan huoneen kuninkaana, oli seitsemän ajastaikaa ja

kuusi kuukautta. 12. Ja Abnet, Nerin poika, lāksi u-los Saulin pojan Isbosetin palveli-

jain kanssa Mahanaimista Gibeoniin. 13. Ja Joab, Serujan poika, ja Da-vidin palvelijat läksivät ulos; ja he kohtasivat toinen toisensa Gibeonin lammikolla, ja seisoivat toinen toistansa vastaan, nämä tällä puolella ja toiset toisella puolella lammikkoa. 1 Aik. 2:16.

14. Ja Abner sanoi Joabille: "nouskoot nuorukaiset meidän eteemme leikitsemään!" Joab sanoi: "teh-

kööt niin!"

15. Niin nousivat ja astuivat edes. lukuansa kaksitoista Benjaminin ja Isbosetin, Saulin pojan, puolelta, ja kaksitoista Davidin palvelijaa.

16. Ja he tarttuivat toinen toisensa päähän kiinni, ja pistivät miekkansa toinen toisensa kylkeen, ja kaa-tuivat yhdessä maahan. Siitä kutsutaan se paikka Helkat Hassurim, joka on Gibeonissa.

17. Ja sangen kova sota nousi sinä päivänä; mutta Abner ja Israelin miehet lyötiin Davidin palvelijoilta.

18. Ja siellä oli kolme Serujan poikaa: Joab, Abisai ja Asahel; mutta Asahel oli nopea juoksemaan, niinkuin metsävuohi kedolla.

19. Ja Asahel ajoi Abneria takaa. eikä poikennut oikialle eikä vasem-

malle puolelle Abnerista.

20. Niin Abner katsoi taaksensa ja sanoi: "etkö sinä ole Asahel?" Hän

sanoi: "olen."

21. Ja Abner sanoi: "pakene minuntyköänioikialle tahi vasemmalle puolelle, ja hyökkää jonkun nuorukaisen päälle ja ota hänen aseensa!" Mutta ei Asahel tahtonut luopua hā-

nesiä. 22. Niin Abner taas puhui Asahelille: "pakene taakseni! miksi taholkaat rohkeat; sillä herranne Saul | dot, että minä löisin sinut maahan? ia kuinka minä sitten tohdin nostaa l kasvoni veljesi Joabin edessä?"

23. Mutta han er paennut. Ja Abner pisti häntä keihään takapäällä vatsaan, niin että keihäs kävi takaa ulos; ja hän kaatui ja kuoli siihen. Ja jokainen, joka tuli siihen paik-kaan, missä Asahel oli kaatunut ja kuollut, seisahtui siihen.

2 Sam. 3:27,30. 20:12. 24. Mutta Joab ja Abisai ajoivat Abneria takaa siksi kun päivä laski, Ja kun he tulivat Amman kukkulalle, joka on Giaa vastapäätä. Gibeonin korven tiellä.

25. tulivat Benjaminin lapset Abnerin tykö kokoon ja asettuivat yhteen joukkoon, ja seisahtuivat mäen kuk-

26. Ja Abner huusi Joabille ja sanoi: "pitääkö miekan syömän ilman lakkaamatta? Etkö tiedä, että siitä tulee suurempi katkeruus? Kuinka kauan viivyt sanomasta kansalle, ettā he lakkaisivat vainoomasta veliiānsā?"

27. Joab vastasi: "niin totta kuin Jumala elää, jos sinä olisit sen en-nen sanonut, niin olisi kansa jo aamulla lakannut vainoamasta kukin

veljeänsä!"

28. Ja Joab puhalsi torveen, ja kaikki kansa seisahtui alallensa, eivätkä enää ajaneet Israelia takaa eikä enää

29. Ja Abner ja hänen miehensä kävivät kaiken yötä pitkin lakeutta ja menivät Jordanin ylitse, vaelsi-vat koko Bitronin lävitse ja tulivat Mahanaimiin.

30. Mutta Joab palasi ajamasta Ab-neria takaa, ja kokosi kaiken kan-san; ja siinä kaivattiin Davidin palvelijoita yhdeksäntoista miestä ja A-

sahel.

31. Mutta Davidin palvelijat olivat lyöneet Benjaminilta ja niitä miehiä, jotka olivat Abnerin kanssa, kolme sataa ja kuusikymmentä miestä kuo-

32. Ja he ottivat Asahelin ja hautasivat hänet isänsä hautaan, joka on Betlehemissä. Ja Joab miehinensā kāvi kaiken sen yön ja tuli pāivan valjetessa Hebroniin.

3 Luku.

Davidin pojat. Abner ja Joab.

Ja pitkällinen sota oli Saulin huo-neen ja Davidin huoneen välillä; mutta David kasvoi ja menestyi, ja Saulin huone heikkenemistään heik-1 Sam. 13:14. 15:23.28. 2. Ja Davidille syntyi lapsia Hebro-

nissa: hänen esikoisensa oli Amnon Ahinoamista. Iisreeliläisestä:

1 Sam. 25:43. 1 Aik. 8:1 s. 3. toinen Kileab Abigailista, Karmelilaisen Nabalin vaimosta; kolmas Absalom, Maakan, Gessurin kuninkaan, Talmain, tyttären poika;

18am. 25:42. 27:3. 4. neljās Adonia, Haggitin poika;

viides Sefatja, Abitalin poika; 5. kuudes Jitream, Eglasta, Davidin vaimosta. Nämä syntyivät Davidille Hebronissa.

6. Kun sota oli Saulin huoneen ja Davidin huoneen välillä, vahvisti Abner itsensä Saulin huoneessa.

7. Ja Saulilla oli ollut jalkavaimo, Rispa nimeltä. Aijan tytär. Ja Isboset sanoi Abnerille: "miksi olet mennyt isäni jalkavaimon tykö?"

2 Sam. 21:8. 8. Niin Abner vihastui suuresti Isbosetin sanoista ja sanoi: "olen-ko minä koiran pää, joka Juudan puolta pitäisin? Minä tein tänäpänä laupeuden isäsi Saulin huoneelle, ja ĥänen veljillensä ja ystävillensä, enkä ole antanut sinua Davidin käsiin, ja sinä soimaat minua tänäpänā vaimon tāhden pahantekijāksi?

9. Jumala tehköön Abnerille sen ja: sen, jos en tee, niinkuin Herra on: vannonut Davidille:

10. että otan kuninkaan valtakunnan

Saulin huoneesta pois, ja vahvistan Davidin istuimen Israelin ja Juudan yli, Danista Bersebaan asti!" Tuom. 20:1. 1 Sam. 8:20.

 Eikä hän taitanut enää vastata Abnerille yhtään sanaa; sillä hän

pelkāsi hāntā.

Mutta Abner lähetti sanansaattajat puolestansa Davidin tykö, sa-noen: "kenenkä oma on maa?" ja sanoi: "tee liitto minun kanssani, ja katso, minun käteni on sinun kanssasi, kääntämään kaikkea Israelia sinun puolellesi."

13. Hän sanoi: "hyvä, minä teen liiton sinun kanssasi; mutta yhtä anon mină sinulta, sanoen: ălă tule năkyviini, ennen kuin tuot Mikalin. Saulin tyttären, minun tyköni. tullessasi katsomaan kasvojann

14. Ja David lähetti sanansaattajat Isbosetille, Saulin pojalle, ja antoi hänelle sanoa: "anna minulle vai-moni Mikal, jonka minä kihlasin itselleni sadalla Filistealaisten esinahalia." 1 Sam. 18:25 s.

15. Niin Isboset lähetti matkaan ja antoi ottaa hänet mieheltänsä Paltielilta, Laiksen pojalta. 18am.25:44. 16. Ja hänen miehensä meni hänen kanssansa, kävi ja itki hänen jälissansa hamaan Bahurimiin asti. Niin sanoi Abner hänelle: "palaja ja mene matkaasi!" Ja han palasi.

17. Ja Abner puhui Israelin vanhimmille ja sanoi: "te olette jo kauan aikaa tahtoneet Davidia kunin-

kaaksenne.

18. Niin tehkäät nyt se; sillä Herra on sanonut Davidista: palvelijani Davidin käden kautta vapahdan mi-nä kansani Israelin Filistealaisten käsistä ja kaikkein heidän vihollis-tensa käsistä."

19. Ja Abner puhui myös Benjaminin kuullen, ja meni myös puhu-maan Davidin kuullen Hebronissa kaikkia, mikä Israelille ja kaikelle Benjaminin huoneelle kelpasi.

1 Aik. 12:29. 20. Kun Abner tuli Davidin tykö Hebroniin ja kaksikymmentä miestä hänen kanssansa, teki David pidot Abnerille ja niille miehille, jotka hänen kanssansa olivat.

21. Ja Abner sanoi Davidille: "minä nousen ja menen kokoomaan kaiken Israelin herrani kuninkaan tykö, että he tekisivät liiton sinun kanssasi, ja sinä hallitsisit kaikkia, mitä sielusi halajaa!" Niin David päästi Abnerin, ja hän meni rauhassa.

22. Ja katso, Davidin palvelijat ja Joab tulivat sotaretkeltä ja toivat kanssansa suuren saaliin. Mutta ei Abner ollut silloin Davidin tykönä Hebronissa, sillä hän oli päästänyt

hänet menemään rauhassa. 23. Kun Joab ja koko sotajoukko tulivat, ilmoitettiin Joabille, sanomalla: "Abner, Nerin poika, on tul-lut kuninkaan tykö, ja hän on päästänyt hänet rauhassa menemään."

24. Niin meni Joab kuninkaan tykö ja sanoi: "mitä olet tehnyt? Katso, Abner on tullut sinun tykösi; miksi olet päästänyt hänet vapaasti menemään?

25. Tunnethan Abneria, Nerin poikaa? Hän on tullut sinua pettämään,

tiedustelemaan ulos- ja sisälle-käy-mistäsi ja kaikkia, mitä teet." 26. Ja kun Joab läksi Davidin ty-köä, lähetti hän sanansaattajat Abnerin perään, ja he toivat hänet Bor-Hasirasta; eikä David siitä mitään

tietänyt.

27. Kun Abner tuli Hebroniin jälleen, vei Joab hänet keskelle porttia, puhutellaksensa häntä eriksensä. ja pisti siellä häntä vatsaan, niin että hän kuoli, – veljensä Asahelin veren tähden.

28am. 2:23. 20:10. 1 Kun. 2:5.

28. Kun David sai sen tietää, sanoi hän: ..minä olen viaton ja minun valtakuntani Herran edessä ijankaikkisesti Abnerin, Nerin pojan, verestă.

29. Mutta tulkoon se Joabin pään päälle ja koko hänen isänsä huoneen päälle; älköön puuttuko Joabin huoneessa niitä, joilla on juoksu ja spi-tali, ja jotka sauvalla käyvät ja miekkaan kaatuvat, ja joilta leipää puuttuu." 8 Moos. 15.2 s. 1 Kun. 25.5. 28. 30. Ja näin Joab ja hänen veljensä Abisai tappoivat Abnerin, sentähden että hän löi kuoliaaksi Asahelin, heidan veljensa, sodassa Gibeonin ty-

könä. 2 Sam. 2:23. 31. Mutta David sanoi Joabille ia kaikelle kansalle, jotka olivat hänen kanssansa: "reväiskäät vaatteenne rikki, ja pukeutukaat säkkiin, ja valittakaat Abnerin tähden." Ja ku-

ningas David kāvi paarein perāssā. 32. Ja he hautasivat Abnerin Hebronissa, ja kuningas korotti äänensä ja itki Abnerin haudalla; itki myös kaikki kansa.

33. Ja kuningas valitti Abneria ja sanoi: "onko Abner kuollut, niin-kuin tyhmä kuolee?

34. Eivät olleet kätesi sidotut, eikä olleet jalkasi vaskikahleissa. Sinä olet kaatunut, niinkuin se, joka pa-hantekijän edessä kaatuu!" Ja kaik-

ki kansa itki vielä enemmin häntä. 35. Ja kaikki kansa tuli vaatimaan Davidia ruualle, kun vielä päivä oli; mutta David vannoi ja sanoi: "Ju-mala tehköön minulle sen ja sen, jos maistan leipää taikka jotakin muuta, ennenkuin aurinko laskee!"

36. Ja kaikki kansa ymmärsi sen; ja se kelpasi heille, niinkuin kaikki. mitä kuningas teki, oli kaiken kansan mieleen.

37. Ja kaikki kansa ja koko Israel ymmärsivät sinä päivänä, ettei se ollut kuninkaan tähdosta, että Abner, Nerin poika, tapettiin.

38. Ja kuningas sanoi palvelijoil-lensa: "ettekö tiedä, että tänäpänä on päämies, ja tosin suuri mies kaatunut Israelissa?

39. Ja minä olen vielä heikko, vaikka voideltu kuningas ; mutta ne miehet, Serujan pojat, ovat väkevämmät minua. Herra maksakoon sille, joka pahaa tekee, pahuutensa jälkeen!" Ps. 62:18, 125:5.

4 Luku.

Isboset murhataan. David kostaa murhan. Kun Saulin poika kuuli Abnerin kuolleeksi Hebronissa, väsyivät hänen kätensä, ja koko Israel häm- i

2. Ja Saulin pojalla oli kaksi sotavaen päämiestä, toisen nimi oli Baana ja toisen Rekab, Rimmonin, Berotilaisen, poikia, Benjaminin lapsia. Sillä Berot oli myös luettu Benjaminin sukukuntaan. Jos. 18:25. 3. mutta Berotilaiset olivat paenneet Gittaimiin, ja olivat siellä muukalaisina tähän päivään asti. Neh. 11:33. 4. Ja Jonatanilla, Sautin pojalla, oli poika, joka oli rampa jaloista. Hän oli viiden ajastaikainen, kun sanoma Saulista ja Jonatanista tuli Jisreelistä ; ja hänen imettäjänsä otti hänet ja pakeni. Ja kun hän kiiruhti pakoon, putosi poika ja tuli rammaksi, ja hänen nimensä oli Mefiboset. 2 Sam. 9:38. 1 Atk. 8:34.

5. Niin menivät Berotilaisen Rimmonin pojat Rekab ja Baana, ja tulivat Isbosetin huoneesen, kun päiväoli palavimmallansa ; ja hän lepäsi vuoteellansa puolipäivän aikana. 6. Ja he tulivat sisälle huoneesen, niinkuin aikoisivat nisuja ottaa, ja pistivät häntä vatsaan. Ja Rekab ja l

Baana, hänen veljensä, pakenivat. 7. Kun he tulivat huoneesen, lepäsi hän vuoteellansa makuuhuoneessa. Ja he pistivät hänet kuoliaaksi, ja hakkasivat hänen päänsä pois, ja he ottivat hänen päänsä ja kävivät

lakeuden tietä koko sen yösen 8 Ja he toivat Isbosetin pään Davidille Hebroniin, ja sanoivat kuninkaalle: "katso, tässä on Isbosetin, Saulin pojan, pää, sinun vihollisesi, joka sieluasi väijyi. Ja Herra on tänäpänä kostanut Saulille ja hänen siemenellensä herrani kuninkaan puolesta."

9. Nim vastasi David Rekabia ja Baanaa,hänen veljeänsä, Rimmoniu, Beroulaisen, poikia, ja sanoi heille "niin totta kuin Herra-elää, joka on

sielum vapahtanut kaikesta surusta, 10. sen, joka minulle ilmoitti ja sanoi: "Saul on kuollut", ja joka luuli ilsensä hyväksi sanansaattajaksi,sen minä otin kijnni ja tapoin Siklagissa, antaakseni niin hänelle sanansaattajan palkan. 2 Sam 1 15.

11 Ja nyt kun jumalattomat miehet ovat tappaneet hurskaan miehen huoneessansa ja omalla vuoteellausa, eikö minun tulisi nyt vaatia hänen verlansa teidän kädestänne ja hävittää teitä pois maan päältä?" 12. Ja David käski nuorukaisiansa,

ja he tappoivat heidät, ja hakkasivat kādet ja jalat poikki, ja ripustivat heidat lammikon luona Hebro- | Davidille huoneen.

nissa. Mutta Isbosetin pään he ottivat ja hautasivat Abnerin hautaan Hebroniin. 2 Sam. 3:\$2.

5 Luku.

David voidellaan koko Israelin kuninkaaksi. Jerusalem valloitetaan, Hiram,

Ja kaikki Israelin sukukunnat tulivat Davidin tykö Hebroniin. ia puhuivat sanoen ,,katso, sinun luusi ja lihasi me olemme. 1 Aik. 11:1 s. 2. Ja jo kauan ennenkin, kun Saul meitä hallitsi, olet sinä ollut se, joka johdatit Israelin ulos ja sisälle; ja Herra on sinulle sanonut sinä olet kaitseva kansaani Israelia ja oleva Israelin päämiehenä.'

1 Sam. 16 13. 25:30. 2 Sam. 7:8. Ps. 78:71. Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja kuningas David teki heidän kanssansa liiton Herran edessä Hebronissa: ia he voitelivat Davidin Israelin kuninkaaksi. 2 Sam. 2:4. 1 Atk. 12:23 s.

4. David oli kolmenkymmenen aiastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa. 1 Kun. 2:11. 1 Aik. 29:27 s.

5. Hebronissa hän hallitsi Juudaa seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta, mutta Jerusalemissa hän hallitsi kaikkea Israelia ja Juudaa kolme neljättäkymmentä vuotta.

2 Sam. 2:11. 1 Aik. 3:4. Ja kuningas meni miehinensä Jerusalemiin "Jebusilaisia vastaan, jotka maassa asuivat. Ja he sanoivat Davidille "et små tänne tule, vaan sokiat ja ontuvat ajavat sinut täältä pois, "he eivät luulleet Davidin sinne pääsevän

7 Mutta David voitti Sionin linnan. se on Davidin kaupunki.

8. Ja sinā pāivānā oli David sanonut. "joka lyö Jebusilaiset, ja pääsee vesijohtoon asti, joka lyö nuo sokiat ja ontuvat, joita Davidin sietu vihaa, se on oleva päänä ja ylimmäisenä. Siitä on heillä tämä sananlasku . "ei yhtään sokiaa cikä ontuvaa päästelä huoneesen.'

Jos. 15.63, 1 Aik 11 6. 9. Ja David asui linnassa ja kutsui sen Davidin kaupungiksi; ja David rakensi sen ympäri Millosta asti ja sisäänpäin

10. Ja David tuli yhä voimallisemmaksi, ja Herra Jumala Sebaot oli

hänen kanssansa.

11 Ja Hirani, Tyyron kuningas, lähetti sanansaattajat Davidille, ja sedripuita, ja puuseppiä, ja seinäkivien hakkaajia, jotka rakensivat 1.A1k. 14:1.

12. Ja David ymmärsi Herran vah- : vistaneen hänet Israelin kuninkaaksi ja korottaneen hänen valtakun-

tansa, kansansa Israelin tähden. 13. Ja David, tultuansa Hebronista, otti Jerusalemista vielä useampia jalkavaimoja ja vaimoja. Ja Davidille syntyi vielä poikia ja tyttäriä. 1 Aik. 8:9. 14:3.

Ja nāmāt ovat heidān nimensā. jotka hänelle Jerusalemissa syntyivät: Sammua, Sobab, Natan ja Sa-1 Aik. 3:5 s. lomo.

15. Jibhar, Elisua, Nefeg ja Jafia, 16. Elisama, Eljada ja Elifelet.

17. Mutta kun Filistealaiset kuulivat Davidin voidelluksi Israelin kuninkaaksi, nousivat kaikki Filistealaiset etsimään Davidia. Ja kun David sen kuuli, niin hän meni alas linnaan. 1 Aik. 14:8.

18. Mutta Filistealaiset tulivat ja sijoittivat itsensä Refaimin laaksoon.

Jos. 15:8. 19. Ja David kysyi Herralta, sanoen: "menenko mina Filistealaisia vastaan? ja annatko heidät minun käsiini?" Ja Herra sanoi Davidille: "mene, minä annan Filistealaiset sinun käsiisi." 1 Sam. 23:2. 90:7 s.

20. Ja David tuli Baal-Perasimiin. Ja David lõi heidät siinä, ja sanoi: "Herra on hajoittanut viholliseni minun edessäni, niinkuin tulvan hajoittamat." Siitä kutsutaan se paikka Baal-Perasimiksi.

21. Ja he jättivät siihen epäjumalansa; mutta David ja hänen väkensä ottivat ne pois. 1 Aik. 14:12.
22. Mutta Filistealaiset tulivat vie-

lä ja sijoittivat itsensä Refaimin laaksoon.

23. Niin David kysyi Herralta; ja hän vastasi: "älä mene ylös heitä vastaan, vaan kierrä heidän takapuolellensa, että saavutat heidät omenapuiden kohdalla.

24. Ja kun kuulet omenapuitten latvojen kahisevan, niin lähde kiireesti liikkeelle; sillä Herra on silloin lähtenyt ulos sinun edelläsi lyömään Filistealaisten sotajoukkoa.

25. David teki niinkuin Herra oli hänen käskenyt, ja löi Filistealaiset hamasta Gebasta siihenasti kuin Gaseriin tullaan.

6 Luku.

Jumalan todistuksen-arkki tuodaan takaisin ja asetetaan Jerusalemiin.

Ja David kokosi taas kaikki valitut miehet Israelissa, kolmekymmentā tuhatta. 1 Aik. 13:1 s. 2. Ja David ja kaikki kansa, joka

hänen tykönänsä oli, nousi ja läksi Baale-Juudasta, viemään sieltä ylös Jumalan arkkia, joka nimitetään Herran Sebaotin nimen mukaan, joka asuu Kerubimein päällä.

2 Moos. 25:17 s. Jós. 15:9. 60. 1 Sam. 4:4. Ps. 80:2. 99:1 s.

3. Ja he panivat Jumalan arkin uusille vaunuille ja toivat sen Abinadabin huoneesta, joka asui Gi-beassa. Mutta Ussa ja Ahjo, Abinadabin pojat, ajoivat näitä uusia vaunuja. 18am. 6:7. 7:1.

4. Ja he toivat sen Abinadabin huoneesta, joka oli Gibeassa, ja saattoivat Jumalan arkkia; ja Ahjo kāvi

arkin edellä.

5. Ja David ja koko Israelin huone soittivat Herran edessä kaikkinaisilla honkaisilla kanteleilla ja harpuilla, psalttareilla, rummuilla, kulkusilla ja symbaleilla.

6. Mutta kun he tulivat Nahonin riihen tykö, ojensi Ussa kätensä Jumalan arkkiin ja otti siitä kiinni, sillä

hārjāt astuivat tien syrjāān. 7. Ja Herran viha syttyi Ussaan, ja Jumala lõi hänet maahan hänen tyhmyytensä tähden, niin että hän

kuoli siinä Jumalan arkin ääressä. 8. Silloin tuli David murheelliseksi, että Herra niin repäisi Ussan, ja kutsui sen paikan Peres-Ussa tähän päivään asti.

9. Ja David pelkāsi Herraa sinā päivänä ja sanoi: ;,kuinka tulisi Herran arkki minun tyköni?"

10. Ja David ei tahtonut antaa tuoda sitä tykönsä Davidin kaupunkiin, vaan antoi sen poiketa Gatilaisen Obed-Edomin huoneesen. 2 Sam. 5:7.9.

11. Ja Herran arkki viipyi kolme kuukautta Gatilaisen Obed-Edomin huoneessa, ja Herra siunasi hänet ja kaiken hänen huoneensa

12. Mutta kuningas Davidille sanottiin, että Herra oli siunannut Obed-Edomin huoneen ja kaiken, mitā hānellā oli, Jumalan arkin tähden. Niin meni David ja toi Jumalan arkin Obed-Edomin huoneesta Davidin kaupunkiin ilolla,

1 A1k. 15:11 s. 13. Ja kun Herran arkin kantajat olivat käyneet kuusi askeletta, niin uhrattiin härkä ja lihava lammas.

1 Kun. 8:& 14. Ja David hyppäsi kaikesta voimasta Herran edessä ja oli vaatetettu li`naisella olkavaatteella. Ps. 84:3. 15., a David ja koko Israelin huo-

ne to vat Herran arkin riemulla ja pasunan helinällä. 1 Aik. 15:16. 16. Ja kun Herran arkki tuli Davidin kaupunkiin, katsoi Mikal, Sau- | lin tytär, akkunasta ja näki kuningas Davidin hyppäävän kaikesta voimastansa Herran edessä; ja hän katsoi hänen ylön sydämmessänsä.

17. Ja he toivat Herran arkin sisälle ja panivat sen paikoillensa keskelle majaa, jonka David oli sille rakentanut. Ja David uhrasi poltto-uhria ja kiitos-uhria Herran edessä.

1 A1k. 15:1. 16:1 s. 18. Ja kun David oli uhrannut poltlo-uhrit ja kiitos-uhrit, siunasi hän kansan Herran Sebaotin nimeen.

1 Kun. 8:55. 19. Ja hän jakoi kaikelle kansalle, koko Israelin seurakunnaile, miehille ja naisille, jokaiselle kakun leipää, ja mitan viiniä ja rusinaka-kun. Sitten meni kaikki kansa matkoihinsa, jokainen huoneesensa.

20. Ja kun David palasi siunaamaan huonettansa, meni Mikal, Saulin tytär, ulos häntä vastaan ja sanoi: "kuinka jalona on Israelin kuningas ollut tänäpänä, joka on paljastanut itsensä palvelijainsa piikain edessä, niinkuin irstaiset ihmiset paljustavat itsensä!"

21. Mutta David sanoi Mikalille: "Herran edessä, joka on minut va-linnut isäsi ja koko hänen huoneen-

sa edellä, ja on käskenyt minun olla Herran kansan Israelin päämiehenā, — Herran edessā minā olen

22. Ja minä tahdon vielä tätäkin halvempi olla ja nöyrä omissa silmissani; mutta mină olen saapa kunnian niiden piikain keskellä,

joisla puhunut olet." 23. Ja Mikalilla, Saulin tyttärellä, ei ollut yhtään lasta kuolemapäi-

väänsä asti.

7 Luku.

David aikoo rakentaa Herralle huonetta: ja saa lupauksen Kristuksesta.

Ja kun kuningas istui huoneessansa, ja Herra oli hänelle antanut levon kaikilta hänen vihollisiltansa

ympäristöllä. 1 Aik. 17:1 s. 2 sanoi kuningas profetta Natanille: katso, minä asun sedripuisessa huoneessa, ja Jumalan arkki asuu vaatemajassa.'' 2 Sam. 5:11. 6:17. 3. Natan sanoi kuninkaalle: ..mene ja tee kaikki mitä sydämmessäsi on, sillä Herra on sinun kanssasi!"

4. Mutta tapahtui sinä yönä, että Herran sana tuli profetta Natanille, lausuen :

vidille: näin sanoo Herra: sinākō minulle huoneen rakennat asuttavakseni? 1 Aik. 22:6 s. Jes. 66:1.

6. Mină en ole asunut huoneessa siitä päivästä, jona minä Israelin lapset johdatin Egyptistä, tähän päivaan asti; vaan minä olen vaeltanut majassa ja tabernaklissa.

2 Moos. 26:1 s. 1 Kun. 8:16. Kuhunka ikänä minä vaelsin

kaikkein Israelin lasten keskellä. olenko ikana puhunut jollekulle Israelin suvulle, jonka käskin kaitse-maan kansaani Israelia, ja sanonut: miksette ole rakentaneet minulle

sedripuista huonetta?

8. Sano siis nyt palvelijalleni Davidille: näin sanoo Herra Sebaot: mină olen ottanut sinut laitumelta. karjassa käymästä, kansani lşraelın päämieheksi. 1 Sam. 16.11 s. 2 Sam. 5:2. Ps. 78:70 s.

9. Ja minä olen ollut sinun kanssasi, missá ikänä olet käynyt, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi sinun edestäsi, ja olen antanut sinulle suuren nimen, niiden suurten nimien vertaisen, jotka ovat maan päällä. 2 Sam. 8:6.

10. Ja minā valmistin kansalleni Israelille sijan ja istutin hänet siinä asumaan, ettei hän enää kulkijana olisi, eikä jumalattomat enää saisi vaivata häntä niinkuin ennen,

2 Moos. 15:17. Ps. 44:3. 80:9. 11. ja siitä päivästä asti, jona minä asetin tuomarit Israelille, minun kansalleni. Ja minä annan sinulle levon kaikilta vihamiehiltäsi, ja Herra ilmoittaa sinulle, että Herra tahtoo tehdä sinulle huoneen.

1 Kun. 8:20. 12. Sitten kun aikasi on täytetty ja sinä lepäät isäisi kanssa, herätän minäsinun siemenesi sinun jälkeesi. joka on sinun ruumiistasi tuleva: ja minä vahvistan hänen valtakunlansa. 1 Kun. 8:19 s.

13. Ja han rakentaa minun nimelleni huoneen, ja minä vahvistan hänen valtakuntansa istuimen ijankaikkisesti. 1 Kun. 5:5. 6:1. 1 Aik. 28:6 s.

Ps. 89:4 s. 14. Minä olen hänen isänsä, ja hän on minun poikani, niin että, jos hän väärin tekee, rankaisen minä häntä ihmisen vitsalla ja ihmisten lasten haavoilla, 1 Aik, 22:10. Ps. 89:27. Hebr. 1:5.

15. Mutta minun laupeuteni ei eriä hänestä, niinkuin sen eroitin Saulista, jonka siirsin pois edestäsi,

18am. 15:26. Luuk. 1:72. Mutta sinun huoneesi.ja valta-5. "Mene ja sano palvelijalleni Da- kuntasi on pysyvä sinun edessäsi ijankaikkisesti, ja sinun istuimesi | on vahva oleva ijankaikkisesti!"

17. Näiden sanain mukaan ja koko tămăn năyn mukaan puhul Natan

Davidille.

18. Silloin meni kuningas David ia pysähtyi Herran eteen, ja sanoi: "kuka olen mina, Herra, Herra, ja mikä on minun huoneeni, että olet minut tähän asti saattanut?

1 Moos. 32:10. 19. Ja tämänkin olet vielä vähäksi lukenut, Herra, Herra, koska olet myös puhunut palvelijasi huoneelle kaukaisista asioista! ja tämä on ih-misen laki, Herra, Herra!

20. Ja mitä David enää sinulle puhuisi? sinä tunnet palvelijasi, Herra,

Herra!

Ps. 139:1. 21. Oman sanasi tähden ja sydämmesi jälkeen olet sinä tehnyt kaikki nämä suuret asiat, ilmoittaaksesi

niitä palvelijallesi.

22. Sentähden olet sinä suuresti vlistetty, Herra Jumala; sillä ei yhtään ole sinun vertaistasi, eikä ole yhtään Jumalaa paitsi sinua, kaiken sen jälkeen, minkä me olemme korvillamme kuulleet. 5 Moos. 3:24. 4:35. 32:39. 1 Sam. 2.2. Ps. 83:19. 86:10. Jes. 44:6.

45:21. Mark. 12:29,32. 23. Ja missä on yksikään kansa maan päällä sinun kansasi Israelin vertainen? jonka Jumala on mennyt vapahtamaan itsellensä kansaksi, ja toimittamaan itsellensä nimeä ja tekemään senkaltaisia suuria ja hirmuisia asioita sinun maallasi, kansasi edessä, jonka sinä vapahdit itsellesi Egyptistä, pakanain ja heidan jumalainsa keskeltä.

5 Moos. 4:7 s. 32 s. 33:29. Ps. 147:19 s. 24. Ja sinä olet vahvistanut itsellesi Israelin omaksi kansaksesi ijankaikkisesti, ja sinä, Herra, olet tul-

lut heidan Jumalaksensa.

25. Niin vahvista nyt, Herra Jumala, ijankaikkisesti se sana, jonka olet puhunut palvelijastasi ja hänen huoneestansa, ja tee niinkuin puhunut olet!

26. Ja sinun nimesi tulkoon suureksi ijankaikkisesti, että sanotaan: Herra Sebaot on Israelin Jumala! Ja palvelijasi Davidin huone olkoon

pysyväinen sinun edessäsi! 27. Sillä sinä, Herra Sebaot, Israelin Jumala, olet ilmoittanut palvelijallesi ja sanonut: "minä raken-nan sinulle huoneen; sentähden on palvelijasi rohjennut tämän rukouksen sinun puoleesi rukoilla. 28. Ja nyt Herra, Herra, sinä olet

Jumala, ja sinun sanasi ovat totuus; | tinut allensa:

ja sinä olet nämä hyvät luvannut

palvelijallesi.

29. Niin-rupea nyt siunaamaan palvelijasi huonetta, että se olisi ijankaikkisesti sinun edessäsi, sillä sinä Herra, Herra, olet sen puhunut, sinun siunauksestasi olkoon palvelijasi huone siunattu ijankaikkisesti!"

8 Luku.

Davidin voitot, hallitus ja virkamiehet, Ja sitten tapahtui, että David löi Filistealaiset ja nöyryytti heidät; ja David otti vallan suitset Filistea-

laisten käsistä. 1 Aik. 18:1 8.

2. Ja hän löi Moabilaiset, pani heidat maahan makaamaan ja mittasi heitä nuoralla; ja hän mittasi kaksi nuoraa tapettavaksi ja yhden nuoran elämään jätettäväksi. Ja Moabilaiset tulivat Davidi.. palvelijoiksi. ia toivat hänelle lahioia.

Ja David löi myös Hadadeserin, Rehobin pojan, Soban kuninkaan, hänen mennessä kääntämään kättänsă Eufratin virran puoleen.1 Sam. 14.47.

4. Ja David otti häneltä tuhannen ia seitsemän sataa hevosmiestä ia kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä, ja raiskasi kaikki vaunuhevoset. mutta jätti sata hevosta raiskaamat-Jos. 11:6.

5. Niin tulivat Syrialaiset Damaskosta auttamaan Hadadeseriä, Soban kuningasta: ja David lõi Syrialaisia kaksikolmattakymmentä tuhatta

miestä.

6. Ja David asetti vartijajoukkoja Damasko-Syriaan. Näin tulivat Syrialaiset Davidin palvelijoiksi ja toivat hänelle lahjoja; sillä Herra auttoi Davidia, mihin ikänä hän meni. 7. Ja David otti Hadadeserin palvelijain kultaiset kilvet ja vei ne

Jerusalemiin. 8. Mutta Betakista ja Berotaista. Hadadeserin kaupungeista, otti kuningas David aivan paljon vaskea. 9. Kun Toi, Hamatin kuningas, kuuli Davidin lyöneen koko Hadad-

eserin sotaväen,

1 Aik. 18:9. 10. lähetti hän poikansa Joramin kuningas Davidin tykö, tervehtimään häntä ystävällisesti ja siunaamaan hāniā, etiā hān oli solinut Hadad-eserin kanssa ja lyönyt hānet; sillā Toi piti sotaa Hadadeserin kanssa; ja hänen kädessänsä oli hopiaisia, kultaisia ja vaskisia **as**tioit**a.**

11. Nekin pyhitti kuningas David Herralle, sen hopian ja kullan kans-sa, jonka hän pyhitti Herralle kaikilta pakanoilta, jotka hän oli vaa-

12. Syrialaisilta ja Moabilaisilta, Ammonin lapsilta, Filistealaisilta, Amalekilaisilta, ja Hadadeserin, Re-hobin pojan, Soban kuninkaan, saaliista.

13. Ja David teki itsensä kuuluisaksi, kun han palasi lyömästä Syrialaisia Suolalaaksossa, kahdeksanloislakymmentä tuhatta. Ps. 60:2.

14. Ja han asetti vartijajoukot Edomiin; koko Edomiin asetti hän vartijajoukkoja, ja kaikki Edomilaiset tulivat Davidin palvelijoiksi, sillä Herra auttoi Davidia, mihin ikänä 4 Moos. 24:18, 2 Kun. 8:20 s. hần meni. 15. Ja David oli kaiken Israelin kuningas, ja hän toimitti lain ja oikeuden kaikelle kansallensa.

16. Ja Joab, Serujan poika, oli so-lajoukon päällä, mutta Josafat, Ahi-ludin poika, oli kansleri.

2 Sam. 20:23 s. 1 Aık. 18:15 s. 17. Sadok, Ahitobin poika, ja Ahimelek, Abjatarin poika, olivat papit;

Seraja oli kirjoittaja.

18. Benaja, Jojadan poika, oli Kre-liläisten ja Pletiläisten (henkivartioväen) päällikkö; ja Davidin pojat olivat hänen uskolut miehensä.

1 Kun. 1:38.

9 Luku. Meliboset ja Siba.

JaDavid sanoi: "lieneekojoku vielā jäänyt Saulin huoneesta, että tekisin hänelle laupeuden Jonatanin tähden?''

2. Niin oli palvelija Saulin huoneesta, Siba nimeltä, sen kutsuivat he Davidin eteen. Ja kuningas sanoi hånelle: "oletko Siba?" Hän sanoi: "olen, palvelijasi."

3. Kuningas sanoi: "eikō enää ole yhlään Saulin suvusta, että tekisin Jumalan laupeuden hänelle?" Siba sanoi kuninkaalle: "vielä on Jona-tanin poika, rampa jaloista."

1 Sam. 20:14 s. 2 Sam. 4:4. 4. Kuningas sanoi hänelle: "missä hän on?" Siba sanoi kuninkaalle: katso, han on Lodebarissa, Ammie-

lin pojan, Makirin, huoneessa." 5. Niin kuningas David lähetti ja antoi tuoda hänet Lodebarista, Ammielin pojan, Makirin, huoneesta.

6. Kun Mefiboset, Saulin pojan, Jonalanin, poika, tuli Davidin tyko, heittäysi hän kasvoillensa ja kumar-🛂 Ja David sanoi: "Mefiboset!" Hän

vasiasi: "tässä olen, palvelijasi." 7. David sanoi hänelle: "älä pelkää; sillä minä totisesti teen laupeuden sinulle isäsi Jonatanin tähden; ja | 5. Kun se ilmoitettiin Davidille, lä-minä annan sinulle kaikki isäsi Sau- hetti hän heitä vastaan, sillä miehet

lin pellot jälleen, ja sinä syöt jokapäivä leipää minun pöydässäni.

8. Han kumarsi ja sanoi: "kuka olen minä, palvelijasi, että käänsit itsesi kuolleen koiran puoleen, niinkuin minā olen?" 1 Sam, 24:15. 2 Sam. 3:8 2 Kun. 8:13.

9. Niin kutsui kuningas Siban, Saulin palvelijan, ja sanoi hänelle ',,minā olen antanut herrasi pojalle kaiken, mikä on ollut Saulin oma ja

koko hänen sukunsa oma.

10. Ja viljele sinā, ja lapsesi, ja palvelijasi hänen peltojansa ja korjaa herrasi pojalle leiväksi ja ravinnok-si. Mutta Mefiboset, herrasi poika, syököön jokapäivä leipää minun pöydässäni!" Ja Siballa oli viisitoista poikaa ja kaksikymmentä palveli-jaa.

11. Ja Síba sanoi kuninkaalle, "kaikki mitä herrani kuningas on palvelijallensa käskenyt, sen tekee pal-velijasi." Ja Mefiboset söi kuninkaan pöydässä, niinkuin yksi hänen lapsislansa.

12. Ja Mefibosetilla oli vähäinen poika, nimeltä Miika, mutta kaikki, jotka asuivat Siban huoneessa, olivat Mefibosetin palvelijoita.

13. Ja Mefibosei asui Jerusalemissa, sillä hän sói jokapäivä kuninkaan pöydässä. Ja hän ontui molemmista jaloistansa.

10 Luku.

Ammonin lasten ja Syrialaisten sota.

Sitten tapahtui, että Ammonin las-ten kuningas kuoli, ja hänen poikansa Hanun hallitsi hänen sijassansa. 1 Aik. 19:1 s.

2. Niin sanoi David: "minä teen laupeuden Hanunille, Nahaksen pojalle, niinkuin hänen isänsä teki laupeuden minulle." Ja hän lähetti palvelijansa lohduttamaan häntä hänen isänsä tähden. Kun Davidin palvelijat tulivat Ammonin lasten maahan,

3. niin sanoivat Ammonin lasten ylimmäiset herrallensa Hanunille: "luuletko Davidin kunnioittavan isääsi sinun edessäsi, että hän on lähettänyt lohduttajat sinun tykösi? Eikö hän ole lähettänyt palvelijoitansa kaupunkia tutkistelemaan ja vakoamaan ja hävittämään?"

4. Silloin otti Hanun Davidin palvelijat, ja ajeli puolen heidän par-taansa, ja leikkasi puolen heidän vaatteistansa liki suolivyöhön asti,

ja laski heidät menemään.

olivat suuresti pilkatut; ja kuningas antoi heille sanoa: "olkaat Jerikossa, siksi kuin partanne kasvaa, ja

sitte tulkaat takaisin."

6. Kun Ammonin lapset näkivät itsensā haisevan Davidin edessā. lāhettivät he ja palkkasivat Bet-Rehobin Syrialaisia ja Soban Syrialaisia, kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä, ia Maakan kuninkaalta tuhannen miestä ja Tobin miehiä kaksitoista tuhatta miestä.1 Moos. 34:30. 1 Aik. 19:6 s. 7. Kun David sen kuuli, lähetti hän

Joabin koko urhoollisen sotajoukon

kanssa.

8. Ja Ammonin lapset läksivät ulos ja asettuivat sotarintaan kaupungin portin eteen. Mutta Syrialaiset So-basta ja Rehobista, ja Tobin ja Maakan miehet olivat erillänsä kedolla.

Kun Joab näki sotarinnan olevan vastassansa edestä ja takaa, valitsi han kaikkia Israelin parhaita miehia, ja asetti ne Syrialaisia vastaan.

10. Ja muun väen antoi hän veljensā Abisain kāden alle, joka asettui

Ammonin lapsia vastaan.

11. Ja hän sanoi; "jos Syrialaiset tulevat minua voimallisemmaksi. niin tule avukseni; ja jos Ammonin lapset tulevat sinua voimallisemmaksi, niin minä tulen sinun avuksesi.

12. Ole miehuullinen, ja olkaamme vahvat kansamme puolesta ja meidän Jumalamme kaupunkien puolesta, ja Herra tehköön niinkuin hänen kelpaa!''

13. Ja Joab väkinensä läksi sotimaan Syrialaisia vastaan; ja he pa-

kenivat hänen edestänsä.

14. Ja kun Ammonin lapset näkivät Syrialaiset pakenevan, pakenivat hekin Abisain edestä ja menivät kaupunkiin. Niin palasi Joab Ammonin lasten tyköä ja tuli Jerusalemiin.

15. Ja kun Syrialaiset näkivät itsensä Israelilta lyödyiksi, kokoontuivat

he yhteen.

16. Ja Hadadeser tuotti ne Syrialaiset, jotka asuivat virran toisella puolella, ja he tulivat Helamiin; ja Sobak, Hadadeserin sodanpäämies,

meni heidän edellänsä. 17. Kun se ilmoitettiin Davidille,

kokosi hän kaiken Israelin, ja meni Jordanin ylitse, ja tuli Helamiin; ja Syrialaiset asettuivat Davidia vastaan, sotimaan hänen kanssansa.

18. Mutta Syrialaiset pakenivat Israelın edestă, ja David löi heistä seitsemän sataa vaunua ja neljäkymmenta tuhatta ratsasmiesta, ja hän | maan ja makaamaan vaimoni tykö-

löi sodanpäämiehen Sobakin, ja hän kuoli siinä.

19. Kun kaikki ne kuninkaat, jotka olivat Hadadeserin alla, näkivät itsensä lyödyiksi Israelilta, tekivät he Israelin kanssa rauhan, ja olivat heille alamaiset. Ja Syrialaiset eivät enää uskaltaneet auttaa Ammonin lapsia.

II Luku.

Rabba piiritetään. Davidin lankeemus.

Ja kun se vuoden aika joutui, jol-loin kuningasten tapa oli sotaan mennä. lähetti David Joabin ja palvelijansa hänen kanssansa ja kaiken Israelin, hukuttamaan Ammonin lapsia, ja he piirittivät Rabbaa. Mut-ta David jäi Jerusalemiin.

2 Sam. 12:26 s. 1 Aik. 20:1. 2. Ja tapahtui, että David ehtoopuolella nousi vuoteeltansa, ja käyskenteli kuninkaan huoneen katolla, ja näki katolta vaimon pesevän itseänsă; ja vaimo oli sangen ihana nãkvänsä.

3. Ja David lähetti ja tiedusti vaimoa, ja sanottiin. "eikö tamä ole Batseba, Eliamin tytär, Hetiläisen

Urijan vaimo?"

4. Ja David lähetti sanansaattajat ja antoi tuoda hänet. Ja hän tuli ȟãnen tykonsä, ja kuningas makasi hänen kanssansa; mutta hän puh-disti itsensä saastaisuudestansa, ja palasi kotiansa. 3 Moos. 15:18 s.

5. Ja vaimo tuli raskaaksi, ja lähetti ja ilmoitti sen Davidille, sanoen: "minä olen tullut raskaaksi.

6. Niin lähetti David Joabin tykö tämän sanan: "lähetä minun tyköni Hetiläinen Urija." Ja Joab lähetti Urijan Davidin tvko.

7. Ja kun Urija tuli hänen tykönsä. kysyi David, kuinka Joab ja kansa voivat ja kuinka sota menestyi.

8. Ja David sanoi Urijalle: "mene kotiasi ja pese jalkasi." Ja kun Urija läksi kuninkaan huoneesta, seurasi häntä kohta kuninkaan lahia. 9. Ja Urija pani maata kuninkaan huoneen oven eteen kaikkien herransa palvelijain kanssa, eikä mennyt kotiansa.

10. Kun Davidille sanottiin: "ei Urija ole mennyt kotiansa", sanoi David Urijalle: "etkö tullut matkasta?

mikset mennyt kotiasi?

11. Mutta Urija sanoi Davidille: "arkki ja Israel ja Juuda makaavat majoissa herrani Joab ja herrani palvelijat makaavat kedolla, ja mina menisin kotiani syömään, juonā? Niin totta kuin sinā elāt ja si- kaupunkia vastaan, ettā kukistaisit nun sielusi elāā, en tee minā sitā!" sen! Ja rohkaise sinā hāntā."

1 Sam. 4:4. 12. David sanoi Urijalle: ,.niin ole vielā tāmā pāivā tāssā, huomenna lasken minä sinut menemään." Niin Urija oli sen päivän Jerusalemissa ja toisen päivän.

Ja David kutsui hänet kanssansa syömään ja juomaan, ja juovutti hänet. Mutta illalla läksi hän ulos ja pani vuoteesensa levätä herransa palvelijain kanssa, eikä mennyt ko-

14. Seuraavana aamuna kirjoitti David Joabille kirjeen, ja lähetti sen

Urijaa myöten.

15. Ja han kirjoitti kirjeesen näin: "pankaat Urija kovimman sodan rintaan, ja kääntykäät hänen tyköānsā takaperin, ettā hān lyötāisiin ja kuolisi.

16. Kun Joab piiritti kaupunkia, asetti hän Urijan siihen paikkaan, missä hän tiesi väkevimmät sota-

miehet olevan.

17. Ja kun kaupungin miehet ryntāsivāt ulos ja sotivat Joabia vastaan, kaatui kansaa, Davidin palvelijoita, ja Hetiläinen Urijakin kuoli.

18. Niin Joab lähetti ja antoi sanoa Davidille kaikki tapaukset sodassa. 19. Ja bān kāski sanansaattajaa, sanoen: "kun olet puhunut kuninkaalle kaikki sodan tapaukset

20. ja jos niin on, että kuningas vihastuu ja sanoo sinulle: ,miksi te niin lähes kaupunkia astuitte sotimaan? Ettekö tietäneet, että muurin

päältä ammutaan?

21. Kuka lõi Abimelekin, Jerubbesetin pojan? Eikö vaimo paiskannut myllynkiven kappalta muurilta hänen päällensä, että hän kuoli Tebesessă? Miksi te astuitte niin lähes muuria? Niin sano: ,palvelijasi Urijakin, Hetiläinen, on kuollut'.'

Tuom. 9:53. 22. Sanansaattaja meni, ja tuli ja kertoi Davidille kaikki nämät, joiden tähden Joab hänet oli lähettänyt.

23. Ja sanansaattaja sanoi Davidille: "miehet voittivat meidät ja tulivat ulos kedolle meitä vastaan; mutta me lõimme heidät takaperin kaupungin porttiin asti.

24. Ja ampujat ampuivat muurilta palvelijoitasi ja tappoivat muutamia kuninkaan palvelijoita; ja palvelijasi Urijakin, Hetiläinen, kuoli

25.David sanoi sanansaattajalle: "sano näin Joabille: ,älä sitä pahaksesi Pane, sillä miekka syö milloin yhden milloin toisen; vahvista sota monsa olet sinä ottanut itsellesi vai-

26. Ja kun Urijan vaimo kuuli mie-hensä Urijan kuolleeksi, murehti

hān miestānsā.

27. Mutta murhe-ajan kuluttua, lähetti David ja antoi tuoda hänet huoneesensa; ja hän tuli hänen vaimoksensa ja synnytti hänelle pojan. Mutta se tvo, jonka David teki, oli paha Herran edessä.

12 Luku.

Natan saattaa Davidin katumaan. Davidin rangaistus.

Ja Herra lähetti Natanin Davidin tykö. Kun hän tuli hänen tykönsä, sanoi hän hänelle , "kaksi miestä oli yhdessä kaupungissa, toinen

rikas ja toinen köyhä.

2. Rikkaalla oli aivan paljon lam-

paita ja karjaa.

3. Mutta köyhällä ei ollut mitään muuta kuin yksi pieni karitsa, jonka hān oli ostanut; ja hān elātti sen, ja se kasvoi suureksi hänen tykönänsä ja yhdessä hänen lastensa kanssa; hånen leipä-palastansa se sõi, ja joi hänen juoma-astiastansa, ja makasi hänen sylissänsä, ja se oli hänelle niinkuin tytär.

4. Niin rikkaalle miehelle tuli vieras; ja hän ei raskinut ottaa omista lampaistansa eikä karjastansa, valmistaaksensa vieraalle, joka oli tullut hänen tykönsä; vaan hän otti köyhän miehen lampaan ja valmisti vieraalle, joka oli tullut hänen ty-

könsä."

5. Silloin Davidin viha syttyi suuresti sitä miestä kohtaan, ja hän sanoi Natunille: "niin totta kuin Herra elää, se mies, joka sen teki, on kuoleman lapsi;

6. ja lampaan hän maksakoon neljäkertaisesti, koska hän tämän teki,

eikä säälinyt häntä!" 2 Moos. 22:1.
7. Mutta Natan sanoi Davidille: "sină olet se mies! Năin sanoo Herra, Israelin Jumala: ,mină olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi ja pelastanut sinut Saulin kädestä,

1Sam. 16:1, 13. 8. ja antanut sinulle herrasi huoneen ja hänen vaimonsa sinun syliisi, ja antanut sinulle Israelin ja Juudan huoneen; ja jos siinä vähä oli, niin olisinpa sen ja sen vielä lisännyt sinulle.

9. Miksi olet ylenkatsonut Herran sanan, tehden pahaa hänen silmäinsā edessā? Urijan, Hetilāisen, olet sinä lyönyt miekalla, ja hänen vaimoksi: mutta hänet olet sinä tappa- I nut Ammonin lasten miekalla.

2 Sam. 11:15 s., 27. 10. Niin ei ole miekka lakkaava sinun huoneestasi ijankaikkisesti, koska olet katsonut minut vlön, ja ottanut Hetiläisen Urijan vaimon it-

sellesi vaimoksi.

11. Näin sanoo Herra: ,katso, minä herātān pahaa sinulle omasta huoneestasi, ja otan vaimosi sinun silmāisi nāhden, ja annan ne lähimmäisellesi, ja h**än maka**a heidät valoisalla päivällä. . 5 Moos. 28:30. 2 Sam. 13:1 s. 15:1 s. 16:22. 18:9 s. 1 Kun. 1:5 s.

12. Sillä sinä olet sen tehnyt salaisesti; mutta minä teen tämän koko Israelin edessä ja auringon valossa!"

13. Silloin David sanoi Natanille: "mină olen syntiä tehnyt Herraa vastaan." Natan sanoi Davidille: "niin on Herrakin syntisi ottanut pois, ett'ei sinun pidă kuoleman.

Ps. 51:1 s. Syr. 47:13. 14. Mutta koska olet tällä työllä saattanutHerran viholliset pilkkaamaan. on se poika, joka sinulle on syntynyt, totisesti kuoleva." 2 Sam. 11:27. 15. Ja Natan meni kotiansa. Mutta

Herra löi lapsen, jonka Urijan vaimo oli Davidille synnyttänyt, niin että

se sairasti kuolemallansa.

16. Ja David etsi Jumalaa lapsen tähden; ja David paastosi paljon, ja meni ja makasi yön maan päällä.

17. Niin nousivat hänen huoneensa

vanhimmat nostamaan häntä maasta; mutta ei hän tahtonut, eikä syönyt leipää heidän kanssansa.

18. Seitsemäntenä päivänä kuoli lapsi; mutta ei Davidin palvelijat tohtineet sanoa hänelle lasta kuolleeksi, sillä he ajattelivat: ,katso, kun lapsi vielä eli, puhuimme me hänen kanssansa, eikä hän kuullut meidän ääntämme, kuinka paljo enemmin hän nyt tulisi murheelliseksi, jos sanoisimme hänelle: lapsi on kuollut? 19. Kun David näki palvelijansa

hiljaa puhuvan keskenänsä, ymmärsi han lapsen kuolleeksi, ja sanoi

palvelijoiliensa: "kuoliko lapsi?" He sanoivat: "kuoli." 20. Niin David nousi maasta, pesi ja voiteli itsensä, ja muutti toiset vaatteet yllensäja meni Herran huo-neesen, ja rukoili, ja tuli kotiansa, ja antoi panna ruokaa eteensä ja sõi.

21. Niin sanoivat hänen palvelijansa hänelle: "mikā on tāmā, minkā teet? lapsen eläissä paastosit sinä ja itkit, mutta lapsen kuoltua nou-set sinä ja syöt?"

22. Hän sanoi: "lapsen eläissä mi-

nä paastosin ja itkin; sillä minä ajattelin: ,kuka tietää, ehkä on Herra minulle armollinen, että lapsi saisi elää.

23. Mutta nyt on se kuollut: mitä minä enää paastoisin; taidanko enää palauttaa hänet? Minä menen hänen tykönsä, mutta ei hän palaja minun

tyköni!

24. Ja kun David oli lohduttanut vaimoansa Batsebaa, meni hän hänen tykönsä ja makasi hänen kanssansa. Ja hän synnytti pojan, ja hän antoi hänelle nimen Salomo. Ja H**er**-

ra rakasti häntä, 1 Aik. 22:9. Matt. 1:6. 25. ja lähetti profetta Natanin kautta sanan, ja hän antoi hänelle ni-meksi Jedidja Herran tähden.

26. Ja Joab soti Ammonin lasten Rabbaa vastaan ja voitti sen kunin-

kaan kaupungin.

27. Ja Joab lähetti sanansaattaiat Davidille ja sanoi hänelle: "minä olen sotinut Rabbaa vastaan ja olen voittanut vesi-kaupungin ; 1 Aik. 20:1 s.

28. niin kokoa nyt jäänyt kansa, ja piiritä kaupunki, ja voita se, etten minä sitä voittaisi, eikä minulle sii-

tă nimi olisi."

29. Niin David kokosi kaiken kansan, ja matkusti Rabbaan ja soti si-

tā vastaan, ja voitti sen.

30. Ja han otti heidan kuninkaansa kruunun hänen päästänsä, - se painoi talentin kultaa ja siinä oli kalliita kiviä, — ja se pantiin Davi-din päähän. Ja hän vei paljon saalista kaupungista ulos.

31. Ja kansan, joka siellä oli, vei hän ulos, pani sahain, rauta-aseitten ja kirvesten alle, ja poltti heidät tii-li-uuneissa (Molokille). Niin hän teki kaikille Ammonin lasten kaupungeille. Ja David ja kaikki kan-

sa palasi Jerusalemiin.

13 Luku.

Tamar häväistään. Amnon tapetaan. Ja tapahtui sitten, että Absalomilla, Davidin pojalla, oli kaunis sisar, jonka nimi oli Tamar; ja Amnon, Davidin poika, rakasti häntä,

2 Sam. 3:2. 2. Ja Amnonilla oli kova tuska, niin että oli sairaaksi tulemallansa sisarensa Tamarin tähden; sillä hän oli neitsyt, ja Amnonin silmissä näkyi mahdottomaksi jotakin hänelle tehdä.

3. Mutta Amnonilla oli vstāvā, jonka nimi oli Jonadab. Davidin vellen. Simean, poika; ja Jonadab oli sangen kavala mies. 1 Sam. 16:9. 2 Sam. 21:21.

1 Alk. 2:18.

4. Hän sanoi hänelle: "kuninkaan poika, miksi niin laihdut päivä päivältä? Etkö minulle sitä sano?" Niin sanoi Amnon hänelle: "minä rakastan Tamaria, veljeni Absalomin si-

sarià."

5. Jonadab sanoi hänelle: "pane maata vuoteellesi ja tekeydy sairaaksi; ja kun isäsi tulee katsomaan sinua, niin sano hänelle: ,tulkoon sisareni Tamar ruokkimaan minua ja valmistamaan ruokaa minulle, että minä näkisin sen ja söisin hänen kādestānsā."

6. Niin Amnon pani maata ja te-keytyi sairaaksi. Kun kuningas tuli häntä katsomaan, sanoi Amnon kuninkaalle: "tulkoon sisareni Tamar valmistamaan minun silmieni edessa kaksi herkkua, että minä sõisin hänen kädestänsä."

7. Ja David lähetti sanan Tamarille huoneesen ja antoi sanoa hänelle: "mene veljesi Amnonin huoneesen ja valmista hänelle ruokaa.'

8. Tamar meni veljensā Amnonin huoneesen, ja hän makasi vuoteessa. Ja han otti taikinan, sotki ja valmisti sen hänen silmäinsä edessä,

ja kypsensi herkut.

9. Ja han otti pannun ja kaasi hänen eteensä; mutta ei hän tahtonut syödä. Ja Amnon sanoi: "antakaat kaikki mennä ulos minun tyköäni!" Niin menivät kaikki ulos hänen tyköänsä.

10. Niin sanoi Amnon Tamarille: ,kanna ruoka kamariin, että söisin kādestāsi." Ja Tamar otti herkun, jonka hän oli valmistanut, ja kantoi kamariin veljellensä Amnonille. 11. Ja kun hän taritsi hänelle syödă, tarttui hän häneen ja sanoi hänelle: "tule, sisareni, makaa minun

kanssani!"

12. Mutta hän sanoi: "ei, veljeni, ālā minua hāpāise! sillā ei niin pidā tehtämän Israelissa. Älä tee tätä hulluu!ta! 3 Moos. 18:9. 20:17. 5 Moos. 27:22.

13. Kuhunka mină kantaisin hāpiāni? Ja sinā tulisit tyhmāin lukuun Israelissa. Puhu nyt kuninkaan kanssa; sillä ei hän sinulta minua kiellä." 14. Mutta ei hän tahtonut kuulla

häntä, vaan voitti hänen, häpäisi ja

makasi hänen.

15. Sitten vihasi Amnon häntä sangen suurella vihalla, niin että viha, jolla hän häntä vihasi, oli suurempi sitä rakkautta, jolla hän ennen oli häntä rakastanut. Ja Amnon sanoi hanelle: "nouse ja mene!"

16. Mutta hän sanoi: "eikö tämä

jonka olet tehnyt minulle, tāmā, ettă ajat minut ulos?" Mutta ei han tahtonut kuulla häntä.

17. Ja hän kutsui nuorukaisensa, joka häntä palveli, ja sanoi: "aja tämā ulos minun tyköäni, ja sulje ovi

kiinni hänen peräänsä!

18. Ja hänen yllänsä oli pitkä hame; sillä senkaltaisilla hameilla olivat kuninkaan tyttäret koko neitsyytensä ajan vaatetetut. Ja kun hänen palvelijansa oli hänet ajanut ulos

ja sulkenut oven hänen peräänsä, 19. heitti Tamar tuhkaa päänsä päälle, ja repäisi rikki sen pitkän ha-meen, joka hänen yllänsä oli, ja pa-ni kätensä päänsä päälle, ja huusi Job. 2:12. Jer. 2:37. mennessänsä.

20. Ja hänen veljensä Absalom sanoi hänelle: "onko veljesi Amnon ollut sinun kanssasi? Ole ääneti, sisareni ; se on sinun veljesi, ālā sītā niin pane sydämmeesi!" Niin Tamar jäi murehtien veljensa Absalomin huoneesen.

21. Ja kun kuningas David kuuli

kaikki nämä, vihaslui hän suuresti. 22. Mutta ei Absalom puhunut Amnonille, ei pahaa eikā hyvää; sillä Absalom vihasi Amnonia, sentähden että hän häpäisi hänen sisarensa . Tamarin.

23. Kahden vuoden perästä oli Ablammasten keritsijöitä salomilla Baal-Hasarissa, joka on Efraimin äärellä; ja Absalom kutsui kaikki kuninkaan lapset.

24. Ja Absalom tuli kuninkaan tykö ja sanoi: "katso, palvelijallasi ovat nyt lammasten keritsijät: minä rukoilen, että kuningas palvelijoinensa tulisi palvelijansa tyko.

1 Sam. 25:2. 36. 25. Mutta kuningas sanoi Absalomille: ,,ei niin, poikani, älkäämme kaikki menkö, ettemme tekisi si-nulle vaivaa." Ja vaikka hän suuresti rukoili häntä, ei hän kuitenkaan tahtonut mennä, vaan siunasi häntä.

26. Absalom sanoi: "jollet sinä tule niin salli veljeni Amnonin käydä meidän kanssamme!" Kuningas sanoi hänelle: "mitä hän menisi-si-nun kanssasi?"

27. Mutta Absalom vaati häntä, ja hän antoi Amnonin ja kaikkien kuninkaan lasten mennä hänen kanssansa.

28. Ja Absalom käski palvelijoitansa ja sanoi: "tarkatkaat, kun Amnon tulee iloiseksi viinistä ja minä sanon teille: ,lyökäät Amnon!', niin pahuus ole suurempi kuin toinen, tappakaat hänet; älkäät peljätkö,

sillä minä olen sen teille käskenyt; olkaat vaan rohkiat ja miehuulliset siihen."

29. Ja Absalomin palvelijat tekivāt Amnonille, niinkuin Absalom oli kaskenyi. Niin kaikki kuninkaan lapset nousivat, ja jokainen istui muulinsa selkään ja pakeni.

2 Sam. 18:9. 1 Kun. 1:33. 30. Ja heidän vielä tiellä ollessa, tuli sanoma Davidille: "Absalom on lyönyt kaikki kuninkaan lapset, niin

ettei yksikään heistä ole jäänyt."
31. Ja kuningas nousi ja repäisi vaatteensa rikki, ja heitti itsensä maahan; ja kaikki palvelijat seisoivat hänen ympärillänsä revityissä

vaatteissa.

32. Niin vastasi Jonadab, Davidin veljen, Simean, poika, ja sanoi: "älköön herrani ajatelko, että kaikki nuorukaiset, kuninkaan pojat, ovat tapetut, vaan ainoastansa Amnon on kuollut; sillä se on ollut päätetty Absalomin mielessä siitä päivästä asti, jona hän häpäisi hänen sisa-rensa Tamarin.

33. Niin älköön herrani kuningas panko sydämmellensä, ajatellen, ettā kaikki kuninkaan lapset ovat kuol-

leet; sillä Amnon vaan on kuollut." 34. Ja Absalom pakeni. Ja palvelija, joka vartijana oli, nosti silmänsa ja katso, suuri joukko kansaa tuli tiellä toinen toisensa perästä vuoren kupeella.

35. Ja Jonadab sanoi kuninkaalle: "katso, kuninkaan lapset tulevat: niinkuin palvelijasi on sanonut, niin

on nyt tapahtunut."

36. Ja katso, kun han lakkasi puhumasta, tulivat kuninkaan lapset, korottivat äänensä ja itkivät. Kuningas ja kaikki hänen palvelijansa it-kivät myös ääneensä katkerasti,

37. Mutta Absalom pakeni ja meni Talmain, Gesurin kuninkaan, Ammihudin pojan tyko. Ja David murehti poikunsa tähden kaikki päivät.

2 Sam. 3:3. 38. Mutta kun Absalom oli paennut ja matkustanut Gesuriin, oli hän siellä kolme ajastaikaa.

39. Ja kuningas David luopui menemästä Absalomia vastaan: sillä hän oli jo lohdutettu Amnonin kuolemasta.

14 Luku.

Absalom tulee takaisin Jerusalemiin; hänen kauneutensa ja lapsensa. Abealom pääsee isänsä kasvoja näkemään.

Ja Joab, Serujan poika, ymmärsi kuninkaan sydämmen olevan Absalomia vastaan.

2. Niin Joab lähetfi Tekoaan ja tuotti sieltä toimellisen naisen, ja sanoi hänelle: "tekeydy nyt mur-heelliseksi, ja pue murhevaatteet päällesi, äläkä voitele itseäsi öljyllä; vaan ole niinkuin vaimo, joka jo kauan aikaa on murehtinut kuollut-

ta; 3. ja mene kuninkaan tykö ja pu-hu hänelle näin ja näin." Ja Joab

pani sanat hänen suuhunsa.

4. Ja Tekoan vaimo puhui kuninkaalle, heittäysi maahan kasvoillensa, kumarsi ja sanoi: ..auta, kuningas!"

5. Kuningas sanoi hänelle: "mikā sinun on?" Hän sanoi: "voi, minā olen leskivaimo, ja mieheni on

kuollut.

6. Ja sinun piiallasi oli kaksi poikau; ne riitelivät keskenänsä kedolla, ja kun siellä ei ollut, joka heidät eroitti, niin lõi toinen toista ja tap-

poi hänet.

7. Ja katso, nyt nousee koko sukukunta piikaasi vastaan ja sanoo anna tanne veljensa tappaja, etta hänet tappaisimme veljensä sielun tähden, jonka hän tappanut on, ja hukuttaisimme perillisenkin.' Ja he sammuttavat viimeisen kipinäni, eivätkä jätä miehelleni nimeä eikä jälkeläistä maan päällä."

5 Moos. 19:11 s. 8. Kuningas sanoi vaimolle: ..mene kotiasi, ja minä tahdon antaa käs-

kvn sinun hvväksesi."

9. Ja Tekoan vaimo sanoi kuninkaalle: "herrani kuningas, se rikos olkoon minun päälläni ja isäni huoneen päällä; mutta kuningas ja hänen istuimensa olkoon viaton!"

10. Kuningas sanoi: ,joka puhuu sinua vastaan, tuo se minun tyköni; eikä hän enää ahdista sinua.

11. Han sanoi: "muistakoon nyt kuningas Herraa Jumalaansa, ettei veren kostaja tekisi surmaa vielä suuremmaksi, ja ettei polkaani sur-mattaisi!" Hän sanoi: "niin totta kuin Herra elää, ei ole hiuskarvakaan putoova pojastasi maan päälle!"

4 Moos. 35:10 s. 5 Moos. 19:2 s. Jos. 20:1 s. 12. Mutta vaimo sanoi: "salli nyt piikasi puhua jotakin herralleni kuninkaalle!" Hän sanoi: "puhu."

13. Vaimo sanoi: "miksi on sinulla senkaltaisia mielessä Jumalan kansaa vastaan? kun kuningas senkaltaisia sanoja on puhunut, on hän kuin vianalainen, koska ei kuningas tuota pakolaistansa jälleen.

14. Sillä me tosin kuolemme ja katoamme niinkuin maahan kaadettu vesi, jota ei pidätetä: eikä Jumalakaan ota henkeä pois, vaan hänellä on se mieli, ettei hän hyljättyä perāti hylkāisi tyköānsā. Ps 30:6. 89:49.

Hes. 18:23,32. 33:11. 15. Niin olen nyt tullut puhumaan

senkaltaisia herralleni kuninkaalle; sillä kansa on peljättänyt minua, ja piikasi ajatteli: minä puhuttelen plikasi ajatteti: mina punduteten kuningasta, ehkä hän tekee piikan-sa sanan jälkeen. 16. Sillä kuningas kuulee piikaan-sa ja auttaa sen miehen kädestä,

oka tahtoo hävittää minut ja poikani yhtä haavaa Jumatan perin-

17. Ja piikasi ajatteli: herrani kuninkaan sanat ovat minulle lohdutukseksi; sillä herrani kuningas on niinkuin Jumalan enkeli, ja kuultelee hyvän ja pahan; sentähden on myös Herra, sinun Jumalasi, sinun kanssasi."

18. Kuningas vastasi ja sanoi vaimolle: "ālā salaa minulta sitā, mitā minā kysyn sinulta!" Vaimo sanoi: "herrani kuningas puhukoon!"

 Kuningas sanoi: "onko Joabin käsisinun kanssasi kaikissa näissä?" Vaimo vastasi ja sanoi: "niin totta kuin sinun sielusi elää, herrani kuningas, ei pääse kukaan oikialle eikä vasemmalle kädelle siitä, mitä herrani kuningas on sanonut; palvelijasi Joab on minun käskenyt ja on pannut kaikki nämä sanat piikasi suuhun.

20. Antaaksensa asialle toisen muodon on palvelijasi Joab tämän tehnyi; mutta herrani on viisas niinkuin Jumalan enkeli, ja ymmärtää kaikki asiat maan päällä.

21. Ja kuningas sanoi Joabille: "kat-50, mină olen sen tehnyt: mene ja tuo nuorukainen Absalom jälleen. 22. Silloin Joab heittäysi kasvoillensa maahan, kumarsi ja kiitti kuningasta, ja sanoi: "tänäpänä ym-märtää palvelijasi saaneensa armon sinun edessäsi, herrani kuningas; sillä kuningas tekee, mitä hänen palvelijansa sanoo.

23. Niin nousi Joab ja meni Gesuriin, ja toi Absalomin Jerusalemiin.

2 Sam. 13:27. 24. Mutta kuningas sanoi: "poiketkoon hän omaan huoneesensa, minun kasvojani näkemättä." Niin Absalom poikkesi huoneesensa eikä nahnyt kuninkaan kasvoja.

25. Mutta koko Israelissa ei ollut yksikään mies niin kaunis kuin Absalom, ei ketään, jota niin kiitettiin; hamasta hänen kantapäästänsä aina | 3. Ja Absalom sanoi hänelle: ,,kat-

päänlakeen asti ei ollut yhtään virhettä hänessä.

26. Ja kun hänen päänsä kerittiin. — ja tapahtui aina vuoden perästä. että hän sen keritytti, sillä se oli hänelle ylön raskas; ja hän antoi keritä sen - niin painoivat hänen hiuksensa kaksi salaa sikliä kuninkaan painon mukaan.

27. Ja Absalomille syntyi kolme poikaa sekä yksi tytär, jonka nimi oli Tamar; ja hän oli kaunis nainen näöltänsä. 2 Sam. 18:18.

28. Ja Absalom oli kaksi ajastaikaa Jerusalemissa, eikä saanut nähdä

kuninkaan kasvoja.

29. Ja Absalom lähetti Joabin perään, lähettääksensä häntä kuninkaan tykö: mutta ei hän tahtonut tulla hänen tykönsä. Hän lähetti toisen kerran, eikä hän tahtonut tulla.

30. Silloin sanoi hän palvelijoillensa: "katsokaat, Joabilla on pellon kappale minun sarkani vieressä, ja hānellā on siinā ohraa; menkāāt ja pistäkäät tuli siihen." Ja Absalomin palvelijat pistivät tulen siihen.

31. Ja Joab nousi ja tuli Absalo-min huoneesen, ja sanoi hänelle: "miksi palvelijasi ovat pistäneet tu-len minun sarkaani?"

32. Absalom sanoi Joabille: "katso, mină lähetin perääsi ja annoin sanoa sinulle: tule minun tyköni, ettā lāhettāisin sinut kuninkaalle sanomaan: "miksi minä tulin Gesurista? Parempi minulle olisi, että vielā siellā olisin.' Niin anna minun nähdä kuninkaan kasvot: mutta jos joku pahateko on minussa, niin tappakoon minut!"

33. Ja Joab meni kuninkaan tykö ja ilmoitti tämän hänelle. Ja hän kutsui Absalomin; ja hän tuli ku-ninkaan tykö, ja kumarsi maahan kasvoillensa kuninkaan eteen, ja kuningas antoi suuta Absalomille.

15 Luku.

Absalomin kapina. Davidin pako.

Ja tapahtui sitten, että Absalom hankki itsellensä vaunut ja hevoset, ja viisikymmentä miestä, jotka juoksivat hänen edellänsä. 1 Kun. 1:5. 2. Ja Absalom nousi varhain huomeneltain ja seisoi porttikäytävän vieressä: ja kun jollakin oli asiaa tulla kuninkaan tyköoikeuden eteen, kutsui Absalom hänet tykönsä ja sanoi: "mistä kaupungista sinä olet?" Ja hān sanoi: "palvelijasi on siitā ja siitä Israelin sukukunnasta."

so, sinun asiasi on hyvä ja oikia; mutta ei ole yhtään siellä kuninkaan puolesta sinua kuulemassa "

4. Ja Absalom sanoi: "kuka asettaisi minut tuomariksi maassa, että jokainen, jolla on jotain asiaa ja oikeuden käymistä, tulisi minun tyköni ja minä auttaisin häntä oikeuteen!'

Ja kun joku tuli hänen tykönsä kumartamaan häntä, ojensi hän kätensä ja tarttui häneen, ja antoi hä-

nelle suuta

6. Niin teki Absalom kaikelle Israelille, kun he tulivat oikeuden eteen kuninkaan tykö; ja näin varasti Absalom Israelin miesten sy-

dämmet.

7. Ja tapahtui, kun neljäkymmentä ajastaikaa oli kulunut, että Absalom sanoi kuninkaalle: "anna minun mennä Hebroniin, täyttämään lupaustani, jonka olen Herralle luvannut.

8. Sillä asuessani Gesurissa Syriassa, lupasi palvelijasi lupauksen ja sanoi: jos Ĥerra tuo minut kerran Jerusalemiin jälleen, palvelen minä Herraa.'' 1 Moos. 28:20 s. 2 Sam. 13:39 s.

9. Kuningas sanoi hänelle: "mene rauhassa!" Ja han nousi ja meni

Hebroniin.

10. Mutta Absalom lähetti vakoojat kaikkiin Israelin sukukuntiin, ja kāski sanoa: .,kun saatte kuulla torven äänen, niin sanokaat: ,Absalom on kuningas Hebronissa!"

11. Ja Absalomin kanssa meni kaksi sataa miestä Jerusalemista, jotka olivat kutsutut; mutta ne menivät yksinkertaisuudessansa, eivätkä tie-

täneet mitään asiasta.

12. Ja Absalom lähetti myös Ahitofelin, Gilonilaisen, Davidin neu-vonantajan, perään, hänen kaupungistansa Gilosta, kun hän teurasuh-ria uhrasi. Ja kapinaliitto vahvistui, ja kansaa yhä lisääntyi paljon Absalomin puolelle. 1 Atk. 27:33.

13. Ja erās tuli ja ilmoitti sen Davidille, sanoen: "Israelin miesten sydämmet ovat kääntyneet Absalo-

min puoleen!"

 Niin David sanoi kaikille palvelijoillensa, jotka hänen kanssansa Jerusalemissa olivat: "nouskaamme ja paetkaamme, sillä muutoin ei pääse yksikään meistä Absalomin edestă! Rientakaat menemään, ettei hän äkisti karkaisi meidän päällemme, ja tuottaisi onnettomuutta meille ja löisi kaupungin miekan teräl-lä!" Ps. 3:1 s.

kuninkaalle: "mitä herramme kuningas päättää hyväksi, katso, tässä me, palvelijasi, olemme!"

16. Ja kuningas kāvi jalkaisin ulos kaiken huoneensa kanssa: mutta hän jätti kymmenen jalkavaimos huoneita vartioitsemaan.

 Ja kun kuningas ja kaikki kansa olivat jalkaisin käyneet ulos, seisahtuivat he äärimmäisen huoneen

tykönä.

18. Ja kaikki hänen palvelijansa kävivät hänen sivullansa, sitälikin myös kaikki Kretiläiset ja Pletiläiset; ja kaikki Gatilaiset, kuusi sataa miestä, jotka hänen seurassansa olivat tulleet Gatista, kävivät kuninkaan edellä. 2 Sam. 8:18. 1 Kun. 1:38.

1 Aik. 18:17. 19. Ja kuningas sanoi Gatilaiselle Ittaille : "miksi sinäkin tulet meidän kanssamme? Palaja ja ole kunin-kaan tykönä; sillä sinä olet muukalainen, ja olet pakolainenkin asumapaikastasi.

20. Eilen sinä tulit; vaivaisinko minä tänäpänä sinua käymään meidän kanssamme, kun minä menen, mihin menenen? Ei, palaja sinä ja vie veljesi myötäs; armo ja totuus seu-ratkoon sinua!"

21. Ittai vastasi kuningasta ja sanoi: "niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin herrani kuningas elää, missä ikänä herrani kuningas on, olkoonpa kuolemaksi tahi elämäksi, siellä on palvelijasikin oleva!" 22. David sanoi Ittaille: "tule ja käy

meidän kanssamme!" Ja niin kävi Gatilainen Ittai ja kaikki hänen miehensä, ja kaikki lapset, jotka hänen

kanssansa olivat.

23. Ja kaikki maakunta itki suurella äänellä, ja kaikki väki kulki mukana. Ja kuningas meni Kidronin ojan ylitse; ja kaikki kansa meni ylitse tietā myöten korpea kohti. Joh. 18:1.

24. Ja katso, siellä oli myös Sadok ja kaikki Leviläisei hänen ka**nssa**nsa, ja he kantoivat Jumalan liiton arkkia; ja seisahuttivat Jumalan arkin, — ja Abjatar tuli myös sinne ylös – siksi kun kaikki väki oli tullut ulos kaupungista.

25. Niin sanoi kuningas Sadokille. ,vie Jumalan arkki kaupunkiin jälleen Jos minā saan armon Herran edessä, niin hän tuopi minut takaisin ja antaa minun nähdä Hänet ja hänen majansa.

26. Mutta jos hān niin sanoo: sină ole minulle otollinen! katso, ā!¹¹ Ps. 3:1s. tāssā olen; hān tehköön minulle, 15. Kuninkaan palvelijat sanoivat mitā hān tahtoo!"18am.3:18. 28am.10:12.

27. Ja kuningas sanoi papille Sadokille: "etkő sinä ole näkijä? palaja rauhassa kaupunkiin, ja molemmat poikanne teidän kanssanne, Ahimaas, sinun poikasi, ja Jonatan, Abjaturin poika.1 Sam. 9:9. 2 Sam. 17:17.

28. Katso, minā odotan korven luotuspaikoissa, siksikuin teiltä sana tulee, tuomaan minulle tietoa."

29. Niin Sadok ja Abjatar kantoivat Jumalan arkin Jerusalemiin, ja olivat siellä.

30. Mutta David meni Öljymäkeä ylöspäin ja itki käydessänsä; ja hänen päänsä oli peitetty, ja hän kä-vi avojaloin; ja kaikki kansa, joka oli hänen kanssansa, jokainen peitti päänsä, ja astuivat ylöspäin itkien.

2 Sam. 19:4. Est. 6:12. Jer. 14:3 s. 31. Ja kun Davidille ilmoitettiin Ahitofelin olevan Absalomin liitossa, sanoi hän: ,,Herra, tee Ahitofelin neuvo tyhmyydeksi!"

32. Ja kun David tuli kukkulalle, missä Jumalaa rukoiltiin, katso, Husai, Arkilainen, kohtasi häntä, ihopaita revāistynā, ja multaa päänsā 1 Moos. 37:34.

33. Ja David sanoi: "jos minua seuraat, niin olet minulle vaan kuor-

34. Mutta jos palajat kaupunkiin ja sanot Absalomille: ,sinun palvelijasi olen mină, kuningas; isääsi olen kyllä kauan palvellut, mutta nyt tahdon olla sinun palvelijasi, niin sinä voit tehdä minulle Ahitofelin neuvon tyhjäksi. 2 Sam. 17:6 s.

35. Katso, papit Sadok ja Abjatar ovat sinun kanssasi. Ja kaikki, mita kuulet kuninkaan huoneesta, ilmoita papille Sadokille ja Abjata-

36. Katso, heidän kaksi poikaansa ovat siellä heidän kanssansa, Ahimaas, Sadokin poika, ja Jonatan, Abjatarin poika; niiden kanssa saatte lähettää minulle tiedon siitä, mitä kuulette."

37. Ja Husai, Davidin ystāvā, meni kaupunkiin. Ja Absalom tuli Je-

rusalemiin.

16 Luku.

Siban petos. Simein kiroukset. Husain viekkaus.

Ja kun David oli käynyt vähän a-las vuoren kukkulalta, katso, kohiasi häntä Siba, Mefibosetin palvelija, kahdella satuloitulla aasilla, joiden seljässä oli kaksi sataa leipää, a sata rusina-rypälettä, ja sata fiikunaleipää ja leili viiniä.

2. Niin sanoi kuningas Siballe: "mitā nāillā tahdot tehdā?" Siba saņoi: "aasit ovat kuninkaan perheen ajettaviksi, leivät ja fiikunat palvelijain syötäviksi, ja viini heidän juodaksensa, kun väsyvät korvessa.

3. Kuningas sanoi: "missa on herrasi poika?" Siba sanoi kuninkaalle : "katso, hän jäi Jerusalemiin, sillä hän sanoi: ,tänäpänä antaa Israelin huone minulle isäni valtakunnan

iälleen." 2 Sam. 9:10, 19:27, 4. Kuningas sanoi Siballe: "katso, kaikki mitä Mefibosetilla on, on sinun omasi." Siba sanoi: "minā ru-

koilen nöyrästi, anna minun saada armo sinun edessäsi, herrani ku-

ningas!"

5. Kun kuningas David tuli Bahurimiin, katso, sieltä tuli mies Saulin huoneen sukua. Simei nimeha. Geran poika; hän läksi ulos ja kiroili käydessänsä. 2 %am. 19:19. 1 Kun. 2:8.

6. ja heitteli kiviä Davidin ja kaikkien kuningas Davidin palvelijoitten perästä; sillä kaikki kansa ja kaikki sankarit olivat hänen oikialla ja -

vasemmalla puolellansa.

7. Ja Simei sanoi näin kiroillessansa hāntā: "ulos, ulos, verikoira, si-

nä Belialin mies!

8. Herra on maksanut sinulle kaiken Saulin huoneen veren, kun olet tullut hänen sijaansa kuninkaaksi. Ja Herra on antanut valtakunnan pojallesi Absalomille; ja katso, nyt olet kiinni onnettomuudessasi, sillä sinä olet verikoira!

9. Ja Abisai, Serujan poika, sanoi kuninkaalle: "minkätähden tämä kuollut koira saa kiroilla herraani kuningasta? Minä menen ja lyön häneltā pāān poikki!" 1 Sam. 24:15. 26:8.

2 Sam. 9:8. 19:21. 10. Kuningas sanoi: "te Serujan pojat, mitä minun teihin tulee? Anna hänen kirota; sillä Herra on hänelle sanonut: ,kiroile Davidia! taitaa nyt sanoa: ,miksi niin teet?"

2 Sam, 19:22. 1 Kun. 2:8 s., 36 s. Joh. 18:11. 11. Ja David sanoi Abisaille ja kaikille palvelijoillensa: "katso, oma poikani, joka on kupeistani tullut, väijyy henkeäni; miksei sitten tuo Benjaminin poika? Antakaat hänen kiroilla, sillä Herra on niin hänelle käskenyt!

12. Ehkā katsoo Herra vielā viheliäisyyttäni; ja Herra maksaa minulle hyvällä sen, että minua tänä-pänä kiroillaan!"

13. Ja David meni väkinensä tietä myöten; mutta Simei käveli hänen 28am. 92s. 15:30. | kohdallansa mäen viertä, ja kiroili käydessänsä, heitteli kiviä hänen l puoleensa ja viskeli multaa.

14. Ja kuningas ja kaikki kansa. joka oli hänen kanssansa, oli väsyk-

sissä; ja hän lepäsi siinä.

15. Mutta Absalom ja kaikki kansa, Israelin miehet, tulivat Jerusalemiin, ja Ahitofel hänen kanssansa. 16. Kun Arkilainen Husai, Davidin

ystāvā, tuli Absalomin tykō, sanoi hān Absalomille: "elākōon kunin-gas, elākōon kuningas!" 17. Absalom sanoi Husaille: "onko

tämä laupeutesi ystävääsi kohtaan?

Mikset mennyt ystäväsi kanssa?"
18. Husai sanoi Absalomille: "ei niin: vaan jonka Herra on valinnut ja tämä kansa, ja kaikki Israelin miehet, hänen minä olen ja hänen puo-

lellansa minā pysyn.

19. Ja vielā, keiā minā palvelisin? eikö hänen poikansa edessä? Niinkuin minä olen palvellut isäsi edessä, niin tahdon olla sinunkin edessäsi.

20. Ja Absalom sanoi Ahitofelille: "pitäkäät neuvoa, mitä meidän on

tekeminen!"

21. Ahitofel sanoi Absalomille: "makaa isäsi jalkavaimot, jotka hän on jättänyt huonetta vartioitsemaan; niin koko Israel saa kuulla sinun tehneeksi itsesi haisevaiseksi isäsi edessä, ja siitä vahvistuvat kaikkien kādet, jotka sinun tykonāsi ovat. 2 Sam. 15:16.

22. Niin he tekivät Absalomille majan katolle; ja Absalom meni isänsä jalkavaimojen tykö, kaiken Israelin nähden. 2 Sam. 12:11 s.

23. Ahitofelin neuvo oli siihen aikaan juuri niinkuin joku olisi kysynyt Jumalalta jostakin asiasta, semmoiset olivat kaikki Ahitofelin neuvot sekä Davidille että Absalomille.

17 Luku.

Ahitofelin ja Husain neuvo. Ahitofel hirttää itsensä. David Mahanaimissa.

Ja Ahitofel sanoi Absalomille: "mi-nä valitsen nyt kaksitoista tuhatta miestä ja nousen tänä yönä ajamaan Davidia takaa.

2. Ja minä karkaan hänen päällensä, niinkauan kun hän on väsynyt ja voimaton, ja peljätän hänet, niin että kaikki kansa, joka hänen tykönänsä on, pakenee, ja lyön kunin-kaan yksinänsä; 28am. 16:14.

 ja minä palautan kaiken kansan sinun tykösi. Kaikkien palaaminen riippuu tästä miehestä, jota etsit; kaikki kansa on oleva rauhassa.

4. Tämä näkyi oikiaksi Absalomille ja kaikille Israelin vanhimmille.

5. Mutta Absalom sanoi: "kutsuttakoon myösHusai.Arkilainen.ia kuulkaamme, mitä hänkin sanoo."

6. Ja kun Husai tuli Absalomin tykö, puhui Absalom hänelle, sanoen: "näitä Ahitofel on puhunut, sano sinā, pitääkō meidān niin tekemän, vai ei."

7. Niin Husai sanoi Absalomille. ei ole se hyvä neuvo, jonka Ahito-

fel tällä kertaa on antanut."

8. Ja Husai sanoi vielä: "sinä tunnet hyvin isäsi ja hänen miehensä, että ne ovat sankarit ja vihaiset sydāmmestā, niinkuin karhu kedolla, jolta pojat ovat otetut pois; ja isäsi on myös sotamies, eikä hän yöttele väkensä kanssa.

9. Katso, nyt hän on lymynnyt johonkuhun luolaan tahi muuhun paikkaan: Ja jos nyt tapahtuisi, että joku alussa kaatuisi, niin se kyllä kohta kuuluisi, ja sanottaisiin: .suuri tappio on tapahtunut kansassa,

joka Absalomia seurasi!

10. Ja väkevinkin sotamies, jonka sydän on kuin jalopeuran sydän, rupeaisi tästä pelkäämään; sillä koko Israel tietää isäsi sankariksi, ja hänen väkensä jaloiksi miehiksi

11. Mutta mina annan sen neuvon, että kokoat tykösi kaiken Israelin. hamasta Danista Bersebaan asti, niin monta kuin santaa on meren reunalla; ja sinä itsekin menet tappe-

Tuom. 20:1. 12. Ja me karkaamme hänen päällensä, missä paikassa me hänet vaan löydämme, ja hyökkäämme hänen päällensä, niinkuin kaste laskeupi alas maan päälle, emmekä jätä yhtäkään jäljelle kaikista hänen miehistänsä, jotka hänen kanssansa ovat.

13. Mutta jos hän vetäypi johonkuhun kaupunkiin, niin heittäköön koko Israel köysiä siihen kaupunkiin, ja me vedāmme sen alas virtaan, siksi kun ei siellä pienintäkään ki-

veā löydetā."

14. Ja Absalom ja jokainen mies Israelista sanoi: "Husain, Arkilaisen, neuvo on parempi kun Ahitofelin!" Mutta Herra asetti sen niin, että Ahitofelin hyvä neuvo estettiin, sentähden että Herra saattaisi Absalomille onnettomuuden.

Ja Husai sanoi papille Sadokille ja Abjatarille. "niin ja niin on Ahi-tofel neuvonut Absalomia ja Israelin vanhimpia, mutta minä olen niin ja niin neuvonut,

16. Niin lähettäkäät nyt kiireesti

matkaan, ja ilmoittakaat Davidille | ja sanokaat: "älä ole yötä korven luotuksissa, vaan mene virran yli, ellei perikato tulisi kuninkaalle ja

kaikelle hänen väellensä."

17. Ja Jonatan ja Ahimaas seisoivat Rogelin lähteellä; ja yksi piika meni ja sanoi sen heille, ja he menivät sanomaan sitä kuningas Davidille. Sillä he eivät uskaltaneet näyttää itseänsä, että he olisivat tulleet kaupunkiin. Jos. 15:7, 18:16, 28am, 15:27, 18. Mutta erās palvelija sai heidāt nähdä ja ilmoitti sen Absalomille. Ja he molemmat menivät nopiasti matkoihinsa ja tulivat yhden miehen huoneesen Bahurimissa, jolla

oli kaivo kartanollansa; ja he astuivat siihen sisälle. 19. Ja vaimo otti peitteen ja levitti kaivolle, ja hajoitti survotuita ohria sen päälle, niin ettei mitään näkynyt.

Jos. 2:4. 6. 20. Kun Absalomin palvelijat tulivat vaimon tykö huoneesen, sanoivat he: "missä on Ahimaas ja Jona-tan?" Vaimo sanoi heille: "he menivăt tuon pienen joen ylitse." Ja kun he olivat etsineet eikä mitään löytäneet, menivät he Jerusalemiin takaisin.

21. Ja kun he olivat menneet tiehensă, nousivat he kaivosta ylös, ja menivāt matkoihinsa, ja ilmoittivat kuningas Davidille, ja sanoivat Daville: "nouskaat ja menkäät kii-reesti veden ylitse; sillä niin ja niin on Ahitofel neuvonut teitä vastaan."

22. Ja David nousi kaiken väkensä kanssa, ja ne meniyat ennen päivan koittoa Jordanin ylitse, siksi kun ei puutunut yhtäkään, joka ei olisi

tullut Jordanin ylitse.

23. Kun Ahitofel nāki, ettei hūnen neuvonsa mukaan tehty, satuloitsi han aasinsa, nousi ja meni kotiansa omaan kaupunkiinsa, toimitti huoneensa asiat, ja hirtti itsensä; ja niin hän kuoli ja haudattiin isänsä hautaan.

24. Ja David tuli Mahanaimiin ; ja Absalom meni Jordanin vlitse, han jakaikki Israelin miehet hänen kans-

sansa.

25. Ja Absalom asetti Amasan Joabin sijaan sotapäämieheksi. Ja Amasa oli Jitran. Jisreeliläisen, poika, loka makasi Abigailin. Nahaksen tyttären,Serujan sisaren, Joabin äidin.

28am. 19:13. 1 Aik. 2:16 s. 26. Ja Israel ja Absalom sijoittivat itsensä Gileadin maahan.

27. Kun David oli tullut Mahanaimiin, toi Sobi, Nahaksen poika, Am-

monin lasten Rabbatista, ja Makir, Ammielin poika, Lodebarista, ja Barsillai, Gileadilainen Rogelimista,

2 Sam. 9:4. 19:31 s. 1 Kun. 2.7. 28. makuuvaatteita, maljoja, saviastioita, nisuja, ohria, jauhoja, korvennettuja tähkäpäitä, papuja, herneitä ja korvennettuja herneitä,

29. hunajaa, voita, lampaita ja lehmän-juustoja Davidille ja väelle, joka hänen kanssansa oli, ravinnoksi; silla he ajattelivat: "kansa rupeaa isoomaan, väsymään ja janoo-maan korvessa."

18 Luku.

Sota syttyy. Absalomin kuolema. Davidin suru.

Ja David luetteli kansan, joka oli hänen tykönänsä, ja pani päämie-hiä tuhansille ja päämiehiäsadoille 2. Ja hän lähetti kolmannen osan

väkeä Joabin kanssa, ja kolmannen osan Abisain, Serujan pojan, Joabin veljen kanssa, ja kolmannen osan Ittain, Gatilaisen, kanssa. Ja kuningas sanoi kansalle: "minākin menen sotaan teidän kanssanne.

3. Mutta kansa sanoi: "älä mene; sillä jos joudumme pakenemaan, niin eivät he meistä tottele, jos meitā puoli kuolee, eivāt he siitā pidā lukua; sillä sinä olet niinkuin kymmenen tuhatta meitä. Parempi on, että tulet meille avuksi kaupungis-2 Sam. 21:17.

4. Kuningas sanoi heille: "mikā teille kelpaa, sen minā teen." Ja kuningas seisoi portilla, ja kansa kävi sadottain ja tuhansittain ulos.

Ja kuningas kāski Joabia, Abisaita ja Ittaita, sanoen: "pidelkäät hellävaraisesti nuorukaista Absalomia!" ja kaikki kansa kuuli kuninkaan varoittavan jokaista päämiestä Absalomin suhteen.

6. Ja kansa läksi kedolle Israelia vastaan; ja taistelu syntyi Efraimin

metsässä

7. Ja Israelin kansa lyötiin siellä Davidin palvelijain edessä; ja sinä päivänä tapahtui sangen suuri tappio: kaksikymmentä tuhatta miestä. 8. Ja sota hajausi siellä koko maa-

han; ja metsä surmasi sinä päivänä usiampia kansasta kuin miekka.

9. Ja Absalom kohtasi Davidin palvelijoita; ja hän ajoi muulilla. Ja kun muuli tuli oksaisen paksun tammen alle, tarttui hänen päänsä tammeen, ja hän jäi riippumaan taivaan ja maan välille; mutta muuli juoksi matkoihinsa hänen altansa. 2 5am. 14:26,

10. Kun muuan mies sen näki, ilmoitti hän Joabille ja sanoi: ..katso, mină năin Absalomin riippuvan tammessa."

11. Ja Joab sanoi miehelle, joka sen hänelle ilmoitti: "näitkö sen? Mikset lyönyt häntäsieltä maahan? Niin mina olisin puolestani antanut sinulle kymmenen hopiapenninkiä ja

yhden vyön."

12. Mies sanoi Joabille: "jos olisin saanut punnittuna käteeni tuhannen hopiapenninkiä, en olisi vielä sitten-kään satuttanut kättäni kuninkaan poikaan; sillä kuningas käski meidän kuullen sinua ja Abisaita ja Ittaita, sanoen: ,ottakaat vaari nuorukaisesta Absalomista!

13. Taikka, jos olisin tehnyt petoksen hänen henkeänsä vastaan, - sillä ei kuninkaalta ole mitään salattu. - niin olisit sinä ollut minua

vastaan."

14. Joab sanoi: "en minä enää odota sinua." Ja han otti kolme keihästä käteensä ja pisti ne Absalomin sydämmeen, kun hän vielä tammessa eli.

Ja kymmenen nuorukaista, Joabin aseenkantajia, piirittivät Absalomia ja löivät hänet kuoliaaksi.

16. Niin puhalsi Joab pasunaan, ja kansa palasi ajamasta Israelia takaa ; sillä Joab tahtoi armahtaa kansaa. 17. Ja he ottivat Absalomin, ja heit-

tivät hänet suureen kuoppaan metsässä, ja panivat ison kiviroukkion hänen päällensä. Ja koko Israel pakeni kukin majallensa. Jos. 7:26. 8:29.

18. Mutta Absalom oli eläissänsä pystyttänyt itsellensä patsaan, joka seisoo kuninkaan laaksossa; sillä hān sanoi: ,,ei minulla ole yhtään poikaa, säilyttämään nimeni muis-tor." Ja hän kutsui sen patsaan nimellänsä; ja vielä tänäpänä kutsutaan se Absalomin patsaaksi.

1 Moos. 14:17. 2 Sam. 14:27. 19. Ja Ahimaas, Sadokin poika, sanoi: "anna minun juosta ja viedä kuninkaalle sen iloisen sanoman, että Herra on saattanut hänelle oikeuden hänen vihollistensa käsistä."

 Joab sanoi hänelle: ,,et sinä tä-näpänä vie yhtään hyvää sanomaa; vie toisena päivänä sanomia, mutta älä tänäpänä; sillä kuninkaan poi-ka on kuollut."

21. Ja Joab sanoi Kuusille: "mene ja ilmoita kuninkaalle, mitä nähnyt olet." Ja Kuusi kumarsi Joabia ja

juoksi.

22. Mutta Ahimaas, Sadokin poika,

miten kävisi, minäkin juoksen Kuusin perässä!" Joab sanoi: "miksi sina juokset, poikani? Et sina vie yhtään hyvää sanomaa."

23. Hän vastasi: "vaikka miten kävisi, minä juoksen!" Hän sanoi hänelle: "juokse!" Niin Ahimaas juoksi Jordanin lakeuden tietä ja ennät-

ti Kuusin.

24. Mutta David istui molempain porttienvälillä, ja vartija meni portin katolle, muurille, nosii silmänsä ja näki miehen juoksevan yksinänsä. 25. Ja vartija huusi ja sanoi sen ku-

ninkaalle. Kuningas sanoi: ,jos hān on yksin, niin on hyvä sanoma hä-nen suussansa." Ja hän aina juoksi ja tuli lähemmä.

26. Niin vartija näki toisen miehen juoksevan, ja huusi oven vartijalle ja sanoi: "katso, yksi mies juoksee yksinänsä." Kuningas sanoi: "sekin

on hyvä sanantuoja." 27. Vartija sanoi: "minusta näkyy ensimmäisen juoksu, niinkuin se olisi Ahimaasin, Sadokin pojan, juoksu." Ja kuningas sanoi: "se on hyvä mies ja tuo hyvää sanomaa."

28. Ahimaas huusi ja sanoi kuninkaalle: "Rauha!" ja hän kumarsi kuninkaan edessä maahan kasvoillensa ja sanoi: "kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka on antanut kāsiisi ne miehet, jotka nostivat kātensä herraani kuningasta vastaan!"

29. Kuningas sanoi: "onko nuorukaisen Absalomin hyvin asiat?" Ahimaas sanoi: "minä näin suuren metelin, kun Joab lähetti kuninkaan toisen palvelijan ja minut, sinun palvelijasi, tänne, enkā minā tiedā, mitā se oli."

30. Kuningas sanoi: "kään**ny ja seiso** tuolla!"Ja hän kääntyi ja seisoi siellä. 31. Ja katso, niin Kuusi tuli ja sa-

noi: "täällä ovat hyvät sanomat, herrani kuningas! Herra on saattanut tänäpänä sinulle oikeuden kaikkein kādestā, jotka nousivat sinua vastaan."

32. Kuningas sanoi Kuusille: "onko nuorukaisen Absalomin hyvin asiat?" Kuusi sanoi: "niinkuin nuorukaisen on käynyt, niin käyköön herrani kuninkaan vihollisten, ja kaikkein niiden, jotka asettuvat si-nua yastaan, sinulle vahingoksi!"

 Ja kuningas kāvi murheelliseksi, meni portin ylistupaan ja itki, ja sanoi mennessänsä näin: "poi-kani Absalom! minun poikani, mi-nun poikani Absalom! Oi joska minā olisin kuollutsinun sijaasi! Absasanol vielä kerran Joabille: "vaikka | lom, minun poikani, minun poikani!

19 Luku.

Josh nuhtelee Davidia. David saatetaan takaisin Jerusalemiin.

Ja Joabille ilmoitettiin: "katso, ku-ningas itkee ja suree Absalomia." 2. Ja sinä päivänä oli voitosta itku

kaikessa kansassa; sillä kansa oli kuullut sinä päivänä sanottavan: "kuningas on murheissansa poikansa tähden."

3. Ja kansa tuli varkain sinä päivänä kaupunkiin, niinkuin varkain tulee se kansa, joka hapee paettu-

ansa sodassa.

4. Mutta kuningas peitti kasvonsa ja huusi suurella äänellä: "voi, poikani Absalom! Absalom, minun poikani, minun poikani!" 2 Sam. 18:33. 5. Niin Joab tuli kuninkaan tykö huoneesen ja sanoi: "sinä olet hä-väissyt tänäpänä kaikki palvelijasi, jotka ovat tänäpänä hädästä pelaslaneet sinut, ja poikiesi, ja tytärtesi, vaimojesi ja jalkavaimojesi henget. 6. Sillā sinā rakastat niitā, jotka sinua vihaavat, ja vihaat niitā, jotka sinua rakastavat; ja tänäpänä olet sinä ilmoittanut, ettet mitään lukua pidä sotapäämiehistäsi eikä palvelijoistasi; sillä nyt minä ymmärrän, ellä jos vaan Absalom eläisi ja me kaikki olisimme tänäpänä kuolleet, se olisi varsin oikein sinun mielestāsi.

7. Nouse siis nyt ja käy ulos, ja puhuttele ystävällisesti palvelijoitasi; sillä mina vannon sinulle Herran kautta, että, jollet sinä käy ulos, eipā ole yksikāān mies tykönāsi tātā yölä; ja tämä on sinulle pahempi, kuin kaikki ne vastukset, jotka sinua ovat kohdanneet hamasta nuo-

ruudestasi tähän asti."

& Niin kuningas nousi, ja istui porttiin. Ja se ilmoitettiin kaikelle kansalle, sanomalla: "katso, kuningas istuu portissa." Ja kaikki kansa tuli kuninkaan eteen; mutta Israel oli paennut itsekukin majoillensa.

9. Ja kaikki kansa riiteli keskenänsä kaikissa Israelin sukukunnissa, sanoen: "kuningas on meitä auttanut vihamiestemme käsistä, ja hän on meitä pelastanut Filistenlaisten vallasta, ja nyt on hän maakunnasta. paennut Absalomin tähden.

10. Mutta Absalom, jonka me itsellemme voitelimme, on kuollut sodassa, miksi nyt olette alallanne etiekā nouda kuningasta takaisin?"

11. Mutta kuningas David lähetti sanan papeille Sadokille ja Abjatarille, ja käski heille sanoa: "puhu- 23. Ja kuningas sanoi Simeille: "ei

kaat vanhimmille Juudassa, sanoen: miksi olette viimeiset kuningasta kotiansa noutamaan?" Sillä kaiken Israelin puhe oli tullut kuninkoan korviin, hänen huoneesensa.

12. "Te olette veljeni, luuni ja lihani; miksi olette viimeiset nouta-

maan jälleen kuningasta?

13. Ja sanokaat Amasalle: ,etkö ole minun luuni ja lihani? Jumala tehköön minulle niin ja niin, jollet sinä tule sotapäämieheksi minun edessäni Joabin sijaan koko ijäksesi."

2 Sam. 17:25. 1 Aik. 2:16 s. 14. Ja hän käänsi kaikkein Juudan miesten sydämmet niinkuin yhden

miehen sydämmen. Ja he lähettivät kuninkaalle sanan: "palaja sinä ja kaikki palvelijasi!"

15. Niin kuningas palasi jälleen. Ja kun hän tuli Jordanin tykö, olivat kaikki Juudan miehet tulleet Gilgaliin kuningasta vastaan, saattamaan kuningasta Jordanin ylitse.

16. Ja Simei, Geran poika, Benjaminilainen Bahurimista, kiiruhti ja meni Juudan miesten kanssa alas kuningas Davidia vastaan.

17. Ja hänen kanssansa oli tuhannen miestā Benjaminista; oli myös Siba, Saulin huoneen palvelija, viidentois-ta poikansa ja kahdenkymmenen palvelijansa kanssa; ja he menivāt Jordanin ylitse kuninkaan eteen.

18. Ja lautta oli mennyt toiselle puolelle viemään kuninkaan perhettä yli ja tekemään mitä hänelle kelpasi. Mutta Simei, Geran poika, laski polvillensa kuninkaan eteen, hänen mennessä Jordanin ylitse.

19. Ja han sanoi kuninkaalle: "ala, herrani, lue minulle pahaa tekoani, ālākā muistele, mitā palvelijasi rikkoi sinä päivänä, jona herrani kuningas läksi Jerusalemista, että kuningas sen sydämmellensä laskisi!

28am. 16:5 s.

20. Sillä palvelijasi tuntee syntiä tehneensä, ja katso, minä olen tänäpänā lāhtenyt ensimmāisnā koko Josefin huoneesta herrani kuningasta vastaan.

21. Mutta Abisai, Serujan poika, vastasi ja sanoi: "tästäkö syystä Simei pääsisi kuolemusta, vaikka hän kirosi Herran voidellua?" 28am.16.9.

22. Ja David vastasi: "mitä minun teihin tulee, te Serujan pojat, että tahdotte tänäpänä minulle tulla saatanaksi? Pitäisikö jonkun tänäpänā kuoleman Israelissa? Sillā enkö minä tiedä tänäpänä tulleeni kuninkaaksi Israelissa?" 1 Sam. 11:18.

sinun pidä kuoleman." Ja kuningas l vannoi sen hänelle. 1 Kun. 2:8 s., 36 s.

24 Ja Mefiboset, Saulin poika, tuli myös kuningasta vastaan. Ei hän ollut puhdistanut jalkojansa, eikä ajellut partaansa, eikä pesnyt vaatteitansa aina siitä päivästä, jona kuningas läksi, siihen päivään asti, jona hän rauhassa jälleen palasi.

25. Kun nyt Jerusalem tuli kuningasta vastaan, sanoi kuningas hä-nelle ,,mikset tullut minun kans-

sani, Mefiboset?"

26. Ja hän sanoi: "herrani kuningas, palvelijani on pettänyt minut. Sillä palvelijasi ajatteli: "minä satu-loitsen aasini, ajan sillä ja menen kuninkaan kanssa; sillä palvelijasi on ontuva.

27. Ja hän on panetellut palvelijaasi herrani kuninkaan edessä; mutta herrani kuningas on kuin Jumalan enkeli, tee siis mitä sinulle on kel-

vollinen.

2 Sam. 14:17,20. 16:1 s. 28. Sillä ei ollut koko isäni huone muuta kuin kuoleman oma herrani kuninkaan edessä, ja kuitenkin sinä asetit palvelijasi niiden joukkoon, jotka syövät sinun pöydässäsi. Mikä oikeus olisikaan minulla enää, mitä kuninkaalle valitettavaa?"

29. Kuningas sanoi hänelle: "mitä tahdot enää puhua asiastasi? Minä olen sanonut: ,şinä ja Siba jakakaat pelto keskenänne." 28am. 16:4.

30. Niin Mefiboset sanoi kuninkaalle: "oitakoon hiin sen kokonansa, sittekuin herrani kuningas on rau-hassa kotiansa palannut." 31. Ja Barsillai, Gileadilainen, tuli

Rogelimista ja meni kuninkaan kanssa Jordanin ylitse, saattamaan hän-

tä Jordanin ylitse. 2 8am. 17:27 s. 32. Ja Barsillai oli sangen ijällinen, jo kahdeksankymmenen vuotinen. Hän oli ravinnut kuningasta, kun hän oli Mahanaimissa; sillä hän oli sangen jalo mies. 1 Kun. 2:7.

33. Ja kuningas sanoi Barsillaille: "seuraa minua; minä ravitsen sinut minun kanssani Jerusalemissa."

 Mutta Barsillai sanoi kuninkaalle: "kuinka monta vuotta minulla enää on elää, että menisin kuninkaan kanssa Jerusalemiin?

35. Minā olen jo tānāpānā kahdeksankymmenen ajastaikainen. Tietäisinko minä eroittaa hyvän pahasta? Maistaisiko palvelijasi, mitä hän syö ja juo? taikka kuulisinko vielä veisaajain ja veisaajatarten ääntä? Miksi olisi palvelijasi vielä vaivaksi her-ralleni kuninkaalle?

· 36. Sinun palvelijasi menee pikim- |

mältään Jordanin ylitse kuninkaan kanssa. Minkätähden kuningas tahtoo minulle näin maksaa?

37. Salli siis nyt palvelijasi palata takaisin, että minä kuolisin omassa kaupungissani isäni ja äitini haudalla. Ja katso, tässä on palvelijasi Kimeham, hän menköön herrani kuninkaan kanssa; ja tee hänelle, mitä sinulle kelpaa "

38. Kuningas vastasi: "Kimeham seuratkoon minua ylitse, ja minä teen hänelle sen, mikä sinulle on otollinen, ja kaikki, mitä minulta

anot, teen mina sinulle."

39. Kun kaikki kansa ja kuningas olivat menneet Jordanin ylitse, antoi kuningas Barsillain suuta siunasi hanta; ja han palasi kotiansa.

40. Niin kuningas meni Gilgaliin ja Kimeham seurasi häntä. Ja kaikki Juudan väki oli saattanut kuningasta ylitse, niin myös puoli Israe-

lin kansaa.

41. Ja katso, silloin tulivat kaikki Israelin miehet kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle: "miksi veljemme, Juudan miehet, ovat varastaneet sinut ja vieneet kuninkaan perheinensä Jordanin ylitse, ja kaikki Davidin miehet hänen kanssansa?"

42. Niin vastasivat kaikki Juudan miehet Israelin miehiä: "kuningas on meitä lähempänä; mutta miksi te tästä asiasta närkästytte? Luuletteko, että me olemme kuninkaalta ruokaa taikka lahjoja saaneet?"

43. Niin Israelin miehet vastasivat Juudan miehiä, sanoen: ,,minulla on kymmenen osaa kuninkaassa, ja Davidissakin on minulla enemmän osaa kuin sinulla; kuinka siis sinä olet minua niin halvaksi lukenut? enkö minä ensimmäinen ollut, joka puhuin kuninkaani noutamisesta?" Mutta Juudan miehet puhuivat tuimemmin kuln Israelin miehet.

28am. 5:1 s.

20 Luku. Seban kapina. Davidin virkamiehet. Mutta siellä sattui olemaan eräs Belialin mies, jonka nimi oli Seba, Bikrin poika, Benjaminilainen; hän soitti pasunalla ja sanoi: meillä ole yhtäkään osaa Davidissa eikä yhtäkään perintöosaa Isain pojassa; itsekukin palatkoon majaansa, Israel!" 2 8am. 1942. 1 Kun. 12:16. 2. Ja jokainen Israelin mies luopui

Davidista, seuraamaan Sebaa, Bikrin poikaa. Mutta Juudan miehet riip-puivat kuninkaassansa Jordanisia

Jerusalemiin asti.

3. Ja David tuli kotiansa Jerusalemiin. Ja kuningas otti ne kym-menen jalkavaimoa, jotka hän oli jättänyt huonetta vartioitsemaan, ja pani ne erihuoneesen kätkettäviksi, ja elätti heitä, eikä mennyt heidän tykönsä. Ja he olivat huoneesen süljettuna kuolemaansa asti, eläen lesken tilassa.

4. Ja kuningas sanoi Amasalle:..kokoa minun tyköni Juudan miehet kolmena pāivānā, ja ole itsekin sil-2 8am. 19:13.

loin läsnä.

5. Niin Amasa meni kokoamaan Juudan miehiä; mutta hän viipyi

yli määrätyn ajan.

6. Niin David sanoi Abisaille: "nyt Seba, Bikrin poika, enemmän meita vahingoittaa kuin Absalom: ota siis herrasi palvelijat ja aja häntä takaa, ettei hän löytäisi vahvoja kaupunkeja eikā pāäsisi pois silmis-tāmme."

7. Silloin läksivät hänen kanssansa Joabin miehet, ja Kretiläiset ja Pletiläiset, ja kaikki sankarit. Ja he läksivät Jerusalemista ajamaan takaa Sebaa, Bikrin poikaa.

8. Kun he joutuivat suuren kiven tyko, joka on Gibeonissa, tuli Amasa heitä vastaan. Mutta Joab oli vyötetty päällisvaatteessansa, ja sen päällä oli miekan vyö sidottuna hänen kupeillansa, ja miekka oli tupessa; ja kun hän astui esiin, niin miekka putosi.

9. Ja Joab sanoi Amasalle: ,.voitko hyvin, veljeni?" Ja Joab tarttui oikialla kädellänsä Amasan partaan,

suuta antaaksensa hänelle.

Mutta ei Amasa varonnut miekkaa, joka oli Joabin kädessä; ja hän pisti sillä häntä vatsaan ja vuodatti hänen sisällyksensä maahan, eikä häntä toistamiseen pistänyt; ja hän kuoli. Mutta Joab ja hänen veljensä Abisai ajoivat Sebaa, Bikrin poikaa, 2 Sam. 3:27. 1 Kun. 2:5.

11. Mutta yksi Joabin palvelijoista seisoi hänen tykönänsä ja sanoi: , joka tahtoo pitää Joabin ja Da-vidin puolta, hän seuratkoon Joa-

bia!"

12. Mutta Amasa makasi veressänsä keskellä tietä. Kun mies näki sen, että kaikki kansa seisahtui siihen, siirsi hän Amasan tieltä kedolle ja heitti vaatteen hänen pääl-lensä; sillä hän havaitsi, että jokai-nen, joka tuli häntä lähelle, seisah-tui siihen.

13. Kun han oli tieltä siirretty, meni jokainen Joabin jälkeen, ajamaan

Sebaa, Bikrin poikaa, takaa.

14. Ja hän vaelsi kaikki Israelin sukukunnat lävitse, Abelan ja Betmaakan ja koko Berimin; ja ne kokoontuivat ja seurasivat myös häntä.

15. Ja he tulivat ja piirittivät hänet Betmaakan Abelassa, ja rakensivat kaupungin ympärille vallin, joka seisoi muurin tasalla. Ja kaikki kansa, joka Joabin myötä oli, karkasi muuria kukistamaan.

16. Niin toimellinen vaimo huusi kaupungista: "kuulkaat, kuulkaat! sanokaat Joabille, että hän tulee tänne lähes, minä puhuttelen häntä."

17. Kun hän tuli hänen tykönsä. sanoi vaimo: "oletkos Joab?" Hän vastasi: "olen." Vaimo sanoi hä-nelle: "kuule piikas sanat!" Hän vastasi: "minä kuulen."

18. Ja han puhui, sanoen: "muinoin sanottiin: joka kysellä tahtoo, hän ky-

syköön Abelassa', ja niin se menestyi. 19. Minä olen Israelin rauhallisia ja uskollisia, ja sinä tahdot tappaa kaupungin ja äidin Israelissa; mik-sis tahdot niellä Herran perinnön?" 20. Ja Joab vastasi ja sanoi: "pois

se, pois se minusta, että minä nie-

lisin ja hävittäisin!

21. Ei asia niin ole; vaan mies Efraimin vuorelta, nimeltä Seba, Bikrin poika, on nostanut kapinan kuningas Davidia vastaan; antakaat hän ainoastansa, ja minä erkanen kaupungista." Ja vaimo sanoi Joabille: "katso, hänen päänsä heitetään sinulle yli muurin."

22. Ja se vaimo tuli toimessansa kaiken kansan tykö. Ja he hakkasivat Seban, Bikrin pojan, pään poikki ja heittivät sen Joabille. Ja hän soitti pasunalla, ja he hajosivat kaikki kaupungin tyköä itsekukin majoillensa. Mutta Joab palasi Jerusalemiin kuninkaan tykö.

23. Ja Joab oli koko Israelin sotajoukon päämies; mutta Benaja, Jo-jadan poika, oli Kretiläisten ja Pletiläisten päällikkö. 2 Sam. 8:16 s.

1 Kun. 4:2s. 1 Aik. 18:15s. Adoram oli verorahan haltija; Josafat, Ahiludin poika, oli kansleri 25. ja Seja oli kirjoittaja; ja Sadok ja Abjatar olivat papit;

26. ja Ira, Jairitlainen, oli Davidin

uskottu mies.

21 Luku.

Kolmen vuoden nälänhätä. Gibea sovitettu. Davidin sankarien urotöitä.

Ja Davidin aikana oli kallis aika kolme vuotta järjestänsä; ja David etsi Herran kasvoja. Ja Herra sanoi: "Saulin tähden ja sen verihuoneen tähden, sentähden että hän tappoi Gibeonilaiset." 2 Moos. 28:30. :4 Moos. 27:21.

2. Ja kuningas antoi kutsua Gibeonilaiset ja puhutteli heitä. Mutta Gibeonilaiset eivät olleet Israelin lapsia, vaan jääneitä Amorilaisia; ja Israelin lapset olivat vannoneet heille, ja Saul pyysi tappaa heidät kii-vaudessansa Israelin ja Juudan lasten puolesta Jos. 9:15, 19.

Ja David sanoi Gibeonilaisille: "mitä minä teille tekisin? ja millä minā teitā sovittaisin, ettā siunaisit-

te Herran perikuntaa?"

4. Tähän vastasivat häntä Gibeonilaiset: "emme välitä hopiasta eikä kullasta Saulin ja hänen huoneensa suhteen, eikä ole meidän vallassamme surmata ketään Israelissa." Hän sanoi: "mitä tahdotte, että teille te-kisin?"

5. He sanoivat kuninkaalle. "sen miehen, joka meitä hukutti ja aikoi semmoista meitä vastaan, että me niin häviäisimme, ettemme olisi seisovaiset kaikissa Israelin maan ra-

ioissa. -

hänen huoneestansa annettakoon meille seitsemän miestä, että ne hirttäisimme Herralle Saulin Gibeassa, Herran valitun: Kuningassanoi:,,mi-nä annan heidät teille. 4 Moos. 25:4.

7. Mutta kuningas armahti Mefibosetia, Saulin pojan, Jonatanin, poikaa, sen Herran valan tähden, joka oli heidän välillänsä, Davidin ja Jonatanin, Saulin pojan, välillä.

1 Sam. 18:3 s. 20:15 s., 23, 42. 23:18. 8. Mutta kuningas otti Aijan tyttären, Rispan, kaksi poikaa, jotka hän oli Saulille synnyttänyt, Armonin ja Mefibosetin, ja Saulin tyttären Mikalin viisi poikaa, jotka hän oli synnyttänyt Hadrielille, Barsillain pojalle, joka oli Meholatilainen.

1 Sam. 18:19. 2 Sam. 3:7. 9 Ja hän antoi ne Gibeonilaisten kāsiin, ja he hirttivāt ne vuorella Herran eteen. Ja ne seitsemän hukkuivat samalla kertaa; ja he surmattiin elonajan ensimmäisinä päi-

vinä, ohran leikkuun alussa. 10. Niin Rispa, Aijan tytär, otti säkin ja levitti sen itsellensä kalliolle elon alusta, siksi kuin vesi pisaroitsi taivaasta heidän päällensä, eikä sallinut taivaan lintujen tulla heidän päällensä päivällä, eikä meisän pelojen yöllä

11 Ja Davidille ilmoitettiin, mitä Rispa, Aijan tytär, Saulin jalkavai-mo, oli tehnyt.

12. Ja David meni ja otti Saulin ja lin käsistä.

hänen poikansa, Jonatanin, luut Jabeksen asuvilta Gileadissa, jotka he olivat salaa ottaneet Betsanin kadulta, johon Filistealaiset olivat ripustaneet heidät, kun he olivat surmanneet Saulin Gilboassa. 18am. 31:11 s. 13. Ja hän toi sieltä Saulin luut ja

hänen poikansa Jonatanin luut: ja he kokosivat hirtettyjenkin luut.

14. Ja he hautasivat Saulin ja hänen poikansa Jonatanin luut Benjaminin maahan Selaan, hänen isänsä Kisin hautaan; ja he tekivät kaikki, mitä kuningas oli heille käskenyt. Ja Jumala leppyi tämän peräs-

tă maakunnalle. Jos. 18:28. 15. Ja taas syttyi sota Filistealaisten ja Israelin välillä. Ja David meni palvelijoinensa alas sotimaan Filistealaisia vastaan; ja David väsyi.

16. Niin Jesbibenob, joka oli Rafan lapsia, jonka keihään kärki painoi kolmesataa sikliä vaskea, ja jolla oli uudet sota-aseet, aikoi surmata Da-

vidin.

17. Mutta Abisai, Serujan poika, auttoi häntä, ja lõi sen Filistealai-sen, ja tappoi hänet. Silloin Davidin palvelijat vannoivat hänelle ja sanoivat: "ei sinun pidä enää menemän meidän kanssamme sotaan, ettet sammuttaisi Israelin valoa!

2 Sam. 18:3. 1 Kun. 11:36. 15:4. 2 Kun. 8:19. Ps. 132.17.

18. Ja sen jälkeen tapahtui, että sota taas nousi Gobissa Filistealaisia vastaan; ja Sibekai, Husatilainen, löi Safin, joka myös oli Rafan lap-1 Aik, 20:4.

19. Niin sota vielä nousi Gobissa Filistealaisia vastaan; ja Elhanan, Jaare-Oregimin poika, Betlehemi-läinen, löi Gatilaisen Goljatin, jonka keihään varsi oli niinkuin kangas-orsi. 18am. 17:7. 1 Aik. 20:5. 20. Vieläkin nousi sotaGatissa. Ja siellä oli pitkä mies, jolla oli kuusi sormea kāsissā ja kuusi varvasta jaloissa, lukuansa neljäkolmattakymmentä:

hän oli myös syntynyt Rafalle. 21. Ja kun hän pilkkasi Israelia, lõi hänet Jonatan, Davidin veljen,

Simean, poika.

Nāmā neljā olivat syntyneet Rafalle Gatissa ; ja he kaatuivat Davidin ja hänen palvelijainsa kätten kautta.

22 Luku.

Davidin kiitosvirsi.

Ja David puhui Herralle nämä vei-sun sanat sinä päivänä, jona Herra oli hänet vapahtanut kaikkien hänen vihollistensa käsistä ja Sau-

2. Ja han sanoi: Herra on kallioni. ja linnani, ja vapahtajani;

5 Moos. 32:4. Ps. 18:1 s. Hebr. 2:13. 3. Jumala on vahani, johon minä turvaan, kilpeni ja autuuteni sarvi, ja varjelukseni, ja turvani, minun vapahtajani, joka minun pelastaa vääryydestä. Ps. 8:4. 144:2. Luuk. 1:69.

Hebr. 2:13. 4. Ylistettävää Herraa minä avukseni huudan; ja minä vapahdetaan

vihollisistani. Ps. 146:2. 5. Sillä kuoleman aallot piirittivät minut, ja Belialin ojat peljättivät

6. Helvetin siteet kietoivat minut, ja kuoleman paulat ennättivät mi-

Ps. 116:3. Ahdistuksessani minä avukseni huusin Herraa, ja Jumplalleni min**ä** huusin; ja hän kuuli ääneni temppelissänsä, ja minun parkuni tuli hänen korviinsa. Ps. 3:5. Joon. 2:3**s.** Maa järisi ja vapisi, taivaan perustukset liikkuivat ja värisivät, sillà hân vihastui. 9. Savu nousi hänen sieramistansa la kuluttavainen tuli hänen suustansa, ja hiilten liekki leimusi hänestä.

2 Moos. 19:18. 24:17. 5 Moos. 4:24. 32:22. Hān notkisti taivaat ja astui alas; ja synkiä pimeys oli hänen jalkainsa alla.

11. Ja hän istui Kerubimin päällä

ja lensi, ja näkyi tuulen sulkain Ps. 92:1. 104:3. Hes. 9:3. 12. Hän pani pimeyden majaksi ympärillensä, ja paksut, vedestä mustat pilvet. Ps. 97:2. Jes. 45:15. 50:3.

13. Kirkkaudesta hänen edessänsä

paloivat tuliset hiilet. 14. Herra jylisti taivaasta, ylimmäinen antoi äänensä. Ps. 29:8. 15. Hän ampui nuolia ja hajoitti

heidät, hän iski leimaukset ja peljätti heitä. 1 Sam. 7:10. Ps. 148:8. 16. Ja niin ilmestyivät meren kuljut, ja maan perustukset,ilmaantuivat Herran kovasta nuhtelemisesta ja hänen sieramiensa hengen pu-

halluksesta. 17. Hän kurotti kätensä korkeudesta ja otti minut, ja veti minut ulos suu-

rista vesistă. rista vesistä. Ps. 32:6. 69:2 s. 144:7. 18. Hän vapahti minut väkevistä vihollisistani, vainollisistani, sillä he olivat minua väkevämmät.1 Sam. 23:1 s.

Ne karkasivat päälleni onnettomuuteni päivänä; mutta Herra tuli

tueksi minulle.

20. Hän vei minut ulos lakialle, ja pelasti minut; sillä hän mielistyi minuun.

kauteni jälkeen, hän antoi minulle kätteni puhtauden jälkeen.

Job. 22:30. Ps. 17:1. 22. Sillä minä pidän Herran tiet, enkä poikkea jumalattomuudessa pois Jumalastani.

Sillä kaikki hänen oikeutensa ovat silmäini edessä, enkä minä hänen käskyistänsä poikkea.

24. Vaan minä olen vakaa hänen edessänsä, ja vältän vääryyttä.

1 Kun. 14:8. 15:5. 25. Ja Herra kostaa minulle van-

hurskauteni jälkeen, puhtauteni jälkeen, hänen silmäinsä edessä, 1 Sam. 26:28 s.

26. Pyhäin kanssa sinä olet pyhä, ja toimellisten kanssa toimellinen; 27. puhdasten kanssa sinā olet puhdas, ja nurjain kanssa sinā olet nurja. 3 Moos. 26:2 ss. Sam. 8:34. Hes. 7:27.

Sinä vapahdat ahdistetun kansan, mutta sinun silmäsi ovat korkeita vastaan, ja sinä nöyryytät ne.

Dan. 4:84. Luuk. 1:51 s. 29. Sillä sinä, Herra, olet valkeuteni; Herra valaisee pimeyteni. Ps. 112:4. 30. Silla sinun kauttasi minä hyökkään sotalaumoihin, ja Jumalassani minä karkaan muurien yli.

Pa. 60:14. Fil. 4:18. 31. Jumalan tie on täydellinen, Herran puhe tulella koeteltu; hän on kaikkein kilpi, jotka häneen uskal-tavat. Ilm. 15:3. Ps. 12:7. 119:40. San. 30:5. 32. Sillä kuka on Jumala paitsi Herraa? ja kuka on **kalli**o paitsi meidän Jumalaamme? 5 Moos 4:35. 32:39.

18am. 2:2. Jes. 48:11. 44:6,8. Jumala on vahva linnani; hän johdattaa täydellisesti tieni. Ps. 31:9. 34. Hän tekee jalkani peurain jalkain kaltaisiksi, ja asettaa minut kukkuloilleni. Hab. 3:19, 35. Hän opettaa käteni sotimaan ja

käsivarteni vaskijoutsea jännittämään. Ps. 144:1.

36. Ja sinä annat minulle sinun autuutesi kilven; ja kun sinä nyöryytät minut, teet sina minut suureksi.

37. Sinä teet avaran sijan askeleilleni minun allani, eikā ole kantapääni livistyneet. Ps. 17:5. 31:9. 38. Minä ajan vihollisiani takaa ja hävitän heidät, enkä palaja ennen-

kuin heidät hukutan.

39. Minä hukutan ja runtelen heidāt, etteivāt enāā nouse; he kaatu-

vat jalkaini alle. 40. Sinä valmistat minut voimalla sotaan; sinä taivutat minun alleni ne, jotka nousevat minua vastaan. 41. Ja sinä saatat viholliseni pakene-21. Herra maksoi minulle vanhurs- | maan; ja vainoojani minä hukutan. tajaa; Herran tykö, mutta ei hän vastaa heitä. Joh. 9:31.

43. Minä survon heidät niinkuin maan tomun; niinkuin loan kaduilla muserran minä heidät rikki ja poljen heitä.

44. Sinä pelastat minut riitaisesta kansasta, ia asetat minut pakanain pääksi; se kansa, jota en tuntenut,

palvelee minua.

45. Muukalaiset lapset liehakoitsevat minun edessäni ; korvan kuuloon he kuulevat minua. 5 Moos. 83:29. 46. Muukalaiset lapset vaipuvat ja rientāvāt vavisten linnoistansa.

47. Herra elää, kiitetty olkoon minun kallioni, ja ylistetty Jumala, mi-

nun autuuteni kallio!

48. Jumala, joka minulle annat koston ja vaadit kansat minun alleni, 49. joka minua autat vihollisistani

ja korotat minua niitten yli, jotka karkaavat minua vastaan, sinä pelastat minun väkivaltaisesta miehestä! 50. Sentähden minä kiitän sinua,

Herra, pakanainjoukossa, ja veisaan kiitoksen sinun nimellesi lRoom. 15:9. 51. Hän osoittaa kuninkaallensa suuren autuuden ja tekce laupeuden voideltullensa. Davidille, jahänensiemenellensä ijankaikkisesti. 28am. 7:8 s.

23 Luku.

Davidin viimeiset sanat. Davidin sankarit. Ja nämät ovat Davidin viimeiset sanat. Nāin sanoo David, Isain poika, korkealle asetettu mies, Jaakobin Jumalan voitelema, ja suloinen Israelin psalmein veisaaja:

2. Herran Henki puhuu minussa, ja hänen sanansa on minun kielelläni. Matt. 22:43. Ap. t. 1:16.

3. Israelin Jumala on sanonut minulle, Israelin turva on minulle puhunut: hallitseva on ihmisiä vanhurskas, hallitseva Jumalan pelvossa;

Jes. 11:2s. Jer. 23:5s. Sak. 9:9. 4. niinkuin aamuvalkeus auringon noustessa, niinkuin pilvetõn aamu kun auringon paisteesta sateen jälkeen ruoho kasvaa maasta.

Ps. 68:10. Ps. 72:6. Job. 22:28. Hos. 6:3. 5. Eikö minun huoneeni ole niin Jumalan edessä? Sillä hän on tehnyt minun kanssani ijankaikkisen liiton, kaikella muodolla lujan ja vahvan : sillä se on kaikki minun autuuteni ja haluni; eikö hän antaisi sen kas-28am. 7:12 s. 1 Aik. 17:11 s.Ps. 53:7. 89:2 s, Jes. 55:3. 1 Moos. 49:18. Jer. 23:5, 83:15.

Bak.6:12. 6. Mutta ilkiät ihmiset ovat kaikki niinkuin hävitettävät orjantappu-

42. He huutavat, mutta ei ole aut- | rat, joihin ei ole käsin rupeeminen.

7. Vaan jos joku tahtoo tarttua niihin, häneliä pitää oleman rauta ja keihään varsi varana; ja ne kokonansa poltetaan tulella omassa paikassansa.

8. Nämät ovat Davidin sankarien nimet: Joseb-Basebet, Tahkemonilainen, ylimmäinen päämiehistä: hän oli se Adoni-Esniläinen, joka nousi niitä kahdeksaa sataa vastaan, iotka tapettiin samalla kertaa.

1 Alk. 11:10s. 9 Häntä lähin oli Eleasar, Dodon poika, Ahohilainen; hän oli niiden kolmen sankarin joukossa Davidin kanssa, heidän pilkatessaan Filistealaisia, kun ne olivat sinne kokoontuneet sotaan, ja Israelin miehet menivät ylös.

10. Hän nousi ja lõi Filistealaiset, siksi että hänen kätensä väsyi ja kanģistui miekkaan. Ja Herra antoi suuren voiton sinā pāivānā, niin ettā kansa palasi hänen jälkeensä aino-asti ryöstämään.

11. Hänen jälkeensä oli Samma, Hararilaisen Agen poika. Ja Filisiealaiset kokoontuivat yhteen joukkoon. ja siellä oli peltosarka täynnä herneitä, ja kansa pakeni Filistealaisia.

12. Silloin seisei hän keskellä sarkaa ja varieli sen. lõi Filistealaiset: ia Herra antoi suuren voiton.

13. Ja kolme päämiestä kolmenkymmenen joukosta menivät alas ja tulivat elonaikana Davidin tykō Adullamin luolaan; ja Filistealaisten joukko oli Refaimin laaksossa.

1 Sam. 22:1. 2 Sam. 5:8. 14. Mutta David oli siihen aikaan linnassa, ja Filistealaisten vartioväki

oli Betlehemissä.

15. Ja David himoitsi ja sanoi. kuka toisi minulle vettä juoda Betlehemin kaivosta, joka on por-

tin tykönä?"

16. Niin ne kolme sankaria karkasivat Filistealaisten leiriin ja ammensivat vettä Betiehemin kaivosta, joka on portin tykonä, kantoivat ja toivat Davidille; mutta ei han tahtonut sitä juoda, vaan kaasi sen Herran eteen,

17. ja sanoi: "Herra, olkoon se minusta kaukana, että sen tekisin! eikö tämä ole niiden miesten veri, jotka sinne menivät henkensä uhalla?" Eikä hän tahtonut sitä juoda. Tämän tekivät ne kolme sankaria 1 Aik. 11:59.

18. Abisai, Joabin veli, Serujan poika, oli myös päämiesten ylim-mäisiä; hän nosti keihäänsä ja lõi kolme sataa, ja oli ylistetty kolmen keskellä.

19. Hän oli kyllä enemmin kunnioitettu kuin ne muut kolme ja oli heidän päämiehensä, mutta ei hän vetänyi noiden kolmen vertoja.

20. Ja Benaja, Jojadan poika, jalon ja suurista tõistänsä kuuluisan miehen poika, Kabselista, lõi kaksi Moabin urosta; ja hän meni alas ja lõi jalopeuran kaivon sisässä lumen 1 Aik. 11:22.

21. Vielä hän lõi hirmuisen Egyptin miehen, jolla oli keihäs kädessä; mutta hän meni hänen tykönsä seipäällä, ja tempasi Egyptin miehen kädestä keihään, ja löi hänet kuoliaaksi omalla keihäällänsä.

22. Nämä teki Benaja, Jojadan poika, ja oli ylistetty kolmen sankarin

keskellä.

23. Ja hān oli jaiompi kuin ne kolmekymmentä, mutta ei tullut noiden kolmen rinnalle; ja David asetti hänet salaiseksi neuvon-antajak-

24. Asahel, Joabin veli, oli kolmenkymmenten joukkoa; Elhanan, Dodon poika, Betlehemistä; 25. Samma Harodilainen ; Elika Ha-

rodilainen

26. Heles Paltilainen; Ira, Tekolaisen Ikeksen poika; 1 Aik. 27:98. 27. Abieser Anatolilainen; Mebunnai Husatilainen :

28. Salmon Ahohilainen; Maharai Netofatilainen; 1 Aik. 27:13. 29. Heleb, Baenan poika, Netofatilainen; Ittai, Ribain poika, Benjaminin lasten Gibeasta

30. Benaja Piratonilainen: Hiddai

Gasin laaksoista;

31. Abialbon Arbatilainen; Asmavet Barhumilainen;

32. Eljakba Saalbonilainen; Benejasen; Jonatan;

33. Samma Hararilainen; Ahiam,

Sararin poika, Ararilainen;
34. Elifelet, Maakatin pojan, Ahas-bain, poika; Eliam, Gilonilaisen A-hitofelin poika;
28am. 15:12. 35. Hesrai Karmelilainen; Paarai

Arbilainen; 36. Jigal, Natanin poika, Sobasta; Bani Gadilainen;

37. Selek Ammonilainen; Naharai Beerotilainen, Joabin, Serujan pojan, sota-aseitten kantaja.

38. Ira Jitriläinen; Gareb Jitri-Minen ;

🕽. UrijaHetiläinen. Kaikki yhteensä seitsemän neljättäkymmentä.

28am. 11:3 s.

24 Luku.

Kansa luetellaan. Ruttotauti.

Ja Herran viha taas syttyi Israeliin, ja hän kehoitti Davidin heitä vastaan, sanoen: "mene, lue Israel ja Juuda!" Tuom. 10:7. 1 Aik. 21:1 s. 2. Ja kuningas sanoi sotapäämiehellensä Joabille: "kierrä nyt kaikki Israelin sukukunnat, ruveten Danista Bersebaan asti, ja lukekaat kansa, että tietäisin kansan luvun."

2 Moos. 30:12 s. Tuom. 20:1. Joab sanoi kuninkaalle: "Herra, sinun Jumalasi, lisätköön kansaan sata kertaa enemmän kuin siinä nyt on, että herrani kuninkaan silmät sen näkisivät; mutta minkätähden on herrallani kuninkaalla halu tä-

hān asiaan?"

4. Mutta kuninkaan sana pysyi vahvana Joabia ja sotapäämiehiä vastaan. Niin Joab ja sotajoukon päämiehet menivät kuninkaan tyköä lukemaan Israelin kansaa.

Ja he menivät Jordanin ylitse ja sijoittivat itsensä Aroeriin, oikialle puolelle kaupunkia, joka on kes-kellä Gadin laaksoa, ja Jaeseriin.

5 Moos. 2:36. Jos. 13:16. 6. Ja he tulivat Gileadiin ja Hadsin

alankomaahan , sitten tulivat heDan-Janiin ja kiersivät Sidoniin päin. 7. Ja he tulivat vahvaan kaupunkiin Tyroon ja kaikkiin Heviläisten ja Kananealaisten kaupunkeihin, ja menivät sieltä Juudan etelämaahan Bersebaan asti.

8. Niin he kiersivät koko maan, ja tulivat yhdeksän kuukauden ja kahdenkymmenen päivän perästä Jeru-

salemiin jälleen.

9. Ja Joab antoi kuninkaalle kansan luvun; ja Israelissa oli kahdeksan sataa tuhatta miekalla varustettua sotamiestä; mutta Juudassa oli viisisataa tuhatta miestä. 1 Aik. 21:5. 27:24.

10. Mutta Davidin sydän lõi häntä, sitten kun kansa oli luettu; ja Da-vid sanoi Herralle: "minä olen san-gen suuresti syntiä tehnyt, kun sen tein! Herra, käännä nyt palvelijasi pahateko pois; sillä minä olen tehnyt sangen tyhmästi!" 28am. 12:13. 1 Aik. 21:8.

11. Ja kun David huomeneltain nousi, tuli Herran sana profetta Gadille, Davidin näkijälle, sanoen:

1 Sam. 9:9, 22:5, 12. "Mene, puhu Davidille: näin sanoo Herra: kolme minä panen sinun eteesi; valitse itsellesi niistä yksi, jonka minä sinulle teen!"

ja sanoi hänelle: "tahdotko, että nälkä tulee maakuntaasi seitsemäksi ajastajaksi, taikka että kolme kuukautta pakenet vihamiestesi edellä ja he ajavat sinua takaa, tahi että rutto on kolme päivää sinun maassasi? Niin huomaa nyt ja katso, mitä minä hänelle vastaan, joka minun lähetti." 1 Aik. 21:12. Jes. 29:47.

Hes. 6:11 s. 14. David sanoi Gadille: ..minulla on sangen suuri ahdistus; mutta salli meidän joutua Herran käsiin, sillä Herran armo on suuri! En minä tahdojoutua ihmisten käsiin."

1 Aik. 21:13. Syr. 2:21. 15. Ja Herra antoi ruttotaudin tulla Israeliin, aamusta alkaen määrättyyn aikaan asti; ja kansaa kuoli Danista Bersebaan asti, seitsemän-

kymmentä tuhatta miestä.

16. Ja kun enkeli ojensi kätensä Jerusalemin ylitse, surmataksensa sitä, niin Herra katui surmaa ja sanoi enkelille, joka kansaa hävitti: "kyllä jo on; laske nyt kätesi alas!" Ja Herran enkeli oli Jebusilaisen Araunan riihen tykönä. 1 Aik. 21:15 s. 17. Kun David näki enkelin, joka kansaa lõi, sanoi hän Herralle: ,,katso, minä olen syntiä tehnyt ja minä olen pahaa tehnyt: mitä ovat nämä lampaat tehneet? Olkoon siis kätesi minua vastaan ja minun isäni huo-netta vastaan!"

18. Ja sină păivănă tuli Gad Davidin tykö ja sanoi hänelle: "mene,

rakenna Herralle alttari Jebusilaisen Araunan riiheen."

19. Ja David meni kohta, niinkuin

Gad sanoi ja Herra oli käskenyt. 20. Mutta kun Arauna katsahti ulos, näki hän kuninkaan palvelijoinensa tulevan tykönsä; niin Arauna läksi ulos ja heittäysi kasvoillensa maa-

han kuninkaan eteen, 21. ja sanoi: "miksi herra kuningas tulee palvelijansa tykö?" David sanoi: "riihtä ostamaan sinulta. rakentaakseni Herralle alttaria, että

vitsaus lakkaisi kansasta!"

22. Arauna sanoi Davidille: "herrani kuningas ottakoon ja uhratkoon niinkuin hänelle kelpaa. Katso. tässä on härkä poltto-uhriksi, reet ja kaikki härkäin ajokalut polttopuuksi!

23. Nāmā kaikki, kuningas, antaa Arauna kuninkaalle!" Ja Arauna sanoi kuninkaalle: "Herra, sinun Ju-

malasi, leppyköön sinulle!"
24. Mutta kuningas sanoi Araunalle: "ei suinkaan, vaan minä ostan sen sinulta täydellä hinnalla; sillä en minä uhraa Herralle, minun Jumalalleni, mitä minulle lahjaksi on annettu." Niin osti David riihen ja härjän viidelläkymmenellä hopiasiklillä. 1 Aik. 21:24.

25. Ja David rakensi Herralle siină alttarin ja uhrasi poltto-uhria ja kiitos-uhria; ja Herra leppyi maakunnalle, ja vitsaus lakkasi Israe-1 Aik. 22:1.

ENSIMMÄINEN KUNINGASTEN KIRJA.

I Luku.

Abisag hoitaa kuningas Davidia. Adonia pyrkii kuninkaaksi. David määrää Salomon jälkeisekseen.

Ja kuningas David oli vanhentunut ja ijälliseksi joutunut, eikä voinut itseänsä lämmittää, vaikka hän-

tā vaatteilla peitettiin.

2. Niin sanoivat hänen palvelijansa hänelle: "etsittäköön herralleni kuninkaalle piika, neito, joka seisokoon kuninkaan edessä ja hoitakoon häntä, ja maatkoon hånen sylissänsä ja lämmittäköön herraani kuningasta: Ja he etsivät ihanaa tyttöä koko Israelin maan-ääristä; ja he löysivät

Abisagin, Sunemilaisen, ja veivät hänet kuninkaalle.

4. Ja tyttö oli sangen ihana; ja hän tuli kuninkaan hoitajaksi ja palveli | ja Simei, ja Rei, ja Davidin san-

häntä; vaan ei kuningas häntä tuntenut.

5. Ja Adonia, Haggitin poika, korotti itsensä, sanoen: "minä tahdon olla kuningas." Ja hän toimitti itsellensä vaunuja ja hevosmiehiä, ja viisikymmentä miestä juoksemaan edellänsä. 28am. 8:4. 15:1. 1 Aik. 3:2.

6. Hänen isänsä ei ollut ikä-päivinänsä tehnyt häntä surulliseksi, että olisi sanonut: "kuinkas niin teet?" Ja hän oli myös sangen kaunis; ja hänen äitinsä oli hänet synnyttänyt Absalomin jälkeen. 28am. 14:25.

7. Ja hän piti neuvoa Joabin, Serujan pojan, kanssa ja papin Abjatarin kanssa; ja he auttolvat Adoniaa. 1 Kun. 2:22, 28.

8. Mutta Sadok pappi, ja Benaja, Jojadan poika, ja Natan profetta.

karit eivät olleet Adonian puolella. 2 Sam. 23:8 s.

9. Ja Adonia uhrasi lampaita hārkiā ja syötettyā karjaa Soheletin kiven tykönä, joka on lähellä Roge-lin kaivoa, ja kutsui kaikki veljensā, kuninkaan pojat, ja kaikki Juudan miehet, kuninkaan palvelijat.

Jos. 15:7. 18:16. 10. Mutta Natan profettaa, ja Benajaa, ja sankareita, ja veljeänsä Sa-

lomoa hän ei kutsunut.

11. Silloin Natan puhui Batseballe, Salomon äidille, sanoen: "etkö ole kuullut Adonian, Haggitin pojan, tulleen kuninkaaksi? eikä herramme David siitä mitään tiedä.

12. Niin tule nyt, minä annan sinulle neuvoa, että vapahtaisit sielusi ja poikasi Salomon sielun.

 Mene ja käy kuningas Davidin luo, ja sano hänelle: "herrani kuningas! etkö ole vannonut piiallesi, sanoen: ,sinun poikasi Salomo on oleva kuningas minun jälkeeni ja istuva minun istuimellani? Miksi siis Adonia on tullut kuninkaaksi?"

14. Katso, sinun vielä siellä puhulellessasi kuningasta, tulen minä perāssāsi ju tūytān sinun puheesi.

15. Ja Batseba meni kamariin kuninkaan tykö, ja kuningas oli sangen vanha; ja Abisag, Sunemilai-nen, palveli kuningasta.

16. Ja Batseba nöyryytti itsensä ja kumarsi kuningasta. noi: "mitä tahdot?" Kuningas sa-

17. Han sanoi hänelle: "herrani, sinā olet vannonut piiallesi Herran, sinun Jumalasi, kautta: ,sinun poikasi Salomo on oleva kuningas minun jälkeeni ja istuva minun istuimellani:

18. mutta nyt, katso, Adonia on tullut kuninkaaksi, ja herrani kunin-gas, et sinä siitä mitään tiedä.

19. Hän on uhrannut härkiä ja syöieliya karjaa, ja monta lammasta, ja on kutsunut kaikki kuninkaan pojat, ja papin Abjatarin, ja Joabin, sotapäämiehen; mutta sinun palvelijatasi Salomoa ei hän kutsunut.

20. Mutta sinä, herrani kuningas, koko Israelin silmät katsovat sinun Puoleesi.että ilmoittaisit heidän edessansa, kuka on istuva herrani kuninkaan istuimella hänen jälkeensä.

21. Muutoin tapahtuu, että kun herrani kuningas on isäinsä kanssa nukkunut, pidetään minä ja minun poikani syynalaisina."

22. Ja katso, vielā hānen puhuissansa kuninkaan kanssa, tuli Natan

Profetta.

23. Ja heilmoittivat kuninkaalle, sanoen: "katso, Natan profetta on täällä." Ja kun hän tuli sisälle kuninkaan eteen, kumarsi hän maahan kasvoillensa kuninkaan eteen.

24. Ja Natan sanoi: "herrani kuningas, oletko sanonut: "Adonia on oleva kuningas minun jälkeeni ja istuva minun istuimellani?"

25. Sillä hän on tänäpänä mennyt ja uhrannut härkiä, ja syötettyä karjaa, ja monta lammasta, ja on kutsunut kaikki kuninkaan pojat ja sotaväen päämiehet, ja papin Abjatarin, ja katso, he syövät ja juovat hänen edessänsä, ja sanovat: ,eläköön kuningas Adonia!

26. Mutta minua, sinun palvelijaasi, ja pappia Sadokia, ja Benajaa, Jojadan polkaa, ja sinun palvelijaasi Salomoa han ei ole kutsunut.

27. Olisiko se niin herraltani kuninkaalta tullut? etkä sinä ole sitä asiata ilmoittanut palvelijallesi, kuka minun herrani kuninkaan istuimella hänen jälkeensä on istuva?"

28. Kuningas David vastasi ja sanoi: "kutsukaat Batseba minun ty-köni!" Ja hän tuli kuninkaan eteen ja seisoi kuninkaan edessä.

29. Ja kuningas vannoi ja sanoi: "niin totta kuin Herra elää, joka on päästänyt sieluni kaikkinaisesta ah-

distuksesta.

30. niinkuin minä olen sinulle Herran, Israelin Jumalan, edessä vannonut ja sanonut: "Salomo, sinun poikasi, on oleva kuningas minun jälkeeni, ja hän on istuva minun istuimellani minun sijassani!' niin minä teen tänäpäivänä."

31. Niin Batseba kumarsi maahan kasvoillensa, kunnioitti kuningasta ja sanoi: "eläköön herrani kuningas

David ijankaikkisesti!"

32. Ja kuningas David sanoi: ,,kutsukaat Sadok pappi, Natan profetta ja Benaja, Jojadan poika!" Ja he

tulivat kuninkaan eteen.

Ja kuningas sanoi heille: ,,ottakaat kanssanne teidän herranne palvelijat, ja asettakaat minun poikani Salomo muulini selkään, ja viekäät hän Gihoniin, 2 Aik. 32:30. 33:14. 34. ja Sadok pappi ja Natan profetta voidelkoot hänetIsraelin kuninkaaksi. Ja soittakaat pasunalla ja sanokaat: ,eläköön kuningas Salomo!

35. Ja saattakaat hän tänne ylös, että hän tulisi ja istuisi minun istui-mellani, ja olisi kuningas minun sijassani, ja hänet olen minä käskenyt olemaan Israelin ja Juudan päämiehenä,"

36. Niin vastasi Benaja, Jojadan poika, kuninkaalle ja sanoi: "Amen! niin sanokoon myös Herra, herrani

kuninkaan Jumala!

37. Niinkuin Herra on ollut herrani kuninkaan kanssa, niin olkoon hän myös Salomon kanssa, ja tehköön hänen istuimensa suuremmaksi herrani kuningas Davidin istuinta!"

38. Ja pappi Sadok, ja Natan profetta ja Benaja, Jojadan poika, ja Kretiläiset ja Pletiläiset menivätalas, ja asettivat Salomon kuningas Davidin muulin selkään ja veivät hänet Gihoniin. Sam. 8:18. 1 Aik. 18:17.

39. Ja pappi Sadok otti öljysarven seurakunnan majasta ja voiteli Salomon, ja he soittivat pasunalla, ja kaikki kansa sanoi: "eläköön ku-

1 Sam. 10:24.

ningas Salomo!"

2 Kun. 11:12. 1 Aik. 29:22.
40. Ja kaikki kansa meni ylös hänen jälkeensä; ja kansa soitti huiluilla, ja he olivat sangen suuresti iloissansa, että maa vapisi heidän äänestänsä.

41. Ja Adonia ja kaikki kutsutut, jotka hänen kanssansa olivat, kuulivat sen, ja he olivat jo atrioineet; ja kun Joab kuuli pasunan äänen, sanoi hän: "mitä se meteli ja huuto

kaupungissa tietää?"

42. Ja kun hān vielā puhui, katso, niin tuli Jonatan, papin Abjatarin poika. Ja Adonia sanoi: "tule, sinā olet kelpo mies ja tuot hyviā sanomia."

43. Jonatan vastasi ja sanoi Adonialie: "kyllä! herramme kuningas David on tehnyt Salomon kunin-

kaaksi.

44. Ja kuningas on lähettänyt hänen kanssansa pappi Sadokin, ja profetta Natanin, ja Benajan, Jojan Kretiläiset ja Pletiläiset; ja he ovat hänet asettaneet kuset; ja he ovat hänet asettaneet kuset.

ninkaan muulin selkään. 45. Sadok pappi ja Natan profetta ovat voidelleet hänet kuninkaaksi

ovat voidelleet hünet kuninkaaksi Gihonissa, ja he ovat sieltä menneet ylös iloissansa, niin että kaupunki iomisi. Se oli se meteli, jonka te kuulitte.

46. Ja Salomo on myöskin istunut

valtakunnan istuimelle.

47. Ja kuninkaan palvelijat ovat menneetsiunaamaan meidän herraa kuningasta, Davidia, sanoen: "antakoon sinun Jumalasi Salomolle paremman nimen, kuin sinun nimesi on, ja tehköön hänen istuimensa suuremmaksi, kuin sinun istuimesi on! Ja kuningas on rukoillut vuoteellansa.

48. On myös kuningas sanonut näin: ,kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka tänäpänä on antanut istuvan minun istuimelleni, että minun silmäni sen ovat nähneet!"

49. Niin hämmästyivät ja nousivat kaikki, jotka Adonia oli kutsunut, ja menivät itsekukin tiellensä.

50. Ja Adonia pelkäsi Salomoa, nousi, meni ja tarttui alttarin sarviin.

2 Moos. 27.2.
51. Ja se ilmoitettiin Salomolle, sanomalla: "katso, Adonia pelkää kuningas Salomoa, ja katso, hän on tarttunut alttarin sarviin ja sanonut: "vannokoon kuningas Salomo minulle tänäpänä, ettei hän lyö kuoliaaksi palvelijaansa miekulla."

52. Salomo sanoi: "jos hān tahtoo olla vakaa mies, niin ei hiuskarvaakaan hänestä putoa maahan; mutta jos jotain pahuutta hänessä löydetään, niin hän on kuoleman oma."

1 Sam. 14:45. 53. Ja kuningas Salomo lähetti ja

tuotti hänet alas alttarilla; ja kun hän tuli, rukoili hän kuningas Salomoa. Niin Salomo sanoi hänelle: "mene huoneesesi."

2 Luku.

Davidin viimeiset määräykset ja kuolema. Salomo hallitsijana.

Ja Davidin aika lähestyi, että hänen piti kuoleman; ja hän käski poikaansa Salomoa, sanoen:

2. "Minā menen kaiken maailmau tietā; niin rohkaise nyt itsesi, ja ole mies! Jos. 28:14.

3. Ja pidā mitā Herra Jumalasi on kāskenyt, niin ettā vaeilat hānen teissānsā, pidāt hānen sāāntōnsā, kāskynsā, oikeutensa ja todistūksensa, niinkuin on kirjoitettu Mooseksen laissa; ettā menestyisit kaikissa mitā teet, ja kaikkialla mihin itsesi kāānnāt; 5 Moos.17.19. 29.9. Jos. 1.8. 23.8.

4. että Herra vahvistaisi sanansa, jonka hän on minulle puhunut ja sanonut: jos sinun poikasi ottavat vaarin tiestänsä, että vaeltavat uskollisesti minun edessäni kaikesta sydämmestänsä ja kaikesta sielustansa, niin ei sinulta ikänä ole puuttuva miestä Israelin istuimella.

28am. 7:12s. Ps. 182:11s.

5. Ja sinā myös tiedāt, mitā Joab,
Serujan poika, on tehnyt minulle,
mitā hān teki kahdelle sodanpāāmiehelle Israelissa, Abnerille, Nerin pojalle, ja Amasalle, Jeterin pojalle,
jotka hān tappoi, ja vuodatti sodanverta rauhassa, ja antoi tulla sodan-

verta vyönsä päälle, joka oli hänen | suolillansa, ja hänen kenkäinsä päälle, jotka olivat hänen jaloissansa.

2 Sam. 3:27. 20:9 s. 6. Tee toimesi jälkeen, äläkä anna hänen harmaat karvansa rauhassa

mennä alas hautaan. 7. Ja tee Barsillain, Gileadilaisen, lapsille laupeus, että he syövät sinun põydältäsi, sillä niin hekin minua lähestyivät, kun minä pakenin velje-

si Absalomin edestä.28am.17:27 s.19:31 s. 8. Ja katso, sinun luonasi on Simei, Geran poika, Benjaminilainen Bahurimista, joka julmalla kirouksella kiroili minua, mennessäni Mahanaimiin. Ja hän tuli minua vastaan Jordanille: silloin vannoin minä Herran kautta ja sanoin: "en minä tapa sinua miekalla!" 2 Sam. 16:5 s. 19:16 s. 9. Mutta älä sinä anna hänen viatonna olla, sillä sinä olet viisas mies ja tiedät, mitä teet hänelle, että lähetät hänen harmaat karvansa ve-

rissä hautaan." 10. Niin David nukkui isäinsä kanssa; ja hän haudattiin Davidin kau-Dunkiin. 2 Sam. 5:7. Ap. 2:29. 13:36. 11. Ja aika, jona David oli ollut Ispunkiin. raelin kuningas, oli neljäkymmentä ajastaikaa. Seitsemän ajastaikaa oli hān kuningas Hebronissa, ja kolme neljättäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. 28am. 5:4s. 1 Aik. 3:4. 29:26s. 12. Ja Salomo istui isānsā Davidin istuimella, ja hänen valtakuntansa

vahvistettiin suuresti.

13. Mutta Adonia, Hagitin poika, tuli Batseban, Salomon äidin tykö joka sanoi: "tuletkos rauhallisesti?" Han sanoi: "rauhallisesti!"

14. Ja hän sanoi: "minulla on jotakin puhumista sinun kanssasi."

Batseba sanoi: "puhu!"
15. Ja hän sanoi: "sinä tiedät, että valtakunta oli minun, ja kaikki Israel oli kääntänyt kasvonsa miuun puoleeni, että minä olisin kuningas. Mutta nyt on valtakunta kääntynyt on tullut minun veljeni omaksi; Herralta on se hänelle tullut.

1 Kun. 1:5 s. 1 Aik. 22:9 s. 28:5 s. 16. Nyt rukoilen minä yhden rukouksen sinulta, älä sitä minulta kiellä." Ja hän sanoi hänelle: "puhu! 17. Hän sanoi: "puhu kuningas Salomolle, – sillä ei hän sinulta kiellä – että hän antaisi minulle Abisagin Sunemista vaimoksi.

Baiseba sanoi: "hyvä! minä puhun kuninkaalle sinun puolestasi. Ja Batseba tuli kuningas Salomon luo, puhuttelemaan häntä Adomeni häntä vastaan, ja kumarsi häntā ia istui istuimellensa. Ja kuninkaan äidille asetettiin istuin, ja hän istui siihen hänen oikialle puolellensa.

Ja hän sanoi: "minä rukoilen yhden pienen rukouksen sinulta, älä sitä minulta kiellä." Kuningas sanoi hänelle: "rukoile, äitini: en mi-nä sinulta kiellä."

21. Hän sanoi: "annettakoon Abisag Sunemilainen veljellesi Adoniallo

vaimoksi.

22. Niin vastasi kuningas Salomo ja sanoi äidillensä: "miksi rukoilet Abisagia Sunemista Adonialle? Rukoile myös hänelle valtakuntaa, sillä hän on minun vanhempi veljeni; rukoile hänelle ja pappi Abjatarille ja Joabille, Serujan pojalle!"

23. Ja kuningas Šalomo vannoi Herran kautta ja sanoi: "Jumala tehköön minulle sen ja sen, jollei Adonia ole puhunut tätä sanaa henke-

änsä vastaan!

Ja nyt, niin totta kuin Herra elää. joka minut on vahvistanut ja antanut minun istua isani Davidin istuimella, ja joka minulle on huoneen tehnyt, niinkuin hän sanonut on, Adonian pitää tänäpänä kuoleman.

· 2 Sam. 7:12,27,29. Ja kuningas Salomo lähetti Benajan, Jojadan pojan; hän lõi hänet,

niin että hän kuoli.

26. Ja pappi Abjatarille sanoi kuningas: "mene Anatotiin pellollesi. sillä sinä olet kuoleman mies. Mutta en minā tapa sinua tānāpānā, sillā sinä olet kantanut Herran Jumalan arkkia minun isäni Davidin edessä. ja sinä olet kärsinyt kaikissa, mitä minun isāni on kārsinyt."

1 Sam. 22:20 s. 2 Sam. 15:24. 27. Ja Salomo ajoi Abjatarin pois olemasta Herran pappina; että Herran sana täytettäisiin, niinkuin hän Elin huoneesta puhunut oli Silossa.

1 Sam. 2:30 s. 28. Ja tämä sanoma tuli Joabin tietoon; siliä Joab piti itsensä Ado-nian puoleen, vaikka hän ei ollut Absalomin puolella. Ja Joab pakeni Herran ma]aan ja tarttui alttarin

sarviin.

29. Ja kuningas Salomolle ilmoitettiin: "Joab on paennut Herran ma-jaan, ja katso, hän seisoo alttarin tykönä." Niin Salomo lähetti Benajan, Jojadan pojan, ja sanoi: "mene ja lyö hänet!" 1Kun 150

30. Ja Benaja tuli Herran majaan ja sanoi hänelle: "niin sanoo kuninnian puolesta; ja kuningas nousi ja | gas: mene tästä ulos!" Vaan hän sanoi: "en suinkaan, tässä minä tahdon kuolla." Ja Benaja ilmoitti sen kuninkaalle jälleen ja sanoi: "niin on Joab sanonut ja niin hän on vas-

tannut minua.

31. Kuningas sanoi hänelle:,, tee niinkuin hän on sanonut. lvö ja hautaa hänet; ja saata pois minusta ja minun isani huoneesta se viaton veri, jonka Joab on vuodattanut! 2 Moos, 21:14.

32. Ja Herra antakoon hänen verensä tulla hänen päänsä päälle, että hän on lyönyt kaksi miestä, jotka häntä hurskaammat ja paremmat olivat, ja murhannut ne miekalla, niin ettei minun isāni David siitā mitāān tietänyt: Abnerin, Nerin pojan, Israelin sotapäämiehen, ja Amasan, Jeterin pojan, Juudan sotapäämie-2 Sam. 3:27. 20:10.

33. Ja heidän verensä tulkoon Joabin pään päälle ja hänen siemenensa pään päälleijankaikkisesti. Mutta Davidille ja hänen siemenellensä, hänen huoneellensa ja istuimellensa olkoon rauha Herralta ijankaikki-

seen aikaani

 Ja Benaja, Jojadan poika, meni ylös ja tappoi hänet; ja hän haudat-

tiin korpeen huoneesensa.

 Ja kuningas asetti Benajan, Jojadan pojan, hänen sijaansa sotajoukon päälliköksi; ja papin Sadokin asetti kuningas Abjatarin sijaan.

 Ja kuningas lähetti ja antoi kutsua Simein, ja sanoi hänelle: "rakenna itsellesi huone Jerusalemiin ja asu siellä, äläkä mene sieltä sinne eikä tänne.

37. Jona päivänä sinä sieltä lähdet ja menet Kidronin ojan ylitse, niin tiedā totisesti, ettā sinun pitāā kuolemalia kuoleman, ja sinun veresi on tuleva sinun pääsi päälle." 38. Simei sanoi kuninkaalle: "se

on hyvä puhe, jonka herrani kuningas on puhunut; niin on sinun palvelijasi tekevä." Ja Simei asui Je-

rusalemissa kauan aikaa.

39. Niin tapahtui kolmen ajastajan perästä, että kaksi Simein palvelijaa karkasi Akiksen, Maekan pojan, Gatin kuninkaan tykö; ja Simeille sanottiin: "katso, sinun palvelijasi ovat Gatissa."

40. Niin Simei nousi ja satuloitsi aasinsa, ja läksi Gatiin Akiksen tykö, etsimään palvelijoitansa. Ja Simei meni ja toi palvelijansa Gatista.

41. Ja Salomolle sanottiin. Simein menneen Jerusalemista Gatiin ja tulleen takaisin.

42. Niin lähetti kuningas ja antoi kutsua Simein, ja sanoi hänelle:

"enkö minä vannonut sinulle Herran kautta, todistanut ja sanonut: jona päivänä sinä lähdet ulos ja menet sinne tahi tänne, niin tiedä kaiketi, että sinun pitää kuolemalla kuoleman? Ja sinā sanoit minulle: mină olen kuullut hyvän puheen. 43. Mikset ole pitänyt Herran va-

laa ja sitä käskyä, kuin minä sinulle

käskin?"

44. Ja kuningas sanoi Simeille: "sinä tiedät kaiken sen pahuuden. mistä sydämmesi on itsetietoinen, ionka minun isälleni Davidille tehnyt olet, ja Herra on kostanut pahuutesi sinun pääsi päälle.

2 Sam. 16:5 s. Ps. 54:7. 62:13. 45. Mutta kuningas Salomo on siunattu, ja Davidin istuin on vahvistettu Herran edessä ijankaikkisesti."

46. Ja kuningas kāski Benajaa, Jojadan poikaa; hän meni ja lõi hänet kuoliaaksi. Ja valtakunta vahvistettiin Salomon käden kautta. 2 Alk. 1:1.

3 Luku.

Salomon naiminen. Hänen uhrinsa ta rukouksensa Gibeonissa.

Ja Salomo tuli Faraon, Egyptin ku-ninkaan, vävyksi; ja hän otti Fa-raon tyttären ja vei hänet Davidin kaupunkiin, siksi kun hän oli valmiiksi rakentanut itsellensä huoneen ja Herran huoneen, ja Jerusalemin ympärille muurin. 1 Kun. 7:8, 9:24, 2. Mutta kansa uhrasi silloin vielä kukkuloilla; sillä ei ollut vielä ra-

kennettu huonetta Herran nimelle siihen aikaan asti. 2 Aik. 33:17. 3. Ja Salomo rakasti Herraa ja vaelsi isānsā Davidin sāānnōissā, paitsi että hän uhrasi ja suitsutti kukku-

loilla. 1 Aik. 16:39 s. 21:29. 2 Aik. 1:3 s. 4. Ja kuningas meni Gibeoniin uhraamaan, sillä siellä oli arvokkain kukkula. Ja Salomo uhrasi tuhannen poltto-uhria sillä alttarilla.

5. Ja Herra ilmaantui Salomolle Gibeonissa yöllä unessa; ja Jumala sanoi: "ano, mitä minä antaisin si-nulle!"

6. Salomo sanoi: ..sinä olet tehnyt isälleni Davidille, sinun palvelijallesi, suuren laupeuden, niinkuin hän vaelsi sinun edessäsi totuudessa ja vanhurskaudessa, ja vakaalla sydämmellä sinua kohtaan; ja sinä olet säilyttänyt hänelle saman suuren laupeuden, ju olet antanut hānelle pojan, joka istuu hänen istuimellansa, - niinkuin tänäpänä tapahtuu.

7. Ja nyt, Herra, minun Jumalani, sinä olet tehnyt sinun palvelijasi kuninkaaksi isäni Davidin sijaan. ja minä olen nuorukainen enkä tiedā kāydā ulos ja sisālle;

8. ja palvelijasi on sinun kansasi keskellä, jonka sinä olet valinnut, suuren kansan, jota ei taideta lukea eikä arvostella paljouden tähden.

1 Moos 13:16. 1 Kun. 4:20. 9. Anna sentähden sinun palvelijallesi ymmärtäväinen sydän tuomita sinun kansaasi ja eroittaa pahaa hyvästä; sillä kuka taitaa tuomita tätä suurta kansaasi?" 2 Aik. 1:10. 10. Ja tämä puhe kelpasi Herralle, että Salomo tätä anoi

11. Ja Herra sanoi hänelle: "koska tātā anoit, etkā anonut itsellesi pitkää ikää, etkä anonut itsellesi rik-kautta, etkä anonut vihamiestesi sieluja, vaan anoit itsellesi tietoa ymmārtāā oikeutta,

12. niin katso, minä teen sinun sanasi mukaan: katso, minä annan

sinulle viisaan ja ymmärtäväisen sydammen, niin ettei sinun vertaistasi ole ollut edelläsi eikä tule jälkeesi.

1 Kun. 4:31. 10:23 s. Baarn. 1:16. 13. Ja vielā, mitā et sinā anonut, annan minä sinulle, sekä rikkautta eitä kunniaa, niin ettei yksikään ole oleva sinun vertaisesi kuningasten joukossa kaikkena sinun elinaika-Viis. 7:7,11. Matt. 6:33. Ef. 3:20. 14. Ja jos sinā vaellat minun teissāni ja pidāt minun sāāntōni ja kāskyni, niinkuin isäsi David vaelsi, niin minäteen sinunikäsi pitkäksi."

₿ Moos. 4:40. 15. Ja Salomo heräsi, ja katso, se oli uni. Ja hän tuli Jerusalemiin la seisoi Herran liiton arkin edessă, la uhrasi poltto-uhria ja valmisti kiitosuhrin, ja teki pidot kaikille palvelijoillensa. 16. Silloin tuli kaksi portto-naista

kuninkaan tykö, ja seisoivat hänen

edessänsä.

17. Ja toinen nainen sanoi: "herrani, minä ja tämä nainen asuimme yhdessä huoneessa, ja minä synnytin hänen luonansa siinä huoneessa.

18. Ja lapahtui kolmantena päivänä sittekuin minä synnytin, synnytti tämäkin nainen; ja me olimme yh-dessä, eikä yksikään muukalainen ollut meidän kanssamme siinä huoneessa, paitsi meitä kahta.

19. Ja tämän naisen lapsi kuoli yöllä; sillä hän makasi sen.

20. Niin hän nousi puoli yöstä ja olli minun lapseni sivustani, piikasi maalessa, ja hän pani sen viereensä, ja kuolleen lapsensa pani hän minun vierceni

21. Kun minä aamulla heräsin imettāmāān lastani, katso, se oli kuollut. Niin minä katselin tarkasti päivän koittaissa lasta, ja katso, ei se ollut minun poikani, jonka mina olin synnyttänyt." 22. Niin ioinen nainen sanoi: "ei

ole niin, vaan minun lapseni elää ja sinun lapsesi on kuollut." Ja tämä sanoi: "ef, mutta sinun lapsesi on kuollut ja minun lapseni elää." Ja näin he puhuivat kuninkaan edessä.

23. Ja kuningas sanoi: "tāmā sanoo: ,minun lapseni elää ja sinun lapsesi on kuollut.' Ja taas tämä toinen sanoo: ,ei niin, mutta sinun lapsesi on kuollut ja minun lapseni elää." 24. Ja kuningas sanoi: "tuokaat minulle miekka." Ja miekka tuotiin kuninkaan eteen.

Ja kuningas sanoi: ,jakakaat elävä lapsi kahtia, ja antakaat toi-nen puoli toiselle ja toinen puoli

toiselle.

26. Niin sanoi kurdnkaalle se nainen, jonka lapsi oli elävä, sillä hä-nen äidillinen sydämmensä paloi lapseensa, — hän sanoi: "Ah minun herrani! antakaat hänelle se elävä lapsi ja älkäät suinkaan tappako sitā." Mutta se toinen sanoi: "ei minulle eikä sinulle, vaan jaettakoon kahdeksi."

27. Niin kuningas vastasi ja sanoi: .annettakoon hänelle tämä elävä lapsi, eikä sitä pidä suinkaan tapettaman! sillä tämä on hänen äitinsä."

28. Ja sen tuomion, jonka kuningas sanoi, kuuli kaikki Israel, ja he pel-käsivät kuningasta; sillä henäkivät, että Jumalan viisaus oli hänessä toimittamaan tuomiota.

4 Luku.

Salomon ylimmäiset virkamiehet, Salomon viisaus.

Ja kuningas Salomo oli koko Israe-lin kuningas.

2. Ja nămă olivat hänen ylimmäiset virkamieliensä: Asaria, papin Sadokin poika;

3. Elihoref ja Ahia, Sisan pojat, olivat kirjoittajat; Josafat, Ahiludin

poika, kansleri

4. Benaja, Jojadan poika, sotaväen päämies; Sadok ja Abjatar olivat papit; 1 Kun. 2:26 s. 35. 5. Asaria, Natanin poika, valtamies-

ten haltija; Sabud pappi, Natanin poika, kuninkaan neuvon-antaja; 6. Ja Ahisar huoneen haltija; Adoniram, Abdanin poika, oli veron-

kantajien päällikkö. 2 Sam. 20:24. 1 Kun. 5:13 s.

7. Ja Salomolla oli kaksitoista valtamiesiä koko Israelissa, jotka murheen pitivät kuninkaasta ja hänen huoneestansa; ja kukin heisti toimitti ruuan kuukautenansa, vuosi vuodella.

8. Ja nāmā olivat heidān nimensā: Hurin poika Efraimin vuorella;

9. Dekerin poika Makassa, ja Saalbimissa ja Betsemeksessä, ja Elonissa ja Bethananissa;

10. Hesedin poika Arubotissa; hänellä oli Soko ja kaikki Heferin

maakunta;

 Abinadabin pojalla: kaikki Dorin paikkakunta; hänellä oli Tafat,

Salomon tytär, vaimona;

12. Bahena, Ahiludin polka, Taenakissa ja Megiddossa, ja koko Betseanissa, joka on ilki Sartanaa Jisreelin alla, Betseanista Mahalonin ketoon asti, tällä puolella Jokmeamia:

13. Geberin poika Gileadin Ramotissa, jolla olivat Jairin kylät, Manassen pojan, Gileadissa, ja Argobin maa, joka on Basaniin päin, kuusikymmentä suurta kaupunkia muurinensa, vaskitelkinensä;

14. Ahinadab, Iddon poika, oli Ma-

hapaimissa;

15. Ahimaas Naftalissa; ja hän otti myös Salomon tyttären, Basmatin, vaimokseen:

vaimokseen; 16. Baena, Husain poika, Asserissa ja Alotissa;

17. Josafat, Paruan poika, Isaskarissa;

18. Simei, Elan poika, Benjaminissa;
19. Geber, Urin poika, Gileadin maulla, Sihonin, Amorilaisten kuninkaan maalla, ja Ogin, Basanin kuninkaan; sillä ainoastaan yksi valtamies oli näissä maakunnissa.

20. Ja Juudaa ja Israelia oli paljon, niinkuin santaa meren tykönä paijouden tähden; ja he sõivät ja joivat ja iloitsivat. 1 Moos. 13:16. 15:5. 22:17.

28an. 17:11. 1 Kun. 3:8.
21. Ja Salomo hallitsi kaikissa valtakunnissa, virrasta hamaan Filistealaisten maakuntaan ja Egyptin rajaan asti; ja ne toivat lahjoja ja palvelivat Salomoa kuiken hänen elinaikansa.

2 Alk. 9:26. Syr. 47:14.

22. Ja Salomolla oli jokapäiväiseksi ruuaksi kolmekymmentä kooria hienoja jauhoja, kuusikymmentä koo-

ria muita jauhoja,

23. kymmenen lihavaa härkää, ja kaksikymmentä härkää laitumelta, ja sata lammasta, paitsi peuroja, ja metsävuohia, ja hirviä ja syötettyjä lintuja.

24. Sillä hän hallitsi koko maakunnassa tällä puolen virtaa, hamasta Tifsasta Gasaan asti, kaikkein kuningasten ylitse tällä puolen virtaa; ja hänellä oli rauba kaikilla puolilla yltympäri,

25. niin että Juuda ja Israel asuivat levollisesti, itsekukin viinipuunsa ja fiikunapuunsa alla, Danista Bersebaan asti, niinkauan kun Salomo eli. 3 Moos. 26:5. Tuon. 20:1. Mik.4:4.

8ak. 3·10.
26. Ja Salomolla oli neljäkymmentä tuhatta hinkaloa hevosille hänen vaunuinsa eteen, ja kaksiloista tuhatta hevosmiestä.

1 Kun. 10·28.

1 Kun. 10:26. 2 Aik. 1:14. 9:25.

27. Ja valtamiehet toimittivat kuningas Salomolle ruokaa, ja kaikille, jotka kuningas Salomon põytää lähestyivät, kukin kuukaudellansa, niin ettei mitään puuttunut.

28. He toivat myös ohria ja olkia hevosille ja juoksijoille, sinne missä hän oli, kukin vuorostansa.

29. Ja Jumala antoi Salomolle viisautta ja ymmärrystä sangen suuressa mitassa, myös avaran tiedon, kuin santaa meren rannalla, 8yt. 47:18.

30. niinettä Salomon viisaus oli suurempi kuin kaikkein itäisen maan lasten ja Egyptiläisten viisaus.

31. Ja hän oli viisaampi kaikkia ihmisiä, viisaampi kuin Etan, Esrahilainen, ja Heman, ja Kalkol, ja Darda, Makolin pojat, ja hänen nimensä oli kuuluisa ympäri kaikkien kansain. 1 Aik. 2:8. Ps. 88:1. Ps. 89:1.

32. Ja Salomo puhui kolme tuhatta sananlaskua; ja hänen virsiänsä oli

tuhannen ja viisi.

33. Hān puhui myōs puista, sedristā, joka on Libanonissa, hamaan isopiin asti, joka seināstā kasvaa. Hān puhui elāimistā, linnuista, matelevaista ja kaloista.

34. Ja kaikista kansoista tultiin kuulemaan Salomon viisautta, ja kaikilta maan kuninkailta, jotka olivat kuulleet hänen viisaudestansa.

5 Luku.

Salomon ja kuningas Hiramin ystävyys. Temppelin työväki

Ja Hiram, Tyron kuningas, lähetti palvelijansa Salomon lykö, sillä hän oli kuullut, että he olivat hänen voidelleet kuninkaaksi isänsä sijaan, sillä Hiram oli ollut Davidin ystävä niinkauan kun hän eli. 28am. 5:11.

1 Aik. 14:1. 2 Aik. 2:3. 2. Ja Salomo lähetti Hiramille nä-

mā sanat: 3. ,,Sinā tiedāt, ettei minun isāni David taitanut rakentaa Herran Jumalansa nimelle huonetta, sen sodan tähden, jolla häntä ympäröitsivät, siksi kun Herra antoi heidät

hånen jalkainsa alle.

4. Muita nyt on Herra, minun Jumalani, antanut levon ympäristössäni;eiolevihollista eikä pahaa asiata. 5. Katso, minä aivon rakentaa huoneen Herran, minun Jumalani nimelle, niinkuin Herra on puhunut isälleni Davidille, sanoen: "sinun poikasi, jonka minä istuimellesi sinun sijaasi asetan, hän on rakentava minun nimelleni huoneen."

2 Sam. 7:13. I Alk. 22:10. 28:6.

6. Niin kāske nyt hakata minunle sedripuita Libanonista; ja minun palvelijani olkoot sinun palvelijaisi kanssa; ja minä annan sinulle sinun palvelijaisi palkan aivan niinkuin sinä sanot; siilä sinä tiedät, ettel meillä ole yhtään miestä, joka taitaa hakata puita niinkuin Sidonilaiset."

7. Ja tapahtui, kun Hiram kuuli Salomon puheen, iloitsi hän suuresti ja sanot; "kiitetty olkoon tänäpänä Herra, joka on antanut Davidille taitavan pojan tämän suuren kansan pääksi i"

1 Kun. 10:0.

8. Ja Hiram lähetti Salomolle tämän sanoman: "minä olen kuullut, milä minulle olet lähettänyt ja minä minule olet lähettänyt ja minä

sanoman: "minä olen kuullut, milä minulle olet lähettänyt, ja minä teen myös kaiken sinun tahtosi jälkeen, sedripuihin ja sypressipuihin nähden.

9. Ja minun palvelijani saavat vetää ne Libanonista mereen, ja minä annan ne panna lauttoihin merellä, ja vien siihen paikkaan, kuhunka sinä minun käsket, ja hajoittelen ne siellä; ja anna sinä nesieltä ottaa. Mutta tee sinäkin minun tahtoni, että annat minun perheelleni leivän ainetta."

10. Ja niin antoi Hiram Salomolle sedripuita ja sypressipuita, niin pal-

jo kuin hän tahtoi.

11. Ja Salomo antoi Hiramille kaksikymmentä tuhatta kooria nisuja, hänen perheellensä ravinnoksi, ja kaksikymmentä kooria survojtua öljyä. Sen antoi Salomo Hiramille joka vuosi.

12. Ja Herra antoi Salomolle viisautta, niinkuin hän luvannut oli. Ja Salomon ja Hiramin välillä oli rauha, ja he tekivät myös liiton keskenänsä.

actiansa.

18. Ja Salomo antoi valita työmiehiä koko Israelista, ja valittuin luku
oli kolmekymmentä tuhatta miestä.
14. Ja hän lähetti heidät Libanoniin,
kymmenen tuhatta kuukaudeksi

vuorottain, niin että he olivat yhdenkuukauden Libanonissa ja kaksi kuukautta kotonansa; ja Adoniram oli sen miesluvun päämies.1 Kun.4:5.

15. Ja Salomolla oli seitsemänkymmentä tuhatta, jotka kuormia kantoivat, ja kahdeksankymmentä tuhatta, jotka vuorella kiviä hakka-

sivat.

16. paitsi ylimmäisiä Salomon käskyläisiä, jotka olivat asetetut teettäjiksi, kolmetuhatta ja kolmesataa, jotka vallitsivat kansaa, joka työtä teki. 2 Alk. 22,18.

17. Ja kuningas käski heidän vetää suuria kiviä, kalliita kiviä, hakatuita kiviä huoneen perustukseksi.

18. Ja Salomon rakentajat ja Hiramin rakentajat ja Giblimiläiset vuolivat ja valmistivat puita ja kiviä huoneen rakennukseksi. Hes. 27.9.

6 Luku.

Temppelin rakennus.

Ja tapahtui neljännellä sadannella ja kahdeksannellakymmenennellä ajastajalla Israelin lasten lähtemästä Egyptin maalta, neljännellä ajastajalla sittekuin Salomo oli tullut Israelin kuninkaaksi, Siivin kuukaudella, joka on toinen kuukaus, että huone rakennettiin Herralle.

2 Aik. 8:1 s.

2. Ja huone, jonka kuningas Salomo rakensi Herralle, oli kuusikymmentä kyynärää pitkä, kaksikymmentä kyynärää leveä ja kolmekymmentä kyynärää korkea.
3. Ja esihuone temppelin edessä oli kaksikymmentä kyynärää korkea.

3. Ja esihuone temppelin edessä oli kaksikymmentä kyynärää pitkä, huoneen leveyden mukaan, ja kymmenen kyynärää leveä, huoneen edessä.

Joh. 10:23. Ap. t. 3:11. 5:12. 4. Ja hän teki akkunat huoneelle, varustetut ristikolla. Hes. 40:16.

 Ja hän teki sivu-rakennuksen seinää myöten huoneen ympäri, niin että se kävi temppelin ja kuorin ympäri, ja hän teki sivuhuoneet ylt'

ympäri.

6. Alimmainen kerta oli viisi kyynärää leveä, ja keskimäinen kuusi kyynärää leveä, ja kolmas seitsemän kyynärää leveä; sillä hän asetti penkereitä huoneen ympäri ulkopuolella, etteivät ansaat perustausi huoneen seiniin.

7. Ja kun huone rakennettiin, rakennettiin se louhoksissa valmistetuista kivistä, niin ettei yhtään vasaraa, eikä kirvestä, eikä yhtään rauta-asetta kuulunut huonetta rakennettaessa. I Kun. 5:17s.

8. Ja ovi keskimäiseen sivuhuonee-

sen oli oikialla puolella huonetta. niin että mentiin kierto-astuimia myöten ylös keskimäiseen kerrok-seen ja keskimäisestä kolmanteen.

9. Ja niin rakensi hän huoneen ja päätti sen, ja kattoi huoneen sedri-

puisilla kaarimaloilla.

Ja hän teki rakennuksen kerrokset koko huoneen ympäri viiden kyynärän korkeaksi; ja hän yhdisti ne huoneesen sedripuilla.

11. Ja Herran sana tuli Salomolle,

sanoen:

12. "Tāmā huone, jonka rakennat — ios sinä vaellat minun säännöissăni, ja teet minun oikeuteni, ja pidät kaikki minun käskyni, vaeltain niissä, niin minä vahvistan sinulle sanani, jonka isällesi Davidille sanonut olen. 2 Sam. 7:12 s. 1 Kun. 2:4. 9:4 s. 1 Aik. 22:10.

13. ja minä asun Israelin lasten keskellä, enkä hylkää minun kansaani, Israelia. "2Moos. 29:45.3Moos. 26:11.

Niin Salomo rakensi huoneen Ap. t. 7:47.

ja päätti sen.

15. Ja hän kaunisti huoneen seinät sisāltā sedripuisilla laudoilla; huoneen permannosta lakeen asti päällysti hän sisältä puulla, ja teki huoneen permannon sypressi-laudoista.

16. Ja han rakensi huoneen peräpuolella ne kaksikymmentä kyynärātā sedripuisilla laudoilla permannosta kattoon asti, ja hän teki siihen sisälle kuorin, kaikkein pyhimmän.

17. Ja itse huone oli neljäkymmentā kyynārāā pitkā, se on temppelin

esipuoli.

18. Koko huone oli sisältä aivan sedripuusta, kurkkukasvien ja kukkasten muotoisilla veistoksilla koristettu; kaikki oli sedripuuta, eikä yhtään kiveä näkynyt.

Ja kuorin hän valmisti huoneen sisälle, että Herran liiton arkki pan-

taisiin siihen.

20. Ja kuori oli sisältä kaksikym-meniä kyynärää pitkä, kaksikym-meniä kyynärää leveä ja kaksikymmentā kyynārāā korkea; ja hān silasi sen selkeällä kullalla; ja sedripuunalttarin silasi hän myöskullalla. 21. Ja Salomo silasi huoneen sisältā selkeāllā kullalla, ja teki kultai-

set vitjat teljeksi kuorin eteen, jonka hän kullalla silannut oli.

Ja hän silasi koko huoneen kul-\lalla, täydellisesti koko huoneen; ja koko alttarin, joka kuorin edes-sä oli, silasi hän kullalla.

23. Hän teki myös kuoriin kaksi kerubimiä öljypuusta, kymmenen kyynärää korkeat. 2 Moos, 25:18 s. 87:7 s.

24. Viisi kyvnärää pitkä oli kummankin kerubin siipi; kymmenen kyynärää oli yhden siiven äärestä toisen siiven ääreen.

Toisella kerubilla oli myös kymmenen kyynärää; ja oli yhtäläinen mitta ja muoto molemmilla kerubi-

millä

26. Yksi kerubi oli kymmenen kynärää korkea; samoin oli toinenkin. 27. Ja hän pani ne kerubimit keskelle sisimmäistä huonetta; ja kerubimit levittivät siipensä, niin että vhden siipi sattui tähän seinään ja toisen kerubin siini sattui toiseen seinään: mutta keskellä huonetta sattui siipi siipeen.

28. Ja hän silasi kerubimit kullalla. Ja kaikkien huoneen seinäin vmpäri antoi hän leikata piirroksia, veistettyjä kerubimeja, palmuja ja puhjenneita kukkasia, sisässä ja ulkona.

30. Ja hän silasi huoneen permannon kullalla, sisässä ja ulkona.

 Ja kuorin sisäänkäytävään teki hän pari-ovet öljypuusta; päällispuut ja pihtipielet olivat viides osa seinää. 32. Ja niihin ovihin antoi hän leikata piirroksia, kerubimeja, palmuja ja puhjenneita kukkasia ja silasi ne kullalla; hän levitti kultaa kerubimein ja palmujen päälle

33. Niin teki hän myös temppelin sisäänkäytävään pihtipielet öljypuusta; ne olivat neljäs osa seinää.

34. Ja kaksi ovea oli sypressi-puusta; kummassakin ovessa oli kaksi puoliskoa, molemmat saranoillansa juoksevat.

35. Ja hän kaivoi kerubimeia, palmuja ja puhjenneita kukkasia, ja silasi ne kullalla, joka levitettiin leikkauksen päälle.

36. Ja hän rakensi sisäisen pihan kolmella rivillä hakatuista kivistä ja yhdellä rivillä vuolluista sedripuista.

 Neljännellä ajastajalla perustettiin Herran huone Siivin kuussa.

38. Ja ensimmäisellä ajastajalla toistakymmentä Buulin kuussa (se on kahdeksas kuukausi) päätettiin huo-ne ja mitä siihen kuului, aivan kuin sen oleman piti. Ja hän rakensi sen seitsemänä ajastaikana.

7 Luku.

Kuninkaallinen hovilinna. Vaskipatsaat. vaskimeri ja temppelin tarvekalut.

Mutta omaa huonettansa rakensiSa-lomo kolmetoista ajastaikaa, siksi kun se täydellisesti tuli valmiiksi. Ja hän rakensi Libanonin metsähuoneen, sata kyynärää pituudelle, viisikymmentä kyynärää leveydelle ļa kolmekymmentā kyynārāā korkeudelle, neljānkertaisen sedripuisen pylvās-rivin pāālle, ja vuollut sedripuiset ansaat olivat patsasten

päällä.

3. Ja se oli katettu sedripuisilla laudoilla ylhäältä kammioin yli, jotka olivat pylvästen päällä, ja joita oli viisiviidettäkymmentä, viisitoista kussakin kerrassa.

4. Ja poikkihirret olivat kolmessa rivissä, ja akkuna akkunan vieressä

kolmessa kerrassa.

5.Jakaikki ovet ja pihtipielet olivat nelikulmaiset palkkiliitoksella ja akkunat suutasuuksin, kolmeen ker-

iaan.

6. Hän rakensi myös pylväs-esihuoneen, viisikymmentä kyynärää piluudelle ja kolmekymmentä kyynärää leveydelle; ja esihuoneen sen eteen ja palsaat ja portaat sen etupuolella.

7. Javalta-istuimen esihuoneen, jossa häntuomitsi, tuomio-esihuoneen, teki hän, ja peitti seinät sedrilau-

doilla permannosta kattoon asti.
8. Ja myös hänen huoneensa, jossa hänitseasui, toisella pihalla, esihuoneen takana, oli samaa rakennuslaatua. Hän teki samankaltaisen huoneen Faraon tyttärelle, jonka Salomo oli ollanut vaimokseen. 1 Kun. 3:1. 9:24.

9. Nāmā kaikki olivat kalleista kivistā, kivistā, jotka olivat mitan mukaan hakatut ja sahatut sisāltā ja ulkoa, perustuksesta kattcon asti, ja vielā ulkopuolella isoon pihaan saakka.

10. Ja perustukset olivat kalleista kivistä ja suurista kivistä, kymmenen kyynärän kivistä ja kahdeksan kyynärän kivistä.

 Ja niiden päällä oli kalliita kiviä, mitan mukaan hakatuita kiviä,

ja sedripuita.

12. Ja sen suuren pihan ympäri oli kolme riviä vuoltuja kiviä ja yksi rivi sedripuista; samoin oli Herran huoneen pihan sisäpuolella ja esi-

huoneen sisällä.

13. Ja kuningas Salomo lähetti ja tuotti Hiramin Tyrosta, 2 Aik. 2:13s. 14. joka oli lesken poika Naftalin suvusta, ja hänen isänsä oli ollut Tyrolainen, vaskiseppä, ja hän oli laidolla, ymmärryksellä ja tiedolla lahjoitettu, kaikkinaisia vaskitöitä tekemään. Tultuansa kuningas Salomon luo teki hän kaikki hänen työnsä 2 Moos. 3:1.3 s.

15. Jo hān valmisti kaksi vaskipalsasta; kahdeksantoista kyynärää oli toisen patsaan korkeus, ja mittasi toisen patsaan paksuuden.

2 Kun 25:17. 2 Alk. 3:15 s. Jer. 52:21 s. 16. Ja hän teki kaksi valettua vaskista kruunua patsasten päihin asetettaviksi; ja kumpikin oli viisi kyynärää korkia.

17. Verkot tehdyt verkon tavalla, ja köydet ketjuin tavalla pantiin kruunuihin, jotka olivat ylhäällä patsasten päässä, seitsemän kumpaankin

kruunuun.

18. Ja hān teki kaksi riviā granattiomenia verkon ympāri peittāmāān kruunuja, jotka olivat patsasten pāāssā; ja niin hān myös teki toiselle kruunulle.

19. Ja kruunut, jotka olivat patsasten päässä, olivat tehdyt niinkuin kukkaset esihuoneessa, neljää kyy-

närää suuret,

20. ja kruunuilla patsaitten päällä oli vielä ylhäällä keskipaikan kohdalla, jonka päällä verkko oli, kaksisataa granatin omenaa rivittäin yli'ympäri kummankin kruunun päällä.

21. Ja hän nostatti ne patsaat temppelin esihuoneen eteen, ja sen patsaan, jonka hän oikialle puolelle asetti, kutsui hän Jakin; ja sen patsaan, jonka hän asetti vasemmalle puolelle, kutsui hän Boas.

22. Ja patsasten päät olivat kukan muotoiset. Ja niin patsasten teko

päätettiin.

23. Ja hän teki valetun meren, kymmenen kyynärää leveän toisesta partaasta toiseen, ympyriäisen, ja viisi kyynärää korkian; ja kolmekymmentä kyynärää pitkä nuora oli sen mitta yltä ympäri. 2 Aik. 4:2s. Jer. 52:20. 24. Ja kurkunkaltaiset nuput olivat meren partaan alla; ne kävivät sen ympäri, kymmenen jokaisella kyymärällä merta, ja nuput olivat meren yhteydessä, valetut kahteen riviin.

25. Ja se seisoi kahdentoista härjän päällä: kolme niistä oli käännetty pohjoiseen, kolme länteen, kolmeetelään ja kolme itään päin; ja meri oli yhhäällä niiden päällä, ja niiden takapuolet olivat sisäänpäin käännetyt.

26. Ja sillä oli kämmenen paksuus, ja sen parras oli tekoansa kuin maljan parras ja aivan kuin puhkeeva kukkanen. Ja se veti kaksituhatta

batin mittaa.

27. Hän teki myös kymmenen vaskista istuinta; neljä kyynärää oli itsekukin istuin pitkä ja neljä kyynärää leveä, vaan kolme kyynärää korkea. 28. Ja istuimet olivat näin tehdyt: niissä oli laidat, ja laidat olivat pal-

letten välillä,

kahdentoista kyynärän pitkä lanka 29. ja laidoissa palletten välillä oli-

vat jalopeurat, härjät ja kerubimit, ja palletten päällä ylhäällä oli vahva virvanto; mutta jalopeurain ja här-

käinalla olivat riippuvaisetseppeleet. 30. Jokaisessa istuimessa oli neljä vaskista pyörää ja vaskiset navat; ja sen neljä jalkaa olivat pyörille niskana, jotka niskat olivat kattilan alle valetut, kunkin seppeleen kohdalle.

saletti, kunkin sepjeleen kondane.

31. Ja sen koverrus oli koristuksen sisäpuolelta ylöspäin kyynärän korkea, jonka suu oli ympyriäinen kuin pylvään-jalka, puoltatoista kyynärää leveä; sen vierellä oli myös leikkauksia; ja niiden laidat olivat nelitahkoi-

set eikä ympyriäiset.

32. Ja ne neljä pyörää seisoivat aivan laitain alla ja pyöräin kahvatolivatistuimessa kiinni. Jokainen pyörä oli puolitoista kyynärää korkea.
33. Ja pyörät olivat tehdyt niinkuin vaunuin pyörät, ja niitten kahvat, kehät, kehrävarret ja kapat olivat kaikki valetut.

34. Ja ne neljä niskaa jokaisen istui-

men neljässä kulmassa olivat istuimeen valetut kiinni.

35. Ja ylinnä istuimessa oli puolen kyynärän koroitus kokonansa ympyriäinen; oli myös istuimessa kahvan-

sa, ja laitansa, valetut sen yhteyteen. 36. Ja hän koversi tasaislin paikkoihin, kahvoihin ja laitoihin, kerubimeja jalopeuroja ja palmupuita, missä tilaa oli, ja seppeleitä ylt' ympäri.

37. Näin teki hän ne kymmenen istuinta. Niillä kaikilla oli sama valanto, sama mitta, sama muoto.

38. Ja hän teki kymmenen vaskikattilaa; kukin kattila veti neljäkymmentä batia ja kukin kattila oli neljää kyynärää suuri; kullakin kymmenellä ttiimella oli kettilanse

istuimella oli kattilansa. 2 Aik. 4:6.
39. Ja hän asetti viisi istuinta huoneen oikiallesivulleja toiset viisi sen vasemmalle sivulle; mutta meren asetti hän huoneen oikiallesivulle, itä-

puolelle, etelää kohti. 40. Ja Hiram teki kattilat, lapiot ja maljat. Ja Hiram päätti kaiken tämän työn, minkä hän teki kuningas Salo-

molle Herran huoneesen:

41. kaksi patsasta ja kaksi ympyriäistä kruunua, jotka kahden patsaan päällä olivat, ja kaksi verkkoa, peitiämään kahta ympyriäistä kruunua, patsasten päässä;

42. ja neljä sataá granatin omenaa, kahden verkon päälle, kaksi riviägranatin omenia kunkin verkon päälle, peittämään kuhta ympyriäistä kruunua patsasten päässä;

ja kymmenen istuinta ja kymmenen kattilaa istuinten päälle;

44. ja yhden meren ja kaksitoista härkää meren alla;

45. ja padat, lapiot ja maljat; ja kaikki nämät astiat, jotka Hiram teki kuningas Salomolle Herran huoneesen, olivat puhtaasta vaskesta.

46. Jordanin kedolla antoi kuningas ne valaa, tiiviissä savessa. Sukkoiin

ja Sartanin välillä.

47. JaSalomoantoi kaikki nämät astiat olla punnitsematta, sillä vaskea oli ylen paljon; ei kysytty vasken painoa.

48. Ja Salomo teetti kaikki kalut, mitkä Herran huoneessa tarvittiin: kultaisen alttarin ja kultaisen pöydän,

jolla näkyleivät pidettiin,

49. viisi kynttiläjalkaa oikialle ja viisi vasemmalle puolelle kuorin eteen, puhtaasta kullasta, kultaisten kukkasten, lamppujen ja niistimien kanssa. 2 Aik. 4:7.

50. niin myös vadit, veitset, maljat, suitsutus-astiat ja hiili-pannut puhtaasta kullasta; ja saranat sisäisen huoneen ovissa, joka oli kaikkein pyhin, ja temppelin huoneen oven

saranat olivat kullasta.

51. Näin kaikki työ päätettiin, minkä kuningas Salomo teki Herran huoneesen. Ja Salomo kantoi sinne kaikki, mitä hänen isänsä David pyhittänyt oli, hopiasta ja astioista, ja pani Herran huoneen tavaroihin.

28am. 8:7.11 s. 2 Aik. 5:1.

8 Luku.

Liiton arkki viedään kuoriin, ja Herran kunnia täyttää temppelin. Salonio kiittää; kansa iloitsee.

Silloin kokosi Salomo Israelin vanhimmat, kaikki sukukuntain päämiehet ja perhekuntain ylimmäiset Israelin lasten seasta kuningas SalomontyköJerusalemiin, viemään Herran liiton arkkia Davidin kaupungista, se on Sion. 2 Sam. 5-9. 2 Aik. 5-2 s. 2. Kaikki Israelin miehet kokoontuivat kuningas Salomon tykö juhlapäivänä Etanimin kuukaudella, se on seitsemäs kuukausi.

3. Ja kun kaikki Israelin vanhimmat olivat kokoontuneet, nostivat papit

arkin,

 ja kantoivat Herran arkin ja seurakunnan majan, ja kaikki pyhät kalut, jotka majassa olivat; papit ja Leviläiset veivät ne ulos.
 4 Moos. 4:16.

5. Ja kuningas Salomo ja koko Israelin joukko, joka hänen tykönsä oli kokoontunut, olivat hänen kanssansa arkin edessä, ja uhrasivat lampaita ja karjaa, joita ei arvattu eikä luettu paljouden tähden. 28am. 6:12. 6. Ja papit kantoivat Herran liiton arkin paikoillensa temppelin kuori-hin, kaikkein pyhimpään, kerubi-min siipien alle; 2 Moos.26:33 s. 7. sillä kerubimil levittivät siipensä arkille, kussa Herram liitto on, jonka

arkin paikan yli, ja kerubimit varjosivat arkin ja korennot ylhäältä.

8. Ja korennot olivat niin pitkät, että niiden päät näkyivät pyhästä kuorin edessä; vaan ulkoa päin niitä ei näkynyt; ja ne ovat siellä tähän päivään asti.

9. Arkissa ei ollut mitään paitsi Mooseksen kahta kivistä taulua jotka Moosessinne pani Horebissa, kun Herra teki liiton Israelin lasten kanssa, heidan lähteissansa Egyptistä.

2 Moos. 25:16,21. 4 Moos. 17:10. 5 Moos. 31:26. Hebr. 9:4.

Ja tapahtui, kun papit menivät pyhästä ulos, täytti pilvi Herran huo-2 Moos. 40:34. 4 Moos. 9:15.

11. niin etteivät papit saattaneet seisoaja tehdä virkaansa pilven tähden; silla Herran kunnia täytti Herran huoneen. 2 Aik. 7:1 8.

12. Silloin sanoi Salomo: "Herra on sanonuttahtovansa asua pimeydessä. 2 Moos. 19:9. 20:21. 3 Moos. 16:2. 5 Moos. 4:11.

2 Aik. 6:1 s. 13. Minä olen nyt rakentanut sinulle huoneen asuttavaksesi ja istuimen, että siellä asuisit ijankaikkisesti.

 Ja kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin joukon. Ja koko

Israelin joukko seisoi.

15. Jahan sanoi: "kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka suullansa minun isälleni Davidille puhunut on, ja täyttänyt kädellänsä, ja sanonut: 2 Sam. 7:6, 13.

16. "Siitä päivästä, jona minä johdatin kansani Israelin Egyptistä, en ole minä yhtään kaupunkia valinnut kaikesta Israelin sukukunnasta, että minulle huone rakennettaisiin, ja että minun nimeni olisi siellä; mutta Davidin minä olen valinnut minun kansani Israelin pääksi.

17. Ja minun isäni David aikoi rakentaa huoneen Herran, Israelin Jumalan, nimelle.2 Sam. 7:2. 1 Aik. 17:1.28:2.

18. Mutta Herra sanoi isälleni Davidille: ,kun aivoit rakentaa minun nimelleni huonetta, olet sinä sen hyvästi tehnyt, että sen aivoit.

19. Kuitenkaan et sinä saa sitä huonella rakentaa; vaan sinun poikasi, joka sinun kupeistasi tulee, han on ra-kentava minun nimelleni huoneen. 20. Ja Herra on vahvistanut sanansa, jonka hän puhunut on; sillä mini olen nousnut minun isäni Davidin sijaan, ja istun Israelin istuimel-🌬 niinkuin Herra puhunut on, ja o- | sä vastaan, ja ottaa valan päällensä

arkille, kussa Herran liitto on Jonka hän teki meidän isillemme, johdat-taissansa heitä Egyptin maalta." 22. Ja Salomo seisoi Herran alttarin

edessä, koko Israelin joukon edessä, ja hajoitti kätensä ylös taivaasen päin,

2 Aik. 6:13. 2 Makk. 2:10. 23. ja sanoi: "Herra, Israelin Jumala! ei ole yhtään Jumalaa sinun vertaistasi, el ylhäällä taivaassa eikä alhaalla maassa, joka pidät liiton ja laupeuden palvelijoillesi, jotka sinunedessäsi kaikestasydämmestänsä vaeltavat.

24. joka olet pitänyt sinun palvelijallesi.Davidille,minunisälleni,kaikki, mitä olet puhunut; suullasi olet sinä puhunut sen, ja olet täyttänyt sen sinun kādellāsi, niinkuin se tānā-

pānā on.

25. Nyt siis, Herra, Israelin Jumala! pidă sinun palvelijallesi Davidille, minun isälleni, mitä hänelle puhunut olet ja sanonut: ,ei pidä sinulta minun edessäni miestä puuttuman, joka istuu Israelin istuimella, jos vaan sinun lapsesi pitävät vaari teistänsä, vaeltaaksensa minun edessäni, niinkuin sinä olet vaeltanut minun edessäni.' 1 Kun. 2:4.

26. Nyt, Israelin Jumala! vahvista sanasi, jonka sinä palvelijallesi Davidille, minun isälleni, puhunu oleti 27. Mutta asuuko Jumala todellakin maan päällä? Katso, taivaat ja taivasten taivaat eivät voi sinua käsittää; kuinka siis tämä huone, jonka

minä rakensin, sen tekisi? 2 Aik. 2:6. Job. 11:7 s. Jes. 66:1. Jer. 23:24,

Ap. t. 7:48 s. 17:24. 28. Niin käänny siis sinun palvelijasi rukoukseen ja anomiseen, Herra, minun Jumalani! että kuulisit kiitokseni ja rukoukseni, jonka sinun palvelijasi tänäpänä rukoileesinun edessäs;

29. että sinun silmäsi avoinna olisi tāmān huoneen puoleen yöllä ja päivällä, ja siinä paikassa, josta sano-nut olet; "minun nimeni pitää ole-man siellä;" että kuulisitsen rukouk-sen, jonka sinun palvelijasi rukoi-lee tässä paikassa, 2 Moos. 2024.

5 Moos. 12:11. 1 Kun. 9:3. 2 Kun. 21:4. 30. ja kuulisit palvelijasi ja kansasi Israelin hartaan rukouksen, jonka he tässä paikassa rukoilevat, ja kuulisit sen siellä, kussa asut taivaissa, ja kun sen kuulet, olisit armollinen. Kun joku rikkoo lähimmäistänolen: ja sen huoneen, jonka minä l olen nimelleni pyhittänyt, heitän mină kasvojeni edestă pois. Ja Israel on oleva sananlaskuksi ja pilkkapuheeksi kaikissa kansoissa. 5 Moos. 28:37.

2 Aik. 7:20. Jer. 7:15. 24:9.

8. Ja vaikka tämä huone nyt on kaikkein korkein, niin pitää kuitenkin kaikkien, jotka siitä silloin käyvät ohitse, hämmästymän ja viheltämän, sanoen: ,miksi Herra näin tekee tälle maalle ja tälle huoneelle?

5 Moos. 29:24 s. Jer. 22:8 s. 9. Silloin vastataan: ,siksi, että he hylkäsivät Herran Jumalansa, joka heidan isansa Egyptin maalta johdatti ulos, ja seurasivat muita jumalia ja kumarsivat niitö ja palvelivat niitä: sentähden on Herra kaiken tämän pahan antanut tulla heidän päällensä."

Kun kaksikymmentä ajastaikaa kulunut oli, joina Salomo ne kaksi huonetta rakensi, Herran huoneen

ja kuninkaan huoneen.

1 Kun. 6:38. 7:1. 2 Aik. 8:1 s. 11. joihin Hiram, Tyron kuningas, antoi Salomolle sedripuita, sypressipuita ja kultaa, kaiken hänen tahtonša mukaan; niin kuningas Salomo antoi Hiramillekaksikymmentäkaupunkia Galilean maassa.

Ja Hiram matkusti Tyrosta katsomaan niitä kaupungeita, jotka Salomo hänelle antanut oli ; ja ne eivät

hänelle kelvanneet.

13. Ja hän sanoi: "mitkä nämä kaupungit ovat, veljeni, jotka minulle antanut olet?" Ja han kutsui ne Kabulin maaksi, tähän päivään asti.

 Ja Hiram oli lähettänyt kuninkaalle sata ja kaksikymmentä talent-

tia kultaa.

Ja tāmā on luettelo siitā työkansasta, jonka kuningas Salomo kokoonkutsui rakentaaksensa Herran huonetta, ja omaa huonettansa, ja Milloa, ja Jerusalemin muuria, ja Hasoria, ja Megiddoa ja Gaseria.

2 Sam. 5:9, 10. 1 Kun. 5:13. 11:27. 16. Farao, Egyptin kuningas, oli mennyt ja voittanut Gaserin, ja polttanut sen tulella, ja lyönyt Kananealaiset kuoliaaksi, jotka kaupungissa asuivat, ja oli antanut sen tyttärellensä, Salomon vaimolle, naima-lahjaksi.

Jos. 16:10. 17. Ja Salomo rakensi Gaserin ja alamaisen Bet-Horonin, 2 Aik. 8:5. 18. Ja Baalatin ja Tadmorin, korvessa, siinä maassa

19. ja kaikki tavara-kaupungit, jotka Salomolla olivat, ja kaikki vaunukaupungit, ja ratsasmiesten kaupun- | hänen kysymyksensä; ei ollut mitään

git, ja mitä Salomo halasi ja tahtoi rakentaa Jerusalemissa ja Libanonissa, ja koko maassa, joka hänen vallassansa oli. 1 Kun. 4:26. 10:26. 20. Kaiken jääneen kansan Amorilaisista, Hetiläisistä, Feresiläisistä, Heviläisistä ja Jebusilaisista, kaikki, jotka ei olleet Israelin lapsista,

21. heidän lapsensa, jotka hejättivät jälkeensä maahan, joita Israelin lapset eivät taitaneet hävittää; ne teki Salomo verollisiksi tähän päivään asti.

22. Mutta Israelin lapsista ei Salomo tehnyt yhtään orjaksi; vaan ne olivat sotamiehet, ja hänen palveliansa, ja päämiehensä, ja vaunumiehensä, ja hänen vaunuinsa ja ratsasmiestensä päämiehet. , 3 Moos. 25:39 s.

23. Ja päällysmiehiä, jotka olivat Salomon työn teettäjiä, oli viisisataa ja viisikymmentä, jotka hallitsivat kansaa, joka työn toimitti. 2 Aik, 8:10 s. 24. Mutta Faraon tytär meni ylös Davidin kaupu ngistaomaan huoneesensa, jonka Salomo hänelle oli rakentanut. Silloin rakensi hän myös Millon. 1 Kun. 3:1. 7:8.

25. Ja Salomo uhrasi kolmasti vuodessa poltto-uhria ja kiitosuhria alt-tarilla, jonka hän Herralle oli raken-tanut; hän suitsutti sen päällä Herran edessä. – Ja niin päätti hän huoneen rakennuksen. 2 Aik. 4:1. 7:7. Ja kuningas Salomo teki myös laivaston Etseon-Geberissä, joka liki

Elotia on, Punaisen meren rannalla Edomilaisten maalla. 27. Ja Hiram lähetti laivoihin pal-

velijansa, jotka olivat haaksimiehiä,

mereen hyvin harjaantuneita, Salomon palvelijain kanssa. 28. Ja he tulivat Ofiriin ja toivat sieltä neljä sataa ja kaksikymmentä

talenttia kultaa, ja he veivät sen ku-ningas Salomolle. 2Aik. 8:18.

10 Luku.

Saban eli rikkaan Arabian kuningatar käy tervehtimässä Salomoa. Salomon rikkaus, taito ja kunnia.

Ja rikkaan Arabian kuningatar oli kuullut sanoman Salomon tõistä Herran nimen tähden; ja hän tuli koettelemaan häntä arvoituksilla.

2 Aik. 9:1 s. Matt. 12:42. Luuk. 11:31. 2. Ja hän tuli Jerusalemiin sangen suurella joukolla, ja kameleilla jotka kantoivat yrttejä ja aivan paljon kultaa ja kalliita kiviä. Ja hän tuli kuningas Salomon tyko, ja puhui hänelle kaikki, mitä hän sydämmessänsä oli aikonut.

Ja Salomo selitti hänelle kaikki

kuninkaalta salattu, jota ei hän hä- i nelle selittänyt

4. Ja kun rikkaan Arabian kuningatar näki kaiken Salomon viisauden. ia huoneen, jonka hän oli raken-

5. ja ruuat hänen pöydällänsä, ja hänen säätymiestensä Istuinsijat, ja hånen palvelijainsa toimellisuuden, ja heidän vaatteensa, ja hänen juomanlaskijansa ja polito-uhrinsa, jonka han Herran huoneessa uhrasi : ei hān voinut enāā itseānsā pidāttāā, 6. vaan sanoi kuninkaalle "se on tosi, minkä sinusta kuullut olen minun maallani, sinun asioistasi ja taidostasi.

7. enkä minä sitä uskonut ennenkuin itse tulin, ja olen sen nyt omin silmin nähnyt. Ja katso, ei ole minulle puoltakaan sanottu; sinussa on

enempi viisautta ja hyvyyttä, kuin sanoma on, jonka olen kuullut. 8. Autuaat sinun miehesi, autuaat nämä palvelijasi, jotka aina sinun kasvoisi edessä seisovat ja kuultele-

vat viisauttasi.

9. Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka sinuun on mielistynyt asettanut sinut Israelin istuimelle! Sentähden, että Herra rakastaa Israelia ijankai kki sesti, on hän pannut sinut kuninkaaksi tuomiota ja oikeutia iekemään." 1 Kun. 5:7.

10. Ja hän antoi kuninkaalle kaksikymmentä toista sataa talenttia kullaa ja sangen paljon jaloja yrttejä ja kalliita kiviä. Ei ole tullut sinne sittemmin niin paljo kalliita yrttejä, kuin rikkaan Arabian kuningatar kuningas Salomolle antoi.

11. Ja myös Hiramin haahdet, jotka vetivāt kultaa Ofirista, toival sangen Paljo santeli-puita ja kalliita kiviā.

1 Kun. 9:26 s. 12. Ja kuningas antoi tehdä santelipuista patsaita Herran huoneesen ja kuninkaan huoneesen, ja kanteleitajaharppuja soittajille. Ei tullut sinnesittemmin niin paljon santeli-puita, eikä ole nähty tähän päivään asti.

2 Aik. 9:10 s. 13. Ja kuningas Salomo antoi rikkaanArabian kuningattarelle kaikki, mitā hān pyysi ja anoi hāneltā, paitși niită, joita han hanelle itsestansă antoi. Ja hän palasi ja meni palvelijoinensa omalle maallensa.

14. Kullan paino, jonka he vuosittain toivat Salomolle, oli kuusi sataa a kuusi seitsemättä kymmentä talenttia kultaa, 2 Aik. 9:13.

15. paitsi mitä kauppamiehet ja yrt-

maiden kuninkaat ja maan hallitsiiat toivat hänelle.

16. Ja kuningas Salomo antoi tehdä taotusta kullasta kaksi sataa kilpeä; kuusi sataa kultasikliä antoi hän

panna jokaiseen kilpeen; 17. ja kolme sataa pienempää kil-peä taotusta kullasta, ja kolme mi-naa kultaa jokaiseen kilpeen; ja kuningas pani ne Libanonin metsähuoneesen. 1 Kun. 7:2. 14:26.

18. Ja kuningas teki suuren istuimen elefantin luista, ja kultasi sen puhtaalla kullalla: 2 Aik. 9:17.

19. ja istuimessa oli kuusi astuinta, ja istuimen yläpää oli ympyriäinen taaksepäin, ja käsipuut molemmilla puolilla istuinta, ja kaksi jalopeuraa seisoi pitkin käsipuita.

20. Ja siellä seisoi kaksitoistakymmentă jalopeuraa niillă kuudella astuimella molemmin puolin. Senkaltaista ei ole tehty missään valta-

kunnassa.

21. Kaikki kuningas Salomon juomaastiat olivat kultaa; ja jokainen astia Libanonin metsähuoneessa oli myös puhdasta kultaa; hopeaa siellä ei ollut; kuningas Salomon aikana

hopeata ei pidetty missään arvossa. 22. Sillä kuninkaalla oli Tarsis-haaksi merellä Hiramin haahden kanssa: ja se Tarsis-haaksi tuli kerran joka kolmantena vuotena, ja toi kultaa, hopeaa, elefantin hampaita, apinoita ja riikinkukkoja. 1 Kun. 9:26.

23. Ja kuningas Salomo tuli suu-remmaksi kaikkia kuninkaita maan päällä rikkaudessa ja viisaudessa.

1Kup. 3:12 s. 1 Aik. 29:25. 2 Aik. 1:1 24. Ja kaikki maailma pyysi nähdä Salomoa, kuullaksensa sitä viisautsationa, jumala oli antanut hänen sydämmeensä. 1 Kun. 4:34. 8yr. 47:15a, 25. Ja he toivat kukin hänelle lah-

joja, hopea-astioita ja kultaisia kaluja, ja vaatteita, ja sota-aseita, ja yrtte-ja, ja hevosia, ja muuleja, joka vuosi.

26. Ja Salomo kokosi vaunuja ja ratsasmiehiä, niin että hänellä oli tuhannen ja neljäsataa vaunua ja kaksitoista tuhatta ratsasmiestä; ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja kuninkaan luo Jerusalemiin.

1 Kun. 4:26. 9:19. 2 Aik. 1:14s. 9:25. 27. Ja kuningas teki, että hopeaa oli Jerusalemissa niin paljon kuin kiviä, ja sedripuita kuin villifiikunapuita, joita laaksoissa on paljo. 2 Aik. 9:27.

28. Ja Salomolle tuotiin hevosia Egyptistä; ja joukko kuninkaan kauppamiehiä toivat niitä joukottain ja maksoivat rahassa.

lein myojāt, niin myos kaikki raja- | 29. Ja jokaiset Egyptistā tuodut vau-

nut maksoivat kuusi sataa hopea-sikliä, ja joka hevonen sata viisikym-Samoin tuotiin näitä myös mentä. kaikille Hetiläisten kuninkaille ja Syrian kuninkaille kauppiaitten kätten kautta.

11 Luku.

Salomon vaimot. Hänen luopumisensa Herrasta. Salomon rangaistus ja kuolema. Ja kuningas Salomo rakasti monta muukalaista vaimoa, paitsi Faraon tytärtä: Moabilaisia, Ammonilaisia, Edomilaisia, Sidonilaisia ja Heti-

2. niistä kansoista, joista Herra oli sanonut Israelin lapsille: "ālkäät menkö heidän tykönsä, älköön hekään tulko teidän tykönne; sillä he kääntävät totisesti teidän sydämmenne heidän jumalainsa perään!" Näihin mielistyi Salomo rakkaudessa.

2 Moos. 34:16. 5 Moos. 7:3 s. 17:17. 3. Ja hänellä oli seitsemän sataa ruhtinaallista vaimoa ja kolme sataa jalkavaimoa; ja hänen vaimonsa käänsivät pois hänen sydämmensä.

4. Kun Salomo vanheni, käänsivät hänen vaimonsa hänen sydämmensä vierasten jumalain puoleen, niin ettei hänen sydämmensä ollut kokonansa Herran, hänen Jumalansa, puolella, niinkuin Davidin, hänen isänsä, sydän. Syr. 47:22.

Ja niin vaelsi Salomo Astarotin. Sidonilaisten Jumalan, perään, ja Milkomin, Ammonilaisten kauhis-

tuksen, perään. Tuom.2:13. 2Kun.23:13. 6. Ja Salomo teki pahaa Herran edessä, eikä seurannut Herraa täydellisesti, niinkuin hänen isänsä David.

7. Salomo rakensi uhrikukkulan Kamokselle, Moabilaisten kauhistukselle, sillä vuorella, joka on Jerusalemin edessä, ja Molokille, Ammonilaisten kauhistukselle.

Moos. 21:29. 2 Kun. 23:18 8. Ja samoin teki Salomo kaikille muukalaisille vaimoilleen, jotka heidän jumalillensa suitsuttivat ja uhrasivat.

Ja Herra vihastui Salomoon, koska hänen sydämmensä oli kääntynyt pois Herrasta, Israelin Jumalasta, joka hänelle kahdesti ilmaantunut

1 Kun. 3:5. 9:2. 10. ja häntä näistä käskenyt, ettei han kavisi vierasten jumalain perään; mutta hän ei pitänyt, mitä Her-

ra oli häniä käskenyt.

11. Ja Herra sanoi Salomolle: "koska sinussa on tapahtunut, ettet ole pitānyt minun liittoani ja minun kāskyjāni, jotka mīnā sinulle kaskin, niin minä totisesti repäisen val- | hallitsivatDamaskossa.28am,8-3 a 10:18.

takunnan sinulta, ja annan sen sinun palvelijallesi. 1 Sam. 15:28, 28:17.

1 Kun. 12:15 s. 14:8. 12. Kuitenkaan en minä sitä tee sinun ajallasi, isäsi Davidin tähden: mutta poikasi kädestä minä sen repäisen.

13. En minä kuitenkaan koko valtakuntaa repäise; yhden sukukun-nan minä annan sinun pojallesi, Davidin, minun palvelijani, tähden ja Jerusalemin tähden, jonka minä olen valinnut.

14. Ja Herra herătti Salomolle vihollisen, Hadadin Edomilaisen, kuninkaallisesta suvusta Edomissa.

Sillä kun David oli Edomissa. kun Joab, sodanpäämies, meni hautaamaan tapetuita, lõi hän kuoliaaksi kaiken miehenpuolen Edomissa;

2 Sam. 8:14. 1 Aik. 18:12. 16. - sillä Joab ja koko Israel viipvi kuusi kuukautta siellä, siksi että hän kaiken miehenpuolen Edo-

missa hävitti:

17. niin Hadad pakeni ja muutamatEdomin miehet hänen kanssansa hänen isänsä palvelijoista, ja menivät Egyptiin; mutta Hadad oli pieni polka.

18. Ja he nousivat Midianista ja tulivat Paraniin, ja ottivat kanssansa miehiä Paranista, ja menivät Egyptiin, Faraon,Egyptin kunin**kaan. t** kö, joka antoi hänelle huoneen ja sääsi elatuksen, ja antoi hänelle maata.

19. Ja Hadad sai suuren armon Faraon edessä, niin että hän antoi hänelle vaimonsa sisaren, kuningatar Tafeneksen sisaren, vaimoksi.

20. Ja Tafeneksen sisar synnytti hänelle Genubatin, hänen polkansa. JaTafenes vieroitti hänet Faraon huoneessa, niin että Genubat oli Faraon huoneessa Faraon lasten joukossa. 21. Kun Hadad kuuli Egyptissä Davidin nukkuneeksi isäinsä kanssa. ja että sodanpäämies Joab oli kuollut, sanoi hän Faraolle: "päästä minua menemään omalle maalleni.

22. Farao vastasi häntä: "mitä sinun puuttuu minun tykönäni, koska tahdot mennä omalle maallesi?" Hän sanoi: "ei mitään, mutta salli minun mennä."

23. Ja Jumala herätti vielä hänelle vihamiehen, Resonin, Eljadan pojan, joka oli karannut herraltansa Hadadeserilta, Soban kuninkaalta

24. Ja kun David surmasi heitä, kokosi hän miehiä häntä vastaan, ja oli sotajoukon päämies, ja he menivät Damaskoon ja asulvat siellä, ja

25. Ja hän oli Israelin vihollinen niinkauan kun Salomo eli, ja teki sitä vahinkoa, mitä Hadad teki. Ja han vihasi Israelia; ja han tuli Sy-

rian kuninkaaksi. 26. Ja Jerobeam, Nebatin poika, Efratilainen Saredasta, Salomon palvelija, - hänen äitinsä nimi oli Seruga, leskivaimo, — nosti myös kü-tensä kuningasta vastaan.

27. Ja tāmā on syy, jonkatāhden hān kātensā nosti kuningasta vaslaan. Salomo rakensi Millon, ja sulki Davidin, hänen isänsä, kaupungin aukon. 28am. 5:7 s. 1 Kun. 9:15,24. 28. Ja Jerobeam oli jalo sotamies. ja Salomo näki nuorukaisen ahke raksi ja asetti hänet koko Josefin huo neen lyömiesten päällysmieheksi.

29. Ja tapahtui siihen aikaan, että Jerobeam meni ulos Jerusalemista, ja profetta Ahija Silosta tapasi hänel tiellä, ja hänen yllänsä oli uusi vaippa, ja he olivat kahden kesken

kedolla.

30. Ja Ahija rupesi hänen uuteen vaippaansa, joka hänen yllänsä oli ja repäisi sen kahdeksitoista kappa-

leeksi,

31. ja sanoi Jerobeamille: "ota kymmenen kappaletta sinulle; sillä niin sanoo Herra, Israelin Jumala: katso, minä repäisen valtakunnan Salomon kādestā, ja annan siņulle kymmenen sukukuntaa; 1 Kun. 12:15. 14:2. 32. yksi sukukunta jää hänelle, palvelijani Davidin tähden ja Jerusaemin kaupungin tähden, jonka mina olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista; Ps. 132:11. Syr. 47:24 s. 33. sentähden että ne ovat minut hyljänneet ja kumartaneet Astarotia, Sidonilaisten jumalaa, Kamosta, Moabilaisten jumalaa, ja Milkomia, Ammonin lasten jumalaa, eivätkä vael-aneet minun tielläni eivätkä tehneet, mitä minulle kelpasi, minun

34. En minä kuitenkaan ota kaikkea valtakuntaa hänen kädestänsä, nan olen tehnyt hänet ruhtinaaksi anen elinajaksensa, Davidin, minun palvelijani tähden, jonka minä valitsin; sillä hän piti minun käskyni

säänlöjäni ja minun oikeuttani, niin-

kuin David, hänen isänsä.

a saantoni.

35. Mutta hänen poikansa kädestä olan minä valtakunnan, ja annan sen sinulle, ne kymmenen sukukuntaa. 36. Ja hänen pojallensa annan mina yhden sukukunnan, että minun Palvelijallani Davidilla olisi aina valo minun edessäni Jerusalemissa, valinnut itselleni, pannakseni minun nimeni sinne. 28am. 21:17. 1 Kun. 15:4.

2 Kun. 8:19. 2 Aik 21:7. 37. Ja sinut otan minä hallitsemaan kaikissa, mitä sinun sydämmesi halajaa, ja olemaan Israelin kuningas

38. Jos sinā kuulet kaikkia, mitā sinulle kāsken, ja vaellat minun teillāni, ja teet mitā minulle kelpaa, pitäen minun sääntöni ja käskyni, niinkuin David, minun palvelijani, teki,niin minä olen sinun kanssasi, ja rakennan sinulle vahvan huoneen. niinkuin minä Davidille rakensin, ja annan sinulle Israelin. 1 Kun. 8:14. 9:4. 39. Ja minä sentähden alennan Da-

vidin siemenen; en kuitenkaan ijan-

kaikkisesti."

40. Ja Salomo pyysi tappaa Jerobeamia. Mutta Jerobeam nousi ja pakeni Egyptiin, Sisakin, Egyptin kuninkaan, tyko, ja oli Egyptissä Salomon kuolemaan asti.

41. Mitä muuta Salomosta sanomista on, hänen töistänsä ja viisaudestansa, katso, se on kirjoitettu Salomon aikakirjassa 2 Aik. 1:1. 9:29 s.

42. Ja aika, jona Salomo hallitsi Jerusalemissa kaiken Israelin ylitse, oli neljäkymmentä ajastaikaa.

43. Ja Salomo nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isänsä Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen siiaansa 2 Aik. 9:31. Syr. 47:27.

12 Luku.

Rehabeam kuninkaana. Kymmenen sukukuntaa luopuu hänestä. Jerobeam Israelin valtakunnan kuninkaana

Ja Rehabeam meni Sikemiin, sillä kokoIsrael oli tullutSikemiin, tekemään häntä kuninkaaksi. 2 Aik. 10:1 s.

2. Ja Jerobeam, Nebatin poika, kuuli sen Egyptissä ollessansa, jo-honka hän kuningas Salomon edestä oli paennut, ja Jerobeam asui E-

gyptissä. 1 Kun. 11:40. 3. Ja he olivat lähettäneet häntä kutsumaan. Ja Jerobeam tuli ja koko Israelin joukko, ja he puhui-vat Rehabeamille ja sanoivat:

4. "Sinun isäsi on meidän ikeemme raskauttanut; niin huojenna nyt sinä isäsi kova palvelus ja raskas ies, jonka hän on meidän päällemme pannut, ja me palvelemme sinua."

5. Mutta hän sanoi heille: "menkäät pois kolmanteen päivään asti, ja tulkaat jälleen minun tyköni." Ja

kansa meni.

Kuningas Rehabeam piti neuvoa vanhimpain kanssa, jotka hänen isina kaupungissa, jonka mina olen | sänsäSolomon edessä seisoivat hänen | eläissänsä, ja sanoi: "kuinka te neuvotte vastaamaan tätä kansaa?"

7. He puhuivat häneHe, sanoen: "jos sinā tānāpānā palvelet tātā kansaa ja noudat heidän mieltänsä, ja kuulet heitä ja annat heille hyviä sanoja, njin he ovat sinun palvelijasi kaiken elinaikasi.'

8. Mutta hän hylkäsi vanhimpain neuvon, jonka he hänelle antaneet olivat, ja piti neuvoa nuorukaisten kanssa, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat ja hänen edessänsä Syr. 47:28. seisoival.

9. Ja hänsanoi niille: "mitä te neuvotte vastaamaan tätä kansaa, joka minulle on puhunut, sanoen: ,huojenna se ies, jonka isāsi on pannut meidān pāāllemme?"

10. Ja nuorukaiset, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat, puhuivat hänelle, sanoen: "näin sano sille kansalle, joka sinulle on puhunut, sanoen: sinun isäsi on meidän ikeemme raskauttanut, huojenna se meiltä!' näin pitää sinun sanoman heille: minun pieni sormeni on paksumpi kuin isani kupeet;

11. isäni on teidän ikeenne raskauttanut, mutta minä lisään vielä teidän ikeesenne; isäni on teitä kurittanut ruoskilla, vaan minä kurit**an**

teitä skorpioneilla."

12. Ja Jerobeam ja kaikki kansa tuli Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas puhunut a sanonut oli: "tulkaat minun tykoni jälleen kolmantena päivänä.

13 Ja kuningas vastasi kovasti kansalle, ja hylkäsi sen neuvon, jonka vanhimmat olivat hänelle antaneet;

14. ja hän puhui heille niinkuin nuoret olivat neuvoneet, ja sanoi: "īsāni on teidān ikeenne raskauttanut, mutta mină lisăăn teidăn ikeesenne vielā; minun isāni on kurittanut teltä ruoskilla, mutta minä kuritan teitä skorpioneilla.

Ja kuningas ei kuullut kansaa; sillä Herra oli sen niin asettanut, vahvistaaksensa sanansa, jonka Herra puhui Ahijan, Silonilaisen, kautta Jerobeamille, Nebatin pojalle.

1 Kun· 11:11,31 s. 16. Kun koko Israel näki. ettei kuningas kuullut heitä, vastasi kansa kuningasta ja sanoi "mikä osa on meillä Davidissa? ei ole meillä perintöälsain pojassa! Israel, mene majoillesi! katso nyt, David, huonettasi!" Ja Israel meni majoillensa. 28am.20:1 8an.15:1.

17. Mutia ne Israelin lapset, jotka Juudan kaupungeissa asuivai, niitä

vallitsi Rehabeam. 1 Kun. 11:32.

18. Ja kun kuningas Rehabeam lähetti Adoramin, työkansan päällysmiehen, niin koko Israel kivitti hānet, niin että hän kuoli. Mutta kuningas Rehabeam astui nopiasti vaunuiĥin ja pakeni Jerusalemiin. 19. Ja Israel erkani Davidin huo-

neesta, hamaan tähän päivään asti.

2 Kun. 17:21. 20. Kun koko Israel kuuli Jerobeamin tulleeksi takaisin, lähettivät he ia kutsuivat hänet kansan kokoukseen, ja tekivät hänet kaiken Israelin kuninkaaksi. Ei kukaan seurannut Davidin huonetta, vaan Juudan suku ainoastansa.

Ja Rehabeam tuli Jerusalemiin ja kokosi kaiken Juudan huoneen a Benjaminin sukukunnan, sata ja kahdeksankymmentä tuhatta valittua sotamies iä, sotimaan Israelin huonetta vastaan ja saattamaan valtakuntaa Rehabeamille, Salomon po-

jalle, jälleen. 2 Aik. 11:1 s. 22. Mutta Jumalan sana tuli Jumalan miehelle Semajalle, sanoen:

23. "puhu Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, koko Juudan ja Benjaminin huoneelle, ja jääneelle kansalle ja sano:

 Näin sanoo Herra: älkäät menkõ sotimaan teidän veljiänne, Israelin lapsia, vastaan. Palatkoon jokainen kotiansa; sillä se on minun sallimastani tapahtunut." Ja he kuulivat Herran sanan ja palasivat menemään Herran sanan jälkeen.

25. Ja Jerobeam rakensi Sikemin Efraimin vuorelle ja asui siinä; ja hän läksi sieltä ja rakensi Pnuelin.

1 Moos. 32:30. 26. Ja Jerobeam ajatteli sydämmessānsā: "nyt valtakunta palajaa Davidin huoneelle jälleen;

27. jos tāmā kansa menee uhraamaan Herran huoneesen Jerusalemissa, niin tämän kansan sydän kääntyy jälleen heidän herransa Rehabeamin, Juudan kuninkaan, puoleen, ja he tappavat minut ja palajavat jälleen Rehabeamin, Juudan kuninkaan, tykö."

28. Ja kuningas piti neuvoa, ja teki kaksi kultaista vasikkaa. Ja hän sanoi kansalle: "teidän on työläs menna Jerusalemiin; katso, tassa sinun Jumalasi, Israel, jotka ovat johdattaneet sinut Egyptin maalta.

2 Moos. 32:4,8. 2 Kun. 17:16. 29. Ja han asetti toisen Beteliin, ia toisen pani han Daniin. Tuom. 18:29 s. 30. Ja se asia tuli synniksi; sillä kansa meni toisen eteen hamaan Daniin. 2 Moos. 20:4. 1 Kun. 14:16. 2 Kun. 10:29. 17:21.

31. Ja hän rakensi myös uhrihuo- l neita kukkuloille ja teki papit kansan joukosta, jotka eivät olleet Levin

apsia. 1 Kun. 18:33. 2 Aik. 11:15. 18:9. 32. Ja Jerobeam teki juhlan viidentenätoista päivänä, kahdeksannella kuukaudella, niinkuin Juudan juhlapäivän, ja uhrasi alttarilla. Samoin teki hän Betelissä, uhraten vasikoille, jotka hän tehnyt oli. Ja hăn toimitti Betelin pappeja kukkuloille, jotka hän oli tehnyt

33. Ja hän uhrasi sillä alttarilla, jonka hän Beteliin tehnyt oli, viidentenätoista päivänä kahdeksannella kuukaudella, jonka kuukauden hän omasta sydämmestänsä oli valinnut Ja hän teki Israelin lapsille juhlan, ja uhrasi alttarilla ja suitsutti.

13 Luku.

Jumalan mies Juudasta ennustaa Jerobeamin alttaria vastaan. Jerobeam rangaistaan, mutta pysyy pahuudessansa.

Ja katso, Jumalan mies tuli Juudas-ia Herran sanan kautta Beteliin; jaJerobeam seisoi alttarin edessä suitsuttamassa.

2. Ja hän huusi alttaria vastaan Herran sanan kautta ja sanoi: "alttari, alttari ! Näin sanoo Herra: katso. Davidin huoneelle on syntyvä poika, Josia nimeltä ; hän on uhraava sinun päälläsi kukkuloitten pappeja, jotka sinun päälläsi suitsuttavat, ja on polttava ihmisen luita sinun päälläsi!"

2 Kun. 23:16. Ja hān māārāsi sinā pāivāņā merkin ja sanoi : "tämä on se merkki, jonka Herra puhunut on: katso. alttarin pitää halkeaman, ja tuhka,

joka sen päällä on, hajoitetaan." 4. Kun kuningas kuuli sanan siltä Jumalan mieheltä, joka alttaria vastaan Betelissä huutanut oli, ojensi Jerobeam kätensä alttarin luota ja sanoi: "ottakaat hān kiinni!" Mutla hänen kätensä kuivettui, jonka han hanta vastaan ojensi, eikä han taitanut sitä vetää jälleen puoleensa. 5. Ja alttari hatkesi, ja tuhka hajoitettiin alttarilta, sen merkin mukaan, minkā Jumalan mies Herran sanan

kautta oli määrännyt. 6. Niin kuningas vastasi ja sanoi Jumalan miehelle: "lepytä Herraa, sinun Jumalaasi, ja rukoile minun edestāni, ettā kāteni palajaisi minun tyköni." Niin Jumalan mies rukoili Herraa, ja kuninkaan käsi palasi jälleen hänen puoleensa ja tuli entisilleen. 2 Moos.8:8.9:28.10:17. 4 Moos.21:7. 7. Ja kuningas puhui Jumalan miehelle: "tule kotia minun kanssani |

ia virvoita itsesi, minä annan sinulle lahian.

8. Mutta Jumalan mies sanoi kuninkaalle: "vaikka antaisit minulle puolen sinun huonettasi, en minä tulisi sinun kanssasi, enkä syö leipää en-

kā juo vettā tāssā paikassa; 9. sillā nijn kāski minua Herra sanansa kautta, sanoen : ,ālā syō leipāā, ālā juo vettā ālākā palaja sitā tietā,

iota olet mennyt.

10. Ja hän meni toista tietä eikä palannut sitä tietä, jota hän Betellin

tullut oli.

11. Ja Betelissä asui vanha profetta: ja hänen poikansa tulivat ja kertoivat hänelle kaikki, mitä Jumalan mies teki sinā pāivānā Betelissā, ja ne sanat, jotka hän kuninkaalle sa-nonut oli, ne he kertoivat isällensä

12. Ja heidän isänsä sanoi heille "mitä tietä hän meni?" Ja hänen poikansa osoittivat tien, jota Jumalan mies vaeltanut oli, hän, joka Juu-

dasta oli tullut.

13. Ja han sanoi pojillensa: "satuloitkaat minulle aasi!" Ja kun he olivat satuloinneet aasin, istui hän

sen selkään,

14. ja meni Jumalan miehen perään; ja hän löysi hänen istumasta tammen alla, ja sanoi hänelle . "sinäkö se Jumalan mies olet, joka Juudasta tullut olet?" Hän sanoi: "minä." 15. Hän sanoi hänelle: "tule minun

kanssani kotia ja syö leipää."

16. Hän sanoi: "en minä voi palata sinun kanssasi enkä tulla sinun kanssasi; en minā syō leipāā enkā juo veitā sinun kanssasi tāssā paikassa. 17. Sillä minulle on puhuttu Herran 17. Siliā minutie on puntuta areita sanan kautta: "ālā syō sieliā leipāā ālākā juo vettā, ālā myōskāān palaja sitā tietā, jota olet sinne mennyt."
18. Hān sanoi hānelle: "minā olen

myös profetta, niinkuin sinäkin, ja enkeli on puhunut minun kanssani Herran sanan kautta ja sanonut: ,vie hänet kanssasi huoneesesi syömään leipää ja juomaan vettä." Hän valehteli sen hänen edessänsä.

19. Ja hän palasi hänen kanssansa, ja sõi leipää ja joi vettä hänen huo-

neessansa.

20. Ja tapahtui, kun heistuivat pöydän ääressä, että Herran sana tuli profetalle, joka oli hänet palauttanut.

21. Ja hän huusi sille Jumalan miehelle, joka Juudasta oli tullut, ja sanoi: "näin sanoo Herra. "koska olet ollut Herran käskylle tottelematon, etkä ole sitä käskyä pitänyt, minkä Herra, sinun Jumalasi, käskenyt on 22. ja olet palannut syömään leipää

ja juomaan veitä siinä paikassa, josta sinulle sanottu oli : .ālā svö leipāā. ālākā juo vettā, niin ālköön sinun ruumiisi tulko isäisi hautaan."

23. Ja kun hän oli syönyt ja juonut, satuloitsi hän aasin sille profetalle,

jonka hän palauttanut oli.

24. Ja kun hän meni pois, kohtasi häntä jalopeura tiellä ja tappoi hänet. Ja hänen ruumiinsa makasi heitettynä tiellä, ja aasi seisoi hänen vieressänsä, ja jalopeura seisoi lä-

hinnä ruumista. 1 Kun. 20:36. Ja katso, siitä kävi ihmisiä ohitse. ja he näkivät ruumiin heitetyksitielle ia jalopeuran seisovan ruumiin tykönä; ja he tulivat ja sanoivat sen kaupungissa, jossa se vanha profetta asui

Ja profetta, joka hänen tieltä palauttanut oli, kuuli sen ja sanoi: "se on se Jumalan mies, joka oli Herran käskylle tottelematon, Herra on antanut hänet jalopeuralle, ja se on musertanut ja tappanut hänet Herran sanain mukaan, jotka Hän hänelle sanonut oli."

27 Ja hān sanoi pojillensa: ,,satuloitkaat minulle aasi!" Ja kun he

olivat satuloinneet,

28. meni hän sinne ja löysi hänen ruumiinsa heitetyksi tielle, ja aasin ja jalopeuran seisovan ruumiin tykönä. Ei ollut jalopeura syönyt ruumista eikä reväissyt aasia.

29. Ja profetta otti sen Jumalan michen ruumiin ja pani aasinsa selkään, javei sen takaisin; ja vanha profetta tuli kaupunkiinsa itkemään ja hau-

taamaan häntä.

30. Ja han pani ruumiin omaan hautaansa; ja he itkivät häntä: "ah mi-

nun veljeni!"

31. Ja kun he olivat haudanneet hänet, puhui hän pojillensa, sanoen: "kun minä kuolen, niin haudatkaat minua siihen hautaan, johonka se Jumalan mies haudattu on, ja pankaat minun luuni hänen luittensa viereen.

32. Sillä on tapahtuva, mitä hän oli huutanut alttaria ja Beteliä vastaan Herran sanan kautta, ja kaikkia uhrikukkuloitten huoneita vastaan, jot-

ka Samarian kaupungeissa ovat."
33. Kun nämä olivat tapahtuneet, ei Jerobeam kääntynytkään pahalta tieltänsä pois; mutta hän meni ja teki taas kukkuloitten pappeja kansan joukosta; kuka vaan tahtoi, sen käden hän täytti, ja se tuli kukkuloitten papiksi.2 Moos. 28:41.1 Kun. 12:31.

34. Ja tama asia tuli Jerobeamin huoneelle synniksi, ja sen hävityk-

14 Luku.

Jerobeamin pojan sairaus. Jerobeamin hallitus Israelissa ja kuolema. Rehabeamin kuolema.

Siihen aikaan sairasti Abija, Jero-beamin poika.

Ja Jerobeam sanoi vaimollensa: "nouse ja muuta itsesi, niin ettei yksikään tuntisi sinua Jerobeamin vaimoksi, ja mene Siloon. Katso, siellä on profetta Ahija, joka minulle sanoi, että minä olen tuleva tämän kan-

san kuninkaaksi. 1 Kun 11:29 s. 12:15. 3. Ja ota käteesi kymmenen leipää ja kakkuja ja astia hunajaa, ja me-ne hänen tykönsä; hän on sanova sinulle, mitä nuorukaiselle tapahtuu.

 Ja Jerobeamin vaimo teki niin, hän nousi ja meni Siloon, ja tuli Ahijan huoneesen; ja Ahija ei voinut nähdä, sillä hänen silmänsä olivat pimenneet vanhuudesta.

Ja Herra sanoi Ahijalle: ..katso. Jerobeamin vaimo tulee kysymään sinulta yhtä asiata pojastansa, sillä han on sairas; puhu sina hanelle niin ja niin. Ja kun hän tulee sisälle. tekee hän itsensä oudoksi."

Kun Ahija kuuli hänen askeleensa äänen ovessa, sanoi hän: "tule sisälle, Jerobeamin vaimo; miksi itsesi niin outona pidăt? Mină olen lăhetetty sinun tykösi kovalla sanomalla.

Mene, sano Jerobeamille: n\u00e4in sanoo Herra, Israelin Jumala: koska minä olen koroittanut sinut kansan seassa ja pannut sinut kansani Isra-

elin ruhtinaaksi,

8. ja reväissyt valtakunnan Davidin huoneelta pois, ja antanut sen sinulle, mutta sina et ole ollut niinkuin palvelijani David, joka pit**i minun** käskyni ja seurasi minua kaikesta sydämmestä, ja teki ainoastaan sitä, mită minulle kelpasi,

9. vaan sinä olet tehnyt pahemmin kaikkia muita, jotka ovat edelläsi olleet; ja sinä olet mennyt ja tehnyt itsellesi vieraita jumalia ja valetuita kuvia, yllyttääksesi minua vihaan, ja olet heittänyt minut selkäsi taa;

10. sentähden, katso, minä annan tulla pahaa Jerobeamin huoneelle, ja hukutan Jerobeamista sen joka vetensä seinään heittää, sekä orjan että vapaan Israelissa, ja lakaisen pois Jerobeamin huoneen niinkuin tunkio laastaan, perikatoon asti. 5 Moos. 32:36.

1 Sam. 25:22. 1 Kun. 15:29. 16:3. 21:21. 11. Joka Jerobeamista kuolee kaupungissa, sen syövät koirat; ja joka kuolee kedolla, sen syövät taivaan seksi ja hukuttamiseksi maan päältä. | linnut : sillä Herra on sen puhunut.

12. Ja sinā, nouse, mene kotiasi; ja kun jalkasi astuu kaupunkiin, niin

poika kuolee.

13. Ja koko Israel itkee häntä ja hautaa hänet, sillä ainoastansa tämä tulee Jerobeamista hautaan, että hänessä on havaittu jotakin hyvää, Herran, Israelin Jumalan, edessä, Jerobeamin huoneessa.

14. Ja Herra herättää itsellensä yhden Israelin kuninkaan; hän on hävittävä Jerobeamin huoneen sinä päivänä; — ja mitä? se on jo tapah-

nnnt

15. Ja Herra Iyö Israelin niinkuin ruoko häälyy vedessä, ja repii Israelin tästä hyvästä maasta, jonka hän heidän isillensä antanut on, ja hajoittaa heidät virran toiselle puolelle; sentähden että he ovat itsellensä tehnet Astarotin kuvia, ja sen kautta vihoittaneet Herraa: 2 Knn 17:18 28

vihoittaneet Herraa; 2 Kun. 17-18,28.
16. ja Hän hylkää Israelin, Jerobeamin synnin tähden, joka syntiä teki ja saattoi Israelin syntiä tekemään." 1 Kun. 12-288. 2 Kun. 15-288. 17. Ja Jerobeamin vaimo nousi ja

meni, ja tuli Tirsaan; ja kun hän astui huoneen kynnykselle, kuoli

nuorukainen.

18. Ja he hautasivat hänet, ja koko Israel itki häntä, Herran sanan mukaan, jonka hän sanonut oli palvelijansa, profetta Ahijan kautta.
19. Mitä muuta Jerobeamista on sa-

19. Mitā muuta Jerobeamista on sanottavaa, kuinka hān soti ja kuinka hān hallitsi; katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

20. Ja aika, jona Jerobeam hallitsi, oli kaksikolmattakymmentä ajastaikaa; ja hän nukkui isäinsä kanssa; ja hänen naikausa Nadak taisa;

ja hänen poikansa Nadab tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2b. Ja Rehabeam, Salomon poika, oli kuningas Juudassa; yhden viidetäkymmentä ajastaikainen oli hän tullessansa kuninkaaksi, ja halliisi seitsemäntoista ajastaikaa Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka Herrao oli valinnut kaikista Israelin sukukunnista, pannaksensa siihen nimensä; ja hänen äitinsä nimi oli Naema, Ammonilainen 2 Aik. 12:13s.

22. Ja Juuda teki pahaa Herran edessä; ja he saattoivat Hänen vielän kiivaammaksi, kuin kaikki Heidän esi-isänsä olivat tehneet heidän synneillänsä, joita he harjoittivat;

23. sillä hekin rakensivat itsellensä

23. sillä hekin rakensivat itsellensä kukkuloita, patsaita ja astarot-kuvia kaikille korkeille vuorille ja kaikkein viheriäisten puiden alle.

24. Ja maakunnassa oli huorintekijõitä; ja he tekivät kaikki niiden pa-

kanain kauhistukset, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut pois. 5 Moos. 18:9, 23:17.

25. Ja tapahtui viidennellä kuningas Rehabeamin ajastojalla, että Sisak, Egyptin kuningas, läksi Jerusalemaa

vastaan, 1 Kun. 11:40. 2 Aik. 12:2 s., 9 s.
26. ja hän otti Herran huoneen tavarat, ja kuninkaan huoneen tavarat; hän otti kaikki, ja otti kaikki kultaiset kilvet, jotka Salome-oli teet-

tänyt. 1 Kun. 10:16s. 27. Ja kuningas Rehabeam antoi tehdä vaskisia kilpiä niiden sijaan, ja antoi ne ylimmäisten vartijainsa haltuun, jotka kuninkaan huoneen o

vea va. tijoitsivat.

28. Ja niin usein kun kuningas meni Herran huoneesen, kantoivat vartijat niitä, ja veivät ne vartijakama-

riin jälleen.

29. Mitā muuta Rehabeamin asioista on sanottavaa ja kaikīsta hānen töistānsā, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 12:15 s. 30. Ja Rehabeamin ja Jerobeamin välillä oli sota kaikkina heidān päivinānsā.

31. Ja Rehabeam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin. Ja hänen äitinsä nimi oli Naema, Ammonilainen. Ja hänen poikansa Abijam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15 Luku

Abijam, Asa, Josafat, Juudan kuninkaat. Nadab, Baesa, Israelissa.

Ja kuningas Jerobeamin, Nebatin pojan kahdeksantena vuotena toistakymmentä tuli Abijam kuninkaaksi Juudassa. 2 Aik, 13:1 s.

 Ja hän hallitsi kolme ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Maeka, Abisalomin tytär.

3. Ja hān vaelsi kaikissa isānsā synneissā, jotka hān oli tehnyt hānen edellānsā; hānen sydāmmensā ei ollut vakaa Herran, hānen Jumalansa, edessā, niinkuin Davidin, hānen isānsā, sydān oli 1 Kun. 12-28 s.

4. Mutta Davidin tähden antoi Herra, hänen Jumalansa, hänelle valkeuden Jerusalemissa, ja herätti hänelle pojan hänen jälkeensä, ja pystyssä piti Jerusalemin, 28am. 2::17.

1 Kun. 11:36, 2 Kun 8:19. Ps. 132:17. 5. sillä David oli tehnyt siiki, mikä oikein on Herran edessä, eikä poikennut kaikista, milä Hän hänelle käskenyt oli, kaikkena elinaikanansa, paitsi Urijan, Hetiläisen asiaa

28am. 11:4s 12:9. 6 Ja Rehabeam ja Jerobeam sotivat keskenänsä kaiken elinaikansa. 1 Kun. 14:30. 2 Aik. 12:15.

7. Mitā muuta on sanottavaa Abijamista ja kaikista hänen töistänsä, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. Ja Abijam soti Jerobeamin kanssa. 2 Aik. 13:22.

8. Ja Abijam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Davidin kaupunkiin; ja Asa, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.2 Aik.14:18.
9. Kahtenakymmenentenä Jerobea-

nin, Israelin kuninkaan, vuonna tuli Asa kuninkaaksi Juudassa.

Ja hallitsi yhden ajastajan viidettäkymmentä Jerusalemissa, hänen äitinsä nimi oli Maeka, Abisalomin tytär

lomin tytär.

11. Ja Asa teki mitä Herran edessä oikein oli, niinkuin David hänen isänsä.

isānsā, 12. ja karkoitti huorintekijāt maasta, ja hāvitti kaikki epājumalat, jotka hānen isānsā tehneet olivat.

13. Ja pani myös äitinsä Maekan viralta pois, koska hän oli tehnyt astarot-kuvan; mutta Asa kukisti hänen epäjumala-kuvansa ja poltti sen Kidronin ojan luona. 2 Aik. 15:16 s.

14. Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet. Kuitenkin oli Asan sydän vakaa Herran edessä kaiken elinaikansa. 15. Ja hän vei Herran -huoneesen mitä hänan isänsä oli avhittänyt ja

mitä hänen isänsä oli pyhittänyt, ja hän itse oli pyhittänyt: hopeaa ja kultaa ja astioita.

16. Ja Asan ja Baesan välillä oli sota kaiken heidän elinaikansa.

17. Ja Baesa, Israelin kuningas, nousi Juudaa vastaan ja rakensi Raman, ettei yksikään vaeltaisi ulos taikka sisälle Asan, Juudan kuninkaan, puolelta. 2 Alk. 16:1 s.

18. Ja Asa otti kaiken hopean ja kullan, mikä Herran huoneen tavaroista ja kuninkaan huoneen tavaroista jäänyt oli, ja antoi palvelijainsa käsiin; ja kuningas Asa lähetti heidät Benhadadin, Tabrimonin pojan, Hesionin pojan, Syrian kuninkaan tykö, joka asui Damaskossa, ja käski sanoa hänelle: 2 Kun, 12:18. 16:8, 18:15.

19. "Minun ja sinun välillä, ja minun isäni ja sinun isäsi välillä on liitto; katso, minä lähetän sinulle hopeaa ja kultaa lahjaksi; mene, riko liittosi Baesan, Israelin kuninkaan, kanssa, että hän erkanisi minusta."

20. Ja Benhadad oli kuuliainen kuningas Asalle, ja lähetti sodan päämiehet Israelin kaupunkeihin, ja löi Ijonin ja Danin ja Abel-Bet-Maekan, ja koko Kinnerotin, ynnä koko Naftalin maakunnan. 2 Kun, 16-29.

21. Kun Baesa sen kuuli, lakkasi hän rakentamasta Ramaa, ja meni Tissaan

22. Ja kuningas Asa lähetti kutsumaan kokoon kaiken Juudan, eikä yksikään saanut olla vapaana. Ja he kukistivat kivet ja puut Ramasta, joita Baesa oli rakentanut; ja kuningas Asa rakensi niistä Gibean Benjaminissa ja Mispan.

23. Mitā muuta on kuningas Asasta sanottavaa, ja kaikesta hänen vallastansa, ja kaikista hänen töistänsä, ja kaupungeista, jotka hän oli rakentanut, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. Mutta vanhuudessansa oli hän sairas jaloistaan.

24. Ja Asa nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä kanssa isänsä Davidin kaupunkiin. Ja Josafat, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen jälkeensä. 2 Aik. 16:13. 17:1.

25. Multa Nadab, Jerobeamin poika, tuli Israelin kuninkaaksi toisena Asan, Juudan kuninkaan, vuonna, ja hallitsi Israelissa kaksi vuotta.

26. Ja hān teki pahaa Herran edessā, ja vaelsi isānsā teillā ja hānen synneissānsā, joilla hān saattoi Israelin syntiā tekemāān.

27. Ja Baesa, Ahijan poika, Isaskarin huoneesta, teki liiton häntä vastaan; ja Baesa lõi hänet Filistealaisten Gibbetonissa; sillä Nadab ja koko Israel piirittivät Gibbetonia.

28. JaBaesa tappoi hänet kolmantena Asan, Juudan kuninkaan, vuonna, ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

29. Kuninkaana ollessaan lõi hän kuoliaaksi kaiken Jerobeamin huoneen, eikä jättänyt yhtään henkeä Jerobeamin huoneesta, vaan hävitti sen, Herran sanan mukaan, jonka hän oli puhunut palvelijansa Ahijan, Silolaisen, kautta, 1 Kun. 14:0.14.

30. Jerobeamin syntien tähden, jotka hän teki, ja joilla hän saattoi Israelin syntiä tekemään, sen kautta, että hän vihaan yllytti Herran, Israelin Jumalan.

31. Mitä muuta Nadabista on sanomista ja kaikista hänen töistänsä, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

32. Mutta Asa ja Baesa, Israelin kuningas, sotivat keskenänsä kaiken ikänsä.

33. Kolmantena Asan, Juudan kuninkaan vuonna, tuli Baesa, Ahijan poika, kuninkaaksi Tirsassa; neljäkolmattakymmentä ajastatkaa.

34. Ja han teki pahaa Herran edessa, ja vaelsi Jerobeamin teillä ja häIsraelin syntiä tekemään.

16 Luku.

Ennusius Baesaa vastaan, Israelin kuninkaat: Ela, Simri, Omri, Ahab; Jeriko rakennetaan uudestansa.

Ja Herran sana tuli Jehulle, Hananin pojalle, Baesaa vastaan, lausuen: 2 .. Koska minä olen ylentänyt sinut tomusta ja tehnyt sinut kansani lsraelin ruhtinaaksi, mutta sinä olet vaeltanut Jerobeamin teillä ja saattanut minun kansani Israelin synti**ä** lekemään, ja vihoittamaan minua heidän synneillänsä. 1Kun. 12:28 s. 14:7s. 3. katso, minä hävitän Baesan perilliset ja hänen huoneensa perilliset, ja teen sinun huoneesi Jerobeamin, Nebatin pojan, huoneen kaltaiseksi. 1 Kun. 14:10 s. 15:29. 21:21 s. 4. Joka Baesasta kuolee kaupungissa, sen koirat syövät, ja joka kuolee kedolla, sen syövät taivaan linnut." 5. Mitä muuta on sanottavaa Baesasta ja hänen tõistänsä ja voimastansa, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 16:1 s. 6. Ja Baesa nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Tirsaan. Ja hänen poikansa Ela tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

7. Ja myös Jehu profetan, Hananin pojan, kautta tuli Herran sana Baesaa ja hänen huonettansa vastaan, sekä kaiken sen pahuuden tähden, minkä han Herran edessä tehnyt oli, ja vihoittanut häntä kättensä töillä, niin että hänen kävisi niinkuin Jerobeamin huoneen, kuin myös sentähden, että hän oli sen

lyðnyt.

8. Asan, Juudan kuninkaan, kuudentena vuonna kolmattakymmentä tuli Ela, Baesan poika, Israelin kuninkaaksi Tirsassa, ja hallitsi kaksi

ajastaikaa. Mutta hänen palvelijansa Simri, joka hallitsi puolet vaunuja, teki liiton häntä vastaan. Ja kun hän Tirsassa joi ja juopui Arsan tykönä, joka oli Tirsassa huoneen haltija,

10. tuli Simri ja lõi hänet, ja tap-Poi hänet Asan, Juudan kuninkaan, seitsemäntenä vuonna kolmattakymmentä; ja tuli hänen sijaansa kunin-2 Kun. 9:31.

11. Ja kun hän oli kuningas ja istui kuninkaallisella istuimellansa, lõi hän kaiken Baesan huoneen eikā jāttānyt yhtāān seināān vettānsā heiltävää, ei perillisiä eikä lankoja.

1 8am. 25:22: 1 Kun. 14:10.

nen synneissänsä, joilla hän saattoi | san huoneen, Herran sanan mukaan, joka Baesalle oli puhuttu Jehu profetan kautta.

13. Kaikkien Baesan ja hänen poikansa Elan syntien tähden, joita he olivat tehneet, ja joita olivat saattaneet Israelin tekemään, niin että vihoittivat Herraa, Israelin Jumalaa, heidan epäjumalan-palveluksellaan.

14. Mita on muuta sanottavaa Elasta ja kaikista hänen toimistansa, katso, se on kirjoitettu Israelin ku-

ningasten aikakiriassa.

15. Seitsemäntenä kolmattakymmentä Asan, Juudan kuninkaan, vuonna oli Simri kuningas Tirsassa seitsemän päivää; ja sotaväki oli sijoittanut itsensä Filistealaisten Gibbetonia vastaan.

16. Kun vāki leirissā ollessansa kuuli sanottavan: "Simri on tehnyt liiton ja tappanut kuninkaan!" niin koko Israel teki sinä päivänä Omrin, so-danpäämiehen, Israelin kuninkaak-

si leirissä.

17. Ja Omri meni vlös ja koko Israel hänen kanssansa Gibbetonista. ia piirittivät Tirsan.

18. Ja tapahtui, kun Simri näki kaupungin voitetuksi, meni hän kuninkaalliseen linnaan, ja poltti itsensä kuninkaallisen huoneen kans-

sa ja kuoli,

19. – hänen synteinsä tähden, jotka han oli tehnyt; sillä han oli tehnyt pahaa Herran edessä ja vaeltanut Jerobeamin teillä ja niissä synneisså, jotka hän oli tehnyt ja joilla hän oli myös saattanut Israelin syntiä tekemään. 1 Kun. 12:28 s.

20. Mitä muuta on sanottavaa Simristä, ja salaliitosta, jonka hän oli tehnyt, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

21. Siihen aikaan hajosi Israelin kansa kahteen joukkoon: yksi osa Tibnin, Ginatin pojan, puolelle, ja he tekivät hänen kuninkaaksensa, ja toinen Omrin puolelle.

22. Ja se joukko, joka piti Omrin puolta, oli väkevämpi kuin ne, jot-ka pitivät Tibnin, Ginatin pojan, puolta. Ja Tibni kuoli, ja Omri tuli

kuninkaaksi.

23. Asan, Juudan kuninkaan, ensimmäisenä vuonna neljättäkymmentä tuli Omri Israelin kuninkaaksi, kaksitoistakymmentä ajastaikaa; ja hän hallitsi Tirsassa kuusi ajastaikaa.

24. Hän osti Semeriltä Samarian vuoren kahdella hopea-talentilla, ja rakensi vuorelle, ja kutsui sen kau-12. Ja niin hävitti Simri koko Bae- | pungin, jonka hän rakensi, Samariaksi. Semerin, vuoren herran, nimellä.

25. Ja Omri teki pahaa Herran edessä, ja oli pahempi kaikkia, jotka hänen edellänsä olleet olivat,

Mik. 6:16. 26. ja vaelsi kaikissa Jerobeamin, Nebatin pojan, teissä ja hänen synneissänsä, joilla hän Israelin saaltoi syntiä tekemään, niin että he vihoittivat Herran, Israelin Jumalan, heidän epäjumalan-palveluksellaan.

1 Kun. 12:28 s. 27. Mitä muuta on sanottavaa Omrista, ja kaikista hänen töistänsä, ja hänen voimastansa teoissansa, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

28. Ja Omri nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariaan; ja Ahab, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi

hänen sijaansa.

29. Asan, Juudan kuninkaan, kahdeksantenavuonnaneljättäkymmentä tuli Ahab, Omrin poika, kunin-kaaksi Israelissa, ja hallitsi Israelia Samariassa kaksi ajastaikaa kolmattakymmentä.

30. Ja Ahab, Omrin poika, teki pahaa Herran edessä enemmän kuin kaikki ne, jotka hänen edellänsä olivat.

31. Ja se oli hänelle vähä, että hän vaelsi Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä; hän otti myös Isebelin, Etbaalin, Sidonin kuninkaan, tyttären vaimoksensa, ja meni palvelemaan ja kumartamaan Baalia.

1 Kun. 12:28 s. 32. Ja hän asetti Baalille alttarin Baalin huoneessa, jonka hän oli ra-

kentanut Samariassa.

33. Ja Ahab teki astarot-kuvan; ja Ahab teki niin, että hän enemmän vihoitti Herraa, Israelin Jumalaa, kuin kaikki muutIsraelin kuninkaat, jotka hänen edellänsä olivat.

34. Hänen aikanansa rakensi Hiel, Betelistä, Jerikon. Abiramilla, esikoisellansa, laski han perustuksen, ja nuorimmalla pojallansa, Segubilla, pani han sen portit, — Herran sa-nan mukaan, jonka han oli sanonut Josuan, Nunin pojan, kautta. Jos. 6:26.

17 Luku.

Elija Tisbiläinen ennustaa kovaa aikaa; kaarneet tuovat hänelle ruokaa. Sarpatin leski ravitsee häntä. Lesken poika kuolee, ja Elija herättää hänen.

Ja Elija, Tisbiläinen, Gileadin asuk-kaita, sanoi Ahabille: "niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, jonka edessä minä seison, ei tule näinā vuosina kastetta eikā sadetta.

muutoin kuin minun sanani Jālkeen!" Syr. 48:1s. Jaak. 517s. 2. Ja Herran sana tuli hanelle, lausuen:

3. "Mene tästä pois ja käännä itse-

si itään päin, ja lymy Keritin ojal-le, joka laskee Jordaniin. 4. Ja juo ojasta; ja minä olen käskenyt kaarnetten elättää sinua siellä!"

Niin hän meni ja teki Herran sanan mukaan; ja han meni ja istui Keritin ojan tykönä, joka laskee Jor-

daniin.

Ja kaarneet toivat hänelle leipää ja lihaa, aamulla ja illalla; ja hän joi ojasta.

7.Ja jonkun ajan kuluttua kuivui oia: sillä ei ollut sadetta maakunnassa. 8. Ja Herran sana tuli hänelle, lau-

suen.

9. "Nouse ja mene Sarpatiin, joka kuuluu Sidoniin, ja asu siellä; kat-so, minä olen käskenyt leskivaimon siellä elättämään sinua!" Luuk. 4:26.

10. Ja han nousi ja meni Sarpatiin; a kun hän tuli kaupungin porttiin, katso, leskivaimo oli siellä hakemassa puita. Ja hän huusi hänelle, sanoen: "tuo minulle vähän vettä astiassa juodakseni!"

11. Kun han meni tuomaan, huusi hän vielä ja sanoi: "tuo minulle

myös pala leipää kädessäsi!"

12. Hån sanoi: ..niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, ei ole minulla leipää, vaan ainoastaan pivo jauhoja vakkasessa ja vähän öljyä astiassa. Ja katso, minä kokoan pari puuta ja menen valmistamaan ruokaa itselleni ja pojalleni, syödäk-semme, ja sitten kuollaksemme." 13. Ja Elija sanoi hänelle: "älä pel-

kaa, mene ja tee niinkuin olet sanonut; kuitenkin leivo minulle pieni kakku siitä ensin ja tuo minulle; mutta tee myös sitte itsellesi ja pojallesi.

14. Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: "Ei jauhot vakkasesta pidä loppuman eikä öljyn astiasta puuttuman, siihen päivään asti kun Herra antaa sataa maan päälle!"

15. Ja hān meni ja feki, niinkuin Elija oli puhunu!. Jahān sõi ja myös vaimo perheinensä kauan aikaa

16. Jauhot eivät loppuneet vakkasesta eikä öljy astiasta, Herran sanan mukaan, jonka hän Elijan kautta oli puhunut. Matt. 10:40 s.

17. Sen jälkeen tapahtui, että perheen emännän poika sairastui hänen sairautensa oli niin raskas. ettei henkeä hänessä enää ollut.

18. Ja han sanoi Elijalle: "mita minun sinuun tulee, sinä Jumalan mies! Sinä olet tullut minun tyköni, että minun pahatekoni muistettaisiin ja minun poikani kuolisi." Luuk. 5:8. Hänsanoi hänelle: "tuo minulle poikasi." Ja hän otti pojan hänen sylistänsä, ja vei hänet ylistupaan,

missä hän asui, ja pani hänet omaan vuoteesensa. 20. Ja hän huusi Herran tykö ja sa-

noi: "Herra, minun Jumalani i oletko niin kovin tehnyt tätä leskeä vastaan, jonka tykönä minä asun, että tapat hänen poikansa?"

2k Ja hän ojensihe kolmasti nuorukaisen ylitse, ja huusi Herrantykö ja sanoi: "Herra, minun Jumalani! anna tämän nuorukaisen sielu tulla häneen jälleensä!" 2 Kun. 4:34 s.

Ap. t. 20:10. 22. Ja Herra kuuli Elijan äänen: ja nuorukaisen sielu tuli häneen jäl-

leen, ja hän virkosi.

23. Ja Elija otti pojan ja kantoi ylistuvasta alas huoneesen, ja antoi äidille; ja Elija sanoi: "katso, poikasi elää!"

24. Ja vaimo sanoi Elijalle: "nyt minā ymmārrān, ettā olet Jumalan mies, ja ettā Herran sana on tosi sinun suussasi."

18 Luku.

Elija uhraa Karmelin vuorella ja tappaa Baalin papit.

Ja monen päivän perästä tuli Herran sana Elijalle kolmaniena vuonna, sanoen: "mene ja näytä itsesi Ahabille, ja minä annan sataa maan

Ja Elija meni näyttämään itsensä Ahabille. Mutta nälkä oli suuri Samariassa.

3. Ja Ahab kutsui Obadjan, joka oli hänen huoneensa haltija. 🎜a O-

badja pelkāsi Herraa suuresti. 4. Jakun Isebel hukutti Herran profelat, otti Obadja sata profettaa ja kätki ne, visikymmentä kuhunkin luolaan, ja elätti heidät leivällä ja vedellä.)

5. Niin sanoi Ahab Obadjalle: "vaella maan lävitse kaikille vesilähteille ja kaikille ojille; ehkä löytäisimme ruohoja hevosille ja muuleille elatukseksi, ettei meidän tarvitsisi eläimiä hukuttaa."

Ja he jakoivat maan keskenänsä vaeltaaksensa sen lävitse; Ahab vaelsı yksinansa yhta tieta ja Obadja toista tieta yksınansa

7. Kun Obadja oli tiellä, katso, silloin kohtası häntä Elija; ja hän tunsi hänet ja lankesi kasvoillensa ja sanoi "etkö ole herrani Elija?"

8. Hän sanoi: "olen; mene ja sano herrallesi: "katso, Elija on tässä!"

9. Ja han sanoi: "mita palvelijasi on rikkonut, että annat minut Aha-

bin käsiin tapettavaksi?

10. Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, ei ole yhtään kansaa tahi valtakuntaa, mihin herrani ei ole lähettänyt sinua etsimään. Ja kun he ovat sanoneet: "ei hän ole täällä." on hän vannottanutsitä valtakuntaa ja kansaa, ettei sinua ole löydetty.

11. Ja nyt sinä sanot: "mene ja sa-no herrallasi: "katso, Elija on tässä!"

12. Ja jos minā menisin pois sinun tyköäsi, ja Herran henki veisi sinut pois, enkä minä tiedä mihin, ja minä tulisin sanomaan sen Ahabille, ja hän ei löytäisi sinua, niin hän tappaisi minut. Mutta minä, sinun palvelijasi, pelkään Herraa hamasta nuoruudestani.

13. Eikö ole herralleni sanottu, mitä minä tehnyt olen, kun Isebel tap-poi Herran profetat? ja minä kätkin sata Herran profettaa luoliin, viisi-kymmentä tänne ja viisikymmentä sinne, ja ruokin heidät leivällä ja

vedellä.

14. Ja nyt sinä sanot: ,mene ja sano herrallesi: ,katso, Elija on tāssā!

että hän minut tappaisi.

15. Elija sanoi: "niin totta kuin Herra Sebaot elää, jonka edessä minä seison; tänäpänä minä itseni hänelle ilmoitan!"

16. Niin meni Obadja Ahabia vastaan ja sanoi nämä hänelle; ja A-

hab meni Elijaa vastaan.

17. Ja kun Ahab näki Elijan, sanoi Ahab hänelle: "etkö sinä ole se, joka Israelin villitset?"

18. Hän sanoi: "en minä villitse Israelia, mutta sinä ja sinun isäsi huone, koska olette hyljänneet Herran

käskyt, ja sinä vaellal Baalin jälkeen. 19. Lähetä siis nyt kokoamaan mi-nun tyköni koko Israel Karmelin vuorelle, ja neljä sataa ja viisikymmenta Baalin profettaa ja neljä sataa Astarten profettaa, jotka syövät Isebelin pöydältä."

20. Silloin Ahab lähetti kaikkialle Israelin lasten kesken ja kokosi pro-

fetat Karmelin vuorelle.

21 Silloin Elija astui kaiken kansan eteen ja sanoi: "kuinka kauan te onnutte molemmille puolille? Jos Herra on Jumala, niin vaeltakaat hänen jälkeensä, mutta jos Baal, niin vaeltakaat hänen jälkeensä!" Ja kansa ei vastannut häntä mitään.

22. Ja Elija sanoi kansalle "minā olen yksinäni jäänyt Herran profetoista; mutta Baalin profettoja on t neljä sataa ja viisikymmentä miestä.

23. Niin antakaat nyt meille kaksi härkää ja antakaat heidän valita toinen härkä ja hakata se kappaleiksi. ja pankoot puiden päälle, mutta älkööt siihen tulta panko; ja minä otan sen toisen ja panen myös puiden päälle, enkä pane siihen tulta.

24. Ja huutakaat te teidän jumalanne nimeä, ja minä huudan Herran nimeä, ja se Jumala, joka vastaa tulen kautta, hän olkoon Jumala!" Ja kaikki kansa vastasi ja sanoi: "se sana on hyvä.'' 3 Moos. 9:24.

25 Ja Elija sanoi Baalin profetoille. "valitkaatitsellenneyksi härkä, ja valmistakaat se ensin, sillä teitä on monta, ja huutakaat teidän jumalanne nimeä, ja älkäät siihen tulta panko."

26. Ja he ottivat härjän joka heilleannettiin, ja valmistivat sen ; ja he huusivat Baalin nimeä huomenesta puolipäivään asti, sanoen. , Baal, kuule meitä!"Mutta ei siinä ollut ääntä eikä vastaajata. Ja he hyppelivät alttarin ympärillä, jonka he olivat tehneet. 27. Kun jo puolipäivä oli, pilkkasi heitä Elija ja sanoi: "huutakaat vahvasti, sillä hän on jumala! hän ajattelee jotakin, tahi on hänellä jotakin toimittamista,tahi on han matkalla; tahi ehkä hän makaa, että hän heräisi!"

28. Ja he huusivat suurella äänellä. ia viileskelivät itseänsä veitsillä ja naskaleilla heidän tapansa mukaan, niin että he verta tiukkuivat.

29. Kun puolipäivä oli kulunut, ennustivat he sikst etta ruoka-uhri oli uhrattava; mutta e ouut siinä ääntä eikä vastaajata eikä vaarin-ottajaa.

2 Moos. 29:39. 4 Moos. 28:3 s. 30. Ja Elija sanoi kaikelle kansalle: "tulkaat minun tyköni!" Ja kun kaikki kansa tuli hänen tykönsä, paransi hän Herran alttarin, joka kukistunut oli.

31. Ja Elija otti kaksitoistakymmentä kiveä Jaakobin lasten luvun jälkeen, jolle Herran sana oli tapahtunut, lausuen: 'Israel pitää sinun nimesi oleman,' 1 Moos. 32:28. 35:10.

Jos. 4:5,20. 2 Kun, 17:34. 32. ja rakensi niistä kivistä alttarin Herran nimeen, ja teki kuopan alttarin ympäri kahden jyvämitan leveydeltä,

33. ja latoi puut, ja hakkasi härjan kappaleiksi, ja pani sen puiden päälle.

34. ja sanoi: "täyttäkäät neljä astiaa vedellä ja kaatakaat se poltto-uhrin ja puiden päälle." Ja hän sanoi : "tehkäät se vielä toinen kerta." Ja he

tekivät sen toisen kerran. Ja hän sanoi; "tehkäät se vielä kolmas kerta." Ja he tekivät sen kolmannen kerran. 35. Ja vesi juoksi altlarin ympäri.

ja kuoppa täytettiin vedestä.

36. Ja kun ruoka-uhri piti uhrattaman, astui Elija profetta edes ja sanoi: "Herra, Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumala! ilmoita tänäpänä. että sinä olet Israelin Jumala, ja minä sinun palvelijasi, ja että minä nämä kaikki sinun sanasi mukaan tehnyt olen. 2 Moos. 3:6. Matt. 22:32, Mark. 12:26,

37 Kuule minua, Herra, kuule minua, että tämä kansa tietäisi sinun olevan Jumalan, ja että olet kääntä-

nyt heidän sydämmensä!"

38. Ja Herran tuli lankesi ja poltti poltto-uhrin, puut, kivet ja mullan.

ja nuoli veden kuopasta.

3 Moos. 9:24. Tuom. 6:21. 2 Aik. 7:1. 39. Kun kaikki kansa näki sen, lankesivat he kasvoillensa ja sanoivat: ..Herra on Jumala, Herra on Jumala!

40. Mutta Elija sanoi heille ,,ottakaat Baalin profetat kiinni, ettei yksikään heistä pääsisi!" Ja he ottivat heidät kiinni; ja Elija vei heidät Kisonin ojalle ja tappoi heidät siellä.

5 Moos. 13:5. 18:20. 41. Ja Elija sanoi Ahabille "mene ylös, syö ja juo; sillä suuren sateen

hyminä kuuluu."

42. Ja Ahab meni svömään ja juomaan. Ja Elija meni Karmelin kukkulalle, ja heittäysi maahan, ja kumarsi kasvoillensa, ja pani päänsä polveinsa välijn,

43. ja sanoi palvelijallensa: "mene ylös ja katso meren puoleen!" Hän meni ylös, katsoi ja sanoi: "ei siellä ole mitään!"Hän sanoi taas: ..mene

vielä seitsemän kertaa!" 44. Ja seitsemännellä kerralla sanoi hän: "katso, merestä nousee pieni pilvi, niinkuin miehen kammen." Hän sanoi: "mene ja sano Ahabille: valjasta ja mene, ettei sade sinua estäisi!" 45. Ja yhtäkkiä kävi taivas mustakši pilvistä ja tuulesta, ja tuli sangen suuri sade. Mutta Ahab matkusti ja tuli Jisreeliin. Jaak. 5:18.

46. Ja Herran käsi oli Elijan päällä, ja han vyötti kupeensa ja juoksi A-

habin edellä Jisreeliin.

19 Luku.

Elija pakenee Horebin vuorelle. Hasael, Jehu. Elisa voidellaan Herran profetaksi. Ja Ahab ilmoitti Isebelille kaikki mitä Elija oli tehnyt, ja kuinka hän oli tappanut profetat miekalla. 2. Silloin Isebel lähetti sanansaattajan Elijalle, sanoen: "jumalat mi-nun niin ja niin tehkööt, jollen minähuomenna tähän aikaan tee sinun sielullesi samoin kuin näitten sieluille on käynyt!"

3. Kun hän sen näki, nousi hän ja meni pelastaakseen sielunsa, ja tuli Bersebaan, joka on Juudassa, ja

jätti sinne palvelijansa.

4. Ja itse meni hän korpeen päiväkunnan matkan; ja hän tuli ja kävi istumaan katajan alle, rukoillen sieluansa kuolemaan, ja sanoi: "jo kyllä on, Herra, ota nyt minun sieluni; sillä en minä ole isiäni parempi."

5. Jahan pani maata ja nukkui katajan alle. Ja katso, enkeli tarttui hä-neenja sanoi hänelle: "nouse ja syö!"

6. Ja hän katsahti ympärillensä, ja katso, hänen päänsä takana oli hii-lillä kypsytetty leipä ja astia vettä; ja kun hän oli syönyt ja juonut, pa-ni hän maata jälleen ja nukkui. 7. Ja Herran enkeli palasi hänen

tykönsä toisen kerran, tarttui hä-neen ja sanoi: "nouse ja syö! si-nulla on aivan pitkä matka!"

8. Ja hän nousi, sõi ja joi, ja matkusti sen ruuan voimalla neljäkymmentă păivăă ja neljākymmentă yötä Herran vuoreen Horebiin asti.

2Moos. 3:1 s. 24:18. 34:28. 5 Moos. 10:4, 15. Matt. 4:2.

9. Ja hän meni siellä luolaan, ja oli siellä yötä. Ja katso, Herran sana tuli hänelle ja sanoi hänelle: "mitā tāāllā teet, Elija?"

10. Hän vastasi: "minä olen kiivaten kiivannut Herran Jumalan, Scbaotin, tähden; sillä Israelin lapset ovat hyljänneet sinun liittosi, ja kukistaneet sinun alttarisi ja tappaneet sinun profettasi miekalla, ja minä yksināni jāin, ja he etsivāt minun henkeäni, ottaaksensa sen pois.

1 Kun. 18:4,22. Room_11:2 s. 11. Hän sanoi: "mene tästä ulos ja asiu vuorelle Herran eteen!" Ja katso, Herra meni ohitse, ja suuri ja väkevä tuuli kävi, joka halkaisi vuorei ja särki mäet Herran edellä: mutta ei Herra ollut tuulessa. Ja tuulen perästä tuli maan järistys; mutta ei Herra ollut maan järistyksessä. 2 Moos. 34:6. Ap. t. 2:2. 12. Ja maan järistyksen perästä tuli

lulta; mutta ei Herra ollut tulessa. Tulen perästä tuli vieno tuulen hyminä. 13. Kun Elija sen kuuli, peitti hän kasvonsa vaipallansa, ja meni ulos ja seisoi luolan ovella. Ja katso, ääni sanoi hänelle: "mitäs täällä teet, Elija?" 2 Moos. 3:6.

ten kiivannut Herran Sebaotin tähden; sillä Israelin lapset ovat hyljänneet sinun liittosi, kukistancet alttarisi ja tappaneet profettasi miekalla ; ja minä yksin jäin, ja he etsivät minun henkeäni, ottaaksensa sen pois.

15. Ja Herra sanoi hänelle: "palaja tietäsi myöten Damaskon korpeen; ja mene ja voitele Hasael Sy-2 Kum. 8:13.

rian kuninkaaksi.

16. Ja voitele Jehu, Nimsin poika, Israelin kuninkaaksi; ja Elisa, Safatin poika, Abel-Meholasta, voitele profelaksi sinun sijaasi. 2 Kun. 9:1 s. Syr. 48:8.

17. Ja on tapahtuva, että se, joka välttää Hasaelin miekan, sen tappaa Jehu ; ja joka välttää Jehun miekan, sen tappaa Elisa. 2 Kun. 9:14 s.

18. Ja minä jätän seitsemän tuhatta Israeliin, kaikki polvet, jotka eivätole kumartaneetBaalia, ja kaikki suut, jotka eivät hänen suuta antaneet.

19. Ja hän läksi sieltä ja kohtasi Elisan, Safatin pojan, joka kynti kahdellatoista härkä-parilla ja hän itse oli kahdennentoistaparin luona; ja Elija lähestyi häntä ja heitti vaippansa hänen päällensä.

20. Ja hän jätti härjät ja juoksi Elijan perässä, ja sanoi: "salli minun antaa isäni ja äitini suuta, niin minä seuraan sinua." Hän sanoi hänelle: "mene ja tule jälleen! sillä muista mitä minä sinulle tein?"

Ja hän palasi hänen tyköänsä, ja otti härkä-parin ja uhrasi sen, ja keitti lihan härkäin valjailla, ja antoi kansalle syödä; ja hän nousi ja seurasi Elijaa, ja palveli häntä.

20 Luku.

Benhadad piirittää Samarian. Ahab saa hänestä kahdesti voi on.

Ja Benhadad, Syrian kuningas, ko-kosi kaikki sotaväkensä, ja oli kaksineljättäkymmentä kuningasta hänen kanssansa, ja hevosia ja vaunuja; ja hän meni ja piiritti Samarian, ja soti sitä vastaan.

2. Ja hän lähetti sanansaattajia Ahabille, Israelin kuninkaalle, kau-

punkiin,

3. ja käski sanoa hänelle: "näin sanoo Benhadad: sinun hopeasi ja kultasi ovat minun, ja sinun vaimosi ja ihanimmat lapsesi ovat minun!"

4. Israelin kuningas vastasi ja sanoi: "herrani kuningas, niinkuin sinä sanonut olet minä olen sinun ja kaikki mitä minulla on!"

Ja sanansaattajat tulivat jälleen eet, Elija?" 2 Moos. 3:6. | ja sanoivat: "näin sanoi Benhadad: 14. Hän vastasi: "minä olen kiiva- | minä olen lähettänyt sinulle sanoman: hopeasi ja kultasi, vaimosi ja lapsesi pitää sinun minulle antaman;

6. kun siis huomenna tähän aikaan lähetän palvelijani sinun tykösi tutkimaan sinun huonettasi ja palvelijaisi huonetta, pitää heidän ottaman haltuunsa mitä sinulla rakkainta on, ja tuoman tänne."

7. JaIsraelin kuningas kutsui kaikki maan vanhimmat ja sanoi: "tiefäkäät ja nähkäät, etlä hän pahaa meille aikoo, sillä hän lähetti mihulle sanan vaimoistani ja lapsistoni, hopeastani ja kullastani, enkä ole minä häneltä kieltänyt."

8. Niin sanoivat hänelle kaikki vanhimmat ja kaikki kansa: "älä hän-

tä kuule, äläkä suostu!"

9. Ja hān sanoi Benhadadin sanansaattajille: "sanokaat kuninkaalle, herralleni: "kaikki mitä sinä ensin käskit minulle, palvelijallesi, teen minä; mutta tätä en minä voi tehdä." Ja sanansaattajat menivät ja sanoivat vastauksen hänelle.

10. Ja Benhadad lähetti hänen tykönsä ja sanoi: "jumalat tehkööt minulle niin ja niin, jos multau Samariassa piisaa, niin että kaikki kansa, joka minua seuraa, taitaisi

siitä ottaa pivonsa täyden!"
11. Mutta Israelin kuningas vastasi ja sanoi: "sanokaat: älköön se, joka vyöttää Itsensä sotaan, niin kerskatko,kuinse, joka sota-aseensa riisuu!"

12. Kun hän sen kuuli, juodessansa kuningasten kanssa majassa, sanoi hän palvelijoillensa. "valmistakaat itsenne!" Ja he valmistautui-

vat kaupunkia vastaan."

13. Ja katso, yksi profetta astui Ahabin, Israelin kuninkaan, eteen ja sanoi: "näin sanoo Herra: oletko nähnyt kaiken sen suuren joukon? Katso, minä annan heidät sinun käsiisi tänäpänä, että tietäisit minun olevan Herran!"

14. Ahab sanoi: "kenen kautta?" Ja hān sanoi: "nāin sanoo Herra: "maaherrain palvelijain kautta." Hān sanoi: "kuka alkaa sodan?" Hān

vastasi: "sinā."

15. Niin hän luki maaherrain palvelijat, ja heitä oli kaksi sataa ja kaksi neljättäkymmentä. Ja niiden jälkeen luki hän kaiken Israelin lasten kansan, seitsemän tuhatta miestä.

16. Ja he läksivät ulos puolipäivän aikaan. Mutta Benhadad oli juopuneena majassa niiden kahdenneljättäkymmentä kuninkaan kanssa, jotka häntä auttoivat.

17. Ja maaherrain palvelijat läksiyät ensin ulos. Ja Benhadad lähetti

tiedustelemaan, ja hänelle ilmoitettiin;,,miehiälähteeulosSamariasta."

18. Hān sanoi: "jos he ovat rauhassa lähteneet ulos, niin käsittäkäät heitä elävinä; ja jos he ovat lähteneet sotaan, niin ottakaat heidät elävinä!"
19. Ja maaherran palvelijat olivat lähteneet kaupungista ja sotaväki heidän perässänsä.

20. Ja ĥe lõivät mies miehensä, ja Syrialaiset pakenivat, ja Israel ajoi heitä takaa; ja Benhadad, Syrian kuningas, pelastui hevosensa seljässä

ratsasmiestensä kanssa.

21. Niin Israelin kuningas läksi ulos ja lõi hevoset ja vaunut; ja hän tappoi sangen paljon Syrialaisia.

22. Ja profetta astui Israelin kuninkaan eteen ja sanoi hänelle: "mene ja vahvista itsesi, ymmärrä ja katso, mitä sinun tulee tehdä: sillä Syrian kuningas on sinua vastaan nouseva jälleen tämän vuoden perästä."

23. Ja Syrian kuninkaan palvelijat sanoivat hänelle: "heidän jumalansa ovat vuorten jumalia, sentähden voittvat he meidät; mutta sotikaamme heitä vastaan kedolla, ehkä me voi-

tamme heidät!

24. Niin tee nyt näin: karkoita kuninkaat pois, kukin paikastansa, ja aseta maaherroja heidän sijaansa; 25. ja aseta itsellesi sotujoukko, niin suuri kuin tämä sotujoukko, joka kaatui sinulta, ja hevoset ja vaunut niinkuin ennenkin, ja me sodimme heitä vastaan kedolla; ehkä voitamme heidät: Ja hänkuuli heitä ja teki niin. 26. Kun ajastaika oli kulunut, luki Benhadad Syrialaiset, ja läksi ylös Afekiin sotimaan Israelia vastaan.

27. Ja Israelin lapset luettiin myös ja heille hankittiin ruokavaroja, ja he menivät heitä vastaan; ja Israelin lapset sijoittivat itsensä heitä vustapäätä, niinkuin kaksi pientä vuohilaumaa; mutta maa oli täynnä

Syrialaisia.

28. Ja Jumalan mies astui edes ja sanoi Israelin kuninkaalle: "näin sanoo Herra: koska Syrialaiset ovat sunoneet: "Herra on vuorten Jumala eikä laaksojen Jumala, niin minä annan kaiken tämän suuren joukon sinun käteesi, että tietäisitte minun olevan Herran!"

29. Ja he asettivat leirinsä toisiansa vastapäätäseitsemäksipäiväksi, mutta seitsemäntenä päivänä alkoi sota. Ja Israelin lapset löivät Syrialaisia, sata tuhatta jalkamiestä yhtenä päivänä.

30. Jajääneet pakenivat Afekin kaupunkiin. Jamuuri lankesi seitsemän-

kolmatta tuhannen miehen päälle, jotkajääneet olivat. Ja Benhadad pakeni kaupunkiin, huoneesta huonee-1 Kun. 22:25.

Ja hänen palvelijansa sanoivat hänelle: "katso, me olemme kuulleet lsraelin huoneen kuninkaat laupeiksi kuninkaiksi; pankaamme säkit kupeillemme ja köydet päihimme ja menkäämme Israelin kuninkaan tykö; ehkä hän sallii sielusi elää.

32. Ja he käärivät säkit kupeillensa ja köydet päihinsä ja tulivat Israelin kuninkaan tykö, ja sanoivat: "Benhadad, palvelijasi, sanoo sinulle. salli minun sieluni elää." Ja hän sanoi : "vielākō hān elāā? hān on veljeni."

33. Ja miehet ottivat sen hyväksi ja kiiruhtivat saadaksensa selväksi, oliko se hänen mielensä, ja sanoivat: "veljesi Benhadad." Niin hän sanoi: "menkäät ja johdattakaat häntänne!" Niin Benhadad tuli hänen tykönsä; ja hän antoi hänen istua vaunuihin. 34. Ja hän sanoi hänelle: "ne kaupungit, mitkä isäni on ottanut sinun isältäsi, annan minä jälleen; tee kadut itsellesi Damaskossa, niinkuin isānī teki Samariaan. Ja minā," sanoi Ahab, "teen liiton sinun kanssasi ja annan sinun mennä." Ja hän teki liiton hänen kanssansa ja päästi hänet menemään.

35. Silloin sanoi yksi mies profettain pojista lähimmäisellensä, Herran sanan kautta: "lyö minua!" vaan hän

kielsi, eikä lyönyt häntä.

36. Niin hän sanoi hänelle: "koska et kuullut Herran ääntä, katso, kun sinä lähdet minun tyköäni, niin ja-lopeura lyö sinut." Ja hän läksi hänen tyköänsä, ja jalopeura kohtasi hänet ja lõi hänet.

37. Ja hän tapasi toisen miehen ja sanoi: "lyö minua!" Ja mies löi hän-

tā kovasti ja haavoitti hānet. 38. Ja profetta menija seisahtui tiellä kuningasta vastaan, ja peitti sil-mänsä siteellä, tehdäkseen itsensä

tuntemattomaksi.

39. Ja kun kuningas kävi ohitse, huusi hän kuningasta ja sanoi: "sinun palvelijasi meni keskelle sotaa, ja katso, yksi mies poikkesi ja johdatti miehen minun tyköni, ja sanoi: "pidā vaari tāstā miehestā! jos hān kaloo, niin pitāā sinun sielusi oleman hånen sielunsa sijassa, tahi sinun pitää maksaman siitä talentti hopeaa!" 40. Ja kun palvelijallasi oli siellä ja täällä tekemistä, niin hän katosi." Ja

Israelin kuningas sanoi hänelle : nun tuomiosi on oikia, sen olet itse

julistanut."

41. Ja hän otti kohta siteen pois silmistansa; ja Israelin kuningas tunsi hänen olevan profettain joukosta.

42. Ja hän sanoi hänelle: "näin sanoo Herra: koska päästit kädestäsi sen miehen, jonka minä olen kironnut, niin pilää sinun sielusi oleman hänen sielunsa sijassa ja sinun kansasi hänen kansansa sijassa!"

1 Sam. 15:3,9,16 s. 1 Kun. 22:34. 43. Ja Israelin kuningas meni vihoissansa ja pahoilla mielin huoneesensa ja tuli Samariaan.

21 Luku.

Nabotin viinimäki. Elija ilmoittaa Herran rangaistuksen. Ahab katuu,

Sitten tapahtui näin. Nabotilla, Jis-reeliläisellä, oli viinimäki Jisreelissä, lähellä Ahabin, Samarian ku-

ninkaan, linnaa.

2. Ja Ahab puhui Nabotille ja sanoi: "anna minulle viinimäkesi ryy timaaksi, koska se on niin lähellä minun huonettani, ja minä annan sinulle sen sijaan paremman viinimäen; tahi jos sinun niin kelpaa, annan minä sinulle hopeaa niin paljon kuin se maksaa.

3. Mutta Nabot sanoi Ahabille: ,, Herra varjelkoon minua antamasta si-

nulle isāini perintöä!"

4. Niin Ahab tuli kotiansa pahoilla mielin ja vihoissansa, sen sanan tähden, minkä Nabot Jisreeliläinen oli hänelle puhunut, sanoen: ,en minä anna sinulle isäini perintöä; ja hän heittäysi vuoteesen, käänsi kasvonsa pois eikä syönyt leipää.

5. Ja Isebel, hänen vaimonsa, tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "miksi henkesi on niin murheellinen, ja

mikset syö leipää?"

6. Ja hän sanoi hänelle: "minä olen puhutellut Nabotia, Jisreeliläistä, ja sanonut: ,anna minulle viinimäkesi rahan edestä, tahi jos tahdot, annan minä sinulle toisen viinimäen sen sijaan.' Mutta hän sanoi: ,en minä anna sinulle viinimäkeäni."

7. Niin Isebel, hänen vaimonsa, sanoi hänelle "sinäkö nyt Israelin valtakuntaa hallitset? Nõuse ja syö leipää ja ole hyvillä mielin, minä saatan sinulle Nabotin, Iisreeliläisen,

viinimäen."

8. Ja hän kirjoitti kirjeen Ahabin nimessä, ja lukitsi sen hänen sinetillänsä, ja lähetti sen kirjeen vanhimpain ja ylimmäisten tykö, jotka hänen kaupungissansa asuivat Nabotin kanssa,

9 ja kirjoitti näin kirjeesen, sanoen: ,,kuuluttakaat paasto, ja asettakaat Nabot istumaan ylimmäiseksi kan-

10. Ja tuokaat kaksi pahaa miestä häntä vastaan, jotka todistavat hänestä, sanoen, sinä olet kironnut Jumalaa ja kuningasta! ja viekäät

ulos ja kivittäkäät hän kuoliaaksi!"
11. Niin kaupungin vanhimmat ja ylimmäiset, jotka hänen kaupungissansa asuivat, tekivät niinkuin lsebel heidän käskenyt oli, ja niinkuin oli kirjoitettu kirjeessä, jonka hän heille oli lähettänyt.

12. He kuuluttivat paaston, ja asettivat Nabotin istumaan vlimmäise-

nä kansan joukossa.

13. Niin tuli kaksi pahaa miestä ja istuivat hänen kohdallensa: ja ne pahat miehet todistivat Nabotia vaslaan kansan edessä ja sanoivat : "Nabot on kironnut Jumalaa ja kuningasta!" Ja he veivät hänet kaupungista ulos ja kivittivai hänet kuoliaaksi. 14. Ja he lähettivät Isebelille sanan :

"Nabot on kivitetty ja kuollut." 15. Kun Isebel kuuli Nabotin kivitetyksi ja kuolleeksi, sanoi hän A-habille: "nouse ja omista Nabotin, Iisreeliläisen, viinimäki, jonka hän sinulta on kieltänyt rahan edestä; sillä ei Nabot elä, hän on kuollut." 16. Kun Ahab kuuli Nabotin kuolleeksi, nousi hän ja meni omistamaan Nabotin, Iisreeliläisen, viinimäkeä 17. Silloin Herran sana tuli Elijalle,

Tisbiläiselle, lausuen:

18. "Nouse ja mene Ahabia, Israelin kuningasta, vastaan, joka asuu Samariassa; katso, hän on Nabotin viinimäessä, jota hän on mennyt o-

mistamaan.

Ja puhu hänelle ja sano: ,näin sanoo Herra: oletko tappanut, ja vielä päälliseksi omistanut?' Ja puhu hänelle ja sano: ,näin sanoo Herra: siinä paikassa, jossa koirat nuo-leskelivat Nabotin verta, tulevat koirat sinunkin vertasi nuoleskelemaan. "1 Kun. 22:38. 2 Kun. 9:26. Ps: 68:24. 20. Ja Ahab sanoi Elijalle: "joko löysitminut,sinä vihamieheni?" Hän sanoi: "löysin, koska olet myönyt itsesi pahaa tekemään Herran silmäin edessä.

21. Katso, minä tuotan onnettomuuden sinun päällesi, ja raivaan sinun sukukuntasi pois, ja hävitän Ahabilta sen, joka vettänsä seinään heittää, sekä orjan että vapaan Is-1 Sam. 25:22. 1 Kun. 14:10. raelissa ; 2 Kun. 9:8 s. 10:10 s.

22. ja minä teen sinun huoneesi niinkuin Jerobeamin, Nebatin pojan, huoneen, ja niinkuin Baesan,

Ahijan pojan, huoneen, sen tähden. koska olet minua vihoittanut, ia saattanut Israelin syntiä tekemään.

1 Kun 15:29, 16:3,11. 23. Ja myös Isebelistä on Herra puhunut, sanoen: ,koirain pitää syömän Isebelin Iisreelin muurin ty-

könä.' 2 Kun. 9:10,33 s. 24. Joka Ahabista kuolee kaupungissa,sen koirat syövät; ja joka kuolee kedolla, sen syövät taivaan linnut

Ei ole yhtään ollut, joka niin oli itsensä myönyt pahaa tekemään Herran edessä, kuin Ahab, sillä hänen vaimonsa Isebel vietteli häntä; 26. ja hän teki sangen suuret kauhistukset, seuraten epäjumalia, aivan niinkuin Amorilaiset olivat tehneet, jotka Herra ajoi Israelin lasten edestă pois.

27. Kun Ahab kuuli nämä sanat. repäisi hän vaatteensa, ja puki säkin ihollensa ja paastosi, ja makasi säkissä ja kävi suruissansa.

28. Ja Herran sana tuli Elijan, Tis-

biläisen, tykö, sanoen:

29. "Etkö nähnyt kuinka Ahab nöyryytti itsensä minun edessäni? koska han itsensa niin nöyryyttää minun edessäni, en minä saata sitä onnettomuutta hänen aikanansa; hänen poikansa aikana saatan minä onnettomuuden hänen huoneellensa.

22 Luku.

Ahab ja Josafat lähtevät sotaan Syrialaisia vastaan. Profetta Mikan ennustus. Ahab kuolee sodassa. Josafatin hallitus Juudassa. Abasian hallitus Israelissa.

Ja oltiin kolme ajastaikaa levossa, ettei ollut sotaa Syrialaisten ja Is-

raelin välillä.

Mutta kolmantena vuonna meni Josafat, Juudan kuningas, Israelin kuninkaan tykö. 2 Aik. 18:1 s.

Ja Israelin kuningas sanoi palvelijoillensa: "ettekö liedä Gileadin Ramotin olevan meidän omamme? ja me istumme ääneti emmekä ota sitä Syrian kuninkaan kädestä?"

4. Ja hän sanoi Josafatille: "tuletko minun kanssani sotimaan Gileadin Ramotia vastaan?" Josafat sanoi Israelin kuninkaalle. "minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansasi, ja minun hevoseni niinkuin sinun hevosesi: 2Kun.3:78. 5. Ju Josafat sanoi Israelin kuninkaalle. "kysy siis länäpänä Herran sanaa!"

6. Ja Israelin kuningas kokosi profettoja liki neljäsataa miestä ja saluopua?" He sanoivat: "mene, ja Herra antaa sen kuninkaan käsiin. 7. Mutta Josafat sanoi: "eikö täällä ole vielä Herran profettaa, kysyäk-semme häneltä?"

8. Ja Israelin kuningas sanoi Josafatille: "vielā on yksi mies, Mika, Jimlan poika, jonka kautta voidaan kysyä Herraa, mutta minä vihaan häntä; sillä ei hän minulle mitään hyvää ennusta, vaan pahaa." Josafalsanoi: "älköön kuningas niin pu-

9. Ja Israelin kuningas kutsui yhden hovipalvelijan ja sanoi: "tuo Mi-ka, Jimian poika, kiireesti tänne!"

10. Mutta Israelin kuningas ja Josafat, Juudan kuningas, istuivat kumpikin kunin kaallisella istuimellansa. vaatetettuina kuninkaallisiin vaatteisin Samarian portin raitilla ; ja kaikki profetat ennustivat heidän edessänsä.

11. Ja Sidekija, Kenaanan poika, oli tehnyt itsellensä rautasarvet, ja sanoi: "năin sanoo Herra: năillă sinā pusket Syrialaisia siksi kun he

kokonansa hävitetään.

12. Ja niin ennustivat kaikki profetat, samoen: "mene Gileadin Ra-motiin, ja sinä menestyt; Herra an-taa sen kuninkaan käsiin."

13. Ja sanansaattaja, joka oli mennyt Mikaa kutsumaan, puhui hänelle, sanoen: "katso, kaikki profetat ennustavat yhdestä suusta kuninkaalle hyvää; niin olkoon sinunkin sanasi niinkuin heidän sanansa, ja puhu hyvää."

14. Niin Mika sanoi: "niin totta kuin Herra elää, mitä Herra sanoo mi-nulle, sitä minä puhun!"

15. Ja hän tuli kuninkaan eteen, ja kuningas sanoi hänelle: "Mika, lähdemmekő sotimaan Gileadin Ramotiin,vaituleeko meidän siitäluopua?" Han sanoi hanelle: "mene, ja sinä menestyt; sillä Herra antaa sen ku-ninkaan käsiin."

Kuningas sanoi hänelle: ,,kuinka usein minun pitää sinua vannottaman, ettet minulle muuta puhuisi, kuin totuutta Herran nimeen?"

17. Hän sanoi: "minä näin koko Israelin hajoitettuna vuorille, niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole. Ja Herra sanoi: ei näillä ole yhtään isäntää, palatkoon jokainen kotiansa rauhassa!"

18. Ja Israelin kuningas sanoi Josafatille: "enko mină sinulle sanonut, ettei hän ennusta minulle hy-

vää, vaan pahaa?"

19. Ja han sanoi: "kuule siis Herran sanaa: mină năin Herran istu- luopuivat he hanestă.

van istuimellansa, ja koko taivaallisen sotajoukon seisovan hänen tvkönänsä, oikialla ja vasemmalla puolella. 2 Aik. 18:18.

20. Ja Herra sanoi: ,kuka pettäisi Ahabin, että hän menisi ja lankeisi Gileadin Ramotissa?' Ja kuka sanoi

niin, kuka näin. 21. Silloin henki läksi ja asettui Her-

ran eteen, ja sanoi: ,minä petän hänet.' Ja Herra sanoi: ,milla?

22. Hän vastasi: "minä menen ja olen valheen henki kaikkien hänen profettainsa suussa.' Hän sanoi: ,pela hänet ja sina menestyt, mene ja tee niin!

23. Jakatso, nyt Herra antoi valheen hengen kaikkien näiden sinun profettaisi suuhun; ja Herra on puhu-

nut sinua vastaan pahaa.'

24. Ja Sidekija, Kenaanan poika, astui edes ja lõi Mikaa poskelle, ja sanoi: "onko Herran henki paennut minusta puhutellaksensa sinua?"

25. Mika vastasi: "katso, sinä olet sen näkevä sinä päivänä, jona käyt huoneesta huoneesen, etsien lymy-

paikkaa." 1 Kun. 20:30. 26. Ja Israelin kuningas sanoi: ,,o-

ta Mika ja vie hänet jälleen kaupungin päämiehen Amonin tykö ja Joaksen, kuninkaan pojan, tyko,

27. ja sano: näin sanoo kuningas: pankaat tämä vankihuoneesen, ruokkikaat hän murheen leivällä ja murheen vedellä, siksi kun minä palajan rauhassa."

28. Mika sanoi: "jos sinā toki palajat rauhassa, niin ei Herra ole puhunut minun kauttani!" Ja hän sa-

noi: ,,kuulkaat, kaikki kansa!" 29. Ja Israelin kuningas ja Josafat, Juudan kuningas, menivāt ylös Gi-

leadin Ramotiin.

Ja Israelin kuningas sanoi Josafatille: "minä muutan vaatteeni ja lähden sotaan; pue sinä itsesi omiin vaatteisis." Ja Israelin kuningas muutti vaatteensa ja meni sotaan.

2 Aik. 18:29. 31. Mutta Syrian kuningas antoi käskyn vaunujen päämiehille, joita hänellä oli kaksineljättäkymmentä, sanoen: "älkäät sotiko pientä eikä suurta vastaan, vaan ainoastansa Israelin kuningasta vastaan." 1 Kun. 20:16,24.

32. Kun vaunujen päämiehet näkivät Josafátin, sanoivat he: "tämä on varmaan Israelin kuningas!" ja poikkesivat sotimaan häntä vastaan. Niin Josafat huusi. 2 Aik. 18:31.

33. Kun vaunujen päämiehet näkivät, ettei se ollut Israelin kuningas,

34. Mutta yksi mies jännitti joutsensa yksinkertaisuudessa ja ampui Israelin kuningasta rautapaidan jatkoon. Ja hän sanoi vaunumiehellensä: "käännä kätesi ja vie minut pois sotaväestä, sillä minä olen haavoitettu." 1 Kun. 20:42.

35. Ja sota yltyi sinä päivänä, ja kuningas seisoi vaunuissa Syrialaisia vastaan; ja hän kuoli ehtoona, ja veri vuoti hänen haavastansa vau-

nujen pohjalle.

36. Ja auringon laskiessa kuulutettiin leirissä.sanomalla: "menköön jokainen kaupunkiinsa ja maallensa!" 37. Ja kuningas kuoli ja vietiin Samariaan; ja he hautasivat kunin-

kaan Samariassa.

38. Mutta kun vaunut virutettiin Samarian lammikossa, nuolivat koirat hänen vertansa, - ja portot kylpivätsiinä – , Herran sanan mukaan, jonka hän oli puhunut. 1 Kun. 21:19.

2 Kun. 9:25 s. 39. Mitä Ahabista muuta on sanottavaa, ja kaikista hänen töistänsä. ja huoneestansa, jonka hän elefan-tin luista rakensi, ja kaikista kau-pungeista, jotka hän rakensi, eikö siitä ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

40. Ja niin Ahab nukkui isäinsä kanssa; ja hänen poikansa Ahasia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

41. Ja Josafat, Asan poika, oli tullut Juudan kuninkaaksi neljäntenä Ahabin, Israelin kuninkaan, vuon-1 Kun. 15:24.

42. Ja Josafat oli viiden ajastajan neljättäkymmentä vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi viisikolmattakymmentä ajastaikaa Jerusalemis-Ja hänen äitinsä nimi oli Asuba, Silhin tytär.

san teissä, eikä poikennut niistä, ja teki mită Herralle kelpasi.

44. Mutta uhrikukkuloita ei hävitetty, joissa kansa vielä uhrasi ja suitsutti. 1 Kun. 15:14. 45. Ja Josafat teki rauhan Israelin

kuninkaan kanssa.

46. Mitä muuta on sanottavaa Josafatista, hänen voimastansa ja töistänsä, ja kuinka hän soti, eikö siitä ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? 2 Aik. 18:1 s.

 Ja mitä huorintekijöistä jäänyt oli hänen isänsä Asan aikana, ne ajoi hän pois maasta. 48. Ja silloin ei ollut kuningasta Edomissa, vaan kuninkaan silainen.

2 Sam. 8:14. 49. Josafat oli teettänyt Tarsis-haaksia, joiden piti purjehtiman Ofiriin, kultaa noutamaan; mutta eivät ne tulleet matkaan, vaan särkyivät Etseongeberissä. 1 Kun. 9:28. 2 Aik. 20:35 s. 50. Silloin Ahasia, Ahabin poika,

sanoiJosafatille: ,,anna minun palvelijani mennä sinun palvelijaisi kanssa haaksiin." Mutta Josafat ei tahtonut. Ja Josafat meni lepoon isäinsä kanssa; ja hän haudattim isäinsä

kanssa isänsä Davidin kaupunkiin. Ja Joram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

52. Ahasia, Ahabin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa, Josafatin, Juudan kuninkaan, seitsemäntenä vuonna toistakymmentä: ja hän hallitsi Israelia kaksi vuotta. 53. Ja hän teki pahan Herran edes-

sä, ja vaelsi isänsä tiellä ja Jerobeamin, Nebatin pojan, tiellä, joka Israelia saattoi syntiä tekemään. Ja hän palveli Baalia ja kumar-

taen rukoili sitä ; ja hän vihoitti Herran, Israelin Jumalan, aivan niin Ja hän vaelsi kaikissa isänsä A- kuin hänen isänsä oli tehnyt.

TOINEN KUNINGASTEN KIRJA.

I Luku.

Ahasian hallitus ja kuolema. Joram tulee kuninkaaksi.

Ja Moabilaiset luopuivat Israelista Ahabin kuoleman jälkeen.2Kun.35. 2. Ja Ahasia lankesi ristikon lävitse ylishuoneestansa Samariassa ja tuli sairaaksi. Ja hän lähetti sanansaattajat ja sanoi heille: "menkäät ja kysykäät Baal-Sebubilta, Ekronin umalalta, paranenko minä tästä taudistani.

3. Mutta Herran enkeli oli sanonut

Elijalle, Tisbiläiselle: "nouse ja mene Samarian kuninkaan sanausaattajia vastaan, ja sano heille: ,senkö tähden, ettei yhtään Jumalaa ole Israelissa, te menette neuvoa kysymään Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta?

4. Sentähden sanoo Herra näin: et sinä ole siitä vuoteesta nouseva, jossa makaat, sillä sinä olet kuoleman oma." Ja Elija meni pois. 5. Ja kun sanansaattajat palasivat

hanen tykonsa, sanoi han heille: "miksi te palasitte?"

6. He sanoivat hänelle: "yksi mies kohtasi meitä ja sanoi meille: ,menkäät, palatkaat kuninkaan tykö, joka teidat on lähettänyt, ja sanokaat hänelle: näin sanoo Herra: senkö tähden, ettei yhtään Jumalaa ole Israelissa, sinä lähetät kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta? Sentähden et sinä ole siitä vuoteesta nouseva, johon olet maata pan-nut, sillä sinä olet kuoleman oma."

7. Ja hän sanoi heille: "minkäkallainen se mies oli, joka kohtasi teitä ja năită sanoja teille puhui?"

8. He sanoivat hänelle: "mies oli karvainen, vyötetty hihnaisella vyöllā." Hān sanoi: "se on Elija, Tisbiläinen." Sak. 13:4. Matt. 3:4.

9. Ja hän lähetti hänen tykönsä viisikymmentä miestä heidän päämiehensä kanssa. Ja kun tämä tuli hänen tykönsä, katso, hän istui vuoren kukkulalla. Ja hän sanoi hänelle: "sinä Jumalan mies, kuningas sanoo: tule

10. Elija vastasi ja sanoi viidenkymmenen päämiehelle: , jos minä olen Jumalan mies, niin tulkoon tulta taivaasta ja polttakoon sinut ja si-nun viisikymmentäsi!" Ntin tuli läksi taivaasta ja poltti hänet ja hänen viisikymmenensä. Luuk. 9:54. 11. Ja hän lähetti taas toisen viiden-

kymmenen päämiehen hänen tykönsäviidenkymmenen miehensä kans- Jahān korotti āānensā ja sanoi hānelle: "sinä Jumalan mies, näin sanoo kuningas: tule kiireesti alas!" 12. Elija vastasi ja sanoi heille: "jos

mina olen Jumalan mies, niin tulkoon tulta taivaasta ja polttakoon sinut ja sinun viisikymmenesi!" Jumalan tuli läksi taivaasta ja poltti hånet ja hänen viisikymmenensä.

13. Niin hän vielä lähetti kolmannen viidenkymmenen päämiehen hänen tykönsä viidenkymmenensä kanssa. Ja se kolmas viidenkymmenen päämies nousi ja tuli ja lankesi polvillensa Elijan eteen, rukoili hāntā ja sanoi hānelle: "sinā Jumalan mies, olkoon minun sieluni ja näiden viiden kymmenen palvelijaisi sielut kalliit sinun edessäsi!

14. Katso, tuli on tullut taivaasta ja on politianut ne kaksi ensimmäistā viidenkymmenen pāāmiestā heiviidenkymmenensä kanssa; muita olkoon minun sieluni kallis

sinun edessäsi!"

15. Ja Herran enkeli sanoi Elijalle: "mene alas hänen kanssansa äläkä pelkäähäntä." Niin hän nousi ja menihänen kanssansa kuninkaan tykö. |

16. Ja hän sanoi hänelle: "näin sanoo Herra, ,koska lähetit sanansaattajat ja annoit kysyä neuvoa Baal-Sebubilta. Ekronin jumalalta, ikään kuin ei yhtäkään Jumalaa o-lisi Israelissa, jonka sanaa kysyttäisiin, niin et sinä ole nouseva siitä vuoteesta, johon sinä maata pannut olet, sillä sinä olet kuoleman oma.

17. Ja hän kuoli Herran sanan mukaan, jonka Elija puhunut oli. Ja Joram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa toisena Joramin, Josafatin pojan, Juudan kuninkaan, vuonna;

sillä ei hänellä ollut poikaa.

2 Kun, 3:1. 2 Aik. 21:3. 18. Mită enempăă on sanomista Ahasjasta ja mitä hän tehnyt on, eiko siitä ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? 2 Aik. 22:1 s.

'2 Luku.

Elijan ihmeellinen lähtö. Elisa profettana. Niin tapahtui, kun Herra tahtoi tuulispäässä ottaa Elijan ylös taivaasen, kävelivät Elija ja Elisa yhdessă pois Gilgalista.

Ja Elija sanoi Elisalle: "viivy nyt tässä; sillä Herra on lähettänyt minut Beteliin." Mutta Elisa sanoi: "niin totta kuin Herra elää ja sinun sielusi elää, en minä luovu sinusta!"

Ja he tulivat alas Beteliin.

3. Ja profettain pojat, jotka Betelissä olivat, kävivät Elisan tykö ja sanoivat hänelle: "tiedätkö Herran tänäpänä ottavan sinulta pois isäntäsi sinun pääsi päältä?" Hän sanoi: "tiedān kyllā, olkaat ääneti!"

4. Elija sanoi hänelle: "Elisa, viivyhän tässä; sillä Herra on lähet-tänyt minut Jerikoon." Hän sanoi: "niin totta kuin Herra elää ja sinun sielusi elää, en minä luovu sinusta!" Ja niin he tulivat Jerikoon.

5. Ja profettain pojat, jotka Jerikos-sa olivat, tulivat Elisan tykö ja sanoivat hänelle: "tiedätkö Herran tänāpānā ottavan sinulta pois isāntāsi sinun pääsi päältä?" Hān sanoi: "tiedan kylla, blkaat ääneti!"

6. Ja Elija sanoi hänelle: "viivyhān tāssā; sillā Herra on lähettānyt minut Jordanille." Hän sanoi: "niin totta kuin Herra elää ja sinun sielusi elää, en minä luovu sinusta." Ja he kävivät molemmat yhdessä.

7. Ja viisikymmentä miestä profettain pojista menivāt ja jāivāt seisomaan kauemmaksi heistä; mutta he seisoivat molemmat Jordanin ran-

Niin Elija otti vaippansa ja kääri kokoon, ja lõi veteen; ja vesi hajost molenimille puolille, ja he molemmat kävivät kuivalla sen lävitse.

2 Moos. 14:21s. Jos. 3:16.

9. Ja kun he tulivat ylitse, sanoi Elija Elisalle: "ano, mitä minä sinulle
tekisin, ennenkuin minä otetaan pois
sinulta." Elisa sanoi: "olkoon sinun henkesi kaksinkertaisesti minun
kanssani!"

10. Hänsanoi: "sinä olet anonut vaikeata asiaa; kuitenkin jos sinä näet minut, kun minä oletaan pois sinulta, tapahtuu se sinulle; mutta jos et sinä näe, niin ei se tapahdu."

11. Ja kun he yhdessä kävivät ja puhuivat keskenänsä, katso, tuliset vaunut ja tuliset hevoset tulivat ja eroittivat heidät toisistansa. Ja Elija meni ylös tuulispäässä taivaasen.

1 Moos. 5:24. Syr. 48:9. 1 Makk. 2:58. 12. Ja Elisa nāki sen ja huusi: "minun isāni, minun isāni, Israelin vaunul ja hānen ratsasmiehensā!" Sitten hān ei enāā hāntā nāhnyt. Ja hān tarttui vaatteisinsa ja repāisi ne kahtia, 13. ja otti maasla Elijan vaipan, joka hāneltā oli pudonnut, palasi ja seisahtui Jordanin rannalla. 1 Kun.19:19. 14. Ja hān otti Elijan vaipan, joka hāneltā oli pudonnut, lōi veteen ja sanoi: "missā on Herra, Elijan Jumala?" ja kun hān lōi veteen, hajosi vesi molemmille puolille; ja Elisa kāvi ylitse.

15. Ja profettain oppilaat, jotka vastapäälä, Jerikossa, olivat, näkivät hänet, ja sanoivat: "Elijan henki lepää Elisan päällä!" Ja he kävivät häntä vastaan ja kumarsivat maa-

han hänen edessänsä.

16. ja sanoivat hänelle: "katso, sinun palvelijoissasi on viisikymmentä vahvaa miestä, anna heidän mennä etsimään sinun isäntääsi; ehkä Herran henkionottanut hänet jaheitänyt jollekulle vuorelle, taikka johonkuhun laaksoon." Mutta hän sanoi: "älkäät lähettäkö!" 1 Kun. 18:12.

17. Mutta he pyysivät häntä siksi kun hän häpesi, ja hän sanoi: "lähettäkäät!" Ja he lähettivät matkaan viisikymmentä miestä: ja he etsivät kolme päivää, mutta eivät lyötäneet häntä.

18. Ja he tulivat jälleen hänen tykönsä, hänen ollessansa Jerikossa; ja hän sanoi heille: "enkö minä sanonut teille, ettei teidän pitänyt me-

nemän?"

19. Ja kaupungin miehet sanoivat Elisalle: "katso. tässä kaupungissa on hyvä asua, niinkuin herramme näkee; mutta vesi on paha ja maa on hedelmätön." 2 Moos. 15:23s.

20. Hän sanoi: "tuokaat minulle uu-

si astia ja pankaat suolaa siihen!" Ja he toivat sen hänelle.

21. Niin hän meni ulos vesilähteelle ja heitti suolaa siihen, sanoen: "niin sanoo Herra: minä olen tämän veden parantanut; ei kuolema eikä hedelmättömyys ole tästedes siitä tuleva"

22. Ja vesi parani tähän päivään asti Elisan sanan mukaan, jonka hän

puhui.

23. Ja hän meni sieltä ylös Beteliin; ja hänen käydessänsä tiellä, tulivat pienet pojat kaupungista ja pilkkasivat häntä, sanoen hänelle: "tule ylös paljas-pää! tule ylös paljas-pää!"

24. Ja hän käänsi itsensä; ja kun hän heidät näki, kirosi hän heitä Herran nimeen. Niin tuli kaksi karhua metsästä, ja ne raatelivat heislä kaksi viidettäkymmentä poikaa kuoliaaksi. 25. Sieltä hän meni Karmelin vuo-

25. Sielta han meni Karmelin vuo relle; ja palasi sieltä Samariaan.

3 Luku.

Joramin hallitus ja sota Moabilaisia vastaan. Elisa ennustaa kuninkaille,

Joram, Ahabin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa kahdeksantenatoista Josafatin, Juudan kuninkaan, vuonna; ja hän hallitsi kaksitoista vuotta.

 Ja hän teki pahaa Herran edessä, vaan ei kuitenkaamniinkuin isänsä ja äitinsä; sillä hän hävitti Baalin palsaan, jonka hänen isänsä oli tehnyt. 1 Kun. 16:31 s.

3. Kuitenkin pysyi hän Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä, joka saatti Israelin syntiä tekemään; ei hän luopunut niistä. 1 Kun. 12:28 s.

4. Ja Mesalla, Moabilaisten kuninkaalla, oli paljon lampaita, ja hän antoi Israelin kuninkaalle veron, sadantuhannen karitsan ja sadantuhannen oinaan villat.

5. Mutta kun Ahab oli kuollut, luopui Moabilaisten kuningas Israelin kuninkaasta. 2 Kun. 1:1,

 Silloin läksi kuningas Joram Samariasta ja luki kaiken Israelin.

7. Ja hān meni ja lāhetti Josafatille, Juudan kuninkaalle,sanoman:, Moabilaisten kuningas on luopunut minusta, tuletko sotimaan minun kansani Moabilaisia vastaan?" Hān sanoi:, minā tulen, minā olen niinkuin sinā, ja minun kansani niinkuin sinun kansasi, ja minun hevoseni niinkuin sinun hevosesi." 1 Kun. 22:4. 8. Ja hān sanoi:, milā tietā meidān pitāisi sinne vaeltaman?" Hān vastasi:, "Edomin korven tietā."

9. Ja niin läksi Israelin kuningas ja Juudan kuningas ja Edomin kuninpäivän matkaa, eikä ollut vettä sotaväellä ja juhdilla, jotka heitä seura-

10. Ja Israelin kuningas sanoi: ..voi! Herra on kutsunut nämä kolme kuningasta, antaaksensa heidät Moabi-

laisten käsiin!"

11. Mutta Josafat sanoi: "onko täällä yhtään Herran profettaa, että kysyisimme hänen kauttansa neuvoa Herralta?" Niin vastasi yksi Israelin kuninkaan palvelijoista ja sanoi: "on täällä Elisa, Safatin poika, joka kaasi veltä Elijan kätten päälle." 1 Kun. 22:5, 7.

12. Josafat sanoi: "hänellä on Herran sana." Ja Israelin kuningas, ja Josafat ja Edomin kuningas meni-

vät hänen tykönsä.

13. Ja Elisa sanoi Israelin kuninkaalle: "mitä sinun minuun tulee? mene Pois isäsi profettain tykö ja äitisi profettain tykö!" Israelin kuningas sanoi hänelle: "ei niin, sillä Herra on kutsunut nämä kolme kuningasta antaaksensaheidät Moabilaisten käsiin!"

14. Elisa sanoi: "niin totta kuin Herra Sebaot elää, jonka edessä minä seison, jollen minä pitäisi lukua Josafatista, Juudan kuninkaasta, en minä katsahtaisi sinuun enkä tottelisi sinua. 1 Kun. 17:1.

15. Ja nyt, tuokaat minulle kanteleen soittaja!" Ja kun soittaja soitti, tuli Herran kāsi hānen päällensä.

1 Sam. 10:5. 16. Ja han sanoi: "nain sanoo Herra: tehkäät paljon kuoppia tähän laaksoon!

17. Sillă năin sanoo Herra: ette saa nähdä tuulta eikä sadetta, ja kuitenkin tāmā laakso vedellā tāytetāān; ja le saatte juoda, ja teidän karjanne ja juhtanne.

Ja tāmā on vāhā Herran edessā; sillä hän antaa Moabilaiset teidän

kāsiinne.

19. ja te lyötte kaikki vahvat kaupungit ja kaikki valitut kaupungit, ja te kaadatte kaikki hyvät puul ja tukitsette kaikki vesilähteet, ja turmelette kaikki hyvät pellot kivillä."

20. Ja tapahtui aamulla ruoka-uhrin ajalla, katso, vesi tuli Edomin tietä myöten, ja maa täytettiin vedellä.

2 Moos. 29:39 s. 3 Moos. 2:1. 21. Ja kaikki Moabilaiset kuulivat, että kuninkaat olivat nousneet sotimaan heitä vastaan; ja nyt kutsuttiin kokoon kaikki, jotka itsensä ensikerran vyöllä vyöttivät, ja sitä vanhemmat; ja he menivät rajoille.

22. Mutta kun he aamulla varhain

gas. Ja he vaelsivat ympäri seitsemän | niinMoabilaiset näkivät, että vesi hejtä vastapäätä oli punainen kuin veri.

23. Ja he sanoivat. "se on verta! kuninkaat ovat tapelleet keskenansa. ja toinen on miekalla lyönyt toisen; ja nyt saaliille, Moab!"

24. Mutta kun he tulivat Israelin leiriin, nousi Israel ja lõi Moabilaisia; ja ne pakenivat heidän edellänsä. Mutta he tulivat Moabin maahan ja löivät sen.

25. ja kukistivat kaupungit, ja itsekukin heitti kiven kaikkiin hyviin peltoihin ja täyttivät ne, ja tukitsivat kaikki vesilähteet, ja kaasivat kaikki hyvät puut, niin että he jättivät ainoastaan Hasaretin muuriin kiviä. Ja linkomiehet piirittivät sen ja am-

puivat siihen.

26. Ja kun Moabilaisten kuningas näki sodan olevan ylön väkevän häntä vastaan, otti hän luoksensa seitsemān sataa miestā jotka miekkaa kantoivat, karataksensa Edomin kuninkaan päälle; mutta eivät he voineet.

27. Niin otti hän poikansa, esikoisensa, jonka hänen sijaansa piti kuninkaaksi tuleman, ja uhrasi hänet poltto-uhriksi muurin päällä. Ja suuri viha tuli Israeliin; ja he menivät pois hänen tyköänsä ja palasivat omalle maallensa. Ps. 106:37. Hes. 20:31.

4 Luku.

Elisan voimalliset työt.

Ja vaimo profettain poikien vaimoista huusi Elisalle ja sanoi: "sinun palvelijasi, minun mieheni, kuoli; ja sinätiedät palvelijasi peljänneen Herraa; nyt tuli velkoja, ja tahtoo ottaa kaksi minun poikaani orjaksensa.

3 Moos. 25:39 s. Matt. 18:25. Elisa sanoi hänelle: "mitä minä sinulle teen? sano minulle, mitä huo-neessasi on?" Hän sanoi: "piiallasi ei ole muuta mitään kuin yksi ölivastia.

3. Hän sanoi: "mene ja ano koko kyläkunnaltasi astioita, tyhjiä astioi-

ta niin monta kuin saat.

4. Ja mene sisälle, ja sulje ovi sinun ja poikiesi jälkeen, ja kaada kaikkiin niihin astioihin; ja mikä täynnä on, laske ne syrjään."

Hän meni pois hänen tyköänsä, sulki oven jälkeensä ja poikiensa jälkeen. He kantoivat astial hänen eteen-

sä, ja hän kaasi niihin. 6. Ja kun astiat olivat täytetyt, sanoi hän pojallensa: "tuo minulle vie-lä astia!" Hän sanoi hänelle: "ei ole enää astiata." Ja öljy seisahtui.

7. Ja hän tuli ja ilmoitti sen Jumanousivat, ja aurinko nousi veden yli, lan miehelle. Hän sanoi: "mene ja myö öljy, ja maksa velkasi; ja sinä ja poikasi eläkäät jääneestä." 8. Ja tapahtui siihen aikaan, että

Elisa meni Sunemiin, ja siellä oli varallinen vaimo, joka vaati häntä syömään tykönänsä. Ja niin usein kun hän sen kautta vaelsi, poikkesi hän sinne syömään leipää.

9. Ja han sanoi miehellensä: "katso, minä ymmärrän tämän Jumalan miehen olevan pyhän, joka tässä aina vaeltaa meidän kauttamme.

10. Tehkäämme tähän pieni ylistupa, ja pankaamme hänelle sinne vuode, poyta, istuin ja kynttiläjalka, ettā hān sinne menisi, kun hān tulee meidän tykömme."

11. Ja tapahtui muutamana päivänă, ettă hân tuli sinne; ja hân meni

ylistupaan ja makasi siellä.

12. Ja han sanoi palvelijallensa Gehasille: "kutsu Sunemin vaimo tänne!" Ja hän kutsui hänet, ja hän as-

tui hänen eteensä.

13. Niin hän sanoi palvelijalle: ..sano hänelle: katso, sinä olet tehnyt meille kaiken tämän palveluksen, mitä minä sinulle tekisin? Onkosinulla asiaa kuninkaalle taikka sodanpäämiehelle?" Hän sanoi: "minä asun keskellä minun kansaani."

14. Hän sanoi: "mitä siis hänelle pitäisi tehtämän?"Gehasi sanoi: "kyllä! hänellä ei ole poikaa, ja hänen

miehensä on vanha."

15. Hän sanoi: "kutsu hänet!" ja hän kutsui häntä, ja hän seisoi ovessa. Ja hän sanoi: "tähän määrättyyn aikaan vuoden perästä pidät si-nä pojan sylissäsi." Hän sanoi: ,,ei, herrani, sinä Jumalan mies, älä petä sinun piikaasi!" 1 Moos. 18:10.

17. Ja vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan siihen määrättyyn aikaan vuoden perästä, niinkuin Elisa oli

hänelle sanonut.

18. Ja lapsi kasvoi. Ja tapahtui kerran, että hän meni ulos isänsä luo

elonleikkaajien tykö.

19. Ja hän sanoi isällensä: "voi minun päätäni, minun päätäni!" Ja tämä sanoi palvelijallensa: "kanna hänet äitinsä tykö!"

20.-Ja hän otti hänet ja vei äidin tykö; ja hän istui hänen helmassansa puolipäivään asti, ja hän kuoli. 21. Ja äiti nousi ja laski hänet Ju-

malan miehen vuoteelle, läksi ulos

ja sulki oven.

22. Ja han kutsui miehensa ja sanoi: "lähetä minulle yksi palvelijoista ja yksi aaseista, sillä minä menenJumalan miehen tykö ja sitten palajan."

tykönsä menet tänäpänä? ei nyt ole uusi kuu eikä sabbatti?" Hänsanoi:

"hyvä on!"

24. Ja hän satuloitsi aasin ja sanoi palvelijallensa: "aja vahvasti,älä viivytä ajamasta, jollen minä sano sinulle!

25. Ja hän meni ja tuli Jumalan miehen tykö Karmelin vuorelle. Kun Jumalan mies näki hänen tulevan, sanoi hän palvelijallensa Gehasille: "katso, se on Sunemin vaimo!

26. Juokse nyt häntä vastaan ja sano hänelle: 'hyvinkö sinä volt, ja sinun miehesi ja sinun poikasi?"

Hän vastasi: "hyvin!"
27. Ja hän tuli vuorelleJumalan miehen tykö ja tarttui hänen jalkoihinsa. JaGehasi meni sysäämään häntä pois. Mutta Jumalan mies sanoi: ,,anna hänen olla, sillä hänen sielunsa on murheellinen, jaHerraon minultasen salannut eikä ilmoittanut minulle.

28. Hän sanoi: "anoinko minä poi-kaa herraltani? Enkö minä sanonut:

ălă minua petă!"

29. Ja hän sanoi Gehasille: "vyötä kupeesi, ja ota sauvani käteesi, ja mene; jos joku sinun kohtaa, niin ālā tervehdi hāntā, ja jos joku sinua tervehtii, niin älä vastaa; ja laske sauvani pojan kasvoille!"

30. Mutta pojan äiti sanoi: "niin totta kuin Herra elää ja sinun sielusi elää, en minä päästä sinua!" Niin

hān nousi ja seurasi hāntā. 31. Mutta Gehasi oli mennyt pois ja laskenut sauheidän edellänsä, van pojan kasvoille; vaan ei ollut ääntä eikä tuntoa. Niin hän palasi ja kohtasi hänet, ilmoitti hänelle ja

sanoi: "ei poika herannyt." 32. Ja kun Elisa tuli huoneesen, katso, poika makasi kuolleena hä-

nen vuoteellansa.

33. Ja hän meni sisälle ja sulki oven molempain perään; ja hän rukoili Herraa. Matt. 6:6. Ap. t. 9:40. 34. Ja hän nousi ja laski itsensä lapsen päälle, ja pani suunsa hänen suunsu päälle, ja silmänsä hänen silmäinsä päälle, ja kätensä hänen kättensä päälle, ja ojensi itsensä hänenylitsensä, niin ettälapsen ruumis tuli lämpymäksi. 1 Kun. 17:21 s.

2 Kun. 8:1. Ap. t. 20:10 8 35. Ja hän nousi jälleen ja kävi kerran sinne ja tänne huoneessa, nousi ja laski itsensä hänen ylitsensä. Niin poika aivasti seitsemän kertaa; sitte avasi poika silmänsä.

36. Ja hän kutsui Gehasin ja sanoi: "kutsu Sunemin vaimo!" Ja kun 23. Jahansanoi: "miksi sinä hänen | hän oli hänet kutsunut, tuli hän si-

"ota poikasi!"

37. Ja hän tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen, kumarsi maahan; ja han otti poikansa ja meni ulos. 38. Mutta Elisa palasi Gilgaliin. Ja kallis aika oli maassa. Ja profettain pojat olivat hänen edessänsä. Ja hän sanoi palvelijallensa: "ota suuri pata ja keitä lientä profettain po-jille!"

39. Niin yksi heistä läksi kedolle hakemaan ruoka-kasveja; ja hän löy» si metsäviinipuun, ja poimi siitä ko-lokvintteja vaatteensa täyden. Ja kun hān tuli, leikkasi hān ne liemipataan; sillä eivät he niitä tunteneet. 40. Ja se kaadettiin miesten syödä. Mutta kun he sõivät liemestä, niin he huusivat, sanoen: "Jumalan mies,

kuolema on padassa!" Ja he eivät saattaneet svõdä.

41. Ja hān sanoi : "tuokaat jauhoja !" Ja hän heitti pataan ja sanoi: "anta-kaat kansalle syödä!" Eikä ollut enää mitään vahingollista padassa.

42. Ja muuan mies tuli Baal-Salisasta ja kantoi Jumalan miehelle uutisleipiä, kaksikymmentä ohraista leipää, ja uutisjyviä vaatteissansa. Mutta hān sanoi: "anna kansalle, ettā he sõisivät!"

43. Hänen palvelijansa sanoi: "mitä mină siită annan sadalle miehelle?" Hān sanoi: "anna kansalle syödā! sillä näin sanoo Herra: he syövät ja vielä sittekin jää!" Matt. 14:20s. 15:37s.

Mark. 6:43 s. 8:8 s. Joh. 6:12 s. Ja hān pani ne heidān eteensā, ja he sõivät ; ja vielä oli liiaksi, Herran sanan mukaan.

5 Luku.

Elisa parantaa Naemanin, Syrialaisen päämiehen. Gehasin lankeemus ja rangaistus. Ja Naeman, Syrian kuninkaan sotapäällikkö, oli kuuluisa mies ja arvossa pidetty herransa edessä; sillä hanen kauttansa oli Herra pelastanut Syrian. Ja hän oli urhoollinen mies, mutta spitalinen. 2 JaSyriasta oli sotajoukkoja mennyt

ulos retkeilemään, ja olivat ottaneet vangiksi Israelin maalta pienen ty-ton; ja hän palveli Naemanin vaimoa. 3. Hän sanoi emännällensä: ,,o, jos minun herrani olisi profetan tykönä, joka on Samariassa, niin hän paran-

taisi hänet spitalistansa!"

4. Ja Naeman meni ja ilmoitti sen herrallensa, sanoen: "niin ja niin on Israeiin maan tyttö puhunut." 5. Syrian kuningas sanoi: ,,mene

sälle hänen tykönsä. Hän sanoi: | lin kuninkaalle!" Ja hän meni, ja otti myötänsä kymmenen talenttia hopeaa ja kuusi tuhatta kultapenninkiā ja kymmenen juhlapukua.

6. Ja han vei kirjeen Israelin kuninkaalle, ja siinä oli näin kirjoitettu: ,nyt, kun tāmā kirje tulee sinulle, katso, minä lähetän palvelijani Naemanin sinun tykösi, että hänet pa-

rantaisit spitalistansa."

Kun Israelin kuningas oli lukenut kirjeen, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: "olenko minā Jumala, ettā minā kuolettaisin ja elāvāksi tekisin, koska hän lähettää minun tyköni, että minä puhdistaisin miehen spi-talistansa? Havaitkaat siis ja katsokaat, kuinka hän etsii asiaa minua vastaan!" 5 Moos. 32:39. 1 Sam.2:6.

8. Kun Jumalan mies Elisa kuuli Israelin kuninkaan reväisneen vaatteensa, lähetti hän kuninkaalle tämän sanan: "miksi olet reväisnyt vaatteesi? Anna hänen tulla minun tyköni, että hän tietäisi profetan olevan Israelissa!"

9. Ja Naeman tuli hevosillansa ja vaunuillansa, ja seisahti Elisan huoneen oven eteen.

10. Ja Elisa lähetti sanansaattajan hänelle, sanoen: "mene ja peseitsesi seitsemän kertaa Jordanissa, ja lihasi tulee entisellensä ja puhtaaksi!" 4 Moos. 12:12. Joh. 9:7.

11. Niin Naeman vihastui ja läksi matkaansa, sanoen: ,,katso,minä luulin hänen tulevan ulos minun tyköni, seisovan ja huutavan avuksensa Herran, hänen Jumalansa, nimeä, ja kādellānsā pitelevān tātā paikkaa, ja niin parantavan spitalin.

12. Eikö Abanan ja Farfaran virrat Damaskossa ole kaikkia Israelin vesiä paremmat, että minä itseni niissä pesisin ja tulisin puhtaaksi?"Ja hän palasijamenimatkaansavihoissansa.

13. Niin hänen palvelijansa lähestyivät ja puhuttelivat häntä, ja sanoivat: "isani! jos profetta olisi mää-rannyt sinulle jotakin suurta tehtäväksi, etkö olisi sitä suorittanut? Paljoa enemmin siis, koska han sanoi sinulle: pese itsesi, ja sinä tulet puh-taaksi!"

14. Niin hän astui alas ja pesi itseпsä Jordanissa seitsemän kertaa, niinkuin Jumalan mies oli käskenyt. Ja hänen lihansa tuli entisellensä, niinkuin nuoren pojan liha, ja hän tulf puhtaaksi. Luuk. 4:27.

15. Ja han palasi Jumalan miehen tykö kaiken joukkonsa kanssa; ja kun han oli tullut sisalle, seisoi han hasinne, ja minä lähetän kirjeen Israe- | nen edessänsä ja sanoi: .,katso, nyt minä tiedän, ettei yhtäkään Jumalaa ole kaikessa maassa, paitsi Israelissa! ota siis nyt lahja palvelijaltasi.

1 Moos. 33:11. 1 Sam. 25:27. 16. Mutta hän sanoi: "niin totta kuin Herra elää, jonka edessä minä seison, en mină ota sită." Ja han vaati hantā ottamaan; mutta hān kielsi pois.

17. Niin sanoi Naeman: "Jos ei, niin annettakoon kuitenkin minulle, palvelijallesi, kahden muulin kuorma maata. Sillä sinun palvelijasi ei tahdo enään muukalaisille jumalille uhrata ja poltto-uhria tehdä, vaan

Herralle.

Tässä asiassa olkoon Herra armias palvelijallesi: kun kuningas, herrani, menee Rimmonin huoneesen rukoilemaan, ja nojaupi minun käteni päälle, ja minä lankean maahan Rimmonin huoneessa, niin antakoon Herra tässä asiassa palvelijallesi anteeksi, että minä Rimmonin huoneessa maahan lankean '2Kun.7:2.

19. Ja hän sanoi hänelle: "mene rauhaan!" Ja hän meni kappaleen matkaa hänen tyköänsä. Mark. 5:34.

20. Silloin Gehasi, Jumalan miehen Elisan palvelija, ajatteli: "katso, mi-nun herrani on säästänyt Naemania, tätä Syrialaista, ettei hän häneltä ottanut niitä, joita hän toi; niin totta kuin Herra elää, minä juoksen hänen perässänsä ja otan jotakin häneltä!"

21. Niin Gehasi juoksi nopiasti Naemanin jälkeen. Ja kun Naeman näki hänen juoksevan perässänsä, astui hän vaunuista alas häntä vastaan ja

sanoi: "onko rauha?"

22. Han sanoi: "rauha; herrani lähetti minut, sanoen: katso, juuri nyt on tullut minun tyköniEfraimin vuorelta kaksi nuorukaista profettain pojista; anna heille talentti hopeaa ja

kaksi juhlapukua.

23. Naeman sanoi: "tee hyvin, ota kaksi talenttia hopeaa!" Ja hän vaati häntä, ja sitoi kaksi talenttia hopeaa kahteen kukkaroon, ja kahdet juhlapuvut ja antoi ne kahdelle palvelijallensa; ja he kantoivat sen hänen edellänsä.

24. Ja kun hän tuli mäelle, otti hän ne heidān kāsistānsā, ja kātki ne huoneesen; ja hän päästi miehet, ja he

menivat pois.

25. Ja han meni sisälle ja seisoi herransa edessä. Niin Elisa sanoi hänelle: "mistä tulet, Gehasi?" Hän vastasi: "ei palvelijasi ole mennyt sinne eikā tānne."

26. Ja hän sanoi hänelle: "eikö minun sydämmeni ollut mukana, kun taan? Oliko nyt aika mennä ottamaan hopeaa ja ottamaan vaatteita, öljypuita, viinimäkiä, lampaita, härkiä, palvelijoita ja piikoja?

27. Sentähden pitää Naemanin spitalin tarttuman sinuun ja sinun siemeneesi ijankaikkisesti!" Ja hän meni pois hänen tyköänsä spitalista valkoisena kuin lumi. 2 Moos. 4:6.

4 Moos. 12:10. 2 Aik. 26:19.

6 Luku.

Elisan voimalliset työt. Hän auttaa Israelia Syrialaisia vastaan. Nälkä Samariassa.

a profettain pojat sanoivat Elisalle: "katso, se paikka, jossa me asumme sinun luonasi, on meille ah-

2. anna meidän mennä Jordanille asti, ja jokainen tuokoon sieltä yhden hirren, että me rakentaisimme sinne paikan asuaksemme." Ja han sanoi: "menkäät!"

3. Ja yksi sanoi: "tee hyvin, tule palvelijaisi kanssa!" Ja hän vastasi:

"minä tulen.

4. Ja hän meni heidän kanssansa. Ja tultuansa Jordanille, hakkasivat

he siină puita.

5. Ja kun yksi heistä hakkasi puun maahan, putosi rauta veteen; ja hän huusi ja sanoi: "voi, minun herrani! senkin minä olen lainaksi ottanut."

Mutta Jumalan mies sanoi: "kuhunka se putosi?" Ja hān osoitti hānelle paikan; ja hän hakkasi puun ja heitti sinne, ja saattoi niin raudan uiskentelemaan.

7. Ja hān sanoi: "ota se ylös!" Ja hän ojensi kätensä ja otti sen.

8. Ja Syrian kuningas soti Israelia vastaan, ja piti neuvoa palvelijainsa kanssa ja sanoi: "siinä ja siinä pitää leirini oleman!"

9. Mutta Jumalan mies lähetti Israelin kuninkaalle sanoman: "karta

menemästä siihen paikkaan; sillä Syrialaiset väijyvät siellä."

10. Ja Israelin kuningas lähetti siihen paikkaan, josta Jumalan miesolisanonut hänelle, ja varoittanut häntä; ja hän oli siinä varoillansa. Ja se tapahtui ei ainoastaan kerran, eikä kaksi.

11. Ja Syrian kuninkaan sydän tuli siitä levottomaksi; ja hän kutsui palvelijansa ja sanoi heille: "ettekõ te ilmoita minulle, kuka meikäläisistă pităă Israelin kuninkaan puolta?"

12. Niin sanoi yksi hänen palvetijoistansa:,,einiin,herranikuningas;mutta Elisa profetta, joka on Israelissa, sanoo Israelin kuninkaalle nekin amies palasi vaunuistansa sinua vas- | siat, joita puhut makuuhuoneessasi."

13. Hän sanoi; "menkäät matkaan | ja katsokaat, missä hän on, että minā lähettäisin ottamaan hänet kiinni." Ja he ilmoittivat hänelle ja sanoivat: "katso, hän ön Dotanissa." 14. Ja han lähetti sinne hevosia ja vaunuja ja suuren sotajoukon; ja he tulivat yöllä sinne ja piirittivät kau-

pungin.

15.JaJumalan miehen palvelija nousi varhain aamulla menemään ulos, ja katso, suuri sotajoukko piiritti kaupungin hevosilla ja vaunuilla. Niin hänen palvelijansa sanoi hänelle: "voi, herrani! mitä me nyt teemme?" 16. Mutta hān sanoi: "älä pelkää, sillä niitä on usiampia, jotka meidän kanssamme ovat, kuin niitä, jotka heidän kanssansa ovat." 2 Aik, 32:7.

1 Joh. 4:4. 17. Ja Elisa rukoili ja sanoi: "Herra, avaa nyt hänen silmänsä, että hän näkisi!" Ja Herra avasi palvelijan silmät, että hän näki, ja katso, vuori oli täynnä tulisia hevosia ja vaunuja Elísan ympärillä. 1 Moos. 32:2.

2Kun. 2:11 s. 13:14. Ps. 34:8. Ja Syrialaiset tulivat alas häntä vastaan; ja Elisa rukoili Herraa ja sanoi: "lyö tämä kansa sokeudella!" Ja Hän löi heidät sokeudella, Elisan

sanan mukaan. 1 Moos. 19:11. 19. Ja Elisa sanoi heille: "ei tämä ole se tie, eikä tämä se kaupunki. Seuratkaat minua, niin minä vien leidät sen miehen tykö, jota te etsitte." Ja hän vei heidät Samariaan. 20. Kun he tulivat Samariaan, sanoi Elisa: "Herra, avaa näiden silmät, että he näkisivät!" Ja Herra avasi heidän silmänsä, että he näkivät; ja katso, he olivat keskellä Samariaa. 21. Ja kun Israelin kuningas nāki heidāt, sanoi hān Elisalle: "isāni, lyōnkō, lyōnkö minā?"

22. Ja hän sanoi: "älä lyö! Pitäisikö sinun lyömän ne, jotka sinä miekallasi ja joutsellasi vangiksi saat? Anna heille leipää ja veltä, että he sõisivät ja joisivat, ja anna heidän mennä heidän herransa tykö!

23. Ja han valmisti heille suuret pidot. Ja kun he olivat syöneet ja juoneet, kāski hān heidān menemāān; ja he menivät herransa tykö. Eikä Syriasta enää tullut sotaparveja Israelin maalle.

24. Mutta senjälkeen tapahtui, että Benhadad, Syrian kuningas, kokosi kaikki sotaväkensä, läksi ja piiritti Samarian.

25. Jasuuri nälkä oli Samariassa: ja he ahdistivat kaupunkia niin kauan,

kymmentä hopeasikliä, ja neljäs osa kabia kyyhkysen sontaa maksoi viisi hopeasikliä.

26. Ja kun Israelin kuningas kāvi muurin päällä, huusi yksi vaimo häntä ja sanoi: "auta minua, herra-

ni kuningas!"
27. Ja han sanoi: "jollei Herra auta sinua, kusta minä sinua autan? luvastako vai viinikuurnasta?"

28. Ja kuningas sanoi hänelle: "mi-kä sinun on?" ja hän vastasi: "tämä vaimo sanoi minulle: "tuo tänne poikasi, että me sen sõisimme tänäpänä; svokäämme huomenna minun poikani l'3Moos.26:29. 5Moos.28:53,57. Val.4:10.

29. Ja me keitimme poikani ja sõimme sen. Ja mină sanoin toisena păivänä hänelle: 'tuo tänne sinun pojkasi, että me sõisimme sen; mutta hän kätki poikansa."

30. Kun kuningas kuuli vaimon puheet, repäisi hän vaatteensa; ja kun hän kävi muurilla, katso, kansa näki hänen päällänsä olevan säkin ihoa vastaan.

 Ja hän sanoi: ,,Jumala tehköön minulle sen ja sen, jos Elisan, Sa-fatin pojan, pää on tänäpänä seisova paikallansa!" 1 Kun. 19:2.

32. Ja Elisa istui huoneessansa, ja vanhimmat istuivat hänen tykönänsä. Ja kuningas oli lähettänyt miehen edellänsä. Mutta ennenkuin se sanansaattaja tuli hänen tykönsä, sanoi hän vanhimmille: "ettekö näe, kuinka se murhamiehen poika on lähettänyt ottamaan minulta pääni pois? Katsokaat, kun sanansaattaja tulee, niin sulkekaat ovi ja syöskäät hän ovesta ulos! Eikö hänen herransa jalkain töminä seuraa häntä?"

 Kun hän vielä heidän kanssansa puhui, katso, sanansaattaja tuli alas hänen tykönsä ja sanoi: "katso, tämä onnettomuus tulee Herralta, mitä minä enään Herraa odotan?' 1 Kun. 21:19.

7 Luku.

Samarian pelastus; ruoka-ainetten suuri paljous; päämies tallataan kuoliaaksi.

uttaElisa sanoi: ..kuulkaatHerran sanaa! Näin sanoo Herra: huomenna tähän aikaan maksaa vakka hienojajauhoja siklin, ja kaksi vakkaa ohria siklin, Samarian portissa." 2. Niin vastasi päämies, jonka käden päälle kuningas itsensä nojasi, Jumalan miestä ja sanoi: "katso, jos Herra tekisi vielä akkunat taivaasen, kuinka se tapahtuisi?" Hän sanoi: "katso, omin silmin olet sen näkeettä aasin pää maksoi kahdeksan- | vä, mutta et sinä saa siitä syödä.

3. Ja neljä spitalista miestä oli portin edessä, jotka sanoivat toinen toisellensa: "mitä me tässä olemme siksi kun kuolemme? 3 Moos. 13:46.

4. Jos sanomme: käykäämme kaupunkiin, niin on nälkä kaupungissa, ja me kuolemme siellä; jos taas täällä olemme, niin me kuolemme. Käykäämme siis ja rientäkäämme Syrialaisten leiriin; jos he antavat meidan elää, niin me elämme, ja jos he meidät tappavat, niin kuolemme."

5. Ja he nousivat hämärissä menemään Syrialaisten leiriin; ia kun he tulivat Syrialaisten leirin ääreen, katso, niin ei siellä ollut ketään.

Sillä Herra oli antanut Syrialaisten sotaioukon kuulla vaunuin, hevosten ja suuren sotaväen töminän, niin että he sanoivat toinen toisellensa: ,,katso, Israelin kuningas on palkannut meitä vastaan Hetiläisten kuninkaat ja Egyptiläisten kuninkaat, että he tulisivat meidän päällemme.

Jes. 13:4. 7. Ja he nousivat ja pakenivat hämärissä, ja jättivät majansa, hevosensa ja aasinsa, leirinsä, niinkuin se oli; he pakenivat henkensä tähden.

8. Tultuansa leirin ääreen, menivät ne spitaliset yhteen majaan, sõivät ja joivat, ja ottivat hopeaa ja kultaa ja vaatteita, ja menivät pois ja kätkivät ne, ja tulivat jälleen ja menivät toiseen majaan, ja ottivat sieltä, menivät pois ja kätkivät nekin.

9. Sitten sanoivat he toinen toisellensa: "emme oikein tee; tämä on hyvăn sanoman păivă. Jos me tămăn salaamme ja viivytämme valoisaan aamuun asti, niin pahatekomme kohtaa meitä. Käykäämme siis ja ilmoittakaamme tämä kuninkaan huoneelle.

10. Ja he tulivat ja huusivat kaupungin portin vartijoille, ja ilmoittivat heille, sanoen: "me menimme Syrialaisten leiriin, ja katso, ei siellä ollut ketään, eikä kuulunut ihmisen ääntä; vaan hevosia ja aaseja sidot-

tuina, ja majat niinkuin ne ovat." 11. Ja portin vartijat huusivat, ja ilmoittivat sen kuninkaan huoneesen.

12. Ja kuningas nousi yõllä ja sanoi palvelijoillensa: "minä sanon teille, kuinka Syrialaiset tekevät meidän kanssamme: he tietävät meidän kärsivän nälkää, ja sentähden ovat he menneet pois leiristä, ja ovat lymyttäneet itsensä kedolle, ja ajattelevat: kun he lähtevät kaupungista, otamme me heidät kiinni elävinä, ja pääsemme kaupunkiin!"

lijoistansa ja sanoi: "otettakoon viisi hevosta, jotka kaupungissa jälellä ovat, – katso, ne ovat jääneet kaikesta Israelin paljoudesta, katso, ne ovat niinkuin koko Israelin joukko, joka on loppunut ; - lähettäkäämme nämät ulos katsomaan.

Ja he toivat kahdet vaunut hevosinensa, ja kuningas lähetti ne Syrialaisten leiriin ja sanoi: "menkäät

ja katsokaat!

 Ja he läksivät heidän jälkeensä hamaan Jordaniin asti, ja katso, koko tie oli vaatteita ja kaluja täynnä, joita Syrialaiset paetessansa olivat heittäneet pois. Ja sanansaattajat tulivat jälleen ja ilmoittivat sen kuninkaalle.

16. Niin kansa meni ulos ja ryösti Syrialaisten leirin. Ja tapahtui, että vakka hienojajauhoja maksoi siklin, ja kaksi vakkaa ohria siklin, Herran

sanan mukaan.

 Ja kuningas oli asettanut sen päämiehen, jonka käden päälle hän oli itsensä nojannut, porttiin järjestystä pitämään ; ja kansa tallasi hänet portin edessā, niin ettā hān kuoli, niinkuin Jumalan mies sanonut oli,

kun kuningas tuli alas hänen tykönsä. 18. Ja tapahtui niinkuin Jumalan mies oli puhunut kuninkaalle, sanoessansa: "huomenna tällä aikaa maksaa kaksi vakkaa ohria siklin ja vakka hienojajauhoja siklin, Sa-

marian portissa

19. johon päämies vastasi Jumalan miestä, sanoen: "katso, jos Herra tekisi vielä akkunat taivaasen, kuinka se tapahtuisi?" Mutta hän sanoi: "katso, omin silmin olet sen näkevā, vaan et saa siitā syōdā."

Ja niin hänen kävi; sillä kansa tallasi hänet kuoliaaksi portissa.

8 Luku.

Elisa neuvoo Sunemin vaimoa. Elisa ja Hasael. Joram ja Ahasia kuninkaina Juudassa.

Ja Elisa oli puhunut sille vaimolle. jonka pojan hän oli herättänyt, ja oli sanonut: "nouse ja matkusta pois huonekuntinesi, ja oleskele; missä voit; sillä Herra on kutsunut nälän. joka on tuleva maalle seitsemäksi vuodeksi." Ruut 1:1. 2 Kun. 4:33 s.

Ja vaimo nousi ja teki niinkuin Jumalan mies sanoi ; ja hän matkusti perheinensä, ja oli vie**raana F**ilist**ea**laisten maalla seitsemän vuotta.

3. Ja seitsemän vuoden perästä tuli vaimo Filistealaisten maalta jälleen. Ja hän meni rukoilemaan kuni**n-**Niin vastasi yksi hänen palve- kaalta huonettansa ja peltoansa.

Jumalan miehen palvelijalle, ja sanoi: "kerro minulle kaikki ne suuret teot, mitkā Elisa on tehnyt!"

Ja sillä aikaa kuin hän kertoi kuninkaalle, kuinka Elisa oli kuolleen herāttānyt, katso, se vaimo, jonka pojan hän oli kuolleista herättänyt, huusi kuninkaan puoleen huoneensa ja peltonsa tähden. Niin Gehasi sanoi: "herrani kuningas, tāmā on se vaimo, ja tämä on hänen poikansa, jonka Elisa kuolleista herätti!"

6. Ja kuningas kysyi vaimolta, ja tämä kertoeli hänelle asian. Ja kuningas antoi hänelle mukaan yhden palvelijoistansa, jolle hän sanoi: "nnna hänen saada kaikki, mitä hänen o-mansa on, ja kaikki tulot pelloista, siitā pāivāstā, jona hān maan jūtti, hamaan tähän asti."

Ja Elisa tuli Damaskoon. Ja Benhadad, Syrian kuningas, sairasti. Ja hanelle oli ilmoitettu ja sanottu: "Jumalan mies on tullut tänne."

8. Niin kuningas sanoi Hasaelille: "ota lahjoja myötäsi ja menesitä Jumalan miestä vastaan, ja kysy hünen kauttansa neuvoa Herralta ja sano: paranenko minä tästä taudista?"

1 Kun. 14:28: 2 Kun. 1:2. 9. Ja Hasael meni häntä vastaan ja olti lahjoja myötänsä ja kaikkinaista Damaskon hyvyyttä neljäkymmentä kamelin kuormaa; ja hän tuli, seisoi hänen edessänsä ja sanoi: "Benhadad, sinun poikasi, Syrian kuningas, lähetti minut sinun tykösi, ja sanoo: "paranenko minä tästä taudista?"

10. Elisa sanoi: "mene ja sano hānelle: kyllä sinä paranet!' Mutla Herra on antanut minun nähdă, ettă hănen pităă totisesti kuole-

man."

11. Ja hän vakaantui ja katsoi häntā terāvāsti niin kauan ettā hān hā-

pesi; ja Jumalan mies itki.

12. Niin Hasael sanoi: "miksi herrani itkee?" Ja hän sanoi: "minä tiedan, mitä pahuutta sinä olet tekevä Israelin lapsille: sinä poltat heidän väkevät kaupunkinsa tulella, ja ta-pat heidän nuoret miehensä miekalla, ja surmaat heidän lapsensa, ja halkaiset heidän raskaat vaimon-2 Kun. 10:32 s. 12:17 s. 13:7.

13. Hasael sanoi: "mikā on sinun palvelijasi, tāmā koira, ettā hān olisi niin suuria asioita tekevä?" Elisa sanoi: "Herra on minulle ilmoittanut, että tulet Syrian kuninkaaksi."

18am. 24:15. 28am. 9:8. 1 Kun. 19:15 s. 14. Ja hān meni pois Elisan luota ja tuli herransa tykö; ja hän sanoi | 27. Ja hän vaelsi Ahabin huoneen

4. Silloin puhui kuningas Gehasille, | hänelle: "mitä Elisa sanoi sinulle?" Hän vastasi: "hän sanoi minulle, että sinä totisesti paranet."

15. Mutta tojsena päivänä otti Hasael makuuvaatteen ja kasti veteen, ja levitti sen hänen kasvoinsa päälle, niin että hän kuoli. Ja Hasael tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

16. Joramin, Ahabin pojan, Israelin kuninkaan, viidentenä vuonna, ja Josafatin, Juudan kuninkaan, aikana, rupesi Joram. Josafatin poika, Juu-

dan kuninkaaksi.

2 Aik. 21:1 s. 17. Ja hän oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi ja hallitsi kahdeksanajastaikaa Jerusalemissa. 2 A1k. 21:20.

18. Ja hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, niinkuin Ahabin huone teki; sillä Ahabin tytär oli hänen vaimonsa, ja hän teki pahaa Herran edessä.

19. Mutta ei Herra tahtonut hävittää Juudaa palvelijansa Davidin tähden, niinkuin hän oli hänelle sanonut, että hän oli antava hänelle valkeuden ja hänen lapsillensa ijäksi päiväksi. 2 Sam. 7:13, 16. 1 Kun. 11:36. 15:4. Ps. 132:17.

Hänen aikanansa luopuivat Edomilaiset Juudasta ja tekivät itsellensä kuninkaan.

1 Kun. 22:48, 2 Kun. 3:9, 1 Aik. 18:12 s. 21. Ja Joram matkusti Sairiin ja kaikki vaunut hänen kanssansa. Ja hän nousi yöllä ja löi Edomilaiset, jotka hänen ympärillänsä olivat, sekä vaunuin päämiehet; ja kansa pakeni majoihinsa.

22. Niin Edomilaiset luopuivat Juudasta tähän päivään asti. Silloin luopui myös Libna samaan aikaan,

1 Moos. 27:40. Jos. 21:13.

23. Mitä muuta on Joramista sanottavaa ja kaikista hänen teoistansa. eiko siitä ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? 2 Aik. 21:1 s. Ja Joram nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä kanssa Davidin kaupunkiin. Ja Ahasia, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen

sijaansa. 25. Joramin, Ahabin pojan, Israelin kuninkaan, toisena vuonna toistakymmentä tuli Ahasia, Joramin poika, Juudan kuninkaaksi. 2 Kun. 9:29.

2 A1k. 22:1,

26. Ja Ahasia oli kahden vuoden kolmattakymmentä vanha, tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhden vuoden Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Atalia, Omrin, Israelin kuninkaan, tytär. 1 Kun. 16:29. 2 Aik. 21:6.

tiellä ja teki pahaa Herran edessä, niinkuin Ahabin huone; sillä hän oli Ahabin huoneen lanko.

28. Ja hān meni Joramin, Ahabin pojan, kanssa sotimaan Hasaelia, Syrian kuningasta, vastaan, Gileadin Ramotissa; mutta Syrialaiset

lõivät Joramin.

29. Silloin palasi kuningas Joram parantumaan Jisreelissä niistä haavoista, mitkä Syrialaiset löivät häneen Ramassa, sotiessansa Hasaelia, Syrian kuningasta, vastaan. Ja Ahasia, Joramin poika, Juudan kuningas, tuli Jisreeliin katsomaan Joramia, Ahabin poikaa, sillä hän sairasti. 2Kun. 9:15s. 2Aik. 22:6, 7.

o Luku.

Jehu voidellaan Israelin kuninkaaksi; hän

tappaa Joramín, Ahasian ja Isebelin.
Ja Elisa profetta kutsui yhden profettain pojista ja sanoi hänelle"vyölä kupeesi ja ola tämä öljy-astia
käteesi, ja mene Gileadin Ramotiin.
2. Ja kun tuletsinne, näetsinäsiellä
Jehun. Josafatin pojan, Nimsin pojan,mene ja nosta hänet veljeinsä keskeltä, ja vie hän sisäiseen kamariin;
3. ja ota öljy-astia ja vuodata se hänen päänsä päälle, ja sano: "näin sanoo Herra: minä olen voidellutsinut
Israelin kuninkaaksi!" sitte avaa ovi
ja pakene, äläkä siekaile." i Kun.19:16.
4. Ja nuorukainen, profetan palvelija, läksi Gileadin Ramotiin.

5. Ja kun hān tuli sisālle, katso, siellā istuivat sotavāen pāāmiehet. Ja hān sanoi: "minulla on sana sinulle, pāāmies!" Jehu sanoi: "kenelle meistā kaikista?" Hān sanoi: "sinulle, pāā-

mies!"

6. Niin hän nousi ja meni sisälle huoneesen, ja hän vuodatti öljyä hä nen päänsä päälle, ja sanoi hänelle: "näin sanoo Herra, Israelin Jumala: minä olen sinut voidellut Herran kansen kunjukaaksi! 2 Alk 22:7

san kuninkaaksi! 2 A.k. 22:7.
7. Ja sinun pitää lyömän herrasi
Ahabin huone; sillä minä vaadin
minun palvelijaini, profettain, veren
ja kaikkein Herran palvelijain veren
Isebelin kädestä. 1 Kun. 18:4. 19:10.

8. Ja koko Ahabin huoneen pitää hukkuman; ja minähävitän Ahabista kaiken miehen puolen, sekä vapaan että orjan Israelissa.

1 Kun. 14:10. 21:21 s. 9. Ja minä teen Ahabin huoneen niinkuin Jerobeamin, Nebatin pojan, huoneen, ja niinkuin Baesan, Ahijan pojan, huoneen. 1 Kun. 15:29. 16:3,11. 10. Ja koirain pitää syömän Isebepidä häntä hautaaman." Ja hän avasi oven ja pakeni.

11. Ja Jehu läksi ulos herransa palvelijain tykö, ja he sanoivat hänelle: "onko rauha? minkätähden tämä mielipuoli on tullut sioun tykösi?" Hän sanoi heille: "kyllä te sen miehen tunnette ja hänen puheensa."

Jer. 29:26 s. Hos. 9:7. Joh. 10:20.
12. He sanoivat: "ei se ole totta! ilmoita se meille!" Hän sanoi: "niin ja
niin on hän puhunut minulle ja sanonut: "näin sanooHerra: minäolen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi!"

13. Niin he kiirehtivät ottamaan kukin vaippansa, ja panivat sen hänen allensa itse astuimille; ja he puhalsivat pasunaan, ja sanoivat: "Jehu on tullut kuninkaaksi!" Matt. 21:8.

on tuliut kuninkaaksi: Matt. 21:8.

14. Niin Jehu, Josafatin poika, Nimsin pojan, teki liiton Joramia vastaan.

– Mutta Joram kaiken Israelin kanssa oli varustanut Ramotin Gileadissa

Hasnelia, Syrian kuningasta, vastaan; 15. ja kuningas Joram oli palannu Jisreeliin parannettavaksi niistä haavoista, mitkä Syrialaiset häneen lyöneet olivat, sotiessaan Hasaelia, Syrian kuningasta, vastaan. – Ja Jehu sanoi: "jos se teidän mieleenne on, niin ei pidä yhdenkään kaupungista pääsneen menemän tätä ilmoittamaan. Jisreeliin." 2 Kun. 8:28 s.

16. Ja Jehu matkusti ratsain ja meni Jisreeliin; sillä Joram sairasti siellä. Ja Ahasia, Juudan kuningas, oli mennyt katsomaanJoramia.2Ku .8:29.

17. Ja vartija, joka seisoi Jisreelin tornissa, sai nähdä Jehun sotajoukon tulevan ja sanoi: "minä näen sotajoukon." Niin sanoi Joram: "ota ratsasmies ja lähetä heitä vastaan, ja sano: onko rauha?"

18. Ja ratsasmies ajoi häntä vastaan ja sanoi: "näin sanoo kuningas: onko rauha?" Jehu sanoi: "mitä sinä rauhasta tahdot? käänny ja seuraa minua!" Vartija ilmoitti ja sanoi: "sanansaattaja on tullut heidän tykönsä eikä palaja."

19. Ja hän lähetti toisen ratsasmiehen. Kun se tuli hänen tykönsä, sanoi hän: "näin sanoo kuningas: onko rauha?" Jehu sanoi: "mitä sinä rauhasta tahdot? käänny ja seuraa minua!"

20. Sen ilmoitti vartija ja sanoi: "hān on tullut heidān tykonsā eikā palaja. Ja ajo on niinkuin Jehun, Nimsin pojan, ajo; sillā hān ajaa niinkuin hullu."

pojan, hűöneen. 1 Kun. 15:26. 16:3,11. 21. Ja Joram sanoi: "valjastakaat!" 10. Ja kovirain pitää syömän Isebelin Jisreelin pellolla, eikä yhdenkään he menivät ulos, Israelin kuningasja vaunuissansa; ja he läksivät ulos kohtaamaan Jehua; ja he tapasivat hänet Nabotin, Jisreeliläisen, pellolla, 22. Ja kun Joram näki Jehun, sanoi hān: "Jehu! onko rauha?" Hän sanoi: "mikä rauha, niinkauan kun äitisi Isebelin huoruutta ja noituutta yhäti kestää?"

23. Ja Joram käänsi kätensä ja pakeni; ja hän sanoi Ahasialle: "pe-

tos, Ahasia!"

24. Ja Jehu tarttui joutseen ja ampui Joramia lapaluiden väliin, niin ellä nuoli meni hänen sydämmensä lävitse, ja hän vaipui vaunuihinsa. 25. Ja Jehu sanoi päämiehelle Bidekarille: "ota hän ja heitä Nabotin, Jisreeliläisen, pellolle! Sillä muista, kuinka minä ja sinä yhdessä ajaen seurasimme hänen isäänsäAhabia,ja Herra laski tämän kuorman hänen päällensä: 1 Kun. 21:19. 22:38.

26. ,niin totta kuin minä eilen näin Nabotin ja hänen poikainsa veren, sanoo Herra, olen minä kostava sinulle sen tällä pellolla, sanoo Herra!' - Ja nyt ota hän ja heitä pellolle Herran

sanan mukaan!"

27. Kun Ahasia, Juudan kuningas, sen näki, pakeni hän ryytimaan-huoneen tietä. Mutta Jehu ajoi häntä takaa ja sanoi: "lyökäät myös hänet vaunuissansa!" Ja he löivät hänet Gurin vastamäessä, joka on liki Jibleamia. Ja hän pakeni Megiddoon ja kuoli siellä. 2 Aik. 22:9.

28. Ja hänen palvelijansa antoivat viedä hänet vaunuilla Jerusalemiin ja hautasivat hänet hautaansa, hänen isäinsä kanssa Davidin kaupunkiin. . 29. Ahasia hallitsi Juudassa Joramin, Ahabin pojan, ensimmäisenä vuote-

na toistakymmentä. 2 Kun. 8:25. 30. Ja Jehu tuli Jisreeliin. Ja Isebel, kuultuansa sen, voiteli kasvonsa ja kaunisti päänsä, ja katseli akkunasta. 31. Ja kun Jehu tuli portista sisälle, sanoi hän: "onko rauha, Simri, herransa murhaaja?" 1 Kun. 16:10, 18.

32. Ja Jehu nosti kasvonsa ylös akkunaan ja sanoi: "kuka on minun puolellani, kuka?" kaksi, kolme palvelijaa katsoivat hänen puoleensa. 33. Hän sanoi : "syöskäät hän ulos!"

Ja he svõksivät hänet ulos; ja seinä ja hevoset priiskoitettiin hänen verellänsä, ja hän tallattiin maahan.

34. Ja Jehu meni sisälle; ja kun hän olisyönyt ja juonut, sanoi hän: "korjatkaat kuitenkin se kirottu ja haudatkaat hän; sillä hän on kuninkaan tytär." 1 Kun. 16:31.

35.Jahe menivät häntä hautoamaan; |

Abasia, Juudan kuningas, itsekukin į vaan eivät löytäneet hänestä muuta kuin pääkallon ja jalat ja paljaat kammenet.

36. Ja he tulivat jälleen ja sanoivat hänelle sen. Hän sanoi: "tāmā on nyt se, minkă Herra puhui palvelijansa Elijan, Tisbiläisen, kautta ja sanoi: "Jisreelin pellolla koirat syövät Isebelin lihan: 1 Kun. 21:23.

37. ja Isebelin raato on oleva niinkuin loka kedolla, Jisreelin pellolla, ettei voida sanoa: tämä on Isebel.

10 Luku.

Jehu surmauttaa Ahabin 70 poikaa ja Ahasian 42 veljeä. Hän hävittää myös Baulin papit. Jehun kuolema.

Ja Ahabilla oli seitsemänkymmentä poikaaSamariassa.JaJehu kirjoitti kirjeitä ja lähetti Samariaan Jisreelin päämiehille ja vanhimmille ja Ahabin lasten hoitajille, näin:

"Kun tämä kirje tulee teille, joiden hallussa herranne pojat ovat, ja joiden hallussa vaunut, hevoset, vahva kaupunki ja sota-aseet ovat,

3. niin valitkaat herranne pojista paras ja kelvollisin, ja aseitakaat hänet isänsä istuimelle, ja sotikaat herranne huoneen puolesta.'

4. Mutta he pelkäsivät sangen suuresti ja sanoivat: "katso, kaksi kuningasta eivät voineet seisoa hänen edessānsā; kuinka siis me seisoisimme?" 2 Kun. 9:24.27.

5. Ja huoneenhaltija ja kaupungin päämies, ja vanhimmat ja lasten hoitaiat lähettivät Jehulle tämän sanan: "me olemme sinun palvelijasi, me teemme kaikki mitā meille sanot; emme tee ketään kuninkaaksi; tee

mitä sinulle kelpaa!" 6. Ja hän kirjoitti heille toisen kirjeen näin: "jos te olette minulle kuuliaiset, niin ottakaat herranne poikain päät ja tulkaat huomenna tähän aikaan minun tyköni Jisreeliin." Ja kuninkaan poikia, joita kaupungin ylimmäiset kasvattivat, oli seitsemänkymmentä miestä.

7. Kun he saivat kirjeen, ottivat he ne kuninkaan pojat ja tappoivat seitsemänkymmentä miestä, ja panivat niiden päät astioihin ja lähettivät ne hänelle Jisreeliin. Tuom. 9:5.

8. Ja sanansaattaja tuli ja ilmoitti hänelle, sanoen: "he ovat tuoneet kuninkaan poikain päät." Hän sanoi: "asettakaat ne kahteen roukkioon aamuun asti, kaupungin portin eteen."

9. Ja aamulla meni hän ulos, seisahtui ja sanoi kaikelle kansalle: "te olette oikeat; katso, minä olen liiton tehnyt herraani vastaan ja tappanut hänen; mutta kuka siis nämät kaikki tappanut on?

10. Niin tietäkäät nyt, ettei yksikään Herran sana, jonka Herra on puhunut Ahabin huoneesta, ole turhaksi käynyt; ja Herra on tehnyt niinkuin han puhunut oli palvelijansa Elijan kautia. 1 Kun.21:19. 21 s.

11. Ja Jehu löi kaikki, jotka Ahabin huoneesta olivat jääneet Jisreelissä: kaikki hänen ylimmäisensä ja hänen ystävänsä, ja hänen pappinsa, niin ettei hän yhtäkään heistä jättänyt. 12. Ja hän nousi ja matkusti Samariaan; ja tultuansa paimenten ma-

jalle, joka oli hänen tiessänsä. 13. kohtasi Jehu Ahasian, Juudan kuninkaan, veljet ja sanoi niille: "kutka te olette?" He vastasivat: "me olemme Ahasian veljet ja menemme tervehtimään kuninkaan ja kunin-

gattaren poikia." 14. Ja hän sanoi: "ottakaat heitä elävinä kiinni!" Ja he ottivat heidät elävinä kiinni, ja tappoivat paimen-ten majan kaivolla kaksi miestä viidettäkymmentä; eikä hän heistä yh-

tään jättänyt.

15. Ja hän vaelsi siitä ja tapasi Jonadabin, Rekabin pojan, joka tuli häntä vastaan; ja hän tervehti häntä ja sanoi hänelle; "onko sinun sydämmesi vilpitön, niinkuin minun sydämmeni on sinun sydäntäsi kohtaan?" Jonadab vastasi: "on." "Jos niin on, niin ojenna kätesi tänne." Ja hän ojensi kätensä, ja Jehu antoi hänen nousta vaunuihin viereensä,

Jer. 35:6. 16. ja sanoi: "tule minun kanssani katsomaan kiivauttani Herran puolesta!" Ja hän antoi hänen ajaa vau-

nuissansa.

17. Tultuansa Samariaan lõi hän kaikki Ahabista jääneet Samariassa, siksi kuin hän heidäthävitti, Herran sanan mukaan, minkä hän Elijalle oli puhunut.

18. Ja Jehu kokosi kaiken kansan ja sanoi heille: "Ahab on vähän palvellut Baalia: Jehu tahtoo enemmän häntä palvella. 1 Kun. 16:31 s.

19. Sentähden kutsukaat kaikki Baalin profetat kokoon, kaikki hänen palvelijansa ja kaikki hänen pappinsa minun tyköni, niin ettei yksikään heistä jää! sillä minä teen suuren uhrin Baalille; ja joka jää pois, ei sen pidä elämän!" Mutta Jehu teki kavaluudessa, hävittääksensä Baalin palvelijat.

20. Ja Jehu sanoi: "pyhittäkäät Baa-lille juhlapäivä!" Ja he kuuluttivat

sen.

21. Ja Jehu lähetti kaikkeen Israe liin, ja kaikki Baalin palvelijat tulivat, niin ettei yksikään heistä jää-nyt tulematta; ja he tulivat sisälle Baalin huoneesen ja täyttivät Baalin huoneen äärestä ääreen.

Ja hän sanoi vaatehuoneen haltijalle: "kanna kaikki Baalin pal-velijain vaatteet ulos!" Ja hän kan-

toi heille vaatteet ulos.

23. Ja Jehu meni Jonadabin, Rekabin pojan, kanssa Baalin huoneesen ja sanoi Baalin palvelijoille: ..tutkistelkaat ja katsokaat, ettei tässä teidän seassanne ole joku Herran palvelija, vaan ainoastaan Baalin pal-velijat."

24. Kun he tulivat sisälle tekemään teurasuhria ja poltto-uhria, asetti Jehu kahdeksankymmentä miestä ulos ja sanoi: "kuka teistä yhden niistä, jotka minä teidän käsiinne annan, päästää hengissä, hänen sielunsa pitää oleman sen sielun sijassa."

Kun he olivat uhranneet polttouhrin, sanoi Jehu vartijoille ja päämiehille: "menkäätsisälle ja lyökäät ne, niin ettei yksikään heistä pääse! Ja he lõivät heidät miekan terällä. Ja vartijat ja päämiehet heittivät heidät pois. Ja he menivät Baalin huoneen linnaan.

26. Ja he kantoivat ulos Baalin huo-

neen patsaat ja polttivat ne.

27. Ja he hävittivät Baalin patsaan: ja he kukistivat Baalin huoneen ja tekivät siitä makkihuoneita hamaan tähän päivään asti.

28. Niin muodoin Jehu hävitti Baa-

lin Israelista. 29. Mutta Jehu ei lakannut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä. joka oli saattanut Israelin syntiä tehemään kultaisilla vasikoilla Betelissä ja Danissa. 1 Kun. 12:28 s.

30. Ja Herra sanoi Jehulle: "koska olet hyvästi toimittanut mitä minulle kelpasi, ja koska teit Ahabin huonetta vastaan kaiken sen, mikä minun sydämmessäni oli, niin pitää sinun poikasi istuman Israelin istui-, mella neljänteen polveen asti.

2 Kun. 15:12 31. Mutta Jehu ei kuitenkaan pitänyt huolta siitä, että hän olisi Herran, Israelin Jumalan, laissa vaeltanut kaikesta sydämmestänsä; sillä ei hän lakannutJerobeamin synneistä joka Israelin oli saattanut syntiä tekemään.

32. Siihen aikaan rupesi Herra Israelista lohkaisemaan; ja Hasael lõi heidät kaikissa Israelin rajoissa,

1 Kup. 19:17. 2 Kun. 8:12, 33. hamasta Jordanista auringon

nousuun päin, kaiken Gileadin, Gadilaisten. Rubenilaisten ja Manasselaisten maan, hamasta Aroerista, joka on Arnon joen varsilla, sekā Gileadin että Basanin.

34. Mitä enempää Jehusta on sanottavaa, ja kaikista hänen töistänsä, ja kaikesta hänen voimastansa, eikö siitäolekirjoitettu Israelin kuningasten 2 Aik. 22:8.

aikakirjassa?

35. Ja Jehu nukkui isäinsä kanssa ja baudattiin Samariaan. Ja Joahas, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

36. Ja aika, minkā Jehu Israelia hallitsi Samariassa, oli kahdeksan ajastaikaa kolmattakymmentä.

II Luku.

Atalian hirmuvalta ja kuolema. Liitto tehdään Jumalan, kuninkaan ja kansan välillä.

'un Atalia, Ahasian äiti, näki poi-K kansa kuolleeksi, nousi hän ja hukutti kaiken kuninkaallisen sie-2 Aik. 22:10 s

menen.

2. Mutta Joseba, kuningas Joramin tytär, Ahasian sisar, otti Joaksen, Ahasian pojan, ja vei hänet salaisesti pois tapettavain kuninkaan lasten seasta, hänet ja hänen imettäjänsä, makuuhuoneesen: ja he kätkivät hänet A-talialta, niin ettei hän tapettu.

3. Sitten oli hän kätkettynä Herran huoneessa imettäjänsä kanssa kuusi ajastaikaa. Ja Atalia hallitsi maata. 4. Seitsemäntenä ajastaikana lähetti Jojada ja antoi tuoda henkivartijain sadanpäämiehet, ja otti heidät tykönsa Herran huoneesen, ja teki liiton beidān kanssansa, ja vannotti heitā Herran huoneessa, ja näytti heille kuninkaan pojan. î Ajk. 23:1 s. 5. Jahan kaski heitä ja sanoi: "näin tulee teidän tehdä: kolmas osa teisla, joiden vuoro on sabbattina, olkoon kuninkaan vartijana;

6. ja kolmas osa olkoon Surin portilla, ja kolmas osa olkoon sillä portilla, joka on vartijain takana; ja varüjoitkaat huonetta päällekarkaami-

sesta.

7. Mutta ne kaksi muuta osaa teistä, kaikki, jotka sabbattina vapaaksi pääsevät, vartijoitkoot kuningasta

Herran huoneessa.

§ Ja olkaat kuninkaan ympärillä, ja jokaisella olkoon ase kädessänsä; ja joka tunkee rivien keskelle, se on tapettava; ja olkaat kuninkaan tykonā hānen kāydessānsā ulos ja si-

Jasadanpäämiehet tekivät kaikki,

he ottivat kaikki miehensä, sekä sabbattina tulevat, että sabbattina lähtevät, ja tulivat papin Jojadan tykö.

10. Ja pappi antoi päämiehille kei-häät ja kilvet, jotka olivat olleet kuningas Davidin, ja olivat Herran huo-

neessa.

11. Ja vartijat seisoivat kuninkaan ympärillä, jokaisella ase kädessänsä, huoneen oikealta puolelta aina huoneen vasemmalle puolelle asti, lähitse alttaria ja huonetta.

12. Ja han toi kuninkaan pojan edes ja pani kruunun hänen päähänsä, ja antoi haneile todistuksen; ja he tekivät hänet kuninkaaksi ja voitelivat hänet; ja he lõivät käsiänsä yhteen ja sanoivat: "elāköön kuningas!

5 Moos. 17:18 s. 1 Sam. 10:24. 1 Kun. 1:25,39. 13. Ja kun Atalia kuuli vartijain ja kansan huudon, meni hän sisälle kansan luo Herran huoneesen.

14. Ja hän näki, katso, kuningas seisoi korkealla paikalla, niinkuin tapa oli, ja päämiehet ja vaskitorvet kuninkaan vieressä; ja kaikki maan kansa oli iloissansa, ja soittivat vaskitorvilla. Ja Atalia repäisi vaatteen-

sa ja huusi: "petos! petos!"

15. Mutta pappi Jojada käski sadan-päämiehiä, jotka olivat asetetut jou-kon päälliköiksi, ja sanoi heille: "vie-käät hän ulos rivien lävitse, ja jos joku seuraa häntä, se surmattakoon miekalla!" Sillä pappi oli sanonut: "älköön häntä tapettako Herran huo-

16, Ja he laskivat kätensä hänen päällensä, ja hän meni, hevosten läpikāytāvān tietā, kuninkaan huo-

neesen; ja hän tapettiin siellä. 17. Ja Jojada teki liiton Herran ja kuninkaan ja kansan välillä, että he olisivat Herran kansa; niin myös kuninkaan ja kansan välillä.

18. Sitten meni kaikki maan kansa Baalin huoneesen, ja kukistivat sen; hänen alttarinsa, ja hänen kuvansa rikkoivat he peräti, ja Mattanin, Baalin papin, tappoivat he alttarin edes-Ja pappi asetti virkamiehiä sā. Herran huoneesen. 2 Aik. 23:18.

19. Ja hän otti sadanpäämiehet ja henkivartijat ja kaiken maan kansan, ja hejohdattivat kuninkaan alas Herran huoneesta, ja tulivat vartijain portin tietä kuninkaan huoneesen. Ja hän istuutui kuninkaan istuimelle.

20. Ja kaikki maan kansa oli iloissansa; ja kaupunki oli alallansa. Ja Atalian olivat he tappaneet miekalla kuninkaan huoneessa.

21. Ja Joas oli seitsemän ajastaimita pappi Jojada oli käskenyt; ja kainen tullessansa kuninkaaksi,

12 Luku.

Joas hallitsee Jerusalemissa.

Seitsemäntenä Jehun vuonna tuli Joas kuninkaaksi, ja hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Sibea Bersabasta. 2 Aik. 24:1 s.

2. Ja Joas teki mitä oikein oli Herran edessä kaiken aikaa, niinkauan kuin pappi Jojada opetti häntä.

2 Aik. 22:11. 24:17 s. 3. Uhrikukkuloita ei kuitenkaan hävitetty; kansa uhrasi vielä ja teki suitsutusta kukkuloilla. 1 Kun. 15:14.

2 Kun. 14:38. 4. Ja Joas sanoi papille: "kaikki pyhitetyt rahat, jotka tuodaan Herran huoneesen, nimittäin: raha jokaiselta henkilukuun lasketulta, raha hengiltä arvion mukaan, raha, minkä kukin uhraa vapaasta sydämmestä. – ne kannettakoot Herran huoneesen. 2 Moos. 30:13,15. 3 Moos. 27:2 s. 2 Kun. 22:4.

5. Ottakoot papit ne itsellensä, kukin tuttavaltansa; niillä pitää heidän parantaman sen, mikä rauvennut on Herran huoneessa, kussa ikänä he löytävät rauvenneen paikan.

2 Aik. 24:7. Mutta kolmanteen kolmattakymmentä kuningas Joaksen vuoteen asti eivät olleet papit parantaneet sitä, mi-

kä Herran huoneessa oli rauvennut. 7. Niin kuningas Joas kutsui papin Jojadan ja muut papit ja sanoi heille: "miksette paranna sitä, mikä huoneessa rauvennut on? Ja nyt ette saa ottaa niitä rahoja kukin tuttavaltanne; vaan pankaat se siihen, mikä rauvennut on huoneessa."

8. Ja papit suostuivat, etteivät ottaisi rahaa kansalta, eivätkä myöskään parantaisi sitä, mikä rauvennut oli huo-

neessa.

, 9. Ja pappi Jojada otti arkun ja lävisti läven kanteen ja pani sen oikialle puolelle alttaria, josta käydään Herran huoneesen; ja papit, jotka vartijoitsivat ovea, panivat sinne kaikki nerahat, jotka tuotiin Herran huoneesen.

Kun he nākivāt paljon rahaa olevan arkussa, tuli kuninkaan kirjoittaja ja ylimmäinen pappi ylös, ja sitoivat yhteen ja lukivat rahan, mikā Herran huoneesta löydettiin.

11. Ja he antoivat punnitun rahan niitten käteen, jotka olivat asetetut teettäjiksiHerran huoneesen; ja heantoivat sen puusepille ja rakentajille, iotka työtä tekivät Herran huoneessa,

jille, ja hirsien ja vuoltujen kivien ostajille, parantaaksensa mitä rau-vennut oli Herran huoneessa, ja kaikkiin, mitä huoneen parannukseen tarvittiin.

13. Ei kuitenkaan tehty hopea-astioita, veitsiä, maljoja, torvia, eikä mitään kultaista tahi hopeaista esinettä Herran huoneesen niistä rahoista jotka Herran huoneesen tuodut olivat:

1 Kun. 7:50. 2 Aik. 24:14. 14. vaan ne annettiin niille, jotka työtä tekivät, ja he paransivat niil-

la Herran huoneen.

15. Ja niiltä miehiltä ei vaadittu tilintekoa, joiden käsiin raha annettiin, työväelle annettavaksi; sillä he toimittivat tehtävänsä uskollisesti.

16. Rikosuhrin ja synti-uhrin rahoja ei tuotu Herran huoneesen; ne olivat pappein. 3 Moos. 5:15 s. 7:7. 4 Moos. 5:9 s.

17. Siihen aikaan matkusti Hasael, Syrian kuningas, ja soti Gatia vastaan, ja voitti sen. Ja Hasael kääntyi menemään ylös Jerusalemiin.

2 Kun. 8:12. 18. Niin otti Joas, Juudan kuningas, kaikki pyhitetyt lahjat, jotka hänen esi-isansa Josafat, Joram ja Ahasia, Juudan kuninkaat, olivat pyhittäneet, ja ne, jotka hän itse pyhittä-nyt oli, ja kaiken kullan, joka löydettiin Herran huoneen tavaroista ja kuninkaan huoneesta, ja lähetti Hasaelille, Syrian kuninkaalle; ja hän meni Jerusalemista pois.

1 Kun. 15:18 s. 2 Kun. 16:8. 18:15. 19. Mitä muuta on Joaksesta sanottavaa, ja kaikista hänen tõistänsä, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. 2 Kun. 14:15.

2 Aik. 24:1 s. 25:17. 20. Ja hänen palvelijansa nousivat ja tekivät liiton, ja löivät Joaksen kuo-liaaksi Millon huoneessa, josta mennään alas Sillaan. 2 Kun. 14:5. 2Aik. 24:25. 21. Josakar, Simeatin poika, ja Josabad, Somerin poika, hänen palvelijansa, lõivät hänet kuollaaksi. Ja hän haudattiin isäinsä kanssa Davidin kaupunkiin. Ja Amasia, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

13 Luku.

Joahaksen ja Joaksen hallitus Israelissa. Elisan sairaus ja kuolema.

Joaksen, Ahasian pojan, Juudan kuninkaan, kolmantena vuonna kolmattakymmentä tuli Joahas, Jehun poika, Israelin kuninkaaksi Samariassa; ja hän hallitsi seitsemäntois-12. ja muuraajille, ja kivenhakkaa- | takymmentä ajastaikaa. 2 Kun. 10:35.

2. Ja hān teki pahaa Herran edessā, ja vaelsi Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissā, joka Israelin saattoi syntiä tekemään, eikä poikennut siitā.

1 Kun. 1228 s.
3. Ja Herran viha syttyi Israelia vastaan, ja Hän antoi heidät Hasaelin, Syrian kuninkaan, ja Benhadadin, Hasaelin pojan, käsiin, niinkauan kuin he elivät. Tuom.2:14 1Kun. 19:15.

2 Kun. 8:12 s. 10:32 s. 4. Ja Joahas rukoili Herraa, ja Herra kuuli häntä; sillä hän näki Israelin ahdistuksen, kuinka Syrian kuningas ahdisti heitä.

5. Ja Herra antoi Israelille pelastajan, ja he pääsivät Syrialaisten käsistä, ja Israelin lapset asuivat majoissansa niinkuin ennenkin.

6. Kuitenkaan eivät he luopuneet Jerobeamin huoneen synneistä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään, vaan he vaelsivat niissä; ja Astarten kuvakin jäi seisomaan Samariassa.

1 Kun. 16:33.
7.MuttaJoahaksen kansasta cienempää jäänyt, kuin viisikymmentä hevosmiestä, ja kymmenen vaunua, ja kymmenen tuhattajalkamiestä; sillä Syrian kuningas oli heidät hukuttanut ja tehnyt tomuksi, niinkuin riihlä tapettaissa.

8. Mitä muuta on Joahaksesta sanottavaa ja kaikista hänen töistänsä jahänen voimastansa, eikö siitä ole kirjoitettu Israclin kuningasten aika-

kirjassa?

 Ja Joahas nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänet Samariaan; ja hänen poikansa Joas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

10. Joaksen, Juudan kuninkaan, seitsemäntenä vuonna neljättäkymmentätuli Joas, Jouhaksen poika, Israelin kuninkaaksi Samariassa; hän hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa.

11. Jahän teki pahaa Herran edessä, eikä luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israelin saattoisyntiä tekemään; vaan hän vaelsi niissä. 1 Kun. 12:28 s.

12. Mitä muuta on Joaksesta sanottavaa, ja mitä hän tehnyt on, ja hänen voimastansa, kuinka hän Amasian, Juudan kuninkaan, kanssa sotinut on, eikö siitä ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

2 Kun. 14:8s. 15s. 2 Aik. 25:17s. 13. Ja Joas nukkui isäinsä kanssa, ja Jerobeam istuutui hänen istuimellensa. Ja Joas haudattiin Samariaan Israelin kuningasten oheen.

14. Ja Elisa sairasti kuolintautiansa. Ja Joas, Israelin kuningas, tuli hä-

nen tykönsä ja itki hänen edessänsä ja sanoi: "minun isäni, minun isäni, Israelin vaunut ja hänen ratsasmiehensä!" 2 Kun. 2:12.

15. Elisa sanoi hänelle , ,,ota joutsi ja nuole!!" Ja hän otti joutsen ja nuolet. 16. Ja hän sanoi Israelin kuninkaalle ,,jännitä joutsi 'kädelläsi!" Ja hän jännitti kädellänsä. Ja Elisa laski kätensä kuninkaan kätten päälle,

ki kälensä kuninkaan kätten päälle,
17. Ja hän sanoi. "avaa akkuna itään
päin!" ja hän avasi sen. Ja Elisa sanoi:
"ammu!" ja hän ampui. Hän sanoi:
"Herran pelastus-nuoli, pelastuksen
nuoli Syrialaisia vastaan! ja sinun pitää lyömän Syrialaiset Afekissa, siksi kuin he ovat lopetetut!"

18. Ja hän sanoi; "ota nuolet!" ja hän otti. Ja hän sanoi Israelin kuninkaalle: "lyö maahan!" ja hän lõi

kolmasti ja sitten lakkasi

19. Ja Jumalan mies närkästyi häneen ja sanoi: "jos sinä olisit lyönyt viidesti tahi kuudesti, niin sinä olisit lyönyt Syrialaiset, siksi kuin he olisivat lopeletut, mutta nyt sinä lyöt heidät kolmasti."

20. Ja Elisa kuoli, ja he hautasivat hänet. Ja Moabilaisten sotajoukko

tuli maahan sinä vuonna.

21. Ja tapahlui, että he hautasivat yhtä miestä, ja kun he saivat nähdä sotajoukon, heittivät he miehen Elisan hautaan; ja kun hänsinne tuli ja sattui Elisan luihin, tuli hän eläväksi ja nousi jaloillensa. Syr. 48:148.

22. Ja Hasael, Syrian kuningas, oli ahdistanut Israelia, niinkauan kun

Joahas eli.

23. Mutta Herra teki armon heidan kanssansa, ja armahti heitä, ja käänsi tisensä heidän puoleensa, liittonsa tähden Abrahamin, Isaakin ja Jaakobin kanssa, eikä tahtonut kadotaa heitä, eikä heittänyt heitä pois kasvojensa edestä tähän asti.

1 Moos. 17:7 s. 2 Moos. 2:24. 3 Moos. 26:42. 24. Ja Hasael, Syrian kuningas, kuoli, ja hänen poikansa Benhadad tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

25. Ja Joas, Joahaksen poika, otti ne kaupungit Benhadadilta, Hasaelin pojalta, takaisin, jotka hän hänen isältänsä Joahakselta sodassa ottanut oli. Joas löi hänet kolmasti, ja sai Israelin kaupungit jälleen.

14 Luku.

Amasia kuningas Juudassa. Israelin kuningas Joas voittaa Jerusalemin. Asaria kuningas Jūudassa. Jerobeam kuningas Israelissa.

Toisena Joaksen, Joahaksen pojan, Israelin kuninkaan, vuonna tuli Amasia.Joaksen.Juudan kuninkaan. poika, kuninkaaksi. 2 Kun. 12:21. 2 Aik. 25:1 s.

2. Hän oli viiden ajastajan vanha kolmattakymmentä, kun hän tuli kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän ajastaikaa kolmattakymmentä Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Joaddan Jerusalemista.

3. Ja hän teki mitä Herralle hyvin kelpasi, ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä David; kaikissa hän teki niinkuin hänen isänsäJoas olitehnyt.

2 Kun. 12:28. 4. Sillä uhrikukkuloita ei hävitetty. vaan kansa uhrasi vielä ja suitsutti kukkuloilla.

Ja kun valtakunta h\u00e4nen k\u00e4dessänsä vahvistui, lõi hän palvelijansa, jotka olivat tappaneet kuninkaan, hänen isänsä. 2 Kun. 12:20 s.

6. Mutta tappajain lapsia ei hänsurmannut, niinkuin kirjoitettu on Mooseksen lakikirjassa, jossa Herra käskenyt oli ja sanonut: Isäin ei pidä kuoleman-lastensa tähden, eikä lasten pidä kuoleman isäinsä tähden, vaan jokaisen pitää kuolemanoman syntinsä tähden. 5 Moos.24:16. Hes.18:20.

Hān löi kymmenen tuhatta Edomilaista Suolalaaksossa, ja voitti taistelussa Selan kaupungin, ja pani sille nimeksi Jokteel tähän päivään asti.

8. Siihen aikaan lähetti Amasia sanansaattajat Joaksen, Joahaksen pojan. Jehun pojan, Israelin kuninkaan, tykö, ja käski hänelle sanoa: ,,tule ja katselkaamme toinen toistamme!"

9. Ja Joas, Israelin kuningas, lähetti Amasialle, Juudan kuninkaalle, ja antoi hänelle sanoa:,,Orjantappurapensas, joka Libanonissa on, lähetti sedripuun tykö Libanoniin ja antoi hänelle sanoa: anna tyttäresi minun pojalleni vaimoksi! Mutta metsän eläimet kedolla Libanonissa juoksivat orjantappuran päälle ja tallasivat sen maahan. Tuom. 9:8 s.

10. Sinä olet lyönyt Edomilaiset, siitä paisuu sydämmesi; pidä se ylistys ja ole kotonasi! miksi etsit vahinkoa kaatuaksesi se**kä** its**e** että

Juuda sinun kanssasi?"

11. Mutta Amasia ei kuullut häntä. Niin meni Joas, Israelin kuningas, ylös, ja he katselivat toinen toistansa, hān ja Amasia, Juudan kuningas, Betsemeksessä, joka Juudassa on. 12. Ja Israel lõi Juudan, ja jokai-

nen pakeni majoillensa.

13. Ja Joas, Israelin kuningas, otti Amasian, Juudan kuninkaan, Joaksen pojan, Ahasian pojanpojan, Betsemeksessä kiinni, ja tuli Jerusale- | juus oli sangen suuri; mennyttä oli-

miin, ja kukisti Jerusalemin muurit Efraimin portista kulmaporttiin asti, neljäsataa kyynärää.

14. Ja hän otti kaiken kullan ja hopean ja kaikki astiat, jotka löydet-tiin Herran huoneesta ja kuninkaan huoneen tavaroista, ja hänen lapsen-

sa pantiksi, ja palasi Samariaan. 15. Mitä vielä Joaksesta sanottavaa on, mitä hän on tehnyt, ja hänen väkevyydestänsä, ja kuinka hän Amasian. Juudan kuninkaan, kanssa soti, katso, se on kirjoitettuIsraelin kuningasten aikakirjassa. 2 Kun. 13:12 s. 2 Aik. 25:17 s.

16. Ja Joas nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariassa, Israelin kuningasten oheen. Ja hänen poikansa Jerobeam tuli kuninkaaksi hänen siiaansa.

17. Ja Amasia, Joaksen, Juudan kuninkaan, poika, eli Joaksen, Joahaksen, Israelin kuninkaan, pojan kuoleman jälkeen viisitoistakymmentä ajastaikaa.

18. Mitä enempää Amasiasta on sanottavaa, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa.

19. Ja he tekivät liiton häntä vastaan Jerusalemissa, ja hän pakeni Lakikseen; mutta he lähettivät hänen peräänsä Lakikseen, ja tappoivat hänet siellä. 2 Aik. 25:27

20. Ja he veivät hänet sieltä hevosilla pois, ja hän haudattiin Jerusalemissa isäinsä oheen Davidin kaupungissa.

21. Ja koko Juudan kansa otti Asarian, joka oli kuudentoista ajastajan vanha, ja teki hänet kuninkaaksi i-sänsä Amasian sijaan. 2 Kun. 15:1 s.

2 Aik. 26:1 s. 22. Hän rakensi Elatin ja saattoi sen jälleen Juudan alle, sittenkuin kuningas isāinsā kanssa nukkunut oli.

23. Amasian, Joaksen pojan, Juudan kuninkaan, viidentenä vuonna toistakymmentä tuli Jerobeam, Joaksen poika, Israelin kuninkaaksi, ja hallitsi Samariassa yhden ajastajan viidettäkymmentä.

24. Ja han teki pahaa Herran edessä. eikä lakannut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israelin saattoi 1 Kun. 12:28 a.

syntiä tekemään. 25. Hän otti Israelin maan alueet takaisin, Hamatin tiestä hamaan kedon mereen asti, Herran, Israelin Jumalan, sanan mukaan, jonka hän oli sanonut palvelijansa profetan Joonan, Amitain pojan, kautta, joka oli Gat-Heferistä. Jon. 1:1. Matt. 12:39.

26. Sillä Herra näki, että Israelin kur-

val sekä suuret että pienet, eikä autta- | jata israelissa. 5 Moos. 32:36. 1 Kun. 14:10. 27. Ja Herra ei ollut sanonut tahtovansa pyyhkiä Israelin nimeä taivaan alia pois; vaan hän auttoi heitä Jerobeamin, Joaksen pojan, kautta. 28. Mita enempää Jerobeamista sa-

nottavaa on, ja kaikista hänen töistānsā, ja hānen vākevyydestānsā, kuinka hän on sotinut, ja kuinka hän otti Damaskon jälleen ja Juudan Hamatin Israelille, - katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa

29. Ja Jerobeam nukkui isäinsä. Israelin kuningasten, kanssa; ja hä-nen poikansa Sakaria tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

15 Luku.

Asaria, eli Ussija, kuningas Juudassa. Sakaria, Sallum, Menahem, Pekaja ja Pekah Israelissa. Jotain kuningas Juudassa. Jerobeamin, Israelin kuninkaan, seitsemäntenä vuonna kolmattakymmentä tuli Asaria, Amasian, Juudan kuninkaan, poika kuninkaaksi.

2 Kun. 14:21. 2 Aik 26:1 s. 2. Kundentoista ajastaikainen oli hän tullessansa kuninkaaksi; ja hän hallitsi kaksi vuotta kuudettakymmentä Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Jekolia Jerusalemista.

3. Ja hän teki mitä Herralle hyvin kelpasi, aivan niinkuin hänen isän-

sā Amasia tehnyt oli.

1. Kuitenkaan he eivät luopuneet uhri-kukkuloista; sillä kansa uhrasi ja suitsutti vielä kukkuloilla.

Ja Herra vaivasi kuningasia, niin että hän oli spitalitaudissa kuolinpāivāānsā asti, ja asui sairashuoneessa. Mutta Jotam, kuninkaan poika, hallitsi huoneen ja tuomitsi kansaa maassa, 3 Moos. 13:46.

6. Mitä enempää Asariasta sano-mista on, ja kaikista, mitä hän on tehnyt, eikö siitä ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?

7. Ja Asaria nukkui isäinsä kanssa a haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin; ja hänen poikansa Jotam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. 8. Asarian, Juudan kuninkaan, kah-

deksantena vuonna neljättäkymmenta oli Sakaria, Jerobeamin poi-ka, Israelin kuninkaana, kuusi kuu-

kautta Samariassa.

9. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehneet olivat; hän ei luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään.

10. Ja Sallum, Jabeksen poika, teki vuotta Samariassa.

liiton häntä vastaan, ja lõi hänet kansan edessä, ja tappoi hänet. Ja hän tuli kuninkaaksi hänen sijaansa

11. Mitä muuta Sakariasta on sa-nottavaa, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa

12. Tāmā on se Herran sana, jonka hän oli Jehulle puhunut, sanoen sinun poikasi saavat istua Israelin istuimella neljänteen polveen asti Ja niin se tapahtui. 2 Kun 10:30. 13. Ussijan, Juudan kuninkaan, yhdeksäntenävuonna neljättäkymmentä tuli Sallum, Jabeksen poika, kuninkaaksi, ja hallitsi kuukauden Sa-

mariassa. 14. Sillä Menahem, Gadin poika, meni ylös Tirsasta ja tuli Samariaan, ja lõi Sallumin, Jabeksen pojan, Samariassa, tappoi hänet ja tuli ku-ninkaaksi hänen sijaansa. 15. Mitä enempää Sallumista sano-

mista on, ja hänen liitostansa, jonka hän teki, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa. 16. Silloin löi Menahem Tifsan ja

kaikki, jotka siellä olivat, ja löi heidän alueensa Tirsasta lähtien, koska eivät tahtoneet päästää häntä sisälle, ja kaikki heidän raskaat vaimonsa halkaisi hän 17. Asarian, Juudan kuninkaan, yhdeksäntenä vuonnaneljättäkymmentä tuli Menahem, Gadin poika, Israelin kuninkaaksi ja hallitsi kymmenen vuotta Samariassa,

18. Ja hän teki pahaa Herran edessä, eikä luopunut elinaikanansa Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään.

1 Kun. 12:28 s. 2 Kun. 13:2. 19. Ja Ful, Assyrian kuningas, tuli maahan; ja Menahem antoi Fulille tuhannen talenttia hopeaa, että hän olisi hänelle avullinen vahvistamaan valtaa hänen käteensä. 1 Aik. 5:26.

20. Ja Menahem pani hopeaveron varallisille Israelissa, että kukin heistă antaisi viisikymmentă hopea-sikliä Assyrian kuninkaalle. Niin meni Assyrian kuningas kotia jälleen eikā jāānyt maahan.

21. Mita muuta on Menahemistasanomista, ja kaikista, mitä hän tehnyt on, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

22. JaMenahem nukkui isäinsä kanssa; ja Pekaja, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

23. Viidentenäkymmenentenä Asarian, Juudan kuninkaan, vuonna tuli Pekaja, Menahemin poika, Is-raelin kuninkaaksi ja hallitsi kaksi 24. Ja hän teki pahaa Herran edes- | să: ei han luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israe-

lin saattoi syntiä tekemään.

25. Ja Pekah, Remalian poika, hänen sodan-päämiehensä, teki liiton häntä vastaan ja löi hänet kuninkaan huoneen linnassa, Samariassa, Argobin ja Arien kanssa; ja hänen kanssansa oli viisikymmentä miestä Gileadin lapsista. Ja hän tappoi hänet ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. 26. Mitä enempää Pekajasta sanomista on, ja kaikista hänen töistänsä, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.

27. Asarian, Juudan kuninkaan, toisena vuonna kuudettakymmentä tuli Pekah, Remalian poika, Israelin kuninkaaksi, ja hallitsi Samariassa kak-

sikymmentä vuotta.

28. Ja hän teki pahaa Herran edessä; ei hän luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joka Israelin saattoi syntiä tekemään.

29. Pekahin, Israelin kuninkaan, aikana tuli Tiglat Pileser, Assyrian kuningas, ja otti Ijonin, Abel-Bet-Maekan, Janohan, Kedeksen, Hasorin, Gileadin, Galilean ja kaiken Naftalin maan, ja vei asukkaat Assyriaan.

30. Ja Hosea, Elan poika, teki liiton Pekahia, Remalian poikaa, vastaan ja lõi hänet kuoliaaksi. Ja hän tuli kuninkaaksi hänen sijaansa kahtenakymmenentenäJotamin,Ussijan

pojan, vuonna.

31. Mitä enempää Pekahista sanomista on, ja kaikista hänen töistänsä, katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 28:6. 32. Toisena Pekahin, Remalian po-

jan, Israelin kuninkaan, vuonna tuli Jotam, Ussijan, Juudan kuninkaan, poika kuninkaaksi. 2 Aik. 27:1 s.

33. Hän oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoista ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Jerusa Sadokin tytär.

34. Ja hän teki mitä Herralle hyvin kelpasi; hän teki kaiken sen mukaan, kuin hänen isänsä Ussija teh-

nyt oli.

35. Uhrikukkuloista ei kuitenkaan luovuttu; kansa uhrasi ja suitsutti vielä kukkuloilla. Hän rakensi Herran huoneen ylimmäisen portin.

36. Mitä muuta Jotamista sanottavaa on, ja kaikista hänen teoistansa; eiko siitä ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?

37. Siihen aikaan rupesi Herra lä-

Syrian kuninkaan, ja Pekahin, Remalian pojan. 2 Kun. 16:5. Jes. 7:1.

38. Ja Jotam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö, is**änsä** Davidin kaupunkiin; ja Ahas, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen siiaansa.

16 Luku.

Ahas kuningas Juudassa. Resinin ja Pekahin sotaretki Jerusalemia vastaan.

Dekahin, Remalian pojan, seitsemäntenä vuonna toistakymmentä tuli Ahas, Jotamin, Juudan kuninkaan, poika, kuninkaaksi.2 Aik. 28:1 s. 2. Kahdenkymmenen ajastaikainen oli Ahas tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi kuusitoista ajastaikaa Jerusalemissa. Hän ei tehnyt sitä, mikä kelpasi Herralle, hänen Jumalallen-

sa, niinkuin David, hänen isänsä. 3. Sillä hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, ja hän käytti myös poikansa tulen lävitse pakanain kauhistuksen mukaan, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut ulos.

3 Moos, 18:21. 5 Moos, 18:10. 2 Kun. 8:18. 4. Hän uhrasi ja suitsutti korkeuksilla ja kukkuloilla, ja kaikkein vi-

herjäisten puiden alla. 5. Siihen aikaan läksivät Resin, Sy-

rian kuningas, ja Pekah, Remalian poika, Israelin kuningas, Jerusalemiin sotimaan; ja he piirittivät Ahaksen, mutta eivät voittaneet hän-2 Kun. 15:37. Jes. 7:1.

6. Samaan aikaan saattoi Resin, Syrian kuningas, Syrialaisille Elatin jälleen ja ajoi Juudalaiset Elatista ulos; ja Syrialaiset tulivat Elatiin ja asuivat siinä tähän päivään asti.

1 Kun. 9:26. 2 Kun. 14:22. 7. Ja Ahas lähetti sanansaattajat TiglatPileserin, Assyrian kuninkaan, tykö ja käski hänelle sanoa: "minä olen sinun palvelijasi ja poikasi; tule tänne ja vapahda minua Syrian kuninkaan kädestä ja Israelin kuninkaan kädestä, joika ovat nousneet minua vastaan."

8. Ja Ahas otti kultaa ja hopeaa, jonka hän löysi Herran huoneesta ja kuninkaan huoneen tavaroista, ja lähetti Assyrian kuninkaalle lahjoja.

1 Kun. 15:18 s. 2 Kun. 12:18. 18:15. 9. Assyrian kuningas kuuli häntä ja meni ylös Damaskoon, ja voitti sen ja vei asukkaat Kıriin; ja hän lõi Resinin kuoliaaksi. Am. 1:5.

10. Ja kuningas Ahas matkusti Tiglat Pileseriä, Assyrian kuningasta, vastaan Damaskoon. Ja kun hännäki Damaskossa alttarin, niin lähetti hettämään Juudaa vastaan Resinin, kuningas Ahas papille Urijalle alttarin kuvan ja muodon, kuinka kaik-

ki siinä oli tehty

11 Ja pappi Urija rakensi alttarin ja teki aivan sen kuvan mukaan, jonka kuningas Ahas hänelle oli lähettänyt Damaskosta; näin teki Urija pappi ennenkuin kuningas Ahas tuli takaisin Damaskosta.

12. Ja kun kuningas tuli Damaskosta ja näki alttarin, lähestyi hän alt-

taria ja uhrasi sen päällä.

 Ja hän sytytti poltto-uhrinsa ja ruoka-uhrinsa ja vuodatti juomauhrinsa; ja kiitos-uhrinsa veren, jonka hän uhrasi, priiskoitti hän alttarille. 2 Aik. 28:23.

14. Ja vaski-alttarin, joka Herranedessä seisoi, siirsi hän pois huoneen edestä, niin ettei se seisonut hänen alttarinsa ja Herran huoneen välillä; ja hän pani sen uuden alttarin

pohiois-puolelle.

2 Aik. 4:1. 15. Ja kuningas Ahas käski Urijaa pappia, sanoen. "suurella alttarilla pitää sinun uhrata poltto-uhri aamusin ja ruoka-uhri ittasin, ja kuninkaan polito-uhri ja hänen ruoka-uhrinsa, ja kaiken maan kansan poltto-uhri, sekä heidän ruoka-uhrinsa ja juoma-uhrinsa; ja kaiken poltto-uhrin veri ja kaikkein muiden uhrien veri priiskoita sen päälle. Mutta vaski-alttarista tahdon minä vielä ajatella."

 Urija pappi teki kaikki niinkuin kuningas Ahas hänelle käskenyt oli. 17. Jakuningas Ahas särki istuinten laidat, ja siirsi kattilat niiden päältä ; a hän otti pois meren niistä vaskihärjistä, jotka sen alla olivat, ja pani

sen kivipermannolle. 1 Kun. 7:27 s. 18. Ja sabbatin peitetyn läpikäytävän, jonka he huoneesen rakentaneet olivat. ja kuninkaan ulkonaisen sisällekäytävän muutti hän Herran huoneessa, Assyrian kuninkaan lähden.

19. Mitä vielä Ahaksesta sanomista on, ja mitä hän on tehnyt, eikö siitā ole kirjoitettu Juudan kuningas-

ten aikakirjassa?

 Ja Ahas nukkui isäinsä kanssa a haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin; ja Hiskija, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. 2 Kun. 18:1. 2 Aik. 28:27.

17 Luku.

Hosea kuningas Israelissa. Israelin valtakunnan häviö.

Ahaksen, Juudan kuninkaan, toi-sena vuonna toistakymmentä tuli Hosea, Elan poika, Israelin kunin-kaaksi ja hallitsi Samariassa yhdeksan ajastaikaa.

2. Ja hän teki pahaa Herran edessä; ei kuitenkaan niin kuin ne Israelin kuninkaat, jotka hänen edellänsä olivat olleet.

3. Häntä vastaan nousi Salmaneser, Assyrian kuningas; ja Hosea tuli hänelle alamaiseksi, niin että hän an-

toi hänelle lahjoja.

4. Mutta kun Assyrian kuningas sai tietää Hosean tehneen liiton ja lähettäneen sanansaattajat Soolle, Egyptin kuninkaalle, eikä vuosittain lähettänyt Assyrian kuninkaalle veroa, niin antoi Assyrian kuningas ottaa hänet kiinni, ja pani hänet vankihuoneesen.

Ja Assyrian kuningas tuli koko maahan: ia hän tuli Samariaan, ia piiritti sitä kolme ajastaikaa.

2 Kun. 18:9 s.

Yhdeksännellä Hosean ajastajalla voitti Assyrian kuningas Samarian. ja vei Israelin Assyriaan; ja hän pani heidät asumaan Halaan sekä Haborin, Gosanin virran, seuduille, ja Mediläisten kaupunkeihin. 2 Kun. 18:10 s.

7. Ja tāmā tapahtui, sentāhden ettā Israelin lapset olivat syntiä tehneet Herraa, heidän Jumalaansa, vastaan, joka heidät Egyptin maalta johdatti Faraon, Egyptin kuninkaan, käsistā, ja koska he pelkāsivāt vieraita jumalia, 3 Moos. 18:3.

8. ja vaelsivat pakanain säännöissä, jotka Herra oli ajanut Israelin lasten edestä ulos, ja Israelin kunin-gasten säännöissä, jotka he itse oli-

vat tehneet. 1 Kun. 14:24. 2 Kun. 16:3. 9. Ja Israelin lapset harjoittivat Herran Jumalansa edessä tekojansa, jotka eivät hyviä olleet, ja rakensivat itsellensä uhrikukkuloita kaikissa kaupungeissansa, sekä vartija-lin-

noissa että vahvoissa kaupungeissa. 10. ja pystyttivät itsellensä patsaita ja Astarotin kuvia kaikilla korkeilla vuorilla, ja kaikkein viherjäisten

puiden alla;

11. ja he suitsuttivat kaikilla kukkuloilla niinkuin pakanat, jotka Herra heidän edestänsä oli ajanut pois: ja he tekivät hirmuisia töitä, niin että vihoittivat Herran.

Ja he palvelivat epäjumalia, joista Herra heille oli sanonut: "älkäät tehkö senkaltaisia!" 2 Moos, 20:2 s.

23:13.24. 5 Moos. 5:7 s. 13. Ja kun Herra varoitti Israelia ja Juudaa kaikkein profettain ja nä-

kijäin kautta, ja anloi heille sanoa: "palaitkaat vääriltä teiltänne, ja pitäkäät minun käskyni ja sääntöni, kaiken sen lain jälkeen, jonka mi-nä teidän isillenne käskenyt olen,

ia ionka teille palvelijaini profettain [kautta olen ilmoittanut, 1 Sam. 9:9.

Jer. 18:11. 25:5. 35:15. 14. niin he eivät totelleet, vaan olivat niskurit.niinkuin heidänesi-isänsäkin, jotka eivät uskoneet Herraa, heidän Jumalaansa. 2 Moos, 34:9.

5 Moos. 31:37 Mal. 3:6. 15. Ja he hylkäsivät hänen käskynsä ja hänen liittonsa, jonka hän heidän isäinsä kanssa tehnyt oli, ja hänen todistuksensa, jotka han heille todisti, ja vaelsivat turhissa menoissansa, ja tekivät turhia, niinkuin pakanat heidän ympärillänsä, joista Herra oli kieltänyt, ettei heidän pitäisi tekemän niinkuin ne.

3 Moos. 18:3,24. Room. 1:21 s. 16. Ja he halveksivat kaikki Herran. heidan Jumalansa, kaskyt, ja tekivät itsellensä valettuja kuvia, kaksi vasikkaa, ja tekivät Astarte-kuvan, ja kumarsivat koko taivaallista sotajoukkoa, ja palvelivat Baalia.

2 Moos. 32:4,8. 1 Kun. 12:28 s. 16:31 s. 17 Ja he käyttivät poikansa ja tyttärensä tulen lävitse, ja harjoittivat noituuksia ja velhouksia, ja mõivät itsensä tekemään sitä, mikä paha oli Herran edessä, niin että vihoittivat Häntä. 3 Moos. 18.21. 20:3 s. 5 Moos. 18:10. 2 Kun, 16.3.

18. Sentähden vihastui Herra suuresti Israeliin, ja heitti heidät pois kasvojensa edestä, niin ettei yhtään heistä jäänyt, vaan Juudan sukukunta yksinänsä. 1 Kun. 14:15 s. Hos. 1:6.

19. Ei Juudakaan pitänyt Herran, Jumalansa käskyjä, vaan he vaelsivat Israelin tekemissä säännöissä.

2 Kun. 8:18. 20. Ja Herra hylkäsi kaiken Israelin siemenen, kuritti heitä ja antoi ryöstäjien käsiin, siksi kuin hän hei-

dät heitti pois kasvojensa edestä. 21 Sillä Israel eroitti itsensä Davidin huoneesta, ja he olivat tehneet Jerobeamin, Nebatin pojan, kunin-kaaksi Hän käänsi Israelin Herras-ta pois, ja saattoi heidät suuresti syntiā tekemāān. 1 Kun. 12:16,20,28 s.

22. Ja Israelin lapset vaelsivat kaikissa Jerobeamin tekemissä synneissä, eivätkä lakanneet niistä,

23. siksi kuin Herra heitti Israelin kasvojensa edestä pois, niinkuin hän ennen sanonut oli kaikkein palvelijainsa profettain kautta. Ja Israel vietiin pois omalta maaltansa Assyriaan tähän päivään asti. 5Moos.28:36 s.,63 s. Jer. 25:9. Am. 5:27.

1 24 Ja Assyrian kuningas antoi tulla kansaa Babelista ja Kutasta, ja 36. vaan Herraa, joka teidät Egyp-Avasta, ja Hamatista, ja Sefarvai- tin maalta toi ulos suurella voimal-

mista, ja asetti heidät Samarian kaupunkeihin Israelin lasten sijaan; ja he omistivat Samarian, ja asuivat

vat asumaan, eivätkä peljänneet Her-

sen kaupungeissa. 25. Ja kun he niissä ensin rupesi-

raa, lähetti Herra heidän sekaansa jalopeuroja, jotka heitä surmasivat. 26. Ja ilmoitettiin Assyrian kuninkaalle, sanoen: "pakanat, jotka veit pois ja panit Samarian kaupunkeihin asumaan, eivät tiedä mitään maanJumalansäännöistä;sentäliden lähetti Hän jalopeurat heidän sekaansa, ja katso, ne surmaavat heită, sentahden etteivät he mitaan tiedā maan Jumalan säännöistä.

27. Silloin Assyrian kuningas käski ja sanoi: "viekäät sinne yksi niistä papeista, jotka sieltä olette vieneet pois! he menkööt sinne, ja asukoot siellä, että hän opettaisi heille sen Jumalan tavat."

28. Niin tuli vksi papeista, jotka oli viety pois Samariasta, ja asui Bete-lissä; ja hän opetti heitä, kuinka heidan piti pelkäämän Herraa.

29. Mutta jokainen kansa teki itsellensă eri jumalia, ja panivat ne kukkula-huoneisin, jotka Samarialaiset tehneet olivat, jokainen kansa omissa kaupungeissansa, jossa he asuivat. 30. Ja Babelin miehet tekivätSukkot-Benotin, Kutan miehet tekivät Nergalin: Hematilaiset tekivät Asiman; 31. ja Avalaiset tekivät Nibhan ja Tartakin; Sefarvaimilaiset polttivat poikansa Adramelekille ja Anamelekille, Sefarvaimin epäjumalille.

32. Sen ohessa he pelkäsivät Herraa, ja tekivät itsellensä pappeja uhrikukkuloille kansan seasta; he uhrasivat heidän puolestansakukkuloitten huoneissa. 1 Kun. 12:31.

33. He pelkäsivät Herraa ja palvelivat myöskin epäjumaliansa pakanain tavan mukaan, mistă he oli-

vat tuodut.

34. Ja hamaan tähän päivään asti tekevät he tätä vanhan tavan mukaan. He eivät pelkää Herraa eivätkā pidā omia tapojansa ja sāāntōjänsä, eivätkä tee lain ja käskyn jälkeen, jonka Herra sääsi Jaakobin lapsille, jolle hän antoi Israelin nimen.

1 Moos. 32:28, 35:10. 1 Kun. 18:31. 35. Ja Herra oli tehnyt heidan kanssansa liiton, ja käskenyt heitä. sanoen: "älkäät peljätkö muita jumalia, alkaatka heita kumartako, alkäät heitä palvelko, älkäätkä heille 2 Moos. 23:13. Tuom. 6:10. uhratko,

la ja ojennetulla käsivarrella, häntä i peljätkäät, häntä rukoilkaat, ja hä-

nelle uhratkaat,

37. ja pitäkäät ne säännöt ja oikeudet, se laki ja ne küskyt, jotka hän on teille kirjoittanut, että te kaikkena elinaikananne noudatatte niitä; ja ālkāāt peljātkō muita jumalia.

38. Alkäät unhottakositä liittoa, jonka minā tein teidān kanssanne; ja ālkāāt peljātkō muita jumalia!

39. Mutta peljätkäät Herraa, teidän Jumalaanne; ja hän auttaa teitä kaikkien vihamiestenne käsistä.

40. Mutta eivät he kuulleet, vaan lekivät vanhan tapansa jälkeen.

41. Näin muodoin nämä pakanat pelkäsivät Herraa, ja palvelivat myös epājumaliansa. Samoin tekevāt heidån lapsensa ja lastensa lapset, kuin beidän isänsäkin tehneet olivat, hamaan tähän päivään asti.

18 Luku.

Hiskija kuningas Juudassa. Israelin vankeus kerrotaan. Sanheribin sotaretki Juudaa vastaan. Rabsaken pilkallinen puhe. Kolmantena Hosean, Elan pojan, Israelin kuninkaan, ajastaikana, tuliHiskija, Ahaksen poika, Juudan kuninkaaksi. 2 Kun. 16:20. 2 Aik.28:27,29:1s. 2. Hän oli viidenkolmattakymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän ajastai-kaa kolmattakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Abi Sakarian tytär.

3. Ja hän teki sitä, mikä otollinen oli Herran edessä, aivan niinkuin hänen isänsä David oli tehnyt.

4. Hän kukisti uhrikukkulat ja särki patsaat, ja hävitti Astarotin kuvat. Ja han lõi vaskikarmeen rikki, jonka Mooses tehnyt oli, sillä Israelin lapset suitsuttivat sille aina siihen päivään asti; ja se kutsuttiin Nehustan. 2 Moos. 34:18. 4 Moos. 21:9.

5 Moos. 7:5. 2 Aik. 81:1. 5. Han turvasi Herraan, Israelin Jumalaan; ja ei ollut yksikään hänen kaltaisensa hänen jälkeensä, eikä hänen edellänsä kaikista Juudan kuninkaista. 2 Kun. 23:25.

6. Hän riippui Herrassa eikä luopunut hänestä, ja piti hänen käskynsä, jotka Herra Moosekselle oli käskenyt.

5 Moos. 10:20. 11:22 s. Ps. 119:51, 102. 7. Ja Herra oli hänen kanssansa, ja kaikkialla, mihin hän meni, onnistui han. Ja han luopui Assyrian kuninkaasta, eikä palvellut häntä.

Jos. 1:7. 1 Sam. 18:14. 2 Kun. 16:7 s. 8. Hän lõi myös Filistealaiset Gasaan asti, ja valloitti heidän raja- on se turva, johon sinä luotat?

maansa, sekä vartijatornit että vahvat kaupungit.

Ja tapahtui neljäntenä kuningas Hiskijan vuonna, se oli seitsemäs Hosean, Elan pojan, Israelin kunin-kaan, vuosi, että Salmaneser, As-syrian kuningas, läksi Samariata vastaan ja piiritti sen 2Kun. 17:5s.

10. Ja han voitti sen kolmen vuoden perästä. Kuudentena Hiskijan vuonna, – se on yhdeksäs Hosean, Israelin kuninkaan, vuosi, - voitettiin Samaria.

11. Ja Assyrian kuningas vei Israelin Assyriaan, ja pani heitä asumaan Halaan sekä Haborin, Gosanin virran, seuduille Mediläisten kaupunkeihin:

12. sentähden, etteivät olleet kuuliaiset Herran, heidan Jumalansa, äänelle, vaan rikkoivat hänen liittonsa ja kaikki, mitä Mooses, Herran palvelija, käskenyt oli; he eivät sitä totelleet eikä tehneet.

13. Neljäntenätoista kuningas Hiskijan vuonna läksi Sanherib, Assyrian kuningas, kaikkia Juudan vahvoja kaupunkeja vastaan ja voitti ne.

2 Aik. 32:1 s. Jes. 36:1 s. Syr. 48:20. Ja Hiskija, Juudan kuningas, lähetti Lakikseen, Assyrian kuninkaan tykō, ja antoi hänelle sanoa : "minä olen rikkonut, mene minun tyköäni pois; mită panet minun păălleni, sen minä kannan." Ja Assyrian kuningas pani Hiskijan, Juudan kuninkaan, päälle kolme sataa talenttia hopeaa ja kolmekymmentä talenttia kultaa. 15. Ja Hiskija antoi kaiken sen hopean, joka Herran huoneessa ja kuninkaan huoneen tavaroissa löytyi. 16. Siihen aikaan särki Hiskija kullan Herran temppelin ovista ja pielista, jotka Hiskija, Juudan kuningas, oli antanut silata, ja antoi ne Assyrian kuninkaalle.

17. Ja Assyrian kuningas lähetti Tartanin, ja Rabsariksen ja Rabsa-ken Lakiksesta kuningas Hiskijan tykö suuren sota-väen kanssa Jerusalemiin; ja he nousivat ja menivät Jerusalemiin. Ja noustuansa ja tultuansa sinne, seisahtuivat he ylimmäisen lammikon vesijuoksun vieressä, tiellä vanuttajan pellolle. Jes. 7:3. 18. Ja he kutsuivat kuninkaan. Niin meni Eliakim, Hilkijan poika, huoneenhaltija, ulos heidan tykonsa, ja Sebna, kirjoittaja, ja Joah, Asafin poika, kansleri. Jes. 22:20 s.

19. Ja Rabsake sanoi heille: "sanokaat Hiskijalle: niin sanoo se suuri kuningas, Assyrian kuningas: mikā

20. Sinä sanot — vaan se on tyhiää puhetta - että sinulla on neuvoa ja voimaa sotiaksesi? Nyt, mihinkä sinä turvaat, koskaolet minustaluopunut?

21. Katso, nyt sinä uskallat siihen särjettyyn ruokosauvaan. Egyptiin! jos joku nojaa siihen, niin se menee sisälle hänen käteensä ja pistää sen lävitse; sellainen on Farao, Egyptin kuningas, kaikille, jotka luottavat häneen. Hes. 29:6 s.

22. Jos taas sanotte minulle: "me uskallamme Herraan, meidän Jumalaamme", eikö hän ole se, jonka uhrikukkulat ja alttarit Hiskija on kukistanut, sanoen Juudalle ja Jerusalemille: tämän alttarin edessä, joka on Jerusalemissa, pitää teidän kumartaman? 2 Aik, 32:12 s.

23. Lyö siis nyt veto minun herrani, Assyrian kuninkaan, kanssa: minä annan sinulle kaksituhatta hevosta, jos sinä taidat antaa niitä, jot-

ka niillä ratsastavat

24. Kuinka sinä taitaisitkaan ajaa takaisin yhden ainoan päämiehen, yhden minun herrani vähimmistä palvelijoista? Mutta sinä luotat Egyptiin, vaunujen ja ratsasmiesten tähden.

25. Nyt, olenko minä ilman Herran tahtoa tähän paikkaan tullut, hävittämään sitä? Herra on minulle sanonut: "mene sitä maata vastaan, ja hukuta se!"

26. Niin sanoi Eliakim, Hilkijan poika, ja Sebna ja Joah Rabsakelle: "puhu sinun palvelijasi kanssa Syrian kielellä, sillä me ymmärrämme sen; äläkä puhu meidän kanssamme Juudan kielellä, kansan kuullen, joka on muurin päällä."

27. Ja Rabsake sanoi heille: "onko minun herrani lähettänyt minut herrasi tykö tahi sinun tykösi, näitä sanoja puhumaan? ciko pikemmin niiden miesten tykö, jotka muurin päällä istuvat, että heidän pitää syömän omaa lokaansa ja juoman omaa vel-

tänsä teidän kanssanne?' 28. Niin seisoi Rabsakeja huusi kor-

kealla äänellä Juudan kielellä, puhui ja sanoi: "kuulkaat sen suuren kuninkaan ääntä, Assyrian kuninkaan!

29. Näin sanoo kuningas: älkäät antako Hiskijan pettää teitänne; sillä ei hän voi vapahtaa teitä hänen kä-

sistānsā!

 30. Alköön Hiskija vietelkö teitä turvaamaan Herraan, sanoen: "Herra on totisesti pelastava meitä, eikä tätā kaupunkia anneta Assyrian kuninkaan käsiin!"

31. Alkäät kuulko Hiskijaa; sillä nāin sanoo Assyrian kuningas; so- jat tulivat Jesajan tyko,

pikaat minun kanssani, ja tulkaat tyköni, niin joka mies on syövä vitnipuustansa ja fiikunapuustansa, ja

on juova kaivostansa, 32 siksi kuin minä tulen ja vien teidät siihen maahan, joka on teidän maanne kaltainen, jyväin ja viinin maahan, leivän ja viinimäkien, ölivpuiden ja hunajan maahan, niin te elätte, ettekä kuole Alkäät kuulko Hiskijaa, sillä hän pettää teidät, sanoessansa: "Herra pelastaa meitä!"

33. Ovatko pakanain jumalat pelastaneet itsekukin maansa Assyrian kuninkaan käsistä? 2 Kun. 19·12s. Jes. 10:10s.

34. Missä ovat Hamatin ja Arfadin jumalat? missä ovat Sefarvaimin, Henan ja Ivan jumalat? ovatko he Samarian pelastaneet minun käsistäni?

35. Missä on joku kaikkein maakuntain jumalien seassa, joka maansa on pelastanut minun kädestäni? kuinka siis Herra pelastaisi Jerusalemin minun kādestāni?"

36. Ja kansa vaikeni eikä häntä mitään vastannut; sillä kuningas oli käskenyt ja sanonut: "älkäät häntä

vastatko!

37. Niin tuli Eliakim, Hilkijan poika, huoneenhaltija, ja Sebna, kirjoittaja, ja Joah, Asafin poika, kansleri, Hiskijan tykö reväistyissä vaatteissa, ja ilmoittivat hänelle Rabsaken sanat.

1 Moos. 37:29,34. 2 Sam. 1:11. Matt. 26:65.

19 Luku.

Hiskijan hätä. Herran ilmoitus profetta Jesajan kautta. Sanberibin häviö.

Kun kuningas Hiskija sen kuuli, repäisi hän vaatteensa, ja puki säkin yllensä ja meni Herran huoneesen Jes. 37:1.

2. Ja hän lähetti Eliakimin, huoneenhaltijan, ja Sebnan, kirjoittajan, vanhimpain pappein kanssa, puetettuna säkkipukuun, profetta Jesajan, Amosin pojan, tykö.

3. Ja he sanoivat hänelle: "näin sanoo Hiskija: tämä päivä on vaivan, kurituksen ja häväistyksen päivä; sillä lapset ovat tulleet synnyttimille, mutta ei ole voimaa synnyttää. Hos. 13:13.

 Ehkä Herra, sinun Jumalasi, on kuuleva kaikki Rabsaken sanat, jonka hänen herransa, Assyrian kuningas, on lähettänyt tänne, pilkkaamaan elävää Jumalaa, ja häpäisemään sanoilla, jotka Herra, sinun Jumalasi, kuullut on. Koroita siis rukouksesi niiden edestä, jotka jääneet ovat!"

5. Kun kuningas Hiskijan palveli-

6. sanoi Jesaja heille: "näin sano-! kaat herrallenne: näin sanoo Herra: älä pelkää niiden sanain tähden, mitkā kuullut olet, joilla Assyrian kuninkaan palvelijat ovat häväisneet Jes. 37:6.

7. Katso, mină annan häneen hengen, että hän saa kuulla sanoman, ja palajaa omalle maallensa; ja mi-nä annan hänen kaatua miekalla o-

massa maassansa.

8 Ja Rabsake palasi, ja tapasi Assyrian kuninkaan sotimassa Libnaa vastaan; sillä hän oli kuullut hänen menneeksi Lakiksesta pois.

9. Ja hän sai kuulla Tirhakasta, Etiopian kuninkaasta, sanottavan: katso, hån on lähtenyt sotimaan sinua vastaan; niin hän palasi, ja lähetti sanan Hiskijalle ja antoi hänelle sanoa:

10. "Puhukaat näin Hiskijalle, Juudan kuninkaalle, sanoen: älä anna Jumalasi vietellä sinuas, johonka sină luotat, ja sanot: ,ei Jerusalemia anneta Assyrian kuninkaan käteen! 11. Katso, sinä olet kuullut, mitä Assyrian kuninkaat ovat tehneet kai-

kille maakunnille, hävittääksensä

niilä; ja sinä pelastettaisiin? 12. Ovatko pakanain jumalat pelastaneet niitä, jotka isäni hukuttaneet oval, Gosanin, Haranin, Resefin ja Edeninlapset, jotka Telassarissa olivat?

 Missä on Hamatin kuningas, Arfadin kuningas, Sefarvaimin, Henan ja Ivan kaupungin kuningas?"

14. Kun Hiskija oli ottanut kirjan sanansaattajilta ja lukenut sen, meni han Herran huoneesen ; ja Hiskija

levitti sen Herran eteen. Ja Hiskija rukoili Herran edessä jasanoi: "Herra,IsraelinJumala,joka istut Kerubimin päällä, sinä olet ainoa Jumala kaikissa maan valtakun-

nissa, sinä olet tehnyt taivaan ja 1 Sam. 4:4. Ps. 80:2, 99:1. 16. Herra! kallista korvasi ja kuule, avaa, Herra, silmäsi ja näe, ja kuule Sanheribin sanat, joka tänne on lähet-

tänyt pilkkaamaan elävää Jumalata! 17. Se on tosi, Herra, ettā Assyrian kuninkaat ovat hävittäneet pakanat

ja heidän maakuntansa,

18. ja ovat heittäneet heidän jumalansa tuleen; sillä ei ne olleet jumalat, mutta ihmisten kätten teot, puut ja kivet; sentähden ovat he ne hä-

19. Mutta nyt sinä, Herra, meidän Jumalamme, auta meitä hänen kädestānsā, ettā kaikki maan valtakunnai tietäisivät sinun, Herra, olevan ainoan Jumalan!"

20. Ja Jesaja, Amosin poika, lähetti tin kiivaus tekec näitä!

Hiskijan tykö ja antoi hänelle sanoa: "näin sanoo Herra, Israelin Jumala: minä olen kuullut, mitä minulta rukoillut olet Sanheribin, Assyrian kunin.:aan, tähden.

21. Tämä on se sana, jonka Herra häntä vastaan puhunut on: 'neitsyt, Sionin tytär halveksii ja pilkkaa sinua; Jerusalemin tytär vääntelee

päätänsä sinun jälkeesi!

22. Ketā olet pilkannut ja hāvāisnyt? ketä vastaan olet korottanutäänesi? Sinä olet nostanut silmäsi Is-

raelin Pyhää vastaan!

23. Sinā olet sanansaattajiesi kautta häväisnyt Herraa ja sanonut: ,minä nousen vuorten kukkuloille vaunujeni paljoudella, Libanonin takamaille: minä tahdon hakata maahan hänen korkiat sedripuunsa ja valitut sypressinsä, ja mennä hänen viimeiseen majaansa, hänen ihanan vainionsa metsään.

 Mină olen kaivanut kaivot ja juonut muukalaiset vedet, ja kuivatan jalkapöydälläni kaikki Egyptin joet.

25. Etkö ole kuullut Minun kaukaisista ajoista näitä tehneeksi, ja jo aikaa ennen näitä valmistaneeksi? Nyt olen Minä sen antanut tapahtua, että kukistaisit vahvat kaupungit hävinneeksi kiviroukkioksi.

26. ja ne, jotka siinä asuvat, tulivat heikoiksi, peljästyivät, häpesivät, he olivat niinkuin ruoho kedoilla, ja niinkuin viheriäinen ruoho,niinkuin korsi katon päällä, ja niinkuin kuivettunut oraș ennen kuin se oljeksi tulee. Ps. 129:6.

Minä tiedän sinun asumasijasi, sinun ulos- ja sisällekäymisesi, jaettä kiukuitset minua vastaan.

28. Koska kiukuitset minua vastaan a sinun ylpeytesi on tullut minun korvilleni, panen minä renkaani sinun sieramiisi ja suitseni sinun suuhusi, ja johdatan sinut sitä tietä myöden takaisin, jota tulitkin! -

Hes. 20:4. 38:4. 29. Ja tāmā on oleva sinulle merkiksi: syö tällä ajastajalla pellon jälki-kasvoa, toisella ajastajalla itsestänsä kasvanutta ; mutta kolmannella ajastajalla kylväkäät ja leikatkaat, ja istuttakaat viinimäkiä, ja syökäät niiden hedelmää. 3 Moos. 25:5. Jes. 37:30.

30. Ja joka Juudan huoneesta pääsnyt ja jäänyt on, pitää alta juurtu-man ja ylhäältä hedelmõitsemän. 31. Sillä ne jääneet käyvät Jerusa-

lemista ulos, ja Sionin vuorelta ne, jotka pääsneet ovat. Herran Sebao-

32. Sentähden sanoo Herra Assyrian kuninkaasta näin: ei hän tule tähän kaupunkiin eikä ole yhtään nuolta sinne ampuva, eikä yhtään kilpeä tuova sen eteen, eikä yhtä in vallia rakentava sen ympärille,

33. vaan hänen pitää sitä tietä palajaman, jota hän tullut on, ei hän tähän kaupunkiin tule, sanoo Herra.

34. Ja minä varjelen tämän kaupungin ja pelastan sen minun tähteni ja Davidin, minun palvelijani, tāh-

den," 35. Ja tapahtui sinä yönä, että Herran enkeli meni ja tappoi Assyrian leirissä sata kahdeksankymmentäviisi tuhatta miestä. Ja kun varhain huomeneltain nousivat, katso, ne

kaikki olivat kuolleitten ruumiita. 2 Aik. 32:20 s. Jes. 37:36. ≈yr. 48:24.

1 Makk. 7:41. 2 Makk. 8:19. 36. Ja Sanherib, Assyrian kuningas, meni matkaansa, palasi ja asui Ninivessä.

37. Ja kun hän rukoili jumalansa Nisrokin huoneessa, niin hänen poikansa Adramelek ja Sareser tappoivat hänet miekalla ja pakenivat Araratin maakuntaan; ja hänen poikansa Asarhaddon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. Jes. 37:38. Tob. 1:21 s.

20 Luku.

Hiskijan sairaus. Herra pidentää hänen elingikansa. Hiskijan kuolema.

Siihen aikaan sairasti Hiskija kuo-lemallansa. Ja profetta Jesaja, A-mosin poika, tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "näin sanoo Herra: toimita talosi, sillä sinun pitää kuoleman eikä elämän!" 2 Aik. 32:24 8. Jes. 38:1 s.

2. Ja Hiskija käänsi kasvonsa seinään päin, rukoili Herraa ja sanoi: 3. "Ah Herra! muista, että minä olen uskollisesti ja vakaalla sydämmellä vaeltanut sinun edessäsi ja tehnyt, mitä sinulle on otollinen ol-lut!" Ja Hiskija itki hartaasti.

4 Ja Jesaja ei ollut vielä keski-kaupungista lähtenyt ulos, kun Herran

sana tuli hänelle ja sanoi:

5. "Palaja ja sano Hiskijalle, minun kansani ruhtinaalle: näin sanoo Herra, sinun isäsi Davidin Jumala: minä olen kuullut sinun rukouksesi ja nähnyt kyyneleesi; katso, minä parannan sinun; kolmantena päivänä pitää sinun menemän ylös Herran huoneesen.

Ja minä lisään sinun ikääsi viisitoista ajastaikaa, ja vapahdan sinut ja tämän kaupungin Assyrian kukaupungin minun tähteni ia minun palvelijani Davidin tähden.

7. Ja Jesaja sanoi:,,tuokaat minulle fiikunataikinaa!" Ja he toivat ja panivat paisuman päälle; ja hän tuli terveeksi.

8. Hiskija sanoi Jesajalle: "mikā on merkiksi, että Herra minut parantaa, ja että olen menevä kolmantena päivänä Herran huoneesen?"

9. Jesaja sanoi: "tāmā on sinulle merkki Herralta, että Herra tekee mitä hän sanonut on: Pitääkö varjon käymän kymmenen piirtoa edeskäsin, vai kymmenen piirtoa ta-kaperin?"

10. Ja Hiskija sanoi. "helppo on varjon käydä edeskäsin kymmenen piirtoa; el, vaan se käyköön kym-

menen piirtoa takaperin."

11. Ja profetta Jesaja rukoili Herraa ja Hän palautti varjon hetkimittarissa, mitä se oli käynyt alaskäsin Ahaksen hetkimittarissa, takaperin kymmenen piirtoa. Jes. 38:8. Syr. 48:26. 12. Siihen aikaan lähetti Berodak Baladan, Baladanin poika, Babelin kuningas, kirjoituksen ja lahjoja Hiskijalle; sillä hän oli kuullut Hiskijan sairastaneeksi.

13. Ja Hiskija kuuli heitä, ja osoitti heille koko tavarahuoneensa, hopean, kullan, kalliit yrtit, ja parhaan oljyn, ja koko asehuoneensa ja kaikki, mitä hänen tavaroissansa oli. Eikä mitään ollut hänen huoneessansa ja kaikessa hänen vallassansa, jota ei Hiskija heille osoittanut.

2 Aik. 32:25.31. 14. Niin tuli profetta Jesaja kuningas Hiskijan tykö ja sanoi hänelle: mitä nämä miehet ovat sanoneet, ja mistă he ovat tulleet sinun tykōsi?" Hiskija sanoi: "he ovat tulleet kaukaiselta maalta, Babelista.

Hän sanoi: "mitä he ovat nähneet sinun huoneessasi?" Hiskija sanoi: "he ovat nähneet kaikki, mitä minun huoneessani on, ja ei ole mitään minun tavaroissani, jota en mină ole heille osoittanut.

16. Niin sanoi Jesaja Hiskijalle:

"kuule Herran sanaa

17. katso, aika tuleè, että kaikki sinun huoneessasi ja kaikki, mitä esiisäsi ovat koonneet tähän päivään asti, viedään pois Babeliin, eikä mitāān jātetā, sanoo Herra. 2 Kun. 24:13 s. 18. Ja omat lapsesi, jotka sinusta

tulevat, jotka siität, otetaan kamaripalvelijoiksiBabelin kuninkaan huoneesen. Jes. 39:7. Dan. 1.3 s.

19. Hiskija sanoi Jesajalle: "Herran uinkaan kädestä, ja varjelen tämän | sana on hyvä, jonka puhunut olet!" turvallisuus on kuitenkin oleva mi-

nun aikanani!"

20. Mitā vielā on sanomista Hiskijasta, ja hänen voimastansa, ja kuinkahan teki lammikon, ja vesijohdon, ja johdatti veden kaupunkiin, katso, seon kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 29:1 s.

21. Ja Hiskija nukkui isäinsä kanssa; ja Manasse, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

21 Luku.

Manassen jumalaton hallitus. Amon kuningas Juudassa.

Manasse oli kahdentoista ajastai-kainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi viisi ajastaikaa kuudettakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsă nimi oli Hefsiba. 2 Aik. 33:1 s. 2. Ja hān teki pahaa Herran edessa, pakanain kauhistusten mukaan. jotka Herra oli ajanut pois Israelin

lasten edestä.

3. Hän rakensi uhrikukkulat uudelleen, jotka hänen isänsä Hiskija oli kukistanut, ja nosti Baalin alttarin, ja teki Asiarolin kuvan, niin-kuin Ahab, Israelin kuningas, teh-nyt oli, ja kumarsi koko taivaan sotajoukkoa, ja palveli niitä.

1 Kun. 16:33. 2 Kun. 18:4. 4. Ja hän rakensi alttaritHerran huoneesen, josta Herra sanonutoli:,, minä asetan minun nimeni Jerusalemiin."

5 Moos. 12:5. 1 Kun. 8:29. 9:3. 2 Aık. 7:12. 5 Ja hän rakensi koko taivaalliselle sotajoukolle alttarit Herran huoneen molempiin pihoihin.

6. Ja hän käytti poikansa tulen lä-vitse, ja harjoitti loihtimista ja noitumuksia ja piti loihtijoita ja tietäjiä, ja teki paljon pahaa Herran edessä, jolla hän hänet vihoitti.

3 Moos. 18:21. 19:26. 20:2,27. 5 Moos. 18:10 s. 1 Sam. 28:9. Jes. 32:35.

7. Hän pani Astarotin kuvan, jonka häntehnyt oli, huoneesen, josta Herra Davidille ja hänen pojallensa Salo-molle sanonut oli: tähän huoneesen ja Jerusalemiin, jonka minä valinnut olen kaikista Israelin sukukunnista, panen minä nimeni ijankaikkisesti!

28am. 7:10,13. 1 Kun. 8:19. Ps. 132:13. 8. Ja mină en liikuta enăă Israelin jalkoja siitä maasta, jonka minä heidän isillensä antanut olen, jos he ainoastaan pitävät ja tekevät kaikki, mitä minä heille käskenyt olen, ja kaiken sen lain, minkä palvelijani Mooses heille on käskenyt.

9. Mutta he eivät totelleet sitä; vaan Manasse vietteli heitä, niin että he | 22. Ja hän luopui Herrasta, isäinsä

ja hän sanoi: "eikö niin? rauha ja | tekivät pahemmin kuin pakanat, jotka Herra oli hävittänyt Israelin lasten edestā.

Ja Herra puhui palvelijainsa

profettain kautta ja sanoi:

11. "Koska Manasse, Juudan kuningas, on tehnyt nämä kauhistukset, tehnyt pahempia kuin Amorilaiset, jotka ovat olleet hänen edellänsä, ja on myös saattanut Juudan epäjumaliensa kautta syntiä tekemään,

Jer. 15:4.

12. sentähden sanoo Herra, Israelin Jumala, näin: katso, minä saatan onnettomuuden Juudalle ja Jerusalemille, että joka sen kuulee, hänen molemmat korvansa pitää soiman.

1 Sam. 3:11. Jer. 19:3. 13. Ja minä vedän Samarian mittausnuoran yli Jerusalemin, ja Ahabin huoneen laskinluodin, ja virutan Jerusalemin niinkuin astiat virutetaan: ne virutetaan ja käännetään kumoon.

2 Kun. 10:11,17. 17:6,23. Jes. 34:11. Val. 2:8. 14. Ja minä hylkään perintöni jään-nökset ja annan heidät vihamiesten-sä käsiin, että he ovat kaikille vi-

hollisillensa saaliiksi ja ryöstöksi, 15. sentähden, että he tekivät pahaa minun silmäini edessä, ja ovat minut vihoittaneet siitä päivästä, jona heidan isansa laksivat Egyptista, tahān pāivāān asti."

16. Ja Manasse vuodatti myös paljon viatonta verta, siksi että hän täytti Jerusalemin äärin vierin, - tämä paitsi sitä syntiänsä, jolla hän saatti Juudan syntiä tekemään, kun he tekivät pahaa Herran edessä. 2 Kun. 24:3 s.

17. Mitä vielä Manassesta sanomista on ja kaikista hänen teoistansa ja niistä synneistä, jotka hän teki, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 33:2 s.

18. Ja Manasse nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin huoneensa yrttitarhaan, Ussan yrttitarhaan; ja hänen poikansa Amon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. 2 Aik. 33:20 s.

19. Kahden ajastaikainen kolmattakymmentä oli Amon tullessansa Juudan kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Mesullemet, Harusin ty-

tär Jotbasta.

Ja hān teki mitā pahaa oli Herran edessä, niinkuin hänen isänsä Manasse tehnyt oli.

21. Ja hän vaelsi kaikkia niitä teitä, joita hänen isänsä oli vaeltanut, ja palveli epājumalia, joita hānen isān-sā oli palvellut, ja kumarsi niitā. Jumalasta, eikä vaeltanut Herran

23. Ja Amonin palvelijat tekivät liiton häntä vastaan ja tappoivat kuninkaan omassa huoneessansa.

24. Mutta maan kansa löi kaikki ne kuoliaaksi, jotka olivat tehneet liiton kuningas Amonia vastaan; ja kansa teki Josijan, hänen poikansa, kuninkaaksi hänen sijaansa.

25. Mitä Amon enempää tehnyt on, eikö siitä ole kirjoitettu Juudan ku-

ningasten aikakirjassa?

26. Ja hän haudattiin omaan hautaansa Ussan yrttitarhassa, ja hänen poikansa Josija tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

22 Luku.

Josija kuningas Juudassa.

Josijá oli kahdeksan ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhden ajastajan neljättäkymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Jedida, Adajan tytär, Boskatista. 2 Aik. 34:18.

2. Ja hän teki, mitä oikein oli Herran edessä, ja vaelsi kaikilla isänsä Davidin teillä, eikä poikennut oikealle eikä vasemmalle puolelle.

3. Kuningas Josijan kahdeksantena vuonna toistakymmentä lähetti kuningas Safanin, Asalian pojan, Mesullamin pojan, kirjoittajansa. Herran huoneesen, sanoen:

4. "Mene ylimmäisen papin Hilkijan tykö, että hän suorittaisi sen rahan, mikä Herran huoneesen tuotu on, jonka ovenvartijat ovat koonneet kansalta. 2 Kun. 12:4 s.

 Ja se annettakoon teettäjille, joika oval Herran huoneesen assetetulja antavat sen työväelle, jotka työtä tekevät Herran huoneessa ja parantavat, mitä Herran huoneessa on rauennut,

6. puusepille, rakentajille, muuraajille sekä hirsien ja vuoltujen kivien ostamiseksi huoneen parannukseen.

7. Alköön kuitenkaan lukua heiltä vaadittako rahoista, jotka heidän käsiinsä annetaan; sillä he toimittavat asiansa uskollisesti." 2 Kun. 12:15.

2 Aik. 34:12.

8. Ja ylimmäinen pappi Hilkija sanoi Safanille, kirjoittajalle: "minä löysin lakikirjan Herran huoneesta."
Ja Hilkija antoi kirjan Safanille, ja hän luki sen 5 Moos. 31:24 s.

hān luki sen 5 Moos. 31:24 s. 9. Ja Safan, kirjoittaja, tuli kuninkaan tykō, ja ilmoitti kuninkaalle asian ja sanoi: "sinun palvelijasi ovat koonneet ne rahat, jotka Herran huoneessa ovat löydetyt, ja ovat ne antaneet työväelle, jotka asetetut ovat Herran huoneesen."

10. Ja Safan, kirjoittaja, ilmoitti kuninkaalle ja sanoi: "pappi Hilkija antoi minulle yhden kirjan." Ja Safan luki sen kuninkaan edessä.

11. Kun kuningas kuuli lakikirjan sanat, repäisi hän vaatteensa.

12. Ja kuningas kāski pappī Hilkijaa, ja Ahikamia, Safanin poikaa, ja Akboria, Mikajan poikaa, ja Safania, kirjoittajaa, ja Asajaa, kuninkaan palvelijaa, sanoen: 2 Aik. 34:20.

13. "Menkäät ja kysykäät Herralta minun puolestani, kansan ja koko Juudan puolesta, tämän löydetyn kirjan sanoista; sillä suuri on Herran viha, joka meihin on syttynyt, ettei meidän isämme ole kuuliaiset olleet tämän kirjan sanoille, tehdäksensä niitä kaikkia, mitä siinä meille kirjoitettu oli."

14. Niin meni pappi Hilkija, Ahikam, Akbor, Safan ja Asaja naisprofetan Huldan tykō, joka oli Sallumin (Tikuan pojan, Harhaminpojan), vaatetten vartijan valmo. Hän asui Jerusalemissa, toisessa kaupungin osassa; ja he puhuivat hänelle.

15. Ja hān sanoi heille: "nāin sanoo Herra, Israelin Jumala: sanokaat sille miehelle, joka teidāt mi-

nun tyköni lähettänyt on:
16. näin sanoo Herra: katso, minä
saatan onnettomuuden tähän sijaan
ja hänen asuvaisillensa, kaikki kirjan sanat, jotka Juudan kuningas

lukenut on.

17. Koska he ovat luopuneet minusta ja suitsuttaneet vieraille jumalille. vihoittain minua kaikilla kättensä töillä, sentähden syttyy minun vihani tätä sijaa vastaan, eikä sammu.

18. Mutta Juudan kuninkaalle, joka teidät on lähettänyt kysymään Herralta, sanokaat näin: näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niiden sanain suhteen, jotka kuullut olet:

19. koska sydämmesi on pehmennyt ja olet nöyryyttänyt itsesi Herran edessä, kun kuulit, mitä minä sanoin tätä sijaa ja sen asuvaisia vastaan. että heidän pitää tuleman hävitykseksi ja kiroukseksi, ja olet repinyt vaatteesi, ja olet itkenyt minun edessäni, niin olen minä sen myös kuullut, sanoo Herra.

20. Sentāhden, katso, kokoan minā sinut isāisi tykō, ettā pāāset rauhassa hautaas, eikā silmāsi olenākevā kaikkea sitā onnettomuutta, jonka minā tālle sijalle saatan." Ja he sanoivat tāmān vastauksen kuninkaalle. 23 Luku.

Josija uudistaa liiton Herran kanssa ja hävittää epäjumalanpalveluksen. Joahas ja Jojakim kuninkaina Juudassa.

Ja kuningas lähetti sanan, ja kaikki vanhimmat Juudasta ja Jerusalemista kokoontuivat hänen tykönsä.

2 Aik. 34:29 s.

2. Ja kuningas meni ylös Herran huoneesen ja kaikki Juudan miehel ja Jerusalemin asuvaiset hänen kanssansa, papit ja profetat, ja kaikki kansa, pienet ja suuret; ja luettiin heidän korvainsa kuullen kaikki liiton-kirjan sanat, joka Herran huoneesta oli löydetty. 2 Kun. 228.

3. Ja kuningas seisoi puhe-lavalla, ja teki liiton Herran edessä, että heidän piti vaeltaman Herran jälkeen ja noudattaman hänen käskynsä, todistuksensa ja sääntönsä, koko sydämmestänsä» ja koko sielustansa, pitääksensä nämä liiton sanat, jotka kirjoitetut olivat tässä kirjassa. Ja kaikki kansa kävi siihen liittoon.

Jos. 2425s. 2Kup. 11:14.

4. Ja kuningas käski Hilkijaa, ylimmäistä pappia, ja tois-arvoisia pappeja, ja ovenvartijoita, että he veisivät pois Herran temppelistä kaikkinaiset esineet, jotka Baalille, Astarotille ja kaikelle taivaalliselle sotajoukolle tehdyt olivat; ja hän poltti ne ulkona Jerusalemin edessä Kidroninaaksossa, ja niiden tuhka kannettiin sieltä Beteliin. Syr. 49:3. 2 Kun. 21:7.

5. Ja epājumalain papit hān raivasi pois, jotka Juudan kuninkaat olivat asettaneetsuitsuttamaan uhrikukkuloilla Juudan kaupungeissa ja ympāri Jerusalemia, ja ne, jotka suitsuttivat Baalille, auringolle, ja kuulle ja elāin-radan tähdistöille, ja kaikelle taivaalliselle sotajoukolle.

Hos. 105. Sef. 1:4. 2 Kun. 21:3.

6. Ja hän antoi viedä Astarotin kuvan Herran huoneesta, ulos Jerusalemista, Kidronin ojalle ja poltti sen Kidronin laaksossa, ja musersi tomuksi, ja heitti sen tomun kansan lasten haudoille.

2 Aik. 34:4.

7. Ja hän kukisti huorintekijäin huoneet, jotka olivat Herran huoneen lähellä, joissa naiset kutoivat vaa-

temajoja Astarotille.

8. Ja hān kokosi kaikki papit Juudan kaupungeista ja saastutti uhrikukkulat, jossa papit suitsuttivat, Gebasta Bersebaan asti. Ja hān kukisti porttein uhrikukkulat, sekä sen, joka oli Josuan kaupungin päämiehen, portin käytävässä, ja sen, joka oli vasemmaila puolella kaupungin portia, sisälle-mennessä. Jer. 11:13.

 Kuitenkaan eivät kukkuloitten papit uhranneet Herran alttarilla Jerusalemissa; mutta he sõivät happamatonta leipää heidän veljeinsä keskellä.

10. Hän saastutti Tofetin, joka on Hinnomin lasten laaksossa, ettei yksikään käyttäisi poikaansa ja tytärtänsä tulen lävitse Molekille.

11. Ja hän hävitti hevoset, jotka Juudan kuninkaat olivat auringolle pyhittäneet tiellä Herran huoneesen, kamaripalvelijan Netan-Melkin majan vieressä, joka oli esikaupungissa; ja auringon rattaat poltti hän tulessa.

12. Ja alttarit, jotka olivat Ahaksen ylistuvan katolla, jotka Juudan kuninkaat tehneet olivat, ja ne alttarit, jotka Manasse oli tehnyt molempaan Herran huoneen pihaan, särki kuningás; ja hän läksi pois sieltä, ja heitti niitten tuhkan Kidronin laaksoon.

2Kun. 21:5. 2Aik. 30:14. Jer. 19:13. Sef. 1:5.

13. Ja kuningas saastutti ne uhrikukkulat, jotka Jerusalemin edessä olivat, oikialla puolella Mashitin vuorta, jotka Salomo, Israelin kuningas,
oli rakentanut Astarotille, Sidonin
kauhistukselle, ja Kamokselle, Moabin kauhistukselle.

2Moos. 23:24.

4 Moos. 21:29. 1 Kun. 11:5,7. 14. Ja hān sārki patsaat, ja hāvitti Astarotin kuvat, ja täytti paikat, joissa olivat seisoneet, ihmisten luilla:

2 Moos. 34:18. 4 Moos. 33:52. 5 Moos. 7:5.

15. Ja myös Betelin alttarin, sen uhrikukkulan, jonka Jerobeam, Nebatin poika, tehnyt oli, joka Israelin saatioi syntiä tekemään, sen alttarin hän kukisti sekä uhrikukkulan; ja hän politi uhrikukkulan ja survoi sen tomuksi, ja politi Astarotin kuvan.

1 Kun. 12:28s. 13:2,32.

16. Ja kun Josija käänsi itsensä ja näki ne haudat, jotka olivat vuorella, lähetti hän ja antoi tuottaa luut haudoista, ja poltti ne alttarilla, ja saastutti sen, Herran sanan mukaan, jonka Jumalan mies huutanut oli, joka nämä ennen ilmoitti.1 Kun.13:2. 2Aik.34:5.

17. Ja hän sanoi: "mikä hautamerkki tämä on. jonka minä näen?"
Ja kaupungin kansa sanoi hänelle; "se on sen Jumalan miehen hauta, joka Juudasta tuli ja ilmoitti ne asiat, jotka sinä tehnyt olet alttarille Betelissä."

1 Kun. 13:30.

18. Ja hän sanoi: "anna hänen maata; älköön yksikään liikuttako hänen luitansa!" Näin hänen luunsa vapahdettiin sen profetan luiden kanssa, joka Samariasta tullut oli. 1 Kun. 13:31 s.

gin port- | 19. Ja Josija hävitti kaikki uhrikuk-Jer. 11:13. | kuloitten huoneet Samarian kaupungissa, jotka Israelin kuninkaat tehneet olivat ja sen kautta vihaa yllyttäneet, ja hän teki niitten kanssa aivan niinkuin hän Betelissä tehnyt oli. Ja hän uhrasi kaikki kukkuloitten papit, jotka siellä olivat, altta-

reilla, ja poltti ihmisten luut niiden päällä. Ja hän palasi Jerusalemiin.

1 Kun. 18:40. 2 Aik. 34:5 s. 21. Ja kuningas käski kaikkea kansaa ja sanoi : "pitäkäät Herralle, teidan Jumalallenne, pääsiäistä, niinkuin kirjoitettu on tämän liiton kirjassa."2Moos.12:3s.5Moos.16:2s.2Aik.35:1s. 22. Sillä ei yhtään pääsiäistä ollut niin pidetty kuin tätä, tuomarein a-

jasta, jotka olivat tuominneet Israe-lia, eikä kaikkien Israelin kuningasten ja Juudan kuningasten aikana. 23. Mutta kahdeksantenatoista kuningas Josijan vuonna pidettiin tämä

pääsiäinen Herralle Jerusalemissa. 24. Ja Josija perkasi pois kaikki loihtijat, tietäjät, kuvat ja epäjumalat, ja kaikki kauhistukset, mitkä nähtiin Juudan maalla ja Jerusalemissa, pitääksensä lain sanat, jotka kirjoitetut olivat kirjassa, jonka pappi Hilkija löysi Herran huoneesta.

3 Moos. 19:31. 20:27. 5 Moos. 18:10 s. Jes. 8:19. Hänen vertaisensa ei ollut yksikään kuningas ennen häntä joka niin koko sydämmestänsä, koko sielustansa ja koko voimastansa kääntyi Herran puoleen, kaiken Mooseksen lain mukaan; eikä hänen jälkeensä tullut hänen kaltaistansa.2 Kun. 18:5. 26. Kuitenkaan ei Herra kääntynyt

suuresta vihansa liekistä, joka oli hänessä syttynyt Juudaan kaikkien yllytysten tähden, joilla Manasse hä-

net yllyttänyt oli. 2 Kun. 21:2 s. 27. Herra sanoi: "minä heitän Juudankin pois minun kasvoini edestä. niinkuin Israelin heittänyt olen, ja hylkään tämän kaupungin jonka mina olen valinnut, Jerusalemin, ja sen huoneen, josta minä puhunut olen: minun nimeni on siellä oleva."

1 Kun. 8:29. 9:3. 2 Kun. 24:3 s. 28. Mitä muuta Josijasta on sanottavaa, ja kaikista hänen töistänsä. katso, se on kirjoitettu Juudan ku-

ningasten aikakirjassa.

29. Hänen aikanunsa läksi Farao Neko, Egyptin kuningas, Assyrian kuningasta vastaan Fratin virralle. Ja kuningas Josija meni häntä vastaan ; ja Neko tappoi hänetMegiddossa,kun hän oli hänet nähnyt. 2 A1k. 35:20 s.

Jer. 46:2. 30. Ja hänen palvelijansa veivät hänet kuolleena pois Megiddosta, ja vat hänet omaan hautaansa. Ja maan kansa otti Joahaksen, Josijan pojan, voitelivat ja tekivät hänet kuninkaaksi isānsā sijaan. 1 Aik. 36:1 s. Jer. 22:11 s.

31. Kolmen ajastajan vanha kolmattakymmentä oli Joahas, tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta. 2 Kun. 24:18.

32. Ja han teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen esi-isänsäkin teh-

neet olivat.

33. Mutta Farao Neko pani hänet vankeuteen Riblassa Hamatin maalla, ettei hän hallitsisi Jerusalemissa: ja hän pani sakkoveron maalle, sata talenttia hopeaa ja kultaa. 34. Ja Farao Neko teki Eliakimin,

Josijan pojan, kuninkaaksi hänen isānsā Josijan sijaan, ja muutti hā-nen nimensā Jojakimiksi; mutta Joahaksen hän olti ja vei Egyptiin,

jossa hän kuoli.

35. Ja Jojakim antoi Faraolle hopean ja kullan; kuitenkin teki hän maan verolliseksi, maksaaksensa hopeaa Faraon käskyn mukaan: itsekultakin maakunnan asuvaiselta otti hän, arvion mukaan, hopeaa ja kultaa antaaksensa Farao Nekolle, 2 Kun. 15:20. 36. Viidenkolmatta ajastajan vanha oli Jojakim, kun hän kuninkaaksi tuli, ja hallitsi yksitoista ajastaikau Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Sebuda, Pedajan tytär, Rumasta. 37. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehneet olivat.

24 Luku.

Jojakimin kuolema. Jojakin ja Sidekija kuninkaina Juudassa.

Hänen aikanansa läksi Nebukadne-sar, Babelin kuningas, ylös ja Jojakim tuli hänelle alamaiseksi kolmeksi vuodeksi; mutta sitten luopui hān hānestā. 2 Aik. 36:6 s. 2. Ja Herra antoi tulla hänen pääl-

lensä sotaväen Kaldeasta, Syriasta, Moabista ja Ammonin lapsista, ja antoi niiden tulla Juudaan hukuttamaan sitä, Herran sanan mukaan, niinkuin hän oli puhunut palvelijainsa profettain kautta. 2 Kun. 20:17.

22:15 s. 23:27. Jer. 18:9 s. 3. Tämä tapahtui totisesti Juudalle Herran sanan mukaan, että hän heittāisi heidāt pois kasvojensa edestā Manassen syntien tähden, joita hän oli tehnyt, 2 Kun. 21:11 s. Jer. 15:4.

4. ja myös viattoman veren tähden, jonka hän vuodatti ja täytti Jerusalemin viattomalla verellä ; sitä ei Hertoivat hänet Jerusalemiin ja hautasi- | ra tahtonut antaa anteeksi. 2 Kun. 21:16.

5. Mita enempää Jojakimista on sanomista, ja kaikista hänen teoistansa, katso, se on kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa. 2 Aik. 36:4. 6: Ja Jojakim nukkui isäinsä kanssa, ja hänen poikansa Jojakin tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

7. Mutta Egyptin kuningas ei enää lähtenyt maaltansa; sillä Babelin kuningas oli ottanut pois kaikki, mitā Egyptin kuninkaan omaa oli, Egyp-

lin joesta Fratin virtaan asti. 8. Kahdeksantoista vuotinen oli Jojakin tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Nehusta, El-

natanin tytär, Jerusalemista. 9 Ja hān teki pahaa Herran edessā, minkuin hänen isänsäkin tehnyt oli. 10. Silloin läksivät Nebukaduesarin, labelin kuninkaan, palvelijat ylös lerusalemiin; ja kaupunki piiritet-

11. Ja Nebukadnesar, Babelin kuningas, tuli kaupungin eteen, ja hä-

nen palvelijansa piirittivät sen. 12. Ja Jojakin, Juudan kuningas, meni äitinensä Babelin kuninkaan lyko, ja hänen palvelijansa, ja ylimmäisensä, ja kamari-palvelijansa. Ja Babelin kuningas otti hänen vangiksi hallituksensa kahdeksantena i

 Ja hän otti kaiken tavaran Herran huoneesta ja kuninkaan huoneesta, ja rikkoi kaikki kultaiset astiat, jotka Salomo, Israelin kuningas, oli teetlänyt Herran temppeliin, niinkuin Herra oli puhunut. 2Kun. 20:17. Jes. 39:6. 14. Ja han vei pois koko Jerusalemin, kaikki ylimmäiset, ja kaikki voimailiset sotamiehet, kymmenen tuhatta vankia, ja kaikki puusepät ja rautasepät. Ei yhtäkään jäänyt, paitsi köyhimpiä maan kansasta. 1 Sam. 13:19. 15. Ja han vei Jojakinin pois Babeliin; ja kuninkaan äidin, kuninkaan vaimot ja hänen kamari-palvelijansa ja maan voimalliset vei hän vankino Jerusalemista Babeliin; 2 Aik. 36:10.

Jes. 22:26. ja kaikki sotamiehet, seitsemän tuhatta, ja tuhannen puuseppää ja rautaseppää, kaikki väkevät, sotaan kelvolliset miehet vei Babelin kuningas vankina Babeliin. Jer. 52:28 s. 17. Ja Babelin kuningas asetti Mattanian, hänen setänsä, kuninkaaksi hänen sijaansa ja muutti hänen ni-mensä Sidekijaksi. Jer. 37:1 s.

18. Yhden vuoden vanha kolmattakymmentä oli Sidekija tullessansa nimi oli Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta. 2 Kun. 23:31. 1 Aik. 3:15. 2 Aik. 36:11 s. Jer. 52:1 s.

19. Ja hān teki pahaa Herran edessā, aivan niinkuin Jojakin tehnyt oli.

20. Sillä näin Jerusalemin ja Juudan kāvi Herran vihasta, siksi kuin hān heitti heidatpois kasvojensaedesta. Ja Sidekija luopuiBabelin kuninkaasta.

25 Luku.

Jerusalemin hävitys ja Juudan valtakunnan baviö. Gedalja.

Ja tapahtui yhdeksäntenä hänenhal-lituksensa vuonna, kymmenennen kuun kymmenentenä päivänä, että Nebukadnesar, Babelinkuningas, tuli kaiken väkensä kanssaJerusalemin eteen, ja hän sijoitti itsensäsen edustalle, ja he rakensivat saarron joka taholta sen ympärille. 2 A1k. 36:17 s. Jer. 39:1 s, 52:4 s.

2. Ja kaupunki oli piiritetty kuningas Sidekijan ensimmäiseen vuoteen

asti toistakymmentä.

3. Yhdeksännellä kuukaudella tuli sangen suuri nälkä kaupunkiin. ettei maakunnan kansalla ollut mitään syömistä.

4. Ja kaupunki kukistettiin ; ja kaikki sotamiehet pakenivat völlä ulos portista kahden muurin väliltä, jot-ka ovat kuninkaan yrttitarhan lähellä; vaan Kaldealaiset olivat ympäri kaupunkia. Ja he pakenivat tietā myőten lakeudelle.

5. Mutta Kaldealaisten sotaväki ajoi kuningasta takaa; ja he käsittivät hänet Jerikon kedolla; ja kaikki hänen sotamiehensä hajosivat hänestä. 6. Ja kuninkaan he ottivat kiinni ja

veivät hänet Babelin kuninkaan tykö Riblaan; ja he tuomitsivat hänen. 7. Ja he tappoivat Sidekijan lapset hänen silmäinsä nähden, ja puhka-sivat Sidekijan silmät, ja sitoivat

hänet kaksilla vaskikahleilla ja veivät Babeliin.

Jer. 39:6. 8. Seitsemäntenä päivänä viidennellä kuukaudella, se on vhdeksästoistakymmenes Nebukadnesarin,Babelin kuninkaan, ajastaika, tuli Nebusaradan, henkivartijain päämies, Babelin kuninkaan palvelija, Jerusalemiin.

9. Ja hän poltti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaikki huo-neet Jerusalemissa; kaikki suuret

huoneet poltti hän tulella. 10. Ja kaikki Kaldealaisten sota-miehet, jotka henkivartijain päü-miehen kanssa olivat, särkivät muu-

rit Jerusalemin ympäriltä. 11. Mutta muun kansan, joka oli kaukuninkaaksi, ja hallitsi yksitoista | 11. Mutta muun kansan, joka oli kau-vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä | punkiin jäänyt, ja ne, jotka Babelin kuninkaan tykö paenneet olivat, ja muun yhteisen kansan vei Nebusaradan, henkivartijain päämies, pois.

12. Ja halvimpia maakunnassa jätti henkivartijain päämies viinimäen miehiksi ja peltomiehiksi. 2 Kun.24:14.

13. Ja Kaldealaiset särkivät vaskiset patsaat Herran huoneessa, ja istuimet, ja vaskimeren, joka Herran huoneessa oli, ja veivät vasken Babeliin.

1 Kun. 7:15 s., 25 s., 27 s. Jer. 27:19 s.
14. Ja padat, lapiot, veitset, maljat ja kaikki vaskiset astiat, joita käytettiin jumalanpalveluksessa, ottivat he pois.
1 Kun. 7:50.

15. Henkivartijain päämies etti myös pannut ja kupit, kaikki, mitä kul-

lasta ja hopiasta tehty oli;

16. kaksi patsasta, yksi vaskimeri ja istuimet, jotka Salomo oli teettänyt Herran huoneesen, – vaskea näissä esineissä oli niin paljon, et-

tei sitä voitu punnita.

17. Yksi patsas oli kahdeksa toista kyynärää korkea, ja sen kruu u oli myös vaskea, joka kruunu ot kolme kyynärää korkea, ja verkko ja granatin omenat kruunun ympäri olivat kaikki vaskea; ja samallainen oli myös toinen patsas verkkoinensa.

2 Aik. 3:15 s. Jer. 52:21. 18. Ja henkivartijain päämies otti

ylimmäisen papin Serajan, ja Sefanian, toisen papin, ja kolme oven-

vartijaa:

19. Ja kaupungista otti hän yhden kamaripalvelijan, joka oli sotaväen päämieheksi aselettu, ja viisi miestä niistä, jotka aina seisoivat kuninkaan edessä ja jotka kaupungista tavattiin, ja kirjoittajan, sen sodanpäämiehen, joka maan kansasta otti sotamiehiä, niin myös kuusikymmeniä miestä maan väestä, jotka kaupungista tavattiin.

20. Nāmā otti Nebusaradan, henkivartijain päämies, ja vei Babelin

kuninkaan tykö Riblaan.

21. Ja Babelin kuningas lõi ja tappoi ne Riblassa Hamatin maalla. Näin vietiin Juuda pois maaltansa. 22. Mutta sen väen yli, joka Juudan

maassa jäljellä oli, jonka Nebukadnesar, Babelin kuningas, oli jättänyt, asetti hän Gedalian, Ahikamin pojan, Safanin pojan. Jer. 49.5 s.

23. Kun kaikki sotajoukkojen päämiehet ja heidän miehensä kuulivat Babelin kuninkaan korottaneen Gedalian, tulivat he Gedalian tykö Mispaan,nimittäin Ismael, Netanian poika, ja Johanan, Kareahin poika, ja Seraja, Tanhumetin poika, Netofatilainen, ja Jaesania, Maekatin poika, miehinensä.

24. Ja Gedalia vannoi heille ja heidän miehillensä ja sanoi heille: "älkäät peljätkö olla Kaldealaisten palvelijoita; pysykäät maassa ja palvelkaat Babelin kuningasta, niin te

menestytte."

25. Mutta seitsemännellä kuukaudella tuli Ismael, Netanian poika, Elisaman pojan, kuninkaallisesta suvusta, ja kymmenen miestä hänen kanssansa; ja he tappoivat Gedalian ja ne Juudalaiset ja Kaldealaiset, jotka hänen kanssansa olivat Mispassa.

Jet. 41:18.

26. Niin nousi kaikki kansa sekä suuret että pienet, ja sotaväen päämiehet, ja läksivät Egyptiin; sillä

he pelkäsivät Kaldealaisia.

27. Seitsemäntenä vuonna neljättäkymmentä, sittekuin Jojakin, Juudan kuningas, oli viety pois, seitsemäntenä päivänä kolmatiakymmentä, toisella kuukaudella toistakymmentä, koroitti Evil Merodak, Babelinkuningas, ensimmäisenä hallituksensa vuonna, Jojakinin, Juudan kuninkaan, pään ja otti hänet vankihuoneesta. Jer. 52:31.

28. Ja hän puhutteli häntä ystävällisesti, ja asetti hänen istuimensa ylemmä niiden kuningastenistuimia, jotka hänen tykönänsä olivat Ba-

belissa.

29. Ja hän muutti hänen vankeutensa vaatteet; ja hän sõi aina hänen tykönänsä kaiken elinaikansa.
30: Ja hänen määrätty osansa annettiin hänelle kuninkaalta aina joka päivä kaikkena hänen elinaikanansa.

ENSIMMÄINEN AIKAKIRJA.

ı Luku.

Patriarkkain polviluku Adamista Abrahamiin asti. Esaun lapset ja Edomin ruhtinaat.

Adam, Set, Enos, 1 Moos, 5:3 s. 2. Kenan, Mahalaleel, Jared, 3. Henok, Metusala, Lamek, 4. Noak, Sem, Ham ja Jafet.

1 Moos. 9:18.
5. Jafetin lapset: Gomer, Magog, Madai, Javan ja Tubal, Mesek ja Tiras.

Moos. 102a.

6. Gomerin lapset: Askenas, Difat ja Togarma.

7. Ja Javanin lapset: Elisa ja Tarsisa, Kittim ja Rodanim.

8. Hamin lapset: Kuus, Misraim.

Put ja Kanaan.

9. Ja Kuusin lapset: Seba, Havila, Sabta, Ragma ja Sabteka: ja Ragman lapset: Seba ia Dedan.

10. Kuus siitti Nimrodin : tämä rupesi olemaan voimallinen maan päällä.

11. Misraim siitti Ludilaiset, Anamilaiset, Lehabilaiset, Naftukilaiset, 12. Patrusilaiset ja Kaslukilaiset,

ioista Filistealaiset ovat tulleet, ja Kaptorilaiset.

13. Kanaan siitti Sidonin, esikoisensa, ja Hetin,

ja Jebusin, Amorin ja Girgasin,
 ja Hivin, Arkin ja Sinin,
 ja Arvadin, Semarin ja Hamatin.
 Semin lapset: Elam, Assur, Ar-

paksad. Lud]a Aram, Us, Hul, Geter ja Mesek. 1 Moos. 10:22.

18. Arpaksad siitti Salahin, ja Salah siitti Eberin. 1 Moos. 11:12.14.

19. Eberille syntyi kaksi poikaa: toisen nimi oli Peleg, sillä hänen aikanansa maa jaettiin, ja hänen veljensă nimi oli Joktan. 1 Moos. 10:25. 20. Joktan siitti Almodadin ja Sele-

fin, Hasarmavetin ja Jarahin,
21. Hadoramin, Usalin ja Diklan,
22. Ebalin, Abemaelin ja Seban,
23. Ofirin, Havilan ja Jobabin; nä-

mā olivat kaikki Joktanin lapsia.

24. Sem, Arpaksad, Seláh, 1 Moos. 11:10 s. 25. Eber, Peleg, Regu,

26. Serug, Nahor, Tarah,

27. Abram, se on Abraham.

1 Moos. 17:5. 28. Abrahamin lapset: Isaak ja Ismael. 1 Moos. 16:15. 21:2 s.

29. Nāmā ovat heidān sukukuntansa: Nebajot, Ismaelin esikoinen, ja Kedar, Adbeel, ja Mibsam,

1 Moos. 25:13s. 30. Misma, Duma, Massa, Hadad ja

Tema, 31. Jetur, Nafis ja Kedma; nāmā o-

livat Ismaelin lapset.

32. Keturan, Abrahamin jalkavaimon, lapset, jotka hän synnytti: Simran, Joksan, Medan, Midian, Jisbak ja Suah; ja Joksanin lapset: Seba ja Dedan. 1 Moos. 25:2 s. 33. Midianin lapset: Efa, Efer, Ha-

nok, Abida ja Eldaa. Nämä ovat

kaikki Keturan lapsia.

34. Ja Abraham slitti Isaakin. lsaakin lapset olivat Esau ja Israel.

1 Moos. 25:19 s. 35. Esaun lapset: Elifas, Reguel, Jeus, Jaelam ja Korak. 1 Moos. 36:1s. | Gad ja Asser.

36. Elifaan lapset: Teman, Omar, Sefi, Gaetam, Kenas, Timna ja Amalek. 37. Reguelin lapset: Nahat, Serah,

Samma ja Missa. 38. Seirin lapset: Lotan, Sobal, Si-

beon, Ana, Dison, Eser ja Disan.

39. Lotanin lapset: Hori la Homam: ja Lotanin sisar oli Timna.

40. Sobalin lapset: Aljan, Manahat, Ebal, Sefi ja Onam. Sibeonin lapset

olivat: Aija ja Ana. 41. Anan lapset: Dison. Disonin lap-

set: Hamran, Esban, Jitran ja Keran. 42. Eserin lapset: Bilhan, Saevan, Jaekan. Disanin lapset: Us ja Aran. Nămăt ovat ne kuninkaat, jotka hallitsivat Edomin maalla, ennenkuin yksikään kuningas hallitsi Israelin lapsia: Bela, Beorin poika; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Din-1 Moos. 36:31 s.

44. Ja kun Bela kuoli, tuli Jobab, Serahin poika, Bosrasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.

45. Kun Jobab kuoli, tuli Husam kuninkaaksi hänen sijaansa, Temanin maalta.

46. Kun Husam kuoli, tuli hänen sijaansa kuninkaaksi Hadad, Bedadin poika, joka lõi Midianilaiset Moabilaisten kedolla; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.

47. Kun Hadad kuoli, tuli hänen sijaansa kuninkaaksi Samla Masre-

kasta.

48. Kun Samla kuoli, tuli Saul, Rehobotista virran luona, kuninkaaksi hänen sijaansa.

49. Kun Saul kuoli, tuli Baal Hanan, Akborin poika, kuninkaaksi

hänen sijaansa.

50. Kun Baal Hanan kuoli, hallitsi hänen sijassansa Hadad, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Pagi. Ja hänen vaimonsa nimi oli Mehetabeel, Matredin tytär, Mesahabin tyttären. 51. JaHadad kuoli. Ja ruhtinaat Edo-

missa olivat: ruhtinas Timna, ruhtinas Alja, ruhtinas Jetet, 1 Moos. 36:40.

52. ruhtinas Oholibama, ruhtinas Ela, ruhtinas Pinon,

53. ruhtinas Kenas, ruhtinas Teman, ruhtinas Mibsar,

54. ruhtinas Magdiel, ruhtinas Iram Nämä olivat Edomin ruhtinaat.

2 Luku.

Israelin ja Juudan polviluku. Kalebin beimokunta.

Nämä ovat Israelin lapset: Ruben, Simeon, Levi ja Juuda, Isaskar ja Sebulon,1Moos.29:32 s. 30.3 s. 35:22 s. 46:8 s. 2. Dan, Josef ja Benjamin, Naftali,

3. Juudan lapset: Ger. Onan ja Sela; nămă kolme synnytti hänelle Suuan tytär. Kanaanealainen. Ja Ger. Juudan esikoinen, oli paha Herran edessä; ja Hän tappoi hänet.

1 Moos. 38:3 s. 4. Ja Tamar, hänen miniänsä, synnytti hänelle Peresin ja Serahin, niin että Juudan lapsia oli kaikkiansa 1 Moos. 38:27 s.

Peresin lapset: Hesron ja Hamul.

Ruut 4:18 s. Matt. 1:3 s. 6. Serahin lapset: Simri, Etan, He-

man. Kalkol ja Dara: heitä oli kaikkiansa viisi.

7. Karmin lapset: Akar, joka saattoi onnettomuuden Israeliin, ryhtyissänsä kirottuun. Jos. 7:1 s.

8. Etanin lapset: Asaria.

9. Hesronin lapset, jotka hänelle ovat syntyneet: Jerahmeel, Ram ja Kelubai.

10. Ram siitti Aminadabin: Aminadab siitti Nahessonin, Juudan lasten päämiehen. 4 Moos. 1:7.

11. Nahesson siitti Salman; Salma siitti Boaksen.

12. Boas siitti Obedin; Obed siitti

Isai siitti esikoisensa Eliabin, toisen Abinadabin, kolmannen Simean, 1 Sam. 16:6 s. 17:12 s. 2 Sam. 13:3. 14. neljännen Netaneelin, viidennen Raddajin.

15. kuudennen Osemin ja seitsemän-

nen Davidin.

16. Ja heidän sisarensa olivat Seruja ja Abigail. Serujan lapset: Abisai, Joab ja Asael, ne kolme.

1 Sam. 26:6. 2 Sam. 2:18. 17. Ja Abigail synnytti Amasan; ja Jeter, Ismaelilainen, oli Amasan isä.

2 Sam. 17:25. 18. Kaleb, Hesronin poika, siitti vaimonsa Asuban kanssa, ja Jeriotin kanssa; ja nämä ovat hänen lapsensa: Jeser, Sobab ja Ardon.

19. Ja kun Asuba kuoli, otti Kaleb Efratin, joka synnytti hänelle Hurin.

1 Aik. 4:4. 20. Hur siitti Urin; ja Uri siitti Be-2 Moos. 31:2. 21. Sitte meni Hesron Makirin, Gileadin isän, tyttären tykö ja nai hänet, kuudenkymmenen ajastaikaisena; ja hän synnytti hänelle Se-

gubin. 22. Ja Segub siitti Jairin; ja hänellä oli kolmekolmattakymmentä kaupunkia Gileadin maakunnassa.

Tuom. 10:3 s. 23. Mutta Gesur ja Aram ottivat heil-tā Jairin kylät, Kenatin ja sen kylät, kuusikymmentä kaupunkia. Kaikki tam, Gesan, Pelet, Efa ja Saaf.

nāmā olivat Makirin, Gileadin isan. lapsia. 4 Moos, 32:41 s.

24. Kun Hesron oli kuollut Kalebin Efratassa, niin Hesronin vaimo Abija synnytti hänelle Ashurin, Tekoan isān.

25. Ja Jerahmeelilla, Hesronin esikoisella, olivat lapset: Ram, esikoinen, ja Buna, Oren, Osem ja Ahija. 26. Ja Jerahmeelilla oli vielä toinen vaimo, jonka nimi oli Atara; hān on Onamin äiti.

27. Ja Ramin, Jerahmeelin esikoisen, lapset: Maas, Jamin ja Eker.

28. Ja Onamilla olivat lapset: Sammai ja Jada; Sammain lapset: Nadab ja Abisur.

29. Ja Abisurin vaimon nimi oli Abihail; ja hän synnytti hänelle Ah-

banin ja Molidin.

30. Nadabin lapset: Seled ja Appaim. Ja Seled kuoli lapsitonna.

31. Ja Appaimin lapset: Jisei; ja Jisein lapset: Sesan; Sesanin lapset:

32. Ja Jadamin, Sammain veljen, lapset: Jeter ja Jonatan. Ja Jeter kuoli lapsitonna.

33. Ja Jonatanin lapset: Pelet ja Sasa; nāmā ovat Jerahmeelin lapset. 34. Sesanilla ei ollut yhtään poikaa, vaan tyttäriä. Ja Sesanilla oli Egyptiläinen palvelija, jonka nimi oli Jarha.

35. Ja Sesan antoi palvelijallensa Jarhalle tyttärensä valmoksi, ja hän

synnytti hänelle Attain. 36. Attai siitti Natanin; Natan siit-

ti Sabadin.

 Sabad siitti Eflalin; Eflal siitti Obedin. 38. Obed siitti Jehun; Jehu siitti

Asarian. 39. Asaria siitti Helesin; ja Heles

siitti Elasan. 40. Elasa siitti Sismain; ja Sismai

siitti Sallumin 41. Sallum siitti Jekamian; ja Jekamia siitti Elisaman.

42. Kalebin, Jerahmeelin veljen, lapset: Mesa, hanen esikoisensa, joka oli Sifin isä, ja Maresaan, Hebronin isän, lapset

43. Ja Hebronin lapset: Korah, Tap-

puah, Rekem ja Sema.

44. Sema siitti Rahamin, Jorkamin isan; ja Rekem siitti Sammain.

45. Ja Sammain poika oli Maon: ja Maon oli Betsurin isä.

46. Ja Efa, Kalebin jalka-vaimo, synnytti Haranin, Mosan ja Gasek-

sen; ja Haran siitti Gaseksen. 47. Ja Jahdajin lapset: Regem, Jo-

48. Maeka, Kalebin jalka-vaimo, synnytti Seberin ja Tirhanan. 49. Jahan synnytti Safin, Madman-

nan isan, ja Sevan, Mahbenan isan ja Gibean isän. Ja Aksa oli Kalebin Jos. 15:16.

50. Nämä olivat Kalebin lapset: Hurin pojan, Efratan, esikoisen: Sobal,

Kiriut-Jearimin isä.

51. Salma, Betlehemin isä, ja Haref. Bet-Gaderin isä.

52. Ja Sobalilla, Kirjat-Jearimin isăilă, oli poikia: Haroe, Hasi-Ham-

menyhot.

53. Ja Kirjat-Jearimin sukukunnat: Jetriläiset, Putilaiset, Sumatilaiset ja Misrailaiset. Heistä ovat Sorgatilaiset ja Estaolilaiset tulleet.

54. Salman lapset: Betlehem ja Netofatilaiset, Aterot-Bet-Joab; ja puoli

osaa Manahatilaisista, Sorgilaiset. 55. Ja kirjoittajain sukukunnat, jotka asuivat Jabeksessa, olivat: Tireatilaiset, Simeatilaiset, Sukatilaiset. Nämä ovatKeniläiset, jotka ovattulleetHammatista, Rekabin huoneen isästä.

3 Luku. Davidin lapset. Juudan kuninkaat Babelin vankeuteen asti. Jekonian labset.

Nama ovat Davidin pojat, jotka hanellesyntyneet olivatHebronissa: esikoinen Amnon, joka syntyi Ahinoamista, Jisreeliläisestä, toinen Daniel, Abigailista Karmelilaisesta, 2 Sam. 3:2 s. kolmas Absalom, Maekan poika, Talmain, Gessurin kuninkaan, tyttären, neljäs Adonija, Haggitin poika, 3. viides Sefatia, Abitalista, kuudes Jitream, hänen vaimostansa Eglasta. 4. Nämä kuusi ovat hänelle syntyneet Hebronissa. Ja hän hallitsi siellä seitsemān vuotta ja kuusi kuukautta; mutta Jerusalemissa hallitsi hän kolmeneljättäkymmentä ajastaikaa.

5. Ja nämä ovat hänelle syntyneet Jerusalemissa: Simea, Sobab, Natan ja Salomo, neljä, Batsuasta, Ammielin tyttärestä,
6. ja Jibhar, Elisama ja Elifelet,
7. Nogah, Nefeg ja Jafia,
8. Nigah, Nefeg ja Jafia,
8. Nigah, Plifelet: yl 2 Sam. 5:14 s.

8. Elisama, Eliada, Elifelet; yh-

9. Nāmā ovat kaikki Davidin pojat, paitsi muiden vaimoin lapsia. Ja Tamar oli heidän sisarensa. 28am. 13:1. 10. Rehabeam oli Salomon poika;

hänen poikansa Abija; hänen poikansa Asa; hänen poikansa Josafat; 1 Kun. 11:43. 14:31. Matt. 1:7.

hänen poikansa Joram; hänen poikansa Ahasia; hänen poikansa Joas: 2 Kun. 8:16,24. 11:2.

poikansa Asaria; hänen poikansa Jotam : 2 Kun. 12:21. 15:1.7.

13. hänen poikansa Ahas; hänen poikansa Hiskija; hänen poikansa Manasse; 2 Kun. 15:38. 16:20. 20:21.

14. hänen poikansa Amon; hänen poikansa Josija; 2 Kun. 21:18,26.

15. ja Josijan pojat olivat: esikoinen Johanan, toinen Jojakim, kolmas Sidekija, neljās Sallum.

2 Kun. 23:30.34. 24:17. 16. Ja Jojakimin lapset: Jekonia, hänen poikansa, ja hänen poikansa Sidekija.

17. Jekonian lapset: Assir; hänen poikansa Sealtiel, 2 Kun. 24:6, 15. Jer. 22:30.

18. ja Malkiram, Pedaja, Senasar, Jekamia, Hosama ja Nedabia.

19. Pedajan pojat: Serubbabel ja Simei: Serubbabelin pojat: Mesullam ja Hanania, ja heidän sisarensa Selomit;

20. ja Hesuba, Ohel, Berekia, Ha-

sadia, Jusab-Hesed; viisi.

21. Hananian pojat: Pelatia ja Jesaja; Refajan pojat, Arnanin pojat, Obadian pojat ja Sekanian pojat.

22. Ja Sekanian lapset: Semaja; ja Semajan lapset: Hattus, Jigal, Ba-

riah, Neariah, Safat; kuusi. 23. Nearian lapset: Eljoenai, His-

kija ja Asrikam; kolme. 24. Eljonain lapset: Hodaja, Elia-sib, Pelaja, Akkub, Johanan, Dela-ja ja Anani; seitsemän.

4 Luku.

Vielä Juudan heimokunnasta. Simeonin lapset.

Juudan lapset: Peres, Hesron, Karmi, Hur ja Sobal. 1Moos. 38:29. 46:12.

2. Mutta Reaja, Sobalin poika, siitti Jahatin ; Jahat siitti Ahumain ja Lahadin. Nämä ovat Soratilaisten sukukunnat.

3. Ja nămă Etamin isan: Jisreel. Jisma ja Jidbas, ja heidän sisaren-

sa nimi oli Haslelponi:

4. ja Pnuel, Gedorin isä, ja Eser, Husan isä. Nämä ovat Hurin lapset, Efratan esikoisen, Betlehemin isän. 1 Aik. 2:19.

5. JaAshurilla, Tekoan isällä, oli kaksi vaimoa, Helea ja Naera. 1 Aik. 2:24. 6. Ja Naera synnytti hänelle Ahussamin, Heferin, Temenin, Ahastarin. Nāmā ovat Naeran lapset.

7. Ja Helean lapset: Seret, Sohar ja Etnan..

8. Ja Kos siitti Anubin ja Hasobeban, ja Aharhelin, Harumin pojan, sukukunnat.

12. hänen poikansa Amasia; hänen | 9. Mutta Jabes oli kuuluisampi vel-

jiānsā; ja hānen āitinsā kutsui hā- | nen Jabes, sillä hän sanoi: "minä olen hänet kivulla synnyttänyt."

Ja Jabes rukoili Israelin Jumalaa, sanoen: "jospa sinä minua siu-naisit ja levittäisit minun maani rajat, ja sinun kätesi olisi minun kanssani, ja varjelisit pahasta, ettei se minua vaivaisi!" Ja Jumala antoi tapahtua niinkuin hän rukoili.

11. Ja Kelub, Suhan veli, siitti Me-

hirin; hān oli Estonin isā.

12. Ja Eston siitti Rafan heimokunnan, Pasean, Tehinnan, Nahas kaupungin isan. Nama ovat Rekan michet.

13. Kenaksen lapset: Otniel ja Seraja; Otnielin lapset: Hatat.

Jos. 15:17. Tuom. 3:9. 14. Ja Meonatai siitti Ofran. Ja Seraja siitti Joabin, puuseppäin laakson isan, silla he olivat puusepät. Neh. 11:35. 15. Kalebin, Jefunnen pojan, lap-

set: Iru, Ela ja Naam; Elan lapset: Kenas. 4 Moos. 32:12. 16. Jehaleelin lapset: Sif, Sifa, Ti-

ria ja Asareel.

17. Esran lapset: Jeter, Mered, Efer ja Jalon. Ja Meredin vaimo siitti Mirjamin, Sammain, Jisban, Es-

temoan isän.

Ja hänen juudalainen vaimonsa synnytti Jeredin, Gedorin isän, Heberin, Sokon isän, Jekutielin, Sanoahin isän. Nämä ovat Bitian, Faraon tyttären lapset, jonka Mered oli ottanut.

19. Hodijan vaimon, Nahamin, Kegilan isän, sisaren, lapset: Garmi ja Estemoa, Maakatilainen.

20. Ja Simonin lapset: Amnon ja Rinna, Benhanan ja Tilon. Jisein lapset: Sohet ja Ben-Sohet.

21. Selan, Juudan pojan, lapset: Er, Lekan isä, Laeda, Maresan isä, ja liinankutojain suvut Asbean huoneesta. 1 Moos. 38:5.

22. ja Jokim, ja Koseban miehet, ja Joas ja Saraf, jotka olivat herrat Moabissa, ja Jasubi-Lekemissä. Nämä ovat vanhoja kertomuksia.

He olivat savenvalajat ja asuivat moisioissa ja umpiaidoissa ; työnsä tähden kuninkaan tykönä asui-

vat he siell**ä**.

24. Simeonin lapset: Nemuel ja Jamin, Jarib, Scrah ja Saul, 1 Moos. 46:10. 25 hänen poikansa Sallum, hänen poikansa Mibsam, hänen poikansa

Misma.

26. Misman pojat olivat: Hamuel, hänen poikansa, hänen poikansa Sakur, hänen poikansa Simei.

27. Simeillä oli kuusitoista poikaa

jillänsä ei ollut monta lasta; ja ko-ko heidän sukukuntansa ei enen-

tynyt niinkuin Juudan lapset. 28. Ja he asuivat Bersebassa, Mo-ladassa ja Hasar-Sualissa, Jos. 19:1 s. 29. ja Bilhassa ja Esemissä ja Toladissa,

30. ja Betuelissa ja Hormassa ja Siklagissa,

31. ja Bet-Markabotissa ja Hasar-Susimissa, Bet-Bireissä ja Saaraimissa. Nämä olivat heidän kaupunkinsa, Davidin hallitukseen asti.

32. Ja heidän kylänsä: Etam, Ain, Rimmon, Token ja Asan; viisi kau-

punkia.

33. sekä kaikki ne kylät, jotka olivat niiden kaupunkien ympäristöllä Baaliin asti. Tämä on heidän asumasijansa; ja heillä oli sukuluettelo keskenänsä.

34. Ja Mesobab, Jamlek ja Josat,

Amasian poika, 35. Joel ja Jehu, Josibian poika, Serajan pojan, Asielin pojan,

36. Eljoenai, Jaekoba, Jesohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel ja Benaja, 37. ja Sisa, Sifin poika, Allonin pojan, Jedajan pojan, Simrin pojan,

Semajan pojan:

38. nämä nimitetyt olivat ruhtinaat sukukunnissansa; ja heidän isäinsä suku leveni paljon.

39. Ja he menivat hamaan Gedoriin asti itsäiselle puolelle laaksoa. etsimään laiduinta lampaillensa.

40. Ja he löysivät lihavan ja hyvän laitumen, ja maa oli avara ja lavia, rauhallinen ja levollinen; sillä Hamin lapset olivat siellä asuneet ennen.

41. Ja nämänimeltä kirjoitetut tulivat Hiskijan, Juudan kuninkaan, aikaan, ja lõivät niiden majat ja Meonilaiset, jotka siellä tavattiin, ja hävittivät heidät hamaan tähän päivään asti, ja asuivat heidän sijallansa : sillä siellä oli laituimia heidän lampaillensa.

42. Ja heistä, Simeonin lapsista, meni viisi sataa miestä Seirin vuorelle; ja Pelatia, Nearija, Refaja ja Ussiel, Jisein lapset, olivat heidän päämiehensä.

43. Ja he lõivät pääsneet ja jääneet Amalekista, ja asuivat siinä tähän päivään asti.

5 Luku.

Rubenin, Gadin ja puolen Manassen polviluku; heidän sodistansa.

Rubenin, Israelin esikoisen, lapset – sillä hän oli esikoinen, mutta koska hän saastutti isänsä vuoteen, ja kuusi tytärtä, mutta hänen vel- annettiin hänen esikoisuutensa Josefin, Israelin pojan, lapsille, mutta ei l hanta ole polviluvussa luettu esikoi-1 Moos. 29:32. 35:22. 48:5 s. 49:4. 2. Juuda tosin oli voimallisin veljiensāseassa, ja pääruhtinas on hānes-tā; muttaJosefilla oli esikoisoikeus; — 3. Rubenin, Israelin esikoisen, lap-set: Hanok, Pallu, Hesron ja Karmi.

1 Moos. 46:9. 2 Moos. 6:14. 4 Moos. 26:5 s. 4. Ja Joelin lupset: hänen poikansa Semuja, hänen poikansa Gog, hä-

nen poikansa Simei,

5. hånen poikansa Mika, hänen poikansa Reaja, hänen poikansa Baal, 6. hänen poikansa Beera, jonka Tilgat Pilneser, Assyrian kuningas, vei vangiksi; hän oli Rubenilaisten ruh-2 Kun. 15:29.

7. Mutta hänen veljensä heidän sukukuntainsa mukaan, kun he sukukunnittain polvilukuun luettiin, oli-

val: Jehiel, päämies, ja Sakaria. 8. Ja Bela, Asaksen poika, Seman pojan, Joelin pojan , hän asui Aroerissa hamaan Neboon ja Baal-Meoniin 4 Moos. 32:38.

9. ja itään päin asui hän siihenasti kuin tullaan korpeen, Fratin virran tyköä; sillä heidän karjansa oli paljo enentynyt Gileadin maassa.

10. Ja Saulin aikaan sotivat he Hagarilaisia vastaan, niin että ne kaaluivat heidün kättensä kautta; ja he asuivat heidän majoissansa, koko itäisessä osassa Gileadin maata.

11. Ja Gadin lapset asuivat juuri heidän kohdallansa Basanin maassa

Salkaan asti.

Jos. 13:24. 12. Joel, ylimmäinen, Safam, toi-nen, ja Jacnai ja Safat Basanissa. 13. Heidän veljensä heidän sukukuntansa mukaan: Mikael, Mesullam, Seba, Jorai, Jaekan, Sia ja Eber; seitsemän.

14. Nāmā olivat Abihailin pojat, Hurin pojan, Jaroahin pojan, Gileadin pojan, Mikaelin pojan, Jesisain po-jan, Jahdon pojan, Busin pojan. 15. Ahi, Abdielin poika, Gunin pojan,

oli päämies heidän isäinsä suvussa. 16. Ja he asuivat Basanin Gileadissa ja sen kylissä ja kaikissa Saronin esikaupungeissa, hamaan heidan rajoihinsa asti.

17. Nämä kaikki ovat luetut polvi-^{lukuun} Jotamin, Juudap kuninkaan, ja Jerobeamin, Israelin kuninkaan,

2 Kun. 15:5. 14:23. 15:7. 18. Rubenin lapset, Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa, jotka olivat urhoolliset miehet, jotka kil-^{pea} ja miekkaa kantoivat ja taisivat jännittää joutsen, ja olivat oppineet sotimaan, heitä oli neljä viidettäkym-

mentă tuhatta, seitseman sataa ja kuusikymmentä, jotka kelpasivat sotaan menemään.

19. Ja kun he läksivät sotaan Hagarilaisia, Jeturia, Nafesta ja Noda-bia vastaan, 1 Moos. 25:15. 1 Aik. 1:31.

20. autettiin heitä niitä vastaan, ja Hagarilaiset annettiin heidän käsiinsä ja kaikki, jotka heidän kanssansa olivat; sillä he huusivat Jumalan puoleen sodassa, ja hän kuuli heidän rukouksensa, kun he turvasivat häneen.

21. Ja he veivät heidän karjansa pois, viisikymmentä tuhatta kame-lia, kaksi sataa ja viisikymmentä tuhatta lämmasta, kaksi tuhatta

aasia, ja sata tuhatta ihmistä. 22. Sillä siellä kaatui monta surmattuna, koska sota oli Jumalalta. Ja he asuivat niiden sijassa vankeuteen asti. 2 Kun. 17:3,6.

23. Ja puolen Manassen sukukunnan lapset asuivat maassa, Basanista hamaan Baal-Hermoniin ja Seniriin, ja Hermonin vuoreen asti; heitä oli monta.

24. Ja nämä olivat pääruhtinaat heidän isäinsä huoneessa: Efer, Jisei, Eliel, Asriel, Jeremia, Hodavia, Jahdiel, väkevät ja voimalliset miehet, kuuluisat ruhtinaat heidän isäinsä huoneessa.

25. Ja kun he syntiä tekivät heidän isäinsä Jumalaa vastaan, ja tekivät huoruutta sen maan kansain epäjumalain kanssa, jotka Jumala oli hāvittānyt heidān edestānsā,

2 Moos. 34:15 s. 2 Kun. 17:7. 26. herătti Israelin Jumala Pulin, Assyrian kuninkaan, hengen, ja Tilgat Pilneserin, Assyrian kuninkaan, hengen, ja hän vei Rubenilaiset, Ga-dilaiset ja puolen Manassen sukukuntaa pois, ja vei heidät Halahiin. Haboriin, ja Haraan, ja Gosanin virran tykö, hamaan tähän päivään asti. 2 Kun. 15:19.29, 17:6.

6 Luku.

Levin sukukunta ja heidän asuntopaikkansa. Aaronin pojat.

Levin lapset: Gerson, Kehat ja Merari. 1 Moos. 46:11. 2 Moos. 6:16 s. 4 Moos. 26:57 s. 1 Aik, 23:6 s. 2. Kehatin lapset: Amram, Jitsehar,

Hebron ja Usiel.

3. Ja Amramin lapset: Aaron, Mooses ja Mirjam; Aaronin lapset: Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar.

2 Moos. 2:1 s. 4 Moos. 3:2. 4. Eleasar siitti Pinehaan: Pinehas siitti Abisuan.

5. Abisua siitti Bukkin; Bukki siitti Ussin.

6. Ussi siitti Serajan: Seraja siitti l Merajotin.

7. Merajot siitti Amarian; Amaria siitti Ahitobin.

8. Ahitob siitti Sadokin; Sadok siitti Ahimaasin. 2 Sam. 8:17. 15:27.

9. Ahimaas siitti Asarian; Asaria

siitti Johananin.

10. Johanan siitti Asarian: hän oli pappi siinä huoneessa, jonka Salomo rakensi Jerusalemissa.

11. Asaria siitti Amarian; Amaria siitti Ahitobin.

12. Ahitob siitti Sadokin; Sadok siitti Sallumin.

13. Sallum siitti Hilkian; Hilkia siitti Asarian. 2 Kun. 22:4. 14. Asaria siitti Serajan; Seraja

siitti Josadakin.

15. Josadak vietiin pois, silloin kuin Herra antoi viedā Juudan ja Jeru-salemin vankina Nebukadnesarin kautta. 2 Kun. 25:1 s.

16. Levin lapset: Gersom, Kehat ja

Merari.

17. Ja nämä olivat Gersomin lasten nimet: Libni ja Simei. 2 Moos. 6:17. 18. Kehatin lapset: Amram, Jitse-

har, Hebron ja Usiel.

19. Merarin lapset: Maheli ja Musi. Nämä ovat Leviläisten sukukunnat heidän isäinsä mukaan.

20. Gersomiu poika oli Libni, hänen poikansa Jahat, hänen poikan-

sa Simma, 21. hänen poikansa Joah, hänen

poikansa Iddo, hänen poikansa Serah, hänen poikansa Jeatrai.

22. Kehatin lapset: hänen poikansa

Aminadab, hänen poikansa Korah, hänen poikansa Assir,

23. hänen poikansa Elkana, hänen poikansa Abiasaf, hänen poikansa

Assir,

24. hänen poikansa Tahat, hänen poikansa Uriel, hänen poikansa Ussia, hänen poikansa Saul.

25. Elkanan lapset: Amasaija Ahimot.

26. Hänen poikansa: Elkana, hänen poikansa Elkana-Sofai, hänen poikansa Nahat,

27 hänen poikansa Eliab, hänen poikansa Jeroham, hänen poikansa

Elkana.

28. Samuelin lapset: hänen esikoisensa Vasni, ja Ābija. 1 Sam. 8:2. 29. Merarin lapset: Maheli, hänen

poikansa Libni, hänen poikansa Simei, hänen poikansa Ussa,

30.hänen poikansaSimea, hänen poikansaHaggija, hānen poikansaAsaja. 31. Ja nāmā ovat ne, jotka David asetti veisaamaan Herran huoneesen, sitte kuin arkki oli lepopaikan saanut.

32. Ja he palvelivat veisaajina seurakunnan majan asuinsijan edessä siksi kuin Salomo rakensi Herran huoneen Jerusalemissa; ja he seisoivat virassansa niinkuin heille oli määrätty.

33. Ja nāmā ovat ne, jotka siellā seisoivat, ja heidän lapsensa: Kehatin lapsista. Heman, veisaaja, Joe-

lin poika, Samuelin pojan,

34. Elkanan pojan, Jerohamin pojan, Elienin pojan, Toahin pojan, 35. Sufin pojan, Elkanan pojan, Mahatin pojan, Amasain pojan,

86. Elkanan pojan, Joelin pojan. Asarian pojan, Sefanian pojan,

37. Tahatin pojan, Assirin pojan. Ebjasafin pojan, Korahin pojan,

38. Jitseharin pojan, Kehatin pojan, Levin pojan, Israelin pojan.

39. Ja hänen veljensa Asaf seisoi hänen oikialla puolellansa; ja Asaf oli Berekian poika, Simejan pojan. 40. Mikaelin pojan, Baesejan pojan. Malkijan pojan,

41. Etnin pojan, Serahin pojan, A-

dajan pojan,

42. Etanin pojan, Simman pojan. Simein pojan,

43. Jahatin pojan, Gersomin pojan, Levin pojan.

44. Mutta heidan veljensa. Merarin lapset, vasemmalla puolella: Etan. Kisin poika, Abdin pojan, Mallukin pojan,

45. Hasabian pojan, Amasian pojan, Hilkijan pojan

46. Amsin pojan, Banin pojan, Sa-

merin pojan, 47. Mahelin pojan, Musin pojan,

Merarin pojan, Levin pojan.

48. Ja heidan veljensa, muut Leviläiset, olivat annetut kaikellaisiin virkoihin Jumalan huoneen asuinsijassa.

49. Ja Aaron ja hänen poikansa olivat sytyttäjät poltto-uhrin alttarilla ja suitsutus-alttarilla sekä kaikellaisissa töissä kaikkein pyhimmässä, sovittamassa Israelia, juuri kuin Mooses, Jumalan palvelija, käskenyt 2 Moos. 30:7 s. 4 Moos. 4:16.

50. Nämä ovatAaronin lapset: hänen poikansa Eleasar, hänen poikansa Pinehas, hänen poikansa Abisua,

51. hänen poikansa Bukki, hänen poikansaUssi, hänen poikansaSeraja, 52. hänen poikansa Merajot, hänen poikansa Amaria, hänen poikansa

Ahitob,

53. hänen poikansa Sadok, hänen poikansa Ahimaas.

 Ja nāmā ovat heidān asuinpaikkansa ja kylänsä alueineen: Aaro-

1 Sam. 1:1.

nin lasten Kehatilaisten sukukunnasta. - sillä arpa lankesi heille -55. ja he antoivat heille Hebronin Juudan maassa ja esikaupungit sen ympäristössä. 4 Moos 35.2 s. Jos 21.9 s. 56. Mutta kaupungin pellot ja sen

kylätantoivat he Kulebille, Jefunnen

57. Niinantoivat he Aaronin lapsille vapaatkaupungitHebroninjaLibnan esikaupunkinensa, Jattirin ja Estemounesikaupunkinensa, 5 Moos. 19 1 s. 58. Hilen esikaupunkinensa, ja De-

birin esikaupunkinensa,

59. Asanin esika upunkinensa, ja Bet-Semeksen esikaupunkinensa.

60. Ja Benjaminin sukukunnasta. Geban esikaupunkinensa, Alemetin esikaupunkinensa, ja Anatotin esi-kaupunkinensa. Ja kaikki kaupungit heidän sukukunnissansa olivat kolmetoistakymmentä kaupunkia. 61. Mutta ne muut Kehatin lapset heidän suvussansa saivat puolesta

Nanassen sukukunnasta kymmenen

kaupunkia arvalla.

62 Gersomin lapset heidan sukukuntainsa mukaan saivat Isaskarin sukukunnalta, Asserin sukukunnalta. Naftalin sukukunnalta ja Manassen sukukunnalta Basanissa kolme-

toista kaupunkia.

63. Ja Merarin lapset heidän sukukuntainsa mukaan saivat arvalla Rubenin sukukunnalta ja Sebulonin sukukunnalta kaksitoista kaupunkia. 64. Näin Israelin lapsetantoivat Leviläisille kaupungit esikaupunki-

65. Ja antoivat arvan mukaan Juudan lasten sukukunnasta, Simeonin lasten sukukunnasta ja Benjaminin lasten sukukunnasta ne kaupungit,

jotka he nimittivät.

66. Mutta ne, jotka olivat Kehatin lasten suvusta, saivat alueensa kaupungit Efraimin sukukunnasta.

67. Niin antoivat he heille nämä vapaat kaupungit: Sikemin ja sen esikaupungit, Efraimin vuorelta, ja Geserin ja sen esikaupungit. Jos. 21:21. 68. Jokmeamin ja sen esikaupungit, ja Bet-Horonin esikaupunkinensa

69. Ajalonin esikaupunkinensa, ja Gat-Rimmonin esikaupunkinensa. 70. Ja puolesta Manassen sukukun-

nasta · Anerin esikaupunkinensa, ja Bileamin esikaupunkinensa, antoival he jääneiden Kehatin lasten sukukunnalle.

71. Ja Gersomin lapsille antoivat he Puolesto Manassen sukukunnasta Golanin Basanissa esikaupunkinensa, ja Astarotin esikaupunkinensa;

72. Isaskarin sukukunnasta : Kedeksen esikaupunkinensa, ja Dobratin esikaupunkinensa,

73. Ramotin esikaupunkinensa, ja Anemin esikaupunkinensa;

74. ja Asserin sukukunnasta: Masalin esikaupunkinensa, ja Abdonin esikaupunkinensa,

75. Hukokin ja Rehobin esikaupun-

kinensa:

76. ja Naftalin sukukunnasta: KedeksenGalileassa esikaupunkinensa, Hammonin esikaupunkinensa ja Kirjataimin esikaupunkinensa.

77. Muille Merarin lapsille antoivat he Sebulonin sukukunnasta: Rimonin esikaupunkinensa, ja Taborin

esikaupunkinensa;

78. ja tuolta puolelta Jordania Jerikoon päin, itään käsin Jordanista, Rubenin sukukunnasta: Betserin korvessa esikaupunkinensa ja **Jahsan** esikaupunkinensa,

79. Kedemotin esikaupunkinensa, ja Mefaatin esikaupunkinensa:

80. ja Gadin sukukunnasta: Gileadin Ramotin esikaupunkinensa, Mahanaimin esikaupunkinensa,

81. Hesbonin esikaupunkinensa ja Jaeserin esikaupunkinensa.

7 Luku.

Isaskarin, Benjaminin, Naftalin, Manassen, Efraimin ja Asserin sukukunnat.

I saskarin lapset: Tola, Pua, Jasub ja Simron; neljä, 1 Moos. 46:13. 4 Moos. 26:23 s.

2. Tolan lapset: Ussi, Refaja, Jeriel, Jahmai, Jibsam ja Samuel, jotka olivat päämiehet heidän heimokunnissansa, Tolasta tulleet, ja väkevät miehet sukujensa mukaan. Heidän lukunsa oli Davidin aikana kaksikolmattakymmentä tuhatta ja kuusi

3. Ussin lapset: Jisrajan lapset: Mikael, Obadia, Joel ja Jissija, viisi,

kaikki päämiehet.

4. Ja heidän sukukunnissansa, heidān isāinsā huoneissa oli sotavākeā: kuusineljättäkymmentä tuhatta; silla heilla oli monta vaimoa ja lasta. Ja heidän veljensä, kaikkien Isaskarin sukujen mukaan, urhoolliset miehet, olivat seitsemän yhdeksättäkymmentä tuhatta; nämä kaikki

luettiin polvilukuun. 6. Benjaminin lapset: Bela, Beker,

Jediael, ne kolme. 1 Moos. 46:21. 4 Moos. 26:38 s. 1 A1k. 8:1 s. 7. Belan lapset. Esbon. Ussi, Ussiel, Jerimot ja Iri, viisi, päämiehet hei-

dän isäinsä huoneissa, urhoolliset miehet; ja heitä luettiin polyilukuun kaksikolmattakymmentä tuhatta ja

neliä neliättäkymmentä

8. Bekerin lapset: Semira, Joas, Elieser, Eljoenai, Omri, Jeremot, Abija, Anatot ja Alemet. Ne kaikki olivat Bekerin lapset.

9. Ja ne, jotka olivat luetut polvi-lukuun heidän sukujensa mukaan, heimokuntansa päämiehet, urhool-liset sotamiehet, kaksikymmentä tu-

hatta ja kaksi sataa.

10. Jediaelin lapset: Bilhan. Bilhanin lapset: Jeus, Benjamin, Ehud, Kenaena. Setan, Tarsis ja Ahisahar.

11 Ne olivat kaikki Jediaelin lapset, heidän isäinsä heimokuntain päämiehet ja urhoolliset miehet: seitsemäntoistakymmentä tuhatta kaksi sataa, jotka sotaan läksivät.

12. Suppim ja Huppim olivat Irin lapset. Husim, Aherin lapset.

13. Naftalin lapset: Jahsiel, Guni, Jeser ja Sallum, Bilhan lapset.

1 Moos. 46:24. 4 Moos. 26:48 s. 14 Manassen lapset: Esriel, jonka hänen vaimonsa synnytti, mutta hänen jalkavaimonsa, se Syrialainen, synnytti Makirin, Gileadin isän

15. Ja Makir otti Huppimin ja Suppimin tyköä vaimon, joka oli mo-lempain sisar, Macka nimeltä. Hänen toisen poikansa nimi oli Selofkad. Ja Selofkadilla oli tyttäriä.

4 Moos. 26:33. 27:1. 16. Ja Maeka, Makirin vaimo, synnytti pojan, jolle hän pani nimeksi Peres. Ja hänen veljensä nimi oli Seres; ja hänen poikansa olivat: Ulam ja Rekem.

17. Ja Bedam oli Ulamin poika. Nämä ovat Gileadin lapset, Makirin po-

jan, Manassen pojan.

18. Ja hänen sisarensa Moleeket synnytti Ishudin, Abieserin ja Mahelan. 19. Ja Semidalla olivat lapset: Ahean, Sekem, Likhi ja Aniam.

20. Nämä ovat Efraimin lapset: Sutelah, ja hänen poikansa Bered, hänen poikansa Tahat, hänen poikansa Elada, hänen poikansa Tahat,

4 Moos 26 35 s. 21. hänen poikansa Sabad, hänen poikansa Sutelah, ja Eser ja Elead. Ja Gatin miehet, siinä maassa syntyneet, lõivät heidät kuoliaaksi; sillä he olivat menneet ottamaan heidän karjaansa.

22. Ja heidän isänsä Efraim murehti kauan aikaa, ja hänen veljensä tu-

livat lohduttamaan häntä.

Ja hān meni vaimonsa tykō, joka siitti ja synnytti pojan jolle antoi nimeksi Beria, sılla onnettomuutta oli ollut hänen huoneessansa.

24. Hänen tyttärensa oli Seera; hän rakensi alimmaisen ja vlimmäisen Bet-Horonin ja Ussen-Seeran.

25. Hänen poikansa oli Refa ja hänen poikansa Resef, ja hänen poikansa Telah, hänen poikansa Tahan,

26. hänen poikansa Laedan, hänen poikansa Ammihud, hänen poikansa Elisama. 4 Moos, 1:10.

27. Hänen poikansa Nun, hänen poikansa Josua. Jos. 1:1.

28. Ja heidän omaisuutensa ja asuinpaikkansa oli Betel kylinensä, ja Naeran itään päin, ja Geser länteen päin kylinensä. Sekem, kylinensä hamaan Assaan asti kylinensä.

29. Ja Manassen lasten poikain käsissä olivat: Betsean kylinensä, Tuenak kylinensä. Megiddo kylinensä. Dor kylinensä. Näissä asuivat Josefin, Israelin pojan, lapset. Jos. 17:11.

30. Asserin lapset: Jimna, Jisva, Jisvi ja Beria; ja Serah oli heidān sisarensa. 1 Moos. 46:17. 4 Moos. 26:44 s.

31. Berian lapset olivat: Heber ja Malkiel; han oli Birsavitin isä.

Ja Heber siitti Jafletin, Somerin, Hotamin, ja Suan, heidän sisarensa 33. Jafletin lapset: Pasak, Bimhal ju Asuat. Ne olivat Jafletin lapset.

34. Semerin lapset: Ahi, Rohga, Je-

hubba ja Aram.

35. Ja hänen veljensä Helemin lapset: Sofah, Jimna, Seles ja Amal. 36. Sofahin lapset: Suah, Harnefer,

Sual, Beri ja Jimra, 37. Beser, Hod, Samma, Silsa, Jitran

ja Beera. 38. Jeterin lapset: Jefunne, Pispa,

ja Ara. 39. Ulian lapset: Arah, Hanniel ja

Risia. 40. Nämä olivat kaikki Asserin lansia, päämiehet heidän isäinsä huoneissa, valitut, urhoolliset miehet. ruhtinaitten päämiehet; ja he luet-tiin polvittain sotajoukkoon, ja heidän lukunsa oli kuusikolmattakym-

8 Luku.

mentä tuhatta miestä.

Benjaminin sukukunnat; ja heidän asumuksensa. Saul.

Benjamin siitti Belan, esikoisensa, Asbelin, toisen, Ahahin, kolmannen,1 Moos. 46:21. 4 Moos. 26:38 s. 1 Aik. 7:6 s. 2. Nohan, neljännen, Rafan, viidennen.

3. Ju Belan lapset: Addar, Gera, Abihud.

Abisua, Naeman ja Ahoah,

Gera, Sefufan ja Huram.

Nămă ovat Ehudin lapset, jotka olivat sukujensa päämiehet niiden joukossa, jotka asuivat Gebassa; ja he vietiin Manahatiin:

 Naeman, ynnā Ahija ja Gera, han vei heidat pois; ja han siitti

Ussan ja Ahihudin.

8. Ja Šoharaim siitti Moabin maalla, sittekuin hän oli hyljännyt Husimin ja Baeran, entiset vaimonsa. 9. Ja hän siitti vaimostansa Hodeesta Jobabin, Sibian, Mesan ja Malka-

10. Jeusin, Sokian ja Mirman. Nämä ovat hänen lapsensa, sukujen pää-

miehet.

11. Husimista oli hän siittänyt Abi-

tobin ja Elpaalin.

12. Elpaalin lapset olivat: Eber, Miscam ja Semer; tämä rakensi Onon ja Lodin kylinensä.

13. Ja Bería ja Sema olivat sukuin päämiehet, niiden, jotka asuivat Ajalonissa: ja ne ajoivat pois Gatin

14. Ja Ahio, Sasak ja Jeremot,

Sebadia, Arad, Ader, 16. Mikael, Jispa ja Joha olivat Be-

rian lapset. 17. Sebadia, Mesullam, Hiski, Heber, 18. Jismerai, Jislia ja Jobab olivat

Elpaalin lapset.

19. Jakim, Sikri ja Sabdi, 20. Elienai, Siltai ja Eliel,

21. Adaja, Beraja ja Simrat, Simein lapset.

22. Jispan, Eber ja Eliel, 23. Abdon, Sikri ja Hanan 24. Hanani, Elam ja Antotija,

25. Jifdeja ja Penuel, Sasakin lapset. 26. Samserai, Seharia ja Atalia,

27. Jaeresia, Elija ja Sikri, Jerohamin lapset.

28. Nämä olivat suku-isät, päämiehet suvuissansa; ja he asuivat Jerusalemissa.

29. Gibeonissa asui Gibeonin isä, ja hänen vaimonsa nimi oli Maeka 1 Aik.9:35 s.

30. Ja hänen esikoisensa oli Abdon,

sitte Sur, Kis, Baal ja Nadab, 31. Gedor, Ahio ja Seker.

32. Ja Miklot siitti Simean: ja hekin asuivat Jerusalemissa veljiensä kohdalla, heidän kanssansa

33. Ner siitti Kisin; Kis siitti Saulin; Saul siitti Jonatanin, Malkisuan, Abinadabin ja Esbaalin.

1 Sam. 9:1. 14:49 s. 34. Jonatanin poika oli Merib-Baal, Merib-Baal siitii Mikan.

35. Mikan lapset olivat : Piton, Melek,

Taerca ja Ahas. 36. Ahassiitti Joaddan; Joadda siitti Alemetin, Asmavetin ja Simrin; Simri siitti Mosan.

37. Mosa siitti Binean. Hänen poikansa oli Rafa; hänen poikansa Eleasa; hänen poikansa Asel.

38. Ja Aselilla oli kuusi poikaa, joiden nimet ovat: Esrikanı, Bokru, Ismael, Searia, Obadia ja Hanan, Nämä kaikki olivat Aselin poiat.

39. Esekin, hänen veljensä, lapset: Ulam, esikoinen, Jeus, toinen, Eli-

felet, kolmas.

40. Ja Ulamin poiat olivat urhoollisia miehiä, jalot joutsimiehet; ja heillä oli paljon poikia ja poikain poikia, sata ja viisikymmentä. Nämä kaikki ovat Benjaminin lapsista.

g Luku.

Jerusalemin asuvaisista. Papit ja Leviläiset. Saulin ja Jonatanin suku.

Ja koko Israel luettiin polviluvun mukaan ja katso, he ovat kirjoitetut Israelin kuningasten kirjassa. Ja Juuda vietiin Babeliin uskottomuutensa tähden. 2 8am. 24:9.

2 Kun. 24:10s. 25:1 s. Mutta entiset asujamet, perinnöissansa ja kaupungeissansa, olivat Israelilaisia puppeja, Leviläisiä ja Netinimejii. Esr. 2:1. Neh. 11:1s. 3. Ja Jerusalemissa asui Juudan lapsia, Benjaminin lapsia, ja Efrai-

min ja Manassen lapsia:

4. Utai, Amihudin poika, Omrin pojan, Imrin pojan, oli Peresin, Juudan pojan, lapsisla.

5. Ja Silonilaiset Asaja, esikoinen,

ja hänen poikansa.

6. Serahin lapsista Jeguel veljinensä: kuusi sataa ja yhdeksänkymmentă.

7. Benjaminin lapsista: Sallu, Mesullamin poika, Hodavian pojan,

Hassenuan pojan;

8 ja Jibneja, Jerohamin poika, ja Ela, Ussin poika, Mikrin pojan, ja Mesuliam, Sefatian poika, Reguelin pojan, Jibnejan pojan;

9 ja heidän veljensä sukujensa mukaan, ykdeksän sataa ja kuusikuudettakymmentä; nämä kaikki olivat päämichet heidän isäinsä huoneissa.

10. Ja pappeja: Jedaja, Jórarib ja Jakin, Neh. 11:10s. 11. ja Asaria, Hilkijan poika, Me-

sullamin pojan, Sadokin pojan, Merajotin pojan, Ahitobin pojan, Jumalan huoneen esimies,

12. ja Adaja, Jerohamin poika, Pashurin pojan, Malkijan pojan, ja Maesai, Adielin poika, Jahseran pojan, Mesullamin pojan, Mesillemitin pojan, Immerin pojan;

13. ja heidän veljensä, päämiehet isäinsä huoneessa, tuhannen seitsetä, kelvollisia toimittamaan viran

töitä Jumalan huoneessa.

14. Ja Leviläisistä, jotka olivat Merarin lapsia: Semaja, Hassubin poika. Asrikamin pojan, Hasabian pojan; 15. ja Bakbakkar, Heres, ja Galal, ja Mattania, Mikan poika, Sikrin pojan, Asafin pojan;

16. ja Obadia, Semajan poika, Galalin pojan, Jedutunin pojan, ja Berekia, Asan poika, Elkanan pojan, joka asui Netopatilaisten kylissä.

17. Ja ovenvartijat : Sallum, Akkum, Talmon, Ahiman ja heidän veljensä;

Sallum oli ylimmäinen.

18. Ja tähän saakka ovat he vartijoinneet itäisellä puolella kuninkaan porttia. Nămă olivat ovenvartijat

Levin poikain leiristä.

19. Ja Sallum, Koren poika, Ebjasafin pojan. Korahin pojan ja hänen veliensä hänen isänsä huoneesta. Korhilaiset: heidän virkansa oli vartijoida seurakunnan majan ovipieltä; niinkuin heidän isänsä vartijoitsivat sisällekäytävän Herran leirissä.

20. Ja Pinehas, Eleasarin poika, oli muinoin heidän päämiehensä; Herra oli hänen kanssansa. 4 Moos. 25:7

21. Ja Sakaria, Meselemian poika, oli vartija seurakunnan majan ovella. 22. Kaikki ovenvartijoiksi valitut olivat kaksi sataa ja kaksitoista,he olivat luetut polviluvun mukaan heidän kylıssänsä. David ja Samuel, näkijä, usettivat heidät virkaan heidän uskollisuutensa vuoksi. 1 Sam. 9:9. 1 Aik. 23:6. 23. Ja he ja heidän poikansa pitivät vartijoina huolta porteista Herran huoneesen, seurakunnan majan huoneesen.

24. Ja nämä ovenvartijat olivat asetetut neljää ilmaa kohden : itään, länteen, pohjaan ja etelään päin.

25. Ja heidan veljensa olivat kylissänsä, tullaksensa sisälle seitsemäntenä päivänä määrätyllä ajalla heidän luoksensa olemaan. 2 Kun. 11:5.

26. Sillä nämä neljäylimmäistä ovenvartijaa, Leviläiset, olivat asetetut uskollisuuden takeilla, ja he olivat myös kammioitten ja Herran huo-neen tavarain vartijat. 2 Makk. 3:10. 27. Ja he pitivät yötä Jumalan huoneen ympärillä ; sillä heidän tuli sitä vartijoida, ja avata joka aamu.

1 Kun. 6:5. 28. Ja muutamat heistä olivat virassa käytettyjen tavarain vartijat; sillä heidän piti ne kantaman ulos luvun mukaan ja taas sisälle luvun mukaan.

29. Ja muutamat heistä olivat ase-

män sataa ja kuusikymmentä mies- i hojen, viinin, öljyn, pyhän savun ja yrttein vartijoiksi.

30. Ja muutamat pappein lapsista valmistivat voiteita yrteistä. 2Moos. 30:25. 31. Ja Mattitialle, Leviläiselle, Sallumin, Korhilaisen esikoiselle, oli

uskottu mitä pannuissa valmistettiin. 32. Ja Kehatilaisista, heidan veljistänsä, olivat muutamat asetetut katsomusleipien yli, niitä valmistamaan joka sabbattina.

3 Moos. 24:5 s. 33. Mutta veisaajat, Leviläisten isäin päämiehiä,olivalvapaasti kammioissansa; sillä he olivat askareissansa

yöt ja päivät. 34. Nämät ovat ylimmäiset Leviläisten isät, päämiehet suvuissansa ;

he asuivat Jerusalemissa.

35. Ja Gibeonissa asui Jegiel. Gibeonin isä: hänen vaimonsa nimi oli Maeka. 1 Aik.8:29 s.

36. Ja hänen esikoinen poikansa Abdon; ja Sur, Kis, Baal, Ner ja Nadab. 37. Gedor, Ahio, Sakaria ja Miklot. 38. JaMiklotsiittiSimeamin. He myös

asuivat heidän veljeinsä kohdalla. veljinensä Jerusalemissa. 1 Aik. 8:32. 39. Ja Ner siitti Kisin; Kis siitti Sau-

lin; Saul siitti Jonatanin, Malkisuan. Abinadabin ja Esbaalin. 1 Sam. 14:49 s.

40. Ja Merib-Baal oli Jonatanin poika; ja Merib-Baal siitti Mikan. 41. Mikan pojat olivat: Piton, Me-

lek ja Tahrea. 42. Ahas siitti Jaeran; Jaera siitti Alemetin, Asmavetin ja Šimrin ; Sim-

ri siitti Mosan. 43. Mosa siitti Binean; ja Refaja oli hänen poikansa, Eleasa hänen poikansa, Asel hänen poikansa.

44. Ja Aselilla oli kuusi poikaa, ja nāmāt olivat heidān nimensā: Asrikam, Bokru, Jismael, Searia, Obadia ja Hanan. Ne olivat Aselin pojat.

10 Luku.

Saulin ja hänen poikainsa kuolema ; heidän ruumiinsa hautaaminen.

Ja Filistealaiset sotivat Israelia vastaan; ja Israelin miehet pakenivat Filistealaisia ja kaatuivat surmattuina Gilboan vuorella. 1 Sanı. 31:1 s. Ja Filistealaiset ajoivat kovin Saulia ja hänen poikiansa takaa ; ja Filistealaiset surmasivat Jonatanin, Abinadabin ja Malkisuan, Saulin pojat.

3. Ja sota oli ankara Saulia vastaan : ja joutsimiehet saavuttivat hänet, ja hän oli suuressa tuskassa joutsimiesten tähden.

Ja Saul sanoi aseenkantajalleen . "vedā miekkasi ja pistā minut lāvitse, etteivät nämä ympärileikkaamattetut astiain ja pyhien esineitten, jau- | tomat tulisi ja pilkkaisi minua." Mutta hänen aseenkantajansa ei tahtonut; sillä hän pelkäsi suuresti. Niin otti Saul miekan ja heittäysi siihen.

 Kunhänen aseenkantajansa näki Saulin kuolleeksi, heittäysi hänkin miekkaan ja kuoli.

6. Ja niin kuoli Saul ja kolme hänen poikaansa; ja koko hänen huoneensa kuoli hänen kanssansa.

7. Kun Israelin miehet, jotka laaksossa olivat, näkivät heidän paenneeksi ja Saulin poikinensa kuolleeksi, jättivät he kaupunkinsa ja pakenivat. Ja Filistealaiset tulivat ja asuivat niissä.

 Toisena päivänä tulivat Filistealaiset ryöstämään tapettuja; ja he löysivät Saulin poikinensa makaa-

van Gilboan vuorella.

9. Ja he riisuivat hänet ja ottivat hänen päänsä ja aseensa, ja lähettivät ympäri Filistealaisten maata ilmoittamaan tätä ilon sanomaa heidän epäjumalillensa ja kansalle.

10. Jahe panivat hänen aseensa heidän jumalansa huoneesen, ja hänen päänsä ripustivat he Dagonin huo-

neesen.

11. Kun kaikki Gileadin Jabeksessa kuulivat kaikki, mitä Filistealaiset

olivat Saulille tehneet,

12. nousivat kaikki väkevät miehet ja ottivat Saulin ja hänen poikansa ruumiit, ja veivät ne Jabekseen, ja hautasivat heidän luunsa tammen albaksessa, ja paastosivat seitsemän päivää.

13. Ja niin kuoli Saul uskottomuutensatähden, jota hän oli Herraa vastaan tehnyt, Herran sanan tähden,
jota hän ei totellut, ja koska hän myös
etsi velhovaimoa, kysyäksensä häneltä,
1 Sam. 15:11, 23. 28:78.

14. cikā kysynyt Herralta. Sentāhden tappoi Hān hānet, ja siirsi valtakunnan Davidille, Isain pojalle.

II Luku.

David voidellaan kuninkaaksi ja voittaa Jerusalemin. Davidin sankarit.

Ja koko Israel kokoontui Davidin tykö Hebroniin ja sanoi: "katso, me olemme sinun luusi ja lihasi.

2 Sam. 5:1 s. 1 Aik. 12:23 s.
2 Ja aina ennenkin, Saulin ollessa kuninkaana, johda sit sinä Israelin ulos ja sisälle. Ja Herra, sinun Jumalasi on sanonut sinulle kaitse sinä minun kansaani Israelia ja ole minun kansani Israelia päämiehenä."

3. Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja David teki liiton heidän kanssansa Herran edessä Hebronissa. Ja hevoi-

telivat Davidin Israelin kuninkaaksi Herran sanan mukaan Samuelia kautta. 18am, 16:18.

4. Ja David ja koko Israel meni Jerusalemiin, se on Jebus, sillä Jebusilaiset asuivat siinä maassa.

5. Ja Jebuksen asuvaiset sanoivat Davidille: "et sinä tänne tulle!" Mutta David voitti Sionin linnan, se on Davidin kaupunki. 28am, 5:6.

bayıdın kaupunki.

6. Ja David oli sanonut: "joka Jebusilaiset ensin lyö, hänen pitää oleman pään ja ylimmäisen." Ja Joab, Serujan poika, astui ensin ylös ja tuli päämieheksi.

7. Ja David asui linnassa; sentāhden kutsuivat he sen Davidin kau-

pungiksi.

8. Ja hān rakensi muurit kaupungin ympāri, Millosta yltympāri: Ja Joab rakensi uudestaan muun osan kaupunkia.

[°]9. Ja David menestyi **ja tuli** yhä väkevämmäksi; ja Herra Sebaot oli

hänen kanssansa.

10. Nāmā ovat ylimmāiset Davidin sankareista, jotka miehuullisesti hānen puoltansa pitivāt koko Israelin kanssa hānen kuninkuudessansa, tehdāksensā hānen kuninkaaksi, Herran sanan mukaan Israelille.

2 San. 23:8 s. 1 Sām. 16:12.

11. Ja tāmā on Davidin sankarien luku Jasobeam. Hakmonin poika, ylimmāinen pāāmiesten seassa. Hān nosti keihāānsā ja lõi kerralia kolme sataa.

1 Aik. 27:2.

12. Häntä lähin oli Eleasar, Dodin, Ahohilaisen poika; hän oli kolmen sankarin luvussa. 1 Aik. 27:4.

13. Tämä oli Davidin kanssa Pas-Dammimissa, kun Filistealaiset olivat kokoontuneetsinnesotaan. Jasiellä oli peltosarka täynnä ohraa; ja kansa pakeni Filistealaisia.

kansa pakeni Filistealaisia. 14. Ja heastuivat keskelle peltoa, ja varjelivat sen, ja lõivät Filistealaiset. Ja Herra antoi heille suuren voiton.

15. Ja kolme päämiestä kolmenkymmenen joukosta tuli kalliolle alas Davidin tykö Adullamin luolaan; ja Filistealaisten leiri oli Refaimin laaksossa.

16. Ja David oli silloin linnotuksessa, ja Filistealaisten vartio-väki oli

silloin Betlehemisså.

17. Ja David himoitsi ja sanoi: "kuka toisi minulle vettä juoda siitä kaivosta, joka on Betlehemin portin tykönä?" 2 Sam. 28:16.

18. Niin ne kolme karkasivat Filistealaisten leiriin, ja ammensivat vettä kaivosta Betlehemin portin tykönä, kantoivat ja toivat Davidille. Mutta ei David tahtonut sitä juoda, vaan

kaasi sen Herran eteen:

19. ja hän sanoi: "antakoon Juma-la sen kaukana olla minusta, että minä tämän tekisin! pitäisikö minun juoman niiden miesten verta, jotka ovat hengen vaaraan menneet? sillä he ovat sen tuoneet henkensä uhalla! Ja hän ei tahtonut sitä juoda. Tämän tekivät ne kolme sankaria.

20. Abisai, Joabin veli, oli ylimmäinen kolmesta; ja hän nosti keihäänsă ja lõi kolme sataa; ja hän oli ylis-

tetty kolmen keskellä.

21. Ja hän oli kolmen seassa kuuluisampi kahta ja oli heidän päämiehensä; mutta ei hän vetänyt noiden kol-

men ensimmäisen vertoja.2 8am. 23:8s. 22. Benaja, Jojadan poika, jalon ja suurista tõistänsä kuuluisan miehen poika, Kabseelista; hän lõi kaksi Moabin urosta; ja hän meni alas ja lõi jalopeuran kaivon sisässä lumen aikana

23. Hän lõi vielä Egyptin miehen, joka oli viittä kyynärää pitkä, ja sen Egyptiläisen kädessä oli keihäs niinkuin kankaun puu; mutta hän meni hänen tykönsä seipähllä, tempasi keihään Egyptiläisen kädestä ja tappoi hänet omalla keihäällänsä.

24. Nămă teki Benaja, Jojudan poika; ja hän oli ylistetty kolmen san-

karin seassa

25. Ja hän oli kuuluisampi niitä kolmeakymmentä: mutta noiden kolmen rinnalle hän ei tullut. Ja David teki hänen salaiseksi neuvoksensa.

26. Ja solaväen sankarit olivat : Asahel, Joabin veli; Elhanan, Dodonin poika Betlehemistä; 28am. 218. 23:24. 27. Samot, Harorilainen; Heles, Pelonilainen :

28. Ira, Ikeksen, Tekolaisen poika;

Abjeser, Anatotilainen;

29. Sibbekai, Husatilainen; Ilai, Ahohilainen :

30. Maherai, Netofatilainen; Heled, Baenan, Netofatilaisen poika;

31. Ittai, Ribain poika, Gibeasta, Benjaminin lapsista; Benaja, Piratonilainen ;

32. Hurai, Gaasin laaksoista; Abiel, Arbatilainen:

33. Asmavet, Baharumilainen; Eliakba, Salbonilainen

34. Bne-Hasem, Gisonilainen; Jonatan, Sagen, Hararilaisen poika;

35. Ahiam, Sakarin, Hararilaisen poika; Elifal, Urin poika;

36. Hefer, Makeratilainen; Ahija, Pelonilainen ;

Karmelilainen; Naerai, 37. Hesro,

Esbain poika;

38. Joel, Natanin veli; Mibhar, Hagrin poika;

39. Selek, Ammonilainen; Naherai, Berotilainen, Joabin, Serujan pojan

aseenkantaja: 40. Ira. Jetrilainen: Gareb. Jetrilai-

nen; 41. Urija, Hetiläinen; Sabad, Ahelain poika; 2 Sam. 11:3. 6s. 42. Adina, Sisan, Rubenilaisen poi-

ka, Rubenilaisten päämies, ja kolmekymmentä oli hänen kanssansa; 43. Hanan, Maekan poika; Josafat,

Mitniläinen ;

44. Ussia. Asterotilainen: Sama ia Jeiel, Hotamin, Aroerilaisen pojat; 45. Jedialel, Simrin poika; Joha, hänen veljensä, Tisiläinen;

46. Eliel, Mahavilainen; Jeribai ja Josavia, Elnaamin pojat; Jitma, Moa-

bilainen.

47. Eliel, Obed ja Jaesiel, Mesobajasta.

12 Luku.

Sotamiehet, jotka tulivat Davidin tykö Siklagiin ja Hebroniin.

Nama tulivat Davidin tyko Siklagiin, kun hän vielä oli piilossa Saulin, Kisin pojan edestă; ja he olivat niiden sankarien seassa, jotka häntä sodassa auttoivat.

2. He olivat joutsella varustetut, ja taitavat sekä oikealla että vasemmalla kädellä linkoamaan kiviä ja ampumaan joutsella; Saulin veljistä, Benjaminista : Tuom. 20:16.

3. Ähjeser, päämies, ja Joas, Semajun, Gibeatilaisen pojat ; Jesiel ja Pelet, Asmavetin pojat; Beraka; ja Je-

hu Antotilainen;

4. Jesmaja, Gibeonilainen, väkevä kolmenkymmenen joukossa ja kolmenkymmenen yli; ja Jeremia; Jahesiel; Johanan; ja Josabad, Gederatilainen

5. Elcusai: Jerimot: Bealia: Sema-

ria; ja Sefatia, Harofilainen;

6. Elkana; Jesija; Asareel; Joeser ja Jasabeam, Korhilaiset;

7. Joela ja Sebadia, Jerohamin lapset, Gedorista.

8. Gadilaisista erkanivat Davidin tykö linnaan korvessa väkevät sankarit. sotamiehet-varustetut kilvellä ja keihäällä; ja heidän kasvonsa olivat jalopeuran kasvot, ja he olivat kuin nopiat metsävuohet vuorilla:

9. Eser, ensimmäinen, Obadia toi-

nen, kolmas Eliab,

10. neljäs Mismanna, viides Jeremia, 11. kuudes Attai, seitsemäs Eliel,

kahdeksas Johanan, yhdeksäs Elsabad,

13. kymmenes Jeremiahu, vhdes-

toista Mahbanai.

14. Nāmā olivat Gadin lapsista sodan päämiehet; vähin oli sadan, ja suurin tuhannen miehen vertainen.

 Nämä ovat ne, jotka ensimmäisellä kuulla menivät Jordanin ylitse, kun se oli täynnä parrastensa yli; ja he ajoivat pakoon kaikki, jotka asuivat laaksossa, itään ja länteen päin. 16. Ja tuli Benjaminin ja Juudan

lapsia Davidin tykö linnaan.

17. Ja David meni ulos heidän tykönsä, vastasi ja sanoi heille: "jos tulette rauhalla minun tyköni auttamaan minua, niin on sydämmeni teihin yhdistyvä; mutta jos tulette petämään minua vihollisilleni, vaikka ei vääryyttä ole minussa, niin meidän isäimme Jumala nähköön ja rangaiskoon!"

18. Silloin tuli henki Amasain päälle, päämiehen kolmenkymmenen joukossa: "Sinun me olemme, David, ja pidämme sinun puoltasi, Isain polka! rauha, rauha olkoon sinulle, rauha olkoon auttajillesi! sillä sinun Jumalasi auttaa sinua!"

Niin otti David heidät tykönsä ja asetti heidät sotaväen päämiehiksi. Tuom. 18:34. 2 Aik. 24:20. Luuk. 24:49.

19. Ja Manassesta tuli monta Davidin puolelle, kun hän meni Filistealaisten kanssa Saulia vastaan sotaan, vaikka eivät auttaneet heitä Filistealaisten päämiehet antoivat neuvoteltuaan hänen mennä pois ja sanoivat: "jos hän karkaa herransa Saulin puolelle, niin se on meidän päämme kaupalla!" 1 Sam. 29:4. 20. Kun han meni Siklagiin, tulivat hänen tykönsä Manassesta: Adna, Josabad, Jediael, Mikael, Josa-

bad, Elihu ja Siltai, tuhanten päämiehet Manassesta. 21. Ja he auttoivat Davidia sotajoukkoa vastaan ; sillä he olivat kaik-

ki väkevät miehet ja päämiehet so-1 Sam. 30:15 s. 22. Ja joka päivä tuli väkeä Davi-

din tykö auttamaan häntä, siksi kuin siitä tuli suuri sotajoukko, niinkuin

Jumalan sotajoukko.

23. Ja tämä on sotaan varustettujen päämiesten luku, jotka tulivat Davidin tykö Hebroniin, siirtämään Saulin valtakuntaa hänelle, Herran sanan mukaan: 28am. 5:1 s. 1 Aik. 11.1s. 24. Juudan lapsista, jotka kantoivat kilpeä ja keihästä, kuusi tuhatta ja kahdeksan sataa sotaan varus-

25. Simeonin lapsista väkevät miehet solimaan, seitsemän tuhatta ja sata; | jalta; sillä ilo oli Israelissa.

26. Levin lapsista neliä tuhatta ja kuusi sataa:

27. ja Jojada, niiden päämies, jotka olivat Aaronista, ja hänen kanssansa oli kolmetuhatta ja seitsemän

sataa ;

28. ja Sadok, väkevä nuorukainen: ia hänen isänsä huoneen kanssa oli kaksikolmattakymmentä päämiestä; 29. ja Benjaminin lapsista, Saulin veljista, kolme tuhatla; siihenasti piti heistä sangen monta vielä Saulin huoneen puolta;

30. ja Efraimin lapsista kaksikymmentä tuhatta ja kahdeksan salaa; väkevät ja ylistetyt miehet heidän

isäinsä huoneessa:

31. ja puolesta Manassen sukukunnasta kahdeksantoista tuhatta, jotka olivat nimeltänsä nimitetyt tulemaan ja tekemään Davidia kuninkaaksi;

32. ja Isaskarin lapsista, jotka olivat taitavat aikain tietäjät ymmärtămăăn, mită Israelin tekemăn piti. kaksi sataa heidän päämiestänsä, ja kaikki heidän veljensä tekivät heidän käskynsä jälkeen:

33. Sebulonista, jotka menivät sotimaan, varustetut sotaan kaikkinaisilla sota-aseilla, viisikymmentä tu-

hatta, asettamaan itsensä yksimieli-sesti järjestykseen; 34. Naftalista tuhannen päämiestä, ja seitsemänneljättäkymmentä tuhatta heidän kanssansa, jotka kantoivat kilpeä ja keihästä

35. Danista varustautuivat sotaan kahdeksankolmattakymmentä

hatta ja kuusi sataa:

36. Asserista, jotka menivāt varustettuna sotimaan, neljäkymmentä tuhatta:

 tuolta puolelta Jordania: Rubenilaisista, Gadilaisista ja puolesta Manassen sukukunnasta, kaikkinaisilla sota-aseilla varustettuja, sata ja

kaksikymmentä tuhatta.

 Kaikki nämä sotamiehet, järjestetyt sotaan, tulivat täydestä sydämmestä Hebroniin, tekemään Davidia koko Israelin kuninkaaksi; ja kaikilla muillakin Israelissa oli yksi mieli tehdä Davidia Israelin kuninkaaksi.

39. Ja he olivat siellä Davidin tykonā kolme pāivāā, soivāt ja joivat; sillä heidän veljensä olivat valmis-

taneet heidän eteensä.

40. Ja nekin, jotka likinnä olivat heidän ympärillänsä Isaskariin, Sebuloniin ja Nastaliin asti, he toivat leipiā aaseilla, muuleilla ja hārjillā, jauho-ruokaa, fiikunoita, rusinoita, viiniä, öljyä, härkiä ja lampaita vil13 Luku.

Arkki tuodaan Kiriat-Jearimista.

Ja David piti neuvoa tuhanten ja satain päämiesten ja kaikkein 2 Sam. 6:1 s.

kanssa.

2. Ja David sanoi kaikelle Israelin joukolle: "jos se teille kelpaa, ja jos se tulce Herralta, meidan Jumalaltamme, niin lähettäkäämme joka paikkaan muiden meidän veljeimme tykö koko Israelin maahan, ja pappein ja Leviläisten tykö kaupunkeihin, missä esikaupungit ovat, että he kokoontuisivat meidän tykömme.

ja muuttakaamme meidän Jumalamme arkki meidän luoksemme; sillä Saulin aikana emme siitä lukua

pitäneet."

4. Niin koko seurakunta vastasi, että niin piti tehtämän; sillä se kel-

pasi kaikelle kansalle.

5. Niin David kokosi kaiken Israelin, Egyptin Siihorista aina Hamatiin asti, noutamaan Jumalan arkkia Kirjat-Jearimista. Jos. 13:3, &

6. Ja David ja kaikki Israel meni Baalatiin, Kirjat-Jearimiin, joka on Juudassa, noutamaan sieltä Herran Jumalan arkkia, joka Kerubimin päällä istuu, jossa hänen nimeänsä rukoillaan. Jos. 15:9,60.

7. Ja he panivat Jumalan arkin uusille vaunuille, veivät sen Abinadabin huoneesta; ja Ussa ja Ahio ajoi-

vat vaunuja.

1 Sam. 7:1. 8. Ja David ja kaikki Israel iloitsivat Jumalan edessä kaikesta voimastansa, lauluilla, harpuilla, psaltareilla, rummuilla, symbaleilla ja pasunilla. 9. Ja he tulivat Kidonin luuvalle; ja Ussa ojensi kätensä arkkia pitelemään; sillä härjät poikkesivat si-

vulle. 2 Sam. 6:6. 10. Niin Herran viha syttyi Ussaan; ja Hän löi hänet, koska hän ojensi kätensä arkkia pitämään, niin että hän siinä kuoli Jumalan edessä.

4 Moos. 4:15,19 s. 1 Aik. 15:13. 11. Ja David tuli murheelliseksi, sentähden että Herra repäisi Ussan. Ja hän kutsui sen paikan Peres-Ussa tähän päivään asti.

12. Ja David pelkäsi Jumalaa sinä päivänä ja sanoi: "kuinka tuottaisin Jumalan arkin minun tyköni?"

13. Sentähden ei David antanut viedä Jumalan arkkia tykönsä Davidin kaupunkiin, vaan antoi sen poiketa Obed-Edomin, Gatilaisen, huoneesen. 2 Sam. 6:10.

Ja Jumalan arkki viipyi Obed-Edomin luona hänen huoneessansa kolme kuukautta. Ja Herra siuna-

si Obed-Edomin huoneen ja kaikki mită hänellä oli.

14 Luku.

Hiramin lahjat. Davidin vaimot ja lapset Jerusalemissa; hän voittaa Filistealaiset. Ja Hiram, Tyron kuningas, lähetti sanansaattajat Davidille ja sedripuita, kivenhakkaajia ja puuseppiä, rakentamaan hänelle huonetta.

2 Sam. 5:11 s. 2. Ja David ymmärsi Herran vahvistaneen hänen Israelin kuninkaaksi: sillä hänen valtakuntansa korkeni hänen kansansa Israelin tähden.

3. Ja David otti vielä vaimoja Jerusalemissa, ja hän siitti vielä poi-

kia ja tyttäriä.

4. Ja niiden nimet, jotka hänelle syntyivät Jerusalemissa, olivat: Sammua, Sosab, Natan ja Salomo,

2 Sam. 5:14. 1 Aik. 3:5 s. 5. Jibhar, Elisua ja Elpelet.

6. Noga, Nefeg ja Jafia,

 Elisama, Baeljada ja Elifelet.
 Ja kun Filistealaiset kuulivat Davidin voidelluksi koko Israelin kuninkaaksi, nousivat kaikki Filistealaiset Davidia etsimään. Kun David sen kuuli, meni hän heitä vastaan.

2 Sam. 5:17 s.

9. Ja Filistealaiset tulivat ja levisivät Refaimin laaksoon.

10. Mutta David kysyi neuvoa Jumalalta ja sanoi: "menenko ylos Filistealaisia vastaan, ja annatko heidät minun käsiini?" Herra sanoi hänelle: "mene, ja minä annan hei-dät sinun käsiisi."

 Ja he menivāt ylös Baal-Perasimiin, ja David lõi heidät siellä; ja David sanoi: "Jumala on hajoittanut minun viholliseni minun käteni kautta, niinkuin vesi hajoitetaan." Sentähden nimittävät he sen paikan: Baal-Perasim. Jes. 28:21.

12. Ja he jättivät sinne heidän jumalansa; ja Davidin käskystä pol-

tettiin ne tulessa.

13. Mutta Filistealaiset tulivat jälleen ja asettivat itsensä alas laaksoon. 2 Sam. 5:22 s.

14. Ja David kysyi taas neuvoa Jumalalta, ja Jumala sanoi hänelle. "ālā mene heidān jālkeensā; mutta poikkea heistä, ja tule omenapuiden kohdalla heitä vastaan.

15. Ja kun kuulet omenapuiden latvat havisevan, niin lähde kiireesti liikkeelle; sillä Jumala on silloin mennyt sinun edelläsi lyömään Filistealaisten sotajoukkoa."

Ja David teki niinkuin Jumala oli hänen käskenyt; ja he lõivät Filistealaisten sotajoukot Gibeonista l Gaseriin asti

17. Ja Davidin nimi kuului kaikissa maissa; ja Herra antoi hänen pelkonsa tulla kaikkiin pakanoihin.

15 Luku.

Jumalan arkki tuodaan Jerusalemiin.

Ja hän rakensi itsellensä huoneita Davidin kaupunkiin; ja hän valmisti sijan Jumalan arkille, ja pystytti sille majan. 2 Sam. 6:17. 1 Aik. 16:1.

2. Silloin sanoi David: "ei kukaan saa kantaa Jumalan arkkia, vaan Leviläiset: sillä heidät Herra on valinnut kantamaan Jumalan arkkia ja palvelemaan häntä ijankaikkisesti." 4 Moos. 4:15.

3. Ja David kokosi kaiken Israelin Jerusalemiin, tuomaan Herran arkkia ylös siihen paikkaan, jonka hän

sille oli valmistanut.

4. David kokosi Aaronin lapset ja Leviläiset: 1 Aik. 6:1 s.

5. Kehatin lapsista: päämiehen Urielin, sadan ja kahdenkymmenen veljensä kanssa;

6. Merarin lapsista : päämiehen Asajan, kahden sadan ja kahdenkymmenen veljensa kanssa;

7. Gersonin lapsista: päämiehen Joelin, sadan ja kolmenkymmenen

veljensä kanssa: 8 Elisafanin lapsista: päämiehen Semajan, kahden sadan veljensä

kanssa; Hebronin lapsista: päämiehen Elielin, kahdeksankymmenen veljen-

sā kanssa 10. Ussielin lapsista: päämiehen Amminadabin, sadan ja kahdeksanloistakymmenen veljensä kanssa.

11. Ja David kutsui papit: Sadokin ja Abjatarin, ja Leviläiset: Usajan, Joelin, Semajan, Elielin ja Am-

minadabin ; 12. ja hän sanoi heille: "te olette isäin päämiehet Leviläisistä, pyhittäkäät itsenne ja veljenne ja kantakaat Herran, Israelin Jumalan, arkki siihen paikkaan, jonka minä sille

olen valmistanut. 2 Moos, 19:10. Sentähden, koska ette edellisellä kerralla läsnä olleet, teki Herra, meidān Jumalamme, aukon meissā, ettemme häntä etsineet, niinkuin meidan tuli." 28am. 6:6s. 1Aik. 13:10 s.

14. Niin papit ja Leviläiset pyhitti-vät itsensä Herran, Israelin Juma-

lan, arkkia kantamaan.

15. Ja Levin pojat kantoivat Juma-lanarkin, niinkuinMooses Herran sanan mukaan käskenyt oli, korennoilla olaliansa. 2 Moos. 25:24. 4 Moos. 7:9.

16. Ja David käski Leviläisten päämiehet ascttaa heidän veljistänsä veisaajia soittimilla, kanteleilla, psaltareilla, ja symbaleilla, niin että he veisaisivat heleällä ja korkialla äänellä iloisesti.

17. Niin Leviläiset asettivat Hemanin, Joelin pojan, ja hänen veljistansa Asafin, Berekian pojan, ja Merarin pojista, heidän veljistänsä, Etanin, Kusajan pojan,

18. ja heidän kanssansa heidän veljenså toisesta vuorosta, Sakarian, Benin, Jaesielin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Benajan, Maesean, Mattitian, Elifelehun, Miknejan, Obed-Edomin ja Jegielin, oven vartijat.

19. Sillä Heman, Asaf ja Etan olivat veisaajia, helistäin vaskisymbaleilla,

heleāllā āānellā;

20. ja Sakaria, Asiel, Semiramot, Jehiel, Unni, Eliab, Maeseja ja Be-naja psaltarilla kimiällä äänellä; 21. jaMattitiaja ElifelehujaMikneja,

ja Obed-Edom, Jegiel ja Asasia veisa-sivat kanteleilla heidän edellänsä matalanımalla äänellä.

22. Ja Kenania, Leviläisten päämies, veisumestari, neuvoi heitä veisaamaan; sillä hän oli sangen taitava. 23. Ja Berekia ja Elkana olivatarkin

ovenvartijat. 24. Mutta papit Sebaia, Josafat, Netaneel, Amasai, Sakaria, Benaja ja Elieser soittivat pasunilla Jumalan arkin edessä ; ja Obed-Edom ja Jehija

olivat arkin ovenvartijat. 25. Ja David ja Israelin vanhimmat ja tuhanten päämiehet menivät noutamaan Herran liiton arkkia Obed-Edomin huoneesta ilolla.

2 Sam. 6:12 s. Ja koska Jumala auttoi Leviläisiä, jotka kantoivat Herran liiton arkkia, uhrasivat he seitsemän härkää ja seitsemän oinasta. 2 Sam. 6:13. 27. Ja David oli puetettu hienoon liinavaatteesen, ja kaikki Leviläiset, jotka arkkia kantoivat, ja veisaajat, ja Kenania, veisumestari, veisaajain kanssa; ja Davidin yllä oli liinainen

olkavaate. 2 Sam. 6:14. 28. Jakoko Israel saattoi Herran liiton arkin riemuhuudolla, pasunain äänellä, torvilla, symbaleilla, psaltareilla ja kanteleilla.

29. Kun Herran liiton arkki tuli Davidin kaupunkiin, katsoi Mikal, Saulin tytär, akkunasta ja näki Davidin hyppäävän ja soittavan; ja hän ylenkatsoi hänet sydämmessānsā. 2 Sam. 6:16.

16 Luku.

Arkki pannaan sijallensa. Davidin uhri. Ja he kantoivat Jumalan arkin si-sälle ja asettivat sen keskelle majaa, jonka David oli valmistanut, ja uhrasivat poltto-uhria ja kiitos-uhria Jumalan edessä.28am.6:17 s. 1 Aik.15:1.

2. Ja kun David oli päättänyt poltto-uhrit ja kiitos-uhrit, siunasi hän kansaa Herran nimeen, 4 Moos, 6:23 s.

3. ja jakoi kaikille Israelissa sekä miehille että naisille, jokaiselle leivän ja mitan viiniä ja rusina-kakun. 2 Sam. 6:19.

4. Ja hän asetti Herran arkin eteen muutamia Leviläisiä palvelijoiksi, ylistämään, kiittämään ja kunnioittamaan Herraa, Israelin Jumalaa: Asaf, ensimmäisen. Sakaria, toisen. ja sitten Jegiel, Semiramot, Jehiel, Mattitia, Eliab, Benaja, Obed-Edom ja Jegiel, psaltareilla ja harpuilla; mutta Asaf kilisevillä symbaleilla;

6. ja papit, Benaja ja Jehasiel, vaskitorvilla, aina Jumalan liiton arkin

edessă.

Sinä päivänä asetti David ensisti kiitosvirren Herralle, Asafin ja hä-

nen veljeinsä kautta:

Kiittäkäät Herraa ja saarnatkaat hänen nimeensä, julistakaat hänen töitänsä kansoissa; Ps. 105:1 s. Jes. 12:4.

9. veisatkaat hänelle, soittakaat hänelle, puhukaat kaikista hänen ihmeellisistä tõistansä!

10. Ylistäkäät hänen pyhää nimeänsä! niiden sydän iloitkoon, jotka etsivät Herraa!

11. Etsikäät Herraa ja hänen voimaansa, etsikäät hänen kasvojansa alati!

12. Muistakaat hänen ihmeellisiä töitänsä, jotka hän tehnyt on, hänen ihmeitänsä ja suunsa tuomioita,

5 Moos. 26:8. 13. te Israelin, hänen palvelijansa siemen, te Jaakobin, hänen valittunsa lapset!

 Hänpä on Herra, meidän Jumalamme, hän tuomitsee kaikessa

maailmassa.

15. Muistakaat ijankaikkisesti hänen liittoansa, – mitä hän on käskenyt tuhannelle sukukunnalle, 16. jonka hän teki Abrahamin kanssa, ja hänen valaansa Isaakille.

1 Moos.15:18, 17:2, 22:16 s. 26:2 s. Luuk.1:73 s. 17. Ja Hän sääsi sen Jaakobille säännöksi ja Israelille jankaikkiseksi lii-

toksi.

18. ja sanoi: ,sinulle minä annan Kanaanmaan, teidän perintönne o-1 Moos, 18:15. 28:18. 35:12. | kahdeksan veljeānsā seitsemāttāsan ;'

19. Silloin te vähät ja harvat olitte. ja muukalaiset siinä.

20. Ja he vaelsivat kansasta kansaan, ja toisesta valtakunnasta toiseen kansaan.

21. Ei hän sallinut kenenkään heitä vahingoittaa, vaan rankaisi kunin-kaat heidän tähtensä.

1 Moos. 12:17. 20:3 s. 22. "Älkäät ruvetko minun voideltuihini, älkäätkä pahaa tehkö minun profetoilleni! Ps. 105:15.

23. Veisatkaat Herralle, kaikki maa, julistakaat päivä päivältä hänen au-

tuuttansa! 24. Luetelkaat pakanain keskellä

hänen kunniaansa, kaikissa kansoissa hänen ihmeitänsä!

25. Sillä Herra on suuri ja sangen

kiitettävä, peljättävä yli kaikkein ju-2 Moos. 15:11. Ps. 86:8. malain. 26. Sillä kaikki pakanain jumalat ovat epäjumalat; mutta Herra on taivaat tehnyt.

27. Kirkkaus ja kunnia on hänen edessänsä, ja väkevyys ja ilo on hä-

nen asunnossansa. 28. Te kansain sukukunnat, tuokaat Herralle, tuokaat Herralle kunnia

ja voima! 29. Tuokaat Herralle hänen nimensä kunniaa, tuokaat lahjoja ja tulkaat hänen eteensä! Kumartakaat Herraa pyhässä kaunistuksessa!

Ps. 29:1 s. Peljätkäät häntä, kaikki maailma! vahvana pysyy maa, eikä liiku. 31. Taivaat iloitkoot ja maa rie-muitkoon! sanottakoon kansoissa:

Herra hallitsee! 32. Meri pauhatkoon ja mitä siinä on, kedot iloitkoot ja kaikki, mitä Ps. 98:7 s. niissä on!

33. Ja ihastukoot kaikki puut metsissä Herran edessä! sillä hän tulee tuomitsemaan maata.

34. Kiittäkäät Herraa, sillä hän on hyvä, ja hänen laupeutensa on ijankaikkinen! Ps. 106:1, 107:1, 118:1, 156:1,

35. Ja sanokaat: ,auta meitä, Jumala, meidän vapahtajamme, ja kokoa meitä ja kehitä meitä pakanoista, että me kiittäisimme sinun pyhää nimeäsi ja kerskaisimme sinun kiitoksessasi.' Ps. 106:47.

36. Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, ijankaikkisesta ijankaikki-seen!" Ja kaikki kansa sanoi: ,,amen!" ja kiittivät Herraa.

37. Ja hän jätti Asafin ja hänen veljensä Herran liiton arkin eteen palvelemaan alinomati arkin edessä jokapāivāisessā työssā;

38. mutta Obed-Edomin ja hänen

kvmmentä. ia Obed-Edomin, Jeditunin pojan, ja Hossan, ovenvartijoiksi. 39. Ja papin Sadokin ja papit, hä-nen veljensä, pani hän Herran majan eteen, Gibeonin kukkulalle,

4 Moos. 28:3 s. 40. tekemään päivä päivältä Herralle poltto-uhria poltto-uhrin alttarilla, aamulla ja ehtoolla: aivan niinkuin kirjoitettu on Herran laissa, ja-Hän

oli Israelille käskenyt;

41. ja heidän kanssansa Hemanin ja Jedutunin, ja muut valitut, nimeltänsä nimitetyt, kiittämään Herraa, että hänen laupeutensa on ijankaikkinen; 42. ja heidän luonansa. Hemanin ja Jedutunin luona, olivat vaskitorvet ja symbalit niitä varten, jotka soittivat, ja Jumalan kanteleet. Mutta Jedutunin pojat pani hän ovenvarti-

43. Ja kaikki kansa meni kukin koliansa; ja David palasi siunaamaan

huonettansa.

17 Luku. David aikoo rakentaa Herralle temppelin, mutta Herra kieltää. Messias luvataan. David kiittää Herraa

Ja tapahtui, kun David istui huo-neessansa, sanoi hän profetta Natanille: "katso, minä asun sedrihuoneessa, ja Herran liiton arkki on vaalemajassa,"

2. Natan sanoi Davidille: "tee kaikki mitä sydämmessäsi on, sillä Herra on sinun kanssasi."

3. Mutta sinä yönä tuli Jumalan sa-na Natanille, lausuen:

4. "Mene ja sano palvelijalleni Da-vidille: näin sanoo Herra 'älä rakenna minulle huonetta asuttavakseni. Sillä en minä ole asunut huoneessa siitä päivästä, jona minä Israelin lapset johdatin ulos, tähän päivään asti, vaan minä olen aina ollut majoissa ja tabernaklissa.

6. Missäikänä olen vaeltanut koko Israelin kanssa, olenko minä puhunut jollekulle tuomarille Israelissa, jonka olen käskenyt kaitsemaan minun kansaani, ja sanonut ,miksette ole

rakentaneet minulle sedrihuonetta? 7. Niin sano nyt palvelijalleni Davidille: Nain sanoo Herra Sebaot: mina olen ottanut sinut laitumelta, karjassa käymästä, minun kansani Israelin päämieheksi, 1 Sam. 16:11 s.

2 Sam. 5:2. Ps. 78:70 s. 8. ja olen ollut sinun kanssasi, misså ikänä olet käynyt, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi edestäsi, ja olen antanut sinulle nimen, niiden suurten nimien vertaisen jotka maan pāāllā ovat.

9. Ja minä valmistan kansalleni Israelille paikan ja istutan hänetsiinä asumaan, ettei hän enää kulkijana olisi eikä jumalettomat saisi häntä vaivata niinkuin ennen,

10. ja siitä ajasta asti, jona minä asetin tuomarit minun kansalleni Israelille. Ja minä nöyryytän kaikki sinun vihamichesi; ja minä ilmoitan sinulle, että Herra rakentaa sinulle

huoneen.

11. Ja on tapahtuva, kun aikasi on täytetty ja sinä menet isäisi tykö, että minä herätän sinun siemenesi sinun jälkeesi, joka on tuleva sinun pojistasi, ja minä vahvistan hänen valtakuntansa. 2 Sam. 7:12.

12. Hän rakentaa minulle huoneen, a minä vahvistan hänen istuimensa liankaikkisesti. 1 Kun. 5:5. 6:11 s.

1 Aik. 28:6 s. Ps. 89:4 s. 132:13. 13. Minā olen hānen isānsā, ja hān on minun poikani; ja minä en käännä laupeuttani häneltä pois, niinkuin minä sen käänsin pois häneltä, joka sinun edelläsi oli. Ps. 89:27. Hebr. 1:5.

14. Ja minä asetan hänet minun huoneeseni ja minun valtakuntaani ijankaikkisesti, ja hänen istuimensa on pysyvä ijankaikkisesti." Luuk.1:32s.

15. Aivan näiden sanain mukaan ja tämän näyn mukaan puhui Natan

Davidille.

16. Ja kuningas David tuli ja oli Herran edessä, ja sanoi: "kuka olen minä, Herra Jumala? ja mikä on minun huoneeni, että olet saattanut minut tähän asti?

17. Ja tämäkin on vähää ollutsinun silmissäs, Jumala! sinä olet myös puhunut palvelijasi huoneelle tulevaisistaasioista; ja olet katsellut minua koroitetun ihmisen tavalla, Herra

Jumala!

18. Mitä David enempää voisi puhua siitä kunniasta, jonka olet osoittanut palvelijallesi? sillä sinä tunnet palvelijasi. 28am. 7:18. Jes. 49:1

19. Herra, palvelijasi tähden ja sinun sydämmesi mukaan olet sinä kaikki nämä suuret asiat tehnyt, ilmoittaaksesi kaikki suuret asiat.

20. Herra, ei ole sinun kaltaistasi eikä ole yhtään Jumalaa paitsi sinua, kaikensen mukaan minka korvillamme kuulleet olemme. 5 Moos. 3:24. 4:32 s. 1 Kun. 8:23. Ps. 86:8. Jes. 37:16. Dan. 3:29 Hos. 13:4.

21. Ja mikā kansa on niinkuin sinun kansasi Israel, erinomainen kansa maan päällä, jota Jumala on mennyt vapahtamaan itsellensä kansaksi, tehdäksensä itsellensä nimeä suurista ja peljättävistä töistä, ajaen pakatuat ulos sinun kansasi edestä, jonka | Egyptistä vapahtanut olet? 5 Moos 4:7 s.

22. Ja olet tehnyt sinun kansasi Israelin omaksi kansaksesi ijankaikkisesti; ja sinä, Herra, olet tullut heidän Jumalaksensa!

23. Nyt Herra, se sana, jonka puhunut olet palvelijastasi ja hänen huoneestansa, vahvistukoon ijankaikkisesti! tee niinkuin puhunut olet!

28am. 7:25 s.

24. Vahvistukoon ja suureksi tulkoon sinun nimesi ijankaikkisesti!
ettäsanottaisiin: Herra Sebaot, Israelin Jumala, on Jumala Israelissa, ja
palvelijasi Davidin huone olkoon pysyväinen sinun edessäs!

25. Sillä sinä, minun Jumalani, olet ilmoittanut palvelijasi korvien kuullen, että rakennat hänelle huoneen; sentähden on sinun palvelijasi rohjennut rukoilla sinun edessäsi.

26. Nyt, Herra, sinä olet Jumala, ja sinä olet tätä hyvää luvannut pal-

velijallesi;

27. niin rupea nyt siunaamaan palvelijasi huonetta, että se pysyisi ijankaikkisesti sinun edessäsi; sillä sinä, Herra, olet siunannut sen, ja se on siunattu ijankaikkisesti!

18 Luku.

Davidin voitot ja hallitus.

Sitte löi David Filistealaiset ja nöyryytti heidäl, ja otti Gatin kylinensä Filistealaisten kädestä. 28am. 8:1 s. 2. Hän löi myös Moabilaiset; ja he tulivat Davidin alamaisiksi ja toivat hänelle lahjoja. 4 Moos. 24:17. 3. David löi myös Hadareserin, Soban kuninkaan, Hematissa, silloin kun hän meni asettamaan sotajoukkoansa Fratin virralle.

4. Ja David voitti häneltä tuhannen vaunua, seitsemän tuhatta hevosmiestä ja kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä. Ja David raiskasi kaikki vaunuhevoset; ainoastaan sata vaunuhevosta jätti hän raiskaamatta.

Jos. 11:6,9. 28an. 8:4.
5. Ja Syrialaiset Damaskosta tulivat auttamaan Hadareseria, Soban kuningasta; mutta David lõi Syrialaisista kaksikolmattakymmentä tuhatta miestä.

6. Ja David asetti vartijat Damasko-Syriaan; ja Syrialaiset tulivat Davidinalamaisiksi ja toivat hänelle lahjoja. Ja Herra auttoi Davidia kaikkialla, mihin hän meni.

7. Ja David otti Hadareserin palvelijan kultaiset kilvet, ja vei ne Jeru-

salemiin.

8. Ja Hadareserin kaupungeista Ti-

behatista ja Kunista otti David myös sangen paljon vaskea, josta Salomo teki vaskimeren, patsaat ja vaski-astioita. 2Sam. 8:8s. 1 Kun. 7:15, 23, 45.

9. Kun Hematin kuningas kuuli Davidin lyöneen kaiken Hadareserin. Soban kuninkaan, sotajoukon,

10. lähetti hän poikansa Hadoramin kuningas Davidin tykö, tervehtimään häntä ystävällisesti ja onnittelemaan häntä, että hän oli sotinut Hadareserin kanssa ja lyönyt hänet; sillä Hadareser piti aina sotaa Tou'n kanssa. Ja hän lähetti kaikellaisia kultaisia, hopiaisia ja vaskisia astioita.

11. Jakuningas David pyhitti ne Herralle sen hopian ja kullan kanssa, minkä hän oli ottanut kaikilta pakanoilta, Edomilaisilta, Moabilaisilta, Ammonin lapsilta, Filistealaisilta ja

Amalekilaisilta.

12. Ja Abisai, Serujan poika, lõi Suolalaaksossa Edomilaisista kahdeksantoista tuhatta, 28am. 8:13. Ps. 602.

13. ja asetti vartijat Edomlin, niin että kaikki Edomilaiset olivat Davidin alamaiset. Ja Herra auttoi Davidia kaikkialla, mihin hän vaelsi.

4 Moos. 24:18. 2 Kun. 8:20 s. 14. Ja niin hallitsi David kaiken Israelin; ja hän ylläpiti oikeutta ja totuutta koko kansassansa.

15. Joab, Serujan poika, oli sotajoukon päänä; Josafat, Ahiludin poika, oli kansleri. 28am. 8:168. 20:23 s. 16. Sadok, Ahitobin poika, ja Abi-

melek, Abjatarin poika, olivat papit; Sausa oli kirjoittaja.

17. Benaja, Jõjadan poika, oli henkivartijain eli Kretiläisten ja Pletiläisten päänä. Ja Davidin pojat olivat ensimmäiset kuninkaan sivulla.

19 Luku.

1 Kun. 1:38.

Ammonilaiset ja Syrialaiset voitetaan. Sen jälkeen tapahtui, että Nahas, Ammonin lasten kuningas, kuoli, ja hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. 23am. 10:1 s.

2. Ja David sanoi: "minä osoitan hyvyyden Hanunille, Nahaksen pojalle; sillä hänen isänsä on tehnyt hyvyyttä minua kohtaan." Ja David lähetti sanansaaltajat lohduttamaan häntä hänen isänsä tähden. Ja Davidin palvelijat tulivat Ammonin lasten maalle Hanunin tykö, lohduttamaan häntä.

3. Niin sanoivat Ammonin lasten ylimmäiset Hanunille:,,luuletko Davidin kunnioittavan isääsi sinun silmäisi edessä, kun hän on lähettänyt lohduttajat sinun tykösi? eikö hänen palvelijansa ole tulleet sinun tykösi

tutkistelemaan, hävittämään ja vakoamaan maata?"

4. Ja Hanun otti Davidin palvelijat, ajeli heidän partansa ja leikkasi puolen heidan vaatteistansa kupeisiin asti, ia: Laski heidät menemään.

5. Ja tuttiin ilmoittamaan Davidille näistä miehistä. Ja hän lähetti heitä vastaan, sillä miehet olivat suuresti pilkatut. Ja kuningas sanoi: ..olkaat Jerikossa siksi kuin partanne kasvaa;

tulkaat sitte takaisin."

6. Kun Ammonin lapset näkivät, että olivat tehneet itsensä haiseviksi Davidin edessä, lähettivät Hanun ja Ammonin lapset tuhannen talentiia hopeaa, palkataksensa vaunuja ja hevosmiehiä Mesopotamiasta ja Syrian Maekasta ja Sobasta.

7. Ja he palkkasivat kaksineljättäkymmentä tuhatta vaunua, ja Maekan kuninkaan väkinensä. He tulivat ja sijoittivat itsensä Medban eteen. Ja Ammonin lapset kokoontuivat myös kaupungeistansa ja tulivat sotaan. 8. Kun David sen kuuli, lähetti hän Joabin ulos ja koko sotajoukon, sankarit.

9. Ja Ammonin lapset läksivät ulos ja asettuivat sotarintaan kaupungin portin edessä; mutta kuninkaat, jot-ka olivat tulleet, asettuivat kedolle

eriksensä.

10. Kun Joab näki sodan oleyan häntā vastaan sekā edestā ettā takaa, valitsi hän kaikki parhaat miehet Israelista ja asetti ne Syrialaisia vastaan. 11. Muun väen antoi hän veljensä Abisain käden alle; ja he asettuivat Ammonin lapsia vastaan.

12. Ja hän sanoi: "jos Syrialaiset tulevat minua väkevämniäksi, niin tule minun avukseni ; ja jos Ammonin lapset tulevat sinua väkevämmāksi, niin minā autan siņua.

 Ole miehuullinen, ja olkaamme vahvat meidān kansamme puolesta ja meidän Jumalamme kaupunkien puolesta! Ja Herra tehköön niinkuin hyväksi näkee.'

14. Ja Joab väkinensä läksi sotimaan Syrialaisia vastaan; ja ne pakenivat

hānen edestānsā.

15. Kun Ammonin lapset näkivät Syrialaisten pakenevan, pakenivat hekin Abisain, hänen veljensä, edestä ja menivät kaupunkiin. Ja Joab meni

Jerusalemiin.

16. Kun Syrialaiset näkivät itsensä Israelilta lyödyksi, lähettivät he sanansaattajat ja tuottivat Syrialaiset tuolta puolen virtaa. Ja Sofak, Hadareserin sodanpäämies, kävi heidän edellän-28am. 10:15 s.

17. Kun se ilmoitettiin Davidille. kokosi hän kaiken Israelin ja meni Jordanin ylitse. Ja kun hän tuli heidan tykönsä, asettui han heitä vastaan; ja David asettui Syrialaisia vastaan sotaan, ja ne sotivat hänen kanssansa.

18. Ja Syrialaiset pakenivat Israelin edestă. Ja David löi Syrialaisista seitsemän tuhatta vaunua ja neljäkymmentä tuhatta jalkamiestä, ja Sofakin, sodanpäämiehen, tappoi

hān.

19. Ja Hadareserin palvelijat näkivät itsensä löydyiksi Israelilta, ja tekivät rauhan Davidin kanssa, ja olivat hänelte alamaiset. Ja Syrialaiset eivät enää tahtoneet auttaa Ammonin lapsia.

20 Luku.

Rabba voitetaan. Sota Filistealaisten kanssa.

Ja seuraavana vuonna siihen ai-kaan, jolloin kunipkaat lähtevät sotaan, johdatti Joab sotajoukon ja hävitti Ammonin lasten maan, ja tuli ja piiritti Rabban; mutta David oli Jerusalemissa. Ja Joab löi Rabban ja kukisti sen. 2 Sam. 11:1. 12:26 s.

2. Ja David ofti heidan kuninkaansa kruunun hänen päästänsä, ja huomasi sen painavan talentin kultaa, ia siinä oli kalliita kiviä; ja se pantiin Davidin päähän. Ja hän vei myös

sangen paljon saalista kaupungista. 3. Mutta väen, joka siellä oli, vei hän ulos ja leikkasi heidät sahoilla ja rauta-vaunuilla ja kirveillä. Niin teki David kaikille Ammonin lasten kaupungeille. Ja David ja kaikki kansa palasi Jerusalemiin. 2 Sam. 12:13. 4. Sitten nousi sota Gaserissa Filis-

tealaisia vastaan. Silloin lõi Sibekai, Husatilainen, Sippain, joka oli Rafan lapsia; ja he lannistettiin. 2 Sam. 21:18 s. 1 Aik. 11:29, 27:11.

5. Ja vielä nousi sota Filistealaisten kanssa. Ja Elhanan, Jairin poika, löi Lahemin, Goljatin, Gatilaisen, veljen, jonka keihaan varsi oli niinkuin kangas-orsi. 1 Sam. 17:7

 Ja taas nousi sota Gatissa; siellä oli pitkä mies, ja hänellä oli kuusi sormea ja kuusi varvasta, se on neljäkolmattakymmentä. Ja myös hän oli syntynyt Rafalle.

7. Ja han pilkkasi Israelia; mutta Jonatan, Simean poika, Davidin vel-

jen poika, lõi hänet.

8. Nämä olivat syntyneet Rafalle Gatissa; ja he kaatuivat Davidin ja hänen palvelijainsa kätten kautta.

21 Luku.

David rikkoo Herraa vastaan kansan lukemisella. Maa rangaistaan rutolla.

Ja saatana seisoi Israelia vastaan ja kehoitti Davidin lukemaan Israelia. 2 Sam. 24:1 s. 2. Ja David sanoi Joabille ja kan-san ylimmäisille: "menkäät ja luke-

kaat Israel Bersebasta Daniin saakka, ja ilmoittakaat minulle, että tie-

thisin heidan lukunsa."

3. Joab sanoi: "Herra enentäköön kansansa sata kertaa suuremmaksi kuin se nyt on! Herrani kuningas. eivätkö nämä kaikki ole herrani palvelijat? miksi siis herrani vaatii sitä? miksi se tulisi synniksi Israelille?" 4. Mutta kuninkaan sana pysyi vahvana Joabia vastaan Ja Joab meni

ja vaelsi koko Israelia ympäri, ja tu-

li Jerusalemiin.

5. Ja Joab antoi Davidille luetun kansan luvun ; ja koko Israelissa oli yksitoista sataa tuhatta miekalla varustettua miestä; ja Juudassa neljä sataa seitsemänkymmentä tuhatta miekalla varustettua miestä.

6. Mutta Leviä ja Benjaminia ei hän näihin lukenut; sillä Joab kauhistui kuninkaan sanasta. 1 Aik. 27:24. 7. Mutta se asia oli paha Jumalan silmissä; ja Hän löi Israelia.

8. Ja David sanoi Jumalalle: "minä olen suuresti syntiä tehnyt, että minā sen tehnyt olen; mutta kāānnā nyt palvelijasi vääryys pois; sillä minä olen sangen tyhmästi tehnyt!" 9. Ja Herra puhui Gadille, Duvidin

näkijälle, sanoen:

10.,,Mene ja puhu Davidille, sanoen: näin sanoo Herra: kolme minä panen sinun eteesi; valitse itsellesi yksi niistä, ja minä teen sen sinulle. 11. Ja kun Gad tuli Davidin tykö, sanoi hän hänelle: "näin sanoo Her-

ra: valitse itsellesi: 12. joko kolme nälkä-vuotta, taikka kolmen kuukauden pako vihollistesi edessä ja vainollisesi miekan edessä. että se on käsittävä sinut, taikka kolmeksi päiväksi Herran miekka ja ruttotauti maalle,niin että Herran enkeli saattaa turmion kaikille Israelin rajoille! Niin ajattele siis nyt, mitä minun pitää vastaaman lähettäjälleni."

13. David sanoi Gadille: "minun on suuri ahdistus. Kuitepkin tahdon mină langeta Herran käsiin, sillä hanen laupeutensa on sangen suuri en tahdo langeta ihmisten käsiin.

14. Ja Herra antoi ruttotaudin tulla Israeliin; ja Israelista kuoli seitsemänkymmentä tuhatta miestä.

15. Ja Jumala lähetti enkelin Jerusalemiin hukuttamaan sitä. Mutta kun hän hukutti, katsoi Herra siihen ja katui sitä pahaa, ja sanoi enkelille, joka hukutti: "nyt on kyllä, pidätä kätesi!" Ja Herran enkeli seisoi Ornanin, Jebusilaisen, riihen luuvalla.

Ja David nosti silmänsä ja näki Herran enkelin seisovan maan ja taivaan välillä, ja paljastetun miekan hänen kädessänsä ojennettuna Jerusalemin yli. Ja David ja vanhimmat, puetetut säkkipukuun, lankesivat

kasvoillensa.

17. Ja David sanoi Jumalalle: "enkõ minä käskenyt lukea kansaa? mină se olen, joka syntiă tein ja aivan pahoin tein. Mitä nämä lampaat ovat tehneet? Herra, minun Jumalani, olkoon sinun kätesi minua ja minun isäni huonetta vastaan, eikä kansallesi vaivaksi!" 18. Ja Herran enkeli käski Gadin

sanoa Davidille, että David menisi ja rakentaisi Herralle alttarin Ornanin, Jebusilaisen, luuvaan. 2 Aik. 3:1. 19. Ja David meni Gadin sanan mukaan, jonka hän Herran nimeen

puhunut oli.

20. Ja kun Ornan käänsi itsensä. nāki hān enkelin ; ja hānen neljā poikaansa lymyivät hänen kanssaan. Mutta Ornan oli nisuja tappamassa.

21. Ja David meni Ornanin tykö: ja Ornan katsahti ylös ja näki Davidin, ja meni luuvasta ja lankesi kasvoillensa Davidin eteen maahan.

22. Ja David sanoi Ornanille: "anna minulle sen luuvan sija, rakentaakseni siihen Herralle alttaria. anna se minulle täyden rahan maksosta, että vitsaus lakkaisi kansasta."

23. Ja Ornan sanoi Davidille: "ota se itsellesi ja tee, herrani kuningas, niinkuin sinulle kelpaa. Katso, mi-nä annan myös härjät poltto-uhriksi ja aseet puiksi, ja nisut ruoka-uhriksi; kaikki minä annan.

Mutta kuningas David sanoi Ornanille: "ei niin, vaan minä ostan sen täydellä rahalla; sillä en minä ota Herralle sitä, mikä sinun on, enkā tee poltto-uhria maksamatta.

25. Ja David antoi Ornanille siitä paikasta kuuden sadan siklin pai-

non kultaa.

26. Ja David rakensi siinä Herralle alttarin ja uhrasi poltto-uhria **j**a kiitos-uhria. Ja hän huusi Herran puoleen; ja Hän vastasi langetta-malla tulta taivaasta poltto-uhrin 3 Moos. 9:24. 1 Kun. 18:38. alttarille.

27. Ja Herra käski enkelin pistää

miekkansa tuppeen.

busilaisen. luuvassa, uhrasi hän

29. Sillä Herran maja, minkä Mooses oli tehnyt korvessa, ja poltto-uhrin alttari olivat silloin Gibeonin kukku-1 Aik. 16:39. 2 Aik. 1:3. 30. Mutta David ei kuitenkaan taitanut mennä sen eteen kysymään Jumalaa; sillä hän oli peljästynyt Herran enkelin miekkaa.

22 Luku.

David määrää temppelille paikan ja hankkii aineita sen rakentamiseksi.

a David sanoi: "tässä pitää oleman Herran Jumalan huone, ja tässä alttari Israelin poltto-uhria varten!" 2. Ja David käski koota muukalaiset, jotka Israelin maalla olivat; ia hän asetti kivein hakkaajia, hakkaamaan sileitä kiviä Jumalan huoneen rakennukseksi.

3. Ja David hankki paljon rautaa porttien ovien nauloiksi ja vaarnoiksi; ja niin paljon vaskea. ettei sitä

taidettu punnita;

4. ja summattoman määrän sedripuita; sillä Sidonilaiset ja Tyrolaiset loivat paljon sedripuita Davidille. 5. Ja David ajatteli: "poikani Salomo on nuori ja heikko, mutta huone, joka on Herralle rakennettava, on tehtävä sangen suureksi, nimeksi ja kunniaksi kaikissa maissa; sentähden tahdon minä toimittaa hänelle varoja." Ja paljon valmisti David ennen kuolematansa. 6. Ja hän kutsui poikansa Salomon

Herralle, Israelin Jumalalle. 7. Ja David sanoi Salomolle: "poikani! minun mieleni oli rakentaa huonetta Herran, minun Jumalani, nimelle: 2 Sam. 7:2s. 1 Aik. 17:1s. 8. mutta Herran sana tuli minulle lausuen: ,sinä olet paljon verta vuodattanut ja käynyt suuria sotia; sentähden et sinä saa rakentaa minun nimelleni huonetta, koska niin paljon verta olet vuodattanut maan päälleminun edessäni. 1Kun. 5:3. 1Aik. 28:3.

ja käski hänen rakentaa huoneen

Katso, poika on sinulle syntyvä; han on oleva rauhallinen mies. Ja minä annan hänelle levon kaikilta vihollisiltansa hänen ympärillänsä; sillä Salomo on hänen nimensä, ja mină annan rauhan ja levon Israe-

lille hänen elinaikanansa.

10. Hān on rakentava minun nimelleni huoneen, hän on oleva minun poikani, ja minä olen hänen isānsā; ja minā vahvistan hānen ta miestā.

28. Siihen aikaan, kun David näki ! valtakuntansa istuimen Israelissa j-Herran kuulleen häntä Ornanin, Je- jankaikkisesti. 28am. 7:18a. 1 Kun. 5-5.

1 Aik. 17:11 s. Ps. 89:27. Hebr. 1:5. 11. Nyt.minun poikani.olkoonHerra sinun kanssasi, että menestyisit ja rakentaisit Herralle, sinun Jumalallesi huoneen, niinkuin hän sinusta puhunut on!

12. Antakoon vaan Herra sinulle ymmärrystä ja viisautta, ja asettakoon sinut Israelia hallitsemaan ja pitä-

mään Herran, sinun Jumalasi, lain! 13. Silloin sinä menestyt, jos ahkeroitset pitää niitä sääntöjä ja oi-keuksia, joita Herra Mooseksen kautta on käskenyt Israelille. Ole rohkea ja hyvässä turvassa, älä pelkää, äläkä hämmästy! 5 Moos. 31:7 s.

Jos. 1:7. 1 Kun. 2:2 s. 1 Aik. 28:20. 14. Katso, minā olen, vaivassani, valmistanut Herran huoneelle sata tuhatta talenttia kultaa ja tuhannen kertaa tuhannen talenttia hopiaa, ja vaskea ja rautaa määrättömästi, sillä niitä on paljo; minä olen myös toimittanut hirsiä ja kiviä, joihinka vielā taidat lisātā.

15. Ja sinulla on paljo työntekijöi-tä, kivenhakkaajia ja puuseppiä, ja kaikkia taitavia kaikkinaisiin töihin.

16. Kullalla, hopialla, vaskella ja raudalla ei ole määrää. Nouse siis ja tee se; Herra olkoon sinun kanssasi i-17. Ja David käski kaikkia Israelin

vlimmäisiä auttamaan poikaansa Salomoa :

18. "Eikö Herra, teidän Jumalanne. ole teidän kanssanne ja ole antanut teille lepoa joka taholta? Sillä hän on antanut maan asujamet minun käsiini, ja maa on voitettu Herralle ja hänen kansallensa.

Sentähden asettakaat sydämmenne ja sielunne etsimään Herraa, teidän Jumalaanne; nouskaat ja rakentakaat Herralle Jumalalle pyhäkkö, että kannettaisiin Herran liiton arkki ja pyhät Jumalan astiat huoneesen, joka Herran nimelle rakennetaan.

23 Luku.

David asettaa Salomon kuninkaaksi. Leviläisten luku, järjestys ja palvelus. Ja David oli vanha ja elämästä kyllääntynyt; ja hän asetti poikansa Salomon Israelin kuninkaaksi

1 Kun. 1:13,33 s. 2. Ja hän kokosi kaikki ylimmäiset

Israelissa, ja papit ja Leviläiset. 3. Ja Leviläiset luettiin hamasta kolmenkymmenen vuoden ikäisistä ja sen ylitse. Ja heidän lukunsa oli kahdeksanneljättäkymmentä tuhat-

4. "Näistä olkoon," sanoi hän, "neljäkolmattakymmentä tuhatta teettäină Herran huoneessa, ja kuusituhatta virkamiestā ja tuomaria;

5 Moos, 16:18. 5. ja neljä tuhatta oven vartijaa ja neljätuhatta niitä, jotka Herralle kiitosta veisaavat kanteleilla, jotka. minä teettänyt olen Herran ylistyk-seksi "

.6. Ja David jakoi heidät osakuntiin Levin lasten, Gersonin, Kehatin ja Merarin mukaan. 1 Moos. 46:11. 2Moos. 6:17.

4 Moos. 3:17 s. 1 Aik. 6:1 s. 2 Aik. 29:25. 7. Gersonilaisista olivat Laedan ja

Simei. 8. Laedanin lapset: ensimmäinen

Jehiel, ja Setam ja Joel, kolme; 9. Simein lapset. Selomit, Hasiel ja Haran, kolme. Nämä olivat Laedanin perhekuntain ylimmäiset.

10. Ja Simein lapset olivat: Jahat, Sina, Jeus ja Beria. Nāmā neljā

olivat Simein lapset.

 Jahat oli ensimmäinen, Sina toinen. Mutta Jeuksella ja Berialla ei ollut monta lasta; sentāhden luettiin ne yhdeksi isän-huoneeksi.

12. Kehatin lapset: Amram, Jishar,

Hebron ja Ussiel, neljä.

13. Amramin lapset: Aaron ja Mooses. Mutta Aaron eroitettiin, koska hän oli pyhitetty kaikkein pyhimmälle, han ja hänen poikansa ijankaikkisesti, kantamaan suitsutusta Herran edessä, ja palvelemaan häntä, ja siunaamaan hänen nimeensä ijankaikkisesti. 2 Moos. 6:20, 28:1.

4 Moos. 6:23 s. 5 Moos. 10:8. 21:5. Hebr. 5:4. 14. Ja Mooseksen, Jumalan miehen, lapset luettiin Leviläisten sukukun-

taan.

15. Mooseksen lapset olivat: Gersom ja Elieser. 2 Moos. 2:22. 18:3 s. 16. Gersomin lapset: ensimmäinen

oli Sebuel.

17. Elieserin lapset: ensimmäinen oli Rehabia. Ja Elieserillä ei ollut muita lapsia; vaan Rehabian lapsia oli paljon enempi.

18. Jisharin lapset: Selomit, ensim-

mäinen.

Hebronin lapset: Jeria, ensimmäinen, Amaria, toinen, Jahasiel, kolmas, ja Jakmeam, neljäs.

1 Aik. 24:23. 20. Ussielin lapset: Mika, ensimmäinen, ja Jisslja, toinen

21. Merarin lapset: Maheli ja Musi. Mahelin lapset: Eleasar ja Kis. 22. Mutta Eleasar kuoli, eikä ollut

hänellä poikia, vaan tyttäriä, jotka heidän veljensä, Kisin pojat, naivat. 23. Musin lapset: Maheli, Eder ja

Jeremot, kolme.

 Nămă ovat Levin lapset heidăn isäinsä huoneitten mukaan, sukukuntain päämiehet, jotka nimien luvun mukaan miehittäin luetut olivat, jotka tekivät viran töitä Herran huoneen palveluksessa, kahdenkymmenen ajastaikaisista ja sen

25. Silla David sanoi: "Herra, Israelin Jumala, joka on asuva Jerusalemissa ijankaikkisesti, on antanut

kansallensa levon;

 sentähden ei Leviläistenkään enää tarvitse kantaa majaa kaikkine kaluinensa palvelusta varten. 27. Sillä Davidin viimeisten sanain

mukaan Levin lapset luettiin kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse. 28. Sillä heidän piti seisoman Aaronin lasten sivussa palvelemassa Herran huoneessa, kartanoilla ja kammioissa, ja kaikkinaisissa pyhitetyn puhdistuksissa, ja kaikissa viran tõissä Herran huoneessa.

29. ja oleman katsomusleipien, hienojen-jauhojen, ruoka-uhrien, happamattomien kakkujen, pannujen, halstarien ja kaikkien vaakain ja

mittain vartijat,

30. ja seisoman joka aamu kiittämässä ja ylistämässä Herraa, niin

mvös illalla.

31. ja uhraamassa Herralle kaikkinaiset poltto-uhrit sabbatteina, uudella kuulla ja juhlapäivinä, luvun ja määräyksen mukaan, alati Herran edessä,

32. ja ottamassa vaarin seurakunnan majasta ja pyhäkön vartioista. ja Aaronin lasten, heidān veljeinsā, vartioista, Herran huoneen palveluk-

sessa.

24 Luku.

Papit jaetaan arvalla neljäänkolmatta vuoroon. Leviläiset eroitetaan virkoihinsa.

Nämä olivat Aaronin lasten osa-kunnat: Aaronin pojat: Nadab,

Abihu, Eleasar ja Itamar.

2. Mutta Nadab ja Abihu kuolivat ennen isäänsä, eikä heillä ollut lasta. Ja Eleasar ja Itamar tulivat papiksi. 8 Moos. 10:1 s. 4 Moos. 3:4. 26:61.

Ja David ynnä Sadok, Eleasarin lapsista, ja Ahimelek, Itamarin lapsista, määräsivät järjestyksen heidän

palveluksessansa.

4. Ja useammat päämiehet löydettiin Eleasarin kuin Itamarin lapsista; ja he jakoivat heidätnäin: Eleasarin lapsista kuusitoista ylimmäistä hei-1 Aik. 24:28 s. | dän isäinsä huoneessa, ja Itamarin lapsista kahdeksan heidän isäinsä

Ja he jakoivat heitä arvalla sekä edelliset että jälkimäiset; sillä Eleasarin ja Itamarin lapset olivat päämiehet pyhäkössä ja päämiehet Ju-

malan edessä.

6. Ja Semaja, kirjoittaja, Netanee-lin poika, Leviläisistä, merkitsi heidan nimensa kuninkaan edessa, ja päämiesten ja papin Sadokin, ja A-himelekin, Abjatarin pojan, ja pappein ja Leviläisten, ja ylimmäisten isäin edessä. Yksi perhekunta aryottiin aina vuorotellen Eleasarin suvusta ja Itamarin suvusta.

Ja ensimmäinen arpa lankesi Jojaribille, toinen Jedajalle,

8. kolmas Harimille, neljäs Seorimille.

9. viides Malkijalle, kuudes Mijamille.

seitsemäs Hakkosille, kahdek-

sas Abijalle, Lnuk. 1:5. 11. yhdeksås Jesualle, kymmenes

Sekanialle. 12. vhdestoista Eliasibille, kahdes-

toista Jakimille,

13. kolmastoista Huppalle, neljästoista Jesebabille.

14. viidestoista Bilgalle, kuudestoista

lmmerille, 15. seitsemästoista Hesirille, kahdek-

sastoista Happisesille, 16. ykdeksāstoista Petahialle, kah-

deskymmenes Jeheskelille, 17. yhdeskolmatta Jakinille,kahdeskolmatta Gamulille,

18. kolmaskolmattaDelajalle,neljäs-

kolmatta Maasialle.

Tāmā on heidān jārjestyksensā heidan virassansa, menemaan Herran huoneesen määr äyksen mukaan, joka oli annettu heidän isänsä Aaronin käden kautta; niinkuin Herra, Israelin Jumala, heidän oli käskenyt. 20. Muiden Levin lasten luvussa oli Amramin lapsista, Subael; Suhaelin lapsista: Jehdeja;

21. Rehabian lapsista: Jesija oli heis-

tā ensimmäinen,

22. Jitseharilaisista oli Selomot; Selomotin lapsista: Jahat.

23. Jerijan lapset: Amaria toinen, Jahasiel kolmas, Jekameam neljäs. 1 Aik. 23:19 s.

24. Ussielin lapset: Mika. Mikan lapsista: Samir.

25. Mikan veli oli Jesija ; Jesijan lap-

sista: Sakaria. 26. Merarin lapset: Maheli ja Musi;

Jaesijan, hänen poikansa, lapset.

27. Merarin lapset Jaesijasta, hänen sa ju veljein poikansa: Soham, Sakkur ja Ibri. kaksitoista;

28. Mahelin poika oli Eleasar: hänellä ei ollut yhtään poikaa.

29. Kisistä, Kisin lapset: Jerahmeel. 30. Musin lapset: Maheli, Eder ja Jerimot. Ne ovat Leviläisten lapset heidän isäinsä huoneitten mukaan. 31. Ja nāmātkin heittivāt arpaa velieinsä Aaronin lasten kanssa kuningas Davidin edessä, ja Sadokin ja Ahimelekin, ja ylimmäisten isäin edessä, pappein ja Leviläisten seas-

ylimmäinen isistä pienim-

25 Luku. David määrää temppelin veisaajat.

mänkin veljensä kanssa.

Ja David sodanpäämiesten kanssa eroitti virkoihin Asafin. Hemanin ja Jedutunin lapset, pyhät veisaajat harpuilla, kanteleilla ja symbaleilla; ja tāmā oli niiden luku, jotka virkaa toimittivat, työ-alansa mukaan. Asafin lapsista: Sakkur, Josef, Netania, Asarela, Asafin pojat, Asa-fin johdon alla, joka profetan hen-

gessä veisasi kuninkaan tykönä. 3. Jedutunista, Jedutunin lapset: Gedalia, Seri, Jesaja, Hasabia ja Mattitia, ne kuusi, harpuilla, heidän isänsä Jedutunin johdon alla, joka profetan hengessä veisasi kiittäin ja

ylistäin Herraa.

4. Hemanista: Hemanin lapset Bukkija, Mattania, Ussiel, Sebuel ja Jerimot, Hanania, Hanani, Eliata, Giddalti ja Romamti-Eser, Josbekasa, Malloti, Hotir, Mahasiot;

nämä olivat kaikki Hemanin lapsia, joka oli kuninkaan näkijä Jumalan sanassa, Hänen voimansa sarvea koroittamaan ; ja Jumala oli antanut Hemanille neljätoistakymmen-

tä poikaa ja kolme tytärtä. 6. Nämät kaikki olivat isäinsä käden alla, veisaamassa Herran huoneessa, symbaleilla, kanteleilla ja harpuilla, Jumalan huoneen virassa; he olivat kuninkaan, Asafin, Jedutunin ja Hemanin johdon alla. 1 Aik. 23:6.

7. Ja heidan ja heidan veljeinsa luku, jotka kaikki olivat oppineet ja ymmärtäväiset Herran veisussa, oli kaksi sataa ja kahdeksanyhdeksättäkymr •entä.

8. Ja h: neittivät arpaa virantoimituksestaan niin pieni kuinsuurikin, opettaja niinkuin opetuslapsikin.

9. Ja ensimmäinen arpa lankesi Asafille, Josefille, toinen Gedalialle ja hänen veljillensä ja pojillensa: ja heitä oli kaksitoista;

10. kolmas Sakurille, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä oli

11. neliäs Jisrille, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heilä oli kaksitoista:

12. viides Netanialle, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä

oli kaksitoista:

13. kuudes Bukkialle, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä oli kaksitoista

14. seitsemäs Jesarelalla, hänen poikainsa ja velieinsä kanssa: ja heitä

oli kaksitoista:

15. kahdeksas Jesajalle, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa; ja heitä oli kaksitoista:

16. yhdeksäs Mattanialle, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä

oli kaksitoista;

17. kymmenes Simeille, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä oli kaksitoista;

18. vhdestoista Asareelille, hänen poikainsa ja velieinsä kanssa: ja heitä oli kaksitoista:

19. kahdestoista Hasabialle, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja hei-

tā oli kaksitoista;

20. kolmastoista Subaelille, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa; ja heitā oli kaksitoista;

21. neljästoista Mattitialle, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitā oli kaksitoista:

22. viidestoista Jeremotille, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja hei-

tā oli kaksitoista;

23. kuudestoista Hananialle, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä oli kaksitoista;

24. seitsemästoista Josbekasalle.hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa : ja

heitā oli kaksitoista;

25. kahdeksastoista Hananille, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä oli kaksitoista:

26. yhdeksästoista Mallotille, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja

heitä oli kaksitoista;

27. kahdeskymmenes Elijatalle, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä oli kaksitoista;

28. yhdeskolmatta Hotirille, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä

oli kaksitoista;

29. kahdeskolmatta Giddallille, hänen poikainsa ja velieinsä kanssa: ja heitä oli kaksitoista:

30. kolmaskolmatta Mahesjotille.hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa : ja

heitā oli kaksitoista; neljäskolmatta Romamti-Eseril-

le, hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa: ja heitä oli kaksitoista.

26 Luku.

Temppelin ovenvartijat. Herran huoneen tavarain vartijat ja tuomarit.

venvartijain osakunnat: Korahilaisista oli Meselemia, Koren poi-

ka, Asafin lapsia.

2. Meselemian lapset olivat: hänen esikoisensa Sakaria, toinen Jediael. kolmas Sebadia, neljäs Jatniel,

3. viides Elam, kuudes Johanan.

seitsemäs Eljoenai.

4. Obed-Edomin lapset olivat. hänen esikoisensa Semaja, toinen Josabad, kolmas Joah, neljās Sakar, viides Netaneel,

5. kuudes Ammiel, seitsemäs Isaskar, kahdeksas Peultai; sillä Juma-

la oli siunannut hänet.

Ja hänen pojallensa Semajalle syntyi poikia, jotka heidän isänsä huoneessa hallitsivat; sillä he olivat urhoolliset miehet.

7. Semajan lapset: Otni, Refael, Obed ja Elsabad, jonka veljet olivat etevat miehet, Elihu ja Semakia.

8. Nämä kaikki olivat Obed-Edomin lapsia, he ja heidän lapsensa ja veljensä olivat lujat ja kelvolliset miehet virassansa: kaksiseitsemättäkymmentă Obed-Edomista.

Meselemialla oli lapsia ja veljiä, kelvollisia miehiä, kahdeksantoista.

Ja Hosalla, Merarin lapsista, oli poikia: kaikkein jaloin oli Simri; vaikka ei hän ollut esikoinen, asetti isā hānet kuitenkin pāāmieheksi;

11. toinen Hilkija, kolmas Tebalia, neljäs Sakaria; kaikki Hosan lapset

ja veljet: kolmetoista.

12. Näillä ovenvartijain osakunnilla, ja miesten päälliköillä oli vartiotoimi heidän veljeinsä kanssa, palvellessansa Herran huoneessa.

Ja he heittivät arpaa, pieni niinkuin suurikin, kukin suvussansa, jokaisesta portista. 1 Aik. 24:31. 25:8.

14. Arpa itään päin lankesi Selemialle; ja hänen poikansa Sakaria, joka oli toimellinen neuvossa, heitti arvan, ja hänen arpansa lankesi poh-

jaan päin; 15. Obed-Edomille etelään päin**; ja** hänen pojillensa varastohuoneen

16. ja Suppimille ja Hosalle länteen päin, Salleketin portille, josta mennään ylös ahteelle, jossa vartijat seisoivat toinen toistansa vastaan

17. Itään päin oli kuusi Leviläistä, pohjaan påin neljä joka päivä, etelään päin neljä joka päivä, ja varastohuoneen luona kaksi ja kaksi: 18. Parbarin kohdalla länteen päin neljä tiellä, ja kahdet itse Parbarin

19. Nämä ovat ovenvartijain osakunnat, Korahilaisten lasten ja Merarin lasten kesken.

20. Leviläisistä oli Ahija Jumalan huoneen tavarain ja pyhitettyjen ta-

varain haltija.

21. Laedanin lapset, Gersonin lapset Laedanista: Laedanin; Gersonilaisen, sukujen päämiehet, Jehieliläiset.

22. Jehieliläisten lapset ja Setam ja hänen veljensä Joel, olivat Herran huoneen tavarain vartijoina.

23. Amramilaisista, Jiseharilaisista, Hebronilaisista ja Usielilaisista

24. oli Sebuel, Gersomin poika, Mooseksen pojan poika, tavarain pää-

mies.

25. Ja hänen veljellänsä Elieserillä oli poika, Rehabia, ja hänen poikansa Jesaja, hänen poikansa Joram, hånen poikansa Sikri, ja hänen poi-

kansa Selomøt.

26. Tämä Selomot ja hänen veljensä olivat kaikkein pyhäin tavarain yli, jotka kuningas David ja ylimmäiset isät, tuhanten ja satain päämiehet, sotajoukon päämiehet olivat pyhittäneet.

27. Sodasta ja saaliista olivat he ne pyhittäneet Herran huoneen ylläpi-

tāmiseksi;

4 Moos. 31:25 s. 28. kaikki mitä näkijä Samuel, ja Saul, Kisin poika, ja Abner, Nerin poika, ja Joab, Serujan poika, olivat pyhittäneet, ja kaikki pyhitetyt olivat Selomitin ja hänen veljeinsä kāden alla.

29. Jiseharilaisista oli Kenania poikinensa asetettu ulkonaisen työn haltijaksi ja tuomariksi Israelissa;

30. Hebronilaisista Hasabia ja hänen veljensä, kelvolliset miehet, tuhannen ja seitsemän sataa, asetetut virkaan Israelissa, tuolla puolen Jorda-nia länteen päin, kaikkinaisiin Herran asioihin ja kuninkaan palvelukseen.

31. Hebronilaisista oli Jerija, Hebronilaisten päämies, heidän sukukuntainsa ja isäinsä joukossa. Ja neljäntenäkymmenentenä kuningas Davidin hallituksen vuonna etsittiin ja löydettiin heidän seassansa kelvollisia miehiä Gileadin Jaeserissa.

32. Ja hänen veljensä, kelvolliset miehet, olivat kaksituhatta ja seitsemān sataa, isā in pāā miehiā. Ja kuningas David asetti heidät Rubenilaislen, Gadilaisten ja puolen Manas-sen sukukunnan yli, kaikkiin Jumalan ja kuninkaan asioihin:

27 Luku.

Kuninkaan sotaväestö. Israelin sukukuntain päämiehet. Kuninkaan virkamiehet.

[a Israelin lapset heidän lukunsa mukaan, isain päämiehet. tuhanten ja satain ruhtinaat, ja virkamiehet, jotka toimittivat kuninkaan palvelusta osakunnittain, mennen ja tullen jokainen kuukautenansa, joka kuukautena ajastajassa: jokaisessa sota-joukossa oli neljäkolmattakym-

mentä tuhatta.

2. Ensimmäisen joukon päänä ensimmäisellä kuukaudella oli Jasobeam, Sabdielin poika, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta. 1 Aik. 11:11.

3. Hän oli Peresin lapsia, kaikkein sodanpäämiesten ylimmäinen, en-

simmäisenä kuukautena.

4. Toisen kuukauden joukon päänă oli Dodai, Ahohilainen, ja Miklot, hänen joukkonsa päällikkönä; ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta. 2 Sam. 23:9 s.

5. Kolmannen joukon päämies kolmantena kuukautena oli Benaja, papin Jojadan poika, hän oli päänä; ja hänen joukossansa oli neljäkol-

mattakymmentä tuhatta.

6. Tämä Benaja oli väkevä kolmenkymmenen joukossa ja kolmenkymmenen päämies; ja hänen joukkonsa oli hänen poikansa Ammisabadin alla. 2 Sam. 23:22 s. 7. Neljäs, neljäntenä kuukautena. oli Asahel, Joabin veli, ja hänen jälkeensä Sebadia, hänen poikansa, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta. 2 Sam. 2:18 s.

1 A1k. 11:26 s. 8. Viides, viidentenä kuukautena, oli päämies Samehut, Jisrahilainen, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakyminentä tuhatta.

9. Kuudes, kuudentena kuukautena, oli Ira, Ikeksen, Tekoilaisen poika; ja hänen joukossansa oli neljä-

kolmattakymmentä tuhatta. 10. Seitsemäs, seitsemäntenä kuukautena, oli Heles, Pelonilainen, Efraimin lapsia; hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

11. Kahdeksas, kahdeksantena kuukautena, oli Sibbekai, Husatilainen, Sarehilaisista; ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

12. Yhdeksäs, yhdeksäntenä kuu-kautena, oli Abieser, Anatotilainen Benjaminista; ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta. Kymmenes, kymmenentenä kuu-

kautena, oli Maherai, Netofatilainen

Sarehilaisista; ja hänen joukossansa | oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

14.Yhdestoista,yhdentenätoistakuukautena, oli Benaja, Piratonilainen, Efraimin lapsia, ja hänen joukos-sansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.

15. Kahdestoista, kahdentenatoista kuukautena, oli Heldai, Netofatilainen Otnielista; ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.

16. Israelin sukukuntain ylimmäiset: Rubenilaisten päämies oli Elieser, Sikrin poika, Simeonilaisten.

Sefatia, Mackan poika; 17. Leviläisten: Hasabia, Kemuelin poika; Aaronilaisten: Sadok;

18. Juudan: Elihu, Davidin veljistā; Isaskarin: Omri, Mikaelin poika; 19. Sebulonin, Jismaja, Obadian poika ; Naftalin : Jerimot, Asrielin poika;

20. Efraimin lasten: Hosea, Asasian poika, puolen Manassen sukukun-

nan: Joel, Pedajan pojka:

21. puolen Manassen sukukunnan Gileadissa: Jiddo, Sakarian poika; Benjaminin: Jasiel, Abnerin poika; 22. Danin: Asareel, Jerohamin poi-

ka. Nämä ovat Israelin sukukuntain

päämiehet.

 Mutta David ei lukenut niitä, jotka olivat kahdenkymmenen vuotiset ja sită nuoremmat; sillă Herra oli luvannut enentää Israclin niinkuin taivaan tähdet. 1 Moos. 15:5. 22:17 26:4.

32:12. 4 Moos. 1:3. 24. Joab, Serujan poika, oli ruvennut lukemaan, eikä sitä täyttänyt, ja siitä tuli viha Israelin päälle; ja se luku ei tullut kuningas Davidin aikakirjaan.

2 Sam. 24.13 s. 1 Aik. 21:4 s. 25. Kuninkaan tavaran yli oli Asmavet, Adielin poika; tavarain yli maalla, kaupungeissa, kylissä ja linnoissa: Jonatan, Ussijan poika.

26. Peltomiesten yli, jotka maata viljelivät, oli Esri, Kelubin poika. Viinimäkien yli oll Simei Ramatilainen; viinikellarein ja viinivarastojen yli Sabdi, Sifmiläinen.
 Oljypuiden ja metsäfiikuna-pui-

den yli, jotka kasvoivat laaksossa, oli Baul Hanan, Gadarilainen; öljy-

varastojen yli: Joas.

29. Luidunhärkäin yli Saronissa oli Sitrai, Saronilainen; mutta härkäin yli laaksoissa Safat, Adlain poika;

30. Kamelein yli: Obil, Ismaelilainen, aasein yli: Jehedia, Meronoti-

lainen ,

31 Lammasten yli: Jasis, Hagarilainen, nämä kaikki olivat päämiehet kuningas Davidin omaisuuden yli.

neuvonantaja, toimellinen mies ja hyvin oppinut. Jehiel, Hahmonin poika,oli kuninkaanlastenhoitajana. 33. Ja Ahitofel oli kuninkaan neu-

vonantaja, ja Husai, Arkilainen, oli kuninkaan ystävä. 28am. 15:12,37. 34. Ja Ahitofelin jälkeen oli Jojada, Benajan poika, ja Ebjatar. Ja Joab

oli kuninkaan sodanpäämies.

2 Sam. 8:16 s. 1 Aik. 18:15 s.

28 Luku.

David puhuu Is:aelin päämiehille ja pojallensa Salomolle.

Ja David kokosi kaikki Israelin päämiehet, sukukuntain päämiehet ja sotajoukkojen päämiehet jotka kuningasta palvelivat, tuhanten ja satain päämiehet, kuninkaan ja hänen poikansa omaisuuden ja karjan päämichet, kamaripalvelijat, ja sankarit ja kaikki urhoolliset miehet. Jerusalemiin.

2. Ja kuningas David nousi seisoalle ja sanoi: "veljenija kansani, kuul-kaat minua! minä olin aikonut rakentaa Herran liiton arkin lepohuoneen, Jumalamme jalkain astinlaudan, ja valmistin itseni rakentamaan: 2 Sam. 7:1 s. 1 Kun. 8:17 s. 1 Aik. 17:1 s. 22:7s. 3. mutta Jumala sanoi minulle: ,et

sină saa rakentaa minun nimelleni huonetta; rillä sinä olet sotamies ja olet paljon verta vuodattanut.

1 Kun. 5:3. 4. Ja Herra, Israelin Jumala, on valinnut minut koko minun isäni huoneestaIsraelin kuninkaaksi ijankaikkisesti; sillä hän on Juudan valinnut hallitsijaksi, ja Juudan huoneesta minun isäni huoneen, ja minä olen ollut isäni lapsista hänelle niin otollinen, että hän teki minut koko Israelin kuninkaaksi. 1 Moos. 49:8 s.

1 Sam. 16:1,12 s. 2 Sam. 18:15. 1 Aik. 5:2. 5. Ja kaikista pojistani, - sillä Herra on antanut minulle monta poikaa, - on hän valinnut poikani Salomon istumaan Herran valtakun-

nan istuimella Israelin yii.

1 Aik. 17:11 s. Viis. 9:7. 6. Ja on puhunut minulle: ,poikasi Salomo on rakentava minun huoneeni ja kartanoni; sillä minä olen hänenvalinnut pojakseni, ja minä olen hänen isänsä,

ja vahvistan hänen valtakuntansa ijankaikkisesti, jos hän vahvana pysyy pitäessään minun käskyni ja oikeuteni, niinkuin tänäpäivänä.

8 Nytsiis, koko Israelin, Herran seurakunnan silmäin edessä ja meidän Jumalamme korvissa, pitäkäät ja tut-32. Ja Davidin seta, Jonatan, oli kistelkaat kaikki Herran, teidan Jumalanne, käskyt, että te omistaisitte! taman hyvän maan ja jättäisitte sen perrinnöksi lapsillenne teidän jäl-

keenne ijankuikkisesti!

 Ja sinä, poikani Salomo! tunne isäsi Jumala ja palvele häntä kaikesta sydämmestä ja hyvällä mielellä. Sillä Herra tutkistelee kaikki sydämmet ja ymmärtää kaikkein ajatusten aikomiset. Jos sinä etsit häntä, niin sinä loydat hanet, jos sinā luovut hānestā, niinhänsinun hylkää ijankaikkises-5 Moos. 10:17. 1 Sam. 16:7. 2 Aik. 15:2. Ps. 7:10. Jes. 55:6. Jer. 11:20, 17:10. 20:12.

10. Katso nyt, koska Jumala on sinut valinnut rakentamaan hänelle huonella pyhäksi paikaksi; pysy vahva-

na ja tee min!"

11. Ja David antoi pojallensa Salomolle esihuoneen muodon ja päähuonetten ja tavarahuonetten, yli-salien ja sisä-kammioitten, ja armoistuimen huoneen muodon,

12. ja kaikkien niiden muodon, jotka hänen mielessänsä olivat, Herran huoneen kartanoista ja kaikista kammioista ympärinsä, Jumalan huoneen tavara-aitoista ja pyhitettyjen

lavaroitten aitoista,

13. ja edelleen määräyksiä pappein ja Levilaisten järjestyksestä ja kaikısta Herran huoneen virkatöistä, kaikkein astrain muodosta Herran huoneen palveluksessa

14. Kultaa hän määräsikullan painon mukaan kaikkihin astioihin joka virassa; ja jokaiseen hopea-astiaan pai-

nonsa, jokaiseen astiaan joka virussa. 15. Ja han antoi kullan painon kullaisille kynttiläjaloille ja kultaisille lampuille, jokaiselle kynttiläjalalle jalampulle painonsa; ja hopea-kynt-liläjaloille ja niiden lampuille painonsa, jokaisen kynttiläjalan viran mukaan;

ja kultaa näkyleipäin pöydiksi. jokaiselle pöydälle painonsa, ja myös

hopeaa hopeapöydiksi;

17. ja puhdasta kultaa hangoiksi, maljoiksi ja kannuiksi; kultaa myös kullapikareiksi, jokaiselle pikarille painonsa: hopeaa hopeapikareiksi. jokaiselle pikarille painonsa;

18. ja savu-alttariksi puhdistettua kultaa painonsa mukaan; ja kultaislen Kerubimein ratasten muodon, jolka levittävät siipensä ja peittävät Herran liiton arkin. Ps. 18:11.

19. "Kaikki nämä ovat minulle an-nelut." sanoi hän, "kirjoitettuna Herran kāden kautta, joka antoi minun tietää kaikkein tõiden muodon.'

20. Ja David sanoi pojallensa Salo-

molle: "ole vahva ja miehuullinen, ja tee niin, älä pelkää, äläkä hämmästy! silla Herra Jumala, minun Jumalani, on sinun kanssasi. Hän ei ota kättänsä pois sinusta, eikä hylkää sinua siksi kuin olet kaikki työt päättänyt palvelusvirkaa varten Jumalan huoneessa. 5 Moos. 31:7 s. Jos. 1:7. 1 Aik. 22:13.

21. Ja katso, tässä on pappein ja Leviläisten osastot, jotka toimittavat kaikellaista virkaa Jumalan huoneen palveluksessa; ja sinun kanssasi on hyväntahtoisia ja ymmärtäväisiä kaikkeen virkaan, niin myös päämiehet ja knikki kansa, kaikissa a-

sioissasi."

29 Luku.

Davidin ja päämiesten lahjat, Davidin rukous. Saiomo voideilaan. David kuolee.

Ja kuningas David sanoi koko seu-rakunnalle: "Salomo, minun poikani, ainoa, jonka Jumala on valin-nut, on vielä nuori ja heikko, ja työ on suuri; sillä ei se ole ihmisen asumasija, vaan Herran Jumalan.

2. Ja minā olen kaikesta voimastani toimittanut Jumalani huoneelle kultaa kultakaluiksi, hopeaa hopeaisiksi, vaskea vaskisiksi, rautaa rautaisiksi kaluiksi, puita puu-aseiksi, ja onikin kiviä, juoloskiviä kiiltokiviä pilkullisia kiviä ja kaikkinaisia kalliita kiviä, ja marmorikiviä viljalta.

3 Vielā annan minā, koska Jumalan huone on minulle kallıs, mită minun omani on, kultaa ja hopeaa, yli sen kaiken, minkä olen ennen toimittanut pyhää huonetta varten: 4. kolme tuhatta talenttia ofirin kul-

taa ja seitsemän tuhatta talenttia puhdasta hopeaa, huonetten seinäin si-

laamiseksi,

5. kultaa kultaisiin, ja hopeaa hopeaisiin, ja kaikkinaisiin töihin, taiteilijain käden kautta. Ja kuka on tänäpäivänä hyväntahtoinen täyttämään kättänsä Herrulle?"2 Moos. 35:4 s.

6. Niin isäin päämiehet ja Israelin sukukuntain päämiehet, ja tuhanten ja satain päämiehet, ja kuninkaan töiden päämiehet olivat hyväntahtoiset, 2 Moos. 35:21 s. 4 Moos. 7:2 s. 10 s. 1 Aik. 28:1 s.

7. ja antoivat Jumalan huoneen palvelukseen viisi tuhatta talenttia kultaa, ja kymmenen tuhatta kultapenninkiä; ja kymmenen tuhatta talent-tia hopeaa, kahdeksantoista tuhatta talenttia vaskea, ja sata tuhatta talenttia rautaa.

8. Ja se, jonka hallussa oli kiviä, antoi ne Herran huoneen tavaroihin, Jehielin, Gersonilaisen käteen.

1 Aik. 26:21 s.

9. Ja kansa iloitsi, että he hyvästä tahdosta antoivat; sillä he antoivat Herralle vakaasta sydämmestä, vapaasta tahdostansa. Ja kuningas David oli myös sangen suuresti iloissansa.

10. Ja David kiitti Herraa kaiken seurakunnan edessä ja sanoi: "kiitetty ole sinä Herra, Israelin, meidän isāmme,Jumala ijankaikkisesta ijan-

kaikkiseen!

11. Sinun, Herra, on suuruus, ja voima, ja kunnia, ja voitto, ja korkeus; sillä kaikki, mitä taivaassa ja maan päällä on, se on sinun! Sinun, Herra, on valtakunta, ja sinä olet korotettu kaikkien päämieheksi!

Matt. 6:13, 1 Tim. 1:17, Ilm. 4:11, 5:13, 12. Rikkaus ja kunnia tuleesinulta, ja sinä hallitset kaikki, ja sinun kädessäsi on väki ja voima; sinun vallassas on tehdä kaikki suureksi ja väkeväksi!

13. Ja nyt, meidän Jumalamme! me kiitämme sinua, ja ylistämme sinun

kunniasi nimeä!

 Sillä mikä minä olen, ja mikä on minun kansani, että me olisimme voineet antaa näitä lahjoja? sillä se on kaikki sinulta tullut, ja sinun kädestási olemme antaneet sinulle.

 Sillä me olemme vieraat ja muukalaiset sinun edessäsi, niinkuin kaikki meidän isämmekin; meidän päivämme ovat maan päällä niinkuin varjo, eikä täällä ole mitään odottamista. Ps.39:13. 90:5 s. 102:12. 119:19

Job. 8:9. 14:2. Saarn, 7:1. Vns. 2:5. Hebr. 11:13.

16. Herra, meidän Jumalamme! kaikki tämä ylellisyys, jonka olemme valmistaneethuoneen rakentamiseksi sinun pyhälle nimellesi, se on kaik-ki tullut sinun kädestäsi, ja sinun ne

kaikki ovat.

17. Minun Jumalani! minā tiedān, että tutkistelet sydämmen ja rakastat vakuutta. Yksivakaisesta sydämmestā olen minā vapaalla mielella namā kaikki antanut. Ja olen nyt ilolla nähnyt tämän sinun kansasi, joka tässä on, hyvällä mielellä antavan sinulle.

1 Aik. 28:9. Ps. 7:10. Ilm. 2:23. Herra, meidān isāimme Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumala! pidä ijankaikkisesti tämänkaltainen mieli ja tahto kansasi sydämmessä, ja käännä heidän sydämmensä sinun puo-

kaa sydän pitämään sinun käskysi. todistuksesi ja sääntösi, niin että hän tekisi ne kaikki ja rakentaisi tämän asumasijan, jonka minä olen valmistanut."

Ja David sanoi kaikelle seurakunnalle: "kiittäkäät Herraa, teidän Jumalatanne!'' Ja kaikki kansa kiitti Herraa, heidän isäinsä Jumalaa, lankesi maahan ja kumartui Herran e-

teen, ia kuninkaan eteen.

21. Ja he uhrasivat Herralle uhrin: ia toisena päivänä uhrasivat he polttouhrin Herralle, tuhannen härkää. tuhannen oinasta, tuhannen karitsaa ja niitten juoma-uhrin, ja monta muuta uhria kaiken Israelin edessä.

22. Ja he sõivät ja joivat sinä päivänä sangen suurella ilolla Herran edessä, ja tekivät Salomon, Davidin pojan, toisen kerrankuninkaaksi ja voitelivat hänet Herralle hallitsijaksi, ja

Sadokin papiksi.

23. Ja Salomo istui Herran istuimelle kuninkaaksi isänsä Davidin sijaan, ja oli onnellinen; ja koko Israel oli hänelle kuuliainen.

24. Ja myös kaikki päämiehet ja sankarit ja kaikki kuningas Davidin lapset antoivat itsensä kuningas Salo-

mon alle.

25. Ja Herra teki Salomon vlen suureksi kaiken Israelin edessä, ja antoi hänelle kuuluisan valtakunnan. jonkakaltaista ei yhdelläkään kuninkaalla Israelissa hänen edellänsa ole 1 Kun. 2:12. 3:13. 10:23 s. 2 Aik. 1.1.

26. Ja David, Isain poika, oli ollut

koko Israelin kuningas.

27. Ja aika, jonka hän oli Israelin kuninkaana, oli neljäkymmentä ajastaikaa. Hebronissa hän hallitsi seitsemän ajastaikaa ja Jerusalemissa kolme neljättäkymmentä.

2Sam 5.4s 1 Kun. 2:11. 1 Aik. 3:4. 28. Ja hän kuoli hyvällä ijällä, kyllääntyneenä elämästä, rikkaudesta ja kunniasta; ja hänen poikansa Salomo tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

29 Ja kuningas Davidin teot, ensimmäiset kuin viimeisetkin, katso, ne ovat kirjoitetut näkijän Samuelin ajantiedossa, ja profetta Natanin ajantiedossa, ja näkijän Gadin ajantiedossa. 1 Aik. 21:9.

30. ynnä kaiken hänen hallituksensa, ja urhoollisuutensa kanssa ja tapaukset, jotka häntä ja Israelia ja 19. Ja anna pojalleni Salomolle va- | kaikkiamaan valtakuntiakohtasivat.

TOINEN AIKAKIRJA.

I Luku.

Salomon uhri ja rukous, viisaus ja voima. Ja Salomo, Davidin poika, vahvisti itsensä valtakuntaansa; ja Herra, hänen Jumalansa, oli hänen kanssansa ja teki hänet aina suuremmaksi. 1 Kun. 2:12,46. 10:23 s. 1 Aik. 29:25. 2. Ja Salomo puhutteli koko Israe-lia, tuhanten ja satain päämiehiä, tuomareita ja kaikkia esimiehiä Israelissa, ja ylimmäisiä isiä;

ja he menivät, sekä Salomo että koko seurakunta kukkulalle, joka on Gibeonissa; sillä siellä oli Jumalan seurakunnan maja, jonka Mooses, Herran palvelija, oli tehnyt korvessa.

2 Moos. 27:21. 36:1 s. 1 Kun. 3:4. 1 Aik, 16:39 s. 21:29. 4. Mutta Jumalan arkin oli David vienyt Kirjat-Jearimista sinne, johonka David oli valmistanut sille sijan; sillä hän oli rakentanut sille majan Jerusalemissa.2 Sam. 6:17. 1 Aik. 13:6. 15:1. Jase vaski-alttari, jonka Betsaleel, Urin poika, Hurin pojan poika, oli rakentanut, oli siella Herran asuinsijan edessä ; ja Salomolla ja kansalla oli tapana käydä siellä. 2 Moos. 38:1 s. 6. Ja Salomo uhrasi Herran edessä vaski-alttarilla, joka siellä seurakunnan majan edessä oli, ja hän uhrasi sen päällä tuhannen poltto-uhria.
7. Sinä yönä ilmestyi Jumala Salo-

molle ja sanoi hänelle: "ano, mitä minä sinulle antaisin." 1 Kun. 3:5 s. 8. Ja Salomo sanoi Jumalalle: .,sinä olet tehnyt suuren armon minun isälleni Davidille, ja olet tehnyt minun kuninkaaksi hänen sijaansa.

1 Aik. 28:5. 9. Nyt, Herra Jumala, pysyköön sinun sanasi isälleni Davidille vahvana; sillä sinä olet tehnyt minut niin paljon kansan kuninkaaksi, kuin tomua on maan päällä. 1 Moos. 13:16. Viis. 9:7.

10. Niin anna minulle nyt viisautta ja ymmärrystä, käydäkseni tämän kansan edessä ulos ja sisälle ; sillä kuka voi tuomita tätä suurta kansaasi?

4 Moos. 27:17. 11. Ja Jumala sanoi Salomolle: ,,koskase on sinun mielessäsi, etkä anonut rikkautta, tavaraa tahi kunniaa, tahi vihamiestesi sieluja, etkä anonut pitkää ikää, vaan anoit viisautta ja ymmärrystä, tuomitaksesi minun kansaani, jonka kuninkaaksi minä olen sinut pannut,

12. niin olkoon sinulle viisaus ja ym-

märrys annettu; ja minä myös annan sinulle rikkautta, ja tavaraa ja kunniaa, niin ettei sinun vertaistasi ole ollut kuningasten joukossa ennen sinua, eikä tule sinun jälkeesi.

1 Kun. 4:31 s. 2 Aik. 9:22 s. Matt. 6:33. 13. Ja Salomo tuli uhrikukkulalta, ioka oli Gibeonissa, seurakunnan majasta, Jerusalemiin, ja hallitsi Is-

raelia.

14. Ja Salomo kokosi vaunuja ja hevosmiehiä, niin että hänellä oli neljä salaa toista tuhatta vaunua ja kaksitoista tuhatta hevosmiestä, ja asetti heidät ratas-kaupunkeihin ja kuninkaan luo Jerusalemiin.

1 Kun. 4:26. 10:26 s. 2 Aik. 9:25 s. 15. Ja kuningas toimitti, että hopeaa ja kultaa oli Jerusalemissa niin paljo kuin kiviä, ja sedripuita kuin metsäfiikunapuita laaksoissa.

16. Ja Salomolle tuotiin hevosia Egyptistä. Ja kuninkaan kauppamiehet tuottivat niitä määrätystä hin-

nasta.

17. Ja jokaiset Egyptistä tuodut vaunut maksoivat kuusisataa hopeasiklia, ja joka hevonen sata ja viisi-kymmentä. Ja samoin tuotiin näitä myös kaikille Hetiläisten kuninkaille ja Syrian kuninkaille kauppiaitten kätten kautta.

2 Luku.

Salomo valmistaa temppelin rakentamista. Ystävyys Hiramın kanssa.

Ja Salomo aikoi rakentaa huoneen Herran nimelle ja huoneen kuninkuudellensa.

Ja Salomo määräsi seitsemänkymmentä tuhatta miestä kuormain kantajiksi ja kahdeksankymmentä tuhatta hakkaajiksi vuorilla, ja kolme tuhatta ja kuusi sataa teettäjää päällys-miehiksi. 1 Kun. 5:15 s.

 Ja Salomo lähetti kuningas Huramin tykö Tyroon ja käski hänelle sanoa: "niinkuin sinä teit minun isälleni Davidille, ja lähetit hänelle sedripuita, rakentaaksensa itsellensä asuinhuonetta, niin tee myös minulle. 28am. 5:11. 1 Kun. 5:2s. 1 Aik. 14:1.

4. Katso, minä rakennan Herran, minun Jumalani, nimelle huoneen, hänelle pyhitettäväksi, että siinä suitsutettaisiin hyvän hajun uhria hänen edessänsä, ja aina valmistettaisiin katsomusleipiä ja poltto-uhria, aamulla ja illalla, lepopäivinä ja uusilla kuilla, ja Herran, meidän Jumalamme, juhlina; silläse olkoon ijankaikkisesti täytettävä velvollisuus. 3 Moos. 24:5 s. 4 Moos. 28:3,9 s.

Ja se huone, jonka minärakennan, on oleva suuri; sillä meidän Jumalamme on suurempi kaikkia jumalia. 6: Mutta kuka on niin voimallinen, että rakentaisi hänelle huoneen? Sillä taivaat ja taivasten taivaat eivät taida häntä käsittää. Mikä siis minä

olen rakentamaan hänelle huonetta muuhun tarkoitukseen kuin suitsuttumaan hänen edessänsä?1 Kun. 8:27.

2 Aik. 6:18. Job. 11:7 s. Jes. 66:1. Jer. 23:24. Ap. t. 7:49. 17:24.

7. Niin lähetä nyt minulle taitava mies työtä tekemään kullasta, hopeasta, vaskesta, raudasta, purpurasta, tulipunaisesta ja sinisestä, ja joka osaa leikata kuvaveistoksia niitten taidokkaitten miesten kanssa, jotka minun tykönäni ovat Juudassa ja Jerusalemissa, jotka minun isäni David on hankkinut.

8. Ja lähetä minulle sedripuita ja sypressipuita, ja santelipuita Liba-nonista; sillä minä tiedän, että sinun palvelijasi osaavat hakata puita Libanonissa. Ja katso, minun palvelijaini pitää oleman sinun pal-

velijaisi kanssa.

9. Ja valmistettakoon minulle paljon puita ; sillä huone, jonka minä rakennan, on oleva suuri ja ihmeellinen.

10. Ja katso, minä annan sinun palvelijoillesi, hirsimiehille, jotka puita hakkaavat, kaksikymmentä tuhatta kooria survotuita nisuja, kaksikymmentă tuhatta kooria ohria, ja kaksikymmentä tuhatta batia viiniä, ja kaksikymmentä tuhatta batia öliyä."

1 Kun, 5:11. 11. Ja Huram, Tyron kuningas, vastasi kirjoituksella, jonka lähetti Salomolle: ,,koska Herra rakastaa kansaansa, on hän sinut tehnyt heidän

kuninkaaksensa."

12. Ja Huram sanoi vielä: "kiifetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka taivaan ja maan tehnyt on, että hän on antanut kuningas Davidille viisaan, toimellisen ja ymmärtäväisen pojan, joka rakentaa Herralle huoneen ja huoneen kuninkuudellensa! 1 Moos. 1:1. 2 Moos. 20:11. 1Kun. 5:7 Ps. 33:6.

96:5. 102:26. Ap. 4:24. 14:15. Ilm. 10:6. 13. Ja nyt minä lähetän viisaan jaymmärtäväisen miehen, Huram-Abin. 14. Hän on vaimon poika, Danin tyttäristä, ja hänen isänsä on ollut Tyrolainen; hän taitaa tehdä kaluja kullasta, hopeasta, vaskesta, raudasta, kivesta, puusta, purpurasta, sinisestă, hienosta liinasta, tulipunaisesta, ja leikata kaikkinaisia kuva-

veistoksia ja keksiä kaikkinaisia taideteoksia, mitä hänen eteensä pannaan, sinun ja herrani, kuningas Davidin, sinun isäsi, taitavain miesten kanssa. 1 Kun. 7:14.

15. Niin lähettäköön nyt herrani nisuja, ohria, öljyä ja viiniä palvelijoillensa, niinkuin hän on sanonut,

16. niin me hakkaamme puita Libanonissa niin paljon kuin sinä tarvitset, ja viemme ne meritse lautoilla Jafoon; ja anna sinä noutaa ne sieltä Jerusalemiin."

17. Ja Salomo luki kaikki muukalaiset Israelin maalla, sen luvun mukaan, minkä hänen isänsä David niistä oli tehnyt; ja siellä löydettiin sata viisikymmentä kolme tuhatta

kuusi sataa.

18. Ja hän asetti niistä seitsemänkymmentä tuhatta kuormain kantajiksi ja kahdeksankymmentä tuhatt**a** hakkaajiksi vuorilla, ja kolme tuhatta ja kuusi sataa teettäjiksi, joiden piti pakoittaman kansaa työhön.

1 Kun. 5:15 s. 1 Aik. 22:2.

3 Luku.

Temppelin perustus ja muoto. Vaskipatsaat. Ja Salomo rupesi rakentamaan Herran huonetta Jerusalemissa, Morian vuorelle, joka oli Davidille. hänen isällensä, neuvottu, siihen paikkaan, jonka David oli valmislanut Ornanin, Jebusilaisen, luuvalle.

2 Sam. 24:18,25. 1 Aik. 21:18,26. 2. Ja han rupesi rakentamaan toisena kuukautena, toisena päivänä, neljäntenä hallituksensa vuonna.

1 Kun. 6:1 s. 3. Ja tämä oli perustus, jonka Salomo laski Jumalan huoneen rakennukseksi: pituudelle kuusikymmentä kyynärää, ja leveydelle kaksikymmentä kyvnärää vanhan mitan mu-

4. Ja esihuoneen pituus, huoneen leveyden mukaan, oli kaksikymmentā kyynārāā, ja korkeus sala ja kak-sikymmentā kyynārāā; ja hān sila-si sen sisāltā puhtaalla kullalla.

5. Ja suuren huoneen peitti hän sypressi-puulla ja silasi sen parhaalla kullalla, ja teki siihen päällepalmujen ja vitjain kaltaiset teokset.

6. Ja hän peitti huoneen kalleilla kivillä kaunistukseksi. Ja kulta oli Parvaimin kultaa.

7. Ja hän silasi huoneen kaaret, pihtipielet, seinät ja ovet kullalla, ja antoi

leikata Kerubimeja seiniin.

8. Ja han teki kaikkein pyhimmän huoneen, jonka pituus oli kaksikymmeniä kyynärää, huoneen leveyden jälkeen, ja sen leveys oli kaksikymmentā kyynārāā, ja silasi sen parhaalla kullaila, kuudella sadalla talentilla.

9. Ją naulain paino oli viisikymmentā sikliā kultaa; ja hān silasi ylis-

salit kullalla.

10. Ja hän teki kaikkein pyhimpään huoneesen kaksi Kerubimia, kuvan veistājān tekoa; ja he silasivat ne

11. Ja pituus oli Kerubimein siivillä kaksikymmentä kyynärää: yksi siipi oliviisi kyynärää ja ulottui huoneen seinään, ja toinen siipi oli viisi kyynärää ja ulottui hamaan sen toisen Kerubin siipeen.

12. Ja sen toisen Kerubin siipi oli viittä kyynärää pitkä ja ulottui huoneen seinään, ja toinen siipi oli viitta kyynärää pitkä ja kosketti toisen

Kerubin siipeen.

13. Näitten Kerubimein siivet levitettyinä olivat kaksikymmentä kyynārāā. Ne seisoivat jalkainsa pāāllā, ja heidan kasvonsa olivat käännetyt huoneesen päin. 2 Moos. 25.20.

14. Han teki myös esiripun sinisesta, purppuraisesta ja tulipunaisesta aineesta ja kalliista liinasta, ja teki Kerubimit sen päälle. 2 Moos. 36:35.

Matt. 27:5. Mark. 15.38. Luuk. 23:45. Ja hän teki huoneen eteen kaksi patsasta viisineljättäkymmentä kyynärää korkeuksi, ja niiden päällekruunun, viittä kyynärää korkean.

1 Kun. 7:15 s. 2 Kun. 25:17. Jer. 52:21 s. 16. Ja han teki vitjain kaltaiset teokset kuoriin, ja sovitti samanlaiset patsasten päälle, ja teki sata granatin omenaa, ja asetti ne vitjojen päälle.

17. Ja patsaat pystytti hän temppelin eteen, toisen oikialle, toisen vasemmalle puolelle, ja kutsui oikianpuolisen nimellä Jakin, ja vasenpuolisen nimellä Boas.

4 Luku.

Vaski-alttarin, vaskimeren y. m. valmistus. Ja han teki vaskisen alttarin, kahtakymmentä kyynärää pitkän ja kahtakymmentä kyynärää leveän, ja

kymmentä kyynärää korkean. 2. Ja hän teki valetun meren kymmenta kyynaraa levean toisesta reunasta toiseen, ympyriäisen, viittä kyynārāā korkean; ja kolmekymmentā kyynārāā pitkā nuora oli sen mitta ylt'ympari. 1 Kun. 7:23 s.

3. Ja sen alla olivat härkäin kuvat joka puolella ylt'ympäri, — kymme-

meren; kaksi riviä härkiä yhtä valantoa kuin sekin.

4. Ja se seisoi kahdentoista härjän päällä, niin että kolme heistä kääntyi pohjaiseen päin, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään päin; ja meri oli ylhäällä heidän päällänsä, ja kaikki heidän takaiset puolensa sisälle käsin.

5. Ja se oli kämmenenleveyttä paksu, ja sen parras oli tekoansa kuin maljan parras ja kuin puhjennut kukkanen; siihen mahtui monta ba-

tia: kolme tuhatta batia.

Ja hän teki kymmenen kattilaa, ja pani niistä viisi oikialle puolelle la viisi vasemmalle, että niissä pestäisiin. Mitä poltto-uhriksi tarvittiin, virutettiin niissä; mutta meri oli pappein pestă itsensă. 1 Kun. 7:38 s. 7. Ja han teki kymmenen kultaista

kynttiläjalkaa, niinkuin ne oleman piti, ja pani temppeliin, viisi oikial-le puolelle ja viisi vasemmalle.

8. Ja hän teki kymmenen pöytää ja pani temppeliin, viisi oikialle ja viisi vasemmalle puolelle; ja hän teki sata kultaista maljaa.

9. Hän teki myös pappein pihan ja suuren pihan, ja pihan ovet, ja silasi ovet vaskella. 1 Kun. 6:36.

10. Ja meren asetti hän oikialle si-

vulle, itään ja etelään päin. 11. Ja Huram teki patoja, lapioita ja maljoja. Ja niin Huram päätti sen työn, minkä hän teki kuningas SalomolleJumalan huoneesen .1Kun.7:40 s.

12. ne kuksi patsasta, ja kaksi ympyriäistä kruunua kahden patsaan päällä ja kaksi verkkoa peittämään kahta ympyriäistä kruunua patsas-

ten päässä;

13. ja neljä sataa granatin omenaa niiden kahden verkon päällä, kaksi riviä granatin omenia kunkin verkon päällä, peittämään niitä kahta ympyriäistä kruunua, jotka olivat patsasten päässä;

14. ja hän teki istuimia, teki myös kattiloita istuinten päälle, 1Kun.7:27 s.

ja meren ja kaksitoistakymmentä härkää sen alle.

Ja padat, lapiot ja hangot ja kaikki njihin kuuluvat esineet teki Huram-Abi kuningas Salomolle Herran huoneesen puhtaasta vaskesta.

17. Jordanín kedolla antoi kuningas ne valaa tiivissä savessa, Sukotin ja

Saredatan valıllä.

18. Ja Salomo teetti suuren paljouden kaikkia näitä esineitä; sillä ei vasken painoa kysytty. 19. Ja Salomo teki kaikki astiat Ju-

nen kyynärän leveältä — piirittäen | malan huoneesen, niin myös kultai-

sen alttarin ja pöydät, katsomusleipiä varten. 1 Kun. 7:48 s.

20. kynttiläjalatlamppuinensa, määräyksen mukaan palamaan kuorin edessä, puhtaasta kullasta,

21. ja kukkaset ja lamput, ja kynttilän niistimet, kullasta, — kaikki

oli pelkkää kultaa. 22. Ja veitset, maljat, kauhat ja suitsutus-astiat olivat puhdasta kultaa; ja huoneen ovet, sisäiset, kaikkein pyhimmän ovet ja huoneen ovet temppeliin olivat kultaa.

5 Luku.

Liiton arkki viedään temppeliin.

Ja oli päättynyt kaikki työ, minkä Salomo teki Herran huoneesen. Ja Salomo tuotti sinne kaikki, mitä hänen isänsä David oli pyhittänyt: hopean, kullan ja kaikki astiat, ja pani ne Jumalan huoneen tavarakammioihin. 1 Kun. 7:51. 1 Aik. 28:14.

Silloin kutsui Salomo kaikki vanhimmat Israelissa kokoon, ja kaikki sukukuntain päämiehet. Israelin lastenisäinesimiehet,Jerusalemiin,tuomaan Herran liiton arkkia Davidin kaupungista, se on Sion. 1 Kun. 8:18.

Ja kaikki Jsraelin miehet kokoontuivat kuninkaan tykö juhlapäivänä, joka oli seitsemäntenä kuukautena.

1 Kun. 8:65. 2 Aik. 7:9. 4. Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat; ja Leviläiset nostivat arkin y-

lös. 4 Moos. 4:15. 1 Aik. 15:2. 5. Ja he kantoivat arkin ylös, ja seurakunnan majan, ja kaikki pyhätastiat, jotka majassa olivat; ne kantoi-

vat papit ja Leviläiset ylös. 6. Ja kuningas Salomo ja koko Israelin seurakunta, joka oli tullut kokoon hänen tykönsä arkin eteen, uhrasivat lampaita ja härkiä niin monta, ettei yksikään niitä lukea eikä

laskea taitanut.

7. Ja papit kantoivat Herran liiton arkin paikoillensa huoneen kuoriin kaikkein pyhimpään Kerubimein sii-

pein alle.

8. Ja Kerubimit levittivät siipensä arkin paikan päälle. Ja Kerubimit peittivät arkin korentoinensa ylhääl-

tă păin.

9. Mutta korennot olivat niin pitkăt, että niiden päät näkyivät kuorin eteen arkista; mutta ei niitä ulkoiselta puolelta näkynyt. Ja ne ovat siellä tāhān pāivāān asti. 1 Kun. 8:8 s. 10. Ja arkissa ei ollut muuta mitään, kuin kaksi taulua, jotka Mooses oli sinne pannut Horebissa, Herran teh-

dessä liittoa Israelin lasten kanssa,

kun he Egyptistä läksivät.

11. Ja tapahtui, kun papit tulivat pyhästä ulos, - sillä kaikki papit, jotka läsnä olivat, olivat pyhittäneet itsensä, järjestyksestänsä lukua pitämättä.

12. ja Leviläiset, veisaajat, kaikki, Asaf, Heman. Jedutun, ja heidän poikansa ja veljensä, puetetut liinavaatteisiin, soittivat symbaleilla, ja psaltareilla ja harpuilla, ja seisoivat itään päin alttaria, ja heidän kanssansa sata ja kaksikymmentä pappia, jotka

puhalsivat vaskitorviin; 1 Aik. 25:1 s. 13. ja soittajain ja veisaajain ääni kuului soveliaasti yhteen juuri kuin yhden ääni, kiittäin ja kunnioittain Herraa; — ja he korottivat äänensä, torveilla, symbaleilla ja harpuilla kiittäessä Herraa, että hän on hyvä, ia hänen laupeutensa pysyy ijankaikkiseen, niin täytettiin huone pilvellä. Herran huone, 2 Aik. 9:3. Esr. 3:10 s.

14. niin etteivät papit voineet seisoa ja palvella pilven tähden; sillä Herran kunnia täytti Jumalan huoneen.

1 Kun. 8:10s. 2 Aik. 7:1s.

6 Luku.

Salomo kiittää ja rukoilee Jumalaa.

Silloin sanoi Salomo: "Herra on sanonut tahtovansa asua pimey-1 Kun. 8:12 s.

2. Mutta minä olen rakentanut asuinhuoneen ja sijan asuaksesi ijankaik-

kisesti.'

Ja kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi Israelin seurakunnan; ja koko Israelin seurakunta seisoi.

4. Ja hän sanoi: "kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka suullansa on puhunut minunisälleni Davidille, ja on kädellänsä sen täyttänyt, sa-

noen: Siitä päivästä, jona minä kansani Egyptin maalta johdatin, en minä ole yhtään kaupunkia valinnut kaikista Israelin sukukunnista, rakentamaan huonetta minun nimeni asuinsijaksi, enkä ole yhtään miestä valinnut kansani Israelin hallitsijaksi:

2 Sam. 7:6. 6. vaan Jerusalemin olen minä valinnut nimeni asuinsijaksi; ja Davidin olen minä valinnut Israelin, minun kansani, pääksi.

7. Ja kun minun isäni David aikoi rakentaa Herran, Israelin Jumalan.

nimelle huonetta, 8. sanoi Herra isälleni Davidille: koska sinä olet aikonut rakentaa minun nimelleni huonetta, olet **sinä** hyvin tehnyt, että sitä olet aikonut: kuitenkaan et sinä saa rakentaa Hebr. 9:4. | sitä huonetta, vaan poikasi, joka kupeistasi tuleva on, rakentaa minun | nimelleni huoneen.' 2 Sain. 7:12s. |

1 Kun. 8:17. 1 Aik. 28:2.

10. Ja Herra on vahvistanut sanansa, jonka hän puhunuton; sillä minä olen tullut isäni Davidin sijaan, ja istun Israelin istuimella, niinkuin Herra on sanonut, ja olen rakentanut huoneen Herran, Israelin Jumalan, nimelle.

11. Ja minä olen pannut sinnearkin, jossa on Herran liitto, jonka hän Israelin lasten kanssa tehnyt on."

 Ja hän astui Herran alttarin eteen, koko Israelin seurakunnan läsnä ollessa, ja ojensi kätensä.

13. Sillä Šalomo oli tehnyt vaskilavanja pannutsen keskelle pihaa, viitlä kyynärää pitkäksi ja viittä kyynärää leveäksi, ja kolmea kyynärää korkeaksi. Sen päälle astui hän ja lankesi polvillensa koko Israelin seurakunnanedessä, ja nosti kätensä taivaasen päin,

14. ja sanoi: "Herra, Israelin Jumala! ei ole yhtään jumalaa sinun veraistasi taivaissa eikä maassa, sinä, joka pidät liiton ja teetlaupeuden palvelijoillesi, jotka sinun edessäsi vaeltavat koko sydämmestänsä.

2 Moos. 15:11. 5 Moos. 4:39. 7:9. 1 Kun. 2:4. 15. Sinā olet pitānyt palvelijallesi Davidille, minun isālleni, mitā hānelle puhunut olit; suullasi olet sinā sen puhunut ja kādellāsi tāyttānyt, niinkuin tānāpāivānā on tapahtunut.

1 Aik. 22.9.
16. Nyt Herra, Israelin Jumala, pidā palvelijallesi Davidille, minun isālleni, mitā hānelle puhunut olet ja sanonut: ei sinusta ole puuttuva miestā minun edessāni, joka Israelin istumella istuu, jos vaan poikasi pitāvāt vaari tiestānsā, ettā he vaeltavat minun laissani, niinkuin sinā olet vaeltanut minun edessāni.

28am. 7:16. 1 Kun. 2:4. Ps. 132:12. 17. Nyt Herra, Israelin Jumala, vahvista sanasi, jonka sina palvelijallesi

Davidille puhunut olet!

18. Mutta asuuko todellakin Jumala ihmisten tykönä maan päällä? Katso, taivasten taivaat eivät käsitä sinua; kuinka siisse huone, jonkaminä rakentanut olen, sen tekisi?

24ik.2e.Job. 11:7a. Jes. 66:1. Ap. 1.7:48. 17:24. 19. Käänny, Herra, minun Jumalani, palvelijasi rukouksen ja hänen anomisensa puoleen, kuulemaan sitä anomusta ja rukousta, jonka sinun palvelijasi rukoilee sinun edessäsi! 20. ja anna sinun silmäsi olla avoinna tämän huoneen puoleen yöllä ja päivällä, sitä paikkaa päin, josta olet

sanonut, tahtovasi aseHaa nimesi sinne ja kuulevasi sen rukouksen, jonka sinun palvelijasi siinä paikassa rukolleva on. 2 Moos. 20:24.

21. Niin kuule palvelijasija kansasi Israelin rukous, jonka he tässä paikassa rukoilevat; kuule sesinun asu-

misesi paikasta, taivaista, kuule ja

ole armollinen!

22. Jos joku rikkoo lähimmäistänsä vastaan, ja häneltä vaaditaan vala, jonka hänen vannoman pitää, ja se vala tulee sinun alttarisi eteen tässä huoneessa, 2 Moos. 22:11. 1 Kun. 8:31 s. 23. niin kuule laivaissa ja saata palvelijoillesi oikeus, niin että kostatjumalattomalle ja annat hänen tiensä tulla hänen päänsä päälle, mutta vanhurskaulat viattoman ja teet hänelle hänen oikeutensa mukaan.

24. Jos kansasi Israel vihollistensa edessä lyödään, sentähden että he sinua vastaan rikkoneet ovat, ja he kääntyvät, tunnustaen sinun nimesi, rukoilevat ja anteeksi anovat sinun edessäsi lässä huoneessa, 5 Moos. 28:25.

25. niin kuule silloin taivaissa, ja ole kansasi Israelin synneille armoilinen, ja anna heidän tulla jälleen siihen maahan, jonka heille ja hei-

dän isillensä antanut olet.

26. Jos taivas suljelaan, niin eltei sada, koska he sinua vastaan rikkoneet ovat, ja he rukoilevat tässä paikassa ja tunnustavat sinun nimesi, ja kääntyvät synneistänsä, koska sinä heitä rankaiset, 1 Kun. 8:35 s. 27. niin kuule heitä tarvaissa, ja ole palvelijasi ja kansasi [spraelin rikok-

palvelijaisi ja kansasi Israelin rikokselle armollinen, että heille osoitat sen hyvän tien, jota heidän vaeltaman pitää, ja unna sateen tulla maallesi, jonka kansallesi antanut olet perinnöksi.

28. Jos kallis aika tulee maalle, tahi rutto tulee, taikka noki ja ruoste, taikka kakako, ja heinäsirkat tulevat; taikka jos viholliset piirittävät maassa heidän porttinsa, taikka muunlainen vaiva ja sairaus tulee; 2 Aik. 20:9.

29. ja jos silloin ihmiset, kaikki sinun kansasi Israel, tekee rukouksia ja anteeksi anomisia, koska itsekukin tuntee rangaistüksensa ja murheensa ja ojentaa kätensä tämän huoneen puoleen,

30. niin kuule taivaista asumasijasi istuimelta, ja ole armollinen, antaen jokaiselle sen mukaan kuin hän vaeltanut on ja sinä hänen sydämmensä tunnet, — sillä sinä yksin tunnet ihmisten lasten sydämmet, — 1 Sam. 16.7.

1 Aik. 28:9. Ps. 7:10. Jer. 11:20. 17:10. 20:12. 31. että he aina sinua pelkäisivät, ja

vaeltaisivat sinun teissäsi, niin kauan kuin he elävät siinä maassa, jonka meidan isillemme antanut olet.

32. Ja jos myöskin joku muukalainen, joka ei ole sinun kansastasi lsraelista, tulee kaukaiselta maaltasuuren nimesi ja voimallisen kätesi ja oiennetun käsivartesi tähden, ja tulee rukoilemaan tähän huoneesen.

1 Kun. 8:41 s. Jes. 56:6 s. 33. niin kuule taivaista asumisesi istuimelta, ja tee kaikki se, jota muukalainen sinulta anoo, että kaikki kansat maan päällä tuntisivat sinun nimesi ja pelkäisivät sinua niinkuin sinun kansasi Israel, ja tietäisivät, että sinun nimesi avuksihuudetaan tässä huoneessa, jonka minä raken-

tanut olen.

34. Jos sinun kansasi lähtee sotaan vihollistansa vastaan sitä tietä. jota heitä lähettävä olet, ja he rukoilevat sinua, kääntyen kaupungin puoleen, jonkas valinnut olet, ja sen huoneen puoleen, jonka minä sinun nimellesi rakentanut olen. 1 Kun. 8:44.

35. niin kuule taivaissa heidän rukouksensa ja anomisensa ja auta hei-

tă heidan oikeuteensa.

36. Jos he rikkovat sinua vastaan sillä ei yhtäkään ihmistä ole, joka ei syntia tee, - ja sina vihastut heihin, ja annat heldat vihamiestensa kasiin, niin että heidän vangitsijansa vievät heidät vankina johonkin maahan kauas tahi lähelle. Saarn, 7:21. Room, 3:23. 1Joh, 1:8. Jank 3:2.

37. ja he tekevät sydämmessänsä parannuksen siinä maassa jossa he vankina ovat, ja he kääntyvät ja rukoilevat sinua vankeutensa maalla jasanovai: ,me olemme rikkoneet, väärin tehneet ja olleet jumalattomat'

38. ja kääntyvät sinun puoleesi koko sydammestansa ja koko sielustansa heidän vankeutensa maalla, jossa heitä vankina pidetään, ja he rukoilevat heidän maansa puoleen, jonka heidan isillensä antanut olet, ja sitä kaupunkia päin, jonka valinnut olet, ja sen huoneen puoleen, jonka minä nimellesi rakentanut olen,

niin kuule heidän rukouksensa ja anomuksensa taivaissa asumasijasi istuimella, ja auta heitä oikeuteensa, ja ole kansallesi armollinen,

joka on tehnyt syntiä sinua vastaan 40. Nyt, minun Jumalani! anna silmäs avoinna olla, ja korvasi otta-koon vaarin rukouksesta tässä paikassa! 1 Kun 8.52. 41. Nouse nyt, Herra Jumala, sinun

lepoosi, sinä ja voimasi arkki! anna

tuina autuudella, ja anna pyhäisi iloita hyvyydessä! 4 Moos. 10:35. Ps. 132:8 s. 42. Herra Jumala! älä käske pois sinun voideltusi kasvoja; muista sitä armoa, jonka sinä Davidille, sinun palvelijallesi, lupasit!" 2 Sam. 7:13.

7 Luku.

Tuli taivaasta polttaa uhrin. Herran lupaus Salomolle.

Ja kun Salomo oli päättänyt rukouksensa, lankesi tuli taivaasta ja kulutti poltto-uhrin ja teuras-uhrit, ja Herran kunnia täytti huoneen,

3 Moos.9:24. Tuom.6:21. 1Kun.8:10 s. 18:38 s. 2 Aik. 5:14. 2 Makk. 2:10.

2. niin etteivät papit saattaneet mennä Herran huoneesen, sillä Herran kunnia täytti Herran huoneen.

3. Ja kun kaikki Israelin lapset näkivät tulen lankeevanalas, ja Herran kunnian huoneen yli, kumartuivat he kasvoilleen maahan permannolle, rukoilivat ja kiittivätHerraa, että hän on hyvä ja hänen laupeutensa pysvy ilankaikkisesti. 2 Aik. 5.13.

Esr. 3:10. Ps. 136:1 4. Ja kuningas ja kaikki kansa uhrasivat uhria Herran edessä. 1 Kun. 8:62 s.

5. Ja kuningas Salomo uhrasi uhriksi kaksikolmattakymmentä tuhatta härkää, ja sata ja kaksikymmentä tuhatta lammasta Ja niin kuningas ja kaikki kansa vihkivät Jumalan huoneen.

Mutta papit seisoivat vartioissansa ja Leviläiset varustetut Herran veisun kanteleilla, jotka kuningas David oli antanut tehdä Herran kiittämistä varten, että hänen laupeutensa pysyy ijankaikkisesti, niinkuin David Kiitti heidän kauttansa. Ja papit puhalsivat vaskitorviin heidän kohdallansa.

ja koko Israel seisoi

7 Ja Salomo pyhitti keskikartanon Herran huoneen edessä, sillä hän oli siellä uhrannut poltto-uhritja kiitosuhrin rasvat; sillä kaikki poltto-uhrit, ruoka-uhritja rasvakappaleet, eivät mahtuneet sille vaski-alttarille. jonka Salomo oli teettänyt. 2 Aik. 4:1. 8. Ja Salomo piti siihen aikaan juhlaa seitsemän päivää, ja koko Israel hänen kanssansa, sangen suuri kansan paljous, Hamatin rajasta Egyptin ojaan asti. 1 Kun. 8:65 a.

9. Ja he pitivät kahdeksantena päivānā pāātösjuhlan. Sillā he pitivāt alttarin vihkimistä seitsemän päi-vää, ja juhlaa seitsemän päivää.

3 Moos. 23:36. 10. Ja kolmannella päivällä kolmattakymmentäseitsemännelläkuukaupappiesi, Herra Jumala, olla puetet- della laski han kansan menemaan majoillensa iloissa ja hyvillä mielin siitä hyvyydestä, jonka Herra Davidille ja Salomolle ja kansallensa Is-

rachile tehnyt oli.

11 Ja Salomo päätti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen ; ja kaikki, mikå hänen mieleensä tullut oli tehdäksensä Herran huoneessa ja omassa huoneessansa, onnistui hyvin.

1 Kun. 9.1 s. 12. Ja Herra ilmestyi Salomolle yöllä a sanoi hänelle. "minä olen kuullut rukouksesi, ja olen valinnut ilselleni tämän sijan uhrihuoneeksi.

2 Moos 20 24. 5 Moos. 12 5. 13. Katso, jos minā suljen taivaan, niinettei sada, ja katso, jos minä käsken heinäsirkkain syödä maan, tahi annan tulla ruton minun kansaani: 14 jajos kansani, joka minun nime-

ni mukaan nimitetty on, nöyryyttää ilsensä, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani, je kääntyvät pois pahoilla teiltänsä, niin minä kuulen heitä taivaista, ja annan heidän synlinsä anteeksi ja parannan heidän

15 Nyt minun silmäni ovat auki, ja korvani ottavat heidän rukouksistansa vaarin tässä paikassa 2 A1k. 6:40. 16. Ja nyt olen mină valinnut ja

pyhittänyt tämän huoneen, että minun nimeni pitää oleman siinä ijankaikkisesti, ja silmäni ja sydämmeni ovat siellä ainian. 1 Kun. 9:2 s.

17. Ja jos sinā vaellat minun edessani, niinkuin isasi David on vaeltanut, niin että teet kaikki, mitä sinulle käskenyt olen, ja pidät minun sääntöni ja oikeuteni.

18. niin minä vahvistan sinun valtakuntasi istuimen, niinkuin minä isällesi Davidille luvannut olen, sanoen: ^{jei} sinulta pidä puuttuman miestä, joka on oleva Israelin hallitsija.

19.Mutta jos te käännätte itsenne pois ja hylkäätte minun sääntöni ja käskyni, jotka minä teille antanut olen, menette palvelemaan vieraita juma-

^{lia}. ja kumarratte heitä,

20. niin minä hävitän heidät minun maallani, jonka minä olen heille an-^{tanul}, ja tāmān huoneen, jonka minā nimelleni pyhittänyt olen, heitän mina pois kasvojeni edesta, ja annan sen sananlaskuksi ja pilkkapuheeksi kaikkein kansain kesken.5 Moos. 28:37.

Jer. 7:15. 21. Ja lästä huoneesta, joka kaikkein korkein ollut on, pitää kaikkein, jotka käyvät sen ohilse, hämmästymän a sanoman: "miksi Herra nain teki talle maalle ja talle huoneelle?

5 Moos. 29:24 s. Jer. 22:8 s. | huoneen eteen,

22. Ja silloin vastataan : "siksi, että he hylkäsivät Herran joka heidän Egyptin maalta johdatti ulos, ja seurasivat muita jumalia, ja kumarsivat ja palvelivat niitä; sentähden on hän saattanut kaiken tämän onnettomu**u**den heidän päällensä."

8 Luku.

Salomon rakentamat kaupungit. Muukalaiset oriat. Purlehdus Ofiriin.

Ja kahdenkymmenen vuoden perästä, sittekuin Salomo oli rakentanut Herran huoneen ja oman huoneen-1 Kun. 9:10 s.

rakensi hän ne kaupungit, jotka Huram antoi Salomolie, ja pani Israelilaisia asumaan niissä.

Ja Salomo meni Hamat-Sobaan

ja valloitti sen.

4. Ja Tadmorin rakensi hän korvessa ia kaikki varasto-kaupungit Hama-

5. Hän rakensi myös ylä Bet-Horonin ja ala Bet-Horonin sangen vahvoiksi kaupungeiksi, muureilla, por-

teilla ja salvoilla, ,6. ja Baelatin ja kaikki varasto-kaupungit, jotka Salomolla olivat, ja kaikki vaunukaupungit ja ratsasmiesten kaupungit, ja kaikki mitä Salomon mielessä oli rakentaa Jerusalemissa ja Libanonissa, ja koko maassa, joka hänen vallassansa oli.

7. Ja kaiken sen kansan, joka jäänyt oli Hetiläisistä, Amorilaisista, Feresiläisistä, Heviläisistä ja Jebusilaisista, jotka eivät olleet Israelin lapsia. 1 Kun. 9.20s.

ia heidän lapsensa, jotka jäivät heistä maahan, joita Israelin lapset eivät hävittäneet, ne laski Salomo verollisiksi tähän päivään asti.

9. Mutta Israelin lapsista ei tehnyt Salomo yhtään työ-orjaksi, vaan he olivat sotamiehiä, hänen huovinsa päämiehiä, hänen vaunuinsa ja hevosmiestensä johtajia.

10. Ja kuningas Salomon ylimmäisiä työmiesten päämiehiä, jotka kansaa hallitsivat, oli kaksi sataa ja vii-

sikymmentä.

11. Ja Faraon tyttären tuotti Salomo ylös Davidin kaupungista siihen huoneesen, jonka hän hänelle oli rakentanut; sillä hän sanoi: ,minun vaimoni ei sovi Davidin, Israelin kuninkaan huoneessa asua , sillä se on pyhä, koska Herran arkki on tullut sii-1 Kun. 3:1. 7:8. 9:24.

12. Siihen aikaan uhrasi Salomo Herralle poltto-uhria Herran alttarilla, jonka hän oli rakentanut esi-1 Kun. 9:25.

13. uhrin kunakin päivänä, Mooseksen käskyn mukaan, sabbattina, uudella kuulla ja juhlapäivinä, kolmasti vuodessa, happamattoman leivän juhlana, viikkojuhlana ja lehtimajan juhlana. 3 Moos. 23:37. 4 Moos. 28:2.

5 Moos, 16:16. 14. Ja han asetti papit osastoineen heidan virkoihinsa, niinkuin hänen isänsä David oli määrännyt, ja Leviläiset vartioonsa, kiittämään ja palvelemaan pappein edessä, niinkuin kunakin päivänä oli määrätty, ja portin vartijat osastojensa mukaan, kunkin porttiinsa; sillä David, Jumalan mies, oli niin käskenyt. 1 Aik. 24:3 s. 26:1 s.

15. Ja ei yksikään heistä poikennut siitä, mitä kuningas oli käskenyt papeille ja Leviläisille kaikkein asiain

ja tavarain suhteen.

16. Ja niin kaikki Salomon työt siitä päivästä, jona Herran huone peruslettiin, siihenasti kun se oli päätetty, tulivat valmiiksi; ja Herran huone oli täydellisesti valmis.

17. Siihen aikaan meni Salomo Eseon-Geberiin ja Elotiin, meren rannaîle. Edomin maalle. 1 Kun. 9:26.

18. Ja Huram lähetti hänelle haaksia palvelijainsa kautta, jotka olivat taitavat merimiehet. Ja he läksivät Salomon palvelijain kanssa Ofiriin, ja toivat sieltä neljä sataa ja viisikymmentä talenttia kultaa ja veivät kuningas Salomolle.

9 Luku.

Rikkaan Arabian kuningattaren käynti Salomon luona. Salomon rikkaus ja viisaus. Hänen kuolemansa.

Ja rikkaan Arabian kuningatar kuu-li maineen Salomosta, ja tuli sangen suurella joukolla ja kameleilla. jotka kantoivat yrttejä ja paljon kul-taa, ja kalliita kiviä, Jerusalemiin, koettelemaan Salomoa arvoituksilla. Ja kun hän tuli Salomon tykö, puhui hän hänelle kaikki, mitä hän sydämmessänsä aikonut oli. 1 Kun 10:1 s.

Matt. 12:42. Luuk. 11:31. 2. Ja Salomo selitti hänelle kaikki hänen kysymyksensä; eikä ollut mitään Salomolle salattua, jota hän ei

ilmoittanut hänelle.

3. Ja kun rikkaan Arabian kuningatar näki Salomon viisauden ja huoneen, jonka hän oli rakentanut,

 ja ruuat hänen pöydällänsä, ja kuinka hänen virkailijansa istuivat ja kuinka hänen palvelijansa toimittivat tehtävänsä, ja heidän vaatteensa, hänen juomanlaskijansa ja heidän vaatteensa, ja käytävän, jota myöten hän kävi ylös Herran huo- nonin metsähuoneesen.

neesen, - niin ei hän voinut enää itseänsä pidättää.

5. vaan sanoi kuninkaalle: "se on tosi, minkā kuullut olen minun maallani sinusta ja viisaudestasi;

mutta minä en uskonut heidän sanojansa, ennenkuin itse tulin, ja olen sen nyt omin silmin nähnyt. Ja katso, ei ole minulle puoltakaan sanottu sinun viisaudestasi; sinä olet suurempi sitä sanomaa, jonka kuullut olen.

7. Autuaat sinun miehesi, autuaat nāmā sinun palvelijasi, jotka aina sinun kasvoisi edessä seisovat ja kuul-

televat sinun viisauttasi?

8. Herra, sinun Jumalasi, olkoon kiitetty, joka sinuun on mielistynyt, ja pannut sinut istuimellensa, kuninkaaksi Herralle, sinun Jumalallesi! Sentähden että Jumalasi rakastaa 1sraelia, vahvistaaksensa häntä ijankaikkisesti, on hän asettanut sinut heidän kuninkaaksensa, tekemään tuomioita ja oikeutta."

Ja hän antoi kuninkaalle sata ja kaksikymmentä talenttia kultaa ylonpaljon yrttejä ja kalliita kiviä. Ei senkaltaisia yrttejä muualla ollut, kuin ne olivat, jotka rikkaan Ara-bian kuningatar antoi kuningas Sa-

lomolle.

Ja myös Huramin ja Salomon palvelijat toivat kultaa Ofirista, ja san-

telipuita ja kalliita kiviä.

Ja kuningas teetti santelipuusta astuimet Herran huoneesen ja kuninkaan huoneesen, ja kanteleita ja psaltareita veisaajille. Ei yhtään senkaltaistaollut ennennähty Juudan maal-1 Kun. 10:12.

12. Ja kuningas Salomo antoi rikkaan Arabian kuningattarelle kaikkia, mitä hän pyysi ja anoi, paitsi sitä, mikä vastasi kuninkaalle tuotuja lahjoja. Ja hān palasi ja matkusti palvelijoinensa omalle maallensa.

13. Ja kulta, joka vuosittain tuotiin Salomolle, oli kuusi sataa ja kuusi seitsemättäkymmentä talenttia,

1 Kun. 10:14 s. 14. paitsi sitä, jota kauppamiehet ja yrttein myöjät toivat. Ja kaikki Arabian kuninkaat ja maan hallitsijat toivat kultaa ja hopeaa Salomolle.

Ja kuningas Salomo teetti kaksi sataa kilpeä taotusta kullasta, ja pani kuusi sataa sikliä kultaa jokaiseen

kilpeen:

16. ja niinikään kolme sataa pienempää kilpeä taotusta kullasta, ja pani kolme sataa sikliä kultaa jokaiseen kilpeen. Ja kuningas pani ne Liba-

17. Ja kunin gas teki suuren istuimen | elefantin luista ja kultasi sen puh-

taalla kullalla.

Ja istuimessa oli kuusi astuinta ia kultainen astinlauta istuimen edessä, kiinnitetyt istuimeen, ja kaksi käsipuuta molemmin puolin istuinta, ja kaksi jalopeuraa seisoi käsipuita myöten.

19. Ja kaksitoista jalopeuraa seisoi niillä kuudella astuimella, molemmilla puolilla. Senkaltaista ei ole tehty yhdessäkään valtakunnassa.

20. Ja kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat kultaa, ja kaikki-astiat Libanonin metsähuoneessa puhdasta kultaa; ei hopeaa miksikään luettu Salomon aikana.

21. Sillä kuninkaan Tarsis-haahdet

menivätHuramin palvelijain kanssa, ja Tarsis-laivat tulivat kerran joka kolmantena vuotena, ja toivat kul-laa, hopean, elefantin luita, apinoita ja riikinkukkoja.

22. Ja kuningas Salomo tuli suuremmaksi kaikkia kuninkaita maan päällä rikkaudessa ja viisaudessa.

23. Ja kaikki kuninkaat maan päällä halusivat nähdä Salomon kasvoja kuullaksensa hänen viisauttansa, jonka Jumala oli antanut hänen sydāmmeensā.

24. Ja he veivät hänelle kukin lahjansa, hopea-astioita, kulta-astioita, vaatteita, sota-aseita, yrttejä, hevosia ja

muuleja, joka vuosi.

25. Ja Salomolla oli neljä tuhatta hevoskorsua ja kaksitoista tuhat-ta ratsasmiestä, ja ne pantiin vaunukaupunkeihin ja kuninkaan luo Jerusalemiin. 1 Kun. 4:26, 10:26,

2 Aik. 1:14 s. 26. Ja hän oli kaikkein kuningasten hallitsija hamasta virrasta Filistealaisten maahan asti, ja Egyptin maan rajaan saakka.

27. Ja kuningas toimitti niin paljon hopeaa Jerusalemiin kuin kiviä, ja sedripuita kuin metsäfiikunapuita, joita laaksossa on paljon.

28. Ja Salomolle tuotiin hevosia Egyptistä ja kaikista maakunnista.

29. Mitä enempää Salomon asioista on sanottavaa, sekä ensimmäisistä ellä viimeisistä. katso, se on kirjoitettu Natan profetan aikakirjassa, ja Ahijan, Silonilaisen, ennustuksessa, sekā nākijān Jeddin nāyssā Jerobeamista, Nebatin pojasta.

30. JaSalomo hallitsi Jerusalemissa koko Israelia neljäkymmentä ajast-

31. Ja Salomo nukkui isäinsä kanssa, jahe hautasivat hänet isänsä Da- |

vidin kaupunkiin: ja Rehabeam. hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

10 Luku.

Rehabeam kuninkaana. Kymmenen sukukuntaa luopuu hänestä.

Ja Rehabeam meni Sikemiin; sillä kaikki Israel oli tullut Sikemiin tekemään häntä kuninkaaksi.

1 Kun. 12:1 a. 2. Ja kun Jerobeam, Nebatin poika. joka oli Egyptissä, – johonka hän oli paennut kuningas Salomon edestä, - sen kuuli, niin hän palasi E-

gyptistä; 3. sillä he lähettivät ja kutsuivat hänet. Ja Jerobeam ja kaikki Israel tulivat ja puhuivat Rehabeamille. sa-

4. .. Sinun isäsi on tehnyt meidän ikeemme raskaaksi; niin huojenna nyt isäsi kova palvelus ja raskasijes, jonka hän laski meidän päällemme, niin me palvelemme sinua.

5. Ja han sanoi heille: "tulkaat minun tyköni jälleen kolmantena päi-vänä." Ja kansa meni pois.

6. Ja kuningas Rehabeam kysyi neuvoa vanhimmilta, jotka seisoivat hänen isänsä Salomon edessä hänen eläissänsä, ja sanoi: "mitä te neuvotte minua vastaamaan tälle kansalle?"

7. He puhuivat hänelle ja sanoivat: "jos sinä olet tälle kansalle ystäväl-linen ja suosittelet heitä, puhutellen heitä hyvillä sanoilla, niin he ovat

aina sinulle alamaiset."

8. Mutta hän hylkäsi vanhimpain neuvon, jonka he antoivat hänelle, ja piti neuvoa nuorukaisten kanssa, jotka olivat kasvaneet hänen kanssansa ja seisoivat hänen edessänsä.

9. Ja han sanoi heille: "mita te neuvotte minua vastaamaan tälle kansalle, joka puhui minulle, sanoen : ,huojenna se ijes, jonka isäsi laski mei-

dän päällemme?"

10. Ja nuorukaiset, jotka olivat kasvaneet hänen kanssansa, puhuivat hänelle, sanoen: "sano näin kansalle, joka puhui sinulle ja sanoi, ,isäsi on meidan ikeemme raskauttanut, huojenna se meiltä,' ja sano heille: ,minun pienin sormeni pitää oleman paksumpi isāni kupeila.

11. Nyt siis, isäni on laskenut raskaan ikeen teidän päällenne, mutta mină vielă lisăăn teidăn ikeesenne; isäni on kurittanut teitä ruoskilla,

mutta minä skorpioneilla."

12. Kun Jerobeam ja kaikki kansa tulivat Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas puhunut oli, sanoen: ,tulkaat minun tyköni kolmantena päivänä jälleen,

13. niin kuningas vastasi heitä kovasti; ja kuningas Rehabeam hylkä-

si vanhimpain neuvon.

14. ja puhui heille nuorukaistenneuvon mukaan ja sanoi: "isäni on tehnyt teidän ikeenne raskaaksi, mutta mină lisăăn siihen; minun isăni on kurittanut teitä ruoskilla, mutta minä skorpioneilla!" Svr. 47:27 s.

15. Kuningas ei kuullut kansaa; sillä Jumala oli niin johdattanut, että Herra vahvistaisi sanansa, jonka hän puhui Ahijan, Silonilaisen, k Jerobeamille, Nebatin pojalle.

Ja kun kaikki Israel näki, ettei kuningas kuullut heitä, niin vastasi kansa kuningasta ja sanoi: "mikä osa meillä on Davidissa? Ei meillä oleyhtään perintö-osaa Isain pojassa; mene majoilles, Israel! katso nyt, David, huonettasi!" Ja kaikki Israel meni majoillensa. 1 Kun. 12:16 s. 17. Ja ainoastaan niitä Israelin lapsia, jotka asuivat Juudan kaupungeissa, hallitsi Rehabeam.

18. Ja kuningas Rehabeam lähetti ulos Hadoramin, joka oli työkansan päällysmies; mutta Israelin lapset kivittivät hänet kuoliaaksi. Ja kuningas Rehabeam astui nopeasti vaunui-hin ja pakeni Jerusalemiin. 19. Ja Israel erkani Davidin huo-

neesta tähän päivään asti.

II Luku.

Herran sana Rehabeamille profetta Semajan kautta. Papit ja Leviläiset muuttavat Juudaan. Rehabeamin vaimot ja lapset.

Ja Rehabeam tuli Jerusalemiin, ja kokosi Juudan ja Benjaminin huoneen, sata ja kahdeksankymmentä tuhatta valittua sotamiestä, sotimaan Israelia vastaan, saattaaksensa valtakuntaa Rehabeamille jälleen.

1 Kun. 12:21 s. 2. Mutta Herran sana tuli Semajalle, Jumalan miehelle, sanoen:

3. "Puhu Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, ja koko Israelille Juudassa ja Benjami-

nissa, sanoen:

4. Näin sanoo Herra: älkäät menkö sotimaan teidän veljiänne vastaan! Palatkaat jokainen kotiansa; sillä minulta on se tullut, mikā on tapahtunut!" Ja he olivat kuuliaiset Herran sanalle ja palasivat menemästä Jerobeamia vastaan.

Mutta Rehabeam asui Jerusalemissa, ja rakensi Juudan kaupungit

vahvoiksi.

Hän rakensi Betlehemin, Etamin ja Tekoan,

7. Betsurin, Sokon ja Adullamin. 8. Gatin, Maresan ja Sifin,

9. Adoraimin, Lakiksen ja Asekan,

10. Sorgan, Ajalonin ja Hebronin, varustetut kaupungit Juudassa ja Benjaminissa.

11. Ja hän vahvisti varustukset ja pani niihin päälliköt, ja elatuksen

varoja, ja ölivä ja viiniä.

12. Ja han toimitti kaikkiin kaupunkeihin kilvet ja keihäät, ja teki ne sangen vahvoikst. Ja Juuda ja Benjamin olivat hänen allansa

 Ja papit ja Leviläiset kaikesta Israelista tulivat hänen tykönsä kaikista heidän asuntopaikoistaan.

14. Sillä Leviläiset hylkäsivät alueensa ja omaisuutensa ja tulivatJuudaan ja Jerusalemiin; sillä Jerobeam ja hänen poikansa ajoivat heidät pois Herran papinvirasta. 2 Aik. 13:9. 15. Ja hän asetti itsellensä papit uhrikukkuloille ja metsä-jumalille, ja vasikoille, jotka hän teetti. 1 Kun. 12:31; 16. Ja kaikista Israelin sukukunnista tulivat ne, jotka sydämmestänsä etsivät Herraa, Israelin Jumalaa, heidän perässänsäJerusalemiin,uhraamaan Herralle, heidän isäinsä Jumalalle. Ja he vahvistivat Juudan valtakunnan, ja vahvistivat Rehabeamin, Salomon pojan kolmena ajastaikana: sillä he vaelsivat Davidin ja Salomon tietā kolme ajastaikaa.

18. Ja Rehabeam otti Mahelatin, Jerimotin, Davidin pojan tyttären, vaimokseen, niin myös Abihailin, Elia-

bin tyttären, Isain pojan.

19. Hän synnytti hänelle pojat: Jeus, Semarija ja Saham.

20. Sitte otti hän Maekan, Absalomin tyttären, joka hänelle synnytti Abijan, Attain, Sisan ja Selomitin.

1 Kun. 15:2. 21. Mutta Rehabeam pitiMaekan, Absalomin tyttären, rukkaampana kaikkia muita vaimojansa ja jalkavaimo-jansa; sillä hänellä oli kahdeksantoista vaimoa ja kuusikymmentäjal-kavaimoa; ja hän siitti kahdeksankolmattakymmentä poikaa ja kuusikymmentä tytärtä.

22. Ja Rehabeam asetti Abijan, Maekan pojan, veljeinsä pääksi ja hallitsijaksi; sillä hän aikoi tehdä hänet

kuninkaaksi.

23. Ja hän teki toimellisesti ja jakoi poikansa Juudan ja Benjaminin maahan kaikkiin vahvoihin kaupunkeihin, ja antoi heille yltäkyllä ravintoa, ja havitteli monta vaimoa heille.

12 Luku.

Rehabeam luopuu Herrasta. Sisakin rynnäkkö. Rehabeamin kuolema.

jatapahtui,kunRehabeamin kuningasvalta oli tuettu ja hän oli tullut voimalliseksi, hylkäsi hän Herran lain, ja kaikki Israel hänen kans-1 Kun. 14:12.

·2. Ja viidentenä kuningas Rehabeamin vuotena meni Sisak, Egyptin kuningas, vlös Jerusalemiin, sillä he olivat rikkoneet Herraa vastaan;

1 Kun. 14:25. 3. hän tuli tuhannella ja kahdella sadalla vaunulla ja kuudenkymmenen tuhannen hevosmiehen kanssa, ja lukematon oli kansa, joka häntä seurasi Egyptistä, Libiasta, Suki-mista ja Etiopiasta. 4. Jahanvoittivahvat kaupungit Juu-

dassa, ja tuli Jerusalemiin. 2Aik.11:58. 5. Ja Semaja profetta tuli Rehabeamin ja päämiesten tykö Juudassa, jotka olivat kokoontuneet Sisakin tähden Jerusalemiin, ja sanoi heille: "näin sanoo Herra: te olette hyljänneet minut, sentähden olen minä myös hyljännyt teidät Sisakin kä-teen."

6. Niin Israelin ylimmäiset nöyryyttivät itsensä kuninkaan kanssa ja sanoivat: "Herra on vanhurskas!"

7. Kun Herra näki heidän nöyryyttāvān itsensā, tuli Herran sana Semajan tykö, lausuen: "he ovat itsensä noyryyttäneet; en minä heitä kadota, vaan minä annan kohta heille pelasluksen, enkä vuodata vihaani Jerusalemin päälle Sisakin käden kautta. 8. Mutta heidän pitää kuitenkin oleman hänelle alamaiset, että he tietäisivät, mitä on palvella minua, ja pal-

vella maan valtakuntia.

 Ja Sisak, Egyptin kuningas, tuli Jerusalemiin ja otti Herran huoneen tavarat ja kuninkaan huoneen tavarat; kaikki otti hän pois. Ja hän otti myös ne kultakilvet, jotka Salomo oli leettänyt. 1 Kun. 10:16. 14:26 s. 2 Aik. 9:15 s.

10. Ja kuningas Rehabeam teetti niiden sijaan vaskiset kilvet ja antoi ^{ne} henkivartijain päämiesten haltuun, jotka kuninkaan huoneen o-

vea vartijoitsivat.

11. Ja niin usein kuin kuningas meni Herran huoneesen, tulivat vartijai ja kantoivat niitä, ja veivät ne sitte jälleen vartijain huoneesen.

 Ja koska hān nöyryytti itsensä, kääntyi Herran viha hänestä pois, niinettei hän peräti kadottanut häntā; sillā vielā jotain hyvāā löydettiin Juudassakin.

13. Niin kuningas Rehabeam vahvistui Jerusale.nissa, ja hallitsi. Ja Rehabeam oli yhden ajastaikainen viidettäkymmentätuilessansakuninkaaksi, ja hallitsi Jerusalemissa seitsemäntoista ajastaikaa, siinäkaupungissa jonkaHerra kaikistaIsraelin sukukunnista valinnut oli, asettaaksensa siihen nimensä. Ja hänen äitinsä nimí oli Naema, Ammonilainen.

2 Moos. 20:24: 1 Kun. 14:21 s. 2 Aik. 6:6. 14. Ja han teki pahaa; silla han ei valmistanut sydäntänsä etsimään

Herraa.

15. Ja Rehabeamin teot, ensimmäiset ja viimeiset, katso, ne ovat kirjoitetut Semajan, profetan, ja Iddon, näkijän, kirjoissa, sukuluettelojen tapaan. Rehabeamin ja Jerobeamin välillä oli sota kaikkina aikoina.

1 Kun. 14:29 s. 15:6. Ja Rehabeam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Davidin kau-punkiin; ja hänen poikansa Abija tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

13 Luku.

Abijan hallitus Juudassa. Hänen sotansa ja voittonsa.

Kuningas Jerobeamin kahdeksan-tena vuotena toistakymmentä tuli Abija Juudan kuninkaaksi.

Ja hän hallitsi kolme ajastaikaa Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Mikaja, Urielin tytär, Gibeasta. Ja sota nousi Abijan ja Jerobeamin välillä. 1 Kun. 15:2.

3. Ja Abija alkoi sodan väkevällä sotajoukolla, neljällä sadalla tuhannella valitulla sotamiehellä. Ja Jerobeam asettui sotaan heitä vastaan kahdeksalla sadalla tuhannella valitulla ja urhoollisella sotamiehellä.

4. Ja Abija nousi ylös Semaraimin vuorelle, joka oli Efraimin vuori-maassa, ja sanoi: "kuulkaat minua,

Jerobeam ja koko Israel!

5. Ettekő te tieda Herran, Israelin Jumalan, antaneen Davidille kuninkaan valtakunnan Israelissa ijankaikkisesti, hänelle ja hänen pojillensa suolaliitolla? 4 Moos. 18:19. 6. Mutta Jerobeam, Nebatin poika, Salomon, Davidin pojan, palvelija, nosti kapinan herraansa vastaan. 1 Kun. 11:26.

7. Ja hänen tykönsä kokoontui joutilaita miehiä ja Belialin lapsia, ja he vahvistivatitsensä Rehabeamia. Salomon poikaa, vastaan; sillä Rehabeam oli nuori ja heikko eikä voinut vah-

vistaa itseänsä heitä vastaan.

8. Ja nyt te ajattelette voivanne seisoa Herran valtakuntaa vastaan, joka onDavidin poikainkādessā, koskateitä on suuri joukko, ja pidätte kultai- | sia vasikoita, jotka Jerobeam teille jumaliksi tehnyt on. 1 Kun. 12:28.

9. Ettekő te ole ajaneet Herran pappeja, Aaronin poikia ja Leviläisiä pois, ja olette itse teillenne tehneet pappeja, niinkuin pakanat maakunnissa? Jokainen, joka tuo mukanansa nuoren härjän ja seitsemän oinasta ja tulee käsiänsä täyttämään,se tulee papiksi näille jumalille, jotka eivät jumalia ole.2Moos.28:41.32:29. 1Kun.12:31.

10. Mutta meidän Jumalamme on Herra, jota emme hylkää; ja papit, Aaronin pojat, ja Leviläiset toimis-

sansa palvelevat Herraa;

11. ja he sytyttävät Herralle polttouhrin joka aamuna ja iltana niin myös hyvänhajullisen suitsutuksen, ja asettavat katsomus-leipiä puhtaalle pöydälle ja kultakynttiläjalan lamppuinensa, palamaan joka ilta. Sillä me pidämme Herran, meidän Jumalamme, vartioa; mutta te olette hänet hyljänneet. 2 Moos. 25:30,37.29:38 s. 30:34 s. 3 Moos. 24:6 s. 2 Aik. 2:4.

12. Ja katso, meidän kanssamme on Jumala etupäässä, ja hänen pappinsa pyhillä torvilla soittamassa teitä vastaan. Te Israelin lapset! älkäätsotiko Herraa, teidän isäinne Jumalaa, vastaan; sillä ei se menesty!" 4Moos. 10:9.

Mutta Jerobeam antoi väijyjäin kiertää ympäri, tullaksensatakaa heidan päällensä; itse he olivat Juudan edessä ja väijytys heidän takanansa.

14. Kun Juuda katsoi ympärinsä, katso, niin oli sota sekä edessä että takana. Niin he huusivat Herran puoleen, ja papit soittivat vaskitorvilla.

15. Jajoka mies Juudassa nosti sotahuudon. Ja kun joka mies niin Juudassa huusi, lõi Jumala Jerobeamin ja koko Israelin Abijan ja Juudan edessä.

16. Ja Israelin lapset pakenivat Juudan edellä; ja Jumala antoi heidät

heidän käsiinsä.

 Ja Abija väkinensä teki heissä suuren miestapon. Ja Israelista kaatui lyötynä viisi sataa tuhatta valittua sotamiestä.

18. Ja niin Israelin lapset nöyryytettiin siihen aikaan, ja Juudan lapset vahvistuivat ; sillä he turvasivat Herraan, heidän isäinsä Jumalaan.

Ja Abija ajoi Jerobeamia takaa, ja voitti häneltä kaupunkeja: Betelin kylinensä, Jesanan kylinensä ja Efronin kylinensä.

20. Ja Jerobeam ei enää tullut voimaansa, niinkauan kuin Abija eli; ja Herra lõi hänet, ja hän kuoli.

toista vaimoa ja siitti kaksikolmattakymmentä poikaa ja kuusitoista tytărtă.

22. Mitä enempää Abijasta sanottavaa on, ja hänen teistänsä ja teoistansa, se on kirjoitettu Iddon profetan tietokirjassa. 2 Aik. 24:27.

14 Luku.

Asa, jumalinen Juudan kuningas. voittaa Etiopialaiset Herran avulla.

Ja Abija nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänet Davidin kaupunkiin; ja Asa, hänen poikansa, tu-li kuninkaaksi hänen sijaansa. Hänen aikanansa oli maa levossa kymmenen ajastaikaa. 1 Kun. 15:8.

Ja Asa teki sitä, mikä hyvä ja oikea oli Herran, hänen Jumalansa,

1 Kun. 15:11 s.

edessä.

3. Ja hän hävitti vieraat alttarit ja uhrikukkulat ja rikkoi patsaat, ja särki Astarotin kuvat.

 Ja hän kehoitti Juudaa etsimään Herraa, heidän isäinsä Jumalaa, ja noudattamaan lakia ja käskyä.

Ja hän kukisti kukkulat ja epäjumalat kaikista Juudan kaupungeista; ja valtakunta oli levossa hänen aikanansa.

6. Ja hän rakensi vahvoja kaupunkeja Juudassa, koska maa oli levossa, eikä ollut sotaa häntä vastaan niinä vuosina; sillä Herra antoi hä-

nelle levon.

7. Ja hän sanoi Juudalle: "rakentakaamme nämä kaupungit, ja tehkäämme muurit niiden ympäri, ja tornit, ja portit, ja salvat; maa on vielä meidän, edessämme koska me olemme etsineet Herraa, meidän Jumalaamme, häntä me olemme etsineet, ja hän on antanut meille levon joka taholta." Niin he rakensivat; ja se menestyi.

8. Ja Asalla oli sotajoukko, joka kantoi kilpejä ja keihäitä: Juudasta kolme sataa tuhatta, ja Benjaminista, jotka kilpejä kantoivat ja joutsea jännittivät, kaksi sataa ja kahdeksankymmentä tuhatta. Ja nämä olivat kaikki urhoollisia sotamiehiä.

Ja Serah, Etiopiasta, tuli heitä vastaan suurella sotajoukolla, jossa oli kymmenen kertaa sata tuhatta miestä ja kolmesataa vaunua; ja hän

tuli Maresaan asti

10. Ja Asa meni häntä vastaan. Ja he asettuivat sotajärjestykseen Sefatan laaksossa Maresan lähellä.

11. Ja Asa huusi Herran, Jumalansa, tykö ja sanoi: "Herra! et sinä väliä pidä auttaessasi monen kautta 21. Abija vahvistui, ja otti neljä- | taikkamissäeiyhtäänvoimaaole. Auta meitä, Herra, meidän Jumalamme! sillä me turvaamme sinuun, ja olemme tulleet sinun nimessäsi tätä suurta joukkoa vastaan; sinä olet Herra, meidän Jumalamme, ei vksikään ihminen voi mitään sinua vas-1 Tuom. 7:2,7. 1 Sam. 14:6.

12. Ja Herra löi Etiopialaisia Asan ja Juudan edessä; ja Etiopialaiset

pakenivat. 2 Aik. 16:8.

13. Ja Asa ja hänen väkensä, jotka olivat hänen kanssansa, ajoivat heitä takaa Gerariin asti. Ja Etiopialaiset kaatuivat, niin ettei yhtään heistä eläväksi jäänyt, sillä he surmattiin Herran ja hänen sotaväkensä edessä. Ja

he veivät sieltä paljon saalista. 14. Ja he löivät kaikki kaupungit Gerarin ympäriltä; sillä Herran peljästys oli tullut niiden päälle. Ja he ryöstivät kaikki kaupungit; sillä niis-

să oli paljo saalista.

15. Ja he löivät navetat maahan, ja veivät paljon lampaita ja kameleja, ja palasivat Jerusalemiin.

15 Luku.

Profetta Asarian ennustus. Asa uudistaa liiton Herran kanssa.

JaJumalan henki tuli Asarian, Ode-

din pojan, päälle. 2. Hän meni Asaa vastaan ja sanoi hānelle: "kuulkaat minua. Asa, ja koko Juuda ja Benjamin: Herra on teidän kanssanne, kun te olette hänen kanssansa; ja kun te eisitte häntä, niin antaa hän itsensä löytää; mutta jos te hylkäätte hänet, niin hän hylkää myös teidät. 5 Moos. 4:29.

1 Aik. 28:9. 2 Aik. 24:20. 33:12 s. Jer. 29:18. 3. Monta aikaa on Israel ollut ilman oikiata Jumalaa, ja ilman pappia, joka opettaa, ja ilman lakia.

Tuom. 2:10 s. 17:6. 21:25. Hos. 3:4. 4. Mutta kun he kääntyivät tuskissansa Herran, Israelin Jumalan, puoleen, ja etsivät häntä, niin he löysivät Tuom. 3:9,15. 10:10 s.

 Niinäaikoina ei ollutrauhaaniillä, l^{otka} käyvät sisälle ja ulos ; sillä suuri levottomuus saavutti kaikki maan

6. Ja kansa musersi kansan, ja kaupunki kaupungin ; sillä Jumala hämmästytti heitä kaikkinaisilla ahdis-Tuom 12:4 s. 20:1 s.

7. Mutta te, vahvistakaat itseänne, älkäätkä antako kätenne vaipua; sillå teidän työllänne on palkkansa.''

Jer. 31:16. 1 Kor. 15:58. 8. Kun Asa kuuli nämä sanat ja profetta Odedin ennustuksen, vahvistui hän, ja raivasi kauhistukset pois koko Juudan ja Benjaminin maalta, |

ja kaupungeista, jotka hän oli voittanut Efraimin vuoristossa, ja hän uudisti Herran alttarin, joka Herran

esihuoneen edessä oli.

9. Ja hän kokosi kaiken Juudan ja Benjaminin, ja ne muukalaiset, jotka heidan keskellänsä olivat Efraimista, Manassesta ja Simeonista; sillä hänen tykönsä tuli monta Israelista, kun he näkivät Herran, hänen Jumalansa, olevan hänen kanssansa.

10. Ja he tulivat Jerusalemiin kokoon kolmannella kuukaudella. Asan hallituksen viidentenä vuonna

toistakymmentä.

11. Ja he uhrasivat sinā pāivānā Herralle siitä saaliista, jonka he tuoneet olivat, seitsemän sataa härkää ja seitsemän tuhatta lammasta.

2 Aik. 14:18. 12. Ja he tekivāt liiton, etsiāksensā Herraa, heidän isäinsä Jumalaa, koko sydämmestänsä ja koko sielustan-Jos. 24:25. 2 Kun. 23.3. Neh. 10:29. sa:

13. mutta joka ei tahtonut etsiä Herraa, Israelin Jumalaa, hänen piti kuoleman, oli se pieni tahi suuri, mies tahi nainen. 5 Moos. 13:9. 17:5.

14. Ja he vannoivat Herralle korkealla äänellä, ilohuudolla, ja vaskitor-

vien ja pasunien kaikuessa.

15. Ja koko Juuda iloitsi siitä valasta; sillä he olivat vannoneet koko sydāmmestānsā, ja etsivāt Hāntā kaikesta tahdostansa; ja Hän antoi itsensā löytāā. Ja Herra antoi heille levon joka paikassa heidän ympäristöllänsä.

16. Ja kuningas Asa pani äitinsä Maekan pois kuningattaren-arvosta ; sillä hän oli asettanut Astarte-kuvan. Ja Asa hävitti hänen epäjumalankuvansa, ja lõi sen rikki ja poltti Kidronin ojan Iuona. 1 Kun. 15:13 s.

17. Mutta uhrikukkuloita ei hävitetty Israelista; kuitenkin oli Asan sydan vakaa kaiken elinaikansa.

18. Ja hän vei Jumalan huoneesen, mitä hänen isänsä oli pyhittänyt ja mită han itse oli pyhittanyt, hopeaa, kultaa ja astioita.

19. Ja ei ollut yhtään sotaa hamaan viidenteenneljättäkymmentä hallituksen ajastaikaan asti.

16 Luku.

Asa tekee liiton Benhadadin kanssa Baesaa vastaan. Asan kuolema.

A san hallituksen kuudentena vuon-na neljättäkymmentä nousi Baesa, Israelin kuningas, Juudaa vastaan, ja rakensi Raman, estääksensä Asan, Juudan kuninkaan, ulos ja si-1 Kun. 15:17 s. sälle käymistä.

2. Vaan Asa otti Herran huoneen ja 1 kuninkaan huoneen tavaroista hopeaa ja kultaa, ja lähetti Benhadadille, Syrian kuninkaalle, joka asui Damaskossa, ja käski sanoa hänelle:

2 Kun. 12:18. 16:8.

"Liitto on minun ja sinun välilläsi, minun ja sinun isäsi välillä. Katso, minä lähetän sinulle hopeaa ja kultaa; mene, riko liittosi Baesan, Israelin kuninkaan, kanssa, että hän erkanisi minusta!"

4.Benhadad oli kuningas Asalle kuuliainen ja lähetti sodanpäämiehensä Israelin kaupunkeja vastaan; ja he lõivät Ijonin, Danin ja Abel-Majimin, ja kaikki jyvähuoneet Naftalin kau-

pungeissa. 5. Kun Baesa sen kuuli, lakkasi hän rakentamasta Ramaa ja jätti työnsä. 6. Mutta kuningas Asa otti kanssansa koko Juudan, ja he veivät pois kivet ja hirret Ramasta, joista Baesa rakensi. Ja hän rakensi niistä Geban ja Mispán.

Siiĥen aikaan tuli näkijā Hanani Asan, Juudan kuninkaan, tykö ja sanoi hänelle: .,koska turvasit Syrian kuninkaasenetkäturvannutHerraan, sinun Jumalaasi, sentähden on Syrian kuninkaan väki pääsnyt pois sinun

käsistäsi.

8. Eikö Etiopialaiset ja Libialaiset olleet suuri joukko monien vaunuin ja hevosmiesten kanssa? Kuitenkin. kun Herraan turvasit, antoi hän heidät sinun käsiisi. 2 Aik. 14:9, 12.

9. Sillä Herran silmät katselevat kaikki maat, vahvistaaksensa niitä, jotka pysyvät hänen tykönänsä koko sydämmestänsä. Sinä olet tyhmästi tehnyt, sentähden sinä tästedes sotia saat. 1 Kun. 15:32. Job. 84:21.

San. 15:3. Jer. 16:17. 32:19. Sak. 4:10. Ja Asa vihastui näkijään ja heitti hänet vankeuteen; sillä hän kovin suuttui häneen tästä asiasta. Ja Asa ahdisti muutamia kansasta siihen aikaan.

 11. Ja katso, Asan työt, sekä ensimmäiset että viimeiset, kaiso, ne ovat kirjoitetut Juudan ja Israelin kunin-

gasten kirjassa.

12. Ja Asa sairastui jaloista yhdeksäntenä neljättäkymmentä hallituksensa vuonna, ja hänen tautinsa tuli varsin kovaksi; mutta hän ei etsinyt Herraa taudissansakaan, vaan lääkāreitā.

 Ja Asa nukkui isäinsä kanssa ja kuoli hallituksensa ensimmäisenä vuonna viidettäkymmentä.

14. Ja hān haudattiin omaan hautaansa, jonka hän oli antanut kaivaa | kaupunkeja.

Davidin kaupungissa. Ja he laskivat hänet leposijallensa, joka täytettiin hyvän-hajullisilla ja kaikkinaisilla kalleilla yrteillä, jotka taiteellisesti olivat sekoitetut; ja he toimittivat hänelle sangen suuren palon.

1 Sam. 31:12. 2 Aik. 21:19. Jer. 34:5.

17 Luku.

Josafatin hurskas ja onnellinen hallitus. Ja Josafat, hänen poikansa, tuli ku-ninkaaksi hänen sijaansa. Hän vahvistui Israelia vastaan,

1 Kun. 15:24. 22:41. 2. Ja hän asetti sotaväkeä kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkeihin, ja pani esimiehiä Juudan maalle ja Efraimin kaupunkeihin, jotka hänen isänsä oli voittanut.

3. Ja Herra oli Josafatin kanssa; sillä hän vaelsi entisillä, hänen isänsä Davidin teillä, eikä etsinyt Baalia; 4. vaan hän etsi isänsä Jumalaa ja vaelsi hänen käskyissänsä, eikä Israelin töiden mukaan.

5. Sentähden vahvisti Herra hänen valtakuntansa; ja kaikki Juuda antoi Josafatille lahjoja, ja hänellä oli rikkautta ja kunniaa yltäkyllä.

1 Sam. 10:27. 2 Aik. 18:1. Ja hänen sydämmensä tuli rohkeaksi Herran teissä, ja hän hävitti uhrikukkulat ja Astarte-kuvat Juudasta.

Ja kolmantena hallituksensa vuonna lähetti hän päämiehensä Benhailin, Obadian, Sakarian, Ne-taneelin ja Mikajan, opettamaan Juudan'kaupungeissa,

8. ja heidän kanssansa olivat Leviläiset: Semaja, Netania, Sebadia. Asael, Semiramot, Jonatan, Adonija, Tobija, ja Tobadonija, Leviläiset; ja heidan kanssansa papit Elisam ja Joram.

9. Ja he opettivat Juudassa, ja heillä oli Herran lakikirja myötänsä; ja he vaelsivat ympäri kaikkia Juudan kaupunkeja, ja opettivat kansaa.

10. Ja Herran pelko tuli kaikkein valtakuntain päälle, niissä maakunnissa, jotka olivat Juudan ympäristõllä, niin etteivät he sotineet Josafatia vastaan.

11. Ja muutamat Filistealaisista toivat Josafatille lahjoja ja rahaveroa; ja Arabialaiset toivat hänelle pientä karjaa, seitsemän tuhatta ja seitsemän sataa oinasta, ja seitsemän tuhatta ja seitsemän sataa kaurista.

12. Niin menestyi Josafat ja tuli aina voimallisemmaksi. Ja hän rakensi Juudassa linnoja ja varasto-

13. Ja hänellä oli paljo varastoa Juudan kaupungeissa, ja sotamiehiä ja urhoollista kansaa Jerusalemissa.

14. Ja tāmā on heidān lukunsa isäinsä huonetten mukaan: Juudassa olivat tuhanten päämiehet: päämies Adna, ja hänen kanssansa kolme sataa tuhatta urhoollista sotamiestä.

15. Lähin häntä oli päämies Johanan, ja hänen kanssansa kaksi sataa ja kahdeksankymmentä tuhatta.

16. Häntä lähin: Amasia, Sikrin poika, joka itsensä vapaasta tahdosta antoiHerralle, ja hänen kanssansa kaksi sataa tuhatta urhoollista sotamiestä.

17. Benjaminista: Eliada, urhoollinen sotamies, ja hänen kanssansa varustettua joutseilla ja kilveillä kak-

si sataa tuhatta.

18. Häntä lähin oli Josabad, ja hänenkanssansa sata jakah deksankymmentātuhatta varustettua sotamiestā. 19.Nämä palvelivät kuningasta, paitsi niitä, jotka kuningas oli asettanut vahvoihin kaupunkeihin koko Juudassa.

18 Luku.

Josafatin ja Ahabin sota-retki Syrialaisia vastaan. Ahabin kuolema.

Ja Josafatilla oli suuri rikkaus ja kunnia. Ja hän teki nuoteutta Ahabin kanssa. 2 Kun. 8:18. 2 Aik. 17:5. 21:6. 2 Ja jonkun vuoden perästä sen jälkeen meni hän Ahabin tykö Samarisan. Ja Ahab antoi teurastaa hänelle ja hänen väellensä, joka oli hänen kanssansa, monta lammasta ja härkää, ja yllytti häntä lähtemään ylös Gileadin Ramotiin. 1 Kun. 22:2 s. 3. Ja Ahab, Israelin kuningas, sanoi Josafatille, Juudan kuninkaalle: lähdetkö minun kanssani Gileadin Ramotiin?" Hän sanoi hänelle: "mina olen niinkuin sina, ja minun kan-sani niinkuin sinun kansasi; mina tulen sinun kanssasi sotaan!"

4. Ja Josafat sanoi Israelin kuninkaalle: "kysy kumminkin tänäpänä

Herran sanaa!"

 Ja Israelin kuningas kokosi profetoita, neljä sataa miestä, ja sanoi heille: "menenımekő sotimaan Gileadin Ramotiin, vai olenko mene-mäitä?" Hesanoivat: "mene! Jumala antaa sen kuninkaan käsiin.

6. Silloin sanoi Josafat: "eikö tässå ole joku Herran profetta, kysyäk-

semme häneltä?"

Israelin kuningas sanoi Josafatille: "vielā on yksi mies, jonka kautta voidaan kysyä Herralta ; mutta minä vihaan häntä, sillä ei hän ennusta minulle mitään hyvää, vaan aina pa- | valla?"

haa; se on Mika, Jimlan poika." Josafat sanoi: "älköön kuningas niin

puhuko."

8. Ja Israelin kuningas kutsui yhden kamaripalvelijoistansa ja sanoi: ..tuo nopeasti Mika, Jimlan poika, tänne! 9. Ja Israelin kuningas ja Josafat, Juudan kuningas, istulvat kumpikin istuimellansa puetettuna juhla-vaatteisin Samarian portin raitilla, ja kaikki profetat ennustivat heidan edessänsä

10. Ja Sidekija, Kenaanan poika, oli tehnyt itsellensä rautasarvet ja sanoi: ..näin sanoo Herra: näillä sinä pusket Syrialaisia, siksi kuin heidät hävität:"

11. Ja kaikki profetat ennustivat niin ja sanoivat: "mene Gileadin Ramotiin, ja se menestyy sinulle; Herra antaa sen kuninkaan käteen.

12. Ja sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Mikaa, puhut hänelle ja sanoi: "katso, profettain puhe on yksimiel sooti hyvä kuninkaan edessā; anna sinunkin sanasi olla niinkuin heidän, ja puhu hyvää.

13. Ja Mika sanoi: "niin totta kuin Herra elää, minä puhun, mitä Ju-

malani sanoo."

14. Ja hän tuli kuninkaan eteen, ja kuningas sanoi hänelle: "Mika! menemmekö sotimaan Gileadin Ramotia vastaan, vai olenko menemättä?" Hän sanoi: "menkäät. se menestyy

teille; he annetaan teidän käsiinne."
15. Niin kuningas sanoi hänelle: "kuinka usein pitää minun vannottaman sinua, ettet puhuisi minulle muuta kuin totuutta Herran ni-meen?"

16. Hän sanoi: "minä näin kaiken Israelin hajoitettuna vuorelle, niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole. Ja Herra sanoi: ei näillä ole yhtään isäntää; palatkoon jokainen kotiansa rauhassa!"

17. Ja Israelin kuningas sanoi Josafatille: "enkö minä sanonut sinulle, ettei hän ennusta minulle hy-

vää, vaan pahaa?" 1 Kun. 22:18s. 18. Ja hän sanoi: "sentähden kuulkaatHerran sanaa : minä näin Herran istuvan istuimellansa, ja koko tai-vaallisen sotajoukon seisovan hänen oikialla ja vasemmalla puolellansa.

19. Ja Herra sanoi: kuka pettäisi Ahabin, Israelin kuninkaan, että hän menisi ylös ja kaatuisi Gileadin Ramotissa? Ja mikā sanoi niin, ja mikä sanoi näin.

20. Ja henki läksi ja asettui Herran eteen, ja sanoi: ,minä petän hänen. Ja Herra sanoi hänelle: ,millä ta-Job. 1:6.

21. Han sanoi: ,mină menen ja olen valheen henki kaikkein hänen profettainsa suussa. 'Ja hän sanoi: ,petä hänet, ja sinä menestyt; mene ja tee niin!

22. Nyt siis, katso, Herra on anta-nut valheen hengen näiden sinun profettaisi suuhun; ja Herra on puhunut pahaa sinua vastaan." Joh.2:1.

Jes. 19:14. Hes. 14:9. 23. Niin astui Sidekija, Kenaanan poika,edes ja lõiMikaa poskelle, ja sanoi: "mitä tietä Herran henki on mennyt minun tyköäni pois, sinua puhuttelemaan? Jer. 20:2. Joh. 18:22. Ap. t. 23:2.

24. Mika sanoi: "katso, sinä olet sen näkeväsinä päivänä, jonas käyt huoneesta huoneesen piiloitellaksesi."

25. Ja Israelin kuningas sanoi: ,,ottakaat Mika ja viekäät hän kaupungin päämiehelle Amonille ja Joak-

selle, kuninkaan pojalle.

26. Ja sanokaat: näin sanoo kuningas: pankaat tämä vankihuoneesen. a ruokkikaat hän murheen leivällä la murheen vedellä, siksi kuin mina palajan rauhassa."

27. Mika sanoi: "jos sinā toki palaiat rauhassa, niin eipä Herra ole puhunut minun kauttani: 'Ja hän sanoi: "kuulkaat, kaikki kansat!" Mik. 1:2. 28. Niin meni Israelin kuningas ja

Josafat, Juudan kuningas, ylös Gi-

leadin Ramotiin.

29. Ja Israelin kuningas sanoi Josafatille: "minä muutan vaatteeńi ja lähden sotaan, mutta pidäsinäomat vaatteesi: Ja Israelin kuningas muut-

ti vaatteensa; ja he menivät sotaan. 30. Mutta Syrian kuningas oli käskenyt sotavaunujensa päämiehille, ja sanonut: "älkäät sotiko pientä eikä suurta vastaan, vaan ainoastaan Israelin kuningasta vastaan."

31. Ja tapahtul, kun vaunujen päämiehet näkivät Josafatin, sanoivat he: "tāmā on Israelin kuningas!" ja he kääntyivät sotimaan häntä vastaan. Ja Josafat huusi; ja Herra auttoi häntä, ja Jumala käänsi heidät pois hänestä.

32. Kun vaunujen päämiehet näkivät, ettei hän ollut Israelin kunin-gas, luopuivat he hänestä.

33. Mutta yksi mies jännitti joutsensa yksinkertaisuudessa ja ampui Israelin kuningasta rautapaidan jatkoon. Ja hän sänoi vaununsa ajajalle: "käännä ja vie minut ulos sotaväestā; sillā minā olen haavoitettu."

34. Ja sota yltyi sinä päivänä, ja Israelin kuningas seisoi vaunuissa Syrialaisia vastaan iltaan asti; ja hän

kuoli auringon laskiessa.

19 Luku.

Profetta Jehu nuhtelee kuningas Josafatia. Josafat asettaa tuomareita.

Ja Josafat, Juudan kuningas, palasi rauhassa kotia Jerusalemiin

2. Ja Jehu, Hananin poika, nākijā, meni häntä vastaan ja sanoi kuningas Josafatille: "pitääkö sinun jumalatonta auttaman ja rakastaman niitä, otka vihaavat Herraa? sentähden on Herran viha sinun päälläs. 2 Aik. 16:7. 3. Kuitenkin on jotain hyvää havaittu sinussa, sillä sinä olet håvittänyt Astarot-kuvat maasta ja olet aikonut sy-

dämmestäsi etsiäJumalaa."2Aik.17:38. Niin Josafat jäi Jerusalemiin. Ja hän läksi jälleen ulos kansan keskelle Bersabasta hamaan Efraimin vuoreen asti, ja palautti heidät jälleen Herran, heidänisäinsä Jumalan, tykö. Ja hän asetti tuomarit maahan,

kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkeihin, jokainoaan kaupunkiin.

5 Moos. 16:18. 6. Ja hän sanoi tuomareille: "katsokaat, mitä te teette! sillä ette pidå tuomioita ihmisten, mutta Herran edessä. Ja hän on teidän kanssanne

tuomiossa. Viis. 6:4. Room. 13:1 s. 7. Sentähden antakaat Herran pelvon olla teissä; ja ottakaat vaarin, kuinka teette! Sillä Herran, meidän Jumalamme, tykönä ei ole yhtään vääryyttä; ei hän katso muotoa, eikä ota lahjoja."5Moos.1:17.10:17. 18am.16:7, Job. 34:19. Ap. t. 10:34. Room. 2:11. Gal. 2:6.

Ef. 6:9. Kol. 3:25. 1 Piet. 1:17. 8. Ja Jerusalemiin asetti Josafat myöskin Leviläisiä ja pappeja, ja Israelin isäin ylimmäisiä Herran tuomiota ja riita-asioita varten. Ja he olivat palanneet Jerusalemiin.

5 Moos. 17:8 s. 9. Ja hän käski heitä, sanoen: "tehkäät Herran pelvossa uskollisesti ja

vakaalla sydåmmellä näin:

10. Kaikissa riita-asioissa, jotka tulevat teidän eteenne veljiltänne, jotka kaupungeissansa asuvat, veren ja ve-ren välillä, lain ja käskyn välillä, sääntöjen ja oikeuksien välillä, neuvokaat heitä, etteivät he syntiä tekisi Herraa vastaan ja saattaisi vihaa teidän ja veljienne päälle. Niin tehkäät, ettette syynalaisiksi tulisi.

11. Katso, Amaria, ylimmäinen pappi, on teidän ylitsenne kaikissa Herran asioissa; ja Sebadia, Ismaelin poika, Juudan huoneen ruhtinas, kaikissa kuninkaan asioissa; niin ovat myös Leviläiset teillä virkamiehinä. Olkaat hyvässä turvassa ja tehkäät niin ja Herra on hyväin kanssa."

20 Luku.

Josafat saa ihmeellisen voiton. Hänen liittonsa Ahasian kanssa.

Sitte tulivat Moabin lapset, Ammo-nin lapset ja heidan kanssansa osa Ammonilaisia sotimaan Josafatia vastaan.

2. Niin tultiin ja ilmoitettiin Josafatille, sanomalla: "sinua vastaan tuleesuuri sotajoukko Syriasta, meren tuolta puolelta; ja katso, he ovat Hatseson-Tamarissa, se on Engedi.

3. Ja Josafat pelkäsi, ja asetti kasvonsa etsimään Herraa, ja antoi kuuluttaa paaston koko Juudassa.

4. Ja Juuda tuli kokoon etsimään apua Herralta; kaikista Juudan kaupungeista tultiin etsimään Herraa. 5. Ja Josafat seisoi Juudan ja Jerusalemin seurakunnassa, Herran huoneessa, uuden pihan edessä;

6. ja hän sanoi: "Herra, isäimme Jumala! etkö ole Jumala taivaissa, joka hallitset kaikkien pakanain valtakunnissa? Ja sinun kädessäsi on vāki ja voima, eikā ole yhtāān, joka voi olla sinua vastaan.

1 Aik. 29:12. Matt. 6:13. Etkö sinä, meidän Jumalamme, ole ajanut pois tämän maan asujamia kansasi Israelin edestä, ja sen antanut Abrahamin, sinun ystāvāsi siemenelle ijankaikkisesti?

& Ja he ovat asuneet siinä, ja ovat rakentaneet sinun nimellesi pyhä-

kön, sanoen:

9. Kun joku onnettomuus, miekka. rangaistus, rutto tahi kallis aika meille tulee, niin me tahdomme seisoa tässā huoneessa sinun edessāsi, — sillā sinun nimesi on tässä huoneessa, ja huutaa sinun puoleesi tuskissamme, niin sinä kuulet ja autat.

1 Kun. 8:93 s. 2 Aik. 6:28 s. 7:18 s. 10. Ja nyt, katso, Ammonin lapset, Moab ja Seirin vuorelaiset, — joidenkakautta et sinä antanut Israelin lasten mennä, vaeltaissansa Egyptistä; vaan he poikkesivat pois heidan tyköänsä eikä hävittäneet heitä,

5 Moos. 2:4 s., 9, 19. 11. katso, he kostavat sen meille; ja he tulevat meitä ajamaan sinun Perinnöstäsi pois, jonka sinä meille

perinnöksi antanut olet.

12. Meidän Jumalamme! etkö heitä tuomitse? Sillä ei ole meillä yhtään voimaa tätä suurta joukkoa vastaan, joka karkaa meidän päällemme; emme tiedā, mitā me teemme, vaun silmamme katselevat sinun puoleesi!" Ps. 121:1. 123:1.

moinensa ja poikinensa seisoi Herran edessä.

14. Ja Jehasielin, Sakarian pojan. Benajan pojan, Jehielin pojan, Ma-tanian pojan päälle, Leviläisen, Asafin lapsista, tuli Herran henki seurakunnan keskellä.

15. ja hän sanoi: "kuulkaat, koko Juuda ja Jerusalemin asuvaiset, ja kuningas Josafat! Näin sanoo Herra teille: alkaat peljatko tata suurta joukkoa, älkääikä vavisko, sillä sota ei ole teidän, vaan Jumalan!

16. Huomenna menkäät alas heitä vastaan! Katso, he menevät ylös Sisin paltaalle, ja te löydätte heidät laakson päässä Jeruelin korven kohdalla. 17. Mutta ei teidän tarvitse sotia. Sijoittukaat, seisokaat ja katsokaat, kuinka teidät pelastaa Herra, joka on teidän kanssanne, Juuda ja Jerusa-lem! Älkäät peljätkö, älkäätkä vavisko! menkäät huomenna ulos heitä vastaan: Herra on teidän kanssanne!" 2 Moos. 14:13 s.

18. Silloin kumartui Josafat kasvoillensa maahan; ja kaikki Juuda ja Jerusalemin asuvaiset lankesivat Her-

ran eteen ja rukoilivat Herraa. 19. Ja Leviläiset Kehatilaisten lapsista ja Korahilaisten lapsista nousivat kiittämään Herraa, Israelin Jumalaa, vahvalla äänellä korkeuteen päin.

20. Ja he nousivat varhain huomeneltain ja menivät Tekoan korpeen. Ja heidän lähtiessänsä seisoi Josafat ja sanoi: ,,kuulkaat minua, Juuda ja Jerusalemin asujamet, uskokaatHerraan, teidän Jumalaanne, niin te olette hyvässä turvassa; ja uskokaat hänen profettojansa, niin te menes-tytte!" Jea 7:0

21. Ja hän keskusteli kansan kanssa, ja asetti veisaajat Herran kunniaksi, jotka kiittivät pyhässä kaunistuksessa, mennessänsä sotaan varustetun väen edellä, ja sanoivat: "kiittäkäät Herraa, sillä hänen laupeutensa py-syy ijankaikkisesti!" Pa. 106:1, 126:1. 22. Ja samaan aikaan kun he rupe-

sivat kiittämään ja ylistämään, antoi Herra väijyjät tulla Ammonin, Moabin ja Seirin vuorelaisten päälle, jotka Juudaa vastaan tulleet olivat; ja

he lyöttin.

23. Ja Ammonilaiset ja Moabilaiset nousivat Seirin vuoren asuvia vastaan, surmaamaan ja hävittämään heitä. Ja sittekuin he olivat lopettaneet Seirin asuvaiset, auttoi kukin lähimmäistänsä toinen toistansa tap-Tuom. 7:22. 18am. 14:20. pamaan.

24. Mutta kun Juuda tuli kukkulal-13. Ja kaikki Juuda lapsinensa, vai- le erämaan kohdalla, kääntyivät he joukkoa päin, ja katso, silloin makasi kuolieita ruumiita maassa, eikā yksikāān heistā ollut päässyt.

25. Ja Josafat tuli väkinensä ryöstămään heidän saalistansa; ja he löysivät siellä ruumisten seassa paljon tavaraa ja kalliita esineitä; ja he ottivat niin paljon, etteivät voineet kantaa. Ja he ryöstivät saalista kolme

pāivāā, sillā sitā oli sangen paljon. 26. Neljāntenā pāivānā tulivat he kokoon,, kiitoslaaksoon", siinä he kiittivät Herraa ; siitä kutsutaan se paikka "kiitoslaaksoksi" tähän päivään asti. 27 Ja kaikki Juuda ja Jerusalem

palasivat takaisin, ja Josafat etupäässä, ja menivät ilolla Jerusalemiin; sillä ilon oli Herra autanut heille heidän vihollisistansa

28. Ja he menivät Jerusalemiin psaltarcilla, kanteleilla ja pasuncilla, Herran huoneesen

29 Ja Jumalan pelko tuli kaikkien, valtakuntain päälle maakunnissa, kun he kuulivat Herran sotineen Israelin vihollisia vastaan.

30. Ja Josafatin valtakunta oli levossa; ja Jumala antoi hänelle levon

ympäristöllänsä

31 JaJosafat hallitsiJuudaa. Hän oli viiden ajastaikainen neljättäkymmentä tullėssansa kuninkaaksi, ja hallitsi Jerusalemissa viisikolmattakymmentä ajastaikaa, hänen äitinsä nimi oli Asuba, Sılhın tytär.1Kun.22:42. 32. Ja hän vaelsi isänsä Asan teillä eikä siitä poikennut, tehdessänsä mi-

tā oikein oli Herran silmissä 33 Uhrikukkuloita ei kuitenkaan poistettu, siliä ei kansa vielä asettanut sydäntänsä Herran, heidän i-

säinsä Jumalan, puoleen

34 Mitä enempää Josafatin töistä sanottava on, sekä ensimmäisistä etta virmeisista, katso, se on kirjoitettu Jehun, Hananin pojan, teoissa, jotka hän on kirjoittanut Israelin kuningasten kirjaan. 2 Aik. 19:2.

35 Senjälkeen yhdistyi Josafat, Juudan kuningus, liittoon Ahasian, Israclın kuninkaan, kanssa, joka oli

jumalaton menoissansa.

36. Ja hän suostui hänen kanssansa haaksia tekemään, lähteäksensä Tarsikseen. Ja he tekivät haaksia Etsion-Geberissä 1 Kun 22-49

37 Mutta Elieser, Dodavan poika, Maresasta, ennusti Josafatia vastaan ja sanoi: ..koska olet yhdistynyt Ahasian kanssa on Herra tyhjäksi tehnyt sinun työsi "Ja haahdetsärkyivät,eika he saattaneet lähteä Tarsikseen

21 Luku.

Josafatin kuolema. Joram Juudan kuninkaana. Edomilaiset luopuvat hänestä. Elija ennustaa häntä vastaan. Joramin rangaistus ja surkia kuolema.

Ja Josafat nukkui isäinsä kanssa ja Jaudattiin isäinsä luo Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Joram luli kuninkaaksi hänen sijaansa.

1 Kun. 22.51, 2 Kun. 8:16. 2. Ja hänellä oli veljiä, Josafatin poikia: Asaria, Jehiel, Sakaria, Asaria, Mikael ja Sefatia. Nämä kaikki olivat

Josafatin, Israelin kuninkaan pojat. 3. Ja heidän isänsä antoi heille monta lahjaa hopeassa, kullassa ja kalleissa kappaleissa ja varustettuja kaupunkeja Juudassa. Mutta Joramille antoi hän valtakunnan; sillä hän oli esikoinen.

 Kun Joram korotettiin isänsä istuimelle ja tuli voimalliseksi, tappoi hän kaikki veljensä miekalla ja muu-

tamia Israelin ylimmäisistä.

5.Ja Joram oli kalıden ajaştajan vanha neliättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi ; ja nän hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusalemissa. 2 Kun. 8:17 s.

6. Ja hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, niinkuin Ahabin huone teki, sillä hänen vaimonsa oli Ahabin ty-

tär; ja hän teki pahaa Herran edessä. 7. Mutta ei Herra tahtonut hukuttaa Davidin huonetta, sen liiton tähden, jonka hän oli tehnyt Davidin kanssa, ja niinkuin hän puhunut oli antaaksensa hänelle ja hänen lapsillensa valon ijäksi päiväksi. 2 Sam. 7:12 s.

21 17. 1 Kun. 11 36. 15 14. Ps. 132 11, 17. Hänen aikanansa luopuivat Edomilaiset Juudan vallan alta ja tekivät itsellensä kuninkaan. 2 Kun. 8:20 s.

9. Ja Joram läksi matkaan ylimmäistensä kanssa, ja kaikki vaunut hänen kanssansa. Ja hän valmisti itsensä yöllä ja lõi Edomilaiset ja vaunuin päämiehet, jotka olivat hänet piiritläneet

10.Ja Edomilaiset luopulvat Juudan vallan alta tähän päivään asti. Silloin luopui Libnakin hänestä; sillä hän olihyljännyt Herran, isäinsä Jumalan.

11. Ja hän teki uhrikukkuloita Juudan vuorilla, ja saattoi Jerusalemin asuvaiset huorin tekemään ja viet-

teli Juudan.

12. Ja kirjoitus tuli hänelle Elijalta profetalta, näin kuuluva: "näin sanoo Herra, sinun isäsi Davidin Jumala, koska et vaeltanut isäsi Josafatin teillä, etkä Asan, Juudan kuninkaan, teillä,

13. vaan vaellat Israelin kuningas.

ten tiellä, ja saatat Juudan ja Jerusalemin asuvaiset huorin tekemään Ahabin huoneen huoruuden tapaan. ja olet tappanut veljesi, isāsi huoneen, jotka sinua paremmat olivat: 14. katso, sentähden Herra lyösinua ja sinun kansaasi, lapsiasi, vaimojasi ja kaikkea omaisuuttasi suurella vitsauksella.

15. ja sinun sisälmyksissäsi pitää oleman monta sairautta, siihenasti ettāsisālmyksesi sinusta pāivā pāivāltā sairauden tähden käyvät ulos.

Niin Herra herätti Joramia vastaan Filistealaisten ja niitten Arabialaisten hengen, jotka ovat Etiopia-

laisten lähellä.

17. Ja he menivät ylös Juudaan, ja tunkivat sisälle ja veivät pois kaikki tavarat, jotka olivat kuminkaan huoneessa, niin myös hänen poikansa ja vaimonsa: eikä hänelle yhtään poikaa jäänyt, paitsi Joahasta, hänen nuorinta poikaansa.

18. Ja kaiken tämän perästä rankaisi Herra häntä hänen sisälmyksissansa parantumattomalla taudilla.

19. Jase kesti päivä päivältä, ja kahden vuoden kuluttua kävivät hänen sisälmyksensä ulos hänestä, hänen tautinsa johdosta; ja hän kuoli koviin kipuihin. Ja hänen kansansa ei polttanut hänen kunniakseen, niinkuin oli poltettu hänen esi-isillensä.

1 Sam. 31:12. 2 Aik. 16:14. Jer. 34:2. 20. Hän oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kahdeksan ajast-^{aikaa} Jerusalemissa, ja kuoli kenenkään häntä kaipaamatta. Ja he hau-^{tasivat} hänet Davidin kaupunkiin, mutta ei kuningasten hautoihin.

22 Luku.

Ahasia kuninkaana Juudassa. Hän saa surmansa Jehun kautta. Hänen äitinsä Atalia anastaa hallituksen.

Ja Jerusalemin asuvaiset asettivat Ahasian, hänen nuorimman poikansa, kuninkaaksi hänen sijaansa; sillä se sotajoukko, joka Arabialais-ten kanssa tuli, oli tappanut kaikki vanhemmat. Niin tuli Ahasia, Jora-^{min} poika, Juudan kuninkaaksi

2 Kun. 8:24 s. 2. Ja Ahasia oli kahden ajastajan vanha viidettäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi ajastajan Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Atalia, Omrin tytār.

3. Han vaelsi myöskin Ahabin huoneen teillä; sillä hänen äitinsä neuvoi hanta jumulattomuuteen.

kelvannut, njinkuin Ahabinkin huone: sillä he olivat hänen neuvonantajansa hänen isänsä kuoleman jälkeen, hänen häviökseen.

5. Hän vaelsi myös heidän neuvonsa mukaan, ja meni Joramin, Ahabin pojan, Israelin kuninkaan, pojan kanssa sotaan Hasaelia, Syrian kuningasta, vastaan, Gileadin Řamotiin. Ja Syrialaiset löivät Joramin.

Ja hän palasi parannettavaksi Jisrceliin: sillä hän oli haavoitettu Raamassa soteissansa Hasaelia, Syrian kuningasta, vastaan. Ja Asaria, Joramin poika, Juudan kuningas, meni sinne katsomaan Joramia, Ahabin poikaa, joka sairasti Jisreelissä.

2 Kun. 9:16. Sillä se onnettomuus oli Jumalalta pantu Ahasian osaksi, että hän tuli Joramin tykö, ja että hän tultuansa meni Joramin kanssa Jehua, Nimsin poikaa vastaan, jonka Herra oli voidellut Ahabin huonetta hävittämään.

8. Ja kun Jehu rupesi rankaisemaan Ahabin huonetta, tapasi hän muutamia ylimmäisiä Juudasta ja Ahasian veljien lapsista, jotka Ahasiaa palve-livat, ja tappoi ne. 2 Kun. 10:12 s.

9. Ja han elsi Ahasiaa; ja he saivat hänet kiinniSamariassa johonkahän oli lymynnyt, ja he veivät hänet Je-hun eteen, ja tappoivat hänet. Ja hautasivat hänet; sillä he sanoivat: "hän on Josafatin poika, joka on etsinyt Herraa kaikesta sydämmestänsä:" Ja Ahasian huoneessa ei ollut ketään. joka olisi voinut tulla kuninkaaksi. 2 Kun. 9:27 s.

10. Kun Atalia, Ahasian äiti, näki poikansa kuolleeksi, nousi hän ja murhasi kaiken kuninkaallisen siemenen Juudan huoneessa, 2Kun 11:18.

Mutta Josabeat, kuninkaan tytär. otti salaisesti Joaksen, Ahasian pojan, tapettavain kuninkaan lasten seasta, ja pani hänet ja hänen imettäjänsä makuuhuoneesen; ja näin piiloitti Josabeat, kuningas Joramin tytär, papin Jojadan vaimo, hänet, — sillä hän oli Ahasian sisar — Atalialta, niin ettei hän tullut tapetuksi.

Ja hān oli heidān kanssansa Jumalan huoneessa kätkettynä kuusi vuotta. Ja Atalia hallitsi maassa.

23 Luku.

Pappi Jojada toimittaa Joaksen kuninkaaksi. Atalia tapetaan.

Seitsemäntenä vuonna rohkaisi Jojada itsensä ja otti sadanpäämiehet: Asarian, Jerohamin pojan, Ismaelin, Johananin pojan, Asarian, Obe-4. Ja han teki sita, joka ei Herralle | din pojan, Maesejan, Adajan pojan ia Elisafatin, Sikrin pojan, liittoon l 2 Kun. 14:48.

Ja he kāvivāt vmpāri Juudaa ia kokosivat Leviläisiä kaikista Juudan kaupungeista ja ylimmäisiä Israelin isiä; ja he tulivat Jerusalemiin.

: 3. Ja kaikki seurakunta teki liiton kuninkaan kanssa Jumalan huoneessa. Ja hän sanoi heille: "katso, kuninkaan poika on oleva kuningas, niinkuin Herra Davidin lapsista sanonut on. 2 Sam. 7:13. 2 Aik. 21:7. : 4. Näin tulee teidän tehdä: kolmas

osa teistä, papeista ja Leviläisistä, joitten tulee sabbattina astua toimeen, olkoot ovien vartijoina.

5. Ja kolmas osa olkoon kuninkaan huoneessa, ja kolmas osa Jesod-por-tissa; mutta kaikki kansa olkoon Her-

ran huoneen pihalla.

6. Alköön yksikään menkö Herran huoneesen; ainoastansa papit ja Leviläiset, jotka siellä palvelevat, saavat sisälle mennä ; sillä he ovat pyhät. Mutta kaikki muu kansa vartijoitkoon Herran vartioa.

7. Ja Leviläiset olkoot kuninkaan ympärillä, jokainen ase kädessänsä. Ja jos joku muu menee huoneesen, hänen pitää kuoleman. Ja heidän pitää oleman kuninkaan kanssa, hä-

nen käydessänsä sisälle ja ulos."

8. Ja Leviläiset ja koko Juuda tekivät kaikissa, niinkuin pappi Jojada käskenyt oli. Ja jokainen ottiväkensä, sekä ne, jotka tulivat sabbatille, että nekin, jotka menivät pois sabbatilta; sillä pappi Jojada ei antanut osakuntien jättää palvelustaan.

9. Ja pappi Jojada antoi sodanpäämiehille kuningas Davidin keihäät ja kilvet ja aseet, jotka Jumalan huo-

neessa olivat.

Ja hän asetti kaiken kansan, itsekunkin aseinensa kädessä, oikealta puolelta huonetta aina huoneen vasemmalle puolelleasti, alttarin ja huoneen kohdalla, kuninkaan ympäri.

11. Ja he toivat kuninkaan pojan edes, panivat kruunun hänen päähänsä, ja antoivat hänelle todistuksen, ja he tekivät hänet kuninkaaksi. Ja Jojada ja hänen poikansa voitelivat hänet, ja sanoivat : "eläköön kuningas!" 2 Moos. 30:25. 3 Moos. 17:18 s.

2 Kun. 11:12. 12. Ja Atalia kuuli kansan äänen, jotka juoksivat ylistäen kuningasta, ja meni kansan tykö Herran huoneesen. Ja hän näki, ja katso, kuningas

seisoi korkealla paikallansa sisäänkäytävässä, ja ylimmäiset ja torven soittajat kuninkaan ympärillä, ja kaikki maan kansa oli iloinen, ja he | moa; ja hän siitti poikia ja tyttäriä.

puhalsivat vaskitorviin, ja veisaajat kanteleillansa johdattivat vlistyslaulua. Silloin repäisi Atalia vaatteensa ja sanoi: "kapina, kapina!"

4 Moos. 10:10. 2 Kun. 23:3. 1 Aik. 25:1. 14. Mutta pappi Jojada antoi sadanpäämiehet, sotajoukon johdattajat, tulla ulos, ja sanoi heille: "taluttakaat hän ulos rivien lävitse, ja joka häntä seuraa, se miekalla tapettakoon!" Sillä pappi oli käskyn antanut, ettei häntä pitänyt Herran huoneessa tapettaman.

15. Ja he panivat kätensä hänen päällensä, ja hän tuli hevosportin läpikäytävään, joka johtaa kuninkaan huo-

neesen; ja he tappoivat hänet siellä. 16. Ja Jojada teki liiton itsensä, kaiken kansan ja kuninkaan välillä, että he olisivat Herran kansa. 2 Kun. 11:17.

17. Ja kaikki kansa meni Baalin huoneesen ja kukistivat sen, ja särkivät sen alttarit ja kuvat; ja he tappoivat Mattanin, Baalin papin, alttarien e-5 Moos. 13:9.

18. Ja Jojada asetti virat Herran huoneessa pappien ja Leviläisten käsiin. iotka David oli asettanut Herran huoneesen tekemään Herran poltto-uhria, niinkuin kirjoitettu on Mooseksen laissa, ilolla ja veisulla Davidin asetuksen jälkeen. 3 Moos. 1:3 s.

1 Aik. 23:24 s. 24:3 s. 19. Ja hän asetti portinvartijat Herran huoneen portteihin, ettei kukaan mistä syystä hyvänsä saastutettu tulisi sisälle.

20. Ja hän otti sadanpäämiehet, ja voimalliset, ja kansan ylimmäiset, ja kaiken maan kansan, ja vei kuninkaan Herran huoneesta alas, ja he menivät ylimmäisen portin kautta kuninkaan huoneesen; ja he asettivat kuninkaan istumaan valtakunnan istuimelle.

21. Ja kaikki maan kansa oli iloinen. ja kaupunki oli levossa; ja Atalian he olivat tappaneet miekalla.

24 Luku.

Joas kuningas Juudassa, mutta lankee Jojadan kuoleman jälkeen epäjumaluuteen. Jojadan poika Sakaria surmataan. Juudan kansa rangaistaan, Joas murhataan.

oas oli seitsemän ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Sibia. Bersabasta. 2 Kun. 12:1 s.

2. Ja Joas teki sitä, joka oikein oli Herran edessä, niinkauan kuin pappi Jojada eli.

3. Ja Jojada otti hänelle kaksi vai-

aikoi uudistaa Herran huonetta.

Ja hän kokosi papit ja Leviläiset ja sanoi heille: "menkäät ulos Juudankaupunkeihin ja kootkaat rahaa kaikelta Israelilta, vuosi vuodelta, teidan Jumalanne huoneen korjaamiseksi, ja kiiruhtakaat tekemään sitä." Mutta Leviläiset eivät kiiruhtaneet.

6. Silloin kutsui kuningas ylimmäisen papin Jojadan ja sanoi hänelle: "mikset ota vaaria Leviläisistä, että he toisivat Juudasta ja Jerusalemista veron, jonka Mooses, Herran palvelija, sääsi Israelin seurakunnalta koottavaksi todistuksen majaksi?

2 Moos. 35:5 s. 7. Sillä jumalaton Atalia on poikinensa särkenyt Jumalan huoneen, ja kaikki, mitä Herran huoneesen pyhitetty oli, ovat he tehneet Baalin omaksi."

Jakuninkaan käskystä tekivät he arkun, jonka he panivat Herran huoneen portin ulkoiselle puolelle.

9. Ja he kuuluttivat Juudassa ja Jerusalemissa, että tuotaisiin Herralle veroa, jonka Jumalan palvelija Mooses oli säätänyt Israelille korvessa.

2 Moos. 30:12 s. 3 Moos. 27:2 s. Ja kaikki päämiehet ja kaikki kansa iloitsivat; ja he toivat ja panivat arkkuun, siksi kuin se täyttyi.

11. Ja kun aika tuli, että arkku kannettaisiin esiin Leviläisten kautta kuninkaan käskyläisille, ja he näkivät siinä olevan paljon rahaa, tuli kuninkaan kirjoittaja ja ylimmäisen papin käskyläinen. ja he tyhjensivät arkun jakantoivat sen jälleen paikoillensa. Năin he tekivät joka päívä ja kokosivat paljon rahaa.

12. Ja kuningas ja Jojada antoivat senteettäjilleHerran huoneen työssä; ja nämä palkkasivat kivenhakkaajia 🏻 rakentajia, uudistamaan Herran huonetta, niin myös rauta- ja vaskiseppiä, korjaamaan Herran huonetta.

 Ja työmiehet tekivät työtä, ja korjaus-työ menestyi heidän kättensä kautta; ja he saivat Jumalan huoneen entiseen kuntoonsa ja tekivät sen vahvaksi.

14. Ja kun he olivat sen päättäneet, veivät he liian rahan kuninkaan ja Jojadan eteen; siitä tehtiin astioita Herran huoneesen, astioita palvelukseen ja poltto-uhriin, maljoja, kultaja hopea-astioita. Ja uhrattiin polttouhria Herran huoneessa alati niinkauan kuin Jojada eli. 2 Kun. 12:13. 15. Ja Jojada eli vanhaksi ja elämäs-

4. Ja tapahtui sen jälkeen, että Joas | oli sadan ja kolmenkymmenen ajastaikainen kuollessansa.

Ja he hautasivat hänet Davidin kaupunkiin kuningasten sekaan ; sillä hän oli tehnyt hyvin Israelin Jumalaa ja hänen huonettansa kohtaan. 17. Ja Jojadan kuoleman jälkeen tu-

livat Juudan ylimmäiset ja kumartuivat kuninkaan eteen. Ja kuningas

kuuli heitä.

18. Ja he hylkäsivät Herran, heidän isäinsä Jumalan, huoneen ja palvelivat Astarotia ja epājumalia. Niin tuli viha Juudan ja Jerusalemin päälle tämän heidän syntinsä tähden.

19. Ja hän lähetti heille profettoja palauttamaan heitä Herran tykö; he varoittivat heitä, mutta he eivät

totelleet.

20. Ja Jumalan henki täytti Sakarian, papin Jojadan pojan; hänastui kansan eteen ja sanoi heille: "näin sanoo Jumala: miksi te rikotte Herran käskyt? Ei se teille menesty! Koska te olette hyljänneet Herran, niin hylkää hänkin teidät." Tuom.6:34. 1 Aik.12:18. Luuk, 24:49.

Můtta he tekivät liiton häntä vastaan ja kivittivät hänet kuoliaaksi kuninkaankäskystä, Herranhuoneen pihalla. Matt. 23:35.

22. Ja kuningas Joas ei ajatellut sitä laupeutta, jonka Jojada, hänen isänsä, hänelle oli tehnyt, mutta tappoi hänen poikansa. Ja hän sanoi kuollessansa: "Herra on näkevä ja etsivä!"

23. Ja tapahtui, ajastajan kuluttua, että Syrian sotajoukko nousi häntä vastaan ja tuli Juudaan ja Jerusale-miin, ja surmasivat kaikki ylimmäiset kansassa, ja lähettivät kaiken saaliinsa Damaskon kuninkaalle.

.24. Syrian sotajoukko tosin tuli vähällä väellä; kuitenkin antoi Herra sangen suuren joukon heidan käsiinsä, koska he olivat hyljänneet Herran, heidän isäinsä Jumalan. Ja Joak-

sen he rankaisivat.

Sillä kun he läksivät hänen tyköänsä, jättivät he hänet kovin haavoitettuna. Ja hänen palvelijansa tekivät liiton häntä vastaan, papin Jojadan lasten veren tähden, ja tappoivat hänet omalla vuoteellansa; ja hän kuoli. Ja he hautasivat hänet Davidin kaupunkiin, mutta ei kuningas-2 Aik. 21:20. 28:27. ten hautoihin.

26. Nämäolivat tehneet liiton häntä vastaan: Sabad, Simeatin, Ammonilaisen, poika, ja Josabad, Simritin, Moabilaisen, poika. 2 Kun. 12:20 s.

27. Mutta hänen poikansa, ja hänen aikanansa koottuin verojen paljous, tā kyllāāntyneeksi, ja kuoli; ja hän | jaJumalan huoneen rakennus, katso,

- niistä on kirjoitettu kuningasten | historiassa. Ja hänen poikansa Amasia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

25 Luku.

Amasia kuningas Juudassa, Jerusalemin ryöstö. Amasia tapetaan.

A masia oli viiden ajastaikainen kol-mattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksänkolmattakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Joaddan, Jerusalemista. 2 Kun. 14:28.

Ja hän teki, mitä oikein oli Herran edessä, ei kuitenkaan aivan täy-

destă sydammestă.

3. Kun hänen kuninkuutensa vahvistui, tappoi hän palvelijansa, jotka olivat tappaneet kuninkaan, hänen

isänsä.

4. Mutta heidän lapsiansa hän ei tappanut; sillä näin on kirjoitettu laissa, Mooseksen Raamatussa, jossa Herra on käskenyt, sanoen: ,.isäin ei tule kuolla lasten tähden, eikä lasten isäin tähden; mutta kunkin pitää kuoleman oman syntinsätähden:

5 Moos. 24:16. Hes. 18:20. 5. Ja Amasia kokosi Juudan ja asetti heidät isäinsä huoneitten mukaan, tuhanten ja satain päämiehet koko Juudassa ja Benjaminissa; ja hän luki kahdenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, ja löysi heitä kolme sataa tuhatta valittua, jotka olivat kelvolliset sotaan, kantamaan keihästä

ja kilpeä. 4 Moos. 1:3. Hän palkkasi myös Israelista sata tuhatta vahvaa sotamiestä sadalla

talentilla hopeaa.

7. Ja Jumalan mies tuli hänen tvkönsä ja sanoi: "kuningas, älä salli Israelin sotajoukon tulla sinun kanssasi ; sillä ei Herra ole Israelin kanssa, eikä kaikkienEfraimin lasten kanssal

8. Vaan tule sinä, tee se, ole rohkea sodassa! MuutoinJumala antaa sinun kaatua vihamiestesi eteen; sillä Jumalalla on voima auttamaan ja langettamaan.

9. Amasia sanoi Jumalan miehelle: "mitä on tehtävä niitten sadan talentin suhteen, jotka minä Israelin sotamiehille annoin?" Jumalan mies sanoi: "Herralla on varaa antaa sinulle paljon enemmän kuin se on."

Niin eroitti Amasia ne sotamiehet tyköänsä, jotka Efraimista olivat hänen tykonsä tulleet, ja antoi heidän mennä asuntapaikoilleen. Ja he närkästyivät sangen suuresti Juudaunja menivät koliansa vihoissansa. 11. Ja Amasia tuli rohkeaksi ja joh-

datti kansansa ulos ; ja hän läksi Suo- |

lalaaksoon, ja lõi siellä Seirin lapsista kymmenen tuhatta. 2 Kun. 14:7.

12. Ja Juudan lapset ottivat heistä elävältä vankina kymmenen tuhatta, ja veivät heidät kallion kukkulalle ja sysäsivät heidät kukkulalta alas, niin että he kaikki musertuivat.

13. Mutta sotamiehet, jotka Amasia oli antanut lähteä takaisin, niin etteivät ne hänen kanssansa menneet sotaan, hyökkäsivät Juudan kaupunkeihin Samariasta Bet-Horoniin asti, ja löivät heistä kolme tuhatta, ja ottivat paljon saalista.

14. Ja kun Amasia palasi lyötyänsä Edomilaiset, toi hän myötänsä Seirinlasten epäjumalat ja asetti ne itsel-

lensä jumaliksi; ja hän kumarsi niiden edessä ja teki heille suitsutusta. 15. Niin Herran viha julmistui Amasiaan, ja hän lähetti hänelle profetan, joka sanoi: "miksi etsit sen kansan jumalia, jotka eivät auttaneet kansaansa sinun käsistäsi?"

16. Hänen puhuessansa sanoi Amasia hänelle:`.,oletko asetettu kuninkaan neuvonantajaksi? lakkaa, miksis tahdot, että sinut lyötäisiin?" Profetta lakkasi ja sanoi: "minä ymmärrän, että Jumala on aikonut sinua turmella, koska olet sen tehnyt, etkä tottele neuvoani."

17. Ja Amasia, Juudan kuningas, piti neuvoa, ja lähetti Joaksen. Joahaksen pojan, Jehun pojan, Israelin kuninkaan, tykö ja käski sanoa hänelle: ,,tule, katselkaamme toinen toistamme!" 2 Kun, 13:12. 14:8 s. 2 Kun. 13:12. 14:8 s.

18. Mutta Joas, Israelin kuningas, lähetti Amasialle.Juudan kuninka**al**le, sanoen: "orjantappurapensas Li-banonissa lähetti sedripuun tykö Libanoniin, sanoen hänelle: ,anna tyttäresi minun pojalleni vaimoksi." mutta pedot Libanonissa karkasivat orjantappurapensaan päälle ja tallasivat sen.

19. Katso, sinäajattelet: minäolen lvönyt Edomilaiset; siitä sinun sydämmesi paisuu etsimään kunniaa. Pysy kotonasi, miksi etsit onnettomuutta. kaatuaksesi sekä itse että Juuda sinun kanssasi?"

20. Mutta ei Amasia totellut häntä; sillä se oli Jumalalta, että he piti annettaman häviöön, koska he olivat etsineet Edomilaisten jumalia.

21. Ja Joas, Israelin kuningas, läksi 🕆 ylös, ja he katselivat toinen toistansa, hän ja Amasia; Juudan kuningas, Bet-Semeksessä, joka on Juudassa. 22. Ja Israel löi Juudan, ja jokainen

pakeni majoillensa.

23. Ja Joas, Israelin kuningas, van-

giisi Amasian, Juudan kuninkaan, Joaksen pojan, Joahaksen pojan, Bet-Semeksessä, ja vei hänet Jerusalemiin. Ja hān sārki Jerusalemin muurin Efraimin portista kulmaporttiin asti, neljäsataa kyvnärää.

24. Ja han otti kaiken kullan, hopean, ja kaikki astiat, jotka löydettiin Jumalan huoneessa Obed-Edomin hallussa, ja kuninkaan huoneen tavarat, ja otti lapset pantiksi, ja palasi

Samariaan. 1 Aik. 26:15. 25. Ja Amasia, Joaksen poika, Juudan kuningas, eli Joaksen, Joahaksenpojan, Israelin kuninkaan, kuole-

man jälkeen viisitoista ajastaikaa. 2 Kun. 14:17 s. 26. Mitä enempää Amasian menoista on sanottavaa, sekä ensimmäisistä että viimeisistä, katso, se on kirjoitettu Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.

27. Ja siitä ajasta, jona Amasia luopui Herrasta, tekivät he häntä vastaan liiton Jerusalemissa; mutta hän pakeni Lakikseen. Ja he lähettivät hänen peräänsä Lakikseen ja tappoivat hänet siellä.

28. Ja he veivät hänen hevosilla ja hautasivat hänet isäinsä luo Juudan kaupunkiin.

26 Luku.

Ussia Juudan kuninkaana.

Koko Juudan kansa otti Ussian, jo-kaoli kuudentoistaajastaikainen, ja asettivat hänet kuninkaaksi isänsā Amasian sijaan. 2 Kun. 14:21 s. 2. Hän rakensi Elotin, ja saattoi sen jälleen Juudalle, sittekuin kuningas oli nukkunut isäinsä kanssa.

3. Kuudentoista vuotinen oli Ussia lullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa kuudettakymmentä Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Jekolia, Jerusalemista. 2 Kun. 15:2 s.

 Ja hän teki mitä oikein oli Herran edessä, niinkuin hänen isänsä

Amasia oli tehnyt.

5. Ja hän etsi Jumalaa, niinkauan kuin Sakaria eli, joka Jumalan näyisså oppinut oli. Ja niinkauan kuin hän etsi Herraa, antoi Jumala hänen menestvä.

6. Ja hän läksi ja soti Filistealaisia yastaan, ja kukisti Gatin muurin, ja Jabnen muurin, ja Asdodin muurin, ja rakensi kaupunkeja Asdodin ympärille ja Filistealaisten keskelle.

7. Ja Jumala auttoi häntä Filistealaisia. Arabialaisia, Gur-Balin asuvia,

ja Meunilaisia vastaan.

8. Ja Ammonilaiset antoivat Ussialle lahjoja; ja hän tuli kuuluisaksi ha- | 20. Ja ylimmäinen pappi Asaria, ja

maan Egyptiin saakka, sillä hän tuli aina väkevämmäksi

9. Ja Ussia rakensi tornit Jerusalemissa kulmaportin ja laaksoportin päälle, ja kulmaan, ja vahvisti niitä.

Neh. 3:13, 19, 24, Hän rakensi myös torneia korpeen, ja kaivoi monta kaivoa; sillä hänellä oli paljo karjaa luuksoissa ja tasaisella kedolla, sekä peltomiehiä ja viinimiehiä vuorilla ja Karmelissa; sillä hän rakasti peltoviljelystä.

11. Ussialla oli harjoitettu sotajoukko, jotka sotaan menivät joukottain, heidän lukunsa mukaan, niinkuin he olivat luetut Jeielin, kirioittajan, ja Maesejan, virkamiehen, kautta, Hananian johdon alla, joka oli kuninkaan päämiehiä.

12. Kaikkiansa oli suku-päämiehiä, urhoollisia sotamiehiä, kaksi tuhatta

ja kuusi sataa.

13. Ja heidän johdossaan oli sotajoukko, kolme sataa seitsemän tuhatta ja viisi sataa väkevää ja urhoollista sotamiestä, joiden tuli auttaa kuningasta vihollisia vastaan

14. Ja Ussia valmisti heille, koko sotajoukolle, kilpiä ja keihäitä, rautalakkeja ja rautapaitoja, joutsia ja

linkoja kiviheittoa varten.

15. Ja hän teki Jerusalemissa heittokoncita, taitavasti tehtyjä, jotka olivat tornien päällä ja kulmain päällä, joista piti ammuttaman nuolilla ja suurilla kivillä. Ja hänen maineensa kuului kauas; sillä hän autettiin ihmeellisesti siksi kuin hän tuli väke-

Ja väkeväksi päästyänsä paisui hänen sydämmensä, niin että hän teki pahoin; ja hän rikkoi Herraa, Jumalaansa, vastaan, ja meni Herran temppeliin, suitsuttamaan pyhän savun alttarilla. 2 Moos. 30:7.

17. Ja pappi Asaria meni hänen perässänsä, ja hänen kanssansa kahdeksankymmentä Herran pappia,

rohkeita miehiä.

18. Ja he seisoivat kuningas Ussiaa vastaan ja sanoivat hänelle. "Ussia, ei sinun sovi suitsuttaa Herralle, vaan pappien, Aaronin poikain, jotka ovat pyhitetyt suitsuttamaan. Mene ulos pyhästä! sinä olet väärin tehnyt, ei se tule sinulle kunniaksi Herran Jumalan edessä: 2 Moos. 30:7 s. 4 Moos. 18:7 s.

Mutta Ussia vihastui; ja hän piti kädessänsä pyhän savun astian suitsuttaaksensa. Mutta kun hän vihastui pappeihin, nousi spitali hänen otsaansa pappein edessä Herran huoneessa, pyhän sayun alttarin edessä. kaikki muut papit kääntyivät hänen ! puoleensa, ja katso, hän oli spitalinen otsassansa. Ja he hoputtivat hänet sieltä ulos; ja hän riensi itsekin menemään, sillä Herra oli lyönyt hänet. 21. Ja kuningas Ussia oli spitalinen hamaan kuolemaansa asti, ja asui sairashuoneessa spitalisena; sillä han oli eroitettu Herran huoneesta. Ja Jotam, hänen poikansa, hallitsi kuninkaan huoneen ja tuomitsi kan-

saa maassa. 2 Kun. 15:58. 22. Mitä enempää Ussian menoista sanottavaa on, sekä ensimmäisistä ettă viimeisistă, on profetta Jesaja, Amosin poika, kirjoittanut. Ja Ussia nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänet isäinsä kanssa kuningasten hautapeltoon; sillä he sanoivat: hän on spitalinen. Ja Jotam, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

> 27 Luku. Jotamin hallitus.

Jotam oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi ja hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Jerusa, Sadokin tytär. 2 Kun. 15:33 s.

2. Ja han teki, mitä oikein oli Herran edessä, aivan niinkuin hänen isānsā Ussia oli tehnyt : mutta Herran temppeliin hän ei mennyt. Mutta kansa vielä turmeli itsensä.2Aik.26:16. 3. Hän rakensi ylä portin Herran huoneesen; ja Ofelin muuria hän paljon rakensi. Jer. 26:10. 36:10. Neh. 3:26. 11:21. 4. Ja han rakensi kaupungit Juudan vuorelle ; ja metsiin rakensi hän

linnat ja tornit.

5. Ja hän soti Ammonin lasten kuninkaan kanssa, ja voitti heidät, niin että Ammonin lapset antoivat sinä vuonna hänelle sata talenttia, kymmenen tuhatta kooria nisuja ja kymmenen tuhatta kooria ohria. Yhtä paljon antoivat Ammonin lapset hänelle myös toisena ja kolmantena vuonna.

6. Ja Jotam tuli voimalliseksi; sillä hän toimitti tiensä oikein Herran,

Jumalansa, edessä.

7. Mitä enempää Jotamista on sanottava, ja kaikista hänen sodistansa ja teistänsä, katso, se on kirjoitettuIsraelin ja Juudan kuningasten kirjassa.

8. Viidenkolmattakymmenen vuoden vanha oli hän tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoista vuotta Jerusalemissa.

Ja Jotam nukkui isāinsā kanssa; ja he hautasivat hänet Davidin kau-

punkiin. Ja hänen poikansa Ahas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

28 Luku.

Ahas kuningas Juudassa. Hänen jumalattomuutensa ja kuolemansa

has oli kahdenkymmenen ajastai-ja hallitsi kuusitoista alastaikaa Jerusalemissa. Hän ei tehnyt, mitä Herralle kelpasi, niinkuin hänen isänsä David; 2 Kun. 16:1 s.

2. vaan hän vaelsi Israelin kuningasten teillä, ja teki myösBaalille valetui-

ta kuvia.

3. Ja hän suitsutti Hinnomin pojan laaksossa, ja poltti poikansa tulessa pakanain kauhistuksen mukaan, jotka Herra oli ajanut pois Israelin lasten edestă. 5 Moos. 18:10. Jer. 7:30 s. 19:2s.

4. Ja hän uhrasi ja suitsutti korkeuksilla ja kukkuloilla, ja kaikkein

viheriäisten puiden alla.

Sentähden antoi Herra, hänen Jumalansa, hänet Syrian kuninkaan käsiin, niin että he löivät hänet, ja veivät heistä suuren joukon vangiksi Damaskoon. Hän annettiin myös Israelin kuninkaan käsiin, joka tuotti hänelle suuren tappion.

Jes. 7:1. 6. Sillä Pekah, Remalian poika, lõi Juudasta sata ja kaksikymmentä tuhatta yhtenä päivänä, jotka kaikki olivat urhoollisia miehiä, koska he hylkäsivät Herran, heidän Jumalan.

7. Ja Sikri, Efraimin sankari, tappoi kuninkaan pojan Maesejan, ja Asrikamin, kuninkaan huoneen päämiehen, ja Elkanan, joka oli kuningasta likinnä.

8. Ja Israelin lapset veivät vankeina heidän veljistänsä kaksi sataa tuhatta, vaimoja, poikia ja tyttäriä, ja ryöstivät myös heiltä paljon saalista, jonka he veivät Samariaan.

Ja siellä oli Herran profetta, jonka nimi oli Oded; hän läksi sitä joukkoa vastaan, joka Samariaan tuli, ja sanoi heille: "katso, Herra teidän isäinne Jumala on vihastunut Juudaan, ja on antanut heidät teidän käsiinne; mutta te olette kiukussa heită tappaneet, niin että se kuuluu taivaasen.

10. Ja nyt te luulette polkevanne teidän allenne Juudan lapset ja Jerusalemin, teidän palvelijoiksenne ja piioiksenne. Eikö teissä kuitenkin vika ole Herraa, teidän Jumalaanne

vastaan?

11. Niin kuulkaat nyt minua ja viekäät ne vangit sinne jälleen, jotka te toitte teidän veljistänne; sillä Herran viha julmistuu teihin!"

12. Silloin nousivat muutamat Efraimin lasten vlimmäisistä miehistä: Asaria, Johanan poika, Berekia, Mesillemotin poika, Jehiskija, Sallumin poika, ja Amasia, Hadlain poika, niitä vastaan, jotka sodasta tulivat.

13. ja sanoivat heille: "älkäät tuoko niitä vankeja tänne; sillä ette sillä muutasaata kuin vikaa meidän pääl-lemme Herran edessä, lisätäksenne meidän syntejämme ja rikoksiamme; sillä vikamme on suuri, ja Herran viha julmistuu Israeliin!"

14. Niin sotaväki päästi vangit ja jätti saaliin ylimmäisten ja kaiken

kansan eteen.

15. Ja ne miehet, jotka nimeltänsä ovat nimitetyt, nousivat, ja ottivat vangit ja kaikki alastomat heistä, ja vaatettivat siitä saaliista. Ja kun he olivat vaatettaneet ja kengittäneet heidät, antoivat he heille ruokaa ja juomaa, ja voitelivat heitä, ja veivät kaikki heikoimmat aasein päällä ja saattoivat heidät Jerikon palmukau-punkiin veljiensä tykö. Ja he palasivat sitte Samariaan. 5 Moos. 34:3.

16. Siihen aikaan lähetti kuningas Ahas Assurin kuningasten tykö, että he auttaisivat häntä. 2 Kun. 16:7 3.

17. Sillä Edomilaiset tulivat vielä. ja lõivät Juudan ja ottivat vankeja. Ja Filistealaiset hyökkäsivät ketokaupunkeihin, etelän puolelle Juudaa, ja voittivat Betsemeksen, Ajalonin, Gederotin ja Sokon kylinensä, ja Timnan kylinensä, ja Gimson kylinensä, ja asuivat siellä.

19. Sillä Herra nöyryytti Juudaa Ahaksen, Israelin kuninkaan, tähden, koska hän oli vietellyt Juudan, ja tehnyt väärin Herraa vastaan.

20. Ja hänen tykönsä tuli Tiglat Pilneser, Assurin kuningas, joka ahdisti häntä, eikä häntä vahvistanut.

21. Sillä Ahas ryösti Herran huoneen ja kuninkaan ja ylimmäisten huoneen, ja antoi Assurin kuninkaalle, mutta ei se häntä auttanut. 22. Jaahdistuksessansa teki hän vie-

lä enemmän väärin Herraa vastaan,

hān, kuningas Ahas.

23. Ja hän uhrasi Damaskon epäjumalille, jotka olivat lyöneet hänet, ja sanoi: "koska Syrian kuningasten jumalat auttoivat heitä, sentähden minä uhraan heille, että he minuakin auttaisivat." Mutta ne olivat hänelle ja kaikelle Israelille lankeemiseksi.

2 Kun. 16:10 s. 24. Ja Ahas kokosi astiat Jumalan huoneesta ja särki Jumalan huoneen astiat; ja hän sulki Herran huoneen |

ovet, ja teki itsellensä alttareita joka nurkkaan Jerusalemissa.

25. Ja kaikissaJuudan kaupungeissa teki hän uhrikukkuloita siellä ja tääilä, suitsuttaaksensa vieraille jumalikle, ja vihoitti Herran, isäinsä Jumalan.

26. Mitä enempää hänestä on sanottavaa, ja kaikista hänen teistänsä, eusimmäisistä ja viimeisistä, katso, se on kirjoitettu Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa. 2 Kun. 16:19 s. 27. Ja Ahas nukkui isäinsä kanssa,

ja he hautasivat hänet Jerusalemin kaupunkiin; mutta ei hepanneet häntä Israelin kuningasten hautoihin. Ja hänen poikansa Jehiskija tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. 2Aik.21:20.24:25.

29 Luku.

Jehiskija kuningas Juudassa. Jumalanpalvelus uudistetaan entiselleen.

Jehiskija oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentätullessansakuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän kolmattakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Abija, Sakarian tytär. 2 Kun. 18:1 s. 2. Ja han teki, mitä Herralle kelpasi, aivan niinkuin hänen isänsä David. 3. Hän avasi Herran huoneen ovet

ensimmäisellä hallituksensa kuukaudella ensimmäisenä vuonna, ja vahvisti ne. 2 Aik. 28:24.

4. Ja hän saattoi papit ja Leviläiset sinne, ja kokosi heidät itäiselle kadulle,

ja sanoi heille: "kuulkaat minua, Leviläiset! pyhittäkäät nyt itsenne, ja pyhittäkäät Herran, teidän isäinne Jumalan, huone, ja kantakaat saastaisuus ulos pyhäköstä!

6. Sillä meidän isämme ovat uskot-

tomat olleet, ja tehneet pahaa Herran, meidän Jumalamme, edessä, ja hyljänneet hänet; sillä he ovat kääntäneet pois kusvonsa Herran majasta, ja kääntäneet selkänsä sen puoleen. 7. Ja he ovat sulkeneet esihuoneen

ovet ja sammuttaneet lamput, eivät suitsuttaneet suitsutusta, eikä uhranneet poltto-uhria Israelin Jumalalle pyhäkössä.

8. Siitä on Herran viha tullut Juudan ja Jerusalemin päälle, ja hän onantanut heidät hämmästykseksija hävitykseksi, ja häväistykseksi, niinkuin te näette silmillänne. 5 Moos.28:25.

9. Ja katso, meidän isämme ovat kaatuneet miekan kautta, meidän poikamme, tyttäremme ja vaimomme ovat viedyt pois. 2 Aik. 28:5 s.

10. Nyt olen minä aikonut tehdä Herran, Israelin Jumalan, kanssa liiton, että hän kääntäisi vihansa hirmuisuuden meidän päältämme l

11. Nyt, minun poikani, älkäät siekailko; sillä Herra on teidät valinnut seisomaan edessänsä palveluksessa, jaolemaan hänen palvelijansa, jasuitsuttamaan!" 2 Moos 28 1. 4 Moos. 3:6 s.

12. Niin nousivat Leviläiset: Mahat, Amasain poika, ja Joel, Asarian poika, Kehatilaisten lapsista; ja Mera-rin lapsista: Kis, Abdin poika, ja Asaria, Jahalleelin poika; ja Gersonilaisista: Joah, Simman poika, ja Eden, Joahin poika,

13. ja Elisafanin lapsista: Simri ja Jejel: Asasin lapsista: Sakaria ja Ma-

14. Hemanin lapsista: Jehiel ja Simei; Jedutunin lapsista: Semaja ja

Ussiel.

15. Ja he kokosivat veljensa ja pyhittivätitsensä, jamenivät kuninkaan kāskystā Herran sanan mukaan puhdistamaan Herran huonetta.

16. Ja papit menivät sisälle Herran huoneesen puhdistamaan sitä, ja kantoivat ulos kaiken saastaisuuden.jonka löysivät Herran temppelistä. Herran huoneen kartanolle. Ja Leviläiset ottivat sen ja kantoivat Kidronin

oialle.

17. Ensimmäisen kuun ensimmäisenä päivänä rupesivat he pyhittämään, ja saman kuun kahdeksantena păivănă menivăt he Herran esihuoneesen ja pyhittivät Herran huonetta kahdeksan päivää; ja kuudentena päivänä toistakymmentä ensimmäisellä kuulla olivat he työnsä päättäneet.

18. Ja he menivät sisälle kuningas Jehiskijan tykö ja sanoivat: "me olemme puhdistaneet koko Herran huoneen ja poltto-uhrin alttarin, ja kaikki sen astiat, ja näkyleipäin pöy-

dän ja kaikki sen astjat.

19. Ja kaikki ne astiat, jotka kuningas Ahas oli häväisnyt, kuninkaana ollessansa, kun hän väärin teki, olemme me valmistaneet ja pyhittäneet; ja katso, ne ovat Herran alttarin edessä."

Ja kuningas Jehiskija nousi varhain aamulla ja kokosi kaupungin ylimmäiset, ja meni Herran huo-

neesen.

Ja he toivat seitsemān hārkāā, ja seitsemän karitsaa, ja seitsemän kaurista synti-uhriksi, valtakunnan edestä, pyhäkön edestä ja Juudan edestä. Ja hän käski papit, Aaronin lapset, uhraamaan ne Herran alttarilla. 3 Moos. 4:14.

ottivat veren ja prijskoittivat alttarille. Ja he teurastivat oinaat ja priiskoittivat veren alttarille; ja he teurastivat karitsat ja priiskoittivat veren alttarille. 3 Mcos. 8:15. 19:24. Hebr. 9:21.

23. Ja he toivat kauriit synti-uhriksi kuninkaan ja seurakunnan eteen, ja he panivat kätensä niiden päälle.

2 Moos. 29:10. 3 Moos. 4:15. 24. Ja papit teurastivat ne ja priis-

koittivat veren alttarille, kaiken Israelin sovinnoksi; sillä kuningas oli heidän käskenyt uhrata poltto-uhrin ja synti-uhrin kaiken Israelin edestä.

25. Ja hän asetti Leviläiset Herran huoneesen symbaleilla, psaltareilla ja harpuilla, niinkuin David käskenyt oli ja Gad, kuninkaan näkijä, ja Natan profetta; sillä se oli Herran käsky hänen profettainsa kautta.

1 Aik. 6:31 s. 16:4 s. 23:5 s. 25:1,6. 26. Ja Leviläiset seisoivat Davidin harput käsissään, ja papit pasunat kāsissā. 4 Moos. 10:8 s.

27. Ja Jehiskija käski heidän uhrata poltto-uhrin alttarilla. Ja kun ruvettiin uhraamaan poltto-uhria, alkoi ınyös Herran veisu pasunilla ja moninaisilla Davidin, Israelin kuninkaan, kanteleilla.

28. Ja koko seurakunta kumartui maahan. Ja veisu kaikui ja pasunilla soitettiin, siksi kuin polito-uhri

tävtettiin.

29. Kun poltto-uhri uhrattu oli, notkisti kuningas ja kaikki ne, jotka hänen kanssansa olivat, polvensa ja kumartuivat.

30. Ja kuningas Jehiskija ja kaikki ylimmäiset käskivät Leviläisten kiitiää Herraa Davidin ja näkijän Asafin sanoilla. Ja he kiittivät häntä suurella ilolla, ja kumartuen maa-

han rukoilivat.

31. Niin Jehiskija koroitti äänensä ja sanoi: "nyt te olette täyttäneet kätenne Herralle; käykäät ja kantakaat teuras-uhria ja kiitos-uhria Herran huoneesen!" Ja seurakunta vei uhria ja kiitos-uhria, ja jokainen sy-dämmestä hyväntahtoinen polttouhria. 3 Moos. 7:12 s.

32. Ja poltto-uhrien luku, jotka seurakunta toi, oli seitsemänkymmentä hārkāā, sata oinasta ja kaksi sataa karitsaa; ja nämä kaikki toivat he poltto-uhriksi Herralle.

 Ja kuusi sataa härkää ja kolme tuhatta lammasta pyhitettiin.

34. Mutta pappeja oli niin vähän, etteivät he voineet ottaa pois vuotia kaikilta poltto-uhreilta, sentähden auttoivat heitä heidän veljensä Le-22. Niin he teurastivat härjät; ja papit | viläiset, siksi kuin se työ täytettiin ja niin kauan kuin papit pyhittivät itsensä; sillä Leviläiset olivat vireammät pyhittämässä itseänsä kuin papit.

35. Ja polito-uhreja oli myös paljon ynnä kiitos-uhrin rasvan kanssa, ja juoma-uhreja poltto-uhrin yhteydessä. Näin palvelus Herran huoneessa valmistettiin.

36. Ja Jehiskija ja kaikki kansa riemuitsi siitä, mitä Jumala oli kansalle valmistanut; sillä se tapahtui

sangen kiireesti.

30 Luku.

Jehiskijan pääsiäis-juhla Jerusalemissa, Ta Jehiskija lähetti kaikelleIsraelille ja Juudalle. ja kirjoitti kirjeett. fraimille ja Manasselle, että he tulisivat Herran huoneesen Jerusalemiin pitämään Herralle, Israelin Jumalalle, pääsiäistä. 2 Kun. 23:21. 2 Aık. 35:1.

2. Ja kuningas piti neuvoa ylimmäistensä kanssa ja koko seurakunnan kanssa Jerusalemissa pääsiäisen pidosta toisena kuukaulena.

2 Moos. 12:2 s. 4 Moos. 9:10 s. 3. Sillā he eivāt voineet sitā pitāā oikeaan aikaan, sillä papit eivät olleet vielä täydellisesti pyhittäneet itseänsä, eikä kansa ollut vielä kokoon-tunut Jerusalemiin. 🗼 2 Aik. 29:34. 4. Ja tāmā kelpasi kuninkaalle ja koko scurakunnalle.

5. Ja he päättivät antaa kuuluttaa kaikessa Israelissa, Bersebasta Daniin asti, että tultaisiin pitämään Herralle, Israelin Jumalulle, pääsiäistä Jerusalemissa; sillä ei sitä ollut pidetty pitkään aikaan yhteisesti, niin-kuin kirjoitettu on.

Ja sanansaattajat läksivät kuninkaan ja hänen päämiestensä kirjeitten kanssa kaiken Israelin ja Juudan lävitse, kuninkaan käskystä, ja sanoivat: "te Israelin lapset! kääntykäät Herran, Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumalan puoleen, että hän kääntäisi itsensä pääsneitten tykö, jotka teistä vielä ovat jääneet Assyrian kuninkaan kädestä. 2 Aik. 28:20 s.

Mal. 3.7. Älkäät olko niinkuin isänne ja veljenne, jotka väärin tekivät Herraa, heidän isäinsä Jumalaa, vastaan. ja hän antoi heidät hävitykseksi, niin-

kuin te itse näette.

2 Aik. 29:8 s. 8. Nyt siis, älkäät olko uppiniskaiset, niinkuin teidän isänne, mutta untakaat kättä Herralle ja tulkaat hänen pyhäkköönsä, jonka hän on pyhittänyt ijankaikkisesti, ja palvelkaat teidan Jumalaanne, niin Herraa, hänen viliansa liekki kääntyy teisla pois.

9. Sillä jos te käännytte Herran puoleen, niin teidan veljenne ja lapsenne saavat armon niiden edessä, jotka heitä vankina pitävät, että he tulevat tähän maahan jälleen; sillä Herra, teidän Jumalanne, on armollinen ja laupeas, eikä käännä kasvojansa pois teistä, jos te käännytte hänen puo-leensa." 2 Moos. 34:7.

10. Ja sanansaattajat menivät kaupungista kaupunkiin Efraimin jaManassen maalla Sebuloniin asti; mutta he nauroivat ja pilkkasivat heitä.

11. Kuitenkin muutamat Asserista, Manassesta ja Sebulonista nöyryyttivät itsensä ja tulivat Jerusalemiin.

12. Ja Jumalan käsi tuli myös Juudan vli, niin että hän antoi heille yksimielisen sydämmen tekemään kuninkaan ja ylimmäisten käskyä, Herran sanan mukaan.

13. Ja palio kansaa kokoontui Jerusalemiin, pitämään happamattoman leivän juhlapäivää, toisena kuukau-

tena; sa gen suuri kokous.

 Ja he nousivat ja hävittivät uhri-alttarit Jerusalemissa, ja hävittivät kaikki suitsutus-alttarit ja heittivät Kidronin ojaan.

15. Ja he teurastivat pääsiäis-lampaan toisen kuukauden neljäntenätoista päivänä. Ja papit ja Leviläiset häpesivät, ja pyhittivät itsensä, ja kantoivat poltto-uhria Herran huoneesen. 2 A1k, 29:34.

16. Ja he seisoivat järjestyksessänsä niinkuin pitikin, Mooseksen, Jumalan miehen, lain mukaan. Ja papit priiskoittivat veren Leviläisten kasistä.

· 17. Sillä monta oli seurakunnassa. jotka eivät olleet pyhittäneet itseänsä; sentähden teurastivat Leviläiset pääsiäis-lampaat kaikkein niiden puolesta, jotka eivät olleet puhtaat pyhittääksensä heitä Herralle.

 Sillä paljo kansaa oli, suuri joukko Efraimista, Manassesta, Isaskarista ja Sebulonista, jotka eivät puhdistaneet itseänsä, ja sõ, vät pääsiäis-lampaan, vaan ei niinkuin kirjoitettu on. Mutta Jehiskija rukoili heidān edestänsä ja sanoi: "Herra, joka on hy-vä, olkoon heille armollinen!

2 Moos. 12.3 s. 3 Moos. 7:21. 4 Moos. 9:6 s. kaikille, jotka sydämmensä asettavat etsimään Herraa, heldän isäinsā Jumalaa, vaikka eivāt vielā pyhäkön puhtauden mukaisesti!"

20. Ja Herra kuuli Jehiskijan rukouksen ja paransi kansan.

21. Niin Israelin lapset, jotka olivat Jerusalemissa, pitivät happamattoman leivän juhlaa seitsemän niivää

suurella ilolla. Ja papit ja Leviläiset kiittivät Herraa jokapäivä Her-

ran vākevillā kanteleilla.

22. Ja Jehiskija puhutteli ystävällisesti kaikkia Leviläisiä, joilla oli hyvä ymmärrys Herrasta. Ja he söivät juhla-uhreja koko seitsemän päivää, ja uhrasivat kiitos-uhria, ja kiittivät Herraa, heidän isäinsä Jumalaa.

23. Ja koko seurakunta mielistyi pitämään vielä toiset seitsemän päivää; ja he pitivät nekin seitsemän päivää

ilolla

24. Sillā Jehiskija, Juudan kuningas, antoi ylönnykseksi seurakunnalle tuhannen härkää ja seitsemän tuhatta lammasta. Ja ylimmäiset antoivat ylönnykseksi kansalle tuhannen härkää ja kymmenen tuhatta lammasta; ja monta pappia pyhitti itsensä.

2 Aik, 35:7 s.

25. Jakoko Juudan seurakunta iloitsi, niin myös papit ja Leviläiset, jakoko seurakunta, joka oli tullut Israelista, niin myös muukalaiset, jotka olivat tulleet Israelin maalta, ja

ne, jotka asuivat Juudassa.

26. Ja suuri ilo oli Jerusalemissa, sillä Salomon, Davidin pojan, Israelin kuninkaan, ajasta ei ollut senkaltaista tapahtunut Jerusalemissa.

27. Ja papit ja Leviläiset nousivat ja siunasivat kansaa; ja heidän äänensä kuultin, ja heidän rukouksensa tuli Hänen pyhään asumiseensa taivaasen.

4 Moos, 6:23 s.

31 Luku.

Epäjumalat hävitetään ja papeille annetaan kymmenekset. Jehiskija menestyy.

Kun nāmā kaikki olivat pāātetyt, lāksivāt kaikki saapuvilla olevat Israelilaiset ulos Juudan kaupunkeihin ja rikkoivat patsaat, ja hakkasivat maahan Astarottt ja kukistivat korkeudet ja allturit koko Juudasta, Benjaminista, Efraimista ja Manassesta, täydellisesti Ja Israelin lapset palasivat omiin kaupunkeihinsa, jokainen omaisuutensa tykö.

2 Kun. 18:4. 2 Alk. 32:12.
2. Mutta Jehiskija asetti papit ja Leviläiset järjestykseensä, kunkin virkansa mukaan, sekä papit että Leviläiset, poltto-uhrilla ja kiitos-uhrilla palvelemaan, kiittämään ja kunnioittamaan Herran leirin porteissa.

3 Moos, 8:35. 4 Moos, 4:3 s.
3. Ja kuningas antoi osan tavarastansa poltto-uhriksi: aamusin ja iltasin uhrattavaksi poltto-uhriksi; ja

tasin uhrattavaksi polito-uhriksi; ja sabbatin, uuden kuun ja juhlapäivän polito-uhriksi,niinkuin kirjoitettu on Herran laissa. 4 Moos. 28:1 s. 4. Ja hän käski kansan, joka asui Jerusalemissa, antamaan papeille ja Leviläisille heidän osansa, että he olisivat vireämmät Herran laissa.

4 Moos. 18:8 s. Neb. 13:10 s. Syr. 38:25 s. 5. Ja kun tämä käsky levisi, antoivat Israelin lapset paljon uutista jyvistä, viinistä, öljystä, hunajasta ja kaikenlaisesta pellon kasvusta; ja kymmenekset kaikista toivat he runsaasti.

6. Ja Israelin ja Juudan lapset, jotkaJuudan kaupungeissa asuivat, toivat myös kymmenekset karjasta ja lampaista, sekä niistä pyhistä lahjoista, jotka Herralle, heidän Jumalallensa, pyhitetyt olivat; ja he panivat ne eri läjiin.

7. Kolmantena kuukautena rupesivat he panemaan läjiin, ja seitsemäntenä kuukautena he päättivät

tenā kuukautena he pāāttivāt.
8. Ja kun Jehiskija tuli ylimmāisten kanssa ja nāki lājāt, kiittivāt he Herraa ja hānen kansaansa Israelia.
9. Ja Jehiskija kysyi papeilta ja Levilāisiltā lājistā.

10. Ja Asaria, ylimmäinen pappi, Sadokin huoneesta, puhui hänelle, sanoen: "siitä ajasta, kun he rupesivat ylönnystä tuomaan Herran huoneesen, olemme syöneetja fulleet ravituiksi, ja tässä on vielä paljo tähteenä; sillä Herra on siunannut kansansa; sentähden on tämä paljous jäänyt."

11. Ja Jehiskija käski valmistaa varastokammiot Herran huoneesen; ja

he valmistivat.

12. Ja he panivatniihin ylönnyksen ja kymmenekset, ja sen, mikä pyhitetty oli, uskollisesti. Ja Leviläinen Kanania oli asetettu päämieheksi sen yli, ja Simei, hänen veljensä, toiseksi.

13. Ja Jehiel, Asasia, Nahat, Asahel, Jerimot, Josabad, Eliel, Jismakia, Mahat ja Benaja olivat päällysmiehinä ynnä Kananian ja hänen veljensä Simein kanssa, kuningas Jehiskijan ja Asarian, Jumalan huoneen

päämiehen, käskystä.

14. Ja Kore, Jimnan poika, Leviläinen, ovenvarlija idan puolella, oli vapaa-ehtoisten lahjain yli, jakamassa niitä, mitkä Herralle annetut olivat ylönnykseksi, ja kaikkein pyhimmän yli.

15. Ja hänen kätensä alla olivat Eden, Miniamin. Jesua, Semaja, Amaria ja Sakania, pappein kaupungeissa, uskollisesti antamassa osan veljillensä heidän järjestyksensä mukaan, pienimmälle niinkuin suurimmallekin;

5 Moos. 18:8. Jos. 21:9 s.

16. paitsi niitä, jotka luettiin miespuolisista, kolmesta ajastajasta sen ylitse, kaikille niille, jotka Herran huoneesen menivät, kukin päivänänsäheidän virkansa, vartionsa ja järjestyksensä mukaań ;

17. ja niille, jotka olivat pappein luvussa heidän suvuissansa, sekä Leviläisille kahdestakymmenestä ajastajasta ja sen ylitse, heidän vartiossunsa, heidän järjestyksensä mukaan;

1 Aik. 23:27 s. 18. ynnä niille, jotka luetut olivat heidan lapsista, vaimoista, pojista ja lyttäristä, koko joukolle. Sillä he käyttivāt itsensā uskollisesti pyhitetyssä. Niin myös pappeja, Aaronin poikiavarten, oli esikaupunkien kedolla heidan kaupungeissansa, kussakin kaupungissa, miehiä nimiltänsä nimiletyt, että heidän piti antaman kaikille miespuolille papeista ja kaikille niille, jotka Leviläisten joukkoon luetut olivat.

20. Näin teki Jehiskija kaikessa Juudassa; ja hän teki mitä hyvä, oikia ja totuus oli Herran, hänen Juma-

lansa edessä.

21. Ja kaikessa toimessansa, jonka hän alkoi tehdä Jumalan huoneen palveluksessa, lain ja käskyn mukaan, etsiäksensä Jumalaansa, sen leki hän koko sydämmestänsä; sentähden hän myös menestyi.

32 Luku.

Sanheribîn hyökküys Juudaa vastaan. Jehiskija rukoilee ja saa avun Herralta.

Näiden tekojen ja tämän uskollisuuden jälkeen tuli Sanherib, Assurin kuningas, ja meni Juudaan, ja sijoitti itsensä vahvojen kaupunkien eteen ja luuli voittavansa ne itsellensä.

2 Kun, 18:13 s. Jes. 36:1 s. Syr, 48:20. 2 Ja Jehiskija näki Sanheribin tulevan, ja että hänen kasvonsa olivat käännetyt sotimaan Jerusalemia vas-

Ja hän piti neuvoa ylimmäistensa ja sankariensa kanssa, tukitaksensa ulkona kaupungista olevat vesilähleet: ja he auttoivat häntä.

4. Ja paljon kansaa kokoontui, ja he lukitsivat kaikki lähteet ja puron, joka vuoti keskellä maata, ja sanoivat : miksi Assurin kuninkaat tultuansa löytäisivät paljon vettä?"

5. Ja hän vahvisti itsensä ja rakensi kaiken rauvenneen muurin, ja kooitti sen tornin tasalle, ja rakensi ulkopuolelle toisen muurin, ja vahvisti Millon Davidin kaupungissa, ja anloi lehdă paljon ascita ja kilpiä.

6. Ja hän asetti sotapäällikköjä kansan yli ja kokosi heidättykönsä kaupungin portin edustalle, ja puhui sydämmellisesti heille ja sanoi:

7. "Olkaat rohkeat ja hyvässä turvassa! älkäät hämmästykö, älkäät peljätkö Assurin kuningasta ja kaikkea sitä joukkoa, joka hänen kanssansa on; sillä meidän kanssamme on enempi kuin hänen kanssansa.

2 Kun 6:16, 1 Joh, 4:4,

8. Hänen kanssansa on lihallinen käsivarsi, vaan meidän kanssamme on Herra, meidän Jumalamme, auttamassa meitä ja sotimussa meidän edestämme!" Ja kansa luotti Jehiskijan, Juudan kuninkaan, sanoihin.

Jer. 17:5.7. 9. Sitten lähetti Sanherib, Assurin kuningas, palvelijansa Jerusalemiin (sillä hän oli Lakiksen edessä ja kaikki hänen sotaväkensä hänen kanssansa) Jehiskijan, Juudan kunin-kaan tykö, ja koko Juudan tykö, joka Jerusalemissa oli, ja untoi heille sanoa:

10. "Näin sanoo Sanherib, Assurin kuningas, mihinkä te uskallatte, jotka olette piiritetyssä Jerusalemissa?

11. Eiko Jehiskija peta teitä, saattaen teitä kuolemaan näiästä ja janosta, ja sanoen ; "Herra, meidän Jumalamme, pelastaa meitä Assurin kuninkaan kadesta? 2 Kun, 18:30.

12. Eikö hän ole se Jehiskija, joka hänen uhrikukkulansa ja alttarinsa on heittänyt pois, ja puhunut Juudalle ja Jerusalemille, sanoen .tcidän pitää rukoileman yhden alttarin edessä ja sen päällä suitsuttaman? 2 Aik. 31:1.

13. Ettekö te tiedä, mitä minä ja minun isäni tehneet olemme kaikille kansoille maakunnissa? ovatko pakanain jumalat maakunnissa mitenkään voineet pelustaa maansa minun kādestāni?

14. Kuka on kaikisia pakanain jumalista, jotka isäni ovat hävittäneet, joka on voinut pelastaa kansansa minun kädestäni, että teidän jumalanne nyt voisi pelaslaa leitä minun kä-

destăni? 15. Niin älköön siis nyt Jehiskija pettäkö teitä, vietellen teitä ; älkäätkä uskoko häntä! Sillä ei kukaan jumala kaikkien pakanain valtakuntain jumalista ole voinut auttaa kansaansa minun kädestäni ja minun isäini kādestā, — paljon vāhemmin teidān Jumalanne pelastaa teidät minun kädestäni!"

Ja vielä paljon enemmän hänen 28am. 5:9. 1 Kun. 9:15. 2 Aik. 25:23. | palvelijansa puhuivat Herraa Jumalaa vastaan ja hänen palvelijaansa j

Jehiskijaa vastaan.

17. Ja han kirjoitti kirjeen havaistäksensä Herraa, Israelin Jumalaa, ja puhui häntä vastaan ja sanoi: "niin-kuin maakuntain pakanain jumalat eivät oleauttaneet kansaansa minun kädestäni, yhtävähän Jehiskijankaan Jumala pelastaa kansaansa minun kādestānî!"

Ja he huusivat korkealla äänellä Juudan kielellä Jerusalemin kansalle, jotka muurin päällä olivat, peljättääksensä ja hämmästyttääksensä heitä, ja voittaaksensa kaupungin.

19. Ja he puhuivat Jerusalemin Jumalaa vastaan, niinkuin maan kansain jumalia vastaan, jotka ihmisten käsiteot ovat.

20. Mutta kuningas Jehiskija ja Jesaja profetta, Amosin poika, rukoilivat taman tahden ja huusivat tai-

vaasen.

2 Kun. 19:14 s. 21. Silloin lähetti Herra enkelin, joka surmasi kaikki urhoolliset sotajoukossa ja päämiehet ja ylimmäiset Assurin kuninkaan leirissä, niin että hän häpeällä palasi maallensa. Ja kun hän menljumalansa huoneesen, tappoivat ne, jotka hänen ruumiistansa tulleet olivat, hänet siellä miekalla. 2 Kun. 19:35 s. Jes. 37:36 s. Syr. 48:24. 22. Ja niin auttoi Herra Jehiskijaa ja JerusaleminkaupunginasuvaisiaSanheribin. Assurin kuninkaan, kädestä

kaikilta, jotka ympäristöllä olivat. 23. Ja moni kantoi Herralle lahjoja Jerusalemiin, ja Jehiskijalle,Juudan kuninkaalle, kalleuksia; ja hän koroitettiin kaikkien kansain silmissä.

ja kaikkien kädestä, ja varjeli heidät

 Siihen aikaan sairasti Jehiskija kuolematautia. Silloin rukoili hän Herraa; ja Hän puhui hänelle ja an-toi hänelle ihmeen 2Kun 20:1s. Jes 38:1s.

25. Mutta Jehiskija ei maksanut, mită hyvăă hănelle annettu oli; vaan hänen sydämmensäoli paisunut. Sentähden tuli viha hänen päällensä ja Juudan ja Jerusalemin päälle. Jes. 39:2.

26. Mutta Jehiskija noyryytti itsensä sydämmen ylpeydestä, hän ja Jerusalemin asuvalset; ja Herran viha ei tullut heidän päällensä Jehiskijan

elinaikana.

27. Ja Jehiskijalla gli rikkautta ja kunniaa sangen paljon. Ja hän hankki itsellensä varastohuoneita hopeata, kultaa ja kalliita kiviä, hyvänha-juisia yrttejä, kilpiä ja kaikellaisia kalliita esineitä varten,

28. sekā aittoja jyviā, viiniā ja öljyā varten, ja pihattoja kaikkinaisille eläimille ja karsinoita lampaille.

29. Ja hän rakensi itsellensä kaupungeita, ja hänellä oli karjaa, lampaita ja härkiä yltä kyllin; sillä Jumala antoihanellesangenpaljozrikkautta.

30. Ja hän Jehiskija, tukitsi Gihonin puron yläjuoksun ja johdatti sen a-laspäin länsipuolelle Davidin kaupunkia. Ja Jehiskija oli onnellinen kaikissa toimissansa.

31. Mutta kun Babelin päämiesten lähettämät sanansaattajat tulivat, kysyäksensä sitä ihmettä, joka maassa tapahtunut oli, hylkäsi Jumala hänet kiusataksensa häntä, että tiedettäisiin kaikki, mitä hänen sydämmessänsä

5 Moos. 8:2. 2 Kun. 20:12 s. Jes. 39:1 s. 32. Mitä enempää Jehiskijasta ja hänen hurskaudestansa on sanottavaa, katso, se on kirjoitettu Jesaja profetan, Amosin pojan, näyissä, Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.

33. Ja Jehiskija nükkui isäinsä kanssa; ja he hautasivat hänet kummulla. josta noustaan Davidin lasten hautoihin. Ja kaikki Juuda ja Jerusalemin asuvaiset osoittivat hänelle kunnian hänen kuollessansa. Ja hänen ooikansa Manasse tuli **kuninkaaksi** hänen sijaansa.

33 Luku.

Manassen jumalaton hallitus ja kuolema. Amonin hallitus.

Manasse oli kahdentoistakymme-nen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi viisi ajastaikaa kuudettakymmentä Jerusalemissa.

2 Kun. 21:1 s. Ja hän teki pahaa Herran edessä, pakanain kauhistusten tapaan, jotka Herra oli ajanut peis Israelin lasten edestā.

3. Ja hän rakensi jälleen uhrikukkulat, jotka hänen isänsä Jehiskija oli kukistanut, ja rakensi Baalille alt-tareita, ja teki Astarot-kuvia, ja kumarsi kaikkea taivaallista sotavakeä, ja palveli niitä. 2 Aik. 31:1.

4. Ja hān rakensi myōs alttareita Herran huoneesen, josta Herrasanonut oli: "Jerusalemissa pitää minun nimeni oleman ijankaikkisesti!

5 Moos, 12:5. 2 Sam. 7:10 s. 1 Kun. 8:29. 9:3. 2.Aik. 7:12.

Ja hān rakensi alttareita kaikelle taivaalliselle sotaväelle molempiin Herran huoneen pihoihin.

6. Ja hän käytti poikiansa tulessa Hinnomin pojan laaksossa, ja loihti. ja taikaili, ja noitui, ja sääsi velhot ja tietäjät, ja teki paljon pahaa Herran silmäinedessä, vihoittaaksensa häntä.

Hän asetti epäjumala-kuvan, jonka han oli tehnyt, Jumalan huonessen, josta Jumala oli sanonut Davidille ja hänen pojallensa Sulomolle; "lähän huoneesen ja Jerusalemiin, jonka minä valinnut olen kaikista Israelinsukukunnista, panen minä minun nimeni ijankaikkisesti 12Aik. 7:16.
8. Ja minä en enää siirrä Israelin lasten jalkoja tästä maasta, jonka minä leidän isillenne säätänyt olen, jos he vaan pitävät kaikki, mitä minä heille Mooseksen kautta käskenyt olen kaikessa luissa, ja säännöissä ja oikeuksissa."

9. Muita Manasse vietteli Juudan ja Jerusalemin asuvaiset tekemään pahemmin kuin pakanat, jotka Herra Israelin lasten edestä hävittänyt oli.

10. Ja Herra puhui Manasselle ja hänen kansallensa mutta he eivät silä totelleet. 2 Kun 21:10 s.

11. Silloin saattoi Herru heidän päällensä Assurin kuninkaan sotapäämiehet; he ottivat Manassen kinni, ja siloivat hänet kaksilla vaskikahleilla ja veivät Babeliin. 5 Moos. 28:36.

2 Kun. 19:28. Hes. 19:4. 12. Ja ollessansa siinä ahdistuksessa,rukoili hän Herrau Jumalaansa ja nõyryytti itsensä suuresti isäinsä Ju-

malan edessä,

13. ja rukoili häntä hartaasti; ja Hän kuuli laupeaasti hänen hartaan rukouksensa ja johdatti hänet jälleen valtakuntaansa Jerusalemiin. Niin Manasse ymmärsi, että Herra on Jumala.

14. Senjalkeen rakensi hän ulommaisen muurin Davidin kaupunkiin länsipuolelle Gihonia kohti, laaksossa, josta Kalaporttiin mennään, ja vei sen Ofelin ympäri, ja teki sen sangen korkeaksi. Ja hän asetti sotapiämiehiä kaikkiin Juudan vahvoihin kannunkiisia.

kaupunkeihin.
15. Ja hän otti vieraat jumalat ja epäjumalat pois Herran huoneesta, ja kaikki alttarit, jotka hän oli rakentanut Herran huoneen vuorelle ja Jerusalemiin, ja heitti ne ulos kaupun-

gista.

16. Ja hän uudisti Herran alttarin, ja uhrasisiellä kiitos-uhria ja ylistysuhria, ja käski Juudan palvella Her-

raa, Israelin Jumalaa.

17. Mutta kansa uhrasi vielä kukkuloilla, kuitenkin Herralle Jumalallensa. 1 Kun. 3:2.

18. Mitä enempää Manassesta sanomista on, ja hänen rukouksestansa Jumalalle, ja näkijäin puheista, jotka Herran, Israelin Jumalan, nimeen hänelle puhuivat, — katso, ne ovat kirjoitetut Israelin kuningasten teoissa.
2 Kun. 21:17s.

19. Ja hänen rukouksensa, ja kuinka hän kuultiin, ja kaikki hänen syntinsä ja väärät tekonsa, ja paikat, joilinika hän uhrikukkulat rakensi ja asetti Astarot-kuvat ja valetut epäjumalat, ennenkuin hän nöyryytti itsensä, katso, ne ovat kirjoitetut näkijäin teoissa.

 Ja Manasse nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänet omaan huoneesensa. Ja hänen poikansa Amon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

21. Amon oli kahden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi ja hallitsi kaksi ajastaikaa Jerusalemissa. 2 Kun. 21:19 s.

22. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin Manasse oli tehnyt; ja Amon uhrasi kaikille epäjumalille, jotka hänen isänsä Manasse tehnyt oli, ja palveli niitä.

23. Multa ei hän nöyryyttänyt itseänsä Herranedessä, niinkuin hänen isänsä Munusse oli itsensä nöyryyttänyt; vaan tämä Amou teki paljon syntiä.

24. Ja hänen palvelijansa tekivät liiton häntä vastaan ja tappoivat hänet

omassa huoneessansa,

25. Ja maan kansa tappoi kaikki ne, jotka olivat liiton tehneet kuningas Amonia vastaan. Ja maan kansa teki hänen poikansa Josijan kuninkaaksi hänen sijaansa.

34 Luku. Josijan ballitus.

Josija oli kahdeksan ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi ja hallitsi yhden vuoden neljättäkymmentä Jerusalemissa. 2 Kun. 22:1 s.

2. Ja hän teki oikein Herran silmäin edessä, ja vaelsi isänsä Davidin teillä eikä poikennut oikialle eikä vasem-

malle puolelle.

3. Kahdeksantena hänen hallituksensa vuonna, vielä nuorukaisena olessansa, rupesi hän etsimään isänsä Davidin Jumalaa; ja toisena vuonna toistakymmentä rupesi hän puhdistamaan Juudaa ja Jerusalemia uhrikukkuloista; ja Astarot-kuvista, ja veistetyistä sekä valetuista kuvista.

4. Ja he kukistivat, hänen nähdessänsä, Baalin alttarit, ja hän hakkusi maahan kuvat, jotka niiden päällä olivat; ja Astarotit, ja veistetyt ja valetut kuvat rikkoi hänja löi ne murskaksi. ja hajoitti sen niitten miesten hautain päälle, jotka niille uhranneet olivat. 2 Kun. 23:6.

5. Ja hän poltti pappien luut heidän alttärinsa päällä. Ja niin puhdisti hän Juudan ja Jerusalemin. 1 Kun. 13:2.

2 Kun. 23:16.

6. Ja Manassen, Efraimin ja Simeonin kaupungeissa, hamaan Naftaliin asti, tutki hän tarkoin heidän huonei-

tansa kaikkialla.

7. Ja kun hän oli kukistanut alttarit. Astarotit ja epäjumalat murskaksi musertanut, ja kaikki kuvat koko Israelin maalla maahan hakannut,

palasi hän Jerusalemiin.

8. Ja hallituksensa kahdeksantena vuonna toistakymmentä, sittekuin hän maakunnan ja huoneen oli puhdistanut, lähetti hän Safanin, Asalian pojan, ja Maesejan, kaupungin päämiehen, ja Joahin, Joahaksen pojan, kanslerin, parantamaan Herran, Jumalansa huonetta. 2 Kun. 22:3.

9. He tulivat ylimmäisen papin Hilkijan tykö ja antoivat hänelle rahan, joka Jumalan huoneesen tuotu oli, onka ovenvartijat, Leviläiset, olivat koonneet Manassesta, Efraimista, ja kaikilta jääneiltä Israelista, ja kaikelta Juudalta ja Benjaminilta, ja Je-

rusalemin asuvaisilta.

10. Ja he antoivat sen Herran huoneen työn teettäjille, jotka olivat asetetut Herran huoneesen. Ja nämä antoivat sen niille, jotka työtä tekivät Herran huoneessa, huoneen parantamiseksi ja vahvistamiseksi

 he antoivat sen puusepille ja rakentajille, heidän ostaaksensa hakatuita kiviä ja puita liitteiksi, kaariksi ja maloiksi huoneisin, jotka Juudan kuninkaat olivat hävittäneet.

Ja miehet tekivät työtä uskollisesti. Ja heidän ylitsensä asetettiin Jahat ja Obadia, Leviläiset, Merarin lapsista, Sakaria ja Mesullam Kehatilaisten lapsista, työtä ohjaamaan. Ja jokainen Leviläinen taisi soittaa kanteletta.

13. Ja kantajain ja kaikellaisen työn teettäjäin yli kaikissa viroissa olivat myös Leviläisistä kirjoittajat, esimie-

het ja ovenvartijat.

14. Ja kun he ottivat rahan ulos, joka Herran huoneesen pantu oli, löysi pappi Hilkija lakikirjan, joka oli Mooseksen kautta annettu. 2 Kun. 22:8.

15. Ja Hilkija virkkoi ja sanoi Safanille, kirjoittajalle: "minä löysin lakikirjan Herran huoneesta." JaHilkija antoi kirjan Safanille.

Niin Safan vei kirjan kuninkaalle, ilmoitti kuninkaalle asian ja sanoi: "kaikki mitä palvelijoittesi käsiin on annettu, sen he tekevät.

17. Ja he kaasivat ulos rahan, joka Herran huoneesta löydetty oli, ja antoivat sen teettäjille ja tekijöille. 18. Ja Safan, kirjoittaja, ilmoitti ku-

toi minulle yhden kirjan!" Ja Safan luki siitä kuninkaan edessä.

19. Ja kun kuningas kuuli lain sa-

nat, repäisi hän vaatteensa. 20. Ja kuningas käski Hilkijan ja Ahikamin, Safanin pojan, ja Abdonin, Mikan pojan, ja Safanin, kirjoittajan, ja Asajan, kuninkaan palvelijan, ja sanoi: 2 Kun. 22:12.

21. "Menkäät ja kysykäät Herralta minun puolestani ja niiden puolesta, jotka vielä jääneet ovat Israelissa ja Juudassa, kirjan sanoista, joka löydetty on; sillä hirmuinen on Herran viha, joka on vuodatettu mei-dän ylitsemme, koska meidän isämme eivät ole pitäneet Herran sanaa la tehneet niinkuin tässä kiriassa on kirjoitettu!

22. Ja Hilkija ja ne, jotka kuningas oli käskenyt, menivät naisprofetan, Huldan, Sallumin, Takehatin pojan, Hasran pojanpojan, vaatetten vartijan, vaimon tykö, joka asui toisessa kaupungin osassa Jerusalemissa, ja

puhuivat hänelle.

23. Ja hän sanoi heille: "näin sanoo Herra, Israelin Jumala: sanokaatsil-Ie miehelle, joka teidät on lähettänyt

minun tyköni:

24. Näin sanoo Herra: katso, minä saatan onnettomuuden tämän paikan päälle ja sen asuvaisten päälle, ja kaikki kiroukset, jotka kirjoitetut ovat siinä kirjassa, joka Juudan kuninkaan edessä luettiin;

3 Moos. 26:14 s. 5 Moos. 28:15 s. koska he ovat hyljänneet minut ja suitsuttaneet vieraille jumalille, vihoittaaksensa minua kaikilla kättensä tõillä, ja minun vihani syttyy tämän paikan ylitse eikä ole sammutettavana.

Ja näin sanokaat Juudan kuninkaalle, joka teidät lähettänyt on kysymään Herralta: näin sanoo Herra. Israelin Jumala, niistä sanoista, jot-

ka sinä kuulit:

27. koska sydämmesi on pehmennyt ja sinä olet nöyryyttänyt itsesi Juma-lan edessä, kun kuulit hänen sanansa tätä paikkaa vastaan ja sen asuvaisia vastaan, ja olet nöyryyttänyt itsesi minun edessäni, repinyt vaatteesi ja itkenyt minunedessäni, niin minä myös olen kuullut sinua, sanoo Herra.

28. Katso, minä kokoan sinut sinun isäisi tykö, niin että sinä kootaan hautaasi rauhassa, ettei sinun silmäsi näe kaikkea sitä onnettomuutta, jonka minä tämän paikan ja sen asuvaisten päälle saatan." Ja he toivat kunin-

kaalle vastauksen.

ninkaalle, sanoen: ,.pappiHilkija an- | 29. Ja kuningas lähetti ja kokosi

kaikki vanhimmat Juudasta ja Jerusalemista. 2 Kun. 23:1 s.

30. Ja kuningas meni ylös Herran huoneesen, ja kaikki Juudan miehet ja Jerusulemin asuvaiset, ja papit ja Leviläiset, ja kaikki kansa, sekä suuret että pienet; ja heidän korvainsa kuullen luettiin kaikki liitonkirjan sanat, joka oli löydetty Herran huo-

31. Niin kuningas seisoi sijallansa ja teki liiton Herran edessä, vaeltaaksensa Herran jälkeen ja pitääksensä hänen käskynsä, todistuksensa ja sääntönsä koko sydämmestänsä kokosielustansa jatehdäksensä kaikkien liiton sanain mukaan, jotka ovat kirjoitetut tässä kirjassa.

32. Ja hän otti liittoon kaikki, jotka olivat Jerusalemissa ja Benjaminissa. Ja Jerusalemin asuvaiset tekivät Jumalan, heidän isäinsä Jumalan liiton

mukaan.

33. Ja Josija hävitti kaikki kauhistukset kaikista maista, jotka Israelin lasten omatolivat, ja vaati kaikkia, jotka Israelissa tavattiin, palvelemaan Herraa, heidän Jumalaansa; kaikkena hänen elinaikanansa eivät he luopuneet Herrasta, isäinsä Jumalasta.

35 Luku.

Josija pitää pääsiäistä. Hän menee sotaan Farao Nekoa vastaan ja kuolee.

JaJosija piti Jerusalemissa pääsiäis-tä Herralle, ja he teurastivat pääsiäis-lampaan neljäntenä päivänä toistakymmentäensimmäiselläkuulla. 2 Moos. 12:6. 2 Kun. 23:21 s. 2 Aik. 30:1. Ja hän asetti papit virkoihinsa ja vahvisti heitä Herran huoneen pal-

velukseen.

3. Ja hän sanoi Leviläisille, jotka Israelia opettivat ja Herralle pyhitetyt olivat: "pankaat pyhäarkki huoneesen, jonka Salomo, Davidin poika, Israelin kuningas, on antanut rakentaa; ei teidän tarvitse enää kantaa sitä olallanne. Niin palvelkaat nyt Herraa,teidänJumalaanne, ja hänen kansaansa Israelia. 4 Moos. 7:9.

4. Ja valmistakaat itsenne perhekuntainnejärjestyksen mukaan,niinkuin aselettu on Davidilta, Israelin kuninkaalta, ja hänen pojaltansa Sa-

lomolta.

Ja seisokaat pyhäkössä isäin huoneitten järjestyksen mukaan, veljienne.kansan lasten seassa, ja Leviläisten sukukunnan järjestyksen mukaan.

6. Teurastakaat pääsiäis-lammas ja pyhittäkäät itsenne ja valmistakaat myös veljillenne, tehdäksenne Her-

7. JaJosija antoi ylönnysuhriksi kansan lapsille karitsoita ja vohlia, kaikki pääsiäis-uhriksi niille, jotka läsnä olivat, kolmekymmentä tuhatta, niin myös kolme tuhatta raavaseläintä: nämä otettiin kuninkaan omaisuudesta. 2 Aik. 30:24.

8. Ja hänen päämiehensä antoivat vapaa-ehtoisesti ylönnykseksi kansalle, papeille ja Leviläisille. Hilkia, Sakaria ja Jehiel, Jumalan huoneen päämiehet, antoivat papeille pääsiäisuhriksi, kaksi tuhatta ja kuusi sataa karitsaa ja vohlaa, niin myös kolme sataa raavasta.

9. Mutta Kanania ja Semaja, ja Netaneel, hänen veljensä, ja Hasabia, Jeicl ja Josabad, Leviläisten ylimmäiset, antoivat ylönnyksen pääsiäisuhriksi Leviläisille viisi tuhatta karit-

saa ja vohlaa, sekä viisi sataa raavasta. 10. Ja niin palvelus asetettiin; ja papit seisoivat sijallansa ja Leviläiset järjestyksessänsä, kuninkaan käskystä.

11. Ja he teurastivat pääsiäis-lampaan, ja papit ottivat heidän kädestään ja priiskoittivat veren; ja Leviläiset ottivat pois nahan.

12. Ja he eroittivat poltto-uhrin, antaaksensa sen isäin huonetten järjestyksen mukaan yhteiselle kansalle, uhrattavaksi Herralle, niinkuin kirjoitettu on Mooseksen kirjassa; niin tekivät he myös raavaitten suhteen.

3 Moos. 3:14 s. 13. Ja he paistoivat pääsiäis-lampaan, lain mukaan; mutta pyhitetyn keittivät he padoissa, kattiloissa ja pannuissa, ja veivät sen kiireesti kaikelle kansalle. 2 Moos. 12:8 s.

14. Sitten valmistivat he itsellensä ja papeille; sillä papit, Aaronin pojat, olivat uhraamassa poltto-uhria ja rasvakappaleita hamaan yöhön asti; sentähden Leviläiset valmistivat itsellensä ja papeille, Aaronin pojille.

15. Ja veisaajat, Asafin lapset, sei-soivat sijallansa Davidin ja Asafin ja Hemanin ja Jedutunin, kuninkaan näkijän, käskystä ja ovenvartijat jokaisella portilla, eivätkä lähteneet virastansa; sillä Leviläiset, heidän veljensä, valmistivat heille. 1 Aik. 25:1 s.

 Näin kaikki Herran palvelus järjestettiin sinä päivänä, pääsiäisen viettämistä ja poltto-uhrin uhraa-mista varten Herran alttarilla, kuningas Josijan käskyn mukaan.

17. Niin pitivät Israelin lapset, jotka siinä läsnä olivat, siihen aikaan pääsiäistä ja happamattoman leiv**än** juhlaa seitsemän päivää.

18. Ei yhtään tämänkaltaista pääran sanan mukaan Mooseksen kautta. | siäistä ollut Israelissa pidetty hamasta Samuel profetan ajasta. Eikä yksikään kuningas Israelissa ollut senkaltaista pääsiäistä pitänyt, kuin Josija piti, ja papit ja Leviläiset ja koko-Juuda, jotka läsnä olivat Israelista ja asuivat Jerusalemissa. 2 Kun. 23:22.

19. Josijan hallituksen kahdeksantena vuonna toistakymmentä pidet-

tiin tämä pääsiäinen.

20. Kaikkein näitten jälkeen, kun Josija oli valmistanut huoneen, läksi Neko, Egyptin kuningas, sotimaan Karkemista vastaan Fratin tykönä: ja Josija meni häntä vastaan.2Kun.23:29s.

21. Mutta hän lähetti hänelle sanan ja käski hänelle sanoa: "mitä minun sinuun tulee, Juudan kuningas? En minā tule sinua vastaan tānāpānā, mutta sitä huonetta vastaan, jonka kanssa sotaa käyn. Ja Jumala on sanonut, että minun pitää kiiruhtaman. Lakkaa tekemästä Jumalaa vastaan. joka minun kanssani on, ettei hän sinua hukuttaisi!"

22. Mutta ei Josija kääntänyt kasvojansa hänestä, vaan pukeutui valepukuun ja läksi sotimaan häntävastaan; hän ei totellut Nekon sanoja Jumalan suusta, vaan tuli sotimaan Me-giddon kedolle.

23. Ja ampujat ampuivat kuningas Josijaa. Ja kuningas sanoi palvelijoillensa: "viekäät minut pois, sillä minä olen sangen pahoin haavoitettu!"

24. Ja hänen palvelijansa kantoivat hänet vaunuista ja panivat hänet toisiin vaunuihinsa, ja veivät hänet Jerusalemiin. Ja hän kuoli ja haudattiin isäinsä hautoihin. Ja koko Juuda ja Jerusalem surivat Josijaa.

Sak. 12:11. Val. 5:15 s. 25. Ja Jeremia teki valitus-virren Josijasta, ja kaikki laulajat ja laulajattaret murehtivat häntä itkuvirsissään hamaan tähän päivään asti. Ja he tekivät siitä jokavuotisen tavan Israelissa; katso, näistä on kirjoitettu "valitus-virsissä"

26. Mitä enempää Josijasta on sanottavaa ja hänen hurskaudestansa sen mukaan mitä Herran laissa on

kirjoitettu,

27. ja hänen teoistansa, ensimmäisistä ja viimeisistä, - katso, se on kirioitettu Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.

36 Luku.

Joahas, Jojakim, Jojakin ja Sidekija kuninkaina Juudassa. Jerusalemin hävitys ja Juudan valtakunnan häviö.

Ja maan kansa otti Joahaan, Josijan pojan, ja teki hänet kuninkaaksi isänsä sijaan Jerusalemiin .2Kun .23:30s.

2. Kolmen vuotinen kolmattakymmentä oli Joahas tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa.

3. Ja Egyptin kuningas pani hänet pois hallituksesta Jerusalemissa, ja sakoitti maata sataan talenttiin ho-

peaa ja talenttiin kultaa.

4. Ja Egyptin kuningas teki Eliakimin, hänen veljensä. Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi, ja muutti hä-nen nimensä Jojakimiksi. Mutta Neko otti hänen veliensä Joahaksen ja

vei Egyptiin.
5. Viiden vuotinen kolmattakymmentä oli Jojakim tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoista vuotta Jerusalemissa. Ja hän teki pahaa Her-

ran, Jumalansa, edessä.

Ja Nebukadnesar, Babelin kuningas, läksi häntä vastaan; ja sitoi hänet kaksilla vaskikahleilla viedäksensä Babeliin. 2 Kun. 24:1 a.

7. Ja Nebukadnesar vei muutamia HerranhuoneenastioitaBabeliinjapani ne temppeliinsä Babelissa, Dan. 1:2.

8. Mitä muuta on sanomista Jojakimista ja hänen kauhistuksistansa. Joita hän teki ja joihin hän havaittiin syypääksi, – katso, ne ovat kirjoitetui Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa. Ja hänen poikansa Jojakin tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Kahdeksan vuotinen oli Jojakin tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta ja kymmenen päivää Jerusalemissa. Ja hänteki pahaa

Herran edessä. 2 Kun. 24:8 s. 10. Kun vuosi oli kulunut, lähetti Nebukadnesar ja antoi tuoda hänet Babeliin, ynnä kallisten Herran huoneen astiain kanssa; ja hän teki Sidekijan, hänen veljensä, Juudan ja

Jerusalemin kuninkaaksi. 11. Yhden vuotinen kolmattakymmentă oli Sidekija tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoista vuotta Jerusalemissa. 2Kun.24:18 s. Jer 37:18.52:18.

12. Ja han teki pahaa Herran, Jumalansa, edessä, eikä nöyryyttänyt itseänsä profetan Jeremian edessä.

joka puhui Herran suusta.

13. Hän luopui myös Nebukadnesarista, Babelin kuninkaasta, joka häntä Jumalan kautta vannottanut oli. Ja hän tuli uppiniskaiseksi ja kovetti sydämmensä, eikä kääntynytHerran, Israelin Jumalan, puoleen. Hes. 17:13 s.

 Ja kaikki pappein päämiehet ja kansa tekivät myös suuresti syntiä kaikenlaisten pakanain kauhistusten mukaan ja saastuttivat Herran huoneen, jonka Hän oli pyhittänyt Jerusalemissa.

15. Ja Herra, heidan isäinsä Juma- l la, lähetti heille tuon tuostakin sanansa lähettiläitten kautta; sillä hän armahti kansaansa ja majaansa.

16. Mutta he pilkkasivat Jumalan sanansaattajia ja halveksivat Hänen sanaansa, ja häpäisivät hänen profettojansa, siksi että Herran viha kasvoi kansaansa vastaan, niin ettei enää pa-

rannusta ollut.

17. Niin hän saattoi heidän päällensä Kaldealaisten kuninkaan, ja hän tappoi heidän nuorukaisensa miekalla heidan pyhäkkönsä huoneessa, eikäarmahtanut nuorukaisia eikä neitseită, ei vanhoja eikä harmaapäitä; kaikki antoi Hän hänen käteensä.

2 Kun 25:1 s. 18. Ja kaikki Jumalan huoneen astlat, suuret ja pienet, ja Herran huoneen tavarat, kuninkaan ja hänen päämiestensä tavarat, — ne kaikki

vei han pois Babeliin.

19. Jane politivat Jumalan huoneen ja kukistivat Jerusalemin mu**urin**, ja kaikki heidän koreat huoneensa poltettiin tulella, niin että kaikki heidän kalliit tavaransa hävitettiin.

20. Jane, jotka olivat mickalta pääs- |

neet, vietiin Babeliin; ja he olivat hänen ja hänen poikainsa orjat siihen asti kunnes Persialaiset pääsivät valtaan. -

21. että täytettäisiin Herran sana, puhuttu Jeremian suun kautta. – siksi kuin maa oli maksanut sabbattinsa. Sillä koko hävityksen aikana oli lepo, siihenasti kuin seitsemänkymmenta ajastaikaa täytettiin,

3 Moos, 26:34 s. Jer. 25:12. 29:10. 22. Ensimmäisenä Persian kuninkaan Koreksen vuonna. - että täytettäisiin Herran sana Jeremian suun kautta, - herätti Herra Koreksen, Persian kuninkaan, hengen, kuuluttamaan koko valtakunnassansa, niin myös kirjoituksella julistamaan, sa-

23. "Näin sanoo Kores, Persian kuningas: Herra, taivaan Jumala, on antanut minulle kaikki maan valtakunnat, ja on käskenyt minun rakentaa itsellensä huoneen Jerusalemissa. joka on Juudassa. Kuka ikänänsä teidän seassanne on kaikesta hänen kansastansa, olkoon Herra, Jumalansa, hänen kanssansa, ja hän menköön sinne ylös!"

ESRAN KIRJA.

1 Luku.

Koreksen julistus. Juutalaiset valmistautuvat palaamaan Jerusalemiin.

Ensimmäisenä Persian kuninkaan Koreksen vuonna – että Herran sana täytettäisiin, joka oli puhuttu Jeremian suun kautta herätti Herra Koreksen, Persian kuninkaan, hengen kuuluttamaan koko valtakunnassansa, ja myös kirjoituksella julistamaan, sanoen: 2 Aik. 36:22 s.

Jer. 25:12. 29:10. 2 "Näin sanoo Kores, Persian kuningas: Herra, taivaan Jumala, on ^{anlanut} minulle kaikki maan valtakunnat ja käskenyt minun rakentaa ilsellensä huoneen Jerusalemiin, jo-

ka on Juudassa.

3. Kuka ikänänsä teidän seassanne on kaikesta hänen kansastansa, olkoon hänen Jumalansa hänen kanssansa! 1.- hän menköön Jerusalemiin, joka on Juudassa, ja rakentakoon Herran, Israelin Jumalan, huoncen; hān on Jumala, joka Jerusalemissa Esr. 4:3, 5:13, Ps. 76:2 s.

4. Ja kaikkia jääneitä kaikissa paikoissa, missä he muukalaisina ovat, |

pitää sen paikan kansan auttaman hopealla ja kullalla, tavaralla ja juhdilla sekä vapaaehtoisilla lahjoilla Jumalan huoneesen Jerusalemissa!"

5. Niin nousivat isäin päämiehet Juudasta ja Benjaminista, niin myös papit ja Leviläiset, kaikki, jotka Jumalan henki kehoitti menemään ylös rakentamaan Herran huonetta Jerusalemissa.

6. Ja kaikki, jotka olivat hdidän ympärillänsä, vahvistivat heidän kätensä hopea- ja kulta-astioilla, tavaralla ja juhdilla ja kalleuksilla, paitsi milä he vapaaehtoisesti lahjoittivat.

Ju kuningas Kores antoi tuoda ulos Herran huoneen astiat, jotka Nebukadnesar oli ottanut Jerusalemista ja pannut jumalansa huoneesen.

2 Ku . 24:13. 25:14 s. 2 A)k. 36:7. Esr. 5:14. 8. Kores, Persian kuningas, antoi; ne ulos rahanhaltijan Mitridatin käteen, joka ne luki Juudan päämie-helle Sesbasarille.

9. Ja tämä on niiden luku: kolmekymmentä kultamaljaa, tuhannen hopeamaljaa, ja yhdeksänkolmattakymmentä veistä,

10. kolmekymmentä kultaista kup-

bia, ia toisia hopeaisia maljoja neljäsataa ja kymmenen, ja muita as-

tioita tuhannen.

 Kaikkia astioita, sekä kultaisia että hopeaisia, oli yhteensä viisi tuhatta ja neljä sataa. Ne kaikki vei Sesbasar niiden kanssa, jotkaBabelin vankeudesta läksivät Jerusalemiin.

2 Luku.

Matkustavaisten luettelo.

Nämä ovat maakunnan lapset, jotka läksivät vankeudesta, jotka Nebukadnesar, Babelin kuningas, oli vienyt Babeliin, ja tulivat Jerusalemiin ja Juudaan jälleen, kukin kaupunkiinsa,

jotka tulivatSerubbabelin, Jesuan. Nehemian, Serajan, Reelajan, Mordekain, Bilsan, Misparin, Bigvain, Re-humin ja Baenan kanssa. Tämä on Israelin kansan miesten luku:

3. Paroksen lapset: kaksi tuhatta sata ja kaksikahdeksattakymmentä; 4. Sefatian lapset: kolme sataa ja

kaksikahdeksattakymmentä; 5. Arahin lapset: seitsemäa sataa ja

viisikahdeksattakymmentä:

6. Pakat-Moabin lapset, Jesuan ja Joabin lapsista: kaksituhatta kahdeksan sataa ja kaksitoista;

7. Elamin lapset: tuhannen kaksi sataa ja neljäkuudettakymmentä:

8. Saitun lapset: yhdeksän sataa ja viisiviidettäkymmentä;

9. Sakkain lapset: seitsemän sataa

ja kuusikymmentä: 10. Banin lapset: kuusi sataa ja kak-

siviidettäkymmentä;

11. Bebain lapset: kuusi sataa ja kolmekolmattakymmentä

12. Asgadin lapset: tuhannen kaksi sataa ja kaksikolmattakymmentä;

13. Adonikamin lapset: kuusi sataa ja kuusiseitsemättäkymmentä;

14. Bigvain lapset: kaksituhatta ja

kuusikuudettakymmentä; Adinin lapset : neljä sataa ja nel-

jäkuudettakymmentä: 16. Aterin lapset Jehiskijasta; yhdeksänkymmentä ja kahdeksan;

17. Betsain lapset: kolme sataa ja

kolmekolmattakymmentä; 18. Joran lapset: sataja kaksitoista;

19. Hasumin lapset: kaksi sataa ja kolmekolmattakymmentä

20. Gibbarin lapset: yhdeksänkymmentā ja viisi;

21. Betlehemin lapset: sata ja kolmekolmattakymmentä;

22. Netofan miehet: kuusikuudetta-

kymmentä; 23. Anatotin miehet: sataja kahdek-

sankolmattakymmentä ;

24. Asmavetin lapset: kaksiviidettäkvmmentä:

25. Kirjat-Arimin lapset, Kefiran ja Berotin: seitsemän sataa ja kolmeviidettäkymmentä :

26. Raman ja Gabaan lapset: kuusi sataa ja yksikolmattakymmentä; 27. Mikmaan miehet: sata ja kaksi-

kolmattakymmentä:

28. Betelin ja Ain miehet: kaksi sataa ja kolmekolmattakymmentä:

29. Nebon lapset: kaksikuudettakymmentä: 30. Magbiksen lapset: sata ja kuusi-

kuudettakvmmentä:

31. Toisen Elamin lapset: tuhannen kaksi sataa ja neljäkuudettakvmmentā:

32. Harimin lapset: kolme sataa ja

kaksikymmentä

33. Lodin, Hadidin ia Onon lapset: seitsemän sataa ja viisikolmattakymmentā;

34. Jerekon lapset: kolme sataa ja

viisiviidettäkymmentä;

35. Senaan lapset: kolme tuhatta kuusi sataa ja kolmekymmentä; 36. Papit: Jedajan lapset, Jesuan

huoneesta: yhdeksänsataa ja kolmekahdeksattakymmentä;

37. Immerin 'lapset: tuhannen ja

kaksikuudettakymmentä; 38. Pashurin lapset : tuhannen kaksi

sataa ja seitsemänviidettäkymmentä: 39. Harimin lapset: tuhannen ja seitsemäntoista:

40. Leviläiset: Jesuan ja Kadmielin lapset, Hadovian lapsista: neljäkah-

deksattakymmentä

41. Veisaajat: Asafin lapset: sata ja kahdeksankolmattakymmentä;

42. Ovenvartijain lapset: Sallumin lapset, Aterin lapset, Talmonin lap-set, Akkubin lapset, Hatitan lapset ja Sobain lapset, kaikkiansa sata ja yhdeksän neljättäkymmentä;

43. Netinimit: Sihan lapset, Hasu-

fan lapset, Tabaotin lapset, 44. Keroksen lapset, Siahan lapset,

Padonin lapset, 45. Lebanan lapset, Hagaban lapset.

Akkubin lapset,

46. Hagabin lapset, Samlain lapset, Hananin lapset,

47. Giddelin lapset, Gaharin lapset, Reajan lapset,

48. Retsinin lapset, Nekodan lapset, Gassamin lapset,

49. Ussan lapset Paseahin lapset. Besain lapset,

50. Asnan lapset, Meunimin lapset. Nefussimin lapset,

51. Bakbubin lapset, Hakufan lapset, Harhurin lapset,

52. Batselutin lapset, Mehidan lapset, Harsun lapset.

53. Barkoksen lapset, Siseran lapset,

Tamahin lapset,

54. Netsiahin lapset, Hatifan lapset. 55. Salomon palvelijain lapset: Sotain lapset, Soferetin lapset, Perudan lapset, 56. Jaelan lapset, Darkonin lapset,

Giddelin lapset,

57. Sefatian lapset, Hattilin lapset, Pokeret-Hassebaimin lapset, Amin

lapset: 58. Kaikki Netinimit ja Salomon palvelijain lapset olivat vhteensä kolme sataa yhdeksänkymmentä ja kaksi.

59. Namā myöskin menivāt sinne ylös Tel-Melusta, Tel-Harsasta, Kerubista, Addasta ja Immeristä, jotka eivät tietäneet sanoa isäinsä huonetta ja sukuperäänsä, josko he olivat

Israelista:

60. Delajan lapset, Tobijan lapset, Nekodan lapset, kuusi sataa ja kak-

sikuudettakymmentä:

61. Ja pappein lapsista: Habajan lapset, Hakosin lapset, Barsillain lapsei, joka otti itsellensä vaimon Barsillain,Gileadilaisen tyttäristä, ja kutsuttiin heidän nimellänsä.28am. 19.13s.

62. Nāmā etsivāt sukukuntansa polvilukukirjaa, mutta eivät sitä löytäneet; sentanden he pantiin pois pap-

Peudesta.

63. Ja maaherra kielsi heitä syömästä kaikkein pyhimmästä, ennenkuin appi tulisi kantaen "valkeudet ja täydellisyydet." 2 Moos. 28:30.

4 Moos. 27:21. Neh. 7:65. 64. Koko scurakunta yhteensä oli kaksiviidettäkymmentä tuhatta kolmesataa ja kuusikymmentä, Neh. 7:66. 65. paitsi heidän palvelijoitansa ja pilkojansa, joita oli seitsemän tuhatta kolme satua ja seitsemänneljättäkymmentä. Ja heillä oli veisaajia,

miehiä ja naisia, kaksi sataa, 66. seitsemän sataa ja kuusineljättä-kymmentä hevosta, kaksi sataa ja vii-

siviidettäkymmentä muulia

67. neljā sataa ja viisineljāttākym-mentā kamelia, kuusi tuhatta, seitsemān sataa ja kaksi kymmentā aasia. 68. Ja muutamat isäin päämiehistä antoivat, kun tulivat Herran huoneesen, joka on Jerusalemissa, vapaaeh-^{loisia} lahjoja Jumalan huoneen ra-

kentamiseksi paikallensa. ^{69.} Ja he antoivat, kukin varansa mukaan , rakennuksen varastoon yhdenseitsemättäkymmentä tuhatta kultapenninkiä ja viisi tuhatta leiviskā hopeata, ja sata papin-iho-

Paitaa.

70. Ja papit, Leviläiset ja osa kansaa. veisaajat, ovenvartijat ja Netinimit asettuivat asumaan kaupungeissansa. ja koko Israel kaupungeissansa.

3 Luku.

Poltto-uhrin alttari ; lehtimajan juhle. Temppelin perustus lasketaan.

Kun seitsemäs kuukausi oli tullut ja Israelin lapset olivat kaupungeissansa, tuli kansa kokoon niin-kuin yksi mies Jerusalemiin..

Tuom. 20:1. Neb. 8:1. Ja Jesua, Josadakin poika, ja papit, hänen veljensä, ja Serubbabel, Sealtielin poika, ja hänen veljensä, nousivat ja rakensivat Israelin Jumalan alttarin uhrataksensasen päällä poltto-uhria, niinkuin kirjoitettu on Mooseksen, Jumalan miehen, lais-Sa. 3 Moos, 6:9 s. 5 Moos, 12:13 s. Matt. 1.12.

3. Ja he rakensivat alttarin omalle paikallensa, sillä he pelkäsivät sen maan kansoja; ja he uhrasivat sen päällä Herralle poltto-uhria aamulla ia illalla. 4 Moos. 28:3 s.

4. Ja he pitivät lehtimajan-juhlaa, niinkuin kirjoitettu on ja tekivät poltto-uhria jokapäivä, tavallisen luvun mukaan kunakin päivänä,

3 Moos. 23:34 s. 4 Moos. 29:12 s. 5. ja senjälkeen alinomaisia polttouhreja, ja uuden kuun, ja kaikkein Jumalalle pyhitettyin juhlain uhreja, sekā kaikkinaisia uhreja, joita he vapaaehtoisesti tekivät Herralle.

Seitsemännen kuukauden ensimmäisenä päivänä rupesivat he uhraamaan Herralle polito-uhria; mutta ei Herran temppelin perustus ollut

vielä laskettu. 7. Ja he antoivat kivenhakkaajille ja taitavalle työväelle rahaa, sekä ruokaa ja juomaa ja öljyä Sidonilaisille ja Tyrolaisille, että he toisivat heille sedripuita Libanonista Jafoon merta myöten, Koreksen, Persian kunin-

kaan, lupakirjan mukaan.

Mutta toisena vuonna heidän tulostansa Herran huoneelle Jerusalemiin, toisena kuukautena, rupesivat Serubbabel, Sealtielin poika, ja Jesua, Josadakin poika, ja muut heidan jääneet veljensä, papit ja Leviläiset, ja kaikki, jotka vankeudesta olivat tulleetJerusalemiin, toimeen ja asettivat kahdenkymmenen ajastaikaiset ja sitä vanhemmat Leviläiset Herran huoneen työn teettäjiksi.

9. Ja Jesua poikinensa ja veljinensä ja Kadmiel poikinensa, Juudan lapset, seisoivat niinkuin yksi mies johtamassa työväkeäHerran huoneessa,

veljinensä, Levilüíset.

10. Ja kun rakentajat laskivat Herran temppelin perustuksen, asettivat he papit puvuissaan vaskitorvilla ja Leviläiset, Asafin pojat, kanteleilla, kiittämään Herraa, Davidin, Israelin kuninkaan, sanoilla.

11. Ja he veisasivat vuorottain ylistäen ja kiittäen Herraa, että hän on hyväjahänenlaupeutensapysyyijankaikkisesti Israelin yli.Ja kaikki kansa huusi korkealla äänellä ja kiitti Herraa, että Herran huoneen perustus

2 Aik. 5:13. 7:3. Ps. 136:1. oli laskettu. 12. Mutta moni vanhoista papeista ja Leviläisistä ja isäin päämiehistä, jotka olivat nähneet ensimmäisen huoneen, itkivät äänekkäästi, kun tämä huone nyt perustettiin heidan silmainsä edessä, moni taas huusi korkealla äänellä ilon tähden.

Ja kansa ei voinut eroittaa ilon ääntä itkun äänestä; sillä kansa huusi korkealla äänellä, ja se ääni kuului

kauas.

4 Luku. Samarialaiset estävät temppelin rakentamista.

Ja kun Juudan ja Benjaminin viha-miehet kuulivat, että vankeuden lapset rakensivat Herralle, Israelin

Jumalalle, temppeliä,

2. tulivat he Serubbabelin ja isäin päämiesten tykö ja sanoivat heille. ",me rakennamme teidän kanssanne; sillä meetsimme teidän Jumalaanne niinkuin tekin; ja hänelle olemme uhranneetsitten kuin Asser-Haddon,

Assurin kuningas, meidät tänne toi. 3. Mutta Serubbabel ja Jesua ja muut Israelin isäin päämiehet vastasivat: "ei sovi teidän ja meidän rakentaa Jumalamme huonetta; vaan meraken-namme yksinHerralle,IsraelinJumalalle, huoneen, niinkuin Kores, Persian kuningas, meitä käski: "Esr.1:3.5:13.

4. Niin sen maakunnan väki heikensiJuudan kansan kädet ja peljätti hei-

tä rakentamasta.

5. Ja he palkkasivat neuvonantajia heitä vastaan. estämään heidän aikomustansa niinkauan kuin Kores, Persian kuningas, eli, Dariuksen, Persian kuninkaan, hallitukseen asti.

6. Ahasveruksen tultua kuninkaaksi, kirjoittivat he hänen hallituksensa alussa kanteen Juudan ja Jerusa-

lemin asujamia vastaan.

7. Ja Artahsastan aikana kirjoitti Bislam, Mitridat, Tabeel ja muut heidän seurastansa Artahsastalle, Persian kuninkaalle. Ja kirje oli kirjoitettu |

sekä Henadadin lapset poikinensa ja | Syrian kirjaimilla ja käännetty Sy-

rían kielelle.

8. Rehum, kansleri ja Simsai kirioittaja, kirjoittivat kirjeen Jerusalemia vastaan kuningas Artahsastalle näin :

9. – Rehum kansleri ja Simsai kirjoittaja, ja muut heidän kansaveljensa Dinasta, Afarsatkasta ja Tarpelasta, Persiasta, Arakasta, Babelista, Susanista, Dehasta ja Elamista,

10. ja muut kansat, jotka suuri ja kuuluisa Asnappar toi tänne, ja pani asumaan Samarian kaupunkiin ja ne muut tällä puolella virtaa, ja niin

edespäin.

11. Ja kirje, jonka he lähettivät kuningas Artahsastalle, oli näin kirjoitettu: "Sinun palvelijasi, miehet, jotka asuvat tällä puolella virtaa, ja niin

edespāin.

12. Olkoon kuninkaalle tiettävä, että Juudalaiset, jotka sinun tyköäsi tulivat meidän tykomme Jerusalemiin. rakentavat kapinallista ja pahaa kaupunkia, ja ovat perustaneet ja korottaneet muurit.

13. Niin olkoon nyt kuninkaalle tiettāvā, ettā jos se kaupunki rakennetaan ja muurit perustetaan, niin ei he sinulle anna veroa, tullia eikä tierahaa; ja siitä kuningasten tulot kär-

sivät

14. Nyt siis, koska meillä on ravinto kuninkaan huoneesta, ei sovi meidän nähdä kuninkaan vahinkoa; sentähden olemme lähettäneet ilmoitta-

maan sitä kuninkaalle,

15. että etsittäisiin isäisiaikakirioista, ja sinā olet löytāvā niistā ja saat tietää tämän olevan kapinallisen ja vahingollisen kaupungin kuninkaille ja maakunnille, jossa jo vanhastaan on kapinoita nostettu, jonkatähden myös sama kaupunki on hävitetty.

Sentähden me annamme kuninkaan tietää, että jos tämä kaupunki rakennetaan ja muurit tehdään, niin et sinä tällä puolella virtaa saa yh-

tään osaa."

17. Kuningas lähetti vastauksen Rehumille, kanslerille, ja Simsaille, kirjoittajalle, ja muille heidän virka-veljillensä, Samariassa asuville, sekä niille, jotka toisella puolella virtaa olivat: "rauhaa, j. n. e. 18. Lähetyskirja, jonka te,meille lä-

hetitte, on luettu julkisesti minun

edessäni.

Ja minun käskystäni on etsitty. ja havaittu, sen kaupungin jo vanhaan aikaan nousneen kuninkaita vastaan, sekä luopuneen uskollisuudesta ja kapinoinneen.

20. Ja Jerusalemissa on ollut vake-

viä kuninkaita, jotka ovat vallinneet kaikki toisella puolella virtaa, ja heille on annettu vero, tulli ja tieraha. 21. Antakaat siis käsky, että niitä miehiä estetään rakentamasta kaupunkia siksi kuin itse annan käskyn. 22. Niin varokaat erehtymästä tässä asiassa, ett'ei turmellus paisu kuninkaille vahingoksi."

23. Kun kuningas Artahsastan kirie luettiin Rehumin, Simsain, kirjoittajan, ja heidän kanssaveljeinsä edessă, menivăt he kiireesti Jerusalemiin Juudalaisten tykö ja estivät heitä kä-

sivarrella ja väkivallalla.

24. Silloin lakattiin Jumalan huoneen työstä Jerusalemissa, niin että se iäi Persian kuninkaan Dariuksen toiseen vuoteen asti.

5 Luku.

Juudalaiset rupeavat undelleen rakentamaan temppeliä.

Ja Haggai, profetta, ja Sakaria, Iddon poika. ennustivat Juudalaisille, jotka olivat Juudassa ja Jerusalemissa, Israelin Jumalan nimeen.

Hag. 1:1s. Sak. 1:1s 6:11s. 2. Silloin nousivat Serubbabel, Seallielin poika, ja Jesua, Josadakin poika, ja rupesivat rakentamaan Jumalan huonetta Jerusalemissa, ja Jumalan profetat heidän kanssansa, aut-

tain heitä.

3. Siihen aikaan tuli Tatnai heidän lykönsä, joka oli maaherra sillä puolen virtaa, ja Setar-Bosnai, ja heidän kanssaveljensä, ja sanoivat näin heille: "kuka teidän on käskenyt rakentaa tätä huonetta ja näitä muureja perustaa?"

4. Niin me sanoimme heille, mitkā niiden miesten nimet olivat, jotka tä-

tä rakennusta rakensivat.

5. Ja heidän Jumalansa silmä oli Juudan vanhimpain päällä, ettei sitā heiltā estetty, siksi kuin sanoma vietiin Dariukselle ja lähetyskirja tuli siitä asiasta takaisin jälleen.

 Ja kirje, jonka Tatnai, maaherra talla puolella virtaa, ja Setar-Bosnai, ja hänen kanssaveljensä, Afarsakilaiset, jotka asuivat tuolla puolen virtaa, lähettivät kuningas Dariukselle, 7. ja sanat, jotka he lähettivät hä-nelle, olivat näin kirjoitetut: "kuninkaalle Dariukselle kaikkea rauhaa! 8. Olkoon kuninkaalle tiettävä, että

me tulimme Juudan maakuntaan, kaikkein suurimman Jumalan huoneelle; jasitä rakennetaansuurista kivistă, hirret pannaan seiniin, ja työjoutuu ja menestyy heidän käsissänsä.

sanoimme heille: ,kuka teille antoi käskyn rakentaa tätä huonetta ja näită muureja perustaa?

10. Kysyimme myös heiltä heidän nimensä, ilmoittaaksemme ne sinulle; ja kirjoitimme niiden nimet, jot-

ka heidän päämiehensä olivat.

11. Ja senkaltaisen vastauksen he meille antoivat, sanoen: .me olemme taivaan ja maan Jumalan palvelijat, ja rakennamme tätä huonetta, joka ennen monta vuotta oli rakennettu, jonka väkevä Israelin kuningas oli

rakentanut ja valmistanut. 1Kun.6:1 s. 12. Mutta sittekuin meidän isämme vihoittivat taivaan Jumalan, antoi hän heidän Nebukadnesarin käsiin, Kaldealaisen kuninkaan, Babelista; hān jaotti tāmān huoneen ja vei kan-san Babeliin. 2 Kun. 25:8 s. 2 Aik. 36:16 s.

13. Mutta Babelin kuninkaan Koreksen ensimmäisenä vuonna antoi kuningas Kores käskyn, että tämän Jumalan huone oli rakennettava.

2 Aik. 36:22 s. Esr. 1:3. 14. Ja ne kulta-astiat ja hopea-astiat, mitkä olivat siinä Jumalan huoneessa, ja jotka Nebukadnesar oli ottanut Jerusalemin temppelistä ja vienyt Babelin temppeliin, ne otti kuningas Kores Babelin temppelistä ja antoi yhdelle, jonka nimi oli Sesbasar, ja pani hänet heidän päämieheksensä.

Esr. 1:8. 6:5. 15. Ja han sanoi hanelle: "ota namā astiat, mene ja vie ne Jerusale-min temppeliin, ja Jumalan huone

rakennettakoon paikallensa!" 16. Silloin tuli Sesbasar ja laski Jumalan huoneen perustuksen Jerusalemissa; ja siitä ajasta tähän asti on sitä rakennettu, eikä ole vielä työ

päättynyt.

17. Nyt siis, jos kuninkaalle kelpaa, antakoon etsiä kuninkaan tavarahuoneessa, joka on Babelissa, onko Kores kuningas käskenyt heidän rakentaa tätä Jumalan huonetta Jerusalemissa, ja annettakoon tästä asiasta kuninkaan tahto meidän tiedoksemme,

б Luku.

Darius antaa luvan Juutalaisille rakentaa temppeliä. Temppeli tulee valmiiksi ja vihitään. Pääsiäistä pidetään.

Niin kuningas Darius kāski etsiā kansselista, kuninkaan tavarahuoneesta Babelissa,

2. Silloin löydettiin Ahmetan linnasta, joka on Median maakunnassa, kirje, jossa oli näin muistoksi kirjoitettu:

3. "Ensimmäisenä kuningas Koreksen vuonna käski kuningas Kores: Ju-9. Niin kysyimme vanhimmilta ja | malanhuonerakennettakoon Jerusalemissa, paikaksi, jossa uhrataan, ja laskettakoon sen perustukset; kuusikymmentä kyynärää olkoon sen korkeus ja kuusikymmentä kyynärää sen leveys.

4. Kolme kerrosta suurista kivistä ja yksi kerros hirsistä; ja kuninkaan huoneesta annettakoon maksut. 1 Kun. 6:36.

5. Ja ne Jumalan huoneen hopeaiset ja kultaiset astiat, jotka Nebukadnesar on ottanut Jerusalemin temppelistä ja vienyt Babeliin, pitää myös
annettaman takaisin ja vietämän jälleen temppeliin, Jerusalemiin, pantavaksi paikoillensa Jumalan huoneesen. Esr. 1:7, 5:14.

6. Niin olkaat nyt erinänne siitä, sinä Tatnai, maaherra sillä puolella virtaa, ja sinä Setar-Bosnai, ja teidän kanssaveljenne. Afarsakilaiset, te. jotka olette sillä puolella virtaa! Esr. 5:3.

7. Antakaat heidän tehdätyötäsiinä Jumalan huoneessa, että Juudalaisten päämies ja heidän vanhimpansa saisivat Jumalan huoncen rakennetuksi entiselle paikallensa.

8. Ja minā myös annan kāskyn, mitā Juudan vanhimmille pitāā annetaman, ettā he rakentaisivat tāmān Jumalan huoneen, nimittāin: ettā sille vāelle pitāā juuri kiireesti maksut annettaman kuninkaan verorahoista siltā puolelta virtaa, ilman mitān esteettā.

9. Ja mitä tarvitaan, nuoria härkiä ja oinaita, ja karitsoita uhriksi taivaan Jumalalle,nisuja, suoloja, viiniä ja öljyä, Jerusalemin pappein vaatimuksen mukaan, niin pitää heille annettaman jokapäivä välttämättömästi,

10. että he uhraisivat taivaan Jumalalle makeaa hajua, ja rukoilisivat kuninkaan ja hänen lastensa elämän odestä

edestā. 11. Ja minā annan kāskyn, ettā kuka ikānā nāmā sanat muuttaa, hānen huoneestansa on hirsi revāistāvā ja nostettava, hān siihen hirtettāvā, ja hānen huoneensa pitāā lokalājāksi

tehtämän sen työn tähden.

12. Jumala, joka on nimensä pannutasumaan siinä, hävittäköön kaikki ne kuninkaat ja kansat, jotka ojentavatkätensä muuttamaan taikka särkemään tätä Jumalan huonetta, joka on Jerusalemissa! Minä, Darius, olen tämän käskyn antanut; ja se on juuri tarkasti täytettävä!"

13. Silloin Tatnai, maaherra tällä puolen virtaa, ja Setar-Bosnai ja heidän kanssaveljensä, täyttivät tarkasti niinkuin kuningas Darius oli heille käskenyt.

14. Ja Juudalaisten vanhimmat ra- kin pojan,

kensivat, ja se menestyi, Haggain profetan ja Sakarian, Iddon pojan, ennustuksen mukaan, ja he rakensivat ja päättivät sen Israelin Jumalan käskystä ja Koreksen. Dariuksen ja Artahsastan, Persian kuningasten, käskyn mukaan.

15. Ja se huone päätettiin täydellisesti kolmanteen päivään asti Adarin kuuta, kuudentena kuningas Dariuksen hallituksen vuonna.

16. Ja Israelin lapset, papit, Leviläiset ja muut, jotka vankeudesta tulleet olivat, viettivät ilolla Jumalan huoneen vihkimistä.

17. Ja he uhrasivat tässä Jumalan huoneen vihkimyksessä sata härkää, kaksi sataa oinasta ja neljä sataa karitsaa sekä synti-uhriksi kaksitoista kaurista, koko Israelin edestä. Israelin sukukuntain luvun mukaan.

4 Moos. 7:10 s. Esr. 8:36.

18. Ja he asettivat papit vuoroonsa
ja Leviläiset järjestykseensä, palvelemaan Jumalaa Jerusalemissa, niinkuin Mooseksen kirjassa on kirjoitettu. 4 Moos. 3:5. 8:9 s.

19. Ja ne, jotka vankeudesta olivat tulleet, pitivät pääsiäistä ensimmäisen kuukauden neljäntenä päivänä toistakymmentä. 2 Moos. 12:8.

20. Sillä papit ja Leviläiset olivat puhdistaneet itsensä, niin että he kaikki olivat puhtaat niinkuin yksi mies; ja heteurastivat pääsiäislampaan kaikkein vankeuden lasten edestä, ja papein, heidän veljeinsä, edestä ja heidän itsensä edestä.

21. Ja Israelin lapset, jotka vankeudesta palanneet olivat, sõivät, ja kalkki, jotka itsensä olivat eroittaneet maan pakanain saastaisuudesta ja heihin liittyneet etsimään Herraa, Israelin Jumalaa.

22. Ja he pitivät happamattoman leivän juhlaa ilolla seitsemän päivää; sillä Herra oli heidät ilahuttanut, ja kääntänyt Assurinkuninkaansydämmen heidän puoleensa, että he vahvistuivat Jumalan, Israelin Jumalan huoneen työssä.

7 Luku.

Esra tulee Babelista Jerusalemiin. Ja näiden tapausten jälkeen, Artahsastan, Persian kuninkaan, hallitessa, läksi Esra, Serajan poika, Asarian pojan, Hilkijan pojan,

2. Sallumin pojan, Sadokin pojan, Ahitobin pojan,

3. Amarian pojan, Asarian pojan, Merajotin pojan,

4. Serahian pojan, Ussin pojan, Bukkin pojan,

5. Abisuan pojan, Pinehaan pojan, Eleasarin pojan, ylimmäisen papin

Aaronin pojan, 6. tämä Esru meni ylös Babelista, hän oli toimellinen kirjanoppinut Mooseksen laissa, jonka Herra, Israelin Jumala, oli antanut. Ja kuningas antoi hänelle kaikki, mitä hän anoi, koska Herran, hänen Jumalansa, käsi oli hänen päällänsä.

7. Ja muutamia Israelin lansia ja pappeja ja Leviläisiä, veisaajia, ovenvartijoita ja Netinimiä, läksi ylös Jerusalemiin, Artahsastan kuninkaan

seitsemäntenä vuonna.

8. Ja hän tuli Jerusalemiin viidentenä kuukautena, se oli kuninkaan

seitsemäs vuosi.

9. Sillä ensimmäisenä päivänä ensimmäisessä kuussa alkoi lähtö Babelista, ja ensimmäisenä päivänä viidennessä kuussa tuli hän Jerusalemiin, Jumalan hyvän käden kautta, joka hänen suojansa oli. Esr. 8:18.

10. Sillä Esra oli kääntänyt sydämmensa etsimään Herran lakia, ja tekemään sitä ja opettamaan Israelille

sääntöjä ja oikeutta.

11 Ja nain kuuluu se kirje, jonka Artahsasta antoi papille Esralle, kirjanoppineelle, joka oli Herran käskysanain ja sääntöjen opettaja Israelille:

12. "Artahsasta, kuningasten kuningas. Esralle papille ja täydelliselle kirjanoppingelle taivaan Jumalan lais-

sa, ja niin edespäin. 13. Minä olen käskenyt, että kenenkā ikānā on mieleen minun valtakunnassani Israelin kansasta, papeista ja Leviläisistä, mennä sinun kanssasi Jerusalemiin, hän menköön.

14. Koska olet lähetetty kuninkaalta ia hänen seitsemältä neuvonantajalta tutkiaksesi Juudaa ja Jerusalemia, sinun Jumalasi lain mukaan, joka

kāsissāsi bn, Est. 1:10,11, 15. ja ottamaan myötäsi sen hopean ja kullan, minkä kuningas ja hänen neuvonantajansa hyvällä mielellä ovat uhranneet Israelin Jumalalle, jonka maja on Jerusa lemissa. Esr. 8:25. 1:3.

16. sekä kaiken hopean ja kullan, minkä saat koko Babelin maakunnasta, ja kansa ja papit hyvällä mielellä antavat Jumalan huoneesen, joka on Jerusalemissa;

17. sentähden osta nopeasti sillä rahalla härkiä, oinaita ja karitsoita, ja

niitten ruoka-uhria ja juoma-uhria, ja uhraa ne teidän Jumalanne huoneen alttarilla, joka on Jerusalemissa. Est. 6:9.

18. Mutta mitä sinun ja sinun veljesi hyväksi näkee tehdä siitä rahasta, joka liiaksi on, se tehkäät teidän Jumalanne tahdon mukaan.

19 Ja astiat, jotka sinun haltuusi ovatannetutsinunJumalasi huoneen palvelukseksi, anna ne pois Jumalan cteen Jerusalemiin.

20. Ja mitä enempää tarvitaan sinun Jumalasi huoncesen ja sinä kulutat. annata se kuninkaan tavarahuo-

necsta:

21. Minā, kuningas Artahsasta, olen antanut käskyn veronhaltijoille sillä puolen virtaa, että mitä ikänä Esra, pappi ja kirjanoppinut taivaan Jumalan laissa, teiltä anoo, se tehkäät tarkasti,

22. hamaan sataan talenttiin hopeaa, ja sataan kooriin nisuja, ja sataan tynnyriin viiniä, ja sataan tynnyriin öl-

jyä, ja suoloja ilman mitatta. 23. Kaikkia, mitä taivaan Jumalan laki vaatii, se pitää taivaan Jumalan huoneelle aivantarkasti tehtämän,ettei hänen vihansa tulisi kuninkaan valtakunnan ja hänen lastensa päälle. 24. Ja se olkoon teille kaikille tiettăvă, ettei teillä ole valtaa panna mitään veroa, tullia tahi tierahaa vhdenkään papin päälle, Leviläisen, vei-

saajan, ovenvartijan, Netinimin, täman Jumalan huoneen palvelijain

maksettavaksi.

25. Jasinā, Esra, aseta, Jumalasi viisauden mukaan, mikä sinulla on, tuomarit ja oikeuden valvojat, tuomitsemaan kaikkea kansaa, joka toisella puolen virtaa on, että kaikki taitaisivat sinun Jumalasi lain; ja sitä. joka ei taida, opettakaat.

26. Ja jokainen, joka ei tarkasti tee sinun Jumalasi lakia ja kuninkaan lakia, hänen pitää kohta saaman tuomionsa joko se on kuolemaan, tahi maanpakoon, tahi rahasakkoon, ta-

hi vankeuteen

27. Kiitetty olkoon Herra, meidan isāimme Jumala, joka nāin on johdattanut kuninkaan sydämmen kaunistamaan Herran huonetta Jerusa-

lemissa!

28. ja joka on kääntänyt laupeuden minun puoleeni kuninkaan ja hänen neuvonantajainsa ja kaikkein kuninkaan voimallisten päämiesten edessä! Ja minä vahvistettiin Herran, minun Jumalani, kädellä, joka oli minun ylitseni, ja kokosin päämiehiä Israelista menemään ylös minun kanssani.

8 Luku.

Esran seurassa palaavaisten luettelo. Paastoominen. Tulo Jerusalemiin ja uhri. tämä ovat ne isäin-päämiehet. N heidän sukuluettelonsa, jotka läksivāt minun kanssani Babelista kuningas Artahsastan hallitessa:

Esr. 2:1 s. Neb. 7:5 s. 2. Pinehaan pojista: Gersom; Itamarin pojista: Daniel; Davidin pojista: Hattus;

 Sekanian pojista, Paroksen lapsista. Sakaria, ja hänen kanssansa luettu sata ja viisikymmentä mieslä;
 Pahat-Moabin pojista: Elioenai,

4. Pahat-Moabin pojista: Elioenai, Serahian poika, ja hänen kanssansa kaksi sataa miestä;

 Sekanian pojista: Jahasielin poika, ja hänen kanssansa kolme sataa

miestä;

6. Adinin pojista: Ebed, Jonatanin poika, ja hänen kanssansa viisikym-

menta miesta;

7. Elamin pojista: Jesaia, Atalian poika, ja hänen kunssansa seitsemänkymmentä miestä;

8. Sefatian pojista: Sebadia, Mikaelin poika, ja hänen kanssansa kah-

deksankymmentä miestä;

 Joabin pojista: Obadia, Jehielin poika, ja hänen kanssansa kaksi sataa ja kahdeksantoista miestä;

10. Selomitin pojista: Josifian poika, ja hänen kanssansa sata ja kuusikummentä miestä:

sikymmentä miestä;

11. Bebain pojista: Sakaria, Bebain poika, ja hänen kanssansa kahdeksankolmattakymmentä miestä;

12. Asgadın pojista: Johanan, Hakkatanın poika, ja hänen kanssansa

sata ja kymmenen miestä;

 Adonikamin pojista: viimeiset, joiden nimet ovat Elifelet, Jehiel ja Semaja, ja heidän kanssansa kuusikymmentä miestä;

14 Bigvain pojista: Utai ja Sabbud, ja heidän kanssansa seitsemänkym-

mentā miestā.

15. Ja minä kokosin heidät sen virran tykö, joka juoksee Ahavaan, ja me oleskelimme siinä kolme päivää. Ja kun minä tarkasti katselin kansaa ja pappeja, en minä löytänyt yhtäkään Leviläistä.

 Niin minälähetin Elieserin, Arielin, Semajan, Elnatanin, Jaribin, Elnatanin, Natanin, Sakarian ja Mesullamin, päämiehet, ja Jojaribin ja

Elnatanin, opettajat.

17. Ja lähetin heidät Iddon luo, joka oli päämies Kasifian paikkakunnassa, tuomaan meille palvelijoita meidän Jumalamme huoneesen, ja minä panin heidän suuhunsa sanat, mitä heidän piti Iddolle puhuman ja hänen veljillensä Netinimeille Kasifian paikkakunnassa.

18. Ja he toivat meille, koska meidän | Jumalamme hyvä käsi oli meidän |

päällämme, yhden viisaan miehen Mahelin pojista, Levin pojan, Israelin pojan, ja Serebian hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa, kahdeksanloista; Esr. 79.

19. ja Hasabian ja Isajan hänen kanssansa, Merarin pojista, hänen veljeinsä ja heidän poikainsa kanssa kak-

sikymmentä

20. ja Netinimeistä, jotka David ja päämiehet olivat panneet Leviläisiä palvelemaan, kaksi sataa ja kaksikymmentä Netinimiä; kaikki nimel-

tänsä nimitetyt.

21. Ja minā kuulutin siellā paaston Ahavan virran tykönā, ettā nöyryyttāisimmeitsemme Jumalamme edessā, ja kysyisimme hāneltā tasaista tietā meille ja meidān lapsillemmeja kaikelle meidān omaisuudellemine.
22. Sillā en minā rohjennut anoa kuninkaalta sotavākeā ja ratsasmiehiā varjelemaan meitā tiellā viholisilta, sillā me olimme sanoncet kuninkaalle, ettā, meidān Jumalamme kāsi on kaikkien niitten yli, jotka hāntā etsivāt; mutta hānen vākevyytensā ja vihansa on kaikkia niitā vastaan, jotka hānen hylkāvāt."

taan, jotka hänen hylkäävät."
23. Niin me paastosimme ja rukoilimme tätä Jumalaltamme; ja hän

kuuli meitä.

24. Ja minä valitsin ylimmäisistä papeista kaksitoista: Serebian ja Hasabian, ja kymmenen heidän veljiän-

sā heidān kanssansa;

25. ja minā punnitsin heille sen hopean ja kullan, ja ne astiat meidān Jumalamme huoneesen, mitkā kuningas ja hānen neuvonantajansa ja päämichensā, ja kokolsrael, joka sapuvilla oli, olivat lahjoittaneet ylönnys-uhriksi. Esr. 7:15.

26. Ja minā punnitsin heidān kāteensā kuusi salua ja viisikymmentā talenttia hopeaa, ja hopea-astioita salu talenttia, ja salu talenttia kultaa,

27. ja kaksikymmentä kultaista maljaa, jotka maksoivat tuhannen kultapenninkiä, ja kaksi vaski-astiaa, kiiltävää, hyvää vaskea, näöltänsä ihanaa kuin kulta.

28. Ja minā sanoin heille: "te olette pyhāt Herralle, ja astiat ovat pyhāt, ja kulta ja hopea on hyvällä mielellä annettu Herralle, teidān isāinne

Jumalalle.

29. Valvokaatsiis ja pitäkäät ne niinkauan taliella, että te ne jälleen puniisette pappein päämiesten ja Leviläisten ja Israelin ylimmäisten isäin eleenJerusalemissa, Herran huoneen arkkuihin." Neh. 10;39. 12:44.
30. Niin papit ja Leviläiset ottivat

astiat, viedāksensā Jerusalemi in meidän Jumalamme huoneesen.

31. Ja me läksimme Ahavan virralta ensimmäisen kuun toisena päivänätoistakymmentä, menemään Jerusalemiin. Ja meidän Jumalamme käsi oli meidän päällämme, joka meidät pelasti meidän viholliste**mme kä**sistă ja văijymisistü tiellä.

32. Ja me tulimme Jerusalemiin ja oleskelimme siellä kolme päivää. 33. Janeljäntenä päivänä punnittiin hopea ja kulta, ja astiat meidän Jumalamme huoneesen, papin Urijan pojan Meremotin käsiin, ja hänen kanssansa oli Eleasar, Pinehaan poika, ja heidän kanssansa Josubad, Jesuan poika, ja Noadia, Binnuin poika, Leviläiset, -

34. kaikki luvun ja painon jälkeen; ja silloin kaikki se paino kirjoitet-

35. Ja vankeuden lapset, jotka olivat tulleet vankeudesta, uhrasivat Israelin Jumalalle poltto-uhria, kaksitoista härkää, koko Israelin edestä, yhdeksänkymmentä ja kuusi oinasla, seitsemänkahdeksattakymmentä karitsaa, kaksitoista kaurista syntiuhriksi, kaikki poltto-uhriksi Her-Esr. 6 17.

36. Ja heantoivat kuninkaan käskykirjal kuninkaan maaherroille ja päämiehille talla puolella virtaa; ja he tukivat kansaa ja Jumalan huonetta.

o Luku.

Jundan kansan avioliitot pakanain kanssa. Esran murhe, katumus ja rukous,

Kun nämä kaikki olivat tapahtu-neet, tulivat päämiehet minun tyköni ja sanoivat: "Israelin kansa ja papit ja Leviläiset eivät ole erinneet maan kansain, Kanaancalaisten, He-^{liläisten}, Fercsiläisten, Jebusilaisten, Ammonilaisten, Monbilaisten, Egyptiläisten ja Amorilaisten kauhistuk-

2. Sillä he ovat ottaneet heidän tyttäriään itsellensä ja pojillensa ja ovat sel sittaneet pyhän siemenen maan kansain kanssa; ja heidän päämiehensä ja esivaltansa ovat olleet kaikkein ensimmäiset siinä pahassa teos-\$a." 2 Moos. 34:15 s. 5 Moos. 7:3. Tuom. 3:6. 3. Kun minā sen kuulin, repāisin minā ihovaatteeni ja vaippani ja nyhdin pääni hiuksia ja partaani, ja is-

tuin hämmästyksissä 4. Ja kaikki, jotka pelkäsivät Herran, Israelin Jumalan, sanaa, tulivat kokoonminun tyköni, vankeudesta tulleitten synnin tähden; ja minä istuin | perimiseksi.

en punnitun hopean ja kullan ja | hämmästyksissä hamaan ilta-uhriin

5. Ja ilta-uhrin aikana nousin minä murheestani; ja reväistyissä iho-vaatteessani ja vaipassani lankesin mină polvilleni ja nostin kăteni Herran, minun Jumalani, puoleen,

6. ja sanoin: "minun Jumalani! minä häpeän enkä kehtaa silmiäni nostaa sinun tykösi, minun Jumalani; sillä meidän syntimme ovat enentyneet päämme ylitse, ja meidän pahat tekomme ovat kasvaneet hamaan taivaasen asti. 1 Moos. 18:20 s. 2 Aik. 28:9.

Ps. 38:5. Dan. 9:7 s. Hamasta meidän isäimme ajasta tähän päivään saakka olemme olleet suuressa viassa; ja pahojen töittemme tähden olemme me ja meidän kuninkaamme ja pappimme annetut maan kuningasten käsiin, ja miekkaan, ja vankeuteen, ja ryöstöksi, ja kasvomme häpeään, niinkuin länäkin päivänä.

8. Mutta nyt on vähäksi ajan rahduksi meille armo tapahtunut Herralta, meidän Jumalaltamme, niin että vielä on muutamia meistä pääsneitä jäljellä, ja hän antoi vielä vaarnan meille pyhässä sijassansa, että meidän Jumalamme valistaisi silmämme ja antaisi meille pienen virvoituksen meidän orjuudessamme.

9. Sillä me olemme orjat; mutta orjuudessammeei hyljännyt meitä meidan Jumalamme; vaan han on kääntänyt laupeuden meidän puoleemme Persian kuningasten edessä, niin että he sallivat meidän elää ja korottaa meidänJumalamme huoneen, ja korjata-sen jaonneet paikat, ja antoivat meille turvapaikan Juudassa ja Jerusalemissa.

10. Mitā nyt sanomme, meidān Jumalamme, tāstālāhin? sillā me olemme hyljänneet sinun käskysi.

11. joita sinä olet käskenyt palvelijaisi profettain kautta, sanoen : ,maa, jota menette omistamaan, on saastainen maa, maan kansain saastaisuuden tähden, niiden kauhistusten tähden, joilla he saastaisuudessansa ovat sen täyttäneet toisesta äärestä toiseen. 3 Moos. 15:25 s. 20:23.

12. Alkāāt siis nyt antako teidān tyttäriänne heidän pojillensa, älkäätkä ottako heidän tyttäriänsä teidän pojillenne ; älkäät myöskään etsikö heidän rauhaansa ja hyväänsä ijankaikkisesti, että te vahvistuisitte, ja sõisitte maan hyvyyttä, ja saisitte an-taa sen lapsillenne ijankaikkiseksi 8 Moos. 7:2 s. 23:6.

13. Ja kaiken sen jälkeen, mikä meidän päällemme tullut on, meidän pahain tekoimme tähden ja meidän suurten synteimme tähden, olet sinä, meidän Junalamme, säästänyt meitä enemmän kuin pahat tekomme ansaitsivat, ja antanut meille pelastuksen, niinkuin nyt on.

14. Pitäisikö meidän taas rikkoa sinun käskysi ja tehdä lankoutta tämän ilkean kansan kanssa? Etkö vihastuisi meihin siksikuin peräti meidät hukutat, niin ettei ketään jää, eikä

ole pelastusta?

15. Herra, Israelin Jumala i sină olet vanhurskas, sillä meitä on ainoastaan jääneitä ja pelastettuja, niinkuin tänäpänä on. Katso, me olemme sinun edessäsi meidän synneissämme; sillä sentähden ei kenkään voi edessäsi pysyä!"

10 Luku.

Pakanalliset vaimot eroitetaan.

Kun Esra näin rukoili ja tunnusti, itkien ja maassa maaten Jumalan huoneen edessä, kokoontui suuri ioukko Israelista hänen tykönsä, miehiä, naisia ja lapsia, ja kansaitki katkerasti.

2. Ja Sekania, Jehielin poika, Elamin lapsista, vastasi Esraa ja sanoi: "me olemme rikkoneet Jumalaamme vastaan, että olemme ottaneet muukalaisia vaimoja maan kansoista; mutta vielă on toivo Israelilla

tässä asiassa.

3. Niin tehkäämme nyt liitto Jumalamme kanssa eroittaaksemme pois kaikki vaimot, ja ne, jotka heistä syntyneet ovat, Herran neuvon mukaan ja niiden, jotka pelkäävät meidan Jumalamme kaşkya; ja tapahtukoon lain mukaan.

4. Nouse, sillä se on sinun asiasi, ja me olemme sinun kanssasi; ole hyvässä turvassa ja tee niin!'

5. Silloin Esra nousi ja vannotti ylimmäiset papit ja Leviläiset, ja koko Israelin, tekemään tämän sanan

mukaan; ja he vannoivat. 6. Ja Esra nousi Jumalan huoneen

edestä ja meni Johananin, Eliasibin pojan, kammioon; ja kun hän sinne tuli, ei hän syönyt leipää eikä juonut vettä, sillä han murehti heidan rikostensa tähden, jotka olivat olleet vankeudessa.

7. Ja he kuuluttivat Juudassa ja Jerusalemissa kaikille vankeuden lapsille, että he tulisivat kokoon Jeru-

salemiin.

8. Ja joka ei kolmen päivän sisällä tullut päämiesten ja vanhimpainneuvon mukaan, sen kaikki tavara oli kirottava, ja hän itse eroitettava pois niiden seurakunnasta, jotka vankeu-3 Moos. 27:28. dessa olleet olivat.

9. Niin tulivat kaikki Juudan ja Benjaminin michet Jerusalemiin kolmena päivänä kokoon; se oli kahtenakymmenentenä päivänä yhdeksän-nessä kuussa. Ja kaikki kansa istui avonaisella paikalla Herran huoneen edessä, ja he värisivät siitä asiasta ja sateen tähden.

10. Ja pappi Esra nousi ja sanoi heille, "te olette rikkoneet, naidessanne muukalaisia vaimoja, ja olette

lisänneet Israelin synnit.

11. Niin tunnustakaat nyt se Herralle, teidän isäinne Jumalalle, ja tehkäät mikä hänelle kelpaa, ja eroittakaat itsenne maan kansoistaja muukalaisista kansoista ja muukalaisista vaimoista '''

12. Niin vastasi koko seurakunta ja sanoi korkealla äänellä: ..tapahtukoon niinkuin sinä meille olet sa-

nonut!

13. Mutta kansaa on paljon, ja on sade-aika, eikä voida ulkona seisoa. eikä tämä ole yhden tahi kahden päivăn työ; sillă meită on paljon, jotka olemme siinä asiassa syntiä tehneet.

14. Anna päämiestemme koko seurakunnan puolesta toimittaa, niin että kaikki, jotka meidän kaupungeissamme ovat naincet muukalaisia vaimoja, tulevat tänne määrättyinä aikoina jokaisen kaupungin vanhimpain ja tuomarein kanssa, siksi kuin Jumalamme viha tämän syyn tähden kääntyy meistä.

15. Niin astuivat ainoastaan Jonatan, Asahelin poika, ja Jehasia, Tikvan poika, tähän toimitukseen; ja Mesullam ja Sabtai, Leviläinen, aut-

toivat heitä.

16. Ja vankeuden lapset tekivät niin Ja he eroittivat Esran, papin, ja päämiehiä heidän isäinsä sukukunnissa. kaikki nimittämällä; ja he istuivat ensimmäisenä päivänä kymmenennessä kuukaudessa tutkistelemaan

17. Ja he päättivät sen kaikkein miesten suhteen, joilla olivat muukalaiset vaimot, ensimmäisen kuun en-simmäiseksi päiväksi.

18. Ja pappein pojista löydettiin nii-tä, jotka olivat ottaneet muukalaisia vaimoja. Jesuan, Josadakin pojan lapsista, ja hänen veljistänsä. Maeseja, Elieser, Jarib ja Gedalia.

19. Ja kättä antamalla lupasivat he eroittaa pois vaimot luotansa ja antaa jäärän rikos-uhriksi rikoksensa 3 Moos. 4:3. 20. Immerin Iapsista: Hanani ja Se-

21. Harimin lapsista: Maeseja, Elija, Semaja, Jehiel ja Ussija;

22. Pashurin lapsista : Eljoenai, Maaseja, Ismael, Netaneel, Josabad ja Eleasa.

23. Leviläisistä: Josabad, Simei ja Kelaja, se on Kelita, Petakja, Juuda ja Elieser.

24. Veisaajista: Eljasib; oven var-lijoista Sallum, Telem ja Uri. 25. Israelista: Paroksen lapsista. Itamia, Jesija, Malkija, Mijamin. E-

leasar, Malkija ja Beneja; 26. Elamin lapsista: Mattania, Sakaria, Jehiel, Abdi, Jeremot ja Elija; 27. Sattun lapsista. Eljoenai, Eljasib, Mattania, Jeremot, Sabad ja Asisa : 28. Bebain lapsista . Johanan, Hana-

nia, Sabbai ja Atlai; 29. Banin lapsista: Mesullam, Mal-

30. Pahat-Moabin lapsista. Adna ia Kelal, Benaja, Maeseja, Mattania, Betsaleel, Binnui ja Manasse;

31. Harimin lapsista: Elieser, Jesija, Malkija, Semaja, Simeon,

32. Benjamin, Malluk ja Semarja; 33. Hasumin lapsista: Mattenai, Mattata, Sabad, Elifelet, Jeremai, Manasse ja Simei;

34. Banin lapsista: Maadai, Amram, Uel,

35. Benaja, Bedeja, Keluhi, 36. Vanija, Meremot, Eljasib, 37. Mattania, Matnai, Jaasau,

38. Bani, Binnui, Simei,

39. Selemia. Natan, Adaja,

40. Maknadbai, Sasai, Sarai, 41. Asarcel, Selemia, Semaria,

42. Sallum, Amaria ja Josef; 43. Nebon lapsista: Jejiel, Mattitja, Sabad, Sebina, Jaddai, Joel ja Bcnaja.

44. Nämä kaikki olivat ottaneet muukalaisia vaimoja, ja muutamat niistä luk, Adaja, Jasub, Seal ja Jeramot; vaimoista olivat siittäneet lapsia.

NEHEMIAN KIRJA.

I Luku.

Nehemian murhé Jerusalemin ja Juudan kansan surkean tilan tähden.

Nāmā ovat Nehemian, Hakalian po-jan, teot.—Tapahtui Kislevin kuulla, kahtenakymmenentenä vuonna, minun ollessani Susanin linnassa, 2. että Hanani, yksi minun veljistani, tuli muutamain Juudan miesten kanssa. Ja minä kysyin heiltä Juudalaisista, jotka vankeudesta jääneet ja

pääsneel olivat, ja Jerusalemista. Ja he sanoivat minulle: ,,ne, jot-^{ka} jäljelle jääneet ovat vankeudesta, ovat siellä maassa suuressa onnettomuudessa ja häpeässä; Jerusalemin muurit ovat hajoitetut ja sen portit tulella poltetut." 2Kun.25:98. 2Aik.36:19. 4. Kun minä senkaltaiset sanat kuulin, istuin ja itkin minä ja murehdin useita päiviä; ja minä paastosin ja rukoilin taivaan Jumalan edessä, 5. ja sanoin: "Ah Herra, taivaan Jumala, suuri ja peljättäväJumala, joka pidät liiton ja laupeuden niille, jotka sinua rakastavat ja pitävät sinun käs-

5 Moos. 5:10. 7:9. Neh. 9:17. Ps. 86:15. 103:8. 145:8. Dan. 9:4. 6. Anna korvasi kuulla ja silmäsi avoinna olla, ja kuule sinun palveli-

2 Moos. 20:6. 34:7. 4 Moos. 14:18.

kysi!

sinun edessäsi yöt ja päivät, sinun palvelijaisi. Israelin lasten, edestä! ja mină tunnustan Israelin lasten synnit, jotka me olemme tehneet sinua vastaan; myöskin minä ja minun isäni huonekunta olemme syntiä tehneet!

Me olemme aivan väärin tehneet sinua kohtaan, emmekä ole pitäneet sinun käskyjäsi, sääntöjäsi ja oikeuttasi, joita olet palvelijallesi Moosekselle käskenyt.

8. Mutta muista kuitenkin sitä sanaa, jonka käskit Moosekselle, sinun palvelijallesi, ja sanoit: ,jos te olette us-kottomat, niin minä hajoitan teidät kansain sekaan; 3 Moos. 26:27 s., 40 s.

5 Moos. 4:27 s. 28:64. 30:1. 9. mutta jos te palajatte minun tyköni ja pidätte minun käskyni ja teette ne, niin vaikka olisitte ajetut hamaan taivaan ääriin, niin minä sieltäkin teidät kokoan ja vien siihen paikkaan, jonka minā olen valinnut minun nimeni asumasijaksi.

5 Moos. 12:11. 30:1 8. 10. He ovat kuitenkin sinun palvelijasi ja sinun kansasi, jotka vapahdit suurella voimallasi ja väkevällä kādellāsi.

11. O Herra! olkoon sinun korvasi avoinna palvelijasi rukoukseen ja palvelijaisi rukouksiin, jotka tahtojasirukous, jonka minā nyt rukoilen | vat peljātā sinun nimeāsi, ja anna

sinun palvelijasi tänäpänä menestyä. ja anna hänelle armo tämän miehen edessä!" Minä olin silloin kuninkaan juomanlaskija.

2 Luku.

Nehemia saa luvan lähteä Jerusalemiin.

Ja tapahtui kuningas Artahsastan kahtenakymmenentenä vuonna, Nisanin kuulla, kun viini oli hänen edessänsä, että minä otin viinin ja annoin kuninkaalle. Mutta minä en ollut koskaan ennen murheellinen hänen edessänsä.

2. Niin kuningas sanoi minulle: "miksi näytät niin murheelliselta? ja kuitenkaan etole sairas; ei se muuta ole, vaan suru on sinun sydämmessäsi." Ja minä hämmästyin sangen

kovin.

elă-3. Minä sanoin kuninkaalle: o. mina sanoin kuninkaalle: "elä-köön kuningas ijankaikkisesti! Eikö kasvoniolisi murheelliset.kunse kaupunki, jossa minun isäini haudat ovat, on kylmillä, ja sen portit tulella kulutetut?" Neh. 1:3. Dan. 2:4.3:9.5:10.6:21.

4. Kuningas sanoi minulle: "mitä siis anot?" Niin minä rukoilin tai-

vaan Jumalaa:

5. ja minä sanoin kuninkaalle: "jos kuningas hyväksi näkee ja jos palvelijasi on sinun edessäsikelvollinen, niin rukoilen, että lähettäisit minut Juudaan, isäni hauta-kaupunkiin, rakentamaan sitä.

6. Niin sanoi kuningas minulle - ja kuningatar istui hänen vieressänsä-, kuinka kauan sinä matkassa olet, ja milloin palajat?" Ja se kelpasi kuninkaalle, ja hän lähetti minut, kun olin hänelle ajan määrännyt.

7. Jamina sanoin kuninkaalle: "jos on kuninkaan mieleen, niin annettakoon minulle kirjeet päämiehille toisella puolella virtaa, että he sallivat minun mennäylitse, siihenasti kuin

minä tulen Juudaan,

8. ja Assafille, kuninkaan metsänhoitajalle kirje, että hän lähettää minulle hirsiä rakentaakseni portit linnaan, joka kuuluu pyhään huonee-sen, ja kaupungin muuriin, ja siihen huoneesen, johon mina menen." kuningas antoi sen minulle, koska Jumalani hyvä käsi oli minun päälläni.

9. Ja kun mina tulin sille puolelle virtaa päämiesten tykö, niin minä annoin heille kuninkaan kirjeen. Ja kuningas oli myös lähettänyt minun kanssani sodanpäämiehiä ja hevosmiehiä.

10. Mutta kun Sanballat, Horonilainen, ja Tobija, ammonilainen virkailija, sen kuulivat, panivat he pahak-

sensa sangen kovin, että joku ihminen tuli, joka Israelin lasten parasta katsoi.

11. Ja tultuani Jerusalemiin ja ol-

tuani siellä kolme päivää,

12. nousin minä yöllä ja muutamia miehiä minun kanssani; sillä en minä sanonut kellenkään, mitä Jumalani oli antanut sydämmeeni, tehdäkseni Jerusalemissa; ja minulla ei ollut yhtään juhtaa myötäni,paitsi sitä, jonka seljässä minä istuin.

13. Ja minä ajoin Laaksoportista ulos võllä. Kärmeen-lähteen kohdalle Sontaporttiin asti, ja katselin Jerusalemin muureja, jotka olivat hajoitetut, ja sen portteja, jotka olivat tu-

lella kulutetut.

14. Ja mină kuljin vielă Lähdenortille ja Kuninkaan lammille: mutta ei ollut siellä sijaa käydä juhdalle-

ni, joka minun allani oli.

15. Vielä kuljin minä yöllä laaksoa pitkin ja katselin muuria; sitte palasin ja tulin jälleen Laaksoporttiin.

Ja vlimmäiset eivät tietäneet.kuhunka minä menin, taikka mitä mină tein; sillă en mină vielă siihenasti ilmoittanut mitään kellenkään, ei Juudalaisille eikä papeille, ei ylim-mäisille eikä esivallalle, eikä muille, jotka tekivāt työtā.

17. Nyt sanoin minä heille: "te näette tämän onnettomuuden, jossa olemme, että Jerusalem on autiona, ja sen portit ovat tulella kulutetut; tulkaat. rakentakaamme Jerusalemin muurit, ettemme cnää häpeänä olisi!"

18. Ja minä ilmoitin heille kuinka Jumalani käsi oli hyvästi minua suo= jellut, ja myös kuninkaan sanat, jotka hän puhui minulle. Ja he sanoivat: "nouskaamme siis ja rakentakaamme!" Ja he vahvistivat kätensā hyvāān työhön.

19. Mutta kun Sanballat, Horonilainen, ja Tobija, ammonilainen vir-kailija, ja Gesem, Arabialainen, sen kuulival, pilkkasivat he ja halveksivat meitä ja sanoivat: "mikä se on.

jota te teetie? tahdotteko jälleen luopua kuninkaasta?"

20. Niin minä vastasin heitä ja sanoin heille: "taivaan Jumala antaa meille menestyksen, sillä me, hänen palvelijansa, olemme valmistancet itsemme ja rakennamme; mutta ei teillä ole yhtäkään osaa eikä oikeutta, eikä muistoa Jerusalemissa!"

3 Luku.

Jerusalemin muurien ja porttien rakennus. Ja Eljasib, ylimmäinen pappi, nousi pappein, hänen veljeinsä, kanssa.

ja he rakensivat-Lammasportin, ja | he pyhittivät sen, ja asettivat sen ovet paikoilleen. Ja he pyhittivät sen Mean torniin asti, hamaan Hananeeliu torniin saakka. Jer. 31:38.

2. JaJerikon miehet rakensivat hānen vieressänsä; ja Sakkur, Imrin poika, rakensi heidän vieressänsä.

3. Mutta Senaan lapset rakensivat

5. mutta Senan lapset rakeisyat Kalaportin, ja kattoivat sen, ja pa-nivat siihen ovet, lukot ja teljet. 4. Ja Meremot, Urijan poika, Ha-koksen pojan, rakensi heidän vieres-sänsä; ja Mesulla, Berekian poika. Mesesabeelin pojan, rakensi heidän vieressänsä; Sadok, Baenan poika, rakensi heidan vieressansa.

5. Niiden vieressä rakensivat Tekoan miehet; mutta heidän sankarinsa eivåt taivuttaneet niskaansa Herran

palvelukseen.

6. Vanhan portin rakensi Jojada, Passeahin poika, ja Mesullam, Besodian poika; ja he kattoivat sen, ja panivat siihen ovet, lukot ja teljet. 7. Heidän vieressänsä rakensi Mela-

lia, Gibeonilainen, ja Jadon, Meronotilainen, Gibeonin ja Mispan miehiā, päämiehen tuomio-istuimen alaisia tällä puolella virtaa.

 Hänen vieressänsä rakensi Ussiel, Harhajan poika, kultaseppä; hänen vieressansa rakensi Hanania, voide-kauppias. Ja he rakensivat Jerusalemia Leveään muuriin asti.

9. Heidän vieressänsä rakensi Refaja, Hurin poika, puolen kulmakunnan päämies Jerusalemissa.

10. Heidan vieressansa rakensi Jedaja, Harumafin poika, oman huo-neensa kohdalla; hänen vieressänsä rakensi Hattus, Hasabenejan poika. 11 Toista kulmaa rakensi Malkija,

Harimin poika, ja Hasub, Pahat-Moabin poika, sekä Pätsien-tornin. 12. Hänen vieressänsä rakensi Sal-

lum, Haloheksen poika, puolen kul-makunnan päämies Jerusalemissa, han itse ja hänen tyttärensä.

13. Laaksoportin rakensi Hanon ja Sanoahin asujamet; ne rakensivat sen ja panivat siihen ovet, lukot ja teljet, ja tuhannen kyynärää muuria

Sontaporttiin asti. Ja Sontaportin rakensi Malkija, Rekabin poika, viinimäen kulmakunnan päämies; hän rakensi sen ja pani siihen ovet, lukot ja teljet.

15.Lähdeportin rakensi Sallum, Kol-Hosen poika, Mispan kulmakunnan päämies; hän rakensi ja kattoi sen, a pani siihen ovet, lukot ja teljet; ja han rakensi myös Siloahin lammikon muurin, kuninkaan yrttitar- | 31. Hänen jälissänsä rakensi Malki-

han luona, astuimiin asti, jotka tulevat alas Davidín kaupungista.

Jes. 8:6. Joh. 9:7. 16. Hänen vieressänsä rakensi Nehemia, Ashukin poika, puolen Bet-Suurin kulmakunnan päämies. Davidin

hautain kohdalle kaivettuun Kalalampeen ja sankarien huoneesenasti.

2 Kun. 18:17. 20:20. 17. Häntä likimpinä rakensivat Le-

viläiset, Rehum, Banin poika; hänen vieressänsä rakensi Hasabia, puolen Kegilan kulmakunnan päämies, hänen kulmakuntansa puolesta.

18. Häntä likimpinä rakensivat heidän veljensä Bavai, Hanadadin poika, Kegilan toisen puolen päämies.

19. Hänen vieressänsä rakensi Mispan päämies Eser, Jesuan poika, sen osan, jonka kohdalta astutaan kulma-aschuoneesen.

20. Häntä likin rakensi Baruk, Sebain poika, kiivaasti toisen osan, kulmasta Eljasibin, ylimmäisen papin,

huoneen oveen asti.

21. Häntä likinnä rakensi Meremot, Urijan poika, Hakoksen pojan, toisen osan, Eljasibin huoncen ovesta Eljasibin huoneen loppuun asti.

22. Ja hänen jälkeensä rakensivat papit, miehet Jordanin lakeudelta. Heidän jälkeensä rakensi Benjamin ja Hassub oman huoneensa kohdalla : heidän perässänsä rakensi Asaria, Maesejan poika, Ananian pojan, huoneensa vieressä.

24. Hänen jälkeensä rakensi Binnui, Henadadin poika, toisen osan, Asarian huoncesta aina Kulmaan ja ha-

maan kolkkaan asti.

25. Palal, Usain poika, vastapäätä Kulmaa ja sitä tornia, joka kohoaa kuninkaan ylä huoneesta, vankikartanon ääressä; hänen jälkeensä Pedaja, Parcoksen poika.

26. Netinimit asuivat Ofelin kukkulalla, Vesiporttiin asti itään päin, jos-

ta torni kohoaa.

27. Sitälikin rakensivat Tekoalaiset toisen osan, ison näkyvän tornin kohdalta aina Ofelin muuriin asti.

28. Hevosportin yläpuolelta rakensivat papit, jokainen huoneensa koh-

dalla.

29. Heidän jälissänsä rakensi Sadok, Immerin poika.oman huoneensa kohdalla; hänen jälissänsä rakensi Semaja, Sekanian poika, Itäportin vartija.

30. Hänen jälissänsä rakensi Hanania, Selemian poika, ja Hanun, Salafin kuudes poika, toisen osan; hänen jälissänsä rakensi Mesullam, Berekian poika, huoneensa kohdalla.

ia, kultasepän poika, Netinimein ia kauppamiesten huoneesen asti, Kärājā-portin kohdalla, hamaan Kulmasaliin saakka.

32. Kultasepät ja kauppamiehet rakensivat Kulmasalin ja Lammasportin välillä.

4 Luku.

Vastukset kohtaavat muurien rakentajia.

Kun Sanballat kuuli meidän muu-ria rakentavan, syttyi hän vihaan ja närkästyi sangen suuresti. Ja hän

pilkkasi Juudalaisia.

2. ja puhui veljiensä ja Samarian voimallisten edessä, sanoen: "mitä nämä voimattomat Juudalaiset tekevät? sallitaanko se heille? hekö uhraisivat? hekö sen yhtenä päivänä täyttäisivät? hekö tekisivät palaneet kivet tuhkaläjistä eläviksi?"

3. Ja Tobija, Ammonilainen, seisoi hänen vieressänsä ja sanoi: "rakentakoot vapaasti; jos kettu sinne me-nisi, niin se kyllä hajottaisi heidän

kivimuurinsa!

4. Kuule, meidänJumalamme, kuinka olemme ylenkatsotut, ja käännä heidän häväistyksensä heidän päänsā pāālle, ja saata heidāt saaliiksi

vankeuden maassa!

Ală peită heidăn pahoja tekojansa, äläkä pyyhi heidän syntiänsä kasvoisi edestă: sillă he ovat striua hăvăisseet. puhuen rakentajain läsnä ollessa!

6. Mutta me rakensimme muuria, ja kokomuuri yhdistettiin hamaan puolikorkeuteensa asti ; ja kansa teki roh-

keasti työtä.

7. Kun Sanballat ja Tobija ja Arabialaiset ja Ammonilaiset ja Asdodilaiset kuulivat, että Jerusalemin muurit korjattiin ja halkeamat täytettiin, vihastuivat se suuresti.

Ja he tekivät kaikki liiton keskenänsä tullaksensa sotimaan Jerusalemia vastaan, ja tekemään siellä häi-

riötä.

Mutta me rukoilimme Jumalaamme; ja me panimme heidän tähtensă vartijat ôin păivin heită vastaan.

10. Ja Juuda sanoi: "kantajain voima on heikontunut, ja soraa on kovin paljon; emme voi rakentaa muuria!"

11. Ja meidan vihollisemme sanoivat: "he eivät tiedäkään eivätkä näe, ennen kuin me olemme heidan keskellānsā, ja tapamme heidāt, ja estămme lyön.'

12. Ja kun ne Juudalaiset, jotka heidän läheisyydessään asuivat, tulivat joka paikasta ja sanoivat sen meille ainakin kymmenen kertaa, että me palaisimme heidan tykonsä,

13. niin minä asetin kansan alas muurin taa avonaisiin paikkoihin. sukukunnittaisin, miekkoinensa, kei-

häinensä ja joutsinensa.

14. Ja minā tarkastelin kaikkia, ja astuin esiin ja sanoin ylimmäisille ja päämiehille, ja muulle kansalle: "ālkäät peljätkö heitä! Muistakaat suurta ja peljättävää Herraa, ja sotikaat teidän veljienne, poikainne, tytärtenne, vaimojenne ja kotienne edestä!"

4 Moos. 14:9 5 Moos. 1:21. 20:3 s. 15. Mutta kun meidän vihollisemme kuulivat, että meolimmesaaneet tiedon asiasta ja että Jumala oli heidän neuvonsa tyhjäksi tehnyt, niin saatoimme me palata kaikki takaisin

muurille, jokainen työhönsä.

16. Ja tapahtui siitä päivästä, että toinen puoli nuoria miehiäni teki työtä, ja toinen puoli kantoi keihäită, kilpiä, joutseja ja rautapaitoja. Ja päämichet seisoivat koko Juudan huoneen takana.

17. Jotka rakensivat muuria ja kantoivat kuormia, ja jotka sälyttivät, toisella kädellä he lekivät työtä ja

toisessa pitivät aseen.

18. Ja jokaisella, joka siellä rakensi, oli miekka sidottu vyölle; ja niin he rakensivat. Ja vaskitorven soitta-

ja oli minun vieressäni.

19. Ja mină sanoin ylimmäisille ja päämiehille ja muulle kansalle: "työ on suuri ja avara, ja me olemme hajalla muurin päällä, kaukana toinen toisestamme.

 Millä paikalla te kuulette vaskitorven äänen, tulkaat sinne kokoon meidän tykömme; meidän Jumalamme sotii meidän edestämme!

2 Moos. 14:14,25 s. 5 Moos. 1:30. 3:22 21. Năin teimme siis työtă; ja toinen puoli heistä piti keihäitä päivän koittamasta aina siihen saakka, että tähdet näkyivät.

22. Ja siihen aikaan minä myös sanoin kansalle: , jokainen olkoon yötä palvelijansa kanssa keskellä Jerusalemia, että he yöllä olisivat meille vartijoina ja päivällä työssä.

23. Mutta mină ja minun veljeni, ja palvelijani ja vartijat, jotka minua seurasivat, emme riisuneet vaatteitamme; jokaiselle oli aseensa yhtä tarpeelliset kuin vesi.

5 Luku.

Köyhät valittavat. Nehemia nuhtelee rikkaita ja kieltää koron ottamisen.

Ja suuri kansan ja heidän vaimoinsa huuto nousi beidan veljiansa. Juudalaisia, vasta**a**n.

2. Oli muutamia, jotka sanoivat:

"meitā on paljon, poikia ja tyttāriā; meidan tulisi saada jyviä syödäksemme, että me eläisimme!"

"pankaamme 3. Toiset sanoivat: meidän peltomme, viinimäkemme ja huoneemme pantiksi, että saisimme jyviä tällä kalliiila ajalla!"

4. Ja muutamat sanoivat: "me otimme rahaa lainaksi kuninkaan veroksi, meidän peltojemme ja viini-mäkiemme päälle.

5. Onhan meidän ruumiimme niin hyvä kuin veljiemmekin ruumis, ja meidan lapsemme kuin heidankin lapsensa; mutta katso, meidän täy-tyy jättää poikamme ja tyttäremme orjuuteen, ja jo parhaallansa ovat muutamat meidäntyttäristämmesorrelut, eikä ole voimaa meidän käsissamme; meidan peltomme ja viinimakemme ovat joutuneet muille!" 6. Kun minä kuulin tämän puheen ja heidän huutonsa, vihastuin sangen kovin.

 Ja minä ajattelin asiata sydämmessāni, ja nuhtelin ylimmäisiä ja päämiehiä ja sanoin heille: "otatteko te kukin veljeltänne korkoa?" Ja minä kokosin suuren joukon heitä vastaan, 2 Moos. 22:25. 3 Moos. 25:36 s.

5 Moos. 23:19. Ps. 15:5. 8. ja sanoin heille: "me olemme ostaneet meidän veljemme, Juudalaiset, jälleen, jotka olivat myödyt pakanoille, varamme mukaan; ja te vielä nyt tahdotte myödä teidän veljenne, ja tahdotte heidät myödä muille?" Niin he vaikenivat eivätkä taitaneet vastata.

9. Niin minä sanoin: "ei se ole hyvā, minkā teette! Eikō teidān pitāisi vaeltaman meidän Jumalamme pelvossa, ettemme joutuisi meidän vihollistemme, pakanain, häväistäväk-

si? Jes. 52:5. Hes. 36:20 s. Room. 2:24. 10. Minākin ja veljeni ja palvelijani olemme lainanneet heille rahaa ja jyviä. Mutta pyyhkikäämme pois

lämä velka!

11. Antakaat heille tänäpänä heidän pelionsa, viinimäkensä, öljypuunsa ja huoneensa, ja sadannet rahusta, jyvistä, viinistä ja öljystä, jonka olette heiltä koroksi vaatineet!"

12. Niin he sanoivat: "me annammesen takaisin, emmekä vaadi heiltā mitāān; me teemme niinkuin o-let sanonut." Ja minā kutsuin pa-Pit ja vannotin heitä niin tekemään.

13. Mină pudistin helmani ja sanoin: "Jumala pudistakoon jokaisen miehen huoneestansa ja pelastuksestansa, joka ei tätä sanaa pidä, ja se tulkoon niin pudistetuksi ja tyhjäksi!" Ja kaikki kansa sanoi: "amen!" Ja he kiittivät Herraa. Ja kansa teki niinkuin oli sanottu.

14. Ja siitä ajasta, kuin minut määrättiin olemaan heidän maaherransa Juudan maassa, kahdennestatoista vuodesta aina toiseen neljättäkymmentä kuningas Artahsastan vuoteen asti, kahtenatoista ajastaikana, en minä eikä veljeni nauttineet maaherran ruokaa.

15. Sillä ne maaherrat, jotka ennen minua olivat olleet, olivat raskauttaneet kansaa ja ottaneet leipää ja viiniä heiltä, ja vielä sitte neljäkym-mentä sikliä hopeaa; ja heidän pal-velijansa tekivät väkivaltaa kansalle. Mutta en minä niin tehnyt, sillä minā pelkāsin Jumalaa.

16. Ja myös muurin rakennustyöhon kavin mina kasiksi, enka ostanut peltoa itselleni; já kaikkien palvelijaini täytyi kokoontua työhön.

17. Ja Juudalaisia ja ylimmäisiä oli sata ja viisikymmentä minun pöydässăni, sekă ne, jotka tulivat pakanoista ympäristöltämme minun tyköni. 18. Ja minulle valmistettiin jokapäivä yksi härkä, ja kuusi valittua lammasta, ja lintuja, sekä erilaisia viinejä yltäkyllä joka kymmenes päivä. Mutta en minä vaatinut maaherran ylläpitoa, sillä raskas työ painoi täta kansaa.

19. Minun Jumalani, muista minulle hyväksi kaikki, minkä olen tehnyt tälle kansalle! Neh. 13:14,22,31. Hebr. 6:10.

6 Luku.

Juudalaisten vihamiesten vehkeet Nehemiaa vastaan. Muurit saadaan valmiiksi.

Kun Sanballat, Tobija ja Gesem, A-rabialainen, ja muut meidän vi-hollisemme kuulivat minun muurit rakentaneeksi, ja ettei yhtään hal-keamaa siihen jäänyt, — vaikka en vielä ollut pannut portteja paikoil-

2. niin Sanballat ja Gesem lähettivät minulle tämän sanan: "tule, ja kokoontukaamme maankyliin Onon laaksossa!" Ja he aikoivat tehdä mi-

nulle pahaa.

Mutta minä lähetin heille sanansaattajat, sanoen: "minulla on san-gen suuri työ tehtävänä enkä voi tul-la alas. Miksi pitäisi työn lakkaaman, minun jättäissäni sen ja tullessani alas teidän tykönne?"

4. Ja he lähettivät minun tyköni täyttä neljä kertaa saman sanan; ja minä vastasin heitä jälleen samalla tavalla.

5. Niin Sanballat lähetti viidennen

kerran palvelijansa minun tyköni avoimella kirjeellä kädessänsä.

Ja siinä oli näin kirjoitettu: "pakanain kesken puhutaan, ja Gasmu on sanonut, että sinä ja Juudalaiset aijotte luopua pois, sentähden sinä rakennut muureja; ja sinä tahdot heidän kuninkaaksensa, niinkuin sanotaan.

7. Ja sinä lienet toimittanut profettoja sinusta julistamaan Jerusalemissa ja sanomaan: hän on Juudan kuningas! Ja nyt se asia tulee kuninkaan korviin; sentähden tule nyt ja neuvotelkaamme toinen toisemme kanssa:

Mutta minä lähetin hänen tykönsă ja annoin hänelle sanoa: "ei ole niin tapahtunut kuin sinä sanot; vaan sinä olet sen ajatellut omasta

sydämmestäsi.'

9. Sillä he kaikki tahtoivat meitä peljättää, ja ajattelivat: heidän kätensä väsyvät työstä, niin etteivät voi sitä enää täyttää! Nyt siis, vahvista

minun käteni!

10. Ja minä tulin Semajan huoneesen, Delajan pojan, Mehetabelin pojan, joku oli suikenut itsensä huoneesen. Ja hän sanoi: "käykäämme yhdessä Jumalan huoneesen, keskelle temppeliä ja sulkekaamme temppe-lin ovet. Sillä he tulevat tappamaan sinua; yöllä he tulevat sinua tappamaan.

11. Minä vastasin: "sopiiko senkaltaisen miehen, kuin minä olen, paeta? ja kuka minun kaltaiseni menisi temppeliin, saadaksensa elää? En

mină mene sinne!"

12. Sillä katso, minä ymmärsin hyvin, ettei Jumala ollut häntä lähettänyt; vaan hän ennusti minua vastaan, koska Tobija ja Sanballat olivat palkanneet hänet.

13. Hän oli palkattu, sentähden että mina olisin pelvosta niin tehnyt, ja syntiä tehnyt, ja että he olisivat minut saattaneet pahaan huutoon, mi-

nua häväistäksensä.

14. Minun Jumalani! muista Tobijaa ja Sanballatia näiden heidän töidensä tähden, ja Noadiaa, nais-profettaa, ja muita profettoja, jotka mi-

nua tahtoivat peljättää! 15. Ja muuri tuli valmiiksi Elulin kuun viidennellä päivällä kolmattakymmentä, kahden kuudettakym-

menta päivän kuluttua.

Kun kaikki meidän vihollisemme sen kuulivat, pelkäsivät kaikki ympärillämme olevat pakanat, ja hämmästyivät keskenänsä; sillä he ymmärsivät tämän työn olevan meidän Jumalaltamme.

17. Ja siihen aikaan oli monta Juudan ylimmäisiä siellä, joiden kirjeet menivät usein Tobijalle, ja Tobijan kirjeet heille.

18. Sillä monta oli Juudassa, jotka olivat vannoneet itsensä hänelle; sillä hän oli Sekanian, Arahin pojan, vävy, ja hänen pojallansa, Johananilla, oli Mesullamin, Berekijan po-

jan, tytär. 19. Ja he puhuivat hyvin minun edessäni hänestä ja veivät minun puheeni hänelle; ja Tobija lähetti kir-

jeitä peljättääksensä minua.

7 Luku.

Jerusalemin portit ja vartijat. Luettelo Serubbabelin kanssa palanneesta väestä. Mutta sittekuin muurit olivat ra-kennetut, panin minä portit paikoillensa; ja asetettiin ovenvartijat,

veisaaiat ja Leviläiset. Syr. 49:15. 2. Ja minä käskin veljeäni Hanania ja Hananjaa, linnan päämiestä. Jerusalemissa, – sillä hän oli us-kollisempi ja Jumalaa pelkäävämpi

mies kuin moni muu, 3. ja sanoin heille: ei Jerusalemin portieja ennen saa avata, kuin aurin-ko lämpimästi paistaa; ja kun vielä työtä tehdään, pitää portit pantaman kiinni ja teljettämän. Ja vartijoita asetettakoon Jerusalemin asuvaisista jokainen paikkaansa, ja kukinoman huoneensa kohdalle.

4. Sillä kaupunki oli avara ja suuri. mutta kansaa oli vähän siinä; ja huo-

neita ei ollut rakennettu.

5. Ja minun Jumalani pani mieleeni, että minä kokosin ylimmäiset ja päämiehet ja kansan, ja luin heidät sukujensa mukaan. Ja minä löysin niitten sukuluettelon, jotka ennen olivat tulleet vankeudesta; ja minä löysin siinä kirjoitettuna:

6. "Nämä ovat maakunnan lapset, jotka palasivat vankeudesta, **jotka** Nebukadnesar, Babelin kuningas, oli vienyt pois; ja he palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, jokainen kaupun-

kiinsa.

7. jotka tulivatSerubbabelin, Jesuan. Nehemian, Asarian, Raamian, Nahamanin, Mordekain, Bilsan, Misperetin, Bigevain, Nehumin ja Baenan kanssa. Tämä on Israelin miesten luku: Esr. 2.

Paroksen lapsia: kaksi tuhatta, sata ja kaksi kahdeksattakymmentä; 9. Sefatian lapsia: kolme sataa ja kaksi kahdeksattakymmentä;

10. Arahin lapsia: kuusi sataa ja kaksikuudettakymmentä;

11. Pahat-Moabin lapsia, Jesuan ja

Joabin lapsista: kaksi tuhatta, kahdeksan sataa ja kahdeksantoistakymmentà:

12. Elamin lapsia: tuhannen, kaksi sataa ja neljäkuudettakymmentä; 13. Sattun lapsia: kahdeksan sataa

ja viisiviidettäkymmentä;

14. Sakkain lapsia: seitsemän sataa

ja kuusikymmentä; 15. Binnuin lapsia: kuusi sataa ja

kahdeksanviidettäkymmentä; 16. Bebain lapsia: kuusi sataa ja kahdeksankolmattakymmentä:

17. Asgadin lapsia: kaksi tuhatta, kolme sataa ja kaksikolmattakym-

mentä

18. Adonikamin lapsia: kuusi sataa ja seitsemänseitsemättäkymmentä ; 19. Bigvain lapsia kaksi tuhatta ja seitsemänseitsemättäkymmentä;

20. Addinin lapsia: Kuusi sataa ja viisikuudettakymmentä;

21. Aterin lapsia Hiskijasta: yhdek-sankymmenta ja kuhdeksan;

22. Hasumin lapsia: kolme salaa ja

kahdeksankolmattakymmentä; 23. Besain lapsia: kolme satua ja nel-

jā kolmattakynīmentā; 24. Harifin lapsia: sata ja kaksitois-

takymmentä; 25. Gibonin lapsia: yhdeksänkym-

menta ja viisi; 26. Beilehemin ja Netofan miehiä:

sala ja kahdeksanyhdeksättäkymmentă :

27. Anatotin miehiä: sata ja kuhdeksankolmattakymmentä; 28. Bet-Asmavetin miehiä: kaksivii-

dettākymmentā;

29. Kiriat-Jeurimin, Kafiran ja Beerolin miehiä: seitsemän sataa ja kolmeviidettäkymmentä;

30. Raman ja Gabaan miehiä: kuusi sataa ja yksikolmattakymmentä; 31. Mikmaan miehiä: sala ju kaksikolmattakymmentä;

32. Betelin ja Ain miehiä: sata ja kolmekolmattakymmentä;

33. toisen Nebon miehiä: kaksikuudetiakymmentă ;

34. loisen Elamin lapsia : tuhannen, kaksi sataa ja neljäkuudettakymmenta;

35. Harimin lapsia: kolme sataa ja

kaksikymmentä 36. Jerikon lapsia: kolme sataa ja

viisiviidettäkymmentä; 37. Lodin, Hadidin ja Onon lapsia: seitsemän satua ja yksikolmattakym-

38. Senaan lapsia: kolme tuhatta. yhdeksän sataa ja kolmekymmenta:

neesta: yhdeksän sataa ja kolmekahdeksattakymmentä;

40. Immerin lapsia: tuhannen ia kaksikuudettakymmentä;

41. Pashurin lapsia: tuhannen, kaksi sataa ja seitsemän viidettäkymmentä; 42. Harimin lapsia : tuhannen ja seitsemāntoista;

43. Leviläiset: Jesuan lapsia Kadmielista, Hodevan lapsista : neljäkah-

deksatta kymmentä;

44. Veisaajat: Asafin lapsia: sata ja kahdeksanviidettäkymmentä:

45. Ovenvartijat olivat Sallumin lapset. Talmonin lapset, Akkubin lapset, Sobain lapset: sataja kahdeksanneljättäkymmentä ;

46. Netinimit: Sihan lapset, Hasufan lapset, Tabaotin lapset,

47. Keroksen lapset, Sian lapset, Padonin lapset,

48. Lebanan lapset, Hagaban lapset. Salmain lapset,

49. Hunanin lapset, Giddelin lapset,

Gaharin lapset, 50. Regian lapset, Resinin lapset,

Nekodan lapset, 51. Gassamin lapset, Ussan lapset,

Passeahin lapset, 52. Besain lapset, Meunimin lapset.

Nefusesimin lapset, 53. Bakbukin lapset, Hakufan lap-

set, Harhurin lapset 54. Baslitin lapset, Mehidan lapset, Harsan lapset,

55. Barkoksen lapset, Siseran lapset, Tamahin lapset,

56. Nesiahin lapset, Hatifan lapset. 57. Salomon palvelijain lapsia oli: Sotain lapset, Soferetin lapset, Peri-

dan lapset, 58. Jaelan lapset, Darkonin lapset, Giddelin lapset,

59. Sefatian lapset, Pokeret-Sebaimin lapset, Amonin lapset.

60. Kaikkia Netinimein ja Salomon palvelijain lapsia oli kolme sataa, yhdeksänkymmentä ja kaksi.

61. Ja nama menivat ylös Tel-Melasta, Tel-Harsasta, Kerubista, Addonista ja Immerista; mutta he eivät tietäneet isäinsä huonetta eikä sukuperäänsä, josko he olivat Israelista:

62. Delajan lapset, Tobijan lapset, Nekodan lapset, kuusi sataa ja kak-

siviidettäkymmentä; 63. ja papeista: Habajan lapset, Ha-kotsin lapset. Barsillain lapset, joka otti vaimon Barsillain, Gileadilaisen, tyttäristä, ja kutsuttiin heidän nimellänsä.

64. Nämä elseivät sukukuntansa polvilukukirjaa; mutta kun sitä ei löy-39. Papit: Jedajan lapsia Jesuan huo- detty, hyljättiin he pappeudesta,

65. Ja maaharra kielsi heitä syömästä kaikkein pyhimmästä, ennenkuin pappi tulisi kantaen "valkeudet ja täydellisyydet." 2 Moos. 28:30. Esr. 2:63.

Neh. 8:9. 10:1. 66. Koko seurakunta yhteensä oli kaksiviidettäkymmentä tuhatta, kolme sataa ja kuusikymmentä,

67. paitsi heidän palvelijoitansa ja piikojansa, joita oli seitsemän tuhatta, kolme sataa ja seitsemänkymmentä. Oli myös heidän seassansa veisaajia, niehiä ja naisia, kaksi sataa ja viisiviideltäkymmeniä.

68. Ja heillä oli seitsemän sataa ja kuusineljättäkymmentä hevosta, kaksi sataa ja viisiviidettäkymmen-

tă muulia.

69. neljä sataa ja viisineljättäkymmentä kamelia, ja kuusi tuhatta, seitsemän sataa ja kaksikymmentä

aasia.

70. Ja muutamat ylimmäisistä isistä antoivat lahjoja, rakennusta varten. Maaherra antoi varastoon tuhannen kultapenninkiä, yiisikymmentä maljaa, viisi sataa ja kolmekymmentä papin-ihovaatetta.

71. Ja muutamat ylimmäisistä isistä antoivat rakennuksen varastoon kaksikymmentä tuhatta kultapenninkiä ja kaksi tuhatta kaksi sataa leiviskää

hopeaa.

72. Ja muu kansa antoi kaksikymmentätuhattakultapenninkiä, ja kaksi tuhatta leiviskää hopeaa, ja seitsemän seitsemättäkymmentä papin-

ihovaatetta.

73. Ja papit. Leviläiset, ovenvartijat, veisaajat, muutamat kansasta ja Netinimit ja koko Israel asuivat kaupungeissa. Ja kun seitsemäs kuukausi tuli, asuivat Israelin lapset kaupungeissaan.

8 Luku.

Laki luetaan kansalle. Lehtimajan juhlaa vietetään.

Sitte kokoontui kaikki kanša niinkuin yksi mies avonaiselle paikalle, joka on Vesiportin edessä. Ja he sanoivat Esralle, kirjanoppineelle, että hän toisi Mooseksen lakikirjan, jonka Herra oli Israelille säätänyt.

Esr. 3:1. 7:11.

2. Ja Esra pappi toi lakikirjan kansan eteen, sekä miesten että naisten, ja kaikkein, jotka ymmärtää ja kuulla taisivat, seitsemännen kuun ensim-

mäisenä päivänä.

3. Ja hän luki siitä kadulla Vesiportin edessä aamusta hamaan puolipäivään asti miesten ja naisten kuullen, ja kunkin, joka ymmärtää taisi; ja

kaiken kansan korvat olivat lakikirjaan käännetyt. 5 Moos. 31:10 s.

4. Ja Esra, kirjanoppinut, selsol korkealla puu-lavalla, jonka olivat tehneet; ja Matitija, Sema. Anaja, Urija, Hilkija ja Maeseja seisoivat hänen vieressänsä hänen oikialla puolellansa, ja hänen vasenimalla puolellansa Pedaja, Misael, Malkija, Hasum, Hasbadena, Sakaria ja Mesullam.

 Ja Esra avasi kirjan kaiken kansan nähden; sillä hän seisoi ylempänä kaikkea kansaa. Ja kun hän senavasi, nousi kaikki kansa seisoalleen.

6. Ja Esra kiitti Herraa, suurta Jumalaa, ja kaikki kansa vastasi kädet nostettuina ylöspäin: "amen! amen!" ja he kumartuivat ja rukoilivat Her-

raa kasvot maassa.

7. Ja Jesua, Bani, Seriba, Jamin, Akkub, Sabbetai, Hodija, Maeseja, Kelita, Asaria, Josabad, Hanan, Pelaja ja Leviläiset opettivat kansaa lakia ymmärtämään; ja kansa seisoi alallansa. Neh. 9:3.

8. Ja he lukivat kirjasta, Jumalan laista, selvästi ja selittäen, niin että he ymmärsivät, mitä luettiin.

9. Ja Nehemia, joka on Tirsata, ja Esra pappi, kirjanoppinut, ja Leviläiset, jotka opettivat kansaa ymmärlämään, sanoivat kansalle: "tämä päivä on pyhä Herralle, teidän Jumalallenne; älkäät murehtiko, älkäät itkekö!" Sillä kun kansa kuuli lain sanat, niin he kaikki itkivät.

3 Moos. 23:24 s.

10. Ja hān sanoi heille: "menkāāt ja syökāti lihavua ja juokaatmakeaa, ja lähettäkätt niilekin osa, joilla ei mitään ole valmistettu; tämä päivä on pyhä meidän Herrallemme, sentähden älkäät murehtiko; sillä ilo Herrassa on leidän väkevyylenne!"

11. Ja Leviläiset rauhoittivat kaiken kansan ja sanoivat; "olkaat ääneti, sillä tämä päivä on pyhä; älkäät mu-

rehtiko!"

12. Ja kaikki kansa meni syömään ja juomaan, ja lähettämään osia ulos, ja viettämään suurta ilojuhlaa; sillä he olivat ymmärtäneet ne sanat, jot-

ka heille olivat ilmoitetut.

13. Toisena päivänä tulivat kaiken kansan ylimmäiset isät, papit ja Leviläiset kokoon, Esran, kirjanoppineen, tykönä, oppimaan lain sanoja.
14. Ja he havaitsivat laissa kirjoitettuna, että Herra oli käskenyt Mooseksen kautta Israelin lasten asua lehtimajoissa seitsemännen kuun juhlalla, 2 Moos. 23:16. 3 Moos. 23:24 s., 42.

5 Moos. 16:13 a. 15. ja että heidän tuli julkisesti ilpungeissansa ja Jerusalemissa, sanoen: ..menkäät ulos vuorelle ja tuokaat öljypuun oksia, balsamipuun oksia, myrhamipuun oksia, palmupuun oksia ja lehtevistä puista oksia, tehdäksenne majoja, niinkuin kirjoitettu on!"

16. Ja kansa meni ulos ja toi niitä; ja he tekivät itsellensä lehtimajoja, jokainen katoliensa ja kartanoillensa, ja Jumalan huoneen kartanoille, ja avonaiselle paikalle Vesiportin luona, ja avonaiselle paikalle Efraimin

portin luona.

17. Ja kaikki kansa, joka palannut oli vankeudesta, teki lehtimajoja ja asuiniissä; sillä ei Israelin lapset olleet niin tehneet hamasta Josuan, Nunin pojan, ajasta ajna sijhen päivään

asti. Ja siinä oli sangen suuri ilo. 18. Ja jokapäivä luettiin Jumalan lakikirjaa, ensimmäisestä päivästä viimeiseen. Ja he pitivät juhlaa seitsemān pāivāā; ja kahdeksantena pāivānā oli pāātosjuhla, niinkuin säädetty oli.

q Luku. Paasto-, katumus- ja rukous-päivä pidetään.

Neljantena paivana kolmattakymmentä samaa kuuta tulivat Israelin lapset kokoon, paastoten, säkkiin puetetut ja multaa päänsä päällä. 2. Ja he eroittivat Israelin siemenen

kaikista muukalaisista lapsista ; ja he tulivat edes ja tunnustivat syntinsä

ja isäinsä pahat teot.

3. Jahe nousivat, kukin paikaltansa, ja heidän kuullensa luettiin neliä kertaa päivässä Herran, heidän Juma-lansa, lakikirjasta; ja he tunnustivat, ja rukoilivat Herraa Jumalaansa neljāsti pāivāssā. Neh. 8:7.

4. Ja Leviläisten korotetulle paikalle nousivat Jesua, Bani, Kadmiel, Sebania, Bunni, Serebia, Bani ja Kenani, ja he huusivat suurella äänellä Herran, Jumalansa puoleen.

5. Ja Leviläiset Jesua, Kadmiel, Bani, Hasabnia, Serebia, Hodija, Sebania ja Petahia sanoivat: "nouskaat, kiittäkäät Herraa, teidän Jumalaanne, ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Ja sinun kunniasi nimi kiitettäköön, joka on korotettu yli kaiken siunauksen ja kiitoksen!

6. Sinä yksinäsi olet Herra, sinä olet luonut taivaat ja taivasten taivaat, kaikkineheidän sotaväkinen sä, máan l^{a kaikki,} mitä siinä on, meret ja kaikki, mitä niissä on! ja sinä teet kaikki nāmā elāviksi; ja taivaan sota- |

moittaa ja kuuluttaa kaikissa kau- | joukot kumartain rukoilevat sinua! Jes. 87:16,20. Ap. t. 4:24.

7. Sinä olet Herra Jumala, joka valitsit Abramin, ja johdatit hänet Kaldean Urista, ja annoit hänelle nimen Abraham, 1 Moos. 11:31. 12:1. 17:5.

8. ja löysit hänen sydämmensä uskolliseksi sinun edessäsi, ja teit liiton hänen kanssansa, antaaksesi hä-nen siemenellensä Kananealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Feresiläisten, Jebusilaisten, ja Girgasilaisten maan; ja sinä olet pitänytsanasi, sillä sinä olet vanhurskas. 1 Moos. 15:18 s.

9. Ja sinä katsoit meidän isäimme surkeuden puoleen Egyptissä, ja kuulit heidän huutonsa Punaisen meren 2 Moos. 2:25, 8:7.

10. ja teit merkkejä ja ihmeitä Faraossa, ja kaikissa hänen palvelijoissansa, ja kaikessa hänen maansa kansassa; sillä sinä tiesit, että nämä menettelivät ylpeästi heitä vastaan; ja sinä teit itsellesi nimen, niinkuin se tänäkin päivänä on. 2 Moos. 7-12.

11. Ja sinä jaoit meren heidän edes sānsā, niin ettā he kuivalla menivāt meren keskitse, ja heidän vainooansa heitit sinä syvyyteen, niinkuin

kiven väkeviin vesiin.

2 Moos. 14:21 s. 15:5. Ps. 106:9 s. 12. Ja päivällä sinä johdatit heitä pilvenpatsaalla ja yöllä tulenpatsaalla, valaisten heille sitä tietä, iota he vaelsivat. 2 Moos. 13:21 s. Ps. 105:39.

13. Sină tulit Sinain vuorelle alas ia puhuit heille taivaasta, ja annoit heille oikeat tuomiot ja totisen lain, hyvät säännöt ja,käskyt, 2 Moos. 19:18 s. 20:1.

suannot ja, kaskyt, 2 Moos. 19:18a. 20:1.
14. ja ilmõitit heille pyhän sabbatisi, ja annoit heille käskyt, säännöt ja lain palvelijasi Mooseksen kautta, 15. ja annoit heille leipää taivaasta, kun he isosivat, ja annoit veden vuotau kallisete kun heisosivat. taa kalliosta, kun he janosivat ; ja puhuit heille, että menisivät omista-

maan maan, jonka sinä plit noste-tulla kädellä luvannut heille antaa. 2 Moos. 16:4, 14 s. 17:6. 4 Moos. 20:1L. 16. Mutta he ja meidän isämme tulivat ylpeiksi ja kovakorvaisiksi, niin etteivät totelleet sinun käskyjäsi.

17. Ja he eivät tahtoneet kuulla, eikä ajatella niitä ihmeitä, jotka sin**ä** teit heidan kanssaan; vaan tulivat uppiniskaisiksi ja asettivat vastahakoisuudessansa päämiehen palataksensa takaisin orjuuteensa. Mutta sinä, Jumala, olet anteeksi-antava, armollinen ja laupeas, pitkämielinen ja rikas hyvyydestä, etkä heitä hyl-4 Moos. 14:4, 18.34:6. Neb. 1:5. Ps. 103:8. Joel 2:13.

18. Vaikka he tekivät valetun vasi-

kan ja sanoivat: "tämä on Jumalasi, joka sinut johdatti Egyptistät, ja suuresti sinua häpäisivät, 2 Moos. 32:4. 19 et sinä kuitenkaan heitä hyljännyt korvessa, suuressa laupeudessasi. Ja pilvenpalsas ei mennyt heiltä pois päivällä. Johdattamasta heitä tiellä, eikä tulenpalsas yöllä, valaisemasta heille tietä, jota he vaelsivat. 2 Moos. 13:22. 40:38.

20. Sinun hyvän henkesi lähetit sinä opettamaan heitä; etkä sinä myöskään kieltänyt mannaasiheidänsuustansa, ja annoit heille vettä heidän janossansa. 4 Moos. 11:25s. 5 Moos. 8:3, 16. 21. Sinä ravisit heitä korvessa neljäkymmentä ajastaikaa, ettei heiltä mitään puuttunut; ei heidän vaatteensa vanhentuneet, eikä hejdän jalkansa känsästyneet.

22. Sinā annoit heille valtakunnat ja kansat, ja jaoit heille osat eri paikoissa: ja he omistivat Sihonin maan, sekä Hesbonin kuninkaan maan, ettā Ogin, Basanin kuninkaan maan.

4 Moos. 21:21,24,33s.
23. Ja heidän lapsensa teit sinä monilukuisiksi kuin tähdet taivaalla, ja
veit heidät siihen maahan, josta sinä heidän isillensä sanonut olit, että heidän piti sinne menemän sitä
omistamaan.

1 Moos. 15:5. 22:17.

24. Ja lapset menivāt ja valloittivat maan; ja sinā nöyryytit Kananealniset, maan asujamet, heidān edessānsā, ja annoit ne heidān kāsiinsā, niin myös heidān kuninkaansa ja maan kansat, ettā tekisivät heille oman tahtonsa mukaan. / Jos. 10:18.

25. Ja he voittivat vahvat kaupungitjalihavan maan, ja omistival huoneita täynnä kaikkinaista viljaa, vuojonkivisiä kaivoja, viinimäkiä ja öljymäkiä ja paljon hedelmällisiä puita. Ja he sõivät ja ravittiin, ja lihoivat, ja elivät herkullisesti sinun suuresta hyvyydestäsi. 5 Moos. 6:108. 26. Mutta hetulivat tottelemattomik-

26. Mutta hetulivat tottelemattomiksi ja vastahakoisiksi sinun vastaan, ja heittivät sinun lakisi selkänsätaa; ja he tappoivat sinun profettasi, joika heitä vastaan todistivat, että he kääntyisivät; ja he suuresti häpäisivät sinua. 5 Moos. 32:15 s.

27. Silloin sinä annoit heidät vihollistensa käsiin, jotka heitä ahdistivat, la he huusivat sinua ahdistuksensa aikana, ja sinä kuulit taivaasta heitä, ja suuren laupeutesi tähden annoit sinä heille pelastajat, jotka heitä auttoivat vihollistensa käsistä.

Tuom. 3:9,15. Ps. 106: 10s.] tonsa mukaan, ja 28. Mutta lepoon tultuansa rupesi- l suuressa tuskassa,

vat he laas pahaa tekemään sinun edessäs. Silloin sinä jätit heidät taas vihollistensa käsiin, jotka heitä hallitsivat. Niin he taas huusivat sinun puoleesi, ja sinä kuulit heitä laivaasta ja pelastit heidät monta kertaa, sinun suuren laupeulesi tähden.

29. Ja sinā varoitit heitā ja tahdoit kāāntymāān sinun lakisi tykō; mutta he olivat ylpeāt eivātkā totelleet kāskyjāsi, ja he syntiā tekivāt sinun sāātyjāsi vastaan, joitten kautta ihminen elāā, jos hām niitā tekee; ja he kāānsivāt hartionsa ja kovensivat niskansa, eivātkā totelleet. SMoos. 18:5. Hes. 20:11. Sak. 7:11. Room. 10:5. Gal. 3:12.

Hes. 20:11. Sak. 7:11. Room. 10:5. Gal. 3:12. 30. Ja sinā kārsit heitā monta ajastaikaa. varoitit heitā sinun hengellāsi profettaisi kautta, mutta he eivāt ottaneet sitā korviinsa. Silloin sinā annoit heidāt maan kansain kāsiin. 2 Kun. 17:13s. 2 Aik. 36:15 s.

31. Mutta suuren laupeutesi tähden et sinä heitä peräti hävittänyt etkä hyljännyt; sillä sinä olet armollinen ja laupeas Jumala. Jer. 30:11. 40:28. 32. Nyt, meidän Jumalamme! sinä suuri Jumala, väkevä ja peljättävä, joka pidat liiton ja laupeuden. ala vähäksy kaikkia niitä vaivoja, jotka ovat tulleet meille ja meidän kuninkaillemme, päämiehillemme, papeillemme, profetaillemme, isillemme ja kaikelle sinun kansullesi, Assurin kuninkaan ajasta hamaan tähän päivään asti! 5 Moos. 32:1. 33. Sinä olet vanhurskas kaikessa. mitä meitä kohdannut on; sillä sinä

olet oikein tehnyt, mutta me olemme olleet jumalattomat! Dan. 9:7,14.
34. Meidän kuninkuamme. päämiehemme, pappimme ja isämme eivät ole tehneet sinun lakisi mukaan, eivätkä lukua pitäneet sinun käskyistäsi ja todistuksistasi, joita annoit heille ilmoittaa. Dan. 9:6,8.

35. He eivät ole palvelleet sinua heidän valtakunnassansa ja sinun suuressa hyvyydessäsi, jonka sinä annoit heille, ja siinä avarassa ja lihavassa maassa, jonka annoit heidän haltuunsa, eivätkä palannet pahoista töistänsä.

36. Katso, me olemme orjina tānāpānā; ja siinā muassa, jonka annoit meidān isillemme, ettā he nauttisivat sen hedelmiā ja hyvyyttā, katso, siinā me olemme orjina!

37. Ja se enentää tulot kuninkaille, jotka olet pannut päällemme meidän synteimme tähden; ja he hallitsevat ruumiimme ja karjamme oman tahtonsa mukaan, ja me olemme juuri suuressa tuskassa.

38. Mutta tähän kaikkeen nähden | teimme nyt vahvan liiton, ja kirjoitimme sen, ja annoimme päämies-, temme, Leviläistemme ja pappeimme sen sinetillänsä vahvistaa.

10 Luku.

Liitto uudistetaan. Liiton velvoitukset. Ja ne, jotka heidān sinettinsā pai-noivat, olivat Nehemia, Tirsata, Hakalian poika, ja Sidekija, Neb. 82.

Seraia, Asaria, Jeremia,

3. Pashur, Amaria, Malkija, 4. Hattus, Sebania, Malluk,

5. Harim, Meremot, Obadia, Daniel, Ginntun, Baruk,

7. Mesullam, Abija, Mijamin, 8. Maasia, Bilgai ja Semaja; nāmā olivat papit.

9. Mutta Leviläiset olivat: Jesua. Asanian poika, Binnui, Henadadin

lapsista, Kadmiel.

10. ja heidän veljensä: Sebania, Ho-

dija, Kelita, Pelaja, Hanan, 11. Mika, Rehob, Hasabia,

12. Sakkur, Serebia, Sebania, 13. Hodija, Bani ja Beninu.

 Kansan päämiehet olivat: Paros, Pahat-Moab, Elam, Sattu, Bani,

15. Bunni, Asgad, Bebai,

16. Adonija, Bigvai, Adin,

17. Ater, Hiskija, Assur, 18. Hodija, Hasum, Betsai,

19. Harif, Anatot, Neubai, 20. Magpias, Mesullam, Hesir,

21. Mesesabel, Sadok, Jaddua,

22. Pelatia, Hanan, Anaja, 23. Hosea, Anania, Hassub,

24. Halohes, Pilha, Sobek, 25. Rehum, Hasabna, Maeseja,

26. Ahija, Hanan, Anan,

27. Malluk, Harim, ja Baena. 28. Ja muu kansa, papit, Leviläiset, ovenvartijat, veisaajat, Netinimit ja

kaikki, jotka vaimoinensa, poikinensajatyttärinensä olivat eronneet pois maakuntain kansoista Jumalan lain puoleen, kaikki, jotka sen ymmärtaa taisivat,

29. yhdistyivät veljihinsä, voimallisiin heidän joukossansa, tulivat valalle ja vannoivat vaeltavansa Jumalan laissa, joka heille oli annettu Mooseksen, Jumalan palvelijan kautta, pitävänsä ja tekevänsä kaikki Herran, meidan Jumalamme, käskyt,

tuomiot ja säännöt,

30. ja ettemme anna maan kansoille meidän tyttäriämme, emmekä ota meidan pojillemme heidan tyttärian-2 Moos. 84:16. 5 Moos. 7:3 s.

31. ja että, jos maan kansa tuo sabbattina kauppatavaraa ja kaikkinaista vuoden tuloa myötäväksi, emme i

ota heiltä sabbattina ja pyhä päivänä, ja että me seitsemännen vuoden annamme olla vapaana kaikkinaisista rasituksista. 2 Moos. 20:10. 23:10 s.

8 Moos, 23:3, 25:3 s, 5 Moos, 5:12 s, 15:1 s,

Neh. 13:19 s. Ja me sitouduimme itse siihen sääntöön, että annamme kolmannen osan sikliä vuosittain meidän Juma-

lamme huoneen palvelukseen: näkyleiviksi, alinomaiseksi ruoka-uhriksi, alinomaiseksi poltto-uhriksi, sabbattina, uusilla kuilla ja juhlapäivinä ja kiitos-uhriksi, ja syntiuhriksi, jolla Israel sovitetaan, ja kaikkinaiseksi tarpeeksi meidän Ju-

malamme huoneessa. 2 Moos, 25:30. 3 Moos. 24:6 s. 4 Moos. 28:3 s.

34. Ja me, papit, Leviläiset ja kansa, heitimme arpaa halko-uhrista, jota joka vuosi pili tuotaman meidän Jumalamme huoneesen, isäimme huonekuntain mukaan, määrätyillä a-joilla poltettaviksi Herran, meidän Jumalamme, alttarilla, niinkuin laissa kirioitettu on. 8 Moos. 6:12. Neh. 13:31.

35.Ja me sitouduimme tuomaan Herran huoneesen peltomme esikoisia ja kaikkinaisten puiden ensimmäi-

siä hedelmiä, 2 Moos. 23·19. 5 Moos. 18:4. 36. ja esikoiset pojistamme ja eläimistamme, niinkuin laissa kirjoitettu on; ja esikoiset härjistämme ia lampaistamme, viemme me meidän Jumalamme huoneesen papeille, jotka palvelevat Jumalamme huoneessa. 2 Moos, 13:2,12 s. 3 Moos. 27:26 s.

37. Ja taikinamme esikoiset, ja ylönnys-uhrimme, ja kaikkinaisia puun hedelmiä, viiniä ja öljyä, me tahdomme viedā papeille, meidān Jumalamme huoneen kammioihin, ja Leviläisille kymmenekset maastamme, että Leviläiset kaikissa kaupungeissa saavat kymmenekset meidan työstam-

me. 3 Moos. 23:17. · 4 Moos. 15:19 s. 18:12, 21, 26. 5 Moos. 14:22 s.

38. Ja papin, Aaronin pojan, pitää myös saaman Leviläisten kanssa heidän kymmeneksistänsä, ja Leviläiset viekööt heidän kymmeneksistänsä kymmenennen osan meidan Jumalamme huoneesen, varastohuoneen kammioihin. 4 Moos. 18:26 s.

 Sillä Israelin lasten ja Levin lasten tulee viedă jyväin, viinin ja öljyn ylönnys kammioihin; siellä ovat pyhät astiat, ja papit, jotka palvelevat, ja ovenvartijat, ja veisaajat. Me emme siis tahdo luopua meidän Juma-

lamme huoneesta.

11 Luku.

Arpaa heitetään, kutka piti Jerusalemissa asuman, ja kutka muissa kaupungeissa.

Ja kansan päämiehet asuivat Jerusalemissa, mutta muu kansa heitti arpaa, saattaaksensa yhden kymmenestä asumaan Jerusalemissa, pyhässä kaupungissa, mutta yhdeksän osaa toisissa kaupungelssa.

2. Ja kansa siunasi kaikkia niitä miehiä, jotka vapaachtoisesti kävivät a-

sumaan Jerusalemissa.

3. Nämä ovat maakunnan päämiehet, jotkaasuivatJerusalemissa; mutta Juudan kaupungeissa asui itsekukinperintö-osassaan, kaupungeissansa. Israel, papit, Leviläiset. Netinimit ja Salomon palvelijain lapset.

4. Ja Jerusalemissa asuivat muutamat Juudan ja Benjaminin lapsista. Juudan lapsista: Ataja, Ussian poika, Sakarian pojan, Amarian pojan, Sefetian pojan, Mahalaleelin pojan,

Peretsen lapsista;

 ja Maeseja, Barukin poika, Kolhosen pojan, Hasajan pojan, Adajan pojan, Jojaribin pojan, Sakarian pojan, Silonin pojan.

6. Kaikkia Peretsen lapsia, jotka asuivat Jerusalemissa, oli neljä sataa ja kahdeksanseitsemättäkymmentä

vahvaa miestä.

7. Nämä olivat Benjaminin lapset: Sallu, Mesullamin poika, Joedin pojan, Pedajan pojan, Kolajan pojan, Muasejan pojan, Itielin pojan, Jesajan pojan;

8. ja hänen jälkeensä Gabbai, Sallai, yhdeksän sataa ja kahdeksankol-

mattakymmentä.

 Ja Joel, Sikrin poika, oli heidin esimiehensä ja Juuda, Senuan poika, oli toisena kaupungin päällikkönä.
 Papeista: Jedaja, Jojaribin poika, Jakin,

11. Seraja, Hilkijan poika, Mesullamin pojan, Sadokin pojan, Merajotin pojan, Ahitobin pojan, Jumalan

huoneen päämies,

12. ja heidän veljiänsä, jotka huoneessa työtä tekivät: kahdeksan sataa ja kaksikolmattakymmentä; ja Adaja, Jerohamin poika, Pelalian pojan, Amsin pojan, Sakarian pojan, Pashurin pojan, Malkijan pojan, 13. ja hänen veljensä, isäin päämie-

13. ja hänen veljensä, isäin päämiehet: kaksi sataa ja kaksiviidettäkymmentä: ja Amassai, Asareelin poika, Ahasain pojan, Immerin pojan,

14. ja heidän veljensä, väkevät miehet: sata ja kahdeksankolmattakymmentä; ja Sabdiel, Gedolimin poika, oli heidän esimiehensä. 15. Levilāisistā: Semaja, Hassubin poika, Asrikamin pojan, Hajabian pojan, Bunnin pojan;

16. ja Sabtai ja Josabad, Leviläisten päämiehistä, Jumalan huoneen

ulkotvössä.

17. Mattania, Mikan poika, Sabdin pojan, Asafin pojan, joka oli ylimmäinen kiitosta alkamaan rukouksessa, ja Bakbukia, toinen veljeinsä keskellä, ja Abda, Sammuan poika, Galalin pojan, Jeditunin pojan.

18. Leviläisiä oli kaikkiansa pyhässä kaupungissa kaksi sataa ja nel-

jäyhdeksättäkymmentä.

19 Ja ovenvartijat: Akkub, Talmon ja heidän veljensä, jolka porteissa vartijoitsivat, sata ja kaksi kahdeksattakymmentä.

20. Mutta muut Israelista, papit ja Leviläiset, olivat kaikissa Juudan kaupungeissa, jokainen omassa pe-

rintö-osassaan.

21. Ja Netinimit asuivat Ofelissa; ja Siha ja Gispa olivat Netinimein pääl-

liköt.

22. Mutta Leviläisten esimies Jerusalemissa oli Ussi, Banin poika, Hasabian pojan, Mattanian pojan, Mikan pojan, Assafin pojista, veisaajista, Jumalan huoneen työssä.

23. Sillä se oli kuninkaan käsky heille, että veisaajille oli määrätty tulo

vahvistettu kullekin päivälle."

 Ja Petahja, Mesesabeelin poika, Serahin lapsista, Juudan pojan, oli kuninkaan käskyläinen kaikissakansan asioissa.

25. Ja Juudan lapset, jotka olivat maan kylissä, asuivat Kirjat-Arbassa ja sen kylissä, ja Dibonissa ja sen kylissä, ja Kabseelissa ja sen kylissä,

26. ja Jesuassa, Moladassa, Betpaletissa,

27. ja Hasar-Sualissa, Beer-Sebassa ja sen kylissä,

~28. ja Siklagissa ja Mekonassa ja sen kylissä.

29. ja En-Rimmonissa, Sorgassa, Jaremutissa,

30. Sanoahissa, Adullamissa ja sen kylissä, Lakiksessa ja sen kedolla, Asekassa ja sen kylissä. Ja he oleskelivat hamasta Beer-Sebasta niin Hinnomin laaksoon asti.

31. Mutta Benjaminin lapset Gabaasta aşuiyat Mikmassa, Ajassa ja Bete-

lissä ja niiden kylissä,

32. Anatotissa, Nobissa, Ananiassa, 33. Hatsorissa, Ramassa, Gittaimissa, 34. Hadidissa, Seboimissa, Neballatissa,

35. Lodissa ja Onossa, seppäin laaksossa. 1 Aik. 4:14.

36. Ja muutamat Leviläisten osakunnat tulivat Juudasta Benjaminiin.

12 Luku.

Luctellaan papit, jotka Serubbabelin kaussa palasivat Jerusalemiin. Jerusalemin muurien vihkimys.

Nāmā ovat papit ja Levilāiset, jotka menivät vlös Serubbabelin. Sealtielin pojan, ja Jesuan kanssa: Saraja, Jeremia, Esra, Esr. 2:1s.,36s. Neh. 10:2s.

2. Amaria, Malluk, Hattus,

3. Sekania, Nehum, Meremot, 4. Iddo, Ginetoi, Abija,

4. Iddo, Giletoi, Abija, 5. Mijamin, Madia, Bilga, 6. Semaja, Jojurib, Jedaja, 7. Sallu, Amok, Hilkija ja Jedaja, Nāmā olivat pappein ja heidān vel-jiensā pāāmiehet Jesuan aikana.

8. Ja Leviläiset: Jesua, Binnui, Kadmiel, Serebia, Juuda ja Mattania, kiitosvirtten johdattaja, hän ja hänen veljensä; Neh. 10:9 s.

9. Bakbukia ja Unni veljinensä olivat palveluksessaan heidan kohdallansa. Neh. 11:17.

10. Jesua siitti Jojakimin, Jojakim siitti Eljasibin, Eljasib siitti Jojadan, 11. Jojada siitti Jonatanin, Jonatan

siitti Jadduan.

12. Ja Jojakimin aikana olivat nämä ylimmäiset isät pappien seassa: Serajasta Meraja, Jeremiasta Hanania, 13. Esrasta oli Mesullam, Amariasta Johanan.

14. Mallukista Jonatan, Sebaniasta Josef.

15. Harimista Adna, Merajotista Helkai,

16. Iddosta Sakaria, Ginnetonista Me-

sullam, 17. Abijasta Sikri, Minjaminista ja Moadiasta Piltai,

18. Bilgasta Sammua, Semajasta Jo-

natan.

19. Jojaribista Matnai, Jedajasta Ussi, 20. Sallaista Kallai, Amakista Eber, 21. Hilkijasta Hasabia, Jedajasta Ne-

taneel. 22. Eliasibin, Jojadan, Johananin ja Jadduan aikana kirjoitettiin Leviläisten isain päämiehet, sekä papit, Dariuksen, Persialaisen, hallitessa.

23. Levin lapset, ylimmäiset isät, o-vat kirjoitetut Aikakirjaan, Johana-

nin, Eljasibin pojan, aikaan asti. 24. Ja Leviläisten päämiehet olivat Hasabia, Serebia ja Jesua, Kadmielin Poika, ja heidän veljensä, heitä vasiapäätä, ylistämässä ja kiittämässä, niinkuin David, Jumalan mies, oli kaskenyt, osasto osaston kohdalla. 25. Maitania, Bakbukia, Obadia, Mevenvartijat, vartioimassa porttien varastohuoneita.

Nāmā olivat Jojakimin, Jesuan pojan, Josadakin pojan, aikana, ja Nehemian, maaherran, ja Esran, papin, kirjanoppineen, aikana.

27. Ja Jerusalemin muurin vihkimiseen etsittiin Leviläisiä kaikista heidan paikoistansa, tuotaviksi Jerusalemiin pitämään vihkimistä ilolla, kiitoksella, virsillä, symbaleilla, psalmeilla ja harpuilla.

28. Ja veisaajain lapset tulivat kokoon Jerusalemin ympäristöltä ja Ne-

tofatin kylistä,

29. ja Gilgalin huoneesta, ja Gibean ja Asmavetin pelioilta; sillä veisaajat olivat rakentaneet itsellensä talo-

ja Jerusalemin ympärillä.

30. Ja papit ja Leviläiset puhdistivat itsensä; he puhdistivat myös kan-

san ja portit ja muurit. 31. Ja minäannoin Juudan päämiesten mennä ylös muurille; ja minä asetin kaksi suurta ylistys-kuoroa ja juhlakulkua muurin päälle. Toinen läksi oikealle puolelle Sontaporttiin pāin.

32. Ja heidän perässänsä kävi-Hosaja ja toinen puoli Juudan päämiehiä.`

33. Ja Asaria, Esra, Mesullam, 34. Juuda, Benjamin, Semaja ja Je-

remia, 35. ja pappein lapsia, vaskitorvilla: Sakaria, Jonatanin poika, Semajan pojan, Matanian pojan, Mikajan po-jan, Sakkurin pojan, Asafin pojan, 36. ja hänen veljensä Semaja, Asa-mal Milala Cillal Maria

reel, Milalai, Gilalai, Maai, Netaneel, Juuda, Hanani, Davidin, Jumalan miehen, kanteleilla, ja Esra, kirjanoppinut, heidän edellänsä.

37. Ja he menivät Lähdeportille, ja nousivat siitä kohdastansa, Davidin kaupungin astuimia myöten, ylöskäytävän kautta muurille, ja sitten Davidin huoneen ohitse Vesiporttiin

asti itäänpäin. 38. Ja toinen ylistyskuoro kävi vastaan, ja minä, ja toinen puoli kansaa

sen perässä, pitkin muuria, Pätsitornin ohi Leveään muuriin saakka, 39. ja sitten Efraimin portin, Vanhan portin ja Kalaportin ja Hananeelin tornin ja Mean tornin ohitse Lammasporttiin asti; ja he seisahtuivat

Vankiportin kohdalla. 40. Ja ne kaksi ylistyskuoroa asettuivat Jumalan huoneesen, ja minä ja toinen puoli ylimmäisiä minun kans-

sani,

41. ja papit Eliakim, Maeseia. Minjamin, Mikaja, Eljoenai, Sakaria, Hasullam, Talmon ja Akkub olivat o- nania, vaskitorvilla,

42. ja Maeseja, Semaja. Eleasar, Ussi, Johanan, Malkija, Elam ja Aser. Ja veisaa, at veisasival kuuluvasti, ja Jisrahia oli esimiehenä.

43. Ja he uhrasivatsinä päivänä suuret uhrit, ja olivatiloiset; sillä Jumala oli antanutheillesuurenilon; myös vaimot ja lapsetkin iloitsivat. Ja Jerusalemin ilo kuului kauas.

44. Siihen aikaan asetettiin päämiehet varastokammioille, joissa ylennykset, ensimmäiset hedelmät ja kymmenekset olivat, joita heidän piti kokooman kaupunkien pelloista, paeille ja Leviläisille jaettaviksi lain mukaan; sillä Juudalaisilla oli ilo papeista ja Leviläisistä, jotka palvelivat 6 Moog 26:12 Neh. 10:39.

45. Ja he pitivät vaarin Jumalan palveluksesta ja puhdistuksen palveluksesta, niin myös veisaajista ja ovenvartijoista, Davidin ja Salomon, hänen poikansa, käskyn mukaan;

46. sillä muinoin, Davidin ja Asafinaikana, oli asetettu päämiehiä veisaajille, ja ylistysvirsiä ja kiitoksia

Jumalalle.

47. Ja koko Israel antoi Serubbabelin ja Nehemian aikana veisaajille ja ovenvartijoille osan, mitä heille oli jokapäivä tuleva; mutta sen pyhitetyn antoivat he Leviläisille, ja Leviläiset antoivat Aaronin lapsille.

13 Luku.

Mooseksen laki luctaan. Nehemia palaa toisen kerran Jerusalemiin, pühdistaa tempelin kammiot ja poistaa väärinkäytökse. SiihenaikaanluettiinMooseksenkirjaa kansan kuullen, ja siinä havaittiin kirjoitetuksi, ettei kukaan Ammonilainen tahi Moabilainen saa

Ammonilainen tahi Moabilainen saa ikänänsä tulla Jumalan seurakuntaan, 5 Moos. 23:3 s.

2.koska heeivättulleetIsraelin lapsia vastaan leivällä ja vedellä, vaan palkkasivat Bileamin heitä vastaan, kiroamaan heitä; mutta meidän Jumalamme käänsi kirouksen siunaukseksi. 3. Kun he sen lain kuulivat, eroit-

tivat he kaiken muukalaisen kansan Israelista, 4. Mutta sitä ennen oli pappi Elia-

sib, Tobijan sukulainen, pantu mei-

dän Jumalamme huoneen kammioitten yli. Neb. 2:10. 4:3. 6:1. 5. Ja hän oli antanut hänelle suuren kammion, johonka he ennen olivat panneet ruoka-uhria, pyhää sa-

vua astioita ja kymmenekset jyvistä, viinistä ja öljystä, joita oli käsketty antamaan Leviläisille, veisaajille ja ovenvartijoille, sekä pappein ylönnykset, Nch. 10:39, 12:44. 6. Mutta minā en ollut silloin Jerusalemissa, kun he kaikkia nāitā tektvāt; sillā Artahsastan, Babelin kuninkaan, toisena vuonna neljāttākymmentā tulin minā kuninkaan tykō. Ja jonkun ujan kuluttua sain kuninkaalta luvan.

 ja tulin Jerusalemiin, ja ymmärsin sen pahuuden, minkä Eliasib oli tehnyt Tobijan tähden, kun hän oli tehnyt hänelle kammion Jumalan

huoneen kartanotta.

8. Ja minä paheksuin sitä kovin, ja heitin kaikki Tobijan huoneen kalut

kammiosta ulos.

9. Ja minä käskin puhdistaa kammiot, ja panin niihin jälleen Jumalan huoneen astiat, ruoka-uhrit ja pyhän savun.

10. Ja minä huomasin, ettei Leviläisille ollut annettu heidän osaansa; sentähden olivat Leviläiset ja veisaajat paenneet tekemään työtä, kukin pellollensa. 2 Aik. 3:148.

11. Tästä minä nuhtelin esimiehiä ja sanoin: "miksion Jumalan huone hyljätty?" Multa minä kokosin heidät ja asetin paikoillensa.

12. Niin koko Juuda toi kymmenekset jyvistä, viinistä ja öljystä varasto-

kammioihin.

13. Ja minā panin sen tavaran haltijaksi papin Selemian ja Sadokin, kirjanoppineen, ja Levilāisistā Padajan, ja heidān kātensā alle Hananin, Sakkurin pojan, Mattanian pojan; sillā he pidettiin uskollisina, ja heidān tuli nyt jakau veljillensā.

14. Minun Jumalani, muista minua sen tähden, äläkä pyyhi laupeuttani pois, minkä olen tehnyt Jumalani huoneelle ja sen palvelukselle!

Neh. 5:19,
15. Siihen aikaan näin minä Juudassa tallattavan viinikuurnia sabbattina ja kannettavanviljalyhteitä, ja kuljetettavan aaseilla viiniä, viinimarjoja, fiikunoita, ja kaikkinaisia kuormia, ja tuotavan Jerusalemiin sabbatin päivänä ja minä varoitin heiä sinä päivänä kun he möivät ruokatarpeita.

Neh. 10:31.

16. Siellä asui myös Tyrolaisia, jotka toivat kaloja ja kaikkinaista kauppatavaraa ja mõivät Juudan lapsille

Jerusalemissa sabbattina.

17. Niin minä nuhtelin Juudan päämiehiä ja sanoin heille: "mitä pahua te teettekään, ja rikolte subbatin päivän?"

ıa oli küsketty | 18. Eikö teidän isänne nlin tehneel? veisaajille ja | niin että meidän Jumalamme tuolti pappein ylön- | kaiken tämän onnettomuuden mei-Nch. 10:3), 12:44. | dän päällemme ja tämän kaupungin päälle? Ja te saatatte nyt vihan vie- l la suuremmaksi Israelin päälle, kun

te rikotte sabbatin?!"

19. Ja kun ilta-hämärä peitti Jerusalemin portit sabbatin edellä, käskin mină ne sulkea, ja kielsin avaamasta ennenkuin sabbatin jälkeen. Ja mină asetin muutamia palvelijoitani portteihin, ettei yhtään kuormaa tuotaisi sisälle sabbatin päivänä

20. Niin kauppamiehei ja kaikkinaisten tavarain myöjät olivat yöllä ulkona Jerusalemista, sekä kerran että

21. Niin minä todistin ja sanoin heille: "miksi te vietätte yõtä ulkopuolella muuria? Jos te vielä kerran sen teette, niin minä lasken käteni teidän päällenne." Ja siitä ajasta asti he ei-

vät sabbattina tulleet.

22. Ja minā kāskin Levilāiset puhdistaa itseänsä ja tulla ottamaan porteista vaarin, ja pyhittämään sabba-tin päivää. Minun Jumalani, muista minua senkin tähden, ja säästä minua suuren laupeutesi tähden!

Siihen aikaan näin minä myös Juudalaisia, jotka olivat ottaneet As-

dodilaisia ja Moabilaisia vaimoja. 24. Jaheidan lapsensa puhuivat puolittainAsdodin kielellä, eikä taitaneet puhuaJuudan kieltä, vaan puhuivat toisen tahi toisen kansan kielellä.

25. Ja minā nuhtelin heitā ja kirosin heitä, ja lõin muutamia miehiä, ja tartuin heidän hiuksiinsa. Ja mi-

nä vannotin heitä Jumalan kautta: ette saa untua tyttäriänne heidän pojillensa, eikä ottaa heidän tyttäriänsä teidän pojillenne eikä itsellenne!

5 Moos. 7:8. Esr. 9:2.

Eikö Salomo, Israelin kuningas. sen kautta syntiä tehnyt? Eikä kuitenkaan ollut yhtään kuningasta hänen vertaistansa monien pakanain joukossa; ja hän oli rakas Jumalallensa, ja Jumala pani hänet koko Israelin kuninkaaksi! Hänetkin saattoivat muukalaiset vaimot syntiä tekemään! 28am. 12:24. 1 Kun. 3:13. 11:1 s.

27. Ettekö te sitä ole kuulleet, koska te kaikkea tätä suurta pahuutta teette, että rikotte meidän Jumalaamme vastaan ja otatte muukalaisia vaimoja?''

28. Ja yksi Jojadan lapsista, Eliasibin, ylimmäisen papin, poika, oli Sanballatin, Horonilaisen, vävy; minā ajoin hānet pois tyköāni.

29. Muista heitä, minun Jumalani, jotka saastuttavat pappeuden, ja pap-pein ja Leviläisten liiton! 30. Niin minä puhdistin heidät kai-

kista muukalaisista.ja vahvistin pappien ja Leviläisten lehtävät, kullekin hänen palvelus-virkansa,

 sekä uhrihalkojen suhteen määrātyillā ajoilla, ja ensimmāisten he-delmien suhteen. Minun Jumalani, muista minua hyvyydellä!

Neb. 5:19. 10:34 s.

ESTERIN KIRJA.

I Luku.

Ahasveruksen pidot. Kuningas hylkää puolisonsa Vastin.

Siihen aikaan, kun Ahasverus hal-litsiIndiastaEtiopiaanasti,sataa ja seitsemän kolmattakymmentä maakuntaa,

2 ja kun hän istui valtakuntansa istuimella, Susanin linnassa,

3. kolmantena hallituksensa vuonna. teki hän pidot kaikille päämiehillensäjapalvelijoillensa, Persianja Median sodanpäämiehille, ja maakuntain hallitsijoille hänen edessänsä,

4.näyttäin heille valtakuntansa kunnian rikkaudet ja herrautensa kalliin prameuden, monta päivää, sata ja kahdeksankymmentä päivää.

 Ja kun ne päivät olivat täytetyt, leki kuningas kaikelle kansalle, joka | vimestarien huoneessansa te Susanin linnassa oli, sekä suurilleet- | jokaisen mielen nouteeksi.

tā pienlile, pidot seitsemāksi pāivāksi, kuninkaallisen huoneen puutar-

han pihalla.

6. Siellä riippui valkeita, viherjäisiä ja sinisiä seinäkankaita, sidotut kalliilla liinaisilla ja purpuraisilla siteillä hopearenkaisin, marmorikivisten patsasten päällä; vuoteet kullasta ja hopeasta seisoivat permannolla, joka oli laskettu viherjäisistä, valkeista, keltaisista ja mustista marmorikivistä.

Ja juomaa kannettiin kultaisissa astioissa, ja aina toisissa ja toisissa astioissa ; ja kuninkaallista viiniä oli yltäkyllä kuninkaan varullisuuden

mukaan.

Jajuominen tapahtui käskyn mukaan ilman mitään vaatimusta; sillä kuningas oli käskenyt kaikkein hovimestarien huoneessansa tekemään

9. Ja kuningatar Vasti teki myös pi- [dot naisille kuningas Ahasveruksen kuninkaallisessa huoneessa.

Ja seitsemäntenä päivänä, kun kuningas oli iloinen viinistä, käski hān Mehumanin, Bistan, Harbonan, Bigtan, Abagtan, Setarin ja Karkaan, ne seitsemän kamaripalvelijaa, jotka palvelivat kuningas Ahasverusta,

11. tuoda kuningatar Vastin kuninkaan eteen hänen kuninkaallisessa kruunussansa,näyttääksensä kansalle ja päämiehille hänen kauneuttan-

sa, sillä hän oli kaunis.
12. Mutta kuningatar Vasti ei tahtonut tulla kuninkaan käskystä, jonka hän oli antanut kamaripalvelijain kautta. Tästä kuningas vihastui kovin, ja vihan tuli syttyi hänessä. 13. Kuningas sanoi viisaille, jotka

ymmärsivät ajan merkit, — sillä kuninkaan asia piti ratkaistaman kaikkien lain ja oikeuden ymmärtäväis-

ten edessä;

14. ja lähinnä häntä olivat: Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ja Memukan, seitsemän Persian ja Median päämiestä, jotka näkivät kuninkaan kasvot ja istuivat ylimmäisinä valtakunnassa -

15. "Mitä kuningatar Vastille pitää tehtämän oikeuden mukaan, koska hän ei totellut kuningas Ahasveruksen sanaa, hänen kamaripalvelijain-

sa kautta?"

16. Tähän sanoi Memukan kuninkaan ja päämiesten edessä: "kuningatar Vasti ei ole ainoastansa tehnyt pahoin kuningasta vastaan, mutta myös kaikkia päämiehiä ja kaikkia kansoja vastaan, kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa.

17. Sillä tämä kuningattaren teko tulce kaikkien vaimojen tiedoksi, niin että hekin katsovat miehiänsä ylön silmäinsä edessä, ja sanovat: ,kuningas Ahasverus käski kuningatar Vastin tulla eteensä, mutta hän ei tullut.'

18. Näin Persian ja Median päämiesten vaimot sanovat tänäpänä kaikille kuninkaan päämiehille, koska he kuulevat tämän kuningattaren teon; ja siitä tulee kyllä ylönkatsetta ja

19. Jos siis kuningas hyväksi näkee. niin antakoon kuninkaallisen käskyn käydä ulos. — ja kirjoitettakoon se Persian ja Median lakiin, jota ei kenkään rikkoa tohdi -, ettei Vasti enää saa tulla kuningas Ahasveruksen eteen; ja antakoon kuningas hänen valtansa toiselle, joka on häntä parempi. Est. 8:8. Dan. 6:8, 15:17. 20. Ja kun tämä kuninkaan käsky, [

minkā hān nyt antaa, tulec tiedoksi ympäri koko hänen valtakuntaansa. · joka suuri on , niin jokainen vaimo on pitävämiehensäkunniassa.

suurimmista pienimpään asti.* 21. Tämä kelpasi kuninkaalle ja päämiehille; ja kuningas teki Memuka-

nin sanan mukaan,

22. Ja hän lähetti kirjeitä kaikkiin kuninkaan maakuntiin, jokaiseen maakuntaan heidän kirjoituksensa mukaan, ja kaikille kansoille heidän kielellänsä, että jokainen mies on vallitseva huoneessansa ja puhuva kansansa kielellä.

2 Luku.

Ester tulee kuningattareksi. Mordokai ilmoittaa salahiton kuningasta vastaan.

Näiden tapausten jälkeen, kun kuningas Ahasveruksen viha asettui, muisti hän, mitä Vasti oli tehnyt, ja mitä hänestä päätetty oli.

2. Niin sanoivat kuninkaan palvelijat, jotka häntä palvelivat: "etsittäköön kuninkaalle kauniita nuoria

neitseitä,

3. ja lähettäköön kuningas katsojat kaikkiin valtakuntansa maakuntiin. kokoomaan kaikkia kauniita nuoria neitseitä Susanin linnaan, vaimojen huoneesen, Hegen, kuninkaan kamaripalvelijan, vaimojen vartijan, hoitoon, ja annettakoon heille heidän kaunistus-voiteensa.

4. Ja se tyttö, joka kuninkaalle kelpaa, tulkoon kuningattareksi Vastin sijaan." Tämä kelpasi kuninkaalle;

ja hän teki niin.

5. Ja Susanin linnassa oli Juudalainen, jonka nimi oli Mordokai, Juirin poika, Simein pojan, Kisin pojan, Jeminiläinen, 6. joka oli otettu Jerusalemista sen vanki-joukon kanssa, joka vietiin Jekonian. Juudan kuninkaan kanssa, jonka Nebukadnesar, Babelin kunin-

gas, vei pois. 2 Kun. 24:14 s. 7. Ja Mordokai oli Hadassan, se on Esterin, setänsä tyttären, holhoja; silla ei hanella ollut isaa eika aitia. Ja tyttö oli kaunis vartaloltaan ja kaunis kasvoiltaan. Kun hänen isänsä ja äitinsä kuolivat, otti Mordokai hä-

net tyttäreksensä.

8. Kun kuninkaan sana ja käsky ilmoitettiin, ja monta tyttöä koottiin Susanin linnaan, Hegen hoidon alle, otettiin myös Ester kuninkaan huoneesen, Hegen hoitoon, joka oli vaimojen vartija.

9. Ja tyttö kelpasi hänelleja sai suosion hänen edessänsä. Ja hän kiiruhti antamaan hänelle kaunistus-voi-

teensa sekä osansa, ja seitsemän kaunista piikaa kuninkaan huoneesta; ja han sijoitti hänet piikoinensa parhaasen osaan vaimojen huoneessa. 10. Mutta Ester ei ilmoittanut hänelle kansaansa ja sukuansa; sillä Mordokai oli häntä kieltänyt ilmoit-

11. Ja Mordokai kävskenteli jokapäivä vaimojen-huoneen kartanon edusialla, saadaksensa tietää, kävikö Esterin hyvin ja mitä hänelle tapah-

tuisi.

Ja kun kunkin tytön vuoro tuli mennä kuningas Ahasveruksen tykö, sitten kuin hänelle oli kaksitoista kuukautta tehty vaimoille annetun määräyksen mukaan, – sillä heidän kaunistelemiseensa kului niin paljon aikaa. kuusi kuukautta myrha-mi-õljyllä, ja kuusi kuukautta bal-sami-voiteilla, ja muilla vaimojen kaunistuksilla,

13. niin tyttö meni kuninkaan tykö; ja mitä hän tahtoi, se hänelle annettiin hänen myötänsä vaimojen huoneesta kuninkaan huoneesen.

14. Illalla hän tuli, ja palasi huomeneltain toiseen vaimojen huoneesen, Saasgaksen, kuninkaan kamaripalvelijan, hoitoon, joka oli vaimojen vartija. Hän ei saanut palata kuninkaan tykö, muutoin kuin jos kuningas häntä tahtoi ja kutsutti nimel-

 Kun Esterin, Abihailin, Mordokain sedān tyttāren, — jonka hān oli ottanut tyttāreksensā —, aika joutui tulla kuninkaan tykō, ei hān mitāān muuta anonut, vaan mitä Hege, kuninkaan kamaripalvelija, vaimojen vartija, sanoi. Ja Ester sai armon kaikkien edessä, jotka hänet näkivät.

 Ja Ester otettiin kuningas Ahasveruksen tykö kuninkaalliseen huoneesen kymmenentenä kuukautena, joka on Tebet-kuu, hänen valtakuntansa seitsemäntenä vuonna.

17. Ja kuningas rakasti Esteriä enemmin kuin kaikkia muita vaimoja, ja han löysi armon ja laupeuden hänen edessänsä enemmän kuin kaikki muut neitset. Ja hän pani kuninkaallisen kruunun hänen päähänsä ja teki hänet kuningattareksi Vastin sijaan. 18. Ja kuningas teki kaikille pää-

miehillensä ja palvelijoillensa suuret pidot, ja ne pidot olivat Esterin tähden; ja hän antoi maakunnille veron helpoitusta, ja antoi lahjoja kuninkaallisesti.

19. Jakun neitset toisen kerran koottiin, istui Mordokai kuninkaan por-

20. Ja Ester ei ollut vielä ilmoittanut sukuansa cikā kansaansa, niinkuin Mordokai oli käskenyt, sillä Ester teki Mordokain sanan mukaan. niinkuin silloinkin, kun hän oli hänen kasvattinansa.

21. Samaan aikaan kuin Mordokai istui kuninkaan portissa, vihastuivat kaksi kuninkaan hovimiestä, Bigtan ja Teres, ovenvartijat ja aikoivat käyda kasiksi Ahasverukseen. Eat. 6:2.

22. Ja Mordokai sai sen tietää ja ilmoitti kuningatar Esterille; ja Ester sanoi Mordokain puolesta sen kuninkaalle.

23. Ja kun asiaa tutkisteltiin, löydettiin se todeksi; ja he hirtettiin mo-lemmat puuhun. Ja se kirjoitettiin aikakirjaan kuninkaan edessä. Est. 6:1.

3 Luku. Hamanin paha aikomus Juutalaisia vastaan.

Kun nämä olivat tapahtuneet, teki kuningas Ahasverus, Hamanin, Medatan pojan, Agagilaisen, suureksi, ja korotti hänet, ja pani hänen istuimensa ylemmäksi kaikkia päämiehiä jotka hänen tykönänsäolivat.

2. Ja kaikki kuninkaan palvelijat, jotka kuninkaan portissa olivat, notkistivat polviansa ja kumarsivat Hamania, sillä niin oli kuningas käs-kenyt. Mutta Mordokai ei notkistanut polviansa eikä kumartunut maahan.

Niin kuninkaan palvelijat, jotka kuninkaan portissa olivat, sanoivat Mordokaille: "miksi sinä rikot leu-ninkaan käskyn?"

4. Ja kun he jokapäivä sitä hänelle sanoivat, eikä hän totellut beitä, ilmoittivat he sen Hamanille, nähdäksensä, olisiko senkaltainen Mordokain sana pysyväinen; sillä hän oli sanonut itsensä Juudalaiseksi.

Ja kun Haman näki, ettei Mordokai notkistanut polviansa hänen edessänsä eikä kumartanut häntä.

tuli hän kiukkua täyteen.

Mutta hän luki vähäksi laskea kättänsä ainoastansa Mordokain päälle, sitten kuin he olivat hänelle ilmoittaneet Mordokain kansan; vaan Haman tahtoi hävittää Mordokain kansankin, kaikki Juudalaiset, jotka olivat koko kuningas Ahasveruksen valtakunnassa.

7. Ensimmäisellä kuulla, joka on Nisan-kuu, kuningas Ahasveruksen kahdentenatoista vuonna, heitettiin Purnimistä arpaa, Hamanin edessä, päivästä päivään, ja kuukaudesta kuukauteen, kahdenteentoista kuuhun asti, joka on Adar-kuu

d. Ja Haman sanoi kuningas Ahasverukselle: "eräs kansa on erillään ja hajoitettu kansain sekaan kaikissa sinun valtakuntasi maakunnissa, ja heidän lakinsa ovat toiset kuin kaikkien muiden kansain, ja he eivättee kuninkaan lakien mukaan; ei kuninkaan sovi antaa heidän niin olla.

 Jos kuningas hyväksi näkee, niin kirjoitettakoon, että ne hukutettaisiin; ja minä tahdon punnita kymmenen tuhatta tulenttia hopeaa virkamiesten käsiin, vietäväksi kunin-

kaan aarreaittaan."

10. Ja kuningas otti sormuksen sormestansa ja antoi sen Hamanille, Medatan, Agagilaisen, pojalle, Juudalaisten vihamiehelle. Est. 8:2.

11. Ja kuningas sanoi Hamanille: "se hopea olkoon annettu sinulle, niin myös kansa, tehdäksesi heille,

mitä tahdot."

12. Niin kuninkaan kirjoittajat kutsuttiin kuun kolmantena päivänä toistakymmentä, ja kirjoitettiin, niinkuin Haman käski, kuninkaan ylimmäisille ja maaherroile, kaikkiin maakuntiin, ja jokaisen kansan päämiehille kunkin maakunnan kirjoituksella ja kunkin kansan kielellä; kuningas Ahasveruksen nimeen oli se kirjoitettu ja kuninkaan sormuksella lukittu.

13. Ja kirjeet lähetettiin juoksijain kautta kaikkiin kuninkaan maakuntiin: että hukutettaisiin, tapettaisiin ja surmattaisiin kaikki Juudalaiset, nuoret ja vanhat, lapset ja vaimot, yhtenä päivänä, kahdentoista kuun, Adar-kuun, kolmantenatoista päivänä, ja että heidän tavaransa ryöstet-

täisiin.

14. Kirje kopioittiin, että käsky tulisi kaikkiin maakuntiin, julistettavaksi kaikille kansoille, että he oli-

sivat sinä päivänä valmiit.

15. Ja jouksijat läksivät kiireesti kuninkaan käskystä; ja käsky annettiin Susanin linnassa. Ja kuningas ja Haman istuivat ja joivat; mutta Susanin kaupunki oli hämmästyksissä. Est. 4.28.

4 Luku.

Mordokai ja Juudalaiset murehtivat. Asia ilmoitetaan kuningatar Esterille.

Kun Mordokai sai tietää kaikki, mitä tapahtunutoli, repäisi hän vaatteensa, ja puetti itsensä säkkiin ja tuhkaan, ja meni keskelle kaupunkia ja huusi suurella äänellä ja valittaen.

2. Ja hän tuli kuninkaan portin etteen; sillä ei yksikään säkkiin puetetensa saita saita kuninkaan tuli kunin

tuna saanut mennä kuninkaan por-

tista sisälle.

3. Ja kaikissa maakuunissa, joihin kuninkaansana ja käsky tuli, oli Juudalaisten kesken suuri parku, paasto, itku ja murhe, ja moni makasi säkissä ja tuhvassa.

4. Niin Esterin piiat ja hänen kamaripalvelijansa tulivat ja ilmoittivat sen hänelle. Ja kuningatar peljästyi kovin; ja hän lähetti vaatteet, ettäMordokai pukisi ne yllensä, ja käski hänen ottaa säkki yltänsä pois. Mutta

ei hän ottanut.

5. Niin Ester kutsui Hatakin, kuninkaan kamaripalvelijan, joka hänen edessänsä seisoi, ja käski hänen mennä Mordokain tykö tiedustamaan, mikäseoli ja minkätähden hän niinteki?

6. Ja Hatak meni Mordokain tykö avonaiselle paikalle kaupungissa ku-

ninkaan portin kohdalla.

7. Ja-Mordokai kertoi hänelle kaikki, mitä hänelle tapahtunut oli, ja mainitsi sen hopean määrän, jonka Haman oli luvannut punnita kuninkaan aarreaittaan Juudalaisten tähden, että he surmattajsiin. Est. 3.9.

8. Ja hän antoi hänelle kirjoituksen siitä käskystä, joka Susanissa oli annettu, heidän leloittamisestaan, että hän näyttäisi sen Esterille, ja antaisi hänelle tietää ja käskisi hänen mennä kuninkaan tykö rukoilemaan häntä hartaasti kansansa edestä. Est. 3:15.

9. Ja kun Hatak tuli ja ilmoitti Es-

terille Mordokain sanat

 puhui Ester Hatakille ja käski hänen sanoa Mordokaille:

11. "Kaikki kuninkaan palvelijat ja kuninkaan maakunfain kansa tietāvāt, ettā jos joku, mies tahi nainen, menee kutsumatta kuninkaan tykö sisā-kartanolle, niin jokaista kohtaa sama tuomio, ettā hānen pitāā kuoleman, paitsi jos kuningas ojentaa kultaisen valtikan hāntā kohti, ettā hān elāisi; mutta minā en ole kutsuttu kolmenakymmenenā pāivānā kuninkaan tykō."

12. Ja kun Esterin sanat sanottiin

Mordokaille,

13. käski hän sanoa Esterille jälleen: "älä luulekkaan, että vapahdat henkesi paremmin kuin kaikki muut Juudalaiset, vaikka kuninkaan huoneessa olet.

14. Sillä jos sinä tähän aikaan peräti vaikenet, niin Juudalaiset saavat avun ja pelastuksen muualta, ja sinä ja sinun isäsi huone hukutte. Ja kuku tietää, ehkä olet sinä tämän ajan tähden tullut kuninkaalliseen valtaan?"

15. Ester käski vastata Mordokaita:
16. "Mene ja kokoa kaikki Juuda-

laiset, jotka Susanissa ovat, ja paastotkaat minun tähteni, ettette syö ettekä juo kolmena päivänä yöllä eikä pāivāllā; minā paastoan myös piikoineni. Ja sitten minä menen kuninkaan tykö, vaikka se olisikin lakia vastaan; jos minä hukun, niin hukun!" 17. Mordokai meni ja teki kaikki niinkuin Ester oli käskenyt.

5 Luku.

Ester kutsuu kuninkaan ja Hamanin pitoihin.

Ja kolmantena päivänä pukeusi Ester kuninkaallisiin vaatteisin ja meni kuninkaan huoneen sisä-kartanoon, kuninkaan huoneen kohdalle. Ja kuningas istui kuninkaallisella istuimellansa kuninkaallisessa huoneessansa, huoneen oven kohdalla. 2. Ja kun kuningas nāki kuningatar Esterin seisovan kartanolla, sai hän armon hänen edessänsä; ja kuningas ojensi kultaisen valtikan, joka oli hänen kädessään, Esterin puoleen: niin Ester astui esiin ja rupesi valtikan päähän.

3. Ja kuningas sanoi hänelle: "kuningatar Ester! mikä sinun on? ja mita anot? Puoleen valtakuntaani asti

Mark. 6:22 s.

sinulle annetaan!"

4. Estersanoi: "jos kuninkaalle kel-paa, niin tulkoon kuningas ja Haman tänäpänä pitoihin, jotka olen valmistanut hänelle." Est. 7:1. 5.Silloin kuningas sanoi: "noutakaat kiireesti tänne Haman, että tekisimme, mitä Ester on sanonut!" Niin kuningas ja Haman tulivat pitoihin,

jotka Ester oli valmistanut. Ja kuningas, viiniä juodessansa, sanoi Esterille: "mitä pyydät, se sinulle annetaan; ja mitä anot, vaikka se olisi puoli valtakuntaa, se tapahtuu!"

7. Niin Ester vastasi ja sanoi: "minun rukoukseni ja anomiseni on:

 jos olen löytänyt armon kunin-kaan edessä, ja jos kuninkaalle kel-paa antaa minullerukouksenija tehda anomiseni, niin tulkoon kuningas ja Haman niihin pitoihin, jotka minā valmistan heille; ja huomenna minā teen niinkuin kuningas on sanonut."

9. Ja Haman meni ulos sinā pāivānā iloissansa ja rohkealla mielellä. Ja kun hän näki Mordokain kuninkaan portissa, ettei hän nousnut eikä paikaltansa liikahtanut hänen edessänsä, kiukustui hän kovin Mordokaita vastaan. Est. 3:2.

10. Mutta Haman pidätti itsensä. Tultuansa kotiin, lähetti hän ja antoi |

kutsua ystävänsä ja vaimonsa Screksen.

11. Ja Haman luetteli heille rikkautensa kunnian, ja lastensa paljouden, ja kaikki, kuinka kuningas oli hänen tehnyt niin suureksi ja kõrottanut hänet kuninkaan päämiesten ja palvelijain ylitse. Est. 3:1. 9:10.

12. Ja Haman sanoi vielä: "eipäkuningatar Ester antanut yhtäkään kutsua kuninkaan kanssa niihin pitoihin, jotka hän valmisti, paitsi minua ; ja minäolen huomiseksikin kutsuttu hänen tykönsä kuninkaan kanssa.

 Mutta tämä kaikki ei minua tvydytä niinkauan kuin näen sen Juudalaisen Mordokain istuvan kunin-

kaan portissa."
14. Niin hänen vaimonsa Seres ja kaikki hänen ystävänsä sanoivat hänelle: "valmistettakoon puu, viisikymmentä kyynärää korkia, ja sano huomenna kuninkaalle, että Mordokai siihen hirtettäisiin. Sitten saat iloisena mennä kuninkaan kanssa pitoihin!" Se oli Hamanille mieleen: ja hän valmistutti puun.

6 Luku.

Mordokai korotetaan. Hamanin suru.

Sinä yönä kuningas ei saanut unta ; ja hän käski tuoda aikakirjat, joihin oli kirjoitettu muistettavia tapauksia, ja ne luettiin kuninkaan edessä. Est. 2:23.

2. Niin havaittiin kirjoitettuna, kuinka Mordokai oli ilmoittanut, että kaksi kuninkaan hovimiestä, Bigtana ja Teres, ovenvartijat, olivat aikoneet käydä käsiksi kuningas Ahasverukseen. Est. 2:21 s.

3. Ja kuningas sanoi : "mitä kunniaa tahi hyvää on Mordokaille sentähden tehty?" Niin sanoivat nuorukaiset, jotka kuningasta palvelivat: "ei ole hänelle mitään tehty."

4.Ja kuningas sanoi: , kuka kartanol-la on ?" Ja Haman oli tullut ulko-kartanolle kuninkaan huoneen edessä. sanoaksensa kuninkaalle, ettäMordokai hirtettäisiin siihen puuhun, jonka hän oli häntä varten valmistanut.

Ja kuninkaan palvelijat sanoivat hänelle: "katso, Haman seisoo pihalla." Kuningas sanoi: "tulkoon si-

6. Ja kun Haman tuli, sanoi kuningas hänelle: "mitä sille miehelle pitää tehtämän, jota kuningas tahtoo kunnioittaa?" Ja Haman ajatteli sydāmmessānsā: "ketā kuningas paremmin tahtoo kunnioittaa kuin minua?"

7. Ja Haman sanoi kuninkaalle: "se

8. puetettakoon kuninkaallisiin vaatteisin, joita kuningas itse käyttää, ja tuotakoon se hevonen, jolla kuningas ratsastaa, ja kuninkaallinen kruunu pantakoon hänen päähänsä.

9. Ja vaatteet ja hevonenannettakoon kuninkaan ylimmäisen päämiehen käteen, että hän puettaisi sen miehen, iota kuningas tahtoo kunnioittaa, ja antaisi hänen ajaa hevosen seljässä kaupungin kaduilla, ja huutaa hänen edellänsä: ,niin sille miehelle tehdään, jota kuningas tahtoo kunnioit-

10. Kuningas sanoi Hamanille: "kiiruhda, ota vaatteet ja hevonen, niinkuin sinä olet sanonut, ja tee niinMordokaille, Juudalaiselle, joka istuu kuninkaan portissa; älä anna mitään puuttua kaikista, mitä puhunut olet!''

11. Niin Haman otti vaatteet ja hevosen ja puetti Mordokain, ja antoi hänen ratsastaa kaupungin kaduilla, ja huusi hänen edellänsä: "näin sille miehelle tehdään, jota kuningas tahtoo kunnioittaa!

12. Ja Mordokai palasi kuninkaan porttiin. Mutta Haman meni kiireesti kotiansa murehtien ja pää peitettynä.

Ja Haman kertoi vaimollensa Serekselle ja kaikille ystävillensä kaikki, mitä hänelle tapahtunut oli. Niin sanoivat hänen viisaansa ja hänen vaimonsa Seres hänelle: "jos Mordokai, jonka edessä sinä olei ruvennut lankeamaan, on Juudalaista syntyperää, niin et sinä voi mitään häntä vastaan, vaan sinun täytyy peräti hänen edessänsä langeta.

14. Kun he vielä parhaallansa hänen kanssansa puhuivat, tulivat kuninkaan kamaripalvelijat ja kiiruhtivat Hamania tulemaan pitoihin, iotka Ester oli valmistanut.

7 Luku.

Esterin pidot. Hamanin perikato.

NiintulikuningasjaHamanpitoihin kuningatar Esterin tykö. Est. 5:4s. 2. Ja kuningas sanoi taas toisena pāivānā Esterille, viiniā juodessansa: "mikā on pyyntösi, kuningatar Ester? se sinulle annetaan. Ja mika anomuksesi? vaikka se olisi puoli kuninkaan valtakuntaa, se tapahtuu!

3. Kuningatar Ester vastasi ja sanoi: "jos olen löytänytarmon sinun edessāsi, o kuningas, ja jos kuningas hyväksi näkee, niin lahjoittakoon minulle henkeni rukoukseni tähden, ja kansani minun anomiseni tähden! 4. Sillä me olemme myödyt, minä l

mies, jota kuningas tahtoo kunnioit- | ja kansani, lopetettaviksi, surmattaviksi ja hukutettaviksi. Ja jos olisimmemyödytorjiksi ja orjapiioiksi, niin minä olisin vaiti; ja vihamies ei kuitenkaan voi palkita kuninkaalle sitä vahinkoa.

5. Kuningas Ahasverus puhui ja sanoi kuningatar Esterille: "kuka se on, tahi missä hän on, joka tohtii senkaltaista ajatella tehdäksensä?"

6. Ester sanoi: .. se vihamies ja vajnooja on tämä paha Haman!" Silloin Haman peljästyi kuninkaan ja kuningattaren edessä.

7. Ja kuningas nousi vieraspidoista ja viinin juonnista vihoissansa ja meni linnan puutarhaan. JaHaman nousi ja rukoili kuningatarta henkensä edestä; sillä hän näki kuninkaan

päättäneen hänelle pahaa.

8. Jakun kuningas palasi linnan puutarhasta pitohuoneesen, oli Haman vaipunut vuoteelle. jolla Ester istui. Niin sanoi kuningas: "tahtooko hän kuningattarelle tehdä väkivaltaa minun läsnä-ollessani huoneessa?"Kun se sana pääsi kuninkaan suusta, peittivät he Hamanin kasvot.

9. Ja Harbona, yksi kuninkaan kamaripalvelijoista, sanoi kuninkaalle: "katso, Hamanin kartanolla seisoo puu, viisikymmentä kyynärää korkea, jonka hän teki Mordokaita varten, joka on puhunut kuninkaan hyväksi." Ja kuningas sanoi: "hirttäkäät hän siihen!''

10. Niin he hirttivät Hamanin siihen puuhun, jonka hän oli tehnyt Mordokaita varten. Ja kuninkaan viha asettui.

8 Luku.

Mordokai korotetaan, Juutalaiset saavat luvan puolustaa itseänsä vihamiehiänsä vastaan.

Sinä päivänä antoi kuningas Ahasverus kuningatar Esterille Hamanin, Juudalaisien vihollisen, huoneen. Ja Mordokai tuli kuninkaan eteen; sillä Ester ilmoitti, mikä hän hänelle oli.

2. Ja kuningas otti sormuksensa jonka hän oli antanut ottaa pois Hama-nilta, ja antoi Mordokaille. Ja Ester pani Merdokain Hamanin kartanon

haltijaksi. Est. 3:10. Ja Ester puhui vielä kuninkaalle. ja lankesi hänen jalkainsa juureen ;

hän itki ja rukoili häntä palauttamaan Hamanin, Agagilaisen, pahaa tekoa ja hänen aikomustansa, minkā hān oli ajatellut Juudalaisia vas-

4. Niin kuningas ojensi kultaisen

valtikan Esterin puoleen. Ja Ester nousi ja seisoi kuninkaan edessä, 5. ja sanoi: "jos kuninkaan edessä, an inä olen armon saanut hänen edessänsä, ja jos se on oikein kuninkaan mielestä, ja jos olen hänelle otollinen, niin kirjoitettakoon, että ne kirjeet peräytettäisiin, Hama-

nin, Medatan pojan, Agagitaisen, pahat aikomukset, jotka hän on kirjoittanut, että surmattaisiin kaikki Juudalaiset kaikissa kuninkaan maakunissa.

6. Sillä kuinka minä voin nähdä silä omettomuutta, joka kansalleni tulisi? ja kuinka voin nähdä oman sukukuntani hukkuvan?"

7. Niin kuningas Ahasverus sanoi kuningatar Esterille ja Mordokaille, Juudalaiselle: "katso, minä olen anlanut Esterille Hamanin huoneen, ja hän hirtettiin puuhun, koska hän ojensi kätensä Juudalaisia yastaan.

8. Niin kirjoittakaat siis te Juudalaisten suhteen kuninkaan nimeen, milä hyväksi näette, ja painakaat sinelti kuninkaan sormuksella, sillä se kirjoitus, joka kuninkaan nimeen kirjoitetaan, ja jonka sinetti kuninkaan sormuksella puinetaan, on pe-

ruuttamaton."

9. Silloin kutsuttiin kuninkaan kirjoittajat, kolmantena kuukautena, se on Sivan-kuu, kolmantena päivänä kolmattakymmentä, ja kirjoitettiin, juuri kuin Mordokai käski, Juudalaisille, ja hallitsijoille, maaherroille ja maakuntain päämiehille, Indiasta Etiopiaan asti, joita oli sata ja seitsemänkolmattakymmentä maakuntaa, kullekin maakunnalle sen kirjoituksen mukaan, jokaiselle kansale heidän kielellänsä, ja Juudalaisille heidän kirjoituksensa mukaan ja heidän kielellänsä. Est. 1:22. 8:128.

10. Jakirjoitettiin kuningas Ahasveruksen nimeen, ja sinetti painettiin kuninkaan sormuksella; ja hän lähetti kirjeet sanansaattajain kautta, jotkaratsastivat hevosilla, juoksijoilakuninkaallisesta lamma-kartakuninkaallisesta lamma-kartakuninkaallisesta

nosta.

11. Kirjeissä oli kirjoitettu, että kuningas salli Juudalaisten kussakin kaupungissa kokoontua, ja henkensä puolustamiseksi, hävittää, tappaa ja hukuttaa kaikki kansain ja maakuntain sotamiehet, jotka ahdistivat heilä, lapsinensa ja vaimoinensa, ja ryöstää heidän tavaransa,

12. yhtenä päivänä kaikissa kuningasAhasveruksen maakunnissa,kahdennentoista kuukauden,Adar-kuun

kolmanienatoista päivänä.

13. Ja kirje kopioittiin, että käsky tulisi kaikkiin maakuntiin, julistettavaksi kaikille kansoille, että Juudalaisetolisivatsinäpäivänävalmiitkostamaan vihollisillensa. Est. 3:14 s. 9:1 s.

14. Ja sanansaattajat ratsastivat kuninkaallisilla juoksijoilla ja ajoivat nopeastija kiireesti kuninkaan sanan mukaan; ja käsky annettiin Susanin

linnassa.

15. Ja Mordokai läksi kuninkaan tyköä kuninkaallisissa vaatteissa sinisestä ja valkeasta kankaasta, ja suuressa kultakruunussa, ja vaipassa kalliista liinaisesta kankaasta ja purppurasta. Ja Susanin kaupunki iloitsi ja riemuitsi.

16 Juudalaisille oli tullut valkeus

ja ilo, riemu ja kunnia.

17. Ja kaikissa maakunnissa ja kaupungeissa, joihin kuninkaan sana ja käsky tuli, oli ilo ja riemu Juudalaisten keskellä, pidot ja hyvät päivät. Ja monta maan kansasta tuli Juudalaiseksi; sillä Juudalaisten pelko tuli heidän päällensä.

9 Luku.

Juutalaiset kostavat vihollisilleen. Purim-juhla asetetaan.

Ja kahdennentoista kuukauden, Adar-kuun, kolmantena päivänä toistakymmentä, jona kuninkaan sana ja käsky piti toimitettaman, juuri sinä päivänä, jona Juudalaisten viholliset toivoivat vallitsevansa heitä, —vaikka asia oli kääntynyt niin, että Juudalaiset vallitsivat vihollisian-

sa — Est.3:18. s:13. 2.kokoontuivatJuudalaiset kaupunkeihinsa kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, käydäksensä käsiksi niihin, jotka heille pahaa tahtoivat; eikä yksikään voinut seisoa heitä vastaan, sillä kaikki kan-

sa pelkäsi heitä.

3. Ja kaikki maakuntain päämiehet ja hallitsijat, ja maaherrat ja kuninkaan virkamiehet auttoivat Juudalaisia; sillä Mordokain pelko oli tullut heidän päällensä

4. Sillä Mordokai oli suuri kuninkaan huoneessa, ja hänen maineensa kuului kaikkiin maakuntiin; sillä tämä mies, Mordokai, tuli aina

suuremmaksi.

 Niin Juudalaiset lõivät kai.kki vihamiehensä miekalla, tappoivat ja hukuttivat heidät, ja menettelivät vihamiestensä suhteen oman tahtonsa mukaan,

6. Ja Susanin linnassa lõivät Juudalaiset kuoliaaksi ja hukuttivat vii-

si sataa miestä.

7. Ja he lõivät kuoliaaksi Parsandatan, ja Dalfonin ja Aspatan,

8. jaPoratan, ja Adalian, ja Aridatan, 9. ja Parmastan, ja Arisain, ja Ari-

dain, ja Bajesatan.

10. kymmenen Hamanin poikaa, joka oli Medatanin poika, Juudalaisten vihamies; mutta heidan saaliisensa he eivät ruvenneet.

11. Samana päivänä tuli tapettujen luku kuninkaan tiedoksi Susanin lin-

12. Ja kuningas sanoi kuningatar Esterille: "Susanin kaupungissa ovat Juudalaiset tappaneet ja hukuttaneet viisi sataa miestä ja kymmenen Hamanin poikaa, mitä lienevät muissa kuninkaan maakunnissa tehneet? mikä on pyyntösi? se sinulle annetaan. Ja mikä anomuksesi? Se on tapahtuva." Est. 5:3,6. 7:2.

13. Ester sanoi:,, jos kuningas nākee hyväksi, niin antakoon Juudalaisten myös huomenna tehdä Susanissa tämånpäiväisen käskyn mukaan, ja että he hirttäisivät kymmenen Hama-

nin poikaa puuhun."

Ja kuningas käski niin tehdä; ja se käsky annettiin Susanissa, ja kymmenen Hamanin poikaa hirtettiin.

Ja Juudalaiset, jotka Susanissa -olivat, kokoontuivat myös neljäntenätoista päivänä Adar-kuussa ja tappoivat kolme sataa miestä Susanissa; mutta heidän saaliisensa he eivät ruvenneet.

16. Mutta muut Juudalaiset kuninkaan maakunnissa tulivat kokoon ja puolustivat henkeänsä, saadaksensa lepoa vihollisiltansa, ja tappoivat vihollisiansa viisikahdeksattakymmentă tuhatta; mutta saaliisen he

civät ruvenneet.

Se tapahtui Adar-kuun kolmantenatoista päivänä. Ja he lepäsivät neljäntenätoista päivänä sitä kuuta; ja sen he tekivät pito- ja ilopäiväksi. 18. Mutta Juudalaiset, jotka Susanissa olivat, tulivat kokoon kolmantenatoista ja neljäntenätoista päivänä, ja lepäsivät viidentenätoista päivänä; ja tekivät sen päivän pitojen

ja ilon päiväksi. 19. Sentähden Juudalaiset, joka asuvat maan kylissä ja vähissä kaupungeissa, viettävät neljännentoista päivä.: Adar-kuuta ilon ja pitojen päiväksi, ja lähettävät silloin lahjo-

ja toinen toisellensa.

20. Ja Mordokai kirjoitti nämä tapaukset. Ja hän lähetti kirjeet kai-kille Juudalaisille, jotka olivat kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, sekä lähellä että kaukana, |

 ja määräsi asetukseksi heille, että he pitäisivät joka vuosi neljännentoista ja viidennentoista päivän Adar-

kuuta juhlana;

22. sillä niinä päivinä olivat Juudalaiset tulleet lepoon vihollisiltansa. ja sinä kuukautena oli heidän surunsa kääntynyt iloksi ja heidän murheensa hyviksi päiviksi; - että he ne pitäisivät pito- ja ilo-päivinä ja lähettäisivät lahjoja toinen toisellensa, ja jakaisivat vaivaisille.

23. Ja Juudalaiset ottivat tavaksensa sen, minkä olivat alkaneet, ja mitä

Mordokai heille oli kirjoittanut, -24. kuinka Haman, Medatan, Agagilaisen poika, kaikkein Juudalaisten vihollinen, oli ajatellut hukuttaa kaikki Juudalaiset, ja antoi heittää Pur, se on arpaa, hävittääksensä ja hukuttaaksensa heidät, Est. 3:7.

25. ja kuinka kuningas, saatuansa tämän tietää, antoi käskyn kirjeen kautta, että Hamanin paha aikomus, minkä hän oli ajatellut Juudalaisia vastaan, käännettäisiin hänen oman päänsä päälle; ja h**än ja hänen poi-**kansa ripustettiin puuhun.

26. Sentähden kutsutaan nämä päivät Purim, "pur" nimen mukaan. Sentähden kaikkien tämän kirjeen sanain mukaan, ja sen mukaan mitä he olivat itse nähneet, ja mitä heille

oli tapahtunut,

27. sääsivät Juudalaiset ja velvoittivat itsensä ja jälkeentulevaisensa, ja kaikki ne, jotka liittyivät heihin, etteivät hylkäisi näitä kahta päivää, vaan että ne ainaisesti vietettäisiin joka vuosi, niinkuin niistä on kirjoitettu, ja niitä varten määrätyllä ajalla,

28. ja että näitä päiviä piti muistettaman ja pidettämän polvesta polveen kaikissa sukukunnissa, kaikissa maakunnissa ja kaikissa kaupungeissa; ja ettei näitä purim-päiv<mark>iä koskaan</mark> laiminlyötäisi Juudalaisten kesken, eikä niiden muistoa unhotettaisi

heidän jälkeentulevaisissaan. 29. Ja kuningatar Ester, Abihailin tytär, ja Juudalainen Mordokai kirjoittivat uudelleen vakavasti vahvistaaksensa mitä tässä toisessa kirjeessä oli Purim-juhlasta kirjoitettu.

30. Ja he lähettivät kaikille Juudalaisille sataan ja seitsemäänkolmattakymmeneen Ahasveruksen valtakunnan maakuntaan kirjeitä, rau-

han ja totuuden sanoja,

31. vahvistaaksensa näitäPurim-päiviä niitten vietettäviksi niille määrätyillä ajoilla, niinkuin Juudalainen Mordokai ja kuningatar Ester olivat heille säätäneet, ja niinkuin he olivat velvoittaneet itsensä ja siemenensä, nimittäin paastoilla ja valitushuudoilla.

32. Ja Esterin käsky vahvisti nämä Purim-juhlan menot laiksi; ja ne kirjoitettiin kirjaan.

10 Luku.

Ahaveruksen veronlasku. Mordokain arvo. Ja kuningas Ahasverus pani maan Jameren luodot veroa maksamaan. hui koko sukunsa hyväksi.

2. Mutta kaikki hänen työnsä, voimansa ja mahtavuutensa, ja Mordokain suuri kunnia, johon kuningas hänet nosti, katso, ne ovat kirjoitetut Median ja Persian kuningasten aikakirjassa.

3. Sillä Juudalainen Mordokai oli toinen mies kuningas Ahasveruksesta, ja suuri Juudalaisten kesken ja olollinen veljiensä suurelle joukolle, sillä hän etsi kansansa parasta ja puhui koko sukunsa hyväksi.

JOBIN KIRJA.

I Luku.

John jumalisuus, koettelemukset, kärsivällisyys.

Uusin maalla oli mies, nimeltä Job; hän oli vakaa mies, hurskas, Jumalaa pelkääväinen ja karttoi pahaa.

1 Moos. 22:21. Val. 4:21. Hes. 14:14,20. 2. Ja hänelle oli syntynyt seitsemän

Poikaa ja kolme tytärtä.

3. Ja hānellā oli karjaa seitsemānhatta lammasta, kolmetuhatta kamelia, viisisataa paria hārkiā ja viisisataa aasia, ja myös sangen paljo palvelusvākeā. Ja se mies oli voimallisempi kaikkia itāmaalaisia.

4. Ja hänen poikansa menivät ja tekivät pidot kukin huoneessaan vuoropäivänänsä; ja he lähettivät kutsumaan kolme sisartansa syömään

a juomaan kanssansa.

5. Ja kun vuoro-pitopäivät olivat kuluneet, lähetti Job ja pyhitti heidät; samulla varhain hän nousi ja uhrasi poltto-uhria kaikkein heidän lukunsa mukaan. Sillä Job sanoi: "ehkä ovat poikani syntiä tehneet ja unohtaneet Jumalan sydämmessänsä!" Näin teki Job joka kerta.

 Mutta tapahtui eräänä päivänä, etäJumalan pojat tulivat aseitumaan asemillensa Herran eteen ja saatana tuli myös heidän kanssansa.

7. Ja Herra sanoi saatanalle: "misläsinä tulet?" Ja saatana vastasi Herraa ja sanoi: "maata kiertämästä ja siellä kuljeksimasta!" 1 Plet. 5:8. 8. Niinsanoi Herra saatanalle: "oletko larkannut minun palvelijaani Job'ar Sillä ei hänen vertaistansa ole maassa; hän on vakaa ja hurskas, Jumalaa pelkääväinen ja karttaa pahaa "

 Saatana vastasi Herraa ja sanoi: "palkattako Job pelkää Jumalaa?
 Etkös ole suojannut häntä, hä-

nen huonettansa ja kaikkia hänen ympärillänsä? Sinä olet siunannut hanen käsialansa, ja hänen tavaransa on levinnyt maassa!

11. Mutta ojenna vaan kätesi ja tartu hänen omaisuuteensa, totta hän suoraan silmiesi edessä hylkää sinut!"

12. Herra sanoi saatanalle: "katso, kaikki hänen tavaransa olkoon sinun kädessäsi; älä vaan häneen kättäsi satuta!" Ja saatana läksi pois Herran edestä.

13. Ja tapahtui kerran, kun hänen poikansa ja tyttärensä söivät ja viiniä joivat vanhimman veljensä huo-

neessa,

14. että sanansaattaja tuli Jobin tykö ja sanoi: "härjillä kynnettiin, ja aasit kävivät läsnä laitumella,

15. niin Sabealaiset tulivat, ottivat ne, ja lõivät palvelijat miekan terällä; ja minä vaan yksinäni pääsin sanomaan sinulle."

16. Hänen vielä puhuessansa, tuli toinen ja sanoi: "Jumalan tuli lankesi taivaasta ja sytytti lampaat ja palvelijat, ja poltti ne; ja minä vaan yksinäni pääsin sanomaan sinulle."

17. Tämän vielä puhuessa, tuli toinen ja sanot: "Kaldealaiset tekivät kolme joukkoa ja hyökkäsivät kamelien päälle, ja ottivat ne pois, ja löivät palvelijat miekan terällä; ja minä vaan yksinäni pääsin sanomaan sinulle."

18. Tāmān vielā puhuessa, tuli toinen ja sanoi: "sinun poikasi ja tyttāresi söivāt ja joivat viiniā vanhim-

man veljensa huonessa,

19. ja katso, suuri tuulispää tuli korvesta ja sysääsi huoneen neljään nurkaan, ja se kaatui nuorukaisten päälle, niin että he kuolivat; ja minä vaan yksinäni pääsin sanomaan sinulle."

20. Silloin Job nousi, repäsi vaatteen-

sa, keritsi päänsä, ja lankesi maahan l

ia rukoili.

21. Ja hän sanoi: "alastonna olen minä tullut äitini kohdusta, ja alastonna olen jälleen palaava! Herra antoi, ja Herra otti; Herran nimi ol-koon kiitetty!" Saarn. 5:14. 1 Tim. 6:7. 22. Näissä kaikissa Job ei rikkonut, ei-

kä tehnyt tyhmästi Jumalaa vastaan.

2 Luku.

Jobin vaiva, kiusaus, ystävät.

a tapahtui eräänä päivänä, kun Jumalan pojat tulivat asettumaan asemillensa Herran eteen, että saatanakin tuli heidän kanssansa ja asettui Herran eteen.

2. Ja Herra sanoi saatanalle: "mistä tulet?" Saatana vastasi Herraa ja sanoi: "maata kiertämästä ja siellä

kuljeksimasta!"

3. Ja Herra sanoi saatanalle: ..oletko tarkannut minun palvelijaaniJobia? Sillä ei hänen vertaistansa ole maassa; hän on vakaa ja hurskas, Jumalaa pelkääväinen ja karttaa pahaa; ja hän pysyy vielä vakuudessansa, vaikka sinä yllytit minua häntä vastaan, hävittämään häntä ilman syytä." Job. 1:6 s.

4. Saatana vastasi Herraa ja sanoi: "nahka nahasta; ja kaikki, mitä ihmisellä on, antaa hän henkensä e-

destä!

5. Mutta ojenna vaan kätesi ja tartu hänen luihinsa ja lihaansa, totta hän suoraan silmiesi edessä hylkääsinut: 6. Herra sanoi saatanalle: "katso, hän olkoon sinun kädessäsi; kuitenkin säästä hänen henkeänsä!

Ja saatana läksi pois Herran edestä; ja hän lõi Jobin pahoilla paisumilla hänen kantapäästänsä pääla-

keensa asti.

8. Ja hän otti savi-astian palasen kaapiakseen sillä itseänsä; ja hän is-

tui tuhvassa.

Ja hänen vaimonsa sanoi hänelle: "vielāko nytkin pysyt vakuudessa-si? Jātā Jumala ja kuole!"

10. Mutta hän sanoi hänelle: "sinä puhut niinkuin tyhmät vaimot puhuvat! Otammehan hyvää Jumalalta, eikö meidän pitäisi pahaakin ottaman?" Kaikissa näissä Job ei syntiä tehnyt huulillansa.

 Kun Jobin kolme ystāvāā kuulivat kaiken sen onnettomuuden. mikä hänelle oli tapahtunut, tulivat he itsekukin paikkakunnastansa: Elifas Temanista, Bildad Suahista ja Sofar Naemasta. He olivat keskenānsä sopineet tullaksensa surkuttelemaan ja lohduttamaan häntä.

12. Vielä etempänä ollessansa he nostivat silmänsä, ja eivät he häntätu**n**tencet; niin he korottivat äänensä ia itkivät; ja jokainen repäsi vaatteensa, ja he heittivät tomua päänsä päälle taivasta kohti.

Ja he istuivat hänen kanssansa maan päällä seitsemän päivää ja seitsemän yötä, eikä kukaan heistäsanaakaan hänelle puhunut, sillä henäkivät hänen kipunsa sangen suureksi. Room. 12:15.

3 Luku.

Job valittaa ja kiroaa syntymäpäivänsä. Sitten avasi Job suunsa ja kirosi päivänsä. Jer. 15:10.

Ja Job alkoi puhua ja sanoi: 3. Hävitköön se päivä, jona minä

synnyin, ja se yo, jona sanottiin: poikalapsi on siinuvt!" Jer. 20:14'8. 4. Se päivä olkoon pimeä, älköön Jumala ylhäältä sitä kysykö, älköön kirkkaus paistako sen päälle!

5. Omistakoon sen pimeys ja kuolon varjo jälleen; asukoon pilvi sen päällä, ja päivän pimennykset kau-

histakoot sen!

Sen yön vieköön pimeys; älköön se iloitko vuosikautten päiväin seassa. älköönkä tulko kuukautten lukuun!

Katso, olkoon se yö hedelmätön. älköönkä yhtään ilon ääntä tulko siihen !

Kirotkoot sitä ne, jotka päivää kiroilevat, jotka ovat taitavat herättämään Leviatania!

Pimetkööt sen aamutähdet, odottakoon se val**keutta, joka olkoon tu**lemaita, alköön se nähkö aamuruskon silmāripsiā,

10. sillä se ei sulkenut äitini kohdun ovea, eikä kätkenyt onnetto-

muutta minun silmiltäni!

11. Miks'en minä kuollut äitini kohdussa, miks'en kohta kohdusta tultua menettänyt henkeni? Job. 10:18.

12. Miksi helmat minut ottivat vastaan, ja miksi nisät, että imeä sain? 13. Niin minä nyt makaisin ja lepäisin, **nukkuisin, ja s**ill**oin minul**-

la olisi rauha 14. kuningasten ja maan neuvosten kanssa, jotka itsellensä raunioita ra-

kensivat. tahi päämiesten kanssa, joilla kultaa oli, ja täyttivät huoneensa ho-

pealla. 16. Tahi olisin olematta kuin kätketty keskoinen, kuin lapset, jotka eivät koskaan valkeutta nähneet.

17. Siellä lakkaavat jumalattomat väkivallasta, siellä lepäävät voimiltaan San. 27:10. | väsyneet. Jes. 57:20 s. 11m. 14:13.

18. Siellä ovat kaikki vangitkin rauhassa, eivätkä kuule vaatijan ääntä. 19. Pieni ja suuri ovat siellä yhtäläiset, ja palvelija on vapaa isannäs-

20. Mikši valkeus on annettu vaivatuille, ja elämä murheellisille sie-

21. niille, jotka odottavat kuolemaa, cikā sitā tulekaan, ja kaivaisivat sitā ennemmin kuin aarnihautaa; Ilm.9:6. 22. niille, jotka ihastuisivat riemuun asti, ja iloitsisivat, jos he hautaan pääsisivät:

23. ja sille miehelle, jonka tie kätketty on, ja jonka Jumala on piirittänyt joka taholta? Job. 19:8.

24. Sillä leipäni sijaan tulee minulle huokaus, ja minun parkuni vete-Ps. 42:4. 80:6. nā vuotaa.

25. Sillä mitä minä peljäten pelkäsin, se kohtaa minua; ja mitä minä vavisten varoin, se tapahtuu minulle. 26. En rauhaa, en lepoa, en levahdystä saanut, ja tuskan levottomuus jo tulee.

4 Luku.

Elifas puhuu ja soimaa Jobin kärsimättömyyttä.

Ja Elifas Temanista vastasi ja sanoi: 2. Jos joku koettaisi sanella sanan sinulle, olisiko tuo sinulle vaivaksi? Mutta kuka voi vaitikaan olla?

3. Katso, sinā olet monta neuvonut, ja vahvistanut väsyneitä käsiä.

4. Kompastuvia ovat sinun sanasi ojentaneet, ja vaipuvia polvia olet sinä vahvistanut.

5. Mutta nyt, kun se sinua kohtaa, luskastut sinä, ja kun se sinuun sat-

tuu, hämmästyt sinä.

6. Eikö jumalanpelkosi ole sinun uskalluksesi, ja vakuutesi sinun toivosi? 7. Muistelepa kuitenkin, kuka viaion on hukkunut, ja kussa hurskaat

ovat hävitetyt? 8. Niinkuin minä kyllä olen nähnyt: ne, jotka vääryyttä kyntivät ja onnet-

tomuutta kylvivät, ne sitä myös niittivăt. Job. 15:35. San. 22:8. Hos. 8:7. 10:13. Gal. 6:7 s. Jumalan puhalluksesta he hukkuivat, ja hänen vihansa hengestä

loppuivat. Jes. 11:4. 10. Jalopeuran kiljuminen ja julma jalopeuran ääni, ja nuorten jalopeurain hampaat ovat murretut.

11. Vanha jalopeura hukkuu saaliin puutteesta, ja jalopeuran penikat ha-

12. Ja minulle tuli salainen sana, ja korvani huomasi hyminän siitä.

13. Yönäköjä ajatellessa, kun raskas uni lankee ihmisten päälle,

14. tuli pelko ja vavistus minun päälleni, ja kaikki luuni peliästvivät: 15. ja hengen puhallus meni kasvojeni vli, kaikki ruumiini karvat nousivat!

16. Ja silmäini edessä seisoi haamu, jonka muotoa en eroittanut, ja minä

kuulin äänen hyminän:

17. "Onko ihminen hurskas Jumalan edessä, tahi mies puhdas Luojansa edessä? Job. 15:14s. 25:4s. Ps. 143:2. 18. Kutso, palvelijoihinsa ei Hän luosa edessä? ta, ja enkeleissänsä havaitsee Hän heikkoutta. Job. 15:14 8.

19. Kuinka paljon enemmin niissä, iotka asuvat savimajoissa, niissä, joiden perustus on maan tomussa, jotka koin tavalla tallataan!

20. Aamusta ehtoosen asti, ja he muserretaan; ja ennenkuin havaitaan,

he ikuiseksi hukkuvat.

21. Eikö niin: kun heidän majansa pitimet purjetaan, niin he kuolevat, vaan ei viisaudessa?"

5 Luku.

Elifas jatkan puhettansa. Vaatii Jobia parannusta tekemään.

Huuda vaan! Onko sitä, joka sinua vastaa, ja kenen puoleen pyhistä sinä käännyt?

2. Totisesti tyhmän tappaa närkästys, ja taitamattoman kuolettaa kii-

vaus.

3. Minäitse näin tyhmän juurtuvan, vaan sain äkisti julistaa hänen huoneensa kirousta. Ps. 37:35 s.

4. Hänen lapsensa olivat kaukana onnesta, ja poljettiin portissa, eikä

ollut auttajaa:

vaan nälkäiset sõivät hänen satonsa, ja ottivat sen orjantappuroistakin; kavalajuoninen riisti hänen

varansa. Job 18:12. Ei suinkaan onnettomuus nouse tomusta, eikä vaiva kasva maasta, – 7. vaan ihminen syntyy vaivaan,

niinkuin tulen kipinät sinkoilevat lentoon. 8. Mutta minä kääntyisin Jumalan

puoleen; minä antaisin asiani Jumalalle,

9. joka voimallisia ja tutkimattomia tõită tekce, ja ihmeitä, joita ei lukea taideta, Job. 9:10. Ps. 72:18. Room. 11:33. 10. joka antaa sateen maan päälle, ja lähettää vedet vainioille,

11. joka ylentää nöyrät korkeuteen. ja korottaa murhcelliset onnellisuu-1 Sam. 2:7. Ps. 113:7. Luuk. 1:52.

12. Hän tekee kavalain aivotukset tyhjäksi, ettei heidän kätensä mitään todellista saa toimeen; Neh. 4:15. Ps. 38:10. Jes. 8:10.

 Hän käsittää taitavat heidän ka- l valuudessansa, ja petollisten neuvo

hāviāā.

14. niin että he päivällä sattuvat pimeyteen, ja haparoivat puolipäivällä niinkuin yöllä.Jes.59:9 s. 5 Moos.28:29.

15. Ja Hän köyhän auttaa heidän suunsa miekasta ja voimallisten kä-

sistä:

16. ja niin on halvalla turva, ja vääryys pitäköön suunsa kiinni! Ps. 107:42. 17. Katso, autuas on se ihminen, jota Jumala kurittaa; sentähden älä hylkää Kaikkivaltiaan kuritusta!

San. 3:11. Hebr. 12:5 s. Jaak. 1:12.

Sillä Hän haavoittaa ja sitoo; Hän särkee ja hänen kätensä paran-5 Moos. 82:39. 1 Sam. 2:6 s. Hos. 6:1. 19. Kuudessa murheessa Hän pelastaa sinut, ja seitsemässä ei sinuun satu mikään paha. Ps. 91:3 s.

20. Kalliilla ajalla Hän vapahtaa sinun kuolemasta, ja sodassa miekan Ps. 33:19. 37:19.

terästä.

21. Kielen ruoskalta sinä säilyt, etkā pelkāā hāvitystā, kun se tulee. 22. Hävityksessä ja nälässä sinä naurat, etkā pelkāā metsān petoja;

23. sillä sinä olet liitossa kivien kanssa kedolla, ja maan pedot ovat sinulle rauhalliset.Ps.91:12 s. Hes.34:25, Hos.2:18. 24. Sinä saat tuta, että majasi on rauhassa, ja tarkastaissasi taloasi et mitään kaipaa.

25. Ja sinā saat ymmārtāā, ettā siemenesi on monilukuinen, ja vesasi

niinkuin ruoho maassa.

26. Ja tulet vanhalla ijällä hautaan, niinkuin lyhde ajallansa korjataan. 27. Katso, tämän me olemme tutkineet, ja niin se on! Kuule sitä, ja tunne sinäkin se hyväksesi!

6 Luku.

Job vastaa Elifasta ja valittaa vaivaansa.

Job vastasi ja sanoi:
2. Oi joska minun mielipahanioikein punnittaisiin, ja tuskani yhtä haavaa vaakalle nostettaisiin!

Sillä se on nyt raskaampi kuin meren santa, sentähden sanani har-

hailevat.

4. Sillä Kaikkivaltiaan nuolet ovat minuun isketyt, henkeni särpää nii-den myrkkyä; Jumalan kauhut käyvät minua kohti. 5 Moos. 32:23. Ps. 38:3. Huutaako metsä-aasi viheriäisel-

lä ruohokolla, ammuuko härkä ruo-

kansa ääressä?

6. Syödäänkö mautonta ilman suolatta, vai onko makua munan yalkiaisessa?

7. Jota ei sieluni ennen tahtonut kos- | minä oikeassa!

keakaan, se on nyt inhottavana ruokanani.

8. Joska minun rukoukseni suotaisiin, ja Jumala antaisi minulle, mită mină toivotan,

9. että Jumala suostuisi musertamaan minua, ja päästäisi kätensä lo-

pettamaan minua!

10. Niin olisi minulla vielä lohdutus, - ja minä riemuitsisin säälimättömässä tuskassani –, ett'en ole Pyhän puheita kieltänyt.

11. Mikā on minun vākeni, ettā voisin toivoa, ja mikä on loppuni, että voisin kärsiväinen olla?

Onko minun väkeni kivestä, tahi minun lihani vaskesta?

Vai enkö ole itsessäni kaikkea apua vailla, mutta kykyni on minusta karkotettu pois?

14. Nääntyväiselle on lähimmäiseltänsä laupeus tuleva, ettei hän hylkäisi Kaikkivaltiaan pelkoa.

15. Minun velieni ovat vilpistelleet kuin purot, niinkuin haihtuvat jokitulvat, Job 19:19.

16. ne olivat jäästä sameat, lumi oli

niihin kätkevnyt.

 kuumuuden aikana ne häviävät. ja helteessä ne paikastansa katoovat. 18. Heidän juoksunsa urat mutkiste-

levat, menevät autioihin ja katoovat. 19. Sinne silmäilivät matkajoukot Temanista, kauppaseurat Sebasta niihin toivoivat:

20. häpeään he joutuivat, että niihin uskalsivat; tultuansa perille he

punastuivat.

21. Niin olette te nyt mitättömiksi tulleet; te näitte hävityksen ja peljästyitte.

22. Olenko minä sanonut: "tuokaat minulle, tahi antakaat minun puolestani lahjoja teidän tavarastanne.

23. ja pelastakaat minua vihollisen kädestä, ja lunastakaat minua väki-

valtaisten kädestä?"

24. Opettakaat minua, minä olen ääneti; ja missä olen harhaillut, neu-vokaat minua!

25. Kuinka pystyviä ovat suoran to-tuuden sanat! Mutta mitä vaikutta-

vat teidän soimauksenne? 26. Ajatteletteko nuhdella ainoastaan sanoja? - Mutta tuuleen käyvät epäileväisen sanat.

27. Jopa orvostakin te heitätte arpaa, ja teette kauppaa lähimmäisestänne.

28. Mutta nyt, kelvatkoon teille kat-soa minua! Valehtelenko minä vasten silmiänne?

29. Palaitkaat nyt! Olkoon väärvys poissa! Palaitkaat jälleen! Vielä olen 30. Onko minun kielelläni vääryyttä, eikö suulakeni eroittaisi, mikä paha on?

7 Luku.

Job valittaa vielä vaivaansa ja Jumalan armottomuutta.

Fikö ihmisen aina täydy olla sodassa maan päällä, ja hänen päivänsä ovat niinkuin työmiehen päivät? 2. Niinkuin palvelija, joka halajaa varjoa, ja niinkuin työmies, joka odottaa palkkaansa: Job 14:6.

3. niin olen minä osakseni saanut kurjat kuukaudet, ja vaivan yöt ovat

minulle lasketut. Ps. 6:7. 4. Maata pannessani minä ajattelen:

- 4. manta pannessanı mina ajatteien; "koska mină nousen, milloin yö pakenee?" Ja mină kyllästyn kääntelelmistăni aamun koittoon saakka. 5. Lihani on puetettu matoihin ja maan kuoreen, ihoni ahvettuu sekä
- märkii 6. Minun päiväni lentävät nopeammasti kuin sukkula, ja kuluvatilman loivotta. Job. 17:11. Ps. 102:12.

7. Muista, että elämäni on tuuli, ettei silmäni enää .saa nähdä hyvää!

- Job. 89. Ps: 78:39. 90:10. Jaak. 4:14. 8. Silmä, joka minun nyt näkee, ei minua vasta näe. Vaikka Sinun silmäsi etsisivät minua, en minä enää ole
- 9. Pilvi raukee ja menee pois; samoin tuonelaan mennytei nouse jälleen

10. Ei hän palaja jälleen huoneesensa,eikä hänen sijansa häntä enää tun-

ne. Ps. 103:16. 11. Sentähden en minäkään pidätä suutani, vaan puhun henkeniahtau-

dessa, valitan sieluni haikeudessa. 12. Olenko minä meri tahi valaskala, että asetat vartijat minua vastaan. 13. Sillä jos minä ajattelen: "vuo-

teeni lohduttaa minua, ja makuusijani huojentaa valitustani,"

14. niin Sinä peljätät minua unilla, ja kauhistutat minua näyillä,

15. että eteluni parempana pitäisi tukehtumisen ja kuoleman kuin tämän luurankoni.

16. Minäolen kyllästynyt, enkä pyydä ijäti elää. Lakkaa minusta, sillä minun päiväni ovat tuulen tuhahus!

17. Mikā on ihmisraukka, ettā hāntā niin suurena pidāt, ja ettā hāntā tarkkat, Ps. 8:5. Hebr. 2:6.
18. ja etsiskelet hāntā joka pāivā,

ja kõettelet häntä joka hetki? 19. Etkö koskaan minusta luovuta silmääsi, ja päästä minua siksi kun sylkeni olen nielaissut?

20. Jos olen syntiä tehnyt, mitä mi- noen): ,en ole nähnytkään sinua'.

nä Sinulle tehnen, Sinä ihmisten vartija? Miksi asetit minut silmämääräksesi, että olisin kuormana itselleni?
21. Ja miks'etrikostanianna anteeksi, etkä sysää pois pahaa tekoani? Sillä nyt minä menen mullassa makaamaan, ja jos minua aamulla etsit, niin ei minua enää ole.

8 Luku.

Bildadin ensimmäinen puhe. Hän nuhtelee Jobia.

Nyt vastasi Bildad Suahista ja sanoi: N 2. Kuinka kauan sinä semmoisia puhut, ja kuinka kauan suusi puheet ovat kuin väkevä tuuli?

3. Jumalako väärentää oikeuden, vai Kaikkivaltiasko väärentää hurskauden? 5 Moos. 32:4. Job 34:12. Dan. 9:14.
4. Jos sinun poikasi ovat syntiä tehneet Hänen edessänsä, niin Hän on hyljännyt heidät rikostensa käsiin.
5. Mutta jos sinä ahkerasti etsit Jumalaa, ja rukoilet Kaikkivaltiaalta armoa,

6. jos olet puhdas ja hurskas, niin Hän suojelee sinua ja rauhoittaa jälleen sinun hurskautesi majan.

leen sinun hurskautesi majan.
7. Jos sinun alkusi oli pieni, on loppusi suureksi karttuva.

Kysy toki entisiltä sukukunnilta, ja tarkasta heidän isäinsä tutkinnoita!

9. — Sillā me olemme kuin eilen tulleet, emmekā mitāān tiedā; meidān elāmāmme on niinkuin varjo maan pāāllā. — Job 14:2. Ps. 39:6s. 102:12. 14:4.

10. Totta ne opettavat sinua, ja sanovat sinulle, ja tuovat edes puheensa sydämmestänsä:

11. ,,Kasvaako kaisila missä ei mutaa ole, koheneeko suoruoho ilman vedettä?

12. Vielä viheriäisenä ollessa, eikä siis leikattavana, se ennen muita ruohoja kuivettuu.

13. Niin käy kaikkein niiden, jotka Jumalan unohtavat, ja valehurskaitten toivo katoo. Job 11:20. San. 10:28. 11:23.

 Sillä hänen rohkeutensa raukee, ja hänen uskalluksensa on hämähäkin verkkoa.

15. Hän luottaa huoneesensa, mutta ei se ole seisovainen; hän turvaa siihen, mutta ei se ole pysyväinen.

hen, mutta ei se ole pysyväinen. 16. Hän kyllä viheriöitsee auringon paisteessa, ja hänen vesansa levenevät tarhansa yli.

17. Hänen juurensa kiertelevätraunioita, ja hän kurkistelee kivirakennuksen yli.

18. Mutta kun han havitetaan pois paikastansa, kieltää se hanen (sanoen): en ole nähnytkään sinua

19. Katso, tämä on hänen menonsa riemu; ja toisia kasvaa taas tuhvasta."

20. Katso, ei Jumala hurskasta hyl-

kää, eikä vahvista pahain kättä. 21. Vieläpä sinunkin suusi Hän ilonaurulla täyttää, ja huulesi riemul-Ps. 126:2.

Mutta ne, jotka sinua vihaavat, joutuvat häpeään, ja jumalattomain maja ei ole pysyväinen.

9 Luku. Job vastaa Bildadia.

Job vastasi ja sanoi: 2. Kyllä minä tiedän niin olevan; ja kuinka olisi ihminen hurskas Jumalan edessä? Job 25:4. Ps. 143:2. 3. Jos hän tahtoisi riidellä Hänen

kanssansa, ei hän taitaisi vastataHän-

tä yhtä tuhanteen.

4. Hän on viisas sydäminestä ja väkevā voimasta; kuka on Hāntā vastaan niskotellut ja menestynyt?

Hän siirtää vuoret, ennenkuin ne huomaavaf, että Hän ne vihassansa kukistaa:

Hän liikuttaa maan sijaltansa, ja

sen patsaat vapisevat;

7. Hän puhuu auringolle, niin ei se nouse, ja Hän lukitsee tähdet 8. Hän yksinänsä levittää taivaat,

ja käy meren aaltojen päällä; 1 Moos. 1:6. Job 26:7. Ps. 104:2.

9. Hän tekee otavan ja kalevantähdet, seulaiset ja etelän tähdistöt;

Job 38:31 s. Am. 5:8. 10. Hän tekee suuria, jopa tutkimattomia töitä, ja epälukuisia ihmeitä.

Job 5:9, Ps. 72:18, 86:10, Room, 11:33, Katso, Hän käy ylitseni, enkä sità havaitse, ja menee ohitseni, enkä sitä huomaa.

12. Katso, jos Hän tempaa pois, kuka Hünen estää? Kuka sanoo Hänelle: "mitä teet?"

13. Ei Jumala vihaansa aŝeta; HänenallensakumartuvatRahabin puo-

lustajat. 14. Kuinka sitte minä Häntä vastaisin, ja valitsisin sanojani Häntä vastaan?

Vaikka minä vielä oikeassa olisin, niin en kuitenkaan voisi Häntä vastata, vaan minun täytyisi tuomariani rukoilla.

Ja vaikka minä vielä Häntä huutaisin, ja Hän kuulisi minua, niin en minā tohtisi uskoa, ettā Hān kuulisi minun ääntäni,

17. Hän, joka runtelee minua tuulispäällä, ja enentää haavojani ilman syyttä ;

18. ei Hän anna minun henkeäni- sani!

kään vetää, vaan täyttää minut katkeruudella.

19. Jos kysyt väkevän voimaa, sanoo Hän: "lässä olen!" jos oikeutta: "kuka Minut sinne haastaa?"

20. Jos minā olen oikeassa, niin oma suuni kuitenkin tuomitseeminut: jos olen viaton, niin Hän kuitenkin minun vääräksi tekee!

21. Viaton minä olen! En tunne enää itseäni, minä suutun elämääni. 22. Se on yhtäkaikki! Sentähden minä sanon: viattoman sekä viallisen Hän lopettaa! , Mal. 3:14s. Saarn. 9:2s. 23. Jos vitsaus äkisti tappaa, nau-

raa Hän viattoman vaivaa. 24. Maa annetaan jumalattoman käsiin, Hän sokaisee sen tuomarien sil-

mät. Jos ei ole niin, kuka sen tekee? 25. Minun päiväni ovat olleet nopeammat kuin juoksija; ne ovat paenneet, eikä mitään hyvää nähneet;

26. ne ovat kiitäneet pois kuin keveä ruokopursi, kuin kotka lentää saa-

liille.

27. Josajattelen: "minä unhotan valitukseni, ja muutan kasvoni, ja rupean iloiseksi.

28. niin kauhistun kaikkia kipujani: mină tunnen, ettes anna minun

olla viatonna.

29. Minun täytyy jumalattomana pysyä; miksi minä nytitseäni hukkaan vaivaan?

 Vaikka pesisin itseni lumivedessä, ja puhdistaisin käteni lipiäl**lä.**

Jer. 2:22. 31. niin Sinä silloin ryvettäisit minua likakuopassa, ja minun vaatteeni kauhistuisivat minua.

32. Sillä ei Hän ole mies minun vertaiseni, jota minä voisin vastata, et-tä me yhdessä kävisimme oikeuden eteen. Saarn. 6:10.

33. Ei ole meillä riidan ratkaisijaa, joka laskisi kätensä meidän kahden

välillemme.

34. Siirtäköön Hän vitsansa pois päältäni, ja älköön hänen hirmunsa peljättäkö minua: Job 13:21. 35. niin mină puhuisin, enkă pelkāisi Hāntā; sillā en minā mitāān kanssani tiedä!

10 Luku.

Job valittaa vielä Jumulan ankaruutta ja vakuuttaa viattomuuttansa.

Sieluni kyllästyy elämiseen, valitukseni minä päästän valtaansa, ja puhun sieluni katkeruudessa.

Minä sanon Jumalalle: älä minua tuomitse, anna minuntietää, minkätähden Sinä riitelet minun kans-

3. Onko Sinulla ilo siitä, että väkivaltaa teet, että hylkäät kättesi teoksen, ja annat valoa jumalattomain aivotuksille?

4. Onko Sinulla lihalliset silmät, tahi katsotko Sinä niinkuin ihminen

1 Banı, 16:7. 5. Ovatko Sinun päiväsi niinkuin ihmisen päivät, tahi vuotesi niinkuin miehen vuodet.

6. koska kysyť vääryyttäni ja tutkit

pahaa tekoani?

vaikka tiedāt, etten minā ole jumalaton, ja ettei yhtään ole, joka taitaa sinun kädestäsi vapauttaa.

Sinun kätesi ovat minut muodostaneet, ja valmistaneet minut joka puolelta, ja nyt Sinä hukutat minut!

Ps. 119:73. 139:13 s. 9. Muista kuitenkin, että Sinä olet minua valmistanut niinkuin saven.

ja muutat minut maaksi jälleen! 1 Moos. 2:7. 3:19,23. Ps. 103:14. Syr. 40:11. 10. Etkös minua ole valanut kuin maitoa, ja juoksuttanut minua niin-

kuin juustoa? 11. Sinä olet minut puettanut nahalla ja lihalla, luihin ja suonihin

minut kutonut.

Elämän ja armon olet Sinä minulle osoittanut, ja Sinun varjeluk-sesi on suojellut minun henkeni.

 Mutta nāmā salasit Sinā sydāmmessäsi, minä tiedän tämän olleen

mielessäsi:

14. jos minä syntiä tekisin, tahdoit Sinā minua vartījoida, eikā jāttāā mi-

nua vapaaksi syystäni.

15. Jos olisin jumalaton — voi minua! jos hurskas, en kuitenkaan saisi nostaa päätäni, ollen täynnä ylenkatsetta, nähden viheliäisyyttäni.

Jos se nousisi, tahdoit Sinä ajaa minua takaa niinkuin jalopeura, ja taas ihmeellisesti kohdella minua, Jes. 38:13.

17. uudistaa todistajia minua vastaan, ja lisätä vihaasi minua kohtaan, lähettää vaihtelevia joukkoja sotaan minua vastaan!

18. Miksi annoit minun lähteä äitini kohdusta?Joska olisin kuollut.ettei yksikään silmä olisi minua nähnyt, 19. niin minä olisin, kuin en olisi-

kaan ollut, kannettu äitini kohdusta hautaan! -

20. Ei kö minun ikäni lyhyt ole? Lakkaa ja luovu minusta, että minä vähänkin virvoittuisin, Ps. 39:14.

21. ennenkuin minä menen; enkä palaja, pimeyden ja kuolon varjon maahan.

22. maahan, joka on pimiä kuin synkeys, jossa kuoleman varjo ja epäjärjestys on, jonka valo on kuin synkeys!

II Luku.

Sofarin ensimmäinen puhe. Hän soimaa Jobia suupaltiksi ja kehoittaa häntä parannukseen.

Nyt vastasi Sofar Naemasta ja sanoi: 2. Põyhkeä puheko ei vastausta saisi, suupalttiko oikeaan jäisi?

3. Sinunko jaarituksesi miehet vaikenemaan saattaisivat, että ilkailisit, eikä kukaan sinua häpäisisi,

4. että sanoisit: "oppini on oikea, ja minä olen puhdas sinun silmissäs?"

5. Vaan jospa kuitenkin Jumala puhuisi ja avaisi huulensa sinua vas-

taan,

ia ilmoittaisi sinulle viisauden salaisuudet, että ne kahta todellisemmat ovat! niin sinä tietäisit, että Jumala sinun hyväksesi jättää pahoja tekojasi unhotukseen.

7. Luuletko käsittäväsi Jumalan syvyyden, ja pääseväsi Kaikkivaltiaan täydellisyyden perille? Room. 11:33.

8. Taivaan korkeuksia ne ovat — mitā voit tehdā? Tuonelaa syvempiā mitä voit ymmärtää? Jer. 23:23s. Ef. 3:18.

9. Niiden mitta on maata pitempi,

merta laveampi.

10. Jos Han liikkuu ja vangitsee, ja viepi oikeuteen, kuka Hänet palauttaa? Job 12:14.

11. SilläHän tuntee tunnottomat miehet, ja näkee vääryyden tarkastamatta.

12. Vaan onttopäinen mies viisastuu. kun metsä-aasin varsa ihmiseksi syn-

tyy. 13. Jos sinä asettaisit sydämmesi, ja

14. jos vääryys on kädessäsi, heitä se kauas, älä anna petoksen asua majassasi! -

 silloin varmaan nostaisit kasvosi virheetönnä, ja olisit kuin valettu. etkā pelkāisi.

16. Silloin sinä vaivasi unhottaisit, ja niinkuin ohitse juosnutta vettä si-

nä niitä muistelisit.

17. Ja elämäsi selkenisi kirkkaammaksi kuin puolipäivä, ja pimeys olisi kuin kirkas aamu. Ps. 37:6. Jes. 58:10.

18. Ja sinä olisit hyvässä turvassa, koska vielä toivoa on; ja taloasi tarkattua menisit rauhassa levolle.

 Sinä makaisit kenenkään peloittamatta, ja moni siveleisi kasvojasi. 20. Mutta jumalattomien silmät

nääntyvät, ja turva katoaa heiltä ; heidän toivonsa on – hengen puhallus! Job 8:13. 18:14. Ps. 112:10. San. 11:23.

12 Luku. Job vastaa Sofarin puheesen.

Job vastasi ja sanoi: 2. Te vaan miehet olette, teidän kanssanne kuolee viisaus!

On minullakin sydän kuin teilläkin; enkä ole halvempi teitä, ja kuka on, joka ei näitä tiedä?

4. Lähimmäiseni pilkkana olen minä, joka rukoilinJumalaa, ja jota Hän kuuli; pilkkana — hurskas ja vakaa!

5. Onnettomuudelle sopii, onnellisten mielestä, ylenkatse; valmisna on se niille, jotka jalvoillansa horjuvat. 6. Rauhassa ovat hävittäjäin majat, ja turva on Jumalan vastustajilla, niillä, jotka jumalansa käteensä ottavat.

Job 21:7 s. Ps. 73:3 s. Jer. 12:1. Hab. 1:11. 7. Mutta kysyhän eläimiltä, ne opettavat sinua, ja taivaan linnuilta, ne

sanovat sinulle!

8. Taikka katso miettimällä maata, se opettaa sinua, ja kalat meressä

ilmoittavat sinulle!

9. Kuka on, joka ei kaikista näistä tieda, että Herran käsi on ne tehnyt. 10. Hän, jonka kädessä on kunkin elävän sielu, ja kunkin ihmisruu-miin henki?! 4 Moos. 16:22. Ap. t. 17:28. 11. Eikö korva koettele puhetta, niin-

kuin suulaki maistelee ruokaa? Job 34:3. 12. Vanhoilla on taitoa, ja pitkä-

ijällisillä ymmärrystä. Hänen tykönänsä on viisaus ja

voima,Hänen on neuvo ja ymmärrys. 14. Katso, Hän hävittää, eikä sitä rakenneta jälleen; Hän sulkee mie-

hen, eikä sille avata. Ilm. 3:7. Katso, Hän salpaa vedet ja ne kuivettuvat, Hän laskee ne irralle,

ja ne mullistavat maan. 16. Hänessä on voima ja pysyväinen viisaus; Hänen on eksyvä ja eksyttäjä.

17. Hän vie neuvonantajat paljastettuina, ja tekee tuomarit tyhmiksi.

2 Sam. 15:31. 17:1,14,23. Jes. 3:2 s. 19:12. 18. Kuningasten sitomat Hän päästää, ja sitoo nuorat heidän omille lanteillensa.

19. Papit vie Hän paljastettuina, ja

kukistaa väkevät.

20. Hän hämmentää uskottavain puheen, ja vanhain taidon ottaa Hän

pois.

21. Hän valaa ylevät ylenkatseella, ja vākevāin vyön Hān hellittāā. Ps. 107:40. 22. Hän saattaa syvyydet ilmi pimeydestă, ja viepi kuoleman varjon valkeuteen. Matt. 10:26. 2 Kor. 4:6.

23. Hän korottaa kansat, ja kukistaa ne; Hän levittää kansat ja vie ne sitten pois.

24. Hän ottaa maan kansan päämiehiltä taidon, ja eksyttää heitä korvessa, jossa ei tietä ole.

Ja he haparoivat pimeydessä ilman valkeudetta, ja Hän eksyttää hei-

tā kuin juopuneita.

13 Luku.

Job jatkaa vastaustansa.

Katso, kaikkia näitä on minun sil-mäni nähnyt, on korvani kuullut ja ne ymmärtänyt.

2. Mila te tiedatte, sen minakin tiedan, enka ole teita halvempi.

3. Mutta Kaikkivaltiaalle minä puhuisin, halajaisin asiani asettaa Jumalan eteen.

4. Sillä te olette valheen kutojat, ja kaikki kelvottomat parantajat.Job16:2 5. Joska te voisitte aivan ääneti ol-

la, niin se olisi teille viisaudeksi luettava! San. 17:28.

6. Kuulkaat toki minun puolustukseni, ja tarkastakaat huulteniväitöstä! 7. Tahdotteko Jumalan hyväksi puhua vääryyttä, ja hänen hyväksensä petosta puhua?

8. Tahdotteko te katsoa hänen mieltänsä, tahi Jumalanko asiaa te tah·

dotte ajaa?

9. Kävisikö hyvin, kun Hän teitä tutkii; petättekő Hänen ihmisten ta-valla?

10. Hän kovin nuhtelee teitä, jos te salaisesti mieliä katsotte.

11. Eikö hänen korkeutensa teitä peljätä, eikö hänen pelkonsa lankea tei-

dän päällenne? 12. Teidän muistolauseenne ovat tuhkavertauksia, ja teidän linnanne

savilinnoja.

13. Olkaat minusta ääneti, että minäkin puhuisin ; tuli minulle, mită tuli !

14. Miksi minä kannan lihaani hampaissani, sieluni panen minä käteeni? 1 Sam. 28:21.

15. Katso, Hän tappaa minut, en minā mitāan toivo: kun vaan saisin puolustaa tieni Hänen edessänsä.

16. Jopa sekin on minulle avuksi. ettei yksikään valehurskas tule Hänen eteensä. Ps. 5:5. Matt. 24:51.

17. Kuulkaat tarkasti minun puhettani, ja menköön selitykseni kor-

viinne!

18. Katso, minä ladon asiani tutkittavaksi; minä tiedän olevani oikeassa. 19. Kuka tohtisi käydä oikeudelle

minun kanssani? Niln minä kohta tahdon vai'eta ja kuolla.

20. Kahta vaan älä tee minulle, niin en minä kätke itseäni Sinun edestäsi: Ps. 107:38 s. 21. siirrä kätesi kauas minusta, älköönkä hirmuisuutesi minua peljättäkö! Job9:34 s. 83:7.

22. Kutsu Sinā, ja minā vastaan — tahi minā puhun, ja vastaa Sinā minua! 23. Kuinka paljo on nyt minulla pahoja tekoja ja syntejā? Tee minulle tiettāvāksi rikokseni ja syntini!

tiettäväksi rikokseni ja syntini! 24. Miksi Sinä peität kasvosi, ja pidät minua vihollisenasi? Jobie:11.83:0. 25. Lentävää lehteäkö peljätät, ja

kuivaa korttako vainoot?

26. Sillä sinä määräät minulle katkeruutta, ja annat minun periä nuoruuteni syntejä. Ps. 25:7.

27. ja panet jalkani jalkapuuhun, ja vartijoit kaikki polkuni, ja piirität askeleeni, — Job 38:11.

28. joka kuitenkin hajoon kuin lahopuu, ja niinkuin koinsyömä vaate. Jes. 50:9.

14 Luku.

Job valittaa fhmis-elämän lyhyyttä ja surkeutta.

Ihminen, vaimosta syntynyt, elää vähän aikaa, ja on täynnä levottomuutta:

2. kasvaa niinkuin kukkanen, ja lakastuu; pakenee niinkuin varjo, eikä pysy. Job 8:9. Ps. 90:9. 108:15 a. 144:4.

Jes. 40:6 s. Hebr. 13:14. 3. Ja senkaltaista vastaan Sinä avaat silmäsi, ja vedät minut eteesi oi-

keuteen? 4. Kuka löytää puhtaan niiden seassa, joissa ei puhdasta ole? Ps.14:3, 51:7.

5. Koska hänen päivänsä ovat määrätyt, ja hänen kuukauttensa luku on sinun hallussas; koska panit hänen eteensä määrän, jota hän ei taida käydä yliise

da käydä ylitse, 6. — niin katsahda pois hänestä, että hän saisi lepoa, siksi kun hän niinkuin palkkamies päivänsä päättäisi!

Job. 7:1. Ps. 39:14.
7. Puullakin on toivo: vaikka se hakataan, niin se uudistuu, ja vesoja

kataan, niin se uudistuu, ja vesoja siltä ei puutu. 8. Vaikka sen juuri vanhenee maas-

sa, ja sen kanto kuolee mullassa, 9. vesoo se kuitenkin jälleen veden voimasta, ja tekee oksia, kuin se is-

tutettu olisi.

10. Mutta kun mies kuolee, makaa hān pitkāllānsā; kun ihminen on puhaltanut ulos henkensā — kussa hān on?

11. Vesi juoksee järvestä, ja joki haih-

tuu ja kuivettuu:

12. niin panee ihminen maata, eikä nouse; ennenkuin taivaat katoovat, eivät he virkoo, eivätkä herää unestansa. —

13. Oi joska Sinä minun tuonelaan kätkisit, ja peittäisit minut, siksi kun vihasi lakkaisi, ja asettaisit minulle määrän muistaaksesi minua!

14. — Mutta kun mies kuolee, virkooko hän jälleen elämään? — Kaikki minun sotimiseni päivät minä vartoisin, kunnes pääsövuoroni joutuisi! 15. Sinä huutaisit, ja minä vastaisin

Sinua; ja Sinä halajaisit kättesi tekoa. 16. Sillä nyt Sinä luet kaikki askeleeni, etkä pidätä itseäsi minun synti-

ni tähden. Job 31:4.34:21. Ps. 139:2. San. 5:21. 17. Minun rikokseni olet Sinä lukinnut kukkaroon, ja vielä siihen lisäät syytäni. Hos. 13:12.

18. Mutta vierivä vuori katoo, ja kal-

lio siirtyy sijaltansa.

19. Vesi kuluttaa kivet, sen virrat valuttavat maan mullat — niin Sinä hävität ihmisraukan toivon.

20. Sinā kukistat hānet ijāksi — hān menee pois; Sinā muutat hānen muotonsa, ja sysāāt hānen menmāān.
21. Ovatko hānen lapsensa kunniassa — sitā hān ei tiedā: vai ovatko v

sa — sitä hän ei tiedä; vai ovatko ylenkatseessa — sitä hän ei huomaa. Jés. 63:16.

22. Hänen lihansa tuntee vaan omat tuskansa, ja hänen sielunsa suree itse tähtensä.

15 Luku.

Elifaan toinen puhe. Hän soimaa Jobia röyhkeydestä ja varoittaa häntä.

Elifas Temanista vastasi ja sanoi: 2. Vastaako viisas tuulen tajulla, täyttääkö rintansa raju?

3. väittäen sanoilla, jotka eivät kelpaa, ja puheilla, joista ei apua ole? 4. Vieläpä pelvonkin hävität, ja menetät hartauden Jumalan edessä!

5. Sillä pahuutesi opettaa niin sinun suusi, ja sinä olet valinnut viekasten kielen.

 Oma suusi tuomitsee sinut, enkä minä; sinun huulesi todistavat sinua vastaan.

7. Oletko ensimmäisenä ihmiseksi syntynyt, ja oletko ennen vuoria siinnyt? San. 8:25.

 Oletko kuullut Jumalan salaisen neuvon, ja itsellesi vaan pidättänyt kaiken viisauden? Jes. 40:13. Viis. 6:13. Room, 11:34.

9. Mitā sinā tiedāt, jota me emme tiedā, mitā ymmārrāt, jota emme ymmārrā?

 Harmaapäitä ja vanhuksia on meilläkin, isääsikin ijällisempiä.

Job 82:7.

11. Ovatko sinusta halvat Jumalan lohdutukset, ja lempeä puhe sinun

kanssasi?

12. Mihinkä sydämmesi sinua viepi, ja mitä vilkkuvat silmäsi.

 kun käännät vihasi Jumalaa vastaan, ja senkaltaisia sanoja suustasi

päästät?

14. Mikä on ihminen, että hän olisi puhdas: ja että hän olisi hurskas. joka vaimosta syntynyt on?!

1 Kun. 8:46, 2 Aik. 6:36. Job 25:4 s. Ps. 14:2 s. San. 20:9. Saarn. 7:21. 1 Joh. 1:8,10. 15. Katso, ei Hän pyhiinsä luota, eikā taivaat ole puhtaat Hānen edes-

sănsă: Job 4:17 8. 16. mitä sitte kauhea ja ilkeä ihmi-

nen, joka juovääryyttäniinkuinvettä! Mină puhun sinulle – kuule minua! - minä luettelen sinulle, mitä

nähnyt olen.

18. mitä viisaat ovat sanoneet, eivätkä ole salanneet isistänsä asti -19. joille ainoille maa oli annettu, eikä yksikään muukalainen siirtynyt

heidän keskellensä ---: 20. "Kaiken elinaikansa kärsii iu-

malaton tuskaa, ja väkivaltaiselta on vuotten luku käiketty. 1 Moos, 4:14. Jes. 48:22.

Pelvon ääni on hänen korvissansa, rauhassakin tulee hävittäjä hänen päällensä. 3 Moos. 26:36. 5 Moos. 28:65.

Job 18:11. 22. Ei hän usko palajavansa pimeydestä, ja hän on aivottu miekalle.

23. Han ajelee leivan havussa, mistä sen saisi; hän tietää pimeyden päivan asetetuksi äärellensä.

24. Ahdistus ja hätä peljättävät häntä, ja valloittavat hänet niinkuin ku-

ningas, valmis sotaan.

25. Koska hän ojensi kätensä Jumalaa vastaan, ja röyhkeili Kaikkivaltiaan edessä,

26. juoksi kaula suorana Häntä vastaan, kilpiensä tihkeän katon alla;

5 Moos. 32:15. 27. koska hän peitti kasvonsa lihavuudellansa, ja kasvatti rasvaa lanteillensa, Ps. 73:7.

28. asui hävitetyissä kaupungeissa ja asumattomissa huoneissa, jotka raunioiksi aivotut olivat:

29. niin ei hän rikastu, eikä hänen tavaransa pysy, eikä hänen viljansa rotkistu maata kohti.

30. Ei hän pääse pimeydestä; tulen liekki kuivattaa hänen vesansa, ja hän katoo Hänen suunsa puhalluk-

31. Alköön hän turvatko turhuuteen – hän pettyy, sillä turhuus on hänen palkkansa oleva!

32. Hän loppuu ennen aikaansa, ei hänen oksansa vihoita. Job 22:16. Ps. 55:24. Saarn. 7:18. 9:12.

33. Hän heittää kypsymättömät marjansa niinkuin viinipuu, ja varistaa

niinkuin öljypuu kukoisluksensa. 34. Sillä häijyn perhekunta jääpi hedelmättömäksi, ja tuli syö lahjain

ottajan majat.

35. He siittävät onnettomuutta ja synnyttävät häviötä; ja heidän vatsansa valmistaa petosta."

16 Luku.

Job vastaa Elifaan toiseen puheesen ja soimaa ystäviänsä huonoiksi lohduttajiksi sekā vetoaa todistajaan talvaassa.

Sitte vastasi Job ja sanoi:
2. Semmoista olen paljon kuullut; te olette kaikki hūonoja lohduttajia !

Job 13:14. 21:34. 3. Eikö jo lopu tyhjät puheet, vai mikä sinun yllyttää niin puhumaan ? Voisin minäkin puhua niinkuin tekin. - jos te olisitte minun sijassani – solmeilla sanoja teitä vastaan, ja nyökytellä päätäni teitä koh-

taan:

5: vahvistella teitä suullani, ja huulteni liikuttamalla lievitellä.

6. Vaan jos minä puhun, ei tuskani huojennu; jos lakkaan, ei se minusta lähde,

7. Mutta nyt on Hän lamauttanut minut; Sinä olet hävittänyt koko perhekuntani,

8. ja olet tehnyt minut ryppyiseksi - siinä on jo todistus; ja laihuuteni nousee minua vastaan ja syyttää minua vasten silmiä.

9. Hänen vihansa raatelee ja vainoo minua, Hän kiristelee hampaitansa minulle, ja vihollisenani Hän teroit-

taa silmänsä minuun.

10. Suuta ammotetaan minua vastaan, häväistykseksi lyödään minua poskille, yksimielisesti yhdistytään minua vastaan. Job 12:14.

11. Jumala hylkää minut väärän valtaan, ja syöksee minut jumalat-tomien käsiin.

12. Minä olin rauhassa, vaan Hän musersi minut, Hän tarttui niskaani ja särki minut, ja pani minut silmämääräksensä.

Hänen ampumansa piirittävät minua, Hän särkee säälimättä munaskuuni, Hän vuodattaa sappeni Valit. 3:12 s. maahan.

14. Hän tekee minuun särkymiä särkymäin viereen, Hän karkaa pääl-

leni kuin sankari.

Minä ompelin säkin nahkani päälle, ja laskin sarveni multaan. 16. Kasvoni punottavat itkusta, ja

silmālaudoillani on kuoleman varjo, 17. vaikk'ei vääryyttä ole käsissäni.

ja vaikka rukoukseni on puhdas. Job 33:9.

18. Maa, älä peitä minun vertani, huudollani älköön ääriä olko!! 19. Katso, nytkin on todistajani tai-

vaassa, ja puolustajani korkeudessa! Ystāvāni ovat minun pilkkaajani: vaan silmäni vuodattavat kyyneleitä Jumalan puoleen,

21. että Hän miestä puolustaisi Jumalan edessä, ja ihmisen poikaa hänen lähimmäistänsä vastaan.

Sillä määrätyt vuodet tulevat, ja

17 Luku.

Job jatkaa valitustansa ja soimaa ystäväinsä vääryyttä.

Henkeni heikentyy, päiväni sammuvat, hauta on osani.

2. Totisesti pilkka piirittää minua, ja minun silmäni täytyy yhä katsella heidän katkeruuttansa.

Suorita toki asiani, takaa minua itsesi tykönä! Kuka toinen menisi minun puolestani vastuusen?!

Ps. 49:8. San. 6:1. 4. Sillä heidän sydämmensä olet Sinä sulkenut taidolta; sentähden et Sinā korottane heitā.

Joka ystāvānsā saaliiksi tarjoo, sen lapsilta silmät nääntyvät.

6. Minut on Hän pannut sananlaskuksi kansoille, ja silmiin syljettä-väksi olen minä joutunut.

Job 30:9 s. Ps. 44:15. Val. 3:14. Silmāni ovat pimenneet surusta, ja kaikki jäseneni ovat niinkuin varjo. Hurskaat tästä hämmästyvät, ja

viaton jumalatonta kauhistuu. Vaan hurskas pysyy tiellänsä, ja jolla puhtaat kädet on, se vielä enem-

min vahvistuu.

Mutta palatkaat kaikki, ja tulkaat nyt! En minä löydä yhtään taitavaa teidän seassanne.

11. Minun päiväni ovat kuluneet, hajoitetut aivotukseni, nuo sydämmeni tallehtimat.

12. He sanovat yön päiväksi, val-keuden tulevan, vaikka pimeys lä-

Koska odotan tuonelaa majakseni, valmistan vuoteeni pimeyteen; 14. sanon mätänemiselle: "sinä olet isäni!" ja madoille: "äitini ja sisareni!" Job 25:6.

15. Niin missä siis on toivoni? Minun toivoni, kuka sen saa nähdä?

16. Tuonelan tupiin se laskeupi alas, kun ynnä lepomme mullassa saamme.

18 Luku.

Bildad puhuu toistamiseen Jobia vastaan ja todistaa, että onnettomuus saavuttaa jumalattomat.

Ta Bildad Suahista vastasi ja sanoi: 2. Kuinka kauan te sanoja saavuttelette? Tajutkaat ensin, ja puhukaamme sitten! San. 17:24.

3. Miksi meitä pidetään eläinten vertaisina, ja olemme niin järjettömät

teidan silmissänne?

4. Sinä, joka kiukullasi raatelet itminā menen tietā, jota en palajajāl- seās, sinunko tāhtesi maa hyljāttāi-leen. stin, ja kallio sijaltansa siirrettāisiin? 5. Kumminkin sammuu jumalatto-

man valo, ja hänen valkeansa leimu lakkaa loistamasta. San. 13:9. 24:20. · 6. Valo pimenee majassansa, ja soit-

tonsa sammuu hänen päältänsä. Hänen voimansa askeleet ahdistuvat, ja oma neuvonsa langettaa hä-

net maahan. Sillä hänen jalkansa vievät hänet verkkoon, ja pyydysten päällä hän

käyskeleepi.

9. Paula tarttuu hänen kantapäähānsā, ja sangat pitāvāt hānet kilinni. 10. Hänen ansansa on kätketty maa-

han, ja hänen satimensa polulle. 11. Kaikkialta kauhistukset häntä peljättävät, ja ajavat häntä jälissä.

8 Moos. 26:36. Job 15:21 s. 27:20. Jer. 46:5. Nälkäinen on hänen vaivansa, ja onnettomuus valmis hänelle langetukseksi.

13. Kuoleman esikoinen syö hänen nahkansa siteet, se syö hänen jäse-

14. Hänen turvansa reväistään pois hänen majastansa, ja hän ajetaan kauhistusten kuninkaan tykö.

Job 8:13 s. 11:20. San, 10:28. 15. Outoja asuu hänen majassansa, hänen huoneensa päälle heitetään tulikiveä.

Alhaalta hänen juurensa kuivettuvat, ja ylhäältä hänen oksansa surkastuvat

Hänen muistonsa katoo maasta. eikä ole hänellä ensinkään nimeä maan päällä.

 Hän ajetaan valkeudesta pimeyteen, ja syöstään maailmasta.

Ei hänellä ole yhtään lasta eikä lasten lasta hänen kansassansa, eikä yhtään jälkeistä asuinpaikoillansa. 2 Kun. 10:11, 17. Job 27:14. Ps. 21:11.

Länsiläiset hämmästyvät hänen päiväänsä, ja itäläisiä käsittää kauhistus.

21. Tämmöinen on jumalattoman maja, ja semmoinen on sen sija, jo-ka ei Jumalaa tunne.

10 Luku.

Job vastaa Bildadin toiseen puheesen; hän valittaa Jumalan kovuutta ja pyytää ystäviään armahtamaan häntä.

Mutta Job vastasi ja sanoi: 2. Kuinka kauan te vaivaatteminun sieluani ja runtelette minua sanoilla?

3. Jo kymmenenkin kertaa te olette pilkanneet minua, häpeemättä te mi-

nua vaivaatte.

4. Ja jos tosiaankin olen erehtynyt, niin pysyy erhetykseni omanani.

5. Jos todellakin tahdotte isoilla minua vastaan, ja näyttää häväistykseni minua kohtaan todeksi,

6. niin tietäkäät, että Jumala tekee minulle vääryyttä, ja on kiertänyt päälleni verkkonsa.

7. Kaiso, minä huudan väkivallan tähden, enkä saa vastausta; minä parun, enkä saa oikeutta. Job 30:20.

8. Hän on aidannut minun tieni, etten pääse yli, ja pannut pimeyden poluilleni. Job 3:23. Val. 3:5 s.

9. Hän on riisunut kunniani minulta, ja ottanut kruunun päästäni.

10. Hän on jaottanut minut maahan joka kulmalta, niin että menehdyn, ja on reväissyt toivoni ylös niinkuin puun.

11. Hän on hirmuisesti vihastunut minuun, ja pitää minut vihamiehe-Job 13:24. 16:9. 83:10. Val. 2:5.

12. Hänen sotajoukkonsa tulivat yhdistyneenä, loivat tiensä minua vastaan, ja panivat leirinsä majani ym-

13. Veljeni Hän on eroittanut kauas minusta, ja tuttavani ovat minusta aivan vieraantuneet.

Ps. 31:12. 38:12. 88:9,19. 14. Läheiseni ovat luopuneet minusta, ja ystäväni ovat unohtaneet minut.

15. Huonekuntaiseni ja piikani pitāvāt minua muukalaisena, minā olen tuntemattomaksi tullut heidän silmissänsä.

16. Minä huudan palvelijaani, eikä hän vastaa; suullani täytyy minun

rukoilla häntä.

17. Henkeni on inhottava vaimolleni, huokaukseni äitini kohdun lapsille.

18. Ja poikasetkin minut katsovat ylen; jos mină nousen, niin he pu-Job 31:1. huvat minua vastaan.

19. Kaikki likimmäiset ystävät kauhistuvat minua, ja ne, joita minä rakastin, ovat kääntyneet minua vastaan. Ps. 41:10. 55:13 s. 88:9.

20. Minun luuni ovat tarttuneet

nahkaani ja lihaani, ja tuskin olen hampaini nahalla päässyt. Job 30:30. Ps. 102:6.

21. Armahtakaat minua, armahtakaat minua, te minun ystäväni, sillä Jumalan käsi on minuun sattunut!

22. Miksi te vainootte minua, niinkuin Jumala, ettekä saa kyllänne minun lihastani?

23. Jospa kuitenkin minun puheeni kirjoitettaisiin, jospa ne kirjaan piirretläisiin.

24. rautataltalla ja lyijyllä ijankaikkiseksi muistoksi kallioon iskettäi-

siin! Minä tiedän minun Lunastajani

elävän, ja viimeisenä Hän on multain päällä seisova !Jes. 41:14. Hos. 13:14.

Ja sitten kun tāmā minun nahkani on hävitetty, saan minä lihastani nähdä Jumalan. 1 Kor. 13:12,

27. Hänet minä olen näkevä itselleni hyväksi, ja minun silmäni katsovat Häntä, eikä kenkään vieras. Munaskuuni nääntyvät ikävästä helmassa-Ps. 17:15, 1 Joh. 8:2.

28. Mutta kun te, löytääksenne asian juuren minussa, ajattelette: ,,mitenkā voisimme kyllin hāntā hātyyt-

tää?"

29. niin peljätkäät miekkaa, sillä viha on noudattava miekan alaisia pahojatekoja, että te tietäisitte tuomion tulevan l

20 Luku*!*

Sofarin toinen puhe; hän näyttää, että jumalattomain onni muuttuu onnettomuudeksi.

Silloin Sofar Naemasta vastasi ja sa-noi:

Senpätähden ajavat ajatukseni minua vastaamaan, juuri tuntoni liikutuksesta minussa.

Minä kuulen nuhdetta häväistyksekseni, mutta ymmärrykseni henki

vastatkoon puolestani.

4. Etkö tiedā aina niin kāyneen, siitä ajasta kun ihminen on pantu maan päälle:

5. että jumalattomain kerskaus ei ulotu kauas, vääräin ilo on silmänrāpāykseksi?

Jos hänen korkeutensa ulottuisi taivaasen, ja hänen päänsä sattuisi

pilviin.

on hän kuitenkin ikuisesti katoova kuin oma lokansa; jotka hänen ovat nähneet, sanovat: "missä hän on ?''

Niinkuin uni hän katoo, eikä häntā löydetā, ja hān poistuu kuin yönäkö Ps. 73:20, 9. Silmä, joka häntä katseli, ei si-

tä enää tee, eikä hänen paikkansa hāntā enāā nāe.

Hänen lapsensa täytyy halpoja hyvitellä, kätensä tavarat takaisin kantaa.

11. Hänen luunsa olivat täynnä nuoruuden voimaa, ja se on hänen kanssansa mullassa makaava.

12. Vaikka vielä pahuus maistuisi makealta hänen suussansa, ja hän sen kätkisi kielensä alle,

13. säästäisi, eikä hylkäisi sitä, vaan

pitäisi sen suussansa:

niin hänen ruokansa muuttuu hänen vatsassansa, kärmeen sapeksi hänen sisuksissansa.

15. Tavaraa hān nielee, mutta se tāytyy hānen oksentaa; Jumala ajaa sen ulos hänen vatsastansa.

Kărmeen myrkkyā hān imi; kyykärmeen kieli hänet tappaa.

17. Ei hän saa nähdä jokiloita, eikā virtoja, jotka hunajaa ja voita vuotavat.

18. Hankkimansa antaa hän takaisin, ei hän saa sitä nauttia, eikä varansa mukaan iloita. 5 Moos. 28:30 s.

19. Sillä hän polki köyhät, ja jätti ne auttamatta; ryösti talon, eikä sitä rakenna. Jes. 5:8.

Sillä hän ei saanut lepoa vatsassansa: kalleuksiensa kanssa hän ei pääse pakoon.

21. Hänen ahneudeltansa ei mitään säilynyt, sentähden ei hänen onnen-

sa pysy. 22. Varansa yltäkylläisyydessä on hä-nellä ahtaus oleva; kaikkien vaivaisten kädet tarttuvat häneen.

Ja on tapahtuva: hänen vatsansa täyttämiseksi Hän lähettää hänelle vihansa hirmuisuuden. Hän antaa sataa tulta hänen päällensä, häntä ruokkiaksensa.

24. Jos hän pääsee rauta-aseista pakoon, niin vaskijoutsi ampuu hänen

lävitsensä.

25. Hän vetää nuolta, ja se lähtee hänen ruumiistansa, välkkyvä terä hänen sapestansa; kauhistus lankee hänen päällensä.

26. Kaikki pimeys on kätketty hänen tavarallensa; sen kuluttaa tuli, joka ei puhallettu ole, syö loputkin

hänen majassansa.

27. Taivas ilmoittaa hänen pahuutensa, ja maa nousee häntä vastaan. 28. Pois vyöryy hänen huoneensa tulo, ja pois se vuotaa hänen vihan-sa päivänä. — 29. Tämä on jumalattoman ihmisen

osa Jumalalta ja hänen määrätty perint**önsä** Kaikkivaltiaalta.

21 Luku.

Job vastaa Sofarin toiseen puheesen ja sanoo, ettei onnettomuus aina kohtaa jumalattomia.

Job vastasi ja sanoi: 2. Kuulkaat, kuulkaat minun sanojani! Olkoon tämä lohdutuksena teidän puolestanne!

Kärsikäät minua, että minäkin puhuisin; ja kun minä olen puhunut, niin pilkkaa sinä sitten! San. 18:13. 4. Minun valitukseni, onko se ihmisille? Tahi miks'en minä kärsimättö-

mäksi kävisi?

Kääntykäät puoleeni, hämmästykäät, ja pankaat kätenne suullenne!
6. Kun minä ajattelen, niin minä kauhistun, ja vavistus käsittää lihani •

7. Miksi jumalattomat saavat elää, karttua ijässä, ja vahvistua voimassa?

Ps. 73:3. Jer. 12:1 s. Hab. 1.13. Mal. 3:13 s. Heidän siemenensä pysyy edessānsā, heidān luonansa, ja sikiānsā ovat heidän silmäinsä edessä.

Heidän huoneensa ovat rauhassa ilman pelkoa, eikä Jumalan vitsa tule heidān pāāllensā. 10. Heidan sonninsa polkee, eika siemennä hukkaan; heidän lehmänsā helposti poikii, eikā luo vasik-

11. Lapsensa laskevat he ulos kuin lammaslauman, ja poikansa hyppelevāt. Ps. 17:14.

12. He riemuitsevat rummuilla ja kanteleilla, ja iloitsevat huiluin soi-

13. He viettävät päivänsä onnessa, ja menevät silmänräpäyksessätuonelaan.

 Ja kuitenkin he sanoivat Jumalalle: "mene pois meistä, sillä sinun teitāsi emme tahdo tietāā! Job 22:17. 15. Mikā on Kaikkivaltias, ettā me Häntä palvelisimme, tahi mitä mei-

dän siitä hyvää on, että me Häntä lähestymme?" 2 Moos. 5:2. Mal. 3:14. 16. Katso, ei heidan onnensa ole hei-

dän kädessänsä! Jumalattomain neuvo olkoon kaukana minusta! Job 22:18. 17. Useinko jumalattomain soitto sammuu, ja turmio tulee heidän pääl-

lensä, kun Hän arpa-osat vihassansa jakelee? että he ovat kuin korsi tuulessa,

ja niinkuin akanat, joita tuulispää sieppaa? Ps. 1:4. 35:5. Jes. 29:5. Hos. 13:3. 19. "Jumala säästää hänen onnettomuutensa hänen lapsilleen." - Kosto sattukoon häneen itseensä, että hän sen tuntisi! 2 Moos, 20:5.

20. Omat silmänsä nähkööt hänen

kivaltiaan vihan kuumetta! Ps. 75:9.

Jer. 25:15 s. 21. Sillä mitä hän huolii jälkeen jääneestä joukostansa, kun hänen kuukauttensa luku on katkaistu?

22. Kuka tahtoo taitoa opettaa Jumalalle, Hän, joka korkeatkin tuo-

mitsee? Jes. 40:13. Room. 11:34, 1 Kor. 2:16. 23. Tämä kuolee varsin vauraana ja terveenä, aivan huoletonna ja onnel-

24. hänen astiansa ovat tävnnä maitoa, ja hänen luunsa ydin pysyy tuoreena.

25. Tuo taas kuolee murheellisella mielellä, eikä ole ikänään nauttinut

hyvää.

 Yhdessä he mullassa makaavat, ja madot peittävät heidät. Saarn. 9:2s. 27. Katso, minä tunnen teidän ajatuksenne ja juonenne, joilla te väkivaltaa minulle aivotté!

28. Kun te sanotte: "missä on vievän huone, missä ovat jumalattomain '

asuinmajat?" -:

29. ettekő kuulustelleet matkailijoilta, joiden muistomaineita ette mah-

da halveksia:

30. kuinka paha ihminen turmion päivänä säästetään, ja vihan päiväna viedaan katkoon?

31. Kuka Hänelle sanoo vasten silmiä hänen tiensä, ja kuka kostaa Hänelle, mitä Hän tehnyt on?

Hän vaan saatetaan hautaan, ja vielä hautakumpunsa päällä hän val-

voo.

 Kepeät ovat hänelle laakson turpeet, koko maailma seuraa häntä jälessä, ja epälukuisia on hänen edellänsä!

 Miksi te minua turhilla lohdutatte? Ja vastauksistanne ei jää muuta jälelle kuin petollisuus. Job 16:2.

22 Luku.

Elifas puhuu kolmannen kerran ja soimaa Jobia tehdyistä synneisiä sekä kehoittaa häntä kääntymään takaisin Jumalan puoleen.

Ja Elifas Temanista vastasi sanoen: 2. Taitaako mies olla Jumalalle hyödyllinen? Ei: vaan itseänsä taitaa ymmärtäväinen hyödyttää.

 Onko siitä Kaikkivaltiaalle hyvää, että hurskas olet, taikka voittoa, että tiesi virheetõnnä pidät? Job 35:7. 4. Jumalanpelvostako Hän sinua rankaisee, ja käy oikeudelle sinun kanssasi?

5. Eikö pahuutesi ole suuri, ja ri-

koksesi äärettömät?

perikatonsa; hän itse juokoon Kaik- | **maiseksi, ja riisuit** vaatt**eet alasto-**

7. Et antanut nääntyvälle vettä juoda, isoovaiselta kielsit sinä leivän. 8. Vaan voiman miehelle jäi maa,

ja arvoisa asui siinä.

9. Lesket sinä laskit tyhjin käsin menemään, ja orpoin käsivarret muser-

rettiin. 10. Sentähden ovat paulat sinun vm-

pärilläsi, ja peljästys sinua äkisti hāmmāstyttää.

11. Vai etkö näe pimeyttä ja veden paljoutta, joka sinun peittää?

12. Eikö Jumala ole korkea kuin taivas? Katso ylimmäisiä tähtiä, kuinka korkeat ne ovat!

13. Ja sinä ajattelet: "mitä Jumala tietää? Taitaako Hän tuomita syn-

keitten pilvien takaa?

14. Pilvet peittävät Hänet, ettei Hän näe; Hän taivaan kannella käyskentelee!

15. Seuraatko muinaisen maailman tietä, jota väärät ihmiset kävivät?

jotka ennen aikaansa temmattiin, ja heidän perustuksensa virtana 'virtaili;

17. ne, jotka sanoivat Jumalalle: .mene meistä! ja mitäpä Kaikkival-

tias taitaisi heille tchda?" 18. Ja Hän se kuitenkin oli täyttänyt heidän huoneensa tavaralla. Mutta jumalattomain neuvo olkoon

kaukana minusta! 19. Hurskaat näkevät sen ja iloitsevat, ja viaton pilkkaa heitä: Ps. 107:42. 20.,,Totisesti on vastustajamme huk-

kunut jatulisõi heidän rikkautensa!' 21. Niin rupea nyt suosioon Hänen

kanssansa, niin pääset rauhaan ; siitä on voittosi hyvä!

22. Ota siis opetusta hänen suustansa, ja pane hänen puheensa sydäm-

meesi! 23. Jos sinä käännyt Kaikkivaltiaan puoleen, niin sinä rakennetaan, kun sinä poistat vääryyden kauas

majastasi. Job 8:5 s. 11:13 s. 24. Ja heitä kulta multaan, ja paras kulta jokien kivistõille,

25. niin on Kaikkivaltias oleva sinun kultasi ja kirkkain hopeasi!

26. Sillä silloin sinun ilosi on Kaikkivaltiaassa, ja sinä nostat kasvosi Jumaian puoleen.

27. Sinä rukoilet Häntä ja Hän kuulee sinua, ja sinä maksat lupauksesi. 28. Jos sinā jotakin pāātāt, niin se sinulle onnistuu, ja valo loistaa sinun teilläsi.

29. Kun he alaspäin menevät, niin sinä sanot: "ylös!" ja Hän nöyrälle 6. Sillä sinä otit panttia veljiltäsi il- avun tuottaa. San. 29:23. Luuk. 18:14.

30. Hän on pelastava senkin, joka ei viaton ole: sinun kättesi puhtauden tähden hän pe astetaan. Job 42:8 s. Jaak. 5:16.

23 Luku.

Job vastaa Elifaan kolmanteen puheesen ja tahtoo jättää asiansa Jumalan tutkittavaksi.

Job vastasi ja sanoi: 2. Viela nytkin on valitukseni haikea; hänen kätensä painaa raskaasti huokaukseni päällä.

3. Joskapa minä taitaisin löytää Hänet, ja pääsisin hänen olopaikoil-

lensa!

4. Niin asettaisin asian Hänen eteensā, ja tāyttāisin suuni puolustuksilla; 5. tahtoisin tietää hänen vastauksensa sanat, ja kuunnella mitä Hän minulle vastaisi.

6. Tokko Hän riitelisi minun kanssani voimansa paljoudella? Ei: vaan

itse Hän tarkkaisi minua!

7. Silloin olisi hurskas taistelijana Hänen kanssansa, ja minä pääsisin ijāksi vapaaksi tuomaristani. — —

8. Mutta jos minā kāyn itāān, niin ei Hān siellā ole; jos menen länteen: en minā Hāntā huomaitse;

9. askaroitseeko Hän pohjoisessa: en minā Hāntā kāsitā; kātkeypikō Hān etelāān: en minā Hāntā nāe.

10. Varmaan Hän tietää minun tieni; koetelkoon vaan minua, niin minä kullan kaltaiseksi selveäisin. Job 33:9.

Ps. 17:3. 11. Hänen askeleissansa pysyi minun jalkani, hänen tietänsäminä nou-

datin, enkä poikennut. 12. Hänen huultensa käskyistä en minä luovu, ja kätken hänen suunsa sanat paremmin kuin oman mie-

lipiteeni. 13. Vaan Hän pysyy alallansa, ku-ka voi Häntä palauttaa? Mitä Hän lahtoo, sen Hän tekee.

14. Sillä Hän täyttää aivotuksensa minusta, ja semmoisia on paljo Hänellä.

15. Sentähden minä kauhistun Hänen kasvoinsa edessä; ja ajatellen näitä, pelkään minä Häntä.

16. Jumala se on, joka pehmitti sydämmeni, Kaikkivaltias hämmästyt-

ti minut.

17. Silläen minähämmästy pimeyttä, enkā kasvojani, joita synkeys peittää.

24 Luku.

Job jatkaa vielä puhettaan Elifaan kolmannen puheen johdosta.

Miks'ei Kaikkivaltias ole aikoja tal-lelle pannut, miks'eivät hänen tuttavansa saa nähdä hänen kostopāiviānsā?

2. Rajoja stirretään, laumoja ryöstetään ja laitumelle lasketaan;

5 Moos, 19:14, 27:17. San. 22:28. orpojen aasi viedään, ja lesken lehmä pantataan. 5 Moos. 24:17.

4. Viheliäiset tieltä syöstään; kaikki maan vaivaiset yhdessä lymyvät.

5. Katso, metsäaasina korvessa he lähtevät työhönsä saalistahakemaan; erāmaa on heillā leipānā lapsillensa.

Kentāllā he karjansa ruuan niittävät, ja jumalattoman viinimäessä

he jäännöksiä kokoilevat. 7. Alastomina he makaavat ilman

vaatetta, ja peitotta pakkasessa.

8. Sateesta vuorilla he märjiksi tulevat, ja suojan puutteessa kallioita likistāvāt..

Orpoja rinnoilta revitään ja köv-

hiä pantataan.

10. He käyvät alastomina vaatteen puutteessa, ja kantavat isoovaisina lyhteitä.

11. Kiviaitainsa välissä he ölivä pusertavat, viinikuurnia sotkevat ja ja-

noovat.

12. Kaupungista miesten ähkyminen kuuluu, ja haavoitetut huutavat kostoa, — vaan ei Jumala kauhistusta tarkkaa! -

13. Nuo ovat valkeuden vihaajia, eivät tahdo sen teitä tuta, eikä pysyä

sen poluilla. 14. Päivän vaaletessa nousee murhaaja kurjaa ja köyhää tappamaan, ja yöllä hän rosvon töitä tekee.

15. Haureellisen silmä vartoo hämärāā, ja hān sanoo: "eipā minua yk-sikāān silmā nāe", ja pance peiton silmillensä.

16. Pimeissä murretaan huoneita, päivällä kätkeidään, eikä tahdota tie-

tää valkeudesta.

17. Sillä aamun vertainen on heille kaikille syvin synkeys, sillä he tuntevat hyvin pimeyden kauhistukset. 18. Keveänä kiirehditään vettenpääl-

lä; kirottu on heidän osansa maassa, eivätkä käänny viinimäkien tielle.

19. Kuivuus ja kuumuus lumiveden hävittää, — tuonela ne, jotka syntiä

tekevät

Aidin kohtu unhottaa hänet, madot syövät hänet herkkunansa, eikä hāntā enāā muisteta; pahuus sārjetään kuin puu:

21. hän, joka ryösti hedelmätöntä, joka ei yhtään synnyttänyt, eikä teh-nyt leskelle mitään hyvää. —

22. Mutta kauan Hän kannattaa väkivaltaisia voimallansa, että he pystyssä pysyvät, vaikka jo epäilivät hen-

gestänsä. 23. Hän antaa heille turvan, ja he

snavat tuen; hänen silmänsä katso-

vat heidän feitänsä.

24. He ovat korkealla - vähän aikaa, eikä heitä enää ole; he kukistuvat, ja korjataan niinkuin kaikki muut, ja niinkuin oas tähkäpäästä lyödään he maahan. 25. Eikö niin ole? Kuka tekee mi-

nua valhettelijaksi ja näyttää minun

sanani tyhjäksi?

25 Luku.

Bildad puhuu kolmannen kerran. Silloin vastasi Bildad Suahista ja sanoi:

2. Valta ja pelko on Hänen tykönänsä, Hän, joka pitää rauhan korkeu-

tensa majoissa.

3. Kuka voi lukea hänen joukkojansa, ja kenenkä päällä ei hänen valonsa paista. Dan. 7:10.

4. Kuinka siis ihminen olisi hurskas Jumalan edessä, ja kuinka vaimosta syntynyt olisi puhdas?

Job 4:17 s. 9:2. 15:14. San. 20:9. 5. Katso, eipä kuukaan ole kirkas, eikä tähdetkään ole puhtaat hänen

silmissänsä: 6. mită sitten ihminen, se mato, ja ihmisen lapsi, tuo toukka!

26 Luku.

Job vastaa Bildadin kolmanteen puheesen.

Job vastasi ja sanoi: 2. Kuinka toki olet auttanut voimatonta, kuinka tukenut heikkoa käsivartta!

3. Kuinka olet neuvonut taitamatonta, ja kuinka todellisuutta runsaasti

ilmituonut!

4. Kenelle olet sinä sanasi sanonut, ja kenen henki on sinusta käynyt?

Kuolleitten haamut värisevät vetten alla ja niiden asujainten alla.

6. Paljaana on tuonela Hänen edessānsā, eikā ole helvetillā peitettā; San. 15:11. Hebr. 4:13.

7. Hän, joka pohjaisen virittää aution päälle, ja ripustaa maan tyhjälle Ps. 104:2 s.

Hān, joka pilviinsā sitoo vedet, eikā pilvet niiden alla repee;

9. Hän, joka peittää istuimensa etupuolen, ja levittää pilvensä sen yli. 10. Hän on piirtänyt rajan vetten pinnalle, aina valkeuden ja pimevden ääriin asti.

11. Taivaan patsaat vapisevat ja hämmästyvät hänen uhkauksestansa.

12. Voimallansa Hän kuohuttaa meren, ja taidollansa Hän masentaa Rahabin. Job 9:13.

13. Hänen puhalluksestansa taivas | 18. Hän on koin tavalla rakentanut

kirkastuu, hänen kätensä surmaa sukkelan kärmeen. Jes. 27:1.

 Katso, nämä ovat vaan hänen tiensä ulkopiiriä, ja kuinka vähäisen kuiskeen me siitä kuulemme! Mutta hänen väkevyytensä jylinää, – kuka voi sitä käsittää?

27 Luku.

Job puhuu lopullisesti ystävilleen ja puolustaa vanhurskauttaan Jumalan edessä. Ja Job jatkoi vielä vertaus-puhet-

tansa ja sanoi:

Nim totta kuin Jumala elää, joka minulta oikeuden kieltää, ja Kaikkivaltias, joka sieluni murheelliseksi saattaa -

3. sillä vielä on henkeni minussa, ja Jumalan puhallus sieramissani -: 4. ei totta huuleni petosta puhu, ei-

kā kieleni vilppiā lausu!

Pois se minusta, ettă pităisin teitä oikeassa olevan! Siihen asti kun henkeni heitän, en anna vakuuttani itseltäni ottaa.

Hurskaudestani minā pidān, enkā luovu siitā; sydāmmeni ei syytā minua yhdestäkään elämäni päiväs-

1 Kor. 4:4. 7. Mutta viholliseni jääköön juma-

lattomaksi, ja vastustajani vääräksi! 8. Sillä mikä on jumalattoman toivo, kun Jumala katkaisee, kun Hän ottaa pois hänen elämänsä?

Luuk. 12:20. 9. Hänenkö huutoa Jumala kuulee. kun ahdistus häntä kohtaa? San. 28-9. Mik. 3:4. Joh. 9:31.

Taikka taitaako hän iloita Kaikkivaltiaasta, ja huutaa Jumalaa joka aika avuksi?

11. Mină tahdon opettaa teille Jumalan töitä, enkä salata, mitä Kaik-

kivaltiaalla on mielessä.

12. Katso, te olette kaikki sen nähneet; miksi siis tyhjän turhia puhutte?

13. Tämä on jumalattoman ihmisen osa Jumalalta, ja väkivaltaisten perimys, jonka he Kaikkivaltiaalta saavat:

14. Jos hān saa paljon lapsia, niin ne ovat miekan omia, eikä hänen sikiöitänsä ravita leivällä. 2 Kun. 10:7.

Job 18:19. 15. Hänen jälkeenjääneensä saavat hautansa ruttosurmasta, eivätkä-hä-

nen leskenså itke. Jos hän kokoo rahaa niinkuin tuhkaa, ja valmistaa vaatteita niin-

kuin lokaa: 17. niin hän sen hankkii, vaan hurskas ne päällensä pukee, ja viaton jakaa rahan. San. 13:22. 28:8. Saarn. 2:26. huoneensa, ja sen suojan laiseksi, minkä vartija valmistaa.

Rikkaana hän panee maata, eikā sitā enāān tee; hān avaa silmānsă, eikă mităân enään ole.

20. Kauhistukset saavuttavat hänet niinkuin tulva; yöllä rajuilma hänet

sieppaa. 21. Itätutili vie hänet, että hän katoo. ja puhaltaa hänet sijapaikaltansa.

22. Näitä Hän säälimättä tuottaa hänen päällensä; Hänen kädestänsä hän

pakenee, mitä paeta voi.

23. Hänestä käsiä paukutetaan, japaikaltansa hän vihelletään. Val. 2:15.

28 Luku.

Job puhuu ihanasti viisaudesta, joka ainoastaan löytyy Jumalan luona.

Hopealla on löytöpaikkansa, ja sija kullalla, jota puhdistetaan. 2. Rauta otetaan maasta, ja kivestä

vaski valetaan.

- 3. Pimeydelle ihminen tekeelopun, a kaikille suunnille tutkii kivet, jotka pimeydessä ja kuoleman varjossa
- 4. Hän murtaa kaivannon kauaksi asujamista; unhotettuina jaloista, riippuvat he kaukana ihmisistä, ja helluvat.

5. Maasta leipä lähtee, ja sen alus käännellään kuin tulella.

6. Safirin sijapaikka on sen kivissä, ja kultakokkareita on siellä.

Sită polkua ei ole kotka tuntenut.

eikä haukan silmä nähnyt. Pedot eivät ole sitä polkeneet, ei-

kā jalopeura sitā kāynyt. 9. Kāsin ruvetaan kallioon, ja vuo-

ret juurilta mullistetaan. 10. Kallioihin särjetään ojat, ja kaik-

kea kallista silmä siellä näkee. 11. Virrat estetään juoksemasta, ja

salatut tuodaan ilmi 12. Mutta viisaus, mistä se löydetään, ja kussa on ymmärryksen sija?

313. Ei tunne ihmisparka sen hintaa, eikä sitä löydy eläväin maasta.

14. Syvyys sanoo: ,,ei se ole minussa:" ja meri sanoo: "ei se ole minun tykönäni."

15. Ei sitä kultaan anneta, eikä punnita hopeaa sen hintana.

Ei Ofirin kulta, eikä kalliit onikin ja safirin kivet ole siihen verrattavat.

17. Ei kulta eikä lasi vedä sen vertoja, eikä sitä vaiheteta kulta-astioihin. 18. Korallit ja kristalli eivät tulelukuun; viisauden tavara on helmiä

kalliimpi.

19. Etiopian topasi ei vedā vertaa sille, eikā puhtain kulta sitā nosta. | pu'in, ja se verhosi minut; rehelli-

20. Mistā siis viisaus tulee, ja kussa on ymmärryksen sijapaikka? -

21. Se on peitetty kaikkein eläväin silmiltä, ja salattu taivaan linnuiltakin.

22. Helvetti ja kuolema sanovat:
"me olemme korvillamme kuulleet hänen maineensa.

23. Jumala tietää hänen tiensä, ja

Hän tuntee hänen sijansa. 24. Sillä Hän katselee maan ääriin saakka, ja näkee kaikki, mit**ä** taivaan alla on.

Kun Hān antoi tuulelle painon,

ja punnitsi vedet painomitalla, 26. kun Hän sääsi sateelle määrän, ja tien pitkäisen salamalle,

silloin Hän näki ja ilmoitti sen; Hän asetti sen silloin, ja tutki sen

myös. 28. Ja Hän sanoi ihmiselle: ,katso. Herran pelko on viisaus, ja karttaa pahaa on ymmärrys.

. 29 Luku.

Job jatkaa loppupuhettaan ystävilleen. Job jatkoi vielä vertaus-puheitansa ja sanoi:

2. Oi, jospa vielä olisin niinkuin entisinā kuūkausina, niinā pāivinā, joina Hèrra minua suojasi!

3. Kun hänen soittonsa loisti minun pääni päällä, ja minä kävin pimeällä hänen valkeudessansa!

4. Niinkuin minä olin miehuuteni päivinä, kun Jumalan suosio oli ma-jani päällä,

5. kun Kaikkivaltias oli vielä kanssani, ja nuorukaiseni ympärilläni,

kun askeleeni uhkuivat maitoa, ja vuoret vieressäni vuotivat öljyvirtoja!

7. Kun minämenin kaupungin portille, ja asetin istuimeni torille, 8. silloin nuoret, minut nähtyänsä, piiloilivat, ja vanhat nousivat seisomaan minun edessäni.

9. Ylimmäiset lakkasivat puhumasta, ja panivat käden suullensa.

10. Ruhtinasten ääni vaikeni, ja heidän kielensä tarttui suulakeen.

Sillä kenen korva minua kuuli, hän kiitti minua onnelliseksi; ja kenen silmä minut näki, se todisti minusta.

12. Sillä minä autoin sorrettua, kun hān apua huusi, ja orpoa, jolla ei auttajaa ollut. 2 Moos. 22:22. Ps. 72:12.

San. 21:18. Hāviāvān siunaus tuli minun päälleni, ja minä ilahutin lesken sydämmen.

14. Vanhurskauden minä päälleni

syyteni oli minulla päällysyaatteena l ja päänpeitteenä. Jes. 59:17. Ef. 6:14. 15. Mină olin sokeain silmă ja on-

tuvan jalka.

16. Mină olin köyhäin isä: ia riitaasiaa, jota en tuntenut, mină larkasti tutkin.

17. Minä särjin petollisen purimet, ia tempasin saaliin hänen hampais-

 Minä ajattelin: "pesässäni saan minä kuolla, ja lisään päiviä kuin santaa.

Juureni avaupi vetten ääriin, ja

kaste yöpyy oksillani. 20. Minun kunniani uudistuu minussa ja joutseniverestyy kädessäni: Minua he kuulivat odottamalla,

ja vaieten vartoivat neuvoani. 22. Kerran puhuttuani ei toinen parsinut, ja minun puheeni tiukkui hei-

dän päällensä.

23. He odottivat minua niinkuin sadetta, ja avasivat suunsa niinkuin

kevätsateelle.

24. Minä hymyilin heille, toivottomina ollessaan, eikä he voineet pi-

mentää kasvoini loistetta.

25. Jos suostuin heidän tykönsä tulemaan, istuin ylinnä, ja oleskelin kuin kuningas sotajoukossansa, kuin se, joka murheelliset lohduttaa.

30 Luku.

Job latkaa puhettaan. Hän vertaa nykyistä onnettomuuttansa entiseen onnellisuuteensa ja kunniaansa.

Mutta nyt nauravat minulle ijältä minua nuoremmat, joiden isiä halveksin panna lammas-koiraini

Ja mitäpä olisikaan minulla heidān kāttensā vāestā, joidenka miehuuden mehu on mennyt?

Jotka puutteesta ja nälästä kuih-'tuneina korpeen pakenevat, aution eramaan pimeyteen;

4. jotka suolakoita nykivät pensasten ympäriltä, ja joiden ruokana ovat katajan juuret!

5. Ihmisten seurasta heitä aietaan pois, ja heitä vastaan huudetaan kuin

varasta vastaan.

Kauheissa laaksoissa he asuvat, maan luolissa ja vuorten rotkoissa. 7. Pensasten keskellä he rääkyvät,

ja ohdakkeitten alla he asuskelevat. Hullujen sikiät, ja vieläpä kunnian menettäneidenkin, ovat he pieksämällä ajetut maasta!

Ja nyt olen minä heidän lauluksensa joutunut, ja minun täytyy heidān jūttunansa olla. Job 17:6.

Pa. 69:12s. Yal. 8:14,68. | ni, ja luuni kuivettuu kuumuudesta.

10. He inhovat minua, ja pakenevat minusta, eivätkä kasvoiltani svlkeä säästä.

11. Sillä Hän hellitti minun jänteeni ja nöyryytti minut; ja he ovat heittäneet ohjakset minun edestäni.

12. Oikialla puolella nousee sikioparvi; he lyövät jalkani altani, ja luovat turmioteitänsä minua vastaan.

13. He särkevät minun polkuni, itse avuttomat auttavat he minun perikatoani.

14. Niinkuin laajan muuri-murron kautta tulevat he, ja pauhinalla vyö-

ryvät esiin.

15. Kauhistukset ovat kääntyneet minua vastaan; tuulen tavoin kunniani karkoitetaan, ja niinkuin pilvi katoo onneni.

16. Ja nyt itkee sieluni minua, ja vaivan päivät ovat minut saavuttaneet.

Ps. 42:5. 17. Yö kalvaa luuni minulta, eivätkā suoneni lepoa saa.

18. Ylenmäärin on minun vaatteukseni muuttunut, se ahdistaa minua niinkuin paitani suu.

19. Heittänyt on Hän minut lokaan, ja olen joutunut tomun ja tuhvan

näköiseksi. Ps. 7:6. 20. Mină huudan Sinun puoleesi, vaan et Sinä vastaa minua; minä seison alallani, vaan Sinä teroitat silmäsi Ps. 13:2: 22:3. minuun.

21. Sinä muutteleit minulle hirmuiseksi, ja vainoot minua voimallisel-

la kädelläsi

22. Sinä kohotat minut tuuleen, ja lasket minun menemään, ja hajotat

minut myrskypauhinassa.

23. Varmaan minä tiedän: kuolemaa kohti viet Sinä minua, sinne, jossa kaikkien eläväin kokouspaikka on. Ps. 90:3. Hebr. 9:27.

24. Eikö hukkuessa kättä ojenneta. tahi onnettomuudessa hätähuutoa nosteta?

25. Totta itkin minä kovan onnen alaista, sieluni sääli vaivaista!

Ps. 35:13 s. Room. 12:15. 26. Varmaan hyvää minä odotin, vaan paha tuli; valkeutta minä toivoin, vaan pimeys kohtasi.

27. Sisukseni kuohuvat lakkaamatta, onnettomuuden päivät ovat mi-

nun ennättäneet.

28. Murheellisna kävelen minä päivän valotta, seurakunnassa nousen ja äänessä valitan.

29. Veljeksi olen joutunut metsäkoirille, ja rääkylinnuille kumppaniksi.

Ps. 102:7. Mik. 1:8. 30. Nahkani lähtee mustana päältä31. Niin muuttui murheeksi kanteleeni, ja huiluni itkuääneksi.

31 Luku.

Job puhuu edelleen vaelluksensa puhtaudesta.

Liiton tein minä silmieni kanssa.
etten minä katsoisi neitseen puo-

leen. Syr. 9:5. Matt. 5:28 s. 2. Vaan mikä on osana Jumalalta yihäälä, ja mikä perintönä Kaikkivaltiaalta korkeudesta?

3. Eikö turmio väärälle, ja onnettomuus pahantekijälle?

4. Eikö Hän näe minun teitäni, ja lueskele kaikkia askeleitani?

2 Aik. 169. Job 34:21. San. 5:21. Jer. 22:19. 5. Jos minā vaelsin valheella, tahi minun jalkani kiiruhti petokseen. – . 6. punnitkoon Jumala minut vanhurskauden vaalla, ja Hän on ymmärtävä minun vakuuteni – Job 13:18.

 jos askeleeni poikkesivat tieltä, ja sydämmeni seurasi silmiäni, ja

saasia tarttui käsiini:

8. niin syököön toinen minun kylvämäni, vesani juurineen hävitettäköön! 3 Moos. 26:16. 5 Moos. 28:33.

9. Jos sydämmeni vieteltiin vaimon puoleen, ja minä väijyin lähimmäi-

seni ovella:

 niin jauhakoon minun vaimoni toiselle, ja muut-maatkoot häntä!
 Sillä se olisi ilkeä työ, tuomarin tuomittava rikos.

12. Varmaan se olisi tuli, joka kalvaisi helvettiin saakka, ja kaiken

saatuni perin juurin hävittäisi. 13. Jos halveksin palvelijani tahi palkka-piikani oikeutta, heidän riidellessänsä minun kanssani:

14. Mitā minā sitte tekisin, jos Jumala nousisi, tahi mitā vastaisin, jos Hān tutkintoa pitāisi?

15. Eikö Se, joka äidin kohdussa loi minut, luonut hänenkin, eikö sama meilä kohdussa valmistunut?

Ps. 139:13. San. 14:31. 17:5. 22:2. Ef. 6:9. 16. Jos kielsin vaivaisilta, mitä he anoivat, jos saatoin leskien silmät hivelymään.

17. ja sõin palani yksinäni, enkä sallinut orvon kanssani siitä syödä: —
18. Ei! aina nüoruudestani asti kasvoihän minun luonani niinkuinisänsä luona, ja hamasta äitini kohdusta holhosin minä häntä!

19. Jos näin nääntyväisen vaatetten puutteessa, ja köyhän verhotta ole-

van;

20. jos ei hänen lanteensa siunanneetminua, kun hän minun lammasnahoillani lämmitettiin;

21. jos nostin kättäni orpoa vastaan,

koska näin puolustukseni porteissa olevan

22. niin pudotkoot lapaluut hartioistani, ja käsivarteni särkyköön sijoiltansa!

23. Varmaan kauhistuksena oli minulle turmio Jumalalta, enkä voinut hänen korkeuttansa kestää.

24. Jos panin kullan (urvakseni, ja sanoin puh'aalle kullalle: "sinä olet minun uskallukseni;" Ps. C2:11.

Mark. 10:24s. 1 Tim. 6:17. 25. jos iloitsin siitä, että varallisuutem suuri oli, ja kätteni hankkimat

runsaat

26. jos katselin aurinkoa, kuinka se kirkkaasti paistaa, ja kuuta, kuinka se kulkee kumottaen.

27. ja sydämmeni salaa minua vietteli heille kädelläni suuta heittämään:

5 Moos. 4:19.

28. niin sekin olisi tuomarin tuomittava rikos, sillä niin olisin minä kiettänyt Jumalan ylhäällä. 5 Moos. 17:3.
29. Jos minä iloitsin yihamieheni

29. Jos minā iloitsin vihamieheni vahingosla, tai riemuitsin, että paha häntä kohtasi, — San. 24:17 s.

30. enpä sallinut suuni syntiä tehdä hänen sieluansa kiroilemaan.

Matt. 5:44. Room. 12:14. 31. Jos ei majakumppanini täytyn neet sanoa: "olisiko yksikään hänen lihastansa ravitsematta jäänyt?!"—

32. eipä muukalaisen tarvinnut yötä ulkona viettää; oveni pidin minä avoinna tien puoleen. Hebr. 13:2.1Ptet. 4:3. 33. Jos Adamin tavoin peittelin ri-

koksiani, salatakseni pahuuttani povessani,

34. syystä, että hämmästyin suurta joukkoa, ja sukukuntain ylenkatse minua peloitti, ja siis olin ääneti, enkä mennyt ovesta ulos? –

2 Moos. 282.
35. Oi jospa olisi minulla kuuntelijaa! Tuossa on allekirjoittamani —
Kaikkivaltias vastatkoon minua! —
ja kirja, jonka riitamieheni kirjoitti;
Job 23:3 s.

36. varmaan minä kantaisin sen hartioillani, ja sitoisin sen seppeleenä ympärilleni.

37. Minä ilmoittaisin Hänelle askeleini luvun, ja ruhtinaana lähestyi-

sin Häntä.

38. Jos minun peltoni huutavat minua vastaan, ja sen vaot ynnä itkevät, 39. jos sõin sen hedelmän maksamatta, ja sen omistajan hengen puhalsin pois:

40. niin kasvakoon minulle nisuin sijaan orjantappuroita ja ohrain si-

jaan myrkkyruohoja!

Jobin sanat loppuvat

32 Luku.

Elihu, Barakelin poika, rupeaa puhumaan ia nuhtelee Jobin ystäviä.

Niin ne kolme miestä lakkasivat vas-taamasta, koska hän oli hurskas omissa silmissänsä.

2. Mutta silloin vihastui Elihu. Barakelin poika, Busilainen, Ramin sukukunnasta; Jobiin syttyi hänen vihansa, koska hän piti itseänsä Juma-

laa hurskaampana.

Ja kolmeen hänen ystäväänsä syttvi hänen vihansa, kosk'eivät vastausta löytäneet, millä olisivat Jobin syylliseksi näyttäneet.

4. Ja Elihu oli vartonut Jobia hänen puhuessansa, sillä ne muut olivat häntä ijältä vanhemmat.

Kun nyt Elihu nāki, ettei vastausta ollut kolmen miehen suussa, syt-

tyi hänen vihansa.

6. Ja Elihu, Barakelin poika, Busilainen, vastasi ja sanoi: nuori olen minā ijāltā, ja te olette harmaapāāt; sentähden minä ujoilin, ja pelkäsin julkaista teille tietoani. Syr. 32:4. 7. Ajattelin: "puhukoot ikapaivät, ja vuotten paljous tehköön viisauden

tiettäväksi!" 8. Mutta henki se ihmisessä on ja Kaikkivaltiaan hengitys, joka ymmärtäväiseksi tekee. 1 Moos. 41:39.

San. 2:6. Dan. 1:17.

9. Ei korkea-ikäiset viisaita ole, eikā vanhat oikeutta ymmārrā.

10. Sentähden sanon: kuule minua! Tietoani tahdon julkaista minäkin.

11. Katso, minā odotin teidān puhuissanne, minä kuuntelin taitojan-

ne, kuinka te sanoja keksisitte. 12. Otinpa teistä tarkan vaarin: ja katso, ei yksikään teistä Jobia oikaissut, eikä hänen sanoihinsa vastan-

13. Ettette sanoisi: "me viisauden löysimme, vaan/Jumala hänet voit-

tanee, eikä ihminen,"

niin en tahdo mină vastata hāntä teidän lauseillanne; eikä hän olekaan sanoja latonut minua vastaan.

He ovat hämmästyneet, eivätkä enään vastaa; sanat puuttuvat heiltä. 16. Ja mină vartoin, kun he eivăt

enää puhuneet, kun he pysähtyivät, eivätkä enää vastanneet.

17. Nyt vastaan minäkin osaltani, ja julkaisen tietoni minākin.

Sillä täynnä olen minä sanoja, minussa oleva henki ahdistaa minua. 19. Katso, sisuni on kuin viini, jolle

ei avattu, niinkuin uudet viinisäkit on se halkeamaisillaan.

20. Puhua minā tahdon, ettā hen-

keäni saisin vetää, avata huuleni ja vastauksen antaa.

En toki katsone kenenkään muotoa, tahi ihmisille liehakoine.

22. Sillä liehakoida en minä ensinkään taida; Luojani olisikin ottanut pian minut pois.

33 Luku. Elihu nuhtelee Jobia.

Kuule nyt, Job, minun puhettani, ja ota korviis kaikki sanani!

Katso, suuni olen minä avannut, ia kieleni puhuu sunlaessani.

3. Sydämmeni rehellisyyttä ovat minun sanani, ja tietoa huuleni puhtaasti puhuvat.

Jumalan henki on tehnyt minut, ja Kaikkivaltiaan hengitys elähyttää

minua.

Job 12:12.

Jos taidat, niin vastusta minua; valmista itsesi minua vastaan ja asetu asemilles!

6. Katso, minā olen Jumalan suhteen niinkuin sinäkin, savesta olen otettu minäkin. 1 Moos. 2:7. Job 10:9. Saarn, 12:7.

7. Katso, ei hirmuisuuteni hämmästytä sinua, eikä mahtavuuteni sinua paina.

8. Oletpa sanonut korvaini kuullen. ja sanaisi äänen olen minä kuullut:

9. "Puhdas mină olen, ja ilman rikoksetta, minä olen virheetön ja il-

man syyttä. Job 9:21. 16:17. 23:10 s. 27:5 s. 10. Katso, Hän keksii vihan syitä minua vastaan, Hān pitāā minua vihollisenansa; Job 13:24. 16:9. 19:11.

11. Hän panee jalkani jalkapuuhun, ja vartioipi kaikkia polkujani."

Job 13:27. 12. Katso, tāssā et ole oikeassa, tāytyy minun vastata sinua; sillä kovin ylevä on Jumala ihmisraukan suh-

Miksi riitelet Hänen kanssansa, ettei Hän kaikista tõistänsä vastaa?

Jes. 40:13.

14. Kuitenkin puhuu Jumala tavalla kahdellakin, vaikk'ei sitä huomioon oteta.

15. Unessa, yönäössä, kun raskas uni lankee ihmisten päälle, kun he

nukkuvat vuoteellansa:

16. silloin avaa Hän ihmisten korvat, ja lukitsee niille annetun varoituksen, Job 38:10.

17. kääntääksensä ihmistä pahasta teosta, ja varjellaksensa miestä ylpey-

18. säästääksensä hänen sieluansa turmiosta, ja hänen henkeänsä miekkaan lankeemasta.

19. Myös kuritetaan hän kivulla vuo-

hänen luissansa:

inhottavaksi tekee hänen halunsa ravinnon, ja hänen sielunsa herkkuruuatkin. Ps. 107:18.

Hänen lihansa katoo nähtävistä. ja hänen luunsa paljastuvat, joita ci

22. Niin lähenee hänen sielunsa hautaa, ja hänen elämänsä surman tuot-

tajia.

23. Jos silļoin on hänen puolellansa enkeli välimiehenä, yksi etevin tuhansista, ilmoittamaan ihmiselle oikeaa tietä.

24. niin Hän armahtaa häntä ja sanoo: ,,pelasta hänet menemästä hautaan, sillä minä löysin sovinnon."

25. Niin hänen lihansa verestyy nuoruuden verevyydestä, ja hän palajaa

nuoruutensa päiviin.

Jos hän rukoilee Jumalaa, niin Hän armahtaa häntä ; Hän antaa hänen nähdä hänen kasvonsa riemulla, Hän palkitsee ihmiselle hänen hurskautensa. Ps. 42:3. 50:15. Jes. 58:9.

27. Tāmā nyt veisaa ihmisille, sanoen: "mină olin syntiä tehnyt, ja oikean väärentänyt, vaan ei sitä kos-

tettu minulle.

28. Hän pelasti sieluni joutumasta hautaan, ja elämäni näkee valkeuden valon."

29. Katso, näitä kaikkia tekee Jumala kahdesti, kolmasti miestä kohtaan,

30. palauttaaksensa hänen sieluansa kadotuksesta, että se valistuisi elämān valossa. Ps. 56:14. 103:4.

31. Huomaa, Job, ja kuule minua, ole ääneti, että minä puhuisin!

32. Jos sinulla on puhumista, niin vastusta minua; puhu, sillä mielelläni soisin sinun hurskaaksi!

 Vaan jos ei, niin kuuntele sinä minua, ole ääneti, että opettaisin viisautta sinulle!

34 Luku.

Elihu jatkaa puhettaan ja osoittaa, että Jumala on vanhurskas.

Ja Elihu puhui vielä ja sanoi:
2. Kuulkaat, te viisaat, puhettani, **ja** te taitavat, kääntäkäät korvanné puoleeni!

3. Sillä korva koettelee puheen, ja

suulaki maistaa ruuan.

4. Koetelkaamme mekin mikä oikea on, ja tutkistelkaamme keskenämme mikā hyvā on!

5. Sillä Job on sanonut: "minä olen hurskas, ja Jumala on syrjään sysannyt oikeuteni. Job 18:18. 28:10, 27:2.5.

teellansa, ja alinomaisella tuskalla | lehtelijana olla, kirventelevä nuoli on minussa ilman syyttä."

> 7. Kuka on mies kuin Job, joka pilkkaa juopi kuin vettä? Job 15:16. 8. Onpa kääntynyt pahantekijäin seuraan, vaeltamaan jumalattomien

kanssa.

9. Sillä hän on sanonut: "ei hyödy mies siitä, että hän etsii suosiota Jumalan tykönä."

10. Sentähden, te taidon miehet, kuulkaat minua! Pois se, että Jumala olisi syyllinen, ja Kaikkivaltias väärä!

5 Moos. 32:4. Job 36:23. Room. 3:5. 11. Ei, vaan Hän kostaa ihmiselle hänen tekonsa, ja antaa kunkin saada hänen tiensä mukaan. Ps. 62:13. San. 24:12, Jer. 17:10, 32:19, Hes. 7:27, 33:20.

Matt. 16:27. 1 Kor. 3:8, 2 Kor. 5:10. 12. Totta totisesti, ei Jumala tee vääryyttä, eikä Kaikkivaltias väännä oi-

keutta. Kuka otti maan valtaansa, ja ku-

ka perusti maanpiirin kokonansa? Jos Hän itsestänsä vaan huolta pitäisi, jos Hän henkensä ja hengityksensä itseensä vetäisi:

15. niin kaikki liha ynnä kuolisi, ja

ihminen multiin palautuisi.

Ps. 104:29, Saarn, 12:7. 16. Jos on sinulla ymmärrystä, niin kuule tätä, ja kuuntele puheeni ääntä. 17. Taitaisiko oikeuden vihaaja hallita, vai tahdotko vanhurskaan valtiaan vääräksi tehdä?

18. Sanotaanko kuninkaalle: "kelvoton!" tai ruhtinaille: "jumalaton!" 19. Mitä sitten sille, joka ei katso valtiaitten muotoa, eikä eroita ylhäistä halvasta! Sillä he kaikki ovat hänen

kättensä teko. 5 Moos. 10:17. 2 Aik. 19:7. Viis. 6:8. Syr. 35:16. Ap. t. 10:34. Room. 2:11. Gal. 2:6. Ef. 6:9. Kol. 3:25. 1 Piet. 1:17. Akisti he kuolevat keski-yöllä,

kansat kaatuvat ja katoovat, väkevät siirretään pois ihmis-kädettä.

2 Moos. 12:29. 2 Kun, 19:35. 21. Sillä hänen silmänsä katselevat jokaisen teitä, ja kaikki heidän askeleensa näkee Hän. Job 31:4. San. 5:21.

22. Ei ole sitä pimeyttä eikä kuoleman varjoa, joihin pahantekijät voi-

sivat kätkeytyä.

23. Sillä ei Hän tarvitse kauan ihmistä tarkata, kunnes hänen on astuminen tuomiolle Jumalan eteen.

24. Hän musertaa valtiaat tutkimatta, ja asettaa toisia heidän sijaansa. 25. Niin Hän tuntee heidän tekonsa, ja tuottaa kumouksen yöllä, ja he murentuvat.

26. Niinkuin jumalattomia ruoskii Hän heitä nähtävällä paikalla.

6. Vastoin oikeutta täytyy minun va- 27. Sentähden että he Hänestä luo-

puivat, eivätkä ensinkään huolineet (hänen teistänsä.

28. että he saattoivat halpain huudon Hänen eteensä, ja Hän kuuli sor-

rettujen huutoa.

29. Mutta jos Hän rauhan tekee, kuka syylliseksi tuomitsee? Kuka katsoo Häntä silmiin, jos Hän peittää kasvonsa niin kansoille kuin yksityisille, 30. ettei pahanilkiset pysyisi vallitse-massa, eivätkä olisi kansalle pau-

31. Sillä sanotaanko Jumalalle: ..minä olin röyhkeä, vaan en minä enää pahaa tee,

32. mită en itse năe, năytă Sină se minulle; jos väärin olen tehnyt, en

tee sitä enää?"

33. Sinunko mieles mukaan Hänen pitäisi kostaman? Koska olet moittinut, tulee sinun parempia keksiä, ei kä minun; jos tiedāt 'otakin, niin sano! 34. Taidon miesten täytyy sanoa minulle, ja viisaan miehen, joka kuulee

minua, tunnustaa:

35. "Job puhuu taidottomasti, eikä hänen sanoissansa ole ymmärrystä!" 36. Oi, jospa Jobia perin pohjin tutkittaisiin, vastauksista pahain ihmisten tavalla!

37. Sillä hän lisää syntiinsa rikosta, hän paukuttaa käsiänsä keskellämme, ja puhuu paljon Jumalaavastaan.

35 Luku.

Elihu puhuu edelleen nuhdellen ja varoittaen Jobia.

Ja Elihu koroitti äänensä ja sanoi: 2. Luuletko sitä oikeaksi, että sanot: "minun hurskauteni on etevämpi kuin Jumalan,

3. koska kysyt, mitä sinulla siitä hyvää on "mitä se minua hyödyttää enemmän kuin syntinikään?"—

Job 9:22. 10:15. Minä annan sinulle vastaukseksi muutamia sanoja, ja sinun ystävillesi

samalla.

Silmäile taivasta ja näe, ja katsele pilviä, kuinka korkeallane ovat

sinusta!

- Jos sinä syntiä teet, mitä Häneen vaikutat? — Ja jos sinun rikoksiasi on paljon, mitä teet Hänelle? -
- Job 7:20. 7. Ja jos olet hurskas, mitä sillä taidat Hånelle antaa, taikka mitä ottaa Hän sinun kädestäsi?
- Room. 11:35. 8. Ihmiselle, sinun kaltaiselles, tekee pahuutesi jotakin, ja ihmisen lapselle sinun hurskautesi,

Sortamisen paljoutta huudetaan, ja suurten väkivaltaa valitetaan,

10. mutta ei sanota: "kussa on Jumala, minun Luojani, joka yöllä antaa ilovirret,

11. joka meille antaa opetusta etaimistä maan päällä, ja viisautta taivaan linnuista?"

12. Silloin valitetaan pahain ylpeyt-

tā — eikā Hān kuule heitā. 13. Turhia Jumala tosin ei kuule, eikä Kaikkivaltias katso niitä.

14. Vaikkapa sanot, ettet Häntä näe. on asia kuitenkin Hänen edessänsä.

odota vaan Häntä. Myös nytkin, vaikk'ei vielä hū-

nen vihansa kosta-eikä Hän ole tictāvinānsā rikosten paljoudesta, 16. avaa Job suunsa turhiin, ja vis-

kailee taitamattomia puheita.

36 Luku.

Elihu puhuu edelleen Jumalan ihmeellisestā hallituksesta ihmis-elāmāssā, kuinkā Hän kutsuu syntisiä parannukseen.

Elihu puhui vielä ja sanoi:
2. Malta vähän, niin minä neuvon sinua, sillä vielä on minulla nyt jotakin Jumalan puolesta sanomistu.

3. Minä tahdon noutaa tietoni kaukaa, ja hankkia Luojalleni oikeuden. 4. Sillä varmaan ei sanani valhetta

ole; tāysin taitava on sinun edessāsi. 5. Kaiso, Jumala on voimallinen, vaan eiHän ketään hylkynä pidä;Hän on voimallinen sydämmensä väessä.

6. Ei Hän jumalatonta hengissä pidä, vaan auttaa köyhää oikeuteen 7. Ei Hän käännä silmiänsä hurskaista pois ; vaan kuningasten kanssa Hän heitä istuimelle aseltaa ijäti ylhäisinä Ps. 33:18. 34:16. 113:7 s. istumaan. 8. Ja jos he ovat vangittuina kahleis-

sa, ja sidottuina kurjuuden köysillä. niin Hän ilmoittaa heille heidän tekonsa ja rikoksensa, että he ovat

kopeilleet; 10. ja Hän avaa heidän korvansa varoitukselle, ja käskee heitä käänty-

mään vääryydestä. 11. Jos he kuulevat ja tottelevat, niin he viettävät päivänsä onnessa, ja ikävuotensa ihanuudessa. 5 Moos. 30:19.

12. Vaan jos eivät kuule, niin he joutuvat keihäänomiksi, jaheittävät henkensä taidottomuudessa, 3 Moos, 26:17.

13. Mutta nurjamieliset pitävät vihaa; eivät he armoa ano, kun Hän heitä vangitsee.

14. Heidan sielunsa kuolee nuoruudessa, ja heidān elāmānsā loppuu rietasten tavalla.

15. Vaan kurjaa Hän auttaa hänen kurjuudessansa, ja avaa hänen korvansa kuritukselia.

16. Niin Hän sinuakin houkuitelee

ahdistuksen kidasta avaralle, jossa | ei ahtautta ole; ja valmistettu pöy-täsi täytetään lihavalla. Ps. 23:5.

17. Mutta jos olet täynnä jumalatonta riitaa, niin riita ja tuomio seuraa-

vat toisiansa.

 Sillä älköön vaan viha houkutelko sinua pilkkaamaan, älköönkä sovintohinnan suuruus vietelkö sinua!

19. Voiko huutosi asettaa sinua avaralle, tahi kaikki voiman ponnistukset?

20. Alā ikā võitse yötā, joka kansat si-

ioiltansa siirtää!

21. Kavahda, ettet käänny pahuuteen, jota pidät parempana kuin kärsimistă!

22. Katso, Jumala menettelee ylevästi voimassansa. Kuka onopetta]aniin-

kuin Hän?

 Kuka määrää hänen tiensä, ja kuka Hänelle sanoo: "Sinä teit väärin?"

5 Moos. 32:4. 2 Aik. 19:7. Job 8:3. 34:10. Muista, että ylistät hänen töitänsä, joista miehel veisailevat,

joita kaikki ihmiset ihantelevat, ja kuolevaiset kaukaa katselevat!

Job 26:14.

26. Katso, Jumala on ylhäinen, me emme käsitä Häntä; hänen vuottensa luku on tutkimaton. Jes. 63:16. Val. 5:19. Dan. 6:26. Ps. 92:9. 93:2. 102:13.

Hebr. 1:12.

27. Sillä Hän kokoo vesipisarat, ne vuotavat sumusta sateena,

28. jota pilvet pisaroivat, vuotavat

ihmisjoukkojen päälle. 29. Kuka ymmärlää, kuinka Hän levittää pilvet, kuka hänen majansa jy-

rinăn î Katso, Hän levittää valonsa ym-

pärillensä, ja peittää merensyvyydet. 31. Sillä näillä Hän kansat tuomitsee, näillä Hän runsaankin ruuan antaa.

32. Hän peittää molemmat kätensä leimulla, ja lähettää sen tarkkaan ampujan tavalla.

33. Hüntä ilmoittaa hänen jylinänsä, ja karjakin hänen tulonsa.

37 Luku.

Elihu puhuu vieläkin Jumalan viisauden ja voiman ihmeistä.

Siitäpä vapisee sydämmeni, ja säik-kyy sijoiltansa.

Kuulkaat, kuulkaat hänen äänensā jylināā, ja jytināā, joka hānen suus-

tansa käypi! Ps. 29:3 s. 3. Hän päästää sen kulkemaan koko taivaan alla, ja leimauksensa maan ääriin.

 Hänen jälessänsä pauhaa jylinä: Hön jyristää korkeutensa komealla |

äänellä, eikä Hän leimauksia säästä

jyrinänsä kuuluessa. 5.Jumala jyristäääänellänsäihmeellisesti, ja tekee suuria ja tutkimattomia töitä. Job 5:9. 9:10. Ps. 18:15 s.

6. Kun Hän lumelle sanoo: "astu alas maan päälle!" ja samoin sadekuurolle, ja ankaralle rankka-sateellensa, 7. siloo Hän kaikkien kädet, etlä

kaikki ihmiset tuntisivat hänen tekonsa.

8. Pedot pakenevat piiloon, ja pysyvät luolissansa.

Etelästä tulee tuulispää, ja poli-Job 9:9. Ps. 135:7. iasta pakkanen:

10. Jumalan hengityksestä syntyy jää, ja vetten avaruus ahdistuu.

Job 38:29.

11. Vielāpā Hān tāyttāā pilvet vesillä, ja hajoittaa tulipilvensä,

12. ja ne kääntyvät hänen johdatuksestansa kaikkiin niihin toimiin. joihin Hän heitä käskee maan piirin päällä; Ps. 148:8.

13. milloin vitsaukseksi, milloin maansa hyväksi, milloin siunauksek-

si Hän niitä lähettää.

14. Kuule näitä, Job, seisahdu ja tarkkaa Jumalan ihmeellisiä töitä!

15. Tiedātkō, koska Jumala nāitā aikoo, ja antaa pilviensä tulen loistaa? 16. Tiedātko pilvien tasapainot ja

Kaikkitietävän ihmeet?

17. Sinäkö, jonka vaatteet lämpenevät, kun maa raukee etelän helteestä,

sinäkö Hänen kanssansa levitit pilvien piirin niin vahvaksi, kuin valettu kuvastin?

19. Neuvo sină meită, mită me Hānelle sanoisimme; sillä emme voikeksiä pimeyden tähden.

Olisiko se Hänelle ilmoitettava, mitā minā puhun; vai soisiko joku itsensä nieltäväksi?

21. Vaikk'ei nyt nähdä auringon valoa, on se kuitenkin kirkkaana pilvissä, joita tuuli mennessä selvittää.

22. Pohiaisesta tulee kulta : muttaJumalan ympärillä on peljättävä kunnian kirkkaus.

Kaikkivaltiasta emme voi käsittää, joka on niin suuri voimassa; ei Hän oikeutta eikä täydellistä vanhurskautta polje.

24. Sentähden pelkäävät Häntä ihmiset ; vaan järjen viisaita eiHän katso.

38 Luku.

Herra ilmestyy ja nuhtelee Jobia. Ja Herra vastasi Jobia tuulispäästä ja sanoi: 1 Kun. 19:11. Job 40:1. Hes. 1:4. 2. Kuka on se, joka pimentää neuvoni taitamattomalla puheella? Niin vyötä nyt kupeesi kuin mies! Minā kysyn sinulta, opeta sinā Mi-Job 40:2. 42:4.

4. Missä olit silloin, kun Minä maan perustin? Ilmoita se, jos sinulla se ymmärrys on! San. 8:29 s. Kuka on pannut sen määrän, tie-

dătkö? Tahi kuka on vetănyt mittanuoran sen päälle? San. 30:4.

6. Mihinka ovat sen pohjaperustukset upotetut, tahi kuka on sen kulmakiven laskenut.

kun aamutähdet vnnä iloitsivat. ja kaikkiJumalan pojät riemuitsivat? 8. Kuka sulki meren ovilla, kun se

puhkesi ja lähti kohdusta, Job 26:10. Ps. 104:6s.

9. kun Minä panin pilvet sen vaatteeksi ja synkeyden sen kapaloiksi, 10. ja mursin sille rajamääräni, ja asetin sille teljet ja ovet, 1 Moos. 1:9.

Ps. 33:7. Jer. 5:22. 11. ja sanoin: "tähän asti saat sinä tulla eikä edemmäksi, tässä pitääkorkeat aaltosi asettuman!?"

12. Oletko elinaikanasi käskenyt aamua, ja aamuruskolle osoittanut hänen sijansa,

13. tarttumaan maan liepeisin, että jumalattomat siitä puistettaisiin.

Job 24:16. että se muuttuisi kuin sinetin savi, ja kaikki tulisivat näkyviin niinkuin vaatteissa.

15. ja jumalattomilta kiellettäisiin heidan valkeutensa, ja ylpiä käsivarsi muserrettaisiin?

Oletko käynyt meren lähteillä, ja käyskellyt syvyyden pohjalla?

17 Ovatko kuoleman ovet koskaan auenneet sinulle, oletko nähnyt kuoleman varion ovet?

Oletko ymmärtänyt, kuinka avara maa on? Annas kuulla, tiedatko kaikki nämä!

19. Mikā on sinne tie, kussa valkeus asuu, ja missä on pimeyden sija, 20. että saattaisit sen rajoillensa, ja

osaisit polut sen huoneelle? 21. Tietänethän sinä sen, sillä johan

silloin olit syntynyt, ja päiväisi luku on niin suuri!

22. Oletko käynyt lumen varahuoneilla, ja rakeitten vara-aittoja näh-

23. joita Minä olen säästänyt hädän päiväksi, sodan ja tappelun päiväksi? 2 Moos. 9:18. Jos. 10:11. Jes. 32:19. Ilm. 16:21.

24. Mikā on se tie, missā valkeus jakaupi, ja itätuuli hajoo maan päälle? 25. Kuka on sadekuurolle jakanut juoksun, ja pitkäisen nuolelle tien, Job. 28:26. Am. 4:7.

26. satamaan silläkin maalla, jossa | jaksi?

ei ketään ole, erämaassa, jossa ei yhtään ihmistä ole.

27. kostuttamaan aavoja ja autioita, ja kasvattamaan vihoittavaa ruohoa? Ps. 107:35.

28. Onko sateella isää, tahi kuka on siittänyt kasteen pisarat?

29. Kenen kohdusta jää on tullut, ja kuka on synnyttänyt taivaan härmän 🤋

30. Vedet kovenevat kiveksi, ja syvyyden pinta sulkeupi.

31. Taidatko solmea Seulaisen siteet, tahi päästää Kalevan köydet?

Job 9:9. Am. 5:8. 32. Taidatko tuoda esiin Eläinradan tähdet aikanansa, tahi johdattaa Otavan lapsinensa?

Tiedätkö taivaan lait, määräät-

kõ sen vaikutusta maassa?

34. Taidatko korottaa äänesi ylös pilviin, että veden tulva sinut peittää? 35. Taidatko käskeä pitkäisen leimaukset menemään, ja että he sa-novat sinulle: "tässä me olemme?"

36. Kuka pani viisautta synkkiin pilviin, kuka antoi taidon ilman-nävyille?

37. Kuka on niin viisas, että hän pilvet lukea taitaa, ja kuka tyhjentää taivaan vesitydyt.

38. kun multa valuupi valanteeksi, ia kokkareet kovuuvat kokoon?

39 Luku.

Jumalan hyvyydeštä, viisaudesta ja voimasta elainmaailmassa.

Taidatkos jalopeuralle ajaa hänen saaliinsa, jatyydyttää nuorten jalopeurain näljän. Ps. 104:21. kun he lyykistäivät luolissansa ja

istuvat pensastossa väijynnöllä? Kuka varustaa kaarneelle hänen saaliinsa, kun hänen poikansa huutavat Jumalan puoleen ja lentelevät

eksyksissä syömättöminä?

Ps. 145:15. 147:9. Matt. 6:26. Luuk. 12:24. 4. Tiedātko vuorivuohten poikimisen ajat, tahi oletko havainnut peurain sätkeet?

Luetko heidän kantamisensa kuukaudet, ja tiedätkö ajan milloin he

poikivat?

He kumartuvat, työntävät vasikkansa ja heittävät niin kipunsa.

7. Heidan vasikkansa vahvistuvat ja kasvavat kedolla; ne menevāt matkaansa, eivätkä palaja jälleen.

8. Kuka on laskenut metsä-aasin vapaana käymään, kuka villipään siteet päästänyt, Jer.2:24. Hos.8:9. Job 24:5. 9. jolle minä olen erämaan asunnoksi antanut, ja suola-aavan **asuinsi**- ei han ajajan huutoa kuuntele;

11. mitä vuorilla löytyy on hänen laitumensa, ja hän etsii kaikkea viheriāistā.

Mielistyykö villihärkä palvelemaan sinua, ja makaako se võtä si-

nun seimelläsi? 13. Taidatkos ohjenuoralla pysyttää villiharkan vaolla, tahi aestaako se

laaksoja sinun perässäsi? 14. Taidatko luottaa häneen, sentähden että hänen voimansa on suuri.

ja jättää työsi hänen haltuunsa? 15. Uskotko hänen eloasi kotia tuo-

maan, ja riihtäsi kokoomaan? Kamelikurjen siipi liehuupi kylla iloisesti, vaan onko se haikaran

lennin ja sulka?

17. Ei, hän jättää munansa maahan. ja antaa ne hautoa mullan päällä;

18. hän unohtaa jalan niitä tallaavan, ja metsän pedon niitä rikki pol-

19. Hän on niin kova poikiansa kohtaan, kuin ei ne hänen olisikaan; turhaksi työtänsä ei hän pelkää.

20. Sillä Jumala antoi hänen unhottaa viisauden, eikä jättänyt hänelle ymmärrystä.

21. Kun hän lentää räpyttää korkeuteen, nauraa hän hevoselle ja sen rat-

sastajalle. Sinākō annat hevoselle vāen, tahi puetat hänen kaulansa liehuvalla

harjalla? 23. Sinākō panet hānen hyppäāmään kuin heinäsirkka? Peljättävä on hä-

nen uljas päristyksensä. 24. Han kuopii maata, hyppii iloisesti voimassansa, ja menee sota-a-

seita, vastaan.

25. Hän nauraa pelkoa, eikä hämmasty, eikä pakene miekkaa.

26. Hänen päällänsä kalisee viini,

välkkyvä keihäs ja piikki.

27. Rytināllā, jytināllā lappaa hān maata, eikä pysy paikallansa, kun vaskitorvi kuuluu.

28. Kohta vaskitorven soidessa hirnuu hän: hih! ja vainuu sodan kaukaa, päällikköin äänen ja sotahuu-

29. Sinunko ymmärryksestäsi haukka lentää ja hajoittaa siipensä etelään päin?

30. Sinunko käskystäsi kotka niin

korkealla kiitää, tekee pesänsä korkeuteen?

31. Hän asuu vuorilla ja yöttelee vuorten kukkuloilla ja kivilinnoissa. 32. Sieltä hän tähtää syötävää, ja hänen silmänsä näkevät kauas.

10. Hän nauraa kaupungin kohinaa, į ja kussa raatoja on, siellä hänkin. Matt. 24:28. Luuk. 17:87.

34. Ja Herra vastasi Jobia ja sanoi : 35. Tahtooko soimaaja riidellä Kaikkivaltiaan kanssa? Jumalan nuhtelija vastatkoon näihin!

36. Job vastasi Herraa ja sanoi: 37. Katso, mină olen kovin halpa;

mitā minā Sinulle vastaan? Minā lasken käteni suulleni. 38. Mină olen kerran puhunut, en-

kā minā enāā vastaa, ja kahdesti, enkā sitā enāā tee.

40 Luku.

Herra opettaa edelleen Jobia. Ja Herra vastasi Jobia tuulispäästä ja sanoi:

Vyötä kupeesi niinkuin mies! Minä kysyn sinulta, ja opeta sinä Mi-Job. 38:3.

3. Tahdotko tosiansa minun oikeuteni tyhjäksi tehdä ja Minut tuomita syypääksi, ettäs itse hurskas olisit?

4. Ja onko sinulla käsivarsi niinkuin Jumalalla, ja taidatkos äänelläjylistää niinkuin Hän?

Niin kaunista itses komeudella ja korkeudella, pue itses kirkkauteen ja kunniaan!

6. Vuodata vihasi tulva, ja katso kaikkia ylpeitä, ja nöyryytä heitä!

7. Katso kaikkia ylpeitä, ja paina heidät alas, ja tallaa jumalatiomat

8. hautaa heidät kerralla multaan. sulje heidän kasvonsa kätköön,

9. niin Minäkin ylistän sinua, että oikea kätesi auttaa sinua.

10. Katso nyt Behemotia, jonka Minå olen tehnyt niinkuin sinutkin. Se syo ruohoja niinkuin härkä.

 Katso, hänen väkensä on hänen lanteissansa, ja hänen voimansa hä-

nen vatsansa lihasuonissa. 12. Hän notkistaa häntäänsä kuin sedripuun tyveä, ja hänen ronkkajänteensä ovat lujiksi punotut.

13. Hänen luunsa ovat kuin vaskiputket, hänen ruotonsa kuin rautakanget.

14. Hän on Jumalan töiden esikoinen, hänen tekijänsä antoi hänelle hänen miekkansa.

15. Sillä vuoret kantavat hänelle ruohoja,ja kaikki pedot leikitsevät siellä.

Hän makaa mielellänsä lotospensasten alla, kaisiliston ja mudan suojassa.

17. Lotos - pensaat peittävät hänet variollansa, ja virran halavat suojaavat häntä.

33. Hänen poikansa särpävät verta; | 18. Katso, virta tulvaa, vaan ei hän

säiky: hän on huoleton, vaikka Jor- i

dan hänen turpaansa kuohuu. 19. Tartupa häntä hänen silmiinsä,

pistă pitimillă turpa!

Vedätkö sinä Leviatanin ongella, ja kiedotko hänen kielensä siimaan?

21. Panetko kaisilaköyden hänen turpaansa, ja lävistätkö hänen leuka-

luunsa koukulla?

22. Rukoileeko hänsinua paljon, tahi puhutteleeko sinua dempeästi?

23. Tekeekö hän liiton sinun kanssasi, että saisit hänetikuiseksi orjaksesi?

24. Taidatko leikitä hänen kanssansa kuin linnun kanssa, tahi sitoa hä-

net sinun pii'oillesi?

25. Tekevätkö kalakumppanit hänestä kauppaa, ja jakelevatko häntä kauppamiehille?
26. Taidatko täyttää hänen nahkan-

sa keihäillä ja hänen päänsä kala-

ahinkailla?

 Rupeepa vaan häneen kädelläsi, niin muista, ettäs yhdyt sotaan, jota et uudista!

Katso, hänen toivonsa pettää! Eikö hän jo menehdy hänen näke-

misestänsä?

41 Luku.

Herra jatkaa puhettansa Leviatanista.

Fi ole niin rohkeaa, että hänet he-🖢 rāttāā: — kuka siis seisoo Minun edessäni?!

2. Kuka on Minulle jotakin ennen antanut, että Minä sen hänelle maksaisin? Minun ovat kaikki, mitä koko taivaan alla on. 2 Moos. 19:5.

Ps. 24:1. 50:12. Room. 11:25. 1 Kor. 10:26. En tahdo vaiketa hänen jäsenistänsä, hänen voimansa laadusta ja rakennuksen kauneudesta.

4. Kuka tohtii nostaa hänen pukunsa liepeitä, kuka ruveta hänen kaksinkertaisiin hampaisiinsa?

Kuka voi avata hänen kasvonsa ovet? Hänen hammastensa ympärillä on hirmu.

Pulskeat ovat h\u00e4nen vahvat kilpisuemuksensa, kiinnitetyt lujalla sinetiliä.

7. Toinen on liitetty toiseensa, niin

ettei tuuli pääse lävitse.

8. Ne riippuvat toisissansa ja pysyvät kiinni, eivätkä eroa toisistansa. 9. Hänen aivastuksensa leimahut-

tavat tulen valkeutta, ja hänen silmänsä ovat kuin aamuruskon silmäripset.

10. Hänen suustansa lähtee tulisoittoja, ja sinkoilee tulisäkeneitä.

11. Hänen sieramistansa käy savu

niinkuin kiehuvasta kattilasta ja padasta.

 Hänen henkensä sytyttää hiilet. ja hänen suustansa lähtee liekki. Hänen kaulallansa lepää voima.

ja hänen edessänsä hyppii kauhu. 14. Hänen lihaksensa ovat kiinteät,

valetut häneen, eivätkä heilu. 15. Hänen sydämmensä on kova kuin kivi, kuin myllyn alakivi. 16. Kun hän nousee, niin väkevät

peljästyvät ja hämmästyksestä häm-

mentyvät.

17. Jos hänen päällensä mennään miekalla, niin ei se kestä, eikä keihās, eikā heitto-ase, eikā haarniska. 18. Korreksi hän katsoo raudan, ja vasken lahopuuksi.

19 Ei häntä nuolet karkoita, ja linkokivet muuttuvat hänelle akanoiksi.

20. Korreksi hän lukee nuijat, hän nauraa keihästen kalinaa.

21. Terävät liuska-suomukset ovat hänen allansa, hän venyy mudassa

ikäänkuin puimajyrä.

22. Hän saattaa syvyyden kuohumaan kuin padan ja meren hän hämmentää kuin voide-kattilan.

23. Hänen jälkeensä polku valkenee: syvyys näyttää hopea-hiuksilta.

24. Ei ole maalla hänen vertaistansa, hän on tehty pelkäämättömäksi.

 Hän katsoo kaikkea korkeata silmiin. Hän on kuningas kaikille pedoille.

42 Luku.

Job nöyrtyy ja katuu. Herra vihastuu Jobin ystäviin ja siunaa Jobin.

Ja Job vastasi Herraa ja sanoi:

2. Minä tiedän Sinun kaikki voivan, eikä mikään aivotus keskey Si-Ps. 115:3. Jes. 40:26.

"Kuka se, joka neuvon-piteen taidottomasti pimentää?" - Niin olen minä siis puhunut, enkä ymmärtänyt, kovin korkeista minulle, enkä käsittänyt. Job 38:2 s.

4. Niin kuule siis, niin **minä puhu**n , minä kysyn Sinulta, opeta minua!

5. Korvakuulolta minäolen kuullut Sinusta, mutta nyt ovat minun silmäni nähneet Sinut.

6. Sentähden minä pahaksun itseäni, ja kadun tomussa ja tuhassa.

Jon. 3:6. 1 Kor. 11:31. 7. Kun Herra oli ne sanat Jobille puhunut, sanoi Herra Elifaalle Temanista: "minun vihani on syttynyt sinuun ja kahteen sinun ystävääsi, sillä ette ole oikein puhuneet Minusta, niinkuin minun palvelijari Job.

8. Niin ottakaat nyt seitsemän här-

kää ja seitsemän oinasta, ja menkäät palvelijani Jobin luo, ja uhratkaat poltto-uhria teldän edestänne, ja palvelijani Job rukoilkoon teidän edestänne; sillä Minä suosin häntä niin, etten Minä kosta teille tyhmyyttänne. Sillä ette ole oikein puhuneet Minusta, niinkuin palvelijani Job. "Job 22:30.

9. Niin menivät Elifas Temanista,

 Niin menivät Elifas Temanista, Bildad Suahista ja Sofar Naemasta, ja tekivät niinkuin Herra hetlle sanonut oli. Ja Herra suosi Jobia.

1 Moos. 1221. 20:17.
10. Ja Herra muutti Jobin kurjuuden, kun hän rukoili ystäväinsä edestä; ja Herra lisäsi Jobille kaksin kerroin kaikki, mitä hänellä ennen oli ollut. Job87.

11. Ja hänen tykönsä tulivat kaikki hänen veliensä ja hänen sisarensa ja kaikki hänen entiset tuttavansa, ja sõivät hänen kanssansa hänen huoneessansa, ja surkuttelivat sekä lohduttivat häntä kaikesta onnettomuu-

desta, jonka Herra oli antanut tulla hänen päällensä. Ja itsekukin heisiä antoi hänelle yhden rahan ja yhden kultarenkaan. 1 Moos. 33:19.

12. Ja Herra siunasiJobin sitte enemmin kuin ennen, että hän sai neljätoista tuhatta lammasta, ja kuusituhatta kamelia, ja tuhannen paria härkiä, ja tuhannen aasia. Jobi 3.

13. Ja hän sai seitsemän poikaa ja kolma tulatta

kolme tytärtä. 14. Ja hän antoi ensimmäiselle nimeksi Jemima, toiselle Ketsia, ja kol-

mannelle Keren Hapuk.

15. Eikä löytynyt niin kaunitta naisia koko maakunnassa kuin Jobin tyttäret olivat. Ja isänsä antoi heille perinnön heidän veljiensä kanssa.

16. Ja Job eli shte vielä sata ja neljäkymmentä vuotta, ja näki lapsensa ja lustensa lapset hamaan neljänteen polveen asti. San. 17.6.

17. Ja Job kuoli vanhana ja ikäpäiviltä kyllääntyneenä. 1 Moos. 35:29.

PSALTARI.

I Psalmi.

Jumalinen menestyy, jumalaton hukkuu.

A utuas on se mies, joka ei vaella jumalattomien neuvossa eikä astu syntisten tielle eikä istu pilkkaajain istuimella, Ps. 26:4 s. San. 1:10. 3:31. 4:14.

2 Kor. 6:14 ss. 2 Piet. 3:3. 2. vaan rakastaa Herran lakia ja tutkistelee hänen lakiansa päivät ja yöt!—

5 Moos. 6:6 s. 11:18 s. Jos. 1:8. Ps. 119:55, 62, 97.

Syr. 14:20 s.

3. Hān on kuin puu, istutettu vesiojain viereen, joka hedelmänsä antaa ajallansa ja jonka lehti ei varise; ja kaikki, mitä hän tekee, menestyy.

Ps. 92:13s. Jes. 60:21. 61:3. Jer. 17:8.

4. Ei niin jumalattomat; vaan kuin akanat, joita tuuli ajelee. Job21:18.
Ps. 35:5. Jes. 17:13. 29:5. Jer. 13:24. Hos. 13:3.
5. Sentähden ei jumalattomat kestä tuomiolla, eikä syntiset vanhurskasten seurassa.

6. Sillä Herra tuntee vanhurskasten tien, mutta jumalattomien tie hukkuu. San. 28. 10. 25, 28. Mal. 3:16. 2 Tim. 2:19.

2 Psalmi.

Kristuksen, Sionin kuninkaan valtakunta ja voima.

Miksi pakanat pauhaavat, ja kansat turhin aikovat?! Ap. t. 4:25s.

2. Maan kuninkaat nousevat ja pää-tuaat ov miehet keskenänsä neuvoa pitävät vaavat!

Herraa ja hänen voideltuansa vastaan: Ps. 41:8. 45:8. Jes. 61:1.

3. "Katkaiskaamme heidän siteensä ja heittäkäämme päältämme heidän köytensä!" Jer. 2:20. Luuk. 19:14. Ilm. 19:19 4. Joka täivaissa asuu, nauraa heitä; Herra pilkkaa heitä. Ps. 37:18. 59:9.

San. 1:28. 3:34.
5. Sitten Hän puhuu heille vihassansa, ja kiivaudessansa peljättää heitä:
6. "Mutta Minä asetin Kuninkaani
Sioniin, pyhälle vuorelleni."

Ps. 89:28. 110:1.
7. "Minā tahdon ilmoitlaa Herran sāānnon. Hān sanoi minulle: sinā olet minun Poikani, tānāpānā Minā sinut synnytin. Ap. t. 13:33. Hebr. 1:5. 5:5.
8. Ano Minulta, niin Minā ahnan pakanat perinnöksesi ja maailman āā-

ret omiksesi. Ps. 22:28. 72:8. Sak. 9:10. 9. Sinä olet särkevä heidät rautaisella valtikalla, ja murentava heidät niinkuin savlastian!" Ilm. 2:27. 19:15.

Jes. 30:14.

10. Nyt, te kuninkaat, siis ymmärtäkäät, ja te maan tuomarit, antakaat itseänne kurittaa! Vis. 1:1.

11. PalvelkaatHerraa pelvolla jailoitkaat vavistuksella. Fil. 2:12. 12. Antakaat suuta Pojalle, ettei Hän

12. Antakaat suuta Pojanie, ettei man vihastuisi, ettekä hukkuisi tiellä; sillä hänen vihansa syttyy pian. Mutta autuant ovat kaikki, jolka Häneen turvaavat! Ps. 34.9. Jes. 30:18. Jer. 177.

3 Psalmi.

Herrassa on turva ja apu vihollisia vastaan. Davidin psalmi, kun hän pakeni poikaansa Absalomia. 2 Sam. 15:13 s.

Voi Herra, kuinka paljo minulla on vihollisia! Paljo on niitä, jotka karkaavat minua vastaan;

Ps. 38:20 s. 56:3. 3. Moni sanoo minun sielustani: "ei hänellä ole apua Jumalan tykönä." Sela. 2 Sam. 16:7 s.

 Mutta Sinä, Herra, olet minun kilpeni, minun kunniani ja pääni kohentaja. Ps 5:13. 18:2 s. 84:12.

5. Ağnellani mina huudan Herraa, ja Hän kuulee minua pyhältä vuoreltansa. Sela. Ps. 121:1.

6. Mină panin maata ja nukuin; minä heräsin, sillä Herra tukee minua.

7. En mină pelkää kansan monia tuhansia, jotka minua piirittävät.

Ps. 27:3. 8. Nouse, Herra, ja auta minua, Jumalani! Sillä Sinä lyöt kaikkia vihollisiani poskelle, jumalattomien hampaat Sinā muserrat,

9. Herran tykona on apu; sinun siunaukses olkoon kansasi päällä! Sela. Jes. 43:11.

4 Psalmi.

Turvallinen rukous vihollisia vastaan. E delläveisaajalle, kanteleilla; Davidin psalmi.

Rukoillessani kuule minua, vanhurskauteni Jumala, joka minua ahdistuksesta pelastit: armahda minua ja kuule minun rukoukseni!

3.Te mahtavat miehet, kuinka kauan te minun kunniaani häpäisette, rakastatte turhia, etsitte valhetta? Šeļa. Niin tietäkäät, että Herra ihmeellisesti kohtelee suosittuansa, Herra

kuulee, kun minä Häntä rukoilen. 5. Peljätkäät ja älkäät syntiä tehkö! Puhukaat sydämmissänne, vuoteillanne, ja olkaat hiljaa! Sela.

Ef. 4:26. 6. Uhratkaat hurskaita uhria ja turvatkaat Herraan! Ps.51:19,21. Room.12:1. 7 Moni sanoo : ,,kuka osoittaisi meille hyvää?!" Mutta nosta Sinä, Herra,

kasvojesi paiste meidän päällemme! 4 Moos. 6:25 s. Ps. 80:4. 8. Sinä ilahutat mmun sydämmeni

enemmin, kuin jyvien ja viinin paljous heitä ilahuttaa. Ps. 17:14. 9. Minä panen maata sekä lepään rauhassa, sillä Sinä, Herra, yksinäsi autat minua turvassa asumaan.

5 Moos. 33:28. Ps. 3:6.

5 Psalmi.

Ahdistettu etsii Herran huoneessa turvaa ihmisten pahuutta vastaan.

Edelläveisaajalle, huiluilla; Davidin psalmi.

2.Herra, ota korviisi minun puheeni, huomaa minun huokaukseni! Ps. 17:1. 3. Ota vaarin huutoni äänestä, mi-

nun Kuninkaani ja Jumalani, sillä Sinua minä rukoilen.

4. Herra, kuule varhain minun ääntäni! Varhain minä hankitsen Sinun eteesi ja odotan. Ps. 55:18. 63:2,7.

5. Sillä et Sinä ole Jumala, jolle jumalaton meno kelpaa; ei paha saa

viipyä Sinun edessäsi.

6. dykkäriteivätpysysilmäisiedessä; Sina vihaat kaikkia pahantekijöitä. 7. Sinä kadotat valhettelijat: Herra

kauhistuu murhamiehiä ja viekkaita. Ps. 55:24. Ap. t. 5:5, 10.

8. Mutta minä sinun suuresta armostasi saan tulla sinun huoneesesi, saan kumartaa pyhään temppeliisi päin sinun pelvossasi.

9. Herra, saata minua vanhurskaudessasi vihollisteni tähden, ojenna

eteeni sinun tiesi! Ps. 25:4 s. 27:11. 10. Sillä heidän suussansa ei ole mitään totuutta, heidän sisunsa on turmio, heidän kitansa avoin hauta, kiclellänsä he liehakoitsevat. Room. 3:13,

11. Rankaise heitä, Jumala, että he raukeisivat hankkeistansa! Syökse heitä ulos suurten rikostensa tähden. sillä he ovat Sinulle vastahakoiset! 12. Iloitkoot kaikki, jotka Sinuun turvaavat, riemuitkoot he ijankaikkisesti; ja varjele heitä, että ne Sinussa iloitsisivat, jotka sinun nimeäsi

rakastavat! Jes. 65:13. Sillä Sinä siunaat vanhurskaita: Herra, Sinä peität heitä armoillasi

niinkuin kilvellä. Ps. 103:4.

6 Psalmi.

1. Katumus-psalmi.

Edelläveisaajalle, kanteleilla; syvällä äänellä; Davidin psalmi.

1 Aik. 15:21. Oi Herra, ălă rankaise minua vihassasi, äläkä minua julmuudessas

kurita! Ps. 38:2. Jer. 10:24. Hes. 5:15. 3. Herra, armahda minua, sillä minä olen nääntynyt; paranna, Herra, minua, sillä minun luuni ovat peljästyneet Job 6:4. Ps. 13:2 s.

 ja sieluni on sangen kovin hämmästynyt – voi Sinä, Herra, kuinka kauan?!

5. Käänny, Herra, ja pelasta minun sieluni, auta minua armosi tähden! Ps. 86:16, 119:132,

6. Sillä ei kuolemassa muisteta Sinua; kuka kiittää Sinua tuonelassa?

Ps. 30:10. 88:11 s. 115:17. Jes. 38:18 s. 7. Minä olen väsynyt huokauksestani, mină uitan kaiken yön vuodettani ja kastelen leposijaani kyyne-Jer. 45:3. 8. Muotoni on murheesta muuttunut ja vanhentunut kaikkien minun ahdistajieni tähden. 9. Luopukaat minusta, kaikki pa-

hantekijät, sillä Herra kuulee minun itkuni äänen! Matt. 7:23. Luuk. 13:27. 10. Herra kuulee minun rukoukseni; Herra ottaa anomiseni vastaan.

11. Häpeän saakoot ja ankarasti peljastykööt kaikki minun viholliseni, kääntykööt pois ja häväistykööt no-Pa. 83:17.

7 Psalmi.

David rukoilee turvaa vihollisiaan vastaan. Davidin virsi, jonka han Herralle veisasi Benjaminilaisen Kusin puhetten tähden. 2 Sam. 16:7. 2. Herra, minun Jumalani, Sinuun minä turvaan; auta minua kaikista vainoojistani ja pelasta minua! 3. etteivät repisi sieluani niinkuin jalopeura, sărkisi, kun ei pelastajaa ole. 4. Herra, minun Jumalani, jos minā

sen tein, jos vääryys on käsissäni, 5. jos pahalla kostin ystāvāāni, taikka ryöstin sitä, joka svyttömästi minua vihasi,

6. niin vainokoon vihollinen minun sieluani ja sen käsittäköön, ja poljeskelkoon maahan henkeni, ja painakoon kunniani tomuun! Sela.

Job 16:15. 30:19. Ps. 44:26. 7. Nouse, Herra, vihassas, koroita itses vihollisteni hirmuisuutta vastaan, herājā minun puoleeni, sillā Sinā olet oikeuden säätänyt! Ps. 138:7. 8. Kansain kokous Sinua piirittäköön, ja palaja sen ylitse korkeuteen! 9. Herra tuomitsee kansat, — tuomitse, Herra, minua vanhurskauteni ja vakuuteni mukaan!

10. Jospa jumalattomien pahuusiop-puisi, ja Sinä vanhurskaat vahvistai-sit! Sillä Sinä olet sydänten ja munaskuiden tutkija, vanhurskas Jumala. 18am. 16:7. Ps. 17:3. Jer. 11:20. 17:10. 20:12. 11. Minun kilpeni on Jumalan tyköna, joka auttaa vakaamieliset. Ps. 3:4. 12. Jumala on vanhurskas tuomari

ja Jumala, joka joka päivä uhkaa. 13. Ellei he käänny, niin Hän miek-

kansa teroittaa. Hän on joutsensa jänniitanyt ja sen valmistanut,

5 Moos. 82:41.

man aseet, nuolensa Hän tekee tuli-

15. Katso, hän siittää syntiä, on vaivaa raskaana, ja synnyttää valheen. Job 15:35. Jes. 33:11. 59:4.

16. Hän kaivoi haudan ja syvensisen, vaan hän kaatuu kuoppaan, jonka hän teki. Ps. 9:16.57:7.San. 26:27.Saarn.10:8. Hänen onnettomuutensa on tuleva hänen päänsä päälle, ja hänen vääryytensä laskeuva hänen päänsä la'elle. Est. 7:10. San. 5:22.

18. Minä kiitän Herraa hänen vanhurskautensa tähden, ja soitan ylimmäisen Herran nimelle. Ps. 35:28. 92:2.

8 Psalmi.

Jumala ja ihminen.

Edelläveisaajalle, Gittiit kanteleella; Davidin psalmi. Ps. 81:1. 84:1. 2. Herra, meidän Herramme, kuinka ylevä on sinun nimesi kaikessa maassa, joka levität kunniasi taivasten yli!

3. Nuorten lasten ja imeväisten suusta perustit Sinä voiman, vihamiestesi tähden, kukistaaksesi vihollisen ja kostonpyytäjän. Matt. 21:16.

4. Kun minä näen taivaat, sinun sormes teot, kuun ja tähdet, jotkas

valmistit -

mikä on ihminen, että häntä muistat, taikka ihmisen poika, että häntä etsiskelet?! Job7:17. Ps. 144:3. Hebr. 2:6 s. Sinä teit hänet vähää vähemmäk-

si enkeleitä, ja kruunaat hänet kun-nialla ja kirkkaudella.

Sinä asetit hänen käsitekojesi herraksi; kaikki olet Sinä hänen jalkain-Matt. 28:18. Ap. t. 2:36. sa alle pannut: 1 Kor. 15:27. Ef. 1:22. Fil. 2:9.

8. lampaat ja kaikki karjat ja metsän eläimetkin,

9. linnut taivaan alla ja kalat meressä, ja jotka meren polkuja kulkevat. 10. Herra, meidan Herramme, kuin-

ka ylevä on sinun nimesi kaikessa maassa!

9 Psalmi.

Kiitosvirsi vihollisten kukistuksesta.

Edelläveisaajalle; kauniista nuo-ruudesta; Davidin psalmi.

Minä kiitän Herraa kaikesta sydämmestäni ja luettelen kaikkia ihmeitās. Ps. 138:1. Ef. 5:19.

3. Minä iloitsen ja riemuitsen Sinussa, ja veisaan kiitosta sinun nimellesi, Sinä kaikkein ylimmäinen!

4. Sillä viholliset kääntyivät pakoon, kaatuivat je hukkuivat sinun kasvoisi edessă.

5. Sillä Sinä saatoit minun oikeu-14. ja heitä vastaan Hän asettaa sur- | teni ja asiani toimeen; Sinä istuit

istuimelle vanhurskauden tuomarina.

6. Sinä nuhtelit pakanoita, ja kadotit jumalattoman; Sinä pyyhit heidän nimensä pois aina ja ijankaikkisesti.

7. Viholliset ovat loppuneet, ikuisena hāviönā. — ja kaupungit Sinā kukistit - heidän, jopa heidän muistonsa on kadonnut.

Mutta Herra vallitsee ijankaikkisesti: Hän on valmistanut istuimensa tuomioon. Ps. 103:19.

9. Hän on tuomitseva maan piirin vanhurskaudessa, ja kostava kansoille oikeudella. Ps. 96:13. 98:9. Ap. t. 17:31. Ja Herra on oleva köyhän turva.

turva hādān aikana! Ps. 37:39. 145:18. 11. Sentähden he Sinuun luottavat, jotka sinun nimesi tuntevat; sillä et Sinā hylkāā niitā, jotka Sinua, Herra,

etsivät.

12. Veisatkaat Herralle, joka Sionissa asuu ; julistakaat kansoissa hänen

tekojansa! 13. Sillä se, joka kostaa verenvikoja. on heitä muistanut: ei Hän unhotta-

nut sorrettujen parkumista. Ps. 116:15. 14. Herra, ole minulle armollinen, katso minun ahdistustani vihamiehiltäni, Sinä, joka ylennät minun surman porteista, Job 38:17. Jes. 38:10,16.

15. eltä minä luettelisin kaikkea sinun kiitostasi Sionin tyttären porteis-

sa, ja iloitsisin avustasi! 16. Vajonneet ovat pakanat hautaan, jonka he tekivät; verkkoon, jonka he virittivät, on heidän jalkansa tarttu-

17. Herra ilmoitti itsensä, teki oikeuden, sitoen jumalattoman hänen omien kättensä töihin. Kannelsoitto. Ps. 43:1. San. 5:22.

18. Jumalattomain täytyy palata tuonelaan, ja kaikki pakanat, jotka Ju-

malan unohtavat.

19. Sillä ei köyhää unhoteta ijäti, eikä raadollisten toivo huku ijankaik-

kisesti. Ps. 12:6. 74:19. 20. Nouse, Herra, ettei ihminen saisi valtaa; tuomittakoot pakanat Sinun edessäsi!

21. Saata, Herra, heille pelko, että pakanat tuntisivat itsensa ihmisik-

ši! Sela.

10 Psalmi.

Rukous jumalattomien pahuutta vastaan. Miksi, Herra, seisot niin kaukana, kätket itsesi hädän aikana?

Val. 3:56. Jumalattoman ylpeydestä kärsii köyhä hellettä; joutukoot kiinni juonihin, joita he keksivät. Ps. 87:12.

3. Sillä jumalaton kerskaa omaa mielivaltaansa; ahne luopuu Herrasta ja pilkkaa Häntä.

4. Jumalaton sanoo vipeydessänsä "ei Jumala kosta! Ei Jumalaa olekaan!" Nämät ovat kaikki hänen

aiatuksensa. Job 21:14. Ps. 14:1.

5. Vahvana pysyvät hänen menonsa joka aika; korkealla ovat sinun tuomiosi hänen nähtävistänsä; kaikille vihollisillensa hän vaan puhaltelee. Hes. 12:27.

Hän sanoo sydämmessänsä: "en minā ikānā horju, sukukunnasta sukukuntaan olen minä se, joka en hä-

tään joudu."
7. Hänen suunsa on täynnä kirouksia, kavaluutta ja väkivaltaa; hänen kielensä alla on vaiva ja vääryys.

Room. 3:14. 8. Hän istuu väijymässä kartanoissa, murhatak sensa piilopaikoissa viatonta; hänen silmänsä tähtäävät köv-

hää. 9. Hän väijyy piilopaikassa niinkuin ialopeura pensakossaan, hän väiivy saavuttaaksensa sorrettua: hän saavuttaa sorretun, vetäen hänet verk-

koonsa. Job 39:2. Ps. 17:12. 37:32. Jer. 5:26. 10. Hän makaa kyyristellen maassa, ja vaivaiset lankeevat hänen kyn-

siinsā.

Ja hän sanoo sydämmessänsä: "Jumala on sen unohtanut, on peittänyt kasvonsa; ei Hän ikänä näe." Job 22:13 s. Ps. 73:11. 94:7.

12. Nouse, Herra! Jumala, korota kätesi! Alä sorretuita unhota!

Miksi jumalaton pilkkaa Jumalaa, sanoo sydämmessänsä: "et Si-nä kosta?" Hes. 8:12.

14. Mutta Sinā nāet; sillā Sinā katselet vaivaa ja tuskaa, pannak**ses** ne käsiisi. Sinun huomaasi vaivainen jättää asiansa; Sinä olet orpojen auttaja.

15. Särje jumalattoman käsivarsi, ja kosta pahan jumalattomuutta, ettei sitä enää löytyisi! Ps. 37:36. 104:35. 16. Herra on kuningas aina ja ijankaikkisesti; totta häviävät pakanat hänen maastansa. Ps.29:10. 93:1. 146:10.

Jer. 10:10. Köyhäin halun Sinä, Herra, kuulet; heidän sydämmensä Sinä vah-

vistat, kallistat heille korvasi, 18. saattaakses oikeuden orvoille ja sorretuille, ettei ihminen, joka maasta on, yhä peljättävänä pysyisi. 5 Moos. 10:18. Jes. 2:22

11 Psalmi.

Jumalan suojelus — paras turva. Edelläveisaajalle; Davidilta. Herraan minä turvaan; kuinka tesanotte sielulleni: "lentäkäät vuorillen- į ne niinkuin lintu! 1 Sam. 26:20.

2. Sillä katso, jumalattomat jännittāvāt joutsen, ja panevat nuolensa jänteelle, pimeässä ampuaksensa hurskaita.

3. Kun patsaat särjetään, mitäpä hurskas voipi toimittaa?!" Ps. 4:7.

4. Herra on pyhässä temppelissänsä, Herran istuin on taivaissa; hänen silmänsä katselevat, hänen silmälautansa koettelevat ihmisten lapsia.

Ps. 139:1s. Jes. 66:1. Hab. 2:20. Matt. 5:34. 5. Herra koettelee vanhurskasta; vaan jumalatonta ja vääryyden ra-kastajia vihaa hänen sielunsa. Ps.5:5. 6. Hän antaa sataa salamia jumalattomain päälle; tuli, tulikivi ja tulinen tuutispää on heidun maljansa 0\$2.1 Moos. 19:24. 5 Moos. 29:23 s. Ps. 140:11.

Hes. 38:22. 7. Sillä Herra on vanhurskas, ja rukastaa vanhurskautta; hurskaat saavat nähdä hänen kasvojansa.

12 Psalmi.

Rukous lisääntyvää jumalattomuutta vastaan.

Edelläveisaajalle; syvällä äänellä; Davidin psalmi.

2. Auta, Herra, sillä hurskaat ovat loppuneet, ja uskolliset ovat kadonneet ihmisten lasten joukosta!

Jes. 57:1. Mik. 7:2. Matt. 7:14. 3. Valhetta puhuvat he toinen toisellensa; liukkailla huulilla ja kaksimielisestä sydämmestä he puhuvat. 4. Hävittäköön Herra kaikki liukkaat huulet, ylpeitä puhuvaiset kie-

Ps. 5:7. 5. jotka sanovat: "kielillämme me

voitamme, huulemme ovat apunamme; kuka on herrana meille?!"

2 Moos. 5:2. Ps. 73:8. 6. "Koska kurjat hävitetään, ja köyhāt huokaavat, nousen Minā nyt — sanoo Herra —; Minā panen sen vapauteen, joka sitä haikeasti hala-Ps. 10:17.

7. Herran puheet ovat puhtaita puheita, hopeaa, sulattimessa maahan sulatettua, seitsemän kertaa selitetsulacitus, senseman acitaa sentettyä. 28am. 22:31. Ps. 18:31. 119:140. San. 30:5. 8. Sinä, Herra, suojelet heitä, Sinä ijäli varjelet heitä tältä suvulta. 9. Yltä-ympäri kuleksii jumalatto-

mia, kelvottomuuden kohottua korkealle ihmisten lapsissa.

13 Psalmi.

Rukous sydämmen ahdistuksessa. Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. 2. Kuinka kauan Sinä, Herra, minun peräti unhotat, kuinka kauan l Sină peităt kasvosi minulta? Ps. 6:4. 27:9. 44:25. 77:8. 88:15.

3. Kuinka kauan täytyy minun neuvoa pitää sielussani, ja surra sydämmessäni kaiken päivää? Kuinka kauan saa viholliseni isoilla minua vastaan?

4. Katso kuitenkin, kuule minua, Herra, minun Jumalani, valaise minun silmäni, etten nukkuisi kuolemaan,.

5. ettei viholliseni sanoisi: ..minä voitin hänet," eikä sortajani iloitsisi,

minun kompastuessani!

6. Mutta minä turvaan sinun armoosi; minun sydämmeni riemuitseesinun avustasi. Minä tahdon veisata Herralle, ettäHän minulle hyvin teki. Ps. 9:15, 50:15.

14 Psalmi.

Ihmisten turmellus; apu Sionista.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. Tyhmä sanoo sydämmessänsä:,,ei Jumalaa olekaan;" he ovat turmelleet, kauheaksi tehneet menonsa; ei ole yhtäkään, joka hyvää tekee.

Ps. 10:4. 53:2 s. Hes. 22:30. Room. 3:10. 2. Herra katsoi taivaasta ihmisten lapsia, nähdäksensä, olisikoyhtäkään ymmärtäväistä, joka Jumalaa etsisi. 3. Kaikki he ovat poikenneet pois, kaikki ovat turmeltuneet, ei ole yhtäkään, joka hyvää tekee, ei ainoata-

 Njinkö järjettömiä kaikki pahantekijät ovat, että he minun kansaani syövät, niinkuin leipää söisivät? Herraa he eivät avuksensa huuda.

Mik. 3:2 s. Ps. 79:7. 5. Siinäpä he peljäten peljästyivät, sillä Jumala on vanhurskasten sukua Kurjan neuvoa te häpäisette, vaan

Jumala on hänen turvansa. 7. Oi joska apu tulisi Israelille Sionista! – Kun Herra päästää vangitun kansansa, niin Jaakob iloitsee ja Is-

> Ps. 53:7. 126:1 s. Matt. 1:21. Hab. 2:3.

15 Psalmi.

Vakaa Herran edessä.

rael riemuitsee!

Davidin psalmi. Herra, kuka saa viipyä sinun majassasi, kuka asua pyhällä vuorellasi? Ps. 24:3 s. Se, joka vaeltaa vakaana, ja tekee oikeutta, ja joka puhuu totuutta sydämmestänsä, 1 Moos. 17:1. Jes. 33:15. Ef. 4:25.

joka ei kielellänsä panettele, eikä tuttavallensa mitään pahaa tee, eikä häpäise lähimmäistänsä,3 Moos. 19:16 s.

4. joka jumalattomat ylenkatsoo, mutta kunnioittaa Jumalaa pelkääsensa vannonut, ei sitä muuta,

Jos. 9:19. San. 29:27. joka ei anna rahaansa korolle, eikā ota lahjoja viatonta vastaan. -Joka näin tekee, hän ei horjahda ijankaikkisesti. 2 Moos, 22:25, 23:8. 3 Moos. 25:36 s. 5 Moos. 16:19, 23:19, Jer. 5:23,

16 Psalmi.

Kristuksen kärsiminen, kuolema ja vlösnouseminen.

Davidin virsi. Varjele minua, Jumala, sillä Sinuun minä turvaan!

Ps. 25:20. Hebr. 2:13. 2. Mină sanoin Herralle: "Sină olet minun Herrani, hyvää ei ole minulla paitsi Sinua,

3. ja pyhille, jotka maassa ovat: ,nämät ovat ne jalo-arvoiset, joihin koko minun mielisuosioni on.

Hebr. 2:10. 4. Monta on vaivaa niillä, jotka toisen jälkeen rientävät; en minä uhraa heidän verisiä juoma-uhriansa, enkä ola heidän nimeänsä huulilleni

5. Herra on minun pelto- ja maljaosani; Sinä tähteelle panet minun perintoni.

6. Arpa lankesi minulle kauniimmissa seuduissa; onpa perinto minusta ihana.

7. Mină kiităn Herraa, joka minua on neuvonut; yölläkin minua munaskuuni siihen kehoittavat.

 Minä pidän alati Herraa edessäni; sillä Hän on oikealla puolellani, sentähden en minä horju. Jes. 50:7 s.

Ap. t. 2:25 s. Sentähden minun sydämmeni iloitsee, ja sieluni riemuitsee, vieläpä lihanikin lepää turvassa. Ps. 31:8. 10. Sillä et Sinä hylkää minun sieluani tuonelaan, etkä jätä valittuasi näkemään turmelusta.Ap.t.2:27. 13:35. 11. Sinä osoitat minulle elämän tien: sinun kasvoisi edessä ontäydellinen ilo, ja riemullinen meno oikealla kädelläsi ijankaikkisesti. Ps. 17:15. 21:7.

17 Psalmi.

Viattomasti vainotun turva Herraan, joka omansa tuntee.

Davidin rukous. Kuule, Herra, oikeutta, havaitse minun huutoni; ota korviisi rukoukseni, joka ei lähde petollisilta huulilta! Ps. 18:21 s. 66:18 s. Sinun kasvoisi edestä ilmitulkoon minun oikeuteni; sinun silmäsi näkevät oikein. Ps. 27:6.

3. Sinä koettelet minun sydäntäni, etsit sitä yöllä; Sinä tutkit minua, etväisiä; joka, vaikka olisi vahingok- kä mitään löydä; jos minä pahaa ajattelen, ei se minun suustani pääse.

Ps. 39:2. 139:1 s. San. 17:3.

4. Ihmisten töitten suhteen olen minä sinun huultesi sanan voimasta karttanut väkivaltaisen teitä.

5. Käyntini pysyi sinun poluillas, ettei minun askeleeni liukahtaneet.

Job 23:11. Ps. 18:37. 6. Minä huudan Sinua, sillä Sinä kuulet minua, Jumala! Kallista korvasi puoleeni, kuule minun puheeni ! 7. Osoita ihmeellinen hyvyytesi, Sinä, niiden vapahtaja, jotka vastustaioitansa vastaan sinun oikeaan kä-

leesi turvaavat! Variele minuakuin silmämunaa. kuin silmän terää; kätke minua sii-

peisi varjossa, Sak. 2:8. Ps. 57:2. 9. jumalattomilta, jotka minua hävittāvāt, vihollisiltani, jotka vihan innossa minua piirittävät!

10. Tunnottoman sydämmensä he sulkevat; suullansa he puhuvat ylpeästi. Ps. 73:7. 119:70.

11. Kuhunka me menemme, piirittāvāt he nyt meitā; he luovat silmānsä kaataaksensa meitä maahan.

1 Sam. 23:26. 12. Hän on kuin jalopeura, joka saalista himoitsee, kuin nuori jalopeura, joka luolassa väijyy.

13. Nouse, Herra, ennătă hănen eteensä ja polje hänet alas, vapahda minun sieluni jumalattomista miekallasi.

14. kädelläs ihmisistä, Herra, tämän maailman ihmisistä, joiden osa on tässä elämässä, ja joiden vatsan Si-nä täytät tavarallas; heillä on runsaasti lapsia, ja he jättävät tähteensä lapsukaisillensa. Luuk. 16:25. Fil. 3:19.

 Vaan minä saan vanhurskaudessa nähdä sinun kasvojasi; herättyäni minä ravitaan sinun muotosi katselemisella. Job 19:26 s. Ps. 16:11. Matt. 5:8. Joh. 17:24. 1 Kor. 13:12. 1 Joh. 3:2.

18 Psalmi.

David kiittää Jumalaa hänen hyvistä töistänsä

Edelläveisaajalle; Herran palvelijan Davidin psalmi, joka puhui Herralle tämän virren sanat sinä päivänä, jona Herra hänet vapahti kaikkien vihollistensa käsistä, ja Saulin kāsistā. 2 Sam. 22:1 s.

Ja hän sanoi: svdämmestäni minä rakastan Sinua, Herra, minun voimani.

Herra, minun kallioni, linnani ja pelastajani, Jumalani, yahani, johon minä turvaan, minun kilpeni ja au-

Hebr. 8:1.

tuuteni sarvi, minun varustukseni! | Ps. 3:4. 144:2. Luuk. 1:69. Hebr. 2:13. |

4. Ylistettävää Herraa minä avukseni huudan, ja vihollisistani minä vapahdetaan. Ps. 1462.

5. Kuoleman siteet minut käärivät, ja belialin ojat peljättivät minua.

Ps. 55:5. 116:3. 6. Tuonelan siteet kietoivat minut, kuoleman paulat ennättivät minut.

kuoleman paulat ennättivät minut.
7. Ahdistuksessani minä avukseni
huusin Herraa, ja Jumalalleni minä
paruin; ja Hän kuuli temppelistänsä
minun ääneni, minun parkuni Hänen. edessänsä tuli hänen korviinsa.
Ps. 3:5. Joon. 2:3 s.

8. Maa järisi ja vapisi, ja vuorten perustukset tärisivät; ne värisivät, sillä Hän vihastui. 2 Moos. 19:18. Ps. 68:9.

9. Savu suitsusi hänen sieramistansa, ja kuluttava tuli hänen suustansa, niin että liekit leimusivat Hänesiä.

 Hän notkisti taivaat ja astui alas, ja synkeä pimeys oli hänen jalkainsa alla.

 Hān ajoi kerubin pāāllā ja lensi, ja Hān kiiti tuulen sulkain päällä.

Ps. 99:1. 104:3. Hes. 9:3. 12. Hän pani pimeyden peitoksensa, ympärinsä majaksensa, vesituoksut, paksut pilvet. Ps. 97:2. Jes. 45:15. 50:3.

13. Kirkkaudesta Hänen edessänsä syöksivät hänen pilvensä rakeita ja tulen leimauksia.

14. Ja Herra jylisti taivaissa, Ylimmäinen nosti pauhinansa rakeilla ja tulen leimauksilla. Ps. 29:3.

15. Hän ampui nuolensa ja hajoitti heitä, Hän iski kovat leimaukset ja

peljätti heitä. 1 Sam. 7:10. Ps. 148:3. 16. Ja niin ilmestyivät vetten kuljut, ja maan perustukset paljastuivat sinun nuhtelemisestasi, Herra,

ja sieraintesi hengen puhalluksesta. 17. Hän ojensi kätensä korkeudesta ja taritui minuun, veti minut ylös suurista vesistä; Ps. 32:6. 69:2s. 14:7. 18. Hän pelasti minut voimallisesta

18. Hän pelasti minut voimallisesta vihamiehestäni ja vainoojistani, jotka olivat minua väkevämmät.

18am. 23:1 s.
19. Ne hyökkäsivät minun pääleni hätäpäivänäni, mutta Herra tuli turväkseni, Ps. 42. 26:1.

20. ja Hän vei minut ulos lakealle; Hän tempasi minut pois, sillä Hän mielistyi minuun.

mielistyi minuun. 21. Herro maksoi mii

21. Herra maksoi minulle vanhurskauteni mukaan, Hän palkitsi minulle kätteni puhtauden mukaan; Job 22:30.

22. sillä minä pidin Herran tiet, enkä jumalattomuudessa luopunut Jumalastani.

23. Sillä kaikki hänen oikeutensa olivat minun edessäni, enkä eroittanut hänen käskyjänsä mielestäni.

24. Vaan minā olin vakaa Hānen edessānsā, ja vāltin väāryyttā.

5 Moos. 18:13. 1 Kun. 15:5.

25. Sentähden Herra kosti minulle vanhurskauteni mukaan, kätteni puhtauden mukaan hänen siä edessä

sā edessā. 1 Sam. 26:23 s. 26. Hyville olet Sinā hyvā ja vil-

pittömiä kohtaan vilpitön.

27. Puhtaita kohtaan Sinä puhdas olet, ja nureoita kohtaan Sinä nurea olet. 3 Moos. 26:23 s. Hes. 7:27. Mik. 2:3. 28. Sillä Sinä vapahdat sorretun kansan, ja alennat korkeat silmät.

Luuk. 1:51 s.

29. Sillä Sinä kirkastat minun kynttiläni; Herra, minun Jumalani, valaisee pimeyteni.

30. Sillä Sinun kauttasi minä hyökkään sotalaumoja yastaan ja Juma-

kään sotalaumoja vastaan, ja Jumalassani karkaan muurin ylitse.

Ps. 60:14. Fil. 4:13. 31. Jumalan tie on virheetön, Herran puhetulella selitetty. Hänon kaikkein kilpi, jotka Häneen uskaltavat.

32. Sillä kuka on Jumala, paitsi Herraa, ja kuka kallio, paitsi meidän Jumalaamme? 5 Moos. 4:35. Jes. 43:11. 33. Se Jumala, joka minun voimalla vyötti, ja teki tieni virheettömäksi, 34. Hän teki minun jalkani niinkuin peurain, ja asetti minut kukkuloileni; Hab. 3:19.

35. Hän opetti minun käteni sotimaan, ja käsivarteni vaskijoustajännittämään. Ps. 1441.

36. Ja Sinā annoit minulle apusi kilven, ja sinun oikea kātesi vahvisti minua, ja sinun lempeytesi teki minut suureksi. Ps. 71:20s. 113:5s. 37. Sinā levitit askeleeni minun al-

lani, ettei kantapääni livistelleet.

38. Minä ajoin vihollisiani takaa, ja saavutin heidät, enkä palannut, ennenkuin heidät lopetin.

39. Minā runtelin heitā, ettei he voineet nousta; heidān tāytyi kaatua jalkaini alle. Ps. 27:2.

40. Sinā vyötit minut voimalla sotaan; Sinā painoit alleni minun vastustajani.

41. Sinä ajoit viholliseni pakoon, ja vihamieheni minä hukutin.

42. He huusivat, vaan ei ollut autajaa: Herran tykö, vaan ei Hän vastannut heitä.
Jes. 1:15. Job 9:31.
43. Minä survoin heitä tomuna tuu-

leen, ja loin heitä lokana kaduille.
44. Sinä pelastit minut kansan rii-

doista, asetit minut pakanain pääksi ; kansa, jota mină en tuntenut, pal-Ps. 60:8 s. velee minua.

45. Korvan kuulolta he kuulivat minua, muukalaisten pojat liehakoitsivat minun edessäni. 5 Moos. 33:29.

46. Muukalaisten pojat masentuivat, ja lähtivät vavisten varustuksistansa.

47. Herra elää! ja kiitetty olkoon mi-

nun kallioni, ja autuuteni Jumala olkoon ylistetty! 48. Jumala, joka minulle koston an-

toi, ja painoi kansat minun alleni, 49. Sina minun pelastit vihollisistani, vieläpä koroitit vastustajistani, Sinä tempasit minut väkivaltaisesta!

Sentähden minä ylistän Sinua, Herra, pakanain joukossa, ja veisaan kiitosta sinun nimellesi. Room, 15:9.

51. Hän valmistaa suuren avun kuninkaallensa, ja tekee laupeuden voidellullensa, Davidille, ja hänen siemenellensä ijankaikkisesti. 2 Sam.7:8s.

19 Psalmi.

Jumalan kunnian ilmoitus luonnossa ja Sanassa.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. 2. Taivaat ilmoittavat Jumalan kunniaa, ja avaruus julistaa hänen kättensä tekoja. Ps.8:2 s. 97:6. Room.1:20.

3. Päivä saarnaa päivälle, ja yö il-

moittaa yölle tietoa.

4. Ei se ole puhetta eikä sanoja, joi-

den ääntä ei voisi kuulla.

Heidän äänensä käy ulos kaikkiin maihin, ja heidän puheensa maailman ääriin asti. Auringolle pani Hän majan heissä. Room. 10:18. 6. Ja se käy ulos kammiostansa niin-

kuin ylkä, riemuitsee niinkuin san-

kari latuansa juostessa.

Taivasten äärestä on hänen lähtönsä, ja hänen ratansa juoksee niiden toiseen ääreen, eikä mitään jää salaan hänen helteeltänsä.

Herran laki on täydellinen ja virvoittaa sielun ; Herran todistus on vakaa ja tekee yksinkertaisen taitavak-Ps. 119:104 s. Room. 15:4. 2 Tim. 3:15 s.

2 Piet. 1:19. 9. Herran käskyt ovat oikeat ja ilahuttavat sydämmen; Herran säännöt ovat selkeät ja valaisevat silmät.

Ps. 119:111, 130. 10. Herran pelko on puhdas ja pysyy ijankaikkisesti; Herran oikeudet ovat totuus, kaikki tyyni vanhurskaat.

11. Neovat kalliimmat kultaaja paljoa parasta kultaa, ja makeammat hunajaa ja mesileipää.

Ps. 119:72, 103, 127. San. 8:10. 12. Sinun palvelijaskin niistä valais- | taan; niiden pitämisessä on suuri palkka. 3 Moos. 18:5. 26:3s. Joh. 14:21,23.

1 Tim. 4:8. Erhetykset kuka ymmärtää? Anna minulle anteeksi salaiset viat!

Ps. 130:3. 143:2. 14. Variele palvelijasi rövhkeistä: älä salli heidän hallita minua! niin minä olen viaton, ja nuhteeton suuresta pahasta teosta. Ps. 119:133, 141:4, 15. Kelvatkoot Sinulle minun suuni puheet ja sydämmeni ajatuksetSinun

edessäsi. Herra, minun vahani ja Lunastajani! Ps. 104:34.

20 Psalmi. Toivotus Kuninkaalle.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. 2. Herra kuulkoon sinua hätäpäivänä, Jaakobin Jumalan nimi sinua suojelkoon! San. 18:10.

 Hän lähettäköön sinulleapua pyhästä, ja Sionista sinua tukekoon! 4. Hän muistakoon kaikki ruokauhrisi, ja poltto-uhrisi Hän arvatkoon

lihavaksi! Sela. Hän antakoon sinulle, mitä sydämmes anoo, ja täyttäköön kaikki

aivotuksesi! Me tahdomme riemuita sinun voitostasi, ja ylennämme lippumme Jumalamme nimessä: Herra täyttäköön

kaikki sinun pyyntösi!
7. Nyt minä tiedän Herran voideltuansa auttavan ja häntä kuulevan pyhästä taivaastansa; hänen oikea kätensä auttaa voimallisesti.

8. Toiset kerskaavat rattaista, toiset hevosista: mutta me kerskaamme Herran, meidän Jumalamme nimestä.1Sam.17:45. Ps.33:17s, San.21:31. Jer.9:23s. 9. He kallistuvat ja kaatuvat, mutta

me nousemme ja pysymme pystyssä. 10. Herra, auta! Kuningas kuulkoon

meitä, kun me huudamme!

21 Psalmi.

Kristuksen voima ja kunnia.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. 2. Herra, sinun voimastasi iloitsee kuningas, ja sinun avustasi, oi kuinka hän riemuitsee!

Hänen sydämmensä halun Sinä annoit hänelle, etkä kieltänyt hänen huultensa anomusta. Sela.

Ps. 20:5. Joh. 11:41 s. Hebr. 5:7. 4. Sillä Sinä kohtasit häntä onnen siunauksilla; kultaisen kruunun panit Sinä hänen päähänsä.

Elämän hän anoi Sinulta; Sinä sen hänelle annoit, pitkän ijän aina

ja ijankaikkisesti.

Ps. 61:7 s. Jes. 58:8. Room; 6:9, 6. Suuri on hänen kunniansa sinun avustasi; kunnian ja kirkkauden Si- | ty kohdusta saakka; Sinä olet mina panet hanen päällensä.

7. Sillä Sinä asetat hänet siunaukseksi ijankaikkisesti; Sinä ilahutat häntä ilolla kasvoisi edessä. Ps. 16:11.

8. Sillä kuningas turvaa Herraan: Ylimmäisen laupeudessa ei hän hor-Ps. 24:8, 10.

9. Sinun kātesi saavuttaa kaikki vihollises; oikea kätesi löytää viha-

10. Sinä panet heitä niinkuin tuliseen pätsiin, lähestyessäs heitä; Herra nielee heidät vihassansa, ja tuli

syö heidät.

5 Moos. 32:22. Jer. 17:4. Mal. 4:1. 11. Heidan hedelmansasina havitat maan päältä, ja heidän siemenensä ihmisten lapsista. Ps. 109:13.

12. Sillä he virittivät sinulle pahaa: he neuvottelivat petosta, vaan eivät onnistuneet.

13. Sillä sinä syökset heitä pakoon. sinä tähtäät heitä jänteelläsi vasten kasvoja. Ps. 7:13 s.

14. Herra, koroita itses väkevyydessäs! Veisaten ja soittain me ylistämme sinun voimaasi!

22 Psalmi.

Kristuksen kärsiminen ja kunnia. Edelläveisaajalle; veisattava kuin: "Aamuruskon peura"; Davidin psalmi.

2. Minun Jumalani, minun Jumalani, miksi minut hylkäsit? Minä parun, yaan apuni on kaukana.

Ps. 10:1. Matt. 27:46. Mark. 15:34. 3. Minun Jumalani, päivällä minä huudan, vaan et Sinä vastaa; ja võllä, vaan ei tule lepoa minulle.

Job 30:20. Ps. 88:2. 4. Kuitenkin olet Sinä pyhä, joka asut Israelin kiitoksissa. Sinuun turvasivat isāmme: he

turvasivat, ja Sinä pelastit heitä. 6. Sinua he huusivat, ja pelastettiin;

Sinuun he turvasivat, eivätkä tulleet hāpiāān.

7. Mutta mină olen mato enkă ihminen, ihmisten pilkka ja kansan ylenkatse. Jes. 52:14. 53:3. Kaikki, jotka minut näkevät, pilk-

kaavat minua; he vääristelevät huuliansa ja nyökyttelevät päätänsä: Matt. 27:39. Mark. 15:29. Luuk. 23:35 s.

9. "Turvaa nyt Herraan! - Hän pelastakoon häntä, Hän päästäköön hänet, jos Hän mielistyy häneen!"

Viis. 2:13. Matt. 27:43. 10. Sināpā oletkin se, joka minut vedit kohdusta, Sinä turvasit minua **āitini rinn**oilla. Ps. 71:6.

nun Jumalani hamasta äitini kohdusta

12. Ală ole kaukana minusta, sillă ahdistus on läsnä, eikä ole auttajaa. Ps. 35:22.

13. Suuret sonnit ovat minun piirittäneet, Basanin härjät kiersivät minun ympāri,

14. He avasivat kitansa minua vastaan, niinkuin raateleva ja kiljuva

jalopeura.

15. Mină olen kaadettu ulos niinkuin vesi, ja luuni ovat kaikki hajoitetut ; sydämmeni on niinkuin medenvaha, sulatettu sisuksissani.

16. Voimani on kuivettunut niinkuin saviastian palanen, ja kieleni tarttuu suuni lakeen; ja Sinä panet

minut kuoleman tomuun.

Ps. 38:11. 109:24. 17. Sillä koirat ovat minut piirittäneet, pahantekijäin parvi saarsi minut. He ovat lävistäneet käteni ja jalkani. Matt. 27:31. Mark. 15:20. Joh. 19:18.

Ap. t. 2:23. Kol. 2:14.

Minä taidan lukea kaikki luuni; mutta he katselevat ja näkevät ilonsa minussa.

19. He jakavat keskenänsä minun vaatteeni, ja heittävät vaipastani ar-Daa. Matt. 27:35. Mark. 15:24. Luuk. 28:34. Job. 19:23s.

20. Mutta Sină, Herra, ălă ole kaukana! Minun väkevyyteni, Tiennä avukseni!

21. Pelasta minun sieluni miekasta. ja ainokaiseni koirain käsistä!

22. Vapahda minua jalopeuran kidasta ja päästä minua puhvelihärkäin sarvista!

 Minä saarnaan sinun nimeäsi veljilleni; minä ylistän Sinua seura-Ps. 26:12. Hebr. 2:17.

24. Ylistäkäät Herraa, te, jotka Häntä pelkäätte! Koko Jaakobin siemen kunnioittakoon Häntä, ja peljätköön Häntä kaikki Israelin siemen!

 Sillä ei Hän halveksinut eikä inhonut sorretun raadollisuutta, eikä kääntänyt pois kasvojansa hänestä; vaan kun hän huusi Häntä, kuuli Hän! Ps. 9:13.

26. Sinua minä ylistän suuressa scurakunnassa; lupaukseni minä maksan Häntä pelkääväisten edessä.

Ps. 35:18. 40:10 s. 116:14. 27. Raadolliset syövät ja ravitaan, ja jotka Herraa etsivät, saavat Häntä ylistää. Eläköön teidän sydämmenne Ps. 69:33. Jes. 65:13 s. ijankaikkisesti! Matt. 5:58.

28. Muistakoot kaikki maailman ää-11. Sinun päälles minä olen heitet- ret, ja kääntykööt Herran puoleen, ja kumartakoot Sinun edessäsi kaikki pakanain sukukunnat! Ps. 2:8. 72:11. 29. Sillä Herran on valtakunta, ja

Hän hallitsee pakanoita. Ps. 96:10.

Obadja v. 21. Mik. 5:2. 30. Svödä ja kumartaa saavat kaikki maan lihavat; Hänen edessänsä notkistaa polviansa kaikki tomuun väipuvaiset, jotka eivät voi sieluansa virvoittaa. 1 Sam. 2:8. Ps. 68:23.

31.Jälkeentulevaiset palvelevatHänta; Herrasta julistetaan suvusta su-Ps. 102:19. Jes. 53:10.

kuun.

32. He tulevat ja julistavat hänen vanhurskauttansa syntyvälle kansalle, että Hän sen teki. Jer. 23:6.

23 Psalmi. Hyvä paimen.

Davidin psalmi. Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu. Ps. 80:2. Jes. 40:11. Jer. 23:4. Hes. 34:23. Joh. 10:11 s. Hebr. 13:20.

1 Piet. 2:55. 5:4. 2. Viheriäisellä niitulla Hän antaa minun levätä, ja viepi minun virvoittavain vetten tykö.Hes. 34:14. Ilm. 7:17.

3. Sieluni Hän virvoittaa; Hän johdattaa minua oikialla tiellä nimen-

sä tähden.

Jer. 31:33. 4. Ja vaikka vaeltaisin kuoleman varjon laaksossa, en minä pelkää mitään pahaa, sillä sinä olet kanssani; sinun vitsas ja sauvas, ne lohduttavat minua. Ps. 46:3. Jes. 50:10.

Sinā valmistat minulle pöydān vihollisteni edessä, Sinä voitelet pääni öljyllä; maljani on ylivuotavainen.

6. Hyvyys ja armo minua vaan noudattavat kaikkina elinpäivinäni, ja minä saan asua Herran huoneessa ijankaikkisesti Ps. 15:1. 27:4. 84:5.

24 Psalmi. Kunnian Kuningas.

Davidin psalmi. Herran on maa ja kaikki, mitä siinä on, maan piiri ja ne, jotka sen päällä asuvat. 2 Moos. 19:5. 5 Moos. 10:14. Job 41:2. Ps. 50:12.

1 Kor. 10:26. 2. Sillä Hän on sen perustanut merten päälle, ja virtain päälle sen vah-

vistanut. 1 Moos. 1:9 s. Ps. 104:5. 136:6. Kuka saa astua Herran vuorelle, ja kuka seisoa hänen pyhällä sijallansa? Ps. 15:1.

4. Se, jonka kädet ovat viattomat, jonka sydän puhdas on, joka ei laske haluansa turhuuteen eikä vanno petollisesti. Matt. 5:8.

Hän saa siunauksen Herralta, ja vanhurskauden autuutensa Juma-

laltu.

Tämä on Häntä etsiväisten suku. Jaakob, joka kysyy sinun kasvojas. Sela. Ps. 14:2. 27:8. Room. 9:6 s. 7. Nostakaat päätänne, te portit, ja te ijanikuiset ovet, korottukaat kun-

nian Kuninkaan mennä sisälle! Ps. 118:19. Sak. 9:9

8. Kuka on se kunnian Kuningas? Se on Herra, väkevä ja sankari, Her- . ra, sotasankari. 2 Moos, 15:3.

9. Nostakaat päätänne, te portit, ja te ijanikuiset ovet, korottukaat kunnian Kuninkaan mennä sisälle!

10. Kuka on se kunnian Kuningas? Se on Herra Sebaot; Hän on kunnian Kuningas. Sela.

25 Psalmi.

Rukous, että Jumala varjelisi ja johdattaisi.

Davidilta. Sinun tykösi, Herra, minä ylennän sieluni.

Minun Jumalani, Sinuun minä turvaan. Älä salli minun joutua häpeään, ettei viholliseni iloitsisi minusta!

3. Eihän yksikään, joka Sinua odottaa, tule häpeään; mutta turhat pet-

täjät häpeään joutuvat.

Jes. 49:23. Syr. 2:11. 4. Herra, neuvo minulle sinun tiesi, opeta minulle sinun polkusi!

Ps. 27:11. 86:11. 143:10. Johdata minua totuudessas ja opeta minua, sillä Sinä olet minun autuuteni Jumala! Kaiken päivää minā odotan Sinua.

6. Muista, Herra, laupeuttas ja armojas jotka ijankaikkisuudesta ovat! 7. Ålä muista minun nuoruuteni syntejä ja rikoksiani, mutta muista minua armosi mukaan, hyvyytesi täh-Job 13:26. Jer. 31:19. den, Herra! 8. Hyvä ja vakaa on Herra, sentäh-

den neuvoo Hän syntisiä tiellä. 5 Moos. 32:4.

Hän johdattaa oikeudella raadolliset, ja opettaa tiensä heille.

10. Kaikki Herran tiet ovat armo ja totuus niille, jotka pitävät hänen liit

tonsa ja todistuksensa Ps. 103:17 s 11. Nimesi tähden, Herra, anna anteeksi-pahatekoni, sillä se on suuri ! 12. Kuka ikänään Herraa pelkää, sitä Hän neuvoo parhaalle tielle.Ps.३2:\$.

13 Hänen sielunsa asuu hyvyydessā, ja hānen sikiānsā omistaa maan Ps. 37:9,11,22, 112:1 s. San. 20:7.

14 Herran salaisuus on niillä, jotka Häntä pelkäävät, ja Hän ilmoittaa liittonsa heille. San. 3:32 15. Minun silmäni katsovat alati Herraan, sillä Hän kirvoittaa jalkani verkosta

mahda minua, sillä minä olen vk-

sinäinen ja kurja!

17. Sydämmeni ahdistukset ovat moninaiset; vie minua ulos tuskistani! 18. Katso kurjuuttani ja vaivaani, ja anna kaikki syntini anteeksi!

Katso, kuinka monta vihollista minulla on. ja he minua julmasti vihaavat! Ps. 3:2. Joh. 15:25. 20. Varjele minun sieluni ja pelasta

minua; ālā salli minun hāpeāān tul-la, sillā Sinuun minā turvaan! 21. Uskollisuus ja vakuus varjelkoon minua; sillä minä odotan Sinua!

Job 1:1. 2:3. 22. Pelasta, Jumala, Israel kaikista ahdistuksistansa t

26 Psalmi.

Viattoman turva Herraan.

Davidilta. Tuomitse minua, Herra, sillä minä vaellan viattomuudessani, ja minä toivon Herraan, enkä horju. Ps. 7:9 s. 17:2 s.

Koettele minua, Herra, ja kiusaa minua, tutki minun munaskuuni ja sydämmeni ! Ps. 139:2 s.,23.

3. Sillä sinun armosi on minun silmäini edessä, ja minä vaellan totuu-

dessasi. Job 31:5. 4. En minä istu turhain ihmisten seurassa, enkā mene kavalain kans-

Ps. 1:1. San. 1:10. 5. Minā vihaan pahain seuraa, enkā istu jumalattomain parissa.

Ps. 119:128. 6. Minä pesen käteni viattomuudessa, ja oleskelen, Herra, alttarisi ää-Ps. 43:4.

7. kuuluttamassa äänelläni sinun kiitostasi ja luettelemassa kaikkia ihmeitäsi. Ps. 9:2. 71:17.

8. Herra, minä rakastan sinun huoneesi asuntoa ja sinun kunniasi asuinpaikkaa.

2 Moos. 40:34 s. Ps. 27:4. 84:2 s. 122:1. 9. Ala tempaa minun sieluani pois syntisten kanssa, eikä henkeäni verikoirain kanssa.

 joiden käsissä on pahuutta, ja joiden oikea käsi on lahjoja täynnä. 11. Mutta minä vaellan viattomuudessani. Vapahda minua ja armahda minua!

12. Minun jalkani seisoo tasaisella; minā kiitān Herraa seurakunnissa.

27 Psalmi.

Rohkeus Herrassa ja halu Herran yhteyteen.

ja autuuteni; ketä minä pelkäi- | pyhää kuorias päin!

16. Käänny minun puoleeni ja ar- | sin? Herra on minun henkeni varustus; ketā minā vapisisin?

2. Kun pahantekijät karkaavat päälleni syömään minun lihaani, nuo vainoojani ja viholliseni, niin he kompastuvat ja lankeevat.

Ja jos sotavāki saartaisī minua, ei sydämmeni pelkäisi. Jos sota nousisi minua vastaan, olisin siinäkin

turvattuna.

Ps. 3:7. 4. Yhtä minä Herralta olen anonut, sitä minä pyydän: että minä Herran huoneessa asuisin kaiken elinaikani. ihaillakseni Herran suloutta, ja tutkistellakseni hänen temppelissänsä. Ps. 23:6. 26:8. 84:2 s. Luuk. 10:42.

5. Hän kätkee minua suojaansa pahana päivänä, Hän suojelee minua majansa kätkössä, ja koroittaa minut kalliolle. Ps. 31:21. Jer. 36:26.

Ja nyt pääni koroitetaan vihollisteni yli, jotka ympärilläni ovat, ja minä saan uhrata hänen majassansa kiitosuhria, saan veisata ja soittaa Herralle.

7. Kuule,Herra,ääntäni minun huutaessani; armahda minua ja vastaa

minua!

Sinulle sanoo minun sydämmeni tämän sanasi: "Etsikäät minun kas-vojani!" Sentähden minä etsin, Herra, sinun kasvojasi.

5 Moos. 4:29. Ps. 24:6. Jes. 45:19. 9. Ala peita kasvojas minulta, alaka sysää pois palvelijaasi vihassas. Sinä olet minun apuni; ala minua hylkää, äläkä jätä minua, autuuteni Jumala! Ps. 13:2.

Sillä isäni ja äitini jättivät minut, mutta Herra korjaa minut!

11. Herra, osoita minulle tiesi, ja johdata minua tasaista polkua, vihollisteni tähden! Ps. 5:9. 25.4 s. 12. Aläanna minua vainoojieni mielivaltaan, sillä väärät todistajat seisovat minua vastaan ja puuskuavat väkivaltaa.

13. Mutta minä uskon kuitenkin näkeväni Herran hyvyyttä eläväin maassa. Jes. 38:11.

14. Odota Herraa! Ole vahva! ja luja olkoon sydämmesi! Odota Herraa! Ps. 31:25.

28 Psalmi. Turva Herrassa.

avidilta. Sinua, Herra, minä huudan; minun kallioni, ălă ole minulle vaiti, etten vaietessas joutuisi hautaan meneväin kaltaiseksi!

Ps. 143:7. 2. Kuule minun rukousteni ääni, kun Javidilta. Herra on minun valoni huudan Sinua, kun nostan käsiäni

3. Alā minua tempaa pois jumalattomien ja pahantekijäin kanssa, jotka vstavallisesti puhuttelevat lähimmäistänsä, vaan pahuus on heidänsydämmessänsä! Ps. 141:4. 62:5. Jer. 9:8.

4. Anna heille työnsä mukaan ja tekojensa pahuuden mukaan; kättensä töitten palkka anna heille, maksa

Leille ansionsa!

5. Sillä ei he ota huomioon Herran tõitä, eikä hänen kättensä tekoja ; sentähden kukistaa Hän heidät, eikä ra-

kenna heitä.

6. Kiitetty olkoon Herra, sillä Hän on kuullut minun rukousteni äänen! 7. Herra on minun väkevyyteni ja kilpeni; Häneen minun sydämmeni turvasi, ja minä sain avun, sentähden sydämmeni riemuitsee, ja minä kiitän Häntä veisullani.

8. Herra on heidän väkevyytensä, Hän on voideltunsa pelastuksen lin-

 Auta kansaasi ja siunaa perintöäsi, ja kaitse heitä ja kanna heitäijankaikkisesti! 5-Moos. 9:29. Ps. 79:13. 95:7. 100:3.

29 Psalmi. Herran voiman ylistys.

Davidin psalmi. Tuokaat Herralle. te Jumalan pojat, tuokaat Herralle kunnia ja väkevyys!

Ps. 96:7 s. 103:20 s. Jes. 6:2 s. Tuokaat Herralle hänen nimensä kunnia; kumartakaat Herraa pyhässä juhlapuvussa!

3. Herran ääni käy vetten päällä; kunnian Jumala jylisee, Herra suur-

ten vetten päällä. Job 37:2 s. 4. Herran ääni käy voimallisesti. Herran ääni käy suuressa kunniassa.

5. Herran ääni särkee sedripuut; Herra särkee Libanonin sedripuut. 6. Hän hyppäyttää heitä niinkuin vasikoita, sekä Libanonia että Sirjonia niinkuin nuoria puhveleita

Herran ääni iskee tulenleimauksia.

8. Herran ääni tärisyttää korpea, ja Herra tärisyttää Kadeksen korpea. 5 Moos. 8:2.

Herran ääni säikyttää peurat poikimaan, ja paljastaa metsät, ja hänen temppelissänsä sanoo kaikki: "Kunnia!

10. Herra hallitsee tuomarina vedenpaisumisen päällä; Herra pysyy Kuninkaana ijankaikkisesti. Hes. 36:25.

Joel 3:18. Sak. 13:1. 1 Piet. 3:20 s. 11. Herra antaa kansallensa väkevyyden; Herra siunaa kansaansa rauhalla.

30 Psalmi. Kiitos ja ylistys Herralle.

Davidin psalmi; huoneenvihkimysvirsi. 5 Moos. 20:5. 1 Aik. 16:48. 2. Sinua, Herra, minā ylistān, sillā Sinä nostit minut ylös, etkä sallinut

viholliseni iloita minusta.

3. Herra, minun Jumalani, minā huusin Sinua, ja Sina paransit mi-Ps. 147:3.

4. Herra, Sinä nostit sieluni tuonelasta. Sinä virvoitit minut henkiin, etten kuoppaan vajonnut. Ps. 86:13, 116:3 s.

5. Soittakaat kiitosta Herralle, te hänen pyhänsä ja kiittäkäät hänen py-

hää muistoansa!

6. Sillä hänen vihansa viipyy silmänräpäyksen, hänen armonsa koko eläman ajan ; ehtoolla on itku, mutta aamulla ilo. Jes.54:7s, Joh.16:20s. 2 Kor.4:17. 7. Mutta minä sanoin onnellise**na**

ollessani: "en minā ikānā horju." 8. Herra, hyvyydessāsi olitSinā vahvistanut minun vuoreni; mutta Sinā peitit kasvosi, ja minä hämmästyin. 9. Sinua, Herra, minā huusin, ja

Herran puoleen minä rukoilin: 10. ,,Mitä voittoa on verestäni, hautaan vajoomisestani? Kiittäneekö tomu Sinua, ja ilmoittaneeko se sinun totuuttas? Ps. 6:6. 88:11.

Herra, kuule ja armahda minua; Herra, ole minun auttajani!"

12. Sinä muutit minun murheeni iloksi minulle, riisuit päältäni murbepukuni, vyötit minua riemulla, että kunniani veisaisi Sinulle kii-

tosta, eikä vaikenisi. Herra, Jumalani, Sinua minä kiitän ijankaikkisesti l Ps. 57:9. 108:2.

31 Psalmi.

Toivo ja turva ahdistuksessa.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. E 2. Herra, Sinuun minä turvaan. Älä salli minun ikänään häpe**ään jo**utua; pelasta minua vanhurskautes kautta! Ps. 25:2, 71:1 s.

Kallista korvas minun puoleeni, rienna minua pelastamaan! Ole minulle varustuskallio, ja suojuslinna

minua vapahtamaan!

4. Sillä Sinä olet kallioni ja linnani: ja sinun nimesi tähden Sinä johdatat ja talutat minua. Ps. 23:3. San. 18:10. Šinā kirvoitat minua verkosta jon-

ka he eteeni virittivät, sillä Si**nä** olet minun varustukseni.

6. Sinun käsiisi minä annan henke-.ni : Sinä olet minut lunastanut, Herra, Sinä totinen Jumula!

Luuk. 23:46. Ap.t. 7:59. Minä vihaan niitä, jotka turhia epäjumalia pitävät; mutta Herraan | mină turvaan.

8. Minä ihastun ja riemuitsen sinun armostasi, että katsoit raadollisuuttani, ja tunsit sieluni ahdistukset.

Ps. 9:3. 16:9. 9. etkä jättänyt minua vihollisen käsiin, vaan asetit jalkani avaralle.

10. Herra, armahda minua, sillä minā olen ahdistuksessa; silmāni ovat hiveltyneet huolista, samoin sieluni ja vatsani.

 Sillä elämäni on kulunut murheessa, ja vuoteni huokauksissa; voimani on rauennut pahantekoni tähden, ja luuni ovat riutuneet.

Ps. 40:13. 102:4. 12. Kaikkein ahdistajain tähden mina olen tullut pilkaksi, ja kylällisilleni kuormaksi, ja pelvoksi tuttavilleni; jotka minut ulkona näkevät. pakenevat minua. Jes. 53:2 s. 13. Minä olen sydämmestä unhotettu kuin kuollut; minä olen juurikuin

särkynyt astia.

14. Sillä minä kuulen monen parjaukset; pelko on joka kulmalta! He neuvoa pitävät keskenänsä ja aikovat minulta hengen ottaa. Jer. 20:10. 15. Multa minä turvaan Sinuun, Her-

ra, ja sanon: "Sinä olet minun Jumalani!"

16. Minun aikani ovat sinun käsissāsi; pelasta minua vihollisteni kāsistä ja vainomiehistäni! Ps. 139:16. 17. Valista kasvosi palvelijas yli, va-

pahda minua armostası!

4 Moos. 6:25 s. Ps. 80:4. Herra, ālā salli minun hāpeāān tulla, sillä Sinua minä avuksi huu-dan! Jumalattomat tulkoot häpeään, ja vai'etkoot tuonelassa!

19. Jääkööt äänettömiksi valheen huulet, jotka puhuvat vanhurskasta vastaan röyhkiästi, ylpeydessä ja y-

lenkaiseessa!

Ps. 63:12. 107:42. 20. Kuinka suuri on sinun hyvyytes, jonka kätkit Sinua pelkääväisille, ja jonka osoitat Sinuun turvaaville, ihmisten lasten nähden!

21. Sinä suojaat heitä kasvojesi suojassa ihmisjoukoilta ; Sinä kätket hei-

tā majassa kielten toralta.

Ps. 27:5. Jer. 36:26. 22. Herra olkoon kiitetty, että Hän osoilli minulle ihmeellisen armonsa varusletussa kaupungissa. Ps. 144:1 s.

23. Sillä minä sanoin hämmästyksissäni: "minä olen sysätty pois sinun silmiesi edestä; " mutta Sinä kuulit rukousteni äänen, kun minä huusin sinun puoleesi.

24. Rakasiakaat Herraa, kaikki hä-

nen pyhänsä! Herra varielee uskollisia, ja kostaa runsaasti niille, jotka ylpeyttä harjoittavat.

25. Olkaat lujat, ja olkoon sydämmenne rohkea, kaikki, jotka Herraa odotatte! Ps. 27:14.

32 Psalmi. 2. Katumus-psalmi.

Davidin opelus. Autuas on se, ionka rikokset ovat anteeksi annetut, jonka synnit ovat peitetyt.

Room. 4:6 s. 2. Autuas on se ihminen, jolle Herra ei soimaa vääryyttä, jonka hen-

gessä ei vilppiä ole.

3. Kun minä vaikenin, kuluivatminun luuni jokapäiväisestä valituksestani. San. 28:1**3.**

4. Sillä sinun kätesi oli yöllä ja päivällä raskas minun päälläni, niin että minun nesteeni muuttui kuin kesän helteessä. Sela. Ps. 38:3,5, 65:4.

5. Ja minä tunnustin syntini Sinun edessäsi, enkä peittänyt pahaatekoani. Minā sanoin: "minā tunnustan Herralle rikokseni," — niin Sinā annoit anteeksi minun syntini väärvyden. Sela. 28am. 12:13. Jes. 65:24. 1Joh. 1:9. Tämän tähden rukoilkoot Sinua kaikki pyhät ajalla, jona Sinä löy-detään; ei tottasuuretkaan vedet tulvaillessa heihin ulotu!

Jes. 49:8. 55:6. 2 Kor. 6:2. 7. Sinä olet minun varjelukseni, Sinā varjelet minua ahdistuksesta; pelastuksen riemulla Sinä saarrat minua. Sela. Ps. 27:5.

8. Minä tahdon opettaa sinua ja osoittaa sinulle tien, jota sinun tulee vaeltaa; Mina tandon neuvoa, pitäin sinua silmällä. Ps. 25:12.

9. Alkäät olko niinkuin järjettömät orhiit ja muulit, joita suitsilla ja kuolaimilla suistetaan ; muutoin eivätSi-2 Kun. 19:28, San. 26:3. nua lähesty. 10. Jumalattomalla on monta vaivaa ; mutta joka Herraan turyaa, hänt**ä** armo ympäri piirittää. San. 12:21. 11. Riemuitkaat Herrassa ja iloitkaat, te vanhurskaat, ja veisatkaat ilovir-

siä, kaikki te vakaamieliset! Fil.4:4. 33 Psalmi.

Herran voiman ja armon ylistys. Riemuitkaat, te vanhurskaat, Her-rassa; hurskasten sopii Häntä ylistää!

2. YlistäkäätHerraa kanteleilla, kymmenkielisellä harpulla soittakaat Hänelle kiitosta!

3. Veisatkaat Hänelle uusi virsi, helistäkäät jalosti juhlatorvella! 4. Sillä Herran sana on totinen, ja kollisuutta. 4 Moos, 23:19, 1 Sam, 15:29, Hän rakastaa vanhurskautta ja oikeutta: Herran armotäyttää maan.

Ps. 119:64. 6. Herran sanalla ovat taivaat teh-

dyt, ja kaikki heidän joukkonsa hänen suunsa hengellä. 1 Moos. 1:28. 7. Hän kokoo meren vedet kuin leiliin, ja panee syvyydet säilytyspaikkoihin.

1 Moos.;1:9. Job 38:8 s. Ps. 104:7 s. 8. Peliätköön Herraa kaikki maa; Häntä kavahtakoot kaikki maanpii-

rin asuvaiset!

9. Sillä Hän sanoi, ja se tuli; Hän kāski, ja niin tapahtui. Ps. 148:5. Herra särkee pakanain neuvot, Hän tekee kansain aivotukset tyh-Job 5:12. Ps. 2:1 s. San. 21:30. jāksi 11. Mutta Herran neuvo pysyy ijankaikkisesti, hänen sydämmensä aivotukset suvusta sukuun.

San. 19:21. Jes. 46:10. 12. Autuas on se kansa, jonka Jumalana Herra on, se suku, jonka Hän on itsellensä perinnöksi valinnut.

Ps. 144:15. Herra katsoo taivaasta alas, Hän näkee kaikki ihmisten lapset.

14. Asuntonsa istuimelta Hän katselee maan asuvaisia, Ps. 11:4.

15. Hän, joka valmistaa kaikki heidän sydämmensä, joka tarkastaa kaikki heidän työnsä. San. 16:1 s., 9 21:1 s.

16. Ei kuningas saa voittoa väkensä paljoudella, eikä sankari pelastusuurella voimallansa. 2 Aik. 14:11. 17. Turha on orhi voitoksi, eikä sen

suuri väkevyys pelasta.

Ps. 147:10. San. 21:31. 18. Katso, Herran silmät katsovat niitä, jotka Häntä pelkäävät, jotka hänen armoansa odottavat,

19. pelastaaksensa kuolemasta heidän sielunsa, ja elättääksensä heitä näljän aikana. Job 5:20. Ps. 34:10 s. 37:19. Meidän sielumme odottaa Her-

raa; Hän on meidän apumme ja kilpemme. 5 Moos. 33:29. 21. Sillä Hänessä meidän sydäm-

memme iloitsee, koska me turvaamme hänen pyhään nimeensä. 22. Sinun armosi, Herra, olkoon mei-

dän päällämme, niinkuin me Sinua odotamme!

34 Psalmi. Pelastetun kiitos ja tunnustus.

Davidin psalmi, kun hän teeskente-lihe hulluksi Abimelekin edessä, joka hänen ajoi pois tyköänsä, ja hän meni matkaansa. 1 Sam. 21:13s.

2. Minā kiliān Herraa aina; hānen |

kaikki hänen tekonsa osoittavat us- į ylistyksensä on alati minun suussani.

3. Minun sieluni kerskaa Herrassa: raadolliset sen kuulkoot ja iloitkoot! 4.YlistäkäätHerraa minun kanssani,

ja koroittakaamme yhdessä hänen nimeänsä !

5. Minä etsin Herraa, ja Hän vastasi minua, ja kaikista vavistuksistani Han pelasti minut.

6. Jotka Hänen puoleensa katsovat, ne valistuvat : heidän kasvonsa ei hä-

peästä punastu.

7. Tämä kurja huusi, ja Herra kuuli ja vapahti hänet kaikista hänen ahdistuksistansa.

8. Herran enkeli piirittää niitä, jotka Häntä pelkäävät, ja pelastaa heidät.

1 Moos. 32:1 s. 2 Kun. 6:17. Ps. 91:11 s. 9. Maistakaat ja katsokaat, kuinka Herra on suloinen; autuas on se mies, joka Häneen turvaa!

1 Piet. 2:3. Ps. 2:12. 10. Peljätkäät Herraa, te hänen pyhānsā, sillā Hāntā pelkäüväisiltā ei

mitään puutu!

11. Nuoret jalopeurat kärsivät puutetta ja näkevät nälkää, mutta Her**raa** etsiväisiltä ei mitään hyvää puutu.

Luuk 1:53. Tulkaat tänne, lapset, kuulkaat minua! Herran pelvon mină teille

opetan. Kuka ikänään tahtoo elää, rakas-

taa ikapaivia, nähdäksensa hyvää, 1 Piet. 3:10 s. 14. hän varjelkoon kielensä pahasta

ja huuleusa vilppiä puhumasta, Ef. 4:29; 5:4. Kol. 4:6, 15. välttäköön pahaa ja tehköön hy-

vää, etsiköön rauhaa ja tavoittakoon sită! Am. 5:15. Ps. 87:27. Rom.12:18. Hebr. 12:14.

Herran silmät tarkkaavat vanhurskaita, ja hänen korvansa heidän huutoansa. 2 Aik. 16:9. Ps.33:18. 17. Mutta Herran kasvot ovat pahantekijöitä vastaan, hävittääksensä maasta heidän muistoansa.

Ps. 73:20, 109:15. 18. Kun vanhurskaat huutavat, niin Herra kuulee ja pelastaa heitä kaikista heidän ahdistuksistansa. Ps. 145:18.

19. Herra on läsnä niitä, joitten sydan on sarjetty, ja vapahtaa niitä, joilla nöyryytetty henki on.

Ps. 51:19. Jes. 57:15. 66:2. Luuk. 18:13 s. 20. Vanhurskaalle tapahtuu paljo pahaa, mutta Herra päästää hänet niistä kaikista.

21. Hän kätkee kaikki hänen luunsa. ettei yhtäkään niistä murreta.

2 Moos 12:46. Matt. 10:30. Joh. 19:36. 22. Pahuus tappaa jumalattoman ; ja iotka vanhurskasta vihaavat, ne saa-

vat palkkansa.

23. Herra lunastaa palveljainsa sielut, eikä yksikään jää syypääksi, joka Häneen turvaa

35 Psalmi.

Rukous hirmuisia vihollisia vastaan. Davidilta. Riitele, Herra, riitaveliieni kanssa; sodi minun vihollisiani vastaan!

2. Tempaa kilpi ja suojos, ja nouse

minun avukseni!

3. Sivalla keihās ja salpaa tie vainoojiltani. Sano sielulleni: "Minä

olen sinun apusi!"

4. Hāpeāān ja pilkkaan joutukoot, jotka minun henkeāni vāijyvāt; vāis-tykööt punastuneina, jotka minulle pahaa aikovat! Ps. 40:15 s. 70:3 s.

5. Olkoot he niinkuin akanat tuulessa, ja Herran enkeli sysätköön hei-Ps. 1:4. Hos. 13:3.

6. Heidän tiensä olkoon pimeä ja liukas, ja Herran enkeli vainotkoon heitä! "Yos. 10-10 a Pa 20-24 Jos. 10:10 s. Ps. 69:24.

7. Sillä syyttömästi ovat he virittäneet verkkonsa minun eteeni, ja il-

man syyttä sielulleni haudan kaiva-Ps. 9:16. 57:7. Matt. 22:15. 8. Tulkoon hänelle perikato tietä-

mättänsä ja omaan virittämään verkkoonsa hän tarttukoon: siihen hän surmaksensa langetkoon! Ps. 141:10. 9. Mutta minun sieluni iloitkoon Herrassa ja riemuitkoon hänen avustansa!

10. Kailki luuni sanokoot: "Herra, kuka on sinun vertaises, joka päästät sorretun häntä väkevämmän käsistä, sorretun ja köyhän raatelijas-

tansa?"

11. Väärät todistajat astuvat esiin; he tutkivat minulta, mitä minä en tiedā. Matt. 26:60. Luuk. 23:2, 10. Joh. 18:30.

12. He tekevät minulle pahaa hyväs-

tä; sieluni on orpona. Ps. 109.5.

13. Vaan minä heidän sairastaessansa pidin säkin pukunani, vaivasin itseāni paastoamalla, ja rukoilin sydämmestäni. 1 Kun. 18:42. Ps. 69:11.

14. Niinkuin ystäväni, niinkuin veljeni tähden, niinkuin äitiänsä sureva minä käyskentelin murhevaatteissa

ja kumarruksissa.

15. Mutta minun kaatuessani he iloitsevat ja kokoontuvat ; roistomaiset ja minulle tuntemattomat kokoontuvat ıninua vastaan; he herjaavat, eivätkā asetu. Matt. 26:3 s.

16. Jumalattomien leipäkyrsän kuokkijain tavalla he kiristävät hampai-

tansa prinulle.

17. Herra, kuinka kauan Sinä tätä

katselet? Päästä siis sieluni heidän hävityksistänsä, ja ainokaiseni jalopeuroista! Ps. 22:21 s.

18. Niin kiitän Sinua suuressa seurakunnassa, paljon kansan keskellä minä Sinua ylistän. Ps. 22:23 s. 40:10 s.

19. Älkööt ne iloitko minusta, jotka syyttömästi ovat minun vihamiehiäni, älkööt silmää iskekö, jotka minua syyttömästi vihaavat! Joh. 15:25.

20. Sillä ei he puhu ystävällisesti, vaan miettivät vääriä syitä maan hiljaisia vastaan.

Ja he levittävät kitansa avaralta minua vastaan, ja sanovat: "niin, niin, sen silmämme näkee".

Job 16:10. Jes. 57:4. 22. Herra, Sinā sen nāet, ālā siis vaikene! Herra, älä ole kaukana minusta!

23. Herää ia nouse katsomaan oikeuttani ja asiaani, minun Jumalani

ja Herrani!

24. Herra, minunJumalani, tuomitse minua vanhurskautesi mukaan, etteivăt he riemuitsisi minusta! Ps.7:9.

25. Älä salli heidän sydämmessänsä sanoa: "niin, niin me tahdoimme"; ălăkă anna heidăn sanoa: ..me olemme hänet nielleet".

26. Hävetkööt ja punastukoot samalla ne, jotka onnettomuudestani iloitsevat; pukeutukoot häpeällä ja pilkalla, jotka minua vastaan isontelevat! Ps. 40:15 s. 109:29.

27. Iloitkoot ja riemuitkoot, jotka minun oikeuttani suosivat, ja sanokoot aina: "Herra olkoon suuresti ylistetty, joka suo palvelijallensa hyvää!" Ps. 40:17.

28. Ja minun kieleni puhukoonsinun vanhurskautt**asi, ja joka päivä sinun** vlistystäsi!

36 Psalmi.

Jumalattomien pahuus. Jumalan voima ja armo.

Edelläveisaajalle; Davidin, Herran palvelijan psalmi.

2. Lause jumalattoman vallattomuudesta on sydämmessäni: ei Jumalan pelkoa ole ensinkään hänen silmäinsā edessā.

3. Sillä hän suosittelee itseänsä omissa silmissänsä, saadaksensa pahuutensa täytelyksi, vihaa pitääksensä.

4. Hänen suunsa sanat ovat vääryyttā ja petosta; hān on lakannut taidolla elämästä, hyvää tekemästä.

5. Vahinkoa hän miettii vuoteellansa, ja pysyy vahvasti pahalla tiellä; ei hän pahaa kauhistu.San.4:16.Mik.2:1. Herra, sinun armosi ulettuu taivaisin, ja totuutesi hamaan pilviin asti. Ps. 57:11. 108:5. 7. Sinun vanhurskautes on niinkuin Jumalan vuoret, ja sinun oikeutes

niinkuin suuri syvyys; ihmisiä ja e-

lāimiā Sinā, Herra, autat.

Ps. 92:6. 145:15. Room. 11:33.
8. Kuinka kallis on sinun armosi,
Jumalal ja ihmisten lapset turvaavat siipeisi varjoon! Ps. 17:2. 67:2.
9. He juopuvat sinun huoneesi runsaasta tavarasta, ja Sinä juotat heitä
hekumasi virralla.

10. Sillä Sinun tykönäsi on elämän lähde, sinun valkeudessas me näemme valkeuden. Ps. 49:20. Jer. 2:13. 17:13.

11. Pitkitä armoas Sinua tunteville, ja vanhurskauttas vakaamielisille!

12. Älä salli ylpeiden minua tallata, älköönkä jumalattomain käsi minua karkoittako!

13. Silloin kaatuvat pahantekijät; he syöstyvätkumoon, eivätkä voi nousta.

37 Psalmi.

Jumalattomista ja hurskaista.

Davidin psalmi. Alā vihastu pahain tāhden, ālākā kadehdi pahantekijöitā. Ps. 73:2 s. San. 24:19. Saarn. 7:10. 2. Sillā niinkuin heinā he pian leikataan pois.ja lakastuvat kuin vihoittava ruoho. Ps. 92:8. Jaak. 1:10 s.

3. Toivo Herraan ja tee hyvää; asu maassa ja harrasta totuutta!

 Iloitse Herrassa, ja Hän antaa sinulle, mitä sydämmesi halajaa!
 Heitä tiesi Herran haltuun, ja toivo Häneen; kyllä Hän sen tekee.

Ps. 55.23. San. 16:3. 1 Piet. 5:7. 6. Ja Hän tuo esiin sinun vanhurskautes niinkuin valkeuden, ja oikeutes niinkuin puolipäivän!

7. Tyydy Herraan ja odota Häntä; älä kiivaile sitä, jonka tie menestyy, sitä miestä, joka juonia valmistelee!

Saarn. 10:4. 8. Lakkaa vihasta ja hylkää tuimuus; älä kiivastu, se on vaan pahaksi!

9. Sillä pahat hävitetään, mutta Herraa odottavaiset perivät maan.

Matt. 5:5.

10. Vielā lyhyt hetki — eikā jumalatonta olekaan; ja kun sinā katsot hānen sijaansa, on hān jo poissa.

11. Mutia siveät perivät maan ja iloitsevat suuresta rauhasta. Ps. 119:165. 12. Jumalaton aikoo pahaa vanhurskaalle ja kiristelee hampatansa hä-

kaalle, ja kiristelee hampaitansa hänelle; Ps. 112:10.

 mutta Herra nauraa häntä, sillä Hän näkee hänen päivänsä lähestyvän. Ps. 2:4.

 Jumalattomat vetävät miekkan- | perimään; ja sinä saal sa ja jännittävät joutsensa, kaataak- | lattomat hävitettävän.

sensa sorrettua ja köyhää, ja teurastaaksensa niitä, jotka ovat oikealla tiellä:

15. mutta heidän miekkansa käypi heidän omaan sydämmeensä, ja heidän ja heidän ja heidän ja heidän ja heidän ja heidän ja heidän ja heidän ja heidän ja heidän ja heidän ja heidän ja heidän ja heidän miekkansa käypi heidän miekkansa käypi heidän miekkansa käypi heidän miekkansa käypi heidän miekkansa käypi heidän miekkansa käypi heidän omaan sydämmeensä, ja heidän miekkansa käypi heidän omaan sydämmeensä, ja heidän miekkansa käypi heidän omaan sydämmeensä, ja heidän on sydämmeensä, ja heidän omaan sydämme

dän joutsensa on särkyvä. 16. Vanhurskaan vähäiset varat ovat paremmat kuin monen jumalatto-

man tavaran paljous. San. 15:16.

17. Siliā jumalattomien kāsivarret sārjetāān; mutta Herra tukee vanhurskaita.

Ps. 1:6.

18. Herra tuntee viattomien päivät, ja heidän perintönsä pysyy ijankaik-kisesti. Ps. 139:16.

19. Ei he tule häpeään pahalla ajalla; ja nälkävuosina he ravitaan. Ps. 33:19. 34:10.

20. Sillä jumalattomat hukkuvat, ja Herran viholliset katoovat kuin niitun ihanaisuus; savuna he katoovat.

Ps. 68:3. 21. Jumalaton ottaa lainan, eikä maksa; mutta hurskas on laupeas ja antelias. 5 Moos. 28:12,44. Syr. 25:4.

22. Sillä Hänen siunaamansa perivät maan, mutta Hänen kiroomansa hävitetään.

23. Herralta tulee vakavuus miehen askeleille; ja hänen tiensä kelpaa Hänelle.

24. Kun hän lankee, ei hän jää kumoon; sillä Herra tukee hänen kätensä.

25. Minā olin nuori, ja vanhennuin, enkā ole ikānā nāhnyi vanhurskasta hyljātyksi, enkā hānen siemenensā kerjāāvān leipāā. Syr. 2.10 s.

26. Aina hän armahtaa ja antaa lainaksi, ja hänen siemenensä on siunattu. Ps. 112:5. Luuk. 6:34s. 27. Vältä pahaa ja tee hyvää, niin

pysyt ijankaikkisesti. Ps. 34:15, 28. Sillä Hän rakastaa oikeutta, eikä hylkää ystäviänsä. Ijankaikkisesti ne varjellaan; mutta jumalattomien

siemen hävitetään. Ps. 21:11.
29. Vanhurskaat perivät maan, ja asuvat siinä ijankaikkisesti.

30. Vanhurskaan suu puhuu viisautta, ja hänen kielensä opettaa oikeutta.
San. 31:26.

31. Hänen Jumalansa laki on hänen sydämmessänsä; ei hänen askeleensa horju. Ps. 40:9. Jes. 51:7.

32. Jumalaton väijyy vanhurskasta ja etsii häntä tappaaksensa.

33. Mutta ei Herra jätä häntä hänen käsiinsä, eikä lue häntä jumalattomaksi. kun häntä tuomitaan.

34. Odota Herraa ja pidä hänen tiensä, niin Hän sinun koroittaa maata perimään; ja sinä saat nähdä jumalattomat hävitettävän.

35. Mină năin jumalattoman rövhkeänä, ja hän levitteli itseänsä kuin kotonaan kasvanut lehväkäs puu.

1 Sam. 25:2 s. Job 20:5 s. Ps. 52:3,9. 36. Ja hän katosi, ja katso, ei hän enään ollut; ja minä kysyin häntä, eikä häntä missään löytynyt.

Job 20:7. Ps. 10:15. Huomaa vakaata, ja katso hurskasta; sillä tulevaisuus on rauhan miehen! San. 23:18.

38. Mutta pahantekijät ynnä hukutetaan, ja jumalattomien tulevaisuus

hävitetään. Ps. 5:5 s. 39. Mutta Herra on vanhurskasten apu; Hän on heidän linnansa ahdistuksen ajalla.

Ps. 9:10. 40. Ja Herra auttaa heitä ja pelas-taa heitä; hän pelastaa heitä jumalattomista ja vapahtaa heitä, sillä he turvaavat Häneen.

38 Psalmi.

3. Katumus-psalmi. Davidin psalmi, muistoksi.

2. Herra, ālā rankaise minua vihassas, äläkä kurita minua hirmuisuudessas! Ps. 6:2, Jer. 10:24, Hes. 5:15. 3. Sillä sinun nuoles ovat minuun sattuneet, ja sinun kätesi painaa mi-5 Moos. 32:23. Job 6:4. Ps. 32:4. 4. Ei ole mitään ehyttä minun lihassani sinun kiivautesi tähden, eikä luissani rauhaa minun syntini täh-

Sillä minun syntini käyvät pääni yli; niinkuin raskas kuorma ovat ne

minulle ylen raskaat.

Esr. 9:6. Ps. 40:13. 88:17. 6. Minun haavani haisevat, ja mätänevät minun hulluuteni tähden

7. Minā olen kymārāssāja aivan ku-marruksissa; kaiken pāivāā minā käyn murheellisna.

8. Sillä minun lanteeni ovat täynnă politoa, eikă ole lihassani tervettă

9. Minä olen jähmistynyt ja rikki runneltu; mină myrisen sydammeni

huokauksista. Herra, Sinun edessäs on kaikki minun haluni, eikä huokaukseni ole

Sinulta salattu. 11. Sydämmeni sykkii, voimani on

minusta luopunui, ja silmäini valkeutta — cipā sitākāān minulla enāā

12. Ystāvāni ja tuttavani asettuvat etäälle vitsauksestani, ja omaiseni seisovat kaukana.

Job 19:13 s. Ps. 27:10. 88:19. 13. Jotka minun sieluani väijyvät, ne virittelevāt pauloja minun eteeni;

neuvoitelevat perikatoa, ja petosta he joka păivă miettivăt.

14. Mutta minun täytyy olla kuurona, eikä mitään kuulla; ja mykkānā, joka ei avaja suutansa.

Ps. 39:2,10. Jes. 53:7. 15. Ja minä olen niinkuin se, joka ei mitään kuule, ja jonka suussa ei puollustusta ole.

16. Mutta Sinua, Herra, minā odotan: Sinā vastaat, Herra, minun Ju-

malani !

17. Sillä minä ajattelen: älkööt ne saako iloita minusta, jotka jalkaini horjuessa isoilisivat minua vastaan! Sillä minä olen kaatumaisillani. ja kipuni on alati edessäni.

Sillä minun täytyy tunnustaa rikokseni, ja murehtia syntini täh-Ps. 51:5. den.

20. Mutta minun viholliseni elävät ja ovat väkevät, ja paljon on niitä, jotka minua syyttömästi vihaavat. Ps. 3:2. Ja maksaen hyvää pahalla vihaavat he minua, kun minä hyvää noudatan. Ps. 119:95.

22. Alā hylkāā minua, Herra; minun Jumalani, älä ole kaukana minusta! 23. Riennä minua auttamaan, Herra, minun apuni! Ps. 35:3. 40:14.

39 Psalmi.

Rukous hädässä. Elämän katoavaisuus. Edelläveisaajalle; Jedutunille, Da-vidin psalmi. 1 Aik. 25:1.

2. Minä sanoin: "minä tahdon varoa teitäni syntiä tekemästä kielelläni, tahdon hallita suuni suitsilla, niinkauan kuin jumalaton on näkyvissāni.' Ps. 17:3.

3. Minā tulin mykāksi enkā puhunut mitään menestyksestä; mutta vaivani yltyi. Ps. 38:14, 18.

4. Sydämmeni hehkui minussa, ja näitä ajatellessani syttyi minussa tuli, — minā puhuin kielellāni.

Herra, opeta minua ajattelemaan loppuani, ja päiväini määrää, minkä vertainen se on, tunteakseni kuinka katoova minä olen!

6. Katso, kämmenen leveydeksi panit Sinā pāivāni, ja elāmāni on niinkuin ei mitään edessäsi. Kuinka aivan turhat ovat kaikki ihmiset, vaikka lujana seisovat! Sela

Ps. 62:10. 90:5 s. 144:4. 7. Varjona vaan vaeltaa ihminen, turhaan tekee itsellensä murhetta; hän kokoo, eikä tiedä, kuka sen saapi.

Job 8:9. 14:2. Saain. 2:18. 5:13, 15. Ja nyt, mihin minä luotan, Herrani! Sinuun minä toivon!

Pelasta minua kaikista rikoksistaja jotka minulle pahaa suovat, ne | ni;äläkäteeminuahullujenpilkaksil

10. Minä vaikenen, enkä avaa suutani, sillä Sinä sen teit. Ps. 38:14.

11. Käännä vitsauksesi pois minusta, sillä minä hukun sinun kätesi ran-

gaistuksesta.

12. Kun Sinä kurituksilla rankaiset ihmistä synnin tähden, kulutat Sinä kuin koi hänen kauncutensa : — tosin aivan turhatovat kaikki ihmiset! Sela.

13. Kuule. Herra, minun rukoukseni. ja ota huutoni korviis! Kyyneleihini ālā vaikene, sillā minā olen muukalainen tykönäsi, ja vieras, niinkuin kaikki isanikin. 1Moos. 47:9. 3 Moos. 25:23. 1Aik.29:15. Ps.119:19. Hebr.11:13. 1Piet.2:11

14. Katso pois minusta, että minä virkcaisin, ennenkuin minä menen pois, enkä enää ole. Job 7:16.

40 Psalmi.

Ennustus Kristuksesta.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. 2. Hartaasti minä odotin Herraa, ja Hän kääntyi puoleeni ja kuuli huu-Ps. 18:7, 27:14,

Ja Hän veti minun ylös surman kuopasta, liejuisesta mudasta, ja asetti jalkani kalliolle, ja vahvisti as-Ps. 31:9. 69:15.

4. Ja Hän pani suuhuni uuden virren Jumalamme kiitokseksi; — sen moni näkee ja pelkää Herraa ja tur-

vaa Häneen.

Autuas on se mies, joka panee uskalluksensa Herraan, eikä käänny ylpeiden ja petollisesti vilpisteleväin puolelle.

Herra, minun Jumalani, suuret ovat sinun ihmeesi ja neuvosi, joita olet meille osoittanut; ei ole mitään Sinuun verrattavaa; minä ilmoittaisin niită ja juttelisin, mutta ne ovat ylen suuret luetella. 2 Moos. 15:11.

Ps. 92:6. 139:17 s. 7 Uhri ja ruoka-uhri ei Sinulle kelpaa, vaan korvat Sinä minulle avasit, et Sina tahdo poltto-uhria etka synti-uhria. Ps. 51:18 s. Jes. 1:11. Mik. 6:7.

Hebr. 10:5. 8. Silloin minä sanoin: "katso, minä tulen ; Raamatussa on minusta kirjortettu. Joh. 5:39,46. Hebr. 10:7.

9. Sinun tahtosi, minun Jumalani. teen minä mielelläni, ja sinun lakisi

on sydämmessäni." Ps. 37:31. 10. Minā saarnaan vanhurskautta suuressa seurakunnassa; katso, en minā sulkenut huuliani; Herra, Sinā

sen tiedāt. Ps. 22:23,26. 35:18.

 En minä peittänyt sinun vanhurskauttas sydämmeeni; minä puhuin uskollisuudestas ja autuudestas; en minä salannut armoas ja totuuttas suurelta seurakunnalta.

12. Alā siis Sinā, Herra, sulje minulta laupeuttas ; sinun armosi ja totuutesi

varjelkoon minua aina! Ps. 61:8. 13. Sillä lukemattomat vaivat ovat piirittäncet minua; minun syntini ovat ottaneet minut kiinni, niin etten nähdä taida ; ne ovat useammat kuin pääni hiukset, ja sydämmeni rohkeus on minut jättänyt.

14. Kelvatkoon Sinulle, Herra, pelastaa minua! Herra, riennä minulle

avuksi !

15. Hävelkööt ja punastukoot kaikki, jotka minun sieluani väijyvät, hukuttaaksensa sitä; väistykööt takaperin ja häpeään joutukoot, jotka minulle pahaa suovat!

Ps. 35:4. 70:3 s. Hämmästykööt he häpeästänsä. jotka minulle sanovat: "niin, niin!

17. Iloitkoot ja riemuitkoot Sinussa kaikki, jotka Sinua etsivät; ja jotka sinun autuuttasi rakastavat, sanokoot aina: "Herra olkoon suuresti ylistetty!" Ps. 31-3 s. 35.27. 18. Mină olen kurja ja köyhä, mutta

Herra pitää minusta huolen. Sinä olet minun apuni ja pelastajani! Minun Jumalani, älä viivy!

41 Psalmi.

Kristus köyhäin hoitajana ja kärsimyk! sissään.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. 2. Autuas on, joka köyhää hoitaa; häntä Herra auttaa pahana päivänä. Ps. 112:5,9. San. 19:17. Jes. 58 7.

3. Herra varjelee häntä ja holhoo häntä, että hän menestyy maassa; ja Sinä et anna häntä vihollistensa valtaan. Dan. 4:24.

4. Herra virvoittaa häntä tautivuoteella; hänen sairastaessansa korjaat Sinä aina hänen vuoteensa. 2 Kun.20-7.

5. Minä sanoin: Herra, armahda minua, paranna minun sieluni, sillä minä tein syntiä Sinua vastaan!

6. Mutta minun viholliseni puhuvat pahaa minusta: "milloin hän kuollee ja hänen nimensä kadonnee?'' 🗕

7. Ja jos joku tulee katsomaan, puhuu han kavalasti; hänen sydammensä kokoaa tykönsä pahuutta, menee ulos ja puhuu sitä.

8. Kaikki vihamieheni kuiskuttelevat keskenänsä minusta ja miettivät pahaa minua vastaan, sanoen:

9. "Onnettomuus on hänelle valmistettu; ja kun hän kerran makaa, ei hän enää nouse."

10. Ystävänikin, johon minä luotin, joka sõi minun leipääni, nostaa kantapäätä minua vastaan.

Ps. 55-14 s. Matt. 26:14 s. Mark. 14:10. Luuk, 22:4. Joh. 13:18. Ap. t. 1:16.

11. Mutta Sinā, Herra, armahda minau ja auta minua ylös, niin minä sen heille maksan!

12. Siitä minä ymmärrän Sinun mielistyvän minuun, ettei viholliseni saa

riemuita minusta.

13. Ja tosin, Sinä tuet minua viattomuudessani ja asetat minut kasvoisi eteen.

14. Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Amen, Amen.

42 Psalmi.

Harras ikävä Herran huoneesen.

Edelläveisaajalle. Koran lasten opetus. 1 Aik. 6:22 s. 9:19.

2. Niinkuin peura himoitsee vesiojille, niin minun sieluni himoitsee Sinua, Jumala!

3. Minun sieluni janoo Jumalaa, elävää Jumalaa. Milloin saan minä tulla ja ilmestyä Jumalan kasvojen e-

teen? Ps. 63:2 s. 84:3. Kyyneleeni ovat ruokanani päivāllā ja yöllā, sillā jokapāivā minulle sanotaan: "missä nyt on Jumalasi?" Ps. 80:6. 102:10.

5. Näitä minä muistelen, ja vuodatan sieluni eteeni: kuinka minä kuljin väkijoukossa,Jumalanhuoneesen riemu- ja kiitos-äänellä, juhlivassa

joukossa.

6. Mitā murehdit, sieluni, ja miksi olet niin levoton minussa? Turvaa Jumalaan! sillä vielä minä kerran saan Häntä ylistää, että Hän on mi-nun kasvoini apu ja minun Jumalani

7. Sieluni on murheissansa minussa, sentähden minä muistan Sinua Jordanin ja Hermonin maalla, Mitsarin

vuorella. 5 Moos. 3:8. 8. Syvyys huutaa syvyydelle sinun koskiesi pauhussa; kaikki sinun kuo-

husi ja aaltosi käyvät minun ylitseni. 9. Päivällä säätää Herra armonsa, ja yõllä minä Hänelle veisaan, ja rukoilen elämäni Jumalaa.

Ps. 92:3, 10. Minä sanon Jumalalle, kalliolleni: "miksi minut unhotit, miksi minun täytyy kävellä niin murheellisena vihollisen ahdistaessa?"

Ps. 13:2, 43:2. 11. Se on kuin särky luissani, kun viholliseni häpäisevät minua, sanoen minulle joka päivä. "missä nyt on Jumalasi?" Ps. 115:2.

12. Mitā murehdit, sieluni, ja miksi olet niin levoton minussa? Turvaa Jumalaan! sillä vielä minä kerran saan Hänjä ylistää, että Hän on minun kasvoini apu ja minun Jumalani. Ps. 43:5.

43 Psalmi. Turva Jumalassa.

'uomiise minua, Jumala, **ja aja a**siani armotonta kansaa vastaan. ja pelasta minua kavaloista **ja vää**ristä ihmisistä!

2. Sillä Sinä olei minun väkevyy teni Jumala, miksi minut hylkäät? Miksi minun täytyy käyskennellä murheissani vihollisen ahdistaessa?

Ps. 42:10.

3. Lähetä valosi ja totuutesi; ne minua johdattakoot ja tuokoot pyhälle vuorellesi ja sinun asuntoihis,

28am. 6 17. Ps. 15:1 s. 4. että minä tulisin Jumalan alttarin tykō, Jumalan tykō, joka minun riemu-iloni on, ja kiittäisin Sinua kanteleilla, Jumala, minun Jumalani! Ps. 26:6.

5. Mitä murchdit, sieluni, ja miksi olet niin levoton minussa? Turvaa Jumalaan! sillä vielä minä kerran saan Häntä ylistää, että Hän on minun kasvoini apu ja minun Jumalani! Ps. 42:12.

44 Psalmi.

Ahdistetun rukous. Kristuksen ia hänen seurakuntansa kärsimiset.

Edelläveisaajalle; Koran lasten opetus.

Jumala, korvillamme olemme kuulleet, meidän isämme ovat meille kertoneet: urostyön Sinä teit heidān aikanansa, muinaisina päivinä. 5 Moos. 6:20 s. Ps. 78:3.

Sinä karkoitit kädelläsi pakanat, mutta heidät Sinä istutit: Sinä hävitit kansat, mutta heidät Sinä levitit.

2 Moos. 15:17. Ps. 9:6. 80:9. 4. Sillä ei he miekallansa maata valloittaneet, eikä heidän käsivartensa auttanut heitä, vaan sinun oikea kätesi, ja sinun käsivartesi, ja sinun kasvoisi valkeus, sillä Sinä mielistyt heihin. 2 Moos. 33:14. 4 Moos. 6:25. Jos. 24:12. Sinā se olct minun kuninkaani,

Jumala; säädä apu Jaakobille! 6. Sinun kanssas me vihollisemme paiskaamme maahan, sinun nimessäs me tallaamme vastaankarkaajamme. Ps. 18:39. 60:14.

7. Sillä en minä joutseeni turvaa, eikä miekkani minua vapahda.

1 Sam. 17:39. Ps. 20:8. 8. Vaan Sinä vapahdat meitä vihollisistamme, ja saatat vihamiehemme häpeään.

9. Jumalasta me kerskaamme joka päivä ja ylistämme sinun nimeäsi liankaikkisesti. Sela. Ps. 54:8. 10. Kuitenkin Sinä hylkäsit ja häpäisit meitä, etkä lähtenyt sotajoukkojemme kanssa. Ps. 60:12.

11. Sinä ajat meidät pakoon vihollisten edessä, ja vihamiehemme ryöstävät itsellensä saalista.

12. Sinä annat meitä syötäväksi niinkuin lampaita, ja hajoitat meitä pakanain sekaan

13. Sinä myöt kansaas ilman rahatta, etkä nosta heidän hintaansa.

5 Moos. 32:30. Tuom. 2:14. Hes. 30:12. Sinä panet meitä häpeäksi naapureillemme, pilkaksi ja nauruksi ympärillämme asuville. Ps. 79:4. 15. Sinä teet meitä sananlaskuksi

pakanain kesken, ja pään nyökytyk-

seksi kansain seassa.

16. Joka päivä on häväistykseni edessāni, ja kasvoini hāpeā peittää minun, Ps. 69:20.

17. herjaajan ja pilkkaajan äänen tähden, vihollisen ja kostonpyytäjän läsnä-olon tähden. Ps. 74:10.

18. Nămăt kaikki ovat meită kohdanneet, vaikka emme Sinua unohtaneet, emmekä sinun liittoasi petollisesti rikkoneet.

Ei ole sydämmemme luopunut takaisin, eikä askeleemme poiken-

neet tieltäsi.

20. että niin runtelit meitä koirasutten olopaikoissa ja peitit meitä kuoleman varjolla.

21. Jos me olisimme unhottaneet Jumalamme nimen ja levittäneet käsiamme vieraalle jumalalle -

22. eikö Jumala sitä tutkisi? Sillä Hän tietää sydämmen salaisuudet. Ps. 7:10. 23. Ei, vaan Sinun tähtesi meitä sur-

mataan joka päivä, ja meitä luetaan teuraslampaiksi. Room. 8:36.

24. Herāā, Herra! miksi makaat? Nouse, äläkä meitä hylkää ikuisesti! Matt. 8:21.

Miksi peität kasvosi ja unohdat kurjuutemme ja ahdistuksemme? Ps. 69:18.

26. Sillä sielumme on vaipunut tomuun, ruumiimme on painunut maahan.

27. Nouse meille avuksi ja lunasta meitä armosi tähden!

45 Psalmi.

Kristuksen kunnia ja rakkaus seurakuntaa kohtaan.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: ,,Lemmenkukat;" Koran lasten opetusvirsi; laulu rakkahista. 2. Sydämmeni vuodattaa kauniin

puheen; minä ajattelen: teokseni ol-koot kuninkaasia; kieleni on jalon kirjoittajan kynä.

28am. 23:2, Ps. 2:6. 1 Piet. 1:11s.

3. Sinä olet kaikkein kauniin ihmisten lapsista, suloisuus on vuodatettu huulilles; sentähden on Jumala sinua siunannut ijankaikkisesti.

Kork. V. 1:16. 5:10s. Luuk. 4:22. 4. Vyötä miekkasi vyölles, sinä sankari, kunniasi ja kirkkautesi!

Menestyköön kunnias; riennä puolustamaan totuutta, lempeyttä ja vanhurskautta, niin oikea kätesi opettaa sinulle ihmeellisiä töitä! Ps. 72:4.

6. Terävät ovat sinun nuolesi, niin että kansat kaatuvat alles; ne sattuvat kuninkaan vihollisten sydäm-

meen.

7. Jumala, sinun istuimes pysyy aina ja ijankaikkisesti; sinun valtakuntasi valtikka on oikeuden valtikka.

2 Sam. 7:13,16. Ps. 89:5. 110:2. Hebr. 1:8. Sinä rakastat vanhurskautta ja vihaat jumalatonta menoa; sentähden on Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua ilo-öljyllä enemmin kuin sinun osaveljesi. Ps. 2:2.

Kaikki sinun vaatteesi ovat sula mirhami, aloe ja kassia; elefanttiluisesta hovista ilahuttavat sinu**a so**i-

tannot.

10. Kuningasten tyttäret ovat sinun armaitasi; mutta morsian seisoo oikealla kädelläsi kalliimmassa kullassa. Jes. 49:18.

11. Kuule, tytär, katso ja kallista korvasi, unohda kansasi ja isäsi huone, 12. niin kuningas saapi halun ihanuutees; sillä hän on sinun herrasi,

kumarrá häntä!

13. Ja tytär Tyyro lahjoillansa ihai-lee kasvojasi, hän, sekä kansan rikkaat. Ps. 68:30.72:10.87:4.Jes.23:18.60:6 s.

14. Ihan ihanuutta on kuninkaan tytär tuolla sisällä; kullalla kirjattu vaate on hänen pukunsa.

15. Kirjavissa vaatteissa hän viedään kuninkaan tykö; hänen jälissänsä neitoset, hänen ystävänsä, tuodaan luoksesi

16. Ne viedāān ilolla ja riemulla, ja he menevät kuninkaan hoviin.

17. Sinun isäisi sijaan tulevat sinun poikasi; niitä sinä asetat päämiehiksi kaikkeen maailmaan.

Matt. 19:28. Ilm. 1:6. 5:10. 18. Minä tahdon julistaa sinun nimeäsi sukukunnasta sukukuntaan; sentähden pitää kansain sinua ylistämänaina ja ijankaikkisesti.Ps.22:31s

46 Psalmi.

Herran seurakunnan turva. Jumalan voima.

Edelläveisaajalle; Koran lasten, kor-kealla äänellä veisattava virsi. 2. Jumala on meillä turvana ja vä-

Sentähden emme pelkää, vaikka maa mullistuisi ja vuoret meren pohjaan kaatuisivat.

4. Pauhatkoot, kuohukoot sen vedet, täriskööt vuoret sen pauhusta! Sela.

Ps. 65:8, 98:3 s, 124:4 s, Jes. 17:12 s. Onpa virta, joka jokinensa ilahuttaa Jumalan kaupungin, Korkeimman pyhät asunnot. Ps. 48:2.

6. Jumala on sen keskellä, eise horju; Jumala auttaa sitä aamun koittaessa.

7. Kansat kohisevat ja valtakunnat horjuvat. Hän antaa äänensä kuu-

lua, ja maa sulaa.

8. Herra Sebaot on meidän kanssamme, Jaakobin Jumala on meidän linnamme! Sela. Room, 8:31,

9. Tulkaat, katsokaat Herran suuria töitä jokatekee hävitykset maan pääl-

joká lakkauttaasodat maailman ääriin asti, joka särkee joutsen ja taittaa keihään, ja sotarattaat polttaa tulessa! Ps. 76:4.

11. "Lakatkaat ja tietäkäät, että Mină olen Jumala, ylhäinen kansain keskellä, ylhäinen maan päällä!"

Jes. 30:15. Herra Sebaot on meidän kanssamme, Jaakobin Jumala on meidän linnamme! Sela.

47 Psalmi.

Herran voima ja kunnia. Edelläveisaajalle; Koran lasten psal-

2. Kaikki kansat, paukuttakaat käsiänne ja riemuitkaat Jumalalle ilo-huudolla! Ps. 66:1. 97:1 s.

3. Sillä Herra on kaikkein korkein, peljättävä, ja suuri Kuningas yli ko-ko maan. Sak. 14:9. Mai. 1:14. Sak. 14:9. Mal. 1:14.

4. Hän painoi kansat meidän allemme, ja kansakunnat jalkaimme alle. 5. Hän valitsi meille perintömme, kerskauksen Jaakobille, jota Hän ra-

1 Piet. 2:9. kastaa. Sela. 6. Jumala astui ylös riemulla, ja Herra pasunan äänellä.

Ps. 68:19. Kol. 2:15. 7. Veisatkaat Jumalalle, veisatkaat, veisatkaat Kuninkaallemme, veisatkaat!

8. Sillä Jumala on koko maan Kuningas, veisatkaat Hänelle kiitos-

9. Jumala hallitsee Kuninkaana pakanoita; Jumala istui pyhälle istuimellensa. Ps. 22:29.

Kansain ylevät kokoontuvat Abrahamin Jumalan kansana; sillä Ju- | ryys piirittää minua,

kenä, apuna hädissä, sangen koetel- | malan ovat maan kilvet. Hän on sangen yletty. Ps. 68:32, 97:9, 102:16,28,

48 Psalmi.

Herran seurakunnan kunnia.

Koran lasten soittovirsi. 2. Suuri on Herra, ja sangen ylistettäväJumalamme kaupungissa, pyhällä vuorellansa. Ps. 76:2 s.

Ihanana kukkulana, koko maan ilona on Sionin vuori, pohjan puolella, suuren Kuninkaan kaupunki.

Jes. 4:2. 11:1. Matt. 5:35. 4. Jumala on sen hovilinnoissa tun-

nettu turvaksi. Ps. 46:6.

Sillä katso, kuninkaat kokoontuivat, tulivat yhdessä. 2 Aik. 20:1 s. 6. He näkivät, ja heti hämmästyivät;

he peljästyivät ja pakenivat pois.
7. Vavistus saavutti heidät siellä, ja ahdistus niinkuin synnyttäväisen. 8. Itätuulella Sinä särjet Tarsis-haahdet. Jes. 33:28.

9. Niinkuin me olemme kuulleet. niin me sen nyt näemme Herran Sebaotin kaupungissa, meidan Jumalamme kaupungissa; Jumala sen lu-jana pitää ijankaikkisesti. Sela.

Me tutkistelimme sinun armoas,

Jumala, temppelissäsi.

11. Jumala, niinkuin sinun nimesi on, niin on sinun ylistyksesi hamaan maailman ääriin saakka; vanhurs-kautta täynnä on sinun oikea kätesi. 12. Riemuitkoon Sionin vuori, ja

Juudan tyttäret iloitkoot sinun tuomioistasi!

Kiertäkäät Sion ja käykäät sen ympäri, lukekaat sen tornit!

14. Tarkatkaat sen muuria, kävelkäät läpi sen huvilinnat, että voisitte kertoilla tulevaisille sukukunnille! 15. Sillä tämä Jumala on meidän Jumalamme aina ja ijankaikkisesti ; Hän johdattaa meitä kuolemaan asti.

49 Psalmi.

Jumalattomien onnen katoavaisuudesta. Edelläveisaajalle; Koran lastenpsalmi.

Kuulkaat tätä, kaikki kansat, ottakaat korviinne, kaikki maailman asuvaiset,

3. sekä alhaiset että ylhäiset, niin rikkaat kuin kõyhät!

4. Minun suuni puhuu korkeata viisautta, ja sydämmeni miettii syvää taitoa.

5. Minä kallistan korvani vertauksiin, selitän sananlaskuni kanteleen soitolla. Ps. 78:2. Matt. 13:35.

6. Miksi minä pelkäisin pahoina pāivinā, kun minun sortajaini vāā-

7. iotka luottavat tavaroihinsa, ja kerskaavat paljosta rikkaudestansa?

8. Ei voi veli veljeä ensinkään lunastaa, eikä hänestä Jumalalle sovintoa suorittaa, Job 17:3. Matt. 16:26. 9. — sillä heidän sielunsa lunastus

on vien kallis ja jää ijankaikkisesti tekemättä -

että hän vielä kauan eläisi, eikä

hautaa näkisi.

11. Sillä hänen täytyy nähdä, että viisaat kuolevat; tyhmä ja taitomaton ynnä hukkuvat, jättäen toisille Saarn. 2:16 s. Jer. 17:11. tavaransa.

12. He ajattelevat, että heidän huoneensa ijankaikkisesti pysyy ja heidan asuntonsa suvusta sukuhun : he nimittävät maatiloja omilla nimil-

länsä.

13. Mutta ihminen komeudessansa ei ole pysyvä; hän on verrattava eläimiin, jotka hukkuvat. Saarn, 3:19.

14. Tämä on niiden meno, jotka itseensä luottavat; ja heidän jälkeisensä suosivat heidän puheitansa.

15. Niinkuin lampaita heitä työnnetään tuonelaan, ja kuolema heitä siellä kaitsee; hurskaat jo huomenna heitä hallitsevat, ja heidän kaunis haahmonsa on tuonelan kulutettavana, eikä heille kotoa jää.

Viis. 5:1 s. Ilm. 2:26. 16. Mutta Jumala lunastaa minun sieluni tuonelan kourista, sillä Hän

korjaa minut. Sela.

Alā sitā tottele, jos joku rikastuu, jos hänen huoneensa kunnia suureksi lisääntyy. Ps. 37:1,7.

 Sillä ei hän kuollessansa mitään ota myötänsä, eikä hänen kunniansa astu alas hänen jälessänsä.

Job 27:16 s. Ps. 39:7. Luuk. 12:15 s. 19. Vaikka hän eläissänsä itseänsä kiittää, vaikka muut sinua ylistävät, kun itselles teet hyviä päiviä.

20. menet sinä kuitenkin isäisi suvun tykö, jotka ei ikänä näe valkeutta. 21. Ihminen komeudessansa, jolta ymmärrys puuttuu, on verrattava eläimiin, jotka hukkuvat.

50 Psalmi. Oikia jumalanpaıvelus.

A ssafin psalmi. Herra, väkeväJuma-la puhuu ja kutsuu maailman auringon koitosta sen laskuun saakka. Sionista, täysin ihanasta, ilmes-

tyy Jumala kirkkaudessa.

Ps. 48:3. Jes. 2:34 Mik. 4:1 s. 3. Meidän Jumalamme tulee, eikä vaikene; tuli kuluttaa Hänen edellänsä, ja Hänen ympärillänsä myrskyää ankarasti. Ps. 97:3 s.

4. Hän kutsuu taivaat vlhäältä, ja maan, tuomitaksensa kansaansa, 5 Moos. 31:28.

5. "Kootkaat Minulle minun valit-tuni, jotka Minun kanssani liifon tekivät uhreilla!"

Ja taivaat ilmoittavat hänen vanhurskauttansa, sillä Jumala — Hän

on tuomitseva. Sela.

1 Moos, 1825, Joh. 5:22,27. 7. "Kuule, minun kansani, niin Mină puhun ; Israel, sinua vastaan tahdon todistaa. Minä Jumala olen sinun Jumalası.

8. En Minä sinua nuhtele teurasuhreistasi, ja sinun poltto-uhrisi ovat

alati edessäni.

En tarvitse härkiä sinun talostasi, enkä kauriita sinun tarhois-

10. sillä minun ovat kaikki metsän eläimet, ja eläimet tuhansilla vuorilla.

11. Minä tunnen kaikki linnut vuorilla, ja kaikki, mitä kedolla liikkuu. on Minun edessäni.

12. Jos Minā isoisin, en Minā sitā sinulle sanoisi; sillä maanpiiri on minun, ja kaikki, mitä siinä on.

Job 41:2. Ps. 24:1. 13. Luuletko minun syövän härjän

lihaa, ja juovan kauristen verta? 14. Uhraa Jumalalle kiitosta, ja mak-

sa Ylimmäiselle lupaukses! 15. Ja avuksesi huuda Minua hätäpäivänäsi, niin Minä tahdon auttaa sinua, ja sinä olet kunnioittava Minua. Ps. 13:6. 91:15. Matt. 7:7.

16. Mutta jumalattomalle sanoo Jumala: "miksi tahdot ilmoittaa minun sääntöjäni, ja ottaa liittoni suuhus: Room. 2:17 8.

17. kun kuitenkin vihaat kuritusta. ja heität minun sanani taaksesi? 18. Jos näet varkaan, mielistyt sinä

häneen, ja pidät yhtä huorintekijäin 19. Sinä päästät suusi puhumaan

pahaa, ja sinun kielesi kutoo petosta. Sinä istut ja puhut veljeäsi vas-

taan, äitisi poikaa sinä panettelet. 21. Näitä sinä teet, ja Minä olisin vaiti? Luuleiko. että Minä tosiansa olen sinun kaltaisesi? - mutta Minā nuhtelen sinua, ja asetan näitä sil-

māisi eteen. 22. Huomatkaat siis näitä, te, jotka Jumalan unhotatte, etten Mi**nä raa-**

telisi, eikä olisi pelastajaa!

23. Joka kiitosta uhraa, se kunnioittaa Minua; ja joka ottaa vaarin tiestänsä, sen Minä annan nähdä Jumalan autuuden." Ps. 91:16. Luuk. 2:30.

51 Psalmi. 4. Katumus-psalmi.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi, 2. Kun profetta Natan tuli hänen luoksensa, sittenkuin hän oli käynyt

Batseban tykö 2 Sam. 12:1 s. 3. Armahda minua, Jumala, armostasi! pyyhi pois minun rikokseni suu-

ren laupeutesi tähden!

4. Pese minua hyvin pahastateostani, ja puhdista minua synnistäni! 5. Šilla mina tunnen rikokseni, ja svntini on alinomaa edessäni.

6. Sinua ainoata vastaan olen minä syntiä tehnyt, ja mikä sinun silmissasi pahaa on, tein minä; että olisit oikea puheissasi ja puhdas tuomitessasi. Room, 8:4.

7. Katso, minä olen synnissä syntynyt, ja äitini on minut synnissä siitlänyt. 1 Moos. 8:21. Job 14:4.25:4. Joh. 3:6. 8. Katso, totuutta Sinä tahdot sydämmen syvyydessä; opeta siis salaisuu-

dessa viisautta minulle!

 Puhdista minua isopilla, että mină puhdistuisin; pese minua, ettă minä lunta valkeammaksi tulisin!

3 Moos. 14:4 s. 4 Moos. 19:18. Jes. 1:18. 10. Anna minun kuulla iloa ja riemua, että luut, jotka olet särkenyt,

ihastuisivat!

11. Peitä kasvosi minun synneistäni, ja pyyhi pois kaikki pahat tekoni! 12. Jumala, luo minuun puhdas sydan, ja uudista minuun vakaa hen-Hes. 11:19, 18:31, 36:26,

13. Ālā heitā minua pois kasvoisi edestä, äläkä minulta ota Pyhää Hen-

keāsi!

14. Anna minulle jälleen autuutesi ilo, ja altis henki tukekoon minua!

Room. 8:15. 15. Niin minä tahdon väärille opettaa sinun tiesi, että syntiset tykösi palajaisivat.

Pelasta minua verenvioista. Jumala, minun autuuteni Jumala, ettā minun kieleni riemuitsisi sinun vanhurskaudestas!

17 Herra, avaa minun huuleni, ettā minun suuni ilmoittaisi sinun kii-

tostasi!

18. Sillä ei Sinulle kelpaa uhri, sen minä kyllä antaisin; poltto-uhria et Sinä tahdo Ps. 40:7. Hos. 6:6. 19. Jumalan mieleiset uhrit ovat sär-

jetty henki, särjettyäja murheellista sydanta et Sina, Jumala, hylkää.

Ps. 34:19. Jes. 66:2. Tee Sionille hyvää armossasi, rakenna Jerusalemin muurit!

21. Silloin Sinulle kelpaavat vanhurskauden uhrit, poltto-uhrit, ja ko- | vaikk'ei mitään peljättävää ollut; sit-

konaiset uhrit; silloin alttarillas härkiä uhrataan. Ps. 4:6. Hebr. 13:15.

52 Psalmi.

Väkivaltaa ja jumalattomuutta vastaan. Edelläveisaajalle; Davidin opetus

2. kun Edomilainen Doeg tuli ja ilmoitti Saulille ja sanoi hänelle: David kāvi Ahimelekin huoneessa.

1 Sam. 22:9 s. 3. Mitä kerskaat pahuudesta, sinä väkivaltainen? Jumalan armo pysyy

joka päivä.

4. Sinun kielesi kutoo turmiota, on kuin teroitettu partaveitsi, sinä petoksen tekijä! Ps. 57:5.

5. Sinä rakustat pahaa paremmin kuin hyvää, valhetta enemmin kuin

puhua totta. Sela.

6. Sinä rakastat kaikkia surman-sanoja, sinā kavala kieli! Jaak. 3:6. 7. Sentähden Jumala myös kukistaa sinun ijankaikkisesti. Hän tarttuusinuun ja tempaasinut majasta, ja juurittaa sinut pois eläväin maalta. Sela. 8. Ja vanhurskaat sen näkevät ja pel-

käävät, ja he nauravat häntä : Ps. 58:11. 9. "Katso, siinä on se mies, joka ei pitänyt Jumalaa turvanansa, vaan luotti rikkautensa paljouteen, ja oli

röyhkeä pahuudessansa!" Ps. 62:11. 10. Mutta mină olen kuin viheriăinen öljypuu Herran huoneessa; minä turvaan Jumalan armoon aina ja ijankaikkisesti. Ps. 92:18.

11. Minä tahdon Sinua kiittää ijankaikkisesti, että sen teit, ja odottaa valittuisi edessä sinun nimeäsi, sillä

se on hvvä.

53 Psalmi.

Ihmisten turmellus. Kristuksen ikävöi-

Edelläveisaajalle; suru-äänellä; Da-vidin opetusvirsi.

2. Tyhmä sanoo sydämmessänsä: "ei Jumalaa olekaan!" He harjoittavat kauheasti ja ilkeästi pahuutta; ei ole yhtäkään, joka hyvää tekee.

Ps. 10:4, 14 s. 3. Jumala katsoi taivaasta ihmisten lapsia, nähdäksensä, olisiko yhtäkään ymmärtäväistä, joka Jumalaa

etsisi. Room. 3:10 s. 4. Kaikki he ovat luopuneet pois, kaikki turmeltuneet; ei ole yhtäkään.

joka hyvää tekee, ei ainoatakaan. Niinkö järjettömiä pahantekijät ovat, että he minun kansaani syövät. niinkuin leipää sõisivät? Jumalan he eivät avuksensa huuda.

6. Silloin he kovin peljästyivät,

lä Jumala on hajoittanut niitten luut, jotka sinua ahdistivat. Sina saatoit heidät häpeään, sillä Jumala hylkä-

si heidät.

7. Oi joska pelastus tulisi Sionista Israelille! Kun Jumala päästää vangitun kunsansa, niin Jaakobiloitsee, ja Israel riemuitsee. 1 Moos. 49:18.

Ps. 14:7. Luuk. 10:24.

54 Psalmi.

Rukous vihamiehiä vastaan.

Edelläveisaajalle; kanteleilla; Da-vidin opelusvirsi,

2. kun Sifiläiset tulivat sanomaan Saulille: "David vaan meillä piiloilee!" 1 Sam. 23:19 s. 26:1 s.

3. Vapahda minua, Jumala, sinun nimelläsi, ja puollusta minun oikeuttani sinun voimallasi! Ps. 20:2. 31:4.

4. Jumala, kuule minun rukoukseni, ota korviisi suuni sanat!

5. Sillä muukalaiset nousivat minua vastaan, ja väkivaltaiset väijyvät sieluani ; ei he pidă Jumalaa silmäinsă edessă. Sela. Ps. 10:4. 86:14.

6. Katso, Jumala on minun auttajani, Herra on sieluni tukena.

7. Hän kostaa vihollisteni pahuuden: — hävitä ne sinun uskollisuudessas! 8. Niin minä Sinulle mielelläni uhraan, kiitän sinun nimeäsi, Herra, sillä se on hvvä.

9. Sillä Hän pelasti minut kaikesta hādāstā; ja minun silmāni iloitsee vihollisistani. Ps. 50:11.

55 Psalmi.

Kristuksen ja seurakunnan viholliset. Edellaveisaujalle; kantelella; Da-🗸 vidin opetusvirsi.

2. Jumala, kuule minun rukoukseni, äläkä salaa itseäs anomukseltani! 3. Kuuntele minua, vastaa minulle! Minä harhailen huolissani ja huo-

kailen 4. vihamiehen huudon tähden ja Jumalattoman ahdistamisen tähden; sillä he sälyttävät onnettomuutta minun päälleni, ja vihassa he vainoovat minua.

Minun sydämmeni vapisee povessani, ja kuoleman peljästykset lankesivat päälleni. Ps. 18:5 s.

6. Pelko ja vavistus saavuttivat minut, ja kauhistus peitti minut.

7. Ja minä sanoin: joska minulla olisi siivet kuin mettisellä, että lentäisin ja levon saisin! Jer. 9:2. 8. Kaiso, kauas minā pakenisin ja

oleskelisin korvessa. Sela.

9. Rientäen minä etsisin itselleni pakopaikkaa, päästäkseni raju-ilmasta ja myrskystä.

10 Turmele, Herra, ja sekoita heidän kielensä, sillä minä näen väkivaltaa ja riitaa kaupungissa! 1 Moos. 1120.

11. Päivällä ja völlä he kiertävät sitā sen muureilla; vääryys ja vaiva

on sen keskellä.

12. Turmellus sen sisällä asuu, väkivalta ja petos ei luovu sen kaduilta. 13. Sillä ei vihollinen minua häpäise, sen minä kärsisin; eikä vihamieheni nouse minua vastaan, hänen edestānsā minā lymyisin;

14. vaan sinä, joka olit ihminen, minun vertaiseni, kumppanini ja tut-

tavani. 2 Sam. 16:23. Ps. 41:10. Matt 26:14. 15. Me jotka suloisesti yhdessä neuvottelimme ja yhtenä Jumalan huoneesen vaelsimme väen kohinassa.

 Karatkoon kuolema heidän päällensä, ja vaipukoot elävinä alas tuonelaan! Sillä sula pahuus on heidän asunnoissansa, heidän povessansa.

4 Moos. 16:33. 17. Mutta mină huudan Jumalaa,

ja Herra vapahtaa minua.

18. Ehtoolla ja aamulla ja puolipäivänä minä valitan ja huokaan, ja Hän kuulee minun ääneni.Ps.5:4. Dan.6:10 19. Hän pelastaa minun sieluni rauhaan, ettei he minua saavuta; sillä monet minua vastustavat.

20. Jumala kuulee, ja on heitä vastaava – Hän, joka vallitsee vanhastaan, Sela - niitä, joille ei mitään muutosta tule, eivätkä Jumalaa pel-

kää.

21. Hän laskee kätensä ystäväinsä

päälle, ja rikkoo liittonsa.

22. Hänen suunsa sulosanat ovat liukkaat, mutta sota on hänen sydämmessänsä; hänen puheensa ovat öljyä sulemmat, vaan ne ovat kuitenkin paljaita miekkoja. Ps. 57:5, 59:8. 23. Heitä kuormasi Herran päälle! Hän sinusta murheen pitää, eikä salli vanhurskaan horjua ijankaikkisesti.

Ps. 37:5. Matt. 6:25. Luuk. 12:22. 1 Piet. 5:7. ·24. Mutta Sinä, Jumala, syökset heitā syvään kuoppaan; murhamiehet ja petolliset eivät pääse puoli-ikäänsä. Mutta minä turvaan Sinuun. Ps.5:7

56 Psalmi.

Vainoojia vastaan.

Edelläveisaajalle, veisattava kuin: maassa;" Davidin virsi, kun Filistealaiset käsittivät hänet Gatissa.

1 Sam. 21:10 s. Ps. 34.1 2. Armahda minua, Jumala, sillä

ihmiset tahtovat minut niellä, joka päivä he sotimalla ahdistavat minu**s** 3. Vainoojani tahtovat joka päivä minut niellä; sillä puljon on niitä, iotka ylpeästi sotivat minua vas-Ps. 3:2.

4. Pelko-päivänäni turvaan minä Sinuun.

5. Jumalaan, jonka sanaa minä ylistan, Jumalaan minä turvaan, enkä pelkää; mitä liha minulle tekisi?

2 Aik. 32:8. Ps. 78:39. 118:6. Jer. 17:5.

Hebr. 13:6.

6. Joka päivä he vääntelevät minun sanojani : kaikki heidän ajatuksensa ovat minulle pahaksi.

7. He kokoontuvat ja väijyvät; he tarkkaavat minun askeleitani, sillä he tavoittelevat minun sieluani.

8. Pitäisikö heidän tuossa vääryydessă pelastuman? Vihassa, Jumala, svökse kansoja alas! Ps. 59:6, 14.

9. Minun pakolais-retkeni olet Sinä lukenut; pane minun kyyneleeni leiliisi; eikö ne ole sinun kirjassas?

Kerran täytyy viholliseni kääntyä takaperin, jona päivänä minä huudan; sen minä tiedän, että Jumala on minun puolellani

 Jumalan kautta minä ylistän sanaa; Herran kautta minä ylistän sa-

12. Jumalaan minä turvaan, enkä pelkää; mitä ihminen minulle tekisi?

Ps. 118:6. 13. Minun päälläni, Jumala, ovat Sinulle antamat lupaukseni; minä maksan Sinulle kiitosuhrit. Ps. 66:13. 14. Sillä Sinä pelastit minun sieluni

kuolemasta, jopa jalkanikin lankeemuksesta, vaeltaakseni Jumalan edessä eläväin valkeudessa. Ps. 116:8 s.

57 Psalmi.

Turva hirmuisia vihollisia vastaan. Edelläveisaajalle; veisattava kuin: "Alä hukuta!" Davidin virsi, pacttuansa Saulia luolaan.

18am. 22:1. 24:4. Ps. 142:1. 2. Armahda minua, Jumala, armahda minua, sillä Sinussa on minun sieluni turvattu, ja sinun siipiesi varjoon minä pakenen, siksi kuin ahdistukset ohitse käyvät.

Ps. 17:8. 36:8. 91:4. 3. Minähuudan korkeimman Jumalan puoleen, Jumalan puoleen, joka minun asiani toimittaa. Ps. 138:8.

4. Hän lähettää taivaasta ja vapahtaa minua, ja häpäisee ne, jotka tahtovat minut niellä, Sela. Jumala lä-

hettää armonsa ja totuutensa. 5. Minun sieluni on jalopeurain keskellä, minä lepään tulta säihkyväin tykönä; mutta ihmisten lasten hampaat ovat keihäs ja nuolet, ja heidän kielensä terävä miekka.Ps. 55:22, 59:8.

6. Koroita itses, Jumala, yli taivasten, ja kunnias yli kaiken maan!

7. Verkon he virittivät jalkaini eteen, painoivat sieluni alas; he kaivoivat eteeni kuopan, mutta siihen he itse lankesivat. Sela. Ps. 7:16. 9:16. 35:7.

8. Valmis on sydämmeni, Jumala, valmis on sydämmeni veisaamaan ja kiittämään! Ps. 108:2 s.

9. Herää kunniani, herää harppu ja kantele! Minä tahdon herättää aa-

muruskon. Ps. 30:13. 10. Sinua, Herra, minä tahdon kiittää kansain joukossa, ja Sinulle ylistystä veisata kansakuntain keskellä.

11 Sillä sinun armosi on suuri hamaan taivaisin asti, ja totuutes pilviin asti. Ps. 36:6.

12. Koroita itses, Jumala, vli taivasten, ja kunnias yli kaiken maan!

58 Psalmi.

Jumalattomien palkka.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin:
"Älä hukuta!" Davidin virsi.
2. Lausutteko tosiaan oikeutta; tuo-

mitsetteko oikeuden mukaan, te ihmisten lapset? Ps. 82-2. Jes. 56:10.

3. Ei suinkaan; vaan sydämmessänne te vääryyttä valmistatte, ja kätenne väkivaltaa te maakunnassa toimeen panette.

4. Luopuneita ovat jumalattomat jo äitinsä kohdusta, eksyneitä valhettelijat hamasta äitinsä helmasta.

Jes. 48:8. Myrkky heillä on kuin kärmeen myrkky, niinkuin kuuron kyykärmeen, joka korvansa tukitsee

6. ettei hän kuulisi lumoojan ääntä, loihtijaa, joka on taitava loihtimaan. Jer. 17:23. Hes. 12:2. Ap. t. 7:57,

Jumala, särje heidän hampaansa heidän suussansa; murenna, Herra, nuorten jalopeurain torahampaat!

8. Haihtukoot pois, niinkuin vesi valuu; ampukoot nuoliansa, mutta ne taittukoot poikki!

Job 14:10 s. Ps. 64:4 s.

9. Niinkuin etana sulaa, kadotkoot he, niinkuin vaimon keskoiset, jotka eivät näe aurinkoa! Job 3:16. Ennenkuin teidän patanne tuntevat kuumuuden orjantappuroista, puhaltakoon Hän ne pois, niin tuoreet kuin palavat!

11. Vanhurskas on iloitseva, että hän koston näkee, ja pesevä jalkansa jumalattoman veressä. Ps. 54:9.

12. Ja jokainen on sanova: "onpa vanhurskaalla kuitenki hedelmä; on todellakin Jumala, joka tuomitsee maan päällä!"Ps. 7:12. 37:37. 2 Tess. 1:5.

59 Psalmi. Vainoojia vastaan.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: "Alä hukuta!" Davidin virsi, kun Saul lähetti hänen huonettansa vartioimaan, tappaaksensa häntä.

1 Sam. 19:11 s.

2. Pelasta minua vihollisistani, minun Jumalani, ja suojele minua vas-

tustajistani!

 Pelasta minua pahantekijöistä, ja vapahda minua murhamiehistä!
 Sillä katso, he väijyvät minun sieluani; väkevät kokoontuvat minua vastaan, Herra, ilman minun rikoksettani ja synnittäni.

5. Ilman syyttä he juoksevat ja valmistavat itseänsä; nouse minua koh-

taamaan, ja katso sitä!

6. Ja Sinā, Herra Jumala Sebaot, Israelin Jumala, herāā kostamaan kaikkia pakanoita, ālā sāstā ketāān petollista vāārintekijāā! Sela.

7. He palajavat ehtoolla, murisevat kuin koirat, ja samoovat ympäri kau-

punkia.

- 8. Katso, he pullikoivat suullansa, miekat ovat heidän huulillansa, sillä "kuka kuulee?" Ps. 55:22. 57:5. 120:4. 9. Mutta Sinä, Herra, naurat heitä; Sinä pilkkaat kaikkia pakanoita.
- Ps. 2:4. 37:13.

 10. Minun väkevyyteni, Sinua minä varron! sillä Jumala on minun varjelukseni.

11. Minun Jumalani ennättää minua armollansa, Jumala antaa minun

nähdä koston vihollisistani. 12. Alä heitä tapa, ettei minun kansani sitä unohtaisi; tee heitä pakolaisiksi voimallasi, syökse heitä maahan, Herra, meidän kilpemme!

1 Moos. 4:12.
13. Heidän huultensa puhe on heidän suunsa synti. Solmeutukoot he
siis ylpeydessänsä, ja kiroustensa ja

valheensatähden joitahesaarnaavatt 14. Hävitä vihassa, hävitä, ettei heitä enää olisi, että he ymmärtäisivät Jumalan hallitsevan Jaakobissa hamaan maailman ääriin asti! Sela.

15. He palatkoot ehtoolla, ja muriskoot kuin koirat, ja samotkoot

ympäri kaupunkia!

16. He juoskoot sinne tänne ruuan tähden, ja pitäkööt yötä ravitsemattomina! Jes. 8:21 s. Am. 8:11.

 Mutta minā veisaan sinun voimastasi, ja riemuitsen aamulla armostasi; sillā Sinā olit minulla varjeluksena ja pakopaikkana hātāpāivānāni.

18. Minun väkevyyteni, Sinulle mi-

nä veisaan kiitosta, sillä Jumala on minun varjelukseni ja armollinen Jumalani!

бо Psalmi.

Jumala voi antaa voiton sodassa.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: ,,Todistuksen lilja;" Davidin vir-

si, opetettavaksi,

2. kun hän soti Mesopotamilaisia ja Soban Syrialaisia vastaan, ja kun Joab palasi ja lõi Suolalaaksossa kaksitoistakymmentä tuhatta Edomilaista. 2 Sam. 8:38. 10:7. 1 Aik. 18:38.

 Jumala, Sinä hylkäsit meidät, Sinä hajoitit meitä, ja olit vihainen;

korjaa meitä jälleen!

4. Šinā jāristytit maata ja halkoilit sitā; paranna sen halkeamat, sillā se horjuu!

Se norjuu!

5. Sinä näytit kovuutta kansallesi, ja juotit meitä hoiperruksen viinillä.

Ps. 75:9. Jes. 51:17,22. Jer. 25:15 s. 6. Vaan Sinä annoit lipun Sinua pelkääväisille, nostettavaksī ylös totuuden tähden. Sela.

7. Että sinun ystäväsi pelastettaisiin, niin vapahda nyt oikialla kädelläsi

ja kuule meitä! Ps. 108:7s.
8. Jumala on puhunut pyhässänsä:
"minä tahdon iloita, tahdon jakaa
Sikemin, ja mitata Sukkotin laakson.
9. Gilead on minun, ja minun on
Manasse, Efraim on pääni varustus,

Juuda minun valtikkani, 10. Moab on minun pesinastiani, Edomille minä heitän kenkäni, sinä, Filistea, nosta riemuhuuto minulle!⁴

4 Moos. 24:17 s. 2 Sam. 8:1 s. Ps. 18:44. 11. Kuka vie minua varustettuun kaupunkiin, kuka saattaa minut E-

domiin? 12. Etkō Sinā, Jumala, hyljānnyt meitā, etkā lāhtenyt, Jumala, meidān sotavākemme kanssa? Ps.44:10.

13. Saata meille apu tuskassa, sillä ihmisten apu on turha!

Ps. 56:5. Jer. 17:5.

14. Jumalassa me suuria tõitä teemme; ja Hän tallaa vihollisemme alas.

61 Psalmi.

Kristuksen alennus ja kunnia. Edelläveisaajalle; kanteleella; Davidilta.

2. Kuule, Jumala, minun valituk-

seni, ota korviisi minun rukoukseni !

3. Maan äärestä minä huudan Sinun tykösi, sydämmeni nääntyessä; saata minua kalliolle, joka minulle ylen korkea on!

4. Sillä Sinä olet minun turvani, vahva torni vihollisten edessä.

San. 8:10. Nah. 1:7.

5. Suo minun asua sinun maiassasi ijankaikkisesti, ja paeta sinun siipeisi suojaan! Sela.

Ps. 27:5. 2 Sam. 7:11 s. 6. Sillä Sinä, Jumala, kuulit minun lupaukseni, ja olet antanut nimeäsi pelkääväisille perinnön.

Sinä lisäät päiviä kuninkaan ikäpäiville; hänen vuotensa pysyvät su-

vusta sukuun.

8. Pysyköön hän ijäti Jumalan edessā; sāādā armo ja totuus hāntā varielemaan! Ps. 40:12.

Niin minä tahdon veisata sinun nimellesi kiitosta iiankaikkisesti. maksaakseni lupauksiani päivä päi-Ps. 66:13. 116:14.

62 Psalmi.

Ainoastaan Jumala voi pelastaa.

Edelläveisaajalle; veisattava Jedutunin tavoin; Davidin psalmi.

2. Jumalaan vaan turvaa minun sieluni levollisesti, Häneltä tulee minun

apuni. Ps. 39:1. 42:6. 3. Hän yksin on minun kallioni, autuuteni, varjelukseni; en minä ko-

konansa kompastu.

4. Kuinka kauan te yhtä miestä ahdistatte? Häntä te kaikin tahdotte kukistaa niinkuin kallistuvaa seinää, kaatuvaa muuria.

He vaan ovat päättäneet syöstä hänet korkeudestansa, he rakastavat valhetta; suullansa he siunaavat ja sydämmessänsä kiroilevat. Sela.

Turvaa vaan, sieluni, levollisesti Jumalaan; sillä Häneltä tulee minun

toivoni!

7. Hän vaan on minun kallioni ja autuuteni, varjelukseni; en minä horju.

8. Jumalan hallussa on minun autuuteni ja kunniani; väkevyyteni kal-

lio, turvani on Jumalassa. 9. Turvatkaat Häneen, te kansa, joka aika; vuodattakaat sydämmenne Hänen eteensä! Jumala on meidän

turvamme. Sela.

10. Tuulen tuhahusta vaan ovat ihmisten lapset, petosta ylhäisten pojat; vaakalla he helposti nousevat, ovat tuulen tuhahusta, kaikki yhteensä. Ps. 39:6.146:3 s.Jes. 40:15, 17.41:24.

Dan. 5:27. 11. Älkäät luottako väkivaltaan, älkäätkä ryöstettyyn turhaan turvatko! Jos rikkautta karttuu, älkäät panko sydäntänne siihen!

Job 31:24. Luuk. 12:16 s. 1 Tim. 6:17. 12. Sanan on Jumala puhunut, sen olen kahdesti kuullut: että voima on Jumalan.

lä Sinä maksat jokaiselle työnsä mu-Job 34:11. San. 24:12. Jer. 32:19. kaan. Matt. 16:27. Room. 2:6. 1 Kor. 3:8. Ilm. 22:12.

63 Psalmi.

Herran kunnian halajaminen.

Davidin psalmi, hānen ollessansa Juudan korvessa.18am.22:5.23:14.15. 2. Jumala, Sinä olet minun Jumalani, varhain mină Sinua etsin, minun sieluni janoo Sinua, minun lihani halajaa Sinua kuivassa ja nääntyvässä maassa, joka vedetön on.

Ps. 5:4. 42:2 s. 84:3.

3. Niin minä katselin Sinua pyhäkössä, nähdäkseni sinun voimaasi ja kunniaasi. 2 Sam 15:25.

4. Sillä sinun armosi on parempi kuin elämä; siitä minun huuleni Si-

nua ylistävät.

Niin minä tahdon kunnioittaa Sinua koko elinaikani, ja sinun nimeesi nostaa käsiäni. Ps. 104:33.

Niinkuin lihavalla ja rasvalla minun sieluni ravitaan, ja suuni on kiit-

tāvā riemuhuulilla.

7. Kun minä vuoteellani Sinua muistan, puhuttelen minä Sinua yövar-

tioissa :

8. sillä Sinä olit minun apuni, ja sinun siipeisi varjon alla saan minä riemuita. Ps. 17:8. 36:8. 57:2. 91:4. 9. Minun sieluni riippuu Sinussa; sinun oikea kätesi tukee minua.

Mutta he etsivät kadottaakseen minun sieluani; heidan täytyy mennă maan alle. 4 Moos, 16:31 s. Ps. 55:16. 11. Heitä annetaan miekan valtaan.

he joutuvat koirasutten osaksi.

12. Mutta kuningas on iloitseva Jumalassa; jokainen, joka hänen kauttansa vannoo, on kerskaava; sillä valhettelijain suu tukitaan.

5 Moos. 6:13. Ps. 31:19. 107:42.

64 Psalmi. Vihollisia vastaan.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. 2. Kuule, Jumala, minun ääntäni valittaessani; varjele minun elämäni vihollisen peljätyksestä! Ps. 5:2.

3. Peitä minua pahain neuvosta, väärintekijäin riehuvasta joukosta,

4. jotka hijovat kielensä kuin miekan; he virittävät joutsen nuolillansa, katkeroilla sanoilla, Ps. 11:2. 57:5. ampuaksensa piilopaikoissa viatonta; akisti he hanta ampuvat, eivätkā pelkāā. Ps. 10:8, 58:8,

He vahvistavat keskenänsä pahoja aikeita, tuumittelevat salaa virittää pauloja, sanovat: kuka niitä näkee? Job 22·13. Ps. 10:11,13. 94:7.

13. Ja Sinulla, Herra, on armo; sil- 7. He miettivät pahoja töitä: "jo

saimme valmiiksi mietityn juonen!" Svvå on miehen sisus ja sydån.

8. Mutta Jumala ampuu heitä nuolella, äkillinen on heidän surmansa.

9. Ja he kaatuvat; oma kielensä langettaa heidät, päätä nyökyttävät kaik-ki, jotka heitä katselevat. Ps. 7:16. 9:16. 10. Ja kaikki ihmiset peljästyvät, ja ilmoittavat Jumalan työtä ja ymmärtävät hänen tekonsa.

Ps. 58:12, 94:15, Room, 9:17. 11. Vanhurskaat iloitsevat Herrassa ja turvaavat Häneen, ja kaikki vakaamieliset kerskaavat. Pa. 68:4.

65 Psalmi..

Jumalan armo ja runsaat lahjat. Edelläveisaajalle; Davidin soitto-

2. Tyvenellä mielellä Sinua kiitetään, Jumala, Sionissa; ja Sinulle Ps. 61:9, 66:13. maksetaan lupaus.

3. Sinä kuulet rukouksen, sentähden kaikki liha tulce Sinun tykösi.

4. Syntiyelat minua koyin raskauttavat; meidān rikoksemme — Sinā ne sovitat. Pa. 38:5.

5. Autuas on se, jonka Sinā valitset ja otat tykösi, että hän saa asua sinun kartanoissas! Jospa mekin ravittaisiin sinun huoneesi, pyhän

temppelisi hyvyydellä! Ps.27:4.36:9.84:5.
6. Ihmeellisesti Sinä kuulet meitä vanhurskaudessa, autuutemme Jumala.Sinä kaikkien kaukaisten maan ja meren äärten turva,

2 Sam. 7:23. Jes. 42:4. 7. joka vuoret vahvistat voimallas. ja olet vyötetty väkevyydellä;

8. sinä, joka asetat merten pauhi-nan ja niitten aaltojen pauhinan, ja kansain metelin. Ps. 46:3 s. 89:10.

Maan äärten asujat hämmästyvät sinun ihmeitäs; Sinā riemuitat auringon nousu- ja laskumaat.

Sinä etsit maata, tehdäkses sitä hedelmälliseksi; sinä rikastutit sen runsaasti – Jumalan virta on vettä täynnä – Sinä kasvatit heidän jyvänsä, kun maan niin valmistii.

5 Moos. 11:11 s. Ps. 46:5. Sinä liotit sen vakoja, kostutit sen harjanteita : sateilla Sinä sen pehmitit, ja siunasit sen laihot.

Ps. 104:13. San. 10:22. 12. Sinä kaunistit vuoden hyvyydelläs, ja askeleet tiukkuvat rasvaa.

13. Korven laitumet tiukkuvat, ja kukkulat vyöttävät itsensä riemulla.

Job 38:25 s. 14. Kedot verhottuvat lammaslaumoilla, ja laaksot peittyvät viljoilla; |

siitä kaikki riemuitsevat, jopa kaikki laulelevat.

66 Psalmi. Ylistysvirsi.

Edelläveisaajalle; Soittovirsi. Riemuitkaat Jumalalle kaikki maa! Jes. 49:13.

Veisatkaat h\u00e4nen nimens\u00e4 kunniaksi, antakaat Hänelle kunnia ja ylistys! Ps. 8:2

3. Sanokaat Jumalalle: kuinka ihmeelliset ovat sinun työsi! Sinun suuren voimasi tähden liehakoitsevat vihollisesi Sinun edessäs.

5 Moos. 33:29. Ps. 18:45. 4. Kaikki maa kumartakoon Sinua ia veisatkoon Sinulle, veisatkoon si-

nun nimelles! Sela.

5. Tulkaat ja katsokaat Jumalan tõitä, joka niin ihmeellinen on teoissansa ihmisten lasten suhteen!

6. Hän muutti meren kuivaksi, jalkaisin käveltiin virrassa; silloin me

iloitsimme Hänessä.

2 Moos. 14:21. Jos. 3:16 s. Ps. 114:3. 7. Hän hallitsee voimallansa ijankaikkisesti, hänen silmänsä vartioivat kansoja; vastahakoiset älkööt vaan ylpeilkö! Sela.

2 Aik. 16:9. Job. 28:24. Ps. 33:13 Kiittākāāt, te kansat, meidān Jumalaamme, kaikukoon hänen ylis-

tyksensä ääni! 9. Hän pitää sielumme elossa, eikä

salli jalkamme horjua.

10. Sillä Sinä, Jumala, olet meitä koetellut, sulattanut meitä, niinkuin hopeaa sulatetaan. San. 17:3. 1 Piet. 1:7. 11. Sinä veit meitä vankilinnaan ja panit kuorman lanteillemme.

Ps. 68:20. 12. Sinä annoit ihmisten ratsastaa päämme päällitse, me jouduimme tuleen ja veteen; mutta Sinä veit meitä yltäkylläisyyteen.

13. Minä menen poltto-uhreilla sinun huoneesesi, ja maksan Sinulle lupaukseni, Ps. 61:9. 116:14.

14. joita minun huuleni lupasivat. ja suuni puhui ahdistuksessani.

15. Lihavia poltto-uhria minä Sinulle tuon, ynnä oinasten suitsutusta, mină uhraan Sinulle härkiä ynnä kauriita. Sela.

16. Tulkaat, kuulkaat, kaikki Jumalaa pelkääväiset! Minäilmoitan, mitä Hän minun sielulleni on tehnyt. 17. Häntä minä suullani huusin, ja ylistys oli kielelläni.

18. Jos minä olisin tarkoittanut jotakin turhuutta sydämmessäni, eipä Herra minua olisi kuullut. Job 27:88.

San. 15:29. 28:9. Jes. 59:2. Joh. 9:31.

19. Mutta Jumala kuuli minua ja ledellä, kun Sinä vaelsit korvessa. otti rukoukseni äänestä vaarin.

20. Kiitetty olkoon Jumala, joka ei hyljännyt minun rukoustani, eikä kääntänyt armoansa minulta pois!

67 Psalmi. Jumalan siunaus.

Edelläveisaajalle; kanteleilla; Psal-

Jumala olkoon meille armollinen ja siunatkoon meitä! Hän valistakoon kasvonsa meille, Sela,

4 Moos. 6:24 s. Ps. 44:4. 3. että maan päällä tunnettaisiin sinun tiesi, ja kaikissa pakanoissa sinun autuutesi!

Ps. 98:2. Jes. 60:3. Luuk. 2:30. 4. Sinua, Jumala, kansat kiittäkööt, Sinua kaikki kansat kiittäkööt!

Ps. 117:1. 5. Iloitkoot ja riemuitkoot kansakunnat; sillä sinä tuomitset kansat oikein, ja kansakunnat maan päällä johdatat! Sela.

Sinua, Jumala, kansat kiittäkööt. Sinua kaikki kansat kiittäkööt!

7. Maa antoi satonsa; siunatkoon meitä Jumala, meidän Jumalamme!

3 Moos. 26:4. Siunatkoon meitä Jumala, ja pel-jätköön Häntä kaikki maan ääret!

68 Psalmi.

Kristus voittaa viholliset ja vie seurakuntansa voittoon.

Edelläveisaajalle; Davidin soitto-

2. Nouskoon Jumala, hajotkoot hänen vihollisensa, ja hänen vihamiehensä paetkoot hänen edestänsä!

4 Moos. 10:85. Hajoita heidät, niinkuin savu hajoo ; niinkuin medenvaha sulaa tulen edessä, niin hukkukoot jumalattomat Jumalan kasvojen edestä!

4. Mutta vanhurskaat ihastukoot, iloitkoot Jumalan edessä, ja riemuitkoot ilossa!

Veisatkaat Jumalalle, soittakaat hänen nimellensä, luokaat tie Hänelle, joka ratsastaa läpi erämaiden – Herra on hänen nimensä – iloitkaat Hänen edessänsä!

2 Moos. 15:1 s. Jes. 40:3 s. Ilm. 19:16. 6. Orpojen isä ja leskien puolustaja ou Jumala, pyhässä asunnossansa.

5 Moos. 10:18. Ps. 10:14. 146:9. 7. Jumala antaa yksinäisten asua huoneissa ja vie vangit ulos meneslykseen; vaan vastahakoiset saavat asua kuivassa maassa. Jes. 42:7.

Sela. 2 Moos. 13:20 s. 33:14. Tuom. 5:4. 9. niin maa järisi, ja taivaatkin tiukkuivat Jumalan edessä, tämä Sinai Jumalan edessä, Israelin Jumalan edessä. 2 Moos. 19:16 s. Tuom. 5:4 s. Ps. 18:8.

10. Runsailla sateilla Sinä, Jumala, valelit perintöäsi; ja kun se nääntyi, niin Sinä sen virvoitit. 2 Moos. 16:45

Ps. 78:24 s. Jes. 41:17. Ap. t. 2:17,33 11. Sinun laumasi asettuivat siihen Sinä, Jumala, valmistit hyvyydestäsi kurjille. Ps. 36:9.

12. Herra antaa sanoman, voiton sa-

nansaattajia suuren joukon.

2 Moos. 15:20 s. 1 Sam. 18:6 s. Sotajoukkojen kuninkaat pakenevat, pakenevat, ja kotona asuva jakaa saaliit. Jes. 9:3.

14. Kun te tarhain välissä lepäätte, niin ovat mettisen sulat silatut hopealla ja sen siivet viheriänkeltaisella kullalla. Tuom. 5:16.

Kun Kaikkivaltias hajoittaa kuninkaat siinä, niin Salmonilla kiiltää kuin lumi. Tuom. 9:48 s 16. Jumalan vuori on Basanin vuori, huippuinen vuori on Basanin

vuori.

Miksi te, kukkulaiset vuoret, katselette karsaasti tätä vuorta, jonka Jumala valitsi asunnoksensa? Herrapa siinä asuu ijankaikkisesti.

Ps. 48:3. Jes. 2:2. 18. Jumalan sotavaunuja on kymmeniä tuhansia, tuhannen kertaa tuhannen. Herra on heidän keskellänsā; onpa Sinai pyhyydessä,

Ps. 24:7 s. Dan. 7:10. 19. Sinä astuit ylös korkeuteen, veit vangit vangiksi; Sinä otit lahjoja ihmisten keskellä, vieläpä vastahakoisiltakin, että Herra Jumala siellä asuisi. Ps. 47:6. Ef. 4:8.

20. Kiitetty olkoon Herra joka päivä! Jumala panee kuorman päällemme, mutta Hän myös auttaa mei-

tă. Sela

21. Meillä on Jumala, Jumala, joka auttaa, ja Herra, Herra, joka kuolemasta vapahtaa. 22. Mutta Jumala särkee viholiis-

tensa pään, heidän päälakensa, jotka synneissänsä vaeltavat. Ps. 110:6. 23. Herra sanoo·,,Minā palautan

heitä Basanista, meren syvyydestä Minä heitä palautan, 24. että sinä, jalka veressä, muser-

taisit heidät, ja koiraisi kieli saisi osansa vihollisistasi."

He näkevät sinun juhlasaattosi, Jumala, Jumalani juhlasaatot, Kuninkaani pyhyydessä.

8. Jumala, kun Sinä läksit kansasi | 26. Laulajat käyvät edellä, kante-

leen soittajat jälissä, rummuilla paukuttavaiset neidot keskellä.

27. Kiittäkäät Jumalaa seurakunnissa, Herraa, te Israelin lähteestä!

Jes. 48:1. 28. Siellä on Benjamin, tuo nuorin, heidän johtajanansa, Juudan pää-miehet joukkoinensa, Sebulonin päämiehet, Nastalin päämiehet.

1 Sam. 9:21. Tuom. 5:18. 6:35. Sinun Jumalasi sääsi sinulle voiton. Vahvista, Jumala, se, minkä Sinä meille valmistit! 2 Tess. 3:2 s. 30. Sinun temppelistäsi, joka ylhäällä Jerusalemissa on, viekööt kunin-

kaat Sinulle lahjoja!

Ps. 45:13. Jes. 60:6 s. Matt. 2:11. 31. Käske kovasti ruovon petoa, härkäin laumaa ynnä kansain vasikoita kiirehtien tuomaan hopeaharkkoja! Hän hajoittaa kansat, jotka sotia rakastavai. Jes. 30:6.

32. Egyptin ylimykset tulevat, Etio-pia kiiruhtaa ojentamaan käsiänsä Jumalalle. Jes. 18:7, 19:21. 45:14. Ap. t. 8:26 s.

33. Te maan valtakunnat, veisatkaat Jumalalle, soittakaat kiitosta Herralle. Sela.

34. sille, joka kulkee ijänikuisten taivasten taivaissa! Katso, Hän antaa äänellänsä väkevän jylinän.

5 Moos. 33:26. Ps. 29:4 s. 35. Antakaat Jumalalle voima! Hänen herrautensa on Israelissa, ja hä-

nen voimansa pilvissä. 36. Jumala, Sinä ilmestyt peljättä-yänä pyhästäsi; Israelin Jumala antaa kansalle väen ja voimat. Kiitetty olkoon Jumala! Ps. 29:11.

69 Psalmi.

Kristuksen kärsiminen. Seurakunnan voitto.

Rdelläveisaajalle; veisattava kuin: "Lemmenkukat;" Davidilta.

- 2 Jumala, auta minua, sillä vedet käyvät hamaan sieluuni asti!
- Matt. 26:38. 3. Minä olen vajonnut syvään mutaan, jossa ei pohjaa ole; olen joutunut syviin vesiin, ja vuo upottaa minut. Ps. 42:8.

Minä olen väsynyt huutamisesta, kurkkuni kuivettuu, silmäni nääntyvät odottaissani Jumalaani.

Ps. 6:7. 22:2. 38:11. Hebr. 5:7. 5. Enempi kuin hiuksia päässäni on niitä, jotka syyttömästi minua vihaavat, väkevät ovat minun hävittājāņi, jotka ilman syyttā minulle vihollisina ovat; mită mină en ryōstänyt, sitä minun täytyy maksaa. Ps. 86:19. 38:20. Joh. 15:25.

6. Jumala, Sinäpä tiedät minun tvhmyyteni, eikä minun syyni ole Sinulta salatut.

7 Alkööt minun tähteni häpeään joutuko, jotka Sinua odottavat, Herra, Herra Sebaot; älkööt minun täh teni ne häväistäkö, jotka Sinua etsi-

vät, Israelin Jumala! 8. Sillä Sinun tähtesi minä pilkkaa kārsin, ja hāvāistys peittāā minun

kasvoni. Ps. 16:2. 44.23. 9. Minä olen joutunut muukalaiseksi veljilleni, ja oudoksi äitini lap-

sille. Ps. 31:12. 38:12. Joh. 7:5. 10. Sillä sinun huoneesi kiivaus syö minua, ja Sinua pilkkaavain pilkat

lankesivat minun päälleni. Ps. 119:139. Joh. 2:17. Room. 15:8.

11. Mină itkin, ja minun sieluni paastosi: vaan se tuli minulle pilkaksi.

12. Ja mină panin săkin puvukseni. vaan tulin heille sananlaskuksi. 13. Minusta jaarittelevat ne, jotka

portissa istuvat; minusta soitlelevat viinin juomarit. Job 30:9. Val. 3:63. 14. Mutta minä rukoilen Sinua, Herra, otollisella ajalla. Jumala, suuren armosi tähden kuule minua autuutesi totuuden kautta! Jes. 49:8. 2 Kor. 6:2.

15. Felasta minua loasta, etten minä vajoisi, vaan pelastuisin vihollisis-tani ja syvistä vesistä,

16. ettei vetten vuo minua upottaisi, eikā syvyys minua nielisi, eikā kaivo sulkisi suutansa minun päälleni ! 17. Kuule minua, Herra, sillä sinun armosi on hyvä; suuren laupeutesi

tähden käänny minun puoleeni!
18. Äläkä peitä kasvojasi palvelijaltasi, sillä minä olen hädässä; joudu,

kuule minua!
19. Lähene minun sieluani, lunasta se; pelasta minua vihollisteni tähden! 20. Sinähän tiedät minun pilkkani,

hāpeāni ja hāvāistykseni; Sinun edessäsi ovat kaikki minun vihamieheni. Pilkka on särkenytsydämmeni, ja minä olen sairastunut; minä odotan säälimistä, vaan ei tule; ja lohduttajia, vaan en löydä.

22. Ja he antoivat minulle sappea syödäkseni, ja janoissani etikkaa juodakseni. Matt. 27:48. Mark. 15:23. Luuk. 23:36. Joh. 19:29.

 Olkoon heidän pöytänsä heille paulaksi, sekä suruttomille ansaksi! Room. 11:9 a.

 Soetkoot heidän silmänsä näkemästä, ja tee heidän lanteensa ama horjuvaksi! Ps. 35:6.

Vuodata sinun kiivautesi heidän 25. päällensä, ja sinun vihasi tuli käsittäköön heitä!

26. Joutukoon heidän kotonsa kylmille, älköönkä heidän majassansa asujanta olko! Ap. t. 1:20.

27. Sillä he vainoovat sitä, jota Sinä lyönyt olet; ja juttelevat niiden kipua, joita Sinā haavoittanut olet.

Jes. 53:4.5. 28. Lue heille syytä syyn päälle, ettei he sinun vanhurskauteesi tulisi!

Jer. 18:23. Room. 1:24. 29. Pyyhi heitä pois eläväin kirjasta, älköönkä heitä vanhurskasten lukuun kirjoitettako!

2 Moos. 32:32. Fil. 4:3. 30. Mutta minä olen raadollinen ja vaivattu : Jumala, sinun apusi pelastakoon minua!

31. Niin minä tahdon kiittää Jumalan nimeā veisulla, ja suuresti ylis-

tää Häntä kiitoksella.

32. Se kelpaa paremmin Herralle, kuin härkä, uhrieläin, iolla on sarvet ia sorkat. 8 Moos. 11:3 s. Ps. 51:18 s.

33. Raadolliset näkevät ja iloitsevat ; ja te, jotka Jumalaa etsitte, eläköön teidan sydammenne! Ps. 22:27. 34. Sillă Herra kuulee köyhiä, ei-

kā katso vankiansa ylen.

taisivat.

Ps. 72:12. Matt. 5:3. 35. Kiittäkööt Häntä taivaat ja maa, meri ja kaikki niissä liikkuvaiset! 36. Sillä Jumala on vapahtava Sionia, ja rakentava Juudan kaupungit, että he siellä asuisivat ja sen omis-

37. Ja hänen palvelijainsa siemen onsen perivä, ja jotka hänen nimeänsä rakastavat, saavat asua siinä.

Ps. 102:29. Jes. 65:9.

70 Psalmi.

Rukous vihollisia vastaan. Edelläveisaajalle; Davidin psalmi, muistoksi.

2. Riennä, Jumala, minua pelastamaan! Herra, minulle avuksi!

3. Hävetkööt ja punastukoot, jotka minun sieluani väijyvät; väistykööt takaperin ja häpeään joutukoot ne, jotka minulle pahaa suovat!

Ps. 35:4. 40:15. 4. Palatkoot takaisin häpeänsä tähden, jotka sanovat: "ähäh, ähäh!"

Ps. 71:13. Iloitkoot ja riemuitkoot Sinussa kaikki, jotka Sinua etsivät; ja jotka sinun autuuttasi rakastavat, sanokoot aina: "Jumala olkoon suuresti ylis-tetty!" Fil. 4:4.

 Mutta minä olen kurja ja köyhä. Rienna minun puoleeni, Jumala! sillä Sinä olet minun apuni ja pe-^{Jastajani}. Herra, ālā viivy!

71 Psalmi.

Herran apu vihollisia vastaan.

Zinuun, Herra, minä turvaan; älä Sanna minun ikänä häpeään jou-

2. Vanhurskaudellas pelasta minua. ja päästä minua; kallista korvasi minun puoleeni, ja vapahda minua!

3. Ole minulle asuntokallio, sinne aina päästäkseni! Sinä olei luvannut minua vapahtaa; sillä Sinä olet kallioni ia linnani. Ps. 18:3, 27:8, 62:3,

4. Jumalani, pelasta minua jumalattoman käsistä, väärän ja väkival-

taisen kourista!

5. Sillä Sinä olet minun toivoni, Herra, Herra, minun turvani aina

nuoruudestani saakka.

Sinuun olen minä luottanut hamasta äitini kohdusta. Sinä olet auttanut minut ulos äitini kohdusta: sinua minā aina kiitān. Ps. 22:10 s. Minä olen joutunut monelle ih-

meeksi, mutta Sinä olet minun vahva turvani. 8. Täynnä olkoon minun suuni si-

nun klitostasi, ja joka päivä sinun kunniatasi !

9. Alā minua heitā pois vanhuudessani, äläkä minua hylkää voimani vaipuessa!

10. Sillä viholliseni puhuvat minusta: ja jotka minun sieluani väijyvät, pitāvāt keskenānsā neuvoa,

11. sanoen: "Jumala hylkäsi hänet; ajakaat takaa ja käsittäkäät hänet, sillä ei ole pelastajaa!"

12. Jumala, älä erkane kauas minusta; minun Jumalani, riennä avuk-Ps. 22:12.

13. Hävetkööt ja hukkukoot minun sieluni vastustajat; häpeään ja häväistykseen joutukoot, jotka minun onnettomuuttani etsivät! Ps.35:4. 40:15.

14. Mutta minä tahdon alati odottaa, ja sinun kiitostasi yhä lisätä. 15. Minun suuni on ilmoittava sinun

vanhurskauttas, joka päiväsinun pelastustas, sillä niiden määriä minä en tiedā.

16. Mina esiintuon Herran, Herran urotöitä; minä ilmoitan sinun van-

hurskauttas, sinun ainoan.

17. Jumala, Sină olet minua nuoruudestani asti opettanut, ja vielä-kin minä sinun ihmeitäsi julistan.

18. Niin älä vielä vanhuudessanikaan ja harmaaksi tultuani, Jumala, minua hylkää, siksi kuin minä ilmoitan käsivariesi nousevalle suvulle. ja väkevyytesi kaikille tulevaisille!

19. Ja tosin, Jumala, sinun van-

hurskautesi on sangen korkea; sinä, | tavaisen köyhän, ja sorretun, jolla joka teet suuria – Jumala, kuka on sinun vertaisesi?

2 Moos. 15:11 2 Sam. 7:22. Ps. 36:6, 86:8. 20. Sinā, joka annoit meidān nāh-dā paljon ja pahoja ahdistuksia, vir-voitat meitā jālleen; ja maan syvyydestă Sină jălleen nostat meită.

ö Moos, 32:39. 1 Sam, 2:6. Ps. 96:13. 21. Sinä lisäät minun arvoani, ja lehdutat minua jälleen. Ps. 18:36.

22. Niin minäkin kiitän Sinua harpulla, sinun totuuttasi, Jumalani; soitan Sinulle kanteleella, Sinä Israelin Pvhä!

23. Minun huuleni riemuitsevat, soittaissani Sinulle, ja minun sieluni,

jonka Sinä lunastit! Ps. 103:2 s. 24. Kielenikin puhuu joka päivä sinun vanhurskaudestasi; sillä hävenneet ovat ja punastuneet, jotka onnettomuuttani etsivät.

72 Psalmi.

Kristus kuninkaana ja Hänen seurakuntansa rauha.

Salomolta. Jumala, anna tuomiovaltasi kuninkaalle, ja vanhurskautesi kuninkaan pojalle! Jes.11:2 s. Hän on hallitseva kansaasi vanhurskaudella, ja sorretuitas oikeudella.

3. Kantakoot vuoret kansalle rauhaa, ja kukkulat, vanhurskauden voi-Ps. 85:11 s. Jes 2:4 9:6 s.

masta!

4. Hän puoltakoon oikeudella sorretuita kansassa, ja auttakoon köyhäin lapsia, ja särkeköön väkivaltaiset! Ps. 45:5. 2:9.

Sinua he peljätkööt, niin kauan kuin aurinko ja kuu ovat, suvusta 2 Sam. 7:13. Ps. 89:37 s. sukuun! 6. Hän langetkoon niinkuin sade

sängelle, niinkuin kuurosade maan kastamiseksi! Kukoistakoon vanhurskas hänen

aikanansa, ja runsas rauha, siksi kun kuu katoo!

Jes. 9:7. 11:6.35:1 s. Luuk. 2:14. 8. Hän hallitkoon merestä mereen. ja virrasta maan ääriin asti!

Ps.2:8. 89:26. Sak. 9:10. Hänen edessänsä korven asuiamet kumartukoot, ja hänen vihollisensa tomua nuolkoot!

Jes. 49:23. Mik. 7:17. 10. Tarsin ja luotoin kuninkaat tuokoot lahjoja, Seban ja Meroen kuninkaat kantakoot antimia.

Ps. 45:13. 68:30. Jes 60:5 s. Matt. 2:11. 11. Häntä pitää kaikki kuninkaat kumartaman, ja kaikki-kansakunnat häntä palveleman.

ei ole auttajaa. Ps. 69:34. 13. Hän on säälivä vaivaista ja köy-

hāā, ja köyhāin sielut hān vapahtaa. 14. Hān on lunastava heidān sielun-

sa sorrosta ja väkivallasta, ja kallis on heidün verensä oleva hänen silmissänsä. Ps. 116:5.

15. Ja he saavat elää, ja hän on lahjoittava heille Seban kultaa, ja he rukoilevat alati hänen edestänsä, joka päivä he häntä siunaavat.

16. Jyväin rikkaus olkoon maassa vuorten kukkuloilla, häälyköön sen vilja kuin Libanon, ja kukoistakoot kaupunkilaiset niinkuin maan ruoho! Jer. 31:12. Am. 9:13.

17. Pysyköön hänen nimensä ijankaikkisesti, auringon alla vesokoon hänen nimensä; ja siunatkoot itseän-sä hänessä kaikki kansat, ja ylistä-1 Moos. 12:3. kööt häntä autuaaksi! 18. Siunattu olkoon Herra Jumala, Israelin Jumala, joka yksinänsä ihmeitä tekee! Ps. 41:14.

19. Ja siunattu olkoon hänen kunniansa nimi ijankaikkisesti, ja täytettäköön hänen kunniastansa kaikki maa! Amen, Amen.

20. Davidin, Isain pojan, rukoukset loppuvat.

73 Psalmi.

Herra tuomitsee jumalattomat. Turva Herrassa.

Assafin psalmi. Totta on Jumala Israelille hyvä, niille, jotka puhtaat sydämmestä ovat! Matt. 5:8. 2. Mutta minā — olipa jalkani vāhällä kompastua, askeleeni juuri liu-

kahtamallansa. Sillä minä kadehdin öykkäreitä, kun minä näin jumalattomain me-

nestvksen. Job 21:7 s. Ps. 37:1. Jer. 12:1. 4. Šillā ei heillā ole mitāān vaivoja kuolemaan asti; lihava on heidän vatsansa.

5. Ei he ole vastuksissa niinkuin muut kuolevaiset, eikä heitä vaivata muiden ihmisten kanssa.

 Sentähden on ylpeysheidän kau-lakorlunsa, ja väkivalta heillä kaunistuspukuna.

7. Heidän silmänsä lihavuudesta pullistuvat, ja sydämmen kuvatukset kuohuvat. 5 Moos. 32:15. Ps.17:10. Jer.5:28. 8. He pilkkaavat ja puhuvat pahuu-

dessa väkivaltaa; korkealta he puhuvat. 9. He nostavat suunsa taivaasen as-

ti, ja heidän kielensä kulkee pitkin maata. 10. Sentähden kääntyy hänen kan-

12. Sillä hän on pelastava apua huu- | sansa sinne, ja särpäävät kyllin vettä.

11. Ja he sanovai: "kuinka Jumala tietäisi, olisiko Korkeimmalla tietämystä?!" Job 22:13. Ps.10:11.94:7. Hes.8:12.

12. Katso, nămăt ovat jumalattomia, ja ijäti suruttomina ovat he kuitenkin suuresti rikastuneet! Job 12:6.

13. Aivan turhaan minä olen sydäntäni puhdistanut ja pessyt käteni viattomuudessa.

14. kun olin kuitenkin vaivattu joka päivä, ja kuritukseni oli joka aamu kāsissā.

15. Jos minā olisin ajatellut: "minākin tahdon niin puhua," katso, niin minā olisin pettānyt koko sinun

lastesi suvun. 16. Minä mietin ymmärtääkseni sită, mutta se oli minulle ylen vai-

17. siksi kun minā menin Jumalan pyhään, ja tarkastin heidän loppuansa.

18. Totisesti, Sinä asetit heidät liukkaalle ja langetat heitä aivan häviöiksi Job 21:17 s.

19. Kuinka pian he joutuvatkaan hukkaan, häviävät ja hukkuvat kauhealla tavalla! 18am. 25:29.

20. Niinkuin uni herättyä raukee, niin Sinä, Herra, noustuasi hylkäät heidän varjokuvansa.

Job 20:8. Ps. 34:17. Jes. 29:8. 21. Kun se karvasteli sydämmessäni

ja puri munaskuissani,

22. olin minä tyhmä, enkä mitään tietänyt; minä olin kuin nauta Sinun edessäsi.

23. Kuitenkin pysyn minä alati Si-nun tykönäsi, sillä Sinä pidät minua oikeasta kädestäni.

 Sinä talutat minua neuvollasi. ja korjaat minua viimein kunniaan.

Ps. 4:4. Jes. 28:29. 25. Kun Sinā vaan omani olet, ei

minua mikään taivaassa eikä maan päällä miellytä.

26. Vaikka vielä minun ruumiini

ja sieluni vaipuisi, olet Sinā, Jumala, kuitenkin aina sydämmeni turva ja minun osani. Ps. 142:6. 27. Sillä katso, jotka Sinusta luopu-

vat, ne hukkuvat; Sinā kadotat kaikki, jotka Sinua vastaan huorin tekevåt.

28. Mutta minun onneni on, että Jumala on minua läsnä; minä panen turvaniHerraan,Herraan,ilmoittaakseni kaikkia sinun töitäsi!

74 Psalmi.

Jumalan seurakunnan valitus. Turva Jumalan apuun.

ssafin opetusvirsi. A Miksi, Jumala, njin ratki pois | 22. Nouse, Jumala, aja asiasi; muis-

svöksit, miksi suitseepi vihasi laitumesi lampaita kohtaan?

Muista seurakuntaas, jonka Sinä muinoin omistit, ja perintösuvukses lunastit, muista Sionin vuorta, jossa asuit!

3. Astu omin askeleis vlös ikuisille raunioille; vihollinen on raiskannut

kaikki pyhäkössä! 4. Vihamiehesi kiljuivatsinun huoneissasi, ja asettivat omat merkkin-

sā merkeiksi.

.5. Näyttipä siltä, kuin olisi tiheässä puistossa kirveitä korkealle koho-

iettų. 6. Ja nyt he takoivat rikki kaikki sen kaunistukset piiluilla ja mouka-

reilla. 1 Kun. 6:18. 29:32. 7. He pistivät tuleen sinun pyhän sijasi, ja repivät maahan sinun nimesi asunnon. 2 Kun. 25:9.

8. He sanoivat sydämmessänsä: ..hävittäkäämme heidät peräti!" He polttivat kaikki Jumalan kokoushuoneet

maassa.

Omia merkkeiämme emme nyt nāe, eikā ole enāā profettaa maassa; ei ole sitā keskellāmme, joka tietāisi: kuinka kauan? --

Val. v. 2:9. Hes. 7:26. Am. 8:12. Jumala, kuinka kauan vihamies häpäisee, ja vihollinen niin ratki pilkkaa sinun nimeäsi?

11. Miksi peräytät kätesi, oikean kätesi? Pois se povestasi, havita heidat! 12. Jumala on kuitenkin muinaisista minun kuninkaani, joka on kaiken avun antaja maan päällä.

Luuk. 1:69. 13. Sinä halkaisit meren voimallasi, Sinä särjit lohikärmeiden päät vesis-2 Moos. 14:21. Jes. 51:9 s. Hes. 29:3.

14. Sină musersit leviatanin păăt, ja annoit ne ruuaksi erāmaan elāinten joukolle.

15. Sinä kuohutit lähteet ja joet. Sinä kuivasit väkevät virrat.

2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:11. Jos. 3:16 s. 16. Sinun on pāivā, sinun on myös yö; Sinä rakensit tähdet ja auringon.

Ps. 136:7 s. 17. Sinä sääsit kaikki maan rajat,

Sinä teit suven ja talven. 18. Muista siis tätä: vihollinen häpäisee Herraa, ja hullu kansa pilkkaa sinun nimeäsi.

19. Alā anna pedolle mettisesi sielua, älä ijäti unohda sorrettujesi henkeä! 20. Muista liittoa, sillä maan pimeät rotkot ovat täynnä väkivallan pesiä!

21. Alā anna poljetun palata pois häväistynä, kurja ja köyhä kiittäkööt sinun nimeäsi!

ta hullujen joka pāivā Sinua hāpāisevān! Jes. 49:4. Room. 2:24.
23. Alā unohda vihamiestesi huutoa ja vastustajaisi meteliä, joka alati panhas!

75 Psalmi. Herran vihan malja.

Edelläveisaajalle; veisattava kuin: "Älä hukuta!" Assafin soittovirsi.
2. Me kiitämme Sinua, Jumala, me kiitämme Sinua, ja sinun nimesi on läsnä; sinun ihmeitäsi ilmoitetaan.
3. Sillä "Minä otan määrä-ajan, Mi-

nā tuomitsen oikein. Ps. 102:14. 4. Kun maa vapisee ja kaikki sen

asuvaiset, niin Minä vahvistan lujasti sen patsaat." Sela.

Job 38:4 s. Ps. 46:3 s.
5. "Minä sanon öykkäreille: älkäät kerskatko! ja jumalattomille: älkäät niin sarvea nostelko! Ps. 94:3. San. 27:1.

 Alkäät niin korkealle sarveanne nostelko, älkäät niin niskotellen pu-

huko uhmapuheita!"

7. Sillä ei ídästä, eikä lännestä, eikä vuorten korvesta —

8. vaan Jumala on tuomari; tämän Hän alentaa, ja toisen ylentää. 18am. 2:6s. Dan. 4:32. Luuk. 1:52.

9. Sillä malja on Herran kädessä, ja se kuohuu viinistä, on täynnä sekaviiniä; siitä Hän kaataa; rahkoinensa vaan täytyy kaikkein jumalattomain maan päällä se särpiä ja juoda. Ps. 60:5. Jes. 51:17,22. Val. v. 4:21. 10. Mutta minä ilmoitan ijankaikkisesti, veisaan kiitosta Jaakobin Jusessii, veisaan kiitosta Jaakobin Jusessii, veisaan kiitosta Jaakobin Jusessii.

malalle. 11. Ja minä särjen kaikki jumalattomain sarvet; mutta vanhurskasten

sarvet korotetaan.

76 Psalmi.

Jumalan seurakunnan riemuvirsi. E delläveisaajalle; kanteleilla; Assafin psalmivirsi.

2. Jumala on Juudassa tuttu, Israelissa on hänen nimensä suuri.

- 3. Salemissa on hänen majansa, ja hänen asuntonsa Sionissa. Jes. 31.9. 4. Siellä Hän särki joutsen nuolet, kilven ja miekan ja sodan. Sela.
- Ps. 46:10.

 5. Sinā olet kirkkaampi, loistavampi ryöstövuoria. Jer. 51:25. Hab. 3:6.

 6. Urhoolliset ryöstettiin ja uupuivat uneensa, eikä sankaritkaan käsinsä löytäneet.
- 2Kun. 19:35. Jer. 51:39,57. Nah. 8:18. 7. Sinun rangaistuksestas, Jaakobin Jumala, vaipuivät syvään uneen sekä vaunut että hevoset.

8. Sinā olet peljāttāvā, Sinā! Kuka voi vihasi noustua seisoa Sinun edessās?

9. Taivaasta Sinä kuulutit tuomion;

maa peljästyi ja vaikeni, 10. Jumalan noustessa tuomitsemaan, auttamaan kaikkia raadollisia maassa. Sela.

11. Sillä ihmisten julmuus tulee Sinulle kunniaksi; Sinä vyötät itses vihan varoilla. 2 Moos. 9:16. Room. 9:17.

12. Tehkāāt lupauksia ja tāyttākāāt ne Herralle, teidān Jumalalenne, kaikki, jotka Hānen ympārillānsā ovat, viekööt lahjoja Peljāttāvālle!

5 Moos. 23:21. Ps. 66:2. Saarn. 6:3. 13. Hän masentaa päämiesten röyhkeyden; Hän on peljättävä maan kuninkaille! Job 12:21. Ps. 107;40, Jes. 40:23.

77 Psalmi.

Jumala auttaa hädässä, niinkuin entisinä aikoina.

Edelläveisaajalle; veisattava Jedutunin tavalla; Assafin psalmi. 2. Minä huudanäänelläni Jumalaa.

ja parun; Jumalaa minā huudan, ettā Hān kuulisi minua.

3. Hātāpāivānāni minā etsin Herraa; kāteni on yöllā ojennettu, eikā vāsy: sieluni ei tahdo antaa itseānsā lohduttaa. Ps. 9:14. 27:8. Jes. 26:16 s. 4. Minā muistelen Jumalaa, ja huokaan; olen ajatuksissani, ja henkeni nāāntyy. Sela.

5. Sinā pidāt silmālautani valveella; minā olen niin levoton, etten puhuakaan voi.

Ps. 102:8,

6. Minäajattelen entisiäaikoja, mui-

naisia vuosia. Ps. 143:5.
7. Minä muistelen yöllä kanteleeni soittoa; minä mietin sydämmessäni.

ja henkeni tutkii:

8. "Hyljänneekö Herra ijankaikkisesti,eikä enääollenkaan armahtane?

Ps. 79:5. 85:6.

9. Onko hänen armonsa puuttunut ijäksi, ja lieneekö Iupaus joloppunut suvusta sukuhun? Ps. 74-9. 10. Lieneekö Jumala jo unohtanut armahtaa, tai sulkenut vihassa laupeutensa?" Sela

11. Mutta minā sanoin: "tāmā on minun kārsittāvāāni, Ylimmäisen oikean kāden aikaa." Ps. 39:10. Jer. 10:19.

12. Minā ylistelen Herran töitä, sillä minä tahdon muistaa sinun entisiä ihmeitäsi.

13. Tahdon tutkistella kaikkia sinun töitäsi, ja miettiä sinun tekojasi.

14. Jumala, sinun tiesi on pyhä; kuka on niin suuri Jumala, kuin Sinä, Jumala? 2 Moos. 15:11 s. Ps. 89:9. 15. Sinä olet Jumala, ihmetten tekeskellä.

Ps. 136:4. 16. Sinä olet käsivarrellasi lunastanut kansasi, Jaakobin ja Josefin lapset. Sela. 2 Moos. 6:6

17. Vedet nākivāt Sinut, Jumala, vedet näkivät Sinut ja vapisivat, ja syvyydetkin värisivät.

2 Moos. 14:21 s. Ps. 114:3 s. 18. Paksut pilvet kaasivat vettä, pilvet jylisivät, ja sinun nuolesi välähtelivät.

19. Sinun jylinäsi ääni kaikui tuulispäässä, ja leimauksesi valaisivat maanpiirin; maa vapisi ja värisi.

20. Sinun tiesi kulki meressä, ja polkusi suurissa vesissä, eikä sinun iälkiäsi näkynyt. 2 Moos. 14:22 s. 21. Sinä saatoit kansasi niinkuin lammaslauman Mooseksen ja Aaronin kädellä. Ps. 78:52. Mik. 6:4. Jes. 63:11 s.

78 Psalmi.

Kuinka Jumala kansaansa johdattaa. Assafin opetusvirsi. Kuule, kansa-ni, minun opetustani, kallistakaat

korvanne suuni sanoihin! Minä avaan suuni vertauksiin.

saarnaan sananlaskuja muinaisajois-Ps. 49:5. Matt. 13:35. 3. Mitä me olemme kuulleet, ja tie-

dämme, ja isämme ovat meille kertoneet, Ps. 44:2.

4. sitä emme tahdo salata heidän lapsiltansa, vaan julistaa nousevalle sukupolvelle Herran kiitoksia ja hänen voimaansa ja ihmeitänsä, joita Hån on tehnyt.

5. Han asetti todistuksen Jaakobissa, ja antoi lain Israelissa, jonka Hän sääsi isillemme opetettavaksi heidän lapsillensakin,

> 2 Moos. 20:1 s. 5 Moos. 4:9 s. 6:6 s. Hes. 20:10 s.

6. että tuon tuntisi nouseva sukupolvi, pojat vielä syntyväiset, ja hekin nousisivat sitä ilmoittamaan lapsillensa.

7. ja panisivat turvansa Jumalaan, eivätkä unohtaisi Jumalan tekoja, vaan pitäisivät hänen käskynsä -

8. eivätkä olisi, niinkuin heidän isänsä, vastahakoinen ja kankea suku, suku, joka ei taivuttanut sydän-tänsä, ja jonka henki ei riippunut uskollisesti Jumalassa.

2 Moos. 82:9. 33:3 s. 34:9. Ps. 78:37. 95:7 s 9. Efraimin lapset, varustetut joutsimiehet, kääntyivät pakoon tappelupāivānā.

10. Ei he pitäneet Jumalan liittoa, eivätkä huolineet vaeltaa hänen lais-Hes. 20:10 a.

11. Ja he unohtivat hänen tekonsa

kijä; Sinä ilmoitit voimasi kansain | ja ihmeensä, joita Hän heille oli näyttänyt.

12 Heidan isäinsä nähden teki Hän ihmeitä Egyptin maassa, Soanin ke-2 Moos. 14 ja 15 l.

13. Hän halkaisi meren ja vei heidät yli, ja asetti vedet niinkuin roukkion. 14. Ja Hän johdatti heitä päivin pilvillä, öisin tulen valolla.

2 Moos. 13:21 s. Ps. 105:39 s. 15. Hän halkaisi kalliot korvessa. ja juotti heitä runsaasti niinkuin virroilla. 2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:10 s. 16. Ja Hän laski vuot kalliosta, ja vuodatti vedet niinkuin virrat.

17. Mutta vielä he sittenkin syntiä tekivät Häntä vastaan ja vihoittivat

Korkeinta korvessa.

18. He kiusasivat Jumalaa sydämmessänsä, vaatien ruokaa sielullensa.

2 Moos. 16:2 s. 4 Moos. 11:4 s. Ps. 106:14 s. 19. Ja he puhuivat Jumalaa vastaan, sanoen: "voineeko Jumala valmistaa pöydän korvessa?

20. Katso, kyllä Hän kallioon lõi, ja vedet vuosivat, ja ojat juoksivat — mutta voineeko Hän leipääkin antaa, tahi kansallensa lihaa toimittaa?

21. Sentähden, kun Herra tämän kuuli, vihastui Hän, ja tuli sytytettiin Jaakobissa, ja viha nousi Israe-4 Moos. 11:1 s.

22. koska he eivät uskoneet Jumalaan, eivätkä turvanneet hänen apuunsa.

23. Ja Hän käski pilviä ylhäällä, ja avasi taivaan ovet.

24. ja sateli heille mannaa syötäväksi, ja antoi heille taivaan viljaa. 2 Moos. 16:14 s. 4 Moos. 11:7. Job. 6:31,

1 Kor. 10:3.

25. Ihmiset sõivät enkelien leipää: Hän lähetti heille ruokaa yltakyllä. 26. Hän pani itätuulen taivaalla liikkeelle, tuotti voimallansa etelä-

tuulen, 4 Moos. 11:31 s 27. ja sateli heidän päällensä lihaa niinkuin tomua, ja lintuja niinkuin

meren santaa,

28. ja pudotti ne keskelle heidän leiriānsā, heidān majainsa ympārille. 29. Niin he sõivät ja yltäkyllä ravittiin, ja Hän täytti heidän himonsa. 30. Kun ei he vielä lakanneet himoitsemasta, ja ruoka oli vielä heidän suussansa,

31. nousi Jumalan viha heihin ja tappoi jaloimmat heidän joukossansa, ja nuoret miehet Israelissa lõi

Hän maahan.

 Mutta kaikissa näissä he vieläkin syntiä tekivät, eivätkä uskoneet hänen ihmeitänsä. 4 Moos. 14:16. 33. Sentähden Hän lopetti heidän päivänsä niinkuin tuulen tuhahduksen, ja heidän vuotensa pikaisessa perikadossa.

34. Kun Hän heitä tappoi, etsivät he Häntä; ja he palasivat ja kysyivät Jumalaa,

35. ja muistelivat, että Jumala on heidän turvansa, ja korkein Jumala heidän lunastajansa.

36. Ja he pettivät Häntä suullansa, ja valehtelivat Hänelle kielellänsä; Jes. 29:13. Jer. 12:2.

37. sillä heidän sydämmensä ei ollut vakaa Hänen kanssansa, eivätkä olleet uskolliset hänen liitossansa.

38. Kuitenkin on Hän armollinen ja antaa pahat teot anteeksi, eikä hukuta; ja Hän palautti usein vihansa, eikä laskenut kaikkea kiivauttansa nousemaan.

39. Sillä Hän muisti heidät lihaksi, tuulen hengeksi, joka menee pois, eikā palaja. Job 7:7. 14:1,19 s. Ps. 103:13 s.

40. Kuinka usein he vihoittivatkaan Häntä korvessa, ja pahoittivat hänen mieltänsä erämaassa!

41. Ja he kiusasivat vieläkin Jumalaa, ja loukkasivat Israelin Pyhää.42. Ei he muistaneet hänen kättän-

sä, eikä sitä päivää, jona Hän lunasti heidät vihollisista:

43. jona Hän merkkinsä teki Egyptissä, ja ihmeensä Soanin kedolla. 44. Hän muutti heidän virtansa ve-

reksi, etteivät virroistansa voineet 2 Moos. 7:19 s. Ps. 105:29. 45. Hän lähetti heidän sekaansa turilaita, jotka heitä sõivät, ja samma-

koita, jotka heitä hukuttivat.

2 Moos, 8:2 s. 46. Hän antoi heidän tulonsa ruohomadoille, ja heidän työnsä heinäsirkoille.

2 Moos. 10:4 s. 47. Hän hävitti rakehilla heidän viinipuunsa, ja heidän metsäfiikunansa jääkivillä 2 Moos. 9:18 s.

48. Ja Hān lõi heidān karjansa rakehilla, ja heidän laumansa pitkäisen tulella.

49. Hän lähetti heidän päällensä vihansa tulen, kiivauden, julmuuden ja ahdistuksen, joukon kovan onnen enkeleitä. 2 Moos. 9:3 s.

50. Hän avasi tien vihallensa, eikä säästänyt heidän sielujansa kuolemasta, ja hylkäsi heidän henkensä ruton valtaan.

51. Hän lõi kaikki esikoiset Egyptissä, miehuuden alkeet Hamin ma-2 Moos. 11:5. 12:29 s. Ps. 105:36.

52. Ja Hān antoi kansansa vaeltaa niinkuin lampaat, ja vei heitä niinkuin laumaa korvessa; Ps. 77:21.

ettei he peljänneet; meri peitti heidän vihollisensa. 2 Moos. 14 19 s. 54. Ja Hān vei heidāt pyhille rajoillensa, tälle vuorelle, jonka hänen oikea kätensä oli omistanut.

2 Moos. 15:13.17. Jos. 1:1. 55. Ja Hän karkoitti pakanat heidän edestänsä, ja jakoi heidät arvalla määrättyyn perintöön, ja asetti lsraelin sukukunnat heidan majoissansa asumaan.

Jos. 13:7. 2 Sam. 5:6 s. Ps. 44:3. 56. Mutta he kiusasivat ja vihoittivat korkeinta Jumalaa, eivätkä pitäneet hänen todistuksiansa;

Tuom. 2:8 s. 57. vaan luopuivat pois ja pettivät, niinkuin heidän isänsäkin; he poikkesivat pois, niinkuin hellinnyt ioutsi. Hos. 7:16.

58. Ja he vihoittivat Hanta uhrikukkuloillansa, ja suututtivat Häntä epä-jumaliensa kuvilla. 2 Moos. 32:16. 59. Tämän kuuli Jumala ja vihas-

tui, ja hylkäsi kovin Israelin. 60. Ja Hän hylkäsi asuinsijan Silossa, majan, jonka Hän oli asettanut ihmisten keskelle,

Jos. 18:1. 1 Sam, 4:11 s. Jer. 7:12.-61. ja Hän antoi voimansa vankeuteen ja kunniansa vihollisten kä-

siin. 62. Ja Hän antoi kansansa miekan valtaan, ja vihastui perintöönsä.

63. Heidan nuorukaisensa kulutti tuli; eikä heidän neitseitänsä häälauluilla ylistetty.

64. Heidan pappinsa kaatuivat miekalla, eikä heidän leskensä itke-

65. Mutta Herra heräsi niinkuin joku makaavainen, niinkuin viinistä riemastunut sankari,

66. ja lõi vihollisensa pakoon, ja saatti heille ijankaikkisen häpeän. 67. ja hylkäsi Josefin majan, eikä valinnut Efraimin sukukuntaa

68. vaan valitsi Juudan sukukunnan, Sionin vuoren, jota Hän rakasti. Ps. 48:3. 132:13 s.

69. Ja Hān rakensi pyhān sijansa niinkuin taivaan korkeudet, niinkuin maan, jonka Hän on perustanut ijankaikkisesti.

70. Ja Hän valitsi palvelijansa Davidin, ottain hänet lammastarhoista.

1 Sam. 16:11 s. 71. Imettäväin lampaiden jälistä haetti Hän hänen kaitsemaan kansaansa Jaakobia, ja perimystänsä Israelia.

72. Ja hän kaitsi heitä kaikella svdämmensä vakuudella, ja johdatti 53. ja Hän saattoi heitä turvallisesti, | heitä taitavalla kädellä.

79 Psalmi.

Herran seurakunta hädässä.

Assafin psalmi. Jumala, pakanat ovat perikuntaasi karanneet, ovat saastuttaneet pyhän temppelisi, ja Jerusalemin tehneet kiviraunioiksi.

2. He antoivat palvelijaisi ruumiit taivaan linnuille ruuaksi, ja ystäväisi

lihan maan pedoille.

He vuodattivat heidän vertansa niinkuin vettä Jerusalemin ympärille; eikä kukaan heitä haudannut.

 Me olemme joutuneet h\u00e4v\u00e4istykseksi naapureillemme, pilkaksi ja nauruksi ympärillämme asuvaisille.

Ps. 44:14. 80:7. 89:42. 5. Herra, kuinka kauan Sinä yhä vihainen olet, ja annat kiivautesi tulena palaa? Ps. 74:1,10. 89:47.

Vuodata vihasi pakanain päälle, jotka eivät Sinua tunne, ja valtakuntain päälle, jotka eivät sinun nimeäsi avuksi huuda! Jer. 10:25 s.

Sillä he ovat syöneet Jaakobin, ja hänen huoneensa hävittäneet.

8. Alā muistele meidān entisiā pahoja tekojamme; ennättäköön meitä nopeasti sinun armeliaisuutesi, sillä me olemme sangen viheliäisiksi joutuneet!

9. Auta meitä, autuutemme Jumala, sinun nimesi kunnian tähden I pelasta meitä ja anna meille syntimme anteeksi sinun nimesi tähden! Ps.115:1s.

10. Miksi sanoisivat pakanat: "missä on nyt heidän Jumalansa?" Ilmoitettakoon pakanain keskellä meidän silmäimme nähden sinun palvelijaisi vuodatetun veren kosto!

2 Moos. 82:12. 5 Moos. 32:48. Joel 2:17. 11. Tulkoot vankien huokaukset Sinun eteesi! Säästä kuoleman lapsia suuren käsivartesi voimalla!

Ps. 102:20 s. 12. Ja kosta naapureillemme seitsemin kerroin heidän helmaansa heidan pilkkansa, jolia he ovat Sinua, Herra, pilkanneet!

13. Mutta me, sinun kansasi ja laitumesi lauma, tahdomme kiittää Sinua ijankaikkisesti, ja julistaa sinun ylistystäsi suvusta sukuun.

Ps. 28:9. 95:7. 100:3.

80 Psalmi.

Rukous Israelin, Herran viinipuun edestä. Edelläveisaajalle; "Todistuksen lil-jain" mukaan, Assafin psalmi. Kuule, Israelin paimen, joka saatat Josefin niinkuin lampaita! Ilmesty kirkkaudessa, joka istut Kerubein

päällä!

Ps. 23:1. 77:21. 99:1.

3. Herätä voimasi Efraimin ja Benjaminin ja Manassen edessä, ja tule avuksemme!

4. Jumala, korjaa meitä jälleen ja anna kasvosi paistaa, niin me olemme autetut!

5. Herra Jumala Sebaot, kuinka kauan Sinä vihastut kansasi rukouk-

siin? 6. Sinä ruokit heitä kyynelien lei-

vällä, ja juotat heitä runsaasti kyyneleillă. Ps. 42:4. 102:10.

Sinä olet meidät pannut riidaksi naapureillemme, ja vihollisemme pilkkaavat meitä. Ps. 44:14. 79:4.

Jumala Sebaot, korjaa meitä jälleen ja anna kasvosi paistaa, niin me olemme autetut!

EgyptistäSinä nyhtäsit viinipuun, karkoitit pakanat pois, ja istutit sen.

1 Moos. 49:22. Jes. 5:1s. 27:2s. Jer. 2:11 Matt. 21:33.

Sină raivasit sille sijan, ja se juurtui juurevaksi ja täytti maan. 11. Vuoret peitettiin sen variolla, ja Jumalan sedripuut sen oksilla. Se levitti lehvänsä mereen asti.

ia vesansa hamaan virtaan saakka. 1 Moos. 15:18. 2 Moos. 23:31. 5 Moos. 11:24.

Jos. 1:4. 1 Kun. 4:21,24. 13. Miksi siis särjit hänen aitansa, että kaikki tietä kulkevaiset sitä repivät?

 Metsäsika jyrsii sitä, ja metsän pedot syövät sitä.

15. Jumala Sebaot, käänny kuitenkin, katso alas taivaasta ja näe. ia

etsi sitä viinipuuta, 16. ja suojele sitä, jonka sinun oi-kea kätesi istutti, sitä poikaa, jonka Sinä itsellesi valitsit! 2 Moos. 4:22.

17. Se on poltettu tulella ja karsittu; sinun kasvojesi uhkauksesta he hukkuvat.

Sinun kätesi suojelkoon oikean kätesi miestä, ihmisen poikaa, jonka Sinā itsellesi valitsit,

19. niin emme Sinusta luovu; suo meidan elää, niin me sinun nimeäsi avuksi huudamme!

20. Herra Jumala Sebaot, korjaa meitä jälleen, anna kasvosi paistaa. niin me olemme autetut!

81 Psalmi.

Seurakunnan juhlavirsi.

Edelläveisaajalle; Gittiit kanteleella; Assafilia.

2. Riemuitkaat Jumalalle, meidan väkevyydellemme, pauhatkaat Jaa-kobin Jumalalle!

3. Virittākāāt soittovirsiā, lyökāāt rumpua, soittakaat suloisia kantelei-Jes. 40:11. Hes. 34:12. Joh. 10:11. | ta sekā harppuja!

4 Puhaltakaat pasunaa uudella kuulla, juhlapäivänämme, täydellä kuulla! 2 Moos. 12:1 s.

3 Moos. 23:5,24. 4 Moos. 10:10. 5 Moos. 16:1, 5. Sillä se on sääntö Israelissa, ja

Jaakobin Jumalan oikeus.

6. Sen Hän pani Josefissa todistukseksi, kun Hän kulki yli Egyptin maan: silloin me kuulimme tuntemattoman puheen.

7. Minä siirsin heidän olkansa kuorman alta, ja heidän kätensä pääsivät kuormavasua kantamasta.

2 Moos. 1:14. 6:6 s. 8. Hädässäsi sinä huusit, ja Minä pelastin sinut; Mină vastasin sinua pitkäisen pilvestä, ja koettelin sinua riitaveden tykönä. Sela.

2 Moos. 17:1 s. 4 Moos. 20:13. Ps. 77:18 s. 9. Kuule Minua, kansani, Minä varoitan sinua! Israel, joska sina Minua kuulisit!

10. Älköön olko sinussa muukalaista Jumalaa, äläkä kumarra vierasta

Jumalaa!

2 Moos. 20:2 s. 11. Mină olen Herra, sinun Jumala-

si,joka sinut toin ylös Egyptinmaalta; levită suusi, niin Mină sen tăytăn! 12. Mutta minun kansani ei kuullut minun ääntäni, eikä Israel Minuun miełistynyt.

13. Niin Minä laskin heidät sydämmensa paatumukseen, vaeltamaan

omissa neuvoissansa.

Hes. 20:25 s. Ap. t. 14:16. Room. 1:24 s. 14. Joska minun kansani kuulisi Minua, ja Israel vaeltaisi minun teilläni! 5 Moos. 5:29. 28:1. 32:29. Jes. 48:12. 5 Moos. 5:29, 28:1. 32:29. Jes. 48:12. 15. Niin Minä pian painaisin alas heidän vihollisensa, ja kääntäisin käteni heidan ahdistajiansa vastaan.

16. Herran vihamiehet liehakoitsisivat Hänen edessänsä; mutta heidän aikansa olisi ijankaikkisesti pysyvä. 17. Ja Minä ruokkisin heitä parhailla nisuilla, ja ravitsisin heitä hunajalla kalliosta.

82 Psalmi.

Jumala tuomitsee maailman tuomarit. A ssafin psalmi. Jumala seisoo Jumala seisoo Jumalan seurakunnassa, Hän pitää tuomiota jumalien keskellä.

2 Aik. 19:6. 2 Moos. 22:28. 2. "Kuinka kauan te väärin tuomitsette, ja pidätte jumalattomien puol-ta? Sela. 5 Moos. 1:16 s.

3. Hankkikaat oikeus halvalle ja orvolle, ja julistakaat sorretut ja vaivaiset hurskaiksi!

4. Pelastakaat halpaa ja köyhää, ja päästäkäät häntä jumalattomien käsistă!" --Job 29:12 a.

San. 24:11. 81:9 s. Jes. 1:17.

5. "Ei heillä ole tuntoa eikä taitoa. pimeydessä he vaeltavat; sentähden kaikki maan perustukset horjuvat. 6 Mină sanoin: te olette jumalia,

ja kaikki Korkeimman lapsia:

Joh. 10:34s.

7. Kuitenkin täytyy teidän kuolla niinkuin ihmiset, ja kaatua niinkuin joku muukin ruhtinoista."

Ps. 73:19. Dan. 5:30. Ap. t. 12:23. 8. Nouse, Jumala, ja tuomitse maa; sillä kaikki pakanat ovat Sinun perintöäsi! Ps. 2:8. Hebr. 1:2.

83 Psalmi.

Seurakunnan vihollisia vastaan.

ssafin soittovirsi.

A 2. Jumala, älä ole niin ääneti, älä vaikene, äläkä lepää, Jumala! Ps. 28:1. 3. Sillä katso, vihollisesi hälisevät, ia sinun vihamiehesi nostavat pää-

4. He pitävät kansaasi vastaan ka-valoita hankkeita, ja neuvottelevat sinun suojeltaviasi vastaan.

5. He sanovat: "tulkaat, hävittä-käämme heidät kansana olemasta,

ettei Israelin nimeä enään muisteltaisi!"

6. Sillä he neuvottelevat yksimielisesti, ja tekevät liiton Sinua vastaan, 7. Edomin majat ja Ismaelilaiset,

Moab ja Hagarilaiset, 8. Gebal ja Ammon ja Amalek, Fi-

listea ynna Tyron asuvaiset. Assur on myös heihin liittävnyt auttamaan Lotin lapsia. Sela-

1 Moos, 19:37 s. 10. Tee heille niinkuin Midianille, niinkuin Sisseralle, niinkuin Jabinille Kisonin joella, Tuom. 4:7s. 7:22s. 11. jotka hävitettiin Endorin tykö-

nä, ja joutuivat lannaksi maalle. 12. Pane heidän pääruhtinaansa Orebin ja Sebin kaltaiseksi, ja kaikki heidän ylimmäisensä Seban ja Salmunnan vertaisiksi, Tuom. 7:25. 8:12,21.

13. koska he sanovat: "valloittakaamme itsellemme Jumalan asunnot!"

14. Minun Jumalani, tee heitä tuhkavihuriksi, korreksi tuulen edessä! Job 21:18. Jes. 17:13.

Niinkuin kulo metsän polttaa, ja niinkuin liekki mäet korventaa, niin vainoo heitä raju-ilmallas,

ja hämmästytä heitä tuulispäälläs! 17. Täytä heidän kasvonsa häpeällä, että he sinun nimeäsi, Herra, etsi-

Ps. 6:11: sivätl 18. Hävetkööt he ja hämmästykööt ijanikuisesti, ja häpeään joutukoot ja hukkukoot!

19. Ja tietākööt, ettā Sinā, jonka ai-

noan nimi on Herra, olet korkein | Jumala, ja lakkauta taas närkästykkoko maan päällä! Jes. 37:16, 42:8.

84 Psalmi.

Seurakunnan ikävöiminen Herran huoneesen.

Edelläveisaajalle; Gittiit kanteleel-la; Koran lasten psalmi. Ps. 8:1. 2. Kuinka ihanat ovat sinun asunsiiasi. Herra Sebaot!

3. Minun sieluni ikävöitsee ja halajaa Herran esikartanoihin, sieluni

ja ruumiini riemuitsee elävän Jumalan edessä. Ps. 42:2 s. 63:2.

4. Löysihän lintunen huoneen, ja pääskynen itsellensä pesän, johonka he poikansa panevat — sinun altta-risi ääressä, Herra Sebaot, minun Kuninkaani ja Jumalani!

5. Autuaat ovat ne, jotka sinun huo-neessasi asuvat; vielä he Sinua kiittävät! Sela. Ps. 23:6. 27:4.

6. Autuas on se ihminen, jonka väkevyys on Sinussa; he vaeltavat sydämmestänsä Sinun teilläsi. 7. Käyden itkulaakson lävitse, teke-

vät he sen lähteiden maaksi, ja aamusade verhoo sen siunauksilla.

Ps. 23:4. 126:5 s. 8. He kulkevat kasvaen voimasta voimaan ja ilmestyvät Jumalaneteen Sionissa.

9. Herra Jumala Sebaot, kuule minun rukoukseni, ota kuitenkin korviisi, Jaakobin Jumala! Sela.

10. Katso siis, Jumala, meidan kilpemme, katsahda voideltusi puoleen! 11. Sillä vksi päivä sinun esikartanoissasi on parempi kuin tuhannen muualla; ennen minä olisin oven vartijana Jumalani huoneessa, kuin asuisin jumalattomain majoissa.

Sillä Herra Jumala on aurinko ja kilpi. Herra antaa armon ja kunnian; ei Hän kiellä hurskaasti vael-

tavilta mitään hyvää.

Ps. 3:4. 23:1. Jes. 60:19 s. 13. Herra Sebaot, autuas on se ihminen, joka Sinuun turvaa!

Ps. 2:12. Jer. 17:7.

85 Psalmi.

Herran kansa rukoilee uutta armoa. Edelläveisaajalle; Koran lasten psalmi.

2. Herra, Sinā olit armollinen maakunnallesi, ja palautit Jaakobin

vangit.

Šinā annoit anteeksi kansasi pahat teot, ja peitit kaikki heidän syntinsä. Sela. Ps. 32:1.

4. Sinā lepytit kaiken kiivautesi, ja käännyit pois vihasi tulesta.

sesi meistä!

6. Tahdotkos ijankaikkisesti olla vihainen meille, ja pitkittää vihaasi suvusta sukuun? Ps. 77:8. Etkö meitä virvoita jälleen, että

kansasi Sinussa iloitsisi?

8. Herra, osoita meille armosi ia anna meille autuutesi!

9. Minä tahdon kuulla, mitä Herra Jumala puhuu; - - totta Hän lupaa rauhaa kansallensa ja ystävillensä, mutta äikööt he vaan hulluuteen palaitko! Pa. 125:3.

10. Totisesti, hänen apunsa on Häntā pelkāāvāisiā lāsnā, ettā maassamme kunnia asuisi. Ps. 145:18.

11. Armo ja totuus kohtaavat toi-siansa; vanhurskaus ja rauha suu-televat toisiansa.

12. Totuus vesoo maasta, ja vanhurskaus taivaasta katselee. 13. Herrakin tekee meille kaikkea hyvää, ja maamme antaa hedel-3 Moos. 26:4. Ps. 67:7.

14. Vanhurskaus käypi hänen edel-länsä, ja noudattaa hänen askeleittensa polkua.

86 Psalmi.

Armoitetun sielun rukous ahdistuksessa. Davidin rukous. Kallista, Herra, korvasi ja kuule minua, sillä minä olen sorrettu ja köyhä!

2. Kätke minun sieluni, sillä minä olen pyhä! Auta, Sinä Jumalani, palvelijaasi, joka Sinuun turvaa!

Pe. 16:1. 25:20. 3. Armahda minua, Herra, sillä minä huudan Sinun puoleesi yli päivää!

4. Ilahuta palvelijasi sielua, sillä Sinun puoleesi, Herra, minä ylennän sieluni!

Sillä Sinä, Herra, olet hyvä ja armelias, armosta rikas kaikille, jotka Sinua avuksensa huutavat.

Ps. 78:38. Joel. 2:13. Joon. 4:2. 6. Ota korviisi, Herra, rukoukseni,

ja tarkkaa anomukseni ääntä!
7. Hätäpäivänäni minä Sinua rukoilen, sillä Sinä kuulet minua.

Ps. 50:15, 8. Herra, ei ole yksikään jumalista sinun vertaises, eikä ole mitään sinun tõittesi kaltaista.

2 Moos. 15:11. 5 Moos. 3:24. Ps. 18:32. 71:19. 9. Kaikki kansat, jotka tehnyt olet, ne vielä tulevat ja kumartavat Sinua. Herra, ja kunnioittavat sinun nimeāsi. Ps. 22:28 s. 65:3. Sef. 2:11. Sak. 14:9. 10. Sillä Sinä olet suuri ja teet ihmeitä, ja Sinä olet yksinäsi Jumala. 5. Korjaa meitä jälleen, autuutemme | 11. Opeta minulle, Herra, sinun ties si, vaeltaakseni sinun totuudessas! | Kiinnitä sydämmeni siihen yhteen, että minä sinun nimeäsi pelkäisin!

Ps. 25:4 s. 27:11, 119:33, 143:8, 12. Minä tahdon kiittää Sinua, Herra, minun Jumalani, kaikesta sydämmestäni, ja kunnioittaa sinun nimeäsi ijankaikkisesti;

13. sillä sinun armosi on suuri minua kohtaan, ja Sinä pelastit minun

sieluni tuonelan pohjasta.

Ps. 30:4. 71:20. 116:3,8. 14. Juniala, ylpeät ovat nousneet minuavastaan, ja väkivaltaisten joukko väijyy minun sieluani, eivätkä pidă Sinua silmāinsā edessā. 15. Mutta Sinä, Herra, olet armollinen ja laupeas Jumala, pitkämielinen ja suuri armossa ja totuudessa.

2 Moos. 34:6. Neh. 9:17. Ps. 103:8. 145:8. 16. Käänny minun puoleeni ja armahda minua, vahvista voimallasi palvelijaasi ja auta piikasi poikaa!

Ps. 138:3. 116:16. 17. Tee minulle merkki hyväkseni, että minun vihamieheni sen näkisivät ja häpeisivät, että Sinä, Herra, autoit ja lohdutit minua!

87 Psalmi.

Sionin kunnia. Koran lasten soittovirsi. Hänen perustamansa on pyhillä vuorilla.

Ps. 68:16 s. 125:2. Matt. 16:18. 2. Herra rakastaa Sionin portteja enemmän kuin kaikkia Jaakobin asuinsiioia.

3. Kunniallisia sinusta puhutaan, sinä Jumalan kaupunki! Sela.

Ps. 46:5 s. 48:2 s. 132:13 s. Jes. 2:2 s.

Mik. 4:1 s. 4. "Minä ilmoitan Rahabin ja Babelin minua tunteviksi; katso, Filistealaiset ja Tyrolaiset sekä Etiopialaiset syntyvät siellä." Ps. 45:13. 68:32. 72:10. Jes. 19:18s. 30:7. Matt. 28:19. Ap. t. 2:9 s.

5. Ja Sionille sanotaan: "toinen toisensa perästä syntyvät siellä," ja Ylhäinen itse vahvistaa sitä.

Ps. 48:9. Jes. 44:5. 6. Herra luettelee kirjoituksessa kansat: "tämäkin on siellä syntynyt. Ap. t. 2:4. 10:46. 1 Kor. 12:10.

7. Ja veisaten sekä hyppien he sa-novat: "sinussa ovat kaikki minun lähteeni" Jes. 12:3. Jer. 31:12 s. lähteeni.

88 Psalmi.

Suuressa ahdistuksessa.

Koran lasten soittovirsi; Edellävei-saajalle; hiljaa veisattava surullisella äänellä ; Hemanin, Esrahilaisen mietintövirsi. 1 Kun. 4:31. 1 Aik. 2:6. Herra, minun autuuteni Jumala. minä huudan päivällä ja yöllä Sinun edessäsi.

3. Tulkoon minun rukoukseni kasvoisi eteen, kallista korvasi valituk-

seni puoleen!
4. Sillä minun sieluni on surkeutta täynnä, ja elämäni on lähestynyt

tuonelaa.

5. Minä olen arvattu kuoppaan vajoovaisten kaltaiseksi, minäolen niinkuin mies, jolla ei mitään voimaa ole.

Ps. 28:1. 143:7. 6. Minun vuoteeni on kuolleiden seassa,olen kuin surmatut, jotka haudassa makaavat, joita Sinä et enää muista, ja jotka sinun kädestäs ovat eroitetut. Ps. 31:23.

Sinä olet minun pannut kuopan pohjaan, pimeihin lõukkoihin jä syvyyksiin.

8. Sinun tuimuutesi painaa minua, ja Sinä ahdistat minua kaikilla aalloillasi. Sela. Ps. 42:8. 69:3.

Sinä olet eroittanut tuttavani minusta kauas; Sinä teit minun heille kauhistukseksi; olen salpain takana,

en voi päästä ulos.

Job 19:19. Ps. 31:12. 38:12. 10. Minun silmäni nääntyvät kurjuudesta; Sinua, Herra, minä avukseni huudan joka päivä, ja levitän

kăteni sinun puoleesi. Ps. 6:8. 11. Tehnetkö ihmeitä kuolleille, taikka nousnevatko haahmot Sinua kiit-

tämään? Sela.

Ps. 6:6. 30:10. 115:17. 12. Luetellaanko haudoissa sinun armoasi, totuuttasi helvetissä? 13. Tunnettaneeko sinun ihmeitäsi

pimeydessä, tai vanhurskauttas unhotuksen maassa? Jes. 38:18. 14. Mutta Sinua, Herra, minä huudan avukseni, ja aamulla minun ru-

koukseni ennättää Sinun eteesi. 15. Miksi, Herra, hylkäät minun sieluni, miksis peität kasvosi mi-

nulta? 16. Minä olen raadollinen ja kuolemaisillani nuoruudesta asti; minä kannan sinun hirmuisuuttasi, ja olen

aivan neuvoton. 17. Sinun kiivautesi on käynyt minun ylitseni, sinun peljätyksesi lo-

pettavat minut. Pa. 38:5. 18. Ne saartavat minua joka päivä niinkuin vesi, ja piirittävät minua

yhtenä. 19. Sinä olet armaani ja ystäväni eroittanut minusta kauas; tuttavina-

mi on pimeys. Job 19:18. 80 Psalmi.

Kristus ja hänen valtakuntansa. Etanin, Esrahilaisen opetusvirsi. 1 Kun. 4:31. 1 Aik. 2:6.

2. Minä veisaan Herran armoja ijankaikkisesti, ja ilmoitan suullani sinun totuuttasi suvusta sukuun.

Joh. 1:17. 3. Sillä minä sanon: ijankaikkisesti armo rakennetaan; taivaassa Sinä valmistat totuutesi.

4..., Minä olen liiton tehnyt valittuni kanssa, olen vannonut Davidille pal-

velijalleni:

5. ,Hamaan ijankaikkisuuteen Minä vahvistan sinun siemenesi, jarakennan istuimesi suvusta sukuun !" Sela. 2 Sam. 7:12 s. 1 Aik, 17:11 s. Ps. 61:8. 132:11.

Jes. 55:3. Luuk. 1:32. 6. Ja taivaat ylistävät, Herra, sinun ihmeitäsi sekä totuuttasi pyhäin seu-

rakunnassa.

Ps. 29:1 s. 103:20 s. Jes. 6:3. Ef. 3:10. Ilm. 4:8. 7. Sillä kuka on ilmassa verrattava Herraan, ja kuka on Herran kaltainen jumalain poikain joukossa?

Jumala on hirmuinen pyhäin suuressa kokouksessa, ja peljättävä yli kaikkien Hänen ympärillänsä.

- 9. Herra Jumala Sebaot, kuka on voimallinen niinkuin Sinä, Herra? Ja sinun uskollisuutesi on Sinun ympārillās.
- 10. Sinä hallitset meren pauhinan, Sinä hallitset sen aaltojen kuohun. Job 88:11. Ps. 65:8. 93:3 s.
- 11. Sinä musersit Rahabin niinkuin sodassa kaatuneen; käsivartesi väellä Sinä hajoitit vihollisesi. Jes. 51:9. 12. Sinun ovat taivaat, onpa maakin sinun; Sinā olet perustanut maanpiirin ja mitä siinä on.
- Ps. 24:2. 104:5. 13. Pohjan ja etelän olet Sinä luonut, Tabor ja Hermon riemuitsevat sinun nimestäsi.

14. Sinulla on voimallinen käsivarsi, vākevā on sinun kātesi, korkea

on oikea kätesi.

15. Vanhurskaus ja oikeus on sinun istuimesi perustus, armo ja totuus kāyvāt kasvojesi edellā. Ps. 97:2.

16. Autuas on se kansa, joka juhlariemun tuntee, Herra, ne, jotka sinun kasvojesi valossa vaeltavat.

4 Moos, 23:21. Ps. 112:4. 17. He iloitsevat joka päivä sinun nimestäsi, ja sinun vanhurskaudes-

sas he ylenevät.

- 18. Sillä Sinä olet heidän väkevyytensä kaunistus, ja armostasi Sinä korotat meidän sarvemme. Luuk.1:69. Sillä Herran oma on meidän kilpemme, ja Israelin Pyhän oma on meidän Kuninkaamme.
- Ps. 47:10. Jes. 33:22. 20. Kerran Sinä puhuit näyissä ystävälles, ja sanoit: "Minä sääsin avun | 41. Olet särkenyt kaikki hänen muu-

sankarille. Minä korotin nuorukaisen kansasta. 2 Sam. 7:4 s. 1 Aik. 17:4.

21. Mină löysin palvelijani Davidin, voitelin hänet pyhällä öljylläni.

1 Sam. 16:12. Ap. t. 18:22. 22. Häntä minun käteni lujasti tukee, sekä käsivarteni vahvistaa. 23. Ei häntä vihollinen petä, eikä

vääryyden poika saa häntä sortaa. 24. Vaan Minä runtelen hänen ahdistajansa hänen edestänsä, ja lyön

hänen vihamiehensä.

Mutta minun totuuteni iaarmoni on oleva hänen kanssansa, ja minun nimessäni on hänen sarvensa

ylenevă.

Minä lasken hänen kätensä mereen saakka, ja hänen oikean kätensă virtoihin asti. Ps. 72:8. Sak. 9:10. 27. Näin hän Minua puhuttelee:

,Sinā olet minun Isāni, Jumalani ja autuuteni kallio! 2 Sam. 7:14.

- 1 Alk. 17:13. 22:10. Ps. 2:6 s. Hebr. 1:5. Ja minä asetan hänet esikoiseksi, kaikkein korkeimmaksi maan kuninkaista. Ps. 2:6. 72:11.
- 29. Mină pidăn hănelle armoni tallella ijankaikkisesti, ja liittoni on pysyvä lujana hänelle.

30. Minä teen hänen siemenensä ijankaikkiseksi, ja hänen istuimensa niinkuin taivaan päivät.

31. Jos hänen lapsensa hylkäävät minun lakini, eivätkä oikeuksissani vaella,

32. jos he rikkovat minun sääntöni. eivätkä pidä minun käskyjäni,

33. niin Minä rankaisen vitsalla heidän rikoksensa, ja heidän pahat te-

konsa haavoilla: 34. mutta armoani en Mină hănestă käännä pois, enkä uskollisuudessani

vilpistelē. 35. En Mină riko liittoani, enkă muu-

ta, mitä huuliltani on lähtenyt. 4 Moos. 23:19.

36. Minä olen kerran pyhyyteni kautta vannonut; en Mina Davidille valehtele:

37. Hänen siemenensä on oleva ijankaikkisesti, ja hänen istuimensa niinkuin aurinko Minun edessäni.

2 Sam. 7:16. Ps. 72:17. Joh. 12:34. 38. Ja niinkuin kuu pysyy se ijankaikkisesti, — ja todistaja taivaassa on uskollinen." Sela.

Job 16:19. Jer. 33:20 s. Mutta Sinä olet hyljännyt ja ylenkatsonut, olet vihastunut voideltuusi.

40. Sinā olet heittānyt pois palvelijasi liiton ja saastuttanut hänen kruununsa maahan.

rinsa, tehnyt hänen linnansa raunioiksi.

42. Häntä raatelevat kaikki sivukulkevaiset, hän on joutunut naapureillensa nauruksi. Ps. 79:4. 80:13 s.

43. Sinä olet korottanut hänen ahdistajainsa oikean käden, ja ilahuttanut kaikki hänen vihamiehensä.

44. Vieläpä käänsit takaisin hänen miekkansa teran, etkä häntä pystyssä pitänyt sodassa.

45. Sină lopetit hänen loisteensa, ja kumosit hänen istuimensa maahan. 46. Sinä lyhensit hänen nuoruuten-

sa päivät, ja peitit hänet häpeällä. Selā.

47. Kuinka kauan, Herra, Sinä niin ratki kätket itsesi, kuinka kauan kiivautesi palaa küin tuli? 48. Muista, kuinka katoova minä

olen, kuinka turhiksi Sinä olet luonut kaikki ihmisten lapset!

Job 7:7. 14:1 s. Ps. 39:6. 90:10. 49. Kuka on se mies, joka elää, eikā kuolemaa nāe, kuka pelastaa sielunsa tuonelan käsistä? Sela.

50. Herra, missä ovat sinun entiset armosi, jotka Sinä Davidille totuu-

dessas vannoit?

51. Muista, Herra, palvelijasi pilk-kaa, että minä helmassani kannan kaikkia noita monia kansoja,

52. jotka sinun vihollisinasi, Herra, pilkkaavat, jotka pilkkaavat voidel-tusi askeleita.

53. Siunattu olkoon Herra ijankaikkisesti! Amen, Amen!

90 Psalmi. / Ihmisen katoavaisuus.

Mooseksen, Jumalan miehen ru-kous. Herra, Sinä olet ollut meidän turvamme suvusta sukuun.

2. Ennenkuin vuoret olivat syntyneet, ja Sinä teit maan ja maanpiirin, ja ijankaikkisesta ijankaikkiseen olit Sinā, Jumala.

3. Sinä annat ihmiset jälleen tomukte ihmisten lapset!"

1 Moos. 3:19. Ps. 104:29. Saarn. 12:7. 4. Sillä tuhat ajastaikaa ovat sinun silmissäsi niinkuineilinen päivä, kun se on ohitse menemällänsä, ja niinkuin vartio yöllä. 2 Piet. 8:8.

5. Sină tempaat heită pois; he ovat kuin uni, aamulla he puhkeevat niinkuin ruoho. Job 14:2. Ps. 103:15 s.

Aamulla se kukoistaa ja puhkee jälleen; ja ehtoolla se leikataan, ja kuivettuu. Ps. 103:15 s. Jes. 40:6 s.

Sillä me häviämme sinun vihassasi, ja sinun kiivaudessasi peljätetāān pois.

8. Sillä Sinä panit pahat tekomme eteesi, ja salaisetkin syntimme kasvojesi valkeuteen.

Ps. 19:13. Jer. 16:17. 1 Kor. 4:5. 9. Sillä kaikki päivämme ovat kuluneet sinun viĥassasi, ja me olemme päättäneet vuotemme niinkuin

huokauksen.

Meidän elinaikamme on seitsemänkymmentä vuotta, ja enintänsä kahdeksankymmentä vuotta; ja mitä siinä on parasta ollut, se on tuska ja vaiva ollut; sillä se on pian mennyt ohitse, juurikuin olisimme lentäneet. Job 9:25 s. Ps. 89:48.

11. Mutta kuka tuntee sinun vihasi ankaruutta, ja hirmuisuuttasi, niin-

kuin Sinua tulisi peljätä?

12. Opeta meitä ajattelemaan, että meidän kuoleman pitää, että ymmärtäväisiksi tulisimme! Ps. 39:5.

13. Käänny siis, Herra — voi kuinka kauan! — ja armahda palveli-2 Moos. 32:12. 4 Moos. 14:17 s. ioitasi l

14. Ravitse meitä pian armollasi, niin me riemuitsemme ja iloitsemme

kaikkena elinaikanamme!

15. Ilahuta meitä niiden päiväin määrällä, joina Sinä meitä olet nöy-ryyttänyt, niiden vuosikausien, joina meolemme onnettomuuttakärsineet!

16. Osoita sinun tekosi palvelijoille-si, ja kunniasi heidän lapsillensa!

17. Ja Herra, meidän Jumalamme, olkoon meille leppyinen, ja vahvistakoon kättemme työt meissä; niin, kättemme työt Hän vahvistakoon!

qı Psalmi.

Herran omat hänen suojeluksessaan. Joka Korkeimman kätkössä istuu,

Kaikkivaltiaan varjossa pysyy · Ps. 36:8. 2. hän sanoo Herralle: "minun tur-

vani ja linnani, Jumalani, johonka minä turvaan!" 3. Sillä Hän pelastaa sinut väijyjäin

paulasta ja turmelevasta rutosta. Ps. 124:7.

4. Sulillansa Hän sinua suojaa, ja sină pakenet hänen siipiensă alle; hänen totuutensa on kilpi ja suojos. Ps. 17:8. 57:2. 63:8. Matt. 23:37.

5. Ei sinun tarvitse peljätä yön kauhistusta, eikä nuolia, jotka päivällä

lentāvāt, éi ruttoa, joka pimeāssā hiipii.eikā

tautia, joka puolipäivänä turmelee. 7. Vaikka tuhansia kaatuisi sivullasi, ja kymmenen tuhatta oikealla puolellasi, ei se sinuun satu.

8. Sinä saat vaan silmilläsi nähdä, ja jumalattomien kostoa katsella.

Ps. 92:12.

 Sillä Sinä. Herra, olet minun tur- | konsa väiiviistäni. ja korvani kuulevani. Ylimmäisen olet sinä ottanut

suojaksesi.

10. Ei sinua saa mikään paha kohdata, eikä mikään vaiva majaasi lähestyä. San. 12:21. 11. Sillä Hän antaa käskyn enke-

leillensä sinusta, varjelemaan sinua

kaikilla teilläsi.

Ps. 84:8. Matt. 4:6. Luuk. 4:10 s. 12. Kāsillānsā he kantavat sinua, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi.

Job 5:23. Ps. 121:3. San. 3:23. Jalopeurain ja kyykärmeiden päällä sinä astut, ja tallaat nuoren jalopeuran ja lohikärmeen.

5 Moos. 8:15. Mark. 16:18. Luuk. 10:19. 14. "Koska hän Minussa kiinni riippuu, niin Minā hānet pelastan; Minā varjelen hāntā, sillā hān tuntee

minun nimeni.

15. Hän avuksi huutaa Minua, ja Minä kuulen häntä; hänen tykönänsā Minā olen tuskassa; siitā Minā hänet tempaan pois ja saatan hänet kunniaan. Ps. 50:15.

16. Minä ravitsen häntä pitkällä ijällä ja osoitan hänelle autuuteni."

92 Psalmi.

Ps. 50:28.

Herran armon ylistys.

Psalmivirsi lepopäivänä. 2. Hvvā on Herraa kiittää, ja veisata ylistystä sinun nimellesi, Sinä kaikkein Ylimmäinen! Ps.147:1. 3. Aamulla julistaa armoasi, ja ehtoolla sinun totuuttasi, Ps. 42:9. kymmenkielisellä ja harpulla, soittaen kanteleilla. Ps. 33:2 s. 5. Sillä Sinä ilahutat minua, Herra, sinun töilläsi; ja minä riemuitsen sinun kättesi teoista. Ps. 77;12 s.

6. Kuinka suuret ovat, Herra, sinun tekosi, sangen syvät sinun ajatuksesi! Ps. 40:6. 104:24. Room. 11:33.

Hullu ei tätä tunne, eikä tyhmä sitä ymmärrä. Ps. 14:1. 94:8.

8. Kun jumalattomat viheriöitsevät niinkuin ruoho, ja pahantekijät kaikki kukoistavat, niin se tapahtuu heidän ikuiseksi häviämiseksensä.

Ps. 87:1 s. 73:3,18. 129:6. 9. Mutta Sinä, Herra, olet ylhäisin

ijankaikkisesti.

10. Sillä katso, sinun vihollisesi, Herra – katso, sinun vihollisesi pitää hukkuman, ja kaikki pahantekijät hajoitettaman.

11. Mutta minun sarveni Sinā korotat niinkuin puhvelin; ja minä voi-

dellaan tuoreella öljyllä.

4 Moos. 23:22. Ps. 23:5. 112:9. 12. Ja silmäni on näkevä mielite-

va halunsa pahoista vastustajistani.

Ps. 91:8. 118:7. Jer. 11:20. 20:12. 13. Vanhurskas on viheriöitsevä niinkuin palmupuu, ja kasvava kuin sedripuu Libanonissa. Ps. 1:3. 52:10.

San. 11:28. Jer. 17:8. Hes.14:6 s. 14. Istutettuina Herran huoneesen he kukkivat meidän Jumalamme

kartanoissa. Jes. 58:11. 15. He vesoovat viela vanhuudes-

sansa, ovat tuuheat ja vihannat, 16. julistaaksensa, että hurskas on Herra, minun kallioni, eikä Hänessä väärvyttä ole. 5 Moos. 32:4. Sef. 3:5.

93 Psalmi.

Herra, kunnian kuningas.

Herra on Kuningas! Hän on pukeu-nut ylhäisyyteen; Herra on pukeunut, on vyöttänyt itsensä väkevyydellä; sentähden pysyy maanpliri lujana, eikā horju.

Ps. 2:6, 96:10, 97:1, 99:1, Jes. 52:7. Lujana pysyy sinun istuimesi muinais-ajoista asti; Sinä olet ijankaikkinen. Jes. 44:6.

3. Virrat kohottivat, Herra, virrat kohottivat pauhunsa; vieläkin vir-

rat korottavat kohinansa.

Ps. 46:4 s. Jes. 17:12 s. 4. Suurten, jalojen vetten pauhinaa. meren kuohuja vieläkin jalompi on Herra korkeudessa.

Ps. 65:8. 89:10. Ilm. 17:15. Sinun todistuksesi ovat sangen lujat; pyhyys sopii sinun huoneellesi, Herra, ijankaikkisesti.Ps. 19:8. Joh. 17:17.

94 Psalmi.

Herran seurakunnan vihollisia vastaan. Koston Jumala, Herra, koston Jumala, ilmesty kirkkaudessa!

5 Moos. 32:35. Jer. 51:56. Room. 12:19. 2. Nouse, maailman tuomari, mak-

sa vipeille ansionsa!

1 Moos. 18:25. Ps.7:7. 24:4. 3. Herra, kuinka kauan saavat jumalattomat; kuinka kauan saavat jumalattomat riemuita? Ps. 75:5 s.

4. He pullikoivat ja puhuvat röyh-keästi, ja kaikki pahantekijät kerskailevat.

5. Sinun kansaasi, Herra, he tallaavat, ja perimystäsi he vaivaavat.

6. Leskiä ja muukalaisia he murhaavat, ja orpoja he tappavat,

7. ja sanovat: "ei Herra sitä näe, eikä Jaakobin Jumala sitä älyä."

Ps. 10:4,11 s. 73:11. Älytkäät, te tomppelit kansassa! ja tyhmät, milloinka te taitaviksi tulette? Ps. 53:2, 92:7.

9. Joka korvan istutti, eikö Hän kuu-

näkisi? 2 Moos. 4:11. San. 20:12.

10. Joka pakanoita kurittaa, eikö Hän rankalsisi, Hän, joka ihmiselle taidon opettaa?

11. Herra tietää ihmisten ajatukset, että ne turhat ovat. Ps. 62:10. 1 Kor.3:20. 12. Autuas se mies, jota Sinā, Herra,

kuritat ja laistasi opetat,

Job 5:17. Ps. 119:71. San. 3:11 s. Hebr. 12:5 s. 13. rauhoittaaksesi häntä pahojapäiviä vastaan, siksi kun jumalattomalle hauta kaivetaan.

14. Sillä ei Herra hylkää kansaan-

sa, eikä jätä perimystänsä.

15. Vaan oikeuden pitää vanhurskaudeksi kääntymän, ja kaikki hurskasmieliset sitä noudattavat. Ps.64:10s. Kuka nousisi puolestani pahoja vastaan, kuka astuisi puolestani pahantekijöitä vastaan?

17. Ellei Herra olisi ollut minun apuni, olisi sieluni vähällä levännyt

hiliaisuudessa. Ps. 124:1 s.

18. Jos minā ajattelen: "nyt jalka-ni kompastuu," niin sinun armosi,

Herra, iukee minua.

19. Kun minulla on palion suruia sydämmessäni,ilahuttavatsinunlohdutuksesi minun sieluani. Ps. 119:50,92. 20. Olisko Sinulle mieliksi vahingollinen valta-istuin, joka vaivaa laatii vasto!n lain määräystä?

21. He karkaavat vanhurskaan hen-

keā vastaan, ja tuomitsevat viatto-man veren vikapāāksi.

nelle psalmeilla!

22. Mutta Herra on minulle varjeluksena, ja Jumalani on minun turvani kallio. Ps. 18:3. 59:17.

23. Ja Hän kostaa heidän vääryytensä, ja hävittää heidät heidän pahuutensa tähden; Herra, meidän Jumalamme, hāvittāā heidāt.

Q5 Psalmi.

Kehoitus Kristusta kiittämään ja palvelemaan.

Tulkaat, veisatkaamme kiitosta Her-1 ralle, ja riemuitkaamme autuutemme kalliolle! 5Moos.32:4. Ps.100:1s. Ennättäkäämme Hänen eteensä kiitoksella, ja pauhatkaamme Hä-

3. Sillä Herra on suuri Jumala, ja suuri Kuningas yli kaikkien juma-Ps. 47:3. 96:4 s.

 Hänen kädessään ovat maan svvimmät sisukset, ja vuorten korkeimmat kukkulatkin ovat hänen ; Ps. 8:7. 5. hänen on meri, ja Hän on sen tehnyt, ja hänen kätensä ovat kui-van valmistaneet.

6. Tulkaat, kumartakaamme ja maahan langetkaamme, polvillemme las- | nä on |

lisi, taikka joka silmän loi, eikö Hän | keukaamme Herran, meidän Luoiamme eteen!

> Ps. 100:4. Jes. 43:7. Ef. 2:10. 1 Piet. 2:9. 7. Sillä Hän on meidän Jumalamme, ja me hänen laitumensa kansa ja hänen kättensä lauma. Tänäpänä, jos te kuulette hänen äänensä,

> Ps. 28:9. Hebr. 3:7 s. 4:7. 8. niin älkäät paaduttako sydäntänne, niinkuin Meribassa, niinkuin kiusauksen päivänä korvessa,

> 2 Moos. 17:7. 4 Moos. 14:22 s. 20:2—13. 9. jossa teidän isänne Minua kiusasivat; he koettelivat Minua, vaikka he näkivät minun tekoni. 1 Kor. 10:9.

> Neljäkymmentä ajastaikaa Minä inhosin sitä kansaa, ja sanoin: "he ovat sydämmen eksyttämää kansaa: Mutta ei he oppineet tuntemaan minun teitāni. 2 Moos. 32:9.

> 4 Moos. 14:34. 5 Moos. 32:5 s. 28. Hebr. 8:9. 11. Niin Minä vihoissani vannoin: ..ei heidän suinkaan pidä minun le-

> pooni tuleman!" 4 Moos. 14:21 s. Hebr. 4:8.

96 Psalmi.

Kristuksen valtakunnan kunnia.

Veisatkaat Herralle uusi virsi. veisatkaat Herralle, kaikki maa!

1 Aik. 16:23 s. Ps. 149:1. Jes. 42:10. Ilm. 5:9 s. Veisatkaat Herralle, ja siunatkaat hänen nimeänsä, ilmoittakaat iloisesti päivästä päivään hänen pelastustansa ! Luuk. 2:30 s.

Luetelkaat pakanain keskellä hänen kunniatansa, kaikissa kansois-

sa hänen ihmeitänsä!

4. Sillä Herra on suuri ja sangen kiitettävä, peljättävä yli kaikkien jumalien. 5 Moos. 10:17. Ps. 48:2. 95:3. 145:3.

Sillä kaikki kansain jumalatovat epäjumaloita, mutta Herra on taivaat tehnyt. Ps. 115:4 s. Jes. 41:23 s. 1 Kor. 8:4 s. 6. Kunnia ja kirkkaus ovat Hänen edessänsä, voima ja kaunistus hänen pyhässänsä.

7. Tuokaat Herralle, te kansain sukukunnat, tuokaat Herralle kunnia ja voima!

Tuokaat Herralle hänen nimensä kunnia, kantakaat lahjoja ja tulkaat hänen esikartanoihinsa! Ps. 72:10. 84:3. Kumartakaat Herraa pyhässä juh-lapuvussa, peljätköön Häntä kaikki maailma! Ps. 29:2, 110:3,

Sanokaat pakanain joukossa: "Herra on Kuningas; sentahden pysyy maanpiiri lujana, eikä horju : Hän tuomitsee kansat oikeudella."

Ps. 72:1 s. 93:1. 99:1. Jes. 9:7. 11. Iloitkoot taivaat, ja riemuitkoon maa; pauhatkoon meri, ja mitä sii-

12. Ihastukoot kedot, ja kaikki, mitä niissä on, riemuitkoot silloin kaik-

ki metsän puutkin

13. Herran edessä, sillä Hän tulee. sillä Hän tulee tuomitsemaan maata: Hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaudella ja kansat totuudellansa. Ps.9:9. 98:9. Jes.3.13 s. Joh.16:8. Ap.t.17:31.

97 Psalmi.

Kristuksen valtakunnan voima.

Herra on Kuningas! siitä maa ihas-tukoon, monilukuiset saaret riemuitkoot! Ps. 72:10. 93:1. 96:10.

- Sak. 9:9 s. Jes. 11:10 s. 60:9. 2. Pilvi ja pimevs on Hänen ympärillansa, vanhurskaus ja oikeus ovat hänen istuimensa perustus.
- 2 Moos. 19:16 s. Ps. 89:15. 3. Tuli käy Hänen edellänsa ja polttaa hänen vihollisiaan ylt'ympäri.
- Ps. 50:3. Ilm. 4:5. 4. Hänen leimauksensa valistavat maanpiirin; maa näkee sen ja va-

pisee.

Vuoret sulavat niinkuin meden vaha Herran edessä, koko maailman Herran edessā. Mik. 1:4.

Taivaat julistavat hänen vanhurskauttansa, ja kaikki kansat näkevät hänen kunniansa. Ps.8:2.19:2.50:6.89 6.

7. Häpeään joutuvat kaikki kuvain palvelijat, jotka kerskaavat epājumalista; Häntä pitääkaikkien jumalten kumartaman.

2 Moos. 20:4. 5 Moos. 5:8. Jes. 42:17. Hebr. 1:6. 8. Sion kuulee sen ja iloitsee, ja Juudan tyttäret riemuitsevat sinun tuomioistas, Herra.

9. Sillä Sinä, Herra, olet korkein yli kaiken maan, Sinä olet sangen suuresti ylhäinen yli kaikkien jumalien.

10. Te Herraa rakastavaiset, vihatkaat pahaa! Hän, joka kätkee ystäviensä sielut, on jumalattomien kädestă heidăt pelastava.
Am. 5:15. Joh. 10:28. Room. 12:9.

11. Vanhurskaalle koittaa valkeus. ja ilo hurskaille sydämmille.

Est. 8:16. Ps. 89:16. 112:4. 12. Te vanhurskaat, iloitkaat Herrassa, ja kiittäkäät hänen pyhää nimeänsä!

98 Psalmi.

Seurakunta iloitsee Kristuksesta. Psalmi. Veisatkaat Herralle uusi virsi, sillä Hän on tehnyt ihmeitä; hänen oikea kätensä on Häntä auttanut, ja hänen pyhä käsivartensa. Jes. 52:10.

2. Herra on julistanut pelastuksensa, kansain edessä Hän on ilmoit-

tanut vanhurskautensa.

Luuk. 2:30 s. Ap. t. 4:12.

3. Hän muisti armonsa ja totuuten sa Israelin huoneelle: kaikki maailman ääret näkivät meidän Jumalamme pelastuksen. Luuk. 1:54. Jes. 40:5.

4. Noitkaat Herralle, kaikki maa, remahtakaat riemuitsemaan ja soit-

tamaan !

5. Veisatkaat Herralle kanteleilla, kanteleilla ja soittovirsillä!

6. Vaskitorvilla ja pasuneilla pau-hatkaat Herran, Kuninkaan, edessä! Kohiskoon meri ja mitä siinä on,

maanpiiri ja sen asuvaiset! Ps.96:11 s. Virrat paukuttakoot käsiänsä,

kaikki vuoret ynnä riemuitkoot 9. Herran edessä, sillä Hän tulee maata tuomitsemaan! Hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaudella ja kansat oikeudella: Ps. 9:9. 96:13.

99 Psalmi. Kristuksen kunnıa.

Herra on Kuningas! kansat vapise-vat. Hän istuu Kerubein päällä! maa horiuu.

1 Sam. 4:4. 2 Sam. 6:2. Ps. 93:1. 97:1. 2. Suuri on Herra Sionissa, ja kor-

kea kaikkien kansain yli.

 Kiittäkööt he sinun suurta ja ihmeellistä nimeäsi! – Han on pyhä!

Ps. 96.4. 111.9. Jes. 6:3. 4. Ja oikeutta rakastavan Kuninkaan vallan olet Sinä hurskaasti perustanut; oikeutta ja vanhurskautta olet

Sinä Jaakobissa toimittanut. Jes.9:7. 5. Ylistäkäät Herraa, meidän Jumalaamme, ja kumartakaat hänen jalkainsa astinlaudan edessä! – Hän

on pyhä!

1 Aik.28:2. Ps.132:7. Jes.6:3. Dan.9:24. 6. Mooses ja Aaron hänen papeistansa ja Samuel hänen nimeänsä avuksi huutavista huusivat Herran puoleen. ja Hän kuuli heitä.2 Moos. 8:12 s. 32:11 s.

4 Moos. 16:20 s. 1 Sam. 7:9. Jer. 15:1. 7. Hän puhui heille pilven patsaasta; he pitivät hänen todistuksensa ja sääntönsä, jonka Hän heille antoi.

2 Moos.33:9 s. 8. Herra, meidän Jumalamme. Sinä kuulit heitä; Sinä olit heille anteeksi antava Jumala ja heidän töidensä

kostaja.

9. Ylistäkäät Herraa, meidän Jumalaamme, ja kumartakaat hänen pyhällä vuorellansa; sillä Herra, meidän Jumalamme, on pyhä!

100 Psalmi.

Kunnia ja ylistys Herralle.

Kiitos-psalmi. Riemuitkaat Herralle, kaikki maat! Ps.66:1. 95:2. 98:4. 2. Palvelkaat Herraa ilolla, tulkaat hänen kusvojensa eteen riemulla!

3. Tietäkäät, että Herra on Jumala! Hänpä meidät teki, emmekä itseämme, kansaksensa ja laitumensa laumaksi.

Ps.28:9, 79:13, 95:7, Hes.34:31, Joh.10:11 s. 4. Tulkaat hänen porttiinsa kiitoksella, hänen esikartanoihinsa ylistyksellä; kiittäkäät Häntä, ja ylistäkäät hänen nimeänsä! Jes.56:7. 66:23.

5. Sillä Herra on hyvä; hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti, ja hänen totuutensa suvusta sukuun.

Ps.117:2. Jes.54:10.

101 Psalmi.

Herra pubdistaa seurakuntansa.

Davidin psalmi. Minā veisaan armosta ja oikeudesta; Sinulle, Herra, minä soitan.

Minā tahdon tarkata oil.eaa tietā - milloin tullet tyköni?! Minä tahdon vaeltaa sydämmeni vakuudessa minun huoneessani. 1 Sam. 18:14.

3. En minä ota pahaa työtä silmäini eteen; mină vihaan văărăin tekoja, älkööt ne minuun pystykö!

5 Moos. 13:13 s. 4. Nurja sydän olkoon minusta kaukana, en mină pahaa suosi.

Joka lähimmäistänsä salaa panettelee, sen minä hukutan; korkea-silmäistä ja pöyhkeä-sydämmistä en minä kärsi. Ps. 15:3. San. 21:4.

Minun silmäni katsovat uskollisia maassa, että ne asuisivat minun tykönāni; joka vaeltaa oikealla tiellä, se on oleva minun palvelijani. 8an.22:11.

7. Ei petollinen saa asua minun huoneessani, eikā valehtelija pysy sil-

mäini edessä. 8. Joka huomen minä hukutan kaikkia jumalattomia maassa, hävittääkseni kaikki pahantekijät Herran kau-

102 Psalmi.

Katumus-psalmi.

Raadollisen rukous, joka nääntyes-Ransä vuodattaa valituksensa Herran eteen.

2. Herra, kuule minun rukoukseni, ja anna huutoni tykösi tulla!

3. Alä peitä kasvojasi minulta ahdis-tuksen aikana, kallista korvasi minun puoleeni; silloin kun minä huudan, kuule pian minua! Ps. 69:18.

 Sillä minun päiväni ovat savuna kuluneet, ja luuni ovat tulistuneet kuin liesi.

pungista.

Sydammeni on lyöty ja kuivettunut kuin heinä, sillä minä unohdan leipääni syödä.

6. Minun luuni tarttuvat lihaani äänessä huokailemisestani. Job.19:20.

Minä olen kuin pelikaani korvessa, olen kuin huhkaja raunioissa. 3 Moos. 11.14 s.

8. Minä valvon, ja olen kuin yksinäinen lintu katolla. Ps. 77:5. 9. Joka päivä viholliseni häpäiseyät

minua, ja jotka minua vastaan vihassa riehuvat, vannovat minun kauttani. Jes. 65:15. Jer. 29:22.

10. Sillä minä syön tuhkaa leipänäni, ja sekoitan juomani itkulla,

Ps. 42:4. 80 6. 11. Sinun kiivastumisesi ja vihasi tähden, sentähden että olet minut nostanut pois ja paiskannut maa-

12. Minun päiväni ovat kuin pitenevä varjo, ja minä kuivetun kuin ruo-

Ps. 109:23. 144:4. 1 Piet. 1:24. 13. Mutta Sinā, Herra, pysyt ijankaikkisesti, ja sinun muistosi suvusta sukuun. Ps.135:13.

14. Sinä olet nouseva ja armahtava Sionia, sillä aika on sitä armahtaa, ja määrähetki on tullut.

15. Sillä sinun palvelijasi halajavat sen kiviä, ja surevat sen tomua.

16. Ja pakanat pelkäävät Herran nimeä, ja kaikki maan kuninkaat sinun kunniaasi.

17. sillä Herra rakentaa Sionin jälleen ja ilmestyy kunniassansa,

18. kun Hän kääntyy paljastettujen rukouksen puoleen, eikä hyljännyt heidan rukoustansa.

19. Tämä on kirjoitettava tulevaisille sukupolville; ja vasta luotava kansa on kiittävä Herraa,

että Hän katseli alas pyhästä korkeudestansa, Herra katsahti taivaasta maan puoleen,

21. kuullaksensa vankien huokaukset, ja kirvoittaaksensa kuoleman lapset, Ps.79:11. Sak.9:11. Hebr.2.14. 22. että he saarnaisivat Herrannimeä Sionissa, ja hänen kiitostansa Jeru-

salemissa,
23. kun kansat yhteen kokoontu-

vat, ja valtakunnat, Herraa palvelemaan. Ps.22:28. 68:33. Jes.2:2 s. 24. Hän masensi tiellä minun voimani, Hän lyhensi minun päiväni. 25. Minä sanon: minun Jumalani, ālā minua tempaa pois keski-ijāssāni; sinun ajastaikasi pysyvät suvus-

ta sukuun. Ps.90:2. 26. Muinoin Sinä perustit maan, ja taivaat ovat sinun käsi-alasi.

Ps.24:2. 33:6. Hebr.1:10 s. Ne katoavat, mutta Sinā pysyt; ne kaikki vanhenevat niinkuin vaate : Sinä muuttelet heitäniinkuin verhoja, ja ne muuttuvat. –

Jes.51:6. 54:10. Matt.24:85. 2 Piet.3:7 s.

Room. 13:4.

28. Mutta Sinā pysyt aina samana, eikā sinun vuotesi lopu. Hebr.13:8.

29. Sinun palvelijaisi lapset pitävät asuntonsa, ja heidän sikiönsä pysyvāt Sinun edessāsi. Ps.69:37.

103 Psalmi.

KiitosHerralle hänen suurista armotõistään. Davidilta. Kiitä, sieluni, Herraa, ja kaikki, mitä minussa on, hänen

pyhää nimeänsä! 2. Kiitä, sieluni, Herraa, äläkä unohda kaikkia hänen hyyiä tekojansa. —

joka sinulle kaikki syntisi antaa anteeksi, ja parantaa kaikki virheesi.

Ps.147:3. 4. joka sinun henkesi päästää turmiosta, joka sinut kruunaa armolla ja laupeudella, Ps.5:13. 68:21.

5. joka sinun suusi täyttää hyvyydellä, niin että sinun nuoruutesi uudistetaan niinkuin kotkan!

Job 33:25. Jes. 40:31. 6. Herra tekee vanhurskautta ja oikeutta kaikille sorretuille. 7. Hän ilmoitti tiensä Moosekselle,

ja Israelin lapsille tekonsa. 8. Laupeas ja armollinen on Herra, pitkämielinen ja aivan hyvä.

2 Moos.34.6s. 4 Moos.14:18. 5 Moos.5:10.

Ps.86:5,15. 145:8. Joel2:18. Joon.4:2 9. Ei Hän aina riitele, eikä pidä vihaa ijankaikkisesti.

Ps. 30:6. Jes. 57:16. Jer. 3:5. Mik. 7:18.

10. Ei Hän tee meille syntiemme mukaan, eikä kosta meille pahojen tekojemme mukaan.

Sillä niin korkealla kuin taivas on maasta, on hänen armonsa voimallinen Häntä pelkääväisille.

Niin kauaksi kuin itä on lännestä, siirsi Hän meistä rikoksemme. 13. Niinkuin isä armahtaa lapsiansa, niin Herrakin armahtaa pelkääväi-

siānsā. Jes.63:16. 64:8. Jer.31:9 s. 14. Sillä Hän tietää, mitä tekoa me olemme; Hän muistaa meidät tomuksi. 1 Moos.3:19. 18:27. Ps.90:3.

15.Ihmisen elinpäivät ovat kuin ruohon: hān kukoistaa kuin kukkanen kedolla. Job 14:2.

Ps.90:5s. Jes. 40:6s. 1 Piet. 1:24. Jaak. 1:10. Kun tuuli käy sen päällitse, ei **häntä ole, eikä hä**nen sijansa häntä enään tunne. Job 7:10. 8:18.

Mutta Herran armo pysyy ijankaikkisesta ijankaikkiseen Häntä pelkääväisille, ja hänen vanhurskautensa lasten lapsille,

2 Moos.20:6. 5 Moos.7:6 s. Luuk.1:50. 18. niille, jotka pitävät hänen liittonsa, ja muistavat hänen käskyjänsä, tāyttāāksensā niitā.

taivaassa, ja hänen valtansa hallitsee kaikkia.

20. Kiittäkäät Herraa, te hänen enkelinsä, te väkevät sankarit, jotka hänen käskyänsä toimitatte, kuullen hänen sanansa ääntä! Ps.148:2. Hebr.1:6.

21. Kiittäkäät Herraa, kaikki hänen sotavākensā, te hānen palvelijansa, iotka teette hänen tahtonsa!

> 1 Moos.32:2. 1 Kun.22:19. Luuk.2:13. Ef.3:10. Kol.1:16.

22. Kiittäkäät Herraa, kaikki hänen tekonsa, kaikissa hänen valtansa paikoissa! Kiitä, sieluni, Herraa!

104 Psalmi. Luojalle kunnia.

Kittä, sieluni, Herraa! Herra, mi-nun Jumalani, Sinä olet sangen suuri! kunnia ja kirkkaus on sinun pukusi!

2.Sinä puetat itsesi valkeudella niinkuin vaatteella, Sinä levität taivaat niinkuin peitteen.1Moos.1:1 s.Jes.40:22.

Hän rakentaa ylimmäiset salinsa vesille, Hän tekee pilvet vaunuiksensa, ja kulkee tuulen siivillä.

Ps.18:11. Am.9:6. 4. Hän tekee tuulet sanansaattajoiksensa, ja tulen liekit palvelijoiksensa.

Ps.148:8. Hebr.1:7. 5. Hän perusti maan paikoillensa, ettei se horiu ijankaikkisesti.

Job38:4 s. Ps.24:2, 89:12, 102.26. 6. Vesitulvilla Sinā sen peitit niinkuin vaatteella ja vedet seisoivat vuorilla.

7. Mutta sinun nuhtelemastasi ne pakenivat; sinun jylinästäsi ne juoksivat pois.

8. Vuoret kohosivat, ja laaksot laskeusivat sijallensa, johonka Sinä olit heidät perustanut.

9. Sinā panit rajan, jonka yli eivāt saa mennä; ne eivät palaja maata peittämään. Job 38:6 s. San. 8:29. Jer. 5:22. 10. Sinä kuohutit lähteet laaksoissa

vuorten välitse vuotamaan,

11. että ne kaikkia kedon eläimiä juottaisivat, ja metsä-aasit janonsa sammuttaisivat.

12. Niiden varsilla asuskelevat taivaan linnut, visertelevät lehväin vä-

 Sinä kastat vuoret vlhäisistä majoistasi, sinun töittesi hedelmistä tulee maa ravituksi.

14. Sinä kasvatat ruohon karjalle, ja kasvit ihmisten tarpeeksi, tuottaaksesi leipää maasta, Ps. 147:8 s.

15. ja että viini ihmisten sydäntäilahuttaisi, ja heidän kasvonsa loistaisivat öljystä, ja leipä vahvistaisi ihmis-19. Herra on perustanut istuimensa | ten sydäntä. Tuom.9:13. Syr.31:32. 40:20. 16. Herran puut höystyvät, Libanonin sedripuut, jotka Hän on istuttanut.

17. joissa linnut pesiä tekevät, haikarat hongissa asuvat.

18. Korkeat vuoret ovat metsävuohten, ja kalliot kaniinien turva. 19. Hän teki kuun aikoja jakamaan,

 19. Hän teki kuun aikoja jakamaan, ja aurinko tietää laskeumisensa.
 20. Sinä teet pimeyden, ja yö tulee;

silloin kaikki metšän eläimet lähtevät liikkeelle.

21. Nuoret jalopeurat kiljuvat saalista, pyytääksensä elatustansa Jumalaita. Job 39:1.

lalta. Job 59:1. 22. Mutta auringon koittaessa he pakenevat pois ja makaavat luolissaan.

23. Niin menee ihminenkin työhönsä ja askareillensa ehtoosen asti. 24. Kuinka monet ovatsinun käsialasi, Herra! Sinä olet kaikki taitavasti

si, Herra! Sinā olet kaikki taitavasti tehnyt, ja maa on luontokappaleitasi täynnä.

25. Tuo meri, sangen suuri ja lavea, siinä vilisee epälukuisia pieniä sekä

suuria eläimiä.

26. Siellä haahdet kuljeskelevat; siinä valaskalat, jotka tehnyt olet leikitsemään siinä. Job 40:10,20 s. 27. Kaikki he Sinua odottavat, että antaisit heille ruuan ajallansa.

Ps. 145:15 a.

28. Sinä annat heille, ja he kokoavat; Sinä avaat kätesi, ja he hyvyydellä ravitaan.

Ps. 36:7. Matt. 6:28.

29. Sinä peität kasvosi, ja he häm-

mästyvät; Sinä otat pois heidän henkensä, ja he kuolevat ja tomuksi tulevat jälleen. Job 34:14 s. Ps.90:3.

 30. Sinā lāhetāt henkesi, ja he luodaan; ja Sinā uudistat maan muodon.
 31. Pysyköön Herran kunnia ijan-

31. Fysykoui Herrai Kuima ijainkaikkisesti, iloitkoon Herra töistänsä! 32. Hän kaisahtaa maan puoleen, niin se vapisee; Hän rupeaa vuoriin, niin ne suitsevat. Ps.144-5.

33. Minā tahdon veisata Herralle kaiken elinaikani ja soittaa minun Jumalalleni, niin kauan kuin minā olen. Ps. 34:2. 146:2.

olen. Ps. 34:2. 146:2. 34. Kelvatkoon mietteeni Hänelle, ja minä iloitsen Herrassa!

35. Hävitkööt syntiset maasta, älköönkäjumalattomia enää olko! Kiitä, sieluni, Herraa! Halleluja!

105 Psalmi.

Jumalan hyvät työt kansaansa kohtaan.

Kiittäkäät Herraa, saarnatkaat hänen nimeänsä, julistakaat hänen töitänsä kansoissa!!Aik.16:28. Jes. 12:48.

Veisatkaat Hänelle, soittakaat Hänelle, tutkikaat kaikkia hänen ihmeitänsä!

3. Kerskatkaat h\u00e4nen pyh\u00e4st\u00e4nimest\u00e4ns\u00e4, iloitkoon Herraa etsiv\u00e4isten syd\u00e4n! Ps. 99.3.

4. Kysykäät Herraa ja hänen voimaansa, etsikäät alati hänen kasvo-

jansa!

 Muistakaat hänen ihmetöitänsä, joita Hän on tehnyt, hänen ihmeitänsä ja hänen suunsa tuomioita, 6. te Abrahamin, hänen palvelijan-

sa siemen, te Jaakobin lapset, hänen

valittunsa!

7. Hänpä on Herra, meidän Jumalamme; Hän tuomitsee kaikessa maailmassa. Ps. 96:18. 98:9. 8. Hän muistaa liittonsa ijankaikki-

sesti, sanansa, jonka Hān sāāsi tuhannelle sukukunnalle,

1 Moos. 22:16 s. 2 Moos. 20:6. 5 Moos. 7:9.
9 jonka Hän teki Abrahamin kanssa, ja valaansa Isakille. Hebr. 6:17.
10. Ja asetti sen Jaakobille säännöksi, ja Israelille ijankaikkiseksi liitoksi, 1 Moos. 13, 15, 17, 26, 28, 35 s.
11. sanoen: "sinulle Minä annan

Kanaanmaan perintönne osaksi."
12. Kun heitä vähän ja harvoja oli,

ja he olivat muukalaisina siinä, 13. ja vaelsivat kansasta kansaan, ja valtakunnasta toiseen kansaan, 14. ei Hän sallinut yhdenkään ih-

misen heitä vahingoittaa, vaan rankaisi kuninkaita heidän tähtensä:

1 Moos. 12,20,26,31 s.
15. "Alkäät ruvetko minun voideltuihini, älkäät tehkö pahaa minun profetoilleni!" 1 Moos. 20.7. 1 Alk. 1622. 16. Ja Hän kutsui näljän maahan, ja särki kaikki leivän tukeet.

1 Moos. 41:54. 42:1. 17. Hän lähetti miehen heidan edel-

länsä; Josef myötiin orjaksi.

1 Moos. 37:28. 45:5 s.

18. He ahdistivat hänen jalkojansa jalkapuuhun; hänen täytyi rautoihin joutua, 1 Moos. 39:20.

19. šiksi kun Hänen sanansa toteentui ja Herran puhe oli hänetkoetellut. 20. Niin lähetti kuningas ja päästi hänet; kansain päämies laski hänet

irti, 1 Moos. 41:14s, 21. ja asetti hänet huoneensa herraksi, ja kaiken tavaransa haltijaksi 22. sitomaan päämiehiänsä mielen-

sä mukaan, ja vanhimmillensa viisautta opettamaan.

23. la niin tuli Israel Egyptiin ia

23. Ja niin tuli Israel Egyptiin, ja Jaakob majaili Hamin maalla.

1 Moos. 46:1s.

24. Ja Hān teki kansansa sangen hedelmälliseksi, ja vahvisti heitä vihollisiansa väkevämmiksi. 2 Moos. 1:7,12. 25. Hän käänsi, heidän sydämmensä vihaamaan hägen kansaansa, kavalasti sortamaan hänen palvelijoi-2 Moos. 1:10.

26. Hän lähetti palvelijansa Mooseksen, ja Aaronin, jonka Hän va-2 Moos. 3:10 s.

 He tekivät hänen merkkinsä heidän keskellänsä, ja hänen ihmeensä

Hamin maalla. 2 Moos. 7:9 s. Ps. 78:43 s. 28. Hän lähetti pimeyden, ja pimeä fuli; eikä he olleet hänen sanoillensa tottelemattomat. 2 Moos. 10:22.

29. Hän muutti heidän vetensä vereksi, ja kuoletti heidän kalansa.

2 Moos. 7:19 s. Heidän maansa kuohutti sammakoita heidän kuningastensa kammioihin asti. 2 Moos. 8:2 s.

31. Hän sanoi, niin tuli turilaita ja polttiaisia kaikkiin heidän maansa ääriin. 2 Moos. 8:17 s.

32. Hän antoi rakeita heille sateeksi. tulen liekkiä heidän maallensa. 2 Moos. 9:18 s.

33. Ja Hän lõi heidän viinipuunsa ja fiikunapuunsa, ja särki puut heidān maansa äärissä.

34. Hän sanoi, niin tulivat epälukuiset heinäsirkat ja jäkertäjäi

2 Moos. 10:10 s. 35. ja ne sõivät kaiken ruohon heidän maastansa, ja sõivät heidän maansa hedelmän.

36. Ja Hän lõi kaikki esikoiset heidän maassansa, ensimmäiset kai-

kesta heidän voimastansa.

2 Moos. 12:29. Ps. 78:51. 37. Ja Hän vei heitä ulos hopealla ja kullalla, eikä ollut heidän sukukunnissansa yhtäkään kompastuvaista. 2 Moos. 12:35 s.

38. Egypti iloitsi heidän lähtemisestänsä; sillä heidän pelkonsa oli langennut heidan päällensä.

39. Hän levitti pilven verhoksi, ja

tulen yötä valaisemaan.

2 Moos. 13:21 s. 14:19 s. Ps. 78:14. 40. He anoivat, niin Han tuotti metsäkanoja, ja ravitsi heitä taivaan leivällä. 2 Moos. 16:12 s. Ps. 78:24 s.

41. Hän avasi kallion, niin vedet vuotivat ja jouksivat virtana kuivassa erāmaassa. 2 Moos. 17:6.

4 Moos. 20:11. Ps. 78.15 s.1 Kor. 10:4. 42. Sillä Hän muisti pyhää sanaansa, ja palvelijaansa Abrahamia.

43. Ja Hān vei kansansa ulos ilolla,

ja valittunsa riemulla.

44. Ja Hän antoi heille pakanain maat; ja he omistivat perinnöksensā kansain vaivannāöt,

45. että he pitäisivät hänen sääntönsä ja kätkisivät hänen lakinsa. Halleluia! 5 Moos. 6:24.

106 Psalmi.

Herran uskollisuus ja vanhurskaus johdattaessaan uppiniskaista kansaansa.

Halleluja! Kiittäkäät Herraa, sillä Hän on hyvä; sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti!

1 Aik. 16:34. Ps. 107:1. 118:1. 136:1. 2. Kuka taitaa luetella Herran voiman töitä, julistaa kaikkea hänen kiitostansa? Ps. 40:6. 71:15.

3. Autuaat ovat, jotka käskyn pitävät ja aina vanhurskautta tekevät. 4. Muista minua, Herra, kansaasi armahtaessas; etsi minua autuu-

dellas.

5. nähdäkseni valittujesi menestystä, ja iloitakseni sinun kansasi ilossa, kerskatakseni perintösi kanssa!

6. Me teimme syntiä isäimme kanssa, me teimme väärin, ja olemme

olleet jumalattomat.

3 Moos. 26:40. Jer. 3:25. Dan. 9:5 s. 7. Ei meidänisämme Egyptissä tahtonut ymmärtää sinun ihmeitäs, eivätkä muistaneet armosi suuruutta; ja he olivat meren tykönä vastahakoiset, Kaisilameren tykönä.2 Moos. 14:11s. 8. Kuitenkin vapahti Hän heitä ni-

mensä tähden, osoittaaksensa suur-

ta voimaansa.

9. Ja Hän uhkasi Kaisila-merta, niin se kuivui; ja Hän saattoi heitä sy-vyyden lävitse niinkuin korvessa.

2 Moos. 14:21 s. Ps. 78:13. Jes. 63:12 s. 10. Ja Hän vapahti heitä vihamiesten vallasta, ja lunasti heitä vihollisten käsistä.

11. Ja vedet peittivät heidän ahdistajansa, ettei yksikään eläväksi jäänyt. 12. Silloin he uskoivat hänen sanansa. ja veisasivat hänen kiitostansa.

2 Moos. 15:1.

13. Mutta he unohtivat pian hänen työnsä, eivätkä vartoneet hänen neuvoansa.

14. He syttyivät himoon korvessa, ja kiusasivat Jumalaa erämaassa. 2Moos. 16:3. 4Moos. 11:4s. Ps. 78:18. 1Kor. 10:6.

15. Ja Hän antoi heille heidän anomisensa, vaan lähetti heille hivutaudin heidän himonsa tähden.

4 Moos. 11:31 s. Ps. 78:29. 16. Ja he kiivailivat Moosesta vastaan leirissä, Aaronia, Herran pyhää vastaan. 4 Moos. 16:1 s.

17. Maa aukeni ja nieli Datanin, ja peitti Abiramin joukon.

4 Moos. 16:31 s. 5 Moos. 11:6. 18. Ja tuli syttyi heidän joukossansa, ja liekki poltti jumalattomat. 19. He tekivat vasikan Horebissa, ja kumarsivat valettua kuvaa.

2 Moos. 82:1 s.

20. Ja he vaihettivat Kunniansa heiniä syövän härjän kuvaan.

Jer. 2:11. Room. 1:23 s.
21. He unohtivat Jumalan, Vapahtajansa, joka oli tehnyt suuria tõitä Egyptissä,
22. ihmeitä Hamin maalla, ja pel-

22. ihmeita Hamin maalla, ja peljättäviä töitä Kaisila-meren tykönä.

.Ps. 105:27 s. 23. Silloin Hän uhkasi hukuttaa heldät, ellei Mooses, hänen valittunsa, olisi seisonut halkeimassa Hänen edessä, asettamassa hänen vihaansa hävittämästä.

2Moos. 82:11s. 5 Moos. 9:12s. Hes. 18:5. 24. Ja he ylönkatsoivat sen ihanan maan, eivätkä uskoneet hänen sanaansa. 4 Moos. 14:2s.

25.Ja he napisivatmajoissansa, eiväikä olleet kuuliaiset Herran äänelle. 26. Silloin Hän nosti kätensä heitä vastaan, maahan lyödäksensä heitä korvessa, 4Moss. 14:21 s. 1 Kor. 10:5.

27. ja viskelläksensä heidän siemenensä pakanain sekaan ja hajoittaaksensa heitä maakuntiin. 3 Moos. 26:38.
28. Ja he yhdistyivät Baal-Peoriin, ja sõivät kuolleiden uhreia.

4 Moos. 25:3 s. Ps. 115:4 s. 29. ja herättivät vihaa tõillänsä ; niin ratkesi rangaistus heidän päällensä. 30. Mutta Pinehas astui esiin, ja ratkaisi asian; ja rangaistus raukesi.

31. Ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi suvusta sukuun, ijankaikkisesti. 4 Moos. 25:11s.

32. Ja he vihoittivat Häntä riitaveden tykönä, niin että Mooseksenkin pahoin kävi heidän tähtensä;

2 Moos. 17:1 s. 4 Moos. 20:1 s. Ps. 95:8. 33. sillä he katkeroittivat hänen mielensä, niin että häneksyi huulillansa.

Jes. 63:10. 34. He eivät hävittäneet niitä kansoja, joita Herra oli heidän käskenyt,

5 Moos. 7:1s. 12:2s. Tuom. 1:2i s. 35. vaan sekaantuivat pakanoihin, ja oppivat heidän tõitänsä. Tuom. 3:6s. 36. Ja he palvelivat heidän epäjumaliansa, ja ne tulivat heille paulaksi. 37. Ja he uhrasivat poikiansa ja tyttäriänsä perkeleille. 2 Kun. 22.6. 23.40.

2 Aik. 28:3. Jer. 7:31. 19:5. 32:36. 38. Ja he vuodattivat viatonta verta, poikainsa ja tytärtensä verta, jota he uhrasivat Kanaanin epäjumalille, niin että maa turmeltiin veren vioilla.

4 Moos. 85:33.
39. Ja he saastuttivat itseänsä töillansä, ja tekiväthuorin menoillansa.
40. Silloin syttyi Herran viha kansansa vastaan, ja Hän kauhistui perintöänsä,

 ja hylkäsi ne pakanain käsiin, niin että heidän vihamiehensä heitä vallitsivat. Tuom.3:8. 4:2.6:1s. 10:7s. 13:1s.
 Ja heidän vihollisensa ahdistivat heitä, ja he painettiin heidän kätensä alle.

43. Monet kerrat Hän heitä pelasti; mutta he vihastuttivat Häntä juonillansa; ja he vaipuivat alas pahain

tekojensa tähden.

44. Ja Hän katsoi heidän hätänsä puoleen, kuultuansa heidän valituksensa.

45. Ja Hän muisti heille liittoansa, ja sääli heitä armonsa rikkaudesta.

5M00s.80:1s. 46. Ja Hän antoi heidän saada armonkaikkeinedessä, jotka heitä oli-

vat vankeudella vanginneet.
47. Vapahda meitä, Herra, meidän
Jumalamme, ja kokoa meitä pakanoista, että me kiittäisimme sinun
pyhää nimeäsi, ja kerskaisimme sinun kiitoksestasi! 1 Aik.16:36 s.

nun kiitoksestasi! 1 Aik.18:36 s.
48. Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, ijankaikkisuudesta ijankaikkisuuteen! Ja sanokoon kaikki kansa:
Amen! Halleluja! Ps. 72:18 s.

107 Psalmi.

Herran kansan kiitos pelastuksesta.

Kiittäkäät Herraa, sillä Hän on hy-"X vä; sillä hänen armonsa pysyy jankaikkisesti." Ps. 106:1. 118:1. 138:1. 2. Niin sanokoot Herran lunastetut, jotka Hän ahdistuksen vallasta lunasti,

 ja jotka Hän maakunnista kokosi, idästä ja lännestä, pohjaisesta ja etelästä!

4. He harhailivat eksyksissä korvessa,tiettömässäerämaassa,eivätkälöytäneet asuntokaupunkia. Hebr. 11:88.

5. Isoovaisina ja janoovaisina nääntyi heidän sielunsa heissä.

 Ja he huusivat ahdistuksessansa Herraa, — ja Hän pelasti heidät heidän hädistänsä,

 ja kuljetti heitä suoraa tietä, menemään asuntokaupunkiin.

 Kiittäkööt he siis Herraa hänen armonsa edestä ja hänen ihmeittensä tähden, joita Hän tekee ihmisten lapsia kohtaan,

 että Hän ravitsi janoovaisen sielun, ja täytti isoovaisen sielun hy-

vyydellä!

10. He istuivat pimeissä ja kuoleman varjossa, vangittuina vaivoissa ja raudoissa, Job 86.2.

 koska olivat Jumalan käskyjä vastaan vastahakoiset olleet, ja Ylimmäisen neuvon ylenkatsoneet.

Jer. 9:12 s.

 Ja Hän növrvvtti heidän sydäm- | mensa onnettomuudella; he lankesivat, eikä kukaan heitä auttanut.

Ja he huusivatahdistuksessansa Herraa, — ja Hän vapahti heidät heidän hädistänsä,

14. ja saattoi heitä ulos pimevdestä ja kuoleman varjosta, ja särki heidän siteensä.

Kiittäkööt he siis Herraa hänen armonsa edestäja hänen ihmeittensä tähden ihmisten lapsia kohtaan,

16. että Hän särki vaskiset portit, ja rikkoi rautaiset salvat!

17. Taidottomain täytyi rikosretkiensä sekä pahain tekojensa tähden vaivaa kärsiä.

18 Heidän sielunsa kauhistui kaikkea ruokaa, ja he joutuivat lähes

kuoleman portteja.

19. Ja he huusivatahdistuksessansa Herraa, - ja Hän vapahti heidät heidän hädistänsä.

Hän lähetti sanansa ja paransi heidät, ja pelasti heidät kuolemasta.

Viis. 16:12. 21. Kiittäkööt he siis Herraa hänen armonsa edestä ja hänen ihmeittensä tähden, joita Hän tekee ihmisten lapsia kohtaan;

22. ja uhratkoot kiitosuhria, ja luetelkoot hänen töitänsa riemulla!

He läksivät haaksilla merelle, ja ajoivat asioita suurilla vesillä,

Viis. 14:1 8. he saivat nähdä Herran töitä. ja hänen ihmeitänsä syvyydellä.

25 Hänsanoi, ja nosti myrskytuulen, joka meren aallot kohotti; Ps. 135:6. 26. niin he nousivat ylös taivasta kohden, ja laskeusivat syvyyteen, että heidän sielunsa vaarassa peräti

 He horjuivat ja hoipertelivat kuin juopuneet, ja kaikki heidän

taitonsa katosi.

28. Ja he kuusivat ahdistuksessansa Herraa, – ja Hän auttoi heitä u-los heidän hädistänsä.

29. Ja Hän seisatti myrskyn tyveneksi, ja aallot asettuivat.

30. Ja he iloitsivat, kun tyventyi, ja Hän saattoi heitä haluttuun sata-

Kiittäkööt he siis Herraa hänen

armonsa edestä ja hänen ihmeittensä tähden, joita Hän tekee ihmisten lapsia kohtaan;

32. ja kunnioittakoot Häntä kansan seurakunnassa, ja kiittäkööt Häntä

vanhimpain kokouksessa!

33. Han teki virrat korveksi, ja vesi-lähteet kuivaksi maaksi,

34. hedelmällisen maan suolanum-

meksi, siinä asuvaisten pahuuden tähden.

35. Hän teki erämaan vesinoroksi. ja kuivan maan vesilähteeksi.

36 Ja Hän asetti sinne isoovaiset, ia he perustivat siihen asuntokaupungin.

37. Ja he kylvivät ketoja, ja istuttivat viinimäkiä, ja saivat satoisan hedelmän. Hos. 2:22.

38 Hän siunasi heitä, ja he hyötyivät suuresti, eikä Hän sallinut hei-

dän karjansa vähentyä. 5 Moos. 30:9. 39. He olivat vähentyneet ja sortuneet vastoinkäymisen ja huolten

kuormasta. 5 Moos. 28:62 s. 40. Mutta Hän, joka ylevät valaa y-

lenkatseella ja eksyttää heitä tiettömässä autiossa,

Job 12:21. Jes. 40:23. Dan. 4:33. 41 Hän kirvoitti kövhän kurjuudesta, ja suurensi suvut kuin lammaslauman.

 Näitä hurskaat näkevät ja iloitsevat; ja kaikki pahuus tukkiisuun-Job 5:16. 22:19. Ps. 63:12.

43. Kuka on taitava, se kätkeköön näitä, ja he ymmärtäkööt Herran armotyöt!

108 Psalmi. Ylistys Herralle.

Davidin soittovirsi.

2. Valmis on sydämmeni, Juma-la! minä tahdon veisata ja kiittää; niin myös minun kunniani. Ps. 57:8 s. Herää, harppu ja kantele, minä tahdon herättää aamuruskon!

4. Sinua, Herra, minä tahdon kiittää kansain joukossa, ja Sinulle ylistystä veisata kansakuntain keskellä. Sillä suuri yli taivasten on sinun armosi, ja totuutesi pilviin asti.

6. Koroita itsesi, Jumala, yli taivas-

ten, ja kunniasi yli kaiken maan!
7. Että sinun ystäväsi pelastettaisiin, — vapahda oikialla kädelläsi ja kuule meitä!

8. Jumala on puhunut pyhässänsä: "minä tahdon iloita, tahdon jakaa Sikemin, ja mitata Sukkotin laakson.

9.- Gilead on minun, minun on Manasse, ja Efraim on pääni varustus, Juuda minun valtikkani,

10. Moab on minun pesinastiani, Edomille minä heitän kenkäni, Filistealaisista minä riemuitsen.

11. Kuka vie minut varustettuun kaupunkiin, kuka saattaa minut Edomiin?

12. Etkö Sinä, Jumala, hyljännyt meitä, etkä lähtenyt, Jumala, meidän sotaväkemme kanssa?

13. Saata meille apu tuskissamme, sillä ihmisten apu on turha!

14. Jumalassa me suuria töitä teemme; ja Hän tallaa vihollisemme alas. Ps. 18:30. 44:6.

109 Psalmi.

Kristuksen viholliset saavat kirouksen csakseen.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. Ylistykseni Jumala, älä vaikene! Ps. 22:4. 28:1. 118:14.

2. Sillä jumalattoman suun ja petoksen suun ovat he avanneet minua vastaan; he puhuttelevat minua valheen kielellä.

 Ja vihan sanoilla ovat he minua piirittäneet, ja sotivat syyttömästi

minua vastaan.

4. Rakkauteni edestä he vainoovat minua; mutta minä vaan rukoilen. 5. He kostavat minulle hyvän pahalla, ja rakkauteni vihalla.

Ps. 35:12 s. 38:21.

6. Säädä paholainen hänen päämieheksensä, ja saatana seisokoon hä-

nen oikialla kädellänsä!

Ps. 69:23 s. Sak. 3:1. Matt. 26:14. Joh. 13:2. 7. Tuomittaessa hänlöytyköönjumalattomaksi, ja hänen rukouksensa olkoon synti! San. 28:9.

8. Olkoot hänen päivänsä harvat, ja toinen ottakoon hänen virkansa!

Joh.17:12. Ap. t.1:20 s. 9. Jääkööt hänen lapsensa orvoiksi,

ja hänen vaimonsa leskeksi!

5 Moos. 28:18 s.

10. Kuljeskelkoot hänen lapsensa
kulkijoina ja kerjäläisinä, ja eisikööt

elatustansa kaukana kotiraunioistansa! Job 20:10. 11. Anastakoot velkojat kaikki, mitä hänellä on ja muukalaiset ryöstäkööt

hänen vaivannäkönsä!

12. Älköön hänellä enään olko hy-

väntekijää, eikä hänen orvoillensa

olko armahtajaa!

13. Hänen sukunsa joutukoon hävitettäväksi, heidän nimensä toisessa

polvessa pois pyyhittäväksi! Ps.21:11.

14. Muistettakoon hänen isänsä pahoja tekoja Herran edessä, älköönkä hänen äitinsä syntiä pyyhittäkö pois!

2 Moos. 20:5.

15. Olkoot ne alati Herran edessä, ja Hän hävittäköön heidän muistonsa maan päältä! Ps.34:17.

 Etiei hän ensinkään muistanut laupeutta tehdä, vaan vainosi sorrettua ja köyhää miestä, ja murhemielistä tappaaksensa. Jes.53:3,4.
 Hän rakasti kirousta, ja se koh-

tasi häntä; ei hän halunnut siunausta, ja se pakeni hänestä kauas.

Matt.27:25.

18. Ja hän puki kirouksen päällensä niinkuin paitansa, ja se meni hänen sisällyksiinsä kuin vesi, ja hänen luihinsa kuin öljy.

19. Se olkoon hänelle vaatteena, jolla hän itsensä verhoittaa, ja vyönä,

jolla hän alati itsensä vyöttää!

20. Tämä on minun vastustajieni
palkka Herralta, ja niiden, jotka pahaapuhuvat minunsieluanivastaan.

21. Mutta Sinä, Herra, Herra, puolla minua sinun nimesi tähden, sillä

sinunarmosi on hyvä; pelasta minua! 22. Sillä minä olen sorrettu ja köyhä, sydämmeni on haavoitettu minussa, 23. Minä menen pois niinkuin varjo kallistuessansa, ja karkoitetaan kuin

heinäsirkat. Ps. 102:12. 144:4. Job 39:28. 24. Minun polveni horjuvat paastoomisesta, ja lihani on laihtunut. 25. Ja minä olen joutunut heidän pil-

25. Jamina olen joutunut heldan pilkattavakseen; he näkevät minut, ja nyökyttävät päätänsä.

Ps. 22:8. Matt. 27:29.
26. Auta minua, Herra, minun Jumalani, vapahda minua armosi mukaan.

27. että he tuntisivat sitä sinun kädeksesi, että Sinä, Herra, sen teit! 28. He kiroavat, mutta Sinä siunaat; he nousevat minua vastaan, mutta hejoutuvat häpeään; ja sinun palvelijasi iloitsee.

29. Minun vainomieheni puettakoon häväistyksellä, ja peittykööt häpeällänsä niinkuin hameella. Ps.35:26. 30. Minä tahdon suullani suuresti

30. Mina tahdon suuliani suuresti kiittää Herraa, ja ylistää Häntä monien keskellä. Ps.22:23s. 31. Sillä Hän seisoo köyhän oikealla

31. Sillä Hän seisoo köyhän oikealla kädellä, vapahtamaan häntä niistä, jotka hänen sieluansa tuomitsevat. Ps. 16:8.

110 Psalmi. Kristus Jumalan Poika ja pappi niinkuin Melkisedek.

Davidin psalmi. Herra sanoi minun Herralleni: "istu minun oikealle kädelleni, siksi kun Minä panen vihollisesi sinun jalkaisi astinlaudaksi!" Dan.7:138. Matt.22:44.

laudaksi!" Dan.7:13s. Matt.22:44. Ap.t.2:34s. 1 Kor.15:25. Ef.1:20s. Hebr.1:13. 2. Herra ulottaa sinun valtasi valtikan Sionista: ,,,vallitse vihollistesi keskellä!" Ps.2:5s. 45:4s.

3. Sinun kansasi on sinulle aivan altisna sinun sotapäivänäsi; pyhissä kaunistuksissa nousee sinulle nuori sotaväkesi niinkuin kaste aamuruskon kohdusta. Ps.87.48.

4. Herra on vannonut, eikä Hän sitä kadu: "Sinä olet pappi ijankaikkisesti Melkisedekin säädyn mukaan".

1 Moos.14:18 s. Hebr.5:6, 6:20, 7:17.21,

5. Herra on sinun oikialla kädelläsi. on musertava kuninkaita vihansa pāivānā.

6. Hän on tuomitseva pakanain keskellä; täynnä on maa kaatuneiden ruumiita. Hän musertaa avaran maakunnan päät.Ps.68:22. Jes.2:4. Ilm.19:11 s.

7. Hän juo ojasta tiellä; sentähden Hän nostaa pään ylös.

III Psalmi. Ylistys Jumalalle.

Halleluja! Minä kiitän Herraa kaikesta sydämmestä hurskasten neuvossa ja seurakunnassa. Ps. 109:30. 2. Suuria ovat Herran työt, tarkoin niiden tutkittavia, jotka niihin mieltyvät.

3. Kunniallisia ja kirkkaita ovat hänen tekonsa, ja hänen vanhurskau-

tensa pysyv ijankaikkisesti.

4. Hän on säätänyt ihmeittensä muiston; armollinen ja laupias on Herra. 5. Hän antaa ruuan pelkääväisillensä; Hän muistaa liittonsa ijankaikkisesti. Ps. 34:10. 37:19.

6. Tekojensa väen Hän ilmoitti kansallensa, antaaksénsa heille pakanain

perinnon.

Hänen kättensä työt ovat totuus ja oikeus, kaikki hånen käskynsä ovat luotettavia.

8. Ne pysyvät lujina aina ja ijankaikkisesti; ne ovat tehdyt totuudessa ja

oikeudessa.

9. Hän lähetti lunastuksen kansallensa, sääsi liittonsa pysymään ijankaikkisesti; pyhä ja peljättävä on hänen nimensä. Jes.54:10. Jer.31:33.

10. Herran pelko on viisauden alku: se on hyvä taito kaikille, jotka niitä harjoittavat; hänen kiitoksensa pysyy ijankaikkisesti.

Job 28:28. San.1:7. 9:10. 1 Tim.4:8.

112 Psalmi.

Herraa pelkääväinen menestyy. Halleluja! Autuas on se mies, joka pelkää Herraa, joka on suuresti mielistynyt hänen käskyihinsä.

Ps. 1:2. 128:1. 2. Valtias on hänen siemenensä maan päällä oleva; hurskasten suku siunataan. Ps.25:13. San.20:7.

3. Varallisuus ja rikkaus on hänen huoneessansa; ja hänen vanhurskau-

tensa pysyy ijankaikkisesti. 4. Pimeissä koittaa hurskaille valkeutena Armollinen, Laupias ja Vanhurskas. Jes.58:7. 60:2. Ps.97:11. San. 13:9.

5. Hyvin käypi sen miehen, joka lahjaksi antaa ja lainaa; hän voittaa asiansa oikeudessa.

Ps. 15:3. 87:26. San. 14:21. Luuk. 6:34 s. | kaper'n?

Ei hän ikänänsä horiu: vanhurskas pysyy ikuisessa muistossa.

Jes. 49:15. Mal. 3:16. 7. Pahaa sanomaa ei hän pelkää; hänen sydämmensä on luja ja turvattu Herraan. Ps. 91:5 s. San. 3:24 s.

Hänen sydämmensä on vakava, eikä pelkää, siksi kun hän näkee ilonsa vihollisistansa. Ps. 52:8. 118:7.

9. Hän jakelee ja antaa köyhille, hänen vanhurskautensa pysyy ijan-kaikkisesti; hänen sarvensa koroitetaan kunnialla.

1 Sam. 2:1. Ps. 89:18. 2 Kor. 9:9. 10. Jumalaton näkee sen ja kiukuitsee, hän puree hammasta ja nääntyy; jumalattomain halajamat rau-

113 Psalmi.

Ps. 37:12 s.

keavat tyhjään

Ylistys Herralle armorikkaudesta.

Halleluja! Kiittäkäät, te Herran pal-velijat, kiittäkäät Herran nimeä! Ps. 134;1. 135:1.

Olkoon Herran nimi siunattu nyt ja ijankaikkisesti! Dan. 2:20. 3. Auringon koitosta sen laskuun asti

olkoon Herran nimi kiitetty! Mal. 1:11. 4. Korkea yli kaikkein kansakuntain on Herra, ja hänen kunniansa

yli taivasten. Kuka on niinkuin Herra, meidän Jumalamme, joka niin korkealla hal-

litsee, Ps. 138:6. Jes. 57:15. 6. ja kuitenkin niin alas katsoo taivaassa ja maassa?

7. joka alhaisen tomusta ylentää,

ja köyhän loasta koroittaa,

18am. 2:7 s. Job 5:11. Luuk. 1:52. 8. istuttaaksensa häntä päämiesten viereen, kansansa päämiesten rinnalle

joka asettaa hedelmättömän talossa asumaan iloisena lastenäitinä. Kiittäkäät Herraa!

1 Moos. 21:2. 1 Sam. 1:20. 2:5. Luuk. 1:57.

114 Psalmi.

Herran voima ja huolenpito kansastansa. 'un Israel Egyptistä läksi, Jaako-K bin huone muukalaisesta kansas-

2 Moos. 12:41. 2. niin Juuda tuli hänen pyhäksensä, Israel hänen valtakunnaksensa.

2 Moos. 6:7. 19:5 s.

3. Sen meri näki ja pakeni, Jordan palasi takaperin,

2 Moos. 14:21 s. Ps. 66:6. Jos. 8:16. 4. vuoret hyppelivät kuin oinaat, ja kukkulat kuin lammasten karitsat. 2 Moos. 19:18. Ps. 18:8.

Mikā sinun on, meri, ettā pakenet, ja sinun, Jordan, että palaat ta-

6. Te vuoret, että te hyppäätte kuin oinaat, te kukkulat, kuin lammasten karitsat?

7. Vapise, maa, Herran edessä, Jaakobin Jumalan edessä.

8. joka kallion muuttaa vesilammiksi, ja piikiven vesilähteeksi!

2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:11. Jes. 48:21.

115 Psalmi.

Herralle vksin kunnia ja vlistys! Ei meille, Herra, ei meille, vaan si-nun nimellesi anna kunnia, armo-Ps. 79:9. si ja totuutesi tähden! 2. Miksi saisi pakanat sanoa: "missä on nyt heidän Jumalansa?"

Ps. 42:4,11. 79:10. 3. Mutta meidän Jumalamme on taivaissa; mitä ikänä hän tahtoo, sen Hän tekee. Job 23:13. 42:2. Ps. 135:6. Vaan heidän epäjumalansa ovat hopeaa ja kultaa, ihmisten kätten te-Ps. 135:15 s. Jes. 44:9 s.

Suu heillä on, vaan eivät puhu; heillä on silmät, vaan eivät näe: korvat heillä on, vaan eivät kuule;

nenä heillä on, vaan eivät haista; 7. kädet heillä on, vaan eivät koske; jalat, vaan eivät käy; eivätkä puhu kurkullansa.

8. Heidän tekijänsä ovat heidän kaltaisensa, ja kaikki, jotka heihin luot-

Jes. 42:17. 44:9. Mutta sinä, Israel, luota Herraan! Han on heidan apunsa ja kilpensä. 10. Aaronin huone, luota Herraan!

Hän on heidän apunsa ja kilpensä. Te Herraa pelkääväiset, turvatkaat Herraan! Hän on heidän apun-

sa ja kilpensä.

12. Herra on muistanut meitä, Hän on siunaava, siunaava Israelin huonetta, Hän on siunaavà Aaronin huonetta. Ps. 118:2 s.

13. Hän on siunaava Herraa pelkääväisiä, pieniä sekä suuria.

14. Herra teitä siunatkoon enemmin ja enemmin, teitä ja teidän lapsianne! 15. Te olette Herran siunatut, joka on tehnyt taivaan ja maan. Matt.25:34.

16. Taivaat ovat Herran taivaat, mutta maan Hän antoi ihmisten lapsille. Ei kuolleet taida Herraa klittää. eikä ne, jotka ovat astuneet alas hil-

jaisuuteen. Ps. 6:6. Jes. 38:18 s. 18. Vaan me, me ylistämme Herraa hamasta nyt ja ijankaikkisuuteen. Halleluja! Ps. 113:2. 118:17. Dan. 2:20.

116 Psalmi.

Herran seurakunnan kiitos.

Minä rakastan Herraa, sillä Hän kuulee minun ääneni ja hartaan rukoukseni. Ps. 4:4. 10:17. 34:5,7,18,

2. Sillä Hän kallisti korvansa minun puoleeni, sentähden minä avukseni huudan Häntä elinaikanani.

3. Kuoleman siteet piirittivät minua. ia tuonelan ahdistukset kohtasivat minut; minä jouduin ahdistukseen ia vaivaan. 2 Sam. 22:5 s. Ps. 18:5 s.. 4. Mutta minä avukseni huusin Her-

ran nimea: ah Herra, pelasta minun sieluni!

5. Herra on armollinen ja vanhurskas, ja meidän Jumalamme on lau-

Herra kätkee vksinkertaiset: minä olin viheliäinen, vaan Hän va-

pahti minut.

Palaja taas, sieluni, lepoosi; sillä Herra tekee hyvästi sinulle. Ps. 42:6. 8. Sillä Sinä olet temmannut sieluni kuolemasta, silmäni kyyneleistä, jalkani kompastuksesta.

Ps. 56:14. 71:20. 86:13. Minä vaellan Herran edessä elä-

väin maassa.

10. Minä uskon, sentähden minä puhun; mutta minä paljon vaivataan.

Ps. 27:13. 2 Kor. 4:13. Minä sanoin hämmästyksessäni: "kaikki ihmiset ovat valehtelijat."

Ps. 31:23. 118:8. Room. 3:4. 12. Kuinka minä maksan Herralle kaikki hänen hyvät tekonsa minua kohtaan?

13. Minä otan pelastuksen kalkin. ja avuksi huudan Herran nimeä. 14. Minä tahdon täyttää lupaukseni

Herralle, jopa kaiken hänen kansansa edessä. Ps. 22:26. 61:9. 66:13. 15. Kallis on hänen pyhäinsä kuo-

lema Herran edessä. Ps. 9:13. 72:14. 16. Ah Herra, minā olen palvelijasi, mină olen palvelijasi, sinun piikasi poika. Sinä olet minun paulani päästänyt.

17. Sinulle minä tahdon uhrata kiitosuhria, ja saarnata Herran ni-

18. Minä tahdon täyttää lupaukseni Herralle, jopa kaiken hänen kansansa edessā,

19. Herran huoneen esikartanoissa, keskellä sinua, Jerusalem! Halleluia!

117 Psalmi. Kristuksen armovaltakunta.

7 iittäkäät Herraa, kaikki pakanat; K ylistäkäät Häntä, kaikki kansat! Ps. 72:17. 98:4. Room. 15:11.

Sillä voimallinen on meitä kolitaan hänen armonsa, ja Herran totuus pysyy ijankaikkisesti. Hallelu-

118 Psalmi. Kristuksen armo ja kunnia.

Kiittäkäät Herraa, sillä Hän on hyvä; sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti! Pa. 106:1. 136:1.

2. Sanokoon nyt Israel! "hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti!"

Ps. 22:24. 115:9 s. 125:19 s. 3. Sanokoon nyt Aaronin huone: ,,hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti!"

4. Sanokoot nyt Herraa pelkääväiset: "hänen armonsa pysyy ijankaik-

kisesti!"
5. Ahdingossani minä Herraa avukseni huusin, ja Herra kuuli minua

ja asetti avaralle. Ps. 18:20. 31:9.
6. Herra on minun puolellani, en minä siis pelkää; mitä ihminen minulle tekisi? Ps. 66:5.

Jes. 50:7—9. Room. 8:31. Hebr. 13:3. 7. Herra on minun kanssani auttamassa minua, ja minä saan iloni

nähdä vihamiehistäni.

8. Parempion turvataHerraan, kuin luottaa ihmisiin. Ps. 629s. Jer. 175. 9. Parempion turvataHerraan, kuin luottaa päämiehiin. Ps. 1463s.

10.Kaikki pakanat piirittivät minua; Herran nimeen minä ne lyön maa-

han!

11. He kiersivät ja piirittivät minua; Herran nimeen minä ne lyön maahan!

12. He piirittivät minua kuin kimalaiset; he sammuvat niinkuin tuli orjantappuroissa; Herran nimeen minä ne lyön maahan!

13. Sinä sysäsit minua ankarasti lankeemaan, mutta Herra auttoi minua.

14. Herra on minun väkevyyteni ja kiitosvirteni; Hän on myös minun pelastukseni. 2 Moos. 16-2. Jes. 12-2.

15. Riemun ja pelastuksen ääni on vanhurskasten majoissa; Herran oi-

kea käsi tekee suuri tõitä.

Ps.20:7. 1 Kor. 15:57. Hebr. 13:20. 16. Herran oikea käsi on koroitettu; Herran oikea käsi tekee suuria tõitä.

17. En mină kuole, vaan elän, ja luettelen Herran tekoja.

Ps. 115:17 s. Room. 6:2. 18. Kyllä Herra minua on kovasti kurittanut, mutta ei Hän minua kuo-

lemalle antanut.

 Avatkaat minulle vanhurskauden portit, käydäkseni sisälle kiittämään Herraa!

20. Tässä on Herran portti, vanhurskaat siitä käyvät sisälle!

21. Minä kiitän Sinua, että rukoukseni kuulit ja olit apunani, 22. Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi.

Jes. 28:16. Matt. 21:42. Ap. t. 4:11. 1 Piet. 2:6 s.

23. Herralta se on tullut, ja on ihmeellistä meidän silmissämme.

24. Tämä on se päivä, jonka Herra teki; nyt iloitkaamme ja riemuitkaamme!

25. Oi Herra, auta! Oi Herra, anna

menestvä!

i jankaikkisesti!

26. Siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen! Me siunaamme teitä Herran huoneesta. Matt. 21:9. 23:39.

Mark. 11:9. Luuk. 19:38. Joh 12:13. 27. Herra on Jumala, joka meille valon soi; sitokaat juhla-uhria köysillä alitarin sarviin asti!

2 Kor. 8:18. 4:4.6.

28. Sinā olet minun Jumalani, sentāhden minā klitān Sinua; Jumalani, Sinua minā ylistān! Ps. 31:15. 29. Klittākāāt Herraa, sillā Hān on hyvā; sillā hānen armonsa pysyy

119 Psalmi.

Jumalan sanan ylistys. Autuaatovatelämältänsäviattomat, jotka vaeltavat Herran laissa.

Ps. 1:2. 112:1. 2. Autuaat ovat, jotka hänen todistuksiansa tarkkaavat, ja kaikesta sy-

dāmmestā Hāntā etsivāt, Job. 14:21,23. 1 Job. 3:23. 3. eivātkā myös mitāān pahaa tee,

 eivätkä myös mitään pahaa tee, vaan vaeltavat hänen teissänsä.
Ps. 128:1.

4. Sinä olet käskenyt asetuksiasi sangen visusti pitämään.

5. Oi, joska minun tieni ojentuisivat sinun sääntöjäsi pitämään!

 En minā silloin hāpeāān tule kun minā katselen kaikkia sinun kāskyjāsi.

jāsi. 7. Totisesta sydāmmestā minā tahdon Sinua kiittā, kun minā opin sinun vanhurskautes oikeudet.

8. Sinun sääntöjäsi minä tahdon pitää, älä peräti minua jätä!

9. Kuinka nuorukainen tiensä puhdistaisi? – Kun hän itsensä käyttää sinun sanasi mukaan.

10. Minā etsin Sinua kaikesta sydämmestāni; ālā salli minun eksyä

sinun käskyistäsi!

11. Sydämmeeni minä kätken sinun sanasi, etten minä syntiä tekisi Sinua vastaan. Ps. 19:12.

12. Kiitetty olvos Sinä, Herra; opeta minulle sinun sääntösi!

13. Huulillani minä luettelen kaikkia sinun suusi oikeuksia.

14. Sinun todistustesi tiestä minä

iloitsen niinkuin kaikkinaisesta rik- | sesi, joka on annettu, että Sinua pelkaudesta.

15. Sinun asetuksiasi minä tutkistelen, ja katsastelen sinun polkujasi. 16. Sinun säännöistäsi minä iloitsen, enkā unohda sinun sanojasi.

17. Tee hyvästi palvelijallesi, että minä eläisin ja pitäisin sinun sa-

 Avaa silmäni näkemään ihmeitä sinun laistasi!

19. Muukalainen minä olen maan päällä; älä peitä minulta käskyjäsi!

1 Aik. 29:15. Ps. 39:13. Hebr. 11:13. Minun sieluni on särjetty, alati ikävöidessäni sinun oikeuksiasi.

21. Sinä uhkaat ylpeitä; kirotut ovat, jotka sinun käskyistäsi poikkeavat.

22. Käännä minusta pois pilkka ja ylenkatse, sillä minä tarkkaan sinun

ťodistuksíasi!

23. Istuvatpa päämiehetkin neuvottelemassa minua vastaan; mutta palvelijasi tutkistelee sinun sääntöjäsi. 24. Sinun todistuksesi ovat kuiten-

kin minun huvitukseni; ne ovat mi-

nun neuvonantajani.

25. Sieluni on tomuun vaipunut; virvoita minua sanasi mukaan!

26. Minä luettelin teitäni, ja Sinä kuulit minua; opeta minulle sinun | sääntösi!

27. Anna minun ymmärtää sinun asetustesi tie, niin minä tutkistelen sinun ihmeitäsi!

28. Minun sieluni sulaa murheesta: kohenna minua sanasi mukaan!

29. Siirrä valheen tie minusta kauas. ja suo armosta minulle sinun opetuksesi!

, 30. Totuuden tien olen minä valinnut. sinun oikeutesi eteeni asettanut. 31. Minä riipun todistuksissasi kiinni; Herra, ala salli minun hapeaan

tulla!

32. Minä juoksen sinun käskyjesi teitä, sillä Sinä rohkaiset minun sydāmmeni.

33. Opeta minulle, Herra, sinun sääntojesi tie, että minä sitä tarkkaisin ioppuun asti! Ps. 25:4. 27.11.

34. Anna minulle ymmärrys, tarkatakseni sinun lakiasi ja pitääkseni

sitä täydestä sydämmestäni!
35. Taluta minua käskyisi polulla, sillä siihen minä mielistyn!

36. Taivuta sydämmeni sinun todistuksiis, eikä ahneuden puoleen!

Ps. 141:4. 37. Luovuta silmäni turhuutta katselemasta, ja virvoita minua sinun teilläsi! San. 19:27.

jättäisiin!

 Poista minusta se pilkka, jota minä pelkään, sillä sinun oikeutesi ovat hyvät!

40. Katso, minä halajan sinun asetuksiasi: virvoita minua vanhurskaudellas!

41. Herra, sinun armosi minulle tapahtukoot, ja sinun pelastuksesi, sa-

nasi mukaan,

42. että minä voisin vastata pilkkaajiani; sillä minä luotan sinun

lupauksiis.

43. Älä ota totuuden sanaa peräti pois minun suustani, sillä minä odotan sinun oikeuksiasi! Jer. 15:16.

44. Minä tahdon alati pitää lakisi,

aina ja ijankaikkisesti,

45. ja vaellaa vapaudessa, sillä mina etsin sinun asetuksiasi. Ps. 101:2. 46. Ja minä tahdon puhua sinun todistuksistasi kuningasten kuullen,

enkä häpee.

47. Ja huvittelen itseäni sinun käskyistäsi, joita minä rakastan,

48. ja nostan käteni käskyisi puoleen, joita minä rakastan, ja tutkistelen sinun sääntöjäsi.

49. Muista palvelijallesi annettua sanaasi, johon Sina kaskit minun luottamaan!

50. Tämä on minun lohdutukseni viheliäisyydessäni, että sinun sanasi virvoittaa minua.

51. Ylpeät minua paljon pilkkaavat; en minä kuitenkaan sinun lais-

tasi poikkea. 52. Minä muistelen, Herra, sinun oikeuksiasi muinoisista asti, ja lohduttelen itseāni.

53. Tulinen kiivaus käsittää minut jumalattomien tähden, jotka hylkäävät sinun lakisi.

54. Sinun sääntösi ovat minun virsināni muukalaisuuteni majassa.

55. Mină muistan, Herra, yölläkin sinun nimeāsi, ja pidān sinun lakisi. Ps. 77:3.

56. Se minulle on suotu, että minä tarkastan sinun asetuksiasi.

57. Sinā, Herra, olet minun osani; minā aivon pitāā sinun sanasi.

58. Minä rukoilen Sinua täydestä sydämmestä: ole minulle armollinen sanasi mukaan !

59. Minä tutkistelin teitäni ja käänsin jalkani todistustesi puoleen.

60. Minä riensin viivyttelemättä käskyjäsi pitämään.

61. Jumalattomien paulat piirittivät minua; mutta en minä unohtanut sinun lakiasi.

38. Vahvista palvelijallesi se lupauk- | 62. Puoli-yöstä minä nousen Sinua

kiittämäänvanhurskautesi oikeutten tähden. Ps. 42:9. Ap. t. 16:25.

63. Minā olen kaikkien niiden ystāvā, jotka Sinua pelkäāvāt ja asetuksesi pitāvāt. Ps. 101:48. 64. Herra, maa on tāynnā sinun ar-

64. Herra, maa on täynnä sinun armoasi; opeta minulle sinun sääntöjäsi! Ps. 33:5.

jäsi! Ps. 33:5. | 65. Hyvästi Sinä teit palvelijaasi koh-

taan, Herra, sanasi mukaan. 66. Opeta minulle hyvä taito ja tunto,

sillä sinun käskyihis minä uskallan. 67. Ennenkuin minua nöyryytettiin, eksyin minä; mutta nyt minä pidäa sinun sanasi.

68. Sinā olet hyvā ja teet hyvin; opeta minulle sinun sāāntösi!

69. Ylpeät kutovat valhetta minua vastaan; mutta minä tarkkaan täydestä sydämmestä sinun asetuksiasi.

70. Héidän sydämmensä on lihava kuin rasva; mutta minä iloitsen sinun laistasi. 5 Moos. 32:15. Ps. 17:10. 73:7. 71. Hyvä oli minulle, että minä nöyryytettiin, että minä oppisin sinun

sääntöjäsi.

72. Sinun suusi laki on minulle otollisempi kuin monta tuhatta kappaletta kultaa ja hopeaa. Ps. 19:11.

73. Sinun kätesi ovat minun tehneet ja valmistaneet; anna minulle ymmärrystä oppiakseni käskyjäsi!

Job10:8. Ps. 189:13 s. 74. Jotka Sinua pelkäävät, ne minut näkevät ja iloitsevat; sillä minä

toivon sinun sanaasi. 75. Minä tiedän, Herra, sinun tuomiosi vanhurskaiksi, ja Sinä olet minua uskollisuudella nöyryyttänyt.

76. Joska sinun armosi olisi minun lohdutuksenani, palvelijallesi anne-

tun lupauksesi mukaan!

77. Tapahtukoon minulle laupeutesi, että minä eläisin; sillä sinun lakisi on minun iloni!

78. Häpeään joutukoot ylpeät, jotka minua syyttömästi sortavat; minä tutkistelen sinun asetuksiasi!

79. Taipukoot Sinua tuntevaiset jälleen minun puoleeni, ja ne, jotka todistuksesi tuntevat. Pa. 15:4.

80. Olkoon minun sydämmeni vilpitön sinun säännöissäsi, etten minä

hāpeāān joutuisi!

Sieluni hivuu ikävästä sinun autuutees; sinun sanaasi minä toivon.
 Moos. 49:18. Jes. 49:6. Luuk. 2:25,30.

82. Silmāni hiveltyvāt sanasi halusta, ajatellessani:,,milloin minua lohdutat?" Ps.6:7 s.

83. Sillä minä olen niinkuin nahkaleili savussa; en minä unohda sinun sääntöjäsi.

84.Kuinka vähät ovat palvelijasi ikä-

päivät! Milloin Sinä vainoojani tuomilset?

85.Kuoppia kaivavat minulleylpeät, jotka eivät elä sinun lakisi mukaan.

86. Kaikki sinun käskysi ovat totuutta; he vainoovat minua valheella; auta minua!

87. Vähällä he olisivat minut maassa hukuttaneet; mutta en minä sinun asetuksiasi hyljännyt.

88. Virvoita minua armostasi, että minä suusi todistuksen pitäisin! Ps. 40:9.

89. Ijankaikkisesti, Herra, on sinun sanasi perustettu taivaissa.

90. Sinun uskollisuutesi pysyy su-

vusta sukuun; Sinä perustit maan, ja se pysyy. 91. Sinun oikeutesi mukaan pysyy kaikki vielä tänänäivänä sillä naavat

kaikki vielä tänäpäivänä, silläne ovat kaikki sinun palvelijoitasi.

92. Ellei sinun lakisi olisi ollut mi-

nun lohdutukseni, olisin minä raadollisuudessani hukkunut.

93. En minä ikänä unohda sinun asetuksiasi, sillä niillä Sinä mirua virvoitat.

94. Sinun minā olen, vapahda minua; sillā minā etsin sinun asetuksiasi. Kork. V. 2:16. Room. 14:8. 1 Kor. 6:20.

95. Jumalattomat vartioitsevat minua hukuttaaksensa; mutta minä otan todistuksistasi vaarin. Ps. 38:21. 56:7.

96. Täydellisetkinminä olen nähnyt loppuvan; mutta sinun käskysi on sangen ääretön. Jes. 40:8.

97. Kuinka minä sinun lakiasi rakastan I Joka päivä minä sitä tutkistelen. 98. Sinun käskysi tekevät minun viisaammaksi vihollisiani; sillä ne ovat ijankaikkisesti minun omani.

99. Minä olen kaikkia opettajiani taitavampi, sillä sinun todistuksesi ovat

minun ajatukseni.

100. Minä ymmärrän enemmän kuin vanhimmat, sillä minä tarkkaan sinun asetuksiasi.

101. Minā estān jalkani kaikista pahoista teistā, ettā sinun sanasi pitāisin.

102. En minä sinun oikeuksistasi poikkea, sillä Sinä olet minua opettanut.

103. Kuinka makeat ovat sinun sanasi suuni laelle, makeammat kuin hunaja suulleni!

104. Sinun asetuksistasi minä opin ymmärrystä, sentähden minä vihaan

kaikkia petollisia polkuja.

105. Sinun sanasi on minun jalkaini kynttilä, ja valkeus minun teilläni. Ps. 19:9. San. 6:23. 2 Piet. 1:19.

106. Minä vannoin, ja sen vahvana pidän, pitääkseni sinun vanhurskautesi oikeudet. Neh. 10:29.

107. Minä olen sangen kovin vai- | sesi, sentähden tarkastaa niitä minun vuttu; Herra, virvoita minua sanasi mukaan!

108. Suuni vapaa-ehtoiset uhrit olkoot Sinulle, Herra, otolliset; ja opeta minulle sinun oikeutesi!

109. Sieluni on alati kādessāni, en-

kā mină unohda lakiasi.

110. Jumalattomat virittävät minulle pauloja, mutta en minä eksy sinun asetuksistasi.

111. Minā sain sinun todistuksesi ijankaikkiseksi perinnõkseni', sillä ne ovat minun sydämmeni ilo

112. Minä taivutin sydämmeni noudattamaan sinun sääntöjäsi, aina ja loppuun asti.

113. Kaksimielisiä minä vihaan, ja rakastan sinun lakiasi.

1 Kun. 18:21. Jaak. 1:8. 114. Sinä olet minun suojelukseni ja kilpeni; sinun sanaasi minä toivon

 115. Luopukaat minusta, te pahanilkiset, minä tahdon tarkata Juma-

lani käskyjä!

116. Tue minua lupauksesi mukaan, ettā minā eläisin; ālākā anna toivo-ni hāpeāān tulla! Ps. 31:2. Room. 5:4 s. 117. Vahvista minua, ettā minā autetuksi tulisin, niin minä katselen alati sinun sääntöjäsi!

118. Sinä hylkäät kaikki, jotka säännöistäsi luopuvat, sillä heidän petok-

sensa on sulaa valhetta.

119. Niinkuin kuonan hävität Sinä kaikki maan jumalattomat, sentähden minä rakastan todistuksiasi.

120. Minun ihoni värisee sinun pelvostasi, ja minä pelkään sinun tuomioitas Ps. 2:11. Fil. 2:12.

121. Minä olen tehnyt oikeutta ja vanhurskautta : et suinkaan Sinä minua hylkää sortaiilleni.

122. Puollusta palvelijaasi, ettei ylpeät minulle väkivaltaa tekisi!

123. Silmäni hiveltyvät autuutesi ja vanhurskautesi lupauksen halusta. 124. Tee palvelijallesiarmosijälkeen, ja opeta minulle sinun sääntösi!

125. Mină olen palvelijasi; tee minua taitavaksi, että minä todistuksesi tuntisin! Ps. 18:1. 36:1. 116:16. 126. Jopa on aika, että Herra siihen

jotakin tekisi; he ovat sinun lakisi rikkoneet. Matt. 15:6. 127. Sentähden minä rakastan käs-

kyjäsi enemmän kuin kultaa ja pa-

rasta kultaa.

128 Sentähden minä pidän kaikkia asetuksiasi kaiketi oikeina, ja kaikkia valheen polkuja minä vihaan.

129. Ihmeellisiä ovat sinun todistuk-

sieluni.

130. Sinun sanasi selitys valaisee. ja antaa yksinkertaisille ymmärryksen. Ps. 19:8 s. 2 Tim. 3:15.

131. Minä avaan suuni ja ammottelen, sillä minä halajan sinun käsky-

132, Käännypuoleeni ja armahdaminua, niinkuin sinä olet tottunut niille tekemään, jotka nimeäsi rakastavat. 133. Vahvista askeleeni sanassasi.

äläkä anna minkään pahuuden minua vallita!

134. Päästä minua ihmisten väkivallasta, että minä pitäisin asetuksiasi! 135. Valista kasvosi palvelijasi pääl-

le, ja opeta minulle sääntösi! 4 Moos. 6:25. Ps. 80:4,8,20 136. Silmäni vuotavat vesi-ojia, et-

tei he pidā sinun lakiasi.

137. Herra, Sinä olet vanhurskas, ja sinun tuomiosi ovat oikeat. 5Moos. 32:4,

138. Sinä olet säätänyt todistuksesi vanhurskaudessa ja tarkalla totuudella.

139. Kiivauteni lopettaa minua, että viholliseni ovat sinun sanasi unoh-

Ps. 69:10. 139:21. 140. Sinun puheesi on sangen koe-

teltu, ja palvelijasi pitää sen rakkaana. Ps. 12:7. 18:31. San. 30:5. 141. Minä olen halpa ja ylenkatsottu,

mutta en minä unohda asetuksiasi. 142. Sinun vanhurskautes on ijankaikkinen vanhurskaus, ja sinun lakisi on totuus.

143. Ahdistus ja tuska ovat minut saavuttaneet, mutta minä iloitsen

sinun käskyistäsi.

144. Sinun todistustesi vanhurskaus pysyy ijankaikkisesti; tee minua taitavaksi, että minä eläisin!

145. Minä huudan kaikesta sydämmestăni, kuule, Herra, minua ; sinun sääntöjäsi tahdon minä tarkata.

146. Sinua minā huudan, vapahda minua, että minä pitäisin todistuksesi!

 Päivän koittaissa minä ennätän ja huudan; minä toivon sinun sanaasi. Ps. 88:14. 130:6.

148. Ennen yövartioita ennättävät silmäni tutkistelemaan sinun lauseitasi. Ps.5:4. 63:7.

149 Kuule minun ääneni armosi mukaan; Herra, virvoita minua oi-keuttesi mukaan!

Lähelle tunkeuvat ilkityön harrastajat, jotka ovat kaukana sinun

151. Lähellä olet Sinäkin, Herra, ja kaikki käskysi ovat totuutta.

Ps. 19:10. San. 8:8.

152. Jo aikaa minä tiesin sinun todistuksistasi, että olet ne ijäti pysyväisiksi perustanut.

153. Katso raadollisuuttani ja pelasta minua, sillä en minä unohda lakiasi l

154. Aja asiani ja lunasta minut: virvoita minua lupauksesi mukaan! 155. Pelastus on kaukana jumalat-

tomista, sillä he eivät tottele sinun sääntöiäsi.

156. Herra, sinun laupeutesi on suuri:virvoita minua oikeuttesi mukaan! 157. Monta on minulla vainoojaa ja ahdistajaa, mutta en minä poik-

kea todistuksistasi.

158. Minä näin pettäjiä, ja kauhis-

tuin, etlei he pidä sinun sanaasi. 159. Katso, minä rakastan sinun a-setuksiasi; Herra, virvoita minua

armosi mukaan!

160. Sinun sanasi on kokonansa totuus, ja ijankaikkinen on koko sinun vanhurskautesi oikeus. Joh.17:17. 161. Päämiehet vainoovat minua syyttömästi, mutta sydämmeni pelkāā sinun sanojasi.

162. Minä iloitsen sinun puheestasi, niinkuin suuren saaliin saanut.

163. Valhetta minä vihaan ja kauhistun, mutta sinun lakiasi minä rakastan.

164. Seitsemästi päivässä minä kiitän Sinua vanhurskautesi oikeutten

165. Runsas rauha on sinun lakiasi rakastavaisilla, eikä heitä kohtaa kompastus. Ps. 37:11,31. 166. Herra, mină odotan sinun au-

tuuttasi, ja teen sinun käskyjäsi. 1 Moos. 49:18. Luuk. 2:25,30. 167. Sieluni pitää sinun todistukse-

si, ja minä sangen suuresti rakastan niitä.

168. Minä pidän asetuksesi ja todis-tuksesi, sillä kaikki minun tieni ovat Sinun edessäs.

169. Herra, suo minun huutoni etehes lähestyä; anna minulle ymmär-

rystä sanasi mukaan! 170. Suo rukoukseni etehes tulla, pelasta minua lupauksesi mukaan! 171. Huuleni vuodattakoot kiitostasi, sillä Sinä opetat minulle sääntösi!

172. Kieleni puhukoon sinun sanastasi, sillä kaikki sinun käskysi ovat

vanhurskaita!

173. Olkoon sinun kätesi minua auttamassa, sillä minä olen valinnut asetuksesi!

174. Herra, minā ikāvõitsen pelastustasi, ja sinun lakisi on minun

175. Eläköön sieluni ja kiittäköön

Sinua: sinun oikeutesi auttakoot minua!

176. Minä käyn eksyksissä niinkuin kadonnut lammas; etsi palvelijatas; sillä en minä unohda sinun käskyjäsi! Ps. 23:1. Jes. 53:6. Luuk. 15:4. Joh. 10:27.

120 Psalmi.

Vääriä kieliä vastaan.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Minä huudan ahdistuksissani Herran

puoleen, ja Hän kuulee minua. 2. Oi Herra, pelasta sieluni valhettelevista huulista ja vääristä kielistă!

3. Mitä on Hän sinulle antava, ja mitä vielä lisäävä sinulle, sinä väära kieli? Jaak, 8:5 s.

4. Terävät sankarin nuolet, tuliset

katajan kekäleet. Ps. 11:2.52:3 s.57:5.59:8. 5. Voi minua, että minun täytyy olla muukalaisena Mesekissä, asua Kedarin majain tykönä!

6. Aivan kauan on sieluni asunut rauhaa vihaavaisten keskellä.

7. Minä pidän rauhaa, mutta kun minä puhun, niin hesodan nostavat.

121 Psalmi.

Israelin apu ja varjelija.

🚺 eisu korkeimmassa kuorissa. Minä nostan silmäni vuoriin päin, joista apuni tulee. Ps. 3:5. 123:1.

2. Apuni tulee Herralta, joka on tehnyt taivaan ja maan.

2 Aik. 20:12. Ps. 124:8. 3. Ei Hän salli jalkasi horjua, eikä sinun varjelijasi torku. Ps. 127:1. 4. Katso, ei Israelin varjelija torku,

eikä makaa.

Herra on sinun varielijasi. Herra on sinun variosi oikealla kädelläsi.

Ps. 91:4s.

Ei sinua aurinko päivällä polta, eikä kuu yöllä.

7. Herra on sinua varjeleva kaikesta pahasta; Hän on varjeleva sinun sielusi.

8. Herra on varjeleva sinun lähtemisesi ja tulemisesi hamasta nyt ja ijankaikkiseen! 5 Moos. 28:6.

122 Psalmi.

Herran seurakunnan rauha.

Davidin veisu korkeimmassa kuorissa. Mină iloitsin, kun minulle sanottiin: "menkäämmeHerran huo-neesen!"

2. Jalkamme saivat seisoa sinun porteissasi, Jerusalem, Ps. 42:3. 84:3 s. 3. Jerusalem, joka olet rakennettu kuin kaupunki, joka on itsessänsä yhdeksi yhdistetty! 2 Aik. 6:6. Ps. 48:18s. 4. johonka sukukunnat astuivat

vlös. Herran sukukunnat - Israelin säännön mukaan – kiittämään Herran nimeä.

2 Moos. 23:17. 2 Aik. 31:4. 35:3. 5. Sillä siellä ovat tuomio-istuimet asetetut, Davidin huoneen istuimet.

5 Moos. 17:8 s. 2 Sam. 8:15 s. 6. Toivottakaat Jerusalemille rauhaa: menestykööt ne, jotka sinua rakastavat!

7 Rauha olkoon muuriesi sisällä,

ja menestys linnoissasi!

8. Veljieni ja ystävieni tähden minä lausun mielelläni : rauha olkoon sinulle!

9. Herran. Jumalamme huoneen tühden tahdon minä etsiä sinun pa-

rastasi l

123 Psalmi. Pilkkaa ja ylenkatsetta vastaan.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Sinun tykösi minä nostan silmäni,

Sinä, joka asut taivaissa. Ps. 3:5. 2. Katso, niinkuin palvelijain silmät katsovat isäntiensä käsiin, niinkuin pii'an silmät katsovat emäntänsā kāsiin, niin meidānkin silmāmme katsovat Herran, meidän Jumalamme, puoleen, siksi kuin Hän meitä armahtaa.

Ole meille armollinen, Herra, ole meille armollinen, sillä me olemme kylliksi ravitut ylenkatseella!
4. Kylliksi on sielumme ravittu su-

ruttomain pilkalla ja ylpeiden ylenkatseella. Job 12:4 s.

124 Psalmi.

Herra on Israelin pelastus.

Davidin veisu korkeimmassa kuorissa. Ellei Herra olisi ollut kanssamme — näin sanokaan Israel –

Room. 8:81. 2. ellei Herra olisi ollut kanssamme, ihmisten noustessa meitä vastean:

3. silloin olisivat he meidät elävältä nielleet, heidän vihansa syttyessä meitä vastaan;

 silloin olisivat vedet meidät upottaneet, virta tulvannut sielujemme yli,

5. silloin olisivat kuohuvat vedet tulvanneet sielujemme yli

6. Kiitetty olkoon Herra, joka ei antanut meltä heidän hampaittensa saaliiksi!

7 Sielumine pääsi niinkuin lintu pyytäjän paulasta. Paula ratkesi, ja me pääsimme

8. Meidän apumme on Herran nimessä, joka on tehnyt taivaan ja

125 Psalmi. Herra varielee Israelia.

(7eisu korkeimmassa kuorissa. Herraan turvaavaiset ovat kuin Sionin vuori, joka ei horju, vaan pysyy ijankaikkisesti. Matt. 7:24. 16 18.

2. Jerusalemin ympärillä on vuoria; mutta Herra on kansansa ympārillā, tästä alkain ja ijankaikkisesti. Ps.34.8.

3. Sillä ei jumalattomien valtikka ole pysyvä vanhurskasten arpa-osan päällä, ettei vanhurskaat ojentaisi kāsiānsā vāāryyteen. Jes. 14:5. 4. Herra, tee hyvästihyville, ja hurs-

kaille sydämmille!

5. Mutta jotka poikkeevat mutkaisille teillensä, ne Herra ajakoon pois pahantekijäin kanssa! Rauha olkoon **İsraelille!** Ps. 128:6. Gal. 6:16.

126 Psalmi.

Herran seurakunnan surut ja ilot.

Jeisu korkeimmassa kuorissa. Kun Herra palautti Sionin vangit, niin me olimme kuin unta näkeväiset. 2. Silloin nauru täytti suumme, ja riemu kielemme; šilloin sanottiin pakanoissa: "Herra on tehnyt suuria lõitä heitä kohtaan."

Job8:21. 5 Moos. 4:34. 3. Herra on tehnyt suuria töitä meitā kohtaan, siitā me iloitsemme.

4. Herra, palauta meidan vangittumme niinkuin sadepurot etelämaassa! Jes. 43:14, 16. Jes. 51:9 s. 5. Jotka kyyneleillä kylvävät, ne ilolla niittävät. Matt. 5:4. Luuk. 6:21.

6. Itkien menevät matkaan, kantaen siementā sitkaimelle, — mutta riemulla tullaan, kantaen lyhteitä. Jes. 85:10.

127 Psalmi.

Siunaus tulee Herralta.

Salomon veisu korkeimmassa kuo-rissa. Jos ei Herra huonetta rakenna, niin hukkaan sen rakentajat siinä vaivaa näkevät; jos ei Herra kaupunkia varjele,niin hukkaan var-

tija valvoo. Ps. 121:3. 1 Kor. 3:7. Hukkaan te varhain nousette ja hiljain levolle menette, ja syötte leipānne surulla; sitā Hān antaa ystāvillensä heidän maatessansa.

Ps. 61:6. San. 10:22. Katso, lapset ovat Herran lahja, ja kohdun hedelmä on anto.

1 Moos. 30:1 s. Ps. 113:9. 4. Kuin nuolet sankarin kādessā, niin ovat nuoruuden lapset.

5. Autuas on se mies, jonka viini on niitä täynnä; ei he joudu häpeään, kun he portissa vihollistensa kanssa väittelevät.

128 Psalmi.

Herran antama siunaus.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Autuas on jokainen, joka Herraa pelkää, ja hänen teillänsä vaeltaa.

Ps. 1:1. 112:1. 119:1 s.

2. Sinā elātāt itses kāttesi työllā; autuas sinā olet, ja hyvin sinun kāypi.

1 Moos. 3:19.

 Vaimosi on niinkuin hedelmällinen viinipuu huoneesi perällä, lapsesi niinkuin öljypuun vesat pöytäsi ympärillä.

4. Katso, totisesti niin siunataan se

mies, joka Herraa pelkää.

5. Siunatkoon Herra sinua Sionista,

että näet Jerusalemin onnen kaikkena elinaikanasi, Ps. 134:3. 6. ja saat nähdä lastesi lapset! Rau-

ha olkoon Israelille!

Job 42:16. Ps. 125:5. Gal. 6:16.

129 Psalmi. Sionin vihollisef hukkuvat.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Aivan paljon ovat he minua ahdistaneet hamasta nuoruudestani asti – sanokoon nyi Israel –

2. aivan paljon ovat he minua ahdistancet hamasta nuoruudestani asti, mutta eivät kuitenkaan minua voittancet.

Pitkin selkääni ovat kyntäjät kyntäneet, ja vakonsa pitkiksi vetäneet.

San. 5:18s. Jes. 51:23. Hes. 19:10.

4. Herra om vanhurskas; Hän on katkonut poikki jumalattomien siteet.

5. Tulkoot häpenän ja kääntykööt takaperin kaikki Sionin vihamiehet!

6. Oikoot niinkuin ruoho katoilla, joka kuivettuu, ennenkuin se nyhdetään pois, 2Kun. 19:26. Jes. 37:27.

7. joista ei niittäjä kättänsä täytä, eikä lyhteensitoja syliänsä,

8. eikä yksikään ohitsekäypä sano.,olkoon Herran siunaus teidän päällänne; me siunaamme teitä Herran nimeen!" Ruut 2:4.

130 Psalmi. 6. Katumus-psalmi.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Syvyydestä minä huudan Sinua, Herra. Ps. 69:2. 88:7.

 Herra, kuule minun ääneni; tarkatkoot korvasi anomiseni ääntä!
 Jos Sinä, Herra, syntiä soimaat,

3. Jos Sinā, Herra, syntiā soimaa Herra, kuka silloin pysyy?

Job 9:2 s. Ps. 143:2.

4. Mutta Sinun tykönäsi on anteeksiantamus, että Sinua peljättäisiin.

5. Minā odotan Herraa, sieluni odottaa, ja minā toivon hānen sanaansa. 6. Minun sieluni odottaa Herraa enemmän, kuin yönvartijat aamua, yönvartijat aamua. 7s. 1ls:147s.
7. Israel toivokoon Herraan, sillä Herralla on armo, ja runsas lunastus Hänellä! 28am. 24:14.
8. Ja Hän on Israelin lunastava kaikista sen synneistä. Matt. 1:21.

131 Psalmi.

Nöyrä juottamus Herraan.

Davidin veisu korkeimmassa kuorissa. Herra, ei minun sydämmeni ole paisunut, eikä silmäni katsele korkealle, enkä minä vaella isoissa ja minulta käsittämättömissä asioissa

 Vaan minä olen totisesti asettanut ja vaikittanut sieluni; niinkuin vieroltettu lapsi äitinsä tykönä, niinkuin vieroitettu lapsi on sieluni minussa.

3. Israel toivokoon Herraan hamasta nyt ja jiankaikkiseen!

132 Psalmi.

Herra asuu seurakunnassaan.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Muista, Herra, Davidille kaikkia hänen vaivojansa. Ps. 56:9.

joka Herralle vannoi, ja lupauksen teki Jaakobin väkevälle:
 ,,en totta mene huoneeni majaan,

enkä nouse leposijani vuoteelle; 4. en totta minä suo unta silmilleni, enkä silmälaudoilleni lepoa,

28an. 7:2s. 1 Aik. 17:1s. 5. ennenkuin löydän sijan Herralle, asunnon Jaakobin väkevälle!"

Ap. t. 7:46.
6. Katso, me kuulimme sen Efratassa, löysimme sen Ja'arin kedoilla.
7. Menkäämme siis hänen asuinmajoihinsa, ja kumarlakaamme hänen jalkainsa astinlaudan edessä! Ps.122:1.
8. Nouse, Herra, sinun lepoosi, Si

nā ja sinun vākevyytesi arkki! 4 Moos. 10:35 s. 2 Aik. 6:41 s. 9. Sinun pappisi pukeutukoot van-

hurskauteen, ja sinun valittusi riemuitkoot!

 Sinun palvelijasi Davidin t\u00e4hden \u00e4l\u00e4 hylk\u00e4\u00e4 voideltusi kasvoja! Ps. 18:51.

11. Herra on vannonut Davidille totisen valan josta Hān ei perāy "sinun ruumiisi hedelmān Minā istuimellesi istutan. 2 Sam. 7:11 s. Ps. 89:3s. Ap. L. 2:30.

12. Jos sinun lapsesi pitāvāt liittoni ja todistukseni, jotka Minā heille opetan,niin heidān lapsensakin saavsi istuimellasi istua ijankaikkisesti."

13. Sillä Herra on valinnut Sionin, ja tahtonut sen asuinsijaksensa.
14. "Tämä on minun leposijani ijan-

kaikkisesti; tässä Minä olen asuva, sillä se minulle kelpaa.

15. Hänen varansa Minä runsaasti siunaan; ja hänen köyhänsä Minä leivällä ravitsen.

16. Ja hänen pappinsa Minä puetan

auttudella, ja hänen valittunsa pitääriemulla riemuitseman. Jes.61:6,10. 17. Siellä Minä kasvatan sarven Davidille, ja valmistan kynttilän voideltulleni. 1Kun.1:36. Ps. 18:29,Luuk.1:59.2:32.

18. Hänen vihollisensa Minä häpeällä puetan, mutta hänen päällänsä on hänen kruununsa kukoistava."

133 Psalmi.

Veljien sopu tuo Herran siunauksen.

Davidin veisu korkeimmassa kuorissa. Katso, kuinka hyvää ja suloista on, kun veljekset sovinnossa

yhdessä asuvat!

2. Niinkuin se kallis voide pään päällä, joka parralle vuotaa, Aaronin parralle, joka vuotaa hänen vaatteensa liepeelle, 2 Moos. 29.7. 3 Moos. 8:12. 3. niinkuin Hermonin kaste, joka vuotaa Sionin vuorille; sillä siellä on Herra siunauksen säätänyt, ja elämän ijankaikkiseen asti.

134 Psalmi.

Herran siunaus seurakunnassa.

Veisu korkeimmassa kuorissa. Katso, kiittäkäät Herraa, kaikki Herran palvelijat, jotka yöllä seisotte Herran huoneessa!

2. Nostakaat kätenne pyhään päin

ja kiittäkäät Herraa!

3. Herra siunatkoon sinua Sionista, Hän, joka on tehnyt taivaan ja maan !

135 Psalmi.

Ylistys Herralle, Israelin Jumalalle. Halleluja: Kiittäkäät Herran nimeä, kiittäkäät, te Herran palvelijat, Ps. 134:1.

2.te jotka seisotteHerran huoneessa, meidän Jumalamme esikartanoissa!
3. Kiittäkäät Herraa, sillä Herra on hyvä; ja veisatkaat kiitosta hänen nimellensä, sillä se on suloinen! Ps.1471:
4. Sillä Jaakobin on Herra itsellensä valinnut, Israelin omaksensa.

2 Moos. 19:5. 5 Moos. 7:6. 5. Minä tiedän. että Herra on suuri, ja meidän Jumalamme yli kaikkien

jumalien. Ps. 97.9. 138.5. 6. Kaikkia, mitä Herra tahtoo, Hän tekee taivaassa ja maassa, meressä ja

tekee laivaassa ja maassa, meressä ja kaikissa syvyyksissä; Pa. 116:3. 7. joka nostaa pilvet maan ääristä, saattaa sateen pitkäisen leimauksista, ja tuottaa tuulen tavarakammioistansa: joka lõi esikoiset Egyptissä ihmisistä eläimiin saakka,

2 Moos. 12:29s. Ps. 78:51 9. ja lähetti merkkinsä ja ihmeensä sinun keskellesi, Egypti, Faraota ja kaikkia hänen palvelijoitansa vastaan; 2 Moos. 72.

10. joka lõi suuret kansat, ja tappoi

väkevät kuninkaat.

11. Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, ja Ogin, Basanin kuinkaan, ja kaikki Kanaanin valtakunnat,

4 Moos. 21:21 s. 12. ja antoi heidän maansa perinnöksi Israelille, kansallensa perinnöksi. Jos. 11:23. Ps. 136:21.

13. Herra, sinun nimesi pysyy ijankaikkisesti, Herra, sinun muistosi pysyy suvusta sukuun! Ps. 102:13. 14. Sillä Herra tuomitsee kansaansa, ja armahtaa palvelijoitansa.

15. Pakanain epājumalat ovat hopeaa ja kultaa, ihmisten kātten tekoa.
Pa. 115:48.

Suu heillä on, vaan eivät puhu;
 silmät heillä on, vaan eivät näe;

17. korvat heiliä on, vaan eivät kuule, eikä ole ollenkaan henkeä heidän suussansa.

18. Heidän tekijänsä ovat heidän kaltaisensa, ja kaikki, jotka heihin luottavat.

19. Te Israelin huone, kiittäkäät Herraa; te Aaronin huone, kiittäkäät Herraa! Ps. 118-2 s.

20. Te Levin huone, kiittäkäät Herraa! te Herraa pelkääväiset, kiittäkäät Herraa!

21. Kiitetty olkoon Herra Sionista, joka Jerusalemissa asuu! Halleluja!

136 Psalmi.

Herran armo pysyy ijankaikkisesti.

Kiittäkäät Herraa, sillä Hän on hyvä; sillä hänen armensa pysyy ijankaikkisesti!

1 Aik. 16:34. Ps. 106:1. 107:1. 118:1.

2. Kiittäkäät jumalain Jumalaa, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti!

5 Moos. 10:17. 1 Kor. 8:5s.

3. Kiittäkäät herrain Herraa, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikki-

sesti! 1 Tim. 6:15.
4. joka yksinänsä suuria ihmeitä
tekee, sillä hänen armonsa pysyy
ijankaikkisesti; Pa. 77:15.
5. joka taivaat toimellisesti teki, sillä

hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;
6. joka maan vetten päälle levitti,

naam vetten paane leviu, n leimauksisrakammiois-Jer. 10:2. 51:16. 7. joka suuret valot teki, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti; 1 Moos, 1:14 s.

8. auringon päivää hallitsemaan. sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;

9. kuun ja tähdet yötä hallitsemaan, sillä hänen armonsa pysyy ijankaik-

10. joka Egyptin esikoiset löi, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikki-

sesti: 2 Moos. 12:29 s. 11. ja vei Israelin ulos heidan keskeltänsä, sillä hänen armonsa pysyy

ijankaikkisesti; 2 Moos, 12:41. väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti; 5 Moos. 4:34.

13. joka Kaisila-meren jakoi kahtia, sillä hänen armonsa pysyy ijankaik-2 Moos, 14:21 8.

14. ja kuljetti Israelin sen keskitse, sillä hänen armonsa pysyvijankaik-

15. ja syöksi Faraon sotaväkinensä Kaisila-mereen, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti;

joka johdatti kansansa korvessa, sillä hänen armonsa pysyvijankaik-

kisesti:

 joka löi suuria kuninkaita, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikki-Ps. 135:10 s. ia tappoi väkeviä kuninkaita,

sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti :

19. Sihonin, Amorilaisten kuninkaan, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti, 4Moos.21:21s.5Moos.2:32s. 20. ja Ogin, Basanin kuninkaan, sil-

lä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti, 5 Moos. 3:1 s.

21. ja antoi heidän maansa perinnöksi, sillä hänen armonsa pysyy iiankaikkisesti. Jos. 12:7 s. Ps. 135:12. 22. perinnöksi palvelijallensa Israe-

lille, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti : 23. joka meitä alhaisuudessamme

muisti, sillä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti; 24. ja kirvoitti meitä vihollisistamme, sillä hänen armonsa pysyy ijan-

kaikkisesti:

25. joka antaa kaikelle lihalle ruuan, sillä hänen armonsa pysyy ijankaik-Ps. 104:14,27 s. 145:15. 26. Kiittäkäät taivaan Jumalaa, sil-

lä hänen armonsa pysyy ijankaikkisesti !

137 Psalmi.

Herran kansan vihollisille kostetaan. Babelin virtain tykönä, siellä me istuimme ja itkimme, muistellessamme Sionia.

2. Pajuihin sen keskellä me ripustimme kanteleemme.

3. Sillä siellä ne, jotka meitä vankina pitivät, vaativat meiltä virsiä, ja hävittäjämme iloa: "veisatkaat meille Sionin virsiä!"

4. Kuinka me veisaisimme Herran

virsiä vieraalla maalla?

Jos minä unohdan sinut, Jerusalem, niin rauetkoon oikea käteni! 6. Tarttukoon kieleni suuni lakeen. ellen minä sinua muista, ellen minä tee Jerusalemia vlimmäiseksi ilokseni!

7. Muista, Herra, Edomin lapsille Jerusalemin päivää, jotka sanoivat: "hajoittakaat, hajoittakaat alas aina sen perustukseen asti!" Jer. 49:12. Val. v. 4:21 s. Hes. 25:12. 35:2. Obad. v. 11 s. 8. Babelin tytär, sinä hävitettävä, autuas on se, joka sinulle kostaa tekosi, jonka sinä meille teit!

Ilm. 18:19 s. 18:16. Jer. 50:29 s. 51:24 s. 9. Autuas on se, joka sinun piskuiset lapsesi ottaa ja paiskaa kallioon! Jes. 13:16.

138 Psalmi.

Herra on suuri ja armollinen. Davidilta. Minā kijtān Sinua kaikesta sydämmestäni; jumalien edessä minä Sinulle kiitosta veisaan. Minä tahdon kumartain rukoilla sinun pyhään temppeliisi päin, **ja** kiittää sinun nimeäsi armosi ja totuutesi tähden; sillä Sinä teit lupauk-ses suureksi yli kaiken nimesi. 2 Sam. 7:21. Ps. 5:8. 18:50 s.

3. Kun minä Sinua avukseni huusin, nim Sinä kuulit minua, ja rohkaisit minua, että sieluni sai suuren väkevyyden. Ps. 86:16.

Sinua, Herra, pitää kaikki maan kuninkaat kiittämän, kun he kuule-

vat sinun suusi lupaukset, Ps. 47:10. 68:30 sl 102:16,23. 5. ja veisaaman Herran teistä, että Herran kunnia on suuri. 6. Sillä Herra on korkea, ja katselee nöyriä, ja tuntee ylpeät kaukaa. Ps. 113:5 s. Luuk 1:48,52. 14:11.

Jos minä vaeltaisin keskellä ahdistusta, niin Sinä virvoitat minua ja ojennat kätesi vihollisteni vihoja vastaan; sinun oikea kätesi vapaĥ-Ps. 7:7. 91:2 s. taa minut.

8. Herra on asian toimittava minun puolestani. Herra, sinun armosi on ijankaikkinen, et Sinä kättesi tekoja Ps. 57:5. hvlkää!

130 Psalmi.

Jumalan kaikkitietäväisyys ja voima. Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. Herra, Sinä tutkit minua ja tunnet minut Ps. 17:3. 44:22. nousemiseni ; Sinä ymmärrät kaukaa minun ajatukseni.

Jer. 17:10. 23:23 s. Matt. 9:4. Käymiseni ja makaamiseni Sinä tarkasti tutkit, ja kaikki minun tieni Sinä hyvin tunnet.

Job 34:21 s. Joh. 21:17. Hebr. 4:13. 4. Sillä katso, ei ole sanaakaan kielelläni, jota Sinä, Herra, et tyyni tuntisi. Job 42:2.

5. Edestă ja takaa Sină minut piirität, ja pidät kätesi minun päälläni. Ylen ihmeellinen on senkaltainen tieto minulle, ja kovin korkea, etten

minā voi sitā kāsittāā. Ps.147:5. Jes. 40:28. 7. Mihinkä minä menen sinun henkesi edestä, ja kuhunka minä pake-nen sinun kasvoistasi?

Jos minä astuisin ylös taivaasen, niin Sinä olet siellä; jos vuoteeni tuonelaan tekisin, katso, Sinä olet sielläkin. Job 22:12, 26:6, Am. 9:2, Jos kohoisin aamuruskon siivillä.

ja majailisin lännen perillä, 10. niin sielläkin sinun kätesi johdattaisi minua, ja oikea kätesi pi-

täisi minut.

11. Jos minā sanoisin: "pelkkā pimeys minut peittäköön, ja yöksi valkeus ympārillāni muuttukoon!"

12. niin ei pimeyskään Sinun edessāsi pimittāisi, ja yō valaisisi kuin selvā pāivā; pimeys on Sinulle kuin

Sinā olet minun munaskuuńi luonut, kutonut minut äitini koh-

dussa.

14. Minä kiitän Sinua siitä, kun olen aivan ihmeellisesti tehty; ihmeelliset ovat sinun tekosi, ja sieluni sen kyllä tietää. Job 10:8 s.

15. Ei minun luuni olleet Sinulta salatut, kun minä salassa luotiin, kun minä maan kätköissä taitavasti val-

mistettiin.

16. Minun ituni näkivät sinun silmāsi; ja kaikki ne pāivāt olivat sinun kirjaasi kirjoitetut, jotka määrätyt olivat, ennenkuin yksikään niistä vielä tullut oli. Job 14:5. Ps. 87:18. 17. Mutta kuinka kalliitovat minul-

le, Jumala, sinun ajatuksesi, kuinka suuri on heidän lukunsa! Ps. 40:6. 92:6. 18. Jos mină ne lukisin, olisi niită enempi kuin santa; mină herăăn, ja olen vielä Sinun tykönäsi.

19. Jumala, joskas jumalattomat tap paisit; ja te verikoirat, paetkaat pois

minusta!

20. Sillä he mainitsevat Sinua pahanilkisesti, ja sinun vihollisesi turhaan lausuvat sinun nimeäsi.

Sinä tunnet minun istumiseni ja | vihamiehiäsi, enkö sinun vastustajiasi kauhistuisi? Ps. 119:139.

22. Täydestä todesta minä heitä vihaan; he ovat minunkin vihollisiani. 23. Tutki minua, Jumala, ja tunnustele sydäntäni : kiusaa minua ia vm-

märrä minun ajatukseni, Ps. 26:2. 24. ja katso, jos minä pahalla tiellä lienen, niin saata minua ijankaikki-

selle tielle!

140 Psalmi. Herra suojelee omiansa.

Edelläveisaajalle; Davidin psalmi. 2. Herra, pelasta minua pahoilta ihmisiltä, suojele minua väkivaltaisilta miehiltä.

3. jotka pahaa aikovat sydämmessānsā, ja joka pāivā riitoja sytyttāvāt! He teroittavat kielensä kuin kärme: kyykärmeen myrkky on heidän

huultensa alla. Sela.

Ps. 55:22, 57:5, 64:4, Room, 8:18. Varjele minua, Herra, jumalattomien käsistä, suojele minua väkivaltaisilta miehiltä, jotka aikovat mi-

nua tielläni langettaa!

6. Ylpeät panevat salaa ansoja ja pauloja minun eteeni, ja virittävät verkkoja tien varteen; he asettavat ansoja eteeni. Sela. Ps. 142:4. Jer. 18:22.

7. Mutta minā sanon Herralle: Sinä olet minun Jumalani; Herra, ota korviisi rukoukseni ääni!

8) Herra, Herra, minun pelastuk-seni varustus, Sinā varjelet minun pāāni tappelupāivānā.

9. Herra, älä salli jumalattomalle hänen himojansa; älä anna hänen pahan aikeensa menestyä, ettei hän ylpeilisi! Sela.

 Minua piirittäväin päätä peittäköön heidän omien huultensa vaiva ! Ps. 7:17.

11. Tuliset hiilet sinkoilkoot heidän päällensä; syösköön Hän heitä tuleen ja syviin vesiin, ettei he niistä Ps. 11:6.

nousisi! 12. Alköön kielilakkari menestykö maan päällä; onnettomuus saavuttakoonpikaisestiväkivaltaisenmiehen! . 18. Mină tiedăn, että Herra toimittaa sorretun asian ja köyhäin oikeuden.

14. Totisesti, vanhurskaat saavat kiittää sinun nimeäsi, ja hurskaat asua kasvojesi edessä.

141 Psalmi.

Kiusauksia ja vainoojia vastaan.

Davidin psalmi. Herra, minā huudan Sinua, avukseni riennä minulle; ota korviisi ääneni, huutais-sani Sinua!

21. Herra, enkō minā vihaisi sinun | 2. Kelvatkoon minun rukouksem

Sinun edessäsi suitsutusuhriksi, kätteni ylennys ehtoo-uhriksi!

2 Moos. 30:7 s. Ps. 20:4. 1 Tim. 2:8. Ilm. 5:8. 8:3. 3. Herra, pane vartija minun suulleni ja vahti huulteni ovelle!

Ps. 39:2. Jaak. 1:26. 4. Alä salli sydämmeni taipua mihinkään pahuuteen, harjoittamaan jumalatonta menoa pahantekijäin kanssa, äläkä anna minun maistella heidän herkkupalojansa! Ps. 19:14.28:3.

Lyököön minua vanhurskas – se on ystävyyttä, ja nuhdelkoon minua - se on pään voidetta ; älköön pääni sitä estelkö, sillä vieläkin olen minä rukouksellani oleva heidän pahuuttansa vastaan! Ps. 109:4. San. 12:1. 27:6.

6. Kerran heidän päämiehensä syöstään alas pitkin kallion kuvetta; silloin kuullaan minun puheitani, että

ne ovat suloisia.

7. Niinkuin maata kynnetään ja vaotaan, niin ovat nyt meidän luumme kylvetyt tuonelan kidan suulle.

8. Silla Sinun puoleesi, Herra, Herra, minun silmāni katsovat : Sinuun minä turvaan, älä hylkää minun sie-Ps. 25:15.

9. Varjele minua siitä paulasta, jonka he eteeni virittävät, ja pahante-

kijäin ansoista!

10. Jumalattomat langetkoot omiin verkkoihinsa, samalla kuin minä ne vältän! Ps. 7:15 s.

142 Psalmi.

Herran turva kovassa ahdistuksessa.

Davidin virsi, ollessansa luolassa; 1 Sam. 22:1. 24:4. Ps. 57:1. rukous. Aänessä huudan Herran puoleen, äänessä Herralta armoa rukoilen.

Mină vuodatan valitukseni Hänen eteensä, ja ilmoitan Hänelle hä-

tăni. Ps. 62:9. 4. Kun henkeni on nääntymäisillään minussa, tunnet Sinä minun tieni. Polulle, jota käyn, panevat he pau-

loja eteeni. Ps. 77:4. 140:6. 141:9. Katsele oikealle puolelle ja näe, ei minulla ole yhtäkään tuttavaa; kaikki turva on kadonnut minulta, ei huoli kenkään sielustani.

6. Sinun puoleesi, Herra, minä huudan, ja sanon: "Sina olet minun turvani ja osani eläväin maassa."

Ps. 16:5. 73:26. 116:9. 7. Kuuntele valitustani, sillä minä olen aivan nääntynyt; pelasta minua vainoojistani, sillä he ovat minua väkevämmät!

8. Vie sieluni ulos vankeudesta, kiittämään sinun nimeäsi! Vanhurskaat kokoontuvat tyköni, kun Sinä minulle hyvin teet.

143 Psalmi. Katumus-psalmi.

Davidin psalmi. Herra, kuule minun rukoukseni, ota anomiseni korviisi; uskollisuutesi tähden vastaa minua vanhurskaudessas! Ps.4:2. 2. Ja älä käy tuomiolle palvelijasi kanssa, sillä ei yksikään elävä ole vanhurskas Sinun edessäsi!

2 Moos. 34:7. Job 9:2 s. Ps. 130:3. Room. 3:4. Gal. 2:16.

Sillä vihollinen vainosi sieluani ja tallasi elämäni maahan; hän pani minut asumaan pimeydessä niinkuin aikaa kuolleet. Ps. 88:4 s. Val. 3:6.

4. Henkeni on minussa nääntynyt; sydämmeni on hämmästynyt poves-

Mină muistelen entisiă aikoja, mietin kaikkia sinun tekojasi ja tutkistelen kättesi tõitä. Ps. 77:4. 6. Mină levităn kăteni Sinun puoleesi; sieluni janoo Sinua niinkuin

karkia maa. Sela. Ps. 42:3. 63:2. 7. Herra, kuule minua nopeasti, minun henkeni nääntyy; älä kasvojasi minulta kätke, etten minä tulisi hau-

taan vajoovaisten kaltaiseksi!

Ps. 28:1. 88:5. 8. Suo minun aamulla kuulla armojasi, sillä Sinuun minä luotan; ilmoita minulle tie, jota mină kăvisin, sillä minä ylennän sieluni Sinun tykösi! Ps. 25:4 s. 86:11.

Pelasta minua, Herra, vihollisistani! Sinun tykönäsi minä itseni kät-

ken.

10. Opeta minua tekemään sinun. tahtoasi, sillä Sinä olet minun Jumalani; sinun hyvä Henkesi johdattakoon minua tasaisella maalla!

Ps. 27:11. 11. Herra, virvoita minua nimesi tähden; vie sieluni ulos hädästä van-

hurskautesi tähden,

12. ja hävitä viholliseni armosi tähden, ja kadota kaikki sieluni ahdistajat, sillä minä olen sinun palveli-Ps. 116:16. iasi!

144 Psalmi

Kiitos Jumalalle, voiton ja siunauksen antaialle.

Davidin psalmi. Kiitetty olkoon Herra, minun vahani, joka opettaa käteni taisteluun, sormeni sotaan -2 Sam. 22:35. Ps. 18:35, 40.

minun armoni ja linnani, varustukseni ja pelastajani, minun kilpeni, johon minä uskallan, joka alentaa kansani minun valtani alle!

Ps. 18:2 s.

häntä tunnet, eli ihmisen poika, että hänestä huolta pidät?

Job 7:7. Ps. 8:5. Hebr. 2:6.
4. Ihminen on tyhjän verta, hänen päivänsä kuin katoova varjo!

Job8:9. 14:2. Ps. 39:12. 62:10. 102:12. 5. Herra, notkista taivaasi ja astu alas; koske vuoriin, että he suitsuisivat! Ps. 18:10 s. 104:32. Jes. 64:1 s.

6. Iske tulta ja hajoita heidät, ammu nuoliasi ja hämmästytä heitä

 Ojenna kātesi ylhäältä ja kirvoita minut, ja pelasta minua suurista vesistä, muukalaisten lasten käsistä, Ps. 18:16 s.

8. joiden suu puhuu petosta, ja heidän oikea kätensä on valheen käsi!
9. Jumala, minä veisaan Sinulle uutta virttä, minä kymmenkielisellä kanteleella soitan Sinulle, Ps. 18:50s.
10. joka kuninkaille voiton annat,

ja pelastat palvelijasi Davidin mur-

hamiekasta.

 Päästä minut, ja pelasta minua muukalaisten lasten käsistä, joiden suu puhuu petosta, ja heidän oikea kätensä on valheen käsi!

12. Että meidän poikamme olisivat kuin suureksi kasvatetut taimet nuoruudessansa, ja tyttäremme kuin hovilinnain tavoin veistetyt nurkkapatsaat:

13. että aittamme olisivat täynnä, ja pitäisivät varalla kaikenlaista viljaa; että lampaamme vuonisivat tuhansia, ja kymmeniä tuhansia laitumillamme;

14. että karjamme kantaisivat; ettei yhtään vahinkoa, eikä valitusta eikä huutoa olisi kaduillamme.

15. Autuas on se kansa, jonka niin käypi; autuas on se kansa, jonka Jumalana Herra on! Ps. 33:12.

145 Psalmi.

Jumalan kunnian korkeus ja armon avaruus.

Davidin kiitosvirsi. Minä tahdon ylistää Sinua, minun Jumalani, Sinä Kuningas, ja kiittää sinun nimeäsi aina ja ijankaikkisesti!

2. Joka päivä minä tahdon ylistää

 Joka päivä minä tahdon ylistää Sinua, ja veisata kiitosta sinun nimellesi aina ja ijankaikkisesti!

Ps. 34:2. 146:2. 3. Suuri on Herra ja sangen kiitet tävä, ja hånen suuruutensa on tutkimaton. Job5:9. Ps. 147:5.

4. Suku kehuu suvulle sinun tekojasi, ja ilmoittaa suuria tekojasi.

5 Moos. 4:10. 5. Sinun kunniasi kirkkauden korkeutta ja sinun ihmetõitäsi tahdon minä tutkistella. 6. Puhuttakoon sinun peljättäväin tekojesi voimasta; sinun väkeviä töitäsi tahdon minä julistaa.

 Sinun suuren hyvyytesi muistoa kiivaasti lausuttakoon; ja sinun vanhurskauttasi riemulla mainittakoon!
 Armollinen ja laupias on Herra, pitkämielinen ja sangen hyvä.

2 Moos. 34:6 s. 4 Moos. 14:18. Ps. 86:5, 15. 103:8. Joel 2:13. Joen. 4:2.

9. Suosiollinen on Herra kaikille, ja armahtaa kaikkia tekojansa.

10. Kaikki sinun tekosi kiittävät Sinua, Herra, ja sinun ystäväsi ylistävät Sinua.

11. He puhuvat sinun valtakuntasi kunniasta, ja juttelevat sinun voi-

mastasi,

12. ilmoittaaksensa ihmisten lapsille sinun suuria töitäsi ja sinun valtakuntasi kirkkauden kunniaa.

13. Sinun valtakuntasi on ijankaikkinen valtakunta, ja sinun herrautesi pysyy suvusta sukuun.

Ps. 146:10. Dan. 3:33. 4:34. 14. Herra tukee kaikkia kaatuvaisia, ja ojentaa ylös kaikkia alas painetuita.

15. Kaikkien silmät vartijoitsevat Sinua, ja Sinä annat heille ruuan ajallansa: Ps. 36:7, 104:27.

16. Sinä avaat kätesi, ja ravitset kaikki elävät suosiolla. Ap. t. 14:17. 17. Vanhurskas on Herra kaikissa

 Vanhurskas on Herra kaikissa teissänsä, ja armollinen kaikissa töissänsä.

 Läsnä on Herra kaikkia Häntä avuksensa huutavia, kaikkia, jotka totuudessa Häntä avuksensa huutavat. Ps. 34:18 s. 91:15.

19. Hän täyttää Häntä pelkääväisten halut, ja kuulee heidän huutonsa, ja vapahtaa heitä. Ps. 10:17.
20. Herra varjelee kaikkia, jotku Häntä rakastavat, ja hukuttaa kaikki jumalattomat.

21. Herran kiitosta lausukoon minunki suuni, ja kaikki liha kunnioittakoon hänen pyhää nimeänsä aina

ja ijankaikkisesti!

146 Psalmi.

Herra oikea ja suuri auttaja.

Halleluja! Kiltā, sieluni, Herraa! 12. Minā tahdon kiltāā Herraa, niin kauan kuin minā elān, ja veisata Jumalalleni kiitosta, niin kauan kuin minā tāāllā olen.

Ps. 34:2. 104:33. 145:2. 3. Älkäät uskaltako päämiehiin, ihmisen lapseen, joka ei voi vapahtaa l Ps. 62:10. 118:3 s. Jer. 17:5,

4. Kun hänestä henki lähtee, muuttuu hän maaksi jälleen; sinä päivänä katoovat kaikki hänen aivotuk-Sensa.1Moos.3:19. Ps.90:3.104:29. Saarn.12:17.

5. Autuas on se, jonka apu Jaakobin Jumala on, jonka toivo on Herraan, hänen Jumalaansa, Jer. 17:7 s.

6. joka on tehnyt taivaan ja maan, meren ja kaikki, mitä niissä on, joka uskollisuuden pitää ijankaikki-Ps. 33:4,6. Ap. t. 14:15. Ilm. 14:7.

joka oikeuden saattaa sorretuille, joka leivän isoovaiselle antaa. Her-

ra vapauttaa vangitut;

Ps. 9:19. 68:6s. 103:6. 8. Herra avaa sokeain silmät, Herra ojentaa kaatuneita, Herra rakastaa hurskaita,

Ps. 145:14. Jes. 35:5. 42:7. Matt. 11:5. 9. Herra varjelee muukalaisia, hoitaa orpoja ja leskiä, ja hajoittaa junıalattomain tien.

5 Moos. 10:18. Ps. 1:6, 68:6. 10. Herra hallitsee Kuninkaana ijankaikkisesti, sinun Jumalasi, Sion, suvusta sukuun. Halleluja!

2 Moos. 15:18. Ps. 145:13.

147 Psalmi.

Ylistys seurakunnan Herralle. Kiittäkäät Herraa! sillä hyvä on meidän Jumalallemme kiitosta

veisata; kiitos on suloinen ja kaunis. Ps. 92:2. 135:3.

2. Herra rakentaa Jerusalemin, ja kokoaa Israelin pakolaiset.

5 Moos. 30:4. Jes. 11:12. 3. Hän parantaa särjetyt sydämmet,

ja sitoo heidän kipunsa. Ps.34:19. 51:19. 103:8. Jes.61:1.

4. Hän määrää tähtien luvun, ja antaa niille kaikille nimet. Jes. 40:26. 5. Suuri on meidan Herramme, ja suuri hänen voimansa; ja hänen viisautensa on määrätön. Room.11:33. 6. Herra ylentää raadolliset, ja alen-

taa jumalattomat maahan asti.

Ps.146:8. Luuk.1:52. 7. Veisatkaat Herralle vuoroin, kiittämällä, ja soittakaat kanteleilla meidän Jumalallemme!

joka peittää taivaan pilvillä, ja valmistaa sateen maalle; joka ruo-

hot vuorille kasvattaa,

Ps. 104:14. Ap. t. 14:17. 9. joka eläimille antaa heidän ruokansa, ja kaarneen pojille, jotka huutavat. Job 39:3. Ps. 104:27s. Luuk. 12:24. 10. Ei Hän mielisty hevosten väke-

vyyteen, eikä suosi miehen sääriluita. Ps.33:17. Am.2:14. 11. Herra suosii Häntä pelkääväisiä.

jotka hänen armoansa odottavat. 12. Ylistä, Jerusalem, Herraa; kii-

tā, Sion, sinun Jumalaasi!

13. Sillä Hän vahvisti sinun port- 14. Ja Hän on korottanut sarven kan-

tisi salvat, ja siunasi lapsesi sinun keskelläsi:

14. Hän, joka saattaa rauhan sinun ääriis, ja ravitsee sinua parahilla nisuilla ; Ps. 81.17.

15. Hän lähettää käskynsä maan päälle, hänen sanansa juoksee no-

 Hän levittää lumen niinkuin villan, Hän kylvää härmän niinkuin tuhvan: Job 37:6.

17. Hän heittelee rakeensa palasina -- kuka kestää hänen pakkasensa

edessä?

18. Hän lähettää sanansa ja sulattaa ne; Hän panee tuulensa puhaltamaun, niin vedet juoksevat.

19. Hän ilmoittaa sanansa Jaakobille, ja Israelille sääntönsä ja oikeutensa 5 Moos. 33:4.

20. Ei Hän niin tehnyt yhdellekään pakanakansalle, eikä he tunne hänen oikeuksiansa. Halleluja! 5 Moos. 4:6s.

148 Psalmi.

Ylistys Herralle.

Halleluja! Kiittäkäät Herraa taivais-ta, kiittäkäät Häntä korkeuksissa!

Luuk.2:14.

 Kiittäkäät Häntä, kaikki hänen enkelinsä, kiittäkäät Häntä, kaikki hänen sotajoukkonsa!

Ps.29.1s. 103:20s. Luuk.2:13. Kiittäkäät Häntä, aurinko ja kuu, kiittäkäät Häntä, kaikki kirkkaat tähdet!

4. Kiittäkäät Häntä, te taivasten taivaat, ja vedet, jotka olette taivasten päällä! 1 Moos. 1:7. Ps. 19:2.

Kiittäkööt ne Herran nimeä, sillä Hän käski, ja ne luotiin.Ps.33:6,9. 6. Ja Hän asetti ne ijäksi ja ijankaikkiseksi, ja antoi säännön, jota ei mikään riko. Job 14:5.28:24s.Jer.33:25. 7. Kıittăkäät Herraa maasta, te vet-

ten hirmut ja kaikki syvyydet,

8. tuli ja rakeet, lumi ja sumu, sekä myrskytuuli, joka hänen sanansa toimitat. Job 37:11 s. Ps. 104:4. 9. vuoret ja kaikki kukkulat, hedel-

mäpuut ja sedripuut,

10. pedot ja kaikki cläimet, matelevaiset sekä siipilinnut,

11. maan kuninkaat ja kaikki kansat, päämiehet ja kaikki tuomarit maan päällä,

12. nuorukaiset sekä neitseet, vanhat ynnä nuorten kanssa -

13. Kiittäkööt ne Herran nimeä! Sillä hänen nimensä on korkea yksinänsä, ja hänen kirkkautensa yli maan ja taivaan! Jes. 12:4.

PSALTABI 148, 149, 150, SANANLASKUT 1.

sallensa, kaikille pyhillensä kun-niaksi, Israelin lapsille, kansalle, joka Häntä lähin on. Halleluja! Ps. 132:17.

149 Psalmi.

Ylistys Herralle. Uusi virsi Israelissa. Halleluja! Veisatkaat Herralle uusi virsi, hänen kiitoksensa pyhien seurakunnassa! Ps. 96:1.

2. Iloitkaan Israel tekijässänsä, Sionin lapset riemuitkoot Kuninkaas-

Ps. 100:3. 3. Kiittäkööt he hänen nimeänsä hypyissä, rummuilla ja kanteleilla he soittakoot! 2 Moos. 15:20.

2 Sam. 6:14. Ps. 68:26. 81:3 s. 87:7. 4. Sillä Herra rakastaa kansaansa, Hän kaunistaa nöyrät autuudella.

Pyhät iloitsevat kunniassa ja kiittävät vuoteillansa. Ps. 32:11.

Jumalan ylistykset ovat heidän suussansa, ja kaksiteräinen miekka heidan kasissansa,

Ef. 6:17. Hebr. 4:12. Ilm. 1:16. 7. kostamaan pakanoille ja rankai-

semaan kansoja.

köysiinja heidän jaloimpiansa rautakahleisin, Matt. 18:18. Jes. 41:15. Mik. 4:13.

9. pannaksensa toimeen heitä kohtaan jo kirjoitetun tuomion - tämä on kunnia kaikille hänen pyhillensä. Halleluia!

> 150 Psalmi. Ylistys Herralle.

Halleluja! Kiittäkäät Jumalaa hänen pyhässänsä: kiittäkäät Häntä hänen voimansa avaruudessa ! Jes. 6:3. 2. Kiittäkäät Häntä voimallisten toittensä tähden; kiittäkäät Häntä ylenpalttisen suuruutensa tähden!

3. Kiittäkäät Häntä pasunan pauhinalla; kiittäkäät Häntä harpuilla

ja kantéleilla!

4. Kiittäkäät Häntä rummuilla ja hypyillä; kiittäkäät Häntä kanteleilla la huiluilla!

2 Moos, 15.20. 1 Sam. 18:6 Ps. 68:26. 149:3.

5. Kiittäkäät Häntä helisevillä symbaleilla; kiittäkäät Häntä kumisevilla symbaleilla!

semaan kansoja, 8. sitomaan heidän kuninkaitansa käät Herraal Halleluja! Ilm.5:18 s.

SALOMON SANANLASKUT.

I Luku.

Johdanto. Viisauden lähde.

Salomon, Davidin pojan, Israelin kuninkaan, sananlaskuja:

että opittaisiin viisautta ja kuria, että ymmärryksen puheita ymmärrettäisiin.

että käsitettäisiin taitavaa kuria. vanhurskautta, oikeutta ja rehellisyyttä,

4. että annettaisiin typerille älyllisyyttä, nuorisolle tietoa ja miele-

vyyttä:

5. kuulkoon viisas ja lisätköönoppia, ja taitava saakoon ohjetta käytökselle, 6. ymmärtääksensä sananlaskuja ja vertauksia, viisasten sanoja ja heidän arvoituksiansa.

7. Herran pelko on tiedon alku; houkat hylkäävät viisautta ja kuria. Job 28:28. Ps. 111:10. San. 9:10.

8. Kuule, poikani, isäsi kuria, äläkä hylkää äitisi neuvoa! San. 6:20. 19:20. 9. Sillä ne ovat ihana seppele päällesi ja käädyt kaulallesi. — San. 4:9.25:12. Poikani, jos syntiset sinua houkuttelevat, ālā suostu!

San. 16:29. 11. Jos sanovat: "kāy meidān kanssumme, me tahdomme väijyä verta,

vainoa viatonta suotta:

12. me tahdomme niellä niitä tuonelan tavoin elävinä, ja kokonaisina kuin kuoppaan meneviä:

13. me tahdomme kaikellaista kallista tavaraa löytää, ja täyttää huoneemme saaliilla!

14. Sinä saat heittää arpasi meidän keskuudessamme; yksi kukkaro on meillä kaikilla oleva!" -

15. Poikani, älä mene heidän kanssansa, estä jalkasi heidän retkiltänsä!

Sillä heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, ja kiiruhtavat verta vuodattamaan. Jes. 59:7. Ruom. 3;15.

17. Sillä turhaan verkot viritetään siivillisten silmäin edessä:

mutta nāmā omaa vertansa vāijyvät, vainoovat omia sielujansa.

19. Senlainen on jokaisen meno, joka kokoaa ryöstötavaraa: se ottaa omistajansa sielun. 1 Tim. 6:10.

20. Viisaus ulkona kovasti huutaa. antaa valtakaduilla äänensä kuulua: 21. saarnaa liike-teiden päässä, porttein läpikäytävissä hän kaupungissa

puheensa puhuu: San. 8:1 s. 22. "Kuinka kauan typerät typeryyttä rakastavat, ja pilkkaajat ivas-

sa huvinsa hakevat, ja tyhmät tietoa vihaavat?

23. Jos palajaisitte minun nuhtele-

miseni puoleen, katso, niin antaisin henkeni teille virtaella, soisin teidän

tietää minun sanojani.

24. Koska mină olen huutanut, ja te olette kieltäneet, olen ojentanut kăteni, eikä kukaanole sitä huomioonsa ottanut, Jes. 65:2. 66:4. Jer. 7:13.

25. ja te hylkäsitte kaiken neuvoni, ettekä minun nuhtelemiseeni miel-

tyneet

26. niin minäkin nauran teidän onnettomuuttanne, piikkaan kauhunne tullessa. Ps. 2.4. 37.18. 69.9. San. 3:34. 27. kauhunneraju-ilman tavoin tullessa ja onnettomuutennetuulispään tavalla joutuessa, kun päällenne tulee ahdinko ja ahdistus.

28. Silloin he minua huutavat, vaan en minä vastaa, varhain he etsivät minua, vaan eivät löydä minua.

Job 27:9. Jer. 11:11. 14:12. Hes. 8:18. Mik. 8:4. Sak. 7.18.

29. Sentähden että he tietoa vihasivat, eivätkä Herran pelkoa valinneet, 30. eivät mieltyneet minun neuvooni, vaan katsoivat ylen kaiken mi-

nun nuhtelemiseni, 31. niin saavat syödä tiensä hedelmää, ja neuvoistansa ravituiksi tulla.

Jes. 3:10 s.

32. Sillä typeräin luopumus tappaa heidät, ja tyhmäin huolettomuus kadottaa heidät.

33. Mutta joka minua kuulee, asuu turvassa ja huoletonna pahan kauhulta." Ps. 112:1 s.

2 Luku. Viisauden hedelmät.

Poikani, jos omaksesi otat minun sanani, ja kätket käskyni tykönäsi,

2. niin eitä annat korvasi kuunnella viisautta, ja taivutat sydämmesi ymmärrykseen:

3. tosin, jos taitoa huudat ja ymmärrykselle äänesi korotat, Jaak. 1:5. 4. jos sitä haet kuin hopeaa ja sitä

kuin aarteita etsit,

5. niin silloin olet ymmärtävä Herran pelvon ja käsittävä Jumalan

6. Sillä Herra antaa viisautta, ja hänen suustansa tulee tieto ja ymmärrys. Job 32:8.

7. Hån kätkee hurskaille onnen, on kilpi vakaasti vaeltaville,

8. varjellaksensa oikeuden retket ja vartijoidaksensa hurskastensa tien. Ps. 1:6.

9. Silloin saat sinä ymmärtää vanhurskauden ja oikeuden, rehellisyyden ja kaiken hyvän tien.

10. Sillä viisaus tulee sydämmeesi, ja tieto on oleva sielullesi suloinen.

11. Mielevyys vartijoitsee sinua, ymmärrys on varjeleva sinut.

12. pelastaaksensa sinua pahalta tiel

tā, petoksia puhuvalta mieheltā, 13. niiltā, jotka hylkāāvāt rehellisyyden retket, kulkeaksensa pimeyden teillā,

14. jotka iloitsevat pahanteosta, rie-

muitsevat pahoissa petoksissa, 15. joiden retket ovat mutkaisia, ja

jotka ovat väärät vaelluksessansa; — 16. pelastaaksensa sinut vieraasta

vaimosta, muukalaisesta, joka sanansa liukkaaksi tekee, San.6:24. 7:5.

17. joka nuoruutensa yljän hylkää, ja unohtaa Jumalansa liiton.

18. Sillä hän vaipuu kuolemaanhuoneinensa, ja haamujen tykö vievät hänen reikensä; San. 5:5. 7:27.

19. kaikista hänen luoksensa menevistä ei yksikään palaja, eikä saa-

vuta elämän polkuja.

20. Että vaeltaisit hyväin tietä, ja pitäisit hurskasten polkuja:

21. sillä hurskaat asuvat maassa, ja

viattomat siinä pysyvät;

Ps. 37:9. Matt. 5:5.

22. mutta jumalattomat maasta hukutetaan ja uskottomat siitä hävitetään. Job 18:17. San. 10:7,30.

3 Luku.

Viisauden ylistys.

Poikani, älä unohda minun opetustani, vaan sydämmesi tarkatkoon minun käskyjäni;

2. sillä pitkää ikää, elämän vuosia ja rauhaa ne sinulle lisäävät.

3. Alköön armo ja totuus sinua hyljätkö; kääri ne kaulaasi, kirjoita ne sydämmesi tauluun: San.6:21. 7:3. 4. niin sinä löydät armon ja hyvän arvon Jumalan ja ihmisten sil-

missä.

5. Turvaa Herraan täydestä sydämmestäs, äläkä nojaa omaan ymmärrykseesi! 1 Aik. 28:9. San. 22:19.

6. Kaikilla teilläsi katso Häneen; ja Hän on tasoittava polkusi!

7. Alā ole viisas omissa silmissās! Pelkāā Herraa ja poikkea pahasta! San. 28:26. Jes. 5:21. Room. 12:16.

8. Tämä on terveys navallesi ja vir-

voitus sinun luillesi.

9. Kunnioita Herraa tavarastasi ja kaiken tulosi esikoisista,

2 Moos. 23:19. 5 Moos. 26:2 s. 10. niin aittasi täytetään runsaalla ravinnolla, ja viinikuurnasi vuotavat mehua.

11. Poikani, ālā katso ylen Herran kuria, ālākā inhoa hānen nuhdet tansa; Job 5:17. Hebr. 12:5 s. Ilm. 3:19. 12. sillā jota Herra rakastaa, sitā Hän kurittaa, ja niinkuin isäpoikaansa, joka on hänelle rakas. San. 13:24. 13. Autuas on se ihminen, joka vii-

sauden löytää, ja se ihminen, joka ymmärryksen käsittää.

 Sillä sen saavuttaminen on parempi kuin hopean saavuttaminen, ja parasta kultaa parempi sen tulo.

Job 28:15 s. San. 8:10 s. 16:16. 15. Še on helmiā kalliimpi, eikā mitkään toivomasi ole sen vertaisia. Pitkä ikä on sen oikeassa kädessä, ja sen vasemmassa varallisuus

ja kunnia. San. 8:18,35. 9:11. 17. Sen tiet ovat suloisia teită, ja

kaikki sen polut ovat rauhaa.

18. Elämän puu on se niille, jotka siihen ryhtyvät, ja joka sen pitää on onnellinen. San. 11:30. 19. Herra on viisaudella maan pe-

rustanut, ja taivaat taidolla valmis-Jer. 10.12. 51:15. tanut.

20. Hänen tiedostansa syvyydet kuohuivat ja pilvet pisaroitsivät kastetta.

 Poikani, älkööt ne silmistäsi siirtykö, pidä tarkkuus ja mielevyys! 22. Ne ovat elämä sielullesi ja kaunistus kaulallesi!

Silloin sinä turvallisesti vaellat teilläsi, etkä loukkaa jalkaasi.

Kun maata panet, et sinä pelkää; kun lepäät, on unesimakea. Ps. 4:9.91:5s. Et sinä tarvitse peljätä äkillistä hirmua, eikä jumalattomien myrskyā, kun se tulee. Ps.112:7 8.

26. Sillä Herra on turvanasi, ja var-

jelee jalkasi ansasta. 27. Alā kiellā hyvāā tarvitsevaiselta, kun on kätesi vallassa hyvää tehdä! 28. Älä sano lähimmäiselles: ,,mene

ja tule jälleen, ja huomenna minä annan" – kun sinulla kuitenkin on! 5 Moos 24:14 8.

29. Alā hanki pahaa lāhimmāistāsi vastaan, kun hän luottamuksella tykönäsi asuu!

30. Alā suotta riitele kenenkāān kanssa, jos ei hän ole tehnyt mitään pa-

haa sinulle!

31. Alā kadehdi vākivaltaista miestā, äläkä ensinkään mielisty hänen tei-Ps. 1:1, San. 1:15. 4:14 s. 32. Sillä väärä on Herralle kauhis-

tus: mutta hurskasten kanssa on Hän

ystävyydessä. Ps. 25:14. 33. Herran kirous on jumalattoman huoneessa; mutta vanhurskasten majan Hän siunaa. 3 Moos. 26:3 s., 14 s.

34. Pilkkaajia Hän pilkkaa, mutta növrilleHän antaa armon.Ps.37:13.59:9.

San. 1:26. Jes. 66:2. 1 Piet. 5:5. Jaak. 4:10. 35. Viisaat perivät kunnian, mutta tyhmät saavat häpeän,

4 Luku. Isan opetuksia.

Kuulkaat, poikani, isänne kuria, ja huomatkaat, oppiaksenne ymmärrystä! San. 1:8. 13:1.

2. Sillä minä annan teille hyvän opetuksen; älkäät minun neuvoani

hyljätkö!

 Sillä poika minä olin isälleni, hento ja ainokainen äitini edessä.

4. Ja hän opetti minua ja sanoi minulle: "pitäköön sydämmesi minun sanani ; kätke käskyni, niin saat elää ! Osta viisaus, osta ymmārrys; ālā unohda, ālākā poikkea suuni sanoista!

6. Alā sitā hylkāā, niin se sinua vartijoitsee; rakasta sitä, niin se var-

ielee sinua!

7. Viisauden alku on: osta viisautta, ja kaikilla varoillasi osta ymmärrvstä!

8. Pidä se korkeassa arvossa, niin se sinua korottaa; se sinulle arvon antaa, jos sitä halaat.

9. Se antaa päällesi ihanan seppeleen, ja lahjoittaa sinulle kirkkaan

kruunun.

10. Kuule, poikani, ja ota vastaan minun sanani, niin ikävuotesi karttuvat moneksi.

11. Viisauden tietä olen minä sinulle neuvonut, ohjannut sinua rehellisyyden retkillä.

12. Ei sinulta käydessäsi askeleesiah-

distu,etkä kompastu, jos sinä juokset. 13. Pidä kiinni kurista, älä päästä sitä ; ota se vastaan, sillä se on elämäsi t 14. Ala mene jumalattomain polulle, äläkä vaella pahain tiellä!

Ps. 1:1. San. 1:15. 3:31. 15. Hylkää se, älä sitä käy; poikkea

siitä pois ja mene ohitse!

16. Sillä ne eivät nuku, jos eivät pahaa tee; uni on heiltä otettu, jos eivät ole ketään langettaneet.

17. Sillä he syövät synnin leipää, ja

juovat väkivällan viiniä.

18. Mutta vanhurskasten vaellus on kuin aamukoiton valkeus, joka valkenee valkenemistaan aina täyteen päivään asti,

19. Jumalattomain tie on kuin pimeys; ei he tiedā, mihinkā he kom-

pastuvat.

20. Poikani, huomaa sanani, ja kal-

lista korvasi puheeseni!

21. Alköön kenkään niitä silmistäsi siirtākō; kātke ne syvāsti sydāmmeesi! San. 3:21.

22. Sillä ne ovat elämä niille, jotka ne löytävät, ja lääkitys koko heidän ruumiillensa.

23. Säilvtä sydämmesi enemmin kuin kaikkea varjeltavaa, sillä siitä käy elämä ulos!

24. Poista suun petos sinusta, ja saata huulten vääryys kauas itsestäsi.

25 Silmäsi katsokoot oikeaan, ja silmăripsesi suoraan eteesi!

26. Oikaise jalkasi polku, ja kaikki sinun tiesi olkoot suoria! Ps. 119:5. 27. Alā poikkea oikealle eikā vasemmalle puolelle, poista jalkasi pahasta!" 5 Moos. 5:32. Jos. 1:7. Jes. 30:21.

5 Luku.

Karta huoruutta; elä puhtaana. Poikani, huomaa viisauttani. kallista korvasi ymmärrykseeni,

2. niin että pitäisit mielevyyden, ja

huulesi tietoa varjelisivat!

3. Sillä porton huulet tiukkuvat hunajaa, ja öljyä liukkaampi on hänen suulakensa. Ps. 55:22. Sau. 6:24. 4. Mutta hänen loppunsa on katke-

ra kuin koiruoho, moniteräistä miek-

kaa terāvāmpi.

5. Hänen jalkansa menevät alas kuolemaan, ja hänen askeleensa rientävät tuonelaan.

San. 2:18. 7:27. 6. Elämän tietä ei hän koskaan vaella, hänen askeleensa horjuvat, eikä

hän sitä huomaa.

7. Ja nyt, poikani, kuulkaat minua. ja älkäät poiketko suuni sanoista! 8. Siirrä tiesi kauas hänestä, äläkä lähesty hänen huoneensa ovea!

9. ettet antaisi kunniaasi toiselle. etkä vuosiasi julmalle; 5 Moos. 22:22. 10. ettei vieraat ravittaisi sinun tavarallasi, eikä työsi ansio joutuisi muukalaisen huoneesen,

11. ja sinä valittaisit viimeiseltä, li-

hasi ja ruumiisi riutuessa. 12. ja sanoisit: "miksi kuitenkin vihasin minä kuria, ja sydämmeni hyl-

kāsi nuhteen, 13. enkä kuullut neuvojaini ääntä, enkä opettajilleni kallistanut kor-

vaani?

14. Minä olen lähes kaikkeen pahuuteen joutunut, kaiken kansan ja seurakunnan keskellä!"

3 Moos. 20:10. 5 Moos. 22:24. 15. Juo vettä omasta kaivostasi, joka sinun lähteestäsi virtailee.

16. Levitkööt sinun lähteesi ulos kaduille vesi-ojina.

17. Olkoot ne sinun yksinäs, eikä muukalaisen sinun kanssas!

18. Sinun lähteesi olkoon siunattu, ja iloitse nuoruutesi vaimosta,

19. tuo suloinen naarashirvi, ihana metsāvuohi; hānen rintansa sinua aina virvoittakoot, iloitse alati hänen rakkaudessansa!

20. Miksi, poikani, iloitsisit vieraan tykönä ja halailisit muukalaisen

syliä?
21 Sillä Herran silmäin edessä ovat jokaisen tiet, ja Hän mittaa kaikki

hänen retkensä.

Job 34:21. 8an. 15:3. Jer. 16:17. 82:19. Hebr. 4:13. 22. Jumalattoman vangitsevat hänen omat rikoksensa, ja hän köytetään oman syntinsä siteillä.

 Hän kuolee kurin puutteessa, ja suuressa tyhmyydessänsä hän eksyy.

6 Luku. Varoitukaia.

Doikani, jos olet taannut lähimmäistäs, lyönyt kättä vieraalle,

San. 11:15. 17:18. 20:16. 22:26, 27:13, olet sinä sidottu oman suusi sanoihin, solmittu suusi puheisin. Tee siis, poikani, näin, ja irroita

itses, sillä sinä olet joutunut lähimmäises käsiin: mene, joudu kiireesti

rukoilemaan lähimmäistäs!

4. Alä anna silmillesi unta, eikä silmāluomillesi lepoa.

Irroita itsesi kuin metsävuohi käsistä, kuin lintu linnustajan kädestä. Mene, laiska, muuriaisen tykö;

katso sen menoa ja viisastu! Job 12:7. 7. Sen, jolla ei ole yhtään tuomaria, kaitsijaa eikä hallitsijaa:

8. se valmistaa kesällä syötävänsä, on elon aikana eineensä koonnut.

9. Kuinka kauan, sinä laiska, makaat, milloinka unestasi nouset?

10. "Vähän unta, vähän torkkumista, vähän kädet ristiin levätäkseni": -San. 24:32 s. Saarn. 4:5. 11. niin köyhyytesi tulee kuin kulkulainen, ja puutteesi kuin kilvellä

varustettu mies! Mitătön ihminen, kelvoton mies on se, joka liikkuu suun vääryy-

dellä. 13. iskee silmää, nyhkää jalkaa, viittailee sormilla. San. 10:10.

14. Vääryys on hänen sydämmessänsä, ja aina hän aikoo pahaa; riitoja han herāttāā.

 Sentähden tulee hänen turmionsa pikaisesti, äkisti hän muserretaan, eikä parannusta ole.

16. Kuusi on, joita Herra vihaa, ja seitsemän on hänen sielunsa kau-

histuksena: 17. Ylpeät silmät, petollinen kieli, ja kādet, jotka viatonta verta vuodattavat, San. 12:22. 16:5.

18. sydän, joka pahoja aikeita aikoo, jalat, jotka joutuvat juosten pahaan.

19. joka valheita tuottaa vääränä

todistajana, ja riitoja viskailee veliesten väliin.

20. Kätke, poikani, isäsi käsky, älä-kä hylkää äitisi opetusta; san. 1:8. 21. sido se alati sydämmellesi. kääri se kaulaasi! San. 3:3 7:3.

22. Käydessäsi on se sinua johdattava; levătessăsi sinua varjeleva; herätessäsi sinua puhutteleva.

5 Moos. 6:7. Ps. 1:2. 23. Sillä käsky on soitto, ja opetus valo, ja kurin nuhteet ovat elämän tie,

Ps. 19:9. 119:105. 2 Piet. 1:19. 24. varjelemaan sinua pahasta vaimosta, muukalais-naisen liukkaasta

kielestä. San. 2:16. 5:3. 7:5. 25. Alā himoitse sydāmmessās hānen ihanuuttansa, alköön hän kie-

toko sinua silmäluomillansa! 26. Sillä porton tähden menee vii-

meinen leipä, ja toisen miehen vai-mo viepi kalliin sielun saaliina. 27. Pistääkö joku tulta poveensa, eikä hänen vaatteensa pala?

28. Tahi käveleekö joku hiilillä, niin

ettei polta jalkojansa?

29. Niin sillekin käy, joka lähimmäisensä vaimoa lähenee; ei pääse rankaisematta, kuka ikänään siihen ryhtyy.

30. Ei niin ylenkatsota varasta, jos hän varastaa, täyttääksensä ruoka-

halunsa nälissänsä,

31. vaan kiinni olettuna saa hän maksaa seitsemän kertaisesti, ja antaa koko talonsa tavaran, 2 Moos. 22:18. 32. Mutta joka vaimon kanssa avion

rikkoo, se on taidolta poissa, henkensā menettājā sitā tekee.

 Haavoja ja häväistystä hän saa, eikä hänen häpeäänsä pyyhitä pois. 34. Sillä miehen viha on kiivas, ei-

kā hān sāāli kostonpāivānā. Ei h\u00e4n mist\u00e4\u00e4n sovintokeinosta lukua pidä, eikä taivu, vaikka palionkin lahjoja antaisit.

7 Luku.

Kehoitetaan vaarinottamaan viisaudesta ja karttamaan kevytmielisyyttä.

Doikani, pidā sanani, ja kātke kās-

kyni tykönäsi!

Pidā kāskyni, niin saat elāā, — ja opetukseni kuin silmäteräs! Ps. 17:8. Kāāri ne sormiisi, kirjoita ne sydämmesi tauluun!

2 Moos.13:16. 5 Moos.6:8. 11:18. San.3:8. 6:21. 4. Sano viisaudelle: "sinä olet sisareni!" ja nimitä taito tuttavakses,

5. että se sinua varjelisi vieraalta vaimolta, muukalaiselta, joka sanansa liukkaaksi tekee. San. 2:16. 6:3. 6:24.

Sillä minä kurkistin huoneeni akkunasta, läpi ristikon,

7. ja näin typeräin joukossa, äkkäsin poikain parissa taidottoman nuorukaisen

ioka käveli kadulla hänen nurkkansa sivulla ja astuskeli hänen huoneensa tietä,

9. hämärissä, päivän pimetessä, sy-

dänyönä ja pimeässä.

10. Ja katso, häntä kohtasi vaimo porton puvussa ja suljetulla sydämmellä.

11. Se on raivoisa ja hillimätön: kotonaan ei hänen jalkansa pysyneet: 12. milloin on hän kadulla, milloin torilla, ja kaikkien nurkkien takana

väijyy hän.

13. Han tarttui häneen, suuteli häntä, kovetti kasvonsa ja sanoi hänelle: 14 "Kiitosuhri oli minulla tehtävānā, tānāpānā tāytin lupaukseni.

3 Moos. 3:1 s. 15. Sentähden läksin sinua vastaan, etsimään sinun kasvojasi, ja nyt löy-

sin sinut.

16. Olen peitteillä peittänyt leposijani, kirjavilla vaatteilla, Egyptin

kankailla;

17 pirskoitin vuoteelleni mirhamia. aloeta ja kanelia.

Tule, juopukaamme hekumassa aamuun asti, hehkukaamme rakkauden huvituksissa!

19. Sillä ei mies ole kotona, hän on pitkälle matkalle mennyt!

20. otti rahakukkaron kanssansa, täysikuun päiväksi tulee hän kotiin."-21. Hän taivutti häntä paljolla houkuttelemisellansa, voitti hänet huultensa liukkaudella.

22. Niin hän menee kohta hänen iälkeensä.niinkuin härkä kulkee teurastettavaksi, ja niinkuin houkka jalkapuuhun rangaistavaksi, -

23. siksi kun nuoli lävistää hänen maksansa, niinkuin lintu kiiruhtaa paulaan, eikä tiedä sitä hengellensä vaaralliseksi.

24. Ja nyt, poikani, kuulkaat minua, pankaat mieleenne suuni sanat! 25. Alköön sydämmesi poiketko hänen tiellensä; älä eksy hänen retkillensă!

26. Sillä monta on tapettuja, jotka hän on kaatanut, ja lukuisat ovat ne. jotka hän on surmannut.

27. Hänen huoneensa ovat — tuonelan teitä, jotka johtavat alas kuoleman kammioihin. San. 2:18. 5:5. 9:18.

8 Luku.

Viisaus varoittas.

Eikö viisaus huuda, eikö taitavai-suus anna äänensä kuulua? 2. Ylänköjen kukkulaile tien vieressä, polkujen risteykseen asettaa se itsensä.

3. Porttien vieressä, kaupungin suussa, ovien käytävissä se ääneensä huutaa:

4. "Teille, miehet, minā huudan, ja āāneni kuuluu ihmisten lapsille!

Ps. 49:2 s. 5. Älytkäät, typerät, älyllisyyttä, ja tajutkaat, tyhmät, taidollisuutta!

6. Kuulkaat, sillä minä puhun jaloja asioita, ja avaan huuleni suoraan puheesen.

7. Sillä suuni sanelee totuutta, ja jumalattomuus on huulteni kauhistus.

8. Oikeat ovat kaikki suuni sanat, ei niissä ole mitään petosta eikä vää-

ryyttä. Ps. 119 151, 160. 9. Ne ovat kaikki selviä ymmärtäville, ja suoria tiedon löytäneille.

10. Ottakaat kurini ennen hopeaa, ja tieto ennen kuin kalliinta kultaa!

Job 28:15 s. 8an. 8:14 s. 16:16.

11. Sillä viisaus on helmiä parempi, eikä mitkään toivomat ole sen vertaisia.

12. Minā, viisaus, asun ālyllisyyden kanssa, ja keksin mielevyyden tiedon.

13. Herran pelko on — vihata pahaa; ylpeyttä, kopeutta, pahaa tietä

ja pelollista suuta vihaan minä. 14. Minun on neuvo ja toimi, minä olenymmärrys, minun on väkevyys.

15. Minun kauttani kuninkaat hallitsevat ja ylimykset oikeutta säätävät.

Dan. 2:21.

 Minun kauttani hallitsevat päämiehet, valtamiehet ja kaikki maan tuomarit.

17. Minä rakastan niitä, jotka minua rakastavat; ja jotka minua etsivät, ne löytävät minut.

18. Rikkaus ja kunnia on minun tykönäni, vakaa varallisuus ja vanhurskaus. 8an. 3:16.

19. Minun hedelmäni on parempi kuin puhdas, kallis kulta, ja tuloni parempi kuin valittu hopea.

20. Minä vaellan vanhurskauden tietä, keskellä oikeuden polkuja, 21. että perinnöksiantaisin rakasta-

jilleni totista hyvää; heidän tavarahuoneensa täytän'minä.

Herra loi minut tiensä esikoiseksi, ennen töitänsä, jo sitä ennen.
 Ijankaikkisuudesta minä asetet-

tiin, alusta, maan ensi ajoista asti. 24. Kun ei vesisyvyyksiä vielä ollut, olin minä syntynyt, kun ei vielä vesirikkaita lähteitä löytynyt.

25. Ennenkuin vuoret perustettiin, ennen kukkuloita olen minä syntynyt, Job 15:7. 26. ennenkuin Hän teki maan ja aavat, ja maanpiirin alkumullat.

27. Kun Hän valmisti taivaat, olin minä siellä, kun Hän kaaritti kehän syvyyden yli:

28. kun Hän kiinnitti pilvet ylhäällä, kun Hän salpasi syvyyden lähteet;

29. kun Hān pani merelle rajan, ellei vedel kāvisi Hānen kāskynsā māārān yli, kun Hān maan perusluksen laski:

30. silloin olin Hänen luonansa te-

kījānā, ja olin ihastuksissa pāivā pāivāltā, leikitellen aina hānen kasvoinsa edessā,

31 leikitellen hänen maansa piirin päällä, ja minun iloni oli ihmisten

lasten kanssa.

32. Ja nyt, poikani, kuulkaat minua; ja autuaat ovat ne, jotka minun tieni pitävät!

33. Kuulkaat kuria ja viisastukaat,

älkäätka hyljätkö sitä!

34. Autuas on se ihminen, joka minua kuulee, että hän minun ovillanivalvoo joka päivä, vartijoitsee minun porttini pihtipieliä!

35. Sillä joka minut löytää, se on elämän löytänyt, ja on saanut suo-

sion Herralta;

 mutta joka minusta eksyy, hän vahingoitsee sielunsa; kaikki, jotka minua vihaavat, ne rakastavat kuolemaa.

9 Luku.

Viisaus on rakentanut huoneensa, veistänyt seitsemän patsasta;

2. hän on teurastanut teuraansa, sekoittanut viininsä ja pöytänsäkin valmistanut:

hān on lähettänyt piikansa, huutaa kaupungin ylänköjen kukkuloilla:

4. "Kuka on typerä, se poiketkoon tänne!"-Ja taidottomalle sanoo hän:

5. "Tulkaat, syökäät minun leipääni, ja juokaat viiniäni, jonka minä sekoitin!

 Jättäkäät typeryys, ja eläkäät, ja astukaat suoraan ymmärryksen

tiellä!

7. Joka pilkkaajaa kurittaa, saa häpeän omaksensa, ja joka jumalatonta nuhtelee, saa moitteen osakkensa Matt. 7.6.

8. Alā nuhtele pilkkaajaa, ettei hān sinua vihaisi; nuhtele viisasta, ja hān rakastaa sinua! San. 23-9. 28-28.

9. Anna viisaalle, niin hän vielä enemmän viisastuu; opeta vanhurskasta, niin hän opissa edistyy!

10. Viisauden alku on Herran pel-

ko, ja Pyhimmän tunto on ymmär-Job 28:28. Ps. 111:10. San. 1:7.

11. Sillä minun kauttani sinun päivāsi enenevāt, ja elinvuosia lisāāntyy sinulle. San. 3:16. 4:10. 8:35.

12. Jos olet viisas, niin omaksi hyväksesi viisas olet; vaan jos olet pilkkaaja, niin saat sen itse kantaa."

13. Hullu, huikentelevainen vaimo on tyhmyys, eikä tiedä mitään.

14. Hän istuu huoneensa ovella, istuimella kaupungin ylängöllä, 15. kutsumassa tietä kulkevia, nii-

tä, jotka polkunsa suoraan käyvät: 16. "Kuka on typerä, se poiketkoon tanne!" Ja joka taidoton on, sille hăn sanoo:

17. "Varastettu vesi on makea, ja salattu leipä on suloinen."

18. Eikä se tiedä, että täällä on vaan haamuja – tuonelan laaksoissa tämän kutsumat vieraat. San. 2:18. 7:27.

10 Luku.

Salomon Sananlaskut. Viisas poika ilahuttaa isänsä; mutta tyhmä poika on äitinsä murhe.

San. 15:20. 17:21,25. 23:24 s. 29:3. 2. Ei vääryyden aarteet hyödytä, mutta vanhurskaus vapahtaa kuole-

masta.

San. 11:4. Hes. 7:19. Ei Herra salli vanhurskaan sielun nähdä nälkää, mutta jumalattomien himon Hän täyttämättä hylkii.

4. Köyhäksi joutuu, joka kättä laiskasti käyttää, mutta vireäin käsi rikastuitaa. San. 12:24,27. 13:4. 19:15. 20:13. 5. Kesällä kokoo toimellinen poika;

elon aikana makaa kelvoton poika. Siunaus on vanhurskaan pään päällä, mutta jumalattomien suun

sulkee väkivalta. Ps. 27:12. San. 10:11. 7. Vanhurskaan muisto pysyy siunauksessa, mutta jumalattomien nimi lahoo. Ps. 37:9, 22, 28, 38.

8. Viisas-sydämminen ottaa käskyt opiksi: mutta houkka-huulinen ku-

kistuu.

9. Viattomuudessa vaeltava kulkee turvassa; mutta teitänsä mutkisteleva tulee ilmi.

10. Joka silmää iskee, saattaa vaivan, ja houkka-huulinen kukistuu. San. 6:13. 16:30.

11. Vanhurskaan suu on elämän lähde, mutta jumalattomien suun sulkee väkivalta. Ps, 37:30. 12. Viha herättää riitoja, mutta rak-

kaus peittää kaikki rikokset.

San. 17:9. 1 Piet. 4:8. Jaak. 5:20. Ymmärtävän huulilla löydetään viisaus, mutta vitsa on taidottoman selkää varten. San. 19:29. 20:30. 26:3,

14. Viisaat kätkevät tiedon, mutta houkan suu on lähellä vahinkoa.

15. Rikkaan varallisuus on hänen vahva kaupunkinsa: mutta kövhyys tekee kövhän pelkuriksi. Vanhurskaan hankkima on elä-

mäksi, mutta jumalattoman tulo syn-Luuk. 16:19 s.

Kuria totteleva kulkee elämään. mutta nuhteen ylenkatsoja eksyy.

San. 13:1, 18.

San. 12:28.

18. Joka vihan peittää, sen huulet valehtelevat, ja sadatuksen levittäjä on tyhmä.

19. Missa paljo on sanoja, siitä ei synti ole kaukana; mutta joka huulensa hillitsee, se on toimellinen.

20. Kallista hopeaa on hurskaan kieli; mutta jumalattoman ymmärrys

on vähä-arvoinen.

21. Vanhurskaan huulet ravitsevat monta, mutta houkat kuolevat tai-

don puutteessa.

22. Herran siunaus - se rikkaaksi tekee, eikä sen ohessa oma vaiva mitään lisää. 23. Huviksi on tyhmälle pahanteko,

ja viisaus taidon miehelle. San. 15:21. 24. Mită jumalaton pelkää, se hänelle tapahtuu; ja mitä vanhurskaat halajavat, sitä heille annetaan.

25. Raju-ilman ohitse mentyä, ei umalaionia enään ole; muita vanhurskas on ijankaikkinen patsas.

Ps. 37:36. 2 Tim. 2:19. 26. Kuin happo hampaille ja savu silmille, niin on laiska niille, jotka hänen lähettävät.

Herran pelko lisää päiviä, mutta jumalattomien vuodet vähennetään.

Ps. 55:24. Vanhurskasten toivo on iloksi, mutta jumalattomien odotus hā-Ps. 112:10. San. 11:23. viöksi.

Herran tie on viattomien linna. mutta pahantekijäin kauhistus. Ei vanhurskas milloinkaan hor-

ju, mutta jumalattomat eivät saa maassa asua.

Ps. 37:28 s. 112:6. San. 2:22. 14:11. 31. Vanhurskaan suu tuottaa viisauden; vaan väärä kieli hukute-Ps. 37:30. Jes. 57:19.

32. Vanhurskaan huulet tietävät terveellisiä asioita, mutta jumalattomien suu vääryyttä.

iı Luku.

🚺 äärä vaaka on Herralle kauhistus. mutta täysi paino on hänen mielihyvänsä. 8 Moos. 19:35 s.

5 Moos. 25:13 s. San. 16:11. 20:10, 23. 2. Kun ylpeys tuli, tuli ylenkatsekin; mutta nöyräin luona on vii- l San. 16:18, 18:12,

3. Hurskasten viattomuus johdattaa heitä; mutta petollisten vääryys hukuttaa heidät.

4. Ei varallisuus auta vihanpäivänä, mutta vanhurskaus pelastaa kuolemasta. San. 10:2. Hes. 7:19.

5. Viattoman vanhurskaus tekee hänen tiensä suoraksi: mutta iumalaton lankee jumalattomuudessansa.

6. Hurskasten vanhurskaus pelastaa heidät; vaan petolliset vangitaan himolta. 8an. 5:22. 12:13. 13:6.

7. Kun jumalaton ihminen kuolee, katoo toivo, ja väärintekijäin odotus on hävinnyt.

8. Vanhurskas vapahdetaan ahdistuksesta, vaan jumalaton astuu hänen sijaansa. San. 21:18.

9. Suulla jumalaton vahingoittaa lähimmäistänsä; mutta tiedolla van-

hurskaat vapahdetaan.

10. Vanhurskasten onnesta iloitsee kaupunki; ja jumalattomien hävitessa syntyy riemu.

Job 27:23. San. 28:12,28. 29:2. 11. Vanhurskasten siunauksesta kohoaa kaupunki; mutta jumalattoman suun kautta se hajoitetaan.

12. Joka lähimmäistänsä häpäisee, se on taidoton; mutta taidon mies

on vaiti.

- 13. Joka kielittelijänä kuleksii, se julkaisce salattavan : mutta hengessään uskollinen pitää asian salassa. San. 20:19. 25:9.
- 14. Missä johdatusta ei ole, siinä kaatuu kansa; mutta siellä menestys, missä monta neuvonantajaa.

San. 15:22. 20:18. 15. Aivan pahasti käy sille, joka toista takaa; mutta joka kāden lyöntiā vihaa, on turvassa. San. 6:1 s. 17:18, 20:16,

16. Suloinen vaimo säilyttää kunniaa, ja väkivaltaiset säilyttävät rik-

kautta.

17. Armelias mies tekee hyvää omalle sielullensa, mutta armoton vaivaa omaa lihaansa.

18. Jumalaton voittaa petollisen tulon, mutta vanhurskautta kylvävä

todellisen palkan.

San. 22:8. Hos. 10:12. Jaak. 3:18. Vakava vanhurskaus on elämäksi; mutta joka pahaa pyytää, tekee sen kuolemaksensa.

Kauhistus Herralle ovat väärämieliset, mutta vakaasti vaeltavaiset

ovat hänen mielihyvänsä.

21. Kāsi päälle: ei paha jää rankaisematta; mutta vanhurskasten siemen pelastetaan.

22. Kultarengas sian kārsāssā on

kaunis vaimo, joka on sivevden tunnosta poikennut.

23. Vanhurskasten halu on vaan hyvää, mutta jumalattomien toivo on kopeulta. Job 8:13 s. San. 10:28.

24. Moni jakaa runsaasti ja hänelle vielā lisātāān; ja moni kieltāā itseļtänsä kohtuudenkin, vaan köyhtymiseksi.

Siunaava sielu runsaasti ravitaan; ja joka juottaa, sitä juotetaan.

26. Joka jyviä myömättä pitää, sitä kansa kiroilee; mutta siunaus tulee eloa myövän päälle.

 Hvvää harrastava hakee suosiota; mutta joka pahaa etsii, sitä pa-

ha kohtaa

28. Joka rikkauteensa luottaa,se kaatuu; mutta vanhurskaat viherijöitsevät kuin lehto. Ps. 1:3. San. 14:11. Ps. 1:3. San. 14:11.

29. Joka omaa perhettänsä vaivaa, se saa tuulta perinnöksi; ja houkka joutuu viisasmielisen palvelijaksi.

30. Vanhurskaan hedelmäonelämän puu, ja sieluja voittaa viisas. San. 3:18. 31. Katso, vanhurskaalle kostetaan maan päällä; mitä sitte jumalattomalle ja syntiselle! 1 Piet. 4:17 8.

12 Luku.

Joka kuria rakastaa, se tietoa rakas-taa; mutta joka nuhdetta vihaa, on tyhmä. San. 13:1, 18, 15:5.

2. Hyvä saa suosion Herralta, mutta juonikkaan Hän jumalattomaksi julistaa.

3.Ei pidä ihminen pahuudessa paikkaansa, mutta vanhurskasten juuri ei liiku.

4. Kunnon vaimo on miehensä kruunu, mutta häijy on kuin märkä hänen luissansa. San. 31:10 s.

5. Vanhurskasten ajatukset ovat oikeutta, jumalattomien ajatukset pe-

tosta. 6. Jumalattomien sanat ovat veren väijymistä, mutta hurskasten suu vapahtaa heidät.

7. Jumalattomat kaatuvat, eikä heitä enään ole; mutta vanhurskasten huone seisoo. San. 14:11.

8. Taitonsa mukaan saapi mies kiitoksen, mutta nurjamielinen joutuu häpeään.

9. Parempi on alhainen, jolla on palvelija, kuin isontelevainen, jolta leipä puuttuu.

10. Vanhurskas tuntee juhtansa mielen, multa jumalattoman sisu on ankara.

11. Joka peltonsa viljelee, se ravitaan leivällä; mutta joka turhia hakee, se on taitoa vailla. 12. Jumalaton haluaa pahojen saalista, mutta vanhurskasten juuri on satoisa.

 Huulten synnissä on pahan paula, mutta vanhurskas pääsee ahtau-Ps. 7:15 s. 9:17. San. 5:22

14. Suunsa hedelmästä saa mies hyvää nauttia, ja ihmisen kättentyösiä

tulee hänelle palkka

Ps. 62-13 San. 13:2. Matt. 16:27. 2 Kor. 5:10. 15. Tyhmän tie on oikea hänen omissa silmissänsä; mutta joka neuvoa kuuntelee, on viisas.

16 Tyhmän närkästys tulee kohta ilmi, mutta mielevä peittää häväis-

tyksensä

17. Joka totuutta puhuu, se julistaa vanhurskautta, mutta valheen to-

distata petosta.

18 Moni sanojasyytää kuin miekan pistoksia, mutta viisasten kieli on parantavainen.

19. Totuuden suu pysyy ijankaikkisesti, mutta valheen kieli silmän-

räpäyksen.

20. Petos on pahaa kutovien sydämmessä; mutta niillä, jotka rauhaa

rakentavat, on ilo.

21. Ei mikään onnettomuus kohtaa vanhurskasta, mutta jumalattomat ovat täynnä pahaa. Ps. 91:10.

22. Valheen huulet ovat Herralle kauhistus, mutta totuuden tekijät ovat hänen mielihyvänsä. San. 6:168.11:20.

23. Mielevä ihminen salaa tietonsa, mutta tyhmien sydän julkaisee älyttömyyden: San. 10:13 s. 13:16.

24. Ahkerain käsi saa hallita, mutta laiska joutuu veron alaiseksi.

San. 10:4. 13:4. 19:15. 25. Murhe miehen sydämmessä painaa sen alas. mutta hyvä sana saattaa sen iloiseksi.

26. Vanhurskas ohjaa lähimmäisensä oikeaan, mutta jumalattomien

tie eksyttää heitä. 27. Ei laiska saalista saa, mutta ahkeruus on ihmisen kallis tavara.

28. Vanhurskasten tiellä on elämä, ja sen polulla kulkeminen on kuolemattomuus.

13 Luku.

Viisas poika kuulee isän kuria, mutta pilkkaaja ei tottele toria.

San. 10:1, 17, 12:1. 15:5. 2. Suunsa hedelmästä nautitsee mies hyvää, mutta petollisten haluna on

väkivalta. San. 12:14. 18:20. 3. Joka suunsa hillitsee, se varjelee sielunsa; joka huulensa aina avaa,

sille se on häviöksi. 4. Laiska himoitsee, eikä saa mitään; mutta virenn sielu runsaasti ravitaan. San. 10:4. 12:27. 19:15. 21:5.

5. Vanhurskas vihaa valheen sanaa. mutta jumalaton herjaa ja häpäisee.

6. Vanhurskaus varjelee viattoman vaelluksen, mutta jumalattomuus kääntää synnin häviöksi. San. 11:6. Moni on rikas olevinansa, vaikka hänellä ei ole mitään; ja moni on köyhä olevinansa, vaikka hänellä on paljon tavaraa.

8. Miehen hengen lunastushinta on hänen rikkautensa, mutta köyhä ei

tarvitse kuulla uhkausta.

Vanhurskasten valo loistaa iloisesti, vaan jumalattomien soitto sammuu. Job 21:17. Ps. 97:11. 112:4. San. 20:20.

10. Ylpeyden kautta ei ole muuta kuin riitaa, mutta neuvoa kuulevilla

on viisaus.

 Helposti saatu tavara vähenee. mutta joka vähitellen kokoo, saa ai-

na enemmin.

12. Pitkitetty odotus tekee sydammen sairaaksi, mutta toteentunut toivo on elämän puu.

13. Joka sanan katsoo ylen, se turmelee itsensä ; mutta joka käskyä pel-

kää, sille se palkitaan.

1 Sam. 2:30. Joh. 12:48. Viisaan neuvo on elämän lähde, välttämään kuoleman pauloja.

San. 10:11. 14:27. 18:4. Hyvä taito vaikuttaa suosiota. mutta petollisten käytös on tyly.

San. 12:8. Saarn. 9:11. Jokainen mielevä menettelee ymmärtäväisesti, mutta tyhmä le-

vittää älyttömyyttä. 17. Jumalaton sanansaattaja lankeaa onnettomuuteen, mutta uskollinen lähettiläs on lääkitys. San. 25:13. 18. Köyhyys ja häpeä sille, joka kurin hylkää; mutta kunnia sille, joka

nuhdetta tottelee! 19. Toteentunut toivo on suloinen sielulle, mutta paeta pahaa on tyh-

mille kauhistus.

Joka käy viisasten kanssa, se viisastuu; mutta joka tyhmiä seuraa, San. 1:10. se pahenee.

21. Paha ajaa syntisiä takaa, mutta vanhurskaille antaa Hän hyvän pal-

kaksi.

22. Hyvä jättää perinnön lasten lapsille, mutta syntisen tavara kätketään vanhurskaan varaksi. Job 27:16 s.

23. Runsaan ruuan antaa köyhän uutispelto; mutta jotka vääryyttä tekevät, ne hukkuvat.

 Joka vitsaansa säästää, se vihaa poikaansa; mutta joka häntä rakastaa, se hāntā ajoissa kurittaa.

San. 3:12. 19:18. 22:15. 23:13 s. 29:15. 25. Vanhurskas syö sielunsa ravinpuutetta tuntea.

14 Luku.

₹7aimon viisaus rakentaa hänen talonsa, mutta älyttömyys hajoittaa sen omilla käsillänsä.

San. 12:4. 19:14. 31:10 s. 2. Joka oikeata tietä vaeltaa, se pelkää Herraa; mutta joka vaelluksessansa on väärä, se Häntä vlenkat-

3. Tyhmän suussa on vitsa hänem ylpeydellensä, mutta viisasten huu-

lei varjelevat heitä.

4. Missä ei härkiä ole, siinä ovat seimet puhtaina; mutta runsaan tu-

lon tuopi juhdan voima.
5. Totuuden todistaja ei valhettele, mutta väärä todistaja puhuu valhetta. San. 6:19, 12:17, 14:25.

6. Pilkkaaja etsii viisautta, eikä löydă; mutta ymmärtäväisen on helppo tietoa saada.

7. Mene pois tyhmän miehen luota; ethän ole hänellä tiedon huulia huo-

mannut!

Mielevān viisaus on tarkata tietänsä, mutta tyhmäin älyttömyys on Ef. 5:15.17.

9. Tyhmiä nauraa vika-uhri, mutta hurskasten välillä on hyvä suosio. San. 21:27.

Sydän tuntee oman murheensa, eikä sen iloon saa vieras sekaantua.

11. Jumalattomien huone hävitetään, mutta hurskasten maja ku-San. 10:30. 11:8. 12:7,21. koistaa.

12. Monen tie on mielestänsä oikea, mutta sen loppu on kuolemaan kulkua. San. 16:25.

13. Nauraessakin sydän suree, jailon

loppu on murhe.

14. Teistänsä saa luopunut sydän tyytymyksensä, mutta hyvä ihminen asetetaan hänen ylitsensä.

15. Typerā uskoo jokaista sanaa, mutta mielevä tarkkaa askeleitansa.

Viisas pelkää ja karttaa pahaa, mutta tyhmä on raivokas ja rohkea. Job 1:1. San. 28:14.

17. Pikavihainen tekee tyhmyyttä, ja juonikasta miestä vihataan.

San. 12:16. 16:32. Jaak. 1:20. 18. Typerät saavat tyhmyyden osaksensa, mutta mielevät käsittävät tie-

19. Pahat saavat hyväin edessä kumartaa, ja jumalaitomat vanhurs-

kaan porteilla.

Lähimmäisensäkin vihattava on köyhä, mutta rikkaan ystäviä on monta. San. 19:4,7.

21. Joka katsoo lähimmäistänsäylen,

noksi, mutta jumalattoman vatsa saa | hän tekee syntiä; mutta joka yiheliäisiä armahtaa, se on autuas, 8an, 11:12.

22. Eikö ne eksy, jotka pahaa hank-kivat; eikö armo ja totuus tule hyvää aikoville? Ps. 7:16 8. 2 Tim. 1:16 8.

 Missä tvötä tehdään, siinä on tähteeksikin; mutta tyhjät puheet tuottavat pelkkää puutetta. San. 13:4. 21:5.

24. Viisasten kruunu on heidän rikkautensa, mutta tyhmäin älyttömyys on älvttömyyttä. Saarn, 7:12,18,

25. Totuuden todistaja pelastaa sieluja, mutta valheen puhuja on pelk-

kää petosta. 26. Herran pelvossa on vahva turva, ja hänen lapsillansa on pako-paikka oleva.

27. Herran pelko on elämän lähde välttämään kuoleman pauloja.

28. Kansan paljous on kuninkaan kunnia, väen puutos ruhtinaan häviö. 29. Pitkāmielisellā on paljon taitoa, mutta pikavihainen ylentää tyh-

myyttä. 30. Tyytyväinen sydän on ruumiin elämä, mutta märkä luissa on ka-

teuden kiihko. Saarn. 10:4. 31. Joka vaivaista sortaa, se häpäisee hänen Luojaansa; mutta joka armahtaa köyhää, se kunnioittaa

Häntä. San. 17:5. 22:2. 32. Pahuudessansa jumalaton temmataan pois, mutta vanhurskas on

kuolemassansa turvattu. 33. Taidollisen sydämmessä viisaus lepää, mutta mitä tyhmäin mielessä

on, se tulee ilmi. 34. Vanhurskaus korottaa kansan, mutta synti on kansain häpeä.

35. Kuninkaan suosio annetaan taitavalle palvelijalle, mutta hänen vihansa kelvotiomaile.

15 Luku.

empeā vastaus asettaa kiukun, L mutta loukkaava sana nostaa vihan. 1 Sam. 25:23 s. San. 25:15. 2. Viisasten kieli tekee tieden miel-

lyttäväksi, mutta tyhmäin suu purkaa älyttömyyttä. San. 13:16. 14:33. 3. Joka paikassa ovat Herran sil-

mät, katsomassa pahoja ja hyviä. Job 31:4. 34:21 s. San. 5:21.

 Kielen lempeys on elămăn puu, mutta sen vääryys särkee mielen.

5. Tyhmä hylkää isänsä kurin; mutta joka nuhdeita kätkee, hän tulee taitavaksi. San. 12:1. 13:1, 18.

Vanhurskaan huone on suuri varasto, mutta vääryyden tulossa on hāviö. San. 13:7.

7. Viisasten huulet kylvävät tietoa, mutta tyhmäin sydän ei niin,

8. Jumalattoman uhri on Herralle kauhistus, mutta hurskasten rukous on Hänen mielihyvänsä.

San. 21:27. Jes. 1:11. 9. Jumalattoman tie on Herralle kauhistus; mutta joka vanhurska utta harrastaa, sitä Hän rakastaa. San. 11:20. 10. Kova kuritus kohtaa sitä, joka

tien hylkää:nuhdetta vihaava kuolee. 11. Tuonela ja helvetti ovat Herran näkyvissä, mitä sitten ihmisten lasten sydämmet! Job 26:6. Hebr. 4:13.

12. Ěi pilkkaaja sitā rakasta, ettā häntä nuhdellaan, eikä hän mene vii-

sasten pariin. San. 9:7 s.
13. Iloinen sydän kaunistaa kasvot, mutta sydämmen kivussa on mieli murrettu. San. 17:22. Saarn. 8:1.

14. Ymmärtävän sydän etsii tietoa, mutta tyhmäin suu ahmii älyttö-

myyttä. 15. Kaikki kurjan päivät ovat pahoja, mutta sydämmestänsä iloisella on alinomaiset pidot.

16. Parempi on vähä Herran pelvossa, kuin suuri aarre ja levõttomuus sen myötä.

Ps. 37:16. 39:7. San. 16:8. 17:1. Saarn. 4:6. 17. Parempi on atria kaalia ja siinā rakkaus, kuin syötetty hārkā vihan kanssa. San. 17:1.

18. Vihainen mies herāttāā toran, mutta pitkämielinen asettaa riidan.

San. 10:12. 29:22. 19. Laiskan tie on kuin orjantappurainen aitaus, mutta hurskasten polku on tasoitettu.

20. Viisas poika ilahuttaa isäänsä, ja tyhmä ihminen halveksii äitiänsä.

San. 10:1. 17:25, 19:13, 29:3. 21. Alyttomyys on iloksi taidottomalle, mutta taidon mies kulkee

suoraan. San. 10:23. 22. Aivotukset raukeevat, missä ei neuvotella; mutta missä monta neuvon-antajaa on, siinä ne ovat py-

syviä. San. 11:14. 24:6. Miehellä-on ilo suunsa vastauksesta; ja ajallansa sanottu sana, kuin-

ka hyvä se on!

24. Elämän tietä käy ymmärtäväinen ylöspäin, että hän välttäisi tuo-

nelaa, joka alhaalla on.

25. Ylpeiden huoneen hajoittaa Herra, mutta lesken rajat Hän vahvistaa. vistaa. Luuk. 1:51 s. 1 Piet. 5:5. 26. Pahan ajatukset ovat Herralle kauhistus, mutta puhtaita sulosanat.

Voiton pyytäjä hävittää talonsa; mutta joka lahjoja vihaa, saa elää.

Saarn. 7:8. Hab. 2:9. 28. Vanhurskaan sydän miettii vastauksen, mutta jumalattoman suu purkaa pahuutta.

29. Herra on kaukana jumalattomista, mutta kuulee vanhurskasten rukouksen. Joh. 9:31.

30. Silmäin valo ilahuttaa sydämmen, hyvä sanoma lihoittaa luut. 31. Korva, joka kuulee elämän nuhdetta, viipyy viisasten seurassa.

32. Joka kurin hylkää, se katsoo sielunsa ylen : mutta joka nuhdetta kuulee, se saa viisautta. Job 9:21. San.8:35s. 33. Herran pelko on kuri viisauteen,

ja kunnian edellä käy nöyryys. San. 16:18, 18:12, 22:4. Ap. t. 14:22, 1 Piet.1:6,

16 Luku.

I hmisen ovat sydämmen aivotukset. mutta Herralta tulee kielen vastaus.

San. 19:21. Jer. 10:23.

2. Kaikki miehen tiet ovat hänen omissa silmissänsä puhtaat; mutta Herra henget punnitsee. San. 21:2. 3. Heitä Herran haltuun tehtäväsi.

niin mietteesi menestyvät!

Ps. 87:5. 55:23. 1 Piet. 5:7. 4. Kaikki on Herra tehnyt omaa tarkoitustansa varten, jopa jumalatto-mankin pahan päivän varaksi.

5. Jokainen ylpeämielinen on Herralle kauhistus, käsi päälle: ei hän

pääse rankaisematta!

San. 6:16 s. 11:21. 15:25. Rakkaudella ja totuudella sovitetaan synti, ja Herran pelvolla paha vältetään.

7. Jos Herra jonkun teihin mielistyy, sovittaa Han hanen vihollisensakin hänen kanssansa.

8. Parempi on vähä vanhurskau-

dessa, kuin suuret tulot vääryydessä. Ps. 37:16. San. 15:16 s. 17:1.

9. Ihmisen sydän miettii tiensä, mutta Herra ohjaa hänen askeleensa. San. 19:21. 20:24.

10. Ennustus on kuninkaan huulilla, ei hänen suunsa tuomiossa erehdy.

11. Oikea puntari ja vaaka ovat Herran; hänen tekemänsä ovat kaikki kukkaron painokivet. San. 11:1-20:10,23.

12. Kauhistus on kuninkaille vääryyttä tehdä, sillä vanhurskaudella valta-istuin vahvistetaan.

San. 20:28. 25:5. 29:14. Vanhurskaat huulet ovat kuninkaan mielihyvä, ja hän rakastaa sită, joka oikein puhuu. San. 22:11.

14. Kuninkaan viha on kuoleman sanansaattaja; mutta viisas mies lepyttää sen.

Kuninkaan kasvojen valossa on elämä, ja hänen suosionsa on kuin kevätsateen pilvi. San. 19:12.

16. Voittaa viisautta – kuinka paljon se on kultaa parempaa! Ja saada ymmärrystä on hopeaa kalliimpaa. Job 28:15 s. San. 8:14 s. 8:10 s.

17. Hurskasten tie on välttää pahaa, ja sielunsa varjelee, joka tarkkaa l

18. Häviön edellä käy kopeus, ja ylpevs lankeemuksen edellä.

San. 11:2. 18:12. 19. Parempi on nöyränä asua alhaisten kanssa, kuin saalista jakaa ylpeitten kanssa.

20. Joka tarkkaa sanan, se löytää onnen; ja autuas se, joka Herraan

21. Taidolliseksi kutsutaan viisasmielistä, ja huulten hunaja kartut-

taa oppia.

22. Ymmärrys on omistajallensa elämän lähde, mutta älyttömyys on tyhmäin kuritus. San. 13:14.

23. Viisaan sydän tekee hänen suunsa taitavaksi ja kartuttaa oppia hä-

nen huulillensa.

24. Sulosanat ovat mesileipää, makeat sielulle ja virvoitus luille.

 Monen miehen tie on mielestään oikea, mutta sen loppu on kuole-maan kulkua. San. 14:12. 26. Työmiehen nälkä tekee työtä

hänen hyväksensä, sillä hänen suunsa pakoittaa häntä.

27. Kelvoton ihminen kaivaa pahaa, ja hänen huulillansa on kuin polttava tuli.

28. Kavala mies herättää riitaa, ja panettelija eroittaa ystävät. San. 18.6. 20:3.

29. Väkivallan mies viettelee lähimmäistänsä, ja saattaa hänet tielle, joka ei ole hyvä.

30. Joka ummistelee silmänsä miettiäksensä kavaluuksia, joka huuliansa pureksii, se on jo pahan valmistanut. San. 6:13. 10:10.

31. Harmaat hiukset ovat kunnian kruunu; vanhurskauden tiellä se löy-

detään. San. 20:29. 32. Pitkämielinen on parempi kuin sotasankari; ja mielensä hallitsija parempi kuin kaupungin valloittaja.

San. 14:17. 19:11. 33. Helmaan arpa heitetään, vaan Herralta tulee koko sen päätös.

17 Luku..

Parempi on kuiva leipäpala rauhassa kuin huone täynnä riita-Ps. 37:16. San. 15:16 s. 16:8. 2. Taitava palvelija saa hallita kelvotonta poikaa ja jakaa perinnön veljesten välillä.

3. Ahjo hopeaa varten, ja uuni kultaa varten; mutta sydänten koettelija on Herra. Ps. 26:2. Jer. 17:10.

4. Pahuus tarkkaa kelvottomia huulia, valhe kuuntelee vahingollista kieltä.

5. Joka köyhää pilkkaa, se häpäisee hänen Luojaansa; joka iloitsee onnettomuudesta, ei se rankaisematta jää. San. 14:31. 22:2.

6. Vanhain kruunu on lasten lapset, ja lasten kunnia on heidän isänsä. 7. Ei sovi hullulle suuret sanat; paljoa vähemmin päämiehelle valhe-

puheet!

8. Kallis kivi on lahja sen silmissä, joka sen saa;minne vaan sekääntyy, vaikuttaa se menestyksen. San. 18:16. 21:14.

9. Joka rikoksen peittää, se harrastaa rakkautta; mutta joka asian uudestaan kertoo, se ystävät eroittaa.

San. 10:12. 10. Nuhde vaikuttaa enemmin taidollisessa, kuin sata lyöntiä tyh-

mässä. 11. Paha hankkii vaan kapinaa,

mutta ankara käskyläinen lähetetään häntä vastaan.

Kohdatkoon miestä penikkansa

kadottanut karhu, mutta ei tyhmä hurjuudessansa!

13. Joka hyvää pahalla palkitsee, sen huoneesta ei paha luovu.

Room. 12:17. 1 Tess. 5 15. 1 Piet. 3:9. 14. Niinkuin vedet sulusta lasketaan, niin tora aloitetaan; mutta ennenkuin

riita kiihtyy, lakkaa pois! 15. Joka julistaa jumalattoman vanhurskaaksi ja vanhurskaan jumalattomaksi: ne ovat kumpanenkin Herralle kauhistus.

5 Moos. 25:1. Jes. 5:23. Hes. 13:19,22 s. 16. Mitä varten raha tyhmän kädessä viisautta ostaaksensa, kun ei hänellä kuitenkaan ole mieltä siihen? Ainian ystävä rakastaa, mutta hädän hetkellä hän veljeksi syntyy.

San. 18-24.

Ihminen ilman taitoa on se, joka kättä antaa ja takaukseen menee lähimmäisensä edessä.

San. 6:1. 11:15. 20:16. 22:26. 27:13. 19. Se rikosta rakastaa, joka riitaa rakastaa; joka ovensa koroittaa, se hakee häviötä. San. 16:18. 18:12.

20. Väärämielinen ei löydä hyvää, ja vääräkielinen lankee onnetto-

muuteen.

21. Joka tyhmän siittää, siittää sen murheeksi; eikä hullun isällä iloa ole. San. 10:1. 15:20.

22. Iloinen sydän virvoittaa ruumiin, mutta murheellinen henki kuivattaa luut. San. 15:13. 18:14.

23. Jumalaton ottaa lahjan povesta väärentääksensä oikeuden teitä.

2 Moos. 23:8. 5 Moos. 16:19. Taitavan silmissä viisaus viipyy, mutta tyhmän silmät ovat maailman perillä. Saarn. 2:14.

25. Murheena isällensä tyhmä poika, ja haikeutena synnyttäjällensä.

8an. 19:13. 26. Pahajo on sakoittaa vanhurskasta; ja jaloa lyödä, on suunnatonta.

27. Sanojansa säästävä on ymmärtäväinen, ja tyynimielinen on taidon mies San. 10:19. Jaak. 1:19.

28. Tyhmäkin pidetään viisaana, jos hän vaiti on, ymmärtäväisenä, jos han huulensa sulkee.

18 Luku.

Omaa haluansa hakee eriseurainen. kaikkea hyödyllistä vastaan hän kiihkoilee.

2. Ei tyhmällä ole halua taitoon, vaan siihen, että hän saisi sydämmensä ilmoittaa. San. 13:16.

3. Jumalattoman tullessa, tulee ylenkatsekin; ja häpeän kanssa hä-

väistvs.

4. Syviä vesiä ovat sanat miehen suusta, kuohuva virta, viisauden kaivo. San. 13:14. 20:5.

5. Ei ole hyvä pitää jumalattoman puolta, sortaa vanhurskasta tuomiossa. 8 Moos. 19:15.

5 Moos. 1:17. 16:19. San. 24:23. 28:21. 6. Tyhmän huulet sekaantuvat riitaan, ja hänen suunsa kutsuu tappeluun. San. 16:28. 7. Tyhmän suu on hänelle häviök-

si, ja hänen huulensa ovat hänen

sielunsa paula.

8. Korvaan kuiskuttelijan sanat ovat kuin herkkupalat, ne menevät vatsan sisuksiin. Job 34:7. Ps. 55:22. San. 26:22.

9. Sekin, joka on työssänsä laiska,

on vahingon-tekijän veli.

10. Herran nimi on vahva linna; vanhurskas juoksee sinne ja tulee varjelluksi. Ps. 20:2. 31:4. 61:4. 8an. 14:26. Rikkaan tavara on hänen vahva

kaupunkinsa, ja korkean muurin arvoinen hänen luulossansa. San. 10:15. 12. Lankeemuksen edellä tulee mie-

hen sydän ylpeäksi, mutta kunnian edellä käypi nöyryys.

San. 15:33. 16:18. 29:23. 1 Piet. 1:6. 13. Jos joku vastaa ennenkuin hän kuulee, on se hänelle tyhmyydeksi ja häpeäksi.

Miehen henki kannattaa hänen sairauttansa; mutta murtunutta henkeä, kuka sitä kantaa? San. 15:13. 17:22.

15. Ymmärtäväisen sydän hankkii tietoa, ja viisasten korva etsii tietoa.

16. Ihmisen anteliaisuus tekee hänelle avaran sijan, ja saattaa hänet suurtenkin eteen. San. 17:8. 21:14.

17. Omassa asiassansa on jokainen ensin oikeassa; mutta lähimmäinen tulee ja tutkii häntä.

18. Arpa asettaa riidat, ja väkeväin valit eroittaa. San. 16:33.

19. Loukattu veli vastustaa enemmin kuin vahva kaupunki, ja riidat ovat kuin linnan salpa.

20. Miehen suun hedelmästä ravitaan hänen vatsansa, ja huultensa tuotteesta tulee hän ravituksi.

San. 12:13. 13:2. 21. Kuolema ja elämä on kielen vallassa, ja jota hän rakastaa, sen he-

delmää saa hän syödä. 22. Joka vaimon löytää, se löytää

onnen, ja sai suosion Herralta. San. 19:14. 31:10 s.

23. Nöyriä pyyntöjä lausuu köyhä, vaan rikas vastaa kovilla sanoilla. 24. Mies, jolla on monta tuttavaa, saa kipujakin kärsiä; mutta onpa ystäväkin, joka on veljeä uskollisempi. San. 17:17.

10 Luku.

Darempi on köyhä, joka vakuudessansa vaeltaa, kuin väärähuuli-

nen, joka on tyhmä. San. 28:6 2. Ei ole taidoton kiivauskaan hyvää; ja joka jaloillansa kiirehtii, se horjahtelee.

3. Ihmisen älyttömyys turmelee hänen tiensä, ja Herraa vastaan kiuk-

kuilee hänen sydämmensä. 4. Varallisuus tuo monta tuttavaa, mutta köyhä joutuu ystävästänsä San. 14:20.

erilleen. 5. Ei jää väärä todistaja rankaisematta, ja joka valheita puhuu, ei vapaaksi pääse. 5 Moos. 19:18 s. San. 21:28. 6. Moni silittelee ruhtinaan kasvoja,

ja jokainen on ystävä anteliaalle. 7. Kaikki köyhän veljet vihaavat häntä, jopa hänen ystävänsäkin vetäytyvät hänestä; hän tapailee sulosanoja, vaan ei niitä ole San. 14:20. 8. Joka mielevyyttä itsellensä hankkii, se sieluansa rakastaa; ja joka

taidon varjelec, se löytää onnen. 9. Ei jää väärä todistaja rankaise-matta, ja joka valheita puhuu, se jou-

tuu hukkaan.

10. Ei tyhmälle sovi hyvät päivät; miten sitten palvelijalle päämiehiä San. 17:16. 20:1. 30:22. hallita!

11. Miehen taito pidättää hänen vihansa, ja hänen kaunistuksensa on olla loukkauksesta huolimatta.

Sun. 14:17. 16:32. 12. Kuninkaan viha on kuin jalopeuran kiljuminen, muttahänen suosionsa kuin kaste ruoholle.

San. 16:14 8. 20:2.

13. Tyhmä poika on isänsä turmio: ia vaimon riidatovat niinkuin alinomainen tippuminen.

San. 15:20. 17:25. 27:15.

14. Talo ja tavara on perintö van- i ja kun elon aikana hakee, ei löydy hemmilta, mutta Herralta tulee taidollinen vaimo. San. 18:22. 31:10 s. 15. Laiskuus vaivuttaa sikeään u-

neen, ja veltto sielu saa kärsiä nälkää. San. 10:4 s. 13:4. 20:13.

16. Joka käskyn kätkee, se varielee sielunsa; joka ei teistänsä huoli, se

kuolee. Se lainaa Herralle, joka vaivaista armahtaa, ja Hän on hänelle

maksava hänen hyvän työnsä. Matt. 10:42, 25:40.

18. Kurita poikaasi, koska vielä on toivo; ja älä pyydä häntä tappaa. San. 13:24. 22:15. 23:13.

19. Joka kovin on kiivas, sen täytyy rangaistusta kärsiä; sillä jos ryhdytkin toimeen, niin teet sen vaan pahemmaksi.

20. Kuule neuvoa, ja ota kuritus hyväksesi, tullaksesi vihdoin vii-San. 1:8.

saaksi l

21. Monta aivotusta on miehen sydämmessä, mutta Herran neuvo on pysyväinen. Ps. 83:11. San. 16:1,9. Jes. 46:10. 22. Ihmisen kaunistuksena on hä-

nen laupeutensa; ja parempi on köyhä kuin valehtelija. Mark. 12:43. 23. Herran pelko on elämäksi, niin

että ravittuna levätään, eikä mikään paha kohtaa.

24. Laiska pistää kätensä vatiin, eikä edes suullensa vie sitä jälleen. San. 26:15.

25. Sinä lyöt pilkkaajaa, ja typerä mielevāksi tulee; ja jos toimellista nuhdellaan, oppii han tietoa.

San. 21:11. 26. Joka kovasti kohtelee isäänsä ja ajaa äitinsä pakoon, se on häpeää ja hāvāistystā tuottava poika san.20:20. 27. Lakkaa, poikani, kuria kuulemasta, jos tiedon sanoista tahdot

eksvä l 28. Kelvoton todistaja pilkkaa oikeutta, ja jumalattomain suu nielee

vääryyttä.

29. Pilkkaajille ovat tuomiot valmiina, ja lyönnit tyhmäin selkää San. 10:13, 20:30, 26:3,

20 Luku.

Viini on pilkkaaja, väkijuoma pau-haaja; joka vaan niissä horjuu, ei siitä viisasta tule. 2. Kuninkaan hirmu on kuin nuoren jalopeuran kiljuminen; joka hänen vihoittaa, se vahingoittaa hen-

kensă. Sun. 16:14 s. 19:12. 3. Kunniaksi on miehelle pysyä erillänsä riidasta, mutta tyhmä vaan San. 16:28.

kiihkoilee

-4. Talvea vasten ei laiska kynnä

mitään. San. 21:25. 28:19.

5. Neuvo miehen sydämmessä on kuin syvä vesi, mutia taidon mies sen esiín ammentaa. Ps.64:6s. San.26:24.

6. Moni ihminen kohtaa kohteliaan miehen; mutta kuka löytää totuuden miehen?

7. Joka vakuudessansa vanhurskaana vaeltaa, hänen lapsensa ovat onnelliset hänen jälkeensä.

Ps. 25:12 s. 112:1 s.

8. Kuningas, joka istuu tuomio-is-tuimellansa, hajoittaa silmillänsä kaiken pahan.

9. Kuka voi sanoa: mină olen sydämmeni puhdistanut, minä olen

synnistäni puhdas?

1 Moos, 8:21, 1 Kun, 8:46, 2 Aik, 6:36, Saarn, 7:21, 1 Joh, 1:8, 10. Kahtalainen painokivi ja kahta-

lainen mitta: molemmat ovat Herralle kauhistus. San. 11:1. 16:11.

11. Toimistansatunnetaan poikanenkin, josko hänen tekonsa laatu on puhdas ja vilpitön. San. 19.18. 22:6.

12. Kuulevan korvan ja näkevän silmän — Herra on ne molemmat tehnyt. Job 36:10. Ps. 94:9.

Alā rakasta unta, ettet köyhtyisi; avaa silmäsi, niin syöt leipää kyllin!

San. 6:9 s. 19:15. 24:30 s. 14. "Paha, paha", sanoo ostaja; mutta mentyansa pois han kerskaa. 15. Löytyy kultaa ja helmiäkin pal-

jon; mutta tiedon huulet ovat kallis kappale. San. 17:27.

16. Ota hänen vaatteensa, sillä hän on vierasta ta'annut, ja ota häneltä pantti muukalaisten tähden!

San. 17:18. 27:13. 17. Vääryyden leipä maistuu miehelle hyvältä, mutta sitten täytetään hänen suunsa terävillä kivillä.

Job 20:12 s. San. 9:17. 18. Aivotukset neuvottelemalla menestyvät; ja käytä sinä sotaa toimellisella johdatuksella! 8an. 11:14. 24:58.

19. Salattavat ilmoittaa se, joka panettelijana käyskentelee; ala antau sen pariin, joka huuliansa aina aukoilee! San. 11.13. 25:9.

20. Joka isäänsä ja äitiänsä kiroilee, sen soitto sammuu sydänyön pimeyteen.

2 Moos. 21:17 3 Moos. 20:9. 5 Moos. 27:16. San. 13.9. 19:26. Matt. 15.4. Mark. 7:10. 21. Perintő, jonka perään alussa kii-

rehditään, ei sitä lopulla siunata. San. 13:11. 28:20. 22. Alā sano . "minā kostan pahan"; odota Herraa, Hān auttaa sinua!

5 Moos. 32:35. San. 17:13. 24:29. Room. 12:19. 1 Tess, 5:15. 23. Kahtalainen painokivi on Herralle kauhistus, eikä väärä vaaka ole hyvä.

24. Miehen askeleet tulevat Herralta; ja miten ihminen ymmärtäisi tiensä? Ps. 37:23. San. 16:1,9. 19:21. 25. Paulaksi on ihmiselle ajattelematta pyhittää omansa, ja vasta lu-

pauksen tehtyä sitä tutkia.

26. Viisas kuningas hajoittaa jumalattomat, ja käyttää rattaan heidän

päällitsensä. 27. Ihmisen henki on Herran soitto,

joka tutkii kaikki sisuksen kammiot. 28. Rakkaus ja uskollisuus varjelevat kuninkaan, ja hän tukee rakkaudella istuimensa. San. 16:12. 29:4.

29. Nuorukaisten kunnia on heidän väkevyytensä, ja vanhain kaunistus harmaat hiukset. San. 16:31.

30. Haavat ovat pahan parantajat ja puhdistavat sisuksen kammiot.

21 Luku.

Kuin vesi-ojat on kuninkaansydän Herran kädessä; Hän sen taivutaa, mihin vaan tahtoo. Ps. 33:15.

2. Kaikki michen tiet ovat hänen omissa silmissänsä oikeat; muttaHerra sydämmet tutkii. San. 16:2.

3. Tehdä vanhurskautta ja oikeuta on Herralle otollisempi kuin uhri.

1 Sam. 15:22. Jes. 1:11 s. Hos. 6:6. 4. Silmäin korkeus ja sydämmen

kopeus — jumalattomain soitto on syntiä! Ps. 101:5. San. 10:16. 13:9. 5. Ahkeran aikeet ovat vaan voitoksi, mutta jokaisen hätäileväisen vaan vahingoksi. San.10:4.13:4.14:23. 6. Tavarain kokoominen valheen

kielellä on kuolemaa hakevien haihtuva sumu. San. 10:2. Jaak. 5:1 s.

7. Jumalattomain väkivalta syöksee heidät pois, koska eivät tahtoneet oikeutta tehdä.

8. Monimutkainen on viallisen mfehen tie, mutta viattoman teko on oikea.

9. Parempi on istua katon räystäällä, kuin riitainen vaimo ja yhteinen talo. San. 25:24.

10. Jumalattoman sielu haluaa pahaa; ei hänen lähimmäisensä saa armoa hänen silmissänsä. Job 34:36a. 11. Kun pilkkaajaa rangaistaan, vii-

11. Kun pilkkaajaa rangaistaan, viisastuu siitä typerä; ja kun viisasta neuvotaan, käsittää hän tietoa.

12. Vanhurskas tarkastaa jumalattoman taloa; Hān syöksee jumalattomat onnettomuuteen. San. 19:25.

13. Joka tukitsee korvansa köyhän huudolle, se saa itsekin kerran huutaa, eikä saa vastausta. 14. Salainen anti asettaa vihan, ja lahja helmassa kiivaan kiukun.

San. 17:8,23. 18:16. 15. Ilona on vanhurskaalle tehdä oikeutta, mutta kauhistuksena vääryyden tekijöille.

16.Ihminen, joka eksyy taidon tieltä, on lepäävä haamujen joukossa.

17. Puutteen alaiseksi käypi se mies, joka ilohuvia rakastaa; joka viiniä ja öljyä rakastaa, ei se rikastu.

San. 23:20 s. Luuk. 15:13 s. 18. Jumalaton annetaan sovinnoksi vanhurskaan sijaan, ja pettäjä rehellisten edestä. Est. 7:9 s. San. 11:8.

19. Parempi on asua autiossa maassa, kuin riitainen ja kiukkuinen

vaimo.

20. Kallista tavaraa ja õljyä on viisaan asunnoissa, mutta tyhmä ihminen san nielea

minen sen pian nielee.

21. Joka vanhurskautta ja hyvyyttä harrastaa, se löytää elämän, vanhurskauden ja kunnian.

Matt. 5-7. 2 Tim. 1:16,18.
22. Viisas astuu urosten kaupunkiin ja kükistaa varustuksen, johon se turvaa. San. 24:5. 8aara. 7:20. 9:16 s. 23. Joka varjelee suunsa ja kielensä, se varjelee sielunsa ähdistuksista.

24. Joka on ylpeä ja hurja, sen nimi on pilkkaaja, sen, joka työnsä te-

kee ylpeyden kopeudessa.

25. Laiskan halu häntä kuolettaa, sillä hänen kätensä empivät työtä tehdä.

San. 20:4.

Kaiken näivää hän himoiten ha-

26. Kaiken päivää hän himoiten haluaa; mutta vanhurskas antaa, eikä säästä.

27. Jumalattomain uhri on kauhistus; sitä enemmin jos hän sen ilkityön sovinnoksi esiin tuo.

San. 15:8. Jes. 1:18s. 28. Väärä todistaja on hukkuva; mutta mies, joka kuuntelee, saa aina puhua. 5 Moos. 19:18s. San. 19:5,9.

29. Häpeemättömyyden kantaa jumalaton mies kasvoissansa; mutta hurskas, hän tiensä vahvistaa.

30. Ei mikään viisaus eikä ymmärrys eikä neuvo kestä Herraa vastaan. San. 11:21. Jes. 8:10.

31. Hevonen varustetaan sodan päivää varten, mutta voitto on Herralta. Ps. 33:16s. 147:10s.

22 Luku.

Hyvä nimi on kalliimpi kuin suuri rikkaus, ja suosio on parempi kuin hopea ja kulta. Saam. 72. 2. Rikas ja köyhä kohtaavat toinen toistansa; Herra on ne kaikki tehnyt 5 Moos. 15:11. San. 14:31, 17:5.

3. Viisas näkee pahan, ja kätkee it-

sensä: mutta typerät menevät siihen. ja saavat kärsiä.

4. Nöyryyden palkka on Herran pelko, rikkaus, kunnia ja elämä.

Ban. 15:33. 18:12. Orjantappuroita ja pauloja on kavaltajan tiellä; joka sielunsa varjella tahtoo, pysyy kaukana niistä.

6. Opeta lasta hänen luonteensa mukaan, niin ei hän siitä luovu, vaikka

vanhaksikin elää.

Rikas vallitsee kövhiä. ja lainan ottaja joutuu lainan antajan or-

Joka vääryyttä kylvää, se niittää onnettomuutta; ja hänen ylpeytensä vitsa hāviāā. Job 4:8. San. 11:18.

9. Hyvä silmä siunataan, sillä hän on antanut leivästänsä vaivaiselle.

10. Aja pilkkaaja pois, niin riita asettuu, ja tora ja häväistys lakkaa! San. 26:20.

11. Joka sydämmen puhtautta rakastaa, jonka huulet ovat suloiset, sen ystāvā on kuningas. San. 16:13. Herran silmät varielevat tietoa.

ja pettäjän sanat Hän tyhjiksi tekee. 13. Laiska sanoo: ,,jalopeura on ulkona; keskellä katua minä surma-

14. Svvä kuoppa on muukalaisten vaimojen suu; jota Herra vihaa, se putoaa siihen. San. 7:25 s. 23:27.

15. Alyttömyys on piintynyt nuorukaisen sydämmeen; kurituksen vitsa

ajaa sen kauas hänestä.

San. 13:24. 19:18. 23:13. 16. Köyhän rasittaminen on vaurastuttamiseksi hänelle; antaminen rikkaalle on vaan köyhyttämiseksi

17. Kallista korvasi, ja kuule viisasten sanoja, ja tarkkaa minun tie-

San. 1:5 s. 2:1 s. 3:1. 4:1 s. 5:1 s. Sillä ne ovat suloisia, jos niitä sisimmässäs pidät; pysykööt ne kaikki sinun huulillasi!

19. Että turvasi olisi Herrassa, olen minā opettanut sinua tānāpāivānā,

niinpä sinua.

20. Enkö ole sinulle kirjoittanut hyviä lauseita, joissa on neuvoja ja tietoa?

21. opettaakseni sinulle totuuden sanain ohjetta, että veisit totuuden sanoja niille vastaukseksi, jotka sinun lähettivät.

22. Alā ryöstā köyhää, sentähden että hän köyhä on, äläkä polje vai-

vaista portissa!

Sillä Herra ajaa heidän asiansa, ja ryöstää hengen niiltä, jotka heitä ryöstävät. San. 23:11

 Alä mene vihaisen miehen seuraan, ālākā ole tuiman parissa,

25. ettet oppisi hänen teitänsä, etkä saisi sielullėsi paulaa!

26. Alā ole niitā, jotka kāttā lyovāt, niitä, jotka velkaa takaavat!

San. 11:15. 17:18. 20:16. 27:13. 27. Jos ei sinulla ole maksaa, miksi sinulta vuotees altasi otettaisiin? 28. Älä siirrä ikivanhaa rajaa, jonka

isäsi tehneet ovat!

5 Moos, 19:14, 27:17, San, 23:10, Jos näet tvössänsä sukkelan miehen, se on seisova kuningasten edessă, eikă ole halpain edessă seisova.

23 Luku.

Kun istut syömään hallitsijan kans-sa, niin tarkkaa tarkasti, kuka edessäsi on,

2. ja pane veitsi kurkullesi, jos liian nälkäinen olet!

3. Älä himoitse hänen herkkujansa, sillä se on petollista lelpää!

4. Älä vaivaa itseäsi tullaksesi rik-

kaaksi; lakkaa tuosta taidollisuudestas!

5. Alā lennātā silmiāsi sen perāān, jota et sinā taida saada. Sillā se tekee itsellensä siivet niinkuin kotka. joka lentää taivasta kohti.

6. Älä syö kadesilmäisen leipää, äläkä himoitse hänen herkkujansa!

7. Sillä niinkuin hän mielessänsä miettii, niin hän on; hän sanoo sinulle: "syö ja juo!" mutta hänen sydămmensă ei ole sinun puolellasi.

8. Palasi, jonka svönyt olet, täytyy sinun oksentaa ulos; ja suloiset sanasi olet hukkaan käyttänyt.

9. Ala puhu tyhmän korviin, sillä hän halveksii sanojesi taitoa!

San. 9:8. Matt. 7:6. 10. Alā siirrā ikivanhaa rajaa, ālā-

kă mene orpojen pellolle; 2 Moos. 22:22 s. 5 Moos. 19:14. 27:17. San. 22:28. 11. sillä heidän Lunastajansa on voimallinen; Hän ajaa heidän asiansa

sinua vastaan! 2 Moos. 22:23. Ps. 68:6. San. 22:23. 12. Anna sydämmesi kurille, ja kor-

vasi tiedon sanoille!

13. Alā kiellā lapselta kuria; jos hāntă vitsalla lyöt, ei hän siită kuole.

San. 13:24. 19:18. 22:15. 14. Sinā lyöt hāntā vitsalla, ja vapahdat hänen sielunsa tuonelasta.

15. Poikani, jos sinun sydämmesi tulee viisaaksi, iloitsee minunkin sydämmeni; San. 10:1. 27:11. 29:3.

16. ja munaskuuni riemuitsevat, kun sinun huulesi oikein puhuvat,

17. Alköön sydämmesi olko kiivas syntisiä kohtaan, vaan olkoon Herran pelvon puoleen joka päivä!

toivosi mene hukkaan.

Ps. 37:37. San. 24:14. 19. Kuule sinä, poikani, ja viisastu, ja ohjaa sydammesi tielle!

20. Alā ole viinin juomarien joukos-

sa, eikä lihan syömärien seuroissa! 21. Sillä juomari ja syömäri köyhtyy, ja uneliaisuus pukee ryysyihin.

San. 21:17. 22. Kuule isääsi, joka sinut siitti, äläkä katso äitiäsi ylen, kun hän van-

haksi tulee. San. 1:8, 15:12. 23. Osta totuutta, äläkä sitä myö,

viisautta, kuria ja taitoa!

Vanhurskaan isä suuresti riemuitsee, ja viisaan synnyttäjä iloit-

see hänestä.

Iloitkoon sinunkin isäsi ja äitisi. ja riemuitkoon sinun synnyttäjäsi! 26. Anna minulle, poikani, sydämmesi, ja sinun silmäsi suosikoot minun teitäni!

27. Sillä portto on syvä kuoppa, ja vieras vaimo on ahdas kaivo. San. 22:14. 28. Vieläpä se väijyy kuin rosvo, ja enentää uskottomain joukon ihmis-

ten lasten seassa.

29. Kellä "oi", kellä "voi", kellä riidat, kellä valitus, kellä haavat suotta, kellä silmäin tummennukset?

30. Niillä, jotka viinin vieressä viipyvät, tulevat väkijuomaa maista-

Jes. 5:11 s., 22. maan. 31. Alā katsele viiniā, kuinka se punottaa, kuinka se maljassa vilkkuu,

herkästi alas valuu! 32. Sen loppu on, että se puree kuin kärme, ja pistää kuin kyykärme.

33. Silmäsi näkevät outoja, ja sydămmesi puhuu toimettomia,

34. ja sinä olet kuin keskellä merta, ja kuin se, joka makaa maston päässä. 35. "He löivät minua – en minä kipua tuntenut; he pieksivät minua – enkä mitään tietänyt. Milloin minä virkoan? — Vielä minä sitä uu-delleen haen!"

24 Luku.

Älä kadehti pahoja ihmisiä, äläkä halua olla heidän kanssansa! San. 1:10. 23:17.

Sillä heidän sydämmensä aikoo hävitystä, ja heidän huulensa puhuvat pahuutta.

Viisaudella huone rakennetaan, ja toimella se vahvistetaan.

4. Taidolla aitat täytetään kaikenlaisella kalliilla ja suotuisalla tavaralla.

Viisas mies on väkevä, ja tiedon mies kartuttaa väkeä.

San. 21:22. Saarn. 9:16, 18.

18. Onpa totisesti tulevaisuus, eikä | omaksi onneksesi, ja siinä voitto. missä monta neuvonantaiaa.

> San. 11:14, 15:22, 20:28, Viisaus on tyhmälle ylen korkea; ei hän portissa avaa suutansa.

> Joka ajattelee pahaa tehdä, sitä juonittelijaksi nimitetään.

Alyttömyyden aikeet ovat syntiä, mutta pilkkaaja on ihmisten kau-

Jos käytit itsesi veltosti ahdistuksen päivänä, on sitten voimaskin

heikko.

11. Pelasta kuolemaan kulietettavia. ja toimita toki este mestauspaikkaan päin horjuville! Ps. 82:3 s. San. 31:8 s. 12. Jos sanot: "katso, emme sitä tietäneet," niin eikö sydänten tutkija

sitä huomaa, eikö sielusi vartij**a si**tä tiedä? Eikö Hän kosta ihmiselle hänen työnsä mukaan?' Job 34:11. Ps. 62:13. Jer. 32:19. Room. 2:6. Ilm. 22:12.

13. Syö, poikani, hunajaa, sillä se on hyvää, ja mesi on makea suusi laelle ! San. 25:16.

14. Aivan niin opi viisautta sielusi hyödyksi! Jos sen löydät, on sinulla tulevaisuus, eikä toivosi mene hukkaan.

Alä, sinä jumalaton, väijy vanhurskaan huonetta, älä hänen leposijaansa hävitä!

 Sillä seitsemän kertaa lankee vanhurskas, ja nouse jälleen; mutta jumalattomat kukistuvat onnettomuudessa.

17. Älä iloitse vihamiehesi langetessa, älköönkä sydämmesi riemuitko hänen kaatuessa! Job 31:29. 18. ettei Herra sitä näkisi, ja se oli-

si pahaa hänen silmissänsä, ja Hän kääntäisi vihansa pois hänestä.

 Alā kiivastu pahoihin, ālākā kadehti jumalattomia! Ps. 37:1. Saarn. 7:10. 20. Sillä ei pahalla ole mitään tule-

vaisuutta ; jumalattomain soitto sammuu. Job 18:5. Ps. 37:38. San. 13:9. 21. Pelkää, poikani, Herraa ja ku-ningasta, äläkä sekaannu kapinoit-

sijain seuroihin! 1 Piet. 2:17. 22. Sillä yht'äkkiä nousee heidän turmionsa ; ja kuka tietää, miten pian

heidan vuotensa loppuvat? 23. Nämäkin ovat viisasten: Ei ole

hyvä katsoa muotoa tuomiossa. 24. Joka jumalattomalle sanoo: ..sinä olet hurskas!" sitä kansat kiroovat, sitä kansakunnat kauhistuvat.

 Mutta oikein tuomitseville käy hyvin, ja heidän päällensä tulee hyvā siunaus

26. Se huulia suutelee, joka vastaa sattuvilla sanoilla.

Sillä hyvällä johdolla käyt sotaa | 27. Toimita ulkona työsi, ja val-

mista ne pellolla itsellesi, rakenna | vasta sitten huoneesi!

28. Alā ilman syyttā rupea todistaiaksi lähimmäistäsi vastaan! Vai tahdotkos huulilla pettää? San. 14:5. 29. Alā sano: "niinkuin hān teki mi-

nulle, niin minäkin teen hänelie: minä kostan miehelle hänen tekonsa mukaan." San. 20:22. Matt. 5:44.

Laiskan miehen pellon vieritse minä kävin, ja toimettoman ihmi-

sen viinimäen sivutse,

31. ja katso, se kasvoi paljasta ohdaketta, sen pinta oli nukulaisilla peitetty, ja sen kivi-aita oli haionnut.

32. Ja minä katselin sitä, panin sen sydämmeeni; minä näin sen, ja o-

tin muistutuksen:

33. "Vähän unta, vähän torkkumista, vähän kädet ristiin levätäk-San. 6:9 s.

34. niin köyhyytesi tulee kuljeksien, ja puutteesi kuin kilvellä varustettu

25 Luku.

Nämäkin ovat Salomon Sananlas-kuja, joita Hiskian, Juudan kuninkaan, miehet ovat koonneet.

2 Kun. 18.1 s. 2. Jumalan kunnia on salata asiaa, mutta kuningasten kunnia asiaa tut-

Room, 11:33. 3. Taivas korkeuden suhteen, ja maa syvyyden, ja kuningasten sydän ovat tutkimattomia.

4. Poista kuonat hopeasta, niin se-

pälle kalu valmistuu.

 Poista jumalaton kuninkaan kasvojen edestä, niin hänen istuimensa vanhurskaudella vahvistetuan!

San. 16:12. 20:8,28.

6. Alā pöyhistele kuninkaan edessä, äläkä astu suurten sijoille.

7. Sillä parempi on, että sinulle sanotaan: "tule tanne ylös", kuin että sinua alennetaan ylimyksen edessä, jonka silmäsi nähneet ovat.

Luuk. 14:8s. 8. Älä mene kiireesti riitaan, ettei sanottaisi: "mitä teet sen päätettyä, kun lähimmäisesi on sinua häväissyt?"

Aja asiasi lähimmäisesi kanssa, mutta ālā ilmoita toisen salaisuutta;

San. 11:13. 20:19.

ettei se sinua piłkkaisi, joka kuulijana oli, ja paha sanoma sinusta olisi lakkaamaton.

11. Kultaisia omenia hopea-astioissa on aikanansa sanottu sana. San. 15:23.

12. Kultainen korvarengas ja kaulakoristus parhaasta kullasta – semmoinen on viisas nuhtelija kuulevalle korvalle.

Kuin lumen jäähdyttämä juoma elon-aikana on uskollinen sanansaattaja niille, jotka hänet lähettävät; han virvoittaa herransa sielun.

14. Kuin pilvi ja tuuli ilman sadetta, niin on mies, joka kerskailee antavansa, vaan ei pidä sanaansa.

Pitkāmielisyydellā pāāmies voitetaan, ja lempea kieli luitakin mur-San. 15:1. Saarn. 10:4.

16. Jos olet hunajaa löytänyt, niin syö vaan tarpeeksesi, ettet siitä kyllästyisi ja sen sitten oksentaisit.

17. Anna jalkasi harvoin tulla lähimmäisesi huoneesen, ettei hän kyllästyisi ja suuttuisi sinuun!

18. Vasara ja miekka ja teroitettu nuoli on se mies, joka sanoo väärää todistusta lähimmäistänsä vastaan.

Ps. 57:5. 59:8. 120:4.

19. Hauras hammas ja horjuvainen jalka on turvaaminen petolliseen hädän päivänä.

20. Joka talvipäivänä takin päältänsā riisuu – happo lipiāsuolaan on se, joka murheelliselle sydām-melle lauluja laulaa.

21 Jos vihamies isoo, ruoki häntä leivällä; jos hän janoo, juota häntä

vedellä; Matt. 5:44. Room. 12:20 22. sillä niin sinä kokoat hiiliä hänen päänsä päälle; ja Herra maksaa sen sinulle

23. Pohjatuuli synnyttää sateen, ja salainen kieli synkistyneet kasvot.

24. Parempi on istua katon räystäällä, kuin riitainen vaimo ja yhteinen talo. San. 2:9, 19.

25. Kylmä vesi nääntyvälle sielulle on hyvä sanoma kaukaiselta maalta. 26. Sotkettu lähde ja turmeltu kaivo on hurskas, joka horjuu jumalattoman edessä.

27. Ylen paljon hunajna syödä ei ole hyväksi, mutta vaikeita asioita tutkia on kuormaksi.

28. Hävitetty kaupunki ilman muuritta on se mies, joka ei taida hillitä henkeänsä.

26 Luku.

Kuin lumi kesällä ja kuin sade e-lonaikana, niin ei sovi tyhmälle kunnia. San. 17:16. 19:10. 2. Kuin varpunen lentää, ja kuin

pääskynen kiitää, niin on syytön kirous: ei se salu.

3. Hevosille ruoska, aasille ohja, ja vitsa tyhmän selkään.

Ps. 32:9. San. 10:18.

4. Älä vastaa tyhmää hänen älyttõmyytensä mukaan, ettet sinä itsekin tulisi hänen kaltaiseksensa!

Vastaa tyhmää hänen älyttömyytensä mukaan, ettei hän olisi viisas

omissa silmissänsä!

Se leikkaa jalat itseltänsä poikki ja juopi vahinkoa, joka asiansa tyhmän kåden kuutta toimittaa. San.25:15.

7. Halvatun sääret voimattomina riippuvat, ja samoin sananlasku tyh-

mäin suussa.

8. Kuin kallisten kivien kokoaminen rauniolle, niin on kunnian an-

taminen tyhmälle.

9. Kuin orjantappura, joka joutui juopuneen käteen, on sananlasku tyhmäin suussa.

10. Mestarilta syntyy kaikkea; mutta joka tyhmän palkkaa, se palkkaa

kuljeksijoita.

11. Kuin oksennukseensa palajava koira on tyhmä, joka mielettömyy-

tensa kertoo.

2 Piet. 2:22. 12. Jos näet miehen, joka on viisas omissa silmissänsä, niin on tyhmästä enemmän toivoa kuin hänestă. San. 3:7, 29:20.

13. Laiska sanoo: "nuori jalopeura on tiellä, jalopeura keskellä kaiuja."

San. 22:13. 14. Ovi kääntyy saranoillaan, ja laiska vuoteellansa.

15. Laiska pistää kätensä vatiin, eikä viitsi viedä sitä suullensa jälleen.

San. 19:24. Laiska on omissa silmissänsä viisaampi kuin seitsemän, jotka taitavasti vastaavat.

17. Kulkukoiran korviin tarttuu se. joka kiivastuu riidasta, joka ei hä-

neen koske.

Kuin hurjapää, joka ampuu tulivasamia, nuolia ja kuolemaa,

19. niin on se, joka lähimmäistänsā pettāā, ja sanoo: "leikillā minā sen tein."

- 20. Missä ei enään puuta ole, siinä tuli sammuu; ja missä ei ole korvaankuiskuttelijaa, siinä riita loppuu. San. 22:10.
- 21. Hiiliä hiilokseen, ja puita tuleen, ja kiukkuinen mies riidan sytyttä-
- 22. Korvaankuiskuttelijan sanat ovat kuin herkkupalat, ne menevät vatsan sisuksiin.

Job 34:7. Ps. 55:22. San. 18:8. 23. Kuin hopeakuona siiana saviastialla, niin ovat lempeä hehkuvat huulet ja paha sydän.

24. Huulillansa teetteleikse vihamies, mutta petosta kätkee hän sy-

dāmmessānsā.

25. Jos hän tekee äänensä suloiseksi. ālā usko hāntā, sillā seitsemān kauhistusta on hänen sydämmessänsä!

26. Vaikkapa viha petoksella peitettäisiin, on sen pahuus kuitenkin seurakunnan kokouksessa ilmi tuleva.

27. Joka kuopan kaivaa, se kaatuu siihen; ja joka kiven vierittää, sen päälle se takaisin vierähtää.

Ps. 7:16, 9:16, 57:7, Saarn, 10:8, 28. Petollinen kieli vihaa sorrettujansa, ja liukas suu tuottaa loukkauksen.

27 Luku.

Ä lä kehu huomisesta päivästä, sillä et tiedä, mitä päivä synnyttää!

Ps. 75:5 s. Jaak. 4:13 s.

Kiittäköön sinua toinen, eikä oma suusi, vieras, eikä omat huulesi!

Jer. 9:23.

Kivi on raskas ja hiekka painava mutta tyhmän närkästys on niitä

molempia raskaampi.

Job5:2. 6:3. Saarn. 7:10. 4. Kiukku on julma, ja viha on kuin tulva; mutta kuka voi luulijan kii-

vautta kestää? San. 6:34 s. Jaak. 1:20. 5. Parempi on julkinen nuhde kuin

salattu rakkaus.

6. Uskolliset ovat rakastajan haavat, ja runsaat ovat vihaajan suudelmat. Ps. 141:5.

Kvllästynyt sielu tallaa hunajaa. mutta nälkäisestä sielusta on kaikki

karvaskin makeaa.

8. Kuin pesästänsä paennut lintu, niin on mies, joka asuinpaikaltansa pakenee.

Oljy ja suitsutus ilahuttaa sydäntä, ja ystävän sulosana neuvokkaasta

sielusta.

10. Alā jātā ystāvāāsi ja isāsi ystāvāā. äläkä mene veljesi huoneesen onnettomuutes päivänä! Parempi on läheinen naapuri kuin kaukainen veli . San. 18:24.

11. Viisastu, poikani, ja ilahuta sydäntäni,että minä pilkkaajalleni vastauksen antaisin. 8an. 10:1. 23:15. 29:3. 12. Mielevä näkee pahan ja kätkee itsensä; mutta typerät menevät sii-

hen, ja saavat kärsiä. San. 22:3. 13. Ota hänen vaatteensa, sillä hän

on vierasta ta'annut, ja ota häneltä pantti muukalaisen edestä!

San. 20:16. 22:26. Joka lähimmäistänsä siunaa korkealla äänellä aamulla varhain noustuansa, se luetaan hänelle kirouk-

15. Tiheä tippuminen rankan sateen pāivānā ja riitainen vaimo ovat tois-San. 19:18. tensa vertaisia. 16. Joka hāntā pidāttāā, se tuulta pi-

17. Rauta raudalla hivottakoon. ja mies hivotkoon lähimmäisensä muo-

18. Joka flikunapuuta varjelee, se saa syödä sen hedelmää; joka herraansa vartijoitsee, se kunnioitetaan.

19. Niinkuin vedessä kasvot ovat kasvoja vastaan, samoin on ihmisen sydän ihmistä vastaan.

20. Ei tuonela ja holvetti tule täyteen, eikä ihmisen silmät saa kylläänsä.

San. 30:16. Saarn. 1:8. Hab. 2:5. 21. Ahjo hopealle, ja uuni kullalle, ia mies maineensa mukainen.

22. Vaikka survimella survoisittyhmää huhmarissa survoksien seassa. ei hänen tyhmyytensä sittenkään hänestä erkanisi.

23. Opi tuutemaan lampaasi muo-

toa, ja tarkkaa laumaasi! 24. Sillä ei tavara pysy ijankaikki-sesti, ja pysyykö kruunukaan su-vusta sukuun?

25. Mutta kun heinā on korjattu, ja āpārikkō nākyy, ja vuorten ruohot

ovat kootut,

26. silloin ovat lampaat verhoksi sinulle, ja kauriit pellon hinnaksi. 27. ja vuohten runsas rieska ruuaksesi, ruuaksi perheellesi ja elatukseksi pii'oillesi.

28 Luku.

Jumalattomat pakenevat, vaikka ei kukaan heitä takaa aja; mutta vanhurskaat ovat niin rohkeat kuin nuori jalopeura. 3 Moos. 26:36 s. San. 10:24.

2. Synnin tähden tulee maakunnalle monta hallitsijaa; mutta yhden toimellisen ja ymmärtäväisen ihmisen kautta hyvä järjestys kauan pysyy. 8an. 29:8. Jes. 24:4 s. 20.

3. Kōyhā mies, joka halpoja sortaa, on kuin sadekuuro, joka huhtoo pois kaikki, eikä leipää tuota.

4. Jotka lain hylkäävät, ne ylistävät jumalattomia; mutta jotka lain pitävät, närkästyvät heihin.

5. Ei pahat ihmiset oikeutta ymmārrā; mutta jotka Herraa etsivāt,

ymmärtävät kaikki.

Parempi on köyhä, joka vakuudessa vaeltaa, kuin kahdella tiellä mutkisteleva, ja se rikas. 8an. 19:1. 7. Ymmärtäväinen poika kätkee o-

petuksen; mutta se, joka tuhlarien parissa oleksii, tuottaa isällensä häpeān.

8. Joka tavaransa korolla ja kasvulla kartuttaa, se kokoaa kõvhien Armahtaialle. Saarn, 2:26.

9. Joka korvansa kääntää lakia kuu-

dättää, ja öljy sen oikeata kättä | lemasta, hänen rukouksensakin on kauhistus, Job 27.9. Fs. 18:42.66:18. Joh. 9:31.

10. Joka hurskaita väärälle tielle eksyttää, se kaatuu omaan kuoppaansa: mutta vakaat perivät onnen.

San. 26 2". Matt. 15:14. 11. Rikas luulee itsensä viisaaksi. mutta ymmärtävä köyhä tutkii hänet. 12. Vanhurskasten riemuitessa on loisto suuri; mutta jumalattomain

päästessä valtaan piiloilevat ihmiset. San. 11:10. 29:2. 13. Joka pahoja tekojansa peittää, ei

se menesty; vaan joka ne tunnustaa ja hylkää, sille tapahtuu laupeus.

Ps. 32:3 s. 1 Joh. 1:9. 14. Autuas on se ihminen, joka aina pelkää: mutta joka sydämmensä paaduttaa, se lankee onnettomuuteen. San. 14:16.

15. Kiljuva jalopeura ja raivoisa karhu — niin on jumalaton, joka köyhää kansaa hallitsee.

16. Muista, ruhtinas, joka olet taitoa vailla ja rikas väkivallan töissä, että joka väärää voittoa vihaa, se päi-San. 29:4 vänsä pidentää!

17. Ihminen, jota jonkun veri pal-naa, pakenee hautaan asti; älkäät

häntä suoielko i

1 Moos. 9:6. 2 Moos. 21:12. 5 Moos. 19:11 s. Joka vakuudessa vaeltaa, sitä autetaan; mutta joka kahdella tiel**lä** mutkailee, se kerrassaan kaatuu. San. 12:13.

19. Joka peltonsa viljelée, se ravitaan leivällä; mutta joka turhiaajaa

takaa, se ravitaan köyhyydellä. San. 12:11. 20:4. 20. Uskollinen mies runsaasti siunataan, mutta joka äkisti rikastua pyy-

tää, ei se rankaisematta jää. San. 20:21. 21:5. 1 Tim. 6:6,9. 21. Ei ole hyvä, että muotoja katsotaan: mutta leipäpalan tähden te-

kee moni mies väärin. San. 18:5. 24:23. Hes. 13:19. Kadesilmäinen mies rientää rikkautta saamaan, eikä tiedä köyhyy-

den häntä saavuttavan. 23. Joka ihmistä nuhtelee, saa jäles-

tāpāin paremman suosion kuin se.joka kielensä liukkaaksi tekee. San. 9:8 s. 27:5 s.

24. Joka riistää isältänsä ja äidiltänsă, ja sanoo: "ei se ole syntiä", se on rosvon veli. San. 19:26. Matt. 15:5 s. 25. Ahne sytyttää riidan, mutta joka Herraan turvaa, se runsaasti ravitaan: San. 13:10. 26. Jokauskaltaaomaan sydämmeensä, se on tyhmä; mutta joka viisau-

dessa vaeltaa, se vapahdetaan. San. 8:5.7. 1 Kor. 8:19 s. 27. Joka köyhälleantaa, ei sillä puutosta ole; mutta joka silmänsä häneltä peittää, sesaa paljon kirouksia.

5 Moos. 15:11. San. 19:17.

28. Kun jumalattomat pääsevät valtaan, kätkevät ihmiset itsensä; mutta kun ne häviävät, enentyvät vanhurskaat.

Job 24:4. San. 11:10. 29:2.

29 Luku.

Usein nuhdeltu mies, joka niskansa koventaa, äkisti rutistetaan, eikä ole parantajaa. Jes. 66:4. Jer. 7:18s. 2. Kun vanhurskaat enentyvät, iloitsee kansa; mutta jumalattoman hallitessa huokaa kansa.

San. 11:10. 28:12.28.
3. Viisautta rakastava mies ilahuttaa isänsä, mutta porttojen seurassa oleksiva menettää varansa.

San. 10:1. 15:20. 27:11. Luuk. 15:13.80. 4. Kuningas saattaa maan oikeudella hyvään tilaan, mutta veroja lisäävä mies sen hävittää. San. 28:16.

vä mies sen hävittää. San. 28:16. 5. Mies, joka liehakoitsee lähimmäistänsä kohtaan, levittää verkon

hänen askeleillensa.

 Pahan miehen rikoksessa on paula, mutta vanhurskas iloitsee ja riemuitsee.

7. Vanhurskas tuntee vaivaisten asian; mutta jumalaton ei tajua tietoa.

8. Pilkkaajat kiihoittavat kaupungin kapinaan, mutta viisaat asettavat vihan. San. 28:2. Saarn. 9:18.

9. Kun viisaalla miehellä on asia tyhmän kanssa ralkaistavana, riehuu tämä ja nauraa, eikä asetu. Jes. 57:20s.

10. Verta himoavaiset vihaavat viatonta, ja hurskaat pyytävät häntähengissä pitää.

11. Tyhmä purkaa kaiken kiukkunsa, mutta viisas vihansa pidättää.

San. 17.27. 12. Hallitsija, joka valhetta kuuntelee, sen palvelijat oval kaikki jumalattomia.

13. Köyhä ja koron ottaja kohtaavat toinen toistansa; Herra valaisee heidän molempain silmät. San.222.

14. Kuningas, joka uskollisesti alhaisia tuomitsee, hän vahvistaa istuimensa ijankaikkisesti, San. 16:12. 20:28, 15. Vitsa ja nuhde tuottaa viisautta, mutta kurittamaton poika häpäisee äitinsä. San. 13:24. 22:16. 23:18 s.

16. Jumalattomain lisäöntyessä lisääntyvät rikokset, mutta vanhurskaat saavat nähdä heidän perikatonsa. Ps. 88:11. 91.8.

17. Kurita poikaasi, niin hän sinua virvoittaa ja antaa ilon aineita sielullesi.

18.Ilman ilmoitusta raa'istuu kansa; mutta autuas se, joka kätkee lain.

19. Ei palvelija sanoista parane; sillä vaikka hän sen ymmärtää, ei hän kuitenkaan siitä huoli.

20. Jos näet miehen, joka on nopsa puhumaan, niin on tyhmästä enem-

män toivoa kuin hänestä.

San. 26:12. Saurn. 15:33. 5:1. Jank. 1:19 s. 3:5 s.
21. Jos palvelijaa nuoruudesta pehmeästi pidetään, on hän viimein pojan arvoiseksi pyrkivä.

22. Vihainen mies saattaa riidan, ja kiukkuinen tekee monta syntiä.

San. 15:18. 22:24. 27:4. Jaak. 1:20. 23. Ihmisen ylpeys alentaa hänet, mutta nöyrämielinen saa kunnian.

Job 22:29. San. 15:33. 18:12. Luuk. 14:11.

1 Piet. 5:5 s. 24. Joka varkaan kanssa jakaa, se vihaa sieluansa; hän kuulee kirouksen eikä ilmoita. 3 Moos. 5:1.

25. Ihmispelko panee paulan; mutta joka Herraan turvaa, se varjellaan.

26. Moni etsii hallitsijan kasvoja, mutta Herralta tulee miehen oikeus. 27. Vanhurskasten kauhistus on väärä mies, ja joka oikealla tiellä on, hän on jumalattomille kauhistus.

Ps. 15:4. 1 Piet. 4:4.

30 Luku.

A gurin, Jaken pojan, sanat ja opetus. A Näin se mies puhuu Itielille, Itielille ja Ukalille.

Raaka raavas olen minä mieheksi, eikä minussa ole ihmisen ymmärrystä:

rystä;
3. enkä ole viisautta oppinut, että tietäisin tiedon Pyhimmästä.

4. Kuka on astuňut ylös taivaasen ja sieltä alaskin tullut, kuka on tuulen kouriinsa koonnut, kuka on vedet vaatteesen sitonut, kuka on asettanut kaikki maan ääret, mikä on Hänen nimensä ja mikä Hänen poikansa nimi? Tietänethän sen!

.Job 38:4 s. Jes. 40:12. 5. Kaikki Jumalan puheet ovat tulella kirkastetut; Hän on kilpi niille, jotka Häneen turvaavat.

Ps. 127. 1831. 914. 6. Älä lisää mitään hänen sanoihinsa, ettei Hän sinua nuhtelisi, ja sinä valehtelijaksi joutuisit! 5M00s. 42.1232.

 Kahta minä sinulta anon, älä minulta niitä kiellä, ennenkuin minä kuolen:

8. Poista minusta turhuus ja valheensana; köyhyyttä ja rikkautta älä minulle anna, vaan anna minun syödä määrä-osani leipää; 1 Tim. 68. 9. etten kyllästyneenä Sinua kieltäi-

si, ja sanoisi: "kuka on Herra?" tahi etten köyhtyneenä varastaisi, ja rikkoisi minun Jumalani nimeä vastaan! 5 Moos. 8:12 s. 32:15.

10. Alā palvelijaa panettele hānen isāntānsā edessā, ettei hān sinua kiroaisi, ja sinä syynalaiseksi joutuisit! 11. On suku, joka kiroaa isäänsä,

eikä siunaa äitiänsä:

12. suku, joka on puhdas omissa silmissänsä, vaikka ei ole liastansa pesty;

suku – miten korkeat sen silmät ovat, ja sen silmäluomet kohottavat

itseänsä!

14. suku, jonka hampaatovat miekka, ja purimet puukkoja, että söisivät vaivaiset maasta ja köyhät ihmisten joukosta! San. 12:18.

15. Veren imijāllā on kaksi tytārtā: stuo tänne, tuo tänne!" Kolme on tyytymätöntä, ja neljä on, jotka eivät sano kyllä olevan:

16. tuonela ja suljettu kohtu, maa, joka ei täydy vedestä, ja tuli, joka

ei sano: "jo kyllä!"

17. Silmä, joka häpäisee isäänsä ja pilkkaa äidille annettavaa kunnioitusta, sen kaarneet ojan varrella hakkaavat ulos, ja kotkan pojat sen syövät. 5 Moos. 27:16.

18. Nämä kolme ovat minusta ylen ihmeellisiä, ja neljä on, joita en ym-

märrä .

19. kotkan tie taivaalla. kärmeen tie kalliolla, haahden jäljet meren keskellä, ja miehen jäljet neitseen tykö.

20. Semmoinen on myös avionsa liiton rikkovan vaimon tie. hän nauttii, pyyhkäisee suunsa ja sanoo: "en ole syntiä tehnyt!"

21. Kolmen alla vapisee maa, eikä

se neljān alla voi kestāā:

22. orjan alla, kun hän kuninkaaksi pääsee, ja hullun alla, kun sillä on kylliksi leipää. San. 19:10. Saam. 10:5 s. 23. hylkylåisen alla, kun se miehen saa, ja pii an alla, kun se emäntänsä

perilliseksi pääsee. Nāmā neljā ovat maan pieniā,

mutta ne ovat viisaita, hyvin oppi-

25. muuriaiset, — ei mikään voimallinen kansa, ja kuitenkin hankki-

vat kesällä ruokansa;

26. mäyrät. — ei suinkaan väkevä väki, ja kuitenkin ne asettavat kalliolle asuntonsa

27. heinäsirkoilla el ôle kuningasta, ja kuitenkin lähtevät eri joukkoihin

jaettuina kaikki ulos:

28. sisiliskon sinä saat käsin kiinni ottaa, — sittenkin se on kuninkaan linnoissa.

29. Nämä kolme astuvat jalosti, ja neljä jalosti käyvät:

30. jalopeura, tuo sankari eläinten joukossa, joka ei minkään edestä takaisin käänny;

31. sukkela, lanteinen hurtta, ja kauris, ja kuningas nostoväkensä seurassa. Job 39:22 s. 32. Jos olet tyhmästi tehnyt ja koroit-

tanut itseāsi, tahi jos olet pahau ajatéllut, niin pane kāsi suullesi!

Job 39:37. Mik. 7:16. 33. Sillä maitoa pusertamalla tuotetaan voita, ja nenää pusertamalla. tuotetaan verta, ja vihamiestä pusertamalla tuotetaan riitaa.

31 Luku.

Kuningas Lemuelin sanat, jotka hänen äitinsä hänelle opetti:

2. Oi sinua, poikani, ja oi oman koh-tuni poikaa, ja oi lupausteni poikaa ? 3. Alä anna vaimoille voimaasi, alä-

kä teitäsi niille, jotka kuninkaat hävitt**ä**vät! 5 Moos, 17:17. 4. Ei kuningasten sovi, Lemuel, ei

kuningasten sovi viiniä juoda, eikä ruhtinasten sanoa: "missä on väkijuomia?" Saarn. 10:16 s.

5. etteivät joisi ja unohtaisi, mitä säätty on, ja vääntäisi kaikkien kurjuuden lasten asian. Jes. 5:22 s. 28:7.

6. Antakaat väkeviä juotavia hukkuvalle, ja viiniä murheellisille sioluille! Syr. 31:32.

7. Se juokoon ja unohtakoon puutteensa, älköönkä enään muistako viheliäisyyttänsä!

8. Avaa suusi mykän hyväksi, kaikkien hyljättyjen oikeuden puolesta! Job 29:12 s. San. 24:11.

9. Avaa suusi, tuomitse oikein, ja aja sorretun ja köyhän asiaa! Ps. 82:3. Jes. 1:17a

10. Kuka löysi kunnon vaimon? Sen arvo on helmiä paljon kalliimpi. San. 18:22. 19:14.

11. Hänen miehensä sydän uskaltaa häneen, eikä häneltäelatusta puutu. 8an. 12:4. 14:1.

12. Hän tekee hänelle hvvää, eikä pahau, kaikkinu elämänsä päivinä. 13. Hän hakee villoja ja pellavia, ja askaroipi haluisesti käsillänsä.

14. Hän on kuin kauppiaan laivat,

ja tuopi elatuksensa kaukaa. 15. Hån nousee, kun vielä yö on. ja antaa ruokamäärän perheellensä

ja työmäärän piioillensa. Hän pyytää peltoa, ja saa sen;

kättensä saamasta istuttaa hän viinimäen.

17. Hän vyöttää kupeensa väkevyydellä, ja vahvistaa käsivartensa.

18. Hān huomaa hyvān voiton saavansa: ei hänen soittonsa võllä sammu.

19. Hän ojentaa kätensä rukkiin. ia pitelee sormillansa kehravartta.

20. Hän kohottaa kämmenensä vaivaisille, ja ojentaa kätensä köy-

I älle.

 Ei hän pelkää huoneellensa mitään pahaa lumesta, sillä koko hänen perheensä on purpuraan puettu.

22. Hän valmistaa makuuvaatteita; hieno liina ja tulipurpura ovat hā-

nen vaatteuksensa.

23. Hänen miehensä on tunnettu porteissa, istuessansa maan vanhimpain kanssa.

Hän tekee alusvaatteita ja myy niitä, ja antaa võitä kauppiaalle.

25. Voima ja ylevyys on hänen pukunsa; ja hän nauraa tulevalle päivälle.

26. Hän avaa suunsa viisaudessa, ja lempeä oppi on hänen kielellänsä. 27. Hän katselee huoneensa menoa. eikā syö laiskuuden leipää.

28. Hänen poikansa nousevat ja ylistävät häntä onnelliseksi; hänen

miehensä kiittää häntä.

29. "Monta on niitä tyttäriä, jotka kunnollisesti asiat toimittavat; mutta sină olet kaikki voittanut.

30. lhanuus on valhetta ja kauneus turhuutta, mutta Herraa pelkääväinen vaimo on kiitettävä. 31. Antakaat hänelle kättensä hedel-

mästä, ja hänen kättensä työt kiittä-

kööt häntä porteissa!

SALOMON SAARNAAJA.

1 Luku.

Kaikki maalliset kappaleet ja myös inhimillinen viisaus on turhuus.

Saarnaajan sanat, Davidin pojan, Jerusalemin kuninkaan.

2. Turhuuksien turhuutta, sanoo Saarnaaja; turhuuksien turhuutta!

Kaikki on turhuutta! Job 7:16. Saarn. 2:11. 11:8. 3. Mitä hyötyä on ihmisellä kaikes-

ta vaivastansa, jota hän näkee au-Ps. 39:7. Saarn, 2:22 s. ringon alla? 4. Suku menee, ja suku tulee; mutta maa pysyy ijankaikkisesti;

Ps. 104:5. 119:90. 5. aurinko nousee, ja aurinko laskee, ja kiirehtii sijallensa, sieltä nous-

taksensa jälleen. Ps. 19·7. 6. Tuuli menee etelään, ja kiertää

pohjaiseen, kiertämistään kiertäen kulkee, ja kierteihinsä palajaa tuuli.

Kaikki virrat juoksevat mereen, eikā meri tule tāyteen; paikkaan, mihin virrat juosneet ovat, juoksevat ne jälleen.

Kaikki kappaleet ovat väsyttäviä, ei kukaan jaksa niitä kertoa: ei silmä saa kyllää näkemästä, eikä täydy korva kuulemasta. San. 27:20.

9. Mikā on ollut, se on oleva, ja mikā on tehty, se on tehtāvā; eikā mitään uutta auringon alla.

 Jos on jotakin, josta sanotaan: ,katso, tämä on uutta," on se jo aikoja sitten ollut aikakausina, jotka meidän edellämme olivat.

11. Ei ole mitään muistoa ennen olleista, eikä jälkeisistäkään, jotka | huutta.

vielä tulevat olemaan, ole mitään muistoa oleva niillä, jotka tulevat heidän jälkeensä.

12. Mină, Saarnaaja, olen ollut Is-

raelin kuningas Jerusalemissa, 13. ja minä käänsin sydämmeni viisaudella tutkimaan ja tiedustelemaan kaikkia, mitä taivaan alla tapahtuu. Se on vaivaloinen meno, jonka Jumala on ihmisten lapsille antanut, että he siinä itseänsä vaivai-

14. Mină katselin kaikkia tekoja, joita auringon alla tehdään, ja katso: kaikki oli turhuutta ja tuulen tavoittamista!

15. Väärä ei voi suora olla, eikä

puuttuva laskua täyttää.

16. Mină puhuin sydämmelleni ja sanoin: kaiso, suuren ja yhä suuremman viisauden olen saanutenemmän kuin kaikki ne, jotka ennen minua olivat Jerusalemissa, ja sydāmmeni näki paljon viisautta ja tietoa.

17. Ja minä käänsin sydämmeni tunnustelemaan viisautta ja tietoa. mielettömyyttä ja tyhmyyttä: minä ymmärsin senkin olevan tuulen ta-

voittelemista.

18. Sillä missä paljo viisautta on. siinä on myös paljo mielikarvautta; ja joka lisää tietoa, se lisää myös murhetta.

2 Luku.

Minä sanoin sydämmessäni: "tule, minä koetan sinua ilolla. ja nauti hyvyyttä!" Mutta katso, sekin oli tur-Saarn. 8:15. Luuk. 12:19 s.

2. Minä sanoin naurulle: "hullu!" ja ilolle: "mitä se toimittaa?"

3. Minā pāātin koetteeksi sydāmmessāni ravita ruumistani vlinillā, kuitenkin niin, ettā sydāmmeni hallitsisi viisaudella, ja pitkittāā mielettomyydessā, siksi kun nākisin, mitā ihmisten lasten olisi hyvāā tehdā taivaan alla elāmānsā vāhālukuisina pāivinā. Saaru. 7:17 8.

4. Minā tein suuria tekoja, minā rakensin huoneita, istutin itselleni viinimākiā. 1 Kun. 6 1 s. 2 Aik. 3:1 s.

vininiakia. 1801. 618. 2218. 313. 5. Minā tein itselleni yrttitarhoja ja huvipuistoja, ja istutin niihin kalkenlaisia hedelmāpuita.

Minä tein itselleni vesilammikoita, niistä kastellakseni puita kasva-

vaa metsää.

- Minā ostin palvelijoita ja piikoja, ja kotonakin syntyneitä oli minulla; karjaakin oli minulla, raavaseläimiä ja pientä karjaa enemmän kuin kaikilla, jotka ennen minua olivat Jerusalemissa.
- 1 Kun. 10:26. 2 Alk. 1:12.

 8. Minā kokosin itselleni hopeaakin ja kultaa ja tavaraa kuninkailta ja maakunnista; minā toimitin itselleni veisaajia, miehiā ja impiā, ja ihmisten lasten ilomenoja, vaimon ja vaimoja.

 1 Kun: 10:11s. 2 Aik. 9:10s.

9. Ja minä tulin suureksi, ja edistyin enemmin kuin kaikki, jotka

ennen minua olivat Jerusalemissa; viisautenikin pysyi minulla.

1 Kun. 10:23 s. 2 Aik. 9:22.

10. En minā estānyt silmistāni mitān, jota ne himosivat, enkā kieltānyt sydāmmeltāni mitāāniloa; sillā sydāmmeni iloitsi kaikesta työstāni, ja se oli minun osani kaikesta vaivastani.

11. Ja minä katsoin kaikkia töitäni, jolka käteni tehneet olivat, ja sitä vaivaa, jolla niitä tehdessäni itseäni vaivannut olin: ja katso, se oli kaikki turhuutta ja tuulen tavoittelemis-

ta, eikä mitään hyötyä auringon alla!
12. Minä käännyin katsomaan viisautta ja mielettömyyttä ja tyhmyyttä; sillä mitä se ihminen on tekevä, joka tulee kuninkaan jälkeen? Sitä, jota aikoja sitten ovat tehneet!

Saarn. 1:17. 7:26.
13. Silloin näin minä viisauden hyödyttävänenemmän kuintyhmyyden, niinkuin valkeus hyödyttää enemmän kuin pimeys.

14. Viisaalla on silmät päässä, mutta tyhmä käypi pimeydessä; – ja minä ymmärsin myös, että yhtäläinen kohtalo heitä kaikkia kohtaa.

San. 14:33. 15:7. 17:24. Saarn. 8:1.

15. Ja minā sanoin sydāmmessāni: "mikā tyhmāā kohtaa, se kohtaa minuakin; ja miksi olen niin erittāin viisaaksi tullut?" Ja minā sanoin sydāmmessāni, ettā sekin oli turhuutta. Job 12:7 s. Ps. 73:4 s. Saarn. 6:8.8:14.

16. Sillä ei mitään muistoa jää viisaalle enemmin kuin tyhmällekään ijankaikkisesti; sillä tulevina päivinä ovat he kaikki jo kauan unhotetut; ja eiköviisas kuolehulluntavalla!

Job18:17. Pa. 49:11. Saam. 9.16.
17. Ja minä suutuin elämään, sillä paha oli minusta kaikki meno, joka auringon alla tapahtuu; sillä kaikki on turhuutta ja tuulen tavoitelemista.

Job3:21. 14:13.

18. Ja minā suutuin kaikkeen työntekooni, jossa minā auringon alla vaivaa nāhnyt olin, ettā minun tāytyy se jāttāā ihmiselle, joka minun

jälkeeni tuleva on.

Job 20:18. 27:19. Ps. 49:18.

19. Sillā kuka tietāā, onko hān oleva viisas vai tyhmā? Ja kuitenkin
on hān hallitseva kaikkea työtāni,
jota minā suurella vaivalla auringon
alla viisaasti tehnyt olen! Sekin on
turhuulta.

20. Silloin minä käänsin sydämmeni epäilykseen kaikesta työstäni, jossa minä auringon alla vaivaa näh-

nyt olin.

21. On ihmisiä, jotka toimittavat työnsä viisaudella ja tiedolla ja toimella, — ja toiselle ihmiselle, joka ei mitään vaivaa nähnyt, täytyy heidän omaksi anlaa! Tämäkin on turhuutta ja suurta onnettomuutta.

Ps. 39.7. Val. 5:2. 22. Sillä mitä on ihmisellä kaikesta työstänsä ja sydämmensä pyrkimisestä, jolla hän on vaivannut itseän-

să auringon alla?

23. Sillä kaikki hänen päivänsä ovat surua, ja mielikarvautta hänen vaivannäkönsä; ei yölläkään saa hänen sydämmensä lepoa. Sekin on turhuutta. Job7:1s. 14:1. Saarn. 5:16. 24. Ei ole mitään parempaa ihmisten seassa, kuin syödä ja juoda ja sallia sielunsa hyvää nähdä työssänsä. Minä näin senkin tulevan Jumalan kädestä. Saarn. 5:18. 25. Sillä kukapa söisi, kuka nautit-

sisi ilman Hänettä? 1 Kun. 4:22 a. 26. Sillä sille ihmiselle, joka on hyvä Hänen edessänsä, antaa Hän viisaulta, tietoa ja iloa; mutta syntisille antaa Hän vaivaloisen työn kerätä ja koola, annettavaksi sille, joka on hyvä Jumalan edessä. Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelemista.

Ps. 97:11. San. 13:21 s. 28:8.

3 Luku.

Kullakin asialla on määrühetkensä, ja kaikella työllä taivaan alla on aikansa. Jes. 28:24. Dan. 7:12. Joh. 2:4. 2. Aika syntyä ja aika kuolla. Aika

istuttaa, ja aika repiä ylös istutettua. 1 Moos. 8:22. Job 14:5. Hebr. 9:27.

3. Aika tappaa, ja aika parantaa. Aika hajoittaa, ja aika rakentaa. Jer.25:34. Hagg.1:2 s. Luuk.19:43 s. Joh.8:20. 2 Kor. 6.2.

4. Aika itkeä, ja aika nauraa. Aika valittaa, ja aika hyppiä.
Val. 5:15. San. 14:18.

Val. 5:16. San. 14:18. 5. Aika heitellä kiviä, ja aika koota kiviä. Aika halata, ja aika lakata halaamasta.

Aika etsiä, ja aika kadottaa. Aika tallella pitää, ja aika heittää pois.
 Aika rikki reväistä, ja aika yhteen ommella. Aika vaiketa, ja aika puhua.

8. Aika rakastaa, ja aika vihata. Aika sodalla, ja aika rauhalla.

9. Mitā hyötyā on työntekijāllā siitā, millā itseānsā vaivaa? Saam. 1:3. 2:22. 10. Minā katselin sitā vaivannāköā, jonka Jumala on ihmisten lapsille antanut, ettā he itseānsā siinā vai-

vaisivat.

11. Hän teki kaikki kauniisti aikanaan, ja anioi ijankaikkisuudenkin
heidän sydämmeensä; kuitenkin
niin, ettei ihminen taida käsittääsitä
työtä, jota Jumala tekee, alusta loppuun asti.

Job 37:23. Saarn. 11:5.

12. Minā ymmārsin, ettei heille ole mitäān parempaa, kuin iloita ja tehdā itsellensā hyvāā elinaikanansa.

Saarn. 2:1 s. Jes. 22:13.

13. Mutta sekin, että jokainen ihminen syö ja juo, ja on hyvällä mielellä kaikessa työssänsä, sekin on Jumalan lahjaa.

14. Minā ymmārsin, ettā kaikki, mitā Jumala tekee, se pysyy ijankaikkisesti; ei saa siihen mitāān lisātā eikā siitā mitāān vāhentāā; ja Jumala tekee sitā, ettā Hāntā peljāttāisiin.

Ps. 33:11. Jes. 46:10.
15. Mită nyt on, se on jo aikaa ollut; mită tuleva on, se on jo enneu ollut; jaJumala tuo menneet takaisin.

Saarn. 1:9s.

16. Ja vielä näin minä auringon alla oikeuspaikan — ja siinä oli jumalatiomuus, ja vanhurskauden sijan — ja siinä oli jumalatiomuus!

17. Silloin sanoin sydämmessäni:
"Jumala on tuomitseva vanhurskaan
ja jumalattoman; sillä jokaisella aivotuksella ja jokaisella työliä on aikansa siellä." Ps. 82:18. Jes. 10:18.

18. Minä sanoin sydämmessäni:,,ihmisten lasten tähden tämä tapahtuu, että Jumala heitä koettelisi, ja näyttäisi, että he ovat itsessänsä niinkuin eläimet."

19. Mikā kohtaa ihmisten lapsia, se kohtaa elāimiā, ja sama kohtalo on molemmilla. Niinkuin toinen kuolee, min toinenkin kuolee, ja kaikila on yhtäläinen henki; eikä ihmisellä ole mitään enempää kuin karjallakaan, sillä kaikki on turhuutta.

Ps. 39:6. 49:18,21. 78:39. Jaak. 4:14. 20. Kaikki menevät yhtä sijaa kohden, kaikki ovat mullasta tehdyt, ja kaikki jälleen multaan joutuvat.

kaikki jälleen multaan joutuvat. 1M008,2:19.3:19.Job 34:16. Ps. 146:4. Saarn. 6:6. 21. Kuka tuntee ihmisten lasten hengen joka manga ylkspäin ja alkin.

gen, joka menee ylöspäin, ja eläinten hengen, joka menee alaspäin maahan?

22. Ja minā nāin, ettei mitāān ole parempaa, kuin ettā ihminen on iloinen työssānsā, sillā se on hānen osansa. Sillā kuka tuopi hāntā katsomaan, mitā hānen jālkeensā tuleva on?

Saarn. 5:17.

4 Luku.

Ja taas minä katselin kaikkea väkivaltaa, joka auringon alla tapahtuu: katso, sorreitujen kyyneleitä lei heillä ollut lohduttajaa; väkivaltaisuus tuli heidän sortajainsa kädestä, eikä heillä ollut yhtään lohduttajaa.

Jes. 5:7. Job 35:9. Saarn. 3:16.

2. Ja minā ylistin kuolleita, jotka jo aikaa kuolleet olivat, enemmin kuin eläviä, jotka vielä ovat elossa, Job 3:3s. Saarn. 7:1. Jer. 20:14 s.

3. ja molempia onnellisemmaksi sitä, jota ei tähän asti vielä ollut, joka ei ole nähnyt sitä pahaa, jota auringon alla lehdään!

4. Ja minä katselin kaikkea vaivaa ja kaikkea toimellisuutta työssä, että sekin on toisen toista kadehtimista, Tämäkin on turhuutta ja tuulen tavoittelemista.

5. Tyhmä kädet ristissä syö omaa lihaansa. San. 6:10 s.

6. Parempi on pivon täysi lepoa, kuin molemmat kahmalot täynnä vaivaa ja tuulen tavoittelemista.

7. Taas minä näin turhuutta aurin-

gon alla:

ja siinä oli jumaurskauden sijan
alaitomuus!
sydämmessäni:
sevavanhurskaan
sillä jokaisella aisella työllä on aiPs. 321 gs. Jes. 10:18.
Vaivan lännä rikkaudesta. "Kenenkä hyväksi minä vaivaa näen ja pidätän sieluni hyvästä?" Sekin on turhuutta ja
vaivaloista menoa! San. 27:20. Saara. 5-2.

9. Parempi on kaksi kuin yksi, sillä heillä on hyvä palkka työstänsä.

1 Moos. 2:18.

10 Sillä jos he lankeavat, auttaa toinen ylös ystävänsä; mutta voi yksinäistä, joka lankee, kun ei ole toista häntä nostamassa!

Niin myös jos kaksi makaa yhdessä, on heillä lämmin; mutta mi-

tenkä yksinäinen lämpenee?

12. Ja jos joku hyökkää yhden pääl-

le, seisoo kuksi häntä vastaan; eikä kolmikertainen lanka pian katkea. 13. Köyhä ja viisas nuorukainen on

parempi vanhaa ja tyhmääkuningasta, joka ei enää taida ottaa neuvoa. 14. Sillä vankihuoneesta se tuli ku-

ninkaan valtaan, vaikka oli hänen valtakunnassansa köyhänä syntynyt. Ps. 113:7 s. Luuk. 1:52.

15. Minā nāin kaikkien, jotka elāvāt ja auringon alla kāvelevāt, olevan nuorukaisen kanssa, tuon toisen, joka hānen sijaansa tuli. 16. Ei ollut loppua kansalla, kai-

16. Ei ollut loppua kansalla, katkilla niillä, joiden johtajana hän oli; — eikä ne, joika hänen jälkeensä tulivat, kuitenkaan iloinneet hänestä. Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelemista.

17. Varjele jalkasi mennessäs Jumalan huoneesen! Tulla kuulemaan on parempi kuin tyhmäin teuras-uhri; sillä he ovat taitamattomat ja tekevät sentähden pahaa.

1 Sam. 15:22 s. San. 15:8. 21:27. Hos. 6:6.

5 Luku.

Ä lä oleylen pikainen suustasi, ja älköön sydämmesi kiirehtikö tuomaan sanoja Jumalan eteen; sillä Jumala on taivaissa, ja sinä maan päällä; olkoot sentähden sanasi harvat!

San. 29:11. Matt. 6:7. Jaak. 1:19. 2. Sillä unennäkö tulee sinne, missä on paljon huolta; tyhmän ääni kuuluu siellä, missä on paljon sanoja.

8an. 10:14,19.

3. Jos olet Jumalalle lupauksen luvannut, niin älä viivyttele sitä täyttämästä; sillä ei Hän tyhmiin mielisty. Mitä lupaat, se pidä!

4 Moos. 30:3 s. 5 Moos. 23:21. Ps. 76:12. 4. Parempi on, ettet lupaa, kuin se,

että lupaat, etkä täytä.

5. Alā salli suusi saattaa lihaas vikapāāksi syntiin, ālākā sano Jumalan sanansaattajan edessā: se oli erehdys! Miksi pitāisi Jumalan vihastuman puheesi tāhden ja hāvittāmān kāttesi tōitā? 4 Moos. 30:7 s. Mal. 2:7 6. Kussa paljon unennāköjā on, sii-

nā on turha meno ja paljon puhetta. Mutta pelkāā sinā Jumalaa! 7. Jos näet köyhää sorrettavan, ja oikeuden ja hurskauden maakunnasta häviävän, älä .itä asiaa ihmettele, sillä korkeata ylempänä vartioi korkeampi, ja toiset korkeat niiden yli.

Ps. 82:1 s. San. 22:8. Kol. 3:25. 1 Tess. 4:6. 8. Maakunnan hyöty kaikessa tässä on se kuningas, joka maanviljelystä

puoltaa.

 Joka rahaa rakastaa, ei se tule rahasta ravituksi; ja joka rikkautta rakastaa, ei sillä siitä voittoa ole. Sekin on turhuutta.

Job20:18:27:16s. Ps.49:11. Saarn.43. Hagg.1:5. 10. Missä tavara lisääniyy, siinä on monta syömässä. Mitä muuta hyödytystä isännällä siitä on, kuin että hän sen näkee siimillänsä?

11. Makea on uni työtä tekevälle, joko hän vähän tahi paljon syönyt on; mutta rikkaan ylenpaltisuus ei anna hänelle lepoa nukkumaan.

12. On paha vaiva, jonka minä näin auringon alla: rikkaus säilytettiin

omistajansa vahingoksi!

Job 20:20s. 1 Tim. 6:9.

13. Sillä tuo rikkaus häviää vaivaloisessa menossa; ja jos hän on siittänyt pojan, niin ei sen käsiin jää mitään.

14. Niinkuin hän on tullut äitinsä kohdusta, niin hän jälleen menee alastonna pois,kuin hän tullutkinon; eikä ota myötänsä kaikesta työstänsä mitään, jota hän kädessänsä veisi.

Job 1:21. 27:19. Ps. 49:18. 1 Tim. 6:7.

15. Sekin on kipeā vaiva: ettā hān aivan niin tāāltā lāhtee, kuir. hān tululkin on. Mitā siis hāntā hyōdyttāā, ettā hān tuuleen tyōtā tehnyt on?

16. Kaikki päivänsä kuluttaa hän pimeydessä, ja kärsii paljon mielipahaa, vieläpä tautia ja tuskastusta!
17. Katso, minkä minä näin olevan hyvää, mitä suloista: syödä ja juoda ja nauttia hyvää kaikessa työssänsä, jolla joku itseänsä vaivaa auringon alla elinaikansa vähälukuisina päivinä, jotka Jumala hänelleantaa; sillä se on hänen osansa. Saarn. 3:13. Nieläkin, jos Jumala antaa ihmiselle rikkautta ja tavaraa, ja sallii

hänen siitä syödä ja ottaa osansa, ja olla iloisena työssänsä, niin sekin on Jumalan lahja. 19. Sillä ei hän paljon ajattele elämänsä päiviä, kun Jumala on anta-

6 Luku.

nut hänelle sydämmen ilon.

On pahaa, jota olen nähnyt auringon alla, ja se paljon painaa ihmistä:

2. Mies, jolle Jumala antaa rikkaut-

ta, tavaraa ja kunniaa, niin ettei häneltä sielun puolesta mitään puutu siitä. mitä hän haluaa, vaan Jumala ei anna valtaa sitä nautita, vaan vieras mies sen nautitsee; tämä on turhuutta ja pahaa tuskaa.

3. Jos mies siittää sata lasta, ja elää monta vuotta, ja hänen vuosiensa päiviä on monta, mutta hänen sielunsa ei saa ravituksi tulla siitä hyvästä, eikä hänelle hautaustakaan anneta, niin minä sanon "parempi häntä on keskoinen."

4. Sillä turhaan se tulee, ja pimeyteen menee, ja pimeydellä sen nimi

peitetään.

5. Ei se aurinkoakaan nähnyt eikä mitään tuntenut; parempi lepo on

sillä kuin hänellä.

6. Ja jos hān elāisi kaksi kertaa tuhannen ajaslaikaa, eikā olisi mitāān hyvāā nāhnyt, — eikö kaikki mene yhteen paikkaan?

7. Kaikki ihmisen työ tapahtuu hänen suunsa hyväksi, mutta sielu ei

kuitenkaan saa kylläänsä.

 Sillä mikä etu on viisaalla tyhmän edellä, mikä köyhällä, jo..a taitaa käyttää itsensä ihmisten edessä?

 Parempisilmillä näkeminen kuin sielulla tapaileminen. Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelemista.

 Mikā tapahtuu, sen nimi on jo aikaa nimitetty; ja ennen on jo tiedetty, miksi ihminen on tuleva; eikä hän voi käydä oikeudelle Sen kanssa, joka on häntä voimallisempi. Ps. 139:16.

11. Sillā paljo on semmoista, jotka turhuutta enentāvāt; mitā hyvāā siitā on ihmiselle? Jobs:9. Ps. 39:6.

12. Sillä kuka tietää, mikä ihmiselle on hyödyllinen hänenelinaikanansa, hänen turhan elämänsä vähälukuisina päivinä, jotka hän varjon tavoin viettää, tahi kuka ilmoittaa ihmiselle, mitä on tulevaa hänen jäkeensä auringon alla? Job 14:2 s. 8aarn.8:7,17. 10:14.

7 Luku.

Hyvä nimi on parempi kuin hyvä voide, ja kuolemapäivä on parempi kuin syntymäpäivä.

San. 22:1. Saarn. 4:2. 2. Parempi on mennä murhehuonee sen kuin pitohuoneesen; toisessa on kaikkien ihmisten loppu, ja elävä pa-

nee sen'sydämmeensä.Ps.39:5. Jaak.4:9. 3. Parempi on murhe kuin nauru; sillä kun kasvot ovat murheelliset, on se sydämmelle hyväksi.

Matt. 5:4. 2 Kor. 7:8s.

4. Viisasten sydän on murhehuoneessa, ja tyhmäin sydän ilohuoneessa. 5. Parempi on kuulla viisaan nuhdetta, kuin kuulla tyhmäin laulua. Ps. 141:5. San. 17:10.

6. Sillä niinkuin orjantappurain rätinä padan alla, niin on tyhmäin nauru. Sekin on turhuutta.

7. Totisesti, väkivalta saattaa viisaan hulluksi, ja lahjan anti turmelee sydämmen! 2 Moos. 23:8. 5 Moos. 16:19.

8. Asian loppu on parempi kuinsen alku, parempi pitkämielinen kuin

ylpeämielinen.

San. 14:29 Matt. 5:5. 10:22. 24:13.

9. Älä ole pikainen hengessäsi kiukustumaan, sillä kiukku asuu tyhmäin povessa. Ps. 37:7s, Jaak. 1:19s.

10. Älä sano: "mistä se tulee, eltä

10. Ala sano: "mista se tulee, ella entiset päivät olivat parempia kuin nämä?" Sillä et sinä viisaasti tätä

kysele.

11. Hyvä on viisaus, jos perintökin kanssa, ja etu niille, jotka auringon näkevät. San 3:13s, 8:18s.

12. Sillä viisauden varjossa on olla kuin rahan varjossa, — mutta tiedon etu on se, että viisaus virvoittaa o-

mistajaa.

13. Katso Jumalan töitä; sillä kuka voi ojentaa sen, minkä Hän vääräksi tekee? Job 12:14 s. Saarn. 1:15.

14. Ole iloinen hyvänä päivänä; ja ota pahakin päivä hyväkses; sillä sen on Jumala luonut toisen kanssa, ettei ihminenkään tietäisi, mitä tulevaa on. Fil. 4:12.

15. Minā olen nāhnyt kaikenlaista turhuuteniaikana: on vanhurskaita, jotka hukkuvat vanhurskaudessansa, ja jumalattomia, jotka elāvāt kauan pahuudessansa.

| 16. Älä ole ylen vanhurskas äläkä | kovin viisas olevinasi! Minkätähden

turmelisit itsesi?

17. Alā ole ylen jumalaton ālākā ylen taidoton! Miksi kuolisit ennen aikaasi? Gal. 6:7.

18. Se on hyvä, että tähän tartut, ja ettet toisestakaan kättäsi pidätä; sillä joka Herraa pelkää, hän välttää näitä kaikkia. Saarn. 2:3. Matt. 23:23.

19. Viisaus varustaa viisaan enemmin kuin kymmenen valtamiestä,

jotka kaupungissa ovat.

San. 21:22. 24:5. Saarn. 9:16 s.

20. Sillä ei maan päällä ole yhtään
ihmistä vanhurskasta, joka hyvää

tekee, eikä tee syntiä.

1 Kun. 8:46. 2 Aik. 6:36. San. 20:9. 1 Joh. 1:8. 21. Alā myös anna sydāntāsi kaikille puheille, joita puhutaan, ettet kuulisi palvelijasi sinua toruvan. 2 Sam. 16:108. 29. Sillä montakin keetsa tistāš ama

²22. Sillä montakin kertaa tietää oma sydämmesi, että sinäkin olet muita kironnut.

 Kaikkia senkaltaisia olen minä l viisaudessa koetellut; minä ajattelin: "minā tahdon olla viisas; kauas jäi viisaus minusta. mutta

Job 28:12 s. San. 16:9. Saarn. 8:17. 24. Kaukana se on, mitä se on, ja syvän syvällä; kuka taitaa sen löytää? 25. Minä käänsin itseni sydämmelläni tiedustelemaan, tutkimaan ja koettelemaan viisautta ja taitavaisuutta, tutakseni jumalattomuutta tyhmyydeksi ja taitamattomuutta mielettömyydeksi. Saarn. 1:17. 2:12.

26. Ja minä löysin, mikä on kuolemaa haikeampi: vaimo, jonka sydän on ansoja ja verkkoja, ja hänen kä-tensä kahleita. Joka Jumalalle on otollinen, se pelastetaan hänestä, mutta syntinen joutuu hänen saa-

liiksensa. San. 5:8 s. 22:14. 27. Katso, tämän olen minälöytänyt, sanooSaarnaaja, toista toiseen vertaa-

malla, käsittääkseni taitavaisuutta. 28. Mitä sieluni etsi, enkä löytänyt: tuhannesta löysin yhden miehen; vaan en löytänyt yhtään vaimoa niistā kaikista.

29. Vaan katso, sen minä löysin, että Jumala on luonut ihmisen oikeaksi; mutta he etsivät monia juonia. 1 Moos. 1:27. Jer. 17:9.

8 Luku.

Kuka on viisaan kaltainen, ja kuka on taitava asian selittäjä? Ihmisen viisaus valistaa hänen kasvonsa, ja hänen jäykkä katsantonsa muuttuu. Minä sanon: ota kuninkaan sana varteen, semminkin Jumalan valan

tähden! Matt. 22:21. 1 Piet. 2:17. 3. Ală ole nopsa menemăăn pois hăr nen kasvojensa edestā, ja ālā puutu

pahaan asiaan! Sillä hän tekee kaik-

ki, mitä hän tahtoo. Sillä kuninkaan sana on voimallinen; ja kuka tohtii sanoa hänelle: "mitä teet?" San. 16:15. 19:12. 20:2. 5. Joka käskyn kätkee, sen ei tarvitse

onnettomuutta tuta, ja viisaan sydän

tietää ajan ja tuomion.

Sillä jokaisella toimella on aikansa ja tuomionsa; sillä ihmisen pahuus painaa häntä paljon. Saarn. 3:1, 17.

Sillä ei hän tiedä, mitä tapahtuva on; sillä kuka taitaa hänelle ilmoittaa,miten se tapahtuu? Saarn. 7:1. 10:14.

Ei ole ihminen herra henkensä yli pidättämään henkeä, elkä vallitse kuolemapäivää,eikäole mitään päästöä sodassa, eikä jumalattomuus auta omaansa. Job 14:5. Ps. 31:16. 39:5.

9. Näitä kaikkia olen minä nähnyt, ja olen antanut sydämmeni tarkastele-

alla tapahtuu sinä aikana, jona toinen ihminen hallitsee toista hänelle

vahingoksi.

10. Ja samoin näin minä, miten jumalattomat haudattiin ja tulivat rauhaan; mutta niiden, jotka oikein tehneet ovat, täytyy mennä pois pyhästä sijasta ja tulla kaupungissa unohdetuiksi. Sekin on turhuutta.

11. Koska ei tuomiota pahoistatöistä kiireesti toimiteta, sentähden ihmisten lasten sydän heissä täytetään pahaa tekemään. Job 35:15.

12. Vaikka syntinen sata kertaa pahaa tekee ja siinä kauan elää, niin tiedān kuitenkin Jumalaa pelkääväisille hyvin käyvän, niille, jotka hänen kasvojansa pelkäävät.

5 Moos. 6:24. Esr. 8:22. Ps. 33:18 s. San. 14:11. 13. Mutta jumalattomalle ei käy hyvin, eikä hän saa kauan elää; vaan. hän on varion vertainen, koska ei pelkää Jumalaa.

14. On turhuuta tuokin, mikä tapahtuu maan päällä: vanhurskaita on, joille käypi jumalattomien töiden mukaan, ja jumalattomia on, joille käypi vanhurskasten töiden mukaan. Mina sanoin: sekin on turhuutta.

Ps. 37:35. 44:18. 73:3. Saarn. 2:15. 9:2. 15. Ja minä ylistin iloa, ettei ihmisellä ole parempaa auringon alla, kuin syödä ja juoda ja olla iloinen; ja että tämä seuraa häntä hänen työssänsä hānen elāmānsā pāivinā, jotka Jumala hänelle auringon alla antaa.

Saarn. 3:12. 5:17. 9:7.

Kun minä annoin sydämmeni viisautta tiedustelemaan, ja katsomaan sitä vaivaa, mikä maan päällä tapahtuu, sillä moni ei saa päivällä eikä yöllä unta silmiinsä:

 silloin näin minä kaikesta Jumalan työstä, ettei ihminen taida käsittää silä työtä, joka auringon alla ta-pahtuu;ja vaikka ihminen vaivaa näkisi etsimällä, ei hän kuitenkaan löydä; jos viisas vielä luulisikin sen tietävänsä, ei hän kuitenkaan taida sitä Saarn, 7:24 s. 11:5. käsittää.

9 Luku.

Sillä minä olen kaikkianäitä sydäm-meeni pannut, tutkiakseni kaikkia näitä, että vanhurskaat ja viisaat ja heidän tekonsa ovat Jumalan kädessä. Ei ihminen tiedä rakkautta eikä vihaa; kaikki on ennen häntä. 2. Kaikki tapahtuu samoin kaikille: yhtäläinen onni kohtaa vanhurskasta kuin jumalatontakin, hyvää ja puhdasta kuin saastaistakin uhraavaa kuin sitäkin, joka maan kaikkea menoa, joka auringon | uhraa; hyvälle käy kuin syntiselle,

valantekijälle niin kuin valaa pelkäävälle. Job 9:22. 21:7.

Ps. 73:12 s. Saarn. 2:15. 8:14, Jer. 12:1. 3. Tämä paha on kaikessa, mikä auringon alla tapahtuu, että kaikilla on yhtäläinen kohtalo; siitäpä ihmislasten sydän täytetään pahuudella, ja hulluus on heidan sydammessansa. niinkauan kuin heelävät, ja sitten – kuolleiden luo!

 Silläjokaisella, joka vielä kuuluu kaikkien elävien joukkoon, on toivoa; sillä elävä koira on parempi

kuin kuollut jalopeura.

5. Sillä elävät tietävät kuolevansa; mutta kuollut ei tiedä mitään, eikä heillä enää ole mitään palkkaa : sillä heidän muistonsa on unohdettu.

Heidän rakkautensakin, ja vihansakin, ja kiivailemisensakin on jo aikaa sitten rauennut ; eikä ole heillä ijäti enää osaa kaikessa, mitä auringon alla tapahtuu.

7 Mene, syö leipäs ilolla ja juo viinisi hyvällä mielellä, sillä jo aikaa on Jumala mieltynyt töihisi.

Saarn. 2:24. 3:12 s. 5:17 s. 8:15. 8. Olkoot vaatteesi aina valkeat, ja älköön voidetta pääsi päältä puuttu-

ko! Jes. 22:13.56:12. Luuk.12:19. 1 Kor. 15:32. 9. Iloitse elämästä vaimosi kanssa, jota rakastat, kaikkina turhan elämäsi päivinä, jotka Hän sinulle auringon alla antanut on, kaikkina turhuutesi päivinä! Sillä se on sinun osasi elämāssās, ja vaivassas, jolla itseās auringon alla vaivaat.San.5:18 s. Saarn.3:22.

 Tee kaikki, mitä kätesi löytää voimallas tehtäväksi, sillä haudassa, johonka tulet, ei ole mitään työtä, taitavaisuutta, tietoa eikä viisautta.

Job 17:13. Ps. 6:6.115:17. Jes. 38:18. Joh. 9:4. Vielā minā nāin auringon alla, ettei nopsilta aina menesty juoksu, eikä sankareilta sota, ei viisailla aina ole leipää eikä taitavilla rikkautta, eikä ymmärtäväisillä suosiota; vaan aika ja sattuma kohtaa heitä kaikkia! Ps. 127:1. San. 16:9. Saarn. 3:1 s. Room 9:16.

 Sillä eipäihminenkään tiedä aikaansa, vaan niinkuin kalatsaadaan vahingollisella verkolla, ja niinkuin linnut käsitetään paulalla, niin myös ihmisten lapset joutuvat paulaan onnettomuuden ajalla, kun se äkisti tulee heidän päällensä.

Job 34:20. Mark. 13:33 s. Lauk. 12:20. 13. Tämänkin viisauden olen minä nähnyt auringon alla, joka minusta

suurelta näyttää:

 Oli pieni kaupunki, ja siinä vähän miehiä; ja voimallinen kuningas tuli ja piiritti sen, ja rakensi suuret vallit sen ympärille.

15. Ja siinä löytyi köyhä, viisas mies, joka viisaudellansa pelasti kaupungin; eikä yksikään ihminen muistanut sitä köyhää miestä. 2 Sam.20:16.

16. Silloin ajattelin minä: "viisaus on väkevyyttä parempi, vaikka kövhän viisautta katsotaan ylen, eikä hä-

nen sanojansa kuulla.

San. 21:22. Saarn. 7:19. Viisasten sanat, hiljaisuudessa kuullut, ovat paremmat kuin hallitsijan huuto tyhmäin keskellä.

18. Viisaus on parempi kuin sotaaseet; mutta yksi syntinen turmelee paljon hyvää.

10 Luku.

Kuolleet kärpäset saattavat voiteen-valmistajan öljyn haisemaan ja käymään; pahemmin painaa vähäinenkin tyhmyys, kuin viisaus ja kunnia.

2. Viisaan sydän pyrkii oikealle puolelle, ja tyhmän sydän vasemmalle. 3. Ja tielläkin, jota tyhmä käy, on hän taidoton, ja sanoo kaikille: "hän on

4. Jos hallitsijan viha nousee sinua vastaan, älä jätä paikkaasi; sillä hiljainen mieli estää monta syntiä.

San. 19:11. 25:15. Saarn. 8:3. 5. On paha meno, jonka minā nāin auringon alla, joka erhetyksen tavoin tulee hallitsijasta:

Tyhmyys asetetaan suuriin kunniapaikkoihin, ja rikkaat istuvat al-

haisuudessa.

Mină năin palvelijain istuvan hevosten seljässä, ja ruhtinaitten käyvan jalkaisin, niinkuin palvelijat.

8. Joka kuopan kuivaa, se itse siihen lankeaa; joka kivi-aitaa hajoittaa, si-

tä kärme pistää.

Joka kiviä lohkaisee, se loukkaa itseänsä; joka puita halkaisee, se niis-

sä itseänsä vahingoittaa.

Jos joku on kirveen tylsyttänyt, eikä terää hivonnut, täytyy hänen voimia lisätä. Vuan hyödyllistä on oikein käyttää viisautta.

11. Jos kärme on pistänyt, ennenkuin se on lumottu, niin ei ole hyötyä lu-

moojasta.
12. Viisaan suun sanat ovat otolliset; mutta tyhmän huulet nielevät hänet.

Hänen suunsa sanain alku on tyhmyyttä, ja hänen suunsa loppu on

pahaa mielettömyyttä.

14. Ja tyhmällä on paljon puhetta, vaikka ei ihminen tiedä, mitä tapahtuva on; ja kuka taitaa hänelle sanoa, mitä hänen jälkeensä tapahtuu? Saarn. 7:1. 8:7.

15. Tvhmän tvö väsyttää häntä, joka ei osaa kaupunkiinkaan mennä.

16. Voi sinua, maakunta, jonka kuningas lapsi on, ja jonka ruhtinaat varahin syövät! 2 Aik.13:7. Jes.8:4. 5:11.

17. Onnellinen sinä, maakunta, jon-ka kuningas on jalosukuinen, ja jonka ruhtinaat oikealla ajalla syövät, miehuudessa eikä juoppoudessa!

18. Laiskuuden tähden malat maahan putoavat, ja joutilaitten kätten

tähden vuotaa huone.

19. Huviksi atriat valmistetaan ja viini ilahuttaa elämän; ja raha kaikki

toimittaa.

20. Alä ajatuksissaskaan kiroile kuningasta, äläkä makuukammiossasi kiroile rikasta; sillä taivaan linnut vievät äänen, ja siivelliset ilmoittavat sanan! 2 Moos. 22:28. Jer. 23:24. Ap.t. 23:5. Room. 13:2.

11 Luku.

T ähetä leipäsi vesille, sillä monen ⊿ päivän perästä olet sen löytävä. Anna osa seitsemälle ja kahdeksallekin; sillä et sinä tiedå, mikä kova onni maan päällä voi tapahtua.

1 Moos. 32:7 s. Jes. 58:7 s. Ps. 41:2 s. 3. Kun pilvet ovat sadetta täynnä,

vuodattavat ne sen maan päälle. Jos joku puu kaatuu etelääntahi pohjoiseen,kuhunka paikkaan puu kaatuu, siinä se on oleva.

4. Joka ilmaa katsoo, ei se kylvä ; ja joka pilviä kurkistelee, ei se mitään

leikkaa.

5. Niinkuin et tunne tuulen tietä, etkä luitten syntymistä raskaan kohdussa, niin et tiedā Jumalan työtā, joka kaikki tekee.

Job 36:24 s. Ps. 139:14. Saarn. 3:11. Joh. 3:8. 6. Kylvä siemenesi huomeneltain, ālākā lepuuta kāttāsi illalla; sillā et sinä tiedä kumpi paremmin menestvv. tuoko vai tämä, tahi josko molemmat ovat yhtä hyvät.

7. Ja valkeus on suloinen, ja silmille on hyvää nähdä aurinkoa.

8. Sillä jos ihminen monta vuotta elää, olkoon hän aina iloinen, ja muistakoon pimeyden päiviä, että niitā niin monta on; kaikki, mitā

tulee, on turhuutta. 9. Iloitse, nuorukainen, nuoruudessas, ja sydämmesi ilahuttakoon sinua nuoruutesi päivinä! Ja käy niitā teitā, joita sydāmmesi halajaa ia silmāsi ihantelevat; — mutta liedā, että Jumala kaikkien näiden tähden

tuottaa sinut tuomiolle!

Saarn. 2:1, 10. 12:14. Matt. 12:36. 2 Kor. 5:10. 10. Ja pane pois kaiho sydämmestās, ja heltā pois paha lihastasi; sil- | Saarn. 11:9. 1 Kor. 4:6. 2 Kor. 5:10. 11m. 20:12,

lä nuoruus ja aamurusko ovat turhuutta!

12 Luku.

Ja muista Luojaasi nuoruudessas, ennenkuin pahat päivät tulevat, ja vuodet lähestyvät, jolloin olet sanova: "ei ne minulle kelpaa;

Ps. 71:17 s. 119:9. 2. ennenkuin aurinko ja valkeus, kuu ja tähdet pimentyvät, ja pilvet tulevat jälleen sadekuuron jälkeen; silloin kun huoneen vartijat vapisevat ja väkevät miehet koukistu-

vat, ja jauhajat ovat joutilasna, että heitä niin vähä on, ja akkunoista katsojat pimenevät;

4. ja ovet kadulle suljetaan, kun mvllyn ääni hiljenee, ja hän heräjää linnun ääneen ja kaikki veisun

tyttäret vaipuvat:

5. ja kukkuloitakin peljätään, ja peljätyksiä on tiellä; ja mandelipuu kukoistaa, ja heinäsirkka jäykistyy, ia ruokahalu lakkaa, — sillä ihminen menee ijankaikkiseen huoneesen, ja itkijät käyvät ympäri kadulla;

6. ennenkuin hopeaside katkeaa ja kultainen astia särkyy, ja ämpäri rikotaan lähteen reunalla, ja ratas

kaivolla hajoaa:

7. ja multa tulee maaksi jälleen, niinkuin se ollut on, ja henki palajaa Jumalan tykö, joka sen antanut 1 Moos. 2:7. 3:19. Ps. 31:6. Saarn. 3:20.

Joon. 4:3. Luuk. 23:46. Ap. t. 17:25. 8. Turhuuksien turhuutta! sanoo Saarnaaja; kaikki on turhuutta!

9. Ja se Saarnaaja ei ollut ainoastaan viisas, vaan hän vieläkin opetti kansalle tietoa, ja arvosteli, tutki ja valmisti monta sananlaskua.

1 Kun. 4:31 **s.** 10. Saarnaaja pyysi löytää sopivia sanoja ja vakaita kirjoituksia, totuu-

den sanoja.

11. Viisasten sanat ovat kuin pistimet, ja kootut lauseet kuin kiinnitetyt naulat; ne ovat yhden saman Paimenen antamia.

Ps. 80:2. Jes. 49:2. Jer. 23:29. Hebr. 4:12. 12. Ja vielä, poikani, anna varoittaa itseäsi! Sillä paljolla kirjantekemisellä ei ole loppua, ja liikanainen lukeminen väsyttää ruumista.

 Kuulkaamme siis kaiken opin päätöstä: Pelkää Jumalaa ja pidä hänen käskynsä ; sillä sitä tulee kaikkien ihmisten tehdä! 5 Moos. 6:1 s.,24

 Sillä Jumala tuottaa kaikki työt tuomiolle, kaikki salatutkin työt, joko ne ovat hyviä tahi pahoja.

SALOMON KORKEA VEISU.

ı Luku.

Hengellinen morsian ikävöitsee ylkäänsä.

Virtten virsi, Salomolta.

V 2. Hän suudelkoon minua suunsa suudelmilla! Sillä rakkautesi on suloisempaa kuin viini.

suloisempaa kuin viini.
Ps. 45:3. San. 24:26. Kork. v. 4:10.
Jes. 66:11,13. Sef. 3:9. 1 Piet. 2:2s.
3. Voiteesi ovat hajulta hyvät; vuodatettua voidetta on sinun nimesi.

datettua voidetta on sinun nimesi. Sentähden neitoset sinua rakastavat. Ps. 23:5.45:8.Matt. 1:21. Ap.t. 4:12.2 Kor. 2:14 s.

4. Vedā minua, niin me tahdomme jālessāsi juosta! Kuningas on vienyt minut kammioihinsa. Riemuitkaamme ja iloitkaamme sinusta, ylistākāāmme rakkauttasi viiniā paremmaksi! Syystā he sinua rakastavat.

Ps. 2:6. 119:32, Joh. 6:44, 14:3. Fil. 3:14, Hebr. 12:1.

5. Musta olen minā, mutta sangen otollinen, te Jerusalemin tyttāret! ntinkuin Kedarin majat, niinkuin Salomon seināliinat.

Ps. 45:12, 14. Jes. 61:10.

6. Ālkāāt sitā katsoko, ettā minā musta olen, ettā minā olen pāivān paahtama! Āitini pojat vihastuivat minuun, panivat minut viinimākien vārtijaksi; omaa viinimākeāni en vartijoinutkaan. Jes. 5:12. Joh. 15:18s. Et. 5:28s. 1 Tess. 3:28s. 1 Piet. 4:12. 2 Tim. 1:14.

7. Sano minulle, sinā, jota sieluni rakastaa, missā laidunta pidāt, missā lounalla lepāāt; sillā miksi olisi minun oltava kuljeksijana kumppanit-

tes karjoilla?

Pa 43:3. 86:11. 119:10. 2 Tess.2:2. 2 Piet.3:17. 8. Jos et sitä tiedä, ihanin vaimoista, niin mene lammasten jäljille, kaitse vohliasi paimenten majapaikoilla!

9. Hevoseeni Faraon ajokaluissa vertaan sinua, ystäväni. 2 Aik, 9:28.
10. Kauniit ovat sinun poskesi pan-

10. Kauniit ovat sinun poskesi pankuissa, sinun kaulasi helminauhoissa. Ps. 45:15. 1 Ptet. 3:3s. 11. Kultaiset pankut hopeanastoil-

la tahdomme tehdä sinulle.

12. Kuninkaan ollessa pöydässänsä antoi nardukseni hajunsa.

13. Mirhamivihko on ystāvāni minulle; rinnoillani se riippuu.

Ps. 45:9. 1 Kor. 2:2. Gal. 6:14. 14. Kyprin rypäle on ystäväni minulle, Engedin viinimäestä.

15. Katso, sinā olet kaunis, armaani! Katso, kaunis olet sinā; kyyhkysiā ovat sinun silmāsi.

Ps. 131:1. Matt. 6:22, 1 Kor. 6:11, Et. 5:27.

16. Katso, kaunis olet sinä, ystäväni, ja ihana; ja vuoteemmekin vihoittaapi.

Ps. 45:17. 93:1. 149:5. Jes. 35:1 s. Hebr. 7:26. 17. Orsina asunnossamme ovat sedripuut, vuolinamme kypressit.

2 Luku.

ilo ja suru koskevat Kristusta ja morsianta yhtä likeltä.

Minā olen Saronin kukkanen, laaksojen lilja. Ps. 132:18, Jes. 11:1. 2. Niinkuin lilja orjantappuroissa, niin on armaani tytärten seassa.

Hes. 2:8. Hos. 14:8 s.
3. Niinkuin omenapuu metsäpuistossa, niin on ystäväni poikain keskellä. Hänen varjossansa minä ihailen istun, ja hänen hedelmänsä on herkkua kurkulleni. Ps. 19:11. 91:1 s. 119:103. Hes. 17:22:2. Luuk, 23:31. Ilm. 2:7.22:2.

4. Hän on viinihuoneesen minut vienyt, ja lippunansa ylitseni on rakkaus. Ps. 36:9. 60:6. Jes. 55:1. Room. 8:37. 5. Virvoittakaat minua viinimar-

joilla, vahvistakaat minua omenoilla; sillä minä olen sairas rakkaudesta! 2 Moos. 15:26. Matt. 9:12.

 Vasen kätensä on pääni alla, ja oikea kätensä halaa minua.

7. Minā vannotan teitā, Jerusalemin tyttāret, meisāvuohten tahi naaraspeurain kautta kedolla, ett'ette herātā, ettekā hāiritse rakkautta, ennenkuin se itse tahtoo! Kork. v. 3:5. 8:4. 8. Ystāvāni āāni kuuluu! Katso, hān tulee, hyppien vuorilla, karkaellen kukkuloilla. Ps. 40:3.

 Ystäväni on metsävuohen tahi nuoren peuran kaltainen. Katso, hän seisoo seinämme takana, katsoen akkunasta, kurkistellen ristikosta.

1 Kor. 13:12. 1 Job. 3:2. 10. Ystäväni vastaten sanoo minulle: ,Nouse, minun armaani, ihanai-

seni, ja tule! 11. Sillä katso, talvi on kulunut, sade on lakannut, mennyt menojansa. 12. Kukkasia nähdään kedolla, lau-

lun aika on tullut, toukomettisen ääni kuullaan maassamme.

13. Fiikunapuu kypsyttää hedelmänsä, viinipuut kukassa antavat hajua. Nouse, armaani, ihanaisehi, ja tule!

Jes. 60:21. 61:3. Kol. 1:10.
14. Kyyhkyseni kallion kolossa, onkalon katveessa! Anna nähdä kasvojasi, anna kuulla ääntäsi! Sillä äänesi
on suloinen, ja kasvosi ovat ihanat.
Jes. 28:16. Matt. 16:18. 1 Kor. 10:4. Kol. 3:10.
15. ,, Pyyläkäät meille kettuja, vähäi-

siä kettuja, jotka vlinimäkiä turmelevat! Sillä viinimäkemme kukkivat. Hes. 13:4. Matt. 7:15. Ap. t. 20:29 s.

2 Piet. 2:1 s.
16. Ystāvāni on minun, ja minā olen hānen, joka laidunta pitāā kukkasten seassa. Ps. 23:1 s. Hos. 2:19 s. 1 Kor. 6:17.
17. Siksikuin pāivā viilestyy ja varjot pakenevat, kāānny, ystāvāni, ja ole kuin metsāvuohi taikka niinkuin nuori peura louhikkovuorilla!"

Matt. 25:33. 1 Kor. 7:81. 1 Piet. 4:12. 1lm. 7:16. 22:20.

3 Luku.

Kristus morsiamen suojelus.

Mină etsin yöllä vuoteellani sitä, jota sieluni rakastaa; minä etsin häntä, vaan en löytänyt.

Ps. 6:7. 77:3. Jes. 49:14.

2. Mină nousen nyt ja kävelen kaupunkia; kaduilla ja turuilla etsin minä sitä, jota sieluni rakastaa. Mină etsin häntä, vaan en löytänyt.

3. Minua kohtasivat vartijat, jotka kaupunkia kävelivät. "Jota sieluni rakastaa, oletteko sitä nähneet?"

Hes. 3:17. Hebr. 13:17.

4. Vähän heistä poikettuani, löysin sen, jota sieluni rakastaa; pitelin häntä, enkä päästänyt häntä, ennenkuin sain hänet äitini kotiin, synnyttäjäni kammioon.

Jes. 38:17. Gal. 4:26. Ilm. 21:10. 5. Minā vannotan teitā, Jerusalemin tyttāret, metsāvuohten tahi naaraspeurain kautta kedolla, ett'ette herātā ettekā hāiritse rakkautta, ennenkuin se itse tahtoo!

6. Kuka on hän, joka korvesta lähtee, niinkuin savupatsas, tuoksutettu mirhamilla ja hyvällä hajulla kaikista kauppiaan haju-aineista?

Ps.141:2. Ilm.5:8.
7. Katso, tuossa Salomon omat lepopaarit; kuusikymmentä väkevää niiden ympärillä Israelin väkevistä!

Ps. 91:11. 103:20. 8. Kaikki miekan kantajia, sotaan harjoitettuja; kullakin miekkansa vyöllä, hirmun tähden yöllä.

9. Lepopaarit teetti itsellensä kuningas Salomo Libanonin puista.

10. Patsaat niihin teetti hän hopeasta, selkätuen kullasta, istuimen purppurasta; sisusta on Jerusalemin tytärten rakkauden koristama.

11. Lähtekäät, Sionintyttäret, katsokaat kuningas Salomoa kruunussa, jolla äitinsä hänen kruunasi hänen hääpäivänänsä, ja sydämmensä ilopäivänä!

Jes. 62:5. Ef. 20:21. Hebr. 2:9. 7:2. Ilm. 19:7.

4 Luku.

Morsiamen ihanuus. Kristuksen rakkaus. Katso, sinä olet kaunis, armaani; katso, sinä olet kaunis! Silmäsi ovat kyyhkysiä silmiverkkosi takana; hiuksesi ovat kuin vuohilauna, joka Gileadin vuorelta laskeutuu.

Ps. 19:8. 25:21. 1 Kor. 6:11. Ef. 1:18. 5:27.

2. Hampaasi ovat niinkuin lauma kerityitä lampaata, jotka pesusta nousevat, kaikki heistä kaksinkantavia, ei yhtäkään heistä hedelmätöntä.

1 Piet. 1:19.
3. Niinkuinruusunkarvainen nauha
ovat sinun huulesi, sinun suusi on
suloinen, poskesi kuin omenalohko
silmiverkkosi takana. Hebr. 12:24.

4. Kaulasi on kuin Davidin torni, rakennettu ase-aitaksi; tuhat kilpeä riippuvat siinä, ja kaikenlaisia sanlasis sanita Nebesi Mariasia.

karin aseita. Neh. 3:25. Hea. 27:10 s. 5. Rintasi ovat niinkuin kaksi peuran vohlaa, metsävuohisen kaksoisia, jotka laidunta pitävät liljain keskellä. Kork. v. 7:3, 7. Jes. 66:11. 1 Piet. 2:2 6. Siksikuin päivä viilestyy ja varjot pakenevat, tahdon minä menna mirhamivuorelle ja suitsutuksen kukkulalle. Kork. v. 2:17. Joh. 16:5. Ef. 5:2.

lalle. Kork.v.2:17. Joh. 16:5. Ef. 5:2.
7. Aivan kaunis olet sinä, armaani; ei yhtään virhettä ole sinussa.

8. Tule minun kanssani Libanonista, morsiameni, minun kanssani Libanonista; astu alas Amanan kukkulalta, Senirin ja Hermonin harjulta, jalopeurain luolista, pardein vuorilta.

 Sydämmeni veit sinä minulta, sisareni, morsiameni; sydämmeni veit minulta yhdellä silmäsi katsannolla, yhdellä kaulasi korlulla.

Jer. 31:20. Hos. 2:19.
10. Kuinka suloinen on rakkautesi, sisareni, morsiameni! Kuinka paljon parempaa rakkautesi kuin viini, ja voiteesi haju kuin kaikki yrtit!

11. Mettä mehuavat sinun huulesi, morsiameni! Hunaja ja maito on kielesi alla, ja vaatteesi haju on kuin Libanonin tuoksu. Ps. 19:11. Hos. 14:6 s.

12. Suljettu tarha on sisareni, morsiameni;salvattu kaivo,lukittu lähde. Ps. 1:3. 92:13. Joh. 4:14.

13. Tuotteesi ovat: omenatarha hyvillä hedelmillä, kyprit narduksen kanssa; Joh. 15:5. Fil. 1:11, 2 Plet, 1:5.

14. nardus ja safran, kalmus ja kaneli, ynnä kaikkinaisten hyvähajuisten puitten kanssa; mirhami ja aloe, ynnä kaikkinaisten parhaimpien yrttien kanssa.

15. Sinā olet kaivo yrttitarhassa, elāvān veden lāhde, Libanonista juokseva joki. tuuli, puhalla tarhani läpi, anna hajunsa vuotaa! Tulkoon ystäväni tarhaansa ja syököön sen hyviä hedelmiä! Job 37:9. Jes. 27:8. 38:14 s. 1 Piet.1:6 s.

5 Luku.

Kristuksen ja seurakunnan keskinäinen rakkaus.

Tullut olen tarhaani, sisareni, morsiameni, poiminut mirhamini ynnä yrttieni kanssa, olen syönyt mesileipäni ynnä hunajani kanssa, juonut olen viinini ynnä maitoni. Šyökäät,ystävät, juokaat ja juopukaat, ar-San. 9:5. Kork. v. 4:12. Jes. 55:1 s.

Minā nukuin, mutta sydāmmeni valvoi. Ystāvāni kuului kolkuttavan: "Avaa minulle, sisareni, armaani, kyyhkyseni,ihanaiseni;silläpääni on täynnä kastetta, palmikkoni yön pisaroita!" Jes. 26:9. Hos. 14:6. Ilm. 3:20.

3. "Riisunut olen vaatteeni, kuinka ne jälleen päälleni pukisin? Pesnyt olen jalkani, kuinka ne jälleen saastuttaisin?"

4. Ystāvāni ojensi akkunasta kātensä; ja sydämmeni sykytti häntä koh-

Nousin ystävälleni avaamaan, ja kāteni kastui mirhamista, sormeni lukon salvalle valuvasta mirhamista.

6. Minā avasin vstāvālleni, mutta ystäväni oli poikennut pois ja vaeltanut ohitse. Sieluni aaltoili minussa hänen puhuessansa. Minä etsin häntā, vaan en löytānyt hāntā; minā huusin häntä, vaan ei hän vastannut Ps. 22:3. 27:8. 30:6. minua.

Kerk. v. 3:1. Val. 2:19. Hos. 5:15. 7. Vartijat, jotka kävelevät kaupunkia, kohtasivat minua, hosuivat ja haavoittivat minua; veivātpā vaippani päältäni, nuo vartijat muurilla.

Ps. 44:23. Joh. 15:19. 8. Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, jos löydätte ystäväni — mitapa muuta sanoisitte hänelle kuin:

"mina olen sairas rakkaudesta!" 9. "Mită muita ystăviă parempi on sinun ystäväsi, sinä ihanin vaimoista? Mitä muita ystäviä parempi ystäväsi, koska meitä niin vannotit?"

10. Ystāvāni on valkoinen ja punainen, kymmentä tuhatta etevämpi. Jes. 63:2 s. Hebr. 9:12. 1 Piet. 1:19.

11. Hänen päänsä on parasta puhdasta kultaa, hänen suortuvansa kaharoita, mustia kuin kaarne.

Silmänsä ovat kuin kyyhkyset vesi-ojilla, uiskentelevina maidossa, istuvina kauniilla pohjalla.

13. Poskensa kuin yrttilavat, kukku-

16. Nouse pohjatuuli, tule louna- | lat tuoksuvista kasveista: huulensa ovat liljoja, jotka mehuavat juoksevaa mirhamia.

> Jes. 50:6. 53:5. Matt. 27:46. Luuk. 23:34. 14. Kätensä kuin kultalevyt, täyteen istutetut turkos - kivillä; runkonsa taideteos elefantin luusta, kaunistettu safireilla. Ps. 22:17. Joh. 19:34.

15. Säärensä kuin marmoripatsaat. perustetutkultajaloille;näkönsäkuin Libanon komea kuin sedripuut.

Ps. 40:3. Ef. 1:20 s. Fil. 2:10 s. 16. Suunsa on suloisuus; hän on itse ihanuus. Semmoinen on omani, semmoinen on ystäväni, te Jerusalemin tyttäret!

6 Luku.

Seurakunnan ihanuus. Kristuksen rakkaus.

"Kunne on rakkaasi mennyt, sinä "Kihanin vaimoista? Kunne onystäväsi kääntynyt, että häntä etsisimme sinun kanssasi?" Joh. 13:1. 16:28, 2. Ystāvāni on mennyt tarhaansa, vrttilavoille, laidunta pitämään tar-

hoissa ja liljoja poimimaan.

3. Mină olen ystavani, ja ystavani on minun, hän, joka laidunta pitää liljain keskellä.

4. Kaunis olet sinä, armaani, kuin Tirtsa, ihana kuin Jerusalem, peljätt**ä**vä kuin sotajoukot.

Ps. 132:13 s. Ef. 6:10 s. Käännä sinun silmäsi minusta. sillä ne minun hulluksi tekevät! Sinun hiuksesi ovat vuohilauma, joka Gileadin vuorelta laskeutuu.

Kork. v. 4:1 s. 6. Hampaasi ovat kuin lauma karitsoja, jotka pesusta nousevat, kaikki heistä kaksin kantavia, ei yhtäkään heistä hedelmätöntä

Poskesi on kuin omenalohko sil-

miverkkosi takana.

8. Kuusikymmentä on kuningatarkahdeksankymmentä vaimoa, neitoset epälukuiset. Ps. 45:10, 15.

9. Yksi on kumminkin kyyhkyseni, kainoseni, ainokainen äidille**nsä, s**ulo synnyttäjällensä. Tyttäret näkivät hänet ja kiittivät häntä onnelliseksi. kuningattaret ja vaimot, ja ylistivät häntä. 2 Tim. 2:19.

10. Kuka tuolla kuultaa kuin aamurusko, kaunis kuin kuu, puhdas kuin päivän valo, peljättävä kuin sotajoukot? San. 4:18.

Matt. 5:16. 13:43. Fil. 2:15. 2 Tim. 2:5. Minä menin pähkinätarhaan, katselemaan laakson ruohoja, katsomaan, josko viinipuut ovat puh-jenneet, josko omenapuut kukkivat.

Ps. 1:3. Kork. v. 7:12. Joh. 6:38. 15:2. 12. En tietänyt, että sieluni oli minuille. Matt. 10:5. 15:24.

13. Palaja, palaja, Sulamit! Palaja, palaja, että me katselisimme sinua! Mită te Sulamitissa katselette? Sită, mită leirihypyssä.

7 Luku.

Kristuksen seurakunnan kauneus.

Kuinka ihana on käyntisi kengissäs, sinä ruhtinaan tytär! Lanteesi laineet ovat kuin kaulakäädyt, teokset taiturin käsistä. 1 Kor. 16:13.

Ef. 6:15. Fil. 4:1. Hebr: 12:1 s. 1 Piet. 2:21. Napasi on kuin ympyrä malja, osta väkiviini ei puutu; vatsasi on kuin nisulājā, liljojen ympārōimā. Ps. 23:1 s. Sak. 13:1. Joh. 12:24.

3. Rintasi ovat kuin kaksi peuran vohtaa, metsävuohen kaksoisia.

- 4. Kaulasi on kuin torni elefantin luusta: silmäsi kuin Hesbonin lammikot Batrabimin portin luona; nenäsi kuin Libanonin torni, katsova Damaskoa kohden. 4 Moos. 21:24 s. Ps. 19:8, Ap. t. 9:8, 15, 2Kor. 2:12s, 10:4s, Ef. 1:18, 5. Pääsi on kuin Karmel, pääsi hiuk-
- set kuin purpura; kuningas on palmikkoihin vangittu. Jes.36:2. Hebr. 2:9. 6. Kuinka kaunis ja kuinka ihana olet sinä, rakkaani, hekumissa!

7. Vartalosi on kuin palmupuu, rintasi kuin rypäleet, Ps.92:13s. Kork.v.4:5. 8. Arvelen noustakseni palmupuuhun, tarttuakseni sen oksiin, ja ol-

koon rintasi rypäleinä viinipuussa, ja sieraintesi haju omenoina! Kork. v. 2:3. Fil. 3:12.

9. Kurkkusi kuin paras viini, - joka somasti soluu ystävääni, ja saattaa nukkuvaisten huulet puhumaan.

Kork. v. 5:1. Luuk. 24:44. 1 Kor. 15:3 s. - 10. Minā olen ystāvāni oma, ja minuun on hänen halunsa. Kork. v.2:16.6.2. 11. Ylös, ystäväni, lähtekäämme maalle, yöpykäämme maakylissä,

Jes. 2:3. Ef. 2:12 s. 12. noustaksemme varhain viinimākiin, katsellaksemme, josko viinipuu puhkeaapi, kukka aukeaapi, omenapuut urpivat; siellä annan minä sinulle rakkauteni.

Ps. 138:2. Kork. v. 6:10. 1 Kor. 3:6. 13. Rakkauden omenat antavat hajun; oviemme suulla on kaikkinaisia hyviä hedelmiä, uusia sekä vanhoja; ne olen sinulle, ystäväni, tallentanut. Matt. 13:8,52, 2 Tim. 1:14.

8 Luku.

Kristus ja seurakunta.

Toskapa olisit kuin veljeni minulle. āltini rintoja imenyt, niin taitai-

nun korottanut jalon kansani vau- sin ulkona tavata sinua, suudella sinua, eivätkä he pilkkaisi minua!

Ps. 2:12. Kork. v. 4:5. Jes. 49:6. 65:1. Kuljettaisin sinua, veisinpä äitini kammioon, jossa neuvoisit minua; juottaisin sinulle makuviiniä, omenani mehua. Jes. 54:13. 55:11. Gal. 4:26.

 Vasen kätensä on pääni alla, oikea kätensä halaa minua.

4. Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, ettette herätä ettekä häiritse rakkautta, ennenkuin se itse tahtoo!

5. Kuka on hän, joka korvesta tu-lee, nojaten ystäväänsä? Omenapuun alla herātin minā sinun, tuolla, jossa äitisi sinut synnytti, jossa kantajasi sinut siitti. 1 Moos. 8:6.

Jes. 49:12. 51:2. 60:4. Hes. 16:5 s. Ef. 5:14. Pane minua sinettisormukseksi sydämmelles, sinettisormukseksi käsivarrelles! Sillä väkevä kuin kuolema on rakkaus, ankara kuin helvetti kiivaus; sen hohde on tulen kuumuus. Herran liekki.

Room. 8:37. 2 Kor. 1:21 s. 1 Piet. 1:5. 7. Suuret vedet eivät voi rakkautta tukahuttaa, eikä virrat sammuttaa. Jos joku kaiken talonsa tavaran panisi rakkaudesta, niin häntä vaan pilkattaisiin.

8. Meillä on vähäinen sisar, jolla ei ole rintoja. Mitā sisarellemme teemme, koska häntä kosita**an**?

9. Jos han on muuri, niin rakennamme sille hopealinnan; jos hān on ovi, niin salpaamme sen sedrilaudoilla.

Jes. 60:11. Ef. 4:7 s. Kol. 1:11. Juud. 1:20. 10. Mină olin muuri ja rintani kuin linnoitukset; silloin olin minä hänen silmissänsä niinkuin se, joka rauhan löytää. Jes. 57:19. Matt. 18:18.

Joh. 14:27. Room. 5:1. 1 Tim. 3:15. Salomolla on viinimäki Baalhammonissa. Šen viinimäen antoi hän vartijoille, että kukin maksaisi sen hedelmästä tuhat hopeussa.

Kork. v. 1:6. 7:12. Jer. 31:14. Hes. 3:17. Matt. 20:1.

12. Minun viinimäkeni on omani; ne tuhat ovat sinulle tulevia, Salomo, mutta kaksisataa sen hedelmän vartiioille.

Jes. 27:3. 61:7. Matt. 19:29. 1 Kor. 3:6 s. Sinä yrttitarhain asukas, kumppanit kuuntelevat sinun ääntäsi; anna minun sitä kuulla!

Ps. 68:12. Jes. 58:1. 1 Tim. 4:16. 14. Pakene, ystäväni, ja ole niinkuin metsävuohi tahi niinkuin nuori peura yrttivuorilla!

Kork. v. 2:17. Ilm. 22:20.

PROFETTA JESAJA.

I Luku.

Parannussaarna Herran luopuneelle kansalle.

Jesajan, Amosin pojan, näkö, jonka hän näki Juudasta ja Jerusalemista Usijan, Jotamin, Ahasen ja Hiskijan, Juudan kuningasten, päivinä.

2. Kuulkaat, te taivaat, ja ota korviisi, sinä maa, sillä Herra puhuu! Mina olen lapsia kasvattanut ja korottanut, ja he ovat Minusta luopuneet. 2 Moos. 19:4 s. 5 Moos. 4:26.31:28.32:1. Ps. 50:4. Hos. 11:1. Mik. 1:2.

3. Härkä tuntee omistajansa, ja aasi isantansa seimen; Israel ei tunne, minun kansani ei ymmärrä. Ps.78:8. 4. Voi syntistä sukua, rikoksen kantavaa kansaa, pahan-elkistä siementă, pahantapaisia lapsia! he hylkä-

sivät Herran, pilkkasivat Israelin Pyhän ja kääntyivät takaperin. Mită varten teită enăă lyödään,

kun te yhä vaan poikkeatte? Koko pää on taudissa, ja koko sydän sai-2 Aik. 28:22. raana.

6. Kantapäästä päähän saakka ei ole hänessä tervettä, vaan haavoja ia mustelmia ja veripahoja; ne ejvät ole puserretut, eikä sidotut, eikä öljyllä sivellyt.

7. Teidän maanne on autiona, teidän kaupunkinne tulella poltetut, muukalaisetsvõvätteidänviljamaanne teidän nähden, ja se on autiona, muukalaisten mullistamana.

5 Moos. 28:51 s. Jes. 5:5. 8. Ja tytär Sion on vaan jälelle jäänyt, niinkuin maja viinimäessä, niinkuin huiskumaja kurkkumaassa, niinkuin saarrettu kaupunki.

9. Jollei Herra Sebaot olisi jättänyt meille vähänkään jätteitä, niin me olisimme kuin Sodoma, vetäisimme

vertoja Gomorralle.

1 Moos. 19:24 s. Val. 3:22. Room. 9:29. 10. Kuulkaat Herran sanaa, te Sodoman päämiehet; ottakaat korviinne meidän Jumalamme laki, sinä Gomorran kansa!

5 Moos, 32:32. Hes. 16:46 s. 11. Mitā Minulle on teidān teurasuhrienne paljoudesta? sanoo Herra. Minä olen kyllästynyt oinasten poltto-uhreihin ja syöttöraavasten ras-vaan, enkä Minä halaja mullien, karitsain ja kauristen verta. Ps. 50:8 s.

Kun te tulette ilmestymään minun kasvojeni eteen, kuka sen teiltă vaatii, että te kartanoni tallaatte?

San. 15:8. Jes. 66:3. Jer. 6:20. 14:12. Am. 5:21 s. Mik. 6:6 s.

13. Älkäät enää tuoko valheen ruoka-uhria; tuo suitsutus on Minulle kauhistus uudella kuulla ja sabbattina, ja kun seurakunta on koolla: en Minā kārsi jumalattomuutta ja juhlaa yhdessä.

14. Minun sieluni vihaa teidän uusia kuitanne ja juhlianne; ne ovat Minulle kuormaksi tulleet; Minā olen väsynyt niitä kärsimästä.

 Ja kun te nostatte käsiänne, peitan Mina silmani teilta; vaikka te paljon rukoilisitte, en Mină kuule; teidan katenne ovat verta taynna. San. 1:28. Jes. 59:3.

16. Peskäät itsenne, puhdistakaat itsenne, pankaat pois teidän pahat tekonne minun silmäini edestä, lakatkaat pahaa tekemästä!

17. Oppikaat hyvää tekemään, harrastakaat oikeutta, ojentakaat sortajaa, saattakaat orvoille oikeus, ajakaat lesken asia! 5 Moos. 24:17 s. 27:19. Ps. 34:15. 68:6. 82:3 s. Am. 5:15. 1 Piet. 3:11.

18. Niin tulkaat ja katsokaamme, kummalla oikeus on, sanoo Herra. Jos teidän syntinne veriruskeat ovat, niin ne lumivalkeaksi tulevat; jos ne tulipunaisia ovat, niin ne villan kaltaiseksi käyvät. Ps. 51:9. Jes. 43:25. 44:22. Hes. 18:21 s.

Jos te taivutte ja kuuliaiset olet-

te, niin te saatte maan hyvyyttä

syödä. 3 Moos. 25:18 s. San. 133.
20. Mutta jos te panette vastaan ja uppiniskaiset olette, niin miekka teidåt syöpi. Sillä Herran suu on sen puhunut.

Kuinka on vakaa kaupunki portoksi tullut? Se oli täynnä oikeutta, vanhurskaus siellä asui; mutta nyt

murhaajat. 2 Aik. 28:23 s. Jer. 44:17.' Hos. 4:14. 22. Sinun hopeasi on kuonaksi käynyt, sinun juhlajuomasi on vedellä sekoitettu. Hes. 22:18 s.

 Sinun päämiehesi ovat uppiniskaisia ja varasten kumppania; kaikki he lahjoja rakastavat ja antimia pyytävät; eivät he orvoille oikeutta tee, eikä leskien asia tule heidän eteensä. 2 Moos. 22:22. Jer. 5:28. Sak. 7:10.

24. Sentähden sanoo Herra, Herra Sebaot, Israelin Vākevā: voi, Minā tahdon sammuttaa vihani vastustajoissani ja vihollisilleni kostaa!

5 Moos. 28:63. Jes. 10:5. 25. Ja Minä tahdon kääntää käteni sinua vastaan ja sulattaa sinun kuonasi niinkuin lipeällä ja poistaa kaikki sinun tinapalases

26. Ja minä palautan sinun tuomarisi, niinkuin ne ikivanhaan olivat, ja neuvonantajasi, niinkuin ne alussa olivat. Sitten sinä kutsutaan "vanburskauden kaupungiksi" ja "uskolliseksi kaupungiksi." Err. 2.2.

Hes. 21:27. Hagg. 1:1. 2:23. Sak. 4:9. 27. Sion vapahdelaan tuomiolla, ja

sen kääntyväiset vanhurskaudella. Jer. 23:6. 33:16. 28. Mutta uskottomatja syntiset saa-

20. Mutta uskottomat ja syntiset saavat surmansa yhdessä, ja Herran hylkääjät hukkuvat. Ps. 1:6. 92:10. 29. Sillä he joutuvat häpeään tam-

29. Silia ne joutuvat napeaan tammien tähden, joita te himoitsitte, ja te punastutte kasvitarhain tähden,

jotka te valitsitte.

2 Moos. 34:13. Tuom. 3:7 s. Hos. 4:13, 19. 30. Sillä te tulette tammen kaltaisiksi, jonka lehdet ovat lakastuneet, ja kasvitarhan kaltaisiksi, jossa ei vettä ole.

31. Ja rikas tulee rohtimeksi, ja hänen tekonsa kipinäksi; ja he kumpikin yhdessä palavat, eikä ole samuuttajaa. Ps. 115:4. 135:16, Jer. 4:4.

2 Luku.

Hes. 20:47. Am. 5:6.

Herran seurakunta kootaan pakanoista. Herran tuomiot.

Se sana, jonka Jesaja, Amosin poika, näki Juudasta ja Jerusale-

mista.

 Ja tapahtuu päiväin lopulla, että Herran huoneen vuori seisoo vahvana vuorten huipulla ja on kukkuloita korkeampi, ja kaikki kansat virtaavat sinne.

Ps. 68:17. Jer. 3:17. Mik. 4:1 s. Sak. 8:20 s. 3. Ja sinne kulkee paljon kansaa, ja he sanovat: "tulkaat, astukaamme Herran vuorelle, Jaakobin Jumalan huoneesen, että Hän opettaisi meille tiensä, ja me vaeltaisimme hänen poluillansa." Sillä Sionista on laki lähtevä, ja Herran sana Jerusalemista. Ps. 110:2 s. Jes. 51:4.

4. Ja Hān tuomitsee pakanain kesken ja toimittaa oikeutta monelle kansalle. Ja he takovat miekkansa vantaiksi ja keihäänsä viikatteiksi; kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä he enää sotaa opettele.

Joel 8:10.

5. Sinä Jaakobin huonekunta, tulkaat ja vaeltakaamme Herran val-

keudessa!

6. Sillä Sinä olet hyljännyt kansasi, Jaakobin huonekunnan; sillä he ovat täynnä itämaisuutta ja ovat pilvistä ennustajia niinkuin Filistealaiset ja ovat liitossa muukalais-lasten kanssa. 1Moos.81:20.2Moos.34:16.Gal.3:10.

7. Ja heidän maansa on täynnä hopeaa ja kultaa, eikä ole loppua heidän aarteillansa. Ja heidän maansa on täynnä hevosia, eikä ole määrää heidän vaunuillansa. 5 Moos. 17:16.

 Ja heidän maansa on täynnä epäjumalia, heidän kättensä teoksia he kumartavat, niitä, joita heidän

sormensa ovat tehneet.

Tuom. 17:4. Jer. 2:28. 9. Sentähden on ihminen kumartuva ja mies masentuva, etkä Sinä anna heille anteeksi.

10. Käy kallion koloon, kätke itsesi maan tomuun Herran hirmuisuutta ja hänen korkeutensa kirkkautta pakoon! Hos. 10:8. Luuk. 28:30. 11m. 6:16.

11. lhmisten ylpeät silmät nöyryytetään, ja miesten korska kukistuu, ja Herra yksinään on korotettu sinä päivänä. Jes. 5:15.

Sillä Herran Sebaotin päivä kohtaa kaikkia kopeita ja korkeita ja kaikkia korotettuja, ja nealennetaan.

13. Ja kaikkia Libanonin sedripuita, noita korkeita ja korotettuja, ja kaikkia Basanin tammeja,

14. ja kaikkia korkeita vuoria, ja kaikkia korotettuja kukkuloita,

15. ja kaikkia korkeita torneja, ja kaikkia varustettuja muureja,

16. ja kaikkia Tarsis-laivoja ja kaik-

kia kaunokuvia.

17. Ja ihmis-ylpeys kukistuu, ja miesten korska masentuu, ja Herra yksinään on korotettu sinä päivänä.

18. Ja kaikki epäjumalat katoovat. 19. Ja hemenevät kallion koloihin ja maan kuoppiin Herran hirmuisuutta ja hänen korkeutensa kirkkautta pakoon, kun Hän nousee maata peljättämään. Hos. 10:8. Ilm. 9:8.

20. Sinä päivänä ihmiset heittävät hopeajumalansa ja kultajumalansa, jotka he ovat tehneet itsellensä kumarrettaviksi, myyrille ja yököille, 21. mennäksensä kallioitten luoliin

ja vuorien koloihin Herran hirmuisuutta ja hänen korkeutensa kirkkautta pakoon, kun Hän nousee maata peljättämään.

22. Lakatkaat siis luottamasta ihmiseen, jonka sieramissa vaan henkäys on! sillä mistä arvosta hän on?

Ps. 8:7, 146:3 s. Jer. 17:5,

3 Luku.

Jumalan tuomio kansansa yli.

Sillä katso, Herra, Herra Sebaot poistaa Jerusalemista ja Juudasta kaiken tuen ja turvan, kaiken leivän varan ja kaiken veden varan, — 3M005.26.26.5M005.28:17. Hes. 4:16.5:16s. 14:18.

2. sankarin ja sotamiehen, tuomarin ja profetan, ja velhon ja vanhuksen:

3. viidenkymmenen-päämiehen ja arvokkaan, ja neuvon-antajan ja tai-

tavan ja taikurin.

4. Ja Minä panen nuorukaiset heidän päämiehiksensä, ja lapsukaiset Saarn. 10:16.

hallitsevat heitä.

Kansa ahdistaa toinen toistansa. jokainen lähimmäistänsä; nuorukainen isottelee vanhusta vastaan, ia ylenkatsottu arvon ansainnutta vas-

Kun veli tarttuu velieensä isänsä huoneessa, sanoen: "sinulla on tak-ki, ole sinä päämiehenä meille, ja tämä rappiotila olkoon kätesi kor-

jattavana!

7. Silloin hän sinä päivänä korottaa äänensä, sanoen: "ei minussa ole parantajaa, eikä talossani ole leipää eikä vaatteita; älkäät panko minua kansan päämieheksi.

8. Sillä Jerusalem on kaatunut, ja Juuda on langennut, koska heidän kielensä ja tekonsa olivat Herraa vastaan, vastustamaan hänen kun-

niansa kasvoja.

9 Heidän kasvojensa muoto todistaa heitä vastaan, ja he ilmoittavat salaamatta syntejänsä kuin Sodoma. Voi heidän sielujansa, sillä itsellensä he pahaa tekevät!

1 Moos. 13:13. 18:20. 19:5 s. Jer. 2:17. 25:7.

Hos. 13:9. Fil. 3:19. 10. Sanokaat vanhurskaista, että heidän on hyvin; sillä töittensä hedelmān he syödā saavat.

San. 10:6. 14:32. Mal. 3:18. 11. Voi jumalatonta! hänen käy pahoin, sillä kättensä teko maksetaan

12. Minun kansani vaivaajat ovat lapsia, ja naiset heitä hallitsevat. Minun kansani, sinun johdattajasi ovat eksyttäjiä ja sinun polkusi tien he nielevät! Jes. 9:16. Jer. 50:6. 13. Herra asettuu oikeutta käymään

ja nousee kansoja tuomitsemaan. Ps. 9:9. 96:13. 98:9. Ilm. 1:7.

14. Herra käy tuomiolle kansansa vanhusten ja ruhtinastensa kanssa: "te, te olette viinimäen turmelleet, raadollisten ryöstö on teidän huo-Jes. 5:7. Matt. 21:33 s. neissanne!

15. Mikä teillä on, kun te minun kansani tallaatte ja köyhäin kasvot jauhatte?" sanooHerra, HerraSebaot.

Ja Herra sanoo: sentähden että Sionin tyttäret kopeilevat ja käyvät kenossa kauloin ja silmä-iskuja heittävät ja tepsuttaen käydä astuskeleyat ja jaloissansa solkia soittavat,

17. on Herra Sionin tytärten päälaen rupiseksi tekevä, ja Herra on heidän häpynsä paljastava.

Jes. 47:3. Hes. 16:37, 23:29. 18. Sinä päivänä poistaa Herra sclkien koristuksen ja otsanauhat ja kuuhuet.

korvahelmet ja rannerenkaat ja

kaihiv**erk**ot, 20. päätineet ja polukset ja vyöti-

met je lemu-astiai ja taikakalut, sormukset ja nenärenkaat,

22. juhlapuvut ja päällystakit ja vaipat ja kukkarot, Tuom. 14:12. 23. peilit ja hienot alushameet ja

hunnut ja verkkoverhot:

24. ja lõyhkä on lemun sijassa, ja nuora vyön sijassa, ja kähäräin sijassa kaljupää, ja vannevaatteen sijassa ahdas säkki; arpi kauneuden sijassa.

San. 16:5. Jes. 18:11. Mik. 2:3. Matt. 28:12. 25. Sinun miehesi kaatuvat miekan kautta, ja sinun väkeväsi sodassa.

26. Silloin sen portit vaikeroivat ja valittavat, ja se on hävitettynä ja istuu maassa.

4 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuus.

Ja seitsemän vaimoa tarttuu yhteen mieheen sinä päivänä, sanoen: "omaa leipää me syömme ja omilla vaatteilla me vaatetamme itsemme: anna meidän vaan tulla nimitetyksi sinun nimelläsi; ota pois meidän häpeämme."

2. Sină păivănă on Herran Vesa oleva kauncudeksi ja kunniaksi jamaan hedelmä kopeudeksi ja kirkkaudek-

si Israelin pelastetuille.

Jes. 11:1. Jer. 23:5. 33:15. Sak. 3:8, 6:12. Ja tapahtuu, ettäjoka on Sionissa jälellä, ja joka on jäänyt Jerusalemiin, se pyhäksi kutsutaan, kaikki, jotka ovat eläväin lukuun kirjoitetut Jerusalemissa. 2 Moos. 19:6. Ps. 69:29. Luuk. 10:20. 1Piet. 2:9. Ilm. 13:8. 17:8.20:15.21:27. Kun Herra on pesnyt Sionin tytärten saastan ja viruttanut Jerusalemin verenviat sen keskeltätuomion

hengellä ja tulen hengellä. Jes. 1:25. Joh. 3:5. 16:8. Tilt. 3:5. 1 Joh. 1:7. 5. nlin Herra luo kunkin paikan yli Sionin vuorella ja sen juhlakokouksen yli pilven päiväksi ja savun ja leimuavan tulen liekin yöksi;

sillä peitto on kaiken kunnian yli. 2 Moos. 13:21. Ps. 23:4. 91:4 s. 105:39. Ja maja on oleva varjoksi pāivällä kuumuutta vastaan ja pakopaikaksi ja suojaksi rajuilmaa ja sa-

detta vastaan.

5 Luku.

Herran viinimäki. Herran tuomiot kansansa yli.

Minā veisaan armaalleni ystāvāni viritā hānen viinimäestānsā. Viinimäki oli ystävälläni lihavalla rinnemaalla. nemaalla. Ps. 80:9 s. Kork. v. 8:11. Jes.27:2. Matt.21:88s. Mark.12:1s. Luuk.20:9s. Ja hän kaivoi sen ja perkkasi kivet siitä pois ja istutti siihen viini-puun vesoja ja rakensi tornin sen keskelle ja hakkasi viinikuurnankin siihen; ja hän odotti sen hyviä vii-nimarjoja kasvavaksi, mutta se kas-

voi pahoja marjoja 3. Ja nyt, Jerusalemin asukkaat ja Juudan miehet, tuomitkaat Minun

ja viinimäkeni välillä!

4. Mitä vielä oli tehtävää viinimäelleni. jota en siinä tehnyt? Miksi Minä odotin sen kasvavaksi hyviä viinimarjoja ja se kasvoi pahoja mar-

5. Tahdonpa nyt ilmoittaa teille, mitä Minä teen viinimäelleni: Minä poistan sen aitauksen, että se tulee syötäväksi, ja särjen sen muurin, niin että se tulee tallattavaksi.

Ps. 80:13. Jes. 16:8. Jer. 48:32. Minā asetan sen autioksi, eikā sitä leikata eikä kuokita; ohdakkeita ja orjantappuroita on se kasvava, ja Minä kiellän pilvet satamasta vettä

sen päälle.

7. Sillä Herran Sebaotin viinimäki on Israelin huone, ja Juudan miehet hänen ihanne-istutuksensa. Hän odotti oikeutta, vaan katso, veren vuodatus tuli; Hän odotti vanhurskautta, vaan, katso, valitus tuli. 8. Voi niitä, jotka huoneen huonee-

sen ryhmittävät ja pellon peltoon liittävät, siksikuin ei enää tilaa ole ja te yksinänne keskellä maataasutte!

Jer. 22:13. Hes. 22:25. Am. 8:6. Mik. 2:2. Minun korviini puhui Herra Sebaot: totta tulevat nuo monet huoneet autioiksi, nuo suuret ja komeat jäävät ilman asukkaita;

10. sillä kymmenen kyntöalan viinimaa antaa vaivoin batin mitan, ja homerin kylvö antaa efan mitan

kasvun.

11. Voi niitä, jotka samulla varhain nousevat rientääkseen viinin ääreen, ja illalla myöhään siinä viipyvät, että viini on heitä tulehduksiin saattanuti San. 23:30 s. Am. 6:4 s.

12. Ja harppu ja kantele, rumpu ja huilu ja viini ovat heidän pidoissansa. Herran tõitä he eivät katsele, eivätkä hänen kättensä tekoja näe.

Ps 28:5. Am. 6:5 s. 13. Sentähden minun kansani maan- | tulevat.

pakolaisuuteen tulee, koskei heillä ymmärrystä ole, ja sen kunnialliset nälkään kuolevat ja sen yhteinen kansa janoon raukee.

Val. v. 4.5. Sentähden levittää tuonela kitansa ja suurentaa suunsa suunnattomasti, ja sinne menee alas sen korska ja sen kohina, sen sohina ja sen iloiset ihmiset 4Moos 16:30s, Hab.2:5.

15. Ja ihminen kukistuu ja mies alennetaan, ja korkeain silmät növ-

ryytetään. Jes. 2:9. 11:17 16. Ja Herra Sebaot on korotettuna

tuomiossa, ja pyhä Jumala pyhitettynä vanhurskaudessa. Ilm. 16:5. 17. Ja lampaat kävelevät niinkuin omalla laitumellansa, ja lihavia autioita muukalaiset syövät.

Ps. 22:50. Jes. 10:16. Am. 4:1 18. Voi niitä, jotka vetävät vääryyttä valheen köysillä ja syntiä niinkuin

vaunuin valjaksilla!

jotka sanovat: "Hän jouduttakoon ja kiiruhtakoon tekonsa, että me näkisimme; ja lähestyköön ja tulkoon Israelin Pyhän päätös, että me tietäisimme!"

Job 21:14. Jes. 28:10. Mal. 3:14. 2 Piet. 3:3 s. 20. Voi niitä, jotka sanovat pahan hyväksi ja hyvän pahaksi, jotka tekevät pimeyden valkeudeksi ja valkeuden pimeydeksi, jotka tekevät karvaan makeaksi ja makean karvaaksi! San.47:15. 21. Voi niitä, jotka omissa silmis-

sänsä ovat viisaita, ja jotka omassa mielessänsä ovat taitavia!

San 3:7. Room, 12:16. 22. Voi niitä, jotka ovat sankareita viinin juonnissa ja väkimiehiä karvaan sekoittamisessa!

23. jotka jumalattoman lahjan tähden vanhurskauttavat ja ottavat vanhurskailta heidän vanhurskautensa pois! San. 24:23 s. Hes. 13:19.

24. Sentähden, niinkuin tulen kieli syö sängen ja kulohelnä liekissä kuluu, niin heidän juurensa mätänee, a heidän kukkansa nousee tomuna ilmaan, sillä he katsoivat ylen Herran Sebaotin lain ja pilkkasivat Israelin Pyhän sanan. 2 Moos. 15:7. 25. Sentähden on Herran viha syttynyt kansaansa vastaan, ja Hän ojentaa kätensä sen yli ja lyö sitä, ja vuoret vapisevat, ja heidän raatonsa on kuin lika kaduilla. Kaikissa näissä ei hänen vihansa vielä lakkaa, ja

Jes. 9:12, 17, 21. 10:4. 26. Ja Hän nostaa lipun kaukaisille kansoille ja viheltää heille maan ääriin, ja katso, he keveinä kiireesti Jes. 7:18, 11:12,

hänen kätensä on vielä ojennettu.

27. Ei ole väsynyttä eikä kompastelevaa heidän joukossansa, eivät he torku eikā nuku, eikā heidān lannettensa vyö aukene, eikä heidän kenkānsā paula katkea.

28. Ja heidän nuolensa ovat teroitetut, ja kaikki heidän joutsensa viritetyt; heidän hevostensa kaviot ovat kallion kaltaiset, ja heidän rat-

taansa kuin raju-ilma.

Heidän huutonsa on kuin emäjalopeuran, he kiljuvat kuin nuoret jalopeurat ja myrisevät ja tempaavat saaliinsa ja vievät pois, eikä ole pelastajaa.

30. He myrisevät sen päällä sinä päivänä, niinkuin meri pauhaa; ja kun joku katsoo maata kohden, niin katso, tuskan pimeys, ja valo pimenee sen pilvitaivaalla. Jes. 8:22.

6 Luku.

Profetan kutsumus julistamaan Herran tuomioita.

runingas Ussijan kuolinvuotena kealla ja korotetulla istuimella, ja hänen vaatteensa liepeet täyttivät temppelin. 2 Kun. 15:5,7. Hes. 1:26 s. Dan. 7.14 Matt. 25:31. Luuk. 1:32. Joh. 12:41.

2. Serafit seisoivat Häntä ylempänä, kuusi siipeä kullakin; kahdella he peittivät kasvonsa ja kahdella hepeittivät jalkansa ja kahdella he lensivät.

Ja he huusivat toinen toisellensa ja sanoivat: "Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot, koko maa on täynnä hänen kunniatansa!" Ilm. 4:8.

4. Ja pihtipielet vapisivat huutajien äänestä, ja huone täytettiin savulla.

2 Moos. 40:34. 1 Kun. 8:10 s. Hes. 10:4. Ilm. 15:8. 5. Ja minä sanoin: "voi minua, minä olen hukassa!sillä minä olen mies, jolla on saastaiset huulet, ja minä asun kansan keskellä, jolla on saastaiset huulet, ja minun silmäni ovat nähneetkuninkaan, HerraSebaotin!"

2 Moos. 33:20. Tuom. 6:22. 13:22. Dan. 10:8 s. 6. Ja minun tyköni lensi yksi serafeista, ja hänen kädessänsä oli tulinen hiili, jonka hän oli hohtimilla

alttarilta ottanut.

7. Ja hän kosketti suutani ja sanoi: "katso, tämä kosketti huuliasi, ja sinun pahatekosi on otettu pois, ja sinun syntisi on sovitettu!

Jer. 1:9. Dan. 10:16. 8. Ja minä kuulin Herran äänen sanovan: "kenen Minā lāhetān, ja kuka tahtoo olla meidän sanansaattajamme?" Ja minā sanoin: "tāssā mină olen, lähetă minut!"

9. Ja Hän sanoi: "mene ja sano tälle kansalle: ,kuulemalla kuulkaat, äl- | joaa olemasta kansana.

käätkä ymmärtäkö; näkemällä nähkäät, älkäätkä älytkö! Hes. 12:2. Matt.13:14s.Mark.4:12.Luuk.8:10 Ap.t.28:25s.

10. Paaduta tämän kansan sydän ja tee hänen korvansa kuuroksi, ja sokaise hänen silmänsä, ettei hän näkisi silmillänsä, eikä kuulisi korvillansa, eikä hänen sydämmensä ymmärtäisi, eikä hän palajaisi ja parannetuksi tulisi." Joh.12:40. Room.11:8.

11. Ja minä sanoin: "kuinka kauan, Herra?"JaHān sanoi: "siksikuin kaupungit ovat tulleet autioiksi ilman asukkaita ja huoneet ilman ihmisiä, ja viljamaa on hävinnyt korveksi,

12. ja Herra on karkoittanut ihmiset kauas, ja suuri erämaa on syn-

tynyt keskelle maata.

13. Ja jos siellä vielä olisi kymmenes osa, niin sekin jälleen hävitetään, niinkuin tammi ja rautatammi, joiden kaaduttua kanto jääpi; pyhä siemen on se kanto."

7 Luku.

Kuningas Ahaksen epäusko. Ennustus Kristuksen syntymisestä.

Ja tapahtui Ahaksen, Jotamin pojan, Ussijan pojan, Juudan kuninkaan, aikana, että Resin, Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan poika, Israēlin kuningas, läksivät ylös Jerusalemiin sotaan sitä vastaan; mutta heeivät voineet sitä sodalla voittaa. 2 Kun. 16:5 s.

Ja se ilmoitettiin Davidin huoneelle, sanoen: "Aram on asettunut leiriin Efraimiin." Silloin hänen sydämmensä ja hänen kansansasydän vapisi, niinkuin metsän puut tuulen edessä notkuvat.

Ja Herra sanoi Jesajalle: "mene heti Ahasta vastaan, sinä ja sinun poikasi Sear Jasub, ylimmäisen lammikon vesikanavan päähän, vanut-

tajan pellon tielle. 2 Kun. 18:17. 4. Ja sano hänelle: varoitsesi ja ole alallas, älä pelkää, ja älköön sydämmesi rauvetko noitten kahden savuavan kekälepään tähden, Resinin ja Aramin ja Remaljan pojan vihan tähden.

Sentähden että Aram, Efraim ja Remaljan poika ovat päättäneet pa-

haa sinua vastaan, sanoen:

6. ,Menkäämme Juudaan, peljättäkäämme sitä ja valloittakaamme se itsellemme ja pankaamme kuninkaaksi siihen Tabeelin poika

7. niin sanoo Herra, Herra näin: ei se pidä paikkaansa, eikä se tapahdu. 8 Vaan Damasko on oleva Aramin päänä ja Damaskon päänä. Resin, ja viela on 65 vuotta, niin Efraim ha-

9. Ja Efraimin päänä on Samaria l oleva, ja Samarian päänä Remaljan poika; jollette usko, niin ette vahvana pysy!" 2 Aik. 20:20.

10. Ja Herra jatkoi puhettansa Ahak-

selle, sanoen:

11. "Pyydä itselles merkki Herralta, sinun Jumalaltasi, pyydä alhaalta syvyydestä tahi ylhäältä korkeudesta.

12. Mutta Ahas sanoi: "en pyydä enkā kiusaa Herraa." 5 Moos. 6:16. 13. Ja hän sanoi: "kuulkaat, te Davidin huonekunta: vähäkö se teistä on väsyttää ihmisiä, kun te väsytätte Jumalaanikin?

14. Sentähden Herra itse antaa teille merkin: katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja kutsuu hä-

nen nimensä: Immanuel.

Matt. 1:23. Luuk. 1:31. 15. Voita ja hunajaa hän svö siihen asti, että hän tietää hyljätä pahan ja valita hyvän.

16. Sillä ennenkuin tämä poikanen tietää hyljätä pahan ja valita hyvän, joutuu se maa, jonka kahta kunin-gasta sinä kauhistut, autioksi.

2 Kun. 15:29. 16:9. 17. Sinunkin ylitses ja sinun kansasi ylitse tuottaa Herra ne päivät, joita ei ole ollut siitä päivästä saakka, kun Efraim Juudasta erosi, – Assurin kuninkaan. 1 Kun. 12:16 s.

18. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Herra viheltää kärpäsille, jotka ovat Egyptin jokien päässä, ja mettisille. jotka ovat Assurin maassa: Jes. 5:26.

19. ja he tulevat ja sijoittavat itsen~ sä kaikki louhikko-laaksoihin ja vuorten rotkoihin ja kaikkiin pensastoihin ja kaikille laidun-maille.

20. Sinā pāivānā ajelee Herra pāān ja jalkojen karvat tuolla puolen virran palkatulla partaveitsellä, Assurin kuninkaalla, ja hän parrankin ottaa pois.

21. Ja tapahtuu sinä päivänä, että mies karjaksensa elättää nuoren leh-

män ja kaksi lammasta.

22. Ja tapahtuu, että hän maidon tulon paljouden tähden syö voita; sillä voita ja hunajaa syövät kaikki, jotka keskelle maata jäävät jälelle.

23. Ja tapahtuu sinä päivänä, että kaikki ne paikat, joissa oli tuhat viinipuuta, tuhannen maksavaa, ovat ohdakkeitten ja orjantappurain val-

24. Nuolilla ja joutsilla mennään sinne, sillä koko maa on ohdakkeina

ja orjantappuroina.

25. Ja sinä et voi ohdakkeitten ja orjantappurain pelvosta mennă niille vuorille, joita kuokalla kuokittiin, malle Israelin huonekunnalle, pau-

vaan ne ovat härkäin laitumina ta lammasten tallattavina.

8 Luku.

Vältä ihmisten liittoa! Luota Jumalaan! Ja Herra sanoi minulle: "ota itselles suuri taulu ja kirjoita siihen ihmisen kirjoituksella; saalis joutuu, ryöstö rientää.

2. Ja Minä tahdon ottaa itselleni uskollisiksi todistajiksi pappi Urian ja

Sakarjan, Berekjan pojan."

2 Kun. 16:10 s. 3. Ja minä lähestyin profetissaa, ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Ja Herra sanoi minulle: "kutsu hānen nimensä. ,saalis joutuu, ryöstö rientää!

4. Sillä ennenkuin tämä poikanen saattaa sanoa: 'isāni'ja 'äitini', kannetaan Damaskon tavara jaSamarian saalis Assurin kuninkaan edellä."

Ja Herra jatkoi vielä puhettansa

minulle, sanoen 6.,,Sentähdenettätämäkansahylkää Siloan hiljaa juoksevat vedet ja iloitsee Resinin ja Remaljan pojan iloa,

7. niin sentähden, katso, Herra tuottaa heidänylitsensä tuon väkevan ja suuren virran vedet. Assurin kuninkaan ja kaiken hänen kunniansa. Ja ne nousevat kaikkien parrastensa yli ja menevät kaikkien rantainsa yli,

8. ja tunkeutuvat Juudaan, kuohuvat ja tulvivat, kaulaan saakka nousevat, ja niiden siipien haarat täyttävät sinun maasi avaruuden, o Imma-

nuel."

Jes. 7:14. 9. Raivotkaat, kansat, ja murtukaat! Ja ottakaat korviinne, kaikki te kaukaiset maat! Varustakaat itsenne, ja sortukaat; varustakaat itsenne, ja sortukaat l

Tehkäät päätös, ja se raukeaa. Sanokaat sana, niin ei se pidä paikkaansa ; sillä Jumala on meidän kanssam-2 Kun. 18:17. Job 5:12 s. Room. 8:31.

11. Sillä näin sanoi Herra minulle, kun Hänen kätensä painoi ja Hän varoitti minua käymästä tämän kansan tiellä, sanoen:

12. Alkäät sanoko kapinan liitoksi kaikkea, mitä tämä kansa kapinan liitoksi sanoo; ja älkäät peljätkö mitä se pelkää, älkäätkä sitä vavisko!

1 Piet. 3:14 s. 13. Herra Sebaotia, Häntä te pyhittäkäät, ja Hän olkoon teidän pelkonne ja Hän olkoon teidän vavistuksenne! Jes. 29:23.

14. Niin Hän on oleva teille pyhäksi pakopaikaksi, mutta loukkauskiveksi ja kompastuksen kallioksi molemlaksi ja satimeksi Jerusalemin asukkaille. Luuk. 2:34. Room. 9:33. 1 Piet. 2:7 s. 15. Ja moni heistä kompastuu ja

lankeaa ja särkyy ja kiedotaan ja saadaan kiinni. Matt. 21:44. Luuk. 20:18. 16. Kiinnitä todistus, lukitse laki

minun opetuslapsiini!

Ja mină tahdon odottaa Herraa. joka kätkee kasvonsa Jaakobin huonekunnalta, ja minä toivon Häneen.

Ps. 25:3. 5.21. 18. Katso, minä ja ne lapset, jotka Herra minulle antoi, ovat merkeiksi ia tunnustähdiksi Israelissa Herralta Sebaotilta, joka asuu Sionin vuo-Joel 3.17.21. Hebr. 2:13.

19. Ja kun hesanovat teille: "kysykäät noidilta ja tietäjiltä, jotka kuis-kuttelevat ja supisevat," niin sano-kaat: "eikö kansan pidä Jumalaltansa kysymän, vai pitääkö elävien puolesta kuolleilta kysyttämän?"

5 Moos. 18:11. 1 Sam. 28:11. 20. "Lakiin ja todistukseen!" Ellei ne tämän sanan mukaan lausu, niin ei heillä ole aamukoittoa.

Jes. 58:8. Hos. 6:3, 2 Piet. 1.19. 21. Ja he kulkevat siinä ahdistettuina ja nälkäisinä. Ja tapahtuu, kun he ovat näljissänsä, että he vihastuvat ja kiroovat kuninkaansa ja Jumalansa; ja he kääntyvät korkeutta kohden. Ps. 59.15.

22. ja katsahtavat maan puoleen, vaan katso : ahdistusta vaan on, ja pimeyttä ja tuskan sumua, ja he ovat

syöstyt synkeyteen. Jes. 5:30. 23. Šillä pimeyttä ei olesiellä, jossa ahdistus on. Ensimmäisenä aikana on Hän halveksinut Sebulonin maan ja Naftalin maan; ja viimeisenä on Hän kunniaan saattava meren tien, Jordanin tuonimmaisen puolen, pakanain piirin.

Tuom. 6:34 s. 7:23 s. Matt. 4:14 s.

9 Luku.

Kristuksen syntyminen, nimet ja valtak unta.

Se kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valkeuden; jotka asuvat kuoleman varjon maassa, niiden ylitse valkeus paistaa.

Jes. 60:1 s. Luuk. 1:79. Joh. 1:9. 2. Sinä olet lisännyt kansan, Sinä olet saattanut sille suuren ilon; he iloitsevat Sinun edessäs, niinkuin leikkuuaikana iloitaan,niinkuin saaliin jaossa riemuitaan. Ps. 119:162. 3. Sillä heidän kuormansa ikeen, heidän olkainsa vitsan ja heidän vaatijansa sauvan olet Sinä särkenyt, juuri kuin Midianin päivänä.

4. Sillä kaikki sotamelskeessä käytetyt jalkineet ja verellä tahratut vaatteet poltetaan ja tulevat tulen ruuaksi.

5. Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, ja hänen hartioillansaon herraus, ja hänen nimensä kutsutaan: Ihmeellinen, Neuvonantaja, Väkevä Jumala, Ijankaikkinen Isa. Rauhan ruhtinas. Tuom. 13:18. Ps. 45:4. Jer. 32:19. Sak. 9:10. Luuk. 1:31.2:7.11.

Joh. 3:16, Room. 8:32.9:5, Ef. 2:14 s. 2Tess. 3:16. 6. Ja Hänen valtansa on suureksi tuleva ja Hän saattaa loppumattoman rauhan Davidin istuimelle ja hänen valtakunnallensa; ja Hän on sen oikeudella ja vanhurskaudella tukeva ia vahvistava hamasta nyt niin ijankaikkiseen asti. Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevă.

Jes. 37:32. Dan. 7:14. Luuk. 1:32. 7. Herra on lähettänyt sanan Jaakobissa ja se on laskeunut alas Israelissa.

8. ja tuon on kaikki sen kansa tunteva, Efraim ja Samarian asukas, jotka ylpeydessä ja sydämmen kopeudessa sanovat:

9. "Tiilikivet putosivat alas, mutta me rakennamme vuojonkivillä ; metsäfiikunapuut hakattiin poikki, ja me panemme sedripuita sijaan.

Mal. 1:4, 10. Sillä Herra nostattaa hänen päällensä Resinin ahdistajat ja yllyttää hänen vihollisensa,

11. Aram idästä ja Filistea lännestä; ja he täydellä suulla syövät Israelin. Kaikissa näissä ei Hänen vihansa lakkaa, vaan vielä on Hänen kätensä ojennettu.

Jes. 5:25. 10:4. 12. Mutta kansa ei käänny kurittajansa tykö, eivätkä he Herraa Sebao-

tia etsi.

 Sentähden hakkaa Herra Israelilta pään ja hännän, palmupuun ja rydin, yhtenä päivänä, -

2 Kun. 17:3 s. Jes. 10:33. 19:15. 14. vanhus ja arvokas, se on pää; ja profetta, joka valhetta opettaa, se on häntä.

15. Sillä tämän kansan johdattajat ovat eksyttäjiä, ja sen johdatettavat kadotettuja. Jes. 3:12.

Sentähden ei Herra iloitse sen nuorukaisista, eikä armahda sen orpoja ja leskiä, sillä kaikki he ovat jumalattomia ja pahanilkisiä ja jokainen suu puhuu hulluutta. Kaikissa näissä ei Hänen vihansa lakkaa, vaan vielä on Hänen kätensä ojennettu.

17. Sillä pahuus palaa tulena, or-Tuom, 7:22 s. Jes. 10:26. 14:5. jantappuroita ja ohdakkeita se syöse savuna ilmaan vyöryy.

18. Herran Sebaotin vihasta on maa poltettu ja kansa on kuin tulen ruoka. Ei he toinen toistansa sääli.

19. Vaan kukin raastaa oikealta puolelta, ja on nälkäinen, ja syöpi vasemmalta puolelta, eikä tule ravituk-

si; kukin syöpi käsivartensa lihaa: 20. Manasse Efraimia, Efraim Manassea, molemmat yhdessä Juudaa. Kaikissa näissä ei Hänen vihansa lakkaa, vaan vielä on Hänen kätensă ojennettu.

10 Luku.

Assurin hävitys ja Sionin pelastus.

Voi niitä, jotka vääriä lakeia tekevät ja jotka turmiollisia sääntöjä kirjoittavat, Am. 5:7. 6:12. Mik. 7:3.

2. kääntääksensä vaivaiset oikeuden turvista ja ryöstääksensä minun kansani köyhäin oikeuden, että lesket heidän saaliiksensa tulisivat ja he

orvot ryöstäisivät!

2 Moos. 23:6. 5 Moos. 16:19. 24:17. 27:19. 3. Ja mitä te teette etsikön päivänä ja hävityksessä, joka kaukaa tulee? Kenen tykö te pakenette apua saamaan? Ja kenen haltuun te jätätte tavaranne? San. 1:26 s.

4. Ei auta muu, kuin kumartua vankien alle ja langeta tapettujen alle. Kaikissa näissä ei Hänen vihansa lakkaa, vaan vielä on Hänen kätensä ojennettu. Jes, 5:25. 9:12. 17:21.

5. Voi Assuria, vihain vitsaa; minun julmuuteni on sauvana hänen kādessānsā. Jes. 36:1 s.

6. Jumalatonta kansaa vastaan Mină lähetan hänet, ja minun vihani kansaa vastaan Minä käsken hänet, saalista saamaan, ryöstöä ryöstämään ja panemaan sitä tallattavaksi, katujen loan kaltaiseksi.

Ps. 18:43. 83:11. Jes. 5:25. Mik. 7:10. 7. Mutta han ei niin ajattele, eikä hänen sydämmensä niin arvele, vaan hävittämään hän sydämmessänsä aikoo ja juurittamaan epälukuisia kansoja.

8. Sillä hän sanoo: "eivätkö minun päällysmieheni ole kaikki kunin-kaita?

9. Eikö Kalnolle käynyt, kuin Karkemille? Eikö Hamatille, kuin Arpadille? Eikö Samarialle, kuin Damaskolle? 2 Kun. 18:34. Jes 36:19. 37:11.

10. Niinkuin käteni käsitti epäjumalien valtakunnat, vaikka heidän epäjumalansa olivat useammat kuin **Jerusalemin ja** Samarian,

 niin enkö ole tekevä Jerusalemille ja sen epäjumalille, samoin | den; vitsulla hän vaan sinua lyo, ja

pi ja synkän metsän sytyttääpi, ja kuin tein Samarialle ja sen epäjumalille?"

12. Ja tapahtuu, kun Herra on päättänyt kaikki työnsä Sionin vuorella ia Jerusalemissa, että Minä kostan Assurin kuninkaalle hänen sydämmensä ylpeyden hedelmän ja hänen silmäinsä kopeuden loisteen.

2 Kun. 19:35. Jes. 37:36.

13. Sillä hän on sanonut: "minun käteni voimalla minä sen tein ja minun viisaudellani, sillä taitava miñä olen. Minä olen siirtänyt kansain rajat ja riistänyt heidän tavaransa ja niinkuin härkä puskenut hallitsijat alas.

Ja minun käteni on käsittänyt kansain tavaran, niinkuin linnun pesän, ja niinkuin hyljätyitä munia kootaan, olen minä koonnut koko maan, eikä ole sitä ollut, joka olisi siipeänsä liikuttanut, tahi suutansa

avannut tahi kirahtanut."

Kerskaako kirves sitä vastaan. joka sillä hakkaa, vai isotteleeko saha vetäjäänsä vastaan? juuri kuin vitsa liikuttaisi nostajaansa! juuri kuin sauva pystyyn saisi sen, joka ei puu ole!

Sentähden lähettää Herra, Herra Sebaot hänen lihaviinsa hivutaudin, ja hänen kunniansa alle sytytetään tuli, samanlainen kuin tulen liekki.

Jes. 24:6. Ja Israelin valkeus tulee tuleksi ja sen Pyhä liekiksi, ja se sytyttää ja syö hänen erjantappuransa ja oh-dakkeensa yhtenä päivänä.

Ja se kaluau hänen metsänsä ja puistonsa kunnian ytimestä lihaan saakka; ja hän on oleva niinkuin kuolintautia sairastava.

19. Ja hänen metsänsä puitten jätteet ovat vähäiset; poikanen ne kirjoittaa.

Ja tapahtuu sinā pāivānā, ettei Israelin jätteet, eivätkä Jaakobin huonekunnan pelastuneet enää turvaa kurittajaansa, vaan turvaavat Herraan,Israelin Pyhään,totuudessa. 21. Jätteet kääntyvät, Jaakobin jät-

teet, väkevän Jumalan tykö. 22. Sillä vaikka sinun kansasi, Is-

rael, olisi kuin meren hieta, niin sen jätteet kääntyvät. Hävitys on päätetty; se tulvii vanhurskautta.

Room. 9:27. Sillä hävityksen ja päätöksen toimittaa Herra, Herra Sebaot, keskellä koko maata.c Jes. 28:22.

24. Sentähden sanoo Herra, Herra Sebaot, năin : ălă pelkăă, minun kansani, joka Sionissa asut, Assurin tähsauvansa hän sinua vastaan nostaa,

Egyptin lailla.

25. Sillä vielä on aivan vähän aikaa, niin hirmuisuus on la'annut, ja minun vihani ou kääntynyt heidän surmaksensa. 1 Sam. 2:6. Ps. 30:6.

26. Ja Herra Sebaot herättää ruoskan häntä vastaan, niinkuin Hän lõi Midianin Orebin vuorella, ja Hänon

vlentava sauvaansa, niinkuin Han sen nosti merta vastaan Egyptissä. 2Moos. 7:19 s. 14:26 s. Tuom. 7:25. Jes. 9:4. 27. Ja tapahtuu sinä päivänä, että

hänen kuormansa irtautuu sinun hartioiltasi ja hänen ikeensä kaulastasi ja ijes särkyy lihavuuden tähden. 28. Hän tulee Aijatiin, kulkee Mi-

gronin kautta, jättää tavaransa Mik-

masiin.

Hän käy solan kautta; he pitävāt yösijaa Gebassa; Rama peljās-Saulin Gibea pakenee.

30. Korota äänesi, tytär Gallim; kuuntele, Laisa! voi onneton Anatot!
31. Madmena pakenee; Gebimin a-

sukkaat ovat pakosalla.

32. Vielä päivän pysähtyy hän Nobissa; hän huiskuttaa kättänsä tytär Sionin vuorta vastaan, Jerusalemin

kukkulaa kohti.

33. Katso, Herra, Herra Sebaot on hakkaava oksan kauhealla voimalla, ja nuo kasvulta korkeat kaatuvat ja nuo ylpeät lankeevat. Jes.9:14. Am.2:9. 34. Ja sakea metsä kirveellä hakataan, ja tuo Libanon väkevän kautta kaatuu. Jes. 37:36.

. II Luku.

Kristus ja hänen valtakuntansa.

Ja vitsa on nouseva Isain kannosta ja vesa hedelmõitsevä hänen juurestansa. Jes. 53:2. Jer. 23:5. 33:15. Sak. 3:8. 6:12 s. Ap. t. 13:23.

2. Ja hänen päällänsä lepää Herran henki, viisauden ja taidon henki, tiedon ja Herran pelvon henki.

Ja Herran pelko on hänelle hyvä haju, eikä hän tuomitse silmänäöltä eikä nuhtele korvakuulolta.

4. Vaan hän tuomitsee vaivaiset vanhurskaudessa ja toimittaa oikeutta maan raadollisille. Ja hän lyöpi maata suunsa sauvalla, ja huultensa hengellä tappaa jumalattoman.

Job 4:9. Hos. 6:5. 2 Tess. 2:8. Ilm. 2:16. Ja vanhurskaus on hänen lanteittensa vyö ja uskollisuus hänen ku-Jes. 59:17. Ef. 6:14.

vettensa side.

6. Ja susi asuu lampaan kanssa ja pardi makaa vuohen kanssa, ja vasikka ja jalopeura ja syöttöhärkä yhdessä syövät, ja poikanen niitä paimentaa,

7. Ja lehmä ja karhu käyvätsamalla laitumella, heidän sikiönsä yhdessä makaavat; ja jalopeura syö olkia niinkuin härkä.

8. Jaimeväinen lapsi leikittelee vaskikärmeen kololla ja kyykärmeen luolaan pistää vieroitettu kätensä.

9. Ei kenkään pahaa tee eikä turmele koko minun pyhällä vuorellani. sillä maa on täynnä Herran tuntoa. niinkuin vedet peittävät meren.

Hab. 2:14 10. Ja tapahtuu sinä päivänä, että pakanat etsivät Isain juurta, joka seisoo kansain lippuna, ja hänen leposijansa on kunnia.

Room, 15:12, Ilm, 5:5, 22:16, 11. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Herra vielä toisen kerran ojentaa kätensä lunastamaan kansansa tähteitä, jotka jääneet ovat Assurista ja Egyptistä ja Patroksesta ja Kuusista, Elamista ja Sinearista ja Hamatista

ja meren saaristosta. 12. Ja Hän nostaa lipun pakanoille ja kokoo Israelin karkoitetut ja keräilee Juudan hajoitetut neljästä maan äärestä. 5 Moos. 30:4. Joh. 10:16.

13. Ja kiivaus Efraimia vastaan katoaa ja Juudan viholliset hävitetään ; ei Efraim kadehdi Juudaa, eikä Juuda ahdista Efraimia.

14. Vaan he karkaavat Filistealaisten päälle länteenpäin, yhdessä he itämaalaisia ryöstävät; Edom ja Moab ovat heidän saaliinsa, ja Ammonin lapset ovat heille kuuliaiset.

Ja Herra kiroaa Egyptin meren lahden ja liikuttaa kätensä virtaa vastaan väkevällä tuulellansa, ja lyösen seitsemäksi puroksi ja tekee sen kengissä käytäväksi. Sak. 10:10 s.

16. Ja tie on oleva hänen kansansa jätteillä, jotka ovat jääneet Assurista. niinkuin tie oli Israelilla sinä päivānā, kun hān Egyptin maalta läksi. 2 Moos. 14:29 s. Mik. 7:15.

12 Luku.

Kiitos-virsi Kristuksen valtakunnassa.

a sinā pāivānā olet sinā sanova: "mina kiitän Sinua, Herra, että olit vihainen minulle; sillä sinun vihasi lakkasi ja sinä lohdutit minua.

Katso, minun autuuteni Jumala, minā olen turvassa, enkā pelkāā; sillä Herra, Herra on väkevyyteni ja virteni, ja Hän on minun autuuteni.

2 Moos. 15:2. Ps. 118:14. Ja te saatte ilolla ammentaa vet-

tä autuuden lähteistä.

Jes. 55:1. Sak. 13:1. Joh.4:14. 7:37 s. Ilm.21:6. 4. Ja te sanotte sinä päivänä: "kiit-Jes. 65:25. Hos. 2:18. | täkäät Herraa, saarnatkaat hänen ni-

meänsä, júlistakaat kansoissa hänen työnsä, ilmoittakaat, että hänen nimensă on korotettu! 1 Aik.16:8. Ps.105.1.

Ylistäkäät Herraa, sillä jaloja on Hän tehnyt; koko maa sen tietäköön! Huuda ja riemuitse, Sionin asukas, sillä suuri on sinun keskelläsi lsraelin Pyhä! Sef. 3:14 s. Sak. 9:9.

> 12 Luku. Babelin hävitys.

Ennustus Babelista, jonka Jesaja, Amosin poika, näki.

Jes. 21:1 s. Jer. 50:1 s. 51:1 s. 2. Nostakaat lippu paljaalle kalliolle, huutakaat heille korkealla äänellä; viittokaat kädellä, että he ruhti-

nasten porteista tulisivat sisälle. 3. Mină olen antanut käskyn pyhitetyilleni ja olen kutsunut vihani toimeen sankarini, jotka kerskaavat

minun kunniastani.

4. Kuule! vuorilla on niinkuin suuren kansan kohina! Kuule kokoontuneitten kansakuntain kohinaa! Herra Sebaot on sotajoukkoa tarkastamassa.

5. He ovat tulleet kaukaiselta maalta, taivaan ääristä, Herra ja hänen vihansa aseet, koko maata hävittä-

mään.

6. Valittakaat, sillä Herran päivä on läsnä; se tulee kuin Kaikkivaltiaan hävitys.

Sentähden kaikki käsivarret vaipuvat, ja kaikki ihmisten sydämmet

8. Ja he kauhistuvat, tuskat ja kivut käsittävät heitä : niinkuin synnyttājā he kimmurtelevat, he hāmmāstyneinä katsovat toinen toistansa, tulipunaisia ovat heidän kasvonsa.

9. Katso, Herran päivä tulee kauheana, kiukulla ja vihan vimmalla, maata autioksi asettamaan ja sen syntisiä sieltä teloittamaan.

Sillä taivaan tähdet ja heidän tähtikehänsä eivät valollansa loista, aurinko pimenee noustessansa eikä kuu valollansa kumota.

Job 9:9. 38:31. Hes. 32.7 s. Joel 2:31. 3:15. Am. 5:8. Matt. 24:29. Mark. 13:24. Luuk. 21:25. 11. Minä kostan maanpiirille pahuuden ja jumalattomille heidän rikoksensa; ja Minä lakkautan röyhkeitten kopeuden ja hirmuvaltaisten

ylpeyden Mına nöyryytän 12. Minä teen miehen kultaa kalliimmaksi ja ihmisen Ofirin kultaa arvokkaammaksi. 1 Kun.9:28. Job 28:16.

13. Sentähden Minä liikutan taivaat, ja maa vapisee paikaltansa Herran Sebaotin vihan tähden ja hänen hirmuisen vihansa päivän tähden.

14. Ja tapahtuu niinkuin karkoitetulle vuohelle ja niinkuin lammaslaumalle, jolla ei kokoilijaa ole. että kukin kääntyy kansansa puoleen ja että kukin pakenee omalle maallensa. Jokainen, kuin tavataan, se lävistetään, ja joka kiinni saadaan, se miekalla kaadetaan.

16. Ja heidän imeväisensä rutistetaan heidän silmäinsä nähden, heidän huoneensa ryöstetään, ja heidän

vaimonsa raiskataan.

Ps. 137:8 s. 17. Katso! Minä yllytän heidän päällensä Medealaiset, jotka eivät hopeata kysy eikä kullasta huoli.

18. Ja joutset kaatavat nuoret miehet ja kohdun hedelmää he eivät armah-

da, eikä heidän silmänsä lapsia sääli. 19. Ja Babelille, kuningaskuntain kaunistukselle, Kaldealaisten kopeuden koristukselle, on käypä samoin kuin Sodomalle ja Gomorralle, jotka Jumala kukisti.

1 Moos. 19:24 s. Jes. 1:9. Jer. 49:18. 50:40. Ei siellä enää asuta, eikä asuntoa pidetä suvusta sukuun; ei Arabialainen siellä majaile, eikä paime-

net siellä lepää.

Vaan kõrven pedot siellä lepäilevät, ja heidän huoneensa ovat täynnä huuhkajia; ja kamelikurjet siellä asuvat, ja metsän peikot siellä hyppelevät. Jes. 34:13s. Jer. 50:39. Sef. 2:14. Ilm. 18:2. 22. Ja kirjavat sudet ulvovat hei-

dän linnoissansa ja villikoirat heidän huvihuoneissansa. Ja hänen aikansa on kohta tuleva, eikä hänen päivänsä viivy.

14 Luku.

Israelin pelastus ja Babelin kuningasten perikato. Assurin ja Filistean hävitys. Tillä Herra armahtaa Jaakobia ja

Sillä Herra armantaa Jaakodia ja valitsee vielä Israelin ja asettaa heidätomaan maahansa; ja muukalaiset liittyvät heihin ja yhdistyvät Jaakobin huonekuntaan. Jes. 56:3,6 s. Ja kansat ottavat heidät ja vievät heidät asuinpaikoillensa; mutta Israelin huonekunta pitää nämä Herran maalla palvelijoina ja piikoina. Ja he vangitsevat vangitsijansa ja

hallitsevat vaivaajansa. Ja tapahtuu sinä päivänä, jona Herra sinulle levon antaa vaivastasi. levottomuudestasi ja siitä kovasta orjuudesta jossa sinua orjana pidettiin,

4. että sinä veisaat tämän virren Babelin kuningasta vastaan ja sanot: ..Kuinka vaivaaja on perikatoon joutunut, kuinka rasitus on loppunut?! 5. Herra on särkenyt jumalattomain

vitsan, haltijain valtikan,

joka kiukussa löi kansoja lakkaa-

matta, joka vihassa polki sukukuntia ja ne säälimättä tallasi.

Koko maa on saanut levon ja rauhan, ja riemuitsee ilossa.

8. Kypressitkin iloitsevat sinun tähtesi ja Libanonin sedripuut: ,siitü saakka, kun sinä maata panit, ei nouse kukaan meitä hakkaamaan,

9. Tuonela, tuolla alhaalla, liikkuu sinun tähtesi ja ottaa sinun tuloasi vastaan; se herättää sinun tähtesi haamut, kaikki maailman mahtavat, nostaa istuimiltansa kaikki kansain kuninkaat.

10. Kaikki he vastaavat ja sanovat sinulle: ,sinäkin olet riutunut kuin mekin, olet tullut meidän veroiseksi.

11. Alas tuonelaan on astunut sinun korskasi, sinun huiluisi hälinä; toukat ovat vuoteenas ja peitteenäs madot. Job 21:26. Hes. 32:18.

12. Kuinka olet taivaasta pudon-nut, sinä kirkas kointähti? Kuinka olet maahan kaatunut, sinä kansain

kukistaja?

13. Sinä sanoit sydämmessäs: ,taivaasen tahdon minä astua; Jumalan tähtien yli minä istuimeni koroitan ja istun todistuksen vuorelle pohjan perillä.

14. Mină nousen pilvien păălle ja asetan itseni Korkeimman vertaiseksi. 15. Ja nyt sinä tuonelaan työnne-

tään, haudan pohjaan.

16. Jotka sinut näkevät, he katselevat sinua ja ajattelevat sinusta: ,tuoko se mies on, joka pani maan tärisemään ja kuningaskunnat vapise-

joka teki maan erümaan kaltaiseksi ja hävitti sen kaupungit eikä päästänyt sen vankeja kottin?"

Kaikki kansain kuninkaat lepäävät kunnialla, kukin hautakammios-

sansa.

19. Mutta sinā olet heitetty haudasta niinkuin hylkyvesa; tapettujen, miekalla lävistettyjen ja haudan kiville alas astuneitten peitoksi, niinkuin tallattu raato.

20. Sinä et tule hautaan niinkuin he, sillä sinä olet maasi turmellut, kansasi tappanut; ei pahan-elkisten siementä ijankaiken muistella.

21. Valmistakaat teurastuslava hänen lapsillensa, heidän isäinsä pahain tekojen tähden! He eivät nouse maata valloittamaan ja maan pintaa

kaupungeilla täyttämään." 22. Ja Minä nousen heltä vastaan, sanoo Herra Sebaot, ja Minä hävitän Babelilta nimen ja jätteet, sikiön

ja suvun, lausuu Herra.

Job 18:19, Ps. 21:11, 37:28,

23. Minä teen sen siilien perinnöksi ja vesikuljuksi ; ja Minā lakaisen sen pois hävityksen luudalla, sanoo Herra Sebaot. Jes. 84:11. Sef. 2:14.

24. Herra Sebaot on vannonut, sanoen: totta totisesti, niinkuin Minä ajattelin, niin se tapahtuu, ja niinkuin Minā päätin, niin se kāy:

Jes. 84:16. 25. Assur on kukistettava minun maassani, ja minun vuorellani Minā hānet tailaan. Ja hānen ikeensā irtautuu heidän niskoiltansa ja hänen kuormansa lähtee heidän hartioiltansa. Jes. 37:22,36.

Tāmā on se pāātös, joka on pāātetty koko maasta; tämä on se käsi, joka on ojennettu kaikkia kansoja

vastaan.

27. Sillä Herra Sebaot on päättänyt. ja kuka sen kumoo? Ja hänen kätensã on ojennettu, ja kuka sen kääntää? 2 Aik. 20:6. Job 9:12. Jes. 43:13. Dan. 4:32.

28. Kuningas Ahaksen kuolinvuotena tapahtui tämä ennustus:

2 Kun. 18:8. 2 Aik. 28:18. 29. Alā kovin iloitse, sinā Filistea, että se vitsa on taitettu, joka sinua lõi : sillä vaskikärmeen juuresta nousee kyykärme ja sen hedelmänä on lentāvā tulikārme.

Jer. 47:1 s. Hes. 25:15 s. Sef. 2:4. 30. Kurjimmatkin käyvät paimenessa ja vaivaiset rauhassa lepäävät; mutta sinun juuresi Minä näljällä kuoletan ja sinun jätteesi tapetaan.

31. Valita, portti, huuda, kaupunki! sinä Filistea olet kokonansa raukeneva! sillä savu nousee pohjaisesta, eikä ole yhtään jääpynyttä heidän joukossansa.

Ja mitä sanomaa tuottavat kansain sanansaattajat? EttäHerra on perustanut Sionin, ja siihen hänen kansansa kurjat luottavat. Ps. 87:1 a.

15 Luku. Ennustus Moabista.

Ennustus Moabista. Sillä yhtenä yönä on Ar-Moab hävitetty, kadonnut; sillä yhtenä yönä on Kir-Moab hävitetty, kadonnut.

Jer. 48:1 s. Hes. 25:8 s. Am. 2:1 s. Sef. 2:8 s. 2. Bat ja Dibon menevät ylös kukkulalle itkemään; Nebon ja Medban kukkuloilla valittaa Moab; kaikki päät ovat paljaat; kaikki parratovat leikatut. - 4 Moos. 21:30. Jer. 48:37. Hes. 7:18.

Sen kaduilla puetaan säkit päälle; sen katoilla ja kaduilla valittavat kaikki ja puhkeavat itkuun.

4. JaHesbon huutaa, niinmyösEleale, aina Jahatsiin asti kuuluu heidän äänensä. Sentähden Moabin soturit valittavat ja hänen sielunsa on mur-4 Moos. 21:23, 26. Jer. 48:34.

Minun sydämmeni huutaa Moabin tähden, jonka pakolaiset pakenevat aina Soariin saakka, tuon kolmivuotisen lehmän tykö; sillä itkulla noustaan Luhitin rinteitä myöten, ja hävityksen huuto kaikuu Horonaimin tiellä. 1 Moos. 19:22. Jer. 48:5. 36.

6. Sillä Nimrimin vesilähteet ovat tukitut, heinä kuivuu, ruoho katoo,

vihantaa ei ole.

7. Sentähden he kantavat säästönsä ja kootun tavaransa paju-ojan yli. 8. Huuto kaikuu ympari Moabin ra-

joja; sen valitus kuuluu Eglaimiin asti ja sen voivotus Beer-Elimiin. Sillä Dimonin vedet, ovat verta täynnä. Ja Minä toimitan vielä muu-

takin Dimonin yli: jalopeuran Moa-

bin pelastettuja ja maahan jääneitä varten.

16 Luku. Ennustus Moabista.

ähettäkäät maan-hallitsijan lam-"L masveroSelasta korpea kohti tytärSionin vuorelle." 2 Sam. 8:2.2Kun. 3:4. Ja tapahtuu, että Moabin tyttäret

ovat Arnonin luotuksilla, niinkuin lentelevä lintu, joka pesästänsä on

ajettu.

3. "Anna neuvo; tee päätös! Aseta varjosi keskellä päivää yön näköiseksi. Kätke pakolaiset; kulkijoita älä ilmoita!

Anna pakolaiseni asua sinun tykõnäsi: ole Moabille suojana hävittäjää vastaan. Sillä vaivaajan loppu on tullut; hävitys on la'annut, maasta ovat väkivaltaiset kadonneet!

5. Ja istuin armosta asetetaan ja sillä istuu totuudessa Davidin majassa se, joka tuomitsee ja harrastaa oikeutta ja toimittaa pikaisesti vanhurskautia." Jer. 23:5. 38:15.

6. Me olemme kuulleet Moabin kopeuden sangen suureksi, hänen ylpeytensäja kopeutensa ja hänen kiukkunsa ja turhat puheensa. Jer. 48:29. 7. Sentähden Moab Moabia- valit-

taa; kaikki he vaikeroivat Kir-Haresetin rypäle-leipäin tähden; te huo-

kailette aivan väsyneinä.

8. Sillä surkastuneet ovat Hesbonin vainiot, kansakuntain päälliköt kaasivat maahan Sibman viinipuun köynnökset, jotka ulottuivat Jaeseriin asti ia kulkivat korven kautta, ja sen vesat laajalle levenivät ja menivät meren yli. 4 Moos. 21:32. Jer. 48:32 s.

9. Sentähden minä Jaeserin itkulla itkenSibman viinipuuta, ja kyyneleilläni kastan sinua, Hesbon ja Eleale. ovat erämaana.

Sillä sotahuuto on kajahtanut sinun suvi-tulosi ja svys-satosi vli.

10. Ja kedolta on riemu la'annut. eikäviinitarhoissariemuitajahuudeta, eikä viiniä poljeta viinikuurnissa. Minä olen lopettanut ilohuudon. 11. Sentähden minun sydämmeni

kumisee kuin kannel Moabin tähden ja sisällykseni Kir-Haresin tähden.

Jes. 15:5. Jer. 48:36. 12. Ja tapahtuu, kun Moabilmestyy ja uhrikukkulalla vaivaa itsensä ja menee pyhäänsä rukoilemaan, ei hän saa mitään toimeen.

13. Tämä on se sana, jonka Herra aikoja sitten on lausunut Moabista.

Am. 2:1 s.

14. Ja nyt lausuu Herra, sanoen: "kolmen vuoden kuluessa, niinkuin palkkamiehen vuodet ovat, Moabin kunnia koko sen suuren väestön kanssa kukistuu, ja jätteet ovataivan vähäiset, eikä suuret."

17 Luku. Ennustus Damaskon ja Efraimin hävityksestä.

Ennustus Damaskosta. Katso! Da-masko on la'annut kaupunkina olemasta jo on tullut raunioläjäksi.

Jer. 49:23 s. Am.1:3. 2. Aroërin kaupungit ovat jätetyt autioiksi; ne ovat karjalaumain oma-

na, ja nämä makaavat, eikä ole si-

tā, joka karkoittaa. Ja Efraimin linnat ovat hävitetyt: ja Damaskon valtakunta ja Aramin jätteet, ne ovat kuin Israelin lasten kunnia, sanoo Herra Sebaot, Jes. 7:8.

4. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Jaakobin kunnia kuihtuu ja hänen

lihansa lihavuus katoaa.

Ja käy samoin, kuin elomiehen kootessa pystyviljaa ja hänen käsivartensa leikatessa tähkäpäitä, ja käy samoin kuin tähkäpäitä poimittaessa Refaimin laaksossa

6. Ja siihen jääpi jälkiviljaa, niin-kuin öljypuuta puhdistettaessa: kaksi, kolme marjaa latvan päähän, neljä, viisi sen hedelmäpuun oksille, sanoo Herra, Israelin Jumala.

7. Sinä päivänä katselee ihminen Tekijänsä puoleen, ja hänen silmänsä katsovat Israelin Pyhän puoleen.

8. Ja hän ei katsoalttarien puoleen, jotka hänen kätensä tekivät ja sormensa valmistivat, eikä katso kuuttaren kuvia ja päivättären pylväitä.

9. Sinä päivänä ovat hänen vahvat kaupunkinsa niinkuin nuo metsän ja huipun autiot, jotka jätettiin autioiksi Israelin lasten tullessa, ja 10. Sillä sinä unhotit autuutesi Jumalan, etkä väkevyytesi kalliota muistanut. Sentähden sinäihania istutuksia istutit ja kylvit niihin vieraita vesoja. Jes. 24:5. Ps. 46:2. 118:14.

11. Istuttamises päivänä sinä aidan panit ja aamulla sinä saatoit siemenes oraalle; elo katoaa perinnön päivänä ja murhe on haikea.

12. Voi paljoin kansain pauhinaa! kuin merten pauhu he pauhaavat; ja kansakuntain kohinaa! kuin suurten vetten kohina he kohisevat.

2 Kun. 18:13 s. Jes. 36:1 s.

13. Kansakunnat pauhaavat, niinkuin paljoin vetten kohina. Mutta
Hän nuhtelee sitä; ja se pakenee
kauas, ja hajoitetaan niinkuin akana myrskyssä vuorilla, ja niinkuin
tuhka tuulessa.

Ps. 65:8, 93:3 s.

14. Katso, illalla on kauhistus, ja ennen aamua sitä ei olekkaan. Se on meidän riistäjämme osa ja mei-

dän ryöstäjämme arpa.
2 Kun. 19:35 s. Jes. 14:25. 87:36 s.

18 Luku.

Etiopialaisten pelastus.

Voi siipien suhinan maata, joka on tuolla puolen Etitopian virtoja, 2. joka lähettää sanansaattajat merelle ja ruokoisissa haaksissa vesile! Menkäät, te nopeat sanansaattajat, pitkäkasvuisen ja kiiltävän suvun tykö, julman kansan tykö, joka on tuola tuonnempana, käskevän ja kukistavansuvuntykö, jonkamaan virrat viileksivät.

Jes. 603.

 Te kaikki, jotka maassa olette ja maan päällä asutte, kaisckaat, kun lippu vuorella nostetaan! ja kuunnelkaat, kun sotatorvea soite-

aan l

4. Sillä näin on Herra sanonut minulle: Minä tahdon vaiti olla ja paikallani katsella, niinkuin kirkas kuume päiväpaisteella, niinkuin kastepilvi elonajan kuumeessa.

5. Sillä ennen elon-aikaa, kun kukoistus kuivettuu ja kukan kanta marjaksi kypsyy, leikkaa Hän köynnökset veitsellä, ja hyötyvesat Hän heittää pois ja katkoo.

 Ja ne kaikki heitetään vuorten haukoille ja maan pedoille; ja haukat kesän niiden päällä viettävät, ja kaikki maan pedot niiden päällä tal-

vea pitävät.

7. Siihen aikaan tuodaan Herralle Sebaotille lahjaksi tuo pitkäkasvuinen ja kiiltävä kansa, ja tuota julmaa kansaa, joka on tuota tuonnempana, tuota käskevää ja kukistavaa sukua, jonka maan virrat viileksi-

vät, - Herran Sebaotin nimen sijalle, Sionin vuorelle.

2 Moos. 20:24. 2 Aik. 6:5. Ps. 68:32.

19 Luku.

Ennustus Egyptistä.

Ennustus Egyptistä. Katso! Herra kulkee nopean pilven päällä ja tulee Egyptiin. Ja Egyptin epäjumalat vapisevat Hänen edessänsä ja Egyptin sydän sulaa sen sisuksissa.

Jer. 46:28. Hes. 29:28. Jes. 30:4.
2. Ja Minā yllytān Egypin Egyptiā vastaan ja he keskenānsā sotivat, veli veljeānsā vastaan, kaupunkikaupunkia vastaan ja valtakunta valtakunta vastaan.

 Ja Egyptin rohkeus katoaa sen sisuksissa, ja Minä teen hänen neuvonsa tyhjäksi ja he kysyvät epäjumalia

ja velhoja ja ennusiajia ja tietäjiä. 4. Mutta Minä annan Egyptin julmain herrain käsiin, ja kova kuningas on heitä hallitseva, sanoo Herra, Herra Sebaot. Jer. 46:26.

5. Vedet merestä kuivuvat, ja virta kureentuu ja kuivuu. Jobii:ii. 6. Ja virrat haisevat pahalta, ja Masorin joet pienenevät ja kureentuvat, ruoko ja kaisila kuiveltuvat.

7. Niitymaat joen varrella ja joen suussa ja joen kaikki kylvömaat kuivettuvat, kuihtuvat ja katoovat.

 Kalastajat huokailevat. ja kaikki, jotkajokeen koukkuja panevat, surevat; ja jotka verkkoja vesille laskevat, ovat murheissaan.

9. Ja häpeään joutuvat, jotka harjattua liinaa vaatteeksi valmistavat ja hienoja kankaita kutovat.

 Ja sen pylväät ovat masennettuina ja kaikki palkkamiehet pahoilla mielin.

11. Aivan älyttömiksi ovat Soanin ruhtinaat käyneet, Faraon viisaat neuvon-antajat; neuvokkaisuus on älyttömyydeksi käynyt. Kuinka te voitte Faraolle sanoa: "viisasten poikia meolemme, muinais-ajan kuningasten lapsia?"

12. Missähän ovat sinun viisaasi? Ilmoittakoot he sinulle ja tehkööt tiettäväksi, mitä Herra Sebaot on

Egyptistä päättänyt!

 Tyhmistyneet ovat Soanin ruhtinaat, Nofin ruhtinaat ovat petetyt, ja Egyptiä eksyttävät sen sukukuntain kulmakivet.

14. Herra on vuodattanut heidän sydämmiinsä nurjan hengen, ja he eksyttävät Egyptin kaikissa hänen toimissansa, niinkuin juopunut horjuu oksennuksessansa.

15. Ja Egyptille ei menesty mikään

ja kaisila tekevät. Jes. 9:14 s.

16. Sinā pāivānā on Egypti niinkuin naiset, ja vapisee ja pelkää Herran Sebaotin käden nostoa, jota Hän huiskuttaa sitä vastaan.

 Ja Juudan maa on oleva Egyptille kauhuksi, jokainen, jolle siitä puhutaan, peljästyy Herran Sebaofin neuvon tähden, jonka Hän on

päättänyt häntä vastaan.

18. Sinā pāivānā on viisi kaupunkia Egyptin maalla, jotka puhuvat Kanaanmaan kieltä ja vannovat itsensä Herralle Sebaotille; yhden nimi on oleva Ir-Haheres

5 Moos. 10:20. Jes. 45:23. Jer. 12:16. 19. Sinä päivänä on Herralla oleva alttari keskellä Egyptinmaata, ja patsas on Herralla oleva sen rajalla.

20. Ja se on-oleva merkiksi ja todistukseksi Herralle Sebaotille Egyptin maassa; sillä he huutavat Herran tykö ahdistajain tähden, ja Hän lähettää heille pelastajan ja sotijan, ja Hän vapahtaa heidät.

21. Ja Herra ilmoittaa itsensä Egyptille, ja Egypti tuntee Herran sinä päivānā; ja he palvelevat Hāntā teurasja ruoka-uhrilla, ja lupaavat Herralle

lupauksia ja pitävät ne.

Ps. 68:32. Jes. 45:14. 22. Ja Herra vaivaa Egyptiä lyömällä ja parantamalla; ja he pala-javat Herran tykö, ja Hän kuulee heitä ja parantaa heidät.

23. Sina päivänä on tie oleva Egyptistä Assuriin, ja Assur kulkee Egyptiin ja Egypti Assuriin; ja Egypti

ynnä Assur palvelevat Herraa.

24. Sinä päivänä on Israel oleva kolmantena Egyptille ja Assurille, siu-

nauksena keskellä maata.

25. Sillä sitä Herra Sebaot siunaa, sanoen: siunattu olet sinä, minun kansani Egypti, ja minun kätteni teko Assur, ja minun perintöni Israel!

20 Luku.

Egyptin ja Kuusin perikato.

Sinā vuotena, kun Tartan tuli As-dodiin, koska Sargon, Assurin kuningas, hānet lähetti, ja hān soti Asdodia vastaan ja valloitti sen, —

2 Kun. 18:17. 1 Sam. 5:1. sinä aikana puhui Herra Jesajan, Amosin pojan, kautta, sanoen: "mene, riisu sakki lanteeltas ja vedä kenkäsi jaloistas" Ja hän teki niin, ja kāvi alasti ja avo-jaloin.

2 Kun. 1:8. Sak. 13:4. Matt. 3:4. 3 Ja Herra sanoi: "niinkuin minun palvelijani Jesaja kävelee alasti ja avojalojn kolmena vuotena merkiksi | 11. Ennustus Dumasta. Minulle huu-

tvö, jonka pää ja häntä, palmu-oksa i ja tunnustähdeksi Egyptille ja Kuusille. Hes. 12:6.11.

4. niin on Assurin kuningas kuljettava Egyptin vankeja ja Kuusin pakolaisia, nuorukaisia ja vanhuksia, alasti ja avojaloin ja paljastetuilla perapuolilla, hapeaksi Egyptille.

5. Ja nāmā hāmmāstyvāt ja hāpeevät Kuusin, heidän turvansa tähden, ja Egyptin, heidän kerskauksensa tähden. Jes. 30:2 s. 36:6.

6. Ja tämän rantamaan asukkaat sanovat sinä päivänä: "katso! niin on käynyt turvallemme, johon me pakenimme apua varten, päästäksemme Assurin kuninkaasta! kuinka me nyt pelastetaan?"

21 Luku. .

Ennustus Babelia, Edomia ja Arabiaa vastaan.

Meren korvesta ennustus. Niinkuin tuulen puuskat etelässä kulkevat, niin hän tulee korvesta, kol-

kosta maasta. Kova näkö on minulle näytetty: "ryöstäjä ryöstää ja hävittäjä hävittää. Nouse, Elam! ahdista, Madai! kaiken huokauksen lakkautan Minä."

3. Sentähden ovat minun lanteeni tävnnä vaivaa, tuskat ovat minut käsittäneet, niinkuin synnyttäjän tuskat; mină olen niin vaivattu, etten kuule.janiin hämmästynyt, ettennäe.

4. Minun sydämmeni horjuu, kauhistus minua peljättää; minun suloisen hämäräni, mielitekoni, on Hän minulle pelvoksi tehnyt. Job 7:3.

5. "Pöytä valmistetaan; vartija valvoo; syödään ja juodaan. Nouskaat, päämiehet, voidelkaat kilvet!

Sillä näin on Herra minulle sanonut: "mene, aseta vartija; mitā hän näkee, sen hän ilmoittakoon! Ja hän näki ratsastajia hevosilla parittain, ratsastajia aasilla, ratsastajia kameleilla; ja hän tarkoin kuun-

telemalla kuunteli. Ja hän huusi kuin jalopeura: "vartijoilla olen minä, Herra, seisonut alati pitkin päivää, ja vartijapaikallani olen minä kaikki yökau-

det pysynyt. Hab. 2:1. 9. Ja katšo! tuolla tulee rivi ratsumiehiä hevosilla parittain!" Ja hän puhui ja sanoi. "langennut, langennut on Babel, ja kaikki sen epäjumalat ovat maahan särjetyt!"

Jer. 51:8. Ilm. 14:8. 18:2. 10. Voi minun puimaani ja riiheni poikaa! mitä minä olen kuullut Herralta Sebaotilta, Israelin Jumalalta. sen olen minä teille ilmoittanut.

detaan Seiristä: "Vartija! paljonko on yötä kulunut? Vartija! paljonko on yötä kulunut?" 1M008.25:14. Jer.49:78.

12. Vartija sanoo: aamu tulee, ja tulee yökin. Jos kysytte, niin kysykäät: palatkaat, tulkaat!

13. Ennustus Arabiaa vastaan. Arabian metsässä viettävät Dedanin matkustajajoukot yötä.

14. Tuokoot janoavaa vastaan vettä! Temanin maan asukkaat tulevat pakolaista vastaan leivällänsä.

15. Sillä he ovat miekkoja paossa, paljastettua miekkaa ja jännitettyä jousta ja kovaa sotaa paossa.

16. Sillä Herra on minulle sanonut: "vielä on vuosi, niinkuin palkkamiehen vuosi on, niin kaikki Kedarin kunnia katoaa."

1 Moos. 25:13. Ps. 120:5. Jes. 16:14. 17. Ja Kedarilaisten sankaritten joutsiluvun jätteet vähentyvät; sillä Herra, Israelin Jumala, on sen sanonut.

22 Luku.

Ennustus näkölaaksosta, Jerusalemista. Sebna ja Eljakim.

Ennustus näkölaaksosta. Mikä sinun on, kunjoukossa olet katoille astunut?

Jer. 48:38.

 Sinä humua täynnä oleva, kohiseva kaupunki, sinä iloinen linna! sinun kaatuneesi eivät ole miekalla kaadetuita, eikä sodassa surmatuita.

3. Kaikki sinun päämiehesi ovat joukossa paenneet ja ilman joutsia sidotut. Kaikki sinun kiinni-saatusi ovat joukossa sidotut, he olivat-kauas paenneet. 2 Kun. 25:4. Jer. 39:4.

paenneet. 2 Kun. 25:4. Jer. 39:4.
4. Sentähden minä sanon: kääntätäät silmänne minusta pois, minä tahdon katkerasti itkeä; älkäät tungetko lohduttamaan minua kansani tyttären hävityksen tähden!

b. Sillā Herrālla, Herralla Sebaotilla, on hāiriön, sorron ja hāvityksen pāivā nākölaaksossa, muuria murentaissa; ja huuto kaikuu vuorta kohti.

6. Elam on ottanut viinen ynnä rattaat miehinensä ja ratsastajat; ja Kir on paljastanut kilven.

 Ja tapahtuu, että rattaat täyttävät sinun parhaimmat laaksosi ja ratsastajat sijoittavat itsensä portin eteen.

8. Ja Juudan peite otetaan pois; ja sinä päivänä sinä katselet metsähuoneen aseita kohti. 1 Kun. 7:2 s. 10:17.

9. Ja te näette, että Davidin kaupungin halkeamat ovat monet; ja te kokoatte alimmaisen lammikon vesivarat. 10. Ja te luette Jerusalemin huoneet, ja hajoitatte huoneet, vahvistaaksenne muureja. Jer. 33:4.

11. Ja teettevesikuljun muurien vällile, vanhan lammikon vesivaroja varten. Mutta ette katso Sen puoleen, joka tämän tekee, ettekä näe Häntä, joka sen on kaukaa aikonut.

2 Kun. 19:25. Jes. 37:26. 12. Ja Herra, Herra Sebaot kutsuu sinä päivänä jikuun ja valitukseen ja hiusien ajamiseen ja murhepukuun.

hiustenajamiseen ja murhepukuun.
13. Mutta katso! ilo ja riemu, härkäin tappaminen ja lammasten teurastaminen, lihan syöminen ja viinin juominen:,,,syökäämmeja juokaamme,, sillä huomenna me kuolemme!"

Jes. 56:12. 1 Kor. 15:32. 14. Ja Herra Sebaot ilmoitti minun korvilleni: totisesti, tämä synti ei tule teille sovitetuksi, ennenkuin te kuolette, sanoo Herra, Herra Sebaot.

15. Näin sanoi Herra, Herra Sebaot: mene, lähde tuon haltijan Sebnan tykö, joka on hovin hoitajana, ja sano: 16. Mitä sinulla on täällä, ja kuka sinulla on täällä, kun hakkautat itsellesi täällä haudan, ja korkeuteen hautasi hakkaat ja kallioon itsellesi asunnon kaivat?

17. Katso! Herra heittää sinut pois miehen heitolla ja käärimällä kää-

rii sinut,

18. ja pyörittämällä pyörittää sinut niinkuin kerän, niinkuin kierikan aukealle maalle; siellä sinä kuolet ja sinne sinun kunniavaunusi joutuvat, sinä herrasi huoneen häpeä!

 Ja minā karkoitan sinut pois sāādystāsi ja sinā pannaan pois viraltasi.

20. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Minä kutsun palvelijani Eljakimin, Hilkijan pojan, 2Kun.18:18,26. Jea.36:3.

21. ja Minä puetan hänet sinun pukuusi ja vyötän hänet sinun vyölläsi ja annan hänen käsiinsä sinun valtasi, ja hän on isänä Jerusalemin asukkaille ja Juudan huonekunnalle.

22. Ja Minā panen Davidin huoneen avaimen hānen hartiolllensa, ja hān avajaa, eikā kukaan sulje, ja hān sulkee, eikā kukaan avaja. Job12:14. Ilm. 3:7.
23. Ja Minā lyön hānet naulaksi vahvaan paikkaan, ja hān on kunnian istuimena isānsā huonekunnalle.

24. Ja hänen päällensä ripustetaan kaikki hänen isänsä huonekunnan kunnia, lapset, lasten lapset, kaikki pienimmätkin kalut, maljakaluista aina leilikaluihin saakka.

25. Sinā pāivānā, sanoo Herra Sebaot, irtautuu se naula, joka on vahvaan paikkaan lyöty, ja se katkeaa

ja putoo, ja sen päällä oleva kuorma | kuninkaan päivät ovat. Seitsemän-särkyy. Sillä Herra on sen sanonut. | kymmenen vuoden perästä käypi

23 Luku.

Ennustus Tyron hävityksestä.

Ennustus Tyrosta. Valittakaat, te Tarsis-laivat, sillä se on hävitetty, niin ettei ole huonetta jälelle jäänyt, eikä mihin käydä sisälle! Kittimin maasta ilmoitettiin heille se sanoma. Jer. 47:4. Hes. 26:2 s. 27:2 s. 28:2 s. Sak. 9:2 s. 2. Olkaat ääneti, te rantamaan asuk-

kaat! Sidonin kauppamiehet, jotka merellä kulkivat, täyttivät sinut.

3. Ja laajoilla vesillä oli Sihorin siemen ja Niilin vilja sen tulona; sillä se oli kansain kauppatavarana.

4. Häpee, Sidon! sillä meri, merilinna lausuu, sanoen: "en minä ole synnyttämisen kivuissa ollut, enkä ole synnyttänyt, enkä ole nuorukaisia kasvattanut, enkā ole neitosia kasvattanut."

Kohta kun sanoma saapuu Egyptiin, niin he peljästyvät Tyron sa-

nomasta.

6. Menkäät Tarsiin, valittakaat, te

rantamaan asukkaat

7. Sekö sinulle osaksi, sinä iloinen kaupunki, jonka alku oli ikivanhoista ajoista? Hänen jalkansa vievät hänet kauas vieraalle maalle asu-

Kuka on tämän päättänyt Tyrosta, joka jakeli kruunuja, jonka kauppamiehet olivat ruhtinoita, ja jonka kauppiaat olivat ylimmäiset maassa?

Ilm. 18:23. 9. Herra Sebaot on sen päättänyt, häväistäksensä kaikkien koreitten prameuden ja nöyryyttääksensä kaikki ylimmäiset maassa.

10. Levene kuin joki maasi yli. tytăr Tarsis! sillă ei enăă ole salpaa.

11. Kätensä on Hän korottanut merta vastaan, on pannut valtakunnat vapisemaan; Herra on käskyn antanut Kanaanista, että se hävitettäi-Job 12:23.

12. Ja Hän sanoi: "älä enää jatka iloasi, sinä häväisty neitsyt, tytär Sidon! Nouse ja lähde Kittimiin; et

sinä sielläkään lepoa saa.

13.Katso, Kaldealaistenmaa, tuokansakunta, jota ei ollutkaan, - Assur sen perusti korven asukkaille, he pysįvttavat valloituskoneensa, kukistavat sen linnat ja tekevät sen raunioksi.

14. Valittakaat, te Tarsis-laivat, sillä hävitetty on teidän linnanne!

15. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Tyro unhotetaan seitsemäksi kymmeneksi vuodeksi, niinkuin yhden kansain keskellä, kuin öljypuuta pu-

kymmenen vuoden perästä käypi Tyron, niinkuin portosta veisataan:

16. .. Ota kantele, kiertele kaupunkia. sinā unhotettu portto, soita hyvāsti, laula vahvasti, ettā sinua muistettaisiin!"

17. Ja tapahtuu seitsemänkymmenen vuoden perästä, että Herra etsii Tyroa, ja se palajaa huorapalkoillensa ja tekee huorin kaikkien maan valtakuntain kanssa maan päällä.

18. Ja hänen kauppansa ja palkkan-sa on oleva pyhä Herralle; ei sitä tavaraksi koota, eikä tallenneta, sillä hänen kauppansa on oleva niille. jotka Herran edessä asuvat, ruuaksi, ravinnoksi ja kauniiksi puvuksi.

24 Luku. Maailman tuomio.

Katso! Herra tekee maan tyhjäksi ja autioksi; ja Hän hävittää sen

muodon ja hajoittaa sen asukkaat. 2. Ja niinkuin kansan käy, niin käy papinkin, kuin palvelijan, samoin herransakin; kuin pijan, samoin hänen emäntänsäkin; kuin ostajan, samoin myöjän; kuin lainan ottajan, samoin lainan antajan; kuin velkojan, samoin velan alaisen. Hos. 4:9. 3. Maa peräti tyhjennetään ja kokonansa ryöstetään; sillä Herra on tämän sanan puhunut.

4. Maa suree ja lakastuu, maanpiiri pelehtyy ja lakastuu; maan kansan vlhäiset nääntyvät maassa. Joel 1:10.

Maa on saastaiseksi tullut asukkaittensa alla, sillä he ovat rikkoneet lait, muuttaneet säännöt, rikkoneet ijankaikkisen liiton.

6. Sentähden kalvaa kirous maata. ja jotka siinä asuvat, kärsivät rangaistusta; sentähden kuivettuvat maan asukkaat, ja jälelle jää vähän väkeä.

Jer. 6:19. 16:18. Hes. 5:11 s. 7:27. Dan. 9:11. Viinin mehu kuivaa, viinipuu surkastuu; kaikki sydämmestään iloiset huokaavat.

8. Rumpuin riemu katoaa, iloisten remu lakkaa, kanteleitten ilo loppuu. Jer. 7:34. 16:9. 25:10. Hes. 26:13. Hos. 2:11.

Ei lauleta viiniä juotaessa; ja väkijuoma käy katkeraksi sen juojille. 10. Autio kaupunki on maahan kukistettu, kaikki huoneet suljetut, et-

tei niihin voi mennä.

11. Valitus on kaduilla viinistä: kaikki ilo on poissa, maan riemu on maasta paennut.

12. Jälellä on kaupungissa hävitys, ja portit ovat palasiksi lyödyt.

Sillä niin on maan sydämmessä

distettaissa, kuin jälkileikkuun pää-Jes. 17:5 s.

14. Nämä korottavat äänensä ja riemuitsevat: he iloitsevat Herran kunniasta, merestă asti:

15. "Sentähden kiittäkäät te Herraa idässä, ja meren saaristoissa Herran,

Israelin Jumalan, nimeä!"

 Me kuulemme maan ääristä ylistysvirsiä: "kunnia vanhurskaalle!" Mutta minä sanon: minä hukun, minä hukun, voi minua! ryöstäjät ryöstävät, ryöstäjät ryöstämällä ryöstävät!

17. Pelko ja kuoppa ja paula tulee sinun vlitses, sina maan asukas!

Ja tapahtuu, että jos joku pelvon ääntä pakenee, se kuoppaan putoaa, ia joka kuopasta nousee, se paulaan takertuu, sillä akkunat avataan korkeudessa ja maan perustukset vapisevat. 1 Moos. 7:11. Jer. 48:44. Am. 5:19.

19. Romahtelemalla hajoo maa; ratkeemalla ratkee maa; horjahdellen

horiahtelee maa.

20. Hoiperrellen hoipertelee maa niinkuin juopunut, ja huiskuu kuin yōmaja; ja sen pahateko painaa sitä, ja se lankeaa, eikä enää nouse.

Jes. 1:8. Hes.7:48. 21. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Herra etsiskelee korkeuden sotajoukkoa korkeudessa ja maan kuninkaita maan päällä.

22. Ja he kootaan yhteen sidottuina kuoppaan ja suljetaan vankeuteen; ja monen päivän perästä heitä etsitään.

23. Ja kuu punehtuu ja aurinko häpee; sillä kuninkaanaSionin vuorella a Jerusalemissa on Herra Sebaot, ja hänen vanhimpainsa edessä on kun-Jes. 13:10. Hes. 32:7. Joel 2:31, 3:15. nia.

25 Luku.

Kristuksen valtakunnan ibanuus.

Herra! Sinā olet minun Jumalani, Sinua minä ylistän, ja kiitän sinun nimeäsi, sillä Sinä teet ihmeitä; sinun vanhat aivoituksesi ovat uskolliset ja todet. 2Moos.15:1s.Ps.63:2.89:3.

2. Sillä Sinä olet tehnyt kaupungin kiviläjäksi ja varustetun linnan raunioksi; muukalaisten linna on la'annut olemasta kaupunkina, eikä sitä enää rakenneta. Jes. 26:5.

Sentähden Sinua kunnioittaa väkevä kansa, julmain kansakuntain kaupungit pelkäävät Sinua.

 Šillā Šinā olet kurjain turva, köyhäin varustus heidän ahdingossansa, suojana sadetta vastaan, varjona kuumuutta vastaan; sillä julmain puuska on kuin rankkasade seinää vastaan.

5 Moos. 32:4. Ps. 18:2 s. Jes. 4:6. Jer. 16:19. 5. Sinä nöyryytät muukalaisten si."

metelin niinkuin helteen kuivassa maassa; kuin helle pilven varjossa, niin asettuu raivokkain riemulaulu.

6. JaHerraSebaot valmistaa kaikille kansoille tällä vuorella lihavat pidot. pidot parhaasta viinistä, ydinrasvasta ja puhtaasta viinistä.

Ps.22:27 s. Matt.8:11. 14:16. 22:2. Luuk.13:29. 14:16. Ilm. 19:29. 7. Ja Hän panee pois tällä vuorella

kääriliinan, joka verhoo kaikkia kansoja, ja peiton, joka peittää kaikkia kansakuntia

Ps. 119:3. San. 16:17. Jes. 60:2. 2 Kor. 3:15 s. 8. Hän nielee kuoleman ijankaikkisesti; ja Herra, Herra pyhkii kyyneleet kaikilta kasvoilta ja poistaa kansansa häpeän koko maasta. Sillä Herra on sen sanonut.

1 Kor. 15:26. 2 Tim. 1:10. 54. 11m. 7:17. 21:4. Ja sinä päivänä sanotaan: katso! tämä on meidänJumalamme, jota me odotimme, ja Hän pelastaa meitä ; tämä on Herra, jota me odotimme: iloitkaamme ja riemuitkaamme hänen autuudessansa! Ps. 33:20 s. 63:8.

10. Sillä Herran käsi lepää tämän vuoren päällä; mutta Moab tallataan paikoillaan niinkuin korsi likave-

teen poljetaan.

11. Ja han levittelee kasiansa siina, niinkuin uija levittelee uidaksensa, mutta Hän painaa hänen ylpeytensä alas ynnä hänen kättensä vehkeet.

12. Ja sinun korkeitten muuriesi varustuksen Hän kumoaa, alentaa, tomuun asti maahan syöksee. Jes. 26:5.

26 Luku.

Herra on kansansa turva.

Sinā pāivānā veisataan tāmā virsi Juudan maalla: "meillā on vahva kaupunki: pelastuksen Hān pani muureiksi ja varjelukseksi.

Ps. 46:6, 87:1. San. 18:10. Jes. 60:18. Matt. 16:18. Avatkaat portit, että vanhurskas kansa, joka uskollisuuden pitää, käy sisälle! Ps. 118:19 s.

3. Jolla vakaa mieli on, sille Sinä rauhan, rauhan varjelet; sillä hän turvaa Sinuun. Room. 5:1.

4. Uskaltakaat Herraan ijankaikkisesti, sillä Herra, Herra on ijankaikkinen kallio. 5 Moos. 32:4. Ps. 18:2 s.

Sillä Hän on masentanut korkealla asuvat, korotetun linnan Hän on alentanut; Hän alensi sen maahan asti, syöksi sen tomuun saakka.

Jes. 21:9. 25:2. Jer. 51:8. Ilm. 14:8. 18:2. 6. Jalka sen tallaa, raadollisen ja-

lat ja kurjain askeleet. 7. Vanhurskaan tie on suora. Sinä tasoitat vanhurskaan polun suorak-Ps. 119:3. San. 16:17.

8. Oikeuttesi tiellä me odotamme | Sinua, Herra, sillä sieluni ikävöi sinun nimeäsi ja muistoasi. Ps. 119:10.47.

9. Minun sieluni odottaaSinua yöllä, henkeni minussa etsii Sinua varhain; sillä kun sinun tuomiosi kohtaavat maata, niin oppivat maanpiirin asukkaat vanhurskautta. Ps.63:7. 88:14. 130:6.

Vaikka jumalaton saisi armoa, ei hän opi vanhurskautta; oikeuden maassa elää hän nuriasti, eikä näe

Herran korkeutta.

Neh. 9:20,26, Ps. 36:2. Jes. 66:4. Room, 3:18. 11. Herra! sinun kätesi on korotettu. vaan ei vät he sitä näe ; he saavat hävetänähdessänsä kiivautta kansan puolesta, jopa tuli kuluttaa sinun vihollises.

12. Herra, Sinä saatat meille rauhan, sillä kaikki, mitä me teemme, toimitat Sinä meidan parhaaksemme.

13. Herra, meidan Jumalamme! meitä hallitsevat muut herrat, paitsi Sinä; mutta yksistänsä Sinussa me ylistämme sinun nimeäsi.

Kuolleet eivät virkoa elämään. eivätkä haamut nouse ylös, sittekun Sinä heille olet kostanut ja hävittänyt heidät ja kadottanut kaiken heidän

muistonsa.

5 Moos. 32:26. Job 14:14. 18:17. Ps. 88:11 s. 15. Herra! Sinä olet lisännyt kansaa, Sinä olet lisännyt kansaa, Sinä olet korottanut kunniasi ja laajentanut kaikki maan ääret.

Ps. 19:5. Ap.t. 1:8. Kol.1:6. 16. Herra! Ahdingossa he Sinua etsivăt; he vuodattavat hiliaisia rukouksia Sinulle, kun Sinä heitä kuritat. 2 Sam.22:7. Ps. 18:7.77:3.86:7. Hos. 5:15. Niinkuin raskaalla vaimolla on tuska, kun hän synnyttämäisillään on, ja hän huutaa kivuissansa; niin olemme me, Herra, Sinun edessäsi.

Joh. 16:21 s. 18. Me olemme raskaina, ja meillä on kipu, niinkuin tuulta synnyttäisimme; me emme saa maailman pelastusta toimeen, eikä maanpiirin

asukkaita tule näkyviin.

19. Sinun kuolleesi virkoavat elämään; minun ruumiini nousevat ylös! Herätkäät ja iloitkaat, te, jotka tomussa makaatte; sillä sinun kas-teesi on valkeuden kastetta ja maa purkaa vainajat esille.

Hes. 37:3 s. Dan. 12:2. Joh. 5:25. Mene, kansani, käv kammioihis. ja sulje ovesi jälkees; lymytä itsesi vähäiseksi silmänräpäykseksi, siksi kun viha ohitse menee.

Job 14:13. Ps. 30:6. 21. Sillä katso! Herra käysijaltansa den heille, ja maa paljastaa verensä. eikä enää peitä tapetuitansa. 1 Moos.7:10. Saarn. 12:14. Mik. 1:3. Matt. 16:27.

27 Luku.

Kristus vie kansansa voittoon.

Sinä päivänä Herra kostaa kovalla, suurella ja väkevällä miekallansa Leviatanin, tuon liukkaan kärmeen, ja Leviatanin, tuon kiemurtelevan kärmeen, ja tappaa tuon lohikärmeen, joka on meressä.

1 Moos. 3:15. Job 26:13. 40:20. Hes.29:3. 32:2. Hebr. 2:14. 1 Joh. 3:8.

2. Sinā pāivānā on oleva punaisen viinin viinimäki; veisatkaat siitä!

Kork. v. 8;11. Jes. 5:1s. 3. Mină, Herra, olen sen vartija, alinaikaa kastan sitä; ettei mikään sitä kohtaisi, varjelen Minä sitä yötä ja pāivāā.

Ps. 121:4. Mal. 3:11. Matt. 21:33. Joh. 15:1. 4. Minä en ole vihainen. Mutta jospa Minulla olisi ohdakkeita ja orjantappuroita, niin Minä kävisin sotaan niitä vastaan ja polttaisin ne kerrasaan. Kork.v. 2:2. Jes. 10·17. Matt. 13:40. 5. Taikka ottakoot pakonsa Minun

turviini; tehkööt rauhan Minun kanssani, rauhan tehkööt he Minun kans-Ps. 147:12 s. Jes. 43:1 s.

6. Tulevina aikoina juurtuu Jaakob, Israel kukkii ja kukoistaa ja hedelmällä täyttää maan pinnan.

Jes. 37:31. Hes. 20:40. Am.9:11. 7. Lõikõ Hän sitä hänen lyöjänsä lyömällä, taikka tappoi sen hänen tapettujensa tapolla?

8. Määrällä Sinä kuritit häntä, lähettämällä hänet tyköäsi; kovalla myrskyllänsä Hän lykkäsi hänet pois

itätuulen päivänä. Jer. 18:17. 30:11. 46:28. 9. Sentähden sovitetaan Jaakobin rikos sillä, ja se on koko hänen syntinsä poistamisen hedelmä, että Hän tekee kaikki alttarin kivet hajoitettujen kalkkikivien kaltaisiksi; eivätkä kuuttaren kuvat ja päivättären patsaat enää nouse pystyyn.

3 Moos. 26;30. Jes. 2:20. 17:7 s. 30:22. 31:7. Sillä vahva kaupunki on jätetty autioksi, heitetyksi ja hyljätyksi asunnoksi, korven kaltaiseksi; siellä vasikat laidunta pitāvāt, siellä he lepäävät ja sen vesoja pureksivat.

Kun sen lehdet kuiviksi käyvät, niin ne taitetaun, ja naiset tulevat ja sytyttävät ne. Sillä taidotonta kansaa se oli; sentähden sen tekijä sitä ei säälinyt, eikä sen luoja sitä armah-5 Moos. 32:6, 18. tanut.

12. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Herra puipi hedelmän virran vuolkostamaan maan asukasten pahuu- | teesta aina Egyptin puroon asti, ja

te kootaan yksi toisensa perästä, te l

Israelin lapset.

13. Ja tapahtuu sinä päivänä, että suurta sotatorvea soitetaan ja nuo Assurin maalla hävinneet ja Egyptin maalla pakolaisina olleet tulevat ja kumartavat Herraa, pyhällä vuorella. Jarusalemissa.

1 Kun. 8:41 s. Jes. 11:11 s. 56:7.

28 Luku.

Etraimin lankeemus, Kristus kallis kulmakivi.

√70i Efraimin juopuneitten komeata kruunua ja sen loistavan kaunistuksen kuihtuvaa kukkaa, joka on viinin kaatamain lihavan laakson kukkulalla!

Katso! Herra tuottaa väkevän ja voimallisen, raesateen, niinkuin tuhotuulen, niinkuin rankasti satavain vetten kuuro se hänet voimalla maahan syöksee. 2 Kun. 17:3,6. 18:10 s.

3. Jalvoilla tallattavaksi käypi Efraimin juopuneitten komea kruunu.

- 4. Ja hänen loistavan kaunistuksensa kuihtuvalle kukalle, joka lihavan laakson kukkulalla on, käy kuin varhaiselle fiikunalle ennen suven tuloa, jota katsoja katselee; tuskin on se hänen kädessänsä, niin hän sen nielaisee.
- 5. Ja sinä päivänä on Herra Sebaot oleva koreaksi kruunuksi ja loistavaksi seppeleeksi kansansa jätteille,

6. ja oikeuden hengeksi sille, joka tuomio-istuimella istuu, ja väkevyydeksi niille, jotka sodan porttia koh-

den kääntävät.

7. Ja nämäkin viinistä hoipertelevat ja väkijuomasta horjuvat; pappi ja profetta väkevästä juomasta hoipertelevat, viinin voittamina horjuvat, väkijuomasta hoipertelevat näössä ja eksyvät ennustuksessa.

Sillä kaikki pöydät ovat täynnä ilkeätä oksennusta, ei ole puhdasta

paikkaa.

9. "Kenelle hän opettaa tietoa ja kenelle hän ilmoittaa saarnaa? Maidosta vieroitetuille, nisistä eroite-

10. Sillä käsky käskyn päälle, käsky käskyn päälle, sääntö säännön päälle, sääntö säännön päälle, vähä täällä, vähä siellä."

11. Sillä sammaltavilla huulilla ja vieraalla kielellä Hän puhuu tälle kansalle. 1 Kor. 14:21.

12. Hän, joka heille on sanonut: tämä on lepo, sallikaat väsyneelle lepoa, ja tämä on virvoituspaikka. Mutta eivät he tahtoneet kuulla.

13. Ja heille on Herran sana oleva: ..käsky käskyn päälle, käsky käskyn päälle; sääntö säännön päälle, sääntö säännön päälle; vähä täällä, vähä siellä," etiä he käydessänsä kaatuvat seljällensä, loukkaantuvat ja kiedotaan ja vangiksi joutuvat. 14. Sentähden kuulkaat Herran sa-

naa, te pilkkakirveet, tämän Jerusalemissa olevan kansan hallitsijat! 15. Sillä te sanotte: "me olemme tehneet liiton kuoleman kanssa **ja** tuonelan kanssa olemme metehneet sovinnon; kun vitsaus tulvimalla tulee, niin ei se saavuta meitä, sillä me olemme tehneet valheen tur-

petoksella. Sentähden sanoo Herra, Herra. näin: Katso! Minä perustan Sioniin kiven,koetellun kiven,kalliin kulmakiven, vahvan perustuksen; joka us-

vaksemme ja suojelemme itseämme

koo, ei hänen tarvitse paeta.

Ps. 118:22. Matt. 21:42. Ap. t. 4:11. Room. 9:33. 10:11. Ef. 2:20. 1 Piet. 2:6. 17. Ja Minä panen oikeuden oikonuoraksi javanhurskaudenvaakaksi. Ja rakeet karkoittavat pois valheen turvan ja vedet huuhtovat pois suojan.

18. Ja teidän liittonne kuoleman kanssa särjetään, ja teidän sovintonne tuonelan kanssa ei pidä paikkaansa; kun vitsaus tulvimalla tulee, niin

se tallaa teitä.

19. Niin usein kuin se tulee, sieppaa se teidät mukaansa; sillä joka aamu se tulee, päivällä ja yöllä. Vavistusta vaan tuottaa sanoman tarkkaaminen. Ps. 119:71. Jer. 31:19. 1Piet. 4:12. Sillä vuode käy liian lyhyeksi

oikaista itsensä ja peitto kaidaksi

kätkeä itsensä.

21. Sillä Herra nousee niinkuin Perasimin vuorella, Hän liikkuu niinkuin laaksossa Gibeonin tykönä, tehdäksensä tekonsa – vieras on Hänen tekonsa - ja toimittaaksensa toimituksensa - outo on Hänen toimituksensa. Jos. 10:10s. 2Sam. 5:20.1 Aik. 14:11, 16.

Ja älkäät nyt pilkkaa tehkö, etteivät siteenne kovemmiksi tulisi; sillä tuhon ja tuomiopäätöksen olen minä kuullut Herralta, Herralta Sebaotilta, koko maan yli.

Jes. 10:23. Room. 9:28. 23. Ottakaat korviinne ja kuulkaat minun ääntäni, tarkatkaat ja kuunnelkaat minun sanojani!

Kyntääkö kyntäjä joka päivä, vakooko ja äjestääkö hän pelioansa

kylvölle?

25. Eikö niin, kun Han on sen pin-Jes. 6:16. Matt. 11:28 s. 23:37. nan tasoittanut, niin Hän heittelee herneitä ja hajoittelee kuminoita ja i ja on sulkenut teidän silmänne; propanee nisut palstoihin, ohrat sarkoihin ja kaurat osiinsa?

26. Ja hänen Jumalansa osoittaa häntä oikealle ja neuvoo häntä.

27. Sillä ei herneitä puimakoneella puida, eikä rattaan pyörää vyörytellä kuminain päällitse, vaan herneet varistetaan sauvalla ja kuminat vitsalla.

28. Survotaanko leivän viljaa? Ei, sillä ei kukaan sitä ijankaiken pui, eikā aina aja rattaansa pyörāā ja hevosiansa sen päällitse ; el sitä survota.

29. Tämäkin on lähtenyt Herralta Sebaotilta. Hän osoittaa neuvonsa ihmeelliseksi ja viisautensa suureksi.

20 Luku.

Herra koettelee kansaansa. Tuomio Jerusalemin vli.

Voi Arielia, Arielia, Davidin leirin linnaa! Pankaat vuosi vuoden lisäksi, tehkööt juhlapäivät kiertonsa, niin Minä ahdistan Arielia; ja se valittaa ja vaikeroipi, mutta se on oleva Minulle oikeana Arielina.

3. Ja Minā piiritān sinut joka kulmalta ja ahdistan sinua sotavartiolla ja asetan sinua vastaan vallitukset.

Jer. 6:3. Luuk. 19:43. 4. Ja sinä puhut alhaalta maasta, ja tomusta sinä puheellasi mutiset, ja sinun äänesi nousee kuin noidan ääni maasta, ja tomusta sinun sanasi sipisevät. Jes. 8:19.

 5. Mutta sinun ahdistajiesi joukko on niinkuin hieno põly, ja raivok-kaitten joukko niinkuin lentelevät akanat; ja setapahtuu äkkiä, yht'äk-

kiä. Job 21:18. Ps. 1:4. Jes. 17:13. 37:36. 6. Herralta Sebaotilta tulee sinun kostosi jylinällä ja jyrinällä ja kovalla äänellä, tuuliaispäällä ja myrskyllä ja kuluttavalla tulen liekillä.

Jes. 30:30. Ja juurikuin unennäkö yöllä on kaikkein kansain joukko, joka sotii Arielia vastaan ja sortaa sitä ja sen linnoituksia ja ahdistaa sitä.

8. Ja niinkuin isoovainen on unessa syövinänsä, mutta hän herää ja hänen sielunsa on tyhjänä; ja niinkuin janoovainen on unessa juovinansa, mutta hän herää ja katso! hän on rauvennut ja hänen sielunsa on näännyksissä. - niin on koko se kansain joukko oleva, joka sotii Sionin vuorta vastaan.

Hämmästykäät ja ihmetelkäät. sovaistukaat ja olkaat sokeat! He juopuvat, vaan ei viinistä; he horjuvat, vaan ei väkevästä juomasta.

10. Silla Herra on vuodattanut teidän ylitsenne raskaan unen hengen | heidän keskellänsä, niin he pyhittä-

fetat ja teidän päämiehenne, näkijät, on Han kaiheella peittänyt. Room. 112.

11. Ja koko tämä näkö on teille niinkuin lukitun kirjan sanat, jos se annetaan kirjan taitavalle, sanoen: ,, lue tămă," niin han sanoo: "en osaa, sillä se on lukittu." llm. 5:1 s.

12. Tahi jos se kirja annetaan sille, joka ei luken taida, sanoen: "lue tämă," niin han sanoo: "en mină osaa lukea.

Ja Herra sanoo: sentähden että tämä kansa lähestyy Minua suullansa ja kunnioittaa Minua huulillansa. mutta heidan sydammensa on kau-

kana Minusta, ja he pelkäävät Minua, opetettujen ihmissääntöjen mukaan, Matt. 15:8 s. Mark. 7:6 s.

14. sentähden, katso, Minä menettelen vielä ihmeellisesti ja kummallisesti tälle kansalle; ja heidän vii-sasten viisaus katoaa ja heidän ymmärtäväisten ymmärrys kätkeentyy. Jes. 44:25. Obad. v. 8. 1 Kor. 1:19 s.

15. Voi niitä, jotka salaavat itsensä Herran edessä ja peittävät aivotuksensa, ja tekonsa pimeydessä pitävät a sanovat: ,,kuka meidät näkee ja kuka meidät tuntee?"

Job 24:15. Ps.10:11,13.94:7. Hes.8:12.Syr.23:25. 16. Voi teidän hulluuttanne! Onko savi savenvalajan vertainen, että teko sanoisi tekijällensä: "ei hän minua ole tehnyt," ja kuva sanoisi kuvailijallensa: "ei hän ymmärrä?"

Jes. 45:9. 17. Eikö vielä varsin vähän, niin Libanon muuttuu hedelmämaaksi ja hedelmämaa käypi metsän veroiseksi?

18. Ja sinä päivänä kuulevat kuurot kirjan sanat ja sokeain silmät näkevät synkeydestä ja pimeydestä. Jes. 35:5. Matt. 11:5.

Ja kurjain ilo Herrassa kasvaa, ja vaivaiset ihmisten joukossa riemuitsevat Israelin Pyhässä.

20. Sillä poissa on hirmuvaltias, ja pilkkaaja on kadonnut, ja hävitetyt ovat kaikki pahan valmistajat,

21. jotka tekevät ihmisen syntiseksi sanan tähden ja panevat pauloja sille, joka portissa tuomitsee ja perättömillä vanhurskaan vääräksi tekevät.

22. Sentähden sanoo Herra, joka Abrahamin pelasti, Jaakobin huonekunnalle näin: "ei Jaakob enää hä-penän joudu, eivätkä hänen kasvonsa enää kalpene.

23. Sillä kun hän näkee, kun hänen lapsensa näkevät minun kätteni teon vät minun nimeni, ja he pyhittävät Jaakobin Pyhän ja Israelin Jumalaa pelkäävät. Jes. 8:13. Ef. 2:10. 24. Hengessän eksyväiset oppivat taidon ja nurisevat ottavat opetuksen vastaan.

30 Luku.

Luota Jumalaan, äläkä ihmisiin.

Voi uppiniskaisia lapsia, sanoo Herra, jotka ilman Minua neuvoa pitavät ja ilman minun henkeäni liittoa tekevät, kootaksensa syntiä synnin päälle! Jes. 1:2,6.

 Jotka menevät Egyptiin, eivätkä kysy minun suutani, vahvistaaksensa itsensä Faraon voimalla ja pae-

taksensa Egyptin varjoon.

Jes. 31:1. Jer. 37:7s. Hes. 17:15.
3. Mutta Faraon voima on teille häpeäksi ja pako Egyptin varjoon häväistykseksi. Jes. 20:5. 36:6.
4. Sillä heidän ruhtinaansa ovat
Soanissa ja heidän sanansaattajansa
saapuvat Hanesiin. Ps. 78:12. Jes. 19:11,13.
5. Kaikki he häpeään joutuvat sen
kansan tähden, joka ei hyödytä heitä, eikä ole avuksi, eikä hyväksi,
vaan häpeäksi, jopa häväistykseksi.
Jer. 2:36.

6. Ennustus etelän eläimistä. Ahdingon ja ahtauden maassa, josta naaras- ja uros-jalopeura, kyykärme ja lentävä tulikärme ovat kotoisin, kannattavat he tavaransa aasien seljässä ja aarteensa kamelien kyttyrällä kansan tykö, joka ei heitä hyödytä.

uyıl.
7. Ja Egyptin apu on turha ja mitātōn, sentāhden Minā nimitān sen: "suurisuiseksi, joka alallansa istuu."
8. Ja nyt mene, kirjoita se taululle heidān eteensā ja piirrā se kirjaan, ettā se olisi olemassa tulevaa aikaa varten, aina ijankaikkisuuteen asti.

Jes. 8:1.

9. Sillä uppiniskaista kansaa he ovat, valheen Iapsia, lapsia, jotka eivät tahdo Herran lakia kuulla;

2Kun. 17:14. Neh. 9:16.
10. jotka sanovat näkijöille: "älkäät nähkö," ja katsojille: "älkäät katsoko suoraa lotuutta, puhukaat meille mieluista, katsokaatvalhetla; 5 Moos. 29:19. 1 Sam. 9:9. Mik. 2:11.

11. poiketkaat tieltä, luopukaat polulta, pankaat Israelin Pyhä pois meidän silmäimme edestä."

 Sentähden sanoo Israelin Pyhä näin: "Koska te ylenkatsotte tämän sanan ja luotatte väkivaltaan ja vääryyteen ja siihen nojaatte,
 sentähden on tämä pahateko

13. sentähden on tämä pahateko teille kuin putoava lohkare, joka

pullistuu korkeassa muurissa, jonka särkymys tulee äkkiä, yht äkkiä.

14. Ja se särkyy samoinkuin savenvalajan astia särjetään ja säälimättä murennetaan, niin ettei sen muruissa löydetä palaista, jolla tulta tuotaisiin totosta ja vettä ammennettaisiin kaivosta." Jer. 19:10 s.

15. Sillä näin on Herra, Herra, Israelin Pyhä, sanonut: "kääntymällä ja alallanne olemalla te autuaaksi tulette: hiljaisuudessa ja toivossa te väkeviksi tulette. Mutta te ette tahtoneet." Ps. 37:7. Hab. 2:20. 16. Te sanotte: "ei, hevosilla me kiidämme;" sentähden saattekin kiidä, ja "juoksijoilla me ratsaslamme," sentähden ovatkin teidän vai

noojanne nopsat. 2 Kun. 25:4.

17. Tuhansittain te pakenette yhden uhkauksesta, viiden uhkauksesta, sihen asti, että te niin vähiin jäätte, kuin mastopuut vuoren huipulla ja

kuin viiritangot kukkulalla.

3 Moos. 28:36 s. 5 Moos. 28:25. 32:30.

18. Sentähden viivyttelee Herra teidän armahtamista ja sentähden Hän korkealla vartiojei teidän säälimistä.

Sillä oikeuden Jemala on Herra; autuaat ovat ne, jotka Häntä odottavat.

Ps. 2:12. 34:9. 40:5. San. 16:20. Jer. 17:7. 19. Sillā sinā kansa, joka asut Sionissa, Jerusalemissa, ālā alati itke. Hān armahtamalla sinua armahtaa, kun huutosi korotat; kohta, kun Hān kuulee, vastaa Hān sinua. Jes. 58:9. 66:24. 20. Sillā Herra antaa teille leipāā ahdingossa ja vettā ahdistuksessa, eikā sinun opettajasi enāā kātkey, vaan si

nun silmäsi saavat nähdä opettajasi. 21. Ja sinun korvasi kuulevatsanan takanas: "tämä on tie, käykäätsitä", kun te oikealle tahi vasemmalle puolelle poikkeatte.

22. Ja sinä saastutat hopeakuviesi päällyksen ja kultakuviesi peitteen; sinä heität ne pois niinkuin loan, "mene matkaasi", sanot sinä sille.

Jes. 2:20. 31:7.
23. Ja Hān antaa sateen siemenellesi, jolla peltosi kylvät, ja leipää pelion tulosta, ja se on oleva mehukasta ja lihavaa; sinun karjasi kävelee sinä päivänä avaralla laitumella.

3 Moos. 26:4. 5 Moos. 11:14. 28:12.
24. Härjät ja aasit joika maata muokkaavat, syövät suolaista apetta, joka pohtimiila ja viskaimiila on pohdiitu.
25. Kullakin korkealla vuorella ja kullakin korotetulla kukkulalla on puroja, vesiojia, — suuren surman päivänä, tornien kaatuessa.

Jes. 34:2 s. 41:18. Hes. 39:4. Ilm. 19:17 s. 26. Ja kuun kuutamo on kuin aurin-

gon paiste, ja auringon paiste on seit- | senkertainen, niinkuin seitsemän päivän paistesinä päivänä, jona Herrasitoo kansansa vamman ja parantaa lyömänsä haavan.

27. Katso! Herran nimi tulee kaukaa; politava on hänen vihansaja sangen tulinen, hänen huulensa ovat täynnä vaahtoa, ja hänen kielensä

kuin tuhoava tuli. 2 Moos, 24:17. 5 Moos. 4:24. 9:3. 2 Sam. 22:9. Hebr. 12:29. 28. ja hänen henkensä kuin tulviva virta, kaulan kohdalla se jakautuu, seulomaan kansoja hävityksen seulassa, ja eksyttäväohjas pannaan kansakuntain suupieliin. Jes. 8:8.

29. Teillä on laulu niinkuin juhlaaaton yönä, ja sydämmen ilo, niinkuin sillä, joka kulkee huilua soittaen mennäksensä Herran vuorelle,

Israelin kalliolle.

30. Ja Herra antaa korkean äänensä kuulua ja näyttää kätensä vihan vimmalla ja tuhoavan tulen leimulla, tulvalla ja rankkasateella ja raeki-2 Moos. 9:23. Jos. 10:11. Jes. 29:6. 31. Sillä Herran äänestä Assur pel-

jästyy, kun hän vitsalla lyödään. 32. Ja kaikki määrätyn vitsan kohtaukset, jotka Herra häneen satuttaa, tapahtuvat rummuilla ja kanteleilla : ja kättensä huiskeella Hän sotii häntä

vastaan.

33. Sillä eilisestä on polttolava valmistettu, kuningastakin varten se on tehty syväksi ja laajaksi se on laitettu. sen lavalla on tulta ja paljon puita; Herran henki niinkuin tulikiven virta sen sytyttää. 2 Kun. 23:10.

Jer. 7:31 s. 19:6 s. Ilm. 19:20. 20:14 s. 21:8.

31 Luku.

Jumala suojelee niitä, jotka Häneen turvaavat.

Voi niitä, jotka menevät alas Egyptiin apua anomaan ja luottavat hevosiin ja turvaavat rattaisin, että niitä on paljon, ja ratsastajiin, että ne var-sin väkevät ovat, eivätkä katso Israelin Pyhän puoleen, eivätkä etsi Her-Ps. 20:8. Jes. 30:2. Jer. 17:5.

Mutta on Hänkin viisas; ja Hän tuottaa pahan, eikä Hän sanojansa peräytä, vaan nousee uppiniskaisten huonekuntaa vastaan ja väärinteki-

jäin apukuntaa vastaan.

 Ja Egypti on ihminen, eikä Jumala, ja heidän hevosensa ovat lihaa eikä henkeä. Ja kun Herra ojentaa kätensä, kompastuu auttaja, ja autettava kaatuu, ja molemmat yhdessä hukkuvat.

Sillä näin on Herra minulle sa-

jalopeura kiljuu saaliinsa päällä, jota vastaan koko paimenten joukko kutsutaan - ei se heidan huutoansa peliästv eikä hämmästy heidän joukkoansa. - niin astuu Herra Sebaot alas sotimaan Sionin vuorella ja sen kukkalalla.

5. Niinkuin lentelevä lintu, niin suojaa Herra Sebaot Jerusalemia, suojellen ja vapahtaen, säälien ja pelas-5 Moos. 32:11. Ps. 91:4. Matt. 23:37. 6. Kääntykäät sen puoleen, josta te, Israelin lapset, olette kauas poiken-

7. Sillä sinä päivänä kukin ylenkatsoo hopeaiset epäjumalansa ja kultaiset epäjumalansa, joita teidän kätenne teille synniksi ovat tehneet.

Jes. 2:20. 30:22. 8. Ja Assur lankee miekan kautta, ei miehen; ja miekka, mutta ei ihmismiekka, hänet syöpi. Ja hän pakenee miekkaa pakoon, ja hänen valittunsa tulevat veron alaisiksi.

2 Kun. 19:35 s. Jes. 37:36 s. 9. Ja kallionsa ohitse hän pelvon tähden menee, ja hänen ruhtinaansa vavahtelevat lippunsa tähden, sanoo Herra, jolla on tuli Sionissa ja pätsi Jerusalemissa. Luuk 12:49.

32 Luku.

Kristuksen valtakunnan ihanuus.

Katsolkuningas on hallitseva ja ruh-tinaat, jotka vallitsevat oikeudella. Ps. 45:7, 17. 68:28. Sak_9:9. 2. Ja kukin on niinkuin suoja myrskyssä, niinkuin sateen varjo, niin-

kuin vesiojat kuivassa maassa ja niinkuin suuren kallion varjo janoavassa maassa.

3. Ja nākijāin silmāt eivāt ole sovaistut, ja kuulijain korvat tarkkaavat. Jes.29:18, 30:21,

 Ja äkkinäisten sydän ymmärtää tiedon, ja sammaltavaisten kieli kiirehtää selkeästi puhumaan.

Ei tyhmää enää kutsuta jaloksi, eikä petollista sanota herraksi,

Sillä tyhmä puhuu turhia ja hänen sydämmensä keksii pahuutta, harjoittaaksensa jumalattomuutta ja saarnataksensaJumalasta eksyttävää oppia, tyhjäksi jättämään nälkäisen sielun ja poistaaksensa juoman janoovaiselta.

Petollisen vehkeet ovat pahoja; hän juonia ajattelee, vaivataksensa raadollisia valheen sanoilla silloinkin, kun kurja oikein puhuu.

Muttajalo jaloja ajattelee, ja hän

pysyy jaloudessa. 9. Te suruttomat naiset, nouskaat, nonut: niinkuin jalopeura ja nuori kuulkaat minun ääntäni, te rohkeat tvttäret, ottakaat korviinne minun |

puheeni!

10. Päiviä vuoden lisäksi, niin te, rohkeat, vapisette; sillä viinin leikkuu on loppunut jakokoamista ei tulekkaan.

11. Peljästykäät, te suruttomat, vaviskaat, te rohkeat, riisukaat ja paljastakaat itsenne ja pukekaat säkki lanteillenne!

12. Rintaansa lyödään ihanien vai-

nioitten tähden ja viljavan viinipuun tähden.

13. Minun kansani pellolle nousee ohdakkeita ja orjantappuroita, jopa iloisen kaupungin kaikkiin huvihuo-

neisiinkin.

14.Sillä linna hajoitetaan, kaupungin kohina on poissa; kukkulat ja vartiovajatovatkaikessa ijankaikkisuudessa maan kuoppina villi-aasien huviksi ja lammaskarjain laitumeksi,

2 Aik. 27:3. Neh. 3:26 s. 15. siksikuin henki korkeudesta vuodatetaan meidän ylitsemme, ja korpi tulee viljamaaksi ja viljamaa metsän

veroiseksi.

Jes. 29:17. 35:1. 44:3 s. Hes. 39:29. Joel 2:28 s. 16. Ja oikeus asuu korvessa ja vanhurskaus majailee viljamaalla.

17. Ja vanhurskauden hedelmä on rauha, ja vanhurskauden palkkana on hiljaisuus ja turvallisuus, aina ijankaikkiseen asti.

18. Ja minun kansani asuu rauhan majoissa, turvallisissa huoneissa, le-

vollisissa leposijoissa.

Jes. 33:20. Jer. 33:16. 19. Ja rakeita sataa tuon metsän kaa-'tuessa, ja tuo kaupunki alennetaan alhaalle.

20. Autuaat te, jotka kaikkien vetten varrella kylvätte ja päästätte härjän ja aasin jalat irralle!

33 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuns.

₹70i sinua,hävittäjä! ja itse et sinä ole vielā hāvitetty; ja voi sinua, ryōstājā!ja itse et sinā ole ryöstetty! Kun olet päättänyt hävittämises, niin sinut hāvitetāān; ja kun olet lopettanut ryöstämises, niin sinut ryöstetään! 2. Herra, armahda meitä! Sinua me odotamme; ole heidän käsivartensa joka huomen; ole meidän pelastuksemme ahdingon aikana!

Job 13:16. Ps. 33:20. 70:2,6, Pauhinan ääntä pakenevat kansat; kun Sinä korolat ilses, hajoovat

sukukunnat.

4. Teidän saaliinne kootaan, niinkuin jäkertäjät kokoavat, heinäsirkan juoksulla juostaan sen päälle. korkeudessa ja täyttää Sionin oikendella ja vanhurskaudella. Jes. 57:15.

6. Runsas pelastus, viisaus ja tieto on oleva sinun aikasi turvallisuus: Herran pelko on sen aarteena.

7. Katso. heidän sankarinsa huutavat ulkona, rauhan sanansaattajat itke-

vät katkerasti.

8. Tiet ovat hävitetyt, vaeltajat ovat kadonneet: hän rikkoi liiton, vlenkatsoi kaupungit, ei ihmistä minäkään pilänyt. Tuom. 5:6. 2 Kun. 18:14s.

9. Maa suree ja nääntyy, Libanon on muuttanut muotonsa, surkastunut; Saron on kuin korpi, Basan ja Karmel varistavat lehtensä. Nah. 1:4.

10. Nyt Mină nousen, sanoo Herra; nyt Mină korotan itseni ; nyt Mină

kohottaun.

11. Te olette oljista raskaat, te synnytättekorsia ja teidän henkennetuli

teidät kuluttaa. Pa. 7:15. 12. Kansat poltetaan kalkiksi; katkottuina ohdakkeina he tulessa palavat.

13. Kuulkaat, te kaukaiset, mitä Mină olen tehnyt; tietăkāāt, te likiset,

minun väkevyyteni!

14. Syntiset Sionissa vapisevat; kauhistus käsittää jumalattomat; kuka meistä voi asua kuluttavan tulen ääressä? Kuka voi asua ijankáikkisen liekin vieressä? 5 Moos.4:24. Jes.30:27 s. 15. Joka vanhurskaudessa vaeltaa, joka totuutta puhuu, joka hylkää väkivallan voiton, joka kätensä kääntää ottamasta lahjoja, joka korvansa tukkii kuulemasta veren tõitä, joka silmänsä sulkee katsomasta pahaa,

Ps. 15:2. 24:4. hān on korkeudessa asuva; kalliovarustukset ovat hänen linnansa; hänen leipänsä on riittävä ; hänen vesivaransa eivät lopu.

17. Sinun silmäsi näkevät kuninkaan hänen kauneudessansa, katsovat kau-

kaisia maita.

18. Sinun sydämmesi ajattelee tuota kauhistuksen aikaa: "missä on veron kirjoittaja, missä on punnitsija, mis-sä tornien hoitaja?" 1 Kor. 1:20.

19. Et sină ole năkev**ă sită ylp**eäă ka**n**saa, sitä syväpuheista kansaa, jota ei ymmärtää saata, kieleltään sammal-

tavaa, josta ei selvää saa.

20. Katso Sionia, juhliemme kaupunkia ; sinun silmäsi saavat nähdä Jerusalemin levollisena asuinsijana, majana, joka ei muuttele, jonka vaarnoja ei irroiteta milloinkaan, ja jonk**a** * köysiä ei yhtäkään katkota.

Ps. 46:6. 122:4. 125:1 s. Jes. 32:18. 21. Niin, meillä on siellä väkevä Herra ; siellä ovat virrat ja joka haaralle 5. Korotettu on Herra, sillä Hän asuu | levenevät joet, ei siellä soutuvene kulje, eikä komeat laivat siellä purjehdi.

22. Sillä Herra on meidän tuomarimme, Herra on meidän lainsääläjämme, Herra on meidän kuninkaamme, Hän metä auttaa.

23. Sinun köytesi qvat löyhtyneet, eivät ne mastopuuta pystyssä pidä, eivätkä purjetta pingola; muttasilloin suurta saalista jaetaan; ontuvatkin

ryöstön otossa ovat.

24. Ei siellä asukas sano: "minä olen heikko"; kansa, joka siellä asuu, on saanut synnit anteeksi.

Joel 3:10. Sak. 12:8.

34 Luku.

Tuomio Herran seurakunnan vihollisten yli.

Lähestykäät, te kansat, kuulemaan;
te sukukunnat tarkatkaat; kuulkoon maa ja mitä siinä on, maanpiiri
ja kaikki, mitä siinä syntyy! Jes. 1:2.
2. Sillä Herra on vihainen kaikille
kansoille ja närkästynyt kaikille heidän sotajoukoillensa; Hän on heidät
kironnut ja antanut heidät tapettaviksi.

 Ja heidän lyötynsä maahan heitetään, ja heidän raadoistansa nousee haju, ja vuoret valuvat heidän ver-

lansá.

- 4. Ja kaikki taivaan joukot häviävät, ja taivas kääreentyy kuin kirja, ja kaikki sen joukot lakastuvat, juurikuin lehti viinipuusta putoaa ja kukoistus fiikunapuusta varisee.
- 5. Sillä minun miekkani taivaassa on juopunut. Katso! se tulee alas Edomin, minun kiroukseni kansaa tuomitsemaan.
- 6. Herran miekka on täynnä verta; seonravittu rasvasta, karitsain ja kauristen verestä, vuohten munas-rasvasta; sillä Herralla on teurastus Bosrassa ja suuri tappo Edomin maalla.
- Jes. 63:1 s.
 7. Villihärjät kaatuvat ja nuoret sonnit vahvojen kanssa. Ja heidän maansa juopuu verestä, ja heidän tomunsa
 ravitaan rasvalla.

 Sillä Herralla on koston päivä ja makson vuosi Sionin asiata ajaessa.

Jes. 63:4. Jet. 51:6.

9. Ja sen purot muuttuvat piiksi, ja sen tomu tulikiveksi, ja sen maa

kāy palavaksi piiksi. 10. Se ei yöllä eikä päivällä sammu, ijäti sen savu pousee Suvusta su-

ijäti sen savu nousee. Suvusta sukuun se autiona on ; ei siellä kukaan kulje ijankaikkisesta ijankaikkiseen. Ilm: 14:11. 19:2.

11. Kuovi ja siili sen perivät, yökkö ja kaarne siinä asuvat, ja sen yli

pingoitetaan hävityksen mittanuora ja aution painoluoti. 2 Kun. 21:13. Jes. 14:23. Sef. 2:14 s. Ilm. 18:2.

2kun. 21:18. Jes. 14:28. Sef. 2:14s. Ilm. 18:2. 12. Sen ylimykset eivät siellä kuningasta valitse, ja kaikki sen ruhtinaat ovat loppuneet.

13. Sen palaiseissa nousee ohdakkeita, nukulaisia ja orjantappuroita sen linnoissa; ja se joutuu villikoirain asunnoksi ja kamelikurkien kodiksi. Jes. 13:21 s. Jer. 50:39.

14. Ja villikoirat kohtaavat korvenpeloja, ja hyypiät huutavat toisillensa; jopa kyöpelitkin siellä rauhoittuvat ja löytävät levon itsellensä.

Matt. 12:43. Ilm. 18:2. 15. Siellä nuolikärne pesänsä pitää, munii, kuorii ja hautoo sen varjossa; jopa haaskahaukatkin siellä kokoon-

tuvat toistensa seuraan.

16. Tutkikaat Herran kirjaa ja lukekaat; ei yksikään näistä ole puuttuva, eikä toinen toistansa kaipaava; sillä suuni on sen käskenyt ja hänen henkensä on sen kokoon pannut.
5 Moos. 28:15.

17. Ja Hän heittää heille arvan, ja hänen kätensä sen heille mittanuoralla jakaa, ijankaikkisuuteen asti he sen perivät, suvusta sukuun he siellä asuvat.

35 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuus.

Korpi ja kuiva maa iloitsevat, erämaa riemuitsee ja kukoistaa kuin kaunokukka. Jes. 29:17. 32:15.

 Se kukoistamalla kukoistaa ja riemuitsee, jopa ilolla ja riemulla. Libanonin kaunistus on sille annettu, Karmelin ja Saronin ihanuus; he saavat nähdä Herran kunnian, meidän Jumalamme jalouden.

3. Vahvistakaat vaipuneet kädet ja

tuetkaat vapisevat polvet!

Job4:38. Hebr. 12:12.
4. Sanokaat pelkureille: "olkaatvahvat ja älkäät peljätkö!" Katso! teidän Jumalanne kosto tulee ja pelastaa teidät.
Ps. 94:1. Jes 34:8. 40:1,98.

 Silloin sokeain silmät avataan ja kuurojen korvataukenevat. Jes. 29:18s. Matt. 11:5, 15:30, Mark. 7:37 Luuk. 7:22.

- Silloin rammat hyppäävät kuin peurat, ja mykkäin kieli pakahtuu kiitokseen; sillä vedet puhkeavat korvessa ja purot erämaassa.
- Joh. 5:8. Ap. t. 3:2s.
 7. Valhejārvi muuttuu lammikoksi, kuiva maa heruvaksi hetteeksi; villikoirain asunnoissa, joissa he lepäävät, ruoho ja kaisila kasvaa.

Ps. 107.35. Jes. 41:18. 8. Ja siellä on polku ja tie, ja se kutsutaan "pyhäksi tieksi"; saastainen | ei kulje sitä, vaan se on heitä varten. Joka sitä tietä kulkee, hän ei eksy. ei tyhmäkään. Joh. 14:6. Ilm. 21:27. 9. Ei siellä ole jalopeuraa, eikä raa-

televa peto siella astuskele. Ei semmoista siellä löydy; lunastetut siellä vaan kävelevät. Jes. 11:6 s. 65:25.

10. Ja Herran pelastetut palaavat ja tulevat Sioniin riemulla, ja ijankaikkinen ilo on heidän päänsä päällä; riemu ja ilo saavuttaa heidät, mutta murhe ja huokaus pakenevat.

Jes.51:11. 65:18. Joh. 16:22. Ilm.21:4.

36 Luku. Rabsaken pilkka.

Ja tapahtui kuningas Hiskijan nel-jäntenätoista vuotena, että Sanherib, Assurin kuningas, nousi kaikkia Juudan varustettuja kaupungeita vastaan ja valloitti ne.

2 Kun. 18:13 s. 2 Aik. 32:1 s. 2. Ja Assurin kuningas lähetti Rabsaken Lakiksesta Jerusalemiin kuningas Hiskijan tykö, suurella sotajoukolla; ja hän seisahtui ylimmäisen lammikon vesiojan viereen tiellä vanuttajan peliolle. Jes. 7:3.

3. Ja hänen tykönsä menivät Eljakim, Hilkijan poika, huoneenhaltija. ja Sebna, kirjoittaja, ja Joa, Assalin poika, historian kirjoittaja.

4. Ja Rabsake sanoi heille: "sanokaat Hiskijalle: näin sanoo suuri kuningas, Assurin kuningas: mikä se turva on, johon sinä luotat?

Minä sanon : paljasta huulten höpinää on neuvo ja voima sotaan! Mihin sina nyt luotat, kun olet kapinan minua vastaan tehnyt?

6. Katso, sinä luotat tuohon särjettyyn ruokosauvaan, Egyptiin, joka käypi käteen, kun siihen nojaa, ja pistää sen läpi; semmoinen on Farao, Egyptin kuningas, kaikille, jotka häneen luottavat.

7. Ja jos sanot minulle: ,Herraan, meidän Jumalaamme me turvaamme', niin eikö Hän ole se, jonka kukkulat ja alttarit Hiskija hävitti ja sanoi Juudalle ja Jerusalemille: ,tuon alttarin edessä kumartakaat!

8. Ja nyt, lyöpä vetoa minun herrani kanssa, Assurin kuninkaan, ja minä annan sinulle kaksituhatta hevosta, jos sinä voit puolestasi antaa niitä, iotka niillä ratsastavat.

9. Ja kuinka sinä voit ajaa pois yhden ainoan päällikön minun herrani pienimmistä palvelijoista? Mutta sina luotat Egyptiin vaunujen ja ratsastajain tähden.

10. Ja nyt, läksinkö minä ilman Ju- | nelle Rabsaken sanat.

malaa tähän maahan turmelemaan sitä? Herra on sanonut minulle: .nouse tuohon maahan ja turmele se!"

11. Ja Eljakim ja Sebna ja Joa sanoivat Rabsakelle: "puhu palveli-joillesi Aramean kielellä, sillä me ymmärrämme sitä, äläkä puhu meille Juudan kielellä sen kansan kuul-

len, joka muurilla on."
12. Ja Rabsake sanoi: "lähettikö minun herrani minun puhumaan sinun herrallesi ja sinulle näitä sanoja? Eikö paremmin niitten miesten tykö. jotka muurilla istuvat, että heidän pitää syömän lokaansa ja juoman vettänsä teidän kanssanne?"

13. Ja Rabsake seisoi ja huusi korkealla äänellä Juudan kielellä ja sanoi: "kuulkaat sen suuren kuninkaan, Assurin kuninkaan, sanoja! 14. Näin sanoo kuningas: älköön Hiskija pettäkö teitä, sillä ei hän voi

teitä pelastaa!

 Alkäät antako Hiskijan vietellä teitä luottamaan Herraan, sanoen: Herra on meitä pelastava; ei tätä kaupunkia anneta Assurin kuninkaan käsiin.' Jes. 37:10 s.

16. Alkäät kuunnelko Hiskijaa; sillä näin sanoo Assurin kuningas: ,tehkäät minun kanssani rauha, ja tul-kaat minun tyköni ja syökäät kukin omasta viinipuustansa ja juokaat kukin oman kaivonsa vettä;

2 Kun. 18:31. 17. siksikuin minä tulen ja vien teidät maahan, joka on teidän maanne kaltainen, vilja- ja mehumaa, leipäja viinimaa.

18. Alkäät antako Hiskijan pettää teitä, sanoen: "Herra on pelastava meitä. Ovatko pakanain jumalat pelastancet, kukin oman maansa Assurin kuninkaan kädestä?

Jes. 10:10 s. 37:12 s. 19. Missä ovat Hamatin ja Arpadin jumalat? Missä ovat Sefarvaimin jumalat? Kuinka ovat he Samarian pelastaneet minun kädestäni?

20. Kuka on kaikista näitten maitten jumalista maansa pelastanut minun kädestäni? Kuinka Herra siis pelastaa Jerusalemin minun kä-destäni?"

21. Ja he olivat vaiti, eivätkä vastanneet sanaakaan hänelle; sillä kuningas käski näin: "älkäät vastatko häntä!"

22. Ja Eljakim, Hilkijan poika, joka oli hovin hoitajana, ja Sebna, kirjoittaja, ja Joa, Assafin poika, historian kirjoittaja, tulivat Hiskijan tykö reväistyissä vaatteissa ja kertoivat hä37 Luku.

Hiskijan rukous ja profetta Jesajanennustus.

Ja tapahtui, kun kuningas Hiskija sen kuuli, niin hän repäisi vaatteensa ja peitti itsensäsäkkikankaalla ja meni Herran huoneesen.2 Kup. 19:18. 2. Ja hän lähetti Eljakimin,joka oli hovin hoitajana, ja Sebnan, kirjoittajan, ja pappien vanhimmat, jotka oli-vat säkkikankaasen puetut, profetta Jesajan, Amosin pojan, tyko.

3. Ja he sanoivat hänelle: "näin sanoo Hiskija : ahdingon, kurituksen ja hävityksen päivä on tämä päivä, sillä lapset ovat tulleet synnyttämiselle,

vaan ei ole voimaa synnyttää. Hos. 13:13. Joel 2:2. Sef. 1:15.

Ehkä Herra, sinun Jumalasi, on kuullutRabsaken sanat, joilla Assurin kuningas, hänen herransa, lähetti hänen pilkkaamaan elävää Jumalaa, ja kurittaa häntä niiden sanain tähden, joita Herra, sinun Jumalasi, on kuullut. Ja korota sinä rukouksesi jäännöksen edestä, joka vielä löytyy.

Jes.36:13 s. Ja kuningas Hiskijan palvelijat

tulivat Jesajan tykö.

6. Ja Jesaja sanoi heille: "näin sanokaat teidän herrallenne: näin sanoo Herra: ălă pelkăă noita sanoja, joita olet kuullut, joilla Assurin kuninkaan poikaset ovat häväisseet Minua.

7. Katso! Minä panen häneen hengen, ja hän kuulee sanoman, ja hän palajaa omalle maallensa, ja Minä kaadan hänet miekalla hänen omassa maassansa."

Ja Rabsake palasi ja löysi Assurin kuninkaan sotimasta Libnaa vastaan, sillä hän oli kuullut hänen

lähteneeksi Lakiksesta.

9. Ja hän oli saanut kuulla Tirhakasta, Kuusin kuninkaasta, sanomalla: "hän on mennyt sotimaan sinun kanssasi". Kun hän sen kuuli,lähetti hän sanansaattajat Hiskijan tykö, sanoen

10. "Näin sanokaat Hiskijalle, Juudan kuninkaalle, sanoen: alköön sinun Jumalasi, johon sinä luotat, pettākō sinua, sanoen: ,ei Jerusalemia anneta Assurin kuninkaan käteen.

Jes. 36:15 s. 11. Katso, sinä olet kuullut, mitä Assurin kuninkaat ovat tehneet kaikille maille, jotka hän on hävittänyt. Ja

sinä nyt pelastettaisiin! 12. Pelastivatko pakanain jumalat mită, joita minun isăni turmeli, Gosanin, Haranin, Resefin ja Edenin

lapset, jotka Telassarissa olivat? 13. Missä on Hamatin kuningas ja Ar-

padin kuningas ja Sefarvaimin kaupungin, Henan ja Ivan kuningas?"

14. Ja Hiskija otti kirjan sanansaattajain kädestä ja luki scn ja astui Herran huoneesen; ja Hiskija levitti

sen Herran eteen.

15. JaHiskija rukoiliHerraa,sanoen: 16. "Herra Sebaot, Israelin Jumala, joka istut kerubein päällä, Sinä yksinäsi olet Jumala kaikissa maailman valtakunnissa! Sinä olet tehnyt taivaan ja maan.

1 Aik.29:11. Ps. 80:2.115:15. 146:6. Käännä. Herra. korvasi ja kuule. avaa, Herra, silmäsi ja katso, ja kuule kaikkia niitä Sanheribin sanoja, joilla hän on lähettänyt häpäisemään elävää Jumalaa!

18. Tosin, Herra, ovat Assurin kuninkaat hävittäneet kaikki maat ja

heidän maansa.

Ja ovat heittäneet heidän Jumalansa tuleen, sillä ne eivät ole olleet jumalia, vaan ihmiskätten tekoa, puuta ja kiveä, ja ovat ne turmelleet.

2 Kun. 19:18. Ps. 115:4. 135:15 s. Mutta nyt, Herra, meidän Jumalamme, vapahda meitä hänen kädestänsä, että kaikki maan valtakunnat tietäisivät, että Sinä yksinäsi olet Herra!"

21. Ja Jesaja, Amosin poika, lähetti Hiskijan tykō, sanoen: "nāin sanoo Herra, Israelin Jumala: minä olen kuullut sen, mitä sinä olet Minulta rukoillut, Sanheribin, Assurin kuninkaan, tähden, -

22. niin tämä on se sana, jonka Herra on sanonut hänestä: neitsyt, tytär Sion häpäisee ja pilkkaa sinua; tytär Jerusalem pudistaa päätään sinun

perääsi.

23. Ketä olet häväissyt ja pilkan-nut, ja ketä vastaan ääntä korottanut, ja silmiäsi kohottanut korkeuteen? Israelin Pyhää vastaan.

24. Palvelijaisi kautta olet sinä häväissyt Herraa ja sanonut: ,ratasteni paljoudella minä nousen vuorten kukkulalle, Libanonin kupeille, ja hakkaan hänen korkeat sedripuunsa, hänen parhaimmat kypressinsä, ja tunkeun hänen äärimmäiselle kukkulalleen,hänen ihanaan metsäänsä.

25. Minä olen kaivanut ja juonut vettäja olen jalkapohjallani kuivan-nut kaikki Masorin virrat.

26. Etkö ole kuullut, että Minä olen

kaukaa sitä tehnyt ja muinaisista ajoista sitä valmistanut? ja nyt olen Minä sen siksi saattanut, että sinä hävittäisit varustetut kaupungit autioiksi raunioiksi,

27. ja että niiden asukkaat kävisivät

volmattomiksi, peljästyisivät ja häpeään joutuisivat ja olisivat kuin kedon kasvu, viheriä ruoho, niinkuin heinä katoilla ja niinkuin oras, ennenkuin se olieksi tulee. Ps. 129:5 s.

28. Sinun istumisesi, sinun lähtösi ia tulosi Minä tunsin sekä sinun kiukuitsemisesi Minua vastaan. Ps. 139:2.

29. Sentähden että sinä kiukkuilet Minua vastaan ja röyhkeytesi korviini nousee, panen Minä koukkuni sinun nenääsi ja ohjakseni huulipieliisi ja palautan sinut samaa tietä, kuin tullutkin olet. Hes. 29:4. 38:4.

30. Tämä on sinulle merkiksi: tänä vuonna syödään jälkikasvua, toisena vuonna ilsestänsä kasvanutta, mutta kolmantena vuonna kylväkäät ja leikatkaat ja istuttakaat viinimäkiä ja syökäät niiden hedelmää! 3 Moos. 25:5. 31. Ja Juudan huonekunnan pelastetut, jotka jälelle ovat jääneet, kas-

vattavat juurta alaspäin ja tekevät hedelmää ylöspäin.

32. Sillä Jerusalemista on jäännös lähtevä ja pelastettuja Sionin vuorelta; Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevă. 2 Kun.19:31. Jes. 9:7.

. 33. Sentähden sanoo Herra näin Assurin kuninkaasta: hän ei tähän kaupunkiin tule, eikä tänne nuolta ammu, eikä kilpeä sen puoleen käännä, eikä multaseinää sitä vastaan aseta.

 Samaa tietä, jota hän on tullut, palajaa hän, eikä hän tule tähän kaupunkiin, sanoo Herra.

35. Ja Minä varjelen tätä kaupunkia ja pelastan sen minun tähteni ja palvelijani Davidin tähden.

2 Kun.20:6. Jes. 38.6. 36. Ja Herran enkeli läksi ulos ja löi Assurin leirissä satakahdeksankymmentä viisi tuhattamiestä; ja kun varhain aamulla noustiin, niin katso, kaikki olivat kuolleita ruumiita. 37. Ja Sanherib, Assurin kuningas,

läksi matkaansa ja palasi ja asui

Ninivessä.

38. Ja tapahtui, kun hänrukoili Jumalansa Nisrokin huoneessa, niin hänen poikansa Adramelek ja Sareser lõivät hänet miekalla kuoliaaksi; ja he pakenivatAraratin maalle. JaAsarhaddon, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

38 Luku.

Hiskijan tauti, paraneminen ja kiitos. Siihen aikaan sairasti Hiskija kuole-man tautia; ja profettaJesaja, Amosin poika, tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "näin sanoo Herra: toimita talosi, sillä sinä kuolet, etkä parene! "

2. Ja Hiskija käänsi kasvonsa seinään päin ja rukoiliHerraa ja sanoi :

3. "VoiHerra! muista toki, että minä olen Sinun edessäsi vaeltanut totuudessa ja vakaalla sydämmellä, ja että minä olen tehnyt sitä, mikä sinun silmissäsi hyvä on." Ja Hiskija itki katkerasti.

4. Silloin Herran sana tapahtui Je-

sajalle, sanoen:

5. 4, Mene ja sano Hiskijalle: näin sanoo Herra, sinun isäsi Davidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja nähnyt sinun kyyneleesi; katso! Minä lisään sinun päiviäsi viisitoista vuotta,

6. ja Minä pelastan Assurin kuninkaan kädestä sinut ja tämän kaupungin, ja suojelen tätä kaupunkia.

Ja tämä on sinulle merkiksi Herralta, että Herra täyttää tämän sanan, jonka Hän puhunut on:

8. katso. Minä palautan astelaudalla varjon, joka Ahaksen astelaudalla auringon valossa on astunut alaspäin, ta'apäin kymmenen astetta." Ja aurinko astelaudalla palautui kymmenen astetta, jotka se oli mennyt alaspäin

9. Hiskijan,Juudan kuninkaan, kirjoitus, kun hän oli ollut sairaana ja

parani taudistansa;

10. "Minä sanoin: rauhallisina päivinäni minä olen menevä Tuonelan portille, ja minua rangaistaan vuotteni lyhentämisellä.

11. Minä sanoin: en minä saa nähdä Herraa, Herraa elävien maassa, enkä enää katsella ihmisiä Tuonelan

asukasten joukossa.

12. Minun asuntoni purjetaan ja muutetaan pois, niinkuin paimenen maja. Minä käärin kokoon, niinkuin kankuri, elämäni langan, kun Hän leikkasi minut loimelta; päivästä yöhön Sinä päätät minun päiväni. Job 7:6. Ps. 102:24 s.

13. Minä odotin aamuun asti; niinkuin jalopeura, niin särki Hän kaik-

ki minun luuni; päivästä yöhön päätät Sinä minun päiväni.

14. Minä kuikutin niinkuin kurkilintu, niinkuin pääskynen ; minä vaikeroitsin niinkuin kyyhkynen; minun silmäni katselivat korkeuteen: ,Herra, minä olen ahdingossa, puollusta minua!''

15 Mitä minä sanonen? Hän lupasi minulle ja täytti sen myös. Minä tahdon vakaasti vaeltaa kaikkina elämäni vuosina minun sieluni murheen tähden.

Herra, niistä eletään, ja minun 2 Kun. 20:1 s. 2 Aik. 32:24 s. henkeni elämä on kaiketi niissä. Niin Sina minut terveeksi teet ja teet | maripalvelijoiksiBabelinkuninkaan minut eläväksi.

17. Katso! hvväksi oli minulle karvas murheeni. Ja Sinä minun sieluni armollisesti autoit turmeluksen kuopasta; sillä Sinä heitit kaikki minun syntini selkäsi taa.

Ps. 80:4. 86:13. 94:19. Mik. 7:19. 18. Sillä ei tuonela Sinua kiitä, eikä kuolema Sinua ylistä, eivätkä ne, jotka kuoppaan kaatuvat, sinun uskollisuuteesi toivo. Ps.6:6. 30:10.88:11 8, 115:17.

19. Elävä, elävä, se, se Sinua kiittää, niinkuin minäkin tänäpäivänä; isät ilmoittavat lapsillensa sinun uskollisuutesi.

20. Herra on minua auttamassa: niin soittakaamme kantelettani kaikkena

elin-aikanamme Herran huoneessa." 21. Ja Jesaja sanoi: "ottakaat fiikunakakku ja pankaat paisuman pääl-

le, että hän paranisi."

22. Ja Hiskija sanoi: "mikā on merkkinä siihen, että minä saan astua Herran huoneesen?"

39 Luku.

Babelin kuninkaan lähettiläät.

Tähän aikaan lähetti Merodak Baladan, Baladanin poika, Babelin kuningas, kirjeen ja lähjoja Hiskijalle. sillä hän oli kuullut hänen sairastaneen ja jälleen parantuneen.

2 Kun. 20:12 s. 2 Aik. 82:31. 2. Ja Hiskija iloitsi niistä ja näytti heille tavarahuoneensa, hopean ja kullan ja höysteet ja parhaan öljyn ja koko asehuoneensa ja kaikki, milä hanen tavarahuoneessaan löytyi, eikā ollut mitāān, jota ei Hiskija nāyttänyt huoneessansa ja koko valtakunnassansa.

3. Ja profetta Jesaja tuli kuningas Hiskijan tykö ja sanoi hänelle: "mitä nāmā miehel sanovat ja mistā he ovat tulleet sinun tykös?" Ja Hiskija sanoi: "kaukaisella maalta õvat he tulleet minun tyköni, Babelista."

 Ja hān sanoi: "mitā he ovat nāhneet sinun huoneessasi?" Ja Hiskija sanoi: ,,kaikki. mitä huoneessani on, ovat he nähneet, eikä ole mitään, jota en mină tavarahuoneessani ole heille näyttänyt."

5. Silloin Jesaja sanoi Hiskijalle. "kuule Herran Sebaotin sanaa

6. Katso! päivät tuleval, että kaikki, milä sinun huoneessasi on ja milä sinun isäsi ovat koonneet tähän päivään saakka, kannetaan Babeliin, eikā mitāān jātelā, sanoo Herra. Jes. 2.12.

Ja heottavat sinun lapsiasi, jotka sinusta lähteneet ovat, jotka sinä synnyttänyt olet, ja ne tulevat ka-

linnassa." 8. Ja Hiskija sanoi Jesajalle: "hyvä on Herran sana, jonka sina puhunut

olet." Ja han sanoi; "olkoon kuitenkin rauha ja uskollisuus minun päivināni."

40 Luku.

Herran seurakunnan kunnia. Kristuksen edeltākāvijān sāni.

ohduttakaat, lohduttakaat minun Longuliana, sanoo teidan Jumalanne. Jes. 35:3 s.

2. Puhukaat sydämmellisesti Jerusalemille ja julistakaat sille, että sen sotimisen aika on päättynyt, että sen pahateko on maksettu, että se on kaksinkertaisesti saanut Herran kädestä kaikkien syntiensä tähden.

3. Huutavan ääni kuuluu: "raivatkaat korvessa tielä Herralle, tasoittakaat polku erämaassa meidän Juma-

lallemme!

Matt.8:3. Mark.1:3. Louk. 1:76. 8:4. Joh. 1:28. 4. Kaikki laaksot korolettakoon, kaikki vuoret ja kukkulat alettakoon, koleikot tasoitettakoon ja vuoriseljänteet tehtäköön alangoiksi!

Ja Herran kunnia on ilmestyvä, ja kaikki liha saa sen samassa nähdä, sillä Herran suu on sen puhunut."

Joh:1:14. 1Tim. 8:16. 6. Ääni sanoo: "saarnaa", ja hän sanoi: "milä minä saarnannen?" sanoi: Kaikki liha on ruoho, ja kaikki sen kauneus niinkuin kedon kukkanen.

Job 14:2. Ps. 90:5 s. 102:12 s. 108:15. 1 Piet. 1:24 s. Jaak. 1:10s.

7. Ruoho kuivuu, kukkanen kuihtuu, sillä Herran henki puhaltaa siihen. Kansa todella on ruoho!

8. Rucho kuivuu, kukkanen kuihtuu, mutta meidän Jumalamme sana pysyy ijankaikkisesti." Ps. 119:89. Matt. 5:18, 24:35. Luuk. 16:17. 21:33. Joh. 12:34. 9. Nouse korkealle vuorelle, sinä suloinen saarnaaja, Sion, korota voimalla äänesi, sinä suloinen saarnaaja, Jerusalem, korota, ālā pelkāā, sano Juudan kaupungeille: "katso! teidän Jumalanne!"

10. Katso! Herra, Herra tulee voimalla ja hänen käsivartensa hänelle vallan valmistaa, katso! häuen palkkansa on hänen kanssansa ja hänen

kostonsa hänen edellänsä.

Jes. 62:11. Ilm. 22:12. 11. Niinkuin paimen kaitsee Hän laumaansa, Han kokoaa karitsal syliinsä ja helmassansa heitä kantaa, imettäväisiä Hän johdattaa.

Ps. 23:1 s. 80:2. Hes. 34:11, 23. 37:24. Mik.7:14.

Joh. 10:11 &

12. Kuka pivollansa on vedet mitannut ja vaaksalla taivaat määrännyt; kuka kolmioon kaiken maan tomun sulkenut ja puntarilla vuoret punninnut ja kukkulat vaakalla?

Job 38:5. San. 30:4. Jes. 48:13. 13. Kuka on Herran hengen käsittänyt ja hänen neuvon-antajanansa

Häntä opettanut?

Jer. 23:18. Room. 11:34. 1 Kor. 2:16 14. Kenen kanssa on Han neuvotellut, joka Häntä olisi ohjannut ja oikeuden tielle neuvonut, antanut Hänelle tiedon ja osoittanut Hänelle taidon tien?

15. Katso, kansakunnat ovat pisaroiksi ämpärissä ja tomuksi vaakalla arvatut; katso, saaret Hän nos-

taa kuin tomun. Ps. 62:10 Ei Libanonkaan riitä polttopuiksi, eivätkä sen eläimet riitä

polttouhreiksi.

17. Kaikki kansakunnat ovat kuin ei mitään Hänen edessänsä; ne ovat Hänestä tyhjän ja turhan arvoisia. 18. Ja keneen te vertaatte Jumalan, ja minkä kuvan kaltaiseksi te Hänet

teette? Jes 44:7. 46:5s. Ap. t. 17:29. 19. Seppā valaa kuvan, ja valuri sen kullalla peittää ja valaa siihen

hopeakäädyt. 20. Joka on varaton vlennysuhria tekemään, valitsee mätänemättömän

puun, etsii itsellensä taitavan tekijän paikoillensa panemaan jumalankuvan, joka ei horju.

21. Eltekő tiedő? Ettekő kuule? Eikõ teille ole alusta saakka ilmoitettu? Ettekö ole huomanneet maailman perustuksia?

22. Hän on se, joka istuu maanympyrän päällä, ja sen asukkaat ovat kuin heinäsirkat. Hän on se, joka levittää taivaan niinkuin ohukaisen vaatteen ja venyttää sen asuttavaksi maiaksi.

Job 9:8. Ps. 104:2. Jes. 42:5 44 24. 45 12. 23. Hän on se, joka hallitsijat mitättõmiksi tekee ja maan tuomarit tyhjän veroisiksi lekee. Job 12.21. Ps. 107 40.

24. Tuskin he ovat istutetut, tuskin he ovat kylvetyt, tuskin heidän kantonsa on maahan juurtunut, niin Hän puhaltaa heidän päällensä, ja he kuivuvat, ja myrsky vie heidat pois kuin akanan.

25. Keneen te vertaatte Minut, jonka kaltainen Minä olisin? sanoo

Pyhä.

26 Nostakaat silmänne korkeuteen ja katsokaat: kuka nämäon luoput? Kuka johdattaa heidän joukkonsa luvultaan ja kutsuu ne kaikki nimel-

ia Hänen valtansa niin väkevä, ettei

yhtäkään niistä puutu. Ps 147:4. 27 Miksi sinä, Jaakob, sanot, ja si-nä, Israel, puhut "minun tieni on salattu Herralta ja minun oikeuteni

kāy minun Jumalani ohitse?"
28. Etkö tiedā, vai etkö ole kuullut. että Herra on ijankaikkinen Jumala, joka loi maan ääret? Ei Hän väsy eikä vaivu; hänen ymmärryksenså on tutkimaton.

29. Hän antaa väsyneelle väkeä ja voimattomalle voimaa kvlliksi.

30. Nuorukaiset väsyvät ja vaipuvat ja nuoret miehet peräti kompastuvat:

31. mutta jotka Herraa odottavat. ne saavat uuden voiman, kohoavat siivillä kuin kotkat. He juoksevat, eivätkä vaivu, he vaeltavat, eivätkä Ps. 25:3, 103:5,

41 Luku.

Jumalan voima. Epäjumalien turhuus. Ennustus Kristuksesta.

(7aietkaat Minun edessäni, te saaret, ja te kansat, varustakaat itsenne voimalla; lähestykäät, puhukaat sitten; käykäämme oikeutta toinen toisemme kanssa! Jes. 1 18 43:26.

2. Kuka herätti fdästä sen, jota vanhurskaus hänen matkallansa kohtaa? Kuka antoi kansat hänen haltuunsa ja kukisti kuninkaat ja antoi ne hänen miekallensa kuin tomun ja hänen joutsellensa kuin lentelevän 1 Moos. 12:1. 14:15. Jes. 45:1

3. Hän ajaa heitä takaa, kulkee rauhassa sitä tietä, jolla hänen jalkansa eivät ole ennen käyneet.

4. Kuka on sen tehnyt ja toimittanut? Hän, joka sukukunnat alusta asti kutsuu Minä, Herra, ensimmäinen ja viimeisten kanssa myöskin sama.Jes. 43:10s. 44 6s. 48:12, 11m 1 8, 17.22:13

Saaret näkevät ja peljästyvät, maan ääret vapisevat, lähestyvät ja

tulevat.

6 Toinen toistansa he auttavat ja sanovat veljellensä: "ole rohkea! 7 Seppä rohkaisee valuria, vasaralla silittäjä alaisimen takojaa, sanoen juotoksesta: "se on hyvä", ja vahvistaa sen nauloilla, ettei se horjuisi.

8. Mutta sină Israel, minun palvelijani, ja Jaakob, jonka Minä olen valinnut, sinä ystäväni Abrahamin siemen,2 Moos, 19:5. 5 Moos.7.6. 10:15. 14:2. 2 Aik 20 7, Ps. 135:4. Luuk. 1:54 Jaak. 2:23.

9. sinä, jonka Minä käsitin maan ääristä ja sen loukoista kutsuin ja sanoin sinulle: "minun palvelijani sinā olet, Minā olen sinut valinnut, tään? Hänen voimansa on niin suuri | enkä sinua hylkää", 🥒 Jos. 43:1. 44:1 s.

10. älä pelkää, sillä Minä olen sinun i kanssasi, älä katsele ympärillesi, silla Mina olen sinun Jumalasi! Mina vahvistan sinua. Minä autan sinua ja tuen sinua minun vanhurskauteni oikealla kädellä. Ps. 63:9. Jes. 43:5. 11. Katso, ne kaikki häpeään joutuvat ja hävetä saavat, jotka sinnun vihastuvat; sinun riitamiehesi mitättömiksi käyvät ja hukkuvat.

2 Moos. 23:22. Job 8:22. 12. Sinā haet vihamiehiāsi, etkā niitā löydā; vastustajasi tulevat mitāttömiksi ja tyhjän veroisiksi. Ps. 37:36. 13. Sillä Minä, Herra, olen sinun Jumalasi, joka tartun sinun oikeaan käteesi, joka sanon sinulle: ālā pelkāā, Minā autan sinua!

5 Moos. 81:6. Jos. 1:9. 14. Älä pelkää, sinä mato Jaakob, sinä vähäinen joukko Israel! Minä autan sinua, sanoo Herra; sinun lunastajasi on Israelin Pyhä.

Job 25:6. Luuk. 12:82. 15. Katso! Minä panen sinut teräväksi, uudeksi, kaksiteräiseksi puimakoneeksi, niin että sinä puit ja särjet vuoret, ja kukkulat sinä teet akanain kaltaisiksi.

16. Sinā pohdat heidāt, ja tuuli heidät kohottaa, tuuliaispää heidät hajoittaa. Mutta sinä iloitset Herrassa: Israelin Pyhässä sinä kerskaat.

17. Kurjat ja köyhät hakevat vettä, eivätkä sitä löydä, ja heidän kielen-sä kuivuu janosta; mutta Minä, Her-ra, kuulen heitä; Minä, Israelin Jumala, en heitä hylkää.

18. Minä puhkaisen purot paljaalle kukkulalle ja laaksojen lomaan ve-silähteet; Minä teen korven lammikoksi ja kuivan maan vesikuliuksi.

Ps. 107:35. Jes. 35:7. 19. Minä istutan korpeen sedripuut, akasiat ja myrtit ja öljypuut; Minä asetan erämaahan kypressit, vahterat ynnä buksipuut,

20. että he näkisivät, tietäisivät ja larkkaisivat ja ajattelisivat samalla kertaa; että Herran käsi on tämän tehnyt ja Israelin Pyhä on tämän luonut.

21. Tuokaat esille riita-asianne, sanoo Herra, ja esittäkäät puollustuksenne, sanoo Jaakobin kuningas.

22. Tuokaat esiin ja julistakaat meille, mitä tapahtuva on, ilmoittakaat alut, milliset ne olivat, että me tarkkaisimme ja tiedon saisimme niiden lopusta, tahi antakaat meidan kuulla tulevaisia.

23. Julistakaat tuonnempaa tulevia, niin me saamme tietää, jos te olette tahi pahaa, niin saamme nähdä ja katsella toisiamme.

24. Katso, te olette mitättömiä ja teidan tekonne on tyhjää; kauhistukseksi käypi, joka teidät valitsee. 1 Kor. 8:4. 25. Mutta Minä herätän hänen pohjoisesta ja hän tulee auringon koitosta. Hän huutaa minun nimeäni avukseen; ja Hän tallaa maan herroja kuin lokaa ja Hän sotkee savea kuin savenvalaia. Jer. 23:5. 33:148.

26. Kuka on sen alusta ilmoittanut, että me sen tietäisimme, ja edeltäpäin, että me olisimme voineet sanoa "se on oikein?" Eipä sitä ollut. joka sen ilmoitti, eipä sitä ollut, joka antoi sitä kuulla, eipä sitäkään, joka olisi kuullut teidän sanojanne.

27. Ensimmäisenä Minä sanoin Sionille: ,,katso, katso tuota!" ja annoin Jerusalemille suloisen saarnaajan. 28. Jos katselin ympärilleni, niin ei ollut yhtään neuvon-antajaa, ja jos kysyin heiltä, niin eivät he sanaa

västanneet. 29. Katso, he kaikki ovat mitättömiä. turhamaisuutta heidän tekonsa.tuulta ja tyhjyyttä heidän valetut kuvansa. Jes. 44:9. Jer. 10:3 s. 51:17 s.

42 Luku.

Kristuksen, "Herran palvelijan", toimi. Israelin sokeus.

Katso, minun palvelijani, Minä tuen häntä; minun valittuni, johon minun sieluni mielistvi! Minā olen antanut Henkeni hänelle: hän toimittaa kansoille oikeutta.

Jes. 61:1. Matt. 3:17. 12:18 s. 17:5. Ei hān huuda eikā kilju, eikā anna ääntänsä kaduilla kuulua.

3. Särjettyä ruokoa ei hän murenna, eikä sammuta suitsevaa kynttilän sydäntä; totuudella hän oikeuden toimittaa.

4. Ei hän väsy eikä raukee, siksikuin hän asettaa oikeuden maan päällä: ja hänen lakiansa saaret odottavat. 5. Näin sanoo Jumala, Herra, joka loi taivaat ja ne venyttää, joka levittää maan ja sen kasvit, joka antaa henkäyksen kansalle sen päällä ja

hengen niille, jotka sen päällä liikkuvat. Neh. 9:6. Job 33:4. Jes. 40:22. 45:12. Minä, Herra, olen sinut kutsunut vanhurskaudessa, ja Minä sinua pitelen kädestäsi, ja varjelen sinua ja panen sinut kansan liitoksi ja paka-

nain valkeudeksi, Jes. 9:2 s. 49:6, 8. 60:3. Luuk. 2:32.

avaamaan sokeain silmät, päästämään sidotut vankeudesta ja pimeydessä istuvat vankihuoneesta. jumalia. Niin, tehkäät jotain, hyvää | Jes. 85: 5: 61: 1. Matt. 11: 5: 15: 80. Luuk 1: 79. 7: 22.

8. Minā olen Herra, se on minun en Minä anna kunniaani nimeni toiselle, enkä kiitostani epäjumalille.

2-Moos. 6:3. Ps. 83:19. Jes. 48:11 9. Katso! ensimmäisel ovat toleen käyneet, ja uusia Minä ilmoitan; ennenkuin ne orastavatkaan, annan Mına teidän niistä kuulla.

10. Veisatkaat Herralle uusi veisu. hänen kiitostansa maan ääristä saakka, te merellä kulkijat ja kaikki, mitä siinä on, te saaret ja niiden asukkaat! Ps. 33 3 40 4 96:1 98:1 149:1 Ilm 5:9 14:3 11. Korottakoon korpi äänensä ja sen kaupungit ja kylät, joissa Kedar asuu; riemuitkaat, te vuorilinnan asukkaat, ja huutakaat vuorten kukkuloilta '

12. Antakaat Herralle kunnia ja ilmoittakaat hänen kiitostansa saari-

13. Herra kāy ulos kuin sankari; Han herättää kiivauden kuin sotamies: Hän huutaa, jopa kiljuu, Hän

voittaa vihollisensa.

14. Ikivanhasta asti olen Minä ääneti ollut, olen vaiti ollut ja itseni pidättänyt; nyt Minä huudan, niinkuin lapsen synnyttäjä, ja hengitän ja puhallan samassa. Ps. 50:21 Jes 57:11

15. Minä hävitän vuoret ja kukkulat ja kaiken niiden kukoistuksen Mina kuivaan; ja Mina panen virrat saariksi ja kuljut Minä teen kui-

vaksi maaksi.

16. Mutta sokeat Minä kuljetan niită teită, jorta eivăt he tiedă, ja talutan heitä niitä polkuja, joita eivät he tunne; Minä teen pimeyden heidän edellänsä valkeudeksi ja koleat sileäksi; nämä sanat panen Minä toimeen, enkä hylkää heitä. Jes. 40:3 s. 17. Mutta ne, jotka turvaavat epä-

jumaliin ja sanovat valetuille kuville: "te olette meidan jumalamme", heidan täytyy kääntyä takaperin ja häpeemällä hävetä.

Ps. 97:7. Jes. 1:29. 44:11. 45:16.

18. Te kuurot, kuulkaat, ja te sokatsokaat, että näkisitte.

19. Kuka on sokea, ellei minun palvelijani, ja kuuro kuin minun käskyläiseni, jonka Minä lähetin? Kuka on niin sokea kuin Jumalan ystävä, ja sokea kuin Herran palvelija? 20. Paljon olet sinä nähnyt, mutta et sinä huomaa; korvat ovat avatut, mutta ei hän kuule. 21. Herra on suonut hyvää vanhurskautensa tähden; Hän on tehnyt lain suureksi ja jaloksi.

22. Muttu tāmā on riistetty ja ryöstetty kansa; he ovat kaikki kuoppiin kytketyitä ja vankihuoneisin kätketvită, he ovat joutuneet saaliiksi, eikä ole pelastajaa, ja ryöstöksi, eikä ole sitä, joka sunoo: ..tuo takaisin''' 23. Kuka teistä tämän korviinsa ottaa, tarkkaa ja kuulee vastaiseksi? 24 Kuka on antanut Jaakobin ryöstöksi ja Israelin riistäjille? Eikö Herra. jota vastaan me olemme syntiä tehneet? He eivät tahtoneet kulkea hänen teillänsä, eivätkä totelleet hänen lakiansa.

25 Ja Hän vuodatti hänen päällensä vihansa birmuisuuden ja väkevän sodan; ja Hän sytytti hänet yltä ympāri, — mutta ei hān tuntenut, a pani palamaan, mutta ei hän las-

kenut sitä sydämmellensä.

43 Luku.

Pelastus on Kristuksessa.

Ja nyt, näin sanoo Herra, sinun Luojasi, Jaakob. ja sinun tekijäsi. Israel: "ălă pelkää, sillă Mină olen sinut lunastanut, Minä olen sinut nimeltäsi kutsunut; sinä olet minun 1 Moos 26:24 Jes. 41.10. Ps. 46 6.70:6. Ef 2:10 2 Jos sinā vesissā kuljet, niin Minā olen sinun kanssasi, ja jos virtain kautta, niin eivät ne sinua hukuta; jos kāyt tulen lāpi. niin et sină pala, eika liekki sinua sytytă.

Job 5.19. Ps. 23:4. 66:12. Makk. 16:18 3. Sillä Minä, Herra, olen sinun Jumalasi; Mină, Israelin Pyhä, olen sinun lunastajasi; Minä annan Egyptin sinun lunastuksekses, Kuusin ja Seban sinun puolestasi. Jes 45.14 4. Koska olet kallis ja korkeaksi arvattu minun silmissäni, ja Minä rakastan sinua, sentähden annan Minä ihmisiä sinun edestäsi ja kansoja

sinun sielusi edestă. 5. Alä pelkää, sillä Minä olen sinun kanssasi; idästä Minä tuotan sinun siemenesi, ja lännestä Minä sinut kokoon! Jes. 44:1 s. Jer. 30:10 s. 46:27 s

6. Minā sanon pohjoiselle: "anna", ja etelālle" "ālā pidātā, tuo minun poikani kaukaa ja minun tyttāreni maan äärestä, Jes. 49 12. 60:4.

7. kaikki, jotka minun nimelläni nimitetään ja jotka Minä kunniakseni olen luonut, tehnyt ja valmistanut.

8. Tuo esiin sokea kansa, jolla kuitenkin on silmät, ja kuurot, joilla on korvat!

9. Kaikki pakanat kokoontukoot yhteen ja kansakunnat tulkoot kokoon. Kuka heistä on tämän ilmoittanut ja on antanut alku-asiat edeltāpāin kuulla? Asettakoot todistajansa. että asiansa olisi oikea, ja nämä kuulisivat ja sanoisivat: "se on totta"

Jes. 41:26. 45:21.

10. Olkaat te minun todistajani, sa- i noo Herra, ja minun palvelijani, jonka Mină valitsin, että te tuntisitte ja uskoisitte Minua ja ymmärtäisitte, että Minä se olen; Minun edelläni ei ole yhtään jumalaa luotu, eikä Minun jälkeenkään tule.

Jes. 41:4. 44:6 s. 45:21. 48:12. 11. Mină, Mină olen Herra, eikā ole paitsi Minua yhtään pelastajaa.

Jes. 44:8. Hos. 13:4. Ap. t. 4:12. 12. Mină olen ilmoittanut ja pelastanut ja sen julistanut, eikä ole muukalainen Jumala teidän parissanne; ja te olette minun todistajani, sanoo Herra, ja Minä olen Jumala.

13. Tästäkin päivästä olen Minä saına; eikä ole sitä, joka minun kädestăni pelastaa. Mină panen toimeen, ja kuka sen palauttaa? Jes. 14:27. 46:10.

 Näin sanoo Herra, teidän Lunastajanne, Israelin Pyhä: leidän tähtenne lähetän Minä Babeliin, ja Minä annan kaikki pakolaiset ja Kaldealaiset astua heidän ilonsa haaksiin."

15. Mina, Herra, olen teidan Pyhänne; Minä, Israelin Luoja, olen

teidän kuninkaanne.

16. Nāin sanoo Herra, joka tekee tien meressä ja polun väkevissä ve-2 Moos. 14:21 s.

17. joka vie ulos rattaat ja hevoset, solajoukon ja voiman, — yhdessähe makaavat, eivätkä nouse; ne raukesivat ja sammuivat kuin kynttilän sydan

18. Alkäät muinaisia muistako, äl-

käät menneitä tutkiko!

19. Katso, Minä teen uutta, nyt se jo orastaa, ettekõ tuota tunne? Minä teen tien korpeen ja virrat erämaihin. 2 Kor. 5:17. Ilm. 21:5.

20. Kedon eläimet Minua kunnioittavat, villikoirat ja kamelikurjet, sillä Minä asetan vedet korpeen ja virrat erämaahan, juottaakseni kan-saani, minun valittuani.

Se kansa, jonka Mină olen valmistanut itselleni, on julistava minun kiitostani. Luuk. 1:74 8.

22. Mutta et sinä, Jaakob, huutanut Minua avuksesi, sillä sinä vä-

syit Minuun, Israel.
23. Sinä et tuonut Minulle sinun poltto-uhriesi lampaita, etkä teurasuhrilla Minua kunnioittanut. En Minä sinua vaivannut ruoka-uhreilla, enkä suitsutuksilla sinua väsyttänyt.

24. Et sinä rahalla Minulle ostanut hajuruokaa, etkä teurasuhriesi rasvalla Minua ravinnut. Sinä saatoit Minun työtä tekemään sinun synneissäsi ja teit minulle vaivaa sinun pahoissa teoissasi. 1 Piet. 2:24. 3:18.

25. Mină, Mină se olen, joka ikseni tähden pyyhin pois sinun ylitsekäymisesi, enkä muistele sinun synteiāsi.

āsi. Jes. 44:22. Jer. 33:8. Mik. 7:18 s. 26. Muistuta sinā Minua, kāykāāmme oikeudelle keskenamme; puhu sinä, että vanhurskas olisiK.

1 Kun. 8:46. Ps. 143:2. Jes. 1:18. 27. Sinun ensimmäinen isäsi teki syntiä, ja sinun puoltajasi olivat us-

kottomia Minua vastaan.

28. Sentähden Minä saastutin pyhyvden päämiehet ja annoin Jaakobin kirottavaksi ja Israelin pilkattavaksi.

44 Luku.

Herra lupaa Israelille avun, pilkkaa epä jumalain avuttomuutta, sanoo lähettävänsä Koreksen Jerusalemia jälleen rakentamaan.

Ja nyt kuule, Jaakob, minun palvelijani, ja sinä Israel, jonka Mi-

nā valitsin.

2. Näin sanoo Herra, joka sinut on tehnyt ja valmistanut äitisi kohdusta, joka sinua auttaa: ālā peikāā. minun palvelijani Jaakob, sinä Jesurun, jonka Minā valitsin.

Jes. 41:9 s. 48:5. Jer. 30:10. 46:27. 3. Sillä Minä vuodatan vedet janoavan päälle ja virrat kuivan päälle: Minä vuodatan minun henkeni sinun siemenesi päälle ja minun siunaukseni sinun lastesi päälle.

Jes. 36:6 s. Joel 2:28. Joh. 7:38 s. Ap.t. 2:17 s. 4. Ja he kasvavat niinkuin ruohossa, niinkuin pajut vesiojain varsilla. Ps. 1:3. Jer. 17:8.

5. Mikä heistä sanoo: "Herran minä olen": mikä ylistää Jaakobin nimeä: mikā kirjoiltaa kādellānsā itsensā "Herran omaksi"; mikä Israelin nimeä kunnioituksella mainitsee.

Room. 4:11. 6. Näin sanoo Herra, Israelin kuningas, ja hänen lunastajansa, Herra Sebaot: Minä olen ensimmäinen ja Minā olen viimeinen, ja paitsi Minua ei ole yhtään Jumalaa.

Jes. 41:4. 45:21. 48.12. Ilm. 1:8.17. 22:18. 7. Ja kuka saarnaa niinkuin Minä, siitä saakka kuin Minä perustin ijankaikkisen kansan? Hän sen ilmoittakoon ja asettakoon Minun eteeni; tulevia ja toteen käypiä he ilmoittakoot puolestansa!

Alkāāt vavisko, ālkāātkā peljātko. Enkö Minä aikoja sitten ole antanut sinun kuulla ja sinulle ilmoittanut? Ja te olette minun todistajani. Onko Jumalaa paitsi Minua? Ei ole yhtään kalliota; Minä en ketään tiedä.

5 Moos. 4:35, 32:39, 1 Sam. 2:2, Ps. 18:32, Jes. 43:10. 1 Kor. 8:4.

9. Jotka epäjumalankuvia valmistavat, ne kaikki ovat turhia, ja hèidän rakkaansa eivät hyödytä, ja heidän todistajansa eivät näe, eivätkä tiedă; sentăhden he hăpeăăn joutuvat. Jes. 41:29. Jer. 10:148. 51 178. 10. Kuka tekee jumalan ja valaa epäjumalan joka ei mihinkään kelpaa?

Ps 115:4 s. 135:15 s. Katso! kaikki heidän toverinsa saavat hävetä, ja tekijät, ne ovat ihmisiä; jos ne kaikki kokoontuvat ja esiin astuvat, niin saavat vhdessä

peljätä ja hävetä.

Ps 97 7. Jes. 1:29. 42:17. 45:16. 12. Sepällä on pihdit ja hän työskentelee hiiloksessa, ja vasaralla muodostaa sen, ja käsivartensa voimalla sitä valmistelee; ja hän käy nälkäiseksi ja voimattomaksi, eikä juo vettă, ja raukee.

13 Puuseppä pingoittaa mittanuoran ja piirustaa sen liidulla valmistaa sen höylällä ja muodostaa sen harpilla ja tekee siitä miehen muotoisen, kauniin ihmiskuvan, huo-

neessa asumaan.

Jes. 40:19 s. 41 7. Jer 10:3 s Ap 1 19:24 Hän hakkaa itsellensä sedripuita ja oltaa rautatammeja ja tammeja ja valitsee itsellensä metsän puita, ja mäntyjä istutetaan, jotka sade suureksi kasvattaa

15. Ja se joutuu ihmiselle politopuuksi, ja siitä ottaa han ja lämmitielee itseänsä, myös sytytiää hän tulen ja leipoo leipää. Mutta vieläpä tekee han jumalan, jota han kumartaa, valmistaa sen kuvaksi ja lankee sen eleen maahan

Puolen siitä polttaa hän tulessa, toisen puolen päällä syöpi hän lihaa. puistaa paistia ja ravitsee itsensä ja sanoo: "hyvä' minä lämpesin ja

nautin tulesta "

 Ja lopun siitä tekee hän jumalaksi, epäjumalan-kuvaksensa, lankeaa maahan sen eteen ja kumartaa ja rukoilee sen puoleen ja sanoo: "pelasta minua, sillä sinä olet minun Jumalani"

18. He eivät tiedä eikä ymmärrä, sillä he ovat sovaistut, niin ettei heidan silmansa nae, eika heidan sy-

dāmmensā ymmārrā.

Sitä ei lasketa sydämmelle, eikä ole tuntoa eikä taitoa sanoa: "puolen siitä poltan tulessa, vieläpä sen hiilillä leivän kypsylän ja paislan lihaa ja syön; ja lopun siilä teen kauhistukseksi, lankean maahan puupölkyn eteen!"

20. Joka tuhassa ilonsa löytää, hä-

hän pelasta sieluansa, eikä ajattele: ,,eiko ole petos oikeassa kädessäni '

21. Muista näitä, Jaakob ja Israel. sillä sinä olet minun palvelijani. Mină sinut tein, ettă olisit palvelijani; Sinā Israel, en Minā sinua unhota. Jes. 43 1

22. Minä pyyhin pois sinun rikoksesi niinkuin pilven ja sinun syntisi niinkuir sumun Käänny Minun puoleeni, sillä Minä lunastin sinut!

Jes. 1 18 43:25 5,7 Jer 31 34 23. lloitkaat, te taivaat, sillä Herra sen tekee, huutakaat, te maan syvyydet! riemuitkaat ilossa le vuoret. metsät, ja kaikki sen puut, sillä Herra lunastaa Jaakobin ja on Israelissa kunniallinen! Ps 96 118, 98 78, Jes 49 13 24. Näin sanoo Herra, sinun lunastajas, se, joka äidin kohdusta asti on sinut valmistanut: "Minä. Herra, olen se, joka kaikki toimitan, jokayksinäni venytän taivaat, ja ilman apumiestä

levilān maan, Joh 9 8. Ps. 104:28 115.3 135:6 Jes. 40.22 42 5. Jer. 32:17. 25. joka teen loihtijain merkit tyhjiksi ja tietäjät hulluiksi, joka kään-

nän viisaat takaisin ja heidän tietonsa teen typeryydeksi,

Jes 29 14. 1 Kor. 1 19 s 26. 10ka vahvistan palvelijani sanan ja läytän käskylaiseni neuvon, joka sanon Jerusalemille: "ole asuttu", ja Juudan kaupungeille ...olkaat raketut", ja sen rauniot Minä jälleen rakennan.

27. joka sanon meren kuljulle: ..kuivu, ja sinun virtasi Minä teen kui-

vaksi" Jes. 43 16 28 joka sanon Korekselle: "minun paimeneni", ja hän kaikki minun iahtoni täyttää, sanoen Jerusalemille: "ole rakettu", ja temppelille: "ole perustettu."

2 Aik 36:22. Esr. 1.1. Jes. 45:1,13.

45 Luku.

Herra ja Hänen voideltunsa Kristus yksin Jumala.

Näin sanoo Herra voidellullensa, Korekselle, jonka oikeaan käteen Minä tartun kukistaakseni kansat hänen edessänsä, ja kuningastenkupeilta Minä vyöt avaan, aukaistakseni hänen edessään ovet ja portit letteivät ne suljettuina pysyisi: Esr. 1 1.

 Minā kāyn sinun edellāsi ja tasoitan koleikot; Minä särjen kupa-

riovet ja rikon rautasalvat

3. Ja Minä annan sinulle salatut aarteet ja kätketyt tavarat, että tuntisit, että Minä olen Herra, Israelin Jumala, joka sinut nimeltäsi kutsuin net villitsee vimmattu sydän, eikä 🖂 Minun palvelijani Jaakobin ja mi-

Jes. 45:20

nun valittuni Israelin tähden Minä I kutsuin sinut nimeltäsi ja nimitin sinut, vaikka et sinä Minua tunte-

nut.

Minä olen Herra, eikä yksikään muu paitsi Minua ole Jumala; Minä vyötin sinut, mutta et sinä tuntenut 5 Moos. 4:35. 32:39.

Jes. 37:16. 43:10 s. 44:6. 46:9. Joel 2:27. 6. että idästä ja lännestä tunnettaisiin, ettei ketään ole paitsi Minua; Mină olen Herra, eikä kukaan muu,

Jes. 59:19. 7. Minā, joka valkeuden valmistan ja luon pimeyden, joka teen rauhan ja luon pahan. Minä olen Herra, jo-ka kaikki nämä teen.

1 Moos. 1:3 s. Ps. 104:20. 147:14. Val. v. 8:38. Jes. 26:12. 31:2. Am. 3:6.

8. Tiukkukaat, te taivaat, ylhäältä, ja pilvet satakoot vanhurskautta: maa avatkoon itsensä ja he tuottakoot autuuden. vanhurskaus kasvakoon myös! Minä, Herra, sen luon.

Ps. 85:12. Hoë. 10:12. 9. Voi sită i joka riitelee Luojansa kanssa, muruinen maan muruisten joukossa! Sanooko savi valajallensa: "mitä teet?" taikka tekosi: "ei hänellä ole käsiä?"

Jes. 29:16. Jer. 18:6. Room. 9:20. 10. Voi sită, joka isălle sanoo: "miksi minut siitit," ja vaimolle: "miksi

synnytit?"

11. Näin sanoo Herra, Israelin Pyhā, hānen tekijānsā: kysykāāt tulevia Minulta, mutta lapseni ja kätteni teko jättäkäät minun huolekseni!

12. Minä olen tehnyt maan ja luonut ihmiset sen päälle; minun käteni ovat levittäneet taivaat, ja Minä olen kaikelle niiden joukolle käskyn an-Jes. 40:22, 42:5, 44:24,

 Minä olen hänet herättänyt vanhurskaudessa ja tasoitan kaikki hänen tiensä; hän rakentaa kaikki minun kaupunkini ja päästää minun vankini, ei palkan, eikä lahjan tähden, sanoo Herra Sebaot. Jes. 44:28. 14. Näin sanoo Herra: Egyptin työ-

ansio ja Kuusin kauppavoitto ja Sebalaiset, nuo suuret miehet, tulevat sinun tykösi ja ovat sinun omiasi; sinun jäljessäsi he kulkevat, kahleissa he tulevat ja sinun puoleesi kumartavat ja sinun puoleesi rukoilevat, sanoen: "ainoastansa sinun tykönäsi on Jumala, eikä ole yhtään muuta Jumalaa!" Jes. 43:3.

15. Totisesti olet Sinä salattu Jumala, Sinā Israelin Jumala, Vapahtaja. Job 11:7. Room. 11:32 s.

tuvat kaikki, pilkan alaisina saavat he yhdessä kävellä, nuo kuvien se-

pittäjät. Jes. 42:17. 44:9 s. 17. Mutta Israel vapahdetaan Herran kautta ijankaikkisella pelastuksella: te ette tule hapeaan, etteka häväistyksen alaisiksi aina ijankaikkisiin aikoihin saakka.

18. Sillä näin sanoo Herra, joka taivaat on luonut, — Hän on Jumala, ioka maan on muodostanut ia tehnyt, Hän on sen asettaja, ei Hän sitä autioksi luonut, asuttavaksi Hän on sen valmistanut "Minä olen

Herra, eikä kukaan muu." 19. En mină ole salaa puhunut pimeāssā maan loukossa; en ole sanonut Jaakobin siemenelle "etsi-käät Minua hukkaan." Minä, Herra, olen se, joka vanhurskautta puhun

ja julistan oikeutta.

5 Moos. 30:11 s. Jes. 48:16. Joh. 18:20. Kokoontukaat ja tulkaat, lähestykäät, kaikki tyyni, te kansojen pelastetuil Ne eivät tiedä mitään, jotka puukuviansa kantavat ja rukoilevat jumalaa, joka ei auttaa taida.

Tuom. 10:14. Jes. 44:18. 46:7. 21. Ilmoittakaat ja esiintuokaat, neuvotelkoot keskenänsä, kuka on tämän kuulla antanut ikivanhasta asti? Kuka aikoja sitten tämän on ilmoittanut? Enkō Minā, Herra? eikā paitsi Minua ole toista Jumalaa, eikä vanhurskasta ja auttavaa Jumalaa paitsi Minua. Jes. 41:22. 43:8s.

22. Kääntykäät Minun tyköni, niin te autuaiksi tulette, kaikki maailman ääret; sillä Minä olen Jumala, eikä kukaan muu! Ps. 22:28.

23. Itseni kautta olen Minä vannonut ja suustani on vanhurskauden sana lähtenyt, ja se vahvana pysyy: Minulle pitää kaikkein polvien kumartaman ja kaikkein kielten vannoman. Jes. 19:18, Room. 14:11. Fil. 2:9 s. Ainoasti Herrassa, — niin sanotaan Minusta, - on vanhurskaus ja väkevyys; Hänen tykönsä on tultava; mutta kaikki, jotka Häntä vihaavat, tulevat häpeään. Jes. 41:11.

25. Herrassa koko Israelin siemen vanhurskaaksi tulee ja kerskaa Hänessä.

46 Luku.

Kristus suojelee seurakuntaansa.

Bel kallistuu, Nebo kaatuu; heidän kuvansa ovat eläinten ja juhtain päällä; teidän kantamanne kuvat ovat sälytetyt kuormaksi väsyneille juhdille.

2. Ne kaatuvat ja kallistuvat kaikki 16. Hāpeāān ja hāvāistykseen jou- tyyni, eivātkā voi kuormaa talteen saattaa ja rise he vankeuteen jou-

tuvat

8 Kuulkaat Minua, Jaakobin huone ja kaikki Israelin huonekunnan jätteet, te, joika olette kuormana olleet ñidin kohdusta asti ja olette kannetut hamasta äidin helmasta saakka! 4. Ja hamaan vanhuuteenne asti

olen Minö sama ju harmaisiinne asti Minä kannan; Minä sen teen, Minä nostan ja Minä kannan ja pelastan.

5 Keneen te Minut verfaalte ja kenen kaltaiseksi teette? Kenen vertaiseksi te Minut luulette, että me yhdenkaltaisia olisimme?" Jes 40:18,25.

6 Jotka kultaa kukkarosta kaatavat ja hopeaa vaakalla punnitsevat, palkkaavat valurin sen jumalaksi tekemään; he lankeevat sen etcen ja sitä kumarlavat.

Tuom.17 4s Jes. 40 19s. 41 7 44.9. Jer. 10:3s 7. He nostavat sen hartioillensa ja kantavat sen sijallensa, ja se seisoo, eikä siirry sijaltansa. Ja he vielä huutavat hänelle, mutta ei hän vastaa cikä auta heitä heidän ahdingostansa

8 Muistakaat tätä ja olkaat vahvat, pankaat sydämmeenne te uskot-

iomat!

9. Muistakaat muinaisia ikivanhasta asti, että Minä olen Jumala, eikä kukaan muu, Jumala, jonka vertaista ei ole, Jes. 45:5.

10 joka alusta asti ilmoitan lopun, ja ikivanhasta mitä ei vielä ole tapahtunut; joka sanon: "minun neuvoni pysyy, ja kaikki, mitä minun mieleeni on, teen Minä;

11. joka kutsun idästä kotkan. kaukaisesta maasta miehen, joka aivotukseni tekee. Minä olen sen puhunut ja Minä myös sen esiin tuon; Viinä olen sen aikonut ja Minä sen

myös teen. 12 Kuulkaat Minua, te ylpeät sydämmestä, jotka olette kaukana van-

hurskaudesta.

13. Minā olen antanut vanhurskauteni lāhestyā, ei se ole kaukana, eikā minun autuuteni viivy; ja Minā annan autuuden Sionissa ja Israelille minun kunniani

47 Luku. Babelin perikato

Astu alas, istu tomuun, sinä neitsyt, tytär Babel, istu maahan, ilman istuinta. Kaldealaisten tytär, sillä ei sinua enää kutsuta hennoksi ja hempeäksi. Jes 26:5.

2. Ota myllynkivet ja jauha jauhoja, pojsta silmäverkkosi, nosta vaat-

teesi liepeet, paljasta sääresi, kahlaa virran yli. Jes 3:17.

3 Sinun häpysi paljastuu, ja riettautesi tulee näkyviin, Minä kostan, enkä pyydä apua ihmiseltä.

Jes. 3:17. Nah. 3:5. 4. Meidän lunastajamme nimi on Herra Sebaot, Israelin Pyhä!

5. Istu äänetönnä ja mene pimeään loukkoon, sinä Kaldealaisten tytär; sillä ei sinua enää kutsuta "valtakuntien kuningattareksi".

kuntien kuningattareksi."

6 Minä vihastuin minun kansaani, Minä saastutin minun perintöni ja annoin heidät sinun käsiisi. Sinä et heille laupeutta tehnyt; vanhuksellekin sinä teit ikeesi kovin raskaaksi

7 Sinā sanoit: "ijankaikkisesti olen minā kuningatar", niin ettet enāā tātā sydāmmelles laskenut, etkā sen loppua ajatellut. Ilm 187

8. Ja nyt kuule tätä, sinä hempeä, joka istut surutonna ja sanot sydämmessäs: "minä se olen, eikä kukaan muu, minä en ole leskenä istuva, en-

kā lapsettomuutta tunteva!" Sef. 2:15.

9. Nāmā molemmat kohtaavat sinua ākkiā yhtenā pāivānā: lapsettomuus ja leskeys; ne kohtaavat sinua tāy sin māārin, vaikka sinun velhoomises on suuri ja sinun lumoojias on sangen paljo

Jes. 51 19.

10. Sinā uskalsit pahuuteesi ja sanoit: "ei ole sitā, joka minun nākee." Sinun viisautesi ja tietosi velvāt sinut vāārālle, ja sinā sunoit sydāmmessās: "minā se olen, eikā kukaan muu."

11. Mutta onnettomuus kohtaa sinua, niin ettet tiedä sitä loihtimalla poistaa; ja perikato lankeaa sinun päällesi, niin ettet voi sitä sovittaa, ja hävitys tulee sinun päällesi niin äkkiä, ettet tiedäkään.

12 Astu esiin lumoomisellas ja paljolla velhoomisellas, joissa nuoruudestasi asti olet itsesi väsyttänyt, ehkä voit itsesi auttaa, ehkä voit pel-

jättää!

13 Sinā olet vāsynyt paljosta neuvottelemisestas Astukoot esiin ja auttakoot sinua nuo taivaan jakajat, nuo tähtien tähtääjät, jotka kunakin uunna kuuna ilmoitlavat, mikä sinua kohtaa!

14 Katso, he tulevat korreksi ja tuli heidät polttaa! He eivät voi itseänsäkään tulen käsistä pelastaa,ei jää hiillä heidän lämmitelläksensä, eikä tulta, jonka ääressä istuisivat.

15. Niin käy sinun omillesi, joitten tähden olet itseäsi vaivanuut; sinun kauppakumppanis nuoruudestasi asti hajoovat kukin omalle suunnallensa; eikā ole sitā, joka sinut pelastaa.

48 Luku.

Jumalan vanhurskaus kansaansa kohtaan. Armo Kristuksessa.

Kuulkaat tätä, te Jaakobin huone-kunta, te, jotka Israelin nimellä nimitetään, ja jotka Juudan lähteestä lähteneet olette, jotka vannotte Herran nimeen ja Israelin Jumalasta kerskaatte, mutta ei totuudessa ja vanhurskaudessa: Ps. 68:27. Jer. 4:2.

sillä pyhästä kaupungista he nimittävät itsensä ja Israelin Jumalaan he luottavat, Herra Sebaot on Hänen nimensä! Mik.3:11.

3. Entiset olen Minä aikoia sitten ilmoittanut ja suustani laskenut ja kuulla antanut; äkkiä Minä ne tein, ia ne tulivat.

4. Kun Minā sinut kovaksi tiesin, ja sinun niskasuonesi on raudasta

ja otsasi vaskesta.

2 Moos, 32:9, 33:5, Jer. 6:28, Hes. 2:4, 3.7, 5. niin Minä sinulle aikoja sitten ilmoitin, ennenkuin se tapahtui, annoin Minä sinun kuulla, ettet sanoisi: "epājumalani sen teki, veistetty ja valettu kuvani sen käski."

6. Sinä olet sen kuullut, katsele sitā kaikkea; ja eikö teidan tāydy sitā tunnustaa? Minā annan sinun kuulla uusia, täst'edes salatuita ja joita et sina ole tietanyt.

Nytneluodaan, eikä ikivanhaan; ja ennen tätä päivää et sinä niitä ole kuullut, ettet sanoisi: ",,katso! minä

ne .tiesin!"

Sinä et ole kuullut, etkä tietänyt, eivätkä ole sinun korvasi olleet entisestă avatut, sillă Mină tiedân, etlă sina olet aivan petollinen, ja "uskottomaksi" on sinua äitisi kohdusta asti kutsuttu.

Nimeni tähden olen Minä viivyttänyt vihani ja kunniani tähden pidătiănyt sen sinun hyväksesi, etten sinua perăti hāvittāisi.

10. Katso! Minä puhdistan sinua, mutta ei niinkuin hopeata; Minä teen sinut koetelluksi murheen ahjossa.

San. 17:3. 11. Itseni tähden, tosin itseni tähden Minä sen teen, etten Minä häväistyksi tulisi; enkä Minä anna kunniaani toiselle. Jes. 42:8.

12. Kuule Minua, Jaakob, ja Israel, minun kutsuttuni: Minä se olen, Mină olen ensimmäinen, Mină olen mvös viimeinen!

Jes. 41:4, 48:10, 44:6, 46:4. Ilm. 1:8, 17.21:6.22:13. 13. Minun käteni on perustanut | Jee.51:16. Hebr.4:12.1lm.1:16.2:12,16.19:15,21.

maan ja minun oikea käteni on levittänyt taivaat; Minä huudan niille, niin ne kaikki seisahtuvat.

Ps. 33:9. Jes. 44:24. Hebr. 1:10. 14. Kokoontukaat, kaikki, ja kuulkaat: kuka heistä on tämän ilmoittanut? Herra rakasti häntä; hän on toimeenpaneva hänen tahtonsa Babelia vastaan ja hänen käsivartensa Kaldealaisia kohtaan. Jes. 41:22s. 44:28.

15. Minä, Minä puhuin, jopa kutsuin hänet, toin hänet esiin, ja hä-

nen tiensā on onnistuva.

Lähestykäät Minua ja kuulkaat tätä: en ole alusta asti salassa puhunut; aina siitä asti, kun se olemassa oli, olen Minä siellä. Ja nyt lähetti Minut Herra, Herra ja hänen henkensä. Jes. 45:19. Joh. 8:25 s. 18:20.

17. Năin sanoo Herra, sinun Lunastajasi, Israelin Pyhä: "Minä, Herra sinun Jumalasi, opetan sinulle, mitä hyödyllistä on; Minä johdatan sinua sitä tietä, jota sinun tulee käydä." Ps. 25:12. 32:8.

18. Oi, jospa sinā ottaisit minun käskyistani vaarin, niin sinun rauhasi olisi kuin virta ja sinun vanhurskautesi kuin meren aallot!

5 Moos. 32:29. Ps. 81:14 s. 19. Ja sinun siemenesi olisi kuin hieta, ja sinun kohtusi hedelmä kuin hiekkamurut; sen nimeä ei hävitettäisi, eikä se katoaisi minun kasvoje-

ni edestä. 20. Lähtekäät Babelista, paetkaat Kaldeasta riemuhuudolla, ilmoittakaat, kuuluttakaat tämä, julistakaat se maailman ääriin, sanokaat: "Herra on palvelijansa Jaakobin lunas-tanut! ' Jes. 52:11. Jer. 50:8. 51:6, 45. Ilm. 18:4. 21. Eivät he janoa kärsineet, kun Hän heitä korvessa kuljetti. Hän vuodatti heille vedet kalliosta, Hän halkasi kallion, ja vedet vuosivat.

2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:11. 22. Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo Herra. Jes. 57:21.

49 Luku.

Kristuksen, "Herran palvelijan", kunnin. Kristus ja seurakunta, joka pakanoista kootaan.

Kuulkaat minua, te luodot, ja otta-kaat vaari, te kaukaiset kansat: Herra on minut kutsunut äitini kohdusta, äitini helmasta asti on Hän minun nimeni muistanut.

Jer. 1:5. Matt. 1:20 s. Luuk. 1:31. 2:21. Ja Hän on tehnyt minun suuni terävän miekan kaltaiseksi, Hän on kätkenyt minut kätensä varjoon ja tehnyt minut välkkyväksi nuoleksi, viineensä on Hän minut salannut.

3. Ja Hän sanoi minulle: "sinä olet | minun palvelijani, Israel, jossa Mi-

nä itseni jaloksi osoitan.'

4. Mutta minä sanoin: "minä olen hukkaan työta tehnyt, turhaan ja tyhjään olen minä väkeni kuluttanut; kuitenkin on oikeuteni Herran hallussa ja palkkani Jumalan kädessä."

5. Ja nyt sanoo Herra, joka minun äitini kohdusta valmisti palvelijaksi itsellensä, kääntämään Jaakobin Hänen puoleensa ja Is**rae**lin koko**omaan** Hänen tykönsä; olenhan minä kunnioitettu Herran silmissä ja minun Jumalani on minun väkevyyteni.

6. Ja Hän sanoo: vähäistä on sinulle òlla minun palvelijanani, ojentamassa Jaakobin sukukuntia ia kääntămăssă Israelin jätteitä; Minä teen sinut pakanain valkeudeksi, olemaan Minun autuuteni maailman ääriin Ps. 22:28.

Jes. 42:6. 45:22.60:3. Luuk. 1:79.2:32. Ap. t. 13:47.
7. Näin sanoo Herra, Israelin Lunastaja, hänen Pyhänsä, tuolle, jota sielu inhoo, kansa kammoo, herrat palvelijanansa pitävät: kun kuninkaat näkevät, niin ne seisoalle nousevat, ja ruhtinaat kumartavat itsensä Herran tähden, joka uskollinen on, ja Israelin Pyhän tähden, että Hän on sinut valinnut. Jes. 52:14 s. 53:3.

8. Näin sanoo Herra: otollisella ajalla olen Minä sinun rukouksesi kuullut ja autuuden päivänä olen Minā sinua auttanut; ja Minā varjelen sinua ja panen sinut ka**ns**an liitoksi kohentamaan maata ia hävinneitä perintö-osia jakamaan,

Jes. 42:6. 2 Kor. 6:2. 9. sanomaan sidotuille: "lähtekäät ulos, "ja niille, jotka pimeydessä ovat: ,,tulkaat valkeuteen!"Teiden varsilla he ravintoa saavat ja kaikilla kukkuloilla laitumensa löytävät. Jes. 61:1.

 He eivät nälkää näe, eivätkä janoa kärsi, eikä päivän helle ja paiste heitä vaivaa; sillä heidän lohduttajansa johdattaa heitä ja vesilähteille hän heitä kuljettaa.

Ps. 121:6. Ilm. 7:16s. 11. Minä teen kaikki vuoreni tieksi ja käytäväni korotetaan. Jes. 35:7.

12. Katso, nämä tulevat kaukaa, ja katso! nāmā pohjasta ja lānnestā;

ja nämä Sinimin maalta!

13. Riemuitkaat, te taivaat, iloitse, sinā maa, ja puhjetkaat riemuun, te vuoret! sillä Herra lohduttaa kansaansa ja armahtaa kurjiansa.

Jes. 44:23. 14. Mutta Sion sanoo: "Herra hylk**äsi minut, Herra unohti minut.**"

Unohtaako vaimo rintalastansa. ettei hän armahda kohtunsa poikaa? Ja vaikka hän unohtaisi, niin en Minā kuitenkaan sinua unohda.

1 Kun. 3:20. 16. Katso, käsiini olen Minä sinut pyältänyt; sinun muurisi ovat alati Minun edessäni.

17. Sinun rakentajasi rientāvāt: sinun hävittäjäsi ja kukistajasi pake-

nevat sinusta pois.

18. Nosta silmäs ympärilles ja katso, kaikki nämä kokoontuvat ja tulevat sinun tykösi! Niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, näillä kaikilla saat sinä itsesi ihanaksi pukea ja vyöttää itsesi, kuin morsian. Jes. 60:4.

19. Sillä sinun rauniosi, sinun autiosi, sinun haaskattu maasi, jopa sinä itsekin käyt ahtaaksi asukkaille, ja sinun raatelijasi ovat kauas

paenneet.

20. Vielä sinun lapsettomuutesi lapset sanovat sinun korviisi: "ahdas on minulla asuinsija, anna minulle

tilaa, että asua saisin."

21. Ja sinā olet sanova sydāmmessās: "kuka minulle nämä on synnyttänyt? Minähän olin lapseton ja hedelmätön, pakolainen ja hyljätty, ja ku-ka nämä on kasvattanut? Katso, minā olin yksināiseksi jāānyt, missā nāmā silloin olivat?"

22. Näin sanoo Herra, Herra: katso! Minā nostan kāteni pakanoita kohden ja korotan lippuni kansani puoleen, niin he tuovat poikasi helmassa ja tyttäresi hartioilla kanne-Jes. 13:2. 62:10.

 Kuninkaat tulevat sinun holhojikses ja heidän ruhtinattarensa sinun imettäjikses; kasvoillensa he maahan kumartuvat sinun edessäsi, ja sinun jalkojesi tomua he nuoles-kelevat. Ja sinä olet tunteva, että kelevat. Mină olen Herra, ja etteivat ne ha-peään tule, jotka Minuun toivovat.

Ps. 25:3. 72:9. Jes. 60:16. 24. Otetaanko saalis sankarilta tuhi päästetäänkö vanhurskaan vankijoukko vapaaksi?

Luuk. 11:21 s. 25. Sillä näin sanoo Herra: sankarinkin vankijoukko otetaan pois ja väkivaltaisenkin saalis vapaaksi päästetään, sillä Minä riitelen riitamiestesi kanssa ja Minä sinun poi-

kasi pelastan.

26. Ja minä syötän sinun ahdistajillesi heidän oman lihansa, ja he juopuvat omasta verestänsä niinkuin väkijuomasta. Ja kaikki liha on tunteva, että Minä olen Herra, sinun pelastajasi ja sinun lunustajasi, Jaa-Ps. 18:2. 42:10. kobin väkevä.

50 Luku.

Kristuksen kuuliaisuus. Jotka hylkäävät Kristuksen, joutuvat pimeyteen. Näin sanoo Herra : missä on teidän äitinna arakirit

Näitinne erokirja, jolla Minä hänet hyljäsin? Tahi kuka on se minun velkojistani, jolle Minä teidät mõin? Katso, teidän pahojen tekojenne tähden on teidän äitinne hyljätty. 5Moos 24:18. Jer. 2:19. 3:18.

2. Miksi ei kukaan ollut, kun Minä tulin? Miksi ei kukaan vastannut, kun Minä huusin? Onko Minun käteni liian lyhyt vapahtamaan, vai eikö Minussa voimaa ole pelastamaan? Katso, Minä nuhtelemisellani kuivaan meren, teen virrat kuiviksi, eltä kalat niissä veden puutteesta haisevat ja janoon kuolevat.

2 Moos. 14:21. 4 Moos. 11:23. Jos. 3:15 s. Jes. 59:1. 3. Minā puetan taivaat mustiin ja panen murhepuvu: niiden peitteeksi. 2 Moos. 10:22. Jes. 13:10. Matt. 24:29. 27:45.

Ilm. 6:12.

4. Herra, Herra on minulle antanut oppineen kielen, taitaakseni virvoittaa väsynyttä sanalla; Hän herättää minua joka aamu Hän herättää korvani kuulemaan opetuslapsen tavalla.

Ješ. 52:7. Matt. 7:29. Mark. 1:22. Luuk. 4:32. 5. Herra, Herra on minulle korvan avannut, enkä minä ole vastahakoinen ollut, enkä takaperin mennyt.

Ps. 40:7. Joh. 14:31. Fil. 2:8. Hebr. 10:5. 6. Minā olen antanut selkāni lyötāvāksi ja poskeni revittāvāksi; kasvojani en ole pilkalta ja syljeltā peittānyt. Matt. 26:67. 27:30. Mark. 14:65. 15:19.

 Mutta Herra, Herra auttaa minua; sentähden en minä tullut häpeään, sentähden tein minä kasvoni kivikovaksi, sillä minä tiesin, etten mi-

nä häpeään joudu

8. Lähellä on se, joka minut vanhurskauttaa; kuka tahtoo minun kaussani riidellä? Astukaamme esiin! Kuka on minun vastustajani, hän lähestyköön minua! Room. 8:338. 9. Katso! Herra, Herra minua auttaa; kuka tahtoo minua kadottaa? Katso! Kaikki he vanhenevat niinkuin vaate, ja koi heidät syö.

Ps. 102:27. Jes. 51:8.

10. Kuka teistä Herraa pelkää ja kuuntelee hänen palvelijansaääntä? joka vaeltaa pimeydessä ja jolla ei valoa ole, se turvatkoon Herran nimeen ja luottakoon Jumalaansa.

11. Katso! te kaikkī, jotka tulen sytytätte, jotka varustatte itsenne tulisilā nuolilla: menkäät teidän tulenne liekkiin ja niitä tulisia nuolia

vastaan, joita te olette sytyttäneet! Minun kädestäni tämä teille tapahtuu, te saatte kivuissa maata.

51 Luku.

Kristuksen seurakunnan pelastus.

K uulkaat minua, te, jotka vanhurskautta noudatatte, jotka Herraa etsitte! katsokaat sitä kalliota, josta te lohvaistut olette, ja sitä kaivon kuoppaa, josta te kaivetut olette!

 Katsokaat Abrahamia, teidän isäänne, ja Saaraa, teidän synnyttäjäänne! Sillä hän oli yksinäisenä, kun Minä hänet kutsuin; Minä hänet siunasin ja Minä hänet enensin

1 Moos. 12:1 s. 17:5 s. Jos. 24:3. Hes. 33:24.
3. Sillä Herra lohduttaa Sionia; Hän lohduttaa kaikki sen rauniot ja tekee sen korven Edenin kaltaiseksi ja sen erämaan Herran kasvitarhan kaltaiseksi. Riemua ja iloa siellä tavataan, kiitosta ja veisun ääntä. Jes. 61:2 s.
4. Kuulkaat Minua, minun kansani,

ja minun sukukuntani, ottakaat Minusta vaari! Sillä laki on Minusta lähtevä, ja minun oikeuteni panen Minä valkeudeksi kansoille. Jes. 2:3.

5. Lähellä on minun vanhurskauteni, minun autuuteni käy ulos, minun käsivarteni on kansoja tuomitseva; Minua luodot toivovat ja käsivarttani odottavat.

Jes. 42:4.

6. Nostakaat silmänne taivaasen päin ja katsokaat ulos maan päälles sillä taivaat kaloavat kuin savu, ja maavanheneekuin vaate, jasenasukkaat samaten kuolevat, mutta minun autuuteni pysyy fjankaikkisesti ja minun vanhurskauleni ei lakkaa.

Ps. 102:27. Luuk. 21:33.
7. Kuulkaat Minua, te, jotka vanhurskauden tunnette; sinä kansa,
jonka sydämmessä minun lakini on.
älkäät peljätkö ihmisten pilkkaa ja
heidän häväistyksiänsä älkäät hämmästykö! Ps. 37:31. 40:9. Matt 5:11 s.

8. Sillä koi syö heidätniinkuin vaalteen, ja mato syö heid it niinkuin villan; mutta minun vanhurskauteni pysyy ijankaikkisesti ja minun autuuteni suvusta sukuun. Jes. 50:9.

9. Nouse, nouse, pue itsesi voimalla, Herran käsivarsi! nouse niinkuin muinoisina päivinä, entisinä aikoina! etkö sinä ole se sama, joka Rahabin tapoit ja lohikärmeen lävistit? 2 Moos. 14:27 s. 15:7,10,

Ps. 74:13s. 89:11. Jes. 27:1. 30:6s. Hes. 29:3s, 10. Etkö sinä ole se sama, joka meren kuivasit, nuo suuren syvyyden vedet, joka teit meren syvyydet tieksi, pelastettujen käytäväksi?

2 Moos. 14:22,29, Ps. 66:6, Jes. 43:16 s.

11. Ja Herran pelastetut palaavat takaisin ja tulevat Sioniin riemulla, ja ijankaikkinen ilo on heidän päänsä päällä; riemun ja ilon he saavuttavat, murhe ja huokaus pakenee.

Jes. 35:10. Joh. 16:20,22. Ilm. 21:4.
12. Minā, Minā se olen, joka lohdutan teitā. Kuka sinā olet, ettā pelkāāt kuolevaista ihmistā ja ihmisen lasta, joka ruohon kaltaisena katoaa?

Ps. 56:5. Jes. 40:6. Matt. 10:28. 1 Piet. 1:24. 13. ja että unohdat Herran, joka sinut tehnyt on ja on taivaat leviitänyt ja maan perustanut, ja pelkäät alinomaa kaiken päivää ahdistajan vihaa, kun hän rupeaa turmelemaan?

Job 9:8. Ps. 104:2. Jes. 40:23.

14. Mutta missä on ahdistajan viha? Kyyristynyt kiirehtää vapauteen, eikä kuole kuoppaan, eikä häneltä leinää nuutu.

2 Moos. 12:30.33.

 Sillä Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka liikutan meren, että sen aallot pauhaavat. Herra Sebaot on hänen nimensä. Job 26:12. Jer. 31:35.

16. Ja Minä panen sanani sinun suuhusi, ja käteni varjolla peitän sinua, istuttaakseni taivaat ja perustaakseni maan ja sanoakseni Sionille; minun kansani sinä olet.

5Moos. 18:18. Jes. 49:2. Jer. 19.
17. Herāā, herāā, nouse, sinā Jerusalem, joka Herran kādestā olet juonuthānen vihansa maljan! kuperan kompastuskalkin olet sinā juonut, itseesi sārpānyt.
Ps. 60:5. 76:9.

Jes. 52:1. Jer. 25:15. Ilm. 14:10. 16:19.

18. Ei yhtäkään ollut kaikista lapsista, joika hän oli synnyttänyt, joka olisi taluttanut; ei yhtään kaikista lapsista ollut, jotka hän oli kasvattanut, joka olisi hänen käteen-

sä tarttunut.

19. Nämä kaksi kohtasivat sinua – kuka sinua surkuttelee? — hävitys ja turmio, nälkä ja miekka. Millä Minä sinua lohdutan? Jes. 47:9.

20. Sinun lapsesi olivat pimeyden peittäminä, makasivat kaikkien katujen kulmissa, niinkuin verkkoon joutunut metsähärkä, täynnä Herran vihaa, sinun Jumalasi julmuutta. Val. v. 2:11, 19 21 Senjähden kuule nyt tätä, sinä

21. Sentähden kuule nyt tätä, sinä kurja, ja juopunut, — vaikkei vii-

nistă!

22. Nāin sanoo sinun Herrasi, Herra ja sinun Jumalasi, joka on kansansa asianajaja: katso. Minā otan sinun kādestāsi kompustuskalkin, vihani kuperan maljan; ei tarvitse sinun enāā sitā juoda. Sak. 12:2.

23. Ja Minā panen sen sinun vaivaajiesi kāteen, jotka sanoivat sie-

Iullesi: "kumarru, että me kävisimme sinun ylitsesi, laske selkäsi maahan, että menisimme sen yli kuin kadulla!" Jes. 49:28. Sak. 12:2s.

52 Luku.

Sionin, Kristuksen seurakunnan lunastus armosta.

Herää, herää. pue päälles voimasi. sinä Sion! pane kauniit vaatteesi yllesi, sinä Jerusalem, pyhä kaupunki! Sillä ei enää esinahkainen ja saastainen sinuun tule!

Jes. 51:17. Ilm. 21:27.

2. Pudista itsesi tomusta, nouse, istu, sinä Jerusalem! päästä kaulasi

siteet, sinä vangittu tytär Sion! 3. Sillä näin sanoo Herra: ilmaiseksi olette te myödyt, ilman rahaa teidät

lunastetaan. 1 Plet. 1:18. 4. Sillä näin sanoo Herra, Herra: Egyptiin astui minun kansani alussa

olemaan vieraana siellä; ja Assur häntä ahdisti ilman syytä.

1 Moos. 46:6. 2 Kun. 17:5 s. 18:9 s.
5. Ja nyt, mitā Minun on tašallā tekemistā? sanoo Herra. Sillā kansani on ilman syytā viety pois; heidān herransa huutavat, sanoo Herra, ja minun nimeni pilkataan alati kaiken pāivāā. 4Moos.14:15s.Hes.36:20s.Room.2:24.

6. Sentähden on minun kansani tunteva minunnimeni, sentähdenon hän sinä päivänätietävä, että Minöseolen, joka sanon: "tässä Minä olen!"

7. Oi kuinka suloiset ovat evankeliumin saarnaajan jalat vuorilla joka rauhaajulistaa, hyvää sanomaa saarnaa, autuuden ilmoittaa, ja Sionille sanoo: "sinun Jumalasi on kuningas!" Ps. 96:10. Nah. 1:15. Room. 10:15.

 Sinun vartijaisi ääni kuuluu; he yhdessä äänensä korottavat, sillä he riemuitsevat; sillä he omin silmin näkevät, kuinka Herra Sioniin palajaa. Jes. 62:6.

9. Riemuitkaat, iloitkaat yhdessä, te Jerusalemin rauniot! Sillä Herra lohduttaa kansaansa; Hän lunastaa Jerusalemin. Jes. 40:1.

 Herra paljastaa pyhän käsivartensa kaikkien kansojen nähden, ja kaikki maailman ääret saavat nähdä

Jumalamme pelastuksen.

Pŝ. 98:3. Jes. 53:1. Luuk. 3:6.
11 Paetkaat, paetkaat, lähtekäät sieltä, älkäät saastaiseen koskeko! lähtekäät sen keskeltä, puhdistakaat itsenne, te Herran kalujen kantajat!
Jes. 48:20. 2 Kor. 6:17. Ilm. 18:4.

12. Sillä ei teidän tarvitse kiircesti lähteä,eikä teidäntarvitsepaeten kulken; sillä Herra käy teidän edellänne, ja Israelin Jumala kokoaa teidät. 2 Moos. 1238, 13-21:-5 Moos. 16:3.

13. Katso, minun palvelijani on taidolla asiansa ajava; han on nouseva ja kohoava ja sangen korkealla oleva.

Joh. 3:14. Ap. t. 2:33. Fil. 2:9 s. 14. Niinkuin monet sinusta hämmästyvät, - niin on hänen muotonsa rumempi kuin muiden ihmisten. ja hänen kasvonsa huonompi kuin ihmisten lasten, — Ps. 22:7. Jes. 53:2 s. 15. niin hän priiskoittaa monet kansat; hänen edessänsä sulkevat kuninkaat suunsa, sillä he saavat nähdä, mită heille ei ole julistettu, ja huo-

mata, mitä eivät ole kuulleet. Jes. 65:1. Room. 15:21.

53 Luku.

Kristuksen kärsiminen ja kunniaan astuminen.

Kuka uskoo meidän saarnaamme, ja kenelle Herran käsivarsi ilmoi-Jes.52:10, Joh.12:38, Room.10:16. telaan? 2. Hänpä kasvoi kuin vesa Hänen edessänsä ja niinkuin juuri kuivasta maasta. Ei hänellä ollut muotoa eikä kauneutta; ja me näimme hänet, mutta ei hänessä ollut sitä muotoa, että me olisimme häneen mielistyneet.

Jes. 11:1, 52:14. 3. Hän oli ylönkatsottu ja ihmisten hylkäämä, kipua ja sairautta täynna, ja semmoinen, jolta me peitimme kasvomme; han oli niin ylönkatsottu, ettemme häntä minäkään

pitäneet.

Ps.22:7 s. Jes. 49:7. 50:6. Mark. 9:12. Joh. 7:48. 4. Totisesti, Hän kantoi meidän sairautemme, ja päällensä sälytti meidän kipumme. Ja me pidimme häntā rangaistuna, Jumalan lyömänä ja Matt. 8:17. vaivaamana.

Vaan Hän on haavoitettu meidän pahaintekoimme tähden ja hosuttu meidän syntiemme tähden, Rangaistus, joka meille rauhan tuotti, oli hänen päällänsä, ja hänen haavojensa

kautta olemme me paratut. Room, 4:25. 1 Kor. 15:3. 1 Piet, 2:248. Me vaelsimme kaikki eksyksissä niinkuin lampaat, ja kukin meistä poikkesi omalle tiellensä; mutta Herra heitti meidän kaikkien synnit hänen päällensä. Hes. 34:6. Sak. 10.2. 7. Hän lyötiin ja vaivattiin, eikä hän suutansa avannut; niinkuin karitsa joka teuraaksi viedään, ja kuin lammas, joka keritsijänsä edessä vaikenee, niin ei han suulansa avan-Matt. 26:63, 27:14, Mark. 14:61.

Joh. 1:29. Ap.t. 8:32 s. 8. Mutta hän otettiin pois ahdingosta ja tuomiosta. Ja kuka voi sanoa hänen elämänsä pituuden? sillä hän otettiin pois elävien maasta; minun kan- 8. Vihan kiivaudessa Minä silmän-

sani rikoksen tähden rangaistus häntä kohtasi.

9. Hänen hautansa aivottiin jumalattomien sekaan, mutta rikkaan tykö tuli hän kuoltuansa; sillä ei hän ollut vääryyttä tehnyt, eikä petosta ollut hänen suussansa.

Joh. 8:46. 2 Kor. 5:21. 1 Piet. 2:22. 1 Joh. 3:5. 10. Mutta Herra tahtoi piestä häntä sairaudella ; koska hän pani henkense vika-uhriksi, saa hän nähdä siemenen ja kauan elää, ja Herran aivoitus hänen kätensä kautta menestyy.

Room. 6:9 s.

 Koska hänen sielunsa on työtä tehnyt,saa hän iloa nähdä jaravitaan; tuntemisensa kautta hän, minun vanhurskas palvelijani, monta vanhurskauttaa, ja hän kantaa heidän syntinsä. Room. 5:19.

12. Sentähden annan Minä hänelle osan suurten kanssa, ja väkevien kanssa hän saalista jakaa: koska hän antoi sielunsa kuolemaan ja luettiin pahantekijäin joukkoon ja kantoi monen synnit ja rukoili pahantekijäin edestä.

Mark. 15:28. Luuk.22:37. 23:33 s. Joh. 17:2.6.

54 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuus.

Riemuitse, sinä hèdelmätön, joka et synnyttänyt, ja puhkea riemuun ja ihastu, sinä, joka et kivuissa ollut! sillä yksinäisellä on enempi lapsia kuin sillä, jolla mies on, sanoo Herra.

Jes. 49:20. Gal. 4:27. 2. Levită majasi sija, venytā asuntosi vaate, älä säästä; pidennä köydet ja vahvista vaarnat!

3. Sillä sinä olet levenevä oikealle ja vasemmalle puolelle, ja sinun siemenesi on kansat periva ja autiot kaupungit asunnoksi ottava.

 Ålä pelkää, sillä et sinä häpeään joudu, ālākā kainostele, sillā et sinā ole punastuva; sillä sinä olet unohtava nuoruutesi häpeän etkä enää ole muistava leskeytesi pilkkaa.

5. Sillä miehesi on oleva sinun tekijäsi, Herra Sebaot on hänen nimensä. a lunastajasi on Israelin Pyhä, joka kaiken maailman Jumalaksi kutsutaan. Luuk. 1:32. Room. 3:29.

Sillä Herra on sinut kutsuva, niinkuin hyljätyn ja hengessä murheellisen vaimon, niinkuin nuoruuden vaimon, joka hyljätty on, sanoo sinun Jumalasi.

 Minä olen vähäksi silmänräpäykseksi sinut hyljännyt; mutta Minä olen sinut jälleen suurella laupeudel-Ps. 30:6. Jes. 60:10. la kokoava.

rāpāykseksi kasvoni peltin sinulta, mutta tahdon jälleen ijankaikkisella armolla sinua armahtaa, sanoo Her-

-ra, sinun lunastajasi.

9. Sillätämäon Minulleniin kuin Noakin vedet ; niinkuinMinä vannoin, ettei Noakin vetten enää pidä käymän maan vlitse, niin Minä vannon, etten Minä vihastu sinuun, enkä rankaise 1 Moos. 9:11 s. sinua.

10. Sillä vuoret siirtyvät ja kukkulat liikkuvat, mutta minun armoni ei siirry sinusta eikä rauhaniliittoliiku, sanoo Herra, sinun armahtajasi.

Ps. 146:6. Matt. 24:25. 11. Sinä kurja, kovalta tuulelta häälytetty, turvaton, katso! Minä kiinnitän sinun kivesi kiiltosavella ja lasken sinun perustuksesi safireilla.

Ilm. 21:19 s. 12. Ja Minä panen sinun harjasi kimaltokivistä, porttisi rubineista ja kaikki sinun rajasi kalliista kivistä. 13. Ja kaikki lapsesi ovat Herran

opetuslapsia ; ja suuri rauha on sinun lapsillasi. Jer. 31:34. Joh. 6:45. Room.5:1. 14. Sinä olet vahvistettava vanhurs-

kaudella. Ole kaukana väkivallasta. sillä ei sinun tarvitse peljätä, ja hämmästyksestä, sillä ei se sinua saa lähestyä.

15. Katso, jos joukossa kokoontuvat sinua vastaan, niin ei se ole Minusta; joka sinua vastaan kokoontuu, se sortuu sinun tähtesi. Room. 8:31.

16. Katso! Minä teen sepän, joka hiilet tulessa lietsoo, ja tekee aseen työtänsä varten; ja Minä myös teen hä-

vittäjän turmeleinaan.

17. Ei yksikään ase, joka sinua vastaan valmistetaan, ole menestyvä; ja kaikki kielet, jotka käyvätsinun kanssasi oikeudelle, olet sinä vääräksi osoittava. Tämä on Herran palvelijain perintä-osa, ja heidän vanhurskautensa on Minusta, sanoo Herra. 1 Kor. 62.

55 Luku.

Kutsumus Jumalan armoliittoon evankeliumin kautta.

Kaikki janoovaiset, tulkaat vetten tykö, tekin, joilla ei rahaa ole! tulkaat, ostakaat ja syökäät, tulkaat, ostakaat ilman rahatta ja ilman hinnatta viiniä ja rieskaa!

Jes. 12:3. Matt. 11:28. Joh. 7:37. Ilm. 22:17. 2. Miksi te annatte rahan siitä, joka ei leipää ole, ja työnne siitä, joka ei ravintoa ole? kuulkaat Minua ja syökäät hyvää ja teidän sielunne riemuitkoon lihavuudesta.

Ps. 22:27 s. Jes. 25:6. Matt. 5:6. Kallistakaat korvanne ja tulkaat j

Minun tyköni, kuulkaat, niin teidän sielunne saa elää! Ja Minä teen teidän kanssanne ijankaikkisen liiton, Davidin lujat armot. 2 Sam. 7:15. 1 Kun.8:25. Ps.89:29. 105:8.10. 111:9. Jes.54:10.

61:S. Ap. t. 13:34 4. Katso! kansoille todistajaksi olen Minä hänet asettanut, kansojen pää-

mieheksi ja opettajaksi.

Ps. 2:8. 72:8 s. 11m. 1:5. 5. Katso, sinä olet kutsuva kansan, jota et sina tunne, ja kansat, jotka eivät sinua tunteneet, rientävät sinun tykösi, Herran, sinun Jumalasi, tähden ja Israelin Pyhän tähden, joka sinuť kaunistaa.

 Etsikäät Herraa, koska Hän lövdetään ; avuksi huutakaat Häntä, kos-

ka Hän läsnä on.

7. Jumalaton hyljätköön tiensä ja syntinen ajatuksensa ja palatkoon Herran tykö, niin Hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä Hänen tykönänsä on paljon anteeksi antamusta.

Ps. 130:4.7. Hes. 33:11. Luuk. 15:20 s. Sillä minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne, ja teidän tienne eivät ole minun teitäni, sanoo Herra.

9. Sillä niin paljon kuin taivas on maata korkeampi, niin ovat minun tieni korkeammat teidän teitänne ja minun ajatukseni teidän ajatuk-

sianne.

10. Sillä niinkuin sade ja lumi tulee taivaasta alus, eikä sinne palaja, vaan kostuttaa maan, tekee sen hedelmälliseksi ja kasvavaksi, antaa kylväjälle siementä ja syöjälle leipää,

11. niin on myös minun sanani, joka suustani lähtee; ei se palaja tyh-jänä tyköni, vaan tekee, mitä Minulle otollinen on, ja se menestyy, jota var-

ten Minä sen lähetin.

Joh. 6:63. Ap.t. 12:24. 12. Sillä ilossa telähdetteja rauhassa teitä saatetaan; vuoret ja kukkulat puhkeavat riemuun, ja kaikki kedon puut käsiänsä lyövät yhteen. 1 Aik. 16:33. Ps. 96:12. 98:8.

 Orjantappurain sijaan kasvaa kypressipuut ja kanervan sijaan kasvaa myrttipuu. Ja se on Herralle kunniaksi ijankaikkiseksi muistomerkiksi, jota ei hävitetä.

56 Luku.

Herra pelastaa armosta ne, jotka Häneen liittyvät. Uskottomat opettajat.

Jäin sanoo Herra: pitäkäät oikeus ja tehkäät vanhurskautta! sillä minun autuuteni on lähestymässä ja minun vanhurskauteni ilmaantumassa. Ps.106:3.

Jes. 46:13. 51:5. 52:10. Room. 13:11 8.

2. Autuas se mies, joka tämän tekee, | ja se ihmislapsi, joka siinä pysyy, joka sabbatin saastuttamatta pitää ja kätensä kaikkinaista pahaa tekemästā pidāttāā. 2 Moos. 31:13 s.

3 Moos. 19:3.30. 26:2. Jes. 58:13 s. Jer. 17:22 s. 3. Alköön muukalainen, joka Herraan on liittynyt, sanoko: "Herra mi-nut kokonansa eroittaa kansastansa''; ja älköön kuohittu sanoko ; "kat-

so, mină olen kuiva puu".

Jes. 14:1. Ap.t. 10:34 8. 4. Sillä näin sanoo Herra kuohituille: "jotka pitävät sabbattini ja valitsevat, mită Minulle kelpaa, ja pysyvät liitossani, 5 Moos. 23:1.

heille Minä annan huoneissani ja muureissani paikan ja nimen, joka on poikia ja tyttäriä parempi; ijankaikkisen nimen annan Mina heille, jota ei hävitetä" 2 Sam. 18:18. 11m.2:17

6. Ja muukalaiset, jotka ovat liitty-neet Herraan, palvellaksensa Häntä ja rakastaaksensa Herran nimeä, ollaksensa Hänelle palvelijoina, kaikki, jotka sabbattini saastuttamatta pitä-

vät ja liitossani pysyvät:

7. ne Mină saatan pyhälle vuorelleni ja ilahutan heitä minun rukoushuoneessani; heidän poltto-uhrinsa ja teuras-uhrinsa ovat Minulle otolliset alttarillani, sillä minun huoneeni on kutsuttava rukoushuoneeksi kaikille kansoille. 1 Kun. 8:41 s Ps. 15:1 s. IJes.20:40. Matt.21:13. Mark.11:17. Luuk.19:46.

8. Herra, Herra, joka Israelin karkoitetut kokoo, sanoo. "vielä Minä kokoan enemmän näitten kokoontu-

neitten joukkoon". 9. Kaikki kedon eläimet, tulkaat syömään, kaikki eläimet metsässä!

10. Kaikki heidän vartijansa ovat sokeat, eivätkä mitään tiedä, he ovat kaikki mykät koirat, jotka eivät voi haukkua; he harhailevat puheessa, makaavat ja rakastavat unta.

11. Ja koirat ovat kovin nälkäiset iotka eivät voi ravituksi tulla. Ja ne ovat paimenia, eivätkä tiedä itsekään mitään; kaikki he ovat kääntyneet omille teillensä, itsekukin ahnehtii voittoa hänen tilassansa. Jer. 6:13. 8:16.

12. "Tulkaat, ollakaamme viiniä, juokaamme väkijuomia! ja olkoon huomispäiväkin niinkuin tämä päivä, vieläpä paljon parempi!"

Jes. 22:13 s. 1 Kor. 15:32.

57 Luku.

Herratuomitseeepäjumalien palvelijat, mutta armahtaa niitä, joilla on särjetty sydän. (7anhurskas hukkuu, eikä kukaan sitä sydäm mellensä laske; ja hurskaat miehet otetaan pois, eikä kukaan | että Minä virvoittaisin nöyrien hen-

vmmärrä, että vanhurskas otetaan pois onnettomuudesta.

2. Hän menee rauhaan, jotka vakaasti ovat vaeltaneet, he lepäävät kammioissansa Ilm. 14:13. Mutta tulkaat tänne lähemmä, te

noidan lapset, te huorimuksen ja porton sikiöt! Matt. 12:39. 16:4. 4. Kenestă te ivaa teette? Kenelle te suuta suurentelette ja kieltä pitkälle

pistätte? Ettekö te itse ole rikoksen

lapsia ja valheen sikiöitä?

5. te, jotka kiimastutte epäjumaliin okaisen viheriäisen puun alla, te.jotka lapsia teurastatte laaksoissa vuoren kulmain alla! 3 Moos. 18:21.

1 Kun. 14:23. 2 Kun. 16:4. Jer. 2:20. 6. Ojien sileillä kivillä on sinun osasi, se, se on sinun arpasi; vielāpā niille juoma-uhrin vuodatit ja ruoka-uhrin kannoit. Pitäisikö Minun siihen tyy-

tymän?
7. Korkealle ja korotetulle vuorelle sinä vuoteeni valmistit; sinne sinä kiipesit teurasuhria tekemään.

Jes. 65:7 Hos. 4:13. 8. Oven ja pihtipielen taa sinä muistomerkkisi panit. Sillä Minua paossa sinä itsesi paljastit ja kiipesit ylös, laajensit vuoteesi ja tinkasit itsellesi heiltä palkan; sinä rakastit heidän vuodettansa, kussa näit tilaa olevan. Ja sinä kuljit kuninkaan tykö öl-

ivn kanssa ja kartutit hajuvoiteesi varat; sinä lähetit sanansaattajasi kauas ja alensit itsesi tuonelaan asti.

10. Teittesi paljoudesta sinä väsyit; et kuitenkaan sanonut "se on turhaa"! Sinä huomasit kätesi virkoavan, sentähden et sinä rauennut. 11 Ketä sinä kauhistuit ja pelkäsit,

kun valehtelit, etkä Minua muistanut ja sydämmelles laskenut? Enkö Minä ole se, joka vaiti olen ollut jo ikivanhasta asti? Ja minua sinä et peljānnyt. Ps. 50:21 Jes. 42:14

12. Minä kuitenkin saatan vanhurskautesi ilmi, sinun tekosi eivät sinua

hvödytä.

13. Kun sinä huudat, auttakoot enäjumalasi sinua! Mutta tuuli ne kaikki vie, henkäys ne puhaltaa pois, vaan joka Minuun uskaltaa, saa maan peria ja pyhän vuoreni omistaa.

Ps. 34:9. 84:13. 14. Ja han sanoo "luokaat, luokaat, tasoittakaat tie, peratkaat loukkauk-

Jes. 62:10.

set kansani tieliä!" 15. Sillä näin sanoo se korkea ja ylistetty, joka asuu ijankaikkisesti ja jonka nimi on "Pyhä": Minä asun korkeudessa ja pyhyydessä ja niitten tykönä, joilla särjetty ja nöyrä henki on, genja saattaisin särjetyn sydämmen elämään. Ps. 34:19. 51:19. 113:5 s. 138:6.

Jes 66:2. Luuk. 1:48 s. 16. Sillä en Minä ijäti riitele enkä aina vihastu ; sillä henki Minun edessäni nääntyisi, ja sielut, jotka Minä luonut olen. Ps. 103:9. Jer. 3:12. Mik. 7:18.

17. Hänen ahneutensa vääryyden tähdenMinä kiivastuin kätkien itseni ja vihastuen löin häntä; mutta hän luopui ja meni pois oman sydämmensä tielle. Jes 59:2. Mik. 3:4. 18. Minä näin hänen tiensä. ja Minä

18. Minā nāin hānen tiensā, ja Minā parannan hānet, ja johdatan hānet ja lohdutan hāntā, ja jotka hāntā mu-

rehtivat.

19. Minā olen luonut huulten hedelmān: rauhaa, rauhaa kaukaisille ja likeisille! sanoo Herra; ja Minā parannan hānet. El. 2:17. Hebr. 13:15.

20. Mutta jumalattomat ovat niinkuin lainehtiva meri, joka ei voi tyventyä, ja jonka aallot heittävät lokaa ja mutaa. Juud.13. 21. Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo minun Jumalani. Jes. 48-22.

58 Luku.

Oikea paasto. Sabbatin pyhittämisestä. Huuda kurkun täydeltä, älä säästä, korota äänesi niinkuin sotatorvi ja ilmoita kansalleni heidän ylitsekäymisensä ja Jaakobin huoneelle

heidän syntinsä! Mik. 8:8.

2. Minua he päivä päivältä etsivät ja tietoa minun teistäni pyytävät, niinkuin kansa, joka vanhurskauden tehnyt on, eikä Jumalansa oikeutta

ole hyljännyt; he vaativat oikeita tuomioita, ja Jumalan lähestymistä pyy-

tāvāt.

3., Miksi me paastoamme, etkä Sinä sitä katso ja kidutammesielujamme, etkä Sinä sitä huomaa?" Katso! teidän paastonne päivänä teomaa asiaa ajatte ja työmiehiänne vaivaatte.

4. Kaiso, riidaksi ja toraksi te paaston käytätte, ja puristetun nyrkin lyömiseksi. Teettesilloin paastos niin,että saisitte äänenne korkeudessa kuu-

lumaan.

5. Sekö paasto olisi, johon Minā mielistyisin, se pāivā, jona ihminen itseānsā kiduttaa? Kun joku pāānsā kallistaa kuin kaisila ja sākissā ja tuhassa makaa, senkö sinā paastoksi kutsut ja pāivāksi, johon Herra mielistyy?

Sak. 7:5 s. Matt. 6:16.

6. Eikö se ole paasto, johon Minä mielistyn, kun joku päästää väärvydellä sidotuita, katkoo ikeen kahleita,laskee vaivatuitavapauteen ja kun te kaikkinaiset ikeet särjette?

7. Eikö se, kun leipäsi nälkäiselle

taitat ja kurjat kulkijat kotiisi saatat, nähdessäsi alastoman peität sen, etkä itseäsi kätke omalta lihaltas?

Hes. 18:16 s. Sak. 7:9. Matt. 25:35 s. 8. Silloin valkeutesi puhkeaa kuin aamurusko, ja parantumisesi pikaan kasvaa, ja edelläsi vaeltaa vanhurskautesi ja Herran kunnia korjaa sinut.
Ps. 37:6. Matt. 5:16.

9. Silloin sinä huudat, ja Herra vastaa; sinä anot, ja Hän sanoo: "katso! tässä Minä olen!" Jos keskeltäsi poistat orjuuttamisen, sormien osoitta-

misen ja pahan puhumisen, 10. ja avaat sydämmesi isoovalle ja ravitset raadollisen sielun, niin valkeutesi koittaa pimeydessä ja hä-

mārāsi on kuin puolipāivā.

Ps. 97:11. 112:4.

11. Ja Herra on sinua alati johdattava; ja Hān on ravitseva sielusi kuivuudessa, ja luusi vahvistava. Ja sinä oletoleva niinkuin kasteltu kasvitarha ja niinkuin vesilähde, jonka vesivarat eivät puutu.

12. Ja sinusta lähteneet rakentavat vanhat rauniot ja korjaavat entisten sukupolvien perustukset; ja sinua kutsutan halkeamien parantajaksi ja teiden korjaajaksi, että siinä asuttai-

siin. Jes. 61:4. Am. 9:14.

13. Jos sinā pidātāt jalkasi sabbatin rikkomisesta, ettet tee omaa asiatasi pyhāpāivānāni, ja kutsut sabbatin liopāivāksi, Herran pyhāpāivāk kunniapālvāksi, niin ettet omia teitāsi toimita, etkā omaa asiaa aja ja jou-

tavia puhu, Saara. 4:17.
14. niin silloin on sinulla ilo Herrassa oleva, ja Minä sinut vien maan kukkuloille ja annan sinun syödä isäsi Jaakobin perintöä; sillä Herran suu on puhunut.

59 Luku.

Herran kansan lankeemus. Herra lähettää Kristuksen lunastajaksi.

Katso! ei Herran käsi ole liika lyhyf auttamaan, eikä hänen korvansa kuuro kuulemaan. 4 Moos. 11:23. Jes. 50:2.

2. Vaan teidän pahat tekonne eroittavat teidät ja Jumalanne toinen toisestansa, ja teidän syntinne kätkevät hänen kasvonsa teiltä, ettei Hän. kuule.

Jes. 57:17 Mik. 3:4.
3. Sillä teidän kätenne ovat verellä saastutetut, ja sormenne vääryydellä; teidän huulenne puhuvat petosta ja kielenne latelee valhetta.

San. 6:16 s. Jes. 1:16.

4. Ei ole yhtään, joka vanhurskautta saarnaa, ei yhtään, joka totuudessa tuomitsee. Turhuuteen turvataan ja valhetta puhutaan: onnettomuudes-

ta ovat he raskaat ja synnyttävät tuskaa. Job 15:35. Ps. 7:15.

5. Kyykärmeen munia he hautovat, hämähäkin verkkoja he kutovat. Joka syö heidän muniansa, se kuolee, ja kun ne rikkipoljetaan, niin niista puhkeaa kähikärme.

6. Niitten verkot eivät vaatteeksi kelpaa, ja he eivät voi teoillansa itseānsā peittāā; heidān työnsā ovat väärät työt, ja väkivallan teko on heidän käsissänsä.

7. Heidän jalkansa juoksevat pahuuteen ja kiirehtävät viatonta verta vuodattamaan; heidän ajatuksensa ovat turhia ajatuksia, hävitys ja turmio heidän teillänsä. San. 1:16. Room. 3:15 s.

8. Rauhan tietă he eivät tunne, ja oikeutta ei ole heidän vaelluksessansa; polkunsa he tekevät monimutkaisiksi; ei kenkään, joka niillä

käy, tunne rauhaa. 9. Sentähden on oikeus meistä kaukana, eikä vanhurskaus käsitä meitä. Me odotamme valkeutta, vaan katso! pimeys tulee, kirkasta valoa, mutta vaellamme pimeässä. 5 Moos. 28:28.

10. Me haparoimme seiniä, niinkuin sokeat, niinkuin silmittömät me haparoimme; me kompastelemme sydanpaivalla niinkuin hamarassa; terveitten parissa olemme niinkuin kuolleet.

11. Me myrisemme kaikki kuinkarhut, ja kujerramme kuin kyyhkyset; me odotamme oikeutta, mutta ei se tule, autuutta, mutta se on kau-Jes. 38:14.

kana meistä.

12. Sillä meidän rikoksemme ovat monilukuiset Sinun edessäsi, ja meidän syntimme todistavat meitä vastaan; sillä meidän rikoksemme ovat silmiemme edessä, ja me tunnemme pahat tekomme. Ps. 51:5.

13. Kun rikomme ja valhettelemme Herraa vastaan, me luovumme Ju-.**malastam**me, puhumme väkivaltaa ja vallattomuutta, ajattelemme valheen sanoja ja purkaamme niitä

sydämmestämme.

14. Sentähden on oikeus palannut takaperin, ja vanhurskaus seisoo kaukana; sillä totuus kompastelee torilla, eikä rehellisyys voi sisälle tulla.

15. Totuus on kateessa; joka luo-puu pahasta, se saaliiksi joutuu. Ja Herra näki sen, ja se oli paha hä-nen silmissänsä, ettei oikeuta ole.

Ps. 12:2. Hos. 4:1. 16. Ja Han naki, ettei yhtään ihmistă ollut, ja ihmetteli, ett i vălimiestä ollut. Silloin auttoi Häntä oma käsivartensa, ja hänen vanhurskautensa, se Häntä tuki.Ps.98:1.Jes.03:5.

17. Ja Hän puki vanhurskautensa yllensä niinkuin rautapaidan, ja pani pelastuksen rautalakin päähänsä: Han puki päällensä koston vaatteet niinkuin puvun, ja verhoitti itsensä kiivaudella niinkuin vaippaan.

Ef. 6:14, 17, 1 Tess, 5:8, 18. Ansion jälkeen, sen jälkeen on Han maksava vihaa vainoojillensa

ja palkkaa vihollisillensa; luodoille Han palkan maksaa.

19. Ja Herran nimeä peljätään lännestä asti ja idästä asti hänen kun-niaansa. Kun ahdistaja tulee niinkuin virta, niin Herran henkäys ajaa hänet pois. nänet pois. Jes. 45:6. Mal. 1:11. 20. Ja Hän tulee Sionille lunastajaksi ja niille, jotka Jaakobissa synneistään kääntyvät, sanoo Herra.

Jes. 1:27. 10:21 s. Room. 11:26. 21. Ja Mina teen taman liiton heidän kanssansa, sanoo Herra: minun henkeni, joka päälläsi on, ja minun sanani, jotka Minä olen pannut sinun suuhusi, ne eivät lähde suustasi, eikä sinun siemenesi suusta, eikä lastesi lasten suusta, sanoo Herra, nyt aina ijankaikkisiin asti!

60 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuus. Nouse, ole kirkas, sillä valkeutesi tulee, ja Herran kunnia koittaa

ylitsesi.

Sillä katso! pimeys peittää maan ja synkeys kansat, mutta sinun ylitsest koittaa Herra, ja hänen kunniansa näkyy päälläsi. Jes. 9:2. Joh. 1:5,9,14. 3. Ja kansat kulkevat valkeudessasi, ja kuninkaat sinun koittosi paistetta kohti. Jes.2:3.42:6.49:6.Luuk.2:32.Ilm.21:24,

4. Nosta silmäsi, katso ympärillesi! kaikki nämä ovat kokoontuneet, tullaksensa sinun tykösi; poikasi tulevat kaukaa, tyttäresi käsivarsilla kannetaan. Jes. 43:6, 49:18,22, 66:20,

5. Silloin saat nähdä ja iloita, ja sydämmesi sykkii ja levittää itsensä; sillä meren paljous kääntyy puoleesi, pakanain voima tulee tykösi. Hagg. 2:8.

6. Kamelien paljous peittää sinut, Midianin ja Efan kamelivarsat; kaikki he Sabasta tulevat, kultaa ja suitsutusta tuovat ja Herran kiitosta ju-

7. Kaikki Kedarin laumat kokoontuvat sinun tykösi, Nebajotin oinaat palvelevat sinua; mielikseni he alttarilleni astuvat, ja Minä kaunistan kunniani huoneen.

8. Kutka ovat nuo, jotka lentävät niinkuin pilvet ja niinkuin kyyhkyset akkunalaudoillensa?

Sillä saaret Minua odottavat, ja

Tarsis-laivat tulevat etupäässä, tuomaan sinun lapsesi kaukaa; ja hopeansa ja kultansa on heillä mukanansa Herran, sinun Jumalasi, nimen kunniaksi ja Israelin Pyhän pyhittämiseksi, että Hän sinua kaunistaisi. Jes. 42:4, 51:5,

10. Ja muukalaisten lapset rakentavat muurisi, ja heidän kuninkaansa palvelevat sinua; sillä vihoissani Minā löin sinua, mutta armoissani Minä armahdan sinua.

11. Ja porttisi ovat alati auki, yöllä ja päivällä niitä ei suljeta, että pakanain voima tuotaisiin, ja heidän kuninkaansa saatettaisiin sinun tykösi: Ilm. 21:24 s.

12. Sillä ne kansat ja valtakunnat, jotka eivät sinua palvele, ne hukkuvat, ja ne kansat kaiketi katoavat.

13. Libanonin kunnia tulee tykösi, kypressit, vahterat ja buksipuut samassa, kaunistamaan minun pyhäkköni sijaa; ja Minä teen jalkani aseman kunnialliseksi. Jes. 35:2. 41:19. 14. Ja tykösi tulevat kumarruksissa

sinun sortajiesi lapset, ja kaikki pilkkaajasi lankeavat maahan jalkojesi cteen ja nimittävät sinua Herran kaupungiksi ja Israelin Pyhän Sio-Ilm. 3:9.

15. Sen sijaan, että olet hyljätty ja vihattu ollut, eikä kukaan ole sinun kauttasi kulkenut, panen Minä sinut ijankaikkiseksi kaunistukseksi, tulevien sukupolvien ihastukseksi.

Jes. 62:4. 16. Ja sinä saat imeä pakanain rieskaa ja kuningasten rinnatsinuaimettävät, ja sinä tunnet, että Minä, Herrå, olensinun Vapahtajasi jasinun lunastajasi, Jaakobin Väkevä. Jes. 49:23.

17. Kuparin sijaan tuon Minä kultaa, ja raudan sijaan tuon Minä hopeaa, ja puun sijaan kuparia, ja kivien sijaan rautaa. Ja Minä panen hallitsijaksesi rauhan ja päällysmieheksesi vanhurskauden. Jes. 1:26. 18. Ei enää maassasi väkivaltaa kuulu, eikä hävitystä ja turmiota ääris-

sāsi; vaan sinā olet kutsuva muurisi "pelastukseksi" ja porttisi "kiitokseksi" Jes. 26:1.

19. Ei enää ole aurinko sinulle päivān valona, eikā kuu sinulle kuutamona paista, vaan Herra on oleva sinulle ijäisenä valona ja sinun Ju-

malasi kaunistuksenasi.

28am. 22:29, Ps. 27:1. Mik. 7:8, 1 Joh. 1:5 s. Jaak, 1:17. llm, 21:23, 22:5. 20. Ei enää aurinkosi laske, eikä kuusi pimene, sillä Herra on oleva sinulle ijankaikkisena valkeutena ja päättyneet ovat murheesi päivät.

21. Ja sinun kansasi, kaikki he ovat vanhurskaita, ja saavat ijäti maan peria, he ovat minun istutukseni vesa, minun käteni teko, kaunistukseksi itselleni. Jes. 61:3. Matt. 15:13.

22. Pienin on tuhanneksi tuleva, ja vähin väkeväksi kansaksi. Minä. Herra, olen sen aikanansa kiireesti toimittava.

61 Luku.

Kristus ja Hänen seurakuntansa.

Herran, Herran henki on minun päälläni, sentähden on Herra voidellut minua saarnaamaan köyhille hyvää sanomaa ja lähettänyt minut parantamaan särjetyitä sydämmiä, julistamaan vangituille vapautta ja sidotuille pääsemistä, Jes. 11:2. 42:1,7. 49:9. Matt. 11:5. Luuk. 4:18 s. 2. ilmoittamaanHerran armovuotta,

ja meidän Jumalamme koston päivää, lohduttamaan kaikkia murheel-Jes. 63:4. Matt. 5:4. Luuk. 6:21.

3. saattamaan Sionin murheellisille kaunistuksen tuhkan sijaan, ilo-öljyn surun sijaan, kunniavaipan murheellisen hengen sijaan, että heitä kutsuttaisiin vanhurskauden vah-voiksi puiksi, Herran istutukseksi, josta Hän kiitoksen saa.

Ps. 92:13 s. Jes. 60:21 4. Ja he rakentavat vanhat rauniot, koriaavat entis-aian autiot, uudistavat havinneet kaupungit i menneitten sukupolvien autiot. Jes. 58:12.

5. Ja vieraat seisovat ja kaitsevat teidän laumaanne, ja muukalaiset ovat teidän peltomiehinänne ja viinimākenne työntekijöinā. Jes. 14:2. 6. Mutta teitä kutsutaan Herran papeiksi ja teillesanotaan "meidänJu-malamme palvelijat," kansain hyvyyden saatte te syödä ja heidän kunniastansa kerskata

Jes. 60:16. 66:21. Joel 2:17. 2 Kor. 6:4. 7. Teidän häpeänne sijaan saatte kahdenkertaisesti ja pilkan sijaan saavat he riemuita osaltansa, sentähden perivät he kahdenkertaisesti maassansa; ijankaikkinen ilo on heillä oleva. Jes. 35:10. 40:2. 51:11 8. Sillä Minä, Herra, rakastan oikeutta ja vihaan ryöstettyä poltto-uhria; ja Minä maksan heidän palkkansa uskollisesti, ja teen heidän kanssansa ijankaikkisen liiton.

Jes. 54:10. 55:3. 9. Ja heidan siemenensa on tunnetuksi tuleva kansain seassa ja heidän jälke "tulevaisensa kansakuntain keskehä; kaikki, jotka näkevät heidät, tuntevat heidät, he ovat Herran siunaama siemen.

- 10. Minā iloitsen suuresti Herrassa, minun sieluni riemuitsee Jumalassani; sillä Hän puetti minua autuuden vaatteilla ja verhoitti minut vanhurskauden vaipalla, niinkuin yljän, joka papin kaunistusta kantaa, ja niinkuin morsiamen, joka morsiuskoristuksilla itsensä kaunistaa. Jes. 69:17. Hab. 3:18. Sak. 3:4s. Luuk. 1:47.
- Ilm. 8:6. 6:11.

 11. Sillä niinkuin maa, joka kasvattaa oraansa, ja niinkuin kasvitarha, joka kasvattaa siemenensä, niin saattaa Herra, Herra vanhurskauden ja kiitoksen orastamaan kaikkien kansojen nähden.

62 Luku.

Kristuksen seurakunnan ihanuus ja kunnia. Sionin tähden en Minä vaikene ja Jerusalemin tähden en Minä lepää, siksikun sen vanhurskaus koittaa niinkuin paiste, ja sen autuus kuin palava tulisoitto. Jes. 46:13.

 Ja kansat nākevāt sinun vanhurskautesi ja kaikķi kuninkaat kunntasi; ja sinulle annetaan uusi nimi, jonka Herran suu on māārāāvā.

Jes. 65:15. Ilm. 2:17. 10:11. 16:12.

3. Ja sinā tulet kauniiksi seppeleeksi Herran kādessā, ja kuninkaalliseksi koristukseksi Jumalasi kādessā.

4. Ei sinua enää sanota hyljätyksi, eikä sinun maatasi enää sanota autioksi, vaan sinua kutsutaan: "minun mielihyväni hänessä," ja sinun maatasi: "avioksi otettu"; sillä Herralla on mielisuosio sinuun, ja sinun maasi on avioksi otettu.

Jes. 54:68. 60:16. Hos. 1:10.

5. Sillä niinkuin nuorukainen ottaa neitseen avioksensa, niin lapsesi ottavat sinut omaksensa, ja niinkuin ylkä iloitsee morsiamesta, niinsinun Jumalasi iloitsee sinusta. Sef. 3:17.

6. Sinun muurillesi, Jerusalem, Minä asetan vartijat: älkäät milloinkaan päivällä ja yöllä vai'etko, te, jotka Herraa muistatte, älkäät vai'etko!

Ilm. 4:8. 21:2,10.
7. Ja älkäät Hänelle lepoa antako, siksikun Hän perustaa-ja asettaa Jerusalemin kiitokseksi koko maassa.
Jes. 61:11. Luuk. 18:1 s.

8. Herra on vannonut oikean kätensä kautta ja voimansa käsivarren kautta: en totta Minä enää anna viljojasi vihollisilles ruuaksi, ja eivät muukalaiset saa juoda sinun viinisi mehua, jonka tähden olet vaivaa nähnyt!

Jes. 85:21 s.

9. vaan sen kokoojat saavat sen syödä ja kiittää Herraa, ja sen ke-

rääjät sen juoda pyhäkköni kartanoissa. 3 Moos. 6:16. 10. Käykäät,käykäät porttien kautta, tasoittakaat kansan tie, luokaat, luokaat polku, peratkaat kivistä puhtaaksi, nostakaat lippu kansojen yli! Jes. 57:14.

11. Katso! Herra on kuuluttanut maan ääriin asti; sanokaat tytär Sionille: katso! sinun pelastuksesi tulee, katso! palkkansa on hänen myötänsä ja maksunsa hänen edessänsä!

Jes. 40:10. Sak. 9:9. Matt. 21:5. Joh. 12:15. 12. Ja he kutsutaan "pyhäksi kansaksi", "Herran lunastetuiksi", ja sinä kutsutaan: "etsityksi", "kaupungiksi, joka ei ole hyljätty".

Jes. 35:10. 51:11.

63 Luku.

Kristus lunastaa kansansa ja kostaa vihollisille.

Kuka on hān, joka Edomista tulee, punaisissa vaatteissa Bosrasta, tuo kaunis puvussansa, joka kävelee suuressa voimassansa? "Minä olen, joka puhun vanhurskautta ja voin kyllä auttaa."

2. Miksi ovat vaatteesi punaiset, ja pukusi kuin kuurnan polkijan?

Ilm. 19:13 s.
3. "Minä yksinäni poljin kuurnan, eikä kenkään kansoista ollut kanssani. Minä poljin heitä vihassani ja tallasin heitä kiivaudessani; ja heidän verensä pirskui vaatteilleni, ja Minä tahrasin koko pukuni. Ilm. 19:15, 4. Sillä koston päivä oli mielessäni, ja lunastuksen vuosi oli tullut.

Jes. 34:8. 61:2. Jer. 51:6.

5. Minā katselin ympārilleni, mutta ei ollut auttajaa. Minā hāmmāstyin, mutta ei ollut sitā, joka Minua tuki. Silloin kāsivarteni Minulle avun antoi ja kiivaus tuki Minua. Jes. 59:16.

6. Ja Minā tallasin kansoja vihassani ja juovutin heitā kiivaudessani ja kaasin heidān voimansa maahan."

Jes. 19:14. 24:20. Jer. 43:26.
7. Herran armoja tahdon Minā muistella, Herran kiitosta kaikista niistā, mitā Herra meille on tehnyt, ja sitā suurta hyvyyttā Israelin huonekuntaa kohden jonka Hān laupeutensa ja armonsa rikkaudessa on heille osoittanut.

Ps. 103:1s. 105:5 s.

Ja Hän sanoi: "ovathan he minun kansani, lapset, jotka eivät valehtele"; ja Hän rupesi heille vapahtisket

tajaksi.

 Kaikessa heidän ahdingossaan oli Hänelläkin ahdistus, ja hänen kasvojensa enkeli auttoi heitä. Rakkaudessansa ja laupeudessansa Hän heidät lunasti: Hän nosti ja kantoi heitā aina ikivanhasta asti.

2 Moos. 13:21. Jes. 46:4. Sak. 2:8. Ap.t. 9:4 s. 10. Mutta he vastustivat ja murehduttivat hänen Pyhän Henkensä; sentähden Hän muuttui heille viholli-

seksi ja soti heitä vastaan. Ef. 4:30. 11. Silloin hänen kansansa muisteli

entisiä aikoja, Mooseksen aikoja: missä on Hän, joka vei heidät merestä ulos laumansa paimenten kanssa? missä on Hän, joka heidän keskuuteensa antoi Pyhän Henkensä,

2 Moos. 14:29. 4 Moos. 11:25. Ps. 77:21. 12. Hän, joka heidät johdatti kun-niansa käsivarrella, Mooseksen oikean kaden kautta, joka jakoi vedet heidan edellansa, tehdaksensa itsellensä ijankaikkisen nimen, 13. Hän, joka kuljetti heitä kompas-

telematta syvyyksien kautta niinkuin hevosia korvessa? Ps. 105:37.

14. Niinkuin karjan, joka laaksoon menee alas, saattoi Herran henki heidät lepoon. Niin olet sinä kansasi johdattanut, tehdäkses itsellesi jalon nimen!

Katsele taivaasta ja näe pyhästä ja kirkkaasta asunnostasi! Missä on sinun kiivautesi ja voimasi?Sinä olet sydämmesirakkauden ja sääliväisyytesi sulkenut minua kohtaan.

5 Moos. 26:15. Ps. 80:15. Sinā olet meidān Isāmme; sillā ei Abraham tiedä meistä, eikä Israel tunne meitä; sinä, Herra, olet meidän Isämme, meidän lunastajamme, ikivanhasta on se sinun nimesi!

Saarn, 9:5. Jes. 43:3.11. 64:8. Mal. 2:10. Miksi annoit meidän eksyä sinun poluiltasi? Miksi paadutit meidän sydämmemme, niin ettemme Sinua pelkää? Käänny takaisin palvelijaisi tähden ja perintösi sukukuntain Ps. 90:13. 2 Moos. 32:13. tähden.

18. Vähän aikaa vaan oli sinun pyhä kansasi perintönsä omistajana; vihollisemme ovat tallanneet sinun py-Ps. 74:7. 79:1.

19. Me olemme niinkuin ne, joita et Sină ikānāān ole hallinnut, joita ei ole sinun nimelläsi nimitetty.

64 Luku.

Herran seurakunnan rukous.

Voi, jospa Sinä halkaisisit taivaat ja astuisit alas, ja vuoret sinun kasvojesi edessä sulaisivat niinkuin tuli sytyttää risuläjän,niinkuin vesi tulen voimasta kiehuu,

että sinun nimesi tulisi tunnetuksi vihollisillesi, ja kansat Sinun edessāsi vapisisivat,

3. tehdessäs ihmetöitä, joita emme

odottaneet! voi, jospa Sinä astuisit alas ja vuoret Sinun edessäsi sulaisivat! Tuom. 5:4 s. Ps. 68:8 s.

4. Maailman alusta ei ole kuultu, eikä korviin ole tullut, eikä yksikään silmä olenähnyt paitsi sinä Jumala. mitä niille tapahtuu, jotka Sinua odottavat. 1 Kor. 2:9.

5. Sinä kohtasit niitä, jotka ilolla vanhurskautta tekevät ja Sinua sinun teilläsi muistelevat. Katso! Sinä olet vihastunut, ja me olemme syntiä tehneet; olemme niissä kauan olleet

mutta auta meitä!

6. Me olemme kaikki saastaiset ja koko meidän vanhurskautemme on niinkuin saastutettu vaate: me olemme kaikki lakastuneet niinkuin lehdet, ja meidän syntimme heittelevät meitä kuin tuuli. Ps. 90:5. Hes. 36:17.

Ei ole sitä, joka nimeäsi avuksensa huutaa, joka nousisi Sinusta kiinni pitämään; sillä Sinä peitit kasvosi meiltä ja annoit meidän nääntyä suu-

rissa synneissämme.

8. Mutta nyt, Herra, Sinä olet meidän Isamme; me olemme savi. Sina olet meidăn valajamme, ja me kaikki

olemme sinun käsialasi.

Jes. 63:16. Jer.3:19. Mal. 2:10. Room. 9:20 s. 9. Alā, Herra, niin kovin vihastu, ālākä ijäti syntiä muistele; katso, tarkkaa toki, että me kaikki olemme sinun kansasi! Ps. 25:7. 79:8.

10. Sinun pyhyytesi kaupungitovat korveksi käyneet, Sion on erämaana. Jerusalem autiona.

11. Meidänpyhyytemmeia kerskauksemme huone, jossa isamme kiittivät Sinua, on tulella poltettu, ja kaikki kalleuksemme ovat hävitetyt.

Ps. 74:7. 79:1 s. 12. Voitko, näin ollen, itsesi pidättää, Herra, voitko vaiti olla ja vaiv**ata** meitä viimeiseen asti?

65 Luku.

Herra kostaa pahat teot. Ilo ja riemu Herran seurakunnassa.

Minua etsivät ne, jotka eivät Minua kysyneet; Minut löytävät ne, jotka eivät Minua etsineet; Minä sanon kansalle, jota ei ole nimitetty minun nimelläni: tässä Minä olen, tässä Mină olen. Jes. 55:5. Room, 10:20 s.

2. Minä kokotan käteni kaiken päivää vastahakoiselle kansalle, joka vaeltaa sillä tiellä, joka ei hyvä ole, ontien ajatustensa mukaan,

Jer. 7:24. 11:8. kansalle, joka aina vasten silmiäni vihoittaa Minua, uhraten kasvitar-

hoissa ja suitsuttaen tiilikivillä. 4. joka asuskelee haudoissa, ja piilopaikoissa yötä pitää, joka syö sian lihaa, ja kauhea liemi on heidän padassansa.

5. joka sanoo: siirry puolelles, älä minuun satu, sillä minä olen "pyhä" sinulle! Nāmā ovat savu sieramissani, ja tuli, joka kaiken päivää palaa.

5 Moos. 32:22. Jer. 17:4. 6. Katso! kirjoitettu on Minun edessăni: en ole Mină vaiti, ennenkuin olen kostanut; ja minä kostan hei-

dän helmaansa. Ps. 79:12. 7. teidän pahat tekonne ja teidän isäinne pahatteotyhdessä, sanoo Herra, niiden, jotka ovat vuorilla suitstittaneet ja kukkuloilla Minua pil-kanneet; ja Minämittaanheidän en-tisten töittensä palkan heidän helmaansa. 2 Moos. 20:5. Hos. 4:13.

8. Näin sanoo Herra: niinkuin sanotaan, kun mehua löydetään viinimarjassa: "älä turmele sitä, sillä siinä on siunaus,"niin Minäkin teen palvelijoitteni tähden, etten kaikkia kadot-

taisi.

9. Minä tuotan Jaakobista siemenen ja Juudasta vuorteni perillisen; ja minun valittuni saavat sen periä ja minun palvelijani saavat siinä asua.

Ps. 69:36 s. 10. Ja Saaron on oleva lammaslaitumena ja Akorin laakso karjan leposijana minun kansalleni, joka Minua etsii. Jos. 7:26. 1 Aik. 27:29. Hos. 2:15.

 Mutta te, jotka Herran hylkäätte **ja un**ohdatte minun pyhän vuoreni, otka Gadille pöydän valmistatte ja Menille runsaasti juoma-uhria teette,

12. teidät Minä annan miekan omaksi, ja tekaikki saatte teurastettaviksi kumartua, sentähden että Minä huusin, ettekä vastanneet, Minä puhuin, ettekä kuunnelleet ja teitte pahaa minun silmissäni ja valitsitte sen, johon

Minä en mielistynyt.

San. 1:24s. Jes. 66:4, Jer. 7:13, 35:17, 13. Sentähder sanoo Herra, Herra, näin: katso, minun palvelijani syövāt, mutta te nālkāā nāette; katso, minun palvelijani juovat, mutta te janoa kärsitte; katso, minun palvelijanı iloitsevat, mutta te hāpeāān joudutte.

14. katso, minun palvelijani riemuitsevat sydämmen ilosta, mutta te huokaatte sydämmen kivusta ja särjetyn

hengen tähden parutte!

15. Ja te jätätte nimenne minun valituilleni kirous-sanaksi. Ja Herra, Herra on sinut tappava. Mutta hänen palvelijansa nimitetään toisella nimellä. Jes. 62:2. Jer. 29:22. 11m. 2:17. 16. niin että joka maassa itsensä siu-

naa, se siunaa itsensä totisessa Juma- |

lassa, ja joka maassa valan vannoo. se vannoo totisen Jumalan kautta: sillä entiset ahdingot ovat unohdetut ja

silmistäni peitetyt. Jer. 4:2. 12:16. 17. Sillä katso! Minä luon uudet taivaat ja uuden maan, eikä entisjä enää muisteta, eivätkä ne enää mieleen johdu. Jes. 66:22. 2 Piet. 3:13. Ilm. 21:1.

18. Iloitkaat ja riemuitkaat ijankaikkisesti siitä, mitä Minä luon; sillä katso! Mină luon Jerusalemin iloksi

ja hänen kansansariemuksi. Jes. 62:5. 19. Minä iloitsen Jerusalemista ja riemuitsen kansastani; eikä siellä enää kuulla itkun ääntä, eikä valituksen ääntä.

Jes. 60:20. Ei sieltä enää tule muutamien päiväin vanhoja lapsia eikä vanhuksia, jotka eivät ole päiviänsä täyttäneet; sillä sadan vuoden vanhoina nuorukaiset kuolevat, ja sadan vuoden vanhoina syntiset joutuvat kirot-

taviksi. Ps. 55:24. 21. Ja he rakentavat huoneita ja asuvat ; he istuttavat viinitarhoja ja syö-

vät niiden hedelmiä.

Jes. 62:8 s. Am. 9:14. 22. He eivät rakenna ja toinen asuu. eivät he istuta ja toinen svö; sillä niinkuin puitten päivät ovat kansani päivāt, ja minun valittuni kuluttavat itse kättensä työn. Ps. 1:3. 52:10. 92:13.

23. Hukkaan he eivät työtä tee, eivätkā turmiolle lapsia synnytā; sillā he ovat Herran siunaama siemen, ja heidän lapsensa ovat heidän kanssansa.

Jes. 61:9. 1 Kor. 15:58

24. Ja tapahtuu, etiä ennenkuin he huutavat, vastaan Minä, ja kun he vielā puhuvat, kuulen Minā.

1 Moos. 24:15. Ps. 91.15. 145:18. Jes. 30:19.58:9, Dan. 9:23. Matt. 7:7.

25. Susi ja lammas yhdessä laitumella kāyvāt, ja jalopeura syö olkia niinkuin härkä, ja kärmeen ruokana on maan tomu; eivät he tee vahinkoa. eivätkä turmiota tuota, koko minun pyhällä vuorellani, sanoo Herra.

Jes, 11:6 s. 66 Luku.

Kristuksen valtakunnan voima ja ihanuus. Näinsanoo Herra: taivas on minun Instuimeni ja maa on minun jalkani astinlauta; mikā se huone olisi, jonka te Minulle rakentaisitte? Mikā se paikka, joka minun leposijanani olisi? 1 Kun. 8:27.

2 Aik.6:18. Matt. 5:34 s. Ap. t. 7:48 s. Minun käteni ovat kaikki nämä tehneet, ja kaikki nämä ovat syntyneet, sanoo Herra; mutta sen puoleen Minā katson, joka on kurja ja sārjetyllā hengellā ja pelkāā sanani tähden. Ps. 34:19. 51:19. Jes. 57:15.

3. Joka hārjān tappaa, on niinkuin miesmurhaaja, joka lampaan teurastaa, on kuin koiran kuristaja, joka ruoka-uhrin kantaa, on kuin sian veren uhraaja, joka suitsutuksen sytyttä, on kuin vääryyden kiittäjä; niinkuin nämä valitsevat omat tiensä ja heidän sielunsa mielistyy heidän kauhistuksiinsa.

4. niin Minäkin vahtsen heille pahan onnen ja tuotan heille, mitä he pelkäävät; sentähden että Minä huusin, eikä ollut vastaajaa, Minä puhuin, eikä ollut kuulijaa, vaan he tekivät pahaa minun silmieni edessä ja valit-

sivat sen, johon Minä en mielistynyt San. 1:24 s. Jes. 65:12. Jer. 7:13.

5. Kuulkaat Herran sanaa, te, jotka pelkäätte hänen sanojansa! Teidän veljenne, jotka teitä vihaavat, jotka teitä minun nimeni tähden tyköänsä eroittavat, sanovat: "osoittakoon Herra kunniansa, että me näkisimme teidäniloanne!" Mutta ne joutuvat häpeään.

6. Kuulkaat, metelin ääni kaupungista! huuto temppelistä! Herran huuto, joka vihollisillensa palkan

maksaa!

7. Ennenkuin hän kivuissa oli, synnytti hän; ennenkuin tuskat hänelle tulivat, oli hän poikasen synnyttänyt.

Ilm. 12-5.

8. Kuka on semmoista kuullut? kuka on senkaltaista nähnyt! Syntyykö
maa yhtenä päivänä, tahi synnytetäänkö kansa yhdellä kertaa? Sillä
Sion on kivuissa käynyt ja kerrassaan
synnyttänyt lapsensa.

9. Olisinko Minä valmistanut, enkä sitten synnyttämään pannut? sanoo Herra. Olisinko Minä synnyttämään saattanut ja sitten sulkenut? sanoo

Jumalasi.

10. Iloitkaat Jerusalemin kanssa ja riemutkaat hänestä, kaikki, jotka häntä rakastatte? olkaat hänen kanssansa iloiset, kaikki, jotka hänen tähtensä olette murehtineet!

11. Sillä te saatte imeä ja ravita itsenne hänen lohdutuksensa nisistä; te saatte imeä ja iloita hänen kun-

niansa yltäkylläisyydestä.

12. Sillā nāin sanoo Herra; Katso! Minā levitān rauhan virtana sinun pāāllesi ja tulvivana purona kansojen kunnian, ja te saatte imeā; kāsivarsilla teitā kannetaan ja polvilla hyväillään.

Jes 48:18. 49:22. 60:16.

13. Niinkuin äiti poikaansa lohduttaa,niin lohdutan Minä teitä; ja Jerusalemissa teitä lohdutetaan. Jes. 49:13.

14. Ja te saatte nühdä ja teidän sydämmenne iloitsee, ja teidän luunne vihoittavat kuin ruoho. Näin tulee Herran käsi tunnetuksi hänen palvelijoitansa kohtaan ja hänen vihansa vihollisiansa vastaan.

15. Sillä katso! Herra tulee tulessa ja hänen rattaansa tuuliaispäänä kostamaan vihansa kiivaudella ja uh-

kauksensa tulen liekillä.

2 Tess, 1:7 s. 2 Piet. 3:7 16. Sillä tulella ja miekalla Herra on tuomitseva kaiken lihan, ja Herran lappamia on paljo. Ilm. 19:20 s.

17 Joika pyhittävät ja puhdistavat itsensä "kasvitarhoja" varten, yksi täällä, toinen siellä, jotka syövät sian lihaa, kauhistuksia ja hiiriä, — ne yhdessä temmataan pois, sanoo Herra. Jes. 65:3

18. Mutta Minā tunnen heidān tekonsa ja ajatuksensa. Aika tulee, ettā kaikki kansat ja kielet kootaan; ja he tulevat ja saavat nāhdā minun kunniani Mik. 4:11 s.

nun kunniani Mik. 4:11 s.

19. Ja Mină asetan merkin heidăn keskellensaja lähetän heistä pakoou pääsneitä pakanain tykö, Tarsiin, Fuliin ja Ludiin. joutsimiesten tykö, Tubaliin ja Javaniin, kaukaisiin saariin, jotka eivät ole kuulleet sanomaa Minusta, eivätkä ole nähneet minun kunniaani; ja ne ilmoittavat minun kunniani pakanain keskellä.

20 Ja he tuovat kaikki teidän veljenne kaikista kansoista uhriksi Herralle hevosilla ja rattailla ja paareila ja muuleilla ja kamelivarsoilla, minun pyhälle vuorelleni, Jerusalemiin, sanoo Herra, samalla tavoin kuin Israelin lapset tuovat ruokauhria puhtaissa astioissa Herran huoneesen. 3 Moos. 2:1 8. Jes. 43:58, 49:12, 22.

21. Ja näistäkin otan Minä papeiksi ja leviläisiksi, sanoo Herra. 1 Piet. 2:5. 22. Sillä niinkuin ne uudet taivaat ja se uusi maa, jotka Minä luon, sei-

sovat minun kasvojeni edessä, sanoo Herra, niin teidänkin siemenenne ja

nimenne on pysyvä Jes. 65:17. Jer. 31:35 s. 2 Piet. 3:13. Ilm. 21:1.

23. Ja on tapahtuva, että kuukaudesta toiseen ja sabbatista toiseen kaikki liha tulee kumartamaan Minun eteeni, sanoo Herra Sak. 14:16
24. Ja he käyvät ja katselevat niiden ihmisten raatoja, jotka Minua vastaan ovat uppiniskaisia olleet; sillä heidän matonsa ei kuole, cikä heidän tulensa sammu, ja he ovat

kauhistuksena kaikelle lihalle.

Dan. 12:2. Mark. 9:44 s.

PROFETTA JEREMIA.

I Luku.

Jeremian kutsuminen ja vihkiminen profetan virkaan.

Jeremian, Hilkian pojan, puheet. joka oli Anatotin pappeja, Benjaminin maalta. Jos. 21:18. 1 Kun. 2:26.

2. jolle Herran sana tuli Josian, Amoninpojan, Juudan kuninkaan, päivinä, hänen hallituksensa kolman-

tenatoista vuotena, 2 Kun. 21:24. 3. ja sitten Jojakimin, Juudan kuninkaan, päivinä, Sedekijan, Josian pojan, Juudan kuninkaan yhdennentoista vuoden loppuun asti, siihen astikun Jerusaleminasukkaat viidentenä kuukautena vietiin vankeuteen.

2 Kun. 23:34. 24:17. 25:8,11. 2 Aik. 36:10. 4. Ja Herran sana tuli minulle, sa-

5. "Ennenkuin Minä sinut kohdussa valmistin, tunsin Minä sinut, ja ennenkuin sinä äidistäsi läksit, py-hitin Minä sinut; profetaksi Minä sinut kansoille asetin."

Jes. 49:1. Gal. 1:15. 6. Mutta mină sanoin: "voi Herra, Herra! katso, en mină osaa puhua; sillä minä olen nuori.

2 Moos. 4:10. 6:12. 7. Niin Herra sanoi minulle: "ālā sano: ,mină olen nuori', vaan mene kaikkien tykö, mihin Minä sinut lähetän, ja puhu kaikki, mitä Minä sinulle käsken.

Älä pelkää heitä; sillä Minä olen kanssasi pelastamassa sinua," sanoo 5 Moos. 31:6. Jos. 1:5 s. Hes. 3:9.

Ja Herra ojensi kätensä ja koski minun suuhuni, Ja Herra sanoi minulle: "katso, Mina panen sanani sinun suuhusi. Jes. 6:7.

10. Katso, Minā panen sinut tānā pāivānā kansojen ja valtakuntien yli, rikkomaan jarepimään, hävittämään ja hajoittamaan, rakentamaan ja istuttamaan.

Jer. 5:14. 18:7,9. 31:28. 2 Kor. 10:4 s. 11. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: "mitä näet, Jeremia?" Ja minā sanoin: "minā nāen mantelipuisen sauvan.

12. Ja Herra sanoi minulle: "oikein sinä näit; sillä Minä olen valvova sanaani, täyttääkseni sitä."

13. Ja Herran sana tuli toisen kerran minulle, sanoen: "mitä näet?" Ja minä sanoin: "kiehuvan kattilan näen minä, ja se näkyy pohjan puolelta." Hes. 11:4,7,11.

jasta päästetään onnettomuus kaiķekia maan asukkaita vastaan.

Jer. 4:6. 5:15. 6:1,22 15. Sillä katso, Minä kutsun kaikki valtakuntien sukukunnat pohjaisesta, sanoo Herra, ja he tulevat ja asettavat kukin istuimensa Jerusalemin porttien suulle ja kaikkia sen muu-ria vastaan ylt'ympäri, ja kaikkia Juudan kaupungeita vastaan.

Jer. 25:9. 52:4. 16. Ja Minä julistan tuomioni heistä kaiken heidan pahuutensa tahden, että he ovat Minut hyljänneet ja suitsuttaneet muille jumalille ja kumartaneet kättensä teoksia.

17. Mutta sinä, vyötä kupeesi ja nouse ja puhu heille kaikki, mitä Minä sinun käsken. Ala pelkää heidän edessānsā, etten Minā sinua peljāttāisi heidän edessänsä. Luuk,12:35. 1Piet 1:13.

18. Ja Minā, katso, Minā teen sinut tānā pāivānā varustetuksi kaupun-giksi ja rautapatsaaksi ja vaskimuuriksi koko maata vastaan, Juudan kuninkaita, sen ruhtinaita, sen pappeja ja maan kansaa vastaan.

Jer. 15:20. Hes. 3:8 s. 19. Ja he sotivat sinua vastaan, mutta eivät voita sinua; sillä sinun kanssasi olen Mina, sanoo Herra, pelastamassa sinua.

2 Luku.

Herran rakkaus ja uskollisuus, ja Israelin uskottomuus.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. Mene ja saarnaa Jerusalemin kuullen, sanoen: näin sanoo Herra: Minā muistan sinua, nuoruutesi lemmen.morsius-aikasi rakkauden.vaelluksesi minun jäljissäni korvessa, siinä maassa, jossa ei kylvetä. Hes. 16:5. 3. Pyhä oli Israel Herralle, hänen sa-

tonsa esikoinen; kaikki, jotka häntä sõivät, jäivät syyn alaisiksi, onnettomuus tuli heidän päällensä, sanoo Herra. Jaak. 1:18.

4. Kuulkaat Herran sanaa, Jaakobin huone, ja kaikki Israelin huoneen sukukunnat!

5. Näin sanoo Herra: mitä vääryyttä teidän isänne Minussa lövsivät, koska he erkanivat kauaksi Minusta ja kulkivat turhuuden jäljissä ja turhiksi tulivat?

2 Kun. 17:15. Mik. 6:3 s. Room. 1:21. 6. He eivät sanoneet: "missä on Herra joka vei meidät ulos Egyptin maasta ja johdatti meitä korvessa, autiossa 14. Ja Herra sanoi minulle: "poh- | ja huutojen maassa, kuivuuden ja

kuolon varjon maassa, siinä maassa, jossa ei kukaan kulje, jossa ei yksi-kään ihminen asu?" 5 Moos. 8:15.

7. Ja Minā vein teidāt hedelmāpuiston maahan, syömään sen hedelmiä ja hyvyyttä; ja te tulitte ja saastutitte minun maatani ja teitte minun perintöni kauhistukseksi. Jer. 16:18. 8. Papit eivät sanoneet: "missä on Herra?" ja lain-oppineet eivät Minua tunteneet, ja paimenet luopuivat Minusta, ja profetat ennustivat Baalin kautta ja niiden jäljissä kul-

kivat, jotka eivät ensinkään auta. 1 Sam. 2:12. 12:21.

Jer. 5:31. 14:14. 23:16 s. Hes. 13:6. Val.v.2:14. 9. Sentähden Minä vielä riitelen teidän kanssanne, sanooHerra, ja teidän lastenne lasten kanssa Minä riitelen. Sillä menkäät Kittimin saariin ja katsokaat, lähettäkäät Kedariin ja tiedustelkaat tarkasti, ja katsokaat,

onko sellaista tapahtunut. Jer. 18:13. 11. Muuttaako joku kansa jumalia? kuitenkaan ne eivät ole jumalia: mutta minun kansani muuttaa kunniansa siihen, mikä ei auta! Ps. 106:20.

12. Hämmästykäät, taivaat, tätä! väriskäät ja kovin kauhistukaat! sanoo Herra. 5 Moos. 32:1. Jes. 1:2.

13. Sillä minun kansani tekee kaksinkertaisen synnin: Minut, joka olen elävän veden lähde, he hylkäävät ja kaivavatitsellensä kaivoja, haljenneita kaivoja, jotka eivät vettä pidä.

Ps. 36:10. Jer. 17:13. Joh. 4:13 s. 14. Onko Israel orja vai onko hän kotona syntynyt? miksi hän on jou-

tunut saaliiksi?

15. Häntä vastaan kiljuvat nuoret jalopeurat, ne antavat äänensä kuulua. Ne panevat hünen maansa autioksi, ja hänen kaupunkinsa poltetaan asumattomiksi. Jes. 5:29. Jer. 4:7. 16. Vielāpā Nofin ja Takpanesin lapset pitävät kukkulasi laitume-

Jes. 19:13. nansa. 17. Mutta sină itsellesi năită teit, kun hylkäsit Herran, sinun Jumalasi, sinä aikana, jona Hän sinua

johdatti tiellä.

Jer. 4:18. 18. Ja nyt, mitä sinulla on tekemistä Egyptin tiellä, kun tahdot juoda Sihorin vettä? Ja mitä sinulla on Assurin tiellä, kun tahdot juoda virran vettä?

19. Sinun pahuutesi kurittaa sinua ja tottelemattomuutesi nuhtelee sinua; niin huomaa ja näe, kuinka paha ja katkera on, että hylkäät Herran, sinun Jumalasi, ja ettet sinä pelkää Minua, sanoo Herra, Herra Sebaot. Jes. 3:9. Hos. 5:5.

20. Sillä vanhastaan asti olet sinä | nää tule Sinun tykösi?"

rikkonut ikeesi, katkaissut nuorasi ja sanonut: "en tahdo palvella." Sillä jokaisella korkealla mäellä ja jokaisen viheriäisen puun alla sinä porttona venyit. Jes. 57:5 s. Jer. 3:6.

21. Ja Minä kuitenkin istutin sinut hyväksi viinipuuksi, aivan oikeaksi vesaksi; ja mitenkä olet Minulle muuttunut raa'an viinipuun köynnöksiksi? 2 Moos. 15:17. Ps. 44:3. 80:9. Jes. 5:1 s. Matt. 21:33. Mark. 12:1. Luuk.20:9.

22. Sillä vaikka pesisit itsesi lipeällä ja ottaisit itsellesi paljon saipuaa, pysyy sinun syntisi kuitenkin minun kasvojeni edessä; sanoo Herra, Herra.

23. Mitenkā siis sanot: "en ole saastaiseksi tullut, Baalin jäljissä en ole kulkenut!" Ajattele vaellustas laaksossa, huomaa, mitä tehnyt olet, sinä nuori, nopea naaraskameli, joka sinne tänne juokset!

24. Erämaahan tottunut metsä-aasin tamma hengittää tuulta himossaan; kuka hillitsee sen kiimaa? Kaikki, jotka sitä etsivät, eivät väsy; sen kuukaudella he sen löytävät

25. Varjele jalkasi paljastumisesta ja kurkkusi janosta! Mutta sinä sanot: "ei se auta, sillä minä rakastan muukalaisia ja heidän jäljissänsä minä riennän " minä riennän. Jer. 18:11 s.

Niinkuin varas häpee, kun hän tavataan, niin joutuu Israelin huone häpeään, he, heidän kuninkaansa, heidän ruhtinaansa ja heidän pap-

pinsa ja profettansa.

27. kun sanovat puulle: "sinä olet minun isäni," ja kivelle: "sinä minut synnytit." Sillä he käänsivät Minulle seljän, eikä kasvoja; mutta onnettomuutensa aikana sanovat he: ,nouse ja pelasta meitä!" Jer. 32:33.

28. Mutta missä ovat sinun juma-lasi, jotka sinä teit itselles? Nouskoot ne, jos ne voivat sinua auttaa onnettomuutesi aikana; sillä niin monta kuin sinulla on kaupunkia, niin usea on jumalasikin, Juuda! 5Moos.32:37s.Tuom.10:14.Jes.11:13.Hos.13:10. 29. Miksi tahdotte vielä riidellä mi-

nun kanssani? Kaikki te olette Minusta luopuneet, sanoo Herra. 30. Turhaan olen lyönyt teidän lap-

sianne, he eivät ottaneet kuritusta vastaan. Teidän miekkanne on syönyt profettojanne niinkuin raateleva

jalopeura.

1Kun. 19:10. Jes. 1:5. Jer. 5:3.17:23. Matt. 23:34. 31. Sinä paha sukukunta, ota vaari Herran sanasta! Olenko Mină erămaa Israelille, tahi synkän pimeyden maa? Miksi sanoo minun kansani: "me olemme vapaat, emme e-

32. Unohtaako neitsvi kaunistuksensa, tahi morsian vyönsä? Mutta minun kansani on Minut unohtanut jo epālukuisina pāivinā Jer 3:21.

33. Miten hyväksi teetkään sinä tiesi, etsiäkses rakkautta! Sentähden sina totutitkin vaelluksesi pahaksi.

34. Vielapä vaateliepeissäskin lövtyy viattomain köyhäin sielujen verta. Enkä löytänyt näitä salassa, vaan kaikissa näissä. 2 Moos. 22:2.

35. Mutta sinä sanoit "minä olen viaton; ja hänen vihansa kääntyy minusta pois." Katso, Minā kāyn oikeudelle sinun kanssasi, sentähden että sanot: "en ole syntiä tehnyt,

36. Mitä niin kovin riennät tietäsi muuttamaan? Myöskin Egyptistä olet häpeän saapa, niinkuin häpeään

jouduit Assurin tähden.

2 Aik 28:20. Jes. 30:3 s. Sieltākin olet lähtevā, kātesi pääsi päällä. Sillä Herra hylkää sinun turvasi, etkä sinä ole niissä menestyvä. 2 Sam. 13:9.

3 Luku.

Herra kutsuu luopuneen kansansa kääntymään ja palajamaan

Sananlasku sanoo: jos mies eroittaa vaimonsa, ja se menee pois hänen tyköänsä ja ottaa toisen miehen, saako hän palata sen tykö vie-lä? Eikö se maa peräti saastutettaisi? Ja sinā olet tehnyt huorin monien ystäviesi kanssa; mutta tulisit kultenkin minun tyköni! sanoo Herra. 5 Moos 24:4 s.

2. Nosta silmäsi kukkuloita kohti ja katso, kuinka sinua joka paikassa on raiskattu! Teiden vieressä sinä heitä varten istuit, niinkuin Arabialainen korvessa, ja saastutit maan huoruu-

dellas ja pahuudellas. 1 Moos. 38:14 s. 3. Ja sadekuurot pidātettiin, eikā ehtoosadetta ollut; mutta huoravaimon otsa oli sinulla, et taipunut häpeämään. 5 Moos. 11:16 s. Hes. 3:7.

4. Ehkä tästä lähtien huudat Minulle: "minun Isani, Sina olet nuoruuteni ystävä!" Ps. 71:17.

"Pitääkö Hän ijankaikkisesti vihaa, säilyttääkö Hän sitä ikuisesti?" Kaiso, näin sinä puhut, ja teet rikoksia, ja sen kyllä osaat. Ps. 103:9, 6. Ja Herra sanoi minulle kuningus Josian päivinä: oletko nähnyt, mitä luopunut Israel teki? Se kävi ioka korkealla vuorella ja jokaisen viheriäisen puun alla ja teki siellä huorin.

2 Kun. 17:10. Jer. 2:20. Ja Mină sanoin, sittekuin hān oli nāmā kaikki tehnyt: kāānny Minun puoleeni! Mutta han ei kääntynyt,

Ja sen näki hänen uskoton sisarensa Juuda. Hes. 16:46. 23:2 s.

8. Ja Minä näin, että, vaikka Minä hylkäsin luopuneen Israelin kaiken hänen rikoksensa tähden ja annoin hänelle erokirjan, ei kuitenkaan hänen uskoton sisarensa Juuda peljännyt, **vaan men**i ja teki huorin hänkin

5 Moos. 24:1. 2 Kup. 17:18 s. 9 Ja tapahtui, että hänen huoruutensa huudosta maa saastutettiin; ja avionsa hän rikkoi kiven ja puun kanssa.

10 Ja kaikissa näissäkään ei hänen uskoton sisarensa Juuda kääntynyt Minun puoleeni kokosydämmestänsă, vaan petollisesti, sanoo Herra.

11. Ja Herra sanoi minulle luopunut Israel on vanhurskaammaksi katsottava kuin uskoton Juuda.

Hes. 16:51 s. 23:11 s 12. Mene ja huuda nämä sanat pohjaan päin ja sano käänny kumminkin, luopunut Israel, sanoo Herra, niin en Minä katso vihaisesti teidän puoleenne; sillä Minä olen armollinen, sanoo Herra, en Mină pidă vihaa ijankaikkisesti. Ps. 86:15. 145:8

13. Ainoastaan tunne sinun rikoksesi, että luovuit Herrasta, sinun Jumalastasi, ja juoksit sinne tänne vierasten jumalien tykö jokaisen viheriäisen puunalle; mutta minun ääntäni ette kuulleet, sanoo Herra.

Ps. 32:5. San 28:13 14. Kääntykäät, luopuneet lapset, sanoo Herra, sillä Minä olen teidät itselleni kihlannut, ja Minä otan teitä, yhden kaupungista ja kaksi sukukunnasta, ja tuon teidät Sioniin.

15. Ja Mina annan teille paimenet minun sydämmeni mukaan, ja ne kaitsevat teitä ymmärryksellä ja taidolla. Jer 23:4. Hes. 34:23.

16. Ja on tapahtuva, kun te lisäännytte ja olette hedelmälliset maassa niina paivina, sanoo Herra, niin ei silloin enää sanota "Herren liiton arkki", eikä se johdu mieleen, ei sită muisteta, el etsită, eikā enāä tehdä. Jer. 31:33

17. Siihen aikaan nimitetään Jerusalem "Herran istuimeksi", ja sinne. Jerusalemiin, kokoontuvat kaikki kansat Herran nimen tähden; ja he eivät enää vaella pahan sydämmensā kovuuden mukaan.Jes.2:25.Mik.4:18.

18. Niinä päivinä on Juudan huone kulkeva Israelin huoneen kanssa, ja he tulevat yhdessä pohjan puoliselta maalta siihen maahan, jouka Minä annoin perinnöksi heidän isillensä.

19. Ja Mină sanoin "Mină tahdon asettaa sinut lasten joukkoon ja antaa sinulle suloisen maan ihanan perinnön, kansojen ihanimman!" Ja Minä ajattelin: "sinä olet kutsuva Minua: minun Isäni! etkä poikkea pois minusta!"

20. Mutta niinkuin vaimo on uskoton ystävällensä, niin te olette Minulle uskottomat olleet, Israelin huo-

ne, sanoo Herra.

21. Ääni kuuluu kukkuloilla, Israelin lasten itku ja rukous, sentähden että he ovat turmelleet tiensä, unohtaneet Herran, heidän Jumalansa.

22. Kääntykäät, luopuneet lapset! Minä tahdon parantaa teidän luopumisenne. Katso, me tulemme Sinun tykösi; sillä Sinä olet Herra, meidän Jumalamme. Hos. 142.

23. Totisesti, petosta oli tuo hälinä kukkuloilia avuorilta. Totisesti, Herrassa, meidän Jumalassamme, on Israelin pelastus! Ps. 3:9. 68:20 s. 121:1 s.

24. Mutta tämä häpeä on syönyt isäimmetavaran meidän nuoruudestammeasti, heidän lampaansa ja karjansa, heidän poikansa ja tyttärensä.

Dan. 9:5s. Esr. 9:6s. Neh. 1:7s. 25. Meidän täytyy maata häpeässämme ja meidän häväistyksemme peittää meitä! sillä Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan olemme syntiä tehneel, sekä me että isämme, hamasta nuoruudestammetähän päivään asti, emmekä ole kuulleet Herran, meidän Jumalamme, ääntä.

4 Luku.

Kehoitetaan kääntymään. Jerusalemin ja Juudan rangaistustuomiot.

Jos käännyt, Israel, sanoo Herra, niin käänny Minun puoleeni; ja jos panet kauhistuksesi pois Minun kasvojeni edestä etkä huikentele,

2. niin sinä olet vannova:,,niin totta kuin Herra elää", totuudessa, oikeudessa ja vanhurskaudessa; ja pakanat kerskaavat Hänestä ja ylistävät Häntä. 1 Moos. 22:18. 5 Moos. 6:13.

Jes. 45:25. 48:1, 65:16. 2 Kor. 10:17.
3. Sillä näin sanoo Herra Juudan miehille ja Jerusalemille: kyntäkäät itsellenne uudiskyntö, ja älkäät kylväkö orjantappurain sekaan.

Hes. 18:51. Hos. 10:12. Matt. 13:7,22.
4. Ympärileikatkaat itsenne Herralle
ja poistakaat sydämmenne esinahka,
te Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, ett'ei minun kiivauteni tulisi niinkuin tuli ja palaisi, eikä olisi sammuttajaa, teidän tekojenne pahuuden tähden. 5 Moos. 10:16. 80:8.
Jes. 65:5. Jer. 21:12. Room. 2:28 s. Kol. 2:11.
5. Ilmoittakaat Juudassa ja julista-

kaat Jerusalemissa, ja sanokaat: soittakaat torvea maassa, huutakaat täyttä kurkkua ja sanokaat: kokoontukaat ja menkäämme varustettuihinkaupunkeihin!

Jer. 8:14.

6. Nostakaat lippu Sioniin päin,paetkaat, älkäät seisahtuko! sillä Minä tuotan pahaa pohjasta ja suuren hä-

viön. Jer. 1:14 s. 6:1.

7. Jalopeura nousee pensastostansa ja kansain hävittäjä lähtee liikkeelle, lähtee paikastansa, panemaan sinun maasi erämaaksi; sinun kaupunkisi tehdään autioiksi, ilman yhtäkäin asukasta. Jes. 5:29. Jer. 2:15. 5:6.

 Sentähden käärikäät säkit ympärillenne, valittakaat ja parkukaat! sillä ei Herran vihan liekki ole kääntynyt meistä pois.
 Jer. 6:26.

9. Ja on tapahtuva sinā pāivānā, sanoo Herra, ettā hukassa on kuninkaan sydān ja ruhtinasten rohkeus, papit hāmmāstyvāt ja profetat kauhistuvat.

10. Mutta minā sanoin: voi Herra, Herra, totisesti olet perāti eksyttānyt tātā kansaa ja Jerusalemia, sanoesas: "rauha on teillä oleva." Kuitenkin miekka sattuu sieluun asti.

2 Kun. 22:18s. Jer. 6:14. 14:13s.
11. Siihen aikaan sanotaan tälle kansalle ja Jerusalemiile: kuuma tuuli kukkuloilta korvessa tulee kansani tyttären tietä, — ei pohtimiseksi eikä puhdistamiseksi, —

12. tuuli, näitä tuimempi, on Minulta tuleva. Nyt Minäkin olen tuo-

mioni heistä julistava.

13. Katso, hān nousee niinkuin pilvet ja hänen vaununsa kuin myrsky; koikia nopeammat ovat hänen hevosensa. Voi meitä, sillä me olemme hävitetyt!
12e. 5:28. Hab. 1:3.
14. Pese sydämmesi pahuudestas,

14. Pese sydämmesi pahuudestas, Jerusalem, että sinä vapahdettaisiin! Kuinka kauan syntisi aikeet pysyvät sydämmessäs?

vät sydämmessäs? Jeä. 1:18, 15. Sillä huuto ilmoittaa Danista ja julistaa onnettomuutta Efraimin vuorelta. Jer. 8:16.

16. Julistakaat kansoille, katso, ilmoittakaat Jerusalemissa: piirittäjiä tulee kaukaisesta maasta ja nostavat huutonsa Juudan kaupunkeja vastaan!

17. Niinkuin pellon vartijat ovat he joka kulmalia sitä vastaan; sillä hän oli Minulle uppiniskainen, sanoo Herra. Luuk, 19:43.

isi niinkuin tuli ja palaisi, eikä olii sammuttajaa, teidän tekojenne pahuuden tähden. 5 Moos. 10:16. 30:6. es. 65:5. Jer. 21:12. Room. 2:28 s. Kol. 2:11. 5. Ilmoittakaat Juudassa ja julista-5. Ilmoittakaat Juudassa ja julista-

19. Voi sydäntäni, voi sydäntäni, kuinka olen ahdistettu! või sydämmeni kammiot, minun sydämmeni kuohuu, en voi vai'eta, sillä sielu-ni kuulee vaskitorven ääntä, sodan huutoa! Jes. 22:4. Jer. 9:1

20. Hävitystä yhä vaan huudetaan. sillä hävitetty on koko maa; äkkiä hävitettiin minun majani, silmän-

rapayksessa majani peitteet. 21. Kuinka kauan pitää Minun näkeman lippua, kuuleman vaskitor-

ven ääntä?

22 Sillä minun kansani on tyhmä: Minua he eivät tunne; taitamattomia lapsia he ovat, eikä ne ole ymmärtāvāisiā. Viisaita he ovat pahaa tekemään: mutta hyvää tekemään ei heillä ole ymmärrystä. Room. 16:19.

23. Minä katselin maata, ja katso, se oli autio ja tyhjä, ja taivasta kohti, eikä heillä ollut valoa enää Jes. 5:30 50:3. 24. Minā katselin vuoria, ja katso,

ne järisivät, ja kaikki mäet liikkuivat. 25. Mină katselin, ja katso, ei yhtään ihmistä ollut, ja kaikki taivaan linnut olivat lentäneet pois.

Jer 9:9. 12:4. Sef. 1:28 26. Minä katselin, ja katso, Karmel oli eramaana, ja kaikki sen kaupungit olivat hävitetyt, Herran edestä ja hänen vihansa liekin edestä

27 Sillä näin sanoo Herra: autiona on koko maa oleva, mutta en sitä perăti lopeta. Jer 5:18 30:11. 46:28. 28. Sentahden maa suree ja taivas ylhäällä murehtii, sentähden että Minā olen sen puhunut ja päättänyt, enkā kadu, enkā ole siitā perāytyvā.

29. Ratsumiehen ja joutsella ampujan hälinän tähden kaikki kaupungit pakenevat. He menevät synkkiin metsiin ja nousevat kallioille; joka kau-punki on tyhjäksi jätetty, eikä ole yhtään ihmistä niissä asumassa

30. Ja sinā hāvitetty, mitā olet tekevā? Jos puetat itsesi purppuraan, jos koristelet itsesi kultakoristeella, jos sivelet voiteella silmäkarvasi, niin kuitenkin hukkaan kaunistelet itsesi: rakastajat hylkäävät sinut, henkeäsi he eisivät.

31. Sillä minä kuulin huudon, niinkuin synnytystuskissa olevan, ahdistuksen, niinkuin ensikerran synnyttäväisen, Sionin tyttären huudon. hän valittaa, levittää kätensä: "voi minua! sillä minun sieluni vaipuu murhaajien valtaan."

5 Luku.

Kansan synnit tuottavat rangaistuksen

käät sen teillä, jos löydätte ketään, yhtään ainoaa, joka tekee oikeutta ja etsii totuutta, niin Minä olen sille armollinen

2. Ja jos he sanovat: "niin totta kuin Herra elää", vannovat he kui-

tenkin väärin.

3 Herra, eikö sinun silmäsi katso uskoa? Sinä lyöt heitä, mutta eivät he kipua tunne; Sinä hävität heitä, mutta eivät tahdo kuritusta ottaa. He tekevät kasvonsa kalliota kovemmaksi, eivät he tahdo kääntyä.

Jes. 1:5, 9:13, Jer 2:30, 17:23, Ja mină sanoin: "nămă ovat ainoastaan alhaisia, he ovat tyhmiä: sillä he eivät tiedä Herran tietä. Ju-

malansa oikeutta.

5 Minä tahdon mennä ylimysten tykō ja puhuttelen heitä, sillä ne₄tietänevät Herran tien, Jumalansa oikeuden." Mutta nämä olivat kaikki rikkoneet ikeen, katkaispeet siteet.Ps.2:3 Sentähden on jalopeura metsästä heitä kaatava, erämaiden susi heitä repivā; paardi on väijyvä heidān kaupunkiensa ääressä, jokainen niistä uloslähtevä raadellaan; sillä useat ovat heidän rikoksensa. lukuisat ovat heidän tottelemattomuutensa.

Jes. 5:29. Jer 2:15. 4:7. Hos. 13:7 7. Minkätähden Minä antaisin sinulle anteeksi? Sinun lapsesi hylkäsisivät Minut ja vannoivat niiden kautta, jotka eivät jumalia ole. Ja Minä vannotin heitä; mutta he rik .oivat avion ja menivät joukottain huorahuoneesen.

Lihoitettuja, raivoovia orhiita he ovat : kukin hirnuu toisensa vaimoa Hes. 22:10 s. Jer. 13:27

9. Enkö Minä näitten tähden kostaisi? sanoo Herra. Vai eikö minun sieluni pitäisi kostaman semmoiselle kansalle, kuin tämä on? 10 Nouskaat sen muureille ja hävittäkäät, mutta älkäät loppua hänes-tä tehkö. Poistakaat hänen köynnöksensă; sillă ei ne ole Herran omia 11. Sillä uskottomasti he luopuivat Minusta.sekä Israelin huone ettäJuu-

dan huone, sanoo Herra 12 He kielsivät Herran ja sanoivat: "ei Hän ole se. Onnettomuus ei tule meidän ylitsemme, eikä meidän tar-

vitse miekkaa eikä nälkää nähdä. 5 Moos. 29:19. Jes. 28:15 Jer. 14:13. 13 Vaan profetat puhuvat tuuleen; ja Hān. joka puhuu, ei ole heissä; niin heidän itsensä käyköön!"

14 Sentähden, näin sanoo Herra Jumala Sebaot koska te puhelette tätä Kävelkäät Jerusalemin kaduilla ja puhetta, katso, niinteen Minä minun katsokaat, tiedustelkaat ja etsi-sanani sinun suussasi tuleksi ja tämän kansan puiksi, ja se on heitä i

syövä.

15. Katso, Minā olen tuottava teidān pāāļlenne kansan kaukaa, te Israelin huone, sanoo Herra; se on vākevā kansa, ikivanha kansa, kansa, jonka kieltā sinā et osaa, etkāsinā ymmārrā, mitā se puhuu.

5 Moos. 28:49 s. Jes. 5:26 s. Jer. 1:15. 6:22.52:4. 16. Sen viini on kuin avoin hauta:

kaikki he ovat sankaria.

17. Ja se syöpi satosi ja leipäst, se syö poikasi ja tyttäresi, se syö lampaasi ja karjasi, syö viinipuusi ja fiikunapuusi; se hävittää miekalla sinun linnakaupunkisi, joihin sinä turvasit. § Moos, 26:16. 5 Moos. 22:31 s.

18. Multaen Minā niinākāān pālvinā, sanoo Herra, tee teistā loppua. Jer. 4:27.
19. Ja on tapahtuva, ettā sanotte: ,.minkā tāhden tekee Herra, meidān Jumalamme, meille nāitā kaikkia?" Multa sano sinā heille: ,,niinkuin te hylkāsitte Minut ja palvelitte vieraita jumalia teidān maassanne, niin te saātte palvella muukalaisia maassa,

joka el ole teidän omanne."

5 Moos. 29:24 s. Jer. 16:10 s. 20. Ilmoittakaat tätä Jaakobin huoneessa ja julistakaat sitä Juudassa, sanoen:

21. Kuulkaat nyt tätä, tyhmä ja taitamaton kansa, joilla on silmät, eivätkä näe, ja korvat, eivätkä he kuule.

Jes. 6:9 s. 42·18 s.

22. Ettekő pelkää Minua, sanoo Herra; minunko kasvojeni edessä ette vapise, joka panen hiekan rajaksi merelle ijankaikkiseksi määräksi, eikä se käy siitä ylitse. Ja vaikka se lainehtii, on se voimaton, ja vaikka sen aallot kuohuvat, ei ne voi mennä sen ylitse. Job 26:10. 38:8. Ps. 104:9.

 Mutta tällä kansalla on uppiniskainen ja vastahakoinen sydän; he

luopuivat ja menivät pois.

24. He eivät sanoneet sydämmessänsä: "peljätkäämme kumminkin Herraa, meidän Jumalaamme, joka antaa sadetta, sekä syys- että kevätsadetta, aikanansa, varjelee meille elonleikkuun määräviikot.

5 Moos. 11:14. Ap. t. 14:17. 25. Teidän rikoksenne kääntävät nämä pois ja syntinne estävät hyvää

teiltä.

26. Sillä minun kansassani löytyy jumalattomia: väijytään niinkuin linnustaja kyykistelee; he panevat an-

soja, ihmisiä he pvytävät.

27. Niinkuin häkki on täynnä lintuja, niin ovat heidän huoneensa täynnä petosta; siitä ovat he ylvästyneet
ja rikastuneet.

5 Moos. 82:15.

28. He ovat lihoneet, he kiiltävät; he tekevät ylönmäärin pahaa: vaikka eivät he aja orvon asiaa, ja se menestyy heille, eikä he auta köyhiä oikeuleen.

Jes. 123. Sak. 7:10.

29. Enkö Minä näitten tähden rankaisisi? sanoo Herra. Vai eikö minun sieluni pitäisi kostaman semmoisel-

le kansalle, kuin tämä on?

30. Hirveätä ja kauheata tapahtuu maassa:

31. profetat ennustavat valhetta, papit hallitsevat omavaltaisesti, ja minun kansani tahtoo sitä mielellään ! Ja mitä te viimefir teette? Jes. 10:3. Jer. 2:8, 23:25 s. Hes. 13:6. Matt. 23:1 s. 1 Piet. 65.

6 Luku.

Tuomio käy katumattoman kansan yli ja Sion tulee hävitettäväksi.

Paetkaat, Benjaminin lapset, Jerusalemin keskeltä ja soittakaat Tekoassa torvella ja ylöntäkäät merkki yli Bet-Keremin; sillä onnettomuus on jo näkyvissä pohjosesta ja suuri häviö!

2. Minä hävitän kauniin ja hempeän

Sionin tyttären.

3. Hänen tykönsä tulee paimenia ja heidän laumansa; neasettavat häniä vastaan majoja ylt'ympäri, syöttävät kukin paikkansa. Jer. 4:17.

kukin paikkansa. Jer. 4:17. 4. "Pyhittäkäät häntä vastaan sota! Nouskaat ja astukaamme ylös puolipäivän aikaan! Voi meitä, sillä päivä laskee ja illan varjot pitenevät!

5. Nouskaat ja astukaamme ylös yölläja hävittäkäämmehänen hovinsa!" 6. Sillä näin sanoo Herra Sebaot: kaatakaat puita ja luokaat Jerusalemia vastaan valli! Se on se kaupunki, joka on rangaistava: pelkkää väkivaltaa on sen keskellä.

7. Niinkuin lähde kuohuttaa vetensä, niin kuohuu sen pahuus: sortoa ja hävitystä kuullaan siinä, minun kasvojeni edessä on aina kipua ja haavoja.

Jes, 57:20.

8. Tottele kuritusta, Jerusalem, ett'ei minun sieluni vieraantuisi sinusta, ett'en panisi sinua autioksi, asumattomaksi maaksi.

 Näin sanoo Herra Sebaot: tarkka jälkikorjuu on toimitettava, niinkuin viinipuussa, Israelin jäännöskunnassa. Ojenna taas kätesi oksia vastaan, niinkuin viinimarjain kokooja.

iinkuin linanevat anit.
ynnä lintueensa täynylvästyneet
5 Moos. 82:15.

10. Kenelle puhun ja todistan, että
he kuulisivat? Katso, ympärileikkaamaton on heidän korvansa, eikä he
voi kuunnella; katso, Herran sana
on heille pilkaksi, eikä he mielisty
Ap. L. 784.

11. Mutta Herran vihaa Olen minä

täynnä, niinä väsyn sitä pidättämäs- ' dän äänensä pauhaa niinkuin meri. tă. Kaada se lapsen päälle kadulla ja nuorukais-joukon päälleyhdelläkertaa: sillä mieskin vangitaan vaimon kanssa, vanhus päivänsä täyttäneen

kanssa.

12 Ja heidän huoneensa joutuvat toisten omaksi, pellot ja vainiot samassa: sillä Minä ojennan käteni tämän maan asukkaita vastaan, sanoo Herra: 5 Moor 28 30. Jer 8 10s Val v 5 2 13. Sillä heidän pienistänsä alkaen aina suuriinsa asii he kaikki väärää voittoa ahnehtivat, ja profetoista alkaen aina pappiin asti he kaikki petosta tekevät. Jes. 56 11 Jer 8 10 8

14 Ja he parantavat kansani tyttären haavan helpoimmiten, sanoen, .rauha. rauha''' vaikka ei rauhaa olekaan. Hes 13 10. Mik 35 1 Tess 53

15 He ovat joutuneet hapeään, sillä he ovat tehneet kauhistusta: kuitenkaan eivät ota hävetäksensä häväistystänsä eivätkä tiedä olla häpeissänså. Sentähden he kaatuvat kaatuvien ioukossa: minun etsikko-aikanani he kompastuvat, sanoo Herra

16 Näin sanoi Herra : "seisokaat teillä ja katselkaat, ja kysykäät ijankaikkisia polkuja, mikā se hyvā tie on, ja vaeltakaat sitä, niin te löydätte levon sieluillenne " Mutta he vastaavat "emme tahdo vaeltaa.

Jes. 28.12, Matt. 11:29, 23:37.

17 Ja Minā asetin heille vartijat: ,tarkatkaat pasunan ääntä!" Mutta he sanoivat ,,emme tahdo tarkata." Jes 21:6.11. Hes 3:17, 33:7

18 Sentähden kuulkaat, kansat, ja huomaa, seurakunta, mitä heille on

tapahtuva!

19. Kuule, maa! Katso, Minā olen tuottava onnettomuuden tälle kansalle, heidan aikeensa hedelmän; sillä minun sanojani eivät he kuulleet, ja minun lakini he hylkäävät. 20. Mita varten suitsutus Minulle Sabasta tuleeja tuo kallis ruoko kaukaisesta maasta? Teidän polttouhrinne eivät ole otollisia, eikä teurasuhrinne kelpaa Minulle. Jes 1.11 66 3.

Jer 7:22 14:12. Am 5.21 s. Mik. 6:6 s. Sentähden sanoo Herra näin: katso, Mină panen tâtă kansaa varten kompastuksia; niihin kompastuvat isāt ja lapset yhtaikaa, naapuri ja hänen ystävänsä yhdessä hukkuvat. 22 Näin sanoo Herra katso, kansa tulee pohjaisesta maasta ja suuri kansakunta lähtee liikkeelle maan ääristă ь Moos. 28:49 s.

Jes 5:26 Jer 5 15 10:22 50:41 s. 23. Jousta ja keihästä he käyttävät; ja hevosilla he ratsastavat, varustettuina kuin mies sotaan, sinua vastaan, tytär Sion.

24 Me kuulimme sanoman hänestä kätemme vaipuivat, ahdistus käsitti meitä, vavistus niinkuin lasten synuyttäiän Jer 4:31 49 24 50 43 25 Alā mene ulos pellolle, ālākā tiellä kävele, sillä miekka on vihollisella ja peljästys on yltäympärillä.

26 Minun kansani tytär, kääri säkki ympärilles, tahraa itsesi tuhkalla sure niinkuin ainokaista poikaa,

päästä valitus sillä äkkiä tulee hävittäjä meidän päällemme Jer. 4 8 27 Tutkijaksi Mina panin sinut kansani pariin. linnaksi, että tuntisit ja tutkisit herdan tiensä – Jer 1 18–15 20. 28 Kaikki ovat he peräti luopuneet, kulkevat panetuksella, ovat kuparia ja rautaa. — kaikki he ovat turmiolliset Hes 22 18 29 Palkeet ovat palaneet, lyijy tu-

lessa kulunut, hukkaan on sulatusta tehty, sillä pahat eivät ole eroitetut 30 Hylkyhopeaksi heitäsanotaan

sillä Herra hylkäsi heidät.

7 Luku.

·Ulkokultaisen jumalanpalveluksen kauhistus

Se sana, joka tuli Jeremialle Her-ralta, kuului näin:

2. Seiso Herran huoneen portissa, ja julista siellä tämä puhe ja sano: kuulkaat Herran sana, koko Juuda, jotka käytte sisälle näistä porteista rukoilemuan Herraa!

3 Năin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: parantakaat elämänne ja tekonne, niin Minä anuan teidän Jer 18 11 26:13. asua lässä paikassa. 4. Alkaat luottako valhepuheisin, sanoen: ...Herran temppeli. Herran temppeli. Herran temppeli tämä on!"

Mik. 3.11.

5 Vaan 10s todella teette tienne ja tekonne hyviksi, jos todella toimitat-

te oikeutta keskenänne.

6 jos ette tee muukalaiselle, orvolle ja leskelle väkivaltaa, ette viatonta verta vuodata tässä sijassa, ettekä muukalaisia jumalia seuraa itsellenne vahingoksi, 2 Moos 22:21 s. Jer 22:3. 7 niin Minä annan teidän asua tässä

paikassa, maassa, jonka annoin teidän isillenne, ijankaikkisesta ijankaikkiseen asti.

8 Mutta katso, le luotatte valhepuheisin, jotka ei mitään auta.

9 Kuinka? te varastatte, surmaatte ja teette huorin ja vannotte väärin. he ovat julmat ja armottomat Hei- ja suitsutatte Baalille ja vaellatte muiden jumalien perään, joita ette

10. ja kumminkin te tulette ja asetutte minun kasvojeni eteen tässä huoneessa, joka minun nimeni mukaan nimitelään, ja sanotte: "ei meillä mitään hätää ole", että teki-sitte kaikkia näitä kauhistuksia!

11. Ryövärien luolaksiko tämä huone, joka minun nimeni mukaan nimitetään, on tullut teidän silmissänne? Katso, Minākin olen tāmān nāhnyt, sanoo Herra. Jes. 56:7.

Matt. 21:13. Mark. 11:17. Luuk. 19:46. 12. Sillä menkäät minun paikalleni, joka Siilossa oli, jossa Minä ensin annoin nimeni asua, ja katsokaat, mitä Minä olen sille tehnyt kansani ls-

raelin pahuuden tähden.

Jos. 18:1. 1 Sam. 4:3 s.11. Ps. 78:60. 13. Ja nyt, koska te teette kaikkia noita tekoja, sanoo Herra, ja Mi-nă olen teille jo varhain puhunut, ettekä ole kuulleet, olen huutanut, ettekä ole vastanneet, 2 Kun. 17:13 s. San.1:24s. Jes.65:12.66:4. Jer.18:11s.25:4.26:5 s. 14. niin teen Minä tälle huoneelle, joka minun nimeni mukaan nimitetään, ja johon te turvaatte, ja sille paikalle, jonka Minä annoin teille ja teidänisillenne,niinkuinteinSiilolle, 2 Aik. 7:16. Ps. 132:13. Jer. 26:6.9.

15. ja heitän teidät pois kasvojeni edestä; niinkuin Minä heitin kaikki teidan veljenne, koko Efraimin sie-2 Kun. 17:23, 21:13 s. 24:20.

16. Mutta sinä, älä rukoile tämän kansan edestä, älä nosta heidän tähtensä valitusta ja rukousta, äläkä vaivaa Minua; sillä en Minä sinua kuule.

Jer. 11:14. 14:11.

17. Etkö näe, mitä he tekevät Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla?

18. Lapset kokoavat puita ja isät sytyttävät tulen ja naiset sotkevat taikinan, tehdäksensä leipiä taivaan kuningattarelle ja vuodattaaksensa juomauhria vieraille jumalille, pahoittaaksensa Minua. Jer. 44:17 8.

19. Minuako he pahoittavat? sanoo Herra, eikö itseänsä, omien kasvo-jensa häväistykseksi?

20. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, minun vihani ja kiivauteni on vuodatettu tämän paikan päälle, ihmisten päälle ja eläinten päälle ja kedon puiden päälle ja maan hedelmän päälle; ja se palaa, eikä sammu.

21. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: ottakaat poltto-uhrinne teurasuhrinne lisäksi ja syö-

kāāt lihaa.

22. Sillä en Minä puhunut teidän isi 1lenne enkä antanut heillekäskyä sinä päivänä, jona heidät johdatin ulos Egyptin maasta, poltto- ja teurasuhrista, Jes. 1:11, 6:20, Am. 5:21, Mik. 5:6.7

23. vaan tämän sanan Minä käskin heille, sanoen:,,kuulkaat minun ääntäni, niin Minä tahdon olla teidän Jumalanne, ja te olette minun kansani : ja vaeltakaat kaikilla niillä teillä, jotka Minä teille käsken, että teille

hvvin kävisi.

2 Moos. 19:5. 3 Moos. 26:12. 5 Moos. 6:3. 10:12 s. 24. Mutta he eivät tahtoneet kuulla. eikä kallistaneet korvaansa, vaan vaelsivat omissa neuvoissaan, pahan sydämmensä kovuudessa; ja he käänsivät Minulle selkänsä eikä kasvonsa.

Jer. 11:8. 16:12. 17:23. 25. Siitä päivästä, jona teidän isänne läksivät ulos Egyptin maasta, tähän päivään asti, lähetin Minä usein teidän tykönne kaikki minun palvelijani profetat, joka päivä varhain.

2 Aik. 36:15 s. 26. Mutta he eivät kuulleet Minua eikä kallistaneet korviansa, vaan kovensivat niskansa, ja tekivät pahem-min kuin heidän isänsä. Jer. 19:16. 27. Ja kun sinä puhut heille kaikki nāmā sanat ja he eivāt kuule sinua. ja kun sinä huudat heille ja he eivät vastaa.

28. niin sano heille: "tämä on se kansa, joka ei kuule Herran, heidän Jumalansa, ääntä eikä tottele kuritusta. Kadonnut on totuus ja hävin-

nyt heidän suustansa."

Keritse pääsi kaunistus ja heitä se pois ja korota kukkuloilla valitusvirsi ; sillä Herra on hyljännyt ja heittänyt pois sen sukukunnan, johon

Hän oli vihastunut!

30. Sillä Juudan lapset ovat tehneet pahaa minun silmissäni, sanoo Herra; he panivat kauhistuksensa siihen huoneesen, joka minun nimeni mukaan nimitetään, saastuttaaksensa Jer. 23:11. 32:34. 2 Kun. 21:48. sen. 31. Ja he rakensivat tuon Tofetin korkeudet, joka on Ben-Hinnomin laak-

sossa, polttaaksensa poikansa ja tyttärensä tulessa, jota en Minä käskenyt, eikä se minun mieleeni tullut.

8 Moos. 18:21. 5 Moos. 18:10. 2 Kun. 23:10. 2 Aik. 33:6. Jer. 19:5 s.

32. Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin ei enää sanota "Tofet" eikä "Ben-Hinnomin laak-so", vaan "Murhalaakso"; ja Tofetissa haudataan tilan puutteessa.

Jer. 19:6.11 a.

33. Ja tämän kansan ruumiit jäävät ruuaksi taivaan linnuille ja maan elāimille; eikā ole ketāān niitā karkoittamassa. Jer. 16 4. 34:20

34 Jaminā lopetan Juudan kaupungeista ja Jerusalemin kaduilta riemun äänen ja ilon äänen ja yljän äänen ja morsiamen äänen; sillä autioksi on maa joutuva.

Jes. 24:7 s.

Jer. 16:9, 25 10. 33:11. Hes. 26:13. Hos. 2:11.

8 Luku.

Kansa ei tee parannusta, sentähden saavuttaa heidät hirmuinen tuomio.

Siihenaikaan, sanoo Herra, viedään Juudan kuningasten luut ja heidän ruhtinastensa luut ja pappien luut ja profetojen luut ja Jerusalemin asukkaiden luut heidän haudoistansa.

2 ja hajoitetaan auringolle ja kuulle ja kaikelle taivasten joukolle, joita he rakastivat ja joita he palvelivat ja joiden jäljissä he vaelsivat ja joita he etsivät ja joita he kumarsivat; ei heitä koota eikä haudata, sonnaksi maan

päällä he joutuvat.

5 Moos 4.19. 17.8. 2 Kun. 21:3.
3. Ja kuolema on elämää suotuisampi oleva kaikille jääneille, jotka ovat jääneet tästä pahasta suvusta kaikissa jääneiden paikoissa, joihin Minä olen heidät karkoittanut, sanoo Herra Sebaot.

4. Sano siis heille: näin sanoo Herra: jos joku lankeaa, eikö hän nouse? jos joku kääntvy pois, eikö hän käänny takaisin?

5 Miksi kääntyy tämä Jerusalemin kansa pois alinomaa? He pysyvät lujasti petoksessa, eivätkä tahdo

kääntyä

6 Minā kuuntelin ja kuulin, he puhuvat vääryyttä, ei yksikään kadu pahuuttansa, sanoen: "mitä minä tein!" Kaikki he kääntyvät pois juoksussansa, niinkuin hurja hevonen sodassa

7 Haikarakin taivaan alla tietää aikansa, ja mettinen ja pääskynen ja kurki huomaavat tuloaikansa, mutta minun kansani ei tiedä Herran oi-

keutta

 Kuinka te sanotte: "viisaita me olemme, ja Herran laki on meillä?" Totisesti. valhetta vain kirjoitti kirjanoppineitten valhekynä

9 Häpeään joutuvat viisaat, he hämmästyvät ja vangitaan Katso, he hylkäsivät Herran sanan, ja mitä viisaut-

ta heillä olisi?

5 Moos. 4:6 Job5:13. 1 Kor 3 19
10. Sentähden annan Minä heidän
vaimonsa muukalaisille ja heidän
peltonsa valloittajille, sillä pienestä
suureen asti he väärää voittoa ahneh-

tivat, profetasta pappiin asti he kaikki petosta tekevat.

Jes. 56:11. Jer. 6:12s.

11. Ja he parantavat minun kansani tyttären haavan helpoimmiten, sanoen: "rauha, rauha!" vaikka si rauhan olekaan.

Jer. 6:14. 23:17. Hes. 13:10. 1 Tess. 5:3. 12. He ovat joutuneet hāpeāān, sillā he tekivāt kauhistusta; kuitenkaan eivāt ota hāvetāksensā hāvāistystānsā, eivātkā tiedā olla hāpeissānsā. Sentāhden he kaatuvat kaatuvain joukossa; heidān etsikko-aikanansa he kompastuvat, sanoo Herra.

Jer. 3:3. 6:16.

13. Minā kokoan ja tempaan heidāt pois, sanoo Herra. Ei ole rypāleitā viinipuussa eikā fiikunoita fiikunapuussa, ja lehtikin on lakastunut; niinannan Minā heille ne jotka hyök-

käävät heidän päällensä.

Jes. 5:5 s. Matt. 21:19. Luuk. 13:5 s.
14. Mitä varien me alallammeistumme? Kokoontukaat ja menkäämme varustettuihin kaupunkeihin ja hukkukamme siellä! sillä Herra, meidän Jumalamme, antoi meidän hukkua ja juotti meitä myrkkyvedellä, sillä me teimme syntiä Herraa vastaan.

Jer. 4:5. 9:15. 23:16. 25 15.

15. Odotettiin rauhaa, eikä mitään hyvää tullut, paranemisen aikaa, ja katso, hämmästys tulli Jen 14.19.
16. Danista kuuluu häneh hevostensa korske; hänen orhittensa hirnumisen äänestä vapisee koko maa Ja he tulevat ja syövät maan ja mitä siinä on, kaupungin ja sen asukkaat

17. Sillä, katso, Minä olen lähetlävä teidän sekaanne kärmeitä, kyykärmeitä, joita vastaan ei mitään lumousta löydy, ja ne purevat teitä, sanoo Herra.

Ps. 58-5.

18. Missä on minulla virvoitusta murheessa? Minussa on sydämmeni

sairas.

19 Katso, kansani tyttären huuto kuuluu kaukaisista maista: "eikö Herra ole Sionissa? eikö hänen kuninkaansa enää ole siellä? Miksi he pahoittivat Minua kuvillansa, muukalaisten epäjumalilla?

20. "Elon-aika on mennyt, kesä loppui, ja me emme ole pelastetut!" 21 Kansani tyttären häviön tähden olen minä runneltu; minä suren, hämmästys on minut käsittänyt

22. Eikö mitään voidetta ole Gileadissa, eikö siellä ole yhtään parantajaa? Sillä minkätähden ei minun kansani tytär ole terveeksi tullut?

Jer. 46:11.

Jes. 1.3.

o Luku.

Tuomio kansan uskottomuuden ja pahuuden yli.

Oi, jospa päässäni olisi kylläksi vettä, ja silmäni kyynelten lähde, niin itkisin päivät ja yöt kansani tytjären surmatuita!

Jes. 22:4. Jer. 4:19. 14:17. Val. v. 1:16. 2:18. 2. Oi, jospa minulla olisi matkustajain maja korvessa, niin minä jättäi-

jain maja korvessa, ilin ilina jatur sin kansani ja menisin heidän luotansa! sillä he ovat kaikki avioliiton rikkojia, uskottomien joukkoa.

Ps. 55:7s.

3. Ja he jännittävät kielensä, ampuaksensa valhetta niinkuin joutsella, eivätkä uskollisuudella vallitse maassa; he menevät pahuudesta pahuuteen. ja Minua eivät tunne, sanoo Herra.

4. Kavahtakaat kukin ystäväänsä, älkäätkä yhteenkään veljeen luottako; sillä jokainen veli viekastelee ja jokainen ystävä kulkeepanettelijana.

Jer. 12:6. Mik. 7:5a. Matt. 10:35a. 5. Ja kaikki he pettävät ystävänsä, eivätkä puhu totta: he totuttavat kieltänsä valhetta puhumaan, pahan tekemisessä he väsyttävät itsensä.

Ps. 52:4. 6. Sinun asuntosi on petoksen keskellä; petoksessaan he eivät tahdo tuntea Minua, sanoo Herra.

7. Sentähden sanoo Herra Sebaot näin Minä olen heitä sulattava ja koetteleva; sillä mitä Minä muuta tekisin kansani tyttären tähden?

8. Surmaava nuoli on heidän kielensä; petosta se puhuu. Suullansa he lähimmäisensä kanssa rauhaa puhuvat, mutta mielessänsä he virittävät väijymyksiä. Ps. 12-2. 28:3.
9. Enkö Minä näitten tähden rankiisti heitä? senen Herra, voi ella

 Enkö Minä näitten tähden rankaisisi heitä? sanoo Herra; vai eikö minun sieluni pitäisi kostaman semmoiselle kansalle, kuin tämä on?

10. Vuorilla koroitan Minä itkua ja valitusta, ja korven laitumilla suruvirittä. Sillä ne ovat polteiut, niin eitei yksikään ihminen siellä kulje, eikä siellä kuulu karjan ääntä. Taivaan linnuista eläimiin astiovatkaikki paenneet ja menneet pois.

Jer. 4:25,29. 12:4.

11. Ja Minā panen Jerusalemin kiviraunioksi, koirasutten olopaikaksi; ja Juudan kaupungit panen Minā autioiksi, asumattomiksi.

Ps.79:1. Jes.34:13 s. Jer.10:22.26:18. Mik.3:12.
12. Kuka on se viisas mies, joka tämän ymmärtäisi ja jolle Herran suu

on puhunut, että hän sen ilmoittaisi? Minkätähden on maa hävitetty, poltettu kuin korpi, niin ettei kukaan siitä kulje? Ps. 107:43

13. Ja Herra sanoi: sentähden että he hylkäsivät Minun lakini, jonka Minä asetin heidän eteensä, eikä kuulleet Minun ääntäni eivätkä sii-

nä vaeltaneet,

14. vaan vaelsivat omien sydäntensä kovuuden mukaan ja seurasivat Baaleja, johon heidän isänsä totuttivat heitä. Jer.11:10

15. Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: katso, Minä syötän heitä, tätä kansaa, koiruoholla ja juotan heitä myrkkyvedellä.

Jer. 8:14. 23:15. 25:15

16. Ja Minā hajoitan heidāt kansojen sekaan, joita eivāt tunne, ei he eikā heidān isānsā, ja lāhetān heidānjālkeensā miekan, kunnes heidāt lopetan. 3 Moos. 26:33. 5 Moos. 28:64.

17. Näin sanoo Herra Sebaot: huomatkaat, ja kutsukaat itkijät, että he tulisivat, ja lähettäkäät sana taitaviIle naisille, että he saapuisivat,

2 Aik. 35:25. Am. 5:16.

18. ja kiirehtisivät ja virittäisivät meistä suruvirren, että silmämme vuodattaisivat kyyneleitä ja silmäripsemme tiukkuisivat vettä.

19. Sillä valituksen ääni kuuluu Sionista: "voi, kuinka me olemme hävitetyt, kovin häväistyt! meidän on täytynyt jättää maa, sillä he ovat hajoittaneet meidän asuntomme!"

20. Sillä kuulkaat, te vaimot, Herran sanaa, ja ottakaat korviinne hänen suunsa sana ja opettakaat tyttärillenne suruvirttä ja jokainen toisellensa valitusvirttä!

21. Sillä kuolema nousee akkunoista sisään, tulee linnoihimme, hävittämään lapsen pihasta, nuorukaiset kaduilta.

22. Puhu: näinsanoo Herra: ihmisten ruumiit kaatuvat niinkuin sonta kedolle ja niinkuin lyhde leikkaajan jäljissä, jota ei kukaan korjaa.

Jer. 82. 16:4. 25:33.
23. Näin sanoo Herra: älköön viisas kerskatko viisaudestansa, älköön väkevä kerskatko väkevyydestänsä, älköön rikas kerskatko rikkaudestansa.

24. Vaan joka tahtoo kerskata, kerskatkoon siitä, että hän on ymmär tävä ja tuntee Minua, että Minä olen Herra, joka teen laupeutta ja oikeutta ja vanhurskautta maassa; sillä niihin Minä mielistyn, sanoo Herra.

1 Kor. 1:31. 2 Kor. 10:17. 25. Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä rankaisen kaikkia ympärileikatuitaympärileikkaamat-

tomien kanssa:

26. Egyptiä ja Juudaa ja Edomia ja Ammonin lapsia ja Moabia ja kaikkia, joilla on hiukset ja partakerityt ja asuvat korvessa; sillä kaikki pakanat ovat ympärileikkaamattomia, mutta koko Israelin huone on sydammeltānsā ympārileikkaamaton. 3 Moos. 19:27. Jer. 4:4, 25:23, 49:32. Ap. t. 7:51.

Room. 2:28 s.

10 Luku. Epäjumalat ovat turbat. Herra on kaikkivaltias Jumala.

Kuulkaat se sana, jonka Herra puhuu teille, te Israelin huone!

2. Näin sanoo Herra: älkäätoppiko pakanoitten teitä, älkäätkä peljätkö taivaan merkkejä sentähden, että pakanat niitä pelkäävät.

3 Moos. 18:3. Jes. 47:13. 3. Sillä kansojen asetukset ovat turhuutta. Sillä he hakkaavat puun metsästä, puuseppä sen kirveellä valmistaa. Jes. 40:19 s. 41:29. 44:9 s. 4. Hopealla ja kullalla hän sen kaunistaa; nauloilla ja vasaroilla he sen

kiinnittävät, ettel se horjuisi. Ps. 115:4-8. Jes. 41:29. 46:1,7. Pyöreän patsaan kaltaisia ovat ne, eivätkä puhu; kantamalla niitä kannetaan, eivätkä ne voi kävellä. Alkāāt niitā peljātko, sillā eivāt ne vahingoita; eivätkä ne voi hyvääkään tehdă. ehdä. Ps. 115:4 s Jes. 41:28 s. 46:1,7. 6. Ei ole yksikään Sinun vertaises,

Herra; suuri olet Sinä ja Sinun ni-

mesi on suuri voimassa.

Ps. 86:8. Jer. 82:19. Kuka ei pelkäisi Sinua, Sinä kansojen kuningas? Sinullehan se kuuluu; sillä kansojen kaikkien viisasten seassa ja kaikissa heidän valtakunnissansa ei ole kukaan Sinun

vertaisesi, Ilm. 15:38. 8. vaan kaikki ovat he tyhmiä ja taitamattomia; tuo turhuuksien oppi on puuta. Ps. 115:8. Hab. 2:18. Sak. 10:2.

9. Taottua hopeaa tuodaan Tarsiksesta ja kultaa Ufasista, puusepän tekoa ja valurin käsialaa; sinistä ja punaista purppuraa on niiden puku; kaikki ne ovat vaan taitavien tekoa. 1 Kun. 10:22.

10. Mutta Herra on totinen Jumala, hän on elävä Jumala ja ijankaikkinen kuningas Hänen vihastumisestansa vapisee maa, ja kansat eivät kestä hänen kiivauttansa. Nah. 1:5. Sanokaat heille näin: jumalat,

jotka eivät ole tehneet taivasta eikä maata, ne häviävät maan päältä ja

tuivaan alta.

12. Mutta Hän on luonut maan voimassansa ja perustanut maan piirin viisaudessansa ja levittänyt taivaat taidossansa.

1 Moos. 1:1,6 s. Jes. 45:12. Jer. 51:15 s. 13. Kun Han jylisee, on vetten paljous taivaalla, ja Hän nostaa sumut maan ääristä, Hän tekee salamat sateeksi ja tuopi tuulen ulos aitoistansa. Ps. 135:7. Jer. 51:16.

14. Tyhmäksi jääpi jokainen ihminen, ilman ymmärrystä; häpeään joutuu jokainen kultaseppä kuvasta; sillä petosta on hänen valaman-

sa, eikä siinä ole henkeä.

Jes. 42:17 s. 44:10 s. 45:16. Jer. 51:18 s. 15. Turhuutta ne ovat, pilkantekoa; heidän etsikko-aikanansa ne hä-

viāvāt.

16. Jaakobin osa ei ole niiden vertainen; sillä kaikkien luoja on Hän, ia Israel on Hänen perintõnsä suku : Herra Sebaot on Hänen nimensä.

5 Moos. 4:19 s. 32:9. 17. Kokoa tavarasi maasta, sinä

piirityksessä istuva.

18. Sillä näin sanoo Herra: katso, Minä heitän lingolla pois maan asukkaat tällä kertaa ja ahdistan heitä, että he sen tuntevat.

19. Voi minua vahinkoni tähden! kipeā on minun haavani. Vaan minä sanoin: tämä on nyt minun kipuni, ja minä tahdon sitä kantaa. Jer. 14:17. Mik. 7:9.

20. Minun majani on hävitetty ja kaikki minun nuorani ovat katkaistut; lapseni ovat menneet pois minun luotani, eikä niitä enää ole. Ei ole ketään, joka pystyttäisi minun ma-jani ja nostaisi ylös majapeitteeni. 21. Sillä paimenet ovat tyhmäksi

tulleet, eivätkä etsi Herraa; sentähden he eivät menestyneet, vaan koko heidän laumansa hajoitettiin. Jer.23:1. 22., Kuule, sanoma! katso, te tulee,

ja kova jyrinä pohjan maasta, panemaan Juudan kaupungit autioiksi ja koirasutten asunnoksi. Jes. 1:14. 9:11. 23. Mină tiedăn, Herra, ett'ei ihmisen tie ole hänen vallassansa, eikä ole se miehen vallassa, kuinka hän vaeltaa ja askeleensa ojentaa.

24. Kurita minua, Herra, mutta kohtuudella, eikä vihassasi, ett'et minua

peräti hukuttaisi. Ps. 6:2. 38:2. Jer. 30:11. 25. Vuodata hirmuisuutesi pakanoitten päälle, jotka eivät Sinua tunne, ja sukukuntien päälle, jotka eivät avuksensa huuda Sinun nimeäsi; sillä he ovat syöneet Jaakobin. ovat hänen nielleet ja lopettaneet ja hänen asuntonsa hävittäneet.

Ps. 79:6 s. Jes. 64:10

II Luku.

Juuda on rikkonut liittonsa ja tulee rangaistavaksi.

Se sana, joka Jeremialle tuli Herralta, kuului näin:

2. Kuulkaat tämän liiton sanat ja puhukaat Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille,

ja sano heille: n\u00e4in sanoo Herra. Israelin Jumala: kirottu on se mies, ioka ei kuule tämän liiton sanoja,

5 Moos. 27:26. Gal. 3:10. 4. jotka Minä sääsin teidän isillenne sina paivana, jona heidat johdatin ulos Egyptin maasta, rautaisesta uunista, sanoen: kuulkaat Minun ääntäni ja tehkäät kaiken sen mukaan, kuin Minä teille käsken, niin te saatte olla Minulle kansana ja Minä olen teille Jumalana. 2 Moos. 19:5.

5 Moos. 4:20. 29:13. 1 Kun. 8:51. Jer. 7:23. 5. että vahvistaisin valan, jonka vannoin teidän isillenne, antaakseni teille maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa, niinkuin tänä päivänä on. Ja mina vastasin ja sanoin: "niin

amen, Herra!"

1 Moos. 12:7. 15:7 s. 26:3. 28:4. 2 Moos. 3:8. 6. Ja Herra sanoi minulle: julista kaikki nämä sanat Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, sanoen: kuulkaat tämän liiton sanat ja tehkäät niitten mukaan!

7. Sillä Minä vhä todistin teidän isillenne sinä päivänä, jona toin heidät ylös Egyptin maasta, aina tähän päivään asti aikaiseen todistamalla, sanoen. "kuulkaat minun ääntäni!"

8. Mutta he eivät kuulleet eivätkä kallistaneet korviansa, vaan vaelsivat kukin pahan sydämmensä ko-vuudessa. Sentähden Minä tuotin heidän päällensä kaikki tämän liiton sanat, jotka Minä käskin tehdä, mutta Jer. 7:24,26. he eivät tehneet.

9. Ja Herra sanoi minulle: Juudan miehissä ja Jerusalemissa on kapi-

naliitto.

·10. He ovat kääntyneet entisten isäinsä syntien puoleen, niiden, jotka eivät ottaneet kuullaksensa minun sanojani; ja he ovat vaeltaneet muiden jumalien jäljissä, niitä palvellaksensa. Israelin huone ja Juudan huone ovat rikkoneet minun liittoni, jonka Minä tein heidän isäinsä kanssa. Jer. 9:13. 11. Sentähden näin sanoo Herra:

katso, Minä tuotan heidän päällensä onnettomuuden, jota eivät voi vālitāā; ja jos he huutavat Minua, niin en kuule heitā. Ps. 18:42. San. 1:28.

Jes. 1:15. Jer. 14:12. Hes. 8:18. Mik. 3:4. 12. Ja jos Juudan kaupungit ja Je- |

rusalemin asukkaat menevät ja huutavat niitä jumalia, joille he suit-suttivat, niin ne eivät suinkaan heitä vapahda heidän onnettomuutensa aikana. 5 Moos. 32:38.

13. Sillä niin monta kuin sinun kaupunkiasi on, niin monta on sinun umaliasi, Juuda ; ja niin monta kuin Jerusalemin katuja on, niin monta alttaria olette tehneet häpeälle, alttaria suitsuttaaksenne Baalille.

2 Aik.28:24. Jer. 2:28. 14. Mutta sinā, ālā rukoile tāmān kansan edestä, äläkä nosta heidän tähtensä valitusta eikä rukousta, sillä en Mină ole heită kuuleva, kun he huutavat Minun puoleeni onnettomuutensa tähden. Jer. 7:16. 14:11.

15. Mitä ystävälläni on minun huoneessani tekemistä, kun useat juonittelevat? Ottaako pyhä liha pois sinun rikokses? Kun sinä pahaa teet.

silloin sinä iloitset.

16. "Viheriäiseksi, kauniiksi, ihanahedelmäiseksi öljypuuksi" nimitti Herrasinun nimesi; muttasuuren jyrinän äänellä on Hän nyt sytyttänyt tulen siihen, ja sen oksat taittuivat.

17. Ja Herra Sebaot, joka sinut istutti, on puhunut sinua vastaan onnettomuutta Israelin ja Juudan huoneen pahuuden tähden, jonka he itsellensä tekivät, vihoittaaksensa Minua Baalille suitsuttamalla.

18. Ja Herra ilmoitti minulle ja minā sain sen tietāā; silloin sinā nāy-

tit minulle heidän tekonsa.

19. Ja minä olin niinkuin kesyt karitsa, joka viedään teurastettavaksi. enkä tiennyt, että he minulle pahoja aikoivat, sanoen: "hävittäkäämme puu hedelmineen ja juurittakaamme hänet pois eläväin maasta, ett'ei hänen nimeänsä enää muisteta.

20. Mutta Herra Sebaot on vanhurskas tuomari, joka tutkii munaskuut ja sydämmen. Niin anna minun nähdä kostosi heistä, sillä sinun haltuusi olen minä jättänyt asiani. 1 Sam. 16:7.

Ps. 7:10, 17:3, Jer. 17:10, 20:12, Ilm. 2:23. 21. Sentähden sanoo Herra näin Anatotin miehiä vastaan, jotka etsivät sinun sieluasi, sanoen: "älä ennusta Herran nimessä, ett'et kuolisi mei-

dan kasissamme;" -

22. sentähden näin sanoo Herra Sebaot: katso, Mină olen heille kostava: heidän nuoret miehensä kuolevat miekkaan, ja heidän poikansa ja

tyttärensä kuolevat nälkään; 23. ja heille ei jäännöstä jää; sillä Mina tuon onnettomuuden Anatotin miehille, heidän kostovuotensa.

te Luku.

Jumalatiomat eivät menestv.

Vanhurskas olet Sinä, Herra, jos minā kāyn oikeudelle kanssasi. Kuitenkin tahdon minä puhua oi-keudesta Sinulle. Miksi jumalattomien tie menestyy? miksi ovat kaikki uskottomat rauhassa?

Job 21:7. Ps. 73:3. Hab. 1:18. Mal. 3:15. Sinä olet heidät istuttanut ja he ovatkin juurtuneet: he kasvavat ja tekevät hedelmänkin. Sinä olet lähellä heidän suussansa, mutta kaukana heidän munaskuistansa. Jes. 29:13.

Mutta Sină, Herra, tunnet minut, näet minut ja koettelet sydämmeni tilan Sinua kohtaan. Tempaa heidät pois niinkuin lampaita teuraaksi ja pyhitä heitä tapon-päiväksi.

4. Kuinka kauan pitää maan sureman ja kaiken kedon ruohon kuivuman? Sen asukasten pahuuden tähden ovat eläimet ja linnut hävinneet; sillä he sanovat: "ei Hän näe meidän loppuamme." Jes. 24:6. Jer. 4:25. 9:10.

5. Kun sinä jalkamiesten kanssa juokset, ja ne sinua väsyttävät, kuinka kilpailisit hevosten kanssa? ja jos sinā rauhan maassa olet turvassa, mită teet komealla Jordanilla?

Jer. 49:19. 50:44. Sillä yksin veljesikin ja isäsi huone, nekin ovat uskotlomat sinua vastaan, nekin huutavat takanasi täyttä kurkkua. Älä usko heitä, vaikka he puhuttelevat sinua ystävällisesti.

Jer. 9:4. Mik. 7:5 s. Matt. 10:35 s. 7. Minä jätin huoneeni, hylkäsin perintöni, Minä annoin sieluni ystävän vihollistensa käteen.

8. Minun perintöni on ollut Minulle kuin jalopeura metsässä; se kiljui äänellään Minua vastaan, sentähden Mină sită vihasin.

9. Onko perintöni Minulle kirjavana haukkana, jonka ympärillä haukat ovat? Menkäät, kootkaat kaikki kedon-eläimet, tuokaat ne ruualle!

10. Monet paimenet turmelivat Minun viinimäkeni, polkivat Minun peltoni, panivat ihanan peltoni autioksi erāmaaksi.

11. Se on tehty autioksi, se suree surkastuneena Minun edessäni, koko maa on pantu autioksi, sillä ei yksikään ihminen pannut sitä sydämmelleen.

12. Kaikille kukkuloille korvessa tuli hāvittājiā; sillā Herralla on miekka, se syöpi toisesta maan äärestä toiseen maan ääreen asti; ei ole rauhaa yhdelläkään lihalla.

ohdakkeita; he vaivasivat itseänsä eikä hyötyneet. Niin joutukaat siis häpeään tuloistanne, Herran vihan kiivauden tähden!

3Moos.26:16, 5Moos.28:38.Mik.6:15, Hagg.1:6. 14. Näin puhuu Herra kaikkia minun pahoja naapureitani vastaan, jotka kajosivat siihen perintöön, jonka Minä annoin kansani Israelin periä: katso. Minä tempaan heidät juurineen pois heidän maastansa, ja

Juudan huoneen tempaan Minä hei-

dän keskeltänsä.

15. Ja on tapahtuva, sittekuin Minä olen heidät temmannut pois, että Minä taas armahdan heitä ja palautan heidät, kunkin perintöönsä ia kunkin maahansa.

16. Ja jos he oikein oppivat Minun kansani teitä, vannoaksensa Minun nimessäni: "niin totta kuin Herra elää", niinkuin he opettivat Minun kansaani vannomaan Baalin kautta, niin on tapahtuva, että heitä rakennetaan Minun kansani keskellä.

5 Moos. 6:13. 10:20. Jer. 4:2. Ef. 2:19 s. 17. Mutta jos he eivät kuule, niin tempaan Minä pois semmoisen kansan ja hävitän hänet juurinensa,

sanoo Herra.

13 Luku. Junda on nöyryytettävä.

Näin sanoi Herra minulle: "mene ja osta itsellesi liinainen vyö, ja pane se lanteilles, mutta älä sitä veteen kasta.

Ja mină ostin vyön Herran sanan mukaan ja panin sen lanteilleni. 3. Ja Herran sana tuli minulle toi-

sen kerran, sanoen:

4. "Ota se vyo, jonka ostit, joka on lanteillas, ja nouse, mene Eufrat-virralle ja kätke se siellä kallion rotkoon.

5. Ja minä menin ja kätkin sen Eufratin varrelle, niinkuin Herra

oli minut käskenyt.

Ja tapahtui pitkän ajan kuluttua, että Herra sanoi minulle:,,nouse,mene Eufratille ja ota sieltä se vyö, jonka Minä käskin sinun sinne kätkeä."

Ja minä menin Eufratille ja kaivoin ja otin vyön siitä paikasta, johon olin sen kätkenyt, ja katso, vyö oli turmeltunut, eikä kelvannut mihinkään.

8. Ja Herran sana tuli minulle.

sanoen:

9. Näin sanoo Herra. tällä tapaa hävitän Minä Juudan ylpeyden ja Jerusalemin suuren ylpeyden.

10. Tämä paha kansa, joka ei tahdo 13. He kylvivät nisuja ja niittivät kuulla minun sanojani, joka vaeltaa sydämmensä kovuudessa ja kulkee l muiden jumalien jäljissä, palvellaksensa heitä ja kumartaaksensa heitä. se on tuleva tämän vyön kaltaiseksi,

joka ei mihinkään kelpaa.

11. Sillä niinkuin vyö likistää miehen lanteita, niin Minä itseheni likistin koko Israelin huoneen ja koko Juudan huoneen, sanoo Herra, olemaan Minulle kansaksi ja nimeksi ja kiitokseksija kaunistukseksi; mutta he eivät kuulleet.

12. Ja sano heille tämä sana: näin sanoo Herra, Israelin Jumala: jokainen leili täytetään viinillä. Ja jossanovat sinulle: ,,emmekö hyvin tiedä, et-tä jokainen leili täytetään viinillä?"

13. niin sano heille: näin sanoo Herra: katso, Minä olen täyttävä kaikki tämän maan asukkaat ja kuninkaat, jotka Davidin istuimella istuvat, ja papit ja profetat ja kaikki Jerusalemin asukkaat päihtymisellä.

Jer. 25:15 s. Hes. 23:38. 14. Ja Minä särien heidät toisen toistansa vastaan ja isät ja lapset yht'aikaa, sanoo Herra. En sääli enkä säästä enkä armahda, niin etten heitä Jer. 6:21.

hāvittāisi. Kuulkaat ja ottakaat korviinne,

ālkāāt ylpcilko; sillā Herra puhuu. 16. Antakaat Herralle, teidän Jumalallenne, kunnia ennenkuin Hän tuopi pimeyden ja ennenkuin jalkanne loukkaantuvat hämärän vuorille, ja te toivotte valoa, mutta Hän panee sen kuolon varjoksi, tekee sen pilk-

kopimeydeksi. Ps. 44:20. Jes. 8:22. 59:9. 17. Mutta jos ette sitä kuule, on minun sieluni salaisesti itkevä sellaista ylpeyttä ja katkerasti itkevä, ja silmäni on vuodattava kyyneleitä, sentähden että Herran lauma viedään vankeuteen.Jer.9:1.14:17.Val.v.1:2.16.2:18.

18. Sano kuninkaalle ja ruhtinattarelle: istukaat alhaiselle paikalle, sillä alas painuu päästänne kunnianne kruunu.Jer.36:30. Val. v.5:16. Hes.21:26.

Etelän kaupungit ovat suljetut, eikä ole ketään avaamassa; pois viety on Juuda kokonansa, pois on se kaikkineen viety.

20. Nostakaat silmänne ja katsokaat pohjasta tulevia! Missä on se lauma, oka sinulle uskottiin, sinun kauniit

lampaasi?

21. Mitä sanot, kun Hän panee pääksi ylitses ne, jotka sinä totutit itselles ystäviksi? Eikö tuskat sinua käsitä niinkuin synnyttävän vaimon? Jer. 6:24.

22. Jajos sanot sydämmessäs: "minkätähden nämä minua kohtaavat?" Suurtensyntiesi tähden paljastetaan l

vaateliepeesi, väkivallalla kantapää-Jes. 47:2s. Jer. 5:19. 16:10s. Nah. 3:5.

23. Muutteleeko Etiopialainen ihonsa, paardi pilkkunsa? Yhtä vähän tekin voitte hyvää tehdä, te pahuuteen tottuneet!

24. Sentähden Minä hajoitan heidät niinkuin korret, jotka korven tuules-

sa lentāvāt. . Job 21:18. Ps. 1:4. 25. Tāmā on sinun arpasi, sinun māārā-osasi Minulta, sanoo Herra, koska unohdit Minut ja turvasit valheisin.

26. Ja Minä myös nostan hameliepeesi kasvojesi ylitse ja sinun häpeäsi

on näkvvä.

27. Ja sinun huoruutesi ja törkeän haureutesi, sinun huorittelemises iljetyksen kedon kukkuloilla, sinun kauhistuksesi olen Minä nähnyt. Voi sinua, Jerusalem! et ole vielä pitkäänkään aikaan puhdistuva!

Jer. 5:8. Hes. 22:9 s.

14 Luku.

Herra rankaisee maata poudalla.

Tämä on Herran sana, joka tuli Jeremialle, kuivuudesta.

2. Juuda murehtii ja hänen porttinsa surkastuvat ja surevat maassa, ja Jerusalemista nousee hätähuuto.

Jes. 3:6. Jer. 12:4. Val. v. 1:4. 3. Heidän ylhäisensä lähettävät alhaisiansa vettä noutamaan; ne tulevat kaivolle eivätkä löydä vettä, palajavat tyhjine astioineen, häpeävät ja ovat hämillänsä ja peittävät päänsä.

4. Peltomaan tähden, joka on halkeillut, kun ei ole tullut sadetta maan päälle, häpeävät peltomiehet ja peitlävät päänsä.

Joel 1:11. 5. Sillä naaraspeurakin poikii kedolla ja hylkää vasikkansa, kun ei

ole ruohoa.

6. Ja metsä-aasit seisovat kukkuloilla ja hengittävät tuulta niinkuin koirasudet; heidän silmänsä hiveltyvät. kun ei mitään kasvua ole.

7. Vaikka syntimme todistavat meitä vastaan, Herra, niin auta oman nimesitähden.Silläkovakorvaisuutemme on suuri; Sinua vastaan olemme

syntiä tehneet.

8. Israelin toivo, Sinä hänen vapahtajansa ahdingon aikana! miksi olet niinkuin muukalainen maassa, niinkuin matkustaja, joka levittää **majan-**

sa ainoastansa yötyäksensä.

9. Miksi olet niinkuin hämmästynyt mies, kuin sankari, joka ei voi vapahtaa? Ja sinä olet kuitenkin keskellämme, Herra, ja sinun nimelläsi olemme nimitetyt; älä hylkää meitä!

10. Näin sanoo Herra tälle kansalle:

he ovat mielellänsä juosseet tänne sinne, eivät ole jalkojansa pidättäneet; sentähden Herra ei heihin mielisty; nyt Hän muistaa heidän rikoksensa ja kostaa heidän syntinsä.

Jer. 2:23.31. Hos. 8:13. 9:9. 11. Ja Herra sanoi minulle: älä rukoile tämän kansan edestä sen hyväksi. Jer. 7:16. 11:14.

12. Jos he paastoavat, niin en Minä kuule heidän rukoustansa, ja jos he uhraavat polttouhria ja ruokauhria, en Minā ĥeihin mielisty, vaan miekalla, näljällä ja ruttotaudilla olen Minä heidät lopettava. Jes. 1:15. Jer.6:20. 11:11. Hes.8:18. Am.5:22. Mik. 3:4.

13. Ja minä sanoin : "voi Herra, Herra, katso, profetat sanovat heille: ette tule miekkaa näkemään ettekä nälkää kärsimään, sillä totisen rauhan annan Minä sinulle tällä paikalla.

Jer. 5:12. 14. Ja Herra sanoi minulle: valhetta ennustavat profetat minun nimessäni; en ole Mină heitä lähettänyt, en käskenyt heitä, enkä puhunut heille; valhenäkyjä ja noituutta ja turhuutta ja sydäntensä petosta he ennustavat teille. Jer. 2:1. 5:31, 23:16.21, 27:14 s. 29:8 s.

15. Sentähden, näin sanoo Herra profetoista, jotka ennustavat minun nimeeni, vaikka en Minä heitä lähettänyt, ja sanovat: "ei miekka eikä nälkä tule tähän maahan": miekalla ja näljällä lopetetaan ne profetat.

16. Ja kansa, jolle ne ennustavat, on oleva heitettynä Jerusalemin kaduille näljän ja miekan tähden, eikä heillä ole yhtään hautaajaa oleva, ei heillä eikä heidän vaimoillansa eikä pojillansa eikä tyttärillänsä, ja niin Minä vuodatan heidän pahuutensa heidän päällensä.

17. Ja sano sinä heille tämä sana: minun silmäni vuotavat kyyneleitä võtä ja päivää eivätkä lakkaa; sillä suurella musertamisella on neitsyt, kansani tytär, muserrettu, aivan kipeällä lyönnillä. Jer. 8:23. 9:1. 10:19.

13:17. 30:12. Val. v. 1:16. 2:18. 18. Jos lähden kedolle, katso, siellä miekan surmaamia; jos tulen kau-punkiin, katso, siellä nälkään nääntyneitä. Sillä sekä profetat että papit

kiertävät maata, ilman tietoa. 19. Hylkäsitkö Juudan kokonansa, tahi iljettääkö Sion sieluasi? Miksi meitä löit, ja eikö meille tule mitään paranemista? Odotettiin rauhaa, eikā mitāān hyvāā tullut, paranemisen aikaa, ja katso tuota peljätystä!

20. Me tunnemme, Herra, jumalat-

sillä me teimme syntiä Sinua vastaan! Ps. 106:6. Jer. 3:25. Dan. 9:8. 21. Alä hylkää, nimesi tähden, älä häpäise kunniasi istuinta; muista, äläkä riko liittoasi meidän kanssamme! Jer. 3:17. Matt. 5:34 s.

22. Onko pakanain epäjumalissa sateen antajia vai antavatko taivaat sadekuuroja? Etkö Sinä ole se, Herra, meidän Jumalamme? ja me odotamme Sinua, sillä Sinä olet tehnyt kaikki nämä.Job5:10. Ps. 135:7, 147:8. Ap.t.14:15 s.

15 Luku.

Jeremian rukous. Herran vastaus. Ja Herra sanoi minulle : vaikka Mooses ja Samuel seisoisivat Minun edessäni, niin ei kuitenkaan Minun sieluni olisi tämän kansan puoleen. Aja heidät poisMinun kasvojeni edes-

tä, anna heidän mennä! 2 Moos, 32:11 s. 4 Moos, 14:13 s. 1 Sam. 7:9 s. Ps. 99:6. Hes. 14:14 s.

2. Ja jos he sanovat sinulle: "minne pitää meidän menemän?" niin sano heille : näin sanoo Herra : mikä kuolemaan, se kuolemaan, ja mikä miekkaan, se miekkaan, ja mikä nälkään, se nälkään, ja mikä vankeuteen, se vankeuteen. Jer. 43:11. Sak. 11:9.

3. Ja Minä panen neljä laatua kuritusta heidän ylitsensä, sanoo Herra: miekan surmaamaan, ja koirat raatelemaan, ja taivaan linnut ja maan elävät syömään ja hävittämään.

3 Moos. 26:16. 5 Moos. 28:26. 4. Jaannan heidät vaivattaviksi kaikille maailman valtakunnille Manassen, Hiskijan pojan, Juudan kuninkaan syystä, sen tähden, mitä hän teki Jerusalemissa.

5 Moos. 28:25. 2 Kun. 21:11. 23:26. 24:3. 2 Aik. 29:8 s. 33:19. Jer. 24:9. 5. Sillä kuka säälii sinua, Jerusalem, ja kuka surkuttelee sinua ja kuka poikkeaa terveyttäsi tiedustamaan? Sinä hylkäsit Minut, sanoo Herra. takaperin sinä menit, ja Minä ojennan käteni sinua vastaan ja hävitän sinut; Minā olen jo väsynyt säälimistä

7. Minä viskelen heitä viskaimella maan portteihin, teen lapsettomaksi, kadotan kansani; he eivät teiltänsä käänny.

Enemmin jää Minulle hänen leskiänsä kuin merten santaa. Minä tuotan nuorukaisen äitiä vastaan, murhaajan keskellä päivää, ja langetan äkkiä hänen päällensä tuskaa ja pelkoa.

9. Joka synnytti seitsemän, se nääntyy, ja heittää henkensä; hänen automuutemme ja isäimme rikokset; | rinkonsa laskeutuu päivällä, hän häpee ja häätyy häpeään. Ja heidän jääneensä Minä miekalle annan heidän vihollistensa edessä, sanoo Herra,

10. "Voi minua, äitini, ettäsynnytit minut riidan ja toran mieheksi koko maalle! En ole lainaksi antanut, eivätkä he ole minulle lainanneet;

kaikki kiroavat minua."

Job 3:1 s. 10:18. Jer. 20:1 s. 26:7 s. 38:6. 11. Herra sanoi: "totisesti, Minä vahvistansinua, että sinun hyvin käypi, totisesti saatan Minä vihollisesi rukoilemaan sinua onnettomuuden aikana, abdistuksen aikana.

Särkyykö rauta, rauta pohjoses-

ta, ja kupari?"

13. Sinun tavarasi ja aarteesi annan Minä ryöstöksi ilman hinnatta, kaikkien syntiesi tähden kaikissa rajoissasi. Ps. 44:13. Jes. 52:3. Jer. 17:3 s. 20:3.

 Ja Minä vien ne vihollistesi kanssa maahan, jota et tunne; sillä tuli on syttynyt vihassani ja on teidän

päällänne palava.

5 Moos. 32:22 s. 15. Sinä tiedät sen, Herra. Muista minuaja pidä minusta huoli, ja kosta puolestani vainoojilleni; älä anna minun tulla temmatuksi pois pitkämielisyytesi tähden. Huomaa, kuinka minä kannan Sinun tähtesi häväistystä!

16. Šinun sanasi ilmestyivät, ne minä söin, ja sanasi olivat minulle riemuksi ja sydämmeni iloksi; sillä Sinun nimelläsi olen minä nimitetty,

Herra Jumala Sebaot.

17. En istunut pilkkaajien seurassa iloitsemassa; sinun kätesi tähden istuin yksinäni, sillä vihalla Sinä mi-

nut täytit.

18. Miksi kestää murheeni ijäti, ja haavani on ärtynyt? Ei se tahdo parata. Sinä olet minulle niinkuin pettāvā puro, niinkuin haihtuva vesi.

19. Sentähden sanoo Herra näin jos käännyt, asetan Minä sinut jälleen seisomaan kasvojeni edessä, ja jos eroitat hyvän pahasta, olet sinä oleva minun suuni. He kääntyvät sinun puoleesi, mutta sinä et käänny heidän puoleensa.

20. Ja Minä panen sinut tälle kansalle vahvaksi vaskimuuriksi, ja he sotivat sinua vastaan, mutta eivät voita sinua; sillä Minä olen kanssasi vapahtamassa sinua, sanoo Herra.

Jér. 1:18. 6:27. 20:11. 21. Ja Minä pelastan sinut pahojen kädestä ja lunastan sinut väkivaltaisten kourasta.

16 Luku.

Rangaistus-tuomioita ja armolupauksia. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen.

2. Ala ota itsellesi vaimoa, ettei sinulla olisi poikiaja tyttäriä tässä pai-

kassa

3. Sillä näin sanoo Herra niistä pojista ja tyttäristä, jotka tässä paikassa syntyvät, ja heidän äideistänsä, jotka heitä synnyttävät, ja heidän isistänsä, jotka heitä tässä maassa siittävät:

4. Ruttotauteihin he kuolevat, **ei hei**tä itketä eikä haudata, loaksi maan päällä he jäävät; ja miekalla ja näljällä he lopetetaan, ja heidän ruumiinsa on oleva ruuaksi taivaan lin-

nuille ja maan eläimille.

Jer. 7:33. 8:2. 9:22. 15:2. 25:33. 34:20. 5. Sillä näin sanoo Herra älä tule suruhuoneesen, äläkä mene valittamaan, äläkä surkuttele heitä, sillä Minä otan rauhani pois tältä kansalta, sanoo Herra, ja armon ja laupeu- 🔪

6. Ja he kuolevat, suuret ja pienet. tässä maassa; ei heitä haudata eikä itketä, eikä kukaanviileskele itseänsä eikä päätänsä ajele heidän tähtensä. 3 Moos. 19:28. 5 Moos. 14:1. Jer. 41:5. Mik. 1:16.

7. Heille ei jaeta leipää surussa, lohduttaakseen heitä kuolleen tähden. ei heidän anneta lohdutusmaljaa juoda isän tähden eikä äidinkään täh-Hes. 24:17.22 s.

8. Alä mene pitohuoneesen, istuaksesi heidän kanssansa syömään ja

juomaan.

9. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: katso, Mină olen lakkauttava tältä paikalta, teidän silmäinne nähden ja teidän päivinänne. ilon äänen ja riemun äänen, yljän äänen ja morsiamen äänen. Jes. 24:7 s. Jer. 7:34. 25:10. 33:11. Hes. 26:13. Hos. 2:11. 10. Ja on tapahtuva, kun ilmoitat tälle kansalle kaikki nämä sanat, että he sanovat sinulle: "minkätähden uhkaa Herra meitä kaikella tällä suurella onnettomuudella, ja mikä on syntimme ja mikä rikoksemme, jolla olemme rikkoneet Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan?" Jer.5:19.13:22.

11. niin sano sinä heille: "sentähden että teidän isänne hylkäsivät Minut, sanoo Herra, ja vaelsivat muiden jumalien jäljissä ja palvelivat niitä ja kumarsivat niitä; mutta Minut he hylkäsivät, eivätkä Minun la-

kiani pitäneet.

12. Ja te olette tehneet vielä pahemmin kuin teidän isänne, ja katso, te vaellatte kukin pahan sydämmensä kovuuden mukaan, niin ettette kuule Minua.

13. Sentähden Minä heitän teidät pois tästä maasta siihen maahan, joia te ette tunne, ette te eikä teidän isännekään, ja siellä saatte palvella muita jumalia päivät ja yöt, koska en Minä anna teille armoa."

5 Moos. 4:27 s. 28:64. Jer. 5:19.

14. Sentähden katso. päivät tulevat, sanoo Herra, ettei enää sanota: "niin totta kuin Herra elää, joka toi Israelin lapset ylös Egyptin maastu,"

Jer. 23:7 s.
15. vaan "niin totta kuin Herra elää, joka toi Israelin lapset ylös pohjan maasta, ja kaikista maakunnista,
joihin Hän oli heidät ajanut." Sillä
Minä palautan heidät omalle maallensa, jonka minä annoin heidän
isillensä.

16. Katso, Minü lähetän monta kalastajaa, sanoo Herra, ne heitä onkivat; ja sen jälkeen lähetän Minä monta metsästäjää, ne heitä pyytelevät kaikilta vuorilta ja kaikilta kukkuloilta ja kallioitten rotkoista.

17. Sillä silmäni tarkkaavat kaikkia heidän teitänsä; ne eivät ole salatut minun kasvoiltani, eikä heidän rikoksensa ole peitetty minun silmieni edestä. Job 34:21s. Ps. 903.

San. 5:21 Jer 23:24, 32:19. Hebr. 4:13.

18. Ja Minā kostan heille ensin kaksinkertaisesti heidān rikoksensa ja syntinsā, sentāhden eltā he saastuttivat Minun maani iljetystensā ruumiilla, ja kauhistuksillansa he tāyt-

tivät minun perintöni.

8 Moos. 26:30. Jes. 65:7. Jer. 2:7.

19. Herra, minun väkevyyteni ja linnani ja pakopaikkani ahdistuksen päivänä! Sinun tykösi pakanat vielä tulevat maailman ääristä ja sanovat "petosta vain perivät meidän isäme, turhia jumalia, eikä niissä ole yhtäkään auttajaa. Ps. 8:2s. 46:2.

Jes. 22 s. Jer. 3:17. Mik. 4:1 s. Sak. 8:20 s. 20. Pitääkö ihmisen tekemän itsellensä jumaliksi ne, jotka eivät juma-

lia olē?" Jes. 40:19s. 44:9s. Jēr 2:11. 21 Sentähden, katso, Minā teen heille tiettāvāksi tāllā kertaa, Minā teen heille tiettāvāksi kāteni ja voimani; ja he tulevat tietāmāān, ettā Minun nimeni on Herra

17 Luku.

Syntisten häviö, hurskasten turva; oikea lepopäivän viettäminen.

Juudan synti on kirjoitettu rautaisella piirustimella ja timantin kärjellä; se on kaivettu heidän sydämmensä tauluihin ja teidän alttarinne sarviin.

2. Niinkuin heidän lapsensa muistavat he heidän alttariansa ja astarot-kuviansa viheriän puun vieressä,

korkeilla kukkuloilla

 Minā annan ryöstöksi Minun vuoreni kedolla, sinun tavarasi ja aarteesi ja sinun uhrikukkulasi synnin tähden kaikissa rajoissasi.

Jer. 15:13s. 20:5. 21:18.

4. Ja sinā olet, oman syysi tāhden, luopuva perinnöstāsi, jonka sinulle annoin; ja Minā annan sinun palvella vihollisiasi siinā maassa, jota et tunne. Sillā te olette minun vihani tulen sytyttāneet, ja se on ijankaikkisesti palava.

Jer. 15:14.

5. Nāin sanoo Herra: kirottu on se mies, joka turvaa ihmiseen ja panee lihaa kāsivarreksensa ja jonka sydān luopuu Herrasta! 2 Aik. 32:8.

iuopuu Herrasta! 2 Aik. 32:8.

6. Hän on oleva niinkuin alaston
erämaassa, eikä saa nähdä hyvää
tulevan; vaan hän on asuva kuivettuneilla seuduilla korvessa, suolaisessa ja asumattomassa maassa.

7. Mutta siunattu on se mies, joka turvaa Herraan, jonka turvana Herraon! Ps.2:12.349.40:5.84:13. San.16:20. S. Ja hän on niinkuin puu, joka on istutettu veden reunalle ja levitääjuurensa virran varrella. eikä pelkää kuumuuden tullessa; vaan hänen lehtensä ovat viheriät, eikä hän poutavuotena huolehdi, eikä lakkaa hedelmää tekemästä. Ps. 1:2.

9. Kaikkea muuta kavalampionsydän ja turmeltunut kappale! kuka

sitä voi tutkia?

10. Minä, Herra, tutkin sydämmen ja koettelen munaskuut, ja annan jokaiselle hänen tiensä mukaan ja hänen töittensä hedelmän mukaan.

1 Sam. 16:17. Ps. 7:10. Jer. 11:20. 20:12. Room. 2:6. Ilm. 2:23.

11 Peltopyy, joka hautoo mitä hän ei muninut — niin on se, joka hankkii rikkautta vääryydellä; hänen keski-ijässänsä se hänet jättää, ja viimeisellä on hän tyhmänä oleva.

12.Kunnian istuin,ikivanhakorkeus on meidän pyhäkkömme paikka!

13. Israelin toivo on Herra! Kaikki jotka Sinua hylkäävät, joutuvat häpeiän! Jotka Minusta poikkeavat, maahan kirjoitetaan; sillä he hylkäävät elävien vesien lähteen, itse Herran. Ps. 36:10. Jer. 2:13. Joh. 4:14

14. Paranna minua, Herra, niin minä paranen; pelasta minua. niin minä pelastun Sillä Sinä olet minun ylistykseni. 5 Moos. 10:21.

15. Katso, he sanovat minulle: "missä on Herran sana? täytettäköön se nyt!" Jes. 5:19. Hes. 12:22. 2 Piet. 3:4

16. Mutta minā en ole perāytynyt olemasta paimenena Sinun jāljissāsi, enkā ole iurmion pāivāā toivotellut;

sen Sinä tiedät. Mitä minun huuliltani on lähtenyt, se oli julki Sinun kasvojesi edessä.

17. Alä ole minulle peloitukseksi; minun turvani olet Sinä pahana

păivănă!

18. Anna heidan haneaan joutua. jotka minua vainoavat, mutta älä anna minun häpeään tulla: anna heidän hämmästyä, mutta älä anna minun hämmästyä! Tuota heidän päällensä paha päivä, ja turmele heitā kaksinkertaisesti! Ps. 35:4, 40:15.

19. Näin sanoi Herra minulle: mene ja seiso kansan lasten portissa, osta Juudan kuninkaat tulevat ja osta he menevät ulos, ja kaikissa

Jerusalemin porteissa,

20. ja sano heille: kuulkaat Herran sana, Juudan kuninkaat ja koko Juuda ja kaikki Jerusalemin asukkaat, jotka tulette sisälle näistä porteista! 21. Näin sanoo Herra: kavahtakaat itseänne, ja älkäät kantako mitään

kuormaa sabbatti-päivänä, älkäätkä niitä tuoko Jerusalemin porteista. Neh. 13.19.

22. Ja älkäät viekö kuormaa ulos huoneistanne sabbatti-pāivānā, ālkäätkä mitään työtä tehkö, vaan pyhittäkäät sabbatti-päivä, niinkuin Minä käskin teidän isiänne.

2 Moos. 20:8 s. 23:12. 31:13. 5 Moos. 5:12 s. 23. Mutta he eivät kuulleet eikä kallistaneet korviansa, vaan jäykistivät niskansa, etteivät kuulisi eikä kuria tottelisi.

Jer. 7:26. 19:15. 24. Ja on tapahtuva, jos todella kuulette Minua, sanoo Herra, niin ett'ette tuo mitään kuormaa tämän kaupungin porteista sabbatti-päivänä, vaan pyhitätte sabbatti-päivän, niin ett'et-

te silloin tee mitään työtä,

25. niin on tämän kaupungin porteista tuleva kuninkaita ja ruhtinaita, jotka Davidin istuimella istuvat ja ajavatvaunuilla jahevosilla, he jaheidän ruhtinaansa, Juudan miehet ja Jerusaleminasukkaat; ja tätäkaupunkia asutaan ijankaikkisesti. Jer.22:4.

26. Ja Juudan kaupungeista ja Jerusalemin ympäristöiltä ja Benjaminin maalta ja ranta-alangolta ja vuoristosta ja etelän maalta on tuleva niitä, jotka tuovat polttouhria ja teurasuhria ja ruokauhria ja suitsutusta, ja jotka tuovat kiitosuhria Herran huoneesen. Jer. 32:44. 33:13.

27. Mutta jos ette kuule Minua, pyhittääksenne sabbatti-päivää, niin että kartatte kuorman kantamista ja Jerusalemin porteista kulkemista sabbatti-päivänä, niin sytytän Minä tulen sen porteissa, ja se on kulut- | 15. Sillä minun kansani unohti Mi-

tava Jerusalemin huoneet, eikä se sammu. Hes. 20:47. Hos. 8:14. Val. v. 4:11,

18 Luku.

Oikea katumus. Jeremian rukous. Tämä on se sana, joka tuli Herral-

ta Jeremialle, sanoen:

2. "Nouse ja mene alas savenvalajan huoneesen; siellä annan sinun kuulla minun sanani."

3. Ja mină menin alas savenvalajan huoneesen, ja katso, hän teki

työtä pyöränsä päällä.

4. Ja astia, jota hän savesta valmissärkyi valajan kädessä; ja hän teki siitä taas toisen astian, niinkuin valaja katsoi parhaaksi tehdä.

Niin tuli Herran sana minulle.

sanoen:

6. Enkö Minākin tāmān valajan tavalla voi tehdä teille. Israelin huone? sanoo Herra. Katso, niinkuin savi on valajan kädessä, niin tekin olette minun kädessäni, Israelin huone.

Jes. 45:9. Room. 9:21. 7. Äkisti Minä puhun kansaa vastaan, ja valtakuntaa vastaan, juurittaakseni, hajoittaakseni ja hävittääkseni sitä. Jer. 1:10. 31:28.

Vaan jos se kansa kääntyy pois pahuudestansa, jota vastaan Minä puhuin, niin Minä kadun sitä onnettomuutta, jota olin aikeessa sille tehdä.

Jer. 26:3. Hes. 18:21. 83:11. Joon. 3:10. 9. Ja äkisti puhun Minä kansasta ja valtakunnasta, rakentaakseni ja

istuttaakseni sitä. Vaan jos se tekee, mitä pahaa . on minun silmissani, niin ettei se kuule minun ääntäni, niin Minäkin kadun sitä hyvää, jota olin luvan-

nut tehdä hänelle.

11. Ja nyt puhu Israelin miehille ja Jerusalemin asukkaille, sanoen: näin sanoo Herra: katso, Minä valmistan teille onnettomuutta ja pidän neuvoa teitä vastaan. Kääntykäät kukin pahalta tieltänne ja parantakaat vaelluksenne ja tekonne!

2 Kun. 17:13. Jer. 7:3. 25:5. 26:13. 35:15. 12. Mutta he sanoivat: "ei siitä tule mitään.Omien ajatustemme mukaan me tahdomme vaeltaa ja teemme kukin kovan sydämmensä mukaan!'

Jes. 65:2. Jer. 2:25. 44:16 s. 13. Sentähden, näin sanoo Herra: kysykääthän pakanoissa, kuka on senlaista kuullut? Kauhistavaa on neit-

syt Israel paljon tehnyt.

Jer. 2:10. Hos. 6:10. Katooko Libanonin lumi kedon vuorelta? Tahi kuivuvatko virrat, kaukaa juoksevat kylmät vedet?

nut, epäjumalille he suitsuttavat; ja ne saattoivat heidät kompastumaan heidän teillänsä, vanhoilla poluilla, ja käymään tietä, joka on tasoittamaton.

16. että he tekisivät maansa kauhistukseksi, ikuiseksi ivaksi; jokainen, joka siitä sivutse käy, on kauhistuva, ja päätänsä pudistava.

Jer. 12:11. 19:8. 42:18.
17. Itätuulen tavoin hajoitan Minä heidät, vihollistensa edessä; Minä näytän heille selkänienkä kasvojani heidän häviönsä päivänä. Jes. 27:8.

18. Mutta he sanoivat: "tulkaat, neuvotelkaamme keinoja Jeremiaa vastaan; sillä ei katoa laki papilta eikä neuvo viisaalta eikä sana profetalta. Tulkaat ja lyökäämme häniä kielelä, ja älkäämme huoliko yhdestäkään hänen sanoistansa!" Hos. 728. Mal. 2:7.

19. Herra, pidä huolta minusta ja kuule minun vihamiesteni ääntä!

20. Onko hyvä pahalla kostettava? Sillähe kaivavat kuoppaa sielulleni. Muista miten seisoin kasvojesi edessä puhumassa heidän puolestansa hyvää, kääntääkseni sinun kiivau-

tesi pois heistä.

21. Šentāhden anna heidān lapsensa nāljān omiksi ja syökse heidāt miekan kāsiin, niin ettā heidān vaimonsa jāāvāt lapsettomiksi ja leskiksi, ja heidān miehensā ruton omiksi ja heidān nuoret miehensā miekan kaatamiksi sodassa. Ps. 108:108.

22. Kuulukoon huuto heidän huoneistansa, kun Sinä tuotat sotajoukon äkkiä heidän päällensä, sillä he kaivavat kuopan minua saavuttaaksensa ja virittävät salaa pauloja mi-

nun jalkojeni eteen.

23. Ja Sinā, Herra, tiedāt kaikki heidān aikeensa minua vastaan. Alā peitā heidān rikostansa, ālākā pyyhi pois heidān syntiānsā Sinun kasvojesi edestā; vaan jāākööt he kaatuneina Sinun kasvojesi eteen, kosta heille vihasi aikana.

19 Luku.

Juuda hävitetään niinkuin rikottu saviastia. Näin sanoi Herra: mene ja osta savenvalajan tekemä astia; ja ota muutamia kansan vanhimpia ja pappien vanhimpia kanssasi,

 ja mene ulos Benhinnomin laaksoon, joka on Tiili-portin edessä, ja saarnaa siellä ne sanat, jotka Mi-

nä sanon sinulle.

3. ja sano: "kuulkaat Herran sana, joukolle ja uhranneet juomauhria te Juudan kuninkaat ja Jerusalemin muillejumalille"Jer.82:29.44:17s.82ef.1:5. asukkaat: näin sanoo Herra Sebaot, lasaelin Jumala: katso, Minä tuotan Herra hänet fähetti ennustamaan,

onnettomuuden tätä paikkaa vastaan, niin että jokaisen sitä kuulevan korvat soivat, 18am. 8:11. 2Kun. 21:12.
4. sentähden että he ovat hyljänneet Minut ja muukalaiseksi muutaneet tämän paikan ja suitsuttaneet muille jumalille, joita he eivät tunteneet eikä heidän isänsä eikä Juudan kuninkaat, ja täyttivät tämän paikan viattomien verellä,

5. ja rakensivat Baalin kukkuloita politaaksensa lapsiansa tulessa, polito-uhriksi Baalille, — jota en Minä ole käskenyt enkä puhunut, eikä se

minun mieleeni johtunut.

Jer. 7:31 s. 32:35. Hes. 16:20, 23:37.

6. Sentāhden katso, pāivāt tulevat, sanoo Herra, jolloin tātā paikkaa ei enāā nimitetā, Tofetiksi" eikā "Benhinnomin ļaaksoksi", vaan Murhalaaksoksi.

7. Ja Mina tyhjennän Juudan ja Jerusalemin neuvon tässä paikassa ja annan heidän kaatua miekkaan vihollistensa edessä ja niiden käteen, jotka heidän sieluansa etsivät, ja annan heidän ruumiinsa ruuaksi taivaan linnuille ja maan eläimille.

Jer. 7:33, 16:4.

8. ja teen tämän kaupungin kauhistukseksi ja vihellykseksi; jokainen siitä sivutse kulkeva on kauhistuva ja viheltävä kaikkien sen vaivojen tähden. Jer. 12:11. 18:16.

9. Ja Minä annan heidän syödä poikiensa lihaa ja tytärtensä lihaa, ja he syövät toinen toisensa lihaa siinä ahdingossa ja ahdistuksessa, jolla heidän vihollisensa ja vainoojansa heitä ahdistavat." 3Moos. 26:29. 5 Moos. 28:28 s. Val. v. 2:20, 4:10. Luuk, 19:43 s.

5 Moos. 28:58 s. Val. v. 2:20. 4:10. Luuk. 19:48 s. 10. Ja sinun pilää rikkoman se astia niiden miesten silmäin nähden,

jotka ovat menneet kanssasi.
11. Ja sano heille: "näin sanoo Her-

11. Ja sano helile: "nain sanoo Herra Sebaot: aivan niin Minä rikon tämän kansan ja tämän kaupungin, kuin joku rikkoo savenvalajan astian, ettei sitä enää voida parantaa; ja Tofetissa heitä haudataan hautaamisen sijan puutteessa. Jer. 7:32.

12. Näin Minä teen tälle paikalle, sanoo Herra, ja sen asukkaille, tehdäkseni tämän kaupungin Tofetin

vertaiseksi.

18. Ja Jerusalemin huoneet ja Juudan kuninkaan huoneet tulevat saastaisiksi niinkuin tämä paikka Tofet, neja kaikki huoneet, joiden katoilla heovat suitsuttaneet kaikelletaivaan joukolle ja uhranneet juomauhria muillejumalille: Jer. 32:29. 44:178, Sef. 1:5.
14. Ja Jeremia palasi Tofetista, johon Herra hänet hänetti enustamaan.

ia seisoi Herran huoneen esikartanossa ja sanoi kaikelle kansalle:

15. "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: katso, Minä tuotan tämän kaupungin päälle ja kaikkien sen kaupunkien päälle kaiken sen onnettomuuden, jonka häntä vastaan puhunut olen; sillä he ovat jäykistäneet niskansa, etteivät kuulisi minun sanojani." Jer. 7:26. 17:23.

20 Luku.

Jeremia heitetään vankeuteen. Hänen kärsimättömyytensä.

Mutta pappi Pashur, Immerin poi-ka, joka oli ylimmäinen kaitsija Herran huoneessa, kuuli Jeremian ennustavan näitä sanoja. Jer. 38:1.

2. Ja Pashur löi profetta Jeremiaa ja pani hänet jalkapuuhun, joka oli Benjaminin yläporlissa Herran huoneessa. Jer. 29:26. 37:15. Ap.t. 23:2.

3. Ja tapahtui toisena päivänä, kun Pashur päästi Jeremian pois jalkapuusta, että Jeremia sanoi hänelle: "ei Herra kutsu sinun nimeäsi Pas-

hur, vaan Magor-Missabib.

4. Sillä näin sanoo Herra: katso, Minä panen sinut peloksi itsellesi ja kaikille ystävillesi ja ne kaatuvat vihollistensa miekkaan, ja sinun silmāsi sen nākevāt; ja koko Juudan annan Minä Babelin kuninkaan käteen, ja hän viepi heidät Babeliin ja lyö heitä miekalla.

5. Ja Minä annan kaiken tämän kaupungin tavaran ja kaiken sen kalleudet, ja kaikki Juudan kuningasten aarteet annan Minä heidän vihollistensa käteen; ne niitä ryöstävät ja ottavat ne ja vievāt ne Babeliin.

2 Kun. 20:17. Jes. 39:6. Jer. 15:13. 17:8. 6. Ja sinā, Pashur, olet kaikkien talossasi asuvien kanssa menevä vankeuteen ja tuleva Babeliin, ja siellä sinä kuolet ja siellä sinä haudataan, sinä ja kaikki ystäväsi, joille sinä valhetta ennustit.'

7. Herra, sinā taivutit minua, ja minä taivuin: Sinä tartuit minuun ia voitit. Minä olen joutunut pilkaksi kaiken päivää; jokainen ivaa minua. Jer. 1:6 s.

8. Sillä milloin vaan puhun, täytyy minun huutaa ja saarnata väkivallasta ja häviöstä; sillä Herran sana on tullut minulle häväistykseksi ja

pilkaksi kaiken päivää.

9. Mutta kun sanoin: "en tahdo Hän-tä muistaa enkä enää puhua hänen nimessänsä", silloin oli sydämmessäni ikään kuin polttava tuli suljettuna minun luihini, ja minä väsyin

10. Sillä minä kuulin monen puhetta, peloitusta yltä ympäriltä ,,syyttäkäät, ja syyttäkäämme häntä!" Joka ainoa ystäväni väijyy minun lankeemustani: "kuka ties antaa hän houkutella itseänsä, että me hänet voittaisimme ja saisimme kostaa hänelle."

11. Mutta Herra on minun kanssani niinkuin väkevä sankari: sentähden minun vainoojani kompastuvat, eivätkä voita. He joutuvat suuresti häpeään, koska eivät ole taitavasti menetelleet; se häpeä on ijankaikkinen oleva, eikä sitä unhoteta.

Jer. 1:18. 15:20. 17:13. 23:40. 12. Ja Sinä, Herra Sebaot, joka tutkit vanhurskasta, joka näet munaskuut ja sydämmen! minä saan nähda kostosi heistä; sillä Sinun haltuusi olen jättänyt asiani.

1 Sam.16:7. Ps. 7:10. Jer. 11 20. 17:10. Ilm.2:23. Veisatkaat Herralle, ylistäkäät Herraa! sillä hän pelastaa köyhän

sielun pahojen kādestā.

14. Kirottu olkoon se päivä, jona mină synnyin! Se păivă, jona ăitini minut synnytti, älköön siunattu olkot Job 3:1 s. 10:18. Jer. 15:10.

15. Kirottu olkoon se mies, joka toi isälleni ilosanoman,sanoen: ,,sinulle syntyi poikalapsi", ja sillä häntä suuresti ilahutti!

16. Ja olkoon se mies niinkuin ne kaupungit, jotka Herra hävitti eikä armahtanut, ja kuulkoon hän huutoa aamulla ja sotahälinää keskipäitoa aan. van aikana, Jes. 18:19. Jer. 50:40. Hes. 16:49 s. Hos. 11:8. Am. 4:11. Luuk. 17:29 s. Juud. v.7.

dussa kuolettanut, että äitini olisi ollut minun hautani ja hänen kohtunsa olisi ijäti raskaana ollut!

18. Miksi olen minä kohdusta tullut ulos näkemään vaivaa ja murhetta ja että päiväni häpeässä kuluisivat?

21 Luku.

Jeremian vastaus kuningas Sedekialle.

amā on se sana, joka Herralta tuli Jeremialle, kun kuningas Sedekia lähetti hänen tykönsä Pashurin, Malkijan pojan, ja pappi Sefanjan, Maasejan pojan, sanomaan:

2. "Kysy meidän puolestamme Herraa; sillä Nebukadresar, Babelin kuningas, sotii meitä vastaan. Kukaties on Herra tekevä meille kaikkien ihmeittensä mukaan, niin että hän menee pois meidän tyköämme."

3. Je Jeremia sanoi heille: sanokaat

nāin Sedekialle:

4. Näin sanoo Herra, Israelin Jumasitä pidättämästä enkä voi sitä kestää. | la: katso, Minä käännän ne sota-

aseet, jotka ovat teidän käsissänne. joilla te muurin ulkopuolella soditte teitä ahdistavaa Babelin kuningasta ja Kaldealaisia vastaan, ja kokoan ne tämän kaupungin keskelle.

 Ja Minä itse sodin teitä vastaan ojetulla kädellä ja väkevällä käsivarrella ja vihalla ja kiivaudella ja suurella julmuudella. 2 Moos. 6:6. 5 Moos. 29:28.

6. Ja Minä lyön tämän kaupungin asukkaat, sekä ihmiset että eläimet: suureen ruttotautiin he kuolevat.

7. Ja sen jälkeen, sanoo Herra, an-nan Minä Sedekian, Juudan kuninkaan, ja hänen palvelijansa ja kansan ja ne, jotka tässä kaupungissa ovat jääneet rutolta ja miekalta ja näljältä, Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, käsiin, ja heidänvihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka heidän sielujansa etsivät, ja hän lyö heidät miekan terällä; ei hän säästä heidät miekan terällä; tä, ei sääli eikä armahda. Jer.32:3s.

5 Moos. 11:26. 30:15.19. 9. Se, joka jää tähän kaupunkiin, on kuoleva miekkaan ja nälkään ja ruttoon, mutta se, joka lähtee ulos ja menee Kaldealaisten tykö, jotka teitä piirittävät, hän saa elää ja on saava henkensä saaliiksi. Jer. 38:2. 39:18: 45:5.

8. Ja sano tälle kansalle: näin sanoo

Herra: katso, Mină panen teidăn eteenne elämän tien ja kuoleman tien.

10. Sillä Minä olen asettanut kasvoni tätä kaupunkia vastaan onnettomuudeksi eikä hyväksi, sanoo Herra; Babelin kuninkaan käsiin se annetaan, ja hän sen polttaa tulessa.

11. Ja sano Juudan kuninkaan huoneelle: kuulkaat Herran sana:

12. Davidin huone! näin sanoo Herra: "pitākāāt joka aamu oikeus ja pelastakaat ryöstetty sortajan kädestä, ettei minun kiivauteni tulisi kuin tuli ja palaisi eikä olisi sammuttajaa teidän tekoinne pahuuden tähden!"

Jer. 4:4, 22:3. 13. Katso, Minä tulen sinua vastaan, sinä, joka tasangon vuorella asut, sanooHerra,te, jotka sanotte:,,kuka voi astua alas meitä vastaan ja kuka tulee meidän asuntoihimme?" Jer. 17:3.

14. Ja minä kostan teille teidän tekojenne hedelmän mukaan, sanoo Herra; ja Minä sytytän tulen sen metsään, se on syöpä kaiken sen ympäristön. San. 1:31.

22 Luku.

Sallumia, Jojakimia ja Konjaa vastaan. Näin sanoo Herra: mene alas Juu-dan kuninkaan huoneesen ja puhu siellä tämä sana,

ja sano: kuule Herran sana, sinä

kuningas, sinä ja sinun palveliiasi ja kansasi, jotka käyite sisälle näistä porteista. Jer. 17:20. 3. Näin sanoo Herra: tehkäät oikeus

ja vanhurskaus ja pelastakaat ryöstetty sortajan kädestä; ja älkäät vaivatko, älkäät kovasti kohdelko muukalaista, orpoa ja leskeä, älkäätkä vuodattako viatonta verta tässä pai-

4. Sillä jos te todella teette tämän sanan mukaan niin tulee tämän huoneen porteista sisälle kuninkaita, jotka Davidin istuimella istuvat ja ajavat vaunuilla ja hevosilla, ja heidän palvelijansa ja kansansa. Jer. 17:25.

5. Mutta jos ette kuule näitä sanoja, niin olen Minä itseni kautta vannonut, sanoo Herra, että tämä huone

on raunioiksi joutuva

Sillä näin sanoo Herra Juudan kuninkaan huoneesta: Gileadina olet sinä Minulle, Libanonin kukkulana; totisesti, Minä panen sinut erämaaksi, asumattomiksi kaupungeiksi!

7. Ja Minä pyhitän sinua vastaan hävittäjät, kunkin aseinensa, ja ne kaatavat sinun valitut sedripuusi ja heit-

tävät ne tuleen.

Ja monet kansat käyvät tämän kaupungin ohitse ja sanovat toinen toisellensa: "minkätähden teki Herra näin tälle suurelle kaupungille?" 5 Moos. 29:24. 1 Kun. 9:8 s.

9. Ja pitää vastattaman: "sen tähden, että he hylkäsivät Herran, heidän Jumalansa, liiton ja kumarsivat muita jumalia ja palvelivat niitä."

 Alkäät kuollutta itkekö älkäätkä hāntā surkutelko; vaan itkekāāt tuota pois mennyttä, sillä ei hän enää palaja syntymämaatansa näkemään. 11. Šilla näin sanoo Herra Sallumista, Josian pojasta, Juudan kuninkaasta, joka tuli kuninkaaksi isänsä Josian sijaan ja meni pois tästä paikasta:

ei hän enää sinne palaja. 2 Kun. 23:30. 12. Sillä siinä paikassa, mihin hänet vankina veivät, on hän kuoleva, eikä hän ole tätä maata enää näkevä.

Voi sitä, joka rakentaa huoneensa vääryydellä ja ylisalinsa laittomuudella, joka teettää lähimmäisillänsä työtä ilmaiseksi, eikä anna hänelle palkkaansa, 8 Moos. 19:13.

5 Moos. 24:14 s. Hab. 2:9. Jaak. 5:4. 14. joka sanoo: "minä rakennan itselleni avaran huoneuston ja välkkyvätsalit!" ja hakkaa siihen ikkunoita ja peittääsen sisältä sedripuilla

ja siveltää sen punamaalilla! 15. Tahdotko kuningas olla, koska sedripuilla koreilet? Eikö isäsi syö-Davidin istuimella istuva Juudan nyt ja juonut ja tehnyt oikeutta ja vanhurskautta? Silloin kävi hänelle hyvin. 2 Kun 22:2.

16. Hän ratkaisi vaivaisen jaköyhän asian. Silloin kävi hyvin. Eikö tämä ole Minua tuntea? sanoo Herra.

 Sillä sinun silmäsi ja sydämmesi ei pyydä muuta, kuin voittoa ja viatonta verta vuodattaa ja väkivaltaa ja sortoa tehdä.

taa ja sortoa tehdä.

18. Sentähden, näin sanoo Herra Jojakimista, Josian pojasta, Juudan kuninkaasta: ei hänestä valiteta: "voi
veljeni! voi sisareni!" ei hänestä valiteta: "voi herra! voi hänen kunniansa!"

19. Aasin hautajaisilla hän haudataan; hän riepoitelaan ja heitetään ulos kauas Jerusalemin porteista.

Jer. 36:30 20. Nouse Libanonille ja huuda, ja korota äänesi Basanissa ja huuda Abarimista; sillä muserretut ovat kaikki sinun rakastajasi.

21. Minā puhuin sinulle rauhassa ollessasi; sinā sanoit: "en tahdo kuulla." Tāmā oli vaelluksesi nuoruudestasi asti; ettet sinā kuullut minun

ääntäni.

 Kaikki paimenesi on tuuli tempaava pois, ja sinun rakastajasi menevät vankeuteen. Niin, silloin saat häpeän ja häväistyksen kaiken pahuutesi lähden.

23. Sinā, joka asut Libanonissa ja pesti sedripuissa, kuinka surkuteltava sinā olet, kun tuska tuleesinulle, ahdistus niinkuin lapsen synnyttäjälle!
24. Niin totta kuin Minā elān, sanoo Herra, vaikkapa Konja, Jojakimin poika, Juudan kuningas, olisi sinet-

tisormus oikeassa kädessäni, niin Minä siitäkin revin sinut pois. Kork. v. 8:6. Hagg. 2:24.

25. Ja Minā annan sinut niiden kāteen, jotka etsivāt sinun sieluasi, ja niiden kāteen, joita pelkāāt, ja Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, kāteen ja Kaldealaisten kāteen. Jer.21:7.
26. Ja Minā viskaan sinut ja āitisi, joka sinut synnytti, toiseen maahan, jossa ette ole syntyneet; ja siellā te

kuolette. 2 Kun. 24:15. 27. Ja siihen maahan, johon heidän sielunsa halajaa palata, sinne eivät

he pääse palajamaan.

28. Hyljätty, rikottu astiako tämä mies Konja on? vai kaluko, joka ei kelpaa? Minkätähden he viskataan pois, hän ja hänen siemenensä, ja heitetään maahan, jota eivät tunne? 29. Maa, maa, maa! kuule Herran

30. Näin sanoo Herra: kirjoittakaat tämä mies lapsettomaksi, onnetto-

maksi elin-aikanansa; sille ei hänellä ole onnea, että joku Hänen siemenestänsä istuisi Davidin istuimella ja Juudaa vielä halliitsisi.

23 Luku.

Herra uhkaa vääriä profettoja. Voi niitä paimenia, jotka hävittävät

yöi nina paimenia, jotka navittavat ja hajoittavat minun laitumeni lauman! sanoo Herra. Jer.10:21. Hes. 34:2 s. 2. Sentähden, näin sanoo Herra, ls-

z. Sentanuen, hain sando herra, israelin Jumala, kansaa kaitsevista paimenista: Te olette hajoittaneet minun laumaani ja ne karkoittaneet, ettekä etsineet heitä. Katso, Minä olen teissä kostava teidän tekojenne pa-

huuden, sanoo Herra.

3. Ja Minä olen itse kokoova laumani jäännöksen kaikista niistä maakunnista, joihin Minä olin heitä karkoittanut, ja olen heitä palauttava heidän laitumillensa, ja he tulevat hedelmällisiksi ja lisääntyvät.

Joh. 10:16. Hes. 11:17. 34:11 s.

4. Ja Minä asetan heidän ylitsensä paimenet, jotka heltä kaitsevat, niin etteivät enää pelkää eivätkä vapise, eikä heitä ahdisteta, sanoo Herra.

5. Katso, pāivāt tulevat, sanoo Herra, jolloin Minā herātān Davidille vanhurskaan vesan, ja hān on kuninkaana hallitseva ja taitavasti toimittava ja tekevā oikeulta ja vanhurskautta maassa. Jes. 42. 11:1. 45:8.

Jer. 33:15 s. Hes. 34:23. Dan. 9:24. Sak. 3:8. 6:12. 6. Hänen päivinänsä pelastetaan Juuda ja Israel asuu turvassa, ja tämä on oleva hänen nimensä, jolla häntä nimitetään: "Herra, meidän vanhurskautemme!" Sak. 14:11.

7. Sentähden katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin ei enää sanota: "niin totta kuin Herra elää, joka johdatti Israelin lapset ulos Egyptin maasta,"

Jer. 16:14s.

8. vaan: "niin totta kuin Herra elää, joka johdatti ja tuotti Israelin huoneen siemenen pohjan maasta ja kaikista maakunnista, joihin Minä olin heidät karkoittanut!" Ja he saavat asua omassa maassansa.

9. Profettoja vastaan: Sărjetty on sydämmeni minussa, kaikki luuni raukeavat; minä olen kuin juopunut mies, niinkuin sankari, jonka viini on voittanut, Herran tähden ja hänen pyhän sanansa tähden.

ÎO. Sillä avioliiton rikkojia on maa täynnä; sillä kirouksen tähden surkastuu maa. kuivuvat korven laitumet; ja heidän rientonsa on paha ja heidän miehuutensa on vääryyttä.

Jes. 24:6. Jer. 12:4.

11. Sillä niin profetta kuin pappikin | ovat jumalattomia; vielāpā omassa huoneessanikin lövdän Minä heidän pahuuttansa, sanoo Herra,

Jer. 7:30, 32:34. 12. Sentähden on heidän tiensä oleva heille liukastuksena pimeydessä, heitä sysätään ja he siellä lankeevat; sillä Minä tuotan heidän päällensä onnettomuutta, heidän etsikkovuotensa, sanoo Herra.

13. Samarian profetoissa näin Minä inhottavaa: he ennustivat Baalin kautta ja eksyttivät Minun kansaani,

Israelia.

14. MuttaJerusalemin profetoissa Minā nāin kauhistuttavaa: aviorikosta ia valheella kuljeksimista; ja he vahvistavat pahantekijäin käsiä, etteivät kääntvisi kukin pahuudestansa. He ovat Minun edessäni kaikki niinkuin Sodom, ja sen asukkaat niinkuin Go-

5 Moos. 32:32. Jes. 1:10. 3:9. Hes. 13:22.16: 48. Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot profetoista: katso, Minä syötän heitä koiruoholla ja juotan heitä myrkkyvedellä; sillä Jerusalemin profetoista on jumalattomuus lähtenyt koko maahan. Jer. 8:14. 9:15.

16. Näin sanoo Herra Sebaot: Alkäät kuulko teille ennustavien profettojen sanoja! He pettävät teidät. Oman sy-

dämmensä näkyjä he puhuvat, vaan ei Herran suusta.

Jer. 14:14. Hes. 13:2s. Matt. 7:15. 17. Yhä he sanovat Minua halveksiville: ..Herra on sanonut: rauha on teillä oleva"; ja kullekin sydämmensä kovuudessa kulkevalle sanovat he: "ei mikään onnettomuus ole päällenne tuleva." Jer. 6:14. 8:11. Hes. 13:10.

18. Sillä kuka on seisonut Herran neuvossa, nähnyt ja kuullut hänen sanansa? Kuka on tarkannut minun

sanani ja sitä kuullut?

Job 15:8. Jes. 40:13. Room. 11:34. 1 Kor. 2:16. 19. Katso, Herran myrsky, julmuus lähtee liikkeelle, ja kiertelevä myrsky on jumalattomien pään päälle lankeava. Ps. 11:6. Jer. 30:23 s.

20. Ei Herran viha lakkaa, ennenkuin Hän on tehnyt ja täyttänyt sydämmensä aivoitukset. Päivien lopulla te tulette sen oikein ymmärtämään.

21. En Minä lähettänyt profetoita, kuitenkin he juoksivat; en puhunut heille, kuitenkin he ennustivat.

Jer. 14:14 s. 27:15. 29:9. 22. Mutta jos he olisivat seisoneet minun neuvossani, niin he ilmoittaisivat minun sanani kansalleni ja kääntäisivät heitä pois heidän pahasta va- sillä te vääntelette elävän Jumalan,

elluksestansa ja heidän tekojensa pahuudesta.

 Olenko Mină Jumala, joka vaan lähellä olen, sanoo Herra; enko ole Jumala, joka myös kaukana olen? Ap. t. 17:27 s.

24. Voiko kukaan kätkeä itsensä niin salaisesti, etten Minä häntä näe? sanoo Herra. Enkö Minä ole se, joka täytän taivaan ja maan? sanoo Herra.

1 Kun. 8:27. Ps. 139:8. Jer. 16:17. Am. 9:2 s. 25. Minä kuulen, mitä ne profetat sanovat, jolka ennustavat Minun ni-messäni valhetta, sanoen: "minä näin unta, minä näin unta."

26. Kuinka kauan? Aikovatko profetat, jotka valhetta ennustavat ja il-

mituovat oman sydämmensä petosta, 27. aikovatko he saattaa minun kansaani unohtamaan minun nimeäni unillansa, jotka he kertovat, niinkuin heidän isänsä unohtivat minun nimeni Baalin tähden? Tuom. 3:7. 8:33.

28. Se profetta, jolla uni on, kertokoon unta, mutta se, jolla minun sanani on, kertokoon minun sanani totuudessa. Mitä ruumenet puhtaas-

sa elossa? sanoo Herra.

Eikö minun sanani ole niinkuin tuli? sanoo Herra, ja niinkuin va-

sara, joka halkaisee kalliot!
30. Sentähden katso, Minä tulen

niitä profetoita vastaan, sanoo Herra, jotka varastavat minun sanani kukin toiseltansa. t 5 Moos. 18:20. 31. Katso, Minä tulen niitä profetoita vastaan, sanoo Herra, jotka omia puheitansa puhuvat ja sanovat: "Hän on sen sanonut."

Katso, Minä tulen niitä vastaan. jotka valhe-unia ennustavat, sanoo Herra, jotka niitä kertovat ja valheillansa ja kehumisillansa eksyttävät minun kansaani, vaikka Minä en heitä lähettänyt, enkä käskenyt, ja vaikka ne eivät ensinkään hyödytä tätä kansaa, sanoo Herra.

33. Ja jos tämä kansa tahi profetta tahi pappi kysyy sinulta, sanoen: "mika on Herran kuorma?" niin sano sinä heille: "mikä se kuorma ou? Minäheitän teidät pois, "sanooHerra.

34. Ja se profetta tahi pappi tahi kansa, joka sanoo: "Herran kuor-ma," sille miehelle ja hänen huoneellensa Minä sen kostan.

35. Näin te sanokaat kukin lähimmäisellensä ja veljellensä: "mitä vastaa Herraa?" ja "mitä puhuu Herra?"

36. Mutta Herran "kuormaa" älkäät enää mainitko; sillä kuormaksi on kullekin hänen oma sanansatuleva; Herran Sebaotin, teidän Jumalanne,

sanoja.

37. Näin tesanokaat profetalle: "mitä on Herra sinulle vastannut?" ja: "mitä on Herra puhunut?"

38: Mutta jos te sanotte "Herran kuorma," niin sanoo Herra sen vuoksi näin: ..sentähden että sanotte tämän sanan: "Herran kuorma," vaikka Minä olen lähettänyt tykönne sanomaan: ,älkäät sanoko Herran kuorma.

39. sentähden katso, Minä peräti unohdan teitä ja heitän teidät ja tämän kaupungin, jonka Minä annoin teille ja teidän isillenne, pois kas-

vojeni edesta,

40. ja panen teidän päällenne ijankaikkisen häpeän ja ijankaikkisen pilkan, jota ei unohdeta." Jer. 20:11.

24 Luku.

Kaksi fiikunakoria.

Ja Herra näytti minulle, ja katso, kaksi fiikunakoria oli pantuna Herran huoneen eteen, senjälkeen kun Nebukadresar, Babelin kuningas, oli vangiksi ottanut Jekonjan, Jojakiminpojan,Juudan kuninkaan, ja Juudan ruhtinaat ja taiturit ja sepät Jerusalemista, ja vienyt heidät Babeliin. 2 Kun.24:15s.2Aik.36:9s. Jer.29:2.

Toisessa korissa oli aivan hyviä fiikunia, uutis-fiikunoitten kaltaisia, ja toisessa korissa oli aivan huonoja, joita ei huonoutensa tähden voi-

tu syödä.

3. Ja Herra sanoi minulle: "mitä näet, Jeremia?" ja minä sanoin: "flikunoita. Hyvät flikunat ovat aivan hyvät, mutta huonot ovat aivan huonot, niin ettei niitä voi syödä huonoutensa tähden.

4. Ja Herran sana tuli minulle,

sanoen:

5. Nāin sanoo Herra, Israelin Jumala: niinkuin nämä fiikunat ovat hyviä niin olen Minä hyväksi katsova Juudan vankeja, jotka Minä lähe-

- tin tästä paikasta Kaldean maahan. 6. ja olen heidän hyväksensä pitävä heitä silmällä, ja Minä palautan heitä tähän maahan ja rakennan heitä, enkä hajoita, ja istutan heitä, enkä revi heitä ylös. Jer. 31:28. 42:10. 7. Ja Mina annan heille sydammen tuntemaan Minua, että Minä olen Herra, ja he saavat olla Minulle kan-
- sana ja Minä olen heidän Jumalan-sa; sillä he kääntyvät Minun puoleeni kaikesta sydämmestänsä.

5 Moos. 30:6. Jer. 30:22. 31:33. 32:38 s. Hes. 11:19. 36:26 Hebr. 8:10.

nat ovat, joita ei huonouden tähden voi syödä, näin sanoo Herra, niin teen Minä Sedekialle, Juudan kuninkaalle, ja hänen ruhtinaillensa ja Jerusalemin jäännökselle, niille, jotka ovat jääneet tähän maahan, ja niille, jotka asuvat Egyptin maassa.

2 Kun. 25:2 s. Jer. 29:17. 43:5 s. 9. Ja annan heitä kidutettaviksi ja vaivattaviksi kaikille maan valtakunnille, häväistykseksi ja sananlaskuksi, ivaksi ja kiroukseksi kaikissa paikoissa, joihin Minä heitä karkoitan. 5 Moos. 28:25,37, 1 Kun. 9:7. 2 Aik.7:20. Jer.25:9,18. 42:17 s. 44:12. Hes.5:15. Ja lähetän heidän sekaansa miekan, näljän ja ruttotaudin, kunnes peräti loppuvat siitä maasta, jonka Mină annoin heille ja heidan isillensä. Jer. 29:18. Hes. 6:12. 14:21.

25 Luku.

Juudaa ja kaikkia muita kansoja uhkaava tuomio.

Tämä on se sana, joka tuli Jeremialle koko Juudan kansasta Jojakimin, Josian pojan, Juudan kuninkaan, neljäntenä vuotena, joka oli Nebukadresarin, Babelin kuninkaan,

ensimmäinen vuosi, Jer. 1:2. 2. jonka profetta Jeremia puhui koko Juudan kansasta ja kaikista Jerusalemin asukkaista, sanoen:

3. Josian, Amonin pojan, Juudan kuninkaan, kolmannestatoista vuodesta tähän päivään asti, nyt kolme kolmatta vuotta on Herran sana tullut minulle ja minäolen puhunut teille ahkerasti, mutta ette ole kuulleet

4. Ja Herra on lähettänyt teille kaikki palvelijansa, profetat, tuon tuostakin, mutta ette kuulleet ettekä kallistaneet korvianne kuulemaan.

2 Kun. 17:13 s. Jer.7:13,25 s. 26:5. 35:15. 44:4 s. Ja Hän sanoi: "kääntykäät toki kukin pahalta tieltänsä ja tekojensa pahuudesta, niin saatte asua siinä maassa, jonka Herra antoi teille ja teidän isillenne, ijankaikkisesta ijankaikkiseen. Jer. 18:11. 26:13. Sak. 1:1. Ja älkäät vaeltako muiden jumalien jäljissä, niitä palvelemaan ja niitä kumartamaan, älkäätkä vihoittako Minua kättenne töillä, ett'en Mină teille pahaa tekisi." 7. Mutta ette kuulleet Minua, sanoo

Herra, vaan vihoititte Minua kättenne töillä itsellenne onnettomu**udeks**i. 8. Sentähden, näin sanoo Herra Se-

baot: koska ette kuulleet minun sanaani.

9. katso, niin lähetän Minä ja tuon kaikki pohjan sukukunnat, sanoo 8. Mutta niinkuin ne huonot fiiku- Herra, ja Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, minun palvelijani, tuon hänet tätä maata vastaan la sen asukkaita vastaan ja kaikkia ympärillä olevia kansoja vastaan; ja Minä tahdon heidät hävittää ja panen heidät kauhistukseksi ja vihellykseksi ja ijankaikkiseksi autioksi.

Jer. 1:15. 27:6. 10. Ja Minä tahdon hävittää heiltä riemun äänen ja ilon äänen, yljän äänen ja morsiamen äänen, myllyn äänen ja kynttilän valon.

Jes. 24:7 s. Jer. 7:34. 16:9. 33:11. Ilm. 18:22 s. 11. Ja koko tāmā maa on oleva autiona ja kauhistuksena, ja nämä kansat saavat palvella Babelin kuningasta seitsemänkymmentä vuotta.

12. Ja on tapahtuva, kun nämä seitsemänkymmentä vuotta ovat täytetyt, että Minä kostan Babelin kuninkaalle ja sille kansalle, sanoo Herra, heidän syntinsä, ja myös Kaldea-laisten maalle, ja panen sen ijankaikkiseksi autioksi.

2 Aik. 36:21 s. Jer. 29:10. Dan. 9:2. Sak. 1:12. 13. Ja Minä tuon tämän maan vlitse kaikki minun sanani, jotka siitä olen puhunut, kaikki, mită on kirjoitettu tähän kirjaan, jota Jeremia on kaikista kansoista ennustanut.

14. Sillä nekin saavat palvella monta kansaa ja suuria kuninkaita, ja Minä kostan heille heidän töittensä

ja kättensä tekojen mukaan. 15. Sillä näin sanoi Herra, Israelin

Jumala, minulle: "ota tämä vihan viinin malja Minun kädestäni ja juota siitä kaikki kansat, joiden tykö Mină sinut lähetän,

Jer. 51:7. Ilm. 14:10. 16:19. 16. että he juovat ja horjuvat ja hulluuntuvat miekan edessä, jonka Minä olen heidän keskellensä lähettāvā."

17. Ja minä otin maljan Herran kädestä ja juotin kaikkia kansoja, joiden tyko Herra minut lähetti:

18. Jerusalemia ja Juudan kaupungeita, sen kuninkaita ja ruhtinaita, tehdäkseni heidät häviöksi, kauhistukseksi, vihellykseksi ja kiroukseksi, niinkuin tänä päivänä on tapahtunut;

19. Faraota, Egyptin kuningasta, ja hänen palvelijoitansa ja ruhtinaitansa ja koko kansaansa, Jer. 46:2 s. 20. ja kaikkea sekakansaa ja kaikkia Usin maan kuninkaita ja kaikkia Filistean maan kuninkaita, ja Askalonia ja Gasaa ja Ekronia ja

Asdodin jääneitä, Jer. 47:1 s. 21. ja Edomia ja Moabia ja Ammonin lapsia, Jer. 48:1 s. 49:1,17. 22. ja kaikkia Tyron kuninkaita, ja | tyt ovat teidän päivänne teuraaksi.

kaikkia Sidonin kuninkaita, ja rantamaan kuninkaita meren toisella Jes. 23:1 s. puolella.

23. ja Dedania ja Temaa ja Busia ja kaikkia, joiden hivus- ja partakulmat ovat kerityt,

24. ja kaikkia Arabian kuninkaita, ia kaikkia sekakansan kuninkaita.

jotka erāmaassa asuvat, 25. ja kaikkia Simrin kuninkaita, ia kaikkia Elamin kuninkaita ja

kaikkia Median kuninkaita. 26. ja kaikkia pohjan kuninkaita, läheisiä ja kaukaisia, toista toisensa kanssa, ja kaikkia maan valtakunti**a.**,

jotka maan päällä ovat. Ja Sesakin kuninkaan pitää juoda heidän jälkeensä.

27. Ja sano heille: näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: juokaat ja juopukaat, oksentakaat ja langetkaat, niin ett'ette enää nouse miekan edestä, jonka Minä olen teidän keskellenne lähettävä. Jer. 51:2,7

28. Ja jos niin tapahtuu, ett'eivät he tahdo ottaa maliaa sinun kädestäsi ja juoda, niin sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot: teidän pitää

totisesti juoman.

29. Sillä katso, siinä kaupungissa, joka minun nimelläni nimitetään, aloitan Minā pahaa tekemään; ja tekö pääsisitte rankaisematta? Ette pääse rankaisematta; sillä Minä olen kutsuva miekan kaikkien maan asukasten yli, sanoo Herra Sebaot.

Jer. 49:12. Hes. 9:6. 1 Piet. 4:17. Mutta sinä, ennusta heille kaikki nämä sanat ja sano heille: Herra on korkeudesta kiljuva ja pyhästä asunnostansa on Hän antava äänensä kuulua; kovasti on Han kiljuva yli laitumensa. Semmoisella huudolla kuin viinikuurnan polkijan, on Hän vastaava kaikille maan asukkaille.

Jer. 51:14. Joel 3:16. Am. 1:2. 31. Jyrinā kāy maan āāriin asti, sillä Herralla on riita-asia kansoissa. Hän käy oikeudelle kaiken lihan kanssa: jumalattomat, ne Hān antaa miekan omiksi, sanoo Herra.

32. N\u00e4in sanoo Herra Sebaot: katso. onnettomuus lähtee kansasta kansaan ja kova myrsky nousee maan

ääristä.

33. Ja Herran surmaamia on oleva sinä päivänä maan ääristä maan ääriin asti. Ei heitä valiteta eikä koota eikä haudata; loaksi he jäävät maan päälle. Jes. 66:16. Jer. 8:2. 9:22. 16:4. 34. Parkukaat, te paimenet, ja huutakaat ja heittäkäät tuhkaa päällenne, te lauman valtiaat! Sillä täyteja Minä hajoitan te**itä, että te** kaadutte niinkuin kalliit astiat.

35. Ja turva katoo paimenilta ja pelastus lauman valtiàalta.

36. Paimenten huudon ja lauman valtiain parkumisen ääni kuuluu, sillä Herra on hävittänyt heidän laitumensa!

37. Ja hävitetyt ovat rauhan niitut Herran vihan julmuuden edessä!

38. Hän jätti niinkuin nuori jalopeura pensastonsa; sillä heidän maansa on jäänyt autioksi väkivaltaisen julmuuden ja Hänen vihansa julmuuden edessä.

26 Luku.

Jeremiaa syytetään. Urijan murha.

Jojakimin, Josian pojan, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa tuli tămă sana Herralta, sanoen:

- Năin sanoo Herra: seiso Herran huoneen kartanolla ja puhu kaikille Juudan kaupungeille, jotka tulevat rukoilemaan Herran huoneessa, kaikki ne sanat, jotka Minā olen sinulle käskenyt, puhuaksesi heille. Alā jātā sanaakaan siitā pois.
- 5 Moos. 4:2. Jer. 7:2. 3. Kukaties kuulevat he ja käänty vặt kukin pahalta tieltänsä; niin Minä katuisin sitä onnettomuutta, jota ajattelin tehdä heille heidän tekojensa pahuuden tähden.
- Jer. 18:8,11. Joon. 3:10. 4. Ja sano heille: näin sanoo Herra: jos ette kuule Minua, vaeltaaksenne minun laissani, jonka Minä olen teidan eteenne antanut,

5. niin että kuulette minun palvelijani, profettojen, sanat, jotka Mină tuon tuostakin olen lähettänyt teille, vaikka te ette ole kuulleet.

2 Kun. 17:13 s. Jer. 7:13. 25:4. 6. niin teen Minä tämän huoneen Siilon kaltaiseksi, ja tämän kaupungin teen Minä kiroukseksi kaikille maan kansoille.

1 Sam. 4:3,11 s. Ps. 78:60. Jer. 7:14. 29:9. 7. Ja papit ja profetat ja koko kansa kuulivat Jeremian puhuvan näită sanoja Herran huoneessa.

8. Ja tapahtui, kun Jeremia herkesi puhumasta kaikkea, mitä Herra oli käskenyt hänen kaikelle kansalle puhua, että papit ja profetat ja koko kansa ottivat hänet kiinni ja sanoivat: "sinun pitää totisesti kuoleman!

9. Miksi sinä ennustat Herran nimessä, sanoen: "Siilon kaltaiseksi on tāmā huone tuleva, ja tāmā kaupunki on niin häviävä, ettei kukaan siinä asu?" Ja koko kansa kokoontui

10. Ja Juudan ruhtinaat saivat kuulla nămă sanat ja menivăt vlôs kuninkaan huoneesta Herran huoneesen ja istuivat Herran uuden portin eteen. Jer. 36:10.

11. Ja papit ja profetat puhuivat ruhtinaille ja kaikelle kansalle, sanoen: "tämä mies on kuolemaan syypää, sillä hän ennustaa tätä kaupunkia vastaan, niinkuin te korvillanne kuulette. Ap. t. 6:13.

12. Mutta Jeremia puhui kaikilleruhtinaille ja kaikelle kansalle, sanoen: "Herra on lähettänyt minut ennustamaan tätä huonetta ja tätä kaupun-

kia vastaan kaikki ne sanat, jotka te kuulitte.

13. Ja nyt, tehkäät vaelluksenne ja tekonne hyväksi ja kuulkaat Herran. teidän Jumalanne, ääntä, että Herra katuisi sitä onnettomuutta, jota Hän on puhunut teitä vastaan. Jer.7:3.18:11.

14. Ja minä, katso, minä olen teidän käsissänne. Tehkäät minulle niinkuin näkyy teille hyväksi ja oikeaksi.

 Kuitenkin tarkoin tietäkäät, että jos te minut tapatte, niin te saatatte viattoman veren teidän päällenne ja tämän kaupungin ja sen asukasten päälle; sillä totisesti on Herra minut lähettänyt teidän tykönne, puhumaan teidän korviinne kaikki nämä sanat."

16. Ja ruhtinaat ja koko kansa sanoivat papeille ja profetoille: ..ei tässä miehessä ole mitään kuoleman syytä; sillä Herran, meidän Jumalamme, nimessä on hän puhunut meille."

17. Ja muutamat miehet maan vanhimmista nousivat ja puhuivat koko kansan kokoukselle, sanoen:

18. "Mika, Morastilainen, ennusti Hiskian, Juudan kuninkaan, päivänä ja puhui koko Juudan kansalle, sanoen: ,näin sanoo Herra Sebaot: Siion on peltona kynnettävä, ja Jerusalem on kiviraunioksi joutuva ja temppelin vuori metsämäeksi. Jer. 9:11. Mik. 1:1. 3·12.

19. Antoiko Hiskia, Juudan kuningas, ja koko Juuda hänet tappaa? Eikö hän peljäunyt Herraaja rukoillut Herran kasvojen edesså, niin että Herra katui sitä onnettomuutta, jota Hän oli puhunut heitä vastaan ' Ja me olemme tekemäisillämme suuren pahanteon omien sielujemme va-

hingoksi?"

20. Mutta oli myöskin Herran nimessä ennustava mies, Urija, Semajan poika, Kirjat-Jearimista; **ja hä**n Jeremiaa vastaan Herran huoneessa. ennusti tätä kaupunkia vastaan ja tätä maata vastaan kaikkien Jere-

mian sanojen mukaan.

21. Ja kuningas Jojakim ja kaikki hänen sankarinsa ja kaikki hänen ruhtinaansa kuulivat hänen sanansa, ja kuningas etsi tappaaksensa häntä. Mutta Urija kuuli sen ja pelkäsi ja pakeni ja tuli Egyptiin.

22. Mutta kuningas Jojakim lähetti miehiä Egyptiin: El-Natan'in, Akborin pojan, ja miehiä hänen kanssan-

sa Egyptiin.

23. Ja ne toivat Urijan pois Egyptistä ja veivät hänet kuningas Jojakimin tykö; ja hän antoi tappaa hänet miekalla ja heitätti hänen ruumiinsa yhteisen kansan hautoihin.

24. Kuitenkin oli Ahikamin, Safanin pojan, käsi Jeremian puolella, niin ettei hän annettu kansan käteen tapettavaksi. 2 Kun.22:12,14.25:22. Jer.39:14.

27 Luku.

Babelin kuninkaan ijestä tulee kantaa. Jojakimin, Josian pojan, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa tuli tä-

mä sana Jeremialle Herralta, sanoen: 2. Näin sanoi Herra minulle: tee itselles siteet ja ikeet, ja pane ne

kaulaasi. Jer. 28:10. Ja lähetä ne Edomin kuninkaalle, Moabin kuninkaalle, Ammonin lasten kuninkaalle, Tyron kuninkaalle ja Sidonin kuninkaalle, niiden lähettiläiden käden kautta, jotka ovat tulleet Jerusalemiin Sedekian, Juu-

4. Ja anna heille käsky heidän herroillensa ja sano: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: sanokaat

mäin teidän herroillenne:

dan kuninkaan tykö.

Minä olen tehnyt maan, ihmisen, ja eläimet, jotka maan päällä ovat, minun suurella voimallani, ja ojennetulla käsivarrellani, ja annan ne kelle parhaaksi näen. Jer. 32:17. Dan. 4:29.

Ja nyt olen Minä antanut kaikki nämä maakunnat Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, minun palvelijani käteen, ja kedon eläimetkin olen Mină antanut hänelle, palvelemaan häniä. Jer. 25:9. 28:14. Dan. 2:38.

Ja kaikkien kansojen pitää palveleman häntä ja hänen poikaansa ja hänen poikansa poikaa, siksi kuin hänenkin maansa aika tulee ja monet kansat ja suuret kuninkaat pakoittavat häntäkin palvelemaan, Jer.25:12, 14,

8. Ja on tapahtuva, että se kansa ja valtakunta, jotka eivät palvele häntā, Nebukadresaria, Babelin kuningasta, se, joka ei anna kaulaansa Ba-belin kuninkaan ikeen alle, sitä kansaa etsin Minä miekalla, näljällä ja

ruttotaudilla, sanoo Herra, kunnes heidät hänen kätensä kautta koko-

nansa lopetan.

9. Ja te. älkäät kuulko profettojanne. ennustajianne, unianne, tietäjiänne ja noitianne, jotka teille puhuvat, sanoen: ei teidän tarvitse palvella Babelin kuningasta. Jer. 29:8 s.

10. Sillä valhetta he ennustavat teille, että he crottaisivat teidät kauas maastanne, ja Minä karkoittaisin tei-

tä, ja te hukkuisitte.

11. Mutta se kansa, joka panee kaulansa Babelin kuninkaan ikeen alle ja palvelee häntä, sen annan minä jäädä omaan maahansa,sanoo Herra, ja se saapi viljellä sitä ja asua siinä.

12. Ja Sedekialle. Juudan kuninkaalle, puhuin minä kaikkien näiden sanain mukaan, sanoen: pankaat kaulanne Babelin kuninkaan ikeen alle, ja palvelkaat häntä ja hänen kansaansa, niin te saatte elää.

 Miksi te tahdotte kuolla, sinä ja kansasi, miekkaan, nälkään ja ruttoon, niinkuin Herra on puhunut siitä kansasta, joka ei tahdo palvella Babelin kuningasta? 14. Ja älkäät kuulke niiden profet-

tojen sanoja, jotka puhuvat teille, sanoen: ei teidän tarvitse palvella Babelin kuningasta; sillä valhetta he ennustavat teille.

15. Sillä en Minä heitä lähettänyt, sanoo Herra, vaan he ennustavat minun nimessäni valhetta, että Minä karkoittaisin teidät ja te hukkuisitte, te ja ne profetat, jotka ennustavat teille. Jer. 14:14. 23:21.25. 29:9.

16. Ja papeille ja kaikelle tälle kansalle puhuin minä, sanoen: näin sanoo Herra; älkäät kuulko teidän profettojenne sanoja, jotka teille ennustavat, sanoen: "katso, Herran huoneen astiat tuodaan takaisin Babelista nyt kohta"; sillä valhetta he teille ennustavat. Jer. 28:∺.

17. Älkäät kuulko heitä! Palvelkaat Babelin kuningasta, niin te saatte elää. Miksi pitäisi tämän kaupungin

jäämän raunioksi?

18. Mutta jos he ovat profettoja ja jos heillä on Herran sana, niin rukoilkoot nyt Herraa Sebaotia, ettei ne astiat, jotka vielä ovat jääneet Herran huoneesen ja Juudan kuninkaan huoneesen ja Jerusalemiin, tulisi Ba-

19. Sillä näin sanoo Herra Sebaot patsaista ja vaskimerestä ja istuimista ia muista kaluista, jotka vielä ovat

jääneet tähän kaupunkiin,

1 Kun. 7:23.27. 2 Kun. 25:13 s. 20. joita Nebukadresar, Babelin kuningas, ei ottanut viedessänsä Jekonjan, Jojakimin pojan, Juudan kuninkaan, vankina Jerusalemista Babeliin kaikkien Juudan ja Jerusalemin jalosukuisten kanssa; 2 Kun. 24:12 s. 21. sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, niistä astioista, jotka vielä ovat jääneet Herran huoneesen ja kuninkaan huoneesen ja Jerusalemiin:

Babeliin ne viedään ja siellä ne tulevat olemaan siihen päivään asti, jolloin Minä ne etsin, sanoo Herra, ja annan tuoda ne ylös ja saattaa ne takaisin tähän paikkaan.

2 Aik. 36:22. Esr. 1:1. Jer. 29:10.

28 Luku. Väärä profetta Hananja.

Ja tapahtui sinä vuotena, Sedekian. Juudan kuninkaan, hallituksen alussaviidentenäkuukautenaneljännellä vuodella, että profetta Hananja, Assurin poika, joka oli Gibeonista, puhui minulle Herran huoneessa pappien ja koko kansan nähden,sanoen :

2. "Herra Sebaot, Israelin Jumala, on puhunut näin, sanoen: Minä olen särkenyt Babelin kuninkaan ikeen.

3. Vielä kahden vuoden kuluessa palautan Minä tälle paikalle kaikki Herran huoneen astiat, jotka Nebukadresar,Babelin kuningas,on ottanut pois tästä paikasta ja vienyt Babeliin.

Jer. 27:16. 4. Ja Jekonjan, Jojakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja kaikki Juudan Babeliin viedyt vangit tuotan Minä ta-kaisin tähän paikkaan, sanoo Herra; sillä Minä särjen Babelin kuninkaan ikeen.' 2 Kun. 24:12 s.

5. Ja profetta Jeremia vastasi profetta Hananjalle pappien nähden ja kaiken Herran huoneessa seisovan

kansan nähden.

6.Ja profetta Jeremia sanoi: "Amen, niin Herra tehköön! Täyttäköön Herrasinun sanasi, jonka ennustat, ja palauttakoon Herran huoneen astiat ja kaikki vangit Babelista tähän paikkaan!

7. Vaan kuule kuitenkin tätäsanaa, jonka minä puhun sinun korviisi ja

koko kansan korviin:

8. Ne profetat, jotka olivat ennen minua ja ennen sinua muinais-ajoista asti, ne ovat ennustaneet monta maakuntaa ja suuria valtakuntia vastaan sotaa, onnettomuutta ja ruttotautia.

Se profetta, joka ennustaa rauhaa, tunnetaan profetaksi, jonka Herra totisesti on lähettänyt, kun sen profetan sana käy toteen." 5 Moos. 18:21 s. Ja profetta Hananja otti ikeen käät niiden hedelmiä.

profetta Jeremian kaulasta ja sürki

11. Ja Hananja puhui koko kansan nähden, sanoen: "näin sanoo Herra: aivan näin särjen Minä Nekukadresarin,Babelin kuninkaan,ikeen kaikkien kansojen kaulasta kahden vuo-den kuluessa." Ja profetta Jeremia meni matkaansa.

12. Ja Herran sana tuli Jeremialle sen jälkeen kun profetta Hananja oli särkenyt ikeen profetta Jeremian

kaulasia, sanoen

13. "Mene ja puhu Hananjalle. sanoen: näin sanoo Herra: puisen ikeen sinä särjit, mutta tee sen sijaan rau-

tainen ijes.

14. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: rautaisen ikeen olen Minä pannut kaikkien näiden kansojen kaulaan, että he palvelisivat Nebukadresaria, Babelinkuningasta; ja heidän pitää palveleman häntä; ja vieläpä kedon eläimetkin annoin Mină hanelle." Jer. 25:9. 27:6. Dan. 2:38.

15. Ja profetta Jeremia sanoi profetta Hananjalle : "kuule nyt, Hananja ! ei sinua Herra lähettänyt, vaan sinä olet saattanut tämän kansan turvaa-

maan valheesen.

16. Sentähden sanoo Herra näin: katso, Minä lähetän sinut pois maan päältä: tänä vuonna sinä kuolet; sillä luopumusta olet sinä puhunut Herraa vastaan." Jer. 29:32.

17. Ja profetta Hananja kuoli samana vuonna seitsemännellä kuukau-

della.

29 Luku.

Jeremian kirje vangeille Babelissa. Väärien profettojen tuomio.

Nämä ovat sen kirjan sanat, jonka profetta Jeremia lähetti Jerusalemista jääneille vanhoille vangeille ja papeille ja profetoille ja koko kansalle, jonka Nebukadresar vei vankina Jerusalemista Babeliin,

senjälkeen kuin kuningas Jekonja a ruhtinatar ja hoviherrat, Juudan a Jerusalemin ruhtinaat ja taiturit a sepät olivat lähteneet pois Jerusalemista, 2 Kun. 24:12 s. Jer. 24:1.

3. Elasan, Safanin pojan, ja Gemar-jan, Hilkian pojan kautta, jotka Sedekia, Juudan kuningas, lähetti Nebukadresarin, Babelin kuninkaan. tykō Babeliin, sanoen:

4. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, kaikille vangeille, jotka olen antanut mennä vankina Jerusale-

mista Babeliin:

Rakentakaat huoneita ja asukaat niissä jaistuttakaat puutarhoja ja syö-

6. Ottakaat vaimoja ja siittäkäät poikia ja tyttäriä, ja ottakaat pojillenne vaimoja ja antakaat tyttärenne miehille, että he synnyttäisivät poikia ja tyttäriä, ja lisääntykäät siellä, älkäätkā vähentykö.

7. Ja etsikäät sen kaupungin menestystä, johon Minä olen antanut teidän vankina tulla, ja rukoilkaat sen edestä Herraa ; sillä sen menestyksessä on

teillekin menestys.

8. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: älkäät antako profettojenne, jotka ovat keskellänne, eikä ennustajainne teitä pettää, älkäätkä kuulko unianne, joita te uneksitte.

Jer. 27:9 s. 9. Sillä valhetta he ennustavat teille Minun nimessäni ; en Minä ole heitä

lähettänyt, sanoo Herra.

Jer. 14:14. 23:21. 27:15. 10. Sillä näin sanoo Herra: kun Babelille on täysin seitsemänkymmentä vuotta kulunut, etsin Minä teitä ja toteutan teissä Minun hyvän sanani, tuottaen teidät tähän paikkaan.

2 Aik. 36:21 s. Esr. 1:1. Jer. 25:12.27:22. 50:19. Dan. 9:2. Sak. 1:12.

11. Sillä Minä tiedän ne aiatukset.iotka Minä teistä ajattelen, sanoo Herra, rauhan ajatukset eikä onnettomuuden, antaakseni teille tulevaisuuden ja toivon. San. 23:18. 24:20.

12. Ja te huudatte Minun tyköni ja menette Minua rukoilemaan, ja Minä

kuulen teitä.

Ja te etsitte Minua ja löydätte, jos te kysytte Minua koko sydämmes-5 Moos. 4:29.

 Sillä Minä annan teidän löytää Minua, sanoo Herra; ja Minä käännän teidän vankeutenne je kokoan teitä kaikista kansoista ja kaikista paikoista, joihin olin teidät karkoittanut, sanoo Herra, ja palautan teidät siihen paikkaan, josta Minä annoin viedä feitä pois vankeuteen. 3 Moos. 26:12. 5 Moos. 30:1 s. Ps. 106:45. Jer. 30:3.18. 33:7.26.

15. Mutta jos te sanotte : Herra on herättänyt meille profettoja Babelissa,

16. niin sanoo Herra näin Davidin istuimella istuvasta kuninkaasta ja kaikesta tässä kaupungissa asuvasta kansasta, teidän veljistänne, jotka eivät menneet teidän kanssanne vankeuteen:

17. näin tosin sanoo Herra Sebaot: katso, Minä lähetän heidän keskellensä miekan, näljän ja ruttotaudin ja teen heitä inhottavien fiikunoitt∉n vertaisiksi, joita ei huonouden tähden voi syödä, Jer. 24:8 s.

18. ja ajan heitä takaa miekalla, näl-

vaivattaviksi kaikille maan valtakunnille, kiroukseksi ja kauhistukseksi ja vihellykseksi ja häväistykseksi kaikkien kansojen kesken, jonne Minä heitä karkoitan:

19. sentähden ett eivät kuulleet Minun sanojani, sanoo Herra, jotka Minä lähetin heidän tykönsä palveliaini profettojen kautta tuon tuostakin: mutta te ette tahtoneet kuulla. sañoo Herra. Jer. 25:4 s.

20. Mutta kuulkaat nyt Herran sanaa, kaikki vangit, jotka Minä lähe-

tin Jerusalemista Babeliin:

21. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, Ahabista, Kolajan pojasta, ja Sedekiasta, Maasejan pojasta, iotka ennustavat teille Minun nimessäni valhetta : katso, Minä annan heidät Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, käsiin, että hän lyö heidät teidan silmäinne edessä,

22. ja heistä otetaan kiroussana koko Juudan vankijoukossa, joka on Babelissa, sanoen: "Herra tehköön sinulle niinkuin Sedekialle ja Ahabille, jotka Babelin kuningas paistoi tu-

lessa!"

Matt. 7:7.

23. sentähden että he tekivät hulluutta Israelissa ja tekivät huorin lähimmäistensä vaimojen kanssa ja puhuivat minun nimessäni valhepuheita, joita Minä en heille käskenyt. Mutta Minä tiedän ja todistan, sanoo Herra.

24. Ja Semajaa, Nehelamilaista, vastaan puhu, sanoen:

25. Näin on Herra Sebaot, Israelin Jumala, puhunut, sanoen: sentähden että sinä lähetit omassa nimessäsi kirjeitä koko kansalle, joka on Jerusalemissa, ja pappi Sefanjalle, Maasejan pojalle, ja kaikille papeille, sanoen:

26. "Herra on sinut papiksi pannut pappi Jojadan sijaan, että olisi kaitsioita Herran huoneessa kaikkia mielettömiä ja ennustavia vastaan, että panisit ne jalkapuuhun ja kaularautoihin.

27. Miksi et siis ole nuhdellut Jeremiaa, Anatotilaista, joka ennustaa

teille?

28.Sillä sentähden lähetti hän meille Babeliin, sanocn: "Se kestää vielä kauan. Rakentakaat huoneita ja asukaat niissä, istuttakaat puutarhoja ja syökäät niiden hedelmiä.'

29. Japappi Sefanja luki tämän kiricen profetta Jeremian kuullen.

30. Ja Herran sana tuli Jeremialle. sanoen:

 Lähetä koko vankijoukolle, sanoen: näin sanoo Herra Semaia Nejällä ja ruttotaudilla ja annan heitä | helamilaisesta: sentähden että Semaja on ennustanut teille, vaikka en Minä häntä lähettänyt, ja saattoi tei-

tä turvaamaan valheesen,

32. sentāhden sanoo Herra nāin: katso, Minā kostan Semajalle, Nehelamilaiselle, ja hānen siemenellensā: ei hānellā ole oleva ketāān, joka asuu tāmān kansan keskellā, cikā hān ole nākevā sitā hyvāā, jonka Minā teen tālle kansalle, sanoo Herra; sillā luopumusta on hān puhunut Herraa vastaan. Jer. 28:16.

30 Luku.

Israelin ja Juudan pelastus.

Tämä on se sana, joka tuli Herralta Jeremialle, sanoen:

2. Näin puhuu Herra, Israelin Jumala, sanoen kirjoita itsellesi kirjaan kaikki ne sanat, jotka Minä olen puhunut sinulle. Jer. 36:2.

3. Sillä katso, ne päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä käännän oman kansani Israelin ja Juudan vankeuden, sanoo Herra, ja annan heidän tulla takaisinsiihen maahan, jonka Minä olen antanut heidän isillensä, ja he saavat omistaa sen.

4. Ja nämä ovat ne sanat, jotka Herra puhui Israelista ja Juudasta.

5. Sillä näin sanoo Herra: pelvon äänen olemme kuulleet; pelkoa on, eikä yhtään rauhaa!

6. Kysykäät nyt ja katsokaat: synnyttääkö mies? Miksi Minä näen kaikki miehet, kädet lanteilla, niinkuin synnyttäjällä; ja kaikki kasvotovat muutuneet yaaleiksi?

Jes. 13:8. Jer. 4:31.

7. Voi! sillä suuri on se päivä, eikä ole yhtään sen vertaista, ja ahdistuksen aika on se Jaakobille; mutta hän siitä pelastetaan. Joel2:11.4m.5:18.8ef.1:15.

8. Ja on tapahtuva sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, että Minä särjen hänen ikeensä sinun kaulastasi ja katkaisen siteesi, eikä muukalaiset enää saa häntä orjuuttaa;

9. vaan he saaval palvella Herraa, heidän Jumalaansa, ja Davidia, kuningastansa, jonka Minä heille herälän. Hes. 34:24. 37:24. Hos. 3:5.

10. Ja sinā, minun palvelijani Jaakob, ālā pelkāā, sanoo Herra, ālākā hāmmāsiy, Israel! sillā katso, Minā vapahdan sinua kaukaa ja siemenesi heidān vankeulensa maasta; ja Jaakob on palajava ja on oleva rauhassa ja turvassa, niin ettei kukaan hāntā peloita. Jes. 41:13 s. 44:2, Jer. 46:27 s.

11. Sillä Minä olen sinun kanssasi, sanoo Herra, sinua vapahtamassa. Sillä Minä teen lopun kaikista kansoista, joihin Minä sinua hajoitin; ainoasiaan sinusta en Minä loppua tee, vaan kuritan sinua oikeuden mukaan, enkä jätä sinua aivan rankaisematta. Jer. 4:27, 5:18, 10:24.

12. Sillä näin sanoo Herra: parantumaton on haavasi, kipeä on vammasi.

Jer. 14:17. Val. 2:13.

13. Ei kukaan aja asiaasi, hoitaen haavaasi; paisumaasi parantavaa voidetta ei sinulla ole! Jes. 8:22. 46:11.
14. Kaikki rakastajasi ovat sinut unhoitaneet, sinua eivät kysy; sillä vihollisen lyönnillä olen sinua lyönyt, julmalla kurituksella rikostesi paljouden tähden, koska syntisi ovat monilukuiset.

15. Mitä huudat vammasi tähden että haavasi on parantumaton? Rikostesi paljouden tähden, koska syntisi ovat monilukuiset, olen Minä sinulle nä-

mä tehnyt.

16. Seniāhden syödāān kaikki sinun syöjāsi, ja kaikki sinun vihollisesi saavat joukossa mennā vankeuteen, ja sinun raatelijasi joutuvat raadellukseksi, ja kaikki sinun ryöstäjäsi annan Minā ryöstöksi. Jes. 33:1.

17. Sillä minä parannansinut jälleen, ja haavoistasi teen Minä sinut terveeksi, sanoo Herra, koska he ovat nimittäneet sinua, hylyksi, Sioniksi, jota ei kukaan kysy". Jes. 33:6.

18. Näin sanoo Herra: katso, Minä muulan Jaakobin majain vankeuden ja hänen asuntojansa Minä armahdan; ja kaupunki rakennetaan jälleen kukkulallensa ja hovilinna asutaan säännöllisesti.

19. Ja niistä on kuuluva ylistys ja iloisten ääni. Ja Minä lisään heitä, etteivät vähene; ja Minä kunnioitan heitä, etteivät jää vähä-arvoisksi.

Jes. 51.3.

20. Ja hänen lapsensa ovat niinkuin ennenkin, ja hänen seurakuntansa on pysyvä Minun edessäni; ja Minä kostan kaikille hänen ahdistajillensa,

21. Ja hänen ruhtinansa on hänestä tuleva, ja hänen halliisijansa on hänestä lähtevä; ja Minä annan hänen tulla likelle, eltä hän Minua lähestyy; sillä kukapa se olisi, joka sydämmensä panisi pantiksi lähestyäksensä Minua? sanoo Herra.

22. Ja te saatte olla minunoma kansani, ja Minā olen oleva teidān Jumalanne. Jer. 24:7. 31:1.33. 32:38 s. 23. Katso, Herran myrsky, julmuus lähtee liikkeelle, ja rajuava tuuliaispää on jumalattomien pään päällä

kiertävä. Jer. 23:19 s. 24. Herran vihan kiivaus ei ole lakkaava, ennenkuin Hän on täyttänyt

soista, joihin Minä sinua hajoitin; sydämmensä aivoitukset. Päivien ainoastaan sinusta en Minä loppua lopulla te tulette senymmärtämään. 31 Luku.

Israel ja Juuda saavat palata omalle maallensa. Uuden Testamentin liitto.

Cillä ajalla, sanoo Herra, olen Minä oleva Jumala kaikille Israelin sukukunnille, ja he saavat olla minun oma kansani.

Näin sanoo Herra: armon lövsi korvessa se kansa, joka miekalta jäi; Minä menen Israelia rauhaan

saattamaan.

3. Kaukaa on Herra minulle ilmestynyt: Minä olen ijankaikkisella rakkaudella rakastanut sinua; sentähden olen vetänyt sinua puoleeni sulasta armosta. Jes. 54:8.

4. Vielä Minä rakennan sinua, että tulet rakennetuksi, neitsyt Israel! vielä sinä kaunistat itsesi rummuilla ja lähdet ulos leikitseväisten hypyssä.

2 Moos. 15:20. Tuom. 11:34. Ps. 68:26. 5. Vielā sinā istutat viinimākiā Samarian vuorilla; istuttajat ne istuttavat ja saavat niitä itse nauttia.

Sillä vielä on päivä tuleva, jolloin vartijat huutavat Efraimin vuorella: "nouskaat! menkäämme ylös Sioniin, Herran, meidan Jumalamme, tykö!" Jes. 2:3. Mik. 4:2.

7. Sillä näin sanoo Herra: riemuitkaatJaakobista,ilolla ihastukaat kansain pään tähden; äänessä ylistäkäät

ja sanokaat: "Herra, pelasta kansa-si, Israelin jäännös!" 8. Katso, Minä annan heidän tulla pohjan maalta ja kokoan heitä maan ääristä. Heissä on sokeita ja halvatuita, raskaita ja synnyttäväisiä yhdessä;

suurenajoukkona hepalajavattanne. 9. Itkulla he tulevat, ja rukoilevaisina Mină heită kuljetan. Mină johdatan heitä vesiojille tasaista tietä, jossa eivät kompastu. Sillä Minä olen İsraelille isä, ja Efraim, hän on minun esikoiseni. 2 Moos. 4:22. Jes. 63:16. Jer. 50:4.

10. Kuulkaat Herran sanaa, te kansat, ia ilmoittakaat kaukaisissa luodoissa,sanokaat: Hän,joka Israelia hajoitti, on häntä kokoava ja häntä varjeleva niinkuin paimen laumaansa. Ps.23:1. Jes. 40:11. Hes.34:23. 37:24. Joh. 10:11.

11. Sillä Herra lunasti Jaakobin ja pelasti hänet sen kädéstä, joka oli häntä väkevämpi.

12. Ja he tulevat ja riemuitsevat Sionin kukkulalla ja tulvailevat Herran hyvyyden tykö, viljan ääreen ja vii-nin ja öljyn ja karitsain ja karjan ääreen. Ja heidän sielunsa on oleva niinkuin kasteltu puutarha, eikä se enāā ole nāāntyvā. Jes. 35:10. 58:11. 13. Silloin on neitsyt iloitseva hy-

pyssä ja nuorukaiset ja vanhukset inen.

yhdessä; ja Minä muutan heidän murheensa ihastukseksi, ja lohdutan ja ilahutan heitä heidän huolistansa.

Ps. 30:12. 148:12 s. Joh. 16:20. 14. Ja Minä virvoitan pappien sielut rasvalla; ja minun kansani ravitaan Minun hyvyydelläni, sanoo Herra.

15. Näin sanoo Herra: ääni kuuluu Raamassa, valitus, katkera itku. Rakel itkee lapsiansa, eikä tahdo ottaa lohdutusta lastensa tähden; sillä ei ne enää olemassa ole.

Mutta Herra sanoo näin: Pidätä äänesi itkusta ja silmäsi kyyneleistä ; sillä työllesi on palkka tuleva, sanoo Herra, ja he palajavat vihollisen

17. Ja toivo on tulevaisuudestasi. sanoo Herra; ja lapsesi palajavat ra-

joillensa.

18. Kyllä olen kuullut Efraimin valittavan:,,Sinä olet minua kurittanut, ja minä olen kuritettu niinkuin kesyttämätön vasikka; palauta minua, niin minä palajan; sillä Sinä olet Herra, minun Jumalani.

19. Sillä palaamiseni jälkeen kadun minä ja taitavaksi tultuani lyönminä lanteitani. Minä häpeen ja häädyn häpeään; sillä minä kannan nuo-

ruuteni pilkkaa."

20. Kallis poikako Efraim on Minulle ja ihastukseni lapsi? Sillä vaikka niin usein olen häntä vastaan puhunut, muistan Minä häntä vielä. Sentähden kuohuusydämmeni laupeudesta häntä kohtaan ; totisesti Minä armah-

dan häntä, sanoo Herra. 21. Pystytä itsellesi viitat, pane patsaat, aseta sydämmesi tasatulle radalle, tielle, jota kuljit! Ja palaja, neitsyt Israel, palaja näihin omiin

kaupunkeihis! 22. Kuinka kauan tahdot eksyksissä käydä, sinä luopunut tytär? sillä Herra on luonut uutta maan päällä:

vaimo on piirittävä miestä.

23. Näin sanoo HerraSebaot, Israelin Jumala: vielă he sanovat tămăn sananJuudan maassa ja hänen kaupungeissansa, kun Minä käännän heidän vankeutensa: "siunatkoon Herra sinua, vanhurskauden asunto, sinä pyhā vuori!" Jes. 1:26. 11:9. Sak. 8:3.

24. Ja asua saavat siinä Juuda ja kaikki hänen kaupunkinsa yhdessä, peltomiehet ja ne, jotka laumoinen-

ša kuljeksivāt.

25. Sillä Minä virvoitan janoovaisen sielun, ja nääntyvän sielun Minä ravitsen. Ps. 107:9. Matt. 11:28.

Tämän tähden heräsin minä ja katselin, ja uneni oli minulle suloi27. Katso, ne päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä kylvän Israelin huoneen ja Juudan huoneen ihmisten siemenellä ja karjan siemenellä.

28. Ja tapahtuva on, että niinkuin Minävalvoin heidän ylitsensä repläkseni ja hajoittaakseni ja kukistaakseni ja hävittääkseni ja turmellakseni, niin olen valvova heidän ylitsensä rakentaakseni ja istuttaakseni, sanoo Herra.

Jer. 1:10. 18:7.9. 24:8.

29. Niinä päivinä ei enää sanota: ,isät sõivät happamia viinimarjoja ja lasten hampaat ovat heltyneet."

Val. 5:7. Hes. 18:2. 30. Vaan kukin on oman syntinsä tähdenkuoleva, ja jokainen ihminen, joka syö happamia viinimarjoja, sen hampaat heltyvät.

31. Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä teen Israelin huoneen kanssa ja Juudan huoneen

kanssa uuden liiton.

Jer. 32:40. Hebr. 8:88. 10:16.
32. ei senkaltaista kuin se liitto oli, jonkaMinätein heidän isäinsä kanssa sinä päivänä, jona tartuin heidän käteensä saaltaakseni heitä ulos Egyptin maalta, jonka liittoni he rikkoivat, vaikka Minä olin heidät itselleni kitikonut.

kihlannut, sanoo Herra.
33. Vaan tämä on se liitto, jonka Minä
teen Israelin huoneen kanssa niiden
päiväin jälkeen, sanoo Herra: Minä
annan minun lakini heidän sydämmeensä ja kirjoitan sen heidän mieleensä, ja Minä olen oleva heidän Ju-

malansa ja heidän pitää olla minun

oma kansani.

Jer. 24:7. Hes. 11:19. 36:26. 2 Kor. 6:16. Ja he eivät enää opeta kukin lähimmäistänsä ja kukin veljeänsä, sanoen:,,tuntekaatHerraa";sillä kaikki he tuntevat Minun, heidan pienistansä suuriin asti, sanoo Herra. Sillä Minä olen antava heidän rikoksensa unteeksi, enkä ole heidän syntiänsä enää muistava. Jes. 54:13. Mik. 7:18 s. Joh. 6:45. Ap. t. 10:43. Room. 11:27. 1 Joh. 2:20. 35. Näin sanoo Herra, joka antaa auringon valoksi päivälle, ja kuun ja tähtien määräkierrot valoksi yölle, joka kuohuttaa merta, niin että sen aallot pauhaavat, Herra Sebaot on hänen nimensä: 1 Moos. 1:4 s. Ps. 136:7 s. Jes. 51:15. 36. Jos nämä siirtyvät minun kasvojeni edestä, sanoo Herra, silloin on Israelin siemenkin lakkaava olemasta kansana minun kasvojeni edessä ijankaikkisesti. Jes. 33:20 s. 37. Näin sanoo Herra: jos taivaat ylhäällä mitataan ja maan perustukset alhaalla tutkitaan, niin Minäkin hylsen tähden, kuin he tehneet ovat, sanoo Herra.

38. Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin kaupunki rakennetaan Herralle Hananeelin tornista Kulmaporttiin asti. Neh. 8:1. Sak. 14:10.

39. Ja mittanuora on lähtevä suoraan Garebin mäen ylitse ja kään-

tvvā Gonan.

40.Ja koko ruumis-ja tuhkalaakso ja kaikki pellot Kidronin ojalle asti, Hevosporiin kulmalle asti itään päin on oleva pyhä Herralle; ei sitä enää ha; joiteta eikä kukisteta ijankaikkisesti.

32 Luku.

Jerusalem piiritetty. Jeremia ostaa Herran käskystä pellon ja ennustaa palajamista ja uuden liiton aikaa.

Tämä on se sana joka tuliJeremialle Herralta Sedekian, Juudan kuninkaan, kymmenentenä vuonna, se on Nebukadresarin kahdeksastoista

vuosi.

2. Ja silloin Babelin kuninkaan sotajoukot piirittivät Jerusalemin, ja profetta Jeremia oli vangittuna vankihuoneen pihassa, joka oli Juudan kuninkaan kartanossa, 2 Kun.25:1 s. 3. johon Sedekia, Juudan kuningas, oli hänet sulkenut, sanoen: "Minkä tähden sinä ennustat ja sanot:, näin sanoo Herra: katso, Minä annan tämän kaupungin Babelin kuninkaan käsiin ja hän sen valloittaa.

Jer. 27:8. 84:2 s.

4. Ja Sedekia, Juudan kuningas, ei ole pelastuva Kaldealaisten käsistä, sillä hän totta annetaan Babelin kuninkaankäsiinja on puhuttelevahäntä suusta suuhun ja silmillänsä hänen silmänsä näkevä. Jer. 88:28. 89:7. 5. Ja Babeliin hän viepi Sedekian; ja siellä hän on oleva, silhen asti kun Minä häntä etsin, sanoo Herra. Vaikka te soditte Kaldealaisia vastaan, niin ette onnistu."

6. Ja Jeremia sanoi: "Herran sana

on tullut minulle, sanoen:
7. Katso, Hanamel, setäsi Sallumin

poika, tulee tykösi ja on sanova: ,osta itsellesiminun peltoni,joka on Anatotissa, sillä sinulla on lunastusoikeus sitä ostamaan'." 3 Moos. 25:24 s. Ruut 4:4.
8. Ja niin tulikin Hanamel, setäni poika, Herran sanan mukaan minun tyköni vankihuoneen pihaan ja sanof minulle: ,,osta minun peltoni, joka on Anatotissa Benjaminin maalla, sillä sinun on omistus-oikeus ja lunastusvalta; osta se itsellesi." Ja minä ymmärsin sen olevan Herran sanan.

alhaalla tutkitaan, niin Minäkin hylkään koko Israelin siemenen kaiken namelilta, pellon, joka on Anatotissa, ja punnitsin hänelle rahan: seitse- i mäntoista sikliä hopeassa.

10. Ja kirjoitin kirjaan ja painoin sinetin ja annoin todistajain todistaa ja punnitsin rahan vaakalla.

11. Ja minä otin kauppakirian, tuon sinetillä suljetun, oikeuden ja tavan mukaan, sekä avonaisen kirjan,

12. ja annoin tämän kauppakirjan Barukille, Nerijan, Mahsejan pojan pojalle, serkkuni Hanamelin silmäin edessä ja kauppakirjan alle kirjoittaneiden todistajain nähden ja kaikkien vankihuoneen pihassa istuvien Juutalaisten nähden.

Ja minä käskin Barukia heidän

nähtensä, sanoen:

14. "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: ota nāmā kirjat, tāmä kauppakirja, sekä tuo sinetillä lukittu että tämä avonainen kirja, ia pane ne saviastigan, että ne kestāvāt kauan aikaa.

Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: vielä ostetaan huoneita, peltoja ja viinimäkiä tässä

maassa.

16. Ja minä rukoilin Herraa, annettuani kauppakirjan Barukille, Neri-

jan pojalle, ja sanoin:

17. "Voi Herra, Herra! katso, Sinä olet tehnyt taivaat ja maan suurella voimallas ja ojennetulla käsivarrellas. Ei mikään asia ole mahdoton Sinulle, 1 Moos. 18:14. Jer. 27:5. Luuk.1:37.

18. joka teet laupeuden tuhansille ia kostat isäin rikokset heidän lastensa helmaan heidän jälkeensä, Sinā suuri ja vākevā Jumala, jonka nimi on Herra Sebaot,

2 Moos. 20:5 s. 34:7. 5 Moos. 5:9. 19. suuri neuvossa ja väkevä töissä, jonka silmät ovat avoinna kaikkien ihmislasten teiden yli, antaaksesi jokaiselle hänen vaelluksensa jälkeen ja hänen töittensä hedelmän mukaan, 2 Aik. 6:30.

Job 34:21. Ps. 62:13. San. 5:21. Jer. 10:6. 16:17. 20. Sinä, joka telt merkkiä ja ihmeitä Egyptin maalla tähän päivään asti sekä Israelissa että muitten ihmisten keskellä, ja teit itsellesi nimen, niinkuin se tänä päivänä on,

21. ja saatoit sinun kansasi Israelin ulos Egyptin maalta merkeillä ja ihmeillä ja väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella ja suurella pelvolla, 2 Moos. 6:6. 13:3,14. 82:11.

5 Moos. 4:34. 2 Sam. 7:23. 1 Aik. 17:21. 22. ja annoit heille tämän maan, jonka olit vannonut heidän isillensä antaaksesi heille maan, joka vuotaa maitoa ja hunajaa. Jer. 11:5.

mutta eivät kuulleet sinun ääntäsi eivätkä vaeltaneet sinun laissasi; he eivät tehneet kaikkea, mitä Sinä käskit heidan tehda. Sentahden Sina annoit kaiken tämän onnettomuu-

den heitä kohdata.

24. Katso, vallit ovat jo edistyneet kaupunkiin asti sitä valloittamaan. ja kaupunki annetaan sitä vastaan sotivain Kaldealaisten käsiin, miekan, näljän ja ruttotaudin pakosta; ja mitä Sinä olet puhunut, tapahtuu, ja katso, Sinä sen näet. 25. Ja Sinä Herra, Herra, sanot mi-

nulle: ,osta itsellesi pelto rahalla ja anna todistajain todistaa!' — Ja kaupunki annetaan Kaldealaisten kä-

siin!"

26. Ja Herran sana tuli Jeremialle.

sanoen:

27. Katso, Minä olen Herra, kaiken lihan Jumala; onko mikään asia mahdoton Minulle? 4 Moos. 16:22. 28. Sentähden, näin sanoo Herra: katso, Minä annan tämän kaupungin Kaldealaisten käsiin ja Nebukadresarin. Babelin kuninkaan, käsiin ja hän on sen valloittava.

29. Ja tätä kaupunkia vastaan sotivaiset Kaldealaiset tulevat ia sytyttävät tämän kaupungin tuleen ja polttavat sen ja ne huoneet, joiden katoil-la he suitsuttivat Baalille ja uhrasivat juomauhrinsa muille jumalille,

vihoittaaksensa Minua. 30. Sillä Israelin lapset ja Juudan lapset ovat vaan tehneet, mitä minun silmissäni on pahaa, nuoruu-destansa asti; sillä Israelin lapset vihoittivat vaan Minua kättensä töil-

lä, sanoo Herra.

31. Sillä vihakseni ja julmuudekseni on tämä kaupunki ollut Minulle siitā pāivāstā asti, jona he sen rakensivat, tähän päivään asti, että Minä sen syöksisin pois kasvojeni edestä,

32. kaiken Israelin lasten ja Juudan lasten pahuuden tähden, jonka he tekivät vihoittaaksensa Minua, he, heidän kuninkaansa, ruhtinaansa, pappinsa ja profettansa, Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat.

33. Ja he käänsivät Minulle seljän eikä kasvot; ja vaikka Minä heitä tuon tuostakin annoin opettaa, eivät he kuulleet eivätkä totelleet kuria.

Jer. 2:26 s. Dan. 9:8. Neh. 9:34. 34. Ja he panivat kauhistuksensa siihen huoneesen, joka Minun nimeni mukaan nimitetään, saastuttaaksensa sitä, 2 Kun. 21:48. Jer. 7:30 s. 23:11. 35. ja rakensivat Baalin kukkulat.

tulessa Molokille, jota en Minā heitā kāskenyt, eikā se ole mieleeni johtunut, ettā semmoista kauhistusta tehtāsiin, jolla he saattoivat Juudan syntiā tekemāān. 3 Moos. 18:21. Jer. 19:5. 36. Ja nyt, nāin sanoo sentāhden Herra, Israelin Jumala, tāstā kaupungista, josta te sanotte, ettā se annetan Babelin kuninkaan kāsiin miekan, nāljān ja ruttotaudin pakosta: 37. Katso, Minā kokoan heitā kaitste maakunnista joihin Minā olen

kista maakunnista, joihin Minā olen heitä hajoittanut vihassani ja julmuudessani ja suuressa kiivaudessa, ja palautan heidät tähän paikkaan ja annan heidän turvallisesti asua. 5 Moos. 30:3. Jer. 30:10 s., 16 s.

38. Ja he saavat olla Minun oma kansani, ja Minä olen oleva heidän Jumalansa. Jer. 24:7. 30:22. 81:33.

39. Ja Minä annan heille yhden sydämmen ja yhden tien, pelkäämään Minua kaikkina päivinä, hyväksi heille ja heidän lapsillensa heidän jälkeensä. Hes. 11:19 s. 36:26.

40. Ja Minā teen heidān kanssansa ijankaikkisen liiton, etten kāānny pois heistā, heille hyvāā tekemāstā; ja minun pelkoni annan Minā heidān sydāmmiinsā, etteivāt luovu Minusta. Jer. 31:31 s.

.winusta.
41. Ja Minä olen heistä lloitseva,
tehdäkseni heille hyvää, ja istutan
heitä tähän maahan totuudessa koko
sydämmestäni ja koko sielustani.

42. Sillä näin sanoo Herra: niinkuin Minä olen tuottanut tämän kansan päälle kaiken tämän suuren onnettomuuden, niin olen tuottava heidän ylitsensä kaiken sen hyvän, jonka Minä heistä puhun.

43. Ja peltoja ostetaan vielä tässä maassa, josta te sanotte: se on autiona ilman ihmisiä ja eläimiä, se annetaan Kaldealaisten käsiin.

44. Peltoja vielä rahalla ostetaan ja kirjaan kirjoitetaan ja sinetillä lukitaan ja todistajilla todistetaan Benjaminin maassa ja Jerusalemin ympäristöllä ja Juudan kaupungeissa ja vuoren kaupungeissa ja alangon kaupungeissa ja etelän kaupungeissa sillä Minä käännän heidän vankeutensa, sanoo Herra. Jer. 17:26. 33:13.

33 Luku.
1 sraelin pelastus ja lupaus Kristuksesta.
Ja Herran sana tuli toisen kerran
Jeremialle, kun hän vielä oli vangittuna vankihuoneen pihassa, sanoen: Jer. 82:2.
2. Näin sanoo Herra, joka sen te-

 Näin sanoo Herra, joka sen tekee, joka sen toimittaa valmistaaksensa sen, Herra on hänen nimensä: 3. Huuda Minua, niin Minä vastaan sinua ja ilmoitan sinulle suuria ja vaikeita asioita, joita et tiedä.
4. Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala, tämän kaupungin huoneista, ja Juudan kuningasten huoneista, jotka ovat hajoitetut valleja varten ja miekkaa varten. Jes. 22:10.

5. kun tullaan sotimaan Kaldealaisia vastaan ja täyttämään ne ihmisten ruumiilla, jotka Minä olen lyönyt vihassani ja julmuudessani ja joiden kaiken pahuuden tähden Minä olen peittänyt kasvoni tältä kaupungilta:

6. Katso, Minä panen sille parantavaa voidetta ja lääkettä, ja parannan heitä, ja avaan heille runsaasti rauhaa ja totuutta. Jer. 90:17.

haa ja totuutta. Jer. 90:17. 7. Ja Minä käännän Juudan vankeuden ja Israelin vankeuden ja rakennan heitä niinkuin alussa,

8. ja puhdistan heitä kaikista heidän rikoksistansa, joilla he ovat tehneet syntiä Minua vastaan, ja annan anteeksi kaikki heidän rikoksensa, joilla he ovat tehneet syntiä Minua vastaan, joilla ovat luopuneet Minusta.

Jer. 31:34. Hes. 36:25. 8ak. 13:1. Ap.t. 10:43. 9. Ja kaupunki on oleva minulle ilonimeksi, ylistykseksi ja kaunistukseksi kaikille maan kansoille, jotka kuulevat kaikkea sitä hyvää, kuin minä teen heille; ja he pelkäävät ja vapisevat kaiken sen hyvän ja kaiken sen rauhan tähden, jonka Minä olen heille toimittava.

10. Näin sanoo Herra: vielä kuullaan tässä paikassa, josta te sanotte: se on autio, ilman ihmisiä, ja ilman eläimiä, — Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, jotka ovat hävitetyt, ilman ihmisiä, ja ilman asukkaita ja ilman eläimiä, —

11. riemun ääni ja ilon ääni, yljänääni ja morsiamen-ääni, niiden ääni, jotka sanovat: "kiittäkäät Herra Sebaotia, sillä Herra on hyvä, sillä ijankaikkisesti pysyy hänen armonsa; — niiden, jotka tuovat kiitosuhria Herran huoneesen; sillä Minä käännän tämän maan vankeuden niinkuin alussa, sanoo Herra.

Ps. 118:1. 136:1 s. Jer. 7:34. 16:9. 25:10.
12. Näin sanoo Herra Sebaot: vielä on tässä paikassa, joka on niin hävitetty, ettei siellä ole ihmisiä eikä eläimiä, ja kaikissa sen kaupungeissa oleva paimenten majoja, jotka laumojansa paimentavat.

almistaak- | 13. Vuoren kaupungeissa ja alangon n nimensä : | kaupungeissa ja etelän kaupungeis-2 Moos. 15:3. | sa ja: Benjaminin maalla ja Jerusalemin ympäristöllä ja Juudan kaupungeissa vielä lampaat kävelevät lukijan kätten alla, sanoo Herra.

Jer. 17:26. 32:44. 14. Katso, ne päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä herätän hyvän sanani, jonka olen puhunut Israelin huoneesta ja Juudan huoneesta. Jer. 29:10.

 Niinä päivinä ja sillä ajalla kasvatan Minä Davidille vanhurskauden vesan, joka on toimittava oikeuden ja vanhurskauden maan päällä, Jes. 4:2. 11:1. Jer. 23:5 s. Sak. 3:8. 6:12.

 Niinä päivinä vapahdetaan Juuda, ja Jerusalem on asuva turvassa, ja näin hän nimitetään: "Herra mei-dän vanhurskautemme." 17. Sillä näin sanoo Herra: ei ole

Davidilta puuttuva miestä, joka Israelin huoneen istuimella istuu.

2 Sam. 7:16. 1 Kun. 2:4. 8:25. Ja papeilta ja Leviläisiltä ei ole puuttuva miestä minun kasvojeni edestä, joka uhraa polttouhrit ja sytyttää ruokauhrit ja toimittaa teurasuhrit joka aika.

19. Ja Herran sana tuli Jeremialle,

sanoen:

20. Năin sanoo Herra: jos te voitte rikkoa minun liittoni päivästä ja minun liittoni yöstä, ettei enää ole päivää eikä yötä aikanansa, Jer. 31:35 s. 21, niin rikotaan minunkin liittoni Davidin, minun palvelijani, kanssa, ettei hänellä ole istuimellansa poikaa kuninkaana hallitsemassa, minun palvelijaini Leviläisten ja pappien kanssa.

22. Niinkuin ei taivaan joukkoa lueta eikä meren santaa mitata, niin enennän Minä Davidin, minun palvelijani, siemenen ja Leviläiset, jot-

ka Minua palvelevat.

1 Moos. 15:5. 22:17. Jer. 31:37. 23. Ja Herran sana tuli Jeremialle,

sanoen:

24. Etkö ole nähnyt, mitä tämä kansa puhuu, sanoen: "ne kaksi sukukuntaa, jotka Herra valitsi, on Hän hyljannyt?" He halveksivat minun kansaani, niinkuin ei se enää olisikaan kansa heidän edessänsä.

25. Näin sanoo Herra: jos ei minun liittoni päivästä ja yöstä olemassa ole, jos en ole määrännyt taivaan

ja maan sääntöjä,

26. niin olen myöskin hylkäävä Jaakobin ja minun palvelijani Davidin siemenen, niin etten hänen siemenestänsä ota niitä, jotka hallitsevat Abrahamin, Isaakin ja Jaakobin siementä; sillä Minä käännän heidän vankeutensa ja armahdan heitä.

34 Luku.

Kuningas Sedekia on joutuva vankeuteen. Herran liiton rikkojain tuomio.

Tämä on se sana, joka tuli Jere-mialle Herralta, kun Nebukadresar, Babelin kuningas, ja koko hänen sotajoukkonsa ja kaikki, jotka hänen vallassansa olivat, maan valtakunnat, ja kaikki kansat sotivat Jerusalemia ja kaikkia sen kaupunkeja vastaan, sanoen: 2 Kun. 25:1 s.

2. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: mene puhuttelemaan Sedekiaa, Juudan kuningasta, ja sano hänelle: näin sanoo Herra: katso. Minä annan tämän kaupungin Babelin kuninkaan käsiin, ja hän on sen tulella polttava. Jer. 32:3 s. 38:3,18.

3. Ja sinā et pelastu hānen kādestänsä, vaan oletaan totisesti kiinni. ia hänen käsiinsä sinä annetaan, ja silmäsi näkevät Babelin kuninkaan silmät, ja hän on suusta suuhun sinua puhutteleva, ja sinä olet tuleva

Babeliin.

 Kuitenkin kuule Herran sana. Sedekia, Juudan kuningas: näin sanoo Herra sinusta: sinä et ole miek•

kaan kuoleva.

5. Sinä saat rauhassa kuolla, ja niinkuin he polttivat sinun isillesi, entisille kuninkaille, jotka olivat en-nen sinua, niin he polttavat sinullenkin, ja "voi, herra!" he sinustakin valittavat; sillä Minä olen sen puhunut, sanoo Herra.

2 Aik. 16:14. 21:19. Jer. 22:18. Ja profetta Jeremia puhui kaikki nämä sanat Sedekialle, Juudan ku-

ninkaalle, Jerusalemissa,

7. silloin kun Babelin kuninkaan sotajoukot sotivat Jerusalemia vastaan ja kaikkia Juudan jääneitä kaupungeita vastaan, Lakista ja Asekaa vastaan; sillä nämä olivat jääneet jälelle Juudan linnoitetuista kaupungeista.

8. Tämä on se sana, joka tuli Jere-mialle Herralta, sen jälkeen kuin kuningas Sedekia oli tehnyt liiton kaiken sen kansan kanssa, joka oli Jerusalemissa, julistaaksensa heille

vapauden,

että jokainen päästäisi orjansa ja jokainen piikansa, hebrealaisen miehen ja hebrealaisen naisen vapaaksi, ettei kukaan pitäisi juudalaista veljeänsä orjanansa. 2 Moos. 21:2,

10. Ja sen kuulivat kaikki ruhtinaat ja koko kansa, jotka olivat tehneet liiton päästää kukin orjansa ja kukin piikansa vapaiksi, niin etteivät heitä enää orjinansa pitäisi; ja he olivat Room. 11:1,25s. | kuuliaiset ja päästivät.

11. Mutta jälestäpäin he taas ottivat takaisin ne orjat ja piiat, jotka he olivat päästäneet vapaiksi, ja ottivat heitä pakolla orjiksi ja piioiksi.

12. Ja Herran sana tuli Jeremialle

Herralta, sanoen:

13. Năin sanoo Herra, Israelin Jumala: Mină tein liiton teidăn isăinne kanssa sină păivănă, jona Mină saatoin heită ulos Egyptin maalta,orjuu-

den huoneesta, sanoen:

14. "Seitsemän vuoden kuluttua te päästäkäät kukin veljensä, hebrealaisen, joka on myönyt itsensä sinulle; ja hän olkoon orjanasi kuusi vuotta, ja päästä hän sitte vapaaksi tyköäsi." Mutta ei teidän isänne kuulleet Minua, eivätkä kallistaneet korvaansa.

2 Moos. 21:2. 3 Moos. 25:39 s. 5 Moos. 15:12. 15. Vaan te olette tänä päivänä kääntyneet ja tehneet, mitä on oikeata minun silmissäni, julistamalla vapauden kukin lähimmäisillensä; ja te olette tehneet liiton minun kasvojeni edessä siinä huoneessa, joka on nimitetty minun nimeni mukaan;

16. mutta te olette taas kääntyncet pois ja saastuttaneet minun nimeni ja ottaneet takaisin kukin orjansa ja kukin piikansa, jotka olitte vapaiksi päästäneet heidän omaan valtaansa, ja pakoititte heitä olemaan teille or-

jina ja piikoina

17. Šeniāhden, nāin sanoo Herra: te ette Minua kuulleet, kuuluttaessanne vapautta kukin veljellensä ja kukin lähimmäisellensä; katso, Minājulistan Jeille vapauden, sanoo Herra, miekkaanja ruttotauttin ja nälkään, ja annan teitä vaivattaviksi kaikille maan valtakunnille.

18. Ja Minā teen nāmā liittoni rikkoneetmiehet jotka eivātpitāneetsen liiton sanoja, jonka he tekivāt minun kasvojeni edessā, sen vasikan kaltaiseksi, jonka he kahtia leikkasivat ja jonka kappalten vālitse he kāvivāt,

jonka kappanen vantse ne kuvivat, 19. Juudan ruhtinaat ja Jerusalemin ruhtinaat ja hoviherrat ja papit ja koko maan kansan, jotka kävivät va-

sikan kappalten välitse,

20. ne Minā annan heidān vihollistensa kāsiin ja niiden kāsiin, jotka etsivāt heidān sielujansa; ja heidān ruumiinsa tulevat ruuaksi taivaan linnuille ja maan pedoille.

5 Moos. 28:28. Jer. 7:33. 16:4.
21. Ja Sedekian, Juudan kuninkaan, ja hänen ruhtinaansa annan Minä heidän vihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka etsivät heidän sielujansa, ja Babelin kuninkaan sotajoukon käsiin, joka on lähtenyt heidän luotansa.

22. Katso, Minä käsken, sanoo Herra, ja palautan heidät tätä kaupunkia vastaan, sotimaansitä vastaan ja sitä valloittamaan ja tulessa polttamaan, ja Juudan kaupungit teen Minä autioiksi ilman asukkaita.

2 Kun. 25:9. Jer. 37:8.

35 Luku.

Rekabilaiset kuuliaisuuden esikuvana.

Tämä on se sana joka tuli Jeremialle Herralta Jojakimin, Jostan pojan, Juudan kuninkaan, päivinä, sanoen: 2. Mene Rekabilaisten huonekunnan tykö ja puhuttele heitä, ja vie heitä Herran huoneesen, yhteen kammioon, ja anna heidän juoda viiniä.

1 Aik. 256.
3. Ja minā otin Jasanjan, Jeremian pojan, Habasanjan pojan, sekā hānen veljensā, ja kaikki hānen poikansa ja koko Rekabilaisten huonekunnan,

4. ja vein heidät Jumalan miehen Hananin, Jigdaljan pojan, lasten kammioon, ruhtinasten kammion vieressä, joka on kynnystä vartioivan Maasejan, Sallumin pojan, kammion yläpuolella.

5. Ja minä asetin Rekabilaisten huonekuntalaisten eteen maljoja täynnä viiniä sekä pikaria ja sanoin heille

"juokaat viiniä" 6. Mutta he vastasivat: "emme juo

viiniä; sillä isämme Jonadab, Rekabin poika, on käskenyt meilä ja sanonut: jälkäät te eikä teidän lapsenne juoko viiniä ikinä! 2 Kun. 10:15.
7. Alkäät myöskään rakentako huoneita ja älkäät kylväkö siementä ja älkäät kylväkö siementä ja älkäät istuttako viinimäkiä, älköönkä niitä teillä olko, vaan asukaat majoissa kaikkina elämänne päivinä, että te eläisitte kauan siinä maassa, jossa te muukalaisina olette.

8. Ja me olemme kuuliaiset isämme Jonadabin, Rekabin pojan, äänelle kaikissa, mitä hän meille sääsi, niin ettemme juo viiniä kaikkina elinpäivinämme, emme itse eikä vaimomme eikä poikamme eikä tyttäremme.

 ja emme rakenna huoneita asuaksemme; eikä meillä ole viinimäkiä, eikä peltoja, eikä kylvöksiä;

10. vaan me asumme majoissa ja olemme kuuliaisel ja teemme kaikissa, niinkuin meidän isämme Jona-

dab meitā kāski.

11. Ja tapahtui, kun Nebukadresar, Babelin kuningas, tuli tätä maata vastaan, että me sanoimme: ,tulkaat menkäämme Jerusalemiin Kaldealaisten sotajoukon edestä ja Syrialaisten sotajoukon edestä; ja niin me asumme Jerusalemissa."

12. Silloin tuli Herran sana Jeremial-

le, sanoen:

13. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: mene ja sano Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille: ettekö tottele kuria,kuullaksenne minun sanojani? sanoo Herra.

14.Pidetäänhän Jonadabin, Rekabin pojan, sanat, joka kielsi poikansa juomasta viiniä; ne eivät juo viiniä tähän päivään asti. sillä he kuulevat isänsä käskyä. Ja Minä olen puhunut teille tuon tuostakin, mutta ette ole

kuulleet Minua.

15. Olen myös lähettänyt teille kaikki minun palvelijani profetat tuon tuostakin ja sanoen: "kääntykäät kukin pahalla tieltänsä, ja parantakaat tekonne äikäätkä vaeltako muiden jumalain jäljissä, niitä palvellaksenne, niin te saatte asua siinä maassa, jonkaminä annoin teille ja teidän isillenne." Mutta ette ottaneet vaaria ettekä kuulleet minua.

2 Kun. 17:13. Jer. 7:3. 18:11. 25:5. 26:13. 44:5. 16. Jonadabin, Rekabin pojan, lapset ovat pitäneet isänsä käskyn, jonka hän heille käski; mutta tämä kanka.

sa ei kuule Minua.

17. Sentähden näin sanoo Herra' Jumala Sebaot, Israelin Jumala: katso, Minä tuotan Juudan yli ja kaikkien Jerusalemin asukasten yli kuikensen onnettomuuden, jonka olen heistä puhunut, sentähden että Minä olen puhunut heille ja he eivät ole kuuleet, olen huutanut heille, mutta he eivät ole vastanneet.

Jes. 65:12. 66:4. Jer. 7:13 s.

18. Ja Rekabilaisten huonekunnalle
sanoi Jeremia: näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: koska te olette kuulleet teidän isänne Jonadabin
käskyä, ja pitäneet kaikki hänen käskynsä ja tehneet kaikissa, niinkuin
hän on teille käskenyt,

19. sentähden sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, näin: ei Jonadabilta, Rekabin pojalta, ole puuttuva miestä, joka aina seisoo Minun edessäni.

36 Luku. Kuningas Jojakim politaa Jeremian ennustukset.

Ja tapahtui Jojakimin, Josian pojan, Juudan kuninkaan, neljäntenä vuotena, että tämä sana tuli Jeremial-

le Herralta, sanoen:

2. Ota itsellesi kirjakääry ja kirjoita siihen kaikki ne sanat, jotka Minä jan poj olen puhunut sinulle Israeliistajaluudasta ja kaikista kansoista, siitä päivästä asti, jona Minä sinua puhuttelin, Josian päivästä alkaen aina tähän päivään asti.

Jer. 25:3. 30:2.

3. Kukatics Juudan huone, kun he kuulevat kaikkea sitä onnettomuuta, jota Minäaivon tehdä heille, kääntyisi kukin pahalta tieltänsä, ja Minä antaisin heille anteeksi heidän rikoksensa ja syntinsä.

 Silloin Jeremia kutsui Barukin, Nerijan pojan, ja Baruk kirjoitti Jeremian suusta kirjakääryyn kaikki Herran sanat, jotka Hän oli hänelle

puhunut.

5. Ja Jeremia käski Barukia ja sanoi: "minä olen vangittu, en voi tulla

Herran huoneesen.

6. Mutta mene sinä ja lue tästä kirjasta, jonka olet minun suustani kirjoittanut, Herransanat kansankorvissa Herran huoneessa paastopäivänä; ja lue ne myöskin koko Juudan korvissa, jotka tulevat kaupungeistansa.

7. Kukatics he nöyryyttävät itsensä rukouksessa Herran eleen ja kääntyvät kukin pahalta tieltänsä; sillä suuri onse viha ja julmuus, jonka Herra on puhunut tätä kansaa vastaan.

8.Ja Baruk, Nerijan poika, teki kaikki niinkuin profetta Jeremia hänelle käski ja luki Herran sanat kirjasta

Herran huoneessa.

9. Ja tapahtui Jojakimin, Josian pojan, Juudan kuninkaan, viidentenä vuonna ja yhdeksännellä kuukaudella, että kuulutettiin paasto Herran edessä kaikelle kansalle Jerusalemissa ja kaikelle kansalle, joka tulee Juudan kaupungeista Jerusalemiin.

10. Ja Baruk luki siitä kirjasta Jercmian sanatHerran huoneessa Gemarjan, Safanin pojan, kirjoittajan, kammiossa ylimmäisessä esikartanossa, Herran huoneen uuden portin ovella, koko kansan kuullen. Jer. 26:10.

11. Kun Mikaja, Gemarjan poika, Safanin pojan, kuuli kaikki Herran

sanat siitä kirjasta,

12. meni hān alas kuninkaan huoneesen kirjoittajan kammioon ja katso, siellä olivat kaikki ruhtinaat istumassa: Elisama, kirjoittaja, ja Delaja, Semajan poika, ja Elnatan, Akborin poika, ja Gemarja, Safanin poika, ja Sedekia, Hananjan poika, ja kaikki ruhtinaat.

13. Ja Mikaja ilmoitti heille kaikki ne sanat, jotka hän oli kuullut Barukin lukevan kirjasta kansan kuullen.

14. Silloin kaikki ruhtinaat lähettivät Jehudin, Netanjan pojan, Selemjan pojan, Kusin pojan, Barukin tykö sanomaan , ,se kääry, josta sinä luit kansan korvissa, ota se käteesi ja tuel!" Ja Baruk, Nerijan poika, otti kirjakääryn käteensä ja tuli heidän tyhänää.

15. Ja he sanoivat hänelle: ..istu ja lue se meidän kuullen." Ja Baruk

luki heidän kuullen.

Ja tapahtui heidän kuullessansa kaikki nämä sanat, että he peljästyivät toinen toisensa kanssa ja sanoivat Barukille: "meidän täytyy ilmoittaa kuninkaalle kaikki nämä sanat.

17. Ja he kysvivät Barukilta, sanoen: ..ilmoita meille, mitenkä olet kirioittanut kaikki nämäsanat hänen suus-

tansa.

18. Ja Baruk sanoi heille: ..suullisesti hän luki minulle kaikki nämä sanat ja minä kirjoitin ne musteella kirjaan."

19. Ja ruhtinaat sanoivat Barukille: "mene, kätke itsesi, sinä ja Jeremia, älköönkä kukaan tietäkö, missä te

olette"

20. Ja he tulivat kuninkaan tykö esikartanoon; mutta kirjan olivat he jättäneet Elisaman, kirjoittajan kammioon. Ja he ilmoittivat kuninkaan kuullen kaikki nämä sanat.

21. Niin kuningas lähetti Jehudin ottamaan kirjakääryn; ja hän otti sen Elisaman, kirjoittajan kammiosta, ja Jehudi luki sen kuninkaan ja kaikkien hänen edessänsä seisovien ruh-

tinasten kuullen.

22. Mutta kuningas istui talvihuoneessa yhdeksännellä kuukaudella; ja hiilipata oli palamassa hänen edes-

sänsä

Niin tapahtui, Jehudin luettua kolme tahi neljä sivua, että hän leikkasi sen kynäveitsellä rikki ja heitti sen tuleen, joka oli hiilipadassa, kunnes koko kirjakääry kului tulessa, joka oli hiilipadassa.

Ja he eivät peljästyneet eivätkä vaatteitansa repineet, ei kuningas eikä hänen palvelijansa, jotka kuuli-2 Kun. 22:11.

vat nämä sanat.

25. Ja vaikka Elnatan ja Delaja ja Gemaria rukoilivat kuningasta, ettei hän polttaisi kirjakääryä, ei hän hei-

tä kuullut.

26. Vielāpā kuningas kāski Jerahmeelin, kuninkaan pojan, ja Serajan, Asrielin pojan, ja Selemjan, Abdeelin pojan, ottamaan kiinni Baruk kirjoittajaa ja Jeremia profettaa. Mutta Herra kätki heitä.

27. Ja Herran sana tuli Jeremialle, kuninkaan poltettua tuon kirjakääryn ja ne sanat, jotka Baruk oli kirjoittanut Jeremian suusta, sanoen:

28. Ota taas itsellesi toinen kirjakääryja kirjoita siihen kaikki entiset sanat, jotka olivat ensimmäisessä kirjakääryssä, jonka Jojakim, Juudan kuningas poltti.

29. Ja Jojakimista, Juudan kuninkaasta pitää sinun sanoman : näin sanoo Herra: sinä poltit tuon kirjan ja sanoit: ,,miksi kirjoitit siihen, sanoen: Babelin kuningas tulee totisesti ja hävittää tämän maan ja lopettaa siitä ihmiset ja eläimet?

30. Sentähden, näin sanoo Herra Jojakimista, Juudan kuninkaasta: ei hänellä ole oleva ketään Davidin istuimella istumassa, ja hänen ruumiinsa heitetään alttiiksi helteelle päivällä ja vilulle yöllä. Jer. 22:19.

31. Ja minä kostan hänessä ja hänen siemenessänsä ja kaikissa hänen palvelijoissansa heidän rikoksensa ja tuotan heidän päällensä ja Jerusalemin asukasten päälle ja Juudan miesten päälle kaiken sen onnettomuuden, jonka Minä olen heistä puhunut, mutta he eivät ole kuulleet. Jer. 35:17.

32. Niin Jeremia otti toisen kirjakääryn ja antoi sen Barukille, Nerijan pojalle, kirjoittajalle. Ja hän kirjoitti siihenJeremian suusta kaikkisen kirjan sanat, jonka Jojakim, Juudan kuningas,poltti tulessa, ja lisäsi siihen vielä useita muita samankaltaisia sanoja.

37 Luku.

Jeremia heitetään vankeuteen.

Ja Sedekia, Josian poika, tuli kuninkaana hallitsemaan Konjan, Jojakimin pojan, sijaan; silla Nebukadresar, Babelin kuningas, teki hänen kuninkaaksi Juudan maassa.

2 Kun. 24:17 s. Jer. 52:1 s. 2. Mutta ei hän kuullut eikä hänen palvelijansa eikä maan kansa Herran sanoja, jotka Hän puhui profetta Jeremian kautta.

3. Ja kuningas Sedekia lähetti Jehukalin, Selemjan pojan, ja pappi Sefanjan, Maasejan pojan, profetta Jeremian tykö, sanomaan: "rukoile meidän edestämme Herraa, meidän Jumalatamme." Jes. 37:2s. Jer. 42:2s.

4. Sillä Jeremia kävi ulos ja sisälle kansan keskellä, eikä häntä pantu

vankihuoneesen.

5. Ja Faraon sotajoukko oli lähtenyt Egyptistä; ja Jerusalemia piirittäväiset Kaldealaiset olivat kuulleet sanoman heistä ja menneet pois Jerusalemin edustalta.

Ja Herran sana tuli profetta Jeremialle, sanoen:

7. Näin sanooHerra, Israelin Jumala: sanokaat näin Juudan kuninkaalle, joka teidät lähetti Minun luokseni kysymään Minua: Katso, Faraon, teidän avuksenne lähtenyt, sotajoukko menee takaisin omaan maahansa Egyptiin.

Ja Kaldealaiset palaiavat ja sotivat tätä kaupunkia vastaan ja valloittavat sen ja polttavat sen tulella.

9. Sentähden sanoo Herra näin: älkäät pettäkö sielujanne, sanoen:.. Kaldealaiset menevät ijäksi pois meidan luotamme"; sillä he eivät mene pois.

 Sillä vaikka te löisitte koko Kaldealaisten teitä vastaan sotivan ioukon ja heitä jäisi vaan haavoitettuja miehiä, niin ne kukin majassansa nousisivat ja polttaisivat tämän kaupungin tulessa.

11. Ja tapahtui, Kaldealaisten sotajoukon mentyä pois Jerusalemin edustalta. Faraon sotajoukon tähden. että Jeremia läksi Jerusalemista.

mennäksensä Benjaminin maahan ottamaan sieltä osansa kansan kes-

keltä.

· 13. Ja kun hän tuli Benjaminin porttiin, oli siellä vartion päällikkö, nimeltä Jerija, Selemjan poika, Hananjan pojan; tämä tarttui profetta Jeremiaan ja sanoi: "Kaldealaisten puolelle olet sinä pakenemassa." Jer. 20:2.

14. Ja Jeremia sanoi: ,,se on valhe! en ole pakenemassa Kaldealaisten puolelle." Mutta ei Jerija kuullut Jeremiaa, vaan otti hänet kiinni ja vei hänet ruhtinasten tykö.

Ja ruhtinaat purkívat vihansa Jeremiaa vastaan ja löivät häntä ja panivat hänet vankihuoneesen Jona-tanin, kirjoittajan, taloon; sillä sen he olivat tehneet vankihuoneeksi

16. Kun Jeremia oli tullut vanki-huoneen luoliin ja istunut siellä

monta päivää,

lähetti kuningas Sedekia noutamaan häntä. Ja kuningas puhutteli häntäomassa huoneessansa salaisesti ja sanoi: ,.onko mikään sana Herralta?" Jeremia sanoi: "on." – Ja han sanoi: "Babelin kuninkaan käsiin sinä annetaan.

18. Ja Jeremia sanoi kuningas Sedekialle: "mitä minä olen rikkonutsinua, ja sinun palvelijoitasi ja tätä kansaa vastaan, koska te olette panneet minut vankihuoneesen?

19. Ja missä ovat teidän profettanne. **jo**tka teille ennustivat ja sanoivat : "ei tule Babelin kuningas teitä vastaan

eikä tätä maata vastaan'?

Ja nyt kuule kumminkin, herra kuningas! Anna rukoukseni tulla sinun eteesi, ja älä lähetä minua takaisin Jonatanin, kirjoittajan huo-neesen, etten siellä kuolisi."

Silloin käski kuningas Sedekia, ja he veivät Jeremian vartijoitavaksi vankihuoneen pihassa; ja hänelle annettiin joka päiväksiyksi leipä lei- | vittyjä ja kuluneita vaaterepaleita

pojan-kadulta, kunnes kaikki leipä loppui kaupungista. Ja Jeremia asui vankihuoneen pihassa.

38 Luku.

Jeremia heitetään kaivoon. Kuningas vielä kerran puhuttelee häntä

Mutta Sefatja, Mattanin poika, ja Ge-dalja, Pashurin poika, ja Jukal, Selamjan poika, ja Pashur, Malkian poika, kuulivat ne sanat, jotka Jere-

mia puhui kaikelle kansalle, sanoen: 2. "Näin sanoo Herra: se, joka jääpi tähan kaupunkiin, kuolee miekkaan, nälkään ja ruttotautiin, mutta se, joka menee ulos Kaldealaisten tykö, jääpi elämään, ja hänen sielunsa on oleva hänelle saaliiksi ja hän saa elää.

Jes. 21:9. 39:18. 45:5. Sillä näin sanoo Herra: totisesti annetaan tämä kaupunki Babelin

sen valloittaa.'

4. Ja ruhtinaatsanoivat kuninkaalle: "tapettakoon tämä mies, sillä hän heikontaa tähän kaupunkiin jälelle jääneiden sotamiesten käsiä ja koko kansan käsiä, kun hän puhuu heille tälläisiä sanoja. Sillä ei se mies etsi tämän kansan parasta, vaan vahinkoa." Am. 7:10 s. 5. Niin kuningas Sedekia sanoi: ., katso, han on teidan kasissanne; silla

kuninkaan sotajoukon käsiin, ja hän

kuningas ei voi mitään teitä vastaan." Ja he ottivat Jeremian ja heittivät hänetMalkijan.kuninkaanpojan.kajvoon, joka oli vankihuoneen pihassa, ja he laskivat Jeremian alas köysillä. Kuopassa ei ollut yhtään vettä. vaan ainoastaan mutaa; ja Jeremia vajosi mutaan.

7. Ja Ebedmelek, etiopialainen hoviherra, joka silloin oli kuninkaan huoneessa, kuninkaan istuessa Benjaminin portissa, sai kuulla heidän heittäneen Jeremian kaivoon.

Ja Ebedmelek läksi kuninkaan huoneesta ja puhutteli kuningasta,

sanoen:

9. "Herrani kuningas! Pahasti ovat nämä miehet tehneet kaikessa, minkä he profetta Jeremialle tekivät, jonka he heittivät kaivoon: hän kuolee siellä pian nälkään, sillä ei ole yhtään leipää enää kaupungissa."

10. Silloin käski kuningas Ebedmelekiä, etiopialaista, ja sanoi : ,,ota kolmekymmentä miestä täältä kanssasi ja nosta profetta Jeremia ylös kaivosta, ennenkuin hän kuolee."

11. Ja Ebedmelek otti miehet myötänsä, ja meni kuninkaan huoneesen, tavarahuoneen alle, ja otti sieltä reia heitti ne kövsien kanssa Jeremialle kaivoon.

Ja Ebedmelek, etiopialainen, sanoi Jeremialle: "pane nuo revityt ja kuluneet vaaterepaleet kainaloihisi köysien alle." Ja Jeremia teki niin.

Ja he vetivät Jeremian köysillä ja nostivat hänet ylös kaivosta. Ja Jeremia asui vankihuoneen pihassa.

14. Ja kuningas Sedekia lähetti noutamaan profetta Jeremiasta tykönsä, kolmanteen sisäänkäytävään Herran huoneessa. Ja kuningas sanoi Jeremialle: "minä kysyn sinulta asian; älä salaa minulta mitään.

15. Ja Jeremia sanoi Sedekialle: "jos minä ilmoitan sinulle, etköhän tappane minua? Ja jos neuvon si-

nua, et sinä tottele minua." 16. Niinvannoi kuningas Sedekia Je-

remialle salaisesti ja sanoi: "niin totta kuin Herra elää, joka on luonut meille tämän sielun, en minä tapa sinua enkä anna sinua näiden miesten käsiin, jotka etsivät henkeäsi." 17. Ja Jeremia sanoi Sedekialle: ., năin sanoo Herra Jumala Sebaot, Israelin Jumala: jos sinā menet ulos Babelin kuninkaan ruhtinasten tykö,

niin jääpi sielusi elämään, eikä tätä kaupunkia polteta tulella, vaan sinā saat elää ja sinun huonekuntasi. 18. Mutta jos et mene ulos Babelin

kuninkaan ruhtinasten tykö, niin annetaan tämä kaupunki Kaldealaisten käsiin, ja he sen polttavat tulella; etkä sinäkään pelastu heidän

kāsistānsā."

19. Vaan kuningas Sedekia sanoi Jeremialle: "minä pelkään Kaldealaisten puolélle menneitä Juudalai-sia, että he antavat minun heidän

käteensä, ja ne minua pilkkaavat. 20. Ja Jeremia sanoi: "eivät anna. Kuule kuitenkin Herran ääntä siinä. mitä minä sanon sinulle, niin käy sinulle hyvästi ja sinun sielusi saa elää. 21. Mutta jos et lähde, niin on tämä

se sana, jonka Herra on minulle il-

moittanut:

22. Katso, kaikki Juudan kuninkaan huoneesen jääneet vaimot viedään ulos Babelin kuninkaan ruhtinasten tykö, ja he sanovat : "voi, ystäväsi ovat pettäneet ja voittaneet sinut; sinun jalkasi vajosivat suohon, ne kääntyivät taaksepäin.

23. Ja kaikki sinun vaimosi ja lapsesi viedään ulos Kaidealaisten tykö, etkä sinäkään pelastu heidän käsistänsä, vaan Babelin kuninkaan käsi sinut käsittää, ja tämä kaupunki pitää tulella poltettaman." Jer. 32:4. 34:2 s.

24. Ja Sedekia sanoi Jeremialle:

"älköön yksikään saako tietää näitä sanoja, ettet kuolisi.

25. Ja jos ruhtinaat saavat kuulla minun puhuneen sinunkanssasi ja tule--il, :vat sinun tykösi ja sanovat sinulle moita meille, mitä sanoit kuninkaal-

le, ālā salaa meiltā, niin e**mme sinua** tapa; ja mitä sanoi kuningas sinulle? 26. niin sano heille: "minä toin ano-

mukseni kuninkaan eteen, ettei han lähettäisi minua takaisin Jonatanin huoneesen, siellä kuolemaan'.

Jer. 37:20. Niin tulivat kaikki ruhtinaat Jeremian tykö ja kysyivät häneltä; ja han sanoi heille niinkuin kuningas oli hänen käskenyt. Niin he vaikenivat ja jättivät hänet; sillä he eivät saaneet mitään häneliä tietää,

28. Ja Jeremia oli vankihuoneen pihassa siihen päivään asti, jona Jerusalem valloitettiin.

39 Luku.

Jerusalem valloitetaan. Kuningas Sedekia joutuu vangiksi. Jeremia päästetään van-

Yhdeksäntenä Sedekian, Juudan kuninkaan, vuonna kymmenennellä kuukaudella tuli Nebukadresar, Babelin kuningas, kaikkine sotajoukkoineen Jerusalemin eteen ja piiritti sen. 2 Kun. 25:1 s. Jer. 52:4 s.

2. Sedekian yhdentenätoista vuotena, neljännellä kuulla, kuun yhdeksäntenä päivänä, voitettiin kau-

punki.

Silloin tulivat kaikki Babelin kuninkaan ruhtinaat ja asettuiv<mark>at Kes-</mark> ki-porttiin: Nergal-Sareser, Samgar-Nebu, Sarsekim, hoviherrain päällikkö, Nergal-Sareser, ylimmäinen tie-täjä, ja kaikki muut Babelin kuninkaan ruhtinaat.

Ja tapahtui, että Sedekia, Juudan kuningas, ja kaikki hänen sotamiehensä, kun näkivät heitä, pakenivat ja läksivät yöllä ulos kaupungista kuninkaan puiston tietä myöten kahden muurin välisestä portista; ja he

menivät korven tietä.

Mutta Kaldealaisten sotajoukko ajoi heitä takaa ja saavutti Sedekian Jerikon korvessa. Ja he ottivat hänet ja veivät Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, tykö Riblaan Hamatin maalla; ja hän julisti hänestä tuomion.

6. Ja Babelin kuningas antoi tappaa Sedekian lapset Riblassa hänen silmäinsä nähden; ja kaikki Juudan ylimykset antoi Babelin kuningas tappaa.

7. Ja Sedekian silmät hän puhkasi

ja sitoi hänet kahdella vaskikahleella | leilla sidottu, kaiken Jerusalemin ja viedāksensā hāntā Babeliin.

Jer. 82:4. 34:3. 38:23. 8. Ja kuninkaan huoneen ja kansan huoneet polttivat Kaldealaiset lella, ja Jerusalemin muurit he haioittivat.

9. Ja kansan jäännöksen: ne jotka olivat jälellä kaupungissa, ja karkurit, jotka olivat hänen puolellensa karanneet ja jälellä olevan kansan jäännöksen vei Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, vankina Babeliin.

10. Mutta alhaista kansaa, jolla ei mitään ollut, antoi Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, jäädä Juudan maahan ja antoi heille viinimäkiä

ja peltoja, sinä päivänä. 11. Ja Nebukadresar, Babelin kuningas, antoi käskyn Jeremiasta Nebusaradanin, henkivartijain päällikõn, kautta ja sanoi:

12. "Ota han ja katso hanen parastansa, äläkä tee hänelle mitään pahaa, vaan niinkuin hän sanoo si-

nulle, niin tee hänelle,"

13. Silloin lähetti Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, ja Nebusasban, hoviherrain päällikkö, ja Nergal-Sareser, ylimmäinen tietäjä, ja kaikki Babelin kuninkaan valtamiehet,

 nämä lähettivät noutamaan Jeremian vankihuoneen pihasta ja antoivat hänet Gedaljalle, Ahikamin pojalle, Safanin pojan, että hän veisi hänet kotiinsa. Ja niin hän asui kansan keskellä.

15. Oli myös Jeremialle Herran sana tullut hänen vangittuna ollessa vankihuoneen pihassa, näin kuuluva:

16. Mene puhumaan Ebedmelekille, etiopialaiselle, ja sano: näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: katso, minä tuotan minun sanani tämän kaupungin päälle onnettomuudeksi eikä hyväksi, ja sinun kasvojesi edessä ne sinä päivänä tapahtuvat.

17. Mutta Minä pelastan sinut sinä päivänä, sanoo Herra, eikä sinua anneta niiden miesten käsiin, joita

sinä pelkäät.

18. Sillä Minä totisesti päästän sinua, niinettet kaadu miekkaan, vaan sielusi on oleva sinulle saaliina, koska turvasit Minuun, sanoo Herra. Jer. 21:9.

40 Luku.

Jeremia vapahdetaan. Gedalja pannaan maan hallitsijaksi.

Tämä on se sana, joka tuli Jeremialle Herralta, sen jälkeen kun Nebusaradan,henkivartijain päällikkö, oli hänet Ramassa vapaaksi päästänyt, otettuansa hänet, joka oli kah- | vituloa ja öljyä ja pankaat astioihin-

Juudan Babeliin vietävän vankijoukon keskeltä.

2. Ja henkivartijain päällikkö antoi noutaa Jeremian tykönsä ja sanoi hänelle: "Herra sinun Jumalasi, on puhunut tämän onnettomuuden täl-

le paikalle.

3. Ja Herra on antanut sen tulla ja on tehnyt, niinkuin Hän oli puhunut; sillä te olitte rikkoneet Herraa vastaan ettekä kuulleet hänen ääntänsä

- ja niin on tämä teille tapahtunut. Jer. 50:7.

4. Ja nyt, katso, minä päästän sinut tänä päivänä kahleista, jotka ovat käsissäsi. Jos katsot hyväksi tulla minun kanssani Babeliin, niin tule, minä olen katsova sinun parastasi. Muta ta jos ei sinulle kelpaa tulla minun kanssani Babeliin, niin ole tulematta. Katso, koko maa on edessäsi; minne mielestäs on hyvä ja oikein

mennä, sinne mene."

5. Ja kun hän ei vielä kääntynyt pois, sanoi hän: "palaja Gedaljan. Ahikamin pojan, Safanin pojan tykö. jonka Babelin kuningas on pannut Juudan kaupunkien yli ja asu hänen tykönänsä kansan parissa; tahi mene, mihin paikkaan ikänä katsot oi-keaksi mennä." Ja henkivartijain päällikkö antoi hänelle evästä ja lahoja ja laski hänet menemään.

6. Ja Jeremia tuli Gedaljan, Ahikamin pojan, tykö Mispaan ja asui hänen tykönänsä maahan jääneen

kansan keskellä.

7. Kun maalla olevien sotajoukkojen päälliköt ja heidän miehensä saivat kuulla, että Babelin kuningas oli pannut Gedaljan, Ahikamin pojan, maan hallitsijaksi ja antanut hänen haltuunsa miehiä, vaimoja ja lapsia ja maan alhaisia, joita ei viety vankina Babeliin.

8. niin he tulivat Gedalian tyko Mispaan: Ismael, Netanjan poika, Johanan ja Jonatan, Kareahin pojat, ja Seraja, Tanhumetin poika, ja Efain, netofatilaisen pojat, ja Jesan-ja, maakatilaisen poika, he ja heidän miehensä. 2 Kun. 25:23 s.

9. Ja Gedalja, Ahikamin poika, Safanin pojan, vannoi heille ja heidän miehillensä ja sanoi: "älkäät peljät-kö palvella Kaldealaisia! Asukaat maassa ja palvelkaat Babelin kuningasta, niin käy teille hyvästi.

10. Ja minā, katso minā asun tāāllā Mispassa, seisoakseni Kaldealaisten edessä, jotka tulevat meidän tykömme; mutta te kootkaat viiniä ja sune, ja asukaat kaupungeissanne, jot-

ka te olette omistaneet."

11. Ja myöskin kaikki ne juudalaiset, jolka olivat Moabissa ja Ammonin lasten seassa ja Edomissa ja kaikissa maakunnissa, kuulivat Babelin kuninkaan antaneen jäännöskunnan jäädä Juudaan ja panneen Gedaljan, Ahikamin pojan, Safanin pojan, heitä hallitsemaan.

12. Ja niin palasivat kaikki Juudalaiset kaikista paikkakunnista joihin he olivat karkoitetut, ja tulivat Juudan maahan Gedaljan tykö Mispaan. Ja he kokosivat aivan paljo viiniä

ja suvituloa.

13. Mutta Johanan, Kareahin poika, ja kaikki maalla olleiden sotajoukkojen päälliköt tulivat Gedaljan tykö

Mispaan,

14. ja sanoivat hänelle: "tiedätkö, että Baalis, Ammonin lasten kuningas, on lähettänyt Ismaelin, Netanjan pojan, lyömään sinua kuoliaaksi?" Mutta ei Gedalja, Ahikamin

poika, uskonut heitä.

15. Ja Johanan, Kareahin poika, puhui salaa Gedaljalle Mispassa, lausuen: "minä tahdon mennä lyömään Ismaelin; Netanjan pojan, niin ettei kukaan sitä tiedä. Miksi hän löisi sinut, ja kaikki Juudalaiset, jotka sinun tykösi ovat kootut, hajoitettaisiin, ja ne, jotka vielä Juudasta jääneet ovat, hukkuisivat?"

16. Mutta Gedalja, Ahikamin poika, sanoi Johananille, Kareahin pojalle: "älä tee sitä; sillä valhetta sinä pu-

hut Ismaelista."

41 Luku.

Gedaljan murha ja sen seuraukset.

Mutta seitsemännellä kuukaudella tapahtui, että Ismael, Netanjan poika, Elisaman pojan, joka oli kuninkaallista sukua ja kuninkaan ylimyksiä, tuli kymmenen miehen kanssa Gedaljan, Ahikamin pojan, tykö Mispaan; ja he sõivät siellä leipää yhdessä Mispassa.

2. Mutta Ismael, Netanjan poika,

2. Mutta Ismael, Netanjan poika, nousi ja ne kymmenen miestä, jotka hänen kanssansa olivat, ja löi Gedaljan, Ahikamin pojan, Safanin pojan, miekalla ja tappoi hänet, jonka Babelin kuningas oli pannut maata

hallitsemaan.

 Ja Ismael löi myös kaikki Juudalaiset, jotka Gedaljan tykönä olivat Mispassa, ja Kaldealaiset, jotka siellä löytyivät ja sotamiehet

4. Ja tapahtui toisena päivänä, sittenkuin hän oli tappanut Gedaljan, eikä kenkään sitä vielä tietänyt, 5. että miehiä tuli Sikemistä ja Sillosta ja Samariasta, kahdeksankymmentä miestä ajetulla parralla, revityillä vaatteilla ja itseänsä haavoittamina ja kantaenruokauhria ja suitsutusta, viedäksensä Herran huoneesen. 3 Moos. 1927 s. 5 Moos. 14:1.

6. Ja Ismael, Netanjan poika, läksi Mispasta heitä vastaan ja yhä vaan itki käydessänsä. Ja kun hän kohtasi heitä, sanoi hän heille: "tulkaat Gedaljan, Ahikamin pojan, tykö."

 Mutta heidän tultuansa keskelle kaupunkia, murhasi heidät Ismael, Netanjan poika, hän ja ne miehet, jotka hänen kanssansa olivat, ja heit-

tivät heidät kaivoon.

8. Mutta heidän joukossansa oli kymmenen miesiä, jotka sanoivat Ismaelille: "älä tapa meitä, sillä meillä on piilopaikoissa pellolla nisuja, ohria, öliyä ja hunajaa." Ja hän herkesi, eikä tappanut heitä heidän veljiensä kanssa.

9. Jakaivo, johon Ismael heitti kaikkien niiden miesten ruumiit, jotka hän oli tappanut, ynnä Gedaljan kanssa, oli se, jonka kuningas Asa oli teettänyt Baesaa, Israelin kuningasta varten; sen täytti Ismael, Netanjan polka, murhatuilla. 1 Kun. 15:22.

10. Ja Ismael vangitsi kaiken kansan jäännöksen, joka oli Mispassa: kuninkaan tyttäret ja kaiken Mispassa jäljellä olevan kansan, jotka Nebusaradan,henkivartijain päällikkö, oli jättänyt Gedaljan, Ahikamin pojan, haltuun. Ne vei Ismael, Netanjan poika, vankina pois ja läksi menemään Ammonin lasten puolelle.

11. Mutta kun Johanan, Kareahin poika, ja kaikki solajoukkojen pää-miehet, jotka hänen kanssansa olivat, saivat kuulla kaiken senpahan jonka Ismael, Netanjan poika, oli tehnyt,

12. ottivat he kaikki miehensä ja läksivät sotimaan Ismaelia, Netanjan poikaa, vastaan, ja saavuttivat hänet suuren veden ääressä, joka on Gibeonissa. 28am. 218.

13. Ja kun kaikki Ismaelin seurassa oleva kansa näki Johananin, Kareahin pojan, ja kaikki sotajoukkojen päälliköt, jotka hänen kanssansa oli-

vat, ihastuivat he;

14. ja kaikki kansa, jonka Ismael oli vienyt vangittuna Mispasta, kääntyi ja palasi ja meni Johananin, Ka-

reahin pojan puolelle.

15. Mutta Ismael, Netanjan poika, pääsi kahdeksan miehen kanssa pakoon Johananin edestä ja meni Ammonin lasten tykö.

16. Ja Johanan, Kareahin poika, ja j kaikki hänen kanssansa olevat sotajoukkojen päälliköt ottivat kaiken kansan jäännöksen jonka Ismael, Netanjan poika, oli Mispasta vienyt, sen jälkeen kuin hän oli lyönyt Gedaljan, Ahikamin pojan: miehiä, sotureita, vaimoja, lapsia ja hoviherroja, jotka he olivat Gibeonista palauttaneet.

Ja he menivāt ja asettuivat Kimhamin majapaikkaan, joka on lähellä Betlehemiä, lähteäkseen matkusta-

maan Egyptiin,

18. Kaldealaisten tähden; sillä hepelkäsivät heitä, sentähden että Ismael, Netanjan poika, oli lyönyt Gedaljan, Ahikamin pojan, jonka Babelin kuningas oli pannut maata hallitsemaan.

42 Luku.

Jeremia kieltää Herran nimessä kansaa menemästä Egyptiin.

Silloin tulivat kaikki sotajoukkojen päälliköt ja Johanan, Kareahin poika, ja Jesanja, Hosajan poika, ja kaikki kansa pienimmästä suurim:

paan asti,

ja sanoivat profetta Jeremialle; "anna anomuksemme tulla sinun eteesi ja rukoile meidän edestämme Herraa, sinun Jumalaasi, kaiken tämän jäännöskunnan edestä; sillä monesta on meitä vähä jäänyt, niinkuin silmäsi näkevät meitä.

3. Ja ilmoittakoon Herra, sinun Jumalasi, meille sen tien, jota meidan tulee vaeltaa, ja mitä meidän tulee

- 4. Ja profetta Jeremia sanoi heille: "mina táhdon kuulla teitä; katso, minä olen rukoileva Herraa, teidän Jumalaanne, sananne mukaan ; ja on tapahtuva, että jokaisen sanan, jon-ka Herra teille vastaa, sen minä teille ilmoitan, en salaa teiltä yhtäkään
- 5. Ja he sanoivat Jeremialle: ,,olkoon Herra meitä vastaan totisena ja uskollisena todistajana, ellemme tee kaiken sen sanan mukaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, lähettää meille sinun kauttasi.
- 6. Olkoon se hyvä tahi paha; Herran, meidän Jumalamme, ääntä, jonka tykö me sinut lähetämme, tahdomme kuulla, että meille kävisi hyvin, kun olemme kuuliaiset Herran, meidän Jumalamme, äänelle."

7. Ja tapahtui kymmenen päivän perästä, että Herran sana tuli Jere-

mialle.

8. Ja hän kutsui Johananin. Kareahin pojan, ja kaikki sotajoukkojen | totisesti pitää teidän tietämän, että

päälliköt, jotka hänen seurassansa olivat, ja koko kansan pienimmästä suurimpaan asti,

9. ja sanoi heille: näin sanoo Herra, Israelin Jumala, jonka tykö te minut lähetitte kantamaan teidän rukouksenne hänen kasvojensa eteen:

10. Jos te jäätte asumaan tähän maahan.rakennan Minä teitä enkä hävitä, ja istutan teitä enkä juurrita ; sillä Minä kadun sitä onnettomuutta, ionka teille tehnyt olen Jer. 24:6. 31:4. 33:7.

11. Alkäät peljätkö Babelin kuningasta, jonka tähden te olette peloissanne. Alkäät peljätkö häntä, sanoo Herra, sillä Minä olen teidän kanssanne vapahtamassa teitä ja pelastamassa teitä hänen kädestänsä.

12. Ja Minä tahdon osoittaa teille laupeuden, että hän teitä armahtaa ia antaa teidän tulla takaisin omaan

maahanne.

13. Mutta jos te sanotte: "emme tahdo jäädä tähän maahan", ettekä kuulekaan Herran, teidan Jumalanne, ääntä,

14. vaan sanotte ,,ei, vaan Egyptin maalle me lähdemme, ettemme näkisi sotaa emmekä kuulisi vaskitorven ääntä emmekä leivän puutteessa kärsisi nälkää; ja siellä me

tahdomme asua."

15. niin nyt siis kuulkaat Herran sanaa, te jääneet Juudasta: näin sanoo Herra Sebaot. Israelin Jumala : ios te todellakin asetatte kasvonne mennäksenne Egyptiin ja tulette sinne muukalaisina asumaan,

niin on tapahtuva, että miekka. jota te pelkäätte, saavuttaa teitä siellä Egyptin maassa, ja nälkä, joka teitä huolettaa, on teidän jäljissänne ennättävä teitä Egyptissä, ja siellä

te kuolette.

17. Ja on tapahtuva, että kaikki ne miehet, jotka ovat kääntäneet kas-vonsa tullaksensa Egyptiin, muukalaisina siellä ollaksensa, kuolevat miekkaan ja nälkään ja ruttotautiin, eikä yksikään heistä pelastu eikä pääse siitä pahasta, jonka Minä tuotan heidän päällensä.

18. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: niinkuin vihani ja julmuuteni on vuotanut Jerusalemin asukasten päälle, niin on julmuuteni vuotava teidänkin päällenne, jos te menette Egyptiin, ja te tulette kiroukseksi ja kauhistukseksi ja sadatukseksi ja häpeäksi, ettekä enää saa nähdā tātā paikkaa. Jer. 18:16. 25:9. 44:8,12.

19. Herra on puhunut teille, te Juu-dan jääneet! Alkäät menkö Egyptiin;

minā olen sen tānāpāivānā teidān |

keskellänne todistanut.

20. Sillä te olette sielujenne vahingoksi eksyneet, kun te lähetitte minut Herran, Jumalanne. tykö, ja sanoitte: "rukoile edestämme Herraa, meidän Jumalamme, ja kaikki kuin Herra, meidän Jumalamme, sanoo, se ilmoita meille, että me sen mukaan tekisimme."

21. Minā olen sen teille ilmoittanut tānā pāivānā; mutta te ette kuule Herran, teidān Jumalanne, āāntā kaikesta, josta Hān on minut teille

lähettänyt.

22. Ja nyi, se vakaasti tietäkäät, että miekkaan, nälkään ja ruttotautiin te kuolettesiinä paikassa, johon te mielitte mennä, ollaksenne siellä muukalaisina.

43 Luku.

Jääneet Juudalaiset pakenevat Egyptiin.

Ja tapahtui, kun Jeremia oli loppuun asti pukunut kaikelle kansalle kaikki Herran sanat. jotka Herra, heidän Jumalansa, oli hänen kauttansa heille lähettänyt, kaikki nämä sanat,

 vastasivat Asaria, Hosajan poika, ja Johanan, Kareahin poika, ja kaikki ylpeät miehet Jeremialle, ja sanoivat: "sinä puhut valhetta! Ei Herra, meidän Jumalamme, lähettänyt sinua eikä sanonut: "älkäät menkö Egyptiin, olemaan siellä muukalaisina."

 Vaan Baruk, Nerijan poika, yllyttää sinua meitä vastaan antaaksensa meidät Kaldealaisten käsiin, että ne meidät tappaisivat tahi veisivät mei-

tä vangittuina Babeliin."

4. Ja näin Johanan, Kareahin poika, ja kaikki sotaväen päämiehet ja kaikki kansa eivät tahioneet kuulla Herran ääntä eivätkä jääneet asumaan Juudan maahan.

5. Vaan Johanan, Kareahin poika, ja kaikki sotajoukkojen päälliköt oitvat kaikki Juudan jääneet, ne, jotka kaikista kansoista, joihin he olivatolleetkarkoitetut,olivatpalanneet asumaan Juudan maassa: Jer. 40:118.

6. miehet ja vaimot ja lapset ja kuninkaan tyttäret ja kaikki sielut, jotkaNebusaradan.henkivartijain päällikkö, oli Gedaljan, Ahikamin pojan, Safanin pojan, luo jättänyt, ja profetta Jeremian ja Barukin, Nerijan pojan, Jer.41:10.

7. ja menivät Egyptin maalle; sillä eivät kuulleet Herran ääntä. Ja he

tulivat Tahpanheseen.

8. Ja Herran sana tuli Jeremialle Tahpanhesessa, sanoen:

 Ota käteesi suuret kivet, ja kätke saveen tiilipätsissä, joka on Faraon huoneen oven kohdalla Tappanhesessa, Juudan miesten silmäin nähden.

nähden;
10. ja sano heille: näin sanoo Herra
Sebaot, Israelin Jumala: katso, Minä lähelän, ja annan noutaa palvelijani Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, ja asetan hänen istuimensa näiden kivien päälle, jotka Minä
olen kätkenyt, ja hän on levittävä
loistavan peitteensä niiden päälle.
11. Ja hän tulee sinne ja lyö Egyptin masta, joka kuoleman.

tin maata: joka kuolemaan, sille kuolema; joka vankeuteen,sille vankeus; joka miekkaan, sille miekka.

Jer. 15:2. Sak. 11:9.

12. Ja Minā sytytān tulen Egyptin epājumalain huoneisin, ja hān on ne politava ja viepā vankina pois. Ja hān on pukeva päällensä Egyp-

ja nan on pukeva paanensa Egyptin maan, niinkuin paimen pukee vaatteensa päälleen, ja lähtee sieltä rauhassa. Jer. 46:25.

13. Ja hän särkee Betsemeksen patsaat, jotka ovat Egyptin maassa; ja Egyptin epäjumalain huoneet on hän tulessa polttava.

44 Luku.

Jeremia nuhtelee Egyptiin paenneita Juudalaisia heldän jumalattomuutensa tähden ja ennustaa heille Jumalan koston.

Tämä on se sana, joka tuli Jeremialle kaikista Egyptin maalla asuvista Juudalaisista, niistä, jotka asuivat Migdolissa, Tahpanhesessa, Nofissa ja Patros in maalla, näin kuuluva:

2. "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala. te olette nähneet kaiken sen onnettomuuden, jonka Minä olen antanut tulla Jerusalemin päälle, ja kaikkien Juudan kaupunkien päälle; ja katso, tänäpänä ovat ne hävitettynä, eikä niissä ole yhtään usukasta,

3. heidän pahuutensa tähden, jota he tekivät vihoittaaksensa Minua, kun menivät suitsuttamaan muille jumalille ja palvelemaan niitä, joita eivät he tunteneet, ettekä te eikä teidän isännekään.

 Ja Minā lāhetin teille kaikki minun palvelijani profetat tuon tuostakin ja sanoin: ,älkäät tehkö tuota kauhistusta, jota Minä vihaan.'

 Mutta he eivät kuulleet, eikä kallistaneet korviansa kääntymään pahuudestansa, ja olemaan suitsuttamatta muille jumalille.

2 Kun. 17:13. Jer. 7:3. 18:11. 25:5. 26:13 35:15. 6. Sentähden syttyi julmuuteni ja vihani ja paloi Juudan kaupungeis-

sa ja Jerusalemin kaduilla, ja ne sa, jotka Egyptin maalla Patroksessa ovat hävitetyksi ja autioksi tulleet, asuivat, ja sanoivat: niinkuin ne tänä päivänä ovat.

7. Ja nyt, näin sanoo Herra Jumala Sebaot, Israelin Jumala miksi te teette näin suurta pahaa omille sieluillenne, juurineen hävittääksenne teistä miehen ja vaimon, lapsen ja imeväisen Juudan keskeltä, ettei teistä yhtään jäännöstä jäisi?

8. Koska te vihoitatte Minua kättenne töillä, suitsuttaen vieraille Jumalille Egyptin maassa, johon te olette tulleet vieraina asumaan, valmistaaksenne itsellenne hävityksen ja joutuaksenne kiroukseksi ja häväistykseksi kaikissa maan kan-Jer. 42:18.

9. Oletteko unhottaneet isäinne pahuudet ja Juudan kuningasten pahuudet ja heidän vaimojensa pahuudet ja omat pahuutenne ja teidan vaimojenne pahuudet, joita he tekivät Juudan maalla ja Jerusale-

min kaduilla?

10. Ja tähän päivään asti eivät ole vielā nöyryyttāneet itseānsā; he eivāt pelkāā eivātkā vaella minun laissani ja minun säännöissäni, jotka Mină asetin teidăn ja isăinne eteen.

11. Sentähden sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, näin: katso, Minä asetan kasvoni teitä vastaan onnettomuudeksi ja juurineen hävittämään koko Juudaa.

8 Moos. 17.10. Am. 9:4. 12. Ja Minā otan pols Juudan jāān-nöksen, ne jotka kāānsivāt kasvonsa, tullaksensa Egyptiin, siellä muukalaisina olemaan, ja hesaavat kaikki loppunsa; Egyptin maalla he kaatuvat; miekalla, nāljāllā he lopetetaan; pienimmästä suurimpaan asti he miekkaan ja nälkään kuolevat. ja he jäävät kiroukseksi ja kauhistukseksi ja sadatukseksi ja häväistykseksi. Jer. 42:18. 44:28.

13. Ja Minä rankaisen Egyptin maassa asuvia, niinkuin Minä rankaisin Jerusalemia miekalla, näljällä ja

ruttotaudilla.

14. Eikä jää pelastunutta eikä pääsnyttä Juudan jäännöksestä, niistä, jotka tulivat olemaan muukalaisina täällä Egyptin maalla, sitte palataksensa Juudan maalle, johon heidän sielunsa halajavat, siellä asuaksensa; sillä sinne eivät muut saa palata paitsi niitä, jotka täältä pakenevat."

15. Niin vastasivat Jeremialle kaik-

ki ne miehet. jotka tiesivät vaimonsa suitsuttavan muille jumalille, ja kaikki vaimot, jotka suuressa jou-

16. "Sinun sanaas, jonka sinä Herran nimessä puhuit meille, sitä emme kuule;

Jes. 42:20. 53:1. Jer. 2:25. 6:16 s. 18:12. 17. vaan me teemme kaiken sen sanan mukaan, joka on lähtenyt meidän omasta suustamme, ja suitsutamme taivaan kuningattarelle ja vuodatamme hänelle juomauhria, niinkuin olemme tehneet, me itse ja isämme, kuninkaamme ja ruhtinaamme Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla. Silloin meravittiin leivällä ia olimme onnelliset. emmekä nähneet onnettomuutta.

18. Mutta siitä asti kuin me lakkasimme suitsuttamasta taivaan kuningattarelle ja hänelle juomauhria vuodattamasta olemme kärsineet puutetta kaikesta ja olemme miekkaan ja nälkään hukkuneet.

19. Ja kun me suitsutamme taivaan kuningattarelle ja vuodatamme hänelle juomauhria, olemmeko ilman

miestemme suostumusta tehneet hänelle leipiä, kuvataksemme häntä, ja vuodattaneet hänelle juomauhria?" 4 Moos. 30:7 s.

20. Niin puhui Jeremia kaikelle kansalle, miehille ja vaimoille, ja kaikelle kansalle, jotka olivat hänelle năin vastanneet, ja sanoi:

21. "Eikös ole näin: sitä suitsuttamista, jota te suitsutitte Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, te itse ja teidän isänne ja kuninkaanne ja ruhtinaanne ja maan kansa, sen on Herra muistanut ja pan-

nut sydämmeensä.

22. Ja Herra ei voinut enää kärsiä teidän pahoja tekojanne ja niitä kauhistuksia, joita te teitte; sentähden joutui teidän maanne hävitetyksi ja autioksi ja kiroukseksi, ilman asukasta, niinkuin se tänä päivänä on. 23. Sentähden että te suitsutitte ia syntiä teitte Herraa vastaan, ettekä kuulleet Herran ääntä ettekä vaeltaneet hänen laissansa ja säännöissänsä ja todistuksissansa, sentähden kohtasi teitä tämä onnettomuus,niinkuin tänäpäivänä on."

24. Ja Jeremia sanoi kaikelle kansalle, ja kaikille vaimoille: "kuul-kaat Herran sanaa, koko Juuda, te, " joika Egyptin maalla olette!

25. Nain puhuu Herra Sebaot, Israelin Jumala, ja sanoo: te ja teidān vaimonne puhutte suullanne ja täytätte sen käsillänne, sanoen: .me pikossa siellä seisoivat, ja kaikki kan- dämme kaiketi lupuuksemme, kun

lupasimme suitsuttaa taivaan kuningaitarelle ja vuodattaa hänelle juomauhria.' Tehkäät vaan lupauksia

ja pitäkäät lupauksenne!

26. Sentähden kuulkaat Herran sanaa, kaikki Juudasta, jotka asutte Egyptin maalla: katso, Minä vannon suuren nimeni kautta, sanoo Herra: totisesti, ei minun nimeni enää-pidä olla mainittuna koko Egyptin maassa yhdenkään Juudan miehen suussa, että hän sanoisi; niinjotta kuin Herra, Herra elää.

27 Katso, Minā olen valvova heidān ylitsensā onnettomuudeksi eikā hyvāksi ja kaikki Juudan miehet, jotka Egyptin maassa ovat, hukkuvat miekkaan ja nälkään, siksi kuin

he perāti hāviāvāt.

28. Ja miekalta pelastuneita palajaa Egyptin maalta ainoastaan vähäinen joukko Juudan maahan. Ja niin savat kaikki Juudasta jääneet, jotka ovat tulleet Egyptin maahan, siellä muukalaisina olemaan, tietää, kumpasenko sana on toteutunut, minunko vai heidän.

29. Ja tāmā olkoon teille merkiksi, sanoo Herra, ettā Minā olen rankaiseva teitā tāssā paikassa, tietāāksenne minun sanani varmaan toteutuvan teille onnettomuudeksi:

30. Näin sanoo Herra: katso, Minä annan Farao Hofran. Egyptin kuninkuan, hänen vihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka hänen sieluansa etsivät, niinkuin Minä annoin Sedekian, Juudan kuninkaan, hänen vihollisensa Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, käsiin, joka hänen sieluansa etsii.

Jer. 46:248

45 Luku. Jeremia lohduttaa Barukia.

Tämä on se sana, jonka profetta Jeremia puhui Barukille, Nerijan pojalle, hänen kirjottaessansa näitä sanoja kirjaan Jeremian suusta Jojakimin, Josijan pojan, Juudan kuninkaan, neljäntenä vuotena. Hän sunoi:

Jer. 36:18.

2. Näin sanoo Herra, Israelin Ju-

mala, sinusta, Baruk:

 Sinā sanot: "voi minua! sillā Herra kokoaa murhetta minun kipuni lisāksi; minā olen vāsynyt huokauksista, enkā lepoa loydā."

 Sano hänelle näin: näin sanoo Herra katso, mitä rakensin, sen Minä hajoitan, ja mitä istutin, sen revin juurineen pois; ja se kohtaa koko maata.

5. Ja sinā pyydāt itsellesi suuria kari kompastuu sankari asioita! Alā niitā pyydā; sillā katso, he molemmat kaatuvat.

Mină tuotan onnettomuuden kaikelle lihalle, sanoo Herra; mutta sinulle Mină annan sielusi saaliiksi joka paikassa, johon sinä menet.

Jer. 21.9, 38:2. 39:18.

46 Luku

Ennustuksia Egyptin hävityksestä ja Israelin pelastuksesta.

Tämä on Herran sana, joka tuli profetta Jeremialle pakanakan-

soja vastaan:

2. Egyptistä: Farao Nekon, Egyptin kuninkaan, sotajoukkoa vastaan, joka oli Frat-virran varrella Karkemisessa, jonka Nebukadresar, Babelin kuningas, löi neljäntenä Jojakimin, Josijan pojan, Juudan kuninkaan, vuonna. 2 Kun. 247.

Jes. 19:1 s. Jer 25:19. Hes. 29:2s. 90:4 s.

3. Varustakaat pienempiä ja suu-

rempia kilpejā, ja lāhtekāāt sotaan!
4. Valjastakaat hevoset, nouskaat ratsujen selkään ja asettukaat asemillenne kypärit päässä: kirkastakaat keihäät, pukekaat päällenne rautapaidat!

5. Minkätähden näen heidän peljästyvän, väistyvän takaperin, ja heidän sankarinsa musertuvan? Ja pakoon he pakenevat, eivätkä käänny; peljästys joka taholla! sanoo Herra.

6. Ei nopea pääse pakoon, eikä sankari pelastu: pohjan perillä, Frat virran partaalla, he kompastuvat ja kaatuvat. Am. 2:14.

7. Kuka tuo on, joka Niilin tavoin astuu ylös, niin että hänen vetensä

lainehtivat kuin virrat?

8. Egypti nousee kuin Niili, vedet lainehtivat kuin virrat; ja hän sanoo: "minä tahdon astua ylös. peittää maan ja hävittää kaupungit ja niitten asukkaat." Jes. 8:78. Jer. 47:2.

 Astukaat esiin, te hevoset, raivotkaat, te rattaat; ja sankarit lähtekööt ulos, Etiopialaiset, ja kilven kantajat, Putilaiset, ja jousta kantavaiset ja jännittäväiset Lydiläiset.

10. Muita tuo päivä on Herran, Herran Sebaotin koston päivä, kostaaksensa vihollisillensa; ja miekka on syöpä ja täytyvä ja juopuva heidän verestänsä. Sillä Herralla, Herra Sebaotilla, on teurastus pohjan maalla, Frat-virran varrella.

11. Mene ylös Gilcadiin ja ota balsamvoidelta, neitsyt Egyptin tytär! Turhaan lisäät lääkkeitä; et sinä

kuitenkaan tule terveeksi.

Jer. 8:22 30:13. 51:8 s.

12. Kansat kuulevat häväistyksesi, ja huutosi täyttää maan, sillä sankari kompastuu sankariin, yhdessä he molemmat kaatuvat.

 Tämä on se sana, jonka Herra puhui profetta Jeremialle, Nebukadresarin, Babelin kuninkaan tulosta

lyömään Egyptin maata.

14. Ilmoittakaat Egyptissä ja julistakaat Migdolissa, julistakaat Nofissa ja Tahpanhesissa, sanokaat: "asetu ja varusta iisesi; sillä miekka syö ympärilläsi"

15. Minkātāhden ovat voimallisesi maahan heitetyt? He eivāt pysyneet seisoalla, sillā Herra heidāt kaatoi.

16. Hän tekee, että monta heistä kaatuu, ja toinen kaatuu toisensa päälle; ja hesanovat: "nouse! palaitkaamme kansamme tyköja syntymämaallemme väkivaltaisen miekan edestä!"

17. Siellä huudetaan "Farao, Egyptin kuningas, on hukassa! hän on ohitsensa päästänyt määrätyn aikansa!"

18. Niin totta kuin Minä elän, sanoo kuningas. Herra Sebaot on hänen nimensä: totisesti, niinkuin Tabor vuorten joukossa ja niinkuin Karmel meren ääressä, niin on hän tuleva!

Ps. 24:10. Jer. 48:15. 19. Tee itsellesi matkakalut, sinä Egyptiin tyttären asukas; sillä Nofjää autioksi ja poltetaan asumattomaksi.

Hes. 12:3 s.

20. Egypti on varsin kaunis vasikka; mutta paarma tulee, tulee poh-

jasesta. Jes. 7:18.
21. Hänen palkkalaisensakin hänen keskellänsä oval kuin syöttövasikat, ja tosin hekin kääntyvät pois, pakenevat yhdessä, eivätkä pysy seisoalla, sillä heidän onnettomuulensa päivä tuli heidän päällensä heidän etsikkoaikanansa.

22. Hänen äänensä käyheikoksi kuin kärmeen.. Sillä he kulkevat voimalla ja tulevat kirveillä hänen päällensä,

niinkuin puiden hakkaajat.

23. He kaatavat hänen metsänsä, sanooHerra: sillä epälukuinen on joukko; heitä on enemmän kuin heinäsirkkoja, joita ei kenkään taida lukea,

24 Häpeään joutuu Egyptin tytär; hän annetaan pohjan kansan käsiin. Jer. 44-30.

25. Herra Sebaot Israelin Jumala, sanoo: katso: Mină rankaisen Amonia, Noosta, ja Faraota, ja Egyptiä, ja sen jumakajasen kuninkaita, sekä Faraota että niitä, jotka häneen luottavat.

2Moos. 12:12. Jer. 48:12. Nah. 3:8.
26. Ja Minā annan heidāt niiden kāsim, jotka heidān henkeānsā vāijyvāt, Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, ja hānēn palvelijainsa kāsiin. Mutta sen jālkeen siinā asutaan, niinkuin entisinā pāivinā, sanoo Herra.
Hes. 22:13 s. 27. Mutta sinā, palvelijani Jaakob, ālā pelkāi, alākā hāmmāsty, Israel! sillā katso, Minā vapuhdan sinut kaukaa ja sinun siemenesi vankeulensa maasta, ja Jaakob on palajava ja oleva rauhassa ja turvassa, niin ettei kukaan hāntā peloita.

Jes. 41:13s. 43:5. 44:2. Jer 30:10s. 28. Älä pelkää, palvelijani Jaakob, sanoo Herra, sillä Minä olen sinun kansasi! Sillä Minä teen lopun kaikista kansoista, joihin sinua hajoitin: mutta sinusta en Minä loppua tee, vaan kuritan sinua kohtuudella, enkä jäätä sinua rankaisematta. Jer. 10:24.

47 Luku.

Filistealaisia vastaan. Tämä on Herran sana, joka tuli profetta Jeremialle Filistealaisia vastaan, ennenkuin Farao lõi Gasan:

1881, 1298. Jer. 25:20. Hes. 25:15 s. Am. 1:6 s. Sef 2:5 s. Sak. 9:5 s. 2c. 2c. Nāin sanoo Herra: Katso, vedet nousevat pohjosesta ja tulevat tulvavirtana ja tulvailevat ylitse maan ja kaiken, mitä siinä on, kaupungin ja sen asukasten ylitse; ja ihmisei huutavat ja kaikki maan asukkaat voitavat ja kaikkaat kaiken ja kaiken j

vottelevat. Jes. 8:7. 28:2.
3. Hänen orhittensa kavioin kaiun tähden, hänen vaunujensa jyrinän ja hänen ratastensa ratinantähden eivät isät käänny lapsiensa puoleen, niin

isăt kăñnny lapsiensa puoleen, nfin epăilyksissă pitää heidăn oleman, 4: sen păivăn tăhden, joka tulee kukistamaan kaikki Filistealaiset, juurineen hävittämään Tyrolta ja Sidonilta kaikki vielä jääneet auttajat. Sillä Herra on lopettava Filistealaiset, Kaftorin rantamaan jäännöksen. 5 Moos. 2:23. Jer. 25:22. Ann. 9:7.

5 Moos. 223. 3er. 25:22. An. 9:7. 5. Gasa on joutuva paljaspääksi, ja Askalon kukistetaan ynnä jääneitten kanssa heidän laaksoissansa. Kuinka kauan sinä viileksit itseäsi?

Jer. 16:6, 48:37. 6. Voi, Herran miekka, milloinka tahdot lakata? Mene jo tuppeesi, lepää ja ole alallasi!

 Kuinka lakkaat, kun Herra on sinulle käskyn antanut? Askalonia ja meren runnikkoa vastaan on Hän sinut asettanut.

48 Luku.

Moabin rangaistus.

Moabia vastaan. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: voi Neboa, sillä se on hävitetty! Häpeissään, valloitettu on Kirjataim; häpeissään ja hämmästynyt on linna.

Jos. 16:2. Hes. 25:9s. Am. 2:1 s.
2. Moabin kerskaus on poissa. Hesbonissa he neuvottelevat hänelle pa-

haa: "tulkaat, hävittäkäämme hänet juurinensa kansana olemasta." Sinäkin, Madmen, hävitetään; sinun jäljissäsi käypi mekka! Jes. 15:1 s. 3. Kuules! huuto Horonaimista: hävitys ja suuri kukistus!

4. Musertunut on Moab; hänen lapsensa antavat huutonsa kuulua.

5. Sillä Luhitin rinteille itkulla noustaan, itkulla, sillä Horonaimin paltalla kuullaan hävityksen hätähuutoa:

6. Paetkaat, pelastakaat henkenne, ja olkaat niinkuin kanerva korvessa.

Jer. 17:6.
7. Sillä koska sinä turvasit omiin tekoihis ja aarteihis, oletsinäkin valloitettava; ja pois menee Kamos vankeuteen, hänen pappinsa ja ruhtinaansa yhdessä. 4 Moos. 21:29.1 Kun. 11:7. Jer. 49:16.
8. Ja hävittäjä tulee kaikkia kaupunkia vastaan, eikä yksikään kaupunki pelastu, vaan laakso turmellaan ja tasanko hävitetään, niinkuin Herra on sanonut.

 Antakaat Moabille sulkia, sillä lentämällä hän lähteepois; ja hänen kaupunkinsa jäävät autioiksi, niin ettei niissä ole yhtään asukasta.

 Kirottu se, joka tekee Herran työtä veltosti, ja kirottu se, joka pi-

dättää miekkansa verestä!

11. Suruttomana on Moab ollut nuoruudestansa asti ja on pysynyt rauhassa rahkansa päällä; ei siitä ole kaadettu astiasta astiaan eikä hän ole vankeuteen mennyt, sentähden on makunsa siihen jäänyt, eikä sen hajukaan ole muuttunut. Sef. 1:12.

12. Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä lähetän sillelaskijat, jo. ka sen laskevat ja tyhjentävät sen astiat ja rikkovat sen leilit.

 Ja Moab on häpeään tuleva Kamoksen tähden, niinkuin Israelin huonejoutui häpeäänBetelintähden, johon he luottivat.
 1 Kun. 12:29.

14.Kuinka tesanotte:me olemmesankareita ja urhoollisia miehiä sotaan?

15. Moab on hävitettävä, ja hänen kaupunkeihinsa noustaan ylös, ja hänen valitut nuorukaisensa astuvat alas teurastettavaksi, sanoo kuningas, Herra Sebaol on hänen nimensä. 16. Moabin häviö on lähellä tulemassa ja hänen onnettomuutensa on ko-

vin kiirehtivä. 17. Surkutelkaat häntä, te kaikki jotka hänen ympärillänsä asutte, jotka tunnette hänen nimensä! Sanokaat;

"mitenkä rikottiinkaan voiman valtikka, kunnian sauva!"

18. Astu alas kunniasta ja istu kuivalle, sinä Dibonin tyttären asukas;

sillä Moabin hävittäjä astuu ylös sinua vastaan ja hävittääsinun linnoituksesi.

19. Seiso tiellä ja katsele, sinä Aroerin asukas; kysy paenneelta ja pääsneeltä, sano: "mitä on tapahtunut?"

20. Hāpeāān on Moab joutunut, sillā se on muserrettu;voivotelkaat ja huutakaat, ilmoittakaat Arnonilla, ettā Moab on hāvitettv.

21. Tuomio on tullut tasangon maalle, ja Holoniin, Jahsaan, Mefaatiin, 22. Diboniin, Neboon, Bet-Diblatai-

miin,

23. Kirjalaimiin, Bet-Gamuliin, Bet-Meoniin,

24. Kerijotiin, Bosraan ja kaikkiin Moabin kaupunkeihin,kaukaisten ja läheisten.

25. Katkaistu on Moabin sarvi ja särjetty on hänen käsivartensa, sanoo Herra, Ps. 75:11.

26. Juovuttakaat hänet — sillä hän on ylpeillyt Herraa vastaan, — että Moab kaatuu oksennuksiinsa, ja itse nauruksi joutuu. Jes. 63:6. Jer. 25:15 s. 27. 27. Vai eikö Israel ollut sinulle nauruksi? tahi varasten joukostako hän tavattiin, koska sinä, milloin vaan häneetä nuhuit nudisii näättä: 2

nesiä puhuit, pudistit päätäsi? 28. Jättäkäät kaupungit ja asukaat vuorten kukkuloilla, te Moabin asukkaat, ja olkaat niinkuin kyhkynen,

joka kuilun reunoilla pesii.

29. Me olemme kuulleet Moabin ylpeydestä, tuon kovin kopean, hänen korkeudeslansa, ylpeydestänsä, röyhkeydestänsä ja hänen sydämmensä paisumisesta. Jes. 16:68. Sef. 2:8s.

30. Minä tunnen, sanoo Herra, hänen kiukkunsa ja hänen jaaritustensa turhuutta; hän kerskaa, eikä voi

täyttää.

31. Sentähden minä valitan Moabia; koko Moabin tähden minä huudan. Kir-Hereksen miesten tähden huokaellaan.

32. Enemmän kuin Jaeseritki, itken minä sinua, Sibman viinipuu. Sinun oksasi menivät meren ylitse, ylettyivät Jaeserin merelle asti; hävittäjä on hyökännyt eloosi ja viinikorjuuhusi. Jes. 169 s.

33. Ja niin katosi ilo ja riemu hedelmāpuistosta ja Moabin maalta. Ja viinin Minā kuurnista lopetin; ei sotketa enāā viinimarjoja ilohuudolla; tuo huuto ei ole ilohuutoa.

34. Hesbonin huudosta alkaen Elealeen, Jahsaan asti antavat he äänensä kuulua; Soarista Horonaimiin, Eglat-Selisiaan asti; sillä Nimrimin vedetkin jäävät erämaaksi. Jes. 16:48. 35. Minä lopetan Moabista, sanoo

Herra, kukkuloilla uhraavaisetja jumalillensa suitsuttavaiset.

36.Sentähden huokailee sydämmeni Moabia niinkuin huilu, ja sydämmeni huokailee Kir-Hereksen miehiä niinkuin huilu; kaikki hukkuu, mitā ovat koonneet.

37. Sillä joka pää on paljas ja jokaisen parta ajettu; kaikki kādet ovat viileskellyt ja lanteilla on säkit.

Jer. 47:5. Hes. 7:18. 38. Kaikilla Moabin katoilla ja hänen kaduillansa on pelkkää valitusta, sillä Minä olen särkenyt Moabin kuin kelpaamattoman astian, sanoo Herra. Jer. 22:28. Hos. 8:8.

39. Oi, miten hän on hämmästynyt! He voivottelevat. Kuinka kääntääkään Moab häveten selkänsä! Ja Moab on joutuva nauruksi ja häm-mästykseksi kaikille hänen ympäril-

länsä asuville.

40. Sillä näin sanoo Herra: katso, niinkuin kotka liitelee hän ja levittää siipensä Moabin ylitse. Jer. 49:22.

41. Kerijot on valloitettu ja vuorilinnat ovat voitetut. Ja Moabin sankarien sydämmet ovat sinä päivänä

kuin synnyttävän vaimon sydän. 42. Ja Moab hävitetään kansana olemasta, sillä Herraa vastaan on hän ylpeillyt.

43. Pelko, kuoppa ja paula sinun päällesi, Moabin asukas! sanoo Her-Jes. 24:17 s. Am. 5:19. Val. v. 3:47. 44. Joka pääsee pelvosta, se lankeaa kuoppaan, ja joka kuopasta pääsee,

se tarttuu paulaan; sillä Minä tuotan hänen päällensä, Moabin pääile, heidän kostonsa vuoden, sanoo Herra.

45. Hesbonin varjossa seisovat pakolaiset voimattomina. Sillä tuli on käymyt ulos Hesbonista ja liekki Siihonin keskeltä ja syönyt Moabin kyljen ja metelin lasten päälaet.

4 Moos. 21:28 s. 24:17. 46. Voi sinua, Moab! Kadonnut on Kamoksen kansa! Sillä sinun poikasi viedään vangiksi ja tyttäresi vankeuteen.

47. Mutta Minä palautan Moabin vankeuden päiväin lopulla, sanoo Herra. Tähän asti Moabin tuomiosta.

49 Luku.

Ammonia, Edomia, Damaskoa, Kedaria, Hasonia ja Elamia vastaan.

A mmonin lapsista. Näin sanoo Her-ra: eikö Isräelilla olekaan lapsia? eikö hänellä ole yhtäkään perillistä? Miksi Malkom omistaa Gadin maan ja hänen kansansaasuu heidän kaupungeissaan?

2. Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä annan sotahuudon kuulua Ammonin lasten Rabbatia vastaan; ja se on rauniomäeksi jääpä, ja sen tytär-kaupungit tulessa hāviāvāt; mutta Israel on perivā perillisiānsā, sanoo Herra,

3. Valita. Hesbon, sillä Ai on hävitetty! huutakaat, Kabbatin tyttäret, käärikäät säkit ympärillenne, valittakaat ja juoksennelkaat aituuksissal sillä Malkomin on vankeuteen meneminen, hänen pappinsa ja ruhti-

naansa yhdessä.

4. Mitä sinä kerskailet laaksoistasi? laaksosi tulvii, sinä luopunut tytär. joka turvaat tavaroihisi, sanoen:,,kuka tohtii tulla minun tyköni?"

5. Katso, Minä tuotan päällesi pelvon joka kulmalta ympārillāsi, sanoo Herra, Herra Sebaot, Ja tulette pois ajetuksi,kukin omaansuuntaansa,eikä ole ketään pakolaisia kokoamassa.

6. Mutta sitten palautan Minä Ammonin lasten vankeuden, sanoo Herra.

7: Edomia vastaan. Näin sanoo Herra Sebaot: eikö mitään viisautta emään ole Temanissa? Katosiko neuvo ymmärtäväisiltä, onko heidän viisautensa tyhjennetty?

Jes. 21:11 s. Hes. 25:12 s. Am. 1:11 s. Obad. v. 15. 8. Paetkaat, kääntykäät, kätkekäät itsenne hyvin pillopalkkoihin, te Dedanin asukkaat! Sillä Esaun onnet-

tomuuden tuotan Minä hänen päällensä, hänen etsikko-aikansa. Jos viinimarjain hakijat tulevat

sinun tykösi, eivät he mitään jätä jälestāpāin korjattavaksi; jos varkaat tulevat yöllä. hävittävät he kylläksensä asti.

 Sillä Minä paljastan Esaun, Minä ilmoitan hänen kätköpaikkansa eikä hän voi kätkeä itseänsä. Hävitetty on hānen siemenensā, ja hānen veljensā ja naapurinsa, ja niitā ei enāā ole. 11. Jātā orposi! Minā heitā elātān,

ja sinun leskesi turvatkoot Minuun. 12. Sillä näin sanoo Herra: katso,nekin, jotka eivät olleet velkapäät siitä kalkista juomaan, niidenkin täytyy

juoda, ja sināko rankaisematta pādsisit? Et pääse rankaisematta, vaan sinun pitää totisesti juoman.

Jer. 25:29. 1 Piet. 4:17. 13. Sillä itseni kautta olen Minä vannonut, sanoo Herra, että Bosra on joutuva kauhistukseksi ja häpeäksi ja häviöksi ja kiroukseksi, ja kaikki hänen kaupunkinsa jäävät ijankaikkisiksi raunioiksi.

14. Sanoman olen minä Herralta kuullut ja sanansaattaja on kansoi-1Kun. 11:5. Hes. 21:28 s. 25:2 s. Am. 1:18 s. | hin läheletty: ,,kokoontukaat ja tulkaat häntä vastaan ja nouskaat sotaan!" Obad. v. 1.

 Sillä katso, Minä olen tehnyt sinut pieneksi kansojen seassa, ylönkatsotuksi ihmisten kesken.

16. Sinun peljättäväisyytesi, sydämmesi ylpeys, petti sinua, kun asut kullion koloissa, valliiset kukkulain korkeudet. Jos niin korkealle kuin kotka pesäsi tekisit, niin Minä sinut sieltäkin syöksisin alas, sanoo Herra.

Jer. 48:7. Obad. v. 3. 17. Ja Edom on joutuva kauhistukseksi; jokainen joka siitä ohitse käy, on kauhistuva ja viheliävä kaikkien hänen vitsaustensa tähden.

18. Niinkuin Sodoma ja Gomorra

heidān lāhikyliensā kanssa hāvitettiin,sanoo Herra, niin ei ole mies siellā asuva eikā ihmisen lapsi majaileva. 1 Moos. 19:24 s. Jer. 50:40. 19. Katso, hān nousee ylös, niinkuin jalopeura ylpeāstā Jordanista vahvoja majoja vastaan; sillā silmānrāpāyksessā karkoitan Minā hānet sieltā pois ja asetan sen, joka on valittu

hānelle haltijaksi. Sillā kuka on minun vertaiseni, ja kuka vaatii Minua oikeuteen? Ja kuka on se paimen, joka voisi seisoa Minun edessāni?

Jer. 1225. 50:44. Job 41:2.
20. Kuulkaat siis Herran päätöstä, jonka Hän on päättänyt Edomista, ja hänen aikeistansa, jotka Hän aikoo Temanin asukkaita vastaan: totisesti, ne riepoiletaan pois, nuo heikot lampaat; totisesti heidän laitumensa kauhistuu heidän tähtensä!

21. Heidän lankeemuksensa jyrinästä vapisee maa. Ja heidän huutonsa ääni kuuluu Kaisilamerelle asti!

22. Katso, niinkuin kotka hän nousee. liitelee ja levittää siipensä Bosran ylitse; ja Edomin sankarien sydän on sinä päivänä oleva kuin synnyttävän vaimon sydän. Jer. 48:41.

23. Damaskoa vastaan, Häpeissänsä ovat Hamat ja Arpad; sillä pahan sanoman ovat he kuulleet, he ovat epäilyksessä. Merellä on levottomuutta; eise voi tyventyä. Jes. 17:1a. 57:20. Am. 1:8s.

24. Damasko on vaipunut, on kääntynyt pakoon; vavistus hänet käsitti, ahdistus ja kivut snavuttivat liänet, niinkuin synnyttäväisen.

25. Miksi ei jätetty tuota kiitettyä kaupunkia, minun iloni asuntoa?
26. Sentähden kaatuvat sen nuorukaiset sen kadulla kaikki sotamie-

kaiset sen kaduilla, kaikki sotamiehet surmataan sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot. Jer. 50:30s.

 Ja Minä sytytän tulen Damaskon muureihin, se on syöpä Benhadadin hovit. 28. Kedaria ja Hasorin valtakuntia vastaan, jotka Nebukadresar, Babelin kuningas, lõi.

Näin sanoo Herra: nouskaat, menkäät ylös Kedaria vastaan ja hävittä-

käät itämaan lapset! Jes. 21:18 s. 29. Heidän majansa ja lampaansa he ottavat, heidän peitteensä ja kaikki heidän tavaransa ja heidän kamelinsa he ominansa vievät, ja huutavat heille: "pelko yltympärii"Jer. 6:25. 46:5.

30. Menkäät pakoon, paetkaat kiiruusti, kätkekäät itsenne hyvin piilopaikkaan, te Hasorin asukkaat, sanoo Herra; sillä Nebukadresar, Babelin kuningas, on päätöksen teistä päättänyt ja aikoo jotakin teitä vaspattanyt ja aikoo j

31. Nouskaat, menkäät ylös rauhallista, huoletonna asuvaa kansaa vastaan, sanoo Herra; ei sillä ole ovia eikä salpoja, yksinänsä he asuvat.

32. Ja heidän kamelinsa joutuvat ryöstöksi, ja heidän karjansa paljous saaliiksi; ja Minä hajoitan heitä kaikkiin tuuliin, noita, joiden hiukset ja parta ovat kerityt, ja joka taholta tuotan Minä heidän onnettomuutensa, sanoo Herra. Jer. 9:25 8,

33. Ja Hasor on jääpä koirasutten olopaikaksi, autioksi ijankaikkisesti; ei ole kukaan siellä asuva. eikä ihmisen

lapsi hänessä majaileva.
34. Tämä on Herran sana, joka tuli
profetta Jeremialle Elamista, Sedekian, Juudan kuninkaan, hallituksen
alussa, näin kuuluva :Jes.21:2. Jer.25:25.
35. Näin sanoo Herra Sebaot: katso.
35. Näin sanoo Herra Sebaot: katso.

Minä taitan Elamin joutsen, heidän ylimmäisen voimansa.

36. Ja tuotan Elamin päälle neljä tuulta taivaan neljältä kulmalta ja hajoitan heitä kaikkiin niihin tuuliin, eikä ole sitä kansaa olemassa, johon ei tule Elamin karkoitettuja. 37. Ja Minä peloitan Elamia vihollistensa edessä ja niiden edessä, jotka hänensieluansa etsivät, ja tuotan heidän päällensä onnettomuuden, mi-

ja Minä lähetän miekan heidän jälkeensä, siksi kuin Minä heidät lopetan. 38. JaMinä asetan valtaistuimeni Elamiin ja hävitän sieltä kuninkaan ja

nun vihani kiivauden, sanoo Herra:

ruhtinaat, sanoo Herra. 39. Mutta päiväin lopulla palautan Minä Elamin vankeuden, sanoo

Herra.

50 Luku. Babelin hävitys ja Israelin pelastus. Tämä on se sana, jonka Herra puhui Babelia vastaan, Kaldealaisten maata vastaan profetta Jeremian kautta. Jes. 13:1 s. 14:4.

2. Ilmoittakaat kansoissa ja julistakaat ja nostakaat lippu; julistakaat, älkäätkä salatko. sanokaat: valloitettu on Babel, häpeissänsä on Bel, hämmästynyt on Merodak, heidän tekojumalansa häpeevät, heidän epäjumalansa hämmästyvät.

3. Sillä nousnut on häntä vastaan kansa pohjosesta; se panee hänen maansa autioksi. niin ett'ei kenkään siinä asu; niin ihmiset kuin eläimetkin ovat paenneet, menneet mat-

kaansa.

4. Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, tulevat Israelin lapset ja Juudan lapset yhdessä; itkien he kulkevat ja etsivät Herraa, heidän Jumalaansa.

umalaansa. Jer. 3:18,21. 31.9. 5. Sionia he kysyvät, sinne päin ovat heidän kasvonsa käännetyt: "tulkaat, liittykäät Herraan ijankaikkisella liitolla, jota ei unhoteta!

6. Lauma kadonneita oli minun kansani: heidän paimenensa eksyttivät heitä vuorilla; vuorelta kukkulalle he kulkivat, ja unohtivat lepo-

paikkojansa.

7. Kaikki, jotka heidät tapasivat, söivät heitä; ja heidän vihollisensa sanoivat: "emme tee mitään vääryyttā;" -- sen tähden, ettā he ovat tehneet syntiä Herraa, vanhurskauden asuntoa, vastaan ja Herraa, heidän isäinsä turvaa vastaan. Jer. 2:3. 40:3.

8. Paetkaat Babelin keskeltä ja menkäät pois Kaldealaisten maalta ja ol-kaat kuin kauriit lauman edellä!

Jes. 48:20. Jer. 51:6, 45. Ilm. 18:4. 9. Sillä katso, Minä herätän ja tuon ylös Babelia vastaan suurten kansain **joukon pohjan maalta. Ne järjesty**vät sotarintaan häntä vastaan. Siltä puolelta se valloitetaan. Heidän nuo-lensa ovat niinkuin taitavan sankarin, joka ei palaja tyhjänä.

 Ja Kaldea jääpi ryöstöksi; kaikki sen ryöstäjät saavat siitä kyllän-

sä, sanoo Herra.

11. Iloitse vaan, riemuitse vaan, minun perintöni ryöstäjä, hyppele niinkuin riihtätappava hieho ja hirnu kuin syöttö-orhiit!

12. Kovin on teidän äitinne häpeevä, synnyttäjänne punastuva. Katso, han on kansojen seassa viimeinen,

erāmaa, kuiva ja autio.

13. Herran vihan lähden ei sitä asuta, vaan se on jääpä autioksi kokonansa. Jokainen, joka Babelin sivutse kulkee, on kauhistuva ja viheltāvā kaikķien sen vaivojen tähden.

14. Varustakaat itseänne Babelia vastaan joka taholta, kaikki joutsen jännittäjät: ampukaat sitä, älkäät nuolia säästäkö; sillä hän on rikkonut Herraa vastaan.

15. Nostakaat sotahuuto Babelia vastaan joka taholta; jo se antautui, sen varustukset ovat kaatuneet, sen muurithajonneet.SillätämäonHerrankosto; kostakaat sille, tehkäät sille, niinkuin sekin on tehnyt! Ps.137:8.11m.18:2. 16. Hävittäkäät kylväjät Babelista ja ne. jotka elonaikana sirppiä pite-levät! Väkivaltaisen miekan edestä kääntyvät he kukin oman kansansa puoleen, he pakenevat kukin omalle

Israel on karkoitettu lammas; jalopeurat ovat sitä ajaneet. Ensin söi sitä Assurin kuningas ja sitten rikkoi Nebukadresar, Babelin kunin-

maallensa.

gas, sen luut. 18. Sentähden sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, näin: katso, Minä kostan Babelin kuninkaalle ja hänen maallensa, niinkuin Minä kos-

tin Assurin kuninkaalle.

Ja Mină vien Israelin takaisin hänen omalle laitumellensa, niin että hän saa käydä syömässä Karmelilla ja Basanissa, ja Efraimin vuorella ja Gileadissa on hänen sielunsa tuleva ravituksi.

Jer. 29:10. Dan. 9:2. Mik. 7:14. 20. Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, etsitään Israelin rikosta, eikä sitä ole, ja Juudan syntiä, eikä sitä löydetä: sillä Minä annan anteeksi sille, jonka Minä jäämään jätin. Dan. 9:24.

21. Mene kaksois-kapinan maata vastaan, mene ylös sitä vastaan, ja koston asukkaita vastaan! Murhaa ja kukista kuin kirottuja heidän jäljissänsä, sanoo Herra, ja tee kaikissa, niinkuin Minä käskin sinua.

22. Sodan huuto on maassa, suuri

muserrus!

23. Kuinka rikottiin ja särjettiin koko maanpiirin vasara? Mitenkä joutui Babel kauhistukseksi kansoissa? Jes. 14:5s. Jer. 51:20.

24. Mină panin pauloja sinulle, ja sinä, Babel, saavutettiin ennenkuin sinä sen huomasitkaan. Sinua tavattiin ja sinä otettiin kiinni, sillä Herraa vastaan sinä riitelit.

25. Herra avasi aseaittansa ja toi ulos vihansa aseet; sillä Herran oli se työ, Herran Sebaotin, Kaldeatais.

ten maalla.

Tulkaat sinne äärimmäisetkin avatkaat hänen aittansa, heittäkäät Jer. 25:12. 49:17. | ulos, niinkuin lyhdeläjiä, ja hävittākāāt se; ālköön hānelle mitäān | tāhteeksi jāākō.

27. Tappakaat kaikki hänen härkänsä, astukoot ne alas teuraalle! Voi heitä, sillä heidän päivänsä tulee, heidän etsikko-aikausa!

28. Kuule! pakenevia ja pelastuneita tulee Babelin maalta, ilmoittamaan Sionissa Herran, meidän Jumalamme, kostoa, hänen temppelinsä kos-Jer. 51:11.

29. Kutsukaat ampumamiehiä Babelia vastaan; kaikki joutsenjännittäjät, tehkäät leiri hänen ympärillensä; älkäät päästäkö yhtään! Maksukaat hänelle hänen tekojensa mukaan; kaiken sen mukaan, kuin hän teki, tehkäät hänellekin, sillä Herraa vastaan hän ylpeili, Israelin Pyhää vas-Ilm. 18:6.

 Sentähden kaatuvat hänen nuorukaisensa hänen kaduillansa, ja kaikki hänen sotamiehensä vaipuvat sinä päivänä, sanoo Herra. Jer. 49:26.

 Katso, Minä tulen sinua vastaan, sina vipea, sanoo Herra Sebaot, silla sinun päiväsi tulee, sinun etsikko-

aikasi

32. Silloin ylpeä on kompastuva ja kaatuva, eikä yksikään ole nostava häntä ylös; ja Minä sytytän tulen hänen kaupunkeihinsa, se syöpi kaikki hänen ympäristonsa.

33. Näin sanoo Herra Sebaot: sorrettuja ovat Israelin lapset ja Juudan lapset yhdessä; ja kaikki heidan vangitsijunsa pitelevät heitä kiinni, eivätkä tahdo heitä päästää.

34. Mutta heidän lunastajansa on väkevä; Herra Sebaot on hänen nimensä. Hän on ajava heidän asiansa, rauhoittaaksensa maata ja saattaaksensa Babelin asukkaat vapisemaan.

35. Miekka Kaldealaisten päälle, sanoo Herra ja Babelin asukasten päälle, hänen ruhtinastensa ja viisusten-

sa päälle!

36. Miekka valheprofettansa päälle, että he tyhmistyvät; miekka hänen sankariensa päälle, että he hämmäs-

tyvät!

37. Miekka hänen hevostensa ja vaunujensa päälle ja kaiken apuväestön päälle, joka on hänen keskellänsä. että he jäävät vaimojen vertaisiksi; miekka hänen aarteidensa päälle, että ne ryöstetään! Jer. 51:30.

38. Pouta hänen vettensä päälle, että ne kuivuvat! Sillä se on epäjumalien maa, ja kauheista epäjumalistansa he hulluttelevat.

39. Sentähden pitää siellä asuman koirasusia ja muita korven petoja; ja kamelikurjet siellä asuvat. Ei sitä | kaduillansa.

ikānā enāā asuta eikā siellā ole asukkaita suvusta sukuun.

Jes. 13:19 s. 34:14 s. Sef. 2:14. 40. Niinkuin Jumala hävitti Sodoman ja Gomorran ja niiden lähiseudut, sanoo Herra, niin ei ole kukaan siellä asuva eikä ihmisen lapsi sii-1 Moos. 19:24. nā majaileva.

Jes. 13:19. Jer. 20:16. 49:38. Hes. 16:49 s. Hos. 11:8. Am. 4:11. Luuk. 17:29. Juud. v. 7. 41. Katso, kansa tulee pohjosesta ja suuri kansakunta ja monta kuningasta lähtee liikkeelle maan ääristä.

42. Jousta ja keihästä he käyttävät. julmia he ovat, eivätkä armahda. Heidan äänensä pauhaa kuin meri ja hevosilla he ralsastavat, varustetluina niinkuin mies sotaan, sinua vastaan, Babelin tytär. J. r. 6:23.

43. Babelin kuningas kuuli sanoman heistä ja hänen kätensä vaipuivat; ahdistus käsitti hänet, tuska niinkuin lapsen synnyttäjän.

44. Katso, niinkuin jalopeura nou-see hän ylpeältä Jordanilta vahvoja majoja vastaan; sillä silmänräpäyk-sessä karkoitan Minä heidät sieltä ja asetan sen, joka on valittu hänelle haltijaksi. Sillä kuka on minun vertaiseni, ja kuka vaatii Minua oikeuteen? Ja kuka on se paimen, joka olisi Minun edessäni seisovainen.

Job 41:2. Jer. 49:19 8. 45. Kuulkaat siis Herran päätöstä, jonka Hän päätti Babelista, ja hänen aikeistunsa, jonka hän aikoo Kaldealaisten maasta: totisesti ne riepotetaan pois, nuo heikot lampaai; totisesti, heidän laitumensa kauhistuu heidän tähtensä!

46. Huudosta: "Babel on voitettu!" vapisee maa, ja valitus kuuluu kan-

soissa.

51 Luku. Babel havitetty.

Näin sanoi Herra: katso, Minä herätän Babelia vastaan ja minun vastustajani keskellä asuvia vastaan hävittäjän hengen.

Ja lähetän Babelia vastaan muukalaisia, jotka sitä hajoittelevat ja tyhjentävät sen maan; sillä ylt'ympäri he seisovat sitä vastaan onnet-

tomuuden päivänä.

3. Joutsen jännittäjää vastaan jännittäköön joutsimies joutsensa ja sitä vastaan, joka rautapaidassansa põyhistelee. Älkäät säälikö hänen nuorukaisiansa, hävittäkäät niinkuin kirottua koko hänen sotajoukkonsa! Jer. 50:26.

4. Ja kaatukoot surmatut Kaldealaisten maalla ja lävistetyt hänen

5. Sillä ei Israel ja Juuda ole leskiksi jääneet Jumalaltansa, Herralta Sebaotilta; vaan heidän maansa on

täynnä syytä Israelin Pyhän tähden. 6 Paetkaat Babelista ja pelastakaat jokainen sielunsa, ettette hukkuisi hänen syntinsä tähden. Sillä tämä on Herran koston aika; Hän on sille maksava, mitä se on ansainnut.

Jer. 50:8. Ilm. 18:4. 7. Kultainen malia oli Babel Herran kādessā, koko maailmaa juovuttavainen. Sen viinistä ovat kansat iuoneet, sentähden ovat kansat hullaantuneet, Ps.75:9. Jer.25:15%, Hab.2:15%.

8. Akisti kaatui Babel ja musertui. Voivotelkaat hänen tähtensä! Ottakaat balsam-voidetta hänen haavallensa, kukaties hän paranee.

Jes. 21:9. Jer. 46:11. Ilm. 14:8. 18:2. "Me paransimme Babelia, mutta ei hän terveeksi tullut. Jättäkäät hän ja menkäämme jokainen omalle maallensa; sillä hänen syynsä koskee taivaasen ja ulottuu pilviin asti.

10. Herra toi näkyviin meidän hurskaan asiamme; tulkaat, julistakaamme Sionissa Herran, meidan Juma-

lamme, tekoja!"

11. Hiotkaat nuolet, täyttäkäät kilvet! Herra on herättänyt Median kuningasten hengen, sillå Babelia vastaan on hänen aivotuksensa, sitä hävittääksensä; sillä tämä on Herran kosto, hänen temppelinsä kosto.

12. Nostakaat lippu Babelin muuria vastaan, vahvistakaat vartio, asettakaat vartijat, valmistakaat väijytykset! sillä niinkuin Herra on aikonut, niin Hän toimittaakin, mitä Hän on puhunut Babelin asukkaita vas-

13. Sinä suurten vetten ääressa asuva, lukuisain aarteiden omistaja, jo tuli loppusi, ahneutesi määrä!

14. Herra Sebaot on vannonut itse kauttansa: jos olenkin sinut täyttänyt ihmisillä niinkuin heinäsirkoilla, niin on sinusta kuitenkin ilovirsi laulettava.

15. Hän on voimansa kautta maan luonut ja viisaudessansa maan piirin perustanut ja taidossansa taivaat levittänyt. Jer. 10:12 s.

 16. Kun Hän jylisee, niin on paljon vettä taivaan alla; ja Hän nostaa pilvet ylös hamasta maan ääristä, ja tekee salamat saleessa ja tuopi tuulen ulos aarreaitoistansa.

17. Tyhmäksi jääpi jokainen ihminen, ilman ymmärrystä; häpeään joutuu jokainen kultaseppä kuvasta, sillä petosta on hänen valamansa kuva, eikä siinä ole henkeä.

18. Turhuutta ne ovat, pilkantekoa; etsikko-aikanansa ne häviävät.

19. Mutta Jaakobin osa ei ole niiden vertainen: sillä Hän on luonut

kaikki ja perintönsä sukukunnan-kin; Herra Sebaot on hänen nimensä 20. Vasarana olet sinä Minulle, so-ta-aseena; ja Minä lyön sinun kaut-tasi kansat ja hävitän sinun kauttasi valtakunnat.

21. Minā lyön sinun kauttasi hevosen ja ratsastajan, ja lyön sinun kauttasi vaunut ja ajajan;

22. ja lyön sinun kauttasi miehen ja vaimon, ja lyön sinun kauttasi vanhan ja nuoren, ja lyön sinun kauttasi nuorukaisen ja neitseen:

23. ja lyön sinun kauttasi paimenen ja hänen laumansa, ja lyön sinun kauttasi peltomiehen ja hänen juhtaparinsa, ja lyön sinun kauttasi maaherrat ja päämiehet. 24. Ja Minä maksan Babelille ja

kaikille Kaldean asukkaille kaiken

heidän pahuutensa, jonka he tekivät Sionille teidän nähden, sanoo Herra.

Jer. 50:10,29. 25. Katso, Minä tulen sinua vastaan, sinä hävityksen vuori, sanoo Herra, sinä, joka hävität koko maan, ja ojennan käteni sinua vastaan ja vieritän sinut alas kallioilta ja panen sinut poltetuksi vuoreksi,

26. niin ettei sinusta enään oteta kulmakiveā eikā kiviā perustukseksi, vaan ijankaikkisena autiomaana olet

sinä oleva, sanoo Herra 27. Nostakaat lippu maassa, puhal-takaat vaskirtorviin kansoissa, pyhittākāāt kansoja hāntā vastaan, kutsukaat häntä vastaan valtakuntia Ararat. Minni ja Askenas, asettakaat häntä vastaan päälliköt, antakaat tulla hevosia niinkuin julmia heinäsirkkoja.

28. Pyhittäkäät häntä vastaan kansoja: Median kuninkaat ja hänen maaherransa ja p lämiehensä ja koko hänen hallitsema maansa,

29. Ja maa on vapiseva ja järisevä, sillä nyt toimeen pannaanHerranaivotukset Babelista, niin että Babelin maa tehdään autioksi, jossa ei ketään asu.

30. Babelin sankarit ovat herenneet sotimasta; he istuvat vuorilinnoissansa, heidän voimansa on kuihtunut, he ovat tulleet naisten vertaisiksi. Sytytetyt ovat hänen asuntonsa, rikotut hänen salpansa. Jer. 50:37.

31 Juoksija juoksee juoksijaa vastaan.ilmoittajailmoittajaavastaan.ilmoittamaan Babelin kuninkaalle, että hänen kaupunkinsa on ääriänsä

myöten valloitettu,

32. ja luotuspaikat otetut ja lammet l tulella poltetut ja sotamiehet häm-

mästyneet.

33. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Babelin tytär on niinkuin riihi siihen aikaan kun tapetaan; vielä vähän, niin tulee sille leikkuuaika.

34. Nebukadresar, Babelin kuningas. on minut syönyt, hävittänyt ja pannut pois niinkuin tyhjän astian, hän on minut niellyt niinkuin lohikärme,

täyttänyt vatsansa herkkupaloillani ja syössyt minut pois.

"35.",,Minulletehty vääryys ja lihani tulkoon Babelin päälle!" niin sanokoon Sionin asukas, ja "vereni Kaldean asukasten päälle!" sanokoon

Jerusalem.

36. Sentähden sanoo Herra näin: katso, Minä ajan sinun asiasi ja kostan sinun kostosi; ja panen hänen merensä kuivaksi ja kuivatan hänen kaivonsa.

37. Ja Babel on jääpä kiviraunioiksi, koirasutten asumaksi, kauhistukseksi ja vihellykseksi, tyhjäksi asuk-

kaista.

38. Yhdessä he kiljuvat niinkuin nuoret jalopeurat, mörisevät kuin naarasjalopeurain penikat.

39. Heidän helteessänsä teen Minä heille juomingit, että he riemastuvat ja nukkuvat ijankaikkiseen uneen, eikä enää heräjä, sanoo Herra.

40. Minä syöksen heitä niinkuin karitsoja teurastukseen, kuin oinaita

ia kauriita.

41. Kuinka onkaan valloitettuSesak. otettu koko maan kerskaus! Kuinka onkaan Babel jäänyt kauhistukseksi kansoissa! Jer. 25:26.

42. Meri nousi Babelin vlitse, sen aaltojen pauhinalla se peifettiin.

43. Hänen kaupunkinsa jäivät autioksi, kuivaksi maaksi ja korveksi, maaksi, jossa ei kukaan asu, ja jossa ei ihmisen lapsi liiku.

44. Ja Minä kostan Belille Babelissa ja otan hänen kurkustansa ulos sen,]onka hän on niellyt; ja kansat eivät enää tule virtailemalla hänen tykonsa. Babelin muurikin on kaatunu

45. Menkäät pois hänen keskeltänsă, te minun oma kansani, ja pelastakaat jokainen sielunsa Herran vi-

han kiivaudesta!

Ja älköön sydämmenne epäilkö, älkäätkä peljätkö sitäsanomaa, joka kuuluu maassa! sillä yhtenä vuonna tāmā sanoma tulee ja toisena vuonna taas sanoma, ja väkivaltaa on maassa, hallitsija hallitsijaa vastaan.

jolloin Minä kostan Babelin epäiumalille, ja koko hänen maansa on häpeään joutuva, ja kaikki hänen surmattunsa kaatuvat hänen keskellänsä.

48. Ja Babelin tähden riemuitsevat taivaat ja maa ja kaikki, mikä niissä on ; sillä pohjosesta tulee hänelle hä-

vittäjät, sanoo Herra. 49. Niinkuin Babel saattoi Israelin surmatut kaatumaan, niin Babelin tähden koko maan surmatutkin kaatuvat.

50. Te miekalta pelastuneet, rientäkäät, älkäät seisahtuko! Muistakaat kaukaisellamaallaHerraa, ja pitäkäät

Jerusalem mielessänne!

51. Me häpesimme, sillä me kuulimme pilkan, häväistys peitti kasvomme, sillä muukalaiset olivat tulleet Herran huoneen pyhyyksiin.

52. Sentähden katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Minä kostan hänen epäjumalillensa ja surmatut valittavat koko hänen maassansa.

53. Vaikka Babel astuisi ylös taivaasen, vaikka hän vahvistaisi korkeat varustuksensa, tulee hänelle kuitenkin Minulta hävittäjät, sanoo Herra.

Jes. 14:13 s. Kuule! huuto Babelista ja suuri valitus Kaldealaisten maalta!

55. Sillä Herra hävittää Babelin ja lopettaa siitä suuren tohinan, ja heidän aaltonsa kuohuvat niinkuin suuret vedet, heidän kuohunsa pauhina kuuluu.

56. Sillä hänen päällensä, Babelin päälle, tulee hävittäjä ; ja hänen sankarinsa vangitaan ja heidän joutsensa taitetaan, sillä koston Jumala. Herra, kostaa täydellisesti. Ps 94:1.

57. Ja Minä juovutan hänen ruhtinaansa ja viisaansa ja maaherransa ja päämiehensä ja sankarinsa, niin että he nukkuvat ilankaikkiseen uneen eivätkä heräjä, sanoo kuningas, H**er**ra Sebaot on hänen nimensä.

58. Näin sanoo HerraSebaot: Babelin muurīt, ne leveät, maahan hajoitetaan, ja hänen porttinsa, ne korkeat, sytytetään tuleen. Ja niin tekivät ka**n**sat työtä hukkaan ja kansakunn**at** väsyttivät itsensä tulen hyväksi.

Hab. 2:13, 59. Tämä on se sana, jonka profetta Jeremia käski Serajalle, Nerijan **po**jalle, Mahasejan pojan, hänen l**äh**tiessänsä Sedekian. Juudan kuninkaan, kanssa Babeliin, tämän hallituksen neljäntenä vuotena. Mutta Seraja oli leirin päällikkönä.

60. Ja Jeremia kirjoitti kaiken sen 47. Sentähden katso, päivät tulevat, onnettomuuden, joka Babelin päälle tuleva oli, yhteen kirjaan, kaikki j nămă sanat, iotka Babelia vastaan kirioitetut ovat.

61. Ja Jeremia sanoi Serajalle. "kun sinä tulet Babeliin, niin katso ja lue

kaikki nämä sanat,

62. ja sano: ,Herra! Sinä olet puhu-nut tätä paikkaa vastaan, hävittääkses sen, ettei siinä olisi asukasta, ei ihmistä eikä eläintä, vaan että se olisi ijankaikkisena autiona.

63. Ja päätettyäsi tämän kirjan lukemisen, sido siihen kivi ja heitä se

keskelle Fratia.

Ilm. 18:21. 64. ja sano: näin on Babel uppoava eikä se enää ole nouseva sen onnettomuuden tähden, jonka Minä annan hanen päällensä tulla; vaan he vaipuvat.

Tähän asti Jeremian sanat.

52 Luku.

Jerusalemin valloitus ja hävitys. Sedekian ja kansan kohtalo. Jojakinin ylennys.

Yhdenkolmatta vuoden vanha oli Sedekia tulleeen Sedekia.tullessansa kuninkaaksi. ja yksitoista vuotta hallitsi hän Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta.

2 Kun. 24:18 s. 2 Aik. 36:11 s. Jer. 37:1 s. 2. Ja hän teki, mitä pahaa oli Herran silmissä kaikissa, niinkuin Jo-

jakimkin oli tehnyt.

3. Sillä Herran vihan tähden tapahtui se Juudassa ja Jerusalemissa, siksi kun Herra heitti ne pois kasvojensa edestă. Ja Sedekia teki kapinan Ba-

belin kuningasta vastaan.

4. Ja tapahtui hänen hallituksensa yhdeksäntenä vuotena kymmenennen kuukauden kymmenentenä päivänä, että Nebukadresar, Babelin kuningas, tuli, hän ja koko hänen sotajoukkonsa, Jerusalemia vastaan; ja he asettuivat leiriin sitä vastaan ja rakensivat vallit sen ympärille joka taholta. 2 Kun. 25:1 s. Jer. 39:1 s.

Ja kaupunki jäi piiritykseen kuningas Sedekian yhdenteen toista

vuoteen asti.

Neljännellä kuulla, kuun yhdeksäntenä päivänä, sai nälkä vallan kaupungissa eikä ollut maakunnan

kansalla leipää.

7.Ja kaupunki kukistettiin ja kaikki sotamiehet pakenivat ja läksivät kaupungista yöllä kahden muurin välisesta portista, joka oli kuninkaan puutarhan ääressä, - ja Kaldealaiset olivat kaupungin ympärillä, – ja he menivät korven tietä.

8. Mutta Kaldealaisten sotajoukko ajoi kuningasta takaa, ja he saavut-

koko hänen oma sotajoukkonsa oli hajonnut pois hänen tykoänsä

9. Ja he ottivat kuninkaan kiinni ia veivät hänet Babelin kuninkaan tykö Riblaan Hamatin maalla; ja hän julisti hänestä tuomion.

10. Ja Babelin kuningas tappoi Sedekian pojat hänen nähden, ja kaikki Juudan ruhtinaat tappoi hän Rib-

lassa.

11. Mutta Sedekian silmät antoi hän puhkaista ja sidotti hänet vaskisilla kahleilla. Ja Babelin kuningas voi hänetBabeliin ja pani hänet vankihuoneesen hänen kuolemapäiväänsäasti.

12. Ja viidennellä kuulla, kuun kymmenentenä päivänä, joka oli Nebu-kadresarin, Babelin kuninkaan, yhdeksästoista vuosi, tuli Nebusaradan. henkivartijain päällikkö, joka seisoi Babelin kuninkaan edessä, Jerusalemiin.

13. Ja hän poltti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen; ja kaikkiJerusalemin huoneet ja kaikki suuret

huoneet poltti hän tulella.

14. Ja kaikki Jerusalemin muurit ylt'ympäriltä hajoittivat kaikki ne Kaldealaiset sotajoukot, jotka olivat henkivartijain päällikön kanssa.

15. Mutta köyhän väen ja muun kansan, jotka olivat jääneet kaupunkiin, ja karkurit, jotka olivat karanneet Babelin kuninkaan puolelle, ja jääncen kansan vei Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, vankina pois.

16. Mutta köyhästä maan väestä jätti Nebusaradan, henkivartijain päällikko, viinimäkien ja peltojen viljeli-joiksi.

17. Ja vaskipatsaat, jotka kuuluivat Herran huoneesen, ja istuimet ja vaskimeren, joka oli Herran huoneessa, särkivät Kaldealaiset ja veivät kaiken vasken niistä Babeliin.

18. Ja kattilat, lapiot, veitset, maljat, kupit, ja kaikki vaski-astiat, joil-

la palveltiin, ottivat he pois.

19. Ja nekin juoma-astiat, hiilipannut, maljat, kattilat, kynttiläjalai, kupit ja uhrikannut, jotka olivat puhdasta kultaa, ja nekin, jotka olivat puhdasta hopeaa, otti henkivartijain päällikkö

20. Ja ne kaksi patsasta ja se yksi meri ia ne kaksitoista vaskihärkää, jotka seisoivat istuinten alla, jotka kuningasSalomo oli tehnyt Herran huoneesen, kaikista niistä kappaleista lähtenyttä vaskea ei voitukaan punnita.

1 Kun. 7:15 s. 23 s. 2 Aik. 3:15. 21. Mutta kumpikin patsas oli kahdeksantoista kyynärää korkea ja kahtivat Sedekian Jerikon kedolla, ja dentoistakyynäräinen nuora ulottui

JEREMIA 52. JEREMIAN VALITUSVIRRET 1

șen ympări, ja sen paksuus oli nel- | ja sormea, ja se oli onsi.

22. Ja vaskinen kruunu oli sen päällä, ja sen yhden kruunun korkeus oli viisi kyynärää, ja verkko ja granatti-omenat kruunun ympärillä olivat kaikki vaskesta; ja senkaltainen oli toinenkin patsas ja granattiomenat.

23. Ja granatti-omenia oli yhdeksänkymmentäkuusi kullakin kulmalla; kaikkiansa oli sata granatti-omenaa verkon päällä ympärinsä.

24. Ja ĥenkivărtijain päällikkö otti ylimmäisen papin Serajan ja toisen papin Sefanjan ja kolme ovenvar-

iiiaa;

25. ja kaupungista otti hän yhden hoviherran, jokā oli sotavāen päällikkönä, ja seitsemän miestä niistä, jotka näkivät kuninkaan kasvoja, jotka tavattiin kaupungissa, ja sotapäällikön kirjoittajan, joka kirjoitti maan väen sotaan, ja kuusikymmentä miestä maan kansasta, jotka tavattiin kaupungissa, -

nāmā otti Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, ja vei heidät Babelin kuninkaan tykö Riblaan.

27. Ja Babelin kuningas antoi tappaa heidät Riblassa Hamatin maalla. Ja niin Juuda vietiin pois omalta maaltansa vankeuteen.

28. Tāmā on se kansa, jonka Nebukadresar vei vankina pois:seitsemän-

tenä vuotena kolmetuhatta ja kolmekolmatta Juudalaisia:

29. Nebukadresarin kahdeksantenatoista vuotena Jerusalemista kahdeksan sataa kaksineljättä sielua;

30. ja Nebukadresarin kolmantena kolmatta vuotena vei Nebusaradan. henkivartijainpäällikkö. Juudalaisia seitsemän sataa ja viisi viidettä sielua. Kaikkia yhteensä oli neljä tuhatta kuusi sataa.

31. Ja tapahtui seitsemäntenä neliättä vuotena siitä, kun Jojakin, Juudan kuningas, vietiin vankeuteen, kahdennellatoista kuukaudella, viidentenä kolmatta päivänä, että Evil Merodak,Babelin kuningas,sinä vuonna, kun hän tuli kuninkaaksi, korotti Jojakinin. Juudankuninkaan, pään ja antoi hänen tulla ulos vankihuoneesta. 2 Kun. 25:27.

 Ja hän puhutteli häntä ystävällisesti, ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi niiden kuningasten istuimia, jotka olivat hänen tykönänsä

Babelissa.

33. ja muutti hänen vankeutensa vaatleet ; ja hän sõi aina leipää hän**en** edessänsä kaikkina elämänsä päivinā.

34. Ja hänen elatuksensa annettiin hänelle,alituisena e**läkkeenä** Babeli**n** kurinkaalta, päivänsä osa kunakin päivänä hänen kuolinpäivä**änsä asti,** kaikkina hänen elämänsä päivinä.

JEREMIAN VALITUSVIRRET.

I Luku.

Kuinka niin yksinänsä istuukaan tuo kaupunki, jossa oli niin paljo kansaa! Lesken vertaiseksi on tullut se, joka oli niin suuri kansoissa ; maakuntain hallitsija on nyt veron alaiseksi tullut.

Katkerasti hän yöllä itkee, ja hänen kyyneleensä vuotavat hänen poskillensa; ei hänellä ole yhtään lohduttajana kaikista rakastajistansa; kaikki hänen ystävänsä pettivät hä-net, ovat hänelle vihollisiksi tulleet.

3. Vankeuteen on Juuda mennyt vaivasta ja kovasta työstä; hän asuu kansain keskellä, eikä ole löytänyt lepoa; kaikki hänen vainoojansa saavuttivat hänet ahdinkojen keskellä.

4. Sionin tiet ovat suruissansa, kun ei kukaan juhlille tule; kaikki hänen porttinsa ovat autiona, hänen pappinsa huokailevat, hänen neitseensä | sentähden on hän saastaksi joutunut.

murehtivat ja hänen murheensa on katkera.

5. Hänen ahdistajansa pääsivät voitolle, hänen vihollisensa ovat onnelliset! sillä Herra saattoi hänelle murheenhänen rikostensa paljouden tähden: hänen lapsensa menivätvankeuteen vainoojan edellä. 5 Moos 28:43.45.

6. Ja pois on mennyt Sionin tyttäreltä kaikki hänen kaunistuksensa; hänen ruhtinaansa ovat niinkuin peurat, jotka ei laidunta löydä, vaan kulkevat voimattomina vainoojan edellä.

7.Jerusalem muistaa vaivansa ja vainonsa päivinä kaikkia niitä aarteita, joita sillä oli entisinä päivinä. Kun hänen kansansa on kaatunut vihollisen käden kautta, eikä ole hänellä auttajaa, niin näkevät hänet ahdistajat ja nauravat hänen onnettomuuttansa. Jes. 64:11.

8 Jerusalem on paljon syntiä tehnyt;

Kaikki, jotka häntä kunnioittivat, halveksivat häntä, sillä he näkevät hänen häpeänsä; ja hän itsekin huo-

kaa ja kääntyy poispäin.

Jes. 47:3. Jer. 13:22.26. Nah. 3:5. Hänen saastaisuutensa on hänen liepeissänsä; ei hän muistanut loppuansa, ja on hirmuisesti langennut, ei hänellä ole yhtään lohduttajaa. Katsele, Herra, vaivaisuuttani, sillä vihollinen ylpeilee! Jes. 47:7. 10. Vihollinen ojensi kätensä kaik-

kiin hänen aarteihinsa; sillä hän näki pakanain tulevan hänen pyhäkköönsä, joista Sinä sääsit: ei ne saa tulla

sinun seurakuntaasi.

5 Moos. 23:3 s. Neh. 13:1 s. Ps. 79:1 s. Hes. 44:9. 11. Kaikki hänen kansansa huokaa. etsien leipää; he antoivat aarteensa ruuasta, virvoittaaksensa sielunsa. Nãe, Herra, ja katsele, kuinka mină

olen pilkaksi joutunut!

Éikő támá teihin koske, kaikki, jotka tästä käytte ohitse? Katsokaat ja nähkäät: onko kipua sen vertaista kuin minun kipuni, jolla minua vaivataan, sillä Herra täytti minut murheella hirmuisen vihansa päivänä? Jes. 13:13.

Korkeudesta lähetti Hän minun luihini tulen, joka niissä yltyi. Hän viritti verkon jalkaini eteen ja käänsi minuttaaksepäin; Hän teki minut autioksi, kaiken päivää sairaaksi.

14. Hänen kätensä ovat sitoneet yhteen minun syntini ikeen; ne ovat vhteen väännetyt, tulleet minun kaulani päälle : se vaivutti voimani. Herra antoi minut niiden käsiin, joiden

edessä en voi kestää.

15. Herra heitti pois kaikki minun keskelläni olleet väkeväni; hän kuulutti juhlan minusta, musertaaksensa minun nuorukaiseni; viinikuurnan taliasi Herra neitseelle, Juudan tyttärelle. Jes.63:3. Val. 2:22.

16. Näiden tähden itken minä; silmāni, silmāni vuotaa vettā, sillā kaukana minusta on lohduttaja, sieluni virvoittaja; minun lapseni ovat hävitetyt, sillä vallan on vihollinen Jer. 8:23. 14:17.

saanut. 17. Sion ojentaa kätensä, multa ei hänellä ole yhtään lohduttajaa. Herra käski Jaakobin ympärillä asuvaiset olemaan hänen vihollisensa; Jerusa-

lem on jäänyt saastaksi heidän keskellänsä.

18. Vanhurskas on Hän, Herra, sillä hänen suullensa olin minä tottelematon. Kuulkaat, kaikki kansat, ja katsokaat kipuani; neitseeni ja nuorukaiseni ovat vankeuteen menneet.

19. Minä huusin rakastaijani, ne olivat minulle uskottomat; pappini ja vanhukset nääntyivät kaupungissa: he hakivat itsellensäruokaa virvoit-

taaksensa sieluansa.

20. Katso, Herra, kuinka olen ahdistuksessa! minun sisällykseni kuohuvat.svdammeni on levoton minussa: sillä varsin vastahakoinen olen minä ollut. Ulkona miekka ja kotona kuolema on minut lapsettomaksi tehnyt.

5 Moos, 32:25. Jes. 16:11. Val. 2:11. Hes. 7:15. 21. He kuulivat, miten minä huokailin: "ei minulla ole lohduttajaa!" Kaikki viholliseni kuulevat onnettomuuteni; he iloitsevat, että Sinä sen teit. Sinä annat sen päivän tulla, jonkas olet julistanut; he tulevat minun vertaisikseni. Jer. 50:10.29. 51:24.

22. Tulkoon kaikki heidan pahuutensa sinun kasvojesi eteen, ja tee heille niinkuin olet minulle tehnyt kaikkien minun syntieni tähden:sillä ylön paljon on minun huokauksiani. ja sydammeni on sairas. Jer. 8:18.

2 Luku.

Kuinka onkaan Herra vihassansa pilvellä peittänyt Sionin tyttären! Hän heitti Israelin kunnian taivaasta maahan; ei Hän muistanut jalkainsa astinlautaa vihansa päivinä.

1 A1k. 28:2. Ps. 132:7. 2. Herra hävitti armottomasti kaikki Jaakobin asuinpaikat; Hän hajoitti julmuudessansa Juudan tyttären linnoitukset, lõi ne maahan; Hän saastutti valtakunnan ja sen ruhtinaat.

 Hän särki tulisessa vihassansa jokaisen sarven Israelissa: Hän veti oikean kätensä takaisin, kun vihollinen tuli; ja Jaakobin poltti Hän niinkuin liehuva tuli, joka syö ympäriltänsä. 4. Hän on jännittänyt joutsensa niinkuin vihollinen, ja asettanut oikean kätensä niinkuin ahdistaja, ja tappanut kaikki silmän ihanteet. Sionin tyitären majaan kaasi Hän vihansa kuin tulen. Ps. 7:13.

5. Herra on ollut niinkuin vihollinen: Hän hävitti Israelia, hävitti kaikki hänen hovinsa, turmeli hänen linnoituksensa; ja antoi Juudan tyttärelle paljon valitusta ja vaikeroimista.

6. Hän turmeli majansa kuin yrttitarhan, hävitti juhlapaikkansa: unhottuneeksi teki Herra Sionissa juhlan ja sabbatin; ja hylkäsi vihansa tuimuudessa kuninkaan ja papin.

7. Herra heitti alttarinsa pois, hylkāsi pyhākkönsā; Hān anloi vihollisen käteen hänen hovinsa muurit: he huusivat Herran huoneessa niinkuin juhlapäivänä.

8. Herra oli päättänyt turmella Sionin lyttären muurit, vetää mitta-nuoran sen ylitse; Hän ei palauttanut kättänsä hävittämästä, vaan pani vallit ja muurit murehtimaan, yhdessä ne makaavat surkastuneena.

2 Kun. 21:13. Jes. 34:11. Sak. 1:16.

9. Maahan ovat hänen porttinsa vajonneet; Hån hävitti ja särki hänen
salpansa. Hänen kuninkaansa ja ruhtinaansa ovat pakanain parissa; ei
ole lakia, eikä heidän profettansakaan saa näkvä Herralta. Ps. 74:9.

kaan saa näkyä Herralta. Ps. 74.9. 10. Maassa istuvat äännettöminä Sionin tyttären vanhukset, ovat panneet multaa päänsä päälle, pukeutuneet säkkiin; maahanpäin antavat Jerusalemin neitseet päänsä painua.

11. Itkusta hiveltyvät silmäni, kuohuvaisisälmykseni; maahanon maksani vuotanut kansani tyttären musertumisen tähden; sillä lapset ja imeväiset nääntyvät kaupungin kaduilla. Val. 1:20.

12. He sanovat āidillensā: "missā on viljaa ja viiniā?" nāāniyessānsā niinkuin surmatut kaupungin kaduilla, heittāessānsā henkensā āitinsā syliin.

13. Mitä sinulle todistan, mihin sinut vertaan, tytär Jerusalem? Minkä sanonsinun kellaisekses, lohduttaakseni sinua, neitsyt, tytär Sion? Sillä suuri niinkuin meri on sinun häviösi, kuka taitaa sinua parantaa?

14. Sinun profettas ovat nähneet sinulle petosta ja turhuutta, eivät ilmoittaneet pahoja tekojasi, käärtääksensä sinun vankeutesi; vaan he näkivät sinulle petollisia ja onnetto-

muutta tuottavia sanoja.

Jer. 2:8.5:81. 14:14.23:168. 27:14.29.9. Hes. 13.28.
15. Kaikki tiellä ohitsekäyväiset taputtavat sinusta käsiänsä, viheltelevät ja päätänsä nyykyttävät Jerusalemin tyttären tähden: "tämäkö on se kaupunki, josta sanotaan: "kauneuden täydellisyys", "koko maan ihastus?" Job 27:23. Ps. 48:3. 50:2.

16. Sinua vastaan ammottelevat kaikki vihollisesi suutansa, viheltelevät, purevat hammasta, sanovat, me hänet hävitimme; tämä on se päivä, jonka olemme toivoneet, saavuttaneet, nähneet. Ps. 22:14. Val. 3:46. 17. Herra on tehnyt, minkä oli aikonut; Hän on täyttänyt sanansa, jonka Hän aikoja ennen oli käskenyt. Hän hajoitti eikä armahtanut, vaan ilahutti vihollisen sinusta ja korotti vainomiestesi sarven.

8 Moos. 26:14 s. 5 Moos. 28:15 s. 18. Heidän sydämmensä huutaa Herralle. Sinä Sionin tyttären muuri, anna kyyneles virtana vuotaa päivät

ja yöt; älä suo itsellesi rauhaa, älköön silmäteräsi levätkö! Jer.9:1. 14:17. 19. Nouse, valita yöllä, kun vartiot alkavat; vuodata sydämmesi kuin vettä Herran kasvolen eteen: nosta

vettä Hérran kasvojen eteen; nosta hänen puoleensa kätesi omien lastesi sielun tähden, jotka nääntyvät näikään joka kadun kulmassa!

Ps. 62.9.

20. Katso, Herra, ja näe, kenelle Sinä olet näin tehnyt. Pitääkö vaimojen syömän ruumiinsa hedelmän,
käsillä kannettavat lapsukaisensa?
Ovatko papit ja profetat Herran huoneessa tapettavat?

8 Moos. 28:29. 5 Moos. 28:58s. Jer. 19:9. Val. 4:10. 21. Maassa makaavat kaduilla poika ja vanhus; minun neitseeni ja nuorukaiseni kaatuivat miekkaan: sinä surmasit vihasi päivänä, tapoit ar-

mottomasti.

22. Sinā kutsuit niinkuin juhlapāivāksi minun peloitukseni ylt'ympāriltā, eikā Herran vihan pāivānā ollut yhtāān pāāsnyttā eikā pelastunutta; jotka minā kannoin kāsillāni ja kasvatin, ne lopetti vihollinen.

3 Luku.

Minā olen se mies, joka olen viheliāisyyttä nähnyt Hānen hirmuisuutensa vitsan kautta.

2. Minua hān johdatti ja vei pimey-

teen eikä valkeuteen.

 Ainoasti minua vastaan Hän yhä uudelleen kääntää kätensä kaiken päivää.

4. Hän kulutti lihani ja nahkani ja musersi minun luuni. Ps. 51.10. 5. Hän rakensi minua vastaan ja pliritti minua myrkyllä ja vaivalla. 6. Hän pani minut pimeydessä asu-

maan, niinkuin muinoin kuolleet.
7. Hän aitasi ympärilleni, etten pää-

se ulos; raskaaksi teki Hän vaskikahleeni.

8. Ja vaikka minä huudan ja parun, on Hän sulkenut korvansa rukoukseltani. Job 19:7. Ps. 22:3.

 Hän aitasi tieni vuojonkivillä ja turmeli polkuni. Job 19:8.
 Väijyvä karhu on Hän minulle,

jalopeura piilopaikoissa. Hos. 5:14.13.7s.
11. Hän antoi minun eksyä tieltä ja repi minua säpäleiksi, teki minut autioksi.

12. Hän jännitti joutsensa ja pani minut silmämääräksi nuolille. Job 16:12. 13. Hän ampui munaskuihini viinensä nuolet.

14. Olen joutunut nauruksi kaikelle minun kansalleni, heidän virreksensa kaiken päivää.

Job 30:9. Ps. 69:12. Jer. 20:7.

JEREMIAN VALITUSVIRRET 3.

ja juotti minut koiruoholla.

16. Hän murennutti somerolla hampaani, Hän painoi minua tuhkaan. 17. Ja sieluni on syösty pois rau-

hasta, minä olen unohtanut hyvää. 18. Ja minä sanoin: "kadonnut on elinvoimani ja toivoni Herraan."

19. Muista siis, kuinka minä viheliäinen ja hyljätty olen, koiruoholla

ja myrkyllä juotettu!

20. Hyvin sen sieluni muistaa ja vaipuŭ minussa.

21. Tämän minä panen sydämmeeni, sentähden tahdon toivoa:

22. Herran armosta on, ettemme ratki hukkuneet; sillä ei hänen laupeutensa vielä loppunut.

23. Se on uusi joka aamu, ja suuri

on sinun uskollisuutesi.

24. Herra on minun osani, sanoo sieluni; sentähden toivon Häneen. Ps. 16:5. 73:26. 119:57.

25. Hyvä on Herra niille, jotka Häntä odottavat, sille sielulle, joka Häntä etsii.

26. Hyvä on olla kärsivällisnä ja

odottaa Herran apua.

27. Hyvä on ihmiselle, että hän kantaa ijestä nuoruudessansa.

Ps. 119:71. Matt. 11:29. 28. Istukoon yksinänsä ja olkoon ääneti, kun Hän sen hänen päällensä on pannut.

29. Pankoon suunsa tomuun; ku-

katies on vielā toivoa.

30. Ojentakoon poskensa sille, joka häntä lyö, antakoon ravita itsensä pilkalla. Matt. 5:39.

31. Sillä ei Herra hylkää ijankaikkisesti:

32. vaan jos Han on murehuttanut, armahtaa Hän taas suuresta laupeudestansa.

33. Sillä ei Hän sydämmestänsä vaivaa eikä murheesen saata ihmisten lapsia.

34. Jos poljetaan jalkain alle kaik-

ki maan vangitut

35. jos väännetään miehen oikeutta Ylimmäisen kasvojen edessä -36. jos sorretaan ihmistä hänen asiassansa eikö Herra sitä näe?

37. Kuka sanoo ja se tapahtuu, ellei Herra sitä käskenyt? Ps. 33:9. 38. Eikö paha ja hyvä tule Kor-

keimman suusta? Jes. 45:7. Am. 3:6. 39. Miksi nurisee ihminen eläissänsä? kukin nuriskoon syntiänsä vas-Luuk, 23:41.

40. Koetelkaamme ja tutkistelkaamme teitämme ja palatkaamme Herran tykö!

41. Nostakaamme sydämmemme sensä!

15. Hän ravitsi minut haikeudella ia kätemme Jumalan puoteen taivaassa l

> 42. Me olemme luopuneet ja olleet kovakorvaiset; Sina et ole antanut anteeksi. Ps. 106:6.

43. Sinä peitit itsesi vihaan ja vainosit meitä; Sinä surmasit armotto-

44. Sină peitit itsesi pilvellă, ettei rukous pääsnyt sen lävitse.

45. Tunkioksi ja inhoksi teit Sinä meitä kansain keskellä.

 Meitä vastaan ammottavat kaikki vihollisemme suutansa. Val. 2:16. 47. Pelko ja hauta ovat osaksemme

tulleet, häviö ja turmio.

Jes, 24:17. Jer. 48:48. 48. Vesivirtoina juoksevat silmäni kansani tyttären turmion tähden.

Jer. 9:1. Val. 1:16. 49. Silmāni itkevāt, eikā lakkaa;

ei ne asetu.

50. ennenkuin Herra katsoo alas ja näkee taivaasta.

 Silmäni vaivaa minua kaikkien kaupunkini tytärten tähden.

52. Niinkuin lintua ajoivat ne minua takaa, jotka syyttömästi ovat minun viholliseni.

53. He syöksivät elämäni kuoppaan ja heittivät kiviä päälleni. Jer. 88:6.

54. Vedet tulvasivat pääni päällitse; minä sanoin: "jo hukun." 55. Minä huusin avukseni sinun ni-

meäsi, Herra, syvyyden kuopasta. Ps. 88:7. 56. Sinä olet kuullut ääneni; älä

kätke korvaasi huokauksestani ia huudostani!

57. Sinā lähenit samana pāivānā, kun minā huusin Sinua; Sinā sa-noit: "älā pelkää!" Ps. 145:18.

58. Sinä, Herra, olet ajanut sieluni asiat, olet lunastanut henkeni.

59. Sinä, Herra, olet nähnyt kuinka minulle vääryyttä tehdään; auta minua oikeuteen!

60. Sinä olet nähnyt kaiken heidän kostonsa, kaikki heidän aivotuksen-

sa minusta.

61. Herra, Sinä olet kuullut heidän pilkkaansa, kaikki heidän aikeensa minua vastaan,

62. vainollisteni huulet ja heidan hankkeensa minua vastaan kaiken

63. Katso, kun he istuvat tahi nousevat, olen mină heidăn virtensă. 64. Sinä, Herra, olet tuottava heille palkan heidän kättensä töiden mu-

kaan. Ps. 28:4. 65. Laske peite heidän sydämmelleen; kirouksesi tulkoon heidan ylit-

Ps. 69:24. 2 Kor. 8:14 s.

66. Vainoa heitä vihassasi ja hukuta Herran taivaan alta!

4 Luku.

Kuinka tummentuikaan kulta, muuttui hyvä kulta! pyhäkön kivet ovat hajoitetut kaikkien katujen kulmiin!

2. Sionin pojat, nuo jalot, jotka olivat kalliin kullan arvoiset, kuinka he luetaankaan savi-astiain vertaisiksi, jotka valajan kädet ovat tehneet!

Jer. 19:11., 3. Koirasudetkin tarjoovat nisiänsä imettävät poikiansa: mutta kansani tytär on tullut armottomaksi niin-kuin kamelikurjet korvessa. Job 39:16s.

4. Imeväisen kieli tarttuu janosta suun lakeen; lapsukaiset anovat leipää, eikä ole ketään, joka heille sitä iakaa.

5. Jotka ennen sõivät herkkuruokia, nääntyvät kaduilla; joita muinen purppuralla kannettiin, ne syleilevät tunkioita.

6. Suurempi oli kansani tyttären syy kuin Sodoman synti, joka kukistettiin silmänräpäyksessä, eikä kenenkään kädet siihen ruvenneet.

1 Moos. 18:20. 19:24 s. Hes. 16:46 s. 7. Hänen nasirinsa olivat lunta puhtaammat, maitoa valkeammat; heidån ruumiinsaoli korallia punaisempi, heidän muotonsa oli safiiria.

8. Mutta nyt on heidän muotonsa mustaa mustempi, ei heitä tunneta kaduilla; rypistynyt on heidän nahkansa heidän luittensa päällä, kuivettunut kuin puu.

9. Miekan surmaamat ovat onnellisemmat kuin nälkään kuolleet, jotka nääntyvät maan hedelmän puut-

teessa.

Vaimojen laupeaat kädet ovat keittäneet omia lapsiansa; ne olivat heille ruuaksi kansani tyttären kukistuksessa. 3 Moos. 26:29.

5 Moos. 28:53. 2 Kun. 6:29. Jer. 19:9. Val. 2:20. 11. Herra täytti julmuutensa, vuodatti tulisen vihansa ja sytytti tulen Sionissa; se sõi sen perustukset.

Jer. 17:27. Hes. 7:8. 12. Ei maan kuninkaat sitä uskoneet, eikä kaikki maanpiirin asuvaiset, että vainooja ja vihollinen tulisi Jerusalemin porteista sisään.

13. Mutta niin kävi hänen profettainsa syntien, ja hänen pappiensa pahojen tekojen tähden, jotka hänen keskellänsä vuodattivat vanhurskasten Jer. 5:31. 23:21. 26:8 s. Matt. 23:35. veren.

14. He kuljeksivatsokeina kaduilla, olivat verellä tahratut, niin ettei voitu ruveta heidän vaatteisinsa.

15. "Väistykäät! saastainen!" huudettiin heille; "väistykäät, väistykäät, älkäät koskeko!" Kun he pakenivat, kuljeskelivat he vieläkin; pakanoissa sanottiin: "he eivät enää saa täällä asua." 3 Moos. 13:45.

16. Herran kasvot ovat heidat haioittaneet: Hän ei enää heitä katsele. Pappeja ei ole pidetty arvossa,

eikä vanhoja armahdettu.

17. Vielākin hiveltyivāt silmāmme turhan avun puoleen; vartioiden odotimme kansaa, joka ei voi aut-

18. He vartioivat askeleitamme, ettemme rohkene kävellä kaduillamme. Loppumme lähestyy, päivämme ovat täytetyt; tosin, loppumme on jo

tullut.

19. Vainomfehemme olivat nopeammat kuin taivaan kotkat; vuorilla ajoivat meitä takaa, korvessa väijyivät meitä.

20. Herran voideltu, joka meidän turvamme oli, vangittiin heidän kuopissansa, hān, josta sanoimme: hānen varjossansa saamme elää pakanain kesken.

21. Iloitse ja riemuitse, Edomin tytär, joka asut Usin maalla! Sinunkin tykosi tulee malja; olet juopuva ja

itsesi paljastava.

Ps. 137:7. Jer. 25:15.21. 49:12. 22. Sinun pahatekosi on loppunut, tytär Sion; ei hän enää vie sinua vankina pois. Mutta hän etsii, tytär Edom, sinun pahan tekosi, ilmoittaa sinun syntisi.

5 Luku.

Muista, Herra, mitä meille on ta-pahtunut! katso ja näe meidän hävåistvksemme!

Perintömme on siirtynyt vieraille, huoneemme muukalaisille.

5 Moos. 28:30 s.

3. Orvot olemme, ilman isiä; äitimme ovat niinkuin lesket

4. Vettä ostamme rahalla juodakpuumme tulevat meille semme; máksolla.

Takaa-ajajamme on niskassamme; kun väsymme, ei meille lepoa suoda.

6. Egyptille annamme kättä, ja Assurille, että leipää saisimme ravinnoksemme.

7. Meidan isamme tekivat syntia. heită ei enää ole; me kannamme heidän pahoja tekojansa.

2 Moos. 20:5. Jer. 31:29. Hes. 18:2. 8. Orjat hallitsevat meită; ei ole ketään pelastamassa meitä heidän käsistānsā. 5 Moos. 28:48,45, Val. 1:5.

JEREMIAN VALITUSVIRRET 5. HESEKIEL 1.

9. Henkemme uhalla haemme leipāmme miekan edestā korvessa.

10. Nahkamme on kuumentunut kuin uuni näljän politamisesta. 11. Vaimoja he Sionissa raiskasi:

vat, neitseitä Juudan kaupungeissa. 12. Ruhtinaat hirtettiin heidan kasillänsä; vanhusten kasvoja ei kun-

nioitettu.

13. Nuorukaiset kantavat myllynkiviä; pojat puutaakan alla kompastuvat

14. Vanhukset jättävät portin; nuorukaiset eivät enää soittele.

15. Loppunut on sydäntemme ilo; murheeksi muuttunut hyppymme.

16. Pudonnut on päämme kruunu. Voi meitä, että niin olemme syntiä tehneet! Job 19:9. Jer. 18:18. Hes. 21:26.

17. Sentähden on sydämmemme sairas; niiden tähden ovat silmäm-

me pimenneet:

18. Sionin vuoren tähden, joka on autiona, niin että ketut siellä iuok-

sentelevat. 19. Sinä, Herra, pysyt ijankaikkises-

ti, ja sinun valtaistuimesi suvusta sukuun! Ps. 9:8. 29:10. 102:13, 145:13, 20. Miksi tahdot ikuiseksi unohtaa

meitä, ikipäiviksi hyljätä meitä? 21. Palauta, Herra, meitä Sinun tykosi, että me palajaisimme; uudista päivämme niinkuin nealusta olivat!

Jer. 31:18. 22. Vai oletko peräti hyljännyt mejtä, ylen suuresti meihin vihastunut?

PROFETTA HESEKIEL.

I Luku.

Herra ilmestyy profetalle kirkkaudessa. Ja tapahtui kolmantena kymmenen-tenä vuotena, neljännen kuun viidentenā pāivānā, minun ollessani vankien joukossa Kebar virran varrella, että taivaat aukenivat ja minä nāin Jumalan nākyjā.

2. Kuun viidentenä päivänä, joka oli kuningas Jojakimin vankeuden

viides vuosi,

2 Kun. 24:12. 3. tuli Herran sana Hesekielille, papinBusinpojalle, Kaldealaisten maalla Kebar virran varrella, ja siellä Herran käsi tuli hänen päällensä.

4. Ja minā nāin, ja katso, raju tuuli tuli pohjan puolelta, suuri pilvi ja tulikerä; kirkkaus oli sen ympärillä, ja sen keskellä oli niinkuin kirkkaan metallin hohde tulen keskeltä.

Ps. 18:8 s. Hab. 3:3 s. Ja sen keskellä oli niinkuin neliä elävää olentoa, ja tämä oli heidän muotonsa: he olivat ihmisen muotoiset. 1 Moos. 3:24. Ilm. 4:6 s.

6. Ja kullakin heistä oli neljät kasvot, ja kullakin neljä siipeä.

7. Ja heidän jalkansa olivat suorat, ja jalkaterānsā olivat niinkuin vasikan sorkat ja ne paistoivat kuin kiiltāvā vaski

8. Ja ihmisen kädet olivat heidän siipiensä alla heidän neljällä sivullansa; ja kasvot ja siivet oli heillä kaikilla neljällä. Hes. 10:8.

9. Heidän siipensä olivat toinen toiseensa yhdistetyt; käydessänsä he eivät kääntyneet, vaan menivät kukin kohdastansa eteenpäin.

10. Ja heidän kasvojensa muoto oli ihmisen kasvot; ja oikealla puolella oli kaikilla neljällä jalopeuran kasvot, ja vasemmalla puolella kaikilla neljällä härjän kasvot, ja kotkan kasvot kaikilla neljällä.

11. Niin olivat heidän kasvonsa; mutta heidän siipensä olivat ylhäältä eroitetut, niin että kunkin kaksi siipeä yhtyi toisten siipiin, ja kaksi peit-

ti heidan ruumiinsa.

12. Ja kukin kävi kohdastansa: minnepäin henki tahtoi mennä, sinne he menivät, eivätkä he käydessänsä kääntyne**e**t.

 Ja eläimet olivat näöltänsä niinkuin palavat tulihiilet, niinkuin tulisoitot, jotka kiertelivät eläinten välitse; ja tuli antoi loisteen ja tulesta

leimusi salamia.

Ja eläimet juoksivat sinne tänne

kuin pitkäisen leimaukset.

15. Ja minä näin nämä eläimet, ja katso, yksi ratas seisoi maan päällä eläinten tykönä, heidän neljän kasvonsa edessä.

Ratasten muoto ja teos oli niinkuin topaasi-kiven kirkkaus, ja yhdenlaiset olivat ne kaikki neljä muodoltansa ja teoltansa ne olivat niinkuin ratas olisi ollut rattaan sisällä. Hes. 10:9 s.

17. Kulkiessansa ne kulkivat neljälle kulmallensa, eivätkä kulkies-

sansa kääntyneet.

Ja niiden kehät olivat korkeat ja peljättävät, ja ne kehät olivat yltä ympäri täynnä silmiä kaikilla neljällä.

rattaat heidän vieressään, ja elainten ylentyessä maasta ylenivät rat-

taatkin.

20. Kuhunka henki meni, sinne hekin menivät; minne henki liikkui, sinne rattaat ylenivät heidän kanssansa, sillä eläinten henki oli rattaissa.

21. Heidän kulkiessa, kulkivat nämākin; heidān seisahtuessa, seisahtuivat nămăkin; ja kun he ylenivăt maasta, ylenivät rattaatkin heidän kanssansa, sillä eläinten henki oli rattaissa.

22. Ja eläinten päiden päällä oli ikäänkuin taivaan avaruus, peljättävän kristallin näköinen, levitettynä ylhäällä heidän päidensä ylitse.

23. Ja taivaan avarunden alla olivat heidän siipensä suorina toinen toiseensa päin; ja kunkin kaksi sii-peä peitti kunkin ruumiin. 24. Kun he liikkuivat, kuulin minä

heidän siipiensä äänen niinkuin suurten velten pauhinan, niinkuin Kaikkivaltiaan äänen pauhinan, äänen niinkuin sotaleirin pauhinan. Kun he seisoivat, laskivat he siipensä alas. Ps. 29:3 s.

25. Ja ääni kuului taivaan avaruuden päältä, joka heidän päänsä päällā oli: kun he seisoivat, laskivat he

siipensä alas.

26. Ja yläpuolella taivaan avaruutta. joka oli ĥeidān päänsä päällä, oli istuin näöltänsä safiiri-kiven muotoinen; ja tämän istuimen muotoisen päällä istui näöltänsä niinkuin ihmisen muotoinen. 2 Mnos. 24:10.

Jes. 6:1. Hes. 10:1 s. Dan. 7:9 s. Ilm. 4:2 s. 27. Ja minä näin niinkuin kiehuvan metallin kirkkauden, niinkuin tulen näköisen sen sisäpuolella ympäriinsä; ja hänen lanteidensa näköisestä ylöspäin ja hänen lanteidensa näkõisestä alaspäin näin minä niinkuin tulen näköisen, ja loisteen hänen ympärillänsä.

28. Niinkuin taivaan kaari näkyy pilvissä sadepäivänä, sen näköinen oli loiste hänen ympärillänsä. Tämän näköinen oli Herran kunnian muoto. Ja minā nāin sen ja lankesin kasvoilleni ja kuulin äänen puhuvan.

1 Moos. 9:12 s. Dan. 10:9. Ilm. 1:17. 4:3.

2 Luku.

Hesekielin kutsumus profetan virkaan. Ja hän sanoi minulle: "sinä ihmisen poika, seiso jaloillas, niin minä puhuttelen sinua."

2. Ja henki tuli minuun, kun hän

minua puhutteli, ja asetti minut ja- | 5. Sillä ei sinua lähetetä outopu-

19. Ja eläinten kulkiessa kulkivat | loilleni, ja minäkuuntelin Häntä, joka minua puhutteli, Hes. 8:24, Dan. 10:10.

3. Ja Hän sanoi minulle: "ihmisen poika, Minā lāhetān sinut Israelin lasten tykō, niiden kapinoitsevien pakanain tykō, jotka ovat kapinoinneet Minua vastaan; he ja heidan isänsä ovat hamaan tähän päivään asti Minua vastaan rikkoneet.

 Ja nämä lapset ovat kankeat kasvoiltansa ja kovat sydämmeltänsä: Minä lähetän sinut heidän tykönsä. ja sinun pitää sanoman heille: "näin

Sanoo Herra, Herra, Jer. 3:3,5:3, Hes. 3:7. 5. Ja jos he kuulevat taikka ovat kuulematta — sillä he ovat vastahakoinen suku pitää heidän tietämän, että profetta on heidän keskellänsä ollut. Jes. 28:9. Hes. 33:33.

6. Ja sinā, ihmisen poika, ālā pelkää heitä, äläkä pelkää heidän sanojansa, sillä he ovat ohdakkeita ja orjantappuroita sinua vastaan, ja sinä asut skorpionein seassa; älä pelkää -heidän sanojansa äläkä hämmästy heidän kasvojansa, sillä he ovat vastahakoinen suku.

Jer. 1:8,17. 9:28. Hes. 3:9. Mik. 7:4. Lunk. 12:4. 1 Piet. 3:14. Mutta puhu sină minun sanani heille, jos he kuulevat taikka ovat kuulematta; sillä he ovat vastaha-

Hos. 3:27.

koiset.

8. Ja sinā, ihmisen poika, kuule mită Mină sanon sinulle: ălă ole vastahakoinen niinkuin se vastahakolnen suku; avaa suusi ja syö, mitä Mină sinulle annan." Ilm. 10:9 s.

9. Ja minā nāin, ja katso, kāsi oli ojennettu minun puoleeni, ja katso, siinā oli kirjakāārō.

10. Ja hän levitti sen minun eteeni, ja se oli kirjoitettu sisältä ja ulkoa, a siihen oli kirjoitettu valitukset. huokaukset ja voi-huudot.

3 Luku. Profetan lähetys.

Ja hän sanoi minulle: "sinä ihmi-sen poiku, syö minkä löydät, syö tāmā kirja, ja mene saarnaamaan Israelin huoneelle.

Niin minä avasin suuni, ja hän antoi tämän kirjan minun syödäk-

seni.

3. Ja Hän sanoi minulle: "ihmisen poika, syötä vatsasi ja täytä sisuksesi tāllā kirjalla, jonka Minā annan sinulle" Niin minä sõin, ja se oli suussani makea kuin hunaja.

Ps. 19:11. 119:108. Jer. 15:16. 4. Ja hān sanoi minulle: "ihmīsen poika, lähde, mene Israelin huoneen ykö ja puhu heille minun sanoillani.

heisen ja vieras-kielisen kansan tvkö, vaan Israelin huoneen tykö:

6. eikä monen outopuheisen ja vieras-kielisen kansan tykö, joiden puhetta sinä et ymmärrä. Jos Minā lähettäisin sinut niitten tykö, niin ne sinua kuuntelisivat.

7. Mutta Israelin huone ei tahdo kuulla sinua, sillä ei he tahdo kuulla Minuakaan; sillä koko Israelin huone on kova-otsainen ja kankea-

sydämminen.

Hes. 2:4. 8. Katso, Minä teen sinun kasvosi vhtä koviksi kuin heidän kasvonsa ja sinun otsasi yhtä kovaksi kuin **he**idän otsansa. Jer. 1:18. Mik. 3:8.

9. Mină teen sinun otsasi niinkuin timantin, kalliota kovemmaksi; älä pelkää heitä, äläkä hämmästy heidän edessänsä; sillä he ovat vasta-hakoinen suku." Hes. 2:6. 1 Piet. 3:14.

10. Ja Hän sanoi minulle: "ihmisen poika, ota sydämmeesi ja kuule korvillasi kaikki minun sanani, jot-

ka Minā sinulle puhun.

11. Lähde, mene vankien, kansasi lasten tyko, ja puhu heille ja sano heille: nāin sanoo Herra, Herra', - jos he kuulevat taikka ovat kuulematta.

12. Ja henki nosti minut ylös, minä kuulin takanani kovan jylinän äänen: "ylistetty olkoon Herran kun-

nia siellä missä se on!

13. Ja minä kuulin suhinan eläinten siivistä, jotka yhtyivät toisiinsa, ja ratasten jyrinän heidän sivullansa ja kovan jylinän äänen.

14. Ja henki nosti minut ylös ja otti minut, ja minä menin karvasmielisenä henkeni kiivaudessa; mutta Herran käsi oli väkevänä minun päälläni. Jer. 15:17.

15. Ja minä tulin Tel-Abibiin vankien tykö, jotka asuivat Kebar virran varrella; ja missä he asuivat, siellä asuin minä seitsemän päivää hämmästyneenä heidän keskellänsä. Job 2:13. 16. Ja tapahtui seitsemän päivän

perästä, että Herran sana tuli minulle, sanoen:

17. "Ihmisen poika, Mina panin sinut vartijaksi Israelin huoneelle: ja sinun pitää kuuleman sanan minun suustani ja varoittaman heitä Minun puolestani. Jer. 6:17. Hes. 33:7 s.

18. Kun Minä sanon jumalattomalle: .sinun pitää totisesti kuoleman', etkä sinä varoita häntä, etkä puhu varoittaakses jumalatonta kääntymään jumalattomasta tiestänsä, saattaaksesi häntä elämään, niin on tuo jumalaton synnissänsä kuoleva, mutta hänen verensä Minä vaadin sinun kädestäsi.

19. Vaan jos sinä varoitat jumalatonta, ja hän ei käänny jumalattomuudestansa ja jumalatiomasta tiestänsä, niin on hän synnissänsä kuoleva; mutta sină olet sielusi pelastanut.

20. Ja kun vanhurskas kāāntyy vanhurskaudestansa ja tekee väärvyttä. ja Minä panen loukkauksen hänen eteensä, niin pitää hänen kuoleman. Jos et ole häntä varoittanut, on hän iosin synnissänsä kuoleva, eikä hänen vanhurskauttansa, jota hän tehnyt oli, muisteta; mutta hänen verensä Minä vaadin sinun kädestäsi.

Hes. 18:24. 33:12 s. 21. Mutta jos sinā varoitat vanhurskasta, ettei vanhurskas syntiä tekisi, eikä hän tee syntiä, niin on hän totisesti elävä, sillä hän otti varoituksesta vaarin, ja sinä olet sielusi pe-

lastanut."

22. Ja Herran käsi tuli siellä minun päälleni, ja hän sanoi minulle: ..nouse, mene laaksoon, ja siellä Minä

puhuttelen sinua."

23. Ja minä nousin ja menin laaksoon, ja katso, siellä seisoi Herran kunnia niinkuin se kunnia, jonka mină năin Kebar virran varrella ; ja minä lankesin kasvoilleni. Hes. 1:3. 24. Ja henki tuli minuun ja asetti minut jaloilleni, ja Hän puhutteli minua ja sanoi minulle: "mene ja

Hes. 2:2. sulje itses huoneeses. 25. Ja sinā, ihmisen poika, katso, nuorat pannaan sinun päällesi ja sinut sidotaan niillä, ettet voi mennä

ulos heidän keskellensä. Hes. 4:8. 26. Ja kielesi annan Minä tarttua suusi lakeen, niin että tulet mykäksi, ettet taida nuhdella heitä; sillä he ovat vastahakoinen suku.

27. Mutta kun Minä puhuttelen sinua, avaan Minä sinun suusi, ja sinun pitää sanoman heille: "näin sanoo Herra, Herra!' Joka kuulee, hän kuulkoon, ja joka hylkää, hän hyl-jätköön; sillä se on vastahakoinen Hes. 2:7. suku.

4 Luku.

Jerusalemin piiritystä kuvataan.

Ja sinā, ihmisen poika, ota itsellesi tiilikivi ja pane se eteesi ja piirra siihen kaupunki, Jerusalem.

2. Ja pane sitä vastaan saarto ja rakenna sitä vastaan valloitustorni ja luo sitä vastaan valli ja panesitä vastaan sota-leirit ja aseta sitä vastaan muurin murtajat joka taholta,

3. Ja sinä, ota itsellesi rautapannu ja pane se rautaseinäksi itses ja kaupungin välille, ja aseta kasvosi sitä vastaan, ja olkoon se saarrossa, ja neelle merkiksi.

4. Ja sinā, pane maata vasemmalle kyljellesi, ja pane sen pāālle Israe-lin huoneen pahat teot; sen pāivāluvun, jonka sinä näin makaat, pitää sinun kantaman heidan syntinsä.

5. Ja Mină teen sinulle heldan syntinsä vuodet päiväluvuksi: kolmesataa yhdeksän kymmentä päivää pitää sinun kantaman Israelin huo-

neen pahaa tekoa.

6. Ja kun sinä olet nämä päättänyt, niin pane sitten maata oikealle kyljellesi, ja kanna Juudan huoneen pahateko neljäkymmentä päivää; kunkin päivän teen Minä sinulle vuodeksi. 4 Moos, 14:34.

7. Ja Jerusalemin saartoa kohti pitää sinun asettaman kasvosi ja paljastetun käsivartesi, ja ennustaman

sitā vastaan.

8. Ja katso, Minä panen köydet sinun päällesi, ettet kääntyisi kyljeltāsi toiselle, siksi kuin olet pāāttā-

nyt saartosi päivät.

9. Ja sinä, ota itsellesi nisua ja ohraa ja papuja ja herneitä ja hirssiä ja kauroja, ja pane ne yhteen astiaan, ja tee ne itsellesi leiväksi, sen päiväluvun mukaan, minkä kyljelläsi makaat: kolmesataa yhdeksänkymmentā pāivāā pitāā sinun sitā syomān.

10. Ja sinun ruokasi, jota syöt, olkoon painoltansa kaksikymmentä sikliä päivälle; ajasta aikaan pitää

sinun sitä syömän.

11. Ja vettä pitää sinun mitalta juoman: kuudennen osan hinniä; ajasta aikaan pitää sinun sitä juoman.

12. Ohraisina leipina pitää sinun sitä syömän ja ihmisjäljen tuhkaläjässä sitä heidän silmäinsä edessä kypsentämän."

13. Ja Herra sanoi: "aivan niin pitää Israelin lasten syömän leipänsä saastaisena pakanain keskellä, johon

Minā heitā ajan."

14. Mutta minä sanoin: ,,voi, Herra, Herra, katso, er minun sieluni ole koskaan saastutettu, enkä ole raatoa tahi raadeltua syönyt hamasta nuoruudestani tähän saakka, eikä mikāān inhottava liha ole suuhuni tullut." 3 Moos. 7:18,24 s. 11:2 s. 19:7. Jes, 65;4. Ap. t. 10:14.

15. Niin Hän sanoi minulle: "katso, minä suon sinulle ihmisjäljen sijaan karjan sontaa, ja sinä saat valmistaa leipäsi sen päällä.

16. Ja Han sanoi minulle: "ihmisen poika, katso, Minä särjen leivän tuen Jerusalemissa, ja heidän pitää syömän leipää painolta ja murheessa, ja | sijani kaikilla iljetyksilläs ja kaikilla

'saarra sitä. Se olkoon Israelin huo- i juoman vettä määrältä ja hämmästyksessä, 3 Moos. 26:26. Hes. 12:19. 14:13. 17. kun ovat leivän ja veden puutteessa, ja heidän pitää toinen toi-sensa kanssa nääntymän ja hiutuman pahoissa teoissansa.

5 Luku.

Israelin rangaistus kuvataan ja ennustetaan. Ja sinā, ihmisen poika, ota itsellesi terāvā miekka, ota se partaveitseksi itsellesi ja aja sillä pääsi ja poskesi; ja ota itsellesi painovaaka ja ja'a ne

Polta kolmas osa tulessa keskellä kaupunkia, kun saarron päivät ovat päättyneet; ja ota kolmas osa ja hak-

kaa miekalla sen ympärillä; ja hajoita kolmas osa tuuleen, ja minä pal-jastan miekan heidän jälkeensä. Ja ota vähän niistä luvultansa ja

sido vaatteesi kulmaan. Hes. 14:22. 4. Ja ota vielä näistä vähän ja heitā ne tulen keskelle ja polta ne tulessa, siitä on tuli lähtevä koko Is-

raelin huoneesen.

Năin sanoo Herra, Herra: Mină olen tämän Jerusalemin pannut kansain keskelle ja maakunnat sen ym-

pärille.

6. Mutta se muutti minun oikeut**eni** väärvydeksi pahemmin kuin paka. nat ja minun sääntöni enemmin kuin maakunnat, jotka ovat sen ympärillä : sillä he hylkäsivät minun oikeuteni, eivätkä vaeltaneet minun säännöissäni. Jer. 6:16. 44:16 s .

7. Sentähden sanoo Herra, Herra năin: koska te rajuatte pahemmin kuin pakanat, jotka ympärillänne ovat, ettekä vaeltaneet minun säännoissäni ettekä tehneet minun oikeuksiani, ettekä ympärillänne olevain pakanainkaan oikeuksia noudattaneet.

Hes. 16:47 s. Room. 2:14 s. sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, myöskin Minä olen sinua vastaan ja toimitan sinun keskelläsi tuomioita pakanain silmäin edessä. Ja Minä tahdon tehdäsinulle, mitā en ole tehnyt ja minkā vertaista en ole enää tekevä, kaikkien sinun kauhistustesi tähden. Matt. 24:21. 10. Sentähden pitäärisiensyömän lapsiansa sinun keskelläsi, ja lasten syö-

män isiänsä ; ja Minä olen toimittava sinussa tuomioita ja kaikki sinun jäänees hajoittava kaikkiin tuuliin. 3 Moos. 26:29. 5 Moos. 28:53. Jer. 19:9.

Val. 2:20. 4:10. 11. Sentähden, niin totta kuin Minä elān, sanoo Herra, Herra: totisesti, koska olet saastuttanut minun pyhän

kauhistuksillas, hävitän Minäkin, ei- | kā silmāni ole sāālivā, enkā Minākāān sāāstā. Jer. 21:7. Hes. 7:4.9. 8.18.

12 Kolmas osa sinusta kuolee ruttoon ja nääntyy nälkään keskelläsi, ja kolmas osa kaatuu miekkaan ympärilläsi, ja kolmannen osan Minä hajoitan kaikkiin tuuliin, ja Minä paljastan miekan heidän jälkeensä.

Jer. 15:2. 49:32. 13. Ja vihani tulee täytetyksi, ja Minä annan hirmuisuuteni levätä heidän päällänsä ja kostan, ja heidän pitää tietämän, että Minä, Herra, olen kiivaudessani puhunut, täyttäessäni hirmuisuuteni heissä.

Jes, 1:24. Hes. 16:42. 24:13. 14. Ja Minä teen sinut autioksi ja pilkaksi pakanoissa, jotka ympärilläsi ovat, jokaisen sivukulkevan sil-

mäin edessä.

15. Ja sinä tulet häväistykseksi ja pilkaksi, varoitukseksi ja hämmästykseksi pakanoille, jotka ympärilläsi ovat, kun Mină toimitan tuomioita sinussa vihalla ja kiivaudella ja julmilla kurituksilla. Minä, Herra, olen sen sanonut.

16. Ja kun Minä lähetän heihin pahat näljän nuolet, jotka hävittäjänä tulevat, jotka Mina lähetän teitä hävittāmään, olen lisäävä teille nälkää ja särkevä teiltä leivän tukeen

Hes. 4:16, 14:13, 17. Ja Minā annan tulla teidan päällenne näljän ja pahat pedot, jotka sinut lapsettomaksi tekevät; ja rutto ja veri on sinun kauttasi kulkeva, ja miekan Minä tuotan sinua vastaan. Minä, Herra, olen sen sanonut.

6 Luku.

Epäjumalan-palveluksen tuomio.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. Ihmisen poika, käännä kasvosi Israelin vuoria kohti, ja ennusta nii-Hes. 36:1.

tā vastaan,

3. ja sano : Israelin vuoret! kuulkaat Herran, Herran sanaa: näin sanoo Herra, Herra vuorille ja kukkuloille, laaksoille ja alangoille; katso, Minä, Minä tuotan miekan teitä vastaan ja hävitän teidän kukkulanne.

 Ja teidän alttarinne hävitetään ja aurinkopatsaanne särjetään, ja minä annan teidän lyötyjenne kaatua epä-

jumalienne eteen.

3 Moos. 26:30 s. 2 Kun. 23:11 s. 5. Ja heitän Israelin lasten ruumiit heidän epäjumaliensa eteen ja hajoitan teidän luunne alttarienne ympärille.

6. Kaikissa asuinpaikoissanne pitää

autioiksi tehtämän, että teidän alttarinne hävitettäisiin ja lopetettaisiin. ja teidän epäjumalanne särjettäisiin ja hävitettäisiin. ja aurinkopatsaanne kumottaisiin ja teoksenne tyhjäksi

7. Ja surmattujen pitää kaatuman teidan keskellanne, että te tietäisitte

Minun olevan Herran.

8. Mutta Minä tahdon jättää muutamia teistä, että teillä olisi miekalta pelastuneita pakanain keskellä, ollessanne maakuntiin hajoitettuina.

9. Ja teidän pelastuneenne muistavat Minua pakanain seassa, johonka he ovat vankeina viedyt, kun Minä olen särkenyt heidän haureellisen sydämmensä, joka oli Minusta luopunut, ja heidän epäjumalainsa perään haurehtivaiset silmänsä; ja heidän pitää inhooman itseänsä niiden pahojen tekojen tähden, joita he kaikilla kauhistuksillansa tehncet ovat.

 Ja he tulevat tietāmään, että mină olen Herra. En ole turhaan sanonut tekevāni heille tātā pahaa.

11. Näin sanoo Herra, Herra: lyö käsiasi yhteen ja polje jalkaasi ja sano: voi kaikkia Israelin huoneen pahoja kauhistuksia, jonka tähden heidan täytyy kaatua miekkaan, nälkään ja ruttoon!

12. Kaukana oleva on ruttoon kuoleva, ja lähellä oleva on miekalla kaatuva ; ja jäänyt ja varjeltu on nälkään kuoleva. Näin Minä täytän hirmui-

suuteni heissä.

13. Ja ie tulette tietāmään, että minä olen Herra, kun heidan surmattunsa ovat epäjumuliensa keskellä alttariensa ympärilläjoka korkealla kukkulalla, kaikilla vuorten huipuilla ja jokaisen viheriäisen puun alla ja jokaisen tuuhean tammen alla, niillä paikoin, joissa he antoivat suloista suitsutusta kaikille epäjumalillensa. 2 Kun. 17:10 s. Jer. 2:20.

14. Ja minā ojennan kāteni heitā vastaan, ja teen maan hävitetyksi ja Diblatan erämaata autiommaksi, kaikissa heidän asuinpaikoissansa; ja heidan pitaa tietaman, että minä olen Herra.

7 Luku.

Loppu tulee, Israelin perikato kiirehtien lähenee.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. Ja sinä, ihmisen poika, näin sa-noo Herra, Herra: Israelin maalle loppu! loppu tulee sen maan neljän kulman ylitse!

3. Nyttulee loppu sinun päällesi, ja kaupungit hävitettämän ja kummut | minä lähetän vihani ylitsesi ja tuomitsen sinut teittesi mukaan ja tuotan päällesi kaikki kauhistuksesi.

4. Ja silmāni ei ole sinua säälivä, enkā Minā sāāstā sinua, sillā minā panen tiesi sinun päällesi, ja sinun kauhistuksesi pitää tuleman keskellesi. Ja te tulette tietāmāān, ettā Minā olen Herra.

5. Năin sanoo Herra, Herra: onnettomuus tulee onnettomuuden päälle,

katso, se tulee!

6. Loppu tulee, loppu tulee; se heraa sinua vastaan, katso, se tulee! 7. Vuoro tulee sinulle, sinä maan

asukas; aika tulee, päivä on lähellä; sotameteli, eikä ilohuuto vuorilla! 8. Nyt, heti kohta vuodatan Minä hirmuisuuteni sinun päällesi ja täytan vihani sinussa ja tuomitsen sinua

teittesi mukaan, ja tuotan päällesi kaikki kauhistuksesi.

9. Ja silmäni ei ole säälivä enkä Minä säästä; Minä kostan sinulle teittesi mukaan, ja sinun kauhistuksesi on tuleva keskellesi, tietääksenne, että Minä olen Herra, joka teitä lyön. 10. Katso, se päivä; katso, se tulee! vuoro tulee, viisa vesoo ja kopeus kukoistaa!

11. Väkivalta nousi jumalattomuuden vitsaksi: ei heistä jää vhtäkään. eikä mitään heidän väkiioukostansa eikä heidän tavaroistansa; tyhjäksi

joutuu heidän jaloutensa.

12. Se aika tulee, se päivä lähenee älköön ostaja iloitko, älköön myöjä murehtiko, sillä vihan kiivaus tulee kaiken sen väkijoukon päälle.

13. Sillä myöjä ei enään myödyn kalunsa tyko palaja, vaikka he vielä hengissäkin olisivat; sillä ennustus kaikkea heidän väki-joukkoansa vastaan ei ole peräytyvä, eikä yksikään voi pahuudellansa elämätänsä vahvistaa.

14. He kyllä torvella soittavat ja varustavat kaikki, vaan ei kukaan lähde sotaan; sillä Minun vihani kiivaus tulee koko sen väkijoukon päälle.

15. Miekka on ulkona, rutto ja nälkä kotona. Joka kedolla on, se miekkaan kuolee, ja joka kaupungissa on, sen nälkä ja rutto syövät.

16. Ja jos heitä pelastuneita pakoon pääsee, ovat he vuorilla niinkuin laaksojen kyyhkyset, kaikki he valittavat, kukin pahaa tekoansa.Jes.38:14. Kaikki kädet vaipuvat ja kaikki polvet käyvät heikoksi kuin vesi.

Jes. 13:7. Jer. 6:24. 18. Ja säkkiä he käärivät ympärillensä, ja pelko peittää heidät; kaikilla kasvoilla on häpeä ja kaikki päät ovat paljaat,

19. Hopeansa he heittävät kaduille ja kultansa on loaksi joutuva. Ja heidän hopeansa ja kultansa ei voi pelastaa heitä Herran kiivauden päivänä: ei he sillä saa sieluansa ravituksi eikä vatsaansa täytetyksi, sillä se oli viettelyksenä heidän synteihinsä.

San. 11:4. Sef. 1:18. 20. Ja koristuksensa loisteen ovat he käyttäneet kopeudeksi, ja kauhistustensa kuvat ja iljetyksensä tekivät he siitä: sentähden teen Minä sen loaksi.

Hos. 2:8, 8:4,

21. Ja annan sen muukalaisten käsiin ryöstöksi ja maan jumalattomille saaliiksi, että he sen saastuttavat. Ja Minä käännän kasvoni teistä pois, ja Minun aarteeni saastutetaan: väkivaltaiset hyökkäävät sen päälle ja saastuttavat sen.

23. Valmista kahle, sillä maa on täynnä veren vikoja ja kaupunki täynnä

väkivaltaa.

Jer. 9:9. 24. Ja Minä tuotan kaikkein pahimmat pakanat, ja ne valloittavat heidän huoneensa; ja Minä lopetan väkevien kopeuden, ja heidän pyhät paikkansa saastutetaan.

25. Perikato tulee; ja he etsivät rau-

haa, mutta ei sitä ole.

26. Häviö tulee häviön päälle, sanoma sanomaa seuraa. Ja he etsivät nākyjā profetoilta; mutta opeļus katoaa papilta ja neuvo vanhoilta.

Jer. 4:20. 18:18. 27. Kuningas murhehtii, ruhtinas pukeutuu hämmästykseen ja maan kansan kädet vapisevat. Heidän tiensă mukaan teen Minä heille ja heidän oikeuttensa mukaan tuomitsen minä heitä; ja heidän pitää tietämän. että minä olen Herra.

8 Luku. Epäjumalanpalveluksen kauhistukset Jeru-

salemissa. Ja tapahtui kuudentena vuotena kuudennella kuulla, viidentenä päivänä kuukautta, että minä istuin huoneessani ja Juudan vanhimmat istuivat edessäni, ja siellä lankesi Herran, Herran käsi minun päälleni. Ja minä näin ja katso, muodoltansa niinkuin tulen kaltainen, j**a lan**teidensa näköisestä alaspäin oli hän kuin tuli ; ja lanteistansa ylöspäin oli hän loisteen näköinen, niinkuin kirk-

kaan metallin hohde. Hes. 1:4.27. 3. Ja hän ojensi käden tapaisen ja otti minut pääni hivuksista; ja **henki** nosti minut maan ja taivaan välille ja vei minut Jumalan näyiss**ä Jeru**salemiin sisimmän portin ovelle joka kääntyy pohjaan päin, missä kiivauden kuvan istuin oli, joka kiivauden | ja heidän kasvonsa itäänpäin, ja he herätti. 2 Aik, 33:7,15.

4. Ja katso, siellä oli Israelin Jumalan kunnia,sen näyn kaltaisena, minkā minā laaksossa nāhnyt olin.

Hes. 3:23. 5. Ja Han sanoi minulle: "ihmisen poika, nosta nyt silmäsi pohjoseen päin." Ja minä nostin silmäni pohoseen päin, ja katso, pohjan puolella alttarin porttia oli se kiivauden kuva oven suussa.

6. Ja hän sanoi minulie: "ihmisen poika, näetkös mitä he tekevät, näitä suuria kauhistuksia, joita Israelin huone tässä tekee, että Minä siirtyi-sin pois minun pyhästä sijastani? ja vielä sinä olet suurempiakin kauhis-

tuksia näkevä."

7. Ja hän vei minut esikartanon ovelle, ja minä näin, ja katso, reikä

oli seinässä.

8. Ja hän sanoi minulle: "ihmisen poika, murra läpi tuo seinä." Ja mina mursin lapi seinan, ja katso, siellă oli ovi.

9. Ja hän sanoi minulle: "tule ja katsele niitä ilkeitä kauhistuksia, joi-

ta he tässä tekevät."

10. Ja minä tulin ja näin, ja katso, siellä oli kaikenlaisia matelevaisten ja iljettävien eläinten kuvia, ja kaikenlaisia Israelin huoneen epäjumalia oli piirretty seiniin yltympäri.

11. Ja niiden edessä seisoi seitsemänkymmentä miestä Israelin huoneen vanhimmista, ja Jaasanja, Safanin poika, seisoi heidän keskellänsä, ja kullakin oli suitsutus-astia kädessänsä, ja suitsutus-pilven tuoksu nousi

ilmaan.

12. Ja hān sanoi minulle: "nāetkos, ihmisen poika, mitä Israelin huoneen vanhimmat tekevät pimeydessä, kukin kuva-kammiossansa? Sillä he sanovat: ,ei Herra näe meitä; Herra on jättänyt tämän maan." Hes. 9.9. 13. Ja hän sanoi minulle. "vielä

sinä saat nähdä suurempia kauhis-

tuksia, joita he tekevät.

14.Ja hän vei minut Herran huoneen portin ovelle, joka on pohjaan päin, ja katso, siellä naiset istuivat Tammusta itkemässä.

Ja hān sanoi minulle: ,,nāetkös, ihmisen poika? Vielā saat nāhdā suurempia kauhistuksia, kuin nämä

ovat."

16.Ja hän vei minut Herran huoneen sisimmälle esikartanolle, ja katso, Herran temppelin ovella esihuoneen ja alttarin välillä oli lähes viisi kol-. matta kymmentä miestä; heidän sel-

kumarsivat itäänpäin aurinkoa.

2 Kun. 23:5.11. 17. Ja hän sanoi minulle: "näetkös, ihmisen poika? Vähäkö se on Juudan huoneelle tehdä näitä kauhistuksia, joita he täällä tekevät, kun he vielä täyttävät maan väkivallalla ja härsyttävät minua aina uudellensa vihaan? Ja katso, he pitävät viinipuun oksan nenānsā edessā.

18. Mutta sentähden tahdon Minäkin toimia vihassani: ei ole silmäni säälivā enkā Minā sāāstā; ja vaikka he huutavat korvissani korkealla äänellä, en Minä heitä kuitenkaan kuule.

San. 1:28. Jer. 11:11. Hes. 5:11. 9:10.

g Luku.

Jumaliset merkitään. Jumalattomat tapetaan.

Ja Hän huusi minun korvissani kovalla āānellāja sanoi; "lāhestykāāt, te kaupungin vartijat, ja olkoon kullakin hävitys-ase kädessänsä!"

2. Ja katso, kuusi miestä tuli tiellä ylimmäisestä portista, joka kääntyy pohjaan päin, ja jokaisella oli surmaaseensa kädessänsä ; ja yksi mies heidän keskellänsä oli vaatetettu valkoisiin liinavaatteisin, ja kirjoittajan koppa oli hänen lanteillansa. Ja he tulivat ja seisahtuivat vaski-alttarin viereen. Ilm. 15:1.6.

3. Ja Israelin Jumalan kunnia nousi kerubin päältä, jonka päällä hän oli, huoneen kynnykselle ja huusi sille liina-vaatteisin puetetulle miehelle, jonka lanteilla kirjoittajan koppa oli.

4. Ja Herra sanoi hänelle : "kulje Jerusalemin kaupungin keskitse, ja pane merkki niiden miesten otsiin, jotka huokaavat ja huolehtivat kaikk**ien** kauhistusten tähden, jotka sen keskellä tehdään." 2 Moos. 12:23. Ilm. 7:3. 5. Ja niille toisille hän sanoi minun kuulteni: "kulkekaat kaupunkia hä-

männe säälikö ja älkäät säästäkö! 6. Tappakaat loppuun asti vanhoja, nuorukaisia ja neitseitä, lapsia ja vaimoja, mutta älkäät koskeko yhtäkään, jonka päällä merkki on; ja alkakaat Minun pyhäköstäni!" Ja he alkoivat niistä vanhoista miehistä,

nen jäljissänsä ja lyökäät; älköön sil-

iotka huoneen edessä olivat. 7. Ja hän sanoi heille: "saastuttakaat huone ja täyttäkäät esikartanot tapetuilla; lähtekäät liikkeelle!" Ja he menivät ulos ja löivät kaupungissa.

8. Ja tapahtui, kun he lõivät ja minā yksināni jāin, lankesin minā kasvoilleni ja huusin ja sanoin: "voi känsä olivat Herran temppeliin päin | Herra, Herra, hävitätkö koko Israelin jäännöksen vuodattaessas vihasi Je-

rusalemin päälle?"

9. Ja Hān sanoi minulle: "Israelin ja Juudan huonekunnan paha teko on ylön suuri. maa on täytetty veren vioilla ja kaupunki on täynnä vääryyttä. Sillä he sanovat: "Herra on jättänyt maan, eikä Herra näe."

Hes. 7:23. 8:12.

10. Mutta ei Minunkaan silmäni ole säälivä, enkä Minä säästä: heidän tiensä panen Minä heidän päänsä päälle."

Hes. 8:18. 11:21. 16:43.

11. Ja katso, se liina-vaatteisin puetettu mies, jonka lanteilla koppa oli, toi sanoman, lausuen: "minä olen tehnyt niinkuin Sinä minun käskit."

10 Luku.

Hesekielille näytetään, miten Jerusalem on tulella poltettava. Heiran kunnlan ilmottus. Ja minä näin ja katso, taivaan avaruudella kerubien pään päällä oli niinkuin safiiri-kivi, näköänsä niinkuin istuimen muoto, joka ilmestyi niiden päällä.

2. Ja Hān puhui sille liina-vaatteisin puetetulle miehelle ja sanoi: "tule sisälle ratasten väliin kerubin alle, ja ota molemmat kourasi täyteen tulisia hiiliä kerubien välistä ja hajoita äe kaupungin päälle." Ja hän meni

sinne minun nähteni.

 Ja kerubit seisoivat huoneen oikealla puolella miehen tullessa, ja pilvi täyttisisimmäisen esikartanon.

1 Kun. 8:10. Jes. 6:4.

4. Ja Herran kunnia nousi ylös kerubin pääliä huoneen kynnykselle, ja huone täytettiin pilvellä, ja esikartano oli täynnä Herran kunnian loistetta. Hes. 11:23.

5. Ja kerubien siipien ääni kuului ulkoiselle esikartanolle asti,niinkuin kaikkivaltiaan Jumalan ääni, kun

Hän puhuu.

6. Ja tapahtui, kun Hän käski sitä liinavaatteisin puetettua miestä, sanoen: "ota tulta ratasten välistä kerubien keskeltä," ja kun tämä tuli ja seisahtui rattaan viereen,

 silloin kerubi ojensi kātensā kerubien vālistā tuleen, joka oli kerubien vālissā, ja otti siitā ja antoi liinavaatteisin puetetun miehen kāsiin,

ja hän otti ja meni ulos. 8. Ja kerubeilla näkyi ihmiskäden muoto heidän siipiensä alla. Hes. 1:8. 9. Ja minä näin, ja katso, neljä ratas-

9. Ja mina nain, ja katso, neija rausta kerubien vieressä, yksi ratas kunkin kerubin vieressä, ja ratasten muoto topaasi-kiven näköinen. Hes. 1:15 s.

10. Ja näöltänsä oli kaikilla neljällä | kossa Jaasanjan, Assurin pojan, ja

sama muoto, niinkuin ratas olisi ollut rattaan sisällä.

11. Kulkiessansa ne kulkivat neljälle kulmallensa;ei mekulkiessansa kääntyneet, vaan minnepäin etumainen kääntyi, sinne he kulkivat sen jäljissä; he eivät kääntyneet kulkiessansa.

12. Ja koko heidän ruumiinsa ja selkänsä ja kätensä ja siipensä sekä rattautkin olivat täynnä silmiä yltympäri; heillä neljällä oli kullakin o-

mat rattaansa.

13. Ja näille rattaille huudettiin minun kuulteni: "pyörikäät!"

14. Ja neljät kasvot oli kullakin: ensimmäiset kasvot olivat kerubin kasvot, ja toiset kasvot ihmisen kasvot, ja kolmannet jalopeuran kasvot ja neljännet kotkan kasvot. Hes. 1:58.

15. Ja kerubit kohosivat ilmaan. Tämä oli se eläin, jonka minä olin nähnyt Kebar virran varrella. Hes. 1:3.

16. Ja kerubien kulkiessa, kulkivat rattaatkin heidän vieressään, ja kerubien nostaessa siipiänsä ylentyäksensä maasta, ei rattaatkaan kääntyneet pois heidän vierestänsä.

17: Heidän seisoessansa, seisoivat nekin, ja heidän yletessänsä ylenivät nekin, sillä elävä henki oli heissä.

Hes. 1:20.

 Ja Herran kunnia läksi pois huoneen kynnykseltä ja asettui kerubien päälle.

19.Ja kerubit nostivat siipensä ja ylenivät minun silmäini nähden maasta heidän lähteissänsä pois, ja rattaat heidän myötänsä; ja he seisahtuivat Herran huoneen itäpuoleisen portin suulle, ja Israelin. Jumalan kunnia oli ylhäällä heidän päällänsä.

20. Tāmā oli sama elāin, jonka minānāin Israelin Jumalan alla Kebar virran varrella; ja minā tunsin, ettā

ne olivat kerubia.

21. Neljät kasvot oli kullakin ja neljä siipeä kullakin; ja ihmis-kätten muotoiset oli heidän siipiensä alla.
22. Ja mitä heidän kasvojensa muotoon tulee, olivat ne samat kasvot, jotka minä näin Kebar virran varrella, heidän näkönsä sekä olentonsa suhteen; kukin kulki kohdastansa eteenpäin.

Hes. 19.12.

11 Luku.

Edelleen tuomiosanoja. Herra lupaa uuden sydämmen. Jumalan kunnia katoaa.

Ja henki nosti m nut ylös ja vei minut Herran huoneen itäportille, joka antaa itään päin, ja katso, portin suulla oli viisi kolmattakymmentä miestä, ja minä näin niiden joukossa Jaasanjan, Assurin pojan, ja

Pelatjan, Benajan pojan, kansan päämiehet. Hes. 8:3.

2. Ja Han sanoi minulle: "ihmisen poika, nāmā ovat ne miehet, jotka aikovat onnettomuutta ja neuvovat pahaa tässä kaupungissa.

iotka sanovat: .ei huoneiden rakentaminen ole lähellä: tässä on pata, me olemme lihana'.

Jer. 29:5. Hes. 12:27, 24:3 s. 4. Sentähden ennusta heitä vastaan.

ennusta, ihmisen poika!"
5. Ja Herran henki lankesi minun päälleni ja sanoi minulle: ,,sano: näin sanoo Herra: niin te puhutte, Israelin huone, ja teidän henkenne ajatukset, ne Minä tunnen.

6. Te olette monta tappaneet tässä

kaupungissa ja täyttäneet sen kadut

tapetuilla. Hes. 24:6 s. 7. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: teidän tapettunne, jotka te sen keskellä kaataneet olette, ne ovat liha, ja tāmā on pata; ja te viedāān sen keskeltä ulos.

Miekkaa te pelkäätte, ja miekan Minä tuotankin teidän päällenne,

sanoo Herra, Herra.

9. Ja Minä ajan teidät sen keskeltä ja annan teidät muukalaisten kä-

siin, ja toimitan teissä tuomioita. 10. Miekkaan pitää teidän kaatuman; Israelin rajalla Minä teidät tuomitsen. Ja te tulette tietāmāān, ettā Minä olen Herra.

11. Kaupunki ei ole teille patana oleva, ettekä te sen keskellä lihana: Israelin rajalla olen Minä teitä tuo-

12. Ja te tulette tietāmāān, ettā Minā olen Herra, jonka saannõissä ette vaeltaneet ettekä tehneet Minun oikeuksiani, vaan ympärillänne ole-vien pakanain oikeuksien mukaan te teitte."

13. Ja tapahtui minun ennustaessani, että Pelatja. Benajan poika, kuoli. Ja minä lankesin kasvoilleni ja huusin kovalla äänellä ja sanoin: "voi Herra, Herra, sinā teet lopun Israe-lin jāāneistā!" Jes. 10:20. Hes. 9.8.

14. Ja Herran sana tuli minulle,

sanoen:

15. "Ihmisen poika, veljesi, veljesi ja lähimmäiset lankosi, jopa koko Israelin huone kokonansa ovat ne, joille Jerusalemin asukkaat sanovat: olkaat kaukana Herrasta; meille on tämä maa annettu omaisuudeksi.:

16. Sentähden sano: nain sanoo Herra, Herra: tosin Minä olen ajanut heidät kauas pakanain keskelle, ja tosin hajoittanut heidät maakuntiin, muttvkseksi vähäksi ajaksi niissä maakunnissa, joihin he tulleet ovat.

17. Sano siis: näin sanoo Herra, Herra: ja Mina keräan teidat kansoista ja kokoan teidät maakunnista. iorhin te hajoitetut olette, ja teille Mină annan Israelin maan. Jer. 23:3. 18. Ja sinne he tulevat ja poistavat siitä pois kaikki sen iljetykset ja

kaikki sen kauhistukset.

19. Ja Mină annan heille yhden sydämmen, ja uuden hengen annan Minä teihin, ja otan pois kivisen sy-dämmen heidän lihastansa ja annan heille lihaisen sydämmen, Ps. 51:12. Jer. 32:39. Hes. 36:26 s. Sef. 3:9: Ap. t. 4:32.

20. niin että he vaeltavat Minun säännõissani ja pitävät Minun oikeuteni ja ne tekevat, ja ovat Minun kansani ja Mină olen heidăn Jumalansa.

2 Moos. 6:7. 5 Moos, 30:9 s. Jer. 24:7, 30:22, 31.1.33, 32:38, 21. Mutta ne, joiden sydän vaeltaa heidän sydämmensä iljetysten ja kauhistusten mukaan, niiden tien panen Minā heidān pāānsā pāālle, sanoo Herra, Herra. Hes. 9:10. 22. Ja kerubit nostivat siipensä, ja

rattaat nousivat heidan myötänsä, ja Israelin Jumalan kunnia oli hei-

dān pāāllānsā.

23. Ja Herran kunnia kohosi kaupungin keskeltä ja seisahtui sille vuorelle, joka on itapuolella kaupunkia. Hes. 10:4. Sak. 14:4.

24. Ja henki nosti minut ja vei minut Kaldeaan vankien tyko, näyssä, Jumalan hengessä; ja se näky, jonka minā nāhnyt olin, katosi edestāni. 25. Ja mină puhuin vangeille kaikki Herran sanat, jotka Hän oli minulle näyttänyt.

12 Luku.

Kansan ahdistus ja pako ennustetaan. Nämä tuomiot viipymättä joutuvat.

Ja Herran sana tapahtui minulle, sanoen:

2. "Ihmisen poika, sinā asut vastahakoisen suvun keskellä, joilla on silmät näkemään, eikä näe, ja korvat kuulemaan, eikä kuule, sillä he ovat vastahakoinen suku. 5 Moos. 29:4. Jes. 6:9s. 42:18s. Jer. 5-21. Hes. 2 3s. Matt. 13:14s.

3. Ja sinā, ihmisen poika, tee itselles matkakalut ja matkusta päivällä heidän silmäinsä nähden, ja matkusta asuinpaikaltasi toiseen paikkaan heidan silmäinsä nähden, jos he ehkä tulisivat ymmärtämään, että he ovat vastahakoinen suku.

Jer. 26:3. 86:8.

4. Ja kanna tavarasi ulos matkakata Mina tahdon itse olla heille pyhi- | luina päivällä heidän silmäinsä nähden, mutta lähde itse ulos ehtoolia heidan silmäinsä nähden maanpakoon lähtevien tavalla

 Murra itsesi heidän silmäinsä nähden seinān lāpi, ja kanna ne siitā ulos.

6. Nosta ne heidän silmäinsä nähden olallesi, kanna ne pimeāssā ulos, peitä kasvosi, äläkä katsele maata; sillä Minä panin sinut merkiksi Israelin huoneelle."

Jes. 8:18. 20:3. Hes. 24:24. Sak. 3:8. 7. Ja Minä tein, niinkuin minua käskettiin: tavarani kannoin minä ulos matkakaluina päivällä, ja ehtoolla mursin itseni seinän läpi kädellāni; ja pimeāssā minā vein ne ulos ja noslin olalleni heidan silmäinsä nähden.

8. Ja Herran sana tuli minulle aamulla, sanoen:

9. "Ihmisen poika,eikö Israelin huone, tuo vastahakoinen sukukunta, sanonut sinulle: ,mitā sinā teet?'

10. Sano heille: năin sanoo Herra, Herra: ruhtinasta Jerusalemissa koskee tämä kuorma, ja koko Israelin huonetta, jotka siellä ovat. 11. Sano: minä olen merkkinne;

niinkuin minä tein, niin heille tehdään: maanpakoon ja vankeuteen

täytyy heidän mennä.

12. Ja ruhtinas, joka on heidan keskellänsä, on nostava olallensa pimeässä, ja lähtevä ulos ; seinän läpi he murtavat, viedāksensā siltā ulos; hān peittāā kasvonsa, ettei hān silmillānsā nākisi maata.

13. Ja Mină heitän verkkoni hänen päällensä, ja hän vangitaan minun pyydyksilläni; ja tuotan hänet Ba-beliin Kaldean maalle, mutta sitä ei ole hän näkevä, vaan siellä on hän kuoleva. Hes. 17:20. 32:3.

14. Ja kaikki, jotka hänen ympärillansa ovat, hanen auttajansa ja koko hänen sotajoukkonsa hajoitan Minä kaikkiin tuuliin ja paljastan miekan heidān jālkeensā. Hes.5:10.

15. Ja heidan pitää tietämän, että Minā olen Herra kun Minā hajoitan heidät pakanain sekaan ja kyl-

vān heidāt maakuntiin.

 Ja Mină jătăn heistă văhâlukuisen joukon miekalta, näljältä ja rutolta, että ne kaikki heidan kauhistuksensa luettelisivat kansakunnissa, kuhunka he tulevat, ja tietäisivăt, ettă Mină olen Herra." 17. Ja Herran sana tuli minulle,

sanoen:

18. "Ihmisen poika, sinun pitää syömān leipāāsi vavistuksella ja juoman vettāsi vāristyksellā ja murheella,

19. ja sanoman maakunnan kan-

salle: năin sanoo Herra, Herra Jerusalemin asukkaille Israelin maalla: leipäänsä pitää heidän murheella syömän ja vettänsä hämmästyksellä juoman, sentähden että heidän maansa tyhjennetään varoistansa kaikkien siinä asuvaisten väkivallan tähden.

20. Ja asutut kaupungit hävitetään, ja maa on autiona oleva, ja teidän pitää tietämän, että Minä olen Herra."

21. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:

22. "Ihmisen poika, mikā sananparsi tāmā teillā on Israelin maalla, sanoessanne: ,päivät jatkuvat, ja koko ennustus raukeaa turhaan.

23. Sentähden sano heille: näin sanoo Herra, Herra: Mina lakkautan tămăn sananparren, ettei sită enään lausuta Israelissa, vaan sano sinä heille: ne päivät lähestyvät, ja kaik-

ki, mita ennustus sanoo. 24. Sillä ei yhtäkään valhenäkyä eikā petollista ennustusta pidā enāān Israelin huoneen keskellä oleman

Hab. 2:3.

25. Sillä Minä olen Herra, Minä puhun; se sana, jonka Mina puhun, on tapahtuva, eikä se enää viivy; sillä teidän päivinänne, sinä tottelematon suku, Mina puhun sanan, ja täytänkin sen, sanoo Herra, Herra.

26. Ja Herran sana tuli minulle.

sanoen:

27. "Ihmisen poika, katso, Israelin huone sanoo: ,se nāky, jonka tāmā nākee, menee moniin pāiviin asti, ja kaukaisista ajoista han ennustaa.

28. Sentähden sano heille: näin sanoo Herra, Herra: ei yhtään Minun sanoistani pidä enää viivytettämän, vaan se sana, jonka Minä puhun. on toteen käypä, sanoo Herra, Herra."

13 Luku.

Vääriä profettoja vastaan.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. "Ihmisen poika, ennusta Israelin ennustavia profettoja vastaan; ja sano niille, jotka omasta sydammestānsā ennustavat: kuulkaat Herran sanaa! Jer. 23:1 s. Hes. 14:9, 34.2.

3. Năin sanoo Herra, Herra: voi niitä hulluja profettoja, jotka nou-dattavat omaa henkensä ja mita he eivät ole nähneet. Jer. 14:14. 25:16,21. 4. Niinkuin ketut raunioissa, ovat

sinun profettasi, Israel.

5. Te ette ole astuneet särjetyn paikan eteen, ettekä paranna muuria Israelin huoneen ympärilla, kestääksenne sodassa Herran pāivānā.

Pa. 106:23. Hea. 22:20.

6. He näkevät petosta ja valhe-aaveita, he kun sanovat: "Herra on sen sanonut, vaikka Herra ei ole heitä lähettänyt, ja he ahkeroitsivat, että heidän sanansa toteentuisivat.

7. Ettekö petollisia näkyjä näe ja valhe-aaveita puhu? Ja te sanotte: ,näin on Herra sanonut, vaikka Mi-

nā en ole sitā puhunut.

Sentähden sanoo Herra, Herra näin: koska te puhutte petosta ja näette valhetta, sentähden katso, Minā nousen teitā vastaan, sanoo Herra, Herra.

9. Ja minun käteni on oleva niitä profettoja vastaan, jotka näkevät petosta ja ennustelevat valhetta. He eivät saa olla minun kansani neuvossa, eikä heitä kirjoiteta Israelin huoneen kirjoihin, eivätkä saa Israelin maahan tulla; ja teidän pitää tietämän, että Minä olen Herra, Herra.

10. Sentähden, juuri sentähden, että he minun kansaani eksyttävät, sanoen: ,rauha!' vaikka ei rauhaa olekaan; ja kun kansa muurin rakentaa, niin katso, he sen kalkilla sivelevät. Jer. 6:14. 8:11. 23.17. M1k 3:5.

11. Sano niille, jotka kalkilla sivelevät, että se on putoava pois. Rankkasade on tuleva, ja raekivet, - teidän pitää putoaman, ja myrskytuuli puhjetkoon puhaltamaan.

12. Ja katso, seinä kaatuu! Eikö silloin teille sanota: ,missä on sivel-

lys, jonka te sivelitte? 13. Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: ja Minä päästän myrskytuu-len rajuamaan Minun julmuudessani, ja rankkasateen vihassani tulvaamaan ja raekivet kiivaudessani hävittämään.

14. Ja Minā hajoitan sen seinān, jonka te kalkilla sivelitte, ja syöksen sen maahan, niin että sen perustus paljastuu, ja se on kaatuva; ja te hukutte sen keskellä, ja teidän pitää tietāmān, että Minā olen Herra.

15. Ja Minä täytän kiivauteni seinää vastaan ja kalkilla sivelijöitä vastaan, ja sanon teille: ei enää ole sitä seinää eikä sen sivelijöitä,

16. ei Israelin profettoja, jotka Jerusalemille ennustivat ja näkivätsille rauhan näkyä, vaikka ei rauhaa ollutkaan, sanoo Herra, Herra.

17. Ja sinā, ihmisen poika, kāānnā kasvosi kansasi tyttäriä vastaan, jotka ennustavat omasta sydämmestänsā, ja ennusta heitā vastaan.

18. Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: voi niitä, jotka ompelevat pehmityksiä kaikille käden nivelille, ja teke- | 5. käsittääkseni Israelin huonetta

vät päänalaisia sekä nuorille ettävanhoille, vangitaksensa sieluja! Te panette minun kansani sielut pauloihin, ja teidān omille sieluillenne te lupaatte elämän.

19. Ja te häpäisette Minut kansani edessä ohrakahmalon ja muutaman leipäpalan tähden, siten että kuoletatte ne sielut, joiden ei kuolla pităisi, ja lupaatte elămân niille sieluille, joiden ei elää pitäisi, koska te valhettelette Minua kansalleni, jotka valhetta kuulevat.

20. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katsoMinā nousen teidān peitteitänne vastaan. joilla tesieluja vangitsette niinkuin lintuja, ja tempaan ne pois teidän käsivarsiltanne, ja päästän ne sielut vapauteen, ne sielut, jotka te olette vanginneet niin-

kuin lintuja.

21. Ja teidän päänalaisenne revin Minä rikki, ja pelastan Minun kan-sani teidän käsistänne, eikä niiden oidā enāā jāāmān saaliiksi teidān käsiinne; ja te tulette tietämään, et-

tă Mină olen Herra.

Sentähden että te valheella saatatte vanhurskaan sydämmen surulliseksi, jota en Mină ole murheelliseksi tehnyt, ja vahvistatte jumalattoman kädet, niin ettei hän käänny pahalta tieltänsä, saadaksensa elää,

23. sentähden teidän ei enää pidä petosta näkemän eikä aaveita aavislaman, vaan Minä pelastan kansani teidän käsistänne; ja te tulette tie-tämään, että Minä olen Herra."

14 Luku.

Jumala ei anna jumalattomille kysyjille vastausta. Herra ei peruuta tuomioitaan hurskaittenkaan tähden.

Ja minun tyköni tuli miehiä Israelin vanhusten joukosta, ja he asettuivat istumaan minun eteeni. Hes.20:1. 2. Ja Herran sana tuli minulle. sa-

noen:

3. "Ihmisen poika, nāmā miehet riippuvat sydämmellänsä epäjumalissansa ja pysyvät syntinsä pahennuksessa; olenko Minā todellakin tämmöisten kysyttävä?

Jes. 58:2. II to. 11:5. Sentähden puhuttele heitä ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: kuka ikänänsä Israelin huoneesta sydämmellänsäriippuu epäjumalissansa, ja pysyy syntinsä pahennuksessa, ja tulee profetan tyko, sille Minā, Herra, puolestani vastaan niinkuin han ansainnut on, hänen epäiumaliensa paljouden mukaan;

heidan sydämmistänsä, sillä he ovat kaikki epäjumalainsa tähden luopu-

neet Minusta pois.

6. Sentähden sano Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: kääntykäät ja luopukaat epäjumalistanne, ja kaikista kauhistuksistanne kään-

täkäät pois kasvonne.

7. Sillä kuka ikänä Israelin huoneesta ja muukalaisista, jotka Israelissa asuvat, luopuu pois Minusta ja riippuu sydämmellänsä epäjumalissansa ja pysyy syntinsä pahennuksessa, ja tulee profetan tyko kysymään Minulta hänen kauttansa, sille Minä, Herra, vastaan tapani mukaan,

3 Moos. 17:8 s. 8. ja asetan kasvoni sitä miestä vastaan ja hukutan hänen merkiksi ja sananparreksi, ja hävitän hänen kansani keskeltä; ja te tulette tietämään,

että Minä olen Herra.

5 Moos. 28:37. Hes. 5:15. 9. Mutta jos profetta antaa vietellä itsensä ja puhuu sanan, sen profetan Minä, Herra, viettelen, ja ojennan käteni häntä vastaan, ja hävitän hänen Minun kansani Israelin keskuudesta. 1Kun.22:20 s. Hes.13:2 s. 2Tess.2:11.

10. Ja heidän pitää syntinsä kantaman: niinkuin kysyjän synti on, niin

on profetan synti oleva,

11. ettei Israelin huone enää eksyisi Minusta pois eikä enää saastuttaisi itseänsä kaikenlaisilla rikoksillansa, vaan olisivat Minun kansani, ja Minä olisin heidän Jumalansa, sanoo Herra, Herra."

12. Ja Herran sana tuli minulle,

13. "Ihmisen poika, jos joku maakunta tekee syntiä Minua vastaan. käyttäen itsensä uskottomasti, ja Minä ojennan käteni sitä vastaan ja särjen siltä leivän tukeen, ja lähetän siihen näljän, ja hukutan siitäihmi-

set ja eläimet; Jes. 8:1. Hes. 4:16. 5:16. 14. ja jos siellä olisi nämä kolme miestä, Noak, Daniel ja Job, niin pelastaisivat he ainoastaan vanhurskautensa kautta omat sielunsa, sa-

noo Herra, Herra.

15. Jos vielä siihen maahan laskisin liikkeelle pahoja petoja, ja ne sen lapsettomaksi tekisivät, että se erämaana olisi, jossa ei kukaan kulkisi

petojen tähden;

8 Moos. 26:22. 2 Kun. 17:25, Hes. 5:17. 16. ja jos nāmā kolme miestā siellā olisivat, niin totta kuin Minä elän, sunoo Herra, Herra, ei hekään voisi pelastaa poikia eikä tyttäriä; he yksinänsä pelastettaisiin, mutta maa jäisi autioksi.

17. Taikka jos tuottaisin miekan sen maan päälle ja sanoisin: "miekka menköön kautta maan!" ja Minä hävittäisin siitä ihmiset ja eläimet;

18. ja ne kolme miesta olisivat siellä: niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra, ne eivät pelastaisi poikia eikä tyttäriä, vaan he itse yksinänsä pelastettaisiin.

19. Taikka jos Minä lähettäisin ruton siihen maahan ja vuodattaisin vihani sen päälle veressä, hävittääkseni siitä ihmisiä sekä eläimiä.

1 Aik. 21:14. 20. ja Noak, Daniel ja Job olisivat siellä : niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra, ei he voisi pelastaa poikaa eikä tytärtä; vanhurskaudellansa he pelastaisivat ainoastaan

omat sielunsa.

21. Sillä näin sanoo Herra, Herra: totisesti Mină lähetän ne neljä minun pahaa tuomiotani: miekan ja năijăn ja pahat pedot ja ruton Jerusalemiin, hävittämään siitä ihmiset ja eläimet! 2 Sam. 24:13. Jer. 15:3. Ilm. 6:8. 22. Kuitenkin katso, siihen jääpi ioukko vapahdettuja, ulosvietāviā poikia ja tyttäriä; katso, ne tulevat ulos teidän tykönne, ja te saatte nähdä heidän vaelluksensa ja tekonsa, ja tulette lohdutetuiksi siitä pahasta, jonka Mină olen Jerusalemin päälle tuottanut, kaikesta mitä Minä sen päälle tuottanut olen.

Ja ne lohduttavat teitä, sillä te näette heidän vaelluksensa ja tekonsa, ja te tulette tietāmāān, etten Mina suotta tehnyt kaikkea, mitä sille tehnyt olen, sanoo Herra, Herra."

15 Luku. Jerusalem kuivan viinipuun oksan vertainen.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. "Ihmisen poika, mitä viinipuu on puuna kaikkia muita puita parempi, tuo vesa, joka oli metsan puiden joukossa?

3. Otetaanko siitä puuta tehdäksensä jotain kalua? taikka ottavatko siitä naulaakaan ripustaaksensa siihen

kaikenlaista kalua?

4. Katso, se heitetään tuleen kulu-tettavaksi. Sen molemmat päät on tuli kuluttanut, ja sen keskios**a on** palanut, kelvanneeko se kaluksi?

Joh. 15:6. Katso, sen vielā eheānā ollessa ei sitä kaluksi käytetty; vielä vähemmin sitä tulen kuluttamana ja palancena enää kaluksi käytetään.

Sentähden näin sanoo Herra, Herra: niinkuin viinipuu on puuna metsäpuiden joukossa, jonka Minä annan tulen kulutettavaksi, samoin olen Minä Jerusalemin asukkaatkin

alttiiksi antava.

ja Minä käännän kasvoni heitä vastaan. Tulesta ovat he tulleet ulos. mutta tuli on heitā syöpā; ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra, kun Minä asetan kasvoni heitä vastaan

Ja Mină panen maan autioksi, sentähden että he ovat uskottomia olleet, sanoo Herra, Herra,

16 Luku.

Jerusalemin kiittämättömyys ja uskottomuus.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. Ihmisen poika, ilmoita Jerusalemille hänen kauhistuksensa.

ja sano: năin sanoo Herra, Herra Jerusalemille: sinun alkusi ja syntyperasi on Kananealaisten mansta; isāsi oli Amorilainen ja āitisi Heti-Jes. 1:10.

4. Ja sinun syntyessäsi napaasi ei leikattu sinā pāivānā, jona sinā synnyit, eikä sinua pesty puhtaaksi ve-dellä; eisinua suolalla hierottu eikä

kapalovyöllä kapaloittu.

Ei yksikään silmä säälinyt sinua. tehdäksensä sinulle yhtäkään näistä. sinua armahtamalla, vaan sinä heitettiin kedolle; niin ylönkatsottu oli sinun sielusi, kun synnyit.

6. Mutta Minä kuljin ohitsesi ja näin sinun veressäsi makaavan, ja sanoin sinulle, kun sinä veressäsi makasit: ,sinun pitää elämän!' Totisesti Minā sanoin sinulle: "sinun pitāā elāmān, joka veressāsi makaat!

7. Tuhansiksi, kedon ruohon lukuiseksi tein Minä sinun.' Ja sinä kasvoit ja tulit suureksi ja tulit aivan kauniiksi kasvoiltasi; nisät paisuivat ja hiuksesi kasvoivat, mutta sinä olit

vielā alaston ja paljas.

8. Ja Minā kuljin ohitsesi ja nāin sinun, ja katso, sinun aikasi, rakkauden aika oli jo tullut; ja Minä levitin vaippani liepeen ylitsesi ja peitin alastomuutesi, ja vannoin sinulle ja tein liiton sinun kanssasi, sanoo Herra, Herra, ja sinā tulit Minun omakseni. 1 Moos. 22:16. 24:7.

Ruut 3:9. Jer. 2:28. Hos. 2:28. 9:10. Ja minä pesin sinut vedellä, ja huuhdoin sinut verestäsi, ja voitelin sinut öljyllä. Ps. 45:14 s. Ef. 5:26. 1 Joh. 1:7.

10. Ja puetin sinut kirjavilla vaatteilla, ja panin kauniit kengät jalkoihis ja puetin sinua kalliilla liinalla ja peitin sinua silkiliä.

ja annoin renkaat käsiisi ja käädyt kaulaasi.

12. ja annoin renkaan nenääsi, ja korvarenkaat korviisi ja kauniin kruu-

nun päähäsi.

13. Ja sinä kaunistettiin kullalla ia hopealla, ja pukus oli kallista liinaa. silkkiä ja kirjavaa kutomaa. Nisujauhoja ja hunajaa ja õljyä sinä sõit: a sinä olit sangen ihana ja pääsit kuninkaalliseen kunniaan

14. Ja sinun maineesi levisi kansoissa ihanuutesi tähden; silläse oli täydellinen sen minun kunniani tähden. jonka Minā panin sinun pāāllesi, sa-noo Herra, Herra.

15 Mutta sina luotit ihanuuteesi ja teit huorin suuren maineesi turvissa ja annoit itses hillimättä huoruudessasi alttiiksi jokaiselle ohitse kulkijalle, ja noudatit hänen tahtonsa.

Jer. 2:20. Ja sinä otit vaatteitasi ja teit niistä kirjavia mäki-majoja ja feit huorin niissä, – joka ei ole tapahtunut, eikä

ole tapahtuva.

17. Ja sinā otit kaunistukses aseita minun kullastani ja hopeastani, jotka Minä sinulle annoin, ja teit itsellesi niistä miehen kuvia ja teit huorin Hes. 7:20. Hos. 2:8. niiden kanssa.

18. Ja otit kirjavasta kutomuksesta tehtyjä vaatteita, ja peitit ne niillä; ja Minun öljyäni ja suitsutustani pa-

nit sinä heidän eteensä.

19. Ja leipäni, jonka Minä sinulle annoin, ja nisujauhot ja öljyn ja hunajan, joilla Minä sinua ravitsin, panit sinä heidän eteensä makeaksi hajuksi. Niin tapahtui, sanoo Herra, Herra.

Ja sinä otit poikasi ja tyttäresi, jotka olit Minulle synnyttänyt, ja uh-rasit ne heille ruuaksi. Oliko huoruu-

tesi vielä liian vähää?

2 Kun. 16.3. Jer. 7:31. 32:35. 21. Ja sinä teurastit Minun poikiani ja annoit heitä, tulessa käyttämällä. niille uhriksi. Jes. 57:5.

22 Ja kaikkien kauhistustesi ja huoruutesi ohessa et sinä muis anut nuoruutesi päiviä, kun olit alaston ja paljas ja makasit veressäsi.

23. Ja tapahtui kaiken tuon pahuutesi jälkeen, — voi, voi sinua! sanoo

Herra, Herra, -

24. että sinä rakensit itsellesi holvikatoksia ja teit itsellesi kukkuloita kaikille kaduille.

25. Kaikkiin tienhaaroihin sinä rakensit kukkulasi ja häpäisit ihanuutesi ja levitit jalkasi jokaiselle ohitse kulkevalle ja enensit huoruuttasi

26. Sinā teit huorin naapurisi Egyp-11. Ja koristin sinut koristuksella, lun isolihaisten poikien kanssa ja enensit huoruuttasi härsyttääkses Minua. 2 Moos. 32:1 s. Hes. 20:7 s. 23:3 s.

27. Ja katso, Minā ojensin kāteni sinua vastaan ja vāhensin sinun māārā-osasi ja annoin sinut vihollistesi, Filistealaisten tytārten valtaan, jotka hāpesivāt sinun hāvytöntā elāmātāsi.

Tuom. 13:1 s. 1 Sam. 4:1 s. 28. Ja sinä teit huorin Assurinkin poikien kanssa, kun et voinut kyllääs saada; ja heidän kanssansa sinä teit huorin,etkä sittenkään kyllääntynyt.

2 Aik. 28:16. Hes. 23:5 s. 29. Ja sinā enensit vielā huoruuttasi Kanaanmaalla Kaldeaan asti, elkā sinā vielā siitākāān kyllāāntynyt.

Jes. 39:1 s. Hes. 17:4. 23:14.15.
30. Kuinka hinkuva on sinun sydämmesi! sanoo Herra, Herra, että teet kaikkia näitä häpeemättömän porton töitä!

31. Rakentaessasi holvikatokses joka tien haaraan ja tehdessäs kukkulasi joka kadulle, et sinä ollut niinkuin portto, kun hylkäsit huorapalkan; 32. avioliiton rikkova vaimo ottaa

miehensā sijaan vieraita vastaan!
33. Kaikille portoille annetaan lahjoja; mutta sinā annoit lahjojasi kaikille rakastajilles ja lahjoit heitā tulemaan joka haaralta sinun tykösi
tekemāān huorin kanssasi.

34. Ja huoruudessasi teit aivan toisin kuin muut vaimot tekevät; sinun perääsi ei juostu, vaan sinä annoit huorapalkan, ei sinulle huorapalkkaa annettukaan, ja niin sinun laita-

si on aivan päinvastainen. 35. Sentähden, sinä portto, kuule

Herran sanaa:

36. Nāin sanoo Herra, Herra: sentāhden ettā niin auliisti olet hāpeāsi paljastanut huoruudessasi rakastajiesi kanssa ja kaikkien kauhistavien epājumaliesi kanssa, sekā lastesi veren tāhden, jonka niille annoit:

37. sentähden katso, Minä olen kokoava kaikki sinun rakastajasi, joiden kanssa sinä yhdessä elit, ja kaikki, joita sinä rakastit, sekä kaikki ne, joita sinä vihasit, ne Minä kokoan sinua vastaan joka suunnalta, ja paljastan sinun häpysi heille, ja he saavat nähdä koko sinun häpysi.

Jer. 13:22.26. Val. 1:8. Hes. 23:9 s. Hos. 2:10. 38. Ja Minä tuomitsen sinut avionsa rikkovien ja verta vuodattavien vaimojen tuomiolla, ja teen sinut vihani ja kiivauteni vereksi. 1 Moos. 9:6.

3 Moos. 20:10. 4 Moos. 35:31 s. Joh. 8:5.
39. Ja Minä annan sinut heidän käsiinsä, että he särkevät holvikatoksesi ja kukistavat kukkulasi ja riisuvat päältäs vaatteesi ja ryöstävät pois

kunniakalusi ja jättävät sinut alastomaksi ja paljaaksi,

40. ja tuottavat sinua vastaan kansan kokouksen, ja ne kivittävätsinut kivillä ja hakkaavat sinut kappaleiksi miekoillansa.

Hes. 23:46 s.

st intekoniaisa, Hes. 23:46. 41. ja politavat huoneesi tulella ja toimittavat sinussa tuomiot monien vaimojen silmäin edessä; ja näin Minä teen lopun huoruudestas, etkä myös enää ole huorapalkkaa antava.

2 Kun.25:9. 2 Aik. 36.19. Jer. 39:8. 52:13. 42. Ja Minä tyydytän vihani sinussa, ja minun kiivauteni on sinusta luopuva, että saisin olla rauhassa enkä

enää vihastuisi.

43. Sentähden ettet muistanut nuortutesi päiviä, vaan raivosit Minua vastaan näillä kaikilla, niin katso, Minäkin lasken sinun tiesi pääsi päälle, sanoo Herra, Herra, ettet tekisi suurempaa ilkeyttä kaikkien kauhistustesi lisäksi. Hes. 9:10.

44. Katso, jokainen sananseppä on sinusta tämän sananlaskun lausuva:

niin on tytär, kuin äitikin.

45. Aitisi tytār sinā oletkin, joka hylkāā miehensā ja lapsensa; ja sisartesi sisar sinā olet, jotka hylkāāvāt miehensā ja lapsensa. Teidān āitinne on Hetilāinen ja isānne Amorilainen. 46. Isompi sisaresi on Samaria, hān ja hānen tyttārensā, joka asuu vasemmalla puolellasi; ja pienempi sisaresi on Sodom tyttārinensā, joka asuu oikealla puolellasi.

47. Mutta heidān teillānsā et sinā vaeltanut etkā tyytynyt tekemāān heidān kauhistustensa mukaan;vaan sinā teit vielā pahempia kuin he kaikissa menoissasi. Hes. 6:7.

48. Niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra: ei Sodom, sisaresi, hän ja hänen tyttärensä, niin tehnyt, kuin sinä ja sinun tyttäresi tekivät.

Matt. 11:28.

49. Katso, tämä oli sisaresi Sodoman synti: ylpeys, ylöllisyys ravinnossa ja suruttomuuden rauha oli hänellä ja hänen tyttärillänsä, eikä hän vaivaisen ja köyhän kättä vahvistanut.

1 Moos. 13:13.

50. He ylpeilivät ja tekivät kauhistusta Minun edessäni, ja Minä, sen nähtyäni, heidät raivasin pois.

1 Moos. 18:20. 19:13.24.
51. Samariakaan ei ole tehnyt puoletkaan sinun syntejäsi, vaan sinä olet tehnyt kauhistuksesi paljon suuremmiksi kuin he, ja olet vanhurskauttanut sisaresi kaikilla kauhistuksillas, jotka tehnyt olet. Jer.3:11.
52. Niin kanna nyt sinäkin häneäsi.

52. Niin kanna nyt sinäkin häpeäsi, jonka olet sisaresi osaksi tuominnut, Syntiesi tähden, joita sinä heitä ilkeammin olet harjoittanut, ovat he sinua hurskaammat. Niin häpee nyt a kanna häpeäsi, koska olet vanhurs-

kauttanut sisaresi.

53. Mutta Minä olen palauttava heidän vankeutensa: Sodoman ja sen tytärten vankeuden, ja Samarian ja sen tytärten vankeuden ja sinun omien vankiesi vankeuden heidan keskellänsä.

54. että kantaisit häpeäsi ja häpeisit kaikesta, mitä tehnyt olet, olles-

sasi heille lohdutukseksi.

55. Ja sisaresi Sodom ja hänen tyttārensā palaavat vielā entisellensā, ja Samaria ja hänen tyttärensä palaavat entisellensä; ja sinä ja tyttä-resi palaatte entisellenne.

56. Ja sisaresi Sodom ei ollut juttuna suussasi ylpeytesi aikana,

57. ennenkuin oma pahuutesi pal-jastettiin niinkuin Syrian tytärten pilkan aikana ja kaikkien sen ympärillä olevain Filistealaisten tytärten, jotka kaikkialla ylenkatsoivat sinua. 2 Kun. 15:37. 2 Aik. 28:18.

58. Oma ilkeytesi ja kauhistuksesi, ne pitää sinun kantaman, sanoo Herra. 59. Sillä näin sanoo Herra, Herra: Mină teen sinulle, niinkuin sină tehnyt olet, sinä, joka valan katsoit ylön

ja rikoit liiton.

60. Ja Minä muistan liittoni sinun kanssasi nuoruutesi päivinä ja vahvistan sinulle ijankaikkisen liiton.

61. Ja sinä olet muistava tiesi ja hāpeāvā, kun otat suuremmat sisaresi pienempäin sisartesi joukkoon, ja Minäannansinulle heidät tyttäriksi, vaikka ei sinun liittosi johdosta.

62. Ja Minā perustan liittoni sinun kanssasi, ja sinā olet tietāvā Minun olevan Herran;

63. että muistaisit ja häpeisit, etkä rohkenisi suutasi avata häpeän tähden, kun Minä annan sinulle anteeksi kaikki, mitä sinä tehnyt olet, sanoo Herra, Herra."

17 Luku.

Valan rikkominen. Kristuksen valtakunta. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. "Ihmisen poika, anna arvoitus ja tee vertaus Israelin huoneelle.

Ja sano . năin sanoo Herra, Herra: **oli iso** kotka, suuri siiviltänsä ja pitkā suliltansajatāynnā hōyheniā, jot-ka olivat sen kirjavana peitteenā; se tuli Libanoniin ja otti sedripuun lehden. Jer. 48:40. 49:22.

4. Sen vesojen latvan se katkasi ja vei sen kauppamaahan, asetti sen

kauppiasten kaupunkiin,

5. Ja otti maan siemenestä ja pani sen kylvõpeltoon, otti ja istutti sen

niinkuin pajun paljon veden ääreen. 6. Ja se kasvoi ja tuli laajaksi, varreltansa matalaksi viinipuuksi, että sen oksat kääntyisivät hänen puoleensa ja sen juuret olisivat hänen allansa; ja se tuli viinipuuksi ja te-

ki oksia ja levitti lehtiä.

7. Mutta oli toinenkin iso kotka, suurisiipinen ja hyvin höyheninen; ja katso, se viinipuu himoitsi juurinensa hänen puoleensa ja ojensi oksiansa häneen päin istutuksensa saroilta, että hän ne kastaisi

8. Hyvään maahan, paljon veden viereen oli se istutettu hajoittamaan haaroja ja kantamaan hedelmiä, tullaksensa komeaksi viinipuuksi.

9. Sano: năin sanoo Herra, Herra: onko se menestyvä? eikö sen juuria revită ja sen hedelmiă nyhkită pois, että se kuivettuu? Kaikki sen vesaiset lehdet kuivuvat, eikä siihen tarvitse voimallista käsivartta ja paljon kansaa repimään sitä pois juurinensa. 10. Ja katso, se on tosin istutettu, muttaonkose menestyvä? Eikö se kuivetu, kun itätuuli siihen käv? Kasvusaroillansa se peräti kuivettuu."

11. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen

12. "Sano kuitenkin tälle vastahakoiselle suvulle: ettekõ te tiedä, mitä tāmā on? Sano: katso, Babelin kuningas tuli Jerusalemiin ja otti sen kuninkaan ja sen ruhtinaat ja vei ne tykönsä Babeliin. 2 Kun. 24:10 s.

 Ja hän otti yhden kuninkaalli-sesta siemenestä ja teki liiton hänen kanssansa ja pani hänet valalle; mutta maan voimalliset otti hän pois,

14. että valtakunta nöyryytetyksi tulisi eikä kohentuisi, että se pitäisi hänen liittonsa pysyäksensä olemassa.

2 Aik. 36:13.

Mutta tämä nousi häntä vastaan ja lähetti käskyläisensä Egyptiin, ettā se antaisi hānelle hevosiā ja paljon vākeā. Onko se menestyvā? Pelastuisiko se, joka semmoisia tekee? Joka liiton rikkoi, pääsisiköhän? Jer. 37:6. 16. Niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra, sen kuninkaan asuinpaikalla, joka hänet kuninkaaksi pani, jonka valan hän katsoi ylön ja jonka liiton hän rikkoi, sen tykönä pitää hänen Babelin keskellä kuoleman. 17. Eikä Farao suurella sotajoukolla ja paljolla väellä ole mitään hänen hyväksensä toimittava sodassa, kun saartovalli luodaan ja valloitustorni rakennetaan hävittämään monta sielna, 2 Kun: 25:1. Hes. 4:2.

18. Hän halveksi valan ja rikkoi liiton; ja katso, vaikka hän löi kätta, teki han kuitenkin kaikki nama;

ei hän pelastu.

19. Sentähden sanoo Herra, Herra: niin totta kuin Minä elän, minun valani, jonka hän halveksi, ja minun liittoni, jonka hän rikkoi, lasken Minä hänen päänsä päälle

20. Ja minä heitän verkkoni hänen päällensä, ja hän on minun paulaa-

ni joutuva; ja Minā vien hänet Ba-beliin ja kāyn siellā oikeutta hänen kanssansa siitä uskottomuudesta, jolla hän Minua vastaan uskoton oli.

Hes. 12:13. 32:3. 21. Ja kaikki hänen pakolaisensa kaikissa hänen sotajoukoissansa kaatuvat miekalla, ja jotka heistä pää-sevät, hajoitetaan kaikkiin tuuliin; ja teidän pitää tietämän, että Minä Herra olen puhunut.

22. Näin sanoo Herra, Herra: Minä tahdon myös ottaa sen korkean sedrin lehvistä ja istuttaa; sen oksien Iatvasta Minä katkon hennon vesan ja istutan sen korkealle ja ylevälle

vuorelle.

Israelin korkealle vuorelle Minä sen istutan, ja se on oksia saapa ja hedelmiä kantava ja on tuleva jaloksi sedripuuksi, ja kaikenlaiset lin-nut kaikista siivillisistä asuvat sen alla, sen lehtein varjossa he asuvat. 24. Ja kaikki kedon puut saavat sen tiefää, että Minä Herra olen alentanut korkean puun, olen korottanut matalan puun, olen kuivannut vi-heriäisen puun ja tuorehuttanut kuivan puun. Minä Herra olen sen puhunut, ja myös teenkin sen."

18 Luku.

Jumalan kostava vanhurskaus.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. "Mikā teidān on, ettā te kāytätte tätä sananlaskua Israelin maalla, lausuessanne: ,isät syövät happamia viinimarjoja ja lasten hampaat heltyvät?' Jer. 31:29 s.

3. Niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra, ei teidān pidā enāā käyttämän tätä sananlaskua Israe-

4. Katso, kaikki sielut, minun ne ovat: niinkuin isän sielu, niin on pojankin sielu minun omani; se sielu, joka syntiä tekee, sen pitää kuoleman. 1 Moos. 18:25.

5. Jos joku on vanhurskas ja tekee

oikeutta ja hurskautta,

6. ei syö vuorilla, ei nosta silmiänsä Israelin huoneen epäjumalien puoemäntää eikä lähesty vaimoa hänen saastaisuudessansa, 3 Moos. 18:19. 20:10. 7. eikä sorra ketään, antaa velkapantin takaisin, ei ota mitään ryöstamalla, antaa leipansa nalkaiselle ja verhoo alastoman vaatteilla,

2 Moos. 22:26 s.

5 Moos. 24:10 s. Jes. 58:6 s. Matt. 25:35. 8. ei anna korolle eikä kasvua ota. kääntää kätensä pois vääryydestä, tekee oikeutta ihmisten välillä.

2 Moos. 22:25. Ps. 15:5. vaeltaa minun säännöissäni ja pitää minun oikeuteni, tehdäksensä totuutta: se on vanhurskas, sen pitää

totisesti elämän, sanoo Herra, Herra. 10. Mutta jos hän siittää väkivaltaisen pojan, joka verta vuodattaa taik-

ka tekee vaan yhtäkin näistä — 11. joita kaikkia hän itse ei tehnyt ja joka vielä syö vuorilla ja saastuttaa lähimmäisensä vaimon,

12. sortaa vaivaista ja kövhää. ottaa jotakin ryöstämällä, ei anna panttia takaisin, nostaa silmänsä epäjumalien puoleen, tekee kauhistusta.

13. antaa korolle, ottaa kasvua, niin onko hän elävä? Ei hänen pidä elämän! Joka kaikkia näitä kauhistuksia on tehnyt, hänen pitää totisesti kuoleman; hänen verensä on

hänen päällänsä oleva. 3 Moos. 20 9 s. 14. Ja katso, jos hän siittää pojan, ja tämä näkee kaikki isänsä synnit. jotka hän tehnyt on, ja näkee ne,

eikä tee senkaltaista:

15. ei syö vuorilla eikä nosta silmiänsä Israelin huoneen epäiumalien puoleen, ei saastuta lähimmäisensã vaimoa,

16. ei sorra ketään, ei ota panttia, eikä ota mitään ryöstämällä, antaa leipäänsä isoovalle ja verhoo alas-

toman vaatteella,

17. ei vaivaiselle tee vääryyttä, ei ota korkoa eikä kasvua, tekee minun oikeuteni mukaan ja vaeltaa minun säännöissäni: hän ei ole kuoleva isänsä pahan teon tähden, vaan on totisestí elävä.

Mutta hänen isänsä, joka väkivaltaa teki, veljeänsä ryösti ja teki kansansa kesken mitä ei kelpaa, katso, hänen pitää pahan tekonsa täh-

den kuoleman.

19. Ja te sanotte: "miksi ei pojan pidä kantaman isänsä pahaatekoa? Sentähden että poika on tehnyt oikeutta ja vanhurskautta, on pitänyt kaikki Minun sääntöni ja on ne tehnyt; hān on totisesti elāvā.

20. Se sielu, joka syntiä tekee, sen leen, eikä saastuta lähimmäisensä | pitää kuoleman; ei pojan pidä kan-

taman isän pahaa tekoa, eikä isän | pojan pahaa tekoa. Vanhurskaan vanhurskaus on hänen itsensä päällä oleva, ja jumalattoman jumalattomuus on hänen itsensä päällä oleva. 5 Moos.24:16. 2 Kun.14.6. 2Aik.25:4. Jer.31:30.

21. Mutta jos jumalaton kääntyy kaikista synneistänsä, jotka hän tehnyt on, ja pitää kaikki minun sääntoni ja tekee oikeutta ja vanhurskautta, saa hän totisesti elää; ei hänen pidā kuoleman.

22. Kaikki hänen rikoksensa, jotka han teki, ei niitä hänelle muisteta:

vanhurskautensa tähden, jota hän teki, saa hän elää.

23. Onko Minulla mitään iloa jumalattoman kuolemasta, sanoo Herra, Herra? eikö päinvastoin siitä, että hān palajan tieltānsā ja saa elāā?

Hes. 33:11. 2 Piet. 3:9. 24. Mutta jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestansa ja tekee vääryyttä, tekee kaikkien niiden kauhistusten mukaan, joita jumalaton teki, - pitäisikö hänen saaman elää? Koko hänen vanhurskauttansa, jota hän on tehnyt, ei pidä enää muistettaman, vaan uskottomuutensa tähden, jota hän teki, ja syntinsä tähden, jolla hän rikkoi, niiden tähden pitää hänen kuoleman. Hes.3:20. 33:12 s.

25. Ja te sanotte: "ei ole Herran tie oikea." Kuulkaat kuitenkin, Israelin huone: eikö minun tieni ole oikea? Eivätkö teidän tienne ole vääriä?

Hes. 33:20. 26. Jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestansa ja tekee vääryyttä ja sentähden kuolee, niin kuolee hän vääryytensä tähden, jota hän teki. 27. Ja jos jumalaton kääntyy juma-

lattomuudestansa, jota hän teki, ja tekee oikeutta ja vanhurskautta, on

hānen sielunsa elāvā.

28. Ja jos hän sen näkee ja kääntyy kaikista rikoksistansa, joita hän oli tehnyt, saa hän totisesti elää; ei hänen pidä kuoleman.

29. Ja Israelin huone sanoo: Herrantie ole oikea." Minun tienikö eivät olisi oikeat, te Israelin huone! Eikö teidän tienne ole vääriä?

30. Sentähden olen Minä tuomitseva teitä, kunkin tiensä jälkeen, te Israelin huone, sanoo Herra, Herra. Kääntykäät ja palatkaat kaikista teidän rikoksistanne, etteise olisi teille

viettelyksinä syntiin!

 Heittäkäät pois tyköänne kaikki rikoksenne, joissa te rikkoneet olette, ja lehkäät itsellenne uusi sydän ja uusi henki! Ja miksi te tahdotte kuolla, te Israelin huone? Ps. 51:12, Hes. 11:19.

32. Sillä ei minulla ole mitään mielihyvää kuolevan kuolemasta, sanoo Herra, Herra. Niin kääntykäät siis, ettă te elăisitte!" Hes. 33:11.

19 Luku.

Valitusvirsi Israelin rubtinaista.

Ţa sinā, veisaa valitusvirsi Israelin ruhtinaita vastaan,

2. ja sano: miksi sinun äitisi naaras-ialopeurana makasi ialopeurain välissä? Nuorten jalopeurain kes-kellä hän kasvatti penikkansa.

3. Ja han kasvatti yhden penikoistansa; siitä tuli nuori jalopeura, ja se opetteli saalista raatelemaan, se sõi ihmisiä. sõi ihmisiä. 2 Kun. 23:31 s., Jer. 22:10 s. 4. Ja kun kansat kuulivat siitä,

vangittiin se heidän kuopassansa; se vangittiin ja he veivät sen kou-kuilla Egyptin maahan. 5. Kun tämä näki, että hänen toi-vonsa kalosi, olti hän taas yhden penikoistansa ja toimitti sen nuoreksi jalopeuraksi. 2 Kun. 24:18 s.

6. Se käveli naaras-jalopeurain keskellä, tuli nuoreksi jalopeuraksi, opetteli saalista raatelemaan, sõi

ihmisiä.

7. Se häpäisi heidän leskivaimojansa, ja hävitti heidän kaupunkinsa: ja maa kaikkinensa kauhistui hänen kiljumisensa äänestä.

8. Silloin kansat vlt'ympäriltä maakunnista asettivat itsensä sitä vastaan ja virittivät verkkonsa sen eteen, ja se vangittiin heidan kuopassansa.

9. Ja he panivat sen rautahäkkiin. rengas kuonossa, ja veivät sen Babelin kuninkaan tykö; he veivät sen linnavarustuksiin, ettei sen ääni enää kuuluisi Israelin vuorilla. 2 Kun. 25:6.

10. Sinun äitisi oli niinkuin sinä, veden varrelle istutettu viinipuu. Ja se oli hedelmällinen ja lehväkäs paljosta vedestā.

11. Ja sen oksat tulivat vahvoiksi, että ne hallitsijain valtikoiksi kelpasivat; ja sen korkeus kohosi aina

pilvien väliin, ja se näkyi korkeudessansa monine oksinensa.

12. Mutta se revittiin ylös vihassa. se heitettiin maahan, ja itätuuli kuivasi sen hedelmän; sen väkevät oksat taittuivat ja kuivuivat ja tuli ne Hes. 17:10. Hos.13:15/ poltti.

Ja nyt on se istutettu korpeen, kuivaan ja janoavaan maahan.

14. Ja tuli lähtee ulos sen vahvoista oksista, se syö sen hedelmän; eikä siinä enää ole mitään yahvaa oksaa hallitusvaltikaksi. Tämä on valitusvirsi ja on oleva valitusvirtenä.

2 Aik. 36:11, 19 s.

20 Luku.

Israel entisenä, nykyisenä ja tulevana aikanansa.

Ja tapahtui seitsemäntenä vuonna viidennen kuun kymmenentenä päivänä, että muutamia miehiä Israelin vanhimmista tuli kysymään Herraa; ja he asettuivat istumaan minun eteeni Hes. 14:1.

2. Ja Herran sana tuli minulle,

sanoen.

3. Ihmisen poika, puhuttele Israelin vanhimpia ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra, oletteko te tul-leet kysymään Minua? Niin totta kuin Mina elan, en Mina ole teidan kysyttävä, sanoo Herra, Herra.

4. Etkö tuomitse heitä, etkö tuo-

mitse, ihmisen poika? Ilmoita heille heidän isäinsä kauhistukset!

5. Ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: sinā pāivānā, jona Minā valitsin Israelin ja nostin käteni Jaakobin huoneen siemenelle ja ilmoitin itseni heille Egyptin maalla ja nostin käteni heille, sanoen: "Minä olen Herra, teidän Jumalanne,"

6. sinä päivänä Minä nostin käteni viedākseni heitā Egyptin maalta sii-hen maahan, jonka Minā heille valitsin, joka vuotaa rieskaa ja hunaiaa, kaunistus on se kaikille maille.

2 Moos. 3:8. 6.2-8. Jer. 3:19. 7. Ja Minā sanoin heille: "heittäkäät pois jokainen silmäinsä ilkeydet. älkäätkä saastuttako itseänne Egyptin epäjumalilla; Minä Herra

olen teidan Jumalanne.

3 Moos. 18:3. Jos. 24:14. Hes. 23:3. 8. Mutta he olivat vastahakoiset Minua kohtaan, eivätkä tahtoneet kuulla Minua. Ei kukaan heistä heittänyt pois silmäinsä ilkeyksiä eikä hyljännyt Egyptin epäjumalia. Silloin ajat-telin Minä vuodattaa kiivauteni heidän päällensä ja täyttää vihani heis-

sä keskellä Egyptin maata.

9. Mutta Minä en sitä tehnyt oman nimeni tähden, ettei se saastutetuksi tulisi pakanain silmissä, joiden keskellä he olivat, joiden silmäin nähden Minä itseni heille ilmoitin, vieden heidät ulos Egyptin maalta. 10. Ja Mină vein heidat ulos Egyptin maasta ja saatoin heidät korpeen.

11. Ja annoin heille sääntöni ja ilmoitin heille oikeuteni; se ihminen, joka ne tekee, hän elää niissä.

2 Moos, 15:26, 20:1 s. 3 Moos, 18:5. 5 Moos. 5:1 a. 30:6. Room, 10:5. Gal. 3:12. 12. Ja Minä annoin heille sabbattinikin olemaan merkkinä Minun ja heidän välillänsä, että he tietäisivät, että Mină olen Herra, joka heită pyhi-

tan. 2 Moos. 16:23 s. 20:8. 31:13, 17. Jes. 58:13. 13. Mutta Israelin huone oli vastahakoinen Minua kohtaan korvessa he eivät vaeltaneet minun säännöissāni, vaan hylkāsivāt minun oikeuteni, ja se ihminen, joka ne tekee. han elää niissä, ja minun sabbattini he suuresti saastuttivat Silloin ajattelin Minä vuodattaa vihani heidän päällensä korvessa, lopettaakseni heidät. 2 Moos. 16:27 4 Moos. 14

14. Mutta Minä en sitä tehnyt oman nimeni tähden, ettei se saastutetuksi tulisi pakanain silmissä, joiden nähden Minä olin vienyt heidät ulos.

4 Muos. 14:13 s. 5 Moos. 9:28. 15. Ja Minä nostin käteni heitä vastaan korvessa, etten suinkaan saattaisi heitä siihen maahan, jonka olin antanut, joka vuotaa rieskaa ja hunajaa - kaunistus on se kaikille maille -

16. sentähden että he hylkäsivät Minun oikeuteni, eivät vaeltaneet Minun säännöissäni, ja saastuttivat Minun sabbattini, sillä heidän sydämmensä riensi epäjumaliensa jälkeen

17. Mutta Minun silmäni sääli heitä, etten hävittänyt heitä enkätehnyt loppua heistä korvessa.

18. Ja Minā puhuin heidān lapsillensa korvessa: "älkäät vaeltako isäinne säännöissä, älkäätkä pitäkö heidän oikeuksiansa ja älkäät heidan epäjumalillansa saastuttako itseänne.

19. Mină, Herra, olen teidân Jumalanne; vaeltakaat Minun säännöissäni ja pitäkäät Minun oikeuteni ja teh-

kāāt niitā: 5 Moos. 4:1 20. Ja pyhittäkäät sabbatteiani, että ne olisivat merkkinā Minun ja teidān välillänne, tietääksenne, että Minä. Herra, olen teidän Jumalanne"

21. Mutta lapset olivat Minulle vastahakoiset; Minun säännöissänieivät he vaeltaneet eivätkä Minun oikeuksiani pitäneet, tehdäksensä niitä: ja se ihminen, joka ne tekee, hän elää niissä; ja he saastuttivat Minun sab-battini. Silloin ajattelin Minä vuodattaa kiivauteni heidän päällensä, täyt-

tääkseni heissä vihani korvessa. 22. Mutta Minä käänsin käteni pois enkä tehnyt sitä oman nimeni täh: den, ettei se saastutetuksi tulisi pakanain silmissä, joiden silmäin nähden Minā olin heidāt vienyt ulos.

23. Vielä Minä nostin käteni heitä vastaan korvessa, hajoittaakseni heitä pakanain sekaan ja varistaakseni heilä maakuntiin.

8 Moos. 26:39 s. 5 Moos. 28:64 s.

24. sentähden etteivät tehneet Minun oikeuksiani, vaan hylkäsivät Minun sääntöni ja saastuttivat sabbattini, ja heidan silmänsä olivat heidan isäin-

sä epäjumalien jäljissä. 25. Niin annoin Minäkin heille sääntöjä, jotka eivät olleet hyviä, ja oikeuksia, joissa ei heillä ollut elämää.

Jer. 8:8. 14:0.

Ap. t. 7:42 s. Room, 1:24 s. 2 Tess, 2:10 s. 26. Ja Minā annoin heidān saastuttaa itsensä uhrilahjoillansa, kun he tulessa käyttivät kaiken kohdun esikoiset, hävittääkseni heitä sitä varten, että he tietäisivät Minun olevan Herran. 2 Aik. 33:6. Hes. 16:20 s. 27. Puhu siis, ihmisen poika, Israe-lin huoneelle ja sano heille: näin sa-

noo Herra, Herra: vielä siinäkin o-vat teidän isänne Minua pilkanneet, kun ovat olleet aivan uskottomia

Minua vastaan.

28. Sillä saatettuani heitä siihen maahan, jota antaakseni heille Minä olin käteni nostanut, katselivat hejokaista korkeaa kukkulaa ja jokaista lehväistä puuta ja uhrasivat siellä uhrinsa ja antoivat siellä vihattavat uhrilahjansa, asettivat sinne suloiset suitsutuksensa ja vuodattivat siellä juomauhrinsa. Jes. 57:6.

29. Ja Miņā sanoin heille: "mikā kukkula se on, jonne te menette?" Ja sen nimi pantiin kukkulaksiaina

tāhān pāivāān asti:

30. Sentähden sano Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: Mita? Te saastutatte itseänne isäinne tiellä ja teette huorin heidän iljetys-tensä jäljissä,

31. ja, uhraten lahjojanne ja käyttäen poikianne tulen kautta, te saastutatte itseänne kaikilla epäjumalillanne hamaan tähän päivään asti! Ja Minā olisin teidān kysyttāvānne, Israelin huone! Niin totta kuin Minä el**ān, sanoo Herr**a, Herra, en ole Minä teidän kysyttävänne!

32. Ja mika teidan mieleenne nousee, ei ole ollenkaan tapahtuva, josta te sanotte: "me tahdomme olla niinkuin pakanat, niinkuin maakuntain sukukunnat, että palvelemme kan-

toja ja kiviä. 5 Moos. 4:28. 33. Niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra, väkevällä kädellä ja ojetulla käsivarrella ja vuodate-tulla vihalla olen Minä teitä hallit-

34. ja vien teidät ulos kansoista ja kokoan teidät maakunnista, joihin te hajoitetut olette, väkevällä kädellä ja ojetulla käsivarrella ja vuodatetulla vihalla!

 Ja saatan teidät kansoien korpeen, ja käyn siellä oikeutta teidän kanssanne kasvoista kasvoihin.

Hos. 2:14. 36. Niinkuin Minä kävin oikeutta teidän isäinne kanssa Egyptin maan korvessa, niin olen Mina oikeutta käypä teidän kanssanne, sanoo Herra, Herra.

37. Minä käytän teitä sauvan alla

ia saatan teitä liiton siteihin.

38. ja eroitan teistä pois vastahakoiset ja Minusta luopuvaiset; heidän muukalaisuutensa maasta vien Minä heidät pois, mutta Israelin maahan eivät he tule, että te tietäisitte Minun olevan Herran.

39. Ja te, Israelin huone, näin sanoo Herra, Herra: menkäät, palvel-kaat kukin epäjumaliansa! Jollette sitten tahdo kuulla Minua, niin menkäät ja palvelkaat muita jumalia; mutta älkäät enää saastuttako Minun pyhää nimeäni uhrilahjoillanne ja epăjumalillanne.

40. Sillä Minun pyhällä vuorellani, Israelin korkealla vuorella, sanoo Herra, Herra, on kaikki Israelin huone Minua palveleva kokonaisuudessansa siinā maassa; siellä Minä armahdan heitä ja siellä Minä kysyn teiltä ylönnysuhrianne ja lahjainne esikoista kaikesta, mitä te pyhitätte.

41. Niinkuin lepytyshajuun mielistyn Minä teihin, vietyäni teidät ulos kansoista ja koottuani teitä maakunnista, joihin te hajoitetut olette; ja Mina ilmoitan itseni teissä pyhäksi pakanain silmäin nähden.

42. Ja te tulette tietāmāān, ettā Minä olen Herra, saattaessani teitä Israelin maalle, siihen maahan, jota antaakseni teidän isillenne Minä nos-

tin käteni.

43. Ja siellä te muistelette teitänne ja kaikkia tekojanne, joilla teitseänne saastutitte, ja inhootte itseänne kaiken pahan tähden, jota tetehneet olette. Hes. 6:9. 16:61 s. 36:31.

44. Ja te tulette tietāmāān, ettā Minä olen Herra, koska Minä menettelen teidän kanssanne oman nimeni tähden, eikä teidän pahan tienne mukaan, eikä väärien tekojenne jälkeen, sinä Israelin huone, sanoo Herra, Herra.

45. Ja Herran sana tuli minulle, sa-

46. Ihmisen poika, käännä kasvosi etelän suuntaa kohti ja puhu puolipäivään päin ja ennusta etelä-alan metsää vastaan.

47. ja sano eteläisen maan metsäile: Hes. 11:17. | kuule Herran sanaa: näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä sytytän sinussa tulen, ja se on sinussa syövä kaikki tuoreet puut ja kaikki kuivat puut. Ei sen leimuava liekki ole sammuva, vaan siinä poltetaan kaikki etelästä pohjoiseen asti. Jes. 10:17 s. 48. Ja kaikki liha on näkevä, että

Mină, Herra, olen sen sytyttänyt; ei

se ole sammuva!

49. Ja minā sanoin , , voi Herra, Herra! nāmā sanovat minusta. eikō tuo puhu vaan vertauksia?"

21 Luku.

Herran rankaiseva miekka.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. Ihmisen poika, käännä kasvosi Jerusalemia vastaan ja puhu pyhiä paikkoja vastaan ja ennusta Israelin maata vastaan,

3. ja sano Israelin maalle, näin sanoo Herra: katso, Minä nousen sinua vastaan, vedän miekkani tupestansa ja hävitän sinusta sekä vanhurskaan

että jumalattoman!

4. Sentähden että Minä hävitän sinusta sekä vanhurskaan että jumalattoman, sentähden on Minun miekkani lähtevä tupestansa kaikkea lihaa vastaan etelästä pohjoseen asti. 5. Ja kaiken lihan pitää tietämän,

että Minä, Herra, olen vetänyt miekkani tupestansa, ei se enaa sinne

palaja.

6. Ja sinä, ihmisen poika, huokaa niin että lanteet särkyvät, ja huokaa haikeasti heidän silmäinsä nähden. 7. Ja kun hesinulle sanovat: ..minkā tāhden sinā huokailet?" niin sano: sanoman tähden, joka on tuleva; ja jokainen sydän on raukeeva ja kaikki kädet vaipuvat ja jokainen henki heikkenee ja kaikki polvet valuvat vetenā. Katso, se tulce ja ta-pahtuu, sanoo Herra, Herra. Hes.7:17. Ja Herran sana tuli minulle, sa-

9. Ihmisen poika, ennusta ja sano: näin sanoo Herra sano: miekka, miekka on teroitettu sekā myös hivottu. Hes. 6:11.

10. Teurasta teurastamaan on se teroitettu, että se välkkyisi, on se hivottu. Taikkailoitsisimmekome, sanoen: poikani valtikka halveksii kaiken puun? 1 Moos. 49:9 s.

11 Mutta se on annettu hivottavaksi, käteen otettavaksi; se on teroitettu, se miekka, ja se on hivottu surmaajan käteen annettavaksi!

Huuda ja valita, ihmisen poika; sillä se tulee kansani päälle kaikkien Israelin ruhtinasten päälie; ne minun kansani kanssa; sentähden lyö reittäsi vastaan! Jer. 31:19. Sillä koetus on tehty; ja mitä, jos halveksiyaa valtikkaa ei enää olekaan? sanoo Herra. Herra.

14. Ja sinā, ihmisen poika, ennusta ja lyö käsiäsi yhteen, ja se miekka on kaksinkertaisesti, jopa kolmekertaisestikin tuleva, se tapettujen miek-

ka, suuren tapon miekka, joka häilyy heidän ympärillään. Hes. 6:11. 15. Että sydän raukeaisi ja paljon kaatuisi, panin Minä kaikkien hei-

dän porttiensa eteen välkkyvän miekan, — voi, se on tehty välkkymään. vedetty teurastamaan!

16. Käänny oikealle, lyö vasemmalle,

mihin vaan kärkesi on käsketty! 17. Ja Minäkin lyön käsiäni yhteen ja lepytän vihani. Minä, Herra, olen sen puhunut.

18. Ja Herran sana tuli minulle.

sanoen:

19. Ja sinā, ihmišen poika, tee itselles kaksi tietä Babelin kuninkaan miekan kulkea; samasta maasta ne kumpanenkin lähtekööt; ja piirrä viitta, piirrä se kaupungin tien haa-

Tee tie miekan kulkea Ammonin lasten Rabbaa kohden ja Juudaa kohden, varustettuun Jerusalemiin. 21. Sillä Babelin kuningas seisahtuu tienhaarassa, molempain teiden risteyksessä, tekemään taikoja; hän puistelee arpanuolia, kysyy epäjumalilta, katselee maksaan.

Hänen oikeaan käteensä tulee "Jerusalemin" arpa, että hän asettaisi muurin murtajia, avaisi suuta surmaan, korottaisi ääntä sotahuutoon, panisi muurin murtajia porttia vastaan, loisi multaseiniä, raken-

taisi 'valloitustorneja.

 Mutta tāmā on heistā vāārā ennustus heidān silmissānsā: — heillā on muka vahvat valat. Mutta Hän saattaa pahan teon muistoon, että he käsitettäisiin.

24. Sentähden sanoo Herra, Herra näin : koska muistoon saatatte pahan tekonne, rikoksenne niin julkisena ollessa, että syntinne näkyvät kaikissa teoissanne, sentähden teitäkin muistetaan, käsin teitä käsitetään.

25. Ja sinä, paha ja jumalaton Israelin ruhtinas, jonka päivä tulee, kun paha teko saa loppunsa,

26. năin sanoo Herra, Herra: ota hiippa pois, pane kruunu pois! se ei enää ole siellä oleva. Alhainen ylennetään ja ylhäinen alennetaan! 27. Häviöksi, häviöksi, häviöksi teen ovat miekalle alttiiksi annetut ynnä | Minä sen; eikä sekään ole sinään oleva, siksi kun se tulee, jolla oikeus l

on: sille Minä sen annan. Hes. 17:22s. 28. Ja sinä, ihmisen poika, ennusta ja sano: nain sanoo Herra, Herra Ammonin lapsia ja heidän häväistyksiänsä vastaan, sano: miekka, miekka on paljastettu teurastamaan. hivottu surmaamaan, välkkymään!

29. Kun petollisia näkyjä sinulle nähdään ja valhetta sinulle ennustetaan, panee se sinut tapettujen ju-malattomain kaulain lisäksi, joiden päivä tulee, kun paha teko saa lop-

30. Pistă se takaisin tuppeensa! Siinä paikassa, missä olet luotu, ja syntymämaassasi olen Minä sinut tuo-

mitseva.

31. Ja vuodatan vihani sinun päällesi, julmuuteni tulen Minä päällesi puhallan, ja annan sinut raakojen miesten, hävityksen seppien käsiin.

32. Tulelle tulet sinä ruuaksi, ja veresi on keskellä maata vuotava; sinua ei enää muisteta. Sillä Minä. Herra, olen sen sanonut

22 Luku.

Jerusalemin ja Israelin synnit.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. Ja sinä, ihmisen poika, etkö tuomitse, etkö tuomitse verivikojen kaupunkia? Tee sille tiettäväksi kaikki sen kauhistukset.

Hes. 9:9. 20:4, 23:86, 24:6.9. 3. ja sano: näin sanoo Herra, Herra: voi kaupunkia, joka verta vuodattaa omassa keskuudessansa, että sen aika tulisi, ja joka itsellensä tekee epäjumalia saastutukseksi!

2 Kun. 21:16. 4. Veren kautta, jonka vuodatit, olet sinā syyhyn joutunut, ja epāju-malien kautia, jotka teit, olet sinā itsesi saastuttanut ja saattanut päiväsi lähenemään ja olet tullut vuottesi määrään. Sentähden teen Minäsinut häväistykseksi pakanoille ja pilkaksi kaikille maakunnille. 5 Moos. 28:37.

Läheiset ja kaukaiset pilkkaavat sinua nimen puolesta saastutetuksi,

häviöstä rikkaaksi.

6. Katso, Israelin ruhtinaat, kukin käsivartensa voiman mukaan, olivat sinussa veren vuodattamista varten

7. Isää ja äitiä he katsovat ylön sinussa: vierasta kohtelevat väkivallalla keskelläsi, orpoa ja leskeä he sortavat sinussa. Jer. 7:6.

8. Minun pyhät sijani katsot sinä ylön, ja minun sabbattini sinä saas-Hes. 20:12 s.

9. Panettelijoita on sinussa verta nä; niinkuin kiljuva, saalista raate-

vuodattamaan; vuorilla syödään sinussa, ja ilkirikoksia tehdään keskelläsi. Jer. 6:28. Hes. 18:6.

10. Isan hapy paljastettiin sinussa: kuutaudissansa saastaista vaivaavat 3 Moos. 18:19. 20:18.

he sinussa. 11. Mikä tekee kauhistusta lähimmäisensä vaimon kanssa, ja mikä miniānsā saastuttaa sukurutsaudessa, ja mikä sinussa häpäisee sisartansa. oman isänsä tytärtä.

12. Lahjoja sinussa otetaan veren vuodattamista varten; korkoa ja kasvoa sinä otat ja ryöstät lähimmäisiäs väkivallalla, ja Minut sinä unohdat,

sanoo Herra, Herra.

13. Mutta katso, mină lyön käsiäni vhteen sinun ahneutesi tähden, jota harjoittanut olet, ja verivikojesi täh-

den, jotka keskelläsi ovat. Hes. 21:14. 14. Kestäneekö sydämmesi, ovatkohan kätesi väkevät niinä päivinä, jolloin Minā olen sinua kohteleva? Mină, Herra, olen sen puhunut, ja Mină

teenkin sen.

15. Ja Minä hajoitan sinut pakanain sekaan ja kylvän sinut maakuntiin ja peräti poistan saastaisuutesi sinusta. 16. Ja sinä olet saastaisena oleva itsesi kautta pakanain silmissä ja tulet tietämään, Minun olevan Herran.

17. Ja Herran sana tuli minulle, sa-

noen:

18. Ihmisen poika, Israelin huone on minulle kuonaksi tullut; kaikki he ovat kuparia ja tinaa ja rautaa ja lyijyā keskellā ahjoa; he ovat hopean kuonaksi käyneet. Jes. 1:22. Jer. 6:28. 19. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: koska te kaikkl olette kuonaksi

käyneet, sentähden katso, Minä ko-

koan teidät keskelle Jerusalemia. 20. Niinkuin hopeaa ja kuparia ja rautaa ja lyijyä ja tinaa keskelle ah-joa kootaan, että tulta siihen sulat-tamaan puhallettaisiin, niin olen Minäkin vihassani ja kiivaudessani kokoava ja asettava ja sulattava teitä

21. Ja olen teidät yhteen keräävä ja päällenne puhaltava Minun julmuuteni tulen, ja te sulatetaan sen kes-

kellä.

Niinkuin hopea ahjon keskellä sulaa, niin teitä sulatetaan sen keskellä: ja teidän pitää tietämän, että Mină olen Herra, joka olen vuodattanut vihani teidän päällenne.

23. Ja Herran sana tuli minulle, sa-

noen:

24. Ihmisen poika, sano sille: sinä olet maa, joka ei ole puhdistettu eikä saa sadetta vihan päivänä.

25. Sen profettain kapinaliitto on sii-

leva jalopeura, syövät he sieluja, ot- | tavat aarteet ja kalleukset, ja tekevät

sen lesket monilukuisiksi.

Mik.3:11. Matt.23:14. 26. Sen papit rikkovat Minun lakini ja saastuttavat Minun pyhät sijani; pyhän ja epäpyhän välillä eivät he eroitusta tee, eivätkä opeta eroitusta puhtaan ja saastaisen välillä; ja Minun sabbatiltani he peittävät silmänsä, ja Minä tulen saastutetuksi heidan keskellansa.

3 Moos. 10:10 s. Jer. 2:8. Hes. 44:23. Sef. 3:4. 27. Sen ruhtinaat ovat sen keskuudessa saalista raatelevien sutten kaltaisia verta vuodattamassa, sieluja hävittämässä, voittoa saadaksensa.

28. Ja sen profetat sivelevät heille kaikki kalkilla, nähden petollisia näkvjä ja ennustaen heille valhetta; he sanovat: "näin sanoo Herra, Herra," vaikka ei Herra ole puhunut. Hes. 13:10.

29. Maan kansa sortaa sortamistaan, ryöstää ryöstämistään; vaivaista ja köyhää he polkevat ja muukalaista he sortavat vastoin oikeutta.

30. Ja Minä haen heidän joukostansa miestä, joka kivi-aidan panisi ja seisoisi muurin aukossa Minun kasvojeni edessä tämän maan puolesta. etten sitä hävittäisi: mutta en ole ketään löytänyt. Ps.106:23. Jer. 5:1. Hes.13:5. 31. Sentähden vuodatan Minä vihani

heidän päällensä, hirmuisuuteni tulella Mină heidat lopetan; heidan tiensā panen heidān pāānsā pāālle, sanoo Herra, Herra.

23 Luku.

Kaksi porttoa: Samaria ja Jerusalem. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. Ihmisen poika: oli kaksi vaimoa,

yhden äidin tyttäriä.

Ja ne tekivāt huorin Egyptissā, nuoruutensa aikana he tekivät huorin; siellä kouristeltiin heidän rintojansa ja siellä taputettiin heidän neitseellisiä nisiänsä. Hes. 16:26.

4. Ja heidän nimensäolivat: Ohola, vanhempi ja Oholiba, hänen sisarensa. Ja he tulivat Minun omikseni, ja synnyttivät poikia ja tyttäriä. Ja ni-meltänsä he ovat: Samaria on Ohola ja Jerusalem Oholiba.

5. Ja Ohola teki huorin Minun alamaisenani ja hehkui himosta rakastajiinsa, Assyrialaisiin, noihin lähei-2 Kun. 15:19. 17:38. Hes. 16:28. siin,

6. purppura-pukuisiin maaherroi-hin ja virkamiehiin, jotka kaikki olivat ihania nuorukaisia, hevosilla ratsastavia ratsumiehiä.

Ja hān antautui huoruudessansa

surin lasten valittuja miehiä, ja joihin kaikkiin hänen himonsa syttyi, niiden kaikilla epäjumalilla hän saastutti itseänsä.

8. Ja hän ei jättänyt huoruuttansa Egyptin kanssa; sillä hänen kanssansa olivat he maanneet hänen nuoruutensa aikoina, ja ne olivat hänen neitsyytensä nisiä taputelleet ja olleet suuressa huoruudessa hänen kanssansa.

Sentähden annoin Minä hänet rakastajiensa käsiin, Assurin lasten valtaan, joita kohtaan hän oli himossansa hehkunut. Hes. 16:36 s.

10. Nämä paljastivat hänen häpynsä, ottivat hänen poikansaja tyttärensä, ja hänet he miekalla tappoivat; ja hän tuli kuuluisaksi vaimoien kesken, kun tuomioita hänessä toimitettiin.

 Ja sen näki hänen sisarensa Oholiba ja harjoitti haureuttansa pahemmin kuin tämä ja huoruuttansa enemmin kuin hänen sisarensa huoritte-

lemisia oli ollutkaan.

Jer. 8:7s. Hes. 16:47 s. 12. Assurin poikiin hän himossa hehkui, maaherroihin ja valtamiehiin, noihin läheisiin, kauniisti puettuihin, hevosilla ratsastaviin ratsumiehiin, jotka kaikki olivat ihania nuo-

rukaisia. 2 Kun. 16:7 s. Ja Mină năin, ettă hăn oli itsensā saastuttanut; sama tie oli heillä

kumpasellakin.

14. Vaan tämä vielä pitemmälle jatkoi huoruuttansa; kun hän näki seinään kuvattuja miehiä, Kaldealaister.

punalla piirrettyjä kuvia, 15.vyöllävyötettyjälanteiltansa, kir-javat lakit päässänsä, kaikki vaunusoturien näköisiä, heidän syntymä-maansa Kaldean Babelin poikain muotoisia.

16. niin hän syttyi himosta näihin silmänsä näkemisestä, ja lähetti heil-

le lähettiläitä Kaldeaan,

17. Ja Babelin pojat tulivat hänen luoksensa rakkaus-vuoteelle ja saastuttivat häntä huoruudellansa. Ja kun hän oli tullut saastutetuksi heidän kauttansa, niin hänen sielunsa vieraantui heistä.

18. Ja kun hän näin julkisesti teki huorin ja paljasti häpynsä, vieraan-tui sieluni hänestä, niinkuin sieluni oli hänen sisarestansa vieraantunut.

19. Ja hān enensi huoruuttansa, muistellen nuoruutensa päiviä, joina hān oli tehnyt huorin Egyptin maalla.

20. Hän syttyi himoon heidän huoalttiiksi heille, jotka kaikki olivat As- | rimuksihinsa, joiden liha on kuin aasien liha, ja joiden siemennys kuin | hevosten siemennys. Jer. 5:8.

21. Ja sinä hait nuoruutesi irstaisuutta, jolloin nänniäsi pideltiin nuoruutesi rintain tähden. Hes. 17:15.

22. Sentähden, Oholiba, näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä herätän rakastajasi sinua vastaan, ne, joista sielusi on vieraantunut, ja tuotanne joka puolelta sinun päällesi:

23. Babelin pojat ja kaikki Kaldealaiset hallitsijat, ja rikkaat ja ylimykset, kaikki Assurin pojat heidän kanssansa, kaikki ihanat nuorukaiset, maaherrat ja valtamichet, vaunusoturit ja neuvokkaat michet, kaikki hevosilla ratsastavaiset.

24. Ja he tulevat sinun päällesi sota-aseilla, vaunuilla ja rattailla ja kansain joukolla ; suojuksia ja kilpiä ja kypäriä heasettavatsinua vastaan yltä ympäri. Ja Minä annan heille tuomio-vallan, että he sinut tuomit-

sevat oikeutensa mukaan

25. Ja Minä asetan kiivauteni sinua vastaan niin, että he sinua armottomasti kohtelevat; he leikkaavat sinulta nenäsi ja korvasi, ja mitä sinusta jää, se on miekalla kaatuva. He ottavat poikasi ja tyttäresi, ja mikä sinusta jää, sen tuli on kuluttava.

26. He riisuvat sinulta vaatteesi, ja ottavat sinulta koristuksesi.

27. Ja Minä lopetan sinulta hävyttömän elämäsi ja huoruutesi Egyptin maasta asti, niin ellet ole nostava silmiäsi heidän puoleensa etkä enää

ole Egyptiä muistava. 28. Sillä näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä annan sinut niiden käsiin, joita vihaat, niiden käsiin, joista

sielusi on vieraantunut.

29. Ja he kohtelevat sinua vihalla ja ottavat kaiken työvaivasi, ja jättävät sinut alastomaksi ja paljaaksi, ja sinun huoruutes häpy on paljastettava, sekä ilkityösi ja huoruutesi.

30. Näitä tehdään sinulle huoruutesi lähden pakanain perässä, sentähden että saastutit itses heidan epäjuma-

lissansa.

31. Sinä olet sisaresi tiellä kulkenut. sentähden annan Minä myös hänen

maljansa sinun käteesi.

Ps. 75:9. Jes. 51:17. Jer. 25:15. 32. Năin sanoo Herra, Herra: sisaresi maljan pitää sinun juoman, tuon syvän ja avaran; naurua ja pilkkaa on se tuottava, sillä se on ylenpalt-

 Päihtymisestä ja surkeudesta olet sinä täyttyvä; häviön ja hävityksen malja on sisaresi Samarian malja. 34. Ja sinun pitää sen juoman ja sär-

päämän ja seu palasia nuoleskeleman ja rintojasi repimän; sillä Minä olen sen puhunut, sanoo Herra, Herra.

 Sentähden näin sanoo Herra, Herra: koska Minut unohdit ja heitit Minut selkäsitaakse, niin kanna nyt hävytöntä menoasi ja huoruuttasi.

1 Kun. 14:9. Jer. 2.32. 3:21. 13:25. 18:15.

36. Ja Herra sanoi minulle: ihmisen poika, etkö tuomitse Oholaa ja Oholibaa, ja ilmoita heille heidän kau-

histuksiansa?

37. Sillä he ovat avioliiton rikkoneet ja verta on heidän käsissänsä. Ja epäjumaliensa kanssa ovat he avioliittonsa rikkoneet ja vieläpä lapsensakin, jotka he Minulle synnyttivät, tulen kautta heille ruuaksi käyttäneet.

38. Päälliseksi ovat he sen Minulle tehneet, että saastuttivat aivan samana päivänä Minun pyhäkköni ja rik-

koivat Minun sabbattini.

39. Ja teurastettuansa lapsiansa epäjumalillensa,tulivathe Minunpyhäkkõõni samana päivänäsitä saastuttamaan: ja katso, niin he tekivät keskella Minun huonettani!

40. Sen lisäksi lähettivät he miesten perään, joitten piti tulla kaukaisilta mailta; lähettiläs lähetettiin, ja kalso, he tulivatkin. Heitä varten sinä pesit itsesi ja voitelit silmäsi ja koristit itsesi koristuksilla.

41. Ja sinä istuit komealla vuoteella ja pöytä oli sen eteen katettu; ja minun suitsutustani ja öljyäni panit

sinä sen päälle.

42. Ja siinäpä huolettoman joukon hälinää! Ja miesten lisäksi ihmisjoukoista tuotiin juomareja korvesta, ja ne antoivat renkaita heidän käsivarsillensa ja kaunistuskruunut heidän päähänsä.

43. Ja Minä sanon tuosta huoruudesta kuluneelle: "vieläkö hän, hän yhä saa kuoruuttansa jatkaa?'

44. Ja hänen luoksensa mennään. niinkuin porttonaisen luo mennään; niin he menivät Oholan ja Oholiban, noiden hävyttömien naisten tykö.

45. Mutta hurskaat miehet, ne heidät tuomitsevat avionsa rikkoneiden ja verta vuodattaneiden tuomiolla: sillä nämä ovat avioliiton rikkoneet ja verta on heidän käsissänsä

46. Sillä näin sanoo Herra, Herra: suuri joukko kootaan heitä vastaan ja heidät annetaan ryöstöksi ja saa-

liiksi.

47. Ja seurakunta on heidät kivillä kivittävä ja miekoillansa lävistävä; heidän poikansa ja tyttärensä he tappavat ja heidän huoneensa he tulella polttavat. Hes. 16:40 s.

48. Ja minä lopetan kaiken hävyttömän menon maasta, että kaikki vaimot varoituksen ottaisivat eivätkä teidän tavallanne hävytöntä menoa pitäisi.

49. Ja he laskevat hävyttömän menonne teidän päällenne ja te saatte kantaa epäjumalienne syntejä. Ja teidän pitää tietämän, että minä olea Herra. Herra.

a a Taska

24 Luku.

Jerusalem kuvataan ruostuneesen kattilaan. Profetan vaimon kuolema.

Ja Herran sana tuli minulle yhdeksäntenä vuonna, kymmenennellä kuulla kuukauden kymmenentenä

päivänä, ja sanoi:

2. Ihmisen poika, kirjoita itsellesi tämän päivän nimi, juuri tämän päivän; sillä Babelin kuningas on asettunut Jerusalemia vastaan juuri tänä päivänä. 2Kun. 26:1, Jer. 26:4.

3. Ja tee tälle vastahakoiselle huoneelle vertaus, ja sano heille; näin sanoo Herra, Herra: pane pata tulelle, pane se, ja kaada vielä vettäkin siihen. Jer.1:13. Hes. 11:13s.

4. Kokoa sen lihakappaleet siihen, kaikki hyvät kappaleet, reisi ja niskat, täytä se valituilla luilla.

5. Ota valitut lampaista, ja pane myös puuroukkio luita varten sen alle; anna sen vahvasti kiehua, niin että sen luutkin siinä kypsyyät.

6. Sentähden näin sanoo Herra, Herra voi verivikojen kaupunkia, pataa, jossa ruoste on, eikä sen ruoste siitä lähdekään! Kaada se kappale kappaleelta ulos, ei siitä ole arpaa hei-

ietty.
7. Šillä sen veri on sen keskellä; se pani sen paljaalle kalliolle, ei se sitä maan päälle vuodattanut, että se mullalla peitettäisiin.
Job 16:18.

8. Kiivautta tuottaakseni, kostamalla kostaakseni, panin Minä sen veren paljaalle kalliolle, ettei sitä peitettäisi. 8 Moos. 17:13. 6 Moos. 12:16.24. 9. Sentähden sanoo Herra, Herra

 Sentähden sanoo Herra, Herra näin: voi verivikojen kaupunkia! Minäkin teen rovion suureksi.

Hes.21:32. Nab. 3:1. Hab. 2:12. 10. Pane paljon puita, sytytä valkia, kypsytä liha ja kiehuta tuota hajulientä, niin eltä luut palavat!

11. Ja pane sesitten hilltensä päälle tyhjänä, niin että tulistuisi ja kuume nisi sen kupari ja sen saasta siitä poistettaisiin, sen ruoste lopetettaisiin.

12. Vaivoilla on se väsyttänyt, eikä lähde siitä ruosteen paljous; tuleen sen ruoste!

13. Sinun saastaisuutesi on kauhea.

Koska minā olen sinua puhdistanut, etkā ole puhdistunut, niin et sinā enāā ole saastaisuudestas puhdistuva, siksi kun Minā lepytān kiivauteni sinussa. Hea. 5:13: 16:42

14. Minā, Herra, olen sen puhunut, se on tuleva, ja Minā olen sen tekevā! En Minā pāāstā, enkā sāāstā, enkā sāāstā, sinun teittesi ja töittesi mukaan tuomitsevat he sinua, sanoo

Herra, Herra.
15. Ja Herran sana tuli minulle, sa-

noen:

16. "Ihmisen poika, katso, Mināotan pois sinulta silmāisi halun ākkikuolemalla; mutta sinā et saa valittaa, eikā itkeā eikā kyyneliā vuodattaa.

17 Huokaile hiljaisuudessa, älä tee kuolleesta valitusta, sido päähine päähäsi ja pane kengät jalkaasi, alä pane peittoa parralles, äläkä syö ihmisten leipää." 3 Moos. 10:5. 13:45.

28am. 15:90. Jer. 16:7. Mik. 3:7.
18. Ja minā puhuin kansalle aamula, ja vaimoni kuoli samana iltana, ja minā tein toisena aamuna, niinkuin minulle kāsketty oli.

19. Ja kansa sanoi minulle: "etkö meille ilmoita, mitä tämä meille ennustaa, kun sinä näin teet?"

20. Ja minä sanoin heille: Herran sana tuli minulle, sanoen:

21. Sano Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä saastutan pyhäkköni, teidän valtanne kerskauksen, silmäinne lemmityn, sieluinne halun; ja ne poikanne jätitte, tyttärenne, jotka te jälkeenne jätitte, lankeevat miekkaan.

Ja te tehkäät, niinkuin minä tehnyt olen: älkäät panko peittoa parrallenne, älkäätkä syökö ihmisten

leipää.

23. Vaan pankaat päähineenne päähänne ja kenkänne jalkoihinne; älkäät valittako, älkäätkä itkekö, vaan hiutukaat syntienne tähden ja huokailkaat toinen toisellenne.

24. Ja Hesekiel on teille oleva ihmemerkiksi; aivan niinkuin hän teki, samoin tekin tehkäät. Kun tämä tulee, silloin pitää teidän tietämän, että Minä olen Herra, Herra.

25. Ja sinā, ihmisen poika, katso, sinā pāivānā, jona Minā heiltā otan heidān valtansa, heidān ihanan ilonsa, heidān silmāinsā lemmityn ja heidān sielujensa halun, heidān poikansa ja tyttārensā.

26. sinä päivänä on pakolainen tuleva sinun tykösi sitä korvin kuullaksesi ilmoittamaan. Hes. 88 fis.

27. Sinā pāivānā on sinun suusiavautuva puhumaan ynnä tuon pakolaisen kanssa, etkä enää ole mykkänä oleva; ja sinä olet oleva heille ihmemerkiksi, että he tietäisivät Minun olevan Herran. Hes. 3:26.

25 Luku.

Ennustuksia Ammonilaisia, Moabilaisia, Edomilaisia ja Filistealaisia vastaan.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. Ihmisen poika, käännä kasvosi Ammonin lapsia kohti ja ennusta heitä vastaan.

Jer. 49:1 s. Hes. 21:28 s. Am. 1:13 s. 3. ja sano Ammonin lapsille: kuulkaat Herran, Herran sanaa, näin sanoo Herra, Herra; sentähden että sină sanot: "se sinulle piti!" minun pyhäköstäni, että se on saastutettu, ja Israelin maasta, että se on hävitetty, ja Juudan huoneesta, että he ovat

menneet vankeuteen, 4. sentähden katso, Minä annan sinut Itamaan lapsille omaisuudeksi, ia he asettavat telttileirinsä sinussa ja sijoittavat sinussa majojansa; he syövät hedelmäsi ja juovat mai-

5. Ja minä teen Rabban kamelien laitumeksi ja Ammonin lasten maan lammasten lepopatkaksi; ja teidän pitää tietämän, eltä Minä olen Herra.

Sillä näin sanoo Herra, Herra: sentähden että sinä taputtelit käsiäsi ja poljit jalkaa ja koko sielusi ylönkatseella iloitsit Israelin maasta

7. sentähden katso, Minä ojennan käteni sinua vastaan ja annansinut saa-liiksi pakanoilleja juuritansinut kansoista ja lopetan sinut maakunnista; Minā hāvitān sinut, ja sinun pitāā tietāmān, ettā Minā olen Herra.

8. Näin sanoo Herra, Herra: sentähden että Moab ja Seir sanovat: "katso, njinkuin kaikki pakanat, njin on

Juudan huonekin.

Jes. 15:1 s. 16:1 s. Jer. 48:1 s. Am. 2:1 s. 9. sentähden, katso, Minä avaan Moabin kyljen kaupungeista asti, hänen äärimmäisistäkin kaupungeistansa, hänen maansa kaunistuksen. Bet Hajesimotin, Baal Meonin, ja aina Kirjataimiin asti.

10. Itamaan lapsille annan Minä perinnöksi sen, ynnä Ammonin lasien maan, ettei Ammonin lapsia enää

kansoissa muistettaisi.

11. Ja Moabissa toimitan Minä tuomioita; ja heidän pitää tietämän,

etta Mina olen Herra.

12. Năin sanoo Herra, Herra: sentähden että Edom kohtelee Juudan he ovat syvään syyhyn heille kostamalla joutuneet,

Hes. 35:2. 36:5. Am. 1:11 s. Ob. v. 1 s. 13. sentähden sanoo Herra, Herra näin: Minä ojennan käteni Edomia vastaan ja hävitän siitä ihmiset ja eläimet; ja panen sen autioksi Temanista saakka, ja Dedaniin asti pitää heidän miekalla kaatuman,

14. Ja Minä toimitan kostoni Edomissa oman kansani. Israelin käden kautta, ja ne kohtelevat Edomia minun vihani ja kiivauteni mukaan, ia niin saavat he tuntea minun kos-

toni, sanoo Herra, Herra.

1 Makk. 5:3. 2 Makk. 10:16 s. 15. Năin sanoo Herra, Herra: sentähden että Filistealaiset kostolla kohtelevat ja ovat kostaneetsielunsa ylönkatseella turmioksi ijankaikkisessa vihassa, 2 Aik. 28:18.

Jes. 14:29s. Jer. 47:1s. Am. 1:6s. Sak. 9:5s. 16. sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, Minä ojennan käteni Filistealaisia vastaan ja juuritan pois Kretiläiset ja kadotan meriranta-

maan jäännöksen.

17. Ja Mină toimitan heissă suuria kostoja kiivauden rangaistuksilla. Ja heidän pitää tietämän Minun olevan Herran, kun Mina lasken kostoni heidan päällensä.

26 Luku. Tyron häviöstä.

Ja tapahtui yhdentenätoista vuote-na, kuukauden ensimmäisenä päjvănă, ettă Herran sana tuli minulle. sanoen:

2. Ihmisen poika, sentähden että Tyro sanoo Jerusalemista: ,,se sinulle piti! rikottu on kansojen portti; se kääntyy minun puoleeni; minä täy-

tetään, hän hävitetään!"

3. Sentahden näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tulen sinun päällesi, Tyro, ja nostan sinua vastaan monta kansaa niinkuin meri aaltojansa Jes. 23:1 s. Jer. 47:4. Am. 1:9 s. nostaa. 4. Ja ne hävittävät Tyron muurit ja särkevät sen tornit; ja Minä la-kaisen sen tomunkin siitä pois ja teen sen paljaaksi kallioksi 5. Verkkojen kuivatuspaikaksi on

se joutuva meren keskellä; sillä Mină olen sen puhunut, sanoo Herra, Herra. Ja se on tuleva saaliiksi kan-

soille;

6. ja sen tyttäret, jotka mantereella ovat, ne miekalla surmataan, ettähe tietäisivät, Minun olevan Herran.

7. Sillä näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tuotan Tyroa vastaan huonetta kovalla kostolla, ja koska | Nebukadresarin, Babelin kuninkaan

pohioisesta,kuningasten kuninkaan, l hevosilla ja vaunuilla ja ratsumiehillä ja suuren väestön joukolla.

Hes. 28:7. Dan. 2:37. 8. Sinun tyttäresi kedolla on hän miekalla tappava; ja hän panee sinua vastaan valloitustornin ja luopi sinua vastaan vallin ja nostaa sinua vastaan suojuksen.

9. Ja murtajansa asettaa hän muurejasi vastaah, ja kukistaa aseillan-

sa tornisi.

Hänen hevostensa paljoudesta peittää sinut heidän tomunsa; ratsumiesten ja ratasten ja vaunujen helinästä vapisevat muurisi hänen tullessa sinun portteihis, niinkuin tullaan kukistettuun kaupunkiin.

11. Hevostensa kavioilla hän polkee kaikki katusi; sinun kansasi hän miekalla tappaa ja voimasi patsaat maahan vaipuvat. Jes. 5:28. Jer. 47:3.

12. Ja heriistävät rikkautesi ja ryöstävät kauppatavarasi ja kaatavat muurisi, ja sinun komeat huoneesi he hajoittavat; ja kivesi ja puusi ja rojusi he veteen syöksevät.

13. Ja Minä lakkautan virttesi laulun, eikä ole kanteleittesi helinä enää kuuluva. Jes. 24:8. Jer. 7:34. 16:9. Am.5:25. Ja Minä teen sinut paljaaksi kallioksi, sinä olet verkkojen kuivatuspaikkana oleva; eisinua enää rakenneta, Sillä Minä, Herra, olen sen puhunut, sanoo Herra, Herra.

15. Näin sanoo Herra, Herra Tyrolle: eivätkö saaret vapise sinun kaatumisesi roiskeesta haavoitettujen huoatessa, kun surmataansinun kes-

kelläsi?

16. Ja kaikki meren ruhtinaat astuvat alas istuimiltansa ja panevat pois vaippansa ja riisuvat päältänsä kirjavat vaatteensa ; he vaatellavat itsensä vavistuksella, istuvat maahan ja vavahtavat joka silmänräpäys ja ovat hammästyksissä sinun tähtesi.

17. Ja veisaavat sinusta valitusvirren ja sanovat sinulle: kuinka sinä hävisitkään, sinä merestä asuttu, sinä ylistetty kaupunki, joka oli väkevä merellä, se ja sen asukkaat, jotka peljättävät kaikkiasen asukkaita!

18. Nyt vapisevat saaret sinun kaatumisesi päivänä, ja saaret, jotka me-

ressä ovat, hämmästyvät loppuasi. 19. Sillä näin sanoo Herra, Herra: tehdessäni sinut hävitetyksi kaupungiksi, asumattomien kaupunkien vertaiseksi, nostaessani syvyyden sinun päällesi, niin että suuret vedet sinut peittävät,

joovain kanssa muinaisen kansan tykö, ja asetan sinut tuonelan maassa, muinais-ajasta asti olleissa raunioissa hautaan vajoovain kanssa, ettet enää asuttuna olisi: mutta elävien maassa valmistan Minä kunnian. 21. Peloitukseksi teen Minä sinut, etkä ole enään oleva, vaan sinua haetaan, eikä sinua enää ikinä löy-

detä, sanoo Herra, Herra, Hes. 27:36.28:19. 27 Luku.

Tyron ylpeys ja perikato. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. Ja sinä, ihmisen poika, tee valitusvirsi Tyrosta. Jes. 23:1 s. Am. 1.9 s. 3. Ja sano Tyrolle, joka asuu meren porteilla ja tekee kauppaa monen saaren kansan kanssa: näin sanoo Herra, Herra: Tyro, sinä sanot: "minä olen kauneudessa täydellinen!"

4. Meren sydämmessä on sinun rajasi; rakentajasi ovat tehneet kau-

neutesi täydelliseksi.

Seniirin kypresseistä rakensivat he sinulle kaikenlaista lautateosta; sedriä Libanonista he ottivat, lehdäksensä maston sinulle. 5 Moos.39.

6. Basanin tammista he tekiv**ä**t airosi; tuhtosi tekivät norsun hampaista ja serbipuusta Kittimin saaristosta.

7. Kirjavan-kuteinen hieno liina Egyptistă oli purjeenasi, olemaan sinulla lippuna; sininen ja punainen purppura Elisan saarista oli sinun laivapeitteenäsi.

Sidonin ja Arvadin asukkaat olivat soutajina sinulle; sinun taiturisi, Tyro, olivat sinussa, ne olivat perämiehinäsi. 1 Moos. 10:18.

9. Gebalin vanhukset ja sen taiturit olivat sinussa rakojasi parantamassa; kaikki meren laivat ja heidän venemiehensä olivat sinussa kauppatavaroitasi vaihtamassa.

1 Kun. 5:18. Ps. 83:8. 10. Persialainen, Lydialainen ja Putilainen olivat sotajoukossasi sotamiehinä; kilven ja kypärin he ripustivat sinussa; ne antoivat loisteen Jes. 66.19. Jer. 46:9. Nah. 3:9. sinulle.

11. Arvadin pojat ja oma sotajoukkosi olivat muureillas ylt'ympäri ja sankareita oli torneissasi; kilpensä he ripustivat kaikkialle muureillesi; ne tekivät sinun kauneutesi täydelliseksi.

12. Tarsis teki kauppaa sinun kanssasi, kaikenlaisen tavaransa paljoudesta; hopealla, raudalla, tinalla ja lyijyllä maksoivat he sinulle.

13. Javan, Tubal ja Mesek tekivät 20. vajotan Minä sinut hautaan va- | kauppaa kanssasi ; ihmisillä ja vaski-astioilla he maksoivat sinun vaihtotavarasi. 1 Moos, 10:25,

14. Togarman heimokuntalaiset antoivat hevosia ja ratsuja ja muule-

ja sinulle maksuksi.

15. Dedanin lapset olivat sinun kauppioinasi, monet saaret olivat käsikaupoissas; he antoivat sinulle norsun hampaita ja ebenpuita vaihtohinnaksi.

16. Aram oli kauppaa kanssasi tekemässä monien teoksiesi ithden; kiiltokivillä, punaisella purppuralla, kirjavakuteisilla kankailla, hienolla liinalla, koralleilla ja rubineilla he maksoivat sinun vaihtotavarasi.

17. Juuda ja Israelin maa tekivät myös kauppaa kanssasi. Minnitin nisuilla ja balsamilla ja hunajalla ja öljyllä ja hajupihkalla maksoivathe sinun vaihtotavarasi. Tuon. II:38.

18. Damasko oli kauppaa kanssasi tekemässä teostesi paljouden tähden, kaikenlaisen tavaran paljouden tähden; he maksoivat Helbonin viinil-

lä ja Saharin villalla.

19. Vedan ja Javan Usalista antoivat vaihtotavarastasi rautateoksia; kassia ja kalmus olivat sinulle kauppatavaroina.

20. Dedan teki kauppaa kanssasi

ratsastuspeitteillä.

21. Arabia ja kaikki Kedarin ruhtinaat, ne olivat sinun käsikauppioitasi: karitsoilla, oinailla ja kaureilla he tekivät kauppaa sinun kanssasi.

22. Sebanja Ragman kauppamiehet tekivät kauppaa kanssasi; paraimmilla hajuhöysteilläja kaikenlaisilla kalleilla kivillä ja kullalla he maksoivat sinun vaihtotavarasi.

23. Haran ja Kanne ja Eden, Seban kauppiaat, Assur ja Kilmad olivat

kauppioitasi.

24. Ne tekivät kauppaa sinun kansasi kalleilla vaatteilla, sinipurppuraisilla ja kirjavankuteisilla vaipoilla, sekä lankatavaroilla, punotuissa ja vahvoissa nuorissa, sinun markkinoillas.

25. Tarsis-laivat olivat sinun kauppaliikkeesi kuljetusneuvot: ja sinä rikastuit ja suuresti kunnioitettiin

meren keskellä.

26. Suurille vesille veivät soutajasi sinut; mutta itätuuli särki sinut me-

ren keskellä.

27. Sinun rikkautes ja omaisuutesi ja vaihtotavarasi ja merimiehesi ja perämiehesi ja rakojesi parantajat ja kauppasi kaupitsijat ja kaikki sotamiehesi, jotka ovat sinussa ja koko joukossaisi, joka keskelläs on, ne up-

poavat meren syvyyteen kaatumisesi päivänä.

28. Perämiehesi huudon äänestä vapisevat paikkakunnat.

29. Ja maalle astuvat laivoistansa kaikki airoilla soutajat, venemiehet, kaikki, jotka laivoja merellä kuljettavat, ne seisovat maalla.

30. Ja antavat sinun tähtesi äänensä kuulua ja huutavat katkerasti, ja heittävät tomua päänsä päälle ja tahrau-

vat itsensä tuhkalla.

31 He ajavat sinun tähtesi päänsä kaljuksi ja pukeutuvat säkkiin, ja itkevät sinua katkeralla mielellä ja haikealla valituksella. Jer 48:37.
32. Ja he veisaavat, valittaessansa sinua, suruvirren, ja surkuttelevat sinua: "kukaon niinkuin Tyro, niinkuin tuo keskellä merta hävitetty?"

33. Kun sinä kauppaa teit merillä, ravitsit sinä monta kansaa; varoillasi ja vaihtotavarallasi rikastutit si-

nä maan kuninkaita.

34. Nyt kun sinä hävitettiin meriltä syviin vesiin, on sinun tavarasi ja koko joukkosi sinussa langennut. 35. Kaikki saarten asukkaat häm-

mästyvät sinun kohtalousi, ja heidän kuninkaansa kauhistuvat ja vavah-

tavat kasvoissansa.

36. Kauppiaat kansoissa viheltävät sinusta. Kauhuksi tulit; ei sinua enää ole ijankaikkisesti. Hes.26.21. 28:19.

28 Luku.

Ennustus Tyron ruhtinasta ja Sidonia vastaan. Lupaus Israelille.

Ja Herran sana tuli minulle. sanoen:

2. Ihmisen poika, sano Tyron ruhtinaalle: näin sanoo Herra, Herra: sentähden että sydämmesi paisuu, ja sinä sanot: "minä olen jumala, jumalien istuimella istun meren sydämmessä," sinä, joka kuitenkin olet ihminen, etkä jumala, vaikka teet sydämmesi jumalan sydämmen vertaiseksi, Jes. 31:3.

Hes. 27:4. Dan. 5:20. Ap. t. 12:22.
3. katso, sinä olet viisaampi Danie-

lia; ei mikään salaisuus ole sinulta kätketty; Dan. 1:17,20.

4. viisaudellas ja taidollas olet sinä hankkinut itsellesi vallan ja olet hankkinut kultaa ja hopeaa aarreaittoiliisi:

 suurella viisaudellasi sinun kaupassasi olet sinä enentänyt valtasi, ja sydämmesi on paisunut valtasi täh-

6. sentähden sanoo Herra, Herra näin: sentähden että teit sydämmesi jumalan sydämmen vertaiseksi,

7. sentähden, katso, Minä olen tuot-

tava päällesi muukalaisia, väkivaltaisia kansoja; ne paljastavat miekkansa sinun viisautesi kauneutta vastaan ja saastuttavat sinun loistosi.

Hes. 26:7. 30:11. 8. He vajottavat sinut kuoppaan, ja sinä olet murhattujen surmalla kuo-

leva meren sydämmessä.

9. Oletkohan todellakin tappajasi edessä sanova: "minä olen jumala?" vaikka sinä olet ihminen eikä jumala surmaajasi käsissä.

10. Ympärileikkaamattomien surmalla olet sinä kuoleva muukalaisten käsissä, sillä Minä olen sen sanonut, sanoo Herra, Herra,

11. Ja Herran sana tuli minúlle, sa-

12. Ihmisen poika, tee valitusvirsi Tyron kuninkaasta ja sano hänelle. näin sanoo Herra, Herra: sinä olit täydellisyyden kuva, täynnä viisautta, ja täydellinen kauneudessa!

13. Edenissä, Jumalan puutarhas-sa, sinä olit; kaikellaiset kalliit kivet olivat peittonasi: karneoli, topasi ja timantti, tarsis, onyks ja jaspis, safiiri, granatti ja smaragdi ja kulta; sinun rumpusi ja koristuksesi olivat jo valmiit sinulle sinä päivänä, kuin sinä luotiin.

 Sinä olit niinkuin suojelevainen voideltu kerubi, ja Minä sinut siksi asetin; pyhällä Jumalan vuorella sinä olit; kiiltokivien keskellä sinä

vaelsit.

15. Viaton olit sinä teissäsi luomisesi päivästä asti, siksi kuin vääryys

sinussa havaittiin,

16. Mutta suuressa kaupanteossa täytettiin sinun sisuksesi vääryydellä ja sinā teit syntiā. Silloin Minā saastutin sinut pois olemasta Jumalan vuorella ja hävitin sinut, sinä suojeleva kerubi, kiiltokivien keskeltä.

Sydämmesi on paisunut kauneutesi tähden, sinä turmelit viisautesi loistosi tähden; sentähden maahan sysään Minä sinut, kuningasten eteen panen sinut, että sinua katsel-

taisiin.

18. Monilla synneilläsi väärässä kaupassasi saastutit sinä pyhät paikkasi. ja Minä lasken tulen lähtemään sinun keskeltāsi, se on sinut syöpā; ja teen sinut tomuksi maan päällä kaikkien katsojain silmäin edessä.

Kaikki, jotka sinun tuntevat kansoissa, hämmästyvät sinua; sinä olet peloitukseksi joutunut, eikä sinua

enää ikinä ole.

Hes. 26:6. 27:36. Ja Herran sana tuli minulle,

sanoen:

21. Ihmisen poika, käännä kasvosi

Sidoniin päin ja ennusta sitä vas-Jes. 23:2.4.

22. Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tulen sinua vastaan. Sidon, ja olen voittava kunnian sinun keskelläsi; ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra, toimittaessani hänessä tuomioita, ja osoitan itseni pyhäksi hänessä.

23. Ja Minä lähetän siihen ruton ja veren vuodatuksen sen kaduille. ja haavoitettu kaatuu sen keskellä kaikkialta sen päälle tulevan miekan kautta, ja heidän pitää tietämän, että

Mină olen Herra.

24. Ei se ole enää Israelin huoneelle oleva pistävänä orjantappurana ja vihoittavana ohdakkeena kaikista heidän ympärillänsä olevista, jotka heitä halveksivat, ja heidän pitää tietămăn, ettă Mină olen Herra, Herra.

25. Nain sanoo Herra, Herra: kun Minä kokoan Israelin huonetta niistä kansoista, joihin he hajoitetut ovat, niin silloin ilmoitan itseni heissä pyhäksi pakanain silmissä, ja he saavat asua maassansa, jonka Minä an-noin palvelijalleni Jaakobille.

26. Ja he asuvat siinä rauhassa, ja rakentavat huoneita ja istuttavat viinimäkejä ja asuvat rauhassa. Minun toimittaessani tuomioita kaikissa vmpärillä olevissa, jotka heitä halveksivat. Ja heidän pitää tietämän, että Mină olen Herra, heidan Jumalansa.

20 Luku. Ennustus Egyptiä vastaan.

Kymmenentenä vuotena, kymme-nennellä kuulla, kuukauden kahdentenatoista päivänä tuli Herran sa-

na minulle, sanoen:
.2. Îhmisen poika, aseta kasvosi Faraota, Egyptin kuningasta vastaan, ja ennusta häntä ja koko Egyptin

maakuntaa vastaan.

Jes. 19:1 s. Jer. 43:8 s. 44:30. 46:2 s. 3. Puhu ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tulen sinun päällesi, Farao, Egyptin kuningas, sina suuri merihirviö, joka virut virtojesi keskellä, joka sanot: "minun omani on virta, mină olen sen itselleni tehnyt." Jes. 51:9. Hes. 32:2.

4. Ja Minä panen koukut sinun leukapieliisi ja tartutan virtojesi kalat suomuksiis ja vedan sinut ylös virtojesi keskeltä ja kaikki virtojesi kalat, jotka suomuksissas riippuvat,

5. ja heitän sinut korpeen, sinut ja kaikki virtojesi kalat; kedolle olet šinä kaatuva; ei sinua korjata eikä koota: maan pedoille ja taivaan linnuille annan Minä sinut ruuaksi. Hes. 32:5.

6. Ja kaikki Egyptin asukkaat tulevat tietāmāān, ettā Minā olen Herra. sentähden että he olivat ruokosauvana Israelin huoneelle.

2 Kun. 18:21. Jes. 36:6. 7. Kun he käsin tarttuivat sinuun kiinni, taituit sinä ja halkaisit heiltā koko kyljen, ja kun he nojasivat sinuun, murruit sinä ja jätit kaikki heidän lanteensa horjumaan.

8. Sentähden sanoo Herra näin: katso, Minä tuotan miekan päällesi ja hävitän sinusta ihmisen ja eläimen

9. ja Egyptin maa on tuleva autioksi ja erāmaaksi, ja he tulevat tietāmäān, että Minä olen Herra. Sentähden että hän sanoo: "minun omani on virta, ja minä olen sen tehnyt." Joel 3:19. 10. sentähden, katso, Minä tulen sinua vastaan ia sinun virtoiasi vastaan ja teen Egyptin maan erämaaksi, häviöksi ja autioksi Migdolista Sevéneen asti ja aina Kusin rajaan asti.

Hes. 30:6. 11. El ole ihmisen jalka siinä kulkeva eikä eläimen jalka siinä liikkuva, eikä sitä neljään kymmeneen vuoteen asuta. Hes. 32:13.

12. Ja Minä teen Egyptin maan au-tioksi autioitten maiden keskelle, ja sen kaupungit tulevat hävitettyjen kaupunkien keskellä autioina olemaan neljäkymmentä vuotta; ja Minä hajoitan Egyptin kansojen sekaan ja hajoitan heidät maakuntiin.

Sillä näin sanoo Herra, Herra: neljänkymmenen vuoden perästäkokoan Minä Egyptin niistä kansoista,

jonne he hajoitetut ovat.

Ja Minä palautan Egyptin vankeuden ja tuotan heidät jälleen Patroksen maahan, heidän syntymämaallensa, ja he saavat olla siellä heikkona valtakuntana.

15. Valtakuntia heikompi on se oleva, eikä se enää ole itsensä korottava kansojen yli ; ja Minä vähennän heidät, niin etteivät enää kansoja hal-

litse.

16. Eikä se enää ole oleva Israelin huoneelle turvaksi, muistuttamassa synnistä, heidän kääntyessä niiden jälkeen; ja he tulevat tietämään, et-tä Minä olen Herra.

17. Ja tapahtui seitsemäntenä kolmatta vuotena, ensimmäisellä kuukaudella, kuun ensimmäisenä päi-vänä, että Herran sana tuli minulle,

sanoen:

Ihmisen poika, Nebukadresar. Babelin kuningas, on teettänyt sotaväellänsä kovaa työtä Tyroa vastaan, niin että jokainen pää on kalju ja jokainen olkapää kulunut, eikä palk- | maata hävittämään, ja he paljastavat

kaa tullut hänelle ja hänen sotaväellensā Tyrosta siitā työstā, jota hān teki sită vastaan.

19. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, Minä annan Nebukadresarille, Babelin kuninkaalle, Egyptin maan; ja hän ottaa pois sen rikkauden ja ryöstää sen ryöstön ja vie saaliinansa sen saaliin, ja tämä on tuleva hänen sotaväellensä palkaksi.

20. Hänen työnsä palkaksi annan Minä hänelle Egyptin maan, koska he Minua varten työtä tekivät, sanoo

Herra, Herra.

21. Sinä päivänä Minä kasvatan sarven Israelin huoneelle, ja tahdon avata sinun suusi heidän keskellänsä; ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra.

30 Luku. Ennustus Egyptiä vastaan.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. Ihmisen poika, ennusta ja sano: năin sanoo Herra, Herra: voivottakaat: "voi sitä päivää!"

3. Silla paiva on lähella, tosin lähellä on Herran päivä, pilvinen päivä; pakanakansojen aika on se o-

leva.

Joel 2:1 s. Sef. 1:14. 4. Ja miekka tulee Egyptiin ja ahdistus on Etiopiassa oleva, surmat-tujen kaatuessa Egyptissä; he riistävät sen rikkaudet ja sen perustukset hävitetään. Jes. 20:3 s.

5. Etiopialainen ja Libyalainen ja Lydiläinen ja koko sekakansaja Kubilainen ja liiton maan lapset, ne heidän kanssansa miekalla kaatuvat.

Näin sanoo Herra: jotka tukevat Egyptiä, kaatuvat, ja sen vallan kerskaus vaipuu, Migdolista Seveneen asti he miekalla siinä kaatuvat, sanoo Herra, Herra. Hes. 29:10 s.

7. Ja ne ovat autioina autioitten maiden keskellä, ja heidän kaupunkinsa hävitettyjen kaupunkien keskellä. 8. Ja heidän pitää tietämän, että Mină olen Herra, kun Mină sytytän

tulen Egyptissä, ja kaikki sen auttajat musertuvat.

9. Sinä päivänä lähtee sanansaattajia Minun luotani laivoilla levollista Etiopiaa peljättämään, ja ahdistus on heidän seassansa oleva niinkuin Egyptin päivänä; sillä katso, se tulee.

10. Näin sanoo Herra, Herra: Minä lakkautan Egyptin liikkeen Nebukadresarin, Babelin kuninkaan, käden kautta.

11. Hän ja väkensä hänen kanssansa, pakanain pahimmat, tuodaan miekkansa Egyptiä vastaan ja täyttāvāt maan murhatuilla. Hes.28:7.31:12,

Ja Minä lasken virrat kuivaksi maaksi, ja myön tämän maan pahojen ihmisten haltuun, ja hävitän maan ja mitä siinä on muukalaisten kādellā; Minā, Herra, olen sen puhunut. Jes. 19:5 s.

Năin sanoo Herra, Herra: Mină hävitän väärät jumalat ja lakkautan epäjumalat Nofista, eikä ole ruhtinasta Egyptin maassa enää oleva; ja Minä annan pelvon tulla Egyptin maahan. Jes. 19:16 s.

14. Ja Minä teen Patroksen autioksi ja sytytän tulen Soanissa ja toimitan

tuomioita No ssa.

15. Ja vuodatan kiivauteni Sin'in, Egyptin varustuksen päälle, ja hä-

vilan No'n väkiliikkeen.

16. Ja Minä sytytän tulen Egyptissä; Sin on kivusta vääntelevä itsensä, ja No on valloitetuksi tuleva, ja Nofia vihollisetahdistavatselvällä päivällä.

17. Avenin ja Pibesetin nuorukaiset lankeavat miekalla; ja he itse mene-

vät vankeuteen.

Ja Tehafnehessa pimenee päivä, kun Minä rikon Egyptin ikeet ja siinä sen voiman kerskaus lakkautetaan; pilvi on sen peittävä ja sen tyttäret menevät vankeuteen.

19. Ja Minä toimitan tuomioita Egyptissä; ja heidän pitää tietämän.

että minä olen Herra.

20. Ja tapahtui yhdentenätoista vuotena ensimmäisen kuun seitsemäntenä päivänä, että Herran sana tuli

minulle, sanoen:

- 21. Ihmisen poika, Mina olen Faraon, Egyptin kuninkaan käsivarren musertanut, ja katso, ei sitä enää sidota lääkkeitä käyttämällä, kääreitä asettamalla sen sitomiseksi, että se vahvistuisi, miekkaan tarttumaan.
- 22. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tulen Faraota, Egyptin kuningasta vastaan ja murran hänen käsivartensa, sekä väkevan että särjetyn, ja pudotan mie-kan hanen kadestansa,

23. ja Mina hajoitan Egyptin kansojen sekaan ja kylvän heidät maa-

kuntiin.

24. Mutta Minä vahvistan Babelin kuninkaan käsivarret ja annan miekkani hänen käteensä, ja muserran Faraon käsivarret, ja hän on huokaava lävistetyn huokaukset hänen edessänsä.

25. Ja väkeviksi teen Minä Babelin kuninkaan käsivarret, mutta Faraon käsivarret vaipuvat; ja heidän pitää Mină annan miekkani Babelin kuninkaan käteen ja hän sen ojentaa Egyptin maata vastaan.

26. Ja Minä hajoitan Egyptin kansojen sekaan ja kylvän heidät maakuntiin; ja heidan pitää tietämän, että Minä olen Herra.

31 Luku.

Assurin korkeus ja kukistus kuvaksi ja peloitukseksi Egyptille.

Ja tapahtui yhdentenätoista vu<mark>otena</mark> kolmannen kuukauden ensimmäisenä päivänä, että Herran sana tuli minulle, sanoen:

Ihmisen poika, sano Faraolle, Egyptin kuninkaalle, ja hänen väkijoukollensa: kenen vertainen sinä

olet suuruudessas?

3. Katso, Assur oli sedripuu Liba-nonissa, kaunis oksiltansa, tuuhea ja varjoisu, ja korkea kasvultansa, ja pilvien välissä oli sen latva, 4. Vedet sitä isoksi kasvattivat, sy-

vyys korotti sitä; se kävi virroillansa hänen istutuksensa ympäri, ja lähetti kanavansa kaikkien kedon pui-

den puoleen.

5. Sentähden korkeni sen kasvu kaikkia kedon puita korkeammaksi, sen lehdet suurenivat, ja sen oksat pitenivät monista vesistä, kun se levitti itsensä.

6. Sen lehviin rakensivat kaikki taivaan linnut pesänsä, ja sen oksien alla poikivat kaikki kedon eläimet, ja sen varjossa asuivat kaikki suuret kansat. Dan. 4:9.

7. Ja se oli kaunis suuruudessansa. pitkillä oksillansa; sillä sen juuri

oli monien vesien vieressä.

8. Sedripuut Jumalan paradiisissa eivät olleet sitä etevänipiä; kypressit eivät olleet sen lehvien kaltaisia eikä vaahterapuut olleet sen oksien vertaisia. Ei mikään puu Jumalan paradiisissa ollut sen kaltainen kauneudessansa.

9. Kauniiksi Minä sen tein monine oksinensa, ja sitä kadehtivat kaikkí Edenin puut, jotka Jumalan paradii-

sissa olivat.

Sentähden sanoo Herra, Herra näin: sentähden että hän niin korkeaksi kohotti itsensä jalaskilatvansa pilvien väliin, ja hänen sydämmensā paisutti itsensā ylpeydessā,

11. niin annan Minä sen kansojen sankarin käteen; hän sille mielensä mukaan tekee. Sen jumalattomuuden tähden ajoin Minä sen pois.

12. Ja muukalaiset, pakanoitten pahimmat, hakkasivat sen poikki ja tietāmān, ettā Minā olen Herra, kun | kaatoivat sen; vuorille ja kaikkiin laaksoihin putosivat sen oksat, ja sen | vesat taittuivat kaikissa maan onkaloissa; ja kaikki maan kansat astuivat pois sen varjosta ja jättivät sen.

Hes. 28:7. 30:11. 13. Sen kaatuneella rangolla istuvat kaikki taivaan linnut, ja sen ok-

silla ovat kaikki kedon eläimet. 14. Niin tapahtuu sitä varten, ettei yksikään veden kasvattama puu korkenisi kasvussansa eikä laskisi latvansa pilvien vällin, ja ettei mitkään vettä imevät luottaisi itsehensä korkeudessansa, sillä kaikki he annetaan kuolemalle, tuonelan maahan,

ihmislasten joukossa hautaan menevien sekaan.

Näin sanoo Herra, Herra: sinä päivänä, jona hän astui tuonelaan, valmistin Minä surun: Minä peitin kuljun hänen tähtensä ja ehkäisin sen virrat, ja suuret vedet pidättyivät; Minä puin hänen tähtensä Libanonin mustiin, ja kaikki kedon puut hanen tähtensä menehtyivät.

Hänen kaatumisensa roiskeella väristytin Minä kansoja, kun syöksin hänef alas tuonelaan, hautaan astuvien kanssa. Ja manalan maassa lohduttivat itsensä kaikki Edenin puut, Libanonin valitut ja parhaat, kaikki vettä imeneet. Jes. 14:9 s. Hes. 32:18,31. 17. Nekin astuivat hänen kanssansa alas tuonelaan miekan lävistämien

pariin, jopa hänen auttajansakin, jotka olivat istuneet hänen varjos-

sansa kansojen kesken.

18. Kenen kaltainen sinä siis olet kunniassa ja suuruudessa Edenin puiden seassa? Ja sinun täytyy astua alas Edenin puiden tyko manalan maahan; ympärileikkaamattomien kanssa oletsinä makaava niitten luona, jotka miekalla tapetut ovat. Tämmõinen on Farao ja koko hänen väkensä oleva, sanoo Herra, Herra.

Hes. 28:10. 32:19.

32 Luku. Valitus Faraon ja hänen kansansa perikadosta.

Ja tapahtui kahdentenatoista vuonna, kahdennellatoista kuulla, kuukauden ensimmäisenä päivänä, etfä Herran sana tuli minulle, sanoen: Ihmisen poika, tee valitusvirsi Faraosta, Egyptin kuninkaasta, ja sano hänelle: nuoreen jalopeuraan kansojen keskellä sinua verrattiin; ja sinā olit niinkuin merihirviö merissä, ja juoksit virroissas, ja sotkit veden jaloillas, ja poljit heidän vir-

Hes. 29:8 s. tansa.

heitän verkkoni sinun vlitsesi suurella kansojen joukolla; ne vetāvāt sinut ylös minun rihmoissani.

Hes. 12:13, 17:20. 4. Ja Mină heitân sinut maalle, ja viskaan sinut kedolle, ja istutan päällesi kaikki taivaan linnut ja ravitsen sinulla kaikki maan pedot.

Hes. 29:5. 81:13. Ja heitän sinun lihasi vuorille ja

täytän laaksot ruumiillasi,

ja juotan maan sinun verelläsi aina vuoriin asti; ja notkot sinusta

täyttyvät.

7. Ja sammuttaessani sinut, peitän Mină taivaat ja pimitän sen tähdet: auringon Minä pilvillä peitän eikä kuu ole valoansa antava.

Jes. 13:10. 14:12. Hes. 81:15 s. Joel 2:10,31. 3:15. Matt. 24:29. Luuk. 21:25. 8. Kaikki taivaan valot Minä pimi-

tän sinun tähtesi ja tuotan pimeyden maasi päälle, sanoo Herra, Herra. 9. Ja Minä peljätän monen kansan sydämmet, kun saatan sinun häviösi tiettäväksi kansoille maakuntiin.

joita et sina tunne.

 Ja Minä hämmästytän sinun tähtesi monta kansaa, ja heidän kuninkaansa kauhistuvatsinun tähtesi kun Mină miekkani leimahutan heidan kasvojensa edessä, ja he vavahtele-vat joka silmänräpäys, kukin henkensä tähden, sinun lankeemuksesi

Sillä näin sanoo Herra, Herra: Babelin kuninkaan miekka on tule-

va sinun päällesi.

12. Sankarien miekoilla kaadan Minä sinun väkijoukkosi; pakanoitten pahimpia he kaikki ovat ja hävittävät Egyptin ylpeyden, ja koko sen ihmisjoukko lopetetaan. Hes. 28:7.

13. Ja Minä hukutan kaikķi eläimet suurista vesistä; ja ihmisen jalka ei enää ole niitä sotkeva eikä eläimen sorkka ole sitä sekoittava. Hes. 29:11. Silloin Minä panen niiden vedet laskeutumaan ja heidän virtansa

juoksemaan pois niinkuin öljy, sanoo Herra, Herra.

15. kun Minä panen Egyptin maan autioksi ja se maa tehdään tyhjäksi kylläisyydestänsä, kun Minä lyön kaikki siinä asuvaiset; ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra.

Tāmā on valitusvirsi ja valitusvirtenä sitä veisataan, kansain tyttäret sitä valitusvirtenä veisaavat, Egyptistä ja kaikesta sen ihmisjoukosta he sitä valitusvirtenä veisaa-

vat, sanoo Herra, Herra. 17. Ja tapahtui kahdennellatoista 3. Näin sanoo Herra, Herra: Minä | vuodella, kuukauden viidentenätoista pätvänä, että Herran sana tuli mi- | nulle, sanoen:

18. Ihmisen poika, valita Egyptin ihmisjoukkoa, ja syökse hänet alas, hänet ynnä jalojen kansojen tyttäret, manalan maahan, niiden tykö, jotka Jes. 14:3 s. hautaan astuvat alas.

Ketä sinä ihanampi olet? Astu vaan alas ja paneu maata ympärileikkaamattomien kanssa. Hes. 28:10.

Miekan lävistämien keskelle he kaatuvat! Miekka on jo annettu ; viekäät pois hänet ja koko hänen ih-

misjoukkonsa!

21. Väkevimmät sankarit sanovat hänestä tuonelan keskeltä ja hänen auttajistansa: "alas astuivat, maata panivat nuo ympärileikkaamattomat niekan lävistäminä!" Jes. 14:9 s.

22. Siellä on Assur ja koko hänen seuransa; hänen ympärillänsä ovat heidan hautansa. Kaikki he ovat surmattuja, miekalla kaatuneita;

23. heidan hautansa ovat syvimmässä kuopassa, ja hänen seuransa on hänen hautansa ympärillä. Kaikki ovat he lävistettyjä, miekalla kaadettuja, jotka pelkoa levittivät elä-

vien maassa.

24. Siellä on Elam ja koko hänen väkijoukkonsa hänen hautansa ympärillä; he kaikki ovat surmattuja, miekkaan kaatuneita, jotka ympärileikkaamattomina astuivat alas manalan maahan; jotka pelkoansa levittivät elävien maassa, ne kantavat liäpeänsä kuoppaan alas astuneiden kanssa.

25. Lävistettyjen keskelle annettiin leposija hänelle kaikkine väkijoukkoineen; hänen ympärillänsä ovat hänen hautansa. Kaikki ovat ympärileikkaamattomina, miekan lävistäminä; sentähden, että heidän pelkonsa levisi elävien maassa, kantavat he pilkkansa hautaan alas astuneiden kanssa. Lävistettyjen keskel-

le on hän heitetty.

26. Siellä on Mesek-Tubal ja koko hänen väkijoukkonsa; hänen ympärillänsä ovat hänen hautansa. Kaikki ovat he ympärileikkaamattomia, miekan lävistämiä, sentähden että he levittivät, pelkonsa elävien maassa.

Hes. 27:13. 27. Ja nämä ympärileikkaamattomista kaatuneet eivätsaa maata sankarien kanssa, jotka sota-aseissansa astuivat alas tuonelaan ja joille miekkansa pautiin päänsä alle; vaan heidän rikoksensa jäi heidän luittensa päälle, koska olivat sankarien peloituksena elävien maassa.

mattomien kanssa muserrettava ja miekan lävistämien kanssa makaava.

Siellä on Edom, sen kuninkaat ja kaikki sen ruhtinaat, jotka miehuudessansa heitettiin miekan lävistämien joukkoon: hekin makaavat vmpärileikkaamattomien ia hautaan astuneiden kanssa.

30. Siellä ovat Pohjan maan hallitsijat, ne kaikki ja kaikki Sidonilaiset, jotka astuivat alas surmattujen kanssa, häpeään joutuneina, vaikka pelkoa levittivät voimallansa, ja makaavat ympärileikkaamattomina miekan lävistämien kanssa; ja kantavat pilkkansa kuoppaan alas astuneiden kanssa.

31. Nămă on Farao năkevă ja itsensä lohduttava koko väkijoukkonsa suhteen. Miekkaan kaatuneita ovat Farao ja koko hänen sotajoukkonsa, sanoo Herra, Herra. Hes. 31-16.

32. Mină annoin hănen levittăă pelkonsa elävien maassa, mutta nyt on hän heitetty makaamaan ympärileikkaamattomien keskelle miekan lävistämien kanssa, Farao ja koko hänen vākijoukkonsa, sanoo Herra, Herra.

33 Luku.

Herran oikeat tuomiot vanhurskaista ja jumalattomista. Hesekiel saa ılmoituksen Jerusalemin lankeemuksesta.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen:
2. Ihmisen poika, puhu kansasi lapsille ja sano heille: jos Minä tuotan miekan maan ylitse, ja sen maan kansa ottaa yhden miehen keskuudestansa ja asettaa hänet itsellensä vartijaksi, Hes. 3:17 s.

3. ja hän näkee miekan tulevan sen maan ylitse ja soittaa sotatorvella ja

varoittaa kansaa:

4. mutta se, joka kuulee sotatorven äänen, ei tottele varoitusta, vaan miekka tulee ja tempaa hänet pois. niin on hänen verensä oleva hänen oman päänsä päällä.

5. Hän kuuli sotatorven äänen eikä totellut varoitusta; - hänen verensä on hänen päällänsä oleva. Jos hän olisi totellut varoitusta, olisi hän pe-

lastanut sielunsa.

6. Mutta jos vartija nākee miekan tulevan, eikä soita sotatorvella, eikä kansakaan varoitusta tottele, vaan miekka tulèe ja tempaa pois jonkun sielun heistä, niin on tuo tosin **omas**sa synnissänsä temmattu pois, mutta hänen verensä olen Minä vartijan kädestä vaativa.

7. Ja sinā, ihmisen poika, vartijaksi panin Minä sinut Israelin huo-28. Jasinā myös olet ympārileikkaa- | neelle, ja sinun pitāā kuuleman sanee Minun suustani ja varoittaman l

heitä Minun puolestani.

8. Kun Minä sanon jumalattomalle: jumalaton, sinun pitää totisesti kuoleman, ja sinā et puhu varoittaaksesi jumalatonta tieltänsä, niin on tuo jumalaton synnissänsä kuoleva, mutta hänen verensä Minä vaadin sinun kädestäsi.

9. Mutta jos sinā varoitit jumalatonta kääntymään tieltänsä pois, mutta-hän ei käänny tieltänsä, niin hän synnissänsä kuolee, mutta sinä olet

sielusi pelastanut.

10. Ja sinä, ihmisen poika, sano Israelin huoneelle: te puhutte ja sanotte: "rikoksemme ja syntimme ovat meidän päällämme ja meniissä näännymme;mitenkä me siiseläisimme?"

3 Moos. 26:39. Hes. 24:23. 11. Sano heille: niin totta kuin Mină elân, sanoo Herra, Herra, ei Minulle kelpaa jumalattoman kuolema, vaan että jumalaton kääntyisi tieltänsä ja saisi elää. Kääntykäät, kääntykäät pahoilta teiltänne! Ja miksi teidan pitäisi kuolla, te Israelin huone? Hen 18-23 a

12. Ja sinä, ihmisen poika, sano kansasi lapsille: vanhurskaan vanhurskaus ei häntä pelasta hänen rikoksensa päivänä; eikä jumalaton ole jumalattomuutensa tähden lankeava sinä päivänä, jona hän kääntvy jumalatiomuudestansa; ja vanhurskas ei taida elää vanhurskautensa tähden sinä päivänä, jona hän syntiä tekee. Hes. 3:20, 18:24.

Kun minä sanon vanhurskaalle. että hän saa totisesti elää, ja hän turvaa vanhurskauteensa ja tekee vääryyttä, niin ei koko hänen vanhurskauttansa muisteta, vaan siinä vääryydessä, jonka hän teki, on hän

kuoleva.

14. Ja kun Minä sanon jumalattomalle: "sinun pitää totisesti kuole-man," ja hän kääntyy synnistänsä ja tekee oikeutta ja vanhurskautta,

niinettä jumalatonantaa pantin takaisin, palkitsee mitä on ryöstänyt, vaeltaa elämän säännöissä, niin että hān ei tee vääryyttä, — niin on hän totisesti elävä elkä kuoleva.

2 Moos. 22:26. 5 Moos. 24:13. Hes. 18:7 s. Hänen syntejänsä, jotka hän teki, ei hänelle muisteta; hän on oikeutta ja vanhurskautta tchnyt, hän saa totisesti elää.

17. Ja sinun kansasi lapsetsanovat:

ei Herran tie ole oikea;" mutta heidan oma tiensa ei ole oikea. Hes. 18:25 s.

18. Kun vanhurskas kääntyy van- na on."

hurskaudestansa ja tekee väärvyttä. on hän sentähden kuoleva.

19. Ja kun jumalaton kääntyy jumalattomuudestansa ja tekee oikeutta ja vanhurskautta, saa hän sen kautta elää.

20. Ja te sanotte: "ei ole Herran tie oikea!" Minä tuomitsen kunkin tej-

densä mukaan, te Israelin huone. 21. Ja tapahtui kahdentenatoista vuotena, kymmenennen kuun viidentenä päivänä meidän vankeuteen viemisen jälkeen, että minun tyköni tuli pakolainen Jerusalemista, joka sanoi: "kaupunki on lyöty!"

2 Kun. 25:1 s. 22. Ja Herran käsi tuli minun päälleni ehtoolla ennen pakolaisen tuloa. ja han avasi minun suuni siksi kun tämä aamulla tuli minun luokseni: ja niin avattiin minun suuni enkä minä enää mykkä ollut. Hes. 24:26 s.

23. Ja Herran sana tuli minulle, sa-

noen:

24. Ihmisen poika, noiden raunioiden asukkaat Israelin maalla sanovat näin: "yksi ainoa oli Abraham. a hän sai tämän maan omaksensa. Meitä on monta, meille on tämä maa annettu omaisuudeksi!'

 Sentähden sano heille: näin sanoo Herra, Herra: te syötte lihaa veren kanssa ja nostatte silmänne epäjumalienne puoleen ja vuodatatte verta – ja te maan saisitte omistaa!

1 Moos. 9:4. 3 Moos. 19:26. Hes. 18:6. 26. Te uskallatte miekkaanne, teette kauhistuksia ja toinen toisensa vaimoa te saastutatte. - ja te saisitte maan omistaa!

27. Näin sano heille: näin sanoo Herra, Herra: niin totta kuin Minä elän, totisesti, jotka raunioissa asuvat, ne miekalla kaatuvat, ja jotka kedolla ovat, ne Minä pedoilleannan ruuaksi, ja jotka linnoissa ja luolissa ovat,

ne ruttoon kuolevat.

28. Ja Minä panen tuon maan autioksi erāmaaksi, ja sen voiman kerskaus on loppuva, ja Israelin vuoret jäävät autioiksi, niin ettei kukaan siitä kulje.

29. Ja heidän pitää tietämän, että Minä olen Herra, kun Minä teen maan autioksi ja erämaaksi kaikkien heidän kauhistustensa tähden, jotka he

tehneet ovat.

30. Ja sinā, ihmisen poika, sinun kansasi lapset keskustelevat sinusta seinäin vierissä ja huoneiden ovien suissa, ja yksi puhuu toiselle, veli veljelle,sanoen: .,tulkaat toki ja kuulkaat, mikä tuo Herralta lähtevä sa31. Ja he tulevat tykösi, niinkuin kansan tapa on tulla, istuvat edessäsi Minun kansanani; ja he kuulevat sanojasi, mutta eivät niitä tee; mikä heidän suustansa on suloista, sen he tekevät, mutta oman voittonsa jäljissä kulkee heidän sydämmensä.

Jes. 42:20. 58:1.
32. Ja katso, sinä olet heille niinkuin
suloinen virsi, kaunis ääneltänsä. hyvä soitoltansa, ja he kuulevat sinun
sanojasi, vaan ei he niitä tee. Jes. 28:10

33. Mutta tuon tullessa. — katso, se tulee! — pitää heidän tietämän, että profetta on heidän keskellänsä ollut

34 Luku.

Israelin paimenet. Kristus oikea paimen. Ja Herrau sana tuli minulle.sanoen: 2. Ihmisen poika, ennusta Israelin paimenia vastaan, ennusta ja sano heille, paimenille: näin sanoo Herra, Herra: voi Israelin paimenia, jotka itseänsä ruokkivat! Eikö paimenten

pitäisi laumaa ruokkiman? Jer. 23:1 s. 3. Lihavan te syötte ja viilloilla vaaletatteitsenne, syöttilään teurastatte; lampaita ette ruoki. Sak. 11:16.

4. Heikkoja ette vahvistaneet, sairasta ette parantaneet, haavoitettua ette sitoneet, eksynyttä ette palauttaneet, kadonnutta ette etsineet, vaan kovuudella te hallitsitte heitä ja ankaruudella.

5. Ja ne hajosivat paimenen puutteessa; ja olivat ruuaksi kaikille ke-

don pedoille, ja hajosivat.

Jes. 53:6 Jer. 10:21. Matt. 9:36.
6. Minun lampaani harhailevat kaikilla vuorilla ja jokaisella korkealla
kukkulalla; yli koko maan ovat Minun lampaani hajoitetut, eikä ole

yhtään, joka heitä kysyy ja etsii. 7. Sentähden, paimenet, kuulkaat

Herran sanaa:

8. Niin totta kuin Minā elān, sanoo Herra, Herra: totisesti, koska Minun lampaani ovat saaliiksi joutuneet ja Minun lampaani ovat jääneet ruuaksi kaikille kedon pedoille, paimenen puutteessa, ja minun paimeneni eivät hae lampaitani, vaau paimenet ruokkivat itseänsä, eivätkä Minun lampaitani ruoki,

sentähden, paimenet, kuulkaat

Herran sanaa:

10. Näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tulen paimenia vastaan ja vaadin lampaani heidän kädestänsä, ja eroitan heidät lampaitteni paimentamisesta; eikä nämä paimenet enää saa itseänsä ruokkia, vaan Minä pelastan lampaani heidän suustansa, etteivät enää ole heille ruuaksi.

11. Sillä näin sanoo Herra. Herra: katso, Minäifse, Minä tahdon itse pitää huolen lampaistani ja etsiä heitä. 12. Niinkuin paimen kokoaa laumaansa, sinä päivänä, jona hän on hajonneiden lammastensa keskellä, niin Minäkin olen kokoava lampaitani, ja pelastava heidät kaikista paikoista, joihin he hajosivat pilven ja sumun päivänä.

Jer 31:10. Joel 2:2. Luuk. 15:4s.
13 Ja Minä tuon heidät ulos kansoista ja kokoan heidät maakunnista ja tuotan heidät omalle maallensa ja kaitsen heitä Israelin vuorilla, puronotkoissa ja kaikissa maan asun-

topaikoissa.

14. Hyvällä ruokamaalla Minä heitä kaitsen, ja Israelin korkeilla vuorilla on heidän laitumensa oleva; siellä he saavat levätä hyvällä laitumella ja syödä mehevällä ruokamaalla Israelin vuorilla. Ps. 23:15.

15. Minä olen itse kaitseva lampaani, ja Minä olen ne levolle laskeva,

sanoo Herra, Herra.

16. Kadonneen tahdon Minä etsiä, eksyneen takaisin tuottaa, haavoitetun sitoa, heikkoa vahvistaa; mutta lihavan ja väkevän olen Minä hävittävä; Minä olen oikeuden mukaan heitä kaitseva.

17. Ja te. minun lampaani näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä tahdon tuomita lampaan ja lampaan välillä, oi asten ja kauristen Matt. 25:32s.

oinasten ja kauristen Matt. 25:22s. 18. Onko se teistä vähä, että te syötte hyvän laitumen ja jalvoillanne poljette laitumenne jäännöksen, ja juotteraikasta vettä, ja jäänyttä jalvoillanne sotkette?

19. Ja Minun lampaani säisivät teidän jalkainne polkemaa ja joisivat

teidän jalkainne sotkemaa?

20. Sentähden näin sanoo Herra, Herra heille: katso, Minä, Minä olen tuomitseva syöttölampaan ja laihan lampaan välillä.

21. Koska te kyljellä ja olkapäällä sysitte ja sarvillanne puskette kaikkia heikkoja, siksi kun olette heidät

ajaneet ulos,

22. olen Minä vapahtava omat lampaani, ettei ne enää jää saaliiksi. ja olen tuomitseva lampaan ja lampaan

välillä.

23. Ja Minā olen asettava heidān ylitsensā yhden paimenen, joka on heitā kaitseva, palvelijani Davidin; Hān on heitā kaitseva ja Hān on oleva heille paimenena.

Jes. 11:1 s. 40:11. Jer. 23:5. 30:9. Hes. 37:24 s. Hos. 3:5. Joh. 10:11. Hebr. 13:20. 1 Piet. 2:25. 24. Ja Minā, Herra, olen oleva heille Jumalana, ja palvelijani David on | oleva ruhtinaana heidan keskellän-

să. Mină, Herra, olen sen puhunut. 25. Ja Minä teen heidan kanssansa rauhan liiton ja lopetan pahat pedot maasta, ja he asuvat korvessakin turvallisesti ja makaavat metsissä.

Jes. 11:6 s. Hes. 37:26. Hos. 2:20 s. 26. Ja Minä teen heidät ja kukkulani vmpäristöt siunaukseksi: ja annan sateeni tulla alas aikanansa. Ne ovat

siunauksen sateita. Ps. 68:10. Jes. 44:3. 27. Ja metsän puu on antava hedelmänsä, ja maa on antava viljansa, ja he saavat olla omassa maassansa turvallisesti.Ja he tulevat tietämään,että Minä olen Herra, rikkoessani heidän ikeensä hangot ja pelastaessani heidät niiden kädestä, jotka heitä orjuuttavat.

28. Ja he eivät enää jää saaliiksi pakanoille, eikä maan pedot saa heita syödä; vaan he asuvat turvallisesti. elkä ole kukaan heitä peljättävä.

Jer. 30:10. 46:27. 29. Ja minä kasvatan heille istutuksen, joka tulce heille kunniaksi, etteivät enää nälkää kärsi maassa, eivätkä enää kanna pakanain hüväistystä. 30. Ja he tulevat tietämään, että Mi-

na Herra, heidan Jumalansa, olen heidän kanssansa, ja he, Israelin huone, ovat minun kansani, sanoo Herra, Herra!

31. Ja te, minun lampaani, minun laitumeni lampaat, te olette ihmisiä; Mină olen teidän Jumalanne, sanoo Herra, Herra.

35 Luku. Ennustus Edomin hāvityksestā.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen: 2. Ihmisen poika, aseta kasvosi Seirin vuorta vastaan, ja ennusta sitä

vastaan, 3. ja sano sille: näin sanoo Herra, Herra: katso, Mină tulen sinua vastaan, sinä Seirin vuori, ja ojennan käteni sinua vastaan ja teen sinut autioksi ja erāmaaksi.

4. Sinun kaupunkisi panen Minä raunioiksi, ja sinä olet autiona oleva; a tulet tietāmāān, ettā Minā olen Herra.

Sentähden että sinussa on ikuinen viha ja sinä annoit Israelin lapset miekan valtaan heidan onnettomuutensa aikana, aikana, jolloin heidän pahatekonsa loppui

6. sentähden, niin totta kuin Minä elan, sanoo Herra, Herra, olen Minā sinut vereksi tekevā, ja veri on

ta vihannut, on veri sinua takaa ajava.

7. Ja Mină teen Seirin vuoren autioksi ja erāmaaksi ja hāvitān siitā menijan ja tulijan,

8. ja täytän sen vuoret surmatuillansa: sinun kukkuloillasi ja laak-

soissasi ja kaikissa puronotkoissasi kaatuu miekan lävistämiä.

9. Ikuisiksi autioiksi teen Minä sinut, eikä kaupunkisi ole enää asuttavat; ja te tulette tietāmāān, ettü Mină olen Herra.

10. Sentähden että sanot: "ne kaksi kansaa ja ne kaksi maata jäävät minulle, ja me sen omistamme," vaikka Herra siinä oli. Ps. 83:13.

11. sentähden, niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra, Herra, olen Minä tekevä sinun kiukkusi ja kiivautesi mukaan, niinkuin sinä vihassasi olet tehnyt heitä kohtaan; ja minä tahdon ilmoittaa itseni heidän seassan-

sa, kun Minä olen sinut tuominnut. 12. Ja sinä tulet tietämään, että Minä, Herra. olen kuullut kaikki pilkkasi, jotka sinä olet puhunut Israelin vuoria vastaan, sanoessas: "ne ovat hävitetyt; meille ne ovat ruuaksi annetut.'

13. Te olette suullanne isotelleet Minua vastaan ja olette paljon puhuneet Minua vastaan: Mina olen sen kuullut.

14. Nain sanoo Herra, Herra: koko maailman iloitessa, valmistan Minä sinulle häviön.

Niinkuin sinulla oli ilo Israelin huoneen perinnöstä, että se oli hävionă, niin Mină teen sinulle: autiona olet, Seirin vuori, oleva ja koko Edom kokonansa; ja he tulevat tietämään, että Minä olen Herra.

36 Luku.

Uudistumisen ja siunauksen lupaus Israelille.

Ja sinä, ihmisen poika, ennusta Israelin vuorille, ja sano: Israelin vuoret, kuulkaat Herran sanaa: Hes. 6:3. Năiu sanoo Herra, Herra: sentăhden että vihollinen sanoo teistä: "se sinulle piti! ijankaikkiset kukkulat ovat jääneet meille omaisuudeksi, 3. sentähden ennusta, ja sano: näin

sanoo Herra, Herra: sentähden, aivan sentähden, että teitäjoka taholta hävitetään ja ahmataan, niin että olette joutuneet omaisuudeksi pakanoitten jäännökselle ja olette tulleet kielen pakinaksi ja kansan parjaukseksi; 4. sentähden, te Israelin vuoret, kuul-

kaat Herran, Herran sanaa: näin sasinua takaa ajava; koska et ole ver- | noo Herra, Herra vuorille ja kukkuloille, alangoille ja laaksoille ja autioille raunioille ja jätetyille kaupungeille, jotka ovat jääneet saaliiksi ja pilkaksi pakanoitten jäännoksille,

jotka ympärillä ovat,

5. sentähden näin sanoo Herra, Herra: totisesti, kiivauteni tulessa olen Minä puhunut pakanoitten jäännöstä vastaan ja koko Edomia vastaan jotka ovat anastaneet minun maani itsellensäomaisuudeksi kokosydämmen ilolla, sielun ylönkatseella, että he sen saaliiksi tyhjentäisivät.

6. Sentähden ennusia Israelin maasta ja sano vuorille ja kukkuloille, alangoille ja laaksoille: näin sanoo Herra, Herra: katso, kiivaudessani ja vihassani olen Minä puhunut, sentähden että te olette pakanoitten häväistystä kantaneet.

 Sentähden sanoo Herra, Herra näin: Minä, Minä olen käteni nostanut: totisesti: pakanat, jotka ovat teidän ympärillänne, ne saavat häväis-

tyksensä kantaa.

8. Mutta te, Israelin vuoret, vielä te saatte lehvänne antaa ja hedelmänne kantaa minun kansalleni Israelille; sillä ne ovat lähellä tulemassa.

9. Sillä katso, Minä tulen tykönne ja käännyn teidän puoleenne, ja teitä

vielā viljellāān ja kylvetāān. 10. Ja Minā lisāān teille ihmisiā, koko Israelin huoneen kokonansa; ja

kaupungit asutaan ja rauniot rakennetaan.

11. Ja Minä lisään teille ihmiset ja eläimet, ja ne lisääntyvät ja ovat hedelmällisiä; ja Minä teen teidät asuttsyiksi piinkun astieinä alkeinsa

taviksi, niinkuin entisinä aikoinanne, ja teen teidät paremmiksi kuin alkuaikoinanne. Ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra.

12. Ja Minä annan ihmisten kulkea teidän päällänne, oman kansani Israelin; ne sinut omaksensa omistavat, ja sinä olet heille oleva perin-

nöksi, etkä enää ole heitä lapsittomaksi tekevä.

13. Näin sanoo Herra, Herra: sentähden että teistä sanotaan: "ihmissyöjä olet sinä, ja olet kansasi lapsettomaksi tehnyt,"

 sentähden et ole enää ihmisiä syöpä etkä enää ole tekevä kansaasi lapsittomaksi, sanoo Herra, Herra.

15. Ja Minä en enää anna sinun kuulla pakanoitten häväistyksiä, etkä sinä enää ole kantava kansain piikkaa, etkä enää ole kansaasi lapsittomaksi tekevä, sanoo Herra, Herra.

16. Ja Herran sana tuli minulle, sa-

noen:

17. Ihmisen poika, Israelin huone oli asumassa omalla maallansa, ja he saastuttivat sitä menollansa ja tõlilänsä; niinkuin kuutaudin saastaisuus oli heidän menonsa minun kasvojeni edessä. Jee. 64:8.

18. Ja Minä vuodatin vihani heidän päällensä sen veren tähden, jonka he yli maan olivat vuodattaneet, ja epäjumalillansa olivat he sen saastut-

taneet.

19. Ja hajoitin heidät pakanoitten sekaan, ja kylvin heidät maakuntiin ; heidän menonsa ja tõidensä mukaan

tuomitsin Minä heidät.

20. Ja hetulivat pakanoittensekaan, ja mihin he tulivat, siinä he saastuttivat minun pyhän nimeni, kun heistä sanottiin:, Herran kansaa nämä ovat, ja ovat maastansa lähteneet." Jes. 52 5. Room. 2:24.

21. Ja Minā sāālin omaa pyhāā nimeāni, jonka Israelin huone saastutti pakanoitten seassa, minne he

tulivat.

22. Sentähden sano Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: en Minä teidän tähtenne tee sitä, te Israelin huone, vaan oman pyhän nimeni tähden jonka te olette saastuttaneet pakanoitten kesken, jonne te olette tulleet.

23. Ja Minä pyhitän Minun suuren niment, joka on pakanoitten seassa saastutettu, jonka te saastutitte heidän keskellänsä; ja pakanat tulevat tietämään, että Minä olen Herra, sanoo Herra, Herra, kun Minä osoitan itseni pyhäksi teissä heidän silmäinsä edessä.

24. Ja Minä otan teidät pakanoista ja kokoan teidät kaikista maakunnista, ja tuon teidät omalle maaltenne.

25. Ja Minā pirskoitan teidān pāāllenne puhdasta veltā ja te puhdistutte; kaikesta saastaisuudestanne ja kaikista epājumalistanne puhdistan Minā teidāl. Pa. 51:49, Jes. 44:3. Sak. 13.1.

26. Ja annanteille uuden sydämmen ja uuden hengen annan Minä teihin; Minä poistan kivisen sydämmen teidän lihastanne ja annan teille sy-

dämmen lihasta.

Jer.31:33s.32:39s. Hes. 11:19s. 18:31. Hebr. 10:16.
27. Ja Minun henkeni annan Mină teihin, ja teeñ sen, että te vaellatte Minun säännöissäni, ja pidätte ja teette Minun oikeuteni.

28. Ja te saatte asua siinä maassa, jonka Minä annoin teidän isillenne; ja te olette minun kansani, ja Minä olen oleva teille Jumalana.

29. Ja Minä vapahdan teitä kaikista saastaisuuksistanne. Ja Minä kutsun esille viljaa ja lisään sen, enkä enää anna teidän nähdä näikää.

30. Vaan lisään puun hedelmiä ja vainion tuotteita, ettette enää olisi näljän pilkkana pakanoitten seassa

Hes. 34.29
31. Ja silloin temuistatte pahat tienne ja ne työnne, jotka eivät olleet
hyviä, ja saatte iljetyksen itsehenne
rikostenne ja kauhistustenne tähden.

Hea. 6:9. 16:61. 20:43. 32. Tātā en minā tee teidān tāhtenne, sanoo Herra, Herra; se olkoon teille tiettāvā. Hāvetkāāt ja olkaat hāpeissane teidān teistānne, Israelin huone!

 Nåin sanoo Herra, Herra: sinā pāivānā, jona teidāt puhdistan kaikista rikoksistanne, teen Minā teidān kaupunkinne asuttaviksi, ja rau-

niot rakennetaan.

34. Ja autioksi jätetty maa on viljeltävä, sen sijaan, että se oli autiona kaikkien sivukulkevien silmien

edessä.

35. Ja silloin sanotaan "tämä maa, tämä autioksi jätetty maa, on tullut Edenin puutarhan vertaiseksi, ja nämä hävitetyt, autiot ja hajoitetut kaupungit nyt varustettuina asutaan." 36. Ja silloin pakanakansat, jotka tei-

36. Ja silloin pakanakansat, jotka teidän ympäriliänne ovat jäljelle jääneet, tulevat tietämään, että Minä, Herra, rakensin hajoitetut ja istutin autioksi jääneen. Minä, Herra, olen sen puhunut ja olen sen tekevä.

Hea. 17-24.

37. Näin sanoo Herra, Herra: vielä Minä annan tässäkin asiassa Israelin huoneen kysyä Minua, tehdäkseni sen heille: Minä enennän heille ihmistä niinkuin lammaskuunan

mīsiā, niinkuin lammaslauman. 38. Niinkuin pyhiteity lauma, niinkuin Jerusalemin karja sen juhlien aikoina, — niin ovat hāvitetyt kaupungit tāynnā ihmislaumoja. Ja he tulevat tietāmāān, ettā Minā olen Herra.

37 Luku.

Kuolleitten nousemus. Juudan ja Israelin paimen.

Herran kāsi tuli minun pāālleni, ja vei minut ulos Herran hengessā ja laski minut alas keskelle laaksoa; ja tāmā oli tāynnā luita.

 Ja Hān kuljetti minua niiden ohitse ylt'ympāri; ja katso, niitā oli aivan paljon laakson lakeudella, ja

katso, ne olivat aivan kuivia.

3. Ja Hān sanoi minulle: "ihmisen poika, virkoavatko nāmā luut vielā elāviksi?" Ja minā sanoin: "Herra, Herra, sinā sen tiedāt?"

4. Ja Hän sanoi minulle: "ennusta näistä luista, ja sano heille: te kuivat luut, kuulkaat Herran sanaa:

5. Näin sanoo Herra, Herra näille luille: katso, Minä tuotan teihin hengen, ja te virkoatte elämään.

1 Moos. 2:7 Ps. 104:30.

6. Ja Minā panen teidān pāāllenne suonet ja kasvatan teidān pāāllenne lihan ja levitān pāāllenne nahkan, ja annan teihin hengen ja te virkoatte elāmāān; ja te tulette tietāmāān, et-

tā Minā olen Herra.

7. Ja minā ennustin niinkuin minua oli kāsketty. Ja minun ennustaessani syntyi hyminā, ja katso, mikā kohina! Luut yhtyivāt, luu yhdistyi kuuhunsa.

8. Ja minā nāin, ja katso, niiden pāālle tuli suonet, ja liha kasvoi, ja nahka vetāytyi sen yli pāāllimmāiseksi; mutta ei henkeā ollut niissā.

9. Ja hän sanoi minulle: "ennusta hengelle, ennusta, ihmisen poika, ja sano hengelle: näin sanoo Herra, Herra: tule, henki, neljästä tuulesta ja puhallä näihin surmattuihin, että ne eläisivät."

10. Ja minā ennustin, niinkuin hān minua kāski; ja henki tuli heihin, ja he tulivat elāviksi ja seisoivat jaloillansa, sangen suuri joukko.

11. Ja Hān sānoi minulle: "ihmisen poika, nāmā luut, ne ovat koko Israelin huone. Katso, he sanovat meidān laumme ovat kuivettuneet, ja toivomme on kadonnut, me olemme hāvinneet. Hes. 38:10.

12. Sentähden ennusta ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: katso, Minä avaan teidän hautanne ja saatan teidät ulos haudoistanne, sinä, Minun kansani, ja tuotan teidät Israelin maalle. Jes. 28:19.

13. Ja te tulette tietämään, että Minä olen Herra, kun Minä avaan teidän hautanne ja saatan teidät ulos haudoistanne, te, minun kansani.

14. Ja Minā annan henkeni teihin ja te tulette elāviksi, ja Minā annan teidān asettua omalle maallenne, ja te tulette tietāmāān, ettā Minā, Herra, olen puhunut, ja teenkin sen, sanoo Herra, Herra. Hes. 36-28, 36.
15. Ja Herran sana tuli minulle, sanoen

16. Ja sinā, ihmisen poika, ota itsellesi puu ja kirjoita siihen: "Juudalle ja hānen veljillensā Israelin lapsille"; ja ota toinen puu ja kirjoita siihen "Josefille, Efraimille, ja hānen veljillensā koko Israelin huoneelle."

17. Ja liitä nämä toinen toiseen it-

sellesi vhdeksi puuksi, niin että ne l yhdeksi tulevat sinun kädessäsi.

18. Ja kun kansas lapset puhuvat sinulle, sanoen: "etkö ilmoita meil-

le. mită noilla turkoitat?"

19. Niin puhu heille "nāin sanoo Herra, Herra: katso, Minā otan Jo-sefin puun, joka on Efraimin kādessa, ja Israelin sukukunnat, hänen veljensä, ja liitän ne ynnä hänen kanssansa Juudan puuhun ja teen ne yhdeksi puuksi, että ne ovat yhtena minun kadessani.

20. Ja olkoot nuo puut, joihin sinä kirjoitit, kädessäsi heidän silmäinsä

edessä.

21. Ja puhu heille: näin sanoo Herra. Herra: katso. Mina otan Israelin lanset pakanoitten keskeltä, jossa he vaeltavat, ja kokoan heidät kaikkialta ja saatan heidät omalle maallensa.

 Ja teen heidät yhdeksi kansaksi maassa, Israelin vuorilla, ja yksi kuningas on oleva heillä kaikilla kuninkaana, eikä ne enää ole kahtena kansana, eivätkä enää jakaudu kah-

deksi valtakunnaksi.

Ja he civăt enăă saastuta itseănsä epäjumalillansa ja kauhistuksillansa ja kaikenlaisilla rikoksillansa. Ja Minä vapahdan heidät kaikista heidan asuinpaikoistansa, joissa he ovat syntiä tehneet; ja Minä puhdistan heidat, ja he ovat Minulle kansana, ja Minä olen heille Jumalana.

24. Ja minun palvelijani David on oleva kuninkaana heidän ylitsensä, ja yksi paimen on heillä kaikilla oleva; ja he vaeltavat minun oikeuksissani ja pitävät minun sääntöni ja tekevät ne. Jes. 40:11.

Jer. 23:5 s. 30:9. Hes. 34:23 s. Joh. 10:11. 25. Ja he asuvat siinä maassa, jonka Mină annoin palvelijalleni Jaakobille, jossa teidän isänne asuneet ovat. Ja he saavat asua siellä, he ja heidän lapsensa ja lastensa lapset ijankaikkisesti; ja minun palvelijani Da-

vid on heidan ruhtinaana oleva ijankaikkisesti. Ps. 110:4. Joh. 12:34. 26. Ja Minä teen lieille rauhan lii-

t**on; ijankaikkine**n liitto on oleva heidän kanssansa; ja Minä asetan heidät ja enennän heitä ja asetan pyhäkköni heidän keskellensä ijan-

kaikkisesti.

2 Aik, 6:16. Ps. 89:4. Jer. 31:31 s. Hes. 34:25. 27. Ja minun asuinsijani on oleva heidän päällänsä; ja Minä olen oleva heidän Jumalansa, ja he ovat Minun kansani.

3 Moos.26:11 s. Hes.11:20. 2 Kor.6:16.Ilm.21:3. 28. Ja pakanat tulevat tietāmāān, että Minä olen Herra, Israelin pyhit-

tājā, kun minun pyhākköni on heidän keskellänsä ijankaikkisesti.

38 Luku.

Ennustus Gogista ja Magogista.

Ja Herran sana tuli minulle, sanoen ్రే 2. Ihmisen poika, aseta kasvosi Gogia vastaan Magogin maalta, Rosin, Mesekin ja Tubalin ruhtinasta vastaan, ja ennusta häntä vastaan.

1 Moos. 10:2 s. Hes. 27:13 s. 1lm. 20:8 s. 3. Ja sano: năin sanoo Herra, Her-

ra: katso, Mină tulen sinua vastaan. Gog, sinä Rosin. Mesekin ja Tubalin ruhtinas. Hes. 39:1 s.

4. Ja palautan sinut ja panen koukut leukapieliis ja saatan sinut ulos ja koko joukkosi, hevoset ja ratsumiehet kaikki täydessä puvussa, suuri kansan joukko suojuksineen ja kilpineen, kaikki miekan kantavia.

2 Kun. 19:28. Hes. 29:4. 5 Persialaiset, Etiopialaiset ja Libyalaiset ovat heidan kanssansa. kaikki kilpinensä ja kypärinensä.

6. Gomer ja kaikki hänen joukkonsa, Togarman huone pohjan rajoilla, ja kaikki hänen joukkonsa; monta kansaa on sinun kanssasi

7. Varusta itsesi ja hanki varat it-sellesi, sinä ja kaikki tykösi kokoontuneet joukkosi; ja ole sina heidan

päämiehensä!

 Pitkän ajan kuluttua sinua etsitään; viimeisellä ajalla olet sinä tuleva maahan, joka on miekasta pois käännetty ja monista kansoista koottu, Israelin vuorille, jotka aina autioina olivat: mutta nyt on se kansakunnista saatettu ulos, ja he asuvat kaikki turvallisesti.

9. Ja sinä olet astuva ylös, tuleva niinkuin tuulispää, niinkuin pilvi olet sinä maata peittämässä, sinä ja kaikki joukkosi ja monet kansat si-

nun kanssasi.

10. Näin sanoo Herra, Herra: ja tapahtuva on sinä päivänä, että ajatuksia nousee sydämmessäsi ja sinä aivot pahoja aikeita,

11. ja sanot: "minä astun ylös avonaista maata vastaan, tulen levossa olevien, turvallisesti asuvien yli, jotka kaikki asuvat ilman muuria, eikä

heillä ole yhtään salpaa eikä ovea. 12. ryöstöä ryöstämään, saalista riistämään, kättäsi kääntämään asuttuja raunioita vastaan ja pakanoista koottua kansaa vastaan, joka karjaa ja taloutta hoitaa **ja ma**an kes**kikoh**dalla asuu

13. Saba, Dedan ja Tarsiksen kauppiaat ja kaikki sen nuoret **jalopeu**rat sanovat sinulle: "ryöstöäkö ryöstämään sinä tulit? saalistako riistämään sinä joukkosi kokosit? hopeaa ja kultaako kantamaan pois, karjaa ia tavaraa ottamaan, suurta ryöstöäkö ryöstämään?"

Šentähden ennusta, ihmisen poika, ja sano Gogille: nāin sanoo Ĥerra, Herra: etkö sinä, sinä päivänä kun kansani Israel turvallisesti asuu,

ole sitä ymmärtävä?

15. Ja siņā olet tuleva paikastasi, pohjan rajoilta, sinä ja monet kansat sinun kanssasi, he kaikki hevosilla ratsastavina, lukuisana ja suu-

rena joukkona.

16. Ja sinā olet astuva ylōs minun kansaani Israelia vastaan, niinkuin pilvi maata peittämään. Päivien lopulla on se tapahtuva; ja Minä annan sinun tulla minun maalleni, että pakanat Minut tuntisivat, kun osoitan itseni pyhäksi sinussa heidän silmäinsä edessä, sinä Gog.

17. Năin sanoo Herra, Herra: olethan sinä se, josta Minä puhuin mui-naisina päivinä palvelijaini, Israelin profettain kautta, jotka niinä päivinä kautta vuosien ennustivat, että Minä olin tuottava sinut heidän päällensä? Joel 3:1 s. Mik.4:11 s. Sef.3:8. Sak.12:2 s. 14:1 s.

18. Ja tapahtuu samana päivänä, sina paivana, jolloin Gog tulee Israelin maata vastaan, sanoo Herra, Herra, että minun kiivauteni vihas-

sani nousee.

19. Ja kiivaudessani, vihani tulessa olen Minā puhunut; totisesti, sinā päivänä on suuri vavistus Israelin

maan ylitse tuleva!

Hes. 39:50. Matt. 24:7 s. Luuk. 21:11. 20. Ja minun edessäni vapisevat meren kalat ja taivaan linnut ja kedon eläimet ja kaikki matelevaiset, jotka maalla matelevat, ja kaikki ihmiset, jotka maan päällä ovat, ja vuoret kukistuvat ja kalliot kaatuvat, ja jokainen muuri on maahan kaatuva.

21. Ja Minä kutsun häntä vastaan miekan kaikille vuorilleni, sanoo Herra, Herra; ja jokaisen miekka

on oleva toista vastaan.

22. Ja Minā kāyn oikeutta hānen kanssansa rutolla ja verellä, ja tulvaavia rankkasateita ja raekiviä, tulta ja tulikiveä annan Minä sateeksi hānen päällensä ja kaikkien hänen joukkojensa ja monien kansojen päälle, jotka hänen kanssansa ovat;

Ps. 11:6 23. ja olen itsení suureksi ja pyhāksi osoittava ja itseni tunnetuksi tekevā monien kansojen silmāin edessä; ja he tulevat tietämään, että Mina olen Herra.

39 Luku. Gogin lopullinen tuomio ja Israelin pelastus.

Ja sinä, ihmisen poika, ennusta Gogia vastaan ja sano: näin sanoo Herra, Herra · katso, Minä tulen sinua vastaan, Gog, sinä Rosin, Mesekin ja Tubalin ruhtinas. Hes. 38:2 s. Ilm. 20:8. 2. Ja palautan sinut ja saatan sinut ulos ja tuon sinut ylös pohjan rajoilta ja tuotan sinut Israelin vuorille. 3. Ja Minä lyön joutsesi sinun vasemmasta kādestāsi ja heitān nuo-

lesi oikeasta kädestäsi.

 Israelin vuorilla olet sinä kaatuva, sinä ja kaikki joukkosi ja ne kansat, jotka kanssasi ovat; kaikenlaisille petolinnuille ja kedon pedoille annan Minä sinut ruuaksi. Hes. 33:27. 5. Aukealla kedolla olet sinä kaatuva. Sillä Minä olen puhunut, sa-

noo Herra, Herra.

6. Ja Minä heitän tulen Magogin päälle ja niitten päälle, jotka saa-rissa turvallisesti asuvat; ja he tulevat tietāmāān, ettā Minā olen Herra. 7. Ja minun pyhän nimeni teen Minä tunnetuksi oman kansani Israelin keskellä, enkä enää salli saastuttaa pyhää nimeäni. Ja pakanat tulevat tietāmāān, ettā Minā olen Herra, Pyhä Israelissa. Jes. 64:2. Hes. 36:20 s. 8. Katso, se tulee ja toteentuu. sa-

noo Herra, Herra. Tämä on se päivä, josta Minä olen puhunut. Hes. 38:17. 9. Ja Israelin kaupunkien asukkaat lähtevät ulos ja polttavat ja lämmittävätsota-aseilla ja kilvillä ja suojuksilla ja joutsilla ja nuolilla ja käsi-sauvoilla ja keihäillä; ja he pitävät valkean niillä palamassa seitsemän vuotta, Jes. 9:4 s. Ps. 46:10.

10. ja he eivät kanna puita kedolta eivätkä hakkaa metsistä, vaan sotaaseilla pitävät he tulta palamassa, ja he ryöstävät ryöstäjänsä ja riistävät riistäjänsä, sanoo Herra, Herra.

11. Ja on tapahtuva sina päivänä, että Minä annan Israelissa Gogille paikan haudaksi, "kulkijain laakson", etupuolella merta; ja se on sulkeva tien kulkijoilta. Siellä he hautaavat Gogin ja koko hänen joukkonsa, ja he nimittävät sen "Gogin joukon laaksoksi".

Ja Israelin huone hautaa heitä. saadaksensa maan puhtaaksi, seitsemän kuukautta. 5 Moos. 21:23.

13. Ja koko maan kansa on oleva hautaamassa, ja se on tuottava heille kuuluisan nimen sinä päivänä, jona minä itseni kunnialliseksi osoitan, sanoo Herra, Herra.

14. Ja he eroittavat varsinaisia miehiä, jotka kautta maan kiertävät, ja niitä, jotka näiden kiertäjäin kanssa hautaavat niitä, jotka vielä ovat jääneet maan päälle, sitä puhdistaaksensa; seitsemän kuukauden päästä he tutkivat.

15. Ja nāmā kiertājāt kiertāvāt kautta maan, ja jos joku heistä näkee ihmisen luut, on hän sen viereen merkin rakentava, siksi kun hautaajat sen hautaavat "Gogin joukon laak-

soon'

16. Ja vieläpä yhden kaupungin nimikin on oleva Hamona. Ja niin he

puhdistavat maan.

17. Ja sinä, ihmisen poika, näin sanoo Herra, Herra: sano kaikenlaisille linnuille ja kaikille kedon eläimille: kokoontukaat ja tulkaat, kerääntykäät kaikkialta minun teurasuhrilleni, jonka Minä teille teurastan, suurelle teuras-uhrille Israelin vuorilla, ja syökäät lihaa ja juokaat Jes 34:6. Ilm. 19:17 8.

18. Syökäät sankarien lihaa ja juokaat maan ruhtinas'en verta, oinaita, karitsoja ja kauriita, mullia, jotka kaikki ovat Basanin lihottamia. Ja syökäät rasvaa ravinnoksi ja

juokaat verta päihtymiseksi minun teuras-uhristani, jonka teille teurastin.

20. Ja ravitkaat itsenne minun põvdässäni hevosista ja ratsuista, sankareista ja kaikenlaisista sotamiehistä, sanoo Herra, Herra.

21. Ja Minä ilmoitan kunniani nakanoissa, ja kaikki pakanat saavat nähdä tuomioni, jonka Minä toimitin, ja käteni, jonka heidän päällensä laskin.

22. Ja Israelin huone tulee tietämään, että Minä olen Herra, heidän Jumalansa, siitä päivästä asti ja ai-

na eteenpäin.

Ja pakanat tulevat tietämään, että Israelin huone on pahan tekonsa tähden mennyt vankeuteen, sentähden että he olivat Minulle uskottomat, ja Minä kätkin kasvoni heiltä ja annoin heidät heidän vihollistensa käsiin, ja he kaatuivat kaikki miekan kautta. Hes. 36:17 s.

24. Heidän saastaisuutensa mukaan ja heidän rikostensa mukaan tein Mină heille ja peitin kasvoni heiltä.

25. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: nyt Minä käännän Jaakobin vankeuden ja armahdan koko Israelin huonetta ja kiivaelen pyhän nimeņi puolesta.

26. Ja he saavat kantaa oman hä-

jolla he ovat uskottomat Minua kohtaan olleet, kun he nyt asuvat rauhassa omalla maallansa, jossa ei kukaan heitä peljätä,

27. kun Minä palautan heidät kansoista, ja kokoan heidät vihollistensa maakunnista ja osoitan itseni pyhäksi heissä monien pakanain sil-

mien edessä.

28. Ja he tulevat tietāmāān, ettā Mină, Herra, olen heidan Jumalansa, kun minä, ajettuani heidät vankeina pakanain sekaan, jälleen kokoan heidät omalle maallensa, enkä enää yhtään heistä sinne jälelle jätä.

29. Ja Mină en enăă peită kasvojani heiltä, koska Minä olen henkeni vuodattanut Israelin huoneen päälle.

sanoo Herra, Herra,

Hes. 36:27. Joel 2:28. Ap. t. 2:17.

40 Luku.

Uusi temppeli, sen esikartanot ja portit. Jankeutemme viidentenä kolmatta vuotena vuoden alussa, kuukauden kymmenentenā pāivānā, neljäntenätoista vuotena sen jälkeen, kun kaupunki lyötiin, aivan sinä päivänä, tuli Herran käsi minun päälleni ja Hän vei minut sinne.

2 Kun. 25:4. Hes. 33:21. 2. Jumalan näyissä vei hän minut Israelin maahan ja laski minut alas sangen korkealle vuorelle; ja siellä etelätä kohti oli ikäänkuin rakennettu kaupunki. Jes. 2:2.

3. Ja han vei minut sinne, ja katso, siellä oli mies, näöltänsä vasken kaltainen, ja liinainen nuora hänen kädessänsä sekä mittariuku; ja hän seisoi portissa. Sak. 2:1. Ilm. 21:15.

4. Ja mies puhui minulle: "ihmisen poika, katso sitmilläsi ja kuule korvillasi ja tarkkaa sydämmelläsi kaikkea, mitä minä sinulle näytän. sillä sitä varten, että sinulle ne näytettäisiin, olet sinä tänne tuotu. IImoita kaikki, mitä nähdä saat, Israelin huoneelle.

5. Ja katso, muuri oli ulkopuolella huonetta ylt'ympäri; ja mittariuku miehen kadessa oli kuusi kyynärää, kukin kyynärän ja kämmenenleveyden arvosta. Ja han mittasi rakennuksen leveyden: yksi riuku, ja korkeuden: yksi riuku. Hes. 43:18. 2 Aik. 8:3.

6. Ja hän tuli portille, jonka suunta on itään päin, ja astui sen astuimia myöten ylös. Ja hän mittasi tämän portin kynnyksen: yksi riuku leveā, siis ensimmäisen kynnyksen: yksi riuku levca:

7. ja joka vartiokammion: yksi riupeānsā ja kaiken uskottomuutensa, ku pitkā ja yksi riul u leveā, ja kam-

mioitten väli viisi kyynärää; ja portin kynnyksen, joka on portin esihuoneen vieressä, temppelistä päin: yksi riuku.

8. Ja hän mittasi portin esihuoneen temppelin puolella: yksi riuku;

9. ja mittasi portin esihuoneen . kahdeksan kyynärää, ja sen seinäpatsaat, kaksi kyynärää; ja tämä portin etusuoja oli temppelistä päin.

10. Ja itapuoleisen portin vartiokammioita oli kolme tällä puolen ja kolme tuolla puolen, ja sama mitta oli niillä kolmella; ja sama mitta oli seinäpatsailla kumpasellakin puolella.

11. Ja hän mittasi portin suun leveyden: kymmenen kyynärää, ja portin pituuden : kolmetoista kyynärää. 12. Ja reunus kammioitten edessä

oli kyynärän levyinen, ja yhden kyynärän oli reunus toisellakin puolella; ja kammiot olivat kuusi kyvnä-

rāā joka sivulta. 13. Ja hān mittasi portin, kammion katosta kattoon asti: viisikolmatta

kyynärää leveä, ovi ovea vastaan. 14. Ja hän määräsi seinäpatsaat kuuden kymmenen kyynäräisiksi. Ja seinapatsaihin koski esikartano porttirakennuksen ympärillä.

15. Ja tuloportin etupäästä sisimmäisen portin eteisen etupäähän oli

viisikymmentä kyynärää.

Ja suljetuita akkunoita oli kammioissa ja niiden seinäpatsaissa portin sisāpuolella ylt'ympāri, ja samoin oli etuseinuksissa; ja akkunoita oli ylt'ympäri sisäpuolella, ja seinäpatsailla oli palmuja.

17. Ja han vei minut ulkopuoliselle esikartanolle, ja katso, siellä oli kammioita ja kivipermanto, tehtynä yltāympāri esikartanoa, kolmekymmenta kammiota kivipermannolla, Ja kivipermanto oli porttien syr-

jässä, porttien pituuden tasalla; tä-mä oli alempi kivipermanto.

Ja hän mittasi leveyden alemman portin edustalta sisäisen esikartanon edustalle asti, sen ulkopuolelle, sadaksi kyynäräksi, itäpuolella ja pohjan puolella.

20. Ja se portti, jonka suunta on pohjaan päin, ulkoisella esikartanolla, senkin pituuden ja leveyden hän

mittasi;

21. ja sen vartiokammiot, kolme talla jakolme tuolla puolella, ja sen patsaat ja sen etuseinukset. Ensimmäisen portin mitan mukaan oli sen pituus viisikymmentä kyynärää ja leveys viisikolmatta kyynärää.

ja palmut olivat sen portin mitan mukaan, jonka suunta on itäänpäin; ja seitsemää astuinta myöten noustiin sinne ylös, ja etuseinukset oli vastapäätä niitä.

23. Ja portti sisäiselle esikartanolle oli vastapäätä tätä porttia, niin pohjoispuoleista kuin itäpuoleistakin; ja hän mittasi portista porttiin sata

kyynärää. 24. Ja hän vei minut etelään päin. Ja katso, portti oli etelään päin; ja han mittasi sen patsaat ja etuseinukset samojen mittojen mukaan.

25. Akkunoita oli siinä ja sen etuseinuksissa ylt'ympäri, samanlaisia kuin ennen mainitut akkunat olivat; viisikymmentä kyynärää oli pituus ja leveys viisi kolmatta kyynärää.

26. Ja portaissa oli seitsemän astuinta. ja sen etuseinukset olivat vastapäätä niitä; ja palmuja oli siinā, yksi tāllā ja toinen tuolla puolella patsailla.

27. Ja portti oli sisäisellä esikartanolla eteläpuolella; ja hän mittasi portista porttiin eteläpuolella sata kyynärää.

28. Ja han vei minut sisäiselle esikartanolle eteläportin kautta ja mittasi eteläportin samojen mittojen

mukaan;

29. ja sen kammiot ja sen patsaat ja sen etuseinukset samojen mittojen mukaan; ja akkunoita oli siinä ja sen etuseinuksissa ylt'ympäri; viisikymmentä kyynärää oli pituus ja leveys viisi kolmatta kyynärää,

30. Ja etuseinuksia oli ylt'ympäri, viisi kolmatta kyynärää pitkiä ja

viisi kyynärää leveitä.

31. Ja sen etuseinukset olivat ulkoiselle esikartanolle päin, ja palmuja oli sen patsailla; ja sen portaissa oli kahdeksan astuinta.

32. Ja hān vei minut sisäiselle esikartanolle itään päin ja mittasi portin samojen mittojen mukaan.

33. ja sen vartiokammiot ja patsaat ja etuseinukset samojen mittojen mukaan. Ja siinä ja sen etuseinuksissa oli akkunoita ylt'ympäri; pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys viisikolmatta kyynärää.

34. Ja sen etuseinukset olivat ulkoiselle esikartanolle päin, ja palmuja oli sen patsailla tällä ja tuolla puolen, ja sen portaissa oli kahdeksan

astuinta.

35. Ja hän vei minut pohian portille ja mittasi sen samojen mittojen

mukaan, 36. sen kammiot, patsaat ja etusei-22. Ja sen akkunat ja etuseinukset nukset. Ja akkunoita oli siinä ylt'-

ympäri; pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikolmatta

kyynärää. 37. Ja sen patsaat olivat ulkoiselle esikartanolle päin, ja palmuja oli sen patsailla molemmin puolin, ja sen portaissa oli kahdeksan astuinta. 38. Ja kammio ovinensa oli patsas-

ten vieressä portin ääressä; siellä piti heidan polttouhria peseman.

39. Ja portin etusuojassa oli kaksi põytää tällä puolella ja kaksi pöytää tuolla puolella, että niitten päällä teurastettaisiin polttouhri ja syntiuhri ia rikosuhri.

40. Jasensivussa, ulkopuolella portin ovesta ylös astuvalle pohjoseen pāin oli kaksi pöytää; ja portin etusuoian toisella sivulla oli kaksi

pöytää.

41. Neljä pöytää tällä puolen ja neljä pöytää tuolla puolen portin sivussa, se on kahdeksan pöytää; niitten päälle pantiin uhriteuras.

42. Ja neljä pöytää oli portaan ää-ressä hakatuista kivistä, puolentoista kyyhärän pitkiä ja puolentoista kyvnärän leveitä ja kyynärän kor-keita; näille piti heidän paneman ne aseet, joilla teurastettiin polttoja teurasuhrit.

43. Ja vaaksan pituisia kaksois-vaarnoja oli kiinnitetty rakennukseen ylt' ympäri; ja pöydille pantiin uhriliha.

44. Ja sisimmäisen portin ulkopuolella oli veisaajain kammiot sisäisessä esikartanossa, toinen pohjois-portin sivussa, etupuoli etelään päin, toinen taas itäisen portin sivussa, etupuoli pohioseen päin.

45. Ja han sanoi minulle: "tāmā kammio, jonka etupuoli on etelään pāin, on temppelissā palvelevia pap-

peja varten.

46. Ja se kammio, jonka etupuoli on pohjoseen päin, on alttaria vartijoitsevia pappeja varten. Ne ovat Sadokin poikia, jotka Levin pojista lähestyvāt Herraa, Hāntā palvelemaan."

1 Sam. 2:35. 1 Kun. 2:35. Hes. 48:11. 47. Ja hän mittasi esikartanon; se oli sata kyynärää pitkä ja sata kyynärää leven, neliskulmainen; ja alttari seisoi temppelin edessä.

48. Ja hän vei minut temppelin esihuoneesen ja mittasi esihuoneen patsaan: viisi kyynärää tällä puolen ja viisi kyynärää tuolla puolen, ja portin leveys kolme kyynärää tällä puolen ja kolme kyynärää tuolla puolen.

49. Esihuoneen pituus oli kaksikymmentä kyynärää ja leveys yksitoista kyynärää, nimittäin portaiden kohJa pylväitä oli patsaiden vieressä, toinen tällä ja toinen tuolla puolen.

41 Luku. Temppelin rakennus.

Ja han vei minut temppeliin ja mittasi patsaat: kuusi kyynärää le-veät tällä puolen ja kuusi kyynärää leveät tuolla puolen, majan leveyden mukaan.

Ja oven leveys oli kymmenen kyynärää, ja oven pielekset viisi kyynä-rää tällä ja viisi kyynärää tuolla puolen. Ja hän mittasi sen pituuden neljäksi kymmeneksi kyynäräksi ja sen levevden kahdeksi kymmeneksi kvv-

näräksi. 1 Kun. 6:2.17. Ja hān meni sisimpään ja mittasi oven patsaan kahdeksi kyynäräksi ja oven kuudeksi kyynäräksi, ja oven leveyden seitsemäksi kyynäräksi;

4. ja mittasi sen pituuden kahdeksi kymmeneksi kyynäräksi jasen levey-den kahdeksi kymmeneksi kyynärāksi temppeliin pāin. Ja sanoi mi-nulle: "tāmā on kaikkein pyhjn."

1 Kun. 6:20. 5. Ja hän mittasi huoneen seinän kuudeksi kyynäräksi ja sivurakennuksen leveyden neljäksi kyynäräksi

ylt'ympäri huonetta.

6. Ja sivukammioita oli, kammio kammion päällä, kolme ja kolmekymmentä kertaa; ja ne tulivat sen seinän päälle, joka huoneessa oli sivukammioita varten ylt'ympäri, niin että ne olivat kiinnitetyt, mutta ei kuitenkaan huoneen seinään kiinnitetyt.

7. Ja sivukammiot levenivät ja muuttuivat kerroksesta kerrokseen; sillä huoneen ympärysoli kerroksesta kerrokseentemppelihuoneen ympärillä; sentähden tuli rakennus leveäksi ylhäältä;ja alakerroksesta noustiin yläkerrokseen keskikerroksen kautta.

8. Ja mină năin, ettă huone seisoi korotuksella ylt'ympäri; sivukam-mioiden perustukset olivat täyden riuvun pituus, kuusi kyynärää aina nurkkaan asti

Sen seinän leveys, joka oli sivurakennuksen ulkopuolella, oli viisi kyynārāā; ja samoin oli huoneesen kuuluvan sivurakennuksen jätetty ala.

10. Ja kammioitten väli oli kaksikymmentä kyynärää leveä joka haaraka ylt'ympäri temppeliä.

11. Ja sivurakennuksen ovi meni jätetylle alalle, toinen ovi pohjaan păin ja toinen ovi etelään päin; ja ätetyn alan leveys oli viisi kyynärää joka taholta.

12. Ja se rakennus, joka oli eroitetun dalla, joita myöten sinne astuttiin. | paikan etupuolella länsi puoleisella

sivulla, oli seitsemänkymmenen kyynärän leveä, ja tämän rakennuksen seinä viiden kymmenen kyynärän leveā ylt'ympāri, ja sen pituus yhdeksān kymmentā kyynārāā.

13. Ja han mittasi huoneen pituuden sadaksi kyynäräksi, ja eroitetuu paikan rakennuksinensa ja seininensa pituudeltaan sadaksi kyynäräksi. 14. Ja huoneen etupuolen sekä eroitetun paikan levevs itäänpäin oli sa-

ta kyynärää.

15. Ja sitten hän mittasi sen rakennuksen pituuden, joka oli eroitetun paikan etupuolella ja yli sen taka-puolenkin, sekä sen etukäytävät molemmin puolin sadaksi kyynäräksi, ja sisäisen temppelin ja esihuoneen

etusuojat,

16. kynnykset ja suljetut akkunat ja etukäytävät noiden kolmen rakennuksen ympärillä. Vastapäätä kynnystä oli puinen lautaus ylt'ympäri maasta akkunoihin asti, ja akkunat olivat peitetyt.

17. Oven päällystät, sisimpään huoneesen asti, ja ulospäin pitkin koko seinää ylt ympäri, ulkoa ja sisältä, oli kaikki mitalla määrätty

18. Ja kerubeja ja palmupuita oli tehty, ja palmupuu oli kunkin kerubin välillä. Ja kerubilla oli kah-

det kasvot

19. ihmiskasvot palmupuuhun päin tällä puolen ja nuoren jalopeuran kasvot palmupuuhun päin tuolla puolen. Niin oli tehty yli koko huoneen ylt'ympäri.

20. Maasta oven päälliseen asti oli näitä kerubeja ja palmupuita tehty:

temppelin seinille.
21. Temppelin oven pielet olivat nelikulmaiset; ja pyhimmän etupuoli oli saman näköinen. 1 Kun. 6:81

22. Alttari oli puusta, kolme kyynārāā korkea ja kaksi kyynārāā pitkā, ja sillā oli kulmat; ja sen pituus ja seinät olivat puusta. Ja hän sanoi minulle: "tāmā on se pöytā, joka seisoo Herran edessä."

23. Ja kaksi ovea oli sekä temppeliin

että pyhimpään. 24. Ja ovissa oli kaksi pienempää ovea, kaksi käännettävää pientä ovea; toisessa ovessa kaksi, ja toisessa kaksi.

25. Ja temppelin oviin oli tehty kerubeja ja palmuja, niinkuin niitä oli tehty seiniinkin. Ja puinen kynnys Oli esihuoneen edustalla ulkopuolella. 1 Kun. 7:6. Hes. 40:26.

26. Ja suljettuja akkunoita ja palmupuita oli molemmin puolin esihuoneen sivuseinissä ja huoneen sivukammioissa ja maloissa. Hes. 40:16.

42 Luku.

Esikartanon pyhät kammiot, ja temppelin vmpäristö.

Ja hän vei minut ulos ulkoiselle esi-kartanolle, tiellä pohjaan päin, ja saattoi minut siihen kammioon, joka oli vastapäätä eroitettua paikkaa ja vastapäätä rakennusta pohjan puolella.

pitemmän, satakyynäräisen sivun eteen, jonka ovi oli pohjaan päin, ja leveys oli viisikymmentä kyy-

nārāā.

3. Vastapäätä näitä kahta kymmentä kyynärää, jotka kuuluivat sisimpään esikartanoon, ja vastapäätä kivipermantos, joka kuului ulkoiseen esikartanoon, oli etukäytävä etukäytävää vastaan kolmessa kerroksessa.

4. Ja kammioitten edessä oli kulkutie, kymmenen kyynärää leveä; sisimpään vei kyynärän leveätie. Ja niiden ovet olivat pohjaan päin.

5. Ja ylimmäiset kammiot olivat lyhemmät kuin rakennuksen alimmaiset ja keskimäiset, sillä etukäytävät

ottivat niiltä tilan

6. sillä ne olivat kolmessa kerroksessa, eikä niillä ollut patsaita, niinkuin esikartanolla oli patsaansa; sentähden oli alaa otettu pois näiltä

alimmaisilta ja keskimäisiltä. 7. Ja muuri, joka ulospäin oli kammioiden suuntaan ulkoisen esikartanon edustalla, oli viisikymmentä

kyynärää pitkä. E Sillä ulkoisen esikartanon kammioiden pituus oli viisikymmentä kyynärää, ja katso, temppeliin päin oli se sata kyynärää.

9. Ja näiden kammioiden alapuolella oli sisäänkäytävä idästä päin, kun tullaan niihin ulkoiselta esikarta-

nolta.

10. Pitkin esikartanon muuria tiellä itään päin, vastapäätä eroitettua paikkaa ja vastapäätä rakennusta,

oli kammioita,

11. — ja tie niiden edessä — , ne olivat samanlaisia kuin ne kammiot, jotka olivat pohjan puolella, niin pituutensa kuin leveytensä puolesta, sekä kaikkien uloskäytäviensä ja järjestyksensä ja oviensa puolesta

12. Ja samanlainen, kuin näiden etelään päin olevien kammioiden ovet olivat, oli tien päässäkin oleva ovi. sen tien, joka on vastaavan muurin kohdalla itään päin, niihin tullessa.

13. Ja hän sanoi minulle "pohjan kammiot ja etelän kammiot, jotka ovat vastapäätä eroitettua paikkaa, ne ovat ne pyhät kammiot, joissa papit, joika Herraa lähestyvät, tulevat syömään pyhintä; sinne he panevat pyhimmät: sekä ruoka-uhrin, että syntiuhrin ja rikosuhrin; sillä tämä

paikka on pyhä. 3 Moos. 2:3, 10.

14. Kun nämä papit palvelevat, älkööt he menkö ulos pyhäköstä ulkoiselle esikartanolle, vaan jättäkööt tänne vaatteensa, joissa he palvelusta toimittavat, sillä ne ovat pyhät, ja pukeutukoot toisiin vaatteisin ja niin menkööt kansan sekaan." Hes. 4:19.

15. Ja kun hän oli lopettanut sisimmän huoneen mittaukset, vei hän minutulossen portin tietä, jonka etupuoli on itään päin, ja mittasi sen

vlt'ympäri.

16. Hān mittasi mittariuvulla itāpuolen: viisisataa riukua ympārinsā.

17. Hān mittasi pohjois-puolen: viisisataa riukua mittariuvulla ympārinsā.

18. Eteläpuolen hän mittasi: viisisataa riukua mittariuvulla.

19. Sitten kääntyi hän länteen päin ja mittasi viisi sataa ruokoa mitta-

riuvulla.

20. Neljään ilmaan päin hän sen mittasi. Sen ympärillä oli muuri: pituus oli viisi sataa ja leveys viisi sataa, tekemään eron pyhän ja epäpyhän välillä.

43 Luku.

Herran kirkkaus temppelissä. Polttouhrialttarin muoto ja vihkimys.

Ja hän johdatti minut portille, sille portille, joka on itään päin.

2. Ja katso, Israelin Jumalan kunnia tuli idästä päin, ja hänen tänensä oli niinkuin suurten vesien kohina, ja maa loisti hänen kunniastansa.

na, ja maa loisti hänen kunniastansa.

3. Ja sen näön muoto, jonka minä
näin, oli samallainen kuin se näkö,
jonka näin tullessani hävittämään
kaupunkia, ja samallainen kuin se
näkö, jonka näin Kebar-virran varrella, Ja minä lankesin kasvoilleni.

Hes. 1:4s. 8:4. 10:18s. 11:22s.
4. Ja Herran kunnia tuli temppeliin sen portin tietä, joka on itään päin.
5. Ja henki nosti minut ja vei minut sisäiselle esikartanolle; ja katso,

Herran kunnia täytti huoneen. 2M008, 40:34. 1 Kun. 8:10. 6. Ja minä kuulin yhden puhuvan minulle huoneesta; ja mies seisoi

vieressāni.

7. Ja Hän sanoi minulle: ihmisen poika, lämä onminunisluimeni paikka ja jalkapöytäini sija, jossa Minä olen asuva Israelin lasten keskellä ijankaikkisesti! Ja Israelin huone ei

ole enää saastuttava minun pyhää nimeäni, ei he, eikä heidän kuninkaansa, huoruuksillansa ja kuningastensa ruumiilla, heidän kukkuloillansa, 2 Kun. 21:18,26.

8. kun he asettivat oman kynnyksensä minun kynnykseni viereen jaomat ovipielensä minun ovipieleni
ääreen, niin että vaan seinä oli minun ja heidän välillänsä; ja he saastuttivat minun pyhän nimeni heidän
kauhistuksillansa, joita he tekivät,
ja Minä lopetin heidät vihassani.

9. Mutta nyt he siirtävät huoruutensa ja kuningastensa ruumiit kauas Minusta, ja Minä olen asuva heidän

keskellänsä ijankaikkisesti.

 Sinä, ihmisen poika, tee tiettäväksi Israelin huoneelle tämä huone, että he häpeisivät pahoja töitänsä ja mittaisivat hyvämittaisen rakennuksen. Hes. 16:61 s.

11. Ja jos he hāpeevāt kaikkea, mitā he tehneet ovai, niin ilmoita heille tāmān huoneen muoto ja sen laitos ja sen uloskāytāvāt ja sisāānkāytāvāt, ja kaikki sen muodot ja kaikki sen sāānnōt, ja kaikki sen muodot ja kaikki sen opetukset; ja kirjoita ne heidān silmāinsā eteen, ettā he pitāisivāt mielessānsā koko sen muodon ja kaikki sensāānnōt ja tekisivāt ne.

ja kaikki sensatilino ja tekisva lie.

12. Tämä on tämän huoneen laki:
vuoren kukkulalla on koko sen piiri
yll'ympäri oleva kaikkein pyhintä.
katso, iämä on tämän huoneen laki.
13. Ja nämä ovat alttarin mittamäärät kyynäräluvulta, kyynärä ja vaaksa kyynäräksi luettuna: pohja oli
kyynärän korkea, ja sen leveys yksi

kyynaran korkea, ja sen teveys yksi kyynärä, ja reunus sen reunan ympärillä yksi vaaksa. Tämä on alttarin alusta. Hes. 40:5.

14. Ja alustasta maaperässä alimmaiseen seinäkerrokseen oli kaksi kyynärää, ja leveys yksi kyynärää; ja vähemmästä seinäkerroksesta suurempaan seinäkerrokseen asti neljä kyynärää ja kyynärän leveys.

15. Ja Jumalan vuori on neljä kyynärää, ja Jumalan arinasta ylöspäin

ne neljä sarvea.

16. Ja Jumalan arina on kaksitoista kyynärää pituudeltansa, kahdentoista kyynärän leveydellä, nelikulmainen neljältä sivultansa.

17. Ja seinākerros on neijātoista kyynārāā pituudeltansa, neijātoista leveā neijāltā sivultansa; ja reunus sen ympārillā puolen kyynārāā ja sen pohja. kyynārā ympārinsā. Ja sen portaat antoivat itāān pāin.

18. Ja hän sanoi minulle: ihmisen poika, näin sanoo Herra, Herra: nämä ovat alttarin asetukset sinä päi- | vānā, jona se tehdāān, ettā sillā polttouhria uhrattaisiin, ja verta sen

päälle pirskoitettaisiin

19. Anna papeille, Leviläisille, jotka ovat Sadokin sukua ja Minua palvellaksensa lähestyvät Minua, sanoo Herra, Herra, nuori härkä syntiuhriksi,

20. ja ota sen verta ja pane sitä alttarin neljälle sarvelle ja seinäkerroksen neljälle kulmalle ja reunukselle ympärinsä, ja pyhitä se niin ja sovita se. 2 Moos. 29:16,36.

Ja ota tämä syntiuhrin härkä ja polta se temppelin määrätyllä pai-

kalla pyhäkön ulkopuolella.

3 Moos. 4:12. 16:27. Hebr. 13:11. 22. Ja toisena päivänä uhraa virheeton kauris syntluhriksi; ja pyhitettäköön alttari niinkuin se härjällä pybitettiin.

23. Kun olet pyhittämisen päättänyt, niin uhraa virheetön nuori härkä,

ja virheetön oinas lampaista. 24. Ja tuota ne Herran eteen; ja papit heittäkööt suolaa niiden päälle ja uhratkoot ne polttouhriksi Herralle. 3 Moos. 2:13. Mark. 9:49.

Seitsemän päivää pitää sinun joka päivä uhraaman syntiuhri-kauriin; ja virheetön nuori härkä, sekä virheetõn oinas lampaista on myös 2 Moos. 29:35. uhrattava.

26. Seitsemän päivää he alttaria sovittakoot ja sen puhdistakoot ja kä-

tensä täyttäkööt.

27. Ja kun te olette nāmā pāivāt pāāttäneet, on tapahtuva kahdeksantena päivänä ja siitä eteenpäin, että papit alttarilla toimittavat teidän polttouhrinne ja kiitosuhrinne; ja Minä olen teille armollinen oleva, sanoo Herra, Herra. 3 Moos. 8:33.

44 Luku.

Temppelin pappien ja palvelijoitten velvollisuudet ja oikeudet.

Ja hän vei minut jälleen tietä pyhäkön ulkoiselle portille, joka on itään päin, ja se oli suljettu.

2. Ja Herra sanoi minulle: "tāmā portti on oleva suljettuna; ei se ole avattava eikä yksikään saa kulkea sen kautta; koška Herra, Israelin Jumala, on sen kautta kulkenut, on se suljettuna oleva.

3. Ruhtinas on ruhtinaana siinä istuva leipää syömässä Herran edessä ; portin esihuoneen tietä hän tulkoon ja sitä tietä hän menköönkin.

4. Ja hän vei minut pohjan portin tietä huoneen eteen, ja minä kalselin, ja katso, Herran kunnia täytti | neen vartiopalvelusta toimittamaan

Herran huoneen Ja minä lankesin kasvoilleni.

5. Ja Herra sanoi minulle, ihmisen poika, pane sydämmeesi jakatsele silmälläsi ja kuule korvillasi kaikki, mitä Minä sinulle puhun kaikista Herran huoneen säännöistä ja kaikista sen asetuksista; ja ota vaarin huoneen sisäänkäytävistä, sekä uloskäytävistä.

6. Ja sano vastahakoiselle Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: olkoon teille jo ylönkyllä kaikista

kauhistuksistanne, Israelin huone, 4 Moos. 16:3,7

7. te kun saatoitte muukalaisten lapsia. sydämmeltänsä ympärileikkaamattomia ja lihaltansa ympärileikkaamattomia, olemaan minun pyhäkössäni, saastuttamaan sitä, minun huonettani, kun te uhrasitte minun leipääni, rasvaa ja verta, ja he rikkoivat minun liittoni kaikkien teidän kauhistustenne lisäksi.

4 Moos. 18:4. Jos. 9:27. Esr. 8:20. 8. Ja te ette vartijoineet minun pyhäkköni vartiota, vaan panitte heidät teidän puolestanne vartiopalvelusta

toimittamaan pyhäkössäni. 9. Näin sanooHerra, Herra, ei saa yksikään muukalainen, sydämmeltänsä ympärileikkaamaton ja lihaltansa ympärileikkaamaton, tulla minun pyhäkkööni kaikista niistä muukalaisista, jotka Israelin lasten keskellā ovat.

10. Yksin Leviläisetkin, jotka poikkesivat kauas Minusta Israelin harhaellessa, kun he Minusta harhailivat epäjumaliensa jälkeen, saavat

kantaa syntinsä.

11. Mutta he saavat olla minun pyhäkössäni palvelijoina, vartijoina huoneen porteissa ja huoneen palvelijoina; heidän tulee teurastaa polttouhrija teurasuhri kansalle, ja heidän tulee seisoa heidän edessänsä, heitä palvelemassa.

Sentähden että he ovat palvelleet heitä heidän epäjumaliensa edessä ja ovat olleet Israelin huoneelle viettelyksenä syntiin, sentähden olen Minä nostanut käteni heitä vastaan, sanoo Herra, Herra, ja he saavat kantaa

syntinsä.

13. Ja he eivät saa Minua lähestyä, pappeina Minua palvelemaan, eikä lähestyä kaikkia minun pyhiä paikkojani, minun kaikkein pyhintäni, vaan saavat kantaa oman häpeänsä ja kauhistuksensa, jotka he tehneet ovat. 4 Moos. 4:19. Hos. 4:6.

Ja Minā panen heidāt tāmān huo-

sa, mitä siinä tehdään.

15. Mutta leviläiset papit, Sadokin pojat, jotka toimittivat vartiopalvelusta pyhäkössäni, Israelin lasten harhaellessa pois Minusta, ne saavat Minua lähestyä, palvelemaan Minua, ja saavat seisoa Minun kasvojeni edessä, uhraamassa Minulle rasvaa ja verta, sanoo Herra, Herra,

Hes. 40:46. 16. Hetulkoot minun pyhäkkööni ja lähestykööt minun pöytääni, Minua palvelemaan ja vartiopalvelustani łoimittamaan Hes. 41:22.

17. Ja niin on oleva, että heidän tulee, tultuansa sisäisen esikartanon porteille, pukea päällensä liinaiset vaatteet, eikä saa mitään villaista heidän päällensä tulla heidan palvellessa sisäisen esikartanon porteissa ja huo-2 Moos. 28:39 s.

18. Liinaiset päähineet olkoot heillä päässä, ja liinaiset housut olkoot heidän lanteillansa; älkööt itseänsä hi-

kisinā vyöttākö.

19. Ja heidän lähtiessänsä ulos ulkoiselle esikartanolle, kansan keskelle ulkoisella pihalla, riisukoot he vaatteensa, joissa ovat palvelusta tehneet, ja jättäkööt ne pyhiin kammioihin, ja pukekoot päällensä toiset vaatteet, etteivät vaatteillansa kansaa pyhittäisi. Hes. 42:14.

20. Ja älkööt he päätänsä kaljuksi ajelko, älkööt myöskään laskeko hiuksiansa vapaasti kasvamaan; heidān pitāā keritsemān pāānsā.

3 Moos. 21:5. 4 Moos. 6:5. 21. Ja ei yksikään pappi saa viiniä juoda, mennessänsä sisäiselle esikartanolle. 3 Moos, 10:9.

22. Ja he eivät saa vaimoksensa ottaa leskeä tahi hyljättyä; vaan neitseen Israelin huoneen suvusta, ja lesken, joka on papilta leskeksi jäänyt, saavat he ottaa. 3 Moos. 21:7, 13 s.

23. Ja opettakoot minun kansalleni eroituksen pyhän ja epäpyhän välillä; eroituksen saastaisen ja pyhän välillä he heille tiettäväksi tehkööt.

3 Moos. 10:10. Hes. 22:26. 24. Ja riita-asioissa heidän tulee seisoa tuomitsemassa, minun oikeuteni mukaan he tuomitkoot ; ja minun lakini ja asetukseni kaikkina juhlinani heidän pitää pitämän ja pyhittämän minun sabbattini.

5 Moos. 17:8 s. 2 Aik. 19:10. Mal. 2:7. 25. Ja ei kukaan heistä saa mennä kuolleen ihmisen tykö saastuttamaan itseänsä; ainoastaan isän ja äidin ja pojan ja tyttären ja veljen tähden ja sisaren tähden, joka ei kahdeksi kynimeneksi asunnoksi.

kaikissa sen palveluksissa ja kaikes- | ollut miehelle naitu, saavat he saastuttaa itsensä. 3 Moos. 21:1 s.

26. Mutta hänen puhdistuksensa jälkeen luettakoon hänelle seitsemän päivää: 4 Moos. 19:11s.

27. ja sinä päivänä, jona hän tulee pyhäkköön, sisäiseen esikartanoon palvelemaan pyhäkössä, tuokoon hän syntiuhrin puolestansa, sanoo Herra, Herra.

28. Ja olkoon se heille perintönä, että Minä olen heidan perintönsä; ja älkäät antako heille omaisuutta Israelissa: silläMinä olen heidän omai-

suutensa.

4 Moos. 18:20. 5 Moos. 10:9. 18:2. Jos. 13:14. 29. Ruokauhrin ja syntiuhrin ja ri-kosuhrin he syökööt, ja kaikki mitä kirottua on Israelissa, se heidān omansa olkoon. 3 Moos, 27:21.

30. Ja esikoiset kaikista ensimmäisistä hedelmistä, mitä lajia ovatkaan, ja kaikki ylönnysuhrit, mitä lajia ovatkaan, kaikista teidän ylönnysuhreistanne, olkoot pappien omat; ja esikoiset teidän leivoksistanne te papille antakaat, että siunaus lepäisi huoneittenne päällä. 2 Moos. 23:19.

4 Moos. 15:20 s. 18:12 s. Neh. 10:37. 31. Alkööt papit syökö minkään linnun tahi eläimen raatoa eikä haaskaa. 2 Moos. 22:31. 3 Moos. 22:8. Hes. 4:14

45 Luku.

Papeille, Leviläisille ja ruhtinaalle eroitettava maan-osa. Kansan vlönnysuhri.

Juhla-uhrit.

Ja jakaessanne maan arvalla perinnöksi, tehkäät Herralle pyhä ylönnys-uhri maasta; pituus olkoon viisi kolmatta tuhatta ja leveys kymmenen tuhatta; se olkoon pyhä koko piirissänsä ylt'ympäri.

Jos. 14:1 s. Hes. 47:13 s. 48:8 s. 2. Tulkoon siitä temppelin osaksi neliskulmainen ala, kukin sivu viisisataa, ja siihen vielä viisikymmentä kyynärää ulko-aluetta joka taholta. Hes. 42:20.

3. Ja mittaa tästä alasta viiden kolmatta tuhannen pituus ja kymmenen tuhannen leveys, ja siinä on temp-

peli, kaikkien pyhin, oleva. 4. Pyhä osa maasta olkoon tämä, papeille, jotka pyhäkössä palvelevat, on se tuleva, niille, jotka lähestyvät palvelemaan Herraa, ja heillä olkoon oma paikka huoneita varten ja pyhä sija temppelin tykönä.

5. Ja viidenkolmatta tuhannen pituus ja kymmenen tuhannen leveys olkoon Leviläisiä, temppelin palvelijoita varten, heille omaksi alaksensa.

den tuhannen leveys ja viiden kolmatta tuhannen pituus pyhän ylönnysmaan ääreen; se olkoon koko Israelin maan oma. Hes. 48:15 s.

7. Ja ruhtinaalle antakaat maata molemmin puolin pyhää ylönnysmaata ja kaupungin alaa, vastapäätä pyhää ylönnysmaata ja vastapäätä kaupun-

gin alaa, länsikulmasta länteen päin ja itākulmasta itāān pāin, ja sen pituus kulkekoon pitkin yhtä sukukunnan osuutta länsirajasta itärajaan asti. Hes. 48:21.

8. Se olkoon hänelle maana, omaisuutena Israelissa, eikä ruhtinaani enää saa vaivata minun kansaani, vaan antakoot maan Israelin huoneelle, sen sukukuntain mukaan

9. Näin sanoo Herra, Herra: olkoon tämä teille kylläksi, Israelin ruhtinaat! poistakaat vääryys ja väkivalta, ja tehkäätoikeuttaja vanhurskautta, ja älkäät enää rasittako minun kansaani, sanoo Herra, Herra. Hes. 44:6.

10.Olkoon teillä oikea vaaka ja oikea efa-vakka ja oikea bat-mitta.

3 Moos. 19:35 s. 11. Efa ja bat olkoot yhden mittaisia, niin että bat vetää kymmenennen osan homeria ja efa kymmenennen osan homeria; homerin mukaan olkoon heidän mittamääränsä.

12. Ja sikli olkoon kaksikymmentä geraa; kaksikymmentä sikliä, viisi kolmatta sikliä, viisitoista sikliä ol-

koon mina teille.

2 Moos. 30:13. 3 Moos. 27:25. 4 Moos. 8:47. 13. Tāmā on ylönnysuhri, joka teidān tulee antaa: kuudes osa efaa vehnä-homerilta ja kuudes osa efaa ohra-homerilta:

14. ja sääntö öljystä-, öljy-batista on: kymmenes osa batia koorilta, joka on kymmenen batia eli yksi homer; sillä kymmenen batia tekevät homerin;

15. ja yksi lammas karjasta kahdelta sadalta, Israelin meheviltä laitumilta, annettakoon ruokauhriksi ja polttouhriksi ja kiitosuhriksi, heitä sovittamaan, sanoo Herra, Herra.

16. Koko maan kansa olkoon vaadittu tähän ylönnysuhriin ruhti-

naalle Israelissa.

17. Ja ruhtinaan velvollisuutena olkoot polttouhrit ja ruokauhrit ja juomauhrit juhlina ja uusilla kuilla ja sabbatteina, kaikkina Israelin huoneen juhla-aikoina;hän toimittakoon syntiuhrin ja ruokauhrin ja polt-touhrin ja kiitosuhrin Israelin huoneen sovinnoksi.

18. Năin sanoo Herra, Herra: ota

6. Ja kaupungin osaksi antakaat vii- | päivänä virheetön, nuori härkä, ja puhdista pyhäkkö. 3 Moos. 16:16.29 s.

19. Ja pappi ottakoon syntiuhrin verta ja slvutkoon sillä temppelin ovipielet ja alttarin seinäkerroksen nellä kulmaa ia sisäisen esikartanon portin ovipielet.

20. Ja tee samoin kuukauden seitsemäntenä päivänä erehtyväisen ihmisen tähden ja taitamattoman tähden. että te tämän huoneen sovittaisitte.

3 Moos. 4:2 s. 21. Ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä olkoon teillä pääsiäinen, seitsenpäiväinen juhla; silloin happamatonta leipää syötäköön.

2 Moos. 12:18 s. 4 Moos. 28:16 s. 22. Ja ruhtinas toimittakoon sinä päivänä itse puolestansa ja koko maan kansan puolesta härkä syntiuhriksi. Нев. 46:12.

23. Ja tämän juhlan seitsemänä päivānā hān toimittakoon joka pāivā polttouhriksi Herralle seitsemän virheetöntä härkää ja seitsemän virheetöntä oinasta, näinä seitsemänä päivänä, ja syntiuhriksi vuohikauriin päivältä.

 Ja ruokauhriksi hän toimittakoon efan härkää kohti ja efan oinasta kohti, ja hinin öljyä efaa kohti.

25. Juhlana seitsemännen kuun viidentenätoista päivänä hän samalla tavalla seitsemänä päivänä toimittakoon syntiuhrin, põlttouhrin ja ruokauhrin, niinkuin myös öljyn.

4 Moos. 29:12 s.

46 Luku.

Sabbatin, uuden kuun y. m. uhrit; ruhtinaan perintomaa; uhrikeittiöt.

Näin sanoo Herra, Herra: sisäisen esikartanon portti, joka kääntyy itään päin olkoon suljettuna kuutena työpäivänä; mutta sabbattipäivänä se avattuna olkoon, ja uuden kuun päivänä se avattuna olkoon.

2. Ja ruhtinas tulkoon ulkoapäin portin esihuoneelle ja seisahtukoon portin ovenpieleen, ja papit toimittakoot hänen polttouhrinsa ja hänen kiitosuhrinsa, ja hän rukoilkoon portin kynnyksellä ja lähteköön sitten ulos ; mutta porttia ei saa sulkea ennenkuin illalla. Hes. 45:17 s.

3. Ja maan kansa rukoilkoon saman portin suussa sabbattina ja uu-

silla kuilla Herran edessä.

4. Ja polttouhri, jonka ruhtinas tuo-koon Herralle, olkoon sabbattipäivānā kuusi virheetöntā karitsaa ja yksi virheetön oinas.

Ja ruokauhrina olkoon efa hieensimmäisen kuun ensimmäisenä noja jauhoja kaurista kohti; ja ruokauhrina karitsoita kohti hänen kä-

tensā lahja, ja hin öljyā efaa kohti. 6. Ja uuden kuun pāivānā uhrattakoon virheeton nuori harka ja kuusi karitsaa ja oinas, kaikki virheettömiä. 4 Moos, 28:11 s.

7. Ja efan hän antakoon härkää kohti, ja efan oinasta kohti ruokauhriksi, ja karitsoita kohti minkä verran hånen kätensä autamaan ulottuu, ja hinin öljyä efaa kohti.

8. Ja kun ruhtinas tulee, tulkoon hān portin esihuoneen tietā, ja sitā tietā hān uloskin menköön. Hes. 44:3. Ja kun maan kansa tulee Herran eteen juhlapäivänä, lähteköön se, jo- ka pohjan portista sisään tulee rukoilemaan, eteläportista ulos ; ja joka eteläportista tulee, se lähteköön pohjan portista ulos; ei saa palata saman portin tietā, mistā on sisālle tultu, vaan kohdastansa on ulos lähdettävä. 10. Ja ruhtinas tulkoon heidän jou-

kossansa, milloin he tulevat, ja kun lähtevät ulos, lähtekööt yhdessä. 11 Ja juhla- ja pyhä-päivinä olkoon ruokauhrina efa härkää kohti ja efa oinasta kohti ja karitsoita kohti mitä hänen kätensä voi antaa, ja hin öl-

jyä efaa kohti. Hes. 45:24. 12. Ja kun ruhtinas toimittaa vapaehtoisen polttouhrin taikka vapaehtoisen kiitosuhrin Herralle, avattakoon hänelle silloin portti, joka kääntyy itään päin, ja toimittakoon hän polttouhrinsa ja kiitosuhrinsa, niinkuin hän sen sabbattipäivänä toimittaa: ja kun hän lähtee ulos, niin suljettakoon portti hänen mentyänsä.

Ja toimita vuoden vanha virheeton karitsa joka päivä polttouhriksi Herralle; toimita se joka aamu.

2 Moos. 29:38 s. 4 Moos. 28:3 s. Ja toimita siihen ruokauhri, joka aamu kuudes osa efaa ja öljyä kolmas osa hinniä vehnäjauhen kostuttamiseksi, ruokauhriksi Herralle. Nämä olkoot ikuiset säännöt ainian.

Ja tehkäät karitsa ja ruokauhri **ja** öljy joka aamu alinaikaiseksi polt-

touhriksi.

16. Năin sanoo Herra, Herra: jos ruhtinas antaa lahjan jollenkin pojistansa, on se hanen oma perintonsa, hänen poikainsa oma se olkoon; heidän omaisuutensa se perintönä ol-

koon.

17 Mutta jos han antaa lahjan perintöosastansa jollenkin hänen palvelijoistansa, olkoon se tämän omana aina vapausvuoteen asti, ja sitten tulkoon ruhtinaalle takaisin; hänen perıntöosansa jääköön ainoastaan hä-

18. Ja ruhtinas älköön oltako kansan perintöosasta ahdistaaksensa heitā pois heidān omaisuudestansa ; antakoon hän omasta omaisyudestansa lapsensa saada heidān perintō-osansa, ettei minun kansani hajaantuisi pois kukin omaisuudestansa. Hee. 45-8.

19. Ja han vei minut sita sisaankāytāvāā myōten, joka on portin syrāssā, niihin pyhiin kammioihin, jotka antavat pohjoista kohti ja ovat pappeja varten, ja katso, siellä oli paikka niiden peräsivulla länteen päin.

20. Ja han sanoi minulle: "tāmā on se paikka, jossa papit keittävät vikauhria ja syntiuhria, missä he leipovat ruokauhria, ettei heidän tarvitse niitä kantaa ulkoiselle esikartanolle kansan pyhittämiseksi."

21. Ja hän vei minut ulos ulkoiselle esikartanolle ja kuljetti minut sen esikartanon neljän kulman ohitse, ja katso, jokaisessa sen esikartanon kulmassa oli oma kartanonsa.

22. Tämän esikartanon neliässä kulmassa oli suljettuja kartanoita; neljäkymmentä oli pituus ja kolmekymmentă leveys; sama mitta oli năillă

neljällä kulmalla.

23. Ja muuri oli näiden ympärillä, näiden neljän ympärillä; ja keittolieteita oli tehty muurin alle ylt'ympāri.

24. Ja hän sanoi minulle: "nämä ovat keittohuoneet, jossa temppelin palvelijat keittävät kansan teurasuhria.

47 Luku.

Elämän veden virta. Pyhän maan rajat.

Ja hän vei minut takaisin temppe-lin ovelle, ja katso, vettä juoksi temppelin kynnyksen alta itään päin, sillä temppelin etupuoli oli itään päin; ja vedet juoksivat altapäin alas, temppelin oikeanpuoleiselta sivulta, alttarin eteläpuolelta.

Joel 3:18. Sak. 13:1. 14:8. Ilm. 22:1 s. 2. Ja hän vei minut ulos pohjam portin tietä ja antoi minun kiertää ulkotietä ulkoiselle portille, itään päin kääntyvän portin tietä; ja katso, vedet kuohuivat ulos sen oikeal-

ta puolelta. 3. Kun mies läksi liikkeelle itään päin, oli mittanuora hänen kädesšänsä, ja hän mittasi tuhannen kyynārāā, ja kuljetti minut veden lāpi;

vettä oli nilkkaan asti.

4. Ja hän mittasi tuhannen kyynärātā ja kuljetti minut veden lāpi; ja vettä oli polviin asti. Ja hän mittasi taas tuhannen kyynärää ja kuljetti nen polkainsa omaksi.8Moos.25:10.27:24. | minut; — vettä oli lanteihin asti

5. Ja hān mittasi taas tuhannen kvvnārāā, niin tuli puro, jonka yli en voinut käydä; sillä vedet nousivat uima-vesiksi, puroksi, joka ei ollut ylikäytävä.

Ja hān sanoi minulle: "Nythān olet sen nähnyt, ihmisen poika?" Ja hän palautti minut jälleen pitkin

puron vartta.

Ja kun palasin, katso, puron rannalla seisoi sangen monta puuta mo-

lemmin puolin

8. Ja han sanoi minulle: "nama vedet menevät ulos itäiseen piirikuntaan ja juoksevat alas erāmaan ylitse ja tulevat mereen; ja kun ne mereen tulevat, käyvät vedet terveyttä tuottaviksi.

Ja on tapahtuva, että kaikki elävät olennot, joita vilisee kaikkialla, mihin vaan tämä kaksoisvirta tulee. virkoavat elämään. Ja on oleva sangen paljo kaloja; sillä kun nämä vedet sinne tulevat, niin ne käyvät terveeksi; ja kaikki tulee eläväksi, minne tämä virta kulkee.

10. Ja tapahtuva on, että sen varrella seisoo kalastajia; Engedistä aina Eneglaimiin asti on kuivatuspaikkoja verkkoja varten oleva. Monenlaatuisia ovat kalat, ja niitä on sangen paljon, niinkuin suuressa meressä.

Sen rămeet ja suot eivât parane; ne ovat suolan valtaan jätetyt.

- 12. Ja tämän virran varrella, sen rannoilla molemmin puolin kasvaa kaikenlajsia ruoka-puita; niiden lehdet eivät lakastu, ja niiden hedelmät eivăt lopu; joka kuu ne uusia hedelmiä tekevät, sillä vedet ne lähtevät pyhäköstä. Ja niiden hedelmät ovat ruuaksi ja lehdet lääkkeeksi."
- 13. Näin sanoo Herra, Herra: tämä on raja, jonka mukaan te saatte perinnõksenne jakaa tämän maan Is-raelin kahdelletoista sukukunnalle Josefille kaksi osaa;
- 1 Moos. 48:5. 4 Moos. 34:2 s. Jos. 7:17 s. 14. ja te saatte niin toinen kuin toinenkin periä sitä, sillä Minä nostin käteni antaakseni sen teidän isillenne, sentähden on tämä maa tuleva teille perinnöksi.

1 Moos. 12:7, 17:8, 26:3, 28:13, 15. Ja tämä on maan raja: pohjan puolella, suuresta merestä asti Het-Ionin tietä Sedadaan saakka: Hes. 48:1.

Hamat, Berota, Sibraim, joka on Damaskon rajan ja Hamatin rajan välillä, keskimäinen Haser, joka on Hauranin rajalla.

17. Ja rajana merestä päin olkoon Hasar-Enon Damaskon rajalla; ja | pohjoisessa pohjaan päin olkoon Ha-mat rajana. Tämä on pohjainen sivu.

18. Ja itäisellä sivulla Hauranin ja Damaskon ja Gileadin välillä ja Israelin maan välillä on Jordan: pohjoiselta rajalta itäiseen mereensaakka te mitatkaat. Tämä on itäinen sivu.

19. Ja päivän puoleinen sivu etelään päin olkoon: Tamarista Kades'in Riitavesille asti, puroon päin aina suureen mereen asti. Tämä on eteläinen sivu, päivän puoleen päin.

4 Moos. 20:13. 27:14. Hes. 48:28 20. Ja läntisenä sivuna on suuri

meri etelä-rajalta siihen asti, missä Hamat'in kohdalle tullaan. Tämä on läntinen sivu.

21. Ja jakakaat itsellenne tämä maa Israelin sukukuntain mukaan.

22. Ja on tapahtuva, että te jaatte sen perinnöksi itsellenne ja seassanne oleville muukalaisille, jotka ovat lapsia teidän keskellänne synnyttäneet; ja nämä olkoot teille niinkuin oman maan lapsia Israelin lasten joukossa ; teidän kanssanne saavat he perintöä Israelin sukukuntain keskellä. 3 Moos, 19:34.

23. Ja niin on oleva, että siin**ä su**kukunnassa, missä muukalainen oleksii, siellä te hänelle perintö-osansa antakaat, sanoo Herra, Herra.

48 Luku.

Sukukuntien perintö-osat. Kaupungin avaruus ja portit.

Ja nämä ovat sukukuntien nimet: pohjan ääristä Hetlonin tien vieritse Hamatiin asti ja Hasar-Enoniin Damaskon rajalla — pohjaan päin Hamatin vieressä olkoon niin idän kuin merenkin puoli Danin osana.

Hes. 47:15 s.

2. Ja Danin rajalla itäsivulta aina länsi sivulle astí olkoon Asserin osa. Ja Asserin rajalla itäsivulta aina länsi sivulle asti olkoon Naftalin osa. Ja Naftalin rajalla itäsivulta aina länsisivulle asti olkoon Manassen osa. Ja Manassen rajalla itäsivulta aina

länsisivulle asti olkoon Efraimin osa. 6. Ja Efraimin rajalla itäsivulta aina länsisivulle asti olkoon Rubenin osa.

7. Ja Rubenin rajalla itäsivulta aina länsisivulle asti olkoon Juudan osa. 8. Ja Juudan rajalla itäsivulta aina

länsisivulle asti olkoon se ylönnysmaa, jonka teidän tulee antaa ylönnysuhrin maaksi, viisikolmatta tuhatta riukua leveä ja yhtä pitkä kuin jokainen sukukunta-osa on itäsivulta länsisivulle asti, ja temppeli on oleva sen keskellä.

9. Se ylönnys-maa, jonka teidān tu-

lceantaa Herralle ylönnysuhrimaaksi, sen pituus olkoon viisikolmatta tuhatta ja leveys kymmenen tuhatta.

10. Ja papeille on pyhä ylönnysmaa oleva: pohjaan päin viisikolmatta tuhatta, ja länteen päin on sen leveys kymmenen tuhatta, ja itään päin on leveys kymmenen tuhatta, ja etelään päin on pituus viisi kolmatta tuhatta. Ja Herran temppeli olkoon sen keskellä.

11. Tämä olkoon papeille, sille, joka pyhitetty on Sadokin pojista, jolka ovat Minulle vartiopalvelusta toimitaneet ja eivät ole harhailleet Israelin lasten harhaillessa, niinkuin Leviläiset harhailivät. Hes. 44:15 s.

12. Ja tulkoon heille ylönnysosansa maan ylönnysuhrista, kaikkein pyhin osa Leviläisten rajan vieressä.

-13. Ja Leviläiset saakoot pitkin pappien rajaa viisi kolmatta tuhatta pituudelle ja kymmenentuhatta leveydelle; koko pituus olkoon viisi kolmatta tuhatta ja leveys kymmenen tuhatta.

14. Ja siitä eivät saa myödä eikä vaihettaa, eikä esikko-maata muille siirtää; sillä se on Herralle pyhä.

15. Ja ne viisi tuhatta, jotka leveydeltä jälelle jäävät pitkin näitä viisi kolmatta tuhatta, ovat yhteistä maata kaupungille asuinpaikaksi ja alueeksi; ja kaupunki on sen keskellä oleva.

16. Ja nāmā ovat sen māārāt: pohjoissivu neljā tuhatta viisisataa, ja etelāsivu neljā tuhatta viisisataa, ja itāsivu neljā tuhatta viisisataa, ja itāsivu neljā tuhatta viisisataa, ja

17. Ja olkoon kaupungille aluetta pohjaan päin kaksisataa viisikymmentä, ja etelään päin kaksisataa viisikymmentä, ja lään päin kaksisataa viisikymmentä, ja länteen päin kaksisataa viisikymmentä, ja länteen päin kaksisataa viisikymmentä.

kaksisataa viisikymmentä.

18. Ja mikä vielä jälellejääpi pituudelta pitkin pyhää ylönnysmaata, kymmenentuhatta itään päin ja kymmenen tuhatta länteen päin, se olkoon pyhän ylönnysmaan rinnalla, ja sen tulo olkoen kaupungin työväelle elatukseksi.

19. Ja tämä työväki, kaikista Israelin sukukunnista, on sitä viljelevä.
20. Koko ylönnysuhrimaa on oleva viisi kolmaita tuhatta joka kulmalle; antakaat neljäs osa tätä pyhää ylönnysmaata ylönnyksenä kaupungin omaisuudeksi.

21. Ja mikā jālelle jāā, se olkoon |

ruhtinaan oma molemmin puolin pyhää ylönnyymaata ja kaupungin omaisuutta; pitkin ylönnysmaan vitsi kolmatta tuhatta rajalle asti itään päin, ja länteen päin pitkin niitä viisi kolmatta tuhatta rajalla lännen puoleen, yhtä suuntaa sukukunta-osain kanssa, se on ruhtinaalle tuleva. Ja pyhä ylönnysmaa ja pyhä temppeli on oleva sen keskellä.

22. Ja mitä Leviläisten omaisuudesta ja kaupungin omaisuudesta on ruhtinaan osan keskellä, Juudan rajan ja Benjaminin rajan välillä, se

on ruhtinaalle tuleva.

23. Ja jääneet sukukunnat saavat: itäsivulta aina lännen sivulle asti on Benjaminin osa,

24. Ja Benjaminin rajalla itäsivulta

aina länsirajaan asti on Simeonin osa. 25. Ja Simeonin rajalta itäsivulta länsirajaan asti on Isaskarin osa. 26. Ja Isaskarin rajalla liäsivulta ai-

20. Ja isaskarin rajaila itasivulta aina länsirajaan asti on Sebuloninosa. 27. Ja Sebulonin rajalla itäsivulta aina länsirajaan asti on Gadin osa. 28. Ja Gadin rajalla päivän puolen

sivulla etelään päin on raja oleva Tamarista Kades in Riitavesille, purolle päin aina suureen mereen asti. Hea. 47:19.

29. Tämä on se maa, jonka te saatte perinnöksi jakaa Israelin sukukunnille; ja nämä ovat heidän sukuosansa, sanoo Herra, Herra.

30. Ja nämä ovat kaupungin ääret: pohjan sivulla neljän tuhannen ja

viiden sadan mitta.

31. Ja kaupungin portit olkoot Israelin sukukuntain nimien jälkeen, kolme porttia pohjaan päin: ensimmäinen Rubenin portti, toinen Juudan portti, kolmas Levin portti. 32. Ja itäsivulla neljä tuhatta ja vii-

si sataa, ja kolme porttia: easimmäinen Josefin portti, toinen Benjaminin portti, ja kolmas Danin portti.
33. Ja etelän sivulla neljän tuhannen ja viiden sadan mitta, ja kolme porttia: ensimmäinen Simeonin portti, toinen Isaskarin portti, kolmas Se-

bulonin portti.
34. Länsisivulla neljä tuhatta ja viisi sataa, ja sen kolme porttia: ensimmäinen Gadin portti, toinen Asserin portti, kolmas Naftalin portti.

35. Ympāri-mitaten on se kahdeksan toista tuhatta. Ja kaupungin nimi on siitā pāivāstā asti: "Herra on tāssā oleva." Ps.68:17. Jes. 60:14.

PROFETTA DANIEL.

I Luku.

Danielin ja hänen kolmen ystävänsä vankeus ja kasvatus Babelissa.

Jojakimin, Juudan kuninkaan, hal-lituksen kolmantena vuotena tuli Nebukadnesar, Babelin kuningas,

Jerusalemiin ja piiritti sen. 2 Kun. 24:1,10. 2 Aik. 36:6 s. Jer. 25:1. 2. Ja Herra antoi hänen käsiinsä Jojakimin, Juudan kuninkaan, ja osan Jumalan huoneen astioista, ja hän vei ne Sinearin maalle jumalansa huoneesen, ja asetti ne astiat juma-

lansa tavara-huoneesen. 1 Moos. 10:10. Ja kuningas käski ylimmäisen hoviherransa, Aspenaan, viemään

Invinerransa, Aspenaan, viemaan Israelin pojista, sekä kuninkaallisesta suvusta että yhhäisimmistä, 2Kun. 20:18. Jes. 39:7.

4. aivan virheettömiä poikia, kauniin näköisiä, älykkäitä kaikkeen viisauteen, käsittäväisiä ja taitavia ymmärtämään, sekä kelvolliset palemaan kuninkaan hovissa: ja velemaan kuninkaan hovissa; ja niille piti hänen opettaman Kaldealaisten kirjallisuutta ja kieltä.

5: Ja kuningas määräsi heille jokapäiväisen ylläpidon kuninkaan ruuasta ja siitä viinistä, jota hän itse joi; ja he olivat kasvatettavat kolme vuotta, ja näiden kuluttua tulisivat he kuninkaan palvelukseen.

6. Ja niiden joukossa oli Juudan lapsia: Daniel, Hananja, Misael ja Asarja. Ja hoviherrojen päällikkö antoi heille nimet, ja pani Danielille ni-men Beltsatsar, ja Hananjalle Sadrak, ja Misaelille Mesak, ja Asarjalle Abed-Nego.

8. Ja Daniel päätti sydämmessänsä, ettei hän saastuttaisi itseänsä kuninkaan ruuilla ja viinillä, jota hän joi, ja rukoili hoviherrojen päällikköä, ettei hänen tarvitsisi itseänsä saas-

- 9. Ja Jumala antoi Danielin saada hoviherrojen päällikön armon ja

suosion.

10. Ja hoviherrojen päällikkö sanoi Danielille: "mina pelkään herrani kuningasta, joka määräsi teidän ruokanne ja juomanne; sillä miksi pi-täisi hänen näkemän teidän kasvonne ikäistenne nuorukaisten kasvoja laihemmiksi, ja te saattaisitte minut kuoleman rikokseen kuninkaan edessä?"

11. Mutta Daniel sanoi sille ruokain tarkastajalle, jonka hoviherrojen päällikkö oli asettanut Danielin, Hananjan, Misaelin ja Asarjan yli:

12. "Koettelepa palvelijoitasi kymmenen päivää, ja annettakoon meille vihanneksia syödäksemme ja vettä iuodaksemme.

13. Ja katsottakoon sinun edessäsi meidän näkömme ja niiden nuorukaisten näkö, jotka syövät kuninkaan ruokaa, ja niinkuin sitten näet, tee palvelijoillesi."

 Ja hän kuuli heitä tässä asiassa ja koetteli heitä kymmenen päivää. 15. Ja kymmenen päivän perästä huomattiin heidän muotonsa kauniimmaksi ja heidän ruumiinsa li-havammaksi kuin kaikkien niiden nuorukaisten, jotka sõivät kuninkaan ruokaa.

16. Ja niin jätti ruokain tarkastaia pois heidän ruokamääränsä ja viinijuomansa ja antoi heille vihan-

neksia syödä.

17. Ja näille neljälle nuorukaiselle antoi Jumala taitoa ja ymmärrystä kaikissa kirjoituksissa ja viisaudessa; ja Daniel ymmärsi kaikenlaisia näkyjä ja unia.

18. Ja niiden päiväin kuluttua joiden jälkeen kuningas oli käskenyt tuoda heitä esiin, vei hoviherrojen päällikkö heidät Nebukadnesarin eleen. Ja kuningas puhutteli heitä; eikä heistä kaikista löytynyt Danielin, Hananjan, Misaelin ja Asarjan ver-

taista; ja he tulivat kuninkaan pal-velijoiksi.

20. Ja kaikissa viisauden ja ymmärryksen asioissa, joista kuningas heitā kyseli, huomasi hān heidāt kymmenen kertaa taitavammaksi, kuin kaikki kirjanoppineet ja noidat ko-

ko hänen valtakunnassansa. 21. Ja Daniel oli siellä kuningas Koreksen ensimmäiseen vuoteen asti.

Dan. 6:28, 10:1.

2 Luku.

Daniel selittää Nebukadnesarin unen neljästä maailman valtakunuasta.

Nebukadnesarin hallituksen toisena vuotena näki Nebukadnesar unia, ja hänen henkensä tuli levottomaksi, niin että hän heräsi.

Ja kuningas käski kutsua kirjanoppineet ja tietäjät ja noidat ja Kaldealaiset, sanomaan kuninkaalle hänen unensa. Ja he tulivat ja asettuivat kuninkaan eteen.

3. Ja kuningas sanoi heille: "minā näin unen, josta minä peljästyin, ja tahtoisin mielelläni fietää, mikä se uni oli."

4. Silloin sanoivat Kaldealaiset kuninkaalle Aramean kielellä: "kuningas eläköön ijankaikkisesti! Sano uni palvelijoillesi, niin me ilmoitamme sen selityksen." Dan. 3:9. 5:10. 6:6,21. 5. Kuningas vastasi ja sanoi Kaldealaisille: "sanani on järkähtämä-

ton: jos ette ilmoita minulle unta ja sen selitystä, niin te kappaleiksi hakataan ja teidän huoneenne tehdään lokaläiiksi. 2Kun. 10:27. Esr. 6:11. Dan. 3:29.

6. Mutta jos te ilmoitatte minulle unen ja sen selityksen, niin te saatte lahjoja, antimia ja suuren kunnian minulta; sentähden ilmoittakaat minulle uni ja sen selitys.'

7. He vastasivat toisen kerran ja sanoivat: "kuningas sanokoon unen palvelijoillensa, niin me ilmoitam-

me sen selityksen.

8. Kuningas vastasi ja sanoi: ..totisesti, minä huomaan teidän kuluttavan aikaa, koska te huomaatte, että sanani on järkähtämätön.

9. Sillä jos ette ilmoita minulle unta, niin tuomio käy teidän ylitsenne: sillä valheellista ja turmiollista puhetta olette keskenänne päättäneet puhua minun edessäni, kunnes aika muuttuisi. Sentähden sanokaat minulle uni, niin minä tiedän teidän voivan ilmoittaa minulle sen seli-

10. Kaldealaiset vastasivat kuninkaan edessä ja sanoivat: "ei ole sitä ihmistä maan päällä, joka voisi ilmoittaa kuninkaan asian; niin ei ole myöskään kukaan suuri ja voimallinen kuningas vaatinut tämänkaltaista asiaa keltäkään kirjanoppineelta, tietäjältä tahi Kaldeulaiselta.

11. Sillä asia, jota kuningas vaatii, on vaikea, eikä ole ketäkään toista, joka sitä ilmoittaisi kuninkaan edessä, kuin jumalat, joiden asunto ei

ole ihmisten keskellä."

12. Tästä kuningas vihastui ja kiivastui kovin, ja käski tappaa kaik-ki Babelin viisaat.

13 Ja käsky annettiin, että viisaat piti tapettaman, ja Danielia ja hānen ystäviänsä haettiin myös tapet-

taviksi.

14. Silloin vastasi Daniel ymmärryksellä ja taidolla Ariokia, kuninkaan henkivartijain päällikköä, joka oli lähtenyt tappamaan Babelin viisaita. 15. Hän vastasi ja sanoi Ariokille, kuninkaan valtamiehelle: "minkätähden niin ankara tuomio on tullut kuninkaalta?" Silloin antoi Ariok Danielin tietää asian.

16. Niin meni Daniel sisään ja ru-

taisiin aikaa saadaksensa ilmoittaa kuninkaalle selityksen.

17. Sitten meni Daniel pois kotiinsa ja ilmoitti ystävillensä Hananjalle, Misaelille ja Asarjalle asian, 18. että he rukoilisivat armoa taivaan Jumalalta tämän salaise**n asian** tähden, ettei Danielia ja hänen ystäviänsä muiden Babelin viisasten

kanssa tapettaisi. 19. Silloin se salaisuus ilmoitettiin Danielille yöllä näyssä. Niin Daniel

kiitti taivaan Jumalaa.

20. Daniel lausui ja sanoi: "olkoon Jumalan nimi kiltetty ijankaikkisesta ijankaikkiseen! sillä hänen on Ps. 113:2. viisaus ja väkevyys.

21. Hän muuttaa ajat ja hetket, panee kuninkaat viralta, ja asettaa kuninkaat virkaan; Hän antaa viisauden viisaille ja ymmärryksen niille, jotka taitoa ymmärtävät. Job 32:8.

22. Hän tuo syvät ja salaiset asiat ilmi; Hän tietää, mitä pimeässä on, ja valkeus asuu Hänen tykönänsä. 23. Sinua, minun isäni Jumala, minä kiitän ja ylistän, ettäs annoit minulle viisautta ja voimaa, ja nyt annoit minun tietää, mitä me sinulta rukoilimme! sillä sinä ilmoitit meil-

le kuninkaan asian."

24. Sentähden meni Daniel Ariokin tykö, jonka kuningas oli käskenyt tappaa Babelin viisaat; hän meni ja sanoi hänelle näin: "älä tapa Babe-lin viisaita; vie minua kuninkaan eteen, niin minä ilmoitan kunin-kaalle selityksen."

25. Silloin vei Ariok Danielin kiireesti kuninkaan eteen ja sanoi hänelle năin: "mină olen löytänyt yhden miehen Juudan siirtokunnan lapsista, joka ilmoittaa kuninkaalle

selityksen."

26. Kuningas vastasi ja sanoi Danielille, joka kutsuttiin Beltsatsar. ,,voitko sinä ilmoittaa minulle unen, jonka minā nāin, ja sen selityksen?"

27. Daniel vastasi kuninkaan edessā ja sanoi : "salaisuutta, jota kuningas vaatii, sitä ei viisaat, lumoojat, kirjanoppineet eikä tähtien tutkijat voi ilmoittaa kuninkaalle.

28. Mutta Jumala on taivaassa, joka voi ilmoittaa salaisuudet; ja Hän on ilmoittanut kuningas Nebukadnesarille, mitä on tapahtuva tulevai-

nesarlite, linta un tapantera tarantera sina aikoina. Tängå on se uni ja näky, jonka vuoteellasi näit: 1 Moos. 129. Sinussa, kuningas, nousi vuoteellasi ajatuksia, mitä olisi tapahta nään ja lisa sin ja Hän joka tuva tämän jälkeen; ja Hän, joka salaisuudet ilmi tuopi, ilmoitti sikoili kuningasta, että hänelle annet- | nulle, mitä on tapahtuva.

30. Ja tämä salaisuus ei ole minulle ilmi tuotu jonkun viisauden kautta, joka olisi suurempi minussa, kuin muissa ihmisissä, vaan sentähden että selitys ilmoitettaisiin kuninkaalle ja sinä saisit tietää sydämmesi ajatukset. 1 Moos. 41:16.

31.Sinä, kuningas, näit, ja katso, siinä oli suuri kuva; tämä kuva oli iso ja sen kirkkaus erinomainen; se seisoi sinun edessäsi ja oli näöltänsä hir-

muinen.

32. Sen kuvan pää oli parasta kultaa, sen rinta ja käsivarret hopeaa, sen vatsa ja lanteet vaskea,

33. sen sääret rautaa, sen jalat osak-

.si rautaa ja osaksi savea.

 Sinä katselit, siksikun kivi lohkesi ilman käsittä, ja löi kuvan jalkoja, jotka olivat rautaa ja savea,

ja murensi ne.

35. Silloin murennettiin samassa rauta, savi, vaski, hopea ja kulta, ja ne olivat kuin akanat suviriihessä. ja tuuli vei ne pois, eikä niille vhtään sijaa enää löydetty. Ja kivi, joka kuvan murensi, tuli suureksi vuoreksi ja täytti koko maan.

36. Tämä oli uni, ja sen selityksenkin tahdomme sanoa kuninkaan

 Sinä, kuningas, olet kuningasten kuningas, jolle taivaan Jumala on antanut valtakunnan, vallan, voiman

ja kunnian; Hes. 26:7 s. Dan. 4:19. 5:18. 38. ja missä vaan on asumassa ihmisten lapsia, kedon eläimiä ja taivaan lintuja, on Hän ne antanut si-nun käteesi, ja on pannut sinut kaikkien näiden haltijaksi; sinä olet tuo kultainen pää. Jer. 27:6. 28:14.

39. Ja sinun jälkeesi nousee toinen, sinua halvempi, valtakunta; ja sitten kolmas valtakunta vaskesta, joka

hallitsee koko maan.

40.Ja neljäs valtakunta on kova niinkuin rauta; niinkuin rauta murentaa ja särkee kaikki, niin se on, raudan tavoin, kaikki nämä särkevä ja rik-

kova.

41. Mutta kun näit jalat ja varpaat osaksi valajan savesta ja osaksi raudasta, — on se oleva jaettu valta-kunta; raudan vahvuutta on siinä kuitenkin oleva, koska näit raudan olevan sekoitetun savipaloihin.

42. Ja kun jalkojen varpaat olivat osaksi rautaa ja osaksi savea, - on se valtakunta osaksi oleva vahva ja

osaksi heikko.

 Ja koska näit raudan savella sekoitetuksi, niin tulevat he sekaantunceksi ihmisen siemenellä, mutta eiyāt pysy kiinni toinen toisessansa, kukunnat ja kielet:

niinkuin ei rautakaan sekaannu saven kanssa.

44. Mutta niiden kuningasten päivinä on taivaan Jumala valmistava valtakunnan, joka ei ijankaikkisuudessa kukistu eikä sen hallitustajätetä toiselle kansalle. Se on murentava ja lopettava kaikki nämä valtakunnat, mutta on itse pysyvä ijankaikkisesti;

Ps. 2:8 s. 110:1 s. Dan. 7:14,27. Mik. 4:7. Luuk. 1:33. 1 Kor. 15:24. 1 Tim. 1:17.

45. sillä sinä näit kiven lohkeavan vuoresta ilmankäsittä ja murentavan raudan, vasken, saven, hopean ja kullan. Suuri Jumala on näin ilmoittanut kuninkaalle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva; ja uni on tosi, ja luotettava sen selitys.

46. Silloin lankesi kuningas Nebukadnesar kasvoillensa ja kumarsiDanielia, ja käski tehdä hänelle ruokauhria ja suitsutusta. Ap. t. 14:11 s.

47. Kuningas vastasi Danielia ja sanoi:..totisesti,teidänJumalanne,Hän on jumalien Jumala ja kuningasten Herra, ja salaisuutten ilmoittaja, koska osasit ilmituoda tämän salaisuuden." 2 Moos.15:11, Ps.86:8, 1 Tim.6:15.

48. Sitten korotti kuningas Danielin ja antoi hänelle monta suurta lahjaa, ja pani hänet koko Babelin maakunnan herraksi, ja päämieheksi kaikille Babelin viisaille.

49. Ja Daniel rukoili kuningasta, ja hän pani Sadrakin, Mesakin ja Abed-Negon Babelin maakunnan hallitukseen; ja Daniel oli kuninkaan kar-Dan. 1:7. 3:12,30. tanossa.

3 Luku.

Danielin ystävien uskon koetus.

Kuningas Nebukadnesar teetti kuvan kullasta; sen korkeus oli kuusikymmentä kyynärää, sen leveys kuusi kyynärää. Sen hän pystytti Duran laaksoon Babelin maakunnassa.

2. Ja kuningas Nebukadnesar lähetti kokoomaan satrapit, maaherrat, päälliköt, ylituomarit, aarleiden hoitajat, lakimiehet, tuomarit ja kaikki maan virkamiehet, että tulisivat sen kuvan vihkiäisille, jonka kuningas

Nebukadnesar oli pystyttänyt. 3.Silloin kokoontuivat satrapit, maaherrat, päälliköt, ylituomarit, aarteiden hoitajat, lakimiehet, tuomarit ja kaikki maan virkamiehet sen kuvan vihkiäisille, jonka kuningas Nebukadnesar oli pystyttänyt; ja he asettuivat sen kuvan eteen, jonka kuningas Nebukadnesar oli pystyttänyt.

4. Ja ilmoittaja huusi kovalla äänellä: "teille käsketään, te kansat, su-

 5. Kun kuulette torvien, huilujen, harppujen, kanteleitten, psalttarien, makopillien äänen ja kaikenlaista soitantoa, silloin langetkaat maahan ja kumartakaat sitä kultaista kuvaa. jonka kuningas Nebukadnesar on pystyttänyt.

6. Ja joka ei lankea maahan ja kumarra, se samalla hetkellä palavaan

tulipätsiin heitetään.

Jer. 29:22. Ilm. 13:15. Sentähden samalla hetkellä, kun kaikki kansat kuulivat torven, huilujen, harppujen, kanteleitten, psalttarien äänen ja kaikenlaista soitantoa. lankesivat kaikki kansat, sukukunnat ja kielet kumartamaan sitä kultaista kuvaa, jonka kuningas Nebukadnesar oli pystyttänyt.

8. Mutta kohta sillä ajalla astui Kaldealaisia miehiä esiin syyttämään Dan. 1:4.

Juudalaisia.

9. He rupesivat puhumaan ja sanoivat kuningas Nebukadnesarille: "kuningas eläköön ijankaikkisesti!

Dan. 5:10. 6:21.

 Sinä, kuningas, olet antanut käskyn, että kaikki ihmiset, jotka kuulevat torvien, harppujen, huilujen, kanteleitten, psalitarien, makopillien äänen ja kaikenlaista soitantoa, langetkoot maahan ja kumartakoot kultaista kuvaa:

11. ja se, joka ei lankeaisi maahan ja kumartaisi, heitettäisiin palavaan

tulipätsiin.

12. Täällä on nyt Juudan miehiä, jotka olet pannui Babelin maakunnan hallitukseen: Sadrak, Mesak ja Abed-Nego. Nämä miehet eivät huoli sinusta, kuningas; he eivät palvele sinun jumaliasi, eivätkä kumarra sitä kultaista kuvaa, jonka sinä olet pystyttänyt." Dan. 2:49.

 Silloin käski Nebukadnesar vihassa ja kiivaudessa, että Sadrak, Mesak ja Abed-Nego tuotaisiin esiin. Niin nämä miehet vietiin kunin-

kaan eteen.

14. Nebukadnesar puhui heille ja sanoi:,,tahallanneko te, Sadrak, Mesak ja Abed-Nego, ette palvele minun jumalaani, ettekä kumarra sitä kultaista kuvaa, jonka minä olen pystyt-

tänyt?

15. Nyt, jos olette valmiit, kun kuulette torvien, huilujen, harppujen, kanteleitten, psalttarien, makopillien äänen ja kaikenlaista soitantoa, niin langetkaat maahan kumartamaan sitä kultaista kuvaa, jonka olen tehnyt; mutta jos ette kumarra, niin mala, joka pelastaa teitä minun kädestâni?

16. Niin Sadrak, Mesak ja Abed-Nego vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: "o Nebukadnesar! ei meidan tarvitse tähän mitään sinulle vastata.

17. Meidän Jumalamme, jota me palvelemme, voi meitä pelastaa; palavasta tulipätsistä ja sinun kädestäsi.

kuningas, on Hän pelastava.

18. Ja jos ei, niin olkoon sinulle, kuningas, tiettāvā, ettemme palvele sinun jumalaasi emmekä kumarra sitä kultaista kuvaa, jonka olet pystyttänyt."

19. Silloin Nebukadnesar tuli täyteen kiivautta ja hänen kasvojensa muoto muuttui Sadrakia, Mesakia ja Abed-Negoa vastaan. Hän puhui ja käski kuumentaa pätsin seitsemän kertaa enemmin, kuin sitä oli nähty tarpeelliseksi kuumentaa,

20. Ja hän käski väkevien miesten sotajoukosta sitomaan Sadrakia, Mesakia ja Abed-Negoa ja heittämään hei-

dät palavaan tulipätsiin.
21. Silloin ne miehet sidottiin paitoinensa, takkinensa, vaippoinensa ja muine vaatteinensa ja heitettiin

palavaan tulipätsiin. 22. Sentähden että kuninkaan käsky oli kova ja pätsi oli kovin kuumennettu, tappoi tulen liekki ne miehet. jotka kantoivat ylös Sadrakin, Mesa-

kin ja Abed-Negon. 23. Mutta ne kolme miestä Sadrak. Mesak ja Abed-Nego putosivat sidot-

tuina palavaan tulipätsiin.

 Silloin kuningas Nebukadnesar hāmmāstyi ja nousi kiireesti, puhui ja sanoi neuvonantajillensa: "emmekõ tuleen heittäneet kolme sidottua miestă?" He vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: "aivan niin, kuningas!"

25. Hän vastasi ja sanoi : ,,katso,minā näen neljä miestä vapaasti kävele**vän** tulen keskellä, eikä heille ole mit**ään** vahinkoa tapahtunut, ja neljäs on näöltänsä niinkuin Jumalan poika.

26. Silloin lähestyi Nebukadnesar palavan tulipätsin suuta, puhui ja sanoi: "Sadrak, Mesak ja Abed-Nego, te korkeimman Jumalan palvelijat. lähtekäät ulos ja tulkaat tänne!" Silloin läksivät Sadrak, Mesak ja Abed-Nego ulos tulen keskeltä.

27. Ja satrapit, maaherrat, päällikõt, ja kuninkaan neuvonantajat tulivat kokoon; he katselivat näitä miehiä, ja näkivät ettei tulella ollutmitään voimaa heidän ruumiitansa vastaan, ei te samalla hetkellä heitetään pala-vaan tulipätsiin; ja kuka on se Ju-neet eikä heidän paitansa muuttuneet eikä tulen käryäkään heihin Jes. 43:2. Hebr. 11:34.

28. Silloin Nebukadnesar rupesi puhumaan ja sanoi: "siunattu olkoon Sadrakin, Mesakin ja Abed-Negon Jumala joka lähettienkelinsä ja vapahti palvelijansa, jotka turvasivat häneen ja rikkoivat kuninkaan käskyn ja antoivat ruumiinsa alttiiksi, etteivät palvelisi eikä kumartaisi yhtään jumalaa, paitsi heidän Jumalaansa!

29. Ja minun säätämäni käsky on, että kaikissa kansoissa, sukukunnissa ja kielissä se, joka puhuu pahaa Sadrakin, Mesakin ja Abed-Negon Jumalasta, hakattakoon kappaleiksi ja hä-nen huoneensa tehtäköön lokaläjäksi, sentähden ettei ole muuta iumalaa, joka voipi pelastaa niinkuin tä-

Esr. 6:11. Dan. 2:5. 30. Sitten antoi kuningas Sadrakille, Mesakille ja Abed-Negolle suuren

vallan Babelin maakunnassa. 31. Kuningas Nebukadnesar kaikille kansoille, sukukunnille ja kielille, jotka asuvat kokomaan päällä: teille olkoon paljo rauhaa

32. Ne merkit ja ihmeet, jotka korkein Jumala on minulle tehnyt, ne minä katson hyväksi ilmoittaa.

33. Hänen merkkinsä, kuinka suuret ne ovatkaan! ja hänen ihmeensä, kuinka voimalliset! hänen valtakuntansa on ijankaikkinen valtakunta. ja hänen valtansa pysyy suvusta sukuun. Ps. 93:1 s. Dan. 6:27. 7:14.

4 Luku.

Daniel selittääNebukadnesarin unen suuresta puusta. Nebukadnesarin sairaus, katumus ja tunnustus.

Minä Nebukadnesar elin rauhassa huoneessani ja onnellisena linnassani.

Mină năin unen, ja se minua peloitti; ajatukset vuoteellani ja pääni näyt peloittivat minua.

3. Ja minä annoin käskyn tuoda eteeni kaikki Babelin viisaat, ilmoittamaan minulle unen selityksen.

4. Silloin tulivat kirjanoppineet, lumoojat, Kaldealaiset ja tähtien tutkijat, ja minä kerroin unen heille, mutta sen selitystä eivät he voineet minulle ilmoittaa.

5. Viimein tuli eteeni Daniel, jonka nimi on minunjumalani nimen mukaan, Beltsatsar, ja jossa on pyhäin umalain henki; ja minä kerroin hänelle unen: Dan.1:7. 5:11.14.

6. "Beltsatsar, sinä kirjanoppineiden **päämies, josta t**iedän, että pyhäin jumalain henki on sinussa, eikä mino näyt unessani, jonka olen nähnyt, ja sen selitys.

7. Ja nāmā olivat pāāni nāyt vuoteellani: minä näin, ja katso, puu seisoi keskellä maata ja sen korkeus oli suuri. Нев. 31:3 в.

8. Se puu suureni ja vahvistui ja sen korkeus ulottui taivaasen, ja se näkyi kaiken maan ääreen.

9. Šen lehdet olivat kauniit ja sen hedelmät suuret, ja siinä oli elatusta kaikille; sen alla löysivät kedon eläimet varjon ja sen oksilla asuivat taivaan linnut ja siitä elätti kaikki liha itsensä. Hes. 17:23. 31:6.

10. Mină năin păăni năyssă vuoteellani, ja katso, pyhä vartija tuli alas

taivaasta.

11. Hän huusi voimallisesti ja sanoi näin : "hakatkaat puu poikki ja karsikaat sen oksat ja riipikäät sen lehdet a hajoittakaat sen hedelmät; paetkoot eläimet sen alta ja linnut sen oksilta!

12. Kuitenkin jättäkäät sen juurten ranko maahan, mutta rautaisissa ja vaskisissa kahleissa hän kedon ruohossa ja taivaan kasteessa kastukoon, ja eläinten kanssa saakoon hān maan ruohosta osansa.

13. Hänen inhimillinen sydämmensä on muuttuva, ja eläimen sydän on hänelle annettava; kunnes seit-semän aikaa häneltä kuluu.

14. Vartijain neuvossa on tämä päätetty ja pyhäin julistusta on tämääsia, sitä varten että elävät tietäisivät Ylimmäisen vallitsevan ihmisten valtakunnat ja antavan ne. kelle Hän tahtoo, ja alhaisimman ihmisistä siihen ylöntävän. 1 Sam.16:1,12. 1 Kun.22:19.

Job 1:6. Dan.2:21. 5:21. Luuk, 1:52. 15. Tāmān unen nāin minā, kuningas Nebukadnesar, ja sinä Beltsatsar, sano minulle sen selitys, koska kaikki valtakuntani viisaat eivät taitaneet ilmoittaa minulle sen selitystä; vaan sinä voit, sillä sinussa on pyhäin jumalain henki.

16. Silloin hämmästyi Daniel, jonka nimi on Beltsatsar, hetkeksi aikaa, ja hänen ajatuksensa peljättivät hän-

tā. Mutta kuningas puhui ja sanoi; "Beltsatsar, älköön uni jasen selitys sinua peljättäkö." Beltsatsar vastasi ja sanoi: ,,herrani,se uni olkoon vihamiehillesi ja sen selitys vihollisillesi!

17. Puu, jonka näit suurenevan ja vahvistuvan ja korkeudellansa ulottuvan taivaasen ja näkyvän yli kaiken maan,

18. jonka lehdet olivat kauniit ja hedelmät suuret, ja jossa oli elatusta kään salaisuus ole sinulle vaikea, sa- kaikille, ja jonka alla kedon eläimet asuivat, ja jonka oksilla taivaan linnut istuivat.

19. – se olet sinā, herra kuningas, joka olet suureksi ja voimalliseksi tullut ja suuruutesi ulottuu taivaasen ja valtasi maailman ääreen.

20. Ja että kuningas näki pyhän vartijan astuvan alas taivaasta ja sanovan: ,hakatkaat puu ja turmelkaat se, kuitenkin jättäkäät sen juurten ranko maahan, mutta rauta ja vaskikahleisiin; kedon ruohossa, ja taivaan kasteesta hän kastukoon ja kedon eläinten kanssa hän saakoon osansa. kunnes seitsemän aikaa häneltä on kulunut, '-

21. tämä on sen selitys, kuningas, ja se on Ylimmäisen päätös, joka kohtaa minun herraani kuningasta:

22. Sinä ajetaan pois ihmisten joukosta, ja kedon eläinten kanssa on asuntosi oleva, ja ruohoa annetaan sinulle, niinkuin härjille syötäväksi, ja taivaan kasteesta olet kastuva, ja seitsemän aikaa kuluu sinulta, kunnes ymmärrät Ylimmäisen hallitsevan ihmisten valtakuntaa ja antavan sen kenelle Hän tahtoo.

Jes. 37:16. Dan. 5:21. 23. Mutta että käskettiin jättää juurten ranko puusta, - valtakuntasi on sinulle taas nouseva siitä asti, kun olei ymmärtänyt, että valta on taivaan.

24. Sentähden, kuningas, kelvatkoon minun neuvoni sinulle, ja heitä pois syntisi vanhurskaudessa ja pahat tekosi vaivaisia armahtamalla, jos kenties onnellasi on oleva kestāvāisyys.

San. 16:6. 25. Tämä kaikki kohtasi kuningas Nebukadnesaria.

26. Kahdentoista kuukauden kuluttua, ollessansa kävelemässä kuninkaallisessa linnassa Babelissa,

27. puhui kuningas ja sanoi: "eikö tāmā ole se suuri Babel, jonka minā olen rakentanut voimani väellä kuninkaalliseksi huoneekseni ja kunniani ylistykseksi?"

28. Vielā oli sana kuninkaan suussa, kun ääni tuli taivaasta: "sinulle, kuningas Nebukadnesar, sanotaan: valtakunta otetaan sinulta pois!

29. Ja sinä ajetaan pois ihmisten joukosta, ja kedon eläinten kanssa on asuntosi oleva, ja sinulle annetaan ruohoa, niinkuin härjille, syötäväksi, ja seitsemän aikaa kuluu sinulta, kunnes ymmärrät Ylimmäisen hallitsevan ihmisten valtakuntaa ja antavan sen kenelle hän tahtoo.

30. Samalla hetkellä täytettiin se sana kuningas Nebukadnesarissa, ja

hān ajettiin pois ihmisten joukosta ja sõi ruohoa niinkuin härjät, ja hänen ruumiinsa kastui taivaan kasteesta, kunnes hänen hiuksensa kasvoivat suuriksi niinkuin kotkan höyhenet ja hänen kyntensä niinkuin lintujen kynnet.

31. Mutta näiden päivien lopulla nostin mına, Nebukadnesar, silmäni taivaasen päin, ja ymmärrykseni palasi minuun jälleen, ja minä kiitin Ylimmäistä, ja minäylistin ja kunnioitin Häntä, joka elää ijankaikkisesti, jonka valta on ijankaikkinen valta ja hänen valtakuntansa pysyy suvusta sukuun Dan. 7:14.

32. Ja kaikki maan asukkaat ovat Hänen rinnallaan tyhjän vertaiset, ja Hän tekec, miten lahtoo, taivaan joukolle ja maan asukkaille, eikä ole sitä, joka estäisi hänen kättänsä, ja

sanoisi: "mitä teet?

Job 9:12. Jes. 24:21. 40:17. 43:13. Luuk. 21:26. Siihen aikaan palasi ymmärrykseni minuun, ja valtakuntani kunniaksi palasi loisteeni ja kauneuteni minulle; ja neuvojani ja ylimykseni etsivät minua ja minä pantiin jälleen valtakuntaani, ja erinomainen suuruus lisättiin minulle.

 Nyt minä, Nebukadnesar, kiitän, ylistän ja kunnioitan taivaan kuningasta, sillä kaikki hänen työnsä ovat totuus ja hänen tiensä oikeus, ja hän voipi ylpeydessä vaeltavia növryyttāā. Dan. 5:20. 1 Piet. 5:5 s.

5 Luku.

Belsatsarın pidot.

K uningas Belsatsar teki suuret pi-dot tuhannelle ylimyksellensä, ja joi viiniä näitten tuhanten kanssa. Kun Belsatsar oli viinistä juopunut, kās :i hān tuoda ne kulta- ja hopea-astiat, jotka hänen isänsä Nebukadnesar oli ottanut Jerusalemin temppelistă, ettă niistă joisi kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja jalkavaimonsa.

2 Kun. 25:15. 2 Aik. 36:18. Dan. 1:2. 3. Niin tuotiin ne kultaiset astiat, jotka olivat otetut Jumalan huoneen pyhäköstä Jerusalemissa, ja niistä joi kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja jalkavaimonsa.

4. He joivat viiniä ja ylistivät kultaisia ja hopeisia, vaskišia, rautaisia,

puisia ja kivisiä jumalia.

Sillä hetkellä ilmestyivät ihmisen kāden sormet ja kirjoittīvat vastapāātä kynttiläjalkaa kuninkaan linnan valkeaksi sivutulle seinälle; ja ku-ningas näki sen käden, joka kirjoitti. 6.Silloin muuttuivat kuninkaan kas-

vot, ja hänen ajatuksensa peljättivät | lityksen,puetaan sinä purppuralla,ja häntä ja hänen lanteittensa nivelet hervottuivat ja hänen polvensa va-

pisivat.

7. Ja kuningas huusi äänekkäästi, että lumoojat, Kaldealaiset ja tähtien tutkijat tuotaisiin. Ja kuningas puhui ja sanoi Babelin viisaille: "se ihminen, joka lukee tämän kirjoituksen ja ilmoittaa minulle sen selityksen, puetetaan purppuralla ja saa kulta-käädyt kaulaansa ja on kolmantena valtakunnassa hallitseva."

8. Silloin tulivat kaikki kuninkaan viisaat, mutta he eivät taitaneet kirjoitusta lukea eikä sen selitystä ku-

ninkaalle ilmoittaa.

9. Niin kuningas Belsatsar kovin peljästyi ja hänen kasvonsa muuttuivat; ja hänen ylimyksensä hämmäs-

tyivät.

10. Silloin kuninkaan äiti tuli kuninkaan ja hänen vlimystensä puheen tähden pitohuoneesen. Kuninkaan äiti puhui ja sanoi: "kuningas eläköön ijankaikkisesti! Alkööt ajatuksesi sinua peljättäkö älköötkä kasvosi muuttuko! Dan. 2:4. 3:9. 6:6,21. 11. Valtakunnassas on mies, jossa pyhāin jumalain henki on; ja isāsi pāivinā on valistus, ymmārrys ja viisaus, sellainen kuin jumalain viisaus, hänessä löydetty; ja kuningas Nebukadnesar, sinun isäsi, korotti hänet kirjanoppineiden, lumoojain, Kaldealaisten ja tähtien tutkijain päämieheksi, sinun isäsi, kuningas,

Dan. 1:17. 2:48. 4:5. 12. sentähden, että erinomainen henki ja tieto ja ymmärrys selittämään unia ja arvaamaan arvoituksia ja salaisia asioita ilmoittamaan havaittiin hänessä, Danielissa, jolle kuningas antoi nimen Beltsatsar. Siis kutsuttakoon nyt Daniel; hän on ilmoittava selityksen."

13. Silloin tuotiin Daniel kuninkaan eteen. Kuningas puhui ja sanoi Da-nielille:,,oletko Daniel,Juudalaisten vankien lapsia, jotka kuningas, mi-nun isani, toi Juudasta? Dan. 1:6.

14. Minä olen sinusta kuullut, että jumalain henki on sinussa, ja että myös valistusta, ymmärrystä ja erinomaista viisautta on sinussa havaittu.

15. Ja nyt ovat viisaat ja lumoojat tuodut minun eteeni lukemaan tämän kirjoituksen ja ilmoittamaan minulle sen selityksen; mutta he eivät taitaneet sen selitystä ilmoittaa.

16. Mutta minä olen kuullut sinusta, että voit antaa selityksiä ja salatuita asioita ilmoittaa. Jos nyt voit lukea tuon kirjoituksen ja ilmoittaa sen se-

saat kultakäädyt kaulaasi ja olet kolmantena valtakunnassa hallitseva.

17. Silloin vastasi Daniel ja sanoi kuninkaan edessä: "olkoot lahjasi itselläsi ja anna antimesi toiselle! kuitenkin luen minä kirjoituksen kuninkaalle ja ilmoitan hänelle sen seli-

tyksen.

18. Sinä kuningas! korkein Jumala oli antanut isälles Nebukadnesarille valtakunnan, voiman, kunnian ja jalouden ; Dan. 2:37. 4:19.

19. ja sen voiman tähden, jonka Hän oli hänelle antanut, vapisivat kaikki kansat, sukukunnat ja kielet ja pelkāsivāt hāntā; kenenkā hān tahtoi. tappoi hän, ja kenen hän tahtoi, jätti han elämään; kenen han tahtoi, korotti hän, ja kenen hän tahtoi, alensi hān.

Mutta kun hänen sydämmensä paisui ja hänen henkensä paatui vlpeyteen, sysättiin hän alas valtakuntansa istuimelta, ja hänen kunniansa otettiin häneltä. Dan. 4:27.

Ja hān ajettiin pois ihmisten lasten joukosta, ja hänen sydämmensätuli eläinten kaltaiseksi ja metsäaasien kanssa oli hänen asuntonsa, ruohoa annettiin hänelle niinkuin härille syötäväksi, ja taivaan kasteesta kastui hänen ruumiinsa, kunnes hän ymmärsi, ylimmäisen Jumalan vallitsevan ihmisten valtakuntaa ja asettavan sen yli, kenen Hän tahtoo.

Dan. 4:22, 30. 22. Mutta sinä, hänen poikansa Belsatsar, et ole növryyttänyt sydäntäsi.

vaikka taman kaiken tiesit: 23. vaan olet korottanut itses taivaan Herran ylitse, ja hänen huoneensa astiat ovat sinun etees tuodut, ja sinä ja ylimyksesi ja puolisosi ja jalkavaimosi olette juoneet viiniä niistä, ja sinä olet ylistänyt hopeisia ja kultaisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia, jotka eivät näe eikä kuule eikä tunne; mutta sitä Juma-laa, jonka kädessä hengityksesi on ja kaikki sinun tiesi, Häntä et ole kunnioittanut.

5 Moos. 4:28. Ps. 115:4 s. 135:15 s. Ilm, 9:20. Sentähden lähetettiin Hänen tyköänsä tämä käsi ja tämä kirjoitus

piirrettiin. 25. Ja tämä on se kirjoitus, joka on piirretty: mene, mene, tekel, ufarsin (luettu, luettu, punnittu ja **jaettu.)** 26. Tämä on sanan selitys: luettu: Jumala on lukenut valtakuntasi ja

on sen lopettanut.

27. Punnittu: sinä olet vaakalla punnittu ja liian keviäksi havaittu.

28. Jaettu: valtakuntasi on jaettu ja annettuMediläisille ja Persialaisille:

29. Silloin käski Belsatsar, ja he pukivatDanielin purppuraan ja panivat kultakäädyt hänen kaulaansa ja julistivat hänet kolmanneksi hallitsijaksi valtakunnassa.

30. Samana yönä murhattiin Belsatsar, Kaldealaisten kuningas.

31. Ja Darius, Mediläinen, sai valtakunnan lähes kahdenseitsemättä vuoden vanhana.

б Luku.

Darius Mediläinen tulee kuninkaaksi. Daniel jalopeurain luolassa.

Ja Darius näki hyväksi asettaa valtakuntansa yli sata kaksikymmentā maaherraa, jotta sellaisia olisi koko hänen valtakunnassansa,

ja näiden yli kolme päämiestä, joista Daniel oli yksi, että maaherrat tekisivät heille tilin, ettei kuninkaal-

le tulisi vahinkoa.

3. Mutta Daniel oli etevämpi muita päämiehiä ja maaherroja, koska korkea henki oli hänessä; ja kuningas aikoi asettaa hänet yli koko valta-

4. Niin päämiehet ja maaherrat etsivät löytääksensä syytä Danielissa valtakunnan puolesta; mutta he eivät voineet löytää yhtään syytä eikä rikosta, koska hän oli uskollinen, ettei mitään vikaa tahi rikosta hänessä löydetty.

5. Silloin sanoivat ne miehet: "emme löydä tässä Danielissa yhtään

rikosta, jos emme hänestä sitä löydä hänen Jumalansa laissa."

Niin ne päämiehet ja maaherrat kiirehtivät kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle näin: "kuningas Darius eläköön ijankaikkisesti!

Dan. 2:4, 3:9, 5:10, 7. Kaikki valtakuntasi päämiehet, ruhtinaat, maaherrat, neuvokset ja valtamiehet ovat neuvotelleet, että kuningas antaisi säännön ja vahvistaisi kiellon, että jokainen, joka rukoilee jonkun rukouksen yhdeltäkään jumalalta tahi ihmiseltä kolmeen kymmeneen päivään, paitsi sinulta, kuningas, se heitettäköön jalopeurain luolaan.

8. Sentähden kuningas! säädä kielto ja kirjoita kirjoitus, jota ei saa muut-taa. Mediläisten ja Persialaisten lain mukaan, jota ei kumota." Est. 1:19. 8:8. 9. Sentähden kirjoitti kuningas Da-

rius sen kirjoituksen ja kiellon, 10. Mutta kun Daniel sai tietää sen kirjoituksen kirjoitetuksi, meni hän kunat olivat avoinna Jerusalemiin päin, ja lankesi kolme kertaa päivässä poivillensa ja rukoili ja kiitti Jumalalansa, niinkuin hänen tapansa oli ennenkin tehdä. 1 Kun 8:44,48. Ps.55:18.

11. Silloin ne miehet kiiruhtivat ja löysivät Danielin rukoilevan ja avuksensa huutavan Jumalatansa.

12. Sitten he astuivat edes ja puhuivat kuninkaan edessä kuninkaan kiellosta: "etkö ole kirjoittanut kieltoa, että jokainen ihminen, joka kolmeen kymmeneen päivään rukoilee jotakin joltakin jumalalta tahi ihmiseltä, paitsi sinulta, kuningas, on heitettāvā jalopeurain luelaan?" Kuningas vastasi ja sanoi: "se asia py-syy vahvana Mediläisten ja Persia-laisten lain mukaan, jota ei kumota."

13. Silloin he vastasivat ja sanoivat kuninkaan edessä: "Daniel, joka on Juudan vankien lapsia, ei huoli sinusta, kuningas, eikä siitä kiellosta, jonka olet kirjoittanut, vaan kolme kertaa päivässä rukoilee hän rukoustansa. Dan. 1:6. 5:13.

14. Silloin kuningas, kuultuansa tämän puheen, tuli siitä sangen murheelliseksi ja piti mielessänsä Danielin, miten hänet vapahtaisi; ja aina auringon laskemiseen asti hän huolehti, kuinka hänet pelastaisi.

 Niin ne miehet kiiruhtivat kuninkaan eteen ja sanoivat hänelle: tiedä, kuningas, että Mediläisten ja, Persialaisten laki on, ettei saa muuttaa yhtään sääntöä eikä käskyä, jonka kuningas on vahvistanut

Silloin käski kuningas, ja Daniel tuotiin ja heitettiin jalopeurain luolaan. Ja kuningas puhui ja sanoi Danielille: ,,sinun Jumalasi, jota lakkaamatta palvelet, Hän vapahtakoon sinut!'

17. Ja kivi tuotiin ja pantiin luolan suulle, ja kuningas lukitsi sen sinetillänsä ja ylimystensä sinetillä, ettei mitään Danielin suhteen muutettaisi.

Matt. 27:60.66.

18. Sitten meni kuningas linnaansa ja vietti yön syömättä, eikä antanut tuoda mitään vaimoja tykönsä: ia hänen unensa pakeni hänestä.

Sitten nousi kuningas aamun koittaessa ja meni kiireellä jalopeu-

rain luolalle.

Ja lähestyessänsä luolaa, huusi hän Danielille surullisella äänellä. Kuningas puhui ja sanoi Danielille: ,,Daniel, elävän Jumalan palvelija ? onko Jumalasi, jota lakkaamatta p**al**velet, voinut pelastaa sinut jalopeuroilta?"

ylös huoneesensa, jonka yläsalin ik- | 21. Silloin Daniel puhui kuninkaan

kanssa, sanoen: "kuningas eläköön | ijankaikkisesti!

22. Minun Jumalani on lähettänyt enkelinsä ja sulkenut jalopeurain suun, eikä ne ole minua vahingoittaneet, sentähden että minä olen Hänen edessänsä viattomaksi havaittu; enkā minā sinunkaan edessāsi, kuningas, ole mitään rikosta tehnyt.

Ps. 34:8. 90:10 s. Dan. 3:28. 23. Silloin kuningas suuresti ihastui ja käski ottaa Danielin ylös luolasta. Ja Daniel otettiin ylös luolasta, eikä mitään haavaa hänessä havaittu: sillä hän oli Jumalaansa

turvannut.

 Ja kuningas käski tuoda ne miehet, jotka olivat syyttäneet Danielia, ja heittää ne jalopeurain luolaan, heidät, heidän lapsensa ja vaimonsa ; ja he eivät ehtineet luolan pohjaan, ennenkuin jalopeurat hyökkäsivät heidän päällensä ja murensivat kaikki heidan luunsa.

25. Sitte kirjoitti kuningas Darius kaikille kansoille, sukukunnille ja kielille, jotka asuvat kaiken maan päällä: "teille olkoon paljo rauhaa!

Dan. 3:31 s. 26. Minä annan täten käskyn, että hallitukseni koko valtakunnassa tulee vavista ja peljätä Danielin Ju-malaa, sillä Hän on elävä Jumala ja pysyy ijankaikkisesti.eikä hänen valtakuntansa häviä, vaan hänen valtansa pysyy loppuun asti.

Dan. 2:44. 4:31. 7:14. 27. Hän vapahtaa ja pelastaa, ja tekee tunnustähtiä ja ihmeitä taivaissa ja maan päällä. Hän on pelastanut Danielin jalopeurain kynsistä."
28. Ja Daniel menestyi Darion hal-

litessa ja Kores Persialaisen hallitessa. Dan. 1:21.

7 Luku.

Neljä petoa. Ihmisen Pojan valtakunta.

Babelin kuninkaan Belsatsarin en-simmäisenä vuotena näki Daniel unen ja päänsä näkyjä vuoteellan-sa. Silloin hän kirjoitti unen ja kertoi asian pääkohdat.

2. Daniel aloitti ja sanoi: minä näin näyssä yöllä, ja katso, neljä taivaan tuulta rajusi suurella merellä.

3. Ja neljä suurta petoa nousi merestä, toinen erilainen kuin toinen. 4. Ensimmäinen oli niinkuin jalopeura, ja sillä oli kotkan siivet. Minä katselin, siksi kun sen siivet revittiin pois ja se nostettiin maasta **ja ase**tettii**n ja**loillensa kuin ihminen, **ja sille ann**ettiin ihmisen sydän. Jer. 48:40.49:19,22.50:17. Hes. 17:3,7. Hab.1:8.

5. Ja katso, sen jälkeinen toinen peto oli karhun muotoinen, ja se kohosi yhdelle syrjälle, ja kolme kylkiluuta oli sen suussa hammasten välissä; ja näin sanottiin sille: "nouse, syö paljon lihaa!"
6. Tämänjälkeen näin minä, ja kat-

so, toinen, pardin muotoinen, ja sillä oli neljä linnun siipeä seljässänsă; ja neljā pāātā oli sillā pedolla.

ja sille annettiin valta.

7. Sen jälkeen näin minä yön näyissä, ja katso, neljäs peto oli peljättävä ja väkevä ja erittäin voimallinen. ia sillä oli suuret rautaiset hampaat: se sõi ja murensi, ja tähteet se tallasi jaloillansa. Ja se oli toisellainen kuin kaikki edelliset pedot, ja sillä oli kymmenen sarvea.

8. Minā tarkkasin sarvia, ja katso, toinen pieni sarvi puhkesi niiden keskeltä, ja kolme edellistä sarvea revittiin sen edestä pois, ja katso, sillä sarvella oli silmät niinkuin ihmisen silmät ja suu, joka rõyhkeitä

Îlm. 13:5.

puhui.

9. Minä katselin, siksikun istuimet pantiin ja ijältänsä vanha istui; hänen vaatteensa oli valkea niinkuin lumi ja hänen päänsä hivuksetniinkuin puhdas villa; hänen istuimen-sa oli tulen liekkiä ja sen pyörät palavaa tulta. Ilm. 1:14. 4:2 s.

10. Tulivirta virtaili ja kävi ulos hänen edestānsā; tuhannen tuhatta palveli häntä ja kymmenen tuhannen kymmenen tuhatta seisoi hänen edessänsä. Oikeus asettui istumaan

ja kirjat avattiin.

Ps. 68:18, 97:3, 103:20 s. Ilm, 5:11, 20:12, 11. Minä katselin silloin niiden suurten sanain äänen tähden, jotka se sarvi puhui, minä katselin, siksi kun peto tapettiin ja sen ruumis hävitet-tiin ja heitettiin palavaan tuleen.

12. Ja muittenkin petojen valta o-tettiin pois, sillä elämän pituus oli heille ajaksi ja hetkeksi annettu.

 Minä näin yö-näyssä, ja katso, taivaan pilvien kanssa tuli ihmisen pojan muotoinen ja läheni ijältänsä vanhaa ja vietiin hänen eteensä,

Matt. 16:27. 24:30. 25:31. 26:64. Mark. 14:62. Ilm. 1:7. 14:14.

ja hänelle annettiin valta, kunnia ja valtakunta, ja kaikki kansat, sukukunnat ja kielet palvelivat häntä: hänen valtansa on ijankaikkinen valta, joka ei lopu, ja hänen valtakuntaansa ei hävitetä. Ps. 45:7 s. Dan. 2:44.

4:81. 6:26. Mik. 4:7. Luuk. 1:33. Hebr. 1:8. 15. Minā, Daniel, hāmmāstyin sitā hengessäni, ja pääni näyt peljättivät

minua.

16. Minā lāhestyin yhtā siellā seisovista ja pyysin varmaa tietoa hānēltā kaikesta tāstā. Ja hān puhui minulle ja ilmoitti asian selityksen:

17. "Nāmā neljā suurta petoa ovat neljā kuningasta, jotka nousevat

maasta.

 Mutta Korkeimman pyhät omistavat valtakunnan ja pitävät valtakunnan jjankaikkisesti, ja ijankaik-

kisesta ijankaikkiseen.

19. Sitten tahdoin saada varman tiedon neljännestä pedosta, joka oli toisellainen kuin kaikki muut, erittäin hirmuinen, jonka hampaat olivat raudasta ja kynnet vaskesta, joka sõi, murensi ja tallasi tähteet jaloillansa;

20. ja kymmenestä sarvesta sen päässä, ja siitä toisesta, joka puhkesi, jonka edestä kolme putosi; — ja sillä sarvella oli silmät ja röyhkeitä puhuva suu, ja se oli muodoltansa vertai-

siaan suurempi.

21. Minā katselin, miten tāmā sarvi soti pyhiā vastaan ja voliti heitā,

Ilm. 13:7.

22. siksi kun ijältään vanha tuli ja oikeus toimitettiin Korkeimman pyhille, ja aika tuli ja pyhät omistivat

valtakunnan.

23. Nāin sanoi hān: "neljās peto on neljās valtakunta maan pāāllā, joka on toisellainen kuin kaikki valtakunnat; ja se on syöpā koko maan ja sitā tallaava ja murentava.

24. Ja ne kymmenen sarvea ovat kymmenen kuningasta, jotka nousevat siitä valtakunnasta; ja toinen on nouseva heidän jälkeensä ja hän on oleva toisellainen kuin ne edelliset ja on alentava kolme kuningasta.

25. Ja hän puhuu sanoja Korkeinta vastaan ja hävittää Korkeimman pyhiä; ja hän aikoo muuttaa ajat ja lain, ja ne annetaan hänen käsiinsä ajaksi ja ajoiksi ja puoleksi ajaksi,

Dan. 11:36. 12:7. Ilm. 12:14. 26. Mutta oikeus asettuu istumaan, ja hänen valtansa otetaan pois, ja se lopetetaan ja peräti hävitetään.

27 Ja valiakunta, valta ja kaiken taivaan alla olevien valtakuntien voima annetaan Korkeimman pyhäin kansalle, hänen valtakuntansa on ijankaikkinen valtakunta, ja kaikki vallat palvelevat ja kuulevat häntä."

28. Tähän loppui puhe. Mutta minä, Daniel, olin sangen murheellinen ajatuksissani, ja muotoni muuttui; ja minä kätkin puheen sydämmessäni.

Dan 5:8 10:8

8 Lnkn.

[Kaksisarvisen oinaan ja yksisarvisen kauriin taistelu.

Kuningas Belsatsarin hallituksen kolmantena vuotena näin minä, Daniel, näyn, sen näyn jälkeen, joka ennen ilmestyi minulle, Dan.?:is.

2. Ja minä näin näyssä, ja tapahtui minun nähdessäni, että olin Susanin linnassa, joka on Elamin maakunnassa; ja minä olin näyssä olevina-

ni Ulain virran varrella.

3. Ja minā nostin silmāni ja nāin, ja katso, oinas seisoi virran edessā, a sillā oli kaksi sarvea; ne sarvet olivat korkeat, ja toinen oli toista korkeampi, ja se korkeampi kohosī myöhemmin.

4. Minā nāin oinaan puskevan lānteen, pohjaan ja etelāān pāin, eikā yksikāān elāin voinut seisoa sen edessā, eikā kukaan pelastunut sen kāsistā, vaan se teki, mitā tahtoi, ja

tuli suureksi.

5. Ja minā tarkkasin, ja katso, kauris tuli pāivān laskun puolelta koko maan ylitse eikā maata koskettanut; ja kauriilla oli jalo sarvi silmiensā vālissā.

6. Ja se tuli kaksisarvisen oinaan tykö, jonka näin virran varrella seisovan, ja juoksi sitä vastaan vihan-

sa väellä.

7. Ja minā nāin sen saapuvan oinaan viereen, ja se kiukustui sitā vastaan ja puski oinastu ja sārki sen molemmat sarvet; ja oinaassa ei ollut voimaa seisomaan sen edessā, vaan se heitti sen maahan ja tallasi sitā; ja ei kenkāān voinut pelastaa oinasta sen kādestā.

8. Ja kauris tuli sangen suureksi. Vaan kun sevoimistui, särkyi sesuuri sarvi ja neljä jaloa nousi sen sijaan, neljää taivaan tuulta kohden 9. Ja yhdestä niistä läksi ulos pieni

sarvi, ja se suureni kovin etelään päin ja itään päin ja ihanaan maahan päin Jer. 8:19. Hes. 20:6, 15. Dan. 11:16, 41.

10. Ja se suureni aina taivaan sotajoukkoon asti ja heitti osan siitä joukosta ja taivaan tähdistä maahan ja tallasi ne. Job 20:6. Jes. 14:18. 11. Ja se kasvoi suureksi sotajoukon päämieheen asti, ja otti häneltä pois jokapäiväisen uhrin, ja hänen

4 Moos. 28:3 s.

12. Senkaltainen voima oli hänelle
annettu jokapäiväistä uhria vastaan
rikoksen tähden. Ja se sarvi heittää
totuuden maahan ja toimittaa ja

pyhyytensä paikka heitettiin pois.

782

13. Ja minā kuulin yhden pyhän puhuvan, ja se pyhä sanoi sille puhuvalle: "kuinka kauaksi käy näky jokapäiväisestä uhrista ja hävityksestä, että pyhäkkö ja sotajoukko annetaan tallattavaksi?"

14. Ja hän sanoi minulle: "kahdeksi tuhanneksi ja kolmeksi sadaksi illaksi ja aamuksi; sitten pyhäkkö pannaan jälleen oikeaan tilaansa." 15. Ja tapahtui, kun minä, Daniel,

näin sen näyn ja pyysin sitä ym-märtääkseni, niin katso, edessäni seisoi miehen muotoinen.

16. Ja minä kuulin ihmisen äänen Ulain keskellä, ja se huusi ja sanoi: "Gabriel, selitä tälle se näky!"

17. Ja hän tuli aivan liki minua; ja hänen tullessansa peljästyin minä ja lankesin kasvoilleni. Ja hän sanoi minulle: ,,tarkkaa,ihmisen poika! sillä näky koskee lopun aikaa."

18. Ja kun hän puhutteli minua, vaivuin minä kasvoilleni maahan mutta hän rupesi minuun ja asetti minut seisomaan. Dan. 10:9 s.

19. Ja han sanoi: "katso, minä ilmoitan sinulle, mikä on tapahtuva vihan lopulla; sillä se koskee lopun aikaa.

20. Se kaksisarvinen oinas, jonka näit, on Median ja Persian kuninkaat. 21. Ja se karvainen kauris on Kreikan kuningas; ja se suuri sarvi, joka oli sen silmäin välissä, se on en-

simmäinen kuningas. 22. Ja että se särkyi ja neljä nousi sen sijaan: neljä valtakuntaa on nouseva kansasta, mutta ei niin voimal-

lista kuin hän.

23. Ja heidän valtakuntansa lopulla, kun pahantekijät täyttävät määränsä, nousee rohkea ja juonikas ku-

ningas.

24. Ja hän on voimallinen, vaan ei omasta voimastansa; ja ihmeellisesti hän hävittää ja menestyy ja toimittaa; ja hän hävittää voimalli-set ja pyhäin kansan.

25. Ja kavaluutensa kautta menestyy hanen petoksensa; ja han paisuu sydämmessänsä, ja äkkiarvaamatta hān monta hāvittāā. Ja hān nousee ruhtinasten ruhtinasta vastaan; mutta ilman kädettä hän muserretaan. 26. Ja näky illasta ja aamusta, josta puhuttiin, on tosi; mutta sinä, salaa tämä näky, sillä se koskee kau-kaisia päiviä!"

27. Mutta minä, Daniel, raukesin ia sairastin päiväkausia. Sitten nousin ja toimitin kuninkaan palvelusta; ja olin hāmmästynyt siitä näystä, eikä kukaan sitä ymmärtänyt.

o Luku.

Danielin rukous. Seitsemänkymmentä vuosi-viikkos.

Darius, Ahasveron pojan, ensim-U mäisenä vuotena, – joka oli Mediläistä sukua ja oli tullutkuninkaak-

si Kaldealaisten valtakunnan yli -2. hänen hallituksensa ensimmäisenä vuotena huomasin minä, Da-niel, kirjoista vuosien luvun, josta Herran sana oli tapahtunut profetta Jeremialle, että Jerusalemin raunioille täytettäisiin seitsemänkymmentă vuotta. Jer. 25:11 s. 29:10.

3. Ja minä käänsin kasvoni Herran Jumalan puoleen, etsiäkseni Häntä rukouksella ja anomisella, paastossa

ja säkissä ja tuhkassa. Matt. 11:21. 4. Ja rukoilin Herraa, minun Jumalaani, ja tunnustin ja sanoin: "voi Herra, Sinā suuri ja peljättāvā Jumala, joka pidät liiton ja armonniille. jotka Sinua rakastavat ja pitävät sinun käskysi! 5 Moos. 7:8 s. Neh. 1:5.

5. Me olemme syntiä tehneet, olemme väärin tehneet, olleet jumalattomat ja vastahakoiset, poiketen käskyistäs ja oikeuksistas. Ps. 106:6.

6. Emme ole kuulleet sinun palvelijoitas profettoja, jotka puhuivat sinun nimessäsi kuninkaillemme,ruhtinaillemme ja isillemme ja kaikille maan kansalle.

7. Sinun, Herra, on vanhurskaus, ja meidän täytyy hävetä, niinkuin tänāpāivānā kāy Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille ja koko Israelille, läheisille ja kaukaisille, kaikissa maakunnissa, joihin Sinä olet heitä karkoittanut heidän rikostensa tähden, jolla he ovat Sinua vastaan syntiä tehneet. Esr. 9:6 s.

8. Herra, meidän ja meidän kuninkaamme, ruhtinaamme ja isämme täytyy hävetä, koska olemme teh-

neet syntiä Sinua vastaan. 9. Herran, meidän Jumalamme, on laupeus ja anteeksi-antamus; me olemme olleet hänelle vastahakoiset,

Ps. 130:3,7. Val, 3:22 s. 10. emmekä kuulleet Herran, meidän Jumalamme, ääntä, vaeltaaksemme hänen laissansa, jotka Hän asetti meidän eteemme palvelijainsa profettain kautta. 2 Aik. 36:15 8.

11. Vaan koko Israel rikkoi sinun lakisi ja poikkesi pois, eikä kuullut sinun ääntäsi; sentähden vuodatet-tiin meidän päällemme se kirous ja se vala, joka on kirjoitettu Mooseksen, Jumalan palvelijan, laissa, sillä me olemmetehneet syntiä Häntävastaan. 3Moos.26:14s.5Moos.27:15s.28:15s.29:20.30:17s.

12. Ja Hēn on tāyttānyt sanansa, jotka Hēn oli puhunut meistā ja meidān tuomareistamme, jotka meitā tuomitsivat, ja on tuottanut pāāllemme niin suuren onnettomuuden, jonka kaltaista ei ole kaiken taivaan alla tapahtunut, kuin Jerusalemissa tapahtui. Val. 2:17.

13. Niinkuin on kirjoitettu Mooseksen laissa, niin on kaikki tämä onnettomuus päällemme tullut. Mutta me emme rukoilleet Herran, meidän Jumalamme, edessä, kääntyäksemme synneistämme ja ymmärtääksemme sinun toluuttasi.

14. Sentähden on Herra valvonut tässä onnettomuudessa ja antanut sen tulla meidän päällemme; sillä vanhurskas on Herra, meidän Jumalamme, kaikissa töissänsä, joita Hekee; mutta me emme ole totelle et hänen ääntänsä. Neb. 9:33.

Ps. 119:137. Jer. 1:12. 44:27. Ilm. 16:5. 15. Ja nyt, Herra, meidän Jumalamme, joka olet vienyt kansasi ulos Egyptin maalta väkevällä kädellä ja olet tehnyt itsellesi nimen, niinkuin se tänäpäivänä on: me olemme syntiä tehneet ja olleet jumalattomat!

2 Moos. 12:41. 13:9. Néb. 9:10. Jer. 32:20. 16. Herra! kaiken vanhurskautesmukaan, kääntyköön vihasi ja kiivautesi pois kaupungistasi, Jerusalemista, sinun pyhästä vuorestasi! Sillä meidän syntimme tähden ja isäimme rikosten tähden on Jerusalem ja sinun kansasi tullut häväistykseksi kaikille, jotka ympärillämme ovat. 17. Janyt, meidän Jumalamme, kuule palvelijasi rukous ja hänen anomuksensa, ja valista kasvosi hävite-

tyn pyhäkkösi ylitse, Herran tähden!
18. Minun Jumalani, kallista korvasi ja kuule, avaa silmäsi ja katsele,
kuinka hävitetyt olemme, ja sitä kaupunkia, joka nimitetään sinun nimelläsi! Sillä me emme rukoile Sinua oman vanhurskautemme tähden, vaan Sinun suuren laupeutesi

tähden.

19. Herra, kuule! Herra, anna anteeksi! Herra, huomaa ja tee se! Alä viivy — itsesi tähden, minun Jumalani, sillä sinun kaupunkisi ja kansasi nimitetään sinun nimelläsi!"

20. Ja vielā kun minā puhuin ja rukoilin ja tunnustin syntini ja kansani Israelin synnin ja toin anomukseni Herran, minun Jumalani, kasvojen eteen, minun Jumalani pyhän vuoren tähden,

21 juuri silloin kun näin puhuin rukouksessani, niin se mies Gabriel, jonka minä olin ennen nähnyt näys-

sä, tainnoksiin vaipuessani, tuli minun tyköni ehtoo-uhrin aikaan.

4Moos. 28:4,8. Dan. 8:16 s.
22. Ja hän neuvoi minua ja puhutteli minua ja sanoi: "Daniel, nyt olen minä lähtenyt neuvomaan sinua

23 Sinun anomustesi alussa läksi

ymmärrykseen.

sana ulos, ja minä olen tullut sitä ilmoittamaan; silläsinä olet otollinen.
Siis käsitä sana ja ymmärrä näky
24. Seitsemänkymmentä viikkoa on
määrätty kansallesi ja pyhälle kaupungillesi, kunnes luopumus päättyy, synnit peitetään, rikos sovitetaan
ja ijankaikkinen vanhurskaus tuodaan esiin, ja näky ja ennustus täytäään ja ksikkinen vahia vuidellesi.

tetään ja kaikkien pyhin voidellaan. 25. Nin tiedä ja ymmärrä: siitä saakka, kun käsky lähtee ulos, että Jerusalem on uudistettava ja rakennettava, päämieheen Kristukseen astion seitsemän viikkoa, ja kaksi seitsemättäkymmentä viikkoa, jolloin rakennetaan taasen kadut ja vallihaudat, vaikka ahtaina aikoina. Hagg, 12.

26. Ja niiden kahdenseitsemättä viikon jälkeen surmataan Kristus, eikä enää ole; ja päämiehen kansa tulee ja hävittää kaupungin ja pyhäkön, njin että ne loppuvat, ja sen loppu on tulvassa oleva, ja loppuun asti on sota ja määrätyt hävitykset.

27. Ja hän on vahvistava liiton monelle yhdessä viikossa; ja puolessa viikossa lakkauttaa hän teuras-uhrin ja ruokauhrin. Ja iljetyksen siivillä on hävittäjä tuleva, siksikun täydellinen ja päätetty tuomio on vuotava hävittäjän ylitse."

Jes. 28:22. Dan.11:31. Matt.24:15. Mark.13:14.

10 Luku.

Herran enkeli ilmestyy Danielille Hiddekel-virran varrella.

Persian kuninkaan Koreksen kolmantena vuotena ilmoitettiin sana Danielille, joka kutsuttiin Beltsatsuriksi; ja se sana on totuus ja koskee suurta vaivaa. Ja hän ymmärsi sen sanan ja sai ymmärrystä siitä näystä. Dan. 1:7.

2. Niinä päivinä murehdin minä

Daniel kolme viikkoa.

 En syönyt mitään herkullista ruokaa,ei lihaa eikä viiniä tullut minun suhuni, enkä voiteella itseäni voidellut, siksi kun kolme viikkoa oli loppunut.

 Ja neljäntenä kolmatta päivänä ensimmäisessä kuussa, silloin olin suuren Hiddekel-virran varrella,

1 Moos. 2:14. 5. ja nostin silmäni ja näin: ja katso, mies liinaisissa vaatteissa, ja hänen lanteensa olivat vyötetyt Üfasin kullalla. Jer. 10:9. Dan. 12:6. Ilm. 1:13 s.

Hänen ruumiinsa oli niinkuin topaasikivi ja hänen kasvonsasalaman näkõiset ja hänen silmänsä kuin tulisoitot, ja hänen käsivartensa ja jalkansa niinkuin hohtavan kuparin paiste, ja hänen sanainsa ääni kuin kansanjoukon hyminä. Hes. 1:24.

7. Ja minā Daniel yksināni nāin sen näyn, mutta ne miehet, jotka olivat minun kanssani, eivät nähneet sitä näkyä; kuitenkin suuri pelko lankesi heidan päällensä ja he pakenivat

ja lymyivät.

Ap. L 9:7. Ja minä jäin yksinäni ja näin tämän suuren näyn, eikä minuun jäänyt mitään väkeä, vaan muotoni muuttui minussa kolkõksi, eikä minussa mitään voimaa ollut.

9. Ja minä kuulin hänen sanainsa äänen ; ja kun kuulin hänen sanainsa äänen, raukesin minä kasvoilleni ja kasvoni vaipuivat maahan.

Dan. 8:18. Matt. 17:6. 10. Ja katso, käsi tarttui minuun ja auttoi minua horjumaan polvil-

leni ja käsilleni

11. Ja han sanoi minulle: "Daniel, sinä otollinen mies, huomaa ne sanat, jotka minä sanon sinulle, ja nouse seisomaan, sillä nyt olen lähetetty si-nun tykösi." Ja hänen puhuessansa minulle tämän sanan, nousin vavisten seisomaan. Dan. 9:22 s.

12. Ja hän sanoi minulle: "älä pelkää, Daniel, sillä ensimmäisestä päivästä asti, jona sinä asetit sydämmesi tietoa saamaan ja vaivaamaan itseäsi Jumalasi edessä, ovat sinun sanasi kuullut, ja sanasi tähden olen minä tullut. Luuk. 1:13.

Mutta Persian valtakunnan ruhtinas seisoi minua vastaan yksikolmatta päivää; ja katso, Mikael, yksi ensimmäisiä ruhtinaita, tuli avukseni, ja minä sain voiton siellä Persian

kuningasten tykönä.

Dan. 12:1. Juud. v. 9. Ilm 12:7. 14. Ja minä tulin neuvomaan sinua. mikä on kohtaava sinun kansaasi päivien lopulla, sillä näky koskee vielä niitä päiviä." Dan. 8:28.

Ja hänen puhuessansa minulle näitä sanoja, käänsin minä kasvoni

maahan päin ja vaikenin.

16. Ja katso, yksi ihmisen muotoinen rupesi minun huuliini. Silloin minä avasin suuni ja puhuin ja sanoin sille, joka seisoi edessäni , ,, Minun her-rani! jäseneni vapisevat siitä näystä, eikā minussa ole yhtään voimaa. | linnoihin ja tekee mielensä n 17. Ja kuinka voipi tämä herrani pal | niiden kanssa ja vahvistuu.

velija puhutella minun herraani? Minussa ei ole ensinkään väkeä eikü henkeäkään ole minuun jäänvt."

18. Silloin taas rupesi ihmisen muotoinen minuun ja vahvisti minua 19 Ja hän sanoi. "älä pelkää, sinä otollinen mies, rauha olkoon sinulle! vahvistu ja ole vahva!" Ja hänen puhutellessansa minua, vahvistuin mină ja sanoin: "puhu, Herrani, sillä sinä olet minut vahvistanut.

20. Ja hān sanoi: "tiedātko, mitā varten minä olen tullut sinun tykösi? Nyt minä palajan sotimaan Persian ruhtinaan kanssa; mutta kun minä lähden, katso, niin on Kreikan ruh-

tinas tuleva.

21. Kuitenkin ilmoitan sinulle, mitä on kirioitettu totuuden kiriassa. Eikä ole ketään minua auttamassa niitä vastaan, paitse Mikael, teidän ruh-tinaanne."

II Luku.

Danielille ilmoitetaan, mitä tulevina aikoina on tapahtuva.

"Ja minä seisoin Darius Mediläisen "Jensimmäisenä vuonna häntä vah-

vistamassa ja suojelemassa. 2. Ja nyt olen ilmoittava sinulle totuuden: katso, vielä nousee kolme kuningasta Persiassa, ja neljäs on rikastuva suurempaan rikkauteen kuin kaikki; ja kun hän on vahvistunut rikkaudessansa, on hän yllyttävä kaikki Kreikan valtakuntaa vastaan

3. Ja sitte nousee urhoollinen kuningas ja hallitsee suurella voimalla ja tekee, mitä hän tahtoo. Dan. 7:6, 8:5. 4. Ja kun hän on noussut, särjetään hänen valtakuntansa ja jaetaan taivaan neljään tuuleen; vaan ei tule se hänen jälkeisillensä eikä nouse siihen voimaan, jolla hän vallitsi, sillä hänen valtakuntansa hävitetään ja

tulee muitten osaksi. Dan. 8:8.22. Ja etelän kuningas on voimistuva, ja yksi hänen ruhtinaistansa, ja tämā on vielā enemmin voimistuva kuin hän, ja on vallitseva, ja hänen valtansa on oleva suuri valta.

Ja vuosien kuluttua he tekevät liiton, ja etelän kuninkaan tytär tulee oohjan kuninkaan tykö ystävyyttä tekemään. Mutta ei se saa auttajan voimaa pitää; eikä hän ole pysyvä eikä hänen auttajansa ; ja se hyljätään itse ja sen tuoja ja sen siittäjä ja auttaja aikoinansa.

7. Ja sen juurten vesoista nousee yksi tuon sijaan ja tulee sotajoukkoa vastaan ja tulee pohjan kuninkaan linnoihin ja tekee mielensä mukaan

8. Ja heidän jumalansakin valantokuvineen, kalliine astioineen, hopeineen, ja kultineen, viepi hän vankeuteen Egyptiin; ja hän menestyy vuosikausia pohjan kuningasta vastaan.

9. Ja tämä on tuleva etelän kuninkaan valtakuntaan, mutta palajaa

omalle maallensa.

10. Mutta hänen poikansa nostavat sodan ja kokoavat joukon suuria sotalaumoja, ja se tulla ryntää ja tulvii ja virtailee ja tulee taas, ja sotivat hänen linnaansa asti.

11. Ja etelän kuningas kiukustuu ja lähtee liikkeelle ja sotti pohjan kuningasta vastaan; ja tämä nostattaa suuren joukon, mutta se joukko an-

netaan hänen käsiinsä.

12. Ja kun se joukko lähtee pois, yltyy hänen rohkeutensa; ja hän kaataa kymmeniä tuhansia, mutta

ei pääse valtaan.

13. Ja pohjan kuningas on palajava ja kokoava entistä suuremman joukon; ja muutamien vuosien kuluttua hän tulla ryntää suurella sotajoukolla ja paljolla sotavaralla.

14. Niinä aikoina useat nousevat etelän kuningasta vastaan; ja väkivaltaisten pojat sinun kansastasi korottavat itsensä ja täyttävät ennustuk-

sen ja kompastuvat.

15. Ja pohjan kuningas tulee ja luopi vallin ja valloittaa linnakaupungin; ja etelän käsivarret eivät kestä, eikä hänen valittu väkensäkään, eikä ole mitään voimaa vastaan seisomaan.

16. Ja se, joka tulee häntä vastaan, tekee, mitä tahtoo, eikä kukaan voi seisoa hänen edessänsä; ja hän seisahtaa ihanaan maahan ja hävitys

on hänen kädessänsä.

17. Jahān asettaa kasvonsa tulemaan koko valtakuntansa voimalla; ja sovinto on hänellä mielessä, ja hän sen toimittaa. Ja hänantaayhden tyttäristänsä hänelle vaimoksi, sille onnettomuudeksi, mutta se ei onnistu eikä hänelle tule siitä mitään.

18. Ja hän kääntää kasvonsa saariin päin ja valloittaa monta niistä; mutta yksi ruhtinas tekee lopun hänen pilkastansa ja vieläpä kääntää hänen pilkkansa takaisin hänen päällensä.

 Ja hän kääntää taas kasvonsa oman maansa linnoituksiin päin, ja kompastuu ja lankee, eikä häntä

enää löydetä.

20. Ja hānen sijaansa nousee yksi, joka antaa ahdistajan käydä valtakunnan kaunistuksen kautta; mutta muutamissa päivissä hän särjetään, ei kuitenkaan vihan eikä sodan kautta. Hes. 20:8.

21. Ja hänen sijaansa nousee kelvoton, eikä sille valtakunnan kunniaa anneta; vaan hän tulee keskellä rauhaa ja anastaa valtakunnan liehakoitsemisella.

22. Ja tulvailevat sotajoukot tulvailevat pois hänen edestänsä ja särjetään, vieläpä liitonkin ruhtinas.

23. Ja siitä asti kun hän teki liiton hänen kanssansa, harjoittaa hän petosta ja menee ylös ja voimistuu vähäisellä väellä.

24. Keskellä rauhaa tulee hän maakunnan lihavimpiin paikkoihin ja tekee, mitä ei hänen isänsä eikä hänen isäinsä isät tehneet: ryöstöä ja saalista ja rikkautta hän heille jakelee, ja linnoja vastaan hän juoniansa aikoo, mutta ainoasti ajaksi.

25. Ja hän yllyttää voimansa ja sydämmensä elelän kuningasta vastaan suurilla sotajoukoilla. Ja etelän kuningas lähtee sotaan suurella ja aivan väkevällä sotajoukolla; mutta hän ei kestä, sillä he neuvottelevat juonia häntä vastaan.

26. Ja ne, jotka syövät hänen herkkujansa, ne häntä hävittävät, ja hänen sotajoukkonsa hajoo, ja monta

kaatuu surmattuna.

27. Ja kumpasenkin kuninkaan sydän on pahuuteen päin, ja yhdessä pöydässä he valhetta puhuvat; mutta ei se menesty, sillä vielä on loppu määräaikaan määrätty.

28. Ja hän palajaa omalle maallensa suurella tavaralla, ja hänen sydämmensä on pyhää liittoa vastaan; ja jotakin hän toimittaa ja palajaa

maallensa.

29. Määrätyllä ajalla menee hän taas etelään; mutta ei niin käy toisella kertaa kuin ensimmäisellä.

30. Sillä Kittimin laivoja tulee häntä vastaan, ja hän peljästyy ja palajaa ja kiukustuu pyhää liittoa vastaan ja toimii; ja hän palajaa ja suostuu niihin, jotka hylkäävät pyhän liiton.

31. Ja hänen lähettämänsä sotajoukot nousevat ja saastuttavat pyhäkön ja linnoituksen ja poistavat jokapäiväisen uhrin ja asettavat hävityksen kauhistuksen.

4 Moos. 28:4. Dan. 8:11. 927. Matt. 24:15. 32. Ja Hän tekee liiton rikkojat pakanoiksi liukkailla sanoilla; mutta se kansa, joka tuntee Jumalan, pysyy yahyana ja toimittaa sen.

syy vahvana ja toimittaa sen. 33. Ja ymmärtäväiset kansassa neuvovat monta; mutta he kaatuvat miekkaan ja tuleen, vankeuteen ja ryöstöön kauan aikaa. Dan. 12:3. 34. Mutta kaatuessansa saavat he vähä apua, ja useat liittyvät heihin | ahdistuksen aika, jommoista ei ole liehakoitsemalla.

35. Ja ymmärtäväisiä kaatuu, että he koeteltaisiin ja puhdistettaisiin ja puhtaiksi tulisivat lopun ajaksi, sil-lä vielä se viipyy määrättyyn aikaan asti.

Dan. 12:10. 1 Piet. 1:7. 36. Ja kuningas tekee, mitä hän tahtoo, ja korottaa ja ylentää itsensä joka jumalan ylitse, ja jumalten Jumalaa vastaan puhuu han kauheita; ja hän menestyy, siksi kun viha täy-tetään, sillä mikä päätetty on, se ta-Dan. 7:8. 2 Tess. 2:4. Ilm. 13:5. Ja hän ei välitä isäinsä jumalista eikä huoli vaimojen rakkaudesta, eikä yhdestäkään jumalasta, sillä kaiken ylitse korottaa hän itsensä.

1 Tim. 4:2 s. 2 Tim. 3:4. 38. Mutta linnojen Jumalaa hän paikallansa kunnioittaa; sitä jumalaa, jota ei hänen isänsä tunteneet, on hän kunnioittava kullalla ja hopealia, kalleilla kivillä ja kalleuksilla.

39. Ja niin on hän tekevä vahvoille linnoille muukalaisen jumalan avulla; joka häntä kunnioittaa, sille han suuren kunnian antaa ja panee hänet monien hallitsijaksi ja jakaa hänelle maata palkaksi.

40. Ja lopun ajalla on etelän kuningas taisteleva hänen kanssaan ja pohjan kuningas hyökkää hänen päällensä vaunuilla ja ratsasmiehillä ja monella laivalla ja tulee maakuntiin,

tulvii ja virtailee. 41. Ja han tulee ihanaan maahan, ja moni kaatuu, mutta nämä pelastuvat hänen kädestänsä; Edom ja Moab ja Ammonin lasten etevimmät.

42. Ja hän ojentaa kätensä maakuntiin; eikä Egyptin maakaan ole pelastuva.

43 Ja han anastaa aarteet, kullan ja hopean ja kaikki Egyptin kalleu-det, ja Libyalaiset ja Etiopialaiset ovat hanen seurassansa.

44. Mutta sanomat idästä ja pohjasta peloittavat häntä, ja hän lähtee suuressa kiukussa monta hävittämään ja kadottamaan.

45. Ja hān panee komean majansa merten välille ihanan, pyhän vuoren eteen; ja hän tulee loppuunsa, cikā hānellā ole yhtään auttajaa."

12 Luku.

Nāya loppu. Jumalan kansan pelastus. Kuolleitten ylösnouseminen.

Silhen aikaan nousee Mikael, se suuri ruhtinas, joka seisoo sinun kansasi lasten puolesta. Ja se on oleva | seva-sinun-osaasi-päiväin lopulla."

ollut siitä saakka, kun ihmiset rupesivat olemaan, aina tähän asti. Ja sillä ajalla pelastetaan sinun kansasi, jokainen, joka löydetään kirjaan kirioitetuksi. Obadjav.17.Dan.10:13.Matt.24:21.Mark.13:19.

2. Ja useat, jotka maan tomussa makaavat, heräävät, toiset ijankaikkiseen elämään, toiset häpeään ja i-

jankaikkiseen vaivaan.

Jes. 66:24. Matt. 25:46. Joh. 5:28 s. Ja vmmärtäväiset loistavat niinkuin taivaan avaruuden loiste, ja ne, jotka monta vanhurskauteen saattavat, niinkuin tähdet ijankaikkisesta ijankaikkiseen.

Dan. 11:33. Matt. 13:43. 1 Kor. 15:41 s. Ja sinä, Daniel, sulje nämä sanat ja lukitse sinetillä tämä kirja lopun ajaksi; useat sitä tutkivat ja ymmärrystä karttuu." Dan. 8:26.

Ja minā Daniel nāin, ja katso, siellä seisoi kaksi muuta, yksi tällä virran rannalla ja toinen tuolla vir-

ran rannalla.

6. Ja hän sanoi liinavaatteesen puetetulle miehelle, joka oli virran vetten yläpuolella. "milloin näitten ihmeellisten asiain loppu tulee?"

7. Ja minä kuulin liinaiseen puetettua miestä, joka oli virran vetten viäpuolella, ja hän nosti oikean kätensä ja vasemman kätensä taivaasen päin ja vannoi sen kautta, joka ijankaikkisesti elää, että se on olevaajan ja kaksi aikaa ja puolen aikaa; ja kun pyhän kansan käden rikkominen on loppunut, täytetään nämä kaikki.

5 Moos. 32:40. Dan. 7:25 s. Ilm. 10:5 s. 8. Ja minä kuulin, mutta en ym**mär**tänyt, vaan sanoin: "minun Herrani, mikā on viimeinen loppu tāstā?" 9. Ja hän sanoi · "mene Daniel, sillä ne sanat ovat suljetut ja sinetillä lukitut lopun ajaksi.

10. Monta puhdistetaan, kirkastetaan ja koetellaan, ja jumalattomat te**ke**vät jumalattomuutta, eikä yksikään jumalaton ymmärrä, mutta taitavat

ymmärtävät.

11. Ja siitä ajasta, kun jokapäiväinen uhri poistetaan ja hävityksen kauhistus asetetaan, on tuhat kaksi sataa ja yhdeksänkymmentä päivää.

12. Autuas se, joka odottaa ja saavuttaa tuhat ja kolme sataa ja viisi

neljättä päivää.

13. Mutta sina, menesiksi kun loppu tulee; ja sinä olet lepäävä ja sitte nou-

PROFETTA HOSEA.

I Luku.

Israel, avioliiton rikkoja, hyljätään ,,huoruutensa" tähden.

Tämä on Herran sana, joka tuli Hosealle, Beerin pojalle, Ussian, Jotamin, Ahaksen ja Hiskijan, Juudan kuningasten päivinä, ja Jerobeamin, Joaan pojan, Israelin kuninkaan pāivinā

2. Kun Herra alkoi puhua Hosealle, sanoi Herra Hosealle: "mene, ota itsellesi huorimusvaimo ja huorimuslapset, sillä maa, Herrasta luopuneena, tekee kauheasti huorin.

Tuom. 8:33. Ps. 73:27. Hes. 16:15 s. 3. Ja han meni ja otti Gomerin, Diblaimin tyttären; ja se tuli raskaaksi ja synnytti hänelle pojan.

4. Ja Herra sanoi hävelle: "kutsu hänen nimensä Jisreel: sillä vielä vähän alkaa, niin Minä kostan Jisreelin verenviat Jehun suvulle ja lakkautan kuningasvallan Israelin huonekunnasta. 1 Kun. 21:1 s. 2 Kun. 9:8 s.

5. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Minä särjen Israelin joutsen Jisree-

lin laaksossa.

6. Ja hän tuli vielä raskaaksi ja synnytti tyttären. Ja Hän sanoi hänelle; ..kutsu hänen nimensä Lo-Ruhama: sillä en Minä enää armahda Israelin huonekuntaa, vaan totisesti tuotan heille armottomuuden.

Mutta Juudan huonekuntaa Minä armahdan ja vapahdan heidät Herran, heidan Jumalansa kautta ; ja en tahdo vapahtaa heitä joutsella, miekalla, enkä sodalla, en hevosilla enkā ratsumiehillä."

Ja kun hän oli vieroittanut Lo-Ruhaman, tuli hän raskaaksi ja syn-

nytti pojan. 9. Ja Hän sanoi hänelle: "kutsu hänen nimensă Lo-Ammi; sillä te ette ole minun kansani, enkä Minäkään

tahdo olla teidän.

10. Mutta Israelin lasten luku on oleva niinkuin meren santa, jota ei voi mitata eikä lukea; ja tapahtuu, että siinä paikassa, missä heille sanottiin: .,te ette ole minun kansani," siellä sanotaan heille: "te elävän Jumalan lapset!" 1 Moos. 32:12.

Hos. 2:28. Room. 9:25 s. 1 Piet, 2:10. 11.Ja Juudan lapset ja Israelin lapset kokoontuvat yhteen ja asettavat itselleen yhden pään, ja lähtevät pois siitä maasta; sillä suuri on Jisreelin päivä,

Jer. 3:18. Hes. 34:23 s.

37:22. Joh. 10:16. Ef. 1:22.

2 Luku.

Israelin uskottomuus rangaistaan. Herran uskollisuus.

Nimittäkäät veljiänne,,Minun kansakseni" ja sisarianne "armoi-

tetuiksi'

Riidelkäät äitinne kanssa, riidelkäät; sillä hän ei ole minun vaimoni, enkā Minā ole hānen miehensā, että hän poistaisi huoruutensa kasvoistansa ja aviorikoksensa rinnas-Jer. 13:27. tansa:

3. etten riisuisi häntä alastomaksi enkā asettaisi hāntā semmoiseksi. kuin hän oli syntymäpäivänänsä, etten panisi häntä korven kaltaiseksi enkā asettaisi hāntā kuivan maan vertaiseksi, enkä janoon häntä kuolettaisi. Hes. 16:39.

4.Ja hänen lapsiansakaan en armah-

da, sillä huorimuslapsia ne ovat.
5. Sillä heidän äitinsä teki huorin, heidän kantajansa käytti it**sensä h**äpeällisesti; sillä hän sanoi: "minä tahdon kulkea rakastajieni pe**rässä,** jotka antavat minulle leipäni ja veteni, villani ja pellavani, öljyni ja juomani. Hes. 16:14 s.

6. Sentähden katso, Minä suljen sinun tiesi oriantappuroilla; ja rakennan aidan eteen, niin ettei hän pol-

kuiansa lövdä.

Ja hän juoksentelee hartaasti rakastajiensa jäljissä, eikä saavuta heitä; hän etsii heitä, eikä löydä, ja sanoo: "minä tahdon mennä ja palata entisen mieheni tykö, sillä parempi minun silloin oli kuin nyt."

8. Ja hän ei tiedä, että Minä annoin hänelle elot, viinin ja öljyn, ja kartutin hänelle hopeaa ja kultaa, jota he käyttivät Baalia varten.

Hos. 8:4, 13:2, 9. Sentähden Minä otan takaisin eloni sen leikkuu-aikana, ja viinini sen määrä-aikana, ja riistän pois villani ja pellavani, jolla hän alastomuutensa peitti.

10. Ja nyt Minä paljastan hänen häpynsä hänen rakastajiensa silmäin edessä, eikä kukaan pelasta häntä

minun kädestäni.

11. Ja minä lakkautan kaiken hänen riemunsa, hänen juhlansa, uuden kuunsa, lepopäivänsä ja kaikki hänen pyhäpäivänsä. 12. Ja Minä hävitän hänen viini-

puunsa ja fiikunapuunsa, joista hän sanoi:,,neovat minun palkkani,jonka rakastajani minulle antoivat,

Minä panen ne metsäksi, ja kedon eläimet niitä syövät.Ps.80:13s.Jes.5:5s.

Ja Minä kostan hänelle Baalien päivät, joille hän suitsutti ja koristeli itseansa nenarenkaalla ja kaulakorlulla ja kulki rakastajiensa jäljissä, mutta minut hän unhotti, sanoo Herra. Jer. 44:18.

14. Sentähden katso, Minä houkuttelen häntä ja vien hänen korpeen ja puhun hänen sydämmellensä.

15. Ja Minä annan hänelle hänen viinimäkensä, ja teen Akorin laakson toivon portiksi, ja siellä hän veisaa niinkuin nuoruutensa päivinä ja niinkuin lähtönsä päivänä Egyptin maasta.2 Moos. 15:1 s. Jos. 7:24 s. Jes. 65:10.

Ja tapahtuu sinä päivänä, sanoo Herra, että huudat: "minun mieheni!" etkä enää huuda Minulle: "mi-

nun Baalini!"

17. Ja Mină poistan Baalien nimet hänen suustansa, eikä heitä nimil-

tään enää muisteta. 2 Moos. 23:18. Ps. 16:4. Sak. 18:2. Ja Minā teen heidān hyvāksensā sinä päivänä liiton kedon eläinten ja taivaan lintujen kanssa, sekä maan päällä liikkuvaisten eläväin kanssa ja joutsen ja miekan ja sodan Minä raivaan maasta pois ja annan heidän asua turvassa.

Job 5:22 s. Jes. 11:6. Hes. 34:25. Job. 16:33. 19. Ja Minä kihlaan sinut itselleni ikuiseksi ajaksi, ja kihlaan sinut itselleni vanhurskaudessa ja tuomios-

sa, armossa ja laupeudessa. 20. Ja Minä kihlaan sinutitselleni uskollisuudessa, ja sinä tunnet Herran.

Jer. 31:34. 21. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Minä kuulen, sanoo Herra, Minä kuulen taivaita, ja ne kuulevat maata; 22. ja maa kuulee eloa ja viiniä ja

öliyä, ja ne kuulevat Jisreeliä. 23. Ja Minä kylvän hänet itselleni maassa ja armoitan Lo-Ruhaman ja sanon Lo-Ammi'lle: "sina olet minun kansani"; ja hän vastaa: "minun Jumalani!" Hos. 1:10. Sak. 13:9. Room. 9:25. 1 Piet. 2:10.

3 Luku.

Israelin uskottomuus. Herran armo.

Ja Herra sanoi minulle: "mene vielä ja rakasta vaimoa, joka rikkoo avion, vaikka hän on ystävänsä ra-kastama, samoinkuin Herrakin rakastaa Israelin lapsia ja he kääntyvät muitten jumalien puoleen ja rakasta-vat viinimarja-kakkuja." 2 Moos. 32:6.

Silloin minä ostin hänet itselleni ja maksoin viisitoista hopeasikliä ja puolentoista homeria ohria.

3. Ja minä sanoin hänelle: ..sinun pitää monta päivää pysymän minulle erotettuna,et saa tehda huorin etkä jonkun miehen kanssa yhdessä olla : a samoin minäkin teen sinua koh-

4. Sillä monta päivää pitää Israelin lasten oleman ilman kuningasta, ja ilman ruhtinaita, ilman teurasuhria ja ilman patsasta, ilman kasukkaa ja ilman kotijumalia.

5. Sen jälkeen Israelin lapset palajavat ja etsivät Herraa, heidän Jumalatansa, ja Davidia, heidän kuningastansa, ja vavisten rientävät Herran ja hänen hyvyytensä tykö päivāin lopulia. Ps 2:6. Jes. 2:2 s. Jer. 30:9. Hes. 84:28. Mik. 4:1. Sak. 8:20s. Hebr. 1:b

4 Luku.

Israelin kauheat synnit.

uulkaat Herran sanaa, te Israelin K lapset, sillä Herralla on riita-asia maan asukasten kanssa, koska ei totuutta, ei rakkautta, eikä Jumalan tuntoa ole maassa.

2. Vannotaan ja valhetellaan, murhataan ja varastetaan ja avioliittoa rikotaan – sitä tehdään, ja toinen verenvika toistansa seuraa.

Sentähden suree maa, ja kaikki sen asukkaat nääntyvät ynnä kedon eläinten ja taivaan lintujen kanssa. ja meren kalatkin katoavat.

Jer. 4:25. 12:4. Sef. 1:2. 4. Vaan sittenkin, älköön kukaan soimatko, älköön kukaan nuhdelko! Sinun kansasi on niinkuin pappien vastustajat. Jes. 30:10. Am. 2:12.

Ja niin sinä kompastut päivällä, ja profettakin kompastuusinun kanssasi yöllä, ja Mihä hävitän sinun

Aitisi.

6. Hävitetty on minun kansani tiedon puutteesta! Koskasinä tiedon hylkäsit, hyl**kä**än Minäkin sinun olemasta pappina Minulle; koska unhotit Jumalasi lain, unhotan Minākin sinun lapsesi. 2 Moos. 20:5.

Mitä enemmän heitä karttui, sitä enemmän he Minua vastaan syntiä tekivät; heidän kunniansa minä hä-

peäksi muutan.

Minun kansani synti-uhria he syövāt, ja niiden rikoksia heidān sie-

lunsa himoitsee.

9, Sentähden käy papin samoin kuin kansankin; ja Minä kostan hänelle hänen tiensä ja maksan hänelle hänen tekonsa.

10. He svovät, eivätkä täydy, he tekevät huorin, eivätkä lisäänny; sillä he ovat laanneet Herraa kunnioittamasta. 8 Moos. 26:26. Mik. 6:14. Hagg. 1:6.

11. Huoruus ja viini ja mehu vie San. 20:1. mielen.

12. Minun kansani kyselee puutansa ja sen sauva sillä ennustaa; sillä huoruuden henki on sen eksyttänyt, ja huoraten he luopuvat Jumalansa Hos. 5:4.

kuuliaisuudesta.

13. Vuorten huipuilla he uhraavat ja kukkuloilla suitsuttavat, tammien, haapojen ja saarnien alla, sillä suloinen on niiden varjo. Sentähden teidän tyttärenne tekevät huorin, ja teidän miniänne avioliiton rikkovat.

Jes. 57:5 s. Hes. 6:13.

14. En Minä teidän tyttärillenne sitä kosta, että ne tekevät huorin, enkä miniöillenne,että ne avioliiton rikko-♥at; sillä he itse poikkeavat porttojen kanssa tien viereen ja temppeli-porttojen kanssa he uhraavat, ja ymmärtämätön kansa hukkuu. 5 Moos. 23:17.

15. Jos sinā, Israel, teet huorin, ālköön Juuda syynalaiseksi tulko; älkäät tulko Gilgaliin, älkäät matkustako Bet-Aveniin, alkaatka vannoko: ..niin totta kuin Herra elää! "5 Moos. 6:13.

1 Kun. 12:29. Hos. 9:15. 10:5, 12:11. Am. 5:5. 16. Sillä Israel on hillitsemätön niinkuin hillitön lehmä; nyt Herra heitä kaitsee kuin lammasta avaral-

la maalla.

17. Efraim on epäjumaliin sidottu, anna hänen mennä!

18. Heidan juhlajuomansa on turmeltunut, he tekevät kauheasti huorin, heidän kilpensä rakastavat innokkaasti häpeätä.

19. Tuuli tarttuu siivillään häneen kiinni, ja he joutuvat häpeään alt-

tariensa tähden.

5 Luku..

Jumala uhkan Israelia ja Juudaa kovalla rangaistuksella.

Kuulkaat tätä, te papit, ja ottakaat vaari, Israelin huonekunta! ja te, kuninkaan perhe,ottakaat korviinne! sillä teitä kohtaa tuomio; sillä te olette olleet paulana Mispassa ja levitettynä verkkona Taborilla.

Tuom. 4:6. 10:17. 1 Kun. 12:32. 2. He ovat taitavasti harhauksia levittäneet, mutta Minä olen rankaise-

va heitä kaikkia.

3. Mină tunnen Efraimin, eikă Israel ole Minulta salattu; sillä nyt olet sinä tehnyt huorin, Efraim. Israel on itsensä saastuttanut.

 Ei heidän tekonsa salli heidän kääntyä heidän Jumalansa puoleen, sillä huoruuden henki on heissä, ei-

vätkä he tunne Herraa.

keavat synnissänsä, ja Juudakin on lankeava heidän kanssansa. Hos. 7:10. 6. Lampaillaan ja karjallaan he me-

nevät Herraa etsimään, eivätkä löydä Häntä; Hän on kääntänyt itsensä

heistä pois.

7. Herraa kohtaan he olivat uskottomia, sillä he synnyttivät vieraita lapsia; nyt syö uusikuu heidät ynnä heidän perintö-osansa.

8. Soittakaat pasunalla Gibeassa, puhaltakaat torveen Raamassa, nostakaat Bet-Avenissa hätähuutoa: "si-nun takanasi ollaan, Benjamin!"

9. Efraim tulee autioksi rangaistuksen päivänä; Israelin sukukun**nissa** Mina teen totuuden tunnetuksi.

10. Juudan ruhtinaat ovat tulleet niiden kaltaisiksi, jotk**a rajoja siirtä**vät ; heidän ylitsensä Minä vuodatan vihani niinkuin vettä. 5Moos, 19:14.27:17. 11. Sorrettuna on Efraim rangaistuksen musertamana, sillä hän tah-

toi noudattaa ihmis-sääntöjä. 12. Ja Minä olen niinkuin koi Ef-

raimille ja niinkuin madonsvõmä Juudan huonekunnalle.

 Ja Efraim näki tautinsa, ja Juuda ajoksensa, ja Efraim läksi Assurin tykö ja lähetti sanan sotakuninkaalle; mutta ei hän voi teitä parantaa eikä poistaa teistä ajostanne. 2 Kun. 15:19. 16:7. Hos. 10:6. 12:1.

 Sillä Minä olen niinkuin ialopeura Efraimille ja minkuin nuori jalopeura Juudan huonekunnalle. Minä, Minä raatelen ja menen matkoihini, kannan pois, eikä ole pelastajaa.

15. Minä menen ja palajan takaisin sijalleni, kunnes he katuvat syntinsä ja etsivät minun kasvojani Hädässään he Minua vielä hartaasti etsivät.

Jes. 26:16.

6 Luku. Jumala on armollinen. Israelin uskottomuus.

Tulkaat ja palaitkaamme Herran tykö; sillä Hän on meidät repinyt ja Hän myös parantaa meidät. Han on meitä lyönyt ja Han myös sitoo meidät.

5 Moos. 32:39. 1 Sam. 2:6. Job 5:18. Jes. 26:16. 2. Hän tekee meidät eläviksi kahden päivän perästä; kolmantena päivănă Hän herăttää meidät, niin että

me elämme hänen kasvoinsa edessä. 1 Kor. 15:4. Ef. 2:58.

3. Tuntekaamme ja ahkeroitkaamme tuntea Herraa! Niinkuin aamurusko on hänen nousunsa varma, ja Hän tulee meille niinkuin sade, niin-5. Ja Israelin ylpeystodistaa sitä vas-ten silmiä, ja Israel ja Efraim lan-maan." Ps, 65:11. 2Piet. 1:19, 4. Mitä sinulle tehnen, Efraim, mitä sinulle tehnen, Juuda? kun teidän rakkautenne on niinkuin aamupilvi ja niinkuin varhain katoova kaste.

5. Sentähden Minä lyön heitä profettain kautta, tapan heidät suuni sanoilla, että sinun tuomiosi ilmestylsi niinkuin valkeus. Jer. 1:10. 6. Sillä rakkautta Minä halajan, enkäuhria, ja Herran tuntemista enem-

mān kuin poltto-uhreja.

1 Sam. 15:22. Ps. 50:13 s. Matt. 9:13. 12:7. 7 Mutta he ovat Adamin tavoin rikkoneet liiton; siinä he ovat olleet uskottomat Minua kohtaan.

8. Gilead on pahantekijäin kaupun-

ki, täynnä verenjälkiä.

Jos. 20:8. Hos. 12:11.

9. Ja niinkuin väijyvä rosvo-joukko, niin on pappien parvi: pitkin tietä sikemiin päin hemurhaavat, vieläpä häpeätöitäkin harjoittavat.

10. Israelin huonekunnassa Minä

näin jotakin kauhistavaa; siellä Efraim tekee huorin, Israel itsensä saastuttaa. 1 Kun. 12:28 s. 2 Kun. 17:7 s. 11. On sinullekin, Juuda, leikkuu määrätty, kun Minä palautan kan-

sani vankeuden.

7 Luku.

Efraimin ja Samarian pahuus.

Kun Minā alan parantaa Israelia, silloin ilmestyy Efraimin rikos ja Samarian pahuus; sillä he harjoittavat petosta, ja varas murtaa huoneesen, ja rosvojoukko ryöstää ulkona.

2 Kun. 17:13 s.

 Ja he eivät ajattele sydämmessänsä, että Minä kaiken heidän pahuutensa muistan. Nyt heidän tekonsa heitä piirittävät, ne ovat mi-

nun kasvojeni edessä.

3. Pahuudellansa he huvittavat kuningasta ja valheillansa ruhtinaita.
4. Kaikki he ovat avioliiton rikkojia, ovat niinkuin leipurin lämmittämä uuni; hän lakkaa tulta virittämästä, kun taikinaa sotketaan aina sen happanemiseen saakka.

 Meidän kuninkaamme päivänä ruhtinaat päihtyivät viinin tulesta; hän ojentaa kätensä pilkkaajitten

kanssa. 1 Kun. 12:32. Jes. 5:11.
6. Sillä he lähestyvät toisiaan; niinkuin uuni on heidän sydämmensä heidän juonissansa; koko yön heidän leipojansa nukkuu, aamulla se palaa kuin leimuava tuli.

7. He kaikki ovat kuumina kuin uuni ja syövät tuomarinsa, kaikki heidän kuninkaansa kaatuvat, eikä ole yhtäkään heidän joukossansa, joka huutaa Minun tyköni. 8. Efraim on sekoittanut itsensä kansoihin, Efraim on käynyt leiväksi, joka ei ole käännetty. Ps. 106:35.

 Muukalaiset syövät hänen voimansa, vaan ei hän siiä tiedä, onpa hänellä jo harmaitakin karvoja, vaan ei hän siiä huomaa.

 Ja Israelin ylpeys todistaa sitä vasten silmiä; kuitenkaan he eivät käänny Herran, heidän Jumalansa, puoleen, eivätkä etsi Häntä, vaikka

puoleen, eivätkä etsi Häntä, vaikka kaikki näin on. Hos. 5:5.

11. Efraim on käynyt mielettömäksi hiinkuin typerä kyyhkynen; Egyptiä he huutavat avuksensa, Assuriin he kulkevat

2 Kun. 15:19. 16:7. 17:4 s. Hos. 5:13. 12:1. 12: Vaikka he kuinkakin kulkevat. levitän Minä verkkoni heidän ylitsensä; Minä tempaan heidät alas niinkuin taivaan linnut ja kuritan heitä, niinkuin heidän seurakunnallensa julistettu on.

lensa julistettu on. 13. Voi heitä, että he Minusta luopuvat! Häviö heille, sillä he olivat uskottomat minua kohtaan! Ja Minä tahdoin vapahtaa heidät, mutta

he puhuivat Minusta valheita.

5 Moos. 28:15 s.
14. Ja he eivät huuda Minun tyköni
sydämmestänsä, vaan vaikeroivat
vuoleillansa; elon ja viinin tähden he
kokoontuvat ja luopuvat Minusta.

15. Ja Minā neuvoin, Minā vahvistin heidān kāsivartensa, mutta Minua vastaan he pahaa ajattelevat.

16. He kääntyvät, vaan ei korkeutta kohti; he ovat käyneet hellinneen joutsen kaltaisiksi. Heidän ruhi naansa kaatuvat miekkaan heidän kielensä röyhkeyden tähden; tämä on heidän pilkkansa Egyptin maalla.
Ps. 78.57. Kol. 3:1.

8 Luku.

Israelin rangaistus; vihollinen on tuleva.

Pane torvi suuhus: "niinkuin kotka iskee hän Herran huoneesen!"
sentähden että he ovat rikkoneet
minun liittoni ja minun laistani luopuneet.

5 Moos. 28:49 s.

Jes. 58:1. Jer. 4:13. 48:40. 49:22. Hes. 17:3.

2. Minulle he huutavat: "minun Jumalani! me tunnemme Sinun, me

Israel!"

3. Israel on hyljännyt hyvän. Vihol-

linen häntä vainotkoon.

4. He ovat asettaneet itsellensä kuninkaita, mutta ei minun tahdostani; he ovat asettaneet ruhtinaita, mutta Minun tietämättäni; hopeansa ja kultansa he ovat tehneet itsellensä epäjumaliksi, että se hävitettäisiin.

Hos. 28,

5. Sinun vasikkasi, Samaria, on inhottava, julmistunut on vihani heitä kohtaan; kuinka kauan he puhtaut a vihaavat? 1 Kun. 12:28s.

6. Sillä Israelista on sekin; seppä on sen tehnyt, eikä se ole Jumala; sillä murskaksi menee Samarian

vasikka. 2 Moos. 32:20.
7. Sillä tuulta he kylvävät ja tuuliaispään he niittävät; heidän siemenensä ei kasva, laiho ei anna jau-

menensä ei kasva, laiho ei anna jauhetta; jos antaisikin, niin muukalaiset sen nielevät. Hagg. 1:6. Gal. 6:7. 8. Nielty on Israel! Nyt jo ovat he

pakanain kesken kelvottoman astian veroisia. 2 Kun. 15:19 s. 9. Sillä he läksivät Assuriin ; metsä-

aasi pysyy itsekseen, mutta Efraim paikkaa itselleen rakastajia. Job 39:8 s. 10. Vaikka he lahjovat pakanoita, niin nyi Minä kuitenkin heidät ko-

niin nyt Minä kuitenkin heidät kokoan; ja kohta he vapisevat veron tähden ruhtinasten kuninkaalle.

2 Kun. 17:3 s. 18:19. Jes. 10:3. 11. Sillä Efraim on tehnyt paljon alttareita, syntiä tehdäksensä; alttarit tulivat hänelle synniksi.

12. Minā kirjoitin hānelle lakini lukuisat sāānnöt, vieraina ne pidetāān. 13. Uhrilahjoikseni he teurastavat lihaa ja syövāt sitā. Ei Herra niihin mielisty. Nyt Hān muistaa heidān rikoksensa ja rankaisee heidān syntinsā. Heidān tāytyy palata takaisin Egyptiin.

Šan. 15:8. 21:27. Jes. 1:11. 66:3 s. Am. 5:22. 14. Israel unhotti Luojansa ja rakensi temppeleitä, ja Juuda enensi varustettuja kaupunkeja; mutta Minä lähetän tulen hänen kaupunkeininsa ja se kuluttaa hänen linnansa.

o Luku.

Suuret synnit; kovat rangaistukset. Ä lä iloitse, Israel, riemastukseen saakka, niinkuin kansat; sillä sinä olet huoraten luopunut Jumalastasi, sinä olet rakastanut huoranpalkkaa kaikilla riihitantereilla.

2. Ei riihen tanner eikä kuurna heitä elätä, ja viini hänen pettää.

Am. 5:11. Sef. 1:13.

3. He eivät saa asua Herran maassa, vaan Efraimin täytyy palata Egyptiin, ja Assurissa he saavat saastaista syödä.

5 Moos. 28:68. 2 Kun. 25:26. Dan. 1:8.
4. He eivät saata vuodattaa Herralle viiniä, eivätkä heidän uhrinsa Hänelle kelpaa. Ne ovat heille niinkuin murheen leipä; kaikki, jotka sitä syövät, saastuttavat itsensä; sillä heidän leipänsä on heitä itseänsä varten, eikä se tule Herran huoneesen.

5. Mitä te teette pyhäpäivinä ja Herran juhlapäivinä?

6. Sillä katso, he ovat lähteneet hävitystä pakoon. Egypti heidät kokoaa, Mof hautaa heidät. Heidän kalliit hopeakalunsa ohdakkeet valloittavat; orjantappuroita on heidän majoissansa. Jes. 32:13. 84:13 s. Jer. 42:16 s.

Joissansa. 188, 3218, 84138, 1874, 42108.
7. Tulleet ovat teiskon päivät, tulleet ovat koston päivät! Israel saa sen tuntea. Profetta on tyhmä, ja hengen mies vimmattu, sinun suuren rikoksesi ja monen vainosi tähden.

Mik. 8:7.

8. Efraim vartoo muita kuin minun
Jumalaani; hänen profettansa on
linnustajan paula kaikilla hänen
teillänsä, vainona Jumalansa huoneessa. Hes. 3:17. Hos. 5:1.

 He ovat syvältä turmiota tehneet, niinkuin Gibean päivinä; Hän muistaa heidän rikoksensa, Hän kostaa

heidän syntinsä.

Tuom. 19-22. 20:1 s. Hos. 10:9.
10. Minā löysin Israelin niinkuin viinimarjat korvessa; Minā nāin teidān isānne niinkuin varhaisen fiikunan fiikunapuussa, sen ensi puhkeamisessa; mutta he menivāt Baal-Peoriin ja pyhittivāt itsensā tuolle hāpeālliselle epājumalalle, ja tulivat yhtā kauheiksi kuin heidān rakastajansa. 4 Moos. 25:3. Ps. 106:28. Jer. 3:24.

11. Niinkuin lintu lentää Efraimin kunnia pois; he eivät lapsia synnytä, eivät ole raskaana, eivätkä

siitä.

12. Ja jos he kasvattaisivatkin lapsensa suuriksi, teen Minä kuitenkin heidät lapsettomiksi, niin ettei ihmistä jäljelle jää. Voi heitä, kun Minä heistä luovun!

13. Efraim on, kun kauas katselen, niinkuin Tyyro, istutettu niitty; mutta Efraimin täytyy viedä lapsensa surmaajalle. Hes. 26:17.

14. Anna heille, Herra! Mită heille antaisit? Anna heille lapseton kohtu

ja kuivettuneet nisät!

15. Koko heidān pahuutensa on Gilgalissa, sillā siellā Minā vihastuin heihin; heidān töittensā pahuuden tāhden Minā ajan heidāt huoneestani, enkā tahdo enää rakastaa heitā; kaikki heidān ruhtinaansa ovat luopuneita.

Jes. 1:23. Hos. 4:15. 12:11.

16. Lyōty on Efraim, heidān juu-

rensa on kuivettuneet, eivät he hedelmää tee; jos he synnyttävätkin, kuoletan Minä heidän kohtunsa ra-

kastetut hedelmät.

17. Minun Jumalani hylkää heidät, sillä he eivät kuulleet Häntä, ja he tulevat pakolaisiksi pakanain seassa, 10 Luku.

Israelin suuret synnit tuottavat rangaistustuomion.

Israel on pensova viinipuu, joka hedelmän kantaa; kuta enemmän se hedelmän kantoi, sitä enemmän se alttareita rakensi ; kuta paremmin sen maan kävi, sitä paremmin se patsaita teki. Hos. 8:11.

2. Liukas on heidan sydammensa; nyt he saavat rangaistusta kärsiä. Hān kukistaa heidān alttarinsa ; Hān

hävittää heidän patsaansa.

3. Nyt he saavat sanoa: "ei meillä ole kuningasta, sillä emme peljänneet Herraa; ja mitäpä auttaisikaan meitä kuningas!"

4. Turhia puheita he puhuvat, vannovat väärin, liittoa tekevät; mutta tuomio kukoistaa niinkuin myrkky-

ruoho pellon vaoissa.

- 5. Bet-Avenin vasikkain tähden Samarian asukkaat vapisevat; sillä sitä sen kansa suree, ja sen papit vapisevat sen tähden, kunniansa tähden, kun se viedään heiltä pois.
- 2 Kun. 23:5. Hos. 8:5. Sekin viedään Assuriin, lahjaksi sotakuninkaalle. Häpeän saa Efraim, **ja hävetä saa I**srael neuvostaan.

Hos. 5.13. 7. Samaria hāviāā; sen kuningas on niinkuin lastu veden pinnalla.

- 8. Ja Avenin kukkulat Israelin synti — kukistetaan; ohdakkeita ja orjantappuroita kasvaa heidan alttareillansa. Ja he sanovat vuorille: "peittäkäät meitä!" ja kukkuloille: "lan-getkaat meidän päällemme!"
- Jes. 2:19. Luuk. 23:30. Ilm. 6:16. 9:6. 9. Hamasta Gibean päivistä saakka olet sinä, Israel, syntiä tehnyt. Siihen he ovat jääneet; ei satuta heitä Gibealais-sota pahantekijöitä vastaan.

Tuom. 19:22 s. 1 Sam. 8:6 s. 15:34 s. Hos. 9:9. 13:10 s. 10. Mieleni mukaan Minä heitä ku-

ritan; ja kansoja kootaan heitä vastaan, sitoessani heidät heidän kah-

teen rikokseensa.

Ja Efraim on opetettu vasikka, joka haluaa puida; mutta Minä panen ikeen hänen kauniisen kaulaansa. Minā valjastan Efraimin, kyntää saa Juuda, äestää Jaakob.

5 Moos. 25:4. 1 Kor. 9:9. 12. Kylväkäät itsellenne vanhurskaudessa, niin te saatte niittää armon mukaan! Kyntäkäät itsellenne uudispelto! sillä aika on etsiä Herraa, että Hän tulisi ja antaisi teille vanhurskauden niinkuin sateen.

13. Te olette kyntäneet jumalatto-

muutta, vääryyttä te olette niittäneet, te olette syöneet valheen hedelmiä: sillä sinä olet uskaltanut omaan tiehesi, sankaries paljouteen.

14. Sentähden nouseesotameteli kansasi keskellä, ja kaikki linnoituksesi hävitetään, niinkuin Salman hävitti Bet-Arbel'in sodan päivänä, jolloin äiti lastensa päälle rutistettiin

15. Tämmöistä tuottaa teille Betel suuren pahuutenne tähden. Päivän koittaessa Israelin kuningas peräti

kukistetaan

II Luku.

Jumalan rakkaus luopunutta Israelia kohtaan.

Kun Israel oli nuori, rakastin Minä häntä, ja Egyptistä Minä kutsuin poikani. 2 Moos. 3:8, 4:22 s, Matt. 2:15, 2. Kuta enemmin he kutsuivat hei-

tā, sitā enemmin he kāāntyivāt pois ; Baaleille he uhrasivat ja epäjumalankuville he suitsuttivat.

3. Ja Minä kuitenkin opetin Efraimia käymään ja otin heidät käsivarsilleni, mutta he eivät tahtoneet tietää, että Minä heidät paransin.

2 Moos. 13:21. 5 Moos. 1.31. 4. Ihmis-köysillä Minä heidät vedin, rakkauden nuorilla; ja Minā olin heille niinkuin ne, jotka nostavat ikeen heidän kaulastansa, ja lempeästi heitä ruokin.

5.Eihän palaaEgyptin maahan, vaan Assur on hänen kuninkaansa, sillä he eivät tahtoneet palataHerran tykö. 6 Sentähden miekka raivoaa hä-

nen kaupungeissansa, se hävittää ja kuluttaa hänen salpansa heidän neuvojensa tähden. Hos. 10:6.

7. Ja Minun kansani halajaa luopua Minusta; korkeuteen päin häntä kutsutaan, mutta ei kukaan it-

seänsä ylennä.

8. Kuinka Minä alttiiksi antaisin sinut, Efraim? kuinka jättäisin sinut, Israel? Kuinka saattaisin antaa sinut alttiiksi niinkuin Adman, panna si-nut Seboimin kaltaiseksi? Minun sydämmessäni on toinen mieli; sääliväisyyteni on ylen palava.

1 Moos. 19:24 s. 5 Moos. 29:23. Am. 4:11. 9. En Mină tâytă vihani tulta, en Mină enăă turmele Efraimia; sillă Minä olen Jumala, enkä ihminen, pyhä sinun keskelläsi, enkä tule kii-

vaudessa.

4 Moos. 23:19. 1 Sam. 15:29. Hes. 18:23. 33:11. Herran jäljissä he kulkevat: niinkuin jalopeura Han kiljuu; sillä Hän kiljuu, ja vavisten tulevat lapset lännestä päin.

11. Niinkuin lintu he vavisten tule-

vat Egyptistä, ja kuin kyyhkynen Assurin maasta; ja Minä annan heidän asua heidän omissa huoneissansa, sanoo Herra.

12 Luku.

Israelin uskottomuus.

Efraim on piirittänyt Minun val-heella ja Israelin huone petoksella, ja Juuda yhä vilpistelee Jumalaa kohtaan ja Pyhää kohtaan, joka 2 Kun. 18:4 s.

on uskollinen.

Efraim halajaa tuulta ja tavoittelee itätuulta; kaiken päivää hän lisää valhetta ja turmiota; Assurin kanssa he liittoa tekevät, ja Egyptille öljyä viedään. Jer. 57:9. Hos. 5:13. 7:11.

3. Ja Herralla on riita-asia Juudan kanssa ja on kostava Jaakobille hänen teittensä mukaan, hänen töittensä mukaan Hän maksaa hänelle.

4. Aidin kohdussa hän tarttui veljensä kantapäähän, ja miehuutensa väessä hän taisteli Jumalan kanssa.

1 Moos. 25:26. 32:24 s. 5. Hän taisteli enkelin kanssa ja sai voiton, hän itki ja rukoili Häntä. Betelissä hän löysi Hänen, ja siellä Hän puhui meidän kanssamme.

1 Moos. 28:19. 85:7. 6.Ja Herra, Jumala Sebaot, "Herra" on hänen nimensä!

2 Moos. 3:14. Ps. 83:19. Jes. 42:8. 7. Ja sinäkin, palaja Jumalasi tyko, pida rakkaus ja oikeus, ja toivo alati Jumalaasi! Ps. 101:1.

8. Kauppamies hän on, kädessään on väärä vaaka; hän tekee mielel-

länsä vääryyttä.

9. Ja Efraim sanoo: "olen rikastunut, olen saanut itselleni tavaraa; ei yksikään työni tuota minulle vää-

ryyttä, joka synti olisi." 11m. 8:17. 10. Kuitenkin olen Minä, Herra, sinun Jumalasi hamasta Egyptin maasta saakka; vieläkin Minä annan sinun asua majoissa, niinkuin juhlapäivinä. Hos. 13:4.

.11. Ja Mină puh jin profetoille ja lisäsin heille näkyjä, ja profettojen kautta Minä vertauksia puhuin. Hebr.1:1.

12. Jos Gilead on turhuus, niin se kanssa turhiin joutuu. Gilgalissa he härkiä teurastavat; heidän alttarinsakin tulevat niinkuin kiviraunioiksi vainion vaoilla. Hes. 4:15. 6:8.

 Ja Jaakob pakeni Aramin ke-dolle; ja Israel palveli vaimon tähden, vaimon tähden hän paimenis-1 Moos. 27:43. 28:5. 29:20 s. Ja profetan kautta vei Herra Is-

raelin Egyptistä, ja profetan kautta Han paimensi hanta.

15. Efraim vihoitti Hänen kovasti: ja hänen Herransa antaa hänen verenvikansa pysyä hänen päällänsä ja kostaa hänellehänenhäväistyksensä.

13 Luku.

Tuomio, Messiaan voitto.

Kun Efraim puhui, tuli pelko; hän korotti itsensä Israelissa, mutta joutui syynalaiseksi Baalin kautta

ja kuoli.

2. Ja nyt he pitkittävät syntiä tekemässä: he tekivät itsellensä hopeastansa valetuita kuvia, neronsa mukaan epäjumalia, kaikki seppien tekemiä. Näille puhuvat ihmiset, jotka uhraavat; he suutelevat vasikoita.

Hos. 2:8, 8:4, 3. Sentähden he tulevat aamupilven vertaisiksi ja haihtuvan kasteen kaltaisiksi, samanlaisiksi kuin riihestä põlisevät akanat ja akkunasta nou-Ps. 1:4. Dan. 2:35. Hos. 6:4. seva savu.

4. Ja kuitenkin olen Minä Herra, sinunJumalasi,hamastaEgyptinmaasta saakka, etkä sinä tiedä toisesta Jumalasta paitsi Minua, eikä ole Vapahtajaa paitsi Minua. 2 Sam. 22:32.

Ps. 18:32. Jes. 43:11. 45:18, Hos. 12:9. Minä tunsin sinun korvessa, hel-

teen maassa. 5 Moos, 8:15, 32:10 a. 6. Laitumensa mukaan he ravituiksi tulivat; he saivat kyllänsä, ja heidän sydämmensä paisui; sentähden he unohtivat Minun. 5 Moos. 8:12.32:15. Silloin Minä muutuin heille jalo-

peuraksi; pardin tavoin Minā vāi-Val. v. 3:10. Hos. 5:14. jyin tiellä.

8. Minä karkaan heidän päällensä niinkuin penikkansa kadottanut karhu, ja revin rikki heidän sydämmensä kalvon, ja paikalla Mínā emāja-lopeuran tavoin heidāt syön; meţsan pedot heita raatelevat.

2 Sam. 17:8. San. 17:12. Jer. 5:6. 9. Se sinut turmeli, Israel, että olit Minua yastaan, sinun apuasi yastaan. Missä on nyt kuninkaasi, että hän auttaisi sinua kaikissa kaupungeissas, ja tuomarisi, joista sanoit: "anna minulle kuningas j**a r**uhtinaita?" 1 Sam. 858.

Minä annoin sinulle kuninkaan vihassani ja otan sen pois kiivaudessani

Kokoon kääritty on Efraimin rikos, tallelle pantu hänen syntinsä.

5 Moos. 32:34, Job 14:17. 13. Synnyttäjän kivut saavuttavat hänet. Mutta hän on taitamaton lapsi, sillä ei hän ajallansa tule esiin kohdun suuhun. Jes. 87:3. 14. Tuonelan kädestä Minä tahdon

2Moos. 12:37 s. 14:30 s. Ps. 77:21. heidät vapahtaa, kuolemasta Minä

tahdon heidät lunastaa. Kuolema, kussa on ruttosi? Tuonela, kussa on surmasi? Katumus on kätketty silmieni edestä.

Jes. 25:8. 1 Kor. 15:54 s. Hebr. 2:14. 15. Vaikka hän on velijen keskellä hedelmän tekijä, tulee itätuuli, Herran henkäys korvesta nousee, ja hänen kaivonsa kurehtuu, ja hänen lähteensä kuivuu; hän ryöstää kaikkein kallisten tavarain aarteet. Hes. 19:12.

. 14 Luku.

Kehoitus kääntymiseen. Armo luvataan. Rangaistuksen saa Samaria, sillä se nousi Jumalaansa vastaan. Miekkaan he kaatuvat; heidän lapsukaisensa rutistetaan ja heidan raskaat vaimonsa halkaistaan.

2. Palaja, Israel, Herran, sinun Jumalasi, tykö, sillä sinä olet langen-

nut pahantekosi tähden!

Joel 2:12. Sak. 1:3 s. Mal. 3:7. 3. Ottakaat mukaanne sanoja ja palatkaat Herran tykö; sanokaat Hänelle: "kaikki pahat tekomme anna anteeksi, ja ota armoihisi, niin me uhraamme huutomme uhrit!

Hebr. 13:15. 4. Ei Assur meitä auta; hevosilla emme tahdo ratsastaa, emmekä enää

sanoa kättemme teolle: ,meidän Jumalamme!' sillä Sinun tykönäsi lövtää orpo armon.

Mină tahdon parantaa heidăn luopumisensa, Minä tahdon mielelläni rakastaa heitä, sillä vihani on kääntynyt hänestä.

Minä tahdon olla kuin kaste Israelille; hän kukoistaa niinkuin lil-

ja ja juurtuu niinkuin Libanon. 7. Hänen vesansa haaraantuvat; hänen kauneutensa on niinkuin öljypuun, ja hänen tuoksunsa kuin Libanonin. Ps 52:10. Kork. v. 4:11.

8. Hänen varjossaan asuvaiset kasvattavat uudestaan eloa ja kukoistavat niinkuin viinipuu, jonka maine on niinkuin Libanonin viini

Ps. 91:1. Kork. v. 1:3. Jes. 4:6. 9. Efraim, mitä minulla on enää tekemistä epäjumalien kanssa? Minä kuulen häntä ja katson hänen puoleensa. Minä olen niinkuin viheriöitsevä kypressi; Minusta hedelmāsi löytyy.

10. Kuka on viisas, että hän nämä ymmärtäisi, ja taitava, että hän ne käsittäisi? Sillä oikeat ovat Herran tiet, ja vanhurskaat niitä kulkevat, mutta rikkojat niihin kompastuvat.

5 Moos. 10:12, Ps. 25:9 s. 107:43. Jes. 3:14.

PROFETTA JOEL.

ı Luku.

Suuri maanvaiva Herran päivän enteenä. Kehoitetaan katumukseen ja kääntymiseen Herran puoleen.

Herran sana, joka tuli Joelille, Petuelin pojalle.

2. Kuulkaat tätä, te vanhukset, ja ottakaat korviinne, kaikki maan asukkaat! Onko tämmöistä tapahtunut teidän päivinänne taikka isäinne pāivinā?

Tätä te lapsillenne kertokaat, ja teidän lapsenne heidän lapsillensa ja heidän lapsensa tuleville sukukun-

nille!

4. Mitā ruohomato jāttāā, sen heināsirkka syō, ja mitā heināsirkka ättää, sen lehtimato syö, ja mitä lehtimato jättää, sen jyvämato syö.

2 Moos. 10:14 s. Joel 2:25. 5. Herātkāāt, te juopuneet, ja itkekäät, ja voivottakaat, kaikki viinin juomarit, viininmehun tähden, sillä se on suustanne temmattu!

6. Sillä kansa on noussut maatani

hampaat ovat jalopeuran hampaita, ja sillä on emäjalopeuran purimet.

Se pani viinipuuni pilalle, ja fiikunapuuni pirstaleiksi; se on ne kokonaan kuorinut ja kaatanut, valkeina ovat sen oksat.

8. Valita niinkuin neitsyt, joka pukee itsensä säkkiin nuoruutensa yl-

jän tähden!

9. Temmattu on ruoka-uhri ja juoma-uhri Herran huoneesta; papit, Herran palvelijat, murehtivat.

2 Moos. 29:41. 10. Pelto on havitetty, maa suree; sillä elo on hävitetty viininmeh**u** on kuivunut, õljy surkastunut. 11. Häpeään häätykäät, te peltomie-

het, voivottakaat, te viinimäen miehet, nisun ja ohran tähden, sillä hävitetty on pellon sato. Jes.16:10. Jer. 48:33.

12. Viinipuu on kuivettunut, fiikunapuu on surkastunut, granattipuu jopa palmu-ja omenapuukin, kaikki kedon puut ovat kuivettuneet; niin. ilokin on kadonnut ihmislapsilta.

13. Sonnustakaat itseänne ja valittavastaan, vakeva ja epälukuinen; sen | kaat, te papit, voivottakaat, te alt:arin palvelijat! Tulkaat ja olkaat yötä sākkeihin puettuina, te minun Jumalani palvelijat, sillä ruoka-uhri ja juoma-uhri on poissa teidän Jumalanne huoneesta.

14. Pyhittäkäät paasto, kutsukaat seurakunta kokoon, kootkaat vanhimmat, kaikki maan asukkaat, Her-

ron, teidän Jumalanne, huoneesen, ja huutakaat Herran tykö! Joel 2:15. 15. Voi sitä päivää! sillä lähellä on Herran päivä, ja niinkuin väkivalta se Kaikkivaltiaalta tulee.

Jes. 13:6,9. Joel 2:1. 16. Eikö ole silmäimme edestä ruoka temmattu pois, ilo ja riemu meidän Jumalamme huoneesta?

17. Siemenet ovat turmeltuneet maassa, aitat ovat hävitetyt, ladot hajoitetut, sillä elo on kuivettunut.

18. Kuinka karja huokaa, karjalaumat hämmästyvät! sillä ei heillä laidunta ole: lammaslaumatkin nääntyvät. Ps. 104:27.

19. Sinun tykösi, Herra, minä huudan; sillä tuli on kuluttanut korven luhdat, ja liekki korventanut kaikki

kedon puut.

20. Metsän eläimetkin huutavat Sinun puoleesi, sillä vesiojat ovat kuivuneet, ja tuli on kuluttanut korven luhdat. Job 89:8. Ps. 104:27, 147:9. Joon. 8:8.

2 Luku.

Herran päivän enteet: pyhän Hengen vuo-

datus, merkit auringossa ja kuussa. Soittakaat pasunalla Sionissa, huu-takaat minun pyhällä vuorellani! Vavista täytyy kaikkein maan asukasten, sillä Herran päivä tulee, se on läsnä. 4 Moos, 10:2. Joel 1:15.

Pimeyden ja sumun pāivā, pilven ja synkeyden päivä; niinkuin aamurusko levitettynä vuorten yli tulee lu-. kuisa ja väkevä kansa, jonka vertaista ei ole ollut ijankaikkisesta asti, eikä sen jälkeen enää tule ijankaikkiseen aikaan saakka. Am.5:18.8ef.1:14s.

Sen edellä kuluttaa tuli, ja sen takana korventaa liekki; niinkuin Edenin tarha on maa sen edellä, vaan sen takana kuin autio korpi, eikä mikään siltä säästy.

4. Sen muoto on niinkuin hevosten muoto, ja he karkaavat niinkuin

ratsut.

5. Niinkuin ratasten ratina vuorten huipuilla, niin he hyppelevät, niinkuin tulen liekin kohina, joka kuluttaa kulon, niinkuin väkevä kansa, valmis sotaan.

6. Sen edessä kansat vapisevat, kaikki kasvot kalpenevat. Nah. 2:10. niinkuin sotamiehet he nousevat muurille, ja kukin he tietänsä kulkevat, eivätkä muuttele polkujansa. 8. Toinen ei toistansa työnnä, kukin

he polkujansa kulkevát, ja aseitten läpi tunkevat, eivätkä haavoitu. 9. Ympäri kaupunkia he juoksevat, muurille he nousevat, huoneisin kii-

peävät, akkunain läpi tulevat niinkuin varkaat.

10. Sen edessā vapisee maa, ja taivaat tärisevät; aurinko ja kuupimenevät ja tähdet kadottavat valonsa. Jes. 18:10. Hes. 82:7. Matt. 24:27,29. Mark. 13:24. Luuk. 21:25.

 Ja Herra jylisee sotalaumansa edellä, sillä sangen suuri on hänen sotaleiriusä, väkevä on hänen sanansa toimittaja; sillä suuri on Herran päivä, ja sangen kauhea, kuka voi sitā kestāā?

12. Mutta nytkin, sanoo Herra, kääntykäät Minun tyköni kaikesta sydämmestänne paastolla, itkulla ja valituksella! San. 28:13. Jes. 45:22.

13. Ja repikäät rikki sydämmenne, eikä vaatteitanne, ja palatkaat Herran, teidän Jumalanne tykö, sillä armollinen ja laupias Hān on, pitkā-mielinen ja armosta rikas, ja katuu

rangaistusta. 2 Moos. 34:6. 4 Moos. 14:18. 1 Sam. 15:29. Neh.9:17. Ps.51:19. 86:15.103:8.145:8. Joon. 4:2. 14. Kukaties Hän palajaa takaisin ja ottaa katuaksensa ja jättää jälkeensä siunauksen, ruoka-uhrin ja

juoma-uhrin Herralle, teidän Jumalallenne. Jer. 18:8. Joon.3:9. 15. Soittakaat pasunalla Sionissa, pyhittäkäät paasto, huutakaat seura-

kunta kokoon! 4 Moos. 10:2. Joel 1:14. Joon. 3:5. 16. Kootkaat kansa, pyhittäkäät kokous, tuokaat vanhimmat koolle. kootkaat lapset ja imeväiset; lähte-köön ylkä kammiostansa, ja mor-

sian suojastansa! Pr. 8:8. 17. Etuhuoneen ja alttarin välissä itkekööt papit, Herran palvelijat, ja sanokoot: "armahda, Herra, kansaasi, äläkä pane perintöäsi pilkaksi, pakanain sananlaskuksi! Miksi sanottaisiin kansain kesken: ,missä on nyt heidän Jumalansa?"

2 Moos. 32:12. Ps. 79:9 s. 115:2. 18. Silloin kiivastui Herra maansa puolesta ja armahti kansaansa.

19. Ja Herra vastasi ja sanoi kansallensa: katso, Minä lähetän teille elon ja viinin ja öljyn, ja te täydytte niistä, enkä Minä enää pane teitä pilkaksi pakanain kesken. 5 Moos. 28:11 a.

20. Ja tuon pohjosesta tulleen Mina poistan teistä kauas, ja karkoitan hä-7. Niinkuin sankarit he samoayat, | net kuivaan ja autioon maahan, haJoel 1:4.

nen etuparvensa itäiseen mereen ja hänen takaparvensa läntiseen mereen; ja hänen lövhkänsä nousee. ja hänen haisunsa kohoo, sillä hän on suuria tehnyt.

21. Älä pelkää, sinä maa, riemuitse ja

iloitse, sillä Herrakin voi suuria tehdä! 22. Alkäät peljätkö, te kedon eläimet, sillä korven luhdat viheriöitsevät; sillä puu kantaa hedelmänsä, fiikunapuu ja viinipuu antavat aarteensa. 23. Ja te. Sionin lapset, riemuitkaat ja iloitkaat Herrassa, teidän Jumalassanne, sillä Hän antaa teille vanhurskauden opettajan, ja antaa teille sa-teen, syyssateen ja kevätsateen niinkuin ennenkin. 5 Moos. 11:14. Jer. 5:24. 24. Ja riihet täyttyvät elosta, jakuurnat kuohuvat viiniä ja öljyä. San. 3:10.

25. Ja Mină palkitsen teille ne vuodet, jotka heinäsirkka, lehtimato, jyvămato ja ruohomato sõi, tuo minun suuri sotalaumani, jonka Minä teitä

vastaan lähetin.

26. Silloin te saatte kyllältä syödä ja täyttyä, ja te kiitätteHerran, teidänJumalanne, nimeä, joka on ihmeelli-sesti menetellyt teidän kanssanne; eikä minun kansani häpiään joudu

ijankaikkisesti. 27. Ja te saatte tuta, että Minä olen Israelin keskellä, ja että Minä, Herra, olen teidänJumalanne,eikä yksikään muu; ja minun kansani ei häpiään joudu ijankaikkisesti. Jes. 45:5. 46:9. 28. Ja tapahtuu sen jälkeen, että Minä vuodatan Henkeni kaiken lihan päälle, ja teidän poikanne ja tyttärenne ennustavat, teidän vanhuksenne unia uneksuvat, ja teidän nuorukaisenne näkyjä näkevät.

Jes. 44:8. Ap. t. 2:17 s. 29. Ja palvelijainkin ja piikain päälle Minā niinā pāivinā vuodatan Henkeni. Gal. 4:6 s.

30. Ja Minä annan tunnustähdet taivaalla ja maassa: veren ja tulen

ja savupatsaat.

31. Aurinko muuttuu pimeydeksi ja kuu vereksi ennen sen suuren ja kauhean Herran päivän tuloa. Joel 3:15. 32. Ja tapahtuu, että jokainen, kuin Herran nimeä avuksensa huutaa, se pelastetaan ; sillä Sionin vuorella ja Jerusalemissa on pelastus, niinkuin Herra on sanonut, ja niitten jääneitten joukossa, joita Herra kutsuu. Jes. 2:3. Obadja v. 17. Room. 10:13.

3 Luku.

Herran päivä. Israelin pelastus. Sillä katso, niinä päivinä ja sinä Saikana, kun Mina palautan Juudan ja Jerusalemin vankeuden,

2. kokoan Minä kaikki pakanat ja vien heidät alas Josafatin laaksoon la käyn siellä oikeutta heidän kanssansa minun kansani ja perintöni Israelin tähden, jonka he hajoittivat pakanain sekaan ja maani jakelivat, 3. ja heittivät kansastani arpaa, ja

antoivat pojan portosta ja tytön vai-

hettivat viiniin, ja joivat.

4. Ja tekin, Tyyro ja Sidon ja kaikki Filistean, makunnat, mita te Minusta tahdotte? Aiotteko kostaa Minulle pahaa, taikka aiotteko Minulle jotakin pahaa tehdä? Yhtäkkiä, nopeasti Minä palautan teidän tekonne oman päänne päälle, Jes. 23:1 s. Am. 1:9. koska te minun hopeani ja kul-

tani otitte ja kalliimmat kalunitemp-

peliinne veitte.

ja mõitte Juudan lapsia ja Jerusalemin lapsia Kreikkalaisille poistaaksenne heidät kauas heidän omil ta raioiltansa.

Katso, Minä herätän heidät siitä paikkakunnasta, johon te heidät mõitte, ja palautan teidän tekonne

oman päänne päälle. 8. Ja Minä myön teidän poikanne ja tyttärenne Juudan lapsille, ja he myövät ne Sabealaisille, kaukaiselle kansalle ; sillä Herra on sen puhunut. Julistakaat tätä pakanain seassa,

pyhittäkäät sota, herättäkäät sankarit, lähestykööt, astukoot esille kaikki sotamiehet!

Takokaat vannaanne miekoiksi ja viikatteenne keihäiksi! Heikko sanokoon: minä olen sankari!

Jes. 2:4. Mik. 4:3. 11. Kiiruhtakaat la tulkaat, kaikki te pakanat ympāristöltā, ja kokoontukaat! Lähetä, Herra, sinne san-Ps. 2:2s. Jes. 8:9s. karisi!

12. Herätkööt pakanat ja lähtekööt matkalle Josafatin laaksoon, sillä siellä Minä istun tuomitsemassa kaik-

kia pakanoita ympäristöltä

13. Sivaltakaat sirppi, sillä elo on kypsynyt! Tulkaat ja polkekaat, sillä kuurna on täynnään; kuurna-astiat kuohuvat, sillä suuri on heidän pahuutensa l

Jes. 63:3. Luuk.10:2, Joh.4:35. Ilm. 14:15, 18. Ihmisjoukkoja kohisee tuomion laaksossa, sillä lähellä on Herran

päivä tuomion laaksossa.

15. Aurinko ja kuu pimenevät, ja tähdet kadottavat valonsa. Joel 2:10. Ja Herra kiljuu Sionista ja jylisee Jerusalemista, ja taivaat ja maa tärisevät; mutta Herra on pakopaikkana kansallensa ja varustuksena Israelin lapsille. Jes. 2:8.

Hos. 11:10. Am. 1:2. Mik, 4:2. Sak, 18:1.

17. Ja te tunnette, että Minä, Herra, olen teidän Jumalanne, joka asun Sionissa, pyhällä vuorellani: ja Jerusalem on pyhä, eikä muukalaisia enää kulje sen kautta. Ilm. 21:27. 18. Ja tapahtuu sinä päivänä, että vuoret vuotavat mehua, ja kukkulat maitoa valuvat, ja kaikki Juudan purot vesinä juoksevat; ja lähde läh-tee Herran huoneesta ja kostuttaa Sittimin laakson.

Hes. 47:1.8. Am. 9:18. Sak. 14:8. Ilm. 22:1.

19. Egypti tulee autioksi ja Edom autioksi koryeksi, väkivallan tähden Juudan lapsia kohtaan, kun vuodattivat viatonta verta omassa maassansa. Ps. 79:2.3. Obadia v. 10. Ilm. 17:6. 20. Mutta Juuda asuu ijankaik-

kisesti, ja Jerusalem suvusta sukuun.

21. Ja Minä kostan heidän verensä. jota en ennen kostanut: ja Herra asuu Sionissa. Obadia v. 21.

PROFETTA AMOS.

I Luku.

Ennustus Damaskoa, Filistealaisia, Tyyrolaisia, Edomilaisia ja Ammonilaisia vastaan.

'āmā on se, minkā Amos, joka oli Tekoan paimenia, näki Israelista, Ussian, Juudan kuninkaan, päivinä, ja Jerobeamin, Joaksen pojan, Israelin kuninkaan päivinä, kaksi vuotta ennen maanjäristystä. Am. 7:14. Sak. 14:5. 2. Ja han sanoi: Herra kiljuu Sionista, ja jylisee Jerusalemista, ja paimenten laitumet lakastuvat, ja Karmelin kukkula kuivettuu.

Jer. 25:30. Hos. 11:10. Joel 3:16. 3. Näin sanoo Herra: kolmen Damaskon rikoksen tähden, ja neljän-kin tähden – en Minä muuta sanojani - koska he rautaisilla rattailla ovat puineet Gileadin.

2 Sam. 12:31. Jes. 17:1. Jer. 49:23 s. 4. lähetän Minä tulen Hasaelin huoneesen, ja se kuluttaa Benhadadin hovit. 2 Kun. 13:3. Jer. 49:27.

5. Ja Minä särjen Damaskon salvat ja hävitän asukkaat Avenin laaksosta ja valtikan pitäjän Bet-Edenistä, ja Syrian kansa viedään vankeuteen Kiiriin, sanoo Herra. 2 Kun. 16:9. Am. 9:7.

6. Näin sanoo Herra: kolmen Gasan rikoksen tähden, ja neljänkin tähden – en Minä muuta sanojani – koska he veivät pois koko joukon vankeja, jättääksensä ne Edomille,

2 Aik. 21:16 s. Jer. 47:5. 7.lähetän Minä tulenGasan muuriin,

ja se kuluttaa sen hovit. 8. Ja Minä hävitän asukkaat Asdodista ja valtikan pitäjän Askalonista, ja käännän käteni Ekronia vastaan, ja Filistealaisten jälelle jääneet hukkuvat, sanoo Herra, Herra. Jer. 25:20. 9. Näin sanoo Herra: kolmen Tyyron rikoksen tähden, ja neljänkin tähden – en Minä muutasanojani – **koska j**ättivät koko joukon vankeja | sansa, sanoo Herra.

Edomille, eivätkä muistaneet velijen Jes. 23:1 s. Hes. 28:1 s. Joel 3:4 s. 10. lähetän Minä tulen Tyyron muuriin, ja se kuluttaa sen hovit.

Jer. 47:4. Hes. 26:3 s. 27:27. Näin sanoo Herra: kolmen Edomin rikoksen tähden, ja neljänkin tähden – en Minä muuta sanojani – koska hān miekalla vainosi velieānsā ja tukahutti sääliväisyytensä, ja hä-nen vihansa raivosi lakkaamatta, ja hānen kiukkunsa väijyi ijankaikkisesti, 1 Moos. 27:40. 4 Moos. 20:20. Jes. 34:5.

Jer. 49:7 s. Hes. 25:12 s. Obadja v. 10 s. 12. lähetän Minä tulen Temaniin. ja se kuluttaa Bosran hovit.

13. Näin sanoo Herra: kolmen Ammonin lasten rikoksen tähden, ja neljänkin tähden - en Minä muuta sanojani - koska he halkasivat Gileadin raskaat vaimot, laajentaaksensa aluettansa, Jer. 49:1 s. Hes. 25:2 s.

14. sytytän Minä tulen Rabban muuriin,]a se kuluttaa sen hovit, sotahuudon kaikuessa sodan päivänä, myrskyn raivotessa raju-ilman päivănă. 2 Sam. 11:1.

15. Ja heidän kuninkaansa kulkee vankeuteen, hän ja hänen ruhtina**an**sa yhdessä, sanoo Herra.

2 Luku.

Ennustus Moabia, Juudaa ja Israelia vastaan.

Näin sanoo Herra. kolmen Moabin rikoksen tähden ja neljänkin tähden - en Mină muuta sanojani koska hän poroksi poltti Edomin kuninkaan luut, 2Kun. 3.9,26,27. Hes. 25:3 s. 2. lähetän Minä tulen Moabiin, ja

se kuluttaa Kerijotin hovit, ja Moab kuoleesodan kohinassa, sotahuudon kaikuessa, pasunan soidessa. 3. Ja Minā hāvitān tuomarin hānen

keskeltänsä, ja kaikki hänen ruhtinaansa Minä tapan ynnä hänen kans-

4. Näin sanoo Herra. kolmen Juudan rikoksen tähden, ja neljänkin tähden – en Minä muuta sanoiani koska he hylkäsivät Herran lain, eivätkä hänen sääntöjänsä pitäneet, ja antoivat itsensä vietellä valhejumalien kautta, joitten jäljissä heidän isänsä kulkivat. Tuom. 2:11 s. lähetän Minä tulen Juudaan ia

se kuluttaa Jerusalemin hovit.

6. Näin sanoo Herra: kolmen Israelin rikoksen tähden, ja neljänkin tähden – en Minā muuta sanojani – koska he rahaan myövät vanhurskaan ja köyhän kenkäpariin. Am. 8:6.

7. He tallaavat vaivaiset maan tomuun ja sortavat raadollisia heidän feillänsä: ja poika ja isä käyvät saman naisen pariin saastuttaaksensa minun pyhää nimeäni: Room, 2:24. 8. ja pantatuilla vaatteilla makaavat

jokaisen alttarin ääressä ja sakoitettujen viiniä juovat Jumalansa huoneessa. 2 Moos. 22:26 s. 5 Mcos. 24:12 s.

9. Ja kuitenkin Minä hävitin heidän edestänsä Amorilaisen, jonka korkeus oli niinkuin sedripuun korkeus, **ja hän o**li väkevä niinkuin tammet a Mina hävitin hänen hedelmänsä ylhäältä ja hänen juurensa alhaalta. 4 Moos. 21:24 s. 5 Moos. 2:33 s. Jos. 24:8.

Tuom. 11:23. 10. Ja Minä vein teidät Egyptin maasta ja kuljetin teidät korvessa neljäkymmentä vuotta, perimään Amori-

laisten maata. 2 Moos 12:51. 14:21 s. Ja Minä asetin teidän poikianne profetoiksi ja nuorukaisianne nasireiksi. Vai eikö niin ole, te Israelin, lapset? sanoo Herra.

Mutta te juotitte nasirit viinillă, ja profettoja te käskitte, sanoen ' "äl-käät ennustako!" 4 Moos. 6:2s. Tuom. 13:5,14. Jes. 30:10. Jer.11:21. Am.7:13. Katso, Minā painan teitā alas,

samoin kuin rattaat painavat, jotka

ovat täynnä lyhteitä.

14. Ja hukkaan menee nopean pako, väkevä ei voi ponnistaa voimiansa eikä sankari pelastaa henkeänsä.

15. Ei joutsenkantaja pysy asemillaan, ei jaloistaan nopsa pelastu, eikä ratsumies pelasta henkeänsä.

16. Ja rohkeasydämminen sankarien joukossa pakenee alastomana sinä

pāivānā, sanoo Herra.

3 Luku. Israel valittu ja hyljätty.

ruulkaat tätä sanaa, jonka Herra K puhuu teistä, te Israelin lapset, koko siitä sukukunnasta, jonka Minā vein Egyptin maalta, sanoen:

maan sukukunnista: sentähden Minä kostan teille kaikki teidän pahat tekonne. 2 Moos. 19:5.5 Moos. 4:20. Ps. 147:19 s. Kulkeeko kaksi yhdessä, elleivät

ole keskenänsä sopineet?

4. Kiljuuko jalopeura metsässä, ellei sillä saalista ole; kiljuuko nuori jalopeura luolassansa, ellei ole saalista saanut?

5. Meneekö lintu paulaan maassa. ellei sitä varten ansaa ole ; kohoaako paula maasta, ellei ole saalista saanut?

6. Vai soitetaanko sotatorvea kaupungissa, eikä kansa peljästy ; taikka tapahtuuko onnettomuus kaupungissa, ellei Herra ole sitä tehnyt?

Jes. 45:7. Jer. 11:11. Val. v. 3:38. Mik. 1:12. Sillä ei Herra, Herra, tee mitään, ellei ole ilmoittanut neuvoansa pal-

velijoillensa, profetoille.

8. Jalopeura kiljuu, kuka olisi pelastymättä? Herra, Herra puhuu, ku-

ka olisi ennustamatta?

9. Julistakaat Asdodin hoveissa ja Egyptin maan hoveissa, ja sanokaat: kokoontukaat Samarian vuorille ja katsokaat, kuinka suuri häiriö sen sisässä ja sorto sen keskellä on!

He eivät tiedä oikeutta tehdä. sanoo Herra; vaan he kokoavat vä-kivaltaa ja ryöstöä hoveihinsa.

 Sentähden näin sanoo Herra, Herra: vihollinen tulee ja piirittää maan, ja hän kukistaa sinun valtasi, ja hovisi ryöstetään.

12. Näin sanoo Herra: niinkuin paimen pelastaa jalopeuran suusta kaksi säärtä taikka korvan palasen, niin pelastuvat Israelin lapsetkin, jotka Samariassa istuvat vuoteen kulm**assa** ja damastipolstareilla.

13. Kuulkaat ja todistakaat Jaakobin huonekunnalle, sanoo Herra,

Herra Jumala Sebaot:

Sinä päivänä, kun Minä kostan Israelille hänen pahat tekonsa, kostan minä Betelin alttareillekin; ja alttarin sarvet katkotaan ja ne putoavat maahan. 1 Kun. 12:33. 2 Kun. 23:15. 15. Ja Minä lyön maahan sekä talvihuoneen että kesähuoneen, ja norsuluu-huoneet kukistuvat, ja palion huoneita häviää, sanoo Herra

Tuom. 8:20. 1 Kun. 22:39. Jer. 36:22.

& Luku.

Israel rangaistaan katumattomuutensa tähden.

Kuulkaat tätä sanaa, te Basanin leh-mät, jotka Samarian vuorella sorratte vaivaisia ja teette köyhille vääryyttä, ja sanotte herroillenne: "tuokaat tanne juodaksemme!" Ps. 22:13. 2 Teidat vaan Mina tunsin kaikista | 2. Vannonut on Herra, Herra, pyhyytensä kautta: katso, ne päivät tulevat teidän ylitsenne, jolloin te viedään pois koukuilla ja teidän jäännöksenne kala-ongeilla. Jer. 16:16.

3. Ja muurin halkeamista te lähdette ulos, kukin kohdaltansa, ja te heitetään Harmoniin päin, sanoo Herra. 4. Menkäät Betellin ja tehkäät syn-

Menkäät Beteliin ja tehkäät syntiä, enentäkäät Gilgalissa synnin tekoa; tuokaat joka aamu teurasuhrinne, kolmena päivänä kymmenktena.

senne! Ĥos. 4:15. 12:11. Am. 5:8.

5. Ja uhratkaat kiitosuhri happamesta, ja kuuluttakaat, julistakaat
vapa-ehtoisia lahjoja! sillä niinhän
te haluatte, te Israelin lapset, sanoo
Herra, Herra. 8Moos. 2:fl. 7:12.

6. Ja Minākin annoin teille joutilaat hampaat kaikissa teidān kaupungeissanne ja leivān puutteen kaikissa paikkakunnissanne; ettekä sittenkään kääntyneet Minun tyköni, sanoo Herra. 2Kun. 6:25 s. 8:1.

7. Ja Minā myōs pidātin teiltā sateen, kun vielā oli kolme kuukautta leikkuusen ja toisen kaupungin pāālle Minā annoin sataa, ja toisen kaupungin pāālle en antanut sataa; toinen pelto sai sadetta, ja toinen, jonka pāālle ei satanut, kuivettui.

8. Ja kaksi, kolme kaupunkia lähti yhteen kaupunkiin vettä juomaan, eivätkä kylläänsä saaneet; ettekä sittenkään kääntyneet Minun tyköni, sanoo Herra.

 Minā rankaisin teitā ruosteella ja laihon kellastumisella; teldān monet puutarhanne, viinimākenne, fiikunapuunne ja öljypuunne sõi heinäsirkka; ettekä sittenkään kääntyneet Minuu tyköni, sanoo Herra.

Joel 1:4. Hagg. 2:18.

10. Minā lāhetin teihin ruton Ēgyptin laihin, Minā tapoin miekalla teidān nuorukaisenne ynnā vangitut hevosenne ja annoin teidān leirinne löyhkān nousta juuri teidān omaan nenāānne; ettekā sittenkāān kāāntyneet Minun tykoni, sanoo Herra.

2 Moos. 9:3. 12:20. 2 Kun. 13:3,7.
11. Minä tuotinhävityksen teidän keskellänne, samoin kuin Jumala hävitti
Sodoman ja Gomorran, niin että te
olitte tulesta temmatun kekäleen kaltaiset; ettekä sittenkään kääntyneet
Minun tyköni, sanoo Herra.

1Moos. 19:24 s. Jes. 13:19. Jer. 49:18. Am. 1:1. 8:8. Sak. 3:2. 12. Sentähden teen Minä sinulle, Israel, näin. Koska Minä siis tämän teen sinulle, niin varusta itsesi Jumalaasi vastaan, Israel!

13. Sillä katso, Hän, joka muodos- on tällä ajalla taa vuoret ja luo tuulen, ja ilmoit- on paha aika.

taa ihmiselle, mikä hänen mielensä on, Hän, joka tekee aamuruskon ja pimeyden, ja käypi maan kukkuioilla: Herra Jumala Sebaot on hänen nimensä. Ps. 65:7. 10:20. 185:7. Am. 5:8. 9:5 s. Mik. 1:3.

5 Luku. Valitus Israelista. Rangaistustuomiot tulossa.

Kuulkaat tätä sanaa, jonka Minä teistä valitusvirreksi veisaan, te Israelin huonekunta!

 ,,Kaatunut on neitsyt Israel, eikä nouse enää seisoalle; hän makaa maassa pitkällään, eikä ole sitä, jo-

ka nostaa hänet pystyyn."

3. Sillä näin sanoo Herra, Herra:
kaupunki, joka lähtee ulos tuhannella, jättää jälelle sata, ja joka lähtee ulos sadalla, jättää jälelle kymmenen Israelin huonekunnalle.

4. Sillä näin sanoo Herra Israelin huonekunnalle: etsikäät Minua, niin te saatte elää! San. 4:4.

5. Alkäät etsikö Beteliä, älkäät Gilgaliin menkö, älkäätkä Bersebaan matkustako!sillä Gilgalviedään vankeuteen, ja Betel joutuu häviöön.

Hos. 4:15. Am. 4:4.
6. Etsikäät Herraa, niin te saatte elää, ettei Hän tulisi niinkuin tuli Josefin huoneesen, ja se kuluttaisi sen, eikä olisi Betelissä sammuttajaa, —

7. te, jotka käännätte oikeuden koiruohoksi ja vanhurskauden kukistatte maahan. Am. 6:12.

8. Hän, joka tekee Otavan ja Kalevan tähdet ja muuttaa kuoleman varjon aamuksi ja pimittää päivän yöksi; Hän, joka kutsuu meren vedet ja kaataa ne maan pinnalle: Herra on hänen nimensä.

Job 9:9. 38:31. Jes. 13:10. Am. 4:13. 9:6. 9. Hän tuottaa äkkiä hävityksen valtiaalle, ja hävitys tulee vahvaan

linnaan.

10. He vihaavat portissa nuhtelijaa, ja totuuden puhujaa he kauhistuvat. 11. Koska te poljette vaivaista ja jyvälahjoja häneltä otatte, sentähden käy niin, että kun olette vuojonkistä huoneita rakentaneet, niin ette saa asua niissä, kun olette ihania viinimäkejä istuttaneet, niin ette saa juoda niitten viiniä.

5 Moos. 28:30,39. Am. 9:14. 8ef. 1:13. 12. Sillä minä tiedän, kuinka monet teidän rikoksenne ovat ja kuinkasuuret teidän syntinne, te vanhurskaan ahdistajat, – lahjoja te otatte, ja köy-

hiä portissa sorratte!

13. Sentähden, joka ymmärtäväinen on tällä ajalla, se vaikenee; sillä se on paha aika.

14. Etsikäät hyvää, älkäätkä etsikö pahaa, että te eläisitte; silloin on Herra Jumala Sebaot teidän kanssanne, niinkuin te sanottekin.

Vihatkaat pahaa ja rakastakaat hyvää, ja asettakaat porttiin oikeus! Kukaties armahtaa Herra Jumala

Sebaot Josefin jätteitä.

Ps. 34:15, 97:10, Room, 12:9, 16. Sentähden näin sanoo Herra Jumala Sebaot, Herra: kaikilla toreilla on valitus, ja kaikilla kaduilla sanotaan: "voi, voi!" Ja peltomiestä kutsutaan murehtimaan, ja suruvirren taitavaa valittamaan. Jer. 9:17 s.

Ja kaikissa viinimäissä on valitus, sillä Minä kuljen sinun kaut-

tasi, sanoo Herra. 18. Voi niitä, jotka toivottavat Herran päivää! Miksi hyväksi se olisi teille, se Herran päivä? Se on pimeys, eikā valkeus.

Jes. 5:19. Jer. 17:15. 30:7. Joel 2:2, 11. Sef. 1:14 s. 19. Juuri kuin jos joku pakenisi jalopeuraa, ja häntä kohtaisi karhu: taikka hän tulisi kotiin ja nojaisi kätensä seinää vasten, ja kärme häntă pistăisi.

20. Totisesti Herran päivä on pimeā, eikā valoisa, ja hāmārā, il-

man mitään valkeutta.

21. Minā vihaan, Minā hylkāān teidän juhlanne, enkä mielisty teidän kokouksiinne.

8 Moos. 26:31. Jes. 1:11 s. Jer. 6:20. 7:22. 22. Sillä jos te tuottekin Minulle poltto-uhrinne ja ruoka-uhrinne, niin ei ne Minulle kelpaa, enkä Minä katsele syöttövasikoista tekemiä kiitosuhrejanne. San. 15:8, 21:27.

23. Vie pois Minun edestāni virttesi pauhu; en Minä kanteleittes soittoa

tahdo kuulla!

24. Mutta oikeus on tulviva esille niinkuin vesi, ja vanhurskaus niin-

kuin väkevä virta!

25. Toitteko te Minulle teuras-uhreja ja ruoka-uhreja korvessa neljänäkymmenenä vuotena, te Israelin huo-5 Moos. 32:17. Ap. t. 7:42 s, nekunta?

26. Te kannoitte kuninkaanne majaa ja epäjumala-kuvainne alustaa, iumalanne tähteä, jonka te olitte teh-

neet itsellenne.

27. Niin Minä siis kuljetan teitä vankeuteen kauas tuolle puolen Damaskoa, sanoo Hän, jonka nimi on Herra Jumala Sebaot.

6 Luku.

Suruttomien ja junialattomien raugaistus. [70i suruttomia Sionissa ja huolettomia Samarian vuorella, noita ensimmäisen kansan mainittavim-

pia, joitten tykö Israelin huonekunia tulee! Jer. 2-2

2. Menkäät Kalneen ja katsokaat, ja lähtekäät sieltä Hamatiin, siihen suureen kaupunkiin, ja käykäät alas Filistealaisten Gatiin! Ovatko ne paremmat kuin nämä valtakunnat, vai onko heidän alueensa suurempi kuin teidän alueenne?

3. Te, jotka luulette pahan päivän kaukana olevan, ja vedätte puoleenne väkivallan istuimen, Hes. 12:22. Am. 9:10.

4. jotka makaatte norsunluisilla vuoteilla ja venytte polstareillanne, syötte karitsoita lammaslaumasta ja va-

sikoita karsinasta,

5. jotka harpun soidessa joutavia laulatte ja Davidin tavoin keksitte itsellenne kanteleita; Jes. 5:11 s. 6. jotka juotte viinimaljoista ja parhaimmalla öljyllä voitelette itseänne, - mutta ette murehdi Josefin vammaa! 1 Moos. 87:24.

7. Sentähden saavat he nyt mennä vankeuteen vangittujen elupäässä: silloin lakkaa venyjäin rähinä.

8. Vannonut on Herra, Herra, itsensä kautta, sanoo Herra Jumala Sebaot: ,Minua inhottaa Jaakobin ylpeys; a hänen hovejansa Minä vihaan, ja Minä annan alttiiksi kaupungin kaikkinensa."

9. Ja tapahtuu, että jos kymmen-kunta miestä jää jälelle yhteen huo-neesen, niin he kuolevat.

10. Ja kuolleen nostaa hänen setänsā ja politajansa, viedāksensā luut huoneesta, ja sanoo sille, joka on huoneen perässä: "onko vielä ketään si-nun kanssasi?" Ja kun tämä vastaa: "ei ole ketään", sanoo hän: "vaiti! sillä ei pidä mainita Herran nimeä!"

11. Sillä katso, Herra käskee ja lyö suuren huoneen palasiksi ja pienen

huoneen pirstaleiksi.

12. Juoksevatko hevoset kalliolla, vai kynnetäänkö sitä härjillä, koska te olette muuttaneet oikeuden myrkyksi ja vanhurskauden hedelmän koiruohoksi?

Am. 5:7.

13. Te, jotka iloitsette siitä, joka ei
mitään ole jotka sanotta mitään ole, jotka sanotte: ,,olemmepa väkevyydessämme hankkineet itsellemme sarvet!"1 Kun.22:11. Mik.4:13.

14. Sillä katso, Minä nostan kansan teitä vastaan, te Israelin huonekunt**a,** sanoo Herra Jumala Sebaot, ja he ahdistavat teitä Hamatista asti korven puroon saakka. 2 Kun. 14:25.

7 Luku.

Amoksen näyt. Perikato uhkaa kansaa. Tämmöistä näytti minulle Herra. Herra: ja katso, Hän tuotti heinäsirkkoja, kun äpäräheinä alkoi | nousta, ja katso, se oli aparaheina kuninkaan niitosten jälkeen.

2. Ja kun ne olivat kokonaan svöneet maan kasvit, sanoin minä: "Herra, Herra, anna kuitenkin an-teeksi! Kuinka voi Jaakob pysyä pystyssä, sillä vähäinen hän on?

3 Silloin katui Herra sitä; "ei se ole tapahtuva", sanoi Herra. 1 Moos. 6:6. 4. Tämmöistä näytti minulle Herra, Herra: ja katso, Herra, Herra kutsui tulen, sillä rangaistaksensa; ja se sõi suuren syvyyden ja kulutti perintõmaata.

5. Silloin sanoin minä: "Herra, Herra, lakkaa kuitenkin! Kuinka voi Jaakob pysyä pystyssä, sillä vä-

hainen han on?"

6. Silloin katui Herra sitä; "ei tämäkään ole tapahtuva", sanoi Her-

ra, Herra.
7. Tämmöistä Hän näytti minulle: ja katso, Herra seisoi pystysuoralla muurilla, luotinuora kadessansa.

2 Kun. 21:13. Jes. 34:11. 8. Ja Herra sanoi minulle: "mită näet, Amos?" Minä vastasin: "luotinuoran!" Ja Herra sanoi: "katso, Minä panen luotinuoran minun kansani Israelin keskelle; en mină enăă kulje hänen ohitsensa. 9. Ja Isaakin kukkulat tulevat autioiksi ja Israelin pyhäköt häviävät; ja minä nousen miekalla Jerobeamin huonekuntaa vastaan.

2 Kun. 17:20 s. 10. Ja Amasia, Betelin pappi, lähetti sanan Jerobeamille, Israelin kuninkaalle, sanoen: "Amos nostaa kapinan sinua vastaan keskellä Israelin huonekuntaa; ei voi maa kārsiä hänen sanojansa.

11. Silla năin on Amos sanonut: Jerobeam kuolee miekkaan ja Israel totisesti viedään maastansa van-

keuteen.

12. Ja Amasia sanoi Amokselle: "sinä näkijä, mene matkoihis ja pakene Juudan maalle, ja syösiellä leipääsi.

ja ennusta siellä! 1 Sam. 9:9. Am. 2:12. 13. Mutta Betelissä et sinä enää saa ennustaa, sillä se on kuninkaan pyha paikka ja valtakunnan huone.

14. Silloin vastasi Amos ja sanoi Amasialle: ,,en mină ole profetta enkă profetan poika, vaan minä olen paimen ja metsäflikunain kokooja. Am. 1:1. 15. Mutta Herra otti minut karjalaumasta, ja Herra sanoi minulle: ,mene, ennusta minun kansalleni Israeliile!'

Ja nyt, kuule Herran sanaa: sina sanot: ,et saa ennustaa Israelia vastaan etkä saarnata Isaakin huonekuntaa vastaan!

17. Sentähden näin sanoo Herra: sinun vaimosi tekee kaupungissa huorin, ja poikasi ja tyttäresi kaatuvat miekkaan; sinun maas arvalla jaetaan, ja sinä itse kuolet saastaisessa maassa, ja Israel totisesti viedään maastansa vankeuteen."

2 Kun. 17:8, 18, 24.

8 Luku. israel kypsynyt tuomiolle. Jumalan sanan nälkä on tuleva.

Tämmõistä näytti minulle Herra, Herra: ja katso, korillinen kyp-

syneitä hedelmiä.

2. Ja Hän sanoi : "mitä näet, Amos?" Minä sanoin: "korillisen kypsyneitä hedelmiä." Silloin sanoi Herra minulle: .,tullut on minun kansani Israelin loppu; en Minā enāā kāy hānen ohitsensa.

3. Ja hovin veisut muuttuvat valitukseksi sinä päivänä, sanoo Herra, Herra; paljon on ruumiita, joita Hän joka paikkaan on hajoittanut, — vaiti!"

4. Kuulkaat tätä te, jotka tahdotte niellä köyhän ja hävittää maan vai-

vaisia,

5. sanoen: "milloinka uusikuu loppuu, että me saisimme jyviä myödä. ja sabbatti, että me saisimme avata jyvä-aitan, pienentääksemme efa-mitan ja korottaaksemme hintaa ja vaakaa väärentääksemme, 4M008. 10:10.

28:11. 5 Moos. 25:19-15. Hos. 12:7. 6. saadaksemme rahalla vaivaiset haltuumme ja kõyhän kenkäparilla ja myödäksemmeakanat jyvien hinnasta?"

7. Vannonut on Herra sen kautta. iosta Jaakob ylpeilee: "en totta Minā ikānā unhota yhtākāān heidān

tekoansa!"

Eikö semmoisten tähdenmaa vapise ja kukin sen asu**kas mure**hdi? Eikō koko maa paisu niinkuin joki ja kuohu ja laskeu niinkuin Egyptin joki. Ps. 82:6. Am. 9:5.

9. Ja tapahtuu sinä päivänä, sanoo Herra, Herra, että Minä annan auringon laskea sydänpäivällä ja teen maan pimeäksi keskellä päivää.

Ps. 19:6,7. Mik. 3:6. 10. Ja minä muutan teidän juhlanne murheeksi ja kaikki teidän veisunne valitusvirreksi, ja vedän kaikille kupeillesäkin ja panenkaikki päät pal-jaiksi, ja teen tämän murheen semmoiseksi murheeksi, niinkuin joka ainoata lastaan suree, ja sen lopun katkeran päivän kaltaiseksi

Jer. 6:26. 48:87. Sak. 12:10.

11. Katso, ne päivät tulevat, sanoo Herra, Herra, jolloin minä lähetän näljän maahan, ei leivän nälkää eikä veden janoa, vaan näljän kuulla Jumalan sanaa.

12. Ja he juoksevat mereltä merelle, ja pohjosesta itään he kuleksivat etsimässä Herran sanaa, eivätkä löydä.

13. Sinä päivänä kauniit neitsyet ja

nuorukaiset nääntyvät janosta, 14. jotka nyt vannovat Samarian rikoksen kautta ja sanovat: "niin totta kuin sinun jumalasi Danissa elää!" ia: ..niin totta kuin Berseban jumalanpalvelus pysyy!" ja he lankeavat, eivätkä enää nouse.

9 Luku. Pyhäkön hävitys. Kristuksen valtakunnan ihanuus.

Minā nāin Herran seisovan altta-rilla; ja hān sanoi: iske pylväitten päihin, niin että kynnykset vapisevat, ja hajoita pirstaleet heidän kaikkien päälle. Ja heidan jätteensä mină miekalla tapan; ei heistă pakolainen pääse pakoon, eikä heisiä karannut pelastu. Hes. 9:5 s. Am. 2:14. 2. Jos he vaikka tuonelaan tunkeuvat, sieltäkin minun käteni heidät

noutaa; ja jos vaikka taivaasen as-tuvat, sieltäkin minä heidät maahan

syöksen. Ps. 139:78. Ouau.v. 3. Ja jos he lymyttävät itsensä Karmelin kukkulalle, sieltäkin Minä heita kaen ja noudan heidät; ja joskin he kätkisivät itsensä minun silmäini edestä meren pohjaan, sielläkin Minä käsken kärmeen heitä pistämään.

Jes. 27:1. 4. Ja jos he kulkevat vankeina vihollistensa edessä, niin Minä sielläkin käsken miekan heitä tappamaan; ja Minä asetan silmäni heitä vastaan pahaksi, enkä hyväksi.

Ps. 34:17. Jer. 44:11. 5. Ja Herra, Herra Sebaot, joka satuttaa maata, niin että se sulaa, ja kaikki sen asukkaat nääntyvät, ja se kokonansa paisuu niinkuin joki ja laskeupi niinkuin Egyptin joki;

Tuoni 5:4. Am. 8:8. Mik. 1:4. Nah. 1:5.

taivaasen ja perustanut taivaslakensa maan yli, joka kutsuu meren vesiä ja vuodattaa ne maan pinnalle, -Herra on hänen nimensä!

Ps. 104:3. Jes. 66:2. Am. 4:13, 5:8, 7. Ettekö te ole minusta niinkuin Kuusin lapset, te Israelin lapset? sanoo Herra. Enkö minä vienyi Israelin lapsia Egyptin maasta ja Filisteulaisia Kaftorista ja Syrialaisia Kiristä?

1 Moos. 10:14. 5 Moos. 2:23. Am. 1:5. 8. Katso Herran, Herran silmät ovat syntistä valtakuntaa vastaan, ja Mina perati kadotan sen maan päältä. En minä kuitenkaan Jaakobin huonekuntaa kokonaan hävitä, sanoo

Sillä katso, Minä annan käskyn, ia seulotan Israelin huonekunnan kaikkien pakanain kesken, niinkuin seulalla seulotaan, eikä siemenjyvää

putoa maahan.

Miekkaan kuolevat kaikki minun kansani syntiset, ne jotka nyt sanovat: "ei saavuta eikä satuta meita onnettomuus." Am. 6:3.

11. Sinä päivänä minä rakennan Davidin kaatuneen majan, ja korjaan sen halkeamat ja sen rauniot kohennan, ja rakennan sen niinkuin se entisina paivina oli; Ap. t. 15:16 s.

12. että he omistaisivat Edomin jätteet ja kaikki kansat, joille <u>m</u>inun nimeani saarnataan, sanoo Herra, joka tekee tämän.

13. Katso, ne päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin kyntäjä seurua leikkaajaa ja viinimarjain sotkija siemenen kylväjää, ja vuoret vuotavat mehua ja kaikki kukkulat sulavat.

3 Moos, 26:5. Joel 3:18. Ja Minä palautan vangitun kansani Israelin, ja he rakentavat autiot kaupungit ja asuvat niissä, ja istuttavat viinimäkejä ja juovat niitten viiniä, ja tekevät puutarhoja ja syövät niitten hedelmän.

5 Moos. 28:30,39. Am. 5:11. 15. Ja Minä istutan heidät heidän omaan maahansa, eikä heitä enää revitä pois heidän maastansa. jonka Minä heille annoin, sanoo Herra, si-6. Hän, joka on rakentanut salinsa | nun Jumalasi. 2 Moos 15:17. Jer. 32:41.

PROFETTA OBADJA.

Edomin tuomio. Kristuksen valtakunnan tulo.

Obadjan näky. Näin on Herra, Herra sanonut Edomista. Sanoman me olemme kuulleet Herralta, ja sanan- 2. Katso, pieneksi Minä sinut panen

saattaja on lähetetty pakanain kes-ken: "nouskaat, ja lähtekäämme

Jer. 49:14 s. Am. 1:11 s.

pakanain joukkoon; sinä olet san-

gen ylönkatsottu.

3. Sydämmesi ylpeys on sinut pettänyt, sinä, joka asut kalliosuojissa. korkeassa asunnossas, sanoen sydämmessäs: "kuka syöksee minut maahan?"

4. Vaikka nousisit korkealle niinkuin kotka ja tähtien väliin panisit

pesäsi, sieltäkin Minä syöksen sinut maahan, sanoo Herra, Ps. 139:7 s. Am. 9:2. 5. Jos varkaat tulevat tykösi, jos rosvot völlä kuinka hävitetty sinä eivätkö varasta niin paljon kuin heitä haluttaa? Jos viini-elon korjaajat tulevat tykösi, eikö he jätä

jätteitä jälkeensä? Jer. 49:9 s. 6. Kuinka tutkitut ovat Esaulaiset,

heidän aarteensa haetut!

7. Aina rajalle saakka ajavat sinut kaikki liittolaisesi, ne, joitten kanssa sinä rauhassa olit, pettävät sinua ja voittavat sinut; leipäsi he panevat paulaksi sinun allesi. — Ei hänessä taitoa ole.

8. Enkö minä sinä päivänä, sanoo Herra, hukuta viisaat Edomista ja taidon Esaun vuorelta? Jes. 29:14. 9. Ja sinun sankarisi, Teman, hämmästyvät, niin että joka mies surmaamisella hävitetään Esaun vuorelta.

Väkivallan tähden veljeäsi Jaakobia vastaan peittää häpeä sinut, ja sinä hävitetään ikuiseksi.1 Moos.27:41.

Hes. 25:12, 35:3 s. Joel 3:19. Am. 1:11 s. 11. Sinä päivänä kun sinä seisoit häntä vastaan, sinä päivänä kun muukalaiset hänen tavaransa veivät pois ja vieraita tuli hänen portteihinsa ja he Jerusalemista heittivät arpaa, olit sinä niinkuin yksi heistä.

Joel 3:3. Vaan älä iloiten katsele veljesi päivää, hänen onnettomuutensa päivää, äläkä iloitse Juudan lapsista heidan haviöpäivänänsä, älakä suurenna suutasi ahdingon päivänä!

Ps. 22:8. Jes. 57:4. Mik. 4:11.

13. Älä mene minun kansani porttiin heidän kukistuspäivänänsä, älä iloiten katsele onnettomuuttansa hänen kukistuspäivänänsä, äläkä koske hänen tavaraansa hänen kukistuspäivänänsä!

14. Alā seiso teitten haaroissa surmutakses hänen päässeitänsä, äläkä alttiiksi anna hänen pakolaisiansa

ahdingon päivänä! 15. Sillä lähellä on Herran päivä kaikkia pakanoita vastaan. Niinkuin sinä olet tehnyt, niin sinulle tehdään: sinun tekosi palajaa pääsi päälle. 2 Moos.21:24. Hes.36:15. Joel 3:4. Luuk.6:37 s.

16. Eillä niinkuin te olette juoneet minun pyhällä vuorellani, niin täytyy kaikkien pakanain juoda alinaikaa, juoda ja särpätä, ja olla niinkuin ei heilä olisi ollutkaan.

Jer. 25:15 s. 49:12. 17. Mutta Sionin vuorella on pelastettuja, ja se on pyhä paikka; ja Jaakobin huonekunta valloittaa heid**än**

perintö-osansa.

18. Ja Jaakobin, huonekunta tulee tuleksi, ja Josefin huonekunta liekiksi, ja Esaun huonekunta korreksi ; ja he polttavat heidän keskellä**ns**ä **ja** kuluttavat heidät, niin ettei ketään jää jälelle Esaun huonekunnalle: sillä Herra on sen sanonut.

19. Ja etelämaa valloittaa Esaun vuoren, ja alankomaa Filistealaiset; ja he valloittavat Efraimin alueen ja Samarian alueen; ja Benjamin val-

loittaa Gileadin.

Ja tämän sotalauman vankijoukko Israelin lapsista valloittaa Kananealaiset Sarpatiin saakka, ja Jerusalemin vankijoukko, joka Sefara-dissa on, valloittaa etelämaan kaupungit. Jos. 15:21 s.

21. Ja vapahtajia nousee Sionin vuorella tuomitsemaan Esaun vuorta: ja valtakunta on oleva Herran,

Joel 3:21. Mik. 4:7. Luuk. 1:33, 71.

PROFETTA JOONA.

ı Luku.

Joona kutsutaan, pakenee.

Ja Herran sana tuli Joonalle, Amittain pojalle, sanoen: 2 Kun. 14:25.

2. "Nouse, mene Niniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarnaa sitä vastaan; sillä heidän pahuutensa on tullut minun kasvojeni eteen."

1 Moos. 10:11 s. 18:20, 19:13. Joon. 3:3.

3. Ja Joona nousi paelaksensa Tarsikseen Herran kasvojen edestä. Ja hän meni alas Joppeen ja tapasi lai-van, joka kulki Tarsikseen; ja hän maksoi kuljetuspalkan ja astui siihen, mennäksensä heidän kanssansa Tarsikseen Herran kasvoja pakoon.

4 Mutta Herra lähetti ankaran tuulen merelle, ja kova myrsky nousi merellä; ja laiva alkoi särkyä.

5. Ja merimiehet pelkäsivät ja huusivat kukin jumalansa puoleen ja heittivät laivassa olevat kalut mereen keventääksensä kuormaansa. Mutta Joona oli laskeunut laivan sisimpään, jossa hän makasi ja nukkui raskaasti. Ap. t. 27:18 s.

6. Ja häntä lähestyi laivan päämies ja sanoi: "kuinka niin raskaasti nukut? Nouse, huuda Jumalasi puoleen! Kukaties se Jumala meitä ar-

mossa muistaa, ettemme huku. 7. Ja he sanoivat toinen toisellensa: "tulkaat ja heittäkäämme arpaa, tietääksemme, kenen tähden tämä onnettomuus on meitä kohdannut." Ja he heittivät arpaa, ja arpa lankesi Joonan päälle.

8. Ja he sanoivat hänelle: "ilmoita meille, minkä tähden tämä onnettomuus on meitä kohdannut! Mikä on asia ja mistä tulet, mikä on kotimaasi ja mitä kansaa sinä olet?"

9. Ja hän sanoi: "minä olen Hebrealainen ja minä pelkään Herraa, taivaan Jumalaa, joka on tehnyt meren ja maan."

10. Silloin miehet sangen suuresti peljästyivät ja sanoivät hänelle: "miksi tämän teit?" Sillä miehet tiesivät hänen olevan Herran kasvoja paossa; sillä hän oli sen heille ilmoittanut.

11. Ja he sanoivat hänelle: "mitä me sinulle tekisimme, että meri meille tyventyisi?" Sillä meri yhä

vaan myrskysi.

12. Ja hän sanoi heille: "ottakaat ja heittäkäät minut mereen, niin meri tyvenee teille; sillä minä tiedän tämän kovan myrskyn kohdanneen teitä minun tähteni."

Ja miehet soutivat laskeaksensa maalle, vaan eivät voineet; sillä meri yhä vaan myrskysi heitä vastaan.

14. Ja he huusivat Herran tykö ja sanoivat: "voi Herra, älä salli meidän hukkua tämän miehen hengen. tähden, äläkä lue meille viatonta verta! sillä sinä, Herra, teet niinkuin Sinulle kelpaa." Tuom. 9:24.

15. Sitten ottivat he Joonan ja heittivät hänet mereen. Silloin meri lak-

kasi pauhustaan.

16. Ja miehet suuresti pelkäsivät Herraa ja uhrasivat Herralle teurasuhrin ja tekivät lupauksia.

2 Luku.

Joonan pelastus.

Ja Herra lähetti suuren kalan nielemään Joonan. Ja Joona oli kalan sisuksissa kolme päivää ja kolme vötā.

2. Ja Joona rukoili kalan sisuksissa Herraa, hänen Jumalatansa.

3. ja sanoi: "ahdistuksissani minä huusin Herraa, ja Hän kuuli minua. Tuonelan kohdusta mină paruin: Sinä kuulit minun ääneni

Ps. 77:3 s. 120:1, 130:1,

4. Sinä syöksit minun syvyyteen, meren poveen, niin että virta minun piiritti ; kaikki sinun kuohusi ja aaltosi kävivät minun ylitseni.

5. Silloin minä sanoin: minä olen sysätty pois sinun silmiesi edestä; kuitenkin saan vielä katsella sinun pyhään temppeliisi päin. Ps. 31:23.

6. Vedet piirittivät minun hamaan sieluuni saakka:syvyys kiersi minun. kaisila päähäni kääriytyi. Ps.18:5.69:2s.

7. Vuorten perustukseen asti minä vajosin : maan teljet olivat takanani ikuisesti suljetut. Mutta sinä, Herra, minun Jumalani, nostit henkeni kuopasta. Ps. 30:4.

8. Kun henkeni minussa nääntyi, muistin minä Herraa, ja rukoukseni tuli Sinun tykösi, sinun pyhään temppeliisi.

9. Jotka turhia valhe-jumalia noudattavat, ne menettävät armonsa.

5 Moos. 32:21. Ps. 31:7. 144:2, Mutta minä tahdon kiitoksen äänellä uhrata Sinulle; mitä lupasin, sen tahdon maksaa. Herran kädessä on pelastus!" Ps. 3:9. 50:14. 116:7. 11. Ja Herra käski kalan oksentaa Joonan kuivalle maalle.

3 Luku.

Joonan katumussaarna Ninivessä.

Ja Herran sana tuli Joonalle toistamiseen, sanoen:

2. "Nouse, mene Niniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarnaa sille se saarna, jonka Minä sinulle sanon!"

3. Ja Joona nousi ja meni Niniveen Herran sanan mukaan. Mutta Ninive oli Jumalan suuri kaupunki, kolmen päivämatkan suuruinen.

4. Ja Joona alkoi kävellä kaupunkia yhden päivän matkan ja saarnasi. "vielā on neljākymmentā päivää, niin Ninive hävitetään!"

Ja Niniven miehetuskoivatJumalan ja julistivat paaston ja pukeusivat säkkeihin, heidän vanhimmistansa alkaen heidän nuorimpiinsa saakka, Joel 2.15. Matt. 12:41. Luuk. 11:32.

6. Ja kun Niniven kuningas sen kuuli, nousi hän istuimeltansa ja riisui vaippansa yltänsä, kääri itsensä säkkiin ja istui tuhkaan

7. Ja hän antoi huutaa ja julistaa Ninivessä. kuninkaan ja hänen yli-Matt. 12:40. 16:4. Luuk. 11:30. | mystensä käskystä, sanoen: "ålkööt ihmiset ja eläimet, karja ja lampaat mitään maistako, älkööt laitumella käykö, älköötkä vettä juoko,

8. vaan pukeutukoot sekä ihmiset että eläimet murhepukuun ja huutakoot hartaasti Jumalan tykö, ja palatkoon kukin pahalta tieltänsä ja siitä vääryydestä, mikä heidän käsissänsä on.

Job 39:3. Ps. 104:27. 147:9. Joel 1:20. 9. Kukaties Jumala kääntyy ja katuu, ja lakkaa vihansa kiivaudesta, niin ettemme huku." Jer. 18:8. Joel 2:14. 10. Ja Jumala näki heidän töitänsä,

10. Ja Jumaia naki neidan toitansa, että he palasivat pahalta tieltänsä; ja Jumala katui sitä pahaa, jota Hän oli uhannut heille tehdä, eikä tehnytkään sitä. 1M00s.6:6.2M00s.32:14. Am.7:3,6.

4 Luku.

Joona vihastuu. Herra opettaa häntä. Mutta Joona pani tämän kovin pahaksensa, ja hän vihastui.

2. Ja hän rukoili Herran puoleen ja sanoi: "voi Herra, enkö omassa maassani ollessani tuota sanonutkin? Sentähden minä kiiruhdin paetakseni Tarsikseen. Sillä minä tiesin, että olet armollinen ja laupias Jumala, pitkämielinen ja suuri hyvyydessäs, ja että kadut pahaa.

2 Moos. 34:5. 4 Moos. 14:18. 1 Sam. 15:29. Neh. 9:17. Ps. 86:5. 108:8. 148:8. Joel 2:13. 3. Ja nyt, Herra, ota minulta henkeni, sillä parempi on minun kuolla kuin elää.

4. Silloin Herra sanoi: "onko vihasi oiken?"

5. Ja Joona läksi kaupungista ja asettui kaupungista itään päin, ja teki siellä itsellensä majan; ja hän istui sen alle varjoon, siksi kuin näkisi, miten kaupungin kävisi.

6. Ja Herra Jumala toimitti pensaan, joka kasvoi Joonan yli, varjostamaan hänen päätänsä ja virvoittamaan häntä hänen vaivassansa. Ja Joona suuresti iloitsi pensaasta.

7. Ja aamuruskon koittaessa seuraavana päivänä toimitti Jumala madon, joka pisti pensasta, niin että

se kuivettui.

8. Ja auringon noustessa toimitti Jumala polttavan itätuulen; ja aurinko pisti Joonan päätä, niin että hän nääntyi ja toivotti itsellensä kuolemaa, sanoen: "parempi on minun kuolla kuin elää!"

9. JaJumala sanoi Joonalle: "onko vihasi tämän pensaan tähden oikea?" Mutta hän sanoi: "oikea on vihani aina kuolemaan saakka."

10. Silloin sanoi Herra: "sinā sāālit pensasta, josta et ole vaivaa nāhnyt, ja jota et kasvattanut ole, joka yydessäs, 18 sam. 15:29. 18. Joel 2:13. nulta hennun kuolla 1 Kun. 19:4. vielā paljon karjaa?"

PROFETTA MIKA.

I Luku.

Samarian ja Juudan tuomio.

Herran sana, joka tuli Mikalle Moresetista, Jotamin, Ahaksen ja Hiskijan, Juudan kuningasten, pärinä, jonka hän näki Samariasta ja Jerusalemista.

Jer. 26:18.

Jerusalemista.

2. Kuulkaat, kaikki kansat, ota vaarin, sinä maa, ja kaikki mitä siinä on! Ja olkoon Herra, Herra, teitä vastaantodistajana, Herra pyhästätem pelistänsä! 5Moos. 32:1. Ps. 11:4. 50:4. Jes. 1:2.

3. Sillä katso, Herra lähtee sijastansa, astuu alas ja kulkee maan kukkuloilla, 1 Moos. 11:7. Jes. 26:21. Am. 4:18.

4. Ja vuoret sulavat hänen allansa.

4. Ja vuoret sulavat hänen allansa, ja laaksot halkeilevat, — niinkuin medenvaha tulen edessä, ja niinkuin vesi, joka jyrkältä putoaa.

2 Moos. 19:18. Ps. 68:8. 97:5. Am. 9:5. Nah. 1:5. | linnut. Job 20:28 s. Jes. 20:8. Jer. 4:19. 5. Kaikki tāmā tapahtuu Jaakobin | 9. Sillā kuolettava on sen haavu; sillā

luopumuksen tähden ja Israelin huonekunnan syntien tähden. Kuka on syypää Jaakobin luopumukseen? Bikö Samaria? Ja kuka Juudan uhrikukkuloihin? Eikö Jerusalem?

6. Sentähden Minä panen Samarian kiviraunioksi kėdolla, viinitarha-istutukseksi ja vyörytän sen kivet laaksoon ja paljastan sen perustukset. 7. Ja kaikki sen epäjumalankuvat

7. Ja kaikki sen epäjumalankuvat lyödään rikki, ja kaikki sen huorapalkat poltetaan tulessa, ja kaikki sen kuvat Minä hävitän; sillä huoran palkasta on sene koonnut, ja huoran palkaksi ne jälleen tulevat.

5 Moos. 23:18. Hos. 2:5,
8. Sentähden minä tahdon valittaa
ja vaikeroida, käydä riisuttuna ja
alastomana, tahdon valittaa niinkuin
villikoirat ja uikuttaa kuin rääkylinnut. Job 20:28 s. Jes. 20:8. Jes. 4:19.
9. Siilä kuolettava on sen haava : 4:19.

se on tullut Juydaan saakka, se ulottuu kansani porttiin asti, Jerusalemiin saakka. 2 Kun. 18:18. Jer. 15:18.

10. Alkäät sitä Gatissa ilmoittako; älkäät katkerasti itkekö! Bet-Leafrassa minä tahraan itseäni tuhkaan. 28am. 1:20. Job 2:8. Jer. 6:26.

11. Lähtekäät matkalle, te Safirin asukkaat, häpeällisesti paljastettuina! Saananin asukkaat eivät lähde ulos; valitus Bet-Haeselissa estää teitā siellā viipymāstā. Jes. 47:3.

12. Sillä Marotin asukkaat vapisevat tavaransa tähden: sillä onnettomuus on tullut Herralta Jerusale-

min portille. Am. 8:6.
13. Valjastakaat juoksija vaunujen eteen, te Lakiksen asukkaat! Sinä olit synnin alku Sionin tyttärelle, sillä sinussa tavattiin Israelin rikokset.

Jos. 10:3. 15:39. 2 Kun. 19:8. 14. Sentähden sinun täytyy luopua Moreset-Gatista. Aksibin huoneet tulevat pettäväksi puroksi Israelin kuninkaille. Jos. 15:44. 19:29.

15. Vielā minā tuotan teille perillisen, teMaresan asukkaat. Adullamiin

saakka tulevat Israelin ylimykset. 16. Aja pääsi paljaaksi ja keritse itseäs lemmittyjen lastesi tähden; laajenna pääsi paljaus niinkuin kotka, silla he ovat viedyt pois sinulta maanpakoon.

2 Luku.

Israelin jumalattomuus. Kristus luvataan. [/oi_niitä, jotka vahinkoa ajattelevat ja pahaa valmistavat vuoteillansa, päivän koittaessa sitä tehdäksensä, koska se on heidän vallassansa!

Ps. 4:5. 36:5. 2. He ahnehtivat peltoja ja ryöstävät ne, he himoitsevat huoneita ja ottavat ne: he sortavat miehen huoncinensa ja ihmisen perintöinensä.

2 Moos. 20:17. 1 Kun. 21:1 s. Jes. 5:8. 3. Sentähden näin sanoo Herra: katso, Minä ajattelen tätä sukukuntaa vastaan onnettomuuden, josta ette voi irroittaa kaulaanne ja jonka tähden ette saata ylpeästi kävellä; sillä se on paha aika.

4. Sinä päivänä teistä pilkkavirttä lauletaan ja valitusvirttä veisataan, sanoen: "me olemme peräti hävitetyt ; minun kansani perintö-osan Hän vaihetti muille; kuinka Hān sen minulta otti? Vastustajalle Hän peltoinme jakaa!" 2 Kun. 17:24. 5 Sentähden ei sinulle jää ketään.

joka laskee nuoran arvan panoksi

Herran seurakunnassa.

6. "Alkäät saarnatko!" — niin he

saarnattaman? Eikö pilkan pidä poistuman? Jes. 30:10. Am. 7:16.

Voi miten Jaakobin huonekunnassa puhutaan! Onko Herra kärsimāton, vai ovatko hānen tekonsa semmoisia? Eiko minun puheeni ole hyvä sille, joka oikein vaeltaa?

Jes: 28:21. 50:2. Mutta minun kansani on jo tätä ennen asettanut itsensä viholliseksi. Hameen päältä he riistävät vaipan niiltä, jotka riitaa nostamatta kulkevat ohitse. Hes. 22:29.

9. Minun kansani vaimot te ajatte pois heidän rakkaista kodeistansa; heidän lapsukaisiltansa te ikuiseksi otatte minun kaunistukseni. Matt. 23:14.

 Nouskaat ja menkäät matkoihinne! sillä tämä ei ole teidän lepopaikkanne; sillä saastaisuus tuottaa kauhean turmion. 3 Moos. 18:25, 28.

11. Jos joku tuulta ja petosta tavoittava mies valhetellen puhuisi: ..minä saarnaan sinulle viinistä ja väkevästä juomasta," niin se olisi tä-

män kansan saarnaaja!

Jes. 90:10. Mik. 8:5. 12. Minä tahdon koota sinua, Jaakob, kokonansa; Minä tahdon kerätä Israelin jätteet, tahdon saattaa heidät yhteen niinkuin lampaat tarhaan, niinkuin karjalauman laitumen keskelle. Silloin vilisee ihmisiä.

Jer. 31:8 s. Joh. 10:16. 13. Murtaja kav heidan edellansa: he murtavat ja kulkevat portin läpi ja lähtevät siitä ulos; ja heidän ku-ninkaansa kulkee heidän edellänsä, ja Herra heidän etupäässänsä.

3 Luku.

Kansan päämiesten ja profettojen synnit. Jerusalemin hävitys.

Ja minä sanoin: kuulkaat kumminkin, te Jaukobin päämiehet ja Israelin huonekunnan ruhtinaat! Eikö teidän tule tietää oikeutta? Jer. 5:48. te, jotka vihaatte hyvää ja rakastatte pahaa, jotka kiskotte heiltä heidän nahkansa, ja lihan heidän luistansa,

3. jotka syötte minun kansani lihan ja nylette heiltä nahan, jotka särette heidän luunsa ja paloitatte niitä niinkuin pataan, ja niinkuin lihaa kattilaan !

 Silloin he huutavat Herran tykö. mutta Han ei kuule heitä, vaan peittää kasvonsa heiltä sinä aikana, niinkuin heidän pahat tekonsa ansainneet ovat. 5 Moos, 31:18. San. 1:28.

Jes. 1:15 Jer. 11:11. 14:12. Hes. 8:18. 5. Näin sanoo Herra niistä profetoissaarnaavat. Eikö semmoisille pidä | ta, jotka minun kansaani viettelevät, jotka saarnaavat rauhaa, kun heillä on hampaissansa jotakin puremista. mutta julistavat sotaa sitä vastaan. joka ei heidän suuhunsa mitään Hes. 13:18 s. Mik. 2:11.

6. Sentähden tulee teille yö ilman nākyjā, ja pimeys teille ilman ennustamista. Aurinko laskee niiden profettojen ylitse, ja päivä pimenee heidän ylitsensä.

Jer. 15:9. Joel 2:10. Am. 8:9. Ja nākijāt hāpeāvāt, ja ennustajat punastuvat, ja kaikki he peittävät suunsa, sillä Jumala ei vastaa heitä. 3 Moos. 13:45. Hes. 24:17.

Mutta minä olen täynnä voimaa ja Herran henkeä, oikeutta ja väkevyyttä, ilmoittaakseni Jaakobille hänen rikoksensa ja Israelille hänen

syntinsä.

9. Kuulkaat tätä, te Jaakobin huonekunnan päämiehet ja Israelin huonekunnan ruhtinaat, jotka kauhistutte oikeutta ja väännätte kaiken oikean vääräksi. Am. 5:7. 6:12.

10. te, jotka rakennatte Sionin verellä ja Jerusalemin vääryydellä!

- Jer. 22:13. Hes. 22:27. Hab. 2:12. 11. Sen päämiehet tuomitsevat lahjan tähden, sen papit opettavat palkan tähden ja sen profetat ennustavat rahan tähden, ja Herraan he kuitenkin luottavat, sanoen: "eikö Herra ole meidän keskellämme? Ei onnettomuus meitä kohtaa.
- Jer. 5:12. 7:4 s. Sef. 3:3 s. 12. Sentähden kynnetään Sion teidän tähtenne pelloksi ja Jerusalem tulee kiviraunioksi, ja temppelin vuori metsäkukkuloiksi. Jer. 26:18.

4 Luku.

Kristuksen valtakunnan kunnia.

Ja tapahtuu päiväin lopulla, että Herran huoneen Herran huoneen vuori on vahvistettuna vuorten huipulla, ja se on muita kukkuloita korkeampi; ja sin-

ne virtailee kansoja.

Ps. 68:17. Jes. 2:2 s. Jer. 3:17. Sak. 8:20 s. Ja paljon pakanoita sinnemenee, ja hesanovat: "tulkaat ja astukaamme ylös Herran vuorelle ja Jaakobin Jumalan huoneesen, että Hän opet-taisi meille teitänsä, ja me vaeltaisimme hänen poluillansa!" Sillä Sio-nista on laki lähtevä, ja Herran sana Jerusalemista. Ps. 110:2. Jes. 51:4. .3. Ja Hän tuomitsee monen kansan kesken ja julistaa oikeutta väkeville kansoille kaukaisiin maihin saakka; ja he takovat miekkansa vannaiksi ja keihäänsä viikatteiksi. Ei nosta kansa miekkaa kansaa vastaan, eivätķā he enāā sotaa opettele. Joel 3:10.

4. Ja he saavat kukin istua viinipuunsa ja fiikunapuunsa alla, kenenkään heitä häiritsemättä; sillä Herran Sebaotin suu on sen puhunut. 3 Moos. 26:6. 1 Kun. 4:25. Jes. 11:6. Jer. 30:10. Sak. 3:10.

5.Sillä kaikki kansat vaeltavat kukin umalansa nimessä, mutta me vaellamme Herran, meidan Jumalamme, nimessä aina ja ijankaikkisesti.

6. Sinä päivänä, sanoo Herra, tahdon Minä koota ontuvaiset ja kerätä hyljätyt ja ne, joita vaivannut olen.

5 Moos. 30:3 s. Hes. 34:16, Sef. 3:19. 7. Ja Minä teen ontuvaisen perilliseksi ja kauas karkotetun väkeväksi kansaksi ; ja Herra on heidän kuninkaansa Sionin vuorella tästä ajasta ijankaikkiseen asti. Jes. 24:23. 60:22.

Dan. 7:14. Obad. v. 21. Luuk. 1:33. 8. Ja Sinä paimentorni, tytär Sionin kukkula, sinulle saapuu ja tulee entinen herraus, kuningasvalta Jerusalemin tyttären vli. 1 Moos. 35:21. Neh. 3:1. 9. Miksi sinä nyt niin pahasti parut?

Eikö sinulla ole kuningasta? vai onko neuvonantajasi hukkunut, koska tuska sinun käsitti niinkuin synnyttăiăn? Jer. 8:19.

10. Väänteleitseäsi ja voivottele, sinä Sionin tytär, niinkuin synnyttäjä, silla nyt sinun täytyy lähteä kaupungista ja asua kedolla, ja olet tuleva Babeliin saakka. Mutta siellä sinä vapahdetaan; siellä Herra sinun lu-nastaa vihollistesi käsistä. Ps. 549.

11. Ja nyt kokoontuu sinua vastaan paljon pakanoita jotka sanovat:,,hän olkoon saastainen, ja iloitkoot sil-

māmme Sionista.

12. Mutta he eivät tunne Herran aiatuksia, eivätkä ymmärrä hänen neuvoansa, että hän kokoaa heidät niinkuin lyhteitä riiheen. Jer. 51:33.

13. Nouse ja tapa riihtä, sinä Sionin tytär! sillä Minä teen sinun sarvesi raudasta ja teen kyntesi kuparista. ja sinā muserrat paljon kansoja; ja Minā annan Herralle alttiiksi heidān saaliinsa, ja heidän tavaransa koko maailman hallitsijalle. - 5 Moos. 33:17. 14. Nyt, kokoudu laumaksi, sinä laumojen tytär! sillä meitä saarretaan, ja vitsalla lyödään Israelintuomaria

5 Luku.

Kristus, rauhan ruhtinas, syntyy Betlehemissä.

Ja sinä Betlehem Efrata, joka vä-häinen olet Juudan tuhanten joukossa, sinusta tulee Minulle se, joka on hallitsija Israelissa, ja jonka alku on alusta ja ijankaikkisuudesta

Matt. 2:6. Joh. 1:1. 7:42,

Job 16:10. Val. v. 3:30.

poskelle.

2. Sentähden Hän antaa heidät alttiiksi siihen aikaan asti, kun synnyttäjä on synnyttänyt, ja hänen jälelle jääneet veljensä kääntyvät Israelin lasten tykö.

3. Ja Hän seisoo ja kaitsee Herran väkevyydessä, Herran, hänen Jumalansa nimen korkeudessa; ja he asuvat **alallansa, sillä nyt o**n Hän suuri maailman ääriin asti. Ps. 72:8.

4. Ja Hän on rauha. Jos Assur tulee maahamme ja astuu meidän hoveihimme, niin me asetamme häntä vastaan seitsemän paimenta ja kahdeksan päämiestä. 2 Kun. 18:13.25.

5. Ja he kaitsevat Assurin maata miekalla ja Nimrodin maata sen porteissa; ja Hän pelastaa meidät Assurista, jos hän tulee meidän maal.amme, ja jos hän astuu meidän rajoihimme. 1 Moos. 10:8 s.

Ja Jaakobin jätteet ovat monen kansan keskellä niinkuin kaste Herralta, niinkuin sadepisarat ruoholla, joka ei odota ihmistä, eikä vartoo ihmisten lapsia. Ps. 110:3, 1 Kor. 3:6,7.

- Ja Jaakobin jätteet ovat pakanain joukossa, monen kansan keskellä, niinkuin jalopeura metsän eläinten ioukossa, niinkuin nuori jalopeura lammaslaumoissa, joka tultuansa tallaa maahan ja raatelee, eikä ole pelastajaa.
- 8. Olkoon kätesi korkea vastustajiasi vastaan, ja kaikki vihollisesi hävitettāköön!
- 9. Ja tapahtuu sinä päivänä, sanoo Herra, että Minä hävitän hevosesi sinun keskeltäsi ja kadotan sinun rattaasi :

5 Moos. 17:16. Jes. 9:5. 31:1. Sak. 9:10. 10. ja hävitän maasi kaupungit, ja hajoitan maahan kaikki linnasi

 ja hävitän taikaukset kädestäsi. niin ettei sinulla tietäjiä ole.

12. Ja Minä hävitän sinun epäjumalankuvasi ja patsaasi sinun keskeltäsi, niin että sinä et enää kumarra kättesi tekoa:

13. ja kukistan epäjumalankuvat keskeltäsi, ja hävitän kaupunkisi.

14. Ja vihassa ja kiivaudessa Minä kostan pakanoille, jotka eivät kuuliaisia olleet.

6 Luku.

Herra neuvoo tien ja uhkaa katumatiomia.

uulkaat kuitenkin, mitä Herra sa-K noo: nouse, käy oikeutta vuorten kanssa, ja kuulkoot kukkulat sinun ääntäsi !

2.KuulkaatHerran riita-asiaa, tevuoret ja te muuttumattomat maan perustukset! sillä Herralla on riita-asia | panen sinut kauhistukseksi, ja sen

kansansa kanssa, ja Israelin kanssa Hän käypi oikeutta. Hos. 4:1.

3. Minun kansani! mitä Minä olen sinulle tehnyt ja millä Minä olen sinua vaivannut? Vastaa Minua! Jer. 2:5.

4. Minähän olen vienyt sinut Egyptin maasta, ja orjuuden huoneesta Minä sinut pelastin, ja lähetin sinun edellesi Mooseksen, Aaronin ja Mirjamin. 2 Moos. 15:21.

Minun kansani, muista kuitenkin. mitä neuvoa Balak, Moabin kuningas piti, ja mitä Bileam, Beorin poika, häntä vastasi, Sittimistä Gilgaliin asti, tunteaksesi Herran vanhurskaita tekoja, 4 Moos.22:1 s. 23.1 s. 24:1 s. Jos.2:1.5:9.

6. Millä minä tulen Herran eteen. kumarran korkeuden Jumalalle? Tulenko Hänen eteensä poltto-uhreilla,

vuosikuntaisilla vasikoilla?

7. Mielistyvkö Herra tuhansiin oinaisin, epälukuisiin öljyvirtoihin? Annanko esikoiseni pahantekoni tähden, kohtuni hedelmän sieluni ravinnoksi? Ps. 50:9 s. 51:18. Jes. 1:11.

8. Hän on ilmoittanut sinulle, ihminen, mikä hyvä on, ja mitä Herra sinulta vaatii, nimittäin, että vaan teet oikeutta, rakastat hurskautta ja vaellat nõyrästi sinun Jumalasi edessä. 5 Moos. 10:12.

9. Herran ääni huutaa kaupungille; ja viisaus ottaa sinun nimestäsi vaarin. Kuulkaat vitsaa, ja kuka sen on toimittanut!

10. Onko vieläkin jumalattoman huoneessa vääryyden tavarat, ja se liika pieni, kirottu efa-mitta?

5 Moos, 25:14 s. Am. 8:5. 11. Olisinko puhdas, jos minulla olisi väärä vaaka, ja väärät painokivet kukkarossani? 3 Moos. 19:36. Hos. 12:7.

12. Sen rikkaat ovat täynnä väkivaltaa, ja sen asukkaat puhuvat valhetta, ja heidän kielensä on petos heidän suussansa! Jer. 9:8.

13. Sentähden Minäkin tahdon lyödä sinut sairaaksi hävittämällä sinua syntiesi tähden.

14. Sinä syöt etkä tule ravituksi, ja näljän tuska on sisuksissasi. Ja mitä siirrăt pois, sită et pelasta; ja mită pelastat, sen Minä miekalle alttiiksi

annan. 3 Moos. 26:26. Hos. 4:10. 15. Sinā kylvāt, etkā niitā; sinā sotkut öljymarjoja, etkä saa öljyllä voidella itseäsi, ja mehua, etkä saa viiniä juoda. 5 Moos. 28:30.38 s.

Am. 5:11. Sef. 1:13. Hagg 1:6. 16. Omrin sääntöjä tarkoin noudatetaan ja kaikkia Ahabin huonekunnan tekoja; ja niin te vaellatte heiasukkaat pilkaksi: ja teidän täytyy kantaa kansani häväistys. Jer. 51:37.

7 Luku.

Jumalan lapset saavat armon.

Voi minua!sillä minun käy niinkuin suvitulon kokoamisessa, niinkuin viinileikkuun jälkikorjuussa! ei ole viinirypälettä syödäkseni, eikä varhaista fiikunaa, jota sieluni himoit-Matt. 21:19

Hvvät ovat kadonneet maasta, eikä ole hurskasta ihmisten joukossa; kaikki he väijyvät verta, he toinen

toistansa verkolla pyytävät.

Ps. 12:2. Hos. 4:1. Pahuuteen ovat kädet alttiit: ruhtinas vaatii lahioja, tuomari tuomitsee palkan tähden, ja voimallinen – hän puhuusielunsa pahuutta, ja niin he sen yhteen punovat.

Jes. 5:20. Mik. 2:1. 3:11. 4. Paras heistä on kuin orjantappura, hurskain orjantappura-aitausta pahempi. Mutta sinun vartijoittesi päivä, sinun etsikkosi tulee, silloin heissä häiriö syntyy.

5. Alkäät luottako ystävään, älkäät turvatko tuttavaan; varo suusi ovi häneltä, joka makaa helmassas.

6. Sillä poika pilkkaa isäänsä, tytär nousec äitiänsä vastaan, miniä anoppiansa vastaan; miehen vihollisina on hänen perhekuntalaisensa.

7. Mutta minä tahdon katsoa Herran puoleen, tahdon odottaa minun autuuteni Jumalaa; minun Jumalani

kuulee minua.

8. Alä iloitse, viholliseni, minusta! sillä vaikka minä lankesin, niin minä kuitenkin nousen; vaikka minä pimeydessä istun, on Herra minun val-

keuteni.

9. Minä tahdon kantaa Herran vihan. sillä minä olen tehnyt syntiä Häntä vastaan, siksikun Hän ajaa asiani ja toimittaa oikeuteni Hän saattaa minun valkeuteen, ja minä saan nähdä hänen vanhurskautensa. Jer. 50:34.

10. Ja minun viholliseni näkee sen.

sanoo minulle: "missä on Herra, si-nun Jumalasi?" Minun silmäni saavat nähdä häntä; hän tulee poljetuksi niinkuin loka kadulla.

Ps. 42:4,11. 79:10. 115:2. Jes. 10:6, Joel 2:17. 11. Päivä tulee, jolloin muurisi rakennetaan; sinä päivänä on Juma-

lan sana lavealta julistettava.

Jes. 49:19. 54:2 s. 12. Sinä päivänä tullaan sinun tykösi Assurista ja Egyptin kaupungeista, ja Egyptistä virtaan saakka, ja merestä mereen, ja vuoresta vuoreen.

Ps. 72:8. Jes. 19:23. 8ak. 9:10. 10:10. 13. Ja maa tulee autioksi asukastensa tähden, heidän-töittensä hedel-

män vuoksi.

14. Kaitse kansaasi sauvallasi, perintösi laumaa, joka yksinäusä asuu metsässa, Karmelin keskellä! Kaitkoot he karjaa Basanissa ja Gileadissa niinkuin entiseen aikaan!

4 Moos. 23:9. 5 Moos. 33:28 15. Niinkuin sinun lähtösi päivänä Egyptin maasta, annan Mina hänen nähdä ihmetöitä.

16. Pakanat sen näkevät ja kaikki heidän voimallisensa häpeävät: he panevat käden suullensa, ja heidän korvansa kuuroiksi tulevat.

17. He nuolevat tomua niinkuin kärme; niinkuin maan matoset he vavisten tulevat varustuksistansa. Herran, meidän Jumalamme tykö he vavisten pakenevat; he pelkäävät Ps. 72:9. Jes. 49:23.

18. Kuka on senkaltainen Jumala, niinkuin Sinä olet, joka otat synnit pois ja annat rikokset antceksi perintösi jääneille? Ei Hän pidä vihaa ijankaikkisesti, sillä Hänellä **on halu**

laupeuteen.

2 Moos. 15:11. 34:6. Ps. 103:8 s. Jer. 10:6. 19. Hän arınahtaa meitä jälleen ja polkee maahan meidän pahat tekomme. Kaikki heidän syntinsä Sinä meren sytyyteen heität. Ap. L 10:43.

20. Šina osoitat Jaakobille uskollisuutta, ja Abrahamill**e sitä armoa.** jonkas olet vannonut meidän isillem-

ja perāti hāpeāān on joutuva, joka | me entisis'a ajoista saakka.

PROFETTA NAHUM.

I Luku.

Herran kiivaus. Armo Juudaa kohtaan. Ennustus Ninivestä. Nahumin, El-kosilaisen, ennustuskirja.

2. Herra on kiivas Jumala ja kos-

haa; Herra on kostaja vastustajillensa, ja Hän säilyttää vihan vihollisillensa. 2 Moos. 20:5. 84:14,

5 Moos, 4:24. 5:9. Jos. 24:19. Ps. 103:9. 3. Herra on pitkämielinen ja suuri voimassa; ei hän suinkaan jätä rantaja; Herra on kostaja ja täynnä vi- kaisematta. Herran tie on tuulessa

ja tuuliaispäässä, ja pilvi on hänen j ialkainsa tomuna.

2 Moos. 34:6 s. 4 Moos. 14:18, Neh. 9:17. Ps. 18:14. 103:8. 145:8. Joel 2:13. 4. Hän nuhtelee merta ja kuivaa sen, ja kaikki virrat hän kuivaksi tekee; Basan ja Karmel surkastuvat, ja Libanonin kukoistus lakastuu. 2Moos.14:21.Jos.3:16.Ps.106:9.114:38.Jes.50:2.

5. Vuoret vapisevat Hänen edessän-sä, ja kukkulatsulaavat; maa kohoaa Hänen edessänsä, ja maan piiri, ja

kaikki, jotka siinä asuvat. 2 Moos. 19:18. Ps. 18:8. 24:1. Joel 3:16. Am. 9:5. Mik. 1:4. 6. Kuka voi seisoa hänen kiivautensa edessä, ja kuka kestää hänen vihansa tulta? Hänen kiivautensa kulkee niinkuin tuli, ja kalliot lohkcavat Hänen edessänsä.

7. Hyvä on Herra ja turva hädän päivänä; ja Hän tuntee ne, jotka Häneen turvaavat. Ps. 9:10.

8. Mutta paisuvalla tulvalla Hän tekee lopun sen paikasta, ja vainoo vihollisiansa pimeydellä.

9. Mitā te ajattelette Herraa vastaan? Hän tekee lopun; ei tule ah-

dinko kahdesti.

10. Sillä orjantappuroihin takertuneina ja juomastansa juopuneina he kokonansa kuluvat kuin kuiva korsi. Pe. 58:10.

11. Sinusta läksi se, joka ajatteli pahaa Herraa vastaan ja keksi kel-

vottomuutta. 12. Năin sanoo Herra: , joskin he täysilukuiset ovat ja heitä on kuinkakin paljo, kuitenkin he niitetään pois, ja niin on hän mennyt meno-

jansa; ja sinua Minā olen vaivannut, vaan en Minä enää vaivaa. Nah. 2:2. 13. Ja nyt Minä särjen hänen ikeensä sinun niskaltasi ja katkaisen hä-

nen siteensä."

Mutta sinusta on Herra käskyn antanut: "ei enää siementä tule sinun nimestäsi. Jumalasi temppelistä Minä hävitän veistokuvat ja valetut kuvat; Minā valmistan sinun hautasi, sillä sinä olet tyhjäksi tullut." 2 Kun. 19:37. Jes. 37:38.

15. Katso, suloisen sanoman saarnaajain jalat ovat vuorilla, niitten, jotka rauhaa julistavat! Vietä. Juuda, juhliasi, maksa lupaukses! sillä ei kelvoton enää käy sinun kauttas; hän on kokonansa hävitetty!

Jes. 52:7. Room. 10:15.

2 Luku. Niniven hävitys.

Hävittäjä nousee sinua vastaan. Varjele varustukses, vakoile tietä, vahvista lanteesi, jännitä voimasi kovasti! `

2. Sillä Herra tuo jälleen Jaakobin kunnian niinkuin Israelin kunnian; sillä ryöstäjät ovat heitä tyhjentäneet ja turmelleet heidän viiniköynnöksensä. Nah. 1:12.

3. Hänen sankariensa kilvet ovat punaiset, sotamiehet tulipunaan puetut, terästen kimalteessa ovat vaunut hänen sotahankkeensa päivänä;

ja keihäät häälyvät.

4. Kaduilla rattaat raivoavat ja kiitāvāt toreilla; ne vālkkyvāt niinkuin tulisoitot, ja leimahtavat niinkuin salamat.

Hān muistaa sankareitansa: he kompastuvat poluillansa, he kiiruhtavat sen muureille, ja suojakatto

on jo valmistettu. 6. Virtain portit aukenevat, ja hovi raukeaa.

7. Ja päätetty on, että se paljastetaan ja viedään pois; ja sen piiat valittavat niinkuin mettisten äänellä, lyöden rintaansa.

8. Ja Ninive oli niinkuin vesilammikko alusta asti; mutta nyt he pakenevat. "Seisahtukaat, seisahtukaat!" vaan ei kukaan käänny ta-

kaisin.

Ryöstäkäät hopeaa, ryöstäkäät kultaa! ei ole loppua tavaroilla : paljon on kaikenlaisia kalliita kaluja.

10. Aulius, tyhjyys ja hävitys! ja sydan on rauvennut, polvet horjuvat, kaikissa lanteissa on vavistus, ia kaikkien kasvot kadottavat kauneutensa. Jes. 18:7. Hes. 7:17. 21:7. Joel 2:6.

11. Missä nyt on jalopeuran asuinsija ja nuorten jalopeurain laidun, jossa jalopeura kuljeskeli, naarasjalopeura ja jalopeuran penikka, kenenkään tohtimatta heitä karkoittaa?

Hes. 19:1 s. 12. Missä on jalopeura, joka raateli penikkainsa tarpeeksi ja kuristi naarasjalopeurojansa varten ja täyttiluo-

lansa saaliilla ja pesänsä ryöstöllä? 13. Katso, Mină nousen sinua vastaan, sanoo Herra Sebaot, ja sytytän sen rattaat savussa palamaan, ja miekka syö sinun nuoret jalopeurasi; ja Minā teen lopun sinun ryöstämisestäs maassa, eikä enää kuulu sinun sanansaattajiesi ääntä. 🗸

3 Luku.

Niniven synnit ja rangaistus.

Voi murhakaupunkia, kokonansa täynn**ä valhetta j**a väkivaltaa! Ei lopu ryöstö. Hes. 24:6.9. Hab. 2:12.

2. Ruoskan roiske ja ratasten rati-na, hevoset nelistävät ja rattaat kolisevat!

Jes. 8:9 s. 10:12. 3. Ratsastajat kavahuttavat hevo-

siansa, ja miekat välkkyvät, ja keihäät kimaltelevat; paljon on kaatu-neita, ruumiita läjittäin, kuolleita epālukuisia; he kaatuvat heidān kuolleihinsa.

4. Kaikki tämä on tuon kauniin ja suloisen porton, tuon taitavan noidan suuren huoruuden tähden, joka mõi kansat huoruudellansa ja suku-

kunnat velhoudellansa.

5. Katso, minä rupean sinuun, sanoo Herra Sebaot, ja paljastaen vedän hameesi palteet kasvoiesi vli. ja näytän kansoille sinun häpysi, ja valtakunnille sinun häpeäsi.

Jes. 17:2 s. Jer. 13:22. Hes. 16:37. Hab. 2:16. 6. Ja Minä heitän saastat sinun päällesi ja häväisen sinua, ja asetan sinut kaikkien katseltavaksi.

Ja tapahtuu, että kaikki, jotka sinun näkevät, pakenevat sinua ja sanovat: "Ninive on hävitetty! Kuka sitä säälii?" Mistä minä haen si-

nulle lohduttajia?

Oletko sinä parempi kuin No-Amon, joka oli virtain keskellä, vesi ympärillänsä, meri varustuksenansa ja meri muurinansa?

9. Etiopia oli sen väkevyytenä, ja Egypti ilman ääriä ; Put ja Libya olivat sinun apunasi. 2 Aik. 12:3, 14:9. Jer. 46:9.

10 Senki täytyi mennä maanpakoon, vankeuteen, sen lapsetkin rutistettiin kaikkien katujen kulmissa; sen ylhäisistä he heittivät arpaa, ja kaikki sen ylimykset sidottiin kahleisin.

11. Sinunkin täytyy juopua ja ly-mytä itseäsi; sinunkin täytyy hakea pakopaikkaa vihollisen edestä.

12. Kaikki sinun varustuksesi ovat niinkuin fiikunapuut, joissa on varhaisia fiikunoita. Jos niitā pudistetaan, niin ne putoavat syöjän suuhun.

Katso, kansasi sinun keskelläsi ovat vaimoja; sinun maasi ovet ovat vihollisilles aivan auki; tuli syö sal-

pasi. Jer. 50:37. 51:30. 14. Ammenna itsellesi vesivaroia piiritystä varten; vahvista linnasi, mene saveen ja sotke sitä, paranna

tiiliuuni!

15. Siellä tuli sinut syö ja miekka sinut surmaa, syö sinut niinkuin jäkertäjä. Kartu vaan niinkuin jäkertājā, kartu kuin heinäsirkka!

16. Sinulla oli kauppamiehiä enempi kuin tähtiä on taivaalla. Jäkertäjät tulivat tulvien maahan ja len-

sivät pois.
17. Sinun ruhtinoitasi oli niinkuin heinäsirkkoja, ja päämiehiäsi niinkuin ruohomatoja parvittain, jotka sijoittavat itsensäaidoille kylmän aikana : kun aurinko on noussut, ovat he paenneet, eikä tiedetä heidän sijaansa, missä he ovat.

18. Sinun paimenesi, Assurin kuningas, ovat nukkuneet, sinun sankarisi makaavat; kansasi on hajonnutvuo-

rille, eikä kukaan heitä kokoa. 4 Moos. 27:17. 1 Kun. 22:17. Ps. 76:6.

Jer. 23:2. 25:34.

19. Ei ole parannusta vammallesi, haavasi on paranematon. Kaikki, jotka kuulevat tämän sanoman sinusta, lyövät kätensä yhteen sinusta; sillä sinun pahuutesi on lakkaamatta kaikkia kohdannut.

PROFETTA HABAKUK.

I Luku.

Jumalan-rangaistus Kaldealaisten kautta. Tämä on se ennustus, jonka profetta Habakuk näki. Jes. 13:1.

2. Kuinka kauan, Herra, minä parun, etkä Sinä kuule? Minä huudan Sinun tykösi väkivallan tähden, et-

kä Sinä auta.

3. Miksi Sinä annat minun vääryyttä nähdä; ja miksi Sinä vaivaa katselet? Ryöstö ja väkivalta on silmäini edessä; ja niin syntyy riita, ja tora nousee. Ps. 10:14.

4. Sentähden kadottaa laki voimansa, cikā oikeus ilmau koskabn; sillā jumalaton kietoo vanhurskaan, sentähden ilmestyy oikeus vääristeltynä.

5. Katselkaat ympärillenne kansois-

sa ja katsokaat, ja ihmetelkäät, hämmästykäät! sillä Minä teen teidän päivinänne teon, jota ette uskoisi, jos sitä sanottaisiin. Ap. t. 13:41.

6. Sillä katso, Minä herätän Kaldealaiset, ankaran ja tuiman kansan, joka kulkee pitkin maan avaroita aloja, valloittamassa asuinsijoja, jotka ei heidän omansa ole.

7. Hirvittāvā ja peljāttāvā hān on: itse hän määrää oikeutensa ja korotuksensa.

8. Ja pardeja nopeammat ovat hänen hevosensa ja illan susia rajummat; hänen ratsumiehensä tulevat vauhdissa, hänen ratsumiehensä tulevat kaukaa; he len!āvāt niinkuin kotka, joka rientää saaliille.

Jer. 4:13, 5:6, Sef. 3:3, Matt. 24:28,

9. Kaikki he tulevat väkivaltaa tekemään, he kääntävät kasvonsa eteenpāin; ja he kokoavat vankeja kuin 1 Moos. 32:12. Hos. 1:10.

10. He tekevät kuninkaista pilkkaa, ja ruhtinaita he nauruna pitāvāt ; he nauravat kaikille varustuksille; he luovat maata valliksi ja valloitta-

vat ne

11. Silloin he kääntyvät niinkuin tuuliaispää ja tunkevat eteenpäin: mutta rikoksen alainen on se, jolla on oma voima jumalanansa. Dan. 5.4.

12. Etkö Sinä ole alusta ollut Herra, minun Jumalani, minun Pyhani? Me emme kuole. Rangaistukseksi Sinä, Herra, heidät panit, ja kuritukseksi Sina, kalliomme, heidat 5 Moos, 32.4.

Sină, joka olet silmistăsi liian puhdas, saattaaksesi pahuutta näh-dä, ja joka et vaivaa katsella voi, miksi Sinä kärsit ryöstäjiä, olet vaiti, kun jumalaton nielee sen, joka

häntä hurskaampi on?

Job 21:7. Ps. 5:5 s. Jer. 12:1 s. 14. Ja miksi sinä teet ihmiset meren kalain kaltaisiksi, matelevaisten vertaisiksi, joilla ei hallitsijaa ole? 15. He ovat ongella onkineet heidat kaikki, vetäneet heidat verkkoonsa ja koonneet nuottaansa; sii-

tă he iloitsevat ja riemuitsevat. Sentähden he uhraavat verkollensa ja suitsuttavat nuotallensa: sillä niitten kautta on hänen osansa lihava, ja heidän ruokansa herkullinen. Jes. 10:13.

17. Pitäisikö heidän sentähden saada tyhjentää verkkonsa ja alati olla tappamassa kansoja armahtamatta?

2 Luku.

Kaldealaisen vallan häviö.

Vartiossani minä tahdon seisoa ia asettua linnaani, tahdon vartoa, nähdäkseni, mitä Herra minussa puhuu, ja mitä Hän vastaa valitukseeni. Jes. 21:8. Hes. 3:17. 33:7. 2. Ja Herra vastasi minulle ja sanoi: kirjoita näkysi, ja piirrä se tauluihin, että helposti sitä lukea voi. Jes.8:1. 30:8. 3. Sillā vielā viipyy nāky māārāttyyn aikaansa asti; mutta se joutuu täyttämykseensä eikä petä. Jos se viipyy, niin odota sitä; sillä se tulee totisesti, eikä viivyttele.

4. Katso, paisunut, vilpistelevä on hänen sielunsa hänessä; mutta vanhurskas elää uskostansa.

San. 11:4 s. Jes. 13:1 s. Joh. 3:36. Room. 1:17 Gal. 3:11. Hebr. 10:38.

5. Viinikin pettää, eikä pöyhkeä miesole pysyväinen; hän, joka levit-

tää kitansa niinkuin tuonela, ja on niinkuin kuolema täyttymätön, ja joka tempaa puoleensa kaikki pa-kanat ja kokoaa itsellensä kaikki kansat. San. 27:20. Jes. 13:14.

Éivätkö kaikki nämä tee hänestä pilkkalaulua, ja vertauspuheita ja arvoituksia hänestä, sanoen: voi sitä. joka kokoaa itsellensätoisen omaa – kuinka kauan? – ja joka sälyttää päällensä pantteja!

7. Akkiā nousevat ne, jotka sinua purevat, ja heräävät ne, jotka sinut syöksevät pois, ja sinä joudut heille

saaliiksi!

Koska sinā olet ryöstānyt paljon kansoja, ryöstävät sinuakin kaikki kansain jääneet, ihmisten veren tähden, ja väkivaltasi tähden maata. kaupunkeja ja kaikkia sen asukkaia kohtaan. Jes. 33:1. Jer. 51:24 s. 9. Voi sitä, joka kiskoo onnetonta ta kohtaan. voittoa huoneellensa, asettaaksensa pesänsä korkeuteen, pelastaaksensa itsensä onnettomuudesta!

San. 15:27. Dan. 4:27. 10. Neuvollasi sinä saatoit häpeää huoneellesi; kun surmasit monta kansaa, vahingoitit sinä itseäsi.

11. Sillä kivi muurista huutaa ja malka seinästä häntä vastaa.

12. Voi sitä, joka rakentaa kaupunkeja verellä ja perustaa linnoja vääryydellä! Jer. 22:13. Hes. 24:9. Mik. 3:10. 13. Katso, eikö se tule Herralta Sebaotilta, että kansat vaivaavat itseänsā tulta varten, ja sukukunnat hukkaan itseänsä väsyttävät?

14. Sillä maa on täynnä Herran kunnian tuntoa, niinkuin vedet peittāvāt meren. Jes. 11:9.

15. Voi sinua. joka juotat lähimmäistäsi, joka sekoitat siihen jul-muutesi ja juovutat häntä, nähdäk-sesi hänen häpeänsä!

16. Sinä ravitaan häpeällä kunnian sijaan. Juo nyt itsekin ja paljasta esinahkasi! Sinun päällesi kääntyy Herran oikian käden malja, ja häpeään joutuu sinun kunniasi.

Jer. 25:15,27. Nah. 3:5,11. 17. Sillä Libanonin väkivalta peittää sinun, ja se eläinten hävitys, joka niitä peljätti, ihmisten v**eren** tähden, ja väkivaltasi tühden maata, kaupunkeja ja kaikkia sen asukkaita kohtaan.

5 Moos.3:25,82:24.Jes.14:8. Hes.14:15.Sak.11:1. 18. Mitā hyōdyttāā veistokuva, ettā sen muodostaja sen veistää, mitä valettu kuva ja valheensaarnaaja, että sen kuvan muodostaja siihen turvaa. tehdäksensä mykkiä epäjumalia?

Jen. 44:9 n. Jer. 10:3,14 s. 19. Voi sitä, joka sanoo puulle: "he-

Sekō opettaisi? Katso, sehān on silattu kullalla ja hopealla, eikä siinä ole henkeä ensinkään.

20. Mutta Herra on pyhässä temppe-lissänsä. Vaietkoon hänen edessänsä koko maa ! Ps. 11:4, 46:11. Sef. 1:7. Sak. 2:13.

3 Luku.

Profetan rukous ja ylistysvirsi. Profetta Habakukin rukous, viatto-

mien edestä.

2. Herra, minä olen kuullut sinun sanomasi ja olen hämmästynyt. Herra, uudista sinun tekosi vuosikautten keskellä, vuosikautten keskellä tee se tiettäväksi! Vihassa muista laupeutta!

3. Jumala tulee Temanista, ja Pyhä Paranin vuorelta. Sela. Hänen kirkkautensa peittää taivaat, ja maa on täynnä Hånen kunniatansa.

2 Moos, 19:16 s. 5 Moos, 33:2. Tuom, 5:4. 4. Ja paiste niinkuin auringon valo syntyy, säteitä säteilee molemmin puolin Häntä, ja siellä on hänen voimansa peite. 2 Moos. 24:17.

5. Hänen edellänsä kulkee rutto, ja kuume käy hänen askeleissansa.

2 Moos. 9:8. 12:29. 6. Hān seisahtaa ja mittaa maan, Hän katselee sitä ja saattaa kansat vapisemaan. Silloin musertuvat ikuiset vuoret, ja ijankaikkiset kukkulat laskeuvat. Hän kulkee muinaisia pol-Ps. 68:8 s. kuiansa.

7. Tuskan alaisina minä näen Kusanin majat, Midianin maan teltat

vapisevat. Tuom. 7:21. 8. Onko virtoja kohtaan, Herra, vihasi syttynyt? onko virtoja kohtaan, vai mertako kohtaan sinun kiivautes, koska ajat hevosillas, pelastuk-sesi vaunuilla? 2 Moos. 14:26 s. 15:3 s. 9. Paljaana, paljastettuna on sinun

răă!" ja mykälle kivelle: "nouse!" | joutses; vahvistetut ovat vitsat sanalla. Sela. Virroilla Sinā halkaiset maan. 5 Moos. 32:41 s. Jos. 8:16.

10. Vuoret näkevät sinut ja vapisevat; vetten tulva kuohuu, syvyys antaa äänensä ja nostaa kätensä korkeutta kohti. Ps. 77:19.

11. Aurinko ja kuu seisovat sijal-lansa sinun leimahtavien nuoltesi valossa, kimaltelevan keihääsi lois-

12. Kiivaudessa Sinä kuljet maata, vihassa Sinä survot pakanoita.

13. Sinä läksit vapahtamaan sinun kansaasi, vapahtamaan voideltuasi. Sinä särjet pään jumalattoman huoneesta, paljastaen perustukset kau-laan asti. Sela.

14. Sinä lävistät omilla nuolillansa heidän ruhtinastensa päät, jotka tulevat niinkuin tuuliaispää minua hajoittamaan, jotka riemuitsevat, juurikuin saisivat syödä vaivaisen salassa.

Sinä kulief hevosillasi meressä.

suurten vetten kuohussa.

16. Tāmān minā olen kuullut, ja ruumiini vapisee, huuleni vārisevāt huudosta; mārkā meņee luihini, ja mină vapisen sijallani, kun minun täytyy alallani odottaa ahdingon päivää, kansani ahdistajan tuloa.

17. Sillä silloin ei fiikunapuu kukoista, eikä ole hedelmää viinipuissa; öljypuun sato pettää, eikä vainiot anna elatusta. Lampaat ovat hāvinneet pihatosta, eikā ole karjaa navetassa.

18. Mutta minä tahdon iloita Herrassa, tahdon riemuita autuuteni Jumalassa.

19. Herra, Herra on minun voimani; Hān iekee jalkani niinkuin peuran jaloiksi, ja kukkuloillani Hān minua kuljettaa. Edelläveisaajalle; kanteleillani. 2 Sam. 22:34. Pa. 18:34.

PROFETTA SEFANJA.

ı Luku. Vihan päivä.

Herran sana, joka tuli Sefanjalle, Kusin pojalle, Gedaljan pojalle, Amarjan pojalle, Hiskian pojalle, Josian, Amonin pojan, Juudan kuninkaan päivinä.

2. Minä tahdon totisesti temmata ois kaikki maan pinnalta, sanoo Herra.

3. Minä tahdon temmata pois ih-

linnut ja meren kalat, ja pahennukset ynna jumalattomien kanssa. Mina havitan ihmiset maan pinnalta, sanoo Herra. Hoe. 4:3.

4. Ja Mină ojennan kăteni Juudaa vastaan ja kaikkia Jerusalemin asukkaita vastaan ja hävitän tästä paikasta Baalin jätteet, epäjumalan-palvelijan nimen ynnä pappien kanssa. 2 Kun. 28:4 s.

5. ja ne, jotka katoilla kumartavat taivaan sotavākeā, ja ne, jotka kumiset ja eläimet, temmata taivaan martavat ja vannovat Herran kautta, mutta vannovat myöskin kuninkaansa kautta, Jer. 19:13. 49:1, 3. Hos. 4:15. 6. ja Herrasta luopuneet, jotka eivāt Herraa etsi, eivätkā Hanta kysy. 7. Vaiti, Herran, Herran edessä! sillā lāhellā on Herran pāivā; sillā Herra on valmistanut feurasuhrin, Hän on pyhittänyt kutsuttunsa.

1 Sam. 16:5. Jes. 13:3. 34:6. Jer. 46:10.

Hab. 2:20. Sak. 2:13. 8. Ja on tapahtuva Herran teurastuspäivänä, että Minä etsiskelen ruhtinaita ja kuninkaan poikia ja kaikkia, jotka pukevat itsensä muukalaisten vaatteisin ; 2 Kun. 25:6 s.Jer. 39:5 s. 9. ja Minä etsiskelen kaikkia, jotka kynnyksen ylitse hyppäävät sinä päi-vänä, jotka täyttävät herransa huoneen väkivallalla ja petoksella.

1 Sam. 5:5. 10. Ja tapahtuu sinä päivänä, sanoo Herra, että huuto kuuluu Kalaportilta ja valitus kaupungin toisesta osasta ja suuri hävitys kukkuloilta. 2 Kun. 22:14. Neh. 3:3.

11. Valittakaat, te Huhmarin asukkaat, sillä koko kauppiaskunta hukkuu, kaikki raharikkaat hävitetään.

12. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Minä tutkin Jerusalemia kynttilöillä ja etsiskelen niitä miehiä, jotka makaavat rahkansa päällä, ja sanovat sydāmmessānsā. "ei tee Herra hy-vāā, eikā pahaa." Jer.48:11 s.

13. Ja heidän tavaransa tulee ryöstöksi, ja heidän huoneensa häviölle; he rakentavat huoneita, eivätkä niissä asu, ja istuttavat viinitarhoja, ei-

vätkä juo niitten viiniä.

5 Moos. 28:30,38 s. Am. 5:11. 9:14. Mik. 6:15. 14. Herran suuri päivä on lähellä, se lähestyy sangen kiireesti. Kuule, se on Herran päivä! haikeasti huutavat silloin sankarit. Joel 2:1 s. 15. Se päivä on vihan päivä, hädän ja ahdistuksen päivä, häviön ja hävityksen päivä, pimeyden ja sumun

päivä, pilven ja synkeyden päivä, Jer 30:7. Am. 5:18. 16. pasunan ja sotahuudon päivä varustettuja kaupunkeja ja korkeita

linnoja vastaan.

 Ja Mină saatan ihmisille ahdistuksen, niin että he kulkevat niinkuin sokeat, sillä Herraa vastaan he ovat syntiä tehneet; ja heidän verensä vuodatetaan niinkuin tomu, ja heidän lihansa niinkuin loka.

18. Ei heidän hopeansa eikä kultansakaan voi heitä pelastaa Herran vihan päivänä, ja hänen kiivautensa tulessa kuluu koko maa. Sillä äkillisen lopun Hän tekee kaikista maan asukknista. San.11:4.Jes.13:17. Hes.7:19.Sef.3:8.

2 Luku. Kehoitus katumukseen.

Nöyryttäkäät itseänne, nöyrtykäät, sinä häpeemätön kansa!

2. ennenkuin tuomio toteentuu niinkuin akana menee aika ohitseennenkuin teidän päällenne tulee Herran vihan tuli, ennenkuin teidän päällenne tulee Herran vihan päivä!

3. Etsikäät Herraa, kaikki te nöyrät maassa, jotka hänen oikeutensa pidätte, etsikäät vanhurskautta, etsikäät nöyryyttä! Kukaties te varjellaau Herran vihan päivänä.

4. Sillä Gasa jää tyhjilleen, ja Askalon tulee autioksi; Asdodin he sydänpäivällä ajavat pois, ja Ekron

perustuksineen hävitetään.

5. Voi teitä, merimaan asukkaita, Kretiläisten kansaa! Herran sana tulce sinun ylitses, Kanaan, Filistealaisten maa! Minä hävitän sinun asumattomaksi. 1 Sam. 30:14. Hes. 25:16. Ja merimaalla on niittyjä oleva. joissa on paimenten kaivoja ja lammasten karsinoita.

7. Ja se maa tulee Juudan huonekunnan jääneitten omaksi; siellä he karjaa kaitsevat ja Askalonin huoneissa illoin lepäävät; sillä Herra, heidan Jumalansa, heita etsiskelee ja kääntää heidän vankeutensa

Minä olen kuullut Moabin häväistyksen ja Ammonin lasten pilkan, jolla he ovat häväisseet minun kansaani ja sen rajamaita ylpeästi kohdelleet. Ps. 35:26. 38:17. Am. 1:13 s.

9. Sentähden, niin totta kuin Minä elän, sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Moab tulee Sodoman kaltaiseksi, ja Ammonin lapset Gomorran vertaisiksi, politiaisten omaisuudeksi, suolakuopaksi ja ijankaikkiseksi erämaaksi jääneet minun kansastani ryöstävät heitä, ja minun kansani jääneet heitä perivät. 1Moos. 19:24s. Jer. 48:1s.

10. Tämä heille tapahtuu heidänylpeytensä tähden; sillä he pilkkasivai Herran Sebaotin kansaa ja yl-

peilivät sitä vastaan

11. Hirmuinen on Herra heitä kohtaan, sillä hän kadottaa kaikki maan jumalat; ja kaikki pakanain luodet Häntä kumartavat, kukin paikaltansa.

12. Tekin, te Etiopialaiset, tapetaan

minun miekallani.

13. Ja Hän ojentaa kätensä pohjoista kohti ja hukuttaa Assurin ja panee Niniven autioksi ja kuivaksi niinkuin korven. Nah. 1:148. 2:10. 3:15. 14. Ja sen keskellä lepää laumoja, kaikenlaisia pakanaineläimiä, myöskin pelikaani ja siili ovat yötä sen [pilarien päissä; laulu kuuluu akkunoista, hävitys on sen kynnyksillä, sillä Hän on repinyt sedrilaudoitukset pois. Jes. 13:21. 34:11,14. Jer. 50:39, 15. Tämä on se iloinen kaupunki, joka niin turvallisena asui, joka sanoi sydämmessänsä: ,,minä olen,eikä yksikään muu!" Kuinka onkaan se joutunut autioksi, eläinten makuupaikaksi! Jokainen ohitse kulkeva vi-

heltää ja huiskuttaa sille kättänsä. 3 Luku.

1 Kun. 9:8. Jes. 47:8. Jer. 19:8.

Päämiesten uskottomuus. Kristuksen valtakunnan ihanuus.

Voi niskoittelevaa, rietasta ja väkivaltaista kaupunkia!

2. Ei se kuule ääntä, ei se ota kuri-

tusta vastaan; Herraan se ei turvaa, Jumalatansa se ei lähesty.

3. Sen ruhtinaat sen keskellä ovat kiljuvia jalopeuroja; sen tuomarit ovat niinkuin sudet ehtoolla, jotka eivät huomiseksi mitään säästä.

San. 28:15. Hes. 22:6,27. Hab. 1:8. 4. Sen profetat ovat jaarittelijoita ja pettureita; sen papit saastuttavat pyhän ja rikkovat lain väkivaltaisesti.

Jer. 23:11,32. Hes. 22:26. Hos. 9:7. Mik. 3:11. Herra on vanhurskas heidän keskellänsä, eikä tee mitään vääryyttä; joka aamu Hän asettaa oikeutensa valoon, eikä lakkaa; mutta väärintekijä ei ymmärrä hävetä.

5 Moos. 32:4. Jer. 8:12. 6. Minä olen hävittänyt kansoja, autioina ovat heidän linnansa; Minä olen tyhjentänyt heidänkatunsa, niin ettei kukaan niitä kulje; hävitetyt ovat heidän kaupunkinsa, niin ettei niissä ole ketään, ei yhtäkään asukasta.

7. Minä sanoin: ainoastaan pelkää Minua ja ota vastaan kuritus, niin sen asuntoa ei hävitetä kaiken sen mukaan, kuin Minā siitā māārānnyt olen; mutta sitä ahkerammin he harjoittavat kaikkia pahoja töitänsä.

8. Sentähden odottakaat Minua, sanooHerra.kunMinäkinaikananinousen saaliille, sillä minun oikeuteni on koota kansat yhteen; kunnes Minä saatan valtakunnat kokoon, vuodattaakseni heidän päällensä minun kiivauteni, koko minun vihani tulen! sillä |

minun kiivauteni tulessa koko maa kulutetaan.

9. Silläsilloin Minä teen kansain huulet puhtaiksi, että he kaikki avuksensa huutaisivat Herran nimeä ja palvelisivat Häntä vksimielisesti. Jes.6:5. 10. Kuusin virtain toiselta puolelta tuovat minun rukoilijani, minun hajoitettuni, Minulle ruokauhria.

11 Sinā pāivānā ei sinun tarvitse hāvetä yhtäkään tekoasi, jolla olet rikkonut Minua vastaan; sillä silloin Minā poistan keskeltāsi ylpeāt kers-kailijus, etkā sinā enāā ylpeile minun pyhällä vuorellani.

12. Ja Minä tahdon jättää sinun keskelles nöyrän ja halvan kansan.ja he

turvaavat Herran nimeen. Matt. 5:3. 13. Israelin jätteet eivät tee vääryyttā eivātkā puhu valhetta, eikā heidān suussansa löydy petollista kieltä; vaan he kaitsevat karjaa ja lepäävät, eikä kukaan heitä peloita.

Job 11:19. 1 Job. 5:18, 14. Riemuitse, sinä Sionin tytär, huuda Israel! Iloitse ja riemuitse kaikesta sydämmestäsi, sinä Jerusalemin tytär! Jes. 12:6. Sak. 9:9.

15. Herra on ottanut pois sinun rangaistukses, lakaissut pois sinun vihollises; Herra, Israelin kuningas, on keskelläsi; ei sinun enää tarvitse onnettomuutta nähdä!

16. Sinā pāivānā sanotaan Jerusa-lemille: "ālā pelkāā, Sion! Ālkööt

kāsivartesi vaipuko!

17. Herra, sinun Jumalasi, on kes-kelläsi, se väkevä Vapahtaja. Hän riemuitsee sinusta ihastuksella. Hän vaikenee rakkaudesta, Hän riemuiten sinusta iloitsee." Jes. 62:5. 65:19.

18. Minä kokoan ne, jotka ovat kaukana juhlakokouksesta ja sitä murehtivat; sinusta ovat lähteneet ne, joita pilkka kuormana painaa.

19. Katso, Mina lopetan siihen aikaan kaikki, jotka sinua vaivaavat, ja vapahdan ontuvaiset ja kokoan hajoitetut ja panen heidät kiitokseksi ja nimeksi kaikessa maassa, joissa heitä häväistiin. Mik. 4:6.

20. Sinä aikana tahdon Minä teidät tuoda ja sinä aikana teidät koota; sillä Minä tahdon tehdä teidät nimeksi ja kiitokseksi kaikissa maan kansoissa, kun Minä palautan vankeutenne teidän silmäinne nähden, sanoo Herra. 5 Moos. 30:3 s.

PROFETTA HAGGAL

I Luku.

Herra nuhtelee kansaa temppelin rakennuksen laiminlyömisestä.

Kuningas Darion toisena vuonna. kuudentena kuukautena, kuun ensimmäisenä päivänä, tuli Herran sana profetta Haggain kautta Serubabelille, Sealtielin pojalle. Juudan maaherralle, ja Josualle, Josadakin pojalle, ylimmäiselle papille, sanoen:

Esr. 5:1. Luuk. 3:27. 2. Näin puhuu Herra Sebaot, sanoen: tămă kansa sanoo: "aika ei

ole vielä tullut Herran huonetta rakentaa."

3. Mutta Herran sana tuli profetta

Haggain kautta, sanoen:

4. Onko teillä itsellänne aikaa asua paneli-seinäisissä suojissanne, ja tämän huoneen täytyy olla autiona? 5. Ja nyt, näin sanoo Herra Sebaot: kääntäkäät mielenne tarkkaamaan

teitänne!

- 6. Te kylvätte paljon, mutta korjaatte vähän; te syötte, ettekä tule ravituksi; te juotte, mutta ei jano sammu; te verhootte itseanne, ettekā lāmpene; ja joka palkkatyötā tekee, han ansaitsee rahan lävelliseen kukkaroon. 3 Moos 26:26.
- 5 Moos. 28:38. Mik. 6:14 s. Hagg. 2:17. 7. Näin sanoo Herra Sebaot: kääntäkäät mielenne tarkkaamaan teidän teitänne!

8. Menkäät vuorille ja tuokaat puita, ja rakentakaat huone, niin Minä mielistyn siihen ja ilmoitan kun-

niani, sanoo Herra

9. Te toivoitte paljon, vaan katso, văhăn tuli; ja te toitte kotia, mutta Mină puhalsin siihen. Minkā tāhden? sanooHerra Sebaot, Minun huoneeni tähden, kun se on autiona, ja te puuhaatte kukin oman huoneensa hyväksi.

10. Sentähden on taivas pidättänyt teiltä kasteen, ja maa kieltänyt he-

delmänsä.

3 Moos. 26:19 s. 5 Moos, 28:23, Sak. 8:12, 11. Ja Minā kutsuin poudan maalle ja vuorille ja jyville ja viininme-hulle ja õljylle, ja kaikelle mitä maa kasvattaa, ihmisille ja karjalle, ja kaikelle kätten vaivalle.

1 Kun. 17:1. 2 Kun. 8:1. Hagg. 2:18s. 12. Silloin kuuli Serubabel, Sealtielin poika, ja Josua. Josadakin poika, ylimmäinen pappi, ja kaikki kan-san jääneet Herran, heidän Jumalansa, äänen ja profetta Haggain sa- sanoo Herra Sebaot; ja tällä paikal-

nat, niinkuin Herra, heidan Jumalansa, hänen lähettänyt oli; ja kansa pelkäsi Herraa.

13. Niin Haggai Herran lähettiläs. puhui Herran käskystä kansalle, sanoen · "Minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra. Hagg 25.

14. Ja Herra herätti Serubabelin. Sealtielin pojan, Juudan maaherran hengen, ja Josuan, Josadakin pojan, ylimmäisen papin, hengen ja kaikkien kansan jääneitten hengen, niin että he tulivat tekemään työtä Herran, heidän Jumalansa, huoneessa,

 neljäntenä kolmattakymmenentenä päivänä, kuudentena kuukautena, kuningas Darion toisena vuonna.

2 Luku.

Toisen temppelin ihanuus.

Yhdentenä kolmatta päivänä seitse-mäntenä kuukautena tuli Herran sana profettaHaggain kautta,sanoen :

2. Puhu nyt Serubabelille, Sealtielin pojalle, Juudan maaherralle, ja Josualle, Josadakin pojalle, ylimmäiselle papille, ja kansan jääneille, sa-

Kuka on teidän joukossanne enää jälellä, joka näki tämän huoneen entisessä kunniassansa, ja miltä se nyt teistä näyttää? Eikö tämä ole sen rinnalla niinkuin ei mitään teidän silmissänne? Esr. 3:12.

4. Mutta nyt, Serubabel, ole rohkea, sanoo Herra; ole rohkea, Josua, Josadakin poika, ylimmäinen pappi; ja koko maan kansa, olkaat rohkeat ja tehkäät työtä, sillä Minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra Sebaot!

Hagg. 1:13. 5. Sen liiton sana, jonka Mina tein teidän kanssanne, teidän lähtiessänne Egyptistä, ja minun henkeni pysyvät teidän keskellänne; älkäät pel-

jätkö! 2 Moos. 19:5. Sak. 4:6. Sillä näin sanoo Herra Sebaot: vielā kerran — vāhān ajan perāstā

Mină saatan taivaan ja maan, meren ja mantereen liikkumaan; Ps. 60:4. Jes. 14:16. Hebr. 12:26 s.

7. ja saatan kaikki pakanat liikkumaan, niin että kaikkien pakanain kalleudet tulevat, ja Minā tāytān tāmän huoneen kunnialla, sanoo Herra Sebaot.

8. Minun on hopea ja minun on

kulta, sanoo Herra Sebaot.

9. Tämän huoneen jälkimäinen kunnia on suurempi kuin ensimmäinen.

la Mina annan rauhan, sanoo Herra Sebaot. Hagg. 1:8.

10. Neljäntenäkolmatta päivänä yhdekannenä kuukautena, Darion toisena vuonna, tuli Herran sana profetta Haggain, kautta, sanoen:

11. Näin sanoo Herra Sebaot. kysy

papeilta laista ja sano

12. "Katso, jos joku kantaa pyhitettyä lihaa helmassansa, ja koskettaa helmansa leipään, keittoon, viiniin, öljyyn taikka johonkuhun ruokaan, tuleeko se pyhitetyksi?" Ja papit vastasivat ja sanoivat: "ei tule."

13. Ja Haggai sanoi: "jos joku raadosta saastutettu johonkuhun näistä koskee, tuleeko se saastaiseksi?" Ja papit vastasivat ja sanoivat: "se tulee saastaiseksi." 4 Moos. 19:11,16,22.

14. Silloin Haggai vastasi ja sanoi: .juuri niin on tämä kansa ja nämä ihmiset Minun edessäni, sanoo Herra, ja niin ovat kaikki heidän kättensä työt ja mitä he siellä uhraa-

vat: se on saastaista.

15. Ja nyt kääntäkäät mielenne ajattelemaan kuinka on ollut tähän päitelemaan kuinka on ollut tähän päänäälle pantiin Herran temppelissä! 16. Jos joku tätä ennen tuli kahden kymmenen mitan suuruiselle kuhilaalle, oli siinä vaan kymmenen mittaa; jos hän tuli viinikuurpalle viisikymmentä aamia ammentamaan, oli vaan kaksikymmentä.

5 Moos. 28:38, Mik, 6:15, Hagg, 1:6.

17. Minā rankaisin teltā, kaikkļa teidān kāttenne töitā, ruosteella, keliastumisella ja rakehilla, elkā kukoan teistā kāāntynyt Minun tyköni, sanoo Herra.

Am. 49. Hage. 1:11.

noo Herra. Am. 49. Hage 1:11.
18. Kääntäkäät mielenne ju äjatelkaat tästä päivästä taaksepäin, tätä
cnnen, kuinka on ollut yhdeksännen
kuukauden neljännestäkolmatta päivästä taaksepäin, siitä päivästä, jolloin Herran huone perustettiin! Ajalelkaat! Esr. 3:10s.

19. Onko enää jyviä hinkalossa? Ei viinipuukaan, fiikunapuu ja granat tipuu ja öljypuu ole hedelmää telnyt. Mutta tästä päivästä lähtten tal-

don Minä antaa siunauksen." 20. Ja Herran sana tuli toisen kerran Haggaille sen kuun neljäntenä

kolmatta päivänä, sanoen:

21. Puhu Serubabelille, Juudan maaherralle, sanoen: Minä liikutan

taivaat ja maan,

22. Minā kukistan valtakuntain istuimet ja hāvitān pakmain valtakuntain voiman, ja kadotan vaunut ajajineen, ja hevoset ratsumiehineen kaatuvat, kukin kumppalinsa miekkaan.

23. Sinā pāivānā, sanoo Herra Sebaot, otan Minā sinut, Serubabel, Sealtielin pojan, minun palvelijani, sanoo Herra, ja panen sinut sinettisormukseksi; sillä Minā olen sinut valinnut, sanoo Herra Sebaot.

Jer. 22:24. Luuk. 8:27.

Joel 2:12 s.

PROFETTA SAKARJA.

I Luku.

Kehoitus kääntymiseen. Herra on vielä armahtava ja lohduttava kansaansa.

K ahdeksannessa kuussa, Darion toisena vuonna, tuli Herransana Sakarjalle, Berekian pojalle, Iddon pojalle, profetalle, sanoen:

Esn 5:1. Neh. 12:16. 2. Herra on ollut kovasti vihastu-

nut teidän isiinne.

....

3. Sano siis heille: näin sanoo Herra Sebaot: palatkaat Minun tyköni, sanoo Herra Sebaot, niin Minä tahdon palata teidän tykönne, sanoo Herra Sebaot!

Mal. 32.

4. Alkäät olko niinkuin teidän isänne, joille edelliset profetat saarnasivat, sanoen: "näin sanoo Herra Sebaot oalatkaat toki teidän pahoilta teiitänne ja pahoista töistänne!"

Mutta he eivāt kuulleet eikā ottaneet Minusta vaaria, sanoo Herra. Jes. 31:6. Jer. 3:12. Hes. 18:30 s. Hos. 14:2.

5. Missä ovat teidän isänne? Ja elävätkö profetat ijankaikkisesti?

6, Mutta minun sanani ja sääntöni, jotka Minä pal elijaini profettojen kautta käskin, eikö ne ole teidän isiinne sattuneet? He kääntyivät ja sanoivat: "niinkuin Herra Sebaot ajatteli meille tehdä meidän teitemme ja töittemme mukaan, niin on Hän meille tehnytkin."

7. Neljānienā kolmatta pātvānā yhdennessātoista kuussa, joka on Sebatin kuu, Darion toisena vuonna, tuli Herransana Sakarjalle, Berekian pojalle, Iddon pojalle, profetalle, sanoen:

8. Minā nāin yōllā, ja katso: mies

ratsasti ruskealla hevosella ja hän j seisahtui myrttien keskelle laaksossa, ja hänen takanansa oli ruskeita,

kirjavia ja valkoisia hevosia.

9. Ja minä sanoin: "kutka nämä ovat, herrani?" Ja enkeli, joka minua puhutteli, sanoi minulle: "mina puhutteli, sanoi minulle: nä osoitan sinulle, kutka nämä ovat."

10. Ja se mies, joka seisoi myrttien keskellä, vastasi ja sanoi: "nämä ovat ne, jotka Herra on lähettänyt masta kiertāmāān."

11. Mutta he vastasivat Herran enkelille, joka seisoi myrttien keskellä, **ja sanoiv**at : "me olemme maata kiertäneet, ja katso, koko maa on alal-

lans**a** ja rauhassa."

12. Siiloin vastasi Herran enkeli ja sanot: "Herra Sebaot, kuinka kauan sinä tahdot olla armahtamatta Jerusalemia ja Juudan kaupungeita, joille Sinä olet ollut vihainen nämä seitsemänkymmentä vuotta?"

Jer. 25:11. 29:10. 13. Ja Herra vastasi enkelille, joka minua puhutteli, hyvillä sanoilla,

lohdullisilla sanoilla.

Ja enkeli, joka minua puhutteli, sanoi minulle: "saarnaa ja sano: näin sanoo Herra Sebaot: ,Mină olen suurella kiivaudella kiivaillut Jerusalemin ja Sionin puolesta;

15. ja Minä olen suuresti vihastunut noihin suruttomiin pakanoihin; sillä Minä vihastuin vähän, mutta ne auttoivat onnettomuuteen.

Jes. 47:6 s. 16. Sentāhden nāin sanoo Herra: Minā kāānnyn taas Jerusalemin puoleen laupeudessa; Minun huoneeni siellä rakennetaan, sanoo Herra Sebaot, ja mittanuora Jerusalemin yli vedetään. Sak. 2:1 s. 4:10.

17. Saarnaa vielä ja sano: näin sanoo Herra Sebaot: vielä minun kaupunkini paisuvat hyvyydestä, vielä Herra lohduttaa Sionia ja vielä Hän

valitsee Jerusalemin.

Jes. 14:1. 52:9. Sak. 2:12. 18. Ja mină nostin silmăni ja năin,

ja katso: neljä sarvea.

19. Ja mina sanoin enkelille, joka minua puhutteli: "mitä nämä ovat?" Hän sanoi minulle: "nämä ovat ne sarvet, jotka ovat hajoittaneet Juu-

dan, Israelin ja Jerusalemin." 20. Ja Herra näytti minulle neljä

seppää.

2i. Ja minä sanoin; "mitä nämä ovat tulleet tekemään?" Ja Hän sanoi năin: "nuo ovat ne sarvet, jotka hajoittivat Juudan niin, ettei kukaan päätänsä nostanut; ja nämä tä sijaltansa!

ovat tulleet karkoittamaan heitä, ja lohkaisemaan niiden pakanain aarvet, jotka nostivat sarvea Juudan maata vastaan, sitä hajoittaaksensa."

2 Luku.

Mies, mittanuora kädessä, Kristuksen seurakunnan ihanuus.

Ja minā nostin silmāni ja nāin, ja katso: mies, jonka kādessā oli

mittanuora.

2. Ja minä sanoin: "mihinkä menet?" Ja hän sanoi minulle: "mittaamaan Jerusalemia, nähdäkseni, kuinka suuri sen leveys, ja kuinka suuri sen pituus on."

3. Ja katso, enkeli, joka minua puhutteli, läksi ulos, ja toinen enkeli

meni häntä vastaan,

4. ja sanoi hänelle: "juokse ja sano tuolle pojalle näin: "avonaisena kaupunkina Jerusalem asutaan misten ja karjan paljouden tähden. ioka siellä on. Jes. 49:19 s.

5. Ja Minā olen, sanoo Herra, tuli-nen muuri sen ympārillā, ja Minā olen kunniaksi sen keskellä.

Ps. 46:6. Jes. 60:19. 6. Voi, voi! paetkaat sydänyön maasta, sanoo Herra! sillä niinkuin neljä taivaan tuulta olen Minä teitä hajoittanut, sanoo Herra.

7. Voi sinua, Sion, pelasta itsesi, sinä, joka asut Babelin tyttären ty-

könä!

8. Sillä näin sanoo Herra Sebaot: kunniaa varten on Hän minut lähettänyt niiden pakanain tykö, jotka teitä ryöstivät; sillä joka teihin kos-kee, se koskee hänen silmäteräänsä

5 Moos. 32:10. Ps. 17:8.

9. "Sillä katso, Minä huiskutan kä-teni heitä vastaan, niin että he joutuvat saaliiksi niille, jotka heitä palvelivat; ja niin te ymmärrätte Herran Sebaotin lähettäneen minut.

Sak. 6:15. 10. Riemuitse ja iloitse, Sionin tytär! sillä katso, Minä tulen ja asun keskelläsi, sanoo Herra. Jes. 12:6, Sak.9:9. Joh. 1:14, 14:23, 2 Kor. 6:16.

 Ja sinä päivänä liittyy paljon pakanoita Herraan, ja he tulevat Mi-nun kansakseni ; ja Minä asun sinun keskelläsi; silloin sinä ymmärrät Herran Sebaotin lähettäneen minut sinun tykösi.

3 Moos, 26:12. Jes, 14:1 s. Hes. 86:27. 12. Ja Herra perii Juudan osaksensa pyhässä maassa, ja valitsee taas Jerusalemin. Sak. 1:17. 13. Vaietkoon kaikki liha Herran

edessä; sillä Hän on noussut pyhäl-Hab. 2:20. Sef. 1:7.

2 Luku.

Antecksi-antamus Kristuksessä.

Ja han näytti minulle ylimmäisen papin Josuan seisovana Herran enkelin edessä; ja saatana seisoi hänen oikealla kädellänsä häntä vastustamassa.

2. Mutta Herra sanoi saatanalle: "Herra rangaiskoon sinua, saatana; se Herra, joka Jerusalemin valitsi, rangaiskoon sinua! Eikö tämä ole kekåle, joka tulesta temmattu on?"

Am. 4:11. Bak. 1:17. 2:12. Jund. v. 9. 3. Ja Josua oli puetettu saastaisiin vaatteisin ja seisoi enkelin edessä, joka vastasi ja sanoi niille, jotka seisoivat hänen edessänsä: "ottakaat pois saastaiset vaatteet hänen päältänsä." Ja Hän sanoi hänelle ;, katso, minä olen ottanut sinulta pois sinun syntisi ja puetan sinut juhlavaatteisin." Jes. 4:4. 61:10. Mik. 7:18. Matt. 22:11. Luuk. 15:22.

Ja minä sanoin: "pantakoon myös puhdas hiippa hänen päähänsä. " Ja he panivat puhtaan hiipan hänen päähänsä ja pukivat hänen vaatteisin. Ja Herran enkeli jäi seisomaan. 2 Moos. 28:4.36 s.

Ja Herran enkeli todisti Josualle. sanoen:

7. "Näin sanoo Herra Sebaot: ios sinä vaellat minun teilläni, ja jos sinä pidät minun vartioni, niin sinä saat sekä hallita minun huonettani että varjella minun kartanoitani; ja Minä annan sinulle vapaan pääsön

näiden keskitse, jotka tässä seisovat. 8. Kuule, Josua, ylimmäinen pappi, sinä ja ystäväsi, jotka ovat sinun edessāsi, — te olette totta merkkimiehiä —: sillä katso, Minä tuotan minun palvelijani, Vesan. Jes.8:18. 11:1s.

Jer. 23:5. 33:15. Hes. 24:23,29. Sak. 6:12 s. 9. Sillä katso, se kivi, jonka Minä panin Josuan eteen yhden kiven päällä onseitsemän silmää! – katso, Minä veistän sen veistoksen, sanoo Herra Sebaot, ja otan tāmān maan pahan teon pois yhdessä päivässä.

Ps. 118:22. Jes. 28:16. Sak. 4:10. Ilm. 5:6. 10. Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, kutsuu kukin ystävänsä viinipuun alle ja flikunapuun alle.

1 Kun. 4:25. Mik. 4:4.

4 Luku.

Armo uskon kautta Kristukseen.

Ja enkeli, joka minua puhutteli, tuli jälleen ja herätti minut niinkuin joku unestansa herätetään.

2. Ja sanoi minulle: "mitä näet?" Ja minā sanoin: "minā nāen, ja kat- | 3. Ja Hān sanoi minulle: "tāmā on

so, kynttiläjalka, joka on kokonansa kullasta, ja öljymalja sen päällä, ja siinä seitsemän lamppua, ja seitsemän putkea kullakin lampulla, jotka sen päällä ovat; Sak. 1:9.

ja kaksi öljypuuta sen vieressä, toinen öljymaljan oikealla puolella,

toinen sen vasemmalla."

4. Ja minä vastasin ja sanoin sille enkelille, joka minua puhuiteli, sanoen: "mitä nämä ovat, herrani?" 5. Ja se enkeli, joka minua puhutteli, vastasi ja sanoi minulle: "etkö tiedā, mitā nāmā ovat?" Mutta minā sanoin: "en, herrani."

6. Ja hän vastasi ja puhui minulle, sanoen: "tāmā on Herran sana Serubabelille, näin kuuluva: ei sotaväellä eikä yoimalla, vaan minun hengel-

anı, sanoo Herra Sebaot. Hagg. 2:6. 7. Kuka olet, sinä suuri vuori Seläni, sanoo Herra Sebaot. rubabelin edessä? Laskeu alas! Ja hän tuo esille harjakiven, riemuhuudon kaikuessa: ,armo, armo olkoon hänelle!" Jer. 31:23.

8. Ja Herran sana tuli minulle,

sanoen:

9. "Serubabelin kädet perustiva! tämän huoneen ja hänen kätensä sen myös valmistavat; ja sinä ymmärrät, että Herra Sebaot on minut lähettänyt teidän tykönne...

10. Sillä kuka katsoo ylen pienten alkujen päivää, jona kuitenkin nämä seitsemän Herran silmää, jotka koko maan kiertävät, iloiten katselevat luotikiveä Serubabelin kädessä?"

 Ja mină vastasin ja sanoin hânelle: "mitä ovat nämä kaksi öljy-puuta kynttiläjalan oikealla ja vasemmalla puolella?"

Ja minä kysyin toise i kerran ja sanoin hänelle: "mitä ovat ne kaksi öljypuun oksaa, jotka ovat kahden kultaisen putken vieressä, joista kultainen öljy vuotaa?"

 Ja han sanoi minulle: "etko tiesanoin: "en, herrani." Vaan minä 14. Ja hän sanoi

si öljyllä voideltua, jotka seisovat koko maan Herran edessä."

5 Luku.

Synnin kirous maailmassa.

Ja minā taasen nostin silmāni ja näin, ja katso: lentāvā kirjakāārō. 2. Ja Hān sanoi minulle: "mitā 2. Ja Han sahoin: "minä näen lentävän kirjakäärön, joka on kak-sikymmentä kyynärää pitkä ja kym-menen kyynärää leveä."

se kirous, joka käy koko maan pinnan yli; sillä jokainen varas raivataan sieltä pois sen mukaan, ja jokainen vannoja raivatuan sieltä pois sen mukaan. Ps. 109 17 s.

4. Minä olen laskenut sen ulos, sanoo Herra Sebaot, ja se tunkee varkaan huoneesen, ja sen huoneesen, ioka minun nimeni kautta vannoo väärin, ja yöpyy hänen huoneessansa ja kuluttaa sen puinensa, ki-

vinensä."

5. Ja enkeli, joka minua puhutteli, läksi, ja sanoi minulle: "nosta nyt silmäsi ja katsele, mikā tuo on, joka lähtee esille."

Ja minā sanoin: "mikā se on?" Hän sanoi: "tāmā on se vakka, joka lähtee liikkeelle." Ja sanoi: "tuommoinen on heidän muotonsa koko maassa."

7. Jakatso, lyijykansi kohosi, ja siellä istui yksi vaimo keskellä vakkaa.

8. Ja Hän sanoi: "se on Jumalattomuus." Ja Hän heitti hänet vakkaan ja laski lyijykiven sen suulle.

Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, kaksi vaimoa läksi esille, ja tuuli oli heidän siivissänsä; ja heidan siipensä olivat niinkuin haikaransiivet, ja he nostivat vakan maan ja taivaan välille.

Ja minä sanoin enkelille, joka minua puhutteli: "mihin he sen va-

kan vievät?"

11. Ja hän sanoi minulle: "rakentamaan huone Sinearin maalla: se valmistetaan, ja se asetetaan siellä omalle paikallensa."

6 Luku.

Kristuksen evankeliumi kaikkiin maihin.

Ja minā taasen nostin silmāni ja näin, ja katso: neljä vaunua läksi kahden vuoren keskeltä, ja ne vuoret olivat vaskea.

2. Ensimmäisten vaunujen edessä oli ruskeat hevoset, ja toisten vaunujen edessä mustat hevoset.

3. Ja kolmanten vaunujen edessä valkeat hevoset ja neljänten vaunuien edessä kirjavat, vahvat hevoset,

4. Ja mină puhuin ja sanoin sille enkelille, joka minua puhutteli: ,,mi-

tā nāmā ovat, herrani?"

5. Ja enkeli vastasi ja sanoi minulle: "nämä ovat neljä taivaan tuulta, jotka lähtevät liikkeelle, seisottuansa koko maan Herran edessä.Ps.103.20 s. 104:4. 135:6. Jer. 49:36. Dan. 7:2. Hebr. 1:14.

6. Ne, joissa mustat hevoset ovat, menevät pohjoiseen maahan, ja valkeat lähtevät heidän jälkeensä, ja kirjavat lähtevät etelämaahan.

7. Ja vahvat lähtevät ja halulla kulkevat maata kiertämään. Ja Hän sanoi: "menkäät ja kiertäkäät maa!" Ja he kiersivät maan. Sak. 1:10.

8. Ja hän huusi minulle ja puhui minulle, sanoen: "katso, ne, jotka lähtevät pohjoiseen, antavat minun henkeni levätä pohjoisessa maassa."

9. Ja Herran sena tuli minulle, sa-

10. Ota vangeilta, Heldailta, Tobialta ja Jedajalta, - ja lähde tänä samana päivänä ja mene Josian, Sefanjan pojan, huoneesen, johon he ovat tulleet Babelista: -

11. ota hopeaa ja kultaa, ja tee kruunu, ja pane se Josuan, Josadakin pojan, ylimmäisen papin päähän; 12. ja sano hänelle: "näin sanoo Herra Sebaot: katso, siinä mies, jon-

ka nimi on Vesa, ja paikaltansa hän vesoo ja rakentaa Herran temppelin.

Jes. 11:1 s. Jer. 23.5. 33:15. 8ak. 3:8. 13. Ja hän rakentaa Herran temppelin, hän kantaa kunnian, istuu ja hallitsee istuimellansa; ja on pappina istuimellansa; ja rauhan neuvo. on niiden molempain välillä.

Ps. 110:4. Luuk. 1:32 s. Hebr. 3:1. 7:1 s. 14. Ja se kruunu on Helemille, Tobialle, Jedajalle ja Henille, Sefanjan

pojalle, muistoksi Herran temppelissä.

15. Ja kaukana asuvaiset tulevat ja raker tavat Herran temppeliä : ja niin te ymmärrätte Herran Sebaotin lähettäneen minut teidän tykönne. Tämä tapahtuu, jos te tarkoin kuulette Herran, teidän Jumalanne, ääntä." Jes. 57:19. Sak. 2:8s. 8:21. Ef. 2:17.

7 Luku.

Oikea paasto ja oikea jumalisuus. Ja tapahtui kuningas Darion neljäntenä vuonna, että Herran sana tuli Sakarjalle neljäntenä päivänä yhdeksännessä kuussa, joka on Kislev,

2. kun oli lähetetty Betelistä Sareser. Regem Melek ja hänen miehensä Herran kasvoja rukoilemaan,

3. ja sanomaan papeille, jotka olivat Herran Sebaotin huonetta varten. ja profetoille, lausuen : , ,pitääkö meidän vieläkin itkemän viidennessä kuussa paastoamisella, kuten olemme jo niin monta vuotta tehneet?"

Jer. 52:12 s. 4. Ja Herran Sebaotin sana tuli mi-

nulle, sanoen:

5. Puhu kaikelle maan kansalle ja papeille, sanoen: kun te paastositte ja valititte viidennessä ja seitsemännessä kuussa, nyt seitsemänkymmentă vuotta, oletteko te paastoamiselianne Minulle paastonneet?

2 Kun. 26.25. Jes. 56.3 s. Jer. 14:1 s. 6. Ja kun te syötte ja kun te juotte, ettekõ te syö ja juo teille itsellenne? 7. Eikö nämä ole juuri ne sanat, jotka Herra on saarnannut edellisten profettain kautta, kun Jerusalem vielä oli asuttuna ja rauhassa, ja sen kaupungit sen ympäristöllä, ja etelämaa ja alankomaa oli asuttuna?

Jos. 15:20 s. Jer. 17:26. 8. Ja Herran sana tuli Sakarjalle,

sanoen:

9. Näin sanoo Herra Sebaot: "tuomitkaat totuuden tuomio, ja osoittakaat kukin rakkautta ja laupeutta veljellensä. Jes. 1:17.

Jer. 75 s. 21:12. Hos. 6:6. Sak. 8:16 s.
10. Älkäätkä leskeä ja orpoa, muukalaista ja köyhää sortuko, ja älköön kukaan ajatelko sydämmessänsä pahaa veljeänsä vastaan."

2 Moos. 22:21 s. Jer. 5:28.

11. Mutta he ei tahtoneet näistä ottaa vaaria, vaan olivat uppiniskaisia Minulle, ja tukitsivat korvansa, etteivät kuulisi:

Hos. 4:18.

12. ja tekivät sydämmensä kovaksi kuin timantti, etteivät kuulisi lokia eikä niitä sanoja, jotka Herra Sebaot oli hengellänsä lähettänyt edellisten profettain kautta; sentähden on niin suuri viha Herralta Sebaotilta tullut.

Jes. 48:4. Hcs. 11:19.
13. Ja näin on käynyt: niinkuin Hän huusi, eivätkä he kuulleet, niin he nyt huutakoot, enkä Minä heitä kuule, sanoo Herra Sebaot.

Jer. 11:11. 14:12.

14. Ja Minā hajoitin heidāt kaikkien pakanain sekaan, joita he eivāt tunteneet, ja maa jäi autioksi heidān jālkeensā, niin ettei kukaan sieltā kulkenut eikā palannut; ja niin hesaattoivat ihanan maan autioksi.

Ps. 7941 s. Hes. 33:28. Dan. 9:2.

8 Luku.

Herra lohduttaa Sionia. Pakanain kääntymys.

Ja Herran Sebaotin sana tuli, sanoen:
2. Näin sanoo Herra Sebaot: Minä
olen suurella kiivaudella kiivaillut
Sionin puolesta, ja suurella vihalla
Minä kiivailin sen puolesta. Sak. 1:14.

- Näin sanoo Herra: Minä käännän taas itseni Sionin puoleen, ja lahdon asua Jerusalemissa, niin että Jerusalem kutsutaan totuuden kaupungiksi ja Herran Sebaotin vuori pyhäksi vuoreksi.
- 4. Näin sanoo Herra Sebaot: vielä istuu vanhoja miehiä ja vaimoja Je-

rusalemin kaduilla, kullakin heistä sauva kädessään vanhuutensa tähden.

5. Ja kaupungin kadut ovat täynnä poikia ja tyttöjä, jotka leikitsevätsen kaduilla.

6. Näin sanoo Herra Sebaot: jos tamä näkyy ihmeelliseltä tämän kansan jääneitten silmissä, onko se sen vuoksi minunkin silmissäni ihmeellinen, sanoo Herra Sebaot?

7. Näin sanoo Herra Sebaot: katso, Minä vapahdan minun kansani auringon nousun maasta ja auringon laskun maasta. Jes. 43:6. Jer. 30:10.

8. Ja Mină tuotan heidăt Jerusalemiin asumaan, ja he tulevat minun kansakseni, ja Mină tahdon olla heidăn Jumalansa totuudessa ja vanhurskaudessa. Jer. 80:22.

 Nāin sanoo Herra Sebaot: vahvistakaat teidān kātenne, te, jotka nāinā pāivinā kuulette nāitā sanoja profettain suusta, jotka elivāt sinā pāivānā, kun Herran Sebaotin huone, temppeli, perustettiin raķennettavaksi.

10. Sillä ennen näitä päiviä oli ihmisten työ turha, ja juhtien työ mitätön, eikä ollut niillä rauhaa vihollisilta, jotka menivät ulos ja sisälle, vaan Minä laskin kaikki ihmiset toisen toistansa vastaan.

Hagg. 1:6,9 s. Sak. 11.5. 11. Mutta nyt Minä en ta.ido tehdä tälle kansan jäneille niinkuin entisinä päivinä, sanoo Herra Sehaot.

12. Sillä nyt on rauhan kylvös: viinipuu antaa hedelmänsä, maa antaa viljansa, ja laivaat antavat kasteensa, ja tämän kansan jääneille annan Minä nämä kaikki perinnöksi.

13. Ja tapahtuu, että niinkuin te olette olleet kiroukseksi paksinain keskellä, te Juudan huone ja Israelin huone, niin Minä vapahdan teidät, ja tetulette siunaukseksi. Alkäät peljätkö, vaan vahvistaksat teidän kätenne!

14. Sillä näin sanoo Herra Sebaot: niinkuin Minä ajattelin tehdä teille pahaa, kun teidän isänne Minut vihoittivat, sanoo Herra Sebaot, enkä sitä katunut,

15. niin Minä taas näinä päivinä ajattelen tehdä Jerusalemille ja Juudan huoneelle hyvää. Älkäät peltätkö!

dan huoneelle hyvää. Alkäät peljätkö!

16. Mutta tätä tulee teidän tehdä:
puhukaat totuus kukin lähimmäisensä kanssa; tuomitkaat oikein ja
tehkäät rauhan tuomio teidän porteissanne! Jes. 1:17. Sak. 7:28. EC. 4:25.

17. Ja ilköön kukaan ajatelko sydämmessänsä pahaa lähimmäistän-

sä vastaan, älkäätkä rakastako vääriä | valoja; sillä näitä kaikkia Minä vihaan, sanoo Herra.

18. Ja Herran Sebaotin sana tuli mi-

nulle, sanoen:

Näin sanoo Herra Sebaot: neljännen, viidennen, seitsemännen ja kymmenennen kuun paastot kääntyvät Juudan huonekunnalle riemuksi ja iloksi ja ihaniksi juhliksi. Ainoastaan rakastakaat totuutta ja rauhaa! 2 Kun. 25:1, 25. Jer. 39:2. 41:1 8.52:12 8. 8ak. 7.3 s.

20. Näin sanoo Herra Sebaot: tästedes tulee vielä kansoja ja monen kaupungin asukkaita; Ps. 102:23.

Jes. 2·2 s. Mik. 4:1 s. Sak. 6:15. 14:10 s. 21. ja toisen kaupungin asukkaita lähtee toiseen kaupunkiin ja sanovat: "menkäämme rukoilemaan Herran kasvoja ja etsimään Herraa Sebaotia; minäkin tahdon mennä."

22. Ja tulee monta kansaa ja väkeviä kansakuntia Jerusalemiin etsimään Herraa Sebaotia ja rukoile-

maan Herran kasvoja.

23. Näin sanoo Herra Sebaot: niinä päivinä tarttuu kymmenen miestä kaikkinaisista pakanain kielistä yhden Juudan miehen faatteen liepeesen, sanoen "motahdomme mennä teidän kanssanne, sillä me olemme kuulleet, että Jumala on teidän kanssanne."

C o Luku.

Viholliset voitetaan. Kristuksen, Sionin kuninkaan kunnia.

Herran sanan ennustus Hadrakin maata vastaan, ja Damaskoon se laskee alas; sillä Herran silmä katselee ihmisiä ja kaikkia Israelin sukukuntia.

Jes. 7:8. 17:1. Jer. 32419. 2. ja Hamatiakin, joka sen rajalla on, ja Tyyroa ja Sidonia, sillä se on

ylen viisas. Hes. 26:2. 28:3 s. Am. 6:2. 3. Tyyro rakensi itsellensä linnan.

ja kokoili hopeaa kuin tomua, ja kultaa kuin lokaa kaduilla. 4. Katso Herra sen valloittaa ja kaa-

taa mereen sen voiman, ja se itse **tule**lla kulutetaan.

5. Askalon näkee sen ja pelkää, Gasa vapisee kovin, niin myös Ekron; sillä sen toivo on häpeään tullut, ja Gasan kuningas on hukkunut, eikä Askalonia asuta.

Jes. 14:29 s. Jer. 47:1 s. 48:5. Hes. 25:15 s. 6. Ja Asdodissa asuu sekasikiö, ja Minä hävitän Filistealaisten ylpeyden.

7. Ja Mină otan pois hănen verens**ä hänen** suustansa, ja hänen kauhistuksensa hänen hampaittensa välistä; ja myöskin he jäävät meidän Jumalallemme, ja he ovat niinkuin l

ruhtinaatJuudassa ja Ekron on niinkuin Jebusilainen.

1 Sam. 14:32 s. Hes. 33:25. Sak. 6:15. 8:22 s. Ja Minä asetan leirini, suojellakseni huonettani sotajoukoilta, jotka hyökkäävät maahan ja palajavat takaisin, niin ettei vaatija enää heitä vaivaa; sillä nyt olen Minä sitä sil-

min katsellut. Sak. 2:5. 14:11. Iloitse suuresti, Sinä Sionin tytär, ia riemuitse, sinä Jerusalemin tytär! katso, kuninkaasi tulee sinulle; Hän on vanhurskas, auttaia, ja kövhä, ja ratsastaa aasilla ja aasintamman varsalla. Jes. 12:6. 62:11.

Sef. 3:14, Sak. 2:10. Matt. 21:5. Joh. 12:15. 10. Ja Minä hävitän rattaat Efraimista ja hevoset Jerusalemista, ja sotaioutset pitää hävitettämän; Hän puhuu rauhaa pakanoille, ja hänen hallituksensa ulottuu merestä mereen ja virrasta maailinan ää-

riin saakka.

Ps. 72:8., Jes. 2:4. 9:5. 31:1. Mik.4:3. 5:10. 7:12. 11. Sinäkin sinun liittosi veren tähden Minä lasken vankisi ulos vedettömästä kuopasta. 2 Moos. 24:8. Jer. 31:32. Matt. 26:28. Gal. 4:4. Hebr. 9:19 s. 12. Palatkaat 'takaisin linnaan, te, jotka toivossa vangitut.olette. Jo tänākin pāivānā ilmoitan Minā, ettā Minä tahdon kahdenkertaisesti si-

nulle maksaa. Jes. 40:2. 61:7. 13. Sillä Minä jännitän Juudan itselleni joutseksi, ja täytän sen Efraimilla; ja herätän sinun lapsesi, Sion, sinun lapsiasi vastaan, Javan, ja teen sinut niinkuin sankarin mie-

kaksi

14. Ja Herra ilmestvy heidän ylitsensä, ja hänen nuolensa lentää niinkuin salama; ja Herra. Herra soittaa pasunalla ja kulkee eteläisen tuulispäissä.

15. Herra Sebaot suojelee heitä; ja he svövät ja tallaavat linkokivet, ja juovat ja riemuitsevat niinkuin viinistä, niin että he täyttyvät niinkuin uhrimalja, niinkuin alttarin kulmat.

2 Moos. 24:6.

Ja Herra, heidän Jumalansa, vapahtaa heidät sinä päivänä niinkuin oman laumansa; sillä he ovat jalokiviä kruunussa, jotka nousevat hänen maansa yli. Ps. 100:8. Joh. 10:11. 17. Sillä kuinka suuri onkaan hänen

hyvyytensä ja hänen kauneutensa? Vilja kasvattaa nuorukaisia, ja viinin mehu neitseitä. 5 Moos. 33:28 s.

10 Luku.

Israelin tuleva kunnia.

A nokaat Herralta sadetta ehtoosa-teen aikana. Herra tekee salamat,

ja antaa sadekuuron heille, kullekin kedon kasvulle. 5 Moos. 11:14s. Hos. 6:3. 2.Sillä epäjumalat puhuvat turhuutta, ja ennustajat näkevät valhetta, ja puhuvat turhia unia, he lohduttavat tyhjällä. Sentähden he harhailevat niinkuin lampaat ja nääntyvät, kun ei paimenta ole.

Jes. 8:19. 53:6. Val. v. 2:14. Matt. 9:36. 3. Paimeniin on minun vihani syttynyt, ja kauriille Minä kostan. Sillä HerraSebaot etsiilaumaansa Juudan huonekuntaa, ja valmistaa heidät niinkuin kaunohevosensa sotaan.

Jer. 23:1 s. Hes. 34:17. 4. Häneltä tulee kulmakivi, häneltä vaarna, häneltä sotajoutsi, hänestä lähtevät myös kaikki vaatijat.

Jes. 22:23. Jer. 30:21.
5. Ja he ovat sankarien kaltaisia,
jotka loan tallaavat kaduilla sodassa: ja he sotivat, sillä Herra on heidän kanssansa, ja ratsumiehet häpeään joutuvat.
6. Ja Minä vahvistan Juudan huone-

o. Ja Mina vanvistan Juudan huonekuntaa jadJosefin huonekunnan Minä vapahdan; Minä saatan heidät entisille sijoillensa, sillä Minä armahdan heitä, ja he ovat niinkuin en Minä olisi koskaan heitä hyljännyt; sillä Minä olen Herra, heidän Jumalansa, ja tahdon heitä kuulla.

7. Ja Efraim on niinkuin sankari, ja heidän sydämmensä iloitsee niinkuin viinistä; ja heidän lapsensa sen näkevät ja iloitsevat, heidän sydämmensä riemuitsee Herrassa.

8. Minā vihellān heille ja kokoan heidāt, sillā Minā lunastan heidāt; ja he lisāāntyvāt, niinkuin ennen ovat lisāāntyneet. Jes. 5-28.

9. Ja Minā kylvān heitā kansoihin, ja kaukaisissa maissa he muistavat Minua, ja elāvät lapsinensa ja palajavat. Hos. 223.

 Ja Minä tuotan heidät takaisin Egyptin maalta ja kokoan heidät Assurista, ja saatan heidät Gileadin maahanja Libanoniin,eikä heille kyl-

lāksi sijaa ole. Jes. 27:12's. Mik 7:12,14.
11. JaHān kulkeeAhdingon meren lāvitse ja lyō aallot meressā, niin ettā
kaikkiNiilin syvyydet kuivuvat,ja Assurin ylpeys alennetaan, ja Egyptin
valtikka lakkaa. 2 Moos. 14:16. Ps. 114:3.
12. Ja Minā vahvistan heitā Herrassa, ja hānen nimessānsā he vaeltavat, sanoo Herra. Mik 4:5.

11 Luku.

Kristus, oikea paimen, myödään. Israelin kelvottomat paimenet.

Avaa, Libanon, porttisi, että tuli sinun sedripuusi polttaisi!

2. Valittakaat, te kypressit, sillä sedripuut ovat kaatuneet, nuo jalot ovat hävitetyt! Valittakaat, te Basanin tammet, sillä korkea metsä on kaadettu maalaan!

3. Kuulkaat paimenten valitusta, sillä heidän kauneutensa on hävitetty; kuulkaat jalopeurain kiljuntaa, sillä Jordanin jalous on hävitetty! Jer. 25:36a. 4. Näin sanoi Herra, minun Jumalani: .. kaitse teuraslampaita!

5. Sillä heidän omistajansa teurastavat heitä, eivätkä luule siinä syntiä tekevänsä: ja joka heitä myö, sanoo: ,kiitetty olkoon Herra, että minä rikastun! Ja heidän paimenensa eivät heitä säästä."

Ps. 44:23. Joh. 16:2. Room. 8:36. 6. "Sentähden en Minäkään enää säästä maan asukkaita," sat:oo Herra: "ja katso, Minä jätän ihmiset, jokaisen lähimmäisensä käsiin, ja kuninkaansa käsiin, niin että he häviitävät maan, enkä Minä pelasta

heitä heidän käsistänsä: Sak. 8:10.
7. Ja minä kaitsin leurastampaita, siis raadollisimpia lampaita. Ja minä otin itselleni kaksi sauvaa: toisen minä kutsuin "suloisuudeksi", ja toisen kutsuin "siteeksi", ja kaitsin lampaita.

8. Ja minā hukutin ne kolme paimenta yhdessā kuukaudessa. Ja minun sieluni kyllāstyi heihin, ja heidānkin sielunsa inhosi minua.

 Ja minā sanoin: "en minā tahdo teilā kaita; joka kuolee, se kuolkoon, joka hukkuu, se hukkukoon, ja jāāneet syökööt toinen toisensa lihan."

Jer. 15:2.

10. Ja minä otin sauvani "suloisuuden" ja särjin sen, purkaakseniminun liittoni, jonka minä olin tehnyt kaikkien kansain kanssa.

 Ja se purettiin samana päivänä. Ja niin tunsivat ne raadolliset lampaat, jotka minua seurasivat, että se oli Herran sana.

12. Jaminā sanoin heille: "jos teille niin kelpaa, niin antakaat minulle palkkani; jollei, niin jättäkäät sillensä." Niin he punnitsivat minulle palkakseni kolmekymmentä hopeapenninkiä. Matt. 28:15.

13. Ja Herra sanoi minulle: "heitä se savenvalajalle", — se kaunis hinta, johon he Minun arvasivat! Ja minä olin ne kolmekymmentä hopeapenninkiä ja heitin ne Herran huoneesen, savenvalajalle annettavaksi.

14. Ja minā sārjin minun toisen sanvani, "siteen", purkaakseni veljeyden Juudan ja Israelin välillä. 15. Ja Herra sanoi minulle: ,,ota vieläkin itsellesi tyhmän paimenen ase;

16. sillä katso, Minä herätän maassa paimenen, joka ei hävinneistä lukua pidä, hajonneita ei hae, särjeiyitä ei paranna, terveitä ei tue, vaan syö lihavien lihaa ja repäisee heidän sorkkansa rikki." Jer. 23:1 s. Hes. 34:3 s.

17. Voi kelvotonta paimenta, joka jättää lampaat! Sattukoon miekka hänenkäsivarteensa ja oikeaansilmään, sä! Kuivakoon hänen oikea kätensä kokonansa, ja hänen oikea silmänsä peräti pimetköön! Joh. 10:12.

12 Luku. Kristuksen valtakunnan voitto. Hengen lupaus.

Herran sanan ennustus Israelista. Näin sanoo Herra, joka levittää taivaat ja perustaa maan, ja luo ihmisen hengen hänessä. Ps.1042s. Jes.425.

 Katso, Mină panen Jerusalemin juopumuksen maljaksi kaikille kansoille sen ympārillā, ja se tulee Juudankiyli, Jerusalemia piiritettäessä. Jes. 51:17,22. Jer. 51:7. Mik. 4:11 s. Hab. 2:16.

3. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Minä panen Jerusalemin kuormakiveksi kaikille kansoille. Kaikki, jotka sitä nostavat, repivät itsensä rikki; ja kaikki maailman pakanat kokoontuvat sitä vastaan.

4. Sinā pāivānā, sanoo Herra, lyön Minā jokaisen hevosen hāmmāstyksellā, ja sen ratsumiehen mielettömyydellā; mutta Juudan huoneen yli Minā avaan silmāni, ja kaikki kansain hevoset Minā lyön sokeudella.

5. Silloin Juudan päämiehet sanovat sydämmessänsä: "väkevyydeksi ovat minulle Jerusalemin asukkaat Herrassa Sebaotista, heidän Jumalassansa."

6. Sinā pāivānā Minā teen Juudan pāāmiehet niinkuin tulenpātsiksi puittenseassa, ja niinkuin tulisoitoksi lyhdetten seassa, syömään oikealla ja vasemmalla puolella kaikki kansat ympāriltā; mutta Jerusalem vielākin pysyy paikoillansa Jerusalemissa.

Obad. v. 18. Sak. 14:10. 2 Kor. 10:4 s.
7. JaHerra on ensiksi vapahtavaJuudan majat, ettei Davidin huoneen kunnia eikä Jerusalemin asukasten kunnia ylpeilisi Juudaa vastaan.

8. Sinā pāivānā Herra varjelee Jerusalemin asukkaat; ja tapahtuu, että kompasteleva heidān joukossansa on sinā pāivānā niinkuin David, ja Davidin huonekunta niinkuin Jumala, niinkuin Herran enkeli heidān etessānsā.

9. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Minä tahdon hävittää kaikki pakanat, jotka tulevat Jerusalemia vastaan.

10. Ja Minā vuodatan Davidin huonekunnan pāālle ja Jerusalemin acukasten pāālle armon ja rukouksen hengen. Silloin he katsovat ylös Minun puoleeni, jonka he lāvitse pistāneet ovat; ja he valittavat Hānen tāhtensā, nlinkuin ainokaista poikaa valitelaan, ja murehtivat Hāntā, niinkuin esikoista murehditaan.

Jer. 6:26. Hes. 39:29. Joel 2:28. Am. 8:10.

Joh. 19:37. Ilm. 1:7.

11. Sinä päivänä on suuri valitus
Jerusalemissa, niinkuin Hadadrimmonin valitus oli Megiddon laaksossa. 2 Kun. 23:29. 2 Aik. 35:22, 26.

12. Ja maakunta valiitaa, kukin sukukunta eriksensä: Davidin huoneen sukukunta eriksensä, ja heidän vaimonsa eriksensä; Natanin sukukunta eriksensä, ja heidän vaimonsa eriksensä:

Levin huoneen sukukunta eriksensä, ja heidän vaimonsa eriksensä; Simein sukukunta eriksensä ja heidän vaimonsa eriksensä.

 Samoin kaikki muut sukukunnat; kukin sukukunta eriksensä, ja heidän vaimonsa eriksensä.

13 Luku.

Anteeksi-antamus Kristuksen veren kautta. Kristuksen kuolema. Kristittyjen vainot. Sinä päivänä on avoin lähde Davidin huonekunnalle ja Jerusalemin asukkaille syntiä ja saastaisuut-

ta vastaan. Jes. 55:1. Hes. 36:25.
2. Ja tapahtuu sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, että Minä hävitän epäjumalien nimet maasta, ettei heitä enää muisteta; ja profetatkin sekä saastaisen hengen Minä ajan maasta pois. Hes. 30:13. Hos. 2:17. 1 Job. 4:1 s.

pois. Hes. 30:13. Hos. 2:17. 1 Job. 4:1 s.
3. Ja tapahtuu, että jos joku enää ennustaa, niin hänen isänsä ja äitinsä,
jotka hänen synnyttivät, sanovat hänelle: "et sinä saa elää, sillä sinä olet
puhunut valhetta Herran nimessä."
Ja niin hänen isänsä ja äitinsä, jotka
hänen synnyttivät, pistävät hänet
kuoliaaksi, kun hän ennustaa.

5 Moos. 13:1. 18:20. Jer. 14:16.
4. Ja tapahtuu silloin, että profetat häpeävät, kukin näkyänsä ennustaessa,
eivätkä pue päällensä karvavaatteita,
valhetellaksensa; 2 Kun. 1:8. Mat. 3:4.

 vaan h\u00e4n sanoo: ,,en min\u00e4 ole profetta, min\u00e4 olen pellomies; sill\u00e4 min\u00e4 olen nuoruudestani asti orjaksi otettu."

sānsā. 1 Sam. 17:50. 18:7. 2 Sam. 17:8. 18:8. Joel 3:10. | nuo haavat ovat kāsisaāsi? Niin hān vastaa: "ne ovat minuun lyöneet ko- l tonani, jotka minua rakastivat.

Herāā, miekka, paimentani vastaan, ja sitä miestä vastaan, joka minulle läheisin on! sanoo HerraSebaot. Lyö paimen, niin lampaat hajoavat! Mutta Minä käännän käteni piskuisten puoleen. Matt. 26:31. Mark. 14.27.

8. Ja tapahtuu koko maassa, sanoo Herra, että kaksi kolmatta osaa siellä hävitetään ja kuolee, ja kolmas osa

jää sinne jälelle.

9. Ja Minā kuljetan tāmān kolmannen osan tulen kautta ja sulatan heidät, niinkuin hopeaa sulatetaan, ja puhdistan heitä, niinkuin kultaa puhdistetaan. Hän avuksensa huutaa minun nimeäni, ja Minä kuulen häntä. Minä sanon: "se on minun kansani." Ja he vastaavat: "Herra on minun Jumalani."

Ps. 50:15, 91:15, 144:15, Jes. 1:25, 6:13, 48:10. Hos. 2:21s. Mal. 3:3. Joh. 20:28. 1 Piet. 1:6 s.

14 Luku.

Herran päivä. Viimeinen taistelu. Kristuksen seurakunnan voitto.

Katso, Herran päivä tulee, jolloin saaliisi jaetaan keskelläsi.

Ja mină kokoan kaikki pakanat sotaan Jerusalemia vastaan, ja kaupunki valloitetaan, huoneet ryöste-tään ja vaimot raiskataan; ja puoli kaupunkia viedään vankeuteen, mutta kansan jääneitä ei kaupungista hävitetä. Jes. 13:16.

3. Mutta Herra ilmestyy ja sotii näitä pakanoita vastaan, niinkuin sotimisensa päivänä, tappelun päivänä,

' 4. Ja hänen jalkansa seisovat sinä pāivānā Oljymāellā, joka on Jerusa-lemin edustalla itāān pāin, ja Oljy-māki halkesa kahtia itāān ja lānteen päin sangen suureksi laaksõksi, ja toinen puoli sitä vuorta erkanee pohjoiseen päin, ja toinen etelään päin. 5. Ja te pakenette minun vuorteni laaksoon, sillä se vuorten laakso ulottuu Asaliin saakka; ja te pakenette, niinkuin te pakenitte maanjäristystä Usian, Juudan kuninkaan, päivinä. Silloin Herra, minun Jumalani, on tuleva ja kaikki pyhät Sinun kanssasi. 6. Ja tapahtuu sinä päivänä, ettei

valkeutta ole; loisteet pimentyvät. 7. Ja se on oleva erikoinen päivä,

joka Herralle tuttu on; ei se ole pāivā eikā yō; vaan tapahtuu, ettā ehtoolla on valkeus. Ilm. 21:26. 8. Ja tapahtuu sinä päivänä, että elä-

vää vettä juoksee Jerusalemista, puoli siitä itäiseen mereen, ja toinen puoli

läntiseen mereen; kesät talvet sitä kestää. 5 Moos. 11:24.

Hes. 47:1 s. Joel 3:18. Joh. 4:14. 11m. 22:1. 9. Ja Herra on kaiken maan kuningas; sinā pāivānā on Herra yksi, ja hānen nimensā yksi Mal 1:11. Joh. 10:16. 10. Koko maa muuttuu juurikuin kedoksiGebastaRimmoniin saakka,etelāpuolella Jerusalemia; mutta Jerusalem on korkea oleva ja pysyy pai-koillansa Benjaminin portista ensimmäisen portin sijalle saakka, kulmaporttiin asti, ja Hananeelin tornista kuninkaan viinikuurniin asti.

Jos. 15:32, 19:7, 2 Kup. 14:13, Neh. 3:1.6. Jes. 2:2. Jer. 31:38. Mik. 4:1. Sak. 12:6. 11. Ja hänessä asutaan, eikä enää yhtään kirousta ole; sillä Jerusalem

asuu turvassa.

Ja tāmā on se rangaistus, jolla Herra lyö kaikkia kansoja, jotka ovat kokoontuneet Jerusalemia vastaan: heidän lihansa mätänee heidän jaloilla seisoessansa, ja heidän silmänsä mätänee koloissansa, ja heidän kielensä mätänee heidän suussansa.

13. Ja tapahtuu sinā pāivānā, ettā Herra nostaa suuren häiriön heidän joukossansa, niin että kukin tarttuu kumppalinsa käteen, ja hänen kätensä kohoaa kumppalinsa kättä vas-

14. Ja Juudakin sotii Jerusalemissa : ja silloin kootaan kaikkien pakanain tavarat ympäristöltä, kultaa, hopeaa ja vaatteita suureksi kooksi.

Ja sama rangaistus tulee hevosille, muuleille, kameleille, aaseille ia kaikille heidän leirissänsä oleville uhdille,niinkuintämärangaistuson. 16. Ja tapahtuu, että kaikki jääneet kaikista niistä pakanoista, jotka läksivät Jerusalemia vastaan, vuosittain menevät kumartamaan Kuningasta, Herraa Sebaotia, ja lehtimajan juh-

laa viettämään. Jes. 66:23. 17., Ja tapahtuu, että joka maan sukukunnista ei mene Jerusalemiin kumartamaan Kuningasta, Herraa Sebaotia, heille ei tule sadetta. Jes.5:6.

18: Ja ellei Egyptin sukukunta menisi ylös ja saapuisi, totisesti heidän päällensä tulisi se rangaistus, jolla Herra lyö niitä pakanoita, jotka eivät mene lehtimajan juhlaa viettämään.

19. Tämä on Egyptin synti ja kaik-kien pakanain synti, jotka eivät mene lehtimajan juhlaa viettämään.

20. Sinā pāivānā on hevosten kulkusissa kirjoitus: "pyhä Herralle"; ja kattilat Herran huoneessa ovat niinkuin uhrimaljat altiarin edessä.

Z MOOR. 28:86.

sa ja Juudassa on oleva pyhä Herralle Sebaotille, ja kaikki uhraajat tulevat ja ottavat niltä ja keittävät

21. Ja jokainen kattila Jerusalemis- | niissä; eikä yhtään Kananealaista enan ole Herran Sebaotin huoneessa sinā pāivānā.

Jes. 35:8. Hes. 44:7. Joel 3:17. Dm. 21:27.

PROFETTA MALAKIA.

1 Luku.

Jumalan hyvyys. Israelin kiittämättömyys. Herran sanan julistus Israelille Ma-laktan kautta.

2. Minā rakastin teitā, sanoo Herra. Mutta te sanotte: "missā rakastit meitä?" Eikö Esau ole Jaakobin veli? sanoo Herra, vaan Minä rakastin Jaakobia; 1 Moos. 25:25 s. Jes. 43:4.

3. mutta Esauta Minā vihasin ja panin hänen vuorensa autioiksi ja hänen perintönsä korven koira-susille alttiiksi. Jer. 49:17. Obad. v. 18. Room. 9:13.

4. Jos Edom sanoo: "me olemme sorretut, mutta me tahdomme taasen rakentaa rauniot", niin sanoo Herra Sebaot näin: "he rakentavat, mutta Minä särjen, ja he kutsutaan jumalattomuuden alueeksi' ja "kansaksi, jota Herra vihaa ijankaikki-sesti.'

Ja teidän silmänne sen näkevät ja te sanotte: "suuri on Herra Israe-lin rajojen ulkopuolellakin."

6. Pojan tulee kunnioittaa isäänsä ja palvelijan herraansa; mutta jos Minā olen isā, missā kunnioitukseni on? jos Minā olen herra, missā pelkoni on? sanoo Herra Sebaot teille, papit, jotka halveksitte nimeāni, ja kuitenkin sanotte: "missä halveksimme sinun nimeāsi?" 2 Moos. 20:12.

7. jotka tuotte alttarilleni saastutettua leipää, ja kuitenkin sanotte: "missä saastutamme Sinua?" Siinä. että sanotte: "Herran pöytä on ylön-

katsottu."

8. Ja kun tuotte sokeata uhriksi, ei se teistă ole huonoa; kun tuotte ontuvaa ja sairasta, ei se ole teistä huo-noa. Vie semmoista maaherrallesi; mielistyykö hän sinuun taikka suosiikohan sinua?sanoo Herra Sebaot.

3 Moos. 22:20 s. 5 Moos. 15:21. 9. Niin rukoilkaat nyt Jumalan kasvoja, että Hän meitä armahtaisi! teidan kadestanne on tama lahtenyt: - onko Hän teidän tähtenne oleva

suosiollinen? sanoo Herra Sebaot. 10. Jospa joku teistä kuitenkin sulkisi ovet, ettette suotta tulta virittäisi minun alttarilleni! Mina en mielisty teihin, sanco Herra Sebaot, ja sansa eikä vääryyttä löytynyt hänen

teidän kädestänne lähtevä lahja ei ole Minulle otollinen.

Jes. 1:11. Jer. 6:20. Am. 5:21. 11.. Sillä auringon noususta sen laskuun asti on minun nimeni suuri kansojen keskellä; ja joka paikassa suitsutetaan, tuodaan minun nimelleni, tuodaan puhdasta uhrilahida. sillä suuri on minun nimeni kansojen keskellä, sanoo Herra Sebaot.

Ps. 113:3. Sak. 14:9. 12. Mutta te saastutatte sen, kun sanotte: "Herran pöytä on saastutettu ja sen tulo, sen ruoka on ylönkatsottava.''

13. Ja te sanotte: "katso, mikā tur-ha vaiva!" ja pilkkaatte sitā, sanoo Herra Sebaot; ja tuotte ryöstettyä, ontuvaa ja sairasta, ja tuotte niitä lahjaksi; — olisiko tämä teidän käsistanne lähtevä minulle otollinen? sanoo Herra.

14. Ja kirottu olkoon vilpistelevä, ionka laumassa on urospuolta; ja lupauksen tekijä, joka uhraa kelvotonia Herralle! Sillä suuri kuningas olen Mină, sanoo Herra Sebaot, ja nimeni on peljättävä kansojen keskellä.

2 Luku.

Jumala nuhtelee pappein ja kansan syntejä. Ja teille, te papit, tulee nyt tämä käsky.

2. Jos ette kuule ettekä pane sydämmellenne, antaaksenne kunniaa minun nimelleni, sanoo Herra Sebaot, niin Minä lähetän teihin kirouksen ja kiroan teidän siunauksenne; sen olenkin jo kironnut, koska ette sydämmeilenne laskeneet. 5 Moos. 28:15 s.

3. Katso, Minä turmelen teidan viljanne ja heitän sontaa teidän kasvoillenne, teidän juhlapäivienne son-

taa, ja se vie teldät myötänsä. 4. Ja te huomaatte, että Minä olen lähettänyt teilie tämän sanan, niin etiä minun liittoni Levin kanssa pysyisi, sanoo Herra Sebaot. 4 Moos. 25:12.

5. Minun liittoni hänen kanssaan oli elāmā ja rauha; ja minā annoin ne hā-nelle pelvoksi, ja hān pelkāsi Minua ja minun nimeni tähden hän vapisi.

6. Totuuden laki oli hänen auus-

huulillausa; rauhassa ja vakuudessa hän vaelsi Minun kanssani ja monet hän rikoksesta käänsi.

 Sillä papin huullen tulee tietoa săilyttää, ju laki etsilään hänen suustansa; sillä Herran Sebaotin lähettiläs hän on.

Hes. 7-26. 22:26. Hagg. 1:13. 2 Kor. 5:20. 8. Multa te olette poikenneet tiellä, saattaneet monta horjumaan laissa, olette rikkoneet Levin liiton, sanoo Harra Saboot

Herra Sebaot.

Sentähden olen Minä myös tehnyt teidät ylönkatsotuiksi ja halvoiksi koko kansan silmissä, koska ette ota vaaria minun teistäni, vaan katsotte ihmisten muotoa lakia käytläessänne.
 Sam. 2:30.

10. Eikö meillä kaikilla ole yksi Isä, eikö yksi Jumala ole meitä luonut? Miksi me petämme toinen toistamme, rikkoaksemme isäimme liittoa?

2 Moos, 19:5. Matt. 23:9. Ef. 3:15. 4:5s. 11. Juuda käyttää iisensä uskottomasti, ja kauhistusta harjoitetaan Israelissa ja Jerusalemissa; sillä Juuda on saastuttanut Herran pyhäkön, jola Hän rakastaa, ja on ottanut vaimoksi vieraan jumalan tyttären.

Esr. 9:12. 10:2. Neb. 13:23 s.

12. Hävittäköön Herra sen miehen, joka tämän tekee, sekä valvovan että vastaajan, Jaakobin majoista, ja sen, joka uhria tuo Herralle Sebaotille.
13. Ja toiseksi te teette tämän: kyynelillä peitätte Herran alttarin, itkulla ja huokauksilla, niin etten enää käänny ruokauhrin puoleen enkä ota

vasiaan otollista kādestānne. 14. Ja te sanotte: "minkā vuoksi?" Sen vuoksi? ettā Herra todistaa sinun ja nuoruutesi vaimon välillā, jolle sinā olet ollut uskoton, vaikka hān on puolisosi ja liittosi vaimo.

1 Moos 31:49s.

15. Sillä eikö Hän heitä yhdeksi tehnyt, vaikka hänellä olisi ollut muita henkiä? vaan mitä tuo teki? Hän etsi Jumalan siementä. Mutta varokaat teidän henkeänne, äläkä ole uskoton nuoruutesi vaimolle!

16. Sillä Minä vihaan hylkäämistä, sanoo Herra, Israelin Jumala, ja sitä, joka peittää vääryytensä niinkuin vaatteella, sanoo Herra Sebaot, varokaat siis teidän henkeänne, älkäättä kalkattais

kā olko uskottomia. Matt. 19:3s.
17. Te vāsytātte Herraa teidān puheillanne; ja te sanotte: "millā me vāsytāmme?" Sillā, kun sanotte: "jokainen, joka tekee pahaa, on hyvā Herran silmissā, ja nāihin Hān mielistyy", taikka: "missā on tuomion Jumaja?"

3 Luku.

Ennustus Kastajasta ja Messiaasta. Kristuksen valtakurnan ihanuus.

Katso, Minä lähetän minun enkelini, joka valmistaa tien minun eteeni. Ja yhtäkkiä on temppeliinsä tuleva se Herra, jota te etsitte, ja liiton enkeli, jota te haluatte; katso, hän tulee, sanoo Herra Sebaot.

Jes. 40:3. Matt. 11:10. Mark. 1:2. Luuk. 1:76. 7:27.

2. Mutta kuka voi kestää hänen tulemisensa päivää, ja kuka voi seisoa, kun Hän ilmaantuu? Sillä Hän on niinkuin sulattajan tuli ja niinkuin

pesijän saippua.

3. Ja Hān istuu ja sulattaa ja puhdistaa hopean; ja Hān puhdistaa Levin pojat ja kirkastaa heidäi niinkuin kullan ja niinkuin hopean. Silloin he tuovat Herralle ruokauhria vanhurskaudessa. Ps.5121. Sak. 1320. 4. Ja Juudan ja Jerusalemin ruokauhri on Herralle otollinen niinkuin muinaisina aikoina ja niinkuin entisinä vuosina.

ennsma vuosina.

5. Ja Minä lähestyn teitä tuomioksi ja olen nopea todistaja noitia vastaan ja huorintekijöitä ja valapattoisia vastaan ja niitä vastaan ja jolka polkevat palkkamiehen palkkaa, leskei ja orpoa ja muukalaista sortavat, eivätkä Minua pelkää, sanoo Herra Sebaot.

2 Moos, 22:21s.

3Moos.19:12.20:10s.5Moos.24:17s.Am.2:6s.5:12. 6. Sillä Minä olen Herra, joka en muulu; sentähden te, Jaakobin lapset, ette huku. 1 Sam. 15:29.

Ps. 33:11. San. 19:21. Jes. 14:24 s. 25:1. 46:10. 7. Te olette teidän isäinne päivistä asti minun säännöistäni poikenneet, ettekä ole niitä pitäneet; kääntykäät Minun puoleeni, niin Minä käännyn teidän puoleenne, sanoo Herra Sebaot. Niin te sanotte: "missä meidän tulee kääntyä?" Sak. 13:8.

 Sopiiko ihmisen Jumalaa pettää, niinkuin te petätte Minua? Niin te sanotte: "missä me Sinua petärame?" Kymmenyksissä ja ylennysuhreissa.

4 Moos, 18:24. Neb. 10:37 s. 12:44. Hes, 45:13 s. 9. Kirouksella te olette kirotut, sentähden että te Minua petätle, koko kansa.

10. Tuokaat täydelliset kymmenykset tavara-aittaani, että ruokaa olisi minun huoneessani, ja koetelkaatpa sillä Minua, sanoo Herra Sebaoi; niin totta aukaisen Minä teille taivaan ikkunat, ja Minä vuodatan teille siunausta runsaasti.

 Ja Minä tahdon teidän hyväksenne estää syöjän, ettei se teiltä maan hedelmää hävitä ja ettei kedon viinipuu tule teille hedelmättömäksi, sanoo Herra Sebaot.

12. Ja kaikki kansat ylistävät teitä autuaiksi, sillä te olette ihana maa,

sanoo Herra Sebaot.

13. Kovat ovat teidän puheenne Minua vastaan, sanoo Herra. Mutta te sanotte: "mitä me olemme keskenämme Sinua vastaan puhuneet?"

14. Te sanotte: "turhaa on Jumalaa palvella, ja mitä hyötyä on siitä, että me pidämme hänen palvelusmenojaan ja että me suruvaatteissa käymme Herran Sebaotin edessä? Job 21:15. Mik. 6:8.

15. Sentähden me ylistämme ylönkatsojat onnellisiksi; sillä jumalattomuuden harjoittajat menestyvät ja pelastuvat, vaikka kiusaavat Jumalaa.

16. Silloin Herraa pelkäävät puhuttelivat toinen toistaan, ja Herra huomasi ja kuuli sen; ja muistokirja kirjoitettiin Hänen edessänsä Herraa pelkääville ja hänen nimeänsä kunnioittaville. Ps. 139:16.

17. Ja he tulevat, sanoo Herra Sebaot, sinä päivänä, jonka Minä teen, Minulle omaisuudeksi, ja Minä armahdan heitä niinkuin mies armahtaa poikaansa, joka häntä palvelee.

2 Moos. 19:5. Tit. 2:14. 1 Piet. 2:9. 18. Ja te saatte taasen nähdä eroitukvälillä, sen välillä, joka palvelee Jumalaa, ja sen, joka ei Hanta palvele.

4 Luku.

Herran päivä. Elijan tuleminen.

Sillä katso, se päivä tulee palava niinkuin pätsi; ja kaikki ylönkatsojat ja kaikki jumalattomat tutevat akanoiksi, ja heidät on polttava tuo tuleva päivä, sanoo Herra Sebaot, niin ettei se jätä heille juurta eikä oksaa. Am. 2:9. Obad. v. 18.

2. Mutta teille, jotka minun nimeäni pelkäätte, on vanhurskauden aurinko koittava ja autuus hänen siipiensa alla; ja te käytte ulos ja hyp-päätte niinkuin syöttövasikat.

Jer. 33:6. Luuk. 1:78. 3. Ja te tallaatte jumalattomat, sillä he tulevat tuhkaksi jalkapohjainne alla sinä päivänä, jonka Minä teen. sanoo Herra Sebaot.

4. Muistakaat palvelijani Moosek-sen lakia, jonka Minä hänelle käs-kin Horebilla, koko Israelille säännöiksi ja oikeuksiksi.

2 Moos. 20:1 s. 5 Moos. 6:1 s. Hebr. 3:5, 5. Katso, Minä lähetän teille Elijan. tuon profetan, ennenkuin se suuri ja peljättävä Herran päivä tulee. Matt. 11:14. 17:11. Mark. 9:11 s. Luuk. 1:17.

6. Ja hän kääntää isäin sydämmet lasten puoleen ja lasten sydämmet heidan isainsa puoleen, etten tulisi sen vanhurskaan ja jumalattoman ja löisi maata kirouksella. Mik. 7:6.

ا استواد د استواد د استان د استان استان استان استان استان استان استان استان استان استان استان استان استان استا ا

. Alan

.

UUSI TESTAMENTTI.

HELSINKI 1911

UUDEN TESTAMENTIN KIRJAT.

															Sivu.	. Lukuja.		
Matteuksen Evankeliumi															3			28
Markuksen Evankeliumi																		
Luukkaan Evankeliumi																		
Johanneksen Evankelium																		
Apostolien Teot																		28
Apostoli Paavalin k							•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	
Kirje Roomalaisille															162			16
1 Kirje Korinttolaisille		Ċ	Ċ				-	Ĭ	·	:		Ċ	Ċ	Ċ	179			16
2 Kirje Korinttolaisille		Ċ		Ċ	•	Ċ	Ĭ	•	Ċ	Ċ		Ċ	Ċ	Ī	194	-	i	_
Kirje Galatalaisille .																-	-	
Kirje Efesolaisille .																		
Kirje Filippiläisille	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	215	•	•	
Kirje Kolossalaisille	•	•	•	•	٠	•	•	•	•	•	•	•	•	•	219	•	•	4
1 Kirje Tessalonikalais																•		5
2 Kirje Tessalonikalais	1 1	16	•	•	•	•	•	•	•	•	٠	•	•	•	220	•		
2 Kirje Tessalonikalais	11	ie	•	٠	•	•	٠	٠	•	•	•	•	•	٠	220	•	•.	2
1 Kirje Timoteukselle	٠	٠	•	٠	•	٠	٠	•	.*	•	•	•	•	٠	020	٠	•	4
2 Kirje Timoteukselle																		
Kirje Tiitukselle																		3
Kirje Filemonille																	•	
Kirje Hebrealaisille																٠	٠.	13
Pietarin 1 Kirje	•	•	•	•	•	٠	•		•	•			٠	٠	249	•		5
Pietarin 2 Kirje			•	•	•	•	•	•		•		•			254			3
Johanneksen 1 Kirje																-	-	5
Johanneksen 2 Kirje															261			1
Johanneksen 3 Kirje															261			1
Jaakobin Kirje																		5
Juudaan Kirje																		1
Tabana Basa Ilmania						-	-								967			20

MATTEUKSEN EVANKELIUMI.

I Luku.

Jesuksen polviluku ja syntyminen. Tesuksen Kristuksen, Davidin pojan, Abrahamin pojan, syntymäkirja. Luuk. 3:23 s.

2. Abraham siitti Isaakin. Mutta Isaak siitti Jaakobin. Jaakob siitti Juudan, ja hänen veljensä. 1 Moos. 21:3. 25:24. 29:36.

3. Juuda siitti Fareksen ja Saran Tamarista. Fares siitti Hesromin.

Hesrom siitti Aramin.

1 Moos. 38:27 s. 1 Aik. 2:5 s. 4. Aram siitti Aminadabin. Aminadab siitti Nahassonin. Nahasson siitti Salmonin. Ruut 4:19 s.

5. Salmon siitti Boaksen Rahabista. Boas siitti Obedin Ruutista. Obed siit-

ti Jessen.

6. Jesse siitti kuningas Davidin. Kuningas David siitti Salomonin Urian emānnāstā. 1 Sam. 17:12: 2 Sam. 12:24. 7. Salomon siitti Roboamin, Roboam

siitti Abian. Abia siitti Assan.

1 Kun. 11:43. 14:31. 15:8. 8. Assa siitti Josafatin. Josafat siitti Joramin, Joram siitti Osiaan.

1 Kun. 15:24. 2 Kun. 8:16,24. 9. Osias siitti Jotamin. Jotam siitti Ahaksen. Ahas siitti Etsekiaan.

2 Kun. 16:20. 2 Aik. 26:23. 27:9. 10. Etsekias siitti Manassen. Manasse siitti Amonin. Amon siitti Josian. 2 Kun. 20:21. 1 Aik. 3:14. 2 Aik. 83:25.

11. Josia siitti Jekonian ja hänen veljensä, Babelin vankeudessa.

1 Aik. 3:15 s. 2 Aik. 36:8. 12. Mutta Babelin vankeuden jälkeen siitti Jekonia Salatielin. Salatiel siitti Sorobabelin. 1 Aik. 3:17. Esr. 3:2.
13. Sorobabel siitti Abiudin. Abiud

siitti Eliakimin.Eliakim siitti Asorin. 14. Asor siitti Sadokin. Sadok siitti

Akimin. Akim siitti Eliudin. 15. Eliud siitti Eleasarin. Eleasar siitti Mattanin Mattan siitti Jaakobin.

16. Jaakob siitti Josefin, Marian miehen, ja Mariasta on syntynyt Jesus, joka kutsutaan Kristus.

17. Näin on kaikkiaan sukupolvia Abrahamista Davidiin asti neljätoista polvea, ja Davidista Babylonin vankeuteen asti neljätoista polvea, ja j

Babylonin vankeudesta Kristukseen

asti neljätoista polvea. 18. Jesuksen Kristuksen syntyminen tapahtui näin. Kun hänen äitinsä Maria oli kihlattu Josefille, huomattiin hänen ennen heidän yhteen menemistään olevan raskaana Pyhästä

Hengestä. Luuk. 1:27 s. 19. Mutta kun Josef, hänen miehensä, oli hurskas, ja koska hän ei tahtonut saattaa häntä häpeään, aikoi

hän salassa hyljätä hänet.

20. Mutta katso, hänen tätä ajatellessaan, ilmestyi hänelle unessa Herran enkeli, joka sanoi: "Josef, Davidin poika, älä pelkää ottaa luoksesi Mariaa, vaimoasi; sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestă.

21. Ja hän synnyttää pojan, ja sinun pitää kutsuman hänen nimensä Jesus, sillä hän on vapahtava kansansa

heidän synneistään."

Luuk. 1:31. 2:21. Joh. 1:29. Ap. t. 4:12. 5:31. 10:43. Hebr. 9:26. 1 Joh. 3:5. 4:14. 22. Tämä kaikki tapahtui, jotta kävisi toteen mitä Herra on puhunut

profetan kautta, joka sanoo: 23. "Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja tämä on kut-suttava nimeliä Immanuel," se merkitsee: Jumala meidän kanssamme.

Jes.7:14. 8:10. 24. Herättyään unesta Josefteki, niinkuin Herran enkeli oli häntä käskenyt, ja otti vaimonsa luokseen.

25. eikä tuntenut häntä, ennenkuin tāmā oli synnyttānyt pojan. Ja kutsui hänen nimensä Jesus. Luuk.2:7.21.

2 Luku.

Tietäjät itämailta. Pako Egyptiin. Lastenmurha Betlehemissä. Palaus Egyptistä ja Nasaretiin asettuminen.

Kun Jesus oli syntynyt Judean Bet-lehemissä Herodes kuninkaan aikana, katso, tietäjiä tuli itämailta Jerusalemiin, ja he sanoivat:Luuk.2:1 s. 2. "Missä se syntynyt Juutalaisten kuningas on? Sillä me näimme itämaalla hänen tähtensä ja olemme tulleet häntä kumartaen rukoilemaan." 4 Moos. 24:12

3. Kun kuningas Herodes sen kuuli, hämmästyi hän ja koko Jerusalem hänen kanssaan.

4. Ja hän kokosi kaikki kansan ylipapit ja kirjanoppineet ja kyseli heiltā, missā Kristus oli syntyvā.

Ile sanoivat hänelle: "Judean Betlehemissä; sillä näin on kirjoitettu profetan kautta:

6. Ja sinä Betlehem, Juudan aluetta, et suinkaan ole vähäisin Juudan ruhtinasten joukossa, sillä sinusta lähtee hallitsija, joka on kaitseva minun kansaani Israelia."

1 Moos. 49:10. Mik. 5:1. Joh. 7:42. 7. Silloin Herodes kutsui salaa tietäjät luokseen ja tutkisteli heiltä tarkoin, millä ajalla tähti ilmestyi.

8. Ja hän lähetti heidät Betlehemiin, sanoen: "Menkäät ja tiedustelkaat tarkasti lasta; ja kun löydätte sen, niin ilmoittakaat minulle, että minäkin tulisin häntä kumartamaan.

9. Kuultuaan kuninkaan sanat, he läksivät matkalle, ja katso, tähti, jonka olivat nähneet itämaalla, kävi heidän edellään, kunnes se kulkiessaan seisahtui yläpuolelle sitä paikkaa, jossa lapsi oli.

Nähdessään tähden he iloitsivat

sangen suuresti.

11. Ja he menivät huoneesen ja näkivät lapsen ynnä Marian, hänen äitinsä. Ja maahan langeten he kumarsivat häntä, avasivat aarteensa ja antoivat hänelle lahjoja: kultaa ja suitsuketta ja mirhaa. Ps. 72:10. Jes. 60:6. 12. Ja saatuaan unessa Jumalalta

ohjauksen, etteivät palaisi Herodeksen tykö, he lähtivät toista tietä ta-

kaisin omalle maalleen.

13. Mutta kun he olivat lähteneet pois, katso, silloin ilmestyi Herran enkeli unessa Josefille ja sanoi:,, Nouse, ota lapsi äitinsä kanssa mukaasi ja pakene Egyptiin, ja ole siellä, kunnes sanon sinulle; sillä Herodes aikoo etsiä lasta surmatakseen häntä." 14. Niin hän nousi, otti lapsen ja hänen äitinsä yöllä ja lähti pois

Egyptiin

15. ja oli siellä Herodeksen kuolemaan asti; että kävisi toteen mitä Herra on puhunut profetan kautta, joka sanoo: "Egyptistä minä kutsuin

2 Moos. 4:22. Hos. 11:1.

poikani."

16. Kun Herodes näki tietäjäin hänet pettäneen, silloin hän kovasti vihastui ja lähetti tappamaan kaikki poikalapset Betlehemissä ja koko sen ympäristöllä, kaksivuotiaat ja niitä nuoremmat, sen mukaan kuin hän oli ajasta ottanut selkoa tietäjiltä.

17. Silloin kävi toteen mikä on pu-

huttu Jeremias profetan kautta, joka sanoo:

18. "Kuuluu ääni Ramassa, itku ia suuri parku; Raakel itkee lapsiaan, eikä huoli lohdutuksesta, kun ei heită enää ole." 1 Moos. 35:19. Jer. 31:15. 19. Mutta kun Herodes oli kuollut. katso, silloin ilmestyi Herran enkeli unessa Josefille Egyptissä

20. ja sanoi: "Nouse, ota lapsi äitinsä kanssa mukaasi ja matkusta Israelin maalle, sillä ne ovat kuol-

leet, jotka vainosivat lapsen henkeä."
21. Niin hän nousi, otti lapsen ja hänen äitinsä ja meni Israelin maalle. 22. Mutta kuultuaan, että Arkelaus hallitsi Judeaa isänsä Herodeksen sijassa, hän pelkäsi mennä sinne. Ja hän sai unessa Jumalalta ohiauksen ia lähti Galilean alueelle.

23. Ja sinne tultuaan hän asettui asumaan Nasaret nimiseen kaupunkiin; että kävisi toteen mikä profet-tain kautta on puhuttu: "Hän on nimitettävä nasaretilaiseksi."

Jes. 4:2. .11:1. Sak. 3:8.

3 Luku.

Johannes saarnaa ja kastaa. Jesus kastetaan.

Niinä aikoina Johannes kastaja e-siintyi ja saarnasi Judean erämaassa Mark.1:2s. Luuk.3:3s. Joh. 1:6s. 2. ja sanoi : ,,Tehkäät parannus, sillä taivaan valtakunta on lähestynyt!" Dan. 3:33. Matt. 4:17. 7:21. 10:7. Mark. 1:15. Luuk, 15:7. Ap. t. 2:38. 3:19, 17:30.

Sillä hän on se, josta Jesaja profetta puhui, sanoessaan: ,,Huutavan ääni kuuluu erämaassa: ,Valmistakaat Herralle tietä, tehkäät polut hänelle tasaisiksi."

Jes. 40:3. Mal. 3:1. Joh. 1:23. 4. Ja Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja nahkainen vyö vyötäisillään; ja hänen ruokanaan oli heinäsirkat ja metsähunaja.

3 Moos, 11:22, 1 Sam. 14:25, 2 Kun. 1:8.

Sak. 13:4. Matt. 11:8, 18. 5. Silloin kansa Jerusalemista koko Judeasta ja kaikesta Jordanin ympäristöstä vaelsi hänen tykönsä, 6. ja he saivat häneltä kasteen Jordanin joessa, tunnustaessaan syntinsä. 2 Moos. 29:4, Hes. 36:25. Joh. 3:23. Ap. t. 1:5.

Mutta nähdessään paljon farisealaisia ja saddukealaisia tulevan kasteelle, hän sanoi heille: "Te kyykärmeiden sikiöt, kuka on teitä neuvonut pakenemaan tulevaista vihaa?

1 Moos. 3:15. Ps. 58:5. Mal. 3:2. Matt. 5:20. 12:34. 23:33. Room. 2:5.1Tess.1:10. 8. Tehkäät siis parannuksen mukaista hedelmää, Ap. t. 26:20. 9. ja älkäät luulko saattavanne sanoa itseksenne: Onhan Abraham | isāmme'; sillā minā sanon teille, ettā Jumala voi nāistā kivistā herāttāā lapsia Abrahamille.

Job. 8:33.39. Room. 4:11 s. 9:6 s. Jo on kirves pantuna puiden juurelle; jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan siis pois

ia heitetään tuleen.

Matt. 7:19. Luuk. 13:7. Joh. 15:2,6. 11. Minä kastan teidät vedellä parannukseen, mutta se, joka tulee l minun jälessäni, on minua väkevämpi, ja minä en ole kelvollinen edes hänen kenkiänsä kantamaan: hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella. Joel 2:28.

Joh. 1:26. Ap. t. 1:5. 2:4. 11:16. 13:25. 19:4. 12. Hänellä on viskimensä kädessään, ja hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoaa nisunsa aittaan, mutta ruumenet hän polttaa sam-mumattomalla tulella."

Jes. 66:24, Mal. 4:1, Matt. 13:30, Mark. 9:43.48. 13. Silloin Jesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen luokse hänen kastettavakseen. Mark.1:9s. Luuk.3:21s. 14. Mutta tämä esteli häntä, sanoen: "Minä tarvitsen saada sinulta kasteen, ja sinä tulet minun tyköni!"
15. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: "Salli nyt; sillä näin meidän sopii täyttää kaikkea vanhurskautta." Silloin hän salli sen hänelle. Ps. 40:8 s. 16. Ja kasteen saatuaan Jesus heti nousi vedestä, ja katso, taivaat aukenivat, ja hän näki Jumalan Hengen laskeuvan alas niinkuin kyyhkysen ja tulevan hänen päälleen. Joh. 1:32 s. 17. Ja katso, taivaista kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on minun rakas Poikani, johon olen mielistynyt." Ps. 2:7. Jes. 42:1. Matt. 12:18. 17:5. Luuk. 9:35. Kol. 1:13. Hebr. 1:5. 5:5. 2 Piet. 1:17.

4 Luku.

Jesus kiusataan. Hän rupeaa saarnaamaan ia valitsee opetuslapsia.

Citten Henki vei Jesuksen ylös eräo maahan perkeleen kiusattavaksi. Mark. 1:12. Luuk. 4:1 s. Hebr. 4:15.

2. Ja kun Jesus oli paastonnut neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, tuli hänen lopulta nälkä.

2 Moos. 34:28. 1 Kun. 19:8. 3. Silloin kiusaaja tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "Jos olet Jumalan Poika, niin käske, että nämä kivet muuttuvat leiviksi." 1 Moos. 3:1-7. 4. Mutta hän vastasi ja sanoi: ..Kirjoitettu on : 'Ihminen ei elä yksistään leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta. " 5 Moos. 8:3.

kaansa pyhään kaupunkiin ia asetti hänet temppelin harjalle

6. ja sanoi hänelle: "Jos olet Jumalan Poika, niin heiliäy tästä alas: sillä kirjoitettu on: "Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta, ja he kantavat sinua käsillään, ettet loukkaisi jalkaasi kiveen.

7. Jesus sanoi hänelle "Myös on kirjoitettu: "Ālā kiusaa Herraa. Jumalaasi." 2 Moos. 17:1-7. 5 Moos. 6:16. 8. Taas perkele otti hänet mukaansa sangen korkealle vuorelle ja näytti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston

9. ja sanoi hänelle: "Tämän kaiken minā annan sinulle, jos lankeat maahan ja kumarrat minua.

10. Silloin Jesus sanoi hänelle: "Mene pois, saatana; sillä kirjoitettu on: Herraa, Jumalaasi, tulee sinun kumartaa ja häntä ainoaa palvella." 5 Moos. 6:13. 10:20.

11. Silloin perkele jätti hänet ; ja katso, enkeleitä tuli hänen tykönsä, ja he palvelivat häntä. Joh. 1:52. Hebr. 1:6,14. 12. Mutta kun Jesus kuuli, että Johannes oli pantu vankeuteen, lähti hān pois Galileaan.

Matt. 11:2. 14:3. Luuk. 3:20. 13. Ja jättäen Nasaretin hän meni asumaan Kapernaumiin, joka on meren rannalla, Sebulonin ja Naftalin alueilla:

14. että kävisi toteen mikä on puhuttu Jesaja profetan kautta, joka

sanoo:

15. "Sebulonin maa ja Naftalin maa. meren viereinen, Jordanin tausta, pakanain Galilea — Jes. 8:23. 16. kansa, joka istui pimeāssā, nāki suuren valon, ja kuolon maassa ja varjossa istuville koitti valo."

Jes. 9:1. 42:7. Luuk. 1:79. 2:32. 17. Siitä lähtien Jesus rupesi saar-naamaan ja sanomaan: "Tehkäät parannus, sillä taivaanvaltakunta on lähestynyt!" Matt. 3:2. 10:7. - Mark. 1:15. Ja kävellessään Galilean meren rantaa hän näki kaksi veljestä, Simonin, jota nimitettiin Pietariksi, ja Andreaksen, hänen veljensä, laskevan verkkoa mereen; he olivat näet kalastajia. Joh. 1:40 s. 19. Ja hän sanoi heille: "Seurat-

kaat minua, niin teen teistä ihmisten kalastajia." Matt. 13:47. 20. Heti he jättivät verkot ja seu-

rasivat häntä.

Matt. 19:27. Mark. 10:28. Luuk. 18:28. 21. Ja käydessään siitä eteenpäin hän näki toiset kaksi veljestä, Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, 5. Silloin perkele otti hänet mu- hänen veljensä, venheessä isänsä Sebedeuksen kanssa verkkojaan korjaamassa; ja hän kutsui heidät.

22. Heti he jättivät venheen ja isän-

să ja seurasivat häntä.

23. Ja Jesus vaelsi ympäri koko Galileau, opettaen heidan synagogissaan ja saarnaten valtakunnan evankeliumia ja parantaen kaikenlaisia tauteja ja kaikenlaisia kivuloisuuksia, joita oli kansassa.

Jes. 52:7. 61:1. Matt. 9:35. Mark. 1:14,39. Luuk. 4:15,44. Ap. t. 10:38.

24. Ja hänen maineensa levisi koko Syyriaan; ja hänen tykönsä tuotiin kaikki sairastavaiset, monenlaisten tautien ja vaivain rasittamat, riivatut, kuunvaihetautiset ja halvatut; ja hän paransi heidät.

25. Ja häntä seurasi paljo kansaa Galileasta ja Dekapolista ja Jerusalemista ja Judeasta ja Jordanin toiselta puolen. Mark. 3:78. Luuk. 6:178.

5 Luku. Jesuksen vuorisaarna.

Nähdessään kansanjoukot hän nou-si vuorelle; ja kun hän oli istuu-tunut, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä.

2. Niin hän avasi suunsa ja opetti

heită ja sanoi:

 Autuaita ovat hengessään köyhät, sillä heidän on taivaanvaltakunta.

Ps. 40:18. Jes. 57:15. 61:1. 66:2. Luuk. 6:20. Autuaita ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen.

Ps. 126:5. Jes. 61:2 s. Luuk. 4:18.6:21. Joh. 16:20. 2 Kor. 7:9 s. Ilm. 7:17. 21:4,

5. Autuaita ovat sävyisät, sillä he saavat periä maan. Ps. 37:11.

6. Autuaita ovat ne, jotka isoavat ja janoavat vanhurskautta, sillä heidät ravitaan. Ps. 17:15. 42:3.

Jes. 55:1. 65:13. Luuk. 6:21. Joh. 6:35. Autuaita ovat laupeaat, sillä heidän osakseen tulee laupeus. Ps. 41:2. Matt.25:35s. Luuk.6:36s. 2Tim. 1:16. Jaak. 2:13. 8. Autuaita ovat puhdassydämmiset, sillä he saavat nähdä Jumalan.

Ps. 24:4. 51:12. 73:1. Ap. t. 15:9. 1 Kor. 13:12. Hebr. 12:14. 1 Job. 3:2 s. Ilm. 22:4.

9. Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heidät nimitetään Jumalan lapsiksi. Room. 12:18.

Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden tähden vainotaan, sillä heidän on taivaanvaltakunta.

2 Tim. 2:12. 1 Piet. 3:14. 11. Autuaita te olette, kun ihmiset minun tähteni solvaavat ja vainoavat teitä ja valhetellen puhuvat teistä kaikkea pahaa. Luuk. 6:22. 1 Piet. 4:14. Iloitkaat ja riemuitkaat, sillä

samoin on vainottu profettoja, jotka ovat olleet ennen teltä.

Jer. 38:6. Neh. 9:26. Matt. 23:34. Luuk. 6:23.

Ap. t. 5:41. 7:52. Jaak 1:2. 5.10 s. 13. Te olette maan suola; mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? Se ei kelpaa enää mihinkään muuhun kuin ulosheitettäväksi ja ihmisten tallattavaksi. Mark. 9:50. Luuk. 14:34 s. Kol. 4:6.

14. Te olette maailman valo. Ei saata olla piilossa kaupunki, joka sijaitsee vlhäällä vuorella; San. 4:18. Joh.8:12. 2 Kor.4:6. Ef.5:8. Fil.2:15.1 Tess.5:5. 15. eikä kynttilää sytytetä ja panna

vakan alle, vaan kynttiläjalkaan, ja niin se loistaa kaikille huoneessa oleville. Mark. 4:21. Luuk. 8:16. 11:33.

16. Näin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät Isäänne, joka on taivaissa.

1 Piet. 2:12. Jaak. 3:13. 17. Alkäät luulko, että minä olen tullut kumoamaan lakia tai profettoja: en ole tullut kumoamaan, vaan

täyttämään. Luuk. 24:44. Room. 3:31.10:4. 18. Sillä totisesti sanon teille: kunnes taivas ja maa katorvat, ei pie-nintäkään kirjainta eikä yhtäkään piirtoa katoa laista, ennenkuin kaik-

ki on tapahtunut. Luuk. 16:17, 21:33. 19. Sentähden, joka purkaa yhden näistä pienimmistä käskyistä ja sillä lailla opettaa ihmisiä, hän on sanottava pienimmäksi taivaanvaltakunnassa; muttajoka niitä noudattaa ja niin opettaa, hän on sanottava suu-

reksi taivaanvaltakunnassa. Jaak. 2:10. 20. Sillä minä sanon teille: jollei teidän vanhurskautenne ole paljoa parempi kuin kirjanoppineiden ja farisealaisten, ette pääse taivaanvaltakuntaan.

Matt. 23:2 s. Luuk. 11:39 s. 18:11 s. Room.10:3. 21. Olette kuulleet sanotuksi isille: ,Älä tapa', ja: 'Joka tappaa**, hän o**n

vikapää oikeuden edessä.

2 Moos. 20:13. 5 Moos. 5:17 2 Alk. 19:5. 22. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljeensä, on vikapää oikeuden edessä; ja joka sanoo veljelleen: ,Sinä kelvoton, vikapää neuvosion edessä; ja joka sanoo: ,Sinä jumalaton, on vikapää helvetin tuleen. 3 Moos. 19:17.

Ps. 4:5. Ef. 4:26. Kol. 3:8. 1 Joh. 3:15. Sentähden, jos tuot lahjaasi alttarille ja siellä muistat veljelläsi ole-

van jolakin sinua vastaan,

24. niin jätä sinne lahjasi alttarin eteen ja käy ensin sopimassa veljesi kanssa, ja tule sitten uhraamaan lahpalkkanne on suuri taivaassa; sillä jasi. Matt. 6:14 s. Mark. 11:25 s. 1 Tim. 2:2.

25. Taivu pian sopimaan riitapuolesi kanssa, niinkauan kuin vielä olet hänen kanssaan matkalla, ettei riitapuolesi vetäisi sinua tuomarin eteen, ja tuomari antaisi sinua oikeudenpalvelijalle, ja sinua pantaisi vankilaan. Luuk. 12:58. Ef. 4:26.

26. Totisesti sanon sinulle: sieltä et pääse, ennenkuin maksat viimeisenkin rovon. Matt. 18:34. Luuk. 12:59.

27. Olette kuulleet sanotuksi: ,älä tee aviorikosta. 2 Moos. 20:14. 5 Moos. 5:18. 28. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo naista himoiten hän-

tä. on jo tehnyt aviorikoksen hänen

kanssansa sydämmesssään.

Job 31:1. San. 6:25. 2 Piet. 2:14. Jos oikea silmäsi viettelee sinua, repăise se pois ja heită tyköäsi; sillä parempi on sinulle, että yksi jäse-nistäsi joutuu hukkaan, kuin että koko ruumiisi heitetään helvettiin. Matt. 18:9. Mark. 9:47. Room. 8:13. 1 Kor. 9:27. Kol. 3:5.

30. Ja jos oikea kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä tyköäsi; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan,kuin että koko ruumiisi menee helvettiin.

Mark. 9:43. 31. On sanottu: ,Joka erottaa vaimonsa luotaan, antakoon hänelle erokirjan.

5 Moos. 24:1. Matt. 19:7. Mark. 10:4. 32. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka erottaa vaimonsa luotaan muun tähden kuin huoruuden, hän saattaa hänet tekemään aviorikoksen, ja joka nai erotetun, hän tekee aviorikoksen. Matt. 19:9. Mark. 10:11 s.

Luuk. 16:18. Room. 7:3. 1 Kor. 7:10 s. 33. Vielä olette kuulleet sanotuksi isille: ,Alä vanno väärin, 'vaan: ,Täytā Herralle valasi. 2 Moos. 20:7.

3 Moos. 19:12. 4 Moos. 30:3. 5 Moos. 5:11. 34. Mutta minä sanon teille: älkäät ensinkään vannoko, ei taivaan kautta, sillä se on Jumalan valtaistuin,

Jes. 66:1. Ap. t. 7:49. Jaak. 5:12. 35. eikä maan kautta, sillä se on hänen jalkainsa alunen, eikä Jerusalemin kautta, sillä se on suuren Kuninkaan kaupunki;

36. ālākā vanno pääsi kautta, sillā et voi tehdä yhtäkään hiusta valkeak-

si etkä mustaksi;

37. vaan olkoon teidän puheenne: Niin, niin, tahi: Ei, ei. Mikä on siitä yli, se on pahasta. Jaak. 5:12. 38. Olette kuulleet sanotuksi: "Silmä silmästä ja hammas hampaasta.'

2 Moos. 21:24. 3 Moos. 24:20. 5 Moos. 19:21. 39. Mutta minä sanon teille: älkäät

vaan jos joku lyö sinua oikealla poskelle, käännä hänelle toinenkin;

San. 20:22. 24:29. Jes. 50:6. Val.v. 3:30. Lnuk.6:29. Room.12:17s.1 Tess.5:15.1 Piet.3:9. 40. ja jos joku tahtoo käydä oikeutta kanssasi ja ottaa ihokkaasi, anna hänen saada viittasikin; 1 Kor. 6:7. 41. ja jos joku pakoittaa sinua yhden virstan matkalle, kulje hänen kanssaan kaksi.

42. Anna sille, joka sinulta pyytää, äläkä käänny pois siitä, joka tahtoo sinulta lainata. 5 Moos. 15:7 8.

San. 21:26. 22:9. Luuk. 6:30 s. 1 Joh. 3:17. 43. Olette kuulleet sanotuksi: .Rakasta lähimäistäsi, 'ja: ,Vihaa vihollistasi. 3 Moos, 19:18.

44. Mutta minä sanon teille: rakastakaatvihollisianne, siunatkaat niitä, jotka teitä sadattelevat; tehkäät hyvää niille, jotka teitä vihaavat, ja rukoilkaat niiden edestä, jotka teitä parjaavat ja vainoavat, 2 Moos. 23:4 s. Ps. 7:5. San. 25:21. Luuk. 6:27 s. 23:34. Ap. t. 7:60.

Room, 12:14.20, 1 Kor. 4:12 s. 1 Piet, 3:9. 45. että olisitte taivaallisen Isänne lapsia, sillä hän antaa aurinkonsa nousta niin pahain yli kuin hyväinkin, ja antaa sataa niin vanhurskaille kuin väärillekin.

Job 25:3. Luuk. 6:35. Ef. 5:1. 46. Sillä jos rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mitä palkkaa teillä siitä on? Eivätkö publikaanitkin tee

47. Ja jos osoitatte ystävällisyyttä ainoastaan veljillenne, mitä erinomaista te siinä teette? Eivätkö pakanatkin tee samoin?

48.Olkaat siis te täydelliset, niinkuin taivaallinen Isänne on täydellinen." 1Moos.17:1.3Moos.11:44.19:2.20:7,26.Jaak.1:4.

6 Luku.

Jesuksen vuorisaarna.

"Kavahtakaat, ettette harjoita van-"Khurskauttanne ihmisten nähden sitä varten, että he teitä katselisivat; muutoin ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaissa. Matt.23:5. Room. 12:8. 2. Sentähden, kun annat almua, älä soitata torvea edelläsi, niinkuin ulkokullatut tekevätsynagogissa ja kaduilla, saadakseen ylistystä ihmisiltä.

Totisesti sanon teille: he ovat saaneet palkkansa. 3. Vaan kun sinä annat almua, älköön vasen kätesi tietäkö mitä oikea kätesi tekee, Luuk. 14:14.

4. että almusi olisi salassa; ja Isäsi, joka näkee salassa, maksaa sinulle julkisesti.

5. Ja kun rukoilette, älkäät olko tehkö vastarintaa sille, joka on paha; | niinkuin ulkokullatut; sillä he mie-

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 6.

lellään seisovat ja rukoilevat synagogissa ja katujen kulmissa, että ihmiset heidät näkisivät. Totisesti sanon teille: he ovat saaneet palkkansa. Vaan sinä, kun rukoilet, mene kamariisi ja sulje ovesi ja rukoile Isääsi, joka on salassa; ja Isäsi, joka näkee salassa, maksaa sinulle julkisesti. 2Kun. 4:33. Dan. 6:10. Ap. t. 10:9. 7. Ja rukoillessanne älkäät olko paljon puhuvaiset niinkuin pakanat, jotka luulevat, että heitä monisanaisuutensa tähden kuullaan.

1 Kun. 18:26. Saarn. 5:1 s. 8. Alkäät siis olko heidän kaltaisiaan; sillä Isänne kyllä tietää mitä tarvitsette, ennenkuin anottekaan häneltä.

Matt. 6:32. 9. Rukoilkaat siis te näin: meidän Isamme, joka olet taivaissa! Pvhitetty olkoon sinun nimesi;

Ps, 115:3. Jes. 8:13. 29:23. 63:16. Luuk.11:2 s.

Room. 8:15. 1 Piet. 3:15. 10. tulkoon sinun valtakuntasi; tapahtukoon sinun tahtosi maankin päällä niinkuin taivaassa; Ps. 103:21. Dan 7:27. Matt. 13:24 s. 26:42. Luuk. 17:20 s.

22:42. Ap. t. 21:14. Room. 12:2. 1 Tim. 2:4. anna meille tänään jokapäiväinen leipämme: San. 30:8.

12. ja anna meille velkamme anteeksi, niinkuin mekin annamme anteek-

si velallisillemme

Ps. 79:9. Matt. 18:21. Ef. 4:32. Kol. 3:13. 13. ălăkă saata meită kiusaukseen ; vaan pelasta meidät pahasta. Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia ijankaikkisesti. Amen. 1 Aik. 29:11.

Ps. 22:29. 115:1. Joh. 17:15. 2 Tim. 4:18. 14. Sillä jos annatte ihmisille anteeksi heidän rikkomuksensa, niin taivaallinen Isänne myös antaa teil-

le anteeksi :

Matt. 5:23 s. Mark. 11:26 s. Kol. 3:13. 15. mutta jos ette anna ihmisille anteeksi heidän rikkomuksiaan, ei Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne. Matt. 18:35. Jaak. 2:13.

16. Ja kun paastoatte, älkäät olko synkännäköisiä niinkuin ulkokullatut; sillä he tekevät kasvonsa rumannäköisiksi jottaihmiset näkisivätheidän paastoavan. Totisesti sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.Jes.58:5s.

17. Vaan kun sinä paastoat, voitele

pääsi ja pese kasvosi,

18. ettet paastoinesi näkyisi ihmisille, vaan Isällesi, joka on salassa; ja Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle julkisesti.

19. Alkäät kootko itsellenne aarteita maan päällä, jossa turmelee koi ja ruoste, ja jossa murtautuvat varkaat sisään ja varastavat. 8an.28:4. Luuk.12:20s. Hebr.18:5. Jaak.5:2 s.

20. Vaan kootkaat itsellenne aarteita taivaasen, jossa ei turmele koi ei-kä ruoste, ja jossa eivät murtaudu varkaat sisään eivätkä varasta.

Matt. 19:21. Luuk. 12:33 s. 1 Tim. 6:9,17 s. Sillä missä aarteesi on, siellä

sydämmesikin on.
22. Silmä on ruumiin kynttilä. Jos siis silmäsi on terve, niin koko ruumiisi on valoisa. Luuk. 11:34 s. 23. Mutta jos silmāsi on turmeltu-

nut, niin koko ruumiisi on pimeä. Jos siis sinussa oleva valo on pimeyttä, kuinka suuri onkaan pimeys!

24. Ei kukaan voi kahta herraa palvella; sillä hän on silloin joko vihaava toista ja rakastava toista, taikka hän liittyy toiseen ja halveksii toista. Ette voi palvella Jumalaa ja mammona**a**. 1 Kun. 18:21.

Luuk. 16:13. 2 Kor. 6:15. Gal. 1:10. Jaak. 4:4. 25. Sen vuoksi sanon teille: ālkāāt murehtiko hengestänne, mitä söisitte tai mitä joisitte, eikä ruumiistanne, mitä pukisitte yllenne. Eikö henki ole enempi kuin ruoka, ja ruumis

enempi kuin vaatteet? Luuk. 12:22 s. Fil. 4:6. Hebr. 13:5. 1 Piet. 5:7. 26. Katsokaat taivaan lintuja: eivät ne kylvä eivätkä niitä eivätkä kokoa aittoihin, ja taivaallinen Isänne ruokkii ne. Etteko te ole paljoa suurempiarvoiset kuin ne? Job 39:3, Ps.145:15, 147:9. Ja kuka teistä voi murehtimi-

sellaan lisätäikäänsä kyynäränkään

vertaa?

28. Je mită murehditte vaatteista? Katselkaat kedon liljoja, kuinka ne kasvavat; eivät ne tee työtä eivätkä kehrää.

29. Kuitenkin minä sanon teille: ei Salomonkaan kaikessa loistossaan ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä.

1 Kun. 4:21. 10:23. 30. Jos siis Jumala näin vaatettaa kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna uuniin heitetään, eikö hän paljoa ennemmin vaateta teitä.

te heikkouskoiset? 31. Älkäät siis murehtiko, sanoen Mitäsyömme?' tahi: "Mitäjuomme?" tahi : .Milla vaatetamme itsemme?

32. Sillä kaikkea tätä pakanat tavoit-Taivaallinen Isänne kyllä televat. tietää teidän tätä kaikkea tarvitsevan.

Ps. 55:23. 33. Vaan etsikäät ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan, niin tämäkin kaikki sen ohessa an-

netaan teille. 1 Kun. 3:13. Ps. 37:25. 127:2. 1 Tim. 4:8. 34. Alkäät siis murehtiko huomis-päivästä, sillä huomisella päivällä on huoli itsestään. Riittää kullekin päivälle oma vaivansa."

MATTEUKSEN EVANKBLIUMI 7. 8.

7 Luku. Jesuksen vuorisaarna.

Alkäät tuomitko, ettei teitä tuomittaisi; Luuk.6:37s. Room.2:1. 1Kor.4:5. 2. sillä millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomitaan; ja milla mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan.

Est. 7:10. San. 19:17. Mark. 4:24. Gal. 6:7. 3. Kuinka näet rikan, joka on veljesi silmässä, mutta et huomaa malkaa omassa silmässäsi? Luuk. 6:41 s.

4. Taikka kuinka saatat sanoa veljellesi: "Annas, minā otan rikan sil-māstāsi," ja katso, malka on omassa

silmässäsi?

5. Sinā ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi, ja katso sitten, kuinka ottaisit rikan veljesi sil**mästä**.

- Alkäät antako koirille pyhää, ja älkäät heittäkö helmiänne sikoien eteen, jotteivät ne tallaisi niitä jaloillaan ja kääntyisi ja repisi teitä. Matt. 10:14.
- 7. Anokaat, niin teille annetaan; etsikäät, niin löydätte; kolkuttakaat, niin teille avataan.

Jer. 29:12 s. Matt. 21:22. Mark. 11:24. Luuk. 11:9s. Joh. 14:13, 15:7, 16:23 s. 1 Joh. 3:22, Jaak. 1:5 s. Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan.

San. 8:17. 9. Vai onko teidän joukossanne semmoista ihmistä, joka, kun hänen poikansa pyytää häneltä leipää, antaa hänelle kiven, Luuk. 11:11.

10. taikka, kun tämä pyytää kalaa,

antaa hänelle kärmeen?

11. Jos siis te, jotka olette pahoja, tiedatte antaa hyviä lahjoja lapsillenne, kuinka paljoa ennemmin Isänne, joka on taivaassa, antaa hyviä niille, jotka häneltä anovat!

12. Sentähden, kaikki mitä tahdotte, että ihmiset tekisivät teille, tehkäät samoin tekin heille; sillä tämä on laki ja profetat. Matt. 22:39 s.

Luuk. 6:31. Room. 13:8 s. Gal.5:14. 1 Tim.1:5. Menkäätahtaasta portista sisälle. Sillä se portti on väljä ja se tieleveä, joka vie kadotukseen, ja monta on niitä, jotka siitä menevät sisälle;

Luuk. 13:24. 14. ja se portti on ahdas ja se tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat ne, jotka löytävät sen. Ap.t.14:22, 15. Kavahtakaat vääriä profettoja, jotka tulevat tykönne lammastenvaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia. Jer. 23:21. Mik. 3:5. Matt. 24:11, 24. Ap. t. 20:29. 2 Tim. 3:5.1 Joh. 4:1.

16. Heidän hedelmistään te tunnette

viinirypäteitä, eikä ohdakkeista fiikunoita? Matt. 12:33 s. Luuk. 6:43 s. 17. Näin jokainen hyvä puu tekee hyviä hedelmiä, mutta huono puu tekee pahoja hedelmiä.

18. Ei saata hyvii puu tuottaa pa-hoja hedelmiä, eikä huono puu tuottaa hyviä hedelmiä. Jaak. 3:11 s.

19. Jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heite-tään tuleen. Matt. 3:10. Joh. 15:2,6.

20. Niin tunnette heidät siis heidän

hedelmistään.

21. Ei jokainen, joka sanoo minulle: "Herra, Herra," pääse taivaanvaltakuntaan, vaan se, joka tekee taivaallisen Isäni tahdon.

Luuk. 6:46. 11:28. Room, 2:13. Jaak. 1:22. 22. Moni sanoo minulle sinä päivänä: "Herra, Herra, emmekö sinun nimesi kautta ennustaneet ja sinun nimelläsi ajaneet ulos perkeleitä ja sinun nimesi kautta tehneet monta voimatekoa?'

23. Ja silloin minä julki lausun heille: "En ole koskaan tuntenut teitä: menkäät pois minun tyköäni, te väärintekijät." Matt. 25:12.41, Luuk. 13:25 s.

24. Sentähden voidaan jokaista, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, verrata älykkääsen mieheen, joka rakensi huoneensa kalliolle. Luuk. 6:47 8.

25. Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksyivät sitä huonetta vastaan, mutta se ei kaatunut, sillä se oli perustettu kalliolle.

Ja jokaista, joka kuulee nämä minun sanani eikä tee niiden mukaan, voi verrata tyhmään mieheen, joka rakensi huoneensa hiekalle.

27. Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat ja töytäsivät sitä huonetta vastaan, ja se kaatui, ja sen kaatuminen oli suuri." 28. Ja tapahtui, kun Jesus lopetti

nāmā puheet, ettā kansanjoukot olivat hämmästyksissään hänen opetuksestaan

29. sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla on valta, eikä niinkuin heidan kirjanoppineensa.

Mark. 1:22. Luuk. 4:32. Job. 7:46.

8 Luku.

Jesus puhdistaa spitalisen miehen, parantaa sadanpäällikön palvelijan, Pictarin anopin ja muita sairaita, asettaa myrskyn merellä ja parantaa kaksi riivattua.

Kun hān astui alas vuorelta, seurasi hāntā paljon kansaa.

2. Ja katso, eras spitalinen mies tuli heidät. Eihän orjantappuroista koota | ja lankesi maahan hänen eteensä ja

MATTRUKSEN EVANKELIUMI 8.

sanoi, "Herra jos tahdot, niin voit minut puhdistaa." Mark.1.40 s. Luuk. 5:12 s. 3. Niin Jesus ojensi kātensā, koski häneen ja sanoi: "Minä tahdon; puhdistu!" Ja heti han puhdistui spitalistaan.

 Ja Jesus sanoi hänelle: "Katso, ettet sano tästä kellekään: vaan mene ja näytä itsesi papille ja uhraa se lahja, jonka Mooses on säätänyt. todistukseksi heille." 3 Moos. 1428. Ja Jesuksen saapuessa Kapernaumiin tuli hänen tykönsä eräs sadan-

päällikkö ja rukoili häntä

ja sanoi: "Herra, palvelijani makaa kotona halvattuna ja on kovissa vaivoissa.'

7. Hän sanoi hänelle: ..Minä tulen

ja parannan hänet.

8. Mutta sadanpäällikkö vastasi ja sanoi: "Herra, en ole sen arvoinen. että tulisit minun kattoni alle; vaan sano ainoastaan sana, niin palveli-

jani paranee.
9. Sillä minä olen itse toisen vallan alla oleva mies, ja minulla on sota-miehiä käskettävinäni, ja kun sanon tälle: 'Mene', niin hän menee, ja toi-selle: 'Tule', niin hän tulee, ja palve-lijalleni: 'Tee tämä', niin hän tekee.'' 10. Kun Jesus tämän kuuli, ihmet-

teli hän ja sanoi niille, jotka häntä seurasivat: "Totisesti sanon teille: en ole Israelissakaan löytänyt niin

suurta uskoa.

11. Ja mină sanon teille: useat tulevat idästä ja lännestä ja aterioitsevat Abrahamin ja Isaakin ja Jaakobin kanssa taivaanvaltakunnassa:

Mal. 1:11. Luuk. 13:28 s.

12. mutta valtakunnan lapset heitetään ulos äärimäiseen pimeyteen; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys."

Matt. 18:42,50, 21:43, 22:13, 24:51, 25:30, 13. Ja Jesus sanoi sadanpäällikölle: "Mene; niinkuin uskot, niin tapahtukoon sinulle." Ja palvelija parani sillä hetkellä. Matt. 9:29. 15:28.

14. Ja tultuaan Pietarin kotiin, Jesus nāki hānen anoppinša makaa-

van sairaana kuumeessa.

15. Niin Jesus koski hänen käteensă, ja kuume lähti hänestä; ja hän

nousi ja palveli Jesusta.

16. Mutta illan tullen tuotiin hänen tykönsä monta riivattua. Ja hän ajoi henget ulos sanalla, ja kaikki sairaat hän paransi:

17. että kävisi toteen mikä on puhuttu Jesaja profetan kautta, joka sanoo: "Hän otti päälleen sairautemme ja kantoi tautimme."

Jes. 53:4. 1 Piet. 2:24. mään pois heidän alueeltaan.

18. Mutta kun Jesus näki paljon kansaa ympärillään, määräsi hän lähdettäväksi yli toiselle puolen.

19. Ja erās kirjanoppinut tuli ja sanoi hänelle: "Opettaja, minä tahdon seurata sinua mihin ikänä menet."

Luuk. 9:57 s.

20. Niin Jesus sanoi hänelle: "Ketuilla on luolansa, ja taivaan linnuilla pesänsä, mutta Ihmisen Pojalla ei ole mihin päänsä kallistaisi.

2 Kor. 8:9. 21. Ja eräs toinen hänen opetuslapsistaan sanoi hänelle: "Herra, salli minun ensin käydä hautaamassa isäni:" 22. Mutta Jesus sanoi hänelle: "Seuraa sinä minua ja anna kuolleiden haudata kuolleitaan.

23. Ja hän astui venheesen ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä.

Mark. 4:35 s. Luuk. 8:22 s. 24. Ja katso, merellä nousi kova myrsky, niin että laineet kävivät venheen yli; mutta hän nukkui.

25. Niin he menivät ja herättivät hänet, sanoen: "Herra, pelasta meidāt, me hukumme!" Matt. 14:30 s. 26. Hän sanoi heille: "Te heikkous-koiset, miksi olette pelkureita?" Sil-

loin hän nousi ja nuhteli tuulia ja merta, ja tuli aivan tyven. Job 26:12. 27. Ja ihmiset ihmettelivät ja sanoivat: "Millainen tämä on, kun sekä

tuulet että meri häntä tottelevat?" 28. Ja hänen tultuaan toiselle puolelle, Gadaralaisten paikkakuntaan, kohtasi häntä kaksi haudoista lähtenyttä riivattua, jotka olivat kovin raivoisia, niin ettei kukaan saat-

tanut kulkea sitä tietä.

Mark. 5:1 s. Lunk. 8:26 s. 29. Ja katso, he huusivat, sanoen: .Mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, sinä Jumalan Poika? Oletko tullut tänne vaivaamaan meitä ennen aikaa?"

Ja etäällä heistä oli suuri sika-

lauma laitumella.

31. Niin perkeleet pyysivät häntä, sanoen: "Jos ajat meidāt ulos, lähetä meidät sikalaumaan." Ja hän sa-

noi heille: "Menkäät."
32. Silloin he lähtivät ulos ja menivāt sikoihin. Ja katso, koko lauma syöksyi jyrkännettä alas mereen

ja hukkui veteen.

33. Mutta paimenet pakenivat; ja mentyään kaupunkiin he ilmoittivat kaikki, ja miten riivattujen oli kävnyt.

34. Ja katso, koko kaupunki lähti ulos Jesusta vastaan; ja hänet nähdessään he pyysivät häntä mene-

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 9.

o Luku.

Jesus parantaa halvatun, kutsuu Matteuksen, puhuu paastoamisesta, parantaa verenjuoksua sairastavan naisen ja herättää synagogan-esimiehen tyttären, tekee kaksi sokeaa näkeviksi ja mykän puhuvaksi, se-

kä vaeltaa uudestaan Galileassa.

Ja hän astui venheesen, kulki jäl-leen toiselle puolen ja tuli omaan

kaupunkiinsa.

2. Ja katso, hänen tykönsä tuotiin halvattu mies, joka makasi vuoteella. Kun Jesus näki heidän uskonsa. sanoi hän halvatulle: "Poikani, ole turvallisella mielin: sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi."

Mark. 2:3 s. Luuk. 5:18 s. 3. Ja katso, muutamat kirjan-oppineista sanoivat itsekseen: "Tämä

pilkkaa Jumalata."

4. Niin Jesus nähdessään heidän ajatuksensa sanoi: "Miksi ajattelette pahaa sydämmessänne?

5.Sillä kumpi on helpompi, sanoako: Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi, vai sanoa: "Nouse ja kävele?"

- 6. Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin" – hän sanoi halvatulle — "nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi."
- Ja hān nousi ja lāhti kotiinsa. Mutta kun kansanjoukot sen näkivät, peljästyivät he ja ylistivät Jumalaa, joka oli antanut semmoisen vallan ihmisille.

9. Ja sieltä kulkiessaan Jesus näki miehen, nimeltä Matteus, istuvan tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua!" Niin tämä nousi ja seu-Mark. 2:14 s. Luuk. 5:27 s.

rasi häntä. 10. Ja kun hän aterioitsi hänen talos-

saan, katso, tuli monta publikaania ja syntistä, ja he aterioitsivat Jesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa. 11. Ja sen nähdessään farisealaiset sanoivat hänen opetuslapsilleen: "Miksi opettajanne syö publikaa-pien ja syntisten kanssa?"

12. Mutta kun Jesus sen kuuli, sanoi han: "Eivät terveet tarvitse pa-

rantajaa, vaan sairaat.

13. Mutta menkäät ja oppikaat mitā tuo on: "Laupeutla minā tahdon enkā uhria." Sillā en ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä." Hos. 6:6.

Matt. 12:7. 18:11. Luuk. 19:10. 1 Tini. 1:15, 14. Silloin Johanneksen opetuslapset tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Me ja farisealaiset paastoam-me paljon; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?" Mark.2:18 s. Luuk.5:38 s.

15. Niin Jesus sanoi heille: "Eiväthän sulhaispojat saata surra, sillä aikaa kuin ylkä on heidän kanssaan? Mutta tulee päiviä, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin he paas-Joh. 16:5 s. toavat.

16. Ei kukaan pane vanumattomasta tilkusta paikkaa vanhaan vaatteesen, sillä semmoinen täytetilkku repii palasen vaatteesta, ja läpi tu-

lee pahemmaksi.

17. Eikä muorta viiniä lasketa vanhoihin nahkaleileihin; jos lasketaan, niin leilit pakahtuvat, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini lasketaan uusiin leileihin, ja niin molemmat säilyvät."

18. Hänen tätä heille puhuessaan. katso, eräs synagogan-esimies tuli ja lankesi maahan hänen eteensä ja sanoi: "Tyttäreni kuoli juuri nyt, mutta tule ja pane kätesi hänen päälleen, niin hän virkoaa eloon."

Mark, 5:22s. Luuk, 8:41 s. 19. Ja Jesus nousi ja läksi opetus-

lapsineen hänen mukanaan.

20. Ja katso, eras nainen, joka oli sairastanut verenjuoksua kaksitoista vuotta, tuli takaapäin ja koski hänen viittansa tupsuun. 4 Moos. 15:37 s.

21. Sillä han sanoi itsekseen: "Jospa vain saan koskea hänen viittaan-

sa, niin tulen terveeksi.

22. Silloin Jesus kääntyi, näki hänet ja sanoi: "Tyttäreni, ole turvallisella mielin; uskosi on pelastanut sinut." Ja nainen tuli terveeksi sillä Matt. 14:36. Luuk. 17:19. hetkellä. 23. Ja kun Jesus tuli esimiehen taloon ja näki huilunsoittajat ja hälinöivän väkijoukon,

Mark. 5:38 s. Luuk. 8:49 s. 2 Aik. 35:25. 24. sanoi hän: "Menkäät pois, sillä tyttö ei ole kuollut, vaan nukkuu.

Ja he nauroivat häntä. Joh. 11:11. 25. Mutta kun väkijoukko oli ajettu ulos, meni hän sisälle ja tarttui hänen käteensä; ja tyttö nousi.

26. Ja sanoma tästä levisi koko sii-

hen maahan.

27. Ja kun Jesus kulki sieltä, seurasi häntä kaksi sokeaa, huutaen ja sanoen: "Davidin poika, armahda meitä!"

28. Ja hänen mentyänsä huoneesen, sokeat tulivat hänen tykönsä; ja Jesus sanoi heille: "Uskotteko, että voin sen tehdä?" He sanoivat hä-

nelle: "Uskomme, Herra."
29. Silloin hän koski heidän silmiinsä ja sanoi : "Tapahtukoon teille uskonne mukaan. Matt. 8:13. 30. Ja heidän silmänsä aukenivat. Ja Jesus varoitti heitä vakavasti, sanoen: "Katsokaat, ettei kukaan saa tātā tietāā.

31. Mutta he menivăt ulos ja levittivät sanoman hänestä koko siihen

32. Ja katso, näiden lähdettyä, tuotiin hänen tykönsä mykkä mies, jo-Luuk. 11:148. ka oli riivattu.

33. Ja kun perkele oli ajettu ulos, niin mykkä puhui, ja kansa ihmeiteli, sanoen: "Tällaista ei ole kos-kaan nähty Israelissa."

34. Mutta farisealaiset sanoivat:,, Perkeleitten päämiehen avulla hänajaa ulos perkeleitä." Natt. 12:24. Mark. 3:22. 35. Ja Jesus vaelsi kaikki kaupungit ja kylät, opettaen heidän synagogissaan ja saarnaten valtakunnan evankeliumia ja parantaen kaikellaisia tauteja ja kaikellaisia kivuloi-

Matt. 4:23. Mark. 6:6. 36. Ja nähdessään kansanjoukot hänen tuli heitä sääli, kun olivat nääntyneetja hajoitetut niinkuin lampaat,

suuksia, ioita oli kansassa.

joilla ei ole paimenta. 4 Moos. 27:17. Jes. 53:6. Sak. 10:2. Mark. 6:34. 1 Piet. 2:25. 37. Silloin hän sanoi opetuslapsilleen: "Eloa on paljo, mutta työmie-Luuk. 10:2. Joh. 4:35. hiä vähän.

38. Rukoilkaat siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä eloonsa."

10 Luku.

Jesus lähettää kaksitoista opetuslastaan. Ja hän kutsui tykönsä ne kaksitoista opetuslastaan ja antoi heille vallan ajaa ulos saastaisia henkiä ja parantaa kaikellaisia tauteja ja kai-

kellaisia kivuloisuuksia.

Mark. 3:13s. Luuk. 6:12s. Joh. 1:40s. Nāmā ovat noiden kahdentoista apostolin nimet: ensimmäinen, Simon, jota nimitettiin Pietariksi, ja Andreas, hänen veljensä, ja Jaakob, Sebedeuksen poika, ja Johannes, hänen veljensä; Ap. t. 1:13. 3. Filippus ja Bartolomeus ; Tuomas nen veljensä:

ja Matieus, publikaani; Jaakob, Alfeuksen poika, ja Lebbeus, lisäni-

meliä Taddeus;

4. Simon Kananeus ja Juudas Iskariot, se, joka hänen myös petti.
5. Näitä kahtatoista Jesus lähetti ja:

kāski heitā, sanoen: "Ālkāāt lähte-kō pakanain luo ālkāātkā menkō mihinkään Samarialaisten kaupunkiin, 6. vaan menkäät ennemmin niiden kadonneiden lammasten tykö, jotka

ovat Israelin huonetta.

Matt. 9:36. 15:24. Ap. t. 13:46. Ja missä kuljette, saarnatkaat ja sanokaat: ,Taivasten valtakunta on lähestynyt. Matt. 8:2. 4:17. Luuk. 9:2s. 10:9.

8. Parantakaat sairaita, herättäkäät kuolleita, puhdistakaat spitalisia, ajakaat ulos perkeleitä. Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi myös antakaat.

9. Alkäät varustako itsellenne kultaa eikä hopeaa eikä vaskea vyö-Mark. 6:8. Luuk. 10:4. 22:35.

hönne, Mark. 6:8. Luuk. 10:4. 22:35. 10. ei laukkua matkalle, eikä kahta ihokasta, eikä kenkiä, eikä sauvaa: sillä työmies ansaitsee saada ruokansa. 4 Moos. 18:31. 1Kor.9:7 s. 1Tim.5:18.

11. Kun tulette johonkin kaupunkiin tai kylään, tiedustelkaat kuka siellä on kelvollinen; ja jääkäät hänen luokseen, kunnes lähdette edem-Luuk. 10:8 s. mäksi.

12. Ja tullessanne sisälle taloon ter-

vehtikäät sitä.

13. Ja jos talo on kelvollinen, tulkoon rauhanne sen päälle; mutta jos se ei ole kelvollinen, palatkoon rauhanne teille.

14. Ja jos teitä ei oteta vastaan eikä sanojanne kuulla, niin lähtekäät pois siitä talosta tai siitä kaupungista ja pudistakaat tomu jaloistanne.

Ap. t. 13:51. 18:6. 15. Totisesti sanon teille: Sodoman ja Gomorran maalle on oleva tuomiopäivänä huokeampi kuin sille kaupungille. Matt. 11:24.

16. Katso, minä lähetän teitä niinkuin lampaita susien keskelle: olkaat siis älykkäitä niinkuin kärmeet ia viattomia niinkuin kyyhkyset.

Luuk, 10:3. Room, 16:19, 2 Kor, 1:12 Kavahtakaat ihmisiä, sillä he vetävät teidät oikeuksiin ja ruoskivat teitä synagogissaan;

Matt. 24:9. Joh. 16:2. 18. ja teidät viedään maaherrainkin ja kuningasten eteen minun tähteni, todistukseksi heille ja pakanoille: Mark. 13:9. Luuk. 21:128.

Ap. t. 12:1 s. 24:25. 25:23 s. 27:24. 19. Mutta kun vetävät teitä esille, ālkāāt huolehtiko miten tahi mitā puhuisitte, sillä teille annetaan sillä hetkellä mitä teidän tulee puhua.

Mark, 13:11. Lunk, 12:11. 2 Tim. 4:17. Sillä ette te ole puhumassa, vaan Isänne Henki se on, joka puhuu leissä. 2 Moos. 4:12. Luuk. 21:14 s. 21. Ja veli antao veljensa kuole-maan ja isä laprensa, ja lapset nou-sevat vanhempi sa vastaan ja tap-

pavat heidät.

22. Ja te tulelle kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden; mutta joka kestää loppuun asti, hän pe-Man. 24:9,13. Ilm. 2:10. lastuu. 23. Ja kun valm avat teitä yhdessä kaupungissa, pnelkant toiseen; sillä totisesti sanon talla; ette ehdi loppuun käydä Israelin kaupunkeja, ennenkuin Ihmisen Poika tulee.

24. Ei ole oppilas opettajaansa parempi, eikä palvelija parempi isän-Luuk. 6:40. Joh. 13:16. 15:20.

Oppilaan on siihen tyytyminen. että hänelle käy kuten opettajalleen, ja palvelijan siihen, että hänelle käy kuten isännälleen. Jos perheenisän-

tää ovat sanoneet Beelsebuliksi, kuinka paljoa enemmin sanovatkaan hä-

nen perheväkeään!

Matt. 12:24. Mark. 3:22. Luuk. 11:15. 26. Alkāāt siis peljātko heitā. Sillā ei ole mitāān peltettyā, joka ei tule ilmi, eikā mitāān salattua, joka ei tule tunnetuksi.

Mark. 4:22. Luuk. 8:17. 12:4 s. 1 Piet. 3:14. 27. Minkā minā sanon teille pimeāssä, puhukaat se päivän valossa. Ja minkā kuulette kuiskattavan korvaanne, julistakaat se katoilta. 28. Ja älkäät peljätkö niitä, jotka

tappavat ruumiln, mutta eivät voi sielua tappaa; vaan peljätkäät ennemmin sitā, joka voi sekā sielun ettā ruumiin hukuttaa helvetissä. Jaak. 4:12.

29. Eikō kahta varpusta myödä rovosta? Eikä yksikään niistä putoa

maahan lsänne sallimatta.

30. Ovatpa teidän päänne hiuksetkin kaikki luetut. Luuk. 21:18. Ap. t. 27:34. 31. Alkäätsiis peljätkö; te olette suurempiarvoiset kuin monta varpusta.

Luuk. 12:24. 32. Sentähden, jokainen joka tunnustaa minut ihmisten edessä, hänetminäkin tunnustan omakseni Isäni

edessä, joka on taivaissa.

Room. 10:9. Ilm. 8:5. 33. Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, hänet minäkin kiellän Isani edessa, joka on taivaissa.

Mark. 8:38. Luuk. 9:26. 2 Tim. 2:12. 34. Alkāāt luulko, ettā minā olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle; en ole tullut tuomaan rauhaa, vaan miekkaa. Luuk. 12:51 s.

35. Sillä minä olen tullut nostamaan poikaa riitaan isäänsä vastaan ja tytārtā āitiānsā vastaan ja miniāā anoppiansa vastaan;

36. ja ihmisen vihollisiksi tulevat hänen perhekuntalaisensa.

Ps. 41:10. 55:14. Joh. 13:18. 37. Joka rakastaa isäänsä taikka äitiään enemmän kuin minua, ei se ole minulle kelvollinen; ja joka rakastaa poikaansa taikka tytärtään enemman kuin minua, ei se ole minulle kelvollinen; Luuk. 14:26 s. 38. ja joka ei ota ristiään ja seuraa

minua, ei se ole minulle kelvollinen.

39. Joka pyytää säilyttää henkensä. kadottaa sen, ja joka kadottaa henkensä minun tähteni, säilyttää sen. Luuk. 17:33. Joh. 12:25.

40. Joka ottaa luokseen teidät, se ottaa minut luokseen, ja joka ottaa luokseen minut, ottaa luokseen sen.

joka on minut lähettänyt.

Luuk. 10:16. Joh. 13:20. 41. Joka ottaa profetan luokseen, sentāhden ettā se on profetta, saa profetan palkan; ja joka ottaa vanhurskaan luokseen, sentähden että se on vanhurskas, saa vanhurskaan palkan. 1 Kun. 17:10s. Matt. 18:5. Hebr. 6:10.

 Ja jos joku juottaa yhdelle näistä pienistä maljallisenkaan kylmää vettä, sentähden että se on opetuslapsi, totisesti minä sanon teille: hän

ei jää ilman palkkaansa."

Matt. 25:40. Mark. 9:41.

11 Luku.

Johanneksen lähetys Jesuksen luo. Jesus todistaa Johanneksesta, ja kutsuu tykönsä työtätekeväiset ja raskautetut.

Ja tapahtui, kun Jesus oli antanut kahdelletoista opetuslapselleennämä käskyt, että hän lähti sieltä edemmä opettamaan ja saarnaamaan hei-

dan kaupunkeihinsa.

2. Mutta kun Johannes vankilassa ollessaan kuuli Kristuksen teot, lähetti hän oppilaitansa Luuk. 7:18 s. 3. sanomaan hänelle: "Oletko sinä se tuleva, vai toistako meidan on odottaminen?" 5 Moos. 18:15. Mal. 3:1. 4. Niin Jesus vastasi ja sanoi heille:

"Menkäät ja ilmoittakaat Johannekselle mitä kuulette ja näette:

5. sokeat saavat näkönsä, ja ontuvat kävelevät, spitaliset puhdistuvat. ia kuurot kuulevat, ja kuolleet herätetään, ja köyhille julistetaan evankeliumia. Jes. 35:5 s. 61:1.

6. Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun." Luuk, 2:34.

7. Kun he menivät pois, rupesi Jesus puhumaan kansalle Johanneksesta: "Mitä läksitte erämaahan katselemaan? Ruokoako, jota tuuli huojuttaa?

8. Vai mitä läksitte katsomaan? Ihmistäkö, hienoihin vaatteisiin puettua? Katso, hienopukuiset ovat ku-

ningasten kartanoissa.

9. Vai miksi läksitte ulos? Profettaako katsomaan? Totisesti sanon minä teille: hän on profettaa etevämpi. Luuk. 1:76.

10. Tämä on se, josta on kirjoitettu: ,Katso, minä lähetän enkelini kasvojesi edelle, ja hän on valmistava Matt. 18:24 s. Mark. 8:34 s. | tiesi sinun eteesi. Mal. 3:1. Mark. 1:2.

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 11. 12.

11. Totisesti sanon teille: ei ole vaimoista syntyneiden joukosta noussut suurempaa kuin Johannes kastaja; mutta pienin taivaanvaltakunnassa on kuilenkin häntä suurempi.

12. Mutta Johannes kastajan päivistä tähän asti hyökätään taivaanvaltakuntaa vastaan, ja hyökkääjät tempaavat sen itselleen. Luuk. 16:16.

13. Sillä kaikki profetat ja laki ovat ennustaneet Johannekseen asti;

14. ja jos tahdotte uskoa: hän on Elias, joka oli tuleva.

Mal. 4:5. Matt. 17:12. Mark. 9:13. Luuk. 1:17. 15. Jolla on korvat, hän kuulkoon!

Matt. 13:9, 43. Ilm. 2:7. 16. Mutta mihin minä vertaan tätä

sukupolvea? Se on toreilla istuvain lasten kaltainen, jotka huutavat toisilleen.

17. sanoen: ,Me soitimme teille huilua, ettekä tanssineet, me veisasimme itkuvirsiä, ettekä vaikeroineet.

18. Sillä Johannes tuli, ja hän ei syönyt eikä juonut, ja he sanovat: Hänessä on perkele. Matt. 3:4.
19. Ihmisen Poika tuli, ja hän syö ja juo, ja he sanovat: "Katso, mikä syömäri ja viininjuoja hän on, mikä

publikaanien ja syntisten ystävä! Ja viisaus on vanhurskautettu lapsiltansa." Luuk. 15:1 8.

20. Sitten hän rupesi soimaamaan niitä kaupunkeja, joissa useimmat hänen voimatekonsa olivat tapahtuneet, siitä etteivät olleet tehneet pa-

rannusta:

21. "Voi sinua Korasin! Voi sinua Betsaida! Sillä jos Tyyrossa ja Sidonissa ne voimateot olisivat tapahtuneet, jotka ovat tapahtuneet teissä. niin olisivat jo aikaa säkissä ja tuhassa tehneet parannuksen. Luuk. 10:12 s.

22. Mutta minä sanon teille: Tyyrolle ja Sidonille on oleva tuomiopäivänä huokeampi kuin teille.

23. Ja sinä Kapernaum, joka olet taivaasen asti ylennetty, sinä syöstään hamaan helvettiin asti! Sillä jos Sodomassa olisivat tapahtuneet ne voimateot, jotka ovat tapahtuneet sinussa, niin se seisoisi vielä tänä päivänä. Matt. 4:13.

24. Mutta minä sanon teille: Sodoman maalle on oleva tuomiopäivänä huokeampi kuin sinulle." Matt. 10:15. 25. Siihen aikaan Jesus puhui ja

sanoi: "Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet salannut tāmān viisailta ja ymmārtāvāisiltä ja ilmaissut sen yksinkertaisille.

Luuk. 10:21 s. 1 Kor. 1:19, 26. 26. Niin, Isä, sillä näin on näkynyt hyväksi sinulle,

27. Kaikki on Isani antanut minun haltuuni, eikä kukaan tunne Poikaa muu kuin Isä, eikä Isää tunne kukaan muu kuin Poika ja se, kenelle Poika tahtoo hänet ilmaista.

Ps.S:7. Matt.28:18. Joh.1:18. 3:35.6:46. 10:15.13:3. 17:2. Ef. 1:20s. 28. Tulkaat minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin mină annan teille levon.

Jer. 31:25. Matt. 12:20.

29. Ottakaat minun ikeeni päällenne ja oppikaat minusta, sillä minä olen sävyisä ja nöyrä sydämmeltä. niin löydätte levon sielullenne.

Jer. 6:16. Matt. 21:5. 30. Sillä minun ikeeni on sovelias, ja minun kuormani on keveä. "1 Joh. 5:3.

12 Luku.

Opetuslapset katkovat tähkäpäitä sabbattina. Jesus parantaa miehen, jolla oli kuivettunut käsi, ja riivatun sekä puhuu synnistä Pyhää Henkeä vastaan. Jesuksen äiti ja veljet.

liihen aikaan Jesus kulki sabbattina viljavainioiden läpi; ja hänen opetuslastensa oli nälkä, ja he rupesivat katkomaan tähkäpäitä ja

syðmään.

Mark. 2:23 s. Luuk. 6:1 s. 5 Moos, 23:25. 2. Mutta sen nähdessään farisealaiset sanoivat hänelle: ,,Katso, opetuslapsesi tekevät mitä ei ole'luvallista tehdä sabbattina." 2 Moos. 20:10.

3. Niin hän sanoi heille: "Ettekö ole lukeneet mitä David teki, kun hänen ja hänen seuralaistensa oli nälkä, 1 Sam. 21:6.

4. kuinka hän meni Jumalan huoneesen, ja kuinka he sõivät näyte-leivät, joita ei hänen eikä hänen seuralaistensa ollut luvallista syödä, vaan ainoastaan pappien? 2 Moos. 25:30. 29:33. 3 Moos. 24:9.

5. Taikka ettekö ole lukeneet laista, että papit sabbattina temppelissä rikkovat sabbatin ja ovat kuitenkin syyt-

tömiä? 4 Moos. 28:9 s. Mutta mină sanon teille: tăssă on se, joka on temppeliä suurempi. 7. Mutta jos tietäisitte mitä tuo on:

"Laupeutta minä tahdon enkä uhria, niin ette tuomitsisi syyttömiä. Hos. 6:6. Matt. 9:13.

Sillä Ihmisen Poika on sabbatin herra.

9. Ja hän läksi sieltä edemmä ja tuli heidän synagogaansa. Mark. 3:1s. Luuk. 6:6 s.

10. Ja katso, siellä oli mies, jolla oli kuivettunut käsi. Niin he kysyivät häneltä, sanoen: "Onko luvallista sabbattina parantaa?" Sillä he tahtoivat nostaa syytettä häntä vastaan.

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 12.

11. Niin hän sanoi heille: "Jos jollakin teistä on yksi lammas, ja se putoaa sabbattina kuoppaan, eikö hän tartu siihen ja nosta sitä ylös?

Luuk. 14:5. 12. Kuinka palioa suurempiarvoinen onkaan ihminen kuin lammas! Sentähden on luvallista tehdä sabbattina hyvää."

13. Sitten hän sanoi miehelle: "Oienna kätesi!" Ja hän ojensi; ja se tuli entiselleen, terveeksi kuin toi-

nenkin.

14. Niin farisealaiset läksivät ulos ja pitivät neuvottelun häntä vastaan, surmatakseen häntä. Job. 5:16. 15. Mutta kun Jesus huomasi sen,

meni hän sieltä pois. Ja useat seurasivat häntä, ja hän paransi heidät

kaikki,

16. ja hän varoitti vakavasti heitä

saattamasta häntä ilmi;

17. jotta kävisi toteen mikä on puhuttu Jesaja profetan kautta, joka

sanoo:

18. "Katso, minun palvelijani, jonka olen valinnut, rakkaani, johon sieluni on mielistynyt; minä panen Henkeni hänen päälleen, ja hän on julistava oikeutta pakanoille.

Jes. 11:2. 42:1 s. Matt. 8:17. 17:5. 19. Ei hän riitele eikä huuda, eikä hänen ääntään kuulla kaduilla.

Sărjettyă ruokoa hăn ei muserra, ja suitsevaa kynttilänsydäntä hän ei sammuta, kunnes saattaa oikeuden voitolle.

Ja hänen nimeensä pakanat pa-Room. 15:12.

nevat toivonsa. 22. Silloin tuotiin hänen tykönsä riivattu mies, joka oli sokea ja mykkā; ja hān paransi hānet, niin ettā mykkä puhui ja näki.

Matt. 9:33 s. Luuk. 11:14 s. sanoi: "Eiköhän tämä ole Davidin poika?"

24. Mutta kun farisealaiset sen kuulivat, sanoivat he: "Tāmā ei aja perkeleitä ulos muun kuin Beelsebulin, perkeleitten päämiehen, avulla."

Mark. 3:22 s. Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: "Jokainen valtakunta, joka riitaantuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, eikä mikään kaupunki tai talo, joka riitaantuu itsen-

sā kanssa, pysy pystyssā. 26. Jos nyt saatana ajaa ulos saatanan, niin hän on riitaantunut itsensä kanssa; kuinka siis hänen valtakuntansa pysyy pystyssä?

27. Ja jos minā Beelsebulin avulla ajan ulos perkeleitä, kenenkä avulla

sitten teidän lansenne ajavat niitä ulos? Sentähden he tulevat olemaan teidän tuomarinne.

28. Mutta jos minā Jumalan Hengellä ajan ulos perkeleitä, niin onhan Jumalan valtakunta tullut tei-

dän luoksenne.

29. Taikka kuinka voi joku mennä sisään väkevän taloon ja ryöstää hänen kalujaan, jollei hän ensin sido tuota väkevää? Vasta sitten hän ryöstää hänen talonsa.

30. Joka ei ole minun kanssani, hän on minua vastaan, ja joka ei kokoa minun kanssani, hän hajoittaa.

Mark. 9:40.

31. Sentähden minä sanon teille: jokainen synti ja pilkka annetaan ihmisille anteeksi, mutta Hengen pilkkaamista ei anneta anteeksi.

Luuk. 12:10. Hebr. 6:4 s. 10:26. 1 Joh. 5:16. 32. Ja joka sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, hänelle annetaan se anteeksi; mutta joka sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, hänelle ei anneta sitä anteeksi, ei tässä maailmassa eikä tulevassa. 1 Tim. 1:13.

 Joko tehkäät puu hyväksi ja sen hedelmä hyväksi, tahi tehkäät puu huonoksi ja sen hedelmä huonoksi; sillä hedelmästä puu tunnetaan.

Matt. 7:17. Luuk. 6:44 s. 34. Te kyykärmeiden sikiöt, kuinka te saattaisitte hyvää puhua, kun olette pahoja? Sillä sydämmen kyl-

lyydestä suu puhuu. Matt. 3:7. 23:33. 35. Hyvä ihminen tuo hyvästä varastostaan esille hyvää, ja paha ihminen tuo pahasta varastostaan e-

sille pahaa.

36. Mutta mină sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, minkä ihmiset puhuvat, pitää heidän tekemän tili tuomiopäivänä. 1 Piet. 4:5.

37. Sillä sanoistasi sinut vanhurskautetaan, ja sanoistasi sinut tuo-mitaan syylliseksi."

38. Silloin muutamat kirjanoppineista la farisealaisista vastasivat hänelle, sanoen: ,,Opettaja, me tahdomme nähdä tunnusmerkkiä sinulta. Matt. 16:1 s. Mark. 8:11 s. 1 Kor. 1:22.

39. Mutta hän vastasi heille ja sanoi : Tāmā paha ja aviorikollinen sukupolvi tavoittelee tunnusmerkkiä; mutta sille ei anneta muuta tunnusmerkkiä kuin Joona profetan tunnusmerkki. Luuk. 11:29 s.

40. Sillä niinkuin Joona oli suuren kalan sisuksissa kolme päivää ja kolme yötä, niin Ihmisen Poika on oleva maan povessa kolme päivää ja kolme yötä. Joon. 2:1.

41. Niniven miehet nousevat tuo-

miolle tämän sukupolven kanssa ja tuomitsevat sen syylliseksi; sillä he tekivät parannuksen Joonan saarnan johdosta, ja katso, tässä on enempi kuin Joona. Joon. 3:5.

42. Etelän kuningatar esiintyy tuomiopäivänä tämän sukupolven kanssa ja tuomitsee sen syylliseksi; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomonin viisautta, ja katso, tässä on

enempi kuin Salomon.

1 Kun. 10:1. 2 Aik. 9:1. Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, kuljeksii se autioita paikkoja ja etsii lepoa, eikä löydä. Luuk. 11:24 s.

44. Silloin hän sanoo: ,Minä palaan huoneeseni, josta läksin.' Ja tullessaan hän havaitsee sen joutilaaksi ja lakaistuksi ja koristetuksi.

45. Silloin hän menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta, häntä pahempaa henkeä, ja he tulevat sisään ja asuvat siellä. Ja sen ihmisen viimeinen tila tulee pahempi kuin en-simmäinen. Niin käy myös tälle pa-halle sukupolvelle."

Hebr. 6:4s. 10:26. 2 Piet. 2:20. 46. Hänen vielä puhuessaan kansalle, katso, hänen äitinsä ja veljensä seisoivat ulkona, tahtoen puhutella häntä. Matt. 13:55. Mark. 3:31 s. Luuk. 8:19 s.

47. Niin joku sanoi hänelle: "Katso, äitisi ja veljesi seisovat ulkona ja tahtovat puhutella sinua.

48. Mutta hän vastasi ja sanoi sille, joka ilmoitti sen hänelle: "Kuka on

äitini, ja ketkä ovat veljeni?" 49. Ja hän ojensi kätensä opetuslastensa puoleen ja sanoi: "Katso, täs-

să ovat ăitini ja veljeni! Sillä joka tekee taivaissa olevan Isāni tahdon, hän on minun veljeni ja sisareni ja äitini."

Joh. 15:14. Room. 8:29. Hebr. 2:11.

13 Luku.

Jesus puhuu vertaukset kylväjästä, pellon ohdakkeista, sinapinsiemenestä, hapatuksesta, peltoon kätketystä aarteesta, kallisarvoisesta helmestä ja mereen lasketusta nuotasta. Jesusta ylönkatsotaan Nasaretissa. Cinā pāivānā Jesus lāksi asunnostaan ja istui meren rannalle.

Mark 4:1 s. Luuk. 8:4 s. Ja hänen tykönsä kokoontui paljon kansaa, jonkatähden hän astui venheesen ja istuutui, ja kaikki kan-

sa seisoi rannalla.

Ja hān puhui heille paljon vertauksin ja sanoi: "Katso, kylväjä läksi kylvämään.

4. Ja hänen kylväessään muutamat siemenet putosivat tielle, ja linnut tulivat ja sõivät ne.

Toiset putosivat kallioperalle, ios. sa niillä ei ollut paljo maata, ja ne nousivat kohta oraalle, kun niillä ei ollut syvää maata.

6. Mutta auringon noustua ne poudittuivat, ja kun niilläei ollut juurta.

kuivettuivat ne.

7. Toiset taas putosivat orjantappuroihin, ja orjantappurat nousivat ja

tukehuttivat ne. 8. Ja toiset putosivat hyvään maahan ja antoivat sadon, mitkä sata, mitkā kuusikymmentā, mitkā kol-

mekyminentä jyvää. Jolla on korvat kuulla, hän kuul-

koon!" Matt. 11:15. Mark. 4:23. Ilm. 2:7. 10. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja sanoivat hänelle: ,,Miksi pu-hut heille vertauksin?"

11. Hän vastasi ja sanoi: "Teidän on annettu tuntea taivaanvaltakunnan salaisuudet, mutta heidän ei ole annettu. 1 Kor. 2:10. 1 Joh. 2:27.

12. Sillä jolla on, hänelle annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllä; mutta jolla ei ole, häneltä otetaan pois se-

kin, mikä hänellä on.

Matt. 25:29. Mark. 4:25. Luuk. 8:18. 19:26. 13. Sentähden puhun heille vertauksin, että he näkevin silmin eivät näe a kuulevin korvin eivät kuule eivätkā ymmärrä. 5 Moos. 29:4.

14. Ja heissä käy toteen Jesajan ennustus, joka sanoo: ,Kuulevin korvin te kuulette, ettekä ymmärrä, ja näkevin silmin te näette, ettekä huomaa.

15. Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillaan he vaikeasti kuulevat ja silmänsä he ovat ummistaneet, jotteivät näkisi silmillään ja kuulisi korvillaan ja ymmärtäisi sydämmellään ja kääntyisi, niin että mină parantaisin heită. Jes. 6:9. 29:10.

Joh. 12:40. Ap. t. 28:26 s. Room. 11:8. Mutta teidän silmänne ovat autuaita, sillä ne näkevät, ja teidän kor-

vanne, sillä ne kuulevat.

Matt. 16:17. Luuk. 10:23s. 17. Sillä totisesti sanon teille: monet profetat ja vanhurskaat ovat halunneet nähdä mitä te näette, eivätkä ole saaneet nähdä, ja kuulla mită te kuulette, eivătkă ole saaneet Ps. 43:3. 1 Piet. 1:10 s. kuulla.

18. Kuulkaat siis te vertaus kylvä-

jāstā:

19. Milloin joku kuulee valtakunnan sanan, eikä ymmärrä, niin paholainen tulee ja tempaa pois sen, mikä on kylvetty hänen sydämmeensä. Tämä on se, joka kylvettiin tielle.

20. Mikä kallioperälle kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja heti ottaa sen ilolla vastaan;

21. mutta hänellä ei ole itsessään i juurta, vaan hän kestää ainoastaan jonkun aikaa, ja kun tulee ahdistus iai vaino sanan tähden, loukkaantuu

han heti.

22. Mikä taas orjantappuroihin kylvettiin, on se, joka kuulee sanan, ja tämän maailman huoli ja rikkauden petos tukehuttavat sanan, ja hän jää

hedelmättömäksi. Matt.19:22.1 Tim.6:9-Ja mikä hyvään maahan kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja ymmārtāā sen ja myös tuottaa hedelmān ja tekee, mikā sata jyvāā, mikā kuusikymmentā, mikā kolmekymmentă.

24. Toisen vertauksen hän esitti heille, sanoen : "Taivaanvaltakunta on verrattava mieheen, joka kylvi hyvän

siemenen peltoonsa.

 Mutta ihmisten nukkuessa hänen vihollisensa tuli ja kylvi **lustetta ni-**

sun sekaan ja meni pois.

26. Ja kun laiho kasvoi ja teki hedelmää, silloin lusteetkin tulivat nä-

 Niin perheenisännän palvelijat tulivat ja sanoivat hänelle: "Herra, etkö hyvää siementä kylvänyt peltoosi? Mistä siihen sitten on tullut lusteita?

28. Hän sanoi heille: ,Sen on vihamies tehnyt.' Niin palvelijat sanoivat hänelle: ,Tahdotko, että menem-

me ja kokoamme ne?'
29. Mutta hän sanoi: "En jottette lusteita kootessanne nyhtäisi niiden mu-

kana nisujakin.

30. Antakaat molempain kasvaa vhdessä elonleikkuusen asti: ja elonuikana minä sanon leikkuumiehille: Kootkaat ensin lusteet ja sitokaat ne kimppuihin poltettaviksi, mutta nisut korjatkaat aittaani." Matt. 3:12. 31. Toisen vertauksen hän esitti heille, sanoen: "Taivaanvaltakunta on sinapinsiemenen kaltainen, jonka erās mies otti ja kylvi peltoonsa.

Mark. 4:31 s. Luuk. 13:19 s. Se on kaikista siemenistă pienin, mutta kun seon kasvanut, on sesuurin vihannes-kasveista ja tulee puuksi, niin että taivaan linnut tulevat ja tekevät pesänsä sen oksille.

Toisen vertauksen hän puhui heille: "Taivaanvaltakunta on hapatuksen kaltainen, jonka eräs nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja, kunnes kaikki happani."

34. Tämän kaiken Jesus puhui vertauksin kansalle, ja ilman vertausta hän ei puhunut heille mitään;

35. jotta kävisi toteen mikä on puhuttu profetan kautta, joka sanoo: "Minā ka on tullut taivaanvaltakunnan op-

avaan suuni vertauksiin, minä julistan sitä, mikä on ollut salassa maail-

man perustamisesta aşti." Ps. 78:2. 36. Sitten hān laski luotaan kansan ja meni asuntoonsa. Ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Selitä meille vertaus pellon ohdakkeista."

37. Niin hän vastasi ja sanoi: "Joka kylvää hyvän siemenen, on Ih-

misen Poika.

38. Pelto on maailma; hyvä siemen, se on valtakunnan lapset, mutta ohdakkeet ovat paholaisen lapset.

Joh. 8:44. Ap. t. 13:10. 1 Joh. 8:8. 39. Vihollinen, joka ne kylvi, on perkele; elonaika on maailman loppu, ja leikkuumiehet ovat enkelit.

Joel 3:13. Ilm. 14:15. 40. Niinkuin ohdakkeet kootaan ja tulessa poltetaan, niin on tapahtuva

maailman lopussa.

41. Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja he kokoavat hänen valtakunnastaan kaikki, jotka ovat pahennukseksi ja jotka tekevät vääryyttä,

42. ja heittävät heidät tuliseen uuniin; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys. Matt. 8:12.

43. Silloin vanhurskaat loistavat Isänsä valtakunnassa niinkuin aurinko. Jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon! Dan. 12:3. 1 Kor. 15:41 s. 44. Taivaanvaltakunta on peltoon kätketyn aarteen kaltainen, jonka erās mies löysi ja kātki; ja siitā ilois-saan hān meni ja mõi kaikki, mitä hänellä oli, ja osti sen pellon. Fil. 3:7. 45. Vielä taivaanvaltakunta on niin-

kuin kauppias, joka etsi jaloja

helmiä.

46. ja löydettyään yhden kallisarvoisen helmen, hän meni ja mõi kaikki mitä hänellä oli ja osti sen. 47. Vielā taivaanvaltakunta on nuotan kaltainen, joka laskettiin mereen ja kokosi kaikenlaisia kaloja. Matt. 22:9 s.

48. Ja kun se tuli täyteen, vetivät he sen rannalle, istuutuivat ja kokosivat hyvät astioihin, mutta viskasi-

vat kelvottomat pois.

49. Näin on tapahtuva maailman lopussa; enkelit lähtevät ja erottavat pahat vanhurskaista, Matt. 25:32.

50. ja heittävät heidät tuliseen uuniin; siellä on oleva itku ja ham-

masten kiristys."

51. Jesus sanoi heille: "oletteko ymmärtäneet tämän kaiken?" He sanoivat hänelle: "Olemme, Herra." 52. Niin hän sanoi heille: "Sentäh-

den on jokainen kirjanoppinut, jo-

pilpaksi, perheenisännän kaltainen, | sella ja annettiin tytölle; ja tämä vei joka tuo varastostaan esille uutta ja

vanhaa."

53. Ja tapahtui, kun Jesus oli lopettanut nämä vertaukset, että hän läk-

54. Ja hän tuli kotikaupunkiinsa ja opetti heitä heidän synagogassaan, niin että he hämmästyivät ja sanoivat: "Mistä tällä on tämmöinen viisaus ja nämä voimateot?

Mark. 6:1 s. Luuk. 4:16 s 55. Eikö tämä ole se rakentajan poika? Eikö hänen äitinsä nimi ole Maria ja hänen veljiensä nimetJaakob ja Josef ja Simon ja Juudas? Joh. 6:42. 56. Ja hänen sisarensa, eivätkö he kaikki ole meidän luonamme? Mistä

sitten tällä on tämä kaikki?'

 Ja he loukkaantuivat häneen. Mutta Jesus sanoi heille: "Ei ole profetta missään niin halveksittu kuin kotikaupungissaan ja kodissaan."

Luuk. 2:34. Joh. 4:44. 58. Ja heidän epäuskonsa tähden hän ei tehnyt siellä monta voimatekoa.

14 Luku.

Johannes kastajan mestaus. Jesus ravitsee viisituhatta miestä, ja kävelee veden päällä. Siihen aikaan neljännysruhtinas Herodes kuuli sanoman Jesuksesta. 2. Ja hän sanoi palvelijoilleen: "Tämä on Johannes kastaja; hän on noussut kuolleista, ja sen vuoksi sellaiset voimat vaikuttavat hänessä."

Mark. 6:14 s. Luuk. 9:7 s. 3. Herodes oli näet ottanut Johanneksen kiinni ja sitonut hänet ja pannut hänet vankeuteen Herodiaan tähden, joka oli hänen veljensä Filip-

puksen vaimo.

4. Sillä Johannes oli sanonut hänelle: "Sinun ei ole luvallista pitää häntä." 8 Moos 18-18 I mit 6-10. 8 Moos. 18:16. Luuk. 3:19 s. 5. Ja Herodes olisi tahtonut tappaa Johannesta, mutta pelkāsi kansaa, sillā he pitivāt hāntā profettana.

Matt. 21:26. Mark. 11:32. Luuk. 20:6. Mutta kun Herodeksen syntymäpäivää vietettiin, tanssi Herodiaan tytär heidän edessään, ja se miellytti Herodesta:

7. sentähden hän valalla lupasi antaa hänelle mitä vain hän pyytäisi. 8. Niin hän äitinsä yllytyksestä sanoi: "Anna minulle tähän lautaselle

Johannes kastajan pää."

9. Silloin kuningas tuli murheelliseksi; mutta valan ja pöytävierasten tähden hän käski aniaa sen. 10. Ja hän lähetti lyömään Johan-

nekselta pään poikki vankilassa.

sen äidilleen.

12. Ja hänen opetuslapsensa tulivat ia ottivat hänen ruumiinsa ja hautasivat hänet; ja he menivät ja ilmoittivat asian Jesukselle.

13. Kun Jesus sen kuuli, läksi hän sieltä venheellä autioon paikkaan vksinäisyyteen. Ja tämän kuultuaan kansa meni jalkaisin kaupungeista

hänen jälestään.

Mark. 6:30 s. Luuk. 9:10 s. Joh. 6:1 s. Ja astuessaan maalle Jesus näki paljon kansaa; ja hänen kävi heitä sääliksi, ja hän paransi heidän sairaansa. Matt. 15:32 s.

15. Mutta illan tullen hänen opetuslapsensa menivät hänen tykönsä ja sanoivat: ,,Tämä paikka on autio, ja päivä on jo kulunut; laske siis kansa luotasi, että menisivät kyliin ostamaan itsellensä ruokaa.

16. Mutta Jesus sanoi heille: "Ei heidan tarvitse menna pois; anta-

kaat te heille syōdā."

17. He sanoivat hänelle: "Meillä ei ole täällä muuta kuin viisi leipää ja kaksi kalaa."

Mutta hän sanoi: "Tuokaat ne tänne minulle."

19. Ja hän käski kansan asettua ruohikolle, otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaasen ja siunasi, taittoi ja antoi leivät opetuslapsilleen, ja opetuslapset antoivat kansalle.

Matt. 26:26. Luuk. 24:30. 1 Tim. 4:3. 6:17. 20. Ja kaikki sõivät ja tulivat ravituksi. Sitten korjasivat palasien tähteet, kaksitoista täyttä korillista.

21. Ja niitä, jotka aterioitsivat, oli noin viisituhatta miestä paitsi nai-

sia ja lapsia.

22. Ja heti hän vaati opetuslapsiaan astumaan venheesen ja kulkemaan ennen häntä toiselle rannalle, sillä aikaa kuin hän laskisi kansan luotaan. Mark. 6:45 s. Joh. 6:16 s.

23. Ja laskettuaan kansan hän nousi vuorelle yksikseen, rukoilemaan. Ja illan tultua hän oli yksinään siellä. Luuk. 6:12.

24. Mutta venhe oli jo keskellä merta. aaltojen ahdistamana, sillä tuuli oli vastalnen.

25. Janeljännellä yövartiolla Jesustuli heidän luokseen kävellen merellä.

Ja kun opetuslapset näkivät hänen kävelevän merellä, peljästyivät he ja sanoivat: "Se on aave," ja huusivat pelosta.

27. Mutta Jesus puhutteli heitä heti ja sanoi: "Olkaat turvallisella mielin, Ja hänen päänsä tuotiin lauta- minä se olen; älkäät peljätkö!

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 14. 15.

28. Pietari vastasi hänelle ja sanoi: "Herra, jos sinā se olet, niin kāske minun tulla tykösi vettä myöten.

29. Hän sanoi: "Tule!" Ja Pietari astui ulos venheestä ja käveli veden päällä mennäkseen Jesuksen tykö.

30. Mutta katsellessaan ankaraa tuulta hän peljästyi, ja kun alkoi upota, huusi han, sanoen: "Herra, auta minua!'' Matt. 8:25 s.

31. Niin Jesus heti ojensi kätensä, tarttui häneen ja sanoi hänelle: "Si-

nā heikkouskoinen, miksi epäilit?" 32. Ja kun he olivat astuneet ven-

heesen, asettui tuuli.

33. Niin venheessä olijat kumarsivat häntä ja sanoivat: "Totisesti si-nä olet Jumalan Poika." Matt. 16:16. 34. Ja kuljettuaan yli he tulivat

maihin Gennesaretiin.

35. Ja kun sen paikkakunnan ihmiset tunsivat hänet, lähettivät he sanan sen koko ympäristöön, ja hänen tykönsä tuotiin kaikki sairaat. 36. Ja he pyysivät häneltä, että vain

saisivat koskea hänen viittansa tupsuun; ja kaikki, jotka koskivat, paranivat. Matt.9:21. Mark.3:10. Luuk. 6:19.

15 Luku.

Jesus nuhteleė farisealaisia ja kirjanoppineita ulkokultaisuudesta, parantaa kananealaisen vaimon tyttären ja ravitsee neljätuhatta miestä.

Silloin tuli farisealaisia ja kirjanop-pineita Jerusalemista Jesuksen ty-

ko, ja he sanoivat:
2.,Miksi opetuslapsesi rikkovatvanhinten perinnäis-säännön? Sillä he eivät pese käsiään ruvetessaan syömään. Mark. 7:1 s. Luuk. 11:38.

Mutta hän vastasi ja sanoi heille: ..Miksi te itse rikotte Jumalan käskyn perinnäis-sääntönne tähden?

4. Onhan Jumala sanonut: ,Kunnioita isääsi ja äitiäsi, ja: "Joka ki-roo isäänsä tai äitiänsä, hän on kuolemalla rangaistava. 2 Moos. 20:12. 21:17.

3 Moos. 20:9. 5 Moos. 5:16. San. 20:20. Ef. 6:2 s. 5. Mutta te sanotte: "Joka sanoo i-sälleen tai äidilleen: Se, minkä olisit saapa minulta hyväksesi, on uhrilahja; hänen ei tarvitse kunnioittaa isäänsä eikä äitiänsä.' San. 28:24.

6. Ja niin olette tehneet Jumalan käskyn tyhjäksi perinnäis-sääntönne tähden. 5 Moos. 4:2.

7. Te ulkokullatut, oikein Jesaja on ennustanut teistä, sanoessaan:

8. "Tämä kansa lähestyy minua suullaan ja kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämmensä on kaukana minusta; Jes. 29:18.

9. mutta turhaan he palvelevat mi- | dältä."

nua opettaen oppeja, jotka ovat ih-misten käskyjä." Kol. 2:20 s. Tiit. 1:14. nisten käskyjä." Kol. 2:20 s. Tiit. 1:14. 10. Ja hän kutsui kansan luokseen

ja sanoi heille: "Kuulkaat ja ymmärtäkäät!

11. Ei se, mikā suuhun menee sisään, saastuta ihmistä, vaan mikä suusta käy ulos, se saastuttaa ihmisen '' Room, 14:14. 1 Tim. 4:4.

12. Silloin opetuslapset tulivat ja sanoivat hänelle: "Tiedätkö, että farisealaiset loukkaantuivat kuullessaan

tuon puheen?"
13. Mutta hän vastasi ja sanoi: "Jokainen istutus, jota taivaallinen Isäni ei ole istuttanut, revitään juurineen vlös. Joh. 15:2.

14. Alkāāt heistā vālittāko; he ovat sokeita sokeain taluttajia; mutta jos sokea taluttaa sokeaa, niin molem-

mat putoavat kuoppaan."

Matt. 23:16. Luuk. 6:39. Niin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Selitä meille tuo vertaus." 16. Mutta Jesus sanoi: "Vielākō tekin olette ymmärtämättőmiä?

17. Ettekő vielä tajua, että kaikki, mikä käy suuhun sisälle, menee vatsaan ja ulostuu luonnonmukaisesti?

18. Mutta mikā kāy suusta ulos, se tulee sydämmestä, ja se saastuttaa ihmisen. Jaak. 3:6.

Sillä sydämmestä lähtee pahoja ajatuksia, murhia, aviorikoksia, haureuksia, varkauksia, vääriä todistuk-

sia, pilkkaa. 1 Moos. 6:5. 8:21. Jer. 17:9. 20. Nämä ne ovat, jotka saastuttavat ihmisen; mutta pesemättömin käsin syöminen ei saastuta ihmistä."

21. JaJesus lähti sieltä ja poistui Tyyron ja Sidonin tienoihin. Mark.7:248.

22. Ja katso, eräs kananealainen vaimo tuli niiltä seuduilta ja huusi, sanoen: "Herra, Davidin poika, armahda minua! Tytärtäni vaivaa paha henki kauheasti."

23. Mutta hän ei vastannut hänelle sanaakaan. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja rukoilivat häntä, sanoen: "Laske hänet luotasi, sillä hän huutaa perässämme.

24. Hän vastasi ja sanoi: "Minua ei ole lähetetty muiden kuin Israelin huoneen kadonneiden lammasten

tykö." Matt. 10:6. Ap. t. 13:46. 25. Mutta vaimo tuli ja kumarsi häntă ja sanoi: "Herra, auta minua!"

26. Mutta hän vastasi ja sanoi: "E! ole soveliasta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille."

27. Mutta vaimo sanoi:,, Niin, Herra; penikathan syövät niitä muruja, jotka putoavat heidän herrainsa pöy-

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 15. 16.

28. Silloin Jesus vastasi ja sanoi hänelle: "Oi vaimo, suuri on uskosi, tapahtukoon sinulle, niinkuin tahdot." Ja hänen tyttärensä oli terve siitä hetkestä. Matt. 8:10, 13.

29. Ja Jesus läksi sieltä ja tuli Ĝalilean meren luokse; ja hän nousi Mark. 7:31 s. vuorelle ja istui sinne. 30. Ja hänen tykönsä tuli paljo kansaa tuoden mukanaan ontuvia, sokeita, mykkiä, raajarikkoja ja pal-jon muita, ja he laskivat heidät hä-

nen jalkainsa juureen; ja hän paransi heidät. Jes. 85:5. Matt. 11:5. 31. niin että kansa ihmetteli näh-

dessään mykkäin puhuvan, raajarikkojen olevan terveinä, ontuvain kävelevän ja sokeain näkevän; ja he ylistivät Israelin Jumalaa.

32. Ja Jesus kutsui opetuslapsensa tykönsä ja sanoi: "Minun käy sääliksi kansaa, sillä he ovat jo kolme päivää viipyneet luonani, eikä heilla ole mitään syötävää; enkä tahdo laskea heitä syömättä menemään, jotteivät nääntyisi matkalla."

Matt. 14:19. Mark. 8:1 s. 33. Niin opetuslapset sanoivat hänelle: "Mistä saamme täällä erämaassa niin paljon leipiä, että voimme ravita noin suuren kansanjoukon?"

34. Jesus sanoi heille: "Kuinka monta leipää teillä on?" He sanoivat: "Seitsemän, ja muutamia kalasia."

Niin hän käski kansan laskeu-

tua maahan.

36. Ja hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti, taittoi ja antoi opetuslapsilleen, ja opetuslapset antoivat kansalle.

37. Ja kaikki sõivät ja tulivat ravituiksi. Sitten korjasivat palasien tähteet, seitsemän täyttä korillista.

2 Kun. 4:42 s. 38. Ja niitä, jotka aterioitsivat, oli neljätuhatta miestä paitsi naisia ja lapsia.

39. Ja laskettuaan kansan luotaan, hän astui venheesen ja tuli Magdalan alueelle.

16 Luku.

Farisealaiset ja saddukealaiset pyytävät tunnusmerkkiä. Pietarin tunnustus. Jesus ilmoittaa tulevaa kärsimistään ja puhuu seuraajiensa itsensäkieltämisestä.

Jafarisealaiset ja saddukealaiset tu-livat hänen tykönsä, tahtoivat panna häntä koetukselle ja pyysivät häntä näyttämään heille jonkun tunnusmerkin taivaasta.

Mutta hän vastasi ja sanoi heille. Illan tullen sanotte: ,Tulee kirkas ilma, sillä taivas ruskottaa,

Luuk. 12:54 8. 3. ja aamulla: "Tänään tulee rajuilma, sillä taivas synkkänä ruskottaa. Te osaatte arvostella taivaan muodon, mutta aikain merkkejä ette

osaa arvostella. Matt. 11:48. 4. Tämä paha ja aviorikollinen sukupolvi tavoittelee tunnusmerkkiä, mutta sille ei anneta muuta tunnusmerkkiä kuin Joonan tunnusmerkki." Ja hän jätti heidät ja meni pois.

Joon.2:1. Matt. 12:39 s. Luuk. 11:29 s. Joh. 2:19. 5. Kun opetuslapset saapuivat toiselle rannalle, olivat he unhottaneet

ottaa leipiä mukaansa.

6. Ja Jesus sanoi heille: "Olkaat varoillanne ja kavahtakaat farisealaisten ja saddukealaisten hapatusta."

Luuk. 12:1. 7. Niin he puhelivat keskenään, sanoen: "Emme ottaneet leipiä mukaamme."

Mutta kun Jesus sen huomasi. sanoi hän: "Te heikkouskoiset, mitä puhelette keskenänne siitä, ettei teillä ole leipiä mukananne?

9. Ettekő vielä tajua? Ja ettekő muista noita viittä leipää viidelletuhannelle, ja kuinka monta korillista otitte talteen,

Matt. 14:17s. Mark. 6:41s. Luuk. 9:13s. Joh. 6:9s. ettekä noita seitsemää leipää neljälletuhannelle ja kuinka **monta** korillista otitte talteen?

Matt. 15:34 s. Mark. 8:5 s. 11. Kuinka ette tajua, etten puhunut teille leivistä? Vaan kavahtakaat farisealaisten ja saddukealaisten hap**a**tusta."

Silloin he ymmärsivät, ettei hän käskenyt kavahtamaan leipäin hapatusta, vaan farisealaisten ja saddu-

kealaisten oppia.

13. Kun Jesus tuli Filippuksen Kesarean alueelle, kysyi hän opetuslapsiltaan, sanoen: "Kenen ihmiset sanovat minun, Ihmisen Pojan, olevan?" Mark. 8:27 s. Luuk. 9:18 s.

14. Niin he sanoivat: "Muutamat Johannes kastajan, toiset Elijan, toiset taas Jeremian tahi jonkun muun profetoista."

15. Hän sanoi heille: "Kenenkä te sanotte minun olevan?"

16. Simon Pietari vastasi ja sanoi:

"Sinā olet Kristus, elāvān Jumalan Poika." Matt. 14-92 Joh. 6:69. 11:27. Ap. t. 8:37. 9:20. 1 Joh. 4:15. 5:5.

17. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: "Autuas sina olet, Simon, Joonan Matt. 12:38 s. Mark. 8:11 s. Luuk. 11:16. | poika | sillä sitä ei sinulle ole ilmais-

MATTEURSEN EVANKELIUMI 16, 17,

sut liha ja veri, vaan Isäni, joka on | ja hänen veljensä Johanneksen ja vei laivaissa. 1 Kor. 2:10. Gal. 1:16. | heidät ylös korkealle vuorelle, eriltaivaissa. 18. Ja minäkin sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani, ja tuonelan portit eivät voita sitä! Joh. 1:42. Ef. 2:20. 19. Mină olen antava sinulle taivaanvaltakunnan avaimet, ja minkä sinä sidot maan päällä, se on oleva si-dottu taivaissa, ja minkä sinä pääs-tät maan päällä, se on oleva pääs-tetty taivaissa." Matt. 18:18. Joh. 20:23. 20. Silloin hän kielsi opetuslapsiaan kellekään sanomasta, että hän oli Kristus. Matt. 17:9. 21. Siitä lähtien Jesus Kristus alkoi selittää opetuslapsilleen, että hänen

oli mentava Jerusalemiin ja karsittävä paljon vanhimmilta ja ylipapeilta ja kirjanoppineilta, ja tultava tanetuksi ja kolmantena päivänä noustava ylös.

Matt. 20:17 s. Mark. 8:81 s. Luuk. 9:21 s. 22. Silloin Pietari otti hänet erikseen ja rupesi nuhtelemaan häntä, sanoen: "Ei ikinä, Herra! Se ei saa tapahtua sinulle."

23. Mutta hän kääntyi ja sanoi Pietarille: "Mene pois näkyvistäni, saatana; sina olei minulle pahennus,

sillä et ajattele sitä, mikä on Juma-lan, vaan sitä, mikä on ihmisten." 24. Silloin Jesus sanoi opetuslapsilleen: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua. Matt. 10:38 s. Luuk. 11:27. 25. Sillä joka tahtoo pelastaa hen-kensä, on sen kadottava; mutta jo-

ka kadottaa henkensä minun tähteni, on sen säilyttävä.

Luuk, 17:33. Joh. 12:25. 26. Sillä mitä hyötyä on ihmisellä siitä, jos hän voittaa omakseen koko maailman, mutta menettää sielunsa? Taikka mitä antaa ihminen

sielunsa lunnaiksi?

27. Sillä Ihmisen Poika on tuleva enkeleineen Isänsä kirkkaudessa, ja silloin hän maksaa jokaiselle hänen

tekonsa mukaan. Job 34:11. Ps. 62:13, San. 24:12. Sak. 14:5. Matt. 25:31, 26:64. Room.2:6. 2 Kor.5:10. Juud. v. 14. Ilm. 2:23, 28. Totisesti minä sanon teille: on muutamia tässä seisovista, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Ihmisen Pojan tulevan valtakunnassaan."

17 Luku.

Jesus kirkastetaan, parantaa kuunvaihetautisen, puhuu kärsimisestään, maksaa temppeliveron.

Ja kuuden päivän perästä Jesus otti mukaansa Pietarin sekä Jaakobin | 16. Ja minä toin hänet opetuslas-

Mark. 9:2 s. Luuk. 9:28 a. 2. Ja hän muuttui heidän edessään: ja hänen kasvonsa loistivat niinkuin aurinko, ja hänen vaatteensa tulivat valkoisiksi niinkuin valo.

2 Moos. 34:29. 2 Piet. 1:16's. 3. Ja katso, heille näkyivät Mooses ja Elija, jotka puhuivat hänen kans-

4. Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jesukselle: "Herra, hyvä on meidän täällä olla; jos tahdot, niin teemme tänne kolme majaa, sinulle yhden ja Moosekselle yhden ja Elijalle yhden.

5. Hänen vielä puhuessaan, katso, heidat varjosi valoisa pilvi; ja katso, pilvestä kuului ääni, joka sanoi: Tāmā on minun rakas Poikani, johonolenmielistynyt; kulkaat häntä."

5 Moos. 18:15. Matt. 8:17. Mark. 1:11. 6. Ja sen kuullessaan opetuslapset lankesivat kasvoilleen ja peljästyivät kovin.

7. Niin Jesus tuli heidan tykonsa, koski heihin ja sanoi: "Nouskaat ja

alkaat peljatko!"

Ja kun nostivat silmänsä, eivät he nähneet ketään muuta kuin Je-

suksen yksinään.

9. Ja heidan kulkiessaan alas vuorelta Jesus varoitti heitä, sanoen: "Älkäät kellekään kertoko tätä näkyä, ennenkuin Ihmisen Poika on noussut kuolleista.'

Matt. 16:20. Mark. 9:9 s. Luuk. 9:36. Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: "Miksi sitten kirjanoppineet sanovat, että Elijan pitää tulla ensin?" Mal. 4:5.

11. Jesus vastasi ja sanoi: "Elija kyllä tulee ja asettaa kaikki kohdalleen ; Luuk. 1:17.

12. mutta minä sanon teille, että Elija on jo tullut, mutta he eivät tunteneet häntä, vaan tekivät hä-nelle mitä tahtoivat. Samoin Ihmisen Poikakin on kärsivä heiltä.

Matt. 11:14. 14:9 s. Silloin opetuslapset ymmärsivät hänen puhuneen heille Johannes kastaiasta.

14. Ja kun he saapuivat kansan luo. tuli hänen tykönsä eräs mies, polvistui hänen eteensä

Mark. 9:17 s. Luuk. 9:37 s. 15. ja sanoi: "Herra, armahda minun poikaani, siliä hän on kuun-vaihelautinen ja kärsii kovin; usein hān nāet lankeaa milloin tuleen, milloin veteen.

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 17. 18.

tesi luo, mutta he eivät voineet parantaa häntä."

17. Niin Jesus vastasi ja sanoi: "Oi sinä epäuskoinen ja nurja sukupolvi, kuinka kauan minun on oltava teidän parissanne? Kuinka kauan minun on kürsittävä teitä? Tuokaat hänet tänne minun tyköni."

18. Ja Jesus nuhteli perkelettä, ja se läksi pojasta, ja tämä oli terve

siitä hetkestä.

19. Sitten opetuslapset menivät Jesuksen tykö, kun olivat yksinään, ja sanoivat: "Miksi me emme voineet

ajaa sitä ulos?"

Ž0. Niin hān sanoi heille: "Epāuskonne tāhden; sillā totisesti sanon teille: jos teillā olisi usko niinkuin sinapinsiemen, niin voisitte sanoa tālle vuorelle: "Siirry tāāltā tuonne," ja se siirtyisi, eikā mikāān olisi teille mahdotonta. Matt. 21:21.

Mark. 11:23. Luuk. 17:6. 1 Kor. 13:2. 21. Mutta tämä laji ei lähde ulos muulla keinoin kuin rukouksella ja

paastolla.

22. Ja kun he yhdessä vaelsivat Galileassa, sanoi Jesus heille: "Ihmisen Poika annelaan ihmisten käsiin,

Matt. 16:21. 20:18 s. Mark. 9:31. Luuk. 9:44. 23. ja he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös." Ja he tulivat sangen murheellisiksi.

24. Ja kun he saapuivat Kapernaumiin, tulivat temppeliveron kantajat Pietarin tykö ja sanoivat: "Eikö opettajanne maksa temppeliveroa?"

2 Moos. 30:13. 2 Aik.24:6. 25. Hän sanoi: "Maksaa." Ja kun

25. Hän sanoi: "Maksaa." Ja kun hän tuli huoneesen. niin Jesus jonnakolta kysyi häneltä: "Mitä arvelet, Simon? Keiltä maan kuninkaat ottavat tullia tai veroa? Lapsiltaanko vai vierailta?" Matt. 22:21. Room. 18:7. 26. Pietari vastasi hänelle: "Vierailta." Niin sanoi Jesus hänelle: "Lapset ovat siis vapaat. 27. Mutta jottemme antaisi heille

27. Mutta jottemme antaisi neille aihetta loukkaantua, niin mene rantaan ja heitä onki mereen. Ota sitten ensiksi nouseva kala, ja kun avaat sen suun, löydät hopearahan. Ota se ja anna heille minun ja omas-

ta puolestasi."

18 Luku.

Jesus puhuu oikeasta nöyryydestä, neuvoo oikein kohtelemaan rikkovaa veljeä, vakuuttaa rukouksen tulevan kuulluksi jaesittää vertauksen armottomusta palvelijasta.

Sillä hetkellä opetuslapset tulivat Jesuksen tykö ja sanoivat: "Kukahan on suurin taivaanvaltakunnassa?" Mark. 9:38 s. Luuk. 9:46 s.

 Niin hän kutsui tykönsä lapsen, asetti sen heidän keskelleen

 ja sanoi: "Totisesti minä sanon teille: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, ette ollenkaan pääse taivaanvaltakuntaan.

Matt. 19:14. Mark, 10:14. 1 Kor. 14:20. 4. Siis, joka nõyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, hän on suurin taivaan-

valtakunnassa.

 Ja joka ottaa luokseen yhden tämmöisen lapsen minun nimeeni, hän ottaa minut luokseen. Matt. 10:42.
 Mutta joka viattelee yhden näise.

6. Mutta joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, hänelle olisi parempi, että myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hän upotettaisiinmerensyyyyteen.

Mark, 9:42. Luuk, 17:1 s.

7. Voi maailmaa viettelysten täh-

den! Sillä välttämätöntä on, että viettelykset tulevat; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta viettelys tulee!

8. Mutta jos kätesi tai jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä tyköäsi; parempi on sinulle käsipuolena tai jalkapuolena päästä elämään sisälle, kuin molemmat kädet
tai molemmat jalat tallella tulla heitetyksi ijankaikkiseen tuleen.

Matt. 5:30. Mark. 9:43 s. Kol. 3:5.

9. Ja jos silmäsi viettelee sinua, revi se pois ja heitä tyköäsi; parempi on sinulle silmäpuolena mennä elämään sisälle, kuin molemmat silmät tallella tulla heitetyksi helvetin

tuleen.

10. Katsokaat, ettette halveksi yhtäkään näistä pienistä; sillä minä sanon teille, että heidän enkelinsä taivaissa alati näkevät taivaissa olevan Isäni kasvot. Ps. 34:8. Hebr. 1:14. 11. Sillä Ihmisen Poika on tullut pelastamaansitä, mikä kadonnut on. Matt. 9:13. Luuk. 19:10.

12. Mitä arvelette? Jos jollakin ihmisellä on sata lammasta, ja yksi nistä eksyy, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentäyhdeksää vuorille ja mene elsimään eksyksissä olevaa?

13. Ja jos niin käy, että hän löytää sen, totisesti minä sanon teille: hän iloitsee siitä enemmän kuin niistä

iloitsee siitä enemmän kuin niistä yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä, jotka eivät olleet eksyksissä. 14. Samoin eiole taivaallisen Isänne

tahto, että yksikään näistä pienistä joutuisi kadotetuksi. 2 Piet. 3:9. 15. Mutta jos veljesi rikkoo sinua vastaan, niin mene ja nuhtele häntä kahdenkesken; jos hän kuulee sinua, niin olet voittanut veljesi.

3 Moos. 19:17. San. 17:10. Luuk.17:3. 1 Kor. 9:19. Gal. 6:1. Jaak. 5:19 s.

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 18. 19.

,16. Mutta jos hän ei kuule sinua, niin ota vielä yksi tai kaksi kanssasi, jotta jokainen asia vahvistet-taisiin kahden tai kolmen todistajan sanalla. 5 Moos, 19:15.

Joh. 8:17. 2 Kor. 13:1. Hebr. 10:28. 17. Mutta jos hän ei kuule heitä, niin ilmoita seurakunnalle. Mutta ios hän ei seurakuntaakaan kuule. niin olkoon hän sinulle niinkuin pakana ja publikaani. Room, 16:17.

1 Kor. 5:9. 2 Tess. 3:14. 2 Joh. v. 10. 18. Totisesti minä sanon teille: kaikki mitä sidotte maan päällä, on oleva sidottu taivaassa, ja kaikki mitä päästätte maan päällä, on oleva päästetty taivaassa. Matt. 16:19. Joh. 20:23.

19. Vielä minä totisesti sanon teffle: jos kaksi teistä maan päällä keskenään sopii mistä asiasta tahansa, ja he sitä anovat, niin he saavat sen Isāltāni, joka on taivaassa.

Matt. 21:22. 1 Joh. 3:22. 5:14. Jaak. 4:3. 20. Sillä missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellään.

21. Silloin Pietari meni hänen tvkönsä ja sanoi : "Herra, kuinka monta kertaa minun tulee antaa anteeksi veljelleni, joka rikkoo minua vastaan? Enintäänkö seitsemän kertaa?"

Luuk. 17:4. 22. Jesus vastasi hänelle: "Minä sanon sinulle : ei seitsemän kertaa, vaan seitsemänkymmentä kertaa seitsemän.

23. Sentähden taivaanvaltakunta on verrattava kuninkaasen, joka vaati

palvelijoitaan tilille.

24. Ja kun hän rupesi tilintekoon. tuotiin hänen eteensä eräs, joka oli hänelle velkaa kymmenentuhatta talenttia.

25. Mutta kun tällä ei ollut millā maksaa, niin hänen herransa määräsi myötäväksi hänet ja hänen vaimonsa ja lapsensa ja kaikki mitä hänellä oli, ja velan maksettavaksi.

26. Silloin se palvelija lankesi maa-hanja rukoili häntä, sanoen: ,Herra, ole pitkämielinen minua kohtaan, niin maksan kaikki sinulle.

27. Niin herran kävi sääliksi sitä palvelijaa, ja hän päästi hänet ja antoi

hänelle velan anteeksi.

28. Mutta ulos mentyään tuo palvelija tapasi erään palveluskumppaneistaan, joka oli hänelle velkaa sata denaaria; ja hän tarttui häneen, kuristi häntä kurkusta ja sanoi: "Maksa minkā olet velkaa.

Niin hänen palveluskumppanin-

sanoen: "Ole pitkämielinen minua kohtaan, niin maksan sinulle.

30. Mutta hän ei tahtonut, vaan meni ia heitti hänet vankeuteen, kunnes

hän maksaisi velkansa.

31. Ja kun hänen palveluskump-paninsa näkivät mitä tapahtui, tulivathe kovin murheellisiksi ja menivät ilmoittamaan herrallensa koko tapahtuman.

32. Silloin hänen herransa kutsui hänet tykönsä ja sanoi hänelle: .Sină paha palvelija, mină annoin șinulle anteeksi koko tuon velan, kos-

ka rukoilit minua;

 eikö sinunkin olisi pitänyt armahtaa palveluskumppaniasi, niinkuin minä armahdin sinua?

34. Ja vihastuneena hänen herransa antoi hänet vanginvartijain haltuun, kunnes hän maksaisi kaikki, minkä Matt. 5:26. oli hänelle velkaa.

35. Näin taivaallinen Isänikin tekee teille, jollette anna kukin veljelleen sydämmestänne anteeksi."

Matt. 6:14 s. Mark. 11:25 s. Jaak. 2:13.

19 Luku.

Jesus puhuu aviosta, siunaa lapsia, neuvoo rikasta nuorukaista, ja lupaa seuraajilleen suuren armopalkan.

Ja tapahtui, kun Jesus oli lopettanut J nama puheet, että hän läksi Gali-leasta ja kulki Judean rajoille, Jordanin toiselle puolelle. Mark. 10:1 s. Ja paljo kansaa seurasi häntä, ja han paransi heitä siellä.

 Ja farisealaisia tuli hänen tykönsä, ja he koettivat kietoa häntä ja sanoivat: "Onko miehen luvallista erottaa vaimonsa luotaan kaikellai-

sesta syystä?"

4. Hän vastasi ja sanoi: "Ettekö ole lukeneet, että Luoja alussa, loi heidät mieheksi ja naiseksi' 1 Moos. 1:27. 5:2.

5. ja sanoi: "Sentähden on miehen luopuminen isästään ja äidistään ja liittyminen vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi?"

1 Moos. 2:24. 1 Kor. 6:16. Ef. 5:31. Niin he eivätenää ole kaksi, vaan yksi liha. Minkä siis Jumala yhdisti, sitä älköön ihminen erottako.

1 Kor. 7:10 s. He sanoivat hänelle: "Miksi sitten Mooses käski antaa erokirjan ja erottaa hänet?" 5 Moos. 24:1. Matt. 5:31 s.

8. Hän sanoi heille: "Teidän sydämmenne kovuuden tähden Mooses salli teidän erottaa vaimonne luotanne, mutta alusta ei niin ollut.

Mutta mină sanon teille: joka erottaa vaimonsa luotaan muun tähsa lankesi maahan ja pyysi häntä, den kuin huoruuden ja nai toisen. hän tekee aviorikoksen, ja joka nai erotetun, han tekee aviorikoksen."

Luuk. 16:18. 10. Opetuslapset sanoivat hänelle; "Jos miehen suhde vaimoonsa on

sellainen, niin ei ole hyvä naida." 11. Mutta hän sanoi heille: "Eivät kaikki käsitä tätä sanaa, vaan ainoas-

taan ne, joille se on annettu.1 Kor.7:7 s. 12. Sillä on niitä, jotka syntyään, äitinsä kohdusta saakka ovat avioon kelpaamattomia, ja on niitä, jotka ihmiset ovat tehneet siihen kelpaamattomiksi, ja niitä, jotka omasta ehdostaan pidättäytyvät aviosta taivaanvaltakunnan tähden. Joka voi

sen käsittää, hän käsittäköön." 13. Silloin tuotiin hänen tykönsä lapsia, että hän panisi kätensä heidan päälleen ja rukoilisi; mutta o-

petuslapset nuhtelivat tuojia.

Mark. 10:13 s. Luuk. 18:15 s. 14. Niin Jesus sanoi: "Antakaat lasten olla, älkäätkä estäkö niitä tulemasta minun tyköni, sillä sellaisten on taivaanvaltakuntá." Matt. 18:3.

Ja kun hän oli pannut kätensä heidän päälleen, läksi hän sieltä pois. 16. Ja katso, eras mies tuli ja sanoi hänelle: "Hyvä opettaja, mitä hyvää minun on tehtävä, jotta saisin ijan-kaikkisen elämän?"

Mark. 10:17 s. Luuk. 18:18 s. 17. Niin hän sanoi hänelle: "Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä muu kuin Jumala yksin. Mutta jos tahdot elāmāān päāstā sisälle, niin pidä käskyt."

18. Hān sanoi hānelle: "Mitkā?" Jesus sanoi: "Nuo: "Alā tapa," Alā tee aviorikosta, '"Alā varasta,' "Alā todista vāārin,' 2Moss.20:12s.5 Moss.5:16 s.

19. ,Kunnioita isääsi ja äitiäsi, Rakasta lähimäistäsi niinkuin itseăsi. 3 Moos. 19:18. Matt. 15:4. 22:39.

.Room. 13:9. Gal. 5:14. Ef. 6:2. Jaak. 2:8. 20. Nuorukainen sanoi hänelle: "Kaikkea tätä olen noudattanut nuoruudestani asti: mitä minulta vielä puuttuu?"

21. Jesus sanoi hänelle: "Jos tahdot olla täydellinen, niin mene, myö mită sinulla on ja anna köyhille, ja sinulla on oleva aarre taivaassa; ja tule seuraamaan minua."

Matt. 6:20. Luuk. 12:33. 1 Tim. 6:19. 22. Mutta kun nuorukainen kuuli tāmān sanan, meni hān pois murheellisena, sillä hänellä oli paljo ta-Ps. 62:11. 23. Silloin Jesus sanoi opetuslapsil-

leen: "Totisesti minä sanon teille: rikkaan on vaikea mennä sisälle taiyaanvaltakuntaan. 1 Tim. 6:9 s.

24. Ja vielä minä sanon teille: helpompi on kamelin mennä neulansilmästä läpi, kuin rikkaan tulla Jumalan valtakuntaan."

25. Kun opetuslapset sen kuulivat, hämmästvivät he kovin ja sanoivat:

"Kuka silloin voi pelastua?" 26. Niin Jesus katsoi heihin ja sanoi heille: "Ihmisille tämä on mahdotonta, mutta Jumalalle on kaikki mahdollista. 1 Moos. 18:14.

Job 42:2. Jer. 32:17. Sak. 8:6. Luuk. 1:37. 27. Silloin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi hänelle: "Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet si-

nua; mită me siis saamme?" Mark. 10:28 s. Luuk. 18:28 s.

28. Niin Jesus sanoi heille: "Totisesti mină sanon teille: uudessasyntymisessä, kun Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimella, silloin tekin, jotka olette seuranneet minua. saatte istua kahdellatoista valtaistuimella ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa. Luuk. 22:29 s. Ap. t. 3:21. 29. Ja jokainen, joka on luopunut taloista tai veljistä tai sisarista tai isāstā tai āidistā tai vaimosta tai lapsista tai pelloista minun nimeni tähden, saa satakertaisesti takaisin ja

perii ijankaikkisen elämän. 5 Moos. 33:9. Job 42:12. Hebr. 10:34. 30. Mutta useat ensimmäiset tulevat viimeisiksi, ja useat viimeiset en-

simmäisiksi."

Matt. 20:18. Mark. 10:31. Luuk. 13:90.

20 Luku.

Jesus esittää veriauksen viinitarhan työmiehistä, julistaa tulevaa kärsimistään, ojentaa Sebedeuksen poikia ja parantaa kaksi sokeaa

Çillä taivaanvaltakunta on per-"Sheen-isännän kaltainen, joka varhain aamulla meni ulos palkkaamaan työmiehiä viinitarhaansa.

2. Ja kun hän oli sopinut työmiesten kanssa denaarista päivältä, lähetti hän heidät viinitarhaansa.

3. Ja hän läksi ulos kolmannen tunnin vaiheella ja näki toisia seisovan torilla joutilaina;

4. ja hän sanoi heille: "Menkäät te-kin viinitarhaani, ja mikä kohtuus on, sen annan teille."

5. Niin he menivät. Taas hän meni ulos kuudennen ja yhdeksännen tunnin vaiheella ja teki samoin.

6. Ja kun hän meni ulos yhdennentoista tunnin vaiheella, tapasi hän toisia siellä seisomasta; ja hän sanoi heille: Miksi seisotte täällä koko päivän joutilaina?

7. He sanoivat hänelle: "Kun ei ku-

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 20, 21,

kaan ole meitä palkannut.' Hän sanoi heille: "Menkäät tekin viinitarhaani, ja mikä kohtuus on, sen te saatte.

8. Ja illan tultua viinitarhan herra sanoi taloutensa hoitaialle: "Kutsu työmiehet ja maksa heille palkka. mutta ala viimeisistä ja jatka siten ensimmäisiin asti.

9. Kun siis yhdennentoista tunnin vaiheella saapuneet tulivat, saivat

he kukin denaarin.

10. Ja kun ensimmäiset tulivat, luulivat he saavansa enemmän; mutta hekin saivat kukin denaarinsa.

11. Kun năin saivat, napisivat he

perheenisäntää vastaan

12. ja sanoivat: ,Nāmā viimeiset ovat tehneet työtä yhden tunnin, ja sinä teit heidät meidän vertaisiksemme, jotka ciemme kantaneet päivan kuorman ja helteen.'

13. Niin hän vastasi eräälle heistä ja sanoi: ,Ystāvā, en tee sinulle vāāryyttä; etkö sopinut minun kanssa-

ni denaarista?

14. Ota se, mikā sinulle on tuleva ja mene matkaasi. Mutta minä tahdon antaa tälle viimeiselle saman verran kuin sinullekin.

15. Enkö saa tehdä omallani mitä tahdon? Vai katsotko sentähden karsaasti, että minä olen hyvä?"

Room. 9:16.21. 16. Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi, ja ensimmäiset viimeisiksi; sillä monta on kutsuttu, mutta harvat ovat valitut."

Matt. 19:30. 22:14. Mark. 10:31. Luuk. 13:30. 17. Ja mennessänsä ylös Jerusalemiin, otti Jesus ne kaksitoista opetuslastaan erilleen matkalla ja sa-

noi heille:

Matt. 16:21. Mark. 10:32 s. Luuk. 18:31 s. 18. "Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjan-oppineiden käsiin, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan

ja antavat hänet pakanoille pilkattavaksi ja ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi; ja kolmantena päivä-

nā hān nousee ylös." Matt. 17:22 s. 27:2. Mark. 9:31. Luuk. 24:7. Joh. 18:30 s. 20. Silloin Sebedeuksen poikain äiti tuli poikineen hänen tykönsä, kumarsi häntä ja tahtoi anoa jotakin. häneltä. Matt. 4:21. Mark. 10:35 s.

21. Niin hän sanoi vaimolle: "Mitä tahdot?" Tämä sanoi hänelle: "Sano, että nämä kaksi poikaani saavat istua, toinen oikeallalja toinen vasemmalla puolellasi valtakunnassasi."

22. Mutta Jesus vastasi ja sanoi:

.Ette tiedā mitā anotte. Voitteko iuoda sen kalkin, jonka minä olen juova, ja tulla kastetuksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?" He sanoivat hänelle: "Voimme."

Matt. 26:39 s. Luuk. 12:50. Joh. 18:11. 23. Hän sanoi heille: "Minun kalkkini te tosin juotte, ja sillä kasteella, jolla minut kastetaan, te tulette kastetuksi, mutta oikealla ja vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavanani, vaan se annetaan niille, joille Isani on sen val-mistanut."

24. Kun ne kymmenen sen kuulivat, närkästyivät he näihin kahteen

veljekseen.

25. Mutta Jesus kutsui heidät tykonsa ja sanoi: "Te tiedatte, että ruhtinaat herroina hallitsevat kansoja, ja että mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan. Luuk. 22:25 s.

26. Näin älköön olko teidän kesken; vaan joka tahtoo teidän keskuudessanne tulla suureksi, olkoon teidän palvelijanne, Matt. 23:11.

27. ja joka tahtoo teidän keskuudessanne olla ensimmäinen, olkoon teidān kāskylāisenne; Mark. 9:35.

28. niinkuin ei myöskään Ihmisen Poika tullut palveliavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monen edestä." Joh. 13:14. Ef.1:7, Fil.2:7, 1Tim.2:6, Tilt.2:14.1Piet.1:19s.

29. Ja heidän lähtiessään Jerikosta seurasi häntä paljo kansaa.

30. Ja katso, kaksi sokeaa istui tien vieressä; ja kun kuulivat, että Jesus kulki ohiise, huusivat he, sanoen: "Herra, Davidin poika, armahda meitä!" Mark. 10:46 s. Luuk. 18:35 s.

Niin kansa käski ankarasti heitä vaikenemaan; mutta he huusivat sitä enemmän, sanoen: "Herra, Davidin poika, armahda meitä!"

32. Silloin Jesus seisahtui ja kutsui heidät tykönsä ja sanoi: "Mitä tahdotte minua tekemään teille?"

33. He sanoivat hänelle: "Herra, että silmämme aukenisivat."

34. Niin Jesus armahti heitä ja koski heidan silmiinsa; ja heti he saivat näkönsä jälleen ja seurasivat häntä.

21 Luku.

Jesus tulee ratsastaen Jerusalemiin, puhdistaa temppelin, tuomitsee hedelmättömän fiikunapuun, nuhtelee ylipappeja ja kansan vanhimpia vertauksissa.

Ja kun he lähestyivät Jerusalemia ja saapuivat Belfagen luo, Oljymäelle, silloin Jesus lähetti kaksi opetuslasta

Mark, 11:1 s. Luuk. 19:20 s. Joh. 12:12 s.

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 21.

 ja sanoi heille: "Menkäät kylään, joka on edessänne, niin löydätte kohta aasintamman sidottuna ja varsan sen kanssa; päästäkäät ne ja tuokaat minulle.

3. Ja jos joku teille virkkaa jotakin, niin sanokaat: "Herra niitä tarvitsee";

ja heti hän lähettää ne.

4. Mutta tämä tapahtui, jotta kävisi toteen mikä on puhuttu profetan

kautta, joka sanoo:

5. "Sanokaat tytär Sionille: "Katso, kuninkaasi tulee sinun tykösi sävyisänä ja ratsastaen aasilla, työaasin varsalla." Jes. 62:11. Sak. 9:9.

6. Niin opetuslapset menivät ja tekivät niinkuin Jesus oli käskenyt

heille,

7. ja toivat aasintamman varsoineen ja panivat näiden selkään vaatteensa,

ja hän istui niille.

8. Ja enin oša kansasta levitti vaatteensa tielle, ja toiset karsivat oksia puista ja hajoittivat tielle. 2 Kun. 9:13.
9. Ja kansanjoukot, jotka kulkivat hänen edellään ja jotka seurasivat, huusivat, sanoen: "Hosianna Davidin pojalle! Siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimeen! Hosianna korkeuksissa!" Ps. 118:26 s. Matt. 23:39.

10. Ja hänen tullessaan Jerusalemiin koko kaupunki nousi liikkeelle ja sanoi: "Kuka tämä on?"

11. Niin kansa sanoi: "Tämä on se profetta, Jesus, Galilean Nasaretista." Matt. 2:23. Joh. 1:45.

12. Ja Jesus meni Jumalan tempeliin; ja hän ajoi ulos kaikki, jotka mõivätja ostivat temppelissä, ja työnsi kumoon rahanvaihtajain pöydät ja kyyhkysten myöjäin istuimet.

5 Moos. 14:25.

Mark. 11:15 s. Luuk. 19:45 s. Joh. 2:14 s.

13. Ja hän sanoi heille: "On kirjoitettu: "Minun huoneeni on kutsuttava rukoushuoneeksi," mutta te teette sen rosvojen luolaksi." Jes. 56:7. Jer. 7:11.

14. Ja hänen tykönsä tuli temppelissä sokeita ja ontuvia, ja hän pa-

ransi heidät.

15. Mutta kun ylipapit ja kirjanoppineet näkivät ne ihmeet, jotka hän ieki, ja lapset, jotka huusivat temppelissä ja sanoivat: "Hosianna Davidin pojalle!" niin he närkästyivät

16. ja sanoivat hänelle: "Kuuletko mitä nämä sanovat?" Niin Jesus sanoi heille: "Kuulen; ettekö ole koskaan lukeneet: "Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen?" Ps. 8:3.

17. Ja hän jätti heidät ja meni ulos kaupungista Betaniaan ja oli siellä

vötä.

 Kun hän varhain aamulla palasi kaupunkiin, tuli hänen nälkä.

19. Ja nähdessään yhden fiikunapuun tien vieressä, hän meni sen luo, mutta ei löytänyt siitä muuta kuin ainoastaan lehtiä; ja hän sanoi sille: "Älköön ikinä enää sinusta hedelmää kasvako." Ja heti fiikunapuu kuivettui.

20. Kun opetuslapset tämän näkivät, ihmettelivät he ja sanoivat: "Kuinka fiikunapuu niin äkkiä kuivettui?"

21. Jesus vastasi ja sanoi heille: "Totisesti sanon teille: jos teillä olisi uskoa ettekä epäilisi, niin ette ainoastaan voisi tehdä mitä fiikunapuussa tapahtui, vaan voisittepa sanoa tälle vuorelle: "Kohoudu ja heittäy mereen," ja se tapahtuisi.

Matt. 17:20. Luuk. 17:6. 22. Ja kaikki mitä anotte rukouk-

sessa uskoen, sen te saatte."
Matt. 7:7. 18:19. Luuk.11:9.

Joh. 15:7. Joh. 3:22. Jaak. 1:5 s. 23. Ja kun hän oli mennyt temppeliin, tulivat hänen opettaessaan ylipapit ja kansan vanhimmat hänen tykönsä ja sanoivat: "Millä vallalla teet näitä? Ja kuka sinulle on antanut tämän vallan?" Mark. 11:27 s.

Lµuk. 20:1 s. Joh. 2:18. Ap. t. 4:7. 7:27. 24. Jesus vastasi ja sanoi heille: "Minäkin kysyn teiltä yhtä asiaa; jos te sen sanotte minulle, niin minäkin sanon teille millä vallalla näitä teen.

25. Mistā Johanneksen kaste oli? Taivaastako vai ihmisistā?" Niin he arvelivat keskenāān, sanoen: "Jos sanomme: "Taivaasta," niin hān sanoo meille: "Miksi ette sitten uskoneet hāntā?"

26. Mutta jos sanomme: 'Ihmisistā, niin meidān tāytyy peljātā kansaa, sillā kaikki pitāvāt Johannesta profettens."

fettana." Mat. 14:5. Mark. 6:20.
27. Ja he vastasivat Jesukselle ja sanoivat: "Emme tiedä." Niin hänkin sanoi heille: "En minäkään sano teille millä vallalla näitä teen.

28. Mutta miten teistä on? Eräällä miehellä oli kaksi poikaa; ja hän meni ensimmäisen tykö ja sanoi: "Poikani, mene tänään tekemään tykö ja sanoi»

työtä viinitarhaani.'
29. Hän vastasija sanoi: "En tahdo; mutta jälestäpäin hän katuija meni.
30. Niin hän meni toisen tykö ja sanoi samoin. Tämä taas vastasi ja sanoi: "Kyllä minä menen, Herra, eikä mennytkään.

Matt. 7:21.

31. Kumpi näistä kahdesta teki isänsä tahdon?" He sanoivat: "Ensimäinen." Jesus sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: publikaanit

ja portot menevät ennen teitä Juma- | lan valtakuntaan.

32. Sillä Johannes tuli teidän tykönne vanhurskauden tietä, ja te ette uskoneet häntä, mutta publikaanit ja portot uskoivat häntä; ja vaikka tesen näitte, ette jälestäpäinkään katuneet, niin että olisitte uskoneet Luuk. 7:29 s.

33. Kuulkaat toinen vertaus: Oli perheenisäntä, joka istutti viinitarhan ja pani aidan sen ympäri ja kaivoi siihen viinikuurnan ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi sen viinitarhureille ia matkusti ulkomaille.

Ps. 80:9 s. Kork. v. 8:11.

Jes. 5:1 s. Jer. 2:21. Mark. 12:1 s. Luuk. 20:9 s. 34. Ja kun hedelmäin aika lähestyi. lähetti hän palvelijansa viinitarhurien tykö perimään hänelle tulevat hedelmät.

35. Mutta viinitarhurit ottivat kiinni hānen palvelijansa; yhtä pieksivät, toisen tappoivat, toista kivittivät.

36. Vielä hän lähetti toisia palveliioita, useampia kuin ensimmäiset; ia näille he tekivät samoin.

37. Mutta viimein hän lähetti heidän tykönsä poikansa, sanoen: ,Kavah-

tavat kai poikaani.

38. Mutta kun viinitarhurit näkivät pojan, sanoivat he keskenään: ,Tämå on perillinen; tulkaat, tappakaamme hänet, niin saamme hänen perintönsä. Matt. 26:3 s. 27:1. Joh. 11:53. 39. Ja he ottivat hänet kiinni ja heit-

tivät ulos viinitarhasta ja tappoivat. 40. Kun viinitarhan herra tulee, mitä hän tekee noille viinitarhu-

reille?

41. He sanoivat hänelle: "Nuo pahat hän pahasti tuhoaa ja vuokraa viinitarhan muille viinitarhureille, jotka antavat hänelle hedelmät oi-

keaan aikaan.''

42. Jesus sanoi heille: "Etteko ole koskaan lukeneet Raamatuista: ,Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, se on tullut kulmakiveksi; Herralta tämä on siksi tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme?" Ps. 118:22 s. Jes.28:16. Ap.t. 4:11 s. Room 9:33. 1 Piet. 2:4 s. 43. Sentähden sanon teille: Jumalan

valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tekee sen he-

44. Ja joka lankeaa tähän kiveen. hän ruhjoutuu, mutta jonka päälle se lankeaa, hänet se murskaa."

Jes. 8:14 s. Dan. 2:34. Sak. 12:3. 45. Kun ylipapit ja farisealaiset kuulivat nämä hänen vertauksensa, ymmārsivāt he, ettā hān puhui heistā. 46. Ja he olisivat halusta ottaneet | puheesta kiinni. Mark. 12:13s. Luuk. 20:20s.

hāntā kiinni, mutta pelkāsivāt katisaa, koska tämä piti häntä profet-

22 Luku.

Jesus puhuu vertauksen kuninkaan pojan häistä, vastaa farisealaisten kysymykseen veronmaksusta, saddukealaisten kysymykseen ylösnousemuksesta sekä lainoppineen kysymykseen lain suurimmasta käskystä.

Ja Jesus rupesi puhumaan ja lausui taas heille vertauksin, sanoen: 2. "Taivaanvaltakunta on verrattava kuninkaasen, joka laittoi häät po-jalleen. Jes. 25:6. Luuk. 14:16 s. Ilm. 19:7,9.

3. Ja hän lähetti palvelijansa kutsumaan häihin kutsutuita, mutta he

eivät tahtoneet tulla.

4. Vielä hän lähetti toisia palvelijoita, lausuen : "Sanokaat kutsutuille: Katso, minä olen valmistanut ateriani, härkäni ja syöttöraavaani ovat teurastetut, ja kaikki on valmiina: tulkaat häihin. San. 9:2 s.

5. Mutta he eivät siitä huolineet. vaan menivät pois, mikä pellolleen,

mikā kaupoilleen;

6. ja toiset ottivat kiinni hänen palvelijansa, pitelivät heitä pahoin ja tappoivat. Matt. 21:35.

7. Mutta sen kuultuaan kuningas vihastui ja lähetti sotajoukkonsa ja tuhosi nuo murhamiehet ja poltti heidän kaupunkinsa.

8. Sitten hån sanoi palvelijoilleen: Häät ovat valmistetut, mutta kutsutut eivät olleet mahdolliset.

9. Menkäät siis teiden risteyksiin ja kutsukaat häihin kaikki, jotka lõvdätte.' Matt. 13:47. 21:48.

10. Ja ne palvelijat menivät ulos teille ja kokosivat kaikki, jotka he löysivät, sekä pahat että hyvät, ja häähuone tuli täyteen põytävieraita.

11. Mutta kun kuningas meni sisälle kaisomaan vieraita, näki hän siellä miehen, joka ei ollut puettu

häävaatteisiin.

Ef. 4:24. Kol. 3:10. 12. Ilm. 3:4 s. 16:15. 19:8. 12. Ja hān sanoi hānelle: ,Ystāvā, kuinka tulit tänne sisälle, vaikka sinulla ei ole häävaatteita?' Mutta hän ei vastannut mitään.

13. Silloin kuningas sanoi palvelijoille: "Sitokaat hänen jalkansa ja kätensä ja heittäkäät hänet äärimäiseen pimeyteen; siellä on oleva itku

ja hammasten kiristys.

Matt. 8:12. 13:41 s. 24:51 25:30. 14. Sillä monta on kutsuttu, mulla harvat ovat valitut." Matt. 20:16 15. Silloin farisealaiset menivät ja

neuvottelivat kuinka saisivat hänet

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 22, 23.

 Ja he lähettivät hänen tykönsä | että hänoli tukkinut saddukėalaisiioppilaansa herodilaisten kanssa sanomaan: "Opettaja, me tiedamme, että sinä olet totinen ja opetat Ju-malan tietä totuudessa kenestäkään välittämättä, sillä sinä et katso ihmisten muotoon.

17. Sano siis meille: miten sinusta on? Onko luvallista antaa keisarille

veroa, vai eiko ole?"

18. Mutta Jesus huomasi heidan pahuutensa ja sanoi: "Miksi pyydätte kietoa minua, te ulkokullatut? 19. Näyttäkäät minulle veroraha. Niin he toivat hänelle denaarin.

20. Hän sanoi heille: "Kenen tämä kuva ja päällekirjoitus on?"

21. He vastasivat hänelle: "Keisarin." Silloin hän sanoi hellle: "Antakaat siis keisarille mikä on keisarin, ja Jumalalle mikä on Jumalan."

Room, 13.7. 22. Kun sen kuulivat, ihmettelivät he ja jättivät hänet ja menivät pois. 23. Sinä päivänä tulivat hänen tykonsa muutama! saddukealaisista, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta

ole, ja kysyivät häneltä.

Mark. 12:18 s. Luuk. 20:27 s. Ap. t. 23:8. 24. sanoen: "Opeltaja, Mooses on sanonut: ,Jos joku kuolee lapsetonna, niin hänen veljensä tulee naida hänen vaimonsa ja herättää veljelleen siemenen. 5 Moos. 25:5.

25. Keskuudessamme oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon ja kuoli; ja koska hänellä ei ollut jälkeläistä, jäi hänen vaimonsa hänen veljelleen.

26. Niin myös toinen ja kolmas, ja

samoin kaikki seitsemän.

27. Viimeiseksi kaikista vaimo kuoli. 28. Kenelle noista seitsemästä hän siis ylösnousemuksessa joutuu vaimoksi? Sillä kaikilla hän oli ollut."

29. Jesus vastasi ja sanoi heille: "Te eksytte, kun ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan yoimaa.

30. Sillä ylösnousemuksessa eivät miehet nai, eivätkä naiset mene miehelle; vaan he ovat niinkuin Jumalan enkelit taivaassa.

31. Mutta mitä kuolleiden ylösnousemukseen tulee, ettekö ole lukeneet mitä Jumala on puhunut teil-

le, sanoen:

32. Mină olen Abrahamin Jumala ja Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala?' Ei Jumala ole kuolleiden Jumala, vaan elävien."

2 Moos. 3:6,16. Ap. t. 7:32. Hebr. 11:16. 33. Ja sen kuullessaan kansa hämınästyi hänen oppiaan. Matt. 7:28. 34. Mutta kun farisealaiset kuulivat,

ta suun, kokoontuivat he vhteen:

35. ja eräs heistä, joka oli lainop-pinut, kysyi häneltä urkkien:

36. "Opettaja, mikä on suurin käs-ky laissa?" Mark. 12:28a. 37. Niin Jesus sanoi hänelle: "Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydämmelläsi ja koko sielullasi ja ko-ko mielelläsi." 5 Moos. 6:5. Luuk. 10:27. 38. Tāmā on suurin ja ensimmāi-

nen käsky.

39. Toinen, tämän vertainen, on: Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi. E Moos. 19:18. Matt. 19:19.

Room, 13:9. Gal. 5:14. 1 Tim. 1:5. Jaak, 2:8. 40. Näissä kahdessa käskyssä koko laki riippuu, ja profetat." Matt. 7:12.

41. Ja farisealaisten ollessa koolla Jesus kysyi heiltä,

42. sanoen: "Mitä arvelette Kristuksesta? Kenen poika hän on?" He sanoivat hänelle: "Davidin."

Mark. 12:35 s. Luuk. 20:41 s. 43. Hän sanoi heille: "Kuinka sitten David Hengessä nimittää häntä Herraksi, sanoen:

44. ,Herra sanoi minun Herralleni: Istu oikealle puolelleni, kunnes pa-

nen vihollisesi jalkaisi alle.

Ps. 110:1. Matt. 26:64. Ap, t. 2:34. 1 Kor. 15:25. Hebr. 1:13. 10:12 s. 45. Jos siis David nimittää häntä Herraksi, kuinka hän on hänen poikansa?''

46. Ja kukaan ei voinut vastata hänelle sanaakaan; eikä siitä päivästä lähtien yksikään enää rohjennut kysyā hāneltā mitään.

23 Luku.

Jesus varoittaa kirjanoppineiden ja farisealaisten tekopyhyydestä ja valittaa Jeru. salemin katumattomuutta.

Silloin Jesus puhui kansalle ja opetuslapsilleen,

2. sanoen: "Mooseksen istuimelle kirjanoppineet ja farisealaiset ovat istuutuneet. Neh. 8:4.

3. Sentähden, kaikki mitä he sanovat teille, se tehkäät ja pitäkäät; mutta heidän tekojensa mukaan älkäät tehkö, sillä he sanovat, eivätkā tee. Mai. 2:7 8.

4. He sitovat kokoon raskaita ja vaikeasti kannettavia taakkoja ja panevat ne ihmisten hartioille, mutta itse elvät tahdo sormellaankaan liikuttaa niitä. Luuk, 11:46, Ap. t. 15:10. Gal. 6:13.

Ja kaikki tekonsa he tekevät sitä varten, että ihmiset katselisivat heitä. He tekevät rukousliuskansa. leveitä ja viittansa tupsut suuria, 4Moos. 15:38, 5Moos. 6:8. 11:18.22:12. Matt. 6:1s.

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 23.

6. ja rakastavat ensimmäistä sijaa pidoissa ja etumaisia istuimia synagogissa Mark. 12:38 s. Luuk. 14:7. 20:46.

7. ja tahtovat mielellään, että heitä tervehditään toreilla, ja että ihmiset puhuttelevat heitä: Rabbi, Rabbi.

8. Mutta älkäät te antako sanoa itseänne rabbiksi, sillä yksi on tei-dän opettajanne, ja te olette kaikki veljeksiä. Jaak. 3:1.

9. Ja isäksenne älkäät sanoko ketään maan päällä, sillä yksi on teidän Isänne, hän, joka on taivaissa.

Mal. 1:6, 2:10, Ef. 3:14 s. 10. Älkäätkä antako sanoa itseänne johtajiksi, sillä yksi on teidän joh-

tajanne, Kristus.

11. Vaan joka on suurin teistä, olkoon teidän palvelijanne. Matt. 20:26 s. 12. Mutta joka ylentää itsensä, se alennetaan; ja joka alentaa itsensä,

se ylennetään.

Job 22:29, San. 29:23, Hes. 17:24, 21:26, Luuk. 14:11. 18:14. 1 Piet. 5:5. Jaak. 4:10. 13. Mutta voi teitä, kirjanoppineet ja farisealaiset, te ulkokullatut, kun suljette taivaanvaltakunnan ihmisiltă! Sillă itse ette mene sisälle, ettekä salli menossa olevien mennä si-

sälle. Mark. 12:40. Luuk. 20:47.

14. Voi teitä, kirjanoppineet ja farisealaiset, te ulkokullatut, kun syötte leskien talot, näön vuoksi pitkiä rukouksia pitäen! Sentähden saatte sita kovemman tuomion. · Luuk.11.52.

Voi teitä, kirjanoppineet ja fariscalaiset, te ulkokullatut, kun kuljette ympäri merta ja mannerta tehdäksenne yhden käännynnäisen; ja kun joku on siksi tullut, niin teette hänestä helvetin lapsen, kahta vertaa pahemman kuin te itse olette!

16. Voi teitä, te sokeat taluttajat, jotka sanotte: "Jos joku vannoo temppelin kautta, niin se ei ole mitään; mutta jos joku vannoo temppelin kullan kautta, niin hän on valansa velvoittama! Matt. 5:33. 15:14.

17. Te tyhmät ja sokeat! Kumpi on suurempi, kultako vai temppeli, jo-

ka pyhittää kullan?

18. Ja: "Jos joku vannoo alttarin kautta, niin se ei ole mitään; mutta jos joku vannoo sen päällä olevan uhrilahjan kautta, niin hän on valansa velvoittama.

19. Te tyhmät ja sokeat! Kumpi on suurempi, uhrilahjako vai alttari,

joka pyhittää uhrilahjan?

2 Moos. 29:37. 20. Sentähden, joka vannoo altta-rin kautta, hän vannoo sen kautta ja kaiken kautta, mikä sen päällä on. 21. Jajoka vannoo temppelin kautta, | tettu maan päällä vanhurskaan Abe-

hän vannoo sen kautta ja siinä asu-1 Knn. 8:13. 2 Alk. 6:2. van kautta.

22. Ja joka vannoo taivaan kautta. hän vannoo Jumalan valtaistuimen kautta ja sillä istuvan kautta. Matt. 5:84.

23. Voi teitä, kirjanoppineet ja farisealaiset, te ulkokullatut, kun aunatte kymmenykset mintuista ja tilleistä ja kuminoista, mutta jätätte sikseen sen, mikä laissa on tärkeiutä, oikeuden ja laupeuden ja uskon! Näitä oli tehtävä, eikä noitakaan sikseen jätettävä.

3 Moos, 27:30. 4 Moos. 18:21. Mik. 6:8. 24. Te sokeat taluttajat, jotka siivilöitte pois hyttysen, ja nielette ka-

25. Voi teitä, kirjanoppineet ja farisealaiset, te ulkokullatut, kun puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen, mutta sisältä ne ovat täynnä ryöstöä ja hillittömyyttä!

Matt. 15:20. Mark. 7:4. Tiit. 1:15. 26. Sinā sokea farisealainen, puhdista ensin maljan ja vadin sisapuoli, jotta niitten ulkopuolikin tulisi puh-

27. Voi teitä, kirjanoppineet ja farisealaiset, te ulkokullatut, kun olette valkaistujen hautain kaltaisia, jotka kyllä ulkoa näyttävät kauniilta. mutta sisältä ovat täynnä kuolleiden luita ja kaikkea saastaa!

Luuk. 11:44. Ap. t. 23:3. 28. Samoin tekin ulkoa kyllä nävtätte ihmisten silmissä vanhurskailta, mutta sisältä olette täynnä ulkokultaisuutta ja laittomuutta.

29. Voi teitä, kirjanoppineet ja farisealaiset, te ulkokullatut, kun rakennatte profettain hautoja ja koristatte vanhurskasten hautakammioita.

30. ja sanotte: "Jos olisimme eläneet isäimme päivinä, emme olisi olleet osallisia heidän kanssaan profettain vereen!'

31. Niin todistatte siis itsestänne, että olette niiden lapsia, jotka tappoi-

vat profetat.

32. Täyttäkäät siis te isäinne mitta. 33. Te kärmeet, te kyiden sikiöt, kuinka te pääsisitte helvetin tuomiota pakoon? Matt. 3:7. 12:34.

 Sentähden, katso, minä lähetän teidän tykönne profettoja ja viisaita ja kirjanoppineita. Muutamat niistä te tapatte ja ristiinnaulitsette, ja toisia niistä ruoskitte synagogissanne ja vainoatte kaupungista kaupunkiin ; Ap. t. 5:40. 7:52. 22:19.

2 Kor. 11:24. 1 Tess. 2:15. Hebr. 11:36 s. 35. jotta teidän päällenne tulisi kaikki vanhurskas veri, joka on vuodalin verestä Sakariaan, Barakiaan pojan vereen asti, jonka tapoitte temp-

pelin ja alttarin välillä. 1 Moos. 4:8 s. 2 Aik. 24:21 s. Hebr. 11:4. · 36. Totisesti sanon teille: tämä kaikki on tuleva tämän sukupolven päälle. 37. Jerusalem, Jerusalem, sinā joka tapat profetat ja kivität luoksesi lähetettyjä, kuinka usein olen tahtonut koota lapsiasi, samoin kuin kana kokoaa poikueensa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet. Jes. 31:5. 65:2,12. Jer. 6:10,16. 7:18. 44:16.

38. Katso, deidän huoneenne jää teil-

le autioksi.

1 Kun. 9:7 s. Jes. 1:7. Jer. 22:5. Mik. 3:12. 39. Sillä minä sanon teille: tästälähin ette näe minua, ennenkuin sanotte: "Siunättu olkoon Hän, joka tulee Herran nimessä'."

Ps. 118:26. Matt. 21:9. Luuk. 13:34 s.

24 Luku.

Jesus puhuu maailman lopun enteistä, Jerusalemin hävityksestä ja tulemuksestaan. Ja Jesus lähti ulos temppelistä ja meni pois; ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykonsä näyttämään hänelle temppelin rakennuksia.

Mark. 13:1 s. Luuk. 21:5 s. Niin hän vastasi ja sanoi heille: "Ettekö näe näitä kaikkia? Totisesti sanon teille: tähän ei jätetä kiveä kiven päälle, jota ei maahan mur-reta." 1 Kun. 9:7 s. Mik. 3:12. Luuk. 19:44. 3. Ja kun hän istui Öljymäellä, tuli-

vat opetuslapset hänen tykönsä, heidän ollessaan yksinään, ja sanoivat: "Sano meille: milloin tämä tapahtuu, ja mikä sinun tulemuksesi ja maailman lopun tunnusmerkki on?"

 Silloin Jesus vastasi ja sanoi heille:,,Katsokaat, ettei kukaan teitä eksytä. Jer. 29:8. Ef. 5:6. Kol. 2:8. 2 Tess. 2:3.

Sillä monta tulee minun nimessāni, sanoen: "Minā olen Kristus," ja he eksyttāvāt monta.

Ap. t. 5:36 s. 1 Joh. 2:18. 4:1. 6. Ja te saatte kuulla sotia ja sanomia sodista; katsokaat, ettette peljästy. Sillä se pitää tapahtua, mutta loppu ei ole vielä käsissä. 7. Sillä kansa on nouseva kansaa

vastaan, ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja on oleva nälät ja rutot ja maanjäristykset seutu seudulta.

8. Mutta kaikki tämä on synnytystus-

kien alku.

9. Silloin teidät annetaan vaivaan, ja he tappavat teitä, ja te tulette kaikkien kansojen vihattaviksi minun nimeni tähden.Matt. 10:17. Job. 15:20. 16:2.

Ja silloin useat loukkaantuvat. ja he antavat toisiaan alttiiksi ja vihaavat toinen toistaan.

11. Ja monta väärää profettaa nousee, ja he eksyttävät monta.

1 Tim. 4:1. 2 Piet. 2:1. 12. Ja sentähden että laittomuus pääsee valtaan, kylmenee useimpien

rakkaus. 2 Tess. 2:7,10. 2 Tim. 3:1 s. 13. Mutta joka kestää loppuun asti. hän pelastuu. Matt. 10:22. llm. 2:10.

14. Ja tama valtakunnan evankeliumi saarnataan koko maailmassa todistukseksi kaikille kansoille; ja sit-

ten loppu tulee. Matt. 28:19. 15. Kun siis näette hävityksen kauhistuksen, josta on puhuttu Daniel profetan kautta, selsovan pyhässä

paikassa – joka tämän lukee, se tarkatkoon -Dan. 9:26 s. 11:31. 12:11.

16. silloin ne, jotka Judeassa ovat, paetkoot vuorille:

17. katolla oleva älköön astuko alas noutamaan mitä hänen talossaan on: Luuk.17:31.

18. ja pellolla oleva älköön palatko takaisin noutamaan viittaansa.

19. Voi niitä, jotka ovat raskaina, ja niitä, jotka imettävät noina päivinä!
20. Mutta rukoilkaat, ettei pakonne tapahtuisi talvella eikä sabbattina;

21. sillä silloin on oleva suuri ahdistus, jonka vertaista ei ole maailman alusta tähän asti ollut, eikä tule.

Dan. 12:1. Ja ellei sitä aikaa lyhennettäisi. ei yksikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden se aika lyhennetään. 23. Jos silloin joku sanoo teille: "Kat-

so, täällä Kristus on, tahi: ,Tuolla, niin älkäät uskoko. Luuk. 17:23. 24. Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnusmerkkejä ja ihmeitä, niin että, jos mahdollista, valitutkin ek-

sytettäisiin. 5 Moos. 13:1 s. 2 Tess. 2:11. Ilm. 13:13 s. 25. Katso, mină olen edeltăpăin sa-

nonut sen teille.

26. Sentähden, jos teille sanotaan: ,Katso, hān on erāmaassa, niin āl-kāāt menkö sinne ulos, tahi: ,Katso, hān on kamareissa, niin ālkāāt uskoko.

27. Sillä niinkuin salama lähtee idästä ja näkyy länteen saakka, niin on Ihmisen Pojan tulemus oleva.

Luuk. 17:24. 28. Missä raato on, sinne kotkat kokoontuvat. Job 39:33. Luuk. 17:37.

29. Mutta kohta noiden päivien ahdistuksen jälkeen aurinko pimenee. ja kuu ei anna valoaan, ja tähdet putoavat taivaalta, ja taivasten voimat iärkkvvät. Jes. 13:10. Hes. 82:7 s.

Joel 2:10,31. 8:15 s. Ap. t. 2:20. Ilm. 6:12 s. 30. Ja silloin Ihmisen Pojan tunnusmerkki näkyy taivaalla, ja silloin kaikki maan sukukunnat parkuvat; ja henäkevät ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimalla ja kirkkaudella.

Dan. 7:13. Matt. 25:31. 26:64. Mark. 14:62. Ap. t. 1:11. 1 Tess. 4:16. Ilm. 17. 31. Ja hän läheitää enkelinsä suuren pasunan kajahtaessa, ja he kokoavat hänen valittunsa neljältä ilmansuunnalta, taivasten toisesta äärestä niiden toiseen ääreen asti.

1 Kor. 15:52. 1 Tess. 4:16.
32. Mutta oppikaat fiikunapuusta vertaus: Kun sen oksa jo tulee meheväksi ja lehdet puhkeavat, niin tiedätte, että kesä on lähellä.

33. Samoin te myös, kun näette tämän kaiken, tietäkäät, että se on lä-

hellä, oven edessä.

34. Totisesti sanon teille: tämä sukukunta ei katoa, ennenkuin kaikki

tămă tapahtuu.

35. Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa. Ps. 102:27. 119:89. Jes. 40:8. 51:6. Matt. 5:18. Hebr. 1:11.

36. Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan, eivät taivaan enkelit, eikä myöskään Poika, vaan Isä yksin.

Ap. t. 1:7., 1 Tess. 5:1 s.
37. Sillä niinkuin oli Noakin päivinä,

37. Sillä niinkuin oli Noakin päivinä, niin on Ihmisen Pojan tulemuksessa oleva. 1 Moos. 6:11 s. Luuk. 17:26 s. 1Piet. 3:20. 38. Sillä niinkuin Ihmiset olivat nii-

nā pāivinā ennen vedenpaisumusta: sõivāt ja joivat, naivat ja naittivat siihen pāivān asti, jona Noak meni arkkiin,1 Moos. 6:2.7:7. 2 Piet. 8:5s. 39. eivätkā tietāneet, ennenkuin vedenpaisumus tuli ja vei heidāt kafk-

denpaisumus tuli ja vei heidät kaikki pois, niin on myös Ihmisen l'ojan tulemuksessa oleva.

40. Silloin on kaksi miestä pellolla; toinen otetaan ylös, ja toinen jätetään. Luuk. 17:348.

41. Kaksi naista on jauhamassa käsikivillä; toinen otetaan ylös, ja toinen jätetään

42. Valvokaat siis, sillä ette tiedä minä päivänä Herranne tulee.

Matt. 25:13. Mark. 13:33.

43. Mutta tietäkäät se, että jos porheenisännällä olisi tiedossa millä yövartiolla varas tulee, totta hän valvoisi, eikä sallisi sisäänmurtoa tehtävän taloonsa.

Luuk. 12:39 1 Tess. 5:2. 2 Piet. 3:10. Ilm. 3:3. 44. Sentähden olkaat tekin valmiina, sillä hetkenä, jona ette luule, Ihmi-

sen Poika tulee.

45. Kuka siis on se uskollinen ja älykäs palvelija, jonka hänen herransa on asettanut palvelusväkensä yli,antamaan heille ruokaa ajallaan? 1 Kor. 4:2. 46. Autuas on se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan tapaa niin tekemästä Ilm. 16:15.

47. Totisesti sanon teille: hän asettaa hänet kaiken omaisuutensa yli.

Matt. 25:21,23. Luuk. 22:29 s.
48. Mutta jos tuo paha palvelija sanoo sydämmessään: "Herrani viivyttelee tuloaan." Saarn. 8:11.
49. ja rupeaa lyömään palveluskumpnantiensa jo syä ja juo juokumpnantiensa ja syä ja juo juo-

kumppaneitansa ja syö ja juo juopuneiden kanssa, 50. niin sen palvelijan herra tulce

păivănă, jona han ei odota, ja het-

kenä, jona hän ei arvaa, 51. ja eroittaa hänet ja määrää hänelle saman kohtalon kuin ulkokullatuille. Siellä on oleva itku ja hanmasten kiristys." Matt. 8:12, 13:42, 25:30.

25 Luku.

Jesus esittää vertaukset kymmenestä neitsyestä ja palvelijoille uskotuista talenteista, sekä kertoo kuinka Ihmisen Poika on tuomitseva kansoja.

"Silloin taivaanvaltakunta on kymmenen neitsyen kaltainen, jotka ottivat lamppunsa ja läksivät ulos ylkää vastaun. Luuk 12:35s. 2. Mutta viisi heistä oli tyhmää, ja

viisi älykästä.

3. Tyhmät ottivat lamppunsa, mutta eivät ottaneet öljyä mukaansa.

Mutta älykkäät ottivat öljyä astioihinsa lamppujensa mukana.
 Yljän viipyessä tuli heille kai-

kille uni, ja he nukkuivat.

6. Mutta võsydännä kuului huuto: ,Katso, ylkä tulee! Menkäät häntä vastaan! Ilm. 19:7 7. Silloin kaikki nämä neitsyst 19:7.

7. Silloin kaikki nämä neitsyet nousivat ja varustivat lamppunsa.

8. Ja tyhmät sanoivat älykkäille: ,Antakaat meille öljyänne, sillä lamppumme sammuvat.

-9. Mutta älykkäät vastasivat ja sanoivat: ,Ei suinkaan, seei riitä meille ja teille. Menkäät paremmin myöjäin luo ostamaan itsellenne.

10. Mutta heidän lähdettyään ostamaan ylkä tuli; ja ne, jotka olivat valmiit, menivät hänen kanssaan häihin, ja ovi suljettiin.

11. Ja myöhemmin toisetkin neitsyet tulivat ja sanoivat: "Herra, Her-

ra, avaa meille! Luuk. 13:25, 27.

12. Mutta hän vastasi ja sanoi: ,Totisesti sanon teille: en tunne teitä.

Matt. 7:23.

13. Valvokaat siis, sillä ette tiedä päivää ettekä hetkeä.

Matt. 24:42,44. Mark. 13:33,35. Luuk.21:35 s. 1Kor.16:13. 1Piet.5:8. Ilm.16:15. 14. Sillä on tapahtuva niinkuin erään miehen matkustaessa ulkomaille: hän kutsui palvelijansa ja uskoi heille omaisuutensa; Lnuk. 19:12 s.

15. yhdelle hän antoi viisi talenttia. toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin hänen kykynsä mukaan, ja lähti heti ulkomaille. Room, 12:6s. Ef. 4:7.

16. Se, joka oli saanut viisi talenttia, meni ja asioitsi niillä ja voitti toiset viisi talenttia.

17. Samoin kahden talentin saaja

voitti toiset kaksi.

18. Mutta vhden talentin saaja lähti ia kaivoi kuopan maahan ja kätki siihen herransa rahan.

19. Pitkän ajan perästä näiden palvelijain herra palasi ja rupesi tilin-

tekoon heidän kanssaan.

Silloin viiden talentin saaja tuli esille ja toi lisäksi toiset viisi talenttia ja sanoi: "Herra, viisi talenttia uskoit minulle, katso, toiset viisi talenttia olen voittanut niillä.

21. Hänen herransa sanoi hänelle: "Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon!

Matt. 24:47. Luuk. 16:10. 22:29 s. 22. Myös kahden talentin saaja tuli esille ja sanoi: ,Herra, kaksi talenttia uskoit minulle, katso, toiset kaksi talenttia olen voittanut niillä.

23. Hänen herransa sanoi hänelle: "Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon!

24. Sitten myös yhden talentin saaja tuli esille ja sanoi. Herra, minä tiesin sinut kovaksi mieheksi : sinä leikkaat sieltä, mihin et ole kylvänyt, ja kokoat sieltä, mihin et ole sirotellut. 25. Ja peloissani minä menin ja

kätkin talenttisi maahan; katso, tässă on omasi.

26. Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle "Sinä paha ja laiska palvelija! Tiesitkö minun leikkaavan sieltä, mihin en ole kylvänyt, ja kokoavan sieltä, mihin en ole sirotellut?

27. Olisihan sinun siis pitänyt jättää rahani rahakauppiaille, niin minä tultuani olisin saanut omani ta-

kaisin korkoineen.

28. Ottakuat sentähden talentti häneltä pois ja antakaat sille, jolla on

kymmenen talenttia.

29. Sillä jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yliäkyllä; mutta jolla ei ole, häneltä otetaan pois sekin, mikā hānellā on.

Matt. 13:12. Mark. 4:25. Luuk. 8:18.

30. Ja heittäkäät tuo kelvoton palvelija äärimäiseen pimeyteen: siellä on oleva itku ia hammasten kiristys. Matt. 8:12. 13:42. 22:13. 24:51.

31. Mutta kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki pyhät enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimella. Sak. 14:5. Matt. 16:27.

1 Tess. 4:16. 2 Tess. 1:7. Juud. v. 14. Ilm. 20:41. 32. Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat, ja hän eroittaa ihmiset toisistaan, niinkuin paimen eroittaa lampaat vuohista. Matt. 13:49. Matt. 13:49.

Room, 14:10. 2 Kor, 5:10. Hes. 34:17,20. 33. Ja hän asettaa lampaat oikealle puolelleen, mutta vuohet vasem-

malle.

34. Silloin Kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: "Tulkaat, Isäni siunatut, ja omistakaat se valtakunta. ioka on ollut teille valmistettuna maailman perustamisesta asti. Ef.1:4. 35. Sillä minun oli nälkä, ja te annoitte minulle syödä; minun oli jano, ja te annoitte minulle juoda; mină olin vieras, ja te otitte minut

huoneeseenne: Hes. 18:7. Gal. 5:6. Hebr. 13:2, Jaak. 2:14. 36. olin alastonna, ja te vaatetitte minut; sairastin, ja te kävitte katsomassa minua; olin vankeudessa, ja te tulitte minun tyköni. Jaak. 1:27.

37. Silloin vanhurskaat vastaavat hänelle, sanoen: ,Herra, milloin näimme sinua nälissäsi ja ruokimme sinua, tai janoissasi ja annoimme sinulle juoda?

38. Ja milloin näimme sinua vieraana ja otimme sinua huoneeseemme, tai alastonna ja vaatetimme sinua? 39. Ja milloin näimme sinun sairastavan tai olevan vankeudessa ia

tulimme sinun tykösi?"

40. Niin Kuningas vastaa ja sanoo heille: "Totisesti sanon teille: kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistă pienimmistă veljistăni, sen olette tehneet minulle. San. 19:17.

Matt. 10:42. Mark. 9:41. Hebr. 2:11. 6:10. 41. Sitten hän myös sanoo vasemmalla puolellaan oleville: "Menkäät pois minun tyköäni, te kirotut, siihen ijankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hänen enkeleilleen.

Ps. 6:9. Matt. 7:23. Luuk. 13:27. Ilm. 20:10.15. 42. Sillä minun oli nälkä, ettekä antaneet minulle syödä; minun oli jano, ettekä antaneet minulle juoda;

Jaak. 2:13,16.

43. mină olin vieras, ettekă ottaneet minua huoneeseenne: olin alastonna. ettekä vaatettaneet minua; sairaana

44. Silloin hekin vastaavat, sanoen: Herra, milloin näimme sinua nälissäsi tai janoissasi tai vieraana tai alastonna tai sairaana tai vankeudessa, emmekä palvelleet sinua?"

45. Silloin hän vastaa heille ja sanoo: ,Totisesti sanon teille: kaikki, mitä olette jättäneet tekemättä yhdelle näistä pienimmistä, sen olette iättäneet tekemättä minulle.

46. Ja nämä menevät pois ijankaikkiseen rangaistukseen, mutta vanhurskaat ijankaikkiseen elämään.

Dan. 12:2. Joh. 5:29. Ilm. 20:15.

26 Luku.

Jesus voidellaan, myödään, syö pääsiäislampaan, asettaa pyhän Ehtoollisen ja kärsii Getsemanessa; hänet vangitaan ja tutkitaan neuvostossa. Pietari kieltää tuntevansa Jesusta.

Ja tapahtui, kun Jesus oli lopetta-nut kaikki nämä puheet, että hän

sanoi opetuslapsilleen:

2. "Te tiedätte, että kahden päivän perästä on pääsiäinen; silloin Ihmisen Poika annetaan ristiinnaulittavaksi." Matt.20:18s. Mark. 14:1s. Luuk. 22:1s.

3. Silloin ylipapit ja kansan vanhimmat kokoontuivat Kaifas nimisen ylimmäisen papin palatsiin

4. ja neuvottelivat ottaakseen Jesuksen kiinni kavaluudella ja tap-

paakseen hänet. 5. Mutta he sanoivat: ,,Ei juhlana, jottei syntyisi meteliä kansassa."

6. Kun Jesus oli Betaniassa spita-

lisen Simonin asunnossa,

Mark. 14:3s. Joh. 12:1s. tuli hänen tykönsä nainen, jolla oli mukanaan alabasteripullo kallisarvoista voidetta; tämän hän valoi Jesuksen pään päälle hänen ollessaan pöydässä.

Mutta sen nähdessään hänen opetuslapsensa närkästyivät ja sanoivat: "Mitā varten tāmā tuhlaus?

9. Olisihan saattanut myödä tämä kalliista hinnasta ja antaa rahat köyhille."

10. Kun Jesus sen huomasi, sanoi hän heille: "Miksi pahoitatte tämän naisen mieltä? Sillä hän teki hyvän työn minulle.

11. Ainahan teillä on köyhät keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina. 5 Moos. 15:11.

12. Sillā kun hān kaasi tāmān voiteen ruumiilleni, teki hän sen hautaamistani varten.

13. Totisesti sanon teille: missä iki-

ja vankeudessa, etiekä käyneet kat-somassa minua.' ko maailmassa, siellä sekin, minkä hän teki, on mainittava hänen muishän teki, on mainittava hänen muistokseen.

14. Silloin meni yksi niistä kahdestatoista, nimeltä Juudas Iskariot.

ylipappien tykö

Matt. 10:4, Mark. 14:10s. Luuk. 22:3s. 15. ja sanoi: "Mitä tahdotte antaa minulle, niin minä saatan hänet teidän käsilnne?" Ja he maksoivat hänelle kolmekymmentä hopearahaa. 2 Moos. 21:32. Sak. 11:12.

16. Ja siitä hetkestä hän etsi sopivaa tilaisuutta kavaltaakseen hänet.

1 Tim. 6:98.

17. Mutta ensimmäisenä happamattoman leivän päivänä opetuslapset tulivat Jesuksen tykö ja sanoivat: Mihin tahdot että valmistamme pääsiäislampaan sinulle syötäväksi?"

2 Moos. 12:17 s. Mark. 14:12 s. Luuk. 22:7 s. 18. Niin hän sanoi: "Menkäät kaupunkiin sen ja sen miehen luo ja sanokaat hänelle: Opettaja sanoo: Aikani on lähellä; sinun luonasi minā syön pääsiäis-aterian opetuslas-teni kanssa'."

19. Ja opetuslapset tekivät niinkuin Jesus oli käskenyt heitä ja valmisti-

vat pääsiäislampaan.

20. Ja illan tultua hän asettui pöytään kahdentoista opetuslapsensa kanssa.

21. Ja heidän syödessään hän sanoi: "Totisesti sanon teille: yksi teistä

minut pettää."

Mark. 14:18s. Luuk. 22:14. 21s. Joh. 13:21s. 22. Silloin he kävivät kovin murheellisiksi ja rupesivat toinen toisensa perästä sanomaan hänelle: "En suinkaan minä se ole, Herra?"

23. Hän vastasi ja sanoi: "Joka minun kanssani pisti kätensä vatiin,

se pettää minut

24. Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin hänestä on kirjoitettu, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika petetään! Parempi olisi sille ihmiselle, että hän ei olisi syntynyt." Ps. 41:10.

25. Niin Juudas, joka hänet petti, vastasi ja sanoi: "Rabbi, en suin-kaan minä se ole?" Hän sanoi hä-

nelle: "Sină se olet."

Ja heidän syödessään Jesus otti leivān, siunasi, taittoi ja antoi opetuslapsilleen ja sanoi: "Ottakaat, syökäät; tämä on minun ruumiini."

1 Kor. 11:23 s.

27. Ja hän otti kalkin, kiitti ja antoi heille ja sanoi: "Juokaat tästä kaikki

28. sillä tämä on minun vereni. nā tāmā evankeliumi saarnataan ko- uuden liiton veri, joka monen edes-

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 26.

tä vuodatetaan syntien anteeksi-an- l tamiseksi. 2 Moos. 24:8.

Jer 31:31, Sak. 9:11, Hebr. 8:8. 29. Ja minä sanon teille: tästälähin en juo tätä viinipuun tuotetta, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena teidän kanssanne Isäni valtakunnassa."

30. Ja veisattuaan kiitosvirren ne läksivät ulos Öljymäelle.

Ps. 113-118. Luuk. 22:39. 31. Silloin Jesus sanoi heille: "Tänä yönä te kaikki loukkaannutte minuun; sillä on kirjoitettu: 'Minä lyön paimenen, ja lauman lampaat hajoitetaan'. Sak. 13:7. Joh. 16:32.

32. Mutta sitten kun nousen ylös, käyn minä teidän edellänne Gali-leaan." Matt. 28:7. Mark. 16:7

33. Niin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Vaikka kaikki lõukkaantuisivat sinuun, niin minä en koskaan loukkaannu.

 Jesus sanoi hänelle. "Totisesti sanon sinulle: tänä yönä, ennenkuin kukko laulaa, sinä kolmasti kiellät Joh. 13:38.

35. Pietari sanoi hänelle: "Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, en sittenkään kiellä sinua." Samoin ınyös kaikki opetuslapset sanoivat.

Joh. 11:16. Sitten Jesus tuli heidän kanssaan Getsemane nimiseen paikkaan; ja hän sanoi opetuslapsilleen: "Istu-kaat tässä, sillä aikaa kun minä käyn tuolla rukoilemassa."

Mark. 14:32 s. Luuk. 22:39 s. Joh. 18:1. 37. Ja hän otti mukaansa Pietarin ja ne kaksi Sebedeuksen poikaa; ja hän alkoi murehtia ja olla ahdistuksessa.

38. Silloin hän sanoi heille: "Sieluni on kovin murheellinen aivan kuollakseni; olkaat tässä ja valvokaat minun kanssani." Joh. 12:27. 39. Ja hän meni vähän edemmäksi.

lankesi kasvoilleen ja, rukoili, sanoen: "Isäni, jos on mahdollista, niin menköön minulta pois tämä kalkki, kuitenkaan ei niinkuin minä tahdon, vaan niinkuin sinä.

Joh. 6:38. 18:11. Hebr. 5:7 s. 40. Ja hän tuli opetuslasten tykö ja tapasi heidät nukkumasta ja sanoi Pietarille: "Niin ette siis jaksaneet yhtä hetkeä valvoa minun kans-

41. Valvokaat ja rukoilkaat, ettette joutuisi kiusaukseen; henki tosin on altis, mutta liha on heikko.

1 Piet. 4:7. Gal. 5:17. 42. Taas hän meni toisen kerran ja rukoili, sanoen: "Isani, jos tama hanet ylimmäisen papin, Kaifaan,

kalkki ei saata mennä minulta pois. vaan minun on se juotava, niin tapahtukoon sinun tahtosi.

43. Ja tullėssaan hän taas tapasi heidät nukkumasta, sillä heidän silmiään painosti.

44 Ja hän jätti heidät, meni taas

ja rukoili kolmannen kerran ja sanoi samat sanat.

45. Sitten hän tuli opetuslasten tykö ja sanoi heille: "Te nukutte vielä ja lepäätte! Katso, hetki on lähestynyt, ja Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin.

46. Nouskaat, lähtekäämme; katso, se on lähestynyt, joka pettää minut."

 Ja katso, hānen vielā puhues. saan, Juudas, yksi niistä kahdesta-toista, tuli ja hänen kanssaan lukuisa, miekoilla ja sauvoilla varustettu joukko ylipappien ja kansan vanhimpain luota.

Mark. 14:43 s. Lnuk. 22:47 s. Joh. 18:3 s. 48. Ja se, joka petti hänet, oli antanut heille merkin, sanoen: "Jota minä suutelen, hän se on; ottakaat hänet kiinni." 2 Sam. 20:9.

49. Ja heti hän meni Jesuksen tykö ja sanoi: "Terve, Rabbi!" ja suu-

teli häntä.

50. Niin Jesus sanoi hänelle: "Ystävä, mitä varten tulit tänne?" Silloin he tulivat Jesuksen luo, kävivät häneen käsiksi ja ottivat hänet kiinni. 51. Ja katso, muuan niistä, jotka olivat Jesuksen kanssa, ojensi katensä, veti miekkansa ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä korvan.

52. Silloin Jesus sanoi hänelle: "Pistā miekkasi takaisiin tuppeen; sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat.

1 Moos. 9:6. Ilm. 13:10. 53. Vai luuletko, etten voisi pyytää Isältäni, ja hän lähettäisi nyt minulle enemmän kuin kaksitoista le-

gionaa enkeleitä? 54. Kuinka sitten kävisivät toteen

kirjoitukset, jotka sanovat, että näin pitää tapahtuman?" Jes. 53:10. Sillä hetkellä Jesus sanoi joukolle: "Niinkuin rosvoa vastaan olette lähteneet miekoin ja sauvoin vangitsemaan minua. Joka päivä olen istunut temppelissä ja opettanut, ettekä ole ottaneet minua kiinni. 56. Mutta tämä kaikki on tapahtunut, jotta profettain kirjoitukset kävisivät toteen." Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänet ja pakenivat. 57. Ja Jesuksen kiinniottajat veivät luo, jonne kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet.

Mark. 14:53 s. Luuk. 22:54 s. Joh. 18:12 s. 58. Ja Pietari seurasi häntä etäältä ylimmäisen papin palatsin sisäpi-halle asti; ja hän meni sinne ja is-tui käskyläisten joukkoon nähdäkseen miten kävisi.

59. Mutta ylipapit ja vanhimmat ja koko neuvosto etsivät väärää todistusta Jesusta vastaan tappaakseen hänet, 60. mutta eivät löytäneet. Ja vaikka monta väärää todistajaa tuli esille, eivät he sittenkään löytäneet. Mutta

vihdoin tuli kaksi väärää todistajaa, 61. ja he sanoivat: "Tämä on sanonut:,Minä voin hajoittaa maahan Jumalan temppelin ja kolmessa päi-Joh. 2:19 s. vässä rakentaa sen.

62. Silloin ylimmäinen pappi nousi ja sanoi hänelle: "Etkö mitään vastaa siihen, mitä nämä todistavat si-

-nua vastaan?"

63. Mutta Jesus oli vaiti. Niin ylimmäinen pappi sanoi hänelle: "Minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että sanot meille, oletko sină Kristus, Jumalan Poika."

64. Jesus sanoi hünelle: "Olen. Mutta minä sanon teille: tästälähin saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan tai-

vaan pilvien päällä.

Ps. 110:1. Matt. 16:27. 24:30. 25:31. Room. 14:11. 1 Tess. 4:16. 1lm. 1:7. 65. Silloin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa rikki ja sanoi: "Hän on pilkannut Jumalaa. Mitä me enää tarvitsemme todistajia? Katso, nyt kuulitte hänen pilkkansa. Job. 10:33. 66. Miten teistä on?" He vastasivat, sanoen: "Hän on ansainnut kuoleman." 3 Moos. 24:16. Joh. 19:7.

67. Silloin he sylkivät häntä kasvoihin ja lõivät håntä nyrkillä; ja toi-

set lõivät häntä poskelle

Jes. 50:6. Matt. 27:30. "Ennusta meille, 68. ia sanoivat: Kristus, kuka se oli, joka sinua lõi. 69. Mutta Pietari istui ulkona sisäpihalla. Ja hänen tykönsä tuli muuan palvelijatar ja sanoi: "Sinäkin olit Jesuksen, galilealaisen, seurassa." 70. Mutta han kielsi kaikkien kuullen ja sanoi: "En tieda mita sanot." 71. Ja kun hän oli mennyt ulos porttikäytävään, näki hänet toinen nainen ja sanoi siellä oleville: "Tämäkin oli Jesuksen, nasaretilaisen, seurassa." 72. Ja taas hän kielsi valalla! "En

tunne sitä miestä.

73. Vähän sen jälkeen tulivat ne, jotka siinä seisoivat, ja sanoivat Pie- | tannut, j

tarille: "Totisesti sinäkin olet yksi heistä, sillä kielimurteesikin ilmaisee sinut.

74. Silloin han tupesi manaamaan itseānsā ja vannoniaan: "En tunne sitā miestā. "Ja samassalauloi kukko, 75. Niin Pietari muisti Jesuksen sanat, jotka hän oli hänelle sanonut: "Ennenkuin kukko laulaa, kiellät sinä kolmasti minut.4 Ja han meni ulos ia itki katkerasti. Matt. 26:34.

27 Luku.

Juudas Iskariot hirttää itsensä. Jesus on Pilatuksen tutkittavana ja tuomittavana; Hän pilkataan, ristiinnaulitaan, kuolee ristillä ja haudataan.

Mutta aamun tullessa kaikki yli-papit ja kansan vanhimmat pitivāt neuvottelun Jesusta vastaan tappaakseen hänet; Mark.15:1. Luuk.22:66. 2. ja he sitoivat hänet ja veivät pois a antoivat hänet maaherran, Pontius Pilatuksen, käsiin, Luuk, 23:1. Joh. 18:28. 3. Kun Juudas, hänen pettäjänsä, nāki, ettā hān oli tuomiltu, silloin hān katui ja toi takaisin ne kolmekymmenta hopearahaa ylipapeille

ja vanhimmille 4. ja sanoi: "Minä olen syntiä tehnyt, kun petin viattoman veren." Mutta he sanoivat: "Mita se meihin

koskee? Katso itse eteesi!" 5. Ja hän viskasi hopearahat temppeliin, läksi sieltä, meni pois ja hirt-

ti itsensä. Ap. L 1:188. 6. Niin ylipapit ottivat hopearahat ja sanoivat: "Èi ole luvallista panna näitä uhriarkkuun, koska ne ovat veren hinta."

Ja neuvoteltuaan he ostivat niillä savenvalajan pellon muukalaisten

hautausmaaksi.

8. Sen vuoksi sitä peltoa sanotaan veripelloksi vielā tānā pāivānā.

9. Silloin kävi toteen mikä on puhuttu Jeremia profetan kautta, joka sanoo: "Ja ĥe ottivat ne kolme-kymmentă hopearahaa, hinnan siită arvioidusta miehestä, jonka he olivat Israelin lasten puolesta arvioi-Jer. 32:9. 8ak. 11:12 s.

10. ja antoivat ne savenvalajan pellosta, niinkuin Herra oli käskenyt

minulle."

11. Mutta Jesus seisoi maaherran edessä. Ja maaherra kysyi häneltä, sanoen: "Oletko sinä Juutalaisten kuningas?" Niin Jesus sanoi hänelle: ,,Olen." Mark. 15:28.

Luuk, 23:3. Joh. 18:29 s. 1 Tim. 6:13. 12. Ja kun ylipapit ja vanhimmat häntä syyttivät, ei hän mitään vas-Jes. 53:1-

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 27.

13. Silloin Pilatus sanoi hänelle "Etkö kuule kuinka paljon he to-

distavat sinua vastaan?"

14 Mutta hän ei vastannut hänelle ainoaakaan sanaa, niin että maaherra suuresti ihmetteli Joh. 19:9 15 Mutta juhlana maaherra tavallisesti pääsii kansalle yhden vangin irti, kenenkä tahtoivat

Mark, 15:6s. Luuk, 23:17s, Joh 18:39 s 16. Ja heillä oli silloin kuuluisa van-

ki, nimeltä Barabbas

17. Kun he nyt olivat koolla, sanoi Pilatus heille: ,,Kumman tahdotte että päästän teille. Barabbaanko vai Jesuksen, jota sanotaan Kristukseksi?" 18. Sillä hän tiesi, että he kateudesta

olivat hänet antaneet hänen käsiinsä. Mutta hänen istuessaan tuomioistuimella hänen vaimonsa lähetti sanomaan hänelle: "Alä puutu tähän vanhurskaasen mieheen, sillä minä

olen tänään unessa paljon kärsinyt

hänen tähtensä. Job 4:13. 20 Mutta ylipapit ja vanhimmat yllyttivät kansaa anomaan Barabbasta irti päästettäväksi, mutta Jesusta surmattavaksi.

21. Ja maaherra rupesi puhumaan ja sanoi heille "Kumman näistä kahdesta tahdotte että päästän teille?" Niin he sanoivat. "Barabbaan."

Ap t. 3:14. "Mitä mi-22. Pilatus sanoi heille nun sitten on tehtävä Jesukselle, jota sanotaan Kristukseksi?" He sanoivat kaikki: "Ristiinnaulittakoon hänet!"

23. Niin maaherra sanoi: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat täyttä kurkkua, sanoen:

"Ristiihnaulittakoon!"

24. Ja kun Pilatus näki, ettei hän mitään sille voinut, vaan että meteli vhā eneni, otti hān vettā ja pesi kātensä kansan nähden ja sanoi . "Viaton minä olen tämän vanhurskaan miehen vereen. Vastatkaat itse siitä!"

5 Moos. 21:6 s. 25. Niin kaikki kansa vastasi ja sanoi: "Tulkoon hänen verensä mei-

dän päällemme ja lastemme päälle!" Ap. t. 5:28. 26. Silloin hän päästi heille Barab-

baan, mutta Jesuksen hän ruoskitti **ja antoi ristiinnaulittav**aksi

27. Silloin maaherran sotamiehet veivät Jesuksen mukanaan päävartioon ja kokosivat hänen ympärilleen koko sotilasjoukon. Mark. 15:16s. Job 19:2s.

28. Ja he riisuivat hänet ja pukivat hänen ylleen punaisen päällys-

vaipan

29. ja väänsivät seppeleen orjantappuroista, panivat sen hänen päähän-

sä ja ruovon hänen oikeaan käteensä. polvistuivat hänen eteensä ja pilkkasivat häntä ja sanoivat "Terve, Juutalaisten kuningas!"

30 Ja he sylkivät hänen päällensä

ottivat ruovon ja löivät häntä päähãn Jes. 50:6, Matt. 26:37.

31 Ja kun olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä päällysvaipan, pukivat hänet hänen omiin vaatteisiinsa ja veivät hänet pois ristiinnau-Joh. 19:16.

32. Ja matkalia he tapasivat kyrcneläisen miehen, nimeltä Simon, T**ä**män he pa**ko**ittivat kantam**aan hä-**

nen ristiä**än.**

Mark. 15:21 s. Luuk. 23:26 s. Joh. 19:17 s. Ja tultuaan paikalle, jota sanotaan Golgataksi – se merkitsee: Pääkallonpaik**ka** -

 he tarjosivat hänelle juotavaksi. sapella sekoitettua viiniä; mutta maistettuaan hän ei tahtonut sitä juoda Ps. 69:22.

35 Ja kun olivat ristiinnaulinneet hänet, jakoivat he keskenään hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa.

Ps. 22:19. Sitten he istuutuivat ja vartioit-

sivat häntä siellä 37. Ja he panivat vläpuolelle hänen

päätään hänen syynsä näin kirjoitettuna · "Tämä on Jesus, Juutalaisten

kuningas."
38. Silloin ristiinnaulittiin hänen kanssaan kaksi rosvoa, toinen oikealle, ja toinen vasemmalle puolelle.

Jes. 53:12. 39. Ja ne. jotka kulkivat ohitse, herjasivat häntä, nyökyttivät päätään

Ps. 22:8. 109:25. 40. ja sanoivat: "Sinä, joka hajoitat maahan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakennat, auta itseäsi! Jos olet Jumalan Poika, niin astu alas rististă!" Joh. 2:19.

Samoin ylipapitkin kirjanoppineiden ja vanhimpien kaussa pilk-kasivat häntä ja sanoivat:

42. .. Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa. Jos hän on Israelin kuningas, astukoon nyt alas rististä, niin me uskomme häneen!

43. Hän on luottanut Jumalaan: vapahtakoon hän nyt hänet, jos on mielistynyt häneen'; sillä hän on sanonut "Minä olen Jumalan Poika."

44. Ja samalla tapaa solvasivat häntä rosvotkin, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssaan.

45. Mutta kuudennesta tunnista tuli yli koko maan pimeä, jota kesti yh•

deksänteen tuntiin asti.

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 27, 28,

46. Ja vhdeksännen tunnin vaiheella Jesus huusi korkealla äänellä, sanoen: "Eeli, Eeli, lama sabaktani?" Se on: Jumalani, Jumalani, miksi hvlkāsit minut? Ps. 22:2.

47. Niin muutamat siinä seisovista, kun sen kuulivat, sanoivat: "Hän huutaa Elijata."

48. Ja heti juoksi muuan heistä ja otti sienen, täytti sen happamella viinillä, pani sen ruovon päähän ja antoi hänelle juoda. Ps. 69:22.

49. Mutta muut sanoivat: "Annas, katsokaamme tuleeko Elija pelasta-

maan häntä."

50. Niin Jesus taas huusi korkealla

äänellä ja heitti henkensä.

51. Ja katso, temppelin esirippu repesi kuhtia ylhäältä alus asti, ja maa järisi, ja kalliot halkesivat,

2 Moos. 26:31. 36:35. 2 Aik. 3:14. Hebr. 10:19 s. 52. ia haudat aukenivat, ja monta nukkunciden pyhien ruumista nousi

ylös,

53. ja lähtien haudoistaan he tulivat hänen ylösnousemisensa jälkeen pyhään kaupunkiin ja ilmestyivät mo-

nelle.

54. Mutta kun sadanpäällikkö ja ne, jotka hänen kanssaan vartioitsivat Jesusta, näkivät maanjäristyksen ja mitā muuta tapahtui, peljāstyivāt he kovin ja sanoivat: "Totisesti tā-mā oli Jumalan Poika."

55. Ja siellä oli monta naista, jotka olivat Galileasta seuranneet Jesusta ja palvelleet häntä ; he seisoivat etääl-

lä katselemassa. Luuk. 8:2 s. 56. Näiden joukossa oli Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin ja Joseen äiti, ja Sebedeuksen poikain äiti. 57. Mutta illan tultua saapui eräs

rikas mies Arimatiasta, nimeltä Josef. joka hänkin oli Jesuksen opetuslapsi.

Mark. 15:42 s. Luuk. 23:50 s. Joh. 19:38 s. 58. Tāmā meni Pilatuksen tykö ja pyysi Jesuksen ruumista. Silloin Pilatus käski antaa sen hänelle.

2 Moos. 34:25. 5 Moos. 21:28. 59. Ja Josef otti ruumiin, kääri sen

puhtaasen liinavaatteesen

60. ja pani sen uuteen hautaansa. jonka oli hakannut kallioon. Ja hän vieritti suuren kiven haudan ovelle ja lähti pois. Jes. 53:9. 61. Ja siellä olivat Maria Magdaleena

ja toinen Maria, jotka istuivat vas-

topäälä hautaa,

62. Seuraavana päivänä, joka oli valmistuspäivän jälkeinen, ylipapit ja farisealaiset kokoontuivat ja menivät Pilatuksen tykö

63. ja sanoivat: "Herra, me muistamme tuon villitsijän vielä eläessään sanoneen: ,Kolmen päivän perästä minä nousen ylös.' Matt. 12:40.

64. Käske siis tarkasti vartioida hautaa kolmanteen päivään asti, jotteivät hänen opetuslapsensa tulisi ja varastaisi häntä ja sanoisi kansalle: Hän nousi kuolleista'; ja niin viimeinen villitys tulee ensimmäistä pahempi."

65. Niin Pilatus sanoi heille: "Tuossa on vartijaväki, menkäät, vartioitkaat niin tarkasti kuin osaatte.'

, 66. Niin he menivät ja usettivat haudalle vartijaväen ja lukitsivat sinetillä kiven.

28 Luku.

Jesus nousce kuolleista ja ilmestyy opetuslapsilleen ja käskee heidän mennä tekemään kaikki kansat hänen opetuslapsikseen.

Ja sabbatin kuluttua, aamun koittaessa viikon ensimmäisenä päivānā Maria Magdaleena ja se toinen Maria menivät katsomaan hautaa.

Mark. 16:2 s. Luuk. 24:1 s. Joh. 20:1 s. 2. Ja katso, tapahtui suuri maanjäristys, sillä Herran enkeli laskeusi alas taivaasta, tuli ja vieritti haudan ovelta kiven ja istui sille.

3. Hän oli näöltään niinkuin salama; ja hänen vaatteensa olivat val-

keat niinkuin lumi.

4. Ja häntä peljästyen vartijat vapisivat ja kävivät ikäänkuin kuolleiksi.

5. Mutta enkeli puhutteli naisia fa sanoi heille: "Älkäätte peljätkö; silla mina tiedan, että etsitte Jesusta, ristiinnaulittua.

6. Ei han ole täällä; han on noussut vlös, niinkuin hän sanoi. Tulkaat, katsokaat paikkaa, jossa Herra on

maannut. Matt. 12:40. 16:21. 17:23. 20:19. 7. Ja menkäät nopeasti sanomaan hänen opetuslapsilleen, että hän on noussut kuolleista. Ja katso, hän käy teidän edellänne Galileaan: siellä saatte nähdä hänet. Katso, minä olen sanonut sen teille." Matt. 26:32.

8. Ja lie menivät nopeasti haudalta peloissaan ja suuresti iloiten ja juoksivat viemään sanaa hänen opetus-

lapsilleen.

9. Muttakun menivät ilmoittamaan hänen opetuslapsilleen, niin katso, Jesus tuli heitä vastaan ja sanoi: "Terve teille!" Ja he menivät hänen tykönsä, syleilivät hänen jalkojaan ja kumarsivat häntä.

10. Silloin Jesus sanoi heille: .. Alkäät peljätkö; menkäät ja viekäät sana veljilleni, että he menisivät Galileaan, ja siellä he saavat minut nähdä. Joh. 20:7

Ap. t. 1:3. 13:31. 1 Kor. 15:4 s. Hebr. 2:11

MATTEUKSEN EVANK, 28. MARKUKSEN EVANK, 1.

11. Mutta heidan mennessään, katso, muutamat vartijaväestä tulivat kaupunkiin ja ilmoittivat ylipapeille kaikki, mitä oli tapahtunut.

12. Ja nämä kokoontuivat vanhinten kanssa ja pitivät neuvottelun ja antoivat sotamichille runsaat rahat

13. ja lausuivat : "Sanokaat, että hänen opetuslapsensa tulivat völlä ja veivät hänet varkain meidän nukkuessamme Matt 27:64.

14. Ja jos tāmā tulee maaherran korviin, niin me lepytämme hänet ja laitamme niin, että saatte olla

huolettomina."

15. Niin he ottivat rahat ja tekivät niinkuin heitä oli neuvottu. Ja tätä puhetta on levitetty Juutalaisten kes-ken, ja se on yleinen vielä tänä päivänä.

16. Ja ne yksitoista opetuslasta vael-

sivat Galileaan sille vuorelle, jonne Jesus oli käskenyt heidän mennä. Matt. 26:32.

17. Ja kun näkivät hänet, kumarsivat he häntä, mutta muutamat

epäilivät 18 Ja Jesus tuli heidän tykönsä ja puhui heille ja sanoi: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja

maan päällä . Ps. 8.7. Dan. 7:14. Matt. 11:27 Luuk. 10:22. Joh. 3:35, 13:3, 17:2, Ef 1:20 s. Hebr 1:2 2:8. Menkäät siis ja tehkäät kaikki kansat opetuslapsikseni kastamalla heidat Isan ja Pojan ja Pyhan Hengen nimeen, Mark, 16:15 s. Luuk. 24:47

20. ja opettamalla heitä pitämään kaikki, minkä olen käskenyt teille. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti." Matt. 18:20. Joh. 14:18.23.

MARKUKSEN EVANKELIUMI.

ı Luku.

Johannes kastaja esiintyy. Jesus kastetaan, kuisataan, kutsuu opetuslapsia, opettaa Kapernaumissa, parantaa riivatun ja Simonin anopin sekä muita sairaita.

Tämä on Jesuksen Kristuksen, Ju-malan Pojan, evankeliumin alku. Matt. 14:33. 16:16. Joh. 6:69. 11:27. 20:31.

Ap. t. 9:20. Room. 1:4. 1 Joh. 4:15. 5:5. 2. Niinkuin on kirjoitettu profetoissa: "Katso, minā lāhetān enkelini kasvojesi edelle, ja hān on valmis-tava tiesi;" Jes 40:3. Mal. 3:1. Matt. 3:1s. Luuk. 3:3s. Matt. 11:10. Luuk. 7:27.

3. "erāmaassa huutavan āāni kuuluu: 'Valmistakaat Herran tietä, tehkäät polut hänelle tasaisiksi',"

Joh. 1:23. Luuk. 1:76. 4. niin Johannes kastaja esiintyi erāmaassa ja saarnasi parannuksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi. Jer. 8:12s. Mark. 1:15. Ap. t. 13:24.

5. Ja koko Judean maa ja kaikki Jerusalemin asukkaat vaelsivat hänen tykönsä, ja he saivat häneltä kasteen Jordanin joessa, tunnustaessaan syntinsä.

6. Ja Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja nahkainen vyö vyötäisillään; ja hän söi heinäsirkkoja ja metsähunajaa. 3 Moos. 11:22.

7. Ja hän saarnasi, sanoen: "Minun jälessäni tulee se, joka on minua väkevämpi, ja minä en edes ole kelvollinen kumartuen päästämään hänen kenganpaulaansa.

Joh. 1:26 s. Ap. t. 13:25.

Minä kastan teidät vedellä, mutta hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä."

Joh. 20:22. Ap. t.1:5. 2:4.11:16.19:3 s. 9. Ja tapahtui miinā pāivinā, ettā Jesus tuli Galilean Nasaretista ja sai Johannekselta kasteen Jordanissa.

Matt. 3:13 s. Luuk. 3:21 s. Joh. 1:31 s. Ja heti vedestä noustessaan hän näki taivasten aukeavan ja Hengen niinkuin kyyhkysen laskeuvan alas hänen päälleen.

11. Ja taivaista tuli ääni: "Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun olen mielistynyt." Ps. 2:7. Jes. 42:1. Matt. 17:5. Mark.9:7. Luuk. 9:35. 2 Piet. 1:17.

12. Kohta sen jälkeen Henki ajoi

hänet erämaahan.

Matt. 4:18. Luuk. 4:18. 13. Ja hän oli erämaassa neljäkymmentä päivää, ja saatana kiusasi häntă, ja hān oli petojen seassa; ja enkelit palvelivat häntä.

14. Mutta sitten kun Johannes oli pantu vankeuteen, meni Jesus Ga-lileaan ja saarnasi Jumalan valta-

kunnan evankeliumia

Matt. 4:12 s. Luuk. 4:14. Joh. 4:43. Ap. t. 19:37. 15. ja sanoi: "Aika on täyttynyt, ja Jumalan valtakunta on lähestynyt; tehkäät parannus ja uskokaat evan-keliumi." Matt. 82 10:7.

16. Ja kulkiessaan Galilean meren rantaa hān nāki Simonin ja Andreaksen, Simonin veljen, laskevan verkkoa m**ercen; he olivat näet ka-**Matt. 4:188, Luuk. 5:2 s. lastajia.

17. Ja Jesus sanoi heille: "Seurai-

kaat minua, niin teen teistä ihmis- meni autioon paikkaan, ja siellä hän ten kalastajia."

18. Heti he jättivät verkot ja seu-

rasivat häntä.

19. Ja käydessään siitä vähän eteenpäin hän näki Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, nämäkin venheessä verkkojaan korjaamassa.

20. Ja heti han kutsui heidat; ja he jättivat isänsä, Sebedeuksen, palkkalaisten kanssa venheesen ja läk-

sivät seuraamaan häntä.

21. Ja he menivăt Kapernaumiin; ja han meni kohta sabbattina synagogaan ja opetti. Matt.4:13s. Luuk.4:31 s. 22. Ja he hammästyivät hänen opetustaan, sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla on valta, eikä niinkuin kirjanoppineet. Matt. 7:28 s.

23. Ja heidän synagogassaan oli juuri: silloin mies, jossa oli saas-

tainen henki; ja han huusi, 24. sanoen: "Voi, mita sinulla on meidan kanssamme tekemistä, Jesus, nasaretilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Tiedan sinut, kuka olet, Jumalan Pyhä." Matt. 8:29.

25. Niin Jesus nuhteli häntä, sanoen: "Ole vaiti ja mene ulos hänestä!" 26. Ja saastainen henki repi häntä ja lähti ulos hänestä huutaen koval-

la äänellä

27. Ja he hämmästyivät kaikki. niin että kyselivät toisiltaan, sanoen: "Mitā tāmā on? Uutta oppia! Voimallisesti hän käskee saastaisia henkiākin, ja he tottelevat hāntā."

 Ja hänen maineensa levisi kohta kaikkialle koko ympäristöön Ga-

lileassa

29. Ja synagogasta tultuaan he menivät heli Simonin ja Andreaksen taloon Jaakobin ja Johanneksen Matt. 8:14s. Luuk. 4:38. s. kanssa. 30. Ja Simonin anoppi makasi sairaana kuumeessa, ja kohta he pu-

huivat hänestä Jesukselle.

31. Ja hän meni hänen tykonsä ja nosti hänet ylös, ottaen häntä kädestă; ja kohta kuume läksi hänestā, ja hān palveli heitā.

32. Mutta illan tultua, kun aurinko oli laskenut, tuotiin hänen tykönsä kaikki sairastavaiset ja riivatut,

33. ja koko kaupunki oli kokoon-

tuneena oven edessä.

34. Ja hän paransi useita, jotka sairastivat monenlaisia tauteja, ja paljon perkeleitä hän ajoi ulos eikä sallinut perkeleitten puhua, sillä he tunsivat hänet. Ap. t. 16:17 a. 19:15. 35. Ja varhain aamulla, kun vielä

rukoili. Matt. 14:23.

Mark, 6:46. Luuk, 4:42 8, 5:16, 6:12, 36. Mutta Simon ja ne, jotka olivat hänen kanssuan, riensivät hänen

jälkeensä; 37. ja lövdettvään hänet he sanoi-

vat hänelle: "Kaikki etsivät sinua." 38. Ja hän sanoi heille: "Menkääm-

me muualle läheisiin kyliin, jotta minä sielläkin saarnaisin, sillä sitä varten olen lähtenyt."

39. Ja hän meni ja saarnasi hei-dän synagogissaan koko Galileassa

ja ajoi ulos perkeleet.

40. Ja hänen tykönsä tuli spitalinen mies, rukoili häntä, polvistui hänen eteensä ja sanoi hänelle: "Jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa.

Matt. 8:2 s. Luuk. 5:12 s. 41. Niin Jesus armahti häntä, ja ojentaen kätensä hän koski häneen ja sanoi hänelle: "Minä tahdon,

puhdistu."

42. Ja hänen sanottuaan sen, spitali heti läksi hänestä, ja hän puhdistui. 43. Ja hān kovisti hāntā, laittoi hānet heti pois Mark. 3:12. 7:36. 44. ja sunoi hänelle: "Katso, ettet kellekään sano mitään, vaan mene ja näytä itsesi papille ja uhraa puhdistuksestasi se, minkä Mooses on säätänyt, todistukseksi heille.

3 Moos. 14:2 s. Luuk. 17:14. 45. Mutta lähdettyään tämä rupesi paljon julistamaan ja tietoa levittämään asiasta, niin ettei Jesus enää saattanut julkisesti mennä kaupunkeihin, vaan oleskeli niiden ulkopuolella autioissa paikoissa: ja kaikkialta tultiin hänen tykönsä.

2 Luku.

Jesus parantaa halvatun michen, kutsuu Matteuksen, puhuu paastoamisesta ja puolustaa opetuslapsiaan, jotka katkovat tähkäpäitä sabbattina.

Ja hān meni taas Kapernaumiin muutamain päiväin perästä; ja kun kuultiin hänen olevan kotona.

Matt. 9:1 s. Luuk. o:17 s. 2. kokoontui kohta paljo väkeä, niin etteivät he enää mahtuneet oven edustallekaan. Ja hän puhui heille

3. Ja he tulivat ia toivat hänen tvkõnsä halvattua miestä, jota oli nel-

ja kantamassa

4. Ja kun eivät kansanjoukolta päässeet tätä tuomaan hänen tykönsä, purkivat he kattoa siltä kohdalta, missä hän oli, ja niin kaivettuaan aukon laskivat alas vuoteen, jossa oli pimeā, hān nousi, lāhti ulos ja halvattu makasi.

sanoi hän halvatulle: "Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi.

6. Mutta siellä istui muutamia kirjanoppineita, ja he ajattelivat sy-

dämmessään :

7. ..Kuinka tämä näin puhuu? Hän pilkkaa. Kuka voi antaa syntejä anteeksi muu kuin Jumala yksin?"

Jes. 43:25. 8. Ja heti Jesus tunsi hengessään. että he niin ajattelivat itsekseen, ja sanoi heille: "Miksi ajattelette sellaista sydämmessänne? Ps. 139:2. 9. Kumpi on helpompi, sanoako

anteeksi, vai sanoa: ,Nouse, ota vuoteesi ja kävele? halvatulle: .Sinun syntisi annetaan

10. Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin" – hän sanoi halvatulle -

11. "mină sanon sinulle: nouse. ota

vuoteesi ja mene kotiisi!"

12. Silloin tämä nousi, otti kohta vuoteensa ja meni ulos kaikkien nähden, niin eitä kaikki hämmästyivät ja ylistivät Jumalaa, sanoen: "Tämmõistä emme ole koskaan nähneet."

13. Ja taas hän läksi ulos ja kulki meren rantaa. Ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja hän opetti heitä.

Matt. 9:9 s. Luuk. 5:27 s. 14. Kulkiessaan eteenpäin hän näki Levin, Alfeuksen pojan, istuvan tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua!" Ja tämä nousi ja seur

rasi häntä. 15. Ja kun hän aterioitsi hänen talossaan, aterioitsi myös monta publikaania ja syntistä Jesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa; sillä heitä oli paljon, ja he olivat seuran-

neet häntä.

16. Kun kirjanoppineet ja farisealaiset näkivät, että hän sõi syntisten ja publikaanien kanssa, sanoivat he hänen opetuslapsilleen: "Miksi hän

syö ja juo syntisten kanssa?" 17. Sen kuullessaan Jesus sanoi heille: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. En ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä." Hes.34:16. Matt.18:11. Luuk.19:10. 1Tim.1:15.

Ja Johanneksen opetuslapset ja farisealaiset pitivät paastoa. Niin tultiin ja sanottiin hänelle: "Johanneksen opetuslapset ja farisealaisten opetuslapset paastoavat; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?"

Matt. 9:14 s. Luuk. 5:33 s. 19. Jesus sanoi heille: "Eiväthän sulhaispojat saata paastota sillä ai-

5. Kun Jesus näki heidän uskonsa, | Niin kauan kuin heillä on ylkä seurassaan, eivät he saata paastota.

20. Mutta tulee päiviä, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, sinä päivänä, he paastoavat. Joh. 16:5s. 21. Ei kukaan ompele vanumattomasta tilkusta paikkaa vanhaan vaatteesen; jos ompelee, niin uusi täytetilkku repii palasen vanhasta vaatteesta, ja läpi tulee pahemmaksi.

22. Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; jos laskee, niin viini pakahuttaa leilit, ja viini menee hukkaan ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin."

23. Ja tapahtui, että hän sabbattina kulki viljavainioiden läpi, ja hänen

opetuslapsensa rupesivat käydessään katkomaan tähkäpäitä.

5 Moos. 23:25. Matt. 12:1 s. Luuk. 6:1 s. Niin farisealaiset sanoivat hänelle: "Katso, miksi he tekevät sabbattina sitä, joka ei ole luvallista?" 2 Moos. 20:10.

25. Hän sanoi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet mitä David teki. kun hän ia hänen seuralaisensa olivat puutteessa ja heidän oli nälkä.

1 Sam. 21:6.

26. kuinka hän meni Jumalan huoneesen ylimmäisen papin Abjatarin aikana ja sõi näyteleivät, joita ei ollut luvallista syödä muiden kuin pappien, ja kuinka hän antoi mukanaan olevillekin?"

2 Moos. 25:30. 29:33. 3 Moos. 24:9. Ja hän sanoi heille: "Sabbatti on tehty ihmistä varten, eikä ihminen sabbattia varten. è Moos, 5:14. Niin Ihmisen Poika siis on sabbatinkin herra."

3 Luku.

Jesus parantaa miehen, jolla oli kuivettunut käsi, asettaa kaksitoista apostolia ja varoittaa pilkkaamasta Pyhää Henkeä.

Ja hän meni taas synagogaan, ja siellä oli mies, jolla oli käsi kuivettuneena. Matt. 12:9 s. Luuk, 6:6 s. Ja saattaakseen nostaa syytettä häntä vastaan he pitivät häntä sil-mällä, parantaisiko hän miehen sabbattina.

 Niin hänsanoi miehelle, jonka käsi oli kuivettunut:,,Nouse ja astu esille: 4. Ja hän sanoi heille: "Onko luvallista sabbattina tehdä hyvää, vai tehdä pahaa, pelastaa sielu vai tap-paa?" Mutta he olivat vaiti.

Silloin hän vihassa katsoi ympärilleen heihin, murheellisena heidän sydämmensä paalumuksesta, ja kaa kuin ylkä on heidän kanssaan? | sanoi sille miehelle: "Ojenna käte-

MARKUKSEN EVANKELIUMI 3, 4,

si!" Ja han ojensi, ja hanen katen-

sä tuli jälleen terveeksi.

6. Ja farisealaiset läksivät ulos ja pitivät kohta herodilaisten kanssa neuvottelun häntä vastaan, surma-Matt. 22:16. Joh. 5:16. takseen häntä.

Mutta Jesus meni opetuslastensa kanssa pois meren luo; ja häntä seurasi suuri kansanjoukko Galileasta Ja myös Judeasta Matt. 12:15. Luuk 6:178.

8. ja Jerusalemista ja Idumeasta ja Jordanin toiselta puolelta ja Tyyron ja Sidonin ympäristöltä tuli paljo kansaa hänen tykönsä, kun kuulivat kuinka suuria tõitä hän teki. Matt. 4:25. 9. Ja han sanoi opetuslapsilleen, että hanelle oli pidettävä venhe varalla kansanjoukon tähden, jotteivät ah-

distaisi hanta; sillä hän paransi monta, jonka tähden kaikki, joilla oli vaivoja, tunkeutuivat hänen päälleen koskeak-

sensa häneen.

11. Ja kun saastaiset henget näkivät hänet, heittäysivät he maahan hänen eteensä ja huusivat, sanoen: "Sinä olet Jumalan Poika!" Luuk. 4:41. 12. Ja han vakavasti aroitti heitä

saattamasta häntä ilmi. Matt. 12:16. 13. Ja han nousi vuorelle ja kutsui

tykönsä ne, jotka hän itse tahtoi, ja he menivät hänen tykönsä.

Mark 6:7. Luuk. 6:12 s. 14. Niin hän määräsi kaksitoista olemaan hänen kanssansa; nämä hän oli lähettävä saarnaamaan, Matt. 10:1 s.

15. ja heillä oli oleva valta ajaa ulos perkeleitä. Luuk. 9:1.

16. Ja nāmā kaksitoista hān määrāsi: Pietarin, jolla nimellā hān ni-Joh. 1:43. Ap. t. 1:13.

mitti Simonin,

17. ja Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, Jaakobin veljen, joille hän pani nimeksi Boanerges, se on: ukkosen-jyrinän pojat, Luuk. 9:54. 18. ja Andreaksen ja Filippuksen

ja Bartolomeuksen ja Matteuksen ja Tuomaan ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Taddeuksen ja Simon Kananealaisen

19. ja Juudas Iskariotin, sen, joka hänet myös petti. Matt. 26:49.

20. Ja hän tuli kotiin. Ja taas kokoontui kansaa, niin etteivät he joutaneet syödäkääh. Mark. 6:31.

21. Kun hänen omaisensa sen kuulivat, menivät he ottamaan häntä huostaansa; sillä he sanoivat; "Hän

on suunniltaan."

22. Ja kirjanoppineet, jotka olivat tulleet alasJerusalemista, sanoivat:,, Hänessa on Beelsebul," ja: "Perkeleitten päämiehen avulla hän ajaa ulos perkeleitä: Matt.9:34.12:24s.Luuk.11:15s.

23. Niin hän kutsui heidät tykönsä ia sanoi heille vertauksin: "Kuinka saattaa saatana ajaa ulos saatanan?

24. Ja jos jokin valtakunta riitaantuu itsensä kanssa, ei se valtakunta

voi pysyä pystyssä.

25. Ja jos jokin talo riitaantuu itsensă kanssa, ei se talo voi pysyă

pystyssä.

26. Ja jos saatana nousee itseänsä vastaan ja riitaantuu itsensä kanssa, ei hän voi pysyä, vaan hänen lop-

punsa on tullut

27. Eihän kukaan voi mennä sisään väkevän taloon ja ryöstää hänen kalujaan, jollei hän ensin sido tuota väkevää; vasta sitten hän ryöstää hänen talonsa.

28. Totisesti sanon teille: kaikki synnit annetaan ihmislapsille anteeksi, pilkatkin, kuinka paljon Jumalata pilkannevatkin; Luuk. 12:10.

29. mutta joka pilkkaa Pyhää Henkeä, hän ei saa ikinä anteeksi, vaan hän on vikapää ijankaikkiseen tuotiebr. 6:4 s. 10:26. 1 Joh. 5:16. 30. Sillä he sanoivat: "Hänessä on

saastainen henki."

31. Ja hänen äitinsä ja veljensä tulivat, seisahtuivat ulkopuolelle ja lähettivät hänen tykönsä kutsumaan Matt. 12:46 s. Luuk. 8:19 s häntä.

32. Ja hänen ympärillään istui kansanjoukko, ja he sanoivat hänelle: "Katso, äitisi ja veljesi ja sisaresi tuolla ulkona kysyvät sinua."

33. Hān vastasi heille ja sanoi! "Kuka on äitini, ja ketkä ovat veljeni?" 34. Ja katsellen ympärilleen niihin, jotka istuivat hänen ympärillään, hän sanoi: "Katso, tässä ovat äitini ja veljeni!

35. Sillä joka tekee Jumalan tahdon, han on minun veljeni ja sisareni ja äitini." Joh. 15:14. Hebr. 2:11.

4 Luku.

Jesus vertaa Jumalan valtakuntaa kylväjään, maahan kylvettyyn jyvään ja sinapinsiemeneen, ja asettaa myrskyn merellä. Ja hän rupesi taas opettamaan meren rannalla. Ja hänen tykönsä kokoontui sangen paljo kansaa, niin että hän astui venheesen ja istui siinä merellä, ja kaikki kansa oli maalla meren rannalla. Matt. 13:1s. Luuk. 8:4s.

2. Ja han opetti heille paljon vertauksin ja sanoi heille opettaessaan: 3. "Kuulkaat! Katso, kylväjä lähti

kylvämään.

4. Ja tapahtűi, että hänen kylväessăăn putosi osa tielle, ja linnut tulivat ja sõivät sen.

5. Ja osa putosi kallioperalle, jossa

'siliä ei ollut paljo maata, ja se nousi kohta oraalle, kun sillä ei ollut syvää maata.

6. Mutta auringon noustua se poudittui, ja kun sillä ei ollut juurta,

kuivettui se.

7. Ja osa putosi orjantappuroihin; ja orjantappurat nousivat ja tukehuttivat sen, eikä se tehnyt hedelmää.

8. Ja osa putosi hyvään maahan; ja se nousi oraalle, kasvoi ja antoi sadonja kantoi kolmeenkymmeneen ja kuuteenkymmeneen ja sataan jyvään asti."

9. Ja hän sanoi: "Jolla on korvat

kuulla, hän kuulkoon!"

Matt. 11:15. Ilm. 2:7.
10. Ja kun hän oli yksinään, niin hänen ympärillään olevat niiden kahdentoista kanssa kysyivät häneltä näitä vertauksia.

11. Niin hän sanoi heille: "Teille Jumalan valtakunnan salaisuus on annettu, mutta noille ulkopuolella oleville kaikki tulee vertauksissa,

12. jotta he näkevin silmin näkisivät, eivätkä huomaisi, ja kuulevin korvin kuulisivat, eivätkä ymmäräisi, etteivät kääntyisi ja saisi syntinsä anteeksi." Jes. 6:9 s. 29:10.

Joh. 12:40. Ap. t. 28:26 s. Room. 11:8. 13. Ja hänsanoi heille: "Jos ette käsitä tätä vertausta, kuinka sitten ymmärrätte kaikkia muita vertauksia?

14. Kylväjä kylvää sanan.

15. Tielle pudonneet ovat ne, joihin sana kylvetään, mutta kun he kuulevat, niin saatana heti tulee ja ottaa pois heihin kylvetyn sanan.

16. Ja kallioperälle kylvetyt ovat niinikään ne, jotka, kun kuulevat sanan, heti ottavat sen ilolla vas-

taan.

17. mutta heillä ei ole itsessään juurta, vaan he kestävät ainoastaan jonkun aikaa; kunsitten tulee ahdistus tai vaino sanan tähden, loukkaantuvat he hett.

18. Ja toisia ovat orjantappuroihin kylvetyt; nämä ovat ne, jotka sanan

kuulevat,

19. mutta maailman huolet ja rikkauden petos ja muut himot tulevat sisään ja tukehuttavat sanan, ja se

iää hedelmättömäksi.

Matt. 19:22. Mark. 10:24. 1 Tim. 6:9,17. 20. Ja hyvään maahan kylvetyi ovat semmoisia, joika kuulevat sanan ja oitavat sen vastaan ja kantavat hedelmän, mikä kolmekymmenittäin, mikä kuusikymmenittäin, mikä sadottain."

21. Ja hān sanoi heille: "Eihān kynttilāā oteta esiin pantavaksi vakan hukumme?"

alle tai sängyn alle? Eiköhän kynttiläjalkaan pantavaksi?

Matt. 5:15 Luuk. 8:16 s. 11:33.
22. Sillä ei mikään ole salattuna muuta kuin sitä varten, että se tulisi ilmi, eikä kätkettynä muuta varten kuin tullakseen julki.

Matt. 10:26. Luuk. 12:2.

23. Jos jollakin on korvat kuulla, hän kuulkoon!"

24. Ja hān sanoi heille: "Katsokaat mitā kuulette. Millā mitalla te mittaatle, sillā teille mitataan, vielāpā lisātāān teille. Matt. 7:2. Luuk. 6:38.

25. Sillä jolla on, hänelle annetaan; mutta jolla ei ole, häneltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on."

Matt. 13:12. 25:29. Luuk. 19:26. 26. Ja hän sanoi: "Niin on Jumalan valtakunta, kuin milloin mies kylvää siemenen maahan,

27. ja nukkuu ja nousee, yöllä ja päivällä; ja siemen orastaa ja kas-

vaa, hän ei itse tiedä miten. Jes. 55:10 s. 28. Sillä itsestään maa tuottaa viljan, ensin korren, sitten tähkän, sit-

ten täyden jyvän tähkään. 1 Moos.1:11s. 29. Mutta kun hedelmä on valmistunut, lähettää hän heti sinne sirpin, sillä leikkuuaika on käsissä."

30. Ja hän sanoi: "Mihin vertaamme Jumalan valtakunnan, eli millä ver-

tauksella esitämme sen?

31. Se on niinkuin sinapinsiemen, joka, kun se kylvetään maahan, on pienin kaikista siemenistä maan päällä,

32. mutta kun se on kylvetty, nousee se ja tulee suurimmaksi kaikista vihanneskasveista ja tekee suuria oksia, niin että taivaan linnut suattavat tehdä pesänsä sen varjoon."

Hes. 17:23. Matt. 13:31 s.

Luuk. 13:18 s. Ap. t. 2:41. 4:4. 5:14. 33. Useillatällaisilla vertauksilla hän puhui heille sanaa, sen mukaan kuin he voivat kuulla; Joh. 16:12. 1 Kor. 3:2. 34. ja ilman vertausta hän ei puhunutheille. Mutta opetuslapsilleen hän yksityisesti selitti kaikki. Mat. 13:34. 35. Ja sinä päivänä hän illan tultua sanoi heille: "Lähtekäämme yli toiselle puolen." Matt.8:18,23 s. Luuk.8:22 s. 36. Niin he laskivat kansan luotaan ja ottivat hänet mukaansa, niinkuin hän oli, venheesen; ja muitakin venheitä oli hänen seurassaan.

 Ja nousi kova myrskytuuli, ja aallot syöksyivät venheesen, niin että venhe jo oli täyttymäisillään.

38. Ja itse hān oli perākeulassa ja nukkui nojaten pāānalaiselle. Ja he herāttivāt hānetja sanoivat hānelle: "Opettaja, etkö vālitā siitā, ettā me hukumme?"

39. Silloin hän nousi ja nuhtelituulta ja sanoi merelle: "Vaikene, ole hiljaa!" Niin tuuli asettui, ja tuli aivan tyven. Ps. 106:9. 107:23 s.

40. Ja han sanoi heille "Miksi olette niin pelkureita? Kuinka teillä

ei ole uskoa?"

41. Ja he peljästyivät sangen suuresti ja sanoivat toisilleen , ,,Kuka tāmā onkaan, kun sekā tuuli ettā meri häntä tottelevat?"

5 Luku.

Jesus parantaa riivatun, tekee terveeksi verenjuoksua sairastavan naisen ja herättää Jairuksen tyttären.

Ja he tulivat toiselle puolen merta Gadaralaisten paikkakuntaan.

Matt. 8:28 s. Luuk 8:26 s. Ja kun hän läksi venheestä, tuli kohta häntä vastaan haudoista mies, joka oli saastaisen hengen vallassa Hän piti asuntoa haudoissa, eikä kukaan enää voinut kahleillakaan sitoa häntä:

4. sillä hän oli monesti ollut sidottu jalkanuoriin ja kahleisin, mutta oli särkenyt kahleet ja repinyt jal-kanuorat rikki, eikä kukaan kyennyt hillitsemään häntä.

5. Ja hān oleskeli, alinaikaa, yötä ja päivää, haudoissa ja vuorissa, huutaen ja ruhtoen itseään kivillä

6 Kun hän näki Jesuksen kaukaa, juoksi hänja lankesi maahan hänen

eteensä,

- 7. ja huutaen korkealla äänellä sa-..Mitā sinulla on minun kanssani tekemistä. Jesus, Jumalan, Korkeimman, Poika? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, ettet minua vaivaa."
- 8. Sillä hän oli sanonut hänelle. "Lähde ulos miehestä, sinä saastainen henki!"
- 9. Ja Jesus kysyi häneltä "Mikā on nimesi?" Niin hän sanoi hänelle "Legiona on nimeni, sillä meitä on monta.
- Ja hān pyytāmāllā pyysi hāntā, ettei han lähettäisi heitä pois siitä

seudusta. 11 Niin siellä oli vuoren luona suuri sikalauma laitumella.

Ja he pyysivät häntä, sanoen. "Lähetä meidät sikoihin, että meni-

simme niihin."

Ja hān antoi heille luvan. Niin saastaiset henget läksivät ulos ja menivät sikoihin. Silloin lauma, luvultaan noin kaksituhatta, syöksyi jyrkānnettā alas mereen; ja ne hukkuivat mereen.

vat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa. Ja kansa lähti katsomaan mitä oli tapahtunut.

15. Ja he tulivat Jesuksen tykö ja näkivät riivatun, jossa legiona oli ollut, istuvan puettuna ja taidos-

saan; ja he peljästyivät 16. Ja näkijät kertoivat heille miten oli tapahtunut riivatulle ja kuin-

ka sikojen oli käynyt

17 Ja healkoivat pyytää häntä poistumaan heidan alueeltaan

18. Ja hänen astuessaan venheesen se riivattuna ollut pyysi häneltäsaa-

da olla hänen kanssaan.

19. Mutta hän ei sitä sallinut, vaan sanoi hänelle: "Mene kotiisi omaistesi tykö ja kerro heille kuinka suuria töitä Herra on tehnyt sinulle, ja kuinka hän on armahtanut sinua.

20. Niin hän läksi ja rupesi julistamaan Dekapolin alueella kuinka suuria töitä Jesus oli tehnyt hänel-

le; ja kaikki ihmettelivät 21. Kun Jesus taas oli venheellä kulkenut yli toiselle puolen, kokoontui paljo kansaa hänen tykönsä, ja hän oli meren rannalla.

Matt. 9:18 s. Luuk. 8:40 s. 22 Niin tuli muuan synagogan-esimies, nimeltä Jairus, ja heittäysi hänet nähdessään hänen jalkojensa eteen,

23 pyysi häntä hartaasti ja sanoi: "Pieni tyttäreni on kuolemaisillaan; tule ja pane kätesi hänen päälleen, että hän tulisi terveeksi ja eläisi.

24. Niin hän läksi hänen kanssaan. Ja häntä seurasi paljo kansaa, ja he ahdistivat häntä.

25. Ja siellä oli eräs nainen, joka oli sairastanut verenjuoksua kaksitoista vuotta

26. ja paljon kärsinyt monelta lääkäriltä ja kuluttanut kaiken omaisuutensa saamatta siitä mitään apua . pikemmin hän oli käynyt huonommaksi.

27 Tämä oli kuullut Jesuksesta ja tuli kansanjoukossa takaapäin ja

koski hānen vaatteesensa;

Mark. 3:10. Luuk. 6:19. 28. sillä hän sanoi: "Jos saun koskea vain hänen vaatteisinsa, niin tulen terveeksi."

29. Ja heti hänen verensä lähde kuivui, ja hän tunsi ruumiissaan, että oli parantunut vaivastaan.

30. Ja heti Jesus itsessään tunsi. että hänestä oli lähtenyt voima, ja hän kääntyi väkijoukossa ja sanoi "Kuka koski minun vaatteisini?"

31. Hänen opetuslapsensa sanoivat 14. Ja niiden paimentajat pakeni- hänelle "Sinä näet kansanjoukon tungeksivan ja sanot: ,Kuka minuun i koski?"

32. Mutta hän katseli ympärilleen nähdäkseen sitä, joka oli sen tehnyt. 33. Niin nainen pelkäsi ja vapisi. koska tiesi mitä hänelle oli tapahtunut, ja tuli ja heittäysi hänen eteensä ja sanoi hänelle koko totuuden.

34. Mutta Jesus sanoi hānelle: "Tyttäreni, uskosi on pelastanut sinut. Mene rauhaan, ja ole terve vaivastasi!" Mark. 10:52, Luuk. 17:19.

35. Hänen vielä puhuessaan tultiin synagogan-esimiehen kotoa sanomaan: "Tyttäresi kuoli, mitä enää vaivaat opettajaa?"

36. Mutta kuultuaan mitä puhuttiin. Jesus sanoi synagogan-esimiehelle: "Älä pelkää, usko ainoastaan."

37. Ja hän ei sallinut kenenkään muun seurata mukanansa kuin Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen, Jaakobin velien.

38. Ja he tulivat synagogan-esimiehen taloon; ja hän näki hälinöivän joukon ja ääneensä itkeviä ja vaikeroivia.

Ja käydessään sisään hän sanoi heille: "Mitä hälinöitte ja itkette? Lapsi ei ole kuollut, vaan nukkuu." Joh. 11:11.

40. Niin he nauroivat häntä, Mutta hän ajoi kaikki ulos ja otti mukaan-sa lapsen isän ja äidin sekä kanssaan olevat ja meni sisälle sinne, jossa lapsi makasi.

41. Ja hän tarttui lapsen käteen ja sanoi hänelle: "Talita kuumi!" Se merkitsee: Tyttö, minä sanon si-Luuk. 7:14.

nulle, nouse! 42. Ja heti tyttö nousi ja käveli. Hän oli näet kahdentoista vuotias. Ja he hämmästyivät sangen suuresti,

43. Ja hän kielsi vakavasti heitä antamasta kellekään tietoa tästä ja käski antaa tytölle syötävää. Matt. 8:4. Mark. 3:12. Luuk. 5:14.

6 Luku.

Jesus opettaa Nasaretissa; lähettää kaksitoista apostoliaan. Johannes kastajan mestaus. Jesus ravitsee viisituhatta miestä, kävelee merellä.

Ja hān lāksi sieltā ja meni kotikau-punkiinsa, ja hānen opetuslapsensa seurasivat häntä.

Matt. 13:53 s. Luuk. 4:16 s. 2. Ja sabbatin tultua hän rupesi opettamaan synagogassa; ja häntä kuullessaan useat hämmästyivät ja sanoivat: "Mistä tällä on kaikkea tātā, ja mikā on se viisaus, joka on hänelle annettu, ja mitkä ne voimateot, jotka tapahtuvat hänen kättensā kautta?

3. Eikö tämä ole se rakentaja, Marian poika ja Jaakobin ja Joseen ja Juudaan ja Simonin veli? Ja eivätkö hänen sisarensa ole täällä meidän parissamme?" Ja he loukkaantuivat häneen.

4. Niin Jesus sanoi heille: "Ei ole profetta missään niin halveksittu kuin kotikaupungissaan ja sukulaistensa kesken ja kodissaan." Joh. 4:44. 5. Ja hän ei voinut siellä tehdä mitään voimatekoa, vaan paransi ainoastaan muutamia harvoja sairaita pannen kätensä heidän päälleen.

6. Ja hän ihmetteli heidän epäuskoaan. Matt. 9:35. Luuk. 13:22.

Ja hän vaelsi ympäri lähiseuduilla olevissa kylissä ja opetti.

7. Ja han kutsui tykonsa ne kaksitoista ja alkoi lähettää heitä kaksittain ja antoi heille vallan saastaisten henkien vli.

Matt. 10:1,9 s. Mark. 3:13 s. Luuk. 9:1 s. Ja hän antoi heille käskyn, etteivät ottaisi matkalle mitään muuta kuin ainoastaan sauvan, ei leipää, ei laukkua, ei rahaa vyöhönsä, Luuk. 10:4. 9. mutta sitoisivat paula-anturat jalkaansa eivätkä pukisi kahta ihokasta ylleen.

10. Ja han sanoi heille: "Kun tulette johonkin taloon, jääkäät siihen, kunnes lähdette pois siitä paikkakunnasta.

 Ja jos teitä jossakin paikassa ei oteta vastaan eikä teitä kuunnella, niin menkäät pois sieltä ja pudistakaat tomu jalkainne alta todistuk-seksi heille." Luuk. 10:10s. Ap. t. 13:51. 18:6. Niin he läksivät ja saarnasivat, että oli tehtävä parannus. Matt. 3:2. 4:17.

Mark, 1:15. Ap. t. 2:38. 3:19. 17:30. 26:208. 13. Ja he ajoivat ulos monta perkelettä ja voitelivat monta sairasta öljyllä ja paransivat heidät. Jaak,5:148

14. Ja kuningas Herodes sai kuulla siitä, sillä Jesuksen nimi oli tullut tunnetuksi, ja hän sanoi:,,Johannes kastaja on noussut kuolleista, **ja sen** vuoksi sellaiset voimat vaikuttavat hänessä." Matt. 14:1 s. Luuk. 9:7s.

15. Ja muutamat sanoivat: "Elija se on:" toiset taas sanoivat: "Se on profetta, sellainen kuin muut profetàt." Matt. 16:14. Mark. 8:28.

16. Mutta kun Herodes sen kuuli, sanoi hän: "Johannes, jonka minä mestautin, hän on noussut kuolleista."

17. Sillä Herodes oli lähettänyt ottamaan kiinni Johanneksen, sitonut ja pannut hänet vankilaan Herodiaan tähden, joka oli hänen veljensä Filippuksen vaimo, Sillä Herodes oli Mark. 1:22. | tămăn nainut. Lauk. 8:19 s.

18. ja Johannes oli sanonut hänelle: "Sinun ei ole luvallista pitää veljesi vaimoa." 3 Moos, 18:16. 20:21,

19. Ja Herodias piti vihaa häntä kohtaan ja tähtoi häntä tappaa, mutta ei voinut.

20. Sillä Herodes pelkäsi Johannesta, koska tiesi hänet vanhurskaaksi ja pyhäksi mieheksi, ja hän suojeli hāntā. Ja kuultuaan häntä hän monessa asiassa noudatti häntä ja kuuli häntä mielellään. Matt. 21:26.

21. Mutta tuli sopiva päivä, kun Herodes syntymäpäivänään piti pitoja ylimyksilleen ja sotapäälliköille ja Galilean ensimmäisille miehille. 22. Silloin Herodiaan tytär meni si-

sälle ja tanssi, ja se miellytti Herodesta ja hänen pöytävieraitaan. Niin kuningas sanoi tytolle: "Ano minulta mitä vain tahdot, niin minä

annan sinulle.

23. Ja han vannoi tytölle: "Mitä hyvānsā anot minulta, sen annan sinulle, puoleen valtakuntaani asti.

24. Niin hän meni ulos ja sanoi äidilleen: "Mitä minä anon?" Tämä sanoi: "Johannes kastajan päätä." 25. Ja hän meni heti kiireellä sisälle kuninkaan tykö, pyysi ja sa-noi: "Minä tahdon, että nyt heti annat minulle lautaselle Johannes kastajan pään." 26. Silloin kuningas tuli sangen mur-

heelliseksi, mutta yalan ja pöytävierasten tähden hän ei tahtonut hyl-

jätä hänen pyyntöään.

27. Ja heti kuningas lähetti henkivartijan ja käski tuoda hänen päänsä. 28. Niin tämä meni ja löi häneltä pään poikki vankilassa ja toi hänen päänsä lautasella ja antoi sen ty-

tölle, ja tyttö antoi sen äidilleen. 29. Kun hänen opetuslapsensa sen kuulivat, tulivat he ja ottivat hänen ruumiinsa ja panivat sen hautaan. 30. Ja apostolit kokoontuivat Jesuk-

sen tykö ja kertoivat hänelle kaikki, mită olivat tehneet ja mită olivat opettaneet. Luuk, 9:10.

31. Niin hän sanoi heille: "Tulkaat te yksinänne autioon paikkaan ja levähtäkäät vähän." Sillä tulijoita ja menijöitä oli paljon, ja heillä ei ollut aikaa syödäkään. Mark. 3:20. Ja he läksivät venheellä autioon paikkaan yksinäisyyteen.

Matt. 14:13 s. Luuk, 9:10 s. Joh. 6:1 s. Ja useat näkivät heidän lählevan ja tunsivat heidät ja riensivat jalkaisin kaikista kaupungeista kokoon sinne ja saapuivat ennen heitä. 34. Ja astuessaan maalle hän näki

koska olivat niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta, ja han rupesi opettamaan heitä paljon.

Jer. 50:6. Hes. 34:2,5,12. Matt. 9:36. 35. Ja kun päivä jo oli pitkälle kulunut, tulivat hänen opeluslapsensa hänen tykönsä ja sanoivat: "Tämä paikka on autio, ja aika on jo myöhäinen:

36. laske heidät luotasi, jotta menisivät ympäristössä oleviin maataloihin ja kyliin ostamaan itselleen syötāvāā.

37. Mutta hän vastasi heille ja sanoi "Antakaat te heille syödä." Niin he sanoivat hänelle: "Onko meidän lähteminen ostamaan leipiä kahdellasadalla denaarilla ja antaminen heille syödä?" 2 Kun. 4:42 s.

38. Muita hän sanoi heille: "Kuinka monta leipää teillä on? Menkäät katsomaan." Otettuaan siitä selvän, he sanoivat: "Viisi, ja kaksi kalaa."

Matt. 15:34. Mark. 8:5. 39. Niin hän käski asettaa heidät kaikki ruokakunnittain vihannalle ruohikolle.

40. Ja he laskeusivat ryhmä ryhmän viereen, toisiin sata, toisiin viisi-

kymmentä.

41. Ja hān otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös /ajvaasen ja siunasi ja taittoi leivät ja antoi ne opetuslapsilleen kansan eteen pantaviksi; myöskin ne kaksi kalaa hän jakoikaikille.Matt.15:36.26:26.Luuk.24:30. 42. Ja kaikki sõivät ja tulivat ra-

vituiksi, 43. Sitten korjasivat palaset, kaksitoista täyttä korillista, ja tähteet ka-

loista.

44. Ja niitä, jotka olivat syöneet näi-

tä leipiä, oli noin viisituhatta miestä. 45. Ja heti hän vaati opetuslapsiaan astumaan venheesen ja kulkemaan edeltă toiselle rannalle, Betsuidaan, sillä aikaa kuin hän laskisi kansan luotaan. Matt. 14:22 s. Job. 6:15 s.

46. Ja sanottuaan heille jäähyväiset. hän meni pois vuorelle rukoilemaan.

Mark. 1:35. Luuk. 5:16. 6:12. 47. Ja illan tultua venhe oli keskellä merta, ja hän oli yksinään maalla.

48. Ja kun hän näki heidän soutaessaan olevan hädässä, koska tuuli oli heille vastainen, tuli hän noin neljännellä yövartiolla heidän tykönsä kävellen merellä ja yritti kulkea heidän ohitsensa.

49. Mutta nähdessään hänen kävelevăn merellä, he luulivat häntä aaveeksi ja rupesivat huutamaan;

50. sillä kaikki näkivät hänet ja pelpaljon kansaa, ja hän armahti heitä, | jästyivät. Mutta heti hän puhutteli heitä ja sanoi heille: "Olkaat turvallisella mielin, mină se olen; ăl-

käät peljätkö."-

51. Ja han astui venheesen heidan tykonsa, ja tuuli asettui. Niin he hämmästyivät ylenmäärin sydämmessään ja ihmettelivät.

52. Silla he eivāt olleet leivissā tapahtuneen ihmeen kautta päässeet ymmärrykseen, vaan heidän sydäm-

mensä oli kovettunut. Mark. 8:17. 53. Ja yli kuljettuaan maihin, he tulivat Gennesaretiin ja laskivat rantaan. 54. Ja heidän lähtiessään venheestä

kansa heti tunsi hänet;

55. ja rientäen kiersivät koko sitä paikkakuntaa ja rupesivat vuoteilla kuljettamaan sairaita sinne, missä

kuulivat hänen olevan.

56. Ja missä vain hän meni kyliin tai kaupunkeihin tai maataloihin. asetettiin sairaat aukeille paikoille ja pyydettiin häneltä, että hesaisivat koskea edes hänen viittansa palteesen. Ja kaikki, jotka koskivat häneen, tulivat terveiksi. 4 Moos.15:37 s. Matt.9:20. Mark.5:27. Luuk.6:19.

7 Luku.

Jesus nuhtelee farisealaisia ja kirjanoppineita ulkokullaisuudesta, parantaa kananealaisen vaimon tyttären ja kuuromykän. Ja farisealaiset ja muutamat kirjanoppineista, jotka olivat tulleet Jerusalemista, kokoontuivat hänen

tykönsä. Matt. 15:1 s. 2. Ja he näkivät, että muutamat hänen opetuslapsistaan sõivät epäpuhtain, se on pesemättömin käsin.

Luuk.11:38. 3. Farisealaiset ja kaikki Juutalaiset näet eivät syö, ennenkuin ovat tarkoin pesseet kätensä, noudattaen vanhinten perinnäis-sääntöä,

4. ja torilta tultuaan eivät syö, ennenkuin ovat pesseet itseään; ja paljo muuta on, jota ovat ottaneet noudattaakseen, niinkuin maljain ja kiviastiain ja vaskiastiain ja pöytärahien pesemisia.

5. Niin farisealaiset ja kirjanoppineet kysyivät häneltä. "Miksi opetuslapsesi eivät vaella vanhinten perinnäis-säännön mukaan, vaan syövät

epāpuhtain kāsin?"

6. Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Oikein Jesaja on ennustanut teistä, te ulkokullatut, niinkuin on kirjoitettu: "Tāmā kansa kunnioittaa minua huulillaan,mutta heidän sydämmensã on kaukana minusta: Jes. 29:13. 7. mutta turhaan he palvelevat minua, opettaen oppeja, jotka ovat ih- 25. vaan eräs vaimo, jonka pienessä misten käskyjä. Koi. 220 s. Tiit. 1:14. tyttäressä oli saastainen henki, tuli

8. Te hylkäätte Jumalan käskyn ja noudataite ihmisten perinnäis-sääntöä, kiviastiain ja maljain pesemisiä, ja paljon muuta sellaista te teette. 9. Ja han sanoi heille: "Somasti te kumoatte Jumalan käskyn noudattaaksenne perinnäis-sääntöänne.

10. Sillä Mooses on sanonut: ,Kunnioita isääsi ja äitiäsi, ja: "Joka ki-roo isäänsä tai äitiänsä, hän on kuolemalla rangaistava, '2 Moos, 20:12,21:17.

3 Moos. 20:9. 5 Moos. 5:16. San. 20:20. Et. 6:2 s. 11. Mutta te sanotte: ,Olkoon ihmi-sen vallassa sanoa isälleen tai äidilleen : Se, minkä olisit saava minulta hyväksesi, on korban' — se on uhri-

lahja -12. ja hänen ette enää salli tehde mitään avustusta isälleen tai äidilleen.

Te teette Jumalan sanan tyhjäksi perinnäis-säännöllänne, ionka olette säätäneet. Ja paljon muuta saman-laista teette." 5 Moos. 42.

14. Ja hän kutsui taas kansan tykönsä ja sanoi heille: "Kuulkaat minua,

kaikki, ja ymmärtäkäät:

15. ei mikāān, mikā ihmisen ulkopuolelta menee hänen sisäänsä, voi häntä saastuttaa, vaan mikä ihmisestä lähtee ulos, se saastuttaa ihmisen.

Ap.t.10:14s.Room.14:14,20.1Tim.4:4.Tit.1:15. 16. Jos jollakin on korvat kuulla, hän kuulkoon!" Matt.11:15. Mark.4:9. Ilm.2:7. 17. Ja kun hän kansan parista oli mennyt asuntoon, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä sitä vertausta. 18. Ja hän sanoi heille: "Niinkö ymmärtämättömiä tekin olette? Ettekö tajua, ettei mikään, joka ulkoapäin menee ihmiseen, voi häntä saastuttaa?

19. Sillä se ei mene hänen sydämmeensä, vaan vatsaan, ja ulostuu luonnonmukaisesti, joten kaikki ruuat puhdistuvat."

20. Ja hän sanoi: "Mikä ihmisestä lähtee ulos, se saastuttaa ihmisen.

Jaak. 3:6. 21. Sillā sisāstā, ihmisten sydāmmestä, pahat ajatukset lähtevät ulos. haureudet, varkaudet, murhat,

1 Moos. 6:5. 8:21. Jer. 17:9. 22. aviorikokset, ahneus, hāijyys, petollisuus, irstaisuus, kateellisuus, pilkka, ylpeys, mielettömyys.

Kaikki tāmā paha lähtee sisāstā ulos ja saastuttaa ihmisen."

 Ja hān nousi ja lāksi sieltā Tyyron ja Sidonin alueelle. Ja han meni erääseen taloon eikä tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää; mutta hän ei voinut olla salassa, Matt. 15:21 s.

MARKUKSEN EVANKELIUMI 7 8.

heti hänestä kuultuaan ja heittäysi |

hänen jalkojensa eteen. 26. Ja se vaimo oli kreikkalainen, syntyään syrofoinikialainen; ja hän pyysi häntä ajamaan ulos perkeleen

hänen tyttärestään

27 Niin Jesus sanoi hänelle: "Anna lasten ensin tulla ravituiksi, sillä ei ole soveliasta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille."

28. Muita hän vastasi ja sanoi hänelle "Niin, Herra, penikathan syovăt pöydān alla lasten muruja."

29. Ja han sanoi vaimolle ,, Taman sanan tähden, mene! perkele on läh-

tenyt ulos tyttärestäsi.

30. Ja vaimo meni kotiinsa ja havaitsi lapsen makaavan vuoteella ja perkeleen lähteneen ulos.

31. Ja lähdettyään Tyyron alueelta, hän taas tuli Sidonin kautta Galilean meren luo Dekapolin alueen kes-Matt. 15:29 s.

32. Ja hänen tykönsä tuotiin kuuro, joka myös oli mykkä, ja he pyysivät häntä panemaan kätensä hänen päälleen.

33. Niin hän otti hänet erilleen kansasta, pisti sormensa hänen korviinsa, sylki ja koski hänen kieleensä

Mark. 8:23. Joh. 9:6. 34. ja katsahti ylös taivaasen, huokasi ja sanoi hänelle "Effata!" se on: Aukene.

35. Niin hänen korvansa heti aukenivat, ja hänen kielensä side irtausi,

ja hän puhui selvästi. 36. Ja Jesus kielsi heitä sitä sanomasta kellekään; mutta mitä enemmin han heitä kielsi, sitä enemmin he julistivat. Mark. 1:43 s.

37. Ja ihmiset hämmästyivät ylenmäärin ja sanoivat: "Hyvästi hän on tehnyt kaikki; hän tekee kuurot kuuleviksi ja mykät puhuviksi."

Jes. 35:5 s. Matt. 11:5.

8 Luku.

Jesus ravitsee neljätuhatta miestä, varoittaa opetuslapsiaan farisealaisten ja Herodeksen hapatuksesta ja parantaa sokean miehen. Pietarin tunnustus. Jesus ilmoittas kärsimisensti.

Niinä päivinä, kun taas paljo kan-saa oli koolla, ja heillä ei ollut syötävää, kutsui hän opetuslapsensa luokseen ja sanoi heille:

2..., Minun käy sääliksi kansaa, sillä he ovat jo kolme päivää viipyneet luonani, eikä heillä ole syötävää.

Matt. 15:32 s. Mark. 6:34 s. Ja jos lasken heidät menemään svomättä kotiinsa, niin henääntyvät tiellä; sillä muutamat heistä ovat kaukaa tulleet,"

4. Niin hänen opetuslapsensa vastasivat hänelle "Mistä voi täällä erāmaassa saada leipiā nāiden ravitsemiseksi?"

5. Hän kysyi heiltä. "Kuinka monta leipää teillä on?" He sanoivat

"Seitsemän."

6 Silloin hän käski kansan laskeutua maahan Ja hän otti ne seitsemän leipää, kiitti, taittoi ne ja antoi opetuslapsilleen, jotta panisivat ne eteen. Matt. 14:19. Mark. 6:41. Joh. 6:10.

Heillä oli myös joitakuita kalasia, ja siunattuaan ne hän käski pan-

na nekin eteen.

8. Niin he sõivät ja tulivat ravituiksi. Sitten korjasivat palasien tähteet,

seitsemän korillista.

9. Ja niitä, jotka olivat aterioineet. oli noin neljä tuhatta. Ja hän laski heidät luotaan.

10. Ja kohta han astui opetuslapsineen venheesen ja meni Dalmanu-

tan seuduille.

11. Ja farisealaiset läksivät ulos ia rupesivat väittelemään hänen kanssaan ja vaativat häneltä tunnusmerkkiä taivaasta, tahtoen panna häntä koetuks**e**lle.

Matt. 12:38 s. 16:1 s. Luuk 11:16, Job. 6:30, 12. Niin hän huokasi hengessään ja sanoi: "Miksi tämä sukupolvi vaatii tunnusmerkkiä? Totisesti sanon teille: tälle sukupolvelle ei anneta tun-

nusmerkkiä.

13. Ja hān jātti heidāt ja astui taas venheesen ja lähti pois toiselle puolelle.

14. Ja he olivat unhottaneet ottaa mukaansa leipiä, eikä heillä ollut enempää kuin yksi leipä muassaan venheessä.

15. Ja hän käski heitä, sanoen "Katsokaat eteenne, ja varokaat farisealaisten hapatusta ja Herodeksen hapatusta." Luuk. 12:1.

16. Niin he puhelivat keskenään,

sanoen: "Ei meillä ole leipiä." 17. Kun Jesus huomasi sen, sanoi han heille: "Miksi puhelette siitä, ettei teillä ole leipiä? Ettekö vielä tajua ettekä ymmärrä? Onko teidän sydämmenne kovettunut? Mark. 6:52.

18. Silmät teillä on, ettekä näe, ja korvat teillä on, ettekä kuule? Ja ettekö muista: Jer. 5:21. Hes. 12:2. 19. kun taitoin ne viisi leipää viidelletuhannelle, kuinka monta täyt-

ta korillista palasia te korjasitte? He sanoivat hänelle: "Kaksitoista."

Matt. 14:20 s. Mark. 6:41 s. Luuk. 9:13.

20. "Ja kun taitoin ne seitsemän leipää neljälletuhannelle, kuinka monta täyttä korillista palasia te korjasitte?" He sanoivat: "Seitsemän."

Matt. 15:34.37. 21. Niin hän sanoi heille: "Kuinka

ette vielä ymmärrä?"

22: Ja hän tuli Betsaidaan. Ja hänen
tykönsä tuotiin sokea, ja henyysivät

tykönsä tuotiin sokea, ja he pyysivät häntä, että hän koskisi häneen.

23. Niin hän otti sokeaa kädestä, vei hänet kylän ulkopuolelle, sylkihänen silmiinsä ja pani kätensä hänen päälleen ja kysyi häneltä: "Näetkö jotakin?" Mark. 7:32 s.

24. Tāmā katsahti ylös ja sanoi: "Näen ihmiset, sillā minā eroitan kāveleviā, ja ne ovat puiden nā-

köisiä."

25. Sitten hān taas pani kātensā hānen silmilleen; ja nyt tāmā katseli tarkkaan, ja hān oli parantunut ja nāki kaikki kaukaa ja selvāsti.

26. Ja hān lähetti hānet hānen kotiinsa, sanoen: "Alā mene kylāān, ālākā sano kellekāān kylāssā."

27. Ja Jesus läksi opetuslapsineen Filippuksen Kesarean kyllin. Ja tiellä hän kysyi opetuslapsiltaan ja sanoi heille: "Kenen ihmiset sanovat minun olevan?" Matt. 16:13s. Luuk.9:18s. 28. He vastasivat hänelle, sanoen: "Johahnes kastajan, ja toiset Elijan, toiset taas jonkun profetoista."

Matt. 14:2. Mark 6:15.
29. Niin hän kysyi heiltä: "Kenenkä te sanotte minun olevan?" Pierri vastusi ja sanoi hänelle: "Sinä olet Kristus."

Joh. 6:69. 11:27.

30. Ja hän vakavasti varoitti heitä puhumasta kellekään hänestä. Mark. 99. 31. Ja hän alkoi opettaa heille, että Ihmisen Pojan oli kärsittävä paljon ja jouduttavavanhimpien ja ylipappien ja kirjanoppineiden hyljättiväksi, että hänet oli tapettava, ja että

vāksi, ettā hānet oli tapettava, ja ettā hānen oli kolmen pāivān perāstā noustava ylös. Matt. 16:21 s. 17:22 s. Mark. 9:31. 10:33. Luuk. 9:22 s. 18:31 s.

32. Ja tämän hän puhui peittelemättä. Silloin Pietari otti hänet erikseen ja rupesi nuhtelemaan häntä.

33. Mutta hān kāāntyi, katsoi opetuslapsiinsa ja nuhteli Pietaria, sanoen: "Mene pois nākyvistāni, saatana, sillā sinā et ajattele sitā, mikā on Jumalan, vaan sitā, mikā on ihmisten."

34. Ja hān kutsui luokseen kansan ynnā opetuslapsensa ja sanoi heille: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, kieltāköön hān itsensä ja ottakoon ristinsā ja seuratkoon minua.

Matt. 10:38 s. Luuk. 14:27.

35. Sillä joka tahtoo säilyttää henkensä, kadottaa sen, mutta joka ka-

dottaa henkensä minun ja evankcliumin tähden, säilyttää sen.

Luuk. 17:33. Job. 12:25. 36. Sillä mitä hyötyä on ihmisellä siitä, jos hän voittaa omakseen koko maailman, mutta menettää sielunsu?

37. Taikka mitä antaa ihminen sielunsa lunnaiksi? Ps. 49:9.

38. Sillä joka häpeää minua ja minun sanojani tässä aviorikollisessa ja syntisessä sukupolvessa. häntä myös Ihmisen Poika häpeää, kun hän tulee Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelien kanssa." Matt. 10:38. 25:31.2634 Luuk. 12:3. Room. 1:16.2 Tim. 2:12.

9 Luku.

Jesus kirkastetaan, parantaa kuunvaihetautisen, puhuu jälleen kuolemastaan ja ylösnousemisestaan ja neuvoo vastustamaan viettelyksiä.

Ja hān sanoi heille: "Totisesti minā sanon teille: tāssā seisovista on muutamia, jotka eivāt maista kuolemaa, ennenkuin nākevāt Jumalan valtakunnan tulevan voimalla."

2. Ja kuuden päivän perästä Jesus otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen ja vei heidät yksinänsä ylös korkealle vuorelle erilleen. Ja hän muuttui heidän edessään;

Matt. 17:1 s. Luuk. 9:28 s.

3. ja hänen vaatteensa tulivat kiiltäviksi, erinomaisen valkeiksi niinkuin lumi, niin ettei kukaan vaatteenvalkaisija maan päällä saata semmoiseksi valkaista.

4. Ja heidän näkyviinsä tuli Elija ynnä Mooses, ja nämä puhelivat Je-

suksen kanssa.

5. Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jesukselle: "Rabbi, hyvä on meidän täällä olla; ja me tahdomme tehdä kolme majaa, sinulle yhden ja Moosekselle yhden ja Elijalle yhden."

6. Hän ei näet tietänyt mitä sanoisi, sillä he olivat peljästyksissään.

7. Ja tuli pilvi, joka peitti heidāt varjoonsa, ja pilvestā kuului āāni: "Tāmā on minun rakas Poikani; kuulkast hāniā."

5 Moos. 18:15. Ps. 2:7. Jes. 42:1. Matt. 3:17. 12:18.

Mark 1.11 Lutk.3:22. 2 Piet. 1:17.

8. Ja kun he yht'ākkiā katsoivat ympāriileen, eivāt he enāā nāhneet ketāān muuta kuin Jesuksen, joka yksinānsā oli heidān kanssaan.

 Ja heidän kulkiessaan alas vuorelja, hän kielsi heitä kellekään kertomasta mitä olivat nähtieet, ennenkuin vasta sitten, kun ihmisen Poika oli noussut kuolleista. Matt.17:9a.
 Ja he pitivät mielessään sen sa-

MARKUKSEN EVANKELIUMI 9.

nan ja tutkistelivat keskenään mitä tuo kuolleista nouseminen oli.

11. Ja he kysyivät häneltä, sanoen Kirjanoppineethan sanovat, että Elijan pitää tulla ensin?" Mal. 4:5.

12. Niin han sanoi heille: "Elija kyllä tulee ensin ja asettaa kaikki kohdalleen. Mutta kuinka sitten on kirjoitettulhmisen Pojasta, että hän on paljon kärsivä ja tuleva halveksituksi? Ps. 22:7 s. Jes. 53:3 s. Dan. 9:26, Luuk. 1:17.

13. Mutta minä sanon teille: Elijakin on tullut, ja he tekivät hänelle mitä tahtoivat, niinkuin on kirjoi-tettu hänestä." Matt. 11:14.

14. Ja kun hän tuli opetuslasten luo, nāki hān paljon kansaa heidān ympärillään ja kirjanoppineita väitte-

lemässä heidän kanssaan.

Matt. 17:14s. Luuk. 9:37 s. 15. Ja heti kaikki kansa hänet nähdessään hämmästyi, ja he riensivät hänen tykönsä ja tervehtivät häntä, 16. Ja hän kysyi heiltä: "Mitä väit-lelette heidän kanssaan?"

17. Silloin vastasi eräs mies kansanjoukosta hanelle: "Opettaja, olen tuonut sinun tykösi poikani, jossa on

mykkä henki.

18. Ja missä vain se käy hänen kimppuunsa, riuhtoo se häntä, ja häneltä tulee vaahtoa, ja hän kiristelee hampaitaan; ja hän kuihtuu. Ja minä sanoin opetuslapsillesi, että he ajaisivat sen ulos, mutta he eivät kyenneet."

19. Hän vastasi heille, sanoen: "Oi sinä epäuskoinen sukupolvi, kuinka kauan minun on oltava teidän tykõnänne? Kuinka kauan minun on kärsittävä teitä? Tuokaat hänet mi-

nun tyköni."

20. Niin he toivat hänet hänen tykönsä. Ja heti kun hän näki Jesuksen, kouristi henki häntä, ja hän kaatui maahan, kieritteli itseään, ja häneltä tuli vaahtoa. Mark. 1:26.

21. Ja Han kysyi hänen isältään: Kuinka kauan aikaa tätä on hänella ollut?" Niin han sanoi: "Lapsuu-

desta asti.

22. Ja monesti se on viskannut hänet tuleenkin ja veteen, hukuttaakseen häntä. Mutta jossinä jotakin voit.

niin armahda meitä ja auta meitä." 23. Niin Jesus sanoi tiänelle: ..Jos voit uskoa; kaikki on mahdollista uskovalle."Mark.11:23. Lvuk. 17:6. Fil. 4:13.

24. Ja heti lapsen isä huusi ja sanoi kyynelin: "Minä uskon; auta epäuskoani!"

25. Mutta kun Jesus näki, että kansaa riensi sinne, nuhteli hän saastaista henkeä ja sanoi sille: "Sinä jallisen vettä sillä nimellä, että olette

mykkä ja kuuro henki, minä käsken sinua : lähde ulos hänestä, äläkä enää mene häneen!"

26. Niin se huusi ja kouristi häntä kovasti ja lähti ulos. Ja hän kävi ikäänkuin kuolleeksi, niin että useimmat sanoivat: "Hän kuoli.

27. Mutta Jesus otti häntä kädestä ja nosti hänet ylös. Ja hän nousi.

28. Ja hänen mentyään huoneesen hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, kun olivat yksinään: "Miksi

me emme voineet ajaa sitä ulos?"
29. Hän sanoi heille: "Tätä lajia ei saa lähtemään ulos muulla kuin ru-

kouksella ja paastolla.'' 30. Ja he läksivät sieltä ja kulkivat Galilean läpi; ja hän ei tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää.

Matt. 17:22 s. Luuk. 9:48 s. 31. Sillä hän opetti opetuslapsiansa ja sanoi heille: ..Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin, ja he tappavat hänet, ja kun hän on tapettu, nousee hän kolmen päivän perästä ylös."

Matt. 16:21. Mark. 8:31. 10:32 s. Luuk. 9:22. 18:31 s.

32. Mutta he eivät ymmärtäneet sitä puhetta ja pelkäsivät häneltä kysyä. 33. Ja he saapuivat Kapernaumiin. Ja kotiin tultuaan hän kysyi heiltä: "Mista te tiella keskustelitte?"

Matt. 17:24. 18:1 s. Luuk. 9:46. 34. Mutta he olivat vaiti; sillä he olivat tiellä keskustelleet toistensa kanssa siitä, kuka oli suurin. Luuk. 22:24.

35. Ja han istuutui, kutsui ne kaksitoista ja sanoi heille: "Jos joku tahtoo oila ensimmäinen, hänen tulee olla kaikista viimeisenä ja kuikkien palvelijana." Matt. 20:26. Mark. 10:48 s.

36. Ja han otti lapsen ja asetti sen heidan keskelleen; ja otettuaan sen syliinsä, hän sanoi heille: Mark. 10:16. 37. "Joka ottaa luokseen yhden täm-

möisen lapsen minun nimeeni, se ottaa luokseen minut; ja joka minut ottaa luokseen, se ei ota luokseen minua, vaan sen, joka on lähettänyt minut." Matt. 10:40. Joh. 13:20.

38. Johannes sanoi hänelle: "Opettaja, me näimme eränn miehen, joka ei seuraa meitä, sinun nimelläsi ajavan ulos perkeleitä, ja me kielsimme häntä, koska hän ei seuraa

meitä."

39. Mutta Jesus sanoi: "Älkäät kieltākō hāntā: sillā ei kukaun, joka tekee voimateon minun nimeeni, voi kohta puhua pahaa minusta.1 Kor. 12:3.

40. Sillä joka ei ole meitä vastaan, se on meidan publellamme. Matt. 12.30. 41. Sillä joka untan teille juoda mal-

Kristuksen omia, totisesti minä sanon teille hän ei jää ilman palkkaansa. Matt. 10:42, 25:35.

42. Ja joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, hänelle olisi parempi, että olisi pantu myllynkivi hänen kaulaansa, ja hänet olisi heitetty mereen.
5 Moos. 13:6. Luuk. 17:1 s.

43 Ja jos kätesi viettelee sinua, hakkaa se pojkki. Parempi on sinulle käsipuolena päästä elämään sisälle. kuin molemmat kädet tallella mennä helvettiin, sammumattomaan tuleen, Matt. 5:30.

44. jossa heidän matonsa ei kuole eikā tuli sammu. Jes. 66:24.

45. Ja jos jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Parempi on sinulle jalkapuolena mennä elämään sisälle, kuin molemmat jalat tallella tulla heitetyksi helvettiin,

46. jossa heidän matonsa ei kuole

eikä tuli sammu.

47. Ja jos silmäsi viettelee sinua. heitä se pois. Parempi on sinulle silmäpuolena mennä sisälle Jumalan valtakuntaan, kuin molemmat silmät tallella tulla heitetyksi helvetin tuleen, Matt. 5:29

48. jossa heidän matonsa ei kuole

eikä tuli sammu.

49. Sillä iokainen ihminen on tulella suolattava, niinkuin jokainen uhri on suolalla suolattava.

3 Moor. 2:13. Hes. 43:24. 50. Suola on hyvä; mutta jos suola käv suolattomaksi, millä sen maustatte? Olkoon teillä suolaa itsessänne, ja pitäkäät rauhaa keskenänne. Matt. 5:13. Luuk.14:34. Room. 12:18. Kol. 4:6. Hebr. 12:14.

10 Luku.

Jesus puhuu aviosta, siunaa lapsia, neuvoo rikasta nuorukaista, julistaa tulevaa kärsimistään, ojentaa Sebedeuksen poikia ja

parantaa sokean.

Ja hän nousi ja läksi sieltä Jordanin toista puolta Judean alueelle. Ja taas kokoontui paljo kansaa hänen tykönsä, ja tapansa mukaan hän taas opetti heitä. Matt. 19:1 s. 2. Ja farisealaisia tuli hänen tykönsā, ja koettaen kietoa hāntā he kysyivät häneltä, oliko miehen luvallista eroittaa vaimonsa luotaan.

3. Hän vastasi ja sanoi heille: "Mitä Mooses on käskenyt teille?"

4. He sanoivat: "Mooses salli kir-joittaa erokirjan ja eroittaa vaimon luotaan." 6 Moos. 24:1. Matt. 6:31. 5. Niin Jesus sanoi heille: "Teidan sydämmenne kovuuden tähden hän

kirjoitti teille tämän käskyn.

6. Mutta luomisen alusta Jumala ,loi heidät mieheksi ja naiseksi

1 Moos 1:27 5:2. Sentähden on miehen luopuminen isästään ja äidistään ja liittyminen vaimoonsa. 1 Moos.2:24 Ef.5:31. Ja ne kaksi tulevat vhdeksi li-

haksi 'Niin heitä ei enää ole kaksi.

vaan he ovat yksi liha.

9 Minkä siis Jumala yhdisti, sitä älköön ihminen eroittako." 1 Kor 7:10. 10. Ja heidän mentyään huoneesen opetuslapset taas kysyivät häneltä

tătă asiaa

11 Ja hän sanoi heille. "Joka hylkää vaimonsa ja nai toisen, se tekee aviorikoksen häntä vastaan:

Matt. 5:32. Luuk. 16:18. 12. Ja jos vaimo hylkää miehensä ja menee naimisiin toisen kanssa,

niin hän tekee aviorikoksen. 13. Ja hänen tykönsä tuotiin lapsia.

että hän koskisi heihin; mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia.

Matt. 19:13 s. Luuk 18:15 s. 14. Mutta sen nähdessään Jesus närkästyi ja sanoi heille. "Sallikaat lasten julla minun tyköni älkäätkä estāko niitā, sillā sellaisten on Jumalan valtakunta. 'Matt. 18:3. 1 Kor. 14:20.

15. Totisesti sanon teille joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin-

kuinlapsi, hän ei pääsesiihen sisälle. 16. Ja han otti ne syliinsa, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä. Mark. 9:36.

17. Ja hänen mennessään ulos tielle. juoksi muuan mies hänen tykönsä. polvistui hänen eleensä ja kysyi häneltä: "Hyvä opettaja, mitä minun on tehtává, ettá perisin ijankaikkisen elämän?" Matt. 19:16 s. Luuk. 18:18 s.

18. Mutta Jesus sanoi hänelle . "Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan

ole hyvä muu kuin Jumala yksin. 19. Käskyt sinä tiedät , Älä tee avio-rikosta, ',Älä tapa,',Älä varasta,' rikosta, ''Älä tapa,' 'Älä varasta,' 'Älä todista väärin,''Älä riistä keltään rikosta. mitään, ', Kunnioita isääsi ja äitiäsi.'

2 Moos. 20;12 s. 5 Moos. 5:16 s. Room. 13:9. 20. Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: "Opettaja, tätä kaikkea olen noudattanut nuoruudestani asti '

21. Niin Jesus katsoi härleen ja rakasti häntä ja sanoi hänelle: "Yksi sinulta puuttuu: mene, myö kaikki, mită sinulla on ja anna köyhille, ja sinulla on oleva aarre taivaassa, ja tule seuraamaan minua."

Matt. 6:19. Luuk. 12:33. 16:9. 1 Tim. 6:17 s. 22. Mutta hän synkistyi siitä puheesta ja meni pois murheellisena, sillä hänellä oli paljo omaisuutta. 23. Silloin Jesus katsoi ympärilleen ja sanoi opėtuslapsilleen "Kuinka vaikea on niiden, joilla on tavaraa, mennä sisälle Jumalan valtakun-

taun!"

21. Niin opetuslapset hämmästyivät hanen sanoistaan. Mutta Jesus rupesi taas puhumaan ja sanoi heille. "Lapset, kuinka vaikea on niiden, jotka luottavat tavaraansa, päästä Jumalan valtakuntaan!

Ps. 62;11. San. 11:28 25 Helpompi on kamelin mennä neulansilmästä läpi, kuin rikkaan pääsiä Jumalan valtakuntaan '

26. Niin he ylenmäärin hämmästyivät ja sanoivat toisilleen "Kuka

silloin voi pelastua?"
27. Jesus katsoi heihin ja sanoi: "Ihmisille se on mahdotonta, mutta ei Jumalalle, sillä Jumalalle on kaikki mahdollista." 1 Moos. 18:14.

Job 42:2. Jer. 32:17. Sak.8:6. Luuk. 1:37. 28. Silloin Pietari rupesi sanomaan hänelle "Katso, me olemme luopu-neet kaikesta ja seuranneet sinua."

Luuk. 5:11. 29. Jesus sanoi "Totisesti minä sanon teille: ei ole ketään, joka minun tähteni ja evankeliumin tähden oh luopunut talosta tai veliistä tai sisarista tai isästä tai äidistä tai vaimosta tai lapsista tai pelloista,

30 eikä saisi satakertaisesti nyt tässa ajassa taloja ja veljiä ja sisaria ja aiteja ja lapsia ja peltoja, vainojen keskellä, ja tulevassa maailmas-

sa ijankaikkista elämää.

31. Mutta useat ensimmäiset tulevat viimeisiksi, ja viimeiset ensimmäi-Matt. 20:16. Luuk. 13:30.

32. Ja he olivat matkalla menemässā ylös Jerusalemiin, ja Jesus kulki heidān edellään; ja heidāt valtasi hämmästys, ja jotka seurasivat, olivat peloissaan. Ja hän otti taas tykonsa ne kaksitoista ja rupesi heille sanomaan mitä hänelle oli tapahtuva: Matt. 20:17 s. Luuk. 18:31 s.

33. "Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjan-oppineiden käsiin, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan ja antavat hänet alttiiksi pa-

kanoille;

Matt. 16:21. 17:22. Mark. 8:31. 9:31. Luuk. 9:22. 84. ja he pilkkaavat häntä ja sylkevät häntä ja ruoskivat häntä ja tappavat hänet; ja kolmen päivän pe-

rāstā hān nousee ylös.

35. Ja Jaakob ja Johannes, Sebedeuksen pojat, menivät hänen tykönsă ja sanoivat hănelle: "Opettaja, me pyydämme, että tekisit meille mita anomme sinulta." Matt. 20:20 s.

36. Hän sanoi heille: "Mitä tahdotte, ettă tekisin teille?"

37. Niin he sanoivat hänelle: "Anna meidan istua, toisen oikealla ja toisen vasemmalla puolellasi kirkkaudessasi."

38. Mutta Jesus sanoi heille. "Ette tiedä mitä anotte. Voitteko juoda sen kalkin, jonka minä juon, tahi tulla kastetuksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?" Luuk 12:50

39. He sanoivat hänelle "Voimme." Niin Jesus sanoi heille "Sen kalkin, jonka mină juon, te tosin juotte, ja sillä kasteella, jolla minut kastetaan,

kastetaan teidät: 40. mutta oikealla tai vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavanani, vaan se annetaan niille, joille se on valmistettu."

41. Kun ne kymmenen sen kuulivat, rupesivat he närkästymään Jaako-

biin ja Johannekseen.
42. Mutta Jesus kutsui heidät tykõnsä ja sanoi heille: "Te tiedätte, että ne, joita ruhtinaiksi tunnustetaan, herroina hallitsevat kansoja, ja että mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan. Luuk. 22:25 s. 43. Mutta näin älköön olko teidän kesken, vaan joka tahtoo tulla suureksi

teidan keskuudessanne, olkoon teidän palvelijanne ; Mark.9:35. Luuk.9:48. 44. ja joka teidän keskuudessanne tahtoo olla ensimmäinen, olkoon kaikkien käskyläinen. 1 Piet. 5:3.

45. Sillä ei myöskään Ihmisen Poika tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensa lun-

naiksi monen edestä.

Joh. 13:14. Ef. 1:7. Fil. 2:7. Kol. 1:14. 1 Tim. 2:6. Tiit. 2:14. 1 Pret. 1:18 s. 46. Ja he tulivat Jerikoon. Ja kun hän vaelsi Jerikosta opetuslastensa ja suuren väkijoukon seuraamana, istui eräs sokea kerjäläinen, Bartimeus, Timeuksen poika, tien vieressä. Matt. 20:29 s Luuk, 18:35 s.

47. Ja kuullessaan, että se oli Jesus, nasaretilainen, hän rupesi huutamaan ja sanomaan: "Jesus, Davidin poika, armahda minua!" Luuk.17:13. 48 Ja useat ankarasti käskivät häntä vaikenemaan. Mutta hän huusi vielä enemmän. "Davidin poika. armahda minua!"

49. Silloin Jesus seisahtui ja sanoi: ,,Kutsukaat hänet tänne!" Ja he kutsuivat sokean, sanoen hänelle: "Ole turvallisella mielin, nouse; han kut-

suu sinua."

50. Niin hän heitti viittansa päältään, nousi äkkiä ja tuli Jesuksen tykö. 51. Ja Jesus puhutteli häntä, sanoen: "Mitä tahdot minua tekemään sinulle?" Sokea sanoi hänelle: "Rabbuni, että saisin näköni jälleen."

52. Niin Jesus sanoi hänelle: "Mene, uskosi on pelastanut sinut." Ja heti hän sai näkönsä ja seurasi häntä tiellä.

Matt.9:22. Mark.5:34, Luuk.7;50. 8:48. 17:19.

11 Luku.

Jesus tulee ratsastaen Jerusalemiin, kiroo hedelmättömän fiikunapuun, puhdistaa

temppelin ja puhuu uskon voimasta.

Ja kun he tulivat lähelle Jerusalemia, Betfagen ja Betanian luo Öljymäelle, lähetti hän kaksi opetuslastaan Matt. 21:1s. Luuk. 19:29s. Joh. 12:12s.
2. ja sanoi helille: "Menkäät kylään,
joka on edessänne, niin kohta siihen
tullessanne löydätte sidottuna varsan, jonka selässä ei kukaan ihminen vielä ole istunut; päästäkäät se
ja tuokaat tänne.

3. Ja jos joku teille sanoo: "Miksi tuota teette?" niin sanokaat: "Herra sitä tarvitsee;" ja kohta hän lähettää

sen tänne."

4. Ja he menivät ja löysivät varsan sidottuna oven vieressä ulkona ku-

jalla ja päästivät sen.

5. Ja muutamat niistä, jotka siellä seisoivat, sanoivat heille: "Mitä teette, kun päästätte varsaa?"

6. Niin he sanoivat näille, niinkuin Jesus oli käskenyt; ja nämä antoi-

vat heidän mennä.

7. Ja he toivat varsan Jesuksen tykö ja panivat vaatteensa sen päälle, ja hän istui sen selkään. 2 Kun. 9:13. 8. Ja useat levittivät vaatteeensa tielta ja toiset korsivat lehdaksiä puista

le, ja toiset karsivat lehdeksiä puista

ja hajoittivat tielle.

9. Ja jotka kulkivat edellä, ja jotka seurasivat, huusivat: "Hosianna, siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimessä! Ps. 118:25 s. Matt. 23:39.

nimessa: Ps. 118:25 s. Matt. 23:39. 10. Siunattu olkoon isämme Davidin valtakunta, joka on tulemassa!

Hosianna korkeuksissa!"

11. Ja hän kulki sisälle Jerusalemiin ja meni temppeliin; ja katseltuaan kaikkea hän läksi niiden kahdentoista kanssa Betaniaan, silläaika oli jo myöhäinen. Matt. 21:12 s. Luuk. 19:45 s. 12. Kun he seuraavana päivänä läk-

12. Kun he seuraavana päivänä läksivät Betaniasta, tuli hänen nälkä.
13. Ja kaukaa nähdessään fiikuna-

13. Ja kaukaa nähdessään fiikunapuun, jossa oli lehtiä, hän meni katsomaan, löytäisikö ehkä jotakin siitä; mutta tultuaan sen luo hän ei löytänyt muuta kuin lehtiä. Silloin ei näet ollut fiikunain aika.

sinusta hedelmää." Ja hänen opetuslapsensa kuulivat sen.

15. Ja he tulivat Jerusalemiin. Ja mentyään temppeliin hän rupesi ajamaan ulos niitä, jotka mõivät ja ostivat temppelissä, ja työnsi kumoon rahanvaihtajain pöydät ja kyyhkysten myöjäin istuimet, Job. 2:14.

16. eikä sallinut kenenkään kantaa mitään astiaa temppelin kautta.

mitään astiaa temppelin kautta.

17. Ja hän opetti ja sanoi heille:
"Eiköolekirjoitettu:, Minunhuoneeni on nimitettävä rukoushuoneeksi
kaikille kansoille? Mutta te olette
tehneet sen rosvojen luolaksi."

1 Kun. 8:30. Jes. 56;7. Jer. 7:11.

18. Ja ylipapit ja kirjanoppineet kuulivat sen ja miettivät kuinka surmaisivat hänet; sillä he pelkäsivät häntä, kun kaikki kansa oli hämmästyksissään hänen opetuksestansa.

Matt. 7:28. Mark. 1:22. Luuk. 20:19. 19. Ja myöhän tultua hän meni, kuten tavallisesti, ulos kaupungista.

20. Ja varhain aamulla ohitse kulkiessaan he näkivät fiikunapuun kuivettuneeksi juuriaan myöten.

21. Silloin Pietari muisti Jesuksen sanat ja sanoi hänelle: "Rabbi, katso, fiikunapuu, jonka kirosit, on kuivettunut."

 Jesus vastasi ja sanoi heille: "Pitākāāt usko Jumalaan.

23. Totisesti sanon teille: jos joku sanoisi tälle vuorelle: "Kohoudu ja heittäy mereen," eikä epäilisi sydämmessään, vaan uskoisi sen tapahtuvan, minkä hän sanoo, niin se tapahtuisi hänelle. Matt. 17:20. Luuk. 17:6. 24. Sentähden sanon teille: kaikki, mitä rukoilette ja anotte, uskokaat

saavanne, niin se tapahtuu teille. Matt.7:7. Luuk. 11:9.

Joh. 14:13. 15:7. 16:23. 1Joh. 3:22. 5:14. Jaak. 1:5 s.
25. Ja kun seisotte ja rukoilette, niin antakaat anteeksi, jos teillä jotakin on toista vastaan, että Isännekin, joka on taivaissa, antaisi teille anteeksi teidän rikkomuksenne.

Matt. 5:23 s. 6:14. Ef. 4:32. Kol. 3:13.
26. Mutta jos te ette anna anteeksi, niin ei Isännekään, joka on taivaassa, anna teille anteeksi rikkomuksianne."

27. Ja he tulivat taas Jerusalemiin. Ja kun hän käveli temppelissä, tulivat ylipapit ja kirjanoppineet ja vanhimmat hänen lykönsä

Matt. 2i:23 s. Luuk. 10:1 s. 28. ja sanoivat häneite: "Millä vailalla näitä teet? Ja kuka sinulle on antanut vallan näitä tehdä?"

Ap. t. 4:7, 7:27. 29. Mutta Jesus vastasi heille: "Minäkin kysyn teiltä yhtä asiaa: vastatkaat minulle, niin minä sanon teille millä vallalla näitä teen.

30. Oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisiltä? Vastatkaat minulle." 31. Niin he arvelivat keskenään, sanoen: "Jos sanomme: "Taivaasta," niin hän sanoo: ,Miksi ette sitten us-

koneet häntä?" Lunk. 7:30. 32. Vaisanommeko: ,Ihmisiltä?"-Sitä he eivät kansalta tohtineet, sillä

kaikki pitivät Johannesta todellisena

profettana Mutt. 14:5. Mark. 6:20. 33. Ja he vastasivat ja sanoivat Jesukselle: "Emme tieda." Niin Jesus sanoi heille: "En minäkään sano teille millä vallalla näitä teen."

12 Luku.

Jesus puhuu vertauksen pahoista viinitarhureista, vastaa kysymykseen veronmaksusta ja lain tärkeimmästä käskystä.

Lesken labia.

Ja hän rupesi puhumaan heille ver-tauksin: "Eräs mies istutti viinitarhan ja pani aidan sen ympāri ja kaivoi viinikuurnan ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi sen viinitarhurėille ja matkusti ulkomaille.

Ps. 80:9 s. Jes. 5:1 s. Jer. 2:21. Matt. 21:33 s. Luuk. 20:9 s. 2. Ja kun aika tuli, lähetti hän viinitarhurien tykö palvelijan perimään tarhureilta viinitarhan hedelmiä.

3. Mutta he ottivat tāmān kijnni. pieksivät ja lähettivät hänet tyhjin

kāsin pois.

4. Taas han lähetti heidan tykönsä toisen palvelijan. Ja häntä haavoittivat päähän ja kohtelivat hapeällisesti

5. Ja hän lähetti vielä toisen, ja täman he tappoivat; ja samoin he tekivāt useille muille: toisia pieksivāt,

toisia tappoivat.

6. Vielä hänellä oli yksi ainoa poi-ka, jota hän rakasti. Hänet hän lähetti viimeiseksi heidän tykönsä, sanoen: ,Kavahtavat kai poikaani.

7. Mutta nuo viinitarhurit sanoivat toisilleen: ,Tama on perillinen; tulkaat, tappakaamme hänet, niin perinto jaa meille. 1 Moos. 37:18. Matt. 26:38. 8. Ja he ottivat hänet kiinni, tappoivat ja heittivät hänet ulos viini-tarhasta.

9. Mitä nyt viinitarhan herra on tekevä? Hän tulee ja tuhoaa viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille.

10. Etteko ole lukeneet tätä kirjoitusta: "Se kivi, jonka rakentajat hyl-käsivät, se on tullut kulmakiveksi;

11. Herralta tāmā on siksi tullūt ia on ihmeellinen meidän silmissämme?"

12. Silloin he olisivat halusta ottaneet häntä kiinni, mutta pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän oli puhunut sen vertauksen heistä. Ja he iättivät hänet ja menivät pois.

13. Ja he lähettivät hänen tykonsä muutamia farisealaisia ja herodilaisia kietomaan häntä sanoilla.

Matt. 22:158. Luuk. 20:20 s. 14. Nāmā tulivat ja sanoivat hānelle: . Opettaja, me tiedamme, etta olet totinen, etkä välitä kenestäkään, silla et katso ihmisten muotoon, vaan opetat Jumalan tietä totuuden mukaan. Onko luvallista antaa keisarille veroa, vai eikö ole? Tuleeko meidān antaa, vai eikö?"

15. Mutta hän tiesi heidän ulkokullaisuutensa ja sanoi heille: "Miksi kiusaatte minua? Tuokaat minulle

denaari nähdäkseni."

Niin he toivat. Ja hän sanoi heille: "Kenen tämä kuva ja pääl-lekirjoitus on?" He sanoivat hänelle: "Reisarin."

17. Jesus sanoi heille: "Antakaat keisarille mikä on keisarin, ja Ju-malalle mikä on Jumalan." Ja he ihmettelivät suuresti häntä.Room. 13:7.

18. Ja hänen tykönsä tuli saddukealaisia, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole; ja he kysyivät häneltä, sanoen: Matt.22:23 s. Luuk.20:27 s. Ap. t. 23:8.

19. "Opettaja, Mooses on säätänyt meille: "Jos joltakin kuolee veli, joka jättää jälkeensä vaimon, mutta ėi jätä lasta, niin ottakoon hän kuol• leen veljensä vaimon ja tuottakoon jälkeläisen veljelleen. 5 Moos. 25:5 s. 20. Oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon, ja kun hän kuoli, ei häneltä jäänyt jälkeläistä. 21. Silloin toinen otti hänet, ja hän-

kin kuoli jättämättä jälkeläistä. Niin

myös kolmas.

22. Samoin kävi kaikille seitsemälle; heiltä ei jäänyt jälkeläistä. Viimeiseksi kaikista vaimokin kuoli. 23. Kun he nyt ylösnousemuksessa nousevat ylös, kenelle heistä hän ioutuu vaimoksi, sillä niillä seitsemällä hän oli ollut vaimona?"

24. Jesus sanoi heille: "Etteko siis eksy, kun ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa?

25. Sillä kun kuolleista noustaan, eivät miehet nai eivätkä naiset mene miehelle; vaan he ovat niinkuin enkelit taivaissa.

i, se on tullut kulmakiveksi; 26. Mutta mitä siihen tulee, että
Ps. 118:22 s. Jes. 28:16.
kuolleet nousevat ylös, ettekö ole
lukeneet Mooseksen kirjasta kerto-

muksessa orjantappurupensaasta, kuinka Jumala puhui hänelle, sanoen "Minä olen Abrahamin Jumala ja Isaakin Jumala ja Jaakobin Jumala?' 2 Moos 3:6, 16, Ap t. 7:32. Hebr. 11.16. 27 Ei Jumala ole kuolleiden Jumala, vaan elävien Suuresti eksytte."

28. Silloin tuli hänen tykönsä eräs kirjanoppinut, joka oli kuullut heidän keskustelunsa ja huomannut hänen hyvin vastanneen heille, ja kysyi häneltä "Mikä on ensimmäinen kaikista käskyistä?"

Matt. 22:34 s. Luuk. 20:39 s.
29. Jesus vastasi . , Ensimmäinen on
tämä ,Kuule, Israel Herra, meidän
Jumalamme, Herra on yksi ainoa,
5 Moos, 6:4s. 10:12.

30. ja sinun tulee rakastaa Herraa Jumalaasi koko sydämmestäsi ja koko sielustasi ja koko mielestäsi ja

koko voimastasi '

31 Toinen on tämä. "Rakasta lähimäistäsi niinkuin itseäsi." Näitä suurempaa ei ole toista käskyä."

3 Moos. 19-18. Luuk. 10:27, Joh. 15:12. Room. 13:9. Gal. 5:14. 1 Tim. 1:5. Jaak. 2:8. 32 Niin kirjunoppinut sanoi hänelle "Oikein sanoit, opettaja, toluuden mukaan, että yksi hän on, ja ettei

ole toista kuin hän.

33. Ja häntä rakastaminen koko sydämmestään ja koko voimastaan, ja rakastaminen lähimäistään niinkuin itseään on enempi kuin kaikki poltouhrit ja muut uhrit "Hos. 6:6.

34. Kun Jesus näki, että hän vastasi ymmärtäväisesti, sanoi hän hänelle "Sinä et ole kaukana Jumalan valtakunnasta. Eikä kukaan enää rohjennut kysyä häneltä.

35. Ja opettaessaan temppelissä Jesus puhui edelleen ja sanoi: "Kuinka kirjanoppineet sanovat, että Kris-

tus on Davidin poika?

Matt. 22:41 s. Lauk. 20:41 s. Ps. 110:1. Ap. t. 2:34 s. 1 Kor. 15:25. Hebr. 1:13. 10:12 s. 36. Onhan David itse sanonut Pyhässä Hengessä "Herra sanoi minun Herralleni Istu oikealle puolelleni, kunnes panen vihollisesi jalkaisi aluseksi.

37 David itse sanoo häntä Herraksi, kuinka hän sitten on hänen poikansa?" Ja suuri kansaijoukko

kunsa?" Ja suuri kansanjoukko kuunteli häntä mielellään. 38. Ja opettaessaan hän sunoi "Va-

38. Ja opettaessaan nan suno "varoknat kirjanoppineita, jolka mielellään kävelevät pitkässä viitassa ja haluavat tervehdyksiä torellla Mat. 23 la. Luuk. 20:45 s.

39. ja etumaisia istuimia synagogissa ja ensimmäisiä sijoja pidoissa.

40. Nämä, jotka syövät leskien talot ja näön vuoksi pitävät pitkiä rukouksia, saavat sitä kovemman tuomion."

41 Ja hān istui vastapāātā uāriarkua ja katseli kuinka kansa pani rahaa uhriarkkuun. Ja useat rikkaat panivat paljon 2Kun. 12.9 Luuk:21.18.
42 Niin tuli erās köyhā leskėja panikaksi ropoa, yhtecnsā noin pennin.
43. Ja hān kutsui opetuslapsensa tykönsā ja sanoi heille: "Totisesti sanon teille tāmā köyhā leski pani enemmān kuin kaikki muut, jotka panivat uhriarkkuun.

2Kor. 8.12.

44 Sillä he kaikki panivat liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan kaikki, mitä hänellä oli, koko eloksensa."

Jesus puhuu maailman lopun enteistä sekä tulemuksestaan.

Ja kun hän meni ulos temppelistä, sanoi eräs hänen opetuslapsistaan hänelle "Opettaja, katso minkälaiset set kivet ja minkälaiset rakennuk-

set!" Matt. 24:1 s. Luuk. 21:5 s. 2. Jesus vastasi hänelle: "Sinä näet nämä suuret rakennukset. Tähän ei jäletäkiveä kiven päälle, jotaei maa-

han murreta.

1 Kun. 9:7 s. Mik. 3:12. Lunk. 19:44.
3. Ja kun hän istui Öljymäellä, vastapäätä temppeliä, kysyivät Pietari ja Jaakob ja Johannes ja Andreas häneltä, heidän ollessaan yksinänsä:

 "Sano meille: milloin tämä tapahtuu, ja mikä on tunnusmerkki, josta havaitaan tämän kaiken alkavan täyttyä?"

 NiinJesus rupesi sanomaan heille; Katsokaat, ettei kukaan teitä eksytä.

El. 5:6. Kol. 23. 2 Tess. 2:3. 1 Joh. 4:1. 6. Sillä monta tulee minun nimesäni, sanoen "Minä se olen," ja he eksyttävät monta.

7. Ja kun kuulette sotia ja sanomia sodista, älkäät peljästykö. Sillä se pilää tapahtua, mutta loppu ei ole

vielä käsissä. 8. Sillä kansa on nouseva kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, lapahtuu maanjäristyksiä seutu seudulta, ja tulee nälänhädät.

Tämä on synnytystuskien alku.

9. Mutta piläkääi te vaari itsestänne.
Sillä teidät vedetään oikeuksiin ja
teilä pieksetään synagogissa ja teidät asetelaan maaherrain ja kuningasten eteen minun tähteni, todistukseksi heille.

Matt. 10:17 s Job. 15:19. 16:2. Ilm. 2:10. 10. Ja sitä ennen pitää evankeliumi saarnattaman kuikille kansoille.

Mark. 16:15.

MARKUKSEN EVANKELIUMI 18. 14.

11: Muttà kun he vievāt teitā olkeuden eteen asetettaviksi, ālkāāt edeltāpāin huolehtiko mitā puhuisitte; vaan mitā teille sillā hetkellā annetaan, se puhukaat; Sillā ette te ole puhumasta, ven Pvhā Henki.

puhumassa, vaan Pyhä Henki.
Matt 10:19 s. Luuk 12:11 s.
12. Veli antaa veijensä kuolemaan
ja isä lapsensa, ja lapset nousevat
vanhempiaassa vastaan ja tappavat
heidät.
Mik. 15s. Matt. 10:21 s.

13. Ja te tulette kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden; mutta joka kestää loppuun asti, hän pelastuu. Ilm. 2.7.

14. Mutta kun näette hävityksen kauhistuksen seisovan siinä, jossa sen ei pitäisi seisoa joka tämän lukee, se tarkatkoon – silloin ne, jotka Judeassa ovat, paetkoot vuorille;

Dan.9:27. 12:11. 15. katolla oleva älköön astuko alas talconsa, älköönkämenkö sisäännoutamaan mitään talostaan, Luuk. 17:81.

16. ja joka on pellolle mennyt, ålköön palatko takaisin noutamaan

viittaansa.

17. Voi niitä, jotka ovat raskaina, ja niitä, jotka imettävät noina päivinä! 18. Mutta rukoilkaat, ettei se tapah-

tuisi talvella.

19. Sillä sinä aikana on oleva semmoinen ahdistus, ettei alusta luomakunnan, jonka Jumala on luonut, oleven vertaista oilut tähänasti,eikä tule. Dan. 12:1.

20. Ja ellei Herra lyhentäisi sitä aikaa, ei yksikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden, jotka hän on valimut, hän on lyhentänyt sen ajan. 21. Ja jos silloin joku sanoo teille:

"Katso, täällä Kristus on. tai: "Katso, tuolla, niin älkäätuskoko. Luuk.17:28. 22. Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profettoja nousee, ja he tekevät tunnusmerkkejä ja ihmeitä eksyttääkseen, jos mahdellista, vahtut.

8 Moos. 18:1 s. 2 Tess. 2:11. Ilm: 18:13 s. 23. Mutta olkaat te varoillanne. Katso, miaā olen edeltāpāin sanonut teilie kaikki. 2 Piet. 3:17.

24. Mutta niinā pāivinā, tuon ahdistuksen jālkeen, aurinko pimenee, ja kuu ei anna valoaan,

Jes. 18:10. Hes. 82:7 s.

Jeel 2:10,81. 8:15. Ap. t. 2:20; Ilm. 6:12 s.

25. ja tähdet putoilevat taivaalta, ja taivasten voimat järkkyvät.

26. Ja silloin nähdään Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimal-

la ja kirkkaudella.

Dan. 7:13. Matt. 16:27. 25:31. 26:64. Mark. 14:82. Ap.t. 1:11. 1 Tess. 4:16. Ilm. 1:7. 27. Ja silloin hän lähettää enkelin-

sä; ja kokosa valittunsa neljältä ilmansuunnalta, maan äärestä taivaan ääreen asti.

28. Mutta oppikaat fiikunapuusta vertaus: Kun sen oksa jo tulee meheväksi ja lehdet puhkeavat, niin tiedätte, että kesä on läheilä.

29. Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkäät, että se on

lähellä, oven edessä.

30. Totisesti sanon teille: tāmā sukukunta ei katoa, ennenkuin tāmā

kaikki tapahtuu.

31. Talvās ja maa katoavat, mutta minun sanami eivāt katoa. Ps. 102:27. 119:39. Jes. 402. 613. Matt.6:18. Hebr.1:11s. 32. Mutta siitā pāivāstā tai hetkestā ei tiedā kukaan, eivāt enkelit taivaassa, eikā myöskāān Poika, vaan ainoastaan Isā. Ap.t.1:7. 1 Tees. 6:1s. 33. Olkaat varoillanne; valvokaat ja rukoilkaad, sillā ette tiedā millom se aika tulee.

Matt. 25:18. Luuk. 12:40. 1 Tess. 5:6. 34. On nijnkuin miehen matkustaessa ulkomaille: kun hän jätti talonsa ju antoi palvelijoilleen vallan, jokaiselle hänen tehtävänsä, käski hän myös ovenvartijan valvoa.

35. Valvokaat šlis, sillä ette tiedä, milloin talon herra tulee, iltamyöhälläkövai yösydännä vai kukonjaulun-aikana vai varhain aamulla;

86. jottei hän, äkkiarvaamatta tullessaan, tapaisi teitä nukkumasta.
37. Mutta minkä teille sanon, sen sanon kaikille: valvokaat!

14 Luku.

Jesus voidellaan, myödään, syö pääsiäislampaan, asettaa Ehtoollisen, käraii Getsemanessa ja tutkitaan neuvoston edessä. Pietari kieltää tuntevansa Jesusta.

Niin oli kahden päivän perästä pääsiäinen ja happamattoman leivän juhla, ja ylipapit ja kirjanoppineet miettivät, kuinka ottaisivat hänet kavaluudella kiinni ja tappaisivat.

2 Moor. 12:15. Matt. 21:2s. Luuk. 22:1s.
2. Sillä he sanoivat: "Ei juhlana, ettei syntyisi meteliä kansassa.

3. Ja kun hān oli Betaniassa, spitalisen Simonin asunnossa, tuli hānen aterialla ollessaan erās nainen, jolla oli mukanaan alabasteripullo vāārentāmātöntā, kallista nardus-voidetta. Hān rikkoi alabasteripullon ja valoi voiteen hānen pāānsā pāālle.

Matt. 26:6 s. Joh. 11: 2. 12: 1s.

4. Niin muutamatsiellä olevista närkästyivät ja sanoivat keskenään: "Mitä varten tämä voide tuhlattiin?

Olisihan saattanut myödä tämän

voiteen enemmästä kuin kolmesta- i sadasta denaarista ja antaa ne kõyhille." Ja he toruivat naista.

6. Mutta Jesus sanoi "Antakaat hänen olla Miksi pahoitatte hänen mieltään? Hän teki hyvän työn minulle. Ainahan teillä on köyhät keskuudessanne, ja milloin tahdotte, saatatte heille hyvää tehdä; mutta minua ei teillä ole aina. 5 Moos, 15:11 8. Hän teki, minkä hän voi. Edeltäkäsin hän voiteli ruumistani hau-

taamista varten.

9. Totisesti sanon teille . missä ikänä evankeliumi saarnataan koko maailmassa, siellä sekin, minkä tämä teki, on mainittava hänen muistokseen." 10. Ja Juudas Iskariot, joka oli yksi

niistä kahdestatoista, meni ylipap-pien luo pettääkseen hänet heille.

Matt 26:14 s. Luuk 2:23 s. 11 Kun nămă sen kuulivat, ihastuivat he ja lupasivat antaa hänelle ruhaa Ja han mietti kuinka saisi hänet sopivassa tilaisuudessa kavalletuksi 1 Tim.6:9 s.

12. Ja ensimmäisenä happamattoman leivān pāivānā, kun pāāsiāislammas teurastettiin, hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: "Mihin tahdot, että menemme tekemään valmistukset, syödäksesi pääsiäislam-

paan?"

2 Moos, 12:17 s. Matt. 26:17 s. Luuk. 22:7 s. 13. Niin hän lähetti kaksi opetuslapsistaan ja sanoi heille: "Menkäät kaupunkiin, niin teitä vastaan tulee mies kantaen vesiastiaa; seuratkaat häntä.

14. Ja sanokaat isännälle siinä talossa, johon hän menee sisälle: "Opettaja sanoo. Missä on minulle varattu vierashuone, jossa sõisin pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa?"

15. Ja han näyttää teille suuren huoneen yläkerrassa, aterioitseville varustetun ja valmiin; valmistakaat

siellä meille."

16. Niin opetuslapset läksivät ja tulivat kaupunkiin ja havaitsivat niin olevan kuin Jesus oli sanonut heille, ja valmistivat pääsiäislampaan.

17. Ja illan tultua hän saapui sinne niiden kahdentoista kanssa.

Matt. 26:20 s. Lauk. 22:14 s. Joh. 13:21 s. 18. Ja heidän ollessaan pöydässä ja syödessään, Jesus sanoi:,, Totisesti sanon teille: yksi teistä, joka syö minun kanssani, on minut pettävä."Ps. 41:10.

19. Niin he kävivät murheellisiksi ja rupesivat sanomaan hänelle, toinen toisensa perästä: "En suinkaan mi-nä se ole?" ja toinen. "En suinkaan

mină se ole?"

20. Hän sanoi heille. "Yksi teistä kahdestatoista, se, joka kastaa vatiin minun kanssani.

21. Ihmisen Poika tosin menee pois. niinkuin hänestä on kirjoitettu mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika petetään! Parempi olisi sille ihmiselle, että hän ei olisi syn-

tynyt."
22. Ja heidän syödessään hän otti leivän, siunasi, taittoi ja antoi heille ja sanoi: "Ottakaat, tämä on minun ruumiini." 1 Kor. 11:23 s.

23 Ja hän otti kalkin, kiitti ja antoi heille; ja he kaikki joivat siitä. 24 Ja hān sanoi heille: "Tāmā on minun vereni, liiton veri, joka vuo-

datetaan monen edestä.

2 Moos. 24:8. Jer. 31:31. Sak. 9:11. Hebr. 8:8. 25. Totisesti sanon teille en juo enää viinipuun hedelmää,ennenkuin sinä pāivānā, jona juon sitā uutena Ju-malan valtakunnassa."

26. Ja veisattuaan kiitosvirren, he läksivät ulos Öljymäelle. Mau. 26:30 s.

Luuk. 22:31 s. Ps. 113-118. Joh. 18:1. 27 Ja Jesus sanoi heille: "Kaikki te loukkaannutte minuun tänä yönä, sillä on kirjoitettu: "Minä lyön paimenen, ja lampaat hajoitetaan.

Sak. 13:7. Joh. 16:33. 28. Mutta sitten kun nousen ylös, käyn teidän edellänne Galilcaan."

Matt. 28:7. 10. 16. Mark. 16:7. 29. Niin Pietari sanoi hänelle: "Vaikka kaikki loukkaantuisivat, en kum-

minkaan minä." 30. Jesus sanoi hänelle: "Totisesti sanon sinulle: tänään, tänä yönä, ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmasti kiellät minut." Joh. 13:37 s.

31. Mutta hän vakuutti vielä enemmin: "Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, en sittenkään kiellä sinua." Ja samoin kaikki muutkin sanoivat.

32. Ja he tulivat paikkaan, jonka nimi on Getsemane; ja hän sanoi opetuslapsilleen: "Istukaat tässä, sillä aikaa kuin minä rukoilen."

Matt. 26:36 s. Luuk. 22:40 s. 33. Ja hän otti mukaansa Pietarin ia Jaakobin ja Johanneksen; ja hän al-koi kauhistua ja olla ahdistuksessa. 34. Ja hän sanoi heille: "Sieluni on suuresti murheellinen kuolemaan saakka; olkaat tässä ja valvokaat.

Joh. 12:27. 35. Ja hän meni vähän etemmäksi. lankesi maahan ja rukoili, että, jos mahdollista, se hetki menisi häneltă ohi,

36. ja sanoi: "Abba, Isā, kaikki om mahdollista sinulle; ota minulta pois pahtuko mitä minä tahdon, vaan mitä sinä tahdot!" Joh. 6:38. Hebr. 5:7 s.

37.Ja hän palasi ja tapasi heidät nukkumasta ja sanoi Pietarille: "Simon, nukutko? Etkö jaksanut yhtä hetkeä valvoa?

38. Valvokaat ja rukoilkaat, ettette joutuisi kiusaukseen ; henki tosin on altis, mutta liha on heikko."

1 Kor. 16:13. Gal. 5:17. 1 Plet. 5:8. 39. Ja taas hän meni poisja rukoili.

sanoen samat sanat.

40. Ja palatessaan hän taas tapasi heidät nukkumasta, sillä heidän silmiāan kovin painosti; ja he eivāt tietäneet mitä vastaisivat hänelle.

41. Ja hän tuli kolmannen kerran ja sanoi heille: "Te nukutte viela ja lepäätte!" Jo riittää. Hetki on tullut; katso, Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin.

42. Nouskaat, lähtekäämme; katso, se, joka pettää minut, on lähes-

tynyt."

43. Ja heti, hänen vielä puhuessaan, Juudas, yksi niistä kahdestatoista, saapui, ja hänen mukanaan miekoilla ja sauvoilla varustettu joukko ylipappien ja kirjanoppineiden ja vanhinten luota.

Matt. 26:47 s. Luuk. 22:47 s. Joh. 18:28. 44. Mutta se, joka petti hänet, oli sopinut heidän kanssaan merkistä, sanoen: "Jota minä suutelen, hän se on; ottakaat hänet kiinni ja viekäät tarkasti vartioiden pois.

45. Ja tultuaan hän heti astui hänen tykonsa ja sanoi: "Rabbi," ja suuteli häntä. 2 Sam. 209. 46. Silloin he kävivät häneen käsik-

ci ja ottivat hänet kiinni.

47. Mutta eräs lähellä seisovista veti miekkansa, iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä korvan.

48. Niin Jesus puhui heille ja sanoi: "Niinkuin rosvoa vastaan olette lähteneet miekoin ja sauvoin vangitsemaan minua.

49. Joka päivä olen ollut luonanne opettaen temppelissä, ettekä ole ottaneet minua kiinni. Mutta tämä tapahtuu, että kirjoitukset kävisivät to-Jes. b3:12.

50. Niin he kaikki jättivät hänet ja pakenivat. Job 19:13. Ps. 88:9. Ja häntä seurasi eräs nuorukainen, jolla oli ympärillään liinavaate, paljaalle iholle heitettynä; ja he ottivat hänet kiinni.

Mutta hän jätti liinavaatteen ja

pakeni alastonna.

 Ja he veivät Jesuksen ylimmäisen papin luo, jonne kaikki ylipapit l lauloi.

tämä kalkki. Kuitenkin, älköön ta- ja vanhimmat ja kirjanoppineet kokoontuivat.

Matt. 26:57 s. Luuk. 22:54 s. Joh. 18:12 s. 54. Ja Pietari seurasi häntä etäältä ylimmäisen papin palatsin sisäpihalle asti ja istui käskyläisten joukkoon ja lämmitteli tulen ääressä.

55. Mutta ylipapit ja koko neuvosto etsivät todistusta Jesusta vastaan tappaaksensa hänet, mutta eivät löytäneet, Matt. 20:59s. Lunk. 22:63s. Joh. 18:19s. 56. Useat kyllä todistivat väärin hän-

tā vastaan, mutta todistukset eivāt

olleet yhtäpitäviä.

57. Niin muutamat nousivat ja todistivat väärin häntä vastaan, sanoen: 58. "Me olemme kuulleet hänen sa-

novan: "Minā hajoitan maahan tāmän käsin tehdyn temppelin ja rakennan kolmessa päivässä toisen, joka ei ole käsin tehty'.''

Mark. 15:29. Joh. 2:19. Ap. t. 6:14. Mutta eivät näinkään heidän todistuksensa olleet yhtäpitäviä.

60. Silloin ylimmäinen pappi nousi ja astui esille ja kysyi Jesukselta, sanoen ,,Etkö vastaa mitään siihen, mitā nāmā todistavat sinua vastaan?" 61. Mutta hän oli vaiti eikä vastan-

nut mitään. Taas ylimmäinen pappi kysyi häneltä ja sanoi hänelle: "Oletkosinä Kristus, sen Ylistetyn Poika?" Jes: 53:7.

62. Niin Jesus sanoi: "Olen; ja te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvissä. Ps. 110:1. Dan.7:13.

Matt. 24:80, 25:31, 26:64, Mark. 13:26, Ap. t.1:11. Room. 14:10. 1 Tess. 4:16. Ilm. 1:7 63. Silloin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa rikki ja sanoi: "Mita me enää tarvitsemme todistajia?

64. Te kuulitte hänen pilkkansa. Mitä arvelette?" Niin hekaikki tuomitsivat hänet kuoleman ansainneeksi.

8 Moos. 24:16. Joh. 19:7.

65. Ja muutamat rupesivat sylke-mään häntä ja peittämään hänen kasvojaan ja lyömään häntä nyrkillä ja sanomaan hänelle: "Profetioi." Ja palvelijat ottivat hänetja lõivät häntä poskelle.

66. Kun nyt Pietari oli alhaalla sisäpihalla, tuli sinne eräs ylimmäisen

papin palvelijattarista,

Matt. 26:69 s. Luuk. 22:56 s. Joh. 18:17. 25 s. 67. ja nähdessään Pietarin lämmittelevan, han katsoi haneen ja sanoi: "Sinākin olit Jesuksen, tuon nasaretilaisen, seurassa."

68. Mutta hän kielsi, sanoen. "En tiedä, enkä käsitä mitä sanot." Ja hän meni ulos etupihaan; ja kukko

69. Ja nähdessään hänet siellä pal- i velijatar rupesi taas sanomaan lähel-

lā seisoville: "Tāmā on yksi heistā." 70.Mutta hān kielsi uudestaan Javāhän sen jälkeen lähellä seisovat taas sanoivat Pietarille: "Totisesti olet yksi heistä, sillä olethan sinä galilealainen, ja puheesi on senkaltainen. 71. Mutta hän rupesi manaamaan it-

seänsä ja vannomaan: "En tunne sitä

miestă, josta puhutte.

72. Ja samassa kukko lauloi toisen kerran. Niin Pietari muisti Jesuksen sanat, kuinka hän oli sanonut hänelle: "Ennenkuin kukko kahdesti laulaa, kiellät sinä kolmasti minut." Ja kun hān sitā ajatteli, puhkesi hän itkuun.

Matt. 26:34, Mark. 14:30. Job. 13:38.

15 Luku.

Jesus on Pilatuksen tutkittavana. Barabbas päästetään : Jesus tuomitaan, ristiinnaulitaan kahden rosvon väliin, kuolee ristillä ia handataan.

Ja heti aamulla ylipapit ynnä van-himmat ja kirjanoppineet, se on koko neuvosto, pitivät neuvottelun; ia sidottuaan Jesuksen he veivät hänet pois ja antoivat Pilatuksen käsiin.

Ps.2:2. Matt.27:1 s.

Luuk. 22:66. 23:1. Joh. 18:28. Ap.t. 3:13. 4:26 s. 2. Niin Pilatus kysyi häneltä: "Olet-kosinä Juutalaisten kuningas?" Hän vastasi ja sanoi hänelle: "Olen."

Matt. 27:11 8. Luuk. 23;2 s. Joh. 18:29 s.1 Tim. 6:13. Ja ylipapit tekivät monta syytöstä häntä vastaan.

 Niin Pilatus taas kysyi häneltä, sanoen: "Etkö vastaa mitään? Katso, kuinka paljon syytöksiä he tekevät sinua vastaan!"

Mutta Jesus ei enää vastannut mitään, niin että Pilatus ihmetteli.

Joh. 19:9. 6. Mutta juhlan aikana hän tavallisesti päästi heille yhden vangin irti, kenenkä anoivat,

Matt. 27:15 s. Luuk. 23:17 s. Joh. 18:39 s. 7. Niin siellä oli mies, nimeltä Barabbas, vangittu muiden kapinoitsijain kanssa, jotka kapinassa olivat tehneet murhan.

8. Ja kansa huusi ja rupesi pyytämään, että hän tekisi heille niinkuin

hänen tapansa oli.

9. Pilatus vastasi heille, sanoen: Tahdotteko, että päästän teille Juutalaisten kuninkaan?"

 Sillä hän tiesi, että ylipapit kateudesta olivat hänet antaneet hänen käsiinsä.

11. Mutta ylipapit yllyttivät kansaa | jasivat häntä ja nyökyttivät päätään

anomaan, että hän ennemmin päästäisi heille Barabbaan.

12. Ja Pilatus rupesi taas puhumaan ja sanoi heille: "Mitä sitten tahdotte minua tekemään hänelle, jota sanotte Juutalaisten kuninkaaksi?"

13 Niin he vastasivat, huutaen: "Ris-

tiinnaulitse hänet!"

14. Mutta Pilatus sanoi heille: "Mitā pahaa hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat vielä kovemmin: ..Ristiinnaulitse hänet!"

15 Ja kun Pilatus tahtoi tehdä kansalle mieliksi, päästi hän heille Barabbaan, mutta Jesuksen hän ruoskitti ja antoi ristiinnaulittavaksi.

16. Niin sotamiehet veivät hänet palatsin pihalle, jossa päävartio oli, ja kutsuivat koko sotilasjoukon kokoon. Matt. 27:27 s. Joh. 19:2 s.

17. Ja he pukivat hänen yllensä purppuravaatteen, väänsivät orjantappuroista seppeleen ja panivat sen hänen päähänsä

ja rupesivat tervehtimään häntä. "Terve, Juutalaisten kuningas!"

19. Ja he löivät häntä päähän ruovolla, sylkivät häntä ja laskeutuen polvilleen kumarsivat häntä.

Jes. 50:6, 53:7 20. Ja kun olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä purppuravaatteen ja pukivat hänet hänen omiin vaatteisinsa ja veivät hänet ulos ristiinnaulitakseen hänet.

21. Ja he pakoittivat erään ohikulkevan miehen, Simonin, kyreneläisen, joka tuli vainiolta, Aleksanterinja Rufuksen isän, kantamaan hänen ris-

tiään. Matt.27:32s. Luuk.23:26s. Joh.19:17 s. 22. Ja he veivät hänet paikalle, jonka nimi on Golgata, se merkitsee Pääkallon-paikka.

 Ja he farjosivat hänelle mirhalla sekoitettua viiniä, mutta hän ei sitä ottanut. Ps. 69:22.

 Ja he ristiinnaulitsivat hänet ja jakoivat keskenään hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa, minkä

mikin oli saava. Ps. 22:19. 25. Oli kolmas tunti, kun he nan-

litsivat hänet ristiin.

26. Ja siihen oli pantuna tämä päällekirjoitus, joka ilmoitti hänen syynsā: "Juutalaisten kuningas."

27. Ja he ristiinnaulitsivat hänen kanssaan kaksi rosvoa, toisen hänen oikealle ja toisen hänen vasemmalle puolelleen.

28. Ja niin se kirjoitus kävi toteen, oka sanoo : ,,Ja hān luettiin pahantekijäin joukkoon." Jes. 53:12. Luuk.22:37. 29. Ja ne, jotka kulkivat ohitse, herja sanoivat: "Voi sinua, joka hajoi-tat maahan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakennat, Ps. 22:8. 109:25.

Mark. 14:58. Job. 2:19. Ap. t. 6:14. 30. auta itseäsi ja astu alas rististä!"

31. Samoin ylipapitkin ynnä kirjanoppineet keskenään pilkkasivat häntā ja sanoivat: "Muita hān on auttanut, itseään ei voi auttaa.

32. Astukoon hän, Kristus, Israelin kuningas, nyt alas rististä, että nä-kisimme ja uskoisimme." Myös ne, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssaan, solvasivat häntä.

33. Ja kuudennella tunnilla tuli yli koko maan pimeä, jota kesti yhdek-

sänteen tuntiin asti.

34. Ja yhdeksännellä tunnilla Jesus huusi korkealla äänellä: "Eeli, Eeli, lama sabaktani?" Se on käännettynä: Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut? Ps. 22:2.

35. Niin muutamat siinä seisovista. kun sen kuulivat, sanoivat: "Katso,

hän huutaa Elijata.

36. Ja muuan juoksi ja täytti sienen happamella viinillä, pani sen ruo-von päähän ja antoi hänelle juoda, sanoen: "Annas, katsokaamme tuleeko Elija ottamaan häntä alas."

37. Silloin Jesus huusi korkealla äänellä ja heitti henkensä.

38. Ja temppelin esirippu repesi kahtia ylhääliä alas asti.

2 Moos. 26:31. 36:35. 2 Aik. 3:14. Hebr. 10:19 s. 39. Mutta kun sadanpäällikkö, joka seisoi häntä vastapäätä, näki hänen näin huutaen heittävän henkensä, sanoi hän: "Totisesti tämä ihminen oli Jumalan Poika."

40. Ja siellä oli naisiakin etäältä katselemassa. Näiden joukossa oli myös Maria Magdaleena ja Maria, Jaakob nuoremman ja Joseen äiti, ja Salome, Luuk. 8:28.

41. jotka, hänen ollessaan Galileassa, seurasivat häntä ja palvelivat häntä, sekä useita muita naisia, jotka olivat tulleet hänen kanssaan viös

Jerusalemiin.

42. Ja jo samana iltana, koska oli valmistuspäivä, se on sabbatin aattopäivä, Matt.27:57s. Luuk.23:50 s. Joh. 19:38s. 43. tuli Josef arimatialainen, arvokas neuvoston jäsen, joka hänkin odotti Jumalan valtakuntaa, rohkaisi mielensä ja meni Pilatuksen tykö

ja pyysi Jesuksen ruumista. 44. Niin Pilatus ihmetteli oliko hän jo kuollut, ja kutsuttuaan tykönsä sadanpäällikön, kysyi tältä, oliko hän

jo kauan ollut kuolleena.

siitä tiedon, hän lahjoitti ruumiin Josefille.

46. Tämä osti liinavaatteen ja otti hänet alas, kääri hänet liinavaatteesen ja pani hautaan, joka oli hakattu kallioon, ja vieritti kiven hautakammion ovelle.

47. Ja Maria Magdaleena ja Maria. Joseen äiti, katselivat mihin hänet

pantiin.

16 Luku.

Jesus nousee kuolleista, ilmestyy Maria Magdaleenalle ja opetuslapsilleen, käskee saarnaamaan evankeliumia ja astuu ylös taivaasen.

Ja sabbatin kuluttua Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin äiti, ja Salome ostivat hyvänhajuisia yrttejä mennäkseen voitelemaan häntä.

Matt. 28:1 s. Luuk. 24:1 s. Joh. 20:1 s. 2. Ja viikon ensimmäisenä päivänä he tulivat haudalle sangen varhain,

auringon noustessa.

3. Ja he sanoivat toisilleen: "Kuka meille vierittää kiven pois hautakammion ovelta?"

4. Ja katsahtaessaan ylös he näkivät kiven pois vieritetyksi; se oli

näet hyvin suuri.

Ja mentyään sisälle hautakammioon, ne näkivät nuorukaisen istuvan oikealla puolella, puettuna pitkään, valkoiseen vaatteesen; ja he peljästyivät kovin.

6. Mutta hän sanoi heille: "Alkäät olko peloissanne; te etsitte Jesusta, nasaretilaista, sitä ristiinnaulittua. Hān on noussut ylös; ei hān ole täällä. Katso, tässä on paikka, johon

panivat hänet.

Mutta menkäät sanomaan hänen opetuslapsilleen ja Pietarille, että Hän käy teidän edellänne Galileaan : siellä saatte nähdä hänet, niinkuin hān sanoi teille.'

Mark. 14:28. Ap. t. 1:3, 13:31. 1 Kor. 15:5. 8. Niin he tulivat ulos ja pakenivat haudalta, sillä heidät oli vallannut vavistus ja hämmästys, eivätkä sanoneet kellekään mitään, sillä he

pelkäsivät.

9. Mutta ylösnousemisensa jälkeen varhain viikon ensimmäisenä päivänä hän ilmestyi ensiksi Maria Magdaleenalle, josta hän oli ajanut ulos seitsemän perkelettä. Luuk. 8:2.

10. Tämä meni ja vei sanan niille. iotka olivat olleet Jesuksen kanssa, ja jotka nyt murehtivat ja itkivät. 11. Mutta kun nämä kuulivat, että hān eli, ja ettā Maria oli hānet nāhnyt, eivät he uskoneet.

45. Ja saatuaan sadanpäälliköltä 12. Ja sen jälkeen hän toisenmuo-

MARKUKSEN EVANKELIUMI 16. LUUKKAAN EVANKELIUMI 1.

toisena ilmestyi kahdelle heistä, kun he kävelivät, kulkien maalle.

Luuk. 24:13 s. 13. Nekin menivāt ja veivāt sanan niille toisille; mutta nāmā eivāt us-

koneet heitäkään.

14. Sittemmin hān ilmestyi niille yhdelletoista itselleenkin heidān ollessaan pöydāssā; ja hān soimasi heidān epäuskoaan ja heidān sydāmmensā kovuutta, kun eivāt uskoneet niitā, jotka olivat nāhneet hānet vlösnousseeksi.

Luuk. 24:36 s. Joh. 20:19 s. 1 Kor. 15:5,7. 15. Ja hän sanoi heille: "Menkäät kaikkeen maailmaan ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille.

Matt. 28:19.

16. Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tulee kadotetuksi.

Joh. 8:18,36. Ap. t. 16:31. Room. 1:16.

17. Mutta nāmā tunnusmerkit seuraavat niitā, jotka uskovat: minun nimessāni he ajavat ulos perkeleitā, puhuvat uusilla kielillā, Luuk. 10:17. Ap. t. 5:16. 8;7. 10.46. 16:18. 19:6. 1 Kor. 12:10.

18. poistavat käsin kärmeitä, ja jos juovat jotakin kuolettavaa, ei se vahingoita heitä; he panevat kätensä sairasten päälle, ja ne tulevat terveiksi." Matt. 10:8.

Luuk. 10:19. Ap. t. 28:3,8. Jaak. 5:14 s. 19. Kun nyt Herra Jesus oli puhunut heille, otettiin hän ylös tuivaasen, ja hän istui Jumalan oikealle

puolelle.

Luuk. 24:50 s. Ap. t. 1:4 s. 7:55. 1 Tim. 3:16. 20. Mutta he läksivät ja saarnasivat kaikkialla, ja Herra vaikutti heidän kanssaan ja vahvisti sanan sitä seuraavien tunnusmerkkien kautta.

Ap. t. 14:3, Hebr. 2:4.

LUUKKAAN EVANKELIUMI.

I Luku.

Enkelin ilmestys Sakariaalle ja Marialle. Marian käynti Elisabetin luona. Johanneksen syntyminen.

K oska useat ovat ruvenneet kirjoittamaan niistä asioista, joista meillä täydellinen tieto on,

2. niinkuin meille ovat kertoneet ne, jotka alusta asti ovat nähneet omin silmin ja olleet sanan palvelijoina, Hebr. 2:3. 1 Joh. 1:1.

joina,
3. niin olen minäkin, tarkkaan tutkittuani alusta pitäen kaikki, katsonut hyväksi kirjoittaa ne järjestyksessään sinulle, arvoisin Teofilus,

Ap. t. 1:1. 4. että oppisit tuntemaan kuinka varmoja ne asiat ovat, joita sinulle

on opetettu.

5. Herodeksen, Judean kuninkaan, aikana oli eräs pappi, nimellä Sakarias. Abian osastosta; ja hänen vaimonsa oli Aaronin tyttäriä, ja hänen nimensä oli Elisabet. Aik.24:10.19.

 He olivat molemmat vanhurskaita Jumalan edessä, vaeltaen kaikissa Herran käskyissä ja säännöissä nuhteettomina.

7. Mutta heillä ei ollut lasta, sillä Elisabet oli hedelmätön; ja he olivat molemmat tulleet ijäkkäiksi.

8. Niin tapahtui, kun hänen osastonsa vuoro tuli ja hän toimitti papillisia tehtäviä Jumalan edessä, 9. että hän tavanmukaisessa pappis-

tehtävien arpomisessa sai osakseen mennä Herran temppeliin suitsutta-

maan. 2 Moos. 30:7. Hebr. 9:6, 10. Ja kaikki kansa oli ulkopuolella rukoilemassa suitsutuksen aikana. 3 Moos. 16:17,

11. Silloin ilmestyi hänelle Herran enkeli seisoen suitsutusalttarin oj-

kealla puolella.

12. Ja hänet nähdessään Sakarias hämmästyi, ja hänet valtasi pelko. 13. Mutta enkeli sanoi hänelle: "Älä pelkää. Sakarias; sillä rukouksesi on kuultu, ja vaimosi Elisabet on synnyttävä sinulle pojan, ja sinun on pantava hänen nimekseen Johannes.

14. Ja hän on oleva sinulle iloksi ja riemuksi, ja useat iloitsevat hä-

nen syntymisestään.

15. Sillā hān on oleva suuri Herran edessā; viiniā ja vākijuomaa hān ei juo, ja hān tāyttyy Pyhāllā Hengellā jo āitinsā kohdussa.

4Moos. 6:3. Tuom. 13:4. Jer. 1:5. Matt. 11:9 s. 16. Ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa

tykö.

17. Ja hän käy hänen edellään Elijan hengessä ja voimassa, kääntääkseen isien sydämmet lapsiin ja tottelemattomat vanhurskasten mielialaan, näin Herralle toimittaakseen valmistetun kansan."

Mal. 4:6. Matt. 3;3. Mark. 9:71 s. 18. Niin Sakarias sanoi enkelille:

"Mista voin sen tietää? Sillä minä olen vanha, ja vaimoni on jo ijäkäs:

1 Moos. 17:17. 19. Enkeli vastasi ja sanoi hänelle: "Minā olen Gabriel, joka seison Jumalan edessā, ja minā olen lähetetty puhuttelemaan sinua ja julistamaan sinulle tämän ilosanoman.

Dan. 8:16. 9:21. Hebr. 1:14. 20. Ja katso, sinä tulet äänettömäksi ja puhumaan kykenemättömäksi siihen päivään suakka, jona tämä tapahtuu, sentähden ettet uskonut sanojani, jotka käyvättoteen aikanaan: 21. Ja kansa oli odottamassa Saka-

riasta, ja he ihmettelivät, että hän niin kauan viipyi temppelissä.

22. Mutta ulos tuliessaan hän ei kyennyt puhumaan heille; silloin he alysiväi hänen nähneen näyn temppelissā. Ja hān viittasi heille ja jāi mykāksi. 23. Ja kun hänen virkatoimensa

päivät olivat päättyneet, meni hän kotiinsa.

24. Ja niiden päiväin perästä Elisabet, hänen vaimonsa, tuli raskaaksi ja pitäytyi salassa viisi kuukaut-

ta; ja hän sanoi: 25. "Näin Herra on tehnyt minulle niinä päivinä, jolloin hän katsoi puoleeni ottaakseen pois minulta ihmisten ylönkatseen. 1 Moos. 30:23.

26. Kuudentena kuukautena sen jälkeen Jumala lähetti enkeli Gabrielin erääseen Galilean kaupunkiin,

jonka nimi on Nasaret

27. neitsyen luo, joka oli kihlattu Josef nimiselle miehelle Davidin huoneesta; ja neitsven nimi oli Maria.

Matt. 1:18. Luuk. 2:5. 28. Ja tullessaan sisälle hänen tykonsa, enkeli sanoi: "Terve, armoitettu! Herra on sinun kanssasi; siunattu sina naisten seassa!"

29. Mutta hän hämmästyi siitä puheesta ja ajatteli millainen tämä ler-

vehdys oli.

30. Niin enkeli sanoi hänelle: "Ala pelkää, Maria; sillä sinä olet saanut armon Jumalan tykönä. 31. Ja katso, sinä tulet raskaaksi ja

synnytät pojan, ja sinun on pantava

hänen nimekseen Jesus.

Jes. 7:14. Matt. 1:21. Luuk. 2:21. 32. Hän on oleva suuri ja on nimitettāvā Korkeimman Pojaksi, ja Herra Jumala antaa hänelle Davidin, hänen isänsä, valtaistuimen,

2 Sam. 7:12 s. Ps. 132:11. Jes. 9:68. 33. ja hån on oleva Jaakobin huoneen kuningas ijankaikkisesti, ja hänen valtakunnallaan ei ole loppua oleva." 1 Aik. 17:14. Ps. 45;7. 89:37. Jer.23:5. Dan.2:44.7:14.27. Mik.4;7. Hebr.1:8.

Niin Maria sanoi enkelille. "Kuinka tämä on tapahtuva, kun en miehestä tieda?"

35. Enkeli vastasi ja sanoi hänelle. "Pyhä Henki tulee päällesi, ja Korkeimman voima varjoo sinut; sentähden onkin se pyhä, joka syntyy, nimitettävä Jumalan Pojaksi

Matt. 1:18, 20, 36. Ja katso, sukulaisesi Elisabet.

hänkin on siittänyt pojan vanhalla ijällään, ja tämä on kuudes kuukausi hänellä, jota sanottiin hedelmättömäksi

37. sillä Jumalalle ei mikään asia ole mahdoton.

1 Moos. 18:14. Job 42:2. Jer.32:17.27. Sak. 8:6. Matt. 19:26. Mark. 10:27. 38. Silloin Maria sanoi: .,Katso, olen

Hersan palvelijatar; tapahtukoon minulle sanasi mukaan." Ja enkeli lähti hänen luotaan.

39. Niinä päivinä Maria nousi ja kulki kiireesti vuorimaahan erää-

seen Juudan kaupunkiin

40. ja meni Sakariaan kotiin ja tervehti Elisabetia.

41. Ja tapahtui, kun Elisabet kuuli Marian tervehdyksen, niin lapsi hypähti hänen kohdussaan; ja Elisabet täyttyi Pyhällä Hengellä

42. ja puhkesi korkealla äänellä puhumaan ja sanoi: "Siunattu sinä naisten joukossa, ja siunattu kohtusi

hedelmå!

43. Ja kuinka minulle tämä tapahtuu, että Herrani äiti tulee minun luokseni?

44. Sillä katso, kun tervehdyksesi ääni tuli korviini, hypähti lapsi riemastuksesta kohdussani.

45. Ja autuas sinä, joka uskoit, sillä se on käyvä täytäntöön, mikä Herran käskystä on sanottu sinulle."

Luuk. 11:28. 46. Ja Maria sanoi: "Sieluni suu-1 Sam. 2:1.

resti ylistää Herraa, 47. ja henkeni riemuitsee Jumalasta, vapahtajastani;

48. sillä hän on kääntänyt katseensa palvelijattarensa alhaisuuteen. Katso, tästälähin kaikki sukupolvet kiit-

tāvāt minua autuaaksi; 49. sillä Voimallinen on tehnyt suu-

ria ihmeitä minulle, ja hänen nimensä on pyhä, Ps. 126:2s. 50. ja hänen laupeutensa kestää polvesta polveen niille, jotka häntä

pelkäävät. 2 Moos. 20:6. Ps. 103:17. 51. Hän on tehnyt voimallisia tekoja käsivarrellaan; hän on hajoitta-

nut ne, joilla oli ylpeät ajatukset sydämmessään. 2 Sam. 22:28. Ps. 38.10. Jes. 51:9. 52:10. 1 Piet. 5:5.

52. Hän on kukistanut valtiaat valtaistuimilta ja korottanut alhaiset.

1 Sam. 2:7. Job 5:11 s. Ps. 113:7. 147:6. 53. Nälkäiset hän on täyttänyt hyvyyksillä ja rikkaat hän on laskenut luotaan tyhjinä.

1 Sam. 2:5. Ps.34:10 s.107:9. 54. Hän on ottanut huomaansa palvelijansa Israelin, muistaen laupeut-Jes. 41:8 s. Jer. 31:3.20. 55. Abrahamia ja hänen siementän-

sä kohtaan ijankaikkisesti, niinkuin hän on puhunut isillemme."

1 Moos. 17:7.19.18:18. 3 Moos. 26:42. Mik.7:20. Ja Maria oli hänen luonaan noin kolme kuukautta ja palasi jäileen kotiinsa.

57. Mutta Elisabetin synnyttämisen aika tuli; ja hän synnytti pojan

58. Ja kun hänen naapurinsa ja sukulaisensa kuulivat, että Herra oli tehnyt suuren laupeuden häntä kohtaan, iloitsivat he hanen kanssaan. 59. Ja kahdeksantena päivänä he tulivat ympärileikkaamaan lasta ja tahtoivat nimittää häntä hänen isän-

sä nimeltä Sakariaaksi.

1 Moos. 17:12. 3 Moos. 12:3. 60. Mutta hänen äitinsä vastasi ja sanoi: "Ei suinkaan, vaan han on nimitettävä Johannekseksi."

61. Niin he sanoivat hänelle: "Eihän suvussasi ole ketään, jota nimi-

tetään sillä nimellä."

62. Ja he viittaamalla kysyivät hänen isältään miksi hän tahtoi hänet nimitettäväksi.

63. Niin hän pyysi taulunja kirjoitti siihen nämä sanat: "Johannes on hänennimensä." Ja kaikki ihmettelivät. 64. Ja heti hänen suunsa aukeni, ja hänen kielensä pääsi vallalleen, ja hän puhui kiittäen Jumalaa.

65. Ja tuli pelko kaikille heidän ympärillään asuville, ja koko Judean vuorimaassa kertoeltiin kaikki nämä

tapahtumat:

66. ja kaikki, jotka niistä kuulivat, panivat ne sydämmelleen ja sanoivat: "Mikähån tästä lapsesta tuleekaan?" Sillä Herran käsi oli hänen

kanssaan

 67. Ja Sakariás, hänen isänsä, täyttyi Pyhäilä Hengellä ja ennusti, sanoen: 168. "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, sillä hän on katsonut kansansa puoleen ja valmistanut sille lunastuksen, Jes. 43:1. Luuk. 7:16. 69. ja nostattanut meille pelastuksen sarven palvelijansa Davidin huoneessa 1 Sam. 2:10. Ps. 132:17.

 70. — niinkuin hän on ikivanhoista ajoista asti puhunut pyhäin profet-

tainsa suun kautta –

71. pelastaakseen meidät vihollisis tomme ja kaikkien meitä vihaavien kādestā Jes. 35.4.

72. tehdäkseen laupeutta isillemme ja muistaaksensa pyhää liittoaan,

1 Moos. 17:7. Ps. 105:8 s. 106:45. Jer. 31:31. 73. sitä valaa. jonka hän vannoi Abrahamille, isällemme; suodakseen meidăn. 1 Moos. 22:16 s. Hebr. 6:13,17. vapahdettuina vihollistemme kä-

destă, pelotta palvella hantă pyhyydessä ja vanhurskaudessa hänen edessään kaikkina elinpäivi-

namme 1 Piet. 1:15. 76. Ja sinā, lapsi, olet nimitettāvā Korkeimman profetaksi, sillä sinä

olet käyvä Herran kasvojen edellä valmistamassa hänen teitään,

Jes. 40:3. Mal. 3:1 Matt. 3:3. 77. antaaksesi hänen kansalleen pelastuksen tuntemisen heidänsyntiensi anteeksi-saamisessa,

Jer. 31:34. Luuk. 3:3. 78. Jumalamme sydämmellisen laupeuden tähden, jolla meidän luoksemme tulee korkeudesta koitto.

4 Moos. 24:17. Mal. 4:2. loistaakseen meille, jotka istumme pimeāssā ja kuolon varjossa, ja ojentaakseen jalkamme rauhan tiel-0.11

Jes. 9:1. 42:7. 60:1. Matt. 4:16. 80. Ja lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä. Ja hän oli erämaissa siihen päivään asti, jolloin esiintyi Israelille.

Lunk. 2:40.

2 Luku.

Jesus syntyy Betlehemissä. Ilmoitus paimenille. Taivaallinen sotajoukko ylistää Jumalaa. Jesus ympärileikataan ja tuodaan temppeliin. Simeon ja Anna. Jesus kahdentoistavuotianna temppelissä.

Ja tapahtui niinä päivinä, että kei-sari Augustus antoi käskyn, että koko maailma oli verolle pantava. 2. Tāmā verollepano oli ensimmāi-

nen ja tapahtui Kyreniuksen ollessa Syyrian maaherrana. 3. Ja kaikki menivät panettamaan

itsensa verolle, kukin omaan kau-

punkiinsa 4. Niin Josefkin lähti Galileasta Nasaretin kaupungistaylös.ludeaan, Davidin kaupunkiin, jonka nimi on Betlehem, han kun oli Davidin huonetta ja sukua, 18am. 16:1. Mik. 5:2. Joh. 7:42. 5. panettamaan itsensä verolle Ma-

rian, kihlattunsa, kanssa, joka oli Matt. 1:18. Luuk. 1:27. raskaana. 6. Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että Marian synnyttämisen ai-

ka tuli.

7. Ja han synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloitsi hänet ja pani hänet seimeen, koska heillä ei ollut sijaa majassa Matt. 1 25.

8. Šamassa paikkakunnassa oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa.

9. Niin heidän edessään seisoi Herran enkeli, ja Herran kirkkaus loisti beidän ympärillään, ja heidät valtasi suuri pelko

10. Mutta enkeli sanoi heille käät peljätkö; sillä, katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle:

11. teille on tänään Davidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja, joka

on Kristus, Herra

12. Ja tämä on teille tunnusmerkkinä te löydätte vastasyntyneen lapsen kapaloituna ja seimessä makaavana.

13. Ja yht'äkkiä oli enkelin kanssa suuri joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat:

Dan. 7:10. Ilm. 5:11 s. 14 ...Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa, ja maan päällä rauha, ja ihmisille hyvä mielisuosio!

Jes. 57:19. Luuk. 19:38. Room. 5:1. Ef. 2:14, 17, 15. Ja kun enkelit olivat menneet paimenten tyköä taivaasen, niin nämä puhuivat toisilleen. "Menkäämme nyt Betlehemiin katsomaan sitä. mikā on tapahtunut, ja minkā Herra ilmoitti meille."

16. Ja he menivät kiiruhtaen ja löysivät Marian ja Josefin ja lapsen,

joka makasi seimessä.

17. Ja tämän nähtyään he ilmoittivat sen sanan, joka oli puhuttu heille tästä lapsesta.

18. Ja kaikki, jotka sen kuulivat, ihmettelivät sitä, jota paimenet pu-

huivat heille.

19. Mutta Maria pani mieleensä kaiken tämän ja tutkisteli sitä sydämmessään. Luuk, 2:51. 20. Ja paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa kaikesta, minka olivat kuulleet ja nähneet, niin-

kuin heille eli puhuttu.

21. Kun sitten kahdeksan päivää oli kulunut ja lapsi oli ympärileikattava, pantiin hänen nimekseen Jesus, joksi enkeli oli hänet nimittänyt, ennenkuin hän sikisi äitinsä koh-1 Moos. 17:10.12.

22. Ja kun heidän puhdistuspäivänsä, jotka olivat määrätyt Mooseksen laissa, olivat täyttyneet, veivät he hä-net ylös Jerusalemiin, asettaakseen hänet Herran eteen 3 Moos. 12:2 s. 23. - niinkuin on kirjoitettu Herran laissa: "Jokainen miehenpuoli. | saretiin.

joka avaa äitinsä kohdun, on luettava Herralle pyhitetyksi"

2 Moos. 13:2, 12. 22.29. 34:19. 4 Moos. 3:13. 24 ja uhratakseen, kuten Herran laissaon säädetty, pari turtturikyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa.

3 Moos. 12:6,8. 25. Ja katso, Jerusalemissa oli mies, nimeltä Simeon; tämä oli vanhurskas ja jumalinen mies, joka odotti Israelin lohdutusta, ja Pyhä Henki

oli hänen päällään.

26. Ja hänelle Pyhä Henki oli ilmoittanut, ettei hän näe kuolemaa, ennenkuin on nähnyt Herran Voidellun. 27. Ja hän tuli Hengen vaikutuksesta temppeliin. Ja kun vanhemmat toivat lapsen Jesuksen sisälle, menetelläkseen hänen kanssaan niinkuin tapa oli lain mukaan,

28. otti hänkin hänet syliinsä ja

kiitti Jumalaa ja sanoi:

29. "Herra, nyt sinä lasket palvelijasi rauhaan menemään sanasi mu-1 Moos. 46:30. Fil. 1:23.

30. sillä silmäni ovat nähneet pelastuksesi. Ps.98:2 s. Jes.52:10. Luuk. 1:68. 3:6. 31. jonka olet valmistanut kaikkien kansojen eteen,

32. valoksi, joka on ilmestyvä pakanoille, ja kirkkaudeksi kansallesi

Israelille.

Jes. 42:6. 46:13. 49:6. Ap. t. 13:47. 28:28. 33. Ja hänen isänsä ja äitinsä ihmettelivät sitä, mitä sanottiin hänestä. 34. Ja Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, hänen äidilleen: "Katso, tämä on pantu lankeemukseksi ja nousemukseksi monelle Israelissa, ja merkiksi, jota vastaan sanotaan:

Jes. 8:14. 28:16. Matt. 21:44. Ap. t. 28:22. Room.9:32s. 1Kor.1:23s. 2Kor.2:16.1Piet.2:6s. 35. Ja sinunkin sielusi läpi on miekka käyvä. Siten monen sydämmen ajatukset tulevat ilmi." Joh. 19;26. 36. Ja oli eräs naisprofetta, Anna, Fanuelin tytär, Aserin sukukuntaa. Tämä oli tullut korkeaan ikään. Hän oli elänyt miehensä kanssa seitsemän vuotta siitä asti, kun neitsvenä meni naimisiin.

37. ja oli nyt leski, kahdeksankymmenenneljän vuoden vanha. Hän ei poistunut temppelistä, vaan oli siellä palvelemassa Jumalaa paastoilla ja rukouksilla yötä ja päivää. 1 Tim. ఓ.s. 38. Ja juuri sillä hetkellä hän tuli siihen, ylisti Jumalaa ja puhui hä-nestä kaikille, jotka Jerusalemissa odottivat lunastusta. Jes. 52:9.

Ju täytettyään kaikki, mikä oli Herran lain mukaan tehtävä, he palasivat Galileaan kaupunkiinsa Na-Matt. 2;23,

40. Ja lapsi kasvoi ja vahvistui ja l täyttyi viisaudella, ja Jumalan armo oli hänen kanssaan. Luuk. 1:80. 41. Ja hänen vanhempansa matkustivat vuosittain pääsiäisjuhlalle Je-

rusalemiin. 2 Moos. 23:15, 17. 84:23. 42. Hänen ollessaan kahdentoistavuotias he niinikään vaelsivat ylös

sinne juhlan tavan mukaan. 43. Ja kun ne päivät olivat kulu-

neet, ja he läksivät kotiin, jäi poikanen Jesus Jerusalemiin, eivätkä hänen vanhempansa sitä huoman-2 Moos. 12:18.

44. He luulivat hänen olevan matkaseurueessa ja kulkivat päivänmatkan ja etsivät häntä sukulaisten ja

tuttavien parista;

45. mutta kun eivät löytäneet, palasivat he Jerusalemiin etsien hanta. 46. Ja kolmen päivän perästä tapah-

tui.että helöysivät hänettemppelistä, jossa hän istui opettajain keskellä kuunnellen heitä ja kysellen heiltä. 47. Ja kaikki, jotka häntä kuulivat,

olivat ihmeissään hänen ymmärryk-

sestänsä ja vastauksistaan.

48. Ja hänet nähdessään hänen vanhempansa hämmästyivät, ja hänen äitinsä sanoi hänelle: "Poikani, miksi teit meille näin? Katso, isäsi ja mină olemme huolestuneina etsineet

49. Niin hän sanoi heille: "Mitä te minua etsitte? Ettekö tietäneet, että minun tulee olla siinä, mikä on Isäni omaa?"

Mutta he eivät vmmärtäneet sitā sanaa, jonka hān puhui heille.

Lnuk. 9:45. 18:34.

51. Ja hän meni alas heidän kanssaan ja tuli Nasaretiin ja oli heille alamainen. Ja hänen äitinsä säilytti kaiken tämän sydämmessään. Luuk.2:19. 52. Ja Jesuš varttui viisaudessa ja ijässä ja armossa Jumalan ja ihmisten edessä. 1 Sam. 2:26, San. 3:4.

3 Luku.

Johannes saarmaa ja kastaa, ja pannaan vankeuteen. Jesus kastetaan.

Viidentenätoista keisari Tiberiuksen hallitusvuonna, kun Pontius Pilatus oli Judean maaherrana ja Herodes Galilean neljännysruhtinaana ja hänen veljensä Filippus Iturean ja Trakonitis nimisen maan neljännysruhtinaana ja Lysanias Abilenen neljännysruhtinaana,

sinā aikana, jona Hannas ja Kaifas olivat ylimmäisinä pappeina, tuli Jumalan sana Johannekselle, Sakariaan pojalle, erāmaassa.

Joh. 18:13. Ap. t. 4:6.

3. Ja han meni kaikkiin Jordanin varrella oleviin seutuihin ja saarnasi parannuksen kastetta syntien anteeksi-saamiseksi, Matt. 3:1 s. Mark. 1:2 s. 4. niinkuin on kirjoitettu Jesaja profetan ennustusten kirjassa: "Erämaassa huutavan ääni kuuluu: Valmistakaat Herran tietä, tehkäät polut hänelle tasaisiksi.

Jes. 40:3 s, Luuk. 1:76. Joh. 1:23. 5. Kaikki notkot ovat täytettävät. ja kaikki vuoret ja kukkulat alen-nettavat, ja mikä on mutkaista, on tuleva suoraksi, ja koleat tiet ovat tehtävät sileiksi,

6. ja kaikki liha on näkevä Juma-

lan pelastuksen.

Ps. 98:2 s. Jes. 52:10. Luuk. 2:90 s. 7. Niin hän sanoi kansalle, joka vaelsi hänen kustettavakseen: "Te kyykärmeiden sikiöt, kuka on teitä neuvonut pakenemaan tulevaista viha**a**? Matt. 23:33.

8. Tehkäät siis parannuksen mukaisia hedelmiä, älkäätkä ruvetko sanomaan itseksenne: Onhan meillā Abraham isānā, sillā minā sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Abrahamille. Joh.8:39. 9. Jo on kirveskin pantuna puiden juurelle; jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataun pois ja heitelään tuleen." Matt. 7:19. 10. Ja kansa kysyi häneltä, sanoen:

"Mitä meidän siis on tehtävä?" 11. Hän vastasi ja sanoi heille: "Jol-

la on kaksi ihokasta, antakoon sille, joka on ilman: ja jolla on ruokaa. hän tehköön samoin.

1 Joh. 3:17. Jaak. 2:15 s. 12. Niin tuli publikaanejakin kastettaviksi, ja he sanoivat hänelle: "Opettaja, mitä meidän on tehtävä?"

13. Hän sanoi heille: "Alkäät vaatiko enempää kuin mikä teille on sää-

detty."

14. Sotamiehetkin kysyivät häneltä ṣanoen: "Mitā meidān on tehtāvā 🏞 Ja nän sanoi heille: "Älkäät tehkö kellekäänväkivaltaa,älkäätkä keneltākāān kiristākō mitāān, vaan tyytykäät palkkaanne." 3 Moos. 19:13.

15. Mutta kun kansa oli odotteessa, ja kaikki ajattelivat sydämmessään Johanneksesta, että hän kenties oli

Kristus.

16. niin Johannes vastasi kaikille. sanoen: "Minā kastan teidāt vedeltā, mutta minua vākevāmpi on tulossa, ja hänen kenganpaulaansa en ole kelvollinen päästämään ; hän kustaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella.

> Jes. 44;3. Joel 2:28. Joh, 1:26 s. Ap. t. 1:5. 11:16, 13:26, 10:4.

17 Hänellä on viskimensä kädessään, ja hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoaa nisutaittaansa, muttaruumenet hän polttaa sammunattomalla tulella "

18. Paljon muitakin kehoituksia hän antoi kunsalle ja julisti heille evan-

keliumia

19. Mutta kun Herodes, neljännysruhtinas, sai håneltä nuhteita Herodiaan, veljensä Filippuksen vaimon, tähden ja kaiken sen pahan tähden, minkä Herodes oli tehnyt.

Matt. 14:3 s. Mark. 6:17 s. 20. niin tämä kaiken muun lisäksi teki senkin, etiä sulki Johanneksen vankilaan.

21 Kun siis kuikkea kansaa kastetliin ja Jesuskin oli saanut kasteen ja rukoili, niin tapahtui, että taivas aukeni Matt. 3:13 s. Mark. 1:9 s.

22. ja Pyhä Henki laskeusi alas hänen päälleen ruumiillisessa muodossa niinkuin kyyhkynen, ja taivaasta tuli ääni:,,Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun olen mielistynyt."

Jes. 42:1. Matt. 17:5.

Mark. 9:7. Luuk. 9:35. John. 1:32. 2 Piet. 1:17.

23. Ja Jesus oli, kun alkoi esiintyä, noin kolmekymmenvuotius, ollen, kuten luultiin, Josefin poika. Josef oli Eelin poika,

Matt. 1:18.

24. Eeli eli Mattatin tämä Louis.

24. Eeli oli Mattatin, tämä Leevin, tämä Melkin, tämä Jannain, tämä

Josefin,

25. tämä Mattatiaan, tämä Amoksen, tämä Naumin, tämä Eslin, tämä Naggain,

26. tämä Maatin, tämä Mattatiaan, tämä Semein, tämä Josefin, tämä

Juudan.

-27. tāmā Joananin, tāmā Resan, tāmā Sorobabelin, tāmā Salatielin, tāmā Nerin, 1 Aik. 3:17. Esra 3:2.

28. tāmā Melkin, tāmā Addin, tāmā Kosamin, tāmā Elmadamin, tāmā

Erin,

29.tämä Joseen,tämä Elieserin,tämä Jorimin, tämä Mattatin, tämä Levin, 30 tämä Simeonin, tämä Juudaan, tämä Josefin, tämä Jonanin, tämä

Eliakimin, 31. tāmā Melean, tāmā Mennan, tāmā Mattatan, tāmā Natanin, tāmā Davidīn, 28am. 5:14. 1. Aik. 3:5. 32. tāmā Jessen, tāmā Jobedin, tāmā Boaksen, tāmā Salmonin, tāmā

Naassonin, Ruut 4:17 s. 1 Alk. 2:9 s. 33. tämä Aminadabin tämä Aramin, tämä Fareksen, tämä Juudaan, 4 Mos. 2:3.

34. tāmā Jaakobin, tāmā Isaakin. tāmā Abrahamin, tāmā Taran, tāmā Nakorin, 1Moos.21:3.11:24,26s. 1Aik.1:24s.

35. tämä Serukin, tämä Ragaun, tämä Falekin, tämä Eberin, tämä Salan.

36. tāmā Kainanin, tāmā Arfaksadin, tāmā Semin, tāmā Noakin, tāmā

Lamekin, 1 Moos.5:3 s.11:10. 1Aik.l.1—4. 37. tāmā Metusalan, tāmā Enokin, tāmā Jaretin, tāmā Maleleelin, tāmā Kainanin,

38. tämä Enoksen, tämä Setin, tämä Adamin, tämä Jumalan.

4 Luku.

Perkele kiusaa Jesusta. Jesus opettaa Nasaretin synagogassa ja Kapernaumissa, parantaa riivatun miehen ja muita sairaita, Sitten Jesus, täynnä Pyhää Henkeä, palusi Jordaniita; ja Henki vei hä-

neterämaahan. Matt 4:1 s. Mark 1:12 s. 2. ja neljänäkymmenenä päivänä perkele kiusasi häntä. Niinä päivinä hän ei syönyt mitään; mutta niiden

päätyttyä hänen oli näikä.

2 Moos. 34:28. 1 Kun. 19:8. Hebr. 4:15. 3. Niin perkele sanoi hänelle: "Jos olet Jumalan Poika, niin sano tälle kivelle, että se muuttuisi leiväksi."

4. Jesus vastasi hänelle: "Kirjoitettu on: "Ihminen ei elä yksistään leivästä, vaan jokaisesta Jumalan sanasta." 5 Moos. 8:3.

5. Sitten perkele vei hänet korkealle vuorelle ja näytti hänelle ajan rahdussakaikki maailman valtakunnat.

6. Ja perkele sanoi hänelle: "Sinulle annan kaiken lämän valtapiirin loistoineen, sillä minun haltuuni se on annettu, ja minä annan sen kenelle tahdon.

7. Jos sinä siis kumarrut maahan eteeni, niin tämä kaikki on oleva

sinun.'

8. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: "Mene pois näkyvistäni, saatana! sillä kirjoitettu on: "Herraa,sinun Jumalatasi, pitää sinun kumartaman ja Häntä ainoata palveleman."

 Niin hän vei hänet Jerusalemiin ja asetti hänet temppelin harjalle ja sanoi hänelle: "Jos olet Jumalan Poi-

ka, niin heittäy tästä alas;

10. sillä kirjoitettu on: "Hän antaa enkeleilleen käskynsinusta, että varjelevat sinua", Ps. 91:11 s. 11. ja: "He kantavat sinua käsillään, ettet loukkaisi kiveen jalkaasi"."

12. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: "On sanottu: 'Älä kiusaa Herraa, Jumalaasi"." 2 Moos. 17:1 s. 5 Moos. 6:16.

13. Ja lopetettuaan kaikki kiusaukset, perkele poistui hänestä ajaksi. 14. Ja Jesus palasi Hengen voimassa Galileaan; ja maine hänestälevisi

kaikkiin ympärillä oleviin seutui- l Matt. 4:12 s. Mark. 1:14 s. Joh. 4:43. 15. Ja hän opetti heidän synagogissaan, ja kaikki ylistivät häntä.

16. Ja hän saapui Nasaretiin, jossa oli kasvatettu, ja meni tapansa mukaan sabbatin päivänä synagogaan ja

nousi lukemaan.

Matt. 13:53 s. Mark. 6:1 s. Matt. 2:23. 17. Niin hänelle annettiin Jesaja profetan kirja, ja hänen avatessaan kirjan, tuli hänelle se paikka, jossa

oli kirjoitettu:

18. "Herran Henki on päälläni, sillä hän on voidellut minut julistamaan evankeliumia köyhille; hän on lähettänyt minut saarhaamaan vangeille vapautusta ja sokeille näön saamista, laskemaan sorretut vapauteen,

Ps. 45:8. Jes. 42:7.61:1 s. Matt. 11:5. Ap. t. 10:38. 19. saarnaamaan Herran otollista vuotta.'' 3 Moos. 25:10. 2 Kor. 6:2. Ja käärittyään kirjan kokoon, hän antoi sen palvelijalle ja istuutui ; ja kaikkien synagogassa olevien silmät olivat kiinnitetyt häneen.

21. Niin hän rupesi sanomaan heille: "Tänään tämä kirjoitus on käynyt toteen korvainne kuullen.

Ja kaikki lausuivat hänestä hyvän todistuksen ja ihmettelivät niilä armon sanoja, jotka lähtivät hänen suustaan; ja he sanoivat: "Eikö tämä ole Josefin poika?"Jes.50:4.Joh.6:42.7:46.

23. Niin han sanoi heille: "Kaiketi sanotte minulle tämän sanunlaskun : "Parantaja, paranna itsesi"; ,tee tääl-läkin, kotikaupungissasi, niitä suuria tekoja, joita olemme kuulleet tapahtuneiksi Kapernaumissa.

Matt. 11:23. 24. Ja hän sanoi. "Totisesti sanon teille: ei kukaan profetta ole suo-

sittu isänsä maalla.

25. Mină sanon teille totuudessa: monta leskeä oli Elijan aikana Israelissa, kun taivas oli suljettuna kolmevuotta ja kuusi kuukautta ja suuri nälkä tuli koko maahan,

1 Kun. 17:1,9. Jaak. 5:17. 26. eikä Elijata lähetetty kenenkään heidän luo, vaan ainoastaan leskivaimon tyko Sidonin alueella ole-

vaan Sareptaan.

27. Ja monta spitalista miestä oli Israelissa Elisa profetan aikana, eikä kukaan heistä tullut puhdistetuksi, vaan ainoastaan Naeman, syyrialainen. 2 Kun. 5:1,14.

28. Tämän kuullessaan kaikki, jotka olivat synagogassa, tulivat kiuk-

kua täyteen

29. ja nousivat ja ajoivat hänet ulos kaupungista ja veivät hänet sen vuo- | gogissa.

ren ävräälle asti, jolle heidän kaupunkinsa oli rakennettu, svöstäkseen häntä alas.

30. Mutta hän läksi pois käyden heidän keskitsensä. Joh. 10:39. 31. Ja han meni alas Kapernaumiin, Galilean kaupunkiin, ja opetti kan-

saa sabbattina.

Mark. 1:21 s. Matt. 4:13. Joh. 2:12. Ja he hāmmāstyivāt hānen opetuksestaan, sillä hänen puheensa oli valtavaa. Matt. 7:28 s. Joh. 7:46.

33. Ja synagogassa oli mies, jossa oli saastainen perkeleen henki. Tä-

mä huusi korkealla äänellä:

34. "Voi, mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jesus, nasaretilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Tiedān sinut, kuka olet, Jumalan Pvhä."

35. Niin Jesus nuhteli häntä, sanoen: Ole vaiti ja mene ulos hänestä. Ja perkele viskasi hänet maahan heidän keskelleen ja meni hänestä ulos häntä ollenkaan vahingoittamatta.

36. Ja heidät kaikki valtasi hämmästys, ja he puhuivat keskenään, sanoen: "Mitä tämä puhe onkaan, kun hän vallalla ja voimalla käskee saastaisia henkiä, ja helähtevätulos?'' 37. Ja maine hänestä levisi kaikkialle ympäristöllä oleviin seutuihin.

 Niin hän nousi ja meni synagogasta Simonin kotiin. Ja Simonin anoppi sairasti kovaa kuumetta, ja herukoilivat Jesusta hänen edestään.

Matt. 8:14 s. Mark. 1:29 s. 39. Niin hän meni ja kumartui hänen ylitsensä ja nuhteli kuumetta, ja se läksi hänestä; ja heti vaimo

nousi ja palveli heitä.

40. Auringon laskiessa kaikki, joilla oli sairaita, monessa eri taudissa olevia, veivät ne hänen tykönsä. Ja hän pani kätensä heidän itsekunkin päälle ja paransi heidät.

41. Lähtipä myös perkeleitä ulos monesta, huutaen ja sanoen: "Sinä olet Jumalan Poika." Mutta hän nuhteli heitä eikä sallinut heidän puhua, koska tiesivät hänen olevan Kristuk-Mark. 3:11 s.

42. Ja päivän tullen hän läksi pois ja meni autioon paikkaan; muttakansa etsi häntä, ja saavuttuaan hänen luokseen, he pidättelivät häntä lähtemästä heidån tyköään. Mark.1:35 s. 43. Mutta hän sanoi heille: "Minun

tulce muillekin kaupungeille julistaa Jumalan valtakunnan evankéliumia, sillä sitä varten olen lähetetty."

Luuk. 8:1, 44. Ja hän saarnasi Galilean syna5 Luku.

Pietarin suuri kalunsaalis. Jesus parantaa spitulisen, ja halvatun miehen, kutsuu Levin, ja puhuu paastoamisesta.

Niin tapahtui, kun kansa tungeksi hänen ympärilleen kuulemaan Jumalan sanaa ja hän seisoi Gennesaretin järven rannalla,

Matt. 4:18 s. Mark. 1:16 s. 2. että hän näki kaksi venhettä olevan järven rannassa; mutta kalastajat olivat niistä lähteneet ja huuhtoivat verkkojaan.

Ja hän astui toiseen niistä, joka oli Simonin, ja pyysi häntä laskemaan vähän matkaa maasta; ja hän istui ja opetti kansaa venheestä,

4. Mutta puhumasta lakattuaan hän sanoi Simonille: "Vie venhe syvälle ia heittäkäät verkkonne ulos apajalle. Joh. 21:3 s.

5. Niin Simon vastasi ja sanoi hänelle:,, Mestari, koko yön olemme tchneet työtä, emmekä ole mitään saaneet; mutta sinun käskystäsi heitän ulos verkot."

6. Ja sen tehtyään he sulkivat suuren joukon kaloja, ja heidän yerk-

konsa repeilivät.

7. Niin he viittasivat toisessa venheessä oleville kumppangilleen, että tulisivat auttamaan heitä; ja nämä tulivat. Ja he täyttivät molemmat venhect, niin että ne olivat uppoamaisillaan.

8. Sen nähdessään Simon Pietari heittäysi Jesuksen polvien eteen ja sanoi: "Mene pois tykoani, Herra, sillä minä olen syntinen ihminen.

9. Sillä kalansaaliin tähden, jonka olivat saaneet, oli hämmästys vallannut hänet ja kaikki hänen kanssaan olevat.

10. samotn myös Jaakobin ja Johanneksen, Sebedeuksen pojat, jotka olivat Simonin toverit. Mutta Jesus sanoi Simonille: "Alā pelkāā, tēstālähin olet saapa ihmisiä." Matt. 13:47. 11. Ja he veivät venheet maalle, jättivät kaikki ja seurasivat häntä.

Matt. 19:27. Mark. 10:28. Lnuk. 18:28. 12. Ja katso, kun hān oli erāāssā kaupungissa, oli siellä mies, spitalia täynnä. Ja nähdessään Jesuksen hän heittäytyi kasvoilleen ja rukoili häntä, sanoen: "Herra, jos tahdot, niin voit minut puhdistaa."

Matt. 8:2s, Mark. 1:40s. 13. Niin hän ojensi kätensä, koski hāneen ja sanoi: "Minā tahdon, pulidistu." Ja heti spitali läksi hänestä. Ja hän kielsi häntä kellekään siitä sanomasta, "vaan mene" - sa-

noi hän — "ja näytä itsesi papille ja uhraa puhdistuksestasi, niinkuin Mooses on saatanyt, todistukseksi heille." 3 Moos. 142 12 3 Moos. 14:2.12.

15. Mutta sanoma hänestä levisi vielä enemmin; ja paljo kansaa kokoontui kuulemaan häntä ja parantuak-

seen sairauksistaan.

16. Mutta hän vetäytyi pois erämai-

hin ja rukoili siellä.

Matt. 14.23. Mark. 1:35. 6:46. Luuk. 6:12. 17. Ja tapahtui eräänä päivänä, kun hän opelli, että siinä istui fariscalaisia ja lainopettajia, jotka olivat tulleet kaikista Galilean ja Judean kylistä ja Jerusalemista; ja Herran voima oli vaikuttamussa, niin että hän parausi sairaat. Matt. 9:1 s. Mark. 2:1 s. 18. Ja katso, muutamat michet kantoivat vuoteella erästä miestä, joka oli halvattu ; ja he koettivat viedā hāntā sisään ja panna Jesuksen eteen

19. Ja kun kansanjoukolta eivät löytäneet mistä olisivat vieneet häntä sisään, nousivat he katolle ja laskivat hänet vuoteineen tiilikaton läpi sinne

keskelle Jesuksen eteen.

Ja nähdessään heidän uskonsa hän sanoi: "Ihminen, syntisi ovat sinulle anteeksi annetut." Luuk.7:48 s. 21. Niin kirjanoppineet ja farisealaiset rupesivat ajattelemaan ja sanomaan: "Kuka tämä on, joka pu-huu pilkkasanoja? Kuka voi antaa syntejä anteeksi muu kuin Jumala yksin?"

22. Mutta kun Jesus tiesi heidän ajatuksensa, vastasi hän ja sanoi heille:-"Mitä ajattelette sydämmessänne?

23. Kumpi on helpompi, sanoako: Syntisi ovat sinulle antecksi annetut, vai sanoa: ,Nouse ja kävele? 21. Mutta tietääksenne, ellä Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin" – hän sanoi halvatulle — "minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi!"

25. Ja heti hän nousi heidän nähtensä, otti vuoteen, joila oli maannut, ja läksi kotiinsa ylistäen Jumalaa. 26. Ja heidät kaikki valtasi suuri hämmästys, ja he ylistivät Jumalaa ja täyttyivät pelolla ja sanoivat: "Olemme tänään nähneet ihmeellisiä asioila.

27. Ja sen perästä hän meni ulos ja näki publikaanin, jonka nimi oli Levi, istuvan tulliasemalla ja sanoi ' hänelle: "Seuraa minua!"

Matt. 9:9 s. Mark. 2:13 s. 28. Niin tämä jätti kaikki, nousi ja

seurasi häntä.

29. Ja Levi teki hänelle suuret pidot talossaan; ju siellä oli lukuisa jouk≈ ko publikaaneja ja muita, jotka aterioitsivat heidan kanssaan. Luuk. 15:1. 30. Niin farisealaiset ja heidän kirfanoppineensa napisivat hänen opetuslapsiansa vastaan ja sanoivat:

Miksi syötte ja juotte publikaanien ja syntisten kanssa?"

31. Jesus vastasi ja sanoi heille: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan

32.En ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen."

Luuk. 19:10. 1 Tim. 1:15. Niin hesanoivat hänelle: "Miksi Johanneksen opetuslapset paastoavat usein ja pitävät rukouksia, samoin farisealaistenkin, mutta sinun opetuslapsesi syövät ja juovat?"

Matt. 9:14 s. Mark. 2:18 s. 34. Jesus sanoi heille: "Ettehan voi vaatia sulhaispoikia paastoamaan sillä aikaa kuin ylkä on heidän kans-

saan?

35. Mutta tulee päiviä, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, niinä

pāivinā, he paastoavat."

36. Ja hän sanoi heille myös vertauksen: "Ei kukaan leikkaa uudesta viitasta paikkaa ja pane vanhaan viittaan: jos joku sen tekee, rikkoo hän tuon uuden viitan, ja sen lisäksi uudesta viitasta otettu paikka on vanhaan soveltumaton.

37. Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; jos joku sen tekee,niin nuori viini pakahuttaa leilit, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat.

38. Vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin, ja molemmat säir

39. Eikä kukaan, joka juo vanhaa viiniä, halua nuorta, sillä hän sanoo: ,Vanha on parempaa."

6 Luku.

Opetuslapset poimivat tähkäpäitä sabbattina. Jesus parantaa miehen, jolla oli kuivettunut käsi, ja valitsee apostolinsa. Vuorisaarna.

Niin tapahtui ensimmäisen jälkei-senä sabbattina, että hän kulki viljavainioiden läpi, ja hänen opetuslapsensa katkoivat tähkäpäitä, hiersivät niitä käsillään ja sõivät.

Matt. 12:1 s. Mark. 2:23 s. 5 Moos. 23:25. 2. Silloin muutamat farisealaisista sanoivat: "Miksi teette sitä, jota ei ole luvallista tehdä sabbattina?"

2 Moos. 20:10. 3. Mutta Jesus vastasi heille ja sanoi: "Ettekö sitten ole lukeneet mitā David teki, kun hānen ja hānen seuralaistensa oli nälkä, 18am. 21:6. l

4. kuinka hän meni Jumalan huoneesen, otti näkyleivät ja sõi ja antoi seuralaisilleenkin, vaikkei niitä ole luvallista syödä muiden kuin ainoastaan pappien?"

2 Moos. 25:30. 29:32 s. 3 Moos. 24:9. 5. Ja han sanoi heille! "Ihmisen Poika on myös sabbatin Herra.

6. Ja eräänä toisena sabbattina tapahtui, että hän meni synagogaan ja opetti; ja siellä oli mies, jonka oikea käsi oli kuivettunut.

Matt. 12:9 s. Mark. 3:1 s. 7. Ja saadaksensa jotain, mistä syyttäisivät häntä, kirjanoppineet ja farisealaiset pitivät häntä silmällä, parantaisiko hän sabbattina. Luuk.14:1. Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi miehelle, jolla oli kāsi kuivettuneena: "Nouse ja astu esille!" Ja han nousi ja astui esille.

9. Niin Jesus sanoi heille: "Minä kysyn teiltä: kumpi on luvallista sabbattina: hyvääkö tehdä, vai pahaa tehdä, pelastaa sielu, vai hukuttaa?"

10. Ja hän katsoi ympärilleen heihin kaikkiin ja sanoi miehelle: "Ojenna kätesi!" Tämä teki sen, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi.

11. Mutta he vimmastuivat kovin ja puhelivat keskenään mitä heidän

olisi tehtävä Jesukselle.

12. Niin tapahtui niinä päivinä, että hän läksi vuorelle rukoilemaan ia : oli siellä kaiken yötä rukoillen Jumalaa. Mark. 3:13 s. Matt. 14:23.

13. Ja päivän tullen hän kutsui tykõnsä opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoista, joille hän myös antoi apostolin nimen:

Matt. 10:1 s. Luuk. 9:1 s. Ap. t. 1:13.

14. Simonin, jonka hän myös nimitti Pietariksi, ja Andreaksen, hänen veljensä, ja Jaakobin ja Johanne**ksen,** ja Filippuksen ja Bartolomeuksen, Joh. 1:42 8.

15. ja Matteuksen ja Tuomaan, ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Simo-nin, jota sanottiin Kiivailijaksi,

16. ja Juudaan, Jaakobin pojan, Juudas Iskariotin, josta tuli pettäjä. 17. Ja hän astui alas heidan kanssaan ja seisahtui lakealle paikalle; ja siellä oli suuri joukko hänen opetuslapsiaan ja suuri kansanpalious koko Judeasta ja Jerusalemista ja Tyyron ja Sidonin rantamaasta. Nämä olivat saapuneet kuulemaan häntä ja parantuakseen taudeistaan.

Mark. 3:7 s. Matt. 4:26. 5:1. 18. Ja myös ne, jotka olivat saas-

taisten henkien vaivaamia, parantuivat. 19. Ja kaikki kansa tavoitteli koskeakseen häneen, koska hänestä läksi voima ja paransi kaikki.

Matt. 14:36. Mark. 5:30. 20. Ja hän nosti silmänsä ja katsoi opetuslapsiinsa ja sanoi: ,Autuaita te, jotka olette köyhiä; sillä teidän on Jumalan valtakunta. Matt. 5:1 s.

21. Autuaita te, joiden nyt on nälkä: sillä teidät ravitaan. Autuaita te, jotka nyt itkette; sillä vielä nauratte.

Ps. 126:5 s. Jes. 55:1. 61;2. 1lm. 7:16. 22. Autuaita olette, kun ihmiset, Ihmisen Pojan tähden, vihaavat teitä a eroittavat teidät yhteydestään ja herjaavat teitä ja hylkäävät nimenne, ikäänkuin se olisi paha.

1 Piet. 2:19. 3:14. 4:14 23. Iloitkaat sinä päivänä ja riemuitkaat; sillä katso, palkkanne on suuri taivaassa; samalla tavallahan heidan isansa tekivat profetoille.

Ap. t. 5:41, 7:51 8, Hebr. 11:36 24. Mutta voi teitä, te rikkaat, sillä te olette jo saaneet lohdutuksenne!

Ps. 17:14. Lunk. 16:25. Jaak. 5:1. 25. Voi teitä, jotka nyt olette kylläiset, sillä teidän on oleva nälkä! Voi teitä, jotka nyt nauratte, sillä viela murehditte ja itkette!

San. 14:13. Jes. 65:13 s. Jank. 49. 26. Voi teitä, kun kaikki ihmiset puhuvat teistä hyvää! Samalla tavallahan heidän isänsäkin tekivät väärille profetoille. Mik. 2:11. Jaak. 4:4. 27. Mutta teille, jotka kuulette, minä sanon: rakastakaat vihollisianne. tehkäät hyvää niille, jotka teitä vihaavat, Matt. 5:38 s. 2 Moos. 23:4 s.

San. 25:21. Room. 12:14,20. 1 Kor. 4:12 s. 28. siunatkaat niitä, jotka teitä ki-roavat, rukoilkaat niiden edestä, jot-

ka teitä parjaavat.

Luuk. 23:34. Ap. t. 7:60. 1 Piet. 3:9. 29. Jos joku lyö sinua poskelle, tarjoa hänelle toinenkin, ja jos joku ottaa sinulta viitan, älä häneltä kiel**lä ihokas**tasikaan. San. 20:22, 24:29.

Room. 12:17. 1 Kor. 6:7. 1 Tess. 5:15. 30. Anna jokaiselle, joka sinulta pyytää, ja älä vaadi takaisin, jos joku

omasi ottaa.

5 Moos. 1:57 s. San. 3:27.1 Joh. 3:17. 31. Ja niinkuin tahdotte, että ihmiset tekisivät teille, niin tehkäät tekin heille. Matt. 7:12.

32. Ja jos rakastatte niitā, jotka teitä rakastavat, mitä kiitosta teillä siita on? Rakastavathan syntisetkin nii-

tä, jotka heitä rakastavat.

33. Ja jos teette hyvää niille, jotka teille hyvää tekevät, mitä kiitosta teillä siitä on? Sitähän syntisetkin tekevät.

34. Ja jos lainaatte niille, joilta toi- kaltainen hän on.

votte saavanne takaisin, mitä kiitosta teillä siitä on? Syntisetkin lainaavat syntisille saadakseen samaa takaisin.

35. Vaan rakastakaat vihollisianne ja tehkäät hyvää ja lainaikaat toivomatta saavanne mitään takaisin; niin palkkanne on oleva suuri, ja te olette Korkeimman lapsia, sillä hän on laupeas kiittämättömille ja pahoille. Ps. 37:26.

36. Olkaat sentähden laupeaat, niin-

kuin Isänne on laupeas.

Ps. 103:8,13. Sak. 7:9. 37. Ja älkäät tuomitko, niin ei teitä tuomita: älkäät kadotustuomiota lausuko; niin ei teille kadotustuomiota lausuta. Anteeksi antakaat, niin teille anteeksi annetaan.

Matt. 6:12. Room. 2:1. 1 Kor. 4:5.

38. Antakaat, niin teille annetaan. Hyvän mitan, sullotun, pudistetun ja ylivuotavan antavat helmaanne; silla milla mitalla te mittaatte, mita-taan teille takaisin." Sau. 19:17. Matt. 7:1 s. Mark. 4:24. Gal. 6:7. Ilm. 18:6. 39. Hän sanoi heille myös vertauk-

sen: "Saattaako sokea sokeaa taluttaa? Eivätkö molemmat putoa kuoppaan? Matt. 15:14.

40. Ei ole opetuslapsi opettajaansa parempi; täysin oppineena jokainen

on niinkuin opettajansa.

Matt. 10:24. Joh. 13:16. 15;20 41. Kuinka näet rikan, joka on veljesi silmässä, mutta et huomaa malkaa omassa silmässäsi? Matt. 7:38. 42. Tai kuinka sinä saatat sanoa veljellesi: "Veli, annas, minā otan pois rikan, joka on silmāssāsi", sinā, joka et näe malkaa omassa silmässäsi? Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi ja katso sitten, kuinka ottaisit pois rikan, joka on veljesi silmāssā.

43. Sillä ei tee hyvä puu kelvoton-ta hedelmää, eikä tee kelvoton puu hyvää hedelmää; Matt.7:16 s. 12:83 s.

44. sillä jokainen puu tunnet**aan he-** . delmästään. Eihän fiikunoita koota orjantappuroista, eikä viinirypäleitä † korjata orjanruusupensaasta.

45. Hyvä ihminen tuo sydämmensä: hyväsiä varastosta esiin hyvää, ja paha ihminen tuo sydämmensä pahas-ta varastosta esiin pahaa; sillä sydämmen kyllyydestä suu puhuu, 46. Miksi minulle sanotte: ,Herra,

Herra', ettekä tee mitä sanon? Hos. 8:2. Mal. 1.6. Room. 2:13. Jaak. 1:22. 47. Jokainen joka tulee minun tykoni ja kuulee sanani ja lekee niiden mukaan – minä osoitan teille kenen: Matt. 7:244

48. Hän on miehen kaltainen, joka huonetta rakentaessaan kaivoi syvään ja pani perustuksen kalliolle; kun sitten tulva tuli, töytäsi virta sitä huonetta vastaan, mutta ei voinut horiauttaa sitä, sentähden että se oli perustettu kalliolle.

49. Mutta joka kuulee, eikä tee, se on miehen kaltainen, joka perustusta panematta rakensi huoneensa maan pääile; ja virta töytäsi sitä vastaan. ja heti se kaatui kokoon, ja sen huo-

neen kukistus oli suuri.

7 Luku.

Jegus parantaa sadanpäällikön palvelijan, herättää lesken pojan Nainissa ja todistaa Johanneksesta. Syntinen nainen.

Kun hän oli päättänyt kaikki pu-heensa kuuntelevalle kansalle, meni hän Kapernaumiin. Matt. 8:5 s 2. Ja eräällä sadanpäälliköllä oli palvelija, joka sairasii ja oli kuolemaisillaan; ja hän piti paljon hänestä. 3. Ja kuultuaan Jesuksesta hän lähetti juutalaisten vanhimpia hänen

tykönsä ja pyysi häntä, että hän tulisi parantamaan hänen palvelijansa. 4. Kun nämä saapuivat Jesuksen tykö, pyysivät he häntä hartaasti ja

sanoivat: "Hün ansaitsee, että teet hänelle tämän;

5. sillä hän rakastaa kansaamme, ja hån se on rakentanut meille sy-

nagogamme."

6. Niin Jesus läksi heidän kanssaan. Mutta kun hän ei enää ollut kaukana talosta, lähetti sadanpäällikkö ystäviään sanomaan hänelle: "Herra, ālā vaivaa itseāsi, sillā minā en ole sen arvoinen, että tulisit kattont alle.

7. sentähden en katsonutkaanitseäni arvolliseksi tulemaan tykösi ; vaan sano sana, niin palvelijani paranee.

8. Sillä minä olen itse toisen vallan alla oleva mies, ja minulla on sotamiehiä käskettävinäni, ja kun sanon tälle: "Mene", niin hän menee, ja toiselle: "Tule", niin hän tulee, ja palvelijalieni . Tee tämä', niin hän tekee."

9. Tämän kuultuaan Jesus ihmetteli häntä, kääntyi ja sanoi kansalle, joka häntä seurasi. "Minä sanon teille, en ole Israelissakaan löytänyt

niin suurta uskoa."

10. Ja taloon palatessaan lähettiläät tapasivat sairaan palvelijanterveenä. 11. Sen perästä tapahtui, että hän

vaelsi Nain nimiseen kaupunkiin. ja hänen kanssaan vaelsivat useat hämen opetusiapsistaan ynnä suuri kansanjoukko.

12. Ja kun han lähestyi kaupungin le; profettaa etevämpikin.

porttia, katso, silloin kannettiin ulos kuollutta, äitinsä ainokaista poikaa. Ja äiti oli leski; ja hänen seurassaan kulki paljo kaupungin kansaa.

1 Kun. 17:17.22 s. 13. Ja hänet nähdessään Herra armahti häntä ja sanoi hänelle: "Ālā

itke.

14. Ja hän meni ja koski paareihin, niin kantajat seisahtuivat. Ja hän sanoi: "Nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse!"

Mark.5:41. Luuk.8:54. Joh. 11:43. Ap.t.9:40. 15. Niin kuollut nousi istualleen ja rupesi puhumaan, Ja hän antoi hä-

net hänen äidilleen.

16. Ja heidät kaikki valtasi pelko, ja he ylistivät Jumalaa, sanoen: "On noussut suuri profetta meidän keskellemme, "ja: "Jumala on kansaan-sa etsinyt." 5 Moos. 18-15

Mark, 7:37. Luuk. 1:68. Job. 6:14. 9:17. Ja tāmā puhe hānestā levisi ko ko Judeaan ja kaikkiin ympärillä

oleviin seutuihin.

18. Ja Johannes sai opetuslapsiltaantiedon kaikesta tästä. Matt. 11:2 s.

19. Ja hän kutsui tykönsä kaksi opetuslapsistaan ja lähetti heidät Jesuksen luo kysymään: "Oletko sinä se tuleva, vai toistako meidan on odottaminen?"

20. Saavuttuaan hänen tykönsä miehet sanoivat: "Johannes kastaja on lähettänyt meidät sinun luoksesi ja kysyy: "Oletko sinā se tuleva, vai toistako meidän on odottaminen?" 21. Sillä hetkellä hän paransi useita

taudeista ja vitsauksista ja pahoista hengistă, ja monelle sokealle hän antoi näön.

22. Niin hän vastasi ja sanoi heille: "Menkäät ja ilmoittakaat Johannekselle mită olette năhneet ja kuulleet: sokeat saavat näkönsä, ontuvat kävelevät, spitaliset puhdistuvat, kuurot kuulevat, kuolleet herätetään. köyhille julistetaan evankeliumia.

Jes. 29:18. 61:1. Luuk. 4:18. 23. Ja autuas on se, joka ei louk-

kaannu minuun."

24. Kun Johanneksen lähettiläät menivăt pois, rupesi han puhumaan kansalle Johanneksesta: "Mitä läksitte erämaahan katsomaan? Ruckoako, jota tuuli huojuttaa?

25. Vai mitä läksitte katsomaan? Ihmistāko, hienoihin vaatteisin puettua? Katso, jotka pitāvāt loistavaa pukuaja elāvāt herkullisesti, ne ovat kuninkaallisissa palatseissa.

26. Vai mitä läksitte katsomaan Profettaako? Niin, minä sanon teil-

27. Tämä on se, josta on kirjoitettu: | Katso, minä lähetän enkelini kasvojesi edelle, ja hän on valmistava ticsi sinun etcesi.

Mal. 3:1. Matt. 3:3. Mark. 1:2. 28. Minä sanon teille: Johannesta suurempaa profettaa ei ole vaimoista syntyneiden joukossa; mutta pienin Jumalan valtakunnassa on kuitenkin häntä suurempi." Lunk. 1:15.

29. Ja kaikki kansa, joka kuuli häntä, ja publikaanit tunnustivat Jumalan vanhurskaaksi ja kastattivat itsensä Johanneksen kasteella.

Matt. 21:32. Luuk. 3:12. 30. Mutta farisealaiset ja lainoppineet tekivät Jumalan aikeen heitä kohtaan tyhjäksi, eivätkä kastattaneet itseään hänellä.

31. Mihin minä siis vertaan tämän sukupolven ihmisiä, ja kenen kal-

taisia he ovat?

32. He ovat lasten kaltaisia, jotka istuvat torilla ja huutavat toisilleen a sanovat: "Me soitimme teille huilua, ettekā tanssineet; me veisasimme murhevirsiä, ettekä itkeneet.

33. Sillä Johannes kastaja on tullut, ja hän ei syönyt leipää eikä juonut viiniă, ja te sanotte: "Hănessă on

perkele.

34. Ihmisen Poika on tullut, ja hän syō ja juo, ja te sanottė: "Katso, mi-kā syōmāri ja viininjuoja hān on, mikā publikaanien ja syntisten ystāvā! Luuk. 15:2.

35. Ja viisaus on vanhurskautettu

kaikkien lastensa puolelta."

36. Niin eras farisealaisista pyysi hanta ruualle kanssaan; ja han meni farisealaisen taloon ja kävi aterioitsemaan. Luuk. 11:37.

37. Ja katso, siinä kaupungissa oli nainen, joka oli syntinen; ja kun tämä sai tietää hänen olevan ruualla farisealaisen talossa, toi hän alabas-

teripullon hajuvoidetta

38. ja asettui hänen taakseen hänen jalkojensa luo itkien, rupesi kastelemaan hänen jalkojansa kyynelillään ja pyyhki niitä päänsä hiuksilla ja suuteli hänen jalkojaan ja voiteli niită hajuvoiteella.

Mutta kun farisealainen, joka oli hänet kutsunut, sen näki, ajatteli han itsekseen näin: "Jos tämä olisi profetta, tietäisi hän mikä ja millainen tuo nainen on, joka häneen koskee, että hän on syntinen.

40. Niin Jesus vastasi ja sanoi hanelle: "Simon, minulla on jotakin sanomista sinulle." Hän virkkoi: "Opettaja, sano!"

si velallista; toinen oli velkaa viisisataa denaaria, toinen viisikyn mentä

42. Kun heillä ei ollut millä maksaa, antoi hän molemmille anfeek-si. Kumpi heistä siis on enemmän rakastava häntä?"

43. Simon vastasi ja sanoi: "Se. luullakseni, jolle hän antoi enem-män anteeksi." Hän sanoi hänelle: "Oikein päätit."

44. Ja naiseen kääntyen hän sanoi Simonille: "Näetkö tämän naisen? Mină tulin sinun taloosi; vettă et antanut jalkojani varten, mutta tāmā kasteli kyynelillään jalkani ja pyyhki ne hiuksillaan. 1 Moos. 18:4.

45. Suudelmaa et antanut minulle, mutta tămă ei ole herjennyt suutelemasta jalkojani siitä asti, kun tuli

sisään.

46. Olivllä et päätäni voidellut, mutta tama voiteli hajuvoiteella jalkani.

47. Sentähden sanon sinulle: tāmān monet synnit ovat anteeksi annetut, joten hän rakasti paljon; mutta jolle viihä annetaan anteeksi, se rakastaa váhán."

48. Sitten hän sanoi naiselle: "Syn-

tisi ovat anteeksi annelut!"

Matt. 9:2 s. Mark. 2:5 s. Luuk. 5:20. Niin pöytäkumppanit rupesival arvelemaan itsekseen: "Kuka tama on, joka syntejäkin antaaanteeksi?" 50. Mutta han sanoi naiselle: "Us-kosi on pelastanut sinut; mene rau-

haan!" Matt. 9:22. Mark. 5:34, 10:52. Luuk. 5:48, 17:19, 18:42

8 Luku.

Vertaus kylväjästä. Jesus asettaa myrskyn parantaa riivatun ja herättää Jairuksen tyttären.

a sen perästä hän kulki kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään ja saarnasi ja julisti Jumalan valtakunnan evankeliumia; ja hänen kanssaan olivat ne kaksitoista

Luuk. 4:43.

2. sekā muutamat naiset, jotka olivat pahoista hengistä ja kivuloisuuksista parannetut: Maria, Magdaleenaksi nimitetty, josta seitsemän perkelettä oli lähtenyt ulos,

Matt. 27:55 s. Mark. 15:40. 16:9. Joh. 19:25. 3. ja Johanna, Herodeksen taloudenhoitajan, Kusaan, vaimo, ja Susanna ja uscita muita naisia, jotka palvelivat häntä varoillaan.

4. Kun paljo kansaa kokoontui, ja ihmisiä kulki kaupunki kaupungilta hänen tykönsä, sanoi hän vertauksella: Matt. 13:1 s. Mark. 4:1 s.

5.,,Kylväjä läksi kylvämään siemen-41. "Eräällä lainanantajalla oli kak- | tänsä. Ja hänen kylväessään putosi osa tielle ja se tallattiin, ja taivaan linnut sõivät sen.

6. Ja osa putosi kalliolle, ja oraalle noustuaan se kuivettui, kun sillä ei ollut siinä kosteutta.

7. Ja osa putosi oriantappurain keskelle, ja orjantappurat kasvoivat mu-

kana ia tukehuttivat sen.

8. Ja osa putosi hyvään maahan ja kasvettuaan se teki satakertaisen he-delmän." Tämän sanottuaan hän lausui korkealla äänellä: "Jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon!"

Matt. 11:15. 13:9,43. Mark. 4:9. Ilm. 2:7. 9. Niin hänen opetuslapsensa kysvivāt hāneltā mitā tāmā vertaus

merkitsi.

10. Hän sanoi: "Teidän on annettu tuntea Jumalan valtakunnan salaisuudet, mutta muille ne esitetään vertauksin, jotta he, vaikka näkevät, eivät näkisi ja, vaikka kuulevat, eivät ymmärtäisi Jes. 6:9 s. Hes. 12:2. Joh. 12:40. Ap.t.28:26. Room.11:8. 2 Kor.3:14.

11. Vertaus on tāmā: siemen on Jumalan sana. 1 Piet. 1:23.

12. Mikā tielle putosi, on ne, jotka kuulevat, mutta sitten tulee perkele ja ottaa sanan pois heidan sydammestään, jotteivät uskoisi ja pelastuisi.

13. Ja mikā kalliolle putosi, on ne. jotka kuullessaan sanan ottavat sen ilolla vastaan, mutta heillä ei ole juurta; ainoastaan ajaksi he uskovat, ja kiusauksen hetkellä luopuvat.

14. Mikā taas orjantappuroihin putosi, on ne, jotka kuulevat, mutta menevät pois ja tukehtuvat huoliin, rikkauteen ja tämän elämän hekumaan, eivätkä tuota kypsää hedelmää.

Matt. 19:23. Mark. 10:23. 1 Tim. 6:9 s. 15. Mutta mikā hyvāān maahan putosi, on ne, jotka sanan kuultuaan säilyttävät sen vilpittömässä ja hyvässä sydämmessä ja tuottavat hedelmän kärsivällisyydessä.

Ap. t. 16:14. Hebr. 10:36. Ilm. 3:10. Ei kukaan, joka kynttilän sytyttāā, peitā sitā astialla tai pane sāngyn alle, vaan asettaa sen kynttiläjalkaan, että sisälletulijat näkisivät valon. Mark. 4:21 s. Matt. 5:15. Luuk. 11:33. 17. Sillä ei ole salattua, mikä ei tule ilmi, eikä kätkettyä, mikä ei tule

junnetuksi ja joudu päivän valoon. Job 12:22, Matt. 10:26. Luuk. 12:2. 18. Katsokaat siis miten kuulette: silla jolla on, hanelle annetaan, mutta jolla ei ole, häneltä otetaan pois

sekin, minkā luulce itsellään olevan!" Matt. 13:12. 25:29. Luuk. 19:26. 19. Ja hänen äitinsä ja veljensä saapuivat hanen luokseen, mutta eivat

väkijoukolta päässeet häntä tapaamaan. Matt. 12:46 s.

Mark. 3:31 s. Matt. 13:55, Joh. 6:42. 20. Niin hänelle ilmoitettiin: "Aitisi ja veljesi seisovat ulkona ja tahtovat nāhdā sinua."

21. Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Aitini ja veljeni ovat nama, jotka kuulevat Jumalan sanan ja tekevät sen mukaan." Joh 15-14

Joh. 15:14. 22. Niin tapahtui eräänä päivänä, että hän astui opetuslapsineen venheesen ja sanoi heille: "Menkääm-metoiselle puolen järveä." Ja he läksivät vesille. Matt. 8:18,23 s. Mark. 4:35 s.

 Ja heidän purjehtiessaan hän nukkui. Mutta järvelle syöksyi alas myrskytuuli, ja venhe täyttyi vedellä,

ja he olivat vaarassa.

24. Niin he menivät ja herättivät hänet, sanoen: "Mestari, Mestari, me hukumme!" Ja hän nousi ja nuhteli tuulta ja veden aallokkoa; ja ne asettuivat, ja tuli tyven.

25. Ja han sanoi heille: "Missa on uskonne?" Mutta he pelkāsivāt ja ihmettelivät, sanoen toisilleen: "Kuka tămă onkaan, kun hān kāskee tuuliakin ja vettä, ja ne tottelevat häntä."

Job 26:12. 26. Ja he purjehtivat Gadaralaisten paikkakuntaan, joka on vastapäätä Galileaa. Matt. 8:28 s. Mark. 5:1 s.

 Ja hänen noustuaan maalle tuli häntä vastaan eräs kaupungista oleva mies, jossa oli perkeleitä; ja hän ei ollut pitkään aikaan pitänyt vaatteita yllään eikä oleksinut huoneessa, vaan haudoissa.

28. Kun han naki Jesuksen, huusi han ja heittäysi maahan hanen eteensă ja sanoi korkealla āānellā: "Mitā sinulla on minun kanssani tekemistā, Jesus, Jumalan, Korkeimman, Poika? Rukoilen sinua: ālā minua vaivaa." Lunk. 4:41.

29. Hän oli näet käskenyt saastaisen hengen mennä ulos siitä miehestä. Sillä monet ajat se oli temmannut hänet mukaansa; häntä oli sidottu kahleilla ja jalkanuorilla ja vartioitu, mutta hän oli katkaissut siteet ja kulkeutunut perkeleen ajamana eramaihin.

30. Niin Jesus kysyi häneltä, sanoen: "Mikā sinun nimesi on?" Hān vastasi: "Legiona;" sillä monta perke-

lettă oli mennyt haneen.

31. Ja he pyysivät häntä, ettei hän käskisi heidän mennä syvyyteen.

32. Niin siellä oli vuorella suuri sikalauma laitumella; ja he pyysivät häntä, että antaisi heille luvan mennāsikoihin. Ja hān antoi heille luvan.

LUUKKAAN EKANKELIUMI 8. 9.

33. Niin perkeleet läksivät ulos miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma syöksyi jyrkännettä alas järyeen ja hukkui.

34. Mutta tapahtuman nähdessään paimentajat pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa.

35. Niin kansa läksi katsomaan sitä. mikā oli tapahtunut, ja he tulivat Jesuksen tykö ja tapasivat miehen, josta perkeleet olivat lähteneet, istumassa Jesuksen jalkain juuressa puettuna ja taidossaan; ja he peljästyivät, 36, Niin tapahtuman näkijät kertoi-

vat heille kuinka riivattuna ollut oli

tullut terveeksi.

37. Ja kaikki Gadaralaisten seuduilta oleva kansa pyysi häntä poistumaan heidän luotaan, sillä he olivat suuren pelon vallassa; niin hän astui venheesen ja palasi takaisin.

38. Mutta mies, josta perkeleet olivat lähteneet ulos, pyysi häneltä saada olla hänen kanssaan. Mutta Jesus laittoi hänet luotaan, sanoen:

39. "Palaja kotiisi ja kerro kuinka suuria tõitä Jumala on tehnyt sinulle." Ja hän meni ja julisti kautta koko kaupungin, kuinka suuria töitä

Jesus oli tehnyt hänelle.

40. Kun Jesus palasi, otti kansa hāntā vastaan; sillā kaikki odottivat hāntā. Matt. 9:18s. Mark. 5:21 s. 41. Ja katso, silloin tuli mies, nimeltā Jairus, joka oli synagogan-esimies. Ja hän heittäytyi Jesuksen jalkojen juureen ja pyysi häntä tulemaan ko-

tiinsa, 42. sillä nänellä oli tytär, ainoa lapsi noin kaksitoistavuotias, ja tämä oli

kuolemaisillaan. Mutta hänen mennessään väkijoukot ahdistivat häntä. 43. Ja siellä oli eräs nainen, joka kaksitoista vuotta oli sairastanut verenjuoksua ja lääkäreille kuluttanut kaiken omaisuutensa, eikä kukaan ollut voinut häntä parantaa.

44. Tämä lähestyi takaapäin ja koski hänen viittansa palteesen, ja heti hä-

nen verenjuoksunsa asettui.

4 Moos. 15:37 8. 45. Ja Jesus sanoi: "Kuka se oli, jo-ka koski minuun?" Mutta kun kaikki kielsivät, sanoi Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssaan: "Mestari, vä-kijoukkohan ahdistaa ja tungeksii sinua, ja sinä sanot: "Kuka se oli, joka koski minuun?"

46. Mutta Jesus sanoi: "Joku minuun koski ; sillä minä tunsin voiman läh-

tevān itsestāni."

47. Kun nainen näki, ettei hän ollut salaan jäänyt, tuli hän vavisten, heittäytyi hänen eteensä ja ilmoitti kai- kivat kylästä kylään julistaen evan-

ken kansan kuullen, minkä syyn tähden hän oli koskenut häneen ja kuinka oli heti tullut terveeksi.

48. Niin hän sanoi hänelle: "Tyttäreni, ole turvallisella mielin! uskosi on pelastanut sinut; mene rauhaan!"

Luuk, 7:50, 17:19,

49. Hänen vielä puhuessaan tuli joku synagogan-esimiehen kotoa ia sanoi: ..Tyttäresi on kuollut: älä enää vaivaa opettajaa."

50. Mutta sen kuultuaan Jesus sanoi hānelle: "Ālā pelkāā; usko ainoas-

taan, niin han parantuu!"

51. Ja kun han tuli taloon, ei han sallinut kenenkään muun käydä sisälle kanssaan kuin Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen sekä lapsen

isän ja äidin. 52. Ja kaikki itkivät ja vaikeroivat tyttöä. Mutta Jesus sanoi: "Alkäät itkekö; hān ei ole kuollut, vaan nuk-kuu." Joh. II:11.

53. Ja he nauroivat häntä, kun tie-

sivät tytön kuolleeksi.

54. Mutta hän ajoi kaikki ulos ja otti häntä kädestä ja sanoi korkealla äänellä: "Tyttö, nouse!"

55. Niin hänen henkensä palasi, ja hän nousi heti vlös; ja Jesus käski

antaa hänelle syötävää.

56. Ja hänen vanhempansa hämmästvivāt: mutta Jesus kielsi heitā kenellekään sanomasta mitä oli tapahtunut.

9 Luku.

Jesus lähettää kaksitoista apostoliaan ja ravitsee viisituhatta miestä. Jesus puhuu tulevasta kärsimisestään, kirkastuu, parantaa riivatuu miehen, neuvoo karttamaan ylpeyttä ja väärää intoa, vaeltaa Jerusalemia kohti.

Niin hän kutsui kokoon ne kaksitoista apostoliaan ja antoi heille voiman ja vallan kaikkien perkeleitten yli ja vallan parantaa tauteja. Matt. 10:1, 7s. Mark. 6:7s. Mark. 3:13. Luuk. 6:13. 2. Ja han lähetti heitä julistamaan Jumalan valtakuntaa ja tekemään

sairaita terveiksi.

 Ja sanoi heille: "Alkāāt ottako mitään matkalle, ei sauvaa, ei laukkua, ei leipää, ei rahaa, eikä kahta ihokasta. Luuk. 22:35.

4. Ja kun tulette johonkin taloon, jääkäät siihen ja siitä lähtekäät mat-

kallenne.

5. Ja missă eivăt ota teită vastaan, siitä kaupungista lähtekäät pois ja pudistakaat tomu jaloistanne todistukseksi heitä vastaan."

Luuk. 10:11. Ap. t. 13:51. 18:6. Niin he läksivät matkaan ja kul-

LUUKKAAN EVANKELIUMI 9.

keliumia ja parantaen sairaita kaikkialla.

7. Ja neljännysruhtinas Herodes sai kuulla kaikki, mitä tapahtui, eikä tietänyt mitä ajatella; sillä muutamat sanoivat: "Johannes on nous-sut kuolleista," Matt. 14:1 s. Mark. 6:14 s. 8. mutta toiset: "Elija on ilmestynyt," toiset taas: "Joku vanhoista profetoista on noussut vlos."

Ja Herodes sanoi: "Johanneksen mină olen mestauttanut; mutta kuka tämä on, josta kuulen tuommoista?" Ja han etsi tilaisuutta saadak-

seen nähdä häntä.

Luuk. 23:8. 10. Ja apostolit palasivat ja kertoivat Jesukselle kaikki, mitäolivat tehneet. Niin han otti heidat mukaansa ja vetäytyi yksinäisyyteen Betsaida nimiseen kaupunkiin päin.

Matt. 14:13 s. Mark. 6:30 s. Joh. 6:1 s. 11. Mutta kun kansa sai sen tietää, seurasivat he häntä; ja hän otti hei-tä vastaan ja puhui heille Jumalan valtakunnasta ja teki terveiksi ne, iotka parantamista tarvitsivat.

12. Ja päivä alkoi laskea. Niin ne kaksitoista tulivat ja sanoivat hä-nelle "Laske kansa luotasi, että menisivät ympärillä oleviin kyliin ja maataloihin majautumaan ja ravintoa saamaan, sillä täällä olemme autiossa paikassa."

13. Mutta hän sanoi heille: "Antakaat te heille syötävää." Niin he sanoivat: "Ei meillä ole enempää kuin viisi leipää ja kaksi kalaa, jollemme lähde ostamaan ruokaa kaikelle täl-

le kansalle"

14 Heitä oli näet noin viisituhatta miestä Niin hän sanoi opetuslapsilleen "Asettakaat heidät aterioitsemaan ruokakunnittain, noin viisikymmentä kuhunkin.

15. Ja he tekivät niin ja asettivat

kaikki aterioitsemaan.

Niin hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaasen ja siunasi ne ja taittoi ja antoi opetuslapsilleen kansan eteen pantaviksi.

17. Ja kaikki sõivät ja tulivat ravituiksi; ja heiltä jääneet tähteet kor-jattiin, kaksitoista korillista palasia.

2 Kun. 4:42 s. 18. Ja tapahtui, kun hän oli yksinäisessä paikassa rukoilemassa ja hänen opetuslapsensa olivat hänen kanssaan, että hän kysyi heiltä ja sanoi: "Kenen kansa sanoo minun olevan?" Matt. 16:13 s. Mark. 8:27 s. 19. He vastasivat, sanoen: "Johan-

nes kastajan, mutta toiset Elijan, toiset tans sanovat, että joku vanhoista profetoista on noussut ylös." jaa, yhden sinulle ja yhden Moosek-

20. Niin han sanoi heille . .. Kenenkā te sanotte minun olevan?" Pietari vastasi ja sanoi: "Sinä olet Jumalan Kristus."

21. Niin hän vakavastivaroittaen kielsi heitä kenellekään puhumasta sitä 22. ja sanoi: "Ihmisen Pojan on kärsittävä paljon ja jouduttava vanhimpain ja ylipappien ja kirjanoppineiden hyljättäväksi ja tultava tapetuksi ja kolmantena päivänä noustava ylös." Matt. 16:21 s. 17:22 s. 20:18 s.

Mark, 8:31. 9:31. 10:33 s. Luuk, 18:32 s. 23. Ja hän sanoi kaikille: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, kieltāköön hän itsensä ja ottakoon ristinsä joka päivä ja seuratkoon minua.

Luuk. 14:27. 24. Sillä joka tahtoo pelastaa henkensä, on sen kadottava, mutta joka kadottaa henkensä minun tähteni,

hän on sen pelastava.

Matt. 10:39. Luuk. 17:33. Joh. 12:25. Sillä mitä hyötyä on ihmisellä siitä, jos hän voittaa omakseen koko maailman, mutta saattaa itsensä kadotukseen tai menettää itsensä?

Sillă joka hăpeăă minua ja minun sanojani, hanta Ihmisen Poika hāpeāā, kun hān tulee omassa ja Isānsä ja pyhäin enkelien kirkkaudessa. Sak. 14:5. Matt. 10:33. Luuk.12:9. 2 Tim.2:12.

27. Ja totisesti mină sanon teille: tāssā seisovista on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Jumalan valtakunnan."

28. Noin kahdeksan päivää siitä, kun hän oli tämän puhunut, tapahtui, että hän otti mukaansa Pietarin ja Johanneksen ja Jaakobin ja nousi ylös vuorelle rukoilemaan.

Matt. 17:1 s. Mark. 9:2 s. Ja hänen rukoillessaan hänen kasvonsa muuttuivat näöltään, ja hänen vaatteensa tulivat loistavan valkoisiksi. 2 Piet. 1:16 s.

30. Ja katso, hänen kanssaan puheli kaksi miestä, ja ne olivat Mooses

ja Elija.

31. He näkyivät kirkkaudessa ja puhuivat hänen poislähdöstään, jonka hän oli paneva täytäntöön Jerusalemissa.

Mutta Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, olivat unen raskauttamina; mutta hereille tultuaan he näkivät hänen kirkkautensa ja ne kaksi miestä, jotka seisoivat hänen luonaan.

33. Ja kun nämä olivat eroamassa hänestä, sanoi Pietari Jesukselle: "Mestari, hyvä on meidän täällä olla; me tahdomme tehdä kolme ma-

tietānyt mitā sanoi.

34. Ja hänen tätä sanoessaan, tuli pilvi ja peitti heidät varjoonsa; ja he peljästyivät joutuessaan pilveen.

35. Ja pilvestä kuului ääni, joka sa-noi: "Tämä on minun rakas Poi-

kani; kuulkaat häntä!"

5 Moos, 18:15, Matt. 9:17. Mark. 1:11. Luuk. 8:22. Ap. t, 3:22, 13:33, 36. Ja äänen kuuluessa he huomasivat Jesuksen olevan yksin. Ja he olivat vaiti eivätkä niinä päivinä kenellekään ilmoittaneet mitään siitā, mitā olivat nāhneet.

37. Kun he seuraavana päivänä menivāt alas vuorelta, niin tapahtui, että paljo kansaa tuli häntä vastaan.

Matt. 17:148. Mark. 9:148. 38. Ja katso, kansanjoukosta huusi eras mies, sanoen: "Opettaja, mina rukoilen sinua katsomaan poikaani, sillä hän on ainokaiseni:

39. ja katso, hänen kimppuunsa käy henki, ja heti hän huutaa, ja se riuhtoo hanta, niin etta hanelta tulee vaahtoa; ja se poistuu vaivoin ha-

nestă, runnellen hantă.

Ja mină pyysin opefuslapsiasi ajamaan sită ulos, mutta he eivăt

voineet."

41. Jesus vastasi ja sanoi: "Oi, sina epāuskoinen ja nurja sukupolvi; kuinka kauan minun on oltava teidan tykönänne ja kärsittävä teitä? Tuo tanne poikasi."

42. Ja tāmān vielā tullessa perkele repi häntä ja riuhtoi kovin. Mutta Jesus nuhteli saastaista henkeä la teki pojan terveeksi ja antoi hänet jälleen hänen isälleen.

43. Ja kaikki hämmästyivät Juma-

lan suurta voimaa.

Matt. 17:22 s. Mark. 9:90 s. Mutta kun kaikki ihmettelivät kaikkea sitä, mitä Jesus teki, sanoi hän opetuslapsilleen:

44. "Pankaat te mieleenne nämä sanat; sillä Ihmisen Poika annetaan

ihmisten käsiin.

Luuk. 9:22, 45. Mutta he eivät käsittäneet tätä puhetta, ja se oli peitetty heiltä, niin etteivät sitä tajunneet, ja he pelkäsivāt kysyā hāneltā sitā, mitā hān Luuk. 18:34. oli puhunut.

46. Ja heissä nousi ajatus, kuka

heistä suurin olisi.

Matt. 18:1 s. Mark. 9:33s. Luuk. 22:24. 47. Mutta kun Jesus tiesi heidan sydämmensä ajatuksen, otti hän lapsen ja asetti sen viereensä

48. ja sanoi heille: "Joka ottaa luokseen tämän lapsen minun nimeeni, hān ottaa luokseen minut; ja joka malan valtakuntaan,"

selle ja yhden Elijalle." Ja hän ei | minut ottaa luokseen, ottaa luokseen sen, joka on lähettänyt minut. Sillä joka teistä kaikistu on pienin, se on suuri.

> Matt. 10:40. Luuk. 10:16. Joh. 13:20. 49. Silloin Johannes rupesi puhumaan ja sanoi: "Mestari, me näimme eraan miehen sinun nimellasi ajavan ulos perkeleitä ja me kielsimme häntä, koska hän ei seuraa meidan mukanamme." Mark. 9:38 s.

50. Mutta Jesus sanoi hänelle: "Alkäät kieltäkö; sillä joka ei ole teitä

vastaan, se on teidan puolellanne." Matt. 12:30. Luuk. 11:23.

51. Ja kun aika oli täyttymässä, jona hān oli tāāltā otetlava ylös, tapahtui, että hän päätti suunnata

kulkunsa Jerusalemiin.

52. Ja hän lähetti sanansaattajia edellensä; ja he läksivät matkalle ja menivät erääsen Samarialaisten kylään valmistaakseen hänelle maiaa.

53. Mutta siellä eivät ottaneet häntä vastaan, koska hän oli menossa Je-

rusalemiin

54. Kun hänen opetuslapsensa Jaakob ja Johannes sen näkivät, sanoivat he: "Herra, tahdotko, että käskemme tulen taivaasta tulla alas ja hävittää heidät, niinkuin Elijakin teki?" 2 Kun. 1:10 s.

55. Mutta hän kääntyi ja nuhteli heitä ja sanoi: "Ette tiedä minkä hen-

gen omat te olette.

56. Sillä Ihmisen Poika ei ole tullut ihmisten sieluja hukuttamaan, vaan pelastamaan." Ja he vaelsivat toiseen kyläün. Job. 8:17, 12:47,

57. Ja heidän vaeltaessaan tiellä, sanoi erās mies hānelle: "Minā tahdon seurata sinua mihin ikānā menet, Matt. 8:19 s.

Herra!" 58. Niin Jesus sanoi hänelle: ..Ke-

tuilla on luolansa, ja taivaan linnuil-la pesänsä, mutta Ihmisen Pojalla ei ole mihin päänsä kallistaisi." 59. Toiselle hän sanoi: "Seuraa mi-

nua!" Mutta tāmā sanoi: "Herra, salli minun ensin käydä hautaamas-

sa isāni."

60. Mutta Jesus sanoi hänelle: "Anna kuolleiden haudata kuolleitaan, mutta mene sinä ja julista Jumalan valtakuntaa."

61. Vielā toinen sanoi: "Minā tahdon seurata sinua, Herra; mutta salli minun ensin käydä jättämässä jäähyväiset kotonani oleville."

62. Mutta Jesus sanoi hänelle: "Ei kukaan, joka laskee kätensä auraan ja katsoo taaksensa, ole sovelias Ju-1 Moos. 19;26, .

LUUKKAAN EVANKELIUM 10.

10 Luku

Jesus lähettää seitsemänkymmentä opetuslasta. vastaa lainoppineen kysymykseen, puhuu laupeaasta samarialaisesta, sekä käy

Martan ja Marian kodissa.

Sen perästä Herra määräsi seitsemänkymmentä muuta opetuslasta ja lähetti heidät kaksittain edellensä jokaiseen kaupunkiin ja paikkaan, jonne itse aikoi mennä

2. Ja hän sanoi heille "Eloa on paljo, mutta työmiehiä vähä Rukoilkaat siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä eloonsa Matt. 9:37a. Joh. 4:35.

3. Menkäät ; katso, minä lähetän teitäniinkuin lampaita susien keskelle. Matt. 10;16.

4 Älkäät ottako mukaanne rahakukkaroa, ei laukkua, ei kenkiä; älkäätkä tervehtikö ketään tiellä Matt. 10:9s, Mark. 6:8s. Luuk. 9:3s. 22:35.

Matt. 10:9 s. Mark. 6:8 s. Luuk. 9:3 s. 22:35. 5. Kun tulette sisälle johonkin taloon, niin sanokaat ensiksi "Rauha

olkoon tälle talolle!

 Ja jos siellä on jokin rauhan lapsi, niin teidän rauhanne on lepäävä hänen päällään, mutta jos ei ole, niin se palajaa teille.

7. Ja olkaat siinä talossa ja syökäät ja juokaat miiä heillä on tarjota, sillä työmies ansaitsee saada palkkansa Älkäät siirtykö talosta taloon.

5Moos. 25:4. 1Kor. 9:4 s. 1Tim. 5:18. 8. Ja kun tulette johonkin kaupunkiin, jossa ottavat teitä vastaan, niin syökäät mitä eleenne pannaan,

9. ja parantakaat siinä olevat sairaat ja sanokaat heille: "Jumalan valtakunta on lähestynyt teitä. Matt. 3:2.4:17.

10. Mutta kun tulette johonkin kaupunkiin, jossa eivät ota teitä vastaan, niin menkäät ulos sen kaduille ja sa-

nokaat.

11. "Tomunkin, joka kaupungistanneontarttunut jalkoihimme, me pudistamme pois teille; kuitenkin tietäkäät se, että Jumalan valtakunta on lähestynyti*

Mark. 6:11. Luuk. 9:5. Ap. t. 13:51. 18:6. 12. Minä sanon teille: Sodomalle on oleva sinä päivänä huokeampi kuin sille kaupungille. Mat. 11:20 s.

13. Voi sinua Korasin! Voi sinua Betsaida! Sillä jos Tyyrossa ja Sidonissa nevoimateot olisivat tapahtuneet, jotka ovat tapahtuneet teissä, niin olisivat jo aikaa säkissä ja tuhassa istuen tehneet parannuksen.

 Mutta Tyyrolle ja Sidonille onkin oleva tuomiolla huokeampi kuin

teille.

15. Ja sinä Kapernaum, joka olet taivaasen asti ylennetty, tuonelaan asti sinut syöstään alas! 16. Joka kuulee teitä, se kuulee minua, ja joka hylkää teidät hylkää minut: mutta joka minut hylkää, hylkää sen, joka on minut lähettänyt." Matt. 10:40. Joh. 13:20. 1 Tess. 4:8.

17. Niin ne seitsemänkymmentä palasivat ilolla ja sanoivat ',, Herra, perkeleetkin ovat meille alamaiset sinun

nimesi kautta,"

18. Silloin hän sanoi heille "Minä näin saatanan niinkuin salaman pu-

toavan taivaasta Ilm. 12:8 s. 19. Katso, minä olen antanut teille vallan tallata kärmeitä ja skorppioneja ja kaikkea vihollisen valtaa, eikä mikään ole vahingoittava teilä.

Ps. 91:13. Mark. 16:18. Ap. t. 28:5.

20. Ālkāāt kuitenkaan sitā iloitko, ettā henget ovat teille alamaiset, vaan iloitkaat siitā, ettā nimenne ovat kirjoitetut taivaissa. 2 Moos. 32:32 s.

Ps. 69:29. Dan. 12:1. Fil. 4:3. Ilm. 3:5. 13:8.

21. Sillā hetkellā hān riemuitsi Pyhāssā Hengessā ja sanoi: "Minā ylīstān sinua, Isā, taivaan ja maan Herra, ettā olet salannut tāmān viisailta ja ymmārtāvāisiltā ja ilmaissut sen lapsenmielisille. Niin, Isā, sillā nāin on nākynyt hyvāksī sinulle.

Jes. 29:14. Matt. 11:25 s. 1 Kor. 1:19.26 s. 2:6 s.

22. Kaikki on Isani antanut minun haltuuni, eikä kukaan tunne kuka Poika on, muu kuin Isa, eikä kuka Isa on, muu kuin Poika ja se, kenelle Poika tahtoo hänet ilmaista."

Ps. 8:7. Matt. 28:18, Joh:1:18, 8:35.6:46.10:15.13:3. 17:2. 1Kor.15:27.

El. 1:21. Hebr. 2:8. 23. Ja hān kāāntyi opetuslapsiinsa erikseen ja sanoi: "Autuaat ovat ne

erikseen ja sanoi: "Autuaat ovat ne silmät, jotka näkevät mitä te näette. Mat. 18:16 s. 24 Sillä minä sanon teille: monet

24. Sillä minä sanon teille: monet profetat ja kuninkaat ovat tahtoneet nähdä mitä te näette, eivätkä ole saaneet nähdä, ja kuulla mitä te kuulette, eivätkä ole saaneet kuulla."

25. Ja katso, eräs lainoppinut nousi ja kysyi häneltä urkkien: "Opettaja, mitä minun on tehtävä, periäkseni ijankaikkisen elämän?" Matt. 19:16.

26. Niin hän sanoi hänelle: "Mitä laissa on kirjoitettu? Miten luet?"
27. Hän vastasi ja sanoi: "Rakasta HerraaJumalaasikokosydämmestäsi ja koko sialustasi ja koko sialustasi ja koko sialustasi ja koko sialustasi

ja koko sielustasi ja koko voimastasi ja koko mielestäsi, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi." 3 Moos. 19:18. 5 Moos. 6:5, 10:12, 30:6, Matt. 22:37 s.

Mark. 12:30 s. Room. 13:9. Gal. 5:14. Jaak. 2:8. 28. Hān sanoi hānelle: "Oikein vasfasit; tee se, niin saat elää."

8 Moos, 18:5. Hes. 20:11, 13. Matt. 19:17.

LUUKKAAN EVANKELIUMI 10. 11.

29. Mutta hän tahtoi itseänsä vanhurskaaksi tehdä ja sanoi Jesukselle: "Kuka on lähimmäiseni?"

30. Jesus vastasi ja sanoi: "Eräs mies vaelsi Jerusalemista alas Jerikoon ja joutui rosvojen kāsiin, jotka riisuivat hänet alasti ja lõivät haavoille ja menivät pois, jättäen hänet puolikuolleeksi.

31. Niin tapahtui, että eräs pappi vaelsi alas sitä tietä ja näki hänet ja

meni ohitse.

32. Samoin eräs leviläinenkin: kun tuli sille paikalle ja näki hänet, me-

ni hän ohitse.

33. Mutta eräs samarialainen, joka matkusti sitä tietä, kun hän tuli hänen kohdalleen ja näki hänet, armahti häntä.

34. Ja han meni hanen luokseen ja sitoi hänen haavansa ja vuodatti niihin öljyä ja viiniä, pani hänet juhtansa selkään ja vei hänet majata-

loon ja hoiti häntä.

35. Ja seuraavana aamuna lähtiessään hän otti esiin kaksi denaaria ja antoi majatalon isannalle ja sanoi: "Hoida häntä, ja mitä kulutat li-sää, sen minä palatessani maksan sinulle.

 Kuka näistä kolmesta sinun nähdäksesi oli sen lähimmäinen, joka oli joutunut rosvojen käsiin?"

37. Hän sanoi: "Se, joka teki lau-peuden hänelle." Niin Jesus sanoi hanelle: "Mene, ja tee sinakin sa-

38. Ja tapahtui heidän vaeltaessaan, että hän meni erääsen kylään. Niin eras nainen, nimeltä Martta, otti hänet vastaan taloonsa. Joh. 11:1. 12:2 s. 39. Ja hänellä oli sisar, Maria niminen; tāmā asettui myös istumaan Herran jalkain juureen ja kuunteli hänen puhettaan.

40. Mutta Martta puuhasi monissa palvelustoimissa; ja hän tuli Jesuksen luo ja sanoi: "Herra, etkö välitā siitā, ettā sisareni on jāttānyt minut yksinäni palvelemaan? Sano nyt hanelle, että hän auttaisi minua.

41. Niin Jesus vastasi ja sanoi hänelle: "Martta, Martta, sinä huoleh-

dit ja suret monia asioita, 42. mutta yksi on tarpeellinen. Maria on valinnut hyvan osan, ja sitä ei oteta häneltä pois." Matt.6:33, Fil.3:14.

II Luku.

Jesus opettaa rukoilemaan, parantaa riivatun miehen, ja lausuu voi-huutonsa fariscalaisille ja lainoppineille,

Kun hän oli eräässä paikassa ru-koilemassa ja oli siitä herjennyt,

tapahtui, että eräs hänen opetuslapsistaan sanoi hänelle: ...Herra, opeta meitä rukoilemaan, niinkuin Johanneskin opetti opetuslapsiaan.

2. Niin han sanoi heille: "Kun rukoilette, sanokaat: "Isā meidān, joka olet taivaassa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi; tulkoon sinun valtakuntasi; tapahtukoon sinun tahtosi maan päällä niinkuin taivaassa; 2 Moos. 20:7. Ps.103:21.115;3. Jes.8:13.29:23.63:16. Dan.7:27.

Matt. 6:9 s. 13:24 s. Luuk. 17:20 s. 22:42. Room, 8:15. 12:2. 1 Tim, 2:4. 1 Piet, 3:15. 3. anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme; San. 30:8. 4. ja anna meille syntimme anteeksi, sillä mekin annamme anteeksi jokaiselle velallisellemme; ja ālā johdata meitä kiusaukseen, vaan

pelasta meidāt pahasta."

Ps. 79:9. Matt. 18:21. Joh. 17:15. Ef. 4:32. Kol. 3:13. 2 Tim. 4:18. Ja hān sanoi heille. "Jos jolla-kin teistā on ystāvā, ja hān menee tāmān luo yösydānnā ja sanoo hānelle: ,Ystāvāni, lainaa minulle kolme leipää, Luuk. 18:1.

6. sillä eräs ystäväni on tullut matkalta luokseni, eikä minulla ele mi-

tā panisin hānen eteensā;

ja tāmā sisāltā vastaa ja sanoo: Ala minua vaivaa; ovi on jo suljettu, ja lapseni ovat kanssani vuoteessa; en saata nousta antamaan. sinulle' -

8. minä sanon teille: joskaan han ei sentähden nouse antamaan hanelle, että hän on hänen ystävänsä, nousce han kuitenkin toisen hellittämättömyyden tähden ja antaa hänelle niin paljon kuin han tarvitsee. Luuk. 18:5.

9. Sentähden minä sanon teille: anokaat, niin teille annetaan; etsikäät, niin löydätte; kolkuttakaat, niin teille avataan.

Matt. 7:7s. Jer. 29:12 s. Matt. 21:22, Mark. 11:24. Job.14:13. 15:7. 16:23 s. 1 Joh.3:22. Jank. 1:5 s.

10. Sillä jokainen anova san, ja etsiva löytää, ja kolkuttavalle avataan. San. 8:17.

11. Ja kuka teistä on se isä, joka poikansa pyytäessä leipää, antaa hänelle kiven? taikka hånen pyytäessā kalaa, antaa bānelle kalan sijasta kärmeen?

12. taikka joka hänen pyytäessään munaa, antaa hänelle skorppionin? 13. Jos siis te, jotka olette pahoja, tiedätte antaa hyviä lahjoja lapsillenne, kuinka paljon enemmin taivaallinen Isa antaa Pyhän Hengen niille, jotka häneltä sitä anovat!"

14. Ja han ajoi ulos perkeleen, ja

se oli mykkā / hiin tapahiui perke-] leen lähdeitvä ulos, että mykkä mies

puhui, ja kansa ihmetteli.

Matt. 9:32 s. 12:22 s. Mark 8:22 s. 15. Mutta muutamat heistä sanoivat "Beelsebulin, perkeleitten päämiehen, avulla han ajaa ulos per-keleitä?!

16. Toiset taas tahtoivat panna häntā koetukselle ja pyysivāt hāneltā tunnusmerkkiā taivaasta.

Matt. 12:38. Mark. 5:11 17. Mutta han tiesi heidan ajatuksensa ja sanoi heille: "Jokainen valtakunta, joka niitaantuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, ja talo kaatuu talon päälle.

18. Jos nyt saatanakin on riitaantunut itsensä kanssa, kuinka hänen valtakuntansa pysyy pystyssä? Te-hän sanotte minun Beelsebulin avul-

la ajavan ulos perkeleitä. 19. Mutta jos minä Beelsebulin avulla ajan ulos perkeleitä, kenenkä avul-la sitten teidän lapsenne ajavat niitä ulos? Sentähden he tulevat olemaan

teidän tuomarinne. 20. Mutta jos minā Jumalan sormella ajan uloa perkeleitä, niin onhan Jumalan valtakunta tullut tei-

dān luoksenne 2 Moos. 8:19. 21 Kun väkevä mies aseellisena variioi kartanosan, on hänen omai-

suuteusa turvassa.

22. Mutta kun häntä väkevämpi karkaa hänen päälleen ja voittaa hänet, ottaa hän häneltä kaikki aseet, joihin hän luotti, ja jakaa häneltä riistāmānsā saaliin. Kol. 2:15.

23. Joka ei ole minun kanssani, hän on minua vastaan, ja joka ei kokoa minun kanssani, han hajoittaa

24 Kun saastainen nenki lähtee ihmisestä kulieksii se autioita paik-koja ja etsii lepoa , ja kun ei löydä, Mina palaan huoneesesanoo han ni, josta lähdin '

25. Ja tullessaan han havaitsee sen

lakaistuksi ja koristetuksi.

26. Silloin han menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta, häntä pahempaa henkeä, ja he tulevat sisään ja asuvat siellä Ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset."

Joh. 5:14, Hebr 6:4. 10:28 s. 2 Piet. 2:20 s. 27 Niin tapahtui hänen tätä puhuessaan, eitä eräs nainen kansan-joukosta korotti äänensä ja sanoi hänelle "Autuas on'se kohtu, joka on kasitanut sinut, ja ne rinnat, joi-ta olet imenyt" Luuk. 128,42.

ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja kätkevät sen!" Matt. 721. Luuk, 8:15.21, Room, 2:13, Jaak, 1:22,

29 Kun kansaa yhä kokoontui, rupesi hān sanomaan: "Tāmā suku-Kunta on paha sukukunta, se tavoittelee tunnusmerkkiä, mutta sille ei anneta muuta tunnusmerkkiä kuin Joonan tunnusmerkki.

Matt. 12:38 s. Joona 2:1. 30. Sillä niinkuin Joona tuli niniveläisille tunnûsmerkiksi, niin Ihmisen Poikakin on oleva tunnusmerkkinä tälle sukukunnalle.

31 Etelän kuningatar nousee tuomiolle tämän sukukunnan miesten kanssa ja tuomitsee heidät syyllisiksi, sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomonin viisautta, ja katso, tässä on enempi kuin Salomon

1 Kun. 10:1, 2 Aik 9:1. 32. Niniven muchet nousevat tuomiosle tämän sukukunnan kanssa ja tuomitsevat sen syylliseksi, sillä he tekivät parannuksen Joonan saar-nanjohdosta, ja katso tässä on enempi kuin Joona Joona 3:5.

33 Ei kukaan, joka sytyttää kynt-tilän pane sitä piiloon tai vakan alle, vaan panee sen kynttiläjalkaan, jotta sisälletulijat näkisivät valon.

Matt. 5:15. Mark. 4:21. Lunk. 8:16. 34 Silmäsi on ruumiin kynttilä Kun silmäsi on terve, on koko ruumiisikin valoisa, mutta kun se on turmeltunut, on ruumiisikin pimeä. Matt. 6:22 a.

35. Katso siis, ettei sinussa oleva

valo ole pimevitä.

36. Jos siis koko ruumiisi on valoisa, eikä sillä ole mitään pimeää osaa, on se tuleva kokonaan valoisaksi, niinkuin valon valaistessa si-nua kirkkaalla loisteellaan."

37 Hänen tätä puhuessaan, pyysi erās farisealainen häntā luoksensa aterioitsemaan, niin hän meni sin-

ne sisälle ja kävi ruualle.

38. Mutta kun farisealainen näki, ettei hän pessyt itseänsä ennen ateriaa, ihmeiteli hän. Matt. 18:2. Mark. 7:2.

39. Silloin Herra sanoi hünelle: "Kyllä te farisealaiset puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen, mutta sisäpuoli teillä on täynnä ryöstöä ja pahuutta. Matt. 23:18. Tit. 1:15. 40. Te mielettömät, eikö se, joka on

tehnyt ulkopuolen, ole tehnyt sisä-

puoliakin?

41 Vaan antakaat se, mikä sisällä on, almuksi, katso, silloin kaikki on Jes. 58:7 Luuk, 12:33. teille puhdasta 42. Mutta voi teitä, te farisealaiset, 28. Musta han sanoi "Niin, autuaat kun annatte kymmenykset mintuis-

LUUKKAAN EVANKELIUMI 11. 12.

ta ja ruuduista ja kaikenlaisista vihanneksista, mutta jätätte sikseen tuomion ja rakkauden Jumalaan! Năită oli varteen-olettava, eikă noitakaan laiminlyötävä.

4 Moos. 18:21. Hos. 6:6, Mik. 6:8. Matt. 9:13. 43. Voi teită, te farisealaiset, kun rakastatte etumaista istuinta synago-

gissa ja tervehdyksiä toreilla!

Mark, 12:38, Luuk, 20:46, 44. Voi teitä, kun olette niinkuin ne haudat, jotka eivät ole näkyvissă, ja joiden päällitse ihmiset tietămättään kävelevät!"

45. Silloin eras lainoppineista rupesi puhumaan ja sanoi hänelle: "Opettaja, kun noin puhut, hapai-

set meitäkin."

46. Mutta hän sanoi: "Voi teitäkin, te lainoppineet, kun sälytätte ihmisten päälle vaikeastikannettaviataakkoja, ettekä itse yhdelläkään sormellanne koske niihin taakkoihin! Ap. t. 15:10. 47. Voi teita, kun rakennatte profettain hautoja, ja isanne ovat hei-

dät tappaneet! 48. Niin olette siis todistajia Isainne tekoihin ja suostutte niihin; sillä he tappoivat profetat, ja te rakennatte

heidan hautojaan.

49. Sentähden Jumalan viisaus sanookin: ,Minā lähetān heille profettoja ja apostoleita, ja muutamat niistā he tappavat ja toisia vainoavat;

Jer. 7:25. 25:4. Ap. t.5:40.7:51s. 22:19. 2Kor. 4:8 s. Hebr. 11:36s. 50. jotta tältä sukukunnalta vaadittaisiin kaikkien profettain veri, mikā on vuodatettu maailman perusta-

misesta saakka.

51. alkaen Abelin veresta Sakariaan vereen asti, joka surmattiin alttarin ja temppelin välillä.' Niin, minä sanon teille, se vaaditaan tältä sukukunnalta. 1 Moos. 4:8. 2.Aik. 24:20 s.

52. Voi teită, te lainoppineet, kun olette vieneet tiedon avaimen! Itse ette ole menneet sisälle ja sisälle meneviä olette estäneet."

53. Ja hanen tata heille sanoessaan. kirjanoppineet ja farisealaiset rupesivat kovasti ahdistamaan häntä ja urkkimaan häneltä monta asiaa

54. väijyen häntä, että onkisivat jotakin hänen suustaan, jotta saisivat hanet syytteesen. Luuk, 20:20.

12 Luku.

Jesus varoittaa ulkokultaisuudesta, ihmispelosta, synnistä Pyhää Henkeä vastaan, ahneudesta ja maallisista huolista, kehoittaa uskollisuuteen ja käskee tutkimaan ajan

merkkejä. Zun sillä välin kansaa kokoontui tu-K hatmäärin, niin että polkivat toi-

siaan, rupesi han sanomaan opetuslapsilleen: "Ennen kaikkea kavahtakaat farisealaisten hapatusta, loka on ulkokultaisuutta.

Matt. 16:6. Mark. 8:15. Ei ole mitään peitettyä, joka ei tule ilmi, eikä mitään salattua, joka

ei tule tunnetuksi.

Matt. 10:26 s. Mark. 4:22. Lunk. 8:17. Sentähden, kaikki mitä te pimeässä sanotte, tulee päivänvalossa kuultavaksi, ja mitä korvaan puhutte ka-mareissa, se julistetaan katoilta.

4. Mutta mină sanon teille, ystăvilleni: ālkāāt peljātko niitā, jotka tappavat ruumiin, eivätkä sen perästä voi mitään enempää tehdä, 1 Piet, 3:14.

5. Vaan minä osoitan teille ketä teidan tulce peljata: peljatkaat sita, jolla on valta, jonkun tapettuaan, syöstā hānet helvettiin. Niin, minā sanon teille, häntä peljätkäät. 114 Jaak. 4:12.

6. Eikö viittä varpusta myödä kahteen äyriin? Eikä Jumala ole yhtä-

kään niistä unhottanut.

Ovatpa teidän päänne hiuksetkin kaikki luetut. Alkäätsiis peljätkö; te olette suurempiarvoiset kuin monta varpusta. Luuk. 21:18. Ap. t. 27:84.

Mutta mină sanon teille: jokainen ioka tunnustaa minut ihmisten edesså, hånet myös Ihmisen Poika tunnustaa omakseen Jumalan enkelien edessă.

Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, hän tulee kiellettäväksi

Jumalan enkelien edessä.

Mark. 8:38. Luuk. 9:26. 2 Tim. 2:12. 10. Ja jokainen joka sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, hänelle annetaan se anteeksi; mutta joka Pyhää Henkeä pilkkaa, hänelle ei anneta sitä anteeksi. Matt. 12:31 8.

Mark. 3:28 s. Hebr. 6:4 s. 10:26. 1 Joh. 5:16. 11. Mutta kun vievat teitä synagogain ja hallitusten ja esivaltojen eteen, alkäät huolehtiko miten tai mitä vastaisitte puolestanne eli mità sanoisitte: Matt. 10:19 s. Mark. 13:11. Luuk. 21:14. 12. sillä Pyhä Henki opettaa teille sillä hetkellä mitä teidän on sanottava."

13. Niin muuan mies kansanjoukosta sanoi hanelle: "Opettaja, sano veljelleni, että hän jakaisi kanssani pe-

rinnon."

14. Mutta han vastasi hanelle: "Ihminen, kuka on minut asettanut tuomariksi eli jakomieheksi teille?"

15. Ja han sanoi heille: "Katsokaat eteenne ja kavahtakaat kaikkea ahneutta, sillä ihmisen elämä ei riipu hanen omalsuutensa paljoudesta.

1 Tim. 6:9 .. 16. Ja han puhui heille vertauksen,

LUUKKAAN EVANKELIUMI 12.

sanoen ... Eräänrikkaan miehen maa | kaatalmuja; tehkäät itsellenne kuktuotti hyvan sadon

. 17 Niin han mietti itsekseen ja sanoi: ,Mita mina teen, kun ei minulla ole mihin kokoaisin viljani?

18. Ja hān sanoi , Tāmān teen mi-nā revin maahan aittani ja rakennan suuremmat ja kokoan niihin kaikki

eloni ja hyvyyteni,

19 ja sanon sielulleni sielu, sinulla on paljo hyvää tallella moneksi vuodeksi nauti lepoa syo, juo, iloitse.

Jes. 22:13. 1 Kor. 15:32. Jaak. 5:5. 20. Mutta Jumala sanoi hänelle ,Sinä mieletön, tänä yönä vaaditaan sie-lusi sinulta pois, kenelle sitten jou-tuu se, minkä olet varannut?

Job 27:8, Ps. 39:7 Jer. 17:11. 21 Niin on sen laita, joka kokoaa parteita itselleen eikā ole rikas Jumalassa 1 Tim. 6:17.

22. Ja hän sanoi opetuslapsilleen "Sen vuoksi sanon teille älkäät murehtiko hengestänne, mitä sõisitte, eikā ruumiistanne, mitā pukisitte yl-Matt. 6:25 8.

Ps. 55:23. Fil. 4:6. Hebr. 13:5. 1 Piet. 5:7 23. Sillä henki on enempi kuin ruoka, ja ruumis enempi kuin vaatteet. 24. Katselkaat kaarneita, eivät ne kylvä eivätkä niitä, eikä niillä ole säilytyshuonetta eikä aittaa, ja Jumala ruokkii ne Kuinka paljoa suurem-piarvoiset te olette kuin linnut!

Job 39:3. Ps. 147:9. Matt. 10:31 25. Ja kuka teistä voi murehtimisellaan lisätä ikäänsä kyynäränkään

vertaa?

26. Jos siis ette voi sitäkään, mikä vähintä on, mitä murehditte muusta? 27. Katselkaat liljoja, kuinka ne kasvavat eivät ne tee työtä eivätkä kehraa. Kuitenkin mina sanon teille: ei Salomonkaan kaikessa loistossaan ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä. 28. Jos siis Jumala näin vaatettaa kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna uuniin heitetään, kuinka paljoa ennemmin hän vaatettaa teidät, te heikkouskoiset!

29. Alkäät siis tekään etsikö mitä söisitte ja mitä joisitte. älkäätkä olko

huolissanne.

30. Sillä noita kaikkia maailman pakanakansat tavoittelevat; mutta Isanne kylla tietaa teidan niita tarvitsevan.

31. Vaan etsikäät Jumalan valtakuntaa, niin nama sen ohessa annetaan teille. I Kun 3:13. Ps. 37:25.

32. Alā pelkāā, sinā pieni lauma ; silla Isanne on nahnyt hyvaksi antaa teille valtekunnen. Jes. 41:14. Luuk.22:29. 33. Myökäät mitä teillä on ja anta-

karot, jotka eivät vanhene, loppumaton aarre taivaisiin, jossa ei vaani varas, eikä turmele koi. Matt. 6:20, 19:21,

Luuk. 16:9, 18:22. Ap. t. 2:45. 1 Tim. 6:17. 34. Sillä missä aarteenne on, siellä

sydämmennekin on.

35. Olkoot teidän kupeenne vyötetyt

ja lamppunne palamassa; Matt. 24:42 s. 25:1 s. Ef. 6:14. 1 Piet. 1:13. 36. ja olkaat te niiden ihmisten kaltaisia, jotka herraansa odottavat, milloin han palaa haista, jotta hanen tullessaan ja kolkuttaessaan heti avaisivat hänelle.

37. Autuaat ovat ne palvelijat, jotka heidan herransa tullessaan tapaa valvomasta; totisesti sanon teille: hän vyöttäytyy ja asettaa heidät aterioit-semaan ja menee ja palvelee heitä.

38. Ja jos hān tulee toisella yovartiolla tai kolmannella ja havaitsee heidät sellaisiksi, autuaita ovat ne

palvelijati

39. Mutta tietäkäätse, että josperheenisännällä olisi tiedossa millä hetkella varas tulee, niin han valvoisi eikā sallisi sisäänmurtoa tehtävän taloonsa. 1 Tess.5:2. 2 Piet.3:10. Ilm.3:3.16:15. 40. Niin olkaat tekin valmiina, sil-

la hetkena, jona ette luule, Ihmisen

Poika tulee

Mark. 13:33. Luuk. 21:34. 1 Tess. 5:8 41. Niin Pietari sanoi hänelle: "Herra, meillekö sanot tämän vertauksen, vai myös kaikille?" Mark. 13:374 42. Ja Herra sanoi: "Kuka siis on se uskollinen ja älykäs taloudenhoitaja, jonka hänen herransa asettaa palvelusväkensä yli, antamaan heille ajallaan heidän ruokamääränsä?

1 Kor. 4:1 s. 2 Tim. 2:15. 43. Autuas on se palvelija, jonka hānen herransa tullessaan tapaa niin

tekemästä!

44. Totisesti sanon teille: han asettaa hänet kaiken omaisuutensa yli.

Matt. 25:21 s.

45. Mutta jos se palvelija sanoo sydämmessään: , Herrani viivyttelee tuloaan' ja rupeaa lyömään palvelijoita ja palvelijattaria, sekā syömāān ja juomaan ja juopumaan,

46. niin sen palvelijan herra tulee pāivānā, jona hān ei odota, ja hetkenā, jona hān ei arvaa, ja hakkaa hānet kappaleiksi ja antaa hänelle osan

uskomattomien kanssa.

47. Ja se palvelija, joka tiesi herransa tahdon, eikä tehnyt valmistuksia tahi toiminut hänen tahtonsa mukaan, on rangaistava monella lyönnillä. Jask 4:17

48. Joka taas ei tietänyt, mutta teki

semmoista, joka lyöntejä ansaitsee. on rangaistava vähillä lyönneillä. Silla jokaiselta, jolle on paljon annettu, siltă paljo vaaditaan, ja jolle on paljon uskottu, siltä enempi kysytään.

49. Tulta olen tullut heittämään maan päälle; ja kuinka hartaasti soi-sinkaan, että se jo olisi syttynyt! 50. Mutta minä olen kasteella kastet-

tava, ja kuinka olen ahdistuksissa.

kunnes se on täyletty!

Matt. 20:22. 26:38. Joh. 12:27. 51. Luuletteko, että minä olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle? En ole, sanon teille, vaan eripuraisuutta.

Matt. 16:34. 52. Sillä tästälähin riitaantuu viisi samassa talossa, kolme kahta vastaan ja kaksi kolmea vastaan;

53, isä riitaantuu poikaansa vastaan ja poika isäänsä vastaan, äiti tytärtānsā vastaan ja tytār āitiānsā vastaan, anoppi miniäänsä vastaan ja minia anoppiansa vastaan.

Mik. 7:6. Matt. 10:35. 54. Ja han sanoi kansallekin: "Kun näette pilven nousevan lännestä, sanotte heti: .Tulee sade; ja niin tu-Matt. 16:28.

55. Ja kun näette etelätuulen puhaltavan, sanotte: ,Tulee helle; ' la

niin tuleekin.

56. Teulkokullatut, maan ja taivaan muodon osaatte arvostella; mutta kuinka ette arvostele tätä aikaa? 57. Miksikā ette itsestānnekin pān-

ta mika on oikeaa?

58. Kun kuljet riitapuolesi kanssa hallitusmiehen luo, niin tee mat-kalla minkä voit selvitäksesi hänestā, ettei hān vetāisi sinua tuomarin. eteen, ja tuomari antaisi sinua oikeudenpalvelijalle, ja oikeudenpalvelija heittäisi sinua vankilaan.

San. 25:8. Matt. 5:25 s. 59. Minā sanon sinulle, sieltā et pääse, ennenkuin maksat viimeisen-

kin rovon."

13 Luku.

Jesus keboittaa parannukseen, esittää vertauksen hedelmättömästä flikunapuusta, parantas naisen sabbattina, vertas talvaan valtakuntaa sinapin siemeneen ja hapatukseen, sekä valittaa Jerusalemin katumattomuutta.

Samaan aikaan oli saapuvilla muu-tamia, jotka kertoivat hänelle niista galilealaisista, joiden veren Pilajus oli sekoittanut heidan uhriensa

Silanesa,
A Niin Jesus vastasi ja sanoi heille
Lunletteko, että nämä galilealaiset olivaf syntisemmät kuin kaikki muut | võnä?"

galilealaiset, koska saivat kärsiä tämān?

3. Eivat olleet, sanon teille, vaan ellette tee parannusta, niin te kaik-ki samoin hukutte. Ps. 7:13.

4. Taikka ne kahdeksantoista, jot-ka saivat surmansa, kun torni Siloamissa kaatui heidän päälleen, luuletteko, että ne olivat syyllisemmät kuin kaikki muut Jerusalemissa asuvat ihmiset?

5. Eivät olleet, sanon teille, vaan ellette tee parannusta, niin te kaik-

ki samaten hukutte.

Ja hän sanoi tämän vertauksen: "Eräällä miehellä oli fiikunapuu istutettuna viinitarhassaan "ja hän tuli hakemaan hedelmää siitä, eikä löytänyt. Jes. 5:2. Matt. 21:19.

7. Niin hän sanoi viinitarhurille: Katso, kolmena vuonna olen käynyt hakemassa hedelmää tästä fiikunapuusta, enkä ole löytänyt. Hakkaa se pois; miksi se lisāksi pitāā maa-

ta hyödyttömänä?

8. Mutta tämä vastasi ja sanoi hänelle: "Herra, anna sen olla vielä tämä vuosi : sillä aikaa minä kaivan sen ympäri ja panen lantaa. 2 Piet. 3:9,1&

9. Ehka se ensi vuonna tekee hedelmää; mutta jos ei tee, niin hak-

kaa se pois." 10. Ja hän oli opettamassa eräässä

synagogassa sabbattina.

11. Ja katso, siellä oli nainen, jossa oli ollut heikkouden henki kahdeksantoista vuotta, ja hän oli koukistunut jakykenemätönoikaisemaanitseään.

12. Hänet nähdessään Jesus kutsui hänet luokseen ja sanoi hänelle: "Nainen, sinä olet päässyt heikkou-destasi!"

13 Ja han pani katensa hanen päälleen, ja heti tämä oikaisi itsensä

suoraksi ja ylisti Jumalaa.

14. Mutta synagogan esimies, joka nārkāstyi siitā, ettā Jesus paransi sabbattina, rupesi puhumaan ja sanoi kansalle: "Kuusi päivää on, joina tulee työtä tehdä; tulkaat siis niinä päivinä parannuttamaan itseanne, eikä sabbatinpäivänä."

2 Moos. 20:8s. 5 Moos. 5:13. 15. Mutta Herra vastasi hänelle ja sanoi ',, Te ulkokullatut, eikö jokainen teistä sabbattina päästä härkäänsā fai aasiansa seimestā ja vie sitā juomaan? Job. 7:23.

16. Ja tātā naista, joka on Abraha-min tytār, ja jota sautana on pitānyt sidottuna, katso, jo kahdeksantoista vuotta, tätäkö ei olisi pitänyt päästää tuosta siteestä subbatinpäi-Luuk. 19:9. Ap. t. 8:25.

17. Ja hänen tätä sanoessaan, kaik- | ki hänen vastustajansa häpesivät, ja koko kansa iloitsi kaikista niistä jaloista teoista, joita hän teki.

18. Niin han sanoi: "Minka kaltainen Jumalan valtakunta on, ja mi-

hin sitä vertaisin?

Matt. 18:81 s. Mark. 4:30 s. 19. Se on sinapinsiemenen-kaltainen, jonka erās mies otti ja kylvi puutarhaansa; ja se kasvoi ja tuli puuksi, ja taivaan linnut tekivät pesänsä sen oksille. Hes. 17:23. 20. Ja taas hän sanoi. "Mihin vertaisin Jumalan valtakuntaa?

21. Se on hapatuksen kaltainen, jonka eräs nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja, kunnes

kaikki happani.

22. Ja hän vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään ja opetti,

matkustaen Jerusalemiin

23. Ja joku kysyi häneltä. "Herra, onko niitä vähä, jotka tulevat autuaiksi?" Niin hän sanoi heille 24. "Taistelkaat päästäksenne sisäl-

le ahtaasta ovesta, sillä useat, sanon teille, pyrkivät päästäkseen sisälle,

mutta eivät voi.

Matt. 7:13. Fil. 3:12. Tim. 6:12. 25. Sen perästä kun perheenisäntä on noussut ja sulkenut oven, ja te rupeatte ulkona seisomaan ja kolkuttamaan ovea, sanoen: ,Herra, Herra, avaa meille', vastaa hän ja sanoo teille: "En tunne teitä enkä tiedä mistä olette' Matt. 25:11 s.

26. Silloin te rupeatte sanomaan: ,Mehān sõimme ja joimme sinun edessäsi, ja meidän kaduillamme si-

nă opetit'

Matt. 7:22 s. 27. Mutta hän on lausuva "Minä sa-non teille en tunne teitä enkä tiedā mistā olette. Menkāāt pois tyköāni. kaikki te vääryyden lekijät'!

Matt. 25:41. 28. Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys, kun näette Abrahamin ja lsaakin ja Jaakobin ja kaikkien proféttain olevan Jumalan valtakunnassa, mutta itsenne heitetyksi ulos.

Matt. 8:11 s. 15:42, 24:51, 29. Ja saapuvat idästä ja lännestä ja pohjasesta ja etelästä, ja aterioitsevat Jumalan valtakunnassa.

Pa. 107:3. Jes. 22. 49:12. Mal. 1:11. Matt. 8:11. Luuk. 14:15. 30. Ja katso, on viimeisiä, jotka tulevat ensimmäisiksi, ja on ensimmäisiä, jotka tulevat viimeisiksi."

Matt. 19:30. 20:16. Mark. 10:31. 31. Samalla hetkellä tuli hänen tykönsä muutamia farisealaisia, ja he pois täältä, sillä Herodes tahtoo si-

nua tappaa "

32. Niin hän sanoi heille. "Menkäät ja sanokaat sille ketulle "Katso, minä ajan ulos perkeleitä ja parannan sairaita tänään ja huomenna, ja kolmantena päivänä pääsen määräni päähän'

33. Kuitenkin minun tulee vaeltaa tänään ja huomenna ja ylihuomenna, sillä ei sovi, että profetta saa surmansa muualla kuin Jerusalemissa 34. Jerusalem, Jerusalem, sinä joka tapat profetat ja kivität luoksesi lähetetyt, kuinka usein olen tahtonut koota lapsiasi, samoin kuin kana kokoaa poikueensa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.

Jes. 31:5. 61:1,12. Jer. 6:10,16. 7:13 a 35. Katso, ,teidan huoneenne jää teille autioksi' Mutta minä sanon teille, ette näe minua, ennenkuin se aika tulee, jolloin sanotte. ,Siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimessä!" Pa.118:26. Jes.1:7. Jer.12:7. 22:5.

Mik. 8:12. Matt. 28:37 s. Luuk. 19:43 a.

14 Luku

Jesus parantas vesitautisen miehen, esittää vertauksen suurista iliallisista ja puhuu opetuslapsena olemisen ehdoista.

a tapahtui, kun hän sabbattina tu- li erään farisealaisten johtomie-hen taloon aterialle että he olivat häntä väijymässä. Luuk. 6:6 B 2. Ja katso, siellä oli vesitautinen mies hänen edessään.

3. Niin Jesus rupesi puhumaan lain oppineille ja farisealaisille ja sanoi Onko luvallista sabbattina parantaa, vai eikö ole?" Mutta he olivat vaiti-Matt. 12:10.

4. Ja han koski mieheen, paransi

hänet ja laski menemään. 5. Ja hän sanoi heille: "Jos jolta-kin teisiä putoaa aasi tai härkä kai-voon, eikö hän heti vedä sitä ylös sabbatinpäivänäkin?" Matt. 12:11 Ja he eivät kyenneet vastaamaan tähän.

7. Ja huomatessaan kuinka kutsutut valitsivat itselleen ensimmäisiä sijoja, hän esitti heille vertauksen ja sanoi heille: Matt. 23:6.

8. "Kunjoku on kutsunut sinut häihin, älä asetu põytään ensimmäiselle sijalle, ettei, jos joku hänen kutsumansa on sinua arvollisempi,

San. 25:61.14. 9. se, joka on sinut ja hänet kutsunut, tule ja sano sinulle: "Anna tālle sijaa'; ja silloin sinä saat ruveta häpeällä istumaan viimeiselle paikalle sanoivat hänelle: "Lähdemenemään | 10. Vaan kun olet kutsuttu, niin me

Job 22:29.

ne ja käypöytään viimeiselle sijalle,) että se, joka on sinut kutsunut, tullessaan sanoisi sinulle "Ystāvāni, astu ylemmāksi" Silloin tulee sinulle kunniaa kaikkien pöytäkumppaniesi edessā.

11. Sillä jokainen, joka ylentää itsensā, alennetaan, ja joka alentaa itsen-

så, ylennetään.

San. 29:23. Hes. 17:24. 21:26. Matt. 23:12. Luuk. 1:51 s. 18:14. 1Piet. 5:5. Jaak. 4:6.10. 12. Ja hän sanoi sillekin, joka oli "Kun teet päivälhänet kutsunut liset tai illalliset, älä kutsu ystäviäsi eikā veljiāsi eikā sukulaisiasi eikā rikkaita naapureita, etteivät hekin vuorostaan sinua kutsuisi, ja sinä siten tulisit palkituksi.

13. Vaan kun teet pidot, kutsu köyhiā, rampoja, ontuvia, sokeita;

5 Moos. 14:29.

14. min sīnā elet oleva autuas, koska heillä ei ole varaa palkita sinulle; sillä sinulie palkitaan vanhurskasten ylösnousemuksessa."

San. 19:17 Joh. 4:29. 15. Tämän kuullessaan eräs pöytäkumppaneista sanoi hänelle: "Autuas on se, joka saa olla aterialla Jumalan valtakunnassa."

16. Niin hän sanoi hänelle. "Eräs mies teki suuret illalliset ja kutsui Jes. 25:6. 55:1. Matt. 22:2 s.

17. Ja illallishetken tullessa hän lähetti palvelijansa sanomaan kutsutuille "Tulkaat sillä kaikki on jo

18. Mutta he rupesivat kaikki yksistā mielin tekemāān estelyitā Ensimmäinen sanoi hänelle∴,Ölen ostanut pellon ja minun täytyy lähteä sitä katsomaan; pyydän sinua, pidä mi-nua estettynä

19. Toinen sanoi ,Olen ostanut viisi -härkäparia ja menen niitä koettelemaan; pyydän sinua pidä minua estettynä.

20. Vielä toinen sanoi "Olen ottanut itselfeni vaimon, ja sentähden en saata tulla'

21. Ja palvelija tuli takaisin ja ilmoitti herralleen tämän. Silloin isäntä vihastui ja sanoi palvelijalleen Mene kiireesti kaupungin kaduille ja kujille ja tuo tänne sisälle köyhät ja rammat ja sokeat ja ontuvat

22. Ja palvelija sanoi `Herra, se on tehty, minkā kāskit, ja vielā on

·sijaa'

23. Niin Herra sanoi palvelijalle Mene teille ja aitovierille ja pakojta ketā löydāt tulemaan sisālie, jotta minun taloni täyttyisi;

24. sillä minä sanon teille, ettei yk- | tauksen ja sanoi

sikään niistä michistä, jotka olivat kutsutut, ole maistava minun illallistani."

25. Ja hanen mukanaan kulki paljo kansaa; ja hän kääntyi ja sanoi heille

26. "Jos joku tulee minun tyköni eikä vihaa isäänsä ja äitiänsä ja vaimoaan ja lapsiaan ja velijään ja sisariaan, vielāpā omaa henkeāānkin. ei hän voi olla minun opetuslapseni

5Moos. 38:9. Matt. 10:37 s. 27 Ja joka ei kanna ristiään ja seuraa minua, se ei voi olla minun ope-

tuslapseni.

Matt. 16:24 s. Mark. 8:34. Luuk. 9:28 s. 28. Sillä jos joku teistä tahtoo rakentaa tornia eikö hän ensin istu laskemaan kustannusta, nähdäkseen onko hänellä varoja rakentaa se valmiiksi.

29. etteivät, kun hän on pannut perustuksen, mutta on kykenemätön rakennustansa loppuun saattamaan, kaikki, jotka sen näkevät rupeaisi

pilkkaamaan häntä.

30. sanoen .Tuo mies rupesi rakentamaan, mutta ei kyennyt loppuun

saattamaan'?

31. Tahi jos joku kuningas tahtop lähteä sotaan taistelemaan toista kuningasta vastaan, eikö hän ensin istu miettimään voipiko hän kymme-nellä tuhannella lähteä kohtaamaan sitä, joka kahdellakymmenellä tuhannella tulce häntä vastaan?

32. Ja jos ei voi niin hän, tämän vielä ollessa kaukana, laittaa hänen tykönsä lähetystön hieromaan rau-

haa

33 Samoin ei teistä yksikään, joka ei luovu kaikesta, mitä hänellä on. voi olla minun opetuslapseni

34. Suola on hyvä, multa jos suolakin käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? Matt.5:13. Mark.9::0 35. Ei se kelpaa maahan eikä lan. taan, ulos se heitetään. Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon!" Luuk.8:8.

15 Luku.

Jesus ottaa vastaan syntisiä, esittää vertaukset kadonneesta lampaasta ja hukkaan joutuneesia rahasta sekä puhuu tuhfaajapojasta.

Jakaikki publikaanit ja syntiset tulivat hänen tykönsä kuulemaan

häntä Mutta farisealaiset ja kirjanoppineet nurisivat, sanoen , Tümü ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kans-

Luuk. 5:29. 3. Niin han puhut heille taman ver-

4. "Jos jollakin teistä on sata lam- i masta ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän jätä niitä yhdeksääkym-mentäyhdeksää erämaahan ja mene etsimään kadonnutta, kunnes sen lövtää?

Matt. 18:12 s. Hes. 84:11.18. Luuk. 19:10. 5. Ja löydettyään hän panee sen har-

tioilleen iloiten.

6. Ja kun hän tulee kotiin, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: "Iloitkaat kanssani sillä minä löysin lampaani, joka oli 1 Piet. 2:25. kadonnut.*

7. Minä sanon teille: samoin on oleva ilo taivaassa yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen, enemmän kuin yhdeksästäkymmenestäyhdeksästä vanhurskaasta, jotka eivät pa-

rannusta tarvitse.

8. Tahijosjollakin naisellaon kymmenen hopearahaa ja hän kadottaa 'yhden niistä, eikö hän sytytä kynt-tilää ja lakaise huonetta ja etsi huolellisesti, kunnes sen löytää?

9. Ja löydettyään hän kutsuu kokoon ystävättärensä ja naapurinaiset ja sanoo: "Iloitkaat kanssani, sillä minä löysin sen rahan, jonka olin kadot-

'tanut.'

10. Samoin, sanon teille, syntyy ilo Jumalan enkelien kesken yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen." 11. Vielä hän sanoi: "Eräällä mie-

hellä oli kaksi poikaa.

12. Januorempi heistä sanoi isälleen: "Isā, anna minulle se osa tavafoista, mikā minulle on tuleva.' Niin hān

jakoi heille omaisuuden.

13. Eikä kulunut montakaan päivää, niin nuorempi poika kokosi kaiken omansaja matkusti pois kaukaiseen maahan; ja siellä hän hävitti tavaransa eläen irstaasti. San. 29:3. 14. Mutta kun han oli kaikki tuhlannut, tuli kova nälkä koko siihen maa-* han, ja hän alkoi kärsiä puutetta.

San. 29:21. 15. Ja hän meni ja liittäytyi erääsen sen maan asukkaasen, ja tämä lähetti hänet tiluksilleen kaitsemaan si-

koja, 16. Ja hän halusi täyttää vatsaansa niillä palkohedelmillä, joita siat sõivät, mutta ei kukaan hänelle antanut. 17. Niin hän malttoi mielensä ja sa-

noi: "Kuinka monella isäni palkkalaisella on yltäkyllin leipää, mutta minä kuolen täällä nälkään!

18. Minä nousen ja menen isäni tykö ja sanon hänelle: Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun erlessäsi. Ps. 51:6. Jer. 3:12 s.

nimitetään sinun pojaksesi; tee minut yhden palkkalaisesi vertaiseksi: 20. Ja hün nousi ja meni isänsä tykö. Mutta kun hān vielā oli kaukana, näki hänen isänsä hänet ja armahti häntä juoksi häntä vastaan ja lankesi hänen kaulaansa ja suuteli häntä. Hes. 33:11.

21. Niin poika sanoi hänelle: "Isä, minā olen tehnyt syntiā taivasta vastaan ja sinun edessäsi, enkä enää ansaitse, että minua nimitetään sinun

pojaksesi.

22. Silloin isä sanoi palvelijoilleen: .Tuokaat tänne parhaat vaatteet ja pukekaat ne hänen päälleen, ja pankaat sormus hänen sormeensa ja kengāt hānen jalkaansa; Jes. 61:10. 23. ja noutakaat syöttövasikka ja

teurastakaat. Ja syökäämme ja pitä-

käämme iloa,

24. sillä tämä poikani oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonutt ja on löytynyt. Ja he rupesivat ilea pitāmāān. Ef. 2:1.6.

25. Mutta hänen vanhempi poikansa oli pellolla. Ja kun hän tuli ja lähestyi kotia, kuuli hän soiton ja hypyt. 26. Ja han kutsui tykönsä yhden palvelijoista ja tiedusteli mitä se oli.

27. Tāmā sanoi hānelle: ,Veljesi on tullut, ja isäsi antoi teurastaa syöttövasikan, kun sai hünet terveenä ta-

kaisin.

28. Niin hän vihastui eikä tahtonut mennä sisälle; mutta hänen isänsä tuli ulos ja puhutteli häntä leppeästi. 29. Mutta hän vastasi ja sanoi isälleen: ,Katso, niin monta vuotta olen palvellut sinua enkā ole milloinkaan rikkonut käskyäsi; ja kuitenkann et ole minulle koskaan antanut vohlaakaan, pitääkseni iloa ystävieni kanssa.

30. Mutta kun tämä poikasi, joka on tuhlannut omaisuutesi porttojen kanssa, tuli, niin hänelle teurastit

syöttövasikan.' 31. Niin hän sanoi hänelle: "Poikani, sina olet aina minun luonani, ja kaikki, mikä on minun omaani, on sinun.

32. Mutta nyt on riemuittava ja floittava, sillä tämä veljesi oli kuoltut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on löytynyt.**

16 Luku.

Jesus puhuu vertauksen väärästä taloudenhoitajasta sekä rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta.

Ja han sanoi myös opetuslapsfilcen: "Oli eras rikas mies, jollá oli ta-19. enkā enāā ansaitse, ettā minua louden-holtaja, ja tātā syytettiin hā-

LUUKKAAN EVANKELIUMI 16.

nelle hanen omaisuutensa hävittä-

misestă.

2. Ja hän kutsui hänet luokseen ja sanoi hänetle. "Mitä kuulenkaan sinusta? Tee tili talouden-hoidostasi; sillä et saa enää hoitaa talouttani. 3. Niin talouden-hoitaja sanoi itsekteen: "Mitä minä teen, kun isäntäni ottaa minulta pois talouden-hoidon? Kaivaa en jaksa, kerjätä häpeän. 4. Minä tiedän mitä teen, että ottai-

 Minä tiedän milä teen, että ottaisivat minut taloihinsa, kun minut pannaan pois talouden-hoidosta.

 Ja hän kutsui tykönsä itsekunkin isäntänsä velallisista ja sanoi ensimmäiselle "Paljonko sinä olet velkaa isännälleni?"

6. Tāmā sanoi "Sata astiaa öljyā." Niin hān sanoi hānelle: "Tāssā on velkakirjasi, istu ja kirjoita pian vii-

sikymmenta.

 Sitten hän sanoi toiselle: "Entä sinä, paljonko sinä olet velkaa? Tämä sanoi: "Sata tynnyriä nisuja. Hän sanoi hänelle: "Tässä on velkakirjasi, kirjoita kahdeksankymmentä."

8. Ja isāniā kehui vāārāā taloudenhoitajaa siitā, ettā hān oli toiminut ālykkāāsti. Sillā tāmān maailman lapset ovat suhteessaan omaan sukukuntaansa ālykkāāmmāt kuin valon lapset. 1 Tess. 5:5.

 Ja minä sanon teille7 tehkäät itsellenne ystäviä väärällä mammonalla, jotta sen loppuessa ottaisivat teidät vastaan ijäisiin majoihin.

Matt. 6:20. 10:40. 19:21. Luuk. 18:22. 10. Joka vähimmässä on uskollinen, on paljossakin uskollinen, ja joka vähimmässä on väärä, on paljossakin väärä.

11. Siis jos ette ole olleet uskollisia väärässä mammonassa, kuka teille

uskoo tosihyvää?

12. Ja jos ette toisen omassa ole olleet uskollisia, kuka antaa teille tei-

dan omaanne?

13. Ei kukaan palvelija voi kahta herraa palvella; sillä hän on joko vihaava toista ja rakastava toista, taikka hän liittyy toiseen ja halveksii toista. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa." Matt. 6:24.

 Tämän kaiken kuulivat farisealaiset, jotka olivat rahan-ahneita, ja

he ivasivat häntä.

15. Ja hān sanoi heille: "Te olette ne jotka teette itsenne vanhurskaiksi ihmisten edessä, mutta Jumala tuntee sydämmenne; sillä mikä ihmisten kesken on korkeaa, se on Jumalan edessä kauhistus.

18am 16:7. Pa 7:10. Matt. 23:28. Luuk. 18:11. toja, niin eivät usko, v 16. Laki ja profetat olivat Johan- kuolleista nousisi ylös."

nekseen asti; siitä lähtien Jumalan valtakuntaa julistetaan, ja jokainen tunkeutuu väkivallalla siihen

Matt. 11:12s.

17 Mutta pikemmin taivas ja maa katoavat, kuin yksikään lain piirto häviää. Jes. 40:8. Matt. 5:18. Luuk. 21:38.

18. Jokainen, joka eroittaa vaimonsa luotaan ja nai toisen, tekee aviorikoksen, ja joka nai miehestään eroitetun vaimon, tekee aviorikoksen.

Matt. 5:32. 19:9. Mark. 10:11. 1 Kor. 7:10. 19. Oli eräs rikas mies, joka vaatetti itsensä purppuralla ja hienoimmalla liinavaatteella ja eli joka päivä ilos-

sa komeasti.

 Mutta erās köyhā, nimeltā Lasarus, makasi hānen ovensa edessā

täynnä paisumia

21. ja halusi ravita itseään niillä muruilla, jotka putosivat rikkaan pöydältä. Tulivatpa myös koirat ja nuolivat hänen paisumiaan.

22. Niin tapahtui, että köyhä kuoli, ja enkelit veivät hänet Abrahamin helmaan. Ja rikaskin kuoli ja hau-

dattiin.

23. Ja kun hän tuonelassa, ollessaan vaivoissa, nosti silmänsä, näki hän Abrahamin kaukaa ja Lasaruksen

hänen helmassaan.

24. Ja hän huusi, sanoen: "Isä Abraham, armahda minua ja lähetä Lasarus kastamaan sormensa pää veteen ja jäähdyttämään kieltäni, sillä minulla on kova tuska tässä liekissä!" Jes. 66:24. Mark. 9:48.

25. Mutta Abraham sanoi: "Poikani, muista, että sinä sait hyväsi eläessäsi, ja Lasarus niinikään pahaa; muita nyt hän täällä saa lohdutusta, sinä taas kärsit tuskaa. Ps. 17:14.

26. Ja kaiken tämän lisäksi on meidän ja teidän välillämme lujitettuna suuri juopa, jotta ne, jotka tahtovat mennä täältä teidän luoksenne, eivät voi, eivätkä ne, jotka ovat siellä, pääse yli meidän luoksemme.

27. Hän sanoi: "Niin rukoilen sinua,

27. Hān sanoi: ,Niin rukoilen sinua, isā, ettā lähetāt hānet isāni taloon 28. – sillā minulla on viisi veljeā –

todistamaan heille, etteivät hekin joutuisi tähän vaivan paikkaan.

29. Mutta Abraham sanoi: ,Heillä on Mooses ja profetat; kuulkoot niitä.* Jes. 8:20. Joh. 5:39,45. 2 Tim 3:16.

 Niin hän sanoi: Ei, isä Abraham; vaan jos joku kuolleista menisi heidän tykönsä, niin tekisivät parannuksen.

31. Mutta Abraham sanoi hänelle: "Jos eivät kuule Moosesta ja profettoja, niin eivät usko, vaikka joku kuolleista nousisi viös." 17 Luku.

Jesus puhuu viettelyksistä ja oikeasta menettelystä rikkovaa veljeä kohtaan, parantaa kymmenen spitalista miestä, puhuu Jumalan valtakunnasta ja tulemuksestaan.

Jahansanoi opetuslapsilleen: "Mahdotonta on, että viettelykset olisivat tulematta; mutta voi sita, jonka kaulta ne tulevat! Matt.18:6s. Mark.6:42. 2. Hänelle olisi parempi, että olisi pantu myllynkivi hänen kaulaansa ja hänetolisi heitetty mereen, kuin että hän viettelisi vhden näistä pienistä. 3. Pitäkäät vaari itsestänne! Jos veljesi tekee syntiä, niin nuhtele häntä, ja jos hān katuu, anna hānelle anteeksi. 3 Moos. 19:17.

San. 17:10. Matt. 18:15,21. Jaak. 5:19 s. 4. Ja jos, hän seitsemästi päivässä tekee syntiä sinua vastaan ja seitsemāsti kāāntyy puoleesi ja sanoo: Minā kadun," niin anna hānelle anteeksi. Matt. 18:21 s.

5. Ja apostolit sanoivat Herralle:

"Lisää meille uskoa."

6. Niin Herra sanoi: "Jos teillä olisi uskoa niinkuin sinapinsiemen. niin voisitte sanoa tälle silkkiäispuulle: ,Nouse juurinesi ja istuta itsesi mereen, ja se tottelisi teitä. Matt. 17:20. 21:21. Mark. 11:23.

7. Jos jollakin teistä on palvelija kyntämässä tai paimentamassa, sanooko hän hänelle tämän tullessa sisălle pellolta: "Kāy heti ja rupea ruualle?

Eikö hän pikemmin sano hänelle: "Valmista ateriani, vyöttäydy ja palvele minua, sillä aikaa kuinsyön ja juon; ja sitten syö ja juo sinä? 9. Kiittäneekö hän palvelijaa siitä, että tämä teki mitä oli küsketty?

En luule.

10. Samoin tekin, kun olette tehneet kaikki, mitä teille on käsketty, sanokaat: , Me olemme kelvottomia palvelijoita; olemme tehneet minkā olimme velvolliset tekemään."

11. Ja tapahtui, kun hän oli matkalla Jerusalemiin, että hän kulki Samarian ja Galilean välistä rajaa.

Luuk. 951. 13:22. 12. Ja mennessänsä erääsen kylään! han kohtasi kymmenen spitalista miestä, jotka seisoivat etäällä

· 13. ja he korottivat äänensä ja sanoivat: "Jesus, Mestari, armahda meitä!"

 Ja heidät nähdessään, hän sanoi beille: "Menkäät ja näyttäkäät itsenne papeille." Ja tapahtui heidän mennessään, että he puhdistuivat. 3 Moos. 18:2. 14:2. Luuk. 5:14. | inkaisin.

15. Mutta yksi heistä, kun hiki olevansa parannettu, palasi takaisin ia ylisti Jumalaa korkealla äänellä. 16. ja heittäysi kasvoilleen hänen jalkainsa juureen ja kiitti häntä; ja se oli samarialainen.

17. Niin Jesus vastasi ja sanoi: "Eivätkö kaikki kymmenen puhdistu-neet? Missä ne yhdeksän ovat?

Eikö löytynyt muita, jotka olisivat palanneet Jumalaa vlistämään. kuin tämä muukalainen?"

19. Ja han sanoi hanelle: "Nouse ja mene; uskosi on sinut pelastanut."

Matt. 9:22. Mark. 10:52. Lauk. 7:50. Ja kun farisealaiset kysyivät häneltä, milloin Jumalan valtakunta oli tuleva, vastasi hän heille ja sa-noi: "Ei Jumalan valtakunta tule nähtävällä tavalla. 21. eikā voida sanoa: ,Katso, tāāllā se on, tahi: "Katso, tuolla"; sillä katso, Jumalan valtakunta on teidan keskellanne."

22. Ja hān sanoi opetuslapsilleen: "Tulee aika, jolloin halajatte nāhdā edes yhtā limisen Pojan pāivāā,

ettekä saa nähdä.

23. Ja teille sanotaan: ,Katso, täällä hān on tahi; Katso, tuolla'; alkäät lähtekö sinne älkäätkä rientäkõ perässä.

Matt. 24:23. Mark. 13:21. Luuk. 21:8. 24. Sillä niinkuin selama leimahtaessaan loistaa toisesta taivaanrannasta toiseen taivaanrantaan, niin on Ihmisen Poika oleva päivänään,

Matt.24:27. 25. Mutta ensin hänen on paljon kärsittävä ja jouduttava tämän sukukunnan hyljättäväksi. Matt. 16:21.20:18s.

Mark. 8:31. Luuk. 9:22. 18:31 s. 24:7,28. 26. Ja niinkuin kävi Noakin päivi-nä, niin käy myöskin Ihmisen Pojan pāivinā: Matt. 24:37 s. 1 Plet. 3:20. 27. he sõivät, joivat, naivat, menivat miehelle siihen päivään asti, jena Noak meni arkkiin; ja vedenpaisumus tuli ja hukutti heidät kaikki. 1 Mote. 7:7 s.

28. Niinikään, kuten kävi Lotfh päivinā: he sõivāt, jolvat, ostivat, mõiwät, istuttivat, rakensivat, 1Moos. 19:16s. 29. mutta sinā pāivāmī, jona Lot lähti Sodomasta, satoi tulta ja 1026-

kiveä taivaasta ja hukutti heidat kaikki; Jund. X. 7. 30. samoin käy sinä päivänä, jona

Ihmisen Poika ilmestyy.

31. Sinä päivänä älköön katona oleva, jolla on kapineensa huoneessa, astuko alas niitä noutamaan, ja samoin ālköön pellolla oleva palatko Watt. 24:17, Mark. 1978 a

LUUKKAAN EVANKELIUMI 17-18

 Muistakaat Lotin vaimoa!
 Joka koettaa säilyttää henkeänsā, kadottaa sen, ja joka kadottaa sen, saattaa sen elämään. Matt. 10:39, 16:25.

Mark. 8:35. Luuk. 9:24. Joh. 12:25. 34. Minā sanon teille, sinā yönā on kaksi yhdellä vuoteella; toinen otetaan ylös, ja toinen jätetään.

35. Kaksi naista jauhaa yhdessä; toinen otetaan ylös, ja toinen jäte-Matt. 24:41.

36. Kaksi on pellolla; toinen otetaan ylös, ja toinen jätetään." Matt. 24:40. 37 Ja he vastasivat ja sanoivat hā-nelle "Missa, Herra?" Niin hān sanoi heille: "Missä raato on sinne myös kotkat kokoontuvat,"

Job 39:33. Matt. 24:28.

18 Luku.

Jesus esittää vertaukset tuomarista ja rukoilevasta leskestä, sekä farisealaisesta ja publikaanista, siunaa lapsia, neuvoo rikkaalle hallitusmiehelle elämän tien, ilmoittaa opetuslapsilleen oikean itsensäkieltämisen armopalkan, puhuu edeltäpäin kärsimisestään ja tekee sokean mieben näkeväksi.

Ja han myös sanoi hellle vertauksen siitä, että heidän tuli aina rukoilla eikä väsyä. Luuk. 21:36.

Room. 12:12; Ef. 6:18. Kol. 4:2. 1 Tess. 5:17. Hān sanoi. "Erāāssā kaupungis-sa oli tuomari, joka ei peljānnyt Ju-malaa eikā hāvennyt ihmisiā.

3. Ja siinä kaupungissa oli leskivaimo joka tuli hänen tykönsä ja sanoi ,Auta minut oikeuteeni, päästākseni riitapuolestani."

4. Mutta hän ei tahtonut kotvaan aikaan. Vaan sittemmin hän sanoi itsekseen. Vaikka en pelkää Juma-

laa enkā hāpeā ihmisiā,

5. niin kuitenkin, koska tämä leski saattaa minulle vaivaa, autan hänet oikeuteensa, ettei hän lopulta tulisi ja kāvisi kasvoilleni."

6. Niin Herra sanoi: "Kuulkaat mitā tuo vāārā tuomari sanoo!

Eikö sitten Jumala toimittaisi oikeutta valituilleen, jotka huutavat hānelle yötā ja pāivāā, ja viivyttelisiko han apuaan heiltä?

8. Minā sanon teille: hān toimittaa heille oikeuden pian. Kuitenkin, kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päällä?" 2Tim. 3:1 s

9. Niin han sanoi myös muutamille, jotka luottivat itseensä, pitaen itseansa vanhurskaana, ja jotka ylönkatsoivat muita, tämän vertauksen:

10. "Kaksi miestä meni ylös temppeliin rukoilemaan, toinen farisea-lainen ja toinen publikaani.

11 Farisealainen seisoi ja rukoili itsekseen näin "Jumala, minä kii-tän sinua, etten ole niinkuin muut ihmiset, ne, jotka ovat rosvoja, vää-ryydentekijöitä, avionrikkojia, enkä myöskään niinkuin tuo publikaani.

Jes. 58:2. Luuk. 16:15. Ilm. 3:17. 12. Minä paastoan kahdesti viikossa; minä annan kymmenykset kai-

kista tuloistani. Lunk. 11:42. 13. Mutta publikaani seisoi etäällä eikä edes rahtonut silmiään nostaa taivasta kohti, vaan lõi rintaansa ja sanoi. Jumala, ole minulle syntiselle armollinen

Esr. 9:6. Ps. 51:3. Dan. 9:56. 14 Mină sanon teille: tâmă meni kotiinsa vanhurskautettuna edellä toisesta; sillä jokainen, joka ylentää se alennetaan, mutta joka itsensä alentaa itsensä, se ylennetään

Job 22:29 San. 29 23.

Matt. 23:12. Luuk. 14:11. 1 Piet. 5:5. Jaak. 4:10. Ja he toivat hänen tykönsä myös pieniā lapsia, jotta hān niihin koskisi; mutta sen nähdessään opetuslapset nuhtelivat tuojia.

Matt. 19:13s. Mark. 10:13s. 16. Mutta Jesus kutsui ne tykönsä ja sanoi. "Sallikaat lasten tulla minun tyköni, älkäätkä estäkö niitā, sillā sellaisten on Jumalan valtakunta.

17, Totisesti sanon teille: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niinkuin lapsi, hän ei pääse siihen sisälle." Matt. 18:3.

18. Ja erās pāāmies kysyi hāneltā, sanoen : "Hyvä opettaja, mitä minun on tehtävä periäkseni ijankaikkisen elāmān?" Matt. 19:16 s. Mark. 10:17 s.

19. Jesus sanoi hänelle: "Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä muu kuin Jumala yksin.

20. Käskyt sinä tiedät: "Alä tee aviorikosta', "Ālā tapa', "Ālā varasta', "Ālā todista vāārin', "Kunnioita isāāsi ja äitiäsi."

2 Moos, 20:12 s. 5 Moos, 5:16 s. Room, 13:9. 21 Niin han sanoi: "Tätä kaikkea olen noudattanut nuoruudestani asti."

22. Kun Jesus sen kuuli, sanoi hän hänelle "Yksi sinulta vielä puut-tuu. myö kaikki, mitä sinulla on ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaissa; ja tule seuraamaan Matt. 6:19 s. Luuk. 12:33.

23. Mutta tämän kuullessaan hän tuli perin murheelliseksi, sillä hän oli hyvin rikas.

24. Kun Jesus nāki hānen olevan murheissaan, sanoi han: "Kuinka vaikea on niiden, joilla on tavaraa, mennä sisälle Jumalan valtakun- i San. 11:28. 1 Tim. 6:9 s.

25. Helpompi on kamelin mennä neulansilmästä läpi, kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."

26. Niin kuulijat sanoivat: "Kuka

silloin voi pelastua?" 27. Mutta hän sanoi: "Mikä ihmisille on mahdotonta, se on Jumalalle mahdollista."

Job 42:2. Jer. 32:17. Sak. 8:6. Luuk. 1:37. 28. Silloin Pietari sanoi: "Katso, me olemme luopuneet siitä, mitä meilla oli, ja seuranneet sinua.

Matt. 4:20. Lunk. 5:11. 29. Niin han sanoi heille: "Totisesti mină sanon teille: ei ole ketaan. joka Jumalan valtakunnen tähden on luopunut talosta tai vaimosta tai veljistä tai vanhemmista tai lapsista,

30. eikä saisi moninkertaisesti takaisin tāssā ajassa, ja tulevassa maail-massa ijankaikkista elāmāā."

31. Ja han otti tykönsä ne kaksitoista ja sanoi heille: ,, Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja kaikki on täyttyvä, mitä profettain kautta on kirjoitettu Ihmisen Pojasta.

Matt. 20:17 s. Mark. 10:32 s. Mark. 8:31. Luuk. 9:22. 17:25. 24:7,26 s. 32. Sillä hän annetaan pakanain käsiin, ja hän pilkataan ja häväistään ja syljetään;

Matt. 27:2. Luuk. 23:1. Joh. 18:28. 33. ja ruoskittuaan he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nou-

see ylös.

34. Ja he eivät ymmärtäneet tästä mitään, ja tämä puhe oli heiltä niin salattu, etteivät käsittäneet mitä sa-Mark. 9:32, Luuk. 9:45. nottiin.

35. Niin tapahtui hänen lähestyessään Jerikoa, että eräs sokea istui

tien vieressä kerjäten.

Matt. 20:29 s. Mark. 10:46 s. 36. Ja kuullessaan kansaa siitä kulkevan ohi, hün kyseli mitä se oli. 37. He ilmoittivat hänelle Jesuksen, nasaretilaisen, menevan ohitse.

38. Niin hän huusi, sanoen: "Jesus, Davidin poika, armahda minua!"
39. Ja edellä kulkijat käskivät ankarasti häntä vaikenemaan; mutta

hān huusi vielā enemmān: "Davi-din poika, armahda minua!" 40. Silloin Jesus seisahtui ja kāski

taluttaa hänet tykönsä. Ja hänen tul-tunan lähelle, hän kysyi häneltä: 41. "Mitā tahdot minun tekemāān sinulie?" Hān sanoi: "Herra, ettā saisin nākōni jālleen."

42. Niin Jesus sanoi hänelle: "Tule nākevāksi; uskosi on sinut pelastanut."

43. Ja heti hän sai näkönsä ja seurasi häntä ylistäen Jumalaa. Ja sen nähdessään kaikki kansa kiitti Jumalaa.

19 Luku.

Jesus vierailee Sakkeuksen kodiesa, esittää vertauksen miehestä, joka jätti kymmenen. puntas palvelijoilleen, rateastas Jerusalemiin, itkee kaupunkia ja puhdistaa temppelin.

Ja han meni Jerikon kaupunkiin ia

kulki sen läpi.

2. Ja katso, siellä oli mies, nimeitä Sakkeus; ja hän oli publikaanien päällysmies ja oli rikas.

3. Ja han koetti saada nähdä Jesusta, kuka hän oli, mutta ei voinut kansalta, sillä hän oli vartaloltaan

 Niin hän juoksi vähä edellepäin. ja nousi silkkiäis-puuhun nähdäk-seen häntä, sillä Jesuksen oli siitä kautta kuljettava.

 Ja tultuaan sille paikalle, Jesus katsahti ylös ja näki hänet, ja sanoi hānelle: "Sakkeus, tule kiireesti a-las, sillä tänään minun pitää olla sinun kodissasi" sinun kodissasi.

6. Ja han tuli kiireesti alas ja otti

hänet vastaan iloiten.

7. Ja sen nähdessään kaikki nurisivat, sanoen? "Syntisen miehen luo hän meni sisälle majailemaan.

Luuk. 15:2. 8. Mutta Sakkeus astui esiin ja sanoi Herralle: "Katso, Herra, puolet omaisuudestani minä annan köyhille, ja jos joltakulta olen liikoja ot-tanut, niin annan nelinkertaisesti takaisin."

akaisin." 2 Moos. 22:1. Luuk. 3:13. 9. Niin Jesus sanoi hänelle: "Tänään on pelastus tullut tämän kodin osaksi, koskapa hänkin on Abraha-

min poika;

10. sillä Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan sitä, mikä on kadonnut.** Matt. 9:18. 18:11. 1 Tim. 1:15. 11. Ja heidän tätä kuunnellessaan, hän sanoi vielä vertauksen, koska hän oli lähellä Jerusalemia ja he luulivat, että Jumalan valtakunta heti oli ilmenevä.

Matt. 25:14 s. Lnuk. 24:21, 12. Hän sanoi: "Eräs jalosukuinen mies lähti matkalle kaukaiseen maahan saadakseen itselleen kuninkaallisen vallan ja sitten palatakseen.

Mark. 13:34.

13. Ja hän kutsuitykönsä kymmenen palvelijaansa, antoi heille kymmenen puntaa ja sanoi heille: "Asioit-kaat näillä, kunnes tulen." 14. Mutta hänen kansalaisensa vi-

Luuk, 17:19. hasivat häntä ja lähettivät lähetys-

tön hänen jälkeensä sanomaan .Emme tahdo tātā kuninkaaksemme

15. Ja tapahtui, kun hän oli saanut kuninkaallisen vallan ja palasi, että hān kāski kutsua eteensā ne palvelijat, joille oli antanut rahat saadakseen tietää mitä kukin oli asioimisellaan ansainnut.

16. Niin ensimmäinen tuli esiin ja sanoi ,Herra, puntasi on tuottanut

kymmenen puncaa

17. Ja hān sanoi hānelle "Hyvā, sinā kunnollinen palvelija, koska vāhässä olet ollut uskollinen, niin saat hallita kymmentä kaupunkia

Luuk 16:10. 18. Ja toinen tuli ja sanoi Herra. puntasi on tuottanut viisi puntaa 19 Niin han sanoi sillekin Sina-kin hallitse viittä kaupunkia

20 Vieläkin tuli toinen ja sanoi Herra, katso, tässä on puntasi, jota

olen säilyttänyt liinasessa

21 Sillä minä pelkäsin sinua, koska olet ankara mies sinā otat mitā et ole tallelle pannut ja leikkaat mi-

tă et ole kylvănyt'

22. Hän sanoi hänelle "Oman sanasi mukaan minä sinut tuomitsen, sină paha palvelija. Sină tiesit minut ankaraksi mieheksi joka otan mită en ole tallelle pannut, ja leikkaan mitä en ole kylvänyt:

23. niin miksi et pannut rahojani pankkiin, että minä tultuani olisin

perinyt ne korkoineen?"

 Ja hān sanoi vieressā seisoville. Ottakaat häneltä pois se punta ja antakaat tuolle, jolla on kymmenen

puntaa.

25. - Niin he sanoivat hänelle . Herra, hānellā on kymmenen puntaa.' -26. Minā sanon teille: jokaiselle, iolla on, annetaan: mutta jolla ei ole, häneltä otetaan pois sekin, mikā hānellā on.

Matt. 13:12. Mark. 4:25. Luuk 8:18. 27. Mutta nuo viholliseni, jotka eivät tahtoneet minua kuninkaakseen, tuokaat tänne ja mestatkaat minun

edessāni ' 28. Ja tāmān sanottuaan, hān kulki edellä vaeltaen ylös Jerusalemiin.

29. Ja tapahtui, kun han tuli lähelie Betfagea ja Betaniaa sen vuoren luo, jota nimitetään Oljymäeksi, ettā hān lāhetti kaksi opetuslastaan,

Matt. 21:1 s. Mark. 11:1 s. Job. 12:12 s. 30. sanoen: "Menkäät vastapäätä olevaan kylään, niin siihen tullessanne löydätte sidottuna varsan, jonka selässä ei kukaan ihminen milloinkaan ole istunut; päästäkäät se ja tuokaat tänne.

31 Ja jos joku kysyy teiltä "Miksi päästätte sitä" niin sanokaat näin. Herra sitä tarvitsee"

32. Ja lähetetyt menivät ja havaitsivat niin olevan, kuin hän oli heil-

33 Ja heidän päästäessään varsaa. sen omistajat sanoivat heille "Mik-

si päästätte varsaa?" 34 Niin he sanoivat .Herra sita

tarvitsee.

35 Ja he veivät sen Jesuksen tykö ja heittivät vaatteensa varsan päälle ja panivat Jesuksen sen selkään.

36. Ja hänen kulkiessaan, kansa le-

vitti vaatteensa tielle.

37 Ja kun han jo oli lähellä, Oljymäen myötärinteellä, rupesi koko opetuslasten joukko iloiten kiittämään Jumalaa korkealla äänellä kaikista voimateoista, joita olivat näh-

38. sanoen: "Siunattu olkoon Hän, kuningas, joka tulee Herran nimessä! Rauha taivaassa ja kunnia korkeuk-

sissa!" Ps.118:26. Luuk.2:14. 39. Ja muutamat farisealaiset, jot-

ka olivat kansanjoukossa, sanoivat

hānelle "Opettaja, nuhtelė opetus-lapsiasi." 40. Mutta hän vastasi ja sanoi "Minā sanon teille jos nāmā olisivat vaiti, niin kivet huutaisivat "

Hab. 2:11 41. Ja kun hän tuli lähemmäksi ja

nāki kaupungin, itki hān sitā Room. 9:1 8.

42. ja sanoi "Jospa tietäisit sinäkin tānā sinun pāivānāsi mitā rauhaasi kuuluu! Mutta nyt se on salattuna silmiltäsi. 5 Moos. 32:29

43. Sillä tulee päiviä päällesi. jolloin vihollisesi saartavat sinut vallilla ja piirittävät sinut ja ahdista-

vat sinua joka puolelta, 44. ja he kukistavat sinut maan taja surmaavat sinussa olevat lapsesi, eivätkä jätä sinuun kiveä kiven päälle, sentähden ettet tuntenut etsikko-aikaasi." 1 Kun. 9:78. Mik.3:12, Matt. 24:1 s. Mark. 13:2, Luuk. 21:6. 45. Ja han meni temppeliin ja rupesi ajamaan ulos niitä, jotka siellä

mõivät ja ostivat,

Matt. 21:12 s. Mark. 11.15 s. Job. 2.14 s. 46. ja sanoi heille: "On kirjoitettu. Minun huoneeni on rukoushuone mutta te olette sen tehneet rosvojen luolaksi." 1 Kun.8:29 s. Jes. 56:7 Jer 7:11. 47. Ja hán opetti joka päivä temppelissä. Hutta ylipapit ja kirjanoppineet sekä kansan ensimmäiset tavoittelivat surmatakseen häntä,

Luuk. 21:37. 22:53. Joh. 7:19. 8:87.

48. mutta eivät keksineet mitä tekisivät, sillä kaikki kansa riippui hanessä ja kuunteli häntä.

20 Luku.

Ylipapit ja kirjanoppineet kysyvät Jesukselta millä vallalla hän toimii. Jesus nubtelee beitä vertauksessa pahoista viinitarhureista, vastaa kysymyksiin veronmaksusta ja ylösnousemuksesta, sekä kehoittaa kavahtamaan kirjanoppineita.

Ja erāānā pāivānā, kun hān opetti kansaa temppelissā ja julisti evankeliumia, tapahtui, että ylipapit ja kirjanoppineet yhdessä vanhinten kanssa astuivat esiin

Matt. 21:23 s. Mark. 11:27 s. '2. ja puhuttelivat häntä, lausuen: "Sano meille millä vallalla näitä teet, eli kuka se on, joka on antanut sinulle tämän vallan?" Ap. t. 4:7.

 Hän vastasi ja sanoi heille: "Minākin kysyn teiltā yhtā asiaa; sanokaat minulle:

4. oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä?"

Niin he arvelivat keskenään, sanoen: "Jos sanomme: "Taivaasta", niin hän sanoo: "Miksi ette sitten

uskoneet häntä?'

6. Mutta jos sanomme: 'Ihmisistā', niin kaikki kansa kivittää meidät, sillä se uskoo, että Johannes oli profetta." Matt. 14:5.

7. Ja he vastasivat, etteivät tietä-

neet mistă se oli.

8. Niin Jesus sanoi heille: "En minākāān sano teille miliā vallalla nāită teen."

9. Ja hän rupesi puhumaan kansalle tāmān vertauksen: "Brās mies istutti viinitarhan ja vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti ulkomaille kauaksi aikaa. . Matt. 21:33 s.

Mark. 12:1 s. Ps. 80:9. Jes. 5:1. Jer. 2:21. Ja aikanaan hän lähetti palvelijan viinitarhurien tykō, että antaisivat tälle viinitarhan hedelmiä; mutta viinitarhurit pieksivät hänet ja lähettivät tyhjin käsin pois. 2 Aik.96:15 a

11. Ja han lähetti vielä toisen palvelijan; mutta sitākin he pieksīvāt ja kohtelivat häpeällisesti ja lähetti-

vät hänet tyhjin käsin pois. 12. Ja hän lähetti vielä kolmannen; mutta tämänkin he haavoittivat ja

heittivät ulos.

13. Niin viinitarhan herra sanoi: Mită mină teen? Mină lähetän rakkaan poikani; kavahtavat kaiketi häntä.

Mutta kun viinitarhurit näkivät hänet, neuvottelivat he keskenään ja 29. Niin oli seitsemän veljestä. En-

sanoivat: ,Tama on perillinen; tulkaat, tappakaamme hänet, että perintö joutuisi meidän omaksemme.

15. Ja he heittivät hänet ulos viinitarhasta ja tappoivat. Mita nyt viinitarhan herra on tekeva heille?

16. Hän tulee ja tuhoaa nuo viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille." Niin he sen kuullessaan sanoivat: "Eipä suinkaan."

17. Mutta han katsahti heihin ja sanoi: "Mitä sitten merkitsee tämä kirjoitus: "Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, se on tullut kulmakiveksi? Pa. 118:22.

Jes. 8:14 s. 28:16. Ap. t. 4:11. Room. 9:33. 18. Jokainen, joka lankeaa siihen kiveen, ruhjoutuu, mutta jonka päälle se lankeaa, hänet se murskaa."

Dan. 2:34. 1 Piet. 2:4,78. 19. Ja kirjanoppineet ja ylipapit tavoittelivat sillä hetkellä ottaa häntā kiinni, mutta pelkāsivāt kansaa, sillä he ymmärsivät, että hän oli puhunut sen vertauksen heistä.

20. Ja he vartioitsivat häntäja lähettivāt hurskaiksi tekeytyviā vāijyjiā, saadakseen häntä kiinni jostakin sanasta, niin että voisivat antaa hänet esivallalle ja maaherran käsiin.

Matt. 22:15 s. Mark. 12:13 s. 21. Ja ne kysyivät häneltä, sanoen: "Opettaja, me tiedamme, etta sina puhut ja opetat oikein, etkä katsoihmisen muotoon, vaan opetat Jumalan tieta totuuden mukaan.

22. Onko meidän luvallista antaa keisarille veroa, vai eikō ole?"

23. Mutta hän havaitsi heidän kavaluutensa ja sanoi heille: "Miksi pyydätte kietoa minua?"

24. "Näyttäkäät minulle denaari. Kenen kuva ja päällekirjoitus siinä on?" He vastasivat: "Keisarin."

25. Niin han sanoi heille: "Antakaat siis keisarille mikä on keisarin, ja Jumalalle mikä on Jumalan."

Matt. 17:24 s. Room. 13:7. 26. Eivätkä he kyenneet saamaan hanta puheesta kiinni kansan edessa; ia he ihmettelivät hänen vastaustaan ja vaikenivat.

27. Niin tuli hänen tykönsä muutamia saddukealaisista, jotka väittävät, ettei ylösnousemusta ole, ja he ky-

syivat häneltä,

Matt. 22:23 s. Mark. 12:18 s. Ap. t. 23:8. 28. sanoen: "Opettaja, Mooses on säätänyt meille: "Jos joltakin kuolee veli, jolla on vaimo, mutta ei ole lapsia, niin ottakoon hän kuolleen veljensä vaimon ja tuottakoon jälkeläi-5 Moos. 25:5 s. sia veljelleen.

simmäinen otti vaimon ja kuoli lapsitonna.

30. Niin toinen otti sen vaimon, ja

kuoli myös lapsitonna.

31. Ja kolmas otti sen myös, ja samoin kaikki seitsemän; ja he kuoli-

vat jättämättä lapsia. 32. Viimeiseksi vaimokin kuoli. 33. Kenelle heistä se nainen siis ylös-

nousemuksessa joutuu vaimoksi? Sillä niillä seitsemällä hän oli ollut

vaimona." 34. Niin Jesus sanoi heille: "Tāmān maailman lapset naivat ja menevät

miehelle.

35. Mutta jotka katsotaan arvollisiksi pääsemään toiseen maailmaan ja ylösnousemukseen kuolleista, ne siellä eivät nai eivätkä mene mie-

helle.

 Sillä he eivät enää voi kuolla, he kun ovat enkelien kaltaisia; ja he ovat Jumalan lapsia, koska ovat ylösnousemuksen lapsia. 1 Joh. 3.2. 37. Mutta että kuolleet nousevat y-

lös, sen Mooseskin on osoittanut kertomuksessa orjantappurapensaasta, kun sanoo Herraa Abrahamin Jumalaksi ja Isaakin Jumalaksi ja Jaako-

bin Jumalaksi.

2 Moos. 3:6. Ap. t. 7:32. Hebr. 11:16. 38. Mutta hän ei ole kuolleiden Jumala, vaan elävien: sillä kaikki hänelle elavat."

39. Niin muutamat kirjanoppineista vastasivat ja sanoivat: "Opetlaja, oi-,

kein sinä sanoit."

40. Eivätkä he enää rohjenneet ky-

svä häneltä mitään.

41. Niin han sanoi heille: ..Kuinka he sanovat Kristuksen olevan Davidin pojan? Matt. 22:41 s. Mark. 12:35 s. 42. Sanoohan David itse psalmien kirjassa : "Herra sanoi minun Herralleni: Istu oikealle puolelleni,

43. kunnes panen vihollisesi jalkojesi aluseksi. Ps. 110:1. Ap. t. 2:34 s. 1 Kor. 15:25. Hebr: 1:13. 10:128. 44. David siis nimittää häntä Herraksi; kuinka hän sitten on hänen poikansa?"

45. Ja kaiken kansan kuullen han

sanoi opetuslapsilleen:

Matt. 23:1 s. Mark. 12:38 s. 46. "Kavahtakaat kirjanoppineita, jotka mielellään kävelevät pitkässä viitassa ja haluavat tervehdyksiä toreilla ja etumaisia istuimia synagogissa ja ensimmäisiä sijoja pidoissa. Luuk. 11:43.

47. Nāmā, jotka syövāt leskien ta-lot ja nāön vuoksi pitāvāt pitkiā ru-kouksia, saavat sitā kovemman tuomion."

21 Lnku.

Jesus puhuu lesken lahjasta, temppelin ku-kistamisesta, Jerusalemin hävityksestä maailman lopun enteistä ja tulemuksestaan ia esittää vertauksen fiikunapuusta: opettaa päivin temppelissä ja viettää yöt

Oliymäellä.

Ja han katsahti ja näki rikkaiden panevan lahjoja uhri-arkkuun.

Mark. 12:41 s. 2 Kun. 12:9. 2. Niin hän näki myös erään köyhän lesken panevan siihen kaksi ropoa. 3. Silloin han sanoi: "Totisesti sanon teille: tamā kövhā leski pani enemmän kuin kaikki muut.

4. Sillä kaikki nuo panivat lahjansa Jumaialle liiastaan, mutta tāmā pani. puutteestaan koko eloksensa, mikä

hänellä oli." 2 Kor. 8:12. 5. Ja kun muutamat puhuivat temppelistä, kuinka se oli koristettu kau-niilla kivillä ja temppelilahjoilla, sanoi hän: Matt. 24:1 s. Mark. 13:1 s. 6. "Tulee päiviä, jolloin tästä, mitä katselette, ei jätetä kiveä kiven päälle, jota ei maahan murreta.

1 Kun.9:7 s. Jer. 26:18. Mik.3:12. Luuk. 19:44. 7. Niin he kysyivät häneltä, sanoen: "Opettaja, milloin tämä sitten ta-pahtuu? Ja mikä on tunnusmerkki, osta havaitaan tämän olevan tu-

lossa?"

8. Niin hän sanoi: ..Katsokaat, ettei teitä eksytetä. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen: ,Minä se olen', ja: 'Aika on lähestynyt'. Mutta älkäät menkö heidän perässään. Jer. 29:8s. Ef. 5:6, Kol. 2:8.2 Tess. 2:2s.1 Joh. 4: 1.

Ja kun kuulette sotia ja kapinoi-ta, älkäät peljästykö. Sillä tämä pi-tää ensin tapahtua, mutta loppu ei ole heti käsissä."

10. Sitten han sanoi heille: "Kansa on nouseva kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, 2 Aik. 15:6.

11. ja on oleva suuret maanjäristykset ynnä nälät ja rutot seutu seudulta, ja näkyy suuret hirmu-ilmiöt ja tunnusmerkit taivaalta.

12. Mutta ennen tätä kaikkea he kävvät teihin käsiksi ja vainoavat teitä ja vetävät teidät synagogain eteen ja heittävät vankiloihin ja vievät teidät kuningasten ja maaherrain eteen

minun nimeni tähden.

Matt. 10:17 s. Joh. 15:20, 16:2. Ap. t. 4:3. 5:18. 12:4. 16:24. 25:23. Ilm. 2:10. 13. Mutta se koituu teille todistukseksi.

14. Pankaat siis sydämmellenne, ettette edeltäpäin huolehdi miten vastaatte puolestanne.

Matt. 10:19. Luuk. 12:11

15. Sillä minä annan teille suun ja viisauden, jota vastaan eivät ketkään teidän vastustajanne kykene asettuman tai väittämään.

2 Moos. 4:12. Jes. 54:17. Ap. t. 6:10.
16. Antavatpa vanhemmatkin ja veljet ja sukulaiset ja ystävät teidät
alttiiksi; ja he tappavat muutamat
teistä. Ap. t. 7:59. 12:2.

17. ja te tulette kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden. Matt. 10:22. 18. Mutta ei hiuskarvaakaan päästänne huku. Matt. 10:30. Luuk. 12:7.

19. Pitākāāt sielunne kārsivāllisyydessā.

Hebr. 10:36. Ilm. 13:10.

20. Mutta kun nāette Jerusalemin

olevan sotajoukkojen ympäröimänä, silloin tietäkäät, että sen hävitys on lähellä. Dan. 9:27.

21. Silloin ne, jotka Judeassa ovat, paetkoot vuorille, ja jotka ovat kaupungissa, lähtekööt sieltä pois, ja maaseudulla olevat alkööt menkö

siihen.

22. Sillā ne ovat koston pāiviā, ettā kaikki toteutuisi, mikā on kirjoitettu. 5 Moos. 32:35. Jer. 52:9. Dan. 9:26. Hos. 9:7. 23. Voi niitā, jotka ovat raskaina, ja niitā, jotka imettāvāt, noina pāivinā! Sillā on oleva suuri hātā maan pāāllā ja viha tātā kansaa kohtaan; 24. ja he kaatuvat miekan terāān, ja heidāt viedāān vangiksi kaikkiin kansoihin, ja Jerusalem on oleva pakanain tallattavana, kunnes pakanain ajat tāyttyvāt. 5 Moos. 28:34.

Ps. 79:1. Jes. 63:18. Room. 11:25. Ilm. 11:2. 25. Ja on oleva tunnusmerkkejä auringossa ja kuussa ja tähdissä, ja maan päällä kansoilla ahdistus, ja he ovat epätoivossa meren pauhun

ja aaltojen vuoksi.

Matt. 24:29 s. Mark. 13:24 s. Jes. 13:10. 34:4. Hes. 32:7. Joel 2:10,81. 3:15. Ap. t. 2:20.

2 Piet. 3:10 s. jim. 5:12. 26. Ja ihmiset menehtyvät peljätessään ja odottaessaan siiä, mikä kohtaa maanpiiriä; sillä taivastea voimat järkkyvät.

mat järkkyvät. 27. Ja silloin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan pilvessä suurella voi-

malla ja kirkkaudella.

Dan.7:13. Matt.16:27, 25:81, 26:64, Mark.14:62. Ap.t. 1:11. 1 Tess.4:16s. 2 Tess. 1:10. Ilm. 1:7. 28. Mutta kun tämä alkaa tapahtua, niin rohkaiskaat itsenne ja nosta-

kaat päänne, sillä teidän lunastuksenne lähestyy." Room, 8:23. 29. Ja hän sanoi heille vertauksen:

"Katsokaat fiikunapuuta ja kaikkia puita Matt. 24:32 s. Mark. 13:28 s. 30. Kun ne jo puhkeavat, niin siitä näette ja itsestänne ymmärrätte, että kesä jo on lähellä. 31. Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkäät, että Jumalan valtakunta on lähellä.

32. Totisesti sanon teille: tämä sukukunta ei katoa, ennenkuin kaikki tämä tapahtuu.

33. Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani civät katoa.

Ps. 102:27. Jes. 40:8, 51:6, Matt. 5:18. Hebr. 1:11. I Plet. 1:25. 2 Plet. 37,10. 34. Mutta pitäkäät vaari itsestänne, ellei sydämmenne raskaudu päihtymyksestä ja juoppoudesta ja ela-

ettei sydämmenne raskaudu päihtymyksestä ja juoppoudesta ja elatuksen huolista, niin että se päivä äkkiarvaamatta yllättää teidät; Room.13:13.Ef.5:18. 1Tess.5:2.6. 1Piet.42.5.8.

35. sillä se kohtaa niinkuin paula kaikkia, jotka asuvat koko maan pinnalla. 2 Piet. 3:10s. llm. 33. 16:16. 36. Valvokaat siis joka aika ja rukoilkaat, että teidät katsottaisiin arvollisiksi pelastumaan tästä kaikesta, joka on tuleva, ja seisoa Ihmisen Pojan edessä."

Mait. 24:42. 25:13. Mark. 19:33. Luuk. 12:40. 37. Ja hän opetti päivät temppelissä, mutta öiksi hän lähti ulos ja vietti ne oliymäki nimisellä vuorella.

Joh. 8:1 s.

38. Ja kaikki kansa tuli varhain aamuisin hänen tykönsä temppeliin kuulemaan häntä.

22 Luku.

Jeaus myödään, syö pääsiäis-aterian, asettaa Khtoollisen, käräti Getsemanessa, otetaan kiinni, pilkataan ja tutkitaan neuvoston edessä.

Multa happamattoman leivän juhla, niin kutsuttu pääsiäinen, lähestyi. 2Moos. 12:15. Matt. 28:28. Mark. 14:18. 2. Ja ylipapit ja kirjanoppineet miettivät kuinka surmaisivat hänet; sillä he pelkäsivät kansaa.

Ps. 2:2. Luuk. 20:19. Ap. t. 4:26 s. 3. Niin saatana meni Juudakseen, jota nimitettiin Iskariotiksi ja joka kuului niiden kahdentoista lukuun;

Matt. 26:14s. Mark. 14:10s. Joh. 132, 27.

4. tāmā meni ja puhui ylipappien ja vartijapāšilikkōjen kanssa siitā, miten saattaisi hānet heidān kāsiinsā.

5. In he ibastujust ja suostujust an

5. Ja he ihastuivat ja suostuivat antamaan hänelle rahaa.6. Ja hän lupasi ja etsi sopivaa ti-

laisuutta pettääkseen hänet heille ilman melua.

7. Niin tuli se happamattoman leivän päivä, jona pääsiäislammas oli teurastettava. Matt. 28:17 s. Mark. 14:12 s. 8. Ja hän lähetti Pietarin ja Johanneksen, sanoen: "Menkäät ja valmistakaat meille pääsiäislammas syödäksemme."

9. Niin he kysyivät häneltä: "Mihin tahdot että valmistamme sen?"

10. Hän vastasi heille: "Katso, mennessänne sisälle kaupunkiin, tulee teitä vastaan mies kantaen vesiastiaa: seuratkaat häntä siihen taloon.

johon hän menee, 11. ja sanokaat talon isännälle: Opettaja sanoo sinulle: Missä on vierashuone, jossa sõisin pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa?

12. Niin han näyttää teille suuren, aterioitseville varustetun huoneen yläkerrassa; valmistakaat siellä."

13. Ja he menivät ja havaitsivat niin olevan, kuin Jesus oli sanonut heille, ja valmistivat pääsiäislampaan.

14. Ja kun hetki tuli, asettui hän põytään ja ne kaksitoista apostolia känen kanssaan.

15. Ja hān sanoi heille: "Minā olen halajamalla halannut syödä tätä pääsiäislammasta teidän kanssanne, ennenkuin kärsin;

16. sillä minä sanon teille, etten enää syö sitä, ennenkuin se tulee täytäntöön Jumalan valtakunnassa.

17. Ja han otti kalkin, kiitti ja sanoi: "Ottakaat tämä ja jakakaat keskenānne.

18. Sillä minä sanon teille, etten tästālāhin juo vijai puun tuotetta, ennenkuin Jumalan valtakunta tulee."

19. Ja hän otti lelvän, kiitti, taittoi ja antoi heille ja sanoi: "Tämä on minun ruumiini, joka teidän edes-tänne annetaan. Tehkäät se minun muistokseni." 1 Kor. 11:23 s.

20. Samoin myös kalkin, aterian jälkeen, ja sanoi: "Tämä kalkki on se uusi liitto minun veressäni, joka teidän edestänne vuodatetaan.

2 Moos. 24:8. Jer. 31:31. 21. Kuitenkin, katso, pettäjäni käsi on minun kanssani pöydällä. Job. 13:21.

22. Sillä Ihmisen Poika tosin menee peis, niinkuin on määrätty; kuiten-kin, voi sitä ihmistä, jonka kautta hän petetään!" Ps. 41:10. Ap. t. 2:23.

23. Ja he rupesivat kyselemään keskenään kuka heistä mahtoi olla se,

joka oli tämän tekevä.

24. Ja heidän keskensä syntyi myös kiista siitä, kuka heistä oli katsotta-Luuk. 9:46. va suurimmaksi.

25. Niin han sanoi heille: "Kuninkaat hallitsevat herroina kansoja, ja näiden valtijaita nimitetään armollisiksi herroiksi. Matt.20:25s. Mark.10:42s.

26. Mutta ülkäät te niin; vaan joka teidan keskuudessanne on suurin, olkoon niinkuin nuorin, ja ylimmäinen niinkuin se, joka palvelee.

27. Sillä kumpi on suurempi, aterioitsevako vai palveleva? Eiko aterioitseva? Mutta mină olen teidan keskellänne niinkuin palveleva.

Matt. 20:28. Joh. 13:14. Fil. 2:7. 28. Mutta te olette ne, jotka olette pysyneet minun kanssani kiusauk-

sissani ;

29. ja minä säädän teille, niinkuin Isāni on sāātānyt minulle, valtakunnan, Luuk. 12:32. 30, niin että saatte syödä ja juoda

pöydässäni minun valtakunnassani ia istua valtaistuimilla ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa "

Matt. 19:28. Ilan. 3:21.

-31. Ja Herra sanoi: "Simon, Simon, katso, saatana on pyytänyt saada teitā valtaansa, seuloakseen teitā niinkuin nisuja; Matt. 26:31 s.

Mark. 14:27 s. Joh. 13:36 s. Job 1:7. 32. mutta mină olen rukoillut sinun edestāsi, ettei uskosi raukeaisi tyhjään. Ja kun sinä kerran palajat, niin vahvista veliiäsi." Joh. 17:9, 15.

33. Niin tämä sanoi hänelle: "Herra, sinun kanssasi olen valmis menemään sekä vankeuteen että kuo-

lemaan."

34. Mutta hän sanoi ,,Minä sanon sinulle. Pietari: ei laula tänään kukko, ennenkuin kolmasti kiellät tuntevasi minua.''

-35. Ja hän sanoi heille: "Kun lähetin teidät ilman rahakukkaroa ja laukkua ja kenkiä, puuttuiko teiltä mitään?" He vastasivat: "Ei mitään."

Matt. 10:9 s. : Mark. 6:8. Luuk. 9:3. 10:4. 36. Niin hän sanoi heille: "Mutta nyt, jolla on kukkaro, ottakoon sen mukaansa; samoin myös laukun. Ja jolla ei ole, myököön viittansa ja ostakoon miekan.

37. Sillä minä sanon teille, että minussa pitää täyttymän tämä kirjoitus: "Ja hän luettiin pahantekijäin loukkoon.' Sillä mikä minusta on kirjoitettu, käy täytäntöön."

Jes. 53:12. Mark. 15:28. 38. Niin he sanoivat: "Herra, katso, tässä on kaksi miekkaa." Mutta

hān vastasi heille: "Riittää." 39. Ja hän läksi ulos ja meni tapansa mukaan Öljymäelle, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä.

Matt. 26:30 s. Mark. 14:26 s. Joh. 18:1. 40. Ja saavuttuaan paikalle hän sanoi heille "Rukoilkaat, ettette joutuisi kiusaukseen.

41. Ja hān vetāytyi heistā noin kivenheiton verran, laskeusi polvilleen ia rukoili.

42. sanoen. "Isä, jos tahdot, niin Luuk. 9:48. | eta pois tāmā kalkki minulta; ālköön

ko, vaan sinun." Matt. 6:10. 43. Niin hänelle ilmestvi taivaasta

enkeli, joka vahvisti häntä.

44. Ja hān tuli hyvin suureenahdistukseen ja rukoili vielä hartaammin. Ja hanen hikensa oli niinkuin verenpisarat, jotka putoavat maahan.

Joh. 12:27. Hebr. 5:7. 45. Ja kun hän nousi rukoilemasta ja meni opetuslastensa tykö, tapasi hän heidät murheen tähden nukkumasta. 46. Ja hän sanoi heille: "Miksi nukutte? Nouskaat ja rukoilkaat, ett-

ette joutuisi kiusaukseen."

47. Ja katso. hänen vielä puhuessaan tuli kansanjoukko; ja yksi niistā kahdestatoista, se, jonka nimi oli Juudas, kulki heidän edellään. Ja häh lähestyi Jesusta suutelemaan häntä.

Matt. 26:47 s. Mark. 14:43 s. Joh. 18:2 s. 48. Mutta Jesus sanoi hänelle: "Juudas, suudelmallako petät Ihmisen

Poikaa?"

49. Kun nyt hänen ympärillään olevat näkivät mitä oli tulemassa, sanoivat he: "Herra, iskemmekõ mie-kalla?"

50. Ja erās heistā iski ylimmāisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä

oikean korvan..

51. Mutta Jesus vastasi, sanoen: "Antakaat mennä näin pitkälle." Ja hän koski hänen korvaansa ja pa-

ransi hänet.

52. Niin Jesus sanoi ylipapeille ja temppelin vartijapäällikõille ja vanhimmille, jotka olivat tulleet häntä "Niinkuin rosvoa vastaan vastaan : olette lähteneet miekoin ja sauvoin. 53. Mină olen joka päivä ollut teidän kanssanne temppelissä, ettekä ole ojentaneet käsiänne minuun. Mutta tāmā on teidān hetkenne ja pimeyden yalta. Joh. 7:30.

54. Niin he ottivat hänet kiinni ja kuljettivat pois ja veivät hänet ylimmāisen papin taloon. Ja Pietari seu-rasi etāāltā.

Matt. 26:57 s. Mark. 14:53 s. Joh. 18:12 s. 55. Ja he sytyttivät tulen keskelle pihaa ja asettuivat yhdessä istumaan. ja Pietari istui heidän joukkoonsa. 56. Niin eräs palvelijatar, nähdessään hänen istuvan valkean ääressä. kiinnitti katseensa häneen ja sanoi: "Tämäkin oli hänen kanssaan.

57. Mutta hän kielsi hänet, sanoen: "Nainen, en tunne hanta.

58. Ja hetkisen perästä näki hänet toinen, eräs mies, ja sanoi: "Sinäkin olet yksi heistä." Mutta Pietari sa**moi:** "Ihminen, en ole.

.59. Ja noin tunnin kuluttua vakuut- | tässä miehessä."

kuitenkaan minun tahtoni tapahtu- | ti vielä toinen, sanoen: ,,Totisesti tämäkin oli hänen seurassaan: sillä

hänkin on galilealainen." 60. Mutta Pietari sanoi: "Ihminen, en ymmärrä mitä sanot." Ja samassa, hānen vielā puhuessaan, lauloi

kukko.

61. Ja Herra kūāntyi ja katsoi Pietariin; ja Pietari muisti Herran sanat, kuinka hän oli sanonut hänelle: Ennenkuin tänään laulaa kukko, kiellät sinä minut kolmasti.

62. Ja hän meni ulos ja itki katke-

rasti. 63. Ja miehet, jotka pitivät Jesusta kiinni, pilkkasivat häntä ja pieksivät

häntä. 64. Ja he panivat peitteen hänen silmilleen, lõivät häntä kasvoihin ia kysyivät häneltä, sanoen: "Profetioi

kuka se oli, jòka sinua löi." 65. Ja paljon muita herjaussanoia

he puhuivat häntä vastaan. 66. Ja päivän tullen kansan vanhimmat ja ylipapit ja kirjanoppineet ko-

koontulvat ja veivät hänet neuvostonsa eteen

Matt.25:59 s.27:1, Mark.14:55 s. 15:1.Job.18:26. 67. ja sanoivat: "Jos sinä olet Kristus, niin sanose meille." Hän vastasi heille: "Jos sanon teille, ette usko; 68. ja jos kysyn, ette vastaa minulle, ettekä päästä minua.

69. Mutta tästälähin Ihmisen Poika on istuva Jumalan voiman oikealla

puolella."

Ps. 110:1. 70. Silloin he kaikki sanoivat: "Sinä olet siis Jumalan Poika?', Han vastasi heille: "Niin, se minä olen."

71. Niin he sanoivat: "Mitä meenää todistusta tarvitsemme? Itsehān sen kuulimme hänen suustaan."

23 Luku.

Jesus Pilatuksen tutkittavana, Herodeksen edessä, ja jälleen Pilatuksen edessä. Jesu viedāšn Golgatalie, ristiinnaulitaan, kuolee ristillä ja haudataan.

Ja he nousivat, koko joukko, ja veivät hänet Pilatuksen tykö.

Matt. 27:2 s. Mark. 15:1 s. Joh. 18:28 s. 2. Ja he alkoivat syyttää häntä, sanoen: "Tämän me olemme tavanneet viettelemästä kansaa, kieltäen anta-masta veroa keisarille ja sanoen itseään Kristukseksi, kuninkaaksi." Matt. 1727. 22:21. Mark. 12:17. Luuk. 20:25. 3. Niin Pilatus kysyi häneltä, sanoen: Oletko sinä Juutalaisten kuningas? Han vastasi hänelle ja sanoi: "Olen."

1 Tim. 6:12. 4. Pilatus sanoi ylipapeille ja kansalle: "En löydä mitään rikollista

 Mutta he sanoivat vielä kiivaammin: "Hän yllyttää kansaa, opettaen yli koko Judean, Galileasta alkaen tänne asti."

6. Mutta kun Pilatus kuuli Galileaa mainittavan, kysyi hän oliko se mies

galilealainen.

7. Ja saatuaan tietää hänen olevan Herodeksen hallitus-alueelta, hän lähetti hänet Herodeksen luo, joka hänkin oli Jerusalemissa niinä päivinä. 8. Kun Herodes näki Jesuksen, ihastui hän suuresti; sillä hän oli jokauan aikaa halunnut nähdä häntä, sentähden eltä oli kuullut hänestä, ja hän toivoi saavansa nähdä jotakin tunnusmerkkiä häneltä.

 Ja hän kyseli Jesukselia monenmoista; mutta tämä ei vastannut hä-

nelle mitään.

10. Ja ylipapit ja kirjanoppineet seisoivat siinä ja syyttivät häntä kovasti. 11. Mutta Kerodes henkivartijoineen kohteli häntä halveksivasti ja pilkkasi häntä; ja puettuaan hänet loistavaan pukuun, hän lähetti hänet takaisin Pilatuksen tykö.

12. Ja Herodes ja Pilatus tulivat sinä päivänä ystäviksi keskenään; he olivat näet ennen olleet toinen toi-

sensa vihamiehiä.

13. Niin Pilatus kutsui kokoon ylipapit ja hallitusmiehet ja kansan 14. ja sanoi heille: "Te olette tuoneet minulle tämän miehen kansan eksyttäjänä, ja katso, minä olen teidän läsnäöllessanne häntä tutkinut, enkä ole havainnut tätä miestä syylliseksi mihinkään niihin, joista häntä syytätte

tā syytātte. 15. Eikā Herodes myöskāān, sillā hān lähetti hänet takaisin meille. Ja katso, hān ei ole tehnyt mitään, jo-

ka ansaitsee kuoleman. 16. Kuritettuani häntä minä siis

päästän hänet."

17. Mutta hänen pili kulloinkin juhlana päästää heille yksi vanki irti. 18. Niin he huusivat kaikki yhdessä. sanoen: "Ota hengeltä tämä, mutta päästä meille Barabbas!" Ap. t. 3:16.

 Tāmā oli eräästä kaupungissa tehdystä kapinasta sekä murhasta

heitetty vankeuteen.

 Niin Pilatus taas puhui heille, koska tahtoi päästää Jesusta irti.

21. Mutta he huusivat vastaan ja sanoivat: "Ristiinnaulitse hänet!"
22. Niin hän kolmannen kerran sanoi heille: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt? En ole havainnut hänessä mitään kuoleman ansaitsevaa. Kuritettuani häntä minä siis päästän hänet."

23. Mutta he ahdistivat häntä suurilla huudoilla, vaatien Jesusta ristiinnaulittavaksi; ja heidän ja ylipappien huudot pääsivät voitolla.

24. Silloin Pilatus tuomitsi heidan

vaatimuksensa mukaan.

25. Ja hūn päästi irti sen, joka kapinasta ja murhasta oli vankeuteen heitetty ja jota he vaativat, mutta Jesuksen hūn antoi alttiiksi heidän tahdolleen.

26. Ja viedessään häntä pois, he saivat kästinsä Simonin, erään kyreneläisen, joka tuli vainiolta, ja hänen päälleen he panivat ristin kannetta-

vaksi Jesuksen perässä.

Matt. 27:32. Mark. 16:21.

27. Ja häntä seurasi suuri joukko kansaa, myös naisia, jotka valittivat ja itkivät häntä.

28. Niin Jesus kääntyi heihin ja sanoi: "Jerusalemin tyttäret, äikäät itkekö minua, vaan itkekäät itseän-

ne ja lapsianne.

29. Silla katso, tulee päiviä, joinu sanotaan: 'Autuaita ovat hedelmättömät, ja ne kohdut, jotka eivät ole synnyttäneet, ja ne rinnat, jotka eivät ole imettäneet'!

30. Silloin rupeavat sanomaan vuorille: "Kaatukaat meidän päällemme", ja kukkuloille: "Peittäkäät meidät"! Jes. 2:19. Hos. 10:8. 11m. 6:16.

31. Sillā jos tāmā tehdāān tuoreessa puussa, mitā sitten tapahtuukaan kuivassa?" Jer. 25:29. 1 Piet. 4:17 z.

32. Myös kaksi muuta, jotka olivat pahantekijöitä, vietiin hänen kans-

saan surmattaviksi.

33. Ja kun saapuivat paikalle, jota sanotaan Pääkallonpaikaksi, niin siellä he ristiinnaulitsivat hänet sekä pahantekijät, toisen oikealle ja toisen vasemmalle puolelle.
Matt. 27:33s. Mark. 15:22s. Joh. 19:17s. Jes. 63:12.

34. Mutta Jesus sanoi: "Isā, anna heille anteeksi, sillā he eivāt tiedā mitā tekevāt." Ja he jakoivat keskenāān hānen vaatteensa ja heittivāt

niistä arpaa.

Ps. 22:19. Matt. 5:44. Ap. 6. 3:17. 7:60. 1 Kor. 2:8. 35. Ja kansa seisoi ja katseli. Ja hallitusmiehetkin ivasivat häntä ja sanoivat: "Muita hän on auttanut; auttakon itseänsä, jos hän on Kristus, Jumalan valittu."

Ps. 22:8.

36. Myöskin sotamiehet pilkkasivat häntä, menivät hänen luokseen ja tarjosivat hänelle hapanta viiniä

Pe. 69:22.

37. ja sanoivat: "Jos sinā olet Juutalaisten kuningas, niin auta itseāsi." 38. Oli myös pantu yläpuolelle hän tā pāāllekirjoitus kreikkalaisin. rocmalaisin ja hebrealaisin kirjaimin: "Tämä on Juutalaisten kuningas." 39. Niin toinen pahantekijöistä, jot-

39. Niin toinen pahantekijöistä, jotka siinä riippuivat, herjasi häntä ja sanoi: "Etkö sinä ole Kristus? Auta itseäsi ja meitä."

40. Multa toinen nuhteli häntä, vastasi ja sanoi: "Etkö sinä edes pelkää Jumalaa, sinä, joka olet saman rangaistuksen alaisena?

41. Metosin kārsimmeoikeutta myöten, sillä me saamme mitä tekomme ansaitsevat; mutta tämä ei ole mitään pahaa tehnyt."

42. Ja hän sanoi Jesukselle: "Herra, muista minua, kun tulet valta-

kuntaasi."

 Niin Jesus sanoi hänelle: "Totisesti minä sanon sinulle: tänään olet minun kanssani oleva paratiisissa."

44. Ja oli noin kuudes tunti, niin tuli koko maan päälle pimeä, jota kesti yhdeksänteen tuntiin asti,

45. ja aurinko pimeni, ja temppelin esirippu repesi keskeltä kahtia.

2 Moos. 26:31. 2 Aik. 3:14.
46. Ja Jesus huusi korkealla äänellä ja sanoi: "Isä, sinun käsiisi minä annan henkeni!" Ja sen sanottuaan hän heitti henkensä.

Ps. 31:6. Ap. t. 7:50.
47. Mutta kun sadanpäällikkö näki mitä tapahtui, kunnioitti hän Jumalaa ja sanoi: "Todella tämä oli vanhurskas mies."

48. Ja kun kaikki kansa, ne, jotka olivat tulleet kokoon tätä kaiselemaan, näkivät mitä tapahtui, löivät

he rintaansa ja palasivat kotiinsa. 49. Mutta kaikki hänen tuttavansa, myöskin naiset, jotka olivat seuranneet hänen mukanaan Galileasta, seisoivat etäällä ja katselivat tätä.

Ps. 38:12. Luuk. 8:2. 50. Ja katso, oli eräs neuvoston jäsen, nimeltä Josef, hyvä ja vanhurskas mies,

Matt. 27:57 s. Mark. 15:42 s. Joh. 19:38 s. 51. koloisin Arimatiasta, eräästä juutalaisten kaupungista. Tämä ei ollut suostunut heidän neuvoonsa ja tekoonsa; ja hän odotti Jumalan valtakuntaa.

Luuk. 23:3.

52. Hän meni Pilatuksen tykö ja anoi Jesuksen ruumista.

53. Ja otettuaan sen alas hän kääri sen liinavaatteesen. Ja hän pani Jesuksen hautaan, joka oli hakattu kallioon ja johon ei oltu vielä ketään pantu.

54. Ja silloin oli valmistuspäivä, ja subbatti oli alkamaisillaan.

55. Ja naiset, jotka olivat tulleet

hänen kanssaan Galileasta, seurasivat perässä ja katselivat hautaa ja kuinka hänen ruumiinsa pantiin siihen.

56. Ja palattuaan kotiinsa, he valmistivat hyvänhajuisia yrttejä ja voiteita; mutta sabbattina he olivat hiijaisuudessa lain käskyn mukaan.

24 Luku.

2 Moos. 20:10.

Jesus nousee kuolleista, ilmestyy opetuslapsilleen ja nousee ylös taivasseen.

Mutta viikon ensimmäisenä päivänä na ani varhain he tulivat haudalle tuoden mukanaan hyvänhajuiset yrtit, jotka he olivat valmistaneet; ja eräitä muita oli heidän kanssaan.

Matt. 28:1s, Mark. 16:1s. Job. 20:1s. 2. Ja he havaitsivat kiven vierite-

tyksi pois haudalta.

3. Niin he menivät sisään, mutta eivät löytäneet Herran Jesuksen

ruumista.

4. Ja heidän ollessaan epätietoisina mitä ajattelisivat tästä, katso, silloin seisoi kaksi miestä heidän vieressään sädehtivissä vaatteissa.

5. Ja he peljästyivät ja loivat katseensa maahan. Niin miehet sanoivat heille: "Miksi etsitte elävää kuol-

leiden joukosta?

6. Hān ei ole täällä, hān on noussut ylös. Muistakaat kuinka hān puhui teille vielä ollessaan Galileassa, 7. sanoen: Ihmisen Poika on annettava syntisten ihmisten käsiin ja ristiinnaulittava, ja kolmantena päivänä hänen on noustava ylös."

Matt. 16:21. 17:22a. 20:19.
Mark. 8:31. 9:31.10:34. Luuk. 9:22. 16:33.
8. Niin he muistivat hänen sanansa.
9. Ja he palasivat haudalta ja veivät sanan tästä kaikesta niille yhdelletoista ja kaikille muille.

10. Ja ne, jotka kertoivat tämän apostoleille, olivat Maria Magdaleena ja Johanna ja Maria, Jaakobin äiti, ja muut naiset heidän kanssaan.

11. Mutta näiden puheet näyttivät heistä joutavilta, eivätkä he uskoneet heitä.

12. Mutta Pietari nousi ja juoksi haudalle; ja kun hän kurkisti sinne sisälle, näki hän ainoastaan liinakääreiden siellä olevan. Ja hän meni kotta ihmetellen sitä, mikä olitapahtunut.

13. Ja katso, kaksi heistä kulki sinä päivänä Emmaus nimiseen kylään, joka on kuudenkymmenen stadion päässä Jerusalemista.

Mark. 16:12 s.

kesta tästä, mikä oli tapahtunut.

15. Ja heidan keskustellessaan ja toinen toiseltaan kysellessään tapahtui, että Jesus itse lähestyi heitä ja kulki heidän kanssaan. Matt. 18:20. 16. Mutta heidan silmänsä olivat

pidätetyt tuntemasta häntä.

17. Ja hän sanoi heille: "Mitä pu-hetta se on, jota keskenänne vaih-datte kävellessänne ja olette murheelliset?"

18. Niin toinen heistä, nimeltä Kleopas, vastasi ja sanoi hänelle: "Olet-ko sinä Jerusalemissa ainoa muukalainen, joka et tiedä mitä siellä on

tapahtunut näinä päivinä?"

19. Hän sanoi heille: "Mitä?" Niin he sanoivat hänelle: "Šitā, mikā tapahtui Jesukselle, nasaretilaiselle, oka oli profetta, voimallinen teossa ja sanassa Jumalan ja kaiken kansan edessă, Job. 6:14.

20. kuinka ylipappimme ja hallitusmiehemme antoivat hänet tuomittavaksi kuolemaan ja ristiinnaulit-

sivat hänet.

21. Mutta me toivoimme hänen olevan sen, joka oli lunastava Israelin; mutta onhan kaiken täniän ohessa tänään kolmas päivä siitä, kun tuo tapahtui. Ap. t 1:6.

22. Ovatpa myös muutamat naiset joukostamme saattaneet meidät ihmetyksiin. He kävivät aamulla var-

hain haudalla,

Matt. 28:8. Mark. 16:10. Joh. 20:18. 23. eivätkä löytäneet hänen ruumistaan, ja tulivat ja sanoivat myös nähneensä näyn, enkeleitä, jotka olivat

sanoneet hänen elävän.

24. Ja muutamat niistä, jotka olivat meidan kanssamme, menivat haudalle ja havaitsivat olevannim, kuin naiset olivat sanoneet; mutta häntä he eivät nähneet." Joh. 20:3-s.

25. Niin hän sanoi heille: "Oi, te ymmärtämättömät ja sydämmeltänne hitaat uskomaan kaikken, mitä

profetat ovat puhuneet!

26. Eikö Kristuksen pitänyt tätä kärsiä ja sitten mennä kirkkauteensa?"

Jes. 50:6. 53:1 s.

Ap. t. 17:3. Fil. 2:7 s. Hebr. 12:2. 1 Piet. 1:11. 27. Ja han alkoi Mooseksesta ja kaikista profetoista ja selitti heille mitä hänestä oli sanottu kaikissa kirjoituksissa.

1 Moos. 3:15. 22:18. 5 Moos. 18:15. Ps. 22:1 s. 28. Ja kun he lähestyivät kylää, johon olivat menossa, niin hän oli lähtevinään edemmäksi.

29. Mutta he pakoittivat häntä, sanoen: "Jää olemaan kanssamme,

14. Ja he puhelivat keskenään kai- | sillä ilta joutuu ja päivä on jo kulunut." Ja han meni sisälle olemaan heidan kanssaan.

30. Ja tapahtui, kun hän oli aterlalla heidän kanssaan, että hän otti leivän, siunasi, taittoi ja antoi heille. 31. Silloin heidän silmänsä aukenivat, ja he tunsivat hänet Ja hän katosi heidän näkyvistään.

32. Ja he sanoivat toisilleen: "Eikö sydämmemme ollut palava meissä, kun hän puhui meille tiellä ja se-

litti meille kirjoituksia?"

33. Ja he nousivat sillä hetkellä ja palasivat Jerusalemiin ja tapasivat ne yksitoista ja heidan kanssaanolevat kokoontuneina.

34. Ja nämä sanoivat: "Herra on todella noussut ylös ja on ilmesty-nyt Simonille " 1 Kor. 16-5.

1 Kor. 15:5. 35. Ja itse he kertoivat mitä oli tapahtunut tiellä, ja kuinka olivat hänet tunteneet, kun hän taittoi leivän 36. Mutta heidan tätä puhuessaan, Jesus itse seisoi heidan keskellään ja sanoi heille: "Rauha olkoon teille!"

Mark. 16:14s. Joh. 20:19s. 37 Niin he säikähtyivät ja joutuivat peljästyksiin ja luulivat näke-vansa hengen.

38. Mutta hän sanoi heille: "Miksi olette hämmästyksissä, ja miksi nousee sellaisia ajatuksia sydämmessänne?

39. Katsokaat käsiäni ja jalkojani a nähkäät, että minä se olen itser Kosketelkaat minua ja katsokaat, sillă ci hengellă ole lihaa ja luita, ku-

ten näette minulla olevan." 40. Ja tämän sanottuaan hän näytti

heille käsiään ja jalkojaan.

41 Mutta kun he eivät vielä uskoneet ilon tähden, vaan ihmettelivät, sanoi hän heille: "Onko teillä täällä mitään syötävää?"

42. Niin he antoivat hänelle kappaleen paistettua kalaa ja vähän me-

hiläisen kennokakkua

43. Ja hān otti ja sõi heidān nāh-

44. Ja han sanoi heille "Tätä tarkoittivat sanani, jotka puhuin teille vielä ollessani teidän kanssanne, kun sanoin, että kaikki pitää käydä toteen, mikä on minusta kirjoitettu Mooseksen laissa ja profetoissa ja psalmeissa."

Luuk 9:22. 18:31 b 45. Silloin hän avasi heidän ymmär-

ryksensä käsittämään kirjoitukset. 46. Ja han sanoi heille: "Niin on kirjoitettu, että Kristuksen oli kärsittävä ja kolmantena päivänä noustava kuolleista, Ap. t. 17:3.

47. ja että parannusta syntien anteek-

LUUKKAAN EVANKELIUMI 24. JOHANNEKSEN EVANKELIUMI 1.

si-saamiseksi on saarnattava hänen l nimessään kaikille kansoille, alkaen Jerusalemista. Ap. t. 2:38, 10:42 s. 13:38, 48. Te olette todistajia näihin.

Joh. 15:27. Ap. t. 1:8. 49. Ja katso, minä lähetän teidän päällenne sen, jonka Isäni on luvannut: mutta te pysykäät tässä kaupungissa, kunnes tulette puetetuiksi voimalla korkeudesta." Joel 2:28 s.

50. Sitten hän vei heidat ulos Betaniaan asti ja nosti kätensä ja siunasi heidāt. Mark, 16:19. Ap. t. 1:4s.

51. Ja tapahtui, että hän siunates-saan heitä erkani heistäja nousi ylös taivaasen.

52. Ja he kumarsivat häntä ja palasivat Jerusalemiin suurella ilolla.

Job. 16:22. 53. Ja he olivat alati temppelissä

Joh. 14:26. 15:26. 16:7. Ap. t. 1:4. 2:4. Gal. 3:14. | ylistäen Jumalaa.

JOHANNEKSEN EVANKELIUMI.

r Luku.

Kristuksen jumaluus ja lihaksi tuleminen. Johannes kastaja todistaa Kristuksesta. Jesuksen ensimmäiset opetuslapset.

A lussa oli Sana, ja Sana oli Juma-lan tykönä, ja Sana oli Jumala. 1 Moos. 1:1 s. San. 8:24 s. Mik. 5:1.

Job. 10:30. 17:5. 1 Joh. 1:1 s. Ilm. 19:13. 2. Hän oli alussa Jumalan tykönä. Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole

syntynyt mitään, mikä on syntynyt. Ps. 33:6. Ef. 3:9. Kol. 1:16. Hebr. 1:2,10. 4. Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo. Joh. 5:26. 1 Joh. 5:11. 5. Ja valo loistaa pimeässä, ja pi-

meä ei sitä omaksunut.

Jes. 60:2, Joh. 3:19, 8:12, 9:5, 12:35, 6. Esiintyi mies, Jumalan lähettämā; hānen nimensā oli Johannes. Mal. 4:5. Matt. 3:1. 11:14.

Mark.1:2. Luuk. 1:13. 3:2. Ap. t. 13:24. 7. Hän tuli todistamista varten, todistamaan valosta, jotta kaikki uskoisivat hänen kauttaan.

8. Ei hän ollut se valo, vaan hän

tuli todistamaan valosta.

9. Tāmā totinen valo, joka valistaa jokaisen ihmisen, oli tulossa maail-Joh. 3:19. 9:5. 12:46.

10. Maailmassa hän oli, ja maailma on hänen kauttaan saunut syntynsä, ja maailma ei häntä tuntenut. 11. Han tuli omaansa ja hanen omansa eivät ottaneet häntä vastaan.

12. Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi vallan tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä. Room, 8:15 s.

Gal. 3:26. 2 Piet. 1:4. 1 Job. 3:1.

13. Ja ne eivät ole syntyneet verestā eikā lihan tahdosta eikā miehen tahdosta, vaan ovat Jumalasta syntyneet.

Joh. 8:5. 1 Piet. 1:23. 1 Joh. 5:4. Jaak. 1:18.

14. Ja Sana tuli lihaksi, ja hän asui meidan keskuudessamme, ja me katselimme hänen kirkkauttaan, kirkkautta sellaista kuin ainosyntyisellä Pojalla on Isalta. – tavnna armoa ja totuutta. Matt. 1:16s. 17:2. Luuk. 1:31 s. Kol. 1:19. 2:3,9. 1 Tim. 3:16. 2 Piet. 1:16 s.

15. Johannes todisti hänestä ja huusi, sanoen: "Tāmā se on, josta mina sanoin: se, joka tulce minun jalessäni, on ollut edelläni, sillä hän oli ennen kuin minä."

Matt. 8:11. Mark. 1:7.' 16. Ja hänen täyteydestään me kaikki olemme saaneet, ja armoa armon lisāksi.

17. Sillä laki on annettu Mooseksen knutta; armo ja totuus on tullut Jesuksen Kristuksen kautta,

2 Moos, 20:1 s. 5 Moos, 5:6s. Room, 10:4. 18. Ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainosyntyinen Poika, joka on Isan helmassa, on hanet ilmoittanut. 2 Moos. 33:20. Mutt. 11:27.

Luuk. 10:22. Job. 6:46. 1 Tim. 6:16. 1 Job. 4:12. 19. Jantämä on Johanneksen todistus, kun juutalaiset lähettivät hänen luokseen Jerusalemista pappeja ja leviläisiä kysymään häneltä: "Kuka sinā olet?" Joh. 5:33.

Ja hän tunnusti eikä kieltänyt; ja hän tunnusti: "Minä en ole Kristus." Job. 3:28. Ap. t. 13:25.

21. Ja he kysyivät häneltä: "Mikä sitten? Oletko Elija?" Hän sanoi; "En ole." "Se profettako olet?" Hān vastasi: "En." 5 Moos. 18:15.

22. Niin he sanoivat hänelle: "Kuka olet? Sano, jotta antaisimme vastauksen niille, jotka meidät lähettivat. Mita sanot itsestāsi?"

23. Hän sanoi: "Minä olen ääni, joka erāmaassa huutaa: ,Tehkāāt tie tasaiseksi Herralle', niinkuin Jesaja profetta on sanonut."

Jes. 40:3. Matt. 3:3. Mark. 1:3. Lunk. 3:4.

Johannersen Evankelium 1: 2:

24 Ja lähattiläät olivat farisealaisia. 25. Jahe kysyivät häneltä ja sanoivat hänelle: "Miksi sitten kastat, jos et ole Kristus etkā Elija etkā se profetta?"

26. Johannes vastasi heille, sanoen: Minā kastan vedellā; mutta keskel-

Matt. 3:11. Mark. 1:8. Lunk. 3:16. 27. Han on se, joka tulee minun jälessäni, ja jonka kengänpaulaa mina en ole arvollinen päästämään."

28. Tāmā tapahtui Betaniassa, Jordanin toisella puolella, jossa Johannes oli kastamassa.

29. Seuraavana päivänä hän näki Jesuksen tulevan tykönsä ja sanoi: "Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!

Jes. 53:7. 1 Kor. 5:7. 1 Piet. 1:19. 30. Tāmā se on, josta minā sanoin: Minun jālessāni tulce mies, joka on ollut edelläni, sillä hän oli ennen kuin minä."

31. Ja minā en tuntenut hāntā; mutta sită varten, ettă han tulisi ilmi Israelille, mină olen tullut ve-

dellä kastamaan. 32. Ja Johannes todisti, sanoen: .Minä näin Hengen laskeuvan taivaasta alas niinkuin kyyhkysen, ja

han jai hanen päälleen. Matt. 3:16. Mark. 1:10. Luuk. 3:22. 33. Ja minā en tuntenut hāntā; mutta joka lähetti minut vedellä kastamaan, han sanoi minulle: ,Jonka päälle näet Hengen laskeuvan ja janvan, han on se, joka kastaa Py-

hāllā Hengellä, Matt. 3:11. 34. Ja minä olen sen nähnyt ja olen todistanut, että tämä on Juma-

lan Poika."

35. Sitā seuraavana pāivānā Johanues taas seisoi siellä ja kaksi hänen

opetuslapsistaan.

36. Ja kiinnittäen katseensa Jesukseen, joka siellä käveli, hän sanoi: , Katso, Jumalan Karitsa!"

37. Ja ne kaksi opetuslasta kuulivat hänen näin puhuvan ja seura-

sivat Jesusta.

38. Niin Jesus kääntyi ja, nähdessaan heidan seuraavan, sanoi heille: 39. .. Mita etsitte?" He vastasivat

hanelle: "Rabbi" - se merkitsee:

opettaja - "missä asut?"

40. Han sanoi heille: "Tulkaat, niin saatte nähdä." Niin he menivät ja nākivāt missā hān asui, ja viipyivăt hănen luonaan sen păivăn. Silloin oli noin kymmenes tunti:

41. Andreas, Simon Pietarin veli, oli Joinen miista kahdesta, jotka olivat kuulleet mitä Johannes sanoi ja seuranneet Jesusta,

42. Han tapasi ensin veliensa Simonin ja sanoi hänelle: "Me olemme löytäneet Messiaan," se merkitsee: Kristus. Matt. 4:18 43. Ja han vei hanet Jesuksen tykö.

Jesus katsoi häneen ja sanoi: "Sinä olet Simon, Joonaan poika; sinun nimesi on oleva Keefas," - se merkitsee: Pietari. Matt. 16:18.

44. Sen jälkeisenä päivänä Jesus oli aikeissa lähteä Galfleaan; ja hän tapasi Filippuksen ja sanoi hänelle:

"Seuraa minua." 45. Ja Filippus oli Betsaidasta, Andreaan ja Pietarin kaupungista.

46. Filippus tapasi Natanaelin ja sanoi hänelle: "Me olen me löytä-neet sen, josta Mooses on kirjoittanut laissa ja josta profetat ovat kirjoittaneet, Jesuksen, Josefin pojan, Nasaretista," 1 Moos. 3:15. 22:18. 49:10.

5 Moos. 18:18. Jes. 7:14. 9:5 s. Jer. 23:5. Hes. 34:23, Mik. 5:1. Sak. 6:12, Matt. 2:23,

47. Natanael sanoi hänelle: "Saattaako Nasaretista tulla mitään hy-vää?" Filippus sanoi hänelle: "Tule katsomaan."

48. Jesus näki Natanaelin tulevan tykonsa ja sanoi hanesta: "Kalso, oikea israelilainen, jossa ei ole vilppiā!"

49. Natanael sanoi hänelle: "Mistil minut tunnet?" Jesus vastasi ja sanoi hanelle: "Ennenkuin Filippus kutsui sinua, näin minä sinut ollessasi fiikunapuun alla."

50. Natanael vastasi ja sanoi hänelle: "Rabbi, sină olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas." Matt. 16:16. Joh. 6:69.

51. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: "Sentähden ettå sanoin sinulle: "mina nain sinut fiikunapuun alla, kot sinä. Saat nähdä suurempia kuin nāmā ovat,"

52. Ja han sanoi hänelle: "Totisesti, totisesti sanon teille: tästedes saatte nähdä taivaan olevan avoinna ja Jumalan enkelien nousevan ylös ja laskeuvan alas Ihmisen Pojan päälle." 1 Moos, 28:12.

Mati. 4:11. Mark. 1:13. Luuk. 22:43.

2 Luku.

Häät Kanaassa. Jesus puhdistaa temppelin.

Ja kolmantena päivänä sen jälkeen oli häät Galilean Kanaassa, ja Jesuksen äiti oli siellä.

 Ja myös Jesus ja hänen opetuslapsensa olivat kutsutut häihin.

3. Ja kun tuli puute viinistä, sanoi Jesuksen äiti hänelle: "Heillä ei ole viinia,"

4. Jesus sanoi hänelle "Vaimo, mitā sinulla on minun kanssani tekemistă? Minun aikani ei ole vielă tullut."

5. Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: Mitä hän sanoneekin teille, se teh-

kāāt."

- 6. Niin oli siellä kuusi kivistä vesiastiaa seisomassa, juutalaisten puhdistamis-tavan mukaan, kukin kahden tai kolmen ankkurin vetoinen.
- Mark. 7:3. 7. Jesus sanoi heille: "Tāyttākāāt vesiastiat vedellä." Ja he täyttivät ne ääriään myöten.

8. Ja han sanoi heille: "Ammentakaat nyt ja viekäät isännöitsijälle."

Ja he veivät.

9. Mutta kun isännöitsijä maistoi vettā, joka oli muuttunut viiniksi. eikä tietänyt mistä se oli - mutta palvelijat, jotka veden olivat ammentaneet, tiesivāt sen - kutsui isānnőitsijä ylján

10. ja sanoi hänelle: "Jokainen panee ensin esille hyvan viinin, ja sitten, kun juopuvat, huonomman, Sinä olet säästänyt hyvän viinin tä-

hān asti."

11. Tämän ensimmäisen tunnustekonsa Jesus teki Galilean Kanaassa ja ilmaisi kirkkautensa; ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.

Joh. 1:14. 12. Sen jälkeen hän meni alas Kapernaumiin, hän ja hänen äitinsä ja veljensä ja opetuslapsensa; ja siellä he eivät viipyneet monta päivää. 13. Ja Juutalaisten pääsiäinen oli

lähellä, ja Jesus meni ylös Jerusa-

lemiin.

 Niin hān tapasi temppelissā ne, jotka mõivät härkiä ja lampaita ja kyyhkysiä, ja rahanvaihtajat istumassa. Matt. 21:12 s.

Mark, 11:15 s. Lnuk, 19:45 s. Ja hān teki kövsistā ruoskan ia ajoi ulos temppelistä heidät kaikki lampaineen ja härkineen, ja kaasi vaihtajain rahat maahan ja työnsi heidan pöytänsä kumoon.

16. Ja hän sanoi kyyhkysten myö-"Viekāāt pois nāmā tāāltā. Alkäät tehkö Isäni huonetta kaup-

papaikaksi."

17. Silloin hänen opetuslapsensa muistivat, että on kirjoitettu: "Kiivaus huoneesi puolesta syö minut.

Ps. 69:10. 18. Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat hänelle: "Minkä tunnusmerkinsinänäytätmeille,koskatätäteet?" Matt. 16:1. Mark. 8:11. Job. 6:30. 1 Kor. 1:22. 19. Jesus vastasi ja sanoi heille:

"Hajoittakaat maahan tämä temppeli, niin minä pystytän sen kol-messa päivässä."

Matt. 20:61. 27:40. Mark. 14:58. 15:29 20. Niin juutalaiset sanoivat: "Neljäkymmentäkuusi vuotta on tätä temppeliä rakennettu, ja sinä pys-tytät sen kolmessa päivässä?" 21. Mutta hän puhui ruumiinsa

temppelistă.

Kun hän sitten oli noussut kuolleista, muistivat hänen opetuslapsensa, että hän oli tämän sanonut: ja he uskoivat Raamatun ja sen sanan, jonka Jesus oli sanonut.

23. Mutta kun hän oli Jerusalemissa pääsiäisjuhlalla, uskoivat useat hänen nimeensä, nähdessään hänen

ihmetyönsä, joita hän teki. 24. Mutta Jesus ei uskonut itseään

heille, sentähden että hän tunsi heidăt kaikki

25. eikä tarvinnut, että joku olisi todistanut ihmisestä, sillä hän tiesi itse mită îhmisessă oli. Joh. 6:64. Ilm. 2:23.

3 Luku.

Jesus puhuu Nikodeemuksen kanssa uu-desti-ayntymisestä ja uskosta. Johannes kastaja todistaa Kristuksesta.

Mutta oli erās mies, farisealainen, nimeltā Nikodeemus, Juutalais-Joh. 7:50. 19:39. ten ylimmäisiä.

2. Tāmā tuli Jesuksen tykō yöllā ja sanoi hänelle: "Rabbi, me tiedämme sinun tulleen Jumalalta opettajaksi, sillä ei kukaan voi tehdä niitä ihmetőitű, joita sinä teet, jollei Ju-mala ole hänen kanssaan."

Joh. 9:16,83. Ap. t. 10:98. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: "Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos ei ihminen synny uudesti, ei hän voi nähdä Jumalan valtakuntaa." Tiit. 8:5. 1 Piet. 1:28.

4. Nikodeemus sanoi hänelle: ...Kuinka voi ihminen vanhana syntyä? Eihän hän saata jälleen monnä äitinsā kohtuun ja syntyā?"

5. Jesus vastasi: "Totisesti, totisesti sanon sinulle: jos ei ihminen synny vedestā ja Hengestā, ei hān voi pāāstä sisälle Jumalan valtakuntaan

Hes. 36:25 s; Ef. 5:2 6. Mikā lihasta on syntynyt, on liha; ja mikā Hengestā on syntynyt, on henki. Ps. 51:7, 12. Joh. 1:18. Ef. 2:8. 7. Alā ihmettele, ettā sanoin sinulle:

8. Tuuli puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulei sen huminan, mutta et tiedă mistă se tulce ja minne se mence: niin on laita jokaisen, joka on syntynyt Hengestä." Saara.11:3. | Kor. 2:11.

teidän täytyy syntyä uudesti.

.9. Nikodeemus vastasi ja sanoi hänelle: "Kuinka tämä saattaa tapahtua?"

10. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: "Sinä olet Israelin opettaja etkä tätä tiedä?

11. Totisesti, totisesti sanon sinulle: me puhumme mitä tiedämme, ja todistamme mitä olemme nähneet, ettekä ota vastaan todistustamme.

Joh. 8:32. 7:16. 8:28. 12:49.

12. Jos ette usko, kun puhun teille maallisia, kuinka uskoisitte, jos puhun teille taivaallisia?

 Ei kukaan ole noussut ylös taivaasen muu kuin se, joka taivaasta tuli alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa. San. 30:4. Job. 6:62. Ef. 4:9.

14. Ja niinkuin Mooses ylensi kärmeen erämaassa, samoin on Ihmi-

sen Poika ylennettävä,

4 Moos. 21:9. Joh. 8:28. 12:32. 15. että jokainen häneen uskova ei hukkuisi, vaan saisi ijankaikkisen elämän.

Mark. 18:18. Joh. 6:40. 20:31. 1 Joh. 5:10 s. 16. Sillä niin Jumala on rakastanut maailmaa, että hän antoi ainosyntyisen Poikansa, jotta jokainen häneen uskova ei hukkuisi, vaan saisi jiankaikkisen elämän.

Room. 6:8. 8:82. 1 Job. 4:9 e.
17. Sillä ei Jumala sitä varten Poikaansa maailmaan lähettänyt, että
hän maailmaa tuomitsisi, vaan että
maailma hänen kauttaan pelastuisi.
Luuk. 9:56. Job. 12:47.

18. Joka uskoo häneen, sitä ei tuomita; mutta joka ei usko, se on jo tuomittu, koska hän ei usko Jumalan ainosyntyisen Pojan nimeen.

Job. 5:24. Ap. t. 4:12.

19. Mutta tāmā on tuomio, eitā valo on tullut masilmasn ja ihmiset rakastivat enemmān pimeyttā kuin valoa; sillā heidān tekonsa olivat pahoja.

Joh. 1:5,9s. 1 Joh. 3:12.

20. Sillä jokainen, joka tekee pahaa, vihan valoa eikä tule valoon, jottei hänen tekojaan nuhdeltaisi.

21. Mutta joka tekee totuuden, se tulee valoon, että hänen tekonsa tulisivat ilmi, sillä ne ovat Jumalassa tehdyt."

22. Sen jälkeen Jesus meni opetuslapsineen Judean maaseutuun ja oleskeli siellä heidän kanssaan ja kastoi. Joh. 4:1 s.

Mutta Johanneskin kastoi Ainonissa lähellä Salemia, koska siellä oli paljo vettä; ja ihmiset tulivat ju antoivat kastaa itsensä.

Matt. 3:6. Mark. 1:5.

24. Siliä Johannesta ei vielä oltu
heitetty vankeuteen. Matt. 14:3.

25. Niin Johanneksen opetuslapset rupesivat väittelemään juutalaisten kanssa puhdistuksesta.

26 Ja he tulivat Johanneksen tykö ja sanoivat hänelle "Rabbi, se joka oli sinun kansasi Jordanin toisella puolella ja josta olet todistanut, katso, hän kastaa, ja kaikki menevät hänen tykönsä." Joh. 145,30.
27. Johannes vastasi ja sanoi "Ei hminen voi ottaa mitään, ellei hä-

ihminen voi ottaa mitään, ellei hänelle anneta taivaasta.

1 Kor. 4:7. Jaak. 1:17.
28. Te olette itse minun todistajani siihen, että sanoin: en minä ole Kristus, vaan olen lähetetty hänen edellensä.

Mal. 8:1. Mark. 1:2. Leuk. 1:17, 727. Joh. 1:20.
29. Jolla on morsian, se on ylkä; mutta yljän ystävä, joka seisoo ja kuuntelee häntä, iloitsee suuresti yljän äänestä. Tämä minun iloni on nyt tullut täydelliseksi. Matt. 9:15.

30. Hänen tulee kasvaa, mutta mi-

nun vähentyä.

31. Joka ylhäältä tulee, se on yli kaikkien. Jonka synty on maasta, se on maasta ja puhuu maan kannalta; joka taivaasta tulee, se on yli kaikkien. Joh. 8:23. 1 Kor. 15:47.

32. Ja mitä hän on nähnyt ja kuullut, sitä hän todistas; ja hänen todistustaan ei kukaan ola vastaan.

Joh. 3:11. 5:19 s. 826. 12:49. 14:10.
33. Joka ottaa vastaan hänen todistuksensa, se varmentaa, että Jumala on totinen. Room. 3:4. 1 Joh. 5:10.
34. Sillä se, jonka Jumala on lähettänyt, puhuu Jumalan sanoja; sillä Jumala ei anna Henkeä mitalla.

Jes. 11:2. Ap.t. 10:38. E£. 4:7. 35. Isä rakastaa Poikaa ja on antanut kaikki hänen käteensä.

Matt. 11.27. 28:18.
Luuk. 10:22. Joh. 13:3. 17:2. Hebr 2:8.
36. Joka uskoo Poikaan, sillä on ijankaikkinen elämä; mutta joka ei ole
kuuliahnen Pojalle, se ei ole näkevä
elämää, vaan Jumalan viha pysyy
hänen päällään." Joh.8:47. 1 Joh.8:11 s.

4 Luku.

Jesūs puhuu samarialaisen naisen kanssa. Useat samarialaiset uskovat Jesukseen. Jesus menee Galileaan ja parantaa kusinkanmieben pojan.

Kun nyt Jesus sai tietää farisealaisten kuulleen, että hän teki opetuslapsiksi ja kastoi useampia kuin Johannes Joh. 3:22.

2. — vaikka Jesus ei itse kastanut, vaan hänen opeluslapsensa — 3. jätti hän Judean ja meni taas

Matt. 14:3. Gulileaan.

4: Mutta hänen oli kulkeminen Sa-

5, Niin hän tuli Sykar nimiseen Samarian kaupunkiin, joka on lähellästä maa-aluetta, jonka Jaakob oli amanut pojalleen Josefille.

1 Moos. 83:19. 48:22. Jos. 24:32 6. Ja sieilä oli Jaakobin lähde. Kun Jesus oli matkasta väsyneenä, istui hän lähteelle. Ja oli noin kuudes

tunti.

7. Niin tuli samarialainen nainen ammentamaan vettä. Jesus sanoi hänelle: "Anna minulle juoda."

8. Sillär hänen opetuslapsensa olivat lähteneet kaupunklin ruokaa os-

tamaan.

- With samarialainen nainen sanoi hänelle: "Kuinka sinä, joka olet juutalainen, pyydät juotavaa minulta, samarialaiselta naiselta?" Juutalaiset näet eivät seurustele samarialaiselta naiselta? 4 Ean 4:15.
- Luuk. 9:52 s. Joh. 8:48. Ap. t. 10:28.
 10. Jesus vastasi ja sanoi hänelle:
 "Jos tietäisit Jumalan lahjan, ja kuka se on, joka sanoo sinulle: "Anna
 minulle juoda", niin sinä pyytäisit
 häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä." Ps. 23:2. Jes. 12:3. Jer. 2:13.
 11 Nainen sanoi hänelle: "Herra,

eipä sinulla ole ammennusastiaa, ja kaivo on syvä; mistä sinulla sitten

on se elăvă vesi?

12. Ethän sinä ole suurempi isäämme Jaakobia, joka antoi meille tämän kaivon ja joi siitä, hän itse sekä hänen poikansa ja karjansa?*

13. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: "Jokainen, joka juo tätä vettä, ja-

noaa jälleen.

14. mutta joka juo sitä vettä, jota minä annan hänelle, sen ei ikinä tule jano; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa ijankaikkiseen elämään."

Jes.55:1. Job. 6:27. 7:87 s.
15. Nainen sanoi hänelle: "Herra, anna minulle sitä vettä, ettei minun tulisi jano eikä minun tarvitsisi käydä täällä ammentamassa."

16. Jesus sanoi hanelle: "Mene, kut-

su miehest ja tule tänne."

17. Nainen vastasi ja sanoi: "Ei minulla ole miestä." Jesus sanoi hänelle: "Oikein sanoit: "Ei minulla ole miestä."

ole miestă, 18. sillă visi miestă sinulla on ollut, ja joka sinulla nyt on, se ei ole sinun mienesi; sen sanoit totta."

19, Nainen sanoi hänelle: "Herra, koaa hedelmää i minä näen, että sinä olet profetta. Luuk 7:16, 24:19, Joh. 6:14. dessä iloitsisivat.

20. Isāmme ovat kumartaen rukoilleet tāliā vuorella; ja te sanotte, ettā Jerusalemissa on se paikka, jossa tulee rukoilla." 5 Moos. 12:5,11.

1 Kun 9:3. 2 Aik. 7:12. Ps. 122:2 s. 21: Jesus sanoi hänelle: "Nainen, usko minua: tulee aika, jolloin ette tällä vuorella ettekä Jerusalemissa

rukoile Isää.

22. Te rukoilette sitä, jota ette tunne; mutta me rukoilemme sitä, jonka tunnemme, sillä pelastus on Juutalaisista. 2 Kun. 17:29.

Jes. 22. Luuk. 24:47. Room. 32. 9:4. 23. Mutta tulee aika ja on jo käsissä, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; siilä semmoisia ovat ne rukoilijat, joi-

ta Isä tahtoo.

24. Jumala on Henki; ja jotka häntä rukoilevat, niiden tulee rukoilla hengessä ja totuudessa." 2 Kor. 3:17.
25. Nainen sanoi hänelle: "Minä tiedän, että Messias," se on Kristus, on tuleva; kun hän tulee, ilmoittaa hän meille kaikki."

26. Jesus sanoi hänelle: "Minä, joka puhun kanssasi, olen juuri se."

Matt. 28:64. Joh. 9:37. 27. Samassa hänen opetuslapsensa

27. Samassa nanen operusiapsensa tulivat; ja he ihmettelivät, että hän puhui naisen kanssa. Kuitenkaan ei kukaan sanonut: "Mitä kysyt?" eli: "Mitä puhelet hänen kanssaan?"

28. Niin nainen jätti vesiastiansa ja meni kaupunkiin ja sanoi ihmisille: 29. "Tuikaat katsomaan miestä, joka on sanonut minulle kaikki, mitä olen tehnyt. Eihän se vain liene Kristus?"

30. Niin he läksivät kaupungista ja

menivät hänen tykönsä.

31. Sillä välin opetuslapset pyysivät häntä, sancen: "Rabbi, syö!"
32. Mutta hän sanci heille: "Minul-

la on syötävänä ruokaa, josta te ette tiedä."

33. Niin opetuslapset sanoivat kes-

kenään: "Lieneekö joku tuonut hänelle syötävää?"
34. Jesus sanoi heille: "Minun ruokeni on se että teen hänen tahton.

kani on se, että teen hänen tahtonsa, joka minut lähetti, ja täytän hänen tekonsa. 35. Ettekösano: ,Vielä on neljä kuu-

35. Ettekõsano: "Vieläon netjä kuukautta,niinelonleikkuu joutuu?Katso, minä sanon teille: nostakaat silmänne ja katselkaat vainioita, kuinka jo ovat valkoiset leikattaviksi.

Matt. 9:37. Luuk. 10:2

36. Ja leikkaaja saa palkan ja kokoaa hedelmää ijankaikkiseen elämään, jotta kylväjä ja leikkaaja yhdessä iloitsisivat.

Job. 6:58.

37. Sillä tässä on se sana tosi, että i toinen on joka kylvää, ja toinen joka leikkaa. Mik. 6:15.

 Minä olen lähettänyt teidät leikkaamaan sitä, johon ette ole työtä panneet; muut ovat työn tehneet, ja te olette päässeet heidan työalal-

39. Ja useat samarialaiset siitä kaupungista uskoivat häneen tuon naisen puheen tähden, joka todisti: "Hän on sanonut minulle kaikki, mitä olen tehnyt."

40. Kun siis samarialaiset tulivat hānen tykonsā, pyysivāt he hāntā viipymään heidän luonaan; ja hän viipyi siellä kaksi päivää.

41. Ja paljon useammat uskojvat

hänen sanansa tähden.

42. ja he sanoivat naiselle: ..Emme enää usko ainoastaan sinun puheesi tähden, sillä itse olemme kuulleet ja tiedämme, että tämä totises-ti on maailman Vapahtaja, Kris-Job. 17:8. 1 Job. 4:14. 43. Mutta niiden kahden päivän pe-

rästä hän läksi sieltä Galileaan. 44. Sillă Jesus itse todisti, ettei profetalla ole arvoa isanmaassaan.

- Matt. 13:57. Mark. 6:4. Luuk. 4:24. 45. Kun han siis tuli Galileaan, ottivat galilealaiset hänet vastaan, koska olivat nähneet kaikki, mitä hän oli tehnyt Jerusalemissa juhlana; sillä hekin olivat käyneet juhlalla.
- Job. 2:23. 46. Niin Jesus tuli taas Galilean Kanaasen, jossa hän oli tehnyt veden viiniksi. Ja Kapernaumissa oli eräs kuninkaanmies, jonka poika sai-Joh. 2:1 s.

47. Kun hän kuuli Jesuksen tulleen Judeasta Galileaan, meni hän hänen tykönsä ja pyysi häntä tulemaan alas ja parantamaan hänen poikan-

sa; sillä tämä oli kuolemaisillaan. 48. Niin Jesus sanoi hänelle: "Ellette näe tunnusmerkkejä ja ihmeitä, ette usko." Joh. 2:18. 1Kor. 1:22.

49. Mies sanoi hänelle: "Herra, tule alas, ennenkuin poikani kuolee. 50. Jesus sanoi hänelle: "Mene, poikasi elää." Ja mies uskoi sanan, jonka Jesus sanoi hänelle, ja meni.

51. Ja jo hänen paluumatkalla ol-lessaan hänen palvelijansa kohtasi-vat hänet ja ilmoittivat: "Poikasi elää!"

52. Niin hän tiedusti heiltä millä hetkellä hän oli toipunut. Ja he sanoivet hänelle: "Eilen seitsemännellä tunnilla kuume läksi hänestä."

53. Niin isä ymmärsi, että se oli tapahtunut siliä hetkellä, jolloin Je-

sus oli sanonut hänelle: "Poikasi elää." Ja hän uskoi, hän ja koko hänen huonekuntansa.

54. Tämä oli toinen tunnusmerkki. jonka Jesus teki Galileassa tultuahr

sinne Judeasta.

5 Luku.

Jesus parantaa sairaan sabbattina Betesdan luona, todistaa jumaluutensa.

Sen jälkeen oli Juutalaisten juhla; ja Jesus meni ylös Jerusalemiin. 2. Ja Jerusalemissa on Lammas-portin luona lammikko, hebrean kieleliä Betesdaksi nimitetty, ja se on varustettu viidellä pylväskäytävāllā.

3. Näissä makasi suuri joukko sairaita, sokeita, ontuvia ja kuihtuneita, jotka odottivat veden lijkut-

tamista.

4. Ajoittain astui näet enkeli nias lammikkoon ja kuohutti veden. Joka silloin ensimmäisenä astui siihen veden kuohuttamisen jälkeen, se tuli terveeksi, sairastipa mitä tautia tahansa.

5. Ja siellä oli eräs mies, joka oli sai-rastanut kahdeksanneljättä vuotta.

 Kun Jesus näki hänen siellä makaavan ja tiesi hänen jo kauan ai-kaa sairastaneen, sanoi hän hänelle:

"Tahdotko tulla terveeksi?" 7. Sairas vastasi hänelle: "Herra, minulla ei ole ketään, joka veisf minut lammikkoon, kun vesi on kuohutettu; ja kun minä olen sinne menemässä, astuu toinen alas ennen minua."

8. Jesus sanoi hänelle: "Nouse, ota vuoteesi ja kävele!"

9. Ja heti mies tuli terveeksi ja otti vuoteensa ja käveli. Mutta se päivä oli sabbatti. Job. 9:14.

10. Sentähden juutalaiset sanoivat parannetulle: "Nyt on sabbatti, eikä sinun ole luvallista kantaa vuodet-2 Moos. 20:10.

5 Moss. 5:14. Neh. 18:19. Jer 17:21 s. 11. Hän vastasi heille: "Joka teki minut terveeksi, hän sanoi minuile: ,Ota vuoteesi ja kävele."

12. He kysyivät häneltä: "Kuka on se mies, joka sanoi sinulle: ,Ota vuo-teesi ja kävele?"

13. Mutta parannettu ei tietänyt kuka se oli; sillä Jesus oli poistunut, kun oli paljo kansaa siinä paikassa

14 Sen jälkeen Jesus tapasi hänet temppelissä ja sanoi hänelle: "Katso. sinā olet tullut terveeksi ; ālā enāā tee syntiä, ettei jotakin pahempaasinulle tapahtuisi." Job. 8:11. 2 Piet, 2:20. 15. Niin mies meni ja ilmoitti juutalaisille, että se oli Jesus, joka oli 1 tehnyt hänet terveeksi.

16. Ja sentähden juutalaiset vainosivat Jesusta, kun hän semmoista teki sabbattina. Matt. 12:14.

17. Mutta Jesus vastasi heille: "Isāni toimii tähän asti, ja minä myös Joh. 9:4. 14:10.

toimin.

18. Sentähden juutalaiset vieläenemmän tavoittivat tappaakseen häntä, kun hän ei ainoastaan tehnyt mitättömäksi sabbattia, vaan myös sanoi Jumalan Isikseen, tehden itsensä Jumalan vertaiseksi. Joh. 10:33.

19. Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: "Totisesti, totisesti sanon teille: Poika ei voi itsestään tehdä mitään muuta kuin minkä näkee Isän tekevān; sillā mitā ikānā lsā tekee, sitā Poikakin niinikään tekee. Joh. 8:38. 20. Sillä Isä rakastaa Poikaaja näyttāā hānelle kaikki, mitā hān itse tekee, ja hän on näyttävä hänelle suurempia tekoja kuin nāmā, ettā ihmettelisitte. Joh. 3:35.

21. Sillä niinkuin Isä herättää kuolleita ja tekee eläviksi, samoin Poikakin tekee eläviksi ketkä hän tahtoo. 22. Sillä Isä ei myöskään tuomitse ketään, vaan hän on antanut kaiken tuomion Poialle. Ap. L. 10:42. 17:31. 23. että kaikki kunnioittaisivat Poi-

kaa, samoin kuin kunnioittavat Isää. Joka ei kunnioita Poikaa, se ei kunnioita Isääkään, joka on lähettänyt hänet. Dan. 7:13 s.

Luuk. 10:16. Fil. 2:10 s. 1 Joh. 2:23. 24. Totisesti, totisesti sanon teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo häneen, joka on lähettänyt minut, sillä on ijankaikkinen elämä, eikä hān joudu tuomioon, vaan on siirtynyt kuolemasta elämään.

Luuk. 23:43. Joh. 3:16. 6:40. 8:51. 25. Totisesti, totisesti sanon teille: aika tulee ja on jo käsissä, jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Polan äänen, ja jotka sen kuulevat, ne saavat elää. Room, 6:4. Gal. 2:20. Ef. 2:5 s. 26. Sillä niinkuin Isällä on elämäitsessään, on hän antanut elämän Pojalle, niin että hänelläkin samoin on elämä itsessään. Job. 1:4.

27. Ja hän on antanut hänelle vallan tuomita, koska hän on Ihmisen Poika. 28. Alkāāt ihmetelkō tātā, sillā tulee hetki, jona kaikki, jotka haudoissa ovat, kuulevat hänen äänensä

1 Kor. 15:52. 1 Tess. 4:16. 29. ja tulevat esiin, ne, jotka ovat hyvää tehneet, elämän ylösnousemukseen, mutta jotka ovat pahaa tehneet, tuomion ylösnousemukseen.

Dan. 12:2, Matt. 16:27, 26:46.

30. En minä voi itsestäni tehdä mitään. Niinkuin kuulen, niin minä tuomitsen; ja minun tuomioni on oikea, sillä minä en kysy omaa tahtoani, vaan hänen tahtoaan, ioka oπ lähettänyt minut.

31. Jos minä todistan itsestäni, niin

todistukseni ei ole tosi.

32. On toinen, joka todistaa minusta ja minä tiedän, että se todistus, jonka hän todistaa minusta, on tosi.

Matt. 3:17. 17:5. Joh. 8:14. 1 Joh. 5:9. 33. Te laitoitte lähettiläät Johanneksen tykö, ja hän todisti totuuden puolesta. Joh. 1:19 s.

34. Mutta minä en ota ihmiseltä todistusta, vaan sanon tälä, että te pe-

lastuisitte.

35. Hän oli palava ja loistava kynttilä, mutta te tahdoitte ainoastaan ilotella hetken hänen valossaan.

36. Mutta minulla on todistus, joka on suurempi kuin Johanneksen: sillä ne teot, jotka Isā on antanut minulle täytettäväkseni, ne teot, joita minä teen, todistavat minusta, että Isä on lähettänyt minut. Joh. 10:2% 14:11. 37. Ja Isa, joka on lähettänyt minut, hän on todistanut minusta. Ette ole koskaan kuulieet hänen ääntään et-

2 Moos, 33:20. Luuk, 9:35. Joh, 8:18. 1 Tim. 6:16. 2 Piet. 1:17. 1 Joh. 4:12. 38. eikä teillä ole hänen sanansa pysyvānā teissā; sillā te ette usko sitā,

tekä nähneet hänen muotoaan.

jonka hän on lähettänyt.

39. Te tutkitte Raamatuita, sillä te luulette, että teillä niissä on iiankaikkinen elämä, ja nämä ovat ne, jotka todistavat minusta;

5 Moos. 18:15. Ps. 40:8. Jes. 8:20. Jer. 28:5. Luuk.24:27. Joh. 1:45. Ap. t. 17:11. 2 Tim. 3:15. 40. mutia ette tahdo tulla minun ty-

kõni, jotta saisitte elämän. 41. En minä ota vastaan kunniaa

ihmisiltā;

42. mutta minä tunnen teidät ja tiedän, ettei teillä ole Jumalan rakkautta itsessanne.

43. Minā olen tullut Isāni nimessā, ja ette ota minua vastaan; jos tulee toinen omassa nimessään, niin hä-

net te otatte vastaan

44. Kuinka voitte uskoa, te, jotka otatte vastaan kunniaa toinen toiseltanne, ettekā etsi sitā kunnisa, mikā tulee hāneltā, joka yksin on Jumala? Matt. 23:5 s. Joh. 12:48. Room. 2:29. 45. Alkāāt luulko, ettā minā olen syyttävä teitä Isän tykönä; on se, joka syyttää teitä, Mooses, johon panette toivonne.

ò Moos. 31:26. Ap. t. 15:21. 46. Sillä jos uskoisitte Moosesta, niin

on kirioittanut.

1 Moos, 3:15, 22:18, 49:10, 5 Moos, 18:18, 47. Mutta jos ette usko hānen kirjoituksiaan, kuinka uskoisitte minun sanojani?" Lank. 16:21.

6 Luku-

Jesus ravitses viisituhatta miestä, käveles merellä, puhuu elämän leivästä. Pietarin tunnustus.

Senjalkeen Jesus meni Galilean me-ren, se on Tiberiaan meren, toi-

selle puolelle.

Matt. 14:13s. Mark. 6:32s. Luuk. 9:10s. Ja hāntā seurasi palio kansaa, sentähden että he näkivät ne ihmeet, joita han teki sairaissa.

3. Ja Jesus meni ylös vuorelle ja is-

tui sinne opetuslapsineen.

4. Ja pääsiäinen, Juutalaisten juhla, oli lähellä.

Kun Jesus nosti silmānsā ja nāki

paljon kansaa tulevan tykönsä, sanoi hän Filippukselle: "Mistä ostamme leipiä näiden syödä?" Mutta sen hän sanoi koetellakseen hāntā, sillā itse hān tiesi mitā aikoi

tehdä.

7. Filippus vastasi hänelle: "Kahdensadan denaarin leipāmāārā ei riittäisi heille, että kukin heistä saisi vähänkään.

8. Niin toinen hänen opetuslapsistaan, Andreas, Simon Pietarin veli, sanoi häneile:

9. "Täällä on poikanen, jolla on viisi ohraleipää ja kaksi kalaa, mutta mită niistă on năin monelle?"

2 Kun. 4:43. 10. Jesus sanoi: "Asettakaat kansa aterioitsemaan." Ja siinä paikassa oli paljo ruohoa. Niin miehet, luvultaan noin viisituhatta, laskeusivat

11. Ja Jesus otti leivät ja kiitti ja jakeli istuville; samoin kaloistakin niin

paljon kuin tahtoivat.

12. Mutta kun he olivat ravitut, sanoi hān opetuslapsilleen: "Kootkaat tähteeksi jääneet palaset, ettei mitään joutuisi hukkaan."

 Niin he kokosivat ne ja täyttivät kaksitoista koria palasilla, mitkä olivat viidestä ohraleivästä jääneet tähteeksi niiltä, jotka olivat aterioinneet.

14. Kun ihmiset siis näkivät sen ihmeen, jonka Jesus oli tehnyt, sanoivat he: "Tāmā on totisesti se profetta, joka oli tuleva maailmaan."

5 Moos. 18:15. Luuk, 7:16. Joh. 7:40. 15. Niin Jesus, huomatessaan, että he sikoivat tuila ja väkisin ottaa hänet,

uskoisitte minua; sillä minusta hän | tehdäkseen hänet kuninkaaksi, väistyi taas pois vuorelle, hän yksinään, Job. 18:98.

16. Mutta illan tultua menivät hänen opetusiapsensa alas meren rannalle, Matt. 14:22 s. Mark. 6:45 s.

17. astuivat venheesen ja kulkivat meren toiselle puolelle Kapernau-miin. Ja oli jo tullut pimeä, eikä Jesus ollut vielä saapunut heidän luokseen;

18. ja meri aaltoili ankarasti kovan

tuulen puhaltaessa.

19. Kun olivat soutaneet noin viisikolmatta tai kolmekymmentä stadiota, näkivät he Jesuksen kävelevän merellä ja tulevan lähelle venhettä; ja he peljästyivät.

20. Mutta han sanoi heille: "Mina se

olen; ālkāāt peljātkö."

21. Niin he tahtoivat ottaa hänet venheesen ja heti venhe saupui sen maan

rantaan, johon he kulkivat.

22. Seuraavana päivänä kansa edelleen oli meren toisella puolella, kun he olivat nähneet, ettei siellä ollut muuta venhettä kuin se yksi, johon hänen opetuslapsensa astuivat ja etteiJesus mennyt opetuslastensa kanssa venheesen, vaan että hänen opetuslapsensa läksivät yksinään pois.

23. Kuitenkin oli muita venheitä tullut Tiberiaasta lähelle sitä paikkaa, iossa he. Herran lausuttua kiitoksen.

olivat syöneet leipää.

24. Kun siis kansa näki, ettei Jesus ollut siellä eivätkä hänen opetuslapsensa, astuivat hekin venheisin ja menivät Kapernaumiin ja etsivät Jesusta.

25. Ja kun löysivät hänet meren toiselta puolelta, sanoivat he hänelle: "Rabbi, milloin tulit tänne?" 26. Jesus vastasi heilleja sanoi: "To-

tisesti, totisesti mini sanon teille: ette minua sentähden etsi, että olette nähneet tunnusmerkkejä, vaan sentähden että saitte syödä noita leipiä ja tulitte ravituiksi.

27. Alkäät toimittako sitä ruokaa, joka katoaa, vaan sitä ruokaa, joka pysyy ijankaikkiseen elämään, ja jonka Ihmisen Poika on antava teille; sillä hānelle Isā, Jumala itse, on antanut vahvistuksensa." Matt. 3:17. 17:5.

Joh. 1:32 s. 5:36 s. 8:18. 2 Piet. 1:17. 28. Niin he sanoivat hänelle: "Mitä meidan on tekeminen, voidaksemme

Jumalan tekoja tehda?"

29. Jesus vastasi ja sanoi heille: "Se teko, joia Jumala tahtoo, on, että uskotte siihen jonka hänonlähettänyt."

30. He sapoivat hänelle: "Minkä tun-

JOHANNEKSEN EVANKELIUMI 6

nusmerkin sinä sitten teet, jotta näkisimme sen ja uskoisimme sinua? kinkä teon suoritat? Matt. 12:38, 16:1.

Luuk. 11:29. Job. 2:18 :1 Koič 1:22. 31. Meidän isämme sõivät mannaa erämaassa, niinkuin on kirjoitettu: Hän antoi leipäätaivaasta heille syötäväksi:

2 Moos 16:4,14s. Pa 78:24. LKon 16:3: 32. Nim Jesus sanot heille: ..., Totta essti, totisesti sanon teille: ei Mooses antanut teille taivaasta leipää, vaan Isäni antaa teille tolisen leivän taivaasta.

33. Sillä Jumalan leipä on se, joka tulee alas taivaasta ja antaa elämän

maailmalle ''

34. Niin he sanoivat hänelle: "Herra, anna meille aina sitä leipää.":

35. Jesus sanoi heille: "Minā olem elāmān leipā; joka tulee minum tykōni. sen ei tule nālkā, ja joka uskoo minuun, sen ei tule koskaan jano.

Jes. 55:1. Matt. (1:28. Job. 4:14. 7:37. 36 'Mutta minä olen sanonut teille, että olette nähneet minut, ettekä kuitenkaan usko. Job. 12:37.

37. Kaikki, minkā Isā antaa minulle, tulee minun tykoni; ja joka tulee minun tykoni, sitä en heitä ulos

38. Sillä minä olen tullut alas tait vaasta, en omaa tahtoani tekemään, vaan sen tahtoa, joka minut lälietti.

Mata 26:30.
Mark. 14:36. Luuk. 22:42. Joh. 434. 5:50.
39. Ja se on läheitäjäni tahio, eitä
kaikista niistä, jotka hän on antanut
minulle, en kadota yhtäkään, vaan
minulle, en kadota phikään.

Job. 10:28. 17:12, 1862. 49; Sillā se on Isāni tahto, ettā Jokaisella, joka nākee Pejan ja uskoo hāneen, on ijankaikkinen elāmā; ja minā herātān hānet viimeisenā pāivānā." Job. 3:15. 11:24.

41. Niin juutalaiset napisivat hänen tähtensä, kun hän sanoi: "Minä olen se leipä, joka on tullut alas tai-

vaasta;"

42. ja he sanoivat: "Eikö tämä ole Jesus, Josefin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinka hän sitten sanoo: "Minä olen tullut alas taivaasta."

Matt. 19:55. Mark. 6:3. Luuk. 4:22. Joh. 7:27. 43. Jesus vastasi ja sanoi heille: "Ål-

käät napisko keskenänne..

44. Ei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei Isä, joka onlähettänyt minut, vedä häntä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä. Jer. SI:3. 45. Profetoissa on kirjoitettuna: "Ja he tulevat kaikki olemaan Jumalan opettamia. Jokainen, joka on kuunnellut Isaa ja oppinut hänellä, tulee minun tyköni. Jes. 54:18. Jer. 51:58-Mik. 42:11 Tess. 49. Hebr. 8:10s. 10:16.

46. Et niin, että kukaan on nähnyt Isää muu kulaise, joka on tollut Jumalan tyköä; hän on nähnyt Isäa:

Matt. 11:27. Luuk. 10:22. Joh. 1:18. 47. Totisesti, totisesti sanon teille joka uskoo minuun, hänellä on ijankaikkinea elimä.

48. Mină olen elămân leipă.

Isānne soivāt mannaa erāmaassa, ja he kuolivat. Rebr. 3:17.
 Mutta tāmā on se leipā, joka tulee alas taivaasta, ettā ihminen sitā

sõisi eikä kuolist.

51. Minā olen se elāvā leipā, joka on tullut alas taivaasta. Jos joku syō tātā. leipāā, niin hān elāā tjankaitkisesti Ja se leipā, jonka minā annan, on lihani; ja sen annan, eltā maailma saisi elāmān."

52. Silloin juutalaiset riitelivät keskenään, sanoen: "Kuinka tämä voi antaa lihansa meille syötäväksi?"

53. Niin Jesus sanoi heille: "Totisesti, totisestisanon teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, ei teillä ole elämää itsessanne.

54. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hänellä on ijankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimei-

senā pāivānā..

55. Sillä minun lihani on totinen ruoka ja minun vereni on totinen juoma. 56. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hän pysyy minussa, ja minä pysyn känessä.

Joh. 16:4. 1 Joh. 2:24. 8:24. 57. Ninkuin Isā, joka: elāā, lāhetti minut, ja mināelān Isān tāhdea, niin sekin, joka syō minua, elāā minum tāhteni.

58. Tāmā on se leipā, joka tuli alas taivaasta. Seei ole sellaista, kuim isillānne oli, jotka sõivāt ja kuolivat; joka syö tätä leipää, hän elää ijankaikkisesti."

59. Tämän hän puhui, synagogassa opettaessaan, Kapernaumissa.

60. Niin useat hänen opetuslapsistaan, sen kuultusan, sanoivat: "Tämä en kovaa puhetta, kuka voi sitä kuulla?"

61. Mutta kun Jesus itsessään tiesi, että hänen opetuslapsensa napisivat siitä, sanoi hän heille: "Loukkaako

tämä teitä? 62. Mitä sitten, jos näette Ihmisen

Pojan nousevan sinne, jossa hän ennen oli?

Mark. 16:19. Luuk. 24:51. Ap. t. 19. Ef. 48. 63. Henki on serjoka alavaksi tektes

liha ei shvödytä mitään. Ne sanat. etka olen puhunut teille, ovat henki ja ovat elāmā. 2 Kor. 8:6.

64. Mutta teissä on muutamia, jotka eivilt usko." Sillä Jesus tiesi alusta ketkā ne olivat, jotku eivāt uskoneet, ja kuka se oli, joka oli pettävä hänet. Job. 2:25, 13:11.

65. Ja hän sanoi: "Sentähden olen sanonut teille, ettei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei isüni anna sitä

hänelle.

66. Siitä lähtien useat hänen opetuslapsistaan menivät pois, eivätkä enää vaeltaneet hänen kanssaan.

67. Niin Jesus sanoi niille kahdelleteinta: "Tahdotteko tekin mennä

pois?"

68. Simon Pietari vastasi hänelle: "Herra, kenen tykö menisimme? Si-nulla en flanksikkisen elämän sanat: Ap. L 5:20.

69. ja me uskomme ja olemme tulleet tuntemaan, että sinä olet Kristus, elāvān Jumalan Poika." -

Matt. 14:58. 16:16. ' Mark. 8:29. Luuk. 9:20. Jób. 11:27. 70. Jesus vastasi heille: "Enkö minä ole valinnut teitä, te kaksitoista? Ja yksi teistä on perkele."

Luuk. 6:18: Joh. 8:44. 71. Mutta sen hän sanoi Juudaasta, Simonia pojasta Iskariotista; sillä tämā oli peļtāvā hānet ja oli yksi niistā kahdestatoista.

in the state of th 7 Luku. Jesus mense Jerusalemiin lehtimajanjuhlalle ja opettaa temppelissä.

Ja sen jälkeen Jesus vaelsi ympäri Galileassa; allä hän ei tahtonut vaelissa Judeassa, koska juutsisiset tavoittivat tappaakseen häntä:

2. Jai Juutalaisten juhla, lehtimajanjuhla, oli lähellä. 3 Moos. 23:34. 3. Niin hänen veljensä sanoivat hänelle: "Lähde täältä ja mene Ju-

dean, että opetuslapsesikin näkisivät tekesi, jolta teet; 4. sillä ei kukaan, joka tahtoo olla julkisuudessa, tee mitään salassa. Koska näitä tekoja teet, niin ilmaise

itsesi maailmalle." 5. Sillä hänen veliensäkään eivät

uskoneet häneen. 6, Niin Jesus sanoi heille "Minun aikani ei ole vielä tullut, mutta teillä

on aina sovelias aika. Job. 2:4. 7. Maailma ei saata vihala teitä, mutta minua se vihaa, sillä minä todistan siitä, että sen teot ovat pahoja. Joh: 3:19. 15:18.

8. Menkäät te ylös juhlalle, minä

sillä minun aikani ei ole vielä täyitynyt." Joh. 8:20. Tämän hän sanoi heille ja jäi

Galileaan. Mutta kun hänen veljensä oli-

vat menneet ylös juhlalle, silloin hankin meni sinne, ei julki, vaan

ikäänkuin salaa. 11. Niin juutalaiset etsivät häntä juhlana ja sanoivat "Missä hän on?"

12: Ja hänestä oli paljo napinaa kansassa; muutamat sanoivat ... Hän on hyvä;" mutta toiset sanoivat: "Ei, vaan hän villitsee kansaa " Joh. 9:16. 13 Ei kuitenkaan kukaan julkisesti

puhunut hänestä, koska he pelkäsivāt juutalaisia. Joh. 9:22, 12:42, 19:38, 14. Mutta kun jo puoli juhlaa oli kulunut, meni Jesus ylös temppe-

liin ja opetti 15. Niin juutalaiset ihmettelivät ja sanoivat: "Kuinka tämä osaa Raamattua, vaikkei ole käynyt oppia?"

Matt. 13:54. Mark. 6:2. 16. Jesus vastasi heille ja sanoi .,, Minun oppini ei ole minun, vaan sen, ioka minut lähetti. Joh. 8:28. 12:49 14:10,24. 17. Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee han tuntemaan onko tāmā oppi Jumalasta, vai pu-

hunko mină omiani.

 Joka omiaan puhuu, se pyytää omaa kunniaansa, mutta joka pyytāā lāhettājānsā kunniaa, hān on totuudellinen, eikä hänessä ole vää-Joh. 5:41 8. rvvttā. 19 Eikö Mooses ole antanut teille lakia? Ja ei kukaan teislä lakia pidä. Miksi tavoitatte tappaaksenne mi-nua?" 2Moos 20:1 s. Ap. 1.7:53. Room. 2:17 s. 20. Kansa vastasi ,,Sinussa on perkele; kuka sinua taveittaa tappaakseen?" Joh. 8:48 s. 10:20. 21. Jesus vastasi ja sanoi heille. Yhden teon minä tein, ja kaikki kummastelette. Joh. 5:88. 22. Sentähden, Mooses antoi teille

ympärileikkauksen - ei niin, että se on Moosekselta, vaan isiltä - ja sabbattina te ympärileikkaatte ih-1 Moos. 17:10 s. 3 Moos. 12:3, 23 Jos ihminen saa ympärileikkauksen sabbattina, ettei Mooseksen lakia rikottaisi, miksi olette vihois-

sanne minulle siitä, että tein koko ihmisen terveeksi sabbattina? 24 Alkäät tuomitko näön mukaan, yaan tuomitkaat oikea tuomio '

5 Moos. 1:16s San 24:23 Jaak 2:1. Niin muutamat Jerusalemin asukkuista sanoivat. "Eikö tämä ole se, jota he tavoittavat tappaakseen?

en viela mene vice talle juhlalle. 26. Ja katso, han puhuu vapaasti,

eivätkä sano hänelle mitään Ovatkohan hailitusmiehet todella tulleet tuntemaan, että tämä on Kristus? 27. Kuitenkin, me tiedāmme mistā tāmā on; mutia kun Kristus tulee, niin ei kukaan tiedā mistā hān on." Matt. 13:56. Mark. 6:3. Luuk. 4:22. Joh. 6:42. 28. Niin Jesus puhui temppelissä korkealla äänellä, opetti ja sanoi: "Te tunnette minut ja tiedätte mistä minā olen; ja itsestāni en ole tullut, vaan lāhettājāni on se oikea lāhettājä, ja häntä te ette tunne. Joh. 8:26. 29. Mutta minā tunnen hānet, sillā hänen tyköään minä olen tullut, ja hän on minut lähettänyt.

Matt. 11:27 Joh. 10:15. 30. Niin he tavoittivat ottaakseen häntä kiinni; mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut.

Mark. 11:18. Lunk. 20:19. Joh. 8:20.37. 31. Mutta useat kansasta uskoivat häneen ja sanoivat: "Kun Kristus tulee, tehneekö hän enemmän ikmeitä, kuin tämä on tehnyt?"

Joh. 8:30. 10:42. 11:45. 12:42. 32. Farisealaiset kuulivat kansan napisevan hānestā tātā; niln ylipapit ja farisealaiset lähettivät käskyläisiä ottamaan häntä kiinni.

33. Mutta Jesus sanoi: "Olen vielā vähän aikaa teidän kanssanne, ja sitten menen pois sen tykö, joka minut lähetti. Job. 12:85. 16:5.16.

34. Silloin te etsitte minua, ettekä löydä; ja missä minä olen, sinne te Job. 8:21. 13:33.

ette voi tulla."

35. Niin juutalaiset sanoivat keskenään: "Minne tämä aikoo mennä. koska emme voi löytää häntä? Aikoneeko hän mennä niiden luo, jotka asuvat hajalla kreikkalaisten kes-

kellä, ja opettaa kreikkalaisia? 36. Mitä tämä sana on, jonka hän sanoi: "Silloin te etsitte minua, ettekā löydā, ja: "Missā minā olen, sin-

ne te ette voi tulla?"

37. Mutta juhlan viimeisenä, suurena päivänä Jesus seisoi ja puhui korkealla äänellä ja sanoi: "Jos jonkun on jano, niin tulkoon hän minun tykôni ja juokoon! 3 Moos. 23:36.

Jes. 55:1. Joh. 4:10. 6:35. Ilm. 22:17. 38. Joka uskoo minuun, hänen sisästään on, niinkuin Raamattu sanoo, juokseva elävän veden virtoja."

Jes. 58:11. 39. Mutta sen han sanoi Hengesta, joka oli tuleva niiden osaksi, jotka uskoivat häneen; sillä Pyhä Henki ei ollut vielä annettu, koska Jesus ci vielā ollut kirkastunut. Joel 2:28. Job. 14:16 s. 16:7. Ap. t. 9:4. Ef. 1:18.

40. Niin muutamat kansasta, kuultuaan nämä sanat, sanoivat: "Tämā on totisesti se profetta."

5 Moos, 18:15. Luuk, 7:16. Joh, 6:14. 41. Toiset sanoivat: "Tämä on Krastus." Mutta toiset sanoivat . "Ei sufrkaan Kristus tule Galileasta? Job. 1:46. 42. Eiko Raamattu sano, että Kristus on oleva Davidin jälkeläisiä ja tuleva pienestä Betlehemin kaupungista, jossa David oli?"

1 Sam. 16:1. Ps. 89:4 s. 132:11. Jer.28.5. Mik. 5:1. Matt. 2:5s. Luuk. 2:4.
43. Niin syntyi kansassa eripuraisuus hänen tähtensä. Joh. 7:12. 44. Ja muutamat heistä tahtoivat

ottaa häntä kiinni. Mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi.

45. Niin käskyläiset palasivat ylipappien ja farisealaisten tyko, ja nāmā sanoivat heille: "Miksi ette tuoneet häntä tänne?"

46. Käskyläiset vastasivat: "Ei ole koskaan ihminen puhunut niin, kuin se mies puhuu." Matt. 7:28 a. 47. Niin farisealaiset vastasivat heille: "Oletteko tekin eksytetyt? 48. Onko kukaan hallitusmiehistä

tai farisealaisista uskonut häneen? Joh. 12:42. 1 Kor. 1:26. 2:8.

49. Mutta tuo kansa, joka ei tunne lakia, on kirottu.

50. Niin Nikodeemus, hān joka yöllā oli käynytJesuksen luona ja joka oli yksi heistä, sanoi heille: Joh.\$2. 1939. 51. "Tuomitseeko lakimme ketään. ennenkuin häntä kuulustellaan ja saadaan tietää mitä hän tekee?**

5 Moos. 1:16 a. 52. He vastasivat ja sanoivat hanelle: "Oletko sinäkin Galileasta? Tutki, niin näet, ettei Galileasta nouse profettaa,"

53. Ja he menivät kukin kotiinsa.

8 Luku.

Jesus ja aviorikoksellinen nainen. Jesus todistas itsestään ja nuhtelee juutalaisia. Mutta Jesus meni Oljymaelle. 2. Ja varhain aamulla hän taas

saapui temppeliin, ja kaikki kensa tuli hänen tykönsä; ja hän istuutui ja opetti heitä.

Silloin kirjanoppineet ja farisealaiset toivat hänen tykonsä erään aviorikoksessa kiinni otetun naisen, asettivat jämän hänen eleensä

4. ja sanoivat hänelle: "Opettaja, tämä nainen on tavattu itse teosta, kun hän teki aviorikoksen.

5. Ja Mooses on laissa antanut meille kāskyn, ettā tāmmöiset ovat kivitettävät. Mitä sinä sanot?"

8 Mecs. 20:10. 8 Mocs. 20:23.

6. Mutta sen he sanoivat kietoak- i seen häntä, jotta saisivat aihetta syyttāā hāntā. Silloin Jesus kumartui alas ja kirjoitti sormellaan maahan.

7. Mutta kun he yhä edelleen ky syivät häneltä, ojensi hän itsensä ja sanoi heille: "Joka teistä on synni-tön,se heittäköönensimmäisenä häntā kivellā." 5 Moos. 17:7. Room. 2:1.

8. Ja taas hän kumartui alas ja kir-

ioitti maahan.

9. Kun he tämän kuulivat ja heidän omatuntonsa todisti heidåt syvllisiksi, menivät he pois, toinen toisensa perästä, vanhimmista alkaen viimeisiin asti; ja sinne jäi ainoastaan Jesus ja nainen, joka seisoi hänen edessään. Room, 2:22.

10. Ja kun Jesus ojensi itsensä eikä nāhnyt ketāān paitsi naista, sanoi hān hānelle: "Nainen, missā nuo syyttājāsi ovat? Eikō kukaan ole si-

nua tuominnut?"

11. Hän vastasi . "Ei kukaan, Herra." Niin Jesus sanoi hänelle: "En minäkään sinua tuomitse; mene, äläkä tästedes enää teesyntiä." Joh.8:17. 5:14.

12. Niin Jesus taas puhui heille, sanoen: "Minä olen maailman valo, joka seuraa minua, hän ei vaella pimeässä, vaan hänellä on elämän valo:

Jes. 49:5. Luuk. 2:32. Joh. 1:4. 9:5. 12:35. 13. Niin farisealaiset sanoivat hänelle: "Sinā todistat itsestāsi; todis-

tuksesi ei ole tosi "

14. Jesus vastasi ja sanoi heille: .Vaikka minä todistan itsestäni, niin todistukseni on tosi, siliä minä tiedän mistä olen tullut ja mihin me-nen; mutta te ette tiedä mistä tulen ja mihin menen. Joh. 5:34, 9:29. 15. Te tuomitsette lihan mukaan, mi-

nā en tuomitse ketāun. Joh. 7:24. 12:47. Ja jos minā tuomitsenkin, niin tuomioni on oikea, sillä minä en ole vksinäni tuomitsemassa, vaan minä

ja Isā, joka lähetti minut. 17. Onhan laissannekin kirjoitettu, että kahden ihmisen todistus on tosi.

5 Moos. 17:8. 19:15.

Matt. 18:16, 2 Kor. 18:1. Hebr. 10:28. 18. Mină se olen, joka todistan itsestāni, ja minusta todistaa myös Isä, joka lähetti minut." Joh. 5:37.

19. Niin he sanoivat hänelle: "Missä isāsi on?" Jesus vastasi: "Ette tunne minua ettekä Isääni; jos tuntisitte minut, tuntisitte Isänikin." Joh. 14:7.

20. Nämä sanat Jesus puhui uhriarkun luona, opettaessaan temppe-lissä; eikä kukaan ottanut häntä kiinni, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut. Joh. 7:80.

.. Mină menen pois, ja te etsitte minua, ja te kuolette synnissänne. Mihin mină menen, sinne te ette voi tulla."

ulla." Joh 7:34. 18:33. 22. Niin juutalaiset sanoivat: "Tappaneeko hän itsensä, koska sanoo. Mihin mină menen, sinne te ette

voi tulla?"

23. Ja han sanoi heille: "Te olette alhaalta, minä olen ylhäältä; te olette tästä maailmasta, minä en ole tästä maailmasta. Joh. 8:81 17:16. 1 Joh. 4:5. 24. Sentähden sanoin teille, että kuolette synneissänne; sillä jos ette usko, että minä se olen, niin kuo-

lette synneissänne."

25. Niin he sanoivat hänelle: "Kuka sinā olet?" Jesus sanoi heille:

"Juuri se, mitä puhunkin teille.
26. Minulla on paljo teistä puhumista ja tuomitsemista; mutta se, joka on lähettänyt minut, on totuudellinen, ja minkä minä olen kuul-lut häneltä, sen puhun maailmalle."

Job. 12:49. 27 Mutta he eivät ymmärtäneet,

että hän puhui heille Isästä. 28. Niin Jesus sanoi heille: "Kun olette ylentäneet Ihmisen Pojan, silloin ymmärrätte, että minä se olen ja etten itsestäni tee mit. In, yr an puhun tätä sen mukaan kuin Isäni on opettanut minulle.

Joh. 3:14. 5:30. 12:32. 29. Ja se, joka on lähettänyt minut, on minun kanssani; hän ei ole jättänyt minua yksinäni, sentähden ettā minā aina teen sitā, mikā hānelle on mieluista." Joh. 14:10.

30. Kun hān puhui tātā, uskoivat

useat häneen.

31. Niin Jesus sanoi niille juutalaisille, jotka uskoivat häneen: "Jos te pysytte minun sanassani, niin todella olette minun opetuslapsiani; 32. ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi.

Joh. 7:17. Room. 6:18. 8:2. Gal. 5:1. 33. He vastasivat hänelle: ..Me olemme Abrahamin jälkeläisiä emmekā ole koskaan olleet kenenkään orjia. Kuinka sinā sitten sanot: ,Te tulette vapaiksi?" Matt. 8:9.

34. Jesus vastasi heille: "Totisesti, totisesti sanon teille: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja.

Room. 6:16. 2 Piet. 2:19. 1 Joh. 8:8. 35. Mutta orja ei pysy talossa ijäti; Poika pysyy ijäti. 1Moos.21:10. Gal.4:30. 36. Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin todella tulette vapaiksi. Hebr. 2:14 s.

37. Minā tiedān, ettā olette Abra-21. Niin Jesus taas sanoi heille:¦hamin jälkeläisiä; mutta te tavoiJoh. 3:32.

tatte tappaaksenne minua, koska minun sanani ei saa tilaa teissä.

38. Mină puhun mită olen năhnyt lsani tykona; ja te teette mita olette nähneet teidän isänne tykönä."

39. He vastasivat ja sanoivat hänelle . "Abraham on meidän isämme." Jesus sanoi heille:,,Jos olisitte Abrahamin lapsia, niin tekisitte Abrahamin tekoja. Room. 2:28. 9:7. Gal. 3:7,29.

40. Mutta nyt tavoitatte minua tappaaksenne, minua, joka olen puhunut teille totuuden, jonka olen kuullut Jumalalta. Semmoista Abraham

ei tehnyt.

41. Te teette teidän isänne tekoja." He sanoivat hänelle: "Me emme ole äpärinä syntyneet; meillä on yksi

Isā, Jumala.'

42. Jesus sanoi heille: "Jos Jumala olisi Isanne, niin te rakastaisitte minua, sillä minä olen Jumalasta lähtenyt ja tullut; enpä ole itsestänitullut. vaan hän lähetti minut. 1 Joh.5:1.

 Minkätähden ette ymmärrä minun puhettani? Sentähden ettette voi

kuulla minun sanaani.

44. Te olette siitä isästä perkeleestä, ja isanne himoja te tahdotte noudattaa. Hän oli murhaaja alusta, ja totuudessa hän ei seiso, koska totuutta ci ole hänessä. Kun hän puhuu valhetta, niin hän puhuu omaansa, sillä hän on valehtelija ja valheen isä.

1 Moos. 3:1. 1 Job. 3:8. 45. Mutta minua ette usko, sentäh-

den että minä sanon totuuden. 46. Kuka teistä voi nuhdella minua synnistä? Jos puhun totuutta, miksi

elle usko minua? 2 Kor. 5:21. 1 Piet. 2:22. 1 Joh. 3:5.

47. Joka on Jumalasta, se kuulee Jumalan sanoja. Sentähden te ette kuule, koska ette ole Jumalasta."

Joh. 18:37. 1 Joh. 4:6. 48. Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat hänelle: "Emmekö ole oikenssa, kun sanomme, että olet samariakinen ja että sinussa on perkele?" Job. 7:20. 10:20.

. 49. Jesus vastasi: "Minussa ei ole

perkele, vaan minä kunnioitan Isää-

ni, ja te häpäisette minua.

50. Mutta minä en pyydä omaa kunniaani; on olemassa se, joka sitä kysyy ja joka tuomitsee. Joh. 7:18. 51. Totisesti, totisesti sanon teille: jos joku pitää minun sanani, ei hän ikinā nāe kuolemaa." Joh. 5:24. 11:25.

52. Juutalaiset sanoivat hänelle: "Nyt ymmärrämme, että sinussa on perzete. Adrahamon kuollut ja pro- sanoivat: "Eikö tämä ole se, joka lelat, ja sinä sanot: "Jos joku pitää istui ja kerjäsi?"

minun sanani, ei hän ikinä maista kuolemaa.

53. Oletko sinä suurempi kuin isäm-

me Abraham, joka kuoli? Ja profetat kuolivat ; keneksi sinä teet itsesi?" 54. Jesus vastasi: "Jos itse pyydän kunniaa itselleni, niin kunniani on mitätön. Isäni on se, joka kunnioittaa minua, hän, jonka te sanotte olevan Jumalanne.

55. Ja te ette tunne häntä; mutta minä tunnen hänet. Ja jos sanoisin, etten tunne häntä, niin olisin valehtelija niinkuin tekin; mutta minä tunnen hänet ja pidän hänen sanansa.

 Abraham teidän isänne, riemuitsi siitä, että oli näkevä minun päi-

vāni; ja hān nāki sen ja iloitsi."

57. Niin juutalaiset sanoivat hānelle: Et ole vielä viidenkymmenen vuoden vanha, ja Abrahamin olet nähnyt!"

58. Jesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti sanon teille: ennenkuin Abraham syntyi, olin minä." Kol. 1:17.

59. Silloin he poimivat kiviä heittääksensä häneen; mutta Jesus lymysi ja läksi temppelistä, käyden heidän keskitsensä, ja poistui siten.

9 Luku.

Jesus parantaa sabbattina sokeana syntyneen miehen.

Ja kulkiessaan hän näki miehen, jo-ka syntymästään saakka oli ollut sokea.

2. Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: "Rabbi, kuka teki syntiä, tämäkö vai hänen vanhempansa, niin että hän oli syntyvä sokeana?'' Luuk. 13:2.

3. Jesus vastasi:,,Ei tämä tehnyt syntiä eivätkä hänen vanhempansa, vaan se tapahtui, että Jumalan teot tuli-

sivat ilmi hänessä.

4. Niin kauan kuin on päivä, tulee minun tehdä sen tekoja, joka lähetti minut; tulee yo, jolloin ei kukaan voi tehdä työtä. Joh. 5:17.

Niin kauan kuin olen maailmas-

sa, olen maailman valo.

Job. 1:4,9. 8:12, 12:35.46. 6. Tämän sanottuaan hän sylki maahan ja teki tahtaan syljestä **ja voi**teli tahtaan hänen silmilleen.

7. Ja saņoi hānelle: "Mene, pese it-sesi Siloamin lammikossa" — Siloam merkitsee: lähetetty. - Niin hän meni ja pesi itsensä ja tuli sieltä näkevänä.

8. Silloin naapurit ja ne, jotka ennen olivat nähneet hänet kerjäläisenä,

9. Toiset sanoivat: "Hän se on;" toiset taas sanoivat: "Ei ole, vaan hän on sen näköinen." Hän itse sanoi: "Minā se olen."

10. Niin he sanoivat hänelle: "Miten sinun silmäsi ovat auenneet?"

11. Hän vastasi: "Se mies, jota ni-mitetään Jesukseksi, teki tahtaan ja voiteli silmäni ja sanoi minulle: "Me-ne ja pese itsesi Siloamin lammikos-sa;" niin minä menin ja pesin itseni ja sain näköni."

12. He sanoivat hänelle: "Missä hän on?" Hän vastasi: "En tiedä."

13. Niin he veivät hänet, joka ennen oli ollut sokea, farisealaisten tykö. 14. Ja se päivä oli sabbatti, iona Jesus teki tahtaan ja avasi hänen silmänsä.

15. Niin farisealaisetkin kysvivät häneltä miten hän oli saanut näkönsä. Ja han sanoi heille: "Han pani tahtaan silmilleni, ja minā pesin itseni

ja nyt näen.''

16. Niin muutamat farisealaisista sanoivat: "Se mies ei ole Jumalasta. koska hän ei pidä sabbattia." Toiset sanoivat: "Kuinka voi syntinen ihminen tehdā semmoisia ihmeitā?" Ja heidän keskenään oli eripuraisuus. Joh. 7:12.

17. Niin he taas sanoivat sokealle: "Mitā sinā sanot hānestā, koskapa hān avasi silmāsi?" Ja hān sanoi:

"Hän on profetta."

18. Mutta juutalaiset eivät uskoneet hänestä, että hän oli ollut sokea ja saanut näkönsä, ennenkuin kutsuivat sen näkeväksi tulleen vanhemmat

19. ja kysyivät heiltä, sanoen: "Onko tämä teidän poikanne, jonka te sanotte sokeana syntyneen? Kuinka

han sitten nyt nakee?"

Hänen vanhempansa vastasivat ja sanoivat: "Me tiedāmme, ettā tāmä on poikamme ja että hän on so-

keana syntynyt

21. mutta kuinka hän nyt voi nähdă, emme tiedă, eli kuka on avannut hänen silmänsä, sitä emme tiedä. Kysykäät häneltä; hän on täydessä ijässä, hän on itse puhuva puolestaan."

22. Tämän hänen vanhempansa sanoivat, koska pelkäsivät juutalaisia Sillä juutalaiset olivat jo sopineet keskenään, että se, joka tunnusti hänet Kristukseksi, oli eroitettava syrragogasta. Joh. 12:42. 19:38.

23. Sen vuoksi hänen vanhempansa sanoivat: "Hän on täydessä ijässä.

kysykäät häneltä.

21. Niin he kutsuivat toistamiseen miehen, joka oli ollut sokea, ja sa-

noivat hänelle: "Anna kunnia Jumalalle: me tiedämme sen miehen olevan syntisen."

25. Hän vastasi: "Onko hän syntinen, sitä en tiedä; sen vain tiedän,

että minä, joka olin sokea, nyt näen."
26. Niin he sanoivat hänelle: "Mitā hān teki sinulle? Miten hān avasi

silmäsi?"

27. Hän vastasi heille; "Johan minä sanoin teille, ettekä ottancet kuullaksenne. Miksi taas tahdotte sitä kuulla? Tahdotteko tekin ruveta hänen opetuslapsikseen?"

23. Niin he herjasivat häntä ja sanoivat: "Sinä olet hänen opetuslapsensa, mutta me olemme Mooseksen

opetuslapsia.

29. Me tiedämme Jumalan puhuneen Moosekselle, mutta mistä tuo on, sitä emme tiedä."

30. Mies vastasi ja sanoi heille: "Sehän tässä on ihmeellistä, että te ette tiedā mistā hān on, ja kuitenkin hān on avannut silmäni

31. Me tiedāmme, ettei Jumala kuule syntisiä; vaan joka on jumalaa-pelkääväinen ja tekee hänen tahton-

sa, sitä hän kuulee.

Ps. 66:18. San. 15:29. 28:9. Mik. 8:4. 32. Ei ole maailman alusta kuultu, että kukaan on avannut sokeana syntyneen silmät.

33. Jos tämä ei olisi tullut Jumalan tyköä, ei hän voisi tehdä mitään. 34. He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Sinä olet kokonaan synneissä syntynyt, ja sinäkö tahdot opettaa meitä?" Ja he ajoivat hänet ulos.

35. Ja Jesus sai kuulla heidän ajaneen hänet ulos; ja hänet tavates-saan hän sanoi hänelle: "Uskotko sinä Jumalan Poikaan?"

36. Hän vastasi ja sanoi: "Herra, kuka se sitten on, että uskoisin häneen?" 37. Jesus sanoi hänelle: "Sinä olet nähnyt hänet, ja se on hän, joka puhuu sinun kanssasi." 38. Niin hän sanoi: "Herra, minä

uskon;" ja hān kumarsi hāntā.

39. Ja Jesus sanoi: "Tuomioksi minä olen tullut tähän maailmaan, jotta ne, jotka eivät näe, näkisivät ja ne, jotka näkevät, tulisivat sokeiksi."

Job. 3:19. 40. Ja muutamat hänen kanssaan olevat farisealaiset kuulivat tämän ja sanoivat hänelle: "Olemmeko me-

kin sokeat?"

41. Jesus sanoi heille. "Jos olisitte sokeat, niin teillä ei olisi syntiä: mutta nyt sanotte: "Me naemnie"; sentähden syntinne pysyy poistamatta."

10 Luku.

Hyvä paimen, Jesus on Kristus, Jumalan Poika.

otisesti, totisesti minä sanon teil-"I le: joka ei ovesta mene sisälle lammashuoneesen, vaan astuu siihen muualta, se on varas ja rosvo. Mutta joka ovesta menee sisälle,

se on lammasten paimen

3. Sille ovenvartija avaa, ja lampaat kuulevat hänen ääntänsä, ja hän kutsuu omat lampaansa nimeltä ja vie ne ulos,

4. Ja laskettuaan kaikki omansa ulos, han kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä ne tuntevat hänen äänensä

Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska civät

tunne vierasten ääntä.

6. Tämän kuvauksen Jesus puhui heille; mutta he eivät ymmärtäneet mită se oli, jota han puhui heille 7. Niin Jesus vielä sanoi heille · "Totisesti, totisesti sanon teille: minä olen lammasten ovi.

8. Kaikki, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat varkaita ja rosvoja ; mutta lampaat eivät ole kuulleet heitä.

Jer. 23:1 s

9. Mină olen ovi; jos joku minun kauttani menee sisälle, niin hän pelastuu, ja hän menee sisälle ja menee uloš ja löytää laidunta.

Joh. 14:6. Ef. 2:18. Hebr. 10:19. 10. Varas ei tule muuta varten kuin varastamaan ja tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut, jotta heillä olisi elämä ja olisi yltäkyllä. Joh.1:4.16. 11. Mină olen se hyvă paimen. Hy-

vä paimen panee henkensä lammasten edestä. Ps. 23:1. Jes. 40:11.

Hes. 34:11 s. 37:24. Hebr. 13:20. 12. Mutta palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omia lampaat eivät ole, kun näkee suden tulevan, niin hān jāttāā lampaat ja pakenee; ja susi raatelee ja hajoittaa ne. Sak. 11:16 s. 13. Palkkalainen pakenee, sillä hän

on palkattu eikä välitä lampaista. 14. Minä olen se hyvä paimen, ja mină tunnen omani, ja omani tuntevat minut, 2 Tim. 2:19. 1 Piet. 2:25. 15. niinkuin Isä tuntee minut ja mi-

nă tunnen Isan; ja mină panen hen-

keni lammasten edestä.

16. Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä lammashuoneesta; nekin tulce minun tänne johdattaa, ja ne snavat kuulla ääneni, ja on oleva yksi auma ja yksi paimen.

Jes. 56:8. Res. 37:22 s, Matt. 28:19. Joh. 11:52, Ap. t. 2:39. 10:54 s. Ef. 2:13 s.

17. Sentähden Isä rakastaa minua. että minä panen henkeni, ottaukseni sen takaisin. Jes. 53:12.

18. Ei kukaan ota sitä minulta, vaan mină panen sen itsestăni. Minulla on valta panna se, ja minulla on valta ottaa se takaisin. Sen käskyn

olen saanut Isältäni."

19. Niin syntyi taas eripuraisuus juutalaisten kesken näiden sanain

tähden.

20. Ja useat heistä sanoivat: nessä on perkele ja hän on järjil-tään; mitä te häntä kuuntelette?"

21 Toiset sanoivat: "Nāmā eivāt ole riivatun sanoja; eihān perkele voi avata sokeain silmiā?" Joh.9.6 s. Silloin tuli temppelin vihkimäjuhla Jerusalemissa, ja oli talvi.

23. Ja Jesus käveli temppelissä, Sa-

lomonin pylväskäytävässä.

21. Niin juutalaiset ympäröitsivät hänet ja sanoivat hänelle: "Kuinka kauan pidät mieltämme jännityksissä? Jos sinä olet Kristus, niin sano se meille suoraan.

25. Jesus vastasi heille: "Olen sanonut sen teille, ja ette usko. Ne teot, joita minä teen Isäni nimessä. ne todistavat minusta.

Joh. 5:36. 26. Mutta te ette usko, sillä ette ole minun lampaitani, niinkuin olen sanonut teille.

27. Minun lampaani kuulevat ääntani, ja mina tunnen ne, ja ne seu-

raavat minua.

28. Ja minä annan heille ijankaikkisen elämän, ja he eivät huku ijankaikkisesti, eikä kukaan ryöstä heitā minun kādestāni.

29. Isäni, joka on antanut heidät minulle, on suurempi kaikkia, eikä kukaan voi ryöstää heitä Isäni kädestä.

 Minä ja Isä olemme yhtä. Joh. 14:9. 17:11,21 s. 31. Niin juutalaiset ottivat taas ylös

kiviä kivittääkseen häntä. 32. Jesus vastasi heille: "Monta hyvää tekoa olen näyttänyt teille Isaltäni; mikä niistä on se, jonka tähden tahdotte kivittää minua?"

33. Juutalaiset vastasivat hänelle: "Hyvän teon vuoksi emme kivitä sinua, vaan pilkan tähden, ja koska sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi." Joh. 5:18. Joh. 5:18.

34. Jesus vastasi heille: "Eikö laissanne ole kirjoitettu: "Minā sanoin: te olette jumalia'? Ps. 82:6.

35. Jos hān sanoo jumaliksi niitā, joille Jumalan sana tuli - ja Raamattu ei saata raueta tyhjään -36. niin kuinka sanotte hänelle, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt | maailmaan: "Sinä pilkkaat Jumalaa", sentähden että sanoin: .Minä olen Jumalan Poika'?

37. Jos en tee Isāni tekoja, ālkāāt

uskoko minua.

38. Mutta jos niitā teen, niin, jos ette usko minua, uskokaat tekojani, että ymmärtäisitte ja uskoisitte Isän clevan minussa ja minun olevan Isäs-SE. " Joh. 14:10 s.

39. Niin he taas tavoittivat ottaakseen häntä kiinni, mutta hän pääsi

heidän käsistään.

40. Ja hān lāksi taas Jordanin toiselle puolelle siihen paikkaan, jossa Johannes ensin kastoi, ja viipyi siel-Joh. 1:28. 41. Ja useat tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Johannes ei tehnytyh-

tään ihmettä; mutta kaikki, mitä Johannes sanoi tästä, on totta." Ja useat uskoivat häneen siellä.

II Luku.

Jesus heräitää Lasaruksen kuolleisia. Kaifean neuvo.

Ja erās mies, Lasarus, Betaniasta, Marian ja hānen sisarensa Martan kylästä, oli sairaana Luuk. 10:38 s. 2. Ja se oli Maria, joka voiteli Herraa hajuvoiteella ja pyyhki hiuksillaan hänen jalkansa; ja Lasarus, joka sairasti, oli hänen veljensä.

Matt. 26:7. Mark. 14:8. Joh. 12:8. 3. Niin sisaret lähettivät Jesukselle tāmān sanan: "Herra, katso, se, jo-ta rakastat, sairastaa."

4. Mutta sen kuultuaan Jesus sanoi : ,Tämä tauti ei ole kuolemaksi, vaan Jumalan kunniaksi, että Jumalan Poika sen kautta kirkastettaisiin." 5. Ja Jesus rakasti Marttaa ja hänen

sisariaan ja Lasarusta. 6. Kun hän siis kuuli hänen sairastavan, viipyi hän siinä paikassa, jos-

sa oli, vielä kaksi päivää; 7. mutta niiden kuluttua hän sanoi opetuslapsilleen: "Menkäämme taas

Judeaan. . Opetuslapset sanoivat hänelle. Rabbi, äsken juutalaiset tavoittivat sinua kivittääkseen, ja taas menet sinne."

Joh 10:21

Job. 10:31. 9. Jesus vastasi: "Eikō kaksitoista tuntia ole päivässä? Joka vaeltaa päivällä, hän ei loukkaa itseänsä, sillä hān nākee tāmān maailman valon.

Job. 9:4. 10. Mutta joka vaeltaa võllä, hän loukkaa itsensä, sillä valo ei ole hä-Dessä."

11. Tāmān hān puhui, ja sitten hān

nukkuu, mutta minä menen herättämään hänet unesta."

12. Niin opetuslapset sanoivat hänelle "Herra, jos hān nukkuu, niin hān tulee terveeksi."

13. Mutta Jesus puhui hänen kuolemastaan, he taas luulivat hänen puhuneen tavallisesta unesta.

14. Silloin Jesus sanoi heille suoraan: "Lasarus on kuollut,

15. ja minä iloitsen teidän tähten-ne siitä, etten ollut siellä, että uskoisitte; mutta menkäämme hänen tykonsä."

Niin Tuomas, jota nimitetään Kaksoiseksi, sanoi muille opetuslapsille "Menkäämme mekin kuollak-

semme hänen kanssaan!"

17. Niin Jesus tuli ja sai tietää hänen jo neljä päivää olleen haudassa 18. Ja Betania oli lähellä Jerusalemia, noin viidentoista stadion päässä.

19. Ja useat juutalaiset olivat tulleet Martan ja Marian luokse lohduttamaan heitä heidän veljestään.

20. Kun Martta kuuli, että Jesus oli tulossa, meni hän häntä vastaan; mutta Maria istui kotona 21. Ja Martta sanoi Jesukselle: "Her-

ra, jos sinā olisit ollut tāāllā, niin

veljeni ei olisi kuollut 22. Mutta nytkin tiedān, ettā Jumala

antaa sinulle kaikki, mitä häneltä anot." 23. Jesus sanoi hänelle "Veljesi on

nouseva vlos. 24. Martta sanoi hänelle. "Tiedän hä-

nen nousevan ylösnousemuksessa, viimeisenä päivänä."

Dan. 12:2. Joh. 5:28 4. 25. Jesus sanoi hänelle. "Minä olen ylösnousemus ja elämä, joka us-koo minuun, hän elää, vaikka olisi kuollut.

26. Ja jokainen joka elää ja uskoo minuun, hän ei kuole ijankaikki-sesti. Uskotko sen?" Joh. 6:35.

27 Hän sanoi hänelle: "Uskon, Herra; minā uskon, ettā sinā olet Kristus, Jumalan Poika, se, joka oli tuleva maailmaan." Matt 16:16. Joh.6:69.

28. Ja tāmān sanottuaan hān meni ia kutsui salaa sisarensa Marian, sanoen. "Opettaja on täällä ja kuisuu sinua."

29. Kun Maria sen kuuli, nousi hän

nopeasti ja meni hänen tykönsä. 30. Mutta Jesus ei ollut vielä saapunut kylään, vaan oli edelleen siinä paikassa, jossa Martta oli hänet kohdannut.

31. Kun siis juutalaiset, jotka olivat sanoi heille: "Lasarus ystävämme Marian kanssa huoneessa häntä lohduttamassa, näkivät hänen nopeasti nousevan ja lähtevän ulos, seurasivat he häniä, luullen hänen menevän haudalle itkeäkseen siellä.

32. Kun siis Maria saapui sinne, missā Jesus oli, ja nāki hānet, heittāytyi hän hänen jalkojensa eteen ja sanoi hänelle: "Herra, jos sinä oli-sit ollut täällä, niin veljeni ei olisi kuollut."

33. Kun Jesus näki hänen'itkevän ia hänen kanssaan tulleiden iuutalaistenitkevän, kauhistui hän hengessään ja tuli sangen murheelliseksi :

34. ja hän sanoi: "Mihin panitte hå-net?" He sanoivat hänelle: "Herra,

tule ja katso."

35. Ja Jesus itki. Luuk. 19:41. 36. Niin juutalaiset sanoivat: "Katso, kuinka hän rakasti häntä!

37. Mutta muutamat heistä santivat: "Eikö hän, joka avasi sokean silmät, myös voinut tehdä, ettei tämä olisi kuollut?" Joh. 9:6 8.

38. Niin Jesus kauhistui taas itsessansa ja meni haudalle; ja se oli luo-

la, ja sen suulla oli kivi.

39. Jesus sanoi: "Ottakaat kivi pois." Martta, kuolleen sisar, sanoi hänelle ... Herra, hän haisee jo, sillä hän on ollut kuolleena neljä päivää." 40. Jesus sanoi hänelle: "Enkösano-

nut sinulle, että, jos uskot, olet nä-kevä Jumalan kirkkauden?"Job.11:4. 41. Niin he ottivat kiven pois. Ja

Jesus nosti silmänsä ylöspäin ja sanoi: "Isä, minä kiitän sinua, että olet

kuullut minua.

42. Minā kyllā tiedān sinun aina kuulevan minua; mutta kansan tähden, joka seisoo tässä ympärillä, sanoin tämän, jotta uskoisivat sinun lähettäneen minut."

43. Ja sen sanotíuaan hān huusi korkealla ääneilä: "Lasarus, tuleulos!"

44. Ja kuollut tuli ulos, jalat ja kädet siteihin käärittyinä, ja hänen kasvojensa ympari oli hikiliina sidottu. Jesus sanoi heille: "Päästäkäät hänet ja antakaat hänen mennä."
45. Niin useat juutalaisista, jotka o-

livat tulleet Marian luokse ja nähneet mitä Jesus teki, uskoivat häneen.

46. Mutta muutamat heistä menivät farisealaisten tykö ja sanoivat heille

mită Jesus oli tehnyt.

47. Niin ylipapit ja farisealaiset kokosivat neuvoston ja sanoivat: "Mitä teemme, sillä tuo mies tekee monta ihmettä?

48. Jos annamme hänen näin olla, niin kaikki uskovat häneen, ja Roomalaiset tulevat ja ottavat meikä se-

49. Muita eras heistä, Kaifas, joka sinä vuonna oli viimmäinen mappi: sanoi heille" "Te ette tieda mitaan,

50. ettekä ajattele, että meille on parempi, että yksi ihminen kuolee kansan edestä, kuin että koko kansa hukkuisi." Joh. 18:14.

51. Mutta sită hăn ei sanonut itsestään, vaan kun hän oli sinä vuonna ylimmäinen pappi, niin hän ennusti, että Jesus oli kuoleva kansan edestä,

52. eikä kansan edestä ainoastaan. vaan myös kootakseen yhdeksi Jumalan hajalla olevat lapset. Joh. 10:16

53. Siitä päivästä lähtien he siis olivat päättäneet tappaa hänet.

54. Sentähden Jesus ei enää vaeltanut julkisesti juutalaisten keskellä, vaan läksi sieltä erämaan lähellä olevaan seutuun, Efraim nimiseen kaupunkiin; ja siellä hän oleskeli ope tuslapsineen.

55. Mutta juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja useat menivät maaseudulta ylös Jerusalemiin ennen pääsiäisjuhlaa, puhdistamaan itsensä. 🛍 😅

56. Ja he etsivät Jesusta ja sanoivat keskenään seisoessaan temppelissä: "Mitä arvelette? Eikö hän ensinkään

tule juhlalle?"

57. Mutta ylipapit ja farisealaiset olivat antaneet käskyn, että, jos joku tietäisi missä hän oli, hän antaisi sen ilmi, että ottaisivat hänet kiinni.

12 Luku.

Jesus voidellaan Betaniassa, ratsastaa Jerusalemiin ja puhuu kuolemansa tarpeellisuudesta ja kirkastumisestaan.

K uusi päivää ennen pääsiäistä Je-sus saapui Betaniaan, jossa Lasarus asui, joka oli kuolleena ollut ia jonka Jesus oli herättänyt kuolleista, Matt. 26:6s, Mark. 14:3s, Joh. 11:1, 43.

Siellä valmistivat hänelle aterian. ja Martta palveli; mutta Lasarus oli yksi niistä, jotka olivat põydässä hä-

nen kanssaan.

 Niin Maria otti naulan väärentämătontă, kallisarvoista nardus-voidetta ja voiteli Jesuksen jalat ja pyyhki ne hiuksillaan; ja huone täyttyi

voiteen hajusta. Joh. 11:2. 4. Silloin yksi hänen opetuslapsistaan. Juudas Iskariot, joka hänet sit-

ten petti, sanoi:

5. "Miksi ei tätä voidelta ole myöty kolmestasadasta denaarista ja nii-

ta annettu köyhille?"

6. Mutta sen han sanoi, ei sen vuoksi, että hän piti huolta kõyhistä, vaan sentähden, että hän oli varas ja rahakukkaro oli hänellä ja hän kanka maan että kansan. Franza interiori joi mitä siihen pantiin. 11 Joh 1829.

JOHANNEKSEN EVANKELIUMI 12.

A Nitri Jesus sanoi , Anna hanen ólla: han on tallentanut sen minun

hautaamiseni päiväksi

8. Silla kõvhät teillä aina on keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina. 5-Moos. 15:11 89. Silloin sai suuri joukko juutalaisia tietää, että hän oli siellä; ja he menivät sinne, ei Jesuksen tähden ainoastaan, vaan nähdäkseen myös Lasaruksen, jonka hän oli herättänyt kuolleista..

- 19: Mutta ylipapit pitivät neuvoa

tuppuakseen Lasarusiakin. 11. koska useat juutalaisista hänen

tähtensä menivät sinne ja uskoivat Jesukseen. Job. 11:45. 12. Seurgavana päivänä, kun suuri

kansanjoukko, joka oli saapunut juhlaan, kuuli, että Jesus oli tulossa Je-

rusalemiin, 🚁 :

Matt. 21:1 s. Mark. 11:1 s. Luuk. 19:29 s. - 13. ottivat he palmupuiden oksia ja menivät ulos häntä vastaan ja huusivat: "Hosianna, siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimessä, Israclin kuningas!" Ps. 118:25 s.

14. Ja saatuaan nuorén aasin Jesus istui sen selkään, niinkuin on kirjoitettu:

- 15. "Alā pelkāā, tytār Sion; katso, kuninkaasi tulee istuen aasin varsan Jes. 62:11, Sak. 9:9.

16. Tätä: hänen: opetuslapsensa eivät ensimmältä ymmärtäneet: mutan kun Jesus oli kirkastettu, silloin he muistivat, että tämä oli hänestä : kirjoitettu, ja että olivat tämän tehneet hinelle.

. 17. Niin se kansa, joka oli ollut hänen seurassaan, kun hän kutsui Laaruksen haudasta ja herätti hänet kuolleista, tedisti hänestä.

18. Sen vuoksi kansa menikin hän--ta vastaan, koska he kuulivat hänen

tehneen sen ihmeen.

19. Niin farisealaiset sanoivat keskenään: "Te näette, ettette saa mitään aikaan; katso, koko maailma juoksee hänen perässään."

20. Ja miden joukossa, joiden oli tapa menna ylös juhlalle rukoilemaan y oli muutamia kreikkalaisia.

1 . 180. 1 11 1 Kun. 8:41 s. J21. Nama menivat Filippuksen tykö, joka oli Galilean Beisaidasta, ja pyysivät häntä, sanoen: "Herra, me haluamme nähdä Jesusta."

2. 22: Filippus meni ja sanoi sen Anadrealle; Andreas ja Filippus meni-

wat im sancivat Jesukselle. 11023. Mutla: Jesus vastasi heille, sameen: "Hetki on tullut, että Ihmisen

24 Totisesti, totisesti sanon teille: jos ei nisunjyvä putoa maahan ja kuole, niin se jää yhdeksi jyväksi; mutta jos se kuolee, niin sc tuottaa paljon hedelmää. 1 Kor. 15:36.

25. Joka rakastaa henkeään, kadottaa sen; ja joka vihaa henkeään tässä maailmassa, säilyttää sen ijankaikkiseen elämään. Matt. 10:39. 16:25.

Mark. 8:35. Luuk. 9:24. 17:33.

26. Jos joku palvelee minua, seuratkoon han minua; ja missä minä olen, siellä minun palvelijanikin on oleva. Ja jos joku palvelee minua, niin Isä on kunnioittava häntä.

Joh. 14:3. 17:24. 1 Tess. 4:17. 27. Nyt sieluni on suuresti murheellinen, ja mitä sanonen? Isä, pelasta minut tästä hetkestä! Kuitenkin. sentähden olen tullut tähän hetkeen. Matt. 26:38 s.

28. Isā, kirkasta nimesi!" Niin taivaasta tuli ääni. "Minä olen sen kirkastanut, ja tahdon vielä kirkastaa

sen.

29. Niin kansa, joka seisoi ja kuuli sen, sanoi ukkosen jyrisseen. Toiset sanoivat: "Häntä puhutteli enkeli. 30. Jesus vastasi ja sanoi: "Ei tämä ääni tullut minun tähteni, vaan teidän tähtenne.

31. Nyt käy tuomio tämän maailmanyli; nyi tämän maailman ruhtinas tulee heitettäväksi ulos. Job, 16:11.

32. Ja kun minut ylennetään maasta, niin minä vedän kaikki tyköni." Joh. 3:14. 8:28.

33. Mutta sen hän sanoi osoittaen minkālaisella kuolemalla hān oli kuoleva.

34. Kansa vastasi hänelle; "Me olemme laista kuulleet, että Kristus py syy ijankaikkisesti; kuinka sinä sitten sanot, että Ihmisen Poika on ylennettävä? Kuka on tuo Ihmisen Poi-2 Sam.7:13. Ps.\$9:80. 110:4.

Jes. 9:6 s. Hes. 37:25. Dan. 2:44. 7:14,27. 35. Niin Jesus sanoi heille: "Vielä vähän aikaa valo on keskuudessanne. Vaeltakaat, niin kauan kuin teillā valo on, ettei pimeā teitā yllāttāisi. Joka pimeässä vaeltaa, hän ei tieda mihin menee.

Joh. 8:12. 9:5. 1 Joh. 2:11. 36. Niin kauan kuin teillä valo on, uskokaat valoon, että tulisitte valon lapsiksi." Tāmān Jesus puhui ja meni pois ja kätkeytyi heiltä.

37. Ja vaikka han oli tehnyt niin monta tunnusmerkkiä heidän nähtensä, eivät he uskoneet hängen,

38. että kävisi toteen Jesaja profetan sana, jonka hän on sanonut: "Her--Poika on kirkastettava. Joh. 13:31 s. 17:1. | rag kuka uskoo saarnaamme, ja kenelle Herran käsivarsi on ilmaistu ?" Jes. 53:1. Room. 10:16. 39. Sentähden he eivät voineet uskoa, koska Jesaja on vielā sanonut: 40. "Hän on sokaissut heidan silmänsä ja paaduttanut heidän sydämmensä, eiteivät näkisi silmillään ja ymmärtäisi sydämmellään ja kääntyisi, niin että parantaisin heitä."

Jes. 6:9 s. 29:10. Matt. 13:14 s. Mark. 4:12. Luuk. 8:10. Ap. t. 28:26. Room. 11:8. 41. Tämän Jesaja sanoi, kun näki hänen kirkkautensa ja puhui hänestä.

Jes. 6:1.3. 42. Kuitenkin useat hallitusmiehistäkin uskoivat häneen, mutta farisealaisten tähden eivät sitä tunnustaneet,_etteivät joutuisi synagogasta eroletuiksi. Job. 9:22.

43. Sillä he rakastivat sitä kunniaa, joka tulee ihmisiltä, enemmän kuin sitä kunniaa, joka tulee Jumalalta.

44. Mutta Jesus puhui korkealla äänellä ja sanoi: "Joka uskoo minuun, se ei minuun usko, vaan hä-neen, joka lähetti minut. 45. Ja joka näkee minut, näkee hä-

net, joka lähetti minut. Joh. 14:9.
-46. Minä olen valoksi tullut maailmaan, ettei yksikään, joka minuun uskoo, jäisi pimeään. Joh. 1:9, 8:12, 9:5. 47. Ja jos joku kuulee minun sanani eikā sāilytā niitā, en minā tuomitse hanta: silla en ole tullut tuomitsemaan maailmaa, vaan pelastamaan maailman. Luuk.9:56. Joh.3:17. 48. Joka ylönkatsoo minut eikä ota vastaan sanojani, hänellä on tuomitsijansa: se sana, jonka olen puhu-nut, se on tuomitseva hänet viimei-

senā pāivānā. 5 Moos. 18:19. 49. Sillā minā en ole itsestāni puhunut, vaan Isä, joka lähetti minut, hän on antanut minulle käskyn, mitā minun on sanominen ja mitā puhuminen. 5 Moos. 18:18. Joh. 14:10 50. Ja minä tiedän, että hänen käs-kynsä on ijankaikkista elämää. Sentähden, minkä minä puhun, sen puhun niin, kuin Isä on sanonut minulle."

13 Luku.

Jesus syö pääsiäislammasta viimeisen kerran opetuslastensa kanssa.

Mutta ennen pääsiäisjuhlaa, kun Jesus tiesi hetkensä tulleen, että hän oli siirtyvä tästä maailmasta Isān tyko — niinkuin hān oli rakastanut omiaan, jotka olivat maailmassa, niin hän rakasti heitä loppuun asti. Job. 17:1. 2. Ja illallisella oltaessa, kun per- | taan.

kele jo oli pannut Jundaa Iskariotin. Simonin pojan, sydāmmeen, ettā tāmā pettāisi hānet. Luuk. 22:8. 3. niin Jesus, koska tiesi, että Isä oli

antanut kaikki hänen käsiinsä, ja et-tä hän oli lähtenyt Jumalan tyköä ja meni Jumalan týkö, Mau. 11:27. 28:18. Job.3:35.8:42.16:28.17:2. 1Kor.15:37. Hebr.2:8.

4. nousi illalliselta ja riisui viittansa, otti liinavaatteen ja vyötti sillä itsensä.

5. Sitten hän kaasi vettä pesuastiaan a rupesi pesemään opetuslastensa jalkoja ja pyyhkimään niitä sillä liinavaatteella, jolla oli vyöttäytynyt. 6. Niin hän tuli Simon Pietarin ty-

ko, ja tämä sanoi hänelle: "Herra, sinäkö minun jalkojani pesisit?" 7. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: .. Mi-

tā minā teen, sitā et nyt ymmārrā, mutta perāstāpāin saat tietāā sen." 8. Pietari sanoi hānelle: "Et ole ikinā pesevā minun jalkojani." Jesus vas-tasi hānelle: "Jos en pese sinua, ei sinulla ole osuutta minun kanssani."

9. Simon Pietari sanoi hänelle: "Herra, ei ainoastaan jalkojani, vaan myös

kāteni ja pāāni.

10. Jesus sanoi hänelle: "Kylpenyt ei tarvitse muuta kuin jalkojen pesemistā, ja niin hān on kokonaan puhdas; ja te olette puhtaat, ette kuitenkaan kaikki "Joh. 15:8.1Kor.6:11 11. Sillä hän tiesi pettäjänsä; sentähden hän sanoi: "Ette kaikki ole

puhtaat." Job. 6:64. 12. Kun hän siis oli pessyt heidän jalkansa ja ottanut viittansa ja taas ruvennut pöytään, sanoi hän heille: "Ymmärrättekö mitä olen tehnyt

teille?

13. Te puhuttelette minua opettajaksi ja Herraksi, ja oikein te sanotte, sillä se minä olen. Natt. 28:8. 1 Kor. 8:8. 14. Jos siis minä, Herranne ja opet-tajanne, olen pessytteidän jalkanne, tulee teidänkin pestä toinen tois-Luuk. 22:27. tenne jalat; 15. sillä minä annoin teille esikuvan, että tekin tekisitte, niinkuin minä tein teille.

Fil. 2:5. 1 Piet. 2:21. 1 Joh. 2:6. 16. Totisesti, totisesti sanon teille: ei ole palvelija herraansa suurempi eikä lähettiläs lähettäjäänsä suurempi. Matt. 10:24. Luuk. 6:40. Joh. 15:20. 17. Jos tāmān tiedātte, te olette au-

tuaat, jos teette sen. Jaak 125. 18. En puhu teistä kaikista; minä tiedän ketkä olen valinnut. Mutta tāmā kirjoitus on kāyvā toteen: Joka syö minun kanssani leipää, on nostanut kantapäänsä minua vas-Pa. 41:10.

19. Nyt sanon sen teille ennen sen i tapahtumista, jotta, kun se tapahtuu. uskoisitte, että minä se olen.

20. Totisesti, totisesti sanon teille joka ottaa vastaan sen, jonka lähetān, ottaa minut vastaan; mutta joka ottaa vastaan minut, ottaa vastaan hänet, joka minut lähetti.

Matt. 10:40. Lunk. 10:16. 21. Tämän sanottuaan Jesus tuli murheelliseksi hengessään ja todisti ja sanoi: "Totisesti; totisesti sanon teille: yksi teistä on pettävä minut.

Matt. 26:21 s. Mark. 14:18 s. Luuk. 22:21 s. 22. Niin opetuslapset katsoivat toinen toistaan epätietoisina kenestä

hān puhui.

23. Ja eräs hänen opetuslapsistaan, se, jota Jesus rakasti, oli aterioitaessa nojautuneena Jesuksen povea Joh. 19:26. 20:2. 21:7.20.

24. Niin Simon Pietari nyökkäsi hänelle, että hän kysyisi kuka se oli.

josta hän puhui.

25. Niin tama, siten nojautuen Jesuksen rintaa vasten, sanoi hänelle.

"Herra, kuka se on?" 26. Jesus vastasi: "Se on se, jolle minä kastetun palasen annan." Niin

hän kastoi palasen ja antoi sen Juudas Iskariotille, Simonin pojalle. 27. Ja silloin, sen palasen jälkeen,

saatana meni häneen. Niin Jesus sanoi hänelle: "Minkä teet, tee pian." 28. Mutta ei kukaan aterioitsevista

vmmärtänyt mitä varten hän sen sanoi hänelle.

29. Sillä muutamat luulivat, koska rahakukkaro oli Juudaalla, Jesuksen sanoneen hänelle: "Osta mitä tarvitsemme juhlaksi," tai että hän antaisi jotakin köyhille. Joh. 12:6;

30. Niin hän otettuaan sen palasen

meni heti ulos; ja oli yö.

31. Kun hãn oli mennyt ulos, sanoi Jesus: "Nyt Ihmisen Poika on kirkastettu, ja Jumala on kirkastettu hänessä.

32. Jos Jumala on kirkastettu hänessä, kirkastaa Jumalakin hänet itsessään ja kirkastaa hänet pian.

Joh. 12:23. 17:1 s. 33. Lapsukaiset, vielä vähän aikaa olen teidan kanssanne. Te olette minua etsivät, ja niinkuin sanoin juutalaisille: "Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla, niin sanon nyt

teillekin. Joh. 7:34, 8:21. 34. Uuden käskyn annan teille, että rakastatte toinen toistanne, niinkuin mină olen rakastanut teitä; että tekin niin rakastaisitte toinen toistanne.

Joh. 15:12. Room. 13:8. Gal. 5:14. 6:2. Ef. 5:2. 1 Piet. 1:22. 1 Joh. 2:8 s. 3:23. 4:16. joka uskoo minuun, hänkin on te-

35. Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on rakkaus keskenänne.

36. Simon Pietari sanoi hänelle: "Herra, mihin menet?" Jesus vastasi hänelle: "Mihin minä menen. sinne et voi nyt minua seurata, mutta vastedes olet seuraava minua."

Matt. 26:33 s. Mark. 14:29 s. Luuk. 22:31 s. 37. Pietari sanoi hänelle: "Herra, miksi en nyt voi seurata sinua? Hen-

keni panen sinun edestäsi." 38. Jesus vastasi hänelle: "Henke-sikö panet minun edestäni? Toti-sesti, totisesti sanon sinulle: ei laula kukko, ennenkui**n ole**t kolmasti kieltänyt minut."

14 Luku.

Jesuksen rakkaus omiansa kohtaan.

Älköön teidän sydämmenne olko "Ä murheellinen. Uskokaat Jumalaan ja uskokaat minuun!

Mark. 11:22. Joh. 12:44. 14:27. 2. Isani kodissa on monta asuntoa. Jos ei niin olisi, olisin sanonut sen teille, minä menen valmistamaan

teille sijaa

3. Ja vaikka menen valmistamaan teille sijaa, tulen minä takaisin ja otan teidät tyköni, että tekin olisitte siellä, missä minä olen.

Joh. 12:26. 17:24. Fil. 1:23. 1 Tess. 4:17. 4. Ja mihin minä menen, sen tiedătte, ja tien tiedătte.

5. Tuomas sanoi hänelle: "Herra, emme tiedā mihin menet; kuinka sitten tietäisimme tien?"

Jesus sanoi hänelle: "Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan pääse Isän tykö muutoin kuin minun kauttani. Joh. 11:25. Hehr. 10:20.

7. Jos tuntisitte minut, tuntisitte Isänikin: tästälähin tunnette hänet, ia te olette nähneet hänet." Job. 8:19. 8. Filippus sanoi hänelle: "Herra,

näytä meille Isä, niin tyydymme. 9. Jesus sanoi hänelle: "Niin pitkän aian olen ollut teidän kanssanne, etkā tunne minua, Filippus! Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän; kuinka sinä sitten sanot: ,Näytä meille

Isă?' Joh. 12:45. Kol. 1:15. Hebr. 1:3. 10. Etkö usko, että minä olen Isässä, ja että Isä on minussa? Niitä sanoja, joita mină puhun teille, en puhu itsestäni; mutta Isä, joka minussa asuu, tekee teot. Job. 10:38, 12:49, 17:21, Uskokaat minua, että minä olen Isässä, ja että Isä on minussa, mutta

jos ette usko muuten, niin uskokaat itse tekojen tähden. 12. Totisesti, totisesti sanon teille:

kevä niitä tekoja, joita minä teen, ja suurempia kuin ne ovat hän on tekevä; sillä minä menen Isän tykö,

13 ja mitä hyvänsä anotte minun nimessäni, sen teen, että Isä kirkastettaisiin Polassa. Matt. 21:22. Mark 11.24. Joh. 15:7 16:23 s. 1 Joh. 8:22. 5:14. 14. Jos anotte jotakin minun ni-

messāni, niin minā sen teen.

15. Jos rakastatte minua, niin pitäkäät minun käskyni. Joh. 15:10. 1Joh. 5:3. 16 Ja minā olen rukoileva Isāā, ja hän antaa teille toisen Lohduttajan olemaan teidan kanssanne ijankaikkisesti. Joh. 15:26, 16:7 17. totuuden Hengen, jota maailma ei voi ottaa vastaan, koska se ei näe häntä eikä tunne häntä; mutta te tunnette hänet, sillä hän pysyy teidän tykönänne ja on teissä oleva.

Joh. 16:13. 1 Kor. 2:14. 18. En minā jātā teitā orvoiksi; minä tulen teidän tykönne. Matt.28:20. 19. Vielā vāhān aikaa, niin maailma ei enää näe minua, mutta te näette minut; sillä minä elän, ja te saatte Joh. 16:16.

20. Sinā pāivānā ymmārrātte, ettā mină olen Isăssăni, ja ettă te olette

minussa ja minā feissā.

21. Joka säilyttää käskyni ja pitää ne, hän on se, joka rakastaa minua . mutta joka minua rakastaa, häntä Isāni on rakastava, ja minā olen rakastava häntä ja ilmaiseva itseni hänelle '' 5 Moos. 11.1. 1 Joh. 2:5.

22. Juudas, ei se Iskariot, sanoi hänelle. "Herra, mistă se tulee, ettă aiot ilmaista itsesi meille etkä maail-

malle?"

 Jesus vastasi ja sanoi hänelle "Jos joku rakastaa minua, niin hän on pitävä minun sanani, ja Isäni on rakastava häntä, ja me tulemme hänen tykönsä ja pidämme asuntoa hänen tykönään Job. 15:10.

Kor 3:16. 6:19 2 Kor. 6.16 Ef 3:17 24 Joka ei rakasta minua, se ei pída sanojani; ja se sana, jota kuulette, ei ole minun, vaan Isan, joka on lähettänyt minut. Joh. 7.16. 12:49.

Tämän olen puhunut teille ol-

lessani teidän kanssanne

26. Mutta Lohduttaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimessani, han opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, minkä olen sanonut teille

Luuk. 24:49 Joh 12:16 16:13. 1 Joh 2:20 27 Rauhan jätän teille, minun rauhani annan teille , en minä anna teille, niinkuin maailma antaa. Alköön teidän sydämmenne olko murheelli-

28. Te kunlitte minun sonovan teille: "Minä menen pois ja tulen jälleen teidän tykönne. 'Jos rakastaisitte minua, niin iloitsisitte siitä, että menen Isān tykō, sillā Isā on minua suurempi.

29. Ja nyt olen sanonut sen teille ennen sen tapahtumista, että uskoisitte, kun se tapahtuu. Joh. 13:19. 30. En minä enää puhu paljoa teidän kanssanne, sillä maailman ruhtinas tulee, ja minussa hänellä ei ole mitään. Joh. 12:81. Ef. 2:2.

31. Kuitenkin, että maailma ymmärtäisi minun rakastavan Isää ja tekevān, niinkuin Isā on kāskenyt minulle: nouskaat, lähtekäämme täältä." Fil. 2:8.

15 Luku.

Jesuksen rakkaus omiansa kohtaan.

"Minā olen se tosi viinipuu, ja Isāni "Mon viinitarhuri.

Jokaisen minussa olevan oksan, joka ei tuota hedelmää, sen hän ottaa pois, ja jokaisen, joka tuottaa hedelinää, sen hän puhdistaa, että se tuottaisi runsaamman hedelmän.

3. Te olette jo puhtaat sen sanan tähden, jonka olen puhunut teille.

Joh. 13:10.

 Pysykäät minussa, ja minä teissä. Niinkuin oksa ei voi tuottaa hedelmää itsestään,ellei se pysy viinipuussa, samoin ette tekään, ellette pysy minussa

5. Minā olen viinipuu, te olette aksat. Joka pysyy minussa ja minä hä-nessä, hän tuottaa paljon hedelmää; sillä ilman minua ette voi tehdä mi-

tään

1 Kor. 12:27. 2 Kor. 8:5. Fil.1:11. 2:13. 4:13. Joka ei pysy minussa, hān heitetään ulos niinkuin oksa, ja kuivettuu, ja ne kootaan yhteen ja heitetään tuleen, ja ne palavat. Matt. 3:10. 7:19. 7 Jos te pysytte minussa ja minun

sanani pysyvät teissä, niin anokaat mitä ikänä tahdotte, ja te saatte sen. Matt. 21:23. Mark. 11:24.

Luuk 11.9 s. Joh. 14:13 s. 1 Joh. 3:22. Siinä Isäni kirkastetaan, että tuo-

tatte paljon hedelmää, ja niin te tulette minun opetuslapsikseni.

Matt. 5:16. 1 Piet. 2:12. 9. Niinkuin Isä on rakastanut minua. niin minäkin olen rakastanut teitä; pysykäät minun rakkaudessani.

10. Jos pidätte minun käskyni, niin pysyttë rakkaudessani, niinkuin minä olen pitänyt Isäni käskyt ja pysyn hönen rakkaudessaan.

Job. 14:15 s. 1 Job. 5:3. nen älköönkä peljätkö FH.4.7 Kol.3:16. | 11 Tämän olen puhunut teilie, et-

tä minun iloni olisi teissä ja ilonne | tulisi tävdelliseksi. Joh. 16:24. 17:13. 12. Tämä on minun käskyni, että rakastatte toinen toistanne, niinkuin

mină olen rakastanut teită.

Joh. 13:34. Ef. 5:2. 1 Tess. 4:9. 1 Joh. 3:11. 4:21. 13. Ei ole kellään suurempaa rakkautta kuin että panee henkensä ystäväinsä edestä. Room, 5:7 s. 1 Joh. 3:16.

14. Te olette ystäväni, jos teette mi-

tā minā kāsken teille.

15. En enää sano teitä palvelijoiksi, sillä palvelija ei tiedä mitä hänen herransa tekee; vaan sanon teidat ystäviksi, sillä minä olen ilmoittanut teille kaikki, mitä olen kuullut Isältáni. 1 Moos, 18:17.

16. Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät ja asetin teidät. että menisitte ja tuottaisitte hedelmāā, ja ettā hedelmānne pysyisi, ettā mitā ikānā anotte Isāltā minun nimessani, han antaisi sen teille.

Matt. 28:19. Joh. 14:13. 17. Tätä käsken teille, että rakastai-

sitte toinen toistanne.

18. Jos maailma teitä vihaa, niin tietäkäät sen vihanneen minua ennen kuin teitä. Joh. 7:7. 1 Joh. 3:13.

19. Jos maailmasta olisitte, niin rakastaisihan maailma omaansa; mutta koska ette ole maailmasta, vaan mină olen valinnut teidat maailmasta, sentähden maailma vihaa teitä.

Joh. 17:14. 20, Muistakaat se sana, jonka mină sanoin teille: ,Ei ole palvelija herraansa suurempi'. Jos ovat vainonneet minua, niin vainoavat teitäkin: jos ovat ottaneet vaariin minun sanani, niin ottavat vaariin teidänkin sananne. Matt. 10:24. 24:9. Joh. 13:16. 21. Mutta kaiken taman he tekevat teille minun nimeni tähden, koska eivät tunne häntä, joka on lähettänyt minut. Joh. 16:3.

Jos en olisi tullut ja puhunut heille, ei heillä olisi syntiä; mutta nyt heillä ei ole millä puolustaisivat

syntiään. 23. Joka vihaa minua, se vihaa Isää-

nikin.

24. Jos en olisi tehnyt heidan keskuudessaan niitä tekoja, joita ei ku-kaan muu ole tehnyt, ei heillä olisi syntia: mutta nyt he ovat nähneet ja vihanneet sekä minua että Isääni. Joh. 3:2, 7:31, 9:32,

25. Muita se on tapahtunut, että kävisi toteen se sana, joka on kirjoitettu heidan laissaan; "He ovat vihanneet minua ilman syytä.

Ps. 35:19. 69:5.

ka mină olen lähettävä teille Isan tvkoa, totuuden Henki, joka lähtee Isan tyköä, niin hän on todistava minusta. Luuk. 24:49. Joh. 14:16 s. 16:13. Ap. t. 2:33. 27. Ja tekin todistatte, sillå te olette alusta olleet minun kanssani."

Luuk. 24:48. Ap. t. 1:8. 2:32. 3:15, 4:33, 5:32, 10:39,

16 Luku.

Jesuksen rakkaus omiansa kohtaan.

, Tämän olen puhunut teille, ettette

pahenisi.

2. He eroittavat teidät synagogasla; tuleepa aika, jolloin jokainen, joka tappaa teidät, luulee sillä tekevänsä

palveluksen Jumalalle.

Matt. 24:9. Mark, 13:9. Luuk, 21:12. 3. Ja sen he tekevāt teille, koska eivät tunne Isää eikä minua. Joh. 15:21. 4. Mutta tämän olen puhunut teille, että kun se aika tulee, te muistaisitte minun sanoneen sen teille. Tåtä en ole sanonut teille alusta, koska olin teidän kanssanne.

Mutta nyt menen hänen tykönsä, joka lähetti minut, eikä kukaan teistā kysy minulta: ,Mihin menet'?

Joh. 7:33. Mutta koska olen puhunut tämän teille, täyttää murhe sydämmenne.

7. Kuitenkin minä sanon teille totuuden: teille on hyödyksi, että minä menen pois. Sillä ellen mene pois. ei Lohduttaja tule teidan tykonne; mutta jos menen pois, lähetän hänet tykönne.

8. Ja kun han tulee, niin han nuhdellen vakauttaa maailmaa synnistä ja vanhurskaudesta ja tuomiosta 9. synnistä, koska eivät usko mi-

nuun;

10. vanhurskaudesta, koska minä menen Isan tykö, ettekä enää näe minua; Room, 4:25.

11. ja tuomiosta, koska tämän maailman ruhtinas on tuomittu. Joh. 12:31.

12. Minulla on vielä paljo sanomista teille, mutta ette voi nyt kantaa sitä; 13. mutta kun han tulee, totuuden Henki, opastaa hän teidät koko totuuteen. Sillä hän ei puhu omiaan, yaan minkä hän kuulee, sen hän puhuu, ja tulevaiset asiat hän julistaa teille. Joh. 14:26, 15:26, 1 Joh. 2:27.

14. Hän on minut kirkastava, sillä hän ottaa minun omastani ja julis-

taa teille.

15. Kaikki, mitä Isällä on, on minun: sentähden minä sanoin, että hän ottaa minun omastani ja julis-Joh. 17:10. taa teille.

Văhăn aikaa, niin ette enăă năe 26. Mutta kun Lohduttaja tulee, jon- | minua, ja laas vähän aikaa, niin näette minut, sillä minä menen Isän tvkō." Job. 14:19.

17. Silloin muutamat hänen opetuslapsistaan sanoivat toisilleen: "Mitä tuo on, jota hän sanoo meille", Vähān aikaa, niin ette nāc minua, ja taas vähän aikaa, niin näette minut'. ja·, Minä menen Isän tykö?"

18. Niin he sanoivat: "Mitā tuo on, jota hān sanoo , Vāhān aikaa'? Em-

me tiedā mitā hān puhuu."

19. Kun Jesus huomasi heidän tahtovan kysyä häneltä, sanoi hän heille "Sitä kyselette keskenänne, että sanoin "Vähän aikaa, niin ette näe minua, ja taas vähän aikaa, niin näette minut'.

20. Totisesti, totisesti sanon teille: te saatte itkeä ja valittaa, mutta maailma on iloitseva; te tulette murheellisiksi, mutta murheenne on muut-

tuva iloksi.

21. Kun vaimo synnyttää, on hänellä murhe, koska hänen hetkensä on tullut: mutta kun han on synnyttänyt lapsen, ei hän enää muistaahdistustaan sen ilon tähden, että on syntynyt ihminen maailmaan.

22. Nijn teilläkin on nyt murhe; mutta minä olen taas näkevä teidät, ja teidän sydämmenne on iloitseva, eikä kukaan ota iloanne teiltä pois.

Jes. 35:10: 51:11. Luuk. 24:52. Joh. 20:20. 23. Ja sinā pāivānā ette kysy minul-ta mitāān. Totisesti, totisesti sanon teille: mitä ikänä te anotte Isältä minun nimessäni, sen on hän antava teille. Joh. 14:13, 15:7,16, 1 Joh. 3:22, 5:14,

24. Tähän asti ette ole anoneet mitään minun nimessäni ; anokaat, niin saatte, että ilonne olisi täydellinen.

Joh. 15:11. 25. Tämän olen puhunut teille kuvauspuhein; mufta tulee aika, jolloin en puhu teille enää kuvauspuhein, vaan avonaisesti julistan teille Isasta.

26. Sinä päivänä anotte minun nimessani; enka sano teille, etta mină olen rukoileva Isaa teidan edes-

tänne

27. sillä Isä itse rakastaa teitä, sentähden että te olette minua rakastancet ja uskoneet minun lähteneen Jumalan tyköä. Joh. 14:21 s. 17:8.

28. Minä olen lähtenyt Isästä ja tullut maailmaan; jälleen minä jätän maailman ja menen Isan tyko.

29. Hänen opetuslapsensa sanoivat: "Katso, nyt sinä puhut avonaisesti, etkä käytä mitään kuvauspuhetta.

Nyt tiedämme, että tiedät kaikki, eikä sinulle ole tarpeen, että josentähden uskomme sinun Jumalan tyköä lähteneen."

31. Jesus vastasi heille: "Nyt te

uskotte.

32. Katso, tulee hetki ja on jo tullut, iona teidät hajoitetaan kukin omaanne ja te jätätte minut yksin; en kuitenkaan ole yksin, sillä Iså on minun kanssani. Sak. 13:7.

Matt. 26:31. Mark. 14:27. Joh. 8:29. 33. Tämän olen puhunut teille, että teillä olisi minussa rauha. Maailmassa teillä on ahdistusta; mutta olkaat hyvässä turvassa, minä olen voittanut maailman."

17 Luku.

Jesus pyytää, että Isä kirkastaisi hänet, ja rukoilee opetuslastensa edestä ja kaikkien aikojen opetuslasten edestä.

rāmān Jesus puhui, nosti silmānsa taivasta kohti ja sanoi: "Isa, hetki on tullut, kirkasta sinun Poikasi, että Poikasi kirkastaisi sinut; Job. 12:23.

2. niinkuin olet antanut hänelle vallan kaiken lihan yli, että hän antaisi ijankaikkisen elämän kaikille, jotka olet antanut hänelle.

Matt. 11:27. 28:18. Joh. 8:35. 3. Mutta tämä on ijankaikkinen elämā, ettā tuntevat sinut, joka yksin olet tosi Jumala, ja sen, jonka olet lähettänyt, Jesuksen Kristuksen.

1 Job. 5:20. 4. Minä olen kirkastanut sinut maan päällä, olen täyttänytsen työn, jonka

annoit minulle tehdäkseni. Joh. 4:84. 19:30. 5. Ja nyt. Isä, kirkasta sinä minut tykönäsi sillä kirkkaudella, joka minulla oli sinun tykönäsi, ennenkuin

maailma olikaan. Joh. 13:32. Ap. t. 3:13. Hebr. 1:3. 6. Olen ilmoittanut sinun nimesi ihmisille, jotka annoit minulle maail-masta. He olivat sinun, ja sinä an-noit heidät minulle, ja he ovat ot-taneet vaariin sanasi. Joh 6:37.10:29.

7. Nyt he tietävät, että kaikki, minkā olet antanut minulle, on sinulta. 8. Silla ne sanat, jotka annoit mi-nulle, olen antanut heille; ja he ovat ottaneet ne vastaan ja tietävät todella minun lähteneen sinun tyköäsi

ja uskovat, että sinä olet lähettänyt minut. Job. 16:27. 9. Mină rukoilen heidăn edestăân; en maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka olet antanut mi-

nulle, koska he ovat sinun.

10. Ja kaikki minun omani on sinun, ja sinun omasi on minun, ja ku tuo sinulle esiin kysymyksiään; | minä olen kirkastettu heissä, Joh. 16:16.

11. Ja mină en enăă ole maailmas- l sa, mutta he ovat maailmassa, ja minā tulen sinun tykösi. Pyhā Isā, varjele nimessäsi ne, jotka olet antanut minulle, että olisivat yhtä niinkuin me olemme Job. 10:30.

12. Kun olin heidan kanssaan maailmassa, varjelin minä heidät nimessäsi; minä suojelin heitä, jotka olet minulle antanut, eikä kukaan heistā joutunut kadotetuksi muu kuin tuo kadotuksen lapsi, että kirjoitus kāvisi toteen. Ps. 41:10. Joh. 13:18.

13. Mutta nyt tulen sinun tykösi ja puhun tätä maailmassa, että heillä olisi minun iloni täydellisenä heissä itsessään Job. 15:11.

14. Mină olen antanut heille sanasi. ja maailma vihaa heitä, koska eivät ole maailmasta, niinkuin en minäkāān ole maailmasta

Joh. 15:18 a. 1Joh. 3:13. 15. En rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että varjelisit heidät pahasta.

16. He civat ole maailmasta, niinkuin en minäkään ole maailmasta. 17. Pyhitä heidät totuudessa, sinun

sanasi on totuus. 2 Sam. 7:28. 1 Piet. 1:22. 18. Samoinkuin sinä olet lähettänyt minut masilmaan, olen minäkin lähettänyt heidät maailmaan ; Job.20:21. 19. ja minā pyhitān itseni heidān tāhtensā, ettā hekin olisivat pyhitetyt totuudessa.

1Kor.1:30, Ef.5:26, Hebr. 10:10, 20. Mutta en rukoile ainoastaan näiden edestä, vaan niidenkin edestä, iotka heidän sanansa kautta uskovat minuun. Room. 8:34, Hebr. 7:25.

21. että he kaikki olisivat yhtä, niinkuin sinā, Isā, olet minussa ja minā olen sinussa, ettā hekin meissā yhtä olisivat, jotta maallma uskoisi sinun lähettäneen minut. Joh. 14:20.

22. Ja sen kirkkauden, jonka annoit minulle, olen mina antanut heille, ettā olisivat yhtā, niinkuin me olem-

me yhiä:

23. minä heissä, ja sinä minussa, heidän ollakseen läydellistyneinä yhdeksi, jotta maailma ymmärtäisi, että sinä olet lähettänyt minut ja rakastanut heitä, niinkuin olet minua rakastanut. Gal. 2:20.

24. Isā, minā tahdon, ettā missā minā olen, siellā nekin, jotka olet antanut minulle, olisivat minun kanssani, että näkisivät minun kirkkauteni, jonka annoit minulle; silläsinä olet rakastanut minua ennen maailman perustamista.

Joh. 12:26. 14:3. 1 Tess, 4:17, 1 Joh. 3:2.

sinua tuntenut, mutta minä tunnen sinut, ja nämä ovat tulleet tuntemaan, että sinä olet minut lähettänyt.

26. Ja minā olen tehnyt nimesi heille tiettäväksi ja teen vastakin, että se rakkaus, jolla olet rakastanut minua, olisi heissä ja minä olisin heis-

18 Luku.

Jesus otstaan kiigniGetsemanessa ja viedään Hannaan eteen. Pietari kieltää hänet. Jesus on ylipappien ja Pilatuksen tutkittavana.

'ämän sanottuaan Jesus läksi ulos opetuslastensa kanssa Kidronin puron toiselle puolelle : siellä oli puutarha, johon hän meni opetuslapsincen.

Matt. 28:36. Mark 14:32 Luuk. 22:39 Ja Juudaskin, joka petti hänet, tiesi sen paikan, koska Jesus opetuslastensa kanssa monesti kokoontui Sinne. Matt. 26:47s. Mark, 14:43s. Luuk, 22:47s.

3 Niin Juudas otti sotilasjoukon ja ylipapeilta ja farisealaisilta käs-kyläisiä ja tuli sinne soihdut ja lamput ja aseet mukana. Ap. t. 1:16. 4. Silloin Jesus, joka tiesi kaikki, mikä oli häntä kohtaava, meni ulos

ja sanoi heille: "Ketä etsitte?"

5. He vastasivat hänelle: "Jesusta, nasaretilaista." Jesus sanoi heille: "Minase olen" Ja Juudas, joka petti hänet, seisoi myös heidän kanssaan.

6. Kun hān siis sanoi heille: "Minā se olen," astuivat he taaksepäin ja kaatuivat maahan.

7. Niin hän taas kysyi heiltä: "Ketă etsitte?" He sanoivat ...Jesusta,

nasaretilaista."

8. Jesus vastasi: "Minā sanoin teille, että minä se olen. Jos siis minua etsitte, niinantakaat näiden mennä; 9. että se sana kävisi toteen, jonka hān oli sanonut: "En ole kadoitanut kelään niistä, jotka olet antanut minulle. Joh. 17-12.

10. Niin Simon Pietari, jolla oli miekka, veti sen ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja lõi häneltä oikean korvan poikki; ja palvelijan nimi

oli Malkus.

11. Niin Jesus sanoi Pietarille: .. Pistā miekkasi tuppeen. Enkö joisi sitā kalkkia, jonka Isä on antanut minulle?"

12. Niin sotilasjoukko ja päällikkö ja juutalaisten käskyläiset ottivat **Jesuksen kiinni ja** sitoivat hänet

Matt. 26:57 s. Mark. 14:53 s. Luuk 22:54 s. 13. ja veivät ensin Hannaan tykö. 25. Vanhurskas Isa, maailma ei ole sillä hän oli Kaifaan appi, häpen. joka oli sinä vuonna ylimmäinen Luuk. 8:2.

 Ja Kaifas oli se, joka neuvottelussa oli juutalaisille sanonut: "On hyödyksi, että yksi ihminen kuolee kansan edestä. Joh. 11:49 s.

15. Ja Jesusta seurasi Simon Pietari ia erās toinen opetuslapsi. Tāmā opetuslapsi oli tuttu ylimmäiselle papille ja meni Jesuksen kanssa sisäl-

le ylimmäisen papin kartanoon. Mutta Pietari seisoi portilla ulkona. Niin se toinen opetuslapsi, joka oli tuttu ylimmäiselle papille, meni ulos ja puhutteli portinvartijaa ja toi Pietarin sisälle.

17. Niin palvelijatar, joka vartioitsi porttia, sanoi Pietarille: "Etkö sinäkin ole tuon miehen opetusiapsia?"

Hän sanoi: "En ole."

18. Mutta palvelijat ja käskyläiset olivat tehneet hiilitulen, koska oli kylmä, ja seisoivat ja lämmittelivät. Ja Pietarikin seisoi heidän kanssaan ia lämmitteli.

19. Niin ylimmäinen pappi kysyi Jesukselta hänen opetuslapsistaan ja

opistaan.

20. Jesus vastasi hänelle: "Minä olen julkisesti puhunut maailmalle: mina olen aina opettanut synagogas-sa ja temppelissä, johon kaikki juutalaiset kokoontuvat, enkä ole salassa puhunut mitään. Matt.:26:55.

21. Miksi minulta kysyt? Kysy niiltä, jotka ovat kuulleet mitä olen puhunut heille; katso, ne tietāvāt mitā

olen sanonut."

Mutta Jesuksen sanottua tämän. antoi eräs käskyläinen, joka seisoi vieressä, hänelle korvapuustin, sanoen: "Niinkö sinä vastaat ylimmäiselle papille?"

23. Jesus vastasi hänelle. "Jos puhuin pahasti, niin näytä toteen, että se on pahaa; mutta jos puhuin oi-kein, miksi minua lyöt?"

24. Niin Hannas lähetti hänet sidottuma ylimmäisen papin Kaifaan tykö: 25. Mutta Simon Pietari seisoi ja lämmitteli. Niin sanoivat hänelle: "Etkö sinäkin ole hänen opetuslapsiaan?" Hän kielsi ja sanoi:,,En ole.

26. Silloin eräs ylimmäisen papin palvelijoista, sen sukulainen, jolta Pietari oli lyönyt korvan poikki, sanoi: "Enkominā nāhuyt sinua pautarhassa hänen kanssaan?"

27. Niin Pietari taas kielsi, ja heti lauloi kukko. Joh. 13:38.

28. Niin he veivät Jesuksen Kuifaan luota päävartioon ; ja oli varhainaamulla. Ja itse he eivät menneet sisälle päävartioon, jotteivät saastuisi,

vaan saattaisivat syödä pääsiäislam: Daan. Matt.:27:2:11 #-

Mark. 15:1 s. Luuk. 28:1 s. Ap. t. 10:28," 29. Niin Pilatus meni ulos heidan luokseen ja sanoi: "Mitä syytöstä: tuotte tätä miestä vastaan?"

30. He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Jos tama ei olisi pahantekija, emmeolisi antaneet häntä sinun käsiisi: 31. Niin Pilatus sanoi heille: "Ottakaat te hänet ja tuomitkaat hänet la kinne mukaan." Juutalaiset sanoi-vat hänelle: "Meidän ei ole lupa tappaa ketään;"

32. että Jesuksen sana kävisi toteen. onka hän oli sanonut, osoittaen minkālaisella kuolemalla hān oli kuoleva. Matt. 20:19.

Mark. 10:83 s. Luuk. 18:82 s. Joh. 3:14.12:32 s. 33. Niin Pilatus meni jälleen sisälle päävartioon ja kutsui Jesuksen ja 🚓 noi hänelle: "Oletko sinä Juutalais-

ten kuningas?"

34. Jesus vastasi hänelle: "Itsestäsiko sen sanot, vai ovatko muut sanoncet sinulle sen minusta?".

35. Pilatus vastasi: "Olenko minä juutalainen? Oma kansasi ja ylipapit ovatantaneet sinut minun käsiini. Mitta olet tehnyt?"

36. Jesus vastasi: "Minun valtakuntani ei ole tästä maailmasta; jos valtakuntani olisi tästä maailmasta, olisivathan palvelijani taistolleet, etter minua olisi annettu juutalaisten kasiin; mutta minun valtakuntani ei ole täältä. Dun: 2:44.

37. Niin Pilatus sanoi hänelle: .. Niin olet siis kuningas?". Jesus vastasi: ..Niin olen: minä olen kuningas..Sită varten mină olen syntynyt jæ sită varten tullut mazilmaan, éttä todistaisin totuuden puolesta.: Jokainett. joka on totuudesta, kuulen mi**aun** ääneni." Joh. 8:47. 1 Tim.6:18. ilim. 19:16: 38. Pilatus sanoi hänelle: ŋ.Mikā ðin totuus?" Ja sen sanottuaan hän taas

meni ulos juutalaisten tykö ja samoi heille: "Minä en löydä yhtään syytā hānessā. 39. Mutta teillä on tapa, että päästän teille yhden vangin irti pääsiäisenä; tahdotteko siis, että päästän

teille. Juutalaisten: kuninkaan?" 40. Niin he taas huusivat, sahoen: "Ei häntä, vaan Barabbaan." Mutta Barabbas oli rosvo. Ap. t. 3:14.

19 Luku.

Pilatus ruoskittaa Jesusta. Jesus ristlinnaulitaan, heittää henkensä ristillä ja handataan.

Cilloin Pilatus otti Jesuksen ja ruos-O kitti hanta,

JOHANNEKSEN EVANKELIUMI 19.

2. Ja sotamiehet väänsivät seppeleen orjantappuroista, panivat sen hånen, päähänsä ja pukivat hänen ylleen purppuraisen viitan

3. ja tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Terve, Juutalaisten kuningas!". ja he antoivat hänelle korvapuusteja.

4. Pilatus meni taas ulos ja sanoi heille: "Katso, minä tuon hänet ulos teille, tietääksenne, etten löydä hänessā yhtāān syytā." Ida analastas

5. Niin Jesus tuli ulos, oriantappuraseppele päässään ja purppurainen viitta vilään. Ja Pilatus sanoi heille:

"Katso ihmistä!"

6. Kun siis ylipapit ja käskyläiset nakivat hanet, huusivat he, sanoen: "Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse!" Pilatus sanoi heille: "Ottakaat te hänet ja ristiinnaulitkaat, sillä minä en lövda hanessa mitaan syvta."

7. Juutalaiset vastasivat hänelle: Me.llä on laki, ja lakimme mukaan hänen pitää kuolla, koska hän on tekeytynyt Jumalan Pojaksi. 1 Joh. 5:18. 8. Kun Pilatus kuuli tämän sanan,

pelkäsi hän vielä enemmän

9. ja meni taas sisälle päävartioon ja sanoi Jesukselle: "Mista sina olet?" Mutta Jesus ei vestannuf hänelle. 10. Niin Pilatus sanoi hänelle: "Minulleko et puhu? Etkö tieda, että minulla en valta päästää sinut ja minulla on valta ristiinnaulita sinut?"

11. Jesus vastasi hänelle: "Sinulla ei olisi mitään valtaa minun ylitseni, elleisitä olisi annettu sinulle ylhäältā. Sentāhden on sillā, joka jātti minut sinun kāsiisi, suurempi synti."

Joh. 10:18. Ap. t. 2:23. 12. Siitä asti Pilatus koetti päästää hanta irti. Mutta juutalaiset huusivat, sanoen: "Jos päästät hänet, et ole keisarin yslävä; jokainen, joka tekeytyy kuninkaaksi, asettuu keisaria vastaan."

13. Kun Pilatus kuuli nämä sanat, vei han Jesuksen ulos ja istui tuomioistuimelle, sille paikalle, jonka nimi on Litostroton, hebreaksi Gabbata.

14. Ja oli pääsiäisen valmistuspäiva, noin kuudes tunti. Ja han sanoi juutalaisille: "Katso, teidän kuninkaanne!"

15. Niin he huusivat: "Ota hengeltä, ota hengeltä, ristiinnaulitse hänet!" Pilatus sanoi heille: "Ristiinnaulitsenkominä kuninkaanne?" Ylipapit vastasivat: "Ei meillä ole kuningasta, vaan keisari."

16. Silloin han antoi hanet heille ristiinnaulittavaksi. Ja he ottivat Jesuksen ja veivāt pois.

Matt. 27:31 s. Mark. 15:20 s. Lunk. 23:26 s.

17. Ja kantaen ristiansa han meni ulos niin sanotulle Pääkallonpaikalle, jota nimitetään hebrean kielellä Golgataksi. Hebr. 13:12.

18. Siellä he hänet ristiinnaulitsivat ja hänen kanssaan kaksi muuta, yhden kummallekin puolelle, ja Jesuk-

sen keskelle.

19. Ja Pilatus kirjoitti myös päällekirjoituksen ja kiinnitti sen ristiin; ja se oli năin kirjoitettu: "Jesus, nasaretilainen. Juutalaisten kuningas." Tămân păăllekirjoituksen luki moni juutalaisista, sillä se paikka, jossa Jesus ristiinnaulittiin, oli lähellä kaupunkia; ja se oli kirjoitettu hebreaksi, kreikaksi ja latinaksi.

21. Niin juutalaisten ylipapit sanoi-vat Pilatukselle: "Älä kirjoita: "Juutalaisten kuningas, vaan että hän on sanonut: Minā olen Juutalaisten ku-

ningas."

22. Pilatus vastasi: "Minkā kirjoi-

tin, sen kirjoitin."

23. Kun sotamiehet olivat ristiinnaulinneet Jesuksen, ottivat he hanen vaatteensa ja jakoivat ne neljään osaan, osa kullekin sotamiehelle, sekä ihokkaan. Mutta ihokas oli saumaton, vlhäältä asti kauttaaltaan kudottu.

24. Sentähden he sanoivat keskenānsā: "Alkāāmme leikatko sitā rikki, vaan heittäkäämme siitä arpaa. kenen se on oleva;" että Raamattu tāytettāisiin, joka sanoo: "He jakavat vaatteeni keskenään ja heittävāt puvustani arpaa," Tāmān sotamiehet tekivät. Ps. 22:19.

25. Mutta Jesuksen ristin vieressä seisoivat hänen äitinsä ja hänen äitinsa sisar, Maria Kleopaan vaimo ja

Maria Magdaleena.

Kun Jesus nāki āitinsā ja sen opetuslapsen, jota han rakasti, seisovan siinä vieressä, sanoi hän äidilleen: "Vaimo, katso, poikasi!" 27. Sitten hän sanoi opetuslapselle:

"Katso, äitisi!" Ja siitä hetkestä ope-

tuslapsi otti hänet kotiinsa.

28. Sen perästä, kun Jesus tiesi, että kaikki jo oli täytetty, sanoi hän, että Raamattu kävisi täytäntöön:

"Minua janottaa." 29. Siellä seisoi astia, hapanta-viiniā tāynnā; niin he tāyttivāt sillā viinillä sienen ja panivat sen isoppikorren päähän ja ojensivat sen hånen suunsa eteen. Ps. 69:22.

30. Kun siis Jesus oli ottanut happamen viinin, sanoi han: "Se on tāytetty!" ja kallisti pāānsā ja antoi henkensā. Job. 174.

31. Koska silloin oli valmistuspäivä.

niin juutalaiset, että ruumiit eivät l iāisi ristille sabbatiksi - sillā se sabbatinpäivä oli suuri - pyysivät Pilatukselta, että niiden sääriluut rikottaisiin ja ruumiit otettaisiin alas.

5 Moos, 21:23. Mark. 15:42. 32. Niin sotamiehet tulivat ja rikkoivat sääriluut niin toiselta kuin toiselta hänen kanssaan ristiinnau-

litulta.

33. Mutta kun he tulivat Jesuksen tykö ja näkivät hänet jo kuolleeksi, eivät he rikkoneet hänen luitaan.

34. vaan yksi sotamiehistä puhkaisi keihäällä hänen kyikensä, ja heti

tuli siitä verta ja vettä.

35. Ja joka sen näki, on sen todistanut, ja hänen todistuksensa on tosi, ja hän tietää totta sanovansa, et-

ta tekin uskoisitte.

36. Sillä tämä tapahtui, että kirjoitus kāvisi toteen: "Alkōōn hānestā luuta särjettäkö." 2 Moos. 12:46. 4 Moos. 9:12. 37. Ja vielä sanoo toinen kirjoitus: "He luovat katseensa häneen, jonka

ovat lävistäneet."

Ps. 22:17. Sak. 12:10. Ilm. 1:7. 38. Mutta sen jälkeen Josef, Arimatiasta kotoisin, joka oli Jesuksen opetuslapsi, vaikka salaa, koska pelkäsi juutalaisia, pyysi Pilatukselta saadakseen ottaa Jesuksen ruumiin; ja Pilatus myönsi sen. Niin hän tuli]a otti Jesuksen ruumiin. Matt. 27:57 s.

Mark, 15:42 s. Luuk, 23:50 s. Joh. 12:42. 39. Tuli myös Nikodeemus, joka ensi kerran oli yöllä tullut Jesuksen tykö, ja toi mirhan ja aloen seosta

noin sata naulaa. Joh. 3:1 s. 7:50. 40. Niin he ottivat Jesuksen ruumiin ja käärivät sen hyvänhajuisten yrttien kanssa liinakääreihin, niin-kuin juutalaisilla on tapa valmistaa ruumista haudattavaksi.

41. Ja sillä paikalla, jossa hän ristiinnaulittiin, oli puutarha, ja puutarhassa uusi hauta, johon ei vielä

oltu ketään pantu.

42. Siihen he siis panivat Jesuksen, koska oli juutalaisten valmistuspäivā ja se hauta oli lähellā. 'Jes, 53:9.

20 Luku.

Jesus pousee haudasta ja ilmoittaa itsensä opetuslapsilleen.

Mutta viikon ensimmäisenä päivä-nä Maria Magdaleena meni varhain, kun vielä öli pimeä, haudalle ja näki kiven otetuksi pois haudan suulta. Matt. 28:18. Mark. 16:18. Luuk. 24:18. 2. Niin hän juoksi ja tuli Simon Pietarin tykö ja sen toisen opetuslapsen tyko, jota Jesus rakasti, ja sanoi

haudasta, emmekā tiedā mihin ovai panneet hanet,"

3. Niin Pietari ja se toinen opetuslapsi läksivät ulos ja menivät haudalle. 4. Ja he juoksivat molemmat yhdessà: mutta se toinen opetuslapsi juoksi edelle, nopeammin kuin Pietari, ja saapui ensin haudalle.

5. Ja kun hān kurkisti sisālle, nāki hān liinakāāreet sinne pantuina; kuitenkaan hän ei mennyt sisään.

Joh. 19:40. 6. Niin Simon Pietari tuli hänen perāssāān ja meni sisālle hautaan ja

näki liinakääreet sinne pantuina 7. ja hikiliinan, joka oli ollu! hänen päässään, pantuna, ei yhteen liina-kääreiden kanssa, vaan toiseen paikkaan erikseen kokoonkäärittynä.

8. Silloin toinenkin opetuslapsi, joka ensimmäisenä oli tullut haudalle. meni sisälle ja näki sen ja uskoi.

Sillä he eivät vielä ymmärtäneet Raamattua, että hänen oli kuolleista nouseminen. Ps. 16:10. 1 Kor. 15:41.

10. Niin opetuslapset menivät takaisin kotii**nsa**.

11. Mutta Maria seisoi haudan ulkopuolella ja itki. Kun hän niin itki, kurkisti hän hautaan

12. ja näki kaksi enkeliä valkeissa vaatleissa istuvan, toisen päänpuolessa ja toisen jalkapuolessa, siinä, missä Jesuksen ruumis oli maannut.

Nāmā sanoivat hānelle: "Nainen, mitä itket?" Hän sanoi heille: "Ovat ottaneet Herrani pois, enkā tiedā

mihin ovat panneet hänet." Tāmān sanottusan hān kāāntvi taaksepäin ja näki Jesuksen siinä sejsovan, eikä tietänyt, että se oli Jesus. 15. Jesus sanoi hänelle: "Nainen, mitä itket? Ketä etsit?" Tämä luuli häntä puutarhuriksi ja sanoi hänelle: "Herra, jos sinā olet vienyt hanet

pois, sano minulle mihin olet pannut hänet, niin minä otan hänet." 16. Jesus sanoi hänelle: "Maria." Tämä kääntyi ja sanoi hänelle hebrean kielellä: "Rabbuni", se on:

opeltaja 17. Jesus sanoi hānelle: "Alā mīnuun koske, sillä en ole vielä mennyt ylös Isani tykö; mutta mene vel-jieni tykö ja sano heille, että menen ylös minun Isānitykō ja teidān Isānne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö." Hebr. 2:11 s.

18. Maria Magdaleena meni ja ilmoitti opetuslapsille nähneensä Herran, ja että tämä oli näin sanonut

hänelle.

19. Samana päivänä, viikon easimheille: "Ovat ottaneet Herran pois | mäisenä, myöhään illalla, kun ope-

tuslapset olivat koolla lukittujen ovien takana, koska pelkäsivät juu-talaisia, Jesus tuli ja seisoi heidän keskellään ja sanoi heille: "Rauha olkoon teille!"

Mark. 16:14. Luuk. 24:36 s. 1 Kor. 15:5. 20. Ja sen sanottuaan hän näytti heille kätensä ja kylkensä. Niin opetuslapset iloitsivat nähdessään Her-Joh. 16:22.

21. NiinJesus sanoi taas heille: .. Rauha olkoon teille! Niinkuin Isä on lähettänyt minut, lähetän minäkin Joh. 17:18.

22. Ja tāmān sanottuaan hān puhalsi heidan päälleen ja sanoi heille:

"Ottakaat Pyhä Henki. 23. Joille te annatte synnitanteeksi, niille ne ovat anteeksi annetut; joille te ne pidātātte, niille ne ovat pidā-tetyt." Matt. 16:19. 18:18.

24. Mutta Tuomas, jota nimitetään Kaksoiseksi, yksi niistä kahdesta-toista, ei ollut heidan seurassaan,

kun Jesus tuli.

25. Niin ne muut opetuslapset sanoivat hänelle: "Me näimme Herran." Mutta han sanoi heille ... Ellen năe hänen käsissään naulain jälkiä ja pistă sormeani naulain sijoihin ja pistā kāttāni hānen kylkeensā, en usko."

26. Ja kahdeksan päivän perästä hänen opetuslapsensa taas olivat huoneessa, ja Tuomas oli heidän kans-saan. Niin Jesus tuli, ovien ollessa lukittuina, ja seisoi heidän keskel-läänjasanoi: "Rauha olkoon teille!"
27. Sitten hän sanoi Tuomaalle:
"Ojenna sormesi länne ja katso kä-

siāni, ja ojenna kātesi ja pistā se kylkeeni, äläkä ole epäuskoinen. vaan uskovainen.

28. Tuomas vastasi ja sanoi hänelle:

"Herrani ja Jumalani!"

29. Jesus sanoi hänelle: "Sentähden että näit minut, uskot sinä. Autuaita ovat ne, jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat!" 2 Kor. 5:7, 1 Piet. 18. 30. Niin teki Jesus opetuslastensa nähden paljon muitakin ihmeitä. joita ei ole kirjoitettu tähän kirjaan;

Joh. 21:25. 31. mutta nämä ovat kirjoitetut, jotta uskoisitte, että Jesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskon kautta olisi elämä hänen nimessään. Room. 1:17. 1 Joh. 5:13.

21 Luku.

Jesus ilmestyy opetuslapsilleen Tiberiaan meren rannalla.

Sen perästä Jesus taas ilmestyi ope-tuslapsilleen Tiberiaan meren luona; ja han ilmestyi näin:

2. Simon Pietari ja Tuomas, jota nimitetään Kaksoisoksi, ja Natanael, joka oli Galilean Kanaasta, ja Sebedeuksen pojat sekä kaksi muuta hänen opetusiapsistaan olivat yhdessä.

3. Simon Pietari sanoi heille: "Mina menen kalastamaan." He sanoivat hänelle: "Me lähdemme myös kanssasi." Niin he läksivät ja astuivat venheesen; mutta eivät sinä yönā saaneet mitään.

4. Ja kun jo oli aamu, seisoi Jesus rannalla. Opetuslapset eivät kuitenkaan tietäneet, että se oli Jesus.

Niin Jesus sanoi heille: "Lapset. onko teillä mitään syötävää?" He

vastasivat hänelle: "Éi ole." 6. Hän sanoi heille: "Laskekaat verkko oikealle puolelle venhettä, niin saatte." He laskivat sen, ja saivat niin paljon kaloja, etteivät enää

jaksaneet vetää sitä ylös.

 Silloin se opetuslapsi, jota Jesus rakasti, sanoi Pietarille: "Herra se on." Kun Simon Pietari kuuli, että se oli Herra, vyötti hän viittansa ymparilleen, sillä han oli alaisillaan. ja heittäysi mereen.

8. Mutta 'ne muut opetuslapset tulivat venheellä ja vetivät perässään verkkoa kaloineen, sillä he eivät olleet maasta edempänä kuin noin kahdensadan kyynärän päässä.

9. Kun astuivat maalle, näkivät he siellä hiiloksen ja kalaa pantunasen päälle, sekä leipää.

10. Jesus sanoi heille: "Tuokaat tanne niitä kaloja, joita nyt saitte."
11. Niin Simon Pietari astui venheesen ja veti maalle verkon, täynnä suuria kaloja, sataviisikymmentä-kolme. Ja vaikka niitä oli niin paljo, ei verkko revennyt.

12. Jesus sanoi heille: "Tulkaat einehtimään." Mutta ei kukaan opetuslapsista uskaltanut kysyä häneltä: "Kuka sinä olet?" koska tiesivät, että se oli Herra. Ap. t. 10:41.

13. Niin Jesus meni ja otti leivän ja antoi heille, ja samoin kaloja.

14. Tämä oli jo kolmas kerta, kun Jesus noustuaan kuolleista ilmestyi opetuslapsilleen. Joh. 20:19. 26.

15. Kun he olivat einehtineet, sanoi Jesus Simon Pietarille: "Simon, Joonaan poika, rakastatko minua enem-män kuin nämä?" Hän vastasi hänelle "Rakastan, Herra; sinä tiedät, että piidän sinua rakkaana." Hän sano hänelle: "Ruoki karitsojani!"

 Hän sanoi hänelle taas toistamiseen: "Simon. Joonaan poika, rakastatko minua? Han vastasi ha-

JOHANNEKSEN EVANKELIUMI 21. APOSTOLIEN TEOT 1.

nelle: "Rakastan, Herra; sinä tiedät, että pidän sinua rakkaana." Hän sanoi hänelle: "Kaitse lampaituni!"

17. Hän sanoi hänelle kolmannen kerran , ,Simon, Joonaan poika, pi-dätkö minua rakkuana?" Pietari tuli murheelliseksi siitä, että hän kol-mannen kerran sanoi hänelle: "Pidātkō minua rakkaana?" ja vastasi hänelle "Herra, sinä tiedät kaikki; sinä tiedät, että pidän sinua rakkaana." Jesus sanoi hänelle: "Ruoki lampaitani!

18. Totisesti, totisesti sanon sinulle: kun olit nuori, vyötit itsesi ja kuljit mihin tahdoit, mutta kun vanhenet, ojennat kätesi, ja sinut vyöttää toinen ja vie sinut mihin et tahdo."

2 Piet. 1:14: 19. Mutta sen hän sanoi, osoittaen minkālaisella kuolemalla Pietari oli kirkastava Jumalaa. Ja tämän sanoffusan hän lausui hänelle: .. Seuraa minua!"

20 Niin Pietari kääntyi ja näki sen opetuslapsen seuraavan, jota Jesus | tettavat.

rakasti ja joka myös oli aterioitaessa nojannut hänen rintaansa vasten ja sanonut: "Herra, kuka se on. jo-

ka sinun pettää?"
21. Kun Pietari näki hänet, sanot hän Jesukselle: "Herra, mitenkä tämān kāy?"

22. Jesus sanoi hanelle: "Jos tahi toisin, että hän jääpi, kunnes tulen.

mită se sinuun koskee? Seuraa sină minua!"

23. Niin semmoinen puhe levisi veliien keskuuteen, ettei se opetuslapsi kuole; mutta Jesus ei sanonut hānelle, ettei hän kuole, vaan: "Jos tahtoisin, että hän jääpi, kunnes tulen, mitä se sinuun koskee?"

24. Tāmā on se opetuslapsi, joka todistaa näistä ja on kirjoittanut nämā; ja me tiedāmme, ettā hānen todistuksensa on tosi. Job. 15:27, 19:36.

25. On paljo muutakin, jota Jesus teki; ja jos se kirjoitettaisiin yksitellen, luulen, etteivät maailmaan mahtuisi ne kirjat, jotka olisivat kirjoi-Joh. 20:30.

APOSTOLIEN TEOT.

I Luku.

Jesuksen Kristuksen taivaasen astuminen. Mattias valitaan apostoliksi.

Edellisessä kertomuksessani kirjoitin, oi Teofilus, kaikesta mitä Jesus alkoi sekā tehdā ettā opettaa, alusta alkaen Luuk. 1:3.

2. hamaan siihen päivään asti, jona han otettiin ylös, sittenkun han Py-han Hengen kautta oli antanut kaskynsä apostoleiHe, jotka oli valinnut;

Matt 28:19 s. Mark. 16:15. Luuk. 24:50 s. 3. ja heille hän myös kärsimisensä jälkeen moninaisten todistusten kautta osoittautui eläväksi, näyttäytyen heille neljänkymmenen päivän kuluessa ja puhuen heille Jumalan valtakunnasta. Mark. 16:14.

Luuk. 24:36 s. Joh. 20:19 s. 21:1 s. 1 Kor. 15:6. 4 Ja kun hän oli koonnut heidät ympärilleen, kielsi hän heitä lähtemästä Jerusalemista ja käski heitä odottamaan Isältä sen lupauksen täyttymistä, "josta te olette" — sanoi han - "minulta kuulleet;

Luuk. 24:49. Job. 14:16, 15:26. 5. siHā Johannes kastoi vedellā, mutta teidät kustetaan Pyhällä Hengellä muutamia päiviä tämän jälkeen." Jes. 44:3. Joel 8:1. Matt. 3:11.

Mark. 1:8. Luuk. 3:10. Ap. 1. 2:4. 11:16.

6. Niin he oliessansa koolla kysvivät häneltä, sanoen: "Herra, tälläkö ajalla sinä jälleen rakennat Israelille valtakunnan?" Mik. 4:8. Luuk. 24:21.

7. Han sanoi heille: "Ei teidan tule tietää aikoja tai hetkiä, jotka Isä on valtansa nojalla määrännyt,

Mark. 13:32 8. vaan te saatte Pyhän Hengen voiman, kun hän tulee teidän päällenne, ja teidän tulee olla minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Judeassa ja Samariassa ja maailman ääriin saakka.

Luuk. 24:48 s. Joh. 15:27. Ap. t. 2:4. 9. Kun han oli taman sanonut, otettiin hän ylös heidän nähtensä, ja hänet vei pilvi pois heidän näkyvistään.

Mark. 16:19. Luuk. 24:51 a. 10. Ja kun he tähystelivät taivaalle, hänen mennessään, niin katso, hefdän vieressään seisoi kaksi miestä valkeissa vaatteissa; Luuk. 24:4.

11. ja nämä sanoivat:,,Galilean miehet, mita te seisotte ja katsotte taivaalle? Tämä Jesus, joku otettiin teiltā ylös taivaasen, on tuleva samalla tavalla, kuin te näitte hänen taivaasen menevänkin."

Mart. 26:64. Fil. 3:20. 1 Tess. 4:16. Ilm. 1:7. 12. Sitten he palasivat Jerusalemiin vuorelta, jota kutsutaan Oliymäeksi

ia joka on lähellä Jerusalemia, sabbatinmatkan päässä. Luuk. 24:50 s. 13. Ja kun he olivat tulleet kaupunkiin, menivät he siihen ylisaliin, jossa he tavallisesti oleskelivat: Pietari ja Johannes ja Jaakob ja Andreas, Filippus ja Tuomas, Bartolomeus ja Matteus, Jaakob, Alfeuksen poika, ja Simon kiivailija ja Juudas, Jaakobin Matt. 10:2 s.

-14. Nama kaikki olivat alinomaa ia yksimielisesti rukonksissa Marian, Jesuksen äidin, ja muiden naisten kanssa ia Jesuksen velilen kanssa. Matt. 18:55. 27:55 s.

Mark, 15:40 a. Lauk, 8:2 s. 24:10. Joh. 7:3. : 15. Ja niinā pāivinā, kun koolla oli noin sadankahdenkymmenen hengen suuruinen seura, Pietari nousi veliien keskellä ja sanoi:

16. Miehet ja veljet, se raamatunsana piti toteutuman, jonka Pyhä Henki on edeltapäin puhunut Davidin suun kautta Juudaasta, joka rupesi niiden oppaaksi, jotka ottivat kiinni Jesuksen; Ps. 41:9 s. Matt. 26:47 s.

Mark. 14:43 s. Luuk, 22:47, Joh. 13:18, 18:3. 17. sillä hän oli luettu meidän joukkoomme ja oli päässyt osalliseksi tä-

hān toimeen. Luuk. 6:16.

18. Hän hankki itselleen pellon rikoksesta saamallaan palkalla ja suistui alas ja halkesi keskeltä, niin että kaikki hänen sisälmyksensä valuivat ulos; Matt. 26:15. 27:58.

19. ja se tuli kaikkien Jerusalemin asukkaiden tietoon; ja niin sitä peltoa kutsutaan heidan kielellään Akeldamaksi, se on veripelloksi.

Sak. 11:13. 20. Sillä psalmien kirjassa on kir-Tulkoon autioksi hänen taioitettu:. lonsa; älköönkä siinä asukasta oiko, ja: "Ottakoon toinen hänen kaitsijatoimensa. Ps. 69:26, 109:8.

21: Niin pitää siis yhden niistä mie-histä, jotka ovat vaeltaneet meidän kanssamme koko sen ajan, kun Herra Jesus kävi sisälle ja ulos meidän

tykönämme

22. Johanneksen kasteesta alkaen -siihen päivään asti, jona hän meiltä otettiin ylös, tuleman hänen ylösnousemisensa todistajaksi meidän kanssamme.

: 23. Ja he asettivat kaksi ehdolle. Josefin, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, li-

sänimeltä Justukseksi, ja Mattiaan. 24. Ja he rukoilivat ja sanoivat: "Herra, sinä joka kaikkien sydämmet tunnet, osoita kummanko näistā kahdesta olet valinnut

1 Sam. 16:12. Ps. 139:1 s. Jer. 17:10. 25. saamaan sen sijan tassa palve-

luksessa ja apostolinvirassa, josta Juudas vilpisiyi pois ja meni omaan paikkaansa."

26. Ja he heittivät heistä arpaa, ja arpa lankesi Mattiaalle, ja hänet katsottiin apostoliksi, samoinkuin ne vksitoistakin -San. 16:33.

2 Luku.

Pyhä Henki vuodatetaan helluntai-päivänä. Pietari saarnaa Kristuksesta. Ensimmäinen kristillinen seurakunta.

Ja kun helluntaipäivä tuli, olivat he kaikki yhdessä koolla. 5Moos. 18-9 s Jatuli yhtäkkiä taivaasta humaus niinkuin ankaran tuulispään käydessä ja täytti koko huoneen, jossa ne istuivat. Ap. t. 4:31

3. Ja heille näkyi kieliä, jotka olivat ikäänkuin tulta, ja ne jakautuivat ja laskeusivat itsekunkin heidän päällensä.

4. Ja he täytettiin kaikki Pyhällä Hengellä ja rupesivat puhumaan muilla kielillä, sen mukaan kuin Henki antoi heidan puhua.

Mark. 16:17. Ap. t 1:5. 10:44 s. Ja Jerusalemissa asui juutalaisia, umalaapelkääväisiä miehiä kaikista kansoista taivaan alla.

Ja kun tāmā āāni kuului, niin kokoontui paljo kansaa, ja he hammāstyivāt; sillā kukin kuuli heidān puhuvan hänen omalla kielellään. Ja he tyhmistyivät kaikki ja ihmettelivät, sanoen: "Katso, eivätkö

nāmā kaikki, jotka puhuvat, ole gailealaisia?

8. Kuinka me sitten kukin kuulemme sen maan kieltä, jossa olemme syntyneet?

9. Me parttilaiset ja medialaiset ja ela nilalset ja jotka asumme Mesopotamiassa, Judeassa ja Kappado-kiassa, Pontossa ja Aasiassa, 10. Frygiassa ja Pamfyliassa, Egyp-

tissä ja Kyrenen puoleisen Libyan alueilla ja täällä oleskelevat roomalaiset, juutalaiset ja käännynnäiset,

11. kreettalaiset ja arabialaiset, me kuulemme kukin heidän puhuvan omalla kielellämme Jumalan suuria tekoja."

12. Ja he olivat kaikki hämmästyksissään eivätkä tietäneet mitä ajatella, ja sanoivat toinen toisellensa: "Mitāhān tāmā tiennee?"

13. Mutta toiset nauroivat heitā ja sanoivat: "He ovat täynnä makeata

viiniä."

 Niin Pietari astui esiin niiden yhdentoista kanssa, korotti äänensä a puhui heille: "Miehet, juutalaiset ja kaikki Jerusalemin asukkaat, olkoon tämä teille tiettävä, ja ottakaat korviinne minun sanani.

15. Sillä eivät nämä olejuovuksissa, niinkuin te luulette; onhan vasta

kolmas tunti päivästä.

16. Vaan tämä on sitä, mitä on puhuttu Joel profetan kautta: 20e1:2:8s. 17. "Ja on tapahtuva viimeisinä päivinä - sanoo Jumaia — minä vuodatan Henkeäni kaiken lihan päälle, ja poikanne ja tyttärenne ennustavat, ja nuorukaisenne näkevät näkyjä, ja vanhimpanne unia uneksivat;

Jes. 4:3. Hes. 36:26 s. Sak. 12:10. 18. ja myöskin palvelijaini ja palvelijattarieni päälle minä niinä päivinä vuodatan Henkeäni, ja he en-

nustavat.

19. Ja minā annan nākyā ihmeitā yhhādlā taivaalla ja tunnusmerkkejā alhaalia maan pāāllā, verta ja tulta ja savun suitsua.

20. Aurinko on muuttuva pimeydeksi ja kuu vereksi, ennenkuin Herran päivä, se suuri ja julkinen, tulee.

Matt. 24:29.

21. Ja on tapahtuva, että jokainen, joka huutaa avuksensa Herran ni-meä, pelastuu.

Room. 10:13.

22. Te Israelin miehet, kuulkaat nämä sanat: Jesuksen nasaretilaisen, miehen, josta Jumala todisti teille voimateoilla ja ihmeillä ja tunnusmerkeillä, joita Jumala teki hänen kauttaan teidän keskellänne, niinkuin itse tiedätte; Ap. t. 10:38.

23. hänet, joka teille luovutettiin, niinkuinJumala oli neuvossaan päättänyt ja edeltä tietänyt, te vääräin miesten kautta ristiinnaulitsitte ja

tapoitte.

24. Hänet Jumala herätti, päästäen kuoleman kivuista, niinkuin ei ollutkaan mahdollista, että kuolema oli-

si voinut hänet pitää.

Ap. t. 3:15. Room. 8:11. 2Kor. 4:14.
25. Sillä David sanoo hänestä: "Minä näen alati edessäni Herran, sillä hän on minun oikealla puolellani, etten horjahtaisi.

Pa. 18:8 s.

 Sentāhden sydāmmeni iloitsee, ja kieleni riemuitsee, vielāpā ruumiinikin on lepāāvā toivossa;

27. sillä sinä el jätä minun sieluani tuonelaan etkä salli pyhäsi nähdä häviötä. Ap. t. 13:36.

28. Sinā teet minulle tiettāvāksi elāmān tiet, sinā tāytāt minut ilolla, antaessasi minun kasvojasi katsella.

29. Te miehet ja veljet, saanen sen teille suoraan sanoa esi-isästämme Davidista, että hän on sekä kuollut että haudattu, onhan hänen hautansa keskellümme vielä tänäkin päivänä. 30. Koska hän nytoli profetta ja tiesi, että Jumala oli valalla vannoen hänelle luvannut asettavansa hänestä polveutuvan jälkeläisen hänen valtaistuimelleen, 28am.7:12.Pa.98:4e.12:11.

31. niin hän edeltä nähden puhui Kristuksen ylösnousemuksesta, sanoessaan, ettei Kristusta jätettäisi tuonelaan eikä hänen ruumiinsa näkisi häviötä. Pr. 16:10.

32. Tāmān Jesuksen Jumala on herāttānyt; sen todistajia me kaikki olemme. Ap. t. 10:40. 1 Kor. 15:16.
33. Koska hān siis on Jumalan oi-

kealla kādellā korotettu ja on Isāļtā saanut luvatun Pyhān Hengen, on hān vuodattanut sen, minkā nyt

näette ja kuulette.

34. Sillä ei David ole astunut taivaisin, vaan hän sanoo itse: "Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, Ps. 1801.
35. siihen asti kun minä panen vihol-

lisesi sinun jalkaisi astinlaudaksi. 36. Varmasti tietäköön siis koko Israelin huone, että Jumala on hänet Herraksi ja Kristukseksi tehnyt, tämän Jesuksen, jonka te ristiinnau-

litsitte."
Ap. t. 6:30 g.
37. Kun he tämän kuulivat, saivat

he piston sydämmeensä ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: "Miehet ja veljet, mitä meidän on tekeminen?" Hebr. 4:12.

tekeminen?" Hebr. 4:12.
38. Niin Pietari sanoi heille: "Tehkäät parannus ja kastattakoon kukin teistä itsensä Jesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksi-saamiseksi, niin saatte Pyhän Hengen

lahjun. Matt. š:2. Luuk. 22:47.
39. Sillä teille ja teidän lapsillenne tämä lupaus on annettu ja kaikille kaukana oleville, ketkä ikinä Herra, meidän Jumalamme kutsuu."

1 Moos. 17:7. Jes. 57:19. Joh. 10:16. Ef. 2:18. 40. Ja monilla muillakin sanoilla hän vakavasti todisti ja kehoitti heitä, sanoen: "Antakaat pelastaa itsenne tästä nurjasta sukukunnasta."

41. Jotka silloin ottivat vastaan hänen sanansa, ne kastettiin, ja niin heitä lisääntyi sinä päivänä noin kolmetuhatta henkeä.

42. Ja he pysyivāt apostolien opetuksessa ja keskināisessā yhteydessā ja olivat ahkerat leivān murtamisessa ja rukoliksissa.

43. Ja jokaiselle sielulle tuli pelko; ja monta ihmettä ja tunnustekoa tapahtui apostolien kautta.

44. Ja kaikki uskovaiset olivat yhdessä ja heillä oli kaikki yhteistä.

Ap. t. 4:32 s.

5 Moos. 32:5. Fil. 2:15.

Ap. t. 11:21 s.

45. Ja he mõivät maansa ja tavaran- l sa ia iakelivat knikille, sen mukaan kuin kukin tarvitsi. Luuk. 12:88.

46. Ja he olivat alinomaa ja yksimielisesti joka päivä temppelissä ja mursivat kodeissa leipää ja nauttivat ruokansa riemulla ja sydämmen yksinkertaisuudella.

47. kiittäen Jumalaa ja ollen kaiken kansan suosiossa. Ja Herra lisäsi seurakuntaa joka päivä niillä, jotka pe-

lastuivat.

3 Luku. Pietari perantaa ramman ja saarnaa Kris-

Ja Pielari ja Johannes menivät temppeliin siihen rukoukseen, joka pidettiin yhdeksännellä tunnilia.

2. Silloin kannettiin esille miestä, joka syntymästään asti oli ollut rampa ja jonka he joka päivä panivat temppelin niin kutsutun Kauniin portin pieleen anomaan almua temppeliin meneviltä. Joh. 9:8. Ap. t. 14:8.

3. Nähdessään Pietarinja Johanneksen, juuri kun he olivat menemäisillään temppellin, hän pyysi heil-

tā almua.

4. Niin Pieturi ja Johannes kiinnittivät katseensa häneen, ja Pietari sa-

noi: "Katso meihin!"

5. Ja hän tarkkasi heitä odottaen

saavansa heiliä jotakin.
6. Niin Pietari sanoi "Hopeaa ja kultaa ei minulla ole, mutta mitä minulla on, sen sinulle annan. Jesuksen Kristuksen, nasaretilaisen.nimessä, nouse ja kävele!

7. Ja han tarttui hänen oikeaan käteensä ja nosti hänet ylös; ja heti hänen jalkansa ja nilkkansa vahvis-

8. ja hān hypāhti pystyyn, seisoi ja kāveli; ja hān meni heidān kanssaan temppeliin, käyden ja hypellen ja ylistäen Jumalaa.

9. Ja kaikki kansa näki hänen kävelevān ja ylistāvān Jumalaa;

10. ja te tunsivat hänet siksi, joka almuja saadakseen oli istunut temppelin Kauniin portin pielessä, ja he hämmästyivät ja ihmettelivät kovin sită, mită hănelle oli tapahtunut.

11. Ja kun hän yhä turvautui Pie-tariin ja Johannekseen, riensi kaikki kansa ihmeissään heidän tykönsā niin kutsuttuun Salomonin pyl-

vāskāytāvāān.

1 Kun. 6:3. Joh. 10:23. Ap. t. 5:12. 12. Sen nähdessään Pietari rupesi puhumaan kansalle ja sanoi: ,,Israe-lin miehet, mitä te tätä ihmettelette, tahi mitä te meitä katselette, ikään-

kuin me omalla voimallamme tai hurskaudellamme olisimme saaneet

hänet kävelemään.

13. Abrahamin ja Isaakin ja Jaakobin Jumala, isiemme Jumala, on kirkastanut palveli ansa Jesuksen, jonka te annoitte alttiiksi ja kielsitte Pilatuksen edessä, kun tämä oli päättänyt hänet päästää.

2 Mons. 3:6. Jes. 52:13. Joh.19:12. 14. Te kielsitte Pyhän ja Vanhurs-kaan ja anoitte, että teille annettai-

siin murhamies.

Matt.27:28. Mark. 15:11. Luuk. 23:18. Joh. 18:40. 15. mutta elämän ruhtinaan te tapoitte; hänet Jumala on herättänyt kuolleista, ja sen todistajia meolem-

Ap. t. 2:24. 1 Kor. 2:8. Ef. 1:20. 16. Ja uskon kautta hänen nimeensä on tämä nimi voimistanut tämän miehen, jonka näette ja tunnette; ja usko hänen kauttansa on tälle antanut jäseniensä terveyden kaikkien teidän nähtenne.

Luuk.17:19. Ap. L.4:10. 17. Ja nyt, veljet, mină tiedan, ettă olette tietämättömyydestä sen tehneet, te, samoinkuin teidän hallitus-

miehennekin.

Luuk. 23:34. Ap. t. 13:27. 1 Kor. 2:8. 18. Mutta Jumala on näin täyttänyt sen, minkä hän oli edeltä ilmoittanut kaikkien profettain suun kautta, että nimittäin hänen Voideltunsa tulisi kärsimään. Ps. 22:1 s.

Jes. 53.5 s. Luuk. 24:27,44.1 Piet. 1:10 s. 19. Tehkäät siis parannus ja kääntykäät, että teidän syntinne pyyhittaisiin pois, jotta Herran kasvoilta koittaisi virvoituksen ajat Ap. t. 2-38. 20. ja hän lähettäisi teitä varten määratyn Kristuksen Jesuksen.

21. Hänet oli taivaan otettava vastaan ja pidettävä niihin aikoihin asti, jolloin kaikki asetetaan kohdalleen ja joista Jumala on ammoisista ajoista asti puhunut pyhäin profettainsa

suun kautta.

22. Sillä onhan Mooses sanonut: .Profetan, minun kaltaiseni, Herra, teidän Jumalanne, on teille herättävä veljistänne; häntä kuulkaat kaikessa, mitä hän teille puhuu

5 Moos. 18:15 s. Ap.t. 7:37. 23. Ja on tapahtuva, että jokainen. joka ei kuule sitä profettaa, hävite-tään kansasta.

24. Ja kaikki profetat Samuelista alkaen ja niin monet hänen jälkeisistään kuin ovat puhuneet, ovat myös ennustaneet näitä päiviä.

25. Te olette profettain ja sen liiton lapsia, jouka Jumala teki isiemme kanssa, sanoen Abrahamille ,Ja sinun siemehessäsi kaikki maan suku13. Mutta kun he näkivät Pielaria
kunnat siunataan

1 Moss. 12:3. 22:18. Gal. 3:8. -26. Teille ensiksi Jumala on herättänyt palvelijansa ja lähettänyt hänetsiunaamaan teitä, kun käännytte kukin pois pahuudestanne:"

Ap. t. 13:46. 17:50.

4 Luku.

Pietari ja Johannes vangitaan ja kielletään saarnaamasta Kristuksesta. Uskovaisten rukous ja yhteys.

Mutta kun he puhuivat kansalle, M astuivat papit ja vartijapäällikkö ja saddukealaiset heidän tykönsä, 2. närkästyneinä siitä, että he opettivat kansaa ja julistivat ylösnousemusta kuolleista Jesuksessa.

Matt. 22:23. Ap. t. 23:8.
3. Ja he kävivät helhin käsiksi ja panivat heidät vankeuteen seuraavaan päivään, sillä oli jo ehtoo.

4. Mutta monet niistä, jotka olivat kuulleet sanan, uskoivat, ja miesten luku nousi noin viiteentuhanteen.

 Seuraavana päivänä tapahtui, että kansan hallitusmiehet ja vanhimmat ja kirjanoppineet kokoontuivat Jerusalemissa,

6. niin myös ylimmäinen pappiHannas ja Kaifas ja Johannes ja Aleksandersekä kaikki, jotka olivat ylim-

mäis-papillista sukua.

Luuk. 3:2. Joh. 18:18. 7. Ja he asettivat heidät eteensä ja kysyivät: "Millä voimalla tai kenen nimeen te teitte tämän?" Matt.21:28.

8. Silloin Pietari, Pyhää Henkeä täynnä, sanoi heille: "Te kansan hallitusmichet ja vanhimmat! Matt. 10:20.

 Koska meldät tänään on asetettu tutkittavaksi hyvän teon tähden salrasta miestä kohtaan, ja tahdotaan tietää minkä kautta hän on parantunut.

10, niin olkoon teille kaikille ja koko Israelin kansalle tiettävä, että Jesuksen Kristuksen, nasaretilaisen,
nimen kautta, hänen, jonka te ristiinnaulitsitte, mutta jonka Jumala kuolleista herätti, hänen nimensä kautta tämä seisoo teidän edessänne terveenä.

Ap. t. 3:16.

11. Hän on ,se kivi, jonka te rakentajat hylkäsitte, mutta josta on tul-

lut kulmakivi'.

Pa.118.22. Jes.28:16. Matt.21:43. Mark.12:10.
Luuk.20:17. Room. 9:38. 1 Piet. 2:6.
12. Ja ei ole pelastusta yhdessäkään toisessa; sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä, ihmisille annetua, jossa meidän on pelastuminen."

Matt, 1:21, Ap. 4, 10:48.

13. Mutta kun he nākirāt: Pietarin ja Johanneksen rohkeuden ja havaitsivat heidān olevan koulunkāymāttomiā ja oppimattomia miehā, ihmettelivāt he, ja tunsivat heidāt Jesuksen seuralaisiksi.

14. Ja nähdessään parannetun miehen seisovan heidän kanssaan, eivät he voineet mitään vastaan väittää.

 vaan käskivät heidän astua ulos neuvostosta; ja he neuvottelivat keskenään

16. ja sanoivat: "Mitā meidān on tehtāvā nāille miehille? Sillā ettā hei dān kauttaan on tapahtunut ilmeinen ihme, sen kaikki Jerusalemin

asukkaat tietävät, emmekä voi sitä kieltiä. Joh. 11:6. 17. Mutta ettei se leviäisi laajem malle kansaan, niin uhatkaamme ja kieltäkäämme heitä enään tähän ni-

meen puhumasta kenellekään ihmiselle."

18. Niin he kutsuivat heidät sisään ja kielsivät heitä puhumasta tai opetamasta Jesuksen nimeen. Ap. 1.5:28.
19. Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heille ja sanoivat: "Päättäkäät itse, onko Jumalan edessä oikein kuulla teitä enemmän kuin Jumalas; 20. mutta me emme saata olla puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet."

21. Niin he uhkasivat heitä vielä enemmän mutta päästivät heidät kansan tähden, koska eivät keksineet miten rangaista heitä, sillä kaikki ylistivät Jumalaa siitä, mikä oli ta-

pahtunut.

22. Sillä viidettä vuosikymmentä kävi jo se mies, jossa tämä parantumisen ihme oli tapahtunut.

Ja päästyään vapaiksi he menivät omainsa tykö ja kertoivat kaikki, mitä ylipapit ja vanhimmat oli

vat heille sanoneet.
24. Kun ne sen kuulivat, korottival he yksimielisesti äänensä Jumalantykö ja sanoivat: "Herra, sinä olet se, joka taivaan ja maan ja meren ja kaikki mitä niissä on, tehnyt olet

2 Moos. 20:11. Jes. 37:16. Jer. 22:1.
25. sinä ölet se, joka Pyhän Rengen
kautta, isämme Davidin, sinun palvelijasi, suun kautta puhunut olet. Miksi pakanat riehuvat ja kansal turhia hankitsevat? Ps. 2:1s.
26. Maan kuninkaat nousevat, ja hal-

itusmiehet kokoontuvat yhteen Herraa vastaan ja hänen Voideltuansa vastaan.

27. Sillä tosiaankin kokoontuival tässä kaupungissa pyhää palvelijaasi Jesusta vastaan, jonka olet voidellut, sekā Herodes ettā Pontius Pilatus pa- i kanain ia Israelin sukukuntain kans-Lnuk. 28:12.

rát Pie

nies

lunkis

mick

t heidi

netus:

18822

an 🕏 asta:

dist

meidi

Hat

nut 🕏

111500

1 TE ids

si 輝

28113

1111

2

혦병

2 19 5

4.

ng v

100

į

jusi

Olle.

والما

恺

ıσ

1

Ė

gĽ.

Ď

28. tekemään kaikki, mitä kätesi ja tahtosi oli edeltä määrännyt tapahtuvaksi. Ap. L 2:23.

29. Ja nyt, Herra, katso kuinka he uhkaavat, ja suo palvelijaisi kaikella rohkeudella sanaasi puhua,

Luuk. 21:15. Ef. 6:19. 30. ja ojenna kätesi, että sairaat parantuisivat ja tunnusmerkkejä ja ihmeitä tapahtuisi pyhän palvelijasi Jesuksen nimen kautta."

31. Ja kun he olivat lopettaneet rukouksensa, järähti se paikka, jossa he olivatkoolla, ja he täytettiin kaikki Pyhällä Hengellä ja puhuivat Jumalan sanaa rohkeudella. Ap. t. 2.2. 32. Ja uskovaisten koko joukossa oli yksi sydän ja yksi sielu; eikä yksi-kään heistä sanonut omakseen mi**tään** siitä, mitä hänellä oli, vaan kaikki oli heillä yhteistä. Ap.t.2:44.1Piet.3:8.

33. Ja apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jesuksen ylösnousemuksesta, ja heidän kaikkien osaksi tuli suuri armo. Ap. t. 1:22.

34. Ei myöskään ollut ketään puutteenalaista heidän joukossaan; sillä kaikki, joilla oli maatiloja tai taloja, möivät neja toivat myötyjen hinnan

35. ja panivat apostolien jalkain juureen; ja jokaiselle jaettiin sen mukaan kuin hän tarvitsi. Jes. 58:7

36. Niinpä Josef, jota apostolit kutsuivat myös Barnabaaksi - se merkitsee: lohdutuksen poika - leviläjnen, Kyprosta kotoisin,

37. mõi omistamansa pellon, toi rahat ja pani ne apostolien jalkain juureen.

5 Luku.

Anapias ja Safiira. Apostolit pannaan vankilaan, mutta Herran enkeli päästää heidät **sieltä ulos. Gamalie**tin neuvo.

Mutta erās mies, nimeltā Ananias, ja hānen vaimonsa Safiira mõivāt maatilan,

2. ja mies kātki vaimonsa tieten osan hinnasta, ja osan hän toi ja pa-

ni apostolien jalkain eteen 3. Mutta Pietari sanoi: "Ananias, miksi salleit saatanan täyttää sydämmesi, niin että valehtelit Pyhän Hengen edessä ja kätkit osan muatilan hinnasta? Luuk. 22:3. Joh. 13:2.

4. Eikö se myömätönnäkin ollut sinun omasi, ja eikö siitä saamasi hintakin ollut sinun käytettävänäsi? Miksi päätitkään sydämmessäsi tämän tehdä? Et ole valehdellut ihmisille, vaan Jumalalle." 1 Tees. 4:8. | 21. Kun olivat sen kuulleet, meni-

5. Kun Ananias kuuli nämä sanat. kaatui hän maahan ja heitti henkensä. Ja suuri pelko valtasi kaikki, jotka sen kuulivat

6. Ja nuoret miehet nousivat ja suorivat hänet ja kantoivat hänet pois ja hautasivat.

7. Noin kolmen tunnin kuluttua hänen vaimonsa tuli sisään eikä tietä-

nyt mitä oli tapahtunut 8. Niin Pietari kysyi häneltä "Sano minulle siihenko hintaan te moitte maatilan?" Hän vastasi: "Niin,

siihen hintaan." 9. Mutta Pietari sanoi hänelle...Miksi sovitte keskenänne käydä kiusaamaan Herran Henkeä? Katso, niiden askelet, jotka hautasivat miehesi, kuuluvat tuolta oven takaa, ja he

kantavat sinutkin pois. 10. Niin hän kaatui heti hänen jalkninsa eteen ja heitti henkensä; ja kun nuorukaiset tulivat sisään, tapasivat he hänet kuolleena. kantoivat pois ja hautasivat hänet hänen mieĥensa viereen

11. Ja suuri pelko valtasi koko seurakunnan ja kaikki ne, jotka tämän kuulivat. Ap. t. 2:43.

12. Ja apostolien kätten kautta tapahtui kansassa monta tunnusmerkkiä ja ihmettä; ju he olivat kaikki yksimielisesti koolla Salomonin pylvāskāytāvāssā. Ap. t. 4:30. 2 Kor 12:12. 13. Mutta muista ei kukaan uskaltanut liittyä heihin, vaan kansa piti heitä suuressa arvossa.

14. Ja yhä enemmän tuli lisää niitä, iotka uskoivat Herraan, sekä miehiä että naisia suuret joukot Ap.t.2:47 6:7 15. Kantoivatpa sairaita kaduillekin ja panivat heitä vuoteille ja paarien päälle, että Pietarin kulkiessa edes hänen varionsa sattuisi johonkuhun Ap t. 19.11 s.

16. Myöskin kaupungeista Jerusale-min ympäristöltä tuli paljo kansaa, ja he toivat suiraita ju saastuisten henkien vaivaamia, joika kaikki parannettiin.

17. Silloin nousi ylimmäinen pappi ja kaikki, jotka olivat hänen kanssaan, saddukealaisten lahko, ja he tulivat kiihkoa täyteen

18. ja kävivät käsiksi apostoleihin ja panivat heidät yleiseen vankihuo-Luuk. 21 12. neesen

19. Mutta yöllä avasi Herran enkeli vankilan ovet ja vei heidät ulos ja Ap. t. 12:7.

20...Menkäät ja esiintykäät temppe-lissä ja puhukaat kunsulle kuikki ijunkuikkisen elämän sanut." Joh 6:68.

vät he päivän koittaessa temppeliin | het, kavahtakaat mitä mielitte tehja opettivat. Niin ylimmäinen pappi saapui seuralaisineen, ja he kutsuivat neuvoston ja koko Israelin lasten vanhimmiston koolle; ja he lähettivät noutamaan heitä vankilasta.

22. Mutta kun oikeudenpalvelijat tulivat vankilaan, eivät he löytäneet heitä sieltä, vaan palasivat takaisin

ia kertoivat.

23. sanoen : "Vankilan me kyllä huomasimme hyvin tarkasti suljetuksi ja vartijat seisomassa ovien edessä; mutta kun avasimme, emme sisältä ketään löytäneet."

24. Kun temppelin vartijapäällikkö ja ylipapit kuulivat nämä sanat, eivät he tietäneet mitä heistä ajatella

ja mitä tästä tulisi.

25. Niin tuli joku ja kertoi heille: ..Katso, ne michet, jotka panitte vankilaan, seisovat temppelissä ja opet-

tavat kansaa.

26. Silloin päällikkö meni oikeudenpalvelijain kanssa ja nouti heidät, ei kuitenkaan väkisin, sillä he pelkāsivāt, ettā kansa heidāt kivittāisi. 27. Ja tuotuaan he asettivat heidät neuvoston eteen. Ja ylimmäinen pappi kuulusteli heitä

28. ja sanoi: "Olemmehan kieltämällä kieltäneet teitä opettamasta tähän nimeen; ja katso, te olette täyttäneet Jerusalemin teidän opillanne ja tahdotte saattaa meidän päällem-

me tuon miehen veren.

Matt. 27:25. Ap. t. 4:18 s. 29. Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat ja sanoivat: "Jumalaa tulee totella enemmän kuin ihmisiä.

Dan. 6:7 s. 30. Isiemme Jumala heratti Jesuksen, jonka te ripustitte puuhun ja Ap. t. 2:24. 3:15. surmasitte.

31. Hänet Jumala on koroittanut oikealla kädellään Päämieheksi ja Vapahtajaksi, antamaan Israelille armoa parannukseen ja syntien anteeksi-antamusta, Luuk, 24:47, Hebr. 2:10. 32. Ja meolemme kaiken tämän todistalat, niin myös Pyhä Henki, jonka Jumala on antanut niille, jotka häntä tottelevat."

Lunk. 24:48. Joh. 15:26 s. Ap. 1. 10:39. 33. Kun he sen kuulivat, kirveli se heidan mieltansa ja he tahtoivat tap-

pag heitä. 34. Mutta neuvostossa nousi eräs fa-risealainen, nimeltä Gamaliel, lainopettaja, jota koko kansa piti arvossa, ja käski viedä miehet vähäksi aikaa ulos, Ap. 1. 22:3; 35. Sitten han sanoi , "Israelin mie- kea, ja Filippuksen ja Prokoron ja

dă năille miehille.

36. Sillä ei ole kauan siitä, kun Teudas nousi, ollen muka jokin olevinansa, ja häneen liittyi noin neljäsataa miestä; hän tapettiin ja kaikki, jotka olivat suostuneet häneen. hajoitettiin ja joutuivat häviöön.

37. Hänen jälkeensä nousi Juudas, galilealainen, verollepanon päivinä a sai vietellyksi kansaa puolelleen: hänkin hukkui, ja kaikki, jotka olivat suostuneet häneen, hajoitettiiu.

38. Ja nyt minä sanon teille: ālkāāt ryhtykö näihin miehiin, vaan antakaat heidän olla; sillä jos tämä hanke eli tämä teko on ihmisistä, niin

se raukeaa tyhjään;

San. 21:30. Matt. 15:13. 39. mutta jos se on Jumalasta, niin ette voi heitä kukistaa. Varokaat, ettei teitä ehkä havaittaisi sotiviksi itse Jumalaakin vastaan.

40. Niin he noudattivat hänen neuvoansa. Ja he kutsuivat apostolit sisään ja pieksivät heitä ja kielsivät heitä puhumasta Jesuksen nimeen ja päästivät heidät menemään.

41. Niin he läksivät pois neuvostosta iloissaan siitä, että olivat katsotutarvollisiksi kärsimään häväistys-

tä Jesuksen nimen tähden.

Matt. 5:10 s. Room. 5:3. Fil.1:29. 1 Piet. 4:13. 42. Ja he eivät lakanneet, vaan opettivat joka päivä temppelissä ja kodeissa ja julistivatevankeliumia Kristuksesta Jesuksesta.

6 Luku.

Seurakunta valitsee seitsemän diakonia. Stefanusta syytetään.

Niinä päivinä, kun opetuslasten lu-ku lisääntyi, syntyi hellenisteissā nurinaa hebrealaisia vastaan siitä, että heidän leskiänsä syrjäytettiin jokapäiväisessä avustuksessa.

Ap. t. 4:35. Niin ne kaksitoista kutsuivat kokoon opetuslasten joukon ja sanoivat: "Ei ole oikein, että me heitämme Jumalan sanan toimittaaksem-

me pöytäpalvelusta. Valitkaat sentähden, veljet, keskuudestanne seitsemän taattua miestä, jotka ovat Pyhää Henkeä ja viisautta täynnä, niin asetamme heidät tähän toimeen. 1 Tim. 3:7,

4. Mutta me tahdomme pysyā rukouksessa ja sanan palveluksessa."

5. Ja se puhe kelpasi kaikelle joukolle; ja he valitsivat Stefanuksen, miehen täynnä uskoa ja Pyhää Hen-

ia Nikolaon, antiokialaisen käännynnäisen, Ap. t. 8:5,26. 21:8.

6. ja asettivat heidät apostolien eteen, ja nämä rukoilivat ja panivat

kätensä heidän päällensä.

Ap. t. 13;3. 1 Tim. 4:14. 7. Ja Jumalan sana levisi, ja opetuslasten luku lisääntyi suuresti Jerusalemissa. Ja lukuisa joukko pappeja tuli uskolle kuuliaiseksi.

Ap. t.'12:24. 19:20. Ja Stefanus, täynnä armoa ja voimaa, teki suuria ihmeitä ja tunnus-Ap. t. 5:12.

tekoja kansassa.

 Niin nousi muutamia niin kutsutusta libertiinien synagogasta ja kyreneläisten ja aleksandrialaisten sekā niiden synagogasta, jotka olivat Kilikiasta ja Aasiasta, väittelemään Stefanuksen kanssa,

10. mutta eivät voineet mitään sitä viisautta ja henkeä vastaan, jolla hän

puhui.

Jes. 54:17. Luuk. 21:15. 11 Silloin he salaa hankkivat miehiä sanomaan: "Olemme kuulleet hänen puhuvan pilkkasanoja Moosesta ja Jumalaa vastaan."

12. Ja he yllyttivät kansan ja vanhimmat ja kirjanoppineet ja ryntäsivät esiin, raastoivat hänet mukaan-

sa ja veivät neuvostoon.

 Ja he esittivăt văăriă todistajia, ja nāmā sanoivat : "Tāmā mies ei lakkaa puhumasta pilkkasanoja tätä pyhää paikkaa vastaan ja lakia vasiaan;

14. sillä me olemme kuulleet hänen sanovan, että Jesus, tuo nasaretilainen, on hajoittava maahan tämän paikan ja muuttava nesäännöt, jotka Mooses on antanut meille.

15. Ja kaikki, jotka neuvostossa istuivat, kiinnittivät katseensa häneen. ia hänen kasvonsa olivat heistä niin-

kuin enkelin kasvct

7 Luku.

Stefanuksen puhe neuvoston edessä ja marttyrikuolema.

Niin ylimmäinen pappi sanoi: "On-ko niin?"

2. Stefanus sanoi: "Michet, veljet ja isät, kuulkaat! Kirkkauden Jumala ilmestyi isällemme Abrahamille, hä**nen ollessaan M**esopotamiassa, ennenkuin hän oli asettunut asumaan Haraniin. 1 Moos. 11:31.

r 3. ja sanoi hänelle: "Lähde maastasi ja suvustasi ja mene siihen maahan, jonka olen sinulle osoittava'.
4. Silloin hän läksi kaldealaisten

maasta ja asettui asumaan Haraniin. Ja kun hänenisänsäoli kuollut, käs-

Nikanorin ja Timonin ja Parmenaan | ki Jumala hänen muuttaa tähiin maahan, jossa te nyt asutte.

5. eikä antanut hänelle perintöosaa siihen, ei jalan-alaakaan, vaan lu-pasi, Abrahamin vielä lapsetonna ollessa, antaa sen hänen ja hänen siomenensa omaksi hänen jälkeensä

1 Moos. 13:15. 15:18. 6. Ja Jumala puhui nain. Hänen jälkeläisensä tulevat olemaan muukalaisina vieraalla maalla, ja siellä ne tekevät heidät orjiksensa ja pite-

levāt heitā pahoin neljāsataa vuotta; 2 Moos. 12:40. 7. ja sen kansan, jonka orjiksi he

tulevat, minu olen tuomitseva, Jumala sanoi, ja sen jälkeen he lähtevät sieltä ja palvelevat minua tässä paikassa. 2 Mosa 2:10

8. Ja hän antoi hänelle ympärileikkauksen liiton; ja niin Abrahamille syntyi Isaak, ja hän ympärileikkasi hänet kahdeksantena päivänä, ja Isaakille syntyi Jaakob, ja Jaakobille ne kaksitoista patriarkkaa.

1 Moos. 17:9 s. 21:2 s. 25:24 s. 85:28. 9. Ja patriarkat kadehtivat Josefia ia möivät hänet Egyptiin. Mutta Ju-

mala oli hänen kanssaan

1 Moos. 37:28. 39:1 s. Ps. 106:17. 10. ja pelasti hänet kaikista hänen ahdistuksistansa. Ja hän antoi hä-nelle armoa ja viisautta, hänen ol-lessaan Faraon, Egyptin kuninkaan odessä; ja tämä pani hänet Egyptin ja koko talonsa haltijaksi.

1 Moos. 4:14,38 s. 11. Ja tuli nälänhätä koko Egyptiin ja Kanaanmaahan, ja suuri vaiva. eivätkä meidän isämme saaneet ravintoa mistään. 1 Moos. 41:54 a.

12. Mutta kun Jaakob kuuli Egyptissä olevan jyviä, lähetti hän isämme sinne ensimmäisen kerran.

1 Moos. 42:1 s. 13. Ja toisella kerralla veljet tunsivat Josefin, ja Farao sai tietää Josefin sukuperan. 1 Moos. 45:3 s. 47:1 s. 14. Niin Josef lähetti kutsumaan luokseen isänsä Jaakobin ja koko

sukunsa, seitsemänkymmentäviisi 1 Moos. 46:6. 2 Moos. 1:5. henkeä. 15. Ja Jaakob meni Egyptiin ja kuoli

siellä, hän ja isämme, 1 Mode. 49:33. 16. ja heidät siirrettiin Sikemiin ja pantiin siihen hautaan, jonka Abraham oli rahalla ostanut Emmorin lapsilta Sikemissä.

1 Mons. 23:16 s. 33:19. 47:30. 50:13. Jos. 24:52. 17. Mutta sitä mukaa kuin lähestyi aika, jolloin Jumalan Abrahamille antama lupaus oli täyttyvä, käsvoi kansa ja lisääntyi Egyptissä,

2 Moos. 1:7 s. Ps. 108:24.

18. kunnes siellä nousi toinen kunin-

gas, joka ei Josefista mitään tietänyt. 19. Tämä kohteli kavalasti meidän sukukuntaamme ja piteli isiämme pahoin, niin että pukoitti heitä panemaan heitteille pienet lapsensa, etteivāt jāisi eloon. 2 Moos. 1:10 s.

20. Siihen aikaan Mooses syntyi, ja han oli armas Jumalalle. Häntä elätettiin kolme kuukautta isänsä ko-2 Moos. 2:2 s. Hebr. 11:23. dissa. 21. Mutta kun hänet oli pantu heit-

teille, otti Faraon tytär hänet ja kasvatti hänestä itselleen pojan.

22. Ja Moosekselle opetettiin kaikki egyptiläisten viisaus, ja hän oli voimallinen sanoissaan ja töissään. 23. Mutta kun hän oli täyttänyt neljākymmentā vuotta, herāsi hānen sydämmessään ajatus mennä katsomaan veljiään, Israelin lapsia.

Hebr. 11:24 8. 24. Ja nähdessään eräälle heistä vääryyttä tehtävän, hän puolusti häntä ja kosti pahoinpidellyn puolesta ja lői egyptiläisen kuoliaaksi.

25. Ja han luuli veljiensa ymmärtāvān, ettā Jumala hānen kātensā kautta oli antava heille pelastuksen; mutta he eivät silä ymmärtäneet.

26. Seuranvana päivänä hän meni heidän tykönsä, ja kun muutamat riitelivät. koetti hän saada heitä sopimaan, sanoen: .Olettehan veljiä, michet; miksi teette vääryyttä toisillenne?

27. Mutta se, joka teki vääryyttä lähimmäiselleen, työnsi hänet pois ja sanoi: .Kuka on pannut sinut meidän hallitusmieheksemme ja tuomariksemme?

28. Ethän vain tahtone tappaa minua, niinkuin eilen tapoit egypti-

läisen?"

29. Tämän puheen vuoksi Mooses pekeni ja eli muukalaisena Midianin maassa, ja siellä hänelle syntyi kaksi poikaa. 2 Mons. 2:15. 3:1 s.

30. Ja kun neljäkymmentä vuotta oli kulunut. ilmestyi hanelle Sinain vuoren erämanssa enkeli palavan orjantappurapensaan liekissä.

31. Kun Mooses niiki tuon nävn, niin hän ihmetteli sitä; ja kun hän : meni tarkemmin katsomaan, kuului hānelle Herran āāni, joka sanoi:

32. Mina olen sinun isiesi Jumala. Abrahamin ja Isaakin ja Jaakobin Jumala, Niin Mooses alkoi vavista eikä tohtinut katsoa sinne.

33. Mutta Herra sanoi hänelle: ,Riisu kengāt jalastasi; sillā paikka, jossa seisol, on pyhää maata.

saani Egyptissä kidutetaan, ja heidän huokauksensa olen kuullut, ja minä olen astunut alas päästämään heidät; ja nyt, tule tänne, minä lähetän sinut Egyptiin. 2 Moos, 2:24.

35. Sen Mooseksen, jonka he kielsivāt, sanoen: ,Kuka sinut on pannut hallitusmieheksi ja tuomariksi? hänet Jumala lähetti sekä hallitusmieheksi että lunastajaksi, enkelin käden kautta, joka hänelle orjantap-

purapensaassa ilmestyi.

36. Hän johdatti heidät sieltä pois ja teki ihmeitä ja tunnustekoja Egyptin maassa ja Punaisessa meressä ja erämaassa neljänäkymmenenä vuo-

tena. 2 Moos. 7:1 s. 33:1. Pa. 105:27. 37. Tämä on se Mooses, joka sanoi Israelin lapsille: ,Profetan, minun kaltaiseni. Jumala on teille herättä-

v**ä tei**dän veljistänne.

5 Moos. 18:15 s. Ap. t. 3:22. 38. Hän se on, joka seurakunnassa. sen ollessa eramaassa, oli enkelin kanssa, joka puhui hänelle Sinain vuorella, ja oli isiemme kanssa; ja han sai eläviä sanoja meille annettavaksi. 2 Moos. 19:3 s. 20:1 s.

5 Moos. 5:31. 32:46 s. Hebr. 4:12. 39. Mutta häntä isämme eivät tahtoneet totella, vaan työnsivät hänet pois ja kääntyivät sydämmessänsä

Egyptiin, 4 Moos. 14:3. 40. sanoen Aaronille: ,Tee meille jumalia, jotka kulkevat edellämme, sillä emme me tiedä mitä on tapahtunut tuolle Moosekselle, joka toi meidät Egyptin maasta. 2 Moos. 32:1 s.

41. Ja he tekivät niinä päivinä vasikan ja toivat uhreja epäjumalalleen ja riemuitsivat näistä kättensä teoista. Ps. 106:19. 1 Kor 10:7.

42. Mutta Jumala kääntyi heistä pois ja hylkäsi heidät palvelemaan taivaan sotajoukkoa, niinkuin on kirjoitettu profettain kirjassa: .Toitteko minulle teurasuhreja ja muita uhreja noina neljänäkymmenenä vuotena erāmaassa, te Israelin huonekunta? Jer. 19-13. Am. 5:25 s. Sef. 1:5.

43. Ja te kunnoitte Molokin maiaa ja Remfa jumalan tähteä, niitä kuvia, jotka olitte tehneet kumarrettaviksenne. Sentähden minä olen vievä teidät toiselle puolelle Babylonia,

1 Kun. 11:7. 44. Todistuksen maja oli isillamme eramaassa, niinkuin hän, joka puhui Moosekselle, oli määrännyt ja käskenyt sen tehtäväksi sen perikuvan mukaan, minkā Mooses oli nālīnyt. 2 Moos. 25.9, 40. 26:30. Hebr. 8:3.

45. Ja meidän isämme ottivat ma-34. Olen kyllä nithnyt kuinka kan- | jan vastaan ja toivat sen Josuan johdolla niiden pakanain maahan, jotka Jumala karkoitti pois isiemme tieltä, aina Davidin päiviin saakka.

2 Moos. 23:28. 5 Moos. 4:58. Jos. 3:3. 18:1. 46. Hän sai armon Jumalan edessä ja anoi, että hän saisi rakentaa malan Jaakobin Jumalalle

2 Sam. 7:2. 1 Aik. 17:1 Ps. 182:4 s. 47. Ja Salomon rakensi Hänelle huoneen 1 Kun. 6:1 s. 8:13.

48. Vaan ei Korkein asu käsin tehdyissä huoneissa, niinkuin profetta sanoo. 1 Kun. 8:27 Jes. 66:1. Ap. t. 17:24.

49. Taivas on minun valtaistuimeni, ja maa minun jalkaini alunen, minkälaisen huoneen te rakentaisitte minulle, sanoo Herra, tai mikä olisi leposijani oleva? Matt. 5:34 8.

50. Eikö minun käteni ole tehnyt

tātā kaikkea?'

51. Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämmestä ja korvista! aina te vastustatte Pyhää Henkeä —

niinkuin isänne, niin tekin

2 Moos 82:9, 38:3, 8 Moos, 26:41 Jes. 63:10. Jer. 6:10. 9:26. Luuk. 7:30. 52. Ketāpā profetoista eivāt isānne vainonneet? Hehān tappoivat ne. jotka ennustivat sen Vanhurskaan tulemista; ja teistä on nyt tullut hänen pētlājānsā ja murhaajansa,

1 Kun. 19:10. Matt. 23:90 s. Ap. t. 8:14. teistä jotka enkelien toimesta saltte lain, ettekä sitä pitäneet."

2 Moos. 19:38. Gal 8:19. Hebr 2:2. 54. Mutta kun hetümän kuulivat kirveli se heidän sydäntänsä ja he kiristivät hänelle hampailansa Ap.t.5:83. 55 Mutta täynnä Pyhää Henkeä hän kiinnitti katseensa taivaasen ja näki Jumalan kirkkauden ja Jesuksen seisovan Jumalan oikealla puolella

Luuk 22:69 56. ja sanoi "Katso, minä näen taivaan avoinna ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikealla puolella." Room 8:34. Hebr 12:2

57 Niin he huusivat kovalla äänellä ja tukkivat korvansa ja karkasivat kaikki yhdessä hänen päällensä

58. ja ajoivat hänet ulos kaupungista ja kivittivät. Ja todistajat riisuivat viittansa erään Saulus nimisen nuorukaisen jalkain juureen.

5 Moos. 17:5 s. Ap. 1. 22:20. Hebr. 11:37. 59. Ja kun he kivittivät Stefanusta. rukoili hān ja sanoi: "Herra Jesus, ota minun henkeni."

Ps. 31:6. Luuk. 23:46. 1 Piet. 4:19. 60. Ja han laskeutui polvilleen ja huusi kovalla äänellä. "Herra, älä lue heille syyksi tätä syntiä!" Ja sen sanottuaan hän nukkui.

8 Luku:

Jerusalemissa nousee suuri vaino. Simon nolta. Etiopialainen hoviherra kastetaan. Ja Sauluskin oli hyväksynyt Stefanuksen surmaamisen Ja sinä päivänä nousi suuri vaino Jerusalemin seurakuntaa vastaan; ja kaikki hajaantuivat ympäri Judean ja Samarian maakuntia paitse apostolit. Ap t 22:26

Ja muutamat jumalaapelkääväiset miehet hautasivat Stefanuksen

ia valittivat häntä suuresti

Mutta Saulus raateli seurakuntaa. kulkien talosta taloon ja raastaen ulos miehiä ja naisia, ja panetti heidåt vankeuteen.

Ap. 1 22:4,19. 26:10 s. Gal. 1.13. 4. Ne. jotka näin olivat hajaantuneet, vaelsivat paikasta toiseen ja julistivat evankeliumin sanaa. Ap. 1. 11:19. 5. Ja Filippus meni Samarian kaupunkiin ja saarnasi siellä Kristusta Ap t. 6:5

6 Ja kansa otti yksimielisesti vaarin siitä mitä Filippus sanoi, kun kuulivat hänen puheensa ja näkivät

ne ihmeet, joita han teki.

7 Sillä useista, joissa oli saastaisia henkiä, ne läksivät pois huutaen kovalla äänellä, ja monta halvattua ja rampaa parannettiin. Mark. 16:17 8. Ja syntyi suuri ilo siinä kau-

pungissa.

9 Mutta ennestään oli kaupungissa muuan mies, nimeltä Simon joka harjoitti noituutta ja hurmasi Samarian kansaa, sanoen olevansa jokin suuri,

10. ja hänen jälessään juoksivat kaikki, pienimmästä suurimpaan, ja sanoivat: "Tämä on Jumalan voima, jota kutsutaan ,suureksi "

11. Ja he juoksivat hänen jälessään sen vuoksi, että hän kauan aikaa noituuksillaan oli hurmannut heitä.

12. Mutta kun he nyt uskoivat Filippusta, joka julisti evankeliumia Jumalan valtakunnasta ja Jesuksen Kristuksen nimestä, niin he kastattivat itsenså, sekå miehet ettå naiset.

13. Ja Simon itsekin uskoi, ja kun oli saanut kasteen, seuraili han Filippusta; ja nähdessään ihmeitä ja suuria voimatekoja tapahtuvan, hän hämmästyi.

14. Mutta kun Jerusalemissa olevat apostolit kuulivat, että Samaria oli ottanut vastaan Jumalan sanan, lähettivät he heidän tykönsä Pielarin ia Johanneksen.

15. Ja tultuaan sinne nama rukoilivat heidan edestansa, etta he sai-

Matt. 8:44. Luuk. 28:34. sivat Pyhän Hengen;

16. sillä hän ei ollut vielä laskeunut kenenkään päälle heistä, vaan he olivat ainoastaan kastetut Herran Jesuksen nimeen. Ap. t. 19:2.

17. Silloin he panivat kātensā beidăn păăllensă, ja he saivat Pyhän Hengen. Hengen, Ap. t. 19:6. 18. Mutta kun Simon näki, että ke-

nen päälle apostolit panivat kätensă, sille annettiin Pyha Henki, tarjosi hän heille rahaa

ja sanoi: "Antakaat minullekin tuo valta, että kenenkä päälle käteni

panen, se saa Pyhän Hengen." 20. Mutta Pietari sanoi hänelle: "Menkööt rahasi sinun kanssasi kadotukseen, koska luulet Jumalan lahjan olevan rahalla saatavissa. Matt. 10.8. Ei sinulla ole osaa eikä erää tähan sanaan, sillä sydämmesi ei ole

oikea Jumalan edessă. Ef. 55. Tee siis parannus ja käänny tästa pahuudestasi ja rukoile Herraa. että sydämmesi ajatus annettaisiin sinulle anteeksi. 2 Tim. 2:25.

23. Sillä minä näen sinun olevan täynnä katkeraa sappea ja kiinni vääryyden siteissä." Hebr. 12:15. 24. Niin Simon vastasi ja sanoi:

"Rukoilkaat te minun edestăni Herraa, ettei minulle tapahtuisi mitään siitä, mitä olette sanoneet."

25. Ja kun he olivat todistaneet voi-

mallisesti ja puhuneet Herran sanaa, palasivat he Jerusalemiin ja julistivat evankeliumia monessa Samarian kylässä.

26. Mutta Filippukselle puhui Herran enkeli, sanoen: "Nouse ja mene etelään päin sille tielle, joka vie Jerusalemista alas Gasaan ja on autio tie.'

27. Ja hān nousi ja lāksi. Ja katso, siellä kulki etiopialainen mies, Etiopian kuningattaren Kandaken hoviherra, mahtava mies ja koko hänen aarteistonsa hoitaja; hän oli tullut Jerusalemiin rukoilemaan

Ps. 68:32. Sef. 3:10. 28. ja oli nyt paluumatkalla ja istui vaunuissaan ja luki Jesaja profettaa. 29. Niin Henki sanoi Filippukselle: "Kāy lähemmā ja seuraa noita vau-nuja."

30. Niin Filippus juoksi luo ja kuuli hänen lukevan Jesaja profettaa ja sanoi: "Ymmārrātko myös mitā luet?" 31. Niin hän sanoi: "Kuinka voisin ymmärtää, kun ei kukaan minua onesta?" Ja hän pyysi Filippusta nousemaan ja įstumaan viereensä.

32. da se raamatunpaikka, jota hän luki, ali tāmā: "Niinkuin lammas hān viedāān teurastettavaksi ; ja niin-

kuin karitsa keritsijänsä edessä on ääneti, niin ei hänkään suutansa avaa. Jes. 53:7 s.

33. Hänen alentumisensa kautta hänen tuomionsa otetaan pois. Kuka voi kuvailla hänen sukuaan? Sillä hänen elämänsä siirretään poismaan päältä.

34. Ja hoviherra kysyi Filippukselta, sanoen. "Minä pyydän sinua. sano minulle: kenestä profetta puhuu näin, itsestäänkö vai jostakin toi-sesta?"

35. Niin Filippus avasi suunsa ja lähtien tästä kirjoituksesta julisti hänelle evankeliumia Jesuksesta.

Ja matkustaessaan tietä myöten he tulivat veden luo; ja hoviherra sanoi: "Katso, tuossa on vettä. Mikä estää kustamasta minua?"

37. Niin Filippus sanoi hänelle: "Jos uskot koko sydämmestäsi, niin se tapahtukoon." Hän vastasi ja sanoi: "Minā uskon, ettā Jesus Kristus on Jumalan Poika!

Matt. 16:16, Mark. 16:16, 38. Ja hän käski pysäyttää vaunut, ja he astuivat kumpikin veteen, sekā Filippus ettā hoviherra, ja Filippus kastoi hänet.

39. Ja kun he olivat astuneet vedestă, tempasi Herran Henki Filippuksen pois, eikä hoviherra häntä enää nähnyt; vaan hän jatkoi matkaansa iloiten. 1 Kun. 18:12. 2 Kun. 2:16. 40. Mutta Filippus tavattiin Asotissa; ja hän vaelsi ympäri ja julisti evankeliumiakaikissa kaupungeissa. kunnes tuli Kesareaan. Ap. t. 21:8.

9 Luku.

Sauluksen kääntymys. Eneas parannetaan. Tabita herätetään kuolleista.

Mutta Saulus puhkui yhä uhkaa ja murhaa Herran opeiuslapsia vastaan ja meni ylimmäisen papin luo

Ap. t. 7:58. Gal. 1:13. 1 Tim. 1:13. 2. ja pyysi häneltä kirjeitä Damaskon synagogille, että kenen hän tätä tietä vaeltavan joko miehen tai naisen löytääkin, sen saakoon hän tuoda sidottuna Jerusalemiin.

Ap. t. 18:25 s. 19:23, 3. Ja kun hän oli matkalla, tapahtui hänen lähestvessään Damoskoa. että yhtäkkiä leimahti hänen ympärillään valo taivaasta; 1 Kor. 15:8 a. 4. ja hän kaatui maahan ja kuuli äänen, joka sanoi hänelle: "Saul, Saul, miksi vainoat minua?" Luuk. 10:16, 5. Han vastasi: "Kuka olet, Herra?"

Ja Herra sanoi: "Mind olen Jesus, jota sinā vainoat.

6. Mutta nouse ja mene kaupunkiin.

niin sinulle sanotaan mitä sinun on l tekeminen."

7. Ja miehet, jotka matkustivat hänen kanssaan, seisoivat mykistyneina; he kuulivat kyllä äänen, mutta eivät ketään nähneet.

8. Niin Saulus nousi maasta, mutta kun han avasi silmänsä, ei hän nähnyt mitään, vaan he taluttivat häntä kädestä ja veivät hänet Damaskoon.

Ja hän oli kolme päivää näkemātonnā, ei syonyt eikā juonut.

Ja Damaskossa oli eras opetuslapsi, nimeltä Ananias. Hänelle Herra sanof näyssä. "Ananias!" Hän vastasi: "Katso, tässä olen, Herra." 11. Niin Herra sanoi hänelle: "Nou-

se ja mene sille kadulle, jota sano-taan Suoraksi kaduksi, ja kysy Juudaan talosta Saulus nimistä tarsolaista miestä. Sillä katso, hän rukoilee:

12. ja hän on nähnyt näyssä miehen, nimeltä Ananias, tulevan sisälle ja panevan kätensä hänen päälleen, että hän saisi näkönsä jälleen.

13. Ananias vastasi: "Herra, olen **kuwi**lut monelia tuosia miehesiä, kuinka paljon pahaa hän on tehnyt sinun pyhillesi Jerusalemissa;

14. ja täällä hänellä on ylipapeilta saamansa valta vangita kaikki, jotka sīnun nimeāsi avuksi huutavat."

15. Mutta Herra sanoi hänelle: "Mene, sillä minulle hän on valittu ase kantamaan nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen.

Room, 1:5. Gal. 2:7 s. 1 Tim. 2:7. 16. Sillä minä tahdon näyttää hänelle kuinka paljo hänen pitää kärsimän minun nimeni tähden."

Ap. t. 20:28. 2 Kov. 11:25 s. 17. Niin Ananias läksi ja meni huoneesen, pani molemmat kätensä hänen päälleen ja sanoi: "Saul, veljeni i Herra Jesus, joka iknestyi sinulle tiellä, jota tulit, lähetti minut, että saisit näkösi jälleen ja täyttyisit Pyhällä Hengellä."

18. Ja heti putosi hänen silmistään ikäänkuin suomukset, ja hän sai näkõnsä ja nousi ja kastatti itsensä

19. Ja nautittuaan ruokaa hän voimistui.

Ja Saulus oli opetuslasten seurassa Damaskossa muutamia päiviä,

20. ja saarnasi kohta synagogissa Jesusta todistaen, että hän on Jumalan Roika.

21. Ja kaikki, jotka kuulivat, hämmästyivät ja sanoivat: "Eikö tämä ole se, joka Jerusalemissa tahtoi hävittāā ne, jotka huutavat avuksi tätä mimeä? Ja eikö hän tullut tänne si- | hänet ja panivat ylisaliin.

tä varten, että veisi ne sidottuina ylipappien käsiin?"

Ap. t. 8:3.

22. Mutta Saulus sai yhä enemmän voimaa ja pani Damaskossa asuvat juutalaiset ymmälle, näyttäen toteen, että Jesus on Kristus Ap. t. 18:28.

23 Ja jonkun ajan kuluttua juutalaiset pitivät keskenään neuvoa tap-

paaksensa hänet Ap. t. 23:12. 24. Mutta heidän salahankkeensa tuli Sauluksen tietoon. Ja he vartioivat porttejakin yöt päivät, saadakseen hänet tapetuksi.

2 Kor. 11:32. 25. Mutta opetuslapset ottivat hänet yöllä, päästivät hänet muurin läpi

ia laskivat alas korissa

26. Ja kun hän oli tullut Jerusalemiin, yritti hän liittyä opetuslapsiin; mutta he kaikki pelkäsivät häntä koska eivät uskoneet, että hän oli opetuslapsi. Gal. 1:18.

27. Mutta Barnabas otti hänet turviinsa ja vei hänet apostolien luo ja kertoi heille, kuinka Saulus tiellä oli nähnyt Herran, ja että Herra oli puhunut hänelle, ja kuinka hän Damaskossa oli rohkeasti saarnannut

Jesuksen nimeen.

28. Ja niin hän kävi heidän keskuudessaan sisälle ja ulos Jerusalemissa ja saarnasi rohkeasti Herran nimeen.

29. Ja hän puhui ja väitteli helienistien kanssa, mutta he koettivat

tappaa häntä.

30. Kun veljet sen huomasivat, veivät he hänet Kesareaan, ja lähettivät hänet sieltä Tarsoon. Ap.t.11:25.

31. Niin oli nyt seurakunnalla koko Judeassa ja Galileassa ja Sama-riassa rauha; ja se rakentui ja vaelsi Herran pelvossa ja lisääntyi Pyhän Hengen elvyttävästä vaikutuksesta.

32. Ja tapahtui, että Pietari, vaeltaessaan kaikkialla, tuli myöskin niiden pyhien luo, jotka asuivat Lyddassa.

33. Siellä hän tapasi erään miehen, nimeltä Eneas, joka kahdeksan vuotta oli maannut vuoteessaan ja oli halvattu.

34. Ja Pietarisanoi hänelle "Eneas, Jesus Kristus parantaa sinut: nouse ja järjestä itse vuoteesi!" Ja heti hän nousi.

35. Ja kaikki Lyddan ja Saronin asukkaat näkivät hänet; ja he kääntyivät Herran tykö.

36. Mutta Jopessa oli eras nais-opetusiapsi, nimeltä Tabita, mikä kreikaksi on Dorkas; hän teki paljon hyvää ja antoi runsaasti almuja.

37. Ja tapahtui niinä päivinä, että hän sairastui ja kuoli; ja he pesivät

38. Ja koska Lydda oli lähellä Joppea, ja kun opetuslapset kuulivat Pietarin olevan siellä, lähettivät he kaksi miestä hänen tykönsä pyytämään, että hän viivyttelemättä tulisi

heidan tykonsa.

39. Niin Pietari nousi ja meni heidän kanssaan. Ja hänen sinne saavuttuaan, he veivät hänet ylisaliin, ja kaikki lesket tulivat hänen tykönsä itkien ja näytellen hänelle ihokkaita ja viittoja, joita Dorkas oli tehnvt. ollessaan heidan kanssaan.

40. Mutta Pietari käski kaikkien poistua ja laskeusi polvilleen ja rukoili: ja hān kāāniyi ruumiin puoleen ja sanoi: "Tabita, nouse ylös!" Niin hān avasi silmānsā, ja kun hān nāki Pietarin, nousi han istumaan.

41. Ja Pietari ojensi hänelle kätensă ja nosti hänet seisomaan, ja kutsui sisään pyhät ja lesket ja asetti hänet elävänä heidän eteensä.

42. Ja se tuli tiedoksi kautta koko Jopen, ja monet uskoivat Herraan. 43. Ja Pietari viipyi Jopessa useita päiviä erään nahkuri Simonin luona.

10 Luku.

Kornelius kääntyy ja kastetaan.

Ja Kesareassa oli mies, nimeltä Kornelius, sadanpäällikkö niin kutsutussa italialaisessa sotaväen osastossa.

2. Hän oli hurskas ja Jumalaa pelkääväinen koko perhekuntansa kanssa ja antoi paljon almuja kansalle ja rukoili alati Jumalaa.

3. Hän näki selvästi näyssä noin yhdeksännellä tunnilla päivästä Jumalan enkelin, joka tuli sisään hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "Korne-

lius!"

4. Niin tõmä kiinnitti katseensa häneen, ja sanoi peljästyksissään: "Herra, mikä on?" Enkeli sanoi hänelle: "Sinun rukouksesi ja almusi ovat nousseet Jumalan tykö ja ovat hänen muistossaan.

5. Niin lähetä nyt miehiä Joppeen noutamaan Simon, jota myös Pieta-

riksi kutsutaan:

6. hän majailee erään nahkuri Simonin luona, jonka talo on meren Ap. L. 9;48.

rannalla.''

7. Ja kun enkeli, joka Korneliusta puhutteli, oli mennyt pois, kutsui tāmā kaksi palvelijaansa ja erāān jumalaapelkääväisen sotamiehen niistä, jotka alati olivat hänen luonsan. 8- ja kertoi heille kaikki ja lähetti

heidät Joppeen.

9. Ja seuraavana päivänä, kun he olivat matkalla ja lähestyivät kau- sään, meni Kornelius häntä vastaan

punkia, nousi Pietari noin kuudennen tunnin vaiheella katolle rukoi-

10. Ja hänen tuli nälkä ja hän halusi ruokaa. Mutta sitä valmistettaes-

sa han joului horroksiin:

11. ja hän näki taivaan avoinna ja astian, ikäänkuin suuren liinavaatteen, tulevan alas ja neljästä kulmastaan laskettavan maahan.

12. Ja siinä oli kaikkinaisia maan nelijalkaisia ja matelijoita ja taivaan

lintuja.

13. Ja hänelle sanoi nani: "Nouse.

Pietari, teurasta ja syö!" 14. Mutta Pietari sanoi: "En suinkaan, Herra; sillä en ole ikinä syönyt mitään epäpyhää enkä saastaista." . 3 Moos. 11:4 s. Hes. 4:14.

15. Ja taas puhui ääni hänelle tois-tamiseen: "Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhāksi." Matt. 15:11. Room. 14:14. 1 Tim. 4:4.

16. Tămă tapahtui kolme kertan; sitten astia heti otettiin ylös taivaasen. 17. Ja kun Pietari mielessään mietti, eikä päässyt selville siitä, mitä hänen näkemänsä näky mahtoi merkitä, niin katso, ne miehet, jotka Kornelius oli lähettänyt ja jotka kyselemällä olivat löytäneet Simonin talon,

seisoivat portilla Ap. t. 11:11 s. ja tiedustelivat kovalla äänellä. majailiko siellä Simon, lisänimeltä

Pietari.

19. Kun Pietari yhä mietti tuota näkyä, sanoi Henki hänelle: "Katso, kolme miesta kysyy sinua;

20. nouse siis, astu alas ja mene arvelematta heidan kanssaan, sillä mi-

nă olen heidat lähetlänyt." 21. Niin Pietari meni alas miesten luo ja sanoi: "Katso, minā olen se,

jota etsitte; mită varten olette tuleet?"

22. He sanoivat: "Sadanpäällikö Kornelius, hurskas ja Jumalaa pelkääväinen mies, josta koko Juudan kansa todistaa hyvää, on pyvältä enkelilä ilmestyksessä saanut käskyn haettaa sinut kotiinsa kuullakseen mitä sinulla on hänelle sanottavaa."

23. Niin hän kutsui heidät sisään ja

piti heită vierainaan.

Seuraavana päivänä Pietari nousi ja läksi heidän kanssaan, ja muutamat veljet Jopesta seurasivat hänen mukanaan.

 Ja sen jälkeisenä päivänä he saapuivat Kesareann, ja Kornelius odotti heitä ja oli kutsunut koolle sukulaisensa ja lähimmät ystävänsä.

Ja kun Pietari oli astumassa si-

ja heittäytyi hänen jalkainsa juureen

ia kumarsi hanta.

 Mutta Pietari nosti h

net vl

s. sanoen: "Nouse; minäkin olen ih-minen." Ap. t. 14:15. 11m. 19:10. 22:48 Ap. t. 14:15. 1lm. 19:10, 22:88.

27. Ja puhellen hänen kanssaan hän meni sisään ja tapasi monta koolla. 28. Ja han sanoi heille: "Te tiedatte, että on luvatonta juutalaisen miehen seurustella muukalaisen kanssa tai mennā hānen tykonsā; mutta minulle Jumala on osoittanut, etten saa šanoa ketään ihmistä epäpyhäksi enkā saastaiseksi. 2 Moos. 23:32 s.

5 Moos. 7:3. 10:19. Joh. 4:9. Ap. t. 11:3. 29. Senpätähden minä vastaan sanomatta tulinkin, kun minua noudettiin. Ja nyt minä kysyn: mitä varten olette minut noutaneet?"

 Ja Kornelius sanoi: "Neljā pāivää sitten juuri tähän aikaan päi-västä minä kotonani rukoilin tällä yhdeksännellä tunnilla, ja katso, edessăni seisoi mies loistavissa vantteissa

31. ja sanoi: ,Kornelius, rukouksesi on kuultu ja almusi ovat tulleet muis-

toon Jumalan edessa.

32. Lähetä siis Joppeen ja kulsu luoksesi Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan; hän majailee nahkuri Simonin talossa meren rannalla'.

33. Sentähden minä lähetin heti sinulle sanan, ja sinä teit hyvin, kun tulit. Nyt olemme siis tässä kaikki Jumalan edessä, kuullaksemme kaikki, mitä Herra on käskenyt sinulle .34. Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: "Nyt minä totuudessa käsitän, ettei Jumala katso ihmisen muotoon,

5 Moos. 10:17. 1 Sam.16:7. 2 Aik. 19:7. Room. 2:11. Gal. 2:6. Ef. 6:9. Kol. 3:25. 35. vaan että jokaisessa kansassa se, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on hänelle otollinen.

Jes. 56:6 s. Ap. t. 15:9. Room. 10:12. 36. Sen sanon, jonka hän lähetti Israelin lapsille, julistaen rauhaa Jesuksen Kristuksen kautta, joka on kaikkien Herra,

1 Kor. 8:6. Ef. 2:14. Kol. 1:20. 37. sen sanan, joka on kautta koko Judean, alkaen Galileasta, levinnyt

sen kasteen jälkeen, jota Johannes saarnasi, sen te tiedätte; Luuk. 4:14. 38. te tiedätte, kuinka Jumala Py-hällä Hengellä ja voimalla oli voidellut Jesuksen nasaretilaisen, hänet, joka vaelsi ympäri ja teki hyvää ja paransi kaikki perkeleen val-taamat; sillä Jumala oli hänen kans-Jes. 61:L. Matt. 3:16. Luuk. 4:18.

39. Ja me olemme kaiken sen todis-

sa ja Jerusalemissa; ja hänet he myös ripustivat puuhun ja tappoivat.

Joh. 15:27. Ap. t. 2:23. 5:82. 40. Hänet Jumala herätti kolmantena päivänä ja antoi hänen näkyvāssā muodossa ilmestyā,

41. ei kaikelle kansalle, vaan meille. Jumalan ennen valitsemille todistajille, jotka sõimme ja joimme hänen kanssaun sen jälkeen kun hän

oli noussut kuolleista.

Luuk. 24:30. Job. 21:10. Ap.t.13:31. 1 Kor. 15:5. 42. Ja hän käski meidän saarnata kansalle ja todistaa. että hän on se. jonka Jumala on määrännyt elävien la kuolleiden tuomariksi.

Joh. 5:22. Ap. t. 17:31.

Room, 14:10.2 Kor, 5:10.2 Tim. 4:1, 1 Piet, 4:5. 43. Hänestä kuikki profetat todistavat, että jokuinen, joka uskoo häneen, sau synnit anteeksi hänen nimensä kautta." Jer. 31:34. Mik. 7:18.

Sak. 13:1. Room. 10:10 s. 1 Joh. 2:12. 44. Kun Pietari vielā nāitā puhui, laskeusi Pyhä Henki kaikkien pääl-

le, jotka puheen kuulivat,

45. Ja kaikki ne uskovaiset ympärileikkauksesta, jotka olivat tulleet Pietarin mukana, hämmästyivät sitā, ettā Pyhān Hengen lahja vuodatettiin pakanoittenkin päälle,

46. sillä he kuulivat heidan puhuvan kielillä ja ylistävän Jumalaa. Silloin Pietari sanoi: Mark, 16:17. Ap.t.2:4. 47. "Ei kukaan saattane kieltää kastamasta vedellä näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen samoin kuin mekin?" Ap. t. 15:8 s. 48. Ja hän käski kastaa heidät Je-

suksen Kristuksen nimeen. Niin he pyysivät häntä viipymään siellämuutamia päiviä.

11 Luku.

Pietari puolustaa Jerusalemissa pakanoitten kastamista. Kristillinen seurakunta Antiokiassa. Agabus ennustaa.

Ja apostolit ja ympäri Judeaa ole-vat veljet kuulivat, että pakanatkin olivat ottaneet vastaan Jumalan sanan.

2. Ja kun Pietari tuli Jerusalemiin. rupesivat ne, jotka ympärileikkauk-sesta olivat, riitelemään hänen kanssaan,

3. sanoen: "Sinā olet käynyt ympärileikkaamattomien miesten luona ja syönyt heidän kanssansa.

Ap. t. 10:28. 4. Niin Pietari rupesi puhumaan ja kertoi heilleasiat järjeslänsä ja sanoi: 5. "Olin Jopen kaupungissa ja rukoilin; silloin minä näin horroksistajia,mitä hän teki Juutalaistenmaas- | sa ollessani näyn: tuli alas astia, ikäänkuin suuri liinavaate, joka neljästä kulmastaan laskettiin taivaasta, ja se tuli ihan minun luokseni.

Ap. t. 10:10 s. 6. Ja kun minä katsoin ja tarkastin sitä, näin minä siinä maan nelijalkaisia ja petoja ja matelijoita ja taivaan lintuja.

7. Ja mină myös kuulin äänen sanovan minulle: Nouse, Pietari, teu-

rasta ja svö.

8. Mutta minā sanoin: "En suinkaan, Herra; sillä ei mitään epäpyhää eikä saastaista ole koskaan süühüni tullut:

9. Niin puhui ääni taivaasta toistamiseen ja sanoi: "Minkā Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi.

Ja tāmā tapahtui kolme kertaa; sitten vedettiin kaikki taas vlös tai-

vaasen

11. Ja katso, samassa seisoi sen talon edessā, jossa olimme, kolme miestā, jotka Kesareasta oli lähetetty minun

tyköni.

12. Ja Henki sanoi minulle, että menisin arvelematta heidän kanssansa ; ja myös nämä kuusi veljeä läksivät kanssani. Me menimme sen miehen taloon,

13. ja hän kertoi meille kuinka hän oli nähnyt enkelin seisovan hänen huoneessaan ja sanovan: "Lähetä Joppeen noutamaan Simonia, jota myös Pietariksi kutsutaan; Ap. t. 10:3. 14. hän on puhuva sinulle sanoja,

joiden kautta sinä pelastut, sinä ja koko sinun perhekuntasi.

15. Ja kun minä rupesin puhumaan, laskeusi Pyhä Henki heidän päällensä niinkuin alussa meidänkin pääl-Ap. t. 2:4. 10:44. lemme.

16. Silloin minä muistin Herran sanan, kuinka hän sanoi: "Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä. Matt. 3:11. Mark. 1:8.

Luuk. 8:16. Joh. 1:26. Ap. t. 1:5. 17. Koska siis Jumala antoi yhtäläisen lahjan heille kuin meillekin, kun olimme uskoneet Herraan Jesukseen Kristukseen, niin mikä olin minä estāmāān Jumalaa?"

18. Tämän kuultuaan he rauhoittuivat ja ylistivät Jumalaa, sanoen: "Niin on siis Jumala pakanoillekin antanut parannuksen elämäksi.

Ap. t. 18:47. 14:27. 19. Ja ne, jotka olivat hajaantuneet sen sorron vuoksi, joka oli syntynyt Stefanuksen tähden, vaelsivat ympäri hamaan Foinikiaan ja Kyproon ja Antiokiaan saakka, mutta eivät puhuneet sanaa muille kuin ainoastaan juutalaisille.

20. Mutta heidän joukossaan oli kuitenkin muutamia kyprolaisia ja kyreneläisiä miehiä, jotka, tultuaan Antiokiaan, puhuivat kreikkalaisille-kin ja julistivat evankeliumia Her-rasta Jesuksesta.

21. Ja Herran kāsi oli heidān kanssansa, ja suuri oli se joukko, joka uskoi ja kääntyi Herran tykö.

22. Ja sanoma heistä tuli Jerusalemin seurakunnan korviin, ja he lähettivät Barnabaan Antiokiaan.

Ja kun hān saapui sinne ja nāki Jumalan armon, ihastui han ja kehoitti kaikkia sydämmen päätöksellä

pysymään Herrassa.

24. Sillä hän oli hyvä mies ja täynna Pyhää Henkeä ja uskoa. Ja paljo kansaa liittyi vieläkin Herraan.

25. Niin hän läksi Tarsoon etsimään Saulusta, ja kun hän oli hänet löy-tänyt, toi hän hänet Antiokiaan.

Ja he olivat yhdessä kokonaisen vuoden seurakunnassa, ja paljo kan-saa sai heiltä opetusta, ja Antiokiassa ruvettiin opetuslapsia ensiksi nimittāmāān kristityiksi.

27. Siihen aikaan tuli profettoja Je-

rusalemista Antiokiaan.

Ja erās heistā, nimeltā Agabus, nousi ja ilmaisi Hengen kautta, että oli tuleva suuri nälkä kaikkeen maailmaan; ja se tulikin Klaudiuksen aikana Ap. t. 21:10.

29. Niin opetuslapset päättivät kukin varojensa mukaan lähettää avustusta Judeassa asuville veljille.

Room, 15:25 s. 1 Kor. 16:1. 2 Kor. 8:4. Gal. 2:10. Ja niin he tekivätkin ja lähettivät sen vanhimmille Barnabaan ja Sauluksen kätten kautta. Ap. t. 12:25.

12 Luku.

Herodes mestauttaa Jaakobin ja vangituttaa Pietarin. Herodes kuoles

Siihen aikaan kuningas Herodes otatti muutamia seurakunnasta kiinni rääkätäkseen heitä.

Ja hān mestautti miekalla Jaako-

bin, Johanneksen veljen.

3. Ja kun hän näki sen olevan juutalaisille mieleen, niin hän sen lisäksi vangitutti vielä Pietarinkin. Sillöin oli happamattoman leivän juhla. 4. Ja otettuaan hänet kiinni, hän pa-

ni hänet vankilaan ja jätti hänet nel-jän nelimiehisen sotilasvahdin vartioitavaksi,aikoen pääsiäisen jälkeen

asettaa hänet kansan eteen. Niin pidettiin siis Pietaria van-

kilassa; mutta seurakunta rukoili herkeamättä Jumalaa hanen edestään. Matt. 18:19. Jank. 5:16. Ap. t. 8:1 s. | 6. Ja yöllä sitä päivää vasten, jolloin Herodeksella oli aikomus viedä hänet esille, nukkui Pietari kahden sotamiehen välissä, sidottuna kaksilla kahleilla; ja vahdit vartioivat oven

edessä vankilaa.

7. Ja katso, hänen vieressään seisoi Herran enkeli, ja huoneessa loisti valo, ja enkeli kosketti Pietaria kylkeen ja herätti hänet, sanoen: "Nou-se nopeasti!" Ja kahleet putosivat hänen käsistään. Ap. t. 5:19.

8. Ja enkeli sanoi hänelle: "Vyö-tä itsesi ja sido kenkäsi jalkaasi." Ja hän teki niin. Vielä enkeli sanoi hänelle: "Heitä viitta hartioillesi ja seu-

raa minua."

Ja Pietari läksi ja seurasi häntä. mutta ei tietänyt, ettäse, mikä tapahtui enkelin toimesta, oli totta, vaan

luuli näkevänsä näyn.

- 10. Ja he kulkivat läpi ensimmäisen vartion ja toisen ja tulivat rautapor- tille, joka vei kaupunkiin. Se aukeni heille itsestään, ja he menivät ulos ja kulkivat eteenpäin muuatta katua; ja yhtäkkiä enkeli erkani hänestä.
- Ap. t. 16:26. 11. Kun Pietari tointui, sanoi hän: "Nyt minä totisesti tiedan, että Herra lähetti enkelinsä ja pelasti minut Herodeksen käsistä ja kaikesta, mitä Juudan kansa odotti." Hebr. 1:14.

12. Ja tultuaan tajuihinsa hän meni Merian, Johanneksen äidin taloon, sen Johanneksen, jota myös Markukseksi sanottiin. Siellä oli monta koolla rukoilemassa. • Ap. t. 13:5. 15:37.

13. Ja kun Pietari kolkutti porttikävtävän ovea, tuli siihen palvelijatar. nimeltä Rode, kuulemaan kukasiel-

lä oli:

14. ja tunnettuaan Pietarin äänen han ihastui niin, ettei tullut avanneeksi ovea, vaan juoksi sisään ja kertoi Pietarin seisovan portin takana.

15. He sanoivat hänelle: "Sinä houraat." Mutta hän vakuutti niin olevan, kuin oli sanonut. Niin he sanoivat: "Se on hänen enkelinsä,"

16. Mutta Piétari kolkutti yhä; ja kun he avasivat, näkivät he hänet ja

hāmmästyivät.

17. Niin hän viittasi kädellään heitä **vaikenemaanja ker**toi heille kuinka Herra oli vienyt hänet ulos vankilasta, ja sanoi: "Ilmoittakaat tämä Jaakobille ja veljille." Ja hän läksi pois ja meni toiseen paikkaan.

18. Mutta kun päivä koitti, tuli sotamiehille kova hätä siitä, mihin Pie-

tari oli joutunut.

19. Ja kun Herodes oli haettanut häntä eikä löylänyt, lulki hän vartijoita Sitten hän meni Judeasia Kesaresan ia oleskeli siellä.

20. Ja Herodes oli vihoissaan Tyyrolaisille ja Sidonilaisille. Mutta he tulivat yksistä tuumin hänen tykönsă, ja suostutettuann puolelleen Blastuksen, kuninkaan kameripalveliian, he anoivat rauhaa; sillä heidän maakuntansa sai elatuksensa kuninkaan maasta.

21. Niin Herodes määrättynä päivänä pukeutui kuninkaalliseen pukuun, istui istuimelleen ja piti heil-

le puheen,

22. niin kansa huusi! "Jumalan ääni tāmā on, eikā ihmisen!" Hes.28:3. Mutta heti l\u00e4i h\u00e4net Herran enkeli, sen vuoksi ettei hän antanut kunniaa Jumalulle; ja madot sõivät hänet, ja hän heitti henkensä.

24. Mutta Jumalan sana kusvoi in levisi. Jes. 55:11. Ap. 1.6:7. 19:20. Kol. 1.6. 25. Ja Barnabas ja **Saulus painsivas** Jerusalemista, sittenkun olivat vieneet perille avustuksen, ja toivat sieltā mukanaan Johanneksen jota myös Markukseksi kutsuttiin. Ap. £ 11:29 s.

13 Luku.

Barnabas ja Paavali lähtevät Antiokiasta saarnaamaan evankeliumia pakanoille. Paavali Pisidian Antiokiassa.

Ja Antiokian seurakunnassa oli pro-J fettoja ja opetlajia: Barnabas ja Simeon, jota kutsuttiin Nigeriksi, ja Lukius, kyreneläinen, ja Manaen, Herodes neljännysruhtinaan kasvattikumppani, ja Saulus.

Ap. t. 11:27. Room. 16:21. 2. Ja kun nämä Herraa palvelivat ja paastosivat, sanoi Pyhä Henki: "EroittakaatminulleBarnabasiaSaulus siihen työhön, johon:olon kutsu∹ nut heidāt." Ap. t. 9:15. Room. Kil.

Gal. 1:15. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7. 2 Tim.: 1:71. Silloin he paastosivat ja rukoilivat ja panivat kätensä heidän päällensä ja päästivät heidät menenjään.

Ap. t. 6:6. 14:23. 4. Niin he, Pyhän Hengen lähettämāt, menivāt Seleukiaan ja purieh-

tivat sieltä Kyproon.

5. Ja tultuaan Salamiin, he julisti√at Jumalan sanaa juulalaisten synagogissa, ja heillä oli myös mukanaan Johannes palvelijana. Ap. t. 12:12.

6. Ja kun he olivat vaeltancet kautta koko saaren Pafoon usti, tapasivat heerään juutalaisen miehen, noidan ja väärän profetan, jonka nimi oli Barjeesus.

7. Hän oli käskynhaltijan Sergius Pauluksen, älykkään michen luona: ja käski viedä heidät rangaistaviksi. | Tämä kutsui Barnabaan ja Sauluksen luokseen ja halusi kuulla Jumalan sanaa.

8. Mutta Elymas eli noita - silla te on hånen nimenså merkitys - vastusteli heitä, koettaen kääntää käskynhaltijaa pois uskosta.

9. Niin Saulus, jota myös Paavaliksi kutsutaan, täynnä Pyhää Henkeä

kiinnitti katseensa häneen 10. ja sanoi: "Oi sinua, joka olet kaikkea vilppiä ja kaikkea konnuutta täynnä, sinä perkeleen lapsi, kaiken vanhurskauden vihollinen, etkö lakkaa vääntelemästä Herran suoria teitä? 1 Joh. 3.8.

11. Ja nyt, katso Herran kāsi on päälläsi, ja sinä tulet sokeaksi etkä näe aurinkoa johonkin aikaan." Niln peitti hänet heti synkeys ja pimeys, a hān kāveli ympāri ja etsi talut-

12. Kun nyt käskynhaltija näki mitā oli tapahtunut, niin hān uskoi ja oli ihmeissään Herran opista.

13. Ja kun Paavali seuralaisineen oli purjehtinut Pafoosta, tulivat he Pamfylian Pergeen; siellä Johannes erosi heistä ja palasi Jerusalemiin.

Ap. t. 15:.... 14. Mutta he vaelsivat Pergesta 2teenpäin ja saapuivat Pisidian Antiokiaan; ja he menivät synagogaan sabbatinpäivänä ja istuivat.

15. Ja sittenkun lakia ja profettoja oli luettu, lähettivät synagogan esi-miehet sanomaan heille: "Miehet ja veljet, jos teillä on jotakin kehoituksen sanaa kansalle, niin puhukaat.

Luuk. 4:16 s. Niin Paavali nousi ja viittasi kädellään ja sanoi: "Israelin miehet ja te muut, jotka Jumalaa pelkäät-

ie, kuulkaati

17. Kansamme Israelin Jumala valitsi meidän isämme ja korotti tämän kansamme heidän muukalaisina ollessaan Egyptin maalla ja vei heidät sieltä ulos kohotetulla käsivarrella

2 Moos. 6:6. 18:14. 18. ja kärsi heidän tapojaan lähes nėljäkymmentä vuotta erämaassa

2 Moos. 16:8. 4 Moos. 14:84. Ps. 95:10. 19. ja hävitti seitsemän kansaa Kanaanmaasta ja jakoi niiden maan

beille perinnöksi.

5 Moos. 7:1. Jos. 14:1 s. Ps. 78:55. 20. Tama kaikki tapahtui noin nelknsadanviidenkymmenen vuoden tuluessa. Sen jälkeen hän antoi heille tuomareita Samuel profettaan saakka. Tuom. k. 1 Sam. 8:20.

21. Ja sitten he anoivat kuningasta, ja Jumala antoi heille Saulin, Kisin pojan, Benjaminin sukukuntaa olevan j

michen; näin kului neliäkymmentä vuctta, 1 Sam. 8:5. 9:16. 10:21. Hos. 18:11. 22. Ja hän pani hänet virulta ja herätti heille kuninkaaksi Davidin; jos-ta hän myös todisti ja sanoi: "Minä-olen löytänyt Davidin, Jessen pojan, sydämmeni mukaisen miehen, joka on tekevā kaikki, minkā tahdon.

1 Sam. 18:14. 16:1 s. 2 Sam. 2:4. Ps. 89:29 s. 23. Tämän jälkeläisistä Jumala on lupauksensa mukaan herättänyt Jesuksen Israelille Vapahtajaksi,

2 Sam. 7;12. Ps. 182:11. Jes. 11:1. Jer. 28:5. Hes. 34:28. Matt. 1:68.

Luuk, 1:27. Ap. L 2:30. Room, 1:8. 24. sittenkun Johannes ennen hänen esiintymistään oli saarnannut parannuksen kastetta kaikelle Israe-

lin kansalle. Mal. 8:1. Matt. 8:1 s. Mark 1:2 s. Luuk 3:3 s. Joh 1:23s. Ap.t. 19:4. Ja kun Johannes oli päättämäisillään elämänsä juoksun, sanoi hän: En mină ole se, joksi minua luulette; mutta katso, minun jälkeeni tulee se, jonka kenkiă en ole arvollinen päästämään hänen jalastaan.

26. Miehet ja veljet, te Abrahamin suvun lapset, ja te muut, jotka Jumalaa pelkäätte, meille tämän pelastuksen sana on lähetetty.

Matt. 10:6. Ap. 1. 8:26. 27. Sillä koska Jerusalemin asukkaat ja heidän hallitusmiehensä eivăt tunteneet Jesusta, niin he tuomitessaan hänet myös toteuttivat profettain sanat, joita kunakin sabbattina luetaan;

Joh. 16:8. Ap. t. 8:17. 1 Kor. 2:8. 28. ja vaikka eivät löytäneet hänessä mitään kuoleman syytä, anoivat he Pilatukselta, että hänet surmattaisiin. Matt. 27:20. Mark.15:11. Luuk.28:18. Joh.19:6. Ap.t.3:18s. 29. Ja kun olivat täyttäneet kaikki, mită hănestă oli kirjoitettu, ottivat

he hänet alas puusta ja panivat hautaan. Matt. 27:50. Mark. 15:46. Joh 19:38. 30. Mutta Jumala herätti hänet kuolleista. Ap. L 2:24 a.

31. Ja hān nāyttāytyi useina pāivinä niille, jotka olivat tulleet hänen kanssaan Galileasta Jerusalemiin ia jotka nyt ovat hänen todistajansa kansan edessä. Matt. 28:9 s. Mark. 16:6 s. Luuk 24:8 s.Joh.20:19 s.Ap.t.1:8.1 Kor.15:5 s.

32. Ja me julistamme teille sen hy vän sanoman, että Jumala on isillemme antamansa lupauksen täyttänyt heidän lapsilleen, herättäen

meille Jesuksen,

1 Moos. 8:15. 22:18. 28:4. 5 Moos. 16:15 a. Jes. 4:2. 7:14. 9:5. Jer. 28:5. 28:14 a. Hes. 84:28. 87:24. Dan. 9:34 s. Ap. t. 20:8. Boom. 4:18. Gal. 2:18.

33. niinkuin myös toisessa psalmissa on kirjoitettu: "Sinā olei minun Poikani, tänäpäivänä minä sinut syn-

nytin. Ps. 2:7. Hebr. 5:5. 34. Ja että hän herätti hänet kuol-

leista, niin ettei hän enää palaa kuolonalaisuuteen, siitä hän on näin sanonut: Ne pyhät ja lujat Davidin sanmat armolupaukset täytän minä teille.' Jes. S&R.

35. Sentähden hän myös eräässä toi-

sessa psalmissa sanoo: ,Et sinä salli pyhäsi nähdä häviötä.

Ps. 16:10. Ap. t. 227 a. 36. Sillä kun David oli aikanansa Jumalan tahtoa palvellut, nukkui hän ja pantiin isiensä tykö ja näki I Kun. 2:10. Ap. t. 2:29. 37 mutta se, jonka Jumala heratti,

han ei nähnyt häviötä.

38. Olkoon siis teille tiettävä, miehet ja veljet, että hänen kauttaan julistetaan teille syntien anteeksi-antamus, Lauk. 24:47. Ap. t. 10:43. 1 Joh. 2:12. 39. ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskauksi, päästen kaikesta, josta ette voineet vanhurskaantua Mooseksen lain kautta.

Jes. 53:11. Hab. 2:4. Room. 3:24 s. 8:3. 10:4. (.al.-2:16. Hebr. 7:19. 40. Kavahtakaat siis, ettei teitä kohtaase, mikä on puhuttu profetoissa:

41. ,Katsokaut, te ylönkatsojat, ja ihmetelkäät ja hävitkäät; sillä teon minā teen teidān pāivinānne, teon, **jota e**tte uskoisi, jos joku sen kertoisi teille. Hab, 1:5.

42. Kun he läksivät ulos, pyydettiin heitä puhumaan näitä asioita seu-

raavanakin sabbattina.

43. Kun synagogasta hajaannuttiin, seurasivat monel juutalaiset ja jumalaupelkääväiset käännynnäiset Paavalia ja Barnabasta, jotka puhuivat heille ja kehoittivat heitä pysymään Jumalan armossa. Ap. t. 11:23, 14:22. 44. Ja seuraavana sabbattina lähes koko kaupunki kokoontui kuulemaan Jumulan sanaa.

45. Mutta kun juutalaiset näkivät kansanjoukot, tulivat he kiihkoa täyteen ja väittivät vastaan Paavalin pu-

heita ja herjasivat. Ap. t. 5:17. 46. Silloin Paavali ja Barnabas rohkaisivat mielensä ja sanoivat: "Teille oli Jumalan sana ensiksi puhuttava; vaan koska te lykkäätte sen luotanne ja katsotte itsenne arvottomiksi ijankuikkiseen elämään, niin kutso, me käännymme pakanain puoleen. 5 Moos. 32:21. Jes. 55:5. Matt. 8:11. 10.6. 21:43.

Ap. t. 3:25 s. 18:6. 28:28. Reom. 1:16. 47. Sillä näin Herra on meitä käskenyt: "Minä olen pannut sinut pa- 11. Kun kansa näki miukä Paavali

kanain valoksi, että olisit pelastukseksi maan ääriin saakka.

Jes. 42:6, 49:6. Luuk. 2:31 s. 48. Ja sen kuullessaan pakanatiloitsivat ja ylistivät Herran sanaa ja uskoivat, kaikki, joiden oli suotu päästä ijankaikkiseen elämään.

Room, 8:29 s. 49. Ja Herran sana levisi kautta koko maakunnan.

50 Mutta juutalaiset yllyttivät ylhäisiä jumalaapelkääväisiä naisia ja kaupungin ensimmäisiä miehiä. ja nostivat vainon Paavalia ja Barnabasta vastaan ja ajoivat heidät pois alueiltaan.

51. Niin he pudistivat tomun jaloistaan heitä vastaan ja menivät Iko-

nioon.

Matt. 10:14. Mark.6:11. Louk.9:5. Ap.t.18:6. 52. Ja opetuslapset tulivat iloa ja Pyhää Henkeä täyteen. Rf. 5:18.

14 Luku.

Pasvali ja Barnabas Ikoniossa, Lystrassa ia Derbessä.

Ja Ikoniossa tapahtui, että hesamoin menivät juutalaisten synagogaan ja puhuivat niin, että suuri joukko sekā juutalaisia että kreikkalaisia us-Ap. t. 11:21.

2. Mutta ne juutalaiset, jotka eivät uskoneet, yllyttivät ja ärsyttivät pakanain mieltä veljiä vastaan.

3. Niin he oleskehvat siellä kauan aikaa ja puhuivat rohkeasti, luottaen Herraan, joka todisti armonsa sanan puolesta, antaen tapahtua tunnustekoja ja ihmeitä heidän kättensä kautta. Mark. 16,20. Ap. t. 19:11. Hebr.24.

4. Ja kaupungin väestö lukaantui. toiset olivat juutalaisten puolella, toiset taas apostolien puolella.

Mutta kun pakanat ja juutalaiset. hallitusmiehineen olivat yltymässä pahoinpitelemään ja kivittämään. heitä, 2 Tun, 3:11.

6. ja he sen huomasivat, pakenivat he Lykaonian kaupunkeihin, Lystraan ja Derbeen, ja nilden ympärisiöön : Mutt. 10:29.

7. jasiellä hejulistivat evankeliumia. 8. Ja Lystrassa oli mies, hervoton jaloistaan ja rampa syntymästään saukka, joka istui eikä ollut koskuun kāvellyt. Ap. L. 3:2.

9. Hän kuunteli Paavalin puhetta, Ja kun Puavali kiinnitti katseensa häneen ja näki hänellä olevan uskoa tullakseen terveeksi. · Matt. 9-28.

10. sanoi han kovalla äänellä: "Nouse suoruksi juloillesi!" Ja han kavahti ylös ja käveli.

uli tehnyt, korottivat he äänensä ja sa- ! noivat Lykaonian kielellä: "Jumalat ovat ihmis-haahmossa laskeutuneet alas meidan luoksemme." Ap. t. 28:5.

12. Ja he kutsuivat Barnabasta Jupiteriksi, mutta Paavalia Merkuriukseksi, koska han oli se, joka puhui.

13. Ja kaupungin edustalla olevan Jupiterin pappi toi härkiä ja seppeleitä porttien eteen ja tahtoi uhrata vākijoukon kanssa.

14. Mutta kun apostolit Barnabas ja Paavali sen kuulivat, repäisivät he vaatteensa ja juoksivat ulos kansan-joukkoon, huusivat

15. ja sanoivat: "Miehet, miksi te tātā teette? Mekin olemme ihmisiā. yhtä puuttuvaisia kuin te, ja julistamme teille evankeliumia, että kääntyisitte noista turhanpäiväisistä elävān Jumalan tykō, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki mitä niissä on. 1 Moos. 1:1. Ps. 124:8. 146:6.

Ap. t. 10:26. 1 Tess. 1:9. Ilm. 14:7. 16. Menneiden sukupolvien aikoina hän on antanut kaikkien pakanain vaeltaa heidän omia teitään;

Ps. 81:18. Ap. t. 17:90. 17. ja kuitenkaan hän ei ole ollut todistamatta itsestään, kun on tehnyt teille hyvää antaessaan teille taivaasta sateita ja hedelmällisiä aikoja ja ravitessaan sydämmenne ruualla ja ilolla." Ps. 65:10 s. 104:27 s.

Jer. 5:24. Matt. 5:45. Room. 1:20. 18. Ja näin puhuen he töin tuskin saivat kansañ hillityksi uhraamasta

heille.

19. Mutta sinne tuli Antiokiasta ja Ikoniosta juutalaisia, ja he saivat kansan suostutetuksi puolelleen ja kivittivät Paavalia ja raastoivat hänet ulkopuolelle kaupunkia, luullen hänet kuolleeksi. 2Kor.11:25. 2Tim. 3:11.

20. Mutta kun opetuslapset olivat kokoontuneet hänen ympärilleen, nousi han ja meni kaupunkiin. Ja seuraavana päivänä hän läksi Barnabaan kanssa Derbeen.

21. Ja julistettuaan evankeliumia sinä kaupungissa ja saatuaan monet kääntymään opetuslapsiksi, he palasivat Lystraan ja Ikonioon ja

Antiokiaan

22. ja vahvistivat opetuslasten sieluja ja kehoittivat heitä pysymään uskossa ja sanoivat: "Monen ahdistuksen kautta tulee meidän mennä sisälle Jumalan valtakuntaan."

Matt. 10:38. 16:24. Ap. t. 11:28. 18:48. Room. 8:17. 1 Tess. 8:8. 2 Tim. 3:12. 28. Ja kun kussakin seurakunnassa olivat valinneet heille vanhimmat, niin he rukoillen ja paastoten jätti- koviksi.

vät heidät sen Herran haltuun, johon he nyt uskoivat.

Ap. t. 1:28 6:6. 18:8. Tit. 1:5. 24. Ja he kulkivat läpi Pisidian ja tulivat Pamfyliaan;

25. ja julistettuaan sanaa Pergessä.

he menivät Attaliaan.

26. Ja sieltä he purjehtivat Antio-kiaan, josta olivat lähteneet annettuina Jumalan armon haltuun sitä työtä varten, jonka olivat suorittaneet.

27. Ja sinne saavuttuaan he kutsuivat seurakunnan koolle ja kertoivat kuinka paljon Jumala oli tehnyt ol-len heidän kanssaan, ja että hän oli avannut pakanoille uskon oven.

Ap. t. 15:4s. 21:19. 1 Kor. 16:9. 2 Kor. 2:12. 28. Ja he viettivät melkoisen ajan opetuslasten seurassa. Ap. L 15:25.

15 Luku.

Apostolien kokous Jerusalemissa, Paavali lähtee Silaan kanssa evankeliumia julistamaan.

Ja Judeasta tuli sinne muutamia. jotka opettivat veljiä: "Ellette ym-pärileikkauta itseänne Mooseksen säännön mukaan, ette voi pelastua.

1 Moos. 17:10 s. 3 Moos. 12:3. Gal. 5:2. Fil. 3:2 s. Kun siitä syntyi eripuraisuus ja Paavalin ja Barnabaan puolelta kova väittely heitä vastaan, niin päätettiin, että Paavali ja Barnabas sekä muutamat muut heistä menisivät tämän riitakysymyksen tähden apostolien ja vanhimpien tykö Jerusalemiin.

Gal. 2:1 s. 3. Niin seurakunta saattoi heitä matkalle; ja he kulkivat Foinikian ja Samarian kautta ja kertoivat pakanain kääntymyksestä ja ilahuttivat sillä suuresti kaikkia veljiä.

4. Ja kun he saapuivat Jerusalemiin. niin seurakunta ja apostolit ja vanhimmat ottivat heitā vastaan; ja he kertoivat kuinka paljon Jumala oli tehnyt ollen hèidan kanssaan.

Ap. t. 14:27 21:19. Mutta farisealaisten lahkosta nousivat muutamat, jotka olivat tulleet uskoviksi, ja sanoivat: "He ovatympärileikattavat ja heitä on käskettävä noudattamaan Mooseksen lakia. 6. Niin apostolit ja vanhimmat ko-

koontuivat tutkimaan tätä asiaa. Ja kun syntyi paljo väittelyä, nousi Pietari ja sanoi heille: "Miehet ja veljet, te tiedätte, että Jumala jo kauan aikaa sitten teki teidän keskuudessanne sen valinnan, että pakanat minun suustani kuulisivat evankeliumin sanan ja tulisivat us-Ap. t. 10:9 s. 11:1 s.

L Ja Jumala, sydäntentuntija, todisti heidan hyväkseen, antaen heille Pyhan Hengen niinkuin meillekin.

1 Aik. 28:9. Ps. 7:10. 139:1 s. Jer. 11:20. Ap. t. 1:24. 10:44 s.

9. eikä tehnyt mitään eroitusta meidan ja heidan välillä, puhdistaessaan heidän sydämmensä uskolla.

Ap. t. 10:34 s. Room. 10:4. 10. Miksi nyt stis kiusaatte Jumalaa a tahdotte panna opetuslasten niskaan ikeen, jota eivät isämme emmekä mekään ole jaksaneet kantaa?

Matt. 11:30. 23:4. Luuk. 11:46. Gal. 8:10. Vaan me uskomme Herran Jesuksen armon kautta pelastuvamme

samalla tapaa kuin hekin."

Roem. 8:24. Gal. 2:16. Ef. 2:4 s. Tiit. 8: 4 s. 12. Niin koko joukko vaikeni, ja he kuuntelivat Barnabasta ja Paavalia. jotka kertoivat kuinka suuria tunnusmerkkejä ja ihmeitä Jumala oli tehnyt pakanoissa heidan kauttaan.

Ap. L. 11:18, 14:27, 13. Kun he olivat lakanneet puhumasta, lausui Jaakob: "Miehet ja veljet, kuulkaat minua! Gal. 2:9.

 Simon on kertonut, kuinka Jumala ensi kerran ryhtyi ottamaan pakanoista kansan nimelleen.

15. Ja tämän kanssa profettain sanat pitävät yhtä, sillä näin on kirjoitettu :

 Sen jälkeen minä palaan ja rakennan jälleen Davidin luhistuneen majan; minä rakennan sen jälleen raunioistaan ja pystytän sen uudes-

17. että jälelle jääneet ihmiset etsisivät Herraa, jopa kaikki pakanatkin; jotka ovat nimitetyt minun nimelläni, sanoo Herra, joka tekee tämän',

Am. 9:11 8. 18. mikā on ollut tunnettu alku-Jes: 45:21.

ajoista asti.

Sentähden minä olen sitä mieltä, ettei pidä panna rasitusta niille, jotka pakanuudesta kääntyvät Ju-

malan tykö

20. vaan heille on kirjoitettava, että karttaisivat epäjumalien saastutusta ja haureutta ja tukehtunutta ja verta. 1 Moos. 9:4. 2 Moos. 20:8 s. 28:18. 8Moos.8:17, 17:10s. 4Moos.26:1s. 5Moos.12:16s. 1 Ker. 60 s. 8:1 s. 10:14 s. Gal. 5:19. Kol. 8:5.

1 Tess: 4:8. 21. Sillä ammoisista ajoista asti on joka kaupungissa niitä, jotka saarnaavat Moosesta; luetaanhan häntä synagogissa joka sabbatti julki."

Ap.t. 18:14s. 22. Silloin apostolit ja vanhimmat ja koko seurakunta katsoivat hyväksi' valita muutamia miehiä keskuudestaan ja lähettää heidät Antiokiaan | 37. Niin Burnabas tahtoi ottaa mu-

Paavalin ja Barnabaan mukaan, nimittäin Juudaan, lisänimeltä Barsabas, ja Silaan, jotka olivat arvossa pidettyjä miehiä veljien joukossa;

23. ja lähettivät heidän mukanaan näin kuuluvan kirjeen: "Me apostolit ja vanhimmat, teidän veljenne, sanomme teille, pakanuudesta kääntyneille veljille Antiokiassa ja Syy-

riassa ja Kilikiassa, terveisiä.

24. Koska olemme kuulleet, että
muutamat meistä lähteneet, joille
emme ole mitään käskyä antaneet, ovat tehneet teidät levottomiksi puheillaan ja saattaneet sielunne hämmennyksiin, Gal. 2:4. 1 Joh. 2:19.

25. niin olemme, yksimielisyyteen päästyämme, katsoneet hyväksi valita miehiä ja lähettää heidät teidän tykonne rakkaiden veljiemme Barnabaan ja Paavalin kanssa,

26. jotka ovat panneet henkensä alttliksi Herramme Jesuksen Kristuk-

sen nimen tähden. 27. Niin lähetämme siis Juudaan ja Silaan, jotka hekin antavat teille sa-

moja tietoja suullisesti.

28. Sillä Pyhä Henki ja me olemme katsoneet hyväksi, ettei teidän päällenne ole pantava mitään enempää kuormaa kuin nämä välttämättömät määräykset:

29. että kartatte epäjumalille uhrattua ja verta ja tukehtunutta ja haureutta. Jos näitä vältätte, teette hy-

vin. Jääkäät hyvästi!"

Ap. t. 16:4. 21:25. Ilm. 2:14 30. Niin heidät lähetettiin matkalle, ja he tulivat Antiokiaan; siellä he kuisuivat koolle seurakunnan ja antoivat heille kirjeen.

31. Jakun olivat sen tukeneet, iloit-

sivat he tästä lohdutuksesta.

Ap. t. 18:48. 32. Ja Juudas ja Silas, jotka itsekin olivat profettoja, keholitivat monin sanoin veljiä ja vahvistivat heitä.

33. Ja heidān viivyttyään siellä jonkun aikaa, veljet laskivat heidät rauhassa palaamaan niiden tykö, jotka olivat heidät lähettäneet.

34. Mutta Silas päätti jäädä heidän

luokseen.

35. Ja Paavali ja Barnabas oleskelivat Antiokiassa opettaen ja julistaen useain muidenkin kanssa Herran

sama'a.

36. Mutta muutamain päiväin perästä Paavali sanoi Barnabaalle: ..Lähtekäämete taas kaikkiin kaupunkeihid, joissa ofemme julistancet Herran samady katsomaan veljiämme, mitew heidan off."

kaan Johanneksenkin jota kutsutuan Markukseksi. Ap. t. 12:12. 13 5.

Kol. 4:10. 2 Tim. 4:11. Filem. 24., 38. Mutta Paavali katsoi oikeaksi olla ottamatta häntä mukuun, koska hän oli luopunut heistä Pamfyliassa eikä ollut heidän konssaan lähtenyt työhön. Ap. t. 13.13.

39. Ja he kiivastuivat niin, että erkanivat toisistaan; ja Barnabas otti mukaansa Markuksen ja purjehti

Kyproon.

40. Mutta Paavali valitsi Silaan ja lāksi mutkalle, ja veljet jāttivāt hānet Herran armon haltuun.

41. Ja hän vaelsi kautta Syyrian ja Kilikian vahvistaen seurakuntia.

16 Luku.

Paavali ottaa Lystrassa Timoteuksen seu-ralaisekseen. Apostolit lähtevät Makedo-niaan. Lyydia ja vanginvartija Filipissä.

iin hän saapui myös Derbeen ja N Lystraan. Ja katso, siellä oli eras opetuslapsi, nimeltä Timoteus, joka oli uskovaisen juutalais-vaimon poika, mutta isä oli kreikkalainen

Ap. t. 14 %. 19:22. 20:4. Room.16:21. 1 Kor. 4:17. Fil.2:19. 1 Tess, 3-2. Hänesiä veljet, jotka olivat Lystrassa ja Ikoniossa, todistivat hyvää.

Ap. t. 6:2. 3. Paavali tahtoi häntä mukaansa matkalle ja otti hänet ja ympärileikkasi hänet juutalaisten tähden, jotka olivat niillä paikkakunnilla: sillä kaikki tiesivät, että hänen isänsä oli kreikkalainen. 1 Kor. 9:20.

4. Ja kun he vaelsivat kaupungista kaupunkiin, antoivat he heille noudatettaviksi ne säännökset, jotka apostolit ja Jerusalemin vanhimmat olivat hyväksyneet. Ap. L. 15:29.

5. Niin seurukunnat vahvistuivat uskossa, ja niiden jäsenluku kasvoi päivä päivältä. Ap. t. 9:81.

6. Ja he kulkivat Frygian ja Galatian maan kautta, koska Pyhä Henki oli kieltänyt heitä julistamasta sanaa Aasiassa. Ap. L. 18:23,

7. Ja tultuaan Mysian kohdalle he vrittivät lähteä Bityniaan, mutta Jesuksen Henki ei sallinut heidän sitä

tehdā. 8. Niin he vaelsivat ohi Mysian ja menivät Troaasen.

9. Ja Paavali näki yöllä näyn: makedonialainen mies selsoi ja pyysi häniä, sanoen: "Tule yli Makedo-nipan ja auta melitä!" 10. Ja kun hänoli nähnyt sen näyn,

pyrimme heti päästä lähtemään Makedoninan, sillä nyt ymniärsimme, että Jumala oli kutsunut meitä julistamaan heille evankeliumia.

11. Kun nyt olimme purjehtineet Troaasta, kuljimme suoraan Samotrakeen, ja seuraavana päivänä Neapoliin.

12. ja sieltä Filippiin, joka on ensimmäisiä kaupunkeja siinä osassa Makedoniaa ja on siirtokunta. Siinä kaupungissa me viivvimme muuta-

mia pāiviā. 13. Ja sabbatinpāivānā menimme ulkopuolelle kaupungin porttia joen rannalle, jossa tupa oli rukoilla, ja istuimme sinne ja puhuimme ko-

koontuneille naisille.

14. Ja myöskin eräs Lyydia niminen purppuranmyöjä Tyatiran kau-pungista, jumalanpelkääväinen nainen, kuunteli ; ja Herra avasi hänen svdāmmensā ottamaan vaaria siitā. mitā Paavali puhui.

Luuk. 24:45. Joh. 6:44. 15. Ja kun hän ja hänen perhekuntansa oli kastettu. pyysi hän meitä, sanoen: "Koska olelle pitaneet minua Herraan uskovaisena, niin tulkaat kotiini ja majailkaat siellä.'' Ja hān vaati meitä. Hebr. 13:2.

16. Ja tapahtui mennessämme rukouspaikkaan, että meitä vastaan tuli eras paivelustyttö, jossa oli tietä-jähenki ja joka tuotti paljon tuloja

isännilleen ennustamisellaan.

17. Hön seurasi Paavalia ja meitä ja huusi, sanoen: "Nämä miehet ovat korkeimman Jumalan palvelijoita. jotka julistavat teille pelastuksen tien." Mark. 1:24,84, Ja tātā hān teki monta pāivāā.

Mutta Puavalia se murehutti, ja hän kääntyi ja sunoi hengelle: "Jesuksen Kristuksen nimessä minä käsken sinun lähteä ulos hänestä!" Ja se läksi samolla hetkellä. Mark. 16:17.

19. Mutta kun hänen isöntänsä näkivät, että toivo jatkuvista tuloista oli heiltä kadonnut, ettivat he Paavalin ja Silaan kiinni ja vetivät heidät muassaan torille hallitusmiesten tykö.

20. Ja he veivät heidät päällikköjen eteen ja sanoivat: "Nāmā miehet saattavat kaupunkimme hämmennyksiin; he ovat juutalaisia Ap.t. 17:4. 21. ja opettavat tapoju, joitu meidān

ei ole lupa itsellemme omistaa eikä noudattaa,kun olemmeroomalaisia: 22. Ja konsakin nousi heitä vastaana

ja päälliköt repivät heiltä pois vaatteet ja käskivät lyödä heitä raipoi**lia.** 2 Kor. 6:5. 11:23 s. Fil. 1:80. 1 Tees. 2:2,

23. Ja kun olivat heitä paljon pieksaneet, heittivät he heidat vanhenteen ja käskivät vangiuvartijan tarkasti vartioida heitä.

24. Tällaisen käskyn saatuaan hän heitti heidät sisimpään vankihuo-neesen ja pani heidät jaikapuuhun.

25. Mutta keskiyön aikaan Paavali ja Silas olivat rukouksissa ja ylistivät Jumalaa kiitosvirsillä; ja vangit

kuuntelivat heitä.

26. Silloin tapahtui yhtäkkiä suuri maanjäristys, niin että vankilan perustukset tärisivät, ja samassa kaikki ovet aukenivat, ja kaikkien kuh-

Ap. L 0:19, 12:7. leet irtaantuivat. 27. Kun vanginvartija herāsi ja nāki vankilan ovien olevan auki, veti hän miekkansa ja aikoi surmata it-

sensä, luullen vankien karanneen. 28. Mutta Paavali huusi kovalla aanella, sanoen: "Ala tee itsellesi mitään pahaa, sillä kaikki olemme

Niin hān pyysi valkeaa, juoksi sisälle ja heittäysi vavisten Paavalin

ja Silaan eteen.

30. Ja han vei heidat ulos ja sanoi: "Herrat, mitä minun on tekeminen,

että pelastuisin?"

Luuk, 3:10, 10:25, Ap. t. 2:37, 9.6, 31. Niin hesanoivat: "Usko Herraan Jesukseen, niin pelastut, sinä ja per-hekuntasi. Joh. 3:16,36. 6:47. Joh. 3:16,36. 6:47.

32. Ja he puhuivat Herran sanaa hänelle ynnä kaikille, jotka olivat

hånen kodissaan.

33. Ja hān otti heidāt mukaansa samalla tunnilla yöstä ja pesi heidän haavansa, ja hän ja kaikki hänen omaisensa kastettiin heti.

34. Ja hän vei heidät ylös asuntoonsa, pani esille ruokaa ja riemuitsi siită, ettă hăn ja koko hănen perheensă oli tullut Jumalaan uskovaksi.

Lauk. 5:29, 19.6. 35. Pāivān tultua päälliköt lähettivăt oikeudenpalvelijat sanomaan:

"Päästä irti ne miehet!"

36. Niin vanginvartija ilmoitti taman Paavalille, sanoen: "Päälliköt ovat lähettäneet sanan, että teidät on päästettävä irti; lähtekäät siis nyt

ulos ja menkäät rauhassa." 37. Mutta Paavali sanoi heille: "He ovat julkisesti ruoskineet meitä tutkimatta ja tuomitsematta, vaikka olemme roomalaisia miehiä, ja ovat heittäneet meidät vankeuteen; ja nyt he salaa ajavat meidät tiehemmel Ei niin, vaun tulkoot itse ja viekööt meidat ulos. Ap. t. 22:25.

38. Ja oikeudenpalvelijat kertoivat ne sanat päälliköille; niin nämä peljästyivät kuutlessaan heidän olevan

roomalaisia,

39. ja menivät ja puhuttelivat heitä

pyysivät heitä lähtemään pois kau-

pungista. 40. Niin he läksivät vankilasta ja menivät Lyydian luokse; ja nähtyään veljet ja kehoitettuaan heitä he läksivät pois.

17 Luku. Paavali Tessalonikassa, Bereassa ja Atenassa.

Ja he matkustivat Amfipolin ja Apol-lonian kautta ja tulivat Tessalonikaan, jossa oli juutalaisten synagoga. 1 Tess. 2:2.

2. Ja tapansa mukaan Paavali meni sisälle heidän tykönsä ja puheli kolmena sabbattina heidan kanssaan Raamatuista,

 selitti ne ja osoitti, että Kristuk-sen tuli kärsiä ja nousta kuolleista, ja sanoi: "Tāmā Jesus, jota minā teille julistan, on Kristus," Jes. 53:3 s.

Matt. 16:21. Luuk. 24:26 s Ap. t. 18:28. 4. Ja muutamat heistä uskoivat ja liittyivät Paavaliin ja Silaasen, niin myös suuri joukko jumalaapelkääviisiä kreikkalaisia, sekä useat ylhäiset naiset. Ap. t. 28:24.

5. Mutta juutalaiset joutuivat kiihkoon ja ottivat mukaansa muutamia pahanilkisiä miehiä joutoväestä, haa-livat kansaa kokoon ja nostivat kaupungissa metelin. He asettuivat Jasonin talon edustalle ja hakivat Paavalia ja Silasta viedūkseen heidāt kansan eteen. Room. 10:2.

6. Mutta kun eivät löytäneet heitä, raastoivat he Jasonin ja muutamia veljiā kaupungin viranomaisten eteen ja huusivat; "Nuo koko maanpiirin kiihoittajat ovat täälläkin,

Ap. t. 16:20. 24:5. 7. ja heidät Jason on ottanut vastaan; ja nämä kaikki tekevät vastoin keisarin asetuksia, **san**oen erään toisen, Jesuksen, olevan kuninkaan. Luuk. 23:2. Joh. 19:12.

8. Kun kansa ja viranomaiset tämän kuulivat, tulivat he levottomiksi. 9. Ja viranomaiset ottivat takauksen Jasonilta ja niiltä muilta ja päästivät

heidät. 10. Mutta veljet lähettivät heti yötä myöten Paavalin ja Silaan Bereaan.

Ja kun he olivat saapuneet sinne, menivät he juutalaisten synagogaan. Ap. t. 9:26.

11. Nāmā olivat jalompia kuin Tessalonikan juutalaiset; he ottivat sanan vastaan hyvin halukkaasti ja tutkivat joka päivä Raumatuita, oliko niin, kuin heille sanottiin.

Jes. 34:16. Joh. 5:39. ystävällisesti ja veivät heidät ulos ja | 12. Ja monet heistä uskoivat, niin myös useat ylhäiset kreikkalaiset

naiset ja miehet.

13. Mutta kun Tessalonikan juutalaiset saivat tietää, että Paavali Bereassakin julisti Jumalan sanaa, tulivat he sinnekin yllyttämään ja kiihoittamaan kansaa. 1 Tess. 2:14. 14. Silloin veljet heti lähettivät Paavalin menemään meren rantaan saakka; mutta sekä Silas että Timoteus jäivät Bereaan.

15. Ja Paavalin saattajat veivät hänet Atenaan saakka, ja saatunan vietväksi Silaalle ja Timoteukselle käskyn mitä pikimmin tulla hänen ty-

könsä, heläksivät sieltä pois. ITess. 31. 16. Mutta Paavalin odottaessa heitä Atenassa hänen henkensä kiivastui hänessä, kun hän näki, että kaupunki oli täynnä epajumalankuvia.

17. Niin hän puheli synagogassa juutalaistenja jumalaapelkääväisten kanssa ja torilla joka päivä niiden kanssa, joita siellä tapasi.

18.Jamuutamatepikurolaisetjastoalaiset filosofit väittelivät hänen kaussaan; ja toiset sanoivat: "Mitähän tuo lavertaja oikein tahtoo sanoa?" Toiset taas sanoivat: "Näkyy olevan vieraiden jumalien julistaja;"koska hän julisti heille evankeliumia Jesuksesta ja ylösnousemuksesta. Ap. t. 28:24.

ta ja ylösnousemuksesta. Ap. t. 26:24.

19. Ja he ottivat hänet ja veivät Areopagiin ja sanoivat: "Voisimmeko saada tietää, mikä se uusi oppi

on, jota sinā esitāt?

20. Sillä sinä tuot outoja asioita kuultavaksemme; tahdomme siis tietää mitä ne oikein ovat."

21. Sillä kaikilla atenalaisilla ja siellä oleskelevilla muukalaisilla ei ollut aikaa muuhun kuin uutta puhumaan ja uutta kuulemaan.

22. Niin Paavali astui keskelle Areopagia ja sanoi: "Atenan miehet, kaikesta näen, että olette hyvin uskon-

nollisia.

23. Sillä kävellessäni ympäri ja katsellessani pyhiä paikkojanne, löysin myös alttarin, johon oli kirjoitettu: "Tuntemattomalle jumalalle". Jota te siis tuntemattanne kunnioitatte, häntä minä tellle julistan.

24. Jumala, jõka on tehnyt maailman ja kaikki mitä siinä on, hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei asu käsia tehdyissä temppeleissä.

1 Moos. 1:1. 1 Kun. 8:27. Ps. 33:6. Jes. 68:1. Ap. t. 4:24. 7:48 s. 14:16. Ilm. 14:7. 25. eikä ole ihmisten käsin palveltavissa, ikäänkuin hän jotakin tarvitsisi, hän, joka itse antaa katkille elämän ja hengen ja kaikki.

1 Moos. 2:7. Job 83:4. Ps. 50:8 s. Jes. 42:5.

28. Ja hān on antanut koko fhimiskunnan lähteä yhdestä ainoasta ihmisestä ja pannut heidät asumaan kaiken maan piirin päälle ja säätänyt heille heidän määrätyt aikansa ja asutuksensa raist. 6 Mose 202.

ja asutuksensa rajat, 5 Moos. 82:8.
27. että he etsisivät Jumalaa, saadakseen ehkä tuntua hänestä ja hänet löytääkseen, hänet, joka kuitenkaan ei ole kaukana yhdestäkään meistä; Jes. 55:5. Jer. 26:28. Room. 120,

28. siliä hänessä me elämme ja liikumme ja olemme, niinkuin myös muutamat teidän runoilijoistanne ovatsanoneet: Silläme olemmemyös hänen sukuaan. Job 10:12. 12:10.

Luuk. 3:88. Kol. 1:17. Hebr. 1:8.
29. Koska siis olemme Jumalan sukua, emme saa luulla, että jumal'olento on samankaltainen kuin kultatai hopea tai kivi, sellainen kuin inhimillisen taiteen ja ajatuksen muovaelema kuva.

1 Moos. 1:27. Jes. 40:18s.
30. Noita tietämättömyyden aikoja
Jumala on kärsinyt, mutta nyt hän
käskee, että kaikkien ihmisten kaikkialla on tehtävä parannus,

Luuk. 24:47. Ap. t. 14:16. Tilt. 2:11 s. 31. koska hän on säätänyt päivän, jona hän on tuomitseva maanpiirin vanhurskaudessa miehen kautta, jonka hän siihen on määrännyt; ja herätettyään hänet kuolleista hän tarjoaa kaikille uskon." Ps. 9:9. 96:13. 96:5.

Joh. 5:22 s. Ap. t. 16:42. Room. 14:10: 32. Kuullessaan kuolleitten ylösnonsemuksesta toiset ivasivat, toiset taas sanoivat: "Tahdomme kuulla sinulta tästä vielä toistekin." 1Kor. 1:23. 2:14. 33. Ja niin Paavali läksi heidän kes-

keltään.

34. Mutta muutamat liittyivät häneen ja uskoivat; niiden joukossa oli Dionysius, Areopagin jäsen, ja eräs nainen, nimeltä Damaris, sekä muita heidan kanssaan.

18 Luku.

Paavali saarnaa Korintossa, ja palaa Efeson, Kesarean ja Jerusalemin kautta Antiokiaan. Apollos Efesossa.

Sen jälkeen Paavali läksi Atenasta ja meni Korinttoon.

2. Siellä hän tapasi erään Akulas nimisen, Pontossa syntyneen juutalaisen, ja hänen vaimonsa Priskillan, jotka olivat äsken tulleet Italiasta, koska Klaudius oli käskenyt kaikkien juutalaisten poistua Roomasta; ja hän meni heidän luokseen.

Room. 16:3. 1 Kor. 16:19. 2 Tim. 4:19. 3. Ja kun hänellä oli sama ammatti kuin heillä, jäi hän heidän luokseen, ja he tekivät työtä yhdessä; he olivat | useita päiviä; sitten hän sanoi velaäet teltantekijöitä ammatiltaan. | jillejäähyväiset ja purjehti Syyriaan,

Ap. t. 20:34. 1 Kor. 4:12. 2 Kor. 11:8 s. 1 Tess. 2:9. 2 Tess. 3:8.

 Jé hūn keskusteli synagogassa joka sabbatti ja sai sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskomaan.

5. Ja kun Silas ja Timoleus tulivat Makedoniasta, oli Paavali sanan julistamiseen vaadittu ja todisti juutalaisilte, että Jesus on Kristus.

Ap. t. 9:22. 17:8, 16.

Mutta kun he vastustivat ja pilkkasivat, pudisti hän vastteitaan ja sanoi heille: "Tulkoon verenne päänne päälle! Viaton minä olen; tästä lähin menen pakanain tykö."

28em 1:16. Neb. 5:18. Hes. 3:18. 8:46. Matt. 10:14.23:35. 27:28. Apt. 18:466.20:28.28:28. 7. Je hān lāksi sieltā ja meni crāān Justus nimisen, Jumalas pelkūāvāi-

sen miehen luo, jonka talo oli synagogan vieressä

8. Mutta synagogan esimies Krispus ja koko hänen perhekuntansa uskoivat Herraan ; ja myöskin monet muut korinttolaiset, jotka kuulivat sanan, uskoivat ja kastettiin. 1Kor. 1:14.

9. Ja Herra sanoi yöllä näyssä Paavalille: "Alä peikää, vaan puhu, äläkä vaikene, Jes. 41:16. Ap. t. 28:11. 1Kor. 2:8. 10. sillä minä olen sinun kanssasi, eikä kukaan saa hyökätä päällesi, tehdäkseen sinulle pahaa; sillä minulla on paljo kansaa tässä kaupun-

gissa." Jos. 15,9. Jer. 1:8. Job. 10:16. 11. Niin hän viipyi siellä vuoden ja kuusi kuukautta opettaen heidän keskuudessaan Jumalan sanaa.

12. Mutta Gallionin ollessa Akaijan ylimaaherrana, juutalaiset yksimielisesti nousivat Paavalia vastaan ja veivät hänet tuomioistuimen eteen 13. ja sanoivat "Tämä viettelee ihmisiä palvelemaan Jumalaa vastoin lakia."

14. Ja kun Paavali aikoi ruveta puhumaan, sanoi Gallion juutalaisille: "Jos olisi tehty rikos tai paha ilkityö, olisi kohtuullista, että kärsivällisesti kuuntelisin teitä, juutalaiset.

15. Mutta jos teillä on riitakysymyksiä opista ja nimistä ja teidän laistanne, niin pitäkäät itse niistä huoli; niiden ratkaistjana minä en tahdo olla."

16. Ja hān ajoi heidāt pois tuomiois-

twimen edestä.

17. Niin he kaikki ottivat kiinni Sosteneen, synagogan esimiehen ja lõivät häntä tuomioistuimen edessä, ei-

kā Gallion vālittānyt siitā mitāān. 1 Kor. 1:1. 18. Mutta Paavali viipyi siellā vielā useita päiviä; sitten hän sanoi veljillejäähyväiset ja purjehti Syyriaan, mukanaan Priskilla ja Akulas; ja hän oli kerinnyt päänsä Kenkreassa, sillä hän oli tehnyt lupauksen. 4 Moos. 69,18. Ap. t. 21:28. 1 Kor. 9:19 s.

19. Ja he saapuivat Efesoon; siellä Paavali jätti heidät. Ja hän meni synagogaan ja keskusteli iuutalaisten

kanssa.

20. Ja he pyysivät häntä viipymään kauemmin, mutta hän ei suostunut. 21. vaan heitti heille hyvästit ja sanoi: "Minä palaan taas iykönne, jos Jumala suo." Ja hän läksä purjehtimaan Riesosia. Ant 1921. Jaak 4:15.

timaan Efesosta. Ap.t.1921. Jaak 4:15.
22. Ja noustuaan mathin Kesareassa, hän vaelsi Jerusalemiin ja tervehti seurakuntaa ja meni sitten An-

tiokiaan.

23. Kun hän oli viettänyt siellä jonkun aikaa, läksi hän matkalle ja kulki järjestäön kautta Galatian maakunnan ja Frygian, vahvistaen kaik-

kia opetuslapsia.

24. Ja Efesoon saapui eräs juutalainen, nimeltä Apollos, aleksandrialainen syntyään, kaunopuheinen ja raamatuntaitoinen mies. 1 Kor. 1:12.

25. Tälle oli opetettu Herran tie, ja hän puhui palavana hengessä ja opetti tarkoin Jesuksesta, mutta tunsi ainoastaan Johanneksen kasteen. Ap. t. 19:3. Room. 12:11. Ilm. 3:15.

26. Han rupesi rohkeasti puhumaan synagogassa. Mutta kun Akulas ja Priskilia olivat häntä kunnelleet, ottivat he hänet luokseen ja selvittivät hänelletarkemmin Jumalantien, Room. 162.

27. Ja kun hän tahtoi mennä Akaijaan, niin veljet kehoittivat häntä siihen ja kirjoittivat opetuslapsille, että ottaisivat hänet vastaan. Ja sinne saavuttuaan hän armon kautta oli suureksi hyödyksi uskoon tulieille, 1 Kor. 1:12, 8:6.

28. sillä suurella tarmolla hän kumosi julkisesti juutalaisten väitteet ja näytti Raamatuilla toteen, että Jesus on Kristus. Ap. t. 9:22.

19 Luku.

Paavali Efesossa Demetrius nostaa metelin. Kun Apollos oli Korintossa, tapahtui, että Paavali, kuljettuaan läpi ylämaakuntien, tuli Efesoon ja tapasi siellä muutamia opetuslapsia. Ap. t. 1824.

2 Ja hän sanoi heille: "Saitieko Pyhän Hengen, silloin kun tulitte uskoon?" Niin he sanoivat hänelle: "Emmeole kuulleet, että Pyhää Henkeä on olemassakaan."

Joh. 7:39. Ap. t. 2;38. 10:44.

8. Ja hän sanoi: "Millä kasteella sitten olette kastetut?" He vastasivat: "Johanneksen kasteella."

Matt.3:11. Ap. t. 18:25.
4. Niin Paavali sanoi: "Johannes kastoi parannuksen kasteella, sanoen kansalle. että uskoisivat siihen, joka oli tuleva hänen jälkeensä, se on, Jesukseen."

Ap. t. 1:5. 11:16. 13:24 s.

5. Sen kuultuaan he kastattivat itsensä Herran Jesuksen nimeen.

6. Ja kun Paavali pani kätensä heidän päälleen, tuli Pyhä Henki heidän päälleen, ja he puhuivat kielillä ja ennustivat

Ap. t. 2:4. 8:17 10:44 s. 11:15. 7. Heitä oli kaikkiaan noin kaksitoista miestä

8. Ja han meni synagogaan ja kolmen kuukauden kuluessa han puhui heidan kanssaan rohkeasti ja vakuuttavasti Jumalan valtakunnasta.

9. Mutta kun muutamat paaduttivat itsensä eivätikä uskoneet, vaan par jasivat Herran tietä kansan edessä, niin hän meni pois heidän tyköänsä ja eroitti opetuslapset heistä ja puhui joka päivä heidän kanssaan erään Tyrannuksen koulussa.

Matt. 7:8. 2 Kor. 6:17. Tilt. 3:10 s.

10. Ja sitä kesti kaksi vuotta, niin että kaikki Aasian asukkaat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset, saivat kuulla Herran sanan. Ap. t. 20:31.

11. Ja Jumala teki erinomaisia voimatekoja Paavalin kätten kautta.

Mark. 1620. Ap. t. 14:3.

12. niin että myös hänen ihollaan olleita hikiliinoja ja esivaatteita vietiin sairasten päälle, ja taud!t läksivät heistä ja pahat henget pakenista reist

vat pois.

13. Myöskin muutamat kuljeksivat
13. Myöskin muutamat kuljeksivat
juutalaiset loitsijat rupesivat muinitsemaan Herran Jesuksen nimeä niiden parantamiseksi, joissa oli pahoja henkiä, sanoen: "Minä vannotan teitä Jesuksen kaulta, jota Paavali julistaa."

14. Ja niiden joukossa, jotka näin tekivät, oli myöskin erään juutalaisen ylipapin, Skevaan seitsemän poikaa;

16. Ja se mies, jossa paha henki oli, karkasi heidän päälleen, voitti heidäl ja runteli heidä, niin että he alastomina ja hoavoitettuina pakenivat siitä huoneesta.

17. Ja tāmān saivat tietāā kaikki, jotka Efesossa asuivat, sekā juutaluiset sitā sallineet.

etiä kreikkalaiset; ja heidät kaikki valtasi pelko, ja Herran Jeauksen nimeä ylistettiin suuresti.

18. Ja useat niistä, jotka olivat tulleet uskoon, menivät ja tunnustivat

ja ilmoittivat tekonsa.

19. Ja useat niistä, jotka olivat taikoja harjoittaneet, kantoivat kirjansa kokoon ja politivat ne kaikkien nähden; ja kun niiden arvo laskettiin yhteen. saatiin siitä viisikymmentiituhatta hopearahaa.

20. Näin Herran sana valtavasti kasvoi ja osoittautui voimalliseksi.

Jes. 55:11. Ap. t. 6:7. 12:24.
21. Kun kaikki tämä oli tapahtunut, niin Paavali hengessään päätti kulken Makedonian ja Akaijan kautta ja matkustaa Jerusalemiin ja sanoi: "Käytyäni siellä pitää minun nähdä Roomakin."

Ap. t. 20:22. 23:11. Room. 1:18. 16:25 s. 22. Ja hän lähetti Makedoniaan kaksi apumiehistään, Timoteuksen ja Erastuksen, mutta jäi itse joksikin aikaa Aasiaan. 1 Kor. 4:17. 23. Tähän aikaan syntyi sangensuuri

melu siitä tiestä. 2 Kor. 1:8 s. 24. Sillä eräs hopeaseppä, nimeltä Demetrius, joka valmisti hopeaisia Dianan temppeleitä, hankki sillä ammattilaisilleen melkoista ansiota.

 Hån kutsui kokoon nämä ja muutkin, jotka samallaista työtä tekivät, ja sanoi: "Miehet, te tiedätte, että meillä on hyvä toimeentulomme tästä työstä;

26. mutta nyt ie näette ja kuulette, että tuo Paavali on, et ainoastaan Efesossa, vaan melkein koko Aastassa, uskotellut ja vietellyt puljon kansaa, sanoen, etteivät ne ole jumalia, joita käsin tehdään.

Ps. 15-4. Jer. 10-3,148. Ap.t. 17:29.
27. Ja nyt uhkaa se vaara, että ei ainoastaantämä meidänelinkeinomme joudu halveksituksi, vaan myöskin ettei suuren Diana jumaiattaren temppeliä pidetä minäkään, ja että hänen mahtavuutensa siitä kärsii, hänen, jota koko Aasia ja koko maanpiiri kunnioittaa."

28. Kun he sen kuulivat, tulivat he vihaa täyteen ja huusivat, sanoen: "Suuri on efesolaisten Diana!"

29. Ja koko kaupunki joutui sekasortoon, ja heryntäsivät kaikki yhdessä näyt-lmäpaikkaan ja tempasivat mukaansa Gajuksen ja Aristarkuksen, kaksi makedonialaista, jotka olivat Paavalin matkatovereila. Ap. 1. 20:4. 30. Ja kun Paavali tahtoi mennä kansanjoukkoon, eivät opetuslapset

31. Ja muutamat Aasian johtomie- | ta. Ja kun juutalaiset, hänen aikoa histākin, jotka olivat hānen ystā-viāān, lāhettivāt hānelle sanan ja pyysivät, ettei hän menisi näytelmäpaikkaan.

Ja he huusivat, mikā mitākin; sillä kokous oli sekasortoinen, ja useimmat eivät tietäneet minkä vuok-

si olivat tulleet koolle.

33. Sillein vedettiin joukosta esille Aleksander, jota juutalaiset työnsivăt esiin; niin Aleksander viittasi kiidellään merkiksi, että hän tahtoi pi-

tää puolustuspuheen kansan edessä. 34. Mutta kun he huomasivat, että han oli juutalainen, nostivat he suuren huudon ja kirkuivat kaikki vhteen ääneen noin kaksi tuntia: "Suu-

ri on efesolaisten Diana!"

35. Mutta kun kaupungin kansleri oli saanut kansan rauhoittumaan. sanoi han: "Efeson miehet, onkohan ketään, joka ei tiedä, että efesolaisten kaupunki on suuren Dianan temppelin ja hänen taivaasta pudonneen kuvansa vartija?

36. Koska ei kukaan voi kieltää tätā. tulee teidān siis pysyā levollisina eikä tehdä mitään ajattelematonta.

37. Olette kuitenkin tuoneet tänne nāmā miehet, jotka eivāt ole temppelinryöstäjiä eivätkä ole jumalatar-

tamme herjanneet.

38. Jos siis Demetriuksella ja hänen kanssaan olevilla ammattilaisilla on riita-asiaa jotakuta vastaan, niin pidetäänhän oikeudenistuntoja ja onhan ylimauherroja; vetākööt toisensa oikeuteen.

39. Ja jos teillä on vielä jotakin muuta vaadittavaa, niin ratkaistakoon asia laillisessa kansankokouksessa.

 11ä tämän päivän tapahtuman vuo si olemme vaarassa joutua kapinasta syytteesen, koska ei ole ole-massa mitäänsyytä, millä voisimme tāmān mellakun selittää."

41. Näin puhuen hän sei kokouksen hajaantumaan.

20 Luku.

Paavali matkustaa Makedoniaan ja Kreikkaan, palajaa Aasiaan ja puhuu Miletoesa Efeson vanhimpien kans a.

Kun mellakka oli tauonnut, kutsui Paavali opetuslapset tykönsä; ja kun oli sanonut heille jäähyväiset, läksi hän matkustamaan Makedoniaan.

2. Ja kuljettuaan niiden paikkakuntain läpi ja puhuttuaan siellä monta kehoituksen sanaa, hän tuli Kreik-

saan lähten meritse Syyriaan, 'olivat tehneet häntä vastaan salahankkeen. päätti hän tehdä paluumatkansa Makedonian kautta.

4. Ja häntä seurasivat berealainen Sopater, Pyrruksen poika, ja tessalonikalaisista Aristarkus ja Sekundus, sekā Gajus, derbelāinen, ja Timoteus sekā sasialaiset Tykikus ja Ap. t. 19:29. 21:29. Trofimus.

1 Kor. 1:14. Ef. 6:21. Kol. 4:7. 5. Nāmā menivāt edeltā ja odottivat

meitä Troaassa;

6. mutta me purjehdimme happa-mattoman leivän juhlan jälkeen Filipistä ja tulimme viiden päivän perästä heidän tykönsä Trouasen, ja viivyimme siellä seitsemän päivää.

7. Ja kun viikon ensimmäisenä päivänä olimme kokoontuneet murtamaan leipää, niin Paavali, joka seuraavana päivänä aikoi jatkaa matkaansa, keskusteli heidän kanssaan ja pitkitti puhettaan puoliyöhön saakka. Ap. t. 2:42 s.

8. Ja monta lamppua oli palamassa siinä ylisalissa, jossa olimme koolla. 9. Niin eräs nuorukainen, nimeltä Entykus, istui akkunalla, ja kun Paavalin puhe kesti niin kauan, vaipui

hān sikeāān uneen, ja putosi unen valtaamana kolmannesta kerroksesta; ja kun hänet nostettiin ylös, oli hän kuollut.

10. Mutta Paavali meni alas, paneusi hänen päälleen, kiersi kätensä hänen ympärilleen ja sanoi: "Älkäät hätāilko, sillā hānen sielunsa on hānessā. 1 Kup. 17:21.

11. Niin han meni jälleen ylös, mursi leipää ja sõi; ja hän puhui kauan heidan kanssaan päivän koittoon as-

ti, ja läksi sitten matkalle.

 Ja he veivät sieltä pojan elävänā ja tulivat suuresti lohdutetuiksi. 13. Mutta me menimme edeltäpäin

ja astuimme laivaan ja purjehdimme Assoon, jossa aioimme ottaa Paavalin laivaan; sillä hän oli niin määrännyt, kun aikoi itse kulkea jalkaisin.

14. Ja kun hän yhtyi meihin Assossa, otimme hänet laivaan ja kuljim-

me Mityleneen.

15. Sieltä me purjehdimme ja saavuimme toisena päivänä Kion kohdalle ; seuraavana päivänä laskimme Samoon ja tulimme sen jälkeisenä Miletoon.

16. Silla Paavali oli päättänyt purjehtia Efeson ohitse, ettei häneltä kuluisi aikaa Aasiassa; sillä hän kiiruhti

joutuakseen, jos suinkin mahdollista, 3. Şiellâ hân viipyi kolme kuukaut- | helluntaiksi Jerusalemiin. Ap. t. 21:4.

-17. Mutta Miletosia hän lähetti sanan Efesoon ja kutsui tykönsä seu-

rakundan vanhimmat.

18. Ja kun he saapuivat hänen tykönsä, sanoi han heille: "Te tiedätte millä tavalla minä ensimmäisestä pājvāstā asti, kun tulin Aasiaan, olen kaiken aikaa ollut teidän kanssanne.

Ap. t. 19:10. 19. kuinka olen palvellut Herraa kaikella nöyryydellä, ja monin kyynelin, ja koettelemuksin, jotka ovat kohdanneet minua juutalaisten salahankkeiden tähden;

20. kuinka en ole salannut teiltä mitään siitä, mikä on teille hyödyksi. enkä jättänyt sitä teille julistamatta, vaan opettanut teitä sekä julkisesti

että kodeissa.

21. ja todistanut sekä juutalaisille että kreikkalaisille kääntymystä Jumalan tykö ja uskoa Herraamme Jesukseen Kristukseen.

Mark, 1:15. Luuk. 24:47. 22. Ja nyt katso, minä matkustan sidottuna hengessä Jerusalemiin, enkā tiedā mikā minua siellā on kohtaava.

23. Sen vain tiedan, että Pyhä Henki jokaisessa kaupungissa todistaa minulle ja sanoo, eltä kahleet ja murheet odottavat minua.

Ap. t. 9:16. 21:4. 11:38. 24. En mină kuitenkaan omasta puolestani pidä henkeäni minkään arvoisena, kunhan vain täytän juoksuni ja sen viran, jonka Herralta Jesukselta sain, todistaakseni evankeliumia Jumalan armosta.

Ap. t. 21:13. Room. 8:35. 2 Kor. 4:16. Gal. 1:1. 2 Tim. 4:7. Tilt. 1:3. Ilm. 12:11. 25. Ja nyt katso, minä tiedän, ettette enāā saa nāhdā kasvojani, te kaikki, oiden keskuudessa olen vaeltanut ja saarnannut Jumalan valtakuntaa. 26. Sentähden todistan teille tänäpāivānā, ettā minā en ole syypää

yhdenkään vereen. Ap. t. 18:6. 27. Sillä minä en ole mitään teiltä salannut, vaan olen julistanut teille

kaiken Jumalan neuvon.

28. Niin ottakaat siis itsestänne vaari **ja kaikesta laumasta, j**onka kaitsijoiksi Pyhä Henki on teidät pannut paimentamaan Jumalan seurakuntaa, jonka hän omalla verellään on itselleen ansainnut. Jer. 23:4. Ef. 1:7.

1 Tim. 4:16. 1 Piet. 1:19. 5:2. Ilm. 5:9, 29. Sillä minä tiedän, että lähtöni jälkeen tulee teidän keskuuteenne juimia susia, jotka eivät laumaa säästä, Matt. 7:15. Joh. 10:12. 2 Piet. 2:1.

50. ja teidän omasta joukostanne nousee miehiä, jotka puhuvat sitä, ja kaikki saattoivat vaimoineen ja

mikā vāūrāā on, velāākseen opetuslapset seuraansa.

Ap. t. 15:24. Gal. 4:17. 1 Joh. 2:18 & 31. Valvokaat sentähden ja muistakaat, että olen kolme vuotta lakkaamatta yötä ja päivää kyynelin neuvonut teitä itsekutakin.

Mark. 13:35 s. Ap. t. 19:10. 32. Ja nyt minä uskon teidät Jumalan ia hänen armonsa sanan haltuun. hänen, joka on voimallinen rakentamaan teitä ja antamaan teille perintöosan kaikkien pyhitettyjen joukossa. Ef 1:18. Kol. 1:12. 3:24. 1 Plet. 1:4. 33. En ole halunnut kenenkään hopeaa tai kultaa tai vaatteita:

4 Moos. 16:15. 1 Sam. 12:3. Matt. 10:8. 1 Kor. 9:12. 2 Kor. 7:2. 11:9. 12:13. 34. te tiedätte itse, että minä näillä käsilläni olen tehnyt työtä hankkiakseni mitä minä ja seuralaiseni olemme tarvinneet. Ap. L 18:3.

1 Kor. 4:12. 1 Tess. 2:9. 2 Tess. 3:8. 35. Kaikessa olen osoittanut teille, että näin tulee työtä tehdä ja ottaa huolekseen heikot ja muistaa nämä Herran Jesuksen sanat, jotka hän itse sanoi : "Autuaampi on antaa kuin ottaa." Luuk.6:38.16:9. Ef.4:28. 1 Tess.4:11. 36. Ja tämän sanottuaan hän polvistui ja rukoili kaikkien heidän kanssaan. Ap. t. 21:5.

37. Ja he ratkesivat kaikki itkemään ja lankesivat Paavalin kaulaan ja suutelivat häntä, 1 Piet. 5:14. 38. murehtien erittäin sen sanan tähden, jonka hän oli sanonut, ettelvät enää saisi nähdä hänen kasvoiaan. Ja sitten he saattoivat hänet laivaan.

21 Luku.

Pasvalin matka Jerusalemiin. Junialainat. tahtovat hänet tappaa. Roomalainen sotapäällikkö vangitsee hänet.

Ja kun olimme eronneet heistä ja lähteneetpurjehtimaan,laskimme suoraan Kos-saarcen ja seuraavana päivänä Rodoon ja sieltä Pataraan. Siellä tapasimme Foinikiaan menevān laivan, astuimme siihen ja läksimme purjehtimaan.

3. Ja kun Kypro rupesi nākymāān ja oli jäänyt meistä vasemma**lle, pur**jehdimme Syyriaan ja nousimme maihin Tyyrossa; siellä näet laivan

oli määrä purkaa lastinsa.

4. Ja tavattuamme opetusiapset, viivyimme siellä seitsemän päivää. Ja he sanoivat Paavalille hengen kautta, ettei hänen pitäisi mennä Jerusalemiin. Ap. t. 20:23.

5. Ja kun olimme viettäneet loppuun ne päivät, läksimme matk**alle,**

lapsineen meitä kaupunginulkopuolellemakka. Ja me laskeusimme rannalla poivillemme ja rukoilimme;

Ap. L 20:36. 6. ja sanottuamme jäähyväiset toi-:sillemme, astuimme laivaan ja he pa-

Jasivat kotiinsa.

7. Tyyrosta me saavuimme Ptolemaisiin ja siihen päättyi purjehduksemme. Ja me tervehdimme veljiä siellä ja viivyimme päivän heidän luonaan.

8. Muita seuraavana päivänä läksimme sieltä ja tulimme Kesareaan, jossa menimme evankelista Filippuksen luo, joka oli yksi niistä seitsemästä, ja jäimme hänen taloonsa.

Ap. t. 6:5. Rf. 4:11. Ja hänellä oli neliä naimatonta

tytärtä, jotka ennustivat. 10. Siellä viivyimme useita päiviä. Niin tuli sinne Judeasta eras profetta, nimeltä Agabus. Ap. t. 11:28.

11. Ja tultuaan meidän luoksemme, hän otti Paavalin vyön, sitoi sillä jal--kansa ja kätensä ja lausui: ..Näin Pyhä Henki sanoo: Sen miehen, jonka vyö tämä on, hänet juutalaiset näin sitovat Jerusalemissa ja antavat pakanain käsiin." Ap. t. 20:28.

12. Kun sen kuulimme, pyysimme sekā me ettā muut, jotka siellā asuivat, ettei hän menisi Jerusalemiin.

13. Silloin Paavali vastasi ja sanoi: "Mitä teettekään, kun itkette ja sär-jette sydäntäni? Sillä minä olen valmis, en ainoastaan käymään sidottavaksi, vaan myöskin kuolemaan Jerusalemissa Herran Jesuksen ni-men tähden." Ap. t. 2024.

14. Ja kun hān ei taipunut, niin me tyydyimme ja senoimmę: "Tapah-

tukoon Herran tahto."

Matt. 6:10. Lauk. 11:2. 23:12 15. Niiden päivien perästä me valmistausimme ja menimme Jerusa-

. lemiin.

16. Ja meidan kanssamme tuli myös ppetuslapsia Kesareasta, jotka veivät meidät erään vanhan opetuslapsen, kyprolaisen Mnasonin tykö, jonka luona meidän oli määrä majailla.

17. Ja saavuttuamme Jerusalemiin veljet ottivat meidät ilomielin vas-

18. Seuraavana päivänä Paavali meni meidän kanssamme Jaakobin tykō ja kaikki vanhimmat tulivat sin-

ne saanuville. . Ap. t. 15:18. Gal 1:19.

19. Ja kun han oli heitä tervehtiny kertet hän järjestään kaikki, mitä Jumala oli tehnyt pakanain keskuudessa hänen palveluksensa kautta. Ap. t. 14:27. 15:4.

20. Sen kuultuaan he ylistivät Jumalaa ja sanoivat Paavalille: "Sinä näet, veli, kuinka monta tuhatta juutalaista on tullut uskovaiseksi, ja he ovat kaikki lain kiivailijoita.

Room, 10:2. 21. Mutta heille on kerrottu sinusta. eltä sinä opetat kaikkia pakanaia seassa asuvia juutalaisia luopumaan Mooseksesta ja kiellät heitä ympärileikkaamasta lapsiaan ja vaeltamasta sääntöjen mukaan.

Ap. L 16:3. 1 Kor. 9:20 s. 22. Mitä siis on tehtävä? Varmaan-

kin on suuri joukko kokoontuva, sillä he saavat kuulla sinun tulleen. 23. Tee siis tämä, minkä nytsanom-me sinulle. Meillä on täällä neljä

miestä, joilla on lupaus täytettävänä. 4 Moos. 6:2 s. 30:8. Ap. t. 18:18.

24. Ota ne tykösi ja puhdista itsesi heidän kanssaan ja maksa kulut heidān puolestaan, jotta saisivat ajaa pāānsā; siitā kaikki huomaavat, ettei ole mitään perää siinä, mitä heille on kerrottu sinusta, vaan että sinäkin vacilat lain mukaan is noudatat sitā.

25. Mutta uskovaisiksi tulleista pakanoista olemme päättäneet ja kirjoittaneet,että heidan on välttäminen epäjumalille uhrattua ja verta ja tu-

kehtunutta ja haureutta." Ap.t. 15:29. 26. Silloin Paavali otti ne miehet luokseen, ja kun hän seuraavana päivänä oli puhdistanut itsensä heidän kanssaan, meni hän temppeliin ja ilmoittimilloin heidän puhdistumispäivänsä tulisivat päättymään, jota ennen uhri itsekunkin heidän edestään oli tuotava esiin. Ap. t. 24:18.

27. Mutta kun ne seitsemän päivää olivat päättymäisillään, näkivät Aasiasta olevat juutalaiset hänet temppelissä, kiihoittivat kaiken kansan

ia kävivät häneen käsiksi

28. ja huusivat: "Israelin miehet, auttakaat! Tämä on se mies, joka kaikkialla opettaa kaikkia ihmisiä kansaamme ja lakiamme ja tätä paikkaa vastaan, onpa vielä tuonut kreikkalaisia temppeliinkin ja saastuttanut tāmān pyhān paikan."

5 Moes. 23:8. Hes. 44:7. Ap. t. 6:13. 24:6. 29. He olivat näet ennen nähneet efesolaisen Trofimuksen kaupungilla hänen kanssoan ja luulivat, että Paavali oli tuonut hänettemppeliin.

Ap. t. 20:4. 30. Ja koko kaupunki tuli liikkeelle, ja väkeä juoksi kokoon; ja he ottivat Paavalin kiinni, raastoivat hänet ulos temppelistä, ja heti portit suljettiin.

31. Ja kun he koettivat häntä tappaa, sai sotilasjoukon ylipäällikkö sanan, että koko Jerusalem oli ka-

pinassa.

32. Tämä otti heti paikalla mukaansa sotumiehiä ja sadanpäälliköitä ja tuli juosten heidän tykönsä. Kun he näkivät ylipäällikön ja sotamiehet, lakkasivat he lyömästä Paavalia.

33. Silloin ylipäällikkö astui esiin, otatti hänet kiinni ja käski sitoa hänet kaksilla kahleilla ja kysyi kuka hän oli ja mitä hän oli tehnyt.

Ap. t. 20:23.
34. Mutta kansan joukosta huusivat toiset sitä toiset tätä. Ja koska hän melun tähden ei voinut saada varmaa selkoa, käski hän viedä hänet leiriin.

35. Ja kun Paavali tuli portaille, täytyi sotamiesten kantaa häntä rah-

vaan väkivallan vuoksi;

36. sillä suuri kansanjoukko seurosi perässä ja huusi: "Ota hengeltä hänet!" Ap. t. 22:22.

37. Ja kun olivat viemāssā Paavalia sisālie leiriin, sanoi hān ylipāāllikölle: "Onko minun lupa puhua jotakin sinulle?" Niin tāmā sanoi: "Osuatko kreikkaa!

38. Etkö sitten olekaan se egyptiläinen, joka hiljakkoin kiihoitti ne neljätuhatta murhamiestä kapinaan ja

vei heidät erämaahun?"

39. Niin Paavali sanoi: "Minä olen juutalainen Tarsosta, tuon tunnetun Kilikian kaupungin kansalainen; pyydän sinua, salli minun puhua kansalle."

40. Ja kun hän sen salli, niin Paavali, seisoen portailla, viittasi kädellän kansalle; ja kun oli syntynyt syvä hiljaisuus, puhui hän hebrean

kielellä ja sanoi:

22 Luku.

Paavali puhuu kansalle. Juutalaisten raivo. Sotapäällikkö asettaa Paavalin neuvoston eteen.

"Miehet, veljet ja isät, kuulkaat mi-"M tä nyt teille puolustuksekseni

puhun."

2. Kun he kuulivat hänen puhuvan heille hebrean kielellä, syntyi vielä suurempi hiljaisuus. Ja hän sanoi: 3...Minä olen juutalainen, syntynyt Kilikian Tarsossa, mutta kasvatettu tässä kaupungissa ja olen Gamalielin jalkain juuressa opetettu tarkkaan noudattamaan isien lakia; ja minä kiivailin Jumalan puolesta, niinkuin te kaikki tänään kiivailette.

Ap. t. 5:34. 8:8. 26:9 s. Room. 10:2. 3 Kor. 11:22, Gal. 1:13 s. Fil. 8:5 s.

4. Ja minä vainosin tätä tietä sina kuolemaan asti, sitoen ja pannen vankeuteen sakä miehiä että naisia, 1 Kor. 15:9. 1 Tim. 1:18.

5. niinkuin myös ylimmäinen pappi voi todistaa, ja koko vanhimmisto, joilta minä sain kirjeitä veljille Damaskoon; ja minä matkustin sinne tuodakseni nekin, jotka siellä olivat, sidottuina Jerusalemiin, että heidät

rangaistaisiin.
6. Niin tapahtui, kun matkalla ollessanilähestyin Damaskoa, että puolenpäivän aikaan yhtäkkiä taivaasta leimahti suuri valo ja ympäröi mi-

nut;
7. ja minā kaaduin manhai ja kuulin äänen sanovan minulle: "Saul, Saul, miksi minua vainoat?"

8. Niin minä vastasin: "Kuka olet, Herra?" Ja hän sanoi minuile: "Minä olen Jesus, nasaretilainen, jota sinä vainoat."

1 Kor. 9:1.

9. Ja seurulaiseni näkivät kyllä valon, mutta eivät kuulleet sen ääntä, joka puhui minulle: Dan. 10:7. 10. Ja minä sanoin: "Mitä minun on tehtävä, Herra?" Herra sanoi minulle: "Nouse ja mene Damaskoon, niin siellä sinulle sanotaan kaikki, mikä on tehtäväkses! määrätty."

11. Ja kun minä tuon valon kirkkaudesta tulin näkemättömäksi, taluttivat seuralaiseni minua, ja niin

tulin Damaskoon.

12. Ja eris lain mukaan hurskas mies, nimeltä Ananias, josta kaikki siellä asuvat juutalaiset todistivat hyviä.

 tuli luokseni; ja hān astui vioreeni ja sanoi minulie: "Saul, veljeni, tule jälleen näkeväksi." Jasamas-

sa mină năin hănet.

14. Niin hän sanoi: "Isiemme Jumala on määrännytsinut tuntemaan hänen tahtonsa ja näkemään Vanhurskaan ja kuulemaan hänen suunsa äänen; Ap. t. 538. Gal. 1:12.

 sillä sinä olet oleva hänen todistajansa kaikkien ihmisten edessä siitä, mitä olet nähnyt ja kuullut. Ap.t. 428. 28:11.

16. Ja nyt, mitä viivyitelet? Nouse ja nyuksi huutaen hänen nimeään anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi. Ap. t. 2:8. Roem. 10:18. I Piet. 8-21. 17. Ja kun olin palannut Jerusale-

miin, tapahtui rukoillessani temppelissä, että jouduin horroksiin,
Ap. L 10:10.

18. ja näin hänet; ja hän sasoi min nulle: "Riennä ja lähde pian pois Jerusalemista, sillä he eivät ola vastann sinun iodistustasi minusla,"

19. Ja mină sanoin: "Herra, he tietāvāt itse, ettā minā panin vankeuteen ja ruoskitin synagogissa niitä, jotka uskoivat sinuun; Ap. L. 8:3.

20. ja kun Stefanuksen, sinun todistajasi, veri vuodatettiin, olin minäkin läsnä, hyväksyin sen ja vartioitsin hänen surmaajiensa vaatteita.

Ap. L. 7:88. 8:1. 21. Ja han sanoi minulle: ,Mene, sillä minä olen lähettävä sinut kauas

pakanain tykö!"

Ap. t. 13:2.47. 18:6. Room, 11:13. Gal.1:15s. 2:8. Ef.3:8. 1 Tim.2:7. 2 Tim.1:11. 22. Tāhān sanaan asti he kuuntelivat hanta; mutta silloin he korottivat aanensa ja sanoivat: "Pois tuommoinen maan päältä! Semmoinen ei saa elää." Ap. t. 21:36.

23. Ja kun he huusivat ja heittelivät vaatteitaan ja viskoivat tomua il-

24.kāski ylipāāllikkō viedā hānet leiriin, ja saadakseen tietää mistä syvstā heniin hānelle huusivat, hān māāräsi hänet ruoskin tutkittavaksi.

25. Mutta kun he olivat oikaisseet hanet ruoskittavaksi, sanoi Paavali siinä seisovalle sadanpäällikölle: Onko teidan lupa ruoskia roomalaista miestä, vieläpä tutkimatta ja tuomitsematta?" Ap. t. 16:37 23:27.

26. Kun sadanpäällikkö sen kuuli, meni han ylipäällikölle ilmoittamaan ja sanoi : "Mitā aiot tehdā? Tāma mies on roomalainen."

27. Niin ylipäällikkö meni Paavalin tykö ja sanoi hänelle: "Sano minulle: oletko sina roomalainen?"

Han vastasi: "Olen." 28. Niin ylipäällikkö sanoi: "Minä

olen paljolla rahalla hankkinut itselleni tämän kansalais-oikeuden." Paavalisanoi: "Mutta minä olen syntyäni Rooman kansalainen."

29. Silloin ne, joiden piti häntä tutkia, läksivät heti hänen tyköään. Ja saatuaan tietää, että Pauvali oli roomalainen, ylipäällikkökin peljästyi, kun oli sidottanut tänet.

30. Mutta koska hän tahtoi saada varman ticdon mistä juutalaiset häntä syyttivät, päästi hän seuraavana päivana hänet siteistä ja kaski ylipuppien ja koko neuvoston kokoontua, vei Paavalin alas ja asetti hänet heidān eleensā.

23 Luku.

Paavali neuvoston edessä. Juutalaisten salahanke Paavalia vastaan. Paavali viedään Kesareaan.

NiinPaavali kiinnitti katseensa neu-vostoon ja sanoi: "Michet ja vel-

iet. minä olen kaikissa hyvällä omalla tunnolla vaeltanut Jumalan edessā tāhān pāivāān asti." Ap. t. 24:16. 1 Kor.4:4. 2 Kor.1:12. 2 Tim.1:3. Hebr.13:18. 2. Mutta ylimmäinen pappi Ananias käski niitä, jotka seisoivat hänen vieressään, lyömään häntä vasten suuta.

1 Kun. 22:24. Joh. 18:22 s. 3. Silloin Paavali sanoi hänelle: "Jumala on lyövä sinua, sinä valkoiseksi sivelty seinä; sinähän istut tuomitsemassa minua lain mukaan ja käsket vastoin lakia lyödä minua!"

3 Moos. 19:15.35.

5 Moos. 25:1 s. Hes. 13:10 s. Matt. 23:27. 4. Niin ne, jotka seisoivat vieressä. sanoivat: "Herjaatko Jumalan ylim-mäistä pappia?"

5. Ja Paavali sanoi: "En tietänyt, veljet, että hän on ylimmäinen pappi, sillä on kirjoitettu: "Alä solvaa kansasi johtomiestä." 2 Moos.22:28. 6. Mutta koska Paavali tiesi osan heistä olevan saddukeulaisia ja toisen osan farisealaisia, huusi hän neuvoston edessä: "Miehet ja veljet, mi-

na olen furisealainen, furisealaisten poika; toivon ja kuolleiden ylösnousemuksen vuoksi minä olen tutkittavana." Ap. t. 24:15.21, 26:5s, 28:20, Fil. 3:5, 7. Ja kun han oli taman sanonut.

nousi riita farisealaisten ja saddukealaisten kesken, ja kokous jakautui. 8. Sillä suddukealaiset sanovat, et-

tei ylösnousemusta ole, eikä enkeliä tai henkeä, mutta farisealaiset tunnusiavat kummankin.

Matt. 22:23. Mark. 12:18. Lunk. 20:27. 9. Ja syntyi suuri huuto, ja muutamat kirjanoppineet furisculaisten puolueesta nousivat ja väittelivät kii-vaasti ja sanoivat : "Emme löydä mitään puhuu tässä miehessä; entäpä jos häntä on puhutellut henki tai enkeli?" Ap. t. 6:39. 25:25. 26:31.

10. Ja kun riita yhä kiihtyi, pelkäsi ylipäällikkö, että he repisivät Paavalin kappaleiksi, ja käski sotaväen tulla alas ja temmata hänet heidän keskeltään ja viedä hänet leiriin.

11 Mutta seuruavana yönä Herra seisoi Paavalin tykönä ja sanoi: "Rohkaise mielesi; sillä niinkuin olet todistanut minusta Jerusalemissa, niin on sinun todistaminen minusta Roomassakin." Ap.1.189. 19:21. 27:23 s. 28:23.

12. Mutta päivän tultua juutalaiset tekivät salahankkeen ja vannoivat valan etteivät sõisi eivätkä joisi, ennenkuin olivat tappaneet Paavalin,

13. Ja niitä oli enemmän kuin neljäkymmentä miestä, jotka tekivät tämän saluliiton.

14. He menivät ylipappien ja van-

bimpien tykö ja sanoivat ... Olemme kirouksen uhalla yannoneet, ettemme mitään maista, ennenkuin elem-

me tappaneet Paavalin.

15 Esittäkäätte siis nytyhdessä neuvoston kanssa ylipäällikölle, että hän toisi hänet alas teldän tykönne, ikäänkuin aikoisitte tarkemmin tutkia hänen asiaansa. Mutta me olemme valmiit tappamaan hänet, ennenkuin han pääsee perille."

16. Mutta Paavalin sisarenpoika, joka oli saanut kuulla salajuonesta, saapui leiriin, meni sisälle ja ilmoit-

ti sen Paavalille.

17. Niin Paavali kutsui tykonsa erään sadanpäällikön ja sanoi: "Vietämä nuorukainen ylipäällikön tyko, sillä hänellä on jotakin ilmoi-

tettavaa hänelle."

18. Niin hän otti hänet mukaansa, vei hänetylipäällikön tykö ja sanoi : "Vanki Paavali kutsui minut luokseen ja pyysi tuomaan tykösi tämän nuorukaisen, jolla on jotain puhuttavaa sinulle.

19. Niin ylipäällikkö tarttui häntä käteen, vei hänet erikseen ja kysyi: Mitä sinulla on minulle ilmoitet-

tavaa?"

20. Hän sanoi: "Juutalaiset ovat päättäneet tulla sinulta pyytämään, että huomenna veisit Paavalin alas neuvostoon, ikäänkuin aikoisit vielä tarkemmin tutkia hänen asiaansa.

21. Mutta älä sinä suostu siihen, sillä enemmän kuin neljäkymmentä miestä heidän joukostaan on häntä väijymässä, ja he ovat vannoneet valan, etteivät syö eivätkä juo, ennenkuin ovat tappaneet hänet. Ja nyt he ovat valmiina ja odottavat suostumustasi."

22. Niin ylipäällikkö päästi nuorukaisen menemään ja sanoi hänelle: ,Alā sano kenellekāān, ettā olet il-maissut tāmān minulle."

23. Sitten hän kutsui tykönsä kaksi sadanpäällikköä ja sanoi heille: "Pitäkäät yön kolmannesta tunnista lähtien kaksisataa sotamiestä ja seitsemänkymmentä ratsumiestä ja kaksisataa keihäsmiestä valmiina lähtemään Kesareaan,

24. ja hankkikaat ratsuja pannaksenne Paavali ratsaille ja viedäksenne hänet vahingoittumatonna maa-

herra Feeliksin tykö."

25. Ja han kirjoitti kirjeen, joka kuului **n**äin:

26. .. Klaudius Lysias tolvottaa suuriarvoiselle maaherralle Feeliksille terveyttä!

27. Tämän miehen juutalaiset otti-

vat kiinni ja olivat vähällä tappaa hänet; silloin minä tulin saapuville sotaväen kanssa ja pelastin hänet. saatuani tietää, että hän on roomalainen. Ap. t. 21:27,33. 22:25 s. 24:7 28. Ja koska tahdoin tietää mistä

asiasta he syyttivät häntä, vein hänet

heidän neuvostoonsa Ap. t. 22:30. 29. ja havaitsin, että häntä syytettiin muutamista heidän lakiaan koskevista riitakysymyksistä, mutta ettei hän ollut syytteessä mistään, josta olisi ansainnut kuoleman tai kahleita. Ap. t. 6:9. 18:14 s.

30. Mutta kun minulle annettiin ilmi, että miestä vastaan on tekeillä salahanke, lähetän hänet nyt heti sinun tykösi; olen myös käskenyt hä-nen syyttäjiään tekemään kanteensa häntä vastaan sinun edessäsi. Jää

hyvästi!"

31. Niin sotamiehet saamansa käskyn mukaan ottivat Paavalin ja veivåt hänet yötä myöten Anlipatriin.

 Seuraavana päivänä he antoivat ratsumiesten jatkaa hänen kanssaan matkaa, muttaitse hepalasivat leiriin.

33. Kun ratsumiehet tulivat Kesareaan, antoivat he kirjeen maaherralle ja veivät myös Paavalin hänen

34. Luettuaan kirjeen han kysyi mistä maakunnasta Paavali oli; ja saatuaan tietää, että hän oli Kili-Ap. t. 21:39. 22:3.

35. hän sanoi: "Tahdon kuulla si-nua, kun syyttäjäsikin saapuvat." Ja hän käski vartioida häntä Herodeksen päävartiossa.

24 Luku.

Paavali Kesareassa maaherran olkeuden edessk.

Viiden päivän kuluttua ylimmäinen pappi Ananias meni alas Kesareaan muutamien vanhimpien ja erään asianajajan Tertulluksen kanssa, ja he esittivät maaherralle syyt-

teensä Paavalia vastaan.

2. Ja kun Paavali oli kutsuttu esille, rupesi Tertullus kantamaan ja sanoi : 3. "Paljon olemme sinun kauttasi, suuriarvoinen Feeliks, saaneet rauhaa nauttia, ja paljon parannuksia on sinun huolenpidostasi aikaan saatu tämän kansan hyväksi, sen me kaikin puolin ja kaikkialla suurella kiitollisuudella tunnustamme.

4. Mutta jotten kauemmin sinua viivyttäisi, pyydän sinua tavallisella lempeydelläsi hetken aikaa kuunte-

lemaan meitä.

Olemme havainneet tämän miehen rutoksi ja metelinnostajaksi kaik

APOSTOLIEN TEOT 24. 25.

kien koko maailman juutalaisten keskuudessa ja nasaretilaisten lahkon päämieheksi, Ap. t. 17:6, 21:28, 28:22. 6. ja han on myös koettanut saastuttaa temppeliämme. Sentähden otimmekin hänet kiinni ja tahdoimme tuomita hänet meidän lakimme mu-

7. Mutta ylipäällikkö Lysias tuli suurella voimalla siihen ja otti hänet

meidän käsistämme

 ja käski hänen syyttäjänsä tule-maan sinun tykösi. Voit itse häntä tutkimalla saada tietää kaiken sen, josta me syytämme häntä." Ap. t. 23:30.

9. Ja juutalaisetkin yhtyivät syyttāmāān hāntā ja vakuuttivat asian

niin olevan.

10. Kun nyt maaherra viittasi Paavalille, että hän saisi puhua, lausui han: "Koska tiedan sinun monta vuotta olleen tämän kansan tuomarina, puhun luottamuksella puolustuksekseni.

11. Niinkuin voit saada tietää, ei ole kuin kaksitoista päivääsiitä, kun menin Jerusalemiin rukoilemaan.

Ap. t. 21:17. Eivät he ole tavanneet minua väittelemästä kenenkään kanssa eikă meteliä nostamasta, ei temppelissä, ei synagogissa eikä kaupun-Ap. t. 25:8. 28:17.

eivätkä myöskään voi näyttää sinulle toteen sitä, mistä nyt syyt-

tavāt minua.

14. Mutta sen tunnustan sinulle, ettā minā sen opin mukaan, jota he sanovat lahkoksi, niin palvelen isieni Jumalaa, että uskon kaikki, mitä on kirjoitettu laissa ja profetoissa,

Ap. t. 26:22. 15. ja että minulla on Jumalaan sama toivo, jonka toteutumista nämäkin odottavat, että on oleva ylösnousemus sekä vanhurskasten että väärăin. Dan. 12:2. Matt. 25:46.

Joh. 5:28 s. Ap. t. 23:6. 26:6 s. 16. Sentähden minä myös ahkeroitsen, että minulla aina olisi puhdas omatunto Jumalan ja ihmisten edessä,

Ap. t. 23:1. 1 Piet. 3:16. 17. Niin tulin nyt useampien vuosien kuluttua tuomaan almuja kansalleni ja toimittamaan uhreja.

Ap.t.11:29. Room. 15:25 s. 2 Kor. 8:4. Gal. 2:10. 18. Näissä toimissani muutamat Aasiasta olevat juutalaiset tapasivat minut puhdistettuna temppelissä, eikä ollut mitään väentungosta tai meteliä: Ap. t. 21:26 s.

heidan olisi nyt pitänyt sanpua eteesi ja tehdä syytöksensä, jos heilla lienee jotakin minua vastaan.

20. Tai sanokoot nämä läsnä olevat mită rikollista huomasivat minussa, kun seisoin neuvoston edessä;

21. ellei siksi luettane tätä ainoata lausetta, jonka huusin seisoessani heidan keskellään : "Kuolleiden ylösnousemuksen vuoksi minä tänään olen teidan tutkittavananne: "Ap.t.23:6. 22. Mutta Feeliks, joka tarkkaan tunsi tämän tien, lykkäsi heidän asiansa toistaiseksi, sanoen: "Kun ylipäällikkö Lysias tulee tänne, tutkin asianne."

23. Ja hän käski sadanpäällikön pitää Paavalia vankeudessa, mutta suoda hänelle lievennystä eikä estää ketään hänen omaisistaan tekemästä.

hänelle palvelusta. Ap. t. 27:2s. 28:16. 24. Muutamain päiväin kuluttua Feeliks tuli vaimonsa Drusillan kanssa, joka oli juutalainen, kutsutti Paavalin ja kuunteli hänen puhettaan uskosta Kristukseen Jesukseen.

25. Mutta kun Paavali puhui vanhurskaudesta ja puhtaasta elämästä: ja tulevasta tuomiosta, peljästyi Feeliks ja sanoi: "Mene tällä haavaa, mutta kun minulle sopii, kutsutan

sinut taas."

26. Sen ohessa hän myös toivoi saavansa Paavalilta rahaa, jonka vuoksi hän useita kertoja kutsutti hänet luokseen ja puheli hänen kanssaan.

27. Mutta kahden vuoden kuluttua Porkius Festus tuli Feeliksin sijaan: ja kun Feeliks tavoitteli juutalaisten suosiota, jätti hän Paavalin vankeu-Ap. t. 25:9, 14.

25 Luku.

Paavali Festuksen ja kuningas Agripan edessä.

Kun nyt Festus oli astunut maa-herranvirkaan, meni hän kolmen päivän kuluttua Kesareasta Jerusalemiin.

2. Niin ylipapit ja juutalaisten ensimmäiset miehet esittivät hänelle syytteensä Paavalia vastaan ja pyy-

sivät häneltä

3. ja anoivat sitä suosionosoitusta itselleen, että hän tuottaisi Paavalin-Jerusalemiin; sillă he valmistivat väijytystä tappaakseen hänet tiellä. Ap. t. 23:15.

4. Mutta Festus vastasi, että Paavalia pidettiin vartioituna Kesareassa, ja että hän itse aikoi piakkoin lähteä

sinne.

5. Ja hān lisāsi : "Tulkootsiis teidān etevimmät miehenne minun mukanani sinne alas ja syyttäkööt miestä, jos hänessä on jotakin rikoksellista. Ja viivyttyään heidän luonaan

ainoastaan kahdeksan tai kymmenen päivää hän meni Kesareaan Seuranvana päivänä hän istui tuomioistuimelle ja käski tuoda Paa-

valin esille

7 Ja kun hän oli saapunut, asettuivat ne juutalaiset, jotka olivat tulleet alas Jerusalemista, hänen ympärilleen ja esittivät useita ja kovia syytöksiä, joita eivät kuitenkaan kvenneet näyttämään toteen

· 8. sillä Paavali torjui syytökset ja sanoi "En ole mitään rikkonutjuutalaisten lakia enkä temppeliä enkä

keisaria vastaan."

Ap. t. 24:12 9. Niin Festus, joka tavoitteli juutalaisten suosiota, vastasi Paavalille a sanoi. "Tahdotko lähteä Jerusalemiin ja siellä vastata näissä asioissa minun edessäni?'' Ap. t. 24:27.

10. Mutta Paavali sanoi "Minä seison keisarin tuomioistuimen edessä ja tässä minut on tuomittava Juutalaisille en ole mitään vääryyttä tehnyt, niinkuin sinäkin aivan hyvin

tiedāt.

11 Vaan jos muuten olen rikkonut ja tehnyt jotakin, josta tuomitaan kuolemaan, en kieltäy kuolemasta, mutta jos se on perātontā, mistā nāmä syyttävät minua, niin ei kukaan voi luovuttaa minua heille. Minä vetoan keisariin." Ap. t. 28:19.

12. Silloin Festus, neuvoteltuaan neuvoskuntansa kanssa vastasi sariin olet vedonnut, keisarin eteen

olet menevākin

13. Muutamain päiväin kuluttua kuningas Agrippa ja Bernike saapuivat Kesureaan tervehtimään Festusta.

14 Ja kun he viipyivät siellä useampia päiviä, kertoi Festus Paavalin asian kuninkaalle ja sanoi "Täällä on erās mies jonka Feeliks on jāttänyt vankeuteen, Ap t. 24:27

käydessäni Jerusalemissa juutalaisten papit ja vanhimmat tekivät häntä vastaan syytteitä ja anoivat

hänen langettamistaan

16. Mutta minä vastasin heille . "Ei roomalaisilla ole tapana antaa ketään alttiiksi, ennenkuin syytetty on asetettu vastakkain syyttäjäinsä kanssa ja hān on saanut puolustautua syytöstā vastaan.

17 Kun he olivat kokoontuneet tänne, niin minä viivyttelemättä seuraavana päivänä istuin tuomioistuimelle ja käskin tuoda miehen esille.

18. Muttakun hänen syyttäjänsäsei-soivat hänen ympärillään, eivät he rikoksesta, kuin olin odottanut, yttäneet häntä mistään sellaisesta

19. vaan heillä oli häntä vastaan rij- | minua.

taa joistakin heidän uskontoaan koskevista kysymyksistä ja jostakin Jesuksesta, joka oli kuollut, mutta jonka Paavali väitti elävän.

20. Ja kun olin epätietoinen miten tämä asia oli käsiteltävä, kysyin häneltä tahtoiko hän mennä Jerusalemiin siellä tutkittavaksi tässä asiassa.

21 Mutta kun Paavali vetosi ja vaati, että hänet säilytettäisiin majesteetin tuomittavaksi, käskin minä vartioida häntä, kunnes lähetän hänet keisarin tykö."

22. Niin Agrippa sanoi Festukselle

"Minäkin tahtoisin kuulla sitä miestā." Hān sanoi: "Huomenna saat

kuulla häntä.

23. Seuraavana päivänä Agrippa ja Bernike tulivat suurella komeudella ja menivät kuulusteluhuoneesen päällikköjen ja kaupungin ylhäisten miesten kanssa; ja Paavali tuotiin Festuksen käskystä esille. Matt. 10:18.

24. Ja Festus sanoi: "Kuningas A-grippa ja kaikki te, jotka meidän kanssamme olette läsnä, tässä näette sen miehen, jonka tähden koko juutalaisten joukko sekä Jerusalemissa ettätäällä on ahdistanut minua huutaen, ettei hänen pitünyt enää saada Ap. t. 22:22.

Mină kuitenkin huomasin, ettei han ole tehnyt mitään kuoleman rikosta mutta kun hän itse vetosi majesteettiin, päätin lähettää hänet

Ap. t. 23:9, 29. 26:31. sinne 26 Mitään varmaa minulla ei kuitenkaan ole hänestä kirjoitettavana herralleni Sen vuoksi tuotin hänet teidan eteenne ja varsinkin sinun eteesi, kuningas Agrippa, että minulla tutkinnon pidettyä olisi jotakin kirjoittamista

27 Sillä mielettömältä näyttää minusta lähettää vanki samalla ilmoittamatta häntä vastaan tehtyjä syy-

töksiä."

26 Luku. Paavali puhuu Agripan edessä.

Niin Agrippa sanoi Paavalille: "Sinun on lupa puhua puolestasi." Silloin Paavali ojensi kätensä ja lau-

sui puolustuksekseen

2. "ridan itseani onnellisena, kuningas Agrippa, kun saan tänä päivānā sinun edessāsi puolustaa itseāni kaikkea sitä vastaan, mistä juutalaiset minua syyttävät

 olletikin, koska sinä tarkkaan tunnet kaikki juutalaisten tavat ja riitakysymykset. Sentähden pyydän sinua kärsivällisesti kuuntelemaan

4. Kaikki juutalaiset tuntevat elämāni nuoruudestani asti, koska alusta alkaen olen elänyt kansani keskuudessa ja Jerusalemissa.

5. He ovat tunteneet minut io alusta ja tietävät, jos tahtovat sen todistaa, että minä uskontomme anka-rimman lahkon mukaan elin niin-

kuin farisealainen.

Ap. L 23:6, 24:2, 15, Fil. 3:5 s. 6. Ja nyt seison oikeuden edessä sentähden, että panen toivoni siihen lupaukseen, jonka Jumala on antanut isillemme, 1 Moos.3:15.22:18. 5 Moos.18:15. 2 Sam.7:12. Jes. 4:2. 7:14. 9:5. Jer.23:5. 33:15.

Hes. 34:23. Ap. t. 13:32, 23:6, 24:15. 7. ja jonka ne kaksitoista sukukuntaamme yötä ja päivää herkeämättä palvellen Jumalaa toivovat näkevänsä toteutuvan; tämän toivon tähden. oi kuningus, juutalaiset minua syyttāvāt.

8. Miksi se on teistä uskomatonta, että Jumala herättää kuolleita?

9. Luulin minäkin, että minun tuli kaikin tavoin vastustaa Jesuksen nasaretilaisen nimeä, Ap.t.8:3. 9:1 s. 22:3 s.

1 Kor. 15:9. Gal. 1:13. 1 Tim. 1:13. 10. ja niin teinkin Jerusalemissa. Monet pyhät minä suljin vankiloihin, saatuani ylipapeilta siihen valtuuden, ja kun heitä tapettiin, annoin mină năneni sen puolesta.

11. Ja kaikkialla synagogissa minä usein koetin rankaisemalla pakoittaa heitä pilkkaamaan, ja menin niin pitkälle raivossani heitä vastaan, että vainosin heitä ulkomaisiinkin kaupunkeihin saakka.

12. Näissä asioissa kun matkustin Damaskoon ylipappien valtuudella

ja suostumuksella,

năin mină, oi kuningas, tiellă ķeskellā pāivāā taivaasta valon. auringon paistetta kirkkaamman, ympäröivän minua ja matkatovereitani,

14. ja me kaaduimme kaikki maahan, ja minä kuulin äänen sanovan minulle hebrean kielellä: "Saul, Saul, miksi minua vainoat? Työläs on sinun potkia tutkainta vastaan!

15. Niin mina sanoin: "Kuka olet. Herra? Ja Herra sanoi: ,Mina olen

Jesus, jota sinā vainoat.

16. Mutta nouse ja seiso jaloillasi; sillä sen vuoksi olen ilmestynyt sinulle, että asettaisin sinut palvelijakseni ja todistamaan sekä siitä, jota varten nyt olet minut nähnyt, ettā siitā, jota varten vastedes olen ilmestyvä sinulle. Jer. 1:7.

17. Ja minä pelastan sinut kansasi ja pakanain käsistä, joiden tykö si-

nut lähetän

18. avaamaan heidän silmänsä, että kääntyisivät pimeäsiä valoon ja saatanan vallasta Jumalan tykö ja saisivat minuun uskoen synnit anteeksi ja perintöosan pyhitettyjen jou-kossa. Jes. 35:5, 42:7.16, 40:1, 61:1. Jes. 35:5. 42:7, 16, 40:1. 61:1.

Ap. t. 20:32. Ef. 1:18. 2:2. Kol.1:12s. 1Piet.2:9. 19. Sentähden, kuningas Agrippa, en voinut olla tottelematon taivaal-

liselle nävile.

20. vaan saarnasin ensin sekä Damaskon että Jerusalemin asukkaille. ia sitten koko Judean maassa ja pakanoille, että heidän on tehtävä parannus ja käännyttävä Jumalan puoleen tehden parannuksen mukaisia tekoja. Matt. 3:8.

21. Tämän tähden juutalaiset ottivat minut kiinni temppelissä ja yrittivät surmata minut. Ap. t. 21:30 s. 22. Mutta kun aina tühän päivään asti olen saanut apua Jumalalta, seison minā ja todistan sekā pienille että suurille, enkä puhu mitään muuta, kuin minkä profetat ja Mooses ovat sanoneet tapahtuvaksi.

Lunk. 24:27, 44 s. Ap. t. 28:28. 23. että Kristuksen piti kärsimän ja että hän ensimmäisenä nousten kuolleista oli julistava valoa sekä tälle kansalle että pakanoille."

1 Kor. 15:20. Kol. 1:18. Flm. 1:5. 24. Mutta kun hän näin puhui puolustuksekseen, sanoi Festus kovalla äänellä: "Olet järjiltäsi, Paavali I suuri oppisi vie sinut pois järliltäsi."

Ap. t. 17:18, 1 Kor. 1:28, 2:14. 25. Mutta Paavali sanoi: "En ole järjiltäni, suuriarvoinen Festus, vaan puhun totuuden ja terveen järjen

sanoja. 26. Kupingas kyllä tietää tämän, ja sentähden käännynkin puheellani rohkeasti hänen puoleensa. Sillä minā en usko minkāān nāistā asioista olevan häneltä salassa, eiväthän nämä ole missään sopukassa tapahtuneet. Joh. 18:20. 27. Uskotko, kuningas Agrippa, pro-

fettoja? Tiedān, ettā uskot. 28. Niin Agrippu sanoi Paavalille: "Olet vähällä suada minua rupea-

maan kristityksi."

29. Mutta Paavali sanoi: "Toivoisin Jumalalta, että, olipa vähällä tai paljolla, et ainoastaan sinä, vaan myös kaikki, jotka kuulette minua tänään, tulisitte semmoisiksi kuin minä olen. näitä kahleita lukuunottamatta.

30. Niin kuningas nousi ja maaherra ja Bernike sekä ne, jotka istuivat hei-

dān kanssaan;

31. ja mennessään he puhuivat keskenāān, sanoen: "Tāmā mies ei ole tehnyt mitään, josta ansaitsisi kuoleman tai kahleita " Ap. t. 23:9. 25:25.

32. Ja Agrippa sanoi Festukselle "Tämän miehen olisi voinut päästää irti, jos hän ei olisi vedonnut keisariin." Ap. t. 25:11.

27 Luku. Paavalin merimatka Roomaan.

Kun oli päätetty, että meidän oli purjehtiminen Italiaan, annettiin Paavali ja muutamat muut vangit erään Julius nimisen keisarilliseen sotilasosastoon kuuluvan sadanpäällikön haltuun. Ap. t. 25:12.

2. Ja me astuimme adramyttilaiseen laivaan, jonka oli määrä purjehtia Aasian rannikkopaikkoihin, ja läksimme merelle, ja seurassamme oli Aristarkus, makedonialainen Tessalonikasta. Ap. t. 19:29. 20:4. Kol. 4:10.

3. Seuraavana päivänä laskimme Sidoniin. Ja Julius kohteli Paavalia ystävällisesti ja salli hänen mennä ystäviensä luo hoitoa saamaan.

Ap. t. 24:23. 28:16. 4. Ja sieltä laskettuamme merelle purjehdimme Kypron suojaan, séntähden että tuulet olivat vastaiset. 5. Ja kun olimme purjehtineet Kilikian ja Pamfylian edustalla olevan meren yli, tulimme Myrraan, joka on Lykiassa.

.6. Siellä sadanpäällikkö tapasi aleksandrialaisen laivan, jonka oli määră purjehtia Italiaan, ja antoi mei-

dän nousta siihen.

7. Ja monta päivää me puriehdimme hitaasti ja pääsimme vaivoin Knidon kohdalle. Ja kun tuulelta emme päässeet sinne, purjehdimme Sal-monen nenitse Kreetan suojaan.

8. Ja vaivoin kuljettuamme pitkin sen rantaa,saavuimme erääsen paik-

kaan, nimeltä Kauniit satamat, jon-ka lähellä Lasean kaupunki oli. 9. Mutta kun paljo aikaa oli kulu-nut, ja purjehtiminen jo oli vaaral-lista, sillä paastonaikakin oli jo ohi, varoitti Paavali heitä

8 Moos. 16:29. 23:27 s. 10. ja sanoj: "Miehet, minä näen, että purjehdus on tuottava vastuksia ja suuria vaurioita, ei ainoastaan lastille ja laivalle, vaan myös hengellemme.

11. Mutta sadanpäällikkö uskoi enemmän perämiestä ja laivanisäntää kuin sitä, mitä Paavali sanoi.

Ja koska satama oli sopimaton talvehtimiseen, olivat useimmat sitä mieltä, että heidän oli lähdettävä sieltä, voidakseen ehkä päästä talvehtimaan Foiniksiin, erääsen Kree- | 28. Ja luodilla pohjailtuaan, he huo-

tan satamaan, joka antaa lounaasen ia luoteesen päin.

13. Ja kun etelätuuli alkoi puhaltaa, luulivat he pääsevänsä tarkoituksensa perille, nostivat ankkurin ja kulkivat aivan likitse Kreettaa.

 Mutta ennen pitkää syöksyi saaren päällitse raju tuuli alas, niin

sanottu Koillismyrsky.

15, Kun laiva ryöstäytyi sen mukaan eikä voinut nousta tuuleen. jätimme sen valtoihinsa ja jouduimme tuuliaiolle.

16. Ja päästyämme erään pienen, Klauda nimisen saaren suojaan, me töin tuskin saimme venheen kor-

juusen.

17. Vedettyään sen ylös, he ryhtyivät varokeinoihin ja sitoivat laivan ympäri köysiä, ja kun pelkäsivät ajautuvansa Syrtin särkälle, laskivat he purjekaluston alas, ja niin he ajelehtivat.

18. Mutta kun rajuilma ankarasti ahdisti meitä, heittivät he seuraavana päivänä osan lastista mereen.

19. ja kolmantena päivänä viskasivat he omin kāsin mereen laivan kaluston.

20. Mutta kun ei aurinkoa eikä tähtiä näkynyt moneen päivään, ja kova myrsky meitä painoi, katosi meiltă viimein kaikki pelastumisen toivo.

2 Kor. 11:23. 21. Ja kun olivat kauan olieet syömättä, niin Paavali nousi heidän keskellään ja sanoi: "Miehet, teidän olisi pitänyt noudattaa neuvoani ja olla lähtemättä Kreetasta, niin olisitte säästyneet tästä vastuksesta ja vauriosta.

22. Ja nyt kehoitan teitä olemaan vahvassa luottamuksessa, sillä ei yksikään teistä huku, ainoastaan laiva

hukkuu.

23. Sillä tänä yönä seisoi tykönäni sen Jumalan enkeli, jonka oma mi-

nā olen ja jota myös palvelen, 24. ja sanoi: "klā pelkāā, Paavali, keisarin eteen sinun on meneminen: ja katso, Jumala on lahjoittanut sinulle kaikki, jotka purjehtivat kanssasi. Ap. t. 28:11.

 Olkaat sentähden vahvassa luottamuksessa, miehet; sillä minä uskon Jumalaa, että niin käy, kuin minulle on puhuttu.

26. Mutta jollekin saarelle meidän pitää ajautuman." AD. L 28:1.

27. Ja kun neljäntenätoista võnä ajelehdimme Adrianmerellä, tuntui merimiehistä keskiyön aikaan, että lähestyttiin jotakin maata.

jettuaan he taas pohjailivat ja huomasivat syvyyden viideksitoista syleksi.

29. Ja kun pelkāsivāt meidān ajautuvan karille, laskivat he perapuolesta neliä ankkuria ja odottivat ikäväl-

lä samun koittos.

30. Mutta merimiehet yrittivät paeta laivasta ja leskivat venheen mereen sillä tekosyyllä, että muke aikoivat keulapuolesta viedä ulos ankkureita. 31. Silloin Paavali sanoi sadanpäällikolle ja sotamiehille; "Jos nuo eiyat pysy laivassa, niin te ette voi pelastua.

32. Silloin sotamiehet hakkasivat poikki venheen kõydet ja antoivat

sen pudota mercen.

33. Ja heidän vartoessaan päivän valkenemista. Paavali kahoitti katkkia nauttimaan ruokaa, sanoen : .. Tä**nään olette jo** neliättätoista :päivää odottaneet ja olleet syömätiä ettekä ole mitään ravintoa nauttineet.

34. Sentāhden kehoitan teitā nauttimaan ruokaa, sillä se on tarpeellista voidaksenne pelastua; sillä ei yhdenkään teidän päästänne ole hiuskarvaakaan hukkaan joutuva.

Luuk. 12:7. 21:18. 85. Tāmān sanottuaan hān otti leivän ja kiitti Jumalaa kaikkien nähden, taittoi ja rupesi syömään.

Matt. 15:36. 1 Tim. 4:4. .36. Silloin kaikki tulivąt hyville mielin ja ottivat hekin itselleen ruokaa. 37. Ja meitä oli laivassa kaikkiaan kaksisataaseitsemänkymmentä-kuusi: henkeä.

38. Ja kun he olivat ravinneet itsensä ruualla, kevensivät he laivaa heit-

ämällä viljan mereen.

39. Päivän tultua he eivät tunteneet maata, mutta huomasivat erään lahden, jossa oli sopiva ranta; stihen he pūāttivāt, jos mahdollista, ajaa

40. Ja he haldkasivat ankkuriköydet poikki ja jättivät ankkurit mercen : samalla he päästivät peräsimien nuorat, nostivat keulapurjeen tuuleen ja

ohjasivat rantaa kohti. 41. Minth be joutuivat etaalle riutalle ja antoivat laivan tõrmätä siihen : keulapuoli darttui kiinni ja jäi liikkumattomaksi, mutta perapuoli hajosi aallokon voimasta. 2 Kor. 1126.

42. Niin sotamiehillä oli aikomus tappaa vangit, ettei kukaan pääsisi

uimalla pakoon.

43. Mutta sadanpäällikkö, joka tahioi pelastaa Paaxalin, esti heidät sii- 📙 12. Ja me laskimme maihin Swa-

masivat syvyyden olevan Kaksikym- i tä aikeesta ja käski, että uimataitoi-mentä syltä; ja vähän matkaa kul- set ensiksi heittäytyisivät veteen ja lähtisivät maihin,

44. ja että jälellejääneet pyrkisivät rantaan, mithä laudoilla, mitkä laivankappaleilla. Ja tällä tavoin kaikki pelastuivat maalle.

28 Luku.

Meliten saarella. Paavali tulee Roomaan ja julistaa siellä evankeliumia.

Kun olimme pelastuneet, silloin Saimme tietää, että saaren nimi ali Melite.

2. Ja sen asukkaat osoittivat meille serarta hyväntahtoisuutta; he sytyttivät rovion ja ottivat meidät kaikki sen ääreen, kun oli ruvennut sata-

maan ja oli kylmä.

3. Mutta kun Paavali kokosi kasan risuja ja pani ne rovioon, tuli kyvkārme kuumuuden vuoksi esiin ia

taritui hänen käteensä.

4. Kun saaren asukkaat näkivät kärmeen riippuvan hänen kädessään, sanoivathe toisilleen: "Varmaan tuo mies on murhaaja, koska oikeuden jumalatar ei sallinut hänen elää, vaikka hān pelastuikin merestā.

Mutta hän pudisti elukan tuleen, eikä hänelle tullut mitään vahinkoa.

Mark, 16:13. Luuk. 10:19.

6. Ja he odottivat hänen ajettuvan tai yhtäkkiä kaatuvan maahan kuolleena. Mutta kun he olivat kauan odottaneet ja näkivät, ettei hänelle mitään erinomaista tapahtunut, muuttivat he mielensä ja sanoivat hänen olevan jumalan. Ap. t. 14:11.

7 Sen paikan läheisyydessä oli maatiloja, joiden omistaja oli saaren ensimmäinen mies, nimeltä Publius; hän otti meidät vastaan ja piti meitā ystāvāllisesti kolme pāivāā vie-

Ja tapahtui, kun Publiuksen isä makasi sairaana kuumeessa ja punataudissa, että Paavali meni hänen tykonsä, rukoili ja pani kätensä hänen päälleen ja paransi hänet.

Mark. 16:18. Jaak. 5:15. 9. Kun tāmā oli tapahtunut, tulivat muutkin saarella olevat sairaat, ja

he parannettiin.

10. He oscittivat meille myös monin tavoin kunniaa, ja lähtiessämme merelle panivat mukaan mitä tarvitsimmer

11. Kolmen kuukauden kuluttua me purjehdimme siellä aleksandrialaisella laivalla, joka oli talvehtinut saaressa ja jolla oli merkkinä Kaksois-jumalain kuvat.

kusassa ja viivyimme siellä kolme [kuulla sinulta mitä ajattelet; sillä

pāivāā.

13. ja sieltä noudattelimme rannikkoa]a suavuimme Regioon; ja kun yhden päivän perästä nousi etelätuuli, tulimme seuraavana päivänä Puteoliin.

14. Siellä tapasimme veljiä, jotka pyysivät meitä viipymään heidän luonaan seitsemän päivää, ja sitten

läksimme Roomaan.

15. Ja kun veljet siellä saivat kuulla meistä, iulivat he meitä vastaan Appii-Forumiin ja Tres-Tabernaan saakka; ja heidät nähdessään Paa-vali kiitti Jumalaa ja sai rohkeutta.

16. Ja kun tulimme Roomaan, sallittiin Paavalin asua itsekseen häntä vartioivan sotamiehen kanssa.

Ap. 1. 24:22. 27:3. 17. Kolmen päivän perästä Paavali kutsui kokoon juutalaisten ensimmäiset. Ja kun he olivat kokoontuneet, sanoi hän heille. "Michet ja veljet, vaikka en ole mitään tehnyt kansaamme tai isiemme tapoja vastaan, annettiin minut kuitenkin Jerusalemista vankina roomalaisten kāsiin. tāsiin. Ap. t. 21:30 s. 24:12. 25:8. 18. Ja kun he olivat minua tutki-

neet, tahtoivat he päästää minut irti, koska en ollut tehnyt mitään, josta olisi voitu tuomita kuolemaan.

Ap. t. 22:24. 23:9. 25:25. 26:31 s. 19. Mutta kun juutalaiset sitä vastustivat, olin pakoitettu veioamaan kei-sariin, ei kuitenkaan niin, että minulla olisi jotain syytöstä kansaani-Ap. t. 25:11.

20. Tästä syystä olen nyt kutsunut teidät, saadakseni nähdä ja puhutella teitä; sillä Israelin toivon tähden minä olen näissä kahleissa."

Ap. t. 28:6. 24:21. 26:6 s. Ef. 8:1. 6:20. 2 Tim. 1:16. 2:9. Filem. v. 10 s. 21. Niin he sanoivat hänelle: "Emme ole saaneet kirjeitä sinusta Judean maalta, eikä kukaan tänne saapunut veli ole ilmoittanut tai puhunut sinusta mitään pahaa.

22. Tahdomme kuitenkin saada nenkään estämättä.

tästä lahkosta on meillä tiedossamme, että sitä vastaan kaikkialla sanotaan." Luuk. 2:34. Ap. t. 24:5,10 23. Ja he määräsivät hänelle päivän,

ja silloin tuli heitä vielä useampia hänen tykönsä majaan. Ja näille hän aamusta varhain iltaan saakka selitti ja todistiJumalanvaltakunnastajakoetti, lähtien sekä Mooseksen laista että profetoista, saada heitä vakuutetuiksi Jesuksesta.

Lunk. 24:27, 44. Ap. t. 26:22. 24. Niin toiset pääsivät uskoon sen kautta, mitä sanottiin, mutta toiset eivät uskoneet.

ivät uskoneet. Ap. t. 17:4. 25. Ja kun eivät olleet keskenään yksimielisiä, erosivat he toisistaan, Paavalin sanoessa ainoastaan nämä anat: "Oikein Pyhä Henki on puhunut Jesaja profetan kautta isillenne.

2 Piet, 1:21. 26. sanoessaan. Mene tämän kansan tvkö ja sano: Kuulevin korvin te kuulette, ettekä ymmärrä, ja näkevin silmin te näette, ettekä älyä.

Jos. 6:9 s. Jer. 5:11. Hes. 12:2. Matt. 13:13 s. Joh. 12:40. Room, 11:8. 27. Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillaan he vaikeasti kuulevat ja silmänsä he ovat ummistaneet,eiteivät näkisi silmillään ja kuu-lisi korvillaan ja ymmärtäisi sydäm-mellään ja kääntyisi ja tulisi minun parannettavikseni.

28. Olkoon siis teille tiettävä, että tämä Jumalan pelastus on lähetetty pakanoille; ja he ottavatkin siitä vaarin." Pa.67:3. 96:3. Matt. 8:11. 21:43.

Lunk. 2:30s. 3:6. 24:47. Ap. t. 13:46. 18:6. Room. 11:11

29. Ja kun hän oli tämän puhunut, läksivät juutalaiset pois pitäen palion riitaa keskenänsä.

30. Ja Paavali asui vuokraamassaan asunnossa kokonaista kuksi vuotta ja otti vastaan kaikki, jotka tulivat hänen tykönsä:

31. ja hän julisti Jumalan valtakun-taa ja opetti Herrasta Jesuksesta Kristuksesta kaikella rohkeudella, ke-

PAAVALIN KIRJE ROOMALAISILLE.

I Luku.

Paavali tervehtii kristityitä Roomassa. Oikea vanhurskaus. Pakanoitten tila.

Panvali, Kristuksen Jesuksen palvelija, kutsuttu apostoliksi ja eroitettu julistamaan Jumalan evankeliumia, Ap. t. 9:15. 18:2. 1 Kor. 1:1. Gal.1:15. 2 jonka Jumala on edeltüpüin lu-

vannut profettainsa kautta pyhissä kirioituksissa,1 Mone.8:15.22:18.26:4.49:10. 5 Moos. 18:15. Ps. 182:11. Jes. 4:2. 7:14. 9:6. Jer. 23:5 s. Hes. 37:24. Dan. 9:24. Mik. 5:1.7:26. 3. Pojastaan joka lihan puolesta

on syntyisin Davidin siemenestä, Matt. 1:1. Luuk. 1:22.

Ap. t. 2:50, 18:23, 2 Tim. 2:8.

 ja pyhityksen hengen mukaan voimallisesti todistettu Jumalan Pojaksi kuolleista nousemisen kautta — Jesuksesta Kristuksesta, meidän Herrastamme.

Ap. t. 13:32 s. Job. 10:30 s. Hebr. 1:5. 5:5 s. 5. jonka kaulta olemme saaneet armon ja apostolin-viran, herättääksemme uskon kuuliaisuutta hänen nimensä kunniaksi kaikissa pakanakansoissa.

Ap. t. 9:15. Room. 12:3. 15:15 s. 16:26.

1 Kor. 15:10. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7.
6. joihin tekin, Jesuksen Kristuksen kutsutut, kuulutte: Room. 9:24.
7. kaikille Roomassa oleville Jumalan rakastetuille, kutsutuille pyhille. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta!

1 Kor. 1:2 s. Ef. 1:1 s. 2 Tim. 1:9. 8. Ensiksikin kiitän Jumalaani JesuksenKristuksen kautta teidän kaikkien tähtenne, koska teidän uskoanne mainitaan kaikessa maailmassa.

Room. 16:19. Fil. 1:3 s.

Sillä Jumala, jota hengessäni palvelen julistaessani hänen Poikansa evankeliumia, on minun todistajani, että minä lakkaamatta muistelen teitä.

Ap.t.27:23. 2 Kor. 11:31. Gal. 1:20. Ef.1:15 s. 10. aina rukouksissani anoen, että jo vihdoinkin Jumalan tahdon mukaisesti pääsisin tulemaan luoksenne. Ap. t. 19:21. Room. 15:23. 1 Tess. 3:10.

11. Sillä minä ikävöin nähdä teitä, voidakseni jakaa teille edes jonkunkaan hengellisen lahjan, että vahvistuisitte, Room. 15:29 s.

12. se on, että minä meidän yhdessä ollessamme virkistyisin yhteisestä uskostamme, teidän ja minun.

13. Ja minä en tahdo, veljet, teiltä salata, että jo monesti olen päättänyt tulla luoksenne saadakseni jonkin hedelmän teidänkin keskuudestanne niinkuin muidenkin pakanain, mutta olen ollut estetty tähän asti. Joh. 4:36. Room. 15:22. 1 Tess. 2:18.

14. Kreikkalaisille ja barbareille, vii-

saille ja ymmärtämättömille olen velassa; 1 Kor. 9:16. 15. omasta puolestani siis olen al-

tis teillekin Roomassa oleville julistamaan evankeliumia.

16. Sillä minä en häpeä evankeliumia; sillä se on Jumalan voima, itsekullekin uskovalle pelastukseksi, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle. Ps. 40:10 s. 119:46. Mark. 8:38.

Ap. t. 3:26. 1 Kor. 1:18. 2 Tim. 1:8. 28. Ja niinkuin he eivät tahtoneet 17. Sillä siinä Jumalan vanhurskaus Jumalaa tuntea, niin Jumala hylkä ilmenee uskosta uskoon, niinkuin on si heidät heidän turmeltuneen mie-

kirjoitettu:,,Vanhurskas on elävä uskosta." Jer. 23:6. Hab. 2:4. Joh. 3:36.

Room.3:21 s. Gal. 3:11. Fil. 3:9. Hebr. 10:38, 18. Sillä Jumalan viha ilmenee taivaasta kohdatakseen kaikkea jumalaitomuutta ja vääryyttä, mitä ihmiset harjoittavat, ne jotka pidättävät totuuden vääryydessä, Ef.5:5. Kol. 3:6.

sentähden että se mikä Jumalasta tiedetään on heille ilmeistä; sillä Jumala on sen heille ilmoittanut.

Joh. 1.9. Ap. t. 14:17. 17:24 s. Room. 2:14 s. 20. Sillä hänen näkymättömät ominaisuutensa, ijankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissaan tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he voi sanoa itseänsä syyttömiksi.

Job 12:7 s. Ps. 19:2 s. Jes. 40:21. Hebr. 11:3.
21. sentähden että he, vaikka ovat tunteneet Jumalan, eivät ole häntä Jumalana kunnioittaneet eivätkä kiittäneet, vaan ovat käyneet ajatuksiltaan turhanpäiväisiksi, ja heidän ymmärtämätön sydämmensä on pimentynyt.

Ef. 4:17.

22. Kehuessaan viisaita olevansa, he ovat tyhmistyneet Jer. 10:14. 1 Kor. 1:28. 23. ja ovat katoamattoman Jumalan kirkkauden muuttaneet katoavaisen ihmisen ja lintujen ja nelijalkaisten ja matelevain kuvan kaltaiseksi.

5 Moos. 4:15 s. 1 Kun. 11:4 s. 12:28 s. 2 Kun. 17:29. Ps. 106:19 s. Jes. 40:18 s. Jer. 2:11.

Ap. t. 17:29.

24. Sentähden Jumala on heidät hyljännyt heidän sydämmensä himoissa saastaisuuteen, niin että he keskenään häväisevät omat ruumiinsa;

Ps. 81:13. Ap. t. 14:16.

1 Kor. 6:18. Ef. 4:19. i Plet. 4:3. 25. jotka ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheesen ja kunnioittaneet ja palvelleet enemmän luotua kuin Luojaa, joka on ylistetty ijankaikkisesti. Amen.

26. Sentähden Jumala on hyljännyt heidät häpeällisten intohimojen valtaan; sillä heidän naispuolensa ovat vaihtaneet luonnollisen sukuyhteyden luonnonvastaiseen, 3 Moos. 18-28s.

Ef. 5:11 s. 1 Tess. 4:5. Juud. v. 10. 27. ja niinikään miespuoletkin, luopuen luonnollisesta sukuyhteydestä naispuolen kanssa, ovat kiimoissaan syttyneet toisiinsa ja harjoittaneet, miespuolet miespuolet kanssa, riettautta ja itsessään saaneet villiintymisestään sen palkan kuin pitikin. 1 Moos. 19:5. 3 Moos. 18:22. 20:13. 1 Kor. 6:9. 28. Ja niinkuin he eivät tahtoneet Jumalaa tuntea, niin Jumala hylkä-

lensä valtaan, tekemään sitä mikä | harjoittavan ihmisen sielulle, juuta ei sovi;

29. he ovat täynnänsä kaikkea vääryyttä, pahuutta, ahneutta, häijyyttā, tāynnā kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahanilkisyyttä:

Gal. 5:19 a. Tilt. 3:3. 30. he ovat korvankuiskuttelijoita. panettelijoita, Jumalalle kauhistuksena, he ovat väkivaltaisia, vipeitä, kerskailijoita, pahankeksijöitä, vanhemmilleen tottelemattomia,

San. 24:8, 2 Tim. 3:2 s. 31. tyhmiä, sanansarikkojia, sydämmettomia, armottomia;

32. jotka, vaikka tuntevat Jumalan vanhurskauden säädökset ja tietävät, että ne, jotka tuommoisia tekevät. ovat kuoleman ansainneet, eivät ainoastaan tee samoin, vaan ilmaisevat mieltymyksensäkin niille, jotka noin tekevät. Ps. 50:18. Room. 6:21.

2 Luku.

Jumalan tuomio pakanain ja Juutalaisten yli.

١

Sentähden sinä, oi ihminen, et ole puolustettavissa, olitpa kuka hyvänsä, joka tuomitset. Sillä mistä toista tuomitset, siihen tuomitset itsesi syypääksi, koska sinä, joka tuomitset, teet samoin. 2 Sam. 12:5 s.

Matt. 7:1 s. Job. 8:7 s. 1 Kor. 4:5. 2. Ja me tiedämme, että Jumalan tuomio oikeuden mukaisesti kohtaa

niitä, jotka sellaista tekevät. 3. Vai luuletko, ihminen, sinä joka tuomitset niitä, jotka sellaista har-joittavat, ja itse teet samoin, että si-nä vältät Jumalan tuomion?

4. Tahi halveksitko hänen hyvyytensä ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä runsautta, etkä tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen? Jes. 30:18. Ef. 2:4. 2 Piet. 8:9, 15.

5. Kovuudellasi ja sydämmesi katumattomuudella sinä kartutat itsellesi vihaa vihan päiväksi, jolloin Jumalan vanhurskas tuomio ilmestyy,

5 Moos. 32:85. Ps. 110:5. Room. 1:18. 9:22. 6. joka antaa kullekin hänen tekojensa mukaan: Job 34:11. Ps. 62:13.

San. 24:12. Jer. 17:10. 32:19. Matt. 16:27. Room. 14:12. 1 Kor. 3:8. 2 Kor, 5:10.

Gal. 6:7. 11m. 2:23. 20:12. 22:12. 7. niille, jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät kirkkautta ja kunniaa ja katoamattomuutta, ijankaikkisen elämän. Matt. 25:46. 1 Piet. 1:7.

8. mutta niille, jotka ovat riitaiset eivätkä tottele totuutta, vaan tottelevat vääryyttä, tulee viha ja kiivastus. Room. 1:18. 2 Tess. 1:6.

9. Tuska ja ahdistus jokaisen pahaa | Jes. 52:5. Hes. 36:20s. 1 Tim. 6:1. 2 Piet. 2:2.

laisen ensin, sitten myös kreikkalaisen: Luuk. 12:47 s. Room. 1:16

10. mutta kirkkaus ja kunnia ja rauha jokaiselle, joka harjoittaa sitä mikā hyvāā on, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle.

11. Sillä Jumala ei katso ihmisen muotoon, 5Moos, 10:17, 2Aik, 19:7, Job 34:19.

Ap. t. 10:34. Gal. 2:6. Ef. 6:2. Kol. 3:25. 1Piet. 1:17. 12. Sillä kaikki, jotka ilman lakia ollen ovat syntiä tehneet, ne myös ilman lakia hukkuvat, ja kaikki, jotka lain alaisina ovat syntiä tehneet. ne lain mukaan tuomitaan:

13. sillä eivät ne ole vanhurskaita Jumalan edessä, jotka lain kuulevat, vaan jotka lakia noudattavat, ne vanhurskautetaan.

Matt. 7:21. 1 Joh. 3;7. Jaak, 1:22. 14. Sillä kun pakanat, joilla ei ole lakia, luonnostaan tekevät mitä laki vaatii, niin he, vaikkei heillä ole lakia, ovat itselleen lakina Ap. t. 10:35.

15. ja osoittavat, että lain toiminta on kirjoitettu heidän sydämmiinsä. kun heidän omatuntonsa vhdessä todistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät taikka myös puolustavat heitä,

16. sinä päivänä, jolloin Jumala on tuomitsevaihmisten salaisuudet Kristuksen Jesuksen kautta, minun evan-

keliumini mukaan.

Saarn. 12:14. Matt. 25:31 s. Ap.t.17:31. 1 Kor.4:5. 2 Kor. 5:10. Ilm. 20:12. 17. Mutta jos sinä kutsut itseäsi juutalaiseksi ja luotat lakiin ja kerskaat Jumalasta

Jes. 48:2. Mik. 3:11. Matt. 3:9. Joh. 8:33, 41. 18. ja tunnet hänen tahtonsa ja, saaden opetusta laista, tutkit mikā on parasta Ps. 147:19 s.

19. ja luulet kykeneväsi olemaan sokeain taluttaja, pimeydessä olevien valo.

ymmärtämättömien kasvattaja, alaikäisten opettaja, sinulla kun laista on tiedon ja totuuden ulkonainen muoto:

21. niin kuinka, sinäkö, joka toista opetat, et itsensi opeta; joka julistat. ettei saa varastaa, varastat

Ps. 50:16 s. Matt. 23:2. 22. joka sanot, ettei saa tehda aviorikosta, olet avionrikkoja; joka kau-histut epäjumalia, kuitenkin ryöstät heidan temppeleitään; 5 Moos. 7:25. 23. joka laista kerskaat, häväiset lainrikkomisella Jumalaa? Mal. 1:6. 24. Sillä "teidän tähtenne Jumalan nimi pilkataan pakanain seassa, niinkuin on kirjoitettu. 28am. 12:14.

25. Ympärileikkaus kyllä hyödyttää, jos lakia noudatat; mutta jos olet lain rikkoja, niin olet tullut ympärileikkaamattomaksi, vaikka oletkin ym-Gal. 5:3. pärileikattu.

26. Jos siis ympärileikkaamaton noudattaa lain säädöksiä, eikö häntä lueta ympärileikatuksi, vaikka onkin

ympärileikkaamaton?

Ap. t. 10:34 s. Gal. 5:6. 27. Ja luonnostaan ympärileikkaa-maton, joka täyttää lain, on tuomit-seva sinut, joka lain-kirjaiminesi ja ympärileikkauksinesi olet lain rikkoja. Matt. 12:41.

28. Sillä ei se ole juutalainen, joka vain ulkonaisesti on juutalainen, eikā ympārileikkaus se, joka ulkonaisesti lihassa tapahtuu; Joh. 8:15 s. Room. 9:6 s. Gal. 6:15. Ilm. 2:9.

29. vaan se on juutalainen, joka sisällisesti on juutalainen, ja oikea ympärileikkaus on sydämmen ympäri-leikkaus Hengessä eikä kirjaimen mukaan; ja hänen kiitoksensa ei tule ihmisiltä, vaan Jumalalta,

5 Moos. 10:16. 30:6. Jer. 4:4. 9:25. 1 Kor. 4:5. 2 Kor. 10:18, Fil. 3:2 s. Kol. 2:11. 1 Piet. 3:4.

3 Luku.

Juutalaisten etuus. Vanhurskaus uskon

Mitä etuuksia on siis juutalaisilla, tai mitä hyötyä ympärileikkauksesta?

2. Paljokin, kaikin tavoin; ennen kaikkea se etuus, että heille on uskottu mitä Jumala on puhunut. 5Moos. 4:7s. 31:24s. Jos. 24:26. Ps. 103:7, 147:19s.

Jes. 30:8. Jer. 30:2. Ap. t. 7:38. Room. 9:4. 3. Mutta kuinkas? Jos jotkut ovat olleet uskottomia, onko heidänepäuskonsa Jumalan uskollisuutta tyhjäksi tekevä? 4 Moos. 23:19.

Room. 9:6. 11:29. 2 Tim. 2:13. Hebr. 4:2. 4. Ei suinkaan; olkoon päinvastoin Jumala totinen, mutta jokainen ihminen valehtelija, niinkuin on kirjoitettu: "Että sinä huomattaisiin vanhurskaaksi sanoissasi ja voittaisit, kun sinun kanssasi oikeutta käydään." Ps. 51:6. 116:11. Joh. 3:33.

Mutta jos meidän vääryydestämme Jumalan vanhurskaus kirkastuu. mitä siihen sanomme? Onko Jumala väärä, kun rankaisee vihassaan?

Puhun ihmis-tavoin.

Job 8:3. 34:10. Room. 9:14. 6. Ei suinkaan; sillä kuinka Jumala sitten voisi tuomita maailmaa?

1 Moos. 18:25, Ap. t. 17:31. 7. Sillä jos Jumalan totuus tulee minun valheeni kautta selvemmin ilmi hänen kirkkaudekseen, miksi sit-

ten minuakin vielä syntisenä tuo mitaan?

8. Ja miksi emme tekisi, niinkuin herjaten syyttävät meidän tekevän ja niinkuin muutamat väittävät meidän sanovan: "Tehkäämme pahaa. että siitä hyvää tulisi?" Niiden tuomio on oikea. Room. 6:1,15.

9. Miten siis on? Olemmeko me paremmassa asemassa? Emme ollenkaan. Juurihan olemme osoittaneet, että kaikki, niin hyvin juutalaiset kuin kreikkalaiset, ovat synnin alla,

Joh. 8:34. Room. 1:18. 7:14. Gal. 3:22. 10. niinkuin on kirjoitettu: "Ei ole

ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan, Ps. 14:3, 53:1 s.

11. ei ole ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa;

12. kaikki ovat poikenneet pois. kaikki tyynni käyneet kelvottomiksi; ei ole ketään, joka hyvää tekee. ei vhtäkään.

13. Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellään he pettävät, kyykärmeen myrkkyä on heidän huultensa alla; Ps. 5:10. 140:4.

14. heidan suunsa on täynnä kirousta ja katkeruutte.

15. Heidan jalkansa ovat nopeat verta vuodattamaan, San.1:16. Jes.59:7. 16. hävitystä ja kurjuutta on heidän teillään.

17. ja rauhan tietä he eivät tunne. Luuk. 1:79.

18. Ei ole heillä Jumalan pelkoa sil-mäinsä edessä." 1 Moos. 20:11. Ps. 36:2. Mutta me tiedāmme, ettā kaikki minkā laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä; Hes. 16:63.

20. sentähden ettei yksikään ihminen tule vanhurskautetuksi hänen edessään lain teoista; sillä lain kaut-

ta tulee synnin tunto.

Ps. 143:2. Ap. t. 13:39. Room. 7:7. Gal. 2:16. 3:11. Ef. 2:88. Tilt. 3:5. 21. Mutta nyt Jumalan vanhurskaus. josta laki ja profetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia,

1 Moos. 15:6. Jes. 53:11. Jer. 23:6. Joh. 5:46. Ap. t. 10:43. 15:10 s. 26:22 s.

Room. 1:17. Fil. 3:9. 1 Piet. 1:10, 22. nimittäin se Jumalan vanhurskaus, joka tulee Jesuksen Kristuksen uskon kautta kaikille ja kaikkien päälle, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään eroitusta.

Room. 10:12. Gal. 3:28. Kol. 3:11 23. Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla.

Room. 11:32. Gal. 3:22. 1 Joh. 1:8 8. 24. ja tulevat ilman ansiotansa vanhurskaaksi hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuk-

sessa Jesuksessa.

Matt. 20:28. Room. 5:1. Ef. 1:7. 2:8. Kol. 1:14. 1 Tim.2:6. Tiit.8:5,7. Hebr.9:12. 1 Piet. 1:188. 25. jonka Jumala on asettanut armonistuimeksi uskon kautta, hänen veressään, osoittaaksensa vanhurs-kauttaan, koska jumalallisessa kärsivällisyydessään oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit,

Ap. t. 13:38s. 17:30. 20:28. Room. 5:9. 2Kor. 5:19. Kol. 1:20. Hebr. 9:15. 1 Joh. 1:9. 2:2. 4:10. 26. osoittaaksensa vanhurskauttaan nykyajassa, että itse olisi vanhurskas ja vanhurskauttaisi sen, joka on Je-

suksen uskosta. Ps. 51:6. Gal.2:16. 27. Mihin siis kerskaaminen joutui? Se on tyhjäksi tehty. Minkä lain kautta? Tekojenko lain? Ei, vaan uskon lain kauita. 1 Kor. 1:29,31. Ef. 2:9.

28. Niin päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta il-

man lain tekoja. Ap. t. 13:38 s. Room. 4:5.
29. Vai onko Jumala yksistään juutalaisten Jumala? Eikö pakanainkin? Kyllä pakanainkin, Room, 9:24, 10:12, 15:9. 30. koska Jumala on yksi, joka van-

hurskauttaa ympärileikatut uskosta ja ympärileikkaamattomat uskon kautta. 5 Moos. 6:4. Ap. t. 15:9,11.

Room. 4:11 s. Gal. 3:8. 31. Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon kautta? Emme suinkaan, vaan me vahvistamme lain.

Matt. 5:17. Room. 8:3 s.

4 Luku.

Abrahamin vanhurskaus uskon kautta. Mitā me sitten sanomme esi-isām-me Abrahamin lihan puolesta saavuttaneen? Jes. 51:2.

2. Sillä jos Abraham on teoista vanhurskaaksi tullut, on hänellä aihetta kerskaamiseen, mutta ei Jumalan

edessä.

3. Sillä mitä Raamattu sanoo? .. Abraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi.

1 Moos. 15:6. Gal. 3:6. Jaak. 2:23. 4. Mutta työtä tekevälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta.

Matt. 20:14. Room. 11:6. 5. Mutta joka ei tõitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi;

Joh. 6:28 s. Room. 3:22,28. 2 Kor. 5:19. Fil. 3:9. 6. niinkuin Davidkin ylistää autuaaksi sitä ihmistä, jolle Jumala lukee vanhurskauden ilman tekoja:

7. "Autuaat ovat ne, joiden vääryydet ovat anteeksi annetut ja joiden synnit ovat peitetyt.

8. Autuas on se, jolle Herra ei lue syntiä."

9. Koskeeko nyt tämä autuaaksi ylistäminen ainoastaan ympärileikatuita? Vai eikö se myöskin koske ympärileikkaamattomia?Sanommehan: .Abrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi. Room. 3:30.

10. Kuinka se sitten hänelle luettiin? Hänen ollessaan ympärileikattuna vaiko ympärileikkaamatonna? Ei vmpärileikattuna, vaan ympärileik-

kaamatonna.

11. Ja hän sai ympärileikkauksen merkin sen uskon-vanhurskauden sinetiksi joka hänellä oli ympärileikkaamatonna, että hänestä tulisi kaikkien isä, jotka ympärileikkaamattomina uskovat, että vanhurskaus luettaisiin heillekin omaksi;

1 Moos. 17:10 s. Room, 3:22. Gal. 3:6 s. 12. ia että hänestä tulisi myöskin ympärileikattujen isä, niiden, jotka eivät ainoastaan ole ympärileikattuja, vaan myöskin vaeltavat sen uskon jälkiä, mikä isällämme Abrahamilla oli jo ympärileikkaamatonna.

Matt. 3:9. Luuk. 19:9. 13. Sillä se lupaus, että Abraham oli perivă maailman, ei tullut hänelle eikä hänen siemenelleen lain kautta.

vaan uskon vanhurskauden kautta. 1 Moos. 12:7. 15:5 s. 17:2. 26:3. Room. 9:8. Gal. 3:16.18. Hebr. 11:9. 14. Sillä jos ne, jotka laista ovat, o-

vat perillisiä, niin usko on tyhjäksi tehty, ja lupaus käynyt mitättömäksi. 15. Sillä laki vaikuttaa vihaa; mutta missä lakia ei ole, siellä ei ole rikkomustakaan.

Room. 5:13. 1 Kor. 15:56. Gal. 3:10. 16. Sentähden tulee se uskosta, että se olisi armosta; jotta lupaus pysyisi lujana kaikelle siemenelle, ei ainoastaan sille, joka lain alla on, vaan myös Abrahamin uskoa olevalle, hänen, joka on meidän kaikkien isä

Room, 3:24. 9:8. Gal. 3:16. 18:28. Ef. 2:8. 17. - niinkuin on kirjoitettu: "Monen kansan isäksi olen asettanut sinut" — sen Jumalan edessä, johon hän uskoi ja joka kuolleet eläviksi tekee ja kutsuu olemattomat ikään-

kuin ne olisivat.

1 Moos. 17:4 s. Joh. 5:21. Room. 9:11. 18. JaAbraham toivoi silloinkin, kun ei toivoa ollut, ja uskoi, ja niin hän tuli monen kansan isäksi, tämän sanan mukaan: "Niin lukuisa on siemenesi oleva."

1 Moos. 15:4 s. Hebr. 11:12. 19. Ja hänen uskonsa ei heikontunut, eikä hän katsonut kuollutta ruu-Ps. 32:1 s. | mistansa — sillä hän oli jo lähes satavuotias — eikä Saaran kuollutta | kohtua; 1 Moos.17:17. 18:11.

20. mutta Jumalan lupausta hän ei epäuskossa epäillyt, vaan oli vahva uskossa, antaen kunnian Jumalalle, Hebr. 11:8.17 s.

21. ja oli täysin varma siitä, että minkä Jumala on luvannut, sen hän voi myöskin täyttää.

1 Moos. 18:14. Ps. 115:3. Luuk. 1:37. 22. Sentähden se luettiinkin hänelle

vanhurskaudeksi. 23. Mutta ei ainoastaan hänen tähtensä ole kirjoitettu, että se luettiin hänelle vanhurskaudeksi, Room. 15:4. 24. vaan meidänkin tähtemme, joil-

le se on siksi lueltava, kun uskomme häneen, joka kuolleista herätti Jesuksen, meidän Herramme,

Ap. t. 224. 13:30. 25. joka on annettu ulos meidän syntiemme tähden ja kuolleista heräteity meidän vanhurskauttamisemme tähden. Jes.58:5 s. Room.8:32. 1 Kor.15:17. 2 Kor.5:21. Gal.1:4. 1 Piet. 2:24.3:18. 1 Joh.2:2.

5 Luku.

Uskon vanhurskaus. Kuolema Adamin kautta; elämä Kristuksen kautta.

Koska me siis olemme uskosta vanhurskaaksi tulleet,on meillä rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jesuksen Kristuksen kautta,

Jes. 32:17. 53:5. Joh. 14:27. Ap. t. 10:36. Room. 3:24. Ef. 2:13 s. Kol. 1:20. 2. jonka kautta myös olemme saaneet pääsön uskon kautta tähän armoon.jossanyt elämme, ja ylisteleim-

me Jumalan kirkkauden toivosta.
Joh. 109. 148. Ef. 2:18. 3:12. Hebr. 10:19.
3. Mutta ei yksistään siitä, vaan me
ylisteleimme ahdistuksistakin, tietäen, että ahdistus synnyttää kärsivällievyttä

vällisyyttä, Matt. 5:11's. Ap. t. 5:41. 2 Kor. 12:10. Fil. 1:29. 1 Plet. 3:14. Jaak. 1:28. 4. mutta kärsivällisyys kokemusta, ja kokemus toivoa; Hebr. 10:36. 5. mutta toivo. ei anna häpeään joutua; sillä Jun-alan rakkaus on vuodatettu sydämmiimme Pyhän Hen-

gen kautta, joka on meille annettu. Ps. 22:6. 2 Kor. 1:22. Hebr. 6:18. 1 Joh. 4:16. 6. Sillä meidän vielä ollessamme heikot, kuoli Kristus, kun aika oli tullut, jumalattomien edestä.

Gal. 4:4. Kol. 2:13. 1 Piet. 3:18.
7. Tuskinpa kukaan käy kuolemaan jonkun vanhurskaan edestä; hyvän edestä joku mahdollisesti ottaa kuollakseenkin.

Mutta Jumala osoittaa rakkautansa meitä kohtaan siliä, että Kristus, meidän vielä ollessamme syntisiä, kuoli edestämme.

Joh. 8:16. 15:13. 1 Joh. 3:16. 4:9 s.

9. Paljoa ennemminhän me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kaut taan vihasta. 1 Tess. 1:10. Hebr. 9:14.

10. Sillä jos me, silloinkun vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovitetuksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta, paljoa ennemmin me nyt, kun olemme sovitetut, pelastumme hänen elämänsä kautta. Et. 2:16. Kol. 1:208.

11. Emmekā ainoastaan pelastu, vaan vielāpā ylisteleimmekin Jumalasta Herramme Jesuksen Kristuksen kauta, jonka kautta ny 0.04 i Kor 1.01

vituksen saaneet. Jer. 9:24. 1 Kor. 1:31. 12. Senlähden on näin: yhden ihmisen kautta synti tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, ja niin kuolema on tullut kaikkiin ihmisiin, koska kaikki ovat syntiä tehneet,

1 Moos. 2:17. 3:6,19.

Ps. 51:7. Room. 6:23. 1 Kor. 15:21 s. 13. sillä jo ennen lakiakin oli synti maailmassa, mutta syntiä ei lueta,

missä lakia ei ole; Room. 4:15.

14. kuitenkin kuolema hallitsi Adamista Moosekseen asti niitäkin, jotka eivät olleet tehneet syntiä tekemällä semmoista rikosta kuin Adam, joka on sen esikuva, joka oli tuleva.

1 Kor. 15:22.

tuleva. 1 Kor. 15:22.
15. Mutta armolahjan laita ei ole sama kuin syntiinlankeemuksen; sillä joskin tuosta yhden lankeemuksesta nuo monet ovat kuolleet, niin paljoa enenmän Jumalan armo ja lahja tuon yhden ihmisen Jesuksen Kristuksen armon kautta on tulvaillut noiden monien osaksi.

Jes. 53:11. Joh. 1:168. 2 Kor. 5:16, 16. Eikä lahjan laita ole niinkuin on sen, mikä tuli yhden synnintekijän kautta; sillä tuomio tuli yhdestä kadotukseksi, mutta armolahja tulee monesta rikkomuksesta vanhurskautukseksi.

17. Ja jos yhden ihmisen lankeemuksen tähden kuolema on hallinnut tuon yhden kautta, niin paljoa enemmän ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan runsauden, tulevat elämässä hallitsemaan tuon yhden, Jesuksen Kristuksen kautta.

Job. 10:10. Ilm. 22:5.

18. Niinpä siis, samoin kuin yhden
ihmisen lankeemus on koitunut kaikille ihmisille kadotukseksi, niin on
myös yksi vanhurskaus tullut kaikille ihmisille vanhurskauttamiseksi, joka tuottaa elämän;

Room. 6:23. 1 Joh. 2:2.
19. sillä niinkuin tuon yhden ihmisen tottelemattomuuden kautta ne

monet ovat joutuneet syntisten asemaan, niin myöskin tuon yhden kuuliaisuuden kauttane monet joutuvat vanhurskasten asemaan.

Jes. 53:11. Fil. 2:8. Hebr. 5:8 s. 20. Mutta laki tuli väliin, jotta rikkomus suurenisi; mutta missä synti on suurentunut, siinä armo on ylenmäärin runsaaksi tullut,

Room, 3:20, 7:8, 1 Kor, 15:56, Gal, 3:19, 21. että niinkuin synti on hallinnut kuolemassa, samoin armokin hallitsisi vanhurskauden kauttaainaijan-

kaikkiseen elämään saakka Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta. Room. 6:23.

6 Luku.

Uskovainen kuolee pois synnistä ja elää Kristuksen kanssa Jumalalle.

Mitā siis sanomme? Onko meidān pysyttāvā synnissā, jotta armo

suurenisi?

2. Ei suinkaan. Me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, kuinka me vielä eläisimme siinä? 1 Piet. 2:24.

3. Vai ettekö tiedă, että me kaikki, iotka olemme kastetut Kristukseen Jesukseen, olemme hänen kuole-

maansa kastetut?

Gal. 3:27. 4. Niin olemme siis hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isān kirkkauden kautta, samoin on meidänkin uudessa elämässä vaeltaminen. 2 Kor. 5:17. Ef. 2:6, 4:22 s. Kol. 2:12. 3:10. 1 Piet. 3:21. 4:2.

5. Sillä jos meidät on hänen kanssaan kasvattanut yhteen yhtäläinen kuolema, niin kasvattaa meidät yhteen myös yhtäläinen ylösnousemus,

Joh. 15:5. 2 Kor. 4:10. Fil. 3:10 s. 6. kun tiedamme sen, että meidan vanha ihmisemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää palvelisi syntiä;

Gal. 2:20. 5:24. 6:14. Ef. 4:22. Kol. 3:5. 7. sillä joka on kuollut, se on vanhurskaantunut synnistä. 1 Piet. 4:1. 8. Mutta jos olemme kuolleet Kris-

tuksen kanssa, niin uskomme saavamme elääkin hänen kanssaan, 2 Tim. 2:11.

9. tietäen, että Kristus, sittenkun hänet kuolleista herätettiin, ei enää kuole; kuolema ei enää vallitse häntä.

10. Sillä minkä hän kuoli, sen hän kerta kaikkiaan kuoli pois synnistä; mutta minkā hān elāā, sen hān elāā Jumalalle. Hebr.7:27.9:26 s. 1 Piet.2:24.3:18. 11. Niin tekin pitäkäät itsenne syn-

nistä kuolleina, mutta Jumalalle elä- |

vinäKristuksessaJesuksessa, meidän Herrassamme. 2 Kor. 5:15.

12. Alköön siis synti hallitko teidän kuolevaisessa ruumiissanne, niin että olette kuuliaiset sen himoille,

 älkäätkä antako jäsenjänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaat itsenne, kuolleista eläviksi tulleina, Jumalalle ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle.

Room, 12:1. Kol. 3:5.

Hebr. 9:14, 1 Piet. 4:2. Jaak. 4:1. 14. Sillä synti ei ole vallitseva teitä, koska ette ole lain alla, vaan armon alla. Room. 8:2. Gal. 5:18. 1 Joh. 3:6. 15. Kuinka siis on? Sopiiko meidän tehdä syntiä, koska emme ole lain alla, yaan armon alla? Ei suinkaan.

1 Kor. 9:21 Gal. 2:17 s 16. Ettekő tiedő, ettő kun antaudutte jonkun palvelijoiksi, häntä totellaksenne, niin olette sen palvelijoita, jolle olette kuuliaiset, joko syn-nin palvelijoita, mikä on kuolemaksi, tahi kuuliaisuuden, mikä on van-

hurskaudeksi?

Matt.6:24. Joh. 8:34. 1 Piet. 1:14. 2 Piet. 2:19. 17. Mutta kiitos Jumalalle, ettette enää ole synnin palvelijoita, vaan että nyt olette tulleet sydämmestänne kuuliaisiksi sille opin perusmuodolle, johon olette johdatetut, 2 Tim.1:13.

18. ja että synnistä vapautettuina olette tulleet vanhurskauden palve-

Joh.8:32. 1 Piet.2:16.

lijoiksi.

19. Minä puhun ihmisten tavoin teidän lihanne heikkouden vuoksi. Sillä niinkuin ennen annoitte jäsenenne saastaisuutta ja vääryyttä palvelemaan vääryyteen, samoin nyt antakaat jäsenenne vanhurskautta palvelemaan pyhitykseen. Room.7:5.12:1.

20. Sillä kun olitte synnin palvelijoita, olitte vapaat vanhurskaudesta. 21. Minkä hedelmän tuosta silloin saitte? Sellaisen, jota nyt häpeätte.

Sillä sen loppu on kuolema. San. 14:12. Room. 8:6, 13. Ef. 5:12. Fil. 3:19. 22. Mutta nyt, kun olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelijoiksi tulleet, niin teillä on hedelmänne pyhyyteen, mutta lopuksi ijankaikkinen elämä. 1 Piet. 1:9.

23. Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on ijankaikkinen elämä Kristuksessa Jesuksessa, meidän Herrassamme.

1 Moos. 2:17. Joh. 10:28. Room. 5:12, 18. 1 Kor. 15:21 s. Jaak. 1:16.

7 Luku.

Kristuksen omat vapautetut laista. Synuin valta libassamme.

Jai ettekö tiedä, veljet – minä puhun lain tunteville - että laki vallitsee ihmistä niin kauan kuin hän i

2. Niinpä sitoo laki naidun vaimon hänen elossa olevaan mieheensä: mutta jos mies kuolee, on vaimo irti siitä laista, joka sitoi hänet mieheensā. 1 Kor. 7:39.

3. Sentähden hän saa avionrikkojan nimen, jos miehensä eläessä antautuu toiselle miehelle; mutta jos mies kuolee, on hän vapaa tuosta laista, niin ettei ole avionrikkoja, jos menee toiselle miehelle.

Matt. 5:32. Mark. 10:12.

4. Niin olette tekin, veljeni, kuoletetut laista Kristuksen ruumiin kautta, tullaksenne toisen omiksi, hänen, joka on kuolleista herätetty, että kasvaisimme hedelmää Jumalalle.

Gal. 2:19 s. 5:18. Kol. 2:14. 5. Sillä kun olimme lihamme hallittavina, niin synnin intohimot, iotka laki herättää, vaikuttivat jäsenissämme, niin että kasvoimme hedel-

māā kuolemalle;

Room.6:21. 8:8 s. Gal. 5:19. Jaak. 1:15. 6. mutta nyt olemme irti laista ja kuolleet pois siitä, mikä meidät piti vankina, niin että palvelemme Jumalaa Hengen synnyttämässä uudessa olotilassa emmekä kirjaimen mukaisessa vanhassa. Room.6:4. 2Kor.3:68.

7. Mitā siis sanomme? Onko laki syntiä? Ei suinkaan; mutta minä tulin tuntemaan synnin ainoastaan lain kautta; sillä en olisi tiennyt himosta, jollei laki olisi sanonut: "Alä

himoitse.

kosi,

2 Moos. 20:17. 5 Moos. 5:21. Room. 3:20. 8. Mutta kun synti sai käskysanasta yllykettä, herätti se minussa kaikkinaisia himoja; sillä ilman lakia on synti kuollut. Job. 15:22. Room. 4:15.5:20. 9. Minä elin ennen ilman lakia ; mutta kun käskysana tuli, niin syntivir-

10. ja minä kuolin. Niin tuli ilmi, että käskysana, jonka piti olla minulle elämäksi, olikin minulle kuolemaksi. 3 Moos, 18:5.

Hes. 20:11 s. Room. 10:5. Jaak. 1:15. 11. Sillä kun synti sai käskysanasta yllykettä, petti se minut ja tappoi minut käskysanan kautta.

1 Moos. 3:13. San. 9:17. 12. Niin, laki on kuitenkin pyhä ja käskysana pyhä, oikea ja hyvä.

Ps. 19:8s. 1 Tim. 1:8. 13.Onko siis se, mikä on hyvää, tullut minulle kuolemaksi? Ei suinkaan. Vaan synti, jotta se synniksi nähtäisiin, on hyvän kautta tuottanut minulle kuoleman, että synti tulisi ylenmäärin synniksi käskysanan kautta. Et.2:148. Fil.2:7. Kol.1:22. Hebr.2:14. 7:188.

14. Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen, mutta mina olen lihallinen, myöty synnin alle.

Ps. 51:7. Joh. 3:6. Room. 3:9. 15. Sillä minä en tiedä mitä teen: sillä en tee sitä, mitä tahdon, vaan mitä vihaan, sitä minä teen. Gal. 5:17. 16. Mutta jos sitā teen, jota en tahdo, niin suostun lakiin ja myönnän.

ettå se on hyvä.

17. Niin en nyt enää minä sitä tee, vaan synti, joka minussa asuu.

18. Sillä minä tiedän, ettei minussa, se on lihassani, asu mitään hyvää. Tahto minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän toteuttamiseen ei;

1 Moos. 6:5. 8:21. Job 14:4. 15:14. 19. sillä hyvää, jota tahdon, minä en tee, vaan pahaa, jota en tahdo,

sitä teen.

20. Jos siis teen sitä, jota en tahdo, niin sitä en enää tee minä, vaan synti.

joka minussa asuu.

21. Niin huomaan siis itsessäni, joka tahdon hyvää tehdä, sen lain, ettā paha on piintynyt minuun kiinni; 22. sillä sisällisen ihmiseni puolesta minä ilolla yhdyn Jumalan lakiin, Ps. 119:35.

23. mutta jäsenissäni minä näen toisen lain, joka sotii mieleni lakia vastaan ja vangitsee minut synnin lakiin, joka jäsenissäni on.

1 Piet. 2:11. Jaak. 4:1. 24. Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?

25. Kiltos olkoon Jumalalle Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta! Niin minä siis itse palvelen mielellä Jumalan lakia, multa lihalla synnin lakia. Joh. 8:36. 1 Kor. 15:57.

8 Luku.

Kristuksessa ei ole mitään kadotusta; vapautus synnin ja kuoleman laistä. Jumalan lapset ja hänen perillisensä Kristuksen kanssa.

Niin ei nyt siis ole mitään kado-tusta niille, jotka Kristuksessa Jesuksessa ovat.

2. Sillä Kristuksessa Jesuksessa eläväksi tekevän hengen laki on vapauttanut minut synnin ja kuoleman laista.

Room. 6:22. 1 Kor. 15:45. 2 Kor. 3.6. 3. Sillä mikä oli mahdotonta lain tehdä, koska se oli heikentynyt lihan kautta, sen Jumala teki, kun lähetti oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsi synnin lihassa,

Ap. t. 13:39. 2 Kor. 5:21. Gal. 3:13. 4:4.

4. että lain vaatima vanhurskaus täv- l tettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen. Gal.5:25.

Sillä ne, jotka lihan mukaan elävät, halajavat sitä, mikä lihan omaa on, mutta ne, jotka elävät Hengen mukaan, halajavat sitä, mikä on Hen-1 Kor. 2:14. Kol. 8:2. gen omaa.

6. Sillä lihan mieli on kuolemaa, mutta Hengen mieli on elämää ja rauhaa: Room. 6:21. Gal. 6:8.

7. sentähden että lihan mieli on vihollisuutta Jumalaa vastaan, sillä se ei alistu Jumalan lain alle; eikä se voikaan.

Matt. 12:34. Room. 5:10. Kol. 1:21. Jaak. 4:4. 8. Jotka lihan hallittavina ovat, ne eivät voi olla Jumalalle otolliset.

9. Mutta te ette ole lihan hallittavina, vaan Hengen, jos muutoin Jumalan Henki asuu teissä. Mutta jolla ei ole Kristuksen henkeä, se ei ole hänen omansa. 1 Kor. 3:16, 1 Joh. 3:24. 10. Jos taas Kristus on teissä, niin

ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämää van-

hurskauden tähden.

11. Jos nyt sen Henki, joka herätti Jesuksen kuolleista, asuu teissä, niin hän, joka herätti kuolleista Kristuksen Jesuksen, on eläväksi tekevä teidan kuolevaiset ruumiinnekin Henkensä kautta, joka teissä asuu.

Ap. t. 2:24. Room. 6:4 s. 1 Kor. 6:14. 2 Kor. 4:14. Kol. 2:18. 12. Niin siis, veljet, olemme velassa, mutta emme lihalle, lihan mu-

kaan elämään. Room. 6:14. 13. Sillä jos te lihan mukaan elätte, niin kuolette; mutta jos Hengellä kuoletatte ruumiin teot, niin saatte clāā: Hes. 18:20 s. Gal. 6:8. Ef. 4:22. Kol. 3:5 s. 14. Sillä kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ne ovat Jumalan lapsia.

Gal. 5:18. 15: Sillă te ette ole saaneet orjuuden henkeå elääksenne jälleen pelossa, vaan te olette saaneet lapseuden hengen, jossa huudamme: "Abba! Isä! Mark. 14:86. Joh. 1:12.

1Kor.2:12. Gal.3:26. 4:6. 2Tim.1:7. 1 Joh.4:18. Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia. 2 Kor. 1:22. 5:5. Ef. 1:13. 4:80. 17. Mutta jos olemme lapsia, niin olemme myöskin perillisiä, Jumalan perillisiä ja Kristuksen kanssaperillisiä, jos muutoin yhdessä hänen kanssaan kärsimme, jotta yhdessä kirkastuisimmekin.

Ap. t. 14:22. Gal. 4:7. Fil. 1:29. 2 Tim. 2:11 s. 1 Piet. 4:13. Ilm. 21:7. 18. Sillä minä päätän, että tämän nykyisen ajan kärsimykset eivät ole

minkään arvoisia sen kirkkauden rinnalla, joka on ilmestyvä meihin.

Matt. 5:12. 2 Kor. 4:17. Fil. 3:20 s. Kol. 3:4. 1 Plet. 1:5 s. 4:18. 1 Joh. 3:1 s. 19. Sillä hartaasti ikävöiden odottaa luomakunta Jumalan lasten il-

mestymistä.

20. Sillä luomakunta on alistettu katoavaisuuden alle - ei omasta tahdostaan, vaan sen tahdosta, joka sen alisti — toivon varaan, 1Moos. 8:17 s. 5:29. 21. koska itse luomakuntakin tulee vapautettavaksi turmeltumuksen or-

juudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen. Ap.t.3:21. 2 Piet.8:18. Ilm.21:5.

22. Sillä me tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on ahdistuksessa aina tähän asti:

23. eikä ainoastaan se, vaan myös me, joilla on Hengen esikoislahja, mekin huokaamme sisimmässämme, odottaen lapseksi ottoa, meidän ruumiimme lunastusta.

Jes. 25:9. Luuk, 21:28. 2 Kor. 5:2 s. Fil. 3:21, 24. Sillä toivossa me olemme pelastetut; mutta toivo, joka nākyy, ei ole mikään toivo; kuinka voi toivoa sitä, jonka näkee? 2 Kor. 5:7.

25. Mutta jos toivomme mitä emme näe, niin odotamme sitä kärsivällisvvdessä.

26. Samoin myös Henki auttaa meitä heikkoudessamme. Sillä me emme tiedä mitä meidän on rukoiltava rukoillaksemme niinkuin tulee, mutta Henki itse rukoilee edestämme sanomattomin huokauksin.

8ak. 12:10. Job. 14:16. 27. Mutta sydänten tutkija tietää mitä Hengen mielessä on, sillä Henki rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien edestä.

1 Aik. 28:9. Ps. 7:10. San. 17:3. Jer. 11:20. 28. Mutta me tiedāmme, ettā kaikki myötävaikuttaa niiden parhaaksi, jotka rakastavat Jumalaa, niiden, lotka hänen aivotuksensa mukaan ovat kutsutut. Ef. 1:11. 2 Tim. 1:9.

29. Sillä ne, jotka hän edeltätunsi hān myös edeltāmāārāsi Poikansa kuvan kaltaisiksi, että hän olisi esikoinen monien veljien joukossa;

Joh. 17:22. 2 Kor. 8:18. Kol. 1:15,18. Hebr. 1:6. 1 Joh. 3:2. 30. mutta jotka hän edeltämääräsi, ne hān myös on kutsunut; ja jotka hän on kutsunut, ne hän myös on vanhurskauttanut; mutta jotka hän on vanhurskauttanut, ne hän myös on kirkastanut. 2Tim. 19. 1 Piet. 29. 31. Mitä me siis tähän sanomme?

Jos Jumala on puolėliamme, kuka voi olla meitä vastaan?

4 Moos. 14:8. Ps. 56:12, 118:8.

32. Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansakaan, vaan antoi hänet alttiiksi meidän kaikkien edestämme, kuinka hän voisi olla lahjoittamatta meille kaikkea muutakin hänen kanssaan? 1 Moos. 22:12.

Jes. 53:5. Joh. 3:16. Room. 4:25. 5:6,9. 33. Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala on se, joka vanhurs-

Jes. 50:8 s. 11m. 12:10 s. 34. Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jesus on se, joka on kuollut, niin, hän on myös herätetty ylös, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edes-

tämme. Job 34:29. Ps. 110:1. Mark. 16:19. Kol. 3:1. Hebr. 1:8, 7:25, 8:1, 9:24, 12:2. 1 Piet. 3:22. 1 Joh. 2:1.

35. Kuka voi meitä eroittaa Kristuk-sen rakkaudesta? Vaivako, vai ahdistus, vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka? 36. Niinkuin on kirjoitettu: "Sinun

tähtesi meitä kuoletetaan kaiken päivää; meitä pidetään teuraslampaina:

Ps. 44:28. 1 Kor. 4:9. 15:30s. 2 Kor. 4:11. 37. Mutta näissä kaikissa me saamme mitä jaloimman voiton hänen kauttaan, joka meitä on rakastanut. Joh. 16:33. 1 Kor. 15:57.

2 Kor. 2:14. 1 Joh. 4:4. 5:4 s. 11m. 12:11. 38. Sillä minä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, ei enkelit eikä hallitukset, eikä nykyiset eikä

tulevat, eikä voimat,

Ef. 1:21. 6:12. Fil. 1:6. 2 Tim. 1:9. 4:18. 39. ei korkeus eikä syvyys, eikä mikään muu luotu voi meitä eroittaa Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jesuksessa, meidan Herrassamme.

o Luku.

Jumalan viisaus ja vanhurskaus Israelissa ja pakanoissa.

Puhun totuutta Kristuksessa, en valhettele — siitä todistaa minulle omatuntoni Pyhässä Hengessä -

2 Kor. 11:31. 2. että minulla on suuri murheja ainainen kipu sydämmessäni. Room. 10:1.

3. Sillä minä soisin itse olevani kirottu pois Kristuksesta velijeni hvväksi, jotka ovat heimolaisiani luonnollisen syntyperänsä puolesta;

2 Moos. 32:32. 4. he ovat Israelilaisia, heidan on lapseus ja kirkkaus ja liitot ja lainsäätämys ja jumalanpalvelus ja lupaukset:

2 Moos. 4:22. 19:5. 24:16. 5 Moos. 7:6. 14:1.

tvisin, joka on Jumala vli kaiken. vlistetty ijankaikkisesti, amen!

5 Moos. 10:15 Matt. 1:1. Luuk.3:23. Joh.1:1. Room. 1:25. Hebr. 1:88. 6. Mutta ei niin, että Jumalan sana olisi harhaan mennyt. Sillä eivät kaikki ne, jotka polveutuvat Israe-

lista, ole silti Israel. 4 Moos. 25:19. Room.2:28s. 3:3. Gal.6:16. 2Tim.2:13. Ilm.2:9. 7. eivätkä kaikki ole lapsia, sentähden että ovat Abrahamin jälkeläisiä. vaan: "Isaakista saat nimelläsi ni-

mitettävän siemenen:

1 Moos. 21:12. Joh. 8:39. Hebr. 11:18. 8. se on, eivät ne, jotka luonnollisen syntyperänsä puolesta ovat lapsia, semmoisinaan ole Jumalan lapsia, vaan lupauksen lapset, ne luetaan siemeneksi. Gal. 3:29. 4:28. 9. Sillä tämä oli lupauksen sana:

Tähän vuoden aikaan minä palajan, ja silloin Saaralla on oleva poika." 1 Moos. 18:10,14.

10. Eikä ainoastaan näin käynyt, vaan Rebekkakin tuli raskaaksi yhdestā miehestā, isāstāmme Isaakis-

1 Moos. 25:21. 11. ja ennenkuin kaksoset olivat syntyneetkään ja ennenkuin olivat mitään hyvää tai pahaa tehneet, niin 🗕 että Jumalan aivoituksen mukainen valinta pysyisi, ei teoista, vaan kut-

sujasta riippuvana-

12. sanottiin hänelle: "Suurempi on palveleva pienempää", 1 Moos. 25:28.

13. nijnkuin myös on kirjoitettu: "Jaakobia minä rakastin, mutta Esauta vihasin." Ps. 47:5. Mal. 1:2 s. 14. Mitä siis sanomme? Eihän Jumalassa ole vääryyttä? Ei suinkaan.

5 Moos. 82:4. 2 Aik. 19:7. Job 8:3. 34:10. Ps. 92:16. Room. 3:5. 15. Sillä Moosekselle hän sanoo: "O-

len armahtava ketä armahdan ja sāālivā ketā sāālin." 2 Moos. 83:19. 16. Niin se ei siis ole ihmisen tah-

tomisessa eikä juoksemisessa, vaan Jumalan vallassa, joka armahtaa.

17. Sillä Raamattu sanoo Faraolle: "Juuri sitä varten nostin sinut esiin. että näyttäisin sinussa voimani ja että nimeni julistettaisiin kautta koko maanpiirin." 2 Moos. 9:16. 18. Niin hän siis armahtaa ketä tah-

too, mutta paaduttaa kenen tahtoo.

2 Moos. 4:21. 19. Sanot siis ehkä minulle: "Miksi hän sitten vielä soimaa? Sillä kuka voi vastustaa hänen tahtoansa?"

Job 23:18. Dan. 4:32. Ps. 147:19. Jer. 31.9. Ap. t. 2:39. 3:25.

5 heidān ovat isāt, ja heistā on Kristus ihmisyytensā puolesta synlaa vastaan? Eihān teos sano tekijälleen: "Miksi minut tämmöiseksi teit?" Jobss:13. Jes. 45:9. 64:8. Jer. 18:6.

21. Vai eikö savenvalajalla ole valtaa savensa samasta seoksesta tehdä toista astiata jaloa, toista halpaa käy-2 Tim. 2:20.

täntöä varten?

22. Entä jos Jumala, vaikka tahtoo näyttää vihaansa ja tehdä voimansa tiettäväksi, on suurella pitkämielisyydellä kärsinyt vihan astioita, iotka olivat vaimistuneet häviöön.

Room, 2:4 s. 23. ja on tehnyt sen saattaakseen sen ohessa kirkkautensa runsauden ilmi laupeuden astioissa, jotka hän on edeltävalmistanut kirkkauteen!

24. Ja sellaisiksi tullaksemme hän myös on kutsunut meidät, ei ainoastaan Juutalaisista, vaan myös paka-

25. niinkuin hän myös Hosean kirjassa sanoo: "Minä olen kutsuva kan-sakseni sen kansan, joka ei ole mi-nun kansani, ja rakkaakseni sen, joka ei ole minun rakkaani, Hos. 2:23. 1 Piet. 2:10.

26. ja on tapahtuva, että siinä paikassa, jossa heille sanottiin: ,Te ette ole minun kansani, siinä heitä kutsutaan elävän Jumalan lapsiksi."

Hos. 1:10. 27. Mutta Jesaja huudahtaa Israelista: "Vaikkapa Israelin lapsia olisikin niinkuin meren hiekkaa, niin pelastuu heistä vain jäännös. 1 Moos. 22:17. Jes. 10:22 s. Room. 11:5.

28. Sillä sanansa on Herra lopullisesti toteuttava maan päällä ja to-

teuttava sen rutosti.

Niinkuin Jesaja myös on ennustanut: "Jollei Herra Sebaot olisi jättänyt meille siementä, niin olisimme tulleet Sodoman kaltaisiksi ja joutuneet yhdenlaisiksi kuin Gomorra."

1 Moos. 19:24 s. Jes. 1:9. Jer. 50:40. 30. Mitā me siis sanomme? Sanomme, että pakanat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat saavuttaneet vanhurskauden, mutta sen yanhurskauden, joka tulee uskosta;

Room, 10:20. 31. Israel sitä vastoin, joka tavoitteli vanhurskauden lakia, ei ole van-

hurskauden lakiin päässyt. Room. 10:2 s. 11:7. Gal. 5:4. 32. Minkätähden? Sentähden, etteivät he perustautuneet uskoon, vaan muka tekoihin; sillä he kompastuivat kompastuskiveen, 1 Kor. 1:23.

33. niinkuin on kirjoitettu: ,,Katso, minä panen Sioniin kompastuskiven ja loukkauskallion, ja joka häneen uskoo, se ei joudu häpeään." Ps.118:22, Jes.8:14, 28:16, Matt.21:42.

Luuk.2:84 Ap.t.10:48, Room. 10:11. 1Piet.2:6s.

10 Luku.

Juutalaiset eivät tunne Jumalan vanhurskautta. Vanhurskaus uskosta.

√/ėljeni, minä toivon sydämme**stäni** ja rukoilen Jumalaa heidän edestään, että he pelastuisivat. Room.9:3. 2. Sillä minä todistan heistä, että he

kiivailevat Jumalan puolesta, mutta taitamattomasti: Ap. t. 22:3. Gal. 1:14.

3. sillä kun he eivät tunne Jumalan vanhurskautta, vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, elvät he ole alistuneet Jumalan vanhurskauden alle. Room, 9:30 s. Fil. 3:9.

4. Sillä Kristus on lain loppumäärä, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka

Ap.t.13:38 s. 2 Kor.3:18. Gal.8:24. Hebr.8:18. 5. Kirjoittaahan Mooseskin siitä vanhurskaudesta, joka tulee laista, ettā ihminen, joka ne pitāā, on niistā

elävä.

3 Moos.18:5. Hes.20:11. Luuk.10:28. Gal.3:12. 6. Mutta se vanhurskaus, joka tulee uskosia, puhuu näin: "Älä sano sydämmessäsi: kuka nousee taivaasen?" se on tuomaan Kristusta alas,

5 Moos. 30:11 s. Joh. 8:13. 7. tahi: "Kuka astuu alas syvyy teen?" se on nostamaan Kristusta

kuolleista.

8. Vaan mitä se puhuu? "Sana on sinua lähellä, sinun suussasi ja sinun sydämmessäsi;" se on se uskon sana, jota me saarnaamme.

5 Moos, 30:14 9. Sillä jos sinä tunnustat suullasi Jesuksen Herraksi ja uskot sydāmmessäsi, että Jumala on hänet herät-

tänyt kuolleista, niin sinä pelastut; Matt. 10:32. Luuk. 12:3. Ap. t. 16:31. 10. sillä sydämmellä uskoen tullaan vanhurskaaksi ja suulla tunnustaen

pelastutaan. 2 Kor. 4:13, 11. Sillä Raamattu sanoo: "Ei yksikään, joka uskoo häneen, joudu häpeään." Ps.25:3. Jes.28:16. Room.9:88. 12. Tässä ei ole eroitusta Juutalaisen eikä Kreikkalaisen välillä; sillä

yksi ja sama on kaikkien Herra, runsaskätinen kaikille jotka häntä avuksi huutavat. Ap. t. 10:34 s.

Room. 8:22 s. Ef. 1:7. 2:4,7. 1 Tim. 2:3 s. 13. Sillä "jokainen, joka avuksi huutaa Herran nimeä, on pelastuva."

Joel 2:32. Ap. t. 2:21. 14. Mutta kuinka he huutavat avuksensasitä, johon eivät usko? Ja kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Ja kuinka he voivat kuulla, ellei kukaan hänestä ju-Ap. t. 8:31.

15. Ja kuinka kukaan voi julistaa,

iollei ketään lähetetä? Niinkuin on | kirjoitettu ,,Kuinka kauniilta kaikuvatkaan niiden askeleet, jotka evankeliumin hyvää sanomaa julistavat!" Jes. 52:7. Nah. 1:15. Ef. 6:15.

16. Mutta eivät kaikki ole olleet kuuliaisia evankeliumille Sillä Jesaja sanoo:,,Herra,kuka uskoo meidan saarnaamme?" Jes. 53;1. Joh. 12:38.

17. Usko tulee siis saarnasta, mutta saarna Jumalan sanan kautta.

18. Mutta mină sanon: eivătko he ole kuulleet? Kyllä ovat. "Heidän äänensä on kulkenut kaikkiin maihin, ja heidän sanansa maailman ääriin asti." Ps. 19:4 s. Jes. 49:6.

Matt. 24:14. 2 Kor. 2:14. Kol. 1:6.23. 19. Mutta minä sanon: ei suinkaan Israel ole ollut siitä tietämätön? Ei. Ensiksi sanoo Mooses: "Olen yllyttāvā teitā kiivauteen kansan kautta, joka ei ole mikään kansa; ymmärtämättömän kansan kautta olen kiihoittava teitä." 5 Moos. 32:21.

20. Ja rohkeasti sanoo Jesaja: "Ne ovat löytäneet minut, jotka eivät minua etsineet, niille olen ilmeiseksi tullut, jotka eivät minua kysyneet.

Jes. 65:1 s. Room. 9:30.

21. Mutta Israelista hān sanoo:,,Koko päivän minä ojensin käsiäni tottelematonta ja vastahakoista kansaa kohtaan."

II Luku.

Juudan kansan kohtalo. Jumalan armon ylistys.

Minä sanon siis: eihän Jumala liene hyljännyt kansaansa? Ei suinkaan; sillä olenhan minäkin Israelilainen, Abrahamin siementä. Benjaminin sukukuntaa.

5 Moos. 4:31. 1 Sam. 12:22. Ps. 94:14. Jer. 31:37, 2 Kor. 11:22, Fil. 8:5. 2. Ei Jumala ole hyljännyt kansaan-sa, jonka hän on edeltätuntenut. Vai ettekö tiedä mitä Raamattu sanoo kertomuksessa Elijasta, kuinka hän esiintyy Jumalan edessä Israelia vastaan ja sanoo:

3. "Herra, he ovat tappaneet sinun profettasi ja kukistaneet alttarisi, ja minä yksin olen jälelle jäänyt, ja he vainoavat minun henkeäni?"

1 Kun. 19:10.14. 4. Mutta mitä sanoo hänelle Jumalan pyhä vastaus? "Minä olen jättä-nyt itselleni seitsemäntuhatta miestā, jotka eivāt ole notkistaneet polvea Baalille." 1 Kun. 19:18. 5. Samoin on nykyaikanakin ole-

massa jäännös armon valinnan mu-Sak. 13:8 s. Room. 9:27.

6. mutta jos valinta on tapahtunut l

armosta, niin ei se ole teoista, sillä silloin armo ei enää olisikaan armoa; mutta jos se on teoista, niin ei se ole armosta, koska teko silloin ei enää olisi tekoa.

5 Moos. 9:4 s. Room. 4:4 s. Gal. 3:18. Ef. 2:8. 7. Miten siis on? Mitä Israel tavoittelee, sitä se ei ole saavuttanut; mutta valitut ovat sen saavuttaneet, ja muut ovat paatuneet,

Room, 9:31, 2 Kor. 3:14. 8. niinkuin on kirjoitettu "Jumala on antanut heille unteluuden hengen, silmät, jotteivät näkisi, ja korvat, jotteivät kuulisi, tähän päivään asti." 5 Moos. 29:4. Jes. 6:0a 20:10 Hes.12:2. Matt.13:14. Luuk. 8:10. Joh. 12:40.

9. Ja David sanoo: "Tulkoon heidan poytansa heille paulaksi ja ansaksi ja kompastukseksi ja kostoksi,

10. soetkoot heidän silmänsä, iotteivät näkisi; ja koukista alinomaa hei-

dän selkäänsä.

11. Sanon siis: eivät he kompastuneet sitä varten että lankeisivat? Eivät suinkaan; vaan pelastus tuli pakanoille heidan lankeemuksensa kautta, että he itse innostuisivat kilvoittelemaan.

5 Moos. 32:21. Matt. 22:8 s. Ap. t. 13:46. 18:6. 12. Mutta jos heidan lankeemuksensa on maailmalle rikkaudeksi, ja heidän vähentymisensä pakanoille rikkaudeksi, kuinka paljoa enemmän heidän täysilukuinen palajamisensa! Jes. 49:22 13. Teille, pakanoille, minā puhun, koskapa olen pakanain apostoli, ylis-

tän minä virkaani, Ap. t. 9:15. 13:2. 22:21. Room. 15:16. Gal.1:16. 2:2,7s. Ef. 3:8. 1Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11. 14. innostuttaakseni, mikäli mahdollista, kilvoitteluun niitä, jotka ovat omaa lihaani ja vertani, ja pelastaakseni muutamiakaan heistä.

Juud. v. 22 s. 15. Sillä jos heidän hylkäämisensä on tullut maailmalle sovitukseksi, mitä heidän armoihin ottamisensa on muuta, kuin elämään nousemis-2 Kor. 5:18. ta kuolleista?

16. Mutta jos esikkoleipä on pyhä, niin on koko taikinakin pyhä, ja jos juuri on pyhä, niin ovat oksatkin pyhät. 3 Moos. 23:10.

Moos. 15:19 s. Neb. 10:37 Hes. 44:30. 17. Mutta jos muutamat oksat ovat taitetut pois ja sinä, joka olet metsäöljypuuta, olet oksastettu jalojen oksien joukkoon ja olet päässyt niiden kanssa osalliseksi öljypuun mehevāsta juuresta, Jer. 11:16. Ef. 2:12 s.

18. nitn ala siita ylpeile alaka hal-

veksi oksia: mutta jos vlpeilet, niin tiedä, ettet sinä kannata juurta, vaan iuuri kannattaa sinua. Job. 4:22.

19. Sanonet ehkä tähän: "Nuo oksat taitettiin pois, että minä oksastettaisiin puuhun "

20. Aivan oikein; epäuskonsa tähden ne taitettiin pois, mutta sinä pysyt uskosi kautta. Alā ylpeile, vaan pelkää, San. 28:14. Jes. 66:2. 1 Kor. 10:12. Fil 2:12. 21. sillä jos Jumala ei ole säästänyt luonnollisia oksia, ei hän ole säästävä sinuakaan. 2 Piet. 2:4 s.

22. Katso siis tässä Jumalan hyvyyttä ja ankaruutta, ankaruutta langenneita kohtaan, mutta hyvyyttä sinua kohtaan, jos hänen hyvyydessään pysyt; muutoin sinäkin hakataan pois.

Joh. 15:2. Hebr. 3:14. 23. Mutta nuo toisetkin, jos eivät jää epäuskoonsa, tulevat oksastettavik-

si, sillä Jumala on voimallinen oksastamaan ne jälleen. 2 Kor. 3:16. 24. Sillä jos sinä olet hakattu öljypuusta, joka luonnostaan on metsäöljypuu, ja vasten luontoa oksastettu jaloon öljypuuhun, kuinka paljoa enemmän nämä, jotka ovat luonnollisia oksia, tulevat oksastettavik-

si omaan öljypuuhunsa.

25. Sillä minä tahdon, veljet - ettette olisi itse mielestänne viisaita ilmaista teille tämän salaisuuden, että Israelia on osaksi kohdannut paatumus, kunnes pakanat täysilukuisina ovat tulleet Jumalan valtakuntaan.

Luuk. 21:24. Joh 10:16. 2 Kor. 3:14. 26. ja niin koko Israel on pelastuva, niinkuin on kirjoitettu: "Pelastaja on tuleva Sionista, han on poistava kaiken jumalattomuuden Jaakobista; 5 Moos, 4:30. Ps. 14:7, Jes. 59:20, Matt. 23:39. 27. ja tämä on oleva minun liitto-

ni heidän kanssaan, kun minä otan pois heidän syntinsä."

Jes. 27:9. Jer. 31:31 s. Hebr. 8:8. 10:16. 28. Evankeliumin puolesta he kyllä ovat vihollisia teidan tähtenne, mutta valinnan puolesta he ovat rakastettuja isien tähden. 5 Moos. 10:15. 29. Sillä armolahjojaan ja kutsumistansa Jumala ei kadu

4 Moos. 23:19. 2 Tim. 2:13. 30. Samoinkuin te ennen olitte Jumalalle tottelemattomia, mutta nyt olette saaneet laupeuden noiden tot-

telemattomuuden kautta,

 samoin nämäkin nyt ovat olleet tottelemattomia, että hekin sen armahtamisen kautta, joka on tullut teidän osaksenne, nyt saisivat launeuden.

32. Sillä Jumala on sulkenut kaikki | sessaan ;

epäuskon alle, että hän kaikkia armahtaisi. Room. 3.9. Gal. 3:22. 1 Tim. 2:4.

33. Oi sitä Jumalan rikkauden ja viisauden ja tiedon syvyyttä! Kuinka tutkimattomia ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömiä hänen tiensä! Job 11:7, Ps. 36:6 s. Jes. 45:15.

34. Sillä kuka on tuntenut Herran mielen? Tai kuka on ollut hänen neuvonantajansa? Job 15:8, 36:22.

Ps. 92:6. Jes. 40:13. Jer. 23:16. 1 Kor. 2:16. 35. Tai kuka on ensin antanut jotakin hänelle, niin että hänen olisi se korvattava? Job 35:7. 41:2. 36. Sillä hänestä ja hänen kauttaan ja häneen on kaikki; hänelle ol-

koon kunnia ijankaikkisiin aikoihin! Amen. 1 Kor. 8:6. Kol. 1:16. Ilm. 4:11.

12 Luku.

Kehoitetaan veljelliseen rakkauteen ja kristilliseen vaellukseen.

Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi; tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne.

Room. 6:13. 1 Kor. 6:13,20. 2. Ja älkäät muodostautuko tämän maailman mukaan, vaan muuttu-kaat mielenne uudistuksen kautta, tutkiaksenne mikä Jumalan hyvä, otollinen ja täydellinen tahto on. Gal. 1:4. Ef. 4:23. 5:10,17.

Kol. 1:9. 1 Tess. 4:3. 1 Piet. 1:14. 1 Joh. 2:15. 3. Sillä sen armon kautta, mikä minulle on annettu, minä sanon teille jokaiselle, ettette ajattelisi itsestänne enempää kuin mitä tulee ajatella, vaan pyrkisittenoudattamaan ajatuksissanne kohtuutta sen uskon määrän mukaan, minkä Jumala on kullekin suonut. Matt. 25:15.

Room. 1:5. 1 Kor. 12:11. 2 Kor. 10:13. Ef. 4:7. 4. Sillä niinkuin meillä yhdessä ruumiissa on monta jäsentä, mutta kaikilla jäsenillä ei ole sama tehtävä,

1 Kor. 12:12,27, Ef. 4:16. 5. niin me, vaikka meitä on monta, olemme yksi ruumis Kristuksessa, mutta itsekukin olemme toistemme jāseniā ;

1 Kor. 10:17. Ef. 1:23. 4:25. 5:23. Kol. 1:24. ja kun meillä sen armon mukaan, mikā meille on annettu, on erilaisia armolahjoja, niin: jos kellä on profetioimisen lahja, niin käyttäköön sitä uskon mukaisesti.

1 Kor. 12:4. Ef. 4:11. 1 Piet. 4:10 s. 7. jos diakonin lahja, niin käyttäköön sitä uskollisesti siinä virassaan; jos opettamisen lahja, niin opettami-1 Tim. 4:16.

8. ios kehoittamisen lahja, niin kehoittamisessa; joka antaa, antakoon hyvästä sydämmestään; joka on johtaja, johtakoon huolellisesti; joka laupeutta harjoittaa, tehköön sitä ilomielin. 5 Moos, 15:7. Matt. 6:1 s

Ap. t. 20:28. 2 Kor. 8:2. 9:7. 1 Piet. 5:2. 9. Olkoon rakkautenne vilpitön, kammotkaat pahaa, riippukaat hy-

vāssā kiinni. Ps. 34:15, 37:27, 97:10. Am.5:15.2 Kor.6:6, 1 Piet, 1:22, 4:8, 1 Joh. 4:7. 10. Olkaat velienrakkaudessa helläsvdāmmisiā toisianne kohtaan; kes-

kinäisessä kunnioittamisessa olkaat toisillenne esikuvina.

Fil. 2:3. 1 Tess. 4:9. Hebr. 13:1.

1 Piet. 1:22. 2:17. 2 Piet. 1:7. 11. Alkäät tehtävissänne olko velttoja; olkaat hengessä palavia; palvelkaat Herraa. Ap. t. 18:25. Ilm. 3:15 s. 12. Olkaat toivossa iloisia, ahdistuk-

sessa kärsivällisiä, rukouksessa kestāviā. Luuk. 10:20, 18:1. Ap. t. 1:14.2:42. Room, 15:13. Ef. 6:18. Kol. 4:2.

1 Tess. 5:16 s. Hebr. 10:35 s. 12:1. Jaak. 5:4. 13. Pitākāāt pyhien tarpeita ominanne; ahkeroitkaat vieraanvarai-

Matt. 25:35. 1 Kor.16:1. Hebr. 13:2. 1 Piet. 4:9. 14. Siunatkaat vainoojianne, siunat-

kaat, älkäätkä kirotko.

Matt. 5:44. Luuk. 6:28. 1 Kor. 4:12. 1 Piet.3:9. 15. Iloitkaat iloitsevien kanssa, itkekäät itkevien kanssa. Luuk. 1:58. Olkaat keskenänne yksimielisiä. Älkäät korkeita kurkotelko, vaan tyytykäät alhaisiin oloihin. Alkäät olko ilse mielestänne viisaita.

Ps. 131:1. San. 3:7 Jes. 5:21. Room. 15:5. 1 Kor. 1:10. 2 Kor. 13:11. Fil. 2:2. 17. Älkäät kellekään pahaa pahalla kostako. Harrastakaat sitä, mikä on hyvää ja oikeaa kaikkien ihmisten edessä: 3 Moos. 19:18. San. 20:22. Matt. 5:39. 2 Kor. 8:21. 1 Piet. 3:9.

18. Jos mahdollista on ja mikāli teistä riippuu, eläkäät rauhassa kaik-

kien ihmisten kanssa.

Mark. 9:50. Hebr. 12:14. 19. Alkäät itse kostako, rakkaani, vaan antakaat sijaa Jumalan vihalle, sillä kirjoitettu on: "Minun on kosto, minā olen kostava, sanoo Herra." 5 Moos. 32:35. Ps. 94:1. San. 24:29.

Luuk. 6:29. 2 Tess. 1:6. Hebr. 10:30. 20. Mutta "jos vihollisellasi on nälkā, ruoki hāntā, jos hānellā on jano, uota häntä, sillä näin tehden sinä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä

päälle." 2 Moos. 23:4 s. San. 25:21 s. Matt. 5:44. Alä anna pahan itseäsi voittaa,

vaan voita sinä paha hyvällä. 1 Sam. 24:18. 12 Luku.

Kuuliaisuus esivaltaa kohtaan. Puhdas elämä

Olkoon jokainen sille esivallalle alamainen, jonka vallan alla hän on. Sillä kaikki esivalta on Jumalalta , se esivalta, joka on, se on Jumalan asettama. San. 8:15 s.

Dan. 4:22. Joh. 19:11. Tlit. 3:1. 1 Piet. 2:13. Sentähden, joka asettuu esivaltaa vastaan, se nousee Jumalan säätä-

mystä vastaan; muttajotka nousevat vastaan, ne tuottavat itselleen tuomion. San. 24:21 s.

3. Sillä hallitusmiehet eivät ole niiden pelkona, jotka tekevät hyvää, vaan niiden, jotka tekevät pahaa. Jos siis tahdot olla esivaltaa pelkäämättä, niin tee sitä mikä on hyvää, ja sinā saat siltā kiitosta;

4. sillä se on Jumalan palvelija, sinulle hyväksi. Mutta jos pahaa teet. niin pelkää; sillä se ei miekkaa suotta kanna, koska se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi,

joka pahaa tekee.

Sentähden tulee olla alamainen, ei ainoastaan rangaistuksen tähden, vaan myös omantunnon tähden:

6. senpätähden te verojakin maksatte: sillä viranomaiset ovat Jumalan palvelusmiehiä ja ovat toimessaan juuri sitä varten. Luuk. 10:25. 7. Antakaat kaikille mitä olette velvolliset: vero kelle vero on tuleva, tulli kelle tulli on tuleva, kunnioitus kelle kunnioitus on tuleva, kunnia kelle kunnia on tuleva. Matt.22:21.

Alkäät jääkö kellekään velkaa muuta kuin sen, eftä toinen toistanne rakastatte; sillä joka toistaan ra-

kastaa, se on lain täyttänyt.

Matt. 7:12. 9. Sillä nämä: "Älä tee aviorikosta, ālā tapa, ālā varasta, alā himoitse," ja mikä muu käsky tahansa, ne sisältyvät kaikki tähän sanaan: "Rakasta lähimäistäsi niinkuin itseäsi."

2 Mocs.20:13 s. 3 Moos. 19:18. Matt. 19:18 s. Mark. 12:31. Luuk. 10:27. 10. Rakkaus ei tee lähimäiselle mi-

tään pahaa. Sentähden on rakkaus lain täyttämys.

Matt.22:40. 1 Kor.13:48. Gal. 5:14. Kol, 3:14. 1 Tim. 1:5. Jaak. 2:8.

11. Ja tehkäät tämä, kun tunnette tämän ajan, että jo on hetki teidän unesta nousta; sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin, kun uskoon tulimme

1 Kor. 15:34. Ef. 5:14. 1 Tess. 5:6 s. 12. Yö on loppuun kulumassa ja päivä lähestyy. Pankaamme sentähden pois pimeyden teot, ja pukeutukaam- | me valon aseisin.

Ef. 5:11. Kol. 3:8. 1 Tess. 5:4 s. 1 Joh. 2:8. 13. Vaeltakaamme säädyllisesti, niinkuin päivällä, ei öisissä kemuissa ja juomingeissa, ei haureudessa ja ir**s**taisuudessa, ei riidassa ja kateudessa, San.23:20. Luuk.21:34. 1 Kor.6:9s. Gal.5:19 s.

Ef. 5:3, 18. Fil. 4:8. 1 Piet. 4:3. Jaak. 3:14. 14. vaan pukekaat päällenne Herra Jesus Kristus, ja älkäät holhoko ruu-

mistanne haureuteen.

1 Kor. 9:27. Gal. 3:27. 5:16. Ef. 4:22 s. Kol. 3:10. 1 Piet. 2:11. 1 Joh. 2:16.

14 Luku.

Neuvo, kuinka heikko-uskoisia tulee kohdella.

Ottakaat uskossaan heikko huostaanne, rupeamatta väittelemään hänen kanssaan mielipiteistä.

Ap. t. 20:35, Room. 15:1, 1 Kor. 9:22. Toinen uskoo saavansa syödä kaikkea, mutta toinen, joka on heikko, syö vihanneksia. 1 Moos. 1:29. 9:3. Joka svö, älköön halveksiko sitä, joka ei syö; ja joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö, sillä Jumala on ottanut hänet huostaansa.

Kol. 2:16. 4. Mikä sinä olet tuomitsemaan toisen palvelijaa? Oman isäntänsä edessā hān seisoo tai kaatuu; mutta hān on pysyvä pystyssä, sillä Herra voi pitää häntä pystyssä. Matt.7:1. Jaak.4:12. 5. Toinen katsoo yhden päivän tois-

ta paremmaksi, toinen pitää kaikki päivät yhtä hyvinä; kukin olkoon omassa mielessään täysin varma.

Gal. 4:10. 6. Joka valikoi päiviä, se valikoi Herran tähden; ja joka syö, se syö Herran tähden, sillä hän kiittää Jumalaa; ja joka ei syö, se on Herran tähden syomättä ja kiittää Jumalaa.

5 Moos. 8:10. 1 Kor. 10:30 s. 1 Tim. 4:3 s. 7. Sillä ei kukaan meistä elä itselleen, eikä kukaan kuole itselleen. 2 Kor. 5:15. 1 Piet. 4:2.

8. Jos elämme, niin me elämme Herralle, ja jos kuolemme, niin me kuolemme Herralle. Sentähden elimmepä tai kuolimme, niin me olemme Herran omat. Gal.2:90. 1 Tess. 5:10. Sillä sitä varten Kristus kuoli ja herāsi eloon, ettā hān olisi niin hyvin kuolleiden kuin elävienkin Herra. Ap.t.10:36,42. 2 Kor. 5:15.

Mutta sinä, minkätähden sinä tuomitset veljeäsi? Taikka sinä toinen, minkätähden sinä halveksit veljeäsi? Kaikkihan me asetetaan Jumalan tuomioistuimen eteen.

Matt.25:31 s. Luuk.6:37. Ap. t. 17:31.2 Kor. 5:10. | Room. 14:1. 1Kor. 9:19,22, Gal. 6:2. 1Tess. 5:14.

11 Sillä kirjoitettu on: "Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minun edessäni on jokainen polvi notkistuva, ja jokainen kieli on ylistävä Jumalaa. Jes. 45:23. Fil. 2:10 s.

12. Niin on siis meidän jokaisen tehtävä Jumalalle tili itsestämme.

Matt. 12:36. Room. 2:6. 1 Piet. 4:5. Alkäämme siis enää toisiamme tuomitko, vaan päättäkäät pikemmin olla panematta veljenne eteen loukkauskiveä tai pahennuksen paulaa.

Matt. 18:7. 1 Kor. 8:9. 10:32. 2 Kor. 6:3. 14. Minä tiedän ja olen varma Herrassa Jesuksessa, ettei mikään ole epäpyhää itsessään, vaan ainoastaan sille, joka pitää jotakin epäpyhänä.

sille se on epāpyhää.

Matt. 15:11. Ap. t. 10:15. 1 Kor. 8:7, 10:25 s. 1 Tim. 4:4 s. Tiit. 1:15. 15. Mutta jos veljesi joutuu huoliinsa ruokasi vuoksi, niin sinä et enää vaella niinkuin rakkaus vaatii. Ālā saata ruuallasi turmioon sitä, jonka edestä Kristus on kuollut. 1 Kor.8:11. 16. Alkäät siis antako sen hyvän, mikā teillā on, joutua herjattavaksi :

17. sillä ei Jumalan valtakunta ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä.

Luuk. 17:20. Room. 5:1. 1 Kor. 8:8. Gal. 5:22, 18. Joka näin palvelee Kristusta, se on Jumalalle otollinen ja ihmisille

kelvollinen. 19. Niin tavoitelkaamme siis sitä, mikā edistāā rauhaa ja keskināistā rakentumistamme. Room. 15:2. Hebr. 12:14. 20. Alä ruuan tähden turmele Jumalan työtä. Kaikki tosin on puhdasta, mutta sille ihmiselle, jokā syō

loukatulla tunnolla, se on pahaa. 21. Hyvä on olla lihaa syomättä ja viiniä juomatta ja kieltäytyä siitä josta veljesi loukkaantuu tai joutuu lankeemukseen tai heikontuu.1 Kor. 18:13. 22. Jos sinulla on usko, niin pidā

se itseksesi Jumalan edessä. Autuas se, joka ei tuomitse itseään siitä, minkā hān tutkii oikeaksi; 1 Joh. 3:21. 23. mutta joka epäröi ja kuitenkin

syö, se on tuomittu, koska syöminen ei lähtenyt uskosta, ja kaikki, mikä ei ole uskosta, on syntiä. Mark. 16:16.

15 Luku.

Neuvo kärsivällisyyteen ja yksimielisyyteen. Apostoli lupaa tulla Roomaan, jos Jumala suo.

Mutta meidän, vahvojen, tulee kan-taa heikkojen vajavaisuuksia, eikä elää ainoastaan itsellemme.

2. Olkoon kukin meistä lähimäi- | palvelija pakanain keskuudessa, paselleen mieliksi hänen hyväkseen, Fil. 2:4.

että hän rakentuisi.

 Sillä ei Kristuskaan elänyt itselleen mieliksi, vaan sen mukaan kuin on kirjoitettu. "Niiden herjaukset, jotka sinua herjasivat, ovat sattuneet minuun." Ps. 69:9 s. Joh. 6:38. Fil. 2:5.

4. Sillä kaikki mikä ennen on kirjoitettu, on kirjoitettu meille opiksi, että meillä kärsivällisyyden ja kirjoitusten lohdutuksen kautta olisi toivo. Pa. 119:50.

Room. 4:23. 1 Kor. 10:11. 2 Tim. 8:16. Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala suokoon teille, että olisitte yksimieliset keskenänne, Kristuksen Jesuksen tahdon mukaan,

Joh. 17:21. Room. 12:16. 1 Kor. 1:10. Fil. 2:2. 6. että te yksimielisesti ja yhdestä suusta ylistäisitte Jumalaa ja Herramme Jesuksen Kristuksen Isää.

Ap. t. 4:24. 7. Ottakaat sentähden huostaanne toinen toisenne, niinkuin Kristuskin on teidät huostaansa ottanut Jumalan kunniaksi. Room, 14:3.

8. Sillä minä sanon, että Kristus on tullut ympärileikattujen palvelijaksi Jumalan totuuden tähden, vahvistaakseen isille annetut lupaukset,

Matt. 15:24. Ap. t. 3:25 s. 9. mutta että pakanat laupeuden tähden ylistävät Jumalaa, niinkuin on kirjoitettu: "Sentähden minä ylistän sinua pakanain seassa ja veisaan kii-tosta sinun nimellesi."

2 Sam.22:50. Ps. 18:50. Joh. 10:16. Room. 11:30. 10. Ja vielä Raamattu sanoo: "Iloitkaat, te pakanat, hänen kansansa kanssa!" 5 Moos. 32:43.

11. Ja taas: "Kiittäkäät Herraa, kaik-ki pakanat, ja ylistäkööt häntä kaik-ki kansat!" Pa. 117-1 12. Ja myös Jesaja sanoo: "On tuleva Jessen juurivesa, se joka nousee hal-

litsemaan pakanoita; häneen paka-

nat panevat toivonsa.

Jes. 11:1, 10. Matt. 12:21. Ilm. 5:5. 22:16. 13. Mutta toivon Jumala täyttäköön teidät kaikella ilolla ja rauhalla uskossa, että teillä olisi runsas toivo Pvhān Hengen voiman kautta.

14. Veljeni, minä kyllä uskon teistä. että te jo ilmankin olette kuntoa täynnā, ja ettā teillā on tieto kaikesta. niin että myös kykenette toinen toistanne neuvomaan. 2 Piet. 1:12. 1 Joh. 2:21.

15. Kuitenkin olen paikka paikoin jotenkin rohkeasti teille kirjoittanut uudestaan muistuttaakseni teille näitä asioita, sen armon nojalla, jonka Jumala on antanut minulle, Room. 12:3.

pillisesti toimittaakseni Jumalan evankeliumin palvelusta, jotta pakanakansat tulisivat otolliseksi ja Pyhän Hengen kautta pyhitetyksi uhriksi. Mal. 1:11. Ap. t. 9:15. 13:2.

Room. 11:13. Gal. 2:9. 1 Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11. 17. Kerskaan siis työstäni Jumalan palveluksessa ainoastaan Kristuksessa Jesuksessa: 1 Kor. 1:31.

18. sillä minä en rohkene puhua mistään muusta kuin siitä, mitä Kristus, saattaakseen pakanat kuuliaisiksi,on minun kauttani vaikuttanut sanalla ja teoilla, Ap. t. 21:19. Room. 16:26.

19. tunnustekojen ja ihmeiden voimalla, Pyhän Hengen voimalla, niin että minä Jerusalemista ja sen ympäristöstä alkaen Illyrikoon saakka olen kaikkialla julistanut Kristuksen

evankeliumia.

Mark. 16:17. Ap. t. 19:11. 2 Kor. 12:12. 20. ja sillä tavoin, että olen pitänyt kunnianani olla julistamatta evankeliumia siellä, missä Kristuksen nimi jo on mainittu, jotten rakentaisi toisen laskemalle perustukselle.

2 Kor. 10:15 s. 21. vaan niinkuin on kirjoitettu:..Ne. joille ei ole julistettu hänestä, saavat hänet nähdä, ja jotka eivät ole kuulleet, ne ymmärtävät." Jes. 52:15.

22. Sentähden olenkin niin usein ollut estetty tulemasta teidän luok-Room. 1:18. senne.

23. Mutta koska minulla nyt ei enää ole tilaanäissä paikkakunnissa ja kun jo monta vuotta olen halunnut tulla teidän luoksenne, Ap. t. 19:21. Room. 1:10 s-24. niin minä Espanjaan matkustaessani tulen tykönne, sillä minä toivonteidän kauttanne matkustaessani näkeväni teidät ja saavani teiltä saattajia sinne, kunhan ensin olen jonkun verran virkistynyt teidän seurassanne. 1 Kor. 16:6.

25. Mutta nyt minä matkustan Jerusalemiin pyhille palvelusta teke-Ap. t. 19:21. 20:22, 24:17. mään. 26. Sillä Makedonia ja Akaija ovat

hyväksi nähneet panna toimeen kerävksen Jerusalemissa asuvien py-

hien kövhiä varten.

1 Kor. 16:1. 2 Kor. 8;1. 9:1 s. Gal. 2:9 s. 27. Sen he ovat tehneet omasta hyvästä tahdostaan ja he ovatkin sen heille velkaa; sillä jos pakanat ovat tulleet osallisiksi heidän hengellisistä tavaroistaan, niin he puolestaan velvolliset auttamaan heitä ovat maallisilla tavaroillaan.

1 Kor. 9:11. Gal. 6:6. .28. Kun olen tehtäväni suorittanut 16. että olisin Kristuksen Jesuksen | ja tämän hedelmän heidän helmaansa kantanut, lähden minä sitten tei- |

dan kauttanne Espanjaan;

29. ja minä tiedän, että tullessani luoksenne tulen Kristuksen täydellinen siunaus mukanani. Room. 1:11. 30. Mutta minä kehoitan teitä, veljet, Herramme Jesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta, taistelemaan kanssani rukoillen minun edestăni Jumalaa,

2 Kor.1:11. Ef.6:18 s. Kol.4:3,12. 31. että pelastuisin Judean uskottomien käsistä ja että Jerusalemia varten tuomani avustus olisi pyhil-

le mieluinen. 2 Tess. 3:1 s. 32. että minä Jumalan tahdon mukaisesti ilolla saapuisin luoksenne ja virkistyisin teidän seurassanne.

33. Rauhan Jumala olkoon kaikkien teidän kanssanne! Amen. 2 Kor. 13:11. Fil.4:9. 1 Tess.5:23 2 Tess.3:16.

16 Luku.

 Tervehdyksiä. Ylistys Jumalalfe. Minā suljen teidān suosioonne sisaremme Foiben, joka on Kenkrean seurakunnan palvelija.

2. että otatte hänet vastaan Herrassa, niinkuin pyhien sopii, ja autat-te häntä kaikessa missä hän teitä tarvitsee; sillä hän on ollut monelle **avuksi j**o myöskin minulle

3. Sanokaat terveisiä Priskalle ja Akulaalle, työkumppaneilleni Kris-

tuksessa Jesuksessa.

Ap. t. 18:2 s. 26. 1 Kor. 16:19. 2 Tim. 4:19. jotka minun henkeni edestä ovat panneet oman henkensä alttiiksi **ja jo**ita en ainoastaan minä kiitä, vaan myöskaikki pakanain seurakunnat-5. ja seurakunnalle heidän talossaan. Terveisiä Epainetolle, rakkaalleni, joka on Kristuksen ensi sato Aasiasta.

1 Kor. 16:15. 6. Terveisiä Marialle, joka on nähnyt paljon vaivaa teidän tähtenne. 7.Terveisiä Andronikolle ja Juniaalle, heimolaisilleni ja vankeustovereilleni, joilla on suuri arvo apostolien joukossa ja jotka jo ennen mi-nua ovat olleet Kristuksessa.

8. Terveisiä Ampliaalle, rakkaal-

leni Herrassa.

9. Terveisiä Urbanolle, meidän työtoverillemme Kristuksessa, ja Stakylle, rakkaalleni.

10. Terveisiä Apelleelle, joka on koeteltu Kristuksessa. Terveisiä Aristo-

bulon perhekuntalaisille.

11. Terveisiä Herodionille, heimolaiselleni. Terveisiä Narkisson perhekuntalaisille, jotka ovat Herrassa. 12. Terveisiä sisarillemme Tryfai-

nalle ja Tryfosalle, jotka ovat näh- l

neet vaivaa Herrassa, Terveisiä Persikselle, rakastetulle sisarelle, joka on nähnyt paljon vaivaa Herrassa.

13. Terveisiä Rufukselle, valitulle Herrassa, ja hänen äidilleen, joka on kuin äiti minullekin.

14. Terveisiä Asynkritolle, Flegonille, Hermeelle, Patrobaalle, Hermaalle ja veljille, jotka ovat heidän kanssaan. Terveisiä Filologolle ja Julialle, Nereukselle ja hänen sisarelleen ja Olymppaalle ja kaikille pyhille, jotka ovat heidän kanssaan.

16. Tervehtikäät toisianne pyhällä suudelmalla. Kaikki Kristuksen seurakunnat sanovat teille terveisiä. 1 Kor.16:20.2 Kor.13:12.1 Tess.5:26.1 Piet.5:14

17. Mutta minä kehoitan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka saattavat aikaan erimielisyyttä ja pahennusta vastoin sitä oppia, jonka te olette oppineet; vetäytykäät pois Gal. 1:8 s. Fil. 3:2. Kol. 2:8. 2 Tess. 3:6. 1 Tim. 6:3. 2 Tim. 3:2. 2 Joh. v. 10. 18. Sillä sellaiset eivät palvele Herraamme Kristusta, vaan omaa vatsaansa, ja pettävät suloisilla sanoilla ja kauniilla puheella vilpittömäin sydämmet. Hes. 13:18. Fil. 3:18 s. 2 Piet. 2:3.
19. Onhan teidän kuuliaisuutenne tullut kaikkien tietoon; sentähden minä iloitsen teistä, mutta tahdon. että olette hyvään viisaita, mutta pahaan tyhmiä.

Jer. 4:22. Matt. 10:16. Room. 1:8. 1 Kor. 14:20. 20. Ja rauhan Jumala on pian ruhjova saatanan teidän jalkainne alle. Herramme Jesuksen armo olkoon

teidän kanssanne!

1 Moos. 3:15. 1 Kor. 16:23. 2 Kor. 13:13. Fil. 4:23. 1 Tess. 5:28. 2 Tess. 3:18. Ilm. 22:21. 21. Terveisiä sanoo teille Timoteus, työtoverini, ja heimolaiseni Lukius, Jason ja Sosipater.

Ap. t. 16:1. 20:4. Fil. 2:19 s. 1 Tess. 3:2. 22. Minä Tertius, joka olen kirjoittanut tämän kirjeen, sanon teille ter-

veisiä Herrassa.

23. Gaijus, minun ja koko seurakunnan isanta, sanoo teille terveisia. Erastus, kaupungin rahainhoitaja, ja veli Kvartus sanovat teille terveisiä.

1 Kor. 1:14. 24. Herramme Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkien kanssanne! Amen.

25. Mutta hänelle, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jesuksen Kristuksen saarnan mukaan, sen ilmaistun salaisuuden mukaan, joka kauttaikuisten aikojen on ollut ilmaisematta, Matt. 19:85. 1 Kor. 2:7.

Ef. 1:9. 3:9,20. Kol. 1:26 s. 2 Tim. 1:9 s. 26. mutta joka nyt on julkisaatettu

ia profetallisten kirjoitusten kautta l ijankaikkisen Jumalan käskystä tiettäväksi tehty kaikille kansoille uskon | olkoon kunnia ijankaikkisesti! Akuuliaisuuden aikaan saamiseksi.

Room, 1:5, Tit, 1:28,

27. Jumalalle, ainoalle viisaalle, Jesuksen Kristuksen kautta, hänelle 1 Tim. 1:17. 6:16. Jund. v. 26.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE KORINTTOLAISILLE

t Luku.

Neuvotaan yksimielisyyteen Kristuksessa. Varoitetaan puolueriidoista.

Paavali, Jumalan tahdosta kutsuttu Kristuksen Jesuksen apostoliksi, ia veli Sostenes.

Ap. t. 18:17. 2 Kor. 1:1. Kol. 1:1. 2. Jumalan seurakunnalle Korintossa, Kristuksessa Jesuksessa pyhitetyille, jotka ovat kutsutut ja pyhät samoinkuin kaikki ne, jotka avuksi huutavat meidän Herramme Jesuksen Kristuksen nimeä joka paikkakunnassa, sekä heidän että meidän.

Joh. 17:19. 1 Kor. 6:11.

Ef. 1:1. 1 Tess. 4:7. 2 Tim. 1:9. 3. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Her-ralta Jesukselta Kristukselta?

Room, 1:7, 2 Kor, 1:2, Gal, 1:8, Ef. 1:2, 4. Mir la kiitän Jumalaani aina teidän tähtenne siitä Jumalan armosta, ioka on annettu teille Kristuksessa Je-Room.1:8, Ef. 1:15 s.

5. että olette kaikessa hänestä rikastuneet, kaikessa sanassa ja kaikessa tiedossa.

Room. 15:14. 1Kor. 12:7 s. 2 Kor. 8:7. Kol.1:9. 6. sen mukaan kuin todistus Kristuksesta on teissä vahvistettu.

7. niin ettei teiltä mitään puutu missään armolahjassa, teidän odottaes-sanne Herramme Jesuksen Kristuksen ilmestystä.

Fil. 3:20, 1 Tess, 1:10, Tiit, 2:13, 8. Hän on myös vahvistava teitä loppuun asti, niin että olette nuhteettomat Herramme Jesuksen Kristuksen pāivānā. 2 Kor. 1:21.

Fil. 1:6, 10. Kol. 1:22. 1 Tess. 3:13. 5:23. 9. Jumala on uskollinen, jonka kautta te olette kutsutut hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme, yhteyteen. 5 Moos.7:9. Joh. 15:5. 1 Kor. 10:13, 1 Tess. 5:24, 2 Tess. 3:3, 1 Joh. 1:3, 10. Mutta minä kehoitan teitä, veljet, Herramme Jesuksen Kristuksen ni-

men kautta, että kaikki puhuisitte samalla tavalla eikä olisi riitoja keskuudessanne, vaan että olisitte täy-

sin samaa mieltä ja ajattelisitte samalla tavalla.Room.12:16.15:5.1Kor.11:18. 2 Kor. 13:11. Ef. 4:3. Fil. 2:2. 3:15 s. 1 Piet. 3:8. 11. Sillä Kloen perheväeltä olen saanut teistä kuulla, veljeni, että olette riitaisia keskenänne.

12. Tarkoitan sitä, että te kukin sanotte: "Minā olen Paavalin," "Minā olen Apolloksen," "Minā olen Kee-faan," "Minā olen Kristuksen."

Joh. 1:42. Ap. t. 18:24. 1 Kor. 8:4. 13. Onko Kristus jaettu? Vai onko Paavali ristiinnaulittu teidan edestänne? Tai oletteko kastetut Paavalin nimeen?

14. Minä kiitän Jumalaa. etten ole kastanut teistä ketään muita kuin Krispon ja Gaijon, Ap. t. 18:8. Room. 16:23. 15. jottei kukaan saattaisi sanoa, et-

tä olette minun nimeeni kastetut. Kastoinhan tosin Stefanaankin perhekunnan; sitten en tiedä olenko ketään muuta kastanut.1Kor.16:15s. 17. Sillä Kristus ei lähettänyt minua kastamaan, vaan evankeliumia ju-listamaan, ei kuitenkaan puheen viisaudella, jottei Kristuksen risti menettäisi voimaansa.

Ap. t. 9:15. 1 Kor. 2:1,4,13. Gal. 1:15 s. 6:14. 18. Sillä sana rististä on hullutusta niistä, jotka kadotukseen joutuvat, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima.

Ap.t.17:18. Room.1:16. 2 Kor.4:3. 2 Tess.2:10. 19. Onhan kirjoitettu: "Minä hävitän viisasten viisauden ja ymmärtāvāisten ymmārryksen minā teen tyhjāksi." Job 5:12 s. Jes. 29:14. 20. Missä ovat viisaat? Missä kirjan-

oppineet? Missä tämän maailman älyniekat? Eikö Jumala ole tehnyt tämän maailman viisautta hullutukseksi?

Job 12:17. Jes. 44:25. Room. 1:22. 1 Kor. 3:18. 21. Sillä kun maailma viisautensa avulla ei oppinut tuntemaan Juma-laa hänen viisaudessaan, niin Jumalanäki hyväksi tyhmänsaarnan kautta pelastaa ne, jotka uskovat,

Matt. 11:25 s. Luuk. 10:21. 22. koskapa juutalaiset vaativat tun-

neet.

sautta. Matt. 12:38. 16:1, Mark. 8:11.

Luuk. 11:16. Joh. 4:48. 6:30. Ap. t. 17:18,32. 23. me taas saarnaamme ristiinnaulittua Kristusta, joka on juutalaisille pahennus ja pakanoille hullutus,

Jes. 8:14. Room. 9:32. 1 Kor. 2:14. 1 Piet. 2:8. 24. mutta niille, jotka ovat kutsutut, iuutalaisia tai kreikkalaisia, me saarnaamme Kristusta, joka on Jumalan voima ja Jumalan viisaus.

2 Kor. 13:4. Kol. 2:3. 25. Sillä Jumalan hullutus on ihmisiä viisaampi, ja Jumalan heikkous

on ihmisiä väkevämpi.

26. Sillä katsokaat, veljet, kutsumistanne, ettei ole monta lihallista viisasta, ei monta mahtavaa, ei monta Luuk. 16:15. jalosukuista,

Joh. 7:48. Ap. t. 8:27 s. 1 Kor. 2:8. Jaak. 2:1 s. 27. vaan mikä on mieletõntä maailmassa, sen Jumala valitsi, saattaakseen viisaat häpeään, ja mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi, saattaakseen häpeään sen, mikā on vākevāā, Matt. 11:25.

28. ja mikā maailmassa on halpasukuista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, sen joka ei mitään ole, tehdäkseen mitättömäksi sen, joka

jotakin on,

29. ettei yksikään liha voisi kerskata Room. 3:27. Ef. 2:9. Jumalan edessä. 30. Mutta hänestä on teidän olemisenne Kristuksessa Jesuksessa, joka on tullut meille viisaudeksi Juma-

lalta ja vanhurskaudeksi ja pyhitykseksi ja lunastukseksi,

Jer. 23:5 s. 33:15 s. Joh. 17:19. Room.4:25. 2 Kor. 5:21. Ef.1:7. Kol.1:14. 2:3. 31. että kävisi, niinkuin on kirjoitettu:,,Joka kerskaa, se kerskatkoon Herrasta." Jer. 9:23 s. 2 Kor. 10:17.

2 Luku.

Jumalan evankeliumi on hullutus luonnolliselle ihmiselle, ja korkeampi kaikkea ihmisviisautta.

Ja, veljeni, kun minä tulin teidän tykönne, en tullut puheen tai viisauden loistolla teille Jumalan todistusta julistamaan.

Ap. t. 18:1 s. 1 Kor. 1:17. 2. Sillä minä en pitänyt itseäni teidan keskellanne mitaan tietavani, vaan ainoastaan Jesuksen Kristuksen, hänen ristiinnaulitun.

Gal. 6:14. Fil. 3:8. 3. Ja ollessani teidän luonanne minäolin heikkouden ja pelvon ja suuren vavistuksen vallassa,

Ap. t. 18:9. 2 Kor. 10:1, 10. 11:30. Gal. 4:13. ja puheeni ja saarnani ei ollut kiehtovissa inhimillisen viisauden

nustekoja ja kreikkalaiset etsivät vii- | sanoissa, vaan Hengen ja voiman osoituksessa.

> 5. ettei uskonne perustuisi ihmisten viisauteen, vaan Jumalan voi-Room, 15:19.

1 Kor. 4:20. 2 Kor. 4:7. Ef. 1:19. 1 Tess. 1:5. 6. Kuitenkin me puhumme viisautta täydellisten seurassa, mutta ei tämän maailman viisautta eikä tämän maailman valtiasten, jotka kukistu-Vat :1Kor. 14:20. Fil. 3:15. Hebr. 5:14. Jank. 3:15.

7. vaan me puhumme salaisuutena ollutta Jumalan viisautta, sitä kätkettyä, jonka Jumala oli edeltämäärännyt ennen maailman aikoja mei-

Job 28:21.

Room. 16:25. 1 Kor. 4:1. Ef. 3:9. Kol. 1:26. 8. ja jota ei kukaan tämän maailman valtiaista ole tuntenut, sillä jos olisivat sen tunteneet, eivät he olisi kirkkauden Herraa ristiinnaulin-

dan kirkkaudeksemme.

Matt. 11:25. Luuk. 23:34. Joh. 7:48, 16:3, Ap. t. 3:17, 13:27, 1 Tim. 1:13, 9. vaan me puhumme - niinkuin on kirjoitettu - siitä "mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämmeen noussut, ja minkä Jumala on valmistanut

niille, jotka häntärakastavat."Jes.64:4. 10. Mutta meille Jumala on sen ilmaissut Henkensä kautta, sillä Henki tutkii kaikki, Jumalan syvyydetkin. Joh. 16:13, 1 Joh. 2:27,

 Sillä kuka ihminen tietää mitä ihmisessä on muu kuin ihmisen henki, joka hänessä on? Samoin ei myöskään kukaan muu kuin Jumalan Henki tiedā mitā Jumalassa on.

San. 20:27. Room. 11:33 s. 12. Mutta me emme ole saaneet maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka on Jumalasta, että tietäisimme mitä Jumala on meille lahjoittanut;

13. ja siitä me myös puhumme, emme inhimillisen viisauden opettamin sanoin, vaan Hengen opettamin, selittäen hengellisiä asioita hengellisellä tavalla. 1 Kor. 1:17. 2 Piet. 1:16.

14. Mutta luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutusta eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se on arvosteltava hengellisesti.

Joh.14:17. Room.8:5. 1Kor.1:18,23.Juud. v.19. 15. Hengellinen ihminen sitä vastoin arvostelee kaikkea, mutta häntä itseään ei kukaan arvostele.

San. 28:5. 1 Tess. 5:21. 1 Joh. 2:20. 5:20. 16. Sillä kuka on tullut tuntemaan Herran mielen, niin että voisi neuvoa häntä? Mutta meillä on Kristuksen mieli. Job 15:8.

Jes. 40:13. Jer. 23:18. Room. 11:34. Fil. 2.5.

3 Luku.

Varoitetaan lihallisesta mielestä. Oikea uskon perustus.

Ja, veljeni, minun ei käynyt puhu-minen teille niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallisille, niinkuin lapsille Kristuksessa.

Maitoa juotin teille, en antanut ruokaa, sillä sitä ette silloin sietäneet, ja ettepä vielä nytkään siedä,

Joh. 16:12. Hebr. 5:12 s. 1 Piet. 2:2 olettehan vielā lihallisia. kun olette keskenänne kateellisia ja riitaisia, ettekö silloin ole lihallisia ja vaella ihmisten tavoin? 1Kor. 1:11 s. 11:18. Gal. 5:19 s. Jaak. 3:16.

4. Kun yksi sanoo: "Minä olen Paa-valin," ja toinen: "Minä olen Apol-loksen," ettekö silloin ole niinkuin

ihmiset ainakin?

5. Mikä Apollos sitten on? Ja mikä Paavali on? Hehän ovat ainoastaan palvelijoita, joiden kautta te olette tulleet uskoviksi, palvelijoita sen kykynsä mukaan, minkä Herra on heille kullekin antanut.

Ap.t.18:24 s. Room.12:3. 1 Kor.1:13. 4:1.16:12. 6. Minä istutin, Apollos kasteli, mutta Jumala on antanut kasvun.

Ap. t. 18:1,24 s. 19:1 1 Kor. 4:15. 7. Niin ei siis istuttaja ole mitään, eikä kastelijakaan, vaan Jumala, joka kasvun antaa. Gal. 6:3.

 8. Mutte istuttaja ja kastelija ovat yhtä: kuitenkin on kumpikin saava oman palkkansa oman työnsä mukaan. Ps.62:13. Jer. 17:10. 32:19. Matt. 16:27.

Room, 2:6. 1 Kor, 4:5. Ilm. 2:23. 22:12. 9. Sillä me olemme Jumalan työtovereita; te olette Jumalan viljelysmaa, olette Jumalan rakennus.

Matt. 13:3 s. 2 Kor. 6:1. Ef. 2:20 s. Hebr. 3:3 s. Sen Jumalan armon mukaan. joka on minulle annettu, minā olen taitavana rakentajana pannut perustuksen, ja toinen sille rakentaa, mutta katsokoon kukin kuinka sille raken-Room. 15:20. 1 Kor. 15:10. 2 Piet. 3:15.

11. Sillä muuta perustusta ei kukaan voi panna kuin mikä jo on pantu, ja se on Jesus Kristus. Jes. 28:16. 1Piet. 2:6 s. 12. Mutta jos joku rakentaa tälle

ocrustukselle. rakensipa kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinis-

tă tai oljista,

13. niin kunkin teko on tuleva nākyviin ; sillä se päivä on saattava sen ilmi, koska se tulessa ilmestyy, ja tuli on koetteleva minkälainen kunkin teko on. Room. 2:5 s.

1 Kor. 4.5. 2 Tess. 1:8. 1 Piet. 1:7. Ilm. 20:12. 14. Jos jonkun tälle perustukselle rakentama rakennus kestää, on hän saava palkan;

mutta jos jonkun rakennus palaa poroksi, joutuu hän vahinkoon; mutta han itse on pelastuva, kuitenkin ikäänkuin tulen läpi. Juud.v. 23.

16. Ettekö tiedä, että olette Jumalan temppeli ja että Jumalan Henki asuu teissä? 1 Kor. 6:19.

2 Kor. 6:16. Ef. 2:20 s. Hebr. 3:6. 1 Piet. 2:5. 17. Jos joku turmelee Jumalan temppelin, on Jumala turmeleva hänet: sillä Jumalan temppeli on pyhä, ja

te olette se temppeli.

18. Alköön kukaan pettäkö itseään. Jos joku teistä luulee olevansa viisas tässä maailmassa, on hänen tultava tyhmäksi, jotta hänestä tulisi San. 3:7. Jes. 5:21. Gal. 6:3. viisas

19. Sillä tämän maailman viisaus on hullutusta Jumalan silmissä. Onhan kirjoitettu: ..Hän ottaa viisaat kiinni

heidan kavaluudessaan:"

Job 5:13. 1 Kor. 1:20. 20. ja vielä: "Herra tuntee viisasten ajatukset, hän tietää ne turhiksi."

21. Alköön siis kukaan kerskatko ihmisistä; sillä kaikki on teidän,

22. teidän on Paavali ja Apollos ja Keefas, teidän on maailma ja elämä ja kuolema, nykyiset ja tulevaiset, kaikki on teidän. Room. 8:38. 23. Mutta te olette Kristuksen, ja Kristus on Jumalan.

Joh. 17:21. Room. 14:8. 1 Kor. 11:3. 2 Kor. 10:7.

4 Luku.

Apostolit asetetut maailman ihmeeksi ia tunkioksi. Itsekerskauksen varoitus.

Niin pitäköön jokainen meitä Kris-tuksen käskyläisinä ja Jumalan salaisuuksien talouden hoitajina.

1 Kor. 3:5. 2 Kor. 6:4. Kol. 1:25. Sitä nyt talouden hoitajilta ainoastaan vaaditaan, että he havaitaan uskollisiksi. Matt. 24:45. Luuk. 12:42. Mutta siitä minä hyvin vähän välitän, että te tai joku inhimillinen päivä rupeatte minua tuomitsemaan; enpä itsekään tuomitse itseäni,

4. sillä ei minulla ole mitään tunnollani, mutta en mină silti ole yanhurskautettu, vaan minun tuomitsijani on Herra. 2 Moos, 34:7.

Ps. 130:3, 143:2, Ap. t. 23:1, Room, \$:20. Älkäät sentähden lausuko mitään tuomiota, ennenkuin aika on, ennenkuin Herra tulee, joka myös on saattava valoon pimeyden piilot ja tuo-va ilmi sydänten aikeet; ja silloin kukin saa kiitoksensa Jumalalta.

Matt. 7:1. Room. 2:1,16. 1 Kor. 3:8. 2 Kor. 5:10. Ilm. 20:12. 6. Tämän olen, veljet, sovelluttanut 2Joh. v. 8. Tiseeni ja Apollokseen, teidän tähtenne, jotta meistä oppisitte, ettei | kenkään enempää itsestänsä ajattelisi kuin mitä on kirjoitettu, jottette p**öyhkei**llen asettuisi jonkun puoielle toista vastaan. Room, 12:3.

7 Sillä kuka antaa sinulle etusijan? Ja mită sinulla oh, jota et ole saanut? Mutta jos olet sen saanut, niin miksi sitten kerskaat juuri kuin et olisi saanut? 1 Aik. 29:14.

Joh. 3:27. Room. 12:6. 1 Plet. 4:10. Jaak. 1:17. Te olette muka jo ravitut, teistä on tullut jo rikkaita, te olette ilman meitä päässeet kuin miksikin kuninkaiksi! Kunpa teistä olisikin tullut kuninkaita, niin että mekin pääsisimme kuninkailemaan teidän kanssannel

Ilm. 3:17 s. 9. Sillä minusta näyttää, että Jumala on asettanut meidät apostolit vihoviimeisiksi, ikäänkuin kuolemaan tuomituiksi: meistähän on tullut kaiken maailman kumma, sekä enkelien että ihmisten, Ps. 44:23. Room. 8:36. 1 Kor. 15:30 s. 2 Kor. 4:11. 6:9. Hebr. 10:33.

me olemme houkkia Kristuksen tähden, mutta tehän olette älykkäitä Kristuksessa, me olemme heikkoja, mutta te väkeviä; te kunnioitettuja, mutta me halveksituita,

Ap. t. 26:24. 1 Kor. 2:3. 2 Kor. 13:9. 11. Vielä tänäkin hetkenä me kärsimme sekä nälkää että janoa, olemme alasti, meitä piestään ja me kuliemme kodittomina.

Ap. t. 23:2. 2 Kor. 4:8 s. 6:5. 11:23 s. 12. me näemme vaivaa omin käsin työtä tehden. Meitä herjataan, mutta me siunaamme; meitä vainotaan, mutta me kärsimme;

Ps. 109:28. Matt. 5:44. Luuk. 6:28. 23:34. Joh. 15:20. Ap. t. 7:60. 18:3, 20:34. Room. 12:14. 1 Tess. 2:9. 2 Tess. 3:8. 13. meitä parjetaan, mutta me pu-

humme leppeästi; meistä on tehty kuin kaiken maailman tunkio, me olemme kuin joka miehen hylkyjä, aina tähän päivään asti.

Val. 3:45. Joh. 16:2. 1 Piet. 3:9. 14. En kirjoita tätä häväistäkseni teitä, vaan niinkuin rakkaita lap-siani neuvoen. 1 Tess. 2:11.

15. Sillä vaikka teillä olisi kymmenen tuhatta kasvattajaa Kristuksessa, niin ei teillä kuitenkaan ole monta isää; sillä minähän teidät synnytin evankeliumin kautta Kristuksessa Jesuksessa. Ap.t.18:11. Gal.4:19. Filem.v.10. Kehoitan siis teitä: ottakaat minut esikuvaksenne.

1 Kor. 11:1. Fil. 3:17. 1 Tess. 1:6. 2 Tess. 3:9.

17. Juuri sentähden lähetin teille Timoteuksen, joka on minun rakas ja uskollinen poikani Herrassa; hän dessa.

on muistuttava teitä minun teistäni. joita vaellan Kristuksessa Jesuksessa, sen mukaan kuin kaikkialla. ioka seurakunnassa, opetan.

Ap. t. 19:22. Fil. 2:20 s. 2 Tim. 1:2. 18. Muutamat teistä ovat paisuneet põvhkeiksi ihan niinkuin minä en tulisikaan teidän tykönne.

19. Mutta mină tulen pian teidăn tykönne, jos Herra tahtoo, ja silloin minä otan selon, en noiden pöyhkeiden sanoista, vaan voimasta. Jaak. 4:15.

Sillä Jumalan valtakunta ei ole sanoissa, vaan voimassa.

1 Kor. 2:4. 1 Tess. 1:5. 21. Kummanko tahdotte? Tulenko tykönne vitsa kädessä vaiko rakkaudessa ja sävyisyyden hengessä?

2 Kor. 10:1. 13:10.

5 Luku.

Julkisyntinen on eroitettava pois seurakunnan yhteydestä.

Yleensä kuuluu, että teidän kes-kuudessanne harjoitetaan haureutta, jopa semmoistakin haureutta, joka on kuulumatonta pakanainkin keskuudessa, että näet joku pitää isänsä vaimoa. 3 Moos. 18:8. 5 Moos. 27:20. 2. Ja te olette paisuneet põyhkeiksi! Vaan eikö teidän pikemminkin olisi pitänyt tulla murheellisiksi, että se, joka on tuommoisen teon tehnyt, poistettaisiin keskuudestanne? 3. Sillä minä, joka tosin ruumiilli-

sesti olen poissa, mutta hengessä kuitenkin läsnä, olen jo, niinkuin olisin ollut läsnä, puolestani päättänyt, että se, joka tuommoisen teon on tehnyt, on Kol. 2:5. 4. – sittenkuin me, te ja minun

henkeni ynnä Herramme Jesuksen voima, olemme tulleet yhteen -Matt. 16:19. 18:18 s. Joh. 20:23. Ap. t. 15:28.

Herramme Jesuksen nimessä hvliättävä saatanan haltuun lihan turmioksi, jotta hänen henkensä pelastuisi Herran päivänä.

San. 23:14. 1 Tim. 1:20. 1 Piet. 4:6. 6. Ei ole hyvä, että kerskaatte. Etteko tieda, etta vähäinenkin hapatus hapattaa koko taikinan?

Matt. 16:6. Gal. 5:9. Jaak. 4:16. 7. Peratkaat pois vanha hapatus, että teistä tulisi uusi taikina, niinkuin te olettekin happamattomat; sillä onhan meidänkin pääsiäislampaamme, Kristus, jo teurastettu.

Jes. 53:7. Joh. 1:29,36. 1 Piet. 1:19. Viettäkäämme siis juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa eikä ilkeyden ja pahuuden hapatuksessa, vaan puhtauden ja totuuden happamattomuu-2 Moos. 12:8,15. 5 Moos. 16:3.

9. Kirjoitin teille kirjeessäni, ettette | käät eksykö. Eivät huorintekijät, ei seurustelisi huorintekijäin kanssa, 2 Kor. 6:14. Ef. 5:11.

en tarkoittanut yleensä tämän maailman huorintekijöitä tai ahneita tai rosvoja tai epäjumalanpalveliioita, sillä silloinhan teidän täytyisi lähteä pois maailmasta.

Joh. 17:15. 1 Joh. 5:19. Vaan minä kirjoitin teille, että jos joku, jota kutsutaan veljeksi, on huorintekijä tai ahne tai epäjumalan palvelija tai herjaaja tai juomaritai rosvo, te ette seurustelisi ettekä edes sõisikään semmoisen kanssa. San. 23:20. Matt. 18:17. Room. 16:17. 2 Tess. 3:6.

12. Sillä ei ole minun asiani tuomita niitä, jotka ovat ulkopuolella. Ettekö tekin tuomitse vain niitä, jot-

ka ovat sisällä?

13. Mutta ulkopuolella olevat tuomitsee Jumala. Poistakant keskuudestanne se, joka on paha.

5 Moos. 13:5. 17:7. 22:21 s. 24:7.

6 Luku.

Kristityn ei sovi käydä oikeutta velijen kanssa. Kehoitus oikein käyttämään kristityn vapautta ja varoitus haureudesta. K uinka rohkenee kukaan teistä, jolla on riita-asia toisen kanssa, käydā oikeutta vääräin edessä? Miksei pyhien edessä?

Vai ettekö tiedä, että pyhäthän ne tulevat maailmankin tuomitsemaan? Ja jos te tuomitsette maailman, ettekő kykene sitten ratkaisemaan vähäarvoisia asioita?

Dan.7:22. Matt. 19:28. Luuk. 22:29s. Juud. v. 14s. 3. Ettekö tiedä, että me tulemme tuomitsemaan enkeleitäkin? Emmekö sitten kykenisi ratkaisemaan maal-

lisia asioita? 4. Kuitenkin te nyt, kun teillä on maallisia asioita ratkaistavina, asetatte nuo seurakunnan halveksimat

tuomareiksi? 5. Hävetäksenne sanon tämän teille. Eikö teidän joukossanne sitten ole yhtäkään viisasta, joka voisi ratkais-

ta veljien välin?

6. Vaan veli käy oikeutta veljen kanssa, vieläpä uskottomainkin edessä 7. On jo yleensä vika teissä, että käräjöitte keskenänne. Miksi ette ennemmin salli tehdä vääryyttä itsellenne? Miksi ette ennemmin anna riistää omaanne?San.20:22.Matt.5:39s.Luuk.6:29.

Room. 12:17 s. 1 Tess. 4:6. 5:15. 1 Piet. 3:9. 8. Sen sijaan te itse teette vääryyttä ja riistätte toisen omaa, vieläpä vel-

jienkin. 3 Moos. 25:14. 9. Vai ettekö tiedä, etteivät väärät saa periä Jumalan valtakuntaa? Ål- | olla naiseen ryhtymättä;

epäjumalan palvelijat, ei avioliiton rikkojat, ei velttiöt, eikä miehimyk-3 Moos, 18:22s. Gal. 5:19s. 6:7. Ef.5:5. Kol.3:5s. Hebr. 12:14. 13:4. Ilm. 22:15. 10. eivät varkaat, ei ahneet, ei juomarit, ei herjaajat, eivätkä nylkyrit saa periä Jumalan valtakuntaa.

11. Ja tuommoisia te olitte, jotkut teistä; mutta te olette pesettäneet itsenne, te olette pyhitetyt, te olette vanhurskautetut Herramme Jesuksen Kristuksen nimessä ja meidän Jumalamme Hengen kautta. Ap. t. 22:16. 1 Kor.1:2. Ef.2:1 s. 5:8 s. Kol.3:7 s. Tiit.3:3 s.

12. Kaikki on minulle luvallista, mutta ei kaikki ole hyödyksi; kaikki on minulle luvallista, mutta minä en saa antaa minkään itseänival-1 Kor. 10:23.

13. Ruoka on vatsaa varten ja vatsa ruokaa varten; ja Jumala on tekevā lopun niin toisesta kuin toisestakin. Mutta ruumis ei ole haureutta varten, vaan Herraa varten, ja Herra ruumista varten;

Matt. 15:17. Room. 14:17. 1 Tess. 4:3,7. 14. ja Jumala, joka herätti kuolleista Herran, on herättävä meidätkin voimallansa.

Joh. 6:39 s. Ap. t. 2:24,32. Room. 6:5,8. 8:11. 1 Kor. 15:3 s. 2 Kor. 4:14. Ef. 1:20. Ettekö tiedä, että ruumiinne ovat Kristuksen jäseniä? Ottaisinko nyt Kristuksen jäsenet ja tekisin ne porton jäseniksi? Enpä suinkaan! 16. Vai ettekö tiedä, että joka yhtyy

porttoon, tulee yhdeksi ruumiiksi hänen kanssaan? Sanoohan Jumala: "Ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi."

1 Moos. 224

17. Mutta joka yhtyy Herraan, on yksi henki hänen kanssaan.

Joh. 17:21 s. 1 Kor. 12:13. Ef. 4:4. 18. Paetkaat haureutta. Kaikki muu synti, mitä ihminen tehneekin, on ruumin ulkopuolella; mutta haureuden harjoittaja tekee syntiä omassa 1 Kor. 10:8. ruumiissaan.

Vai ettekö tiedä, että ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli, joka teissä on, ja jonka olette saaneet Jumalalta, ja ettette ole itsenne omat?

i Kor. 3:16. 2 Kor. 6:16. Ef. 2:21. 20. Sillä te olette kalliisti ostetut. Kirkastakaat siis Jumala ruumiisnne. 1 Kor. 7:23. Gal. 3:13. Fil. 1:20, 1 Pict. 1:18s. 2 Piet. 2:1. Ilm. 5:9. sanne.

7 Luku.

Neuvoja ja varoituksia naineille ja naimattomille.

Mutta mitä siihen tulee, josta kir-joititte, niin hyvä on michelle

2. mutia haureuden syntien välttämiseksi olkoon kullakin miehellä oma vaimonsa, ja kullakin naisella aviomiehensä. 1 Moos. 2:18.

3. Täyttäköön mies aviollisen velvollisuutensa vaimoansa kohtaan, ja samoin vaimokin miestänsä kohtaan.

4. Vaimon ruumis ei ole hänen omassa, vaan hänen miehensä vallassa; ja samoln ei miehenkään ruumis ole hänen omassa, vaan vaimon vallassa.

5. Älkäät vetäytykö pois toisistanne, jollei se ehkä tapahdu keskinäisestä sopimuksesta ja ajaksi, että olisitte vapaat rukoukseen ja sitten taas yhtyisitte, jottei saatana teitä kiusaisi teidän hillittömyytenne vuoksi.

6. Mutta tämän sanon myönnytyk-

senä, enkä käskynä.

7. Soisin kaikkien ihmisten olevan niinkuin minäkin; mutta kullakin on oma lahjansa Jumalalta, millä niin, millä näin. Matt. 19:11 s.

8. Naimattomille ja leskivaimoille taas sanon: heille on hyvä, jos py-

syvät niinkuin minäkin

9. mutta jos eivät voi hillitä itseään, niin menkööt naimisiin; sillä parempi on naida kuin palaa. 17im.5:14. 10. Mutta naimisissa oleville käs ken, en minä, vaan Herra, ettei vai-

mo saa erota miehestään;

Matt. 5:32. 19:6. Mark. 10:11 s. Luuk. 16:18. 11. mutta jo. hän on eronnut, niin pysyköön naimatonna tai sopikoon miehensä kanssa; eikä mies saa hyljätä-vaimoansa. Mal. 2:14 s.

12. Mutta muille sanon minä, eikä Herra: jos jollakin veljellä on vaimo, joka ei usko, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, niin älköön miehensä häntä hyljätkö;

13. samoin älköön vaimokaan, jos hänellä on mies, joka ei usko, ja tämä suostuu asumaan hänen kans-

saan, hyljätkö miestään.

14. Sillä mies, joka ei usko, pyhittyy vaimonsa kautta, ja vaimo, joka ei usko, pyhittyy uskovan miehensä kautta; muutoinman teidän lapsenne olisivat saastaisia, mutta nyi ne ovat pyhiä.

15. Mutta jos še, joka ei usko, eroaa, niin erotkoon; semmoisissa tapauksissa ei veljelle eikä sisareile ole pantu mitään orjuuttavaa pakkoa; sillä Jumala on kutsunut meidät elämään rauhassa. Room. 12:18, 14:19.

16. Sillä mistä tiedät, vaimo, että voit pelastaa miehesi? Tai mistä tiedät, mies, että voit pelastaa vaimosi?

1 Piet. 8:1.

17. Vaeltakoon vain kukin sen mukaan kuin Herra on hänelle hänen osansa antanut ja siinä asemassa, missä Jumala on hänet kutsunut; näin säädän minä kaikissa seurakunnissa.

18. Jos joku on kutsuttu ympärileikattuna, älköön hän tekeytykö ympärileikkaamattomaksi; jos joku on kutsuttu ympärileikkaamatonna, älköön ympärileikkauttako itseään.

Gal. 5:2. 19.Ei ympärileikkaus ole mitään, eikä ympärileikkaamattomuus ole mitään, vaan pääasia on Jumalan käskyjen pitäminen. Joh. 15:14.

Room. 2:25. Gal. 5:6. Kol. 3:11. 1 Joh. 3:24. 20. Pysyköön kukin siinä asemassa.

jossa hånet on kutsuttu.

21. Jos olet kutsuttu orjana, ālā siitā murehdi; mutta jos sinulla on tilaisuutta pāāstā vapaaksi,niinsaatathan sitā kāyttāā.

22. Sillä joka orjana on kutsuttu Herrassa, on Herran vapaa; samoin vapaana kutsuttu on Kristuksen orja.

Joh.8:36. Room.6:18,22.

Gal.3:28. 5:13. El.6:6. Filem.v.16. 1Piet.2:16.
23. Te olette kalliisti ostetut; älkäät olko ihmisten orjia.
1 Kor.6:20.
2 Kor.11:20. Hebr.9:12. 1 Piet.1:18 s. 2 Piet.2:1.
24. Pysyköön kukin, veljet, Jumalan edessä siinä asemassa, missä hän on kutsuttu.

25. Mutta neitsyeistä minulla ei ole Herran käskyä, vaan sanon ajatukseni niinkuin se, joka Herralta laupeuden on saanut luotettavana ol-

lakseni.

26. Olen siissitä mieltä, että nykyisen ahdingon tähden jokaisen on hyvä pysyä entisellään.

Jer. 162 s.

77. Jes elet sidettu vaimoon älä nykyi

27. Jos olet sidottu vaimoon, älä pyydä eroa; jos et ole sidottu vaimoon, älä pyydäkään itsellesi vaimoa. 28. Mutta jos menetkin naimisiin,

28. Mutta jos menetkin naimisiin, et syntiä tee; ja jos neitsyt menee naimisiin, ei hänkään tee syntiä; mutta ne jotka noin tekevät, joutuvat kärsimään ruumiillista vaivaa, ja minä säästäisin teitä mielelläni siitä.

Luuk 21:23.

29. Mutta sen sanon, veljet: aika on lyhyt; olkoot sentähden nekin, joilla on vaimot, tästedes niinkuin

ei heillä olisikaan,

Room. 13:11 s. 1 Piet. 4:7. 30. ja ne. jotka itkevät, niinkuin eivät itkisi, ja ne. jotka iloitsevat, niinkuin eivät iloitsisi, ja ne. jotka jotain ostavat, niinkuin eivät saisi sitä pitää;

a vaimo-31. ja olkoot ne, jotka tätä maailmaa 1 Piet, 3:1. käyttävät, niinkuin eivät sitä käyttäisi; sillä tämän maailman meno katoaa. Ps. 39:7. Jes. 40:6 s.

1 Piet. 1:24, 1 Joh. 2:15,17, Jaak, 1:10 s. 32. Soisin, ettei teillä olisi huolia. Naimaton mies huolehtii sitä, mikä on Herran omaa, kuinka olisi Herralle mieliksi:

33. mutta nainut huolehtii maailmallisia, kuinka olisi vaimolleen

mieliksi. Luuk. 14:20. 34. Ja on eroitus vaimon ja neitsyen vālillā; naimaton huolehtii sitā, mikā on Herran omaa, ettā olisi pyhā sekā ruumiin ettā hengen puolesta; mutta naimisissa oleva huolehtii

maailmallisia, kuinka olisi mieliksi miehelleen. 1 Tim. 5:5. 35. Tāmān sanon teidān omaksi hvödyksenne, en heittääkseni kytkyttä kaulaanne, vaan sitä varten, että eläisitte säädyllisesti ja häiriytymättä

pysyisitte Herrassa,

36. Mutta jos joku luulee menettelevänsä sopimattomasti tytärtään kohtaan jättämällä hänet naimattomaksi ohi naimaijän, ja jos siis niin pitää tapahtua, niin tehköön niinkuin tahtoo; ei hän syntiä tee; menkööt naimisiin.

37. Joka taas pysyy sydämmessään lujana, eikä ole minkään pakon alaisena, vaan on oman tahtonsa määrättävänä ja on sydämmessään päättänyt pitää tyttärensä naimattomana.

hän tekee hvvin.

38. Siis, joka naittaa tyttärensä, tekee hyvin, ja joka ei naita, tekee pa-

remmin.

39. Vaimo on sidottu mieheensä niin kauan kuin mies elää, mutta jos mies kuolee, on hän vapaa menemään naimisiin kenen kanssa tahtoo, kunhan se vain tapahtuu Herrassa Room.7:2.

40. Mutta han on onnellisempi, minun luullakseni, jos pysyy entisellään; ja minä luulen, että minullakin on Jumalan Henki.

8 Luku.

Epäjumalain uhrien syömisestä. Heikon veljen omaatuntoa ei saa haavoittaa.

Mitä epäjumalan uhreihin tulee, niin tiedämme kyllä, että meillä kaikilla on tieto. Mutta tieto paisuttaa, vaan rakkaus rakentaa.

Ap. t. 15:20. Room, 14:3. 2. Jos joku luulee jotakin tietävänsa, ei han viela tieda niinkuin tulee tietää: Gal. 6:3. 1 Tim. 6:4.

3. mutta joka rakastaa Jumalaa, sen Jumala tuntee. Job. 10:27.

4. Mitä nyt epäjumalille uhratun lihan syömiseen tulee, niin tiedamme, ettei maailmassa ole yhtään epäjuma- | ja juoda?

laa ja ettei ole mitään muuta Jumalaa kuin yksi, 5 Moos. 4:35, Ps. 86:10, Jes. 87:16, Mark.12:29. 1 Kor. 10:19 s. Ef. 4:5 s. 1 Tim.2:5.

5. Sillä vaikkapa onkin niitä, joita sanotaan jumaliksi, olipa niitä sitten taivaassa tai maassa, niinkuin niitä on palio semmoisia jumalia ja herroja,

- Ps. 82:6. 136:2 s. Joh. 10:34 s. 6. niin on meillä kuitenkin ainoastaan yksi Jumala, Isä, josta kaikki on, ja me hänehen, ja yksi Herra, Jesus Kristus, jonka kautta kaikki on, ja me hänen kauttaan. Mal.2:10.

Joh.1:3. 13:13. Ap.t. 17:28. Room.11:36.

1 Kor. 12:5. Fil. 2:11. Kol. 1:16. Hebr. 1:2. 7. Mutta ei ole kaikilla tätä tietoa. vaan muutamat joidenomatunto vielä nytkin riippuu epäjumalasta, syövät uhrilihaa, niinkuin olisi se epäjumalille uhrattua, ja heidän omatuntonsa, joka on heikko, tahraantuu siitä. Room. 14:14,28. 1 Kor. 10:28 s.

8. Mutta ruoka ei tee meitä otolliseksi Jumalan edessä; jos syömme, emme siitä hyödy; jos olemme syömättä, emme siitä vahingoitu.

Room. 14:17. Hebr. 18:9. 9. Katsokaat kuitenkin, ettei tämä vapautenne tule heikoille loukkaukseksi. Room 14:13,20. Gal.5:13. 1 Piet.2:16.

Sillä jos joku näkee sinun, jolla on tieto, aterioivan epäjumalan huoneessa,eikö hänen omatuntonsa, kun han on heikko, rakennu niin päin, että hän syö epäiumalille uhrattua?

11. Sinun tietosi kautta turmeltuu silloin tuo heikko, veljesi, jonka tähden Kristus on kuollut. Room, 14:15.

12. Mutta kun te näin, teette syntiä veljiä vastaan ja haavoitatte heidän heikkoa omaatuntoaan, niin teette

syntiä Kristusta vastaan. 13. Sentähden, jos ruoka pahentaa veljeäni, en ikinä enää syö lihaa, et-ten olisi viettelykseksi veljelleni.

Room, 14:21, 2 Kor, 11:29,

o Luku.

Opettajan tulee rajoittaa vapauttaan voittaakseen sieluja Herralle.

Enkö minä ole vapaa? Enkö minä ole apostoli? Enkö ole nähnyt Jesusta, Herraamme? Etteko te ole tekoni Herrassa? Ap. t. 9:15 s. 13:2. Room. 1:1. 1 Kor. 4:15. 15:8. Gal. 1:1.

2. Jos en olekaan apostoli muille, olen ainakin teille; sillä te olette minun apostolinvirkani sinetti Her-2 Kor. 3:2 s.

rassa. Tämä on minun puolustukseni niitä vastaan, jotka asettuvat minua

tuomitsemaan

4. Eikö meillä ole oikeutta syödä Matt. 10:10. Luuk. 10:7 s.

5. Eikö meillä olisi oikeutta ottaa vaimoksi uskonsisarta ja, niinkuin muutkin apostolit ja Herran veljet ja Keefas tekevät, kuljettaa häntä muassamme? Matt. 8:14. 13:55.

6. Vai ainoastaanko minulla ja Barnabaalla ei oleoikeutta olla ruumiil-

lista työtä tekemättä?

Ap. t. 4:36. 1 Tess. 2:6s. 2 Tess. 3:8s. 7. Kuka tekee koskaan sotapalvelusta omalla kustannuksellaan? Kuka istuttaa viinitarhan, eikä syö sen hedelmää? Kuka kaitsee karjaa, eikä nauti karjansa maitoa?

5 Moos. 20:6. 2 Tim. 2:6. 1 Piet. 5:2. 8. Puhunkohan tätä vain ihmisten tavoin? Eiköhän lakikin sanosamaa? 9. Onhan Mooseksen laissa kirjoitettu: "Alä sido riihtä puivan härjän suuta." Pitääkö Jumala härjistä sem-

moista huolta? 6 Moos. 25:4. 1 Tim.5:18.
10. Eikö hän sano sitä yksinomaan meidän tähtemme? Meidän tähtemmehän on kirjoitettu, että kyntäjän tulee kyntää toivossa, ja puivan puida osansa saamisen toivossa.

11. Jos me olemme kylväneet teille hengellistä hyvää, onko paljo, jos me niitämme teiltä aineellista?

Room. 15:27. Gal. 6:6.

12. Jos muilla on tehini tällainen oikeus, eikö paljoa enemmän meillä? Mutta me emme ole käyttäneet tätä oikeutta, vaan kestämme kaikki, jotemme panisi mitään estettä Kristuksen evankeliumiile. Ap. t. 20:33 s. 1 Kor. 13:7. 2 Kor. 11:9,12. 12:13. 1 Tess. 2:7. 13. Ettekö tiedä, että ne. jotka hoitavat temppelin toimia, saavat ravintonsa temppelistä, ja jotka ovat asetetutuhri-alttarin palvelukseen, saavat osansa silloin kun alttarikin? 8 Moos. 2:3. 6:16s. 4 Moos. 18:8s. 5 Moos. 18:1s.

 Samoin Herra myöskin on säätänyt, että evankeliumin julistajien tulee saada evankeliumista elatuksensa. Matt. 10:98. Luuk, 10:7. 1 Tim. 5:178.

15. Mutta minā en ole ainoatakaan nāistā oikeuksistani hyvākseni kāytānyt. Tātā en kirjoita siinā tarkoituksessa, ettā minulle niin pitāisi tapahtuman; sillā mieluummin kuolen, kuin ettā joku minun kerskaustani tyhjāksi tekisi.

Ap. t. 18:3. 20:34.

1 Kor. 4:12. 2 Kor. 11:10. 1 Tess. 2:0.
16. Sillä siitä, että julistan evankeliumia, ei minulla ole kerskaamista; minuntäytyy se tehdä. Voi minua, ellen evankeliumia julista! Jer. 20:9. Rom. 1:14s.
17. Jos vapaasta tahdostani sitä teen, niin minulla on palkka; mutta jos en tee sitä vapaasta tahdostani, niin minulle on 4e virka kuitenkin uskottu.

18. Mikā sitten on minun paikkani? Se, ettā kun julistan evankeliumiateen sen ilmaiseksi, niin etten kāyti oikeutta, jonka evankeliumi minulle myöntāā.

 Sillä vaikka olen riippumaton kaikista, olen tehnyt itseni kaikkien palvelijaksi, voittaakseni niinmonta

kuin suinkin, Matt. 20:28 s. Room. 11:14.
20 ja olen ollut juutalaisilleniinkuin juutalainen, voittaakseni juutalaisia; lain alaisille niinkuin lain alainen, vaikka itse en ole lain alainen, voit-

taakseni lain alaiset; Ap.t.16:3. 21:28 s.
21. ilman lakia oleville niinkuin olisin ilman lakia — vaikka en ole ilman Jumalan lakia, vaan olen Kristuksen laissa — voittaakseni ne, jotka ovat

ilman lakia;
22. heikoille olen ollut niinkuin olisin heikko, voittaakseni heikot; kaikille olen ollut kaikeksi, pelastaakseni kaikissa tapauksissa muutamia.

Room. 15:1 s. 1 Kor. 10:33. 2 Kor. 11:29. 23. Mutta kaikki minä teen evankeliumin tähden, että minäkin tulisin

siitä osalliseksi.

24. Ettekö tiedä, että jotka kilparadalla juoksevat, he tosin kaikki juoksevat, mutta yksi saa voittopalkinnon? Juoskaat niin, että sen saavuttaisitte. Fil. 3:14. 2 Tim, 4:7. Hebr. 12:1.

25. Mutta jokainen kilpailija noudattaa itsensäkieltämistä kaikessa; he tosin saadakseen katoavaisen seppeleen, mutta me katoamattoman.

1 Tim. 6:12. 2 Tim.2:4s. 4:7s. 1 Piet. 1:4. 5;4. Jaak. 1:12. 26. Minā en siis juokse umpimāhkāān, en taistele niinkuin ilmaan huitoen, 2 Tim. 1:12.

27. vaan minā kuritan ruumistani ja masennan sitā, jotten minā, joka muille julistan, itse ehkā joutuisi hyljāttāvāksi. Room. 18:14.

10 Luku.

Varoitetaan väärinkäyttämästä Jumalan armolahjoja. Neuvoja kristityille oikein käyttämään kristillistä vapauttaan.

Sillä minä tahdon, veljet, että tietäisitte sen, että isämme olivat kaikki pilven alla ja kulkivat kaikki meren läpi, 2 Moos. 13:21 s. 14:21 s. 4 Moos. 9:15 s. Ps. 78:14. 105:39.

2. ja kastettiin kaikki Moosekseen

pilvessä ja meressä

3. ja sõivät kaikki samaa hengellistä ruokaa2 Moos. 16:14 s. 5 Moos. 8:3. Ps. 105:40. 4. ja joivat kaikki samaa hengellistä juomaa; sillä he joivat hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi, ja se kallio oli Kristus.

1 Kor. 4:1. 2 Moos. 17:6. 4 Moos. 20:10 s. Ps. 78:15 s.

ei mielistynyt, koskapa he hukkuivat | jumala on jotakin? eramaassa.

4 Moos. 14:29 s. 26:65. Hebr. 3:17 s. Juud.v.5. 6. Tämü tapahtui varoittavaksi esimerkiksi meille, jotta me emme pahaa himoitsisi, niinkuin he himoit-4 Moos, 11:4 s. Ps. 78:18, 90.

 Alkäät myöskään ruvetko epäiumalanpalvelijoiksi, kuten muutamat heistä, niinkuin on kirjoitettu: "Kansa istui syömään ja juomaan, ja nou-

sivat kisailemaan'

2 Moos. 23:13. 32:6. '1 Joh. 5:21. 8. Älkäämmekä harjoittako haureutta, niinkuin muutamat heistä haureutta harjoittivat, ja heitä kaatui yhtenä päivänä kaksikymmentäkolme 4 Moos. 25:1 s. 1 Kor. 6:18. tuhatta.

9. Älkäämme myöskään kiusatko Herraa, niinkuin muutamat heistä kiusasivat ja saivat kärmeiltä sur-

mansa.

2 Moos. 17:2,7. 4 Moos. 21:5 s. Ps.78:56. 95:9. 10. Alkääikä napisko, niinkuin muutamat heistä napisivat ja saivat sur-2 Moos. 12:23. mansa tuhoajalta.

4 Moos. 14:2,29,36. 2 Sam. 24:16. Fil. 2:14. 11. Tämä mikä tapahtui heille on esikuvana ja on kirjoitettu varoitukseksi meille, jotka elämme maailman loppuaikoina.

Room. 15:4. 1 Kor. 9:10. 1 Piet. 4:7. 1Joh. 2:18. 12. Sentähden, joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei lankea. Room. 11:20.

13. Teită ei ole tavannut suurempi kiusaus kuin minkä ihminen voi kestää; mutta Jumala on uskollinen, joka ei salli teitä kiusattavan yli voimienne, vaan salliessaan kiusauksen hān valmistaa pääsönkin siitä, niin että voitte sen kestää.

Ps. 68:20. 1 Kor. 1:9. 1 Tess. 5:24. 2 Piet. 2:9. i 14. Senpā vuoksi, rakkaani, paetkaat

epājumalanpalvelusta.

Ap.t.15:20. 2 Kor. 6:16 s. 1 Joh. 5:21. 15. Minā puhun niinkuin ymmärtä**väis**ille; arvostelkaat itse mitä sanon. 1 Kor.2:15.

16. Siunauksen malja, jonka siunaamme, eikö se ole Kristuksen veren osallisuus? Se leipä, jonka murramme, eikö se ole Kristuksen ruumiin osallisuus? Matt. 26:26 s. Ap. t. 2:42. 17. Koska on vain yksi leipä, niin me olemme, vaikka meitä onkin monta **vks**i ruumis: sillä me olemme kaikki tuosta yhdestä leivästä osalliset.

Room. 12:5. 1 Kor. 12:13,27. 18. Katsokaat Israelia lihan jälkeen: civātko ne, jotka syovāt uhreja, ole

osallisia alttarista?

8 Moos. 2:3. 7:6,14. 1 Kor. 9:18. Mitä siis sanon? Ettäkö epäju- ja. 1Kor.4:16.Fil.8:17.1Tess.1:6. 2Tess.8:7,9.

/5. Mutta heihin useimpiin Jumala | malanuhri on jotakin, tai että epä-1 Kor. 8:4.

20. En, vaan että mitä pakanat uhraavat, sen he uhraavat perkeleille, eivätkä Jumalalle; mutta minä en tahdo, että tulette perkeleitten yhteyteen. 3Moos.17:7.5Moos.32:17.Ps.106:37.

21. Ette voi juoda Herran kalkkia ja perkeleitten kalkkia; ette voi olla osallisia Herran pöydästä ja perkeleitten pöydästä. 2 Kor. 6:15 s.

22. Vai tahdommeko yllyttää Herraa kiivauteen? Emmehän ole häntä väkevämmät? 5 Moos. 32:21.

23. "Kaikki on luvallista", mutta ei kaikki ole hyödyksi; "kaikki on luvallista", mutta ei kaikki rakenna.

24. Älköön kukaan katsoko omaa parastaan, vaan toisen parasta.

1 Kor. 6:12.

Room. 15:1 s. 1 Kor. 13:5. Fil.2:4 s. 25. Syökäät kaikkea mitä lihakaupassa myödään, mitään utelematta omantunnon vuoksi; 1 Tim. 4:4. 26. sillä "Herran on maa ja kaikki

mitä siinä on'

2 Moos. 19:5. 5 Moos. 10:14. Ps. 24:1. 50:10 s. 27. Jos joku, joka ei usko, kutsuu teitä ja te tahdotte mennä hänen luokseen, niin syökäät kaikkea mitä eteenne pannaan, mitään utelematta omantunnon vuoksi. Luuk. 10:7 s.

28. Mutta jos joku sanoo teille: "Tämä on epäjumalille uhrattua" niin jättäkäät se syömättä hänen tähtensä, joka sen·ilmaisi, ja omantunnon tähden :

1 Kor. 8:10 s. 29. en tarkoita sinun omaatuntoasi, vaan tuon toisen; sillä miksi minun vapauteni joutuisi toisen omantun-

non tuomittavaksi? Room. 14:14, 16. 30. Jos minä sen kiitoksella nautin. miksi minua on herjattava siitä, josta kiitän? Room. 14:6. 1 Tim. 4:4.

31. Sõittepä siis tai joitte tai teittepä mitä hyvänsä, tehkäät kaikki Jumalan kunniaksi. 5 Moos. 8:10. Kol. 3:17.

32. Käyttäytykäät niin, ettette ole pahennukseksi, ette juutalaisille ettekä kreikkalaisille,ettekäJumalan seurakunnalle. Room. 14:13. Fil. 1:10.

33. niinkuin minäkin olen kaikille mieliksi kaikessa enkä katso omaa hyötyäni, vaan monien hyötyä, jotta he pelastuisivat. Room. 15:2. 1Kor. 9:19 s.

11 Luku.

Mies ja vaimo oikeassa suhteessaan Herraan. Kuinka kristityn tulee käyttäytyä Herran Ehtoollisen viettämisessä ja rakkauden-

aterioissa.

lkaat minun seuraajani, samoin kuin minä olen Kristuksen seuraa2. Minä kiitän teitä, veljet, että minua kaikessa muistatteja noudatattesäännöksiäni, semmoisina kuin ne olen teille antanut. 2 Tess. 2:15.

 Mutta minā tahdon, ettā tiedātte, ettā Kristus on jokaisen miehen pāā ja ettā mies on vaimon pāā ja ettā Jumala on Kristuksen pāā.

Joh. 14:28. 1 Kor. 3:23. 15:27 s. Ef. 5:28.
4. Jokainen mies, joka rukoltee tai profetioi peitetyin päin, hän häpäisee päänsä.

5. Mutta jokainen vaimo, joka rukoilee lai profetioi peittämättömin päin, hän häpäisee päänsä, sillä se on aivan sama kuin jos hänen päänsä olisi

paljaaksi ajettu.
6. Sillä jos vaimo ei verhoa päätään, ajakoon hiuksensakin; mutta koska on häpeäksi vaimolle, että hän leikkauttaa eli ajattaa hiuksensa, niin

verhotkoon itsensä.

7. Miehen ei pidä peittää päätänsä, koska hän on Jumalan kuva ja kunnia; mutta vaimo on miehen kunnia.

1 Moos.1;26 s. 5:1. 9:6. 8. Sillä mies ei ole vaimosta, vaan

vaimo miehestä;

1 Moos.2:18s. 1 Tim. 2:13.

9. eikä miestä luotu vaimoa varten, vaan vaimo luoliin miestä varten.

10. Sentähden pitää vaimolla olla päässään vallanalaisuutensa merkki enkelien tähden.

11. Herrassa ei kuitenkaan vaimo ole olemassa ilman miestä eikä mies

ilman vaimoa.

 Sillä samoin kuin vaimo on miehestä, samoin myös mies on vaimon kautta; mutta kaikki on Jumalasta. Room. 11:36,

13. Päättäkäät itse, sopiiko vaimon peittämättömin päin rukoilla Jumalaa!

14. Eikö itse luontokin opeta teille, että jos miehellä on pitkät hiukset,

se on hänelle häpeäksi: 15. ja että jos vaimolla on pitkät

biukset, se on hänelle kunniaksi? Sillä ovathan hiukset annetut hänelle hunnuksi.

' 16. Mutta jos joku haluaanäistä kiistellä, niin tietäköön, ettei meidän elkä Jumalan seurakuntien tapa ole semmoinen. 1 Tim. 6:3 s.

17. Mutta tätä käskiessäni en kiitä sitä, että kun kokoonnutte, ette tule paremmiksi, vaan pahemmiksi.

18. Sillä ensiksikin olen kuullut, että kun kokoonnutte seurakunnan kokoukseen, teillä on riitoja keskenänne, ja minä uskon, että osaksi niin on. 1 Kor. 1:10 a. 19. Täytyyhän teidän keskuudessan-

ne olla puolueitakin, jotta kävisi ilmi ketkä teistä kestävät koetuksen.

Matt.18:7. Luuk.17:1. 1 Joh.2:19. 20. Kun näin kokoonnutte yhteen, niin ei ole se Herran Ehtoollisen viettämistä:

21. sillä syömään ruvettaessa kukin

rientää otiamaan eteensä omat ruokansa, ja niin toinen on nälissään

ja toinen juovuksissa.

22. Eikö teillä sitten ole muita huoneita, niissä syödäksenne ja juodaksenne? Vai halveksitteko Jumalan seurakuntaa ja tahdotteko häväistä niitä, joilla ei mitään ole? Mitä minun on sanominen teille? Onko minun teitä kiittäminen? Tässä kohden en teitä kiittä.

23. Sillä minä olen saanut Herralta sen minkä myös olen teille ilmoittanut, että Herra Jesus sinä yönä, jona

hän petettiin, otti leivän,

Matt. 26:26s. Mark. 14:22s. Luuk. 22:19s. 24. kiitti, mursi ja sanoi: "Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan; tehkäät se minun

muistokseni".

25. Samoin hän otti myös kalkin aterian jälkeen ja sanoi: "Tämä kalkki on se uusi liitto minun veressäni; tehkäät se, niin usein kuin juotte, minun muistokseni". 2Moos. 24:8. Sak. 9:11.
26. Sillä niin usein kuin syötte tätä leipää ja juotte tämäh kalkin, julistatte te Herran kuolemaa, kunnes hän

tulee. Joh.14:3. Ap.t.1:11. 27. Sentähden, joka kelvottomasti syötätä leipää tai juo Herran kalkin, hän on oleva vikapää Herran ruu-

miisen ja vereen.

28. Tulkikoon siis ihminen itseään, ja niin syököön tätä leipää ja juokoon tästä kalkista; 2 Kor. 13:5. 29.silläjoka syö ja juo kelvottomasti, hän syö ja juo itselleen tuomion, ettei

hän Herran ruumista eroita. 30. Sen vuoksi onkin joukossanne paljo sairaita ja heikkoja, ja moni on

nukkunut, kuoleman uneen.

31. Mutta jos me itseāmme tuomitsisimme, niin ei meitā tuomittaisi;

Ps. 32:5. San. 28:13. 32. mutta kun meitä tuomitaan, niin on se meille Herran kuritusta, jottei meitä maailman kanssa kadotukseen tuomittaisi.

Job 5:17. San. 3:11. Hebr. 12:5 s. Ilm. 3:19. 33. Sentähden, veljeni, kun kokoon-

nutte aterioimaan, odottakaat toisianne.

34. Jos kenellä on näikä, syököön kolonaan, jottette kokoontuisi tuomioksenne. Muista seikoista minä säädän, kun tulen luoksenne.

te Luku.

Hengen yhteys ja erilaiset armolahjat.

Mutta mitä hengellisiin lahjoihin tulee, niin tahdon, veljet, ilmaista teille millaisia ne ovat. 1 Kor. 1:58. Te tiedätte, että kun olitte pakanoita, teitä saatiin viedyiksi mykkien epäjumalien tykö miten vain

tahdottiin.

Ps. 115:4 s. 135:16. Jes. 44:9 s. 46:7. Jer. 10:5. Hab. 2:18 s. 1 Kor. 6:9 s. Ef. 2:11 s. 1 Tess. 1:9.

 Sentähden teen teille tiettäväksi, ettei kukaan, joka puhuu Jumalan Hengen kautta, sano: "Jesus on kirottu," ja ettei kukaan voi sanoa: "Jesus on Herra," vaan Pyhän Hengen kautta.

Matt.7:21 s. Mark.9:39. Joh. 15:26. 1 Joh. 4:1,3. 4. Armolahjat ovat moninaisia, mut-

ta Henki on sama:

Room. 12:6 s., Ef. 4:4.7. Hebr. 2:4. 1 Piet. 4:10. ja virat ovat moninaisia, mutta

Herra on sama;

Ef. 4:11. 6. ja voimavaikutukset ovat moninaišia, mutta Jumala, joka kaikki kaikissa vaikuttaa, on sama. Ef.1:28. 7. Mutta kullekin annetaan Hengen

ilmoitus hyödyksi. 1 Kor. 14:26. 8. Niinpä saa Hengelia toinen vii-

sauden sanat, toinen tiedon sanat, saman Hengen vaikutuksesta; 9. toinen saa uskon samalta Hengel-

tä, toinen taas terveeksi tekemisen lahjan yhdeltä ja samalta Hengeltä; Mark. 16:18. Luuk. 10:9. Jaak. 5:14 s.

toinen voimatekojen tekemisen lahjan; toinen profetioimisen lahjan, toinen lahjan arvostella henkiä; toinen lahjan puhua kielillä erilailla. toinen taas lahjan selittää kieliä.

Ap. t. 2:4. 6:8. 10:46. 11. Mutta kaiken tämän vaikuttaa yksi ja sama Henki, jakaen kullekin erikseen, niinkuin itse tahtoo.

Room, 12:3. 1 Kor. 3:5. 7:7. Ef. 4:7. 12. Sillä niinkuin ruumis on yksi a sillä on monta jäsentä, mutta kaikki ruumiin jäsenet, vaikka niitä on monta, ovat yksi ruumis, niin on samoin Kristus;

Room, 12:4s. 1 Kor. 10:17. Ef. 4:16. 13. sillä me olemme kaikki yhdessä Hengessä kastetut yhdeksi ruumiiksi, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai yapaita, ja kaikki olemme samaa Henkeä juo-Gal. 3:28. Ef. 2:14 s. Kol. 3:11.

14. Silla ei ruumis ole vksi jäsen, vaan niitä on siinä monta.

15. Jos jalka sanoisi: "Koska en ole käsi, en kuulu ruumiisen," eiköhän se silti kuuluisi ruumiisen?

16. Ja jos korva sanoisi: "Koska en !

ole silmä, en kuulu ruumiisen." eiköhän se silti kuuluisi ruumiisen?

17. Jos koko ruumis olisi silmänä, missä sitten olisi kuulo? Jos taas kokonaan kuulona, missä silloin haisti? 18. Mutta nyt Jumala asettikin jä-

senet, itsekunkin niistä, ruumiisen niinkuin tahtoi.

19. Vaan jos ne kaikki olisivat vhtenä jäsenenä, missä sitten ruumis olisi? 20. Mutta nytpä onkin monta jäsen-

tā, ja yksi ruumis.

21. Silmä ei saata sanoa kädelle: "En tarvitse sinua," eikä myöskään pää jaloille: "En tarvitse teitä."

Päinvastoin ne ruumiin jäsenet, jotka näyttävät olevan heikompia,

ovat enin tarpeellisia;

23. ja ne ruumiin jäsenet, jotka meistä ovat vähemmän kunniakkaita, me sitä kunniakkaammin verhoamme, ja niitä, joita häpeämme, me sitä hāveliāāmmin peitāmme;

24. mutta ne, jotka meissä kauniit ovat, eivät sitä tarvitse. Mutta Jumala on liittänyt ruumiin yhteen niin, että antoi suuremman kunnian

sille, jolta sitä puuttui.

 ettei ruumiissa olisi eripuraisuutta, vaan että jäsenet sovussa pitäisivät huolta toinen toisestaan.

26. Ja jos yksi jäsen kärsii, niin kaikki muutkin jäsenet kärsivät sen kanssa; tai jos jollekulle jäsenelle annetaan kunnia, niin kaikki muutkin jäsenet iloitsevat sen kanssa.

27. Mutta te olette Kristuksen ruumis ja kukin osaltanne hänen jäse-

niänsä.

Room. 12:5. Ef. 1:22s, 5:23,30. Kol. 1:24. 28. Ja Jumala on asettanut seurakuntaan ensiksi muutamia apostoleiksi, toiseksi profetoiksi, kolmanneksi opettajiksi, sitten voimatekoja, sitten armolahjoja parantaa tauteja, avustaa, hallita, puhua kieliä eri lailla. Ef. 2:20. 4:11. Ilm. 21:14.

29. Eiväthän kaikki ole apostoleita? Eivät kaikki profettoja? Eivät kaik-ki opettajia? Eiväthän kaikki tee

voimatekoja?

30. Eihän kaikilla ole parantamisen armolahjoja? Eiväthän kaikki puhu kielillä? Eiväthän kaikki kykene niitä selittämään?

31. Pyrkikäät osallisiksi parhaimmista armolahjoista. Ja minä osoitan teille vielä korkeamman tien.

1 Kor. 14:1,3,9,

13 Luku.

Rakkaus on korkein armolahja. Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enketien kielillä, mutta minulla ex olisi rakkautta, olisin minä vain helisevä vaski tai kilisevä kulkunen.

2. Ja vaikka minulla olisi profetioimisen lahja ja minā tietāisin kaikki salaisuudet ja omaisin kaiken tiedon, ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin vuoria siirtää, mutta minulla ei olisi rakkautta, niin en mină mităăn olisi.

Matt. 7:22. 17:20. 1 Kor. 12:85. 3. Ja vaikka minä jakelisin kaiken omaisuuteni köyhäin ravinnoksi, ja vaikka antaisin ruumiini poltettavaksi, mutta minulla ei olisi rakkautta, niin ei se minua mitään hyödyttäisi.

4. Rakkaus on pitkämielinen, rakkaus on lempen; rakkaus ei kadehdi, ei kerskaa, ei pöyhkeile, 1 Piet. 4:8. 5. ei käyttäydy sopimattomasti, ei

etsi omaansa, ei katkeroidu, ei lue

kārsimāānsā pahaa.

Room. 15:1. 1 Kor. 10:24. Fil. 2:4,21. 6. ei iloitse vääryydestä, vaan iloit-2 Joh. v. 4. 3 Joh. v. 4. see totuudesta: 7. kaikki se peittää, kaikki se uskoo, kaikki se toivoo, kaikki se kärsii.

San. 10:12. 2 Tim. 2:24. 8. Rakkaus ei koskaan häviä; mutta profetioiminen, se katoaa, ja kielillä puhuminen lakkaa, ja tieto katoaa. 9. Sillä tietomme on vaillinaista, ja

profetioimisemme on vaillinaista;

1 Kor. 8:2 s. Gal. 6:3. Fil. 3:12 s. 10. mutta kun tulee se, mikā on tāydellistā, katoaa se, mikā on vaillinaista.

11. Kun mină olin lapsi, niin mină puhuin niinkuin lapsi, minulla oli lapsen mieli, ja minä ajattelin niinkuin lapsi; kun tulin mieheksi, hylkāsin minā sen, mikā lapsen on.

12. Sillä nyt näemme niinkuin kuvastimesta arvoituksen tavoin, mu. ta silloin näemme kasvoista kasvoihin; nyt mină tunnen vaillinaisesti. mutta silloin minä olen tunteva täydellisesti, niinkuin minut itsenikin nyt täydellisesti tunnetaan.

Ps. 17:15. Matt. 5:8. 1 Kor. 8:3. 2 Kor. 3:18. 5:7. 1 Joh. 3:2. Ilm. 22:4. 13. Niin pysyvät nyt usko, toivo, rakkaus, nämä kolme; mutta suurin niistä on rakkaus. Kol.1:48. 1 Joh.4:16.

I4 Luku.

Hengellisten lahjain oikeasta käyttämisestä seurakunnassa.

Tavoitelkaat rakkautta ja pyrki-käät saamaan hengellisiä lahjoja, mutta varsinkin profetioimisen lahj**aa**. 1 Kor. 12:31.

2. Sillä kielillä puhuva ei puhu ihmisille, vaan Jumalalle; ei häntä

näet kukaan ymmärrä, sillä hän puhuu salaisuuksia hengessä.

Ap. t. 10:46. 3. Mutta profetioiva puhuu ihmisille rakennukseksi ja kehoitukseksi ja lohdutukseksi.

4. Kielillä puhuva rakentaa itseään. mutta profetioiva rakentaa seura-

kuntaa.

5. Soisin teidän kaikkien puhuvan kielillä, mutta vielä mieluummin soisin teidän profetioivan; sillä profetioiva on suurempi kuin kielillä puhuva, jollei tämä samalla selitä. niin että seurakunta siitä rakentuu.

4 Moos. 11:26,29. 1 Sam. 19:20 s. Jos minä nyt, veljet, tulisin tykönne kielillä puhuen, mitä minä tcită sillă hyödyttăisin, jollen profetioiden tai opettaen puhuisi teille

ilmestystä tai lietoa?

Niinhän on elottomainkin äänellisten esineiden, huilujen tai kitarain: vaikka ne antavatkin äänen. kuinka tiedetään mitä niillä soitetaan, jos ne eivät soi eroitettavin äänin?

8. Niinikään jos pasuna antaa epäselvän äänen, kuka silloin valmis-

tautuu taisteluun?

4 Moos. 10:9. 9. Samoin tekin; jos ette kielellänne saa esiin selvää puhetta, kuinka voidaan ymmärtää mitä puhutte? Tehän puhutte silloin tuuleen.

10. Maailmassa on kuka tietää kuinka monta eri kieltä, mutta ei ainoatakaan, jonka äänet eivät ole ym-märrettävissä.

11. Mutta jos en ymmärrä sanain merkitystä, olen minä puhujalle muukalainen ja puhuja on minulle muukalainen.

12. Samoin tekin, koska tavoittelette unk lahjoja, niin pyrkikäät seurakunnan rakennukseksi saamaan nii-

tä runsaasti.

13. Sentähden rukoilkoon se, joka kielillä puhuu, että taitaisi selittääkin.

14. Sillä jos minä rukoilen kielillä puhuen, niin henkeni kyllä rukoilee, mutta järkeni on hedelmätön. 15. Kuinka siis on? Minun on ru-

koiltava hengelläni, mutta minun on rukoiltava myöskin järjelläni; mi-nun on veisattava kiitosta hengelläni, mutta minun on veisattava myöskin järjelläni. Ef. 5:19. Kol. 3:16.

16. Sillä jos ylistät Jumalaa hengessä, kuinka oppimattoman sijalla istuva saattaa sanoa "amenensa" sinun kiitokseesi? Eihan han ymmar-

rä mitä san**et**.

1 Aik. 16:36. Neb. 5:13. 8:6. Ps. 106:43.

17. Sinä kyllä hyvästi kiität, mutta | toinen ei siitä rakennu.

18. Kiitän Jumalaa, että puhun kielillä enemmän kuin te kaikki:

19. mutta seurakunnassa tahdon mieluummin puhua viisi sanaa ajullani, opettaakseni muitakin, kuin kymmenen tuhatta sanaa kielillä.

20. Veljet, älkäät olko lapsia ymmärrykseltänne, vaan pahuudessa olkaatlapsia; ymmärrykseltänne ol-

kaat täysi-ikäisiä.

Matt. 11:25, 18:3. Room. 16:19. Ef. 4:14 s. Fil. 3:12 s. Hebr. 5:12 s. 1 Piet. 2:2. 21. Laissa on kirjoitettu: "Vieraskielisten kautta ja muukalaisten huulilla olen puhuva tälle kansalle, eivätkä he sittenkään minua kuule, sanoo Herra." 5 Moos. 28:49. Jes. 28:11 s. 22. Kielet eivät siis ole tunnusmer-

kiksi uskoville, vaan uskottomille; mutta profetioiminen ei ole tunnusmerkiksi uskottomille, vaan usko-

ville.

23. Jos nyt koko seurakunta kokoontuisi yhteen ja kaikki siellä puhuisivat kielillä ja sinne tulisi oppimattomia tai uskottomia, eivätkö he sanoisi teidän olevan järjeltänne?

Ap. t. 2:13. 24. Mutta jos kaikki profetioisivat ja joku uskoton tai oppimaton tulisi sisään, niin kaikki paljastaisivat hänelle hänen tilansa, ja kaikki lausuisivat hänestä arvostelunsa,

25. hänen sydämmensä salaisuudet tulisivat ilmi, ja niin hän kasvoilleen heittäytyen kumartaisi Jumalaa ja julistaisi, että Jumala todella on

teissä. Jes. 45:14. Dan. 2:47. Sak. 8:23. Joh. 16:8. 26. Kuinka siis on, veljet? Kun tulette yhteen, on jokaisella jotakin esiteltāvāā: millā on virsi, millā opetus, millä ilmestys, mikä aikoo puhua kielillä, mikä selittää; kaikki tapahtukoon rakennukseksi

Room. 14:19. 1 Kor. 12:8 s. 27. Jos kielillä puhutaan, niin puhukoon kullakin kertaa vain kaksi tai enintään kolme, ja yksi kerrallaan, ja yksi selittäköön;

28. mutta jos ei ole selittäjää, niin olkoot vaiti seurakunnassa ja puhu-

koot itselleen ja Jumalalle.

29 Profetoista saakoon kaksi tai kolme puhua, ja muut arvostelkoot;

1 Tess. 5:20 s. 1 Joh. 4:1. 30. mutta jos joku toinen siinä istuva saa ilmestyksen, vaijetkoon ensimmäinen.

31. Sillä teidän on saatava kaikkien profetioida, toinen toisenne jälkeen, otta kaikki saisivat opetusta ja kaik**ki** kehoitusta.

32. Ja profettain henget ovat profetoille alamaiset;

33. sillä ei Jumala ole epäjärjestyksen, vaan rauhan Jumala, niinkuin kaikissa pyhien seurakunnissa.

Room. 15:33. 1 Kor. 11:16. 34. Vaimot olkoot vaiti seurakunnissanne, sillä heidän ei ole lupa puhua, vaan olkoot alamaisia, niinkuin lakikin sanoo. 1 Moos, 3:16.

1 Kor. 11:3. Ef. 5:22. Kol. 3:18. 1 Piet. 3:1. 35. Mutta jos he tahtovat tietoa jostakin, niin kysykööt kotonaan omilta miehiltään, sillä häpeällistä on naisen puhua seurakunnassa.

1 Tim. 2:11 s.

Vai teistäkö Jumalan sana on lähtenyt? Tai ainoastaan teidän tykönnekö se on tullut?

37. Jos joku luulee olevansa profetta tai hengen mies, niin tietāköön, että mitä minä kirjoitan teille, se on Herran käsky. 2 Kor. 10:7.

38. Mutta jos joku ei sitä tiedä, ol-

koon tietämättä.

39. Sentähden, veljeni, harrastakaat profetioimista, älkäätkä estäkö - ielillä puhumasta. 40. Mutta kaikki tapahtukoon sää-

dyllisesti ja järjestyksessä.

15 Luku.

Kristuksen ylösnousemisen merkitys. Millä ruumiilla Kristuksessa kuolleet nousevat. 7eljet, minä julistan teille sen evan-V keliumin, jonka teille ilmoitin, jonka te myöskin olette ottaneet vastaan ja jossa myös pysytte Gal.1:11 s. 2. ja jonka kautta myös pelastutte, jos pidätte siitä kiinni semmoisena kuin minä sen teille ilmoitin, ellette turhaan ole uskoneet.

Room, 1:16. 1 Kor. 1:21. 2 Kor. 6:1. Gal. 3:4: 3. Ilmoitinhan teille ennen kaikkea sen, minkä itse olin saanut: että Kristus on kuollut meidän syntiemme tähden, kirjoitusten mukaan,

Jes, 53:5 s. Sak. 13:7. Gal. 1:4. 1 Piet. 2:24. 4. ja että hän haudattiin ja että hän herätettiin kuolleista kolmantena päivänä, kirjoitusten mukaan, Ps. 16:10. Matt. 12:40. Joh. 2:19. Ap. t. 26:23. 5. ja että hän näyttäytyi Keefaalle, sitten niille kahdelletoista

> Mark 16:14. Luuk. 24:34. Joh. 20:19. Ap. t. 1:3. 10:40 s

6. Sen jälkeen hän näyttäytyi yhtä haavaa enemmälle kuin viidelle sadalle veljelle, joista useinmat ovat vielä nytkin elossa, mutta muutamat ovat kuoloon nukkuneet Matt. 28 16 s. 7 Sen jälkeen hän näyttäytyi Jaa-

kobille, sitten kaikille apostoleille 8. Mutta kaikkein viimeiseksi hän

nävttävtvi minullekin, joka olen ikāānkuin kesken syntynyt. Ap. t. 9:3 s. 1 Kor. 9:1.

9. Sillä minä olen apostoleista halvin enkä ole sen arvoinen, että minua edes nimitetään apostoliksi, koska olen vainonut Jumalan seurakun-

Ap. t. 8:3. 9:1 s. Gal. 1:18. Ef. 3:7 s. 1 Tim. 1:13 s. 10. Mutta Jumalan armosta minä olen se mikä olen, eikä hänen armonsa minua kohtaan ole ollut turha, vaan enemmän kuin he kaikki, minā olen työtā tehnyt, en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka on minun kanssani. Room. 15:18 s.

1 Kor. 3:10. 2 Kor. 11:5,23. 12:11 s. 11. Vaan olinpa minä tai olivatpa he, näin me saarnaamme ja näin te

olette uskoneet.

12. Mutta jos Kristuksesta saarnátaan, että hän on herätetty kuolleista, kuinka muutamat teistä saattavat sanoa, ettei kuolleiden ylösnousemusta ole? Matt. 22:23. 2 Tim. 2:18. 13. Vaan jos ei ole kuolleiden ylösnousemusta, ci Kristuskaan ole he-

rätetty; 14. mutta jos Kristus ei ole herătet-

ty, turha on silloin saarnammekin, turha teidän uskonnekin;

15. ja silloin meidät myös havaitaan vääriksi Jumalan todistajiksi, koska olemme todistaneet Jumalaa vastaan, että hän on herättänyt Kristuksen, jota hän siis ei olekaan herättănyt, jos on niin, ettei kuolleita he-Ap. t. 2:32. 4:33. 5:32. rätetä.

16. Sillä jos kuolleita ei herätetä, ei Kristuskaan ole heratetty: Room.8:11. 17. mutta jos Kristus ei ole herātet-ty, niin teidān uskonne on turha ja

te olette vielä synneissänne;
18. sittenhän Kristuksessa nukkuneetkin ovat kadotetut. 1 Tess. 4:14. 19. Jos olemme panneet toivomme Kristukseen ainoastaan tämän eläınăn ajaksi, niin olemme kaikkia muita ihmisiä surkuteltavammat

20. Mutta nytpä Kristus onkin kuolleista herätetty esikoisena kuoloon

nukkuneista; Ap. t, 26:23. Kol. 1:18. 1 Piet. 1:3. Ilm. 1:5. 21. sillä koska kuolema on tullut ihmisen kautta, niinon myöskin kuolleiden ylösnousemus tullut ihmisen

1 Moos.2:17. 3:6 s. Joh. 11:25. Room. 5:12. 6:23. 22. Sillä niinkuin kaikki kuolevat Adamissa, samoin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa,

23. mutta jokainen vuorollaan: esi-Koisena Kristus, sitten Kristuksen omat hänen tulemisessaan; | Karjan iina, to 1 Tess. 4:15. Ilm. 20:4 s. | toista kalojen.

24. sitten tulee loppu, kun hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isan haltuun, hävitettyään kaiken hallituksen ja kaiken vallan ja voiman.

Dan. 2:44. 7:14.27. 25. Sillä hänen on hallittava siihen asti, kunnes on pannut kaikki vihol-

lisensa jalkainsa alle.

Ps. 110:1. Matt. 22:44. Ef. 1:20 s. Hebr. 10:12 s. 26. Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema. Ilm. 20:14. 21:4. 27. Sillä "kaikki hän on alistanut hä-

nen jalkainsa alle." Mutta kun hän sanoo: "kaikki on alistettu," niin ei tietenkään ole alistettu se, joka on alistanut kaikki hänen alleen.

Ps. 8:7. Matt. 28:18. Ef. 1:22. H br. 2:8. 28. Ja kun kaikki on tullut alistetuksi Pojan alle, silloin itse Poikakin on alistuva sen alle, joka on alistanut hänen allensa kaikki, jotta Jumala olisi kaikki kaikissa.

1 Kor. 3:23. 11:3. 29. Sitäpaitse, mitä sitten ne, jotka kastattavat itsensä kuolleiden puolesta, sillä saavat aikaan? Jos kuolleet eivät herää, miksi sitten kastat-

tavat itsensä heidän puolestaan? 30. Ja miksi mekään antaumme

ioka hetki vaaraan?

Room. 8:36. 1 Kor. 4:9. 31. Joka päivä olen kuoleman kielissä, niin totta kuin saatan kerskata teistä, veljet, Kristuksessa Jesuksessa. meidän Herrassamme.2Kor. 4:10s.11:23.

32. Jos minä ihmisten tavoin olen taistellut petojen kanssa Efesossa, mitä hyötyä minulla siitä on? Jos kuolleita ei herätetä, niin "syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme." Jes. 22:18. 2 Kor. 1:8.

33. Alkäät eksykö. "Pahat puheet turmelevat hyvät tavat." Ef. 5:6. Raitistukaat oikealla tavalla, älkäätkä syntiä tehkö; sillä niitä on, jotka elävät tietämättöminä Juma-

lasta. Hävetäksenne tämän sanon. Room. 13:11. Ef. 5:14. 1 Tess. 4:5. 35. Mutta joku ehkä kysyy: "Millä tavoin kuolleet heräävät ja millaisilla ruumiilla he tulevat?" Hes. 37:3. 36.Sinä tyhmä, se minkä kylvät, ei vir-

koa eloon, ellei ensin kuole.Joh.12:24. 37. Ja kun kylvät, et kylvä sitä ruumista, joka on nouseva, vaan paljaan jyvän, nisun jyvän tai muun minkä tahansa.

38. Mutta Jumala antaa sille ruumiin sellaisen kuin tahtoo, ja kullekin siemenelle sen oman ruumiin.

39. Ei kaikki liha ole samaa lihaa. vaan toista on ihmisten, toista taas karjan liha, toista on lintujen liha,

40. Ja on taivaallisia ruumiita ja l maallisia ruumiita; mutta toinen on taivaallisten kirkkaus, toinen taas maallisten. Matt. 13:43.

41. Toinen on auringon kirkkaus ja toinen kuun kirkkaus ja toinen tähtien kirkkaus: sillä vhden tähden kirkkaus on erilainen kuin toisen.

42. Niin on myös kuolleiden ylösnousemus: katoavaisuudessa kylvetään, katoamattomuudessa herätetään;

43. häpeässä kylvetään, kirkkaudessa herātetāān; heikkoudessa kylvetāān, voimassa herätetään :Dan, 12:3. Fil. 3:20s.

44. kylvetään luonnollinen ruumis, herätetään hengellinen ruumis. Kun on luonnollinen ruumis, niin on myös hengellinen.

45. Niin on myös kirjoitettu: "Ensimmäisestä ihmisestä Adamista tuli elāvā sielu;" viimeisestā Adamista

tuli eläväksitekevä Henki.

1 Moos, 2:7, Job. 5:21. 46. Mutta mikä on hengellistä, se ei ole ensimmäinen, vaan se mikä on luonnollista, on ensimmäinen; sitten on se mikā on hengellistā.

47. Ensimmäinen ihminen oli maasta, maallinen, toinen ihminen on

Herra taivaasta.

Joh. 3:13,21. 48. Mimmoinen maallinen on, semmoisia ovat myöskin maalliset; ja mimmoinen taivaallinen on, semmoisia ovat myös taivaalliset.

49. Ja niinkuin meissä on ollut maallisen kuva, niin meissä on myös oleva taivaallisen kuva. 1 Moos, 5:3, Boom. 8:29.2 Kor. 3:18. 4:11. Fil. 3:21. 1 Joh. 8:2.

50. Mutta sen sanon, veljet, ettei liha ja veri voi periä Jumalan valtakuntaa, eikä katoavaisuus peri katoamattomuutta. Joh. 3:5 s.

51. Katso, minä sanon teille salaisuuden: emme kaikki kuoloon nuku. mutta kaikki me muutumme,

1 Tess. 4:15 s. 52. yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasunan soidessa; sillä pasuna soi, ja kuolleet nousevat katoamattomina, ja me muutumme.

Matt. 24:31. Luuk. 20:36. 53. Sillä tämän katoavaisen on pukeutuminen katoamattomuuteen ja tämän kuolevaisen on pukeutuminen kuolemattomuuteen. 2 Kor. 5:4. 54. Mutta kun tämä katoavainen pu-

keutuu katoamattomuuteen ja tämä kuolevainen pukeutuu kuolemattomuuteen, silloin toteutuu se sana, joka on kirjoitettu: "Kuolema on nielty voitossa." Jes. 25:8.

55. "Missä on sinun voittosi, kuolema? Missä on sinun otasi, kuolema?"

56. Mutta kuoleman ota on synti, ia synnin voima on laki.

Room, 3:19 s. 4:15, 5:13, 6:23, 7:5,18, 57. Mutta kiitos olkoon Jumalalle. ioka antaa meille voiton Herramme Jesuksen Kristuksen kautta!

Joh.16:33. Room.8:37. 2 Kor.2:14. 1 Joh.5:4 s. 58. Sentähden, rakkaat veljeni, olkaat lujat, järkähtämättömät, aina innokkaat Herran työssä, tietäen, että vaivannäkönne ei ole turhadier-2 Aik, 15:7. Hebr, 6;10. Ilm, 14:18. rassa.

16 Luku.

Avustus pyhiä varten Jerusalemissa. Varoituksia ja terveisiä.

Mitä keräykseen pyhiä varten tu-lee, niin menetelkäät tekin sa-malla lailla kuin olen määrännyt Galatian seurakunnille. Ap. L 11:29. Room. 12:13.15:25 s. 2 Kor. 8:4.9:1, 12. Gal. 2:10. 2. Kunkin viikon ensimmäisenä päi-

vänä pankoon jokainen teistä kotonaan jotakin talteen menestymisensā mukaan, jottei kerāyksiā tehtāisi vasta minun tultuani. Ap. t. 20:7.

3. Mutta kun olen saapunut luoksenne, lähetän minä kirjeet mukanaan ne henkilöt, jotka katsotte siihen sopiviksi, viemään rakkauden lahjanne Jerusalemiin :

4. ja jos asia on sen arvoinen, että minunkin on lähteminen, niin saavat he lähteä minun kanssani.

5. Mutta minä aion tulla luoksenne kuljettuani läpi Makedonian; sillä Makedonian kautta minä kuljen,

Ap. t. 19:21, 2 Kor. 1:16, mutta teidän luonanne ehkä viivyn jonkun aikaa, kenties talvenkin. iotta te sitten auttaisitte minua eteenpäin, minne matkustanenkin.

7. Sillä en tahdo nyt vain ohimennen käydä teitä katsomassa, vaan toivon saavani viipyäkin jonkun aikaa

luonanne, jos Herra sallii.

1 Kor. 4:19. Jaak. 4:13 s. 8. Mutta täällä Efesossa minä viivvn Helluntaihin saakka: Ap. t. 19:1,10. 9. sillä minulle on avautunut ovi suureen ja hedelmälliseen työhön, ja vastustajia on paljo. 2 Kor. 2:12. Kol. 4:3. 10. Mutta jos Timoteus saapuu, niin katsokaat, että hän pelvotta voi olla tykönänne, sillä Herran työtä hän toimittaa niinkuin minäkin.

Room. 16:21. 1 Kor. 4:17. Fil. 2:19 s. Alköön siis kukaan häntä halveksiko, vaan auttakaat häntä lähtemään rauhassa matkalle, että hän tulisi luokseni; sillä minä ja veljet odotamme häntä. 1 Tim. 4:12.

12. Mitä veli Apollokseen tulee, olen Hos. 13:14. Hebr. 2:14. hartaasti kehoittanut häntä lähtemään veliien kanssa luoksenne; mutta hän ei ole ollenkaan halukas lähtemään juuri nyt, vaan tulee, kun Ap. t. 18:24. hänelle sopii.

13. Valvokaat, pysykäät lujina uskossa, olkaat miehuulliset, olkaat väkeväti Matt. 25:13. Ef. 6:10. Kol. 1:11. 1 Tess. 5:6. 2 Tess. 2:15. 1 Piet. 5:8.

14. Tapahtukoon kaikki teillä rak-

kaudessa.

15. Mutta minä kehoitan teitä, rakkaat veljet: te tunnette Stefanaan perhekunnan ja tiedätte, että se on Akaijan esikoinen ja että he ovat antautuneet pyhien palvelukseen:

1 Kor. 1:16. 16. olkaat tekin kuuliaisia heidän kaltaisilleen miehille ja jokaiselle.joka heidän kanssaan työtä tekee ja vaivaa näkee.Fil.2:29. 1Tim.5:17.Hebr.13:17.

17. Minä iloitsen Stefanaan ja Fortunaton ja Akaikon tänne tulosta, koska he korvaavat minulle teidän l poissaolonne:

18. he ovat virkistäneet minun henkeäni niinkuin teidänkin. Antakaat siis tävsi tunnustus sellaisille miehille.

19. Aasian seurakunnat lähettävät teille terveisiä. Paljon terveisiä Herrassa lähettävät teille Akulas ja Priskilla sekä seurakunta heidän talos-Ap. t. 18:2.Room. 16:3s.

20. Kaikki veliet lähettävät teille terveisiä. Tervehtikäät toinen toistanne

pyhällä suudelmalla.

Room. 16:16.2 Kor. 18:12.1 Tess. 5:26, 1 Piet. 5:14. 21. Omakätiset terveiset minulta. Paavalilta! Kol.4:18. 2 Tess. 3.17. 22. Jos joku ei pida Herraa Jesusta Kristusta rakkaana, hän olkoon ki-

rottu! Maran ata (Herramme tulee)! 23. Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne!

Fil. 4:28. 24. Minun rakkauteni on teidän kaikkien kanssanne Kristuksessa Jesuksessa! Amen.

PAAVALIN TOINEN KIRJE KORINT-TOLAISILLE.

I Luku.

Tervebdys. Herra antaa lohdutuksen ahdingoissa ja vahvistaa sanansa uskovaisilleen. Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jesuksen apostoli, ja veli Timoteus Jumalan seurakunnalle Korintossa ynnä kaikille pyhille kokoAkaijassa.

2. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, Isältämme, ja Herralta Jesuksel-

ta Kristukselta!

Room.1:7. 1 Kor.1:3. Gal.1:3. Ef.1:2. 3. Kiitetty olkoon HerrammeJesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, laupeuden Isa ja kaiken lohdutuksen Ju-

nala, Ef.1:3. 1 Piet.1:3. 4. joka lohduttaa meitä kaikessa ahdingossamme, että me sillä lohdutuksella, jolla Jumala meitä itseämme lohduttaa, voisimme lohduttaa niitä, jotka ovat kaikellaisessa ahdingossa. Jes.66:13, Room.15:5, 2 Kor.7:6.

Sillä samoin kuin Kristuksen kärsimykset runsain määrin tulevatmeidan osaksemme, samoin tulee meidän osaksemme runsain määrin myöskin lohdutus Kristuksen kautta. Ps.34:20. 94:19. 2 Kor.4:10. Kol.1:24.

6. Mutta joko olemme ahdistuksessa, niin tapahtuu se teidän lohduttamistanne ja pelastamistanne varten, taik-

tuu sekin teidän lohduttamistanne varten, ja se vaikuttaa, että kestätte samat kärsimykset, joita mekin kärsimme; ja toivomme teistä on vahva,

2 Kor. 4:15. 2 Tim, 2:10. 7. koska me tiedāmme, ettā samoin kuin olette osalliset kärsimyksistä, samoin olette osalliset myöskin lohdu-

tuksesta.

8. Sillä me soisimme, veljet, teidän tietāvān missā ahdingossa me olimme Aasiassa, kuinka meitä ylenmäärin, yli voimiemme, rasitettiin, niin että olimme epätoivossa hengestämmekin. Ap.t. 19:23. 1 Kor. 15:32.

9. ja itse me jo päätimmekin olevamme kuoleman omat; jottemme luottaisi itseemme. vaan Jumalaan, joka

kuolleet herättää.

Jer. 17:5.7. 39:18. Room. 8:36. 10. Ja hän pelasti meidät tuosta suuresta surmasta ja yhä pelastaa, ja meillä on häneen se toivo, että hän vielä vastakin pelastaa,

11. kun tekin autatte meitä rukouksillanne, että monesta suusta meidän tähtemme kohoaisi runsas kiitos siit**ä** armosta, joka on osaksemme tullut.

Ap. t. 12:5. Room. 15:30. 2 Kor. 4:15. Fil. 1:19. Filem. v. 22.

12. Sillä meidän kerskauksemme on ka saamme lohdutusta niin tapah- | tämä: meidänomantuntomme todistus siitä, että me maailmassa ja varsinkin teidän luonanne olemme vaeltaneet Jumalan pyhyydessä ja puhtaudessa, emme lihallisessa viisaudessa. vaan Jumalan armossa

Ap.t. 23 1 1 Kor 2:4,13. 2 Kor. 2:17. 6:6s. 1 Tess. 2:10. Hebr. 13:18. 13. Sillä eihän siinä, mitä teille kirjoitamme, ole muuta kuin mikä siinä on luettavana tai minkä jo tunnette:

ja minä toivon teidän saavanne loppuun asti tuntea

14. – niinkuin meidät olette osaksi jo oppineetkin tuntemaan – että me olemme teidän kerskauksenne, samoin kuin tekin meidän, Herramme

Jesuksen päivänä.

2 Kor. 5:12. Fil. 2:16. 4:1. 1 Tess. 2:19 s.
15 Ja tässäluottamuksessa minä ensin aioinkin tulla teidän luoksenne,
että saisitte vielä toisenkin armonosoituksen, Ap. L.19:21. Room. 1:11.

16. ja sitten teidän kauttanne matkustaa Makedoniaan, ja taas Makedoniasta palata teidän luoksenne, ja teiltä saada saattajia Judeaan. 1 Kor. 16:5 s.

17. Kun minulla siis oli tämä aikomus, enhän menetellyt kevytmielisesti? Vai päätänkö lihan mukaan minkä päätän, niin että puheeni on milloin "niin, niin", milloin "ei, ei"? Matt.5:87. Jaak.5:12.

18. Mutta Jumala on uskollinen, niin että puheemme teille ei ole "niin" ja "ei". 1 Kor. 19. 1 Tess. 5:24.

ja "ei". 1Kor.19. 1Tess.5:24. Sillä Jumalan Poika, Kristus Jesus, jota me, minä ja Silvanus ja Timoteus, olemme teidän keskellänne saarnanneet, ei tullut ollakseen "niin" ja "ei", vaan hänessä tuli "niin". Ab.t. 18:5.

20. Sillä niin monta kuin Jumalan lupausta on, kaikki ne ovat hänessä "niin"; sentähden tulee hänen kautaan myös niiden "amen", Jumalalle kunniaksi meidän kauttamme.

21. Mutta se, joka lujittaa meidät yhdessä teidän kanssanne Kristukseen ja joka on voidellut meidät, se on Jumala, 1Kor.1.8. 1Piet.5:10. 1Joh.2:20,27.
22. joka myös on painanut meihin

sinettinsä ja antanut Hengen vakuudeksi sydämmiimme.

Room.8:158. 2Kor.5:5. Ef.1:138. 4:30. 23. Mutta minä kutsun Jumalan sie-Buni todistajaksi, että minä teitä säästääkseni en vielä ole tullut Korinttoon: Room. 1:9. 9:1.

1 Kor. 4:21. 2 Kor. 1:31. 12:20. 13:2,10. 24. ei niir, että tahdomme vallita teidän uskoanne, vaan meautamme teitä teidän iloonne; sillä uskossa te olette lujat. 4 Kor.3:5. 1 Piet. 5:3.

2 Luku.

Keboitetaan osoittamaan rakkautta katuvalle syntiselle. Evankeliumi on voittoisasti menestyvä.

Olin nimittäin mielessäni päättänyt, etten tullessani teidän tykönne enää toisi murhetta mukanani

Sillä jos minä saatan teidät murheellisiksi, niin eihän minua voi saada iloiseksi kukaan muu kuin se, jonka minä olen saattanut murheelliseksi

3 Ja juuri sen minä kirjoitin sitä varten,etten tullessani saisi murhetta niiltä, joilta minun piti saada iloa.

niiltä, joilta minun piti saada iloa, koska minulla on teihin kaikkiin se luottamus, että minun iloni on teidän kaikkien ilonne. 2 Kor 12:21

4 Sillä suuressa sydämmen ahdistuksessa ja hädässä minä kirjoitin teille monin kyynelin, en sitä varten, että tulisitte murheellisiksi, vaan että tuntisitte sen erinomaisen rakkauden, joka minulla on teihin

Ap t. 20:31 2 Kor 7:9.

5. Mutta jos joku on tuotianut murhetta, ei hän ole tuotianut murhetta minulle, vaan teille kaikille, jossain määrin, jotten hänestä liian raskauttavaa sanoisi.

1 Kor. 6:1 8.

6. Semmoiselle riittää se rangaistus, minkä hän useimmilta on saanut;

7. niin että teidän päinvastoin kernaammin on antaminen anteeksi ja lohduttaminen, ettei hän ehkä menehtyisi liian suureen murheesen

Luuk. 17:3. 8. Sentähden kehoitan teitä, että päätätte ruveta osoittamaan rakkautta häntä kohtaan; 1 Kor. 16:14.

9. sillä sitä varten minä kirjoitinkin teille. että saisin nähdä kuinka koeteltu mielenne on, oletteko kaikessa kuuliäiset. 2Kor. 7:16.

10. Mutta jolle te jotakin anteeksi annatte, sille minäkin annan anteeksi; sillä mitä minä olen anteeksi antanut — jos minulla on ollut jotakin anteeksi annettavaa — sen olen anteeksi antanut teidän tähtenne Kristuksen kasvojen edessä,

 jottei saatana pääsisi meistä voitolle; sillä hänen aikeensa eivät ole meille tuntemattomat. Luuk. 22:31.

12. Tultuani Troaasen julistamaan Kristuksen evankeliumia, avautui minulle ovi Herrassa,

Ap. t. 14:27. 16:8. 1 Kor. 16:9. 13. mutta minā en saanut lepoa hengessāni, kun en tavannut Tiitusta, veljeāni. Sentāhden heitin heille h**y**vāstit ja lāhdin Makedoniaan.

Ap. t. 20:1. 2 Kor. 7:5s.

14. Mutta kiitos olkoon Jumalalle,

joka aina kuljettaa meitä voittosaatossa Kristuksessa ja meidän kauttamme joka paikassa ilmaisee hänen tuntemisensa tuoksun!

1 Kor. 15:57. Kol. 1:26 s.

15. Sillä me olemme Kristuksen
tuoksu Jumalalle sekä pelastuvien

tuoksu Jumalalle sekä pelastuvien että kadotukseen joutuvien joukossa: 1Kor.1:18. 2 Kor.4:3. 18. näille tosin kuolemen haju kuo-

16. näille tosin kuoleman haju kuolemaksi, mutta noille elämän lemu elämäksi. Ja kuka on tähän kelvollinen? Luuk.2:34. 1 Piet. 2:7 s.

17. Sillä me emme ole niinkuin useimmat muut, jotka voitonhimosta väärentävät Jumaian sanaa, vaan niinkuin puhtaasta mielestä, niinkuin Jumaian vaikutuksesta, Jumalan edessä, me Kristuksessa puhumme. 2 Kor. 1:12, 4:2.

1 Tess. 2:8.5. 2 Tim. 2:15. 1 Piet. 4:11.

3 Luku.

Unden liiton viran kirkkaus.

Alammeko taas suositella itseämme? Vai tarvinnemmeko, niinkuin muutamat, suosituskirjeitä teille tai suosituskirjeitä teiltä?

Ap. t. 18:27. 2 Kor. 1:12. 5:12. 10:8.

2. Te itse olette meidän kirjeemme, sydämmeemme kirjoitettu kirjeemme, jonka kaikki ihmiset tuntevat ja lukevat,

1 Kor. 9:2 s.

3. sillä onhan ilmeistä, että te olette Kristuksen kirje, meidän toimintamme kautta aikaansaatu, ei musteella kirjoiteitu, vaan elävän Jumalan Hengellä, ei kivitauluihin, vaan sydämmen lihatauluihin.

2. Noos. 24: 12. 81: 18. 84: 1. 5. Moos. 10:1.

2 Moos. 24:12, 81:18. 84:1. 5 Moos. 10:1. 8an. 8:3. 7:2s. Jer. 31:38. Hes. 11:19. 96:26. 11:19. 96:2

 ei niin, että meillä itsellämme olisi kykyä ajatella jotakin, ikäänkuin se tulisi meistä itsestämme, vaan se kykymme on Jumalasta,

Job. 15.5. 1 Kor. 15:10. Fil. 2:18.
6. joka myös on tehnyt meidät kykeneviksi olemaan uuden liiton palvelijoita, ei kirjaimen, vaan Hengen; sillä kirjain kuolettaa, mutta Henki tekee eläväksi.

Boom. 227 s. 7:6,10 s. 8:2. 1 Kor. 11:26. 2 Kor. 5:18 Kol. 1:26. 1 I lim. 1:11 s. Hebr. 8:6 s. 7. Mutta jos kuoleman virka, joka oli kirjaimin kaiverrettu kiviin, esiintyi semmoisessa kirkkaudessa, etteivät Israelin lapset kärsineet katsella Mooseksen kasvoja hänen kasvojensa kirkkauden tähden, joka kuitenkin oli katoava,

2 Moos. 34:28 s. 5 Moos. 10:1. Hebr. 12:18 s.

8. kuinka paljoa enemmän onkaan Hengen virka oleva kirkkaudessa! Gal 8:2,5,14,

 Sillä jos kadotuksen virka jo oli kirkkautta, niin on vanhurskauden virka vielä paljoa runsaammassa määrin kirkkautta.
 Moos. 27:28.
 Room. 1:16 s. 3:21. 4:16. 2 Kor. 5:19 s. Gal. 3:10.

10. Sillä se mikä ennen oli kirkastettua, on tähän verraten kirkkautta vailla tämän ylenpalttisen kirkkauden vuoksi.

11. Jos se mikā on katoavaista, esiintyi kirkkaudessa, niin on sillā, joka on pysyväistä, vielā paljoa enemmān

kirkkautta.

12. Koska meillä siis on tämmöinen toivo, niin me olemme rohkealla mielellä Et. 6:19.

13. emmekä tee niinkuin Mooses, joka pani peitteen kasvoilleen, jotteivät Israelin lapset näkisi sen loppua, joka katosa. 2 Moos.84:88a.

pua, joka katoaa. 2 Moos. 84:38 s.
14. Mutta heidän mielensä paatuivat, sillä vielä tänäkin päivänä pysyy, Vanhaa Testamenttia luettaessa, tuo peite poisottamatta,. sillä vasta Kristuksessa se häviää.

Jes. 6:10, Hes. 12:2. Val. 3:65.
Matt. 13:11. Room. 10:4. Ef. 2:15. Hebr.8:13.
15. Vielā tānākin pāivānā, kun Moosesta luetaan, on peite heidān sydāmmensā pāāllā;

16. mutta kun he kääntyvät Herran

tykö, otetaan peite pois. 2 Moos. 34:34. Jer. 25:7. Room, 11:23,26. 17. Sillä Herra on Henki, ja missä Herran Henki on, silnä on vapaus.

Joh. 4:24. 7:39. 8:36. Room. 8:15. Gal. 5:1.

18. Mutta me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimessa, muutumme samankuvan kaltaisiksi kirkkaudesta kirkkauteen, niinkuin vain voi muuttaa Herra, joka on Henki. 2 Moon. 24:17. Joh. 17:24. Room. 8:29.

1 Kor. 18:12. 15:49. 24:17. Joh. 17:24. Room. 8:29.

4 Luku.

Evankeliumin palvelija on aina ahtaalla, mutta saavuttaa lopulta ijankaikkisen kirkkauden.

Sentähden, kun meillä on tämä virka sen laupeuden mukaan, joka on osaksemme tullut, niin emme lannistu, 1 Kor. 7:25. 15:10. 2 Kor. 3:5.

2. vaan olemme hyljänneet kaikki häpeälliset salateot, emmekä vaella kavaluudessa, emmekä väärennä Jumalan sanaa. vaan julkituomalla totuuden me suositammeitseämmejokaisen ihmisen omalletunnolle Jumalan edessä.

Room. 1:16.

2 Kor, 2:17. 5:11. 6:4s. 1 Tess. 2:5s.

- 3. Mutta ios evankelium mme onkin peitossa, niin se on peitossa niiltä, jotka kadotukseen joutuvat,
- 1 Kor 1 18. 2 Kor 2:15. 2 Tess. 2:9 s. 4. niiltä uskottomilta, joiden mielet tāmān maailman jumala on niin sokaissut, ettei heille loista valo, joka lähtee Kristuksen kirkkauden evankeliumista, hänen, joka on Jumalan kuva "Jes. 6:10.

Matt. 13:14. Job. 12:40. 2 Kor. 3:18. Ef. 2:2. 6:12. Fil 2:6. Kol. 1:15. Hebr. 1:3. 5. Sillä me emme julista itseämme, vaan me julistamme Kristusta Jesusta, että hän on Herra, mutta itseämme teidän palvelijoiksenne Je-

suksen tähden.

Ap. t. 2:36. 1 Kor. 10:83. 2 Kor. 1:24. 6:4. 6. Sillä Jumala, joka käski valon loistaa pimeästä, on se, joka loisti sydämmeemme, että Jumalan kirkkauden tunteminen voisi valoansa levittää, sen kirkkauden, joka loistaa Kristuksen kasvoissa.

1 Moos. 1:3. Matt. 4:14 s. 1 Piet. 2:9. 2 Piet. 1:19. 7 Mutta tämä aarre on meillä saviastioissa, että tuo suunnattoman suuri voima olisi Jumalan, eikä näyt-

tāisi tulevan meistā.

1 Kor. 2:5. 2 Kor. 3:5. 5:1. 12:9. 8. Me olemme kaikin tavoin ahtaalla. mutta emme umpikujassa, neuvottomat, mutta emme toivottomat.

Ps. 129:2. 9. vainotut, mutta emme hyljätyt, maahan kukistetut, mutta emme muserretut. Ps. 37:24,33. Mik. 7:8. 10. Me kuliemme Jesuksen kuolo

aina ruumiissamme, että Jesuksen elämäkin tulisi meidän ruumiissamme näkyviin. Room. 8:17.

2 Kor.1:5. Gal.6:17. 2 Tim. 2:11 s. 1 Piet.4:13. 11. Sillä meitä, jotka elämme, annetaan alinomaa kuolemaan Jesuksen tähden, että Jesuksen elämäkin tulisi kuolevaisessa lihassamme näkyviin. Ps. 44:23. Matt. 5:11.

Room. 8:36. 1 Kor. 4:9. 15:31, 49. Kol. 3:4. 12. Niinpä siis kuolema tekee työtään meissä, mutta elämä teissä.

2 Kor. 13:9. Mutta koska meillä on sama uskon Henki, niinkuin on kirjoitettu: "Minä uskon, sentähden puhun, niin mekin uskomme, ja sentähden me myös puhumme,

Ps. 116:10. Room. 10:9. tietäen, että hän, joka herätti Herran Jesuksen, on herättävä meidätkin Jesuksen kanssa ja asettava eteensä yhdessä teidän kanssanne. Ap. t.2:24,32. Room. 8:11. 1 Kor. 6:14. Ef. 2:6. 15. Sillä kaikki tapahtuu teidän täh-

tenne, jotta aina enenevä armo yhä | me olla hänelle mieliksi.

useampien kautta saisi aikaan yhä runsaampaa kiitosta Jumalan kunniaksi. 2 Kor. 1:6,11. Kol. 1:24. 2 Tim. 2:10.

16. Sentähden me emme lannistu: vaan vaikka ulkonainen ihmisemme menehtyykin, niin sisällinen kuitenkin päivä päivältä uudistuu. Jes. 40:30s. Room. 7:22. Ef. 3:16. 4:23. Kol. 3:10. 1 Piet. 4:1.

17. Sillä tämä hetkisen kestävä ja helppo ahdistuksemme koituu meille vienrunsaasti ia määrättömästi ijankaikkiseksi ja täydelliseksi **kirk**kaudeksi. Ps. 30:6. Matt. 5:12. Room.8:18.2Tess.1:7.2Tim.4:8.1Piet.1:6.5:10.

meille, jotka emme katso näkyväisiä, vaan näkymättömiä, sillä näkyväiset kestävät vain ajan, mutta näkymättömät ijankaikkisesti.

Room. 8:24. Hebr. 11:1.

5 Luku.

Ijankaikkinen maja taivaassa. Uusi luoma Kristuksessa. Sovituksen virka.

'illä me tiedämme, että, vaikka ruu-S miimme, tämä maallinen majamme, hajoitettaisiinkin maahan, meillä on asumus Jumalalta, ijankaikkinen maja taivaissa, joka el ole käsin

2 Kor. 4:7. Hebr. 8:2. 11:10. 2 Piet. 1:13 s. 2. Sentähden me huokaammekin ikāvõiden, että saisimme pukeutua

taivaiseen asumukseemme,

Room. 8:28. Fil. 3:21. 3. jos meidāt muutoin havaitaan pukeutuneiksi eikä alastomiksi.

Matt. 22:11. Gal. 3:27. 1lm. 3:18. 16:15. Sillä me, jotka elämme tässä majassa, huokaamme raskautettuna, koska emme tahdo olla riisuttuna. vaan pukeutuneena, että elämä nielisi sen, mikā on kuolevaista.

Room. 8:11. 1 Kor. 15:53 s. Ja Jumala se on valmistanut meidāt juuri tāhān. hān, joka on antanut meille Hengen vakuudeksi.

Room. 8:15 s. 2 Kor. 1:22. Ef. 1:13 s. 4:30. 6. Sentähden me aina olemme turvallisella mielin ja tiedāmme, ettā niin kauan kun olemme kotona tässä ruumiissamme, me olemme poissa Herrasta

1 Aik. 29:15. Ps. 39:13. 119:19. Hebr. 11:13. 7. – sillä me vaellamme uskossa

emmekä näkemisessä -

Joh. 20:29. Room. 8:24 s. 1 Kor. 13:12. 2 Kor. 4:18. Hebr. 11:1. 1 Piet. 1:8. 1 Joh. 3:2. 8. mutta me olemme turvallisella mielin ja haluaisimme mieluummin muuttaa poisruumiista ja päästä kotiin Herran luo. Fil. 1:28.

9. Sentähden me, olimmepa kotona tai olimmepa poissa, ahkeroim-

10. Sillä kaikkien meidän pitää ilmestyä Kristuksen tuomioistuimen eteen, että kukin saisi takaisin ruuminsa teot sen mukaan kuin on tehnyt, oli se hyvää tai pahaa.

Ps. 62:13. Jer. 17:10. Matt. 16:27. 25:31 s. Job. 5:29. Ap. t. 17:31. Room. 2:16. 14:10. Gal. 6:7. Ef. 6:8. Kol. 3:24 s. Ilm. 22:12. 11. Kun siis tiedämme mitä on Herran pelko, niin me koetamme saada ihmisiä uskomaan, mutta Jumala kyllä meidät tuntee; ja minä toivon, että tekin omissatunnoissanne mei-

dät tunnette. Job 31:23. 2Kor. 4:2. Juud. v. 23.

12. Emme nyt taas suosittele itseämme teille, vaan tahdomme antaa teille aihetta kerskaamaan meistä, jotta teillä olisi mitä panna niitä vastaan, jotka kerskaavat siitä, mikä silmään näkyy, eikä siitä, mikä on sydämmessä.

2 Kor. 3:1. 10:7s. 11:12.

13. Sillä jos me olemme olleet suunniltamme, niin olemme olleet Jumalan tähden; jos taas olemme maltissamme, olemme teidän tähtenne.

Mark. 8:21. 2 Kor. 11:1,17.

14. Sillä Kristuksen rakkaus pakoittaa meitä, jotka olemmetulleet tähän päätökseen yksi on kuollut kaikkien edestä, niinmuodoin myös kaikti ovat kuolleet;

15. ja hän on kuollut kaikkien edestä, jotta ne, jotka elävät, eivät enää

cilisi itselleen, vaan hänelle, joka heidän edestään on kuollut ja noussut ylös.

1 Kor. 6:19. Gal. 220. 1 Tess. 5:10.

1 Tim. 2:6. Hebr. 2:9. 1 Piet. 4:2. 16. Sentähden me emme tästälähin tunne ketään lihan mukaan; jos olemmekin tunteneet Kristuksen li-

han mukaan, emme kuitenkaan nyt enää tunne. Matt 12:50. Gal. 3:28. 17. Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luoma; se mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, kaikki on nudeksi tullut. Jes. 3:18 s.

Room.8:10. Gal:5:6. 6:15. Kol.8:11. Ilm.21:5. 18. Mutta kaikki on Jumalasta, joka on sovittanut meidät itsensä kanssa Kristuksen kautta ja antanut meille

sovituksen viran.

Room.5:10. 2 Kor.5:6. 1 Joh.2:2. 4:10.
19. Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan. Ps.2:2. Room.3:24 s. 4:3. Kol.1:20.
20. Kristuksen puolesta siis olemme lähettiläinä, kun näet Jumala kehoittaa nieidän kauttamme. Me rukoilemme Kristuksen puolesta: antakaat sovittua itsenne Jumalan kanssa!

Jes.52:7. 1 Kor.4:1.

21. Sen, joka ei synnistä tietänyt, hän meidän edestämme tekisynniksi, että me hänessä tulisimmevanhurskaiksi Jumalan edessä. Jes. 58-5, 9, 12. Joh. 8-46. Room. 5:19. 8:8. 1 Kor. 1:20. Gal. 3:18.

Fil. 8.9. Hebr. 4:15. 1 Piet. 2:22. 1 Joh. 8:5.

6 Luku.

Jumalan armo on vastaanotettava. Tulee erota uskottomista.

Niinkuin apulaiset me myös neuvomme teitä, ettette hukkaan ottaisi Jumalan armoa vastaan;

1 Kor. 3:9. 2 Kor. 1:24. 5:26. Hebr. 12:16. 2. sillä hän sanoo: "Otollisella ajalla minä olen sinua kuullutja pelastuksen päivänä auttanut sinua"; katso. nyt on otollinen aika, katso, nyt on pelastuksen päivä.

Jes. 49:3. Luuk. 4:18s. Room. 18:12. Hebr. 3:13. 3. Me emme missään kohden anna aihetta pahennukseen, ettei virkaam-

me moitittaisi,

Room. 14;18. 1 Kor. 8:18. 10:52.

4. vaan kaikessa me osoittaumme Jumalan palvelijoiksi: suuressa kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädissä, ahdistuksissa, Ap. 1.9:16.1Kor. 4:1.2Kor. 11:29s.

5. ruoskittaessa, vankeudessa, meteleissä, valvannäöissä, valvannisissa, paastoissa;

Ap. 1.16:28.

6. puhtaudessa, tiedossa, pitkämielisyydessä, ystävällisyydessä, Pyhässä Hengessä, vilpittömässä rakkaudessa, Room. 129. 2Kor. 42. Gal. 5:22. Kol. 5:12. 7. totuuden sanassa, Jumalan voimassa, vanhurskauden sota-aseet oikeassa kädessä ja vasemmassa;

1 Kor.24. 2 Kor.164. Ef.6:11 s. 8. kunniassa ja häpeässä, pahassa maineessa ja hyvässä, niinkuin vietteiljät, vaikka puhummekin totta.

 tuntemattomina,vaikka kyllä tunnetaan, kuolemaisillamme, ja katso, me elämme, kuritettuna, vaan ei kuitenkaan tapettuna.

Ps. 118:18. * Kor. 4:9. 15:30a. * 2 Kor. 4:10a. 10. murheellisina, mutta aina iloisina, köyhinä, mutta kuitenkin monta rikkaaksi tekevinä; niinkuin ne, joilla ei ole mitään, mutta joilla kuitenkin on kaikki. 8an. 13:7. Matt. 5:12. Ap. t. 8:5.

Room.5:2. 2 Kor.7:4. 8:5. Fil.2:17. 4:11 a. 11. Suumme on auennut puhumaan teille, Korinttolaiset, sydämmemme

on avartunut.

12. Teiliä on kyllin tilaa meidän sydämmissämme, mutta meiliä on vähä tilaa teidän sydämmissänne.

2 Kor. 72s. 12:15. 13. Samanveroiseksi vasta-anniksi puhun niinkuin lapsille — avartakaat tekin sydämmenne. 1 Kor. 4:14. 14. Alkäät antautuko kantamaan vierasta iestä vhdessä uskottomien kans- I sa: sillä mitä yhteistä on vanhurskaudella ja vääryydellä? Eli mitä yhteyttā on valolla ja pimeāllā?

5 Moos.7:2 s. 22:10. Jos. 23:12.

San. 24:1. 1 Kor. 5:9. Rf. 5:7 s. 1 Joh. 1:5 s. 15. Ja miten sopivat yhteen Kristus ja Belial? Tai mitä yhteistä osaa uskovaisella on uskottoman kanssa?

1 8am.5:1 s. 1 Kun.18:21. 1 Kor.10:20 s. 16. Ja miten soveltuvat vhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat? Sillä me olemme elävän Jumalan temppeli, niinkuin Jumala on sanonut: Minā olen heissā asuva ja vaeltava heidän keskellään ja oleva heidän Jumalansa, ja he tulevat olemaan minun kansani, 2 Moos, 29:45.

8 Moos. 26:11. Jer. 30:22. 31:1,33. 32:38. Hes. 36:28. 37:26 s. Sak. 13:9. Joh. 14:23. IKor. 3:16. 6:19. 10:14. Et. 2:21 s. 3:17.

Hebr. 3:6. 1 Piet. 2:5. Ilm. 21:3. 17. Sentähden: "Lähtekäät pois heidān keskeltāān ja erotkaat heistā, sanoo Herra, älkäätkä saastaiseen koskeko; niin minä otan teidät huos-3 Moos. 5:2.

Jes. 48:20. 52:11. Jer. 51:45. Ilm. 18:4. 18. ja olen oleva teille Isana, ja te tulette pojikseni ja tyttärikseni, sa-noo Herra kaikkivaltias." Jes. 43:6. Jer. 31:9. Hos. 1:10. 1Joh. 3:1. Ilm. 21:7.

7 Luku.

Tules puhdistautua lihan ja hengen saastutuksesta. Murhe Jumalan mielen mukaan. Paavalin ilo.

Koska meillä siis on nämä lupauk-set, rakkaani, niin puhdistautukaamme kaikesta lihan ja hengen saastutuksesta, saattaen pyhityksemme täydelliseksi Jumalan pelvossa.

1 Tim. 4:8. Hebr. 10:22. 1 Piet. 1:15. 2:1. 1 Joh. 3:3-

2. Antakaat meille tilaa sydämmessänne! Emme ole tehneet kenellekään vääryyttä, emme ole olleet kenellekään turmioksi, emme kenellekään vahinkoa tuottaneet.

1 Sam. 12:3 s. Ap. t. 20:33. 2 Kor. 6:12. 12:15 s. 3. En sano tätä teitä tuomitakseni. sillä olenhan jo sanonut, että te olette sydämmessämme, yhdessä kuollaksemme ja yhdessä elääksemme.

2 Kor. 6:11 s. 4. Paljo minulla on luottamusta teihin, paljo minulla on kerskaamista teistä; olen täynnä lohdutusta, minulla on ylenmäärin iloa kaikessa ahdingossamme.

Matt. 5:12. Ap. t. 5:41. Fil. 2:17. Kol. 1:24. 5. Sillä ei vielä Makedoniaan tulthammekaan lihamme saanut rauhaa, vaan me olimme kaikin tavoin | muistelee kaikkien teidän kuuljai-

ahdistetut: ulkoapäin taisteluja, sisältäpäin pelkoa.

5 Moos. 32:25. Ap. t. 16:19. 20:1 s. 2 Kor. 2:13. 6. Mutta Jumala, joka masentuneita lohduttaa, lohdutti meitä Tiituk-

sen tulolla. Ps. 113:6. 7. eikä ainoastaan hänen tulollaan, vaan myöskin sillä, että Tiitus oli saanut teistä lohdutusta, sillä hän on kertonut meille ikävõimisestänne, valittelustanne ja innostanne minun hyväkseni, niin että minä iloit-

sin vielā enemmān.

8. Sillä vaikka murehutinkin teitä kirjeelläni, en sitä kadu; ja jos kaduinkin - kun näen, että tuo kirje on, vaikkapa vain vähäksi aikaa, murehuttanut teitä -2 Kor 2:4: 9. niin nyt iloitsen, en siitä, että tulitte murheellisiksi, vaan siitä, että murheenne oli teille parannukseksi; sillä te tulitte murheellisiksi aat Jumalan mielen mukaan, ettei teillä olisi mitään vahinkoa meistä.

10 Sillä Jumalan mielen mukainen murhe saa aikaan parannuksen, joka koituu pelastukseksi ja jota ei kukaan kadu; mutta maailman murhe tuottaa kuoleman 2 Sam. 12:18. Ps. 51:2 s. San. 17:22. Maft. 5:4. 26:75 27:3 s 😘

Luuk. 18:13. 23:41 s. Hebr. 12:17 . 11 Sillä katsokaat mitä kaikkea juuri tuo Jumalan mielen mukainen murhe on saanut teissä aikaan mi- 📶 tä harrastusta, mitä puolustautukoa, mitä ikävöimistä, mitä kiivautta, mitä rankaisemista! Olette kaikin puolin osoittaneet olevanne puh-

taat tässä asiassa. 12. Vaikka siis kirjoitinkin teille. en kirjoittanut hänen vuoksi, joka rikoksen teki, enkā hānen vuoksi. ioka sai rikoksesta kārsiā, vaan sentähden, että teidän harrastuksenne meidän hyväksemme tulisi ilmi teidän keskuudessanne Jumalanedessä.

1 Kor 5.18. 13' Sentähden olemme nyt lohdutetut. Mutta tämän lohdutuksemme ohessa on meitä vielä paljoa enemmän ilahuttanut Tiituksen ilo, hänen henkensä kun on saanut virkistystä teiltä kaikilta.

14. Sillä jos olenkin jossain kohden teitä hänelle kehunut, en ole joutunut hāpeāān, vaan niinkuin kaikki mită olemme puhuneet teille on totta, niin on myös se, mistä olemme teitä Tiitukselle kehuneet, osoittautunut todeksi. 2 Tess. 1:4.

15. Ja hänen sydämmensä heltyy vhā enemmān teitā kohtaan, kun hān suuttanne, kuinka te pelvolla javavistuksella otitte hänet vastaan. 2Kor. 2:9. 16. lloitsen, että kaikessa voin teihin nähden olla turvallisella mielin. 2 Tess. 8:4

8 Luku. Avustuksesta pyhille Jerusalemissa.

Tiituksen uskollisuus. Autta me saatamme teidän ti

Mutta me saatamme teidan tietoonne, veljet, mitä Jumalan armo on vaikuttanut Makedonian seurakunnissa: Room. 15:28. 2. että, vaikka he olivatkin monessa ahdistuksen koetuksessa, niin oli heidän ilonsa heidän suuressa köy-

heidān ilonsa heidān suuressa köyhyydessäänkin niin uhkuva, että he hyvästä sydämmestään antoivat runsaita lahjoja. Mark. 12:44. Room. 12:8, 2 Kor. 7:4,18. Gal. 2:10. Fil. 4:16. 3. Sillä voimainsa mukaan, sen to-

 Sillä voimainsa mukaan, sen todistan, jopa yli voimainsakin he antoivat omasta halustaan,

4. paljolla pyytämisellä anoen meiltä sitä suosiota, että pääsisivät osallisiksi pyhien avustamiseen:

siksi pyhien avustamiseen; Ap. 1.1:29. Room. 15:28. 1Kor. 16:1s. 2Kor. 9:1. 5. eiväikä vain tehneet niinkuin olimme odottaneet, vaan antoivatpa itsenväkin ennen kaikkea Herralie ja sitten meille, Jumalan tahdosta,

 niin että kehoitimme Tiitusta, niinkuin hän jo oli alkanut, saattamaan teidän keskuudessanne päätökseen tämän rakkauden työn.

7. Mutta niinkuin teillä on runsaasti kaikkea: uskoa ja puhetaitoa ja tietoa ja kaikkea harrastusta ja rakkautta meitä kohtaan, niin olkaat runsaskätisiä tässäkin rakkauden

työssä. 1 Kor. 1:5. 16:1 s. 2 Kor. 9:8. 8. En sano tätä käskien, vaan osoittamalla muiden harrastukseen minä tahdon koetella teidänkin rakkautenne vilpittömyyttä. 1 Kor. 7:6. 9. Sillä te tunnette Herramme Jewhene kirkinkin aukkautenne vilpittömyyttä.

suksen Kristuksen armon, että hän, vaikka oli rikas, tuli teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhyydestään rikastuisitte.

Matt. 8:20. Luuk. 9:58. Fil. 2:68.

10. Annan siis neuvon tässä asiassa;
siilä se on hyödyksi teille, jotka jo
viime vuonna olitte ensimmäiset ei
ainoastaan tekemässä; vaan myös
taktomassa.

tahtomassa. San. 8:27.19:17. Matt. 10:42.1 Kor. 7:25.2 Kor. 9:2. 11. Täyttäkäät nyt siis se mihin olette ryhtyneet, että tulisitte sen täyttäneeksi yhtä alttiisti kuin olitte sen päättäneet, vointinne mukaan. Fil. 2:13.

12. Sillä kunhan on alttiutta, niin on se otollista sen mukaan mitä voi, eikä sen mukaan mitä ei voi. san. 3:23. Mark 12:38. Luuk. 21:3. 2Kor.9:7. 1 Piet 4:10.

13. Sillä ei ole tarkoitus rasittaa teitä muiden huojentamiseksi, vaan tasauksen vuoksi tulkoon tätä nykyä teidän yltäkylläisyytenne heidän puutteensa hyväksi, Ap. t. 4:34. 14. että heidänkin yltäkylläisyytensä tulisi teidän puutteenne hyväksi, niin että syntyisi tasaus, 2 Kor. 9:12. 15. niinkuin on kirjoitettu: "Joka oli paljon koonnut, sillä ei ollut liikaa, ja joka oli koonnut vähän, siltä

ei mitään puuttunut." 2 Moos. 16:18. 16. Mutta kiitos Jumalalle, joka täyttää Tiituksen sydämmen samalla harrastuksella teidän hyväksenne;

17. sillä hän otti varteen kehoitukseni, innostuipa vielä niinkin, että lähtee omasta halust...an teidän tykönne.

18. Ja me lähetämme hänen kanssaan veljen, jota evankeliumin harrastuksesta kiitetään kaikissa seurakunnissa; 2 Kor. 12:18.

19. eikä vain niin, vaan jonka seurakunnat myös ovat valinneet matkatoveriksemme viemään tätä rakkauden lahjaa, jota me valmistelemme itse Herran kunniaksi ja meidän alttiutemme osoitteeksi.

Ap. t. 11:30. 1 Kor. 16:3 s. Gal. 2:10.
20. Täten tahdomme estää kenenkään pääsemästä moittimaan meitä mistään, mikä koskee tätä runsasta avustusta, jota valmistamme.

2 Kor. 6:3.

21. Sillä me ahkeroimme sitä, mikä on hyvää ei ainoastaan Herran
edessä, vaan myöskin ihmisten edessä.
San. 3:4.

Ap. t. 24:16. Room. 12:17. Fil. 4:8. 1 Fiet. 2:12. 22. Ja näiden kanssa me lähetämme erään toisenkin veljemme, jonka intoa usein olemme monessa asiassa koetelleet ja joka nyt on entistä paljoa innokkaampi, koska hänellä on niin suuri luottamus teihin.

23. Olipa nyt puhe Tiituksesta, niin hän on toverini ja työkumppanini teidän hyväksenne, tai veljistämme, niin he ovat seurakuntien lähettiläitä, ovat Kristuksen kunnia.

24. Antamalla siis heille todistuksen rakkaudestanne ja siitä, että on totta mistä olemme teitä kehuneet, annat tesiitä todistuksen seurakunnillekin.

2 Kor. 7:14.

g Luku.

Avustuksesta pyhille. Jumala rakastaa niitä, jotka iloisesta sydämmestä antavat.

Pyhien avustamisesta minun tosin on tarpeetonta kirjoittaa teille; Ap. t. 11:29. Room. 15:28.

1 Kor. 16:2. 2 Kor. 8:4. Gal. 2:10.

2. sillä minä tunnen teidän alttiu- l tenne ja siitä minä kehun teitä Makedonialaisille, että näet Akaija on ollut valmiina menneestä vuodesta alkaen, ja niin ovat useimmat heistä saaneet innostusta teidän innostuksestanne. 2 Kor. 8:10 s.

3. Lähetän nyt kuitenkin nämä veljet, ettei kehumisemme tässä kohden näyttäytyisi tyhjäksi, vaan että olisitte valmiit niinkuin olen sano-

nut teidän olevan;

2 Kor. 8:24. 4. muutoin, jos Makedonialaisia tulee minun kanssani ja he tupaavat teidät valmistumattomina, me - ettemme sanoisi te - ehkä joutuisimme hapeään tässä luottamuksessamme.

Olen siis katsonut tarpeelliseksi kehoittaa veljiä edeltäpäin lähtemään teidän tykönne ja toimittamaan valmiiksi ennen lupaamanne lahjan, niin että se olisi valmis siunauksen eikä vaatimuksen antina.

1 Moos. 33:11. 2 Kor. 8:18. 6. Huomatkaat tämä: joka niukasti kylvää, se niukasti niittää, ja joka siunauksin kylvää.sesiunauksinniit-San. 11:24 s. 22:9. Mal.3:10. Gal. 6:7 s.

Antakoon kukin niinkuin sydämmensä vaatii, ei surkeillen eikä pakosta; sillä Jumala rakastaa iloista 2 Moos. 25:2, 35:5,

5 Moos. 15:7.1Aik.29:17. Room. 12:8.2 Kor. 8:12. Ja Jumala on voimallinen runsain määrin antamaan teille kaikkea armoa, että teillä kaikessa aina olisi kaikkea tarpeeksi voidaksenne runsaskätisesti tehdä kaikkinaista hyvää; San. 28:27.

Ap. t. 10:4. 2 Kor. 8:7. Fil. 4:19. Kol. 1:10. 9. niinkuin on kirjoitettu: "Hän sirottelee, hän antaa köyhille, hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti."

Ps. 112:9. 10. Ja hän, joka antaa siemenen kylväjälle ja leipää ruuaksi, on antava teillekin ja enentävä kylvönne ja kasvattava teidän vanhurskautenne hedelmät.

Jes. 55:10. Hos. 10:12. 11. niin että te kaikessa vaurastuen voisitte vilpittömästi harjoittaa kaikkinaista anteliaisuutta, joka meidän kauttamme koituu kiitokseksi Juma-

lalle.

12. Sillä tämän avustamisen kautta tekemänne palvelus ei ainoastaan poista pyhien puutteita, vaan käy vieläkin hedelmällisemmäksi Jumalalle kohotettujen monien kiitosten kautta, 2 Kor. 1:11, 4:15, 8:14,

13. kun he, tästä palveluksestanne huomattuaan kuinka taattu mielente năin alistuvaisesti tunnustaudutte Kristuksen evankeliumiin ia näin vilpittömästi osoitatte osanottoanne heitä kohtaan ja kaikkia kohtaan

Matt. 5-16

14. Ja hekin rukoilevat teidan edestänne ja ikävõivät teitä sen ylenpalttisen Jumalan armon vuoksi, joka on osaksenne tullut

15 Kiitos olkoon Jumalalle hänen sanomattomasta lahiastaan!

10 Luku.

Apostolin puolustus. Oikea kerskaus Herran edessa

Minä, Paavali itse, kehoitan teitä Kristuksen sävyisyyden ja lempeyden kautta, minä, joka kasvokkain ollen muka olen nöyrä keskellänne, mutta poissa olevana rohkea teitä kohtaan.

Matt. 11:29. Room. 12:1 1 Kor. 2:3. 2 ja pyydän, ettei minun, kun tulen luoksenne, tarvitsisi käyttää rohkeuttani, sillä minä olin aikonut olla rohkea muutamia vastaan, jotka aiattelevat meistä juurikuin vaeltaisimme lihan mukaan. 1 Kor 4.18.21.

3 Vaikka me vaellammekin lihussa, emme kuitenkaan lihan mukaan

sodi:

 sillä meidän sota-aseemme eivät ole lihallisia, vaan ne ovat voimallisia Jumalan edessä hajoittamaan maahan linnoituksia

Jer. 1:10. 2 Kor. 6:7. Ef. 6:13. 1 Tim. 1:18. Me hajoitamme maahan järjen päätelmät ja jokaisen varustuksen, joka nostetuan Jumalan tuntemista vastaan, ja vangitsemme jokaisen ajatuksen kuuliaiseksi Kristukselle

1 Kor. 1:19

6. ja olemme valmiit rankaisemaan kaikkea tottelemattomuutta, kunhan te ensin olette täysin kuuliaisiksi tulleet. 2 Kor. 2:9

Katsotteko sen mukaan, mitä silmäin edessä on? Jos joku on itsessään varma siitä, että hän on Kristuksen oma, ajatelkoon hän edelleen itsessään, että samoin kuin hän on Kristuksen, samoin olemme mekin. 1 Kor. 7:40 14:37.

8 Ja vaikka minä jonkun verran enemmänkin kerskaisin siitä vullastamme, jonka Herra on antunut teidän rakentumiseksenne eikä kukis-

tumiseksenne, en ole hapeaan jou-Jer 1:10. tuva Matt 16 19 1 Kor 5:48, 2 Kor 12:6, 13:10. 9 Täniän sanon, ettei näyttäisi siltä

kuin pelottelisin teitä kirjeilläni 10. Sillä hänen kirjeensä ovat, saine on, ylistävät Jumalaa siitä, että linotaan, kyllä mahtavat ja pontevat,

2 Kor. 8:2.

halveksittavaa.

11. Joka niin sanoo, ajatelkoon, että semmoisia kuin poissa olevina olemme kirjeissämme sanoin, semmoisia me myös olemme läsnä olevina teoin.

2 Kor. 18:2. Sillä me emme rohkene lukeu-

tua emmekā verrata itseāmme erāihin, jotka itseänsä suosittavat: he ovat ymmärtämättömiä, kun mittaavat itsensä omalla itsellään ja vertailevat itseään omaan itseensä.

San. 27:2. 2 Kor.3:1. 5:12. 13. Mutta me emme rupea kerskaamaan vii määrän, vaan ainoastaan sen vaikutuspiirin määrän mukaan. minkā Jumala asetti meille māārāksi ulottuaksemme teihinkin asti.

Room, 12:8 1 Kor. 12:11. 2 Kor. 11:18. 12:5 s. Sillä meemme kurota itseämme liiaksi, ikäänkuin emme teihin ulottuisikaan, sillä olemmehan ehtineet Kristuksen evankeliumin julistamisessa teihinkin asti. 1 Kor. 8:5,10. 4:15.

 Emme kerskaa yli määrän, emme muiden vaivoista, mutta meillä on se toivo, että uskonne lisääntyessä me saamamme ohjelman mukaan kasvamme teidän keskuudessanne

niin suuriksi, Room, 15:20. 2 Tess, 1:3. 16. että saamme viedä evankeliumin myöskin tuolla puolen teitä oleviin maihin - tahtomatta kerskata siitä, mikā jo on saatu aikaan vieraalla vaikutusalalla. Ap. t. 19:21. Room. 15:24.

17. Mutta joka kerskaa, kerskatkoon Herrasta:

Jes. 65:16. Jer. 9:28 s. 1 Kor. 1:31. Gal. 6:14. 18. sillä koeteltu ei ole se, joka itse itseään suosittelee, vaan se, jota Her- | ra suosittelee.

San, 27:2. Boom, 2:29, 1 Kor. 4:5.

II Luku.

Apostolin vaivat Kristuksen palveluksessa. Oi, jospa kärsisitte minulta hiukan tyhmyyttäkin! Ja kyllähän te kär-

2. Sillä minä kiivailen teidan puolestanne Jumalan kiivaudella; sillä minä olen kihlannut teidät yhdelle miehelle, Kristukselle, asettaakseni hänen eteensä puhtaan neitsyen.

Hos. 2:19 s. Gal.4:17 s. Ef.5:26 s. Kol.1:22 s. Ilm. 14:4. Mutta minä pelkään, että niinkuin kārme kavaluudellaan petti Evan, niin teidän mielenne ehkä turmeltuu pois vilpittömyydestään ja puhtaudestaan Kristusta kohtaan. 1 Moos. 8:1 s.

Joh. S:44. Kol. 22. Hebr. 13:9. 2 Pi. L. 8:17. 4. Silla jos joku tulee ja saarnaa jotain toista Jesusta kuin sitä, jota me | tyhmien tavoin.

mutta läsnä olo on heikko, ja puhe | olemme saarnanneet, tai jos omaksutte toisen hengen kuin minka olette saaneet tai toisen evankeliumin kuin minka olette vastaanottaneet, niin näkyy se hyvin kelpaavan teille.

> 1 Kor. 3:11. Gal. 1:6 a. 5. Mutta mină en katso itseăni missään suhteessa noita suuria aposto-

leita huonommaksi.

1 Kor. 15:10. 2 Kor. 12:11. Gal. 2:6. 6. Jos olenkin oppimaton puheessa. en kumminkaan tiedossa; olemmehan kaikin tavoin tuoneet sen teille ilmi kaikissa asioissa.

1 Kor. 1:17. 2:1.18. 2 Kor. 4:2. 5:11. Rf. 3:4. Vai olenko tehnyt syntiä siinä, että – alentaessani itseni että te ylenisitte – olen ilmaiseksi julistanut teille Ju-

malan evankeliumia?

Matt. 10:8. Ap. t. 18:3. 1Kor. 9:6, 12, 2Kor. 12:18. 8. Muita seurakuntiahan minä riistin, ottaessani heiltä palkkaa palvellakseni teitä. Kun olin teidän luonanne ja kārsin puutetta, en rasittanut ketään, Fil.4:10.15.

9. sillä mitä minulta puuttui, sen täyttivät veljet, jotka tulivat Makedoniasta; ja kaikessa minä varoin olemasta teille rasitukseksi, ja olen vas-

takin varova.

Ap. t. 20:38. 2Kor. 12:13s. 1Tess. 2:9. 2Tess. 3:8. 10. Niin totta kuin Kristuksen totuus on minussa, ei tätä kerskausta minulta riistetä Akaijan paikkakunnissa.

1 Kor.9:15. 11. Minkätähden? Senkötähden, etten rakasta teitä? Jumala tietää, että rakastan.

12. Mutta mitä minä teen, sen olen vastakin tekevä, riistääkseni niiltä, jotka etsivät aihetta näyttäytväkseen siinä mistä kerskaavat semmoisilta kuin mekin, aiheen siihen.

13. Sillä semmoiset ovat valeapostoleita, petollisia työntekijöitä, joika tekeytyvät Kristuksen apostoleiksi.

Matt.7:15 s. Ap. t. 15:24. 20:30. 2 Kor. 2:17. Gal.2:4. Fil.8:2. 2 Piet.2:1. 1 Job.4:1. 14. Eikä se kumma olekaan ; sillä itse saatana muutakse valon enkeliksi. Ei ole siis ihme, jos hänen palvelijansakin tekeytyvät vanburskauden palvelijoiksi, mutta heidan loppunsa on oleva heidän tekojensa mu-

kainen. Fil.3:19. 16. Vielā minā sanon: ālkōōn kukaan luulko minua tyhmäksi ; mutta vaikka olisinkin, ottakaat minut tyhmänäkin vastaan, että minäkin saisin hiukan kerskata 2 Kor. 12:5 s.

17. Mită nyt puhun, kun năin suureila luottamuksella kerskaan, sitä en puhu Herran mielen **mukaan, vaan**

han mukaan, niin kerskaanpahan minākin. 2 Kor 10:13, 12:58, Fil.3:38,

19. Tehān mielellänne suvaitsette tyhmiä, kun itse olette viisaita.

1 Kor 4:10.

20. Te suvaitsette senkin, että joku teidät orjuuttaa, että joku teidät syö puhtaaksi, että joku teidät verkkoi-hinsa kietoo, että joku itsensä korottaa, että joku lyö teitä kasvoihin.

21. Hävettää sanoa tätä, ikäänkuin me olisimme olleet heikkoja. Mutta minkā joku toinen uskaltaa — puhun niinkuin tyhmä — sen uskallan minäkin. 2 Kor. 10:10.

22. He ovat Hebrealaisia, minä myös. He ovat Israelilaisia, mină myös. He ovat Abrahamin siementä, minä Ap. t. 22:3. Room. 11:1. Fil. 3:4 s. mvös.

He ovat Kristuksen palvelijoita puhun niinkuin tyhmä - minä vielä enemmän. Olen nähnyt vaivaa enemmän, minua on ruoskittu ylen paljon, olen ollut useammin vankeudessa, olen monta kertaa ollut kuoleman vaarassa. Ap. t. 9:15 s. 21:11.

1 Kor. 4:11. 2 Kor. 1.10. 4:11. 6:48. 24. Juutalaisilta olen viidesti saanut neliäkymmentä lyöntiä, yhtä

vaille. 5 Moos. 25:3. 25. kolmasti olen saanut raippoja, kerran minua kivitettiin, kolmasti olen joutunut haaksirikkoon, vuorokauden olen ollut meren syvyydessä;

Ap. t. 14.19. 16:22. 26. olen usein ollut matkoilla, vaaroissa virtain vesillä, vaaroissa rosvojen keskellä, vaaroissa heimoni puolelta, vaaroissa pakanain puolelta, vaaroissa kaupungeissa, vaaroissa erāmaassa, vaaroissa mereilä, vaaroissa viekasten veljien keskellä,

Ap. t. 13:50. 14.5. 17:5. Gal. 2:4. 27. työssä ja vaivassa, paljon olen valvonut, kärsinyt nälkää ja janoa, paljon paastonnut, kärsinyt vilua ja

alastomuutta

Ap.t.20:31. Room.8:35. 2 Kor.6.4 s. 1Tess.2:9. 28. Ja kaiken muun lisäksi jokapäiväistä tunkeilua luonani, huolta kaikista seurakunnista. Ap. t. 20:18. 29. Kuka on heikko, etten minäkin tulisi heikoksi? Kuka lankee, ettei

se mieltāni polttaisi?

Room. 15:1. 1 Kor. 8:13. 9:22. 30. Jos täytyy kerskatakseni, kerskaan heikkoudestani. 2 Kor. 12:5 31. Jumala ja Herramme Jesuksen Kristuksen Isä, joka on ylistetty ijankaikkisesti, tietää, etten valehtele.

Room. 9:1. 2 Kor. 1:23. Gal. 1:20. 32. Damaskossa kuningas Aretaan käskynhaltija vartioi Damaskolais-

18. Koska niin monet kerskaavat li- | ten kaupunkia ottaakseen minut kiinni, Ap. t. 9:24 s.

33. ja muurin aukosta laskettiin minut korissa maahan, ja minä pääsin niin hänen käsistään.

12 Luku.

Herran ilmestyksistä. Pistin lihassa. Apostolin rakkaus Korinttolaisiin.

Minun täytyy kerskata, se tosin ei ole hyödyllistä, mutta minä siirryn nyt näkyihin ja Herran ilmestyksiin.

Ap. t.9:3 s. 18:9 s. 22:17 s. 1 Kor. 15:8. Gal. 1:12. 2. Tunnen miehen Kristuksessa, joka neliätoista vuotta sitten temmattiin kolmanteen taivaasen - oliko hän ruumiissa, en tiedä, vai poissa ruumiista.en tiedä.Jumala sen tietää. Ja mină tiedăn, ettă se sama mics

– oliko hän ruumiissa vai poissa ruumiista, en tiedā, Jumala sen tietāā -4 temmattiin paratiisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ihmisen ei ole lupa puhua.

Luuk 23:43. Ilm. 2:7. Tuosta miehestä minä kerskaan, mutta itsestāni en kerskaa, paitsi 2 Kor 11:30. heikkoudestani.

6 Sillä jos tahtoisinkin kerskata, en olisi tyhmä, sillä minä puhuisin totta; mutta mină pidăttăyn siitä, ettei kukaan ajattelisi minusta enempää kuin mitä näkee minun olevan tai mitä hän minusta kuulee.

2 Kor 10:8, 11.16 7 Ja etten niin erinomaisten ilmestysten vuoksi ylpeilisi, on minulle annettu lihaani pistin, saatanan enkeli, rusikoimaan minua, etten vlpeilisi. Job 2:6.

8. Tämän tähden olen kolmasti rukoillut Herraa, että se erkanisi mi-

nusta

9. Ja Herra sanoi minulle: "Minun armossani on sinulle kyllä; sillä minun voimani tulee täydelliseksi heik-koudessa." Sentähden minä micluimmin kerskaan heikkoudestani, että Kristuksen voima asettuisi minuun asumaan.

2 Kor. 11:30. Gal. 4:13. Fil. 4:13. Sentähden olen mielistynyt heikkouteen, pahoinpitelyihin, hätään, vainoihin, ahdistuksiin, Kristuksen tähden; sillä kun olen heikko, silloin olen väkevä.

11. Olen joutunut tyhmäksi; te olette minut siihen pakoittaneet. Sillä minun olisi pitänyt saada suositusta teiltä, koska en ole missään ollut huonompi noita suuria apostoleita, vaikka en olekaan mitään.

1 Kor. 4:9. 2 Kor. 11:1,5. Ef. 3:\$.

12. Onhan apostolin merkit teidän keskuudessanne tapuhtuncet kaikella kärsivällisyydellä, merkeissä, ihmeissä ja voimateoissa.

Mark, 16:17 s. Room. 15:19. 1 Kor. 9:1 s.

13. Sillä missä muussa te olette jääneet muita seurakuntia vähemmälle kuin siinä, etten minä puolestani ole rasittanut teitä? Antakaat minulle anteeksi tämä vääryys.

1 Kor. 9:12, 18, 2 Kor. 11:7 s.
14. Katso, kolmannen kerran olen
nyt valmis tulemaan luoksenne, enkå ole oleva teille rasitukseksi; sillå
minå en elsi teidån omaanne, vaan
teitä itseänne. Eiväthän lapset ole
velvolliset kokoamaan tavaraa vanhemmilleen, vaan vanhemmat lapsilleen. Ap. 1.20:33. 2 Kor. 13:1.

 Ja minā olen mielellāni uhraava kaikki, uhraava itsenikin sielujenne hyvāksi, vaikka, kuta enemmān teltā rakastan, sitā vāhemmān

saan vastarakkautta.

Joh. 10:11. 2 Kör. 1:6. 6:12 s. Fil. 2:17. Kol. 1:24. 1 Tess. 2:8. 2 Tim. 2:10. 16. Olkoonpa niin, etten minā ole rasittanut teltä; mutta kun olen viekas, olen kavaluudella kietonut teldat pauloihini.

17. Olenkohan minā kenenkāān kautta, joita olen luoksenne lähettānyt, pyrkinyt teistā hyötymāān?

18. Kehoitin Tiitusta menemään ja lähetin veljen hänen kanssuan; ei kai Tiitus ole pyrkinyt teistä hyötymään? Emmekö ole vaeltaneet samassa hengessä? Emmekö kulkepeet samoja jälkiä? 2 Kor 8:6,18.

neet samoja jälkiñ? 2 Kor 8:6,18.
19. Olette kai jo kauan sitten luuleet, että me puolustamme itseämme teidän edessänne. Jumalan edessä, Kristuksessa me puhumme; mutta kaikki teidän rakennukseksenne.
2 Kor. 5 12.

rakkaani. 2 kor. 5.12.
20, Sillā minā pelkāān, ettā tullessani ehkā en tapaa teitā semmoisina kuin tuhdon, ja ettā te tupaatte minut semmoisena kuin ette tahdo, pelkāān, ettā keskuudessanne ehkā on riitaa, kateuttu, vihaa, juonia, panetelua, juoruja, pōyhkeityā, epājārjestystā; Room. 1:29 s. 1 Kor. 3.3. 4 21. 2 Kor. 102. 132, 10. Gal. 5:20.

21. ja että, kun tulen, Jumalani on taas nöyryyttävä minua teidän vuoksi, ja että joudun suremaan monen tähden, jotka ennen ovut synnissä eläneet eivätkä ole tehneet paranusta ja luopuneet siitä saastaisuudesta ja haureudesta ja irstaisuudesta, jota ovat harjoittaneet.

1 Kor. 5:1. 2 Kor. 2.3. 13:10.

13 Luku.

Apostoli uhkaa katumattomia. Kehoitetaan itsensä koettelemiseen. Toivotetaan armoa ja rauhaa Herrassa.

Kolmannen kerrantulen nyt teidän tykönne. Kahden tai kolmen todistajan sanalla on jokainen asia vahvistettava.

4 Moos. 35:30. 5 Moos. 17:6. 19:15. Matt. 18:16. Joh. 8:17. 2 Kor. 12:14. 1 Tim. 5:19. Hebr. 10:28.

2. Olen edeltäpäin sanonut ja sanon edeltäpäin niille, jotka ennen ovat syntiä tehneet, ja kaikille muille — niinkuin silloin sanoin, kun olin toista kertaa luonanne, samoin nytkin, kun olen poissa – etten, kun taastulen, ole teitä säästävä, 2 Kor. 12:20 a.

3. koska etsitte todistetta Kristukasta ja konka etsitte todistetta Kristukasta ja konka etsi ja hän

3. koska etsitte todistetta Kristuksesta, joka puhuu minussa; ja hän ei ole heikko teitä kohtaan, vaan on teissä voimallinen.

Matt. 10:20.

4. Sillä vaikka hänet ristiinnaulittiinkin, kun oli heikko, eläähän kuitenkin Jumalan voimasta; olemmehan mekin hänessä heikot, mutta suhteissamme teihin me hänen kanssaan elämme Jumalan voimasta.

Room. 64,8. 2 Kor. 12:10.

Gal. 2:20. Fil. 2:78. 1 Piet. 3:18. Ilm. 1:18. 5. Koetelkaat itseänne, oletteko uskossa; tutkikaat itseänne. Vai ettekõ tunne itseänne, että Jesus Kristus on teissä? Jollei ehkä niin ole, ettete kestä koetusta?

6. Minä toivon teidän tulevan tuntemaan, että me emme ole niitä, jot-

ka eivät koetusta kestä.

7. Mutta me rukoilemme Jumalaa, ettette tekisi mitään pahua, ei sitä varten, että näyttäisi siltä, kuin me olisimme kykeneviä kestämään koetuksia, vaanettä te tekisitte hyvää ja me olisimme ikäänkuin kykenemättömiä kestämään koetuksia.

8. Sillä me emme voi mitään totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta.
9. Sillä me iloitsemme, kun olemen heikot, mutta te olette voimaliset; sitärukoilemmekin, että te täy-

dellisiksi tulisitte. 2 Kor. 11:30. 12:5,9 s. 10. Sentähden kirjoitan tätä poissa ollessani, ettei minun teidän luonanne ollessani tarvitsisi menetellä ankarusti sen vallan nojalla. minkä Herra onantanut minulle rakentaakseni, eikä kukistaakseni.

1 Kor. 421. 2 Kor. 23. 102,8. 12:20 s.
11. Lopuksi, veljet, iloitkaat, tulkaat täydellisiksi, ottakaat vastaan kehoituksia, olkaat yhtä mieltä, eläkäät sovussa, niin rakkauden ja rauhaa Jumala on oleva kanssanne.

Room, 12:16, 15:5,33, 1 Kor. 1:10, Fil. 2:2, 3:15 s. 4:4. Hebr. 12:14, 1 Piet. 8:8.

2 KORINTTOLAISILLE 13. GALATALAISILLE 1.

12. Tervehtikäät toisianne pyhällä | snudelmalla. Kaikki pyhät sanovat mo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän teille terveisiä.

13. Herran Jesuksen Kristuksen arterveisiä. Room. 16:16. Hengen osallisuus olkoon teidän 1 Kor. 16:20, 1 Tess. 5:26. 1 Piet. 5:14. kaikkien kanssanne! Amen.

PAAVALIN KIRJE GALATALAISILLE.

I Luku.

Armon ia rauhan toivotus. Oikea evankeliumi on Jumalalta eikä ihmisiltä.

Daavali, apestoli ei ihmisiltä eikä ihmisen kautta, vaan Jesuksen Kristuksen kautta ja Isan Jumalan, joka on herättänyt hänet kuolleista,

Ap. t. 2:24. Ef. 1:20. Kol. 2:12. 1 Tess. 1:10. Tiit. 1:3. H. br. 13:20. 2. ja kaikki veljet, jotka ovat mi-nun kanssani. Galatian seurakun-Ap. t. 18:23.

3. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidan Isaltamme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta,

- Room, 1:7, 1 Kor, 1:3, 2 Kor, 1:2, Ef, 1:2. 4. joka antoi itsensä ulttiiksi syntiemme tähden, pelastaakseen meidat nykyisesiä pahasta maailmasta Jumalamme ja Isämme tahdon mu-Matt. 20:28. Luuk. 1:74. Gal. 2:20. kaan; Er. 5:2,25. Tiit. 2:14. Hebr. 9:14. 1 Job. 5:19. 5. hänelle olkoon kunnia ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa! A-
- മ്മമ്മ 2 Tim. 4:18. 6. Mınua ihmetyttää, että te niin pian annatte kääntää itsenne hänestä, joka on kutsunut teidät Kristuksen armossa, pois toisellaiseen evankeliumiin,

Gal. 5:8. 1 Tim. 1:6. 7. joka kuitenkaan ei ole muuta kuin että on eräitä, jotka hämmentävät teitä ja tahtovat vääristellä Kristuksen evankeliumia.

- Ap. t. 15:1. 2 Kor. 11:3 s. 8. Mutta vaikka me tai enkeli taivaasta julistaisi teille toista evankeliumia kuin sitä minkä me olemme teille julistaneet, olkoon hän kirottu!
- 1 Kor. 16:22. 9. Niinkuin ennenkin olemme sanoneet, niin sanon nytkin taas: jos joku julistaa teille toista evankeliumia kuin sitä, minkä olette saaneet, olkoon han kirottu!

5 Moos. 4:2. San. 30:6. Ilm. 22:18 s. 10. Ihmistenkö suosiota nyt etsin vai Jumalan? Eli pyydänkö olla ih-misille mieliksi? Jos vielä tahtoisin olla ihmisille mieliksi, en olisi Kristuksen palvelija.

1 Kor. 10:33. 1 Tess. 2:4. Jaak. 4:4. 11. Sillä minä teen teille tiettäväksi. | tähteni.

veliet, ettei minun julistamani evankeliumi ole ihmisten mukaan:

1 Kor. 15:1. 12. sillä en minä olekaan sitä ihmisiltä saanut enkä oppinut, vaan Jesus Kristus on sen minulle ilmoittanut. 1 Kor. 11:23. Ef. 3:3 s.

13. Olettehan kuulleet minun entisestä vaelluksestani juutalaisuudessa, että ylenniäärin vainosin Jumalan seurakuntaa ja sitä hävitin,

Ap. t. 8:3, 19:1, 22:4, 26:9, Fil.C:6, 1 Tim.1:13. 14. ja että edistyin juutalaisuudessa pitemmälle kuin monet heimoni samanikāiset, ollen ylen innokas isie-ni perinnāis-sāāntōjen harrastaja.

15. Mutta kun Jumala, joka äitini kohdusta saakka on eroittanut minut ja kutsunut armonsa kautta, näki hyväksi

Jes. 49:1. Jer.1:5. Ap. t. 9:15.13:2. Room. 1:1. 16. ilmaista minussa Poikansa, että julistaisin evankeliumia hänestä pakanain seassa, niin en alunpitäenkään kysynyt neuvoa lihalta ja verelta, Matt. 16:17. 2 Kor. 4:6. Gal. 2:7 s. Ef. 3:8.

17. enkä lähtenyt ylös Jerusalemiin niiden luo, jotka ennen minua olivat apostoleita, vaan menin pois Arabiaan ja palasin taas takaisin Damaskoon.

18. Sitten, kolmen vuoden kuluttua. menin ylös Jerusalemiin tutustuakseni Keefaasen ja viivyin hänen luonaan yiisitoista päivää. Ap. t. 9:26.

19. Mutta muita apostoleita en nahnyt; näin ainoastaan Jaakobin, Herran veljen. Matt. 13:55. Mark, 6:3.

Ap. t. 15:13. 21:18. 1 Kor. 15:7. Jaak. 1:1. 20. Ja mitä kirjoitan teille, katso, Jumalan kasvojen edessä sanon, etten valehtele. Room. 1:9.9:1.

2 Kor. 1:23. 11:31. 1 Tess. 2:5. 2 Tim. 4:1. 21. Sitten menin Syyrian ja Kilikian paikkakuntiin. Ap. L. 9:30.

22. Mutta olin kasvoiltani tuntematon Judean seurakunnille, jotka ovat Kristuksessa.

23. Heidən kuuloonsa oli vain tullut: "Meidän entinen vainoojamme julistaa nytsen uskon evankeliumia, jota hän ennen hävitti;" Ap. t. 9:21.

24. ja he ylistivät Jumalaa minun

2 Luku.

· Pasvalin apostolin-virks. Pietarin erehdys. Vanhurskaus uskon kautta.

Sitten, neljäntoista vuoden kuluttua, menin taas ylös Jerusalemiin Barnabaan kanssa ja otin Tiituksenkin Ap t. 15:2.

2. Mutta mină menin sinne ilmestyksen johdosta ja esitin heille, ja erityisesti arvokkaimmille heistä, sen evankeliumin, jota julistan pakanain keskuudessa, kuullakseni, juoksinko heidän mielestään tai olinko juos-Fil. 2:16. sut turha**a**n.

3. Mutta ei edes seuralaistani Tiitusta, joka oli kreikkalainen, pakoitettu ympärileikkauttamaan itseän-

Ap. t. 16:3. 1 Kor. 9:21. 4. noiden pariimme tulleiden valeveljien vuoksi, jotka, orjuuttaakseen meitä, olivat hiipineet vakoilemaan vapauttamme, joka meillä on Kristuksessa Jesuksessa, Ap. t. 15:24.

5. emme hetkeksikään alistuneet antamaan heille myöten, että evankeliumin totuus säilyisi teidän keskuu-

dessanne.

6. Ja ne, joita jonakin pidettiin millaisia lienevät olleet, ei kuulu minuun: Jumala ei katso ihmisen muotoon — nuo arvossa pidetyt eivät antaneet minulle mitään lisämääräystä. 5 Moos. 10:17. 2Aik. 19:7. Job 84:19. Ap. t. 10:34.

Room.2:11. Ef.6:9. Kol.3:25. 1 Piet.1:17. 7. vaan päinvastoin, kun näkivät, ettā minulle oli uskottu evankeliumin julistaminen ympärileikkaamattomille, samoin kuin Pietarille sen julistaminen ympärileikatuille -

Ap. t. 9:15. 13:2. 22:21. Room. 11:13. Gal. 1:16. Ef. 3:8. 1 Tim. 2:7. 2 Tim. 1:11. 8. sillä hän, joka antoi Pietarille voimaa hänen apostolin-toimeensa ympärileikattujen keskuudessa, antoi minullekin siihen voimaa pakanain keskuudessa Ap.t. 2:38, 9:15,

9. ja kun olivat tulleet tuntemaan sen armon, mikä oli minulle annettu, niin Jaakob ja Keefas ja Johannes. joita pidettiin pylväinä, antoivat minulle ja Barnabaalle yhteyden merkiksi kättä, mennäksemme, me pakanain keskuuteen ja he ympärileikattujen. 10. Meidän tuli vain muistaa köyhiä ; ja juuri sitä olenkin ahkeroinut teh-

Ap.t.11:29 s. 24:17. Room. 15:25 s. 1 Kor. 16:1. 2 Kor. 8:1 s. 9:1 s. 11. Mutta kun Keefas tuliAntiokiaan, vastustin minä häntä vasten kasvoja, koska hän oli joutunut syylliseksi.

12. Sillä ennenkuin Jaakobin luota oli tullut muutamia miehiä, oli hän syönyt yhdessä pakanain kanssa;

mutta heidän tultuaan hän vetävtvi pois ja pysyttelihe erillään peljäten ympärileikattuja, Ap. L 11:3.

13. ja hänen kanssaan ulkokullailivat muutkin juutalaiset, niin että heidan ulkokullaisuutensa tempasi

mukaansa Barnabaankin.

14. Mutta kun minä näin, etteivät he vaeltaneet suoraan evankeliumin totuuden mukaan, sanoin minä Kee-faalle kaikkien kuullen "Jos sinä, joka olet juutaluinen, noudatat pakanain tapoja etkä juutalaisten, kuinka sinä saatat pakoittaa pakanoita noudattamaan juutalaisten tapoja?"

Ap.t. 19:28. 15:10 s. 1 Tim. 5:20. 15. Me olemme luonnostamme juutalaisia, emmekä pakana-syntisiä.

16. mutta koska tiedamme, ettei ihminen tule vanhurskaaksi lain teoista, vaan uskon kautta Jesu':seen Kristukseen, niin olemme mekin uskoneet Kristukseen Jesukseen vanhurskaantuaksemme uskostaKristukseen eikā lain teoista, koska ei yksikāān liha tule vanhurskaaksi lain teoista.

Ps. 143:2. Ap.t. 13:38 s. 15:10. Room. 1:17. 3:20 s. 4:5. 8:3 s. Gal. 8:11. Ef. 2:8. Fil. 3:9. 17. Mutta jos meidät itsemmekin, pyrkiessämme vanhurskaantumaan Kristuksessa, on havaittu syntisiksi, onko sitten Kristus synnin palvelija? Ei suinkaan.

Sillä jos minä uudestaan rakennan sen, minkä olen hajoittanut maahan, osoitan minä olevani rikkoja. 19. Sillä minä olen lain kautta kuol-

lut pois laista, elääkseni Jumalalle. Room. 7:4,6. 8:2. 2 Kor. 5:15. Gal. 5:24 s. 6:14. 1 Tess. 5:10.

Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu, ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkā nyt elān lihassa, sen elān uskossa Jumalan Poikaan, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestāni.

Joh. 15:13. 17:28, Room. 6:6. 14:7. Gal. 1:4. 5:24. 6:14. Ef. 5:2. 1 Tess. 5:10. 1 Tim. 2:6. Tiit. 2:14. 1 Joh. 3:16. Ilm. 1:5. 21. En minä tee mitättömäksi Jumalan armoa, sillä jos vanhu**rskaus t**ulee lain kautta, niin Kristus on turhaan kuollut. Hebr. 7:11.

3 Luku.

Ihminen tulee vanhurskaaksi ja Jumalan lapseksi uskon kautta Jesukseen Kristuk-

Oi te älyttömät Galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät, joiden silmāin eteen Jesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna? Gal. 5:7. Tämän vain tahdon saada tietää vai uskon saarnasta?

Ap.t.2:38, 8:15 s. 15:8 s. Room, 10:17, Ef. 1:13. 3. Niinkö älyttömiä olette? Te aloititte Hengessä, lihassako nyt päätätte? 4. Niin palionko olette turhaan koke-

neet? jos sitten todella olette kokeneet turhaan. 2Joh, v. 8.

5. Joka siis antaa teille Hengen ja tekee voimatekoja keskuudessanne, saako hän sen aikaan lain tekoienne vai uskon saarnan kautta? Room, 10:17. Niinkuin "Abraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi." 1 Moos. 15:6. Room. 4:3. Jank. 2:23.

7. Tietākūāt siis, ettā ne, jotka uskoon perustauvat, ovat Abrahamin

lapsia.

Room, 4:11 s. 8. Ja koska Raamattu edeltäpäin näki, että Jumala vanhurskauttaa pakanat uskon kautta, julisti se Abraha-mille edeltäpäin tämän hyvän sanoman: "Sinussa kaikki kansal siuna-taan". 1 Moos. 12:3. Ap. t. 3:25 1 Moos. 12:3. Ap.t. 3:25.

9. Niinmuodoin ne, jotka perustauvat uskoon, siunataan uskovan Abra-

hamin kanssa.

10. Sillä kaikki, jotka perustauvat lain tekoihin, ovat kirouksen alaisia; sillä on kirjoitettu: "Kirottu on jokainen, joka ei pysy kaikessa, mitä on kirjoitettu lain kirjassa, niin että han sen tekee!" 5 Moos. 27:26.

11. Ja selvää on, ettei kukaan tule vanhurskaaksi Jumalan edessä lain kautta, koska "vanhurskas on elävä

Hab. 2:4. Room. 1:17. Gal. 2:16. Hebr. 10:38. 12. Mutta laki ei perustau uskoon, vaan: "Joka ne täyttää, on niiden kautta elävä."

3 Moos. 18:5. Hes. 20:11. Room. 10:5. 13. Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun tuli kiroukseksi meidan edestamme -- silla kirjoitettu on: "Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu"

5 Moos. 21:22 s. Room. 8:3. 2 Kor. 5:21. 14. että Abrahamin siunaus tulisi Kristuksessa Jesuksessa pakanain osaksi, ja me niin uskon kautta saisimme luvatun Hengen. Jes 32:15. 44:3. 15. Veljet, minä puhun ihmistavoin. Eihän kukaan voi kumota tai lisäyk-

sillä muuttaa ihmisenkään vahvistettua testamenttia. Hebr.9:17.

16. Mutta nyt lausuttiin lupaukset Abrahamille ja hänen siemenelleen. Hān eisano: "Ja siemenille", ikāānkuin monesta, vaan niinkuin yhdestä: "Ja siemenellesi", joka on Kristus.

1 Moos. 12:7. 13:15. 15:5. 17:7 s. 22:18. 24:7. 17. Tarkoitan tätä: Jumalan ennen vahvistamaa testamenttia ei noljān- | hān onkin kaiken omistaja:

leiltä: lain teoistako saitte Hengen | sadankolmenkymmenen vuoden perästä tullut laki voi kumota, niin että se tekisi lupauksen mitättömäksi.

1 Moos. 15:13.16. 2 Moos. 12:40 s. Ap.t. 7:6. 18. Sillä jos perintō tulisi laista, niin ei se enää tulisi lupauksesta. Mutta Abrahamille Jumala on sen lahjoittanut lupauksen kautta.

Room. 4:13 s. 11:6. 19. Mită varten sitten on laki? Se on rikkomusten tähden jälestäpäinlisätty olemaan siihen asti, kunnes oli tuleva se siemen, jolle lupaus oli annettu; ja se säädettiin enkelien kautta ja annettiin välittäjän käteen. Job.1:17.

Ap.t.7:38,53, Room. 4:15, 5:20, Hebr. 2:2. 20, Välittäjä taas ei ole yhtä varten.

Mutta Jumala on yksi.

5 Moos, 6:4. 1 Kor. 8:4. 1 Tim. 25. 21. Onko sitten laki vastoin Jumalan lupauksia? Ei suinkaan. Sillä jos olisi annettu laki, joka voisi eläväksi tehdā, niin vanhurskaus todellakin tu-lisi laista.

22. MuttaRaamattu on sulkenut kaikki synnin alle, että se, mikä oli luvattu, annettaisiin uskon kautta Jesukseen Kristukseen niille, jotka us-

kovat. Room.3:9s. 11:32. 23. Mutta ennenkuin usko tuli, pidettiin meitä lain alla suljettuina 🗈 vastedes ilmestyvää uskoa varten.

Gal. 4:3. Hebr. 9:10. 24. Niinmuodoin on laista tullut meille kurittaja Kristuksen luo, että me uskon kautta vanhurskaaksi tu-Ap. t. 13:39, Room, 10:4. lisimme. 25. Mutta uskon tultua me emme

enää ole kurittajan alaisia: 26. sillä te olette kaikki uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa Je-

suksessa.

Jes. 56:4 s. Job. 1:12. Room. 8:15. Gal. 4:5 s. 27. Sillä niin monta kuinteitä on Kristukseen kastettu, te olette Kristuksen päällenne pukeneet. Room. 6:3. 13:14. 28. Ei ole tässä Juutalaista eikä Kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestă cikă naista; silla kaikki te olette yksi Kristuksessa Job. 17:21. Jesuksessa. Room. 10:12. 1 Kor. 12:13. Ef.2:14s. Kol.3:11. 29. Mutta jos te olette Kristuksen omat, niin te siis olette Abrahamin siementä, perillisiä lupauksen mukaan. 1 Moos. 21:12. Room. 9:7 s.

4 Luku.

Jumalan lapsen oikeus ja vapaus lain orjuuden alta.

Mutta minä sanon: niin kauan kun perillinen on lapsi, ei hän missään kohden eroa orjasta, vaikka

nöitsijäin alainen isän määräämään aikaan asti.

3. Samoin mckin: kun olimme alaikāisiā, olimme orjuutetut maailman alkeis-oppien alle Gal. 3:23. Kol 2:20 s

4. Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen,

> Dan. 9:24. Matt 5:17. Mark 1:15. Lunk 2:21 Ef. 1:40

5. lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan.

Joh. 1:12. Room 8:14 s. Gal 3:13,26. 6 Ja koska olette lapsia, on Jumala lähettänyt sydämmeemme Poikansa Hengen, joka huutaa: "Abba, Isä!"

Mark. 14:36. 7 Niinpä et siis enää ole orja, vaan lapsi, ja jos olet lapsi, olet myös perillinen Jumalan kautta

Room. 8:17 Gal. 3:28 s. 8. Mutta silloin, kun ette tunteneet Jumalaa, palvelitte niitä, jotka luonnostaan elvät olekaan jumalia

5 Moos. 32:21 1 Kor 8:4. 12:2. Ef. 2:11 s 9. Nyt sitävastoin, kun olette tulleet tuntemaan Jumalan, ja, mikä enempi on, kun Jumala tuntee teidät, kuinka saatatte jälleen kääntyä noihin heikkoihin ja köyhiin alkeis-oppeihin, joiden orjia taas uudestaan tahdotte olla?

1 Kor 8:3. 13:12. Kol. 2:8,20. Hebr. 7:18. 10. Te otatte vaarin päivistä ja kuukausista ja juhla-ajoista ja vuosista

Room 14:5. Kol 2:16 s. 11. Pelkään teidän tähtenne, että olen ehkä turhaan teistä vaivaa nähnyt. Gal. 3:4. 2 Joh v 8.

12 Tulkaat minun kaltaisikseni.koska minäkin olen tullut teidän kaltaiseksenne, veljet, minä rukoilen sitä teiltä. Ette ole minua mitenkään lou-1 Kor. 4:16. 11:1.

13. Tiedāttehān, ettā minā ensi kerralla lihan heikkoudessa julistin teille evankeliumia; Ap. t. 16:6. 1 Kor. 2:3.

14. ja kiusaustani, joka minun li-hassani oli, ette halveksineet ettekä vieroneet, vaan otitte minut vastaan niinkuin Jumalan enkelin, jopa niinkuin Kristuksen Jesuksen.

Mal. 2:7, Matt. 10:40, Joh. 13:20. 15. Misså nyt on onnenne kehuminen? Sillä minä annan teistä sen todistuksen, että te, jos se olisi ollut mahdollista, olisitte kaivaneet silmät päästänne ja antaneet minulle.

16. Onko minusta siis tullut teidän vihamiehenne sentähden, että olen sanonut teille totuuden? Am. 5:10. 17. Heillä on intoa teidän hyväksenne, mutta ei oikeata, vaan he tah-

2 vaan han on holhojain ja isan- | tovat eristää teidät, että teillä olisi intoa heidän hyväkseen.

Room 10:2. 2 Kor. 11:2. 18. Hyvä on, että on intoa hyvään aina, eikä ainoastaan silloin kun mină olen teidân luonanne.

19 Lapsukaiseni, jotka minun jälleen täytyy kivuin synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä.

Room. 8:29. 1Kor 4:15. Filem. v. 10. Jaak. 1:18. 20 tahtoisinpa nyt olla siellä luonanne ja äänenikin muuttaa, sillä mină olen ihan ymmållä teistä.

21 Sanokaat minulle, te, jotka tahdotte lain alaisia olla, ettekõ kuule

mitä laki sanoo?

22. Sillä kirjoitettu on, että Abrahamilla oli kaksi poikaa, toinen orjat-

taresta, toinen vapaasta.

1 Moos 16 15, 21:18 Ap t. 7:8. Hebr. 11:11, 23 Mutta orjattaren poika oli syntynyt lihan mukaan, vapaan taas lupauksen kautta.

1 Moos. 17 16. 18:10,14. Joh.8:39. Room.9:7 s 24 Tällä on kuvannollinen merkitys, nämä naiset ovat kaksi liittoa toinen on Sinain vuorelta, joka synnyttää orjuuteen, ja se on Hagar. Jer 31:31 s. Gal. 5:1. Hebr 8:9 s

25. sillä Hagar on Sinain vuoren nimi Arabiassa ja vastaa nykyistä Jerusalemia, joka elää oriuudessa lapsineen

26 Mutta se Jerusalem, joka vlhāšilä on, on vapaa, ja se on meidan äitimme.

Jes. 2:2. Hebr 12:22. Ilm. 3:12. 21:2,10. 27 Sillä kirjoitettu on. "lloitse, sinā hedelmātōn, joka et synnytā, riemahda ja huuda sinä, jolla ei ole synnytystuskia; sillä yksinäisellä on paljo lapsia, enemmān kuin sillā, jolla on mies "Jes. 54:1 28. Ja te, veljet, olette lupauksen

lapsia, niinkuin Isaak oli. Room.978. 29 Mutta niinkuin lihan mukaan syntynyt silloin vainosi Hengen mu-

kaan syntynyttä, samoin nytkin. 30. Mutta mitä Raamattu sanoo? "Aja pois orjatar poikineen, sillä oriattaren poika ei saa periä vapaan vaimon pojan kanssa.

1 Moos. 21:98. Joh. 8:348. 31 Niin me siis, veljet, emme ole orjattaren lapsia, vaan vapaan. Gal.3:29.

5 Luku.

Kehoitus pysymään siinä vapaudessa, jonka Kristus on valmistanut. Lihan ja Hengen hedelmät.

Vapauteen Kristus vapautti meidät Pysykäät siis lujina, älkäätkä antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeen alle.

Jes. 9:4. Joh. 8:32, Room. 6:18, 8:1 s. 1 Kor. 6:12. Gal. 4:5,81. 1 Plet. 2:16.

että, jos ympärileikkautatte itsenne, niin Kristus ei ole oleva teille miksikään hyödyksi. Ap. t. 15:1,78.

3. Ja minä todistan taas jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä, että hän on velvollinen täyttämään koko lain 5Moos.27:26. Room 4.4.

4. Olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla vanhurskaaksi, olette langenneet

pois armosta Gal 2.21 5 Sillä me odotamme uskosta vanhurskauden toivoa Hengen kautta.

Room 15.23. 6. Sillä Kristuksessa Jesuksessa ei hyödytä ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus, vaan rakkauden kautta vaikuttava usko.

1 Kor. 7:19. 2 Kor 5:17 Gal. 6:15. Kol 3:11. Te ensin juoksitte hyvin; kuka esti teitä olemasta totuudelle kuuliaisia? Gal. 3:1.

8. Houkutus siihen ei lähtenyt hänestä, joka kutsuu teitä. Gal. 1:6. 9. Vähäinenkin hapatus hapattaa

koko taikinan. 1 Kor. 5:6. 10. Minulla on teihin se luottamus Herrassa, ettette missään kohden tule ajattelemaan toisin, mutta häiritsijänne saa kantaa tuomionsa, oli hän

kuka hyvänsä. Gal. 1:7 2 Kor. 11:15. 11. Mutta jos minā, veljet, vielā saarnaan ympärileikkausta, miksi mi-

nua vielä vainotaan? Olisihan ristin pahennus silloin poistettu.

1 Kor. 1:23. Gal. 2:3. 12. Jospa ne, jotka teitä kiihoittavat, karsittaisiin pois teistä!

13. Te olette näet kutsutut vapauteen, veljet, älkäät vain salliko vapauden antaa aihetta lihallenne, vaan palvelkaat toinen toistanne rakkaudessa. 1 Kor.8:9. 9:19s. Gal,6:1s. 1 Piet,2:16. 14. Sillä koko laki on täytetty yhdessä käskysanassa, tässä "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi."

3 Moos. 19:18. Matt. 7:12. 22:39. Mark. 12:31. Room. 13:88. Jaak. 2:8. 15. Mutta jos te purette ja syötte toisianne, katsokaal, ettette toinen toistanne perin hāvitā. 2 Kor. 12:20.

16. Minä sanon: vaeltakaat Hengessä, niin ette lihan himoa täytä.

Room, 6:12. 8:4 s.12 s. 13:14. 1 Piet. 2:11. 17. Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan; ne ovat toisiansa vastaan, ettette tekisi sitä mitä tahdotte.

Room. 7:15. Jaak. 4:5. 1 Piet. 2:11. 18. Mutta jos olette Hengen johdettavina, niin ette ole lain alla.

Room, 6:14, 8:2,14, 19. Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja | San. 22:8. Room. 8:18. 1 Kor. 6;9. 2 Kor. 9:6.

2. Katso, minä Paavali sanon teille, | ne ovat: haureus, saastaisuus, irs-Luuk 21 34 Room 13 13. taisuus. 1 Kor 3 3 6:9 s. Ef 5:3 s. Kol 3.5 s. Ilm 22 15.

20. epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riila, kateellisuus, vihat,

iuonet, eriseurat, lahkot

21 kateus, juomingit öisét kemut ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niinkuin jo ennenkin olen sanonut, että jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa

22. Mutta Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkāmielisyys, ystāvāllisyys, hyvyys, uskollisuus, sā-vyisyys, itsensāhillitseminen

Ef 5:9 Kol 3.12. 23. Laki ei ole sellaista vastaan 1 Trm. 1:9.

24 Ja ne, jotka ovat Kristuksen Jesuksen om:it, ovat ristiinnaulinneet lihansa himoineen ja haluineen. Room 6:6. Gal, 2:19 s. 6.14. Kol 3:5.1 Piet. 2:11.

25. Jos elämme Hengestä, niin vaeltakaamme myös Hengessä. Room 8.4s. 26. Alkäämme olko turhan kunnian pyytäjiä, niin että toisiamme ärsyttelemme, toisiamme kadehdimme. Fil. 2:8.

6 Luku.

Kehoituksia puhtaasen eiämään ja veljelliseen rakkauteen. Toivotetaan armoa ja raubaa Herrassa.

Veljet, jos joku hairahtuu johonkin syntiin, niin ojentakaat, te hengelliset, häntä sävyisyyden hengellä, ja kavahda, ettet sinäkin tulisi kiusatuksi. Matt. 18:15. Room. 14:1. 1 Kor. 3:1. 9:22. 10:12. Jank. 5:19.

2. Kantakaat toinen toistenne kuormaa ja niin täyttäkäät Kristuksen lakia. Job. 15:12. Room. 15:1. 1 Kor. 9:20 s. 1 Tess. 5:14 s. 1 Joh. 4:21.

3. Sillä jos joku luulee jotakin olevansa, vaikka ei ole mitään, niin hän pettää itsensä. 1 Kor 8:2. Jaak. 1:26. 4. Mutta tutkikoon kukin omat tekonsa, ja silloin hänellä on kerskaamista ainoastaan itseensä nähden, eikä toiseen nähden;

sillä kunkin on kannettava oma taakkansa. Room. 14:12,

 Jakakoon sanassa opetettava kaikesta hyvästään opettajalleen.

Room. 15:27. 1 Kor. 9:7. 11:14. Älkäät eksykö, Jumala ei salli itseään pilkata; sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän niittääkin. Ps. 62:13. Jer. 17:10. Matt. 16:27. Room. 2:6. 11m. 2:23. Joka lihassansa kylvää, on lihasta niittävä turmellusta; mutta joka Hengessä kylvää, on Hengestä niittävä ijankaikkisen elämän. Pa. 126:5.

9. Ja kun teemme hyvää, älkääm- l me väsykö; sillä me saamme aikanansa niittää, jos emme väsy.

2 Tess. 3:13. 10. Sentähden, koska meillä vielä on aikaa, tehkäämme hyvää kaikkia kohtaan, mutta varsinkin uskonveljiämme kohtaan. Ef. 2:10. 2 Piet.1:7.

11. Katsokaat kuinka suurin kirjajmin minä omalla kädelläni teille kir-

ioitan!

12. Kaikki jotka pyrkivät lihassa olemaan mieliksi, ne pakoittavat teitä vmpärileikkauttamaan itsenne vain sentähden, ettei heitä Kristuksen ristillä vainottaisi. Gal. 5:11. Fil. 3:18.

13. Sillä eivät nekään, jotka ympärileikkauttavat itsensä, itsekään noudata lakia, vaan he tahtovat teilä ympärileikkauttamaan itsenne saa-dakseen kerskata teidän lihastanne. 14. Mutta kaukana olkoon minusta. että kerskaisin muusta kuin meidän Herramme Jesuksen Kristuksen rististä, jonka kautta maailma on ristiinnaulittu minulle, ja minä maailmalle. Jer. 9:24.

Room. 6:6. 1 Kor. 1:21. 2:2. Gal. 2:19 s. 15. Sillä ei ympärileikkaus ole mitään eikä ympärileikkaamattomuus.

vaan uusi luomus.

1 Kor. 7:19. 2 Kor. 5:17. Gal. 5:6. Kol. 3:11. 16. Ja kaikille, jotka tämän säännön mukaan vaeltavat, heille olkoon rauha ja laupeus, ja Jumalan Israelille! Ps. 125:4 s. 128:6. Fil. 3:3.

17. Älköön tästedes kukaan minulle vaivoja tuottako : sillä minulla on Je-

suksen arvet ruumiissani.

2 Kor. 4:10, 11:23. 18. Herramme Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa. veliet! Amen.

PAAVALIN KIRJE EFESOLAISILLE.

I Luku.

Jumalan suurta armoa ja rakkautta vlistetään. Kristuksen korkeus.

Daavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jesuksen apostoli, Kristuksessa Jesuksessa oleville pyhille ja uskoville Efesossa.

Ap. t. 18:19.19;1. Room. 1:7.1Kor.1:2.2 Kor.1:1. 2. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta. meidän lsältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta!

Gal. 1:3, 2 Piet. 1:2. 3. Ylistetty olkoon Jumala ja Herramme Jesuksen Kristuksen Isä, joka on siunannut meitä kaikella hengellisellä siunauksella taivaallisissa, Kristuksessa, 2 Kor. 1:3. 1 Piet. 1:3. 4. niinkuin hän ennen maailman

perustamista oli hänessä valinnut meidät, että olisimme pyhät ja nuhteettomat hänen edessään,

Luuk. 1:75. Joh. 15:16. 17:24. Room, 8:29 s. Ef. 5:27. Kol. 1:22. 2 Tess, 2:13. 2 Tim. 1:9. Titt. 2:12.

5. rakkaudessaan edeltäpäin määräten, että meidät oli otettava hänen lapsiksensa Jesuksen Kristuksen kautta, hänen oman tahtonsa mielisuosion mukaan, Joh. 1:12. Gal. 4:5. 6. sen armonsa kirkkauden kiitokseksi, minkä hän on lahjoittanut meille siinä rakastetussa, Matt.3:17.

minen, hänen armonsa rikkauden mukaan, Ap.t. 20:28. Kol. 1:14,20. Hebr. 9:12 s. 1 Piet. 1:18 s.

8. jonka hän on runsaasti antanut meille kaikellaiseksi viisaudeksi ja ymmärrykseksi,

9. kun teki meille tiettäväksi sen tahtonsa salaisuuden, että hän, päätöksensä mukaan, jonka hän oli nähnyt

hyväksi itsessään tehdä

Room.16:25 s. Ef. 3:9. Kol. 1:26. 1 Piet. 1:20. 10. siitä järjestelystä, minkä hän aikain täyttyessä oli paneva toimeen; vhdistääkseen Kristuksessa kaikki, jotka ovat taivaissa ja maan päällä.

Gal.4:4. Kol.1:16,20.

11. Hänessä me myös olemme saaneet perintöosan, ollen siihen edeltämäärätyt hänen aivoituksensa mukaan, hänen, joka tekee kaikki oman tahtonsa neuvon mukaan,

Room.8:17. Gal.4:7. Ef.3:11. Kol.1:12. 12. että me olisimme hänen kirkkautensa kiitokseksi, me, jotka jo edeltä olemme panneet toivomme Kristuk-

Hänessä on teihinkin, sittenkun olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, hänessä on teihinkin, uskoviksi tultuanne, pantu luvatun Pyhän Hengen sinetti,

Room.8:15 s. 2 Kor.5:5. Ef.4:30. 14. joka on meidän perintömme va-7. jossa meillä on lunastus hänen kuutena, pantu niiden lunastamisekverensä kautta, syntien anteeksi saa- si, jotka hän on omiksensa omistanut - hänen kirkkautensa kiitokseksi. 2 Moos 19:5. 5 Moos.7:6.

Room.8:23. 2 Kor.1:22. Tit.2:14. 1 Piet.2:9. 15. Sentähden, kun kuulin siitä uskosta, joka teillä on Herrassa Jesuksessa, ja rakkaudestanne kaikkia pyhiä kohtaan, Kol.1:30.1Tess.1:28.2Tess.1:3.

16. en minäkään lakkaa kiittämästä teidän tähtenne, kun muistelen teitä

rukouksissani.

Room.1:9. Fil.1:3s. 17. anoen, että meidän Herramme Jesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen Hengen hänen tuntemisessaan

18. ja valaisisi sydämmenne silmät. että tietäisitte mikä on se toivo, johon hän on teidät kutsunut, kuinka suuri hänen perintönsä kirkkaus hänen pyhissään, 5 Moos. 33:3 s.

19. ja mikä hänen voimansa ylenpalttinen suuruus meitä kohtaan, jotka uskomme – sen hänen väkevyytensä voiman vaikutuksen mukaan,

2 Kor. 13:4. 20. jonka hän toi ilmi Kristuksessa. kun herätti hänet kuolleista ja asetti hānet oikealle puolellensa taivaissa,

Ps.110:1. Ap.t.2:34 s. 1 Kor. 15:25. Kol. 3:1. Hebr. 1:3.13. 1 Piet. 3:22. 21. korkeammalle kaikkea hallitusta ja valtaa ja voimaa ja herrautta ja jokaista nimeä, jota mainitaan ei ainoastaan tässä maailmassa, vaan tu-

levassakin: Fil.2:9, Kol.2:10. 22. ja kaikki hän on laskenut hänen jalkainsa alle, ja pannut hänet kai-

ken pääksi seurakunnalle,

Ps. 8:7. Matt. 28:18. 1Kor.15:25 s. Ef.4:15.5:23, Kol.1:18. Hebr.2:8. 23. joka on hänen ruumiinsa, hänen täydennyksensä, joka kaikki kaikissa tävttää. Room, 12:5, 1 Kor. 12:27. Ef. 4:10.

2 Luku.

Me synnymme vihan lapsina, mutta tulemme Kristuksessa armon lapsiksi ja pyhien kansalaisiksi.

Niinpä Jumala on eläviksi tehnyt teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja synteihinne, Kol.2:13.

- 2. joissa te ennen vaelsitte tämän maarlman menon mukaan, ilmavallan hallitsijan, sen hengen mukaan, **joka n**yt tekee työtään epäuskon lapsissa. Job.8:44, 14:30,
- Ef.6:12. Kol.1:13. 3:6 s. Tiit.3:3. joiden joukossa mekin kaikki ennen vaelsimme lihamme himoissa, noudattaen lihan ja ajatusten mieli-tekoja, ja olimme luonnostamme vihan lapsia niinkuin muutkin; Joh.3:8.

4. niinpä on Jumala, joka on laupeudesta rikas, suuren rakkautensa

tähden, jolla hän on meitä rakastanut. Room, 10:12.

5. tehnyt meidät, jotka olimme kuolleet rikoksiimme, eläviksi Kristuksen kanssa-armosta te olette pelastetut-Luuk.15:24. Room.5:8.6:4s, 13.8:10. Kol.2:12s. 6. ja yhdessä hänen kanssaan herät-

tänyt ja yhdessä hänen kanssaan asettanut meidät taivaalliseen oloonKristuksessa Jesuksessa,

7. osoittaakseen tulevina maailmanaikoina armonsa vlenpalttista runsautta, hyvyydessään meitä kohtaan Kristuksessa Jesuksessa.

8. Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta -

se on Jumalan lahja -

Room, 3:24. 6:23. Gal. 2:16. Tift. 3:5. 9. ette tekojen kautta, jottei kukaan kerskaisi. Room.3:20. 27. 4:2 s. 9:11. 11:6. 1 Kor.1:29 s. 2 Tim.1:9.

Sillä me olemme hänen tekonsa. luodut Kristuksessa Jesuksessa hyviä tõitä varten, jotka Jumala on edeltäpäin valmistanut, että me niissä vaeltaisimme. Ps. 100:3. Ef. 1:4. 4:24. Tiit. 2:14.

11. Muistakaat sentähden, ettäennen, te lihaanne nähden pakanat, jolka olette saaneet ympärileikkaamatto-mien niillä, joita heidän li-haansa käsin tehdyn ympärileikkauksen mukaisesti sanotaan ympärileikatuiksi. 1 Kor. 12:2. Ef. 5:8.

12. että te siihen aikaan olitte ilman Kristusta, vailla Israelin kansalaisoikeutta ja osattomia lupauksen liitoista, ilman toivoa ja ilman Jumalaa maailmassa: Room.9:4.

13.mutta nyt, kun oletteKristuksessa Jesuksessa, olette te, jotka ennen olitte kaukana, päässeet lähelle Kris-

tuksen veressä.

14. Sillä hän on meidän rauhamme, hän, joka teki molemmat yhdeksi ja purki väliseinänä olleen aidan,

Jes. 9:7. Joh. 10:16. 16:33. Ap.t.10:36. Room.5:1. Gal.3:28. Kol.1:20. 15. nimittäin vihollisuuden, kun hän

omassa lihassaan teki voimattomaksi säännöksinä olevan käskyjen lain, luodakseen itsessänsä nuo kaksi yhdeksi uudeksi ihmiseksi, rauhaa tehden, 2 Kor.5:17. Gal.8:15. Kol.2:14.

16. ja yhdessä ruumiissa sovittaakseen molemmat Jumalan kanssa ristin kautta, kuolettaen it**sensä ka**utta

vihollisuuden.

17. Ja hän tuli ja julisti rauhaa teille, jotka kaukana olitte, ja rauhaa niille, jotka lähellä olivat; Jes.52:7, 57:19. 18. sillä hänen kauttansa on meillä

molemmilla pääsö yhdessä Hengessä Isān tykö. Job. 10:9. 14:6. Room. 5:2. Ef. 3:12. Hebr. 4:16. 10:19 s.

19 Niin ette siis enää ole vieraita ettekä muukalaisia, vaan te olette pyhien kansalaisia, ja Jumalan perhettä. Ef 36. Fil. 320. Hebr 12 22 s. 20 apostolien ja profettain perustukselle rakennettuja,itse Kristuksen Jesuksen ollessa kulmakivenä.

Ps. 118:22. Jes 28 16 Matt. 16 18. 21:42.

1 Kor 3.9 s. Ef 3:5 1 Piet. 2 4 s. lim 21.14.

21. jossa koko rakennus liittyy yhteen ja kasvaa pyhäksi temppeliksi Herrassa, i Kor 3 168 6:19 2 Kor 6 16 Ef 4.16.

22. ja hänessä tekin rakennutte Jumalan asumukseksi Hengessä.

1 Piet. 2:5.

3 Luku.

Pakanatkin ovat osallisia pelastuksesta Kristuksessa. Apostoli rukoilee ja yiistää Herraa

Sentähden minä Paavali, Kristuksen Jesuksen vanki teidän tähtenne, te pakanat, notkistan polveni, —

Ap. t. 21:33 28:16. Ef 4.1 Fil. 1 7 13s. Kol 4:3. 2 Tim. 1:8.29s. Filem. v 1. 2. jos muutoin olette kuulleet mikä Jumalan armo minulle on teitä varten hoidettavaksi annettu.

Ap t. 9.15. 13:2. 1 Kor 4 1. Gal. 2:7 3. että näet tämä salaisuus on ilmestyksen kautta tehty minulle tiettäväksi, niinkuin olen siitä edellä lyhyesti kirjoittanut,

Äp. i. 22.17,21 ²⁶ 16s. Gal. 1:11 s. Ef 1.9 s. 4 josta te sitä lukiessanne volte huomala minun ymmärrykseni Kristuksen salaisuudessa, Kol 4.3. 5 jota menneiden sukupolvien aikana ei ole ihmisten lapsille tiettäväksi tehty, niinkuin se nyt Hengessä on ilmoitettu hänen pyhille apostoleilleen ja profetoille:

Ap. t. 10:28 Kol 1:25 s 2 Piet. 1:19 s. 6. että näet pakanatkin ovat kanssaperillisiä ja yhtä ruumista ja osallisia lupaukseen Kristuksessa Jesuksessa evankeliumin kautta,

Gal. 3.14,28s. Ed. 2:15s. 7 jonka palvelijaksi minä olen tultut Jumalan armon lahjan kautta, joka minulle on annettu hänenvoimansa vaikutuksesta. Room 1.5. 1 Kor. 4:1. 8 Minulle, kaikista pyhistä halvimmalle, on annettu tämä armojulistaa pakanoille evankeliumia Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta

1 Kor. 15-9. Gal 1.16. 2-8.

1 Tim. 1 13-s. 2-7 2 Tim. 1 10-s.

9. ja saattaa kaikille ilmeiseksi mitä on sen salaisuuden hoitaminen, joka ikuisista ajoista asti on ollut kätkettynä Jumalassa, käiken Luojassa, Apt.17-24. Room 16:25. Kol. 1:26. 1 Piet. 1:20.

10. että Jumalan moninainen vii-

saus seurakunnan kautta nyt tulisi taivaisten hallitusten ja valtain lietoon, 1 Piet, 1:12.

11 sen ijankaikkisen aivoituksen mukaan, jonka hän pani toimeen Kristuksessa Jesuksessa, meidän Herrassamme.

rassamme. Er 131 12 jossa meillä on rohkeutta ja turvallinen pääsö Jumalan tykö, uskon kautta häneen

Joh. 109-14-6 Room.5:2. El.2:18. Hebr. 10:19s.

13 Sentähden minä pyydän, ettette lannistuisi niiden ahdistusten vuoksi, jota teidän tähtenne kärsin, silläne ovat teidän kunnianne.

Fil. 1:13s. Kol. 1:24
14 Sentāhden-minā notkistan polveni Isān puoleen. Ef. 1:17 Kol. 1:9s.
15 joka kaikkien oikea isā on. jotka taivaissa ja maan pāāllā lapsīksā kutsutaan.

16 että hän kirkkautensa runsauden mukaisesti antaisi teidän, sisällisen ihmisenne puolesta, voimassa vahvistua hänen henkensä kautta

2 Kor. 4.16. Ef. 6:10. 1 Piet. 5:10. 17 ja että Kristus asuisi uskon kautta teidän sydämmissänne,

Job. 14:23 Kol. 1.23. 2:7
18. niin että te, rakkauteen juurtuneina ja siihen perustuneina, voisitte kaikkien pyhien kanssa käsittää mikä leveys ja pituus ja syvyys ja korkeus on, Kol. 2:2 s.

19. ja päästä ymmärtämään Kristuksen rakkauden, joka on kaikkea ymmärrystä ylempänä, että tulisitte täyteen Jumalan kaikkea täyteyttä 20 Mutta hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki mitä me anomme tai ymmärrämme, sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa.

21. h

nelle olkoon kunnia seurakunnassa ja Kristuksessa Jesuksessa kautta kaikkien sukupolvien ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa! Amen. Room. 16:27.

4 Luku.

Kristuksen seurakunnan yhteys. Kristikyn tulee panna pois vanha ihminen ja pukea päällensä uusi thminen. Kristillinen vaellus. Niin kehoitan siis minä, joka olen vankina Herrassa, teitä vaeltamaan niinkuin saamannekutsumuksen arvo vaatii. 1 Moos. 17:1. EL 3:1.

Fil. 1:27. 2:1 s. Kol. 1:10, 1 Tess. 2:12. 2. kaikin tavoin nõyrinä ja sävyisinä, pitkämielisinä, kärsien toinen toistanne rakkaudessa,

kettynä Jumalassa, kaiken Luojassa, Ap. 17:24. Room 16:25. Kol. 1:26. 1 Piet. 1:20. 10. että Jumalan moninainen vii-12. että Jumalan moninainen vii4 yksi ruumis ja yksi henki niinkuin te olette teitä kutsuttaessa kut sututkin yhteen ja samaan toivoon.

Room 12:5. 1 Kor 12:4,11 5. yksi Herra, yksi usko yksi kaste,

1 Kor 8.4 s 12:5 s. 6 yksi Jumala ja kaikkien Isä, joka on kaikkia ylempänä ja kaikkien

kautta ja kaikissa Mal 2.10. Room 11:36. 7. Muita itsekullekin meistä on armo annettu Kristuksen lahjan mitan

mukaan Room, 12:3,6. 8. Sentähden on sanottu "Hän on astunut ylös korkeuteen, vienyt vankeja saaliinaan ja antanut lahjoja

ihmisille." Ps. 68-19 Kol 2 fb.
9 Mutta että hän astui ylös, mitä
se on muuta kuin että hän oli astunut tänne alas maan alimpiin paik-

10. Hän, joka on astunut alas, on se joka myös astui ylös kaikkia taivaita ylemmä, täyttääkseen kaikki

Joh 3:13. 6:62

Ap t. 2:33. Ef 1:23. 11 Ja hān antoi meille muutamat apostoleiksi, toiset profetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi. Ap t. 11:27 21:8. Room. 12:7 1 Kor 12:28.

12. tehdäkseen pyhät täysin valmiiksi palvelijan työhön, Kristuksen

ruumiin rakentamiseen.

Kol. 1:24 2 Tim 3:17.

13. siksi kunnes me kaikki pääsemme yhteyteen uskossa ja Jumalan Pojan tuntemisessa, täyteen miehuuteen, Kristuksen täydennyksen
täys-ikäisyyteen, Kol. 1:28.

14. ettemme enää olisi ala-ikäisiä, jolta keikutellaan ja viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapelissä ja meitä eksyttävissä, kava-

lissa vehkeissä,

koihin?

Mau. 11.7 1 Kor 14:20. Hebr 13:9 15. vaan eltä me lotuudessa pysyen rakkaudessa kaikin tavoin kasvaisimme häneen, joka on pää, Kristus.

Ef. 1:22, 5:23. Kol. 1 18, 2 Piet. 3.18
16. josta koko ruumis, yhteen liitettynä ja koossa pysyen jokaisen jäsenensä avulla, kasvaa rakennukseksensa rakkaudessa sen voiman määrän mukaan, mikä kullakin osalla on Room.12:46 1Kor. 12:27 Kol.2:19
17. Sen minä siis sanon ja varoitan

17. Sen minä siis sanon ja varoitan Herrassa älkäät enää vaeltako. niinkuin pakanat vaeltavat mielensä turhuudessa, Room. 1:21 1 Piet. 4:3.

18. jotka, pimentyneinä ymmärrykseltään ja vieraantuneina Jumalan elämästä heissä olevan tietämättömyyden tähden ja heidän sydämmensä paatumuksen tähden,

Ef. 2:12. 5:8.

19 ovat päästäneet tuntonsa turtumaan ja heittäytyneet irstaisuuden valtaan, harjoittamaan kaikellaista saastaisuutta ahneudessa.

Room 1 24 s. 1 Tess 4:5 Kol 8:5. 20 Mutta nain te ette ole oppineet

Kristusta tuntemaan.

21 jos muutoin olette hänestä kuulleet ja hänessä opetusta saaneet, niin-

kuin totuus on Jesuksessa

22. että teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisia himojansa seuraten Room. 6:6. El 2:2a. Kol 3:3a. Hebr 12:1 1 Piet 21 42.

23. ja uudistua aina teidän mielenne hengessä Room. 12:2.

24. ja pukeutua uuteen ihmiseen, joka Jumalan mukaan on luolu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen. 1 Moos 128s. 2 Kor 5 17 Kol 3:10.

25 Pankaat sentähden pois valhe ja puhukaat totta, kukin lähimäisensä kanssa, sillä me olemme toinen toisemme jäseniä Sak 8:16. 26. "Vihastuessanne älkäät syntiä

tehkö!" Alkäät antako auringon laskea teidän vihastuksenne yli.

Pa. 4:5 Jaak, 1 19 s.
27. ja älkäät antako perkeleelle jalansijaa 1 Piet 5:9 Jaak 4:7
28. Varas älköön enää varastako, vaan tehköön ennemmin työtä ja toimittakoon käsillään sitä mikä hyvää on, että hänellä olisi mitä antaa tarvitsevalle. Ap. 1. 20:34. 1 Tess. 4 11 s. 2 Tess. 3:8 s.

29. Mikäänrietas puhe älköönsuustanne lähtekö, vaan ainoastaan sellainen, joka kelpaa tarpeelliseksi rakennukseksijaonniillehyväksi,jotka kuulevat. Matt. 12 36. Ef 5.38. Kol 3-16.48,

30. Ja älkäät saattako murheelliseksi Jumalan Pyhää Henkeä, joka on pantu teihin sinetiksi lunastuksen päivään saakka Jes. 63:10 Luuk.21:28,

Ap. t. 5.3 2 Kor 1:22. 5.5 Ef. 1:13s, 31. Kaikki katkeruus ja kiivastus ja viha ja huuto ja herjaus, kaikki pahuus olkoon kaukana teistä

32. Mutta olkaat keskenänne ystävällisiä, hyväsydämmisiä, anteeksi antavaisia toinen toisellenne, niinkuin Jumalakin on Kristuksessa teille anteeksi antanut

Matt 6.14. Mark 11:25. Kol.3:12 s. 1 Piet. 3:8.

5 Luku

Neuvoja ja kehoituksia kristilliseen vaellukseen. Miehen ja vaimon keskinäisestä suhteesta.

Niin olkaat siis Jumalan seuraajat, niinkuin rakkaat lapset,

Matt. 5:45. 1 Kor 11 1. 1 Piet. 1:15 s.

2. ja vaeltakaat rakkaudessa, niin-

kuin Kristuskin rakasti meitä ia an- i toi itsensä meidän edestämme lahjaksi ja uhriksi, Jumalalle suloiseksi tuoksuksi.

2 Moos. 29:18. Joh. 13:34. 15:12. Gal. 2:20. 1 Tess. 49. Hebr. 8:3.9:14. 1 Piet. 3:18. 1Joh. 3:11. 3. Mutta haureutta ja minkäänlaista saastaisuutta tai ahneutta älköön edes mainittakokaan teidän keskuudessanne, niinkuin pyhille sopii.

1 Kor. 6:15. Gal. 5:19. 4. eikä rivoutta eikä tyhmää lorua eikä ilvehtimistä - ne ovat sopimattomia - vaan paremmin kiitosta.

Ef. 4:29. 1 Tess.5:18. 5. Sillä sen te tiedätte ja tunnette, ettei yhdelläkään huorintekijällä eikä saastaisella eikä ahneella, sillähän on **epäjumal**anpalvelija.ole perintöosaa Kristuksen ja Jumalan valtakunnas-Sa. Ap.t.8:21. 1Kor.6:98. Kol.3:58. Ilm.22:15.

6. Alköön kukaan pettäkö teitä tyhjillä puheilla, sillä semmoisten syntien lähden kohtaa Jumalan viha epāuskon lapsia;

Matt. 12:36. 24:4. Room, 1:18. 2 Tess. 2:1 s. 7. älkäät siis olko niihin osallisia

heidan kanssaan!

8. Ennen teolitte pimeys, mutta nyt te olette valo Herrassa. Vaeltakaat valon lapsina

Luuk. 16:8. Joh. 12:36. Ef. 2:11 s. 4:18. Fil. 2:15. 9. – sillä kaikkinainen hyvyys ja vanhurskaus ja totuus on valon he-

delmä -Gal. 5:22. ja tutkikaat mikä on mieluista

Herralle, Room, 12:2. 11. älköönkä teillä olko mitään osallisuutta pimeyden hedelmättömiin tekoihin, vaan pikemminkin nuhdelkaat niistä. Matt, 18:15.

Room. 13:12. 1 Kor. 5:8 s. 10:20. 2 Kor. 6:14. 12. Sillä häpeällistä on jo sanoakin

mită he salassa tekevăt;

mutta tāmā kaikķi tulee ilmi. kun valo sen paljastaa; sillä kaikki mikā tulee ilmi, on valoa. Joh.3:20 s.

Sentähden hän sanoo: "Herää sinā, joka nukut, ja nouse kuolleista, niin on Kristus sinua valaiseva!"

Room, 13:11. 1 Kor. 15:34. Kol. 3:1. Katsokaat siis tarkoin kuinka vaellatte: ei niinkuin tyhmät, vaan niinkuin viisaat,

San. 14:8. Room. 16:19. Kol. 4:5, 16. ottaen joka hetkestä vaarin, sil-

lä aika on paha. 17. Alkäät sentähden olko ymmärtāmāttömiā, vaan oivaltakaat mikā Herran tahto on! Room. 12:2.

18. Ja älkäät juopuko viinistä, sillä siitä tulee kelvoton meno, vaan täyttykäät Hengellä,

San. 20:1. 23:29 s. Jes. 5:11,22. Luuk. 21:34.

19. puhuen keskenänne psalmein ja kiitosvirsin ja hengellisin laulain. veisaten ja soittaen sydämmessänne Herralle,

Ps. 33:2 s. Ap. t. 16:25. 1 Kor. 14:26. Kol. 3:16 s. 20. kiittäen aina Jumalaa ja Isää kaikesta meidän Herramme Jesuk-

sen Kristuksen nimessä.

1 Tess. 5:18. Hebr. 13:15. 21. Ja olkaat toinen toisellenne alamaiset Kristuksen pelvossa. 1 Piet.5:5. 22. Vaimot, olkaat miehillenne ala-

maiset niinkuin Herralle, 1 Moos. 3:16. 1 Kor. 14:34. Kol. 3:18. Tiit. 2:5. 1 Piet. 3:1.

23. sillä mies on vaimon pää, niinkuin myös Kristus on seurakunnan pää, hän, ruumiin Vapahtaia.

1 Kor. 11:3. Ef. 1:22. 4:15. Kol. 1:18.24. 24. Mutta niinkuin seurakunta on Kristukselle alamainen, samoin olkoot vaimotkin miehillensä kaikessa alamaiset.

25. Miehet, rakastakaat vaimojanne. niinkuin Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen Gal. 1:4. Kol. 3:19. 1 Piet. 3:7.

26. että hän sen pyhittäisi, puhdistettuaan sen veden pesossa sanan Joh. 3:5. Tilt. 8:5. 1 Piet. 3:21. kautta.

27. saadakseen asetetuksi eteensä kirkastettuna seurakunnan, jossa ei olisi tahraa eikäryppyä eikä mitään sellaista, vaan että se olisi pyhä ja moitteeton. 2 Kor. 11:2. Et. 1:4. Kol. 1:22.

28. Samalla tavoin tulee myös miesten rakastaa vaimojansa niinkuin omia ruumiitaan; joka rakastaa vaimoansa, hän rakastaa itseänsä.

29. Sillä eihän kukaan koskaan ole vihannut omaa lihaansa, vaan hän ravitsee ja vaalii sitä, niinkuin Kristuskin seurakuntaa;

30. sillä me olemme hänen ruumiin-

sa jäseniä, hänen lihaansa ja luutansa. 31. "Sentähden pitää miehen luo-

puman isästänsä ja äidistänsä ja liittymän vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi." 1 Moos.2:24. Matt. 19:5.

32. Tämä salaisuus on suuri; minä tarkoitan Kristusta ja seurakuntaa. Nm. 19:7.

33. Kuitenkin rakastakoon teistäkin kukin kohdaltaan vaimoaan niin kuin itseänsä ; mutta vaimo kunnioittakoon miestänsä.

6 Luku.

Lasten ja vanhempain, palvelijain ja isäntäin velvollisuudet. Uskovaisten sota-aseet pimeyden valtoja vastaan.

Lapset, olkaat vanhemmillenne kuuliaiset Herrassa, sillä se on oikein. Kol. 8:20. 2. "Kunnioita isääsi ja äitiäsi" tämä on ensimmäinen käsky, jossa on lupaus — 2 Moos. 20:12. 5 Moos. 5:16. 3. "että menestyisit ja kauan eläi-

sit maan päällä."

4 Ja te isät, älkäät ärsyttäkö lapsiannevihaan, vaan kasvaitakaat heitä Herran kurissa ja nuhteessa!

5 Moos 8:7. Ps. 78:4. San. 19:18. 29:17. Kol. 3:21. 5. Palvelijat, olkaat kuuliaiset maallisille isännillenne, pelvossa ja vavistuksessa ja sydämmenne yksinkertaisuudessa, niinkuin Kristukselle,

Kol. 3:22. 1 Tim. 6:1 Tiit.2:9 1 Piet. 2:18. 6. ei silmänpalvelijoina, ei ihmisille mieliksi, vaan Kristuksen palvelijoina, sydämmestänne tehden mitä Jumala tahtoo,

7 hyvällä mielellä palvellen, niinkuin palvelisitte Herraa ettekä ih-

misiä,

tietäen, että kukin, mitä hän tehneekin hyvää, saa sen takaisin Herralta, olipa hän orja tai vapaa.

Room. 2:6. 2 Kor. 5:10.

9. Ja teisännät, tehkäät samoin heille; jättäkäät pois uhkaileminen, sillä tiedättehän, että sekä heidän että teidän Herranne on taivaissa ja ettei hän katso ihmisen muotoon.

5 Moos, 10:17. 2 Aik. 19:7. Ap. t. 10:34. Room, 2:11. Kol 4:1. 10. Lopuksi, vahvistukaat Herrassa

ja hänen väkevyytensä voimassa! 1 Kor, 16:13. 2 Tim. 2:1.

11. Pukekaat yllenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne kestää perkeleen kavalat hyökkäykset:

Room.13:12.2 Kor. 6:7 1 Tess. 5:8 s. 1 Piet. 5:8 s. 12. sillä meidän taistelumme ei ole taistelua verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanhallitsijoita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissä.

Et. 9:2.

13. Sentähden pankaat päällenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne men.

pahana päivänä tehdä vastarıntaa ja kaikki suoritettuanne pysyä pystyssä. 2 Kor 10:4

14. Seisokaat siis kupeet totuudella vyötettyinä, ja olkoon pukunanne vanhurskauden haarniska,

Jes. 11-5 Luuk 12:35. 1 Piet. 1:13. 15 ja kenkinä jaloissanne se alttius, minkä rauhan evankeliumi antaa

Jes. 52:7

16. Kaiken tämän lisäksi tarttukaat uskon kilpeen, jolla voitte sammuttaa kaikki pahan palavat nuolet.

17 Ja ottakaat pelastuksen kypäri ja Hengen miekka, joka on Jumalan sana, Jes. 59:17 Hebr 4:12. Ilm. 1:16 18. kaikin rukouksin ja anomisin, rukoillen joka aika Hengessä, ja sitä varten valvoen ainaisessa kestäväisyydessä ja anomisessa kaikkien pyhien edestä; Matt. 24:42. Mark. 13:33. Room. 12:12 Kol. 4:2. 1 Tees. 5:17

19. ja minunkin edestäni, että minulle, kun suuni avaan, annettaisiin sanatrohkeudella julistaakseni evan keliumin salaisuutta, Ps. 51:17. Matt. 10:19. Ap.t. 4:29. Kol. 4:3s. 2 Tess. 3:1 20. jonka tähden olen lähettiläänä

kahleissa, että minä siitä rohkeasti puhuisin, niinkuin minun tulee puhua. Ap. t. 28:16, 20. 2 Kor. 5:20.

21. Mutta eltä tekin tiefäisitte tilani, kuinkä minun on, niin on Tykikus, rakastettu veljeni ja uskollinen palvelija Herrassa, antava teille siitä kaikesta tiedon. Kol. 47 2Tim. 4.12. 22. Lähetän hänet luoksenne juuri siiä varten, että saisitte tietää meisiä varten, että saisitte tietää meisiä varten.

sitä varten, että saisitte tietää meidän tilamme ja että hän lohduttaisi sydämmiänne.

23 Rauha olkoon veljille ja rakkaus, uskon kanssa, Isältä Jumalalta ja Herralta Jesukselta Kristukselta!

24. Armo olkoon kaikkien kanssa, jotka rakastavat Herraamme Jesusta Kristusta katoamattomuudessa! Amen.

PAAVALIN KIRJE FILIPPILÄISILLE.

ı Luku.

Armon ja rauhan toivotus. Kristuksen evankeliumin menestys.

Paavali ja Timoteus, Kristuksen Jesuksen palvelijat, kaikille pyhille Kristuksessa Jesuksessa, jotka ovat Filipissä, sekä myös seurakunnan kaitsijoille ja diakoneille.

Ap.t. 16:1, 12, 20:28, 1 Kor. 1:2, 1 Tim. 3:1,8.

2. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta!

Room, 1:7 Kol. 1:2
3. Minä kiitän Jumalaani, niin usein kuin teitä muistan. Room. 1:8 s.

1 Kor 14 Ef. 1158. 1 Tess 12. 2 Tess. 12. 4. aina kaikissa rukouksissani ilolla rukoillen teidän kaikkien edestänne.
5. minä kiitin häntä siitä, etä o-

lette olleet osallisia evankeliumiin ensi päivästä alkaen tähän päivään saakka,

6. varmasti luottaen siihen, että hän, ioka on alkanut teissä hyvän työn, on sen päättävä Kristuksen Jesuksen pāivāān mennessā. Job.629, 1 Kor.1.8. Fil. 2:13. 1 Tess. 5:23 s. Hebr. 12:2. 1 Piet. 5:10. 7. Ja oikeinhan onkin, että näin ajattelen teistä kaikista, koska te olette sydämmessäni sekä silloin kun olen kahleissa että silloin kun puolustan ja vahvistan evankeliumia, te kaikki, lotka olette minun kanssani osalliset armosta. Ef.3:1. Kol.4:3, 2Tim.1:8.

8. Sillā Jumala on todistajani, kuinka minā teitā kaikkia ikāvõin Kristuksen Jesuksen rakkaudella.

Room. 1:9 s. 9. Ja sitā minā rukoilen, ettā rakkautenneyhäenemmän ja enemmän kasvaisi tiedossa ja kaikessa hienotuntoisuudessa.

10. voidaksenne tutkia mikā paras on, että Kristuksen päivään saakka olisitte puhtaat ettekä kellekään loukkaukseksi, Room.2:18. 1 Kor.1:8.

11. tävnnä vanhurskauden hedelmiā, joita Jesus Kristus saa teissā aikaan Jumalan kunniaksi ja ylistykseksi. Matt.5:16. Job.15:4 a. 12. Mutta minä tahdon, että te, vel-

jet, tietäisitte, että se mitä minulle on tapahtunut, on tullutkin evankeliu-

min menestykseksi

13. niin että minun kahleeni Kristuksessa ovat tulleet kuuluiksi koko henkivartioston ja kaikkien muiden kesken, Ef.3:13.

14. ja että useimmat veljistä, kahleitteni rohkaisemina Herrassa, yhä enemmän uskaltavat pelkäämättä puhua Jumalan sanaa. 1 Tess. 3:3.

15. Muutamat tosin julistavat Kristusta kateudestakin ja riidan halusta. mutta toiset hyvässä tarkoituksessa: 16. nāmā tekevāt sitā rakkaudesta, koska tietävät, että minut on pantu evankeliumia puolustamaan,

17. nuo toiset taas julistavat Kristusta itsekkäisyydestä, epäpuhtaalla mielellä, luullen tuottavansa minulle mielen murhetta kahleissani.

18. Vaan mitäpä tuosta, kunhan Kristusta vain tavalla tai toisella julistetaan, joko näön vuoksi tai tosimie-lessä! Ja siitä minä iloitsen, olenpa vastakin iloitseva.

19. Sillä minä tiedän, että tämä on päättyvä minulle pelastukseksi teidän rukoustenne kautta ja Jesuksen KristuksenHengenavulla 2Kor.1:10 s. 20. sen hartaan odotukseni ja toivoni

hapeaan, vaan että Kristus netkin. niinkuin aina, on tuleva kaikella rohkeudelia vlistetyksi minun ruumiissani, joko elämäni tai kuolemani kautta 1 Kor. 6:20.

21. Sillä minulle on eläminen Krisa

tus, ja kuoleminen voitto.

Job. 14:8. Gal. 2:20. 22. Mutta jos minun on eläminen täällä lihassa, niin tulee siitä hedelmää työlleni, ja silloin en tiedä minkä valitsen.

 Ahtaalla minä olen näiden kahden välissä; halu minulla on täältä eritä ja olla Kristuksen kanssa, sillä se olisi monin verroin parempi;

24. mutta teidän tähtenne on lihas-

sa viipymiseni tarpeellisempi. 25. Ja kun olen tästä varma, niin minā tiedān jāāvāni eloon ja viipyvāni teidän kaikkien luonanne teidän edistymiseksenne ja iloksi uskossanne. Fil. 2:24.

26. että minusta saisitte yhä runsaampaa aihetta kerskaamiseen Kristuksessa Jesuksessa minun kauttani. kun taas tulen teidän luoksenne.

2 Kor.1:14, 5:12, 27. Ainoastaan käyttäytykäät Kristuksen evankeliumin arvon mukaisesti, että minä, tulinpa sitten luoksenne ja näin teidät taiolin tulematta. saan kuulla teistä, että pysytte sa-massa hengessä ja yksimielisinä taistelette kanssani evankeliumin uskon puolesta, Ef.4:1. Kol.1:10. 1 Tess.2:12. 4:1.

28. vastustajia missään kohden hämmästymättä; ja se on heille kadotuksen, mutta teille pelastuksen merkki. merkki Jumalalta. Room.8:17.2Tess.1:50. 29. Sillä teille on suotu, Kristuksen tähden – ei ainoastaan uskoa häneen.

vaan myöskin kärsiä hänen tähten-Ap.t. 5:41, Room. 5:3, 30. saadessanne taistella samaa taistelua kuin näitte ja nyt kuulette mi-

nun taistelevan.

2 Luku.

Ap. t. 16:22 a.

Kehoitus yksimielisyyteen ja Kristuksen esikuvan noudattamiseen.

Jos siis on jotain kehoitusta Kristuksessa, jos jotain rakkauden lohdutusta, jotain Hengen osallisuutta, jos jotain sydämmellisyyttä ja laupeutta, 2. niin tehkäät iloni täydelliseksi, ettă olette samaa mieltă, että teillä on soma rakkaus, että olette yksimielisiä ja harrastatte samaa

Room. 12:16.15:5. 1Kor. 1:10. Ftl. 3:16. 1Piet 3:8. ja ettette tee mitään itsekkäisyydestä ettekä turhan kunnian pyvnmukaan, etten ole missään joutuva i nõstä, vaan että nöyryydessä pidätte toinen toistanne parempana kuin itseanne, Room, 12:10. Gal. 5:26. 1 Piet. 5:5.

4. ja että katsotte kukin, ette vain omaanne, vaan kukin toistenkin pa-1 Kor. 10:24, 33, 13:5.

5. Olkoon teillä se mieli, joka Kristuksella Jesuksella oli. Joh. 18:15. 1 Kor. 2:16. 1 Piet. 2:21. 1 Joh. 2:6.

6.joka ei.vaikku hänellä oli Jumalan muoto, pitänyt saaliinaan, että oli yhdenvertainen kuin Jumala,

Joh. 1:1s. 17:5.2Kor. 4:4. Kol. 1:15 2:9. Hebr. 1:3. 7. vaun tyhjensi itsensä ja otti palvelijan muodon, tuli ihmisien kaltaiseksi ja havaittiin olennoltaan sellai-

seksi kuin ihminen;

Jes. 42.1. 49:3. 53:3 s. Matt. 20:28. Room. 1:4. 8:3. 15:3,8. 2 Kor.8:9. Gal.4:4. Hebr.4:15, 8. hān noyryytti itsensā ja oli kuuliainen kuolemaan saakka, jopa ristin kuolemaan saakka.

Matt. 26:39. Job. 10:17 s. Hebr. 2:9.14.17. 12:2. 9. Sentähden onkin Jumala hänet

korkealle korottanut ja antanut hänelle nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman, Ps.110:1. Jes.53:12. Joh. 17:1 s. Ap. L. 2:33. Ef. 1:20 s. Hebr. 1:4. 2:9.

10. niin eitä kaikki polvet notkistukoot Jesuksen nimeen, sekä niiden, iotka ovat taivaissa, että niiden, jotka ovat maan päällä, ja niiden, jotka ovat maan alla,

Jes. 45:23. Joh. 5:23. Room. 14:11. Ilm. 5:8. 11. ja joka kieli Isan Jumalan kunniaksi lunnustakoon, että Jesus Kris-

tus on Herra. Ap. t. 2:36. Room. 14:9. 1 Kor. 8:6. 11m. 5-13.

12. Siis, minun rakkaani, samoin kuin aina olette ollect kuuliaisia, niin toimikaut, – ei ainoastaan niinkuin silloin kun olin luonanne, vaan paljoa enemmän nyt poissa ollessani, – pelvolla ja vavistuksella niin, ettă pelastutte; Ps. 2:11. 1 Piet. 1:17. 13. sillä Jumala on se, joka vaikut-

taa teissä sekä tahtomisen että tekemisen, mielisuosionsa mukaan.

Job. 15:5. 2 Kor. 3:5. Hebr. 13:21. 14. Tehkäät kaikki nurisematta ja epäröimättä. 1 Pict. 4:9.

15. että olisitte moitteettomat ja puhtaat, tahrattomia Jumalan lapsia kicron ja nurjan sukukunnan keskellä. joiden joukossa te loistakaat tähtinä maailmassa.

San. 4:18. Matt. 5:14 s. Ap. t. 2:40. Ef. 5:8. 16. pysyessänne elämän sanassa, minulie kerskaukseksi Kristuksen päivänä, etten ole turhaan juossut enkā turhaan vaivaa nāhnyt.

Gal. 2:2. 1 Tess. 2:19 s. 17. Mutta jos minut uhrataankin niinkuin juomauhri teidän uskonne uhri- ja palvelustoimituksessa, niin | takaat noita pahoja työntekijöitä, ka-

minä kuitenkin iloitsen ja iloitsen kaikkien teidän kanssanne:

Room, 15:16, 2 Kor, 7:4, 1 Tess, 2:8, 2Tim, 4:6. 18. samoin iloitkaat tekin ja iloit-

kaat minun kanssani!

19. Toivon Herrassa Jesuksessa pian voivani lähettää Timoteuksen teidän tykönne, että minäkin tulisin rohkaistuksi, saatuani tietää kuinka teidän on, Ap. L 16:1.

20. sillä minulla ei ole ketään samanmielistä, joka todenteolla huolehtisi tilaanne:

21. sillä kaikki he etsivät omaansa eivätkä sitä, mikä Kristuksen Jesuksen on. 1 Kor. 10:24, 13:5, 2 Tim. 4:10 s.

22. Mutta hänen koetellun mielensă te tunnette, ettă hân, niinkuia lapsi isänsä kanssa, on minun kans-

sani palvellut evankeliumia. 23. Hänet minä siis toivon voivani lähettää heti kun olen saanut nähdä

miten minun käy.

24. Ja mină luotan Herrassa siihen, että itsekin pian olen tuleva. Fil. 1:25.

25. Katson kuitenkin välttämättömäksi palauttaa luoksenne veljeni. työkumppanini ja taistelutoverini Epafroditon, jonka te lähetitte avukseni ja tuomaan mitä tarvitsin.Fil.4:18.

26. Sillä hän ikävöi teitä kaikkia ia on kovin levoton siitä, että olitte kuulleet hänen sairastavan.

27. Ja hän olikin sairaana, ihan kuoleman kielissä; mutta Jumala armahti häntä, eikä ainoastaan häntă, vaan minuakin, jotten saisi murhetta murheen lisäksi.

28. Lähetän hänet sentähden kiireimmän kautta, että te hänet nähdessänne taas iloitsisitte ja minäkin olisin murheettomampi.

29. Ottakaat siis hänet vastaan Herrassa kaikella ilolla ja pitäkäät sem-

moisia kunniassa:

Room, 16:2. 1 Kor 16:16 s. 1 Tess. 5:12. 30. sillä Kristuksen työn tähden hän joutui ihan kuolemaisilleen, kun pani henkensä alttiiksi tehdäkseen minulle sen palveluksen, mită te ette voineet tehdä.

3 Luku.

Muut etuisuudet ovat mitättömät Kristuksen tuntemisen rinnalia. Kristitty rientää voittopalkintoa kobti.

Sitten vielä, veljeni, iloitkaat Her-rassa! Samoisia asioista kirjoittaminen ei ole minulle vaivaksi, mutta teille se on vahvistukseksi.

> 2 Kor. 13:11. Fil. 2:18. 4:4. 1 Tess. 5:16. 1Piet. 4:13. Jaak. 1:2.

2. Kavahtakaat noitu koiria, kavah-

sesti ympärileikatuita,

Jes. 56.10 Matt. 7:6. 2 Kor. 11:13. 3. Sillä oikeita ympärileikatuita o-lemme me, jotka Hengessä palve-lemme Jumalaa ja kerskaamme Kristuksessa Jesuksessa, emmekä lihaan luota, 🗕 8 Moos. 10:16. Jer. 4:4. Joh 4:23 s. Room 2:29, 1 Kor 1:31, Kol. 2:11, 4 vaikka minulla on mihin luottaa lihassakin. Jos kuka muuluulee voivansa luottaa lihaan, niin voin vielä

enemmān minā, 2 Kor 11:18,21 s. joka olen ympärileikattu kahdeksanpäiväisenä ja olen Israelin kansaa. Benjaminin sukukuntaa, hebrealainen hebrealaisista, lakiin nähden farisealainen,

1 Moos. 17 12. Ap. t. 22:3 s. 26:4s. Room. 11:1. 6. intoon nähden seurakunnan vainooja, lain vanhurskauteen nähden

moitteettomaksi tullut.

Ap. t. 8:3. 9:1 s. Gal. 1:13 s. 1 Tim. 1:13. 7. Mutta mikā minulle oli voitto, sen minä olen Kristuksen tähden lu-

kenut itselleni tappioksi. Matt. 13:44 s. 8. Niinpä minä luen tosiaankin kaikki tappioksi tuon ylen kalliin asian, Kristuksen Jesuksen, minun Herrani tuntemisen rinnalla, sillä hänen tähtensä olen menettänytkaikki ja pidän sen roskana — että voittaisin Kristuksen

ja että minut havaittaisiin olevan hänessä ja omistavan, ei omaa, laista saatavaa vanhurskautta, vaan sitä, joka tulee Kristuksen uskon kautta, sitä vanhurskautta, joka tulee Ju-

malasta uskon perusteella;

Room. 1 17. 3:21 s. 10:3 s. 10. tunteakseni hänet ja hänen ylösnousemisensa voiman ja osallisuutta hänen kärsimyksiinsä, tullessani hänen kuolemansa kaltaiseksi,

Room. 6:38. 8:17 2 Kor 4:108. 1 Piet. 4:13. 11 jos ehkä pääsen kuolleiden ylösnousemiseen Luuk 14.14. Ilm, 20:58. 12. Ei niin, että jo olen sen saavuttanut tai että jo olen tullut täydelliseksi, vaan minä riennän silä kohti voittaakseni sen, koskapa KristusJesus on voittanut minut 1Tim.6:12.

13. Veljet, minä en vielä katso sitä

voittaneeni,

14. sanon vain sen unhottaen sen. mikä on takana, ja kurottautuen sitā kohti, mikā on edessāpāin, riennan mina päämäärää kohti, voittopalkintoon, johon Jumala ylhäällä on minut kutsunut Kristuksessa Jesuksessa Ps. 45:11. Luuk, 9:62,

1 Kor. 9:24 s. 2 Tim. 4:7 s. Hebr. 3:1. 12:14. 15. Olkoon siis meillä, niin monta kuinmeitä on tüydellistä, tämä mie-

vahtakaat noita ainoastaan ulkonai- lii: ja jos teillä jossakin kohden on toinen mieli, niin on Jumala silloinkin teille sen ilmaiseva. 1Kor.2:6, 14:20.

16. Kunhan vain, mihin saakka olemme ehtineetkin, vaellamme samaa tietä! Room, 12:16, 15:5,7.

1 Kor. 1:10. Gal. 6:16. Fil. 2:1 s. Olkaat minun seuraajani, vel-jet, ja katselkaat niitä, jotka näin vaeltavat, niinkuin me olemme teille esikuvana. 1 Kor. 4:16. 11:1.

1 Tess. 1:6. 2 Tess. 3:7 s. 1 Piet. 5:3. 18. Sillä monet, joista usein olen sen teille sanonut ja joista se nyt täytyy itkienkin sanoa, vaeltavat

Kristuksen ristin vihollisina. Matt. 7:13 s. Room. 16:17 s. Gal. 6:12. 19. heidan loppunsa on kadotus, vatsa on heidän jumalansa, heidän kunniansa on heidän häpeässään, ia maallisia he harrastavat.

Hos. 4:7 s. Room. 8:5 s. 16:18, Kol. 3:2. 20. Mutta meillä on yhdyskuntamme taivaissa, ja sieltä me myös odotamme Herraa Jesusta Kristusta vapahtajaksi,

1 Kor. 1:7. Ef. 2:6. Kol. 3:3 s. 1 Tess. 1:10. 4:16. Hebr. 13:14. 21. joka on muuttava alennustilassa olevan ruumiimme kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi sillä voimallaan, jolla hän myös voi tehdä kaikki itsellensā alamaiseksi.

Matt. 17:2. 1 Kor. 15:25 s. 42 s. 1 Joh. 3:2.

4 Luku.

Kehoitus kestävyyteen ja yksimielisyyteen sekä iloitseniaan Herrassa.

Pentähden, rakastetut ja ikävõidyt S veljeni, te minun iloni ja kruununi, seisokaat näin Herrassa lujina, rakastetut! 1 Tess. 2:19 s.

2. Euodiaa minä kehoitan ja Syntykeä minä kehoitan olemaan yksimielisiä Herrassa. Fil. 2:2,

3. Niin, pyydän vielä sinuakin, Synsygus,tositoverini, ole näille vaimoille avullinen, sillä he ovat taistelleet minun kanssani evankeliumin hyväksi, yhdessä sekä Klemensin etiä muiden työtoverieni kanssa, joiden nimet ovat elämän kirjassa.

2 Moos. 32:32. Dan. 12:1. Luuk. 10:20. Fil. 1:27. flm. 3:5. 17:8. 20:12.15. 21:27. 4. Iloitkaataina Herrassa! Vielä kerran minä sanon: iloitkaat!

Ps. 32:11. Fil. 3:1. 1 Tess. 5:16. 5. Tulkoon lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on lähellä. Jaak. 5:8 s.

6. Älkäät mistään murehtiko, vaan kaikessa saattakaat pyyntönne rukouksella ja anomisella kiitoksen kanssa Jumalalle tiettäväksi;Ps.55-23. Matt. 6:25. Kol. 4:2. 1 Tim. 2:1. 1 Piet. 5:7.

FILIPPILÄISILLE 4. KOLOSSALAISILLE 1.

ja Jumálan rauha, joka on kaikkea ymmärrystä ylempänä, on varjeleva teidän sydämmenne ja ajatuksenne Kristuksessa Jesuksessa.

Joh. 14:27. Room. 5:1. Kol. 3:15. 8. Ja vielā, veljet, kaikki mikā on totta, mikā kunnioitettavaa, mikā oikeaa, mikä puhdasta, mikä rakastettavaa, mikä hyvältä kuuluvaa, jos on jokin hyve ja jos jotakin kiitettävää,

sitä ajatelkaat; Room. 12:17. 13:13. 9. mitä myös olette oppineet ja saa-neet ja mitä minulta kuulleet ja minussa nähneet, sitä tehkäät, niin rauhan Jumala on oleva teidan kans-

sanne. Room: 15:33. Fil.3:16 s. 2 Tess.3:16. 10. Minä ihastuin suuresti Herrassa, että te jo vihdoinkin olitte elpyneet pitämään minusta huolta, johon teil-lä ennenkin oli ollut halua, vaikkei

ollut tilaisuutta.

11. Ei niin, että minä puutteen vuoksi tätä sanon; sillä minä olen oppinut oloihini tyytymään. 1 Tim. 6:5s. 12. Osaan elää niukkuudessa, osaan myöskin elää runsaudessa; kaikkeen ja kaikellaisiin oloihin minä olen tottunut, sekä olemaan ravittuna että näkemään näikää, elämään sekä runsaudessa että puutteessa.

1 Kor. 4:11 s. 2 Kor. 11:27. Kaikki minä voin Hänessä, joka Mark. 9:23. minua vahvistaa.

14. Kuitenkin teitte hyvin, kun otitte osaa ahdinkooni.

15. Tiedättehän tekin, Filippiläiset,

että evankeliumin alkuaikoina, kun läksin Makedoniasta, ei mikään muu seurakunta kuin te yksin ollut kanssani yhteydessä, mitä tulee antamiseen ja vastaanottamiseen.

2 Kor. 11:8 s. 16. Sillä Tessalonikaankin te minulle kerran, jopa kaksikin kertaa lä-hetitte mitä tarvitsin.

17. Ei niin, että haluan lahjaa, vaan minä haluan teidän hyväksenne kart-

tuvaa hedelmää.

18. Olen nyt saanut kaiken, jopa runsain määrinkin; minulla on yllin kyl-lin, saatuani Epafroditolta lähetyksenne, joka on suloinen tuoksu, otol-linen, Jumalalle mieluinen uhri.

Room, 12:1. Ef. 5:2. Hebr. 18:16. 1 Piet. 2:5. 19. Mutta Jumalani on rikkautensa mukaan täyttävä kaikki teidän tarpeenne kirkkaudessansa, Kristuksessa Jesuksessa. 2 Kor. 9:8.

20. Mutta Jumalallemme ja Isällemme olkoon kunnia ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa! Amen.

1 Piet. 4:11.

21. Sanokaat terveisiä jokaiselle pyhälle Kristuksessa Jesuksessa. Terveisiä sanovat teille minun kanssani olevat veljet.

22. Terveisiä sanovat teille kaikki pyhät, mutta varsinkin ne, jotka ovat keisarin huonevākeā. 2 Kor. 13:12.

23. Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa! Amen. Gal. 6:18.

PAAVALIN KIRJE KOLOSSALAISILLE.

I Luku.

Apostoli toivottaa Kolossalaisille armoa ja rauhaa, ja kiittää heidän uskoaan. Kristus Jumalan kuva ja seurakunnan pää.

Paavali, Jumalan tahdosta Kristuk-sen Jesuksen apostoli, ja veli Ti-2 Kor. 1:1 s.

2. Kolossassa oleville pyhille ja uskoville veliille Kristuksessa. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! Room. 1:7. Gal. 1:3.

3. Me kiitämme Jumalaa, meidän HerrammeJesuksen Kristuksen Isää, aina kun rukoilemme teidän edestänne, 1Kor.1:4 s. Ef. 1:15 s. Fil.1:3 s.1 Tess. 1:2s.

4. sillä me olemme saaneet kuulla teidän uskostanne Kristuksessa Jesuksessa ja siitä rakkaudesta, mikä teillä on kaikkia pyhiä kohtaan,

Filem. v. 5.

5. sen toivon tähden, joka teille on tallennettuna taivaissa ja josta jo ennen olette kuulleet sen evankeliumin totuuden sanassa, Ef. 1:13. 1 Piet. 1:4.

6. joka on tullut teidän tykönne, niinkuin se on koko maailmassakin ja kantaa hedelmää ja kasvaa, samoin kuin on tehnyt teidänkin keskuudessanne siitä päivästä alkaen, kun kuulitte ja opitte tuntemaan Jumalan armon totuudessa, Mark. 4:8 s. Ap. t. 6:7. 7. niinkuin sen opitte Epafraalta, ra-

kastetulta palveluskumppaniltam-me, joka on uskollinen Kristuksen palvelija teidän hyväksenne,

'Kol. 4:12. Filem. v 23. 8. ja joka myös on kertonut meille teidän rakkaudestanne Hengessä.

9. Sentähden emme mekään, siitä päivästä alkaen, kun sen kuulimme, ole lakanneet teidän edestänne rukoilemasta ja anomasta, että tulisitte täykessa hengellisessä viisaudessa ja vmmärtämisessä. Room, 12:2.

1 Kor. 1:5. EL 1:14a, 5:17. Fil 1:9a. 10. vaeltaaksenne niinkuin Herran arvo vaatii, hänelle kaikeksi mielihyvāksi, kaikessa hyvāssā työssā hedelmää kantaen ja kasvaen Jumalan tuntemisen kautta, Joh. 15:16. El.4:1 s. Fil.1:11 27.1 Tess.2:12.4:1.2 Piet.3:18.

11. ja hänen kirkkautensa väkevyyden mukaan kaikella voimalla vahvistettuina olemaan kaikessa kestäviä ja pitkämielisiä. Rf. 3:16.

12. ilolla kiittäen Isää, joka on tehnyt teidät soveliaiksi olemaan osalliset pyhien perinnöstä valossa,

Ap. t. 26:18. Ef. 1:11.18. 13. ia ioka on pelastanut meidät pimeyden vallasta ja siirtänyt meidät rakastetun Poikansa valtakuntaan.

Ef. 2:28 Hebr. 2:14 s. 1 Piet. 2:9. 14. Hänessä meillä on lunastus, syntien anteeksi saaminen.

Ef. 1:7 Hebr 9:14. 1 Piet. 1:18 s. 15. ja hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa syntynyt. Job.1:18. 149.

Room. 8:29. 2 Kor. 4:4. Fil. 2:6. Hebr. 1:3. 16. Sillä hänessä luotiin kaikki mikä on taivaissa ja mikā maan päällä, näkyväiset ja näkymättömät, olivatpa ne valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja, kaikki on luotu hänen kauttaan ja häneen;

Ps. 33:6. Joh. 1:3,10. Room. 11:36. 1 Kor. 8:6. Ef. 1:10,21. Hebr. 1:2. 1 Piet, 3:22. 17. ja hän on ennen kaikkea, ja hänessa pysyy kaikki voimassa.

18. Ja han on ruumiin, se on, seurakunnan pää, hän, joka on alku, kuolleista nousseiden esikoinen, että hän kaikessa olisiensimmäinen. Ap. t. 26:23.

1 Kor. 15:20, 28. Ef. 1:22 s. 5:23. Ilm. 1:5. 19. Sillä Jumala näki hyväksi, että kaikki fäyteys hänessä asuisi, Kol.2:9. 20. ja että hän, tehden rauhan hänen ristinsä veren kautta, hänen kauttaan sovittaisi itsensä kanssa kaikki, hänen kauttaan kaikki sekä maassa että taivaissa. Room. 5:1, 10. 2 Kor.5:18 s. Ef.1:10. 2:16. Kol.2:14. 1 Joh.2:2. 21. Teidātkin, jotka ennen olitte hā-

nestă vieraantuneet ja mieleltänne olitie hänen vihamiehensä tehdessänne mikä pahaa on, hän nyt kuitenkin on sovittanut Room. 8:7. Ef. 2:1 8.12.

22. Poikansa lihan ruumiissa kuoleman kautta, asettaakseen teidät pyhină ja nuhteettomina ja moitteettomina eleensä, Ef. 1:4.5:26s. Tiit. 2:14.1 Piet. 3:18,

23. jos te vain pysytte uskossa, siihen perustuneina ja siinä lujina, horjahtamatta pois sen évankeliumin ne Kristukseen.

teen hänen tahtonsa tuntemista kai- | toivosta, jonka olette kuulleet, jota on julistettu kaikessa luomakunnassa taivaan alla, ja jonka palvelijaksi mină Paavali olen tullut.

Mark, 16:15. Room 10:18. 1 Kor. 15:58. 24. Nyt minä iloitsen kärsiessäni teidän tähtenne, ja mikä vielä puuttuu Kristuksen ahdistuksista, sen minä täytän lihassani hänen ruumiinsa hyväksi, joka on seurakunta, Room. 12:5. 1 Kor. 12:27. 2 Kor. 1:5 s. 4:10 s. Ef. 3:13. Fil. 2:17.

25. jonka palvelijaksi minā olen tullut hoitamaan Jumalan taloutta, joka minulle on uskottu teitä varten. saadakseni täydellisesti julistetuksi Jumalan sanan. 1 Kor. 9:17. Ef. 3:2,7.

26. sen salaisuuden, joka on ollut kätkettynä maailmanajoista ja sukupolvista asti, mutta joka nyt on ilmoitettu hänen pyhillensä.

Matt. 13:11. Room. 16:25 s. 1 Kor 2:7. Ef.1:9.3:8 s. 2 Tim.1:10. Titt.1:3. 1 Plet. 1:20. 27. joille Jumala tahtoi tehdä tiet-täväksi kuinka suuri pakanain keskuudessa on tämän salaisuuden kirkkaus: Kristus teissä, kirkkauden toi-

Room.9:23. 2 Kor. 2:14. 28. Ja hāntā me julistamme, neu-voen jokaista ihmistā ja opettaen jo-kaista ihmistā kaikella vilsaudella, saattaaksemme jokaisen ihmisen täydelliseksi Kristuksessa;

2 Kor. 11:2. Ef. 4:13. 5:27. sitä varten minä vaivaa näenkin. taistellen hänen vaikutuksensa mukaan, joka minussa voimallisesti vaikuttaa. 1 Kor. 15:10. Ef. 3:7 s. 2 Tim. 4:7.

2 Luku.

Kristityn tulee välttää vietteleviä ihmisviisauden oppeja ja vaeltaa uudessa elämässä.

Sillä minä tahdon, että te tietäisitte kuinka suuri kilvoittelu minulla on teidän tähtenne ja Laodikealais-ten ja kaikkien tähden, jotka eivät ole kasvojani lihassa nähneet,

Fil. 1:30. Kol. 4:16. 2. jotta heidän sydämmensä, yhteenliittyneinä rakkaudessa, saisivat kehoitusta omistamaan täyden ymmärtämyksen koko rikkauden ja pääsisivät tuntemaan Jumalan salaisuuden, Kristuksen, Joh. 17:3. Ef. 3:18s. Ftl. 1:9.

jossa kaikki viisauden ja tiedon aarteet ovat kätkettyinä. 4. Tämän sanon, jottei kukaan teitā pettāisi suostuttelevilla puheilla.

Room. 16:17 s. Ef. 5:6. 5. Sillä jos ruumiillisesti olenkin poissa, olen kuitenkin teidän kans-sanne hengessä ja iloitsen nähdessāni jārjestyksenne, ja lujan uskon-1 Kor. 5:3. Kol. 1:23.

6. Niinkuin te siis olette omaksenne ottaneet Kristuksen Jesuksen, Herran, niin vaeltaksat hänessä.

Ef. 4:1 s. 1 Tess. 5:18. fuurtuneina häneen ja hänessä rakentuen ja itseänne uskossa vahvistaen, niinkuin teille on opetettu: ja uhkukoon kiitoksenne.

1 Kor. 1:5. Ef. 2:21 s. 1 Tess. 5:18. 8. Katsokaat, ettei kukaan saa teitä saaliikseen järkeis-opilla ja tyhjällä petoksella, nojautuen ihmisten perinnäis-sääntöihin ja maailman al-keis-oppeihin eikä Kristukseen!

Matt. 152 s. Gal. 4:3,9 s. Ef. 2:2. Hebr. 18:9. 9. Sillä hänessä asuu jumaluuden

koko täyteys ruumiillisesti.

Joh. 1:14 s. 16:15. Kol. 1:15, 19. ja te olette täytetyt hänessä, joka on kaiken hallituksen ja vallan DĀŽ. Joh. 1:16. Ef. 1:21. 1 Piet. 8:22.

11. ja hänessä te myöskin olette ympārileikatut sillā ympārileikkauksella, jota ei käsin tehdä, vaan teiltä riisutaan pois lihan ruumis, että teidät ympärileikataan Kristuksen ympārileikkauksella, 5 Moos. 10:16.

Jer. 4:4. Room. 6:6. Ef. 4:22. Fil. 8:8. 12. ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssansa olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala, joka herātti hānet kuolleista.

Room. 6:3 s. Gal. 3:27. Ef. 2:6. 13. Ja teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja lihanne ympärileikkaamattomuuteen, teidät hän teki eläviksi yhdessä hänen kanssaan, antaen meille anteeksi kaikki rikokset.

Ps. 108:3. Ef. 2:1,5,1f. 14. ja pyyhki pois meitä vastaan olevan käsikirjoituksen säännöksineen, joka oli syyttäjämme; sen hän on ottanut tieltämme pois ja naulin-Ef. 2:15. 1 Piet. 2:24. nut ristiin.

15. Hän riisui aseet hallituksilta ja valloilta ja asetti heidät julki näkyviin, saatuaan heistä hänen kauttaan riemuvoiton.

Moos. 3:15. Luuk. 11:22. Joh. 12:31. 16. Alköön siis kukaan teitä tuomitko syömisestä tai juomisesta eikä minkään juhlan tai uuden kuun tai sabbatin johdosta, 3 Moos. 11.1s. 78:1s. Room. 14:1,3 s. Gal. 4:10. Tiit. 1:14 s.

17. jotka vain ovat tulevaisten varjo, mutta ruumis on Kristuksen

Hebr. 8:b. 10:1. Alköön teiltä riistäkö voittopalkintoa kukaan, joka on mieltynyt nöyryyteen ja enkeiien palveiukseen, joka ryhtyy tutkistelemaan näkyään ja on lihallisen mielensä turhaan paisuttama, Jer. 19:8. Hen. 18:8. Matt. 24:4. 1 Job. 4:1. | net tuniemaan;

19. cikā pitāvdy hāneen, joka on pāš ja josta koko ruumis, nivelten ja jänteiden avulla koossa pysyen, kasvaa Jumalan antaman kasyun mukaisesti. KL 4:15 s.

20. Jos te olette Kristuksen kanssa kuolleet pois maailman alkeis-opeista, miksi te, ikäänkuin eläisitte maailmassa, sallitte määrätä itsellenne säännöksiä: Room.6:3s. 7:4s. Gal. 2:19. 4:9. 21. "Alā tartu siihen, ālā maista sitä, älä koske sitä!" 1 Tim. 4:1 8., 7 8. 22. – mikā kaikki on olemassa ka-

dotakseen käyttämisen kautta - ihmisten käskyjen ja oppien mukaan,

Jes. 29:18. Matt, 15:9. Tit. 1:14. 23. joilla tosin on viisauden maine itsevalitun jumalanpalveluksen ja nöyryyden vuoksi ja sen vuoksi, etteivät ruumista säästä, mutta jotka ovat ilman mitään arvoa ja ovat olemassa lihan tvydyttämiseksi?

3 Luku.

Keholtus etsimään sitä, mikä ylhäällä on: Ohjeita ja neuvoja kristityille kaikissa skiid vissa.

os siis olette nousseet kuolleista Kristuksen kanssa, niin etsikäät sitä, mikä on ylhäällä, jossa Kristus on, jossa hän istuu Jumalan oike-

alla puolella. Ps.110:1. Room.6:2s. Ef.1:20. 2:6. Fil. 8:10s. Harrastakaat sitä, mikä on ylhäällä, älkäätkä sitä, mikä on maan päällä. Matt. 6:38. Room. 8:5. 3. Sillä te olette kuolleet, ja teidän

elämänne on kätketty Kristuksen kanssa Jumalassa; zKor.5:16 Gal.2:20. 4. kun Kristus, joka on meidän elämämme, ilmestyy, silloin tekin hä-nen kanssaan ilmestytte kirkkaudessa. 1 Kor. 15:48. Fil. 1:21. 8:21. 1 Joh. 3:2.

5. Kuolettakaat siis jäsenenne, jotka maan päällä ovat: huoruus, saastalsuus, kiihko, paha himo ja ahneus, joka on epäjumalanpalvelusta; Mat. 18:38. Room. 6:11 8:R18.

1 Kot. 6:9 s. Gal. 5:19 s. 1 Tess. 4:5 s. 6. sillä niiden tähden tulee Jumalan viha.

7. ja niissä tekin ennen vaeisitte. kun niissä elitte. Room. 7:58. Tit. 3:3. 8. Mutta nyt pankaat tekin pois ne kaikki: viha, kiivastus, pahuus, ja suustanne herjaus ja tõrkeä puhe. 2.Kor. 7:1. El. 4:22 s. Hebr. 12:1. 1 Piet. 2:1. Jaak. 1:19,21.

9. Alkäät puhuko valhetta toinen toisistanne, te, jotka olette riisuneet pois vanhan ihmisen tekoinensa

Bak. 8:16. Kol. 2:11. 10. ja pukeutuneet uuteen, joka Luojansa kuvan mukaan uudistakse hä-1 Moos, 1:36.

kā juutalaista, ei ympärileikkausta eikä ympärileikkaamattomuutta, ei barbaria, ei skyyttiläistä, ei orjaa, ci vapaata, vaan kaikki ja kaikissa

on Kristus

Room, 10:12 1 Kor. 7,19 s. Gal. 3:28. 5:6. 12. Pukeutukaat siis, koska olette Jumalan valituita, pyhiä ja rakastettuja, sydämmelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyrvyteen, sävyisyyteen, pitkämielisyy-teen, Gal 5:22. Ef. 4:1 s., 32. 5:1 s.

13. karsikäät toinen toistanne ja antakaat toinen toisillenne anteeksi, jos kenellä on moltetta toista vastaan; minkuin Kristus on antanut teille anteeksi, samoin tekin tehkäät;

Matt. 6:14. Mark. 11:25. 14 mutta kaiken tämän lisäksi pukeutukaat rakkauteen, joka on täydellisyyden side. Joh. 15:12. Room. 13:88 1 Kor. 13:13. Ef. 4:3. Kol. 2:2.

15 Ja vallitkoon teidän sydämmissanne Kristuksen rauha, johon olette kutsututkin yhdessä ruumiissa, ja

olkaat kiitolliset.

Job. 14:27. Ef. 4:4. Fil. 4:7. 16. Asukoon Kristuksen sana runsaasti teissä, opettakaat ja neuvokaat toinen toistanne kaikessa viisaudessa psalmein, kiitosvirsin ja hengellisin lauluin, armossa veisaten Jumalalle teidan sydammis-1 Kor. 14:15,26, Ef. 5:19 s.

17. ja kaikki, minkä teette puhein tai toin, kaikki tehkäät Herran Jesuksen nimessä, kiittäen Isää Juma-

las hänen kauttansa!

1 Kor. 10:31. 1 Tess. 5:18. Hebr. 13:15. 18. Vaimot, olkaat miehillenne alamaiset, niinkuin sopii Herrassa.

1 Moos. 3:16. 1 Kor. 14:34. Ef. 5:22. 1 Piet. 3:1. 19. Miehet, rakastakaat vaimojanne. älkäätkä olko heitä kohtaan katke-

Ef. 5:25. 1 Piet. 3:7. 20. Lapset, olkaat vanhemmillenne kuuliaiset kaikessa, sillä se on otol-Ef. 6:1 8. lista Herrassa.

21 Isät, älkäät arsyttäkö lapsianne, etteivät tulisi araksi. Ef. 6:4.

22. Palvelijat, olkaat maallisille isännillenne kaikessa kuuliaiset, ei silmānpalvelijoina ihmisille mieliksi, vaan sydämmen yksinkertaisuudessa peljäten Herraa.

Ef. 6:5 s. 1 Tim. 6:1. Tiit. 2:9. 1 Piet. 2:18. 23. Kaikki mitā teette, se tehkāāt sydämmestänne, niinkuin Herralle

eikä ihmisille.

24. tietäen, että saatte Herralta perinnon palkaksi, te palvelette Herraa Kristusta.

25. Sillä se, joka tekee väärin, on l

11 ja tässä ei ole kreikkalaista ef- | saava takaisin sen minkä on väärin tehnyt: ja muotoon ei katsota. Ap. t. 10:34. Room. 2:11. 2 Kor. 5:10.1 Plet. 1:17.

4 Luku.

Neuvoja kristitville. Terveisiä. Armontoivotus.

] sännät, tehkäät palvelijoillenne niinkuin oikeus ja kohtuus vaatii. tietäen, että teilläkin on Herra tai-VAASSA.

3 Moos. 25:43. Job 31:13. Ef. 6:9. Filem. v.16. 2. Olkaat kestävät rukouksessa ja siinä kiittäen valvokaat. Luuk.18:1 s. Ap. t. 1:14. Room. 12:12. Ef. 6:18 s. Fil. 4:6. 3. rukoillen samalla meidänkin edestămme, ett**ă Jum**ala avaisi meille sanan oven puhuaksemme Kristuksen salaisuutta, jonka tähden mină myös olen sidottu:

Room. 15:30. 1 Kor. 4:1. 16:9. Rf. 6:19. Kol. 1:26. 1 Tess. 5:25. 2 Tess. 2:1. 4. että minä sen ilmoittaisin niin-

kuin minun tuleé puhua. Vaeliuksessanne käyttävtykäät

viisaasti ulkopuolella oleviakohtaan, ottaen joka hetkestä vaarin.

Ef. 5:15, 1 Tess, 4:12, 6. Olkoon puheenne aina suloista ja suolalla hõystettyä,että tiedätte kuinka teidän tulee itsekullekin vastata. Mark. 9:50. Ef. 4:29. Kol. 3:8,16. 1 Piet. 8:16. 7. Kaikista minun oloistani antaa teille tiedon Tykikus, rakastettu veli ja uskollinen palvelija ja palvelustoverini Herrassa,

Ap. t. 20:4. Ef. 6:21. 2 Tim. 4:12. 8. jonka minä lähetän luoksenne juuri sitä varten, että saisitte tietää tilamme ja että hän lohduttaisi sydämmiänne

9. ja myös Ónesimon, uskollisen ja rakastetun veljen, joka on teikālāisiä: he ilmoittavat teille kuinka tääl-

lä kaikki on.

Filem.v. 10. 10. Teille sanoo terveisiä Aristarkus, vankitoverini, ja Markus, Barnabaan serkku, josta olette saaneet ohjeita os hän tulee luoksenne, niin ottakaat hänet vastaan -

Ap. t. 15:37 s. 19:29. 27:2. Filem.v. 24. 11. ja Jesus, jota sanotaan Justukseksi ; nāmā ovat ympārileikatuista ainoat, jotka ovat olleet auttajani työssä Jumalan valtakunnan hyväksi, ia he ovat olleet minulle lohdutukseksi.

12. Terveisiä sanoo teille teikäläinen Epafras, Kristuksen Jesuksen palvelija, joka rukouksissaan aina taistelee teidan edestanne, jotta pysyisitte täydellisinä ja täysin varmoina kai-kessa, mikä on Jumaian tahto.

Kol. 1:7. Filem. v. 23.

KOLOSSALAISILLE 4. 1 TESSALONIKALAISILLE 1. 2.

13. Sillä minä annan hänestä sen todistuksan, että hän näkee paljon vaivaa teidän hyväksenne ja niiden hyväksi, jotka ovat Laodikeassa, sekä niiden, jotka ovat Hierapolissa.

14. Luukas, rakastettu lääkäri, sanoo teille terveisiä, niin myös Demas.

2 Tim. 4:10 s.

 Sanokaat terveisiä Laodikeassa oleviileveljiileja Nymfaallebekäseurakunnalle, joka hänen huoneessansa on.

16. Ja kun tämä kirje on luettu tei-

dän luonanne, niin totmittakaat, että se luetaan Laodikeankin seurakunnassa ja että tekin luette Laodikeasta tulevan kirjeen. 1 Tees. 5:27.

17. Ja sanokaat Arkipolle: "Ota vaari siitä virasta, jonka olet saanut Herrassa, että sen täysin toimitat!"

Room. 12:7. Filem. v. 2.

18. Terveisiä minun, Paavalin, omalla kädellä! Muistakaat kahleitani! Armo olkoon teidän kanssanne! Amen.

1 Kor. 16:21 s. 2 Tess. 8:17. Hebr. 18:3.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TESSALONIKALAISILLE.

t Luku.

Armon ja rauhan toivotus. Apostoli kiittää Jumalaa Tessalonikalaisten uskon tähden. Daavali ja Silvanus ja Timoteus Tes-

salonikalaisten seurakunnalle, Isässä Jumalassa ja Herrassa Jesuksessa Kristuksessa Armo olkoon teille je rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta! Ap. t. 15:40. 16:1,19. 17:1,14.

Room. 1:7. 1 Kor.,1:3. 1 Piet. 1:2.

2. Me kiitämme Jumalaa aina kaikkien teidän tähtenne, ajatellessamme

teitä rukouksissamme,

Ef. 1:16. Fil. 1:3. 2 Tess. 1:3s. 3. sillä lakkaamatta me Jumalamme ja Isämme edessä muistamme teidän työtänne uskossa ja vaivannäköänne rakkaudessa ja kärsivällisyyttänne toivossa Herraamme Jesukseen Kristukseen, 1 Kor. 13:13, Kol. 1:3s. Hebr.6:10. 4. koska tiedämme, veliet, te Juma-

 koska tiedāmme, veljet, te Jumalan rakastetut, ettā te olette valitut.
 2 Tess. 2:13.

5. Sillä tulihan evankeliumimme teidän tykönne, ei ainoastaan sanoina, vaan myöskin voimana ja Pyhässä Hengessä ja suurella varmuudella — niinkuin tiedätte millaisia olimme keskuudessanne, toimiessamme teidän hyväksenne —

1 Kor. 2:4. 4:20. 1 Tess. 2:18.
6. ja teistä tuli meidän seuraajamme
ja Herran, kun suuressa ahdingossa
ollen otitte sanan vastaan ilolla Pyhässä Hengessä, Mat. 1:38. Ap. 1:54. 1.355.
1 Kor. 4:16. Fil.8:17. 2 Tess. 3:68. Hebr. 10:34.
7. niin että te olette tulleet esiku-

viksi kaikille uskoville Makedoniassa ja Akaijassa. 1 Tess. 4:10: 8. Sillä teistä Herran sana on kajah-

tanut; ei ainoastaan Makedoniaan ja

Akaijaan, vaan myöskin joka paikkaan on teidän uskonne Jumalaan levinnyt, niin ettei meidän tarvitse siitä mitään puhua. Room. 1:8. 9. Itsehän he kertovat meistä, miilainen tulomme teidän luoksenne oli ja kuinka epäjumalista käänmitte Jumalan tuka maluulemantiite.

nyitle Jumalan tykö, palvelemaan elavää ja totista Jumalaa Joh.17:3. Ap. t. 28:18. 1 Kor. 12:2. Hebr.9:14. 10. ja odottamaan taivaista hänen

10. ja odottamaan taivaista hänen Poikaansa, jonka hän on herättänyt kuolleista, Jesusta, joka pelastaa meidät tulevasta vihasta.

Matt. 8:7. Ap.t.1:11. Room. 2:5. 59. Fil. 3:20.

2 Luku.

Apostoli kiittää Jumalaa siitä, että Tessalouikalaiset olivat uskollisia evankeliumiile kärsimyksien ja vainojen aikoina ja ilmaisee haluavansa jälleen nähdä heitä.

Tiedāttehān itsekin, veljet, ettei turba; lommeteidān tykonne ollut turba; i Tess, 1:5.9.

2. vaan, vaikka me ennen, niinkuin tiedätte, olimme kärsineet Filipissä ja meitä siellä oli pahoin pidelty, oli meillä kuitenkin Jumalassamme rohkeutta puhua teille Jumalan evankeliumia, suuressa kilvoituksessa.

Ap. t. 16:19a. 17:t. 2 Kon. 12:10. Fil. 1:30.

3. Sillä mitä julistamme, sitä emme julista eksymyksestä emmekä epäpuhtaista vaikuttimista emmekä pettääksemme:

2 Kor. 4:2. 7:2.

4. vaan niinkuin Jumala on katsonut meidän kelpaavan siihen, että meille uskottiin evankeliumi, niin me puhumme, emme niinkuin tahtoisimme olla mieliksi ihmisille, vaan Jumalalle, joka koettelee sydämmemme. 1 Aik. 29:17.

Jer. 11:20. Gal, 1:10. 2:7, 1 Tim, 1:11 s,

liehakoivin sanoin, sen tiedätte, emmekä millään tekosyyllä voittoa ahnehtineet Jumala on todistajamme.

Mark 12 40. Ap. t. 20:33 s. 2 Kor 1 23, 2 17, 11 31, 12 17 2 Pret. 2 3,

6 emmekā ole etsincet kunniaa ihmisiltä, emme teiltä emmekä muilta, vaikka me Kristuksen apostoleina * kyllä olisimme voineet näyttää valtaammekin; Joh 5:41.7 18. 2Kor 3.1. 10:12. 7 vaan me olimme lempeät teidan keskuudessanne, minkuin imettävä ăiti vaalii lapsiaan; 2 Kor. 10·1. 8. samoin mekin, teitä hellien, halusimme antaa teille ei ainoastaan Jumalan evankeliumia, vaan oman henkemmekin, sillä te olitte meille

rakkaiksi käyneet. Ap. t. 20:24. 2 Kor. 12.15. Fil. 2:17. 9 Muistattehan, veljet, meidan työmme ja vaivamme; yöt päivät työtä tehden, ettemme ketään teistä rusittaisi, me julistimme teille Jumalan evankeliumia. Ap. t. 20:34.

1 Kor. 4:12. 2 Kor. 11:9. 12:13 s. 2 Tess 3:8. 10 Te olette todistajamme, ja Jumala on todistaja, kuinka pyhästi ja oikeamielisesti ja nuhteettomasti me käyttäysimme teitä kohtaan, jotka uskotte.

11 samoin tiedätte, kuinka me, niinkuin isä lapsiansa, kehoitimme itsekutakin teistä ja rohkaisimme teitä, Ap. t. 20:20, 31.

12. ja teroitimme teille, että teidän on vaeltaminen niinkuin on otollista Jumulalle, joka kutsuu teitä valtakuntaansa ja kirkkauteensa.

1 Moos. 17:1. Ef. 4:1. Fil. 1:27. Kol. 1:10. 2 Tess. 1 11. 1 Piet. 5:10. 13. Ja sentähden mekin lakkaamatta kiitāmme Jumulaa siitā, ettā te, kun saitte meiltä kuulcmanne Jumalan sanan, otitte sen vastaan, ette ihmisten sanana, vaan, niinkuin se toden totta on, Jumalan sanana, joka myöskin tekee työtään teissä, jotka uskoile.Matt. 10:40 Gal. 1:11. 4:14. 1Tess. 1:5. 14 Sillä teistä on, veljet, tullut niiden Kristuksessa Jesuksessa olevain Jumalan seurakuntain seuraajia, jotka ovat Judeassa, sillä tekin olette kärsineet omilta kansaluisiltanne samaa kuin hejuutalaisilta, Ap.1.17:5,13. 15. jotka tappoivat Herrun Jesuksenkin ja profetat ja vainosivat meitä, eivätkä ole Jumalalle mieliksi ja ovat vihamielisiä kaikille ihmisille.

Matt. 23:34 s. Luuk. 13:33 s. Ap. t. 7:52. 16. kun estāvāt meitā puhumasta pakanoille heidän pelastumiseksensa. Näin he alinomaa täyttelevät syntiensā māūrāū. Viha onkin jo saa- sotte lujina Herrassa.

5 Emmehän koskaan ole liikkuneet I vuttanut heidät viimeisessä määrässāán. 1 Moos. 15:16. Matt. 23:32.

Ap. L.13:45,50. 14:2,19 17.5,13. 18:6.19:9.22:21s. 17. Mutta kun me nyt, veljet, olemme hetkeksi uikaa riistetyt erillemme teistä, tosin vain ruumiillisesti. ei sydämmessämme, niin olemme vhä suuremmalla halulla pyrkineet päästä näkemään teidän kasvojanne.

Room. 1:11. t Tess. 3:6. 18. Sentähden olemme tahtoneet tulla luoksenne, minä Paavali puolestani, en vain kerran, vaan kahdestikin, mutta saatana on estänyt meidät siitä.

19. Sillä kuka on meidän toivomme tai ilomme tai meidän kerskauksemme seppele? Etteköhän tekin, meidän Herramme Jesuksen edessä hä-

nen tulemuksessaan?

2 Kor. 1:14. Fil. 2:16. 4:1. 2 Tess. 1:4. 20. Te olette meidän kunniamme ia meidān ilomme.

3 Luku.

Apostoli iloitsee Timoteuksen tuomista hyvistä sanonista ja rukoilee, että Tessalonikalaiset yhä kasvaisivat rakkaudessa ja pyhyydessä.

Sentāhden me, kun emme enāā voineet kestāā kauempaa, pāātimme jäädä yksinämme Atenaan, Ap. t. 17:15.

2. ja lähetimme Timoteuksen, veljemme ja Jumalan palvelijan Kristuksen evankeliumin työssä, vahvistamaan teitä ja virkistämään teitā uskossanne,

3. ettei kukaan horjuisi näissä ahdingoissa Sillä itse te tiedätte, että meidät on kärsimään pantu.

Ap. L. 14:22. Ef. 3:13. 2 Tess 1:4. 2 Tim. 8:12. 4. Sanoimmehan, kun olimme luonanne, teille jo edeltāpāin, ettā meidän oli ahdinkoon joutuminen, niinkuin on käynytkin ja te tiedätte.

5. Sentähden minä, kun en enää jaksanut kestää kauempaa, lähetinkin tiedustelemaan uskoanne, ettei vain kiusaaia liene teitä kiusannut ia vaivannäkömme menne hukkaan.

Fil. 2:16. 6. Mutta nyt, kun Timoteus tuli teidän luotanne meidän tykömme ja toi meille ilosanoman uskostanne la rakkaudestanne ja siitä, että te aina pidätte meitä rakkaassa muistossa. ikävõiden meitä nähdäksenne, niinkuin mekin teilä. Ap.t.18:5. 1 Tesa. 2:17.

7. niin olemme teidän uskostanne, veljet, saaneet lohdutusta teihin nähden kaikessa hädässämme ja ahdistuksessamme;

8. sillä nyt me elämme, jos te sei-

9. Kuinka voimmekaan kyllin kiit-i tää Jumalaa teidän tähtenne vastalahiaksi kaikesta siitä ilosta, mikä meillä teistä on Jumalamme edessä!

10. Oin ja päivin me mitä hartaimmin rukoilemmesaadaksemmenähdā teidān kasvonne ja tāyttāā sen, mikä uskostanne puuttuu. Room. 1:10 s.

11. Mutta hän itse, Jumalamme ja Isamme, ja Herramme Jesus ohjatkoon meidan tiemme teidan tykönne:

12. ja teille Herra antakoon yhä enemmän ja runsaammin rakkautta toisianne kohtaan ja kaikkia kohtaan, niinkuinmeilläkinonrakkaut-1 Piet: 1:22.

ta teitä kohtaan,

vahvistaakseen teidän sydämmenne olemaan nuhteettomia pyhyydessā Jumalamme ja Isāmme edessä. Herramme Jesuksen tulemuksessa, kun hän tulee kaikkien pyhiensä kanssa.Matt.25:31.1 Kor.1:8.Ef.1:4.Fil.1:10. 1Tess. 5:28.2Tess. 1:7.2:17. Jund. v. 14. Iim. 14:5.

4 Luku.

Kehoitus varttumaan pyhityksessä ja veljellisessä rakkaudessa sekä viettämään hiljaista ja ahkeraa elämää. Kuolleitten ylösnousemus Herran Kristuksen ilmestyessä.

Ja sitten vielā, veljet, me rukoilem-me teitā ja kehoitamme Herrassa Jesuksessa, että te, niinkuin olette meiltä oppineet miten teidän on vaeltaminen ja Jumalalle mieliksi eläminen, niinkuin myös vaellatte, siinä vhä enemmän varttuisitte.

Fil. 1:27. 1 Tess. 2:12. Tiedättehän ne Herran Jesuksen käskyt, jotka me olemme antaneet

teille.

3. Sillä tämä on Jumalan tahto, teidän pyhityksenne, että kartatte haureutta.

Ef. 5:8,27. 1 Kor. 6:15,18. 1 Piet. 1:16. 4. että kukin teistä "etää pitää astiansa pyhyydessä ja kunniassa, 1 Kor.7:2. ei himon kiihkossa niinkuin pakanat, jotka eivät tunne Jumalaa;

Ps.79:6. 1 Kor. 15:34. Ef. 4:17 s. Kol. 3:5. 6. ettei kukaan sorra veljeään eikä tuota hänelle vahinkoa missään asiassa, sillä Herra on kaiken tämän kostaja, niinkuin myös ennen olemme teille sanoneet ja todistaneet.

Ps.94:1. 1 Kor.6:8. 7. Sillä ei Jumala ole kutsunut meitä saastaisuuteen, vaan pyhitykseen.

3 Moos. 19:2. Joh. 17:19. Room. 1:7. 1 Kor. 1:2. Sentähden joka nämä hylkää, ei

hylkää ihmistä, vaan Jumalan, joka myös on antanut Pyhän Henkensä Hes. 36:27. Luuk. 10:16. Ef. 4:30. 9. Mutta veljellisestä rakkaudesta ei

ole tarvis teille kirjoittaa; sillä itse te | tää teidät niinkuin varas;

olette Jumalalta oppineet rakastamaan toinen toistanne;

8 Moos. 19:18. Matt. 22:39. Joh. 12:84.15:12.

Ef.5:2. 1Piet.4:8. 1Job.8:11.4:2L 10. niinhän teettekin kaikkia veljiä kohtaan koko Makedoniassa. Mutta me kehoitamme teitä, veljet, siinä varttumaan yhä enemmän

11. ja katsomaan kunniaksenne, että elätte hiljaisuudessa ja toimitatte omia tehtäviänne ja teette työtä käsillänne, niinkuin õlemme teitä käske-

Ap.t. 20:34. Ef.4:28. 2 Tess. 3:8, 11 s. 12. jotta vaelluksessanne noudattaisitte säädyllisyyttä niitä kohtaan, jotka ovat ulkopuolella, ettekä olisi ke-

nenkään avun tarpeessa.

Kol.45. 1 Plet.2:12. 13. Mutta me emme tahdo jättääteitä, veljet, tietämättömyyteen niistä, iotka nukkuneet ovat, ettette murehtisi niinkuin muut, joilla ei ole toi-

14. Sillä jos uskomme, että Jesus on kuollut ja noussut ylös, niin samoin on Jumala Jesuksen kautta myös tuova poisnukkuneet esille yhdessä hä-

nen kanssaan. l Kor. 15:13 s. 15. Sillä sen sanomme teille Herran sanana, että me, jotka olemme elossa, jotka jäämme tänne Herran tulemukseen, emme suinkan ehdi ennen kuin ne. jotka ovat nukkuneet ; 1 Kor. 15:51 s.

16. sillä itse Herra on tuleva alas taivaasta käskevän huutonsa, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kajahtaessa, ja Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin; Matt.24:30s. 2 Tess.1:7. 17. siiten me, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne. temmataan yhdessäheidän kanssaan pilvien päällä Herraa vastaan yläilmoihin; a niin me saamme aina olla Herran

kanssa, Joh. 12:26, 14:8, 17:24, 1 Tess. 1:10. 18. Niin lohduttakaat siis toisianne näillä sanoilla.

5 Luku.

Herran päivä on tuleva äkkiarvaamatta. Neuvoja ja kehoituksia sitä varten.

Mutta ajoista ja hetkistä ei teille, veljet, ole tarvis kirjoittaa; sillä itse varsin hyvin tiedätte, että

Herran päivä tulee kuin varas yöllä. Matt.24:43. Mark.13:33 s.

Luuk.21:34 s. 2 Piet.3:10. Ilm.3:3, 16:15. Kun sanovat: "Nyt on rauha, ei hätää mitään", silloin yllättää heidät vhiākķiā perikato, niinkuin synnytyskipu raskaan vaimon, eivätkä he pääse pakoon.

4. Mutta te, veljet, ette ole pimeydessă, niin että se päivä voisi yllät5. sillä kaikki te olette valon lapsia ja päivän lapsia; emmeole yöa emmekä pimeyden lapsia. Luuk.16:8. 6. Alkäämmesiis nukkuko, niinkuin muut, vaan valvokaammeja olkaamme raittiil.

Room.13.11s. 1 Kor.15:34. Ef.5:14. 1 Piet.5:8.
7. Sillä ne jotka nukkuvat, ne nukkuvat öisin. ja jotka juovat litsensä juovaksiin. ne ovat šiini juovuksissa

vuksiin, ne ovat õisin juovuksissa.

8. Multa me, jotka olemme päivän lapsia, olkaamme raittiit, ja olkoon pukunamme uskon ja rakkauden haarniska ja kypärinämme pelastuksen toivo.

tuksen toivo. Jes. 59:17 Ef. 8:14,17 9. sillä ei Jumala ole määrännyt meitä vihaan, vaan saamaan pelastusta Herramme Jesuksen Kristuksen

kautta, Room.5:9. 1 Tess.1:10. 10. joka on kuolint meidän edestämme, eltä me, valvoimmepa tai nukuimme, eläisimme yhdessä hänen kanssaan. Room.14:8s. 2 Kor. 5:15

11. Sentähden kehoittakaat toisianne ja rakentakaat toinen toistanne,

niinkuin teettekin.

Hebr. 10:24 s. Juud. v. 20.

12. Mutta me pyydämme teitä, veljel, antamaan tunnustuksenne niille, jolka tekevät työtä keskuudessanne ja ovat johtajanne Herrassa ja neuvovat teitä, 1 Kor. 16:18.

Gal. 6:8. Ftl. 2:29, 1 Tim. 5:17. Hebr. 13:7,17. 13. sekā pilāmāān heilā erinomaisen rakkaina heidān työnsā tāhden. Elākāāt rauhassa keskenānne!

14. Kehoitamme teitä, veljet: ojentakaat kurittomia, rohkaiskaat alakuloisia, holhotkaat heikkoja, olkaat pitkämielisiä kaikkia kõhtaan.

Matt. 18:15. Room.14:1. Gal. 6:1s. 2 Tess.3:15. armo 15. Katsokaat, ettei kukaan kosta ke- men.

nellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikäät aina tekemään hyvää toisian ne kohtaun ja kaikkia kohtaan

3 Moos. 19:18. San. 17:13 20:22 24:29. Matt 5:39. Room. 12:17. Gal 6:10.

16. Olkaat aina iloiset Luuk. 10:20. Room, 12:12. Fii 4:4

17 Rukoilkaat lakkaamatta.

Luuk, 18:1. Ef 6:18. Kol. 4.2. 18. Kiittäkäät kaikesta, Sillä se on Jumalan tahto teistä Kristuksessa Je-

19. Henkeä älkäät sammuttako,

Ef. 4:30. 2 Tim. 1-6. 20 profetioimista älkäät halveksiko, 1 Kor. 14:1,39. Ef.4:11

1 Kor. 14:1,39. EI.4:11 21. mutta koetelkaat kaikkea, pitäkäät se mikä hyvää on;

1 Kor.14.29. Fil 1:10. 1 Joh.4:1. 22. karttakaat kaikkea pahaa, mil-

22. karttakaat kaikkea pahaa, millaista se lieneekin 1 Piet. 2:1 23. Mutta itse rauhan Jumala pyhit-

läköön leidän koko olemuksenne, ja säilyköön koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne nuhteettomana Herramme Jesuksen Kristuksen tulemukseen!

1 Kor 1:8. Fil. 4:9. 1 Tess. 3:13. 2 Tess. 3:16. 24. Hän, joka teitä kutsuu, on uskollinen, ja hän on sen tekeväkin.

1 Kor. 1.9. 10:13. Fil. 1:6. 2 Tess. 3:3. 25. Veljet, rukoilkaat meidän edestämme. Kol. 4:3. 2 Tess. 3:1.

26. Tervehtikäät kaikkia veljiä pyhällä suudelmalla.

Room 16:16.1Kor.16:20.2Kor.13:12.1Piet.5:14. 27. Minā vannotan teitā Herran kauta, ettā luetatte tāmān kirjeen kaikille veljille.

28. Herramme Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne! Amen. Fil. 4:23

PAAVALIN TOINEN KIRJE TESSALONI-KALAISILLE.

I Luku.

Apostoli kiittää Jumalaa Tessalonikalaisten tähden, lohduttaa heitä ja rukoilee heidän edestänsä.

Paavali ja Silvanus ja Timoteus Tessalonikalaisten seurakunnalle Jumalassa, isässämme, ja Herrassa Jesuksessa Kristuksessa. 1 Tess. 1:: 2. Armo olkoon teille ja rauha Isäl-

tā Jumalalta ja Herralta Jesukselta Kristukselta! Room. 1:7.

3. Olemme velvolliset aina kiittä- kaasta tuomiosta, että teidät katsotmään Jumalaa teidän tähtenne, vel- taisiin arvollisiksi Jumalan valta-

jet, niinkuin oikein onkin, koska uskonne runsaasti kasvaa ja keskinäinen rakkautenne itsekussakin ja teissä kaikissa lisäänlyy, Luuk. 17:5.
El.1:16. Fll.1:3. Kol.1:3. | Tess. 1:2.2 Tess. 2:13.

4. niin että me itsekin Jumalan seurakunnissa kerskaamme teistä, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne kaikissa vainoissanne ja ahdistuksissanne, joita teillä on kestettävänä. 2Kor.7:4,14.92. 1Tess. 2:14,19. 5. osoituksena Jumalan vanhurskaasta tuomiosta, että teidät katsotteisiin ompollisitiei lumalan vantustatuta.

kuntaan, jonka tähden kärsittekin. Matt. 5:11 s. Fil. 1:28.

6. Sillä Jumala katsoo oikeaksi kostaa ahdistuksin niille, jotka teilä ahdistavat, Jer. 51:24. Sak. 2:8. 7. ja antaa teille, joita ahdistetaan.

levon yhdessä meidän kanssamme, kun Herra Jesus ilmestyy taivaasta

voimansa enkelien kanssa

Tres. 3:13. 4:16. 1 Piet. 4:18. 8. tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä ole kuuliaisia Herramme Jesuksen evankeliumille. Jes. 66:15 s. Room. 2:8. 2 Piet. 3:7. 9. He saavat silloin rangaistuksen, ijankaikkisen kadotuksen, joutuen pois Herran kasvoista ja hänen voimansa kirkkaudesta.

Jes. 2:19. Matt. 25:41.

10. kun hänsinä päivänä tulee kirkkastettavaksi pyhissään ja ihmeteltäväksi kaikissa uskovissa. Sillä te
olette uskoneet todistuksen, jonka
olemme teille julistaneet. Jes. 49:3.

olemme teille julistaneet. Jes. 49:3.
Ap. t. 1:11. Kol. 3:4. 1 Tess 1:10. Ilm. 1:7.
11. Sitä varten me aina rukoilemmekin teidän edestänne, että Jumalamme katsoisi teidät kutsumisensa arvoisiksi ja voimallisesti saattaisi täydelliseksi kaiken halunne hyvään ja
uskonne toiminnan, Fil. 2:13. 1 Tess. 2:12.
12. jotta Herramme Jesuksen nimiteissä kirkastuisi ja te hänessä, Jumalamme ja Herran Jesuksen Kristuk-

sen armon mukaan.Mal.1:11. Joh. 17:10. 2 Luku.

Anttikristuksen esiintyminen ennen Kristuksen tuloa. Kehoitus kestävyyteen.

Mutta mitä tulee Herramme Jesuksen Kristuksen tulemukseen ja meidän kokoontumiseemme hänen tykönsä, niin me pyydämme teitä, vellet. 1 Tess, 4:16 s.

Velgt.

2. ettetteanna minkään hengen eikä sanan eikä minkään muka meidän lähettämämme kirjeen heti järkyttää itseänne, niinettä menetätte mielenne maltin, ettekä niiden peljästyttää itseänne, ikäänkuin Herran päivä jo

olisi kāsissā.
Jer. 29:3. Matt. 24:4. Kol. 2:8,18. 1 Joh. 4:1.
3. Alkāti antako kenenkāān vietellā itseānne millāān tavalla; sillā se pāivā ei tule ennenkuin luopumus tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, tuo kadotuksen lapsi, Matt. 24:23. Ef. 5:6. 1 Tim. 4:1. 1 Joh. 2:18.

Matt. 24:23. Ef. 5:6. 1 Tim. 4:1. 1 Job. 2:18.
4. tuo vastustelija, joka korottaa itsensä yli kaiken. jota jumalaksi tahi jumaloitavaksi nimitetään, niin että asetakse Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala. Dan. 7:26.
6. Ettekö muista, että minä, kun vielä

olin luonanne, sanoin tämän teille?

Ja nyt te tiedātte mikā hāntā pidāttāā, niin ettā hān vasta ajallaan ilmestyv.

 Laitiomuuden salaisuus on näet jo vaikuttamassa; jahka vain tulee poistetuksi se, joka tätä nykyä pidättää, 1 Joh. 2:18.

8. niin silloin ilmestyy tuo laiton, jonka Herra Jesus on tappava suunsa hengahdyksellä ja tuhoava tule-

muksensa ilmestyksellä.

Job 4.9. Jes. 11:4. Ilm. 19:15,20.
9. tuo, jonka tulemus tapahtuu saatanan vaikutuksesta kaikella valheen voimalla ja tunnuksin ja ihmein Matt. 24:24. Joh. 8:44. Et. 22. Ilm. 13:15.

Mat. 24:24. Jon. 8:44. En. 2°2. 11m. 13:18; 10. ja kaikilla vääryyden viettelyksillä niille turmioksi, jotka joutuvat kadotukseen, sentähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, että olisivat pelastuneet. 2 Kor. 4:8.2 Tim. 4:4

onsivat peiastuneet. 2 kor.4:8:2 Tim.4:4 11. Ja sentähden Jumala on lähettävä heille voimallisen elsytyksen,

niin että uskovat valheen,

12. jotta kaikki ne tuomittaisiin. jotka eivät ole uskoneet totuuteen, vaan

mielistyneet vääryyteen.

13. Mutta me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa leidän tähtenne, veljet, te Herran rakastetut, sentähden että Jumala alusta alkaen valitsi teidät pelastumaan sen kautta, että Henki leidät pyhittää ja että uskotte toiuuteen,

Ef. 1:4. 1 Tess. 1:3 s. 2 Tess. 1:3.

14. johon hän myös on kulsunut teidät meidän evankeliumimme kauta, että pääsisitte omistamaan HerrammeJesuksenKristuksen kirkkauden. 1 Tess. 5:9. 1 Piet. 5:10.

15. Niin seisokaat siis, veljet, lujina ja pitäkäät kiinni niistä opetuksista, joita olelle saaneet joko sanoistamme tai kirjeestämme. 2 Tess. 8:6.

16. Ja Herramme Jesus Kristus itse ja Jumala, Isämme, joka on rakastanut meitä ja armossansa antanut meille ijankaikkisen lohdutuksen ja hyvän toivon,

17. johduttakoon teidän sydänimiänne ja vahvistakoon teitä tekemään ja puhumaan kaikkea, mikä hyvää on. 1 Tess. 3:12.

3 Luku.

Paavali kehoittaa kärsivä|lisesti odottamaan Herraa ja vaatii kurittomia järjestykseen ja ahkeruuteen, sekä käskee nouvomaan veljiä.

Ja sitten vielä, veljet, rukoilkaat meidän edestämme, että Herran sanalla olisi hyvä menestys ja ettäse tulisi kirkastetuksi muuallakin niinkuin teidän keskuudessanno.

Matt. 9:38. Ef. 6:188. Kol. 4:3. 1 Tess. 5:26.

2 TESSALONIKALAISILLE 3. 1 TIMOTEUKSELLE 1.

2. ja että me pelastuisimme nurjista ja häijyistä ihmisistä; sillä usko ei ole joka miehen.

Ap. L 2:40. Room. 10:16. 15:30 s. 3. Mutta Herra on uskollinen, ja hän on vahvistava teitä ja varjeleva pahasta, Joh 17:15. 1 Kor. 1:9. 10:13. 1 Tess. 5 24.

4. Ja me luotamme teihin Herrassa, että sekä nyt että vasta teette mita kaskemme teille. 5. Ja Herra ohjatkoon teidän sydäm-

menne Jumalan rakkauteen ja Kris-

tuksen kärsivällisyyteen.

6. Mutta Herran Jesuksen Kristuksen nimessä me käskemme teitä, veljet, vetäytymään pois jokaisesta veljestä, joka vaeltaa kurittomasti eikä sen opetuksen mukaan, jonka olette saaneet meiltä. Room, 16:17.

1 Kor.5:9 s. 1 Tess.5:14. Tiit.3:10. 2 Joh. v. 10. Tiedattehan itse kuinka meidan jälkiämme on kuljettava; sillä me emme ole olleet kurittomia keskuudessanne, 1 Kor. 4:16, 11:1, 1 Tess. 1:6, 2:9 s. 8.emmekä ilmaiseksi svoneet kenenkään leipää, vaan ahdingossa ja vaivassame yöt ja päivät työtä teimme, jottemme olisi kenellekään teistä ra-Ap. t. 18:3. 20:34. situkseksi:

1 Kor. 4:12. 2 Kor. 11:9. 12:13. 1 Tess. 2:9. 9. eipä silti, ettei meillä olisi siihen valtaa, vaan ollaksemme teille esikuvaksi, jotta te kulkisitte meidän jäl-

kiämme. Matt. 10:10.

Sillă johan me teidăn luonanne ollessamme sääsimme teille, että kuka ei tahdo työtä tehdä, hän olkoon syömättakin.

11. Kuulemme näet muutamain vaeltavan kürittomasti keskuudessanne, kun eivättee mitään työtä, vaan jou-

tilasna ovat.

12. Semmoisia me käskemme ja kehoitamme Herrassa Jesuksessa Kristuksessa, tekemään työtä hiliaisuudessa ja syömään omaa leipäänsä.

Ef. 4.28. 1 Tess. 4:11. 13. Mutta te, veljet, älkäät väsykö tekemästä sitä, mikä on hyvää. Gal.6:9. 14. Mutta jos kuka ei tottele sitä mi-

tä tässä kirjeessä olemme kirjoittanect, niin merkitkäät hänet älkäätkä seurustelko hänen kanssaan, jotta hān hāpeāisi. Matt. 18:17. 1 Kor 5:11.

15. Alkäät kuitenkaan pitäkö häntä vihollisena, vaan neuvokaat niinkuin veljeä. 16. Mutta itse rauhan Herra antakoon

teille rauhansa aina ja kaikin tavoin! Herra olkoon kaikkien teidän kans-Room, 15:33, 16:20.

2 Kor. 13:11. Fil. 4:9. 1 Tess. 5:23. 17. Tervehdys minun, Paavalin, omalla kädelläni!Tämä on merkkinä jokaisessa kirjeessäni, näin kirjoitan.

1 Kor. 16:21. Kol. 4:18.

18. Herramme Jesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkien teidän kans-1 Kor. 4:16. 9:48. Fil. 3:17. 1 Tess. 1:6. 2:7,10. | sanne! Amen.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TIMOTEUKSELLE.

I Luku.

Armon ja rauhan toivotus. Väärän opin varoitus. Apostoli ylistää uskoa ja rakkautta Jesuksessa Kristuksessa sekä rohkaisee Timoteusta.

Paavali, Kristuksen Lesuksen apostoli, joksi Jumala, meidan vapahtajamme, ja Kristus Jesus, meidän tolvomme, on hänet määrännyt,

Ap.t. 9:15. Gal. 1:1. Kol. 1:27. 2. Timoteukselle, oikealle pojalleni uskossa. Armo, laupeus ja rauha Isaltä Jumalalta ja Kristukselta Jesukselta, meidan Herraltamme!

Ap.t. 16:1. 2 Tim. 1:2. Tit. 1:4. 3. Minä kehoitan nyt, niinkuin Makedoniaan lähtiessäni kehoitin sinua jäämäänEfesoon,neuvoaksesi eräitä, etteivät muuta oppia esittäisi,

Gal. 1:6s. 1 Tim. 6:3s.

4. eivätkä puuttuisi taruihin ja loppumattomiin sukuluetteloihin, jotka pikemmin antavat aihetta riitakysymyksiin kuin edistävät Jumalan talouden hoitamista uskossa.

1 Tim. 4:7. 6:4. 2 Tim. 2:16,23. Tit. 1:14.3.9. 5. Mutta kehoittamisen päämäärä on rakkaus puhtaasta sydämmestä ja hyvästä omastatunnosta ja vilpittömästä uskosta. 5 Moos. 6:5.

Matt. 22.37. Room. 13:8 s. Gal. 5.6.14. 6. Muutamat ovat hairahtuneet niistă pois ja poikenneet turhiin jaarituksiin, 1 Tim. 6:4,20.

7. tahtoen olla lainopettajia, vaikka eivät ymmärrä mitä puhuvat eivät-

kā mitā varmaksi vāittāvāt. 8. Mutta me tiedāmme, ettā laki on'

hyvä, kun sitä oikein käytetään, Room. 7:12. 9. ja pidetään mielessä se, että lakia ei ole pantu vanhurskaalle, vaan väärille ja niskoitteleville, jumalattomille ja syntisille, epähurskaille ja epäpyhille, isänsä tappajille ja äitinsä tappaiille, murhamiehille.

Gal. 3:19. 5:23.

10. huorintekijöille, miehensaastuttajille, thmiskauppiaille, valehtelijoille, valehtelijoille, valehtelijoille, valapattoisille ja kaikelle muulle, mikä on tervettä oppia vastaan –

11. autuaan Jumalan kirkkauden e-

vankeliumin mukaisesti, joka on uskottu minulle. 1 Tess. 2:4.

12. Minā kiltān hāntā, joka minulle on voimaa antanut, Kristusta Jesusta, meidān Herraamme, siltā, ettā hān katsoi minut uskolliseksi ja asetti palvelukseensa,

13. minut, entisen pilkkaajan ja vainoojan ja väkivallantekijän. Mutta minä sain laupeuden, koska olin tehnyt sitä tietämätönnä, epäuskossa;

nätönnä, epäuskossa; Ap.t. 8:3. 9:1. 22:4. 26:9.

1 Kor. 15:9, Gal. 1:13. Fil. 3:6. 14. ja Herramme armo oli ylen runsas, ynnnä usko ja rakkaus, joka on Kristuksessa Jesuksessa. Room.5:20.

15. Se sana on varma ja vastaanottamista kaikin puolin ansaitseva, että Kristus Jesus on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan, joista minä olen suurin; Matt. 1:21, 9:18.

Mark. 2:17. Luuk. 5:32. 19:10. 1 Job. 3:5. 16. mutta sentähden minä sain laupeuden, että Jesus Kristus minussa ensin osoittaisi koko pitkämielisyytensä esikuvaksi niille, jolka tulevat uskomaan häneen itsellensä ijankaikkiseksi elämäksi.

17. Mutta ijankaikkiselle kuninkaalle, katoamattomalle, näkymättömälle, ainoalle Jumalalle olkoon kunnia ja kirkkaus ijankaikkisuuksien ijan-

kaikkisuuksissa! Amen.

Room. 16:27. 1 Tim. 6:16.

18. Tämän käskyn minä aikaisempien, sinusta annettujen ennustusten mukaisesti . uskon sinulle, poikani Timoteus, että niiden nojalla taistelisit jalon taistelun, 1 Tim 6:12.

19. säilyttäen uskon ja hyvän omantunnon, jonka eräät ovat työntäneet luotaan ja uskossaan haaksirikkoon

joutuneet. 1 Tim. 3:9.
20. Niitä ovat Hymeneus ja Aleksander, jotka olen antanut saatanan hal-

20. Mila ovat riymeneus ja Aleksander, jotka olen antanut saatanan haltuun, jotta heitä kuritettaisiin, etteivätenääherjaa. 1Kor.6:5. 2Tim.2:17.4:14.

2 Luku.

Kehoitetaan rukoilemaan kaikkien ihmisten edestä. Neuvoja miehille ja naisille. Niin kehoitan siis ennen kaikken anomaan,rukoilemaan,pitämään

esirukouksia ja kiitoksia kaikkien ihmisten edestä, 2. kuningasten ja kaiken esivällan edestä, että saisimme viettää rauhallista ja hiljaista elämää kaikessa jumalisuudessa ja arvokkuudessa ja hundista elämää kaikessa jumalisuudessa ja arvokkuudessa ja hundista ja hiljaista elämää kaikessa jumalisuudessa ja arvokkuudessa ja hundista ja hundista ja kaikessa jumalisuudessa ja hundista ja kaikessa jumalisuudessa ja hundista ja kaikessa jumalisuudessa ja hundista ja kaikessa jumalisuudessa ja hundista ja kaiken ja

Jer. 20:7.
3. Sillä se on hyvää ja otollista Jumalalle, meidän vapahtajallemme,
4. joka tahtoa että kaikki ihmiset

4. joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat totuuden tuntemaan. Hes. 18-23. 2 Piet, 3-9.

5. Sillä yksi on Jumala, yksi myös välittäjä Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jesus, Joh. 17:8,

Room. 3:29a. Gal. 3:19a. Hebr. 9:15. 6. joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien edestä, josta oli todistettava oikeina aikoinaan; Matt. 20:28. 2 Kor. 5:15.

Gal.1.4. Ef.1:7. 5:2. Kol.1:14. Tiit.2:14. 7. ja siti varien minä olen pantu saarnaajaksi ja apostoliksi — puhun totta, en valhettele — pakanain opeitajaksi uskossa ja totuudessa.

Ap.t. 9:15. 13:2. 22:21. Room.11:18. 15:16.
Gal.1:15a. 2:7a. Ef.3:8. 1 Tim.1:11.
8. Tahdon siis, että miehet rukoilevat joka paikassa, kohottaen pyhiäkäsiä ilman vihaa ja epäilystä,

Ps. 1842. Val.3:41. Matt.5:23 s. Job. 4:21. 9. ja niinikään että naiset ovat säädyllisessä puvussa ja kaunistavat itseään kainoudella ja siveydellä, ei palmikoiduilla hiuksilla, ei kullalla, ei helmillä eikä kallisarvoisilla vaatteilla, Jes.3:16s. Tilt.2:3, 1 Piet.3:3 s. 10. vaan hyvillä teoilla, niinkuin sopii naisille, jotka tunnustautuvat jumalaapelkääviksi, 1 Tim.5:16. 11. Oppikoon nainen hiljaisuudessa, kaikin puolin alistuvaisena pysyen;

1 Moos. 3:16. 1 Kor. 14:34 s. Ēl. 5:22,24. 12. multa minā en salli naisen esiintyā opettajana enkā vallita miestā, vaan elāköön hiljaisuudessa.

13. Sillä Adamhan luotiin ensin,

sitten Eva;

1 Moos. 1:27. 2:18,22. 1 Kor. 11:8s. 14. eikä Adamia petetty, vaan nainen petettiin ja joutui rikkomukseen.

1 Moos.8:6. 2 Kor.11:3. 15. Mutta hän on pelastuva lapsensynnyttämisen kautta, jos pysyy uskossa ja rakkaudessa ja pyhityksessä, siveästi eläen.

3 Luku.

Apostoli osoittaa minkälaisia seurakunnan kaitsijain eli piispain ja seurakunnan palvelijain tulee olla. Jumalisuuden salaisuus.

Se on totinen sana: jos joku pyrkii seurakunnan kaitsijan toimeen, niin hän halusa jaloon toimeen.

Ap. t. 20:28. Fil. 1:1.

2. Niin tulee siis seurakunnan kaitsijan olla nuhteeton, yhden vaimon mies, raitis, maltillinen, säädyllinen, vieraanvarainen, kykenevä opettamaan, Thit. 1:6 s. 1 Pet. 5:3. 3. ei viiniin menevä, ei raju, vaan lempeä, ei riitaisa, ei ahne,

8 Moos. 10:9 2 Tim. 2:24.

4. vaan joka omaa taloansa hyvin hallitsee ja kaikella arvokkuudella pitää lapsensa kuuliaisina; 18am. 2:12s.

5. sillä jos joku ei osaa hallita omaa taloansa, kuinka hän voi pitää huolta Jumalan seurakunnasta?

6. Alkõõn hän olko äskenkristitty, ettei paisuisi ja lankeaisi perkeleen

tuomioon.

7. Ja hänellä tulee myös olla hyvä todistus ulkopuolella olevilla, ettei joutuisi perkeleen häväistykseen ja paulaan. 2 Kor S 21.

paulaan. 2 Kor 8:21. 8. Niinikään tulee diakonein olla arvokkaita, ei kaksikielisiä, ei paljon viinin nauttijoita, ei häpeüllisen voiton pyyläjiä, Ap. t. 6:3.

9. ja heidän tulee säilyttää uskon salaisuus puhtaassa omassatunnossa

1 Tim. 1:19.

10. Mutta heitäkin koeteltakoon ensin, sitten palvelkoot, jos ovat nuhteettomia.

11. Ninikään tulee vaimojen olla arvokkaita, ei panettelijoita, vaan raittiita, uskollisia kaikessa. (Tim. 2-98.

12. Diakoni olkoon yhden vaimon mies, lapsiaan ja taloaan hyvin hal-

litseva.

13 Sillä ne, jotka hyvin palvelevat, hankkivat itselleen kunnioitettavan aseman ja suuren pelottomuuden uskossa, joka on Kristuksessa Jesuksessa. Matt. 25:21.

Ap. L 4:29. 1 Tim. 5:17. 13oh 3:21.
14. Vaikka toivon pian pääseväni luoksesi, niin kirjoitan tätä sinulle, 15 että jos viivyn, tietäisit miten tulee käyttäytyä Jumalan huoneessa, joka on elävän Jumalan seurakunta, totuuden pylväs ja perustus.

Ef. 2:19a.

16. Ja tunnustetusti suuri on jumalisuuden salaisuus: Hän, joka on ilmestynyt lihassa, vanhurskaantunutelengessä, näyttäytynyt enkeleille, saarnattu pakanain keskuudessa, uskottu maailmassa, olettu ylös kirkkauteen! Mark. 16:19. Joh. 1:14. Ap. t. 1:9.

Room. 1:4. Ef. 1:20. 3:6. 1 Pret. 1:12. 3:18.

4 Luku.

Luopumus tulevina aikoina. Varoituksia ja neuvoja seurakunnan kaitsijan toimeen. Mutta Henki sanoo selvästi, että tulevina aikoina moniaat luopu-

vat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja perkeleitten oppeja,

Matt. 24:23 s. 2 Tess. 2:3. 2 Tim. 3:1 s. 2 Piet. 3:3 s. 1 Joh. 2:18. 4:1. Juud. v. 18 s. 2. ulkokullaisten valheenpuhujien viettelyksestä, joiden omatunto on politinraudalla merkitty,

3. he kieltävät menemästä naimisiin ja nauttimasta ruokia, mitkä Jumala on luonut niiden nautittaviksi kiitoksella, jotka uskovat ja ovat tul-

leet totuuden tuntemaan.

1 Moos. 9:3. Room 14:6. 1Kor. 10:30s. Kol. 2:20s. 4. Sillä kaikki, mitä Jumala on luonut; on hyvää eikä mikään ole hyljättävää, kunhan se kiitoksella oletaan vastaan; 1 Moos. 1:31. Ap.t. 10:14 s. Room.14:14,20. 1 Kor. 10:25. Kol.2:16, Trit. 1:15. 5. sillä se pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella. Matt. 15:36. 6. Kun tätä veljille opetat, niin olet hyvä Kristuksen Jesuksen palvelija. joka ravitset itseäsi uskon ja sen hyvān opin sanoilla, jota olet noudattanut. 2 Tim. 1:5. 3:14 f. Mutta epäpyhiä ja ämmäin taru-

ja karta ja harjoita itseäsi jumalisuuteen. 17lm.1:4. 620. 27lm.2:16,23. 8. Sillä ruumiillisesta harjoituksesta on vain vähä hyötyä; mutta jumalisuudesta on hyötyä kaikkeen, koska sillä on elämän lupaus, sekä

nykyisen että tulevaisen.

Ps. 37:4. San. 10:27. 1 Tim. 6:6.

9. Tāmā on totinen sana ja vastaanottamista kaikin puolin ansaitseva.

10. Sillä sitä varienhan me vaivaa näemme ja kilvoittelemme, koska me olemme panneet toivomme elävään Jumalaan, joka on kaikkein ihmisten vapahtaja, varsinkin uskovaisten.

11. Tätä käske ja opeta.

12. Alköön kukaan nuoruuttasi katsoko ylön, vaan ole sinä uskovaisille esikuva puheessa, vaelluksessa, rakkaudessa, uskossa, puhtaudessa.

1 Kor. 16:10 s. Tiit. 2:7,15. 1 Piet. 5:3. 13. Lue, kehoita ja opeta ahkerasti,

kunnes tulen.

14. Alā laiminlyö sinussa olevaa armolabjaa, joka sinulle annettiin ennustuksen kautta, vanhimpien pannessa kātensā sinun pāāllesi.

Ap. t. 6:6. 8:17. 13:3. 19:6. 1 Tess. 5:19 s. 1 Tim. 1:18. 5:22. 2 Tim. 1:s. 15. Harrasta näitä, elä näissä, että edistymisesi olisi kaikkien nähtävissä.

16. Ota vaarin itsestäsi ja opista, pysy alati niissä; sillä jos sen teet, olet pelastava sekä itsesi ellä ne, jotka sinua kuulevat.

Ap. t. 40:28. 1 Kor. 9:22. Jank. 5:29.

5 Luku.

L'envoja ja objeita seurakunnan hoidossa erittäinkin leskien ja holhottavien suhteen. Seurakunnan vanhimmat ovat kunniassa

pidettävät.

A lä nuhtele kovasti vanhaa miestä, vaan neuvo niinkuin isää, nuorempia niinkuin veljiä,

3 Moos, 19:32, 2 Tess, 3:15. 2. vanhempia naisia niinkuin äitejä, nuorempia niinkuin sisaria, kaikessa puhtaudessa.

3. Kunnioita leskiä, jotka ovat oi-

keita leskiä.

- 4. Mutta jos jollakin leskelläon lapsia tai lapsenlapsia, oppikoot nämä ensin hurskaasti hoitamaan omaa huonekuntaansa ja maksamaan mitä ovat velkaa vanhemmilleen, sillä se on otollista Jumalan edessä. Matt. 15:4s.
- 5. Oikea ja yksinäiseksi jäänyt leski panee toivonsa Jumalaan ja anoo ja rukoilee alinomaa, yöllä ja päivällä; Luuk. 2:36 s.

6. mutta hekumoiva on kuollut, vaikka elää. Rf. 2:1. Jaak. 5:5. 7. Teroita tätäkin, että olisivat nuh-

teettomat.

8. Mutta jos joku ei pidā huolta omaisistaan ja varsinkaan ei huonekuntalaisistaan, niin hän on kieltänyt uskon ja on pahempi kuin se, 2 Tim. 8:5. Titt. 1:16. joka ei usko.

9. Valittavissa olkoon ainoastaan semmoinen leski, joka ei ole kuuttakymmentä vuotta nuorempi ja joka on ollut yhden miehen vaimo,

5 Moos. 24:8 s. 10. josta on todistettu, että hän tekee hyviä tõitä, joka on lapsia kasvattanut, vieraita holhonnut, pyhien jalkojapessyt,ahdistettujaauttanutja kaiken hyvän tekemistä harastanut. 1 Moos.18:2 s. Joh.13:14. Hebr.13:2. 1 Piet.4:9.

Mutta nuoret lesket hylkää; sillä kun he himokkaiksi käyden vieraantuvat Kristuksesta, tahtovat he

mennä naimisiin,

12. ja ovat tuomion alaisia, koska ovatensimmäisen uskonsa hyljänneet. 13. Oppivatpa kylää kierrellessään lisäksi vielä laiskoiksi, eikä ainoastaan laiskoiksi, vaan myös juoruisiksi ja kaikenlaisissa häärimään, ja sopimattomia puhumaan. Tiit. 2:3.

14. Tahdon sentähden, että nuoret lesket menevät naimisiin, synnyttävät lapsia, hoitavat talouttaan eivätkä anna vastustajalle mitään aihetia solvaamiseen. 1 Kor. 7:9.

15. Sillä muutamat ovat jo känntyneet pois saatanaa seuraamaan.

16. Jos jollakin uskovaisella miehellä tahi naisella on leskiä, niin pitāköön niistā huolta, ālköönkā seurakuntaa rasitettako, että se voisi pitää huolta oikeista leskistä

17. Vanhimpia, jotka seurakuntaa hvvin hoitavat, pidettäköön kahdenkertaisessa kunniassa, varsinkin niită, jotka tekevăt sanan työtä ja opet-

Fil. 2:29. 1 Tess. 5:12 s. Hebr. 13:17. 18. Sillä sanoohan Raumattu: "Älä sido riihtā puivan hārjān suuta," ja: "Työmies on palkkansa ansain-nut." 5 Moos. 24:14 s. 24:4

Matt. 10:10 Luuk. 10:7. 1 Kor. 9:9. 19. Älä ota kuuloosi syytettä vanhinta vastaan, jollei sitä ole vahvista-massa kaksi tai kolme todistajaa.

5 Moos. 19:15. Matt. 18:16. 20. Nuhtele niitä, jotka syntiä tekevät kaikkien kuullen, että muutkin

pelkäisivät.

5Moos.17:13.19:20. Gal.2:14. Ef.5:11. Tiit, 1:13. 21. Minä teroitan sinullė Jumalan ja Kristuksen Jesuksen ja valittujen enkelien edessä, että noudatat tätä ilman ennakkomielipiteitä ja ketään suosimatta. 1 Tim.6:15 8.

22. Alā ole lijan kārkās panemaan kāsiäsi kenenkään päälle, äläkä rupea osalliseksi muiden synteihin. Pida

itsesi puhtaana.

Ap.t.6:6. 1 Tim. 4:14. 2 Tim. 1:8. 23. Alā enāā juo vain veltā, vaan käytä vähän viiniäkin vatsasi tähden ja usein uudistuvien vaivaisi vuoksi.

24. Muutamien ihmisten synnit ovat ilmeiset ja saavat ennen heitä tuomionsa, toisten taas tulevat ilmi jälestăpāin;

25. samoin hyvätkin teot ovat ilmeiset, eivätkä nekään, jotka eivät sitä ole, voi salassa pysyä.

6 Luku.

Palvelijain velvollisuudet. Apostoli kehoittaa totiseen ja puhtaasen Jumalan palvelemiseen, ja neuvomaan rikkaita, sekä väit-

tämään valhetiedon vastaväitteitä. Kaikki jotka ovat orjina ikeen alla, pitäkööt isäntiänsä kaikessa kunniassa, ettei Jumalan nimi ja oppi tulisi häväistyksi. Room.2:24.

Ef.6:5 s. Kol.8:22 s. Tiit.2:9. 1 Piet.2:18. 2. Mutta ne, joilla on uskovaiset isännät, älkööt pitäkö heitä vähemmässä arvossa sentähden,että he ovat veljiä, vaan palvelkoot heitäsitä ennemmin, koska he ovat uskovia ja rakastettuja ja harrastavat hyväntekemistä. Tätä opeta ja tähän kehoita.

Jos joku toisin opettua eikä pitäy-1 Tim. 1:6. dy Herramme Jesuksen Kristuksen terveellisiin sanoihin eikä siihen oppiin, joka vie jumalisuuteen,

Gal 16 s. 1 Tini 13 s. 2 Tim.1:13. 4. niin hän on paisunut eikä ymmärrä milään, vaan on riitakysymyksien ja sanakiistojen kipeä, joista syntyy kateutta, riitaa, herjauksia, pa-

hoja epäluuloja.

1 Kor. 8:2. 2 Tim. 2:14.23. 3:8. Tiit. 1:11. 3:9. 5. alituisia kinastuksia niiden ihmisten kesken, jotka ovat mieleltään turmeltuneet ja totuuden menettäneet ja jotka pitävät jumalisuutta voiton lähteenä Eroita itsesi pois senkaltaisisto. Room. 16:17.

6. Ja suuri voittohan jumalisuus yhdessä tyytyväisyyden kanssa onkin.

San. 15:16. Fil. 4.11 s. 1 Tim. 4:8. 7 Emmehän ole maailmaan mitään tuoneet, emme siis voi täältä mitään viedākāān "Job 1:21. Ps. 49.18. Saarn. 5:14 s. 8. vaan kun meillä on elatus ja vaatteet, niin tyytykäämme niihin.

Ps.55-23. Sau. 30-8. Matt 6.25 s. Hebr. 13:5. 9. Mutta ne, jotka tahtovat rikastua, lankeavat kiusaukseen ja paulaan ja moniin mielettömiin ja valungollisiin himoihin, jotka upottavat ihmiset turmioon ja kadotukseen.

San.11:28, 28:30. Matt. 13:22. Mark. 10:23 s. Jaak. 5-1 s. 10. Sillä ahneus on kaikellaisen paban juuri; sitä ovat monet himoinneet ja eksyneet pois uskosta ja itsellensä monta tuskaa saattaneet.

2 Moos.23:8. San. 15:16. Matt. 26.15 s. 11. Mutta sinä, Jumalan ihminen, pakene semmoista, ja pyri vanhurskauteen, jumalisuuteen, uskoon, rakkauteen, kārsivāllisyyteen, sāvyisyyteen.

2 Tim. 2:22. Hebr. 12:14. 12. Taistele uskon jalo taistelu, tartu kiinni ijankaikkiseen elämään, jobon olet kutsuttu ja jota varten olet tunnustanut jalon tunnustuksen monen todistajan edessä.

t Kor.9:24 s. Fil.3:12 s. 1 Tim.1:18, 2 Tim.4:7.

13. Kaikki eläväksi tekevän Jumalan edessä ja Kristuksen Jesuksen edessä. joka Pontius Pilatuksen edessä todisti ja teki tuon jalon tunnustuksen, minā kehoitan sinua, 5 Moos. 32:39. Job 33:4. Matt.27:11 Job. 18:36s. Ap.t.17:25. 1Tim.5:21. 14. että tahrattomasti ja moitteettomasti pidät käskyn Herramme Jesuksen kristuksen ilmestymiseen saakka. 1 Tess.5:23.

15. jonka aikanaan on tuova näkvviin se autuas ja ainoa valtias, kuningasten kuningas ja herrain Herra.

5 Moos. 10:17 1 Tim. 1:17. Ilm. 17:14. 19:16. 16. iolla ainoalla on kuolemattomuus; joka asuu valossa, mihin ei kukaan taida tulla , jota yksikään ihminen ei ole nähnyt eikä voi nähdä hänelle olkoon kunnia ja ijankaikkinen voima! Amen. 2 Moos. 33:20.

5 Moos. 4:12. Joh. 1:18. 1 Joh. 4:12. 17. Neuvo niitä, jotka nykyisessä maailman-ajassa ovat rikkaits, etteivät ylpeilisi eivätkä panisi toivoansa epävarmaan rikkauteen, vaan Jumalaan, joka runsaasti antaa meille kaikkea nautittavaksemme.

Job 31:24 s. Ps.62:19. Mark.4:19. 10:24. Luuk.12:15 s. 1 Tim.4:10. 18. neuvo heitä, että tekevät hyvää. hyvissä töissä rikastuvat, ovat anteliaita ja omastansa jakelevat,

5 Moos.15:7,10. Luuk.6:38. 2 Kor.9:6s. Gal.6:9s. Hebr. 13:16. Jank. 2:16. 19. kooten itselleen aarteen, hyvän perustuksen tulevaisuuden varalle. jotta voittaisivat itselleen tosi-elämăn. Matt.6:20. Luuk.16:9. 1 Tim.3:13. 20. Oi Timoteus, talleta mikä sinulle on uskottu, ja vältä tuon tiedon nimellä kulkevan valhetiedon epäpyhiā ja tyhjiä puheita ja vastaväilteitä, 1 Tim, 4:6 s. 2 Tim. 1:14. 2:14. Tiit. 1:14. 3:9. 21. johon tunnustautuen muutamat ovat uskosta hairahtuneet! Armo olkoon sinun kanssasi! Amen.

2 Tim. 2:18.

PAAVALIN TOINEN KIRJE TIMOTEUK-SELLE.

I Luku.

Paavali toivottaa Timoteukselle armoa ja rauhaa ja kehoittaa häntä kärsimään vaivaa evankeliumin takia ja pysymään puhtaassa opissa.

Paavaii. Jumalan tahdosta Kristuksen Jesuksen apostoli, elämän lupauksen mukaan, joka on Kristuksessa Jesuksessa.

2. rakkuulle pojalleniTimoteukselle.

Armo, laupeus jarauba Isältä Jumalalta ja Kristukselta Jesukselta, meidan Herraltamme! Ap.t.16:1. 1 Tim.1:2. 3. Minā kiitān Jumalaa, jota esivanhemmistani asti palvelen puhtaalla samoinkuin minä omallatunnol**la** lakkaamatta muistelen sinua rukouksissani yöllä ja päivällä,

Ap. L.23:1. 24:14 s. Ef 1:16. Fil.1:8. 3:5 s. 1 Tesu.1:2. 3:10.

4. haluten, muistaessani kyvneleitāsi, saada sinua nāhdā, jotta tāyt-

tyisin ilolla -

3. kun mieleeni johtuu se vilpitön usko. joka sinussa on, joka ensin oli iso-āidissāsi Loiksessa ja āidissāsi Eunikessä ja joka, siitä olen varma. on sinussakin. Ap.t.16:1. 2 Tim.3:15.

6. Siitä syystä muistutan sinua herättämään uuteen virkeyteen sen Jumalan armolahjan, joka sinussa on ja jonka sait minun kätteni päällepanemisen kautta. 1 Tim.4:14. 7. Sillä Jumala ei ole antanut meille

pelkuruuden henkeä, vaan voiman ja rakkauden ja raittiuden hengen.

Room.8:15. 8. Alā siis hāpeā todistusta Herrastamme äläkäminua, hänen vankiaan, vaan kärsi yhdessä minun kanssani vaivaa evankeliumin tähden Jumalan voiman mukaan. Room, 1:16.

Ef. 3:1. Fil. 4:14. 2 Tim. 2:8. Filem. v. 9. 9. joka on pelastanut meidät ja kutsunut pyhällä kutsumuksella, ei meidan tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan. oka meille ennen ijankaikkisia aikoja on annettu Kristúksessa Jesuksessa, Room, 8:28. 9:11 s.

Ef. 1:4. 1 Tess. 4:7. Tiit. 1:2. 3:4 s. 10. mutta nyt ilmisaatettu Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen kautta. oka kuoleman otti pois ja toi valoon elämän ja katoamattomuuden evankeliuminsa kautta,

Jes. 25:8. Room. 16:25 s. 1 Kor. 15:55 s. Ef. 1:9. Kol. 1:26. Hebr. 2:14. jonka julistajaksi ja apostoliksi ja opettajaksi minä olen pantu.

Ap. t. 9:15. 13:2. 22:21. Gal. 1:15s. 2:8s. Ef. 3:8, 1 Tim. 2:7. 12. Siitä syystä minä myös tätä kärsin, enkä häpeä; sillä minä tiedän, kehen minä uskon, ja olen varma siitä, että hän on voimallinen siksi päiväksi säilyttämään sen, mikä minulle on uskottu. Ps. 16.5. Ef. 3:1. F1i. 1:6.

13. Pysy niissä terveellisen opin sanoissa, jotka olet minulta kuullut, uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jesuksessa.1Tim.6:3.2Tim.3:14. 14. Säilytä meissä asuvan Pyhän Hengen kautta se hyvä, mikä sinulle on

ıskottu. 1 Kor 3:16. 1 Tim. 6:20. 15. Sinä tiedät, että kaikki Aasiauskottu. laiset ovat kääntyneet minusta pois;

niiden joukossa ovat Fygelus ja Hermogenes. Ap. t. 19:10. 2 Tim 4.10,16. 16 Antakoon Herra laupeutta One-

siforon huonekunnalle, sillä usein hän on virvoittanut minua, eikä ole kahleitani hävennyt.

Matt. 25:36, 2 Tim 4:19.

17. vaan kun tuli Roomaan, etsi hän minua innokkaasti ja löysi Ap. t. 28:30. minut.

18. Herra antakoon hänen löytää laupeuden Herran tykönäsinä päivänä! Ja kuinka suuria ne palvelukset olivat, joita hän teki Efesossa, sen sinä parhaiten tiedät. Matt. 5:7. Juud. v. 21.

2 Luku.

Kehoitus vahvistumaan armossa ja uskollisesti kiivoittelemaan sekä muistamaan Jesusta Kristusta.

(Jahvistu siis, poikani, siinä armossa, joka on Kristuksessa Jesuksessa: Rf. 6:10.

2. ja mitä olet kuullut minulta monen todistajan läsnä ollessa, usko se luotettaville henkilöille, jotka voivat tulla kelvollisiksi muitakin opet-Till. 1:5.

 Kārsi sinākin vaivaa niinkuin jalo Kristuksen Jesuksen sotamies.

2 Tim. 1:8. 4:5. 4. Ei kukaan, joka sodassa palvelee, sekaannu elatuksen toimiin, sillä hän tahtoo olla mieliksi sille, joka on hänet palkannut.

Eihän sitäkään, joka kilpailee,seppelöidä, jollei hän kilpaile säännön mukaisesti. 1 Kor.9:25.2 Tim.4:7.11m.2:10. Peltomiehen, joka vaivaa näkee, tulee ennen muita päästä osalliseksi

hedelmistä. 1 Kor. 9:7. Tarkkaa mitä sanon; Herra on antava sinulle ymmärrystä kaikkeen.

8. Muista Jesusta Kristusta, joka on kuolleista herätetty, ja on Davidin siementä sen evankeliumin mukaan. iota julistan

2 Sam. 7:12. Ps. 132:11. Jes. 11:1. Matt.1:1. Ap.t.2:30 s. 13:22 s. Room.1:3. 1 Kor.15:4.20. 9. ja jonka vuoksi vaivaa kärsin, kahleihin asti, niinkuin pahantekijä; mutta Jumalan sana ei ole kahlehdittu. Fil. 1:7, 12.

10. Siitä syystä minä kärsin kaikki valittujen tähden, että hekin saavuttaisivat Kristuksessa Jesuksessa olevan pelastuksen ynnä ijankaikkisen kirkkauden. Kol. 1:24.

11. Se on totinen sana: jos olemme kuolleet yhdessä hänen kanssaan. saamme myös hänen kanssaan elää.

Room. 6:5,8. 8:17.

2 Kor. 4:10 s. Fil. 3:10. 1 Piet. 4.13. 12. Jos kārsimme yhdessä, saamme hänen kanssaan myös hallita; jos kiellämme hänet, on hänkin kieltävä meidäl. 2 Aik. 15:2. Matt. 10:33. Mark.8:38.

Jos olemme uskottomat, pysyy kuitenkin hän uskollisena, sillä itseānsā kieltāŭ hān er sauta. 4M00e.23:19. 1 Sam. 15:29. Ps. 33 4. Room. 3:3. 9:6.

14. Muistuta näitä, ja teroita heille Herran edessä, etteivät kiistelisi sanoista, mikä ei ole miksikään hyödyksi vaan niiden turmioksi, jotka kuulevat

15 Pyri osoittautumaan Jumalalle semmoiseksi. joka koetukset kestää, työntekijäksi, joka ei työtään häpeä, joka oikein jakelee totuuden sanaa.

1 Tun 4:6 s Tiit. 2:7 s.
16 Mutta pysv erillasi epäpyhistä
ja tyhjistä puheista sillä jotka sellaisiin sekaantuvat menevät yhä
pitemmälle jumalattomuudessa,

1 Tim 14. 6:20 s. Tiit. 1:14. 17 ja heidän puheensa jäytää ympäristöään niinkuin syöpä Niitä oval Hymeneus ja Filetus. 1 Tim. 1:20.

18. jolka ovat totuudesta eksyneet suncessaan, että ylösnousemus jo on tapahtunut, ja he turmelevat useiden uskon. 1 Kor 15:12

19. Kuitenkin Jumalan vahva perustus pysyy lujana, ja siinä on tämä sineiti: ..lerra tuntee omansa, ja: "Luopukoon vääryydesiä jokainen, joka Herran nimeä mainitsee"

4 Moos. 16:5, 26. Ps. 1:6.

Jes. 28:16 s. Matt. 7:23. Joh. 10:14 13:18. 20. Mutta suuressa talossa ei ole ainoastaan kulta-ja hopea-astioita, vaan myös puu- ja saviastioita, ja toiset ovat jalompaa, toiset halvempaa käytäntöä varten. Room. 9:21.

21. Jos nyt joku puhdistaa itsensä tämmöisistä, tulee hänestä astia jalompaa käytäntöä varten, pyhitetty, isännälleen hyödyllinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmis. 2Tim. 3:17

nyviin tekoinin vaimis. 27m.s:17 22. Paken: nuoruuden himojaja tavoittele v:.nhurskautta, uskoa, rakkautta, rauhaa niiden kanssa, jolka huutavat Herraa avuksensa puhtaasta sydämmestä.

1Tim. 6:11. Hebr. 12:14. 23. Mutta vältä tyhmiä ja taitamattomia väittelyitä, sillä tiedäthän, eltä ne synnyttävät riitaa;

1 Tim. 1:4. 6:5. Tiit. 3:9. 24. mutta Herran palvelijan ei sovi riidellä, vaan hänen tulee olla lempeä kaikkia kohtaan, kyetä opettamaan ja pahaa kärsimään;

1 Tim. 3:2 s. Tiit. 1:7,9.
25. hänen tulee sävyisästi ojentaa
vastahakoisia, jos Jumala ehkä antaisi heillearmoa parannuksentekemiseen, nim että pääsisivät tuntemaan totuuden,

Ap. t. 8:22 s. Gal. 6:1. 2 Tim. 4:2 26. ja raitistuisivat ja selviäisivät perkeleen pauloista, joka on heidät vanginnut, ja niin täyttäisivät Jumalan tahdon. 3 Luku.

Viimeisten alkojen turmellus ja ulkokultat. suus. Kehoituspysymään Raamatunsenassa: Mutta tiedä se, että viimeistnä päivinä on tuleva vaikeita aikoju.'

1 Tim. 4:1, 2 Piet. 2:1, 3:3, Juud. V. 18.
2 Sillä ihmiset tulevat olemaan itserakkaita, rahan-ahneita, kerskaitijoita, ylpeitä, herjaajia, vanhemmiileen toitelemattomia, kiittämättömiä, epähurskaita, Room 1:29. 3 sydämmettömiä, uskottomia, pa-

mia, epanurskana, Room 1295. 3 sydämmettömiä, uskottomia, panettelijoita, kohtuuttomia, raakoja, hyvän vihamiehiä,

4 petturcita, hurjia, pöyhkeitä, jotka rakastavat hekumaa enemmän kuin Juraalaa, Fil. 3:19.

5 joissa on jumalisuuden kuori, mutta he kieltävät sen voiman. Semmoisia karla. Matt. 7:15. 15:73. Room. 16:17.

2 Tess. 3:6. Tiit. 1:16. 3:10. 2 Joh.v. 10. 6. Sillä niitä ovat ne. jotka tungettelevat taloihin ja pauloihinsa kietovat syntikuormansa rasittamia ja monellaisten himojen heiteltäviä naisia,

7 jotka aina ovat oppimassa, eivätkä koskaan voi pääsiä totuuden tun-

temiseen.

8. Ja samalla tavalla kuin Jannes ja Jambres vastustivat Moosesta, samoin nuokin vastustavat totuutta, nuo mieleltään turmeltuneetihmiset, jolka eivät uskonkoetuksissa kestä.

2 Moos, 7:11 s. Room, 1:28. 1 Tin. 6:5.

9. Mutta he eivät tule sen enemmän menestymään, sillä heidän mielettömyytensä on käyvä ilmeiseksi kaikille, samoinkuin noidenkin mielettämyyte käyi

tömyys kävi. 2 Moos. 8:18 s. 10. Mutta sinä olet oltanut seurataksesi minun opetustani, vaellustani, tarkoituksiani, uskoani, pitkämielisyyttäni, rakkauttani, kärsivällisyyttäni. 1 Tim. 4:8.

11. olet ollut samallaisissa vainoissa ja kärsimyksissä kuin osakseni tuli Antiokiassa, Ikoniossa ja Lystrassa. Minmoisia vainoja olenkaan kärsinyt. — ja kaikista Herra on minut pelastanut!

Ps. 34:20. Ap. t. 13:50. 14:1 s., 19. 2 Kor. 1:10. 12. Samoin kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jesuksessa, joutuvat vainottaviksi. Matt. 16:24.

Joh. 15:188. 17:14. Ap.t. 14:22. 1 Tess. 3:3. 13. Muita pahat ihmiset ja petturit menevät yhä pitemmälle pahuudessa, eksyttäen ja eksyen.

14. Muita pysy sinä siinä, minkä olet oppinut ja mistä olet varma, koska tiedät keltä oletsen oppinut, 2 Tim. 2:2 15. ja koska jo lapsuudestasi saakka tumet pyhät kirjoitukset, jotka voivat antua sinulle viisautta, niin että pelastut uskon kautta, joka on Kristuksessa Jesuksessa. Ps. 19:8. 119:105, 130.
16. Jokainen Jumalan mieleen-antama kirjoitus on myös hyödyllinen opetukseksi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa, kuuk. 24:27. Room. 1:16. 15:4. 2 Piet. 1:19 s.
17. jotta Jumalan ihminen olisi täy-

17. jotta Jumalan ihminen olisi täydellinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmistunut. 1 Tim. 6:11. 2 Tim. 2:21.

4 Luku.

Apostoli kehoittaa olemaan ahkera ja uskollinen virassa ja ilmoittaa loppunsa lähenevän. Terveisiä.

Minä teroitan sinulle Jumalan ja Kristuksen Jesuksen edessä, joka on tuomitseva eläviä ja kuolleita, sekä hänen ilmestymisensä että hänen valtakuntansa kautta:

Ap. t. 10:42. Room. 14:9. 1 Piet. 4:5. 2. saarnaa sanaa, pidä päälle sopivalla ja sopimattomalla ajalla, nuhtele, varoita ankarasti, kehoita kaikella pitkämielisyydellä ja opettaen.

Ap. t. 20:20,31. 2 Tim. 2:25.
3. Sillä on tuleva aika, jolloin eivät kärsi tervettä oppia, vaan kokoavat itselleen opettajia omien himojensa mukaan, niinkuin heidän korvansa syyhyvät,

1 Tim. 4:1.
4 is kääntävät korvansa pois totuu.

4. ja kääntävät korvansa pois totuudesta ja kääntyvät taruihin.

2 Tess. 2:10 s. 1 Tim. 1:4. 4:7.
5. Mutta ole sinä raitis kaikessa, kärsi vaivaa, tee evankeliumin julistajan työ, toimita virkasi täydellisesti.
Ap. t. 21:8. Ef. 4:11. 2 Tim. 1:8. 2:3.

6. Sillä minut uhrataan jo, ja minun lähtöni aika on tullut.

Fil. 1:23. 2:17. 2 Piet. 1:14.
7. Olen hyvän taistelun taistellut, juoksuni päättänyt, uskon säilyttänyt.
Ap. t. 20:24.
1 Kor. 9:24s. Fil. 3:14. 1 Tim. 6:12. Hebr. 12:1.

8. Niin on minulle nyt varattuna vanhurskauden seppele, jonka Herara, vanhurskas tuomari, on antava minulle sinä päivänä, eikä ainoastaan minulle, vaan myös kaikille, jotka hänen ilmestymistään rakastavat.

1 Piet. 5:4. Jaak. 1:12. Ilm. 2:10. Armo

9. Koeta päästä pian tulemaan luokseni.

 Sillä tähän maailmaan rakastuneena jätti minut Demas ja matkusti Tessalonikaan, Kreskens meni Galatiaan ja Tiitus Dalmatiaan. Kol. 4:14.

 Luukas yksin on kanssani. Ota Markus mukaasi ja tuo hänet tänne, sillä hän on minulle hyvin tarpeel-

linen palvelukseen. Ap. 1.15:37. Kol. 4:10.

12. Mutta Tykikon olen lähettänyt

Efesoon. Ef.6:21. Kol.4:7. Tiit.3:12.
13. Tuo tullessasi päällysvaippa, Jonka jätin Troaasen Karpon luo, ja kirjat, ennen kaikkea pergamentit.
14. Aleksander, vaskiseppä, on tehnyt minulle paljon pahaa; Herra on maksava hänelle hänen tekolensa

mukaan. 2Sam.3:39. Ps.23:4. 1Tim.1:20. 15. Kavahda sinäkin häntä, sillä häu on kovasti vastustanut meidän sa-

nojamme.

16. Ensi kertaa puolustautuessani ei kukaan tullut avukseni, vaan kaikki jättivät minut; älköön sitä heille svyksi luettako.

syyksi luettako. 2 Tim.1:15.
17. Mutta Herra 1 ittoi minua ja vahvisti minua, että nan julistaminen minun kauttani lyteen määräänsä saatettaisiin, ja kaikki pakanat seh kuulisivat; ja minä pelastuin jalopeuran kidasta.

Ps.22:22. Dan.6:22. Ap.t.23:11. 27:23 s.
18. Ja Herra on vapahtava minut kaiken pahan käsistä ja pelastava minut taivaalliseen valtakuntaansa; hänelle olkoon kunnia ijankaikkisesta

ijankaikkiseen! Amen.

Matt.6:13. 1 Plet.4:11. 19. Sano terveiset Priskalle ja Akulaalle ja Onesiforon huonekunnalle.

Ap.t. 18:2. Room. 16:3. 1Kor. 16:19. 2Tim. 1-16. 20. Erastus jäi Korinttoon, mutta Trofimon jätin Miletoon sairastamaan. Ap.t. 19:22. 20:4. 15. 21:29. Room. 16:23.

21. Koeta päästä tulemaan ennen talvea. Terveisiä sanovat sinulle Eubulus ja Pudens ja Linus ja Klaudia ja kaikki veljet.

22. Herra olkoon henkesi kanssa. Armo olkoon teidän kanssanne! Amen. Filem.v.25.

PAAVALIN KIRJE TIITUKSELLE.

I Luku.

Paavali toivottaa Tiitukselle armoa ja rauhaa ja käskee ankarasti nuhtelemaan vääriä opettajia ja muita, jotka teoillaan kieltävät Jumalan.

Paavali, Jumalan palvelija ja Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan

valittujen uskoa ja sen totuuden tuntemista varten, joka vie jumalisuuteen. 1 Tim. 3:16.

2. apostoli senijankaikkisen elämän toivon perusteella, jonka Jumala, joka ei valehtele, on luvannut ennen ijankaikkisia aikoja. 4 Moos. 23:19. Room. 1;2. 16:28 s 2 Tim. 1:98, 2:13,

14. Muistula näitä, ja teroita heille Herran edessa, etteivät kiistelisi sanoista, mikā ci ole miksikāān !dyksi vaan niiden turmiobkuulevat

15 Pyri osoillant semmoiseksi työntekijäks joka oikein

SE

the polar arms in the same in the Kris-16 Mutt m warten, wart ja tyhjis laisiin pitem 17 på:

ovaluskovia elvaika niskoittelevia.

1 Tim.32s. 7. Siilä seurakunnan kaitsijan tulee 7. Sillä seura Jumalan talouden hoi-olla, niinkula Jumalan talouden hoi-olla, niinkula juhteeton, ei itserel olla, ninkum olla, nunteeton, ei itserakas, ei pilajan, nume ei viiniin menevä, ei pi-kaviminen, ei häneällise kavihanden, ei häpeällisen voiton 3 Moos.10:9. pyytäjä, Matt.24:45. 1 Kor.4:1. Ef.5:18. 1 Piet.5:2. g vaan vieraanvarainen, hyvää rakastava, maltillinen, oikeamielinen, kasta, ilsensä kieltäväinen; pyhä, ilsensä kieltäväinen; g, hänen tulee pysyä kiinni opinmu-

kaisessa, luotetlavassa sanassa, jotta olisi kykenevä sekä neuvomaan terveellisellä opilla että kumoamaan

vastaansanojain väitteet.

1 Tim,6:3. 2 Tim.1:13. Tiit,2:1, 10. Sillä paljon on niskoittelevia, turhanpuhujia ja eksyttäjiä, varsinkin vmpärileikattujen joukossa, Ap.t. 15 1. 11. semmoisilta on suu tukittava, ne kun kääntävät ylösalaisin kokonaisia huonekuntia opettamalla sopimattomia häpeällisen voiton vuoksi.

1 Tim. 6:5. 2 Tim. 3:6. 12. Erās heistā, heidān oma profettansa, on sanonut:

"Petturi Kreetan mies, peto ilkeä,

laiskurivatsa."

13. Tāmā todistus on tosi; sentāhden nuhtele heitä ankarasti, jotta tulisivat uskossa terveiksi 2 Tim. 4:2. 14. eivātkā pitāytyisi juutalaisiin taruihin eikä totuudesta pois käänty-

vien ihmisten käskyihin

Jes. 29:13. Matt. 15:9. Kol. 2:22 1 Tim. 1:4, 4.7. Kaikki on puhdasta puhtaille; mutta suastaisille ja uskottomille ei mikään ole puhdasta, vaan sekä heidän mielensä että omatuntonsa on Matt. 15:11. Luuk. 11:39 s. saastainen. Ap. t. 10:15. Room. 14:14,20 1 Kor. 6:12.

16. He väittävät tuntevansa Jumalan, mutta teoillaan he hänet kieltä- kesta vääryydestä ja puhdista: kseen

tinhottaviaja tottelemnottavia ja tottele-kalkkiin hyviin tekoihin Jer. 4:22.2 Tim. 3:5. Juud. v. 4.

2 Luku.

wovoja, kehoituksia kaikissa elämän tissa. Jumalan pelastavan armon voima. Mutta sinā, puhu sitā, mikā on sopusoinnussa terveellisen opin 2 Tim. 1:13. Tiit. 1:9. kanssa:

2. että vanhat miehet olkoot raittiit, arvokkaat, siveät ja uskossa, rakkaudessa ja kärsivällisyydessä terveet;

Tiit. 1:13.

 että vanhat naiset niinikään olkoot käytöksessään niinkuin pyhien sopii, ei panettelijoita, ei paljon viinin orjia, vaan hyvään neuvojia,

1 Tim. 2:9 s. 3:11, 5:13. 1 Piet. 3:3. 4. voidakseen ohjata nuoria vaimoja rakastamaan miehiään ja rakas-

tamaan lapsiaan,

olemaan siveitä, puhtaita, hyviä kotinsa hoitajia, miehilleen alamaisia, jottei Jumalan sana tulisi pilka-1 Moos. 3:16. tuksi.

1 Kor. 14:34. Ef. 5:22. Kol. 3:18. 1 Piet. 3:1. Nuorempia miehiä niinikään ke-

hoita käyttäytymään siveästi. 7. Aseta itsesi kaikessa hyvien tekojen esikuvaksi; olkoon opetuksesi puhdasta ja arvokasta

1 Tim. 4:12. 1 Piet. 5:3. 8. ja puheesi tervettä ja moitteetonta, jotta vastustaja hāpeāisi, kun hānellä ei ole meistä mitään pahaa sanottavana.

1 Tim. 5:14. Tiit. 1:9. 1 Piet. 2:12, 15. 3:16. 9. Neuvo palvelijoita olemaan isännilleen alamaisia, heille kaikessa mieliksi, etteivät vastustele,

Ef. 6:5 s. Kol. 3:22 s. 1 Tim. 6:1 s. 1 Piet. 2:18. etteivät näpistele, vaan kaikin tavoin osoittavat vilpitonta uskollisuutta, jotta he Jumalan, meidan vapahlajamme opin kaikessa kaunistaisivat.

11. Sillä Jumalan armo on ilmaantunut pelastukseksi kaikille ihmi-1 Tim. 2:4. Tilt. 3:4 s. 2 Piet. 3:9. 12. ja kasvattaa meitä, jotta me, hyljäten jumalattomuuden ja maailmalliset himot, eläisimme siveästi ja vanhurskaasti ja jumalisesti tässä maail-

massa.

Ef.1:4.5:27. Kol.1:22. 1 Piet.1:15. 1 Joh.2.15 s. odottaessamme autuaallisen toivon täyttymistä ja suuren Jumalan ja Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen ilmestystä,

Room. 5:2. 1 Kor. 1:7. Fil. 3:20. 1 Tess. 1 10. 14. joka antoi itsensä meidän edestämme lunastaakseen meidät kai-

THTUKSELLE 2. 3. FILEMONILLE.

itseliecu omaisuuskansan, joka hyviä tekoja harrastaa.

2 Moos. 19:5 s. 5 Moos. 4:20. 7;6, Ps. 130:8. Hes. 37:23. 2 Kor. 5:15. Gal. 1:4. 2:20.

Ef. 2:10.5:2. Hebr. 9:14. 1 Piet. 2:9. 15. Puhu tätä ja kehoita ja nuhtele kaikella käskynvallalla. Alköön kukaan sinua halveksiko.

1 Kor. 16:11. 1 Tim. 4:12. 2 Tim. 4:2.

3 Luku.

Kristittyjen tulee olla alamaisia esivallalle ja sävyisiä kaikkia ihmisiä kohtaan. Jumalan armosta olemme pelastetut Pyhän Hengen aikaansaaman uudestisyntymisen kautta. Neuvoja ja ohjeita.

Muistuta heitä, että olisivat hallituk-Misille ja esivalloille alamaisia, kuuliaisia, kaikkiin hyviin tekoihin valmiita, Room. 18:1s. 2 Tim.8:17. 1 Plet.2:18s. 2. etteivät ketään pilkkaisi, eikä riitelisi, vaan että olisivat myöntyväisiä ja osoittaisivat kaikkea sävyisyyttä kaikkia ihmisiä kohtaan.

Ef. 42. Fil. 4:5. 2 Tim, 2:24 s.
3. Sillä olimmehan mekin ennen
ymmärtämättömiä, tottelemattomia,
olimme eksyksissä, monenlaisten himojen ja hekumain orjia, elimme
pahuudessa ja kateudessa, olimme
inhottavia ja vihasimme toisiamme.
1 Kor.6:11. El.2:1 s. 5:8. Kol. 3:7. 1 Plet. 4:3.

4. Mutta kun Jumalan, meidän vapahtajamme hyvyys ja ihmisrakkaus ilmaantui, Tiit. 2:11.

5. pelasti hän meldät, ei vanhurskauden tekojen tähden, joita olimme tehneet, vaan laupeutensa mukaan uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta,

Joh.3:5. Ap.t.15:11. Room.3:20s.4:6.9:11s.11:6. Gal. 2:16. Ef. 2:4 s. 5:26. 2 Tim. 1:9.

6. jonka hän runsaasti vuodatti meihin Vapahtajumme Jesuksen Kristuksen kautta.

Hes. 35:25. Joel 2:28. Ap. t. 2:38. Room. 5:5.
7. jotta me tulisimme vanhurskaaksi hänen armonsa kautta ja ijankatkkisen elämän perillisiksi toivon mukaan. Room. 8:17,23.

8. Tämä sana on totinen, ja minä tahdon, että näitä teroitat, jotta ne jotka Jumajaan uskovat, ahkeroisivat hyvien tekojen harjoittamista. Nämä ovat hyviä ja hyödyllisiä ihmisille.

9. Muita vältä mielettömiä tutkimuksia ja sukuluetteloita ja riitoja ja kiistoja laista, sillä ne ovat hyö-

dyttömiä ja turhia.

1 Ťim. 1:4. 4:7. 6:20. 2 Tim. 2:28. Tiit. 1:14. 10. Eriseuraista ihmisiä karta, varoitettuasi häntä kerran, vieläpä totsenkin, Natt. 18:17.

Room. 16:17. 2 Tess. 3:6. 2 Tim. 3:5. 2 Joh. v. 10.
11. sillä tiedäthän, että semmoinen ihminen on joutunut harhaan ja tekee syntiä, ja on itsekin itsensä tuominnut.
1 Tim. 6:4 s.

12. Kun lähetän luoksesi Artemaan tai Tykikon, niin riennä tulemaan tyköni Nikopoliin, sillä siellä olen päättänyt viettää talven. Ef. 6:21.

13. Varusta huolellisesti matkalle Senas, lainoppinut, ja Apollos, ettei heil-

tā mitāān puuttuisi. Ap.t.18:24. 3Job.v.6.
14. Oppikoot meikālāisetkin harjoittamaan hyviā tekoja, kun vālttāmāton tarve vaatii, etteivāt jāisi hedelmāttomiksi.
Tiit. 2:14.

15. Terveiset sanovat sinulle kaikki, jotka ovat kanssani. Sano terveiset niille, jotka pitävät meitä rakkaina uskossa. Armo olkoon kaikkien teidän kanssannel Amen.

PAAVALIN KIRJE FILEMONILLE.

Paavali kiittää Jumalaa Filemonin uskosta ja rakkaudesta ja rukoilee karanneen orjan Onesimon edestä.

Paavali, Kristuksen Jesuksen vanki, ja veli Timoteus rakkaalle Filemonille, työtoverillemme, Ef. 3:1. 4:1. 2. ja Appialle, sisarellemme, ja Arkipolle, taistelutoverillemme, ja talossasi kokoontuvalleseurakunnalle. Kol. 4:17.

3. Armo ölkoon teille ja rauha Jumalaita, meidän Isäitämme, ja Herraita Jesukselta Kristukselta! Room. 1:7. 4. Minä kiitän Jumalaani aina, kun muistelen sinua rukouksissani,

Ef. 1:15 s. Fil. 1:3 s, Kol. 1:3 s, 1 Tess. 1:2 s, 2 Tess, 1:3, 2 Tim. 1:3.

5. sillä minä olen kuullut sinun rakkaudestasi ja uskostasi, joka sinulla on Herraan Jesukseen, ja kaik-

kia pyhiä kohtaan:

6. eitä uskonyhteytesi meidän kanssamme osoittaisi olevansa voimallinen toimiman Kristuksen hyväksikaiken sen hyvän tuntemisessa, mikä meillä on.

7. Sillä minä olen saanut paljon iloa ja lohdutusta rakkaudestasi, koska pyhien sydämmet ovat virkistyneet sinun kauttasi, veljeni. 2 Kor. 7:4. 8. Sentähden, vaikka minulla Kris-

tuksessa on paljo rohkeutta käskeä sinua tekemään mitä tulee tehdä,

9. niin rakkauden vuoksi kuitenkin mieluummin pyydän, ollen tämmöinen kuin olen, minä vanha Paava-li, ja nyt vielä Jesuksen Kristuksen vankikin -2 Tim. 1.8.

10. pyydan sinua poikani edestä,

jonka kahleissani synnytin,

1 Kor. 4:15. Gal. 4:19. Kol 4:9. 11. Onesimon edestă, tuon sinulle ennen hyödyttömän, mutta nyt sekä sinulle että minulle hvödyllisen; ,hänet lähetän sinulle takaisin,

12. hänet, se on, oman sydämmeni! 13. Olisin tahtonut pidättää hänet luonani, että hän sinun puolestasi olisi palvellut minua, joka olen evan-

keliumin kahleissa:

14. mutta ilman sinun suostumustasi en tahdo tehdā mitāān, ettei hvvyytesi olisi ikäänkuin pakollinen, vaan vapanehtoinen. 2 Kor. 9:7.

15. Sillä ehkäpä hän sentähden joutui eroamaan sinusta ajaksi, että sai-

sit hänet takaisin ijäksi,

16. ei enää orjana, vaan orjaa enempänä: rakkaana veljenä, ylen rak-kaana jo minulle, kuinka paljoa enemmän sitten sinulle, sekä lihan puolesta että Herran omana!

Ef. 6:9. 1 Tim. 6:2.

17. Jos siis pidät minua toverina, niin ota hänet vastaan niinkuin minut:

18. mutta jos hän on tehnyt sinulle jotakin vääryyttä tai on sinulle jotain velkaa, niin pane se minun laskuuni.

19. Minä Paavali kirjoitan omalla kādellāni: "Minā sen maksan;" etten mină sinulle sanoisi, ettă olct minulle velkaa oman itsesikin.

Gal. 6:11. 2 Tess. 3:17. 20. Niin, veljeni, jospa saisin sinusta hyötyä Herrassa; virvoita sydän-

tāni Kristuksessa. 21. Luottaen kuuliaisuuteesi kirioitan sinulle, ja minä tiedän, että leet enemmänkin kuin mitä sanon.

22. Samalla myös sanon: valmista minulle majaa; toivon näet, että minut rukoustenne kautta lahjoitetaan teille.

23. Terveisiä sanovat sinulle Epafras, vankitoverini Kristuksessa Jesuksessa. Kol. 1:7. 4:12 24. Markus, Aristarkus, Demas ja

Luukas, työtoverini.

Ap. t. 12:12. 13:5. 19:29. Kol. 4:10, 14. 25. Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa! Amen. 2 Tim, 4:22,

KIRJE HEBREALAISILLE.

I Luku.

Jumala on puhunut meille Poikansa kautta, joka on hänen kirkkautensa säteily ja hänen oleniuksensa perikuva ja korkeampi enkeleitä.

Sittenkun Jumala muinoin monin erin ja monin tavoin oli puhunut isille profettojen kautta,

4 Moos. 12:6 s. Luuk. 1:70. Gal. 4:4. 2. on han naina viimeisina paivina puhunut meille Poikansa kautta, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi. ionka kautta hän myös maailmat loi,

Ps. 2:8. Dan. 7:14. Joh. 1:3. Kol. 1.15 s. ja joka, ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa perikuva ja kantaen kaikki voimansa sanalla, on, sittenkun oli itse kauttansa toimittanut puhdistuksen syn-neistä, istuutunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa,

Joh. 14:9. 2 Kor. 4:4. Hebr. 8:1. 9:12. 4. ja tullut enkeleitä niin paljoa paremmaksi, kuin hänen perimänsä nimi on jalompi kuin heidän. Fil.29 s. Siliä kenelle enkeleistä Hän kosPoikani, tänä päivänä minä sinut synnytin," tahi: "Minā olen oleva hanen isansa ja han on oleva minun poikani?"

2 8am. 7:14. Ps. 2:7. Ap. t. 18:83. Hebr. 5:5. 6. Ja taas, kun hän tuo esikoisensa maailmaan, sanoo hän: "Ja kumartukoot kaikki Jumalan enkelit häntā rukoilemaan." Ps. 97:7. Room. 8:29.

7. Ja enkeleistä hän sanoo: "Hän tekee enkelinsä tuuliksi ja palveli-jansa tulen leimaukseksi;" Pa. 104:4. 8. mutta Pojalle: "Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja ijankaikkisesti, ja sinun valtakuntasi valtikka on oikeuden valtikka. 1'8.45;7 8. 9. Sinä rakastit vanhurskautta ja

vihasit vääryyttä; sentähden sinun Jumalasi on voidellut sinut, oi Jumala, riemun öljyllä, sinut enemmän kuin kumppaneitasi." Ap. t. 10:88. 10. Ja: "Sinā, Herra, alussa maan perustit, ja taivaat ovat kättesi tekoja;

Ps. 8:4. 102:26 s. ne katoavat, mutta sinā pysyt. ja vanhenevat kaikki niinkuin vaatleet, Jes. 51:6. Luuk, 21:83.

kaan on sanonut: "Sinä olet minun | 12. ja niinkuin vaipan olet ne kää-

riva, niinkuin vaatteet ne myös muutetaan: mutta sinä olet sama, ja vuotesi eivät lopu."

13. Kenellepä enkeleistä hän koskaan on sanonut: "Istu minun oi-kealle puolelleni, kunnes panen vihollisesi jalkojesi astinlaudaksi?"

Ps. 110:1. Matt. 22:44. 1 Kor. 15:25. Rf. 1:20 s. Hebr. 10:12. 14. Eivätkö he kaikki ole palvelevia henkiä, palvelukseenlähetettyjä niitä varten, jotka saavat autuuden periä? Ps. 34;8, 9111 s.

2 Luku.

Kristus korkeampi enkeleitä. Hänen pelastuksensa kallis, sillä hän on kärsinyt ja kuollut veljien edestä.

Sentähden tuleemeidänsitä tarkemmin ottaa vaari siitä, mitä olemme kuulleet, ettemme vain joutuisi virran vietāviksi.

2. Sillä jos enkelien kautta puhuttu sana pysyi lujana, ja jokainen rikkomus ja tottelemattomuus sai oikeudenmukaisen palkkansa,

5 Moos. 27:26. Ap. t. 7:38,58. Gal. 3:19. kuinka me voimme päästä pakoon jos emme välitä tuosta niin suuresta pelastuksesta, jonka Herra alkuaan julisti ja joka niiden vahvistamana, jotka olivat sen kuulleet.saatettiin meille, Mark. 1:148, Hebr. 10:29. 12:25.

 kun Jumala vhdessä heidän kanssaan todisti tunnuksin ja ihmein ja monenlaisin voimateoin ja jakamalla Pyhää Henkeä tahtonsa mukaan.

Mark, 16:20. Ap. t. 2:22, 14:3, 1 Kor. 12:4,7,11. 2 Kor. 12:12.

5. Sillä enkelien alle hän ei alistanut tulevaa maailmaa, josta me puhumme.

Vaan joku on jossakin paikassa todistanut, sanoen: "Mikā on ihmi-nen, ettā hāntā muistat, tai mikā ihmisen poika, että hänestä huolehdit?

Ps. 8:5 s. 144:3. 7. Sinä teit hänet vähäksi aikaa enkeleitä halvemmaksi, kirkkaudella ja kunnialla hänet seppelöit ja asetit hänet kättesi tekojen herraksi ; Hebr. 1:13.

8. kaikki alistit hänen jalkainsa alle." Sillä, alistaessaan kaikki hänen allensa, hän ei jättänyt mitään hänen allensa alistamatta. Mutta nyt emme vielä näe kaikkea hänen allensa alistetuksi. Matt. 28:18. 1 Kor. 15:27.

9. Mutta hänet, joka vähäksi aikaa oli tehty enkeleitä halvemmaksi, Jesuksen, me näemme hänen kuolemansa kärsimyksen tähden kirkkaudella ja kunnialla seppelöidyksi, että han Jumalan armosta olisi kaikkien edestā maistanut kuoleman. Fil.2:8s. | tanut kaikki, on Jumala.

10. Sillä hänen, jonka tähden kaikki on ja jonka kautta kaikki on, sopi, saaitaessaan paljon lapsia kirkkauteen, kärsimysten kautta tehdä heidän pelastuksensa päämies täydelliseksi. Luuk. 24:26. Hebr. 12:2.

11. Sillä sekä hän, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, ovat kaikki alkuisin yhdestä; josta syystä hän ei häpeäkään kutsua heitä veljiksi. Matt. 12:50. 25:40. Joh. 15:14. 20:17. Hebr. 13:12.

12. sanoessaan: "Olen julistava nimeäsi veljilleni, seurakunnan keskellä ylistävä sinua kiitosvirsillä;"

Ps. 22:23.26. 13. ja taas: "Olen luottava häneen:" ja taas: "Katso, minä ja lapset, jotka Jumala on antanut minulle.

2 Sam. 22:3. Jes. 8:17 g Joh. 10:29. 17:5. 14. Koska siis kaikida lapsilla on veri ja liha, tuli här.kin niistä yhtäläisellä tavalla osalliseksi, jotta hän kuoleman kautta kukistaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan, se on perkeleen,

Joh.1:14. 12:81. 1 Kor. 15:26,54 s. 2 Tim.1:10. 15. ja vapauttaisi kaikki ne, jotka kuoleman pelvosta kautta koko elämänsä olivat orjuuden alaisia.

Luuk. 1:74. Room. 8:15. 16. Sillä eihän hän ota huostaansa enkeleitä, vaan Abrahamin siemenen han ottaa huostaansa. Jes. 41:8 s. 17. Sentähden piti hänen kaikessa

tulla veljiensä kaltaiseksi, jotta hänestä tulisi laupeas ja uskollinen ylimmäinen pappi Jumalan edessä, sovittaakseen kansan synnit.

Fil. 2:7. Hebr. 4:15. 5:1 s. 18. Sillä sen kautta, että itse on kiusattuna kärsinyt, voi hän kiusatuita Matt. 4:1. auttaa.

3 Luku.

Kehoitus katsomaan Kristukseen, ylimmäiseen pappiimme, joka on Moosesta suurempi. Varoitetaan paatumuksesta ja epäuskosta.

Sentähden, pyhät veljet, jotka olette taivaallisesta kutsumuksesta osalliset, kiinnittäkäät mielenne tunnustuksemme apostoliin ja ylimmäiseen pappiin, Jesukseen, Hebr. 4:14.

2. joka oli uskollinen Hänelle, joka oli hänet asettanut, niinkuin Mooseskin oli "uskollinen koko hänen ta-lossaan." 4 Moos. 12:7.

Sillä hän on Mooseksen suhteen katsottu ansaitsevan niin paljoa suuremman kirkkauden, kuin talon rakentajan kunnia on suurempi kuin 2 Kor. 8:7 s, talon

4. Sillä kukin talo on jonkun rakentama, mutta se, joka on raken-

uskollinen koko hänen talossaan, todistukseksi siitä, mitä vasta oli

puhuttava.

6. mutta Kristus Poikana, hänen talonsa haltijana; ja hänen talonsa olemme me, jos loppuun asti pysymme lujina siinä, mihin luotamme ja mistä kerskaamme toivossa.Matt.24:13. 1 Kor. 8:16.6:19.Ef. 2:20 s, Kol. 1:23.1 Tim. 3:15. · 7. Sentähden, niinkuin Pyhä Henki sanoo: "Tänään, jos kuulette hänen Ps. 95:8 s. äänensä.

8. älkäät paaduttako sydämmiänne, niinkuin silloin kun katkeroititte hänet, kiusauksen päivänä erämaassa, 2 Moos. 17:1 s. 4 Moos, 20:2 s., 13. 5 Moos. 33:8. 9. jossa isänne kiusasivat minua ja

koettelivat, ja näkivät tekoni neljä-

kymmenta vuotta;

10. jonka tähden minä vihastuin tälle sukukunnalle ja sanoin: ,aina he eksyvät sydämmessään; mutta he eivāt oppineet tuntemaan teitāni,

11. niin että minä vihassani vannoin: he eivät pääse minun le-pooni." Ps. 95-11

12. Katsokaat, veljet, ettei vain kenelläkään teistä ole pahaa, epäuskoista sydäntä, niin että hän luopuu elāvāstā Jumalasta, Hebr. 12:15. 13. vaan kehoittakaat toisianne joka päivä, niinkauan kun sanotaan,,tä-nään", ettei teistä kukaan synnin pet-

tāmānā paatuisi ; Jes.55:6. 1 Tess.5:11.14. 14. silla me olemme Kristuksesta osallisiksi tulleet, kunhan vain pi-

dämme ensimmäisen luottamuksen lujana loppuun asti. Hebr. 6:11. 15. Kun sanotaan : ., Tänään, jos kuu-

lette hänen äänensä, äikäät paaduttako sydäntänne, niinkuin silloin kun katkeroititte hänet: ' -Hebr. 4:7. 16. ketkä sitten, vaikka kuulivat, kat-

keroittivat hänet? Eivätköhän kaikki, jotka olivat Mooseksen johdolla

lähteneet Egyptistä?
17. Mutta keille hän oli vihoissaan neljäkymmentä vuotta? Eikö niille. jotka olivat syntiä tehneet, joiden ruumiit kaatuivat erämaassa?

4 Moos, 14:19,31,33. 26:65. 1 Kor. 10:5,10. Mutta keille hän vannoi, etteivät pääsisi hänen lepoonsa? Eikö tottelemattomille?

19. Ja niin me näemme, etteivät he epäuskon vuoksi voineet siihen päästä.

4 Luku.

Lupaus päästä Jumalan lepoon. Kehoitus kuuliaisuudessa pyrkimään siihen. Suuri ylimmäinen pappi.

(7arokaamme siis, koska lupaus on päästä hänen lepoonsa, ettei ha-

5. Ja Mooses tosin oli palvelijana vaittaisi jonkun teistä jääneen jäl-

jelle.

2. Sillä hyvä sanoma on julistettu meille niinkuin heillekin; mutta kuulemansa sana ei hyödyttänyt heitä, koska se ei uskossa sulautunut niihin, jotka sen kuulivat.

3. Sillä me, jotka uskomme, tulemme lepoon, niinkuin hän on sanonut : "Niin vannoin vihassani: he eivät pääse minun lepooni, "vaikka hänen tekonsa olivat valmiina maailman perustamisesta asti. Ps.95:11. Hebr.3:11. 4. Sillä yhdessä paikassa hän on seit-semännestä päivästä sanonut näin: "Ja Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistaan;" 1 Moos. 22.

5. ja tässä taas: "He eivät pääse minun lepooni.

6. Koska siis niin on, että muutamat pääsevät silhen, ja ne, joille hyva sanoma ensin julistettiin, eivät päässeet siihen tottelemattomuuden iähden.

7. niin han taas määrää päivän, "täman paivan." sanomalla Davidin kautta niin pitkän ajan jälkeen, niinkuin ennen on sanottu : "Tānā pāivāna, jos kuulette hänen äänensä, äl-

käät paaduttako sydäntänne,"

Hebr. 3:7, 15, 8. Sillä jos Josua olisi saattanut heidät lepoon, niin hän ei puhuisi toisesta, senjälkeisestä päivästä,

5 Moos. 31:7. Jos. 22:4. 9. Niinmuodoin on Jumalan kansalla sabbatinlepo vieläodotettavana. Sillä joka on päässyt hänen le-poonsa, on saanut levon teoistaan, hänkin, niinkuin Jumala omistaan.

Ilm. 14:13, 11. Ahkeroikaamme siis päästä tuohon lepoon, jottei kukaan lankeaisi ja hänestä tulisi samallainen tottele-

mattomuuden esimerkki.

12. Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka, ja tunkee läpi, kunnes eroittaa sielun ja hengen, liitokset sekä ytimet, ja on sydämmenajatustenjaaikeittentuomari ; Saarn. 12:11. Jes. 49:2. Jer. 23:29. Joh. 12:48. 1 Kor. 14:24. Ef. 6:17. 1 Piet. 1:23. Ilm. 1:16.

13. eikä mikään luotu ole hänelle näkymätön, vaan kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmäinsä edessä, ja hänelle meidän on tehtävä tili. Ps. 33:13 s. 34:16 s. 139:1 s., 11 s.

14. Kun meillä siis on suuri ylimmäinen pappi, läpi taivasten kulkenut, Jesus, Jumalan Poika, niin pitäkäämme kiinni tunnustuksesta.

Hebr. 8:1. 6:20. 7:26. 9:11 s. 10:23. 15. Sillä meidän ylimmäinen pappimme ei ole semmoinen, joka ei voi | sääliä heikkouksiamme, vaan joka on ollut kaikessa kiusattuna samalla lailla kuin mekin, kuitenkin ilman syntiā. Jes. 53:9. Matt. 4:1.

Luuk. 22:28:2 Kor. 5:21. Hebr. 2:17 s, 1 Piet. 2:22. 16. Käykäämme sentähden pelottomasti armon istuimen eteen, jotta saisimme laupeuden ja löytäisimme armon, avuksemme oikeaan aikaan.

Ef. 3:12. Hebr. 10:19. 1 Joh. 3:21.

5 Luku.

Kristus on asetettu ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin tavoin, ja hän on tullut ijankaikkisen autuuden aikaansaajaksi.

Sillä jokainen ylimmäinen pappi, ollen ihmisten joukosta otettu, asetetaan ihmisten hyväksi niitä asioita varten, joita on tehtävä Jumalaan nähden, uhraamaan lahjoja ja uhreja syntien edestă,

2 Moos. 28:1. Hebr. 8:3. ja hän voi säälien kohdella tietämättömiä ja eksyviä, koska hän itsekin on heikkouden alainen,

Hebr. 2:17 s. 4:15. ja tämän heikkoutensa tähden hänen täytyy, samoinkuin kansan puolesta, niin itsensäkin puolesta uhrata syntien edestä.

8 Moos. 4:3. 9:7. 16:6. Hebr. 7:27. 9:7. 4. Eikä kukaan saa sitä arvoa ottamalla sitä itse itselleen, vaan Jumalan kutsumana, niinkuin Aaronkin.

1 Aik, 23:13, 5. Niinpä Kristuskaan ei itse nostanut itseään tuohon ylimmäisen papin kunniaan, vaan hän, joka sanoi hänelle: "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin;"

Ps. 2:7. Joh. 8:54. Hebr. 1:5. 6. niinkuin hän toisessakin paikassa sanoo: "Sinä olet pappi ijankaikkisesti, Melkisedekin tavoin."

1 Moos. 14.18 s. Ps. 110:4. Hebr. 7:17. 7. Ja lihansa päivinä hän kovalla huudolla ja kyyneleillä uhrasi rukouksia ja anomuksia sille, joka voi pelastaa hänet kuolemasta; ja hänen rukouksensa kuultiin hänen jumalanpelkonsa tähden.

Matt. 26:39. 27:46,50. Luuk. 22:41 s. Joh. 12:27. 8. Ja niin hän, vaikka oli Poika, oppi kuuliaisuuden siitä, mitä kärsi,

F11. 2:8. 9. ja kun oli päässyt täydelliseksi, tuli hän ijankaikkisen autuuden aikaansaajaksi kaikille, jotka ovat hänelle kuuliaisia,

Jes. 45:17. Room. 1:5. Hebr. 2:10. 10. hän, jota Jumala nimitti "ylimmaiseksi papiksi Melkisedekin tavoin"

11. Tästä meillä on paljo sanottavaa, ja sitä on vaikea sanoin selittää, koska olette käyneet kovakorvaisiksi.

12. Sillä te, joiden olisi jo aika olla opettajia, olette taas sen tarpeessa, eitä teille opetetaan Jumalan sanojen ensimmäisiä alkeita; ja olette tulleet sellaisiksi, jotka tarvitsevat maitoa eikä vahvaa ruokaa.

1 Kor. 8:1 s. 1 Piet. 2:2. 13. Sillä jokainen, joka vielä nauttii maitoa, on kokematon vanhurskauden sanassa, sillä hän on lapsi;

1 Kor. 14:20. Ef. 4:14. 14. mutta vahva ruoka on täysi-ikäisiä varten, niitä varten, joiden aistit tottumuksesta ovat harjaantuneet eroittamaan hyvän pahasta. Fil. 1:10.

6 Luku:

Kehoitus pyrkimään täydellisyyteen. Uskolla ja kärsivällisyydellä tulee meidän omistaa Jumalan lujat, valalla vahvistetut

lupaukset.

Jättäkäämme sentähden Kristuksen opin alkeet ja pyrkikäämme täydellisyyteen, laskematta taas uudestaan tuota perustusta, joka on paran-nus kuolleista töistä ja usko Juma-

2. ja oppi kasteista ja kätten päällepanemisesta, kuolleitten ylösnousemisesta ja ijankaikkisesta tuomiosta; ja niin me tahdomme tehdä, jos

Jumala muutoin sen sallii, Jaak 4:15. Sillä mahdotonta on niitä, jotka kerran ovat valistetut ja taivaallista lahjaa maistaneet ja Pyhästä Hengestä osallisiksi tulleet.

Matt. 12:21,45. Hebr. 10:26. 1 Joh. 5:16. ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa ja tulevan maailman voimia,

6. ja jotka sitten ovat luopuneet mahdotonta on heitä taas uudistaa parannukseen, he kun jälleen itsellensä ristiinnaulitsevat Jumalan Pojan ja häntä julki häpäisevät.

2 Piet. 2:20. Sillä maa, joka särpää sisäänsä sen päälle usein tulevan sateen ja kantaa viljan hyödyksi niille, joita varten sitä viljelläänkin, saa siunauksen Jumalalta;

8. mutta maa, joka tuottaa orjantappuroita ja ohdakkeita, on kelvoton ja lähellä kirousta, ja sen loppu

on, että se poltetaan. Matt. 21:19. 9. Mutta teistä, rakastetut, uskomme sitä, mikä on parempaa ja mikä tulee teille pelastukseksi - vaikka puhummekin näin.

 Sillă Jumala ei ole văărămielinen, niin että unohtaisi teidän työnne ja rakkautenne, jota olette osoittaneet hänen nimeänsä kohtaan, kun palvelitte pyhiä, ja vielä palvelette.

San. 14:31. Matt. 10:42. 25:40. Mark. 9:41. Joh. 13:20. Room. 8:4. 1 Kor. 15:58. 11. Mutta me halajamme sitä. että

 Multa me halajamme sitä, että kukin teistä osoittaisi samaa harrastusta säilyttääkseen toivon varmuuden loppuun asti,

12. ettette kävisi veltoiksi, vaan että teistä tulisi niiden seuraajia, jotka uskonja kärsivällisyyden kautta perivät sen, mikä on luvattu.

13. Sillä kun Jumala oli antanut lupauksen Abrahamille, vannoi hän itsensä kautta, koska hänellä ei ollut ketään suurempaa kenen kautta vannoa.

1 Moos, 22:16 s. Ps. 105:9. Luuk. 1:78. 14. ja sanoi: "Totisesti, siunaten minä sinut siunaan ja enentäen minä sinut enennän," 1 Moos. 12:28. 15. ja näin Abraham, kärsivällisesti odolettuaan, sai mitä oli luvattu.

Hebr. 10:36.

16. Ihmiset näet vannovat suurempansa kautta, ja vala on heille vahvistukseksi ja tekee lopun kaikista

vastaväitteistä. 2 Moos. 22:11.
17. Sentähden, kun Jumala tahtoi vielä tehokkaammin lupauksen perillisille osoittaa, että hänen päätöksensä on muuttumalon, takasi hän

sen valalla,

18. jotta me, jotka olemme päässeet pelastumaan, saisimme näistä kahdestamuuttumattomasta asiasta, joissa Jumala ei mitenkään ole voinut valehdella, voimallisen kehoituksen pitämään kiinni edessämme olevasta toivosta.

4 Moos. 28:19. Tiit. 1:2.

19. Se on meille ikäänkuin sielun ankkuri, varmaja luja, joka ulottuu esiripun sisäpuolelle asti.

 jonne Jesus edelläjuoksijana meidan edestämme on mennyt, tultuaan ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin tavoin ijankaikkisesti.

Hebr. 3:1. 4:14. 8:1. 9:11 s.

7 Luku.

Melkisedek Kristuksen esikuva. Kristus on Jumalan valalla asettama ylimmäinen pappi, ainoa, täydellinen pelastaja, synnitön, joka kerta kaikkiaan uhrasi itsensä kansan syntien edestä.

Sillä tämä Melkisedek, Saler iin kuningas, Jumalan, korkeimman pappi, joka meniAbrahamia vastaan, hänen palatessaan kuninkaita voittamasta, ja siunasi hänet; 1Moos.14:88.

jolle Abraham myös antoi kymmenykset kaikesta ja joka ensiksi, miinkuin hänen nimensäkin sanoo, on, vanhurskauden kuningas". mut-

ta sitten myöskin "Salemin kuningas", se on "rauhan kuningas";

3. jolla ei ole isää, ei äitiä, ei sukus, jolla ei ole päiväinsä alkua eikä elämänsä loppua, mutta joka on Jumalan Pojan kaltaiseksi kuvattu – hän pysyy pappina ainaisesti.
4. Katsokaatpa, kuinka suuri tämä

 Katsokaatpa, kuinka suuri tämä on, jolle itse patriarkka Abraham antoi kymmenykset parhaimmasta

saaliistaan.

5. Onhan niillä Levin pojista, jotka saavat pappeuden, käsky lain mukaan oitaa kymmenyksiä kansalta, se on veljillään, vaikka nämä ovatkin Abrahamin kupeista lähteneet;

4 Moos. 18:21 s., 26. 5 Moos. 18:1 s.
6. mutta hän, joka ei polveutunut heistä, otti kymmenykset Abrahamilta ja siunasi sen, jolla oli lupaukset.

Room. 4:13.

7. Mutta kieltämätöntähän on, että halvempi saa siunauksen parem-

maltaan.

8. Ja täällä tosin kuolevaiset ihmiset ottavat kymmenyksiä, mutta siellä se, jonka todistetaan elävän.

 JaAbrahamin kautta, niin sanoakseni, on Levikin, joka ottaa kymmenyksiä, saanut maksaa kymmenyksiä;

10. sillä hän oli vielä isänsä kupeissa, kun Melkisedek meni tätä vastaan.

11. Jos siis täydellisyys olisi ollut saavutettavissa leviläisen pappeuden kautta, sillä sen alla laki kansalle säädettiin, miksi sitten oli tarpeen, että toisellainen pappi nousi Melkisedekin tavoin, eikä tullut nimitetyksi Aaronin tavoin?

 Sillä pappeuden muuttuessa tapahtuu välttämättä lainkin muutos.
 Sillä se, josta tämä sanotaan, oli toista sukukuntaa, josta ei kukaan

ole alttaritointa hoitanut;

14.onhan tunnettua, että Herramme on noussut Juudasta, jolle sukukunnalle Mooses ei puhunut papeista mitään. 4 Moos 24:17.

Jes.11:1. Matt.1:1 s. Room.1:3. Ilm.5:5. 15. Ja tāmā kāy vielā paljoa selvemmāksi, kun toisellainen, Melkisedekin kaltainen pappi nousee,

16. joka ei ole siksi tullut lihallista polveutumista vaativan lain mukaan, vaan katoamattoman elämän voiman mukaan.

17. Sillä näin todistetaan: "Sinä olet pappi ijankaikkisesti, Melkisedekin tavoin." Ps.110:4. Hebr.5:6.

18. Täten kyllä entinen säännös kumotaan, koska se oli voimaton ja kyödytön Room.8:3. Gal.43. 19. – laki ei näet tehnyt mitään täydelliseksi-mutta sijaan pannaan parempi toivo, jonka kautta lähestym-

me Jumalaa. ,Joh.1:17. Ap.t.13:38 s. Room.3:20 s. Ef.2:18. 3:11 s. 20. Ja mikäli tämä ei tapahtunut ilman valantekoa - nuo näet ovat ilman valaa tulleet papeiksi.

21. mutta tāmā valalla, sen asettamana, joka sanoi hänelle: "Herra on vannonut eikä sitä kadu: "Sinä olet pappi ijankaikkisesti"

22. sikali on myös se liitto parempi, jonka takaajaksi Jesus on tullut. Hebr.8:6. 12:24.

23. Ja noita toisia pappeja on täytynyt olla uscampia, koska kuolema ei ole sallinut heistä kenenkään pysyä;

24. muita tällä on katoamaton pappeus sentähden, että hän pysyy iiankaikkisesti, Hebr. 9:24.

25. jonka tähden hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen kauttaan Jumalaa lähestyvät, koskapa hän aina elää rukoillakseen heidän edestään. Room.8:34. 1 Joh.2:1 s.

26. Ja sellainen ylimmäinen pappi meille sopikin, pyhä, viaton, tahraton, syntisistä eroitettu ja taivaita korkeammaksi tullut, Hebr.4:14 8.

27. jonka ei joka päivä ole tarvis. niinkuin ylimmäisten pappien, ensiksi uhrata omien syntiensä edestä ja sitten kansan ; sillä tämän hän teki kerta kaikkiaan, uhratessaan itsen-Sã. 3 Moos.9:7. 16:3,6,11. Hebr.5:2. 9:7,11 s.

28. Laki näet asettaa ylimmäisiksi papeiksi ihmisiä, jotka ovat heikkoa, mutta valan sana, joka on myöhäisempi kuin laki, asettaa Pojan, ijankaikkisesti täydelliseksi tehdyn. Hebr. 2:10. 5:1 8,9.

8 Luku.

Kristus toimittaa ylimmäisenä pappina palvelusta Jumalan rakentamassa majassa, ja on uuden liiton välittäiä.

Mutta pääkohtana siinä, mitä pu-humme, on tämä: meillä on sellainen ylimmäinen pappi, joka istuu Majesteetin valtaistuimen oikealla puolella taivaissa.

Ef.1:20. Kol.3:1. Hebr.1:3. 4:14. 12:2. 2. tehdäkseen palvelusta pyhäkössä, siinä oikeassa majassa, jonka on rakentanut Herra eikä ihminen.

Hebr. 9:8, 11, 24, 10:21. Sillä jokainen ylimmäinen pappi asetetaan uhraamaan lahjoja ja uhreja, jonka tähden on välttämätöntä. että tälläkin on jotakin uhraamista.

Ef.5:1. Hebr.5:1. 4. Jos hän siis olisi maan päällä, ei han olisikaan pappi, koska jo on olemassa niitä, jotka lain mukaan esiinkantavat lahjoja,

5. ja jotka palvelevat siinä, mikä on taivaallisten jäljennös ja varjokuva, niinkuin ilmaisiiin Moosekselle, kun hänen oli valmistettava maja. "Kat-, sanotaan hänelle, "että teet kaikki sen kuvan mukaan, joka näytettiin. sinulle vuorella'

2 Moos.25:40. Kol.2:17. Hebr. 10:1. 6. Mutta nyt hän on saanut niin paljoa jalomman viran, niinkuin on paremman liiton välittäjäkin, liiton, joka on paremmilie lupauksille perustetiu. 2 Kor. 3:6 s. Hebr. 7:22. 12:24.

7. Sillä jos tuo ensimmäinen olisi ollut moitteeton, ei toiselle olisi et-

sitty sijaa.

8. Silla moittien heitä hän sanoo; "Katso, tulee päiviä, sanoo Herra, jolloin minä Israelin huonekunnan kanssa ja Juudan huonekunnan kanssa teen uuden liiton, Jer.31:31 s.

9. en sellaista liittoa, jonka tein heidän isiensä kanssa sinä päivänä, kun tartuin heidän käteensä viedäkseni heidät pois Egyptin maasta. Sillä he eivät pysyneet minun liitossani, ja niin minäkään en heistä huolinut, sanoo Herra.

10. Sillä se liitto, jonka noiden päivien kuluttua olen tekevä Israelin huonekunnan kanssa, on tämä, sanoo Herra : olen paneva lakini heidän mieleensä, ja heidän sydämmeensä olen ne kirjoittava, já olen oleva heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani. Jer.24:7. Sak.8:8. Hebr. 10:16 s.

11. Ja silloin ei kenenkään tarvitse opettaa kansalaistaan eikä kenenkään veljeään, sanoen: ,Tunne Herra'; sillä kaikki tuntevat minut, heidän pienimmästään aina suurimpaan saakka. Jer.54:13.Joh.6;45.1Joh.2:27.

12. Sillä minä olen antava anteeksi heidän vääryytensä enkä ole heidän syntejään ja vääryyttänsä enää muistava.

13. Sanoessaan "uuden" hän on julistanut ensimmäisen liiton vanhentuneeksi; mutta se mikā vanhenee ja on aikansa elänyt, on häviötänsä lähellä. Room. 10:4.

o Luku.

Ensimmäisen liiton pyhäkkö oli vaillinainen ja ainoastaan esikuvana. Kristus on mennyt oikeaan pyhäkköön, taivaasen, ja uhraamalla oman itsensä aikaansaanut ijankaikkisen lunastuksen.

Olihan tosin ensimmäiselläkin lii-tolla sääntöjä jumalanpalvelusta varten ja maallinen pyhäkkönsä.

2 Moos. 25:1, ·36:1. 2. Sillä maja oli valmistettu, etumainen, jossa oli sekä kynttiläjalka että pöytä ja näkyleivät, ja sen nimi on "pyhä". 2 Moos.25:23,31 s. 3 Moos.24:2. 3. Mutta toisen esiripun takana oli se maja, jonka nimi on "kaikkein. 2 Moos.26;33s.

pyhin: 4. siinä oli kultainen suitsutus-alttari ja liiton arkki, yltympäri kullalla silattu, jossa kultainen mannaa sisältävä astia ia Aaronin kukoista-

nut sauva ja liiton taulut; 2 Moos, 16:33, 25:10,16, 30:1.

4 Moos. 17:8 s. 1 Kun. 8:9. 5. ja arkin päällä kirkkauden kerubit varjostamassa armoistuinta; mutta näistä nyt ei ole syytä puhua

kustakin erikseen. Kun nyt kaikki on näin järjestetty, menevät papit joka aika etumaiseen majaan jumalanpalvelusta toimittamaan, 4 Moos. 18:3 s.

7. mutta toiseen majaan menee ainoastaan ylimmäinen pappi kerran vuodessa, – ei ilman verta, jonka hän uhraa itsensä edestä ja kansan rikkomusten edestä.

2 Moos. 30:10. 3 Moos. 16:1,3. Hebr. 5:3. 8. Täten Pyhä Henki osoittaa, että tie pyhäkköön vielä on ilmaisematta. niinkauan kun etumainen maja vielä on olemassa.Jes.35:8.Joh.14:6.Hebr.10:19s. Tämä on nykyiseen aikaan koh-

distuva vertauskuva, ja sen mukaisesti uhrataan lahjoja ja uhreja, jotka eivät voi tehdä hänen omaantuntoonsa nähden täydelliseksi sitä, joka näin jumalanpalvelusta toimittaa,

10. vaan jotka, samoinkuin ruuat ja juomat ja erilaiset pesot, ovatainoastaan lihan sääntöjä, uuden järjestyksen aikaan asti asetettuja.

2 Moos. 29:4. 3 Moos. 11:1 s. 4 Moos. 19:7, 11. Mutta kun Kristus tuli tulevaisen hyvän ylimmäiseksi papiksi, meni hän suuremman ja täydellisemmän majan kautta, joka ei ole käsin tehty, se on, joka ei ole tätä luomakuntaa. Hebr. 3:1. 4:14. 8:1.

12. ei kauristen ja vasikkain veren kautta, vaan oman verensä kautta kerta kaikkiaan pyhäkköön ja sai uikaan ijankaikkisen lunastuksen.

Ap. t. 20:28. Hebr. 10:10 s. 1 Piet. 1:18 s. 13. Sillä jos kauristen ja härkäin veri ja hiehon tuhka, saastaisten päälle vihmoituna, pyhittää lihan-4 Moos. 19:2. puhtauteen,

14. kuinka paljoa enemmän Kristuksen veri, joka ijankaikkisen Hengen kautta uhrasi Itsensä viattomana Jumalalle, on puhdistava meidän omantuntomme kuolleista teoista palvelemaan elävää Jumalaa!

Luuk. 1:74, Room, 6:13, Gal. 1:4, 2:20.

15. Ja sentähden hän on uuden liiton välittäjä, jotta sen perustuksella, että hänen kuolemansa on tapahtunut lunastukseksi ensimmäisen liiton aikuisista rikkomuksísta, ne jotka ovat kutsutut, saisivat luvatun ijankaikkisen perinnön. Room. 3:25.

1 Tim. 2:5. Hebr. 12:24. 1 Piet. 3:18. 16. Sillä missä on olemassa testamentti, siinä on sen tekijän kuole-

ma tuleva lisäksi:

17. sillä vasta kuoleman jälkeen testamentti on pitävä, koska se ei milloinkaan ole voimassa tekijänsä eläessä. 18. Sentähden ei myöskään ensim-

mäistä liittoa verettä vihitty.

19. Sillä kun Mooses oli kaikelle kansalle julkilukenut kaikki käskyt. niinkuin ne laissa kuuluvat, otti hän vasikkain ja kauristen veren ynnä vettä ja purppuravillaa ja isoppia ja vihmoi sekä itse kirjan että kaiken kansan, 2 Moos. 24:3 s. 3 Moos. 14:4. 20. sanoen: "Tämä on sen liiton veri, jonka Jumala on säätänyt teitä varten."

21. Ja samoin hän verellä vihmoi maiankin ja kaikki palvelukseen kuu-

luvat kalut.

2 Moos. 29:21 36. 3 Moos. 8:15, 19. 22. Niin miltei kaikki puhdistetaan lain mukaan verellä, ja ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksi-antamista. 3 Moos. 17:11, Ef. 1:7.

23. On siis välttämätöntä, että taivaallisten jäljennökset tällä tavoin puhdistetaan, mutta että taivaalliset itse ovat puhdistettuvat paremmilla uhreilla kuin nämä.

24. Sillä Kristus ei mennyt käsin tehtyyn pyhäkköön, joka vain on oikean kuva, vaan itse taivaasen, nyt esiintyäkseen Jumalan kasvojen edessa meidan hyvaksemme:

Room, 8:34, 1 Joh, 2:1, 25. eikä myöskään uhratakseen itseään monta kertaa, niinkuin vlimmäinen pappi joka vuosi menee pyhäkköön, vierasta verta mukanaan,

2 Moos. 30:10. Hebr. 7:27. 26. sillä muutoin hänen olisi pitänyt kärsiä monta kertaa maailman perustamisesta asti; vaan nyt hän on vhden ainoan kerran maailman-aikojen lopulla ilmestynyt poistaakseen synnin ühraamalla itsensä. Gal. 4:4. 27. Ja samoinkuin ihmisille on mää-

rätty, että heidän kerran pitää kuoleman, mutta senjälkeen tulee tuomio, 1 Moos. 8:19.

28. samoin Kristuskin, kerran uhrattuna ottaakseen pois monien syn-1 Tess. 1:9. Tiit. 2:14. 1 Jeh.1:7. Ilm. 1:5. | nit, on toistamiseen ilman syntiä i}- mestyvä niille, jotka häntä odottavat pelastukseksensa. Jes. 53:12. Matt. 26:28. Room. 5:6s. Fil. 3:20. 1 Piet. 2:24. 3:18.

10 Luku.

Kristuksen uhrin täydellisyys, Meidän tulee pelottomasti käydä näin avattua tietä Jumalan tykö ja kehoittaa toisiamme rakkauteen.

Sillä laki on vain tulevan hyvän varjo, eikä itse kappalten perikuva, sentähden se ei koskaan voi samoilla jokavuotisilla uhreilla, joita he alinomaa kantavat esiin, tehdä niiden tuoiia tävdellisiksi:

1 Kol. 2:17. Hebr. 7:19. 8:5. 9:9.
2. sillä eiköhän muutoin olisi lakattu niitä uhraamasta, koskapa näillä, jotka jumalanpalvelustaan toimittivat,kerran puhdistettuina,ei enää olisi ollut mitään tietoisuutta synneistä?

3. Mutta ne ovat jokavuotisena muistutuksena synneistä. 8 Moos. 18:21. 4. Sillä mahdotonta on, että härkäin ja kauristen veri voi ottaa pois syntejä. 8 Moos. 10:14.

5. Sentähden hän maailmaan tulessaan sanoo: ,,Uhria ja antia et tahtonut, mutta ruumiin sinä valmistit minulle; Ps. 40.7s. 50:9. 51:18.

Jes. 1:11. Jer. 6:20. Am. 5:21. 6. polttouhreihin ja syntiuhreihin

et mielistynyt.

7. Silloin minä sanoin: ,Katso, minä tulen — kirjassa on minusta kirjoitettu – tekemään sinun tahtosi,Jumala:

8. Kun hän ensin sanoo: "Uhreja ja anteja ja politouhreja ja syntiuhreja et tahionut etkä niihin mielistynyt", vaikka niitä lain mukaan uhrataankin,

9. sanoo hän sitten: "Katso, minä tulen tekemään sinun tahtosi." Hän poistaa ensimmäisen, asettaakseen

łoisen.

10. Ja juuri tämän tahdon perusteella me olemme pyhitetyt Jesuksen Kristuksen ruumiin uhrilla kerta kaikkiaan. Hebr. 9:12.28.

11. Ja papit seisovat päivän toisensa perästä palvelustaan toimittamassa ja usein uhraamassa samoja uhreja, jotka eivät koskaan voi syntejä poistaa; 2 Moos. 29:38.

ja poistat; 12. mutta tämä on, uhrattuaan yhden ainoan uhrin syntien edestä, ainiaaksi istuutunut Jumalan oike-

alle puolelle, Hebr. 1:3, 8:1.
13. ja odottaa nyt vain, että hänen vihollisensa pannaan hänen jalkainsa astinlaudaksi. Hebr. 1:18.

14. Sillä yhdellä uhrilla hän on ainiaaksi tehnyt täydellisiksi ne, jotka pyhitetään. Hebr. 9:26. 15. Todistaahan sen meille Pyhä Henkikin; sillä sanottuaan:

16. "Tāmā on se liitto, jonka noiden pāivien kuluttua olen tekevā heidān kanssaan," sanoo Herra: "Olen antava lakini heidān sydāmmeensā ja heidān mieleensā olen ne kirjoittava; Jer. 31:33s. Room. 11:27. Hebr. 8:10. 17 enkā minā ole heidān syntejāān

17. énkä minä ole heidän syntejään ja vääryyttään enää muistava."

18. Mutta missä synnit ovat anteeksi annetut, siinä ei ole enää uhria niiden edestä.

19. Koska meillä siis, veljet, on luja luottamus siihen, että meillä Jesuksen veren kautta on pyhäkköön pääsö, Matt. 27:51. Job. 10:9.

Room.5:2. Ef. 2:13,18. 8:12. Hebr. 9:7 s. 20. jonka hän on vihkinyt meille uudeksi ja eläväksi esiripun kautta, se on hänen lihansa kautta, kulke-

vaksi tieksi,

21. ja koska meillä on suuri pappi, Jumalan huoneen haltija, Hebr. 4:14. 22. niin käykäämme esiin totisin sydämmin täydessä uskon varmuudessa, sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta,

Hes. 86:25. Ef. 5:26. Jaak. 1:6.
23. ja pestynä ruumiin puolesta puhtaaila vedellä, pysykäämme järkähtämättä toivomme tunnustuksessa, sillä hän, joka antoi lupauksen, on uskollinen; 1 Kor. 1:9. 1 Tess. 5:24.

24. ja valvokaamme toinen toistamme kehoittaaksemme toisiamme rakkauteen ja hyviin tekoihin,

25. ja älkäämme jättäkö omaa seurakuntaamme, niinkuin muutamien on tapana, vaan neuvokaamme toisiamme, sitä enemmän, kun näette tuon päivän lähestyvän.

Room, 15:11. 1 Kor. 10:11. Kol. 3:16. 26. Sillä jos metahallammeteemme syntiä, päästyämme tuntemaan totuuden, niin ei ole enää olemassa uhria syntiemme edestä,

4 Moos. 15:30. Hebr. 6:4 s.2 Piet. 2:20.1 Joh. 5:16. 27. vaan hirmuinen tuomion odotus ja kiivas tuli, joka on syövä vastus-

ja nivas tun, joka on syota vastus tajat. 28. Joka rikkoo Mooseksen lain, hänen on armotta kuoltava kahden fai kolmen henkilön todistuksen no-

jalla; 4M00s. 35:30. 5 M00s. 17:6. 19:15.
29. kuinka paljoa kovemman rangaistuksen luulettekaan sen ansaitsevan, joka tallaa jalkoihinsa Jumalan Pojan ja pitää epäpyhänä liiton veren, jonka kautta hän on pyhitetty, ja joka armon Henkeä pilkkaa.

1 Kor. 11:25. Hebr. 2:3. 12:25. 30. Sillä tunnemmehan hänet, joka on sanonut: "Minun on kosto, minä olen maksava;" ja vielä: "Herra on tuomitseva kansansa."

5 Moos. 32:35 s. Room. 12:19.

31. Hirmuista on langeta elävän Jumalan käsiin.

32. Mutta muistakaat entisiä päiviä, jolloin te, valon saatuanne, kestitte monien kärsimysten taistelun,

Fil. 1:29 s.
33. kun toiselta puolen häväistyksin
ja ahdistuksin olitte maailman pilkaksi asetetut, toiselta puolen taas jouduitte osallisiksi niiden kärsimyksiin, joiden kävisamalla tavalla.

34. Sillä vankien kanssa te olette kärsineet ja ilolla pitäneet hyvänänne omaisuutenne ryöstön, tietäen, että teillä on parempi tavara, joka aina pysyy.

Mati. 5:12. 6:19 s. 19:21. Ap.t. 5:41. Jaak. 1:2. 35. Älkäät siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri.

Matt. 10:32. 36. Sillä te tarvitsette kärsivällisyyttä, tehdäksenne Jumalan tahdon ja saadaksenne sen, mikä on luvattu.

Luuk. 21:19. Hebr. 6:12. Jaak. 5:8.
37. Sillä vielä vähän aikaa, niin "tulee hän, joka on tuleva, eikä viivytlele:"

Hob. 2:3-8

tele: Hab. 2:3s. 38. mutta "vanhurskas on uskosta elävä," ja "joka vetäytyy pois, ei minun sieluni mielisty häneen."

Room. 1:17. Gal. 3:11.
39. Mutta me emme ole niitä, jotka vetäytyvät pois, itsellensä kadotukseksi, vaan niitä, jotka uskovat sielunsa pelastukseksi.

II Luku.

Uskon voima ja esimerkit.

Mutta usko on luja luottamus siihen, mitä toivotaan, vakaumus asioista, jotka eivät näy.

Room. 8:38. 1 Kor. 2:9. 2 Kor. 5:7.

2. Sillä siitä vanhat ovat saaneet hyvän todistuksen.

 Uskon kautta tajuamme, että maailmat ovat rakennetut Jumalan sanalla, niin että se mikä nähdään, ei ole syntynyt näkyväisestä.

1 Moos. 1.1.5. Ps. 33.6. 148.5. 2 Piet. 3:6.
4. Uskon kautta Abel uhrasi Jumalaile paremman uhrin kuin Kain, ja
uskon kautta sai hän todistuksen,
että hän oli vanhurskas; kun Jumaettä hän oli vanhurskas; kun Jumala antoi todistuksen hänen lahjoistaan; ja sen kautta hän vielä kuoltuaankin puhuu. 1 Moos. 4:4 s. Matt. 23:35.
5. Uskon kautta otettiin Henok pois,
jottei hänen tarviisisi nähdä kuolemaa, "eikä häntä enää ollut, koskapa Jumala oli ottanut hänet pois."

Sillä ennen pois-ottamistaan hän oli saanut todistuksen, että oli otollinen Jumalalle. 1 Moos. 5;21 s.

 Mutta ilman uskoa on mahdoton olla otollinen; sillä Jumalan tykö pyrkivän täytyy uskoa, että Jumala on ja että hän palkitsee ne, jotka häntä etsivät.

7. Uskon kautta rakensi Noak, saatuaan ilmoituksen siitä, mikä ei vielä näkynyt, pyhässä pelvossa arkin huonekuntansa pelastukseksi; ja sen kautta tuomitsi hän maailman, ja hänestä tuli sen vanhurskauden perillinen, joka tulee uskosta.

1 Moos. 6:8 s. Room. 3:22.
8. Uskon kautta oli Abraham kuuliainen, kun hänet kutsuttiin lähtemään maahan, jonka oli saava perinnöksi, ja hän läksi tietämättä mine oli tuleva.

1 Moos. 1:1,4.

9. Uskon kautta eleli hän muukalaisena lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa,asuen teltoissa Isaakin jaJaakobin kanssa jotkaolivatsaman lupauksen perillisiä kuin hänkin;

10. sillä hän odotti sitä kaupunkia, jossa on perustukset ja jonka raken-

taja ja luoja Jumala on.

Hebr. 12:22. 13:14. Ilm. 21:2.
11. Uskon kautta sai Saarakin voimaa siittääkseen ja synnytti yli-ikäisenäkin, koska piti luotettavana sen, joka oli antanut lupauksen.

1 Moos. 17:19. 21:2: Room. 4:19. 12. Sentähden syntyikin yhdestä miehestä, vieläpä kuolettuneestakin, niin monta kuin on tähtiä taivaalla ja niinkuin on meren rannalla hiekku, epälukuinen.

epatukultei. 13. Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat sen nähneet ja sitä riemulla tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä.

1 Moos. 23:4. 1 Aik. 29:15. Ps. 39:13. 119:19.
14. Sillä jotka noin puhuvat, ilmai.

sevat etsivänsä isänmaata.

15. Ja jos he olisivat tarkoittaneet sitä maata, josta olivat lähteneet, niin olisihan heillä ollut tilaisuus palata takaisin:

16. mutta nyt he pyrkivät parempaan, se on taivaalliseen. Sentähden Jumala ei heitä häpeä, ci häpeä antamasta kutsua itseään heidän Jumalaksensa; sillä hän on valmistanut heille kaupungin. 2 Moos. 3:6. Hebr. 2:11. 17. Uskon kautta uhrasi Abraham, koetukselle pantuna. Isaakin, uhrasi ainoan poikansa, hän, joka oli lupaukset vastaanottanut,

1 Moos. 22:1 s. Jank. 2:21 s.

18. hän, jolle oli sanottu: "Isaakista l saat nimelläsi nimitettävän sieme-1 Moos. 21:12. Room. 9:7.

19. sillä hän ajatteli, että Jumala on voimallinen kuolleistakin herättämään ; ja hän saikin hänet ikäänkuin

kuolleista takaisin.

20. Uskon kautta antoi Isaak Jaakobille ja Esaulle siunauksen, joka koski tuleviakin asioita. 1 Moos. 27:27,89. 21. Uskon kautta siunasi Jaakob kuollessaan kummankin Josefin pojista ja rukeili sauvansa päähän no-1 Moos. 47:81. 48:5, 15 s., 20

22. Uskon kautta puhui Josef loppunsa lähetessä Israelin lasten lähdöstä ja määräsi miten oli meneteltävä hänen luittensa kanssa. 1 Moos, 60:24 s.

23. Uskon kautta pitivät Mooseksen vanhemmat häntä heti hänen syntymänsä jälkeen kätkössä kolme kuukautta, sillä he näkivät, että poika oli kaunis; eivätkä he peljänneet kuninkaan käskyä.

2 Moos. 2:2. Ap. t. 7:20 s. 24. Uskon kautta kieltäytyi Mooses, suureksi tultuaan, käymäsiä Faraon tyttären pojasta. 2 Moos. 2:10 s. 25. Hän otti mieluummin kärsiäk-

seen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä lyhytaikaista nautintoa, Ps. 84:11.

26. katsoen Kristuksen häväistyksen

suuremmaksi rikkaudeksi kuin Etyptin aarteet : sillä hän käänsi niista katseensa palkintoa kohti.

Ps. 69:10. Hebr. 13:13. 27. Uskon kautta jätti hän Egyptin pelkäämättä kuninkaan vihaa; sillä kun hän ikäänkuin näki sen, joka on näkymätön, niin hän kesti.

2 Moos. 2:15. 12:41. Joh. 20:29. 28. Uskon kautta toimitti hän pääsiäisen ja verisivelyn, jottei esikoisten surmaaja koskisi heihin.

2 Moos 12:18 s. 29. Uskon kautta kulkivat he poikki Punaisen meren niinkuin kuivalla maalla; jota yrittäessään Egyptiläiset hukkuivat. 2 Moos. 14.21 s.

30. Uskon kautta kaatuivat Jerikon muurit, sittenkun niiden ympäri oli kuljettu seitsemän päivää. Jos. 6:20. 31. Uskon kautta pelastui portto Rahab perikatoon joutumasta yhdessä uppiniskaisten kanssa, kun oli rauha mielessään ottanut vakoojat suo-

aansa. Jos. 2.1 s. 6:23. Jaak. 2:25. 32. Ja mitä vielä sanoisin? Sillä mijaansa. nulta loppuisi aika, jos kertoisin Gi-deonista, Barakista, Simsonista, Jeftasta, Davidista ja Samuelista ja profetois:a. Tuom. 14:58.

18am. 17:34s. 28am. 7:12 s. 8:1. 10:19. Dan. 6:22s.

33. jotka uskon kautta kukistivat valtakuntia, pitivät vanhurskautta voimassa, saivat kokea lupauksien toteutumista, tukkivat jalopeurain kidat,

34. sammuttivat tulen voiman, pääsivät miekan teriä pakoon, voimistuivat heikkoudessaan,saivat voimaa sodassa, ajoivat pakosalle muukalaisten solajoukot. Tuom. 7:21. 15:15, 16:28. 1 Sam. 18:11. Jes. 37:15,36 s. 38:1. Dan, 3:27.

35. On ollut vaimoja, jotka ylosnousemuksen kautta ovat saaneet kuolleensa takaisin. Toiset ovat antaneet kiduttaa itseään eivätkä ole ottaneet vastaan vapautusta, jotta saisivat paremman ylösnousemuksen;

1 Kun. 17.17 s. 2 Kun. 4:36. 36. toiset taas ovat saaneet kokea pilkkaa ja ruoskimista, vieläpä kahleita ja vankeutta; 37. niitä on kivitetty, rääkätty, rikki sahattu, miekalla surmattu; toiset ovat kulkeneet lampaannahoissa ja vuohennahoissa, puutteenalaisi-na, ahdistettuina, pahoinpideltyinä,

1 Kun. 21:13. 2 Kun. 1:8. 2 Aik. 24:21. 38. joita pitämään maailma ei ollut tarpeeksi hyvä; he ovat saaneet harhailla erämaissa ja vuorilla ja luolissa ja maakuopissa. 1 Kun 18:4. 19:9. 39. Ja vaikka nämä kaikki uskon kautta olivat saaneet hyvän todistuksen, eivät he kuitenkaan saavuttaneet sitä mitä oli luvattu,

40. koska Jumala oli varannut meitā varten jotakin parempaa, jotteivät he ilman meitä pääsisi täydelli-

syyteen.

12 Luku.

Kehoitelään uupumatta kilvoittelemaan, silmät luotuina uskon alkuunpanijaan ja täydelliseksi tekijään, Jesukseen, sekä tyytymään Herran kasvattavaan kuritukseen.

entähden, kun meillä on näin suuri pilvi todistajia ympārillāmme. pankaamme mekin pois kaikki, mikä meitä painaa, ja synti, joka meidät niin lujaan kietoo, ja juoskaamme kestävinä edessämme olevassa kilpailussa, 1 Kor. 9:24. Fil. 3:13 s. 1 Piet. 2.1. 2. silmät luotuina uskon alkuunpanijaan ja täydelliseksi tekijään. Jesukseen, joka odotettavanaan olevan ilon sijasta kärsi ristin, häpeästä välittämättä, ja nyt istuu Jumalan valtaistuimen oikealla puolella.

Luuk.24:26,46 Ap. t.3:15.5:30 s. Hebr.1:3.2:10 3 Ajatelkaat häntä, joka syntisiltä on saanut kärsiä sellaista vastustusta itseään kohtaan, ettette väsyisi ja mielenne masentuisi.

4. Ette vielä ole verille asti tehneet

vastarintaa, taistellessanne syntiä vastaan.

5. ja oiette unhottaneet kehoituksen, joka puhuu teille niinkuin lapsille: "Lapseni, älä pidä Herran kuritusta halpana, äläkä masennu, kun hän sinua nuhtelee:

Job 5:17. San. 3:11 s. Ilm. 3:19. 6. sillä jota Herra rakastaa, sitä hän kurittaa; ja hän ruoskii jokaista lasta, jonka ottaa omaksensa."

7. Kuritukseksenne te kärsitte; Jumala kohtelee teitä niinkuin lapsia. Sillä kuka on se lapsi, jota isänsä ei kurita?

8. Mutta jos te olette ilman kuritusta. iosta kaikki muut ovat osallisiksi tulleet, niin silloinhan olette äpäriä

ettekā oikeita lapsia.

Ja vielä: meillä oli ruumiilliset isāmme kurittajina, ja heitā me kavahdimme; emmeko paljoa ennemmin olisi henkien Isalle alamaisia elääksemme? 4 Moos.16:22. Jes.57:16.

10. Sillä ne kurittivat meitä vain muutamia päiviä varten, oman vmmärryksensä mukaan, mutta tämä kurittaa meitä tosi parhaaksemme, jotta pääsisimme osallisiksi hänen

pyhyydestään. 11. Mikään kuritus ei tosin sitä saataessa tunnu olevan iloksi,vaan murheeksi, mutta jälkeenpäin se kasvattamillensa antaa vanhurskauden rauhanhedelmän.

12. Sentähden ojentakaat vaipuneet kätenne ja rauenneet polvenne,

Jes.35:3. 13. ja tehkäät polut suoriksi kulkeaksenne jottei ontuvan jalka nyrjähtäisi, vaan ennemmin parantuisi.

14. Harrastakaat rauhaa kaikkien kanssa ja pyhitystä, jota paitsi ei kukaan ole näkevä Herraa.

Ps.34:15. Matt.5:8 s. Room.12:18. 2 Tim.2:22. 15. ja pitäkäät huoli siitä, ettei kukaan jää osattomaksi Jumalan armosta, ettei mikään katkeruuden juuri pääse nousemaan ja tekemään häiriötä, ja monta sen kautta saastutetaan ; 5M008.29:18.2Kor.6:1. Hebr.3:12.

16. ettei kukaan ole huorintekijä tahi epäpyhä niinkuin Esau, joka yhdestă ainoasta ateriasta mõi esikoi-1 Moos.25:33. Ef.5:3. Kol.3:5. suutensa. 17. Sillä te tiedätte, että hänet sittem-

min, kun hän tahtoi päästä siunausta perimään, hyljättiin, sillä hän ei saanut itsessään sijaa mielenmuutokselle, vaikka hän kyynelin sitä etsi. 1 Moos.27:34.

Sillä te ette ole käyneet sen vuo-

taa ja joka tulessa palaa, ettekä synkeyden ja pimeyden ja myrskyn,

2 Moos.19:12. 5 Moos.5:22. 19. ja pasunan kaiun ja äänen tykö, joka puhui niin, että ne, jotka sen kuulivat, pyysivät, ettei heille enää puhuttaisi; 2 Moos.20:18. 5 Moos.18:16. 20. sillä he eivät voineet kestää tätä käskyä: "Sattuipa vuoreen vaikka eläinkin, se kivitettäköön"

2 Moos. 19:13. 21. ja niin oli hirmuinen se näky, että Mooses sanoi: "Olen peljästy-

nyt ja vapisen";

22. vaan te olette käyneet Sionin vuoren tykö ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin tykö, ja kymmentuhantisten enkelien tykö, Jes.2:3. Dan.7:10. Gal.4:26. 1lm.3:12. 21:2, 10. 23. taivaissa kirjoitettujen esikoisten

juhlajoukon ja seurakunnan tykö, ja tuomarin tykö, joka on kaikkien Ju-mala, ja täydellisiksi tulleiden van-

hurskasten henkien tykö,

1 Moos.18:25. Luuk.10:20. 24. ja uuden liiton välittäjän. Jesuksen tykö, ja vihmontaveren tykö, joka puhuu paremmin kuin Abelin veri. 1 Moos. 4:10. 2 Moos. 24:8. 1 Tim. 2:5.

Hebr. 8:6. 9:15. 10:22. 11:4. 1 Piet. 1:2. 25. Katsokaat ettette hylkää häntä. joka puhuu; sillä jos ne eivät voineet pääsiä pakoon, jolka hylkäsivät hä-net, joka puhui maan päällä, niin paljoa vähemmin me, jos hylkäämme hänet, joka taivaista puhuu.

Hebr. 2:3. 26. Silloin hänen äänensä järisytti maata, mutta nyt hän on luvannut, sanoen: "Vielä kerran minä järkytän maan, jopa taivaankin". Hagg.2:6 &.

27. Mutta tuo "viela kerran" osoittaa, että ne, jotka järkkyvät, koska ovat luotuja, tulevat muuttumaan, jotta ne, jotka eivät järky, pysyisivät.

Ps. 102:27. Matt. 24:35. 2 Piet.3:10. 28. Siispä, koska saamme valtakunnan, joka ei järky, olkaamme kiitollisia ja siten palvelkaanime Jumalaa. hänelle mielihyväksi, pyhällä kunnioituksella ja pelvolla; Fil.2:12. 29. sillä meidän Jumalamme on kuluttava tuli. 5 Moos.4:24. 9:3. Jes.80:27.

12 Luku.

Kehoitus rakkauteen ja puhtauteen, sekä kärsimään Kristuksen häväistystä.

Dysykäät veljellisessä rakkaudessa. 1 Job.13;34.

Room, 12:10. 1 Piet.1:22. 3:8. 4:8. 2 Piet.1:7. Alkāāt unhottako vieraanvaraisuutta;sillä sen kautta muutamat ovat tietāmāttāān saancet enkeleitā vieren tykö, jota voidaan käsin kosket- | raikseen.1Moos.18:1s-Room.12:18.1Plet.4.9.

HEBREALAISILLE 13. 1 PIETARIN KIRJE 1.

3. Muistakaat vangittuja, niinkuin | olisitte itse heidän kanssaan vangittuna: muistakaat niitä, joita vaivataan, sillä olettehan tekin tässä muailmassa. Matt.25:36. Room. 12:15. Kol. 4:18. 4. Avioliitto pidettäköön kunniassa kaikkien kesken, ja aviovuode saastuttamatonna, sillä haureelliset ja avionrikkojat Jumala tuomitsee.

1 Kor. 6:9 s. 5. Alkäät olko elämässänne ahneita; tyytykäät siihen, mitä teillä on; sillä Han on itse sanonut: "En sinua hylkää enkä suinkaan sinua jätä":

5 Moos. 31:6, 8. Jos. 1:5. Matt. 6:25.34. Fil. 4:11. 1 Tun. 6:6. 6. niin että turvallisin mielin sanomme : "Herra on minun auttajani, en pelkää; mitä voi minulle ihminen tehdä?" Ps. 56:5.12. 118:6. Ps. 56:5,12. 118:6.

7. Muistakaat johtajianne, jotka ovat puhuneet teille Jumalan sanaa: katsokaat kuinka he ovat vaelluksensa päättäneet, ja seuratkaat heidän uskoansa. 1 Kor. 4:16.

8. Jesus Kristus on sama eilen ja tänään ja ijankaikkisesti. Ilm.1:17.

9. Alkäät antako monenlaisten ja vieraiden oppien itseänne vietellä; sillä on hyvä, että sydän saa vahvistusia armosta eikä mistään määräruuista. joista ne, jotka niihin ovat antautuneet, eivät ole mitään hyötyneet.

Jer.29:8. Matt.24:4. Joh.6:28. Room.14 17. 16:17. 2 Kor.1:21. Ef.4:14. 5 6. Kol.2:16.

10. Meillä on uhrialttari, josta majassa palvelevilla ei ole valla syödä. 11. Sillä niiden eläinten ruumiit, joiden veren ylimmäinen pappi syn-tiensovitukseksi kantaa pyhäkköön, polietaan leirin ulkopuolella.

2 Moos.29:14. 8 Moos.4:12.21. 16:27. 12. Sentähden Jesuskin, pyhittääkseen omalla verellään kansan, kärsi portin ulkopuolella. Joh. 19:17.

13. Niin menkäämme siis hänen tykönsä "ulkopuolelle leirin", hänen

häväistystään kantaen.

· 14. sillä ei meillä ole täällä pysyvää kaupunkia, vaan me etsimme tulevaa. Fil. 8:20. Hebr. 11:10, 13, 16. 1 Piet. 2:11. | kanssanne! Amen.

15. Uhratkaamme siis hanen kauftaan Jumalalle joka aika kiitosuhria, se on, niiden huulten hedelmää, jotka tunnustavat hänen nimeään.

3 Moos. 7:12. Ps. 50:23. 51:19.

Hos. 14:3. Ef. 5.20. 1 Piet. 2:5. 16. Mutta älkäät unhottako hyväntekemistä ja jakelemista, sillä sellaisiin uhreihin Jumala mielistyy.

Room, 12:13, 2 Kor. 9:12, Fil. 4:18, 17. Olkaat kuuliaisia johtajillenne ja seuratkaat heitä, sillä he valvovat teidän sielujanne niinkuin semmoiset, joiden on tehtävä tili; jotta he voisivat tehdä sitä ilolla eikä huokaillen, sillä siitä ei ole teille hyötyä. Hes.3:18, 33:2, Fil.2:29,1Tess,5:12, 1Tim.5:17. 18. Rukoilkaat meidän edestämme:

sillä se on uskalluksemme, että meillä on hyvä omatunto, ja tahdomme

kaikessa hyvin vaeltaa.

Ap. t. 24:16. 2 Kor. 1:12. Ef. 6:18. 19. Hartaimmin kehoitan teitä näin tekemään, jotta minut sitä pikemmin annettaisiin teille takaisin.

20. Mutta rauhan Jumala, joka on kuolleista palauttanut hänet, joka ijankaikkisen luton veren voimasta on se suuri lammasten paimen, HerrammeJesuksen, Jes. 40:11.63:11. Jer. 32:40. Hes. 34:23, Sak. 9:11. Joh. 10:11. 1 Piet. 2:25.5:4. 21. hän saattakoon teidät kykene-

viksi kaikkeen hyvään työhön, tekemään hänen tahtoansa, ja tehköön teissä mitä on hanelle otollista, Jesuksen Kristuksen kautta, jolle ol-koon kunnia ijankaikkisesia ijankaikkiseen! Amen. 2 Kor. 3:5. Fil. 2:13.

22. Minä pyydän teitä, veljet: otta-kaat hyväksi nämä kehoituksen sanat; sillä lyhyesti olen kirjoittanut

teille.

Tietākāāt, ettā veljemme Timoteus on pääsielty vapaaksi; ja jos hän pian tulee, saan minä hänen kanssaan nähdä teidät.

24. Sanokaat terveiset kaikille johtajillenne ja kaikille pyhille. Terveisiä sanovat teille veljet Italiasta. 25. Armo olkoon teidan kaikkien

PIETARIN ENSIMMÄINEN KIRJE.

I Luku.

Apostoli ylistää Jumalaa siitä, että hän on nudesti synnyttänyt taivaalliseen pelastuk-seen. Kehoituksia toivoon, kuulialsuuteen, pyhyyteen ja vilpittömään rakkauteen.

Pietari, Jesuksen Kristuksen apos-

ka asuvat hajallaan Pontossa, Galatiassa, Kappadokiassa, Aasiassa ja Ap. t. 2:9. Jaak. 1:1. Bityniassa, 2. Isan Jumalan edeltāpāin tietā-

misen mukaan, Hengen pyhityksen kautta, Jesuksen Kristuksen kuuliaitoli, valituille muukalaisille, jot- suuteen ja veren vihmottamiseen: armo ja rauha lisääntyköön teille! 2 Moos. 24:8.

Room, 1:5, 8:29. Hebr. 12:24. 2 Piet. 1.2. 3. Ylistetty olkoon meidän Herramme Jesuksen Kristuksen Jumala ja Isā, joka suuren laupeutensa mukaan on uudesti synnyttänyt meidät elävään toivoon Jesuksen Kristuksen kuolleista nousemisen kautta.

Joh. 3:3. Ef. 1:3. Jaak. 1:18. 4. turmeltumattomaan ja saastuttamattomaan ja katoamattomaan perintöön, joka taivaissa on säilytettynă teită varten, Kol. 1:5. 2 Tim. 1:12. 5. jotka Jumalan voimasta uskon kautta säilytte pelastukseen, joka on valmis ilmaistavaksi viimeisinä ai-

koina. Job. 10:28. Kol. 3:4. 6. Ja silloin te riemuitsette, vaikka te nyt, jos se on tarpeellista, vähän aikaa kärsittekin murhetta moni-

naisissa kiusauksissa,

Matt. 5:12. 2 Kor. 4:17. 1 Piet. 5:10. Jaak. 1:2. 7. jotta teidän uskonne koetus havaittaisiin paljoa kallisarvoisemmaksi kuin katoava, tulessa koeteltava kulta, teille kiitokseksi, ylistykseksi a kunniaksi Jesuksen Kristuksen ilmestyessä. San. 17:3. Jes. 48:10.

Mal. 3:3. 1 Kor. 3:13. 1 Piet. 4:12. 8. Häntä te rakastatte, vaikka ette ole häntä nähneet, häneen te uskotte, vaikka ette nyt häntä näe, ja te saatte riemuita sanomattomalla ia kirkastuneella ilolla.

Joh. 20:29. 2 Kor. 5:7. Hebr. 11:27. 9. saavuttaessanne uskon päämää-

rän, sielujenne pelastuksen.

10. Sitä pelastusta ovat tarkoin etsineet ja tutkineet ne profetat, jot-ka ovat ennustaneet teille aiottua armoa, 1 Moos. 49:10. Sak 6:12. Matt. 13:17. 11. ovat tutkineet mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva Kristuksen Henki viittasi edeltäpäin ilmaistessaan Kristusta kohtaavia kärsimyk-siä ja niiden jälkeen tulevaa kunniaa. Ps. 22:7. Jes. 53:3.

Luuk, 24:26, Hebr. 12:2, 2 Piet. 1:21, 12. Heille ilmaistiin, etteivät he palvelleet itseään, vaan teitä sillä, joka nyt on teille julistettu niiden kautta, jotka taivaasta lähetetyssä Pyhässä Hengessä ovat teille evankeliumia julistaneet, ja johon enkelitkin haluavat katsahtaa. Dan.12:4,9,13.

Ap. t. 2:4. Ef. 3:8 s. Hebr. 11:13,39. 13. Vyöttäkäät sentähden mielenne kupeet ja olkaat raittiit; ja pankaat täysi toivonne siihen armoon, joka tulee osaksenne Jesuksen Kristuksen ilmestyessä. Luuk. 12:35. 21:34.

älkäät mukautuko himojenne mukaan, joissa te ennen, tietämättömyytenne aikana elitte, Ap. t. 17:30, Room, 12:2.

15. vaan pyhän kutsujanne mukaan olkaat tekin kaikessa vaelluksessanne pyhät, Matt.5:48. Luuk.1:74 s. 2 Kor.7:1. 16. sillä on kirjoitettu: "Olkaat py-

hat, silla mina olen pyhä."

3 Moos. 11:44, 19:2, 20:7. 17. Ja jos Isananne huudatte avuksenne hanta, joka muotoon katsomatta tuomitsee kunkin hänen tekojensa mukaan, niin vaeltakaat pelossa tämä muukalaisuutenne aika.

Room. 2:11. Fil. 2:12. 18. lieläen, ettette ole millään katoavaisella, ei hopealla eikä kullalla, lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne, 1 Piet. 4:3 19. vaan Kristuksen kalliilla verellä, niinkuin virheettömän ja tahrattoman karitsan, Joh. 1:29. Ap. t. 20:28. 1 Kor. 5:7. 6:20. 7:23. Hebr. 9:12 s. 11m. 5:9. 20. joka tosin jo ennen maailman perustamista oli edeltä - määrätty, mutta vasta viimeisinä aikoina on

ilmoitettu teitä varten,

Room. 16:25 s. Gal. 4:4. Ef. 1:9 s. Hebr. 1:2. 21. jotka hänen kauttaan uskotte Jumalaan, joka herätti hänet kuolleista ja anioi hänelle kirkkauden, niin että teidän uskonne on myös toivo **Jumalaan.** Ap. t. 2:24. Room. 6:4. Fil. 2:9.

22. Puhdistakaat sielunne totuuden kuuliaisuudessa vilpittömään veljenrakkauteen ja olkaat keskenänne palayassa rakkaudessa puhtaasta sydămmest**ă**. Room. 12:10. Ef. 4:3.

1 Tim. 1:5. Hebr. 18:1. 1 Piet. 2:17. 1 Joh. 5:1. 23. niinkuin ne, jotka uudesti syntyneet ovat, ei katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan sanan kautta, joka ijankaikkisesti рузуу. Luuk. 8:11 s.

Joh. 1:13. 3:3. 1 Joh. 3:9. Jaak 1:18. 24. Sillä "kaikki liha on niinkuin ruoho, ja kaikki sen ihanuus niinkuin ruohon kukkanen; ruoho kuivettuu ja kukkanen putoaa pois, Ps. 102:12 s. 103:15 s. Jes. 40:6 s. Jaak. 1:10 s.

25. mutta Herran sana pysyy ijankaikkisesti." Ja tämä on se sana, joka on teille ilosanomana julistettu. Matt. 5:18. 24:35.

2 Luku.

Kehoitus panemaan pois kaikki pahuus ja kasvamaan Herran sanasta, rakentumaan hengelliseksi huoneeksi, jossa Kristus on kulmakivi, sekä olemaan alamaisia inhimilliselle järjestysvallalle.

Pankaat siis pois kaikki pahuus ja kaikki vilppi ja ulkokullaisuus Room, 13:13. Ef. 6:14. 1 Tess. 5:6. ja kateus ja kaikki panettelu, 14. Koska olette kuuliaisia lapsia, Ef. 4:22,25. Kol. 3:8s. Hebr. 12:1. Jaak. 1:21.

2. ja halatkaat niinkuin vastasynty- j neet lapset sanan väärentämätöntä maitoa, jotta siitä kasvaisitte pelastukseen.

3. jos muutoin olette maistaneet, Ps. 34:9.

että Herra on hyvä.

4. Ja menkaat hanen tykönsä, elävän kiven tykö, jonka ihmiset tosin ovat hyljänneet, mutta joka on valittu, kallis Jumalar edessä,

Ps 118.22. Matt. 21:42. Ef. 2:20 s. 5. ja rakentukaat itsekin elävinä kivinä hengelliseksi huoneeksi, pyhäksı papıstoksi uhraamaan hengellisiä uhreia jotka Jesuksen Kristuksen kautta ovat Jumalalle mieluisia.

Jes. 61-6. Mal. 1.11. Room 12.1. 1 Kor. 3:16. Hebr. 3 6. 13:15 s. 11m. 1 6. 6. Sentähden sanotaankin Raama-"Katso mina panen Sioniin valitun, kallıin kulmakiyen, ja joka häneen uskoo, ei ole häpeään joutuva. Jes. 28:16 Room. 9:33

Teille siis, jotka uskotte, se on kallıs kivi, mutta niille, jotka eivät usko, on se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, tullut kulmakiveksi ja kompastuskiveksi ja loukkauskallioksi. Matt. 21:42.

8. Koska he eivät tottele sanaa, kompastuvat he; ja niin pitää heille käy-Jes. 8:14. Luuk. 2:34.

dākin.

9 Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä kansa, omaisuus-kansa julistaaksenne sen täydellisyyksiä, joka on pimeydestä kutsunut leidat ihmeelliseen valoon-2 Moos. 19:58. 5 Moos. 7:6. Jes. 62:12

2 Kor 4:6. Ef. 1:14. Kol. 1:13. flm. 5:10. 10. te, jotka ennen "ette olleet mi-kään kansa," mutta nyt olette "Jumalan kansa," jotka ennen "ette olleet armahdelut," mutta nyt "o-lette armahdelut."

Hos. 1:6,9 s. 2:23. Room. 9:25. 11. Rakkaani, niinkuin outoja ja muukalaisia minä kehoitan teitä pidättäytymään lihallisista himoisla, jotka sotivat sielua vastaan, Room. 13:14. Gal. 5:24. Hebr. 11:13. 1 Piet. 1:1. Jaak. 4:1.

12. ja vaeltamaan nuhteettomasti pakanain keskuudessa, että he juuri siitä, mistä parjaavat teitä niinkuin pahantekijöitä, nähdessään hyvät tekonne, ylistäisivät Jumalaa etsikkopäivänä. Matt. 5:16

Room. 12:17. 2 Kor. 8:21. 1 Piet. 3:16 13. Olkaat alamaisia kaikelle inhimilliselle järjestysvallalle Herran tähden, niinhyvin kuninkaalle, tuolle vlimmälle, Room. 13:1 s. Tnt. 3.1

14. kuin hünen käskynhaltijoillensa, jotka hän on lähettänyt pahantekijoille rangaistukseksi, mutta kiitokseksi niille, jotka tekevät sitä, mikā hyvää on;

15. sillä se on Jumalan tahto, että te hyvää tekemällä tukitsette suun mielettömäinihmistenymmärtämättömyydeltä,

16 niinkuin vapaat, ei niinkuin ne, joilla vapaus on pahuuden verhona, vaan niinkuin Jumalan palvelijat.

Joh. 8 32. Room, 6 18. Gal 5 1, 13 2 Pret. 2 19. 17. Kunnioittakaat kaikkia, rakastakaat veljiä, peljätkäät Jumalaa, kun-nioittakaat kuningasta.

San. 24.21. Matt 22 21 Room. 12:10.

Fil. 2:3 Hebr 13 1 2 Piet. 1:7. 18. Palvelijat, olkaat kaikella pelvolla isännillenne alamaiset, ei ainoastaan hyville ja lempeille, vaan nurjillekin. Ef. 6.5 Kol. 3.22 Tut 2 % 19. Sillä se on armoa, jos joku Jumalan edessä omantuntonsa tähden

kestää vaivansa, syyttömästi kärsien Matt 5.10s. 20. Sillä mitä kiitettävää siinä on,

ios te olette kärsivällisiä silloin kun teitä syntienne tähden piestään? Mutta jos olette kärsivällisiä kun hyvien tekojenne tähden saatte kärsiä, niin se on armoa Jumalan edessä.

1 Piet. 3.14,17 s. 4:14. 21. Sillä siihen te olette kutsutut, koska Kristuskin kārsi teidān edestänne, jättäen teille esikuvan, että noudattaisitte banen jälkiään,

Matt. 11 29, 16 24. Joh. 13 15. Fil 2 5. 22. joka ei yhtään syntiä tehnyt ja jonka suussa ei mitään vilppiä ollut, Jes.53.9. 2 Kot 5:21 1 Joh.3.5.

23. joka häntä herjattaessa ei herjannut takaisin, joka karsiessään ei uhannut, vaan jätti asiansa sen haltuun, joka tuomitsee oikein.

Matt.27:39 s. Joh. 8.48 s. 1 Pret. 3:9. 24. joka itse kantoi ruumiissaan meidan syntimme ristinpuuhun, jotta me, synneistä pois kuolleina, eläisimme vanhurskautta varten; ja hänen verihaavainsa kautta te olette paran-Jes. 53:5.12. Room. 6:10 s. tuneet. 25 Sillä te olitte c'asyksissä niinkuin

lampaat, mutta nyt te olette palautuneet sielujenne paimenen ja kaitsijan tykö Ps. 23:1. 119:176. Jes. 53:6. Hes. 34:5 s. 37:24. Joh. 10:11 s. Hebr. 13:20.

3 Luku.

Neuvoja ja keboituksia vaimoille, michille ja kaikille Kristuksen esikuvan mukaan. Samoin, te vaimot, olkaatalamaisia miehillenne, että nekin, jotka ehkā eivāt ole sanalle kuuliaisia, vaimojen vaelluksen kautta sanoittakin voitellaisiin. 1 Moos. 3:16.

1 Kor.14:34 Ef.5:22 6 Kol.3.18 Tiit.2:5.

2. kun saavat nähdä kuinka puhtaina te pelvossa vaellatte.

3. Alköön teidän kaunistuksenne olko ulkonaista, ei hiusten palmikoimista eikä kultien ympärillenne ripustamista eikä koreihin vaatteihin pukeutumista, Jes. 3:16. 1T1m. 2:9. Tiit. 2:3. 4. vaan teidän kaunistuksenanne olkoon salassa oleva sydämmen ihminen, sävvisän ja hiljaisen hengen katoamattomuudessa, joka on Jumalan silmissä kallis, Room, 2:29, 7:22, 2Kor, 4:16.

5. Sılla näin myös muinoin pyhät vaimot, jotka panivat toivonsa Jumalaan, kaunistivat itsensä ja olivat a-

lamaisia miehilleen,

6. niinkuin Saara oli kuuliainen Abrahamille, kutsuen häntä herraksi; ja hänen lapsikseen te olette tulleet, kun teette sitä, mikä on hyvää, ettekā anna minkāān peljāttāā it-1 Moos. 18.12.

seanne.

7. Samoin. te miehet, asukaat taidolla vhdessä vaimonne kanssa, niinkuin heikomman astian kanssa, ja osoittakaat heille kunnioitusta, koska hekin ovat elämän armon perillisiä niinkuin tekin; etteivät rukouksenne estyisi, 1Kor.7:3.Et.5:25.Kol.3:19.1Tess.4:4. 8. Ja lopuksi: olkaat kaikki yksimielisiä, sääliväisiä, veljiä kohtaan rakkaita, armahtavaisia, nöyriä.

Luuk. 6:36. Room. 12:16. 15:5. Fil. 3:15 s. 9. Alkäät kosiako pahaa pahalla eikä herjausta herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaat: sillä siihen te olette kutsututkin, että siunauksen peri-

sitte

3 Moos. 19.18. San. 20:22.

Matt. 5:39. 25:34. 1 Kor. 6.7. 1 Tess. 5:15. 10. Sillä joka tahtoo elää ja nähdä hyviä päiviä, hän hillitköön kielensă pahasta ja huulensa vilppiă puhumasta Ps. 34:13 s. Jaak. 1:26. 11. hän kääntyköön pois pahasia ja tehköön hyvää, hän eisiköön rauhaa ja sitä noudaltakoon. Ps. 37:27.

Jes. 1:16 s. Hebr. 12:14. 3 Job. v. 11. 12. Sillä Herran silmät ovat käännetyt vanhurskaisin ja hänen korvansa heidän rukouksiir sa, mutta Herran kasvot ovat niitä vastaan, jotka pa-

haa tekevät.

 Ja kuka on se, joka voi teitä vahingoittaa, jos te hyvää harrastatte? 14. Vaan vaikkapa saisittekin kärsiä vanhurskauden tähden, olette kuitenkin autuaita. Mutta älkäät antako heidän peljätyttää itseänne, älkäätkä hämmästykö, Jes. 8:12 s. 51:12.

Jer.1:8. Matt.5:10. 10:28. 1 Piet.2:19 s. 4:14 s. vaan pyhittäkäät Herra Kristus sydämmessänne, ja olkaat aina val-miit tekemään selkoa jokaiselle, joka teiltä kysyy teissä olevan toivonne |

perustusta, kuitenkin sävvisvydellä a pelvolla, Ps. 119:46. Ap.t. 4:8 s.

16. ja niin, että teillä on hyvä omatunto, jotta ne, jotka parjaavat teidän hyvää vaellustanne Kristuksessa joutuisivat häpeään siinä, mistä teitä Tiit.2:8. 1 Piet.2:12. 15:19. panettelevat. Sillä parempi on hyvää tehden kārsiā, jos niin on Jumalan tahto. kuin pahaa tehden.

18. Sillä Kristuskin kärsi kerran kuoleman syntien tähden, vanhurskas vääräin edestä, johdattaakseen meitä Jumalan tykö, lihassa tosin kuoletettu, mutta hengessä eläväksi tehty,

Room. 1:4. 5:6. 2 Kor. 13:4. Hebr. 9:15.28. 19. jossa hän myös meni pois ja saarnasi vankeudessa oleville hen-1 Piet. 4:6.

gille.

20. jotka muinoin eivät olleet kuuliaisia, kun Jumalan pitkämielisyys odotti Noakin päivinä, silloin kun valmistettiin arkkia, jossa vain muutamat harvat, se on kahdeksan sielua, pelastuivat veden kautta.

1 Moos. 6:1,3,14. Room.2:4. 21. Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa, kasteessa - joka ei ole lihan saastan poistamista, vaan on hyvän omantunnon pyytämistä Jumalalta - Jesuksen Kristuksen ylösnousemuksen kautta,

Ef. 5:26. Hebr. 10:22. 22. joka on mennyt taivaasen ja on Jumalan oikealla puolella; ja hänen alleen ovat enkelit ja vallat ja voimat alistetut. Ps. 110:1. Room. 8:34. Ef. 1:20s.

4 Luku.

Kehoitus varustamaan itselleen Kristuksen mielen ja lakkaamaan pakanallisista paheista, ja kärsimään ilolla ja kiitoksella Kristuksen nimen tähden.

Koska siis Kristus on kärsinyt lihas-sa,niin varustakaat tekin itseänne samalla mielellä · sillä joka lihassa kärsii, se lakkaa synnistä

Room. 6:7,11. Hebr. 12:1. 1 Piet. 2:21. 2. ettette enää eläisi lihassa vielä elettävää aikaa ihmisten himojen mukaan, vaan Jumalan tahdon mukaan.

Room, 12:2, 14:74 2 Kor.5:15. Gal.2:20. 1 Tess.5:10. Hebr.9:14. Riittäähän, että menneen ajan kuluessa olette täyttäneet pakanain tahtoa vaeltaessanne irstaisuudessa, himoissa, juoppoudessa, õisissä ke-muissa, juomingeissa ja kauheassa epājumalain palvelemisessa;

Room. 13:12 s. Rf. 2:1 s. 4:12,19. 4. jonkatähden he oudoksuvat, ettette juokse heidän mukanaan samaan riettauden lätäkköön, ja herjaavat 5. Mutta heidän on tehtävä tili hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita. Joh. 5:25. Ap. t. 10:42. 2 Tim. 4:1.

6.Sillä sitä varten kuolleillekin on julistettu evankeliumi, että he tosin tuomittaisiin lihaan nähden niinkuin ihmiset, mutta henkeen nähden eläisivät, niinkuin Jumala elää. 1 Pet. 3:19.
7. Mutta kaiken loppu on tähellä. Sentähden olkaatvalppaat ja raittiit rukoilemaan, Room. 13:12.
Fil. 4:58. 1 Plet. 5:8. 2 Piet. 3:9. 1 Job. 2:18.
§ ja ennen kaikkea olkoon rakkau-

tenne toisianne kohtaan palava, sillä rakkaus peittää paljon syntejä, Sam.10:12. 1 Kor.13:7. 1 Piet.1.22. Jaak.5:20. 9. olkaat vieraanvaruisia toinen tois-

tanne kohtaan, nurkumatta,

Room. 12:13. Hebr. 13:2.
10. palvelkaat toisianne, kukin sillä armolahjalla, minkä on saanut, Jumalan moninaisen armon hyvinä laloudenhoitajina ;Matt. 25:14. Luuk. 12:42.

1 Kor. 12:4. 2 Kor. 8:12. Ef. 4:11. Tht. 1:7. 11. jos joku puhuu, puhukoon Jumahan sanan mukaisesti, jos joku palvelee, palvelkoon sen voiman mukaan, minkä Jumala antaa, että Jumala tulisi kaikessa kirkastetuksi Jesuksen Kristuksen kautta. Hänen on kirkkaus ja valta ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Amen.

Room. 12.6 s. 1 Kor. 10:31. 2 Kor. 2:17. 12. Rakkaani, alikääti oudoksuko sen tulen kuumuutta, jossa olette ja joka on teille koetukseksi, ikäänkuin teille tapahtuisi jotakin outoa,

Jes. 48:10. 1 Piet. 1:6s. Jaak. 1:2.
13. vaan iloitkaat sitä myöten kuin
olette osallisia Kristuksen kärsimyksistä, että te myös hänen kirkkautensa ilmestyksessä saisitte iloita ja
riemuita. Ap.t. 5:41.

Room. 8:17. Fil. 3:10. Kol. 1:24. 2 Tim. 2:10. 14. Kun teitä solvataan Kristuksen nimen tähden, olette autuaita, sillä kirkkauden ja Jumalan Henki lepää päällänne; hehäntä pilkkaavat,vaan te kunnioitatte.

Ps. 89:51 s. Matt. 5:11. 1 Piet. 2:20. 3:14. 15. Alköön kukaan teistä kärsikö murhaajana tai varkaana tai pahantekijänä, eikä sentähden että hänelle kuulumattomiin sekaantuu;

 mutta jos hän kärsii kristittynä, niin älköön hävetkö, vaan ylistäköön sen nimensä tähden Jumalaa.

Ap. t. 5:41. Fil. 1:28 s.
17. Sillä aika on, että tuomio alkaa
Jumalan huoneesta; mutta jos se alkaa ensiksi meistä, niin mikä on ntiden loppu, jotka eivät ole kuuliaisia
Jumalan evankeliumille?

Jes. 10:12. Jer. 49:12. Hes. 9:6. 2 Tess. 1:8.

18. Ja jos vanhurskas töin tuskin pelastuu, niin mihin joutuukaan jumalaton ja syntinen?

San 11 3t Luuk 23:31. 19 Sentähden, uskokoot ne, jotka Jumalan tahdon mukaan kärsivät, sielunsa uskolliselle Luojalle, tehden sitä, mikä hyvää on.

Ps. 31:6. Luuk 23:46. Ap. t. 7:59.

5 Luku.

Apostoli neuvoo seurakunnan vanhimpia kaitsemaan Jumalan laumaa, ja kehoittaa kaitkia nöyryyteen ja veljelliseen rak kauteen.

Seurakuntien vanhimpia teidän seassanne minä siis neuvon, joka myös olen vanhin ja Kristuksen kärsimysten todistaja ja osallinen myös siihen kirkkauteen, joka vastedes on ilmestyvä: Room. 8:17 s. Ilm. 19. 2. kuitkaat hallussanne olevaa Jumalan laumaa, ja piläkäät siitä varr, ei pakosta. vaan vapaaehtoisesti, Jumalan tahdon mukaan, ei häpeällisen voiton vuoksi, vaan sydämmen halusta.

Joob. 21:158. Ap.t. 20:28. 1 Tim. 3:3. Tiit. 1:7 3. ei herroina halliten niitä, jotka ovat haltuunne uskotut, vaan ollen esikuvia laumalle.

2 Kor. 1:24. Fil. 3:17. 1 Tim. 4:12. 4. niin te, ylipaimenen ilmaantuessu, saatte kirkkauden kuihtumattoman seppeleen.

Jes. 40:11. Joh. 10:11. 1 Kor. 9:25. 2 Tim. 4:8. Hebr. 13:20. 1 Piet. 1:4. Jaak. 1:12. 5. Samoin, te nuoremmat. olkaat vanhemmille alamaiset, ja kaikki toinen toisillenne, ja pukeutukaat nöyryyteen. sillä Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon.

Šan. 3:34. Matt. 23:12. Joh. 13:14. Room. 12:10, 16. El. 5:21. Fll. 2:3. Jaak. 4:6, 10. 6. Nöyrtykäät siis Jumalan väkevän käden alle, että hän ajallaan teidät ylentäisi, Job 22:29. Luuk. 1:52. 14:11. 7. ja heittäkäät kaikki murheenne hänen päällensä, sillä hän pitää teistä huolen.

Ps. 40:18. 55:23. Matt. 6:25. Fil, 4:6. 8. Olkaat raittiit, valvokaat; teidän vastustajannel perkele kulkee ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, etsien kenen hän saisi niellä.

Luuk. 21:36. 22:31. 1 Tess. 5:8.

9. Vastustakaat häntä lujina uskossa, tietäen, että samat kärsimykset ovat maailmassa olevien veljiennekin kestettävät. Ef. 4:27.6:11, 13. Jaak. 4:7.

10. Mutta kaiken armon Jumala, joka on kutsunutteitä, vähän aikaa kärsityänne pääsemään ijankaikkiseen kirkkauteensa Kristuksessa, hän on

teidät valmistava, teitä tukeva, vahvistava ja lujittava. 2 Kor. 1:21. 4:17. 2 Tess. 3:3. 2 Tim. 1:9. Hebr. 13:21. 1 Piet. 1:6. 11. Hänelle olkoon kunnia ja valta ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Amen.

12. Silvanuksen, uskollisen velien kautta, niinkuin luulen, olen lyhyesti teille tämän kirjoittanut, kehoittaen teitä ja vakuuttaen, että se on

Jumalan totinen armo, jossa te olette.

13. Terveiset sanoo teille Babylonissa oleva seurakunta, valittu niinkuin tekin, ja poikani Markus. Ap.t.12:12.25. 14. Tervehtikäät toisianne rakkauden suudelmalla. Rauha olkoon teille kaikille, jotka olette Kristuksessa Jesuksessa! Amen.

Room, 16:16, 1 Kor. 16:20,

PIETARIN TOINEN KIRJE.

I Luku.

Apostoli kehoittaa uskovaisia osoittamaan hyviä avuja ja tekemään kutsuniisensa ja valitsemisensa lujaksi. Profetallinen sana on Jumalan antama.

Simon Pietari, Jesuksen Kristuksen palvelija ja apostoli, niille, jotka ovat saaneetyhtä kalliin uskon kuin mekin Jumalamme ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen vanhurskaudessa. Room, 1:12.

Lisääntyköön teille armo ja rauha Jumalan ja HerrammeJesuksen Kristuksen tuntemisen kautta! 1 Piet.1:2.

3. Koska hänen jumalallinen voimansa on lahjoittanut meille kaiken, mikä elämään ja jumalisuuteen tarvitaan, hänen tuntemisensa kautta, joka on kutsunut meidät kirkkaudellaan ja täydellisyydellään,

4. joiden kautta hän on lahjoittanut meille kalliit ja mitä suurimmat lupaukset, jotta niiden kautta tulisitte iumalallisesta luonnosta osallisiksi. paetessanne pois turmeluksesta, joka maailmassa himon tähden on vallalla. Joh. 1;12.

Room. 8:15. 2 Kor. 8:18. Ef. 4:24. 1 Joh. 3:2. niin pyrkikäät juuri sentähden kaikella ahkeruudella osoittamaan uskossanne hyvettä, hyveessä ym-

märtäväisyyttä Gal. 5:6. ymmärtäväisyydessä itsenne hillitsemistä, itsenne hillitsemisessä kārsivāllisyyttā, kārsivāllisyydessā

jumalisuulta, 1 Kor. 9:25. jumalisuudessa veljenrakkautta, velienrakkaudessa yhteistä rakkaut-

1 Tess. 3:12. 8. Sillä jos teissä on nämä avut ja ne yhä enenevät, niin ne eivät sulli teidän olla toimettomia eikä hedelmättömiä Herramme Jesuksen Kristuksen tuntemisessa. Tiit. 3:14.

9. Jolla sităvastoin ei niită ole, han on sokea, likinäköinen, on unohtanut puhdistuneensa entisistä synneistansä. Jes. 59:9 s. 1 Joh. 2:9, 11. tä enemmän tekemään kutsumisenne ja valitsemisenne lujaksi; sillä jos sen teette, ette koskaan lankea; Hebr. 3:12, 14.

11. sillä näin teille runsain määrin tarjotaan pääsö Herramme ja Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen iiankaikkiseen valtakuntaan.

12. Sentähden tahdon aina muistuttaa teitä tüstä, vaikka sen tiedättekin ja olette vahvistetut siinä totuudessa, joka teillä on. Room. 15:14 s.

13. Sillä katson oikeaksi, niin kauan kun tässä majassa olen, näin muistuttamalla herāttāā teitā;

2 Kor. 5:1,4. 2 Piet. 3:1. 14. sillä minä tiedän, että tämän majani hajoittaminen tapahtuu pian, niinkuin myös Herramme Jesus Kristus ilmoitti minulle. 15. Olen ahkeroiva sitä, että te lähtönikin jälkeen aina voisitte tämän muistaa.

16. Sillä emme ole seuranneet viekkaasti sommiteltuja taruja tehdessämme teille tiettäväksi Herramme Jesuksen Kristuksen voimaa ja tulemusta, vaan me olemme omin silmin nähneet hänen kunniansa.

Matt. 17:1. Joh. 1:14. 1 Kor. 1:17. 2:1. 17. Sillä hän sai Isältä Jumalalta kunnian ja kirkkauden, kun tältä korkeimmalta Majesteetilta tuli hänelle tămă ăăni: "Tămă on minun rakas Poikani, johon minä olen mie-Matt. 8:17, 17:5. listynyt.

18. Ja tāmān āānen me kuulimme taivaasta tulevan, kun olimme hänen kanssaan pyhäliä vuorella.

19. Ja sitā lujempi on meille profetallinen sana, ja te teette hyvin, kun otatte sijtä vaarin, niinkuin pimeässā paikassa loistavasta kynttilāstā. kunnes päivä valkenee ja kointähti sydämmissänne koittaa,

Ps. 119:105. Ilm. 22:16. 20. ju tietākāāt ennen kaikkea se, ettei yksikään Raamatun profetia ole ke-10. Pyrkikäät sentähden, veljet, si- | nenkään omin neuvoin selitettävissä;

21. sillä ei koskaan ole mitään profetiaa tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen minkä saivat Jumalalta. 27m. 3:16. 1 Phet. 1:11.

2 Luku.

Vastakin on esintyvä valheen-opettajia, jotka viettelevät monta, mutta saavat tuomionsa samoinkun syntia tehneet enkelit, Noakin aikunen maailma ja Sodonan ja

Gomorran kaupungit.

Mutta valheprofettojakin esiintyi Mansassa,niinkuin teidänkin keskuudessannevalheen-opettajia tulee, jotka salaa tuovat sisään turmiollisia harhaoppeja, kieltävälpä yksin Herrankin, joka on heidät ostanut, ja tuottavat itselleen äkillisen perikadon. 5 Moos. 13:2 s. Matt. 24:11.

Ap.1.20:29:1 Kor.11:19:1Tim.4:1 s.2 Tim.3:1 s.

1 Joh. 2:22. 4:1. 2 Joh. v. 7. Juud. v. 4,18. 2. Ja moni on seuraava heidän irstaisuuksiaan, ja heidän tähtensa totuuden tie tulee häväistyksi;

- 3. ja ahneudessaan he valheellisin sanoin kiskovat teiltä voittoa: mutta heidän tuomionsa on jo kauantehnyt tuloaan, ja heidän perikatonsa ei torku. 5 Moos 2:35. 1 Tess. 2:54. Sillä eipä Jumala säästänyt enkeleitä, jotka syntiä tekivät, vaan syöksi heidät ja hylkäsi pimeyden kuiluihin tuomiota varten säilytettäviksi.
- 5. Eikä hän säästänyt muinnista maailmaa, vaikkapa varjelikin Noakin, vanhurskauden saarnaajan, itse kahdeksantena, antaessaan veden paisumuksen tulla jumalattomam maailman päälle.
- 6. Ja hān politi tuhkaksi Sodoman ja Gomorran kaupungit ja tuomitsi ne häviöön, pannen ne varoitukseksi niille, jotka vastedes jumalattomasti elävät, 1 Moos. 1924s. Jes. 13:19. Juud.v. 7.

7. ja pelasti hurskaan Lotin, jota kurittomain vaellus irstaisuudessa

vaivasi; 1 Moos. 19:16.

8. sillä asuessaan heidän keskuudessaan tuo hurskas mies kiusautui hurskaassa sielussaanjoka päivä heidän pahain tekojensa tähden, joita hänen täytyi nähdä ja kuulla.

Ps. 119:158. Hes. 9:4.

9. Näin Herra tietää pelastaa jumaliset kiusauksesta, mutta tuomion päivään rangaistuksen alaisina säilyttää väärät, 1 Kor. 10:18.

10. ja varsinkin ne, jotka lihansa mukuna kulkevat saastalsissa himoissa ja ylönkatsovat herrautta, Nuo uhkarohkeat, nuo itserakkaat eivät kammoa herjaamasta henkivaltoja. Juud. v. 4.7.

11. vaikka enkelitkään, jotka väkevyydellään ja voimallaan ovat suuremmat, eivät lausu heitä vastaan herjaavaa tuombta Herran edessä.

Sak. 3:1. Juud. v 9s.

12. Mutta njinkuin järjettömät, luonnostaan pyydystettäviksi ja häviämään syntyneet eläimet, niin joutuvat myös nämä, kun herjaavat sitä mitä eivät tunne, häviämään omaan turmelukseensa.

13. ja pettyvät luullessaan hyötyvänsä vääryydestään; he pitävät nautintonaan elää päivänsä hekumassa; he ovat tahra- ja häpeäpilkkuja; he herkuttelevat peloksissaan, kemuillessaan leidän kanssaane; Juud. v. 12.

14. heidän silmänsä hehkuvat haureutta eivätkä saa kylläänsä synnistä; he viekoittelevat horjuviasieluja, heillä on ahneuteen harjaantunut sydän. He ovat kirotuita.

15. He ovat hyljänneet suoran tien, ovat eksyneetseuratessaanBalaamin. Beorin pojan tietä, joka rakasti vää-

ryyden palkkaa,

4 Moos. 22:2,7 s. 31:16. Juud.v. 11. 16. mutta sai rikkomuksestaan ojennuksen: mykkä juhta puhui ihmisen äänellä ja esti profetan mielettömyyden. 4 Moos. 22:23,28.

17. Nämä lämmöiset ovat vedettömiä lähteitä ja myrskytuulen ajamia hettaroita, ja pimeyden synkeys on heille varattu San25:14.Juud.v 12.s.

18. Sillā he puhuvat turhan pöyhkeitā sanoja ja lihan himoissa elāen viekoittelevat irstaisuuksilla niitā, jotka tuskin ovat päässeet eksyksissä vaeltavia pakoon. Juud.v. tö.

19. ja lupaavat heillevapautta, vaikka itse ovat turmeluksen orjia; sillä kenen voittama joku on, sen orja hän myös on. Job. 8 34. Room. 6:16.
20. Sillä jos he Herramme ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen tuntemisen kautta ovat päässeetkin maailman saastutuksia pakoon, mutta nii-

hin taas kietoutuvat ja tulevat voitetuiksi, niin on heille viimeinen tila käynyt ensimmäistä pahemmaksi.

Matt. 12:45. Hebr. 6:4s. 1Joh 2:16.
21. Parempi olisi heille ollut. etteivät olisi tulleet tuntemaan vanhurskauden tietä, kuin että sen tunnettuaan kääntyvät pois heille annetusta pyhästä käskystä. Luuk. 12:47s.
22. Heille on tapahtunut mitä tosi

zz. Henie on tapantunut mita tost sananlasku sanoo: "Koira palaa dasennukselleen,"ja: "Peseytynytsika rypee rapakossa." San. 26:11. 3 Luku.

Viimeisinä päivinä nousee pilkkaajia. Odottaessaan uusia taivaita ja uutta maata tulee kristittyjen pyrkiä olemaan nuhteettomia ja olla varuillaan viettelyksiä vastaan sekä kasvaa Kristuksen armossa ja tuntemisessa.

Pāmā on jo toinen kirje, jonka kirioitan teille, rakkaani, ja näissä molemmissa minä muistuttamalla herātān teidān puhdasta mieltānne,

2 Plet. 1:13. 2. että muistaisitte niitä sanoja, joita pyhät profetat ennen ovat puhuneet, ja Herran ja Vapahtajan käskyä, jonka apostoleiltanne olette saaneet.

2 Piet. 1:19. Juud. v. 17. Ja ennen kaikkea tietäkäät se, että viimeisinä päivinä tulee pilkkaajia pilkkoinensa; he vaeltavat omien himojensa mukaan, 1 Tim. 4:1 s.2 Tim. 3:1 s. 4. ja sanovat: "Missä on lupaus hä-

nen tulemuksestansa? Sillä onban siitä asti kun isät nukkuivat pois, kaikki pysynyt niinkuin se on ollut

luomisesta alkaen.

Jes. 5:19. Jer. 17:15. Hes. 12:22. 5. Sillä he salaavat tahallaan itseltään sen, että taivaat olivat Jumalan sanan voimasta ikivanhastaan olemassa. ja samoin maa, vedestä ja vedellä rakennettu, 1 Moos. 1:1,6. Ps. 24:2. 136:6. ia niiden vesitulvaan hukkui silloinen maailma;

1 Moos. 7:17,21. Matt. 24:38 s. 2 Piet. 2:5. 7. mutta nykyiset taivaat ja maa ovat samalla hänen sanallaan säästetyt, tulelle tallennetut jumalattomain ihmisten tuomion ja kadotuksen päiväksi. Ps. 102:27.

Jes. 51:6. 2 Tess. 1:7 s. Hebr. 1:11. 8. Mutta tämä yksi älköön olko teiltä, rakkaani, salassa, että "yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhat

vuotta ja tuhat vuotta niinkuin yksi pāivā.

Ps. 90:4. 9. Ei Herra viivytä lupauksensa täyttämistä, niinkuin muutamat pitävät sită viivyttelemisenă, vaan han on

tahdo, että kukaan hukkuu, vaan että kaikki tulevat parannukseen.

Jes. 30:18. Hes. 18:23,32. Hab. 2:3. Room. 2:4. 1 Tim. 2:4. Hebr. 10:37, 1 Piet. 3:20. 10. Mutta Herran päivä on tuleva niinkuin varas, ja silloin taivaat ka-toavat ryskeellä, ja alkuaineet hajoavat kuumuudesta, ja maa ja kaikki mikā siinā on tehty palavat. Ps.102:27.

Matt. 24:35,43. 1 Tess. 5:2 s. Ilm. 20:11. 11. Kun siis nämä kaikki näin hajoavat, millaisia tuleekaan teidän olla, kaikessa pyhässä vaelluksessa ja jumalisuudessa. Luuk. 21:36.

12. odottaessanne ja jouduttaessanne Jumalan päivän tulemista, sen päivän, jonka tähden taivaat hehkuen hajoavat ja alkuaineet kuumuudesta

sulavat! Ps. 50:3. Luuk. 12:36. Tiit. 2:13. 13. Mutta hänen lupauksensa mukaan me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus Jes. 65:17. 66:22. Ilm. 21:1.

Sentähden, rakkaani, pyrkikäät tätä odottaessanne siihen, että hän havaitsisi teidät tahrattomiksi ja

nuhteettomiksi, rauhassa;

1 Kor. 1:7 s. Fil. 1:10. 1 Tess. 3:13. 5:28. 15. ja lukekaat meidän Herramme pitkāmielisyys pelastukseksi, niinkuin myös rakastettu veljemme Paavali hänelle annetun viisauden mukaan on kirjoittanut teille. Room. 2:4. samoinkuin kaikissakin kirieissāān, kun hān niissā puhuu tāstā; vaikka tosin hänen kirjeissään on yhtä ja toista vaikeatajuista, jota tietämättömätja vakaantumattomatvääntävät kieroon niinkuin muitakin kirjoituksia, omaksi kadotuksekseen.

17. Koska te siis, rakkaani, tämän jo edeltäpäin tiedätte, niin olkaat varuillanne, ettette kurittomain eksymyksen mukaansa tempaamina lankeaisi pois omalta lujalta pohjaltanne, Mark. 13:5, 23.

18. ja kasvakaat Herramme ja Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa. Hänelle olkoon kirkkaus sekä nyt että ijankaikpitkämielinen teitä kohtaan, kun ei | kisuuden päivään! Amen. Kol. 1:10.

JOHANNEKSEN ENSIMMÄINEN KIRJE.

I Luku.

Uskovaisten yhteys Kristuksen kanssa ja keskenänsä. Meidän tules vaeltaa valossa ja tunnustaa syntimme, nfin Kristuksen veri meidät puhdistaa.

nähneet, mitä katselimme ja käsin kosketimme, nimittäin elämän sana Luuk.1:2. 24:39. Joh.1:1, 14. 20:27. 2 Pret. 1:16. ja elāmā ilmestyi, ja me olemme nähneet sen ja todistamme sitä ja julistamme teille sen ijankaikki-Mikā on alusta ollut, minkā olem- sen elāmān, joka oli Isān tykonā ja me kuulleet, minkā omin silmin ilmestyi meille — 2 Tim. 1-15

minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen me myös teille julistamme. että teilläkin olisi yhteyttä meidän ! kanssamme, ja meillä on yhteytemme Isan ja hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen kanssa Joh 17:21 1 Kor 1.9 4 Ja tätä me kirjoitamme, että ilonne olisi täydellinen Joh. 15-11, 2Joh v-12 5. Ja tämä on se sanoma, jonka olemme häneltä kuulleet ja jonka teille julistamme: että Jumala on valo ja ettei hänessä yhtään pimeyttäole 6. Jos sanomme että meillä on vhteys hänen kanssaan, mutta vaellamme pimeydessä, niin me valehtelemme, emmekä tee totuutta.

Joh. 3:20 s. 1 Joh. 2:4. 7 Mutta ios me vaellamme valossa. niinkuin hän on valossa, niin meillä on yhteys keskenämme, ja Jesuksen Kristuksen, hänen Poikansa veripuhdistaa meidät kaikesta synnistä.

Hebr. 9 14, 1 Plet. 1:18 s. 11m. 1:5. 8. Jos sanonime, ettei meillä ole syntiä, niin me petämme itsemme, ja totuus ei ole meissä. 1 Kun. 8:46.

San. 20.9. Saarn. 7:21, Room. 3:10,12,23. 9. Jos tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että antaa meille synnit antecksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestā Ps. 32:5. San. 28:13.

Jos sanomme, ettemme ole tehneet syntiä, niin me teemme hänet valehtelijaksi, ja hänen sanansa ei ole meissä.

2 Luku.

Jesus Kristus on syntisten puoltaja ja sovittaja. Apostoli varoittaa maailman rakkaudesta a anttikristuksista sekä kehoittaa pysymään Kristuksessa.

apsukaiseni, tätä minä kirjoitan Lapsanaisculture syntia tekisi; mutta jos joku syntiä lekee, niin meillä on kuitenkin puoltaja Isan tykönä, Jesus Kristus, joka on vanhurskas, Room 8:34, 1 Tim. 2:5, Hebr. 7:25, 9:24.

2. Ja hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan anyös koko maailman. Joh. 1:29. 4:42.

Room, 3:35. 2 Kor. 5:18. Kol. 1.20. 3. Ja siitä me tiedämme hänet tunitevamme, että pidämme hänen käs-

kynsä. 4. Joka sanoo: "Minä tunnen hänet," eikä pidä hänen käskyjään, se on valehtelija, ja totuus ei ole hänessä. 1 Joh. 1:6. 4:20.

Mutta joka pitää hänen sanansa. hänessä on Jumalan rakkaus todella päässyt täydellisyyteensä. Siitä me tiedamme hänessä olevamme.

Job. 13:35. 14:21,23.

6 Joka sanoo hänessä pysyvänsä, on velvollinen itsekin vaeltamaan niin. kuin hän vaelsi. Matt. 11:29, 16:24, Joh 13 15 48 Fil.25, Kol 2:6, 1 Piet, 2:21,

7. Rakkaani, en kirjoita teille uutta kaskva vaan vanhan kaskyn, joka teillä on alusta ollut, tämä vanha kasky on se sana, jonka olette kuul-1 Joh 3:11 2 Joh. v. 5 lect

8. Samalla kirjoitan teille uuden kāskyn, sen, mikā on totta hānessā ja teissä, sillä pimeys katoaa, ja totinen valo jo loistaa

Joh. 1:9. 8:12 13:34 Room 13:12. 9. Joka sanoo valossa olevansa ja kuitenkin vihaa veljeänsä, hän on yhä vielä pimeässä.

1 Kor 13:2 1 Joh. 3:14. 4:20. 10 Joka rakastaa veljeänsä, hän pysyy valossa, ja hänessä ei ole pa-

hennusta.

11 Mutta joka vihaa veljeänsä, hän on pimeässä ja vaeltaa pimeässä, eikä han tieda mihin menee, sillä pimeys on sokaissut hänen silmänsä.

Joh. 11:10. 12. Minä kirjoitan teille, lapsukaiset. sillä syntinne ovat teille anteeksi annetut hänen nimensä tähden.

Luuk, 21.47. Ap.t. 10:43. 13. Mină kirjoitan teille, isăt, sillă te olette oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut. Minä kirjoitan teille, nuorukaiset, sillä te olette voittaneet paholaisen. Minä olen kirjoittanut teille, lapsukaiset, sillä te olette oppineet tuntemaan Isan.

11 Minä olen kirjoittanut teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut. Minä olen kirjoittanut teille, nuorukaiset, sillä te olette väkevät ja Jumalan sana pysyy teissä, ja te olette voittaneet paholaisen. Ef. 6:10.

15. Alkäät maailmaa rakastako eikä sitä, mikä maailmassa on. Jos joku rakastaa maailmaa, ei Isan rakkaus olehānessā Joh. 15:19 Room 12:2. Jaak. 4:4.

16. Sillä kaikki mikä maaflmassa on, lihan himo, silmäin pyyntö ja elämän korska, se ei ole Isästä, vaan maailmasta San. 27:20.

17. Ja maailma katoaa ja sen himot; mutta joka tekee Jumalan tahdon, se pysyy ijankaikkisesti. Ps. 15:5.

Jes. 40:6. Matt. 7:24. 1 Kor. 7:31. 1 Piet. 1:24 18. Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika. Ja niinkuin te olette kuulleet. että anttikristus tulee, niin onkin nyt monta anttikristusta ilmaantunut, siitä me tiedämme, että nyt on viimeinen aika.

Matt. 24:24. Ap.t. 20:29 a. 2 Tess. 2:3. 19. Meistä he ovat lähteneet, mutta meikālāisiā he eivāt olleet; sillā jos | olisivat olleet meikäläisiä, niin he olisivat pysyneet meidän kanssamme: mutta heissä oli tuleva ilmi, että kaikki eivät ole meikäläisiä.

Ps. 41:10. 1 Kor. 11:19. 20. Teiliä on voitelu Pyhältä ja te tiedätte kaiken. 1 Kor. 2:15. Ef. 1:13. 21. En minä kirjoita teille sentähden, ettette tiedä totuutta, vaan sentähden, että te tiedätte sen ja ettei mikään valhe lähde totuudesta.

22. Kukapa on tuo valehtelija, jollei se joka kieltää Jesuksen olevan Kris-

1 Joh. 4:3. 2 Joh. v. 7. 23. Jokainen joka kieltää Pojan, hänellä ei ole Isääkään. Joka tunnustaa Pojan, hänellä on lsäkin.

Luuk. 12:9. Joh. 15.23. 1Joh. 4:15. 24. Minkä te olette alusta kuulleet. se pysyköön teissä! Jos teissä pysyy se, minka olette alusta kuulleet, niin tekin pysytte Pojassa ja Isässä.

25. Ja tamā on se, minkā hān on meille luvannut: ijankaikkinen elä-Joh. 6:40. 1 Joh. 5:11.

26. Tämän olen kirjoittanut teille niistä, jotka teitä eksyttävät.

27. Ja se voitelu, jonka olette häneltă saaneet, pysyy leissä, ja te ette ole opetuksen tarpeessa; kenenkään vaan niinkuin hänen voitelunsa opettaa teille kaikkea, niin se onkin iotta eikä ole valhetta; ja niinkuin se on opettanut teitä, niin pysykäät hänessä!

Jer. 31:34. Job. 14:26. 16:13. 1Tess. 4:9. 28. Ja nyt, lapsukaiset, pysykäät hänessä, että meillä hänen ilmestyessään olisi rohkeutta eikä meitä häväistäisi pois hänen luotaan hänen

tulemuksessaan.

Mark. 8:38. Joh. 15:4. 1 Joh. 3:2,21. 4:17. 29. Jos tiedätte, että hän on vanhurskas, niin ymmärrätte, että myös jokainen vanhurskauden tekijäkin on hänestä syntynyt. 1 Joh. 8:7, 10.

3 Luku.

Jumalan lapset tietävät Jesuksen ilmestvessä tulevansa hänen kaltaisikseen. Perkeleen lapset harjoittavat syntiä, eivät tee vanhurskautta eivätkä rakasta veljiä.

Katsokaat minkälaisen rakkauden lsä on meille osoittanut, että me kutsutaan Jumalan lapsiksi, niinkuin olemmekin. Sentähden maailma ei tunne meitä, sillä se ei tunne häntä. Joh. 1:12. 16;8. 17:25. 2. Rakkaani, nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi

tuksen? Se on anttikristus, han joka kieltää Isän ja Pojan.

me tulevamme hänen kaltaisikseen. kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena kuin hänon. Matt. 5:8.

Room. 8:18 s. 1 Kor. 15:49, Fil. 3:21 Kol. 3:4. 3. Ja jokainen joka panee häneen sen toivon, puhdistaa itsensä, niinkuin hänkin on puhdas. 2 Kor. 7:1. 1 Piet. 1:15. 4. Jokainen joka tekee syntiä, tekee myös laittomuutta; ja synti on lait-

tomuus. 1 Joh. 5:17. 5. Ja te tiedätte hänen ilmestyneen ottamaan pois synnit; ja hänessä ei ole syntiä. Jes. 53:4,9. 2Kor. 5:21. 1Piet. 2:22, 6. Jokainen joka hänessä pysyy, hän ei tee syntiä; jokainen joka syntiä tekee, hän ei ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut. 1 Joh. 2:3. 3 Joh. v. 11. 7. Lapsukaiset, älkäät antako kenenkään eksyttää itseänne! Joka vanhurskautta tekee, on vanhurskas. niinkuin hänkin on vanhurskas.

Ef. 5:6, 1 Joh. 2:29. 8. Joka syntiä tekee, hän on perkeleestä, sillä perkele tekee syntiä alusta asti. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän tekisi tyhjäksi perkeleen teot. 1 Moos. 3:15. Joh. 8:44. 9. Jokainen joka on Junialasta syntynyt, hän ei tee syntiä, sillä Jumalan siemen pysyy hänessä; eikä hän saata tehdā syntiā, sillā hān on Jumalasta syntynyt. 1 Piet.1:23. 1 Joh.5:18. 10. Siitä käy ilmi ketkä ovat Jumalan lapsia ja ketkä perkeleen lapsia. Ei yksikänn, joka el tee vanhurskautta. ole Jumalasta, ja joka ei veljeänsä rakasta. 1 Joh. 2;29. 4:8.

 Sillä tämä on se ilmoitus, jonka olette alusta kuulleet, että meidän tulee rakastaa toinen toistamme.

Joh. 13:34 15:12. 1 Tess. 4:9. 1 Joh. 2:7. 12. eikä olla Kainin kaltaisia, joka oli paholaisesta ja murhasi veljensä. Ja minkätähden hän murhasi hänet? Sentähden että hänen tekonsa olivat pahat, mutta hänen veljensä vanhurskaat. t Moos. 4:8. Hebr. 11:4. 13. Alkāāt ihmetelko, veljeni, ettā maailma teitä vihaa.

Matt. 5:11. Joh. 15:18s. 17:14. Metiëdāmme siirtyneemme kuolemasta elämään, sillä me rakastamme veljiä. Joka ei veljeänsä rakasta,

pysyy kuolemassa.

3 Moos. 19:7. Joh. 5:24. 1 Joh. 2:9 s. Jokainen, joka vihaa veljeänsä, on murhaaja; ja te tiedatte, ettei kenessäkään murhaajassa ole ijankaikkista elämää, joka hänessä pysyisi. Matt. 5:21 a. Gal. 5:21.

16. Siitä me olemme oppineet tuntemaan rakkauden, että hän pani henmita meista tulee. Mutta me ticdam- | kensa meidan edestamme; meidanme edestå.

Joh. 15:13. Room. 5:8. Ef. 5:2,25. 1 Joh. 4:9. 17. Jos nyt jollakin on tämän maailman hyvyyttä ja hän näkee veljensä olevan puutteessa, mutta sulkee häneltä sydämmensä, kuinka Jumalan rakkaus saattaa pysyä hänessä?

5 Moos. 15:7. Luuk. 3:11. 1 Joh. 4:20. 5:1. Jaak. 2:15. 18. Lapsukaiset, älkäämme rakastako sanalla tai kielellä, vaan teossa ja totuudessa!

19. Siitä me tiedämme, että olemme totuudesta, ja me saatamme hänen edessänsä rauhoittaa sydämmemme sillä,

20. että jos sydämmemme syyttää meitä, niin Jumala on suurempi kuin meidän sydämmemme ja tie-

tää kaikki: Ps. 139:1 s. 21. Rakkaani, jos sydämmemme ei syytä meitä, niin meillä on iloinen

luottavaisuus Jumalaan, Room. 5:1. 22. ja mitä ikinä anomme, sen me saamme häneltä, koska otamme hänen käskvistänsä vaarin ja teemme sitä, mikä on hänelle otollista.

Ps. 10:17. 34:16. 145:18. San. 15:29, 28:9.

Jer. 29:12. Mark. 11:24. 1 Job. 5:14. 23. Ja tämä on hänen käskynsä, että meidän tulee uskoa hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen nimeen ja rakastaa toinen toistamme, niinkuin hän on antanut meille siihen käskyn.

3 Moos. 19:18. Joh. 6:29. Ef. 5:2. 1 Piet. 4:8. 24. Ja joka pitää hänen käskynsä, hän pysyy Jumalassa, ja Jumala hänessä. Ja siitä me tiedämme hänen meissä pysyvän, siitä Hengestä, jonka hän on meille antanut.

Joh. 14:23. 15:10. Room. 8:9. 1 Joh. 4:13.

4 Luku.

Kehoitus koettelemaan henkiä, ovatko ne Jumalasta, ja rakastamaan veljiä.

Rakkaani, älkäät jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaat henkiä, ovatko ne Jumalasta; sillä monta väärää profettaa on lähtenyt maailmaan. Matt.7:15 s. 24:4 s. 24.

Ap. t. 20:29 s. 1 Kor. 14:29. 1 Tess. 5:21. 2 Piet. 2:1. 2 Joh. v.7. Ilm. 2:2. 2. Tästä tunnette Jumalan Hengen: jokainen henki, joka tunnustaa Jesuksen Kristuksen, lihaan tulleen, se on Jumalasta; 1 Kor. 12:3. 1 Joh. 5:1. 3. ja jokainen henki, joka ei tunnusta Jesusta, se ei ole Jumalasta; se on anttikristuksen henki, jonka olette kuulleet olevan tulossa, ja se on nyt jo maailmassa. 2 Tess. 2:6 s. 1 Joh. 2:18,22. 4. Lapsukaiset, te olette Jumalasta

ja olette voittaneet heidät; sillä se

kin tulee panna henkemme veljiem- | joka teissä on, on suurempi kuin se. oka on maailm**assa.** Joh. 16:33.

5. He ovat maailmasta; sentähden he puhuvat sitä, mikä on maailmasta, ja maailma kuulee heitä.

Joh. 3:31. 8:23. 15:19.

6. Me olemme Jumalasta. Joka tuntee Jumalan, hän kuulee meitä; joka ei ole Jumalasta, hän ei kuule meitä. Siitä me tunnemme totuuden hengen ja eksytyksen hengen.

Joh. 8:47. 10:26 s. 3 Joh. v. 11. 7. Rakkaani, rakastakaamme toinen toistamme, sillä rakkaus on Jumalasta; ja jokainen joka rakastaa, on Jumalasta syntynyt ja tuntee Jumalan.

Joka ei rakasta, hän ei tunne Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus.

Siinä ilmeni Jumalan rakkaus meihin, että Jumala lähetti ainokaisen Poikansa maailmaan, jotta me eläisimme hänen kauttansa.

Joh. 3:16. Room. 5:8. 8:32, 1 Joh. 3:16, 10. Siinä rakkaus on - ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sovituk-

Joh.15:16. Room. 3:14 s. 2 Kor.5:19. 1Joh.2:2: Rakkaani, jos Jumala on näin rakastanut meitä, niin olemme mekin velyolliset rakastamaan toinen Matt. 18:33. Joh. 15:12. toistamme.

12. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Jos me rakastamme toinen toistamme, niin Jumala pysyy meissä, ja hänen rakkautensa on päässyt täydellisyyteensä meissä.

2 Moos. 33:20. 5 Moos. 4:12. Joh.1:18. 1 Tim.6:16. 1 Joh.2:5.

Siitä me tiedämme pysyvämme hänessä ja hänen pysyvän meissä, että hän on antanut meille Henges-Joh. 14:20. 1 Joh. 3:24. tänsä.

 Ja me olemme nähneet ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Vapahtajaksi. Joh. 1:14. 3:17. 12:47. 1 Joh. 1:1.

15. Joka tunnustaa, että Jesus on Jumalan Poika, hänessä Jumala pysyy, ja hän Jumalassa. 1 Joh. 2:23. 16. Ja me olemme oppineet tuntemaan sen rakkauden, mikä Jumalalla on meihin, ja uskomaan siihen. Jumala on rakkaus, ja joka pysyy rakkaudessa, hän pysyy Jumalassa,

ja Jumala pysyy hänessä. 17. Siinä rakkaus on tullut täydelliseksi meissä, että meillä olisi iloinen luottavaisuus tuomiopäivänä; sillä niinkuin hän on, olemme me-

kin tässä maailmassa.

1 Joh. 2:28. 8:21. Jaak. 2:13-

18. Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan l täydellinen rakkaus Karkoittaa pelvon, sillä pelvossa on rangaistusta; ja joka pelkää, hän ei ole päässyt täydelliseksi rakkaudessa

Room. 8:15. 19. Me rakastamme, sillä hän on ensin rakastanut meitä.

20. Jos joku sanoo: "Minä rakastan Jumalaa," mutta vihaa veljeänsä, niin hän on valehtelija. Sillä joka ei rakasta veljeänsä, jonka on nähnyt, kuinka hän voi rakastaa Jumalaa, jota ei ole nähnyt? 1 Joh. 2:4,11. 8:17. 21. Ja tämä käsky meillä on häneltä, että joka rakastaa Jumalaa, hän rakastakoon myös veljeänsä.

8 Moos. 19:18. Matt. 22:39. Joh. 13:34. . Rf. 5:2. 1 Tess. 4:9. 1 Piet. 4:8. 1 Joh. 8:11.

5 Luku.

Uskovainen on Jumalasta syntynyt ja hänen uskonsa voittaa maailman. Jumala todistaa Pojastaan Hengen, veden ja veren kautta. Uskovilla on ijankaikkinen elämä, ja Jumala kuulee kaikki heidän rukouksensa. Jokainen joka uckoo, että Jesus on Kristus, hän on Jumalasta syntynyt; ja jokainen joka rakastaa hänta, joka on synnyttänyt, rakastaa myöskin sitä, joka hänestä on syn-Joh. 1:12 s. 1 Joh. 4:2.

2. Siitä me tiedämme, että rakas-tamme Jumalan lapsia, kun rakastamme Jumalaa ja noudatamme hä-

nen käskyjänsä.

3. Sillä rakkaus Jumalaan on se, että otamme hänen käskyistänsä vaarin. Ja hänen käskynsä eivät ole

raskaita: Matt. 11:30. Joh. 14:15. 15:10. 2 Joh. v.6. 4. sillä kaikki mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman; ja tämä on se voitto, joka on voittanut maailman: meidan uskomme. Joh. 16:33.

5. Kuka on maailman voittaja, jollei se joka uskoo, että Jesus on Jumalan Poika? 1 Kor. 15:57. 1 Joh. 4:4.

6. Hän on se, joka tuli veden ja veren kautta, Jesus Kristus, ei ainoastaan vedessä, vaan vedessä ja veressä; ja Henki on se, joka todistaa, sillä Henki on totuus.

7. Sillä kolme on, jotka todistavat: 8. Henki ja vesi ja veri, ja ne kol-

me pitävät yhtä.

9. Jos omaksumme ihmisten todistuksen, niin onhan Jumalan todislan todistus, jonka hän on todistanut Pojastaan. Joh. 5:36 s. 8:17 s. 10. Joka uskoo Jumalan Poikaan, hänellä on todistus itsessään; joka ei usko Jumalaa, tekee hänet valehtelijaksi, koska ei usko sitä todistusta, jonka Jumala on todistanut Pojastaan. Room. 8:16.

11. Ja tāmā on se todistus: ettā Jumala on antanut meille ijankaikkisen elämän, ja tämä elämä on hänen

Joh. 1:4. 1 Joh. 2:25.

Pojassaan.

12. Jolla Poika on, hänellä on elä-mä; jolla Jumalan Poikaa ei ole, hänella ei ole elamaa. Joh. 3:36. 5:24. 13. Tämän olen kirjoittanut teille, jotka uskotte Jumalan Pojan nimeen.

otta tietäisitte, että teillä on ijankaikkinen elämä. Joh. 20:31. 1 Joh. 3:23. 14. Ja tāmā on se luottamus, joka meillä on häneen, että jos me jotakin anomme hänen tahtonsa mukaan, niin hän kuulee meitä.

Luuk. 11:9. Joh. 15:7. 1 Joh. 3:22. 15. Ja jos me tiedāmme hānen kuulevan meitä, mitä ikinä anommekin, niin tiedāmme myös, ettā meillā on kaikki se, mitä olemme häneltä ano-

neet

16. Jos joku näkee veljensä tekevän synnin, joka ei ole kuolemaksi, niin rukoilkoon, ja hän on antava hänelle elämän, niille nimittäin, jotka eivät tee syntiä kuolemaksi. On olemassa synti, joka on kuolemaksi; semmoisesta en sano, että sen edestā on rukoiltava. 4 Moos. 15:30.

Jer. 7:16. Matt. 12:31. Hebr. 6:4 s. 10:26 s. Kaikki vääryys on syntiä; ja on syntiä, joka ei ole kuolemaksi.

1 Joh. 3:4. 18. Me tiedāmme, ettei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä; vaan Jumalasta syntynyt varjelee itsensä, eikä paholainen ryhdy häneen.

1 Joh. 3:9. Me tiedāmme, ettā olemme Jumalasta, ja koko maailma on pahan

vallassa 20. Mutta me tiedāmme, ettā Jumalan Poika on tullut ja antanut meille ymmärryksen, tunteaksemme sen Totisen; ja me olemme siinä Totisessa, hänen Pojassaan, Jesuksessa Kristuksessa. Hän on totinen Jumala ja ijankaikkinen elämä!

Luuk.24:45. Joh. 17:3. 21. Lapsukaiset, kavahtakaat epätus suurempi; sillä tämä on Juma- | jumalia! Amen. 2 Moos. 20:2, 1 Kor. 10:14

JOHANNEKSEN TOINEN KIRJE.

Kehoitus rakkauteen. Varoitus villitsijöistä.

Minä, vanhin, valitulle vaimolle ja hänen lapsilleen, joita totuudessa rakastan – enkä ainoastaan minä, vaan myös kaikki, jotka ovat oppineet totuuden tuntemaan -

1 Piet. 5:1,13. 3 Joh. v. 1. 2. totuuden tähden, joka meissä pysyy ja on oleva meidän kanssamme ijankaikkisesti. Joh. 8:81 s.

- Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Jesukselta Kristukselta, Isān Pojalta, on oleva meidān kanssamme, totuudessa ja rakkaudessa! Tiit. 1:4.
- 4. Minua on suuresti ilahuttanut, että olen lastesi joukossa havainnutolevan niitä, jotka totuudessa vaeltavat sen käskyn mukaan, jonka olemme saaneet Isalta. 1 Kor. 13:6. 3 Joh. v. 4.

5. Ja nyt pyydän minä sinua, vai-mo, en niinkuin kirjoittaisin sinulle uuden käskyn, vaan minä kirjoitan sen, joka meillä alun pitäen oli, että meidän on rakastaminen toinen toistamme. Joh. 13:34. 15:12. 1 Joh.2:7.3:11.4:21.

6. Ja tāmā on rakkaus, ettā me vaellamme hänen käskyjensä mukaan. Tämä on käsky, että teidän, niin-kuin olette alusta kuulleet, on siinä vaeltaminen. Joh. 15:10.

7. Sillä monta villitsijää on lähtenyt maailmaan, jotka eivät tunnus-ta Jesusta Kristukseksi, joka oli lihaan tuleva; tämä tämmöinen on päävillitsijä ja anttikristus. 1Joh.2:18, 4:1.

8. Ottakaat vaarin itsestänne, ettette menetä sitä, minkä olemme työllämme aikaan saaneet, vaan että saatte

täyden palkan.

9. Jokainen joka harhaelee, eikä pysy Kristuksen opissa, sillä ei ole Jumalaa; joka siina opissa pysyy, hānellā on sekā Isā ettā Poika.

Job. 14:23, 1 Job. 2:28. Jos joku tulee teidän luoksenne eikä tuo mukanaan tätä oppia, niin ālkāāt ottako hāntā huoneesenne, älkäätkä sanoko häntä tervetulleeksi: Room. 16:17. 1 Kor. 5:11. Tiit. 3:10.

11. sillä joka sanoo hänet tervetulleeksi, joutuu osalliseksi hänen pahoihin tekoihinsa. 1 Tim. 5:22.

12. Minulla olisi paljo kirjoittamista teille, mutta en tahdo tehdā sitā paperilla ja musteella; vaan toivon pääsevāni teidān luoksenne ja saavani puhutella teitä suusta suuhun, että meidan ilomme olisi täydellinen.

1 Joh. 1:4. 3 Joh. v. 13. 13. Valitun sisaresi lapset sanovat

sinulle terveisiä.

JOHANNEKSEN KOLMAS KIRJE.

Johannes toivottaa Gaijukselle menestystä, iloitsee hänen vaeiluksestaan totuudessa ja uskollisuudestaan veljiä kohtaan, sekä ke-

hoittaa tekemään mikä hyvää on. Minä, vanhin, rakkaalle Gaijukselle, jota totuudessa rakastan. 2 Joh. v. 1.

Řakkaani, mină toivotan sinulle, että kaikessa menestyisit ja pysyisit terveenä, niinkuin sielusikin menestyy.

3. Minua ilahutti suuresti, kun veljet tulivat ja antoivat todistuksen totuudestasi, niinkuin sinä totuudessa vaellatkin. 2 Joh. v. 4.

4. Minulia ei ole suurempaa iloa kuin se, että kuulen lasteni vaeltavan totuudessa.

5. Rakkaani, sinä toimit uskollisesti kaikessa, mitä teet veljien, vieläpä vieraittenkin hyväksi.

päin heidän matkallaan sillä tavalla kuin Jumalan arvo vaatii. Tiit. 3:13. 7. Sillä hänen nimensä tähden he ovat lähteneet matkalle, eivätkä ota pakanoilta mitään.

8. Me olemme siis velvolliset ottamaan semmoisia vastaan, tullaksemme totuuden apumiehiksi.

9. Kirjoitin sanasen seurakunnalle; mutta Diotrefes, joka pyrkii ole-maan ensimmäinen heidan joukossaan, ei ota meitä vastaan.

10. Sentähden minä, jos tulen, olen muistuttava niistä teoista, joita hän tekee, kun pahoin sanoin juoruaa meistä; eikä siihenkään tyydy: ei itse ota veljiä vastaan, estääpä vielä niitä, jotka tahtovai sitä lehdä, ja ajaa heidat pois seurakunnasta. Matt. 23:13.

11. Rakkaani, älä ota seurataksesi 6. He ovat seurakunnan kuullen an- sitä, mikä on pahaa, vaan sitä, mitaneet todistuksen rakkaudestasi; ja kä on hyvää! Joka tekee mikä hyvää sinäteet hyvin, kunautat heitäeteen- on, hän on Jumalasta; joka tekee mikā pahaa on, hān èi ole Jumalaa [nähnyt. Ps. 37:27.

San. 2:20. Jes. 1:16. 1 Piet. 3:11. 1 Joh. 3:6. - 12. Demetrius on kaikilta, jopa itse totuudeltakin, saanut hyvän todistuksen; ja mekin todistamme hänestä samaa, ja sinä tiedät, että meidän todistuksemme on tosi.

13. Minulla olisi paljo kirjoittamis-

ta sinulle, mutta en tahdo kirjoittaa sinulle musteella ja kynällä,

2 Joh. v. 12. 14. sillä minä toivon pian näkeväni sinut, ja silloin saamme suullisesti puhella.

15. Rauha olkoon sinulle! Ystāvāt sanovat sinulle terveisiä. Tervehdi

ystāviā, kutakin nimeltā.

JAAKOBIN KIRJE.

1 Luku.

Apostoli kehoittaa kestävyyteen kiusauksissa ja ottamaan sävyisyydellä vastaan Jumalan sanan ja tekemään sen mukaan.

Jaakob, Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen palvelija, sanoo terveisiä niille kahdelletoista hajalla asuvalle sukukunnalle! Joh. 7:35. Veljeni, pitäkäät sulana ilona, kun joudutte moninaisiin kiusauk-Matt. 5:11 s. Hebr. 12:11. 1 Piet. 1:6. siin.

3. tietäen, että kestämänne uskonkoetus saa aikaan kärsivällisyyttä. Room. 5:3.

4. Ja olkoon kärsivällisyydellänne täydelliset teot, että olisitte täydelliset ja eheät, ettekä missään puuttuvaiset.

5. Mutta jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille empimättä ja soimaamatta, nim se hänelle annetaan.

1 Kun. 3:7. San. 2:3 s. Jer. 29:12. Matt. 7:7. Jaak. 5:13.

Mutta anokoon uskossa, älköönkä epäilkö; sillä joka epäilee, on meren aallon kaltainen, jota tuuli ajaa ja heittelee.

Matt. 21:22. Mark. 11:24. Job. 14:13. Älköön semmoinen ihminen luulko Herralta mitään saavansa,

8. tuommoinen kaksimielinen ja epävakainen kaikilla teillään.Jaak.4:8. Alhainen veli kerskatkoon ylhäisyydestään, Jaak. 2:5.

10. mutta rikas alhaisuudestaan, sillä hän on katoava niinkuin ruohon kukka.

Job 14:2. Ps. 108:15. Jes. 40:6 s. 1 Piet. 1:24. 11. Aurinko nousee helteineen ja kuivaa ruohon, ja sen kukka putoaa pois ja sen muodon sulous häviää: niin on rikaskin lakastuva retkillänsä.

1 Job. 2:17. 12. Autuas se mies, joka kiusauksen kestää, sillä kun hänet on koeteltu, on han saava elämän kruunun, jonka delliseen lakiin ja pysyy siinä, eikä

Herra on luvannut niille, jotka häntä rakastavat.

Matt. 10:22. 2 Tim. 4:7. 1 Piet.3:14. Ilm. 2:10. 13. Alköön kukaan, kiusauksessa ollessaan, sanoko: "Jumala minua kiusaa"; sillä Jumala ei ole pahan kiusattavissa, eikä hän ketään kiusaa. 14. Vaan jokaista kiusaa hänen oma himonsa, joka häntä vetää ja houkuttelee: Room. 7:7.

15. kun sitten himoon siittänyt, synnyttää se synnin, mutta kun synti on täytetty, synnyttää se kuoleman.

Room. 6:23. 16. Alkäät eksykö, rakkaat veljeni. 17. Jokainen hyvä anti ja jokainen täydellinen lahja tulee ylhäältä, valojen Isältä, jonka tykönä ei ole muutosta eikä valon ja pimeyden vaih-telua. Joh. 3:27. 1 Kor. 4:7. 1 Joh. 1:5.

18. Hän on tahtonsa mukaan synnyttänyt meidät totuuden sanalla. ollaksemme hänen luomiensa esikoiset. Joh. 1:13. 1Kor. 4:15. 1Piet. 1:23. Ilm. 14:4. Te tiedätte sen, rakkaat veljeni. Mutta olkoon jokainen ihminen nopea kuulemaan, hidas puhumaan, hidas vihaan: San. 17:27.

20. sillä miehen viha ei tee sitä. mikā on oikein Jumalan edessā. 21. Sentähden pankaat pois kaikki saastaisuus ja viimeinenkin pahuus. ja ottakaat sävyisyydellä vastaan sana, joka on teihin istutettu ja joka

voi sielunne pelastaa. Luuk. 8:11,15. Room. 1:16, 13:12. Kol. 3:8. 1 Piet. 2:1. 22. Mutta olkaat sanan tekijöitä eikä vain sen kuulijoita, jolloin petytte. Matt.7:21,24. Luuk. 11:28. Room. 2:18. 1 Joh. 3:7. 23. Sillä jos joku on vain sanan kuulija eikä sen tekijä, niin hän on miehen kaltainen, joka katselee kuvas-

Matt. 7:28. 24. hān katselee itseään, lähtee pois ja unhottaa heti millainen oli. 25. Mutta joka katsoo vapauden täy-

timessa luonnollisia kasvojaan;

262

ole muistamaton kuulija, vaan todellinen tekijä, hän on oleva autuas tekemisessään. Joh.8:31 s. 13:17. Juak.2:12.

26. Jos joku luulee Jumalaa palvelevansa, mutta ei hillitse kieltään, vaan pettää sydämmensä, niin hänen jumalanpalveluksensa on turha.

Ps. 39:2. 1 Piet. 3:10. 27. Puhdas ja tahraton jumalanpalvelus Jumalan ja Isan edessa on se, että käy katsomassa orpoja ja leskiä heidan ahdistuksessaan ja pysyy puhtaana maailman saastasta.

Job 31:16 s. Matt. 25:35. Joh. 17:15. Room. 12:2.

2 Luku.

Apostoli neuvoo, ettei pidä katsoa ihmisen muotoon, vaan että tulee noudattaa kaikkia Herran käskyjä. Usko ilman tekoja on kuollut.

Veljeni, uskoessanne Herramme Jesukseen Kristukseen, kirkkauden Herraan, älkäät katsoko ihmisen muotoon. 3 Moos. 19:15. San. 24:23.

2. Sillä jos kokoukseenne tulee mies, kultasormus sormessa ja päällään komeat vaatteet, ja samalla myös tulee köyhä huonoissa vaatteissa,

3. ja te katsotte komeissa vaatteissa olevan puoleen ja sanotte: "Istu sinä tähän mukavasti", ja köyhälle sanotte: "Seiso sinä tuossa", tahi: "Istu tähän jalkaini juureen",

4. niin ettekö silloin väärin eroittele ja tuomitse nurjien periaatteiden

mukaan?

5. Kuulkaat, rakkaat veljeni! EiköJumala ole valinnut niitä, jotka maail-man silmissä ovat köyhiä, olemaan rikkaita uskossa ja sen valtakunnan perillisiä, jonka hän on luvannut nille, jotka häntä rakastavat?

Luuk. 6:20. 1 Kor. 1:26. 2:9. Mutta te olette häväisseet köyhän. Eivätkö ne ole juuri rikkaat, jotka teitä sortavat, ja eivätkö juuri ne vedă teită tuomioistuimien eteen?

1 Kor. 11;22. Eivätkö ne ole ne, jotka herjaavat sitä jaloa nimeä, jonka mukaan

te olette nimitetyt?

8. Jos todella täytätte kuninkaallisen lain Raamatun mukaan: ',,Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi", niin teette hyvin; 3Moos. 19:18. Matt.22:39.

9. mutta jos muotoon katsotte, niin teette syntiä, ja laki rankaisee teitä lainrikkojina. 5 Moos. 1:17. 16:19. 10. Sillä joka pitää koko lain, mut-

ta rikkoo yhdessä, se on syypää

kaikkeen.

5 Moos. 27:26. Matt. 5:19. Gal. 3:10. 11. Sillä hän, joka on sanonut: "Älä tee aviorikosta", on myös sanonut:

"Älä tapa"; jos nyt et teekään aviorikosta, mutta tapat, olet lainrikkoja. 2 Moos. 20:18 s.

12. Puhukaat niin ia toimikaat niinkuin ne, jotka tulevat vapauden lain tuomittaviksi. Jaak, 1:25.

13. Sillä tuomio on armoton sitä kohtaan, joka ei ole tehnyt laupeutta: mutta laupeus kehuu tuomiota vas-Matt. 5:7. 6:15. 18:35. 25:45. 14. Mită hyötyä, veljeni, siită on, jos joku sanoo itsellään olevan uskoa,

eikä hänellä ole tekoja? Voiko usko

häntä pelastaa?

Matt. 7:26. Room. 6:1. Gal. 5:6. 15. Jos veli tai sisar on alaston ja jokapäiväistä ravintoa vailla, Luuk.3:11. 16. ja joku teistä sanoo heille: "Menkäät rauhassa, lämmitelkäät ja ravitkaatitsenne", mutta ette anna heille ruumiin tarpeita, niin mitä hyötyä siitä on? 1 Joh. 3:17 8.

17. Samoin uskokin, jos sillä ei ole

tekoja, on itsessään kuollut. 18. Joku ehkä sanoo: "Sinulla on uskoa ja minulla on tekoja"; näytä sinä minulle uskosi ilman tekoja, niin minä näytän teoistani sinulle uskon.

19. Sinä uskot, että Jumala on yksi. Siinä leet oikein; perkeleetkin sen. uskovat ja vapisevat. Mark. 1:24.

20. Mutta tahdotko tietää, sinä tyhjänpäiväinen ihminen, että usko ilman tekoja on kuollut?

21. Eikö Abraham, meidän isämme vanhurskaantunut teoista, kun vei poikansa Isaakin uhrialttarille?

1 Moos. 22:9 s. Hebr. 11:17. 22. Sinä näet, että usko vaikutti hänen tekojensa mukana, ja teoista us-

ko tuli täydelliseksi;

23. ja Raamattu täytettiin, joka sanoo: "Abraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudek-si", ja hän kutsuttiin Jumalan ystävāksi.

1 Moos.15:6. 2 Aik.20:7. Jes.41:8. Room.4:3. 24. Te näette siis, että ihminen vanhurskaantuu teoista eikä ainoastaan

uskosta.

25. Eikö samoin myös portto Rahab vanhurskaantunut teoista, kun otti lähettiläät luokseen ja päästi heidät toista tietä pois?

Jes. 2:1 s. 6:17,23. Hebr. 11:31. 26. Sillä niinkuin ruumis ilman henkeā on kuollut, niin uskokin ilman tekoja on kuollut.

3 Luku.

Varoitus kielen synneistä ja kehoitus etsimään ylhäältä tulevaa viisautta.

Jeljeni, älkööt aivan monet teistä pyrkiko opettajiksi, kun tiedatte,

että me saamme sitä kovemman tuomion.

2. Sillä monessa kohden me hairahdumme kaikki; jos joku ei hairahdu puheessa; niin hän on täydellinen mies ja kykenee hillitsemään koko ruumiinsakin. Ps. 84:14. San. 209. Saarn.721. 1 Piet.5:10. 1 Joh.13. Jaak.1:26.

3. Katso, me panemme suitset hevosten suuhun, että ne meitä tottelisivat, ja voimme ohjata niiden koko

ruumiin.

 Katso, laivatkin, vaikka ovat niin suuria ja tuimain tuulten kuljetettavia, ohjataan varsin pienellä peräsimellä, minneperämiehenmieli tekee.

5. Samoin kielikin on pieni jäsen ja kerskaa kuitenkin suurista asioista. Katso, kuinka pieni tuo tuli ja kuinka suuren metsän se sytyttää!

Ps. 12:4 s. San. 12:18. 15:2. 6. Myöskin kieli on tuli, vääryyden maailma; kieli jäsentemme joukossa osoittaa olevansa se, joka tahraa koko ruumiin, sytyttää tuleen elomme pyörän, itse syttyen helvetistä.

Matt. 15:11,18.
7. Sillä kaikkien luonnon, sekä petojen että lintujen, sekä matelijain että merieläinten, voi ihmisluonto kesyttää ja onkin kesyttänyt;

 mutta kieltä ei kukaan ihminen voi kesyttää, se on levoton pahuus, täynnä kuolettavaa myrkkyä.

9. Kielellä me kiitämme Herraa ja Isää, ja sillä me kiroamme ihmisiä, Jumalan kaltaisuuteen luotuja;

1 Moos. 1:26 s. 9:6.
10. samasta suusta lähtee kiitosta ja
kirousta. Näin ei saa olla, veljeni.
11. Uhkuuko lähde samasta silmästä
makeaa ja karvasta veltä?

12. Eihān, veljeni, fiikunapuu voi tuottaa õljymarjoja eikäviinipuu fiikunoita? Eikä myöskään suolainen lähde voi antaa makeata vettä.

Matt.7:16.

13. Kuka on viisas ja ymmjriäväinen teidän joukossanne? Tuokoon hän näkyviin tekonsa hyvällä vaelluksellaan viisauden sävyisyydessä.

Ef. 5:15. 1 Piet. 2:12.

14. Mutta jos teillä on katkeraa kiivautta ja riitaisuutta sydämmessänne, niin älkäät kerskatko älkäätkä valehdelko totuutta vastaan.

El. 4:31. 1 Joh. 4:20.

15. Tāmā ei ole se viisaus, joka tulee ylhāāltā, vaan se on maallista,
luonnollista, perkeleellistā. 1Kor.2:6 s.

16. Sillä missä on kiivautta ja riitaisuutta, siellä on epäjärjestystä ja kaikkea pahaa menoa.

1 Kor. 3:3. Gal. 5:19 s.

17. Mutta ylhäältä oleva viisaus on ensiksikin puhdas, sitten rauhaisa, lempeä, taipuisa, täynnälaupeutta ja hyviä hedelmiä, puolueeton, teeskentelemätön.

18. Vanhurskauden hedelmä kylvetään rauhassa niille, jotka rauhaa rakentavat. Jes. 32:17.

4 Luku.

Varoitetaan riidoista, himoista ja maailman rakkaudesta, ja kehoitetaan nöyryyteen.

Mistä johtuvat taistelut ja riidat teidän keskuudessanne? Eikö juuri himoistanne, jotka sotivat jäsenissänne? Room. 7:28. 1 Piet. 2:11.

2. Te himoitsette, ettekä saa; te tapatte ja kiivailette, ettekä voi mitään saavuttaa; te riitelette ja taistelette; teillä ei ole, sentähden ettette ano; Ps. 66:18.

San. 1:24s. Mik. 3:4. Matt. 5:21s. 1 Joh. 3:15. 3. te anotte, eltekä saa, sentähden että anotte kelvottomasti, kuluttaaksenne sen himoissanne.

Job 27:8 s. 35:11: San. 1:28. Jes. 1:15.

4. Te avionrikkojat, ettekõ tiedä, että maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo olla maailman ystävä, hänestä tulee

Jumalan vihollinen. Ps. 78:27. Matt. 6:24. Joh. 15:19. 17:14. Room. 8:3. 1 Joh. 2:15.

5. Vai luuletteko, että Raamattu turhaan puhuu? Kateuteen asti hän halajaa henkeä, jonka on pannut meihin asumaan, 2Moos. 34:14. Gal. 5:17.
6. Mutta hän antaa sitä suuremman armon. Sentähden hän sanoo; "Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon".

Job 22:20. San. 3:34. 29:28. 1 Piet. 5:5 s. 7. Olkaat siis Jumalalle alamaisia; mutta vastustakaat perkelettä, niin hän teistä pakenee.

Ef. 4:27. 6:12 s. 1 Piet. 5:9. 1 Joh. 5:18. 8. Lähestykäät Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Puhdistakaat kätenne, te syntiset ja pyhittäkäät sydämmenne, te kaksimieliset. Jes. 1:16 s. Sak. 1:3. 9. Tuntekaat kurjuutenne ja murehtikaat jaitkekäät; naurunne muuttukoon murheeksi, ja ilonne alakuloisuudeksi. Matt. 5:4. Lunk. 6:25. 10. Nöyrtykäät Herran edessä, niin

hān korottaa teidāt. Luuk. 14:11. 11. Alkāāt panetelko toisianne, veljet. Joka veljeāān panettelee tai veljensā tuomitsee, se panettelee lakia ja tuomitsee lain; mutta jos sinā tuomitset lain, niin et ole lain noudat-

taja, vaan sen tuomari.

8 Moos. 19:16. Ps. 15:3. Matt. 7:1. Room. 2:1. 14:4. 1 Kor. 4:5. 1 Piet. 2:1.

12. Yksi on lainsäätäjä ja túomari, hān, joka voi pelastaa ja hukuttaa; mutta kuka olet sinä, joka tuomitset lähimmäisesi?

13. Kuulkaat nyt, te jotka sanotte: Tänään tai huomenna lähdemme siihen ja siihen kaupunkiin ja viivymme siellä vuoden ja teemme kauppaa ja saamme voittoa" -

San. 27:1. Luuk. 12:16 s. 14. te jotka ette tiedā mitā huomenna tapahtuu; sillä minkälainen on elämänne? Sauhu te olette, joka hetkisen näkyy ja sitten haihtuu

Ps. 39:6. Jes. 40:6. 1 Piet. 1:24. 15: sen sijaan että teidän pitäisi sanoa: "Jos Herra tahtoo, niin elämme ja teemme tämän tai tuon.

Ap. t. 18:21. 1 Kor. 4:19. Hebr. 6:3. 16. Mutta nyt te kerskaatte teidän ylvästelyssänne. Kaikki sellainen kerskaus on paha. 1 Kor. 5:6. 17. Joka siis ymmärtää tehdä sitä.

mikā hyvāā on, eikā tee, hānelle se on synniksi. Luuk. 12:47.

5 Luku.

Varoitus jumalattomille rikkaille. Kehoitus kärsivällisyyteen. Esirukouksen voima. Kuulkaat nyt, te rikkaat: itkekäät ja vaikeroitkaat sitä kurjuutta, joka on teille tulossa.

Luuk. 6:24, 1 Tim. 6:9. Teidän rikkautenne on mådännyt ja teidän vaatteenne ovat koin Matt. 6:19.

syomät:

3. kultanne ja hopeanne on ruostunut, ja niiden ruoste on oleva todistuksena teitä vastaan ja syövä lihanne niinkuin tuli. Olette koonneet aarteita näinä viimeisinä päivinä.

Katso, työmiesten palkka, jonka olette heiltä, vainioittenne niittäjiltä, pidättäneet, huutaa, ja leikkuumiesten valittelut ovat tunkeneet Herran Sebaotin korviin.

8 Moos. 19:13.5Moos.24:14. Job 31:38 s. Mal. 3:5. 5. Te olette herkutelleet maan päällä ja hekumoineet, te olette sydäntänne syötelleet teurastuspäivänänne.

Job 21:12 s. Luuk. 12:19. 16:19 s. 6. Vanhurskaan te olette tuominneet ja hänet tappaneet; hän ei vastusta teitä.

Matt. 5:39. 7. Niin olkaat nyt kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katso, peltomies odottaa maan kallista hedelmää ja on kärsivällinen, kunnes se saa syksyisen sateen ja keväisen.

5 Moos. 11:14. Sak. 10:1. Hebr. 10:36 s.

8. Olkaat tekin kärsivällisiä, vahvistakaat sydämmenne, sillä Herran tulemus on lähellä. 1 Kor. 10:11.

Alkäät huokailko, veljet, toisianne vastaan, ettei teitä tuomittaisi: katso, tuomari seisoo oven takana. Ottakaat, veljet, vaivan ja kārsivällisyyden esikuvaksi profetat, jotka ovat puhuneet Herran nimessä.

Matt. 5:12. 11. Katso, me ylistämme autuaiksi niitä, jotka ovat kestäneet; Jobin kärsiyällisyyden olette kuulleet ja Herran lopun olette nähneet; sillä Herra on sangen laupeas ja armahtavainen. Job 1:20 s. 42:10. Ps. 103:8.

12. Mutta ennen kaikkea, veljeni, älkäät vannoko, ei taivaan kautta eikä maan, eikä mitään muutakaan valaa; vaan teidän "on" olkoon "on," ja teidän "ei" olkoon "ei," jottette

joutuisi tuomion alaisiksi.

Matt. 5:33 s. 2 Kor. 1:17 s. 13. Jos joku teistä kärsii vaivaa, niin rukoilkoon; jos joku on hyvillä mielin, niin veisatkoon kiitosta.

Ps. 50:15. Ef. 5:19. 14. Jos joku teistä sairastaa, niin kutsukoon luokseen seurakunnan vanhimmat, ja rukoilkoot ne hänen edestään, voidellen häntä öljyllä Herran nimessä. Mark. 6:13. 16:18.

15. Ja uskon rukous pelastaa sairaan, ja Herra nostaa hänet jalkeille ; ja vaikkapa hän olisi syntejä tehnyt. niin ne annetaan hänelle anteeksi.

Ps. 30:3. Tunnustakaat siis toinen toisillenne syntinne ja rukoilkaat toistenne edestā, ettā terveeksi tulisitte; vanhurskaan rukous voi paljon, kun se totinen on, San. 15:29.

17. Elija oli ihminen, puuttuvainen samoin kuin mekin, ja hän rukoili rukouksen, ettei sataisi; eikä maan päällä satanut kolmeen vuoteen ja

kuuteen kuukauteen.

1 Kun. 17:1 s. Luuk. 4:25. 18. Ja hän rukoili uudestaan, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä. 1 Kun. 18:41 s.

19. Veljeni, jos joku teistā eksyy totuudesta ja hänet joku palauttaa,

Matt. 18:15. Gal. 6:1. niin tietākāāt, ettā joka palauttaa syntisen hänen eksymyksensä tieltä, se pelastaa hänen sielunsa kuolemasta ja peittää paljon syntejä.

San. 10:12.

JUUDAAN KIRJE.

Kehoitus taistelemaan uskon puolesta viettelijöitä ja lihallisia kristityitä vastaan. Jumalattomien rangaistus.

Juudas, Jesuksen Kristuksen palve-lija ja Jaakobin veli, kutsutuille, jotka ovat Isässä Jumalassa rakastetut ja Jesukselle Kristukselle varjeltuneet. 1 Piet. 1:5. Jaak. 1:1.

2. Lisääntyköön teille laupeus ja rauha ja rakkaus! 2 Piet. 1:2. 3. Rakkaani! Kun minulla on ollut harras halu kirjoittaa teille yhteisestä pelastuksestamme, katson nyt tarpeelliseksi kirjoituksessani kehoittaa teitä taistelemaan sen uskon puolesta, joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu. Fil. 1:27. 1 Tim. 6:12.

4. Sillä teidän keskuuteenne on pujahtanut eräitä, joista jo aikoja sitten tämä tuomio on kirjoitettu: jumalattomia, jotka kääntävät Jumalamme armon irstaisuudeksi ja kieltävät ainoan valtijamme ja herram-

me, Jesuksen Kristuksen.

Tiit. 1:16. 2 Piet. 2:1,3,19. 5. Vaikka jo kerran olette saaneet tietää kaiken, tahdon kuitenkinmuistuttaa teitä siitä, että joskin Herra oli pelastanut kansan Egyptistä, hän toisella kertaa hukutti ne, jotka eivät uskoneet:

4 Moos. 14:29. Ps. 106:26. 1 Kor. 10:5. Hebr. 3:17 s. 6. ja että hän ne enkelit, jotka eivät säilyttäneet valta-asemaansa, vaan jättivät oman asumuksensa, pani pimeyteen ijankaikkisissa kahleissa säilytettäviksi suuren päivän tuomioon. 2 Piet. 2:4.

7. Samoin Sodoma ja Gomorra ja niiden ympärillä olevat kaupungit, jotka samalla tavalla kuin nuokin harjoittivat haureutta ja muukalaisen lihan perään menivät, ovat varoittavana esimerkkinä, kärsiessään ijankaikkisen tulen rangaistusta.

1 Moos. 19:23 s. 2 Piet. 2:6. 8. Yhtäkaikki nämäkin uneksijat samoin saastuttavat lihan, halveksivat herrautta, herjaavat majesteetteja. 2 Piet. 2:10.

9. Mutta ei ylienkeli Mikac.kaan, kun riiteli ja väitteli perkeleen kanssa Mooseksen ruumiista, rohjennut lausua herjaavaa tuomiota, vaan sanoi: "Rangaiskoon sinua Herra!"

5 Moos. 34:9. Sak. 3:2. 2 Piet. 2:11. 10. Nämä sitä vastoin herjaavat mită eivăt tunne; mutta mită he järjettömäin eläinten tavoin luonnostaan ymmärtävät, sillä he turmelevat itsensā.

11. Voi heitä, kun kulkevat Kainin tietä ja heittäytyvät palkan himossa Balaamin eksytykseen ja hukkuvat Korakin kapinaan! 4 Moos.16:1.22:7,11.

2 Piet. 2:15, 1 Joh. 3:12, Ilm. 2:14. 12. Nuo ne nyt teidän rakkaus-aterioissanne likapilkkuina julkeasti kemuilevat ja itseään kestitsevät: vedettömiä, tuulten ajeltavia pilviä, paljaita, syksyisiä puita, hedelmättömiä. kahdesti kuolleita, juurineen maasta reväistyjä; San. 25:14. 2 Piet. 2:17.

13. he ovat rajuja meren aaltoja.jotka vaahtoavat omia häpeitään, harhailevia tähtiä, joille pimeyden synkeys ikuisiksi ajoiksi on varattu.

Jes. 57:20. 14. Heistä on myös Henok, Adamista seitsemäs, ennustanut, sanoen: "Katso, Herra tulee tuhannen tuhansine pyhineen tuomiolle,

1 Moos. 5:21 s. 2 Tess. 1:10. Ilm. 1:7. 15. tuomitsemaan kaikkia ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia kaikista heidän jumalattomista teoistaan, joita he ovat jumalattomuudessaan tehneet, ja kaikista julkeista sanoista, joita nuo jumalattomat syntiset ovat häntä vastaan puhuneet."

16. He napisevat aina, nurkuen kohtaloaan, ja vaeltavat himojensa mukaan; heidän suunsa puhuu pöyhkeitä sanoja, ja he ihastelevat ihmisiä oman etunsa vuoksi.

Ps. 73:8 s. 2 Piet. 2:18. 17. Mutta te, rakkaani, muistakaat nämä sanat, mitä Herramme Jesuksen

Kristuksen apostolit edeltä puhuivat, 18. kun sanoivat teille: "Viimeisinä aikoina tulee pilkkaajia, jotka vaeltavat jumalattomuutensa himojen mukaan." Ap. t. 20:29.

1 Tim. 4:1. 2 Tim. 3:1. 2 Piet. 2:1. 3:3. 19. Ne ovat nămă, jotka saavat aikaan hajaannusta, ovat aistillisia, henkeä vailla. 1 Kor. 2:14.

20. .Mutta te, rakkaani, rakentakaat itseänne pyhimmän uskonne perustukselle, rukoillen Pyhässä Hengessä,

Kol. 2:7. 1 Tess. 5:11. 21. ja pysyttäkäät itsenne Jumalan rakkaudessa, odottaessanne Herramme Jesuksen Kristuksen laupeutta 1 Kor. 1:7. ijankaikkiseen elämään. 22. Ja armahtakaat toisia, jotka e-

päilevät, pelastakaat heidät, tulesta temmaten;

23. toisia taasarmahtakaat peliäten. inhoten heidän lihan tahraamaa iho-2 Piet. 2:12. | kastaankin. Am. 4:11. Jaak. 5:19. Ilm. 8:4.

24. Mutta hänelle, joka voi varjella | ja pelastaja mme, Herramme Jesukteidät lankeamasta ja asettaa teidät | sen Kristuksen kautta, olkoon kirk-

nuhteettomina kirkkautensa eteen, kaus, majesteetti, voima ja valta enriemuun, Room. 1825. 1 Kor. 128. | nen kaikkia aikoja ja nyt ja aina, 25. hänelle, joka yksin on Jumala | ijankaikkisesti! Amen. 1 Piet. 5:11.

JOHANNEKSEN ILMESTYS.

ı Luku.

Jesuksen Kristuksen ilmestys ja käsky Johannekselle.

Jesuksen Kristuksen ilmestys, jon-ka Jumala antoi hänelle, että hän näyttäisi palvelijoilleen sen, mikä on pian tapahtuva; ja sen hän lä-hettämänsä enkelin kautta on ilmoittanut palvelijalleen Johannekselle,

Jes. 48:6. Dan. 2:28 s., 45. llm. 22:6. 2. joka on tuonut esiin Jumalan sanan ja Jesuksen Kristuksen todistuksen, kaiken sen, minkä on nähnyt.

1 Kor. 1:6. 1 Joh. 1:1. Ilm. 6:9. 12:17. 3. Autuas on se, joka lukee, ja autuaat ne. jotka kuulevat tämän profetiian sanat ja pitävät sen, mitä siihen on kirjoitettu; sillä aika on lähellā. Luuk. 11:28. Room. 13:11.

1 Piet. 4:7. Jaak. 5:8. Ilm. 22:7,10. 4. Johannes niille seitsemälle Aasian seurakunnalle: Armo olkoon teille ja rauha häneltä, joka on ja joka oli ja joka tuleva on, ja niiltä seitsemältä hengeltä, jotka ovat hänen valtaistuimensa edessä,

2 Moos. 3:14. Jes. 11:2/41:4. Sak. 3:9. 4:6,10. Hebr. 2:3. 10:37. Ilm. 3:1. 4:5. 5:6. 11:17. 16:5. 5. ja Jesukselta Kristukselta, uskolliselta todistajalta, häneltä, joka on esikoinen kuolleista ja maan kuningasten hallitsija! Hänen, joka meitä

rakastaa ja on päästänyt meidät syn-

neistämme verellään

Ps. 89:28,37. 130:8. Jes. 55:4. Ap. t. 20:28. Room. 8:29. 1 Kor. 15:20. Gal. 2:20. Ef. 1:20. Kol.1:18. 1 Tim.6:13. Hebr.9:12,14. 1 Piet.1:19. 1 Joh. 1:7,9. Ilm. 3:14. 5:9. 7:14. 17:14. 19:16. 6. ja tehnyt meidät kuningaskunnaksi, papeiksi Jumalalleen ja Isälleen, hänen on kunnia ja voima ijan-kaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa! 2 Moos. 9:6. Jes. 61:6.

Room. 12:1. 1 Piet. 2:5,9. 1lm. 5:10. 20:6. 7. Katso, hän tulee pilvissä, ja kaikkien silmät saavat nähdä hänet, niidenkin, jotka ovat häntä pistäneet, ja kaikki maan sukukunnat parkuvat hänet nähdessään; totisesti, amen!

Jes. 3:13 s. Dan. 7:13. Sak. 12:10 s. Matt. 24:30. 26:64, Joh. 19:37.

8. Mină olen A ja Ö, alku ja loppu, sanoo Herra Jumala, joka on ja joka oli ja joka tuleva on, kaikkivaltias.

2 Moos. 3:14. Jes. 41:4. 44:6. 48:12. Ilm. 2:8. 4:8. 11:17. 16:5. 21:6. 22:13.

9. Minä Johannes, teidän veljenne, teidän kanssanne osallinen ahdistuksessa ja valtakunnassa ja kärsivällisyydessä Jesuksessa, olin Jumalan sanan ja Jesuksen todistuksen tähden saaressa, jonka nimi on Pat-Ap. t. 14:22. Room. 8:17. mos.

Fil. 1:7. 2 Tim. 1:8. 2:12. Ilm. 6:9. 10. Minā olin Herran pāivānā Hengessä, ja kuulin takaani suuren,

ikäänkuin pasunan äänen.

Ap. t. 10:10. Ilm. 4:2. 17:3. 21:10. 11. joka sanoi: "Minā olen A ja Ö, ensimmäinen ja viimeinen! Kirjoita kirjaan mitä näet ja lähetä niille seitsemälle seurakunnalle, Efesoon ja Smyrnaan ja Pergamoon ja Tya-tiraan ja Sardekseen ja Filadelfiaan ja Laodikeaan." Ilm. 22:13.

12. Ja minä käännyin katsomaan mikā āāni minulle puhui, ja kāāntyessäni minä näin seitsemän kultaista kynttiläjalkaa, 2 Moos. 25:37. Sak. 4:2. 13. ja niiden seitsemän kynttiläjalan keskellä ihmisen pojan muotoisen, jalkoihin ulottuvaan vaatteesen puetun ja rinnan kohdalta kultai-

sella vyöllä vyötetyn. Dan. 7:13. 10:5 s. ,16. Ilm. 2:1. 14:14. 15:6. 14. Ja hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkoiset niinkuin valkoinen villa, niinkuin lumi, ja hänen sil-mänsä niinkuin tulen liekit;

Dan. 7:9. 10:6. Ilm. 2:18. 19:12. hänenjalkansa olivat ikäänkuin uunissa hehkuva valantovaski, ja hänen äänensä oli kuin paljojen vesien kohina. Hes. 1:7. 45:2. Îlm. 14:2. 19:6. 16. Ja hänellä oli oikeassa kädessään seitsemän tähteä, ja hänen suustaan läksi kaksiteräinen, terävä miekka, ja hänen kasvonsa olivat ikäänkuin aurinko, kun se täydeltä terältään paistaa.

Jes. 49:2. Matt. 17:2. Ap. t. 26:13, Ef. 6:17 Hebr. 4:12. Ilm. 2:12 s. 3:1. 19:15,21. 17. Ja kun hänet näin, kaaduin mi-Ap. t. 1:11. 1 Tess. 1:10. 4:17. | nä kuin kuolleena hänen jalkojensa eteen. Ja hän pani oikean kätensä minun päälleni, sanoen: "Älä pelkää! Minä olen ensimmäinen ja viimeinen. Jes. 41:4. 44:6. 48:12.

Dan. 8:18. 10:10. llm. 2:8. 22:18. 18. ja minā elān; ja olin kuollul, ja katso, minā elān ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksien and kuoleman ja tuonelan avaimet. Job 12:14. Ps. 68:20 s.

Jes, 22:22. Room. 6:9. Hebr. 7:25. Ilm. 8:7.

19. Kirjoita siis mitä olet nähnyt ja mikä nyt on ja mitä on tapahtuva tämän perästä.

Dan. 2:29.

20. Niiden seitsemän tähden salaisuus, jotka näit minun oikeassa kädessäni, ja niiden seitsemän kultaisen kynttiläjalan salaisuus on tämä: ne seitsemän tähteä ovat seitsemän seurakunnan enkelit, ja ne seitsemän kynttiläjalkaa ovat seitsemän seurakunlaa.

Sak. 4:2. Matt. 5:15. Fil. 2:15. Ilm. 2:1.

2 Luku.

Efeson, Smyrnan, Pergamon ja Tyatiran enkelille.

"Efeson seurakunnan enkelille kirjolta: "Näin sanoo hän, joka pitää niitä seitsemää tähtet oikeassa kädessään, hän joka kävelee niiden seitsemän kultaisen kynttiläjalan keskellä: Ilm. 1:13, 16, 20.

2. "Minā tiedān tekosi ja vaivannākōsi ja kārsivāllisyytesi, ja ettet voi pahoja sietāā; sinā olet koetellut niitā, jotka sanovat itseāān apostoleiksi, eivātkā ole, ja olet havainnut heidāt valehtelijoiksi;

2 Kor. 11:13. 1 Tess. 1:3. 1 Joh. 4:1. Ilm. 3:1,8. 3. ja sinulla on kärsivällisyyttä, ja paljo kantamista sinulla on ollut nimeni tähden, etkä ole uupunut.

Gal. 6:9. Hebr. 10:36. 12:3.

4. Mutta minulla on sinua vastaan, että olet hyljännyt ensimmäisen rak-

kautesi.

5. Muista siis mistä lankesit ja tee parannus, ja tee ne ensimmäiset teot; mutta jos et, niin minä tulen pian sinun tykösi ja työnnän kynttiläjalkasi pois paikaltaan, ellet tee parannusta. Matt. 21:41,48.

6. Mutta se sinulla on, että vihaat Nikolaiittain tekoja, joita minäkin

vihaan.

Jolla on korva, se kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille. Sille, joka voittaa, minä annan syödä elämän puusta, joka on Jumalan paratiisissa.
 Moos. 2:9. Matt. 11:16. 13:9,43.

Ilm, 2:11. 3:13. 13:9, 22:2,14. 8. Ja Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: "Näin sanoo ensimmäinen ja viimeinen, joka kuoli ja virkosi elämään:

Jes. 41:4. 44:8. 48:12. Ilm. 1:11,17 s. 9. Minā tiedān sinun ahdinkosi ja köyhyytesi – sinā olet kuitenkin rikas — ja mitā herjauksia kārsit niiltā, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivātkā ole, vaan ovat saatanan synagoga.

Luuk. 12:21. Joh. 8:39. Room. 2:17,28. 9:5. 2 Kor. 11:14. 1 Tim. 6:18. Jaak. 2:5. Ilm. 8:9. 10. Alā pelkāā sitā, mitā tulet kārsimāān. Katso, perkele on heittāvā muutamia teistā vankeuteen, ettā teidāt pantaisiin koetukselle, ja teidān on oltava ahdingossa kymmenen pāivāā. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin 1 inā annan sinulle elāmān kruunur.

Matt. 10:18. 24:13. i Ker. 9:25. 2Tim.2:5. 4:7 s.

Hebr. 3:14. Jaak. 1:12. Ilm. 3:11. 11. Jolla on korva, se kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille. Sitä. joka voittaa, ei toinen kuolema vähääkään vahingoita.

Ilm. 3:6 13:9. 20:14. 21:8.
12. Ja Pergamon seurakunnan enkelille kirjoita: ,Näin sanoo hän, jolla on se kaksiteräinen, terävä miekka:

Jea. 49:2. Hebr. 4:12. Ilm. 1:16. 19:15.
13. Minā tunnen sinun tekosi ja tiedān missā asut: siellā, jossa saatanan valtaistuin on; ja sinā pidāt nimestāni kiinni elkā ole kieltānyt uskoani niinākāān pāivinā, kun Antipas, minun todistajani, uskollinen palvelijani, tapetliin tykonānne, siellā, missā saatana asuu. Ilm. 3&.

14. Mutta minulla on vāhā sinua vastaan: sinulla on siellā niitā, jotka pitāvāt kiinni Balaamin opista, hānen, joka opetti Balakia virittāmāān Israelin lapsille sen viettelyksen, ettā sõisivāt epājumaliļleuhrattua ja haureulta harioittaisivat.

4Moos. 22:5. 25:1. 31:16. 1Kor.6:18. 8:98. 10:198. 2Piet.2:15. Juud.v.11. 15. Niin on myöskin sinulla niitä, jotka samoin pitävät kiinni Nikolaiittajn Opisfa.

16. Tee siis parannus; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi pian ja sodin heitä vastaan suuni miekalla.

Jes. 11:4. 49:2. Ef. 6:17.

2 Tess. 2:8. Hebr. 4:12. Ilm. 1:16. 19:15, 21. 17. Jolla on korva, se kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille. Sille, joka voittaa, minä annan salattua mannaa ja annan hänelle valkoisen kiven ja siihen kiveen kirjoitetun uuden nimen, jota ei tiedä kukaan muu kuin sen saaja. Ps. 78:24. Jes. 56:5. 622. 65:18.

Matt. 13:9. Ilm. 3:12. 19:12.

lille kirjoita: ,Näin sanoo ensim- 18. Ja Tyatiran seurakunnan enke-

1 Tim. 5:12.

lille kirjoita: 'Näin sanoo Jumalan Poika, jolla on silmät niinkuin tulen liekit ja jonka jalat ovat niinkuin valantovaski: Dan 10:6. Ilm. 1:14s.

 Minā tunnen sinun tekosi ja rakkautesi ja uskosi ja palveluksesi ja kārsivāllisyytesi, ja tiedān, ettā viimeiset tekosi ovat ensimmāisiā use-

ammat.

20. Mutta minulla on sinua vastaan, että suvaitset tuota maista, Jesabelia, joka sanoo itseään profetaksi ja opettaa ja eksyttää minun palvelijoitani harjoittamaan haureutta ja syömään enäiumalille uhartua.

2 Moos. 34:15.4 Moos. 25:1 s. 1 Kun. 16:31. 21:25.

2 Kun. 9:7,22. Ap. t. 15:20.29. 1 Kor. 10:19 s.
21. Ja minā olen antanut hāneile aikaa parannuksen tekoon, mutta hān ei tahdo parannusta tehdā ja kāāntya haureudestaan. Room.2:4. Ilm.9:20.

tya haureudestaan. Room.2:4. Ilm.9:20.
22. Katso, minä panen hänet tautivuoteelle, ja ne, jotka hänen kanssaan huorin tekevät, panen suureen ahdistukseen, jos eivät tee parannusta ja käänny teoistaan;

23. ja hänen lapsensa minä kuolemalla tapan, ja kaikki seurakunnat saavat tuniea, että minä olen se, joka tutkin munaskuut ja sydämmet; ja minä olen antava teille kullekin teko-

ienne mukaan.

1 Sam. 16:7. 1 Aik. 28:9. 29:17. 2 Aik. 6:90. Ps.7:9 s. 62:12s. Jer. 11:20. 17:10. 20:12. 32:19. Matt. 16:27. Room. 2:6.

24. Mutta teille muille Tyatirassa oleville, kaikille, joilla ei ole tätä oppia, ja ette ole tullete tuntemaan, niinkuin sanovat, saatanan syvyyksiä, teilleminä sanon: en pane päällenne muuta kuormaa;

25. pitäkäät kuitenkin mitä teillä on, siihen asti kuin tulen. Ilm. 3:11.

28. Ja joka voittaa ja ottaa minun teoistani loppuun asti vaarin, sen minä annan pakanoita vallita,

Ps. 23s. Matt. 19:28. 1 Kor. 6:2s. Ilm. 3:21. 27. ja hän on kaitseva heitä autaisella sauvalla, niinkuin saviastioita särjetään — niinkuin minäkin sen Isältäni sain.

Dan. 7:22. Luuk. 22:29. llm. 12:5. 19:15. 28. ja minä annan hänelle kointähden. 2 Piet. 1:19. llm. 22:16.

tähden. 2 Piet. 1:19. Ilm. 22:16. 29. Jolla on korva, se kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille."

Ilm. 3:6, 13, 22.

3 Luku

Sardeksen, Filadelfian ja Laodikean enkelille.

Ja Sardeksen seurakunnan enkelille kirjoita:, Näin sanoo hän, jolla on ne Jumalan seitsemän henkeä ja ne

seitsemän tähteä: Minä tiedän sinun tekosi: sinulla on se nimi, että elät, mutta oletkin kuollut.

1 Tim. 5:6. Ilm. 1:16. 2:1. 4:5. 5:6.

2. Herāā valvoman ja vahvista niitā muita, jotka ovat olleet kuolemaisilaan; sillā minā en ole havainnut sillā minā en ole havainnut sillā minā en ole havainnut sillā minā elessā.

Hes. 3:4.

3. Muista siis, kuinka olet saanut ja kuullut, ja pidä se ja tee parannus. Jos et valvo, niin minä tulen niinkuin varas, etkä tiedä millä hetkellä minä sinun päällesi tulen.

Matt.24:42 s. 25:13. Mark.13:33. Luuk.12:39 s.

1 Tess. 5:26. 2 Piet. 3:10. Ilm. 2:5. 16:16.
4. Kuitenkin on sinulla Sardeksessa muutamia harvoja nimiä, jotka eivät ole tahranneet vaatteitaan, ja he saavat käyskennellä minun kanssanivalkeissa vaatteissa, sillä he ovat arvolliset.

Ilm. 4:4. 6:11. 7:3,13.

5. Joka voittaa, se näin puetaan valkeisin vaatteihin, enkä minä pyyhi pois hänen nimeään elämän kirjasta, ja minä olen tunnustava hänen nimeään Isäni edessä ja hänen enkeliensä edessä. 2 Moos. 32:32s.

Ps. 69:29. Matt. 10:32. Luuk. 10:20. 12:8. Fil. 4:3. Ilm. 13:8. 19:8. 20:12. 21:27. 6. Jolla on korva, se kuulkoon mitä

Henki sanoo seurakunnille.

Ilm. 2:7,11.

7. Ja Filadelfian seurakunnan enkelille kirjoita: "Näinsanoo Pyhä, Totinen, hän, jolla on Davidin avain,
hän joka avaa, eikä kukaan ole sulkeva, ja joka sulkee, eikä kukaan
avaa:

Job. 12:14. Jes. 22:22.

Matt. 16:19. Ap. t. 3:14. Ilm. 1:18. 6:10. 19:11. 8. Mină tiedân sinun tekosi. Katso, mină olen avannut eteesi oven, eikă kukaan voi sită sulkea; sillă voimasi on văhăinen, ja sină olet pitänyt sanani etkä ole nimeäni kieltänyt.

1 Kor. 16:9. 2 Kor. 2:12. Ilm. 2:2.
9. Katso, minā tuon sinulle saatanan synagogasta niitā, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivātkā ole, vaan valehtelevat; katso, minā olen saattava heidāt siihen, ettā he tulevat ja kumartavat jalkojesi edessā ja ymmārtāvāt, ettā minā olen sinua rakastanut.

Jes. 45:14. 49:23. 60:14. 66:28.

Room. 2:28. 1 Kor. 14:25.

10. Koska sinā olet ottanut kārsivāllisyyden kāskystāni vaarin, niin minākin otan sinusta vaarin ja pelastan sinut pois koetuksen hetkestā, joka on tuleva yli koko maanpiirin koetelemaan niitā, jotka maan pāāllā asuvat.

Luuk.21:19. 2 Tim.2:12.

Hebr.10:36, 2 Piet.2:9, Ilm.13:19, 11. Katso,minä tulen pian ; pidä mitä sinulla on, ettei kukaan ottaisi kruu- l 1 Kor. 9:25.

Fil.45. Ilm.1:3. 2:25, 22:7.12.20. 12. Joka voittaa, hänestä minä teen pylvään Jumalani temppeliin, eikä han koskaan enää lähde sieltä ulos, **fa minā** kirjoitan hāneen Jumalani nimen, ja Jumalani kaupungin nimen.sen uuden Jerusalemin, joka laskeutuu alas taivaasta Jumalani luota, ja oman uuden nimeni.

Jes. 62:2. 65:15. Gal. 2:19. 4:26. Hebr. 12:22. Ilm. 2:17. 14:1. 21:2.10. 22:4. 13. Jolla on korva, se kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille.' Ilm. 2:7. 14. Ja Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: "Näin sanoo Amen, se uskollinen ja totinen todistaja, Jumalan luomakunnan alku . San. 8:22. Jes. 55:4. Joh. 1:3. Kol. 1:15 s.

15. Mină tiedăn sinun tekosi: et ole kylmä etkä kuuma; oi, jospa olisit kylmä tai kuuma! Room. 12:11. Ilm. 2:2. 16. Mutta nyt, koska olet penseä, etkā ole kylmā etkā kuuma, olen minā

oksentava sinut suustani.

17. Sinähän sanot Olen rikas, olen rikastunut enkä mitään tarvitse; etkä tiedä, että sinä olet viheliäisin ja kurjin ja köyhä ja sokea ja alaston.

Hos. 12:8 s. 1 Kor. 4:8. Sentähden minä neuvon sinua ostamaan minulta kultaa, tulessa puhdistettua, että rikastuisit, ja valkeat vaatteet, että niihin pukeutuisit ja alastomuutesi häpeä ei näkyisi, ja silmävoidetta voidellaksesi silmäsi, sit. Jes. 55:1. Matt. 13:44. 1 Piet. 1:7. Ilm. 7.13. 16:15. 19:8. iotta näkisit.

19. Kaikkia, joita rakastan, niitä minā nuhtelen ja kuritan; ole siis ah-

kera ja tee parannus. Job5:17. San. 3:11 s. 1 Kor. 11:32. Hebr. 12:5 s. Jaak. 1:12. 1lm, 2:16. 20. Katso, minä seison oven takana ja kolkutan, jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen tykönsä sisälle ja aterioitsen hänen kanssaan, ja hän minun kanssani. Kork. V. 5:2. Joh. 14:21 s. Ap. t. 16:14. 21. Joka voittaa, sen minä annan istua kanssani valtaistuimellani, niinkuin minäkin olen voittanut ja istunut Isäni kanssa hänen valtaistuimelleen. Matt. 19:28.

Luuk. 22:29 s. 1 Kor. 6:2. 2 Tim. 2:12. Jolla on korva, se kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille'. Ilm. 2:7,17,29.

4 Luku.

Jumalan valtaistuin taivaassa. Ylistys Jumalalle.

Çen jälkeen minä näin, ja katso: oli Avoin ovi taivaassa, ja se ensim- 1 Moos. 1:1. Ap.t. 17:24. Ilm. 5:12. 10:6. 14:7.

mäinen ääni, jonka olin kuullut ikäänkuin pasunan puhuvan kanssa-"Nouse ylös tänne, niin ni, sanoi 🗋 minä näytän sinulle mitä tämän jälkeen on tapahtuva." Ilm. 1:10, 19. 22:6. Ja kohta olin minä Hengessä. Ja katso, taivaasen oli pantu valtaistuin, ja valtaistuimella oli istuja.

1 Kun. 22:19. 2 Aik. 18:18. Ps. 47:9. Jes. 6:1. Hes. 1:26. 10:1. Dan. 7:9. Ilm. 1:10. 3. Ja istuja oli näöltään jaspis- ja sardionkiven kaltainen; ja valtaistuimen ympärillä oli taivaankaari,näöltään smaragdin kaltainen. Hes. 1:26 s. 4. Ja valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentäneliä valtaistuinta ja niillä valtaistuimilla istui kaksikymmentäneljä vanhinta, puettuina valkeisin vaatteihin, ja heidän pääs-sään oli kultaiset kruunut.

Jes. 24:23. 11m. 3:4. 5:10. 6:11. 7:9 11:16. 19.14. 5 Ja valtaistuimesta läksi salamoita ja ääniä ja ukkosen jyrinää; ja valtaistuimen edessä paloi seitsemän sytytettyä lamppua, jolka ovat ne Jumalan seitsemän henkeä. 2 Moos. 19:16. Hes. 1:13. Sak.4:2. Ilm.1:4. 8:5. 11:19. 16:18. Ja valtaistuimen edessä oli ikäänkuin lasinen meri, kristallin näköinen; ja etupuolella valtaistuinta ja valtaistuimen ympärillä oli neliä olentoa, edestă ja takaa silmiä täynnä.

Jes. 6:1. Hes. 1:58 10 1. Ilm.5:11. 15:2. 7. Ja ensimmäinen olento oli jalopeuran näköinen, ja toinen olento härkävasikan näköinen, ja kolman-nella olennolla oli ikäänkuin ihmisen kasvot, ja neljäs olento oli lentävän kotkan näköinen. Hes. 1:10. 10:14. Ja niillä neljällä olennolla oli kullakin kuusi siipeä, ja ne olivat yltympäri, siipien altakin, silmiä täynnä. Ja ne sanoivat lakkaamatta yötä päivää. "Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Ju-mala, kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka tuleva on!" 2 Moos. 3:14. Jes. 6:2 s. Hes. 1:18. 10:12. [Im. 11:17. 16:5. 9. Ja niin usein kuin olennot antavat vlistyksen, kunnian ja kiitoksen vallaistuimella istujalle, joka elää ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa, Ps. 47:9. Jes. 6:1.

Dan. 4:31,34. 6:26. 12:7. Ilm. 1:18. 5:14. 15:7. 10. heittäytyvät ne kaksikymmentäneljä vanhinta valtaistuimella istujan eteen ja kumartavat häntä, joka elää ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa ja heittävät kruununsavaltaistuimen eteen, sanoen:

11. "Sinä, Herramme ja Jumalamme, olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaikki, ja sinun tahdostasi ne ovat olemassa ja luotiin."

5 Luku.

Karitsa avaa seitsemällä sinetillä suljetun kiriakäärön.

Ja minä näin valtaistuimella istujan oikeassa kādessā sisāltā ja pāāltāpāin tāyteen kirjoitetun kirjakāāron, seitsemällä sinetillä suljetun.

Jes. 6:1. 29:11. Hes. 2:9 s. Dan. 12:4. Ilm. 4:2. 2. Ja minä näin väkevän enkelin, joka suurella äänellä julisti: "Kuka on arvollinen avaamaan tämän kirjan ja murtamaan sen sinetit?"

3. Eikä kukaan taivaassa eikä maan päällä eikä maan alla voinut avata kirjaa eikā katsoa sen sisāān.

4. Ja minā itkin kovin sitā, ettei ketään havaittu arvolliseksi avaamaan kiriaa eikä katsomaan sen sisään. 5. Ja yksi vanhimmista sanoi mi-

nulle: "Alā itke; katso, jalopeura, Juudan sukukuntaa, Davidin juurivesa, on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä." 1 Moos, 49:9 s. Jes. 11:1,10.

Room. 15:12. Hebr. 7:14. 11m. 22:16. 6. Ja minä näin, että valtaistuimen ja neljän olennon ja vanhimpien keskellä seisoi Karitsa, niinkuin teurastettu, ja sillä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, se on, Jumalan seitsemän henkeä, jotka ovat lähetetyt kaikkeen maailmaan.

Jes. 11:2. 53:7. Sak 3:9. 4:10. Joh. 1:29,36. 1 Kor. 5:7. 1 Piet. 1:19. Ilm. 4:5. 13:8. 7. Ja se tuli ja otti kirjan valtaistuimella istujan oikeasta kadesta.

Ps. 47:9. Jes. 6:1. Ilm. 4:2. 8. Ja kun se oli ottanut kirjan, niin ne neljä olentoa ja kaksikymmentäneljä vanhinta heittäytyivät Karitsan eteen, ja heillä oli kitara kullakın ja kultaiset maljat täynnä suitsutuksia, jotka ovat pyhien rukoukset.

Ps. 141:2. Ilm. 4:8 s. 8:3 s. 14:2. 15:2. 9. Ja he veisasivat uutta virttä, sanoen: "Sinä olet arvollinen ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinä annoit teurastaa itsesi ja olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanheimoista,

Ps. 83:3. 40:3. 96:1. 144:9, Jes. 42:10. Ap. t. 20:28. 1 Kor. 6:20. 7:23. Ef. 1:7. Kol. 1:14. Hebr. 9:12. 10:10. 1 Piet. 1:18 s. 2 Plet. 2:1. 1 Joh. 1:7. Ilm. 4:11. 7:9. 14:3 s. 10. ja tehnyt heidät Jumalallemme kuningaskunnaksi ja papeiksi, ja he tulevat hallitsemaan maan päällä."

2 Moos. 19:6. Jes 61:6. Room. 5:17. 1 Piet. 2:5,9 Ilm. 1:6. 20:6. 22:5 11. Ja mină năin, ja kuulin monien enkelien äänen valtaistuimen ja olentojen ja vanhinten ympäriltä, ja hei- | oli Kuolema, ja tuonela seurasi hä-

dän lukunsa oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat. 1 Kup. 22:19. Ps. 68:18. Dan.7:10. Hebr. 12:22. Jund. v. 14. Ilm. 4:48 7:11

12. ja he sanoivat suurella äänellä: "Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väkevyyden ja kunnian ja ylistyksen ja kiitoksen!" 1Aik. 29:11. Jes.53:7 Fil 2:9 s. Ilm.4:11. 13:8. 13. Ja kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja meren päällä, ja kaikkien niissä olevain minä kuulin sanovan "Valtaistuimella istujalle ja Karitsalle kiitos ja kunnia ja ylistys ja valta ijankaikkisuuksien, ijankaikkisuuksissa !" Ps. 148:1 s.

1 Tim. 6:16. 1 Piet. 5:11. Ilm. 1:6. 7:10. 14. Ja ne neljä olentoa sanoivat: "Amen", ja vanhimmat heittäytyivät kasvoilleen ja kumarsivat.

Ilm. 4:10. 19:4.

6 Luku.

Kuusi ensimmäistä sinettiä avataan.

Ja minā nāin kuinka Karitsa avasi yhden niistä seitsemästä sinetistä, ja kuulin yhden niistä neljästä olennosta sanovan ikäänkuin ukkosen äänin. "Tule ja katso!"

1 Kor. 5:7, Ilm. 4:6 s. 5:1 s. 2. Ja minä näin, ja katso valkoinen hevonen, ja sen seljässä istujalla oli joutsi, ja hänelle annettiin kruunu, ia hän läksi voittajana voittoja saa-Ps. 45:4 s. Sak. 6:1 s. Ilm. 19:11. 3. Ja kun Karitsa avasi toisen sinetin, kuulin minä toisen olennon sanovan· "Tule ja katso!" 4. Niin läksi toinen hevonen, punainen, ja sen seljässä istuvalle annettiin valta ottaa pois rauha maasta, että ihmiset surmaisivat toisiaan: ja hänelle annettiin suuri miekka.

Matt 24:6 s. 5. Ja kun Karitsa avasi kolmannen sinetin, kuulin minä kolmannen olennon sanovan .,Tuleja katso!"Ja minä näin, ja katso: musta hevonen; ja sen seljässä istujalla oli vaaká kädessään.

6. Ja minä kuulin ikäänkuin äänen niiden neljän olennon keskeltä sanovan: "Litra nisuja yhdestä denaarista, ja kolme litraa ohria yhdestä denaarista, mutta älä turmele öljyä ālākā viiniā "

Ja kun Karitsa avasi neljännen sinetin, kuulin minä neljännen olennon äänen sanovan , Tule ja katso!" 8 Ja mină năin, ja katso hallava hevonen, ja sen seljässä istuvan nimi nen mukanaan, ja heidän valtaansa annettiin neljäs osa maata, ja heille annettiin valta tappaa miekalla ja näljällä ja rutolla ja maan petojen 3 Moos. 26:22. Jer.14:12. 15:3.

21:6, 24:10, Hes. 5:12, 14:21, 29:5, 83:27, 9. Ja kun Karitsa avasi viidennen sinetin, näin minä alttarin alla niiden sielut, jotka olivat surmatut Jumalan sanan tähden ja sen todistuk-

sen tähden, joka heillä oli.

2 Tim. 1:8. Ilm. 1:9.12:17.14:18.16:7.19:10.20:4. Ja he huusivat suurella äänellä. sanoen: "Kuinka kauan sinä, pyhä ia totinen Valtija, siirrät tuomiosi ja jätät kostamatta veremme niille, jotka asuvat maan päällä?"

1 Moos. 4:10.5 Moos. 32:43.2 Kun. 9:7. Ps. 79:5, 10. Luuk.18:7. Room.12:19. Ilm.8:7. 11:18. 19:2. 11. Ja heille kullekin annettiin valkoinen viitta, ja heille sanottiin, että vielä vähän aikaa olisivat levoilisia, kunnes täyttyisi myös heidän palve-

luskumppaniensa ja veljiensä luku, jotka ovat tapettavat niinkuin hekin.

Matt.23:32. Ilm. 3:4 s. 7:9,13 s. 12. Ja minā nāin, kun Karitsa avasi kuudennen sinetin, niin tuli suuri maanjäristys, ja aurinko meni mustaksi niinkuin karvasäkki, ja kuu muuttui kokonaan vereksi,

Jes. 13:10. Hes. 32:7 s. Joel 2:10,31. 3:15. Matt. 24:29. Luuk. 21:25. Ap. t. 2:20. 13. ja taivaan tähdet putosivat maahan, niinkuin fiikunapuu varistaa raakaleensa, kun kova tuuli sitä pu-Jes. 13:10. 34:4. distaa,

14. ja taivas poistui niinkuin kirja, iota kääritään kokoon, ja kaikki vuoret ja saaret siirtyivät sijoiltaan.

Ps. 102:27. Hebr. 1:12 s. Ilm. 16:20. 15. Ja.maan kuninkaat ja ylimykset ja sotapäälliköt ja rikkaat ja väkevät ja kaikki orjat ja vapaat kätkeytyivät luoliin ja vuorten rotkoihin

Jes. 2;10, 19. 16. ja sanoivat vuorille ja kallioille: "Kaatukaat meidän päällemme ja kätkekäät meidät valtaistuimella istujan kasvoilta ja Karitsan vihalta!

Hos. 10:8. Luuk. 23:30. Ilm. 9:8. 17. Sillä heidän vihansa suuri päivā on tullut, ja kuka voi kestāā?"

Ps. 76:8. Jes. 13:9. Joel 2:11: Nah. 1:6. Sef. 1:14,18. Mal. 3:2. Room. 2:5.

7 Luku.

Israelin sukukuntien merkityt. Lunastettujen joukke ylistää Jumalaa ja karitsaa. Sen jälkeen minä näin neljä enke-liäseisovan maan neljällä kulmalla ja pitävän kiinni maan neljää tuulta, ettei mikään tuuli pääsisi puhaltamaan maan päälle eikä meren

päälle eikä yhdenkään puun päälle.

Dan. 7:2. Sak. 6:5. 2. Ja minä näin toisen enkelin nousevan auringon koitosta, ja händllä oli elävän Jumalan sinetti, ja hän huusi suurella äänellä niille neliälle. enkelille, joille oli annettu valta vahingoittaa maata ja merta,

3. ja sanoi: "Älkäät vahingoittako maata eikä merta eikä puita, ennenkuin olemme merkinneet Jumalamme palvelijat heidän otsissansa.

Hes. 9:4.6. Ilm. 9:4. 4. Ja mina kuulin merkittyjen luvun.sataneliäkymmentäneliätuhatta merkittyä kaikista Israelin lasten sukukunnista:

Juudan sukukunnasta kaksitoistatuhatta merkittyä, Rubenin sukukunnasta kaksitoistatuhatta, Gadin sukukunnasta kaksitoistatuhatta.

6. Asserin sukukunnasta kaksitoistatuhatta, Neftalimin sukukunnasta kaksitoistatuhatta, Manassen sukukunnasta kaksitoistatuhatta,

7. Simeonin sukukunnasta kaksitoistatuhatta, Levin sukukunnasta kaksitoistatuhatta, Isaskarin sukukunnasta kaksitoistatuhatta.

8. Sabulonin sukukunnasta kaksitoistatuhatta, Josefin sukukunnasta kaksitoistatuhatta, Benjaminin sukukunnasta kaksitoistatuhatta merkittyä.

9. Tämän jälkeen minä näin, ja katso, oli suuri joukko, jota ei kukaan voinut lukea, kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä, ja ne seisoivat valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina valkeisin viittoihin, ja heillä oli palmuja kāsissāān,

Ilm. 3:5, 18. 4:4. 6:11. 19:8. ja he huusivat suurella äänellä, sanoen: "Pelastus on Jumalaltamme, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalta!"

Ps. 8:9. Jer. 3:23. Ilm. 4:2,6. 5:13. 12:10. 19:1. 11. Ja kaikki enkelit seisoivat valtaistuimen ja vanhinten ja neljän olennon ympärillä, ja heittäytyivät kasvoilleen valtaistuimen eteen ja kumarsivat Jumalaa, Ilm. 5:11. 11:16.

12. sanoen: "Amen, siunaus ja ylistys ja viisaus ja kiitos ja kunnia ja voima ja väkevýys Jumaialiemme ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa, amen!" Ilm. 5:12 s.

13. Ja yksi vanhimmista virkkoi ja sanoi minulle: "Keitä ovat nämä valkeisin viittoihin puetut, ja mistä

he ovat tulleet?"

14. Ja mină sanoin hănelle: "Herrani, sină tiedăt sen." Ja han sanoi minulle: ,,Nāmā ovat ne, jotka tu-levat si itā suuresta ahdistuksesta, ja he ovat pesseet viittansa ja valkaisseet ne Karitsan veressä.

Jes. 1:18. Sak. 3:3 s. Matt. 24:21 s. Hebr. 9:14. 1 Joh. 1:7. Ilm. 1:5. 6:9. 17:6. Sentähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntā öin pāivin hānen temppelissään; ja valtaistuimella istuja on levittävä majansa heidän päälleen.

les. 4:5 s. Hes. 37:27. Ilm. 15:5. 21:3,22. Ei heidän enää tule nälkä eikä enää jano, eikä aurinko ole sattuva

heihin, eikä mikään helle,

Ps. 121:6. Jes. 49:10. Jer. 2:13. Ilm. 21:4. 17. sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä ja iohdattava heidät elämän vesien lähteille, ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidan silmistan-Ps. 23:1 s. 36:8. Jes. 25:8. Hes. 34:23. Joh. 10:10 s. 1 Kor. 15:54 s. Ilm. 21:4.

8 Luku.

Karitsa avaa seitsemännen sinetin. Neliä ensimmäistä enkeliä puhaltaa pasunaa.

Ja kun Karitsa avasi seitsemännen sinetin, syntyi taivaassa äänettömyys lähes puoli tuntia. Ja minä näin ne seitsemän enke-

liä, jotka seisovat Jumalan edessä, ja heille annettiin seitsemän pasunaa. Matt. 24:31.

3. Ja tuli toinen enkeli ja asettui alttarin ääreen pitäen kultaista suitsutusastiaa, ja hänelle annettiin paljo suitsuketta pantavaksi kaikkien py-hien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä.

2 Moos. 30:1. Ps. 141:2. Ilm. 5:8. 9:13. 4. Ja suitsukkeen savu nousi pyhien rukousten kanssa enkelin kädestäJumalan eteen. Luuk. 1:10. Ap. t. 10:4.

Ja enkeli otti suitsutusastian ja täytti sen alttarin tulesta ja heitti maan päälle; silloin syntyi ukkosenyrinää ja ääniä ja salamoita ja maanjäristystä.

1 Kun. 19:11. Hes. 10:2. Ap. t. 4:31. Ilm. 16:18. 6. Ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän pasunaa, hankkiu-

tuivat pasunoimaan.

7. Ja ensimmäinen enkeli pasunoi: niin tuli rakeita ja tulta, verellä sekoitettuja, ja ne heitettiin maan päälle; ja kolmas osa maata paloi, ja kolmas osa puita paloi, ja kaikki viheriä ruoho paloi.

2 Moos. 9:23 s. Hes. 38:22. Ilm. 9:4, 16:2. 8. Ja toinen enkeli pasunoi; niin heitettiin mereen ikäänkuin suuri, tulena palava vuori; ja kolmas osa

merta muuttui vereksi.

2 Moos. 7:20 s. Jer. 51:25. Am. 7:4. 1lm. 16:8.

9. ja kolmas osa meren eläjistä, joissa henki on, kuoli, ja kolmas osa laivoista hukkui.

10. Ja kolmas enkeli pasunoi; niin putosi taivaasta suuri tähti, palava kuin tulisoihtu, ja se putosi jokiin, kolmanteen osaan niistä, ja vesilähteisin. Jes. 14:12. Dan. 8:10. Ilm.9:1.16 3s.

11. Ja tähden nimi oli Koiruoho: ja kolmas osa vesistä muuttui koiruo-

hoksi, ja paljon ihmisiä kuoli vedestä, koska se oli karvaaksi käynyt. 2 Moos. 15:23 Jer 9:15. 23:15.

12. Ja neljäs enkeli pasunoi; niin kolmas osa auringosta ja kolmas osa kuustaja kolmas osa tähdistä lyötiin, että kolmas osa niistä pimenisi ja päivä kolmannelta osaltaan olisi valoton, ja niinikään yö

2 Moos.10:21. Jes.13:10 Am.8:9 Ilm.6:12.16:8 13. Ja mină năin, ja kuulin yhden keskitse taivaan lentävän kotkan sanovan suurella äänellä ..Voi. voi, voi maan päällä asuvia niiden kolmen enkelin jälelläolevien pasunan äänien tähden, joiden vielä on määrä pasunoida!"

Ilm. 9:1, 12 s. 11:14.12:12,

9 Luku.

Viides ja kuudes enkeli puhaltavat pasunaa. Ja viides enkeli pasunoi; niin minä näin tähden, taivaasta maan päälle pudonneen, ja sille annettiin syvyyden kuilun avain;

Luuk 10:18. Ilm. 8:10. 20:1. ja se avasi syvyyden kuilun, ja kuilusta nousi savu, niinkuin savu suuresta uunista, ja kuilun savu pi-

mitti auringon ja ilman.

2 Moos. 19:18. Joel 2:2, 10. Ja savusta läksi heinäsirkkoja maan päälle, ja niille annettiin valta, niinkuin maan skorppioneilla on valta; 2 Moos. 10:15.

4. ja niille sanottiin, etteivät vahingoittaisi maan ruohoa eikä mitään vihantaa eikä yhtään puuta, vaan ainoastaan niitä ihmisiä, joilla ei ole Jumalan sinettiä otsassaan.

2 Moos. 12:23. Hes. 9:4. Ilm. 7:8. 5. Ja niille annettiin käsky, etteivät heitä tappaisi, mutta saivat vallan vaivata heitä viisi kuukautta; ja ne vaivasivat niinkuin vaivaa skorppioni, kun se ihmistä pistää.

Ja niinä päivinä ihmiset etsivät kuolemaa, eivätkä sitä löydä; he haluavat kuolla, mutta kuolema pakenee heitä. Job 3:21. 7:13 s.

Jer. 8:3, Hos. 10:8. Lunk. 23:30. Ilm. 6:16. Ja heinäsirkat olivat sotaan varustettujen hevosten kaltaiset, ja niiden päässä oli ikäänkuin kruunuja.

kullan näköisiä, ja niiden kasvot olivat ikäänkuin ihmisten kasvot; Joel 2:4.

8. ja niillä oli hiukset niinkuin naisten hiukset, ja niiden hampaat olivat niinkuin jalopeursin hampaat

Joel 1:6. 9. Ja niillä oli haarniskat ikäänkuin rautahaarniskat, ja niiden siipien jymină oli kuin sotavaunujen jymină, kuin monien hevosten, jotka taiste-

luun kiitävät. Jer. 47:3. Joel 2:5 s. 10. Ja niillä oli pyrstöt pistimineen, sellaiset kuin skorppioneilla, ja pyrs-

töissä oli se voima, mikä niillä oli, vahingoittaa ihmisiä viisi kuukautta. 11. Ja niillä oli kuninkaanaan svvyyden enkeli, jonka nimi hebreaksi on Abaddon, ja kreikaksi on hänen nimensä Apollyon.

12. Ensimmäinen "voi" on mennyt; katso, tulee vielä kaksi "voi" huutoa tämän jälkeen. Ilm. 8:13. 11:14.

13. Ja kuudes enkeli pasunoi: niin minä kuulin äänen tulevan Jumalan edessä olevan kultaisen alttarin neljästä sarvesta, 2 Moos. 30:1 s. 11m. 8:3. 14. ja se sanoi kuudennelle enkelil-

le, jolla oli pasuna "Päästä ne nel-jä enkeliä, jotka ovat suureen Eufrat-jokeen sidotut." Ilm. 16:12.

15. Silloin päästettiin ne neljä enkeliä, jotka tunnilleen, päivälleen, kuukaudelleen ja vuodelleen olivat valmiina tappamaan kolmannen osan ihmisistä. Ilm. 8:7 s.

16. Ja ratsuväen joukkojen luku oli kaksikymmentätuhatta kertaa kymmenentuhatta; minä kuulin niiden

luvun.

Hes. 38:4. Ilm. 7:4. 17. Ja niin minä näin näyssä hevoset ja niiden seljässä istujat; mie-hi'lä oli tulipunaiset ja hyakintin-tummahtavat ja tulikivenkeltaiset haarniskat; ja hevosten päät olivat niinkuin jalopeurain päät, ja niiden suusta suitsusi tulta ja savua ja tulikiveä

Näistä kolmesta vitsauksesta sai kolmas osa ihmisiä surmansa: tulesta ja savustaja tulikivestä, jotka suit-

susivat niiden suusta.

19. Sillä hevosten voima oli niiden suussa ja niiden hännässä; ja niiden hannät olivat kuin kärmeet, ja hännillä oli päät, joilla ne vahingoit-

tavat.

20. Ja jälellejääneet ihmiset, joita ei tapettu näillä vitsauksilla, eivät tehneet parannusta eivätkä luopuneet kättensä teoista, niin että olisivat lakanneet kumartamasta perke-leitä ja kultaisia ja hopeaisia ja vaskisia ja kivisiä ja puisia epäjuma- i dessä.

lankuvia, jotka eivät voi nähdä eikä kuulla eikä kävellä.

5 Moos, 4:28, 32:17, Ps. 106:27, 115:4, 135:15, Jes. 2:8,20. Jer. 1:16. Dan. 5:4,23.

Ap. t. 7:41. 1 Kor. 10:20. 11m.16:9, 11:21. 21. He eivät tehneet parannusta eivätkä luopuneet murhistaan eikä velhouksistaan eikä haureudestaan eikä varkauksistaan.2 Kun.9:22.Ilm.22:15.

10 Luku.

Väkevä enkeli, joka seisoo meren ja maan päällä, antaa Johannekselle kirjasen.

Ja minä näin toisen, väkevän enkelin laškeuvan alas taivaasta: hānen verhonaan oli pilvi, ja taivaankaari oli hänen päänsä päällä, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, ja hänen jalkansa niinkuin tulenpatsaat.

Hes. 1:28. Matt. 17:2. Ilm. 1:14 s. 4:3, 5:2. ja hänellä oli kädessään avattu kirjanen Ja hän pani oikean jalkansa meren päälle ja vasemman maan

päälle, 3. ja huusi suurella äänellä, niinkuin jalopeura kiljuu; ja kun hän huusi, puhuivat ne seitsemän ukkosenjyrināā āānensā.

Hes. 11:10. Am. 1:2. Ilm. 8:5. Ja kun ne seitsemän ukkosenivrinää olivat puhuneet, yritin minä kirjoittaa; ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan: "Pane sinetin taa mitä ne seitsemän ukkosenjyrinää puhuivat, ālākā sitā kirjoita.'

Dan. 8:26, 12:4.9. 5. Ja enkeli, jonka minä näin seisovan meren päällä ja maan päällä, kohotti oikean kätensä taivasta kohti 1 Moos. 14:19,22,

2 Moos, 6:8. 5 Moos, 32:40. Dan, 12:7. 6. ja vannoi hänen kauttaan, joka . elää ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa, hänen, joka on luonut taivaan ja mitä siinä on, ja maan ja mitā siinā on, ja meren ja mitā siinā on, ja sanoi, ettei aikaa enää anneta,

2 Moos. 20:11. Neb. 9:6.

Ps. 146;6. Matt. 26:63. Ilm. 4:11, 14:7. 7. vaan että niinä päivinä, kun seitsemännen enkelin ääni kuuluu hänen puhaltaessaan pasunaa, silloin Jumalan salattu aivoitus käytäytäntöön sen evankeliumin mukaan, jonka hän on ilmoittanut paivelijoilleen, profetoille.

Am. 3:7. Ap. t. 3:21. Ilm. 11:15. 16:17. Ja sen äänen, jonka olin kuullut taivaasta, kuulin taas puhuvan minulle ja sanovan: "Mene ja ota tuo avattu kirjanen, joka on meren ja maan päällä seisovan enkelin kä-

9 Ja mina menin enkelin tyko ja pyysin että hän antaisi minulle kirasen Ja hän sanoi minulle: "Ota se ja syö se, se on karvasteleva vatsassasi. mutta suussasi se on oleva makea kuin hunaja" Hes. 2:8. 8:1 s.

10 Niin minä otin kirjasen enkelin kādestā ja sŏin sen; se oli suussani makea kuin hunaja, ja sen syötyä-

ni karvasteli vatsaani

11 Ja minulle sanottiin: "Sinun tulee taas ennustaa monista kansoista ja kansanheimoista ja kielistä ja kuninkaista."

11 Luku.

Temppeli mitataan. Jumalan kaksi todistaiaa profetioivat. Seitsemäs enkeli pasunoi. Ja minulle annettiin sauvan kaltainen ruoko ja sanottiin: "Nouse ja mittaa Jumalan temppeli ja alttari ja ne, jotka siinä kumartavat,

- Hes. 1. 40-43. 2. Mutta temppelin ulkopuolella oleva esikartano heitä pois, äläkä sitä mittaa, sillä se on annettu pakanakansoille, ja he tallaavat pyhää kaupunkia neljäkymmentäkaksi kuukautta.
- Dan.7:25. 12:7 Lunk.21:24. Ilm. 12:6,14. 13:5. Ja minä annan kahdelle todistajalleni toimeksi säkkeihin puettuina profetioida tuhannen kahdensadan kuudenkymmenen päivan kuluessa."
- 4. Nämä ovat ne kaksi öljypuuta ja ne kaksi kynttiläjalkaa jotka seisovat maan Herran edessä. Sak. 4:28.11 s. 5. Ja jos joku tahtoo heitä vahingoit-

taa, lähtee tuli heidän suustaan ja syö heidän vihollisensa; niinpä, jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, on hän

sillä tavoin tapettava.

2 Kun. 1:10 s. Jer. 5:14. Luuk. 9:54 s. 6. Heillä on valta sulkea taivas, niin ettei sadetta tule heidän profetioimisensa päivinä, ja heillä on valta muuttaa vedet vereksi ja rasittaa maata kaikenlaisellavitsauksella,niin usein kuin tahtovat.

2 Moos. 7 s. 1 Kun. 17:1. 18:1. Jaak. 5:17. Ja kun he ovat lopettaneet todistuksensa, on peto, se joka nousee syvyydestä, käyvä sotaa heitä vastaan ja voittava heidät ja tappava heidät.

Dan. 7:21. llm. 13:1 s. 17:8. Ja heidän ruumiinsa viruvat sen suuren kaupungin kadulla, jota hengellisesti puhuen sanotaan Sodomaksi ja Egyptiksi, ja jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin.

Jes. 1:98 Luuk. 13:34. Hebr. 13:12. Ilm. 14:8. 16:19. 17:1 s. 18:10. 9. Ja ihmiset eri kansoista ja suku- | kyi hänen temppelissään; ja tuli sa-

kunnista ja kielistä ja kansanheimoista näkevät heidän ruumiinsa kolme ja puoli päivää, eivätkä salli, että heidän ruumiinsa hautaan pannaan. Ps. 79:2 s.

10. Ja ne, jotka maan päällä asuvat, iloitsevat heistä ja riemuitsevat ja lähettävät lahjoja toisilleen; sillä nämä kaksi profettaa olivat vaivanneet niitä, jotka maan päällä asuvat.

Est. 9:19 s. Ps. 105:38. Joh. 16:5,20. 11. Ja niiden kolmen ja puolen päivän kuluttua meni heihin Jumalasta elämän henki, ja he nousivat jaloilleen, ja kauhu valtasi ne, jotka näkivät heidät. Hes. 37:5, 10, 14,

12. Ja he kuulivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: "Nouskaat tänne!" Niin he nousivat taivaasen pilvessä, ja heidän vihollisensa näki-

vät heidät.

2 Kun. 2:11. Ap. t. 1:19. 1lm. 4:1. 12:5. 13. Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa kaupunkia kukistui, ja maanjäristyksessä sai surmansa seitsemäntuhatta henkeä, ja muut kauhistuiva. a antoivat taivaan Jumalalle kunnian. Hes. 38:19 s. Dan. 2:20. Ilm. 6:12. 15:4. 16:18.

14. Toinen "voi" on mennyt; katso, kolmas "voi" tulee pian.

llm. 8:13. 9:12. 15:1. 15. Ja seitsemäs enkeli pasunoi; niin kuului taivaassa suuria ääniä, jotka sanoivat · "Meidan Herramme ja hänen Voideltunsa maailt..an valtakunta on tullut, ja hän on hallitseva ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksis-2 Moos. 15:18. Ps. 10:16. 22:29.

Dan. 2:44. 7:14s. Ob. v. 21. Mik. 4:7. Sak. 14:9. 1 Kor. 15:25. Ilm. 10:7. 12:10. 19:6. 16. Ja ne kaksikymmentäneljä vanhinta, jotka istuivat valtaistuimil-laan Jumalan edessä, heittäytyivät kasvoilleen ja kumarsivat Jumalaa. Nm. 4:4, 10. 5:8, 7:11, 19:4,

17. sanoen: "Me kiitämme sinua, Herra Jumala, kaikkivaltias, joka olet ja joka olit, siitä, että olet ottanut käteesi suuren voimasi ja ruvennut hallitsemaan! 2 Moos.8:14. Ps.98:1. 96:10. 97:1. 99:1. Jes.41:4. Ilm.1:4,8. 4:8. 16:5, 19:6.

18. Ja pakanakansat ovat vihastuneet, mutta sinun vihasi on tullut, ja tullut on aika tuomita kuolleet ja maksaa palkka palvelijoillesi profe-toille ja pyhille ja niille, jotka ni-meäsi pelkäävät, pienille ja suurille, ja turmella ne, jotka maan turmelevat." Ps.2:1,5,12. 46:7. Dan.7:9 s. Matt.20:8. Room, 2:5. 2 Tess. 1:6. Ilm. 6:17. 15:1.

19. Ja Jumalan temppeli taivaassa aukeni, ja hänen liittonsa arkki nälamoita ja ääniä ja ukkosenjyrinää j ja maanjäristystä ja suuria rakeita. 2 Moos. 9:24. 19:16. 25:10. 1 Kun. 8:1.6. 2Aik.5:7. Hebr.9:4. Ilm. 4:5. 8:5. 15:5. 16:18.21.

12 Luku.

Vaimo ja lohikärme. Mikaelin voitto. Ja nākyi suuri tunnusmerkki taivaassa: vaimo, aurinko verhonaan ja kuu hänen jalkainsa alla, ja hänen päässään kruununa kaksitoista täh-

Hän oli raskaana ja huusi synnytyskivuissaan, kun oli tuskallista syn-

nyttää.

Mik. 4:10. Gal. 4:19. 3. Ja näkyi toinen tunnusmerkki taivaassa, ja katso, suuri tulipunainen lohikarme, jolla oli seitseman päätä ja kymmenen sarvea ja jokaisen seit-semän pään ympärillä kuninkaallinen seppele; Dan.7:7. Ilm. 11:7. 13:1.17:3.98.

4. ja sen pyrstö pyyhkäisi pois kolmannen osan taivaan tähtiä ja heitti ne maan päälle. Ja lohikärme seisoi synnyttämäisillään olevan vaimon edessä nielläkseen hänen lapsensa, heti kun hän synnyttää sen. Dan. 8:10.

5. Ja han synnytti poikalapsen, joka on kaitseva kaikkia pakanakansoja rautaisella sauvalla; ja hänen lapsensa temmattiin Jumalan tykö ja hänen valtaistuimensa tykö.

Ps. 2:9. Ilm. 2:27. 19:15. 6. Ja vaimo pakeni erāmaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka, että häntä elättäisivät siellä tuhat kaksisataa kuusikymmentä pāivāā. Matt. 2:13. Ilm. 11:3. 13:5.

7. Ja syttyi sota taivaassa: Mikael ja hänen enkelinsä sotivat lohikärmettä vastaan, ja lohikärme ja hänen

enkelinsä sotivat:

Dan. 10:13,20 s. 12:1. Juud. v.9. Ilm. 20:2. ja he eivät voittaneet, eikä heillä

enää ollut sijaa taivaassa.

Job 1:6. Dan. 2:35. Ilm. 18:21. 20:11. 9. Ja suuri lohikärme, se vanha kyy, jota kutsutaan perkeleeksi ja saatanaksi, hän, koko maanpiirin villitsijä, heitettiin maan päälle, ja hänen enkelinsä heitettiin hänen muka-1 Moos. 3:1,4. Sak, 3:1 s. Luuk. 10:18. Joh. 12:31. 2 Kor. 11:3. Ilm. 20:2 s.

10. Ja minä kuulin suuren äänen taivaassa sanovan: "Nyt pelastus ja voima ja valtakunta on meidän Jumalamme, ja valta hänen Voideltunsa; sillä veljiemme syyttäjä, joka yöt ja päivät syytti heitä Jumalamme edessă, on heitetty ulos.

Job 1:9, 11. 2:5. Sak. 8:1. Matt. 28:18. Luuk.22:31. Joh. 12:31. Ef. 5:5. Ilm.11:15. 19:1. 11. Ja he ovat voittaneet hänet Karitsan veren kautta ja heidän todis- l

tuksensa sanan kautta, eivätkä ole henkeään rakastaneet, vaan kärsineet kuoleman. Luuk. 14:26.

Room. 8:33 s. 16:20. 1 Kor. 5:7. Ilm. 7:14. Sentähden riemuitkaat, taivaat, ja te, jotka niissä asutte! Voi maata ja merta, sillä perkele on astunut alas teidän tykönne suuressa vihassa, koska tietää, että hänellä on vain vähä aikaa jälellä!"

Ps. 96:11. Jes. 44:23. 49:13. Tlm. 8:13. 20:2. 13. Ja kun lohikärme näki olevansa heitetty maan päälle, ajoi hän takaa sitä vaimoa, joka oli poikalapsen

svnnvttänvt.

14. Mutta vaimolle annettiin sen suuren kotkan kaksi siipeä lentääkseen erämaahan sille paikalleen, jossa häntä elätetään aika ja ajat ja puolet aikaa poissa kärmeen näkyvistä.

2 Moos. 19:4. Dan. 7:25. 12:7. Ilm. 11:2. 17:3. 15. Ja kärme purskautti suustaan vaimon jälkeen vettä niinkuin virran täyden, saattaakseen hänet virran

vietāvāksi.

16. Mutta maa auttoi vaimoa: maa avasi suunsa ja särpäsi virran, jonka lohikarme oli purskauttanut suus-

17. Ja lohikärme vihastui vaimolle ja läksi sotaa käymään hänen siemenensä jälellejääneitä vastaan, jotka ottavat Jumalan käskyistä vaarin ja joilla on Jesuksen todistus.

1Moos.3:15. 1Joh.5:10. Ilm.1:29. 6:9.11:7.19:10. 18. Ja hän asettui seisomaan meren hiekalle.

13 Luku. Kaksi petoa.

Ja mină năin pedon nousevan merestä; sillä oli kymmenen sarvea ja seitsemän päätä ja sarvissaan kymmenen kuninkaallista seppelettä, ja sen päihin oli kirjoitettu pilkkanimiä. Dan. 7:2,7. llm. 11:7. 12:8. 17:3.9.12. 2. Ja peto, jonka näin, oli leopardin näköinen, ja sen jalat ikäänkuin karhun, ja sen suu niinkuin jalopeuran suu. Ja lohikärme antoi sille voimansa ja valtaistuimensa ja suuren val-Dan. 7:48. Ilm. 12:3,9, 16:10. lan. Ja minä näin yhden sen päistä olevan ikäänkuin kuoliaaksi haavoitetun, ja sen kuolinhaava parantui. Ja koko maa seurasi ihmetellen petoa. llm. 17:8.

4. Ja he kumarsivat lohikārmettā, koska se oli antanut sellaisen vallan pedolle, ja kumarsivat petoa, sanoen: "Kuka on pedon vertainen, ja kuka voi sotia sitä vastaan?"

2 Mons. 15:11. 1 Aik. 17:2 s. 2 Makk. 9:12. 5. Ja sille annettiin suu puhuakseen suuria sanoja ja herjauksia, ja sille annettiin valta toimia neljäkymmentäkaksi kuukautta. Dan.7:8,20. llm.11.2. 6. Ja se avasi suunsa Jumalaa pilkkaamaan, pilkatakseen hänen nimeään ja hänen majaansa, ja niitä, jotka tulvaassa asuvat. llm. 16:9,11.

7. Ja sille annettiin valta käydä sotaa pyhiä vastaan ja voittaa heidät, ja sen valtaan annettiin kaikki sukukunnat ja kansat ja kielet ja kansanheimot.

Dan. 7:21,28. Ilm. 11:7.

8. Ja kaikki maan päällä asuvaiset kumartavat sitä, jokainen, jonka nimi ei ole maailman perusiamisesta asti kirjoitettu teurastetun Karitsan elämänkiriaan.

2 Moos. 32:32 s. Jes. 53:7. Matt. 24:24. 1 Kor. 5:7. Ef. 1:4 s. Fil. 4:3. 2 Tess. 2:4,8 s. 9. Jos kellā on korva, se kuulkoon.

Pa. 69:29. Matt. 13:9. Luuk. 10:20. Ilm. 2:7.11,29. 3:5. 12:12. 17:8. 20:12,15. 21:27. 10. Jos kuka vankeuteen vie, niin hän itse vankeuteen joutuu; jos kuka miekalla tappaa, niin hän itse on miekalla tappettava. Tässä kysytään pyhien kärsivällisyyttä ja uskoa.

1Moos.9:6. Jes. 33:1. Matt. 26:52. llm. 14:12. 18:6. 11. Ja minä näin toisen pedon nousevan maasta, ja sillä oli kaksi sarvea niinkuin karitsan sarvet, ja se puhui

niinkuin lohikärme.

Dan. 11:36. Matt. 7:15. 24:11, 24. llm. 16:13. 19:20.

12. Ja se kāyttāā kaikkea ensimmāisen pedon valtaa sen silmāin edessā ja saattaa maan ja siinā asuvat kumartamaan ensimmāistā petoa, sitā, jonka kuolinhaava parantui. Ilm. 13:2.

13. Ja se tekee suuria ihmeitā, niin ettā saa tultakin taivaasta putoamaan maahan ihmisten nāhden.

6 Moos. 13:1 s. 1 Kun. 18:24 s. 2 Kun. 1:10. Matt. 24:24. 2 Tess. 2:9s. Ilm. 16:14. 20:9. 14. Ja se viliitsee maan päällä asuvia niillä ihmeillä, joita sen sallittiin tehdä pedon edessä, ja yllyttää maan päällä asuvia tekemään kuvan pedolle, sille, jolla oli miekanhaava ja joka virkosi.

5 Moos. 13:1 s. Dan. 3:5 s. Ilm. 19:20.
15. Ja sille annettiin valta autaa pedon kuvalle henki, jotta pedon kuva puhuisikin ja saisi aikaan, että ketkä vain elvät kumarra pedon kuvaa, ne tapettaisiin.

Ilm. 14:11. 16:2. 20:4.

16. Ja se saattaa kaikki, plenet ja suuret, sekärikkaatetlä köyhät, sekä vapaat ellä orjat, panemaan merkin oikeaan käteensä tai olsaansa,

17. ettei kukaan muu voisi ostaa eika myödä kuin se, jossa on merkki: pedon nimi taikka sen nimen luku. 11m. 14:3,11. 15:2.

18. Tässä on viisaus. Jolla on ym- keli, joka sanoi suurella äänellä.

märrystä, laskekoon pedon luvun; sillä se on ihmisen luku. Ja hänen lukunsa on kuusisataa kuusikymmentä kuusi. Ilm. 17:9.

14 Luku.

Kariusa ja sata neljäkymmentäneljä tuhatta merkittyä Sionin vuorella. Suuret rangaistustuomiot julistetaan.

Ja minä näin, ja katso, Karitsa seisoi Sionin vuorella ja hänen kanssaan sata neljäkymmentäneljä tuhatta joiden otsaan oli kirjoiteltu hänen nimensä ja hänen Isänsä nimi.

Hes. 9:4. Ilm. 3:12. 7:4. 13:16.

2. Ja minā kuulin äänen taivaasta ikäänkuin paljojen vesien kohinanja ikäänkuin kovan ukkosenjyrinän, ja ääni, jonka kuulin, oli ikäänkuin kitaransoittajain, jotka soittavat kitaransoittajain, jotka soittavat kitaroillaan. Hes. 1:24. 43:2. Ilm. 1:15. 19:6.

3. Ja he veisasivat ikäänkuin uutta virttä valtaistuimen edessä ja neljän olennon ja vanhinten edessä; eikäkukaan voinut oppiasitä virttä, paitsi

ne sata neljäkymmentäneljä tuhatta, iotka ovat osietut maasta.

Ps.33:3. 40:4. 96:1. 98:1. 144:9. 149:1. Jes. 42:10. 1 Kor. 6:20. 7:23. 1 Piet. 1:18s. 1 lm.5-9. 15:3: 4. Nāmā ovat ne, jotka eivāt ole saastuttaneet itseāān naisten kanssa; sillā he ovat neitsyeitā. Nāmā ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa millin hān meneekin. Nāmā ovat ostetut ihmisistā esikoksi Jumalalle ja Karitsalle,

Matt. 25:1 s. 1 Kor. 6:20 2 Kor. 11:2. Ef. 5:27. Jaak. 1:18. Ilm. 3:4. 5:9. 17:14. 5. eikä heidän suussaan ole havaittu valhetta; he ovat tahrattomia.

Ps. 32.2. Jes. 53.9. Sef. 3:13. Ef. 5:27. Kol. 1:22. 1 Piet. 2:22. Juud.v. 24. 6 Ja minä näin lentävän keskitaivaalla toisen enkelin, jolla oli ijankaikkinen evankeliumi julistettavana maan päällä asuville, kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille. Ilm. 5:18. 7. Ja hän sanoi suurella äänellä:

7. Ja hān sanoi suurella äänellä: "Peljätkäät Jumalaa ja antakaat hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut, ja kumartakaat häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vesien lähteet."

1 Moos. 1:1. 2 Moos. 20:11. 5 Moos. 32:3. Neh. 9:6. Ps. 33:6. 124:8. 146.6. Saaru. 12:18.

Ap. t. 14:15. 17:24. Ilm. 11:18. 15:4. 8. Ja seurasi vielā toinen enkeli, joka sanoi: "Kukistunut, kukistunut on se suuri Babylon, joka haureutensa vihan viiniilā on juottanut kaikki kansat." Jes. 21:9. Jer.50:2. 51:7s. Ilm.16:19. 17:2,5. 18:2s. 19:2. 9. Ja heitā seurasi vielā kolmus en-

..Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä,

käteensä, Matt. 10:28. Ilm. 13:16s. 14:15. 10. niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamattomana on kaadettu hänen vihansa maljaan, ja on tulella ja tulikivellä vaivattava pyhien enkelien edessä ja Karitsan edessä. 1 Moos. 19:24.

Ps. 75:9. Jes. 34:10. 51:17. Jer. 25:15. Hes.23:33, 38:22, Ilm.16:19, 18:6, 19:3,20.20:10.

 Ja heidän vaivansa savu nousee ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa, ja ei ole heillä lepoa päivällä eikä yöllä, noilla pedon ja sen kuvan kumartajilla, eikä kenelläkään, joka ottaa sen nimen merkin 1 Moos. 19:28. Jes. 34:9 s. Ilm. 13:16. 16:2. 18:9.

12. Tässä kysytään pyhien kärsiväliisyyttä, jotka pitävät Jumalan käs-

kyt ja Jesuksen uskon.

Ilm. 2:18. 12:17. 13:10. 13. Ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan: ,.Kirjoita: Autuaita ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat, tästälähin. Niin. – Henki sanoo hesaavat levätä vaivoistaan, sillä heidän tekonsa seuraavat heidän mukanaan,

Jes. 57:2.1 Tess. 4:14.2 Tess. 1:7.. Hebr. 4:4.10. 14. Ja minä näin, ja katso: valkoinen pilvi, ja pilvellä istui ihmisen pojan näköinen, päässään kultainen kruunu ja kädessään terävä sirppi.

Hes.1:26. Dan. 7:13. 10:16. Matt. 13:39. Ilm. 1:13. 6:2. 15. Ja temppelistä tuli toinen enkeli suurella äänellä huutaen pilvellä istuvalle. "Sivalla sirpilläsi ja leikkaa. sillä leikkuunaika on tullut, ja maan elo on kypsynyt:" Job5:26. Mark. 4:29.

16. Ja pilvellä istuva heilautti sirpillään maan päällitse, ja maa tuli leikatuksi.

17. Ja taivaan temppelistä lähti toinen enkeli, hänelläkin oli terävä

sirppi.

 Ja alttarista lähti vielä toinen enkeli, jolla oli tuli vallassaan, ja hän huusi suurella äänellä sille, jolla oli se terāvā sirppi, sanoen: "Sivalla terāvāllā sirpillāsi ja korjaa tertut maan viinipuusta, sillä sen rypäleet ovat kypsyneet." Joel 3:13, 18. 19. Ja enkeli heilautti sirpillään maa-

han ja korjasi maan viinipuun hedelmät ja heitti ne Jumalan vihan

suureen kuurnaan. Ilm. 19:15. 20. Ja kuurna poljettiin ulkopuolella kaupunkia, ja kuurnasia purskui verta hevosten suitsiin asti, tuhannen kuudensadan stadion päähän. Jes. 34:8, 63:3. Val. 1:15. Joel 8:18.

15 Luku.

Seitsemän enkeliä, joilla on seitsemän viimeistä vitsausta. Mooseksen ja Karitsan

Ja minä näin toisen tunnusmerkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla oliseitsemän viimeistä vitsausta, sillä niissä Jumalan viha täyttyy.

3 Moos. 26:21. Ilm. 11:14.18. 16:1. 21:9. Ja minä näin ikäänkuin lasisen

meren, tulella sekoitetun, ja niiden, jotka olivat voiton saaneet pedosta ja sen kuvasta ja sen nimen luvusta, seisovan sillä lasisella merellä ja pitävän Jumalan kitaroita käsissään. Ilm. 4:6. 12:11. 13:15, 18. 14:2.

3. Ja he veisaavat Mooseksen, Jumalan palvelijan, virttä ja Karitsan virttä, sanoen: "Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala, kaikkivaltias; vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen

kuningas!

5 Moos. 32:1 s. Ps. 111:2. 139:14. 145:17. Ilm. 16:7 Kukapa ei pelkäisi sinua, Herra, eikä ylistäisi sinun nimeäsi? Sillä sinä yksin olet pyhä; sillä kaikki kansat tulevat ja kumartavat sinua. koska vanhurskaat tuomiosi ovat tul-

leet ilmeisiksi.

Ps. 86;9. Jes. 66:23. Jer. 10:6 s. Mal. 1:11. Ja sen jälkeen minä näin: todistuksen majan temppeli taivaassa avattiin ; 2 Moos. 40:34.4 Moos. 1:50. Ilm. 11:19.

6. ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli neseitsemän vitsausta, läksivät temppelistä, puettuina puhtaasen, loistavaan liinaan ja rinnalta vyötettyinä kultaisiin võihin. 8 Moos. 25:21. Ilm. 1:18. 7. Ja yksi niistä neljästä olennosta

antoi niille seitsemälle enkelille seitsemān kultaista maljaa, tāynnā Ju-malan vihaa, hānen, joka elāā ijan-kaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa. Ilm. 4:6.9. 10:6.

8. Ja temppeli tuli savua täyteen Jumalan kirkkaudesta ja hänen voimastaan, eikä kukaan voinut mennä sisälle temppeliin, ennenkuin niiden seitsemän enkelin seitsemän vitsausta oli täytäntöön käynyt. 2 Moos. 40:34. 8 Moos. 26:21, 1 Kun. 8:10. 2 Aik. 5:14. Hes. 44:4.

16 Luku.

Seitsemän enkeliä vuodattaa vihanmaljansa.

Ja minä kuulin suuren äänen temppelistä sanovan niille seitsemälle enkelille: "Menkäät ja vuodattakaat ne seitsemän Jumalan vihan maljaa maan päälle!" Ps. 69:26. Jes. 66:6. Jer, 10:26. Sef. 8:8. Ilm. 14:10. 16:1,7.

2. Ja ensimmäinen läksi ja vuodatti | maljansa maan päälle; ja tuli pahoja ja ilkeitä paisumia niihin ihmisiin, ioissa oli pedon merkki ja jotka kumarsivat sen kuvaa.

2 Moos 9:9 s. 5 Moos. 28:35. Ilm. 13:14 s. 3. Ja toinen enkeli vuodatti maljansa mereen, ja se tuli vereksi, niinkuin kuolleen ihmisen vereksi, ja jokainen elävä sielu meressä kuoli.

2 Moos. 7:17. Ilm. 8:8 s. 4. Ja kolmas enkeli vuodatti maljansa jokiin ja vesilähteisin, ja ne tulivat vereksi. Ps. 78:44. Ilm. 8:10.

5. Ja minä kuulin vesien enkelin sanovan .,, Vanhurskas olet sinä, joka olet ja joka olit, sinä pyhä, kun näin olet tuominnut;

2 Moos. 3:14. 5 Moos. 32:4. Ps. 119:137. 145:17.

Jes. 41:4. Ilm. 1:4. 4:8. 11:17. 15:3. 6. sillä pyhien ja profettain verta he ovat vuodattaneet, ja verta sinä olet antanut heille juoda; he ovat sen ansainneet." Ps. 9:13. 79:3. Jes. 49:26.

Matt. 23:34 s. Ilm. 11:18. 13:15. 18:20. 7. Ja mină kuulin alttarin sanovan: Niin on, Herra Jumala, kaikkivaltias ; totiset ja vanhurskaat ovat sinun tuomiosi." llm. 6:10. 15:3. 8. Ja neljäs enkeli vuodatti mal-

jansa aurinkoon ja sille annettiin valta paahtaa ihmisiä tulella. Ilm. 8:12. 9. Ja ihmiset paahtuivat kovassa helteessä ja pilkkasivat Jumalan nimeä, hänen, jolla on vallassaan nämä vitsaukset; mutta he eivät tehneet parannusta, niin että olisivat anta-

neet hänelle kunniaa.

Dan. 5:22 s. Ilm. 9:20 s. 11:13. 13:6. 14:7. 10. Ja viides enkeli vuodatti maljansa pedon valtaistuimelle, ja sen valtakunta pimeni; ja he pureskelivat kielensä rikki tuskissaan,

2 Moos. 10:21. Jes. 8:21 s. Ilm. 9:1 s. 13:2. 11..ja pilkkasivat taivaan Jumalaa tuskiensa ja paisumainsa tähden, mutta eivät tehneet parannusta eivätkä lakanneet teoistaan.

Dan. 2:20. Ilm. 9:21. 12. Ja kuudes enkeli vuodatti maljansa isoon Eufrat-jokeen, ja sen vesi kuivui, että tie valmistuisi idästä tuleville kuninkaille. 1 Moos. 15:18. 5 Moos.1:7. Jos.1:4. Jes. 11:15s. 41:2,25. 44:27.

Jer. 50:38. 51:36. Ilm. 9:14. 13. Ja minä näin lohikärmeen suusta ja pedon suusta ja väärän profetan suusta lähtevän kolme saastaista henkeä, sammakon muotoisia.

1 Kun. 22:21. 1 Joh. 4:18. Ilm. 12:8. 13:1. 19:19 s. 20:10. 14. Sillä ne ovat perkeleitten henkiä, jotka tekevät ihmeitä; ne lähtevät koko maanpiirin kuningasten luo | lalla ja jalokivillä ja helmillä ja piti

kokoamaan heidät sotaan Jumalan, kaikkivaltiaan, suurena päivänä.

Matt. 24:24. 2 Tess. 2:9. Ilm. 17:12. 15. - Katso; minä tulen niinkuin varas; autuas se, joka valvoo ja säilyttää vaatteensa, ettei hän kulkisi alastomana eikä hänen häpeätänsä nähtāisi. -Matt. 24:42. Luuk. 12:39.

1 Tess. 5:2 s. 2 Piet. 3:10. Ilm. 3:3 s. 18. Ja ne kokosivat heidat siihen paikkaan, jota hebreaksi nimitetään Harmagedon.Tuom.5:19. 2Kun.9:27.23:29.

2 Aik. 35:22. Sak. 12:11. Ilm. 19:19. 17. Ja seitsemäs enkeli vuodatti maljansa ilmaan; ja temppelistä, valtaistuimelta, läksi suuri ääni, joka sanoi : "Se on tapahtunut.

Jes. 66:6. Ilm, 10:7. 11:15. 21:6. 18. Ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjyrinää; ja tuli suuri maanjäristys, niin ankara ja niin suuri ettei sen vertaista ole ollut siitä asti

kun ihmisiä on maan päällä ollut.

Dan. 12:1. Ilm. 6:12. 8:5. 11:13.19. 19. Ja se suuri kaupunki meni kolmeen osaan, ja kansojen kaupungit kukistuivat. Ja se suuri Babylon tuli muistoon Jumalan edessä, että hän antaisi sille vihansa kiivastuksen viin. Jes. 51:17.22 ș. Jer. 25:15 s. Dan. 4:27. Ilm. 14:8, 10. 17:18. 18:5. nimaljan.

Ja kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää ollut. Ilm. 6:14. 20:11. 21. Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle; ja ihmiset pilkkasivat Jumalaa raesateen vitsauksen tähden, sillä se vitsaus oli ylen kova.

2 Moos, 9:23 s. Jos. 10:11. Ilm. 11:19.

17 Luku..

Portto pedon seljässä. Karitsan voitto. Ja tuli yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa ja puhui minun kanssani,sanoen: "Tule, minä näytän sinulle sen suuren, paljojen vesien päällä istuvan porton tuomion, Jer. 51:13.

Nah. 3:4. 1lm. 15:1. 18:16 s. 19:2. 21:9. 2. jonka kanssa maan kuninkaat ovat haureutta harjoittaneet ja jonka haureuden viinistä maan asukkaat

ovat juopuneet."

Jes. 23:17. Jer. 51:7. Ilm. 14:8. 18:3,9. 3. Ja han vei minut Hengessä pois erāmaahan. Siellā minā nāin naisen istuvan helakanpunaisen pedon seljässä; peto oli täynnä pilkkanimiä. ja sillä oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.

Dan. 7:7. Ilm. 12:6.14. 13:1. 17:7 s. 4. Ja nainen oli puettu purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kulkādessāān kultaista maliaa, joka oli i täynnä kauhistuksia ja hänen haureutensa saastaa.

Hes. 28:18. Dan. 11:38. Ilm. 18:12.16. 5. Ja hänen otsaansa oli kirjoitettuna nimi: "Salaisuus: Suuri Babylon, maan porttojen ja kauhistusten äiti.

Dan. 4:27. Ilm. 14:8. 16:19. 18:10,21. 19:2. 6. Ja minä näin sen naisen olevan juovuksissa pyhien verestä ja Jesuksen todistajain verestä; ja nähdes-säni hänet minä suuresti ihmettelin.

Ilm. 6:9 s. 12:11. 16:6. 18:24. 7. Ja enkeli sanoi minulle: "Miksi ihmettelet? Minā sanon sinulle tuon naisen salaisuuden ja tuon pedon sa-laisuuden, joka häntä kantaa ja jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. Ilm. 13:1.

8. Peto, jonka näit, on ollut eikä enāā ole, mutta on nouseva syvyydestă ja menevă kadotukseen; ja ne maan päällä asuvaiset, joiden nimiä ei ole maailman perustamisesta asti kirjoitettu elämänkirjaan, ihmettelevät, kun näkevät, että peto on ollut eikä enää ole, mutta on tuleva.

2 Moos, 32:32. Ps. 69:29. Dan. 12:1. Luuk. 10:20. Fil. 4:3. Ilm. 3:5. 11:7. 13:1 s. 20:12. 21:27. 9. Tässä kysytään ymmärrystä, jolla

on viisautta. Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuorta, joiden päällä nainen isiuu; ne ovat myös seitsemän kuningasta ; Ilm. 13:18.

10. heistä on viisi kaatunut, yksi on, viimeinen ei ole vielä tullut, ja kun tulee, on hänen vain vähän aikaa py-

syminen.

 Ja peto, joka on ollut eikā enāā ole, on itse kahdeksas ja samalla yksi noista seitsemästä ja menee kadotukseen. Ilm. 19:19.

12. Ja ne kymmenen sarvea, jotka näit, ovat kymmenen kuningasta, jotka eivät vielä ole saaneet kuningasvaltaa, mutta saavat vallan niinkuin kuninkaat, yhdeksi hetkeksi pedon Dan. 7:20. Sak. 1:18 s.

13. Näillä on yksi ja sama mieli, ja he antavat voimansa ja valtansa pe-

dolle.

14. He sotivat Karitsaa vastaan, mutta Karitsa, ynnä hänen kanssaan olevat kutsutut ja valitut ja uskolliset, on voittava heidät, sillä hän on herrain Herra ja kuningasten Kunin-5 Moos. 10:17. Dan. 2:47.

Kor. 5:7. 1 Tim. 6:15. Ilm. 14:4. 16:14. 15. Ja hän sanoi minulle: "Vedet, jotka näit, tuolla missä portto istuu, ovat kansoja ja väkijoukkoja ja kansanheimoja ja kieliä. Jes. 8:7. Jer. 47:2. Ja ne kymmenen sarvea, jotka năit, ja peto, ne vihaavat porttoa ja l

panevat hänet paliaaksi ja alastomaksi, ja syövät hänen lihansa ia politavat hänet tulessa.

Hes. 16:37 s. flm. 18:8. 17. Sillä Jumala on pannut beidan sydämmeensä.että toimittavat hänen aikeensa ja toimivat yksimielisesti ja antavat kuningasvaltansa pedolle. kunnes Jumalan sanat täyttyvät.

Ilm. 10:7, 16:19. 18. Ja nainen, jonka näit, on se suuri kaupunki, iolla on kuninkaallisessa vallassaan maan kuninkaat."

Ilm. 14:8. 18:10

ī8 Luku. Babylonin kukistus.

Sen jälkeen minä näin tulevan tai-vaasta alas toisen enkelin, jolla oli suuri valta, ja maa valkeni hänen kirkkaudestaan. cirkkaudestaan. Hes. 43:2. Ilm. 10:1. 2. Ja hän huusi voimakkaalla äänellä, sanoen: "Kukistui, kukistui se suuri Babylon ja joutui perkeleitten asumasijaksi ja kaikenlaisten saastaisten henkien tyyssijaksi ja kaikenlaisten saastaisten ja inhottavain lintujen tyyssijaksi.

Jes. 13:19.21. 14:23. 21:8 s. 34:11.14. Jer. 50:89, 51:8,37,

3. Sillä hänen huoruutensa vihan viiniä kaikki kansat ovat juoneet, ja maan kuninkaat ovat huoruutta harjoittaneet hänen kanssaan, ja maan kauppiaat rikastuneet hänen määrättömästä ylellisyydestänsä." Jes. 23:17.

Jer. 25:15.27. Nah. 8:4. Ilm. 14:8. 17:2 s. 4. Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan:,, Lähtekäät siitä ulos. te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin hänen vitsauksiansa kärsiä.

1 Moos. 19:12. Jes. 48:20. 52:11. Jer. 50:8, 51:6, 45. 2 Kor. 6:17. 1 Tim. 5:22, 2 Joh. v. 11. 5. Sillä hänen syntinsä ulottuvat aina taivaasen asti, ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa.

1 Moos, 18:20 s. Joon, 1:2, Ilm, 16:19. 6. Kostakaat hänelle sen mukaan kuin hän on tehnyt, ja antakaat hänelle kaksinkertaisesti hänen tekojeusa mukaan; siihen maljaan, johon hän on kaatanut, kaatakaat te hänelle kaksinkertaisesti. Ps. 137:8. Jes. \$3:1.

Jer. 50:15.29. 51:24.49. 2 Tess. 1:6. 7. Niin paljon kuin hän on itselleen kunniaa ja hekumaa hankkinut, niin paljon antakaat hänelle vaivaa ja surua. Koska hän sanoo sydämmessurua, Roska nan sanoo syoammos sään: "Minä istun kuningattarenu enkä ole leski, ja surua en ole näke-vä", Jet 17.7s. Hea. 28:2. 8et. 2:15. 8. sentähden hänen viisauksensa

tulevat yhtenä päivänä; kuolema ja

suru ja näikä, ja hän joutuu tulessa l poltettavaksi, sillä väkevä on Herra Jumala, joka on hänet tuominnut."

Jes. 47:9. Jer. 50:34. Ilm. 17:16. 9. Ja maan piirin kuninkaat, jotka hänen kanssaan ovat huoruutta harjoittaneet ja hekumallisesti eläneet, itkevät ja parkuvat häntä, kun näke-

vät hänen palonsa savun; Jes. 23:17. Jer. 50:46.

Hes. 26:16, 27:30,35, Ilm, 17:2, 10. he seisovat loitolla hänen vaivansa pelvon tähden ja sanovat:,, Voi, voi sinua, Babylon, sinä suuri kaupunki, sinä vahva kaupunki, kun tuomiosi tuli yhdessä hetkessä!"

Jes. 21:9. Jer. 51:8. Hes. 26:17. Dan. 4:27. Ilm. 14:8. 17:18. 11. Ja maan piirin kauppiaat itkevät ja surevat häntä, kun ei kukaan enää osta heidän tavaraansa,

Hes. 27:27 s. Jlm. 18:15. 12. kaupaksi tuotua kultaa ja hopeata ja jalokiviä ja helmiä ja uivinaa ja purppuraa ja silkkiä ja helakanpunaa ja kaikenlaista hajupuuta ja kaikenlaisia elefantinluisia kalujaja kaikenlaisia kalleimmasta puusta ja vaskesta ja raudasta ja marmorista tehtyjä kaluja, Hes. 27:12 s.

13. ja kanelia ja amom-voidetta ja suitsuketta ja hajuvoidetta ja suitsutuspihkaa ja viiniä ja öljyä ja nisujauhoja ja viljaa ja karjaa ja lampaita ja hevosia ja vaunuja ja orjia

ja ihmis-sieluja.

14. Ja ne hedelmät, joita sielusi himoitsi, ovat sinulta kokonaan menneet, ja kaikki herkut ja komeudet ovat sinulta hävinneet, eikä niitä enää koskaan löydetä.

15. Noiden tavarain kauppiaat, ne jotka rikastuivat tästä kaupungista, seisovat loitolla hänen vaivansa pelvon tähden, itkien ja surren,

Hes. 27:81,36. 16. ja sanovat: "Voi, voi sitä suurta kaupunkia, joka oli puettu aivinaan ja purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä, kun semmoinen rikkaus yhdessä hetkessä tuhottiin!" Ilm.17:4. 17. Ja kaikki laivurit ja kaikki rannikkopurjehtijat ja merimiehet ja kaikki muut, jotka merenkulkua harjoittavat, seisoivat loitolla

Jer. 23:14. Hes. 27:27. 18. ja huusivat nähdessään hänen palonsa savun ja sanoivat: "Mikā on tämän suuren kaupungin vertainen?" Jes. 34:10. Hes. 27:30 s. Ilm. 13:4.

19.Ja he heittivät maata päänsä päälle ja huusivat itkien ja valittaen ja sanoivat: "Voi, voi sitä suurta kau- kaikki hänen palvelijansa, te jotka

punkia, jonka kalleuksista kaikki ne rikastuivat, joilla oli laivoja merellä, voi, kun se yhdessä hetkessä tuhottiin!"

Jos. 7:6, 1Sam. 4:12. Job 2:12. Hes. 27:33 s. 20. Riemuitse hänestä, taivas, ja te pyhät ja apostolit ja profetat; sillä Jumala on hänet tuominnut ja teille tehdyn kostanut hänelle! 5 Moos. 32:43.

Jes. 44:23. 49:13. Jer. 51:48. Ilm. 19:2. 21. Ja väkevä enkeli otti kiven, niinkuin suuren myllynkiven, ja heitti sen mereen, sanoen: "Näin heitetään vauhdilla pois Babylon, se suuri kaupunki, eikä sitä enää koskaan löydy."

Jer. 51:63 s. Hes. 26:21. Dan. 4:27. 22. Ei kuulu sinussa enää kitaransoittajain ja laulajain, huilun-ja torvensoittajain ääntä; ei löydy sinussa enää minkään ammatin taituria; ei kuulu sinussa enää myllyn jyrinää;

Jes. 24:8. Jer. 25:10. Hes. 26:13. ei loista sinussa enää kynttilän valo; ei kuulla sinussa enää yljän eikä morsiamen ääntä : sillä kauppiaasi olivat maan mahtimiehiä, ja sinun velhoutesi vei eksyksiin kaikki kansat: Jes. 23:8. 47:9.

Jer. 7:34. 16:9. 25:10. 33:11. Neb. 3:4. 24. ja hänestä on löytynyt profettain ja pyhien veri ja kaikkien veri, jotka maan päällä ovat tapetut.

Matt. 23:35 s. Ilm, 6:10, 17:6, 19:2,

19 Luku.

Taivaallinen joukko ylistää Jumalaa, kun Babylon on kukistunut ja Karitsan häät ovat tulleet. Kristus voittajana.

Senjälkeen minä kuulin ikäänkuin S'suuren väkijoukon kovan äänen taivaassa sanovan: "Halleluja! Pelastus ja kunnia ja voima on meidän Jumalamme!

Ps. 104:1. 11m. 4:11. 7:10. 12:10. 2. Sillä totiset ja vanhurskaat ovat hanen tuomionsa; sillä han on tuominnut sen suuren porton joka turmeli maan huoruudellaan. ja on kostanut hänelle palvelijainsa veren."

5 Moos. 82:43. Pr. 119:137. Room. 12:19. 2 Kor, 9:7. Ilm. 6:10. 16:7, 17:18. 18:20.

3. Ja he sanoivat toistamiseen: "Halleluja!" Ja hänen savunsa nousee ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa. Ps. 104:35. Jes. 34:10. 11m. 14:11. 18:9, 18. 4. Ja ne kaksikymmentäneljä van-

hinta ja neljä olentoa heittäytyivät maahan ja kumarsivat Jumalaa, joka istui valtaistuimeila, ja sanoivat: "Amen, halleluja!" 1 Aik. 16:36. Neh.5:13, 8:6. Ps 106:48, Jes.6:1. Ilm.4:4.5:14.

5. Ja valtaistuimelta läksi ääni, jo-ka sanoi: "Ylistäkäät Jumalaamme,

häntä pelkäätte, sekä pienet että suuret!¹⁴ Ps. 22:24. 113:1.

115:13. 134:1. 135:1. Ilm. 11:13. 20:12.

6. Ja minä kuulinikäänkuin suuren joukon äänen ja ikäänkuin paljojen vesien kohinan ja ikäänkuin kovan ukkosen jyrinän sanovan: "Halleluja! Sillä Herra, meidän Jumalamme, kaikkivaltias, on ruvennut hallise-

maan. Ps. 98:1. 97:1. 99:1. Hes. 1:24. Dan. 10:6. Ilm. 11:15. 12:10. 14:2. 7. Iloitkaamme ja riemuitkaamme ja antakaamme kunnia hänelle, sillä Karitsan häät ovat tulleet, ja hänen morsiamensa on valmistanut itsensä!

Matt. 22.2. 2 Kor. 11:2. Ef. 5:32. 11m. 21:2,9. 8. Ja hänen annettiin pukeutua loistavaan ja puhtaasen liinaan; se liina on pyhien vanhurskaat teot."

Pa.45:13s. 122:9. Jes.61:10. Hes.16:10. llm.3:5.
9. Ja hān sanoi minulle: "Kirjoita:
Autuaita ovat ne, jotka ovat kutsutut
Karitsan hää-aterialle." Vielä hän sanoi minulle: "Nämä sanat ovat totisia Jumalan sanoja."

Matt. 22.2 s. Luuk. 14.15 s. Ilm. 21.5. 22.6.
10. Ja minä heittäysin hänen jalkojensa eteen, kumartaakseni häntä.
Mutta hän sanoi minulle:,, Varo, ettet
sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljiesi palveluskumppani, niiden, joilla on Jesuksen lodistus; kumarra Ju-

malaa. Sillä Jesuksen todistus on profetioimisen henki."

Matt. 4:10. Ap. t. 10:25 s. 14:14 s. Ilm. 22:8 s. 11. Ja minä näin taivaan auenneena. Ja katso, valkoinen hevonen, ja sen seljässä istujan nimi on Uskollinen ja Totinen, ja hän tuomitsee ja solii vanhurskaudella.

Ps. 96:13. Jes. 11:4s. Hes. 1:1. Ilm. 3:14. 6:2.
12. Ja hänen silmänsä olivat niinkuin tulen liekit, ja hänen päässään oli monta kuninkaallista seppelettä, ja hänellä oli kirjoitettuna nimi. jota ei tiedä kukaan muu kuin hän itse, Dan. 10:6. Ilm. 1:14. 2:17s. 3:12.
13. ja hänellä oli yllään vereen kastettu viitta, ja hänen nimensä oli JumalanSana. Jes. 63:2s. Joh. 1:1. Joh. 1:1. 5:7.
14. Ja häntä seurasivat ratsastaen valkoisilla hevosilla taivaan sotajoukot, puettuina liinaan, valkoiseen ja puhtaasen.

Matt. 28:3. Luuk. 2:13. Ilm. 4:4. 7:9 s.
15. Ja hänen suustaan läksi terävä
miekka, jolla hän on lyövä kansoja.
Ja hän on kaitseva heitä rautaisella
sauvalla, ja hän polkee kaikkivaltiaan Jumalan vihan kiivastuksen
viinikuurnan. Ps. 2:8 s.

Jes.11:4. 68:3. Joel 8:13. Joh.12:48. 2 Tess.2:8. i niiden, jotka eivät olleet kumarta-Hebr. 4:12. Ilm.1:1. 2:16s. 12:5. 14:19s. neet petoa eikä sen kuvaa, eivätkä 16. Ja hänellä on viitassaan ja lan- ottaneet sen merkkiä otsaansa eikä

teellaan kirjoitettuna nimi: .,Kuningasten Kuningas ja herrain Herra." 5Moos.10:17. Dan.2:47. 1 Tim.6:15. Ilm.17:14.

17. Ja minā nāin eukelin seisovan auringossa, ja hān huusi suurella āñnellā, sanoen kaikille taivaan avaruudessa lentāville linnuille: "Tulkaat, kokoontukaat Jumalan suurelle aterialle. Jer. 12:9. Hes. 39:4.17s.

reile ateriane, Jer. 12:9. Hes. 39:4,17s.
18. syömään kuningasten lihaa ja sotapäällikköjen lihaa ja väkevien lihaa ja hevosten sekä niiden seljässä
istuvien lihaa ja kaikkien vapaitten
ja orjien lihaa, sekä pienten että
suurten!" Ilm. 6:15.

19. Ja minä näin pedon ja maan kuninkaat ja heidän sotajoukkonsa kokoontuneina sotiakseen sotansa hevosen seljässä istuvan kanssa ja hä-

nen sotajoukkonsa kanssa.

Ps.2:1 s. Ilm. 11:7. 16:14. 17:12 s. 20. Ja peto otettiin kiinni, ja sen kanssa väärä profetta, joka sen nähden oli tehnytihmetekonsa, joilla oli eksyttänyt ne, jotka olivat ottaneet pedon merkin ja jotka olivat sen kuvaa kumartaneet; molemmat he elävältä heitettiin tulijärveen, joka tulikiveä palaa. 5 Moos. 13:1.

Jes. 90:32. Hes. 88:22. Dan. 7:11,26.
Matt. 24:24. Ilm. 18:12. 14:10. 20:10. 21:3.
21: Ja ne muut tapettiin hevosen sel-jässä istuvan miekalla, joka hänen suustaan kävi ulos, ja kaikki linnut ravittiin heidän lihastaan.

Hes. 39:4, 17. Sak. 14:12. Ef. 6:17.

.20 Luku.

Saatana sidotaan. Pyhät hallitsevat Kristuksen kanssa tuhat vuotta. Saatana päästetään irti, Tuomio.

Ja minä näin laskeuvan taivaasta alas enkelin, jolla oli syvyyden avain ja suuri kahle kädessään.

2 Piet. 2:4. Juud.v.6. Ilm.1:18. 9:1.
2. Ja hän otti kiinni lohikärmeen, tuon vanhan kyyn, joka on perkele ja saatana, ja sitoi hänet tuhanneksi vuodeksi, 1 Moos. 3:1. Sak. 3:1. Ilm. 12:9.
3. ja heitti hänet syvyyteen ja sulkija lukitsi sen sinetillä hänen jälkeensä, jottei hän enää eksyttäisi kansoja, siihen asti kuin ne tuhat vuotta ovat umpeen kuluneet; sen perästä hän on päästettävä irti vähäksi aikaa.

Dan. 6:17. 2 Tess. 29s. 4. Ja minā nāin valtaistuimia, ja he istuivat niille, ja heille annettiin tuomiovalta; ja minā nāin niiden sielut, jotka olivat mestatut Jesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tāhden, ja niiden, jotka eivāt olleet kumartaneet peloa eikā sen kuvaa, eivātta ottaneet sen merkkiā otsansa eikā

Jes. 61:6.

käteensä; ja he virkosivat eloon ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta.

Dan. 7:9,22, Matt. 19:28, Luuk. 22:30. Room. 8:17. 1 Kor. 6:28. 15:23. 1 Tim. 2:12. 1lm. 3:21. 5:10. 6:9 s. 13:4.8 s. 14:11. 19:20. Muut kuolleet eivät vironneet eloon, ennenkuin ne tuhannen vuotta olivat umpeen kuluneet. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus. 1 Tess. 4:16. 6. Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa; niitä ei toinen kuolema saa valtaansa, vaan he tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja hallitsevat hänen kanssaan ne tuhannen

Room.5:17. 1Piet.2:5. Ilm.1:6, 2:11. 5:10. 21:8. Ja kun ne tuhannen vuotta ovat umpeen kuluneet, päästetään saata-

na vankeudestaan,

vuotta.

ja hän lähtee eksyttämään maan neljällä kulmalla olevia kansoja. Gogia ja Magogia, kootakseen heitä sotaan, ja niiden luku on kuin meren hiekka. Hes. 38:2 s. 39:1. Ilm. 16:14.

9. Ja he nousivat koko maanpinnan päälle ja piirittivät pyhien leirin ja rakastetun kaupungin. Mutta taivaasta satoi Jumalalta tulta ju ku-

lutti heidät. 2 Kun. 1:10.

Ps. 78:68. 87:2. Jes. 31:4 s. Jer. 12:7. Hes. 38:9,16. 39:6. Dan. 7:11. Sak.12:9. Ja perkele, joka eksytti heidät, heitettiin tuli- ja tulikivijärveen, jossa myös peto ja väärä profetta ovat, ja heitä vaivataan yöt päivät ijankaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa.

Ilm. 13:11. 14:10 s. 16:13. 19:20. Ja minä näin suuren, valkoisen valtaistuimen ja sillä istujan, jonka kasvoja maa ja taivas pakenivat, cikā

niillä ollut sijaa missään.

Ps. 114:3,7. Jes. 6:1. Matt.25:31 s. 2 Piet. 3:7. 12. Ja minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjoja avattiin; ja avattiin toinen kirja, joka on elämän-kirja; ja kuolleet tuomittiin sen perusteel-la, mitä kirjoissa oli kirjoitettu, heidän tekojensa mukaan.

2Moos. 32:32. Ps.62:13. 69:28 s. Jer. 17:10. 32:19. Dan. 7:10. 12:1. Matt. 16:27. Luuk. 10:20. Room. 2:6. 14:12. 2 Kor. 5:10. Gal. 6:5.

Fil. 4:3. Ilm. 2:23. 3:5. 13:8. 21:27. 22:12. Ja meri antoi takaisin ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja kuolema ja tuonela antoivat takaisin ne kuolleet. jotka niissä olivat, ja ne tuomittiin kukin tekojensa mukaan. 📌 Joh. 5:28 s.

Ja kuolema ja tuonela heitettiin tulijärveen. Tämä on toinen kuo-

lema, tulijārvi.

15. Ja jota ei ollut elämän-kiriaan kirjoitettu, hän heitettiin tulijärveen. Ps. 69:29. Dan. 12:1. Matt, 25:41. Ilm. 19:20.

21 Luku.

Uusi taivas is uusi mas. Uuden Jerusalemin ihanuus.

Ja minā nāin uuden taivaan ja uuden maan : sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet, ja merta ei ole enää.

Jes. 65:17. 66:22. 2 Piet. 3:13 'Ilm. 20:11. Ja pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, minä näin laskeutuvan alas taivaasta Jumalan tyköä, valmistettuna niinkuin miehelleen kau-

nistettu morsian.

Jes. 52:1. 54:5. 61:10. 2 Kor. 11:2. Gal. 4:26. Hebr. 11:10.12:22.13:14. Ilm. 3:12. 19:7 s. 21:10.

3. Ja minä kuulin suuren äänen taivaasta sanovan: "Katso, Jumalan maja ihmisten keskellä, ja hän on asuva heidan keskellään, ja he ovat hänen kansansa, ja Jumala itse on oleva heidan kanssaan, heidan Jumalansa;

3 Moos.26:11 s. Hes.37:27.43:7.48:35. Sak.2:10. Joh. 1:14. 2 Kor. 6:16. 1 Tess. 4:17. Ilm. 7:15. ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä,eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä murhetta eikä parkua eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt." Jes. 25:8. 35:10. 65:17.

Jer. 31:16. 1 Kor. 15:26,54. Ilm. 7:17. 5. Ja valtaistuimella istuja sanoi: "Katso, uudeksi minä teen kaikki. Ja hän sanoi minulle: "Kirjoita, sillä nämä sanat ovat varmat ja todet."

Jes. 6:1. 43:19. Ilm. 5:1. 19:9. 20;11. 6. Ja hän sanoi minulle: "Se on ta-pahtunut. Minä olen A ja 0, alku ja loppu. Minä annan janoavalle lahjaksi elämän veden lähteestä.

Jes. 41:4. 44:6. 55:1. Sak. 14:8.

Joh. 4:10. 7:37. Ilm. 1:8,11. 16:17. 22:17. 7. Joka voittaa, on tämän perivä, ja minä olen oleva hänen Jumalansa, ja hän on oleva minun poikani.2Sam.7:14.

Ps. 89:27. Sak. 8:8. 2 Kor. 6:16. Hebr. 8:10. Mutta pelkurien ja epäuskoisten ja ilkimysten ja murhaajien ja huorintekijäin ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valehtelijain osa on oleva siinä järvessä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toinen kuolema."

1 Moos, 19:24. Jes. 30:33. Hes. 38:22. Joh. 19:8. 1 Kor. 6:9 s. Gal. 5:19 s. Ef. 5:5. Kol. 3:5.

1 Tim. 1:9. Hebr. 10:38 s. llm. 19:20. 20:14s. 22:15. 9. Ja yksi niistä seitsemästä enkelistă, joilla oli ne seitseman maljaa täynnä seitsemää viimeistä vitsausta, 1 Kor. 15:26,54a. Ilm. 2:11. 21:8. tuli ja puhui kanssani, sanoen: ,,Tule tänne, minä näytän sinulle morsiamen, Karitsan vaimon."

3 Moos, 26:21 Matt. 9:15. Ilm. 15:1. 17:1. 19:7. 10. Ja hän vei minut Hengessä suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minullè pyhän kaupungin, Jerusalemin, joka laskeutui alas taivaasta Jumalan tyköä,

Jes. 52:1, Hes. 40:2. Matt. 4:8, Gal. 4:28. Hebr. 11:10. 12:22, 13:14. Ilm. 1:10.3:12. 17:3.21:2.

11. ja siinä oli Jumalan kirkkaus: sen hohto oli kalleimman kiven kaltainen, niinkuin kristallinkirkas jaspis-kivi: Jes. 58:8. 60:1 s. Ilm. 22:5. siinä oli suuri ja korkea muuri.

jossa oli kaksitoista porttia, ja porteilla oli kaksitoista enkeliä, ja niihin oli kirjoitettu nimiä, ja ne ovat Israelin lasten kahdentoista sukukunnan nimet: Hes. 48:31 s.

13. idāssā kolme porttia ja pohjoisessa kolme porttia ja etelässä kolme porttia ja lännessä kolme porttia. 14. Ja sen kaupungin muurilla oli

kaksitoista perustusta, ja niissä Karitsan kahdentoista apostolin kaksitoista nimeñ.

Matt. 16:18. Gal. 2:9. Ef. 2:19 s. 15. Ja sillä, joka puhui kanssani, oli mittasauvana kultainen ruoko, mitatakseen kaupungin ja sen portit ja sen muurin.

Hes. 40:3: Sak. 2:1. Ilm. 11:1. Ja kaupunki oli neliskulmainen, ja sen pituus oli yhtä suuri kuin sen leveys. Ja hän mittasi sillä ruovolla kaupungin kahdeksitoista tuhanneksi stadioksi; sen pituus ja leveys ja korkeus ovat yhtäläiset.

Hes. 43:16. 48:16 s. 17. Ja hän mittasi sen muurin sadaksi neljäksikymmeneksi neljäksi kyynäräksi, ihmisen mitan mukaan, joka on myös enkelin mitta.

18. Ja sen muuri oli rakennettu jaspiksesta, ja kaupunki oli puhdasta kultaa, puhtaan lasin näköistä.

19. Ja kaupungin muurin perustukset olivat koristetut kaikenlaisilla jalokivillä; ensimmäinen perustus oli jaspis, toinen safiri, kolmas kalkedoni, neljäs smaragdi,

2 Moos. 28:17. Jes. 54:11 s. 20. viides sardonyksi.kuudes sardioni, seitsemäs krysoliti, kahdeksas berylli, yhdeksäs topasi, kymmenes krysoprasi, yhdestoista hyakintti, kahdestoista ametisti.

21. Ja ne kaksitoista porttia olivat kaksitoista helmeä; itse kukin portti oli yhdestä helmestä; ja kaupungin

katu oli puhdasta kultaa, ikäänkuin läpikuultavaa lasia.

22. Mutta temppeliä minä en siinä | tämän kuulin ja näin. Ja kun olin

nähnyt; sillä Herra Jumala, kaikkivaltias, on sen temppeli, ja Karitsa.

23. Eikä kaupunki tarvitse valoksensa aurinkoa eikä kuuta; sillä Jumalan kirkkaus valaisee sen, ja sen kynttilä on Karitsa.

Jes. 24:23. 60:19. Ilm. 22:5. 24. Ja kansat vaeltavat sen valossa, ja maan kuninkaat vievät sinne kunniansa. Ps. 72:10 s. Jes. 60:3 s. 66:12. 25. Eikä sen portteja suljeta päiväl-

lä, ja võtä ei siellä olekaan:

Jes. 60:20. Ilm. 22:5. 26. ja sinne viedään kansojen kunnia ia kalleudet.

27. Ja sinne ei pääse mitään epäpyhää eikä ketään kauhistuksen ja valheen harjoittajaa, vaan ainoastaan ne jotka Karitsan elämän-kirjaan kirjoitetut ovat. 2 Moos. 32:32. Ps. 69:29. Jes. 52:1.60:21. Dan. 12:1. Joel 3:17. Lunk. 10:20.

Fil. 4:3, Ilm. 3:5, 13:8, 20:12, 22:14a,

22 Luku.

Elämän veden virta ja elämän puu. Jesus lupaa tulla pian; seurakuntansa sitä ikävöi. Ja hān nāytti minulle elāmān veden virran, joka kirkkaana kuin kristalli juoksi Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta. Hes. 47:1 s. 8ak. 14:3. 2. Keskellä sen katua ja molemmin puolin virtaa seisoi elämän puu, joka kasvoi kaksitoistakertaisen hedelmäsadon, antaen kunakin kuukautena hedelmänsä, ja puun lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi. 1 Moos. 2:9. 3:22. Hes. 47:12. Ilm. 2:7.

 Eikä mitään kirousta ole enää oleva. Ja Jumalan ja Karitsan valtaistuin on siellä oleva, ja hänen palvelijansa palvelevat häntä,

Hes. 48:35. Sak. 14:11. 4. ja näkevät hänen kasvonsa, ja hänen nimensä on heidän otsassaan. Ps. 17:15. 42:3. Matt. 5:8.

1 Kor. 13:12, 1 Joh. 3:2, 11m. 3:12, 14:1. Eikā vötā ole enāā oleva, eivātkā he tarvitse kynttilän valoa eikä auringon valoa, sillä Herra Jumala on valaiseva heitä, ja he hallitsevat ijan-kaikkisuuksien ijankaikkisuuksissa.

Ps. 36:9 s. Jes. 60:19 s. Dan.7:18,27. 2 Tim.2:12. Ilm.3:21.5:10.21:23 s. 6. Ja hān sanoi minulle: "Nāmā sanat ovat varmat ja todet, ja Herra, profettain henkien Jumala, on lahettänyt enkelinsä näyttämään palvelijoilleen mitä ennen pitkää on tapahtuva. Dan.2;28. Ilm. 1:1. 19:9. 21:5.

7. Ja katso, minä tulen pian. Autuas se, joka ottaa tämän kirjan profetiian sanoista vaarin!" Jes. 40:10.11m. 1:3.3:11. 8. Ja minā Johannes olen se, joka

JOHANNEKSEN ILMESTYS 22.

sen kuullut ja nähnyt, heittäydyin minä maahan kumartaakseni sen enkelin jalkain edessä, joka tämän minulle näytti. Ap.t. 10:25. 14:18. Ilm. 19:10. 9. Ja hän sanoi minulle "Varo, ettet sitä tee; sinun palveluskumppanisi minä olen ja veljiesi, profetiain, ja niiden, jotka ottavat tämän kirjan sanoista vaarin; kumarra Jumalaa."

Ap. t. 10:26. 14:14 s. 10. Ja hän sanoi minulle "Alä lukitse tämän kirjan profetiian sanoja;

sillä aika on lähellä.

Dan. 8:26. 12:4,9. Fil. 4:5. llm. 1:8. 10:4. 11. Vääryvden tekijä tehköön yhä edelleen vääryyttä, ja joka on saastainen, saastukoon yhä edelleen, ja joka on vanhurskas, tehköön yhä edelleen vanhurskautta, ja joka on pyhä, pyhittyköön yhä edelleen.

Hes. 3:27, Dan 12:10, 2 Tim. 8:13, 12. Katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minulla mukanani, antaakseni kullekin hänen tekolen-

sa mukaan

Ps. 28:4.62:13. Jes. 40:10. 62:11. Jer. 17:10. Matt. 16:27 Room. 2:6. 14:12. Ilm. 3:11. 20:12. 13. Minā olen A ja Ö, ensimmäinen ja viimeinen, alku ja loppu.

Jes. 41:4 44:5. 48:12. Kol. 1:18.
Hebr 13:8 Ilm 1:4,8,11,17. 21:5.
14 Autuaat ne, jotka pesevät vaatteensa, että heillä olisi oikeus elämän puuhun ja menisivät porteista sisäpekaupunkiin. 1 Moos. 2:9. 3:22.

1 Joh. 8:28 s Ilm 2:7. 7:14. 21:27. 15. Ulkopuolella ovat koirat ja velliot ja huorintekijät ja murhaajat ja

epājumalanpalvelijat ja kaikki, jotka valhetta rakastavat ja tekevāt.

1 Kor. 5:12 s. 6:9 s. Gal. 5:19 s. Ef. 5:5, Kol. 8:5 s. flm. 9:20 s. 21:8.

16. Minā, Jesus, lāhetin enkelini todistamaan nāitā teille seurakunnissa. Minā olen Davidin juurivesa ja jālkelāinen, se kirkas kointāhti."
4Moos. 24:17. Jes. 11:10. 8ak.6:12. Luuk.1:78. Room. 1:3.6:12. 2 Piet.1:19. Ilm.1:1 s. 2:28.55. 17. Ja Henki ja morsian sanovat: "Tule!" Ja joka kuulee, sanokoon: "Tule!" Ja joka janoaa, tulkoon, ja joka tahtoo, ottakoon lahjaksi elāmān vettā. Jes. 65:1.

8ak.142. Joh.7:37. Room.8:23. Ilm. 21:6. 18. Minā todistan jokaiselle, joka tāmān kirjan profetiian sanat kuulee: Jos joku panee niihin jotakin lisāā, niin Jumala on paneva hānen pāāllensā ne vitsaukset, jotka ovat kir-

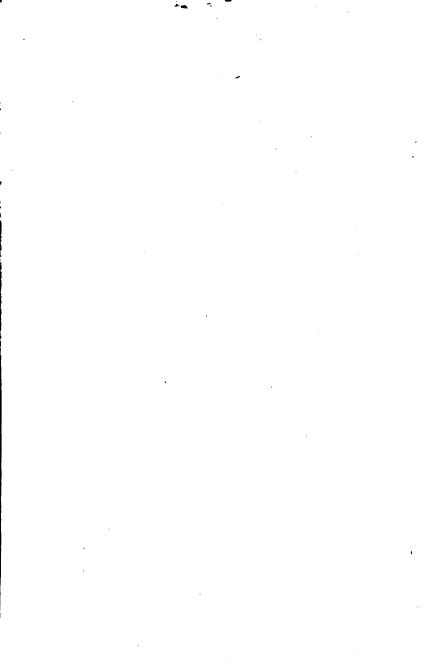
joitetut lähän kirjaan;

5 Moos. 4:2. 12:22. 29:19 s. San. 30:6.
19. ja jos joku ottaa pois jotakin tämän profettian kirjan sanoista, ntin Jumala on ottava pois hänen osansa elämän puuhun ja pyhään kaupunkiin, joista tässä kirjassa on kirjoitettu. 2 Moos. 32:33.

5 Moos. 4.2. 12.32. Ps. 69:29 Luuk. 10:20.
Fil. 4:3. Ilm. 3:5. 13:8. 17:8. 20:12. 21:2,27.
20. Hän. joka näitä todistaa, sanoo:
"Totisesti, minä tulen pian!" Amen,
tule, Herra Jesus! 2 Tim. 4:8. Ilm.1:7.
21. Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkien pyhäin kansa:
Amen Room. 16:20.

2 Tess. 8:18. 2 Tim. 4:22. Hebr. 18:25.

-

#1.50 TTYM1 F

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY BERKELEY

Return to desk from which borrowed. This book is DUE on the last date stamped below.

18 Dec'53 P.B. JAN 2 7 1954 LU REC'D LD 07 03 1991

AUG 5 1957

AUTO DISC OCT 16'90

3Jan'56BCB

JAN 2 3 1956 LT

4 Dec'56JLT

17Dec 59PW

WETZEL

JAN 17 1960

REC'D LD

1-14 28 1957

17 Aug'57FH

IN STACKS

DEC 1 3 1959

REC'D LD

JAN 16 1950

LD 21-100m-7,'52 (A2528s16)476

4B 71248

M268527

1918

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

PAUL R. CARR
Oriental and
Linguistic Bookseller

